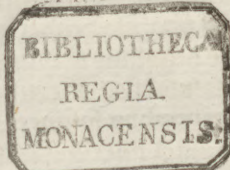

¶ Incipit proemium super apparatu Decretalium domini Innocentij pape quarti.

Legitur in Ezechiele: Venter tuus comedet & viscera tua complebunt volumie isto qd ego do tibi. Per vetre q escas recipit: mens intelligit; que reru ac scripturaru notitias recipit: coquit: & digerit meditatone solicita & frequeti. Viscera aut implent: cu desideriu volutas: & intetio intimo sapore scripturaru satiant. Sunt. n. multi qui multa legut: sed vacui recedut: qui mente quidem intellectu percipiut: sed in cordis desiderio seruada no ponunt. similes illis: q vt dicit Hiere. venerunt ad hauriendu aqua: sed vasa sua vacua reportauerut: & ideo confusi sunt pariter & afflicti. Vos igitur harum scripturaru & sacraru constitutionu lectores earu intellectum sanu in ventre mentis vestre percipite: coquite: & frequenti meditatione digerite: & mentis desiderio intra mentis viscera seruanda reponite: non ad vanam gloriam: non ad thesauros congregandos: sed vt recte causas tractetis: & iusto libramine terminetis: quas vt facilius intelligere possitis quasda glosas apposuimus: sicut ex diffinitionibus quotidie & continue apud sedem apostolica emergentibus: ac etia ex necessitate textus quarundam decretalium corruptaru in registro eiusde sedis vigilanti studio inquisita plenius colligi potuerunt: cuius textus corruptio & veritas ad eiusdem loca transmittunt per ordine annotata. Nec miremini si alicubi sunt difficiles ad intelligedu: quia hoc facit intricatio negocioru & casuum varietas: qui in eis vt melius potuimus extricantur. Igit tam doctor q auditor dum in scholis legunt multa de pdictis glosis poterunt omittere: & studio camere pro discussionibus & diffinitionibus causaru p tempore reseruare: vt sic comestum volumen istud diuisim efficiatur in ore ipsoru facile & delectabile: sicut mel qd prius videbatur difficile: sollicite attendentes q in hoc volumine multi casus & articuli vtiles & necessarij tam in consilijs animaru & penitentiali foro q in regendis & disponendis ecclesijs & rebus ecclesiasticis & platis: & etiam qualiter circa personam sua & subditorum ipsi prelati se habere debeant aduersitatis tempore: sunt expressi quos glosatores alij omiserunt. ¶ Iste sunt decretales que corrupte erant: & sunt sm veram litteram registri emendate. Prima est de elect. bone memo. M. in fi. vbi dicebat: confirmantes debet dicere: duximus confirmanda. s. quondam: sm q in pen. glo. ibi no. Secuda est eo. ti. auditis. in prin. & etiam in fi. In principio vbi dicebatur vnam de. S. archidia. & alteram de. R. subdia. debet dicere vnam de. R. archidia. & altera de magistro. R. Item vbi sequit decanus cum paucioribus in ipm. R. & cantor cum pluribus in dictum archidia. conuenissent: debet dicere & ca tor cum pluribus in S. archi. conuenissent. Item vbi sequit circa finem a nominatione dicti archidi. recedentes: debet dicere: a nominatione dicti V. archidia. recedentes. Item vbi sequit de nouo prefatu subdia. debet dicere de nouo magistru. R. subdia. cum esset subdia. eligere psumpserunt. Tertia est de offi. ordi. qn vltra mediu: vbi dicebat: sm abbatis consiliu: debet dicere: sm arbitrij tui consiliu. Item corrigit decre. de sen. & re iudi. cum inter nos. alia. e. ti. cum. I. & A. corrigunt: sicut apparet inferius vbi super eisdem decre. no. Quarta est de appel. cum speciali. circa fi. vbi dicebatur: iudex ex officio suo pcedet: debet dicere: procedit. Item corrigit textus de app. constitutus. vt apparet inferius vbi super easdem decre. no. Quinta est de cleri. non resi. in eccle. vel pben. ex tue. in pluribus locis: primo deest textus vbi dicebat: suas deseruerunt ecclesias: debet addi: vt iuxta sanciones canonicas eis debeant merito spoliari. & sequit: contra eos procedatur debet addi hoc modo vt ipos &c. Item vbi sequitur ab epali administratione: debet dicere ab epatuu. Sexta est de prebendis & dignitatibus: p illoru circa mediu. & est ibi defectus littere. nam vbi dicitur predictum magistrum de pbenda & canonicatu santon. ecclesie &c. debet ibi addi: predictum magistrum cum consensu & voluntate tua frater epe de prebenda & canonicatu santon. ecclesie &c.

Gregorius episcopus seruus seruoru dei &c.

Rex pacificus.

De summa trinitate ⁊ fide catholica. Rubrica

Firmiter credimus. De fide teneas: quia est quedam fidei mēsura ad quē quilibet tenet̃ ⁊ que sufficit simplicibus ⁊ etiā forte omnib⁹ laicis. s. quia oportet quēlibet adultum accedentem ad fidem credere: q2 deus est ⁊ ꝙ est remunerator omnium bonorū. Item oportet eos alios articulos credere implicite. i. credere verū esse quicquid credit ecclesia catholica. hanc autem mensurā excedere debent prelati ecclesiarū quicūqz curā animarum habent quia debēt scire articulos fidei explicite ⁊ distincte qui continētur in symbolo. s. credo in vnum deum: ⁊ quicūqz vult. xxxviij. di. c. j. ⁊. ij. ⁊. c. seqn. episcopi enim plus scire debent quia de eis scire debēt reddere rationez omni poscēti. xxxvj. di. §. ecce. xxxviij. di. omnes. non tñ dicimus ꝙ incōtinenti teneantur predicti de omnib⁹ respondere: sed ꝑhabita deliberatione ⁊ etiā si oportuerit cum consilio alioꝝ: nō negamus tñ quin papa ⁊ alij superiores prelati possint dispensatiue ex certis causis minus litteratos ⁊ minus industriosos in tēporibus sustinere. j. de renū. nisi cum. §. pro defectu. de clericis autez inferioribus satis videt̃ ꝙ si essent pauperes qui nō possent intendere studio: quia nō habent magistros vel expensas: quia oportet eis proprijs manibus querere victuz quod eis sufficiat scire sicut simplicib⁹ ⁊ laicis aliquantulum plus: sicut de sacramēto altaris: quia oportet eos credere ꝙ in sacramēto altaris conficit̃ verum corpus christi: ⁊ hoc ideo: quia circa illud quottidie ⁊ continue versant̃ plus q̃z laici. Si autem haberēt magistros ⁊ expensas ad discendū: tunc peccant nisi plus proficiāt in cognitiōe distinctu fidei q̃z laici. debet tamen ab eo qui imponit eis penitentiam de ignorātia vel potius de negligentia sciendi scrutari vt diligenter attendāt quare in eis non proficiūt vel propter duriciā ingenij vel quia eos oportuit circa alia opa charitatis intēdere: puta circa exhibenda necessaria confratribus suis vel pauperibus vel hospitibus. ⁊ idē dicendum est de alijs operibus bonis. nam cum teneat̃ ad explicitam cognitionē articulorūz bene licet clericis illis explicite cognitioni postponere alia opa pietatis. Item etiam ex causa possunt illi sciētie postponere alias scientias vt si velint adijcere scientiam iuris vt pauperes in iudicio defendant ne opprimantur non peccant. tñ credimus ꝙ non debent ita preponere scientiaz cognitionis fidei quin in ea proficiāt: ⁊ bene videtur ꝙ semper plus deberent intendere circa cognitionē predictorū q̃z circa cognitionem iuris postq̃z expensas habent ab ecclesia: nisi in cōtrarium eos iusta causa moueat. Item videtur ꝙ etiam laici quibus deus dat talentū subtilis ingenij ꝙ melius faciunt si suuz ingenium impendant in cognitione predictorū q̃uis nō videatur ꝙ peccent etiam si eis non intendant. videt̃ autez eis sufficere ꝙ talenta sibi credita non abscondant in terra. i. in terrenis: sed bonis operibus insistant. intm̃ autez valet implicita fides vt dicūt quidaz ꝙ si aliquis eam habet. s. ꝙ credit quicquid ecclesia credit. sed falso opinatur ratiōe naturali motus ꝙ pater maior vel prior sit filio: vel ꝙ tres persone sunt tres res a se inuicem distantes ꝙ non est hereticus nec peccat dūmodo hunc errorem suum non defendat ⁊ hoc ipsum credit: quia credit ecclesiaz sic credere ⁊ suam opinionem fidei ecclesie supponit: quia licet si male opinetur tamen nō est fides sua: immo fides sua fides est ecclesie. j. eo. damnamus. circa fi.

Damnam⁹ ergo. defendere.) Hoc enī nullatenus licet immo ꝙ plus est nec disputare de fide licz publice turbis coadunatis causa tumultus vel sue ꝑfidie defendēde. C. de fide catho. l. penul. Si autem ad confusionem hereticorū vel ad veritatem clarificandaz disputaret aliquis nō crederem malum vt fecit Siluester.

De constitutionibus. Rubrica.

Canonum statuta. Non abrogatorū ne sit contra. xxvj. di. c. j. ⁊. xxix. di. c. j. ⁊. xxxvj. q. vlt. c. vlt. ⁊. j. de purga. vul. c. fi. (Ab omnibus). i. subditis. ne sit contra. C. de leg. digna. hic enī non est bona glo. quia conditori canonuz ⁊ vicario creatoris subdita est omnis creatura. (In actionibus). i. ciuilib⁹. (Iudicijs). i. criminalib⁹. xxv. di. de libell. insti. de offi. iudi. in prin. (Suo). i. malo: similis expositio. iij. q. ix. puta administratores tamē ⁊ ceteri ordinarij quādoqz licite ratione casuuz emergētium leges transgrediūtur: vt in auc̃. iusiurandū quod presta. ab his qui acci. circa princi. colla. iij. hoc non placet nam sicut in eadem auc̃. continetur vtriqz parti tam in priuatis q̃z in publicis contractibus iurant seruare iusticiaz. vnde dicim⁹ ꝙ administratori nō licet a iusticia discedere: nec obstat predicta auc̃. vbi dicit: seruabo equitatē ꝑm quod mihi visum fuerit iustū: quia illud intelligit̃ extra iudicium vt in officijs dandis: vel etiā in iudicijs in his que commissa sunt ei⁹ arbitrio sicut in iudicijs dandis ⁊ similibus. ff. de iure deli. l. j. iij. q. iij. de indutijs. ⁊ in dispensationibus. j. q. vij. exigunt. ⁊ in penis saltē extraordinarijs criminibus q̃uis ⁊ idem credim⁹ ⁊ in ordinarijs si iudex ex causa eas viderit temperandas. ff. de pen. auc̃ facta. §. fi. ff. de pe. capitalium. l. di. vt constitueretur. lxxxvj. di. tanta. xxiij. q. v. circumcelliones. ar. cōtra. ij. q. iiij. §. notandū. sed illud intellige sine causa vel post sentētiam. in sententia enim ⁊ in ordinario crimine penam temperare potest vt dictum est ⁊ arbitri etiam leges transgrediuntur. ff. de arbi. qualem. extra de renun. in ꝑsentia. (Suo.) C. de senten. nemo. xxxvij. di. relatum. j. e. c. fi.

Cognoscētes. ⁊ īfra culpa Fallit in casib⁹. xxij. di. renouātes. xvij. q. ij. qui multorum. j. de cleri. coniug. sane. vel etiam ibi causa suberat ⁊ sine culpa. j. vt lit. non contest. quoniā frequens. (Dispendijs.) nisi sit constitutio iuris naturalis: vel nisi sit expressuz in iure ꝙ ꝑterita respiciat. x. q. j. sic quidam. C. de leg. leges. j. de vsu. cum tu. j. de elec. cum in cunctis. (Dispēdijs). i. damnis vel retractationibus. (Ignorantes.) constitutio enim nō ligat ignorantē. xxxij. q. iiij. dixit sara. lxxxij. di. proposuisti. xvj. di. §. his ita. tamē ex quo est publice promulgata non prodest pretendere ignorantiam. xvj. di. quod dicitis. j. de postu. c. j. nisi forte dilucide suā ꝓbaret ignorantiam.

Translato. In christum ⁊ ab eo in successorem eius per illa verba: pasce oues meas. j. de elec. significasti. vel ꝑ illa: ite docete omnes gentes. de conse. di. iiij. proprie. (Sacerdotio) idest leuitico ne sit obiectio de melchisedech qui fuit ante legem. (Eadem). C. de nupt. si libertam. j. q. j. si christus.

Iam cōcupiscentiā nesciebam.) ⁊ sic nec reprobēdam censebam. (Hoc). i. concupiscentiaz ꝓhibere. (Omnia). i. omnia genera malorum. si. xlvij. di. bonorum.

Ne innitaris dicenda. xxxvij. di. relatum. no. ꝙ dictis sanctorū patrum vel aliorū ab ecclesia receptorum stare licet: ⁊ qui dicit quod ipsi dicunt non pōt de temeritate redargui nisi ea diceret que retractata sūt sicut augu. multa retractauit de dictis suis: vel nisi sint per ecclesiam correcta. xxvj. di. c. j. ⁊. ij. ⁊. xxxij. di. §. j. in fi. Si vo sancti diuersas opiniones inter se habeant: vt de corpore beate marie assumpto vel de salomone damnato licitū est cuiqz quod vult dicere. Si vero nulla diuersitas inter sanctos inuenit̃: necesse est vsqz ad vnū iota seruare quod dicunt. xv. di. c. fi. postq̃z opuscula eorū a sancta ecclesia sunt autenticata: olim aūt antequā essent autēticata licitum erat ea tenere vel non. ix. di. noli. ego. quis.

Cum omnes. ⁊ infra. ꝙ constitutio istoruz canonicorū nō fuit iusta canonicis: quia futuris in futurū dabant penā si abessent: sed sibi presentib⁹ si in futurū abessent nullā imponebant penam. ⁊ ideo non erat lex cōmunis vel generalis etiam circa idez. i. in penis imponendis in futurum absentibus. Item si istorum constitutio erat equa in futuris qui in modico tenebantur ecclesie quare nō erat equior eis presentibus ⁊ qui ex perceptione bñficiorum preteritorū magis ecclesie tenebatur. Item constitutio de vineis ⁊ eorum fructib⁹ communicandis in futurum premissa ratione non erat iusta: sed ex eo iniustior apparebat ꝙ ex radice cupiditatis ꝓcedebat: quia preter fructus vinearum suarum ꝑ constitutionez suam debebāt habere partem etiam de fructibus vinearum decedētium canonicoruz. Sed oppones quare nō potius mandauit ꝙ omnes seruarent constitutionem hanc fauorabilem que tendit ad residentiam quam faceret seruari consuetudinem antiquaz que erat residentie contraria: ⁊ maxime cum ad hoc cogi possunt antiqui propter rationem hic assignatam patrie legem ⁊c̃. Rñ. quia nullus erat qui hec peteret. Item quia non fuerunt vsi hac constitutione licet fecissent ⁊ verba cuz effectu sunt accipienda. ff. ꝙ qsqz

iur.l.j.vel dic illud habere locuz vbi lex teneret licet esset iniusta:
sed vbi lex non tenet sicut hic:quia non poterant facere constitu/
siue episcopo.j.e.c.pe.nō habet locum illud edictū ꝙ quisqꝫ iur.
⁊c.credimus tamen ꝙ si episcopus faceret constitutionez istam
que hic continetur excepto de vineis quod bene teneret dummo
do haberet consensum capituli sui ⁊ alia que interuenire debent:
quia hec constitutio tm̄ ratione constituendū est iniqua:quia ꝓ se
tm̄ constituebant:⁊ quia illud constituere non poterant ⁊ non ra
tione constituti.non enim iniquum est ꝙ antiqui canonici in suis
consuetudinibꝰ remaneant ⁊ noui qui scienter legem nouaz ad/
miserunt ea ligentur: quia cōstitutio futura respicit.s.e.cognoscē
tes.xxxj.di.ante.j.e.c.fi.fateor tamen ꝙ equiꝰ esset ꝙ omnes hac
lege ligarentur nisi scandalum impediret. si ergo timetur scāda/
lum bene faceret episcopus qui eos constitutione non comprehē
dit:caueat tamē episcopus ne ⁊ nouis legem imponeret que scā
dalum induceret si ordinaret ꝙ illi qui de cetero fierent canonici
a carnibus abstinerent vel nigrum habituz portarent. nam hec
constitutio non teneret vel de facile reuocaretur.ar.j.de vi.⁊ ho.
cle.deus.(Quisqꝫ).ff.ꝙ quisqꝫ iur.l.j.(Coequetis) sed nonne isti
ꝑsentes poterant omnia statuere alijs irrequisitis.vt.x.q.ij.hoc
ius.⁊.vij.q.j.factus.j.de elec.cū inter vniuer.so.bene possunt fa/
cere bonam ⁊ honestam constitutionez sed ideo hoc non valuit
quia pro suo cōmodo in preiudicium aliorum ⁊ malo zelo ⁊ con
tra cōsuetudinem approbatam ecclesie factum est.iiij.di.erit ali/
quando enim contra approbatam consuetudinē sine licentia do
mini pape facere non licet ⁊ contemptores consuetudinuz quasi
ꝑuaricationes legis habendi sunt.xj.di.in his rebus.vel dic me/
lius ꝙ hoc non poterant sine consensu episcopi.j.e.c.pe.⁊ fi.ad/
huc obijcit quod maior pars facit totum facere videtur.j.de his
que fi.a ma.par.ca.c.j.tu dic:si aliquid est cōmune pluribus non
vt collegiatis sed vt in singulis non valet quod fit a pluribus ni/
si omnes consentiāt siue simul siue separatim.ff.de serui.ru.ꝑdi.
per fundum.nisi concedant rem in naturali vsu quod facere po
test vnus solus socijs inuitis ⁊ contradicētibus.insti.de re.diui.
§.religio.⁊ nisi in casu.j.de iurepa.postulasti.si vero sint plures
vt collegiuz distingue:aut sint aliqua facienda ex necessitate vel
vtilitate ecclesie aut alienationes electiones institutiones ⁊ simi
lia ⁊ tūc sufficit ꝙ legitime ⁊ bene facit maior pars.j.de elect.lꝫ ⁊
de his que fi.a ma.par.ca.cū in cunctis.⁊.c.fi.dūmodo nō contē/
nant eos qui vocandi sunt.j.de elec.quod sicut.venerabilē.Sed
ex alijs que ex necessitate vel vtilitate nō fiunt sed propter vtilita
tem canonicorū tm̄ puta cum diuiditur prebēda nō valet nisi om
nes consentiant quia pro eodem est ac si ageret de iure quod ad
singulos vt ad singulos ꝑtinet vt hic:⁊.l.ꝑ fundum.secus autem
dicerem si hec cōstitutio vel etiaz diuisio prebendarū fieret ꝓ vti
litate ecclie quia tunc sufficeret maior pars.j.de his que fi.a ma.
par.ca.c.fi.⁊ tunc cōsentire debet tanqꝫ collegiuz nō tanqꝫ singu
li.j.e.cum.m.nō segregatim.s.hodie in vno loco vnus:⁊ cras in
alio loco alius.hec questio nō habet hic locum:quia non dicit ꝙ
omnes canonici nō fuerunt presentes.(Coequetis) ar.pro pari/
tate beneficiorū.j.e.cum.m.xvj.q.vij.c.j.q.ij.§.his.in fi.ver.nō
eius.ff.pro socio.l.iiij.§.sicut tres.ꝯtra.j.e.c.fi.xij.q.ij.vulterane.
⁊.c.nobis.⁊.c.concesso.⁊.c.de redditibus.j.q.ij.c.fi.lxiiij.di.cō/
suluit.So.in qualitate ⁊ quantitate beneficiorum singularis cō/
suetudo ecclesiarum attendenda est que si prescripta est preua/
let iuri scripto.argu.j.de preben.relatum.⁊ de exces.prela.ad h.
⁊ de sepult.certificari.Si vero nulla appareat consuetudo:puta
quia quandoqꝫ paria sunt beneficia:quandoqꝫ imparia.vel qr
ecclesia de nouo constructa est:tunc dicas ꝙ omnia que de cōmu
ni celerario exeunt ad quottidianum victum equaliter diuiden/
da sunt.⁊ ea que dantur pro indumentis iuxta personarum me
ritum locum ⁊ ordinem plus vni qꝫ alij diuidi debet.nec enim
est contra.xvj.q.vij.c.j.expone enim ibi: mouentur id est moue
ri debent.

Que in ecclesiaruz.⁊ infra

constituerunt) Male faciunt laici facientes statutum
de rebus ecclesie: cuz in eis non habeant iurisdictio/
nem.x.di.c.j.xcvj.di.bene.j.de re iudi.cum causa.super rebus e/
tiam laicorum hoc statuere non possent:cum tale statutum esset
in lesionem iuris alterius:⁊ eius iuris qđ ad aliquez spectat vel
acquiritur de iure naturali: vt sunt dominia obligationes ⁊ hu/
iusmodi.⁊ non datur a iure ciuili vel ab imperatore: vt actōnes
vt.ff.de iusti.⁊ iure:ex hoc.insti.de rerum diui.§.fere.⁊.§.prete/
rea per allu.vnde rescriptum vel pragmatica sanctio vel annota
tio concessum in preiudicium talis iuris non valet.C. si contra
ius.l.fi.nam ⁊ naturalia iura sunt perpetua.insti.de iure natu.§
penult.⁊ sicut rescripta non valent: ita nec leges vel consuetudi
nes:cum rescriptum sit lex.C.de legi.l.ij. in casibus tamen valet
rescriptum in preiudicium talis iuris.C.de quadri. ꝑscript.l.fi.
C.de ven.re.fi.l.j.⁊ dico non valere legem vel rescriptum in ꝑ/
iudicium naturalis iuris nisi iusta causa interueniat ne sint con/
traria.C.de bo.dam.per totum.ff.de relig.siquis sepul.C.pro q/
bus causis ser.ad liber.per totum.vbi vero rescriptum vel statu
tum lederet ius alterius in eo ꝙ ad eum ꝑtinet de iure ciuili: pu/
ta in actionibus que sunt prodite de iure ciuili: vt.ff.de origi.iur.
l.ij.si ex eo perimatur ius omnino vel ex toto deneget agēdi po/
testatem: non valet: nisi adijciatur nō obstante lege aliqua.ff.de
lega.iij.siquis.in princi.C.de testi.auc.h inter liberos.nam ⁊ vl
time voluntates vim legum obtinent.in auc.de nupt.§. dispo/
nat itaqꝫ.colla.iiij. Sed ⁊ tunc vt quidam dicunt licet sustinea/
tur ꝙ auferat actionem tamē quin reddat iusticiam auferre nō
potest cum esset contra ius naturale. si vero non auferatur ius:
sed differatur tenet.C.de preci.impera.offe.quotiens.idem vbi
cunqꝫ statutum vel rescriptum concedit quod lex dicit posse con
cedi.ff.de sena.nupte fi. de iure autem naturali dixi dominia ad
aliqua pertinere id est de iure gentiū quod dicitur naturale:quia
naturali ratione inductum est:insti.de rerum diui.§. singulorū.
ff.de acquir.re.do.adeo.§.cum quid.quod etiam dicitur natura
le ius:quia apud omnes generaliter est.C. si contra ius.l.fi. in/
sti.de iure natura.§.ius autem gentium/ potest autem dici ꝙ ius
mere ciuile modo supradicto tollitur si ille qui habet iurisdictio/
nem super eo iure de hoc facit legem municipalem: sicut dicitur
de consuetudine ꝙ illud tollit: vt no.j. de consuetu.c.j. ⁊.c. cum
consue. ius autem naturale id est gentium non potest tollere in
totum ius ciuile:sed potest distinguere detrahere ⁊ addere ⁊ ad
iuuare. nam dicit euangeliuz. In ore duorum ⁊c̈.j. de testi.c. in
omni.⁊ tamen canones ⁊ leges quandoqꝫ plura requirunt.ij.
q.iiij.c.j.⁊.ij.C.de testi.testium.C.de testamen.l.fi.ad hoc exꝑs/
se dicunt leges.ff.de iusti. ⁊ iure.l.ius ciuile. ⁊.l. ius autem.§.fi.
(Legittimo) ⁊ in alijs forma seruata.x.q.ij. hoc ius.xij.q.ij. sine
ex.C.de sacro sanct. eccle.iubemus.sed tunc si lesa esset ecclesia:
competeret in integrum restitutio.j.de in iteg.restitutio.requi/
siuit.Innocentius.

Cum accessissent.canonici

Isti canonici volentes obtinere primiceriatum pro
archidiaco.isto:olim proposuerunt coram papa de
vacatione primiceriatus:modo autem quia reuocatum erat ne
gocium ad audientiam pape per appellationem vel alio modo
proponebant archidiaco.pro se:⁊ procurator capituli pro capi/
tulo.petebat autem dictus archidiaconus collationem primice
riatus sibi factam auctoritate apostolica confirmari: ⁊ procura
tor capituli contradicebat.(Tanto) ⁊ nulla iusta causa prepedi/
ti essent.j. de concessio. preben.quia diuersitatem.xxxviij.di. de
siracusane.ij.q.vj.§.anteriorum.§.ad hec.(Sedis) sed nunquid
episcopus cum canonicis posset minuere prebendas vel digni/
tates:argu.ꝙ non.de consecra.di.j. vasa.xxv.q.j. que ad perpe/
tuam.⁊.q.ij.quicunqꝫ.j.eo.ex parte.⁊.j. de offi. archipresby.c.
fi.ff.de decuri.generaliter.§.pe.dic ꝙ episcopus cum capitulo ex
causa potest minuere.j.de insti.c.j.⁊.ij.⁊.j.c.pxi.⁊.xxj.di.in no/
uo.possunt enī dignitates diuidere diminuere ⁊ mutare.xvj.q.j.
precipimus.ff.cō.pre.si quis duas.ff.de neg.gest.cum aliter.⁊.j.
de preben.vacan.lxiij.di.§.verum.lxviij.di.quoruz vices. Item
solus episcopus cum canonicus ecclesie potest certum numeruz
canonicorum statuere.j.de.vi.⁊ hone.cleri.quoniaz.⁊ etiam di/
gnitates quas ipi canonici statuere: tollere possunt soli canonici
quod intelligo verum vbi collegiuz pertinet ad canonicos ⁊ vbi
dotate sunt ab eis dignitates quia si ab alijs sint dotate etiā a lai
cis sine eorum.i.laicorum consensu tollere nō licet.xvj.q.vij.mo/
nasterium.⁊.c.rationis.alij tamen dicunt ⁊ forte melius ꝙ nullū
statutum potest facere ecclesia siue cathedralis siue alia sine con
sensu episcopi.j.de consue.cum consuetudinis.j.de his que fi.a
prela.si consen.ca.nouit.⁊.c.seq.nisi forte essent aliqua minima.
ar.ad hoc.quia episcopus est caput cathedralis ecclesie ⁊ etiam
aliarum.j.de testa.requisisti.⁊ sine capite nihil faciēdum est. de
alijs tamen vniuersitatibus satis posset dici ꝙ super rebus suis
possent facere statuta.arg.ff.ꝙ cuiusqꝫ vni.l.j.§.ij. Item arg.ad
hoc ꝙ si preposito suo dant iurisdictionem super se.C.de iurisdi.
om.iudi.l.fi.ergo.eadem ratione possunt facere statuta.sed arg.
contra.C.de monopol.l.j.sed illud potest intelligi de iniquis sta
tutis.ff.ꝙ cuiusqꝫ vni.l.j.§.ij.sed penam nō possunt adijcere suo
statuto:cum nullam iurisdictionem habeāt ipse vniuersitates:⁊
penas imponere pertineat ad iurisdictionem. si autem haberet

aliquam iurisdictionem posset penaȝ adijcere.arg.ff.si quis ius di.non obtem.l.j.vniuersitates autem que habent iurisdictionē possunt facere statuta super omnibus que ad iurisdictionē suam pertinent:sicut ⁊ consuetu.inducere possunt.ff.de ↄsuetu.de quibus. Et est notandum ꝙ rectores assumpti ab vniuersitatibꝰ habent iurisdictionem ⁊ non ipe vniuersitates.aliqui tamen dicūt ꝙ ipe vniuersitates deficientibus rectoribus possunt exercere iurisdictionem sicut rectores quod nō credo.c.dilecta.de exces.pla. (Contrauenerint.) hic collige ꝙ si quis facit semel contra priuilegium perdit illud.j.c.proxi.j.de priuile.pro illorum.xj.q.iij.priuilegium.C.de iure.do.l.si creditor.arg.contra.C.de episco.l.generaliter.⁊ delictum persone.xvj.q.vij.si episcopum.j.de arbit.cum tempore.j.de priuile.accedentibus.nam vt ibi dicitur priuilegium non amittitur nisi prescriptum fuerit contra illud per.xl.annos.so.notauit. hic vinc.ꝙ priuilegium aut datur ad faciendum:⁊ tunc si is qui impetrauit nō vtitur spacio.x.annoruȝ perdit illud.ff.de nundi.l.j.aut consistit in non faciendo ⁊ tunc ⁊ si papa reseruauit sibi aliquid iur] in eo iure ꝙ renunciat vel eo loco non potest tali priuilegio expresse renunciari.j.de arg.cum tēpore:sed tacite potest spacio.xl.annoruȝ.de priuile.accedentibꝰ: vel in tali casu potest opponi priuilegium contra renunciationeȝ vel sententiam.s.ne fiat preiudicium romane ecclesie etiam post sententiam.j.de priuil.cum olim.si autem nihil sibi reseruauerit in eo potest illi spacio.xxx.annorum renunciari.vij.q.j.quasi.j.de priuile.si de certa. Sed io.no.hic ꝙ si ille qui impetrauit priuilegium voluntarie ⁊ directe nullo exigēte qui ius eligendi deberet se habere faciat contra illud etiam vnico accu perdit illud vt hic.⁊.c.pxi.⁊.j.de priuile.pro illorū.C.de pac.inter emp.⁊ ven.commissorie.si vero non seruat priuilegium vel non tuetur se eo perdit priuilegium legitimo tempore.j.de priuile.accedentibꝰ.in illa autem decre.accedentibus.⁊ si de terra.intelligitur soluisse forte non voluntarie sed quia forte execrabitur lites.ff.de ali.iudi.mu.cau.fac.l.iij.vel quia priuilegium non habebat paratū ad manus.arg.ij.q.vij.pleriqȝ. Item conuentus non fecit contra:sed vnus tm̄.item cum ex presumptione nitamur tm̄ non ita de facili presumitur renunciare decimis vbi nullam recipit compensationem sicut priuilegiuȝ dignitatis excluse vbi recipit compensationem quia ⁊ si redditus minuantur canonicoruȝ:dignitas tamen agetur:magis delinquit si directe venit cōtra priuilegium q̄ȝ si non vtitur eo.ar.lxxxiiij.di.quisquis.j.de sen.excom.contingit.C.de excec.tu.volūtarie.C.de his qui spon.mu.s.l.j.li.xj.quoniam leuiter perdit priuilegiuȝ.ff.de diuor.l.fi.alij dicunt ꝙ si priuilegium est odiosum perditur per vnum actum.si fauorabile non perditur:nisi legitimo tempore prescribatur contra priuilegium:vel melius si priuilegium datum est fauore persone si semel facit contra priuilegium perditur:si datum est in fauorē ecclesie vel religionis non pditur nisi contra illud fuerit pscriptū legitime.plus placet quod no.j.de priuile.accedētibus.

CUm.m.socius. Quorum procurator erat.(Venientes.).ff.de leg.con.de quibus.s.c.hec allegatio est partis quia non venerat contra constitutionem prebendarum licet canonicos elegerint vltra numerum prebendaruȝ.vel dic ꝙ constitutio erat ꝙ tm̄.xiiij.essent canonici.(Duos.)⁊ male vnde non tenuit electio.j.de priuile.maioribꝰ.⁊.c.tue.q̄ȝuis ibi loquatur de sectione prebendarum ⁊ non iure canonicatus in quibus est magna diuersitas.vt no.j.de priuil.dilecto.vnde illis capitulis non obstantibus videtur tenere electio:si enī non teneret hec electio quare.j.mandaretur de eorū prouisione.(Ad eam.)idest ea vacante duos elegerunt:non enim elegerunt ad prebendam sed simpliciter in canonicos alioquin cassanda esset electio.j.de preben.tue.nec etiam pbenda inter eos diuidi debebat alioquin cassaretur electio.j.de pre.dilecto.vel dic ꝙ prebēda inter eos diuidi debebat sed non erant electi ad prebendam diuidendaȝ sed simpliciter electi in canonicos ⁊ postea separatim similiter ordinauerunt de prebēda diuidēda quod fuit illicitum.j.de preben.c.vacante.⁊ sic tenebat quod factum est de electione ⁊ non quod factum fuit de diuisione:non enim se ↄtingunt predicti actus scilicet actus electionis ⁊ actus constitutionis illius:scilicet ꝙ simul fructus prebende inter se diuiderent.j.de re.permu.ad questiones.plus placet quod not.j.de preben.dilectus filius.t.⁊.c.tue.(Alium.) de quinto non fit hic mentio quia forte capitulum non confitebatur de electiōe eius:vel melius ideo inferius supprimitur de quinto:quia vna prebenda vacabat que vni ex quinqȝ poterat assignari.(Preiudicio.) hec protestatio non pdest quin infringatur numerus canonicorum:sed numerus prebendarum non fuit infractus vt hic apparet:quia ⁊ si sine protestatiōe elegissent non fuisset infractus vt hic patet.j.de pben.relatuȝ.dilectus ⁊ vt no.s.de appella.solicitudinem.arg.j.quod me.cau.platuȝ.xxxj.q.ij.lotharius.ff.qui mo.pig.sol.si debitori.j.de in integ.resti.c.ij.Sol.vbi quis per contrarium factum contradicit sue protestationi nec se simul protestatio ⁊ factum compatiūtur non valet protestatio nisi iusta causa interueniret:vt in.c.prelatum.xxij.q.ij.nec artificioso ⁊ aliquādo plus valet protestatio q̄ȝ appellatio.C.de fil.fa.l.ij.li.x.valet ergo protestatio vbi dupliciter aliquid intelligi potest vt in responsione rei facta narratione actoris que potest fieri animo contestanti litis:vel animo tm̄ instruendi iudicem.arg.ff.de pac.iurisgen.§.quod fere vel vbi crederet suo iuri renunciare:vt si protestetur ꝙ velit dicere in persona testium.j.de testi.presentiuȝ.ff.de reli.⁊ sump.fune.at.si q̇s.§.sed interdum.⁊.§.pleriqȝ.(Canonicos.) aliud est canonia aliud est prebenda.canonia est quoddaȝ ius quod prouenit ex electione ⁊ receptione ⁊ institutione in fratrem vt hic.⁊.j.de pben.dudum.dilecto.prebenda est que pcedit ex institutione ⁊ officio:quia ex quo habet quis officium debet habere ⁊ beneficium:et si perdit vnum debet perdere alterū.j.de priuil.inter cetera.lxxxj.di.si quis sacerdotum.⁊.c.eos.ad hoc facit.j.de rescrip.eam te.vbi dicit:recipiant in canonicum ⁊ in fratrem:⁊ prebendam cōferant. Et forte posset dici ꝙ vbi certus est numerus canonicorū ⁊ prebēde distincte si quis simpliciter eligatur in canonicum vltra numerum tenet electio ⁊ non debet habere partem in prebendis distinctis sed si aliquid est in bonis ecclesie preter prebendas de eo debet sibi prouideri vt hic.⁊.j.de prebē.inter cetera dilec.fi.t.vel primo se facultas obtulerit vt ibidem:si vero eligatur ad prebendaȝ que non vacet:vel plures eligantur ad vnam prebēdam non tenet:quia vel est cōtra consil.turroñ.vel lateran.j.de prebē.maioribus.tue.vel ibi loquitur de rigore hic de misericordia. Et no.hic vin.ꝙ laicus non potest esse canonicus licet posset esse prebendarius.argu.j.de insti.in ecclesia.quidam tamen dicunt contra:credo tamen ꝙ licet habeat laicus aliquam prebendam vel redditum sicut pauper vel peregrinus vel alia de causa:vt.xvj.di.q.v.possessio.⁊.q.ij.possessiones.non tamen habebit iura spiritualia:scilicet ꝙ intersit electionibus vel alijs cōtractibus qui fiunt de spiritualibus.arg.xvj.q.vij.in noua.j.de elec.causam.nisi esset conuersus. Sed queritur an huiusmodi recepti in canonicos ⁊ in fratres debeant interesse electionibꝰ ⁊ alijs tractatibus capituli. Respōdeo.si eis est assignatum stallum in choro ea facient in ordine suo que ad chorum pertinent puta lectiones legent cantabunt ⁊ similia:⁊ si est eis assignatus locus in capitulo ea facient in ordine suo que ad capitulum pertinent:puta electionibus intererunt alienationibus ⁊ alijs huiusmodi.nam cum per hoc appareat eos esse de conuentu vel de congregatiōe electioni interesse debent.arg.huius quod dicitur de clauibus datis ⁊ instrumento reddito.ff.de pac.l.ij.ff.de contrahen.empt.l.clauibus.⁊ no.j.de consang.c.ij.⁊.arg.j.de elect.c.ij.xvj.q.vlti.c.vlti.xviij.q.ij.abbatem.⁊.c.cum sit.j.de priuil.dilecto.nisi contraria esset cōsuetudo. Si autem nulla esset consuetudo de installando sed tm̄ simpliciter eligitur:tunc credo ꝙ ex electione ⁊ cōfirmatione sit canonicus:⁊ ob hoc ipse omnia iura canonici habebit ⁊ quottidianas distributiones.j.de preben.dilectus.(Perciperent.) nec fuit pactum istud simoniacum:quia de iure est ex quo non habet prebendam nec de communibus prouentibꝰ vel aliquibus temporalibus debet habere partem quia s̄m easdem partes intelligūtur diuisa omnia temporalia cōmunia s̄m quas diuise sunt prebende. Sed hoc nō placet ⁊ expresse contradicit.j.de preben.dilectus.dic ergo ꝙ bene fuit simoniacum si intellexerunt hoc verbum:vt de canonia.de prebendis diuisis ⁊ alijs communibus prouentibus nihil percipient.si vero intelligebant tm̄ ꝙ de prebendis diuisis nihil percipiēt:tunc erat ibi pactum id ad quod etiam sine pacto tenebātur ⁊ idcirco licitum est non simoniacum.j.de preben.significatuȝ.vel dic melius ꝙ hic nullo modo potuit esse simonia:quia nulla interuenit inter electores ⁊ electos pactio vel conuentio.j.q.ij.q̄ȝpio.sed tm̄ electores statutum hoc fecerint:scilicet ꝙ nihil perciperent in faciendo autem statutum siue bonum siue malum non commiserunt simoniam licet alias peccauerint sed si postea quando sibi nunciauerunt electionem nunciarēt vnanimiter ⁊ statutum vel constitutionem ⁊ ipse tunc seruare promitteret tunc esset simonia.viij.q.iij.artaldus.⁊ prealleg.c.q̄ȝpio.sed si non peteretur ab eo ꝙ promitterent seruare statutum nec promitterent:licet statutuȝ seruarent propter hoc non esset simonia:licet enim cuiqȝ ius suuȝ preponere.(Derogationem.) quantum ad numerum canonicorum cui derogatum est cum plures elegerunt:non quātum ad distinctionem prebendarum cui nullo modo derogatur:vt not.j.de

preben. dilecto. (Vacaturas) vacaturas autem eis dare intendebant: non tamen eos eligebant: sic eligimus vos ad vacaturas prebendas: quia tunc electio non teneret: ⁊ non mandaret dominus papa eis prouideri de superexcrescentibus redditibus: sed electionem cassari. j. de preben. tue. vbi autem simpliciter ⁊ pure eliguntur in canonicos: sed promittuntur future prebende quod licitum est tenet scilicet receptio in canonicum: sed promissio vacature non valet: immo non prima. sed quamcito obtulerit se facultas habebit prebendam. j. de preben. dilectus. relatum. vbi de hoc no. vel hic loquitur de misericordia: aliter autem de rigore obtinet plus placet: quod no. j. de pben. dilectus filius. i. (Integritate) sed quare non communicant cum alijs cum ipsi venerint contra constitutionem suam: vnde non debet gaudere constitutione. s. e. cum accessissent. ⁊ non debet canonicus carere prebenda. j. de preben. relatum. Respondeo: quidam dicunt cõmunicationem istam iustam esse: sed hoc non fuit facta impediente petitione eorum. petierant enim tm superexcrescentes redditus sicut ex littera apparet. vel dicas q non debebant cõmunicari prebende licet super numerum prebendarum canonicos elegissent cum statutum esset tm super numero prebendarum contra quẽ non venerant. Sed queres si non venerant contra numerũ prebendarum: quare superexcrescentes redditus fuerunt eis assignati: ⁊ non cõmuniter assignati sicut statuerant. Respondeo: quia conditio statuti extiterat scz nisi prouentus adeo exer. ⁊c. (Superexcrescentes) C. de alluuio. l. vlti. contra vbi dicitur q paludes meliorate cura cultorum non debent separatim censeri: ⁊ istorum canonicorum diligentia non deberet eis obesse: vt q cura eorum actum est alijs assignaretur. sed hoc est propter fauorem cultus diuini in seruitoribus ampliandi. si autem redditus superexcrescentes non sufficerent ad tot prebendas quot sunt canonici: tamen eis cõmuniter assignabuntur illi redditus: quia si concedit eis q plus est scilicet quando sufficiunt ad omnes prebendas: multofortius cõcedere intelligitur quod minus est. xvj. q. ij. c. j. ⁊ si de istis redditibus fiant prebende ruptum est priuilegium quod habebant de certo numero canonicorum ⁊ pbendarum: sed si non fiant prebende non rumpitur priuilegium pbendarum. nos credimus contra: quia exquo tot fructus crescũt vnde potest fieri vna prebenda statim rumpitur priuilegium: ⁊ hoc satis probatur per hoc capitulum vbi dicitur: q in priuilegio subintelligitur nisi tantum possessiones ⁊c. ⁊ si contra hos impetrentur littere non facta mentione de certo numero valẽt: nec aliqua exceptione elidi poterunt. (Reuocatis) cognitione premissa que sint contra ius innouata vel non: quia lite pendente non debet pars aliqua priuari cõmodo possessionis. xj. q. j. quia xvj. q. iiij. volumus. j. de iure patrona. consultationibus. C. de probatio. l. ij. quamuis argumenta sunt contraria. ff. de peti. here. diuus ⁊. §. penulti. ff. qui satisda. cogun. si fideiussor. ij. q. vij. quotiens. nec sunt talia reuocanda sine cause cognitione diligenti. sed videtur contra. ff. de edi. edic. q si nolit. §. si manci. ⁊. l. edi. §. sciendum. vbi dicitur q ea que contingunt post litem contestatã ⁊c. ⁊ si dicas hoc habere locum quando idem est iudex qui reuocat: ⁊ quo cognoscẽte aliqua sunt innouata non bene dicit q eodẽ modo procedere debet successor ⁊ primus iudex. ff. de iudi. mortuo. C. de iudi. properandum. sed dic illam. l. ediles nõ dicere q summatim cognoscendum de his sit: que post litem contestatam accidunt: sed q ea pertinent ad cognitionem iudicis que post litez contestatam accidunt ⁊ non pertinent si ante litem contestatam accidissent nisi expresse peterentur. hic mandat papa reuocari ea que innouata essent ab alterutra partium circa prebẽdas supple que vacauissent post receptionem horum: puta reuocanda erat collatio prebendarum talium si per capitulum essent collate alijs siue antiquis siue etiam nouis canonicis sine causa. vel si aliquis de istis canonicis qui agebant eas specialiter cepissent ⁊ idem mandat etiam de possessionibus superexcrescentibus. Sed si possessiones essent alienate in penitus extraneos in quos per venditionem vel alio iusto titulo transisset dominium ab eis reuocari non possunt: quia motio litis personalis non facit rem esse litigiosam: cum per actionem personalem non cõtendatur de dominio. C. de litig. in auc. litig. ⁊ ad prebendas de nouo vacantes non competit nisi conditio ex hac decre. j. de preben. relatum. ⁊ similiter ad redditus vel possessiones superexcrescentes non competit nisi conditio ex hac decre. vel officium iudicis que personales actiones sunt tm. Aliqui tamen dicunt q etiam si sine causa capitulum daret prebendam de nouo vacantem alicui canonico quem de nouo reciperent: q hec collatio non reuocaretur. argu. j. de preben. dilectus filius. g. ⁊ de cõcess. preben. ex parte asten. nec est contra. j. de preben. inter cetera. quia ibi est speciale exquo auctoritate pape fiebat permutatio prebendarum ⁊ per consequens videbatur inhibuisse illis ad quos pertinebat collatio earum q eas non conferrent vt hic no. sicut ⁊ diximus q exquo receptus est aliquis in canonicuz auctoritate apostolica non tenet collatio prebende illius que sibi secundum receptionis sue ordinem debetur licet nullum ius habeat in prebẽda: sed tm personalem actionem: scilicet conditionem quam habet ex canone illo. j. de preben. relatum. Sed oppones exquo prebende iste non sunt litigiose quare non tenet collatio de eis facta canonicis antiquis sicut ⁊ nouis vel etiaz sicut quibuslibet extraneis. Rñ. quia antiquus canonicus cum esset membrum capituli cum alias esset capitulum tenebatur istis qui agebant conferre nouas prebendas vel redditus superexcrescentes nisi iusta causa in contrariuz suaderet ergo male faciebat si ea recipiebat: ergo iuste ab eo reuocantur si acceperit. j. de verbo. signi. ius dictum. Item modica vis videtur siue post motã litem coram episcopo: siue ante mutata sint aliqua circa predicta nisi quia post motam litem videtur maior mutantium malitia. ¶ Glose autem hic posite. s. cognitione premissa: ⁊ quia ex quo modicum faciunt ad intellectuz decre. licet bona ⁊ vera contineantur in eis. ⁊ generaliter dicimus q quandocunq; quis dicit aliquam rem sibi deberi siue corporalem siue incorporalem vt ius prebende: vel prebendam: semper ille a quo petitur illaz alienare potest sine periculo litigiosi: ⁊ idẽ est si petatur confirmatio electionis. secus est autem si quis dicit rem suaz esse ⁊ de dominio vel quasi dominio eius agit: vt si quis agat. q. confessoria ad aliquam rem vel prebendam quam alius tenet in qua dicit se ius habere ⁊ suam esse ⁊ nõ sibi deberi. nam hic bene dicimus q si ille a quo petitur eaz alienet q incidit in vicium litigio. nec est contra si dicitur: quia iura non sunt in bonis nostris: quia sunt in quasi bonis. Item no. q licet prohibeatur voluntaria alienatio rei litig. non tamẽ prohibetur necessaria. ff. de rei ven. is a quo. ⁊. l. seqn. de hoc etiam no. j. de ar. ex parte. (Episcopo ferra.) quia exquo de prebendis his vel possessionibus agebatur coram papa vel eius delegato: eius negociuz ad se reuocasse videtur: ⁊ ideo alij inferiores non debent se de eis intromittere. j. de offi. le. licet. iij. q. vj. quamuis. sed certe si essent pares iudices licet vnus super aliquam rem cognosceret nihilominus teneret q ab alio fieret super eadem re licet pro magna parte ad eundez iudicem mittendi sint si pars peteret ⁊ diceret q causa super eisdem possessionibus vertitur coram tali iudice. vnde peto q remittatis nos ad eundem iudicem: quia possent mihi multum prodicare diuersus processus eorundem. Item laboriosuz minus esset mihi si coram duobus de eadem re litigarem: ⁊ si ob hanc causam appellaret iusta esset appellatio. ff. de quibus rebus ad eun. iu. l. iij. arg. ff. de cau. liberta. si pariter. sed si pars non peteret credo q legitimus esset processus coram vtroq; iudice habitus. arg. ff. de peti. here. l. penulti. ff. de rei ven. is a quo. nec videtur nobis verum q papa vel superior incipiendo cognoscere propter hoc videatur ad se reuocasse causaz que inter alios vertebatur: sed inter eosdem tm. ⁊ sic loquũtur prealle. c. licet. quamuis. ⁊ sic etiam hic loquitur scilicet de partibus tm. Item ille decret. loquuntur quando aliquod negocium ex certa scientia ad se reuocat ⁊ non quando ordine iudiciario procedit: sed secundum hoc superflua est glo. que incipit: cognitione premissa. quia de iure constat q reuocandum erat quicquid a partibus fit nouum: exquo corã aliquo iudice lis mota est.

Ecclesia sancte marie. ⁊ infra statutuz.

) nam laici de rebus ecclesie temporalibus siue spiritualibus disponere non possunt. j. de re. eccl. non alie. c. cum laicis. ius eligendi in collegiata ecclesia in eos nõ cadit etiam si sint patroni. j. de elec. sacrosancta. ⁊. c. cumana. nec de re spirituali in eis compromitti potest. j. de arbi. cotingit. nec iudicare. j. de iudi. decernimus. hec decre. sumpta est de canone. xcvj. di. bene quidem.. (Sibi). i. monasterio.

Ex litteris vestre. fide prestita.

) q statuta vestra seruarentur. (Perpetuum.) dicit hic Innocentius: aliud est aliquez simpliciter excludere ⁊ aliud in perpetuum. si. xxxiij. q. iiij. non oportet. ⁊. j. q. iiij. sunt nonnulli. j. de donat. pastoralis. ff. pro socio: cum societatem. ar. contra. ff. de penis: seruus. exquo eniz tempus diffinitur non est de quolibet tempore vel perpetuo intelligendum. j. q. j. eos. ff. de euic. si rem. §. fi. item inuenio q idez est perpetuo ⁊ simpliciter remouere. j. q. j. reperiuntur. in fi. lxix. di. si quis ex ipsis. xj. q. iij. si sacerdotes. xxvij. q. j. de viduis. satis potest dici q vbi sententia super aliquo delicto ferretur perpetuo amoueri intelli

geretur q̄zuis in sententia non diceretur perpetuo: sed vbi pro-
pter contumaciam tm̄ amouetur que vt dicit hic penam perpe-
tuam non meref: sed quousq̄ peniteat vel satisfaciat: tunc iura-
mentum ⁊ priuatio eius temporalis intelligif. i. quousq̄ satisfa-
ciat: quia iuramentū est f̄m ius interpretādum. j. de iureiuran. ad
nostram. (Canonici). j. de ver. signi. cum olim.

EX parte diminuti. ⁊c. ⁊ sic nō fuit iu-
sta causa hui⁹ statuti. ⁊ iō non tenuit. ff. de man. prin.
in nouis. (Constitutiōe.) no. j. de ma. ⁊ obe. statuim⁹.
(Confirmationē.) in generali forma obtēta: scilicet q̄ nō faceret
mentionē de priori statuto ⁊ redditib⁹ nō diminutis ⁊ de assen-
su episcopi neglecti. j. de consuetu. cum consuetudinis.

QUoniam constitutio. om-
nes.) ⁊. s̄. e. c. j. (Obscurum.) di. iiij. erit. (Preferēdis)
de hac materia no. e. cum omnes. (Maioribus.) idest
prius ordinatis. xvij. di. §. vlt. (A minorib⁹). i. posterius ordina-
tis. (Cum leges). s̄. e. c. ij. C. de leg. leges. ⁊c̄.

De rescriptis. Rubrica.

SIcut romana. ⁊ infra.
Indultum.) Ista indulgentia videtur supflua
cuz generaliter ⁊ libere f̄m antiqua iura liceat
cuiq̄ appellare ⁊ ante sententiā ⁊ post. ij. q. vj.
non ita. j. de appella. super eo. ⁊ in maioribus ⁊
in minoribus causis. j. de appella. c. de appellationibus. ⁊ etiam
frustratorie. j. de appella. cum sit romana. Sed qd̄ de iure com-
muni competit: non debet priuilegio impetrari. C. de thesau. l. j.
ff. ad municip. l. j. quidam vt ista indulgentia ad aliquid valeat
intelligunt per eam concessum appellari etiam vbi ius inhibet
appellare: vt. ij. q. vj. §. diffinitiua: nisi forte propter delictum in-
hibeatur appellatio: vt si in notorio crimine iacens vellet appel-
lare. j. de here. sicut ait. nam sicut hoc specialiter non indulgere-
tur: ita nec in generali indultum intelligitur. ff. de pigno. obliga-
tione. C. que res pigno. obli. l. j. j. de iureiurā. veniens. alij dicunt
id solum per hanc indulgentiam concessum: quod de iure com-
muni licet. C. de inoffi. testa. si quando. nam plus solet timeri qd̄
specialiter iniungitur q̄z quod generaliter imperatur. xxiij. di. q̄z
suis. vel locum habet hic indulgentia in persona que propter su-
um delictum prohibita fuerat appellare ⁊ forte postea restituta
hoc priuilegium impetrauit: vel in ea persona que a suis iudici-
bus grauari timebat. hu. etiam non intelligit hanc indulgentiā
extendi ad eas nisi a iure vel a iudice vel a superiore appellatio
prohibetur: siue specialiter: vt si dicat non obstante appellatiōe
in tali causa procedas siue generaliter: vt si dicat non obstāte ap-
pellatione in omni causa ꝓcedas: sed tm̄ quod tunc sibi liceat ap-
pellare quādo alijs licebat de iure olim ⁊ hodie tm̄ grauaretur
vel a sententia: ⁊ in his casibus scilicet vbi de iure licet appellare
etiam non obstāte q̄ remota est appellatio poterit appellare: ⁊
ita cessant omnia cōtraria omnino. j. c. j. ⁊. ij. nam non debuit fie-
ri mentio in secundo de priori cum quod continetur in primo nō
extendatur ad id quod cōtinetur in secundo. nam cum istud pri-
uilegium sit odiosum: non debet extendi ad prohibitionem prin-
cipis qui de eo cogitasse non videtur: non enim presumēdum est
q̄ alicui daret priuilegium de suo mandato contēnando: sed tn̄
quidam etiam f̄m hanc opinionez dicunt illam indulgentiā ex-
tendi ad casus etiam in iure prohibitos: qui eos sicut ⁊ alia iura
in suo pectore habet: licet alie solutiones nominate sint in glo. hic
ergo. vel dic ⁊ melius q̄ sicut secundo impetrans non tenebatur
facere mentionem de iure communi q̄ liberam concedit appella-
tionem sic nec de priuilegio q̄ solum ius commune continet qua-
le hic erat: scilicet q̄ sibi liceret libere appellare ⁊ hac ratione di-
cimus q̄ si plebs impetraret priuilegium super decimis sue par-
rochie: ⁊ postea alius ad quem de iure non pertinent super eisdē
decimis priuilegium impetret siue in toto siue in parte f̄m priui-
legium p̄ualet primo etiam si ambo pariter generalia sunt. ⁊ est h̄
ea ratione: quia in primo nihil concedere intelligitur se tm̄ cōfir-
mare: in secundo vero intendebat de nouo aliquid conferre. ⁊ iō
preiudicat primo etiam si de primo non faceret mentionez cum
intelligatur ex certa scientia in preiudiciū plebis concessisse. nam
sicut de iure communi mentionem facere non tenetur: sic nec de
priuilegio quod solum ius commune contiuet ⁊ f̄m hoc expone
hanc litteram. (Quia specialis) . i. rescriptum vel priuilegiū vel
indulgentia quod cōtra vel preter ius aliquid ꝯtinet derogat ge-
nerali. i. mandato vel rescripto vel priuilegio qd̄ tm̄ ius cōmune
continet. vel dic q̄ si a principio opposuisset cōtra litteras q̄ non
valerent: quia tacuerat de priuilegio suo quo sibi concedebaf q̄
sibi liceret in qualibet causa appellare ⁊ hoc exp̄sso nō habuisset
litteras cum clausula sub ap. re. tunc lr̄e suum effectū amisissent ⁊
non ꝓcessissent iudices. sed ex quo a principio nō ꝓposuit videt
renunciare a bn̄ficio suarū litterarū. ⁊ excep. ꝯtra tenorē litteraꝝ
aduersarij ⁊ lr̄is cōsentire. vnde vlterius cōtra eas aliq̄d dicere
non pōt. (Et speciale mandatū.) hic ergo derogat f̄m primo licz
in eo nō fiat mētio de primo cōtra. j. c. j. ⁊. ij. rn̄. dicunt quidā hoc
locum h̄re in priuilegio ⁊ indulgentia sed cōtraria. s. q̄ primū de-
rogat scd̄o: habet locū in rescriptis: hic reprobaf. j. de offi. del. ex
parte. sed respōde q̄ papa ex certa scientia sic rn̄dit ibi. Sed his
abiectis q̄ hic dicif ius asserim⁹ generale tam in priuilegijs q̄z in
rescriptis vt spāle f̄m in casu suo deroget generali p̄mo: licet mē-
tio nō habeaf de ip̄o generali ⁊ exp̄ssum est. j. e. pasto. nisi tale eēt
primū generale quo exp̄sso lr̄as nō habuisset. j. de offi. dele. ex p-
te. secus autez vbi speciale impetratū est post spāle vel generale:
vt in se. pri. c. nec. ob. j. de fil. p̄sby. ex tua. quia ibi nō derogat pri-
mum generale speciali scd̄o vel ecōuerso: s̄z qd̄ generali auctorita-
te factū erat nō retractaf. nec obstat. j. e. de offi. dele. ex pte. q̄z ibi
primū fuit speciale quia de prima vacāte que tm̄ vna futura erat
licet incertū sit de qua vel melius suppressit veritatē talē. s. de teno-
re precedentiū litterarū q̄z si exp̄ssisset non obtinuisset scd̄as lr̄as
sed hic licet dixisset de priori indulgētia nō minus lr̄as scd̄as nō
obstante appella. habuisset: quia in iudicijs nō est habēda acce-
ptio personarū. iiij. q. iiij. c. ij. sed vbi iura sibi cōtraria reperiunf
si vtrūq̄ est idem primo p scd̄m derogaf l̄z de p̄mo nō faciat mē-
tionem. ff. de legi. l. non est nouū. qm̄ oia iura in scrineis suis ha-
bet recondita. xxx. q. j. ꝑuenit. C. de testa. oīum. C. de inoffi. testa.
si qn̄. de consti. c. j. li. vj. ꝑticulari autez iuri aut alicuius castri per
aliud non derogaf nisi de eo mētio fiat. xxv. q. ij. prescriptionē. j.
de eta. eam. j. e. cum ordinez. qd̄ intelligo si tale est ꝑticulare quo
expresso lr̄as nō habuisset. vel dic vt in glo. ista: indulgētia vide-
licet. (Derogat) melior ratio quia priuilegiū intelligit tm̄ qn̄ cau-
sa cōmuni iure tractaf ⁊ non qn̄ preter ius appellatio inhibef. j.
offi. le. studuisti. j. e. pastora. si. xxiij. di. q̄zq̄z. C. de pigno. l. ij. ff. q
po. in pig. ha. l. ij. ⁊. ff. de sen. ⁊ re iudic. diuus.

EX parte. amoueref. idest. ipse. f. (Ipse.) . i. f.
(Cognitionez.) hoc ipso nō valuerūt littere. C. de p̄ci.
imp. offe. quotiens. j. e. cum adeo. tamē nō credo hic
verba fuisse in littera: quia si ibi essent statim papa mādasset sine
vlla inquisitione ad se mitti vel detineri quasi suspectū de falsita-
te: sed littere poterāt esse tales. conquestus est nobis. f. q̄ ep̄s cō-
uentren̄. eum sua ecclesia spoliauit nullo iuris ordine seruato. vn-
de mādamus q̄ eum restituas. (Intelligenda) xxv. q. ij. vniuer-
sa contra. vbi dicif q̄ nō valet rescriptū nisi habeat hanc clausu-
lam: sed hoc f̄m canones illud f̄m leges. ⁊ no. q̄ non aliter vidē-
tur conditiones intelligēde in cōtractibus ⁊ rescriptis nisi appo-
natur nisi forte sint generales conditiones. xxxij. q. vlt. c. fi. (Ha-
bita. decre. ista multiplicez iniquitatez cōtinere videtur. ⁊ primo
in eo q̄ innuit q̄ littere ab. f. impetrate nō valeant si mentionem
de prioribus nō fecerint: cum illa non esset talis veritas suppres-
sa qua exp̄ssa nihilomin⁹ litteras in cōmuni forma habuisset cuz
siue ordinario iure siue ex delegatione cognouissent ⁊ etiā qua-
lescunq̄ littere essent semꝑ a diffinitiua sentētia licitū est appella-
re. vt. C. de appel. eos. qm̄ etiā. vnde ⁊ si iudices nō debeāt ꝓce-
dere f̄m formā in litteris ipsius appositā debet tn̄ f̄m ordinem
iuris procedere. j. e. super litteris. sed respōdeas ideo nō valent:
quia dolo suppressit priorē commissionē vt in decre. suꝑ litteris:
vel dicas q̄ si dixisset formā commissionis ⁊ processuz habitum
per eandem. s. q̄ cōuictus erat de piurio: ⁊ q̄ prebende renūcias-
set: litteras istas nō obtinuisset. vt. j. de here. sicut. ⁊ de sen. ⁊ re iu-
di. inter mona. Secūdo cōtinet iniquitatē in eo q̄ dicit sententiaz
confirmari cum ad confirmationē sententie nō sufficit suppres-
sio priorū litteraꝝ nec etiam pactū suum: sed veritas probationū
vel iuris. sed tu dicas veruz esse quod opponif ⁊ ideo expone lit-
teram cōfirmes sentētia suple sicut rationabiliter fuerit cōfirmā-
da cognitione p̄missa. j. de appel. oblate. ⁊ habes simile. s̄. de cō-
sti. cum. M. in fi. vel potes remouere priorem iniquitatē: quia in
istis litteris nō fiebat mētio de appellatione ⁊ sicut nō valet sen-
tentia cōtra res prius iudicatas. s̄. ij. q. vj. si. m. §. diffinitiua. ita
nec lr̄e impetrate nisi faciāt mētionez de appellatiōe si impetrēf
ab appellante. j. e. ex pte. secus autem si appellato. vt. no. j. de ap-
pel. oblate. vel dic q̄ ideo non valebant littere quia iam tempus
appellationis affluxerat ⁊ idcirco etiam bene sequif q̄ si non est

habita mentiō prioꝝ litterarum: supple maxime confirmet sen-
tentiā: id est confirmandam denunciet. in auć. de his qui ingre.
ad appel. §. j. colla. v. vel dic ꝙ ideo dicit si non fuit habita men-
tio priorum litterarum ꝙ confirmetur sententia: quia nec ꝑ con-
sequens fecit mentionem quando appellauit: vel in qua causa ⁊
ita rata manet sententia. C. de tempo. appel. auć. ei qui. in v. ap
pellatore. si autem mentionem fecisset ⁊ non transisset in rem iu-
dicatam cum non esset negligentia prosequendi appellationem
super illa causa que cōmissa erat conuentreñ. (Venire) quia fal-
se p̄sumuntur. Inno.

Etex. aduersarius.

secus si idē j. e. ex teno-
re. (Priores). j. de offi. delega. sane. j. contra. So. h cū
ad secundos iudices littere secunde impetrentur: ibi
cum ad eosdem iudices ꝫm diuersas formas nec valet. So. h no
tata ꝙ h loquiẜ vbi non est presumptio mutate voluntatis: opor
tet enim in secundis litteris expressam fieri mentionem vt per se
cundas primis derogetur. j. de offi. delega. peruenit. ex litteris.
vel ibi non constat que sint prime: hic autem constat. (Nec secun
de) elidi possunt ꝑ exceptionem secunde littere que de primis nō
faciunt mentionem vt h: ip̄o tamen iure valent ꝙ eo ip̄o apparet
ꝙ tenet processus habitus ꝑ eas nisi fuerit exceptum: ⁊ ꝙ post
annum ꝓualent contra negligentes. j. e. plerumqꝫ. j. e. super lit-
teris. Item eliduntur littere ope exceptionis si impetrate fuerit
ante terminum appellationis p̄fixum. j. de ap. significasti. sepe.
contingit. ⁊. c. oblate. Item eliduntur per exceptionem si ab ex-
cōmunicato fuerint impetrate. j. de probatio. post cessionem. j.
de eta. cum bone. tamen hoc simpliciter non cōcedo. Item si do-
lose sint impetrate per falsi suggestionem vel veri suppressionē
xxv. q. ij. rescripta. salua distinctione. j. e. super litteris. vnde si ꝓ
ponit exceptionem coram iudicibus quos dicit non habere iuris
dictionem ⁊ superaddit. ⁊ si dubitatis ꝙ prime littere non preiu
dicent vltimis eligantur arbitri ꝫm constitutionis tenorē quam
habes. j. e. pastoralis. credunt quidam ꝙ h sufficiat ad hoc ꝙ qc
quid factum fuerit cassum fit ⁊ irritum etiam si iudicaretur per
iudices illas litteras contra quas sic excipitur alijs preualere ⁊
legittimas esse. ⁊ hoc ea ratione: quia cum ille petierit ꝫm debi-
tum ordinem iudiciorum procedi. s. ꝫm tenorem predicte decr.
⁊ ip̄e ordo non fuerit omissus non debet valere ꝙ fit. ij. q. vj. §.
item sententia. j. de offi. delega. venerabili. j. e. cum dilectus. idē
videtur dicendum etiam si non sit petitum ꝙ sic procedatur cuꝫ
decre. non dicat ꝙ peti debeat sed sufficit ambigi inter partes vł
iudices. ⁊ h ip̄m eis certum est forte: quia de earum reuocatione
disputauerunt: ⁊ neutra pars alteri consensit. sed in ambiguita-
te ⁊ contradictione remanserunt: ⁊ ex quo ambigitur ꝫm tenorē
predicte decre. procedi debet: nec credunt in his necessariam ap
pellationem: quia non tenet ip̄o iure ꝙ facit: ar. ij. q. vj. §. diffini-
tiua. sed tamen securius ⁊ etiam iustius est exceptionem propo-
nere ⁊ appellare: quia si iurisdictio per exceptionem non elidat.
vterqꝫ iudex iurisdictionē habet. sed si coram primis iudicibus
quorum iurisdictionem dicit reuocatam per secundas litteras ꝓ
sequeretur questionem istam an esset eorum iurisdictio reuoca-
ta necne: si interim pendente lite hac super principali questione
procederent coram secundis iudicibus de partium consensu ta-
cito vel expresso. videtur ꝙ per talem processum renunciare vi-
detur ⁊ litteris ⁊ questioni quam de reuocatione proposuit: ar.
j. de offi. delega. gratum. sed ⁊ si interim non processit in princi-
pali: sed ip̄e primus iudex sententiam p̄sentibus partibus tulit
suam esse iurisdictionem: tenebit quicquid vlterius fecerit ille iu-
dex nisi appellauerit. nam cum possint cognoscere an sua sit iu-
risdictio. j. eo. super litteris. ergo tenebit sententia nisi appellet.
si autem nec pars nec iudex secundus aliquid mandat vel exci-
pit coram primis iudicibus. s. qui ceperunt iurisdictionem vti in
ter partes: si tamen ⁊ ipi simul secundi cum eis eodem tempore
cum illis procedunt in hoc casu credunt quidā ꝙ processus prio
rum iudicum tenet etiam si postea constet litteras primas per
quas processum est reuocatas esse per alias: ⁊ etiam si excōmu-
nicent secundos tanqꝫ turbatores sue iurisdictionis tenet excō-
municatio. ⁊ hoc ideo: quia primi iudices habuerunt iurisdicti-
onem ⁊ eam exercere ceperunt. si quis ergo contradicit iurisdi-
ctioni eorum vel facto vel dicto ostendere debet illud. s. causam
quare contradicat: ⁊ maxime ostendere tenetur litteras ꝑ quas
data est iurisdictio. j. de offi. delega. cum in iure. nec videtur vis
facienda in hoc ꝙ primas litteras impetrauit: sed in eo ꝙ iuris-
dictione priores vti ceperint. ⁊ hoc ideo: quia occupantis meli-
or est conditio. j. de appel. vt debitus. sed si esset casus ibi: vbi nō
esset potior conditio occupantis: tunc sufficit solum exercitiuꝫ iu-
risdictionis: cum sic appareret partes consensisse ex quo coram
eis litigant: ⁊ prioribus de iurisdictione renunciasse tacite. j. de
re iudica. inter monasteriū. Alij dicunt ꝙ nec primi iudices nec
secundi possunt aliquam iurisdictionem in alios iudices exerce-
re: quia cum ex litteris non detur eis aliqua iurisdictio in eos scꝫ
iudices: nec in hoc casu ius det ei iurisdictionem inter eos: sed ꝑ-
cipiat arbitros eligi. j. e. cum contingat. patet ꝙ si vni iudices ali
os excommunicant: non tenet excommunicatio. si auteꝫ iudices
primi vel secundi inter partes ferant sententiam vel excommu-
nicationis vel interdicti vel aliam: cum non contenderint de iu-
risdictione: sed tm̄ litteras ostenderint per quas iurisdictio dici
tur reuocata: nihilominus tamen iudices amborum rescriptoꝝ
ad contrarias sententias processerint: tunc inspiciendum ē que
littere alijs preualeant. ⁊ iudicabitur processum illorum tenere:
quorum littere alijs preualerent ⁊ aliorum processus irritabitur
⁊ sic intelligitur decre. j. de offi. delega. ex litteris. si autem litte-
ras non ostenderet reuocatorias tenerent quicquid facerent pri
mi iudices. j. de resti. spolia. audita. j. de offi. delega. cum in iure.
Sed si facta prima ostensione dicerent primi iudices: nos volu-
mus cognoscere an reuocetur iurisdictio nostra: non valet illud
quia h cognitio non sibi sed arbitris demandatur. j. e. pastoralis
Sed ⁊ tunc si noluerint eligere arbitros si alterutri iudices pro-
cedant ex euentu sententie que fertur super reuocatione littera-
rum pendet quorum processus valeat. j. de offi. deleg. ex litteris.
siue sit processum ad sententiam excōmunicationis propter con
tumaciam: siue super principali procedatur. primi autem predi
ctam decre. ex litteris soluunt vt ibi dicit gl. (Nec secunde) hodie
autem non attenditur tempus impetrationis litterarum: sed ꝑ-
sentationis. j. de ap. vt debitus. (Priorum est) no. perdi primum
rescriptum legitimum per scd̄m qđ facit mentionem de eo vt hic
Item per negligentiam impetrantis post annum. j. e. si autem.
⁊. c. plerunqꝫ. ⁊ per solicitudinem preuenientis. j. de ap. vt debi-
tus. propter fraudem. si secundas impetrat ⁊ vtitur. j. e. ex teno
re. per mortem delegantis vel delegati. j. de offi. deleg. gratum.
⁊ relatum. per superuenientem causam qui id a principio inuali
de faceret. j. de offi. delega. insinuante. perditur etiam quādoqꝫ
per excōmunicationem ad tempus: sed recuperatur per absolu-
tionem. j. de offi. delega. prudentiam. §. vj. Item per mortē im-
petrantis vel contra quem impetratur. ff. que sen. si. ap. l. penul.
(In expensis) factis in allegando ius suum. ff. de iudi. si qs ex. ff.
si qs in ius vo. ex quacunqꝫ.

Inter ceteras. eandē.

possesso-
reꝫ stude
as spoliare (In filibus). C. de legi. leges. ff. d legi. nō
possunt. j. de transla. inter.

Si quando aliqua.

Cum ordinem. specialiter

nam si super possessionibus alijs vel debitis impetrē
tur littere contra cistercieñ. bene valent: quia ad hoc
non extenditur istud priuilegium: sed postea largius priuilegiū
impetrarunt: valet ꝙ per nullas litteras possunt trahi in causaꝫ
que de eorum ordine non facerent mentionem. (Indulsit). j. de
deci. ex parte. s. decimam laborum suorum non soluendam. (Mi
nime teneamini) mirum videtur ꝙ priuilegium est generale ad
omnes eiusdem ordinis per specialem cōmissionem non dero-
gatur: arg. contra. s. e. sicut ro. ff. de nego. gest. in to. ⁊. j. e. pasto-
ralis. §. j. Rñ. non valeret specialis cōmissio propter suppressio-
nem veritatis quam si exp̄ssissent litteras etiā in forma cōmuni
non obtinuissent. j. e. sup litteris. hoc non videtur esse veꝝ: quia
etiam ⁊ si de priuilegijs cistercieñ. mentionem facerent: in cōmu
ni tñ forma litteras habuissent: vt no. j. e. sup litteris. sed contra.
s. de consti. cum accessissent. j. e. constitutus. vbi habes ꝙ si litte-
re non faciunt mentionē de statuto ꝙ possunt elidi ꝑ exceptionē
ergo eadem rōne si non faciunt mentionē de priuilegijs cisterc.
pn̄t elidi lr̄e impetrate contra eos etiā si nullā haberēt indulgen
tiā ꝙ non valerent littere: quia non faciūt de eoꝝ ordine mētio-
nem: sed dic ꝙ lr̄e de gratia bene eliduntur ꝑ exceptionem si non
faciunt mentionem de priuilegijs: quia eas non obtinuissent si
de priuilegijs cui derogāt mentionē fecissent. sed in lr̄is de iusti-
cia que hn̄t formā cōmunē non est necesse fieri mētionem de pri-
uilegijs sicut non est necesse fieri mentionē de alijs pemptorijs
exceptionibus: vt pacti de non petendo ⁊ hmōi. ⁊ ideo dicunt q-
dam vt supra naturale ꝙ h qđ h dicitur non est propter suppressi
onem veritatis: quia etiam non facta mētione de priuilegijs ali
cuius valēt lr̄e: sed propter beneficium huius indulgētie in qua

eis indulgetur ꝙ non cõueniantur ꝑ litteras que non faciunt mẽtionem de ordine eorum: quia al's ⁊ si de ordine ⁊ de priuilegio facerent mentionem: tamen litteras de iusticia haberent cũ possent priuilegium tacite vel expresse renunciare. ĩ. de deci. ex multiplici. ĩ. de p̄uil. accidẽtibus. (Minime teneamini.) cũ allegatis p̄uilegium vestrum. ff. de iurisdic. om. iudi. si quis. ĩ. de ap. si duobus. Innocentius.

Eam te. ⁊ infra donatio. no. ꝙ vbi collatio p̄bendarum ꝑtinet ad episcopum non debet scribi capitulo ꝙ aliquem recipiant: sed episcopo nisi super hoc esset consuetudo. ⁊ si aliter scribatur non valerent littere: quia ab eo petitur prebẽda qui non habet ius dandi eam nisi papa ip̄e contulisset p̄bendam: quia tunc bene mandaretur capitulo ꝙ ip̄m recipent: quia receptio in hoc vltimo casu tm̄ in facto consistit: ius enim plene assecutus ẽ per collationem pape: sed in primo casu non tantũ consistit in facto: sed ⁊ ius confertur in canonicatu. Alij dicunt ꝙ tenet tale mandatum factum capitulo mortuo episcopo: vt no. in glo. non videtur. (Negatio) non debes intelligere ꝙ episcopus ꝑ litteras directas capitulo teneretur de necessitate iuris conferre alicui p̄bendam: licet de honestate teneatur: sed redarguit episcopum de mendacio. s. quia dicebat se nullum mandatum recepisse: cum constet eum ⁊ singulos canonicos aliud mandatum recepisse: cum capitulum recepisset mandatum: licet eo forte nõ ligaretur. vel dic vt in glo. que incipit: vt videtur. vel dic ꝙ ħ decre. ad hoc de gratia loquitur: ⁊ ꝙ dicit de data litterarum ad hoc dicit vt vocet causas motiuas nõ necessarias quare debeat cogere episcopum ad conferẽdam p̄bendam iudeo. (De capitulo) non videtur ꝙ iste episcopus eũ recipere debuerit cum mandatum capitulo ⁊ tanq̃ȝ capitulo factum eum singulariter ligare non intelligatur: arg. xij. q. ij. §. qui manumittitur. ff. de rerum diui. in tantum. §. vniuersitatis. ⁊. §. sequenti. ad ħ autem vt bene intelligas decre. debes scire ꝙ collatio p̄dicte p̄bẽde ꝑtinebat ad episcopum. vacante autẽ sede ep̄o licet collatio p̄bende non deuoluatur ad capitulum. ĩ. ne se. va. illa. secus autem episcopo negligente. ĩ. de concess. preben. nulla. tamen ea que sunt iurisdictionis deuoluuntur ad capitulum: ⁊ generaliter tunc negocia ecclesie expedire debet: vt. ĩ. d̃ here. ad abolendam. ĩ. de elect. cum in cunctis. ĩ. de conces. preben. ⁊ ecc. non vacan. nulla. ⁊. c. quia diuersitatem. dominus papa tanquã eis qui gerunt vices episcopi scripsit ꝓ ħ iudeo recipiendo ⁊ bene: quia nullus alius est cui ne sede vacante possit scribi ꝓ receptione alicuius nisi capitulo. ⁊ dicit si omnes canonici qui p̄ntes erant tempore date litterarum mortui essent successores eorũ tenerentur recipere eum: sic eodem modo episcopus qui in hoc ius succedit vel potius mandato. nam licet capitulum vacante sede non succedat episcopo in iure conferendi p̄bendas: quia tamen capitulum ratione coniunctionis qua est inter eos ⁊ cõmuniõis etiam ratione iuris ꝙ conferre mandatur. s. iure p̄bende in qua episcopus habet collatõnem: ⁊ capitulum receptionem ad eam episcopus succedit capitulo in adimpletione ip̄ius mandati sibi coniuncti: ⁊ ꝙ quasi in vicem episcopi capitulum videtur facere quia licet auctoritate pape faciat: tamen vice episcopi facere videtur ꝙ ex eo apparet ꝙ si post tales litteras impetratas fiat nouus episcopus: extunc cessat potestas capituli ⁊ redit ad episcopum vt ħ habes exp̄sse. ⁊ ħ etiam credunt aliqui ⁊ nõ male: etiã si non capitulo sed cuicunq̃ȝ extraneo mandasset papa ꝙ aliquẽ institueret in ecclesia sua vacante collatione prebendarum. nam si anteq̃ȝ conferat ordinetur ecclesia de aliquo qui possit conferre prebendas ad eum redibit potestas: argu. ħ ꝙ debet subintelligi si res in eodem statu perseueret vsq̃ȝ ad collationem. ff. si ex noxa. cã. l. j. ⁊ tamen non credimus ꝙ si aliquis executor datus esset contra istud capitulum ꝙ redeunte potestate ad episcopum ꝙ posset procedere contra episcopum. ⁊ huius rei ratio infra plenius assignatur: ordinato ergo episcopo redit ad eum potestas conferendi. directis igitur litteris ad capitulum tanquã ad vicarium: ⁊ facto ibi postmodum episcopo eisdem litteris tenetur episcopus facere mandabat̃ capitulo ꝑ papam quod etiam iure cõmuni in hac collatione: vel potius succedat mandato episcopus. ĩ. de conces. preben. quia. in auc̃. vt nulli iudi. §. ⁊ hoc quoq̃ȝ. iubemus. ⁊. §. sequenti. argu. ff. de condi. indebi. filie. ff. de annu. leg. annua. §. a ticio. ĩ. de vsur. tua. sed contra. ĩ. de alie. iudi. mu. cau. fac. c. j. vbi innuitur ꝙ licet possessio mutata sit ab eo contra quem impetrate sunt littere in alium: non conuenietur alius nisi malicia eius interuenerit. cum ergo ħ non fuit malicia episcopi per litteras contra capitulum impetratas: non poterit conueniri. preterea rescripta distinguuntur vt non extendatur ad multas personas. ĩ. eo. sedes. preterea ratio cui innititur papa non videtur hoc sonare: scilicet quia tempore date erat archidiaco. s̄m hoc idem esset ⁊ si non esset archidiaco. quod fateor. dico enim ꝙ quilibet extraneus factus episcopus tale mandatũ implere tenebatur. Respondit ad decre. de alie. iudi. muta. cau. fac. c. j. ꝙ licet successor teneatur adimplere: non tamẽ delere contra hoc capitulum vel contra quemlibet alium vices gerentẽ datus vbi lis contestata esset contra successorem procedet. nec hoc ħ dicitur. Ratio ẽ diuersitatis: quia delegatio non debet excedere fines mandati. ĩ. ff. de offi. delega. cum olim. ff. manda. diligũtur. Item stricte interp̄tandum est rescriptum. ĩ. e. sedes. ac subditis quandocũq̃ȝ potest obedire debet: nec debet distringi obedientia vt ħ. viij. q. j. sciendum. xj. q. iij. si dominus: qui resistit. c. quid ergo. q̃ȝuis quidam etiam dicunt ꝙ etiam auctoritate litterarum contra p̄dictos impetratarum proceditur contra vniuersalem successorem qualis ħ episcopus erat ad quem deuenerant omnia iura episcopatus que prius erant apud capitulum: arg. ĩ. de iudi. quia. in auc̃. de iureiur. a mo. p̄sti. C. de here. insti. l. vlt. decre. autem preallega. non obstat: cum ibi ille in quem translata est possessio non erat generalis successor: sed in re illa tm̄. vel speciale est in vicario qui idem intelligitur cum domino: nec extenduntur in extraneos si heres vel successor ⁊ dominus qui eadem p̄sona cẽsetur: cum p̄decessore ⁊ vicario conuenitur. in auc̃. de iur̃. iu. a mo. p̄sti. nos tamen hoc non fatemur sicut iam diximus ꝙ executor datus vel littere impetrate contra vices agentẽ valent contra dominum nisi lis contestata esset. sed bñ fatemur ꝙ valerent contra successorẽ: vt no. ĩ. de offi. deleg. quoniam abbas. non enim ꝑ omnia. sic vna p̄sona censetur vices agens cum domino sicut successor cum p̄decessore. s; mandatum factum vices gerẽti siue vniuersaliter siue singulariter in vna re tm̄ dominus adimplere debet. fingitur enim successor in adimplẽdo mãdato vices agenti facto: sicut hic habes: ⁊ in auc̃. preallega. auc̃. de iur̃. iu. a mo. p̄sti. sed non fingitur vicarius in sustinendo iurisdictionem vel executionẽ contra eum datam qd̃ non inuenit̃ in iure. ⁊ sufficit etiam ad ħ ratio p̄assignata: nec innititur papa illi rõni: q2 tunc esset de capl'o ea rõne ꝙ ꝓpter hoc teneat̃ dare: sed quia hec erat causa ꝙ non debebat scribi ep̄o cum non esset: ⁊ q2 nullus alius erat ibi cui papa scribere deberet vacante sede nisi capitulo: ⁊ hoc est quod sequit̃. (Nec esses ⁊c̃.) nam si certũ esset ep̄m ibi esse non magis cogeretur implere mandatum ꝑ lr̃as directas capitulo q̃ȝ si dirigerentur cuiq̃ȝ extraneo. Sed oppones aut papa contulerat ius in hac p̄benda iudeo: aut non. ⁊ si contulerat ius male facit papa ꝙ redarguit ep̄m: quia ep̄s ad quem ꝑtinet sola collatio bene facit si de nouo nõ conferat: quia sola collatio pape sufficit: immo iniuria fieret priori collationi pape per sc̄dam. sed capl'm erat redarguendum: quia non recipiebat eum sine alio mandato ep̄i. Si aũt papa non contulisset ei ius in bñficio: tunc eodẽ modo videt̃ iniusta redargutio ep̄i: cum lr̃e nõ valerent quibus mandabat̃ recipi in canonicum ille qui non erat canonicus: ⁊ ꝑ eos canonicus fieri non poterat: cum ad eos non pertineret collatio p̄bendarum. Rñ. ꝙ per litteras istas nullum ius quesitum est iudeo in beneficio: sed ip̄i canonici auctoritate lr̃aꝝ ip̄aꝝ poterunt ei conferre ius: quia ip̄m recipiendo faciunt ⁊ consentiunt in ip̄m tanq̃ȝ in canonicum. Et generaliter dicimus quotiens papa sic scribit: vel capl'o ad quod ꝑtinet electio: vel si non ꝑtinet ad eos electio: vel ep̄o qui habet potestatem conferẽdi p̄bendas ꝙ intẽtio pape videtur esse ꝙ non tm̄ q̃ facti sunt faciant. s. recipiendi. sed etiam ius cõferant: ⁊ sic de facto videmus papam facere quotidie: ⁊ tñ credimus ꝙ si papa scriberet penitus extraneo ꝙ recipet aliquem in fratrem alicuius eccl'e in qua ius recipiendi non haberet ꝙ littere nullo modo valerẽt nisi exp̄sse sciretur ꝙ papa sicut extraneo scriberet ex certa sc̄ia. Sed dices quare ergo etiam post creationem ep̄i non eis conferant ius cum hanc p̄tãtem papa eis concesserit? Rñ. quia non intelligitur pure concessisse sed sub conditione. s. ecclesia in eodem statu durante. arg. ff. si ex nox. cã. l. j. rõne. n. naturalis ꝯiunctionis que ẽ inter electionem ⁊ receptionem videt̃ ea sic coniunctim canonicis cõmisisse: l; ꝯferentes in collationibus eoꝝ sint diuisi. Alij dicunt ꝙ si mandatũ capl'o directũ tale est ꝙ quilibet de capl'o vel aliquis singularis implere p̄õt: ille implebit etiam si capl'm contradicat. de ħ no. ĩ. de postu. p̄la. bone. quale ẽ istud. ħ nõ placet: nisi dirigatur mandatum tanq̃ȝ singularibus quale ẽ mãdatum de recipiendo inuestitu a papa. ⁊ simile si mandaret̃ capl'o ꝙ illum cui papa contulerat p̄bẽdam recipe in canonicũ: quilibet tenet̃ recipe etiam si capl'm contradicat: secus si mãdaret capl'o ꝙ eligeret: q2 tunc quilibet sigillatim non eligeret cum ex tali electione ius non queratur: nec deberet sic fieri. ĩ. de elect. quia propter.

lxiij.di.c.j.⁊.ij.⁊ quia tunc potius officium monentis ꝙ facien-
tis accepit:arg.ff.qñ ap.l.j.§.solent. Itē electio pertinet ad ius:
receptio ad factum. Si autem episcopo scriberet̄ ⁊ moreret̄ an-
te p̄sentationem litterarum:capitulum per illas litteras non de-
beret illum recipe. Inno.

A D aures.minoribus.

maxi-
me beneficijs obtinendis.j.eo.cum adeo.vel intelligitur ꝙ
loquitur quando aliquis habet vnā ecclesiam in qua
residet ⁊ impetrat rescriptum super obtinendis redditibus pri
oris ecclesie ad quam transiuit:quod non valet cum statim sua
translatione vacare intelligatur prima ecclesia.xxj.q.ij.si quis.
j.de preben.de multa.secus forte dicet aliquis si transierit ad be-
neficium vel p̄bendam:tunc valet rescriptum super redditibus
priorum beneficiorum obtinendis quousq; sententialiter eccle-
sia priuetur:argu.j.de preben.cum non ignores.⁊ de concessio.
preben.⁊ eccle.non vacan.litteras.viij.q.vlti. nonne.(Paupe-
res clericos.)id est pauperes ecclesias in quibus sunt pauperes
clerici(Vires)⁊ debet h̄ exceptio in principio proponi contra lit
teras ad declinandum iudicium:arg.j.e.si proponente. si enim
in principio non proponatur:⁊ tanq̃ elidens litteras postea ꝓ
poni non potest:cum non sit iusta exceptio contra petentem be-
neficium ꝙ habeat aliud beneficium :cum plura beneficia quis
possit habere:vt.j. de preben. cum iamdudum. Alij tamen di-
cunt ⁊ bene ꝙ semper potest opponere.de hoc no.j.e.super litte
ris.versus finem.j.de li.contesta.exceptionis perempto.qdam
tamen dicunt ꝙ etiam post sententiam latam per huiusmodi lit-
teras reuocabitur quicquid factum erit:arg.j.e. constitutus.ad
audientiam.arg.pro eis ꝙ littere sunt surrepticie quod ex eo ap
paret:quia non procedunt de sua intentione:vt h̄.⁊.j.e.postula
sti.si proponente.⁊.j.e.cum dilecta. dicunt enim eodem modo
procedendum quando sentētia lata est per litteras obreptitias
sicut si esset lata p litteras falsas:vt no.j. de probatio. licet.alijs
videtur ⁊ forte melius ꝙ per litteras obrepticias vbi scienter di
citur falsum vel verum tacetur:bene datur iurisdictio.j.e. super
litteris.⁊ ideo si per iudicem harum litterarum detur sententia
ꝙ aliquis est recipiendus si non appelletur debent eum recipe-
re ita ꝙ vlterius non audiantur: quia h̄ sententia non est contra
ius scriptum:sed tm̄ contra ius litigatoris.ij.q.vj.§. diffinitiua.
⁊ idem videtur si non ferat p̄dicto modo sententiam:sed tm̄ cū
cause cognitione mandent nec appellentur.j.de re iudi.ꝙ ad cō
sultationem.fatemur tamen ꝙ hoc est contra intentionem pape
⁊ ꝙ tenet cum peto hoc beneficium: ideo potest contra eum agi
denunciando.j.de iureiuran.quemadmodum.in fi. Item si sciē
tes factum.s.eum habere aliud beneficiū: ⁊ ideo non teneri. vel
etiam si credebant se teneri errantes in iure: quia non iam au-
ctoritate rescripti sed propria voluntate recipere videntur non
possunt decetero contradicere. C.ad.l.fal.error.ff. de reg.iur.cu-
ius per.ff.de condi.indebi.l.j.⁊.l.si is ꝙ.⁊.l.sine.§. videbitur.⁊
§.qui filius.in fi. Si autem ignorabant factum.s.eum habere ali
ud beneficium: ⁊ sic receperunt eum sine iudicis mandato: vel
si nesciebant sibi exceptionem perpetuam competere que com-
petebat:tunc bene poterunt contrauenire.j.eo. constitutus.j.e.
ad audientiam.nec est contra.j.e.cum dilecta. vbi dicitur ꝙ cas-
sandū est quicquid fit per litteras obrepticias:quia ibi dicit fur-
tiuas quales non sunt iste: licet per fraudem sint impetrate. nec
obstat etiam.ff.de fal.qui nomine.nec alia que no.j.de proba.li-
cet.quia h̄ non est iudicatum per falsa instrumenta:sicut ibi.si ta
men isti qui possunt elidere litteras vel prouisionē per exceptio
nem eligunt alium post electionem vel prouisionē factā ab illis
qui p̄tātem habebant prouidendi:licet inefficacē propter exce-
ptionē non valet:quia facta est post primam qualecunq; nō cas-
satam.j.de elect.considerauimus.j. de exces. p̄la. inter dilectus.
Alij tn̄ aliter dicunt:quia hic non est iudicatū per falsum instru-
mentum sicut ibi.

S I autē aliquis.negligen-

tia)que p̄sumitur anno elapso.j.e. plurimum ex par-
te.(Excusari).j.de ap.vt debitus.deleg.vel alia iusta
causa.(Conueniri)quod dicit h̄ decr.locum habet in iudicijs nō
dum ceptis. inceptis enim si littere apostolice impetrant̄ locū
habet quod dicit̄.j.de ap.oblate. ⁊ alijs ↄstitutionibus infra de
appellationibus promulgatis.

A D hec sum⁹.⁊ infra mor-

bo)vnde ordinarij iurisdictio enumeratur quod esse
non debet.j.de offi.leg.c.ij. ⁊ de maio.⁊ obe. p tuas.
xj.q.j.peruenit.⁊.ix.q.iij.nunc vero.⁊ est ar.contra nimiam ge-
neralitatē.j.de ap.c.ij.significantibus. de do. ex litteris.j.eo.se-
des.ff.de iure fis.ita fidei.ff.de eden.l.j.§.eedem.ff.d̄ interroga.
act.de etate.§.vbi.⁊ credo ꝙ si hodie tales lr̄as ↄcederet ꝙ vale
rent nisi reuocarent̄ vt iste cū hēat plenitudinē p̄tātis.

A D audientiā constructio

ne).j.de ꝓba.cum causam.contra.ff.de sta.ho.impe-
rator.ff.de ma.testa.qui h̄z.C.de le.tu.legatis.

E X parte.

.s.petebat.o.in capella se ius ha-
bere: ⁊ cum.s.nomine matricis ec-
clesie cuius erat rector ibi ꝓut ↄsueuerat capellanus
posuisset dictus.o.ꝓpter h̄ appellauit. ⁊ eiecto capel-
lano q ip̄az capellā noīe eccl'ie possidebat ip̄az capellā possedit:
⁊ sic spoliauit eccl'iaz cuius noīe tenebat̄:cūq;.s. appellatiōi de-
ferrēs dicto.o.detinēte capellā ⁊ ip̄az ꝓseq nō curante ꝓsecutus
fuisset:⁊ in fine anni ꝓut ei licuit.j.de app.oblate.lr̄as ipetrauit
p quas mādabat̄ iudicibus vt vocatis ⁊c̄.ꝙ cāonicū fore decer-
nerēt sup eo ꝙ dictus.o.eccl'iaz ip̄az p̄dicto.c.post appellatōez in
terpositā spoliauerat.tandē dictus.o.a iudicibus ipis tertio cita
tus cōparuit ⁊ excepit ꝙ sup eodē negocio p̄us lr̄as ipetrauerat
de qbus in lr̄is ad ip̄os impetratis nulla mētio hēbat̄ p q̃s ap-
pellatiōez etiā ꝓseq intēdebat:s; replicatū est p.s.ꝙ bieniū a tp̄e
appellationis trāsierat ꝓpter qd̄ appellationē vlterius ꝓsequi
nō poterat:nec p lr̄as suas poterat de appellatōe cognosci:cū de
ip̄a nō facerēt mētionē:nec ipetratis ab eo p̄iudicare poterāt:q2
circa ip̄az sn̄iaz vt dictū est impetrauit easdē.vn̄ cum lr̄e dicti.o.
dicerent̄ p̄us impetrate fuisse:⁊ a tp̄e appellatōnis bienniū esset
transactū relinquit̄ ꝙ erat annus ⁊ amplius ꝙ idem.o. lr̄as im
petrauerat que annali p̄scriptione tollunt̄ vt non p̄iudicēt post-
modum impetratis:vt.s.c.si autem.ꝓpter quod papa p̄missis
narratis mandat alijs iudicibus vt qd̄ post appellationē inno-
uatum est reuocet̄ ⁊ ipi eccl'ie restituat̄ capella: ⁊ appellato satis-
fiat de expēsis q̃s ꝓsequēdo appellatōez fecerat:q2 appellās eā
fuerat ꝓsecutus:s; est p spoliationē appellatōi renūciatum.j. de
ap.an sit.⁊ sic p nō appellāte habet̄ cur dicit eū ↄdēnandum in
expēsis cū nō q esse desierat appellationē ꝓseq teneret̄.nec val;
si dicas h̄ esse ꝙ non p̄ot excipe ꝓ eo ꝙ suā turpitudinē allegaret:
cum ip̄e appellatus istud asserat in lr̄is quas vt sequit̄ h̄ impetra
uerit.dic ergo ip̄az renunciationem appellatōis tali facto habitā
in spoliātis odium valere ⁊ non in eius fauorē:immo ⁊ si verbo
renunciaret non valet nisi h̄ re integra fecisset quando appella-
tus detulit appellationi:q2 non l; mutare ↄsilium in alterius p̄-
iudiciū.ff.de re iudi.nemo. Querit̄ insup cur non intentat inter
dictum vnde vi sicut implorat officium iudicis vt in statū pristi-
num ꝙ factū est post appellationē reducat. dic ꝙ p interdictū ꝓ-
bationibus magis grauaret̄:quia violentiā oporteret eū ꝓbare.
s; h̄ sufficit ꝓbare ꝙ añ appellationē possidebat quā iste mō de-
tinet.nā nō solum innouatū p iudicē:immo p partē in p̄iudiciu;
alterius est in statū p̄stinū reducēdum:ita ꝙ ad restitutionē fru-
ctuum pceptor; teneat̄.j.de ap.bone.in fi. p̄terea cum extra iudi
cium fuerit appellatum: ⁊ nō ex verisimilibus causis non tenet
appellatio:vt in.d.c.bone.⁊ sic nō est reuocandū qd̄ post appel-
lationē fuerit attentatū. dic ꝙ id esset ver; qñ ab appellato esset
attentatū.s; h̄ est innouatū ab appellāte qui suā appellatiōez nō
poterat impugnare. vel dic ꝙ delatio appellatōnis deuoluit ad
papā cur nō impetrat sup toto negocio dic sufficere sibi ꝙ redu-
cat̄ in p̄stinum statum ⁊ nō agere:sed p̄tes rei sustinere:quia fa-
uorabiliores sunt rei ⁊c̄.vel cum facta reductione possideat:nec
potest agere cum possidenti:nec sit actio ꝓdita. Alij ponunt ca-
sum dicendo in iudicio appellatum: quia cum.o. fuisset corā ep̄o
conuentus ⁊ intentaret contra eum interdictū vti pos. ip̄e.o.ap-
pellauit. Inno.iste.o.in causam traxit capl'm vel.s. p̄sonam co-
ram ordi.in qua causa.o.appellauit ⁊ post appellationē ab eccle
sia capl'm amouit p quod sue appellationi renunciasse videtur.
j.de ap.an sit.constitutus.quidam intelligunt hanc decre.loqui
qñ iste.o.appellauerat extra iudicium ab aliquo grauamine qd̄
sibi intulerat.s.vel inferri timebat:⁊ appellatus consenserat ap
pellationi:ideo reuocauit quicquid factū est post appellationem
eius.littere autem impetrate ab.s.non reuocant̄: quia spoliatio
facta ab.o.obest:vt vlterius non possit impetrare litteras super
appellationem contra voluntatem.s.j.de appella.an sit.sed.s.
non prohibetur impetrare: cum super appellatione ⁊ sup alijs
contra voluntatem.o.(Detinet)sed non nomine ecclesie de tarē-
te alioquin non fieret restitutio cum expoliata non esset(Cappel
lanum)duplex auxilium competit.s. in hac spoliatione facta ab
o.primum ꝙ non obstante appellatione eius iudex a quo appel

lauit poterit procedere.j.de appella.an sit. Secundum auxiliuȝ est ꝙ inuitus expoliatus ante restitutionem de facto non cogitur respondere accusatori nec alij in criminali causa.ij.q.ij.c.j. ⁊ per totum.iij.q.ij.c.j.⁊.iij.per totum.imo ꝙ plus est nec libellus dā-dus nec deliberandum est an sit recipienda eius accusatio:immo salue sunt eius exceptiones tam peremptorie q̃ȝ declinatorie iudicij.ij.q.vij. symmachus.⁊ hoc intelligo si sit ꝓpria sede eiectus: vel maiori parte fortunarum suarum spoliatus.ij.q.ij. in scripturis.si enim aliqua re spoliatus esset bene posset accusari.⁊ quantumcunqȝ sit eiectus vel spoliatus ciuiliter ⁊ de rebus quas possidet potest conueniri nisi ab expoliatore.j. de ordi.co. cum dilectus.ij.q.ij.c.j. Si autem proprijs rebus suis spoliatus esset:credo ꝙ posset accusari ab alio q̃ȝ a spoliatore:argu.tamen contra.iij.q.iij.§.penul.sed illud intelligitur ꝙ non posset accusari a spoliatore. vel potes dicere ꝙ nec etiam ab alio si non habet ecclesiastica sed sua tm̃:quāuis melius videtur ꝙ nunq̃ȝ obstet exceptio spoliatoꝝ rerum suarū cum non accusatur nec principaliter nec accessorie vt a rebus suis abijciatur:sed a rebus ecclesie ⁊ ab episcopatu deponatur. Item prosequens suam vel suorum iniuriam admittit.iiij.q.vj.omnibus.nisi ipse spoliasset.ad hoc bene facit.s̃.de resti.spolia.frequens.(Ministrantem)olim (Ammouit)⁊ male.j.de mu.peti.prudentiam(Prosecutus)litteras impetrando ad iudicem vt procedat nō obstante friuole appellationis obiectu: qua non obstante procedendum est.j.d̃ ap. pastoralis.⁊ per illas litteras si voluerit appellans cognoscetur de appellatione sicut si post sententiam appellatum esset ⁊ appellatus super confirmatione sententie litteras impetraret.j.de appel.oblate.vel potes dicere ꝙ appellatus appellationem potest prosequi dūmodo non festinet nimis.j. de appel. oblate.C. de appel.auc̃.ei.vel dic ⁊ melius ꝙ.s.impetrauit litteras non.o. super expoliatione sua:vel super iniuria sibi facta:nec fuit necesse ꝙ spectaret finem termini appellationis exequende:quia appellatio non debuit prodesse.o.quia contra eam fecerat.j.de ap. an sit.⁊ hoc eadem ratione videtur ꝙ he littere valeant siue faciant mentionem de appellatione siue non q̃ȝ spoliationem siue appellationem ſm alios(Curauit).licet enim litteras impetrauerit de appellatione:tamen mentionem non fecit:vel non est ꝓsecutus infra annum(Negligentia)no.arg.ꝙ quis facit positionem vel articulos sub disiunctione:argu.j.de in integ.resti.constitutis.j.de prescrip.auditis.vbi no.⁊c̃.hoc verum quando loquitur de alieno facto:nisi probabilis est ignorantia.ff.de iur. ⁊ fac.igno.l.regula.(Diuturnitate).j.e.plerunqȝ.(De appellatione)idem esset ⁊ si de appellatiōe dixisset cum nihilominus in forma cōmuni litteras obtinuisset.j.e.super. vel melior est h̃ ratio: quia littere sue euanuissent per ipius negligentiam ⁊ alterius sollicitudinem.j.e.plerūqȝ. appellator extra iudicium si impetrat litteras super negocio in quo appellauit non valerent littere nisi super appellatione si appellatus consenserat appellationi.j.d̃ ap.sepe.⁊.c.cordi.vel si al's interest appellantis.ff. de regu.iur. nemo.al's non est ei deneganda iuste plenitudinis licentia.C.d̃ ap.siquis li.⁊ h̃ dicunt interfuisse appellantis ꝙ appellator prosequeretur appellationem:appellatus autem nec litteras impetrare potest super prosecutione appellationis:nec ad alium iudicem ire nisi ad quem appellatum est q̃ȝdiu appellator potest ꝓsequi appellationem ꝙ h̃ non poterat propter lapsum anni. de hoc no.j.de elect.statuimus.de maio.⁊ obe.cum dilecti.Alij tamen dicunt ꝙ appellator ⁊ appellatus semper debet mentioneȝ facere de appellatione:vt h̃.(Si ita)scȝ ꝙ non fuerit ꝓsecutus appellationē.vel melius ꝙ eum post appellationem propriam spoliauerit.(Reuocatis)quia appellatione pendente nihil innouandum est.ff.nihil inno.pen.ap.l.j.(Appellatum).s.predicta ecclesia vel contingentibus appellationibus (Restituere).⁊ iuste cum ea fuerit expoliata post appellationem.nam ⁊.s.⁊ capellanus eius ecclesiam matricem defendebat:⁊ se in ecclesia ipsius ecclesie:⁊ ideo matrici ecclesie fit restitutio ⁊ non.s.(Condemnantes).j.de ap.reꝑhensibilis.sepe contingit.C. de fruc.⁊ li.expen.l.penul.⁊ vl.

Sciscitatus. Quinqȝ modis dicitur aliquis aliquid posse. Vñ versus. Posse quidem rebus: dat ius:natura:potestas. Officij meritum:quintum diuina voluntas. De potētia verius habes.xxij.q.ij.faciat.xxvij.q.ij.agathosa.in fi. De potentia nature.j.de despon.impube.puberes.⁊.c.a nobis. De potentia officij.xxj.di.inferior. De potētia meritorum.iij.q.vij. §.tria. De potentia diuine voluntatis:de pe.di.j.§.charitas.sed h̃ tantū in duo membra diuiditur:in impotentia iuris ⁊ facti impotentia iuris impedit ne etiam committere possit causam alteri cum nihil habeat nihil dare poterit.j.q.vij.daibertū. Impotentia facti non impedit committere.j.de offi.deleg. si pro debilitate.⁊.c.pastoralis.sed tamen delegatus non tenetur admittere:vt.j.de offi.deleg.coram.vtrum coram eodem probentur huiusmodi exceptiones:no.j.de offi.dele.cum super abbatia. Sed queritur an he exceptiones de impotentia iuris vel facti contra ordinariū possint opponi. Rñ.he exceptiones locū habent contra delegatum:contra ordinarium autem q̃ȝdiu toleratur in dignitate locum non habent:vt no.j.de offi.deleg.cum super.⁊ he exceptiones ꝙ sit infamis vel seruus vel mulier vel al's moribus vel lega.prohibeatur cum sint declinatorie iudicij ante litē contestatem proponende ⁊ probande sunt:arg.de arbi.dilecti.C.d̃ excep.l.penul.alij contra:secus tamen dicerem in his qui vera ꝓhibentur vt furiosus cum iura naturalia sint immutabilia.v.di. in princi. Item secus in his qui iudicio prohibentur:vt impuberes. Item nec ꝑtextu infamie vel seruitutis sententia retractabitur. Item no.ꝙ infamis non potest se excusare a iudicando: nisi excipiatur contra eum:arg.C.de decu.nec infa.⁊.l.infamiam.ff de offi.preto.barbarius.(Alio)quia illitteratus ⁊ imprudēs.in auc̃.de iudi.in princi.(Ineuitabilis)que numeratur.iij.q.vij.§. tria.(Dummodo)supple ⁊ tunc duo possunt procedere sine tertio(Dummodo excusationem) per litteras.lxxiij.di.c.j.⁊.§.fi.vl' per certum nuncium.j.de offi.delega.prudētiam.ff.de rebus eorum qui sub tu.mag.§.illud.(Excusari) nec alij duo possunt procedere.j.de offi.delega.causam.prudentiam.ff.de recep.item si vnus.§.fi.non placent h̃:vt no. in predicta decre. prudentiam. q̃ȝuis sit grauiter arguendum:⁊ sic non contra.j.de offi.delega. prudentiam.§.adijcimus.sed duo bene ꝓcederent:tertio de sola voluntate excusato.

Pastoralis officii.⁊ ĩfra.reuocatiōe)Sed obijcitur:aut secundū rescriptum facit mentionē de primo:⁊ sic reuocatur:aut non facit mētionem:⁊ sic non reuocatur primum:arg.s̃.e.ceterum. So.neutra pars disiunctiue est perpetua. Prima enim tollitur.j.de ap. oblate.sepe. Secunda pars tollitur.j.e.plerunqȝ.dicas ergo locum habere hanc decre.si dubitetur de facto:puta quia deleta est data:vel quia eadem est. vel quia forte prime littere habere nō possunt quas constat iudices habuisse: vel quia elapsus est annus a tempore impetratiōis. ⁊ dicit impetrator se non vsum ꝓpter absentiam impetrati iudicis.vel si quid dubiū aliud de facto allegetur.⁊ eodem modo si dubitetur d̃ iure:puta non faciūt mentionem de his que si dicta essent non essent littere obtente:sicut de processu negocij iuramēto:⁊ ceteris consimilibus.j.de re iudi.inter monasterium.j.eo.constitutus.vel quicquid cogitari potest in quo sit dubitatio iuris habet locum quod hic dicit̃. sed quid si non sapientes iudices:sed imperiti dubitant?ar. ꝙ idem j.e.cum contingat.⁊ de hoc etiam no.j.e.cum contingat.(Deferendum)neutri iudices alij deferre possunt iurisdictionē cognoscendi de principali:sed tm̃ cognoscendi cuius sit iurisdictio.⁊ si queratur cuiusmodi iudices sunt isti ⁊ a quo habeant iurisdictionem.in hoc dicimus ꝙ sunt ordinarij:⁊ a decr. ista habent iurisdictionem:arg.ff.de offi.eius cui man.est iurisdic.l.j. ⁊.j.de ap. cum speciali. Si queris vtrum consensus partium sit requirendus in electione huius iurisdictionis.dicens ꝙ non:cum expresse hec decre.dicat ꝙ deferre sibi possunt iudices ad inuicem. verum tamen nisi partes consentiant:pars condēnata poterit appellare:argu.j.de offi.delega. super questionum. plus placet ꝙ nunq̃ȝ appellare potest qualemcūqȝ sententiam proferāt:quia nullum preiudicium fit eis in principali causa:nec principaliter nec accessorie:⁊ eque possunt esse iusti ⁊ eque bene iudicare vni iudices sicut alij.⁊ si illi iudices quibus adiudicata ē iurisdictio male iudicent in principali tunc appellent:⁊ idem est in similibus.de principali autem cognoscere non possunt nisi simul cuȝ alteri in hoc iurisdictionem non habeant:argu.j. de offi. dlega. cum super.melius autem dicitur ꝙ vterqȝ habeant iurisdictionem:licet alter horū elidi possit per exceptionem. vnde si partibus placet eorum iurisdictionē prorogare possunt(A partibus) no.ꝙ huiusmodi cōmunicatio.s.ad quos iudices pertineat iurisdictio super principali causa:vel que littere alijs preualeant nō pertinet ad iudices vtriusqȝ partis:sed ad ipas partes. non enī interest iudicum cum ipa iurisdictio non pertineat ad eos ratione alicuius dignitatis:sed ex delegatione tantū: immo cum sint ambo paria iudicia iudices cōmunes videntur operas suas ingerere in inuitos quod esse non debet.ff.de procura.que omnia. vnde non est alioꝝ iudicium mittere ad alios ꝙ non procedant quousqȝ cognoscant de iuribus litterarum:quia cum non habe-

ant aliquam potestatem super eos: non pertinet ad eos aliquid
mandare alijs iudicibus. sed pars citata coram alijs iudicibus
debet excipere dicens: non pertinet ad vos cognitio in principa-
li cā: quia reuocate sunt littere ad vos misse: vel ego habeo alias
priores que non sunt reuocate per secundas: ⁊ tunc bene potest
habere testimonium aliorum iudicū super hoc q̄ alie littere su-
per eodem ad alios impetrate sunt: ⁊ etiam ipoꝝ amborum iu-
dicum est diffinire super hoc que littere alijs preualeant: si non
possunt in vnam sententiam concordare: alioquin partes elige-
rent arbitros qui super iuribus litterarum diffiniant. istos autē
arbitros nō compellunt ambo paria iudi. sed tm̄ illi coram qui-
bus fuit a parte alia exceptus de preualentia suarum litterarum
illi enim soli sunt iudices in hoc cum coram eis ceperit causa ⁊ co
ram alijs nihil sit actum: immo sunt sui iudices in hoc. immo si
alij iudices vocassent partem aliam coram se iuste exciperet hec
causa iam initium habet coram alijs iudicibus per citationē. vn
de vos vlterius intromittere non debetis. j. de appela. vt debi-
tus. nisi in hoc cōueniatis ambo ⁊ diffiniatis questionem de iu-
ribus litterarum vt hic. ⁊ si iudex vellet procedere contra eum
appellet hac causa adiecta: quia prior iudicum coram quibus fu
it exceptum est coguitio exceptionis ⁊ principalis etiam questio
nis. Sed quid si pars citata non proposuit exceptionem de iuri-
bus litterarum coram primis iudicibus: sed statim iuit ad alios
suos iudices: ⁊ fecit citari partem aduersarij. Rn̄. q̄ in hoc casu:
si pars excipiat domini mei iudices iam ceperunt causam per ci-
tationem cognoscere vnde vos non habetis intromittere bene
dicunt ⁊ si non exaudiuntur ⁊ appellauit iusta est appellatio: q̄z
ad iudices qui citauerunt pertinet cognoscere de principali cau-
sa si non excipiatur: ⁊ si excipiatur debet cognoscere de exceptio
ne. C. de excep. siquidem. videtur tamen q̄ si iste aduocatus a se-
cundis iudicibus non declinaret forum secundorū iudicum: sed
exciperet de iuribus litterarum q̄ tūc oportet q̄ secundi iudices
cognoscant de hac exceptione pari ratione quā supra diximus.
⁊ si coram vtrisq̄z exceptum esset coram vtroq̄z pari iudicio pro-
cederetur. sed sententia illoꝝ preualeret qui primo eam tulissent
dummodo transierit in rem iudicatam: quia res iudicata corā
ipis iudicibus non valet. ij. q. vj. §. diffinitiua. Alij aliter dicūt. s.
q̄ iudices ambo simul procedere debent: licet melius esset q̄ ex
quo coram vnis exceptum est de ambiguitate litteraꝝ corā alijs
non audiatur super eadem. Item ad officium istoꝝ iudicum tm̄
qui primo citauerunt pertinet cogere partes ad eligendos arbi-
tros: ⁊ arbitros ad eligēdum tertiū: ⁊ etiam si arbitri nihil diffi
nirent infra terminū eis assignatū ipi procedent in cā principa-
li. j. de offi. deleg. suspicionis. j. de ap. legitima. ¶ In hac autem
glo. semp appellamus primos iudices eos qui primo citauerūt.
Item pdicta probant̄ sic ante tempus huius decre. ptinebat to
ta iurisdictio ad alios coram quibus primo cepisset agi. sed per
hanc decre. non est additum nisi h̄. s. q̄ ambo iudices debeant co
gnoscere ⁊ de arbitris: ergo in omnibus alijs primi iudices suā
iurisdictionē obseruabunt. C. de testa. omnium. Alij aliter dicūt
scʒ q̄ ambo iudices in omnibus simul procedere debent. h̄ vera
sunt vbi p partes pponit vnus litteras p alias reuocatas: quia
tunc vident̄ cōcedere q̄ iudices coram quibus h̄ pponit̄ de ipa
exceptione cognoscant. sed si pponant alios iudices esse qui p-
ferre debēt in cognitione huius cause: tunc corā ambobus eligen
di sunt arbitri: ⁊ ambo cogent arbitros pcedere in cā: ⁊ omnia
alia circa hoc simul facient. Alij aūt dicunt q̄ iudices primo citā
tes nō dimittunt quin pcedant quicq̄d dicant partes: nisi alij iu
dices hoc petant: sed certe aliud videt̄ melius (A partibus) iudi
cibus. s. vel melius partes appellant litigātes qui habēt duplex
auxilium: primū de arbitris: scđm q̄d pponant coram iudicibus
citantibus excep. de suis litteris nō reuocatis: ⁊ pbent coram eis
s. e. ex parte. j. e. ex tenore. nam sicut iudices inuicem in hac par-
te pn̄t sibi deferre idem videt̄ ⁊ de partibus: licet aliqui contra-
dicant ⁊ dicunt necesse esse q̄ coram iudice qui iurisdictionē ex-
ercere ceperunt excipiant de litteris reuocatis ⁊ petant arbitros
coram quibus de hoc disputet̄: si non poterunt iudices vtriusq̄z
partis ꝯcordare: vt h̄. ⁊ non pn̄t corā eis pcedere in hac excepti-
one: sed coram arbitris tm̄. contra. j. e. sup. vbi dicit̄ q̄ iudex co-
rā quo talia pponunt̄ debet cognoscere an sua sit iurisdictio. ad
idem. ff. de iudi. siquis ex. sed dicunt illam loqui qn̄ non sunt alij
iudices delegati vel etiam si essent delegati: ideo petebat̄ hoc. sʒ
fm porem modum pcedebat̄. nec credimus hanc decre. locum
habere si dicat̄ q̄ p litteras deleg. non sit ordinarij iurisdictio re
uocata cum hic dicat̄ tm̄ quando ambigit̄ de reuocatione litte-
rarum: sed ad ordinarium fuerunt littere impetrate. Item quia
delegatus pōt cohercere ordinarium. j. de offi. dele. c. j. ⁊ c. sane

delegatus autem non: quia par in parem nō habet imperium. j.
de elec. innotuit. nec etiam habet locum hec decr. si pponat corā
iudi. ap. citantibus q̄ p suas litteras non sint littere principalis
cāe reuocate: nam tunc ap. iudex cognoscet. j. de ap. vt debitus.
j. e. dilectus filius. Et est ratio diuersitatis: quia in alia cā impe-
trantur secunde littere. s. ap. in alia prime. s. principalis. sed bene
dicimus eam habere locum si in cā appellationis diuerse a par-
tibus littere impetrent̄ quod fieri pōt. j. de ꝯfir. vti. bone. in pn.
(Sopiant̄). Sed quid si iudices vel arbitri diffinierint penes il-
los esse iurisdictionē penes quos non est: nunquid hoc pretextu
iterum audietur q̄rela quasi non sit a suo iudice lata sn̄ia: vel sit
lata a iudice qui iurisdictionē non habet: ar. C. de iuris. om. iudi.
consensus. ff. de iudi. l. j. Sʒ nos dicimus vlterius hanc questio-
nem non audiēdam ex quo semel lata sn̄ia transit in rem iudica-
tam: sicut sn̄ia contra res prius iudicatas valet in qua sn̄ia fert̄
primo iudicatum non esse: vt. ff. que sen. si. ap. re. l. j. in prin. arg.
ij. q. vj. §. diffinitiua. ⁊ res iudicata p veritate accipitur. ff. d sta.
ho. ingenuum. ⁊ vtriq̄z istoꝝ iudicum habēt iurisdictionē: licet
posset p exceptionē elidi: sicut no. s. e. ceteꝝ. nisi forte exprimeret
errorē suum: puta quia diceret q̄ p clausulam illā nullis litteris
veritatis ⁊ iusticie piudicantibus reuocarētur prime littere. j. d
confir. vti. bone. §. vl. vel si sentētiaret: quia non teneretur facere
mentionē de pcessu. j. de re iudi. inter monasteriū. (In q̄busdā)
dicimus q̄ vbi littere impetrant̄ contra plures vel sup pluribus
rebus q̄ primo pōt contra vnum agere ⁊ postea contra aliū alio
tpe: ⁊ etiam pōt agere primo contra eundē sup vna re ⁊ postea
sup alia. ⁊ eodē modo pōt facere p generalem clausulam. nec ob
stat. j. de offi. delega. in litteris. vbi dicit̄ q̄ semel functus officio
suo vlterius se intromittere non pōt: quia h̄ super eodem de quo
vult non est functus officio suo: argu. contra pdicta. s. e. ad hoc.
(Alijs) quid si dixit de vna re tm̄: sʒ generalē clausulam posuit in
psonis: puta cām quam. b. habet contra. o. ⁊ quosdam alios sup
iure patro. t. eccl'ie: ⁊ postmodum vnus de contentis sub genera
li clausula impetret litteras contra primum impetratorē. s. e. iu-
re patro. ⁊ certe aliquibus videt̄ non valere scđm rescriptum cū
sit impetratum sup re expssa in primo: vt h̄. ad hoc ergo vt scđm
valeat necesse est alias res ⁊ psonas exprimi in scđo rescripto q̄z
in primo. sed h̄ sequit̄ absurditas talis q̄ si aliquis illoꝝ qui con-
tinet̄ sub clausula generali velit agere sup re expssa vel nomina-
ta q̄ non possit: cum sup ea non possit impetrare iudices: nec eo-
dem modo ad iudicē ordinarium ire: nec coram delegatis pri-
mis pōt cum non sint delegati eius vt quidam dicunt. ⁊ iccirco
melius est dicere q̄ contentus sub generali clausula possit sup re
expssa litteras impetrare: ⁊ coram ordinario litigare: ⁊ si pmo
inceperit q̄z citet̄ p generales litteras pualebit etiam si primus
non postposuit vti dolo vel negligentia: als non vt h̄. est ergo ne-
cessarium ad hoc vt littere in pdicto casu non valeant q̄ ⁊ res ⁊
psone sint expsse in primo rescripto vel nominate coram iudice
nisi ageret̄ actione pro socio: famil'. herc̄. cōmuni diuidūdo: qua-
rum prima veram societatē continet: alie due cōmunionē reruʒ
pro diuiso vel indiuiso. ⁊ idem dicere videt̄ in actione tutele que
notat continuationē actuum. ff. de quibus rebus ad eundē iudi.
ea. l. j. ⁊. ij. C. arbi. tu. omnes. ⁊ idem forte pōt dici si petat̄ resti-
tutio in integrum. C. si vt ab her. se absti. auc̄. si omnes. vel con-
firmatio. ff. de adop. nam. vel si petat̄ confirmari electio. in om-
nibus. n. his casibus licet omnibus non expssis vel nominatis
contradicere electioni vel confirmationi: ⁊ etiam sine conuētio-
ne alterius delegati iudices adire: quia cōmunis omniū iudex ē
⁊ ideo impetratis litteris sup aliqua societate contra aliquē so-
cioꝝ vel sup alijs casibus pmissis vlterius nullus alioꝝ poterit
litteras impetrare. ⁊ idē forte dicendum est in alijs casibus vbi
agit̄ d rebus vel iuribus indiuisibilibus. vel etiam vbi idem est
negocium ⁊ eadē causa defensionis: ⁊ eodē cōmuni iure innitit̄.
j. de ap. vna. vbi no. sed non est sic idem negocium nec eadē cau
sa defensionis in iure patro. de quo pdiximus. Si autem psone
sint expsse vel nominate supple ⁊ citate ita q̄ perpetuata sit iu-
risdictio etiam sup alijs negocijs vbi nulla est cōmunio de cetero
sup vlla re: ⁊ sup non expssis impetrare potest rescriptum nō vi-
ribus huius decre. sed auc̄. que est. C. de interlo. om. iudi. auc̄. ⁊
consequenter. que prohibet reconuētionem fieri sub alio iudice.
Sed posset queri si citata ⁊ nominata psona super rebus nō ex-
pssis impetret rescriptum an finita causa contra eū mota suū re-
scriptū elidat̄ excep. ar. q̄ sic. j. e. sup lr̄is. C. si nup. ex rescri. pe.
l. ij. ar. contra. j. de offi. deleg. prudētiam. §. sexta. insti. q̄bus mo.
testa. infir. §. nō tm̄. ff. de iniusto rup. testa. posthumus. Sed rn̄-
deo elidi rescriptū: ⁊ cōtraria illa loquunt̄ qn̄ tpe facti testamēti
⁊ mortis ⁊ tempore impetrationis litterarū processus erat legiti

mus.hic autez tempore impetrationis legitimus nõ fuerat sicut in primis cócor.(Expresse) qđ hoc modo fieri potest.s.impetrauit litteras q̃.b.ꝛ quidam alij iniuriabãtur ei intendens sub clausula generali comprehendere.c.sed postea anteq̃ƺ exprimatur.c. idem.c.impetrauit litteras cõtra.a.qui prius impetrauerat ꝯtra eum sub generali clausula dicit q̃ littere.c.preiudicant litteris.a. in rebus leue est exemplũ.(Speciales).§.e.c.sicut ro.(Supflua.) q̃tum ad hunc casum.(Obtinet.)ex hoc colligim⁹ q̃ generali cõmissione facta si moriaꝛ delegans añ exp̃ssioné rerũ vel psonaꝝ delegat⁹ nihilomin⁹ p⁹ mortẽ delegãtis audiet si in aliq̃ cepit vti iurisdictione.ar.§.de offi.dele.gratũ.licet vndiq̃ƺ.q̃uis multi dixerint contra.de hoc plene no.in decre.licet vndiq̃ƺ.(Exprimantur.)hic dicimus tñ valere expressioné coram iudice factam q̃tum si in litteris essent expresse res ꝛ psone:non tamen comparamus citatione:cum ex citatione perpetuaꝛ iurisdictio contra citatum.§.de offi.dele.licet gratum.sed expressione non.sed id bene fieri habet quod hic dicitur.s.quia de cetero secũde littere nõ valebunt nisi de prioribus litteris vel expressione generalis clausule in primis litteris contente fecerint mentionez salua distinctione habita.§.e.plerunq̃ƺ.ꝛ fit hic expressio hominũ vel rerum etiam sine citatione vt si iudex mittit ei: scias q̃ talis per huiusmodi litteras te cõuenire intendit tempore suo.

Sedes apostolica.minores.)dicimus q̃ si maior litigat cum minore hac exceptione omissa.s.de maioritate ꝛ dignitate psonarum ꝛ negociorum tenet sententia cõtra eum lata quia tacite eoruƺ iurisdictio prorogasse videꝛ.quid si dixit cõqueritur de episcopo ꝛ ꝛ quibusdã alijs: nũquid per generalez clausulam poterunt simplices clerici cõueniri:rñ.ex vi grãmatice non.sed cõtra:considerandum est q̃ consuetudo habet contra.§.e.rodulphus.§.de cõsue.cum dilectus.ꝛ est ratio quia aliter proceditur contra maiores q̃ƺ contra minores.xlv.di.cum beatus.§.de offi.dele.sane.pastoralis.§.rñ.iij.q.vj.hoc quippe.xxiij.q.iij.qui cõtra pacem. dicuntur autez hic maiores qui sunt in primo gradu:minores qui in secundo.x.q.ij.antiquos.ff.ad.l.cor.de sica.l.penl.alij iudicãt maiores vel minores psonas habito respectu ad personas inter se.s.nominatorũ in rescripto ꝛ conuẽtorum siue in dignitatibus sint:siue priuati.ar.xxiij.q.iiij.duo.alij credunt maiores dici potentia vel diuitijs:digniores nobilitate vel ordine vt quia sunt clerici vel quia alia prediti sunt dignitate ꝛ cum tamẽ generales littere plus odij habeant q̃ƺ fauoris.ar.§.e.ad hoc.C.man.per diuersas.dicunt eas restringẽdas ꝛ non ad maiores vel digniores quocũq̃ƺ genere maioritatis vel dignitatis extendendas.ar.hic. ꝛ inde dicunt q̃ƺsi nominat magnã psonam potẽtia vel diuitijs ꝛ p illas litteras velit conuenire personam in dignitate constitutam nõ potest.ꝛ idem econtra si nominauerit psonam in dignitate cõstitutam ꝛ post velit cõuenire psonam maiorem potentia vel diuitijs:non potest.alij contradicũt ꝛ hos equiparãt ꝛ quasc unq̃ƺ laicas psonas nominauerint non potest clericos ꝯuenire: quia sunt maioris professionis.xcvj.di.duo.§.de maio.ꝛ obe.solite.ꝛ hac ratione si nominauit clericos secundi ordinis vel minoris dignitatis non cõuenit clericos primi ordinis vel minoris dignitatis.ꝛ possunt dici clerici secũdi ordinis non cathedraliuƺ ecclesiarũ clerici ꝛ eodem modo si impetrauerat litteras contra eum qui est sub alio non poterit cõuenire eum qui preest:vt si impetrauit contra filium vel mercenariũ non cõuenictur pater vel dominus vt hic dicimus:quia decr. verba sic habẽt.ar.ff.qui ꝛ a quibus.prosperit.alias autẽ nomine plebis ꝛ digniores intelliguntur vt senatores.insti.de iure natu.§.plebs.(Minores.)aliq dicunt viliores sicut tabernariã libertã scenicã ꝛ alias de quibus habes.C.de incest.nup.humilem.C.de inoffi.test.in arena.licet enim sit pauper:si alias est bonus ĩpo nominato conueniẽtur diuites per generalẽ clausulaƺ.ar.in.l.preallẽ.humilẽ.ꝛ insti.de suspect.tu.§.vlti.digniores dicũtur qui sunt clare opinionis qui p̃dictis vilioribus nominatis per generalem clausulaƺ nõ conueniuntur.maiores intelligunt p ordinez vt clericos.xcvj.duo.vel propter dignitatem cum administratione quã habent omnes p̃lati ecclesiastici de iure cõmuni:vt no.§.de offi.ordi.cum ab ecclesiarum.si de minoribus.i.nõ clericis vel non in talibus dignitatibus cõstitutis fiat mentio p generalem clausulã:non conueniẽtur.ar.ff.de iurisdi.om.iudi.magistratibus.sed si administrationem vel iurisdictioné non habeant licet habeãt dignitatez dicũt aliqui q̃ quo ad conuẽtionem nullũ habent priuilegiuƺ licet habeant quo ad quedam.C.de inoffi.te.l.sciant.C.de postula.quisquis.§.pe.nisi essent viri qui olim exeuntes in maxima dignitate vel eximia dignitate eam dimiserit de quibus habes.C.vbi sena. vel cla.quotiens.qui per generalẽ clausulam similiter non poterunt cõueniri.ar.ibidem.nos dicimus q̃ non potest certa doctrina dari de p̃missis sed discretus iudex examinabit omnia supradicta:ꝛ eis diligenter inspectis iudicabit qui sint maiores ꝛ qui minores ꝛ qui digniores s̃m q̃ iustum est.(Maiores) hoc sic statuitur in odium abutentium rescripta apostolica: sed secus est in procuratoribus vt licet nominenꝛ minores persone tamẽ maiores persone ꝛ de maioribus negocijs ꝛ rebus cõueniri possunt. nam proprie significationi verboruƺ standũ est nisi vbi ex causa contrariũ inueniꝛ: ꝛ idem intelligimus in contractibus ꝛ alijs. (Multitudinem).§.e.ad hoc.ff.de testi.l.j.ꝛ dic multitudinem.s. quadragenariũ numerũ:sicut in testtibus.de testi.cum causam. ꝛ talem interpretationẽ iam recepit.vnde non est mutanda.ff.de legi.minime.hodie tñ quattuor.§.e.cum in multis.(Maiorib⁹) maiora negocia intelligo de maiorib⁹ summis grauiora quia de spiritualibus vel de crimine vel de libertate vel propter scandalum quod inde oriri posset:nos credimus ꝓpter generalez clausulam posse agi de maioribus summis nisi nimiũ excederent:sed nominata petra non potest agi de castro.super hoc etiam precipue valet discretio iudicis vt videat que sint maiora negocia ꝛ q̃ minora.(Fraus).§.de filijs p̃sbyte.ad pre.§.de donatio.c.ij.xxx. q.j.dictum.

Ex tenore.vt ipse commodo).§.de rescrip.ceterum.§.de offi.dele.sane.contra. Secũdo no.q̃ cum plures littere super eodem impetrantur negocio:aut impetrãtur ab eodẽ:aut a diuersis.item aut ad eosdeƺ aut ad diuersos iudices:si aliquis impetrat duo paria litterarũ in fraudem ad diuersos iudices.s.causa vexandi aduersarium nõ ad cautelã.s.vt si morerẽtur iudices vni⁹ cõmissionis vel al's impedirẽtur recursuƺ haberet ad alios neutre valerẽt vt hic.si vero ad eosdem iudices ꝛ discordant littere in data preualent prime si in secũdis non fiat mentio de primis.§.e.ceterum. si vero est forma ꝛ data eadem ad eosdem iudi.valẽt vtreq̃ƺ.ar. ff.de his que in testa.delen.l.si.ff.de testa.vnum.si vero sunt aduerse neutre valent.C.de fide instru.scripture.si vero littere impetrentur a diuersis personis ad eosdem iudices:vtreq̃ƺ valẽt si concordant in forma ꝛ data.si vero data est eadeƺ sed forma cõtraria cõsulendus est dominus papa.§.de offi.dele.sane.ꝛ hac si vtraq̃ƺ pars ostendat suas litteras.si autez actor subticet suas litteras per annum forte conualescũt littere rei.§.e.plerũq̃ƺ. Si vero impetrate sunt a diuersis ꝛ non apparet que illarum sunt prime:neutre valent vt dicunt quidaƺ.sed melius videtur q̃ preualeant littere prius presentate.(Vt ipse commodo.)immo videtur q̃ causam perdere debeat.ar.C.de asser.toll.l.j.§.fi.sed illud speciale est fauore libertatis:sed quomõ iste iudex qui tñ de' excep. cognouit ꝓnunciabit q̃ careat commodo vtriusq̃ƺ:cum de qua re ꝛc.ff.de iudi.de qua re.§.de si.licet.§.de ordi.cogn.cum dilect. Rñ.iudex partes ꝛ etiaƺ alios punire potest si viderit eos in aliquo male versari.C.de testi.nullum. Item hoc est notoriũ iure. vnde sine ordine iuris ꝓcedi potest:vt no.§.de coha.cleri.ꝛ muli. tua.ꝛ.c.nostra.

Cum a deo scripta.sufficientem.) que sufficientia attendiꝛ ratione nobilitatis scientie magnitudinis ꝛ dignitatis.xlj.di.non coganꝛ. de pre.de multa.ff.de va.ꝛ extraordi.cog.l.j.§.in honorarijs.ff. de vsufru.sed ꝛ si quid.§.j.(Qualiter).s.per vim.suppressionez. §.e.ad aures.

Causam que inter.ꝓbationes recipere.)per quod videbatur testes recipere lite non contest.quod nõ est veruƺ.§.vt lite nõ contes.q̃ñ. nam in rescriptis verba ambigua sunt interpretãda s̃m ius cõmune.ff.de cõfir.tu.l.j.C.de inoffi.test.l.si q̃ñ.in priuilegijs secus §.de deci.ad audientiam.ꝛ de dona.pasto.§.de priuil.ex ore.idẽ in beneficijs principũ.§.de ver.sig.olim.naƺ hec potius sunt amplianda q̃ƺ restringẽda.ff.de consti.prin.l.vlt.idem dicim⁹ in indulgentijs nõ tñ sunt large interptanda vt a verbis priuil. recedatur.§.de priuil.porro.statuta s̃m ius cõmune interptamur.§.de ꝯsue.cũ dilectus.dispẽsationes ꝛ p̃missiones restringim⁹.§.de cõsang.ꝛ affi.q̃ dilectio.dicta autem testiũ ꝛ alia intelligim⁹ s̃m q̃ nulli vel min⁹ sunt captiosa.§.de testi.cũ tu fili.ff.de reg.iur.semp in dubijs.vbi nõ estambiguitas non interptamur.ff.de le.iij.ille aut ille.(Et quantũ.)q̃dam dicunt hanc clausulã vicẽ peremptorij obtinere.ar.ꝓde in inte.resti.ex litteris.in fi.ꝛ de do.cum dilect. nos non credimus:immo post peremptorium facienda est hec

cōminatio.ff.de iudi..ad pemptoriū.⁊ ad hoc etiā cōsonant de/cre.palle.(Intelligentes ibidē)⁊ ita clausula sequens respicit p̄cedētia ⁊ determinat sequētia ꝓut ius postulat.xxxij.q.vij.apl's j.de ap.scdo.vel ꝓut est de voluntate partiū.ff.de pac.do.cū pa/ter.ff.de ꝯdi.inde.quia.⁊ qn̄qꝫ ꝑ sequentia nō determinant̄ ꝓxi.idem de dona.cū dilec.⁊ de ap.quesiuisti.(Caritur)quō reuocatur sine appellatōe cū non sit contra ius scriptū:sed ꝯ̄ ius litiga/toris.Rn̄.imo cassum ⁊ irritū esse dꝫ cum sit factū ꝯ̄ ordinē iudiciorum.C.de sen.⁊ interlo.l.ꝓlatū.s.si testes essent recepte li.nō ꝯte.

Q Onstitutus apud se.⁊ ipsi

idest canonici(Eis).i.canonicis(Executoribus.)qui eos cōpellerent cognitōe tn̄ p̄missa:vt.j.sequit̄(Per decanū)nunqd sola auc̄tas decani ⁊ capl'i sufficit ad ꝯstōnem faciendā.ex h̄ loco videt̄ ꝙ sic.ꝯ̄.j.de ꝯsue.cū ꝯsuetu.⁊ ad h̄ no.s̄.de ꝯsti.cū accessissent.sed hoc statutū nō dicit̄ valere:sed dicit̄ eos nō cogendos ꝓpter iuramentū de quo in lr̄is mentio nō habet̄ vel erat ꝯfirmatū a papa(Juramento)sed in omni tali iuramento intelligit̄ excepta auc̄tas pape:vt h̄.⁊.j.de iureiu.veniens.ꝗ nō facit ꝯ̄ iuramentū recipiendo ad mandatum pape. Jo.dixit hanc ꝯditionē non inesse iuramento:sed ideo intelligit̄ excepta auc̄te pape:qꝛ papa non p̄iudicat̄ quin possit ꝯ̄riū facere vel statuere.Alij dicūt ꝙ in v̄itate intelligit̄ hec ꝯditio sicut multe alie:si.xxij.q.ij.beat⁹.j.de iureiu.quēadmoduꝫ. Jsti aūt canonici nō cogunt̄ eum recipe:quia lr̄e fuerūt impetrate tacita veritate ⁊ tali de qua p̄sumit̄:ꝙ si esset exp̄ssa nō obtinuisset lr̄as.⁊ hec est rō quare h̄ exceptio de iuramento dꝫ ꝓponi in p̄n.ꝯ̄ lr̄as ⁊ non ex postfacto:quia nō obstat receptio in canonicū iuramentū.h̄ non placet:quia exceptio ista.s.ꝙ nō fecit mentionē de iuramento nō ꝓponit̄ in initio tm̄ ⁊ ꝯ̄ rescriptū:sed ſp vsqꝫ ad diffinitiuā sn̄iaꝫ tanqꝫ vere pemptorie.h̄.n.exceptio non tm̄ afficit lr̄as sed gr̄aꝫ que pōt fieri sine lr̄is:⁊ semꝑ lr̄as p̄uenit:⁊ icirco est pemptoria gr̄e.fatemur tn̄ ꝙ si aliqua exceptio vt pacti vel iuramenti cōpeteret mihi tm̄ contra lr̄as:vt si pactus esset vel iurasset ꝙ nō impetraret lr̄as contra aliquē:⁊ ip̄e contra iuramentū impetraret lr̄as contra eū in p̄n.posset qdem excipi ꝯ̄ lr̄as:sed post li.ꝯtest.non.C.de excep.l.fi.sed secus si iurasset vel pactus esset ꝙ eū nō ꝯueniret:quia tūc non tm̄ perimit lr̄as:sed actionē. Jtem non p̄iudicant lr̄e pape tali iuramento nisi de illo faciāt mentionē:nō quia nō possit p̄iudicare:sed qꝛ nō p̄sumit̄ velle p̄iudicare:quia non est actor ꝑiurij.j.de iureiu.si vero.nō.n.dꝫ viā ꝑiurijs aperire.j.de iureiu.si vero.⁊ sacramentū etiā temerariū vel in fraudē obtentū non dꝫ quis deserere sine auc̄te superioris.j.de elect.venerabilem.(Executorias).q.d.si post executorias iurassent non impediret̄ effectus eaꝝ:quia nō essent lr̄e impetrate tacita veritate.sed videt̄ idem etiā post monitorias cū per eas sit negociū ceptū.j.e.suꝑ lr̄is.sed dic ceptum quo ad hoc ꝙ de honestate ip̄e dꝫ perficere qđ incepit.⁊ eodem mō si iuramentū p̄cederet monitorias nō valerent:sed iuramentū p̄stitū post executorias non p̄iudicat:quia per illud non pōt tolli ius ꝙ quesituꝫ erat ꝑ eas.s.ius petendi p̄bendā.sed iuramentū p̄stitū post monitorias ⁊ p̄/ceptorias p̄iudicat:quia ꝑ eas nullū ius querit̄.(Jnitiū)in beneficijs satis defendi pōt ꝙ qn̄cunqꝫ ꝯstet aliquē non legitime institutum etiā post sn̄iaꝫ remoueri dꝫ cum ibi dꝫ esse omnis puritas ⁊ obesse omnis obreptio.j.q.j.siquis neqꝫ.j.de re iudi.cū olīma.⁊.c.cū bertoldus.⁊ de ꝯces.p̄ben.cum nostris.j.de re iudi.inter monasteriū.ꝯ̄.sed non loquit̄ in beneficijs.vel expone hāc decr.super irritū:supple ꝓcedendum per tramites iusticie:puta quia post appellationē ꝓcesserunt:⁊ fuit iusta cā appellandi cū in lr̄is non fiet mentio de iuramento:alioquī cum essent iudices lꝫ possent elidi ꝑ exceptionem si tacite vel exp̄sse in eis ꝯsensum fuerit tenet qđ ab eis factū est.ij.q.vj.§.diffinitiua.j.de fi.p̄sbyt.ad nostram p̄n̄tiam.j.e.cum dilecti.

S Up litteris.vt.

prima regula)Priori mō).s.per fraudē vel maliciā.(Facta fuerit)de hoc.n.ip̄e dubitans cognoscet sicut ⁊ alibi.ff.de liber.cā:ordinata.⁊.C.e.lite.⁊ dꝫ ꝓbare dolū qui allegat.ff.de ꝓbat̄.quotiens.§.qui dolū.ar.j.de p̄sump.dudū.(Cognoscet)quia fraus nemini dꝫ patrocinari s̄.e.ex tenore.s̄.e.sedes.⁊ est sil'e.C.si ꝯ̄ ius vel vti.pu.⁊ si legib⁹ ⁊ intellige ꝙ nullatenus dꝫ cognoscere de cā si obijciat̄ exceptio.nam si non excipiat sed ꝯsentiat vt cognoscat̄ cognoscat:vt.C.si ꝯ̄ ius vel vti.pub.p̄scriptione.C.de fal.nō exemplum.plus dicimus:qui si etiā illud per fraudem obtineat qđ al's obtenturus ē nō valet.C.si ꝯ̄ ius.⁊ si.(Posteriori)ꝑ simplicitatē(Nam)scđa regula(Jn cōmuni forma)hoc non intelligit̄ qn̄ tacuit ea que necesse sunt exprimi de ꝓcessu:quia tunc nō valent lr̄e etiam si tale quid sit omissum quo expresso nihilominus lr̄as habuisset.Alij tamen ꝯ̄dicunt ⁊ bene videt̄:ar.j.de ap.oblate.de tacita autem veritate sic expone exemplū:si qs falso significauit pape ꝙ erat spoliatus ⁊ papa mandauit si est ita ꝙ restituat̄ ante cāe ingressum:postea inuenit̄ ꝙ spoliatus est auctoritate iudicis:sed nō sic ꝙ sit restituendus ante cāe ingressum:quia bene seruauit ordinem ꝓcedendo ꝯ̄ hunc spoliatū.C.vn̄ vi:siquis intantaꝫ.tn̄ poterit per lr̄as petere restitutionē:quia nō statim:sed ꝓbata legitima appellatione ⁊ nō mireris:quia diximus eum ꝑ has petere restitutionē qn̄ non faciunt mentionem de appellatione:nam licet non faciāt mentionē de ap.nō minus ꝑ eas ꝓcedit̄.j.de ap.oblate.Sed videt̄ ꝙ isti qui appellauerūt hic cōpetat rectum interdictū vel ꝯstōnem:siquis intantā:ꝙ nō debuerit victor auctoritate iudicis a quo appellatū est accipe possessionē sibi adiudicatam.C.de iure fis.ꝓhibitum.C.si per vim.l.j.Sed rn̄.hoc qđ diximus locū habere vbi iudici a quo appellatū est lꝫ sn̄iam exequi.ẜm qđ no.j.de offi.dele.pastoralis.§.p̄terea.aliter tn̄ leuius patet.pone casum sic:papa sic scripsit:ꝯquestus ē nobis.a.de.b.qui pecuniā suā quā sibi mutuauit reddere ꝯ̄dicit:quo circa mā/damus quatenus si est ita dictum.b.ad restituendā pecuniā cōpellas postea corā delegato.a.petit mutuū:⁊ petit ꝙ ẜm tenorē rescripti compellat̄.b.sibi restituere pecuniam.b.rn̄det ⁊ dicit.a tacuit veritatem quā si exp̄ssisset nūqꝫ lr̄as habuisset.s.de pacto de non petendo:sed.a.dicit etiā si de pacto dixissem cum adiuncto.s.cū esseꝫ in furore vel in pubertate lr̄as habuissem.s.hoc mō ꝯquestus est nobis.a.de.b.qui pecuniā quam sibi mutuauit restituere denegat p̄textu pacti de nō petendo qđ sibi fecit cuꝫ esset impubes vel furiosus.hoc.n.casu.a.nihilominus in forma cōmuni lr̄as habuisset.s.cū illa clausula:ꝑtibus ꝯuocatis cām decidas ꝑ.c.audias.c.⁊.f.de.c.ꝑ.vn̄.b.petit ꝙ ẜm ordinē iuris ꝓcedat.s.ꝙ recipiat testes ⁊ ꝓbationes suas suꝑ pacto interposito ⁊ ꝙ.a.fuit maior ⁊ sane mentis.vel aliter ⁊ melius:cum.b.diceret lr̄as non valere ꝙ de suo pacto mentionē non faciebant.a.rn̄dit dicens:⁊ si de tali pacto ꝙ non p̄iudicabat mentionē fecissem:tn̄ rescriptū in forma cōmuni habuissem:vn̄ per has meas lr̄as ꝓcedendū est ⁊ si nō ẜm formā clausule:tn̄ ẜm iuris ordinē.lꝫ hodie hec exceptio.s.pemptoria nō admittit̄ ꝯ̄ rescriptū.j.de li.ꝯte.exceptōis pemptorie.⁊ ē q̄si sil'e inuenire vbicūqꝫ omittit̄ pemptoria exceptio p̄ncipale negocium contingens.⁊ vbicunqꝫ certa clausula vel specialis in litteris de communi iusticia ponitur.vel potes ponere casum ꝑ decre.j.de appel.oblate. Jtem hꝫ locum qđ hic dicit̄ si taceat̄ exceptio dilatoria soluendi vel faciēdi nam nihilominus ꝑ tales lr̄as ꝓcedet̄ in forma cōmuni post tēpus moratorie dilationis vel etiā ante:cū ⁊ ante finē dilationis agi possit:lꝫ solo fieri nō debeat:ar.C.de ꝓba.ad ꝓbationem.in declinatorijs aūt fori nō vident̄ posse habere locum.Et no.ꝙ lꝫ generaliter dixerit hec decr.ꝙ qn̄ talia rescripta impetrant̄ ꝙ iudex non dꝫ sequi formā litis:sed ordinē iuris:tn̄ oportet sic restrīgi vt ꝓcessus quē habiturus est iudex comp̄hendat̄ sub verbis rescripti positis tam in petitione qꝫ in ꝯclusione:ea tamē qꝫtum cūqꝫ p̄n̄t salua intentione mandantis ⁊ ꝓprietate verboꝝ sunt latissime īterp̄tanda.v̄bi gr̄a:rescriptū īpetratū est in p̄dicta forma:ille qui impetrauerit omissa cā mutui vult ꝓcedere ⁊ agere ex cā stipulationis vel donationis vel ꝯsimili non pōt:qꝛ isti duo mō agendi non p̄n̄t comp̄hendi per tenorem eius qđ petit̄ in rescripto ꝙ tm̄ de mutuo mentionē facit:lꝫ bn̄ comp̄hendat̄ sub cōclusione que generaliter loquit̄ de restitutōe pecunie.⁊ idem dicimus si petitio que modo dat̄ possit comp̄hēdi ꝑ verba petitionis:sꝫ nō ꝑ verba ꝯclusionis.v̄bi gr̄a:rescriptū pape sic ꝯtinet:ꝯquestus est nobis.a.de.b.qui suꝑ tali possessione iniuriat̄ ei vn̄ mādamus quatenus si inueneris ꝙ ꝑ vim sibi abstulerit illā cogas ip̄m ad restōnem si postea.a.nolit sibi dicere per vim ablatā sed per fraudē.vl' dicat.a.ꝯqueror de.b.qui talē possessionē quā mihi vendidit eā mihi dare ꝯ̄dicit.dicimus tales libellos nō admittendos:quia ꝯclusio non patit̄:lꝫ petitio pateret̄ etiam:⁊ sic iudex iudicaret suꝑ p̄dictis libellis non posset:qꝛ fines mandati diligēter seruandi sunt.ff.man.deli.⁊ potior.īmo sola vera cā:quia petitionē generalē restrinxisse videt̄:ar.C.de ꝓcu.marit⁹.C.de transac.age.⁊ facit ad hoc qđ no.j.de transact.c.j.in glo.q̄ incipit:transactio.Sed si bn̄ attendas oēs casus p̄cedentes sunt de veritate tacita.restat igit̄ vt aliquos ponamus vbi sit falsitas exp̄ssa.v̄bi gr̄a:abbas nō cistercieñ.dicens se cistercieñ.non ex malicia sed ex ignorātia forte ꝓcuratoris impetrantis impetrauit lr̄as ꝯ̄ plebē que exigebat decimas laboꝝ suoꝝ ꝙ imponeret̄ silentiū sibi bn̄ valent he lr̄e:sed nō ꝓcederet̄ ẜm hāc ꝯclusionem sed ẜm formā cōmunē.s.ꝑtibus ꝯuocatis:⁊ si forte speciale priuilegiū hꝫ suꝑ his obtinebit alioqn̄ succūbet:p̄terea exp̄ssum

casum habes.j.e.olim(Dedissemus).i.dare tenemur de iure vł
ꝯsueuimus(Scdm ordinē)ſm hoc membꝝ intelligit.xxv.q.ij.ꝓ
ſcriptione.⁊.j.de ap.oblate.(Procedat)ar.ꝓ ſimplicitate ⁊ im-
peritia.de ꝯſec.di.ij.c.iij.j.de re.pmu.cū vniuerſoꝝ.ff.de ven.in-
ſpi.l.j.§.fi.ff.de ꝓba.cū de indebito.(Procedat)ff.de eden.l.j.§.
fi.ff.q ſatiſda.co.de die.§.ꝙ minoꝛi.C.q admit.ad bo.poſ.ꝙ aūt
ar.ꝯ.ff.de in ius vo.l.ij.C.de fal.mone.l.j.(Si vo)tertia regula.
(Nos nullas)s.e.ad aures.j.de coha.cle.⁊ muli.ſup eo.j.de re
iudi.inter mona.j.d fi.pſby.inter dilec.C.ſen.reſcin.nō poſ.l.fi.
j.de re iudi.cū olim.s.e.cū adeo.⁊.c.ꝯſtitutus.j.de trāſac.ex lr̄is
q2 in his caſibus iniuſtū eſſet lr̄as ꝯcedere vel libellū admittere
j.de pbē.cum teneamur.j.e.poſtulaſti.s.ti.j.cū acceſſiſſent.j.de
deci.ex multiplici.s.e.ceteꝝ.j.de fi.pſ.ex tua.ad pn̄tiam.j.de te-
ſti.veniens.j.de ꝯceſ.pben.⁊ ec.nō va.cū noſtris.(Forſan.)imo
ſine forſan.j.de ap.ſi duobus.ff.de iudi.ſiqs ex.⁊ loquit hic qn̄
opponit ꝯ lr̄as de falſa ſuggeſtione vel veritatis ſuppꝛeſſione:ſ3
non dicit eum habere iuriſdic.quia etiā per tales lr̄as bn̄ dat iu
riſdictio:vt no.s.eo.ceteꝝ.⁊ ſn̄iā quā hic iudex tulerit ius faciet
inter ptes niſi appellaret:ſec⁹ ſi nullā hr̄et iuriſdictōē:q2 tūc nō
teneret ſn̄ia qua ꝓnuciaret ſuā iuriſdictōē3. S3 qd ſi lr̄e falſe di-
cuntur.nā vel opoꝛtebit impetrantē reſcriptū ꝓbare verū ſi erit
ſuſpectū vel contradictoꝛē illū eſſe falſum:ſi reſcriptū nō ſit ſupe-
ctum.C.de ꝓba.auc.iubem⁹.de fi.inſtru.§.ſi vero mo.colla.vij.
Sed oppones ponam⁹ ꝙ reſcriptū vere falſum erat ſed ipſe iu-
dicauit verū:⁊ poſtmodū in pꝛincipali negocio ꝓceſſit ⁊ ſn̄iam
tulit apparet hanc ſententiā nō tenere:quia ꝑ falſum reſcriptū ꝓ
ceſſum eſt.item quia a nō ſuo iudice lata eſt:ergo ⁊ nihil ꝓfuit iu
dicare iuriſdictionē ſuā eſſe. Rn̄dit qdam immo ex quo a ſenten
tia in qua iuriſdict.ſuā iudicauit nō eſt appellatū tenebit ſentētia
in pꝛincipali lata per erroꝛē litigantiu3.ar.ff.e.qui cū fal.tu.l.j.§.
ſed.ff.que ſen.ſine appel.re.nō poſ.l.j.ff.de offi.pꝛe.barbarius.⁊
ſi querat a quo habent iuriſdictionē.dicunt ꝙ a lege que dat eis
cognitionē ⁊ diffinitionē in hoc dubio:⁊ ita ſiue iuſte ſiue iniuſte
iudicet ꝓ veritate ſumit talis ſententia niſi ſuſpendat per ap.ij.
q.vj.§.ſi ſentētia.ff.de iuſti.⁊ iur.l.pe.melius videt dici ꝙ nō te-
net ſentētia.C.ſi a nō compet.iudi.l.j.nec de hoc foꝛte cognoſcet.
alij dicūt ſed nō bene ꝙ in veritate iuriſdictionē nō habuit ꝑ litte
ras falſas ⁊ tn̄ quod fecerit tenet ꝓpter cōmunem ignoꝛantiā li-
tigantiū.ff.de offi.pꝛe.barbari⁹.⁊.ff.eo.⁊.l.ſi foꝛte.ſed certe hoc
non videt ſtare etiā ſi modo ꝯſtaret ꝙ falſe fuerint lr̄e:quia ſentē
tia a nō ſuo iudice lata nō tenet.j.de offi.vica.qm̄.⁊ quia de falſo
etiā poſt rem iudicatā agit.C.de falſ.qurela.ſed rn̄.ꝙ res iudi-
cata pꝛo veritate accipit inter partes que ꝯſentiunt litigare coꝛā
eis.ff.de ſta.ho.ingenuū.vnde ſufficit ſic iudicatu3 eſſe nec vltra
de ea queri poteſt ⁊ hoc idem dicūt ſi iudicatū eſſet inſtrumentū
falſum eſſe veru3 ꝙ in pꝛincipali negocio ꝓducitur:ſed ſi omiſſa
eſſet exceptio falſi bene etiā poſſet poſt ſententiā ꝓponi:vt.C.de
fal.querela.C.ſi ex fal.inſtru.l.vlti.⁊ no.j.de pꝛoba.licet.ſed de-
bes rn̄dere:quia aliud eſt quādo iudex iudicat de pncipali non
obſtante exceptiōe falſi inſtrumēti.nam hic cū vere ſit iudex be-
ne tenet ſententia:ſed in alio caſu quādo iudicat verū reſcriptū ⁊
ſe iudice3 nō magis eſt iudex.vnde adhuc poſt eius ſententiā po
teſt de falſo dicere ⁊ pōt dicere ſententiā a nō cōpe.iudice lata3.
ſi etiā poſt omnes ſentētias ageret coꝛa3 vero iudice de falſo vel
ꝙ nō eſſet iudex qui ſn̄iam tuliſſet ⁊ ille verus iudex ſententiaret
ſentētia teneret cum in veritate nō tenet tanq3 que non eſſet a ſuo
iudice lata cū vlterius ꝯtra eam nihil dici pōt:quia facit ius inter
partes:quia in veritate iudex eſt licet male iudicet.alij tn̄ dicūt ꝙ
nō debet ipſe cognoſcere an reſcriptū ſit falſum:ſed ille cuius dici
tur fuiſſe reſcriptū.xix.di.in memoꝛiā.item quid ſi quis impetra
uerat litteras a papa ⁊ aduerſarius negat eū appellaſſe:nunqd
vocatus tenebit reſpōdere alias ire.rn̄deo ſic.nam ꝯſtat eu3 ha-
bere iuriſdictionē per reſcriptū pape licet elidi poſſit ꝑ exceptio-
nem:quia per falſi ſuggeſtione3 ſunt impetrate littere.⁊ no.j.de
offi.dele.paſtoꝛalis.§.pterea.ſi quis autē conuenit ſuper malefi
cio vel cōtractu bene confitet crimen vel contractū ſed dicit ſe nō
conueniendū coꝛam illo iudice:quia nō deliquit nec ꝯtraxit i ſua
dioc.ſed alterius.⁊ idcirco quicquid iudicaret ſibi nō pꝛodeſſet
vel obeſſet:quia verus iudex hic ratū nō haberet ſicut nec poſſet
nec etiam videt ꝙ de hoc ipſe debeat cognoſcere:quia qua ratiōe
hic cognoſceret ⁊ alius in cuius dioceſi dicit cōmiſſu3. Rn̄.hic iu-
dex coꝛam quo conuenit cognoſcet de iuriſdictione vt hic.⁊ ſi ꝓ-
nunciauerit ſua3 iuriſdictionē niſi appellaret tenebit quicqd fa-
ctum eſt in cauſa pꝛincipali vt dictu3 eſt in ſuperioꝛi articulo vbi
diximus de illo qui iudicat ſuā eſſe cognitionē qui tn̄ habet als iu
riſdictionē vel cognitionē ſup incidēti ⁊ poſtq3 ſemel fuerit iudi
catum vlterius nō cōuenitur.lxxxj.di.pꝛeſbyter autē.ff.nau.cau.

licet.§.fi.ſecus eſt quādo dicit falſu3 reſcriptū per quod dicit da-
ta iuriſdictio:quia nec ille iuriſdictionē inter partes habet per il
lud reſcriptū nec etiam cognitionem ſuper incidēti an ſit falſum
reſcriptū:⁊ ſi timet iſte qui refugit iudiciū ne grauet de facto ap-
pellet ex hac cauſa:quia per falſu3 reſcriptū vult ꝓcedere ⁊ reuo-
cabitur quod fecerit.de appel.interpoſita.⁊.c.ad audientia3.⁊
eodem modo reuocabit quicquid fiet cōtra eum etiā ſine appel-
latione:quia factum eſt a non ſuo iudice.j.de offi.iudi.qm̄.ratio
autem diuerſitatis eſt:quia vbi cognoſcit an maleficiu3 ſit in ſua
iuriſdictione cōmiſſum vel cōtractus celebꝛatus hoc facit ratiōe
pꝛecedentis iuriſdictionis quā conſtant eum habere ꝓpter du-
bium.ff.de iudi.ſi quis ex.vnde tunc ſup hoc tenet ſentētia ab eo
lata etiam ꝯtra ius litigatoꝛis ⁊ multa indicta:ſed de falſitate re
ſcripti nō cognoſcit niſi ratione iuriſdictionis ſibi ex eodē reſcri-
pto date.vnde ſi reſcriptū verum eſt tenet ſententia:⁊ ſi nō eſt ve
rum non tenet ſentētia.C.ſi a nō compe.iudic.l.iudex.pendet er
go de futuro an teneat ſentētia vel nō. Item nō valet quod obij-
citur ꝙ alius pari ratione poterit cognoſcere ⁊ iudicare:quia als
non pōt cognoſcere:quia ſub eo nō ꝯuenitur nec poteſt de eode3
ſub pluribus cōueniri:quia cum ille qui conuenit eum ſub pꝛimo
iudice conuenit eū ſub ſcdo:excipiet reus ꝙ non pōt eum conue-
nire ſup eodem facto coꝛam diuerſis iudicibus.s.e.ex tenoꝛe.⁊
bn̄ caueat ſibi ꝙ non excipiat de declinatoꝛia foꝛi illa.ſ.que non
deliquit nec contraxit in ſua iuriſdictōne:q2 tūc ſi ſn̄iaret ſup hoc
ꝑiudicaret ꝑme ſn̄ie:nec etiā ex officio ſuo inqrere pōt de male-
ficio.nam tunc locū pōt habere officiū vbi nō eſſet qui ageret.at
h eſt q agat.ſecus aūt eſt dicendum ſi ꝯſtaret vbi maleficium eſt
cōmiſſum:ſ3 diceret ꝑ accuſatū illū locū eſſe alterius iuriſdictiōis
q3 eius coꝛam quo fit accuſatio.nā tunc non videt ꝙ deberet co-
gnoſcere cum graue ꝑiudiciu3 fieret illi ſaltem ſuper poſſeſſione
quam amittit hoc ipo ꝙ patit eum cognoſcere.ff.de ſeruitu.quo-
tiens.ſi aūt de poſſeſſione ꝯſtaret ille cognoſceret qui in poſſeſſi-
one eſt.ſed in ſupioꝛi caſu.ſ.qn̄ non ꝯſtat ne maleficiū impunitū
remaneat ſupioꝛ puniet qui d3 ſupplere defectū ſubditoꝝ.ix.q.
iij.cū ſcimus.vel differt quouſq3 hec qſtio de poſſeſſione ⁊ iuriſ-
dictione diffiniat:ar.iij.q.fi. Itē ſi crimine.j.de teſti.veniēs.alij
dicūt ꝙ ſimul debēt ꝯuenire vt diffiniāt ad quē ptinet iuriſditio
ar.s.e.paſtoꝛalis.in pn.ſed h non credimus:illud.n.tm̄ obtinet
qn̄ modica dubitatio eſt ⁊ qui pōt ex lr̄aꝝ inſpectione finiri ⁊ q
nulli iudici in iuriſdictiōe ꝑiudicat.vel dic ⁊ foꝛte melius ꝙ ad h
qn̄ negat eū coꝛam quo agit accuſatio poſſidere:ipe d3 cognoſce
re an poſſideat:⁊ ſi ſentētiauerit ſe poſſidere etiā ſi cognoſcat de
pncipali non fit ꝑiudiciū alij ſup poſſeſſione q ignoꝛauit cū poſ-
ſeſſio non amittat ſine animo:⁊ ignoꝛans non pōt habere ani-
mum amittendi.ff.de acq.poſ.poſſideri.§.in amittēda.⁊.l.quē
admodū.ar.ff.de acq.poſ.ſi id qd.§.fi.⁊ ſi h3 ſuſpectū accuſato-
rem ꝙ vel frauduleter vel ignoꝛanter male defendit cām ſuam
que eſt an poſſideat aſſiſtat ei in cā:vt no.j.de reg.iu.cū ſup.vel
dic ⁊ melius ꝙ l3 iudex iudicet ꝙ ad eū ptinet cognoſcere de ma
leficio ⁊ contractu cōmiſſo in tali loco:q2 eſt de ſua iuriſdictione
nulli fit ꝑiudiciū ꝑ hanc ſn̄ia3 niſi ptibus ⁊ q3tūcunq3 cognoſcat
pꝛioꝛa inter partes de maleficio vel ꝯctu ꝓpter hoc alius nō per
dit poſſeſſionē loci vel iuriſdictōis:q2 res inter alios ⁊c.j.de re.
iur.cū ſuper. Item q2 l3 turbet poſſeſſionē alterius nō tn̄ eā acq-
rit nec alius eā perdit niſi de tota eijceret per modū quē notaui
j.de capel.mo.dilec.l3 enī de vna vel pluribus cauſis cognoſcat
non extendit hec poſſeſſio iniuſta niſi ad cauſas de qbus cogno
ſcit:ar.ff.de acq.poſ.ꝙ meo.§.fi.⁊.l.ꝙ ſuus.⁊ ꝯ hūc eſt intentan
dū interdictū vti poſ.⁊ nō vn̄ vi.j.de ꝓba.l3.(Qualitate).ſ.veri
tate ⁊ falſitate q.ſ.fit ſup ꝓceſſu negocij vel iudicij:puta q2 nō fe
cit mentōe3 de citatōe vel de appellatōe vel ſilibus.S3 ſi obijcia
tur ꝯ reſcriptū ꝙ criminoſus ſit iudex:vel impatoꝛ homicida.ſ.
nō audit q3uis ſi pape dictū fuiſſet nunq3 iudicē homicidam de-
diſſet.⁊ idē ſi dicat de impetrante.S3 obijcies ſi dr̄ infamis iu-
dex qd nō eſt de ꝓceſſu audit. Rn̄.nō audit hoc mō.ſ.nō valent
lr̄e:q2 tacuit veritatē.ſed q2 hāc exceptōe3 h3 declinatoꝛiā iudicij
etiā ſi eſſet oꝛdinarius ſm quoſdā vbi nō impetrant lr̄e.⁊ no.j.
de offi.dele.cū ſup.vide.j.de offi.dele.ſup ea.decre.qliter debeāt
ꝓponi ⁊ ꝓbari excep.ꝯ iudicē nō.n.minus lr̄e valēt:l3 nō faciāt
mentōe3 de his q nec ꝓceſſum negocij nec pncipalē cā3 ꝯtingunt
Item dicunt ꝙ h exceptio pemptoꝛia non expſſa in lr̄is cōmiſſi-
onis ſemp in pꝛincipali negocio eſt differenda.ar.j.de fo.cōpe.
ex parte.nam ſi ꝓponat exceptionē hāc ꝙ de pemptoꝛia excepti
one mentionem non fecit ad declinandū foꝝ:nihilominus ſi iu-
dex iudicet ꝓcedendū per lr̄as opoꝛtet eū in pꝛincipali pempto-
riam eandem ꝓbare.idem ipi excipienti contra lr̄as vel foꝝ eſt
vtilius ꝙ ꝓponat in pꝛincipali qſtione:quia ſi eam pꝛobauerit:

absoluet a toto debito: sed si ad declinandū forū proponat absoluetur tm̄ ꝙ per illas litteras rn̄dere non cogit. vnde si alie littere cōtra eum impetrent cogetur rn̄dere sup debito eodē immo videt ꝙ de perēptorijs exceptionib⁹ mentionē facere nō tenet cum tm̄ sint ꝓponende ad actionis exclusionē. ff. de excep. l. ij. ⁊ hoc verꝫ dicūt nisi esset talis pemptoria que tm̄ vel plus prodesset cassando litteras q̄ꝫtum si absolueret a debito vel petitione principali qualis est exceptio rei iudicate. C. sen. resc. nō pos. l. fi. que si ꝓponatur ad declinandū forū vel cassatione lr̄arum plus ꝓdest q̄ꝫ si lite cōtestata sup debito proponat. nam maius auxiliū hr̄e nō potest q̄ꝫ rei iudi. sed h̄ habet ⁊ sibi seruat ex bn̄ficio eius sn̄ia quaꝫ ꝓponit ad cassanduꝫ lr̄as: sed si ꝓponat in p̄ncipali q̄stione ⁊ ꝑ errorem iudi. vel maliciā ferret sn̄iam ꝯtra priorē sententiā scd̄a teneret q̄d sibi esset magnū preiudiciū. Et idē posset dici si opponatur exceptio iuriuran. non exp̄ssis lr̄is: sed certe si diligēter attendatur ratio quā hi inducunt pro se ꝓ alia opinione facit: q2 si proponat exceptio de pemptoria exceptione nō exp̄ssa ad cassandum lr̄as duplex bonū consequit. primū ꝙ procedit ꝯtra euꝫ ad cassandū lr̄as. scd̄m ꝙ remanet eis salua exceptio nec subiacet periculo ꝙ pactū de non petēdo vel alia exceptio pemptoria per contrariā sn̄iam reuocet. ar. op. ff. de con. inde. elegāter. §. pe. C. sen. rescin. non pos. pemptorias. q2 ⁊ si ferat sn̄ia contra eum qn̄ excipit ad cassandū lr̄as tn̄ postea nihilomin⁹ eandē exceptionē poterit ponere in principali vt ꝑpetuo absoluat: quia ad aliud excipitur secūdo: ad aliud primo. sed certe veritate inspecta non videt ꝙ ꝑ taciturnitatatē vel expressionē falsam peremptoriarū exceptionū que principale negociū contingūt minus valeat rescriptum. j. de lit. contest. exceptī. pemptorie. Item nō videt cōtra rescriptū ad declinandū forū posse ꝓponi pemptorias exceptiones que tm̄ ꝯtra principalē actionē cōpetunt ⁊ hic exp̄sse dicit. j. de fo. compe. ex pte. j. de li. ꝯtest. excep. pemptorie. sed ꝑ illas tm̄ tacitas que non obstarent principali actioni si exprimerētur dicimus lr̄as annullari vt si tacuit lit. ꝯtest. ⁊ obtinuit alij eādem litem cōmitti non facta mētione de citatione vel lite contest. certe non valent lr̄e. j. de offi. dele. gratū. j. de re iudi. inter. vel pone casum ꝑ decre. j. e. cum dilec. vel ꝑ decre. de coha. cle. ⁊ mulie. c. sup. Et sic dixim⁹ exempla qn̄ tacet veritatē sup ꝓcessu iudicij talē. s. quam si exp̄ssisset nullatenus lr̄as habuisset etiaꝫ in quacūqꝫ forma cōmuni. ⁊ eodem modo ponas exempla qn̄ exprimit falsitatem. s. in ꝓcessu iudicij: vt si obtinuit reuocationē cōmissionis impetrate ab aduersario p̄mo: mentiēdo ꝙ fecerat citari aduersarium per delegatū vel ordinariū. nam he lr̄e elidi poterūt. Sed his obstare videt: q2 exceptio rei iudicate pemptoria est ⁊ tn̄ ꝓponitur ad declinandū forū. C. que sen. rescin. non pos. l. fi. Rn̄. illa exceptio licet sit pemptoria tn̄ est de ꝓcessu iudi. vnde admittitur ad declinandū forū. item nō obstat. ff. de con. inde. elegāter. §. pe. quia ⁊ transactio de ꝓcessu iudicij intelligit cum nō debeat fieri nisi sup re incerta ⁊ lite du. ff. de transac. l. j. ⁊ idem potest dici de omni iure iu. prestito in iudicio. Sed obijcies si dixisset exceptionem peremptoriā ꝯtra se competere lr̄as nō habuisset: ergo debet carere impetratis vt h̄. Rn̄. si hoc fatet simpl'r verꝫ dixisset sed si dixisset exceptionē ꝯtra se cōpetere sed se replicationeꝫ hr̄e lr̄as habuisset nō obstante exceptione. ⁊ quia si prima opinio teneret sequeret hic absurditas ꝙ exceptiones ⁊ replicationes inutiliter ante lit. ꝯtest. agitarētur. plus valet scd̄a solutio. Item q̄d diximus in p̄ncipio huius glo. s. ꝙ lr̄e non elidunt nisi ꝑ tacitam veritatē vel exp̄ssam falsitatē que tāgunt ꝓcessum iudicij vel p̄ncipale negociū non placet: q2 exceptiones ille que afficiunt rescriptum tm̄ admittēde sunt q̄ꝫuis nō sint de ꝓcessu iudicij vt si dicit non valere rescriptū: quia impetratū est pro excōicato. j. de eta. ⁊ quali. bone. j. de ꝓba. per concessi. vel q2 falsum est vel obreptitium: vt no. j. e. cum dilectus. vel dicit se hr̄e priuilegiū ꝓpter q̄d rescriptum nō valet. s̄. e. cum or̄d. vel si dicit ꝙ renūciauit litteris impetratis ⁊ impetrādis ⁊ oībus que impetrarent preter assensum communē. j. e. ex pte. vel quia sint lr̄e nimis generales. s̄. e. ad h̄. ad idem. j. de condi. vti. ad n̄ram. ⁊ in multis alijs similib⁹ casib⁹. ad idem. s̄. e. ex tenore. Sed quid dices de dilatorijs? Rn̄. idem. s. ꝙ nō debet ꝓponi ꝯtra rescriptū nec ad declinandū forꝫ. C. de ꝓba. ad ꝓbationem. sed ad differendā intentionē actoris. Item videt iuste dici posse ꝙ in p̄uilegijs ⁊ beneficialib⁹ rescriptis si aliqua falsitas sit expressa vel veritas tacita que papam ad gr̄am concedendā induxerat ꝙ ⁊ ꝯ rescriptuꝫ pōt opponi de veritate tacita ⁊ in ꝓsecutione negocij ꝯtra petitionē directaꝫ de eodem exceptio proponet. verbi gr̄a: aliquis habens beneficiū cum cura animarū vel etiam sine cura impetrauit lr̄as sup beneficio ꝯtra rescriptū huius pōt excipi de veritate tacita. s̄. e. ad aures. C. de diuer. rescrip. l. vlti. Sed si omittat hec exceptio cōtra rescriptū postea tamen etiā li. ꝯtesta. illi qui petit beneficiū ex illis lr̄is obstat exceptio. arg. j. de ꝯces. p̄ben. cum nostris. ⁊ hoc est ea rōne: quia p̄dicte falsitates pariter afficiūt rescriptum ⁊ gratiā in eo datam. nec obstat. j. de li. ꝯtesta. exceptionis pemptorie. vbi de hoc no. (In vtroqꝫ). i. ⁊ qn̄ esset habiturus litteras in forma cōmuni: ⁊ qn̄ nullas omnino litteras habiturus esset: sed tn̄ semper sine dolo errabat delegans. j. de ap. postremo. ff. de in integ. resti. l. iij. Inno.

Doceri eosdem

abbates. (Tueri) nomine. n. p̄lati ecc'ia intelligit ⁊ p̄lati ministerium. ff. de annu. le. annua. ⁊. ff. de ꝯdi. ⁊ demon. l. filio. ⁊ ecc'ia est in ep̄o xij. q. j. scire. quando tamen nomine eccl'ie nō designat ep̄us. de testa. requisisti. xij. q. ij. illud. ⁊. q. iij. potifices. ff. de ꝯdi. indebi. l. fi. ff. de re. du. ciuibus. (Teneant.) hic habes ꝙ tenentur abbates negocia suaꝝ congregationum defendere. ⁊ ad idem. C. de epi. ⁊ cle. orphanotropos. ar. ff. q̄d a cuiusqꝫ vniuer. ciuitates. ⁊ l. constitui. ⁊ hoc verum est vbi res de q̄bus agit cōmuniter possident ab abbate ⁊ ꝯuentu. si aūt sunt separate tunc abbas aget pro suis ⁊ ꝯuentus pro suis ꝑ syndicū. arg. ff. q̄d cuiusqꝫ vni. no. l. j. §. quibus. Sꝫ nūquid si abbas egerit necessarius est ꝯsensus ⁊ ꝯuentus ⁊ ecōuerso. s. si ꝯuentus egerit necessarius est ꝯsensus abbatis. Lau. dicit ꝙ sic: arg. xij. q. ij. placuit. xvij. q. iiij. in venditionibus. j. de ꝓcu. c. j. j. de iudi. cām. C. de epi. oēs. §. h̄ nihilominus. Vin. dixit nunq̄ꝫ ꝯueniendū esse ꝯuentū sꝫ abbatē si discrete quis vult agere. ar. j. de iudi. cām. ⁊ filius q̄ꝫdiu est in potestate patris ꝯueniēdus nō est. C. de anna. excep. l. j. in fi. ⁊ arg. ad h̄ quia vacante sede nihil innouat. j. ne se. va. ꝑ totum. nec currit p̄scriptio contra eccl'iam. j. de p̄scrip. c. j. ⁊. c. de quarta. ⁊ si lis oriatur inter p̄latū ⁊ collegiū superior. s. ep̄s vel archiep̄s dabit collegio procuratorē cuius officiū expirabit finita cā. insti. de auc. tu. in fi. h̄ intellige quando nomine eccl'ie agit. nam si nomīe suo. s. quia vna pars canonicoꝝ petit suū electum ꝯfirmari alia contrariū petente: quia q̄libet pars pro suo iure ꝯtendit agere pōt sine auctoritate superioris. Sed quid de ep̄o vtꝝ pōt agere sine consensu capl'i vel ecōuerso. ⁊ quid de clericis eccl'iaꝝ ꝯuentualiū. ⁊ quid de sacerdotibus capellaꝝ an necessarius sit ꝯsensus ep̄orū. nos aūt in omnibus his rn̄demus ꝙ quicūqꝫ vel quecūqꝫ habet administrationē pōt agere ⁊ ꝯueniri sine ꝯsensu alterius. ff. q̄d cuiusqꝫ vni. l. fi. j. de iudi. cum deputati. in auc. de eccl'. ti. §. fi. col. ix. C. de epi. ⁊ cler. orphanotropos. ⁊. l. omnes. eo. ti. non contradicit: īmo potius cōcordat cum dicat ꝙ economus debet coueniri: nec dicit ibi requirendū alicuius ꝯsensum in agendo: sꝫ in ꝯstitutione economi ꝙ est officiū vel dignitas que tunc cōmuni consensu ꝯferebat: quia id negociū erit ꝯmune ep̄o ⁊ conuētui: requirēdus est ꝯsensus vtriusqꝫ. similiter non obstat. j. de ꝓcur. c. j. q2 ibi p̄sbyteri ⁊ diaconi adhibentur vt testes non ad aliud: immo ꝓ nobis facit: q2 ibi dicit ꝙ ep̄s faciet ꝓcu. sil'r nō obstat. j. de iudi. cāꝫ. q2 ibi nō dicit reqrendū ꝯsensum epi ꝓpter h̄ ꝙ nō teneretur si tm̄ cū capl'o ageret ꝯtra capl'm. sꝫ q2 si nō fuerit reqsitus nō tenebit ꝯ ep̄m. j. de ma. ⁊ obe. inter. j. de sentē. ⁊ re iudi. cū sup. ꝯ ar. ff. de iure do. ait p̄tor. h̄ tn̄ bn̄ dicerē si vellet ꝯstituere vnū gn̄alē ꝑpetuū officialē q̄ oīa negocia cōiter gereret siue in causis siue in alijs ꝙ h̄ dꝫ facere cū ꝯsilio capl'i sicut ⁊ clericos. ad h̄ tm̄ offm̄ ꝯstituere debēt cū h̄ inter ardua negocia sint. lxxxix. di. iudicatū. ar. xviij. q. j. h̄ tm̄. ar. j. de his q̄ fi. a p̄la. q̄ꝫto. idē est forte in arduis causis. ⁊ sic possent loq. j. de ꝓcu. c. j. ⁊ alia. c. q̄ reqrunt ꝯsensum capl'i. Et est rō: q2 in magnis negocijs capl'i ꝯsensus reqrit. Itē in alienationibus volūtarijs necessarius est sp ꝯsensus epi ⁊ capl'i. j. de dila. exposuit. (Congregationū) no. ꝙ lꝫ res de qua agit ꝯmunis sit abbati ⁊ ꝯuentui: tn̄ si distincta sunt bona de illa re cōmuni nec abbas agēs sine ꝯuentu nec ꝯuentus sine abbate: nec lr̄e impetrate contra alteꝝ vel ꝓ altero tm̄ valebūt: vt h̄ exp̄sse dicit nisi suā cām alter sp̄aliter ꝓsequat. sꝫ de rebus ad alterū tm̄ spectantibus ꝑ se tm̄ vterqꝫ aget. h̄ etiā intellige vera vbi cōmuniter discreta sunt bona: q2 si non generaliter essent discreta: sꝫ ꝯuentus ꝑ se aliq̄s possessiones haberet vel redditus ꝓ vestibus suis vel alijs hmōi: ⁊ abbas sil'r hr̄et alia tūc abbas sine cōsensu capl'i ageret pro oībus. (Omnino) puta quia ꝯuentus priorem vel alium administratorē ⁊ ministralem perpetuū vel temperalem habet qui eoꝝ causas agat. vel si abbas hꝫ magnos redditus vel magnas possessiones ꝑ se ⁊ ꝯuentus al's ꝑ se: tn̄ ꝯuentus nunq̄ꝫ habuit alium ministratorē per quē cause sue tractant: tunc abbas sine ꝯsensu ꝯuentus causas ꝯuentus aget: quia legitimus administrator eoꝝ est. arg. ff. q̄d cuiusqꝫ vniuer. ciuitatē. nec h̄ pn̄t dici bona ꝯuentus discreta vel sepata ab abbate cum multū iuris habeat in eis abbas. s. administrationeꝫ: lꝫ fructus

dispensent in vsus monachoꝝ tm̄.j.de re.ec.alie.vel nō.possessi
ones.ꝛ attendit in his cōsuetudo vel ꝯstitutio:vt no.j.de proba.
ex lr̄is.ꝛ videt de iure posse sustinere:quia nulla vis est etiam si
le possessiones sint diuise sed oēs sint comunes siue pro medieta
te siue pro inequalib⁹ ptibus siue pro pte sint diuise ꝛ ꝓ pte indi
uise siue omnes sint diuise:qꝛ semꝑ abbas oīum est administra
toꝛ:nisi ꝯsuetudine vel constitutione legitime facta vel alio legi
timo modo ordinatū sit ꝓ qua parte agat abbas ꝛ ꝓ qua pte cō
uentus vel nisi diuisa sit adinistratio.nam tūc ratiōe administra
tionis posset conuent⁹ facere syndicū qui etiā causas ageret.j.de
iudi.cū deputati.ff.q̄ cuiusqꝫ vniuer.ciuitates. Item dicim⁹ q̄ q̄
libet monachus ꝓ dignitate vel officio vel ꝓ obedientia ecclesie
sue agere pōt.j.de iudi.cū deputati. illud autē nō posset ꝯcedere
abbas monacho q̄ haberet administrationē aliquarū possessio
num vel ville ꝛ ꝓ eis ageret nisi sicut ꝓcuratoꝛ vel syndicus. nā
si vult aliter agere opoꝛteret q̄ diceret ego noīe meo vel preben
de mee qđ non licet.j.de sta.mo.cum ad monasteriū:sed superio
res agent noīe officioꝝ vel obedientiarū suarū.canonici autem
seculares qui possunt hr̄e propriū bene possunt agere noīe pre
bendarum suarū nisi habent eius administrationē.possent etiaꝫ
dicere in libello:ago nomine meo.

Cum dilecta procuratoꝛ.

No.moniales faciūt ꝓcuratorem in causa electionis noīe suo ꝛ codeꝫ modo si de crimine ageret.(Subre
ptione.) hic est ratio quare ꝓcessus abbatis ꝛ coniuꝺ.decernit ir
ritus:quia lr̄e p quas processerūt fuerūt obrepticie.i.furtiue. vn̄
non fuerūt iudices:nō enī fit iudex per litteras obrepticias.j.de
offi.vica.c.pe.C.si a nō compe.iudi.p totuꝫ.hoc enī solū qđ alijs
cōmissum erat de quo hic mentio nō fiebat non faceret ꝓcessum
abbatis irritū q̄uis posset eoꝝ ꝓcessum impedire si exciperent
vt no.s.e.ceterū. Sed dices:videt q̄ ꝓcessus debuerit tenere:qꝛ
ignorabāt lr̄as obrepticias.ff.de offi.presi.si forte.ff.de offi.pto.
barbarius.sed dic illa tolerata ꝓpter vtilitatem multoꝝ qui ha
buerunt necesse agere apud eum cū prefecturā teneret vel p̄sida
tum ꝛ in illa.l.si forte.licet adueniēte successoꝛe nō debeat exerce
re iurisdictionē:tn̄ habet eam.hic autē cū causa vna tm̄ ꝯmissa sit
non est multa vtilitas subditoꝝ.vnde ꝓpter hoc non est toleran
dus eius ꝓcessus.item hic nullā habet iurisdictionē.vel dic hoꝝ
ꝓcessum cassatū:quia ex causa hic posita.s.quia suꝑ hoc alijs ꝯ
missa causa erat appellatū fuit ꝛ hanc appellationē hic sunt ꝓse
cuti.(Conscientiam.)ꝛ furtiue.nam licet nō sciat papa de lr̄is cō
scientia sufficit cācellarij ad hoc vt non sint false.j.de falsa.dura.
Et dicūt lr̄e obrepticie qn̄ per alicui⁹ opaꝫ factū est q̄ impetrate
lr̄e effugiant plenā intelligentiā pape vel alteri⁹ q̄ necessitate iu
ris vocādus est ꝛ qui est presens nisi lr̄e impetrent vt hic.j.de re
iudi.cum olim.M.Quidā tn̄ dicunt q̄ etiā si operā dederit q̄ ef
fugeret scientiā aduersarioꝝ vel quoꝝlibet alioꝝ preter q̄ pa
pe vel officialis eius q̄ non dicunt obrepticie. ꝛ est ratio quia ad
eos nō ptinet dare vel denegare lr̄as licet si scirent possent impe
dire.ꝛ intelligo obreptias etiam si sint iuste dūmodo p̄dicta iter
uenerint: ꝛ ecōuerso si lr̄e sint p falsitatē exp̄ssaꝫ vel veritatē sup
pressam obtente dūmodo p alicuius operā pape conscientiā non
effugerint nō sunt obrepticie: ꝛ p eas procedi pōt.C.si cōtra ius
vel vti.pub.p̄scriptione.j.e.in nostra. in p̄mo casu nō tenet pro
cessus habit⁹ per lr̄as obrepticias.in scđo casu tenet ꝓcessus ha
bitus p lr̄as obrepticias veritate tacita impetratis:licet per exce
ptionem elidi possint.obrepticia autem dignitas dicit si nō est ex
certa sciētia clericoꝝ.j.de elec.in causis.vel ꝯtra conscientiā exp̄s
sam eius qui prohibēdi ptātem habet.ar.j.de postu.c.ij.nos aūt
dicimus obrepticias licet per lr̄as tacita veritate impetratas sit
obtenta.idem ꝛ si dolo tacuit veritatē nisi dolus fuisset in fugiē
do conscientiā pape q̄uis in alio sensu possit dici ꝓbabiliter oīa
beneficia ꝛ priuil.impetrata p falsitatē vel veritate tacita:quia ex
pressa priuilegiū vel beneficiū nō habuisset.posset dici obrepticia
ff.de na.resti.l.j.j.de elec.dudū.in fi.item sententia diffinitiua re
uocatur si p obreptionē dolo malo sit illicita.ff.de do.cū a te.ff.de
iudi.cum ptoꝛ.xxxv.q.ix.veniā.ꝛ.c.penitentiā. Si autē sine do
lo malo ꝯ veritatē dicat lata:sentētia nō reuocat.ff.de iudi.cuꝫ p̄
toꝛ.Si tn̄ ꝯtra aliquē petentē reuocationē sn̄ie:quia iniusta sit re
sponsum sit ab aduersario eam nō reuocādā:ꝛ postea appareat
eam reuocandā reuocabit. qđ probo:qꝛ ex quo cognouit pronū
ciare debet.ff.de iudi.de qua re.ꝛ iuste.ꝛ ꝫm allegata.ff.de offi.
pres.illicitas.xj.q.iij.illa summope ꝛc.tunc vera.xxx.q.v.iudicā
tem.sed ex allegatis apparet eam reuocandā ergo reuocabit.ar.
ad p̄dicta .ff.que sen.sine apel.l.j.in prin.vel alr vt no.j.de re iu
di.cum bertoldus.(Irritandū.) de hac materia inuenies.s.e.cō
stitutus.(Principalr.)ꝛ ideo nō erat p̄termittendus vel postpo
nendus.(Subtractoꝝ.) videt q̄ pape cōstiterit de subtractis ꝛ
ideo obrepticie fuerūt lr̄e p quas mandabat de eis cognosci cum
de eis cōstaret.(Nostri formā.)no. ꝓ ordine scripture.xliij.di.sit
rectoꝛ.in fi.iij.q.vij.in grauibus.C.de appel.l.j.ff.de vsufr.quo
tiens.ꝯ.s.e.causam.sol. vbi aliqđ principalr mādat papa ꝛ stu
diose ordinē attendebat locū habet qđ hic dicit.j.de offi.del. ve
nerabi.nam fines mādati ꝛc.ff.man.diligēter.als secus.vel dic
q̄ etiam in his de quib⁹ cognouit inordinate ꝓcessit vnde nō te
net vt.C.de sen.ꝛ inter.prolatā.(Inter ordineꝫ.) cui ordini neqꝫ
tacite neqꝫ expresse renūciari a monialib⁹ poterat: quia papa ex
certa scientia illuꝫ in fauorē ecclie apposuerat.s.q̄ primo idonee
persone admitteret administratio:ꝛ q̄ ei resignarētur ablata.ꝛ
no.q̄ hic nō est ordo cōmunis iudicioꝝ sed specialr a papa p̄fix⁹
ꝛ si quis hunc ordinē nō seruat nihil valet ꝓcessus sed si ꝯtra so
litum ordinē iuris fiat nisi sit talis ordo qui sit de substātialibus
iudicioꝝ bene tenet.ꝛ est ratio:qꝛ fines mādati diligenter obser
uandi sunt.ar.ff.man.diligēter.(Restitutis) no.moniales petere
restitutionē.j.de accusat.c.ex parte.

Plerumqꝫ. cōtingit exhi

bent.) parti aduerse faciēdo ipsam p primas lr̄as ci
tari.primo enī exhibuerat iudici ꝫm quosdā.alij di
cunt q̄ tunc primo exhibeāt iudici.(Annū.) quidā dicūt annum
istū currere a die quo ꝯposuit sarcinolas.ff.ex qui.cau.ma.ab ho
stibus.§.sed q̄.alij a die date.ar.s.e.cōstitutus.eam te.j.de testi.
causaꝫ.alij a die quo date fuerūt iudicib⁹.j.de appel.suꝑ eo.nos
inherem⁹ lr̄e.s.q̄ incipit currere ex quo copiam habuerit delega
toꝛium in tm̄ q̄ potuit facere citari ptes.ff.de diuer.ꝛ tēp.pre.l.j.
ꝛ.ij.q.vj.biduū.ꝛ dico hunc annū vtilē ab initio sꝫ post continuū
ꝛ habet locū hec p̄scriptio annalis qn̄ rescriptū impetrat ad agē
dum: secus si ad faciendū vel excipiendū.ff.de nundinis.l.j.ff.de
do.excep.pure.§.fi.quia tunc prolixi⁹ tp̄s vel perpetuū habent.
ꝯtra.de diuer.rescrip.falso.ꝯ.s.e.ceterū.si auteꝫ.ꝯ.j.de appel.vt
debit⁹.oblatc.sol.veruꝫ est q̄ rescripta perpetuant vsqꝫ ad.xxx.
annū si p alias lr̄as nō reuocent.vt in.l.falso.si autē scđe fuerunt
impetrate ꝛ faciūt mentionē de primis:reuocant prime si nō fa
cunt mentionē minime:vt in decr.ceterū.sed in penā malitiosoꝝ
ꝛ negligentiū statutū est p hec iura q̄ si is qui impetrauit p̄mas
lr̄as exhibet eas iudici ꝛ nō negligit vti eis semꝑ valent p̄me:vt
dicit decre.si autē exhibet eas ꝛ negligit vti eis p annū:ꝛ is q se
cundas lr̄as impetrauit vtit lr̄is suis: prime post annū perdunt
vires vt hic.ꝛ si is qui primas lr̄as impetrauit nō exhibuit eas
iudici cū potuit: ꝛ is q impetrauit scđas exhibet eas ꝛ incipit cō
uenire aduersariū p suas scđas lr̄as nō valent postea prime:vt in
decre. Vt debitus.decre.autē oblate.loquit in iudicijs appellatio
nis.posset tn̄ dici q̄ solū tp̄s p̄sentationis primi vel secūdi rescri
pti attendit vt in decre.vt debitus.nisi obijciat q̄ absqꝫ dolo vel
negligentia postposuit p̄sentare vel vti eis:quia tūc audit osten
dens legitimū impedimentū etiam post annū.sed.j.annū nō p̄
sumitur negligēs vel dolosus.vnde nō incumbit ei probatio sed
aduersario vt hic. iudex tn̄ ex varijs cōiecturis estimabit vel ne
gligentiam vel solicitudinē:ꝛ etiam eis inspectis estimabit cui p
ti incumbit probatio.(Habuit.) ꝛ litteras exhibuit.(Negligen
tia.)que presumitur lapsu anni.

Cum contingat. suscitatā.

Ita q̄ excipiat quia nisi exciperet aperte contra lr̄as semꝑ debet exequi mandatū prioꝝ iudi.probato:qꝛ
sunt iudices nisi p exceptiones elidant:vt no.s.e.ceterū.(Inno
tescit.) quidā dicūt hanc decre.non hr̄e locū si ptes ad inuicē exci
piant de reuocatiōe lr̄arum:sed tunc tm̄ qn̄ iudices cōtraria mā
data mittunt.item dicūt q̄ nō est vis si corā iudicib⁹ non excipiat
de reuocatione lr̄arum vel ecōtra.sufficit enī ꝛ est necesse ad hoc
q̄ hec decre.locuꝫ habeat:q̄ iudices vtriusqꝫ ptis hoc modo scri
bant sicut hic dicit vel alijs ꝯsimilibus.lr̄a autē que sequit nō cō
tradicit.j.vbi dicit: ꝛ idip̄m facere debes si primo mādato rece
pto ꝛ executioni mādato tibi forsan innotuerit p lr̄as iudicuꝫ q̄
inter iudices suꝑ iurisdic.de mādata ceperint disceptare.est eniꝫ
intelligendū q̄ innotuit p lr̄as iudi.nō p assertionē ptium: quia
sic videret q̄ essent iudices.(Innotescat) qn̄cunqꝫ.ff.de āmi.tu.
pater. vel dic q̄ lꝫ dici audiuerit diuersos iudices suꝑ eodem ne
gocio impetratos nihilomin⁹ debet exequi mandatū delega.nisi
pars altera excipiat nō esse obediendū mādato: qꝛ alijs ꝯmissuꝫ
ēst negociū.crederē tn̄ q̄ prudenter faceret iste cui mandat si ex
pectaret aliq̄zdiu ꝛ maxime vbi nō audiunt tm̄ diuersis iudicib⁹
negociū esse cōmissum:sed audiuit eos cōtendere de iurisdictiōe

ita tñ ꝙ nisi vtraqꝫ pars sit p̄sens vel fuerit parata contendere ⁊
ꝓcedere ẜm formã hui⁹ decre. prius faciat ꝙ mandat̃ q̃ꝫ se excõ
municari vel aliquã penã infligi sibi patiat̃. ar. ad hoc ꝙ cũ vter
qꝫ lr̃e tribuant iurisdictionẽ nisi ꝑ exceptionẽ elidant̃. vt no. s̃. e.
ceterũ. ꝑ ꝯsequens põt esse ꝙ pars nõ vult recipe ꝯ̃ iudicem. sed
quid si sciret exceptionẽ tunc forte secus esset q̃zdiu autẽ paratus
est ꝓcedere ẜm hãc decre. nõ teneret excõicatio in eum lata: quia
cum sit de eius iurisdictione ⁊c̃. alij non possunt ab eo puniri nisi
qui iurisdictiõe sua sunt rebelles sibi ⁊ cõtumaces. j̃. de offi. dele.
sane. hic aũt quia nõ est cõtumax sed constitutioni obedit puniri
non potest: ⁊ hoc intelligo verũ. s. ꝙ nõ tenet̃ obedire primis iu
dicibus nisi ostendat̃ ẜm rescriptũ in quo iurisdictio saltē indi
recte reuocat̃: puta quia dicit nõ ob. lr̃is ad tales iudices impetra
tis vel ꝯsimilia. vel quia secũde lr̃e mentionem faciũt de primis
exp̃sse. per hmõi enĩ lr̃as nõ reuocat̃ p̃cise iurisdictio priorũ iu
dicũ sed ꝑ exceptionẽ: remanẽt. n. iudices ⁊ iõ tenet qð fit ab eis.
sed si directe reuocarent̃. s. ita ꝙ nõ sit necessari⁹ alicui⁹ exceptio. s.
a supiore dicẽte exp̃sse: reuoco commissionẽ quã ei feci nõ ob fauo
rem partiũ: sed ꝓprio motu etiam si nullus excipiat tunc nõ tenet
qð fit ab eo: quia nõ est iudex. j̃. de offi. vica. c. pe. ff. de iudi. iudic̃.
ff. de postul̃. quos. item no. ꝙ licet ptes parere debeãt iuri coram
iudice del̃. quousqꝫ cognoscat an sua sit iurisdictio. vt. s̃. e. pasto.
in prin. ff. de iudi. si quis ex. alij tñ dicunt ꝙ partes parere nõ co
guntur qñ inter iudices ꝯtentio est de iurisdictiõe: nec tenet quod
fit ab eis. j̃. de offi. dele. ex lr̃is. nisi ẜm tenorẽ huius decre. Si aũt
de iurisdictione cõstat tunc parendus est ẜm qð no. j̃. de offi. del̃.
cum in iure. item dicũt aliqui ꝙ etiam si iudex dixisset reuocam⁹
iurisdictionẽ talis iudicis ꝙ ptes huic reuocationi possunt renũ
tiare ⁊ tacite ⁊ exp̃sse etiam postq̃ꝫ iudices sciunt ꝙ in eorũ fauo
rem factũ est. C. de leg. ꝙ fauore. secus est si ꝓprio motu: reuocas
set ⁊ modo sed ⁊ tũc teneret: ꝙ autẽ sñia renocationis fieret. ff. de
offi. pre. si forte. j̃. de ꝓcura. mãdato. alij tñ in hoc dicunt ꝯ̃ ⁊ forte
melius: quia qñ directo sic reuocat sine vlla exceptione reuocatũ
est: ⁊ hoc satis sonat diuersitas verborũ. de hoc plenius. no. j̃. de
ꝯces. p̄ben. quia cunctis. (Executione.) quid si duo ordinarij eius
dem: puta quia habet ecclĩam in vtraqꝫ diocesi mandãt eodem
modo ꝯtraria sicut isti delega. Rñ. hic nunq̃ꝫ habere locũ nisi in
deleg. ⁊ qñ ambigit̃ de reuocatione lr̃arum: quia nec hoc põt hr̃e
locum: qꝛ si vnus ordinari⁹ mittit ꝙ denũciet aliquẽ excõicatum
sñia quã ip̃e tulit tenet: ⁊ tũc ali⁹ ordinari⁹ q̇ est ei par nõ põt tibi
mandare ꝙ ab eadẽ sñia denũcies eum absolutũ. si autẽ mãdat
ꝙ denũciet a sua sñia eum absolutũ secure illud facies. (Postula
ta.) Sed qd si non exhibeant̃ scd̃e lr̃e tunc executor exequit̃ man
datum priorũ si ad terminũ p̄fixum nõ exhibuerit. j̃. de excep. pa
storalis. tñ videt̃ ꝙ terminus nõ sit dandus sine cause cognitiõe
iij. q. iij. §. spaciũ. ⁊ hic iurisdictionẽ nõ habet nec terminũ dare
poterit. sed põt dici illud loqui de dilationib⁹ que dant̃ ꝓ testib⁹
⁊ ad instructionẽ cause in quibus exigit̃ cause cognitio: sed secus
in citationib⁹. item cũ non teneat̃ exequi mandatũ nisi lr̃as osten
dat iudi. j̃. de offi. dele. cũ in iure. sic nec differre tenent̃ nisi rescri
ptum ostendat̃: si tñ incidẽter venisset expectaret eum modicũ
iudex quousqꝫ iret ꝓ rescripto: quia nõ debet ei imputari si non
venit cũ sacco parat⁹. ff. de solu. ꝙ dicimus ⁊. l. ꝙ si forte. nam lr̃e
que nõ apparent dicunt̃ nõ esse. ar. ff. de ꝯ̃hen. emp. l. in lege. de
conse. di. j. solennitatẽ. non tñ potest cogere aduersariũ ad exhi
bendum eas cũ non habeat in eo iurisdictionẽ: vt hic in fi. (Si ex
ipsarũ.) Sed qualiter põt illud ꝑpendi ex sola inspectione lr̃arũ.
nam licet scd̃e exp̃se faciãt mentionẽ prioꝝ iudicũ ⁊ reꝝ ꝑ hoc nõ
constat eas reuocatas cũ possint ꝑ suggestionẽ falsi vel dolo esse
impetrate. s̃. e. ceterũ. ad hoc ergo vt executori nullaten⁹ sit hesi
tandũ oportet vt hic discat ꝑ assertionẽ ptium: quia causarũ me
rita ⁊c̃. de resti. in inte. cum ex lr̃is. C. si ꝑ vim vel alio modo. l. fi.
⁊ sic videt̃ ꝙ aliquaꝫ põt exercere iurisdictionẽ inter partes qꝛ. j̃.
negat̃: aut nunq̃ꝫ poterit scire eas reuocãdas. ⁊ hic credo ꝙ nũq̃ꝫ
ex sola inspectione põt scire nisi aliq̇d intelligat ex lr̃arum inspe
ctione ⁊ ptium assertione: per hoc tñ nõ habent iurisdictionẽ in
ter ptes: quia nisi priores lr̃as habens obijciat aliqd cõtra secũ
das iudex p̄sumit eas nõ esse reuocatas. Si autẽ obijciat statim
executor debet supsedere: qꝛ ꝑ negociationeꝫ facta est res dubia.
C. quibus ad liber. pro. non licet. l. iij. ⁊. l. iiij. hoc casu loquit̃. s̃. e.
pastoralis. ꝙ si tunc dubiũ sit de reuocatiõe quãdo exp̃sse fit mẽ
tio iudi. ⁊ rerum si aduersario obijcit̃ litteras esse impetratas ꝑ
falsi suggestionẽ per illaꝫ decre. s̃. e. ceterũ. ⁊ qui aliter glosauerit
sensu indiget. item licet executor dubitet an debeat absoluere vel
condẽnare non tñ ẜm regulã arriani ꝓnior erit ab absoluenduꝫ
hoc ideo: quia non constat ille iudex habeat iurisdictionẽ. hic tñ
no. ꝙ hec decre. nunq̃ꝫ habet locum nisi vbi al̃s contentio vel cõ
certatio est sup litteris: ⁊ vbi locum habet decre. s̃. e. pastoralis. si
autẽ nõ esset cõcertatio sup litteraꝝ pluralitate sed tm̃ diceret̃ vel
obijceret̃ vnicas solas litteras impetratas esse ꝑ dolum vel falsi
suggestionẽ inexcusabilẽ tũc dꝫ executor ei parere: qꝛ iudex ẽ ⁊ h̃
ꝯstat. ar. j̃. de offi. deleg. ex lr̃is. ⁊. c. sane. ⁊. c. si qñ. (Hesitandũ) ⁊
ita videt̃ ꝙ nõ sit petẽda copia rescripti nisi dubitet: ⁊ vbi ꝯ̃ria
mãdata exhibent̃. ꝯ̃ tñ veꝝ est: vt. j̃. de of. dele. cũ in iure. (Man
datũ) tunc nõ credimus ꝙ debeat iterare denunciatõe. (Exequa
ris) siue mãdet ꝙ absoluat excõmunicatũ quẽ prius denũciaue
ras siue ꝙ priorẽ excõmunicationẽ denũcies iniustã vel nullã si
ue qcq̇d aliud qð comp̄hẽdi põt sub tenore rescripti. (Procede
re) sed lꝫ nõ tenearis exequi non tamen debes impedire eos vel
executores eoꝝ quin h̃ exequant̃. j̃. de of. dele. si qñ. sed inspecta
decre. illa potius videt̃ dicere contrariũ si cãꝫ habeãt ꝓhibẽdi.
(Et ad ip̄m) vt nõ exequaris mandatũ nisi ẜm tenorẽ qui h̃ ꝯti
net̃ ⁊ quẽ colliget ex inspectiõe lr̃aꝝ. no. n. hic primo q̇d iuris sit
qñ diuersis tpibus huic executori porrigebant̃ diuersa ⁊ contra
ria mandata iudi. qꝛ primo mãdauit vnus ꝙ denũciaret excom
municatũ ꝙ etiã fecit. in scd̃o mãdauit alius ꝙ denunciaret abso
lutũ qð facere non dꝫ: ⁊ in isto casu nõ põt excusari iudex qn scit
ꝯtentionẽ esse inter iudices sup iure eo tpe qñ scd̃as lr̃as recepit
cũ sibi ꝯtraria mãdata direxerint: ideo scd̃m mandatũ nõ dꝫ exe
qui nisi ẜm tenorẽ huius decr. Scd̃o aũt no. h̃ q̃liter executor ꝓ
cedere dꝫ qñ simul vtrũqꝫ mandatũ dirigit̃ executori. ⁊ tunc eo
dem mõ dꝫ ꝓcedere ẜm tenorẽ huius decre. (Dubitare.) ⁊ si di
cat se dubitare vbi dubitandũ nõ est. ⁊ ꝓpter h̃ iudi. excõmuni
cationis in eũ sñiaꝫ ꝓferãt credimus nõ tenere: qꝛ cũ nõ sit de iu
risdictione eius nõ hꝫ iurisdictionẽ sup eũ nisi in casu vbi ꝓcedit̃
⁊ vbi ꝯtumaciter resistit ei obedire ꝙ iste nõ facit. Itẽ si recurrẽ
dum est ad arbitros q̃liter cũqꝫ dubitet̃ de reuocatione lr̃aꝝ: er
go eadem rõne qñcũqꝫ hi executores dubitãt de iurisdictõe eoꝝ
supsedere debent. alij tamen dicũt sñiaꝫ excõicationis in hos ex
ecutores latã tenere si ꝑ alias lr̃as nõ sit iurisdictio reuocata ali
oquin nõ tenet. ar. j̃. de offi. dele. ex lr̃is. sed certe illa decr. nõ loq̇
tur in illo casu qñ in executores fert̃ sñia: sed qñ ipi executores fe
cerunt in alios q̇ turbãt executionẽ eoꝝ. Itẽ qð dictũ est in execu
tore q̇ dicit se dubitare vbi non est dubitandũ. dicendũ est in exe
cutore q̇ dicit se certum ꝙ exequat̃ vbi dubitandũ est: q̃zuis non
improbabiliter dici posset ꝙ in hoc casu lata in eũ sñia ab eo con
tra mandatũ cuius exequit̃ mandatũ alterius iudi. tenet. ⁊ h̃ ea
rõne: qꝛ turbat eius iurisdictionẽ q̇ est iusta causa excõmunicati
onis. j̃. de offi. deleg. c. j. h̃ aũt causa cessat in alio. s. qñ nõ exequit̃
q̇ nullo mõ turbat. melius tñ est inter tales ꝓcellas iudi. quiesce
re ⁊ neutꝝ iuuare q̃ꝫ alteꝝ iuuare ⁊ alteꝝ ledere. xiiij. q. v. deniqꝫ
xxij. q. ij. primũ. ⁊ intantũ est veꝝ vt dicũt qdã ꝙ tenet sñia lata
in hũc executorẽ q̇ exequit̃ ꝙ etiã si postea appareat reuocatã iu
risdictionẽ huius executoris: tenet tñ ꝓpter dubiũ sñia lata in tur
batores anteq̃ꝫ sup iurisdictõe reuocata sit ꝓnunciatũ cum ante
vtrosqꝫ iudices iurisdictionẽ habere cõstet. ⁊ h̃ vera sunt nisi ni
mis magna ⁊ notoria ⁊ inexcusabilis esset excusatio ⁊ ignoran
tia p̄dictoꝝ: qꝛ tũc teneret sñia.

Olim ex litteris. interposi

tam). j̃. de p̄ben. accedẽs. (Detinebat) no. seq̇strari ꝙ
fieri nõ dꝫ nisi ex causa. j̃. de sequestra. ad h̃. C. de ꝓ
bi. se. l. j. ij. q. vj. quotiens. (Omnia.) vel ad alteꝝ. s. si ꝓbaret ca
nonicã institutionẽ. vel dic vnum. s. falsitatem ꝓbabit vt valeãt
littere: quia aliter non reuocasset papa iurisdictionẽ ab abbati
bus nisi ꝓpter falsitatẽ: scd̃m aũt ꝓbare tenent̃ vt ecclãꝫ habeãt
(Sup his) ar. s̃. e. ex parte. j̃. de resti. spol̃. ex ꝯq̇stione. ff. de excu.
tu. qui restituere. contra. j̃. de ꝯces. p̄ben. accedens. j̃. de p̄ben. cuꝫ
iam dudum. j̃. de appel. significauit. (Super his). i. super colla
tione eiusdẽ ecclesie si facta.

Dilec. fi. abbas ammouen

dos) generales tñ visitatores ammouere nõ pñt ali
quos. j̃. de sta. mo. in singulis. ⁊. c. se. (Sine causa) nõ
sufficit narrare factũ vt expoliationẽ nisi qs recitaret causam fa
cti si talis est causa qua exp̃ssa p̄sumi dꝫ lr̃as non esse concessas:
vt h̃. ⁊. C. de adopt. l. iij. ⁊ etiã modum facti qñ modum causam
dandi vel negandi p̄staret. C. de transact. vt rñsum. nam aliter
scriberet si in modum inquisitionis actum esset aliter si alio mõ
arg. ij. q. j. in primis. j̃. de ac. qualiter. el. ij. j̃. de simo. c. licet. (Ex
cõmunicationis) si. n. se excõmunicatũ dixisset nullas litteras ob
tinuisset cuꝫ ei interdicatur agere. (Viribus carere) quõ tenent̃
facere mentionem de causa ammotionis cũ dicant nullam subes
se. Rñ. ⁊ si non subsit debet facere mentionem de ea quam p̄ten

dit visitator presumit dolose seriē negocij tacere si non facit mē-
tionem de causa quā ptendit iudex. j. de coha. cle. ⁊ mul. sup. eo.
Sed obijcies fortiꝰ: quare nō dixit si nō fecit mētione de re iudi.
ab abbate? rñ. quia ad hoc vt obstet exceptio rei iudi. oportet ꝙ
eedez psone sunt. ff. de re iudi. cū querit. hic aūt forte fuerūt alie.
in primo eñi iudicio fuerūt ptes abbas ⁊ mona. in scđo aūt forte
mona. ⁊ epūs. vel executores qui eū expulerūt vel subrogati loco
eorū. item oportet ⁊ ꝙ cā agēdi sit eadē. ff. de excep. rei iudi. ⁊ an
eadē. hic autē nō est eadē cū cā prime accusationis fuerit crimen.
causa autē huiꝰ est expoliatio. item alia actio lꝫ snīa ferat in causa
pprietatis nō tñ parit exceptionē in cā possessionis sic nec ecōuer
so. ff. de excep. re iudi. ⁊ an eadē in fi. ff. de vi ⁊ vi ar. cuz fundus.
ff. de acqui. pos. naturalr. vel dic ꝙ debeāt facere mentionez de cā
amotionis ⁊ de sentētia abbatis propter quaz amoti sunt ab epo
vel executoribꝰ in qua snīa crimen pro quo amoti sunt ptinetur.
veritas eñi est ꝙ de se snīa mentionē facere debet. nec obsunt pdi
cta: quia nō obstat exceptio rei iudi. vbi non eedē sunt psone ⁊ cā
⁊c. qꝛ hic nō opponit exceptio rei iudic. ꝯ actorez: sed cōtra lrās
quia si de snīa mentionē fecisset lrās nō habuisset. Sed qđ si ali-
quid p tales lrās actum sit: nunqꝫ retractabit? ar. ꝙ sic. s. e. cōsti
tutus. cū dilecta. j. de offi. vica. c. sua. xxxv. q. ix. veniaz. ff. de iudi.
si pretor. j. de sen. excō. cū pro cā. j. de re iudi. cū olim. nec obstat.
iij. q. vj. §. excep. vbi dicit ꝙ exceptio nō admittit post snīam: qa
nō tenet qđ ibi dicit vbi agit de falso. j. de procur. in nostra. ⁊ de
pbat. lꝫ. ⁊ hic lrē bene possunt dici false ppter suppressionē talis
veritatis: imo quia replicatio omissa ante snīam pponit post ex
causa. vt. ff. qñ ac. de pe. est an. l. ij. multo fortius exceptio. ad idez
j. de re. iudi. ad probandū. j. de despon. impu. ad dissoluendū. in
fi. in contrariū videt quia per tales lrās dat iurisdictio licet elidi
possit p exceptionez. s. e. si autē. ff. de bo. pos. sm tab. l. pe. §. testa-
tio. vnde si sciuit sibi exceptionē competere ⁊ non pposuit: impu
tet sibi si nesciuit pretexu exceptionis de nouo repetere nō debet
retractari snīam. j. de re iu. int mona. ad idem. ff. de manu. te. cuz
ex falsis. ff. de here. insti. l. fi. dicunt quidaz snīam lataz occasione
hmōi lrāruz retractandā per in inte. resti. alij dicunt p tales lrās
non dari iurisdictionē ⁊ sic nulla est snīa ipso iure ⁊ si iudex talis
falso iniustā tulit snīaz. j. de re iudi. cū. i. ⁊. a. C. si ex fal. instru. fal-
sam. tu dic vt notat. s. e. cōstitutus. in fi. glo. ⁊. j. de re iudi. cū ber
toldus. ⁊. s. e. cum dilecta. Et dic ꝙ pcessus per eas habitꝰ valet
anteqꝫ excipiat de excōicatione: lrē eñi nō afficiunt excōicatione
impetrātis: qđ eñi nocet excōicatio impetrātis quin papa possit
cām cui vult delegare lꝫ afficiant excōicatione faciētis. iij. q. v. cō
sanguineos. j. de pcur. c. fi. vbi no. sed in odiū excōicati dat exce-
ptio dilatoria ꝯ lrās. de snīa autē amotionis semp pponi potest
sed in modū dilatorie habet pponi ante li. cōtest. C. de proba. ex-
ceptionē. j. de li. contest. exceptionis.

Postulasti. paternis Quia huic q̄stioni nō respondit. videt ꝙ de bonis paternis nō debeat mētio-
nem facere. j. de psump. nōne. sed quidā ꝯtra: quia ta-
lis indigne accipit bñficiuz ecclesiasticū. xvj. q. j. qm̄ q̇cquid. xij.
q. j. illi autē. ad idem. j. de pben. tuis. ⁊. c. eps. non tñ fateor ꝙ in-
digne accipiat dūmodo bñ dispenset. (Cum sm). j. de pben. cuz
sm. (Beneficio.) noīe eñi bñficij intelligit pbenda. j. q. iij. ex mul
tis. (Sufficiētis.) ar. qđ de modico ⁊ minus sufficiēti bñficio non
debet facere mentionē. ad idem. de conces. pben. cū dilectus. el. ij.
ar. ff. de ven. inspi. l. j. in fi. in ꝯrium videt: quia qꝫuis modicū sit
bñficium: tñ illi deseruire tenet: ⁊ manibꝰ victuz q̄rere debet. xcj.
di. clericus. Rñ. si p simplicitatē nō fiat mētio: nihilominꝰ valent
lrē. ar. s. e. sup. sed si dolose secus. j. e. si pponente. ⁊ no. de hoc. j.
e. mandatū. Sed qđ si habēs bñficiuz sufficiēs nō fecit mētionē
sꝫ sit paratꝰ resignare? dicimꝰ nō valere lrās: qꝛ tps date inspiciē
dum est. s. eā te. ⁊ qđ dicit de vicaria. idem intelligo si habeat ali
quam possessionē ab ecclia. xvj. q. j. possessiones: vel redditū vel
petitionē. j. e. ad audientiā. sed secus de patrimonio.

Nonnulli reus. Actor eñi bñ pōt citari vltra duas dietas. naz
si romanus ꝯueniat anglicuz vltra duas dietas: ⁊ po
stea anglicus recōueniat romanū vltra duas dietas
coram eisdē iudic. bene citabit vltra duas dietas: qꝛ aliter causa
pcedere nō pōt nisi alter alteri propinquaret qꝫuis posset dici ꝙ
actor potiꝰ dicit citare qꝫ citari. item dicit ꝙ originaliter reus nō
debet citari vltra duas dietas. nam secus est si actor fiat reus: vt
in causa appellationis vel alio modo: qꝛ semp a foro rei origina-
lis cōputande erūt due diete licet videret ꝯrium: qꝛ cum illiꝰ tm̄
ad quē appellat sit forū attendendū: ⁊ ab illo foro due tm̄ diete
sunt cōputande. sed rñ. ꝙ licet iudex appellationis possit cogno-
scere si vellet: tñ ex quo ppter alleuiationē partium alijs ꝯmittit
potius sequet forū ⁊ fauorē rei originalis qꝫ actoris. ⁊ idem dici
mus si actor reconueniat: qꝛ bene poterit vltra duas dietas citari
dūmodo a foro rei nō distet vltra duas dietas. ar. iij. q. viij. cuiꝰ
in agendo. (Vltra duas dietas.) legales sm ꝙ. xx. miliaria dant
in die. ff. de v. sig. l. iij. nos intelligimꝰ de vulgaribꝰ. ar. j. de spon.
ex lrīs. ff. de supfi. l. labeo. j. de consue. cum dilectꝰ. ff. de leg. iij. nō
aliter. di. iiij. erit. (Dietas.) he autez due diete cōputant a fine dio
ces vbi habet domiciliū reus si psonali agat vel vbi est res vt hic
si agat reali. ⁊. j. e. c. px. ar. j. de fo. compe. ex parte. nō autē eredi
mus cōputandas a finibꝰ dioces. vbi cōtractus celebratꝰ est vel
delictū ꝯmissum. nam cū ibi trahi nō possit p iudicem ordinariū
nisi ibi inueniat. vt no. j. de fo. compe. dilecti. eodē modo nec per
lrās apostolicas trahi debet ad locū illi vicinū per duas dietas.
alij ꝯtra. (Diocesi.) nō dietaz cōputari a fine dioc. non a loco vbi
res est vel vbi habitat. (Per lrās.) hic collige ꝙ hec cōstitutio in
sol. dele. se. apo. locū habet. nam ordinarij epi ⁊ archiepi ⁊ etiā le
gati se. ap. bene trahunt vltra duas dietas: imo videt ꝙ deleg. ar-
chiepōrum ⁊ legatorū vltra duas dietas trahere possunt: qꝛ non
est phibitum: alij ꝯtra. (Impetrate.) supple ꝙ trahat vltra duas
dietas. dicnnt eñi isti ꝙ etiā si ptes consentiāt in iudices nō tñ po
terunt vltra duas dietas eos trahere nisi expsse consentiāt ꝙ vl-
tra duas dietas eos trahāt. ⁊ de hoc poterit cōstare vel p cōfessi-
onem ptium vel alio modo: etiā si in lrīs nō contineat nō obstā-
te constitu. de duobus dietis. alij dicūt ꝙ ex quo consentiūt in iudi-
ces nō possunt ꝯ eos pponere ꝙ eos trahet vltra duas dietas ni
si forte ad tam remota loca traherēt ꝙ etiaz si esset hic clausula. s.
non ob. ꝯsti. de duabꝰ dietis ⁊c. tñ appellare possunt ppter gra-
uamen: tñ quare hic non possunt pponere nō video. s. ꝙ trahant
vltra duas dietas cū iste cōsensus non tollat aliud ptibus nisi ꝙ
eos nō possunt recusare: sed si grauet bene licet ab eis appellare.
Item credimꝰ ꝙ si consenserūt in iudices qui distabāt vltra du-
as dietas sciēter ꝙ illi iudices possunt citare ptes vltra duas die-
tas: dūmodo citent eos ad loca vbi lares habent ipi iudices ⁊ cō
muniter ibi habitēt. ⁊ credimus ꝙ si in diuersis locis haberēt lo
ca vbi habitarēt tunc si vnus habitaret in vno loco: ⁊ aliꝰ in alio
ꝙ ad locū vbi quisqs eorū habitat posset citare ptes: quia in hoc
consensisse vident tacite: qꝛ equitas suadet ꝙ ptes cōpareant co-
ram iudice ⁊ nō iudex coram partibus. C. de epi. ⁊ cle. iubemus.
(Impetrate.) si delegatus cepit abesse vltra duas dietas ⁊ nō in
breui reuersurꝰ: tunc si reus vult psequi litem vel etiā ipe actor: si
non apparet eum tacite in eū cōsensisse etiam longius morantez
obtinere poterit a supiore reuocari huiusmōi delegatuz. ff. de ca.
mu. l. pe. §. fi. ff. de pcu. post litem. ⁊. l. aut lōga. ⁊ hac rōne videt
ꝙ si hmōi deleg. subdeleget causam huiusmōi ⁊ postea incipiat
abesse vel etiam tpe subdeleg. aberat ꝙ licet ad eum sit appellā-
dum si medici cause cōmisit. j. de offi. dele. sup questio. tñ nec ap-
pellans nec appellatus ad eum ire debebit: sed ad primū delegā
tem vt alij cōmittat cām appel. facit. ij. q. vj. biduū. (Constitutio
ne). j. de eta. ⁊ quali. eaz te. ⁊ non habet hic locū ꝙ speciale dero-
gāt generali. vt. s. e. pastoralis. sed hoc iō est: quia nō presumitur
dñm papam qui ignorat dietas velle ꝯcedere vltra duas dietas.
(Suscitare querelas.) qđ est ꝯ ius. C. de transac. l. causas. C. sen.
rescin. l. fi. (Eas.) si darent aduersario. (Indebita.) quia nō per
lrās legitime impetratas vel supple maxime. (Mādato.) psumi-
mus impetratorē hrē mandatū nisi pbetur ꝯtra. nō eñi est psu-
mendum ꝙ pecuniā suā iaciat. ff. de pba. cū de indebito. ⁊ ꝙ ina-
nibꝰ laboribꝰ se fatiget: ⁊ sic est psumptio ꝙ probationē iactat in
negantē. ff. de pba. ab ea. (Mandato.) ad impetrandū qꝫ tuncū-
qꝫ eñi als generale mandatū habet ad negocia ⁊ lites tñ nō po
terit impetrare nisi habeat ad impetrandū speciale. ꝯsuetudo tñ
curie ro. est: ꝙ si cōtradictor negat impetratorem hrē mandatū:
impetratori incūbit pbatio ante impetrationez sed postea non.
(Personis). ff. de pcur. sed ⁊ he. hi sunt ascendentes ⁊ descēden-
tes in infinitū. de collateralibꝰ autē nō inuenit in lege nisi de fra-
tribus. Sed quibusdā videt ꝙ etiam oēs agnati. s. qui p virilez
sexum descendūt ⁊ omnes cognati qui p muliebrez impetrare ⁊
agere possunt pro cōiunctis psonis dūmodo sint in gradu ꝙ eis
succedere possint. ⁊ hic dicūt. ar. l. ff. de pcura. sed ⁊ he psone. vbi
dicit ꝙ inter ꝯiunctas psonas numerant affines ex quo colligitur
ꝙ si affines sint gradu inter psonas cōiunctas quo ad pcuratio-
nes multo fortius agnati vel cognati. alij tñ dicunt ꝙ quo ad p-
cura. istam nō reputant cōiunctos collaterales nisi fratrē ⁊ soro-
rem. nec valet ar. de affinibꝰ. quia nec affines collaterales admit
tendi essent sed tm̄ ascēdentes vt socer p socero. ⁊ descendētes vt
gener p genero. arg. p his. ff. l. j. §. fi. ⁊. l. seq. nec faciunt vim qꝫ-
tum ad hanc pcreationem inter naturales ⁊ legitimos vel natu

rales tm̄:cum ⁊ ipsi multis priuilegijs gaudeāt:vt in auc.quib⁹ mo.na.effi.legi.§.ij.⁊.§.seq.idem dicunt quidā de spurijs ⁊ natis de inutilib⁹ nuptijs ⁊ de incestis:dūmodo certū sit ꝙ de certo patre nati sunt: quia ⁊ si eis nō sint agnati:tn̄ eis sunt cognati.ar. insti.de succes.cog.§.vulgo q̇.q: vulgo q̄sita nō habent agnatos. alij tn̄ aliter dicūt: quia nati de nepharijs ⁊ incestis nuptijs non sunt nominādi filij nec alendi:⁊ oīs paterne substantie indigni. ī auc.qui.mo.na.effi.le.§.fi.⁊ idē videt̄ de spurijs ⁊ oībus alijs ꝓhibitis preter naturales.arg.ff.de sta.ho.vulgo.ff.de in ius vo. q: semp.insti.de suc.cog.§.vulgo.imo quidā idem dicūt de naturalib⁹ tm̄.ar.C.de natura.libe.l.vlti.sed nos hoc nō credim⁹.

Dilectus fili⁹. erat ecclesia.

Ubi eni reali cōuenit̄ qs actione ⁊ noīe rei sortit̄ foꝝ vt hic cōputande sunt diete a dioc̄.vbi res est cum ibi debeat cōueniri:vt.j̄.de fo.compe.sane.C.vbi in rem act.l.fi.idē est ⁊ si ꝑsonali actione agat̄ si tn̄ in rem scriptaꝫ.j̄.de fo.cōpe.ex pte.si autē ꝑsonaliter conueniat̄ poterūt cōputari diete ab omni loco vbi habēt bn̄ficia si est ibi plene instructus:vt no.j̄.de fo.cōpe.ex pte.cum vbiqꝫ possit ꝯueniri.⁊ qđ diximus in reali.s.ꝙ nō pōt trahi vltra duas dietas a re de qua agit̄ intelligas dictum ꝓpter odiū trahentiū extraordinariū iudi.nam al's bene licet etiā in reali actione reum cōuenire nisi habet domiciliū:⁊ si ibi nō sit res.C.de ꝑscrip.lon.temp.l.fi.(Procedentes.)⁊ male cum iusta causa esset appellationis.ex quo eni tenet appellatio qn̄ ꝓponit̄ iusta cā appellatiōis ⁊ si sit falsa.j̄.de appel.vt debitus.iudex supersedere debet.C.de appel.qm̄.ff.ap.pen.ꝑ totū.j̄.de offi.dele. pastoralis.hoc nō placet.j̄.de appel.romana. Si vero non fuerit appellatū ⁊ tn̄ fingens se appellasse lr̄as impetrauit vel si appello nō tenuit:q: sine rōnali cā vel q: tertio in eadem cā appellauit nihilomin⁹ ꝓcedat iudex prior quousqꝫ impetrētur lr̄e appellationis:iudex tn̄ appellatiōis al's semper cognoscet ad appel.vt no.s̄.e.pastoralis.in prin.(Cognoscere).s̄.c.pastoralis.ꝯ.s̄.e.cū cōtingat.So.illud habet locū qn̄ diuersi iudices ꝯtendunt se habere iurisdictionē principalē: hic quādo habēt nō iurisdictioneꝫ prin.alij in cā appellationis.nam ad iudices appellationis ptinet cognoscere an sit appellatū ⁊ an vera ⁊ iusta sit causa appellationis vt hic.(Pertinere).i.an sit vera cā appellatiōis ⁊ sic iurisdictio sua:an non sit vera ⁊ sic iurisdictio sua debet remitti ad priores iudices a.j̄.de appel.vt debit⁹.nam q̄ꝫdiu cognoscit iudex appellationis an sit recipienda appellatio: nō debet prohibere priores iudices a quib⁹ appellatuꝫ est ante sniam ꝓcedere.j̄.de appella.ro.eccle.

Capitulum sancte crucis.

(Consimili).i.ꝑbendali vel consili. quia vterqꝫ debeat obtinere bn̄ficium cū vacaret.i.primo vacaturū.⁊ dicunt q̇dam sec⁹ si in lr̄is diceret̄ ꝙ assignaret ei prebendā cū primo facultas se offerret quia tunc vtreqꝫ lr̄e valerēt ⁊ prime ⁊ secunde ⁊ vtriqꝫ esse prouidendū.sed primo priori:⁊ post illū secūdo.alij tn̄ dicunt ⁊ forte nō male:quia siue in lr̄is vtrisqꝫ dicat̄:ꝓuideatis ei de prima vacatura ꝑbenda siue prouideatis ei q̄ꝫcito facultas se obtulit: semꝑ lr̄e scđe ꝑsentate possunt elidi per exceptionē:quia nūqꝫ videt̄ esse intentio pape ꝙ simul plures vacature in vna eccl'ia debeant̄:sed si post exceptionē primi ⁊ post q̄ꝫ esset assecut⁹ prebendā scriberet̄ ꝓ alio: bene valerent scđe lr̄e etiam si in eis nō diceret̄ non ob.si ꝓ alijs scripsimus.illud auteꝫ certū est ꝙ si in ꝑdictis lr̄is contineat̄ nō ob.si ꝓ alijs scripsimus ꝙ semꝑ scđe lr̄e valent etiam si prim⁹ nonduꝫ sit receptus.(Nō habita mentione) ⁊ idcirco elidi possunt ꝑ exceptionē.s̄.e.ceteꝝ. si suꝑ eodē bn̄ficio primo vacaturo erāt scđe suꝑ quo erāt prime. (Appellationi.)ex ea cā quia primo mandatū suꝑ primo beneficio ꝓ alio receperāt: vel tenet appellatio ꝓpter aliam cām iustā. ⁊ ꝭm hoc expones:relaxetis q̄ꝫtum ad istam sniam.i.nullā ꝓnūcietis. Si vero nullaꝫ cām appellationi adiecit tenuit excōicatio vel suspensio ⁊ tūc nō est necessaria expositio.Sed oppo.si nullā adiecit cām appellationi excōicatus est iuste quia exigente contumacia vel negligētia capl'i licet.b.iniustā cām ꝑsequeretur:quia in suis litteris nō fecit mentionē de prioribus : ergo nō dꝫ absolui nisi snie pareat̄.j̄.de vbo.sig.cum olim.⁊.c.ex pte.Sed rn̄.quia nō absoluent̄ nisi pareant snie ⁊ bene parent si prestāt cautioneꝫ de parendo iuri:quia ꝓ sola cōtumacia erant excōicati. nam cuꝫ nō esset lis cōtesta.adhuc nō poterāt excōicari nisi eum reciperēt ꝭm hec iura ne sit ꝯtra.j̄.de eo qui mit.in pos.eum.alij autē rn̄. illud loqui qn̄ sine ꝑiudicio alterius pōt pareri qđ hic nō erat imo erat in preiudiciū primi.ar.j̄.de re iudi.cū suꝑ.Sed dices nunq̇d factū est preiudiciū primo cum sciuerit agi suꝑ ꝑbenda sibi debita.Rn̄.nō cum ꝭm agere non potuerit ꝓhibere ⁊ nō vtat̄ eo iure quo scđs.ff.de re iudi.sepe.in fi.q̄ꝫuis quidam dicant ⁊ forte melius ꝙ quia nituntur eodem iure.s.mandato domini pape super eadem prebenda:⁊ iccirco fit ꝑiudicium sicut eadem lex est in argumento.de hoc no.j̄.de re iudi.quāuis.sententia autem excōicationis lata ꝑ.c.fuit iusta:cum nullus se opponeret cum tn̄ scirēt ⁊ fuit lata nō ꝑmissa appellatōe:vn̄ ab ea absoluendi non erant nisi eū recipent:vt h̄ dicit̄(Eos).c.vel.r.ꝭm aliā lr̄am(Eo).j̄.de ꝑben.ꝓ illoꝝ.vbi no.primo videt̄ ꝙ contra.b.c.nō habuit excep. ex lr̄is.a.c.impetratis cum nō sint sue lr̄e nec ꝓ eo impetrate:sed contra illū. Itē mirabile videt̄ cū capl'm nō recepit.c.quō.c.dat̄ excep.ex ꝑsona eius.Rn̄.non datur exceptio ex lr̄is vel ꝑsona alterius:sed exceptio h̄ orit̄ ex maleficio.b.si scienter veritatem tacuit in litteris:vel etiam si ignoranter. vel dic ꝙ exceptio odiosa etiam ex facto alieno competit.⁊ sic volunt quidam colligere ex hac decre.ꝙ si aliquis impetrat litteras in aliqua eccl'ia vbi papa ꝓuidit:alijs non valent nisi expresse ibi sit clausula:nō obstāte si pro alijs scripsimus:etiam si ante impetrationem litteraruꝫ ei erat prouisum ibi.sed nos contrarium dicimus.s.ꝙ etiā si nulla clausula vel ꝯditio ꝓ vel contra apponat̄ in lr̄is:ꝙ secundo debet in eadem eccl'ia ꝓuideri.⁊ hec decre.loquit̄ qn̄ primo scribit̄ ꝓ vno vt sibi ꝓuideatur in primo vacaturo bn̄ficio:⁊ anteq̄ꝫ ꝓuideat̄ primo scribit̄ ꝓ secundo eodem mō:in quo casu scđe non valent:non quia in eadem eccl'ia alij prouisum sit. sed quia secūde lr̄e suꝑ eadem re non valent nisi de ꝑmis fecerit mentionem. s̄.e.pastoralis.§.j.⁊ idē dicimus si scribat̄ ꝙ sibi ꝓuideat̄ q̄ꝫ primo se facultas obtulerit etiam vbi ꝑbende non sunt distincte:q: vna tn̄ vice oportet primo facultatem offerri. secus autem dicerem si ꝑmo scriberet̄ ꝓ vno ꝙ sibi daretur ꝑma vacatura. Scđo ꝓ alio ꝙ sibi daret̄ scđa vacatura cū h̄ de diuersis ꝑbendis agat̄ vel si scriberet̄ ꝓ secundo cum iam ꝓuisum esset primo.nā h̄ nō oportet dici si ꝓ alio non scripsimus. Alij tn̄ dicunt ꝙ scđe littere non valent nisi de primis receptis faciant mentionē:arg.j̄.e. mandatum.⁊.c.se.si aūt scđs receptus esset ꝑfert̄ primo.j̄.đ his que fi.a ma.par.ca.ex ore.nam cum lite pendente nō debeat canonicis auferri possessio eligendi.j̄.vt li.pen.ad memoriā. Iteꝫ cum non sint priuati ptāte eligendi tenet eoꝝ electio: vt no.j̄. de ꝑben.inter cetera.lꝫ peccent eligendo si fraudulenter forsitan ꝓpositis exceptionibus differtur institutio illius ꝓ quo papa scribit ⁊ puniendi essent: vt ei quem maliciose fraudauerant: sicut vni ex alijs ꝓuiderent.j̄.de ꝑbē.dilectus fil'.g.si autem alicui mādatum esset ꝙ ꝑbendā in aliqua eccl'ia alicui ꝯferet siue cum cause cognitione siue non:non credo ꝙ pendente cognitione suꝑ persona illius cui mandatū est conferri:possit alij ꝯferri :⁊ si ꝯferat̄ ꝙ teneat collatio: q: h̄ipo ꝙ dedit papa alij potestatem dādi ꝑbendam abstulit canonicis ꝯferendi potestatem.⁊ h̄ satis videtur dici.j̄.de ꝯces.ꝑben.⁊ ecc.non va.ꝯstitutus.immo ꝙ plus est idē dicimus si non exꝑsse esset ei data ptās ꝓuidendi:sed tn̄ executor deputatus esset ad faciendum si ille ad quē ptinebat de iure h̄ non faceret.j̄.de ꝯces.ꝑben.⁊ ecc.non va.ꝓposuit.⁊ ar.j̄.de his que fi.a ma.par.ca.ex ore.secus aūt si tn̄ datus esset executor ad compellendū.j̄.de ꝑben.dilectus filius.g.nec valet si dicatur adhuc pendet lis de illo cuius executor est an sit dignus ⁊ interī non debet possessione priuari:quia non priuat eos papa possessione eligendi:vtendo plenitudine ptātis vel alium suꝑ hoc executorem ꝯstituendo:sed negocium illud ad se reuocauit nec vult alium de suo facto iudicare ꝙ esset si ad electionē ꝓcederent.⁊ de hoc plenius no.j̄.de ꝑben.inter cetera.at in primo casu non ē ita quia nec sibi nec alij electionem retinuit. Item credimus ꝙ ille cui semel scribitur ꝓ pluribus.s.vt eos recipiat in canonicos: licet non habeant aliquam exceptionem contra ꝑsonas :nec contra rescriptum tn̄ tm̄ recipe dꝫ primum ⁊ non scđm:vt h̄.⁊ secundo imponendum est silentium etiam si ꝓ primo tm̄ monitorie ⁊ pro secundo executorie scriptum esset:sed non tenet electio đ alio facta vt dictum est(Prius)videtur ꝙ littere monitorie.c. nō debeant impedire executorias.b.sicut nec impedirent iuramentū sequens ac ipius obꝭuationem.arg.a contrario sensu.s̄.e. cōstitutus.sed illud est ea ratione:quia iuramentum est licitum cū in eo intelligat̄ auctoritas pape excepta: licet papa non intelligat̄ scribere ex certa scīa contra illud nisi exprimat in lr̄is. lr̄e autem iste sunt viciose cum veritate tacita sint impetrate.s.ꝙ rescriptū erat ꝓ alio cui nondū ꝓuisum erat.(Nondum silentium)sed dices:nonne h̄ exceptio fuit ꝓponēda in prin.contra lr̄as.s.ꝙ non valebant.Rn̄.sic ⁊ ꝓposita fuit a capl'o ⁊ ꝓpter h̄ appellatuꝫ vt ꝑdictum est. vel etiam si tunc omissa fuisset a capl'o:tn̄ tunc ꝓponi posset ab aduersario.s.c.q̄ꝫuis dici posset ꝙ ⁊ si vterqꝫ hanc exceptionem omisisset ad declinandum foꝝ tamen.c.eam propo

nerẽ posset qñcunq₃ ante sententiã.s.q₃ alij esset p̃ferendus. Quidam tamẽ aliter dixerunt q₃ tm̃ in initio proponi d₃: sed si diligẽter attendas h.c. nihil ꝓponebat ꝯ̃ lr̃as: quia nec ꝯ̃ cum agebat̃ sed p has lr̃as rñsum fuit ꝯsultationi capituli ⁊ ei ꝓuisum. (Silẽtium imponẽtes) ne auctoritate illarũ aliquid petat q̃ elidi poterant: quia nõ faciũt mentionẽ de primis.s̃.e. ceterũ.j̃. de offi. del. ex pte. nisi forte in secũdis esset clausula inserta: non ob.si ꝑ alijs. nam hec clausula in hac bñficiali lr̃a.s. recipiatis eum in fratrẽ ⁊ ꝓuideatis ei cum prima p̃benda vacauerit est large intelligẽda. ff. de consti. pn. l. fi. sed tñ restringit̃ ad illos qui lr̃as impetrauerunt ⁊ bñficium obtinuerũt ⁊ nõ extendit̃ ad illos quib⁹ nondũ est p aplicas lr̃as ꝓuisum. nam ibi scd̃e lr̃e nõ valent etiã sine illa clausula nõ ob. si ꝑ alijs. q₃ cũ vnũ tm̃ sit bñficium p̃mo vacaturũ non est credendũ q₃ papa in duos diuidi voluerit.j̃. de p̃ben. tue. dũmodo ꝓsequi nõ negligat. alij tñ ꝯ̃dicunt.s. q₃ auctoritate hui⁹ clausule poterit petere bñficium etiã si prim⁹ nondũ haberet sed primo prius prouidebit̃ ⁊ hec est vtilitas huius clausule.

AD audientiam. beneficio

lr̃arum.) nec reputam⁹ hic simoniã cũ ea que p̃cipiũtur a iure licite deducant̃ in pactũ etiam in spũalibus. xviij. q. ij. eleuterius. C. de ꝯ̃. sti. morez. xxviij. di. de syra.j̃. de elec. significasti. ⁊ istud est de iure si vult h̃re bñficiu₃ q₃ renũciet lr̃is: quia q₃ plus est etiam si haberet bñficium ⁊ etiã in pactione₃ deduci posset q₃ illi renũciaret cũ ad hoc teneat̃ de iure.j̃. de prebẽ. cum nõ ignores. ⁊ c. cũ iamdudũ. ⁊ s̃m hoc expone venditas. i. tali pacto renũciatas. nam si ꝑ pecunia vel aliquo tp̃ali renũciasset lr̃is cũ ex eis habeat ius ad petendũ spũale beneficiũ: esset simonia. ar. s̃. e. pxi. c. vel retineas in ꝓprio sensu: si nõ erat scriptũ sup ꝓuisione spũali s₃ tp̃ali. vel dic q₃ bñ fuit simonia nec h̃ negatur. (Decernens cetero.) hanc penã haberet ex eo q₃ vẽdidit lr̃as q₃ de cetero ꝑ lr̃as apostolicas ei ꝓuideri nõ debet ⁊ iuste: q₃ aut renũciauit lr̃is q₃ haberet sufficiẽs bñficium: ⁊ tunc nõ valent fecunde lr̃e q̃ de sufficienti bñficio nõ faciũt mentionẽ. s̃. e. postulasti. aut nõ habuit sufficiens beneficiũ: ⁊ tũc imputet sibi. (Reuocãdo.) p tramites iusticie puta ꝓsequendo appellationẽ vel petendo resti. in inte. ꝯ̃ sñiam vel mandatũ siq̃d factũ est de ꝓuidẽdo ei. si autẽ sñia excõi. vel suspitionis ꝓpter contumaciã vel missionem possess. lata esset ꝯ̃ eu₃ dicerẽ reuocandã etiã sine his tramitibus. ⁊ ita põt intelligi. s̃. e. ꝯstitutus. q₃ nõ interest eius nisi forte rõne expensarũ. ff. ne vis fiat ei qui in posses. l. j. §. hec verba. ⁊ expensas h̃re non debet ꝓpter fraudẽ. vel spãle est in bñficijs: vt no. s̃. e. constitutus. ⁊ c. cum dilectus.

IN nostra ꝓposuisti.

Fraudulẽter. vel dic q₃ hic fraus non deprehendit̃ in pn. ex impetratione pluriũ lr̃arum nec ibi fraus est: quia hoc bñ licet: vt si vnũ nõ possit h̃re vel ꝓpter scandalũ vel ꝓpter ius vel alia de cã habeat aliud sed deprehendit̃ ex postfacto. s. ex malo vsu lr̃aru₃. (Fraudulẽter.) no q₃ l₃ pars p fraudẽ lr̃as obtineat: nihilomin⁹ valent lr̃e ⁊ ꝓcessus p eas nec obstat ⁊. s̃. e. sup. quia ibi loquitur qñ vel veritatẽ supprimit fraudulẽter vel exprimit falsitatẽ: q̃d hic nõ fecit cum adhuc nullũ bñficium haberet. Sed obijcies in scd̃is bñ debuit facere mentionẽ de primis. s̃. e. ceterũ. sed illa loquitur qñ a diuersis p̃sonis sup eodẽ facto diuerse lr̃e impetrent̃. sed hic totũ ꝯ̃rium: quia ab vno sup diuersis eccl̃ijs sunt lr̃e impetrate. ⁊ ita nõ est etiam ꝯ̃. s̃. e. ex tenore. q₃ loquit̃ qñ ab eodem ⁊ super eodẽ negocio diuerse lr̃e impetrent̃. alij dicũt ⁊ melius qñcunq₃ p fraude₃ lr̃e impetrent̃ elidi possunt quia dolo ⁊c̃. s̃. e. ex tenore. nec ob. q̃d hic dicit̃ nam si cũ primũ bñficium obtinuit exceptũ esset de fraude repulsus fuisset: sed post non valet hec exceptio. Sed dices: nõne apparet q₃ p obreptionẽ obtinuit etia₃ primum bñficium: ergo ⁊ illo debet. j. q. j. si quis. ⁊ no. s̃. e. constitutus. sed rñdeo q₃ nõ agebat̃ ad hoc: sed tm̃ ad cassationẽ scd̃aru₃ litterarũ: ⁊ iõ sup eo sñiari non debuit.j̃. de si. licet hely. vel dicas q₃ ista fraus nõ viciat bñficium l₃ viciet ⁊ impetrationẽ. volũtas enĩ dñi pape est q₃ ei ꝓuideatur: item nõ fuit ei obrepticio stricte sumpto vocabulo. (Recepti.) p hoc dicunt quidã a sili q₃ si pars patiat̃ q̃stioni sup electione vel p̃sentatione sua facta ad eccl̃iam parrochialẽ cũ tñ possessionẽ eccl̃ie nõ haberet si recepit pendente hui⁹ q̃stione aliq₃ eccl̃iam habentẽ curã aĩarum hoc ipo videt̃ renũciare liti mote sup electione vel p̃sentatione sua q̃d hic plene colligit̃. item rõne probat̃: quia aut intendebat eã recipiẽdo secũdam ⁊ sic habem⁹ propositũ: aut nõ intẽdebat renũciare: sed intendebat si obtineret in cã dimittere illã quã recepit lite pendẽte ⁊ accipe illam quã vicit: ⁊ hoc est penit⁹ illicitũ cũ ꝯsensus huius nõ debeãt esse tẽporales sed ꝑpetui. nam in eadẽ vocatiõe in qua vocatus est ⁊c̃. vt. lxx. di. c. ij. sicut ⁊ cõsensus matrimonialis: vt xxxij. q. ij. solet aliqñ.j̃. de condi. ap. c. j. nõ obstat.j̃. de elec. cum in cunctis. vbi dicit̃ q₃ electus in ep̃m retinet priora bñfitia vsq₃ ad transactum tempus de ꝯsecrandis ep̃is: quia sicut: hic dicimus ita ⁊ ibi dicimus: quia recipiẽdo episcopatũ priora bñficia renũciare intelligit̃. vnde ex quo cõfirmatus est in episcopũ nõ posset dimittere episcopatũ ⁊ ad priora beneficia redire.j̃. de transact. inter. q̃₃uis hoc ei sit seruatũ a iure q₃ si ex necessitate iuris cassetur eius electio q₃ possit ad priora bñficia redire vt in p̃dic. decre. cu₃ in cũctis. item nõ obstat si dicas si q̃s habet eccl̃ia₃ pleno iure ⁊ quo ad possessionẽ ⁊ quo ad proprietatẽ ⁊ tñ si eligat̃ ad alia₃ ⁊ moueat̃ sibi lis ita q₃ possessione₃ eius h̃re nõ põt ꝓpter hui⁹ electionem ⁊ ꝯsensum nõ videt̃ renũciare priori eccl̃ie. j. de elec. cum in cunctis. xxj. q. ij. si q̃s iam. ⁊ no.j̃. de p̃ben. de multa. ergo multo fortius si habebat litẽ primo nõ videt̃ renũciare liti recipiẽdo eccl̃iam: q₃ huic q̃ nihil habebat nisi litẽ nõ videt̃ aliq̃d imputãdum si accipit eccl̃iam ⁊ litẽ sibi seruauit: sed illi videt̃ imputandum aliq̃d q̃ habebat eccl̃iam ⁊ litẽ accipit. His sic rñdemus q₃ hoc totũ facit malu₃ initiũ q₃ iste q̃ ligat ⁊ illã accepit si ꝯditionaliter vel tp̃aliter ꝯsentiret vt dictũ est ⁊ semp oportet q₃ sit ibi istud malũ initiũ: quia aut nõ est ꝓtestatus de recipiẽdo primu₃. ius ⁊ sic videt̃ ei renũciare cũ vtrũq₃ simul h̃re nõ possit: ⁊ recipiendo scd̃am p̃cise ⁊ sine ꝓtestatione primo videt̃ renunciare. Item si ꝓtestatus tunc fuit malũ initiũ est: quia tp̃alis fuit cõsensus s₃ qñ habet eccl̃iam in pace ⁊ cõsentit in aliã pure in illius receptione eccl̃ie nõ fuit malus ꝯsensus ĩmo bonus: quia semp est de p̃senti. vñ hic nõ videt̃ renũciare prime quousq₃ adipiscat̃ possessione₃ scd̃e. decre. autẽ ista nõ facit multũ ad ꝓpositũ: quia q₃ iste de quo loquit̃ decr. nõ põt aliud bñficiũ obtinere: est tm̃ statutũ in odiũ impetrãtis multas lr̃as sup bñficijs ⁊ vt vitet̃ fraus horũ impetrantiũ. nam nos nõ possemus negare quin ille q̃ receptus est ad vnũ bñficium posset aliud recipe ⁊ super alio litigare si ad aliud canonice eligat̃: nec p hoc videt̃ priori renũciare maxime cũ vtrãq₃ posset retinere: ⁊ general̃r dicim⁹ q₃ recipiẽdo vnã eccl̃iam videt̃ renũciare liti quã habebat sup alia eccl̃ia quã simul cũ illa habere nõ põt: sed si esset tale bñficium illud sup quo litigabat q₃ nõ prohibet̃ retinere cu₃ illo q̃d recepit nõ videt̃ renũciare liti scd̃m recipiẽdo. item habẽs eccl̃iam ei nõ videt̃ renõciare si ꝯsentiat in aliam ⁊ de ea litiget: maius est enĩ renũciare eccl̃ie q̃₃ liti. (Huius molestari.) siue impetrate fuerĩt anteq̃₃ reciperet̃ in aliqua eccl̃ia siue primo: qaia nõ p̃sumendũ q₃ sup plurib⁹ vacaturis dñs papa scriberet. Sed si postq̃₃ receptus est ad vacaturã p̃benda₃ impetrauit lr̃as de vacãte bñficio nõ facta mentione de priori receptione: credim⁹ valere si velit renũciare iuri q̃d habet ex p̃ori receptione: quia nõ credimus hanc veritatẽ supp̃ssam talẽ: qua expressa lr̃as nõ habuisset. ar. vij. q̃stione. j. pastoralis.j̃. de p̃ben. cũ secundũ. ar. s̃. e. super litteris.

EX pte decani. impetrate.

Ante istas. nam si post impetrent̃ alie cõtra istas valent. vt.j̃. in fi. huius decre. dicit̃. vel dic q₃ ille fecerunt mentionẽ de primis ⁊ q₃ de cosensu partium impetrate erãt al̃s enĩ nõ valerẽt ⁊ hec clausula ad p̃sentes ⁊ ad futuras lr̃as refert̃. (Protulistis.) ꝯ̃.j̃. de procu. in p̃sentia. C. de ꝓcura. licet. so. si constaret p confessionẽ ptis aduerse q₃ reuocatũ esset mandatũ sine fraude haberẽt locum ꝯ̃ria: sed hic ex ꝑspicuis indicijs dolus p̃sumitur. C. de do. dolum. ⁊ iõ nõ p̃sumit̃ facta reuocatio nisi fraudulenta. vel dic ⁊ melius illã locu₃ h̃re in illo qui nunq̃₃ fuit ꝓcu. constitutus. nam si semel fuerit cõstitutus vt occurat̃ fraudibus statutũ est q₃ quicq̃d fit cum eo anteq̃₃ reuocatio notificet̃ aduersarijs vel iud̃. tenet.j̃. de ꝓcura. mãdato. ⁊ in alijs concordantijs positis in glo. que incipit: ⁊ bene. hic autẽ certũ est q₃ si ratu₃ habuerit factũ ꝓcuratoris falsi: siue exp̃sse siue tacite dũmodo eius noĩe agat̃ vlterius ꝯ̃uenire nõ põt. ff. rem ra. ha. l. iij. §. falsus. ff. de neg. gest. si pu. §. s₃ si ego. ff. de iudi. licet. Et ex hoc dicto si dñs videt causam suã suo noĩe agi p falsum ꝓcura. ⁊ nõ ꝯ̃dicit q₃ fit sibi preiudiciũ. nam ex volũtate sua credit̃ agere cũ possit eum ꝓhibere ⁊ nõ ꝓhibet. ff. de re. iudi. sepe. ⁊ ꝯ̃ eum mãdabit sñia excõicationi cũ credat̃ ex mandato agere. ff. de re. iudi. l. iiij. debuit enĩ ꝓtestari q₃ sibi factũ ꝓcuratoris suo noĩe agentis cum primo sciuit sibi displicebat. C. de filijsfa. l. ij. (Protulistis) ⁊ bñ. ad hoc enĩ vt sibi nõ p̃iudicet q₃ cum ꝓcuratore ab eo cõstituto factu₃ est oportet q₃ notificet aduersario reuocatione₃. ar. ff. de solu. si quis seruo ⁊ l. cum quis. §. j. ff. de ꝓcura. si quis ꝓcuratorẽ. ⁊ sic intelligimus.j̃. de ꝓcura. ex insinatiõe. ⁊ in p̃sentia. vbi no. vel iudici. ar. ff. rem ra. ha. ne satisdatio.j̃. de ꝓcura. mãdato. vel q₃ publice cõscribat dñs ne quis habeat eum p ꝓcuratore. ar. ff. de institu. l.

sed ⁊ si pu.§.j.⁊ sequentibus.sed he leges loquunť tm̄ de ꝓcura. negocioꝝ. ⁊ intelligimꝰ ꝙ possit reuocare ante lit.contest.qꝛ post non pōt sine distinctione.⁊.ff.de ꝓcura.que oīa.⁊.l.seq.⁊.l.post lit.⁊.l.se.(Dicebant.)⁊ bene:quia post reuocationē suam fuerāt impetrate.nec obstat:qꝛ tenet ꝙ ꝯ eū facit.s.litis ꝯtest. qꝛ illud tenet in fauorē indicioꝝ nisi aduersario vel iudici notificet vt dictū est:sed secꝰ est in lr̄is vbi cōfessio sua in eo p̄iudicat sibi ꝙ est ꝯ eū sed ꝓ se nō ꝓdest.(Concilij).s̄.e.nōnul'i.(Personis).ff.de ꝓcur. sed he.(Procuratorez.)qui hoc impetrauit:sed in hoc non videť necesse reuocationē ꝑuenire ad aduersariū ex quo ipsemet confitetur se reuocasse:quia ipsi sua cōfessio p̄iudicare debet ⁊ in fauorem aduersarij inductū est ꝙ reuocationeꝫ significet iudici.sꝫ dic ꝙ q̄zuis reuocauerit mandatū tn̄ lr̄e valent si ꝓcurator nō sciuit: quia nō est ibi aliqđ de vicijs cōtentis.s̄.e.nōnulli.⁊ bene pōt habere ratam impetrationē ab alio factā ⁊ sine vicio:sed si reuocatio ad eum ꝑuenisset:tunc lr̄e false essent.s̄.e.nonnulli.⁊ iō nulla ratihabitione possent vires suas recuperare.

Significante. v.

Hoc est ideo: quia ita generalr̄ locutus fuit. v.rem̄.ꝙ nō poterat de ꝑsona cōstare. nam ⁊ si ꝑ aliqua adiecta posset ꝯstare ꝙ.v.leodiuꝫ esset illa ꝑsona ꝯtra quaꝫ agere volebat lꝫ in lr̄is eum.v.rem̄.noīauerit:nihilominus ꝑ illas lr̄as cōueniri posset.ar.insti.de le.§.siquis in noīe. C.de testa.si quis in.(Cōueniri.)rescriptū eni nō extendiť ad ꝑsonas nō contētas in rescripto:imo quo ad res ⁊ ꝑsonas restringendū est.s̄.e.se.apostolica.⁊.j.c.primo.

Rodulphus clericus.

Significauit. poterant cō-

ueniri.) contra dn̄am agere nō possunt ex ꝑsona eius: quia nō erat eis debitrix tp̄e date lr̄arum qđ inspiciēdum est.s̄.e.eam.te.j.e.c.fi.nec ex ꝑsona defuncti cū morte eiꝰ expirauerit iurisdictio anteq̄ꝫ citareť.ff.qui satisd.cog.si decesserit. ff.de re.iur.neracius.j.de iudi.quia.v.ꝯ.s̄.e.pastoralis.in fi.j.đ offi.dele.licet.nobis nō placent hec imo dicimꝰ ꝙ etiam si citatus nō sit ille ꝯ quē lr̄e impetrate sunt noīatim tn̄ successor generalis ⁊ heres cōuenire possunt ꝑ lr̄as impetratas ꝯtra p̄decessores.j. de fo.compe.dilecti.hic autē loquiť qn̄ p̄decessor illius qui modo conueniť nō erat exp̄ssus in lr̄is:sed tm̄ ꝑ generalē clausulā poterat cōueniri:⁊ tūc locum habet qđ dictū est si in vita sua citeť vel exprimať p̄decessor:successor nō poterat cōueniri:quia sup p̄decessore nō habuit exercitiū iurisdictionis.s̄.e.pastoralis.§.fi.⁊ tm̄ bene fatemur ꝙ ꝑ generalē clausulā pōt cōueniri noīe alicuiꝰ ecclesie ille qui factꝰ est p̄latus post impetrationē lr̄arum:quia nō ꝓprie diciť cōueniri persona p̄lati sed ecclesia.

Ex insinuatiōe mentionē.

Nam hic est talis falsitas que tacita presumiť ꝙ litteras executorias nō habuisset.(Mentionē)i auc.vt spo.lar.§.⁊ hoc insuper.

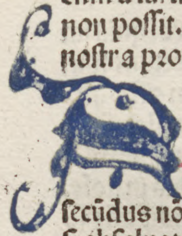
Mandatum apostolicuꝫ. si

pro alio.) apponiť eni hec clausula in fauorem eccl'ie cui scribiť:vt si de alio grauata est auc̄te se.ap.qn̄cunq̄ꝫ siue ante impetrationē lr̄arum scđarum siue post vel etiā si ꝯ eam aliquis agat anteq̄ꝫ lis finiať vlteriꝰ nō graueť de alio pretexu istarū lr̄arum.poniť etiam in fauoreꝫ impetrātis etiam si ꝓ alio scriptū sit:ip̄e tn̄ dolo vel negligētia negligat ꝓsequi lr̄as suas:scđs nō obstante ꝙ ꝓ alio scripsit:poterit petere bn̄ficium.dicimus autē eum negligere vel nō ꝓsequi gr̄am pape qui lr̄is vel iuri suo renūciauit vel ꝯ quē sn̄ia lata est vel ꝙ vxorē accepit:vel qui habitū clericalē eiecit:vel qui primā prebendā vacantē post p̄sentationem lr̄arum nō obtinuit:vel qui nō prosequiť litigādo cōtra capl'm vt illam sibi det:quia siue eo sciēte dedit capl'm illaꝫ prebendā alij siue eo ignorāte nunq̄ꝫ tn̄ pōt aliaꝫ petere que post illam vacabit:quia nō est scriptū nisi ꝓ p̄ia ⁊ nō licet fines mandati excedere.ff.man.diligēter.sed pōt denunciare supiori qn̄ eo ignorante collata est p̄benda vt ꝓcedat ſm tenorē.c.j.de prebē. dilec.fil.si vero eo sciēte necessitate iuris coacti sunt alij dare prebendā huic debitā imputet sibi.ff.de re.iu.sepe.⁊ hoc ea rōne:qꝛ si primus prudēter egisset:scđs ꝓ quo scriptuꝫ erat cum clausula nullā prebendā habuisset:⁊ ita culpa eius translata est p̄benda ad aliū.vnde iustū est ꝙ de cetero nullā habebit.secus auteꝫ esset si sine clausula scriptū esset ꝓ vtroq̄ꝫ:quia tunc vterq̄ꝫ debet hr̄e aliq̄ꝫ p̄ben.nisi per culpā alicuius eoꝝ perdiť aliqua p̄benda vel transferť in aliū:iustū est ꝙ ille qui prior erit tp̄e oīb9 sequētibꝰ p̄ferať:vt no.j.de p̄ben.relatū.alij tn̄ dicūt idē vtrobiq̄ꝫ.idem videť etiā si p̄dictis mōis nō neglexit vel renunciauit:sꝫ tm̄ in h̄ negligēs fuit:qꝛ lr̄as nō p̄n̄tauit:qꝛ ex quo scđs nō inuenit primas lr̄as p̄n̄tatas etiā si ex necessitate omisit vti:p̄mꝰ tn̄ ꝑ scđas lr̄as obtinebit bn̄ficiū:scđs nō obstāte ꝯdictōe p̄mi:nec obstat clausula q̄ h̄ poniť. Et est rō:qꝛ tp̄s nō date lr̄aꝝ sꝫ p̄n̄tatōis ē ꝯsiderandū:vt.s̄.e.c.capl'm.j.de ap.sup eo.nā cū lr̄e caplo dirigant ⁊ eis incūbit dare canonicatū ⁊ p̄bēdā iniustū esset ꝙ ip̄i ligarenť nō lr̄is receptis.⁊ ideo sic ē intelligendū mādatū:recipiatis euꝫ in canonicū ⁊ assignetis ei p̄mo vacaturā p̄bendā s̄ꝫ intelligenduꝫ est.s.q̄ vacaret post p̄n̄tatōeꝫ lr̄aꝝ.vn̄ si post datā lr̄aꝝ ⁊ an̄ p̄n̄tationem eaꝝ vacasset p̄bēda ⁊ alij data est:auc̄te illarū litteraꝝ sibi alia q̄ vacaret post p̄n̄tatōeꝫ lr̄aꝝ scđaꝝ dāda esset:ar.j.de ap. sup eo. Itē dicimus ꝙ rōne p̄n̄tationis lr̄aꝝ h̄ hꝫ ꝙ si p̄us recipiatur alius in canonicuꝫ auctoritate scđaꝝ lr̄aꝝ p̄mus p̄ferť scđo etiā recepto in canonicū in assecutōe p̄bende:ar.s̄.eo.capl'm.⁊ si ꝯdicereť malicia sua alicui ꝓdesset. Itē cū nihil sit ꝙ p̄mo debeat imputari:quia solicitus fuit in prosecutōe iuris sui quare nō p̄ferť scđo in eo ꝙ nulli quesitū est adhuc:sed ad collationē partiū eoꝝ quibus fauenduꝫ non est cum iniqua egerint p̄ferendo secūdum in receptione vel collatione canonicatus:quia licet sit canonicus:tamen nihil iuris hꝫ in p̄benda.fatemur tamen ꝙ si p̄bendam ei dedissent ꝙ illa non posset ab eo qui iam ius hꝫ aduocari j.de p̄ben.dilectus filius.g. Item dicimus ꝙ tanta est virtus p̄n̄tationis ꝙ si secundus impetrās prius p̄n̄tat scđas lr̄as in q̄bus ꝯtinebať si ꝓ alio nō scripsimus tn̄ p̄ferť in bn̄ficio:qꝛ sic ē intelligendū si ꝓ alio nō scripsimus q lr̄as p̄n̄tauit:⁊ si in lr̄is primis ꝯtinebať eadē clausula nō pōt hr̄e bn̄ficiū ꝑ illas lr̄as:qꝛ sic ītelligendū est si tp̄e p̄n̄tationis lr̄aꝝ ꝓ alio nō scripsimus. Item dicimus ꝙ nō sufficit p̄n̄tationem litteraꝝ fieri executoribus nisi fiat collatori beneficij:quia non est executoris dare beneficiū:sed tm̄ pōt cogere ad dandum.sed si esset executor qui debet conferre si pro alio scriptum non esset primo vacaturā p̄bendam in vna ecclesia ⁊ alius post impetrationem huius executoris:⁊ p̄n̄tatiōeꝫ ei factam impetrat litteras ad capl'm ⁊ p̄n̄tet p̄ualebunt prime licet postea p̄n̄tētur capitulo ea ratione:quia prime p̄iudicant secūdis.s̄.e.ceterum.⁊ quia collatio huius p̄bende ad executorē pertinet:ideo sunt sibi littere p̄n̄tande ⁊ non capitulo. sed si capitulum ignoranter ꝯtulisset secundo p̄bendā:tunc dic ſm ꝙ no.j.đ elec.innotuit.non autem credimus ꝙ licet ꝑ annuꝫ detulisset vti litteris impetratis ꝙ propter h̄ videtur renunciasse h̄ lr̄is pape vel non ꝓsequi.nec obstat.s̄.e.plerunq̄ꝫ.quia loquiť de lr̄is impetratis in iudicijs vel causis.hic aūt loquimur de litteris beneficialibus que nō pereunt secundis impetratis sup eodem bn̄ficio.⁊ si prius p̄n̄tarenť secunde vel etiam si multo tēpe vti postponant.⁊ dicimus ꝙ si ille qui primo litteras impetrauit aliquo p̄dictoꝝ modoꝝ neglexit vti litteris bn̄ficialibus:lr̄e scđe valent nec impediunť ꝑ primas:etiam si in secundis ꝯtineať clausula illa tm̄:si pro alio non scripsimꝰ dummodo neglexerit vti primis. ⁊ non intelligiť ꝓ eo scriptum q̄ contrariuꝫ facit ei qđ scriptū est. Sed oppones:ergo tm̄ valet hmōi clausula:si ꝓ alio non scripsimus q̄ztum si adijciať qui gratiam hmōi ꝓsequať.⁊ h̄ quidam dixerūt.sed nos dicimus ad h̄ valere hanc adiectionem:qꝛ executor datus in scđis litteris vel etiam forte capl'm cui scribiť ꝑ receptionem primi ⁊ secundi p̄figet terminū ei primo qui p̄n̄tauit litteras vt si vult ꝓsequi gratiā pape prosequať:alioq̄n ꝓsequetur scđs.ff.de op.leg.si tibi.sꝫ si esset ibi tm̄ si pro alio non scripsimus non valent littere scđe sup eodem bn̄ficio impetrate:lꝫ non ꝓsequereť gratiā pape.forte vel qꝛ exequať litem non vult litigare in p̄n̄ti:sꝫ expectat magis congruū tempus ad litigandū:vel expectat ꝙ illi ad quos ꝑtinet electio propria voluntate sine coactione ip̄m recipiant:⁊ si non in prima vacatōe:tn̄ in secunda vl' tertia vel vlteriori.h̄ tamen sic credimus si nondū post p̄n̄tationem litteraꝝ vacauit aliqua p̄benda:quia adhuc pōt expectare ⁊ petere.vel si cōposuissent de secunda vel vlteriori danda. sꝫ si neutrum hoꝝ interuenisset non videť ꝙ p̄textu primaꝝ litterarū scđs impediať.⁊ etiā plus dicimus qꝛ si est ibi clausula q̄ ponitur in hac decr.qn̄cunq̄ꝫ scđs petat p̄bendam auctoritate ipaꝝ litteraꝝ ⁊ sciat primus nisi veniat ⁊ ꝓsequať p̄bendam auctoritate prioꝝ lr̄aꝝ ꝙ fit primo p̄iudi. q scit p̄bendam peti q̄ primo loco ad eū ꝑtinet.j.de reg.iur.q̄zuis.⁊.ff.de reg.iu.sepe.⁊ intantū fit ei p̄iudicium ꝙ nec aliam p̄bendam auctoritate illaꝝ petere poterit:quia de ea scriptū nō est.⁊ ideo idē diximꝰ si in scđis lr̄is nō cōtineať:si pro alio nō scripsimꝰ:qꝛ vtrobiq̄ꝫ videť pape intētio fuisse ꝙ de pluribus non graueť.(Prosequi)lꝫ autem capl'm vel ep̄s cui scribiť super receptione alterius possit se defendere ꝯ petentē bn̄ficiū qn̄ primo pro alio scriptū est:vt h̄.⁊.s̄.e.capituluꝫ.

prudenter tñ faciet capl'm si nõ vult subire laborẽ ꝯdicẽdi si oẽs recipiat in canonicos: qꝛ nihil nemini p̃iudicatur cũ iurib⁹ canonie oẽs pariter possunt vti sine alicuius p̃iudicio: sed de prebende assignatiõe est vis qꝛ fieret i eis p̃iudiciũ: ⁊ iõ tũc dicũt quidã ꝙ faciet sibi exhiberi vtrasqꝫ lr̃as ⁊ ꝓcedet ſm tenorẽ decre. s̃.e. cum cõtingat. ⁊ si nõ seruauerit istam formã incurret periculum qd̃ est. j. de p̃ben. dilec. fil'. g. Si autẽ vult ꝯdicere capl'm vel ep̃s aut vult ꝯtradicere primo p̃ntãti lr̃as vel alijs post p̃sentãtibus: si vult ꝯtradicere primo tunc ipse solus ad quẽ ꝑtinet receptio ⁊ collatio p̃bende se opponere põt: illi aũt ꝓ quibus primo scriptũ est opponere se nõ possunt: quia nõ possunt dicere ꝙ sibi dꝫ p̃ferre: quia prim⁹ p̃ntans debet alij p̃ferri. s̃.e. capl'm. item de criminibus vel alijs defectib⁹ opponere nõ possunt: quia eoꝝ non interest. vt no. j. de accu. super his. sed si vult aliq̃s obijcere post primum p̃sentãti suas lr̃as: tunc quo ad impugnandã receptionem suam solũ capl'm vel ep̃s admittit': qꝛ non interest primo p̃ntãtis lr̃as si primo scd̃s recipiat' q̃ꝫ ipse: quia in assecutione p̃bende p̃cedet licet primo receptus sit: vt no. j. de p̃ben. relatũ. si aũt p̃mo presentãs lr̃as petat sibi assignare prebendã tũc capl'm si habet primo p̃sentantẽ ꝓ canonico recepto prudenter faciet si se nõ misceat liti: sed sinat eos litigare ⁊ acquiescat mãdatis iudicis vtriusqꝫ ꝑtis ſm tenorẽ decre. cũ cõtingat. si vero nõ habet ꝓ canonico tunc ꝯtradicat capl'm vel ep̃s si vult: ⁊ si nõ vult ꝯdicere: sed libenter assignat prebendaꝫ primo p̃ntãti: tunc si prim⁹ obtineat postea ꝯtra capl'm patiet' penã que est. j. de p̃ben. dilec. fil'. g. quia malitiose egit cũ neutri debeat assignari beneficiũ ex quo ꝓbabiliter poterat dubitari. s̃.e. cũ ꝯtingat. nos tñ hoc qd̃ dictum est de ꝓcedendo ſm tenorẽ decre. s̃.e. cũ ꝯtingat. nõ credim⁹ nisi vtriqꝫ executores mãdarent vel parati essent vt ex tenore eius decre. colligit'. ⁊ bñ dicimus qꝛ si ip̃e p̃sentans primo velit se opponere ꝙ põt: quia sua interest ⁊ ꝓ suo iure appellare: vt. ij. q. vj. non solent. ⁊ nisi de iure suo dicat fit sibi preiudiciũ. j. de re. iu. q̃ꝫuis. in hoc. s. ꝙ scd̃s ꝓ quo lata est sn̄ia obtinebit prebendã: sed si iustaꝫ cãm haberet ignorãtie: primus etiã post latã sn̄iam ꝓ scd̃o p̃sentãte ⁊ etiã postq̃ꝫ sibi esset assignatũ beneficiuꝫ daret' sibi in interesti. ex generali clausula. ff. ex qui. cau. ma. in inte. ⁊ no. j. de ꝓcu. querelã. ꝯtra capl'm autẽ si bona fide denegabat primo p̃sentantem recipe nec malitiã adhibuit in assignatione p̃bende faciẽda scd̃o nullã habebit actionẽ. forte melius dicit' ꝙ habebit actionẽ ꝯtra capl'm: quia debuit sibi cauere ꝙ ille cui p̃benda assignabat' seruaret capl'm indẽne. ff. de rei ven. is a quo. ⁊. l. seq̃n. ff. de peti. here. l. pe. Sed querit' an receptus in canonicũ ꝑ capl'm possit se opponere illi qui petijt prebendã ꝑ lr̃as pape vl' canonicatũ tm̃. ⁊ dicũt quidã ꝙ sic. alijs videt' ꝙ nõ possint se opponẽ receptioni in canonicũ vel assignationi prebẽde: qꝛ nõ interest eoꝝ: qꝛ nullũ ius habet in p̃benda futura ⁊ in canonicatu nulluꝫ fit ei preiudicium: sed ꝯ lr̃as bene possunt opponere ꝙ nõ valent: qꝛ nõ faciũt mentionẽ de sua receptione quã si papa sciuisset non scripsisset ꝓ eis ⁊ si recepti a capl'o nullũ habent ius certũ in p̃benda nec aliquid petere posset rõne receptõis sue vel prouisionis a capl'o facte: tñ rõne accessorij supior cũ opportunitas se offerret faciet assignari prebendã. j. de prebẽ. relatũ. j. de ꝯces. prebẽ. cuꝫ sup q̃stione. ⁊ papa nunq̃ꝫ intẽdit dare lr̃as p̃iudiciales. ff. de vul. substi. l. ex facto. ⁊ ꝯ lr̃as se opponere põt semꝑ quousqꝫ alius recipiat' in canonicũ: qꝛ vsqꝫ tunc ex eis agit ⁊ nitit' impetrãs: sed ex quo receptus est extunc recept⁹ est a capl'o nihil põt ꝓponere ꝯ lr̃as: qꝛ nõ iuuabit se principal'r ex lr̃is: sed ex receptiõe sua: qꝛ recept⁹ est in canonicũ: ⁊ si obijciat' ei ꝙ nõ põt petere prebendã ex tali receptione: qꝛ si ꝯrium diceret' aperiret' via vacaturis. Rñ. qꝛ ex receptione simplici capl'm nõ posset agere ad prebendã vacaturã nec etiã vacantẽ certã. ar. op. ff. de ꝯben. emp. l. vlt. §. vlt. ⁊ ad trebel. l. j. §. si habes. C. de do. vel eris. cũ suis ꝯcor. sed ex receptione que est facta auc̃te pape qui nõ impedit' cõcedere vacaturas secus. (Intentio.) qd̃ apparet ex appositione clausule.

Litteris apostolicis. (nisi ꝓ alio.) id eꝫ est ⁊ si sit illa clausula: si ꝓ alio alio nõ scripsim⁹. nõ. n. aliud intendit dñs papa per clausulã istaꝫ nisi vt eccl'ia de pluriũ receptione nõ grauet'. s̃.e. man. (Monitorias.) ar. ꝙ ex solis monitorijs hꝫ ius ad petendũ. ad idem. s̃.e. capl'm. sed nõ est veruꝫ licet illi ꝓuidere teneant'. j. de p̃ben. dilec. fil'. g. nam nec ex monitorijs nec ex p̃ceptorijs nec executorijs sꝫ habet officiũ iudi. ad petẽdum bñficium ſm tenorẽ litterarũ pape si a papa contulisset tunc haberet ius in re.

Abbatem qui prouideret. Nec tñ adhuc ꝓuidit vñ speciale mandatũ abbati directum in suis eccl'ijs tm̃ preiudicat generali mãdato ep̃i in oĩb⁹ eccl'ijs. s̃.e. c. j. ⁊ c. pastoralis. si aũt iaꝫ ꝓuidisset ei abbas in vna eccl'ia ⁊ postmodũ alia vacaret: nõ video q̃re ep̃s non posset alij ibi ꝓuidere in qua non esset alij ꝓuisum cũ diuerse sint eccl'ie nisi forte essent eccl'ie de mẽse abbatis vel nisi collatio pertineret ad abbatem: tunc eñi cũ oẽs vno iure censeant' si vni ꝓuidit grauatus est abbas. vnde ep̃s nõ põt alij ꝓuidere: ⁊ hoc intelligo veꝝ q̃ñ vult ꝓuidẽ auc̃te lr̃aruꝫ impetrataꝝ postq̃ꝫ ꝓuisuꝫ est primo. nam si ante impetrate fuissent secus: vt no. s̃.e. mãdatũ: cogi. q̃ñ in lr̃is nõ continet' ꝑ eccle. censu. cõpellatis. verius credim⁹ ꝙ nõ sit hec sufficiẽs ratio: imo nec vera ꝙ nõ possit ep̃s cogere abbatẽ ad prouidendũ illi de quo scriptũ est ep̃o: qꝛ ex quo in lr̃is continetur: facias tali clerico ꝓuideri: poterit quoslibet cogere ad ꝓuidenduꝫ etiã si ibi nõ dicit': ꝑ censurã ecclesiasticã cogas. sꝫ illa est sufficiẽs ratio ⁊ vera: qꝛ speciale mandatũ factũ abbati derogat generali facto ep̃o: vel quia clausula. si ꝓ alio nõ scripsim⁹ eximit enm a iurisdictiõe ep̃i: ⁊ ꝙ in eccl'ijs illius abbatis illi prouideri non possit. (Prouidendi.) quãdo in litteris continet': auctoritate nostra prouideas.

Ab excommunicato statuto.). s. quia iniuste vel nõ p̃missa monitione vel nõ seruato ordine dicit se esse excõicatum. (Obtentis.) iste secũdus nõ põt absoluere nisi elapso termino assignato priori ⁊ si absoluat nõ valet: qꝛ iurisdictionẽ habet ex ꝑte limitatã ⁊ formam certã. ar. s̃.e. cũ dilec. nec etiã sufficit si ꝑtes cõsentiant in euꝫ cuꝫ nihil attendat' forma solita ⁊ etiã honor excõicatoris: sed ⁊ si oẽs. s. ꝑtes ⁊ iudi. ꝯsentiant ꝙ ante tp̃s absoluat' tñ nõ valet absolutio: qꝛ cũ sub ꝯditione sit tibi mãdata absolutio. s. si prim⁹ intra certũ tẽpus nõ absoluit' ꝙ scd̃s absoluat ante conditionẽ extantẽ nulla sibi absolutio cõpetit. ff. de v̇bo. sig. cedere diem. repete tñ quod diximus. j. de offi. dele. de causis. Quidã tamẽ bene fatentur ꝙ si excõicator diceret ego nõ absoluaꝫ vos absoluatis eum si vultis ꝙ in hoc casu secũdus potest eum absoluere etiã ante terminum: quia in manifestis nõ est locus ꝯiecturis. ff. de ver. obli. cõtinuus. §. cum ita. alij tñ dicũt ꝙ tenet absolutio scd̃orum iudi. etiam ante terminũ si partes cõsentiant. primus autẽ post terminum assignatũ potest absoluere semꝑ anteq̃ꝫ ꝓnunciet eum iniuste excõmunicatũ ⁊ etiam si ꝑtes velint ꝙ sic probet'. quia q̃ñcũqꝫ ante absolutionem cõstet de iusta excõicatione remittendũ est ad excõicatorem ⁊ sic apparet ꝙ apud primũ etiã post terminũ assignatũ remanet iurisdictio: ⁊ si habet sup eum iurisdictionẽ in eo pro quo excõicatus est ex quo patit' se absolui absolutio tenet. iteꝫ cum iudicia sint absolutoria ⁊ nihil aliud hic petat' nisi absolutio ⁊ ille qui excõmunicauit paratus sit absoluere: audiẽdus est ⁊ tenebit absolutio: ⁊ hoc hꝫ locũ vbi per errorẽ omissa est absolutio anteq̃ꝫ procederet' ad congnoscẽduꝫ de iniusticia excõicationis. nam si hoc petat' excõicatus semper anteq̃ꝫ de iniusticia excõicationis cognoscat absoluendus est vt no. in glo. verumtñ. (Ita) si ꝯtra statuta cõsilij generalis. i. iniuste excõmunicatus est quid faciet hic excõmunicans ad quẽ remittit'? Rñ. si credit se iuste excõmunicasse nõ absoluat sed ad alium mittat: quia postea ad eum remittet' pro mãdatis recipiendis. j. de offi. dele. prudentiã. in fi. si vero nõ credit se iuste excõmunicasse prudẽter facit si absoluat eum. (Obtentis.) remissio ista excõicati ad excõicatorẽ habet locum in ordinarijs etiã si sit ab eis appellatũ post sn̄iam excõicationis. j. de offi. ordi. ad reprimendã. j. de sen. excõi. ꝑ tuas. in fi. in delega. auteꝫ ita dicendũ sit si nõ fuit appellatũ. nam si fuit appellatum ⁊ appellatio recipiat' nõ habet iurisdictioneꝫ dele. j. de offi. deleg. pastoralis. §. preterea. ⁊ ideo nõ remittit' ad eum. Itẽ si nõ fuit appellatuꝫ a deleg. ⁊ lata sit sentẽtia diffinitiua ꝑ deleg. j. annũ remittẽdum est ad dele. sed post annũ minime supiori ratione. idem. j. de offi. dele. querẽti. sed sine vlla remissiõe delegãs iuxta formã ecc. euꝫ absoluet cuius auctoritate excõimunicat⁹ est sed si subdelegatus excõmunicauerit ⁊ ab eo appellet': deleg. primus tm̃ absoluere debet. j. de offi. dele. sup questionuꝫ. §. porro. ⁊ §. vlti. si autẽ primus delegans absolueret teneret absolutio. iteꝫ ⁊ si alij deleget absolutionẽ ⁊ ip̃e delegatus absoluat tenet absolutio. ar. ꝯtra. j. de offi. ordi. ex ꝑte. j. de sen. excõ. cum ꝓ causa. sed anteq̃ꝫ primus deleget vel deleg. secũdo sup absolutiõe absoluat potest excipi ꝙ nõ absoluat vel non ꝓcedat ꝑ tales litteras veritate tacita impetratas. Si eñi dixisset quomodo deleg. est medi⁹ inter primũ delegãteꝫ ⁊ subdelega. nõ habuisset litteras nisi ad eum. s. delega. arg. predicte decre. super. etiaꝫ ex causa potest legitime appellari. si auteꝫ absoluat nõ p̃missa appellatione tenet lꝫ nõ debet fieri nec nocet si postea appellet': quia cum sententia excommunicationis non suspendat' per appel. multo fortius absolutio

lutionis:q᷒ ꝑmptiora sunt iura ad absol. ⁊c. ff. de ac. ⁊ ob. arria/
nus. Ite͂ oi͂s res p q̃scu͂q₃ causas ꝯhit̄ p easde͂ dissoluit̄. j. de re.
iur. c. j. s₃ p sola͂ sn͂iaz fit qs excoi͂catus: g̃ ⁊ p sola͂ absolutoe͂z abso
lutus fit aliq̇s. Ite͂ sicut actio iniuriaꝝ tollit̄ pacto: ita ⁊ h sn͂ia ab
solutoe͂. ff. de pac. l. si vnus. §. pacta. h au͂t posito q̄ sit sblata ⁊ ve
ru͂ est no͂ d₃ a͂plius excoi͂cari: nisi p̄missa canonica monitoe͂. j. de
sen. ex. sacro. ⁊ ꝓbata ca͂. ij. q. j. nemo. ⁊ nisi sint ꝯtumaces de no
uo. xj. q. iij. certu͂. (Difficultate) iurame͂ti ⁊ cautoi͂s ma͂datoꝝ. j. d
resti. spo. lr̄as. in fi. Quida͂ tn͂ ⁊ forte bn͂ dicu͂t q̄ iurare d₃ ne disci
plina eccl̄iastica ru͂pat̄: arg. xxiij. q. v. excoi͂catoꝝ. j. de eo q̇ dux. in
ma. qua͂ pol. p adul. significasti. ⁊ ita no͂ est ꝯ. j. de iureiu. ⁊ si xp̄s
vbi sunt auctoritates ꝓhibe͂tes iurame͂tum: s₃ supple no͂ inrabit
oi͂o vel frustra. i. sine ca͂. h au͂t est p̄dicta ca͂ q̇ est iusta. j. ti. ꝑxi. cu͂
inter. (Cognitio) veru͂tn͂ p̄usq̄₃ cog̊scat̄ de iniusta excoi͂catioe͂ ab/
soluet̄ p̄stita cautoe͂ ⁊ iurame͂to: ⁊ postea cog̊scet solus delegatus
de iusticia excoi͂catois. s. an excoi͂cator iuste vel iniuste vel ex ordi
ne vel ex ai͂o vel ex ca͂ excoi͂cauerit. ⁊ h e͂ veꝝ qn͂ q̄rit̄ de iniusticia
excoi͂catoi͂s vt excoi͂catori pena͂ infligat: ⁊ tu͂c puniet iniuste excoi͂
cante͂. j. de sen. ex. sacro. si v̄o inuenerit iusta͂ excoi͂catoe͂z remittet
excoi͂catu͂ ad excoi͂catore͂ vt eius ma͂data recipiat. j. de offi. dele.
prudentia͂. ⁊ atte͂de cu͂ dico q̄ stati͂ d₃ absoluere nisi obijceret̄ q̄
p manifesta offensa e͂ excoi͂catꝰ: vl̄ q᷒ no͂ paret rei iudica͂te: tu͂c. n.
d₃ p̄cedere eme͂da. j. de v̄. sig. ex pte. ⁊ c. se. de ca͂ tn͂ p̄ncipali eo/
de͂ mo͂ cog̊sceret si est ca͂ inter ep͂m ⁊ excoi͂catu͂ ⁊ in lr̄is sit apposi
ta clausula ꝯsueta. s. audias si qd fuerit q̄stionis: na͂ nullus d₃ ee͂
iudex in ꝓpria ca͂. C. ne qs in sua ca͂. l. j. si v̄o cu͂ alio ca͂z he͂bat co/
ra͂ excoi͂catore aut e͂ appellatu͂ aut no͂. si e͂ appellatu͂ eode͂ mo͂ ꝓce
det inter ptes si in lr̄is fit me͂tio de appellatoe͂: vel eius cognitio
ca͂e dema͂dat̄. si v̄o no͂ sit appellatu͂ d₃ eu͂ remittere ad ep͂m qui
de ca͂ cognoscere cepit. ff. de iudi. de q̄ re. j. de iureiu. ad nostra͂. ij.
nisi sit ibi p̄dicta clausula: si qd ma͂serit q̄stionis. ⁊ q᷒ ꝑpetuata e͂
eius iurisdictio p citatoe͂z. j. de of. dele. gratu͂. S₃ obijcias q̄ nu͂q̄₃
habuisset lr̄as nisi dixisset ꝯ statutu͂ ꝯcilij gn͂alis se excoi͂catu͂ fuis/
se: g̃ si hoc falsum appareat d₃ carere co͂modo lr̄aꝝ. s̃. e. sup lr̄is.
R̄n. h illa regula fallit propter piculu͂ exco͂municatio͂is ⁊ partici/
pationis: vn͂ statim absolue͂dus e͂: vt in decr. cum ꝯtingat. Item
hec exceptio cu͂ sit pemptoria no͂ d₃ ꝓponi ꝯ lr̄as. j. de li. ꝯtest. c.
fi. ⁊. j. de fo. compe. ex parte.

Si proponente. secus si no͂ ꝓponeret s₃ sbijceret: q᷒ tu͂c cre/
dere͂t valere. R̄n. q᷒ plus e͂ me͂tiri q̄₃ veꝝ tacere: ar. s̃.
e. postulasti. (Frauduleter) h est ca͂ q̄re rescriptu͂ non
valet. s. fraus. s̃. e. sup lr̄is. ⁊ c. in nostra. vt de hac materia nota/
uimus. nec po͂t de facili p̄tendere ignorantia͂ in ꝓprio facto. ff. ꝓ
suo. l. fi. in fi. ⁊ no. ff. man. l. item querit̄.

Quia nonnulli. noi͂e. h tenet̄ cri/ mine falsi si
cut ⁊ q suppos͂uit partu͂. ff. de fal. falsi noi͂s. ⁊. l. q fal/
sam. ⁊ seque͂s si͂lr. (Et q̇ eas) no͂ vale͂t q̄ fit p has lr̄as
ꝓ his q̊ꝝ noi͂e sunt impetrate. (Nihil). ff. de iudi. eu͂ que͂. (Ad fu
turas trahu͂t). i. aliq̊s citari faciu͂t sup ꝯtrouersijs de noua emer/
ge͂tibus ac si lr̄as ad eas traherent̄. (Ad futuras trahunt) ⁊ va/
let sn͂ia in nouis negocijs nisi excipiat̄ ꝯ. s̃. e. significauit. s̃. e. eaꝫ
te. s̃. e. ex tenore. (Pluribus) ⁊ dixerunt q̇da͂ ex quo aliq̇s ꝯuenit
alique͂ p̄sonali actoe͂ cora͂ aliquo iudice: cora͂ alio iudice etia͂ ordi/
nario sup alia p̄sonali no͂ po͂t eu͂ ꝯuenire: q᷒ si reo q fauorabilior
e͂ in iure. ff. de reg. iur. fauorabiliores. h no͂ l₃. C. de sen. ⁊ interlo.
in au͂c. ⁊ ꝯseque͂ter. multofortius nec actori. ff. de re. iu. no͂ d₃. Si
actor ꝯuenit alique͂ sup aliq̄ actione p̄sonali l₃ sup alia p aliud re/
scriptu͂ cora͂ alijs delegatis ip͂m ꝯuenire no͂ possit: tn͂ cora͂ ordina
rio ip͂m poterit ꝯuenire: ⁊ h vt honor no͂ sbtrahat̄ ordinarijs ip͂is
na͂ reo istud no͂ licebit si velit reus reco͂uenire: q᷒ no͂ cora͂ ordina/
rio s₃ cora͂ delegato istud facere d₃: q̇d tn͂ no͂ credimus veꝝ. nam
bn͂ po͂t actor reu͂ ꝯuenire sub diuersis iudi. ordi. vel vno ordi͂ario
⁊ delegato alio ⁊ sup p̄sonalibus ⁊ realibus acto͂ibus. ⁊ q̇d di͂ in
p̄dicta. l. fauorabiliores ⁊c. intelligimus in eade͂ ca͂: ⁊ postq̄₃ in/
cepit ca͂m. na͂ ⁊ h in vtraq₃ ca͂ ⁊ cora͂ vtroq₃ iudice fauorabilior
erit reus q̄₃ actor. s₃ incipie͂do ca͂z cora͂ diuersis iudicibus fauora
bilior no͂ est. ⁊ seq̄ret̄ absurditas: q᷒ cora͂ delegato no͂ posset cum
no͂ sit ei co͂missum nec cora͂ ordinario vt dicu͂t q̇da͂. Ite͂ debitus
honor subtrahit̄ iudicibus ordinarijs q̇d esse non d₃. j. de ap. vt
debitus. intelligo ergo decre. hanc q̄ si super personali actioe͂ co͂/
uenerit coram iudice delegato: ⁊ impetret lr̄as ad aliu͂ delegatu͂
contra eunde͂ sup alia acto͂ne p̄sonali carebit co͂modo litteraꝝ ⁊
ꝯde͂nabit̄ in expensis: vt h. secus si cora͂ ordinario ꝯueniat: cu͂ hic
no͂ inueniat̄ prohibitu͂. Si q̄ras q̄re aliud sit in realibus. dicimus
q̄ in realibus co͂putant̄ diete a dioc̄. vbi sunt res. s̃. e. dilect. fil. j.

vnde sepe ꝯtingeret q̄ non posset sub vno delegato omnes rea/
les intentare: ⁊ alie etiam rationes assignari possent. Ite͂ alia ra
tio potest assignari q̄ actori l₃ coram pluribus ordinarijs ꝯueni/
re s₃ non reo: q᷒ iura voluerunt subtrahere materia͂ malignandi
reis qui quasi offensi libenter se vendicarent etiam iniuste: sed h
de actore non p̄sumit̄. (Reus) q̄₃uis reo non liceat ꝯuenire actore͂
nisi sb actoris iudi. tamen maliciose facere po͂t. ⁊ po͂t repelli p ex/
ceptionem iudex rei. s₃ si non excipiat̄ ante li. ꝯtesta. tenebit q̄ le/
gitime coram eo fiet dummodo al̄s iurisdictionem h₃. ff. de iudi.
l. j. ⁊ alij ꝯtradicu͂t. (Quo͂). s̃. e. super. si proponente. (Expensis)
s̃. e. ceteꝝ. (Condemnet̄) ⁊ nihilominus accusari poterit crimia/
liter de crimine stellionatus. ff. de cri. stel. per totum.

Cum in multis. iur. ar. ide₃ vi/ det̄ q̄ si
ibi ponit̄ clausula ⁊ no͂nulli hoi͂es vel alie ꝯsil̄es cum
eade͂ sit ibi ro͂. ide͂ etia͂ videt̄ si dicit sibi da͂nu͂ vel iniu
ria͂ facta͂ p hoi͂es alicuius loci: q᷒ vl̄ ꝯueniet̄ eos q̄si vniuersitate͂
⁊ tu͂c loco vnius ce͂set̄. vel si in illo loco no͂ est vniuersitas no͂ po/
teru͂t per illud rescriptu͂ ꝯueniri vltra. iiij. ide͂ videt̄ si in lr̄is di͂ ci
tes oe͂s illos q̊s talis tibi noi͂auerit. s₃ si in lr̄is di͂ cites oe͂s q ei ꝯ
dixeru͂t vel q̇ eu͂ molestaru͂t sup tali re: dicu͂t q̇da͂ secus esse. s₃ nos
no͂ videmus q̄re h dica͂t. in ca͂ au͂t inq̄sitioi͂s siue de crimine siue
de iure inq̄rat̄ plures q̄₃. iiij. citari pn͂t: q᷒ no͂ trahunt̄ in iudiciu͂
s₃ superior ex officio inquirit. (Generalem) nam omnes exp̄ssi in
litteris ꝯuenient̄ ⁊ p̄ter eos. iiij. (Vel quatuor) credimus tamen
q̄ si super re indiuisibili vel etia͂ in eo casu in quo essent ad eosde͂
iudices remittendi littere impetrent̄ q̄ etia͂ tu͂c plures q̄₃ q̄tuor
poterunt per illas litteras ꝯueniri in iudicium: vt no. s̃. e. pasto/
ralis. in glo. qd si. Alij dicunt q̄ l₃ ille qui impetrat litteras sup
certa re etia͂ indiuisibili dicat alios sibi iniuriari tamen per gene
ralem clausula͂ no͂ citabunt̄ nisi quatuor. fatemur tamen q̄ alij q̊
rum interest si volunt ꝓ suo iure agere cora͂ eode͂ iudi. q̄ admit/
tendi sunt. vel etia͂ si coram alijs agere vellent q̄ sunt ad eunde₃
iudi. remittendi. j. de reg. iu. cu͂ super. ff. de libe. ca͂: si pariter. (Ci/
tatorio.) cuiuslibet illoꝝ quatuor. nam si velles intelligere q̄ tm͂
quando primu͂ citat debeat illos quatuor exprimere non esset co͂
tra fraudem prouisum: quia primum citatorium potest multis
esse occultum. ⁊ vocat h primum citatorium ꝓpter multa citato
ria eiusde͂ persone facta: non tm͂ in principio cause sed etiam in
qualibet parte iudicij. ⁊ in illis citationibus sequentibus no͂ est
necesse exprimi illos quatuor.

Presenti decreto. ꝓuide͂/ dum) p hec v̄ba dicu͂t q̇da͂ q̄ h decr. no͂ statuit ius s₃ e͂
ꝓuisio qua͂ papa suis legatis ⁊ cancellarijs imponit.
⁊ dicu͂t q̄ lr̄e valent ⁊ si in minoribus p̄sonis fiat co͂missio po͂t ꝯ
eas excipi q̄ p illas lr̄as no͂ ꝓcedat̄ cu͂ no͂ sint de p̄sonis h ꝯte͂tis.
ar. ad h. q̄re h. n. imputaret̄ vel iudicibus vel ptibus cu͂ tm͂ dele/
ga͂tis sit eligere iudi. q̇bus co͂mittat: ⁊ no͂ d₃ dare iudice͂ ad peti/
tione͂ partiu͂. ff. de iudi. obs̄uandu͂. melius videt̄ q̄ possit ꝯ tales
iudices excipi ⁊ ex talibus causis appellari: ⁊ alludit ꝯsuetudini
romane eccl̄ie vbi de facili ca͂cellarius no͂ dat iudice͂ ex offo͂ suo:
sed partes eos eligu͂t. na͂ si certu͂ esset q̄ ex se cancellarius eos de/
disset no͂ haberet ꝯtra eos locu͂ exceptio vel appellatio. ⁊ videtur
q̄ huic exceptioni possit renunciare tacite ⁊ exp̄sse: quia in fauo/
rem eoꝝ introductum est. s. ne cora͂ vilibus p̄sonas partes ⁊ ad/
uocati eaꝝ stare cogant̄. Item videt̄ q̄ si papa scribat alicui no/
mina͂do eu͂ magistru͂ vel simplicem clericu͂ q̄ non h₃ locum exce
ptio: quia ex certa scia sua videt̄ facere ꝯ ha͂c ꝯsto͂nem in legato:
credo contra: nisi partes ꝯsentire͂t. ⁊ q̇d h dicit̄ ide͂ multo magis
intelligo in delegatis. s. q̄ non possunt minoribus subdelegare
causas. ⁊ non h₃ locum hec decre. in auditoribus. j. de offi. dele.
super. §. j. Item ordinarij non comp̄henduntur hac ꝯstitutione.
(Dignitate) no. j. de preben. de multa (Honorabilibus) sufficit q̄
eccl̄e sint cathedrales non sufficit q̄ sint collegiate sicut sunt mul/
te in cicilia ⁊ tuscia nisi sint ita honorabiles q̄ ibi sint clerici pro/
pter scientias ⁊ mores ⁊ diuicias honorandi. Quid eni͂ si ma/
gni viri magnam causam agerent coram illitteratis ⁊ pannosis
clericis vere risui pateret. Quid dices de clericis plebium lum/
bardie? R̄n. non debent eis fieri commissiones nisi sint al̄s hono
rabiles vt modicien͂. ecclesie ⁊ sancti Antonij ⁊ sancti dominici.
(In ciuitatibus) sufficit enim ciuitatem episcopale͂ esse vt ibi ca͂e
agitent̄ etiam si non sint magne: ⁊ etiam si non habe͂t peritos.
alij contra. ar. ꝓ his: q᷒ cessat ibi causa huius ꝯstitutionis: q᷒ non
potuerunt ibi habere aduocatos nec alia necessaria. sed in alijs
locis non ep̄alibus necesse est q̄ sint magne: ⁊ q̄ habeant peri/
tos. ⁊ propter h dicunt̄ insignes. (Copia) tam pro aduocatis q̄₃

ꝑ assessorib⁹ ꝛ ꝯsiliarijs:q̃ aũt sint loca magna vel insignia:vel
vbi dicaꝭ esse copia ꝑitoꝝ ad cõez opinionẽ ꝓuincie recurrendũ
est.ff.ꝺ sup.le.l.labeo. ꝛ arbitrio boni viri.i. iudicis illius terre:
ad quẽ fit citatio relinqueꝭ.ff.de v̄.ob.ꝯtinue. ꝛ nõ arbitrio iudi
cis ciuitatis q in h̄ potius ps cẽseꝭ q̃z iudex:q2 nõ p̄sumiꝭ ꝙ ꝯ̄ fa
ctũ suũ sn̄iaret.C.ꝺ arbi.ne in arbitris. ſ3 qd si locus ille aliũ ha
beret iudicẽ in tp̄alibus ꝛ aliũ in sp̄ũalibus? Rñ.si ãbo sunt pn̄
tes simul ãboꝝ arbitrio diffiniẽdũ est. ꝛ idẽ si sint plures:dũmõ
oẽs hi dn̄i idẽq3 iudi.sint ꝑsone ecc̄liastice: q2 ad secularẽ iudicẽ
arbitriũ nõ credimus eundũ. ꝛ si nõ sint oẽs pn̄tes tm̄ pn̄tes ꝓ
cedãt. ꝛ si oẽs dn̄i idẽq3 iudices essent absentes vel certa rõe sus
pecti:tũc alij boni hoĩes eligenꝭ ad h̄. ꝛ si nõ possent hi ꝯcorda
re ꝓcedereꝭ ꝭm tenorẽ ꝯsti.j.de ap.legitia. ꝛ ꝓcedẽt hi nõ ꝭuato
iuris ordine.nobis mag⁹ placet ꝙ arbitriũ boni viri dicit.i.iu
dicis qui de causa cognoscit. ꝛ sic loquiꝭ.l.ff.de v̄.ob. continuus.
(Cause) delegate (Judicibus) delega. (Jmpune.) ꝛ si contra talẽ
absentem procedaꝭ quasi contra cõtumacẽ non tenet si notoria
facti ẽ excusatio eius:puta quia nulli est dubiũ vel esse d3 ꝙ locus
ad quem citatur non est insignis. ſ3 si dubia esset excusatio de fa
cto tunc d3 ire ꝛ coram eo proponere de facto loci ꝛ peritorũ vel
hmõi. ꝛ si pars neget d3 requiri arbitrium boni viri cui si pars
citans stare noluerit, pars alia appellet ꝛ secure. ꝛ si pars alia q̃
allegat contra locum arbitrio stare nollet iudex secure procedaꝭ
ꝛ si aliquis a bono viro dicit se grauatum super hoc.i.a diffiniti
one hac an sit locus insignis vel non:tunc non liceꝭ appellare:si
cut nec in arbitris:ipius.n.arbitrium diciꝭ.ff.de v̄.ob. ꝯtinuus.
Jtẽ quia modicum interest.ff.de ap.l.j. vel dic ꝙ etiam sine re
quisitione boni viri potest statim appellare ex his causis.s. ap
pello ne procedas:quia non ẽ locus iste aptus examinatõi cãꝝ:
vel ꝑpter sui vtilitatẽ vel ꝑpter defectum iurisꝑitoꝝ. iudex aũt
qui cognoscet de appellatõe si inuenit cã3 verã appellatõis cassa
bit quicq̃d iudex fecit post appellationẽ3:alioq̃n ꝯfirmabit.j.de
ap.interposita.in p̄n.appellatio aũt nec in hoc casu nec in p̄cedẽ
ti est admittenda nisi certũ esset locum non esse aptum.ff.qui sa
tisda.cogũ.si vero.§.j. S3 quid si pars non vadat nec appellet:
quia credit se tutum ꝑ hanc constitutionem vbi dicit:non pareꝭ
impune. Rñ.tutius est ire ꝛ defectum coram iudice exponere. ſ3
si non vadat ꝛ feratur sn̄ia contra ip̄m vel missio in possessionẽ
vel excõmunicatio nõ tenet:quia citatio nulla ẽ:arg.ff. de arbi.si
cũ dies.§.si arbiter. S3 contra videꝭ ꝙ sꝑ teneat nisi in citatiõe
exp̄meret errorẽ:puta venias ad talẽ locũ nõ insignẽ sicut diciꝭ
in sn̄ia.ij.q.vj.§.diffinitiua.in p̄n. S3 rñdeo ꝛ in sn̄ia ꝛ in citatio
ne sufficere si notoriũ est impedimentũ. ꝛ hec notoria manifesta
pro exp̄ssa debent haberi.ff. qui satisda.cogũ. si v̄o.ff. de fer.l.j.
alij contra. ſ3 si nõ sit notorium si nõ vadit tenet excõmunicatio:
ꝛ missio in possessionẽ.ff.de iudi.si quis ex.j. de app. si duobus.
nec facio vim vtꝝ iudex sciuerit defectum loci an ignorauit.suffi
cit.n.in v̄itate esse ꝙ notorium ẽ ibi defectum loci esse. credimus
tamẽ ꝙ exp̄sse proprio verbo ꝛ tacite litigando in talibus locis
possint renunciare huic exceptioni:sed non eundo ad talia loca
vel non appellando non videꝭ renũciare vel tacite ꝯsentire ꝙ ꝓ
cedant:immo potius cõtradicere. Jtẽ dicimus ꝙ l3 iudex dele
gatus clericos ꝑitos h̄ret ꝙ iudici ꝛ partibus possent sufficere ꝓ
ꝯsilijs.tamẽ in hoc casu impune non pareꝭ:quia l3 in vno termi
no habeat eos paratos forte non habebit in alio: ꝛ quia etiã cõ
siliarij ꝛ aduocati non habent ibi ꝓpria domicilia vel maiora
salaria requirẽt: ꝛ forte non poterit eosdem consiliarios ꝛ aduo
catos in alio termino h̄re:quod est graue ꝛ dispendiosum in sin
gulis causis nouos aduocatos ꝯducere ꝛ secreta sue cause reue
lare:cum boni iudi.sit sumptibus ꝛ laboribus partium parcere.
nobis videꝭ ꝙ ẽ necesse ꝙ locus vbi causa agi d3 sit magnus ꝛ
insignis ita ꝙ qui vadunt illuc pro causa inueniant ibi hospitia
ꝛ ꝯducticia pro se ꝛ euectionibus suis: ꝛ vbi inueniantur necessa
ria victualia ꝓ cõmuni p̄cio. ꝛ ideo adiecit ĩsignia: quia bñ sunt
alicubi loca magna: ꝛ tamẽ ibi predicta non inueniuntur: neq3
conducticia neq3 venalia. vel si inueniunꝭ h̄ fit cum magna diffi
cultate:quia non sunt ad hoc consueti: possunt etiam h̄ inueniri
in aliqua modica villa: ꝛ tamẽ non ẽ idoneus locus: quia non ẽ
mugnus nec insignis. esset enim ridiculum ꝙ cause tractarẽtur
in tam vilibus locis etiam si ibi esset copia ꝑitoꝝ. nec credimus
necesse ꝙ ibi morenꝭ ꝑiti:nec hoc dicit h̄ lr̄a: ſ3 sufficit ꝙ ibi de vi
cinis locis possit h̄re copiam peritoꝝ.

Dispendia litiũ. ꝑsonales.

S lr̄e ꝯfirmatorie ꝛ ꝓcessus ꝑ eas habiti nõ impediũt
lr̄as in cõi forma impetratas siue impetrenꝭ añ cõ
firmatorias siue post inter easdem ꝑsonas: q2 ꝯꝭuatores nõ h̄nt
cognitõe3 nisi oriaꝭ ex exceptõe aduersarij: vt nõ.j. ꝺ offi.deleg.
statuimus. Jtẽ hec decre. nõ h3 locũ qñ appellaꝭ a grauamine
añ sn̄ia3:tũc.n. põt impetrare lr̄as ad quoscũq3 vult. nã q̃ rõne
debẽt impetrare ad iudi.appellatõis: eadẽ rõne debẽt impetra
re ad iudi.p̄ncipalis cãe:cũ vni alijs nõ possint ꝓhibere vti sua
iurisdictõe.j.de ap.romana.§.j. h̄ etiã ex eo apparet ꝙ siq̄s corã
eodẽ iudice contra eundẽ mouet plures ꝑsonales actões: ꝛ in
vna appellauerit ꝛ in alia nõ:nihilominus corã diuersis iudici
bus ꝓsequeꝭ plures actões ꝑsonales contra eundẽ. ſ3 non ẽ ma
lum:quia nõ sunt ambe p̄ncipales. ꝛ ẽ necesse ad hoc vt locũ ha
beat h̄ decr. ꝙ ambe sint principales ꝛ non appellationis. ꝛ vi
deꝭ ꝙ hec decr. h3 locum non solum in litteris apostolicis: ſ3 etiã
in alijs. Sed si aliquis coram conseruatoribus vel alijs iudicib⁹
non habentibus potestatem cognoscendi de eo super quo trahi
tur in iudicium conuenitur. nec propter hoc minus valet. proces
sus habitus per bonas litteras:sed frustratorie trahens: al's pu
nietur. (Jn personalibus) secus in realibus: cum res aliquando
oporteat s̄bijci oculis: ꝛ ideo oportet vicinos esse rebus.ff. de cẽ
si.forma.j.de libel.obla.significantibus. (Qui vero contrariũ)
cum effectu.s. vtẽdo pluribus lr̄is. nam si vnis tm̄ vtaꝭ valebit
ꝓcessus habitus ꝑ eas. (Valeat) si fuerit exceptum. vel dic ꝙ etiã
si reus nõ excipiat:tamẽ ꝓcessus ꝑ alterutro habitus per eas nõ
valebit:quia ambo sciẽter cõtra ius faciũt: ꝛ hoc videꝭ velle lr̄a.
ꝛ ita seruat curia romana:quia lr̄a dicit ꝙ processus habitus per
eas non valeat:nec possunt renunciare tacite.s.litigando coram
eis:quia sic dicit lr̄a ꝙ processus eoꝝ non valet. ꝛ sic videꝭ ꝙ lo
quatur qñ partibus pn̄tibus ꝓcesserũt. si enim in absentia par
tium processissent tũc nulla esset pena:quia nec cuiuscũq3 alterius
iudicis processus in absentia partiũ habiturus teneret. Et est rõ
tũc:quia non viderenꝭ renunciare l3 litigauerit:quia nõ p̄sumũ
tur scire has ꝯstitutiones. vel etiam si scirẽt parciꝭ eis ꝙ non vi
deantur renũciasse:quia forte verenꝭ iudices ꝛ timent ab eis ap
pellari: vel eoꝝ iudicium fugere exp̄sse. tamen satis crederemus
ꝙ possent renũciare:quia lr̄as credimus valere: ꝛ ꝑ eas iurisdi
ctionẽ dari.s̄.e.ceteꝝ. Alij cõtra. ꝛ vere multũ graue ẽ defende
re ꝙ exp̄sse potest renũciari ꝛ non tacite. h̄ põt esse ratio:quia qñ
expresse renunciant videꝭ nouam iurisdictionẽ dare ꝙ possunt:
quia iudices sunt ꝑ illas lr̄as.ff. de iudi.l.j. si tacite non vidẽtur
renũciare: ſ3 ex iurisdictione ꝑ illas litteras data ꝓcedere quod
non l3 ꝛ errant. Jtem propter v̄ba p̄cedentia huius decre. dici
mus etiam si ꝓ reo habereꝭ processus ꝙ nullus est. Jtem videꝭ
ꝑ eadẽ v̄ba ꝙ non valet processus habitus: nec ꝑ scd̄as lr̄as: nec
ꝑ primas. dicunt aũt quidam ꝙ semper recedere possunt ab his
iudicibus vsq3 ad sententiam: post sententiam aũt a qua nõ est
appellatum nõ:quia iam post sententiã cessat causa superius assi
gnata.s. ꝙ timẽt iudices: extunc.n. non oportet eos timere: quia
functi sunt officio suo: ꝛ quia nõ possunt eis deterius facere:quia
iam sententiam cõtra eos tulerant:quia vere iudices sunt. alij di
cunt contrariũ.s. ꝙ etiam sn̄ia non valet: ꝛ magis ꝯcordant lr̄e.
(Nisi) q̃3diu aũt de hac suspitione inquiriꝭ non procedent iudi
ces rei recusantis:quia si aliud diciꝭ facile ẽ cuilibet deludere hu
ic ꝯstitutioni. (Simili) quia comodo impetrati carebit: ꝛ in expẽ
sis condemnabitur.

De consuetudine. Rubrica.

DE consuetudine. Consuetu
do est ius
non scriptum moribus diuturnis populi indu
ctum.institu.de iure natura.§.constat.etiam in
ducitur consuetudo primo:quia sic obtentum ẽ
sine contradictione.insti.de iure natu.§.ex non
scripto.ff.de leg.diuturna.ff.de testi.testium.§.vlt.ff. de admini.
tuto.sine herede.§.pe.ff.quemadmo.testa.ape.sed. ꝛ.C.que sit
lon.consue.l.j.C.de edi.priua.an in totũ. Secundo ꝙ libelli que
rimonia ꝝ que ꝯsuetudini obstabant non recipiebanꝭ: ꝛ si recipi
ebantur iudicabanꝭ ꝭm consuetudinem.ff.de legi.si de interp̄ta
tione. ꝛ.l.seq.C.que sit lon.consue.l.j. Tertio: quia iudicatum ẽ
consuetudinẽ esse cum questio esset an ꝯsuetudo esset necne.ff.de
leg.cum de ꝯsuetudine. ꝛ non sufficit altero istoꝝ modoꝝ tm̄ se
mel iudicatũ esse longo tp̄e: sed bis ad minus iudicatum vel fa
ctũ esse debet.C.de epi.audi.l.iij.in fi. ſ3 contra:quia nõ exemplis
iudicandum est.C.de sen. ꝛ interlocuꝭ.nemo. Sed nos dicimus
h̄ intelligi qñ sic iudicat volens consuetudinem introducere: ꝛ
in posteꝝ similiter iudicari. ſ3 videꝭ ꝙ vna sentẽtia sufficeret: vt
j.de reg.iur.in causis.C.de leg.l.vl. ſ3 illa sp̄aliter loquunꝭ in pa
pa ꝛ imperatore. Et debes scire ꝙ semper cõsuetudo preiudicat

iuri videlicet vt qs non ordinetᷣ a suo plato.xxiiij.q.j.pudenda. Jtē in elec.j.de elec.cū eccl'ia vulterana. Jtē vt alij clerici pter canonicos admittantᷣ in electōe.j.de cā pos.cū eccl'ia sutrina. Jtez q filij p̄sb̄roꝝ grecoꝝ lȝ de iure possint eligi in ep̄os si ꝯsuetudo repugnet nō eligentᷣ.j.de cle.ꝯiu.cū olim. q̄zuis posset dici plus id fieri ꝑpter scādalū vitanduȝ q̄ȝ ꝑpter ꝯsuetudinē.xij.di.nos ꝯsuetudinē.ſȝ illud nō dicimus ꝑprie ꝯsuetudinē ſȝ dispēsatiōeȝ ꝑpter scādalū.j.q.vij.ꝯueniētibus.cū duobus.§.seq. Jtē p ꝯsuetudinē coguntᷣ aliquē eligere de aliq̄ eccl'ia.j.eo.cū dilectus.j.de v.sig.abbate. Jtez ꝑpter ꝯsuetudinē abbates sine ꝯsensu capl'i ꝯferūt p̄bēdas.j.ꝺ his q̄ fi.a ma.par.ca.ea noscitᷣ. Jtē in baptismo ſuatᷣ ꝯsuetudo:de ꝯse.di.iiij.de trina. Jtē in m̄rimonio ſuatᷣ ꝯsuetudo siue potius ꝑpter scādalū.j.de cog.spi.c.j. Jtē inferiorū ordinū clerici nō coguntᷣ ꝑpter ꝯsuetudinē vel p s̄btractōem b̄n̄ficioꝝ ab vxoribus separi.lxxxiiij.di.cū de quorundā.⁊ no.q ad h̄ vt p̄iudicet ꝯsuetudo oportet q sit p̄scripta.j.de cā pos.cuȝ eccl'ia.ff.de legi.ſȝ ⁊ ea.de q̄ p̄scriptione dicemus.j.e.cū dilectus. Jtē q bonā fidē habeat ⁊ animū introducēdi ꝯsuetudinē ⁊ vtēdi iure suo.ff.de aq̄ q̄tti.l.j.§.aristo.ff.de iti.actuq̄ȝ pri.l.j.§.vlti. Jtē q res sit p̄scriptibilis:secus si nō esset p̄scriptibilis q̄lis ē qn̄ clericus ꝯfitetᷣ se s̄besse ep̄o ⁊ tn̄ denegat sibi reuerentiā vel ꝑcurationē rōne visitatōis.j.de p̄scrip.cū nō liceat.de cēsi.cū instantia.⁊ ḡn̄aliter nō p̄scribitᷣ ꝯsuetudo ꝯ̄ ius n̄ale.xxxij.q.vij.flagitia.⁊ ꝯ̄ statū eccl'ie.xxv.q.j.sunt q̇dam.⁊ ꝯ̄ ordinatioȝ.j.de tem.ordi.c.ij.⁊ q̄ occasionē malignādi inducit.xij.di.nos.⁊ ꝯ̄ bonos mores.xij.di.illa.⁊.j.e.ad nostrā.⁊.c.cū venerabilis.⁊ q̄ grauamen inducit.j.eo.c.j. Jtē oportet q sit inducta de scia eius q̇ supco vbi inducitᷣ hȝ ordinariā iurisdictōeȝ ⁊ ptātē ꝯdēdi leges.ff.de legi.de q̄bus.xciij.di.illud.⁊ nō sufficit toleratio.j.de p̄ben.cū nō ignores.⁊.c.cū iā dudū.⁊ si sp̄ualibus p̄sonis p̄iudicat etiā illoꝝ ꝯsensum interuenire oportet:nec p̄sumitᷣ interuenire nisi manifesto iudicio ꝑbetᷣ:puta q̄ recepit aliq̄ꝺ p̄ciū.ff.cō.p.vēditor.§.j. Jtē oportet q nō sit inducta p errorē.ff.de le.q nō rōne.viij.di.ꝯsuetudo.xij.di.omnia. Jtē vbi ppl'i est iurisdictio oportet q maior pars ppl'i vtatᷣ illa ꝯsuetudine.ff.de iusti.⁊ iure.l.pe.nam sicut minor pars non p̄ot condere.l.scriptam:ita nec consuetudinem introducere.ff.de legi.de quibus. Sed quid si extraneus cōtra ꝯsuetudinē faciat nunquid teneatᷣ:arg.q sic:quia nullius peregrini licet ⁊c̄.viij.di.c.j.⁊.ij.xij.di.illud.arg.ff.de iudi.heres.§.j.contra:quia nesciuit nec scire debuit cum in aliena consuetudine ꝑbabilis sit error:sicut in facto alieno.ff.pro suo.l.vl.dicūt quidam quia monitus vel sciens debuit seruare. si vero nesciuit non tenetᷣ:quia non est in culpa.s̄.de consti.cognoscentes.ibi rē q̄.ar.ff.de act.emp.⁊ vē.l.iulia.in prin.lxxxij.di.proposuisti.immo debet imputari ei qui potuit exp̄ssius legem dicere.ff.ꝺ pac.veteribus ⁊ deceptis ⁊c̄.vt.ff.ad vell'.l.ij.§.verba.si autem nec ciuis esset in culpa:quia credebat ꝯsuetudinem esse ius cōmune:⁊ erat al's simplex.nec etiam peregrinus qui ꝯsuetudinē ignorabat tunc posset dici contractū nō tenere:quia ambo errabant:⁊ nihil p̄ot esse tam contrariū ꝯsensui sicut error.ff.de iuris.om.iudi.per errorem.⁊ sine ꝯsensu ꝯtractus non tenebat.ff.de act.⁊ oblig.ꝯsensu.C.de act.⁊ obli.sicut.hoc non placet. sed dic melius q in predictis casibus tenet contractus:⁊ tenetur stare consuetudini loci vbi contractus celebratus est. tamen si enormiter lederetᷣ ex generali clausula restitueretur in integꝝ.ff.ex q̄bus ca.in.l.j.sed iudex appellationis quid faciet:ſuabit ius cōmune vel ꝯsuetudinē suam vel litigantium?⁊ dicimus ꝯsuetudinē litigantiū.j.de eo qui mit.in pos.cū venissent.in auc̄.de ap.in prin.ꝯ̄.j.de reg.iur.cum cām.ſȝ id est ideo:quia ꝯsuetudo laicoꝝ non potuit ligare eccl'iam.x.di.c.j.⁊ quia erat in grauamen eccl'iaꝝ etiā sine ꝯsensu capituli:vnde non valet.j.e.c.j.q̄ta sit auctoritas cōsuetudinis dicemus.j.e.cum consuetudinis.illud tamē no.q cōsuetudo loci vbi contractus celebratus est ſuari debet.ff.de vsu.l.j.in prin.⁊ loci vbi maleficium ꝑpetratur:arg.ff.de ex̄or.cri.l.pe.§.sunt q̄dam. Jdē etiaȝ credimus si in p̄ncipali q̄stione alia sit ꝯsuetudo iudi.alia litigantium:quia ꝯsuetudinem litigantiuȝ obſuabit:arg.j.de eo qui mit.in pos.cum venisset.C.de consue.l.j.C.de edi.priua.l.an in totum.h̄ autem vera credimus in iuribus vt p̄textu consuetudinis contra ea facere liceat. nam in preceptis quātūcunq̄ȝ tempe aliqui non seruent ea semper peccāt ⁊ ip̄i ⁊ alij obſuare tenentur.viij.di.c.j.nam quod p̄ceptum est necesse est fieri.xiiij.q.j.c.vlt.⁊ diuturnitas tempis ⁊c̄.xxxij.q.vij.flagitia.contra.iiij.di.statuimus.⁊.c.semper. sed illud non fuit p̄ceptum ſȝ ꝯsilium. Jtem nonne peccatum est violare statuta ⁊ decre.xxv.q.j.violatores.⁊ in multis.c.eiusdem.q.fateor peccatum esse vbi venio contra ius cupiditate vel sine causa:vel in casu non ꝯcesso:sed vbi venio contra legem vel canonē. auctoritate ꝯsuetudinis legittime introducte secus.vel dicas ⁊ melius q cōtra iura ⁊ contra p̄cepta venire lȝ his q̄bus licitū est nouam legē ⁊ sp̄ālem introducere ꝯ̄ illud ius vel p̄ceptum:similiter ⁊ nouaȝ ꝯsuetudinē.ſȝ si tale esset q contra illud ius vel p̄ceptum non lȝ sine peccato legem sp̄ualem statuere:sic nec ꝯsuetudinem.⁊ ad h̄ vt non peccet ille q̇ contra ius vel p̄ceptū dn̄i pape facit:oportet q ex aliqua iusta cā faciat:⁊ volens ꝯsuetudinē introducere ⁊ superiore ꝯsentiente.s.eo qui legē fecit:vel qui ptātem hȝ ꝯdēdi legem contra illud ius vel mandatū.

Consuetudines grauamē

(introducere) q̄lis ē illa.j.de his q̄ fi.a ma.par.ca.c.j (Remittere).i.tollere:⁊ nō ſm eas iudicare.

Ex litteris.i.consueuit.

Cōsuetudo erat obtēta ꝯ̄dictorio iudicio q qn̄ aliqs s̄b forma scotatōis aliqd dat nō solū donare intelligitᷣ:ſȝ etiā possessionē tradere:aliter nō videmus quō in h̄ introduceretᷣ ꝯsuetudo.ff.de leg.cū de ꝯsuetudine.nec mireris q ex ꝯsuetudine aliqs fiat possessor sine app̄hēsiōe:sepe.n.possessor hȝ plurimū iuris:vt in rebus peculiaribus p ſuū q̄sitis.ff.de acq̇.pos.l.j.§.itē ac.⁊ l.possessio.⁊.l.si me.§.ſuus.ff.p so.l.ij.ff.de vsufr.iusto.§.fi.⁊ in glo.quā hic hēs ꝯtinetᷣ.(Et audientiū) ⁊ ita videtᷣ q forma ſuarī dȝ in faciēdo ⁊ exprimi in dicēdo.s.ego do talem rem ꝑ remedio aīe mee (Que).s.donatio (Possessionis) h̄ habes q possessio transfertᷣ sine app̄hensione rei.simile.ff.de acq.poss.quod meo.§.fi.ff.de contrahē.emp.clauibus.insti.de re.diui.§.interdum.j.de pac.cum pridē.C.q̄ res pig.ob.l.ij.ff.de rei vendi.q̄dam.ff.de acq.poss.l.j.§.pe.contrariū:ar.ff.de acq.poss.quēadmodū.⁊ l.qui vniuersas.§.qui p colonum.(Possessionis) hoc est auctoritate iuris ꝯsuetudinarij.si.xxiij.di.in noīe. Jtē p̄uilegiū ē eccl'e q res sibi legata vel vēdita vel donata cōpetit sibi rei vē.C.de sa.sanc.ec.l.fi.in alijs ꝯ̄.C.de rei vē.seruū.h̄ hēs p scotatōneȝ tradi possessionē.idē videtᷣ q p inuestiturā.j.de his q̄ fi.a ma.par.ca.ex ore.nos tn̄ h̄ nō credimus de inuestitura.ar.ff.de acq̄r.poss.si stipulat⁹.Ac.tn̄ dicebat q inuestitura h̄ ius hȝ q auctoritate sua p̄ot ingredi possessionē.

Ad nostrā audientiā.illit

(Illiteratas) h̄ nō redarguitᷣ.C.de offi.rec.ꝑuin.l.potioris.xcv.di.esto.(Insipiētibus) h̄ nō redarguitᷣ.C.de iudi.certi.in auc̄.de iudi.§.q̄ v̄o.(Consilio) nō redarguitᷣ plurimū ꝯsiliū.xx.di.de q̄bus.C.de fideicō.liber.l.fi.xxiiij.q.iij.si hēs (Consuetudo) talis.s.que est contra bonos mores h̄ redarguitᷣ:quia eoꝝ rn̄sum habetᷣ ꝑ sn̄ia.vel q alius q̄ȝ iudex fert sententiā C.de sen.ex peri.recip.l.j.⁊.ij.(Suo iudi.) sicut hic fiebat.C.si a non compe.iudi.l.j.ij.⁊.iij.j.de iudi.at si.ij.q.j.in p̄mis.(Eccl'asticis) idem est ⁊ in ciuilibus.

Quanto de benignitate.⁊

(Contra consuetudinē) vt.j.ꝺ eo q̇ dux.in ma.quā pol.p adul.cū hēret.j.de simo.non satis.xxxij.q.vij.flagitia.ff.de fur.inficiādo.§.infans.ap.(Necessitate) idē est in sacro eucharistie ab his q sunt ex̄ eccl'iaȝ.xxiiij.q.j.cepit. h̄ tn̄ nō fateor nisi de excōicatis ⁊ hereticis.⁊ sic loquitᷣ.c.cepit. nā ab alijs etiā laicis in necessitate eucharistia sumetᷣ.nā vt q̇dā dicūt ip̄emet assumere sibi p̄ot.xxxij.di.§.veꝝ.tn̄ ille.§.loquitᷣ tm̄ de sacerdotibus fornicatoribus ⁊ simoniacis:nō ꝺ laicis. Sacr̄m v̄o baptismi ⁊ ab heretico in necessitate sumi p̄ot.xxiiij.q.j.si q̄ȝ forte. socio aūt ꝯfiteri qs p̄ot in necessitate.de pe.di.j.quē penitet.ſȝ nō absoluetur ab eo ⁊ etiā penitētes recōciliari p̄n̄t a socio q̄ꝺ q̇dā intelligunt etiā de excōmunicato.de ꝯse.di.iiij.sanctū. h̄ tn̄ capl'm q̇dam intelligūt de reconciliatione que fit p ꝯfessionē:non de illa q̄ fit ab excōmunicatione quā nō nisi ep̄s vel sacerdos facere potest.j.ꝺ sen.ex.nuper.in fi.⁊.c.de cetero.vbi no.⁊ idem dicunt in qualibet absolutione vel reconciliatione sp̄uali cum hoc pertineat ad potestatē clauium que non cadit in laicum:ar.xx.di.§.j.xcvj.di.cum ad veꝝ.excipimus ab his absolutionē que fit in baptismo:etiam p laicum ꝑpter necessitatē sacramēti.xxiiij.q.j.si quē.ideȝ in vnctione olei.ſȝ de omnibus que spectant ad officiū p̄sbyteri:illud solum lȝ laicis q̄ꝺ in iure exprimitᷣ.(Subeat) h̄ habes q simplices sacerdotes non conferunt characterē sacramenti crismatis.arg.lxviij.di.q̄zuis. Sȝ nunqd ex delegatione vel auctoritate dn̄i pape possent ꝯferre?⁊ q possent est argu.xcv.di.ꝑuenit.⁊ ꝯcordant omnes doctores q ex delegatione ep̄oꝝ non licet nec vnq̄ȝ licuit.de papali auctoritate dixit Ala.q non potest.Sil.dixit q ex delegatione dn̄i pape ⁊ amminiculo sacramenti habiti

quilibet clericus pōt qcqd hʒ ipe ꝯferre qd vero nō hʒ minime. ar. j. q. vij. daibertū. ⁊ si dn̄s papa ꝑmo ꝯferret pr̄bro ptātē crismādi ⁊ postea auferret nihil ꝯferret. sʒ si ꝓhiberet epo crismare ⁊ ꝯtēpta ꝓhibitōe ꝯfirmaret impmeret caracter: vt. j. q. j. ꝙ qdā. ix. q. j. ordinatōes. Rō diuersitatis: q2 eps pōt ꝯfirmare ex officio ⁊ ordine: sacerdos alius ex deleg. ⁊ āminiculo habiti sacri: mādato q̄ sblato nihil pōt. alij dicūt ꝙ si papa ꝓhibet epm crismare ꝙ postea crismādo nō ꝯfert characterē: lʒ. n. papa nō possit tollere sacramentū ꝯfirmatiōis: pōt tamē circa illud vt in forma ⁊ in ꝑsonis ⁊ in diebus a qbus ⁊ in qbus ꝯferri debeat suas constitutiones facere: vt no. j. de bap. c. j. ⁊ si potest circa ꝑsonas conferentes aliquid statuere: ergo certe persone vel etiam epo potest potestatem auferre crismandi. idem dicunt in baptismo: tamen si papa talia faceret sine causa magna ⁊ alijs nota nō debet sustineri tanq̄ʒ faciens contra generale statutū eccl'ie. de epo aūt non credunt ꝙ si ꝓhibet aliquē a baptizando ꝙ propter h̄ minus baptizatus esset. non. n. eps potestatem habet super hoc aliquid ꝯstituendi sicut papa. h̄ aūt dicunt papam posse ꝑ illud priuilegiū ei diuinitus datum: qdcūqʒ ligaueris ⁊c. qd sic intelligit: qdcunqʒ ligaueris ꝑ ꝯstitutiones vel ꝓcepta. ei. n. in omnibꝰ obediendū est in spūalibus ⁊ in his que ad animā spectant nisi contra fidē vel eis spāliter ꝓhibita sint. Et quidam satis bene vident dicere in eo ꝙ dicunt ꝙ possunt facere constitutōes summi pontificis sup ꝓmissis ⁊ eis factis si constituatur ꝙ nō valent sacramenta a talibus collata non valebunt. Itē bn̄ fatemur ꝙ pn̄t epos ꝓhibere a crismādo vel sacerdotes a baptizando. sʒ in hoc non valet ꝓhibitio siue ꝯstitutio ꝙ non teneat sacri collatio: etiā si fiat contra mandatū epi.

[Q]Uum inter vos. generale.

qd interdictū gn̄ale qd ꝑticulare dicit: no. j. de v. sig. cū in ꝑtibus. (Ab epo) ⁊ ideo admittunt canonici vt nō solū agāt de interdicti sui obſuatiōe sʒ etiā epi. vel potius vt accusent de violatōe: q2 h̄ accusatio publica ē vel actio popularis vel ideo admittunt: q2 aduersarius vult rn̄dere: sʒ si nollet non cogeret. (Nobis) h̄ hēs ꝙ capl'm locū aliquē interdicto supponit: si lr ⁊ decanus. j. de ap. dilecta. ꝯ. j. de his q̄ fi. a ma. par. ca. q̄siuit. j. de excess. ꝑla. c. j. vbi dicit ꝙ solus eps h̄ nō possit sine consensu capl'i. So. nec epus nec inferior ꝑlatus h̄ pōt sine consensu capl'i: nisi aliud ex ꝓuilegio vel ꝯsuetudine ꝓscripta habeat: arg. ad h̄. xv. q. vij. eps nullus. j. de excess. ꝑla. ad h̄. j. de his q̄ fiūt a ꝑla. q̄ʒto. ⁊ h̄ no. j. de excess. ꝑla. c. j. (In ciuitate) qn̄ locus interdicit clerici in alijs locis celebrare pn̄t. (Licitū) qd si suspendat interdictum nunqd interim pōt appellare vt releuet interdictuʒ? Rn̄. non: quia licet suspenso interdicto de gratia possint ibi celebrari diuina: eccl'ia tamen semper manet interdicta. j. de priuile. cū ⁊ plantare. §. ⁊ si templarij. nec enim nouum est posterius interdictū: licet interim eius executio suspendat: arg. ff. de ꝑcar. sed si manente. ⁊ ff. de pecu. peculium. §. si ere. ⁊ sic cū maneat interdictū appellare non licet. (Rumperetur) ar. ꝙ ꝑ priuilegium non possunt cantare ianuis aptis. j. de ꝓuileg. ꝙ qbusdam. dic vt no. j. de priuile. vt ꝓuilegiū. ⁊ ideo nō valet ꝯsuetudo cōtraria tanq̄ʒ que inducit grauamē eccl'ijs. s. e. c. j. vel que est contra bonos mores. xij. di. illa. (Duximus) quō est h̄ ꝙ licet tm̄ ageret ad obſuantiā interdicti: tamen papa irritat consuetudinem ad qd actū non erat quod esse non debet. j. de simo. licet. So. cū consuetudo esset notorie mala vt h̄ docet: ⁊ dn̄i pape officiū sit extirpare vicia. j. de his que fi. a ꝑla. q̄ʒto. non debuit expectare ꝙ ageretur ad hoc: sʒ quomōcunqʒ ei innotuerit dʒ illa eadem remouere. xxiij. q. iij. ecce. ⁊ ad hoc est. C. de sacro sanc. eccle. l. nouatione j. e. cum venerabilis. cum ꝯsuetudinis. ⁊ c. pe. vbi. n. est ꝯtentio an aliquid possit esse de iure: necne non est ordo iudiciarius requirendus qualis est an ꝯsuetudo talis valeat necne: vt in dictis decre. ar. j. de fi. ꝑsby. qm̄ sacris.

[Q]Uum oli londonensis epi-

scopus (ꝓcessimus) ꝙ tm̄ cū capl'o suo facere posset. j. de his q̄ fi. a ꝑla. q̄ʒto. ⁊ no. s. de ꝯstit. cū accessissent. (In cessionibus). ff. de al. scri. l. j. ff. de decu. spurij. xxv. di. plectis. xvij. di. c. fi. (Eccl'ijs eiusdē) h̄ verꝫ ē cū talis ꝯsuetudo esset gn̄alis in alijs eccl'ijs eiusdē ꝓuincie. j. de elec. cū eccl'a vulterana. Si v̄o diuerse sunt ꝯsuetudines hēbit illā dignitatē q̄ sine alioꝝ ꝑiudicio cōmodius ſuari pōt: vt h̄ sequit. ⁊. xij. di. nouit. ⁊ si esset ibi tāta diuersitas ꝙ bn̄ ꝓpēdi nō posset q̄ esset vtiliter accipienda recurrendū est ad metropolitanā eccl'iam. xij. di. de his. si v̄o in ꝓuincia nō esset talis dignitas recurrendū est ad vicinas ꝓuicias j. de censi. sup eo. ⁊ h̄ intelligimus qn̄ iam facto ꝓcedente nō pn̄t concordare de dignitatibus eius: ante enī vel post si possint cōcordare tenebit quod statuerint super dignitatibus eius. xj. di. catholica. sʒ si concordare non pn̄t ꝓcentor factus non potest petere modo predicto. (Preuideo). ff. de reg. iur. quotiens. j. de cēsi. ex parte. vel is est sensus: assignes ei q̄ʒcunqʒ dignitatē voluerit de omnibus dignitatibus quas ꝓcentores hn̄t in anglia non habita distinctione maioris partis eccl'iaꝝ vel minoris dummō ex assignatione tua nulli fiat ꝑiudiciū: nec etiā ꝑiudicet approbatis ꝯsuetudinibus eiusdem eccl'ie.

[Q]Uum venerabilis frat noster.

(temeritate) ⁊ ideo male. vij. q. j. nō oportet. cum multis sequē. c. lviij. di. xj. ⁊. ij. C. de sa. san. ec. q̄ sb ꝓtextu. ⁊ dʒ h̄ carere hita ⁊ ābita. j. de ꝯcess. ꝓbē. lr̄as. vij. q. j. siqs eps. j. de trāsla. epi. c. q̄ʒto. tn̄ eccl'ia ꝑma pōt eū repetere si vult. vij. q. j. siqs v̄o. ⁊ c. siqs ꝑsbr. (Consuetudinē) q̄ erat vt tales abbates sine licētia pape trāsirēt ⁊ sine ꝯfirmatiōe ministrarēt qꝫ neutꝝ facere poterat. j. de elec. q̄liter. j. de trāsla. ecc. ꝑ totū. Hodie aūt lʒ nisi sit mutatū in italia in administratōne: tn̄ hodie ex gn̄ali dispēsatiōe pape vltra italiā ꝯstituti ⁊ ꝯcorditer electi pn̄t in tꝑalibus ⁊ spūalibus ministrare. j. de elec. ꝙ sicut. ⁊ c. nihil. sʒ h̄ cū in ꝓuincia essent legati a qbus poterat ꝯfirmationem habere non prodest consuetudo.

[Q]Uum dilectꝰ filius. G. iure

(eligēdi) tanq̄ʒ ꝓcurator ꝯuentus. ⁊ sic est ar. ꝙ vacāte monasterio pōt agi de electōe ⁊ de tali q̄ q̄dāmō ꝑ ꝯsequēs tāgit q̄si statū monasterij. s. ꝙ d alio monasterio eligere teneant. si aūt directe status monasterij tāgeret vacāte monasterio agi posset. j. ne se. va. c. j. ⁊ vl. vbi no. vel potes dicere ꝙ vacāte monasterio abbate licite pn̄t monachi etiā de statu monasterij litigare: q2 nō caret monasteriū legittio defensore cū ꝯuentus possit facere syndicū. ff. qd cuiusqʒ vni. l. j. secus aūt si vacet eccl'a epo cū capl'm nō habeat defendere iura epi: sup iure āt suo guil. ꝓprio noīe agebat: ⁊ ideo sup vtroqʒ fert sn̄ia. de h̄ plene no. j. ne se. va. c. j. (De iure cōi). xviij. q. ij. abbate. ⁊ c. q̄ʒ sit. xvj. q. vl. c. vl. (Constitutū) Jo. dicit ꝙ lʒ eps possit vnā eccl'iam alteri sbycere. j. de excess. ꝑla. sicut vnire. non potest statuere ꝙ vna eccl'ia eligat ꝑlatum de alia: vel electioni eoꝝ intercum sit h̄ contra ius cōmune sit. xvj. q. vlti. c. fi. j. de iure patro. nobis. Sed certe nō videmus quare eps cum capl'o suo hoc non possit: arg. j. de his q̄ fi. a prela. q̄ʒto. ⁊. xj. di. catholica. ⁊ hec hoc satis exꝑssum. ⁊. j. de v. sig. abbate. ⁊ est h̄ arg. ſm opi. Jo. ꝙ minus iustus titulus. s. ꝙ constitutio epi parit causam ꝑscribendi. ff. pro empto. ꝙ vulgo. ff. pro leg. l. iiij. ⁊ vl. j. de emp. ꝓuenit. tu dic ꝙ h̄ non est iniustus titulus. immo plus dicunt quidam ꝙ eps quecunqʒ statuta vult dummodo non sint contra ius potest facere super eccl'a edificata vel edificanda anteq̄ʒ ordinet de clericis ⁊ alijs non solū que respiciant pn̄s tempus vel etiam proximum: sed etiā remotum in futurum vt h̄. sed postq̄ʒ facte sunt eccl'ie: ⁊ iā ꝑ ꝯsequens hn̄t iura contraria non potest statuere in eis eps aliquid in eius ꝑiudicium. j. de exces. ꝑla. ad h̄. s. e. cum olim. nisi iusta cā sbeat: vt no. j. e. vt eccle. benefi. vt nostrum. in fi. vel dic ꝙ monasterio carosen̄. h̄ licitum fuit epo concedere: cum sicut ex interꝑtatione pape colligit nihil aliud intelligitur concessisse nisi ꝙ ad eū pertinebat. s. confirmationē que de iure cōmuni ad epm ꝑtinet. ⁊ iō etiā sequit ꝙ sic interꝑtat ꝙ nec iure cōi nec ꝓuilegio derogat. ⁊ sic etiā nō est cōtra: q2 non pōt imponere ſuitutē rei que non est obligata: sʒ ꝯfirmatōi que sua ē donat ꝙ lʒ morin̄. loci dioc̄. (Electio) noīe electionis intellige ꝯfirmationem: ⁊ h̄ est vt statutū iure cōmuni ꝯcordet: hʒ. n. electio plures partes ꝯtinet enim scrutinium publicationē ꝯsensum plebis ⁊ ipam ꝯfirmationem. ar. lj. di. qui in aliquo. (Suspensus) suspensus nō potest eligere nec eligi: vt h̄. ⁊. j. de eta. cum bone. j. de elec. cum inter. R. de cle. excōmini. postulasti. nec postulari. j. de postula. c. j. in fi. nec inuestire j. de conces. ꝓben. ⁊ eccl'. non va. quia diuersitatē. nec excōmunicare. xxiiij. q. j. audiuimus. nec ꝓbendam dare de iure nisi ratione officij detur ei ꝓbenda ⁊ sit ei annexa. j. q. iij. si quis obiecerit. Quidam tamen dicunt sed non placet ꝙ excōmunicare possit ⁊ prebendas dare ⁊ alia facere que sunt ex iurisdictione non de ordine: arg. j. de elect. ex transmissa. ⁊ h̄ intelligimus vera nisi suspensus est ab officio ⁊ bn̄ficio vel officio tm̄ cum rōne officij competat bn̄ficiū. lxxxj. di. siquis sacerdotum. ⁊ c. eos. Quid si esset suspensus ab ingressu eccl'ie vel a pontificalibus cum pro qualibet re possit interdici prout visum fuerit superiori: vt. j. de offi. deleg. sane. ⁊ c. pastoralis. in prin. ar. ff. de pe. moris. dicimus ꝙ ab his solis ꝓhibent que sunt interdicta sibi: ⁊ que dependent

ab illis ⁊ nō ab alijs cū pene sint moliende ⁊c̄. de pe. di. j. pene. Itē dicūt qdā ꝙ lꝫ nō valeat in spūalibus ꝙ facit excōmunicatus vel suspēsus: valet tm̄ in spūalibus q̄ꝫdiu tolerat̄ ex igrantia: qꝛ forte sunt suspēsi a iure non ꝑ sniāꝫ: ⁊ ideo oīa eius facta tenent ar. viij. q. iij. nōne. sed h̄ verum credimus in his que rōne publici officij faciūt: ar. ff. de offi. p̄to. l. barbarius. al's secus. vn̄ si canonici excōmunicati vel suspensi eligāt sꝫ tolerent̄ ⁊ etiā nō sint nominatim excōmunicati vel suspensi: tm̄ excipi pōt ꝯ ꝑsonas eoꝝ. C. de orig. iur. l. j. ⁊ cassat̄ qđ fit ab eis: qꝛ nō dicit̄ qlibet canonicoꝝ habere publicū officiū: sꝫ capl'm pōt dici habere publicū officiū in electōe ⁊ alijs q̄ ad illud ꝑtinet. (Per illud). j. de p̄script. cāꝫ. vbi no. de hac materia. j. de deci. fraternitatē. de testi. cū tu. C. de inoffi. dona. l. j. de pe. di. j. periculose. (Talis). s. rōnabilis. j. e. c. fi. ⁊ p̄scripta. j. de cau. pos. ⁊ ꝓprie. cū eccl'a sutrina. in fi. ⁊ est necesse p̄scriptio. xl. annoꝝ in eccl'ia: vt in auc̄. huius. consti. inter p̄ri. con. ⁊ in auc̄. de eccle. ti. §. partem. in alijs sufficit. x. vl'. xx. annoꝝ. ff. si ser. ven. si quis di. ff. de aqua plu. ar. l. ij. in fi. ⁊ hec vera sunt si quod p̄scribit̄ ⁊ assuescit̄ habet continuam causam. ff. de serui. vr. pre. foramen. Item credimus ꝙ si consuetudo nō ē spāliter contra aliquā eccl'iaꝫ sꝫ generaliter contra omnes tā contra eccl'iaꝫ q̄ꝫ contra alios sufficit p̄scriptio. x. annoꝝ sicut contra alios ita contra eccl'ias. Alij aūt distinguunt inter eccl'ias ⁊ p̄uatos (Aliogn). s. si nō hꝫ continuā cāꝫ: necesse est p̄scriptio cuius nō extat memoria. ff. ð aq̄ quo. h̄ iure. §. ductus aq̄. ⁊ no. ꝙ nō sꝑ dꝫ allegare titulum: sꝫ tm̄ ꝓbare tempus. ff. de vsur. cum de in rem. ð hoc plene no. j. de p̄script. si diligenti. (Preiudicet). s. ꝙ carosen̄. eligebant ⁊ confirmabant.

Cum consuetudinis.

omnium (Usus) qꝛ spūaliū ꝑsonaꝝ. (Nouitates). ff. de ꝯsti. p̄n. in rebus. xj. di. q̄s nesciat. j. ð cau. pos. pastoralis. j. de reli. do. ne nimia. (Consensu) no. ꝙ vbi reqrit̄ ꝯsensus alicuius nō ē vis vtꝝ ꝯsentiat qn̄ fit illud cui ꝯsentire dꝫ: an postea. j. de elec. c. ꝙ sicut. dūmodo a p̄ncipio teneat id cui ꝯsensus accedit: qꝛ al's ei qđ nihil est ꝯsensus accedere nō pōt. j. de elec. auditis. ar. contra. ff. de ser. ru. p̄. ꝑ fundū. ff. cōia p̄. receptū. vbi dicit̄ ꝙ si multi hn̄t aliquē fundū: ⁊ sigillati qlibet ꝯcessit alij seruitutem in eodē fundo qn̄ vltimus ꝯsentit ꝯfirmant̄ ꝯcessiones omniū alioꝝ q p̄us concesserāt: ⁊ tm̄ p̄cedentiū ꝯcessio vel saltē vnius solius q a p̄ncipio ꝯcessit nō valuit. So. dicimus ꝙ qlibet ꝓ parte sua potuit ꝯcedere ⁊ tenuit eius ꝯcessio ita ꝙ vlterius contra eā venire non pōt. secus tm̄ in alienationibus iuris ecclesie vbi non tenet qđ a paucioribus fit nisi maioꝛ pars ibidē residentiū contractū inierit. x. q. ij. h̄ ius. xij. q. ij. sine exceptione. imo ⁊ contractus p̄cedere dꝫ alienationem: vt p̄dicto. c. sine exceptiōe dicit̄. ⁊ h̄ vera sunt vbi requirit̄ ꝯsensus: sꝫ vbi reqreret̄ auctoritas tūc nō sufficit eius cōsensus qui auctoritatē p̄stare dꝫ: sꝫ sicut verbum sonat auctoritatem p̄stans auctoꝛ ⁊ principalis esse debet in ip̄a venditione. insti. de auc. tu. §. tutoꝛ. xvij. q. iiij. in venditionibus. de hoc plenius no. j. de re. eccle. non alie. dudum. (Constitutiones) que tangunt ep̄m ⁊ iura eius vel cōmunem statum illius eccl'ie. ⁊ idem esset si consuetudo esset super rebus magnis vel negocijs ecclesie. j. ð his que fi. ab pre. quanto. s̄. de constitut̄. cum omnes. vbi de hac materia nota. Innocentius.

Ex parte cōsuetudinis.

ar. ꝯ: quia magis auctoritate ꝯsuetudinis ē. est. n. legis abrogatrix. ff. de legi. de qbus. est ⁊ interp̄tatrix. ff. de legi. nā ad ea. ⁊ h̄ est etiā adiutrix: insti. de iur. na. §. ex nō scripto. sꝫ qdā dicūt hāc p̄dictā auctoritatē olim ꝯsuetudinē habuisse qn̄ ppl's ꝯdebat leges: insti. de iur. na. §. lex. at hodie ꝯsuetudo ppl'i nō est tāte auctoritatꝭ: cū trāstulerit ꝑtātē hāc in p̄ncipē: insti. de iur. na. §. sꝫ ꝙ. nā cū legislatoris suffragio leges scribant̄ eiusdem tacito ꝯsensu abijcit̄ vel abrogat̄. ff. de legi. de qbus. ⁊ ita intelligas. C. q̄ sit lon. ꝯsue. l. j. ⁊. j. e. c. fi. vel leges p̄me. s. q̄ dicūt ꝙ ꝯsuetudo ē abrogatrix ⁊ interp̄tatrix ⁊ ꝯductrix loquunt̄ de legibus municipalibus quas quisqꝫ sibi populus statuit q̄s etiā contraria lege vel ꝯsuetudine tollere pōt. lex aūt generalis ⁊ imperialis tm̄ lege imperiali tollit̄. ⁊ sic loquit̄ h̄ ⁊ lex codicis. vel in legibus p̄mis loquit̄ de generali ꝯsuetudine que ex certa scientia legislatoris. s. principis inducit̄. lex aūt codicis ⁊ hic: loquit̄ de speciali cōsuetudine que ⁊ si ex certa scientia principis inducitur: tamen legem non abrogat: licet in eo loco seruetur. ff. cōmunia p̄dio. venditoꝛ. §. constat. sed contra. ff. de sepul. viola. l. emptoꝛ. §. diuus. Sed distingue vtrum consuetudo precesserit legem: ⁊ tunc lex derogat an econuerso: ⁊ tunc lex abrogatur nisi lex consuetudinem prohibeat admitti: vt in vsura ⁊ in reuerentia. j. de p̄script. cum non liceat. ⁊ casibus quos no. s̄. in. j. c. vel nisi sit consuetudo ꝑ erroꝛem introducta: quia tunc in eo loco abrogaret. ff. de legi. ꝙ non ratione. licet qdam h̄ ⁊ illam legem aliter intelligant. ⁊ ad idem. xij. di. omnia. Alij distinguunt an sit talis lex cui derogari possit per pactum qualia sunt que in fauoꝛem alioꝝ introducuntur: vt si conuenerit ꝙ amisso pignoꝛe non teneatur debitoꝛ. C. de pigno. act. que foꝛtuitis. tunc consuetudo abrogat legē in eo loco vbi est consuetudo. si vero talis sit lex cui non possit derogari per pactum qualis est. j. de fo. compe. si diligenti. ⁊. C. de pact. si quis in conscribendo. ⁊ in casibus ibi notatis: tunc non possit per consuetudinem abrogari. ⁊ videtur merito consuetudinem parificari pacto: quia ip̄a consuetudo tacitus consensus dicitur. ff. de legi. l. de quibus. sed h̄ non videt̄ verum: quia s'm hoc furiosis ⁊ infantibus qui consentire non possunt nō obesset. ff. loca. qui ad certum. Sed foꝛte dices ⁊ male ꝙ cum maioꝛ pars consenserit omnes consensisse videntur. ff. de vi ⁊ vi ar. l. penul. ff. ad municip̄. quod maioꝛ. Sed illa regula vera est in obligationibus ⁊ vt vniuersitas possit conueniri. talis autem consuetudo inducit̄ non tantum ad hoc sed etiam detrahit singuloꝛum patrimonio: ⁊ ꝑ eam etiam singuli conueniunt̄ ꝙ per pactum esse non pōt. nam ⁊ si millesies paciscerent̄ extranei ꝙ ego ꝯueniar vel aliquid dem: non obest mihi. ff. de ver. obli. stipulatio ista. §. alteri. ⁊. §. si stipuler. alij distinguunt an lex sit sola ⁊ cōsuetudo contraria: ⁊ tunc legem abrogat: an lex lata per consuetudinem sit roboꝛata vt sic contraria consuetudo postea inducta lege vincatur: arg. p̄rebet ꝙ de venditiōe dicitur que solo dissensu dissoluitur si traditione non fuerit roboꝛata: alioquin contra. C. quādo lice. ab emp. dis. l. j. vel dic ꝙ hic loquitur quando consuetudo est laudabilis: tamen quia p̄scripta non est: iuri scripto non p̄iudicat: sed vbi non est scriptum ius contrarium. xviij. q. ij. s'uitiū. Seruanda est consuetudo laudabilis etiam si non sit scripta. xj. di. in his. ff. de leg. diuturna. §. sed ⁊ ea. vel dic melius ꝙ h̄ decre. determinat contrarietatem. s. ꝙ tunc consuetudo generalis legi p̄iudicat si est p̄scripta: al's non. Item no. ꝙ non aliter consuetudo derogat legi nisi sit inducta de consensu illius qui habet iurisdictionem ⁊ potestatem faciendi legem municipaleꝫ sup illa re ⁊ contra illam de cuius ꝯsuetudine agit̄. nam qua rōne sup illa re ⁊ contra eam habet potestatem faciendi ꝯstitutionē: ⁊ eadeꝫ rōne inducendi ꝯsuetudinem: arg. ff. de leg. de quibus. non ē vis siue ip̄e dominus consuetudinem inducat vel s'biditi eius consensu. (Alienant) ⁊ male. ff. de fundo do. l. j. ⁊. l. iul'. ⁊ h̄ intelligas in dote. s. ꝙ ibi non tenet alienatio: nam in rebus personalibus distinguitur an sit translatum dominiū in maritū vt tūc teneat alienatio an non. ff. de iure do. si ego. §. dotis. ⁊ tunc non tenet. (Bonis) immo dotē amittit: in auc̄. vt lice. ma. ⁊ auie. §. qꝛ vero plurimas. vbi etiam ꝯtinetur ꝙ de rebus adultoꝝ fieri debeat. ⁊ ad idē in auc̄. vt nulli iudi. §. si qn̄.

Cum tanto. naturali.

xxxij. q. vij. flagitia (derogare) pōt tm̄ addere diminuere ⁊ distinguere. ff. ð iusti. ⁊ iur. l. ius ciuile. ⁊. l. ius aūt. ⁊ est videre in testibus. nā ⁊ in euāgelio legit̄: In oꝛe duoꝝ vel triū ⁊c̄. j. ð testi. in oī ⁊ tm̄ ꝑ canones ⁊ leges alicubi reqrunt̄ plures. ij. q. iiij. c. j. ⁊. ij. C. de testa. l. fi. ⁊ q̄ rōne ius ciuile h̄ facit ꝯsuetudo facere pōt. ff. ð legi. de qbus. ꝯ. xviij. q. vl. c. vl. sed pōt dici illud ex ꝑmissione vl' indulgētia fieri: non de iure (Consuetudinis) bone ⁊ nō p̄scripte. (Preiudicium) quia p̄scripta non est: arg. xj. di. in his. (Rationabilis) rationabilis dicitur omnis consuetudo que non obuiat canonicis institutis: vel etiam quam ius sustinet etiam ꝯ canonica instituta. irrōnabilis est q̄ a iure improbat̄. s̄. eo. cū venerabilis (Prescripta). xl. an. vt no. s̄. e. cū dilectus.

De postulatione prelatorum. Rubrica.

Ad hoc. in beato petro

Scd'm antiqua iura non videtur multa differentia fuisse inter postulationem ⁊ electionem indifferenter antiqui vtebantur his vocabulis lxiij. di. per litteras. lxj. di. §. his omnibus. Sed hodie cum propꝛius intellectus per iura ⁊ consuetudinem cuilibet verbo sit accomodatus magna est differentia. nam qn̄ dicit ego eligo nihil aliud est dicere q̄ꝫ consentio in te tanq̄ꝫ in spōsuꝫ vel p̄latum vel canonicum. sed si ꝑsona talis est que sponsus vel prelatus vel canonicus esse non possit sine dispensatione: vt irregularis ⁊ alij de quibus no. j. eo. c. vlti. peccauit si dixit: eligo ⁊ iccirco cassatur ⁊ punitur. j. de elec. innotuit. si aūt dicat postulo

nō intelligit̄ in eū tanq̄ȝ in spōsum vel p̄latū vel canonicū ꝯsenti re: ⁊ ideo pōt variare. j.e. bone. nisi placuerit maioribus a q̄bus postulari dȝ. ſȝ tūc si placuerit hēbit̄ in spōsum ip̄o iure. j. de ꝯdi. ap. sup eo. Sȝ q̄res q̄ rō est ꝙ ſb̄ditis alterius eccl'ie pōt eligi ⁊ tm̄ necessario req̄rit̄ ꝯsensus p̄lati sui. lxiij. di. l'ras. ⁊ tm̄ nō pōt eligi alligatus vel irregularis. Rn̄. ad h̄ vt aliq̄s eligi possit h̄ solū req̄ro ꝙ eligibilis sit ⁊ ꝙ stati vt electus ē sine alterius req̄sitiōe ⁊ sine dispēsatōe stati ꝯsentire pōt ad illā dignitatē q̄lis ē ſb̄diaconus q̄ eligibilis ē ⁊ sine ꝯ̄dictōe in eccl'a pōt vbi ē ſb̄diaconus. j. de eta. ⁊ q̄li. a multis. possum. n. ꝯsentire vbi talis spōsus meus sit. h̄ nō videt̄ vez̄: q2 etiā monachus in abbatē sui mōasterij eligi dȝ. j. de renū. post trāslatōȝ. melior rō videt̄ ꝙ q̄libet eligi pōt q̄ sine alterius req̄sitōe electōi de se facte ꝯsentire pōt: ⁊ h̄ pōt ſb̄diaconus lȝ nō possit trāsire sine licētia sui ep̄i. h̄ aūt nō pōt monachus nisi qn̄ eligit̄ in abbatē sui monasterij: ⁊ ideo tūc ꝯsentire pōt: ar. ꝓ alle. decr. post trāslatōeȝ. ſȝ alij obligati ⁊ irregulares ꝑsone ineligibiles sunt: q2 ꝯsentire nō pn̄t. vn̄ sine dispēsatiōe nō pōt fieri matrimoniū inter has ꝑsonas ⁊ eccl'ias ⁊ eligētes. nec ꝯsentire pōt nisi p̄mo patronus vl' ille cui p̄mo obligatus ē assensum p̄stet. liiij. di. ex antiq̄s. ⁊ c. se. vn̄ dicimus si q̄s eligat postulandū cassanda ē electio. j. e. c. vl. j. de elec. c. innotuit. si aūt postulauerit eligendū si minus solenniter: puta q2 q̄rat̄ ab ep̄o vt daret suū ſb̄ditū nō est malū: ſȝ post necesse ē interuenire solēnē electionē. si aūt solēniter postulet nihil agit: q2 nō ꝯsentit in eū vt in spōsum ꝑ postulatōeȝ. Itē ep̄s q̄ ꝯsentit ꝙ trāseat nō pōt ꝑ suum ꝯsensum matrimoniū sp̄ūale inter eos facere. Sȝ dices q̄re secus postulatōe eius q̄ de iure postulādū est vt irregularis. Rn̄. in vera ⁊ necessaria postulatōe facit postulās ꝙ pōt: q2 ꝯsentit in eū si supior approbauerit: ⁊ supior q̄ ptātem hȝ dispēsandi ⁊ approbādi oīa cōplet. s. approbādo postulatōeȝ vn̄ de cetero verius est spōsus ⁊ vez̄ matrimoniū initiatū ⁊ ꝯsummatū ⁊ imitari vlterius nō pōt vt dictū est. ſȝ qn̄ postulāt solēniter quē eligere poterāt ⁊ in quē tanq̄ȝ in spōsum ꝯsentire: ⁊ nō eligūt sibi imputet. ⁊ videt̄ h̄ ip̄m studiose fecisse. Itē alius ep̄s cuius ſb̄diaconus ē non hȝ ptātē facere suū ſb̄ditū alterius eccl'ie spōsum: lȝ de trāseundo possit suū accōmodare ꝯsensum. alij sequunt̄ grossiciē canonicaȝ ⁊ etiā vtilitatē eccl'iaz̄ ⁊ dicūt ꝙ si solēniter fiat postulatio de ꝑsona eligēda ꝙ in oībus eandē vim hȝ sicut si ꝑsona ineligibil' postulata esset. sepe. n. aliq̄ magis volūt postulare q̄ȝ eligere: q2 dubitāt de ꝑsona an sit eligibilis. ⁊ ideo q̄d securius ē faciūt: q2 postulāt ⁊ ideo ꝑ h̄mōi postulatōeȝ intelligunt̄ ꝯsentire in eū dummō supior ꝯcedat. ⁊ h̄ satis ꝯsonat eq̄tati nisi de eoz̄ volūtate ꝯ̄riū appereret: ⁊ tūc dic vt. s̄. Sȝ si vis secure ꝓcedere dic: eligimus ⁊ postulamus talē f̄m q̄d de iure melius valere pōt. ineligibiles aūt oēs illos ⁊ solos dicimus q̄ sine dispēsatōne eligi nō pn̄t: criminosus aūt eligibilis ē. ⁊ inde ē ꝙ si tp̄e electiōis erat criminosus ſȝ postea egit pn̄iaȝ nō tenet̄ renūciare: ſȝ sine vlla dispēsatione pōt in ep̄atu remanere: vt no. j. de elec. dudū romana. nō mireris q̄d diximus de ſb̄diacono ꝙ stati vt electus ē pōt ꝯsentire electioni de se facte: ⁊ intelligo an̄q̄ȝ ep̄s det ei licentiā nec sequit̄ trāsire nō pōt sine licētia ep̄i: ḡ nec ꝯsentire pōt. nā si res ē cōis vn° sine alio nō pōt ꝯcedere ſuitutē: ⁊ tm̄ ꝯsentiendo pōt facere vt alius eā habeat. ff. de ſuit̄. rusti. p̄. ꝑ fundū. nā vterq̄ȝ suū ꝯsensum in sua ptāte hȝ. at nō est idē in postulādis. vl' dic ꝙ regulares magis ligati sunt q̄ȝ ſb̄diti: ideo ius statuit illos postulandos ⁊ hos eligēdos ⁊ nō omniū q̄ a iure tradita sunt rō reddi pōt. ff. de le. nō omniū. (Conuenietes) ⁊ appellatōi renūciantes tacite vel expsse (Nō negauit) h̄ taciturnitas ꝓ ꝯfessione nō habet̄. ſȝ ꝯ̄: q2 si q̄s interrogatus nō rn̄det ꝓ ꝯfesso habet̄. ff. de inter. act. de etate. §. nihil. C. de iureiu. l. ij. j. de p̄sumpt̄. nōne. at iste fuit req̄situs vt dicit l'ra: ḡ si tacuisset sibi nocere dȝ ⁊ ꝓ ꝯfesso habet̄. (Req̄situs) arg. ꝙ lȝ supplere de facto iudici. ⁊ hoc dicūt q̄dā. ar. ff. de pe. he. l. fi. alij contradicūt nisi factū sit ei notū vt iudi. sicut est vt dicūt testes ⁊ in attestationibus scriptū est. j. de cor. vicia. c. j. C. de ap. l. fi. insti. de act. §. si vnus. ff. de edi. edic. bouē. §. aliqn̄. de iure āt sꝑ supplere lȝ. C. vt q̄ desunt ad. ꝑ totū. h̄ aūt ideo suppleuit de facto: q2 in modū inq̄sitionis agit̄: q2 cū magna inq̄sitōne dȝ fieri ꝯfirmatio ep̄oz̄. xlvij. di. de petro. j. de elec. postq̄ȝ. ⁊ c. cū nobis lxj. di. miramur. ⁊ maxime qn̄ petit̄ admitti postulatio q̄ tm̄ de gr̄a ꝓcedit. j. e. postulatio. ⁊ eodē mō in ordinatōe non tm̄ ep̄i ſȝ etiā cuiuslibet clerici. xxiiij. di. ordinationes. Itē in ꝯsecratione. xxiiij. di. ꝙ ep̄s. illud idem in electione. j. de elec. dudū. in genesi. viij. q. ij. dilectissimi. nec obstat. j. de act. qualiter. vbi dicit̄ ꝙ debet p̄cedere infamia: quia illa loquit̄ qn̄ de crimine contracto fit inq̄sitio: h̄ aūt qn̄ de ꝑsona. nec dȝ tunc de aliquo crimine nominatim queri nisi esset diffamatus: ſȝ in genere tm̄. s. si sit male vite: arg. ff. de q̄stio. l. j. §. qui q̄stionem. de etate tm̄ ⁊ scia ⁊ irregularitate persone etiā sine infamia p̄cedente sp̄āliter inq̄ret. j. de elec. cū nobis. ⁊ de his que ꝯtinent̄ in. c. xxxiij. di. ꝙ ep̄s. idē est in accusationibus clericoz̄. ij. q. viij. si q̄ sunt. ⁊ c. se. ſȝ in his p̄dictis sufficit h̄re l'ras bonas testimonialis: ex q° contradictorē nō hȝ nisi ꝯ̄ria fama laboret. ij. q. vij. criminatōes. vij. q. ij. q̄liter. lvj. di. c. vl. viij. q. ij. q̄lia. j. de p̄ben. in lateran̄. nec sunt q̄rendi testes in h̄mōi inq̄sitōibus q̄ fiūt ꝯ̄ nō diffamatū. Itē credimus qn̄ fit visitatio alicuius eccl'ie vel fit generalis inq̄sitio in capite ⁊ in mēbris. j. de offi. ordi. c. j. x. q. j. decernimus. ep̄s. xviij. q. vl. visitādi nō semel. j. de sta. mo. in singulis. ⁊ c. cū ad monasteriuȝ. j. de re iudi. cum. I. ⁊ A. ⁊ h̄ casu iurāt dicere veritatē de oībus criminibus exceptis occultis. j. de act. qualiter. qn̄ aūt fit inq̄sitio d̄ certo crimine non debent testes dicere veritatē de occultis vel manifestis nisi de his de quibus copia facta est infamato. j. de accusa. qualiter. §. debet. (Noticiam) ff. de probatio. verius. ff. de decre. ab ordi. faci. l. fi. lxxxij. di. proposuisti. s̄. de consti. cognoscentes. (Constitutio) idem dicunt quidam in citatione ꝙ sufficit ꝙ solenniter edatur ⁊ publice publicetur: nec est necesse ꝙ singuloz̄ auribus inculcet̄ per nunciū vel per litteras: ſȝ sufficit quia citatus nouit solenniter ⁊ publice citationē emissam: arg. h̄. nec pōt dicere se nescire si in suis partibus facta est. xvj. di. ꝙ dicitis. lxxxij. d. ꝓposuistis. j. de cle. non resi. tue. j. de p̄sump. q̄ȝto. f̄m quosdam alij dicunt citationem non valere nisi fiat vel ad personā: vel ad domum: vt no. j. de eo qui mit. in poss. si aduersarius. (Solenniter). ff. de instit̄. sed ⁊ si. §. j. xij. q. ij. qui humanis. in auc. vt facte noue consti. circa prin. (Publice) sufficit solūmodo ꝙ publice lata sit etiam si non sit ibi solennitas que habetur. xij. q. ij. debent. in constitutione legis tamen nō est malū dicere ꝙ necesse sit ibi solennitatem seruare. C. de legi. humane. (Leditur.) idem dicit in excōmunicatione q̄d in ꝯstitutione quo ad publicationē. Itē sicut in edicto sufficit ꝙ publice ꝓponat̄. j. qui fi. sint legi. causam. ff. de dam. infec. l. iiij. §. totiens. C. de an. except̄. vt perfectius. C. de iudi. ꝓperādum. contra. ff. que sen. si. appell'. re. l. j. §. item ex. sed ibi non fuit edictū solenniter propositū vel in eo loco in quo debuit. ff. de insti. sed ⁊ si. §. j. (Concilium). xvj. di. ꝙ dicitis. (Regi). j. de offi. deleg. sane. §. j. que eius iurisdictionem suberat: ⁊ d̄ iure fuit h̄ interpretatio. ff. de verbo. sig. l. pupillus. §. territoriū. vel potes exponere. i. qui sibi in crimine fauebant. ⁊ tunc etiā bene fecit ꝙ eos excōmunicauit: ⁊ ip̄o iure in canonē incidebant. j. de sen. ex. nuper. immo plus dicimus ꝙ ⁊ si ex vi positoz̄ verborum in l'ris apostolicis hoc facere non posset: quia tamē generalis legatus erat ratum erit q̄d fecit auctoritate legationis: vt potius res valeat q̄ȝ pereat. j. de p̄ben. nisi essent. Item ꝙ legatus interp̄tat̄ rescriptū pape est ꝓpter cām quā agebat legatus. ⁊ d̄ h̄ no. j. de v̄bo. sig. olim fuit. ⁊ sicut quilibet iudex in causa interp̄tat lēgē. ff. de leg. non possunt. ⁊ l. nam si. legatus aūt suā constitutionē interp̄tat̄. j. de ver. sig. ex parte vestra. (Sanciones) xxviij. di. quia. ff. ad. l. aquil'. ita vulneratus. (Personam) qui. n. interdictum non seruat remouendus est ab officio. j. de cle. ex. mi. postulastis. §. vlti. ⁊ quidam dicunt talem irregularē esse suspēsum. ⁊ satis videt̄ hoc dicere. c. j. de elect. cum inter. R. senio. arg. xj. q. iij. si q̄s ep̄s dā. (Priuare) h̄ habes ꝙ ꝯstitutio lateran̄. ꝯcil'. que loquit̄ de his qui scienter indignum eligunt ꝙ priuantur ea vice potestate eligendi. j. de elec. cū in cunctis. trahit̄ ad postulationē. j. de elec. bone me. j. c. ꝓxi. secus tm̄ si postulat̄ illegitimus lvj. di. cenoman̄. j. de elec. innotuit.

Ratum niterentur

⁊ innouar̄t ip̄m postulādo de facto: sed quia de iure nō poterāt: ⁊ ip̄o iure nō tenebat postulatio. ⁊ ideo ponit niterent̄ (Reuocare) ⁊ male. j. de elect. sup eo. (Priuilegiū) ex p̄uilegio. n. ⁊ de gratia erat quodāmodo eligebat cū de iure potuissent priuari. s̄. c. ꝓxi. in fi. Itē h̄ credo vez̄. s. ꝙ ip̄o iure priuati sunt ptāte eligēdi vbi ꝓpter viciū ꝑsone cassata ē postulatio vel electio: vt h̄. s̄. c. ꝓxi. secus si ꝓpter defectū forme. j. de elect. sup eo. ⁊ eodē mō secus ē si casset̄ ꝓpter irregularitatem. j. de elec. innotuit. vbi dicit̄ ꝙ eū q̄ cassatus erat pōt eligere. pōt tm̄ dici q̄d hic dicit̄ ꝙ si irregularis postulatus fuit ⁊ simpl'r ⁊ eius esset cassata postulatio: si postea ijdē postularēt eundē priuati essent potestate eligendi: vbi h̄ ar. op. C. sen. re. non pos. l. vl. c. aūt innotuit loquit̄ qn̄ nō fuit admissa postulatio: quia peccauerūt in forma eligendo qua postulare debeāt. vel melius ibi renouata est postulatio de speciali gratia: sed bene essent priuati ip̄o iure potestate eligendi si scienter illegitimum elegissent. Item priuati sunt ip̄o iure qui electionem celebrare attemtauerunt per abusum potentie secularis. j. de elec. quisq̄s. Itē si elegerint indignum scienter. i. male vite vel minoris scie vel illegitimum. j. de elect. cum in cunctis. in prin. ⁊ c. in

notuit.⁊.c.ſcriptū.⁊ dices idē vbicūqʒ eligit̃ q̄ poſtulādus eſt.q̄
aūt poſtulādi ſunt no.j.e.c.vl.ſʒ ſecus ſi eligēdus poſtulauerit:
q: tūc nō eſt ip̄o iure ꝓuatus ſʒ aliū vel eundē eligere pn̄t cū etiā
ſi bn̄ poſtulaſſent lʒ ab ea recedere ⁊ aliū poſtulare.j.e.bone me
morie. Item q̄ recipit in ep̄m poſtulatū vel electū cuius nulla ē
poſtulatio vel electio ip̄o iure ꝓuatus eſt ptāte eligēdi.j.de elec.
bone memorie.magne. Iteʒ ſi ſunt aliq̄ ſuſpenſi vel excōicati in
capl'o in alios recidit ius eligendi.s.de ꝯſti.cū dilectus. Itē ꝓua
ti ſunt ptāte eligendi ip̄o iure qui nō eligūt infra tempus in late.
ꝯcilio ꝯſtitutū.j.de ꝯceſ.p̄bē.⁊ ec.nō va.c.ij.j.ď ſup.neg. p̄la.c.iij
Item laici.j.de elect.ſacroſancta.⁊.c.maſſana. Iteʒ qui poſt ap
pellationem legitimā poſtulent.j.de elect.bone.j.ſed ſi elegerūt
poſt appellationē non eſſent priuati. Ratio diuerſitatis eſt ꝙ ap
pellatio non impedit electionē niſi ex iuſta ⁊ vera cauſa interpo
natur.j.de elect.cum inter canonicos.ſed poſtulationē impedit
etiam ex falſa cā interpoſita appellatione:cum nō debeat fieri ni
ſi in ꝯcordia.j.c.j. Alij tamen contradicūt de his ꝓuatis ip̄o iu
re ptāte eligendi dat̃ vera regula.ſ.ꝙ tenet electio eis non voca
tis facta ſiue notoriū ſit ꝙ ſint ip̄o iure ſuſpenſi:ſiue p probatōes
poſſit fieri manifeſtū quod licet facere manifeſtū etiam poſt ele
ctionem factam.nā non oportet ante electionem facere eos pri
uare per ſn̄iaʒ vel eligendi licentiā obtinere quod ſatis probat̃
ex iuribus p̄allegatis. Item alia regula dat̃ ꝙ vbicunqʒ electio
eſt nulla propter ꝑſonam electi: ⁊ tunc etiam ip̄o iure eligentes
priuati erūt poteſtate eligendi ſi ſcientes cauſam quare ineligi
bilis erat ip̄m elegerunt: ſecus autem ſi propter defectuʒ forme
electio ſit nulla:quia ob hoc non erunt eligentes contra formaʒ
priuati poteſtate eligendi.j.de elect.quia ꝓpter.(Deuolutam).
ideo eligere poterant ſiue incōtinenti ſiue ex interuallo:vt.j.no.
de elec.dudum.(Auctoritas)ſpecialis non generalis legationis
(Prouidiſti)bene dicit prouidiſti: quia poſtulatio nunq̄ʒ eſt con
firmanda cum nihil iuris ꝯferri poſſit: ⁊ ideo ſuperior non de
bet dicere:ꝯfirmo poſtulationē veſtrā. ſʒ debet dicere ſm̄ ꝙ po
ſtulatis de tali prouideo. vel dic ſic:poſtulationē veſtrā admitti
mus. ⁊ hoc eſt magis vſitatum ⁊ iuri magis conſonat: quia ad
ſupiorem non ptinet prouiſio.(Mandato)niſi ſpāle mandatuʒ
ſup h̄ recepiſſet auctoritate legatōis nō potuit dare licētiā trāſeū
di.j.de offi.leg.niſi ſpālis.

Bone memorie.allegare.

C.q̄ deſunt ad.l.j.s.e.c.j.vbi de hoc.(Generali)h̄ hēs
ꝙ inſtātia cardinaliū eſt ſollicitudo omniū eccleſiaꝝ
(Spāli).vij.q.j.ſcias.j.de renun.niſi cū p.ff.p ſo.actōe.§.labeo.
in auc.de reſti.⁊ ea que p.§.lʒ.C.de cadu.tol.l.j.§.vlti.(Ex grā)
ip̄i.n.non acquirit̃ ius ex poſtulatōe.j.e.c.pe.nec p̄latus cogitur
concedere eum.lxiij.di.litteras.in auc.de ſanc.epi.§.nulluʒ.niſi
ex cauſa.j.de iure patr.nullus.(Vocem)h̄ dicit̃ propter quoſdā
qui dicebantur amiſiſſe poteſtatem eligendi:vel propter ſuffra
ganeos qui habent ius in electione.(Nominationem)nomina
tio canonica dicit̃ qn̄ omnes ꝯcordant de aliquo ineligibili aſſu
mendo: ⁊ vadunt ad eū a quo h̄ petendū eſt ⁊ exqre ꝯſenſum ei⁹
nam h̄ dicit̃ nominatio canonica q̄ non p̄ōt dici ꝓprie poſtulatio
cū poſtulatio ſolenniter fiat: vt no.j.de elec.in cauſis.tn̄ in h̄ cre
do ſimilē poſtulatōi:q: poſtq̄ʒ ille a quo poſtulatus ꝯſenſit non
poſſet a poſſeſſione reſilire ſine ꝯſenſu illius q̄ p̄ſtat aſſenſum:ar.
j.c.pxi.nam eadē rō eſt in nominatōne ⁊ in poſtulatōne.ſʒ ſi illi
duo.ſ.poſtulans ⁊ ille a quo poſtulat̃ ꝯſentirēt ꝙ a nominatōne
recederet̃:credo ꝙ poſſet fieri etiā ꝯdicente noīato. ſecus credo
ſi poſtulatio eſſet ſolenniter facta.

Bone memorie.ius.

Melius ⁊ le
uius dixiſſet
ſi ſic ꝓpoſuiſſent cū eſſent in quaſi poſſeſſione eligen
di.(Preficiēdo)in hac pn̄ti vacatione de qua agitur.
(Gratia)ſed ſi ille qui ex debito debet intereſſe electioni permit
tat̃ intereſſe de gratia ſufficit ei dummodo pmittat̃ intereſſe tan
quā ſuffragiū p̄bens ⁊ poſſeſſionē retinens ſi q̄ʒ habebat:ſʒ ſi vo
caret̃ tm̄ p ꝯſilio habendo:vel vt poſſeſſionem de debito intereſ
ſendi amitteret tunc non ſufficit talis admiſſio:quia eſt cum p̄iu
dicio ſui iuris.qdam tamen dicunt contra ⁊ bene quia ex quo cō
ſentit intereſſe de gratia ſicut aduerſarius proteſtat̃ non p̄ōt re
tinere poſſeſſionem.j.ď appel.ſolicitudinem.in fi.(Requiſitus)
Querit̃ cum lex dicat ꝙ ille qui vadit per fundū alienū vel actus
facit per quos queri p̄ōt aliqua ſeruitus:vl' ius quod non querit
poſſeſſionem ſeruitutis niſi eo animo faciat ꝙ credat ſe vti iure
ſuo.ff.queādmo.ſer.amit.l.fi.ff.de iti.actuqʒ priua.l.fi.quō ꝯſta
re dʒ de intentōe.⁊ dicimus ꝙ dʒ ꝯſtare p exp̄ſſa v̄ba vtētis qui
bus exp̄mat ſe vti actu ſuitutis: intendēs vti iuri qď hēbat: nec
alius ꝯdicebat facto vl' dicto:ſʒ ſic patiebat̃.vel p̄ōt intēdere vti
iure ſuo.i.ſuitute:vel alio iure tanq̄ʒ ſuo.i.nō intēdit vti illo actu
q̄ſi ex grā ſʒ q̄ſi ex debito.p̄ōt etiam ꝯſtare p actū quē exercet qui
talis ē qui nō p̄ōt ꝯuenire de facili niſi homini q̄ intendit vti iure
ſuo:vt ſi interfuit electioni in ſcrutinio vel cōpromiſſo:ar.j.de p̄
ben.dilecto.⁊.j.de elec.in geneſi. Itē de illo in cuius p̄iudiciū di
cit̃ acqri poſſeſſio oportet ꝯſtare per ꝓbationes eiuſdē q̄ vult q̄
rere poſſeſſionē ꝙ ſciebat ꝙ vtēs intendebat vti iure ſuo:q: quā
do h̄ neſcit nō fit ei p̄iudiciū.ff.de acq.poſ.clam.§.fi.⁊ p̄ōt ꝯſtare
ſi ei dicebat:ego intendo vti iure meo ⁊ alius patiebatur: vel ſi
cum vteretur ⁊ alius cui fit p̄iudicium ꝓhibuit: ⁊ ip̄e eo ꝓhibē
te vſus eſt poſſeſſione ſuitutis querit poſſeſſionem niſi ſibi ꝓui
derit de retinēda poſſeſſione p modū q̄ no.j.de in inte.reſti.c.ij.
⁊ eodem modo probat eum ſcire ꝙ credebat eum ſcire vti iure
ſuo ſi aliquid de his ſciuerit ⁊ ſuſtinuit eum facere que non niſi
prioribus conuenerint: vt dictum eſt de elec.has aūt p̄ſumptōes
ꝙ intendebat vti iure ſuo: ⁊ ꝙ aduerſarius h̄ ſciat ex pluribus p̄
ſumptionibus arbitrat̃ iudex.ſ.ex multiplicatione actuuʒ ⁊ mō
petendi ⁊ faciendi ⁊ ex alijs multis hmōi. ⁊ ſm̄ eas refundet
onus probationis in alterutrum.ꝙ aūt credat ſibi de iure cōpe
tere ſuitutē hoc non eſt neceſſe in acquiſitione poſſeſſionis cum
etiam p̄do eam acquirat.j.de reſti.ſpo.in lr̄is.ſʒ neceſſarium eſt
ad h̄ vt p̄ſcribat qn̄ emit a nō domino bona fide.j. de p̄ſcript.ſi
diligenti.vbi no.h̄ aūt intelligimus in p̄iudicium alicuius fieri ſi
ue ius tm̄ aliquod poſſideat:vt ſi erat in poſſeſſione faciendi iu
riſdictionē in aliquam terram ſiue ꝓprietatē ⁊ poſſeſſionē habe
at rei in qua ius querit̃:vt eſt qn̄ dominus fundi eū poſſidebat.
vel ſicut ſunt canonici cathedralis eccl'ie:nam dn̄s fundi non di
cit̃ poſſidere ſuitutē in ꝓprio fundo:quia res ſua nemini ſeruit:
ſicut nec canonici dicuntur poſſidere ius eligendi.ſed hoc ip̄o ꝙ
ſunt canonici penes eos eſt poteſtas eligendi ſicut penes domi
num eſt poteſtas eundi per fundum. nam ſine eoꝝ ſcientia non
poteſt quis querere ius vel poſſeſſionem exercendi iuriſdictōeʒ:
vel eligendi vel cuiuſlibet ſuitutis in fundo ignorantibus predi
ctis ⁊ ſic de ſimilibus.ſʒ ſi dominus nō poſſideret fundum ſuuʒ
videt̃ ꝙ etiam p̄ter eius ſcientiā querit̃ poſſeſſio ſuitutis:q: nul
lum videt̃ fieri p̄iudicium in poſſeſſione cum ip̄e non poſſideat
Quidam tamē dicūt ⁊ non improbabiliter ꝙ aliud eſt in cano
nicis ⁊ iure eligendi que bene poſſunt ad inuicem ſeparari.ſ.vt
penes canonicos nulla ſit poteſtas eligendi:ſed penes alios tan
tū.ſed ſecus eſt in dn̄o fundi:quia non poſſet eſſe ſine ptāte eun
di.⁊ ideo dicit̃ quia non poteſt ei conſtitui ſuitus:quia eſt ei inſe
parabilis ſuitus talis.⁊ plus dicimus ꝙ ſi plures ſint quibus ex
poſſeſſione fieret preiudicium omnes ſcire debent ꝙ intendit vti
iure ſuo.ſed ſi eſſent ita inſeparabilia iura ꝙ vni tm̄ fieret preiu
dicium ⁊ alterius ius ſaluum manet:tunc contra illum valet ac
quiſitio poſſeſſionis qui ſciuit ⁊ non contra illum qui ignorauit.
Vbi gratia:ꝯiuncte ſunt in eadem parochia iuriſdictio ep̄i ⁊ ple
bani ſui:vt no.j.de offi.ordi.cum ab eccl'iaꝝ.nam tunc ſi quis in
tendit querere iuriſdictionem in illa parochia ep̄alem vel pleba
nalem: vtriuſqʒ ſcientia neceſſaria eſſet.ſed ſi tm̄ plebanalē intē
deret querere ſine p̄iudicio ep̄i:tunc ſolius plebani ſciētia ſuffice
ret.⁊ idē dicimus in ſimilibus:puta ſi aliquis intrat poſſeſſionē
rectorie vel prebende alicuius eccleſie quam alius poſſideat nō
intendēs querere poſſeſſionē eligendi:ſed eccl'ie tm̄.h̄.n.poſſeſſi
onem eccl'ie acquireret ignorantibus electoribus ⁊ confirmato
ribus ⁊ quibuſlibet ſimilibus:ſufficit ſolum poſſeſſorē eccl'ie ſci
re ⁊ ſi eccl'ia vacaret nullius ſciētia neceſſaria eſt.ſed contra inua
dentē poſſeſſionē vacantis eccl'ie competeret inſtitutio vel inter
dictū.C.vn̄ vi: conqrebat̃:vel officiū iudicis. alijs videt̃ ⁊ forte
melius ꝙ etiā in vacante eccl'ia eſt neceſſaria ſcientia illius q̄ cu
ſtodit vacantē eccl'iam:ar.j.vt eccle.bn̄.c.j.in fi.xij.q.ij.illud.nō
licet.⁊ etiam cōfirmatoris vel inueſtitoris cū ſine auctoritate eo
rum nō poſſit iuſte p̄dicta poſſidere.nec ſufficit hoꝝ ſciētia ad ꝓ
bandum iuſtam poſſeſſionē.ſʒ ſufficit ad ꝓbandū ꝙ non conſtat
ꝙ ſit iniuſta: ⁊ h̄ ſufficit ad h̄ ꝙ competat ſibi interdictū vel offi
ciū iudicis. Quidā etiā requirūt ſcientiā electoꝝ: ſed non placet
contra:papa aūt quia circa ſpūalē iuriſdictionē omnia p̄ōt ⁊ ple
nitudinē poteſtatis habet nullus poteſt querere poſſeſſionē que
ei⁹ p̄iudicet cū illam hʒ a dn̄o tm̄: ⁊ ideo eſt imutabilis.xxj.di.in
nouo.⁊.c.ſeq.xxij.di.omnes.xcvj.di.imperator.di.v.§.j. Speci
alia autem iura vt poſſeſſionem alicuius ciuitatis vel ville tm̄
poſſit quis q̄rere ⁊ p̄ſcribere contra romanā eccl'iaʒ.j.de p̄ſcrip.
ad audientiam.⁊ eodem modo papa ſicut alius vtendo iure al
terius preſcribere poteſt:ſed vtendo ex plenitudine nec poſſeſſi
onem querit alicuius iuris nec preſcribit. Illi autem quibus pa
pa dat aliquid ex plenitudine poteſtatis:vt ſunt illi quibus con

cedit decimas vel aliqd aliud ad alios ꝑtinētes: tūc ille bñ possidet ⁊ p̄scribit q etiā ipaꝫ possessionē tradit ex plenitudine potestatis sicut ⁊ sibi posset eā accipe ex plenitudine ptātis: ⁊ tñ cum dat rē vnius credēs eā esse alterius nō transfert dominiū sꝫ possessio tm̄. ff. de acq. re. do. si ꝓcurator. ⁊ ideo p̄scribit: qꝛ bonā fidē hꝫ ⁊ iustū titulū. j. de p̄scrip. si diligēti. (Reqsitus) ⁊ ideo nec ibi aliqđ fuit sibi q̄situm: nec etiā possessio nisi sp̄aliter actū sit ab vtroqꝫ. s. dante ⁊ accipiēte p̄cario qđ possideat. ff. de acq. poss. si qs a nō. vñ ip̄e q reqsiuit vel dedit sua auctoritate pōt negare. C. de agri. ⁊ cēsi. litibus. ⁊ dicūt quidā in his incorpalibus ꝙ cū ad caplm̄ ꝑtineat electio de iure. j. de cā pos. ⁊ ꝓprie. cū eccl'ia. si aliꝰ se dicit in possessione esse nō p̄carie dꝫ illud ꝓbare anq̄ꝫ restituat ff. si ser. ven. si qs di. maxime cū nō sit h̄ naturalis possessio: tñ in rebus corpalibus si qs habeat p̄cariā possessionē: sed neget eaꝫ p̄cariā aduersarius dꝫ ꝓbari eā p̄cariā ⁊ nō pōt eā sua auctoritate auferre: qꝛ negatōe effecta ē res dubia. C. q. ad liber. l. iij. ⁊ ex quo dubiū est nō dꝫ vltionē sua auctoritate sumere. C. de iudi. l. nullus. C. de acq. pos. cū nemo. Itē arg. ad h̄: qꝛ colonus si interuertat possessionē interdictū daꝛ vñ vi: ergo ⁊ possessio. ff. de vi ⁊ vi ar. colonus. ⁊ l. cū fundus. qui tm̄ p̄cariā possessionē hꝫ. ⁊ ad h̄ dico tutū esse vt sp̄ veritas sciaꝛ ꝓtesteꝛ q dat p̄cario qđ p̄cario ꝯcedit. vij. q. j. pontifices. j. de iure pa. ꝯsultationibus. melius dicitꝛ ꝙ qñ ab h̄ suffraganeo agiꝛ interdicto recupande possessionis vt vñ vi vel ꝯditōe ex decre. j. de elec. qrelā. necessaria sit testamēto h̄ solo ꝓbato ꝙ erat in possessione facti qñ fuit eiectus. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. interdictū. nec teneꝛ ꝓbare se vñ vi vel claꝫ vel p̄cario possidere. imo plus dicimus ꝙ si aduersarius vellet ꝓbare ip̄m agentē ⁊ petentē restōnē ꝑ vim possedisse nō audiꝛ. j. de resti. spo. in l'ris. Itē ar. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. q a me. ⁊ l. fulcinius. sꝫ si velit ei obijcere ꝙ p̄cario detinet vl' ꝙ p̄cario admissus est ad electionē: ⁊ ideo nō possedit nec cōpetit ei restitutio bñ audiꝛ cū sit licitū p̄cariū ꝯcedēti illud reuocare qñ vult. ff. de p̄car. l. ij. ⁊ l. qui p̄cariū. ⁊ h̄ eodē mō si velit obijcere ꝙ clausula detinet vel elegit admittiꝛ talis exceptio: qꝛ nō amisit pos. q nesciuit nisi cū postea suspiceꝛ se posse repelli. ff. de acq. pos. clā. §. fi. Si auteꝫ agereꝛ ꝯfessoria ꝓ aliq̄ iure tūc dicerē ꝙ incūberet agēti ꝓbatio: ꝙ nec vi nec clā nec p̄cario possedit. ⁊ sic loquiꝛ. ff. si ser. ven. si qs di. ⁊ eodē mō si agaꝛ interdicto retinēde possessionis. ff. vti pos. l. j. ⁊ eodē mō interdicto de iti. actuqꝫ pri. ⁊ de aq̄ q̄ti. ⁊ in multis alijs. ⁊ tūc etiā si ꝯuētus p̄dictis actionibus excipiat se potioreꝫ in actōe vel interdicto: qꝛ ip̄e vere possidet ⁊ aduersariꝰ. s. actor ab eo possidet vi vl' clā vl' p̄cario. i. eū q infestat ⁊ possidē ꝓhibet ⁊ sic ip̄e possideat audiēdus est: ⁊ q melius ꝓbauerit in interdicto obtinebit. Si aūt ab eodē petitorio ⁊ possessorio agiꝛ recuperāde possessionis hilꝫ restituēdi sunt in q̄si possessione eligendi ꝓbato ꝙ interfuerint electiōi: tñ si nō ꝓbauerint de suo iure sup ꝓprietate succūberet. j. de cā pos. ⁊ ꝓprie. cū eccl'ia. circa fi. nā q̄libet res p̄sumiꝛ libera nisi ꝓbeꝛ aliū habere ius ibi. C. de serui. altius. C. de pig. ac. nec creditor. C. de ꝓba. sine. ar. ꝯ. ff. de ꝓba. circa. ⁊ h̄ intelligo veꝝ si illi cū q̄bus agiꝛ ꝓbēt se dños: vel al's cōstat eos hr̄e ius in ꝓprietate sicut erat in cāonicis sutrinis quos ꝯstabat ius hr̄e in electōe epi de iure cōmuni: vt in eadē decre. cū eccl'ia. Si aūt nō ꝯstet de ꝓprietate eo iure quo isti ꝓ q̄bus lata ē sn̄ia in possessorio: lꝫ nihil ꝓbēt in petitorio facti sunt petitores. ⁊ lꝫ ius nō habeant tñ obtinebūt cū sint in possessione restituti. ff. si vsufruc. pe. vti frui. j. rñ. ꝯ. j. de cā poss. ⁊ ꝓprie. cū dilectus. vbi dicitꝛ ꝙ lꝫ sn̄ia p̄cedere debeat in possessione executio tñ p̄cedere dꝫ in ꝓprietate. So. ibi loquiꝛ qñ alia pars ꝓbauerat de ꝓprietate: sꝫ hic loqmur qñ petitor plene ꝓbauit sup possessorio ⁊ reus nihil ꝓbauit de ꝓprietate. Itē nō ob. j. de cā. pos. pastoralis. qꝛ ibi loquiꝛ qñ tm̄ agebaꝛ petitorio ⁊ postea eo dimisso volebat transire ad possessoriū qđ nō lꝫ nisi ꝭm ꝙ ibi dicitꝛ. alij tñ ꝯdicunt asserētes ꝙ ex quo agiꝛ petitorio ⁊ possessorio sup vtroqꝫ ferꝛ sn̄ia. ff. de iudi. de q̄ re. ⁊ sic actore nō ꝓbante reus absoluiꝛ: ⁊ ꝑ ꝯsequēs nō restituet: sꝫ retinebit rē de qua agiꝛ. Sꝫ nos rñdemus ꝙ nullā sn̄iaꝫ feret sup ꝓprietate: qꝛ sibi de causa nō liquet. Si vero tm̄ petitorio egisset. s. ꝯfessoria dicēs: dico mihi ius esse eligēdi vel interessendi electōi in ista eccl'ia q̄ꝫtūcunqꝫ ꝓbet petitor se possedisse ⁊ spoliatū nisi de ꝓprietate ꝓbet. s. ex priuilegio vel p̄scriptōe vel iure cōmuni ad se ꝑtinere succūbet etiā si alius qui possidet nihil ꝓbet: vt in ea. l. vti frui dicitꝛ. Et est rō diuersitatis: qꝛ in supiori casu q egit possessorio ⁊ petitorio rōne possessorij restituiꝛ quā possessionē amittere nō dꝫ nisi partē alterā cōstet ꝓprietatē hr̄e. at vbi tm̄ petitorio agiꝛ rōne possessorij nō restituiꝛ ei possessio. ⁊ hac rōne dicimus prudēter agere clericū extra dioc̄. vel ꝓuinciā ꝯstitutū si dicit ius nō esse epo vel archiepo dicēdi ius in eū. ⁊ eodē modo sic prudēter aget caplm̄ contra extraneū qui ingerit se electioni. nam cū fundata sit eoꝝ intētio sup iure cōmuni etiā aliter nō ꝓbato de ꝓprietate: tñ qꝛ de ꝓprietate ꝯstat ꝑ ius cōmune ⁊ contrariū nō ꝯstet post mādabiꝛ sn̄ia executioni in petitorio. j. de cā pos. cū dilectus. ⁊ c. cū eccl'a. sꝫ si sint in ꝓuincia vel dioc̄. stulte agerēt petitorio: ⁊ eodē modo si non sint de eccl'ia vbi ad se ius eligēdi spectare dicunt. ille aūt qui est in dioc̄. ⁊ dicit se exemptū tñ molestaꝛ ⁊ excōicaꝛ ab epo prudēter agit si possessorio agit dūmodo cōpetat sibi vel iniuriaꝝ contra excōmunicatorē vel imploret officiū iudicis vt p̄figat terminū molestato ⁊ epo infra queꝫ probet de iure suo ⁊ procedet ꝭm tenorē legis que est. C. de inge. ma. diffamari. j. qui fil. sint legi. causam. dicimus tñ ꝙ negatoriā intentans nō facit reū possessorem seruitutis. ff. si ser. ven. ⁊ si forte. §. sciendū. ⁊ l. loci. instit. de act. §. contra. Item quidā dicunt ꝙ qñ agiꝛ in hm̄ōi incorporalibus possessorio recuperāde possessionis ꝙ p̄mitti dꝫ cāe cognitio videlicꝫ an verisimile sit ꝙ iure suo vti voluerit an de gratia admissus sit ꝙ ex personis colligi pōt. nam verisimile ē ꝙ si suffraganei admittanꝛ ꝙ admittunꝛ quasi ius hñtes: secus autem esset de alijs clericis prouincie. ar. ff. de car. edic. carboñ. §. cause. illud aūt quod dicitꝛ in glo. h̄ posita: quia vt qdam dicūt non est veꝝ. s. ꝙ ignorante dño alicuius rei nō possit in illa re incipe possideri vel p̄scribi seruitus aliq̄ vel ius que bñ p̄scribi ⁊ possideri pōt. p̄scriptio. n. iuriū currit inter p̄ñtes ⁊ inter absentes: vt no. j. de p̄scrip. de quarta. sꝫ in q̄busdam iuribus veꝝ est ꝙ vtens nō credit vllā querere possessionē nec p̄scribere: sicut in eadem glo. no. ⁊ si qs dicat ꝙ hec p̄scriptio posset cessare si protestationē occultā coram aliq̄bus factam ꝙ illis iuribus vtiꝛ tanq̄ꝫ intendēs vti iure suo. certe nec h̄ sibi prodest: quia sic apparet ꝙ malaꝫ fidem hꝫ. s. ꝙ clam protestaꝛ: ⁊ nō coraꝫ eo cui p̄iudicat. ⁊ ideo nō pōt possidere vel p̄scribere. j. de p̄scrip. qm̄. illud aūt indubitanter est veꝝ ꝙ si ego possideo aliqđ ius ꝙ illud nullus pōt p̄scribere me ignorante: vt no. j. de offi. ordi. conq̄rente. in glo. vt plene ꝓ prima tñ opinione. s. ꝙ in re ab alio possessa nullus possit incipere possidere ius ignorāte possessore rei. facit. C. de serui. l. ij. ff. de serui. quotiens. ⁊ de serui. ru. p̄. l. j. §. fi. vbi dicitꝛ ꝙ vsus vtentis seruitute ⁊ patientia possidentis rem necessaria sunt ad acq̄rendam possessionē seruitutis. patientia aūt non dicitꝛ nisi sciat eū vti quasi intēdens acq̄rere seruitutē. ff. si ser. ven. ⁊ si forte. §. j (Opportuna) ⁊ de mō postulādi ⁊ p̄sona postulata. (Diffidere) j. de simo. ꝑ tuas. liiij. di. generalis. ff. manda. q̄ntus. C. ad vell'. l. pe. ar. contra. ff. de nego. atqꝫ. ⁊ no. ꝙ in postulatōe vbi non est acquisitū ius lꝫ variare alicui. j. c. j. ⁊ in nominatōne. j. de elec. ꝙ sicut. ⁊ hoc veꝝ ē anteq̄ꝫ postulatio vel nominatio sit p̄ñtata superiori. j. e. c. circa fi. si vero esset ius q̄situm nō liceret. j. de elect. cū inter canonicos. ff. de regu. iur. nemo. h̄ aūt lꝫ p̄ñtata esset postulatio tñ licet variare: qꝛ h̄ dñs papa cōcessit ⁊ sub certa forma si cōiter de iure suo diffiderēt: ⁊ si suffraganei in contraditōe p̄sisterent: ⁊ sic sonat l'ra ista ⁊ nō aliter. vñ nō valet postulatio quā aliq singulariter diffidentes fecerūt de qnqꝫ clicñ. (Temere recedentes.) ꝙ nō erat licitū per l'ras supradictas reuocare ꝯsensus: nisi in cōi vel nisi maior pars tanq̄ꝫ diffidēs reuocaret: qꝛ tunc omnes facere videnꝛ. ff. ad municip. ꝙ maior. ⁊ nisi suffraganei de suo iure diffiderent qđ hic non erat. Sꝫ dices ⁊ si alij nō curarent mandatū apostolicū implere vel suas ꝯsciās saluare: nunquid isti in malo suo eos seq̄ deberent? absit. Rñ. qꝛ isti non saluabant ꝯsciās cū etiam ꝭm postulationē fecerāt suffraganeis irrequisitis. vñ apparet ꝙ nō ex diffidentia iuris sed ex inconstātia faciebant. vel melius cum h̄ postulatio p̄ñtata esset pape non licebat ei vlterius variare nisi sup h̄ mandatū haberent sp̄ale pape cum ergo h̄ non liberā licentiā eligendi sed mandatū sp̄ale ⁊ sb̄ certa forma haberēt nō debebant id trāsgredi qđ fecerūt cum separatim a postulatōne recesserunt. nec est illud ꝑpetuo veꝝ ꝙ si dñs papa aliquid mandat alicui collegio ꝙ aliqui de collegio debeant implere mandatū maiore parte ꝯtradicente. sed ē ita distinguendū: si vnius obedientia sufficit vel prodest ad mandatū implendū: vt si scribaꝛ ꝓ aliquo bñficiando alicui capl'o vnus solus de capl'o possit eum bñficiare dꝫ implere mandatū. h̄ non credimus veꝝ: quia ei non scribiꝛ. sed dic vt no. s̄. de rescrip. eam te ar. ꝯtra. ff. qñ appel. sit. l. j. §. solent. j. de elec. cū inter. ⁊. si vo vniꝰ obedientia nō ꝓdest temere facit vt h̄ dicit. vñ si papa mādaret capl'o parisieñ. ꝙ reciperent aliquē canonicū ceteris contradicētibus: ego non reciperē nisi dñs papa ei ꝯtulisset p̄bendaꝫ: ⁊ postea mādaret ꝙ recipereꝛ tunc bñ reciperē: qꝛ nihil ꝯferret ei receptio. p̄terea receptio ꝑtinet ad canonicos tanq̄ꝫ ad singulares. sed electio vel receptio q̄ censenda sit ꝓ electōe: sicut illa q̄ fit nulla electōe p̄cedente ꝑtinet ad canonicos tanq̄ꝫ ad caplm̄ vñ faciēda est tm̄ in cōi ⁊ cum tractatu. j. de elec. quia. lxiij. di. c. j. ⁊. ij. Sꝫ

quid dices si capitulum consentit alienationi vel alicui contractui nunquid aliqui possunt resilire? Rñ. ꝙ nõ: quia totum capitulum non posset: vt no. ĩ. de elec. nosti. Sed quid si capituluꝫ consensisset alicui procurationi vel alicui aliȷ̃ facto ꝙ penderet ex futuro quo ad reuocationẽ ⁊ postea aliqui ꝯtrauenire vellent: nũquid possent. Rñ. ꝙ si est in cã in qua tanqꝫ capituluꝫ prestitisset suũ singuli reuocare non possent vt si facerent ad aliquã causaꝫ vel ꝯctũ celebrandũ pro ecclesia: vt h̃. nisi oẽs facerent vl' maior pars. ĩ. e. in causis. ff. ad munici. ꝙ maior. si aũt ꝯsensissent vt singuli re integra possunt reuocare mandatũ vt plures habẽtes rẽ cõem fecissent procuratorẽ ad litigandũ vel ꝯtrahendũ ð illa. vl' si ptes elector̃ q diuisi sunt suos faciãt ꝓcuratores ad ꝓsequendũ electiones suas. insti. man. §. recte. ⁊ etiã re nõ integra nõ obstante ꝯtradictione socior̃ dũmodo nõ ꝯtradicat ille ꝯtra quẽ institutus est. vel potius ipse ꝓcurator institutis. ff. de procur. que oĩa: ⁊ duabus. l. se. h̃ tñ scias ꝙ si fecissent societatẽ ex certo ꝓposito ⁊ tractatu ꝟm ꝙ dicit̃. ff. pro so. vt sit. ⁊. l. se. socio ꝑsistẽte in societate competit actio ꝑ socio ꝯtra sociũ ad interesse. ff. pro so. sꝫ etiã socius (ipsam). s. scdam clieñ. (mãdati) nã cũ ibi diceret̃ ꝙ eis diffidẽtibus ⁊c. nec in cõi diffideret vt debebãt nõ seruabit̃ mandatũ: q2 cũ ex alia causa nõ diceret̃ diffidere: nisi q2 ñ admiserãt suffraganeos ad ꝓmã electionẽ. ⁊ si ĩ hac scđa nõ admiserãt: apparet eos nõ ex diffidẽtia iuris sꝫ ex incõstãtia hoc fecisse. iteꝫ nec suffraganei ꝯsentiebãt vel diffidebãt ꝙ similiter erat in mãdato ⁊ h̃ sonat presens littera (ꝯsuetudine) si erat in quasi possessiõe ĩ. ð cã pos. cũ ecclesia. (littere). s. scđe ꝑuenirẽt. cũ ergo ꝑ subsequẽs mandatũ etiã si esset reuocatoriũ non debẽt retractari: q2 legitie factũ est. ĩ. de resti. spo. audita. quare ergo dicit ꝙ vtraqꝫ erat cassanda cũ per aliorũ ꝯsensus de nouo electio celebrata ratificata esset ꝙ potuit. ĩ. de elec. ꝙ sicut: ⁊ cũ due partes eligentiuꝫ ꝯsentirent in eũ eius erat postulatio acceptãda. ĩ. de elec. scriptũ. sed h̃ dicit ꝙ cũ postulatio tñ de grã sit admittẽda. s̃. e. c. iȷ̃. ⁊. iiȷ̃. ĩ. e. c. pe. ⁊ iste in discordia ⁊ cũ scandalo essent celebrate non erat admittẽda. ⁊ q2 postulatio archi. scđa facta erat post postulationẽ de quinqꝫ clieñ. qualẽ qualẽ nõ cassatã quod esse non debet. ĩ. de elec. considerauimus. ⁊ q2 videbatur nimia ambitio de archiepiscopali sede ad archiepiscopalẽ transire. xciiȷ̃. di. legitimus. ff. de mune. ⁊ bono. vt gradatim. postulatio autẽ quinqꝫ clieñ. nõ tenet: q2 facta est a minori parte. Sꝫ dices: si quia a minori pte facta est non tenuit: quomõ impediuit scđam? Rñ. perit exceptiõe ⁊ si nõ actionẽ. ĩ. de elec. auditis (vterqꝫ) ideo cassanda est: q2 cũ vterqꝫ eor̃ semel postulatus esset ⁊ inordinate: q2 in neutrat fuerit consensus suffraganeor̃ ⁊ propter alias causas superius assignatas ea vice non potuit iter̃ postulari nec eligi. ĩ. de elec. considerauimus. q̃uis melius dicatur illud cõtingere potiꝰ ex speciali probibitione qꝫ de iure cõi. forte melius dicitur ꝙ postulatio prima coloseñ. non erat approbata: q2 facta fuit cõtẽtio suffraganeis. scđa aũt coloseñ. cassata fuit: q2 facta fuit non vocatis quibusdaꝫ conoñ. prima aũt ⁊ scđa quinqꝫ: q2 fuit facta a minori parte. Sed dices etiam paucioribus licet eligere dũmodo omẽs vocentur? Rñdeo h̃ nõ fuerunt omẽs vocati: quia soli canonici vocati fuerunt non suffraganei: vel aliter vt no. ĩ. de elec. cuꝫ nobis. (reuocat) q2 consenserunt in postulationẽ colloseñ. ⁊ sic videbat̃ primũ mandatũ impletũ vbi dicebatur ꝙ si suffraganei cessarẽt a cõtradictione ꝙ ipsi mitterent pro confirmatione postulatõis colloseñ. (innouarẽt) hec est scđa postulatio colloseñ. imo potius inouatio: q2 nunqꝫ ab eo recesserunt (ceteri) ꝙ facere potuerunt etiã si essꝫ minor pars: imo si esset vnus solus ad vnũ eni recidit ius capituli. ff. ꝙ cuiusqꝫ vniuer. l. sicut. §. fi. lxv. di. c. fi. nisi alias peccasset. (remansisse) ⁊ male: q2 ad h̃ capitulũ instabat postulationi colloseñ. ideo ꝟm formã primi mandati a quo nõ fuit recessum non licuit ad aliã prouisionẽ procedere eligendi et etiaꝫ postulandi. s̃. e. gratũ: de h̃ aliter no. ĩ. de elec. cũ nobis. (de vno) h̃ est scđa postulatio qnqꝫ cli. (nocebat.) postulationi colloseñ. (alium) quinqꝫ. (recedere) vj. q. iiȷ̃. deniqꝫ. C. de religio. l. j. ĩ. ð offi. de lega. licet. sed nunquid si presentauerunt eo postulato possunt recedere: vel etiam si postulauerint ep̃m qui est monachus ab abbate: nunquid possunt recedere anteqꝫ presentant pape? argu. ꝙ non possunt recedere a contrario sensu. iȷ̃. q. vj. nominationes: ⁊ h̃: nam cũ eadẽ ratio illusionis sit vtrobiqꝫ idẽ ius erit. s̃. de consti. translato. tñ melius videtur cũ tñ ex gratia vitatur postulatio ꝙ semper reuocare possunt quousqꝫ superiori qui potestatẽ habet confirmandi presentent siue sit papa siue sit aliꝰ. (intelligimus) h̃ incipit sententia. (approbanda.) de iure rigore vel per causas positas in glo. cum ergo. vel dic ꝙ q̃ꝫtum ad eligentes bona erat postulatio coll'. maxime postqꝫ suffraganei eam acceptauerũt nec vnqꝫ in hac decre. dicitur non habere ius: immo contrariũ innuitur h̃ in fi. vbi dat licentiam transeundi. ⁊ h̃ magis placet) qꝫ quod dicitur in glo. que incipit cũ ergo. (consensus) quibus de iure ius non attribuerit: papa tamẽ cũ ex plenitudine potestatis prouidit debuit informari ab eis. (ad nomẽ). sed nonne potuit vti pallio in noua ecclesia ꝙ personã sequitur vsqꝫ ad sepulturã. ĩ. de vsu pal. ad h̃. Rñ. non datur tñ contẽplatõne persone sed etiam loci. vnde nõ vtitur extra eccle. vel in prouinciam. ĩ. de vsu pal. cum super: ⁊. c. ex tuarũ. h̃ etiã probatur ex eo ꝙ si renunciet loco archiepiscopali: decetero eo vti non potest. ĩ. de de renun. ad supplicationem.

Postulationem. acquisitũ

supro. c. proximo.

Et si vnanimiter. eligi.

potest tamẽ eligi in postulando. ĩ. de renun. post translationem. ĩ de elec. c. in causis: nam aliud est eligere ⁊ aliud postulare. lxj. di. §. sed aliud. quãdoqꝫ tamẽ canon indifferẽter vtitur his verbis lxiiȷ̃. di. litteras. Sed dicvt no. s̃. e. c. j. ĩ prin. (postulari) postulari debet ep̃s a papa: vt hic. item regularis suo priore. ĩ. de renunc. post translationem. vbi de his duabus postulationibus no. iteꝫ laicus. lxj. di. osius. sed illud capitulum loquitur de episcopatu. Sed quid dices de canonicatu. s. si laicus postuletur in canonicum? ⁊ quidam dicunt idem: nam cũ ex electone sequatur ius canonici ⁊ hoc non cadat in laicum. vt. s̃. de consti. cum M. nõ debet eligi sed potius postulari. Si queras a quibus debeat postulari? respõdeo a seipsis. dicetur enim enim eis vel postulabit̃ ab eo vt fiat clericus. ⁊ sic eligit̃ in canonicũ. ⁊ ex illa postulatõne fiat clericus ad illũ titulũ sine quo ordinari non debet. lxx. dist. j. ita erit canonicus ex postulatione ⁊ ordinatione ad illum tituluꝫ sine electione. Quidam tñ dicunt ꝙ laici qui non sunt aliȷ̃s obligati bene possunt eligi in canonicos. ar. ꝯ. ĩ. de elec. cum ad nr̃aꝫ ⁊. c. cum ex officiȷ̃. vbi dicitur ꝙ non debet fieri monachus spem aut promissionẽ habẽs ꝙ fiat abbas. sed dic aliud in abbate: aliud in canonico cũ ille primo probari debeat. vel dic ꝙ non debet hanc intentionẽ habere ꝙ fiat abbas. sed si non habens hanc intentionẽ postuletur nõ est malum: vt no. ⁊ sic nõ est aliud ĩ abbate qꝫ in canonico. Qualiter autẽ clericus secularis vel laicus vocari debet ad monasteriũ. no. ĩ. de elec. officiȷ̃. ⁊ hec de liberi ⁊ nõ obligatis. si enim est seruꝰ debet postulari a dño. liiiȷ̃. dist. c. j. si libertus a patrono qui aliquod obsequium in eo retinuit. liiiȷ̃. dis. quicunqꝫ. item si quis est colonus perpetuus ascriptitius vel alias obligatus conditione seruili vel tributo seruili ⁊ perpetuo ⁊ personali: nam secus si ratõne rei sue redderet tributũ suũ: anglici enim licet reddant ecclesie tot deñ. quot sunt capita non tamẽ est personale tributũ sed reale quod inde appareat ꝙ si exierint terrã liberi sunt a tributo. liiiȷ̃. di. si quis obligatus. item curiales ⁊ officiales curiȷ̃s astricti siue quia sunt iudices siue executores siue milites siue in quocunqꝫ certo officio ꝯstituti: etiã iocl'atores postulari debẽt. lj. di. c. j. iȷ̃. ⁊. iiȷ̃. item si sint in publico officio vel administratione. lj. di. preterea. ff. de mu. ⁊ bono. in rescripto. §. debitores. liiiȷ̃. di. c. j. hi aũt omnes obligati ab his sunt postulãdi quibus sunt obligati vt eisdẽ. c. colligit̃. Quid in tutoribus et curatoribus ⁊ in officialibus qui eligũtur ad annũ vel ad modicũ tempus. ⁊ super hoc vide que notabimus. ĩ. de obli. ad ratio. c. j. item postulandi sunt ad oẽs dignitates habẽtes curã aĩaruꝫ in nõ sacris ordinibus constituti. ĩ. de elec. cũ in cũctis: ⁊. c. dudũ. ĩ. de eta. preterea. ⁊ hi postulandi sunt ab ep̃o vel ab alio qui eis curã aĩar̃ concedere debet nisi postulẽtur ad ep̃atum. q2 tunc necessaria est dispẽsatio forte pape. item in minori etate ꝯstituti postulandi sunt: qđ ex eo apparet: q2 si eligantur cassanda ẽ electio ĩ. de elec. cum in cunctis: ⁊. c. dudum. Restat ergo ꝙ tñ sunt postulandi ⁊ si ad ep̃atum vocentur a papa sunt postulandi. si vero ad alias dignitates ab ep̃is. ⁊ de hoc no. ĩ. ð eta. ⁊ quali. inde eorum. item clericus alterius professionis sui ordinis postulandus est ab ep̃o ⁊ abbate ⁊ monachis. lviiȷ̃. di. c. iȷ̃. de sta. mona. ꝙ dei timorẽ. ar. ꝯ. ĩ. ð elec. cũ ex officiȷ̃. sed in suo monasterio eligẽdũ. s̃. de rescrip. cũ dilecta. s̃. de ꝯsuetu. cũ dilectus: imo in monasterio tam clericus non professus qꝫ professus de alio mõasterio tñ postulandus est. ĩ. de elec. cũ monasteriũ. item licet monachi debeant postulari in ep̃os tñ in abbates sunt eligẽdi. ĩ. e. cũ inveteri: itẽ nouitiȷ̃ sunt postulãdi in abbates a papa. ĩ. de elec. officiȷ̃. ⁊ neophiti ad sacros ordines postulandi sunt a quolibet ep̃o etiam si promoti sunt ad minores ordines. xlviiȷ̃. di. sicut: ⁊ filiꝰ postulãdus est a patre si est in eius potestate. ĩ. de elec. officiȷ̃. item illegulares quales sunt illegitime nati. ĩ. ti. proxi. innotuit. ⁊ postulandi sunt ipi a papa tñ ad oẽs dignitates ⁊ curã aĩar̃. ĩ. de

fil.ꝑs.c.vl.itē infames īfamia siue sint īfames iur̄.lj.di.q in aliq̄ C.de infam.l.j.ij.q.iij.§.notandum.siue infamia facti.lxxxj.di.tantis.C.de dignitati.l.iij. Item publice penitentes.l.distin.canones.lv.di.penitētes.item qui fuerunt heretici.j.q.vij.ꝯueniētibus.⁊.§.sequētibus.item qui se abscidunt sponte sine necessitate.lv.di.si quis abscidit.⁊.c.se.item corpore viciati in membro īducente deformitatē siue casu vel facto alterius siue sint nati sic.lj.di.qui in aliquo.lv.di.si euangelica.j̄.de cor.vicia.per totum.itē bigami viduaꝝ ⁊ corruptaꝝ mariti.j̄.de biga.per totū.xxxij di.sicut.C.de adul.eū qui.itē homicidi.j̄.de tēpo.ordi.c.vl.l.di.mirор.itē qui aduocati vel iudices vel scriptores fuerunt in causa sanguīs vel denūciatores vel dictores.j̄.ne cle.vel.mona.sententiam.l.di.c.j.dūmodo sit secutum homicidiū vel mutilatio mēbri deformitatē generans.lv.di.si euangelica.itē vexilliferi vel capitanei vel etiā quilibet milites etiā si illi nemīnē occiderīt j̄.ne cle.vel mo.sententiam.lv.di.c.j.⁊.c.si quis post.itē cirurgici etiā si sine culpa eoꝝ sequatur mors.j̄.de homi.tua nos.itē omnes qui remanēt suspēsi.s̄.ꝺ ꝯsue.c.cū.dilectus.itē simoniaci.j̄.ꝺ simo.tanta.itē intrusi ꝑ ptātem laicalē.j̄.c.proxi.quisquis.itē insufficiēter litterati.j̄.de elec.dudū.itē falsarij.j̄.de falsa.ad falsarioꝝ.vbi dicit ꝙ falsarij perpetuo sunt priuati ab officijs ⁊ beneficijs.itē si fuerunt conuicti vel confessi de crimine ⁊ ꝯdēnati.xv.q.vl.si quis.ar.j̄.de testi.testimoniū.imo idē dicunt si nō fuerūt ꝯdēnati erat tñ crimē enorme ⁊ manifestū.l.di.de his vero.itē si pro quantūcunqꝫ leui crimine ⁊ occulto descēderit ad monasteriū causa agēdi pniam.j̄.de renū.post translationē.l.di.si ille.itē celebrātes excōicati vel interdicti.j̄.de elec.cum inter.R.⁊.c.si diligētia. generaliter oēs postulādi sunt qui non possunt officium ad qꝺ postulanť exercere sine dispēsatione.ꝯ.j̄.de elec.qꝛ diligētia.So.ibi dicimus aūt postulandos predictos si irregularitatē incurrēt sine peccato:vel etiā cū peccato sed egerunt penitētiam nam si essent adhuc in peccato cassaretur postulatio propter indignitatē postulati.s̄.e.c.j.⁊ ti.proxi.scriptū.⁊ hi oēs irregulares postulandi sunt ab his ad qs spectat ꝯfirmatio:⁊ qui dispēsare possunt ratione dignitatis vt epi.j̄.ꝺ iudi.at si clerici.īferiores aūt prelati non possunt dispēsare nisi in casibus expssis in iure.j̄.de sen.ex.cū illoꝝ.j̄.de eo qui fur.ord.susce.c.ij.in casibus tñ in quibus tm̄ papa sibi reseruat dispēsationē a solo papa postulabunť.j̄.de sen.ex.nup.⁊ forte semꝑ si postulenť ad epatus.

De electione ⁊ electi potestate. Rubrica.

Nullus duo. congregationē faciūt duo:vt h̄.tres collegium.ff.de ṽbo.sig.neracius.⁊.x.populū.x.q.iij.vnio.xx.turbam.ff.vi bo.rap.l.vl.§.iiij.vel.v.porci.x.oues gregē.ff.ꝺ abige.oues.(in congregatōe)tūc enī ꝯuētus ē electō ꝑlati nisi aľr in ipsa quādo ecclesia fuit fūdata extiterit ordinatū vel de cōsuetudīe aliud obtineat.j̄.de iure pa.nobis.s̄.de ꝯsue.cum dilectus.si autem plures essent in ecclesia non vt collegium solius patroni est electō.j̄.ꝺ iure patro.postulasti(canonicam eorum)si commode vocari poterant.j̄.e.ꝙ sicut.(presbyter).i.prelatus.de prebēdis autē cuius sit collatio.no.j̄.e.cū ecclesia vulterana.

Suus.excusationem. in duobus peccatum fuit in electione hac:quia per laicos fuit celebrata.xvj.q.vij.si quis clericus:⁊.c.per laicos.item propter rumorem populi:vt.viij.q.j.c.licet.j̄.de pe.dilec.fi.ff.de appel.si constat.lxj.di.miramur.cum teneret epatum ⁊ quereretur ab eodē de institutione sua sic se excusauit ꝙ littere ⁊c̄.vel cū peteret confirmationē h̄ pro se allegauit.(populi)xcij.di.c.vltīo xviij.q.ij.abbas.(sincerā)informatā charitate.j̄.de reg.iur̄.estote.ar.contra.(laicam).i.viaticam.

Postquam inquirantur. j̄.e.scriptum.non per testes vel iuramētum vel instrumenta sed famam eius audiendo:vt no.s̄.de postu.c.j.⁊ litteras testimoniales.

Significasti.apocrisarius. id ē secretis nuntijs(conditione)simpliciter dicimus ꝙ ante electionē electores ⁊ superiores nullas debēt interponere pactiones nullas ꝯuētiones.j.q.ij.qꝫpio.de conditionibus dicunt quidam secus:nam potest bene eligi aliquis sub conditione honesta eriam insolita ⁊ de nouo inuenta.verbi gratia:eligimus talem in sacerdotem si promisit quotidie celebrare missam de sancta virgine maria.ar.h̄.sed melius est si dicat ꝑ conuētionem consecutā.s.vt promittat omni die ⁊c̄.j̄.de ꝑben.significatum.iste enim conditiones videntur monitiones ad id aliud qꝺ de iure tenetur ꝺm statutum.ff.de tuteľ.muto.§.j.promissiones autem ⁊ cautiones a iure vel consuetudine vel pacto approbatas que ad eos pertinēt non solum superior ⁊ capitulū sed etiam rex ante consecrationē petere potest:vt hic.c.di.optatū xxiij.di.qꝫqꝫ.lxiij.di.quia facta.imo de nouo tam capitulū qꝫ superior post electionē pōt ex causa nouas vel vtiles et iustas cautiones ⁊ promissiones inuenire ⁊ exigere ante consecrationem ⁊ etiam forte ante confirmationē.xxviij.di.de siracusane.viij.q.iij.artaldus.h̄ autem est certum ꝙ statuere possunt aliqui super vacante beneficio:⁊ illud statutum tenebitur ꝺuare electus.j.vt eccle.bene.c.j.in fi.⁊ melius forte dicitur ꝙ nec conditio ante electionē rite apponitur. nec in illa decreta.significatum dicitur ꝙ apposita fuit ibi conditio sed fuit statutum ꝙ ex eo apparet:qꝛ sicut in eadem decre.dicitur:papa confirmat statutum.(aiunt)apponēdo(quidem)respondet(amplius).s.iuramentum(in aliuꝫ.)id ē malicia eorum.s.ꝙ non seruant qꝺ simpliciter promittunt.(illo).s.xpo.(prouide).ij.q.v.c.j.de con.di.j.ego.(pro obediētia)xxxiij.di.qꝫqꝫ.j.q.vl.quotiēs(pro vnitate).xxij.q.j.vt nouū.(corporum).i.ab illis archiepiscopis qui de corpore sunt beati petri.id ē ecclesie cuius caput est christus ⁊ eius vicarius est petrus ⁊ eius successores. vľ hoc vult dicere ꝙ h̄ insigniū.s.pallium nullꝰ dat nisi papa:⁊ si obijciatur de patriarchis.rñ.illi dant non sua auctoritate sed pape.(iustum est).j̄.de mutu.pe.c.j.⁊.ij.xcv.dist.esto.C.de sentē.cū pap.C.de postu.l.pe.

Quia diligit.nullum. si.n.a scismatico ordinem recepisset non haberet executionem ordinis.j.q.j.arrianos.ix.q.j.ordinationes.(confirmari).ad epatum admitti.nam cum fuerit scismaticus eligi non poterat sine dispēsatione(ecclesie).s.aquileieñ.(redierit).xv.q.vj.nos sanctorum.j̄.de hereti.sicut.ij.q.iiij.beatus.ar.contra.ij.q.iiij.huic.⁊.c.consanguineorum.

Licet constituta. xxiij.di.in nomine.lxxix.dist.c.j.⁊.ij.⁊.v.(aut)pro et(nominate)cum intētione eligēdi ⁊ eligendo(exceptione)nisi heresis.xl.di.si papa. et forte melius est ꝙ accusari possit sed non excipi(a duabus)etiam si nō computando.de h̄ no.j̄.e.cum in iure.j̄.e.cumana(si receptꝰ)nō est ius in receptione ad osculum pacis siue de obedientia prestita siue de incathedratione:quia ⁊ sine his dūmodo eligatur vel nominetur animo eligēdi sufficit sibi ad h̄ vt ius habeat ⁊ vt papatū sua auctoritate accipere possit.xxiij.di.c.j.(si quis autem)h̄ qꝺ sequitur videtur intelligēdum qñ tertia pars vel pauciores eligunt post ꝑmā electionē factā a duabꝰ partibꝰ.nā si alias scꝫ non facta prius alia electione tertia pars vel etiam pauciores facerēt electionē nō eēnt excōicati nec subiacerēt ꝑdictꝭ penis huiꝰ canonis licet alias:delinquerent.Sed electus a paucioribus qꝫ a duabus partibus si se pro electo gerat predictis penis subiacet:vt statim sequitur in ṽsu sequenti:preterea.⁊ ꝙ electores ꝑdicte pene nō sbiacēt qñ ī discordia eligūt nec alteruť electoꝝ hēat duas partes:vel etiam si tm̄ tertia pars vel etiā pauciores aliqueꝫ eligant nullo ab alterutro parte electo ex eo probatur ꝙ huic electioni possunt alij consentire sicut statim sequitur ꝙ non esset si electio nulla esset ⁊ electores essent excōicati.(maior).i.nisi aliqs de illis qui primo non consentiebant modo consentiat optet eos tot eē q̄t faciāt duas ptes(voluerit).i.si se īmiscuerit:vľ.i. si monitus nō renūciauerit.sꝫ priꝰ dictū magꝭ plꝫ:qꝛ nēo cogiť renunciare alicui rei in qua se credit ius habere ⁊ nemini facit iniuriā qui ius suū prosequitur.j̄.de elec.cum ecclesia vulte.(preualere).dūmodo forma seruetur.j̄.de elec.quia propter.(speciale.)non est h̄ aliq̄ forma ex necessitate seruanda imo q̄cūqꝫ modo appareat duas ptes ꝯsentire ī aliquā tantū ī electū ius hꝫ ⁊ verꝰ papa ē

Cum in cunctis. ministeriis. id ē dignitatibus ⁊ officijs.(grauitas).lxj.di.§.vl.j.q.vij.ꝯueniētibus(⁊ litteraꝝ).j̄.e.cū nobis olim.lxxviij di.presbr.xxxviij.di.que ipsis.viij.q.j.oportet.xciij.dist.his igiť lviij.di.si officia.(in epo).j.q.j.vilissimus.(exegerit)secꝰ in sclaribus dignitatibus vbi sufficit annū inchoasse.ff.de mu.⁊ hono.ad rē publicā(⁊ scia)est aūt sciētia requirēda ⁊ extimāda ꝺm dignitatē ⁊ locū ⁊ ordinē ad quē assumiť.j̄.e.ecclesia vestra.si.n.assumiť ad epatum dꝫ habere sciam noui ⁊ veteris testamenti cū sit iudex aiaꝝ.⁊ iuris cū ius dicere debeat.xj.q.j.de persona.presbro aūt sufficit vt sciat canones penitētiales ⁊c̄.xxxviij.dist.

que ipsis.archid.⁊ oẽs alij ad quos spectat cognoscere d̾ causis
debẽt scire iura:qꝛ verecundũ est p̄itio ⁊c̈.C.de vete.iur.enu.l.
j.⁊ turpe ẽ de alioꝝ manibus querere qd̾ apud se īuenire debet.
cantor debet scire cantũ ⁊ sic de oĩbus ordinibus qd̾ satis colligi
tur ex eis que eis danṫ.⁊ dicunṫ in ordinatione.xxiij.di.p totuꝫ.
⁊ ex potestate ⁊ officio quod habẽt exercere tenenṫ:qui aũt om
nino illiteratus est oĩno ordinari nõ debet ad aliquẽ ordinem.si
tñ ordineṫ potest dici ꝙ ordinẽ recepit ⁊ clericus erit:qꝛ inspecta
prima origine clericatus primi clerici dicebãtur ī sorte dñi electi.
xij.q.j.clericus.xxj.di.cleros.si aũt sint paꝝ scientes ⁊ spes sit ꝙ
possint proficere:promoueri possunt.si aũt non sit spes eoꝝ non
debẽt promoueri nisi talis ecclesia que nunq̄ꝫ debet agere consi
lio ⁊ auxilio eoꝝ vel nisi sint monachi vel heremite q potiꝰ egẽt
contẽplatione q̄ꝫ scientia:sciam aũt reputamus eminentem que
subtiles questiones discutere ⁊ diffinire nouit ⁊ in promptuꝫ res
ponsiones habet.ille habet mediocrẽ qui scit aliquo mõ exami
nare negocia:q̄ꝫuis ad oĩa nesciat respõdere:⁊ qui in libris veri
tatẽ eoꝝ que scire tenẽtur scit querere ⁊ sic in promptu omĩa nõ
habet:h̄ aũt oĩa ad arbitriũ discreti iudicis arbitranṫ.ille enim
habet sufficientẽ que sufficit sibi ad faciendũ eo que sibi ĩminẽt
Itẽ videtur ꝙ qui nõ habet sciam saltẽ ꝯpetentem ⁊ sufficientẽ
peccat recipiẽdo dignitatẽ vel aliud officium ad quod nõ habꝫ
sufficientẽ sciam.xxxviij.disti.omnes.j.de eta.⁊ quali.c.si.xviij
q.ij.si quis abbas:tamẽ cum istis ex causa dispensandũ est:quia
imperfectũ scie ⁊c̈.j.de renũ.nisi cũ pridem.§.pro defectu.(de
cursotpe)triũ mẽsium ꝯputandoꝝ a die vacationis quod sona
re videṫ.l.di.postq̄ꝫ.c.di.c.j.lxxv.di.qm̃:generalius tamẽ intelli
gitur ꝙ capitulũ habet tres menses ad electionẽ a die vacatiõis
⁊ alios tres a die electionis ad ꝯsecrationẽ.lxxv.di.§.tpe.⁊ qui
dam benigne interpretantes adherẽt ei.ar.j.e.ne pro defectu.
nos aũt dicimus infra tres mẽses faciendã electionẽ a die vaca
tionis.l.di.postq̄ꝫ:⁊ a die ꝯfirmatõis infra alios tres mẽses de
bet ꝯsecrari.lxxv.di.qm̃.⁊ si est electus in archiepiscopatũ debꝫ
obtinere oĩa que sua dignitas requirit:puta palliũ ⁊ huiusmodi
c.di.c.j.melius dicitur ꝙ metropolitanus a die consecratiõis ha
bebit tm̃ tres mẽses.c.di.c.j.licet quidã aliter dicãt.ꝯfirmationẽ
aũt statim post electionẽ quilibet electus petet modico tempore
concesso ad se vel nũcios preparandos.lxj.di.catheñ.⁊.c.ꝙ epi
scopus.⁊.l.di.postq̄ꝫ.quidã dicunt ꝙ habet sex mẽses ad electio
nẽ ad petendã ꝯfirmationẽ:⁊ sic intelligiṫ.j.vt lit.non contest.
qm̃.§.ꝙ si ħo.aliter forsitan.Sed quid si sit electus sed non vult
ꝯsentire electioni nec tñ dissentit:nam electores variare non pñt
j.e.cũ inter canonicos.Item quid si ꝯsentit electioni sed ꝯfirma
tionẽ non petit:nũquid talis electi beneficia cõferẽtur.Ad vlti
mũ rñdeo ꝙ si is qui ꝯsentit electioni negligit petere ꝯfirmatõeꝫ
non ꝯferunṫ eius beneficia:sed cogeṫ vt vel nõ solum ꝯfirmatio
nẽ sed etiã ꝯsecrationẽ infra tres menses petat vel loco cedat:vl'
etiã si contẽpserit facere alteꝝ ab archiepãtu remouebiṫ.c.di.c.j
Ad primã aũt questionẽ dicimus ꝙ a supiore prefigeṫ sibi tẽpus
infra qd̾ respõdeaṫ:ita tñ ꝙ non excedat tres menses a die vaca
tionis.ar.l.di.postq̄ꝫ.⁊ posset dici ꝙ si infra id tempus non ꝯsen
tiret tacite videtur dissentire:alij dicũt ⁊ forte meliꝰ ꝙ si canoni
cis requirentibus ꝯsensum eius non sit paratus ad ꝯsentiendũ
ꝙ ipsi possunt eligere aliũ.ar.j.e.cũ inter cã:in fi.nam qui tacet
vel obscure rñdet vbi plene põt respõdere:pro confesso habetur
ff.de inter.ac.de etate.§.qui tacuit:⁊.§.vbi.habita tñ aliq̄ꝫtula
deliberatione.ff.p so.ꝙ dicimus.insti.de inuti.stipu.§.vlti.ar.
contra insti.de verbo.obli.§.omnis.ff.de peti.here.ꝙ si possesso
ri.j.q.j.non est putandum:in fi.ante tamen q̄ꝫ renunciet vel ali
quis eligatur si ille qui consentire distulit electioni d̾ eo facte saltẽ
modo consentire velit admittendus est.j.e.cum inter canonicos
ff.de adop.le.mancipiorum.(is).i.prelatus.idẽ credo de patro
no ⁊ dicimus ꝙ his conferre possunt etiam nulla sentẽtia admo
nitionis precedente vt hic:si autem nouo iure niterentur:secus
j.de conces.preben.non va.cum nostris.vel dic vt ibi nota.nos
credimus tunc tm̃ tronsactum tempus de consecrandis episco
pis quandocunq̄ꝫ fuerit in episcopũ consecratus etiam si p̄mo
mense vel septimana obtinuit confirmationem.⁊ tunc licitẽ pos
sunt eius beneficia conferri.item et quando omni sua negligen
tia eiecta ⁊ sua diligentia interuenire potuit consecrari.⁊ si nõ sit
consecratus vnde si erat sacerdos statim debet dare operã cum
consecratore suo ꝙ eum consecret:⁊ si non erat sacerdos vel dia
conus vel subdiaconus laborabit cum ordinatore suo ꝙ eum suc
cessiue sine interpellatione per singula tempora ordinationum
ordinet:si fuerit postulatus auctoritate eius qui habet potestatẽ
admittendi postula.det operã ꝙ q̄ꝫcito potest fieri ordinetur ⁊
consecratur ⁊ si ẜm hoc potest fieri primo mense et nõ fiat extũc

possunt eius beneficia cõferri.etiaꝫ si sine eius negligẽcia diffe
tur per sex menses vel annum vel etiam amplius non diciṫ esse
transactum tempus de consecrandis episcopis nec eius benefi
cia conferri possunt.si autem per gratiam dispensantium obti
neat consecrationem differri statim credimus eius beneficia pos
se conferri.argu.ff.ex quibus cau.ma.l.qui mittuntur.⁊.l.sequẽ.
Item dicimus ꝙ ex quo semel fuit in mora statim possunt eius
beneficia conferri:⁊ si non sit transactum tempus de consecran
dis episcopis.alij contra scilꝫ ꝙ semper debet expectari vsq̄ꝫ ad
tempus decursum.de hoc etiam no.j.de preben.de multa.h̄ enĩ
tempus preparatum est ad hoc congruum.ff.de postulationi.l.
j.§.j.(disponendi.) quid si ante terminum predictum perfecte
translatus est ⁊ habet quietam episcopi administrationem:nũ
quid poterunt conferri eius beneficia priora?videtur ꝙ sic.ar
gu.xxj.q.ij.si quis iam translatus.xvj.q.j.ne pro cuiuslibet.ff.de
procu.filius.§.veterani.C.de iur.doti.in.l.ij.j.de offi.deleg.gra
tum.credimus tamen ꝙ ante consecrationem non sufficiat per
fecta translatio ⁊ quieta administratio nisi decursum sit tẽpus
ea maxime ratione quia adhuc potest excipi contra eum ⁊ remo
ueri ab episcopatu ⁊ tamen habebit priora beneficia.j.de accu
sa.semper his.sed si ante tres menses habeat quietam admini
strationem ⁊ sit consecratus libere eius beneficia conferunṫ.ar
gu.hic.si vero non possit habere liberalem administrationem
ipse tamen est consecratus non conferentur eius priora beneficia
etiam post tres menses:est enim necesse vtrũq̄ꝫ interuenire.xciij
di.si qui episcopi:alij contra.secus si per electum staret q̊ minus
ministret:quia tunc perinde habetur ac si administret.Quid
de alijs prelatis nunquid ipso iure vacant priora beneficia?Re
spondeo sic:si habeant curam animarum vel sunt personatus.j
de preben.de multa.(archidiaconatus.)no.argu.archidi.habe
re curam animarum.sed non principaliter:vt.xvij.q.vij.nullus
j.de offi.archidi.cum satis.potest tamen excõmunicare.j.de eo
qui fur.ord.susce.c.j.vbi de hoc no.(annexam).j.de appellatio.
reprehensibilis.j.de pe.licet.j.de institu.cum venissent(annuꝫ)
j.de etate.preterea:admoniti)in episcopatu sufficit sola negligẽ
tia electi.c.di.c.j.in ceteris inferioribus necessaria est admonitio
vt hic.j.de eta.queris.⁊ necessaria est sententia admonitõis ve
rũtamen siue iuris solẽnitate vt hic.⁊.j.de eta.queris.j.de con
cessio.prebend.cum nostris.cum enim ista non possint esse ni
si notoria.j.de transla.episcopus.c.j.⁊.ij.non est ordo seruãdus
ij.q.j.de manifesta.(canonibus.)prefixum a canonibus tempus
intelligitur vt singulis temporibus ordinationum accipiat or
dines successiue.h̄ enim dicit.c.faciendum vbi necessitas ĩminet
lxxvij.distin.c.vltimo.⁊ h̄ ĩminet necessitas cum dignitas vacat
que talem ordinem requirit.(remoueantur.) per subtractionem
beneficiorum ⁊ amissione locorum agendi sunt ad ordines non
precise.j.de eta.queris.lxxiiij.distin.consuluit.(officio).id est di
gnitate appellationis.j.de appella.reprehensibilis.(hoc sane.)
scilꝫ ꝙ promoueatur ad ordines quos dignitas requirit.(pro
moti.)id est confirmati sed non ordinati.(obstant)puta ꝙ factus
sit irregularis sine culpa sua post inuestituram(contra formaꝫ.)
puta minoris etatis.(illegitimos.)illiteratos:⁊ male vite que cõ
tinentur in principio.c.(elegerint.)scienter indignum.j.e.inno
tuit.(priuatos.)prima vice tantũ.j.e.cũ vintoñ.⁊ tunc ipso iure
j.e.quisquis.(beneficijs.)non officijs:nec ecclesia remanet sine
seruitio.(suspensos.)ipso iure.j.e.innotuit.circa fi.alij dicunt per
sententiam priuandum beneficio.j.e.quisquis.sed potest dici il
lam decreta.obtinere in suo casu.s.quando quis per potentiã lai
calẽ eligit aliquẽ quẽ timor aliq̊ mõ excusat.h̄ aũt loquiṫ qñ sciẽ
ter eligunt malignos qui nullo modo sũt excusabiles(episcopꝰ)
cum ad eum spectat collatio.vel electi confirmatio.(consenserit)
cum ad alios pertinet electio.(per capitulum)h̄ habes ꝙ episco
po peccante primo loco deuoluitur eius potestas ad capitulum
j.de concessio.preben.nulla:quod intelligimus verum de benefi
cijs que ad episcopum pertinent proprio iure:nam si ad eũ non
pertineat collatio ipso iure sed deuolutio:puta quia propter ne
gligentiam aliquorum clericorum deuoluitur ad eum potestas
eligendi aliquem:tunc non ad capitulum sed ad proximũ supio
rem deuoluetur hec potestas.argu.j.eo.ne pro defectu:⁊ est ra
tio diuersitatis:quia in his que ad eos proprio iure pertinent ẽ i
ter eos maior coniunctio q̄ꝫ in alijs que aliunde obueniant.arg.
j.de testamen.requisisti.(⁊ per capitulum.)tunc deuoluitur ele
ctio ad capitulum ex delicto episcopi cõmisso in confirmatione
tm̃ quando primus ad quem pertinebat electio vel presentatio
scienter eligit indignum:⁊ episcopus scienter confirmauit:vt si
ignoranter esset indignus electus.item ad primum rediret po
testas eligendi.j.e.innotuit:⁊.c.dudum.⁊ si primus scienter ele

gisset indignum sed episcopus ignorans confirmasset: tamē post confirmationem cassatam propter indignitatem electi eligit episcopus qui ignorauit indignum: ⁊ debet iste ad quem deuoluitur potestas eligendi propter delictum aliorum infra sex méses computandos a tempore quo sciuerunt electum ⁊ confirmationem vel electionem scienter factam de indignis. j. de concessio. prebend. quia diuersitatem: eligere sicut ille ad quem deuoluitur propter negligentiam. j. de concessio. prebenda. nulla. h adde q notantur. j. de concessio. preben. inter dilec. plus placet nobis ꝙ nūq̄ in casu isto. s. quando aliqua minor ecclesia scienter eligit indignum ⁊ episcopus scienter confirmat indignum: electio ad capitulum cathedralis ecclesie deuoluatur: sed deuoluitur ad archiepiscopum tm̄. ⁊ ista decre. loquitur quando consensit fieri electionem de indigno interessendo electioni vt canonicus. et sic loquitur decreta. j. de concessio. prebenda. postulastis. ⁊ quia potestas episcopi transit ī capitulū: ille de quo capitulū prouidet habebit̄ p confirmato sicut habet̄ si ep̄s de eo prouidisset.

Causam. contulerunt. tempore quo vacat quia alias non licet. j. de concessio. prebenda. constitutus. (recipi.) ꝙ tenet̄ recipere abbatissam nō est ex vi compromissi per quod non tenetur nisi ad penam vel interesse. ff. de arbi. diem. §. vlti. ⁊ l. sequen. nisi dictū eius sit emologatum. C. de arbi. cum anā. vel dic cū dicit ꝙ tenerentur eam recipere: quia ipsi intelliguntur elegisse per episcopum qui vice eorum eligit. ff. ꝙ cuiusq̄ vniuer. l. ij. §. j. j. e. in causis. cum dilec. in fi. ar. inde ē ꝙ etiā in personam electi dicere possunt compromittétes ꝙ al's nō pn̄t. ff. de arbi. qualē. ⁊ l. diē. §. stari.

Nosti. disponendi hodie autem ī in concordia electi in remotis partibus ante confirmationem hoc possunt. j. e. nihil. (reuocare) quomodo erit h iudex ī causa sua contra. C. ne quis in causa sua. l. j. item si violenter ⁊ sine iudicio occupauerit etiam rem suam cadit a iure suo. C. vnde vi: si quis in tantam. ⁊ idem si ius sibi dicit iure sibi debita. ff. ꝙ me. cau. extat. item nunquid seruabit ordinem iudiciorum? dicūt aliqui ꝙ nihil aliud vult dicere nisi ꝙ seruet ecclesiam indemnem vel dic episcopum posse esse iudicem in causa ecclesie sue. ij. q. vij si quis ab episcopo. xlv. distin. ⁊ quis. ⁊ procurator fisci in causa fisci iudex est. C. vbi cause fisc. l. j. ⁊ episcopus dicitur procurator ecclesie. xij. q. j. si priuatum. ⁊ imperator in causa fisci. ff. de his q̄ in testa. delen. l. proxime. ⁊ tamen res fisci imperatoris dicuntur ff. ne quid in lo. publi. h interdictum. ⁊ quando possit quis in re sua esse iudex: no. j. de fo. compe. cum sit. ⁊ melius. j. de censi. venerabilis. ⁊ de verbo. signi. ex parte. in his ergo non habent locum leges contrarie quando sine auctoritate iudicis qs sibi ius dicit. ⁊ dicimus cum seruare debere ordinem iudiciorum nisi esset notorium. Quidam tamen intelligunt hanc decreta. in notorijs tm̄ vbi non seruabit ordinem iudex sed sola monitione premissa excōmunicabit. xvj. q. j. in canonibus. alij supplent h studeas reuocare vt debet ⁊ sic debet quasi actor non quasi iudex. item in sententijs diffinitiuis non licet iudici aliquid reuocare. semel enim est functus officio suo. j. de offi. delega. in litteris. in interlocutorijs autem secus. ff. de re iudi. quod iussit. nisi sit sententia pape que si esset per obreptionem obtenta per ipsum mutare potest. ff. de le. non est nouum. in contractibus autem mutare licet si non paratur alicui preiudicium re adhuc integra in contractibus. s. qui alterius gratia tm̄ cōtrahuntur. j. e. in causis ff. de procura. ante. ⁊ in contractibus innominatis. ff. de cō. causa da. si pecuniam. in contractibus autem nominatis qui vtriusq̄ gratia contrahuntur non licet mutare etiam si non sit preiudicium ⁊ etiam re integra. ff. loca. qui operas. re autem non integra nunq̄ licet mutare etiam in non nominatis contractibus. ⁊ etiam si non interest. j. e. in causis. ff. de procu. post litē. ⁊ l. sequē. ⁊ l. que omnia. ff. de regu. iur. nemo. ff. de adop. post mortē nisi fauor aliud inducat. ff. de li. causa interrogata. sed per hanc distinctionem non soluitur contrarium. j. de fil. presbyte. veniēs que est huic contra. xij. q. ij. non licet. j. de preben. cum non minores. sed dic ꝙ vbi factum ē improbatum a iure ita ꝙ non potest allegari contrarium licz venire contra factum suum vt in his contrarijs. sed huic contrarium videtur. j. de cleri. coniu. diuersis. Sed potest dici illud non esse improbatum a iure: vt. lxxxiij. distin. cum in preterito: vel illud est speciale in penam episcopi et sic intelligitur. j. de fil. presby. veniens. q̄uis posset ibi respōderi ꝙ fuit dispēsatio. Sed adhuc est contra. xij. q. ij. monemus. sz ibi non potuit reuocare factum suum: qr remotus ab admīstratione erat alienator sed de iure bene agit ad reuocandum factum suum. ff. de pa. si vnus. item nec est ar. contra. C. ad turpil. q̄uis ff. de adul. si maritus. §. si negauerit: quia ibi non reuocat alienator: sed agit ad reuocationem. C. de agri. ⁊ censi. quemadmodū quod quidem licitum est. nam venditionem locationem ⁊ alios contractus licet reuocare vel quia non tenent vel per beneficium restitutionis vel alijs modis s'm ꝙ cuilibet inuenire licet. sed nec ad reuocationē talium contractuum agere potest nisi turpitudinem suam alleget: vt si velit reuocare datur ex turpi causa. ff. de condi. ob tur. cau. per totum. j. de do. inter. sed si turpitudinē suam alleget tamē nomine ecclesie potest agere vt h cum suis concor. q̄diu enim toleratur nomine eius agere potest. viij. q. iiij. nonne: nec de malicia persone potest excipi contra ecclesiam. xvj q. vij. si ep̄m. ad contraria autem. s. j. de fil. pres. veniens. ⁊ de cleri. cōiuga. diuersis. respon. vt. s. quid autē iur̄ sit quando semel approbaui personā vel instrumētum. an. s. possim vlteri⁹ reprobare. no. j. de excep. cum venerabilis.

Considerauimus. hanc decreta. intelligo quando ex interuallo fiunt diuerse electiones: si non fiant ex interuallo valet scd̄a electio facta maiori parte: vel de persona iuuata maioribus meritis. j. e. dudum. lxxiij. di. c. vltio. (appellationem) no. ꝙ non priuantur iure eligēdi licet eligerint post appellationem vel contra priuilegium vel post electionem primā non cassatam. non enim inuenio h expressum in iure. vn̄ non debeo extendere penam. de pe. di. j. pene. de hoc no. s. de depo. c. ij. (appellationē) recipiēdam (tenorem) forte ne quis aliunde eligeretur vel in certo loco fieret electio vel de certa ecclesia. s. de con. cum dilectus. j. e. venerabilem. (qualēcunq̄.) de qua notum non est ꝙ esset nulla. h no. quia ad h ꝙ confirmetur electō facta a paucioribus pluribus eligentibus indignum ꝙ non est necesse ꝙ tempore electionis esset notorium a pluribus electōnem factam esse nullam vel ꝙ electus ab eis esset indignus: vel ꝙ electores priuati sunt ipso iure vel priuandi pn̄testate eligendi. j. e. dudum: immo sufficit ꝙ tempore quo ferēda est sententia super electione sit notorium: vel aliter constet ꝙ fuerit nulla electio vel indignus electus: immo plus dicimus ꝙ sufficit probare aliquid quare prima sit ānullata quando fit in eodem contextu. j. e. congregato: nec est necesse ꝙ sit notorium dūmodo aliquo modo probetur. item hoc ē verum quando vno contextu fiunt plures electiones. j. e. congregato. Et no. ad intelligēdum sequētia ꝙ dicitur electio nulla si elegerunt ad dignitatē habentē curā aīaꝝ vel alia que maiores ordines requirunt patientē defectum in ordinibus etate sciētia ⁊ vita. vt. s. e. cum in cunctis. in prin. s. de postu. c. j. j. e. scriptum. itē si irregularē ⁊ al's in natiuitate. j. e. innotuit: idē si illitteratum. xxxvj. di. illiteratos. l. dist. nēo. vbi habes idē de corpore viciatis. idē de laicis. lxj. di. osius. itē si eligatur q cūq̄ postulandus ē. de q̊ no. s. de postu. c. fi. itē si laici interfuerit electioni ep̄i tanq̄ ius habētes. j. e. massana. idem si a suspensis vel si de suspēso facta sit electio. s. de cōsue. cū dilect⁹: multo forti⁹ si ab excōicatis. j. de ap. cōstitutis. itē si nō seruet̄ forma. j. e. qr propter. ⁊ c. in genesi. itē si minor pars maiore pte nō vocata processerit ad electōnē. j. e. audit]. si aūt due ptes sint pn̄tes ⁊ alij cōtēnantur nihilomin⁹ tenet electio. sz pōt cassari petēte cōtēpto ⁊ forte nō alijs. ⁊ idē pōt etiā ratificare eandē si cōsentiat etiā mō. j. e. ꝙ sicut ⁊ c. ecclesia vr̄a. ff. ꝙ cuiusq̄ vniuer. l. nulli. ⁊ l. se. pōt etiam dici ꝙ non sit nulla lz post appel. sit facta sz anullāda. ar. s. e. cōsiderauim⁹. vel si fiat cōtra priuilegiū vt ibi dicit̄. ē aūt anullāda si fiat tractat⁹ corpe defuncti nondū tradito sepulture. j. e. bone me. h q busdā nō plz nec valēt excusari ꝙ ex ignorātia iuris vel facti deliquerūt siue sciēter siue ignorāter cōtra p̄dicta fecerit: electio ē nulla vel ānullāda s'm ꝙ distinctū est. ar. j. e. īnotuit. qn̄ vero electio est ex interuallo dicūt quidā ꝙ duo sunt necessaria ad h vt teneat scd̄a electio. s. ꝙ prima nulla sit ipso iure: ⁊ ꝙ primo eligētes priuati sunt potestate eligēdi ipo iure. vt no. j. e. auditis. itē quidam dicūt ꝙ tertiū est necessariū. s. ꝙ prima electio pēdeat: nā si elect⁹ renūciasset vel si cassata esset electio tūc non posset fieri scd̄a electio nisi omnibus vocatis. ar. j. e. cum vinton eñ. nec distinguo h an sit notorium tempore electionis primā electionē nullā esse ⁊ primos electores priuatos potestate eligēdi: an non. dūmodo tempore sentētie constēt duo vel tria p̄dicta. ar. h. j. de appella. cōstitutus. ⁊ hec intelligo vera qn̄ alij sunt primi eligētes alij scd̄i nam si ijdem sunt qui primo elegerint ⁊ scd̄o tunc si ipso iur̄ nulla ē electio prima licet non sint priuati ptāte eligēdi qui p̄mo elegerunt: tm̄ tenet scd̄a ex interuallo facta. ⁊ etiam si prima non sit cassata. j. e. cum terra: q̄uis quidam intelligant illam quādo notorium est primam nullam esse vt ibi no. est. immo necessariū est vt in h casu. s. quando ijdem primo ⁊ secundo eligunt ad hoc ꝙ

teneat secunda ꝙ per primã electionem non sint priuati ipso iure potestate eligendi cum si essent non tenet scđa electio. j. de sup negli. prela. licet. sed contra. j. e. cum terra. vbi dicitur ꝙ etiaʒ prima sit viciosa ꝙ possunt procedere ad electionem scđam sed etiam qui talem eligunt ipso iure priuati sunt. s. e. cum in cunctis. sed illa decre. cum terra dicens ꝙ loquitur cum ignorãter eligũt viciosam personaʒ. vnde ipso iure non sunt priuati potestate eligendi: vt no. j. e. c. dudum. in glo. que incipit circa. si vero eodeʒ casu retento electio fit aliqua licet possit cassari ex causis ꝑdictis tunc publicato scrutinio siue statim siue longiori interuallo nõ lʒ eisdem alium eligere. j. e. c. publicato. ab alijs autem electio etiã in hoc casu facta in eodem contextu tenet. secus si ex interuallo. j. e. congregato. s. e. considerauimus. alij dicuut ꝙ ex interuallo non valet secunda electio nisi tempore electionis notorium essʒ primã electionem nullam. argu. h. s. e. considerauimus: ⁊ sic intelligunt. j. de appel. constitutus: ex quibus auteʒ causis diximꝰ electionem nullam vel anullandam ⁊ etiam in alios potestateʒ eligendi translatam propter vicium electi vel eligentium ex eisdem causis. idem dicimus iu postulantibus. s. de postu. c. j. ⁊ ij. secus autem si ex alia causa ꝙʒ propter vicium electi vel eligentium. j. e. innotuit. s. de postu. c. fi. j. de renun. post translationẽ. lxj. di. osius. item si electio fit post appellationem legitimam tenet. sed postulatio nõ vt quidam dicunt. j. c. proxi. ⁊ ĩtelligo eũdem contextum vel aliquam fieri eodem contextu que fiunt oĩbus canonicis existentibus in capitulum simul: nam si vna pars recedat ⁊ remanentes in capitulo aliquam faciant electionẽ cassatur electio que fit contentis recedentibus ꝙ non esset si esset in eodem contextu facta vt iam dictum est. j. e. auditis: nisi forte ĩ continẽti a priori scrutinio vel compromisso procederent: quia que statim fiunt ⁊c̃. ar. ff. si cer. peta. lecta. C. de pac. petẽs. ⁊ habes expressum. ff. de testa. heredes. §. pe. sed huic obstat prealle. decreta. auditis. sed dic ꝙ ibi non processerunt ex scrutinio priori vbi in g. vll. consenserant sed de nouo consenserant in R. melius credimus ꝙ si electio est nulla propter eligentes qui nullã habent nec habuerant potestatem eligendi quia tunc tenet secũda electio. j. de reg. iu. cum bertholdus: vel habuerunt quidem potestatem eligendi sed amiserunt vt quia sunt excõmunicati vł suspensi ab officio ⁊ beneficio non intelligas de suspensione a bñficio vel forte ab ingressu ecclesie vel alia super aliqua singulari suspensione. vide de his. s. de consue. cum dilectus: in glo. suspensus. nec distinguo si sint nominatim vel publice excõmunicati vł interdicti vel non quia semper nulla est electio ⁊ scđa tenet. j. de appel. constitutis: ⁊ intelligo suspensos siue sint suspẽsi a iure vt qui negligunt eligere infra tempus statutum. j. de concessio. preben. c. ij. ⁊ qui eligunt indignos vt laicũ. j. e. sacrosancta. ⁊ c. massana. s. e. cum in cunctis: siue sint suspensi ab homine siue a iure. de suspensis autem no. de postula. gratum. item dicitur nulla ꝓpter personam electam que est ineligibilis. i. que eligi non potest sine dispensatione ⁊ tales sunt omnes postulandi. de quibus nota. s. de postu. c. fi. item dicitur nulla propter defectum forme. j. e. quia propter. de hac elec. datur regula vera ꝙ vbicunqʒ electõ est nulla non impedit scđam fieri siue in eodem contextu siue ex interuallo ⁊ hoc probatur per supiora iura ⁊ benefacit. s. đ supplen. negli. prela. c. vlti. nam quod nullum est impedimentuʒ ꝑstare non potest. ff. de vb. ob. si dari stipu. sed caue tibi qꝛ potest esse ꝙ scđa cassatur non quia facta sit post primã non cassatã. sed quia vna pars capituli fecit eam non vocatis illis qui fecerũt ꝑmã nullam qui tamen vocari debebant si scienter non delinquerant in prima nec facio aliquam vim vtrum tempore electionis sit notum nullam electionem esse vł electores ipsos suspensos tẽpore electionis an non sit notum sed postea per probationes fiat manifestum vt hic. item no. ꝙ aliquando electio est nulla ⁊ tamen electores nec priuati sunt ipso iure potestate eligendi nec ꝑuandi vt si eligant ignoranter ineligibilem. item priuati sunt aliquando ipso iure eligendi ⁊ tamen electio non est nulla vt si elegerunt criminosum scienter. s. e. cum in cunctis. j. de iureiuran. sicut nostris. (ad suum). j. de appella. bone memo. lxxxj. di. tãtis xj. q. j. quia res. ff. de libe. cau. quid li. argu. contra. ff. de mune. ⁊ hono. vt gradatum. j. de matri. cõtracto contra interdic. eccle. ex litteris. (fama.) quia non remouetur propter delictum ꝑsone. j. e. super eo. alioquin contra. ff. de re mili. qui cum vno. §. nõ omnes. ⁊. §. exacto. ff. de his qui no. infa. l. ij. §. si ignominie. forte et si propter delictum persone remoueretur non esset infamis. j. đ accu. super his. quod verum ẽ quãdo crimẽ opponitur excipiendo vt hic. (istam.) sed ⁊ in ista possit eligi de iure. j. c. sup eo. sʒ papa hic ex speciali causa preter ius interdixit.

Suffraganeis.

(ad mandatũ). j. e ꝙ sicut. ꝯ. §. pe. sol. h adeo leue ẽ ꝙ etiam suffraganei possnnt vacante sede sua auctoritate facere. lxiiij. di. quia per. illa aũt que ibi dicuntur vel sunt grauia sicut conuocare concilium: vel digniora sicut ordinare clericos ⁊ nulla que ꝑtineant ad ordinẽ facere põt cum pallium non habeat in quo est plenitudo pontificalis officij. j. de vsu pal. c. j. ⁊ intelligo ꝙ ratione sue dignitatis nõ potest facere aliquod episcopale sed pro alio eps bene posset ordinare clericos: ar. j. đ renũ. ad supplicationẽ. sʒ dices ipse vꝫ facẽ vł cõsecrare ex quo mandat. j. de senten. excõ. mulieres. sol. illud hʒ locum quãdo mãdat ꝙ ad se pertinet vel ꝙ pro se fieri vult. h autẽ mandat ꝙ ad officium eorum spectat ꝙ est de iurisditione. scilʒ mandare vt faciat officium suum. ⁊ ideo potest hoc ex quo cõfirmatus est. j. e. transmissam. vel dic ꝙ hec decre. loquitur qñ nõ ẽ in mora petẽdi palliũ illa ꝯria loquunꝰ qñ ẽ in mora.

Super eo alterius.

idem est si eiusdeʒ: vt. j. sequitur. (vicio. propter criminis consciẽtiam vel irregularitatẽ. ⁊ no. h ꝙ viciũ persone in moduʒ exceptionis probato preiudicat in alia electione. ꝯ. j. de excep. deniqʒ. §. fi. j. de or. cog. cum dilectus. ff. de his qui no. infa. lutius. sol. licet non sit infamis de iure propter crimẽ sic probatum. est tamẽ ĩfamis de facto que infamia repellit a dignitatibus acquirẽdis. C. đ digni. l ij. lxxxj. di. tantis. ff. de decu. generaliter. §. spurios. ff. de in offi. te. fratres. j. de accu. omnipotẽs. quia ꝙ plus est propter infamiã facti ab obtẽta dignitate suspenditur. ij. q. v. presbri. ⁊ c. si mala. vel ideo est ꝙ hic dicitur ꝙ viciũ qđ obijciebatur electionem de qua agebatur tangebat. j. de excep. deniqʒ. vel est h: qꝛ licet h modus agendi appelletur exceptio: habet tamẽ in pluribus vim ⁊ modum actionis. j. de ac. super his. ff. de decurio. generaliter. §. si quis. ⁊ eque bene dicif accusatio sicut exceptio. in auc̃. de sanc. epi. §. si quis autem. ⁊. §. si autem tẽpus. in auc̃. quo modo ⁊ qñ oportet. in prin. ⁊. §. j. vnde in hac exceptõe necessariũ est electum vocari ⁊ litẽ ꝯtestari ⁊ reliquũ ordinem seruari. j. e. dudum. que non sunt alias in exceptione necessaria. (forte.) nã tunc etiam sine vicio suo: puta quia alius aliquid dedit ꝓ eo nõ poterit ad eandẽ ecclesiam assumi nisi ex dispensatione. j. q. v. c. j. ⁊. iij. ar. ꝯtra. j. q. j. c. j.

Cum monasterium. suis.

ipsius domus in qua fiebat postulatio. (in heremo.) j. de reli. do. vt epo. ⁊. c. inter quatuor. cõtra. xix. q. iij. ecõtra pauꝰ. sed hic loquitur de heremitis. qui habent propriũ. at h electus non habebat proprium ⁊ erat monachus licet in heremo moraretur alioquin non liceret eum habere in abbatem. j. e. officij. sed certe vbi intẽtione bona quis duceretur tñ ⁊ nõ ambitione crederem ꝙ teneret postulatio etiam si non esset ꝓfessus ⁊ hoc sonare videtur finis decretaꝰ preallꝰ. ad idem. xvj. q. j. presbyteros: ⁊ no. ꝙ licet heremite possint habere propriũ: quia nõ abrenunciant tñ ecclesiastice persone sunt et continentiã seruare debẽt ⁊ ꝑmittẽ. xxvij. q. ij. §. ecce. ⁊ đ istis hẽs. xvij. q. j. c. q vere

Cum terra alterius.

persone denominatõis (totius). i. ambaꝝ personaꝝ electarũ. (sancimus.) si. s. de consue. cum inter vos. vbi de hoc no. licet enim patriarcha si est de consuetudine possit interesse electioni suffraganei archiepi. sicut ꝙ minus ẽ suffrag. possunt interesse electõi archiepi. s. de postu. bo. me. modus tñ iste nominãdi grauiꝰ ẽ. vñ remouẽdus ẽ. (abolẽdam.) qꝛ grauiꝰ erat ecclesijs. s. de ꝯsue. c. j. nec erat ꝑscripta ꝯsuetudo: qꝛ si esset prescripta forte non esset reprobãda in patriarcha. ar. j. e. sacrosancta: vel dic ꝙ hoc non potest ꝯsuetudine induci ꝙ postqʒ ꝯsenserint in aliquẽ ipm eligẽdo ꝙ postea ꝓp aliquẽ irritef si noluerit ꝯsentire nisi ꝑm formã iuris decre. aũt sacrosancta nõ obest: qꝛ ille persone ibi nõ erant electe. sed tñ nominate. vnde ibi nullũ ius erat quesitum nominatis. item ibi non probat illã nominationẽ sed potius improbat. mõ scʒ quia eligunt postulandum. (vel modo). j. e. quia propter. (diligẽtiam). i. diligentẽ inquisitionẽ faciant de persona eligẽda. h hẽs ꝙ eligẽtes possunt aliũ eligere prima electione non cassata ꝯ. s. e. ꝯsiderauimus. sed ⁊ ꝯ videf qꝛ si eligũt indignũ ipso iure priuati sunt potestate eligẽdi. s. e. cũ in cũctis. s. de postu. c. ij. j. e. innotuit: ⁊ idẽ si nõ seruauit formã. j. e. qꝛ ꝓpter. sol. nõ videtur h ꝙ nõ cassata ꝑma electione procedaf ad scđam sed diligẽtiam hẽant inquisitores. s. vt plures hẽant paratos ex ꝑma electione vt si ꝯtigerit vnũ electũ cassari eligaf scđus. lxj. dist. studij. lxxxv.

di.florentinū.vel eligāt scdm sub ea ꝯditōe si pm⁹ cassaret.arg.
in.c.florentinū. ⁊ expirat scda electio prima obtinēte sicut ī sub/
stitutōe.C.de impu.⁊ alijs substi.post aditā.sed hi modi eligēdi
per curiā reprobant̄:vt no.lxj.di.studij.⁊ ē expssum.j.e.ī electō
nibus.sed solue vt h in eadē gl.vbi dicit:nos aliter.hec ḡ decre.
loquit̄ de ignorātibus viciū q non priuant̄ ptāte eligēdi.j.e.in/
notuit.sed ad hoc h nō est rñsum cū h dicit̄ etiā si in forma sit pec
catū.sed rñde ꝙ tpe hui⁹ decre.h pena imposita nondū erat pec
cātibus in forma.alij aliter dicūt ꝙ tpe hui⁹ decre.licituz erat eli
gētibus mutare vota sua vsqꝫ ad electionē publicatā.j.e.inter.ī
fi.⁊.c.auditis.⁊ post talē electionē publicatā nō cassatā nō licet
aliū eligere nec vota mutare:vt in dictis decre.hodie tñ correctū
est h:q᷑ post publicationē scrutinij nō licet variare vota sua.j.e.
publicato.nisi forte esset adeo notoriū primā nullā esse:ꝙ nō con
tenderet̄ de iure nec ꝯtēdi posset.ar.C.de ꝯfir.t.l.iij.vt si nō con
sentiret electioni vel si electio nulla esset ipso iure vt si facta sit nō
seruata forma vel etiā si facta sit ab excōicatis.ar.j.de appel.cō
stitutis:nā hi nullā excusationē habēt quare dicāt suā electionez
tenere.secus si elegissent indignū q᷑ possent ꝑtendere ꝙ ignorā
ter elegissent.j.e.innotuit.in fi.itē sec⁹ si dicāt ꝙ p⁹ appellationē
q᷑ appellatō aliqñ ē admittēda aliqñ nō.j.e.cū nobis.s.e.ꝯside/
rauim⁹.⁊ sic in oībus alijs vbi aduersari⁹ pōt aliqd ꝯtēdere d iu
re.sꝫ meli⁹.no.j.e.dudū.ij.Nos aūt alr̄ itelligim⁹ hāc decr.s.vt
sit sensus vt canonici postqꝫ ꝯueniūt in capitulo solēnit̄ publicēt
factā electionē ⁊ postea supiori ꝯfirmandā ꝑñtent.et si superior
vel propter viciū persone vel forme eam cassauerit iteꝝ eligaant
aliū ⁊ sic faciant quousqꝫ eoꝝ electio ꝯfirmet̄:⁊ tunc postqꝫ fue/
rit ꝯfirmata eā ꝑsentent regi vel patriarche:nec tñ negam⁹ ꝙ si
aliter de ꝯsuetudine vel priuilegijs obtinet quin possint añ con/
firmationē sed tñ post solēniter publicatā electionē ꝑsentare re/
gi.j.e.cū inter vniuersi.⁊.c.ꝙ sicut.(propter hoc).s.ꝙ prius nō re
quiratur rex vel patriarcha.

TRansmissam.postposito

qd nō licꝫ.xx.q.iij.eos.in auc.qūo ⁊ qñ oportet.§.se/
mel.in auc.de sanc.epi.§.si vero constāter.⁊ vt inci/
dunt in canonē qui tales percutiūt.j.de sen.ex.in audiēcia.(con/
firmationē.)no.ꝙ electus qꝫcito ē confirmatus sine alia possessi
one vel īuestitura vel stallatione statim potest admistrare res
ecclesie sue in tēporalibus ⁊ spiritualibus tam in colligēdis fru/
ctibus qꝫ in actionibus intētandis noīe ecclesie sue vt h.sine con
firmatōe aūt hoc non potest nisi clerici sint in ecclesijs exemptis
qui sunt in partibus remotis.j.d elec qualiter.⁊.c.nosti.vel nisi
aliud sit ibi ꝙ succedat loco confirmationis sicut in cisterc̄.sicut
est in quibusdā alijs quibus h ex speciali priuilegio ē indultum
ꝙ sine aliqua confirmatione bñdictione recepta ministrēt:imo
ꝙ plus ē sine aliqua bñdictione si episcopus noluerit bñdicere
ipi poterunt administrare.j.d sup.neg.ꝑla.c.j.vel nisi h hēbant
ex consuetudine.Quidā tñ dicunt h non posse introduci consue
tudine.arg.ꝙ graue esset ecclesijs.j.de re.iu.cum causam.⁊ hoc
obtinet in omnibus ecclesiasticis personis habētibus qualēcun
qꝫ administrationē etiam si sint canonici qui habeant admini/
strationē prebēdarum suarum:nam in eis aliqui confirmantur
⁊ qui non confirmantur loco confirmationis aliud faciunt qd
loco confirmationis habetur.s.ꝙ inuestiuntur per episcopum
vel inferiorē ꝑlatum ad quē h pertinet d iure vl' consuetudine.j
d conces.ꝑben.proposuit:⁊ de his que fi.a ma.pte cap.ex ore.vl'
assignatur ei aliquid loco ꝑbende ⁊ pro canonicatu assigatur ei
in choro stallum ⁊ in capitulo locus.arg.j.d renun.cum inter.j.
de ꝑben.c.dilectus.⁊.c.dilecto.⁊ possunt hec habere locuz in ec/
clesijs vbi habētur ꝑbēde distincte quia ⁊ quilibet habꝫ sue pre
bende āmistrationē.sed vbi non sunt prebēde distincte videtur
sufficere loco confirmationis ꝙ canonici cōmuniter eum recipi/
ant in canonicū vel epūs vel alius prelatus recepit professionem
in manibus suis vel dat ei pannos altaris vel campanas vel ali
quid simile.xxiij.di.qꝫuis.ar.de reg.iur.c.vl.j.de maio.⁊ obe.le
gebatur.isti si agant nomine ecclesiaꝝ dignitatū administratio/
nū vel prebēdarum suaꝝ non potest eis obijci vos non estis ca/
nonici electi vel vestra electio non tenet ex quo sic sunt instituti vt
dictum ē.facta enim eoꝝ tuitione confirmationis firma manēt.
vt no.j.e.nihil.vel potes dicere ⁊ melius ꝙ isti sic electi ⁊ confir
mati per se oīa bona ecclesiaꝝ suaꝝ vel dignitatū vel prebēdarū
suaꝝ si non habēt contradictores possunt sua auctoritate occu/
pare.ar.C.de edi.di.adri.tol.l.fi.ff.de acqui.pos.cum heredes.
si vero hñt ꝯtradictores qui bona ꝑdicta possideāt tūc oportet
eos oñdere suas ꝯfirmatōes tenere.si vero nō hēant ꝯdictores
non tenentur aliqui probare de iusticia confirmationis nec tenē
tur probare aliquid de iusticia electionis.⁊ hoc ex eo apparet
scꝫ ꝙ illi qui tenēt bona ecclesie alias non debēt res suas sibi resti
tuere nisi probēt suā ꝯfirmationē tenere:q᷑ si predicti electi.i.cō
firmati nō essent ꝑlati vel nisi tuitione confirmationū defenderē
tur:isti non liberarētur eis soluēdo inuestitis.⁊ idē qd diximꝰ in
ꝯfirmatis.idē intelleximus de inuestitis.sed secus intelligim⁹ in
illis q adepturi sūt possessionē hñdo stallū ⁊ locū ī caplo ⁊ ī cho
ro iuris epalis ve iur canonicalis vel cuiuscunqꝫ alteri⁹ siue iu
ris ꝑben.ff.si vsuf.pe.l.vl.istis enim sufficit in possessione eē au/
ctoritate superioris.⁊ ē ratio diuersitatis.primi enim astringun
tur ad probandū:q᷑ non sunt in possessione.isti aūt vltimi iō nō
astringunt̄ q᷑ non sunt in possessione.⁊ nemo cogit̄ dicere ti.sue
possessionis.C.de peti.here.cogi.ff.si vsufruc.peta.vti.(d talib⁹)
ex quo enim aliquis electus ē ⁊ ꝯfirmatus potest dare prebēdas
⁊ dignitates ⁊ honores ⁊ alia disponere de rebus ecclesie.s.eo.
nosti.⁊ iuramentū recipe a vasallis.j.e.qualiter.suspēdere inter
dicere excōicare vt h.(inquisitionis.)vt ē audire accusatiōes cle
ricoꝝ.xxv.q.vij.si aūt.⁊.c.epūs.h aūt fateor.nā h bene audiet ele
ctus ꝯfirmatus:qd sic probo:q᷑ h audiet simplex sacerdos dele
gare.ergo non ptinet ad ordinē.l.di.studeat:preterea quilibet
iudex ordinarius qui habet administrationē ⁊ merū imperiuz
audit causas criminales.ergo ⁊ ꝯfirmatus qui habet meꝝ īperi
um vt h apparet:quia excōmunicat ⁊ concilium conuocat.j.eo.
ꝙ sicut.§.penulti.(ministerium)ordinare consecrare virgines:
dedicare ecclesias.lxviij.di.qꝫuis.

CUm inter.R.inuitum.

quia deui
ctum instantia precū:vel propter mala que sciebat d
eo ⁊ probari nō poterat ⁊ nō liceret alij nisi pape ex
plenitudine ptātis vel inuitū ab initio sed post voluntariū d ma
nu.ꝑ hoc videt̄ ꝙ inuestitura dat possessionē.sed non ē ita vt no.
s.de ꝯsue.c.ij.⁊.j.de his que fi.a ma.par.ca.ex ore.(dū viueret.)
j.de ꝯfir.vti.vel inuti.porrecta.ꝯ:so.qd ibi dicit̄ prima facie veꝝ
est si certū sit priratū ꝯfirmatū ꝑ papā tenet vt h.(procederet)
sed nō ne eo ipso ꝙ alij non seruabāt pactū dabatur isti pristinas
actio.j.de pac.cum pridē.nam actor q nō habet actionē ex trans
actione simplici agit pristina actione.⁊ si excipiat̄ de renuncia/
tione replicabit fidē non seruanti ⁊c̄.C.de pac.cum proponas.
⁊ de transac.cū mota.⁊ si reus esset liberatus per acceptilationez
daretur conditio ob causam vt reponeret se in pristinā obligatō
nē.ff.de con.ob.cau.da.si quis.vel datur actio prescriptis verbis
ad interesse.ff.de cō.cā da.similiter.ff.de prescrip.vt ob eā.si au
tē dolo esset inductus ad transactionē ageret̄ de dolo.C.de trās/
ac.actionē.vel si non sit alia via succurrēdi ei.ff.de dolo ⁊ elegā/
ter.§.seruus.⁊.l.seruus.apparet aūt ꝙ sua īterat.ergo iuste po
tuit appellare.ij.q.vij.non solent.ar.ad predicta.j.de iureiurā.
ꝑuenit.ff.ad vell̄.similiter.C.de inoffi.test.si iur̄.So.dixerunt q
dam ꝙ actum fuit inter partes ꝙ si altera pars resiliret a pacto
tñ pena solueret̄ ⁊ pactis actoris staret.ff.de transac.qui fidē.vl'
dic ⁊ melius:q᷑ in bñficijs non habet locū que superi⁹ dicta sunt
que sine pacto debēt dari ⁊ renūciari.j.de pac.cum pridē.arg.j.
de transac.super eo.⁊.c.decetero.sed quare non restituit̄ h pristi
na actio sicut in illa decre.cum pridē.Rñ.qd ibi dicit̄ factū est de
gratia tm̄ sicut ex decre.apparet expsse.⁊ ꝑterea ibi habuit pos/
sessionē ꝙ nō h.preterea ibi nō restituit̄ ad ecclesiā sed ad inter/
dictū vñ vi.sed hec solutio nō valet:q᷑ pacto sublatū fuit interdi
ctum vñ vi.ff.de pac.si vnus.§.pacta.preterea iste iam vestiue/
rat pactū rei interuētu:puta receptione custodie ⁊ priorat⁹ vnd
decetero nō debebat sibi restitui prima petitio.C.de trans.si pro
fundo.ff.de re.pmu.l.j.supiora aūt loquunt̄ qñ pactū nō fuit ve
stitū sed tm̄ simplex transactione interueñ.ille aūt cleric⁹ de quo
loquitur decre.cum pridem.suū pactū nullo mō vestierat.(inter
est.)ex hoc loco satis apparet ꝙ etiā hi quoꝝ non interest specia
liter admittent̄ ad dicendū ꝯtra electionē de forma.nā h R.seni
or admissus fuit ꝯtra R.iuniorē qui electus ē ⁊ dicit electionē nō
canonicā quia facta ē a suspensis.⁊ super h auditur sicut appa/
ret ex sequētibus vbi mandat ꝙ si de h constiterit.s.ꝙ sit a suspē
sis electus ꝙ cassetur quod factum ē de eo ⁊ tamē eius non int/
erat vt hic dicit:⁊ quidam hic confitentur.sed q ꝯtradicūt rñdēt
huic decre ⁊ dicūt hūc R.seniorē eē monachū hui⁹ monasterij.⁊
ideo intererat ei⁹ hr̄e bonū abbatē.nec obstat ꝙ dicit ꝙ sua nō in
tererat:q᷑ nō dicit sua nō interesse ꝙ se nō opponat R.iuniori q
dꝫ esse suus abbas.sꝫ q᷑ nō intererat ei⁹ appellare rōne sui iuris
ne ali⁹ eligeret̄ cū ipe suo iuri renūciassꝫ:h R.senior ꝑsequebatur
appellationē ꝯ electionē R.iunioris.sꝫ h stare nō pōt cū cassata

appellatõe postea de interdicto agē nō poterat. sȝ rn̄dem⁹ q̄ de interdicto agere pōt post ꝯfirmationē ⁊ bn̄dictionē ꝑncipaliter agēdo. j. de appel. c. ꝯstitutis. ij. (illa) miꝝ videt̄ quō sentētiat ꝑ ptes: imo sentētiauit nullā appellationeȝ: ⁊ tn̄ adhuc rēanet qō sup electōe. nō enim plures sn̄ie diffinitiue in vno negocio ferende sunt. ꝑterea sup incidētibus questionib⁹ sentētiandū non est? Rn̄. non ē sentētiandū ꝑ ptes sup principali: puta si petant̄. c. nō est ferēda sn̄ia sup quinquaginta si ꝯfiteant̄ nisi vellet pars renūciare residuo. ff. de excep. re iud. l. lȝ. sȝ dic q̄ vbicūqȝ de aliq̄ exceptōe ꝯstare pōt sine ꝓbationib⁹ facti. s. ꝑ iura ne ptes fatigent̄ laboribus ⁊ expēsis: statim de illa exceptōe iudicandū est: vt. s̄. de ꝯsue. cum inter vos. sed secus vbi sunt necessarie probationes facti cum ibi non possunt ita de facili liquere sicut in his q̄ d̄ iure sunt cū iura debeāt esse nota vt liceat supplere de iure. sup eo vero q̄ dicit de incidētibus sic rn̄deo: si in modū exceptōis ꝓponatur incidēs questio: puta vet⁹ defensio q̄ ꝯpetebat ex his q̄ acta erant inter partes sicut ē pactū de nō petēdo res iudicatas: sacramēti delatio. i his incidētibus nō ꝓnunciat̄. C. de or. iudi. l. j. ⁊ ij C. de or. cog. l. j. satis enim sufficit pronūciari in principali vt per ꝯsequēs videat̄ pronunciatū in incidēti. h̄ est veꝝ nisi criminale incidat ciuili vel ecōuerso. C. ad. l. iul. de adul. queȝ alexan. C. ad l. flauiā. de plagi. ꝑses. ⁊ sic potest ītelligi. l. ff. d̄ ꝑuarica. ꝑuaricatōis. vel dic q̄ si quis vult ꝓponere de ꝑuaricatione dȝ ꝓponere in modū accusatōis nō exceptōis. vn̄ semꝑ sup eo primo ꝓnuntiandū ē. ⁊ sic etiā pōt intelligi qō dictū est de alijs ciuili vel criminali sibiīnuicē incidētibus. si vero q̄ōnes sunt emergētes quales sunt que emergūt in iudicio. vbi grā: an dāda sit dilatio necne: admittendi sunt testes necne: qui sit in possessione libertatis vel seruitutis semꝑ ꝓnunciandum est sup emergēti: quia alit̄ nō posset ꝓcedi mora. ff. de libe. cau. l. libertatis. §. vlti. ff. vti pos. l. j. §. j. ff. de iudi. de qua re. nisi ꝯditio iudicij vel rei impediat. C. de or. iu. l. j. ⁊. ij. ⁊ talē dicere possum⁹ vbicūqȝ dicit̄ aliquā exceptionē nō esse admittendā vel replicationē vel etiā actionē vel libellū vel aliquid tale: illud statiȝ dȝ expediri anteq̄ȝ sup ipa exceptōe vel alio ꝓposito ꝓbationes recipiant̄: cū ⁊ si reciperentur nō adminicularētur intētioni. C. de ꝓba. ad probationē. j. d̄ testi. veniēs. ff. de offi. asses. l. j. ⁊ ita est h̄ vbi dicit̄ nō tenē appellationē ⁊ nō ꝓfuturā appellāti etiā si ꝯstaret de ea. ⁊ iō nō est admittend⁹ excipiēs vel ꝓponēs de ea. s. q̄ȝ eius nō interest. sȝ ⁊ si dicat̄ appellatio iusta: ⁊ ideo impedire qō secutū est: tūc cū principalis q̄stio ab illa sepata sit cā appellatōis sup ea sentētiandūȝ est ⁊ sic h̄ erat. prosequebat̄ enim appellationē ⁊ ideo dicebat̄ nō valere electionē q̄ erat secuta post appellationē. bn̄ ergo fec̄ iudex si sn̄iauit appell. iniustā. ⁊ ꝑ ꝯsequēs nō impedire electōȝ secutā. aliud aūt qō ꝓpositū erat ꝯ eandē elec. siue in modū exceptionis siue in modū denūciationis vel accusationis non diffiniunt: q̄ȝ sibi nō ꝯsistit h̄. R. senior nō prosequebat̄ appel. ꝯ electuȝ R. iunioris. sed h̄ stare nō pōt cū cassata appellatōe postea de interdicto agere non potuisset. sed rn̄. q̄ de interdicto agere potest post ꝯfirmationē ⁊ bn̄dictionē ꝑncipaliter agēdo. j. de appell. ꝯstitutj. (interdicto posito.) ⁊ nō seruato a monachis electoribus vn̄ sunt interdicti qō notandū est ⁊ inter eos erat elect⁹. R. (suis) scȝ propositi ⁊ capituli. isti enim scripserūt dn̄o pape quō cardinales miserāt litteras de interdicto que quidem ꝑsumptionē inducebāt. sed ⁊ in ꝯtrariū bn̄dictio epi aliā ꝑsumptionē inducebat. s. q̄ ecclesia vbi bn̄dixerat interdicta nō esset: de qua tn̄ dicebant littere q̄ erat interdicta. vel q̄ R. nō esset interdict⁹. ⁊ quia neutra alterā vincebat recipiunt̄ ꝓbationes. ar. ff. de in integ. resti. diuus. j. de resti. spo. litteras. (litteris) he littere testimoniales inducebant̄ ad ꝓbandū locū vel monasteriū interdictū. ⁊ iō interdictos ⁊ suspēsos electū ⁊ electores: q̄ȝ ibi celebrauerāt. (ꝯsultat̄.) h̄ seniori restituta sunt ꝑorat⁹ ⁊ custodia vt ī integra ꝯtinet̄

Qualiter immiscuit.

j. e. q̄ sicut. ꝯ ⁊. c. nihil. ꝯ. s̄. de ꝯsue. cū venera. vbi no. de h̄ licȝ ꝑmittat se īstallari ꝓpter hoc nō dicim⁹ eū se īmiscere ꝓpter ꝯsuetudinē que h̄ hȝ. ar. ff. d̄ leg. mīme. ff. de acq. here. ꝑ herede. C. de tu. q̄ nō satis. tutor. (tenere.) q̄ȝ nō fuit electio ꝯfirmata: al's sec⁹. ff. de offi. ꝑto. barbari⁹. j. de iur̄ pa. ꝯsultatōibus.

Cum inter. ad decanum.

no. q̄ absente decano q̄ ē honorabilior ꝑsona in capitulo ꝓcedet̄ ad elec. j. de ꝯces. ꝑben. post ele. ⁊ ad vocandū caplm̄ ꝑ eligēdo. (intimatū.) nobis capitulo capuano (cōgnouerit) nec tn̄ venire cogebant̄ si essent in loco vbi citari deberēt nisi spāliter vocarent̄ cū dicat ꝯstitutio vocatis q̄ possunt ⁊c̄. j. e. q̄ȝ ꝓpter. quare. n. nunciū expectarēt si nō esset dies prefixus ille aūt q̄ ꝓcurat ne citatio ad eum pueniat: q̄ȝ latitat vel eo faciēte cognosci nō pōt vbi sit. ff. de euic. sed dictū. §. si ꝑsente. j. vt lit. n̄ ꝯtest. q̄m̄. electionē impedire nō pōt. (assumatis.) ⁊ alijs absentibus. sed nōne ex quo nunciū miserāt debuerūt expectare. j. d̄ of. le. lȝ. iij. q. vj. multū? Rn̄. nō: q̄ȝ nō debuerūt citari. vel isti etiaȝ in termino assignato nō fuerūt. sed iteꝝ mādauerūt q̄ expectarent̄ ⁊ forte cās absentie assignabāt ⁊ habebant ⁊ videbat̄ q̄ ex quo vocati essent semel ⁊ habebant iustam excusationē q̄ iteꝝ debebant expectari. sed hoc non obtinet: q̄ȝ citatio fiebat de gratia. itē in electione ē speciale: vt si legitimo impedimēto detineat̄ q̄ nō expectet̄ si ꝓcuratorē ꝯstituat. j. e. q̄ȝ ꝓpter.

Cum nobis. appellationē

nō vȝ q̄ talis appellatio possit habere locū: q̄ȝ si sequtur electio canonica non fit cōtra appellationē. si sequtur electio non canonica etiā preter appel. cassaret̄. vt no. j. e. auditis. (canonice.) appellatio enim talis sola ea cassat que fiunt illegitime. j. de rest. spol. audita. secus in noui operis nunciatōne j. de noui ope. nunciatōe. c. j. (nulla) h̄ appellatō bene tenet aliquī ne fiat electio in certo loco vel certo tp̄e: vt si tunc temporis vl̄ eo loco timetur impressio facienda. xxiij. di. in noīe. j. e. bone mēo. magū. sed ꝯ. j. de his que fi. a ma. par. ca. c. cum in cunctis. vbi diximus q̄ nō valet appellatio facta ex̄ iudiciū si nō ꝓbet̄ v̄a causa ex qua appellatum ē. ergo nō valet appellatio q̄ fit ꝓpt̄ timorem impressionis nisi sequatur imꝑssio. sol̄. iusta causa est quare nō fieri dȝ electio: iustus timor impressionis secuture ⁊ īminens non vanus. ⁊ si nō sequatur impressio dūmodo verisimile ⁊ ꝓbabile sit q̄ timoris effectus sequat̄ si ibi fiat electio. ⁊ ideo sufficit probare hanc cām. s. iustum timorē. h̄ est enim cā q̄ iustā facit appel. ar. ff. qō me. cā. met̄. causa metū. j. de appell. bo. me. alij dicūt ꝯtra q̄ non valet appel. nisi sequat̄ imꝑssio. (cōtra formam.) h̄ no. q̄ si ille a quo appellat̄ extra iudiciū aliq̄d facit ꝯ appel. illud solū reuocatur ⁊ non alia que fecit post appellationē etiaȝ si iusta ē appellatio. vnde si aliquis appellat ne capituluȝ ꝓcedat ad electionē ꝑ ꝯpromissum ⁊ caplm̄ nō obstante appel. ꝯpromiserit. sed ꝯpromissuȝ nō habuit effectū: vel q̄ȝ compromissarij nō ꝯcordauerunt: vel q̄ȝ electus ab eis aliquis noluit acceptare electionē: nam in his casibus si postea capitulū eligat aliū vocato ꝑdicto appellante ⁊ ꝯtēnente interesse ī nitens sue appellationi tenebit electio. nā qō factum ē illegitime. s. ꝓcessus ꝯpromissariorum cassabitur. ⁋ qō bene factū est. s. electio posterius facta erit rata. ⁊ eodē modo si quis appellet ne capitulū admittat talem: quia ē excōicatus ⁊ capitulū eū admittat ignorās eū excōicatuȝ ⁊ cū eo ad electionē ꝓcedat: electio quidē valebit: q̄ȝ canonice facta ē: quia nō est iusta causa appellationis quare capitulū nō debeat procedere ad electionē vel q̄ non teneat electio: q̄ȝ excōicatus interest. sed causa iusta est si scienter eū excōicatū admitterēt j. d̄ ꝓcu. c. si. in h̄ autē bn̄ fuit iusta appellatio: q̄ȝ vis eius non ꝑstaret suffragium. ⁊ quantū ad illud bene valet appellatio ⁊ bn̄ transfert negocium ad supiorē. simile dico si appelletur a mero ꝓuisore ne det alicui ꝑbendam que non noceat ⁊ postea det ei canonicatū sm̄ q̄ poterat ex vi rescripti ⁊ prebēdam non vacantē quā dare non poterat sola collatio prebēde que est iniusta reuocabitur ⁊ collatio canonicatus qui est iustus ratus erit. ar. j. de ꝑben. relatum. ⁊. c. dilectus fil̄. ⁊ idem est si corā receptore testium appellet̄ ne recipiatur testis talis: q̄ȝ est excōicatus ⁊ ipse nihilominus recipiat illum ⁊ alios illius receptio cassabitur ⁊ alioruȝ receptio rata erit: ⁊ idem est in omībus similibus. secus autē est si in iudicio appelletur: q̄ȝ tunc qui in vno articulo appellauerit q̄ȝ vocatus ad locū nō tutū vel recipit testem quē ꝯstabat excōicatū vlteri⁹ quicq̄d fecerit post talē appellationē in tota eodem cā totū reuocabit̄. secus aūt esset si corā eodeȝ iudice q̄s haberet duas causas etiā si vna esset ꝯuētionis: ⁊ altera recōuentionis: lȝ tn̄ appellet, in vna tenet: processus in alia. tn̄ pōt dici q̄ etiā si corā iudice ꝓponeret̄ q̄ esset excōicatus ⁊ appellat̄ ne reciperet̄ tam̄ valet ei⁹ receptio nisi incontinēti hr̄et patas ꝓbatōes. i auc̄. d̄ testi. §. si v̄o. ⁊. §. semꝑ: q̄ȝ nō fit sibi ꝑiudiciū ex receptōe nisi iudex sequat̄ dictū ei⁹. j. d̄ regu. iur̄. c. j. ⁊ idē in silib⁹ vbi nō fit ꝑiudiciū lȝ possit fieri ⁊ periclm̄ ⁊ dānuȝ ē in mora: nō tn̄ ꝯ. sȝ ꝯ vȝ. s. q̄ appellatio h̄ sufficeret ad cassationē electōis: q̄ȝ electio nō tenuit cū tn̄ postulari nō debuerit i minori etate ꝯstitut⁹. j. e. dudū. s̄. e. cū in cūctis. so. vere allegatio insufficiēs ē si habeat̄ respect⁹ ad v̄itatē negocij: q̄ȝ vere minor erat. sȝ si haberet̄ respect⁹ ad aduersarios v̄a nō erāt: q̄ȝ h̄ nō allegabāt. sic̄. n. h̄ dȝ nihil ꝯ ꝑsonaȝ dicebāt. vl̄ dic q̄ lȝ papa nō ꝯfirmauerit eū nō tn̄ fuit ꝓbatū eū minoris etatj (reuocare.) sȝ nunq̄d eo ipō q̄ volūt redire ad tractādum de electōe pn̄t ꝓcedē q̄ pn̄tes sunt? ⁊ vȝ q̄ nō. nā q̄s cōstituit eos

iudices sup alios? qs dedit eis ptātem citādi cū par in parē nō
hʒ impiū. j.e.c.pxi.itē an sunt necessarie tres citatōes vel vna p
emptoria.xxiij.q.iij.de illicita.item si citati sunt ad diem vsqʒ ad
quā horā diei expectabit̄ rñ.ꝙ nō sunt citatōes iste q̄ fiūt cum ca
nonicis sʒ sunt denūciatōes vel monitōes q̄s pñt facē nō solū iu
dices sʒ etiā pares vł miores ⁊ illi tm̄ q pñtes sunt lʒ pauci ⁊ vnꝰ
solꝰ si alij nō sunt pñtes alios reuocabūt.ar.x.q.ij. hoc ius.s̄.c.p
xi.⁊ tales sunt he denūciatōes q̄les ille q̄ fiunt vēditoribus.ff.ð
euic.si rē.§.vl.⁊.l.si dictū.§.si pñte.⁊.l.herēnius.⁊ dicimꝰ ꝙ nō
sunt necessarie solēnitates pemptorij ⁊ triū citationū sicut ī iudi
cijs.sʒ statim nō veniētibus vocatꝫ pñt procedē pñtes.j.e.ꝙ sic
§.si aūt.ar.s̄.de postu.bo.me.vltra mediū.j.ð testi.c.ij.de gr̄a tm̄
inuenimꝰ aliqñ plures vocatōes fieri.lxiij.di.plebs dioc̄.nec ꝓ
pter h̄ dicunt̄ pñtes eē iudices absentiū:sʒ ius h̄.s.citādi hñt a iu
re.lxv.di.c.fi.x.q.ij.h̄ ius.ff.ꝙ cuiusqʒ vniuer.sicut ⁊ dicimꝰ ꝙ si
pñtes in die citatōis mane celebrata missa spūssancti ꝓcedant
ad electionē nō retractari pretextu absentiū: nā si dicat̄ debere
expectari finē diei.j.de offi.dele.ꝯsuluit.ar.C.de iudi.ꝓperādū.
ij.q.vj.appellatōe.ff.de v̄b.ob.insulā.ff.de excu.tu.nō tm̄.xvj.q.
iij.placuit:nō est verū ꝓpter missam q̄ ꝯsueuit ibi dici ꝓpt sobrie
tatē q̄ ibi exigit̄.nā ad ea q̄ ⁊c̄.ff.de le.nā ad ea.sʒ ꝯsultiꝰ facient
si expectabūt sequēs mane.arg.decre.ꝯsuluit:nec erit necessaria
alia citatio vt eadē decre.dic̄.alij dicūt ꝙ debent expectare circa
finen diei:vt in decr.ꝯsuluit:ita ꝙ nec precipitanter festinent nec
nimia cunctatione retardent.ff.de admi.tu.tutor qui re.§.j. Sʒ
omnibus his videtur ꝯ.j.e.cum in veteri.vbi cassatur electio:q̄
vltra terminū que statuerant elegerunt nec expectauerūt ꝯsiliū
ꝯsiliatoꝝ dñi pape.sed rñ.q̄ ibi peccauerunt multipliciter eligē
tes:nam in tractatu non requisierunt consiliū ꝯsiliatoꝝ.item li
cet possint eligētes sibi prefigere terminū ad eligēdum nō tamē
possunt prefigere ꝯsiliatoribus a papa deputatis qui alio iur̄ q̄ʒ
canonici in electione censentur. Sed quid si oēs negligētes sint
excepto vno:nōne ille solus poterit eligere? Rñdeo si finis laba t̄
termini statuti a iure ad electionē poterit ipse solus eligere.lxv.
di.c.vlti.ar.ad h̄.st est h̄ verū etiā si aliqui sint absentes ⁊ non ci
tati cum ipse solus alijs absentibus non poterit citare: tempus
enim a canone statutū interpellat pro eo.C.de ꝯtrahen.stip.ma
gnā.itē qui scit certiorari nō debet.ff.de ac.empti.et ven.l.j. nec
ob.decre.j.e.ꝙ sicut:q̄ loquitur qñ fit electio ante terminū cano
nis:quia tunc sunt omnes vocandi ⁊ valet ad h̄:quia ius vniuer
sitatis recidit in vnum.lxv.distin.c.fi.ff.ꝙ cuiusqʒ vniuer.sicut.
Sʒ nunquid minor pars vel vnus solus residens ad terminum
nō statutum a iure sed quem ipse prefigat alios non residentes
tes nec ad terminū venientes poterit vocare ⁊ alijs non venien
tibus eligere? dicunt quidam ꝙ sic:quia in oībus recidit in eū ius
capituli.ar.lxv.di.c.fi.sed tutius est cum hec sit res grauis ⁊ ma
gna deliberatione egeat ⁊ in mora nō sit periculū graue cum nō
transeat tēpus eligendi.sed si minus q̄ʒ due partes venerūt eo
rum qui vocandi erant ꝙ expectēt vsqʒ ad terminū a iure prefi
xum h̄ tm̄ saluo:q̄ si ibi est prior qui velit alios vocare ꝙ possit
vt no.j.de ma.⁊ obe.c.j.(ex officio.)nota inquisitionē fieri sine ī
famia. de h̄ no.s̄.de postu.c.j.in prin.(eminentis.)de sciētia que
sit eminens:que fufficiens:no.xxxvj.di.c.j.⁊.s̄.e.cum in cunctis
(ipsum).s.propositum.(perdurante)vbi.s.eis nō liceat variare
electionē de alio.(concedimus.)dispensatiue(administrationē.)
dicunt quidam p hec verba dari ꝯfirmationē.j.de eta.ex ratōne
sed nos tm̄ eū visitatori ꝯparamus.

Innotuit. distulisti. Sed nunqd archidi.potuit dispensare sicut in minori etate dispensant epi cō
firmando minores electos in archipresbros.j.ð eta.
preterea.dispensant epi ꝯfirmando filios sacerdotū.j.de fil.ps.
veniens:⁊ cum adulteris ⁊ alijs criminosis.j.de iudi.at si.⁊ cū
corpe viciatis.j.de cor.vicia.c.j.Rñ.ꝙ nunq̄ʒ licet alicui nisi pa
pe dispensare cum illegitimis vt habeant dignitates ⁊ curā aīa
rum.j.de fil.presby.c.fi.imo romana ecclesia vt quidam dicunt
qð non est verū seruat ꝙ solus papa potest dispēsare cum illegiti
me natꝫ: nam maiores questiones ⁊ sanctiones sicut que fiūt in
electionibus epoꝝ sedi apostolice reseruant̄.j.de transla.episco
pi: inter corpo.de appel.vt debitus.xvij.dist.de multis(qui con
scientiā.)nisi dixisset peccasset.l.di.ex penitētibus.xviij.di.ꝑusq̄ʒ
si tm̄ fuisset confirmatus licet peccasset q̄ tacuit irregularitatem
si post dispensetur cum eo tenet qð factum est.j.de renū.nisi cuʒ
pridem.§.persone.⁊ hoc intelligunt quidā cū ille qui dispensat
habet potestatem dandi sibi dignitateʒ vel beneficium sup quo
dispensat sicut papa habebat.si autē non haberet potestatē dan
di sibi dignitatem vel beneficiū super quo dispensat:secus dicen
dum est quia non intrauit per portam. Quidam tamen contra
dicunt ⁊ bene:quia ex quo ipsi eligendo fecerunt ꝙ potuerunt.
quandocunqʒ superior dispensat licite tenebit episcopatum.j.ð
renuncia.nisi.(perceto.)vbi debet tota series ⁊ forma electionis
contineri:nomina eligentium:⁊ consentientium subscriptio cui
libet.⁊ debet esse factum tabellionis manu vel alicuius autentice
persone vel sigillatum sigillo cuiuslibet.⁊ credimus decretuʒ de
solēnitate esse non de substantia.argu.lxj.distin.episcopus.iteʒ
credimus ꝙ decretum potest fieri incontinenti facta electione et
etiam ex interuallo ⁊ post recessum aliquorum canonicoruʒ qui
forte tm̄ causa electionis venient.⁊ idem dicimus ꝙ decretuʒ fit
etiam sine subscriptionibus eligentium vel sigillis.sufficit enim
ꝙ capitulum ad quod pertinet electio suo sigillo sigillet:vel etiā
aliquo alio publico vel autentico sigillo faciat sigillari vel p ma
num tabellionis autenticari.est tamen ordinarium ꝙ electores
subscribant.⁊ dicitur hmōi littera sic autenticata decretuʒ: quia
in ea continetur ordinatio ecclesie.s.series electionis. deriuatur
enim a decerno id est ordino vel dispono.⁊ credimus ꝙ melius
fit decretum per capitulum q̄ʒ per compromissarios q̄ʒuis ⁊ per
eos possit fieri dūmodo illud capitulum approbet expresse.item
no ꝙ decretum non est autentica scriptura nec sufficiens proba
tio vbi lis est super eadem electione ecclesie sed tm̄ est testimonia
lis littera sicut ex ipsius tenore apparet.item argu.ad hoc q̄ pre
ter decretum debent discrete persone mitti que superiorē instru
ant tam super electione q̄ʒ de persona.j.e.nihil.§.fi.⁊.s̄.ð postu.
bone memo.in prin.(asserunt.)in litteris transmissis.(consimili)
s̄ e.cum in cunctis.(par.)xxj.distin.inferior.ff.ad trebel.ille a q̄.
§.tempestiuum.⁊ hoc verum est. nisi se ei subijciat.ff.de iur̄.om.
est receptum.ij.q.vij.nos.(si in scholis.)⁊ cōtra.ff.de castrē.pec.
milites.(in canone).s̄.e.cum in cunctis.(ignorantiam).s̄.de po
stu.c.j.(petendam.)no.procura.non admitti ad impetrandam
gratiam nisi habeat ad hoc mandatum speciale a dño: alias ta
men si fuissent missi ad eligendum simpliciter: bene potuissent
postulare.j.e.in causis.(ordinatione.)argu.ad questionem do
minicalem:qua queritur si canonici deposito episcopo eligāt an
teq̄ʒ recipiant litteras pape de amotione ⁊ post papa mittit lit
teras restitutionis ipsius:vtrum valeat electio. ⁊ ꝙ nō valet ar
gu.h̄.viij.q.iiij.c.vl.C.de mandatis principum.c.vltimo.l.j.ar
gu.contra.vij.q.j.eos.ff.de decu.l.ij.C.de excep.neqʒ. item nisi
h̄ decretum precessissent statim facta cassatione poterant alium
eligere secus esset si esset in possessione corporali ⁊ fuisset deposi
tus:quia tunc cum fuisset in possessione corporali:non est aliꝰ eli
gendus nisi primo possessionem dimittat.vt nota.j.de cōcessio.
preben.cum nostris.⁊.c.litteras.qð non credo.s.ꝙ aliud ē si pos
sidet.item ꝙ facta electionis cassatione ⁊ prohibitione ꝙ possent
alium eligere.cū enim simul ⁊ sic publice casset ⁊ potestatem eli
gendi protrahat.si aūt tempus receptionis litteraꝝ electionē in
terim facerent non teneret:quia scientes hanc prohibitionē pre
sumerentur inobedientes ⁊ ꝯtēptores mandati aplici. nec ad
mitterētur probationes eoꝝ si ignorantiā allegarent ꝓpter con
iunctionem cassationis ⁊ suspensionis.sed si non publice vel si
mul fecisset cassationem electionis ⁊ prohibitionem electionis te
neret electio quā hic ignorātes facerent:quia de iure cōmuni eā
fecerunt ⁊ mandatū pape qð de plenitudine potestatis fecit nō
eos ligauit cū nesciūt nec scire potuerunt vel debuerunt impedi
te temporis breuitate.nec eni debēt suspicari illi ad quos de iure
cōi spectat electio ꝙ papa de plenitudine potestatis illa electiōe
vtatur cū non sit ea vitandū generaliter sed tm̄ ex causa. ⁊ ideo
crederē licet in hoc forsitan non credat̄ ꝙ ⁊ si capitulū ad quod
spectat de iure cōi anteq̄ʒ papa eligat ⁊ papa silr̄ ad quē spectat
de plenitudine potestatis postea eligat ꝙ electio capituli debeat
ꝯfirmari cū sit canonica ⁊ suā cessare factā ex plenitudine ptātis
ar.j.de reg.iur.omnis.alias enim valde absurdū sequit̄ qð ele
ctionem canonicā casset quod esse non debet.s̄.e.postq̄ʒ:nā man
datū non debet ligare nisi ex quo ad eos peruēit.ff.ð acqui.pos.
qui absenti.⁊ forte alij aliter dicunt.sed si papa primo eligeret:et
postea capitulum ignorans electionem a papa factam: idem di
cunt quidam ⁊ male.nam in hoc casu cum iusta ignorantia sint
ducti capitulum videtur ꝙ sit canonica eorum electio.sed possꝫ
responderi non esse canonicam:q̄ post aliā facta ē licet capitu
lum non sit in culpa: ⁊ quia a suspensis ab eligendo electio fa
cta est.papa enim eligendo alijs aufert ptātē eligēdi. idē videt̄
si dixit aīo auferendi sibi electionem:priuamus eos hac vice po
testate eligendi si de hoc constat.⁊ de hoc satis plane innuit.l.ꝑ
alle.ff.de acqui.pos.qui absenti.vbi mentē mittentis cōsideran
dā oñdit.hoc etiā ex v̄bis hic positis satis apparet ꝙ statim vole
bat eis auferre potestatē eligendi etiam ante pñationē litteraꝝ

Cum inter ca. inscriptū. hoc nō sufficit
immo necesse fuit q̄ pu-
blicaref electio.s.e.cū terra.j.e.qr propf.sʒ sicut ex se
quentib⁹ apparet solēniter fuit electus.aliter enī oli
non expectaref cōsensus ei⁹:qr nihil iurꝭ haberet ex solis ꝯsensi-
bus:sed hodie cōtra.j.e.publicato.(recusat⁹).si de hoc cōstaret
ineligibilis esset.ar.s.e.super eo:quod verū credo si in iudicio re
pulsus esset:secus si aliter.imo plus dicim⁹ q̄ si alicui⁹ electio cas
saref propter infirmitatē vel corpis viciū ꝛ post cessaret illḋ vi-
ciū non remoueref a secūda electiōe lʒ a p̄ma remot⁹ fuerit p̄ sen
tentiā:nec ꝯdicit.s.eo.sup eo.qr ibi loqtur de amotōe que ꝭ fit p̄-
pter peccatū cū infamia remaneret etiā post sanatō eʒ.i.post pe
nitētiā.j.q.j.ventū est.(nec ad ecclīam).h̄ habes q̄ nō semp ꝑua
let electio de eadē ecclīa facta.ad idē.j.e.in causis.ad hoc dixerūt
qdam q̄ si due partes cōueniūt ī ex̄neū tenet electio extranei vt
hic.nā due partes instar toti⁹ obtinēt. C.de decu.noīatōeʒ.s.e.
licet.ff.de decre.ab or.fac.l.iij.alij dixerūt q̄ semper tenet electio
de eadē ecclīa dūmō vnū duo eligant.arg.lxj.di.null⁹.ꝛ.c.obitū
lxiij.di.lr̄as.C.de epi.ī ecclījs.vij.q.j.deniqꝫ. nos dicim⁹ q̄ siue
de eadē siue de aliena ecclīa semp tenet electio facta a maiori ꝛ sa
niori pte capl̄i.ar.h̄.j.e.in causis.j.de his q̄ fi.a maiori p.ca.cuꝫ
in cūctꝭ.est tñ verū q̄ sēper de eadē debet assumi si ibi repif ido-
neus:si tñ ꝯriū fiat tenet.(pro parte sua).i.p̄ se.solus enī erat.(cō
firmauit).sed nōne eo ipso q̄ eligit intelligēdū est ꝯfirmasse ꝛ di
cimus q̄ sic vbi eodē iur̄ ad eū ptinet electio ꝛ ꝯfirmatio. verbi
gr̄a:quia aliqs ex cōcessione hʒ electōeʒ ꝛ ꝯfirmationē. ar. lxiij.
di.in synodo.ff.de ac.tu.l.iij.vbi v̄o diuerso iure vt h̄ qr electio
ad eū spectabat ex ꝯpromisso ꝛ cōfirmatio auc̄te sedis archiep̄a
lis secus.ar.s.e.cū inter vniuer.j.de cōces.p̄ben.postulasti.j.de
fi.instru.inter dilec.circa.fi.v̄.ceterū.ff.qñ appel.sit.l.j.j.e.q̄ sic
ꝛ eadē rōe si in ꝯsecratōe excipiaf ꝯ eū audiaf:qr facit tāqꝫ ali⁹.
ij.q.vij.§.tria.(discretioni vestre).hec q̄stio delata ē ad papā ca
pitulo nolēte recipe electū p archiep̄m.(cōsenserit).p̄teriti pfecti
(epilētico).ar.xxxiij.di.maritū.(clerici ꝛc̄).no.nō sufficit appella
re ex̄ iudiciū assignata iusta cā nisi sit v̄a.vt no.j.de his que fi.a
ma.par.ca.c.j.(ex alijs).ꝛ sic habes h̄ q̄ ñ ē sufficiēs cā appellati
onis q̄ de aliena ecclīa nō eligaf.(causis).sʒ lʒ ex vi appellatōis
nō possit opponere aliquā ꝺ p̄dictis exceptōib⁹:qr nō lʒ alias p̄
sequi nisi illas q̄ sūt exp̄sse ī appel.j.de appel.ꝯstitutꝭ.tñ q̄scūqꝫ
alias exceptōes tā ꝯ formā qꝫ ꝯ p̄sonā poterit ꝓponere anq̄ꝫ cō
firmef vl̄ ꝯsecref.j.de accu.sup his.ꝛ no.j.de his q̄ fi.a ma.par.
ca.c.j.vbi no.q̄ nō sufficit ex̄ iudiciū appellare ex cā legitia nisi
ꝛ illa sit vera vt hic.immo pl⁹ dicim⁹ q̄ etiā si obtulisset se velle
ꝓbare icōtinēti veritatē cause:tñ nō reuocabif electio post taleʒ
appel.nisi stati probef ꝛ veritas cāe.nec obstat.j.de appel.inf
posita.qr ibi loqtur de appellatōe q̄ fit in iudicio.ꝛ facit ad hoc
quia q̄ꝫuis appellans offerat se velle probare:tñ nō est corā quo
probet:qr capl̄m vl̄ pars capl̄i q̄ ꝯdicit nō est in hoc idone⁹ iu-
dex:qr nec appellans tenef corā appellato litigare nec appella
ti tenenf si volunt probationes hui⁹ recipe.probatōes.n.supio
ri ꝛ cōi iudici reseruanf.j.de his q̄ fi.a ma.par.ca.c.cū in cunctꝭ.
sed si appellans ꝛ appellatus conuenerint q̄ vel corā ip̄is ap-
pellatis vl̄ alijs recipianf ꝓbatōes super veritate cause.tunc sa-
tis pōt ꝯcedi q̄ ñ valet electio iteriʒ fcā:qr lite pēdēte nihil ino-
uādū ē.ar.j.de offi.le.licet.iiij.q.vj.dudū.sed q̄d si appellef a ꝯfir
matore ne cōfirmet:qr morbo epilētico laborat.R̄ñ.idē:qr ꝯfir
matio postea facta tenet nisi v̄itas cāe probef. sed si corā cōfir-
matore offerret se probaturū veritatē cause tūc secus dicereʒ:qr
cassaref ꝯfirmatio postea habita etiam si non probaref veritas
cause.j.de appel.interposita.ꝛ est rō diuersitatis:qr h̄ cōfirma-
tor erat legitimus iudex.ꝛ iō poterant coram eo probatōes ī du
ci ꝛ h̄ appellatio recte dr̄ ī iudicio emissa nō ex̄ iudiciū sed supior
appel.de q̄ h̄ loqf extra iudi.emissa est.Sed quid si ad ep̄m pti
net collatio prebende vl̄ dignitatis ꝛ tūc cū ep̄s crederef patus
ꝯferre alicui crimīoso venit aliqs ꝛ dicit:dn̄e intellexi q̄ vos vul
tis tali cōferre talē prebēdā quē ego dico vobis criminosum ꝛ
parat⁹ sū incōtinēti ꝓbare ꝛ appello si de eo ꝓuideatis. R̄ñ. q-
dam q̄ quicqd fit post talē appellationē cassanḋ est.tñ alijs vī ꝛ
forte melius q̄ cū ꝓuisio vel collatio quā facit ep̄s nō fiat ī iudi-
cio nec ordīe iudiciario seruato q̄ q̄ntūcūqꝫ proponat iustā ex-
ceptionē ꝛ etiā si se offerat eā probaturū nō tñ cassabif qḋ fit p⁹
talē appellationē ex ea cā inꝑposita nisi probef veritas:qr secus
aūt est qñ aliqs petit prouisionē auc̄te litterarū dn̄i pape tunc
debet audiri excipiens ꝯtra taleʒ ꝛ pōt appellari nisi audiaf.j.
de appel.dilectus.ꝛ est rō:qr ordine iudiciario procedit. de hoc
no.j.de appel.constitutis.j.de conces.preben.proposuit.(nō cō-
promiserunt).maxime:idē est.n.ꝛ si cōpromiserūt ptes.post pu
blicationē enī electōis nō est licitū variare.ff.de serui.ru.predi.
l.per fundū.j.e.publicato.j.de iurepa.pastoralis. ꝛ hic sonat lit
tera sequens cōsentire volente.idē etiā dicim⁹ in electōe canoni-
corū.ar.ij.q.v.ei.qui.versi.noīatōes.C.de appella.q ad ciuilia.
potest etiā intelligi q̄ si cōpromisissent tūc qñ electus erat negli-
gens in cōsentiēdo.nam tūc qr electio facta ab archiep̄o teneret
etiam si p̄positus modo cōsentire vellet non possit.nā qr culpa
bilis fuit in differēdo cōsentire licitū fuit electorib⁹ cōpromittere
cū nihil iurꝭ haberet elect⁹.ꝛ etiā si voluissent aliū eligere potuis
sent.vt no.s.e.cū in cūctis.Sed oppones si h̄ ē q̄re ergo daf eis
potestas iterū cōsentiendi.R̄ñḋ.hoc ē ideo:qr nondum renūcia
uerat.ꝛ tñ quia episcopatus adhuc vacabat consentire poterat.
ff.de op.lega.mancipiorūʒ.C. de repu.hered.l.fi.vl̄ dic q̄ s̄m h̄
iura licebat electoribus non solum post publicationem votoruʒ
sed etiam post solēnē electionem ante consensum electi ꝛ sua vo
ta in aliū mutare ꝛ super electione cōpromittere.ar. h̄.ꝛ.s.e.cū
terra.sed hodie correctū est.j.e.publicato.ꝛ si.i.q̄ꝫuis.(volente)
aliud in postulatiōe.s.de postul.bone.ij.

Adum consciētias. ij.q.vij.si
q̄ sūt.(se as-
seruit).erat.n.cōmissa causa vt si displiceret ptib⁹ au
dire diffinitionē eorum cām instructam remitteret.
(numer⁹).ꝛ lʒ de nūero ꝛ zelo ꝛ alijs que circa electos ꝛ eligētes
attēdi debent non possit certa regula dari.quedaꝫ tamen de eis
notabim⁹ vt per eā informetur iudex quid faciēdum ꝛ quid p̄e-
ligendū existat. igitur circa eligentes attēde nūerum qui consi-
stat in q̄ꝫtitate.attēde ꝛ auctoritatem que consistit in partibus ꝛ
in q̄libet dignitate ꝛ ī maioribus ordinib⁹ ꝛ etiā prouectiori eta
te ꝛ in tp̄e ordinatōis:vt h̄.lxxiiij.di.ep̄orū.cōsuluit. ꝛ ī religiōe
xxiij.di.in noīe.ꝛ si cōcurrāt adinuicē nūer⁹ ꝛ auc̄tas nūer⁹ ma
ior p̄ferf nisi pauciores ita auc̄te.polleāt q̄ eorꝫ auc̄tas sit multi
tudini p̄ferēda.j.de testi.ī nr̄a.j.e.ecclīa vestra.Circa electū at-
tēde merita que cōsistunt ī scia morib⁹ vita ꝛ etate.ꝛ qui natus
sit de legitimo mr̄imonio.s.e.cū ī cunctis.xxxviij.di.q̄ ip̄is om̄s
p̄sallētes.viij.q.j.licet.zelus autē eligētiū sciri non pōt nisi p̄ pre
sumptōes.sʒ ex p̄sumptiōib⁹ vl̄ bonus vl̄ malus zelus p̄sumitur
C.de do.excep.dolū.h̄ aūt scias q̄ maior ps semp presumitur ha
bere bonū zelū. j.e.c.fi.nisi hanc p̄sumptionē elidam impedi-
mēta que sunt in electo.j.e.c.fi.cū enī diligenter debeāt electores
de eo qui sibi preficitur inquirere.viij.q.ij.c.fi. presumitur scire
impedimēta electi nisi probetur ꝯtrarium.s.e.innotuit.vl̄ nisi
presumptionē illam alia presumptio elidat.j.de presump.quia.
ꝛ consistit zelus in intētione.vt.viij.q.ij.dilectissimus.ꝛ non est
magna vis in zelo quis.s.meliori vl̄ min⁹ bono zelo seu affectiōe
ducatur dummodo non declinet ad malum: puta quia carnali
zelo seu affectione eligat indignum:vt h̄.j.de appel.constitutis.
j.q.j.sunt nonnulli.ꝛ.c.se.sanitas autē eligētium non consistit in
intētione tm̄ sʒ etiam in effectu ꝛ ope vt ea quis sanior dicatur ñ
solum que non eligit indignū:sed qui eligat digniorēʒ. vt.j.e.c.
ecclīa vestra.viij.q.j.licet si tm̄.sanitas.n.partiū ex meritis ele-
ctorum de quibus supradictū est probatur ꝛ iuuatur:vt in eadeʒ
decre. ecclīa.ꝛ hec sanitas modicū valet in electōe facta ex inter-
uallo.sed valet ad hoc vt teneat electio facta in discordia ꝛ non
ex interuallo vbi oportet q̄ sit facta a saniori parte capl̄i.j.e. ec-
clesia vestra.ꝛ habet locū tātū vbi eligitur ex vtraqꝫ pte dign⁹.
dicam autē saniorem partē quē meliorē eligit nisi nūerus vl̄ di
gnitas eligentium nimis preponderet.j.de testi.in p̄ñtia.quod
arbitrio boni viri est relinq̄ndū.ar.ff.ꝺ v̄bo.ob.ꝯtinuus.§.cū ita
ff.pro so.si societate.ff.de iur̄ deli.l.j.ꝛ.ff.ꝺ testi.l.si eo.si v̄o ex al
tera parte sit indignus dicam saniorē partē illam q̄ dignum ele
gerit vt ipsius electio preferetur dūmodo pars eligētium indi-
gnum ignoranf nō sit duplo maior.j.e.scriptum.si v̄o sit duplo
maior numerus indignum eligētium si sciēter elegerunt preua
let electio minime partis etiam vnius.ar.eiusdē decre.scriptuꝫ.
ꝛ est huius diuersitatis ratio:qr quādo eligit indignus quotq̄t
scienter eū eligunt ipso iure priuati sunt potestate eligēdi.s.e.cū
in cūctis.vñ tunc etiam in vnū recidit ius capituli.lxv.di.c.vlti.
quādo aūt ignorāter eligit indignum maior pars:tenet electio
facta a mīori pte.ꝛ h̄ iō:qr ē sanior.j.e.cōgregato.ꝛ h̄.nō aūt ea
ratiōe dixim⁹ tenere eā q̄ in minorem ptē reciderit ius eligēdi.
nā cū non peccauerūt:qr indignū ignorabāt ius eligēdi non a-
mittūt.s.e.innotuit.Sed q̄res q̄re nō hac rōe sanioris ptis obti
net etiā electus a minori pte q̄ꝫ tertia vel etiaꝫ ab vno. R̄ñ.q̄ ibi
due ptes rōe delicti:puta qr non scienf indignum elegerunt non
sunt priuati potestate eligendi ꝛ ipsi sunt capituluꝫ non tertia
pars.ff.de decre.ab or.fa.l.iij.C.ꝺ decu.noīatōes.sed ibi tm̄ ma
ior pars est ex vna parte indignū eligens:sed ignoranter ꝛ mi-

nor totius ex alia sed maior tertia parte dignum eligēs illa ma
ior pars. non dicitur capitulū cū non sint ibi due partes: nec mi
nor dicitur caplm: quia non recidit in eos ius vniuersitatis cum
maior pars non deliquerit. ⁊ ideo adhuc remanet vnum tm̄ ca
pitulum tam ex maiori parte q̄z ex minori. ⁊ hac ratione dicitur
preualere postulatio duarum partium: quia ipsi sunt capitulu
totum. infra eodem scriptum. ⁊ hec electio facta a minori par
te dicitur preualere quia est facta a saniori parte vt dictum est.
Sed consueuerat hic queri: quid iuris sit si minor pars primo
eligat dignum ⁊ in eodem contextu maior eligit indignum scié
ter vel ignoranter? ⁊ videtur ꝙ non valet cum scđi nondum pec
cauerunt. vnde non poterat adhuc aliqua potestas esse transla
ta eligendi in primo eligentes. sed nos non facimus differentiā
qui primo eligant cum vna fingatur electio vel vnus contextꝰ
electionis a principio scrutinij vsq̄z ad publicatam electionem.
Et quidam dicunt ꝙ publicato scrutinio qui elegerūt indignū
priuati sunt potestate eligendi etiam si ad publicationem electi
onis non procedatur. ar. j. eo. publicato. immo plus eis videtur
ꝙ ex solis consensibus qui scienter indignum elegerunt priuati
sunt potestate eligendi si ꝑseuerant vsq̄z ad publicationem. post
talem ergo ꝓuationem tenere debet electio que ex rectis consen
sibus procederet. nec obstat ꝙ primo factū est q̄z illa que ex nul
consensibus insurgit ⁊ que simul vno contextu fit. si autem non
ex solis consensibus quereret ius electus nec priuati essent ele
ctores potestate eligendi vt est quando ignoranter nomināt in
dignum. sed ante publicationem electionis sciunt eum indignū
tunc: ⁊ si maior pars a propria noīatione indigni non recedat
sed tm̄ non eligat ⁊ minor pars eligat dignum cassabitur electio
huius digni: non enim debebant eligere nisi plures prius elige
rent: sed cōmuniter aliam electionem de nouo facere debuerunt
ar. s. e. cum terra. alij dicunt ꝙ ex solo consensu in malū sunt pri
uati quod ex eo probatur ꝙ sm̄ iura antiqua quando non erat
necessaria publicatio electionis sed soli ꝯsensus sufficiebāt. ⁊ ēt
sm̄ moderna in minoribus dignitatibꝰ in quibus forma. c. q̄r
propter: non requirit vbi priuatur quis scienter ꝯsentiētes i idi
gnum ergo ⁊ hodie h̄ idem ius seruabitur cū non sit mutatum
C. de testa. sancimus. alij tm̄ dicunt ꝙ publicata electiōe indigni
perditur potestas eligendi. ar. s. eo. cum terra. sepe enim zelꝰ ⁊
sanitas sumuntur pro eodem. in postulatione autem sanior ps
dicitur q̄ eligit dignū q̄z que postulat indignū nisi postulans sit
duplo maior. j. e. scriptū. (dignitate). forte habebat canonicus a
liquā ꝓbēdā cui dignitas adherebat vel erat nobilior vel littera
tior. (tempore). quia ante ordinatus fuit. (allegatōes). facti puta
exceptiones responsiones ad dicta testium instrumētorū ⁊ ꝯtrie
tates ⁊ consilia. nā de allegationibꝰ iure intelligi non potest cu
eas habeat in pectore suo. xxxj. q. j. puēit. (presentare). culpa fuit
iudi. qui acta mittere debet pape. ⁊ iō impeditur sententia pro
ferenda: alias cū oībꝰ iuribus quelibet pars comparere debet
nec cōtumax h̄ expectari debuit. C. de iudi. ꝓperandū. §. sint au
tem. vel dic ꝙ h̄ iō expectat: quia ex illis actis probatur ius pn̄
tis ⁊ non cōtumacis nam si tm̄ ꝓ contumace etiā facerent rōnes
eius q̄s potuit ⁊ debuit in termino portare: tunc iudex posset ꝓ
cedere eis nō expectatis. tm̄ melius credimꝰ ꝙ eiꝰ absentiā supplē
debeat dei presentia. C. de iudi. ꝓperandū. §. sin aūt reus. ⁊. j. de
eo q mit. in pos. cā rei ser. eū q. siquidē suspicatur etiā iura cōtu
macis ibi contiere ꝙ eū requirere ⁊ expectare debet. (dicta erāt)
non dicēda cū eēt ꝯclusū. (electiōis). tpe electōis spectādū est. j.
eo. audit. j. de cle. ex. mi. postulastis. i prin. ar. ꝯ. j. de eta. prefea
j. e. ꝙ sicut. (in ordinibus). j. de eta. preterea ꝯ. so. hic nō erat tal
ꝙ infra breue tp̄s posset ad eū ordiēz promoueri quez dignitas
reqrebat. itē in dispēsatōe illud. h̄ aūt nō erat dispēsatū. vl dicas
licet dispensari possit: electio tm̄ est nulla cū tm̄ debuerit postulari
⁊ ad illos trāsit ptās eligēdi si sciēter talē elegerūt. vnde ex q̄ ali
us electus est i ꝓiudiciū alteriꝰ nō pōt dispensare ep̄s. (absentia)
j. vt li. nō cōtes. qm̄. no. ꝙ nec etiā isti iudices qbus cōmittit cau
sa eū citare debēt imo eo nō citato ꝓcedent ad determinādum
causam. alij ꝯ. (impedimētis). si ipedimētū haberet quare pro
moueri non posset nō crederet bono zelo fecisse nisi aliud impe
dimētū cōtra eū ꝓbetur.

Bone nemo. magū. (eligētibꝰ). diuersis
tpibus ⁊ diuersis locis facte
fuerūt he electōes. (recepisse). gerens se manifeste ꝓ
ꝓlato eccl'ie magū. (mistrasse). s̄z fingebat ꝙ nō facēt
sicut prelatꝰ s̄z q̄si mister cui a caplo ꝓmissū erat sic cuilibet ex
neo. (irritatā). vt. s. e. qualit. ⁊ q̄r ep̄s erat nō licuit ei transire ad
illā eccl'iam. j. de trāsla. epi. c. j. itē licet licitū sit mistrare i eccl'ijs
vltramon. sine confirmatōe. j. e. nihil. si tm̄ pn̄s sit legatꝰ nō pōt.

s. de cōsue. cū venerabilis. itē huic postulato ēt habūdāte lega
to nō licuit: q̄r illa cōstitutio h̄z locū i electis canonice: ⁊ i cōcor
dia. ⁊ nō in postulatis q̄ nō pn̄t sine dispēsatōe trāsire. s. de cōsue.
cū venerabilis. item hec postulatio i discordia erat. (de vi). h̄ est
quia metuebat accedere ad eccl'iam magū. ⁊ impressionē i electi
onē fieri sibi ⁊ magis fieret. ⁊ ideo appellauit ne sibi sine ipo ⁊
suis alij precederēt (vi). i. iusto timore violēt: ⁊ iusta cā erat quare
timebant impressionē fieri in electione ⁊ cū in electionibus ⁊ in
alijs appellationibus extra iudi. necesse sit probare v̄itatē cause
hic sufficit probare iustam cām timēdi ipressionē subesse etiam
si nō sit secura impressio: q̄r nemo se debet periculo exponere. vl
expone de vi. i. de impressione facta in hac postulatione. ⁊ sic nō
est abiectio: quia appellatio facit nullam electionem sequentē vel
non quasi eligentes hic priuati sunt potestate eligendi ipso iur
quia h̄ nō facit tm̄ appellatio q̄ztū causa que suberat. s. impressio
per quā elegerunt. vn̄ ipo iure priuati sunt potestate eligendi. ⁊
hec sol. mihi melior videt ⁊ veratior. j. e. qsquis. (constat). si. n.
constaret de iusto timore violētie constat iustā fuisse appellatio
nem ex hac causa interpositā, cui cū deferre tenerent si non de
tulerint non possent aduersarijs opponere in eodem negocio
ꝙ aduersarij ꝓ suis appellationibus etiam iustis non detulerūt
s. de rescrip. ex. parte. j. de appel. an sit. sed si ꝓmo eligentes con
tra appellationē alterius tertio venirent ꝯ appel. eius qui licite
scđo venerit cōtra appellationē ꝓorū eligendo cū ꝓma electio
eorūdē qui tertio nunc eligunt non tenuerat. quia post appella.
legitimā facta fuit. ⁊ tm̄ si electio superior vl scđa nulla fuit. quia
forte electus irregularis vel als ineligibilis est. ⁊ tunc bene isti
secūdi possent opponere cōtra eorū electionem vl scđi cū scđi ve
niendo ꝯ appellationē ꝓorū vsi fuerit iure suo. primi: aūt in ꝓueiē
do in ꝓma electiōe ⁊ in tertia tm̄ iniuria vsi sunt. et ideo ꝯtra am
bas dici potest. itē no. ꝙ l̄z vna electōe veniant aliqui ꝯ appella
tionē aliquorū ⁊ in alia electōe vl negocio alij veniant cōtra ap
pella. eorū bene possuut obijcere ꝙ appelllatio precesserit. hn̄t
eni h̄ locum quādo tm̄ de vna electione vel negocio agit. nam
si in vno negocio tunc non detulissent nihilominus tamen aliđ
negociū qđ cōtra me faceres post legitimā appellationē irrita
retur. posset autē esse ea rō quare h̄ non audiuntur electores e
piscopi varmac. proponētes contra electionē ꝓpositi de appel
latione ꝓmissa: non q̄r non detulerunt simplr̄ appellatōi aduer
sariorum cū si iniusta esset cā appellationis ꝓpositi non sit defe
rendū. sed est rō: q̄r nō detulerūt iuste appellanti talis erat appel
latio prepositi electi in archiepm̄. s. iusta. s̄z certe ⁊ si h̄ non suffi
ceret tm̄ appellatio facta contra ꝓpositū nō poterat ipedire eius
electionē cū nullā cām allegauerit: nisi q̄r facta erat post aliam
postulationem. s. varmatien̄. sed cū eius postulatio nulla esset: pu
ta q̄r facta erat post appellationē legitimā non potuit ipedire
scđam electōem. ⁊ eodēmō nec appellatio emissa ad ꝯseruationē
talis possessiōis q̄ nulla est nō potuit ipedire electionē. nā l̄z ali
qui nō possint ire ad locū vbi d̄z fieri electio propter metū vel pi
culū ꝑsone. nō credo ꝙ ꝓpter hoc debeat retardari electio nec il
li q sūt i loco debito ⁊ electōi deputato debent ad alios exire. im
mo absentes tanq̄z legitimo ipedimēto detēti debēt ꝯstituē ꝓcu
ratores. j. e. q̄r ꝓpter. dūmō due ptes vocādorū vl pn̄tiū i loco d
bito sint. ff. de tu. ⁊ cu. l. vl. ff. ꝙ cuilibet vniuer. l. nulli. plane me
lius d̄r ꝙ si maior pars canonicorū cōsentit ꝙ eat ad abūdantes
ibit si iusta cā ipediti sūt: si nō ꝯsentiāt nō ibit. ff. ad muni. ꝙ ma
ior. est tm̄ vtile ꝙ plures iter sint tractatui. ar. j. e. cū i veteri. j. de
ar. cū olim. xx. di. d qbꝰ. lxiiij. di. ex. si aūt nulla iusta cā s̄z tm̄ volū
taria detinet tūc vnꝰ solꝰ toti alij collo possz ꝯdicē ne ad eos ire
tur. j. de his q̄ fi. a ma. par. ca. c. j. s̄z ꝑ hoc nō soluit pn̄s ꝯriū vbi
d̄r ꝙ hi abūdātes apparuerīt ex eo ꝙ tiebāt sibi iferri iiuriā ⁊ iu
sta reputata ē appellatio eorū l̄z pautiores eēnt. s̄z pōt h̄ itelligi
ꝙ n̄ fuit iusta appellatio ex eo ꝙ nō fieret i absentia aliq̄rū q iu
stā cām hēant tioris: s̄z q̄r tiebāt ex eo ꝙ timor erat iustꝰ d oībꝰ
canonicis ⁊ vt electio pura ⁊ sine violētia ⁊ a vicio possz fieri i ci
uitate: ⁊ hec fuit iusta appellatio. xxiij. di. i noīe. (alij). s. electores
varmati. (ipo). ꝓposito. (deferendo). j. de ap. ꝯstitutꝰ. an. sit. s. de
rescp. ex pte. vbi de hoc no. (frustra). j. de vsur. q̄r frustra. ff. de mi
no. auxiliū. (vn̄). i. hac eadē rōe. (appellatōem). ⁊ cām q̄ suberat. s.
ipressionē q̄ fiebat i electōe. q̄r sic ꝯtinet i itegra philippus dux
sueuie q se ꝓ rege alamanie gerebat istū varmatien̄. ꝑ vim itru
sit. s̄z si nō itrusissz s̄z solꝰ iustꝰ timor itrusiōis fuisset tm̄ sufficeret
ad reddēdū nullā electōem ⁊ ad ꝓuādū ipo iure postulātes ptā
te eligēdi: q̄r ꝓ eodē v̄r debē h̄ri si ipssio facta sit ⁊ si iustꝰ timor
impressiōis subsit licet ipressio nō sit secuta quā sequi forte non
fuit necesse: quia electores sciētes eā imminere non expectauerīt
eam: quia sine impressione fecerunt qđ cum impressione fecissent

ſi ibi expectaſſent.ꝛ ad h̄ facit.j.de appel. bone memo. quia ibi
loquitur de appellatione extra iudi.ꝛ tñ ſufficit ex veriſſimili cá
appellari.(recipiẽtes).hinc vꝫ ꝙ ſi aliquis receperit epm̄ poſtu/
latũ ad adminiſtrationẽ ipo iure priuatus ẽ ptãte eligẽdi.vide
tur enĩ a poſtulatione recedẽ ꝛ eum habere pro electo ꝛ confir
mato cũ hoc ſolĩ cõfirmatis liceat.ꝛ idẽ ẽ ſi contra appellationẽ
legitimã elegerint ar.ꝙ tm̃ priuari debeant.j.de tranſlatio.epi.
quãto.ſꝫ nunquid idem ſi quis recipiat electum cuiꝰ electio nõ te
net ipſo iure.ar.ꝙ ſic.qꝛ ð ſilibꝰ ẽ ad ſilia procedẽdum.ff.de leg.
nõ poſſunt. ſꝫ contra credimus.ratio diuerſitatis ẽ in glo.q̃ inci
pit no.quia poſtulatio nõ finiẜ publicata poſtulatione ſꝫ tantuꝫ
habito cõſenſu eius qui poſtulationi conſentire dꝫ.ꝛ iõ ẽ ꝙ ſi q̇s
medio tẽpore inẜ poſtulationẽ publicatam ꝛ aſſenſum ſupioris
deliquerit ita priuatus ẽ poteſtate eligẽdi ſicut ſi poſtulaſſꝫ indi/
gnum.ſecus autẽ ẽ in electione q̃ finiẜ ipſa publicata ꝛ iõ ſi quis
poſtea peccat licꝫ alias puniaẜ non tñ propẜ hoc priuatus ẽ pote
ſtate eligẽdi.(indignos).poteſtate eligẽdi.(notoria).ſ.ð tranſla/
tiõe epiſcopi ꝛ receptione ipſorum canonicorum.j.de tranſlati.
q̃ꝫto.(teſtes).licet enĩ factũ eſſꝫ notorium ipe tñ ignorabat vnde
abſente parte ꝛ reliquo ordine nõ ſuato potuit procedere ad te
ſtium receptionẽ.ij.q.j.manifeſta.j.ð iureiuran.ad nr̃am.xj.q.
iij.eorũ.itẽ no.ꝙ ſic ſuat totus mundꝰ ꝙ ꝯtigẽte maleficio noto
rio ſtatim inquirit iudex generaliẜ non cõtra certã pſonam ꝛ fa
cta inquiſitiõe vocat noĩatos ĩ inq̃ſitione ð maleficio vt ſe defen
dant ꝛ ꝙ longã inẜpretationẽ recepit ex iteratione factorũ muta
ri nõ dꝫ.ff.de leg.mime.ꝛ.l.ſi de interp̃tatione.ꝛ.l.ſe.itẽ tũc cum
maleficiũ ſic notorie factum ẽ:ſꝫ quis illud fecerit ſit incertũ:iu/
dex nullo vocato procedet ad inquiſitionẽ illiꝰ maleficij.ſ.per
quos ſit factum.ꝛ idẽ ſi certũ ſit de aliquibꝰ pſonis ꝛ ð aliquibꝰ
incertũ ſalua tñ remanet defenſio illi de quo dictũ ẽ in inquiſitio
ne.j.ð offi.or.c.j.ff.ð offi.p̃ſi.ꝯgruit.ff.ð cu.ꝛ exhi.re.diuus.ꝛ.l.
ſe.C.ð fer.prouinciarũ.in auẜ.de col.§.iubemꝰ aũt.ꝛ ẽ ar.op.qꝛ
ſi nulla perſona noĩata ſit in inquiſitiõe ð ſtatu monaſterij ꝛ te
ſtes recipiũẜ qui ð quolibet monacho teſtimonium ferẽt ipe tñ
ꝯ quẽ dicit dictũ eiꝰ impugnare poterit.j.ð re iudi.cũ.i.ꝛ.a. ar.
ij.q.v.ſepe inẜrogãt.ſic poterit fieri ꝛ in maleficijs notorijs.ꝛ di
cũt q̇dã ꝙ h̄ ĩquiſitio q̃ fit ð ĩ icerta pſona ẽ tm̃ preparatoria al/
teriꝰ inq̃ſitionis.nam cõtra perſonam in p̄ma inquiſitione no/
minatam recipietur noua inquiſitio.ꝛ dicunt quidã ꝙ idem te
ſtes qui dixerunt in prima.ſ.qñ contra nullam pſonã agebatur
iterũ recipiẽtur ĩ ſcda qñ contra certaꝫ perſonã agitur.ar. j.de
teſti.veniẽs.(archiepi).ꝛ eũ eligẽtiũ.(caſſauit).iuſte.(cõfirmare)
iniuſte cũ pte altera nõ citata h̄ fecerunt.(cõtra legati).ꝛ vere iiu
ſte proceſſerat legatꝰ quia nõ citauerat canonicos lꝫ epm̄ citare
non tenereẜ(porro).allegando dicit qꝛ delictũ eligẽtium nõ erat
ſic notoriũ quĩ citari debuerãt.ꝛ h̄ eſt rñ.pape.q.d. preſumitur
bñ ꝙ legatꝰ citauerit electores varmac̃.(notorius).no.ꝙ ĩiuſto
facto.ſ.trãſitu epi de vno epatu ad alterũ ꝙ quaſi ex ſui natura
non põt eſſe niſi notoriũ.j.de trãſla.epi.q̃ꝫto:proceditur ſine ſo
lẽnitate iuris.ſecurius credimꝰ ꝙ p̄mo q̃ꝫ procedet legatus dꝫ
illuc mittere officialẽ qui hoc videat.ſ.de fama ꝛ huiuſ. ꝛ poſtea
poteſt ꝓcedere ꝯ eũ verũtñ remanet ſaluũ epo vbi poſſit illud ꝓ
bare falſuꝫ ꝛ ꝙ plꝰ eſt nõ notoriũ.C.de accu. ea quidẽ. ꝛ ſi non
habeat officialem ſed ſit notoriũ p famã in tali facto ordine iudi
ciario nõ ſeruato ꝓceditur ꝛ ad ꝓbatiões recipiẽdas qð tñ non
liceret in alio caſu ꝙ ſui natura non eſſet notoriũ.j.e.venerabilẽ
de notorijs aũt no.j.de coha.cle.ꝛ muli.vr̃a.qꝛ ergo ſic ꝯtra epi
ſcopũ ꝓcedi potuit papa ĩ hoc cõfirmat ꝓceſſum legati.ſ.caſſati
onẽ poſtulatõis.vel dic ꝙ cũ poſtulatio tm̃ grẽ innitaẜ ſine iniu/
ria eo nõ citato cũ eius nõ intereſſet potuit eius poſtulationẽ caſ
ſare.proceſſum vo ꝯ canonicos habitum nõ confirmat:cũ illa q̃
opponebanẜ eis.ſ.ap.receptio epi non eſſet ſui natura .q.noto/
rium.ꝛ qꝛ eorũ intererat vnde citari debebant ꝛ reliquus ordo
iudiciariꝰ obſeruari:ꝛ ideo tacite legati ꝓceſſum caſſat ĩ eo ꝙ cõ
firmat electionẽ prepoſiti:qð ex eo perpẽditur qꝛ non dicit ratã
habemꝰ cõfirmationẽ legati.ſꝫ confirmandã duximꝰ electioneꝫ.
Sed dices quare cõfirmat electionem.rñdeo qꝛ canonice electꝰ
erat prepoſitꝰ a ſuis cõplicibus qꝛ ad eos deuoluta fuit ptãs eli
gendi propter peccatũ poſtulãtiũ epm̄ qð cõſtitit pape ſed non
cõſtitit legato partibꝰ p̄ntibus ꝛ ideo nõ confirmaẜ eius proceſ/
ſus.(examinatiõe).ſolẽni.j.de iureiurã.ad noſtraꝫ.(preſumitur)
j de renuncia.in noſtra.j.de proba.poſt ceſſionem.j.de re iudi.
ſicut.ff.de re.iur.res eadẽ.hodie credo idem poſtq̃ꝫ ſn̄ia trãſit ĩ
rem iudicatã cũ res iudicata pro veritate accipitur ꝛ eſſet diffi/
cillimũ ſemꝑ omnia acta cã recenſere.ante aũt q̃ꝫ trãſeat in rem
iudicatam non preſumitur pro iudice niſi q̃ꝫtum probauerit.j.
de proba.quoniaꝫ cõtra.ꝛ no. ibi qð dicit:non preſumitur ꝓ ꝓ/
ceſſu iudicis ꝛ non negat quin pro ſn̄ia ꝛ maxĩe poſtq̃ꝫ trãſiit in
rem iudicatam debet preſumi. Jo.dixit in nullo hodie preſum
pro ſententia.ar.decre.qm̃ contra.in ſn̄ia autẽ excõmunicatiõis
q̃ꝫuis non tranſeat in rem iudica.tñ preſumitur pro ea vnde onꝰ
probationis ꝙ ſit iniuſta incũbit excõmunicatio.j.de offi. ordi.
ad reprimendam.j.de ſn̄ia ex.ſacro.ꝛ niſi ſit appellatũm quia ſi
appellatum ẽ lꝫ excõicatio oĩno teneat de iuſticia tñ excommuni
cationis nõ preſumitur ꝓ ſn̄ia ꝛ ei incũbet probatio cui incũbe/
bat ante appellationẽ.ar.j.de offi.or.ad reprimendam.(appro
bari).per teſtes:per cõfeſſionem.n.nõ poſſet ꝓbari.j.de confeſ.
ſtatuimus.(negantis).vj.q.vl.actor.C.de ꝯben.ſti.optimã.(per
rerum).i.ſolitũ curſum cauſarum.(cũ ꝛ ſi quilibet).ex h̄ loco vide
tur ꝙ non capl̃m ſed ſinguli ſingulariter ſunt citandi qð fateor
verum eſſe vbi dubiũ ẽ que pars ſit capl̃m.ſecꝰ autem ſi cõſtaret
ꝛ multomagis vbi eſt certũ.(ſingulares).j.eo.cum dilecti.(ad/
uerſarij).eps̄ ꝛ canonici.(ex tribus).ſ.preſumptiõe.ſ. ꝙ virũ pa
ſtorali p̃ditũ dignitate contra formam canonicam nõ ſolum eli/
gere ſed etiam recipere p̃ſumpſerunt contẽptu:quia poſtq̃ꝫ pro
curator eorum vr̃as litteras reportauit quibus mandabatur ꝙ
ſi varmacieñ.eps̄ in temporalibus vel ſpũalibꝰ miniſtraſſet ip
ſius poſtulatio caſſaretur ipſi poſtmodũ.q.electo ſuo ſicut ex eo
rum lr̃is apparet quibus eũ ſuũ electum nominãtes temere ſpre
uerunt ꝛ blaſphemia qꝛ legatũ noſtrum q̃ꝫtum in eis fuit infa/
mantes eum corruptũ fuiſſe pecunia ſunt mentiti(ꝙ contra eũ)
nõ ratione ſui iuris puta prep onẽdo ꝙ electio prepoſiti non te/
nebat quia ipſis contẽptis facta fuit.nam propter predicta pri/
uati ſunt poteſtate eligendi.ideo ratione ſui iuris non poterant
petere caſſari eis abſentibꝰ electionem factam.ſed ſi de crimine
agerent vel exciperent bene audirẽtur.vl̃ etiam ſi vellent alias
ſicut quilibet dicere electioneꝫ non tenere quia h̄ nõ ꝓhibetur.
vel dic ꝙ etiam nec admitti debent electores ipi contra prepo
ſitum:ꝛ de crimine vel de minus canonica electione ꝓpter ma
lum zelũ quem habere preſumitur.ar.ij.q.vij.accuſatio.ꝛ.c. ſe.
iij.q.ix.c.fi.ſed h̄ tm̃ intelligo in criminalibus ſpũalibus ꝛ eccl̃ia
ſticis cauſis:vt.e.c.ſonant.al̃s enim ſuã iniuriã ꝛ cãm quiſqꝫ po
teſt ꝓſequi.iiij.q.vj.oĩbus.(reddidiſſet).qð tñ nõ erat.(ad nos)
h̄ habes ꝙ ſi aliqui peccauerunt eligendo indignum ꝛ propter
hoc transferatur poteſtas eligendi ad alios ſi ꝛ ipſi eodem mõ
peccent non tranſfertur poteſtas eligendi ad primos ſꝫ ad dñꝫ
papã tm̃ vel ad eius ſuperiorem ſed contra.j.e.cum vintoñ.ſed
ibi non peccauerunt ambe partes:ſed vna tm̃ que eligit illegiti/
me natum.ꝛ ideo iniuſtũ eſſet ꝙ ab eis qui non peccauerunt vl̃
non peccauerunt intm̃ ꝙ debebant perdere poteſtatem ꝛ tranſ/
feratur poteſtas eligendi ad ſuperiorem. alij dixerunt ꝙ ſi am/
be electiones ſimul fiant:obtinere debet quod h̄ dicitur. ſi vero
diuerſis temporibus contra ſed littera h̄ non patitur.(electionẽ)
non eſt vera littera hic poſita nec poteſt tollerari ſed vera litte/
ra regiſtri h̄ eſt:ꝛ electionem memorati archiepiſcopi duximus
ſupple quondam confirmandam ne quid ꝛc̃.palleum etiã con
cedendũ.licet autem ꝛ.j.diſtricte precipimus quatenus eidem
archiepiſcopo debitam exhibeatis reuerentiam ꝛ honorẽ(con/
firmantes). de gratia non ex iuribus electionis cum enĩꝫ poſtu
latio non eſſet nulla ipſo iure quod ex eo apparet quia ratificari
poterat conſentientibus poſtea contemptis.j.eo. ꝙ ſicut. ꝛ.c.
eccleſia noſtra.procedi non poterat ad ſecundaꝫ prima non caſ
ſata.s̃.eo.conſiderauimus.j.e.auditis.ꝛ no.de hoc.s̃.c. proxi.
ꝛ ſic etiam per conſequens nõ erat ad alios deuoluta poteſtas
eligendi niſi per ſententiam priuarentur primo quia peccaue/
runt. vel poſſet dici ꝙ de iure confirmauit quia poſtulatio nulla
erat ipſo iure cũ poſtulatio in concordia fieri debeat ꝛ non in di
ſentione.s̃.de poſtu.bone memo.v.ſecus in electionibus vbi nõ
eſt reprehendenda diſſentio.lxiij.diſtin.c.vl. q̃ꝫuis h̄ non cre/
do.j.eo.ſcriptum.vnde ſcd̃m eos per conſequens tenet ſecũda
electio cum certum eſſet vel eſſe deberet cuilibet clerico poſtula/
tionem non debere fieri in diſſentione vt pote iure prohibente
ꝛ ſic etiam cum ſcienter deliquerint recipiendo indignum:ius
eligendi ad alios deuolutum erat vt prediximus.s̃.c.proximo
vel poteſt dici ꝙ appellatio que preceſſit poſtulationem varma
ceñ.reddidit poſtulationem nullam ꝛ peccatum poſtulantium
tranſtulit poteſtatem eligendi ad alios ꝛ his bene additur ꝙ cũ
poſtulatio non dicitur perfecta anteq̃ꝫ poſtulantes poſtulent a
ſuperiore ſicut ex vi verbi apparet quia ꝛ quicquid poſtulatur
ab aliquo poſtulatur.ꝛ quia anteq̃ꝫ ab alio poſtulent poſſunt
variare.s̃.de poſtu.bone memo.propterea que facta ſunt ĩ me
dio:ſcilicet quia tranſiuit ꝛ miniſtrauit epiſcopus:nulla eſt po/
ſtulatio ipſo iure vt in principio decre. dicitur. et quia canonici
medio tempore anteq̃ꝫ p ſuperiorẽ admittereẜ poſtulatio ipꝫ in

dignũ receperunt ⁊ ideo priuati sunt ipso iure potestate eligẽdi
⁊ ita canonica fuit ⁊ electio decani facta ab his ĩ quos ius eligẽ
di residerat. Sed oppones si electio prepositi facta fuit anteq̃
recipiant postulatũ non debet tenere electio cum nõdum peccas
sent electores xp̃i. sʒ dic cuʒ a principio quo postularũt vsqʒ ad fi
nẽ. i. quousqʒ papa cõsenserit intelligatur vn⁹ actus. i. vna postu
latio ⁊ vn⁹ cõtextus in q̃cũqʒ parte illius actus peccẽt eligendi
potestas ad alios deuoluit vt q̃ in cõtinẽti fiũt ĩ esse videtur. ff. si
cer. peta. lecta. nõ h̃ placet. ⁊ solue vt ĩ glo. q̃ ĩcipit. i. ĩ statũ.

Querelam petebat. petitorio agit no. ꝙ de plib⁹ reb⁹ põt agi ĩ vno libello. ⁊ ꝙ ꝓ vna re põt agi posses
sorio ⁊ petitorio. ĩ. de capel. mo. dilect⁹. ff. de ac. emp.
⁊ ven. nõ ẽ nouũ. ff. famil. h̃ci. ⁊ heredes. §. de pluribus. nec sũt
cõtrarie iste petitiões cũ ambe cõpetãt ꝯ priorẽ. (remoueri). no.
agi ad remotionẽ alicui⁹ etiã ⁊ sine accusatione vl' inquisitione
vl' denũciatõe. q modi sunt. ĩ. de accu. sup his. ⁊. c. qualiter. sʒ il
la loquũtur qñ agit de crimĩe h̃ aũt nõ remouebit ꝓpter crimẽ.
sed q̃ nõ habet ius ĩ eccl'ia. si l'e. ĩ. e. cũ dilectus. ĩ. de iureiu. q̃re
lã. itẽ ꝓpter negligẽtiã quis remouet. ĩ. de offi. custo. c. j. tñ negli
gentia ẽ crimen. j. q. j. §. ecce cũ honorib⁹ ⁊. ij. q. vij. negligẽ. (ple
no iure). ꝑ hec v̄ba apparet qd agebatur petitorio quo ad arti
culũ hunc: ⁊ tñ nõ p̃iudicat ppl'o qui nõ erat in iudicio. nã res int
alios acta alijs nõ p̃iudicat. ĩ. de re iu. cũ super ĩtrouersia. C. qb⁹
res iud. nõ no. l. j. ⁊. C. res ĩter alios ac. ꝑ totum. (petẽs). ista sc'da
pars libelli nõ ꝯtinet nisi possessoriũ: ⁊ iccirco ĩ fine salua manet
q̃stio ꝓpetatis. (pensionem). i. in statũ ꝑcipiẽdi pẽsionẽ reduci
qd ex tenore sñie. ĩ. apparet. ⁊ ita habes. ar. ꝙ interdictũ vñ vi
cõpetit ꝓ iuribus incorporalib⁹ subtractis. ad idẽ. ĩ. de cã pos. ⁊
ꝓpe. cũ eccl'ia. ff. de mor. infer. l. j. §. item si. ff. de vi ⁊ vi ar. l. iij.
§. vñ. ⁊. §. pertinet. ⁊. §. q̃ vsufruc. ff. de ser. quotiens. Sed ar. ꝯ.
q̃ nõ dat nisi ꝓ rebus soli vel solo coherẽtib⁹. ff. vnde vi. l. j. §. ĩ
ter. ⁊. §. se. ad hoc rñdeo directũ interdcm̃ vñ vi. nõ cõpetere sed
cõdictionẽ ex hac decre. ⁊ ex ea q̃ ẽ. ĩ. de cã pos. ⁊ proprie. cũ ec
clesia. Sed quid dices de alijs iuribus denegatis de q̃bus nõ lo
qunt decre. prealle. ⁊ ideo nõ cõpetit cõditio ex decretali nunq̃d
vtilis ꝯditio ex hac decre. extendit ad alia. rñdeo. idẽ. ff. de leg. ⁊
cõ. nõ possunt. ĩ. de cap. mo. c. ij. vel põt dici cõpetere vtile. vñ vi
⁊ maxĩe in q̃tũ ad aduersariũ peruenit. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. si fi
lius. vel officio iudi. (de nouo). dicũt q̃dã ꝙ quis negligẽdo ꝑ an
nũ. rem suã possessionẽ ei⁹ amittit alio possidẽte de facto. i. ꝑ an
nũ. ⁊ hñt ꝓ se. ar. ff. de dam. ĩfec. si finita. §. nõ tñ. alij dixerunt ꝑ
x. vel per. xxx. annos. insti. de vsucap. §. ⁊ cũ h̃. ff. de vsuca. l. seq̃t
§. si viam. ⁊ de acq̃r. pos. possideri. §. si seru⁹. nos h̃ tñ reputam⁹
absurdũ ꝙ tãtũ tp̃s necessariũ sit ad amittẽdũ possessionẽ quã
tũ ad amittẽd ꝓprietatẽ. ⁊ iõ dicim⁹ hoc reliq̃ndũ arbitrio iud.
ff. de iure deli. l. j. §. vl. ⁊ no. ꝙ lʒ per vnũ annum vel plures ego
omiserim ex cã petere debitã pẽsioneʒ vl' si vna vice omisi inter
esse electioni non ꝓpter hoc amitto possessionẽ q̃ sine aĩo nõ a
mittit. sed qñ petã pensionẽ si deneget tũc amitto possessionem
ar. C. de serui. ⁊ aqua. l. fi. ⁊ tũc possũʒ vti interdicto recuperãde
posses. ⁊ in eo veniũt oẽs pẽsiões p̃cedentiũ tẽporũ vt h̃. ⁊ ꝑ sil'e
si vna vice nõ interfui electioni nõ amitto possessionẽ sʒ alia vice
intereo electioni ⁊ hoc verũ est qñ sum ĩ possessione ĩteressendi
electioni. sed secus esset si essem ĩ possessione ꝙ solus eligerem q̃
tunc si alius eligat ⁊ ꝓ electo habeatur a subditĩ bene amitto pos
sessionẽ q̃ nõ videor habere aĩum retinẽdi possessionẽ cũ electũ
ab alio patiar vti dignitate sua. sed cum debeo interesse electiõi
electio non fit noĩe cuiuslibet canonici singulariter sʒ noĩe capi
tuli: ⁊ iõ priuat possessione ille qui cõtẽnitur ⁊ q nõ interest q̃ ca
pitulũ qd est in possessione eligeñ. nõ priuatur possessione eligẽ
di nec etiam ille q nõ interest q̃ ille nõ suo noĩe hoc ius posside
bat sed capl'i nisi forte essent plures q̃ diuersis iuribus deberent
interesse electioni vt erant. ĩ. e. scriptũ. ⁊. c. cumana. nam tunc si
illi qui vtuntur vno iure excluderent eos qui alio iure vtuntur
tunc bene possũʒ agere interdic. recuꝑande posses. quia licet om
nes q conueniũt ad electionẽ dicãtur q̃tum ad hoc vnũ capl'm
facere: tñ quo ad alia diuersa capl'a sunt ⁊ diuersis iurib⁹ veniũt
ad hanc electionem. (subtractus). dr̃ aũt quis spoliari in corpo
ralibus iuribus si qua fuerunt hacten⁹ soluta certis terminis vl'
ab hoĩe vel a iure prefixis eisdẽ termĩs nõ soluitur volẽs ea in
posterum nõ soluere vt hic. ⁊ hoc ip̃m si sit certum. secus autem
crederem si nõ possit soluere cum tñ soluere affectaret. ⁊ de hoc
no. s̃. de postu. bone. ar. ff. si ser. ven. sicut. §. plane. ad idem ꝙ si
cut in expoliatõe corporaliũ rerũ necesse ẽ dol⁹ mal⁹ sic in expo
liatõe corp̃aliũ. ff. de vi ⁊ vi. ar. l. j. §. ad solaʒ. ⁊. §. interdictum. h̃
ꝙ. ff. de vi bo. rap. l. ij. §. doli. Sed dices nũquid si potens erat il
le cui debebatur pensio ⁊ ille non credidit ꝑ debitores volẽtem
possessorẽ p̃uare possessiõe pẽsionẽ posse retĩeri. dices eũ amisis
se posses. ⁊ expoliatũ. ar. ꝙ nõ: q̃ non est suspicat⁹ ⁊c̃. ff. de vsu. ñ
solũ. §. si dolus. ⁊ ꝑ his multũ facit. ff. si ser. ven. ⁊ si forte. §. j. vbi
dr̃ ꝙ etiã dũ edificas retineo seruitutẽ alteri⁹ tollendi ⁊ possessio
nem nisi sciens patiar. sed ꝯ credunt quidam ꝙ debuit suspicari
cũ per vim pẽsionẽ sibi debitã auferre non possit. ff. qd me. cau.
extat. si aũt denegaret ante termĩos cũ nondũ esset debitũ nõ di
cimus spoliatũ. ⁊ nõ solũ cõtra eũ q subtraxit pẽsionẽ ꝯpetit hoc
officiũ. sʒ etiã ꝯ euʒ q̇ ratã habuit subtractionẽ eius nomĩe factã
ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. quotiens. ⁊ multo fortius ꝯ eũ qui mãdauit
denegari pensionẽ vl' huius subtractionem vl' ius aliud. ff. e. l. j.
§. deiecisse. contra eum aũt qui cõsuluit non credo danduʒ inter
dictũ vel condictionem ex hac decre. quia nullo iure cautur ni
si in defectum. ar. ff. de eo qui quem fa. e. l. fi. licet actio furti det
ꝯ cõsiliatorem furti si alias furatur⁹ non erat. insti. de fur. §. cer
te. item de seruo corrupto tenetur qui soluʒ consiliatur. ff. de ser.
cor. l. j. sed isti casus sunt spãles ⁊ non statim cõpetit interdictum
vel conditio post mandatũ sed facta spoliatõe non enim compe
tit interdictum nisi expoliatio. ff. de vi et vi ar. l. j. in p̃ncipio. ⁊ ex
tunc cõputatur annus in interdicto licet secus in conditiõe. ⁊ licʒ
q̇dã dixerunt in huiusmodi prohibitionibus vel denegationib⁹
oriri interdictum vti possi. cum potius videatur ius turbatiua
q̃ expulsiua: ar. ff. vti pos. si duo. §. j. ⁊. §. ij. ⁊. iij. tñ melius dicit
competere interdictum vnde vi ex quo debita pẽsio denegatur
vel suo iure vti prohibetur. ff. de vi ⁊ vi ar. idem q̃. §. vnde vi. itẽ
quid si ep̃s mandet parrochianum non in iudicio nec consulen
do sed se intendẽs obligare ex mãdato ꝙ plebano non soluãt de
cimas. rñ. tenebitur interdicto vnde vi vt dictũ est vel condictio
ne vel officio iudicis. sed non nisi pro illis qui denegauerunt ⁊ te
nebitur ad omne quod interest plebãi pecuniali ser non fuisse ꝓ
hibitum. vt no. ĩ. de sepul. certificari. qd ip̃m ei⁹ iuramẽto est de
clarandũ. ij. q. j. in p̃mis. ⁊ no. ĩ. qd me. cau. c. vl. ius autẽ vl' pos
sessio iur̃ cum sit res spiritual' estimationem non recipit. ⁊ ita
ꝙ est nota dignũ expoliato plebano nec quasi possessio pristini
iure recipiendi decimas restituit q̃ forte iã ali⁹ ẽ ĩ quasi possessi
õe cui rustic⁹ soluit nec ĩtesse dat: q̃ ĩteresse ñ recip. ad officiũ aũt
iud. ꝑtinet vt mãdatũ factũ prochianis reuocet ⁊ ꝙ sil'e mãdatũ
faciat vt plebano rñdeat sicut añ ĩhibitionẽ de h̃ faciebãt. ar. ĩ. d
censi. significauit. alij ꝯ cũ nõ possit possessorẽ spoliare sine cause
cognitiõe. de h̃ no. ĩ. de fi. p̃sby. veniẽs alij dicũt ꝙ si ep̃s vel ali⁹
iudex precepisset sine ordine iudiciario vel ex ĩpetu cũ sit noto
riũ iure ꝙ reuocare poterit possessionẽ ĩpaʒ possessore nõ voca
to. sed si ali⁹ q̃ iudex p̃dicta mãdauerat possessori ꝑ suã reuoca
tionẽ nõ fit p̃iudiciũ. ⁊ idẽ forte ĩ iudice eẽt si ex iudiciũ eadẽ p̃
cepisset. h̃ aũt certũ est ꝙ ꝯ ip̃m possidẽtẽ cõpetit vtile ĩterdictũ
vñ vi vl' vtil' ꝯdictio. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. familie. dr̃ aũt q̃s spolia
ri iure si fiet sine eo electio aĩo spoliãdi aliũ vl' aliquid aliud de q̃
est ĩ possessiõe ꝙ ei⁹ intersit. ĩ. de cã pos. cũ eccl'ia. ⁊ multo fortius
si eo eiecto de capl'o eligeret. Sʒ q̃d si eiecerũt eum de capl'o vbi
tractat de electiõe sʒ nõ eleger. Rñ. eũ non expoliatũ possessione
eligẽdi ⁊ ideo ad hoc nõ cõpetere petitionẽ. sʒ ꝯpetere officiũ iu
di. vt restituatur ad capl'm q̃ spoliat⁹ est. ff. d vi ⁊ vi ar. si plures
§. vl. nã sub electione ꝯprehẽdit capl'm vbi de ea habet tractatus
ĩ. e. c. ꝓxio. h̃ nõ multũ placet quia nõ videt velle expoliare eum
possessiõe capituli. Sed quid si fecer̃t vnã electionẽ eo eiecto nõ
ne si postea interfuit alij electioni cũ recuperauerit possessionem
amissam poterit agere ad cassationem prime electionis petẽdo
restitutionẽ offi. iudi. rñ. sic. ff. de vi ⁊ vi ar. idẽ ẽ. §. qui vsu. ⁊. l. j.
§. illud quoqʒ. ⁊. §. si fund. a quo. ⁊. §. quod ait. ⁊ duobus. §. se. ⁊
l. merito. Item quid si elegerit non vocato eo qui erat in posses
sione sed nõ fecerunt frauduleter sʒ ex ignorantia vl' quia crede
bat eum non presentem elegerunt. itẽ quid si in veritate erat ab
sens nunquid in tali casu propter hoc amisit quasi posses. item
quid si cum esset absens vel in tali statu ꝙ interesse non poterit
puta excommunicatus vel suspensus si tunc eligunt nunquid
amittit possessionẽ. ⁊ an cõpetit ei officium iudi. ⁊ maxime si
non intendebat ei subtrahere possessionem. Ad omnes predi
ctas questiones. rñ. ꝙ non amittit possessionem nisi aduersari⁹
habeat voluntatem subtrahendi ei ius suum vel expoliandi ⁊ h̃
ipsum etiam fiat spoliatus ꝙ eum spoliare intendit vel ei sua iu
ra subtrahere cum sicut possessio sic quasi possessio non põt sine
animo amitti. ff. de acqui. pos. quemadmodum. sʒ hunc animũ
habere dʒ q̃ scito aduersarius ei notificat ꝙ eũ nõ admitteret vel
ꝙ sibi nõ vult soluere vl' petit⁹ nõ soluit volẽs ei ius suũ subtra
here. sed oportet autẽ eũ q agit probare se fuisse in possessione
non precario. vel aliter dic vt no. sup̃ de postul. bone memo.

⁊ se spoliatū qđ satis ex cōfessione ⁊ rñsione aduersarij patebit vel ex factis ꝓcedētibꝰ. Sed quid si dicat se non expoliasse nec animo expoliādi elegisse sed ex simplicitate vel ignorantia? tūc poterit petere cassari qđ factū ē non per interdictū sed quia non est seruata forma qꝛ eo cōtempto facta ē. s. eo. ꝙ sicut. est autē ppetua hec ꝯditio sicut alie conditiones. si autem aliquis prohibuit armis alicui ne ingrederetur possessionē cuius possessionē ꝑmo non defuerat aīo: interdictū competit. ⁊ idem si prohibuit eum vti iure suo puta vsufruc. vł administratione cuiꝰ quasi possessionē habebat. ff. de vi ⁊ vi ar. idemqꝫ. §. vnde vi. ⁊. §. pertinet. si aūt non armis sed verbo tm̄ prohibuit ⁊ talis fuit prohibens ꝙ eius prohibitio iustū metū faceret locum habet interdictū cōtra eū si post inuasit illam possessiōez infra annū insolidū: eo ꝙ occasione dicte prohibitionis ad eū ꝑuenit alias non. interdictum enī h̄ atrocitatem desiderat. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. interdictum h̄. ⁊. §. ad solam. si autem esset in possessione ⁊ exiuit possessionē propter minas non haberet locum interdictum sed qđ metꝰ cā. ff. qđ me. cau. l. metꝰ j. rñ. si autem anteqꝫ veniret ad locum vnde deiectus metu armorum illic euntiū discessit cōtra eos locum habet interdictū. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. idē labeo. si autē illuc non ibant verū est possidentē possessionē amisisse solo aīo. ff. de vsuca. nō solū. §. sed dn̄s. verūtn̄ qꝛ dolose nō egerunt vt spoliarent non teneretur interdicto. ff. de vi ⁊ vi ar. idemqꝫ. §. si quis armatus. credimꝰ tn̄ ꝙ etiā tunc si acciperent possessionē sic derelictā cōpetit vel vtile interdictū vel actio in factū: qꝛ propter vim quā timuit de possessione exiens vacua possessio ad eos peruenit. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. familie. ⁊. §. se. si vero alius occupasset possessionē ⁊ postea deuenisset ad alios quorū metu exiuit qui tn̄ metū non intendebāt inferre cōtra hos non competit interdictū. ar. ff. de vi ⁊ vi. ar. l. j. §. q a me. (in spūalibus). similiter ⁊ ei de tpalibus reddere rōnē debet cum ecclie ad laicos ꝑtinent. x. q. j. c. ij. ⁊ se. secus aūt est in ecclesijs monachorū. xvj. q. ij. ⁊. c. ij. qꝛ ibi non epo sed monachis ratio reddi debet. (economi). no. sniam ferendam in personam procuratoris quod fatemur siue ꝑ eum sit lis contes. siue non. C. de sen. ⁊ interlo. l. j. ⁊. ij. ff. de procura. licet. §. pe. ⁊. l. qui proprio. j. rñ. ⁊ idē dicimus in defensore sine mādato ff. de neg. ge. liberto. §. vlti. quidā distingunt si lis contestetur ꝑ procuratorem cōtra ipm̄ ferēdam sniāz: alioquin cōtra dn̄m. ff. de his qui not. infa. furti accipere. §. j. quos confundit. C. de procura. nihil. ꝯ tamē ē in crimine iniuriarum. C. de iniur. l. vlti. ⁊ idez potest dici in causis materialibus ⁊ criminalibus vbi non apte possunt concipi v̄ba in ꝑsona procuratoris. nos dicimꝰ ꝙ vbicūqꝫ verba apta sunt vtriusqꝫ ꝑsona concipi sniāz posse ferri in ꝑsonā procuratoris ⁊ dn̄i. j̄. de proba. licet in fi. cōtraria aūt loquuntur in defensore. de hoc no. j̄. qui fi. sint leg. cām q̄ inter. (in quasi possessione). j̄. de iurepa. consultationibꝰ. ⁊. c. cū propt̄ (pensionis). mirum videt̄ ꝙ cū tm̄ vnum petierit. s. sibi restitui pēsionē subtractam papa cōdēnat ad restitutionē iurꝭ ⁊ ad restitutionē pensionis ⁊ ita verba simul posita duplicē videntur recipere intellectum quod esse non debet. rñ. ꝙ qn̄ petijt sibi restitui pēsionē intelligitur tm̄ petijsse restitutionē iuris ꝑcipiēdi pēsionē. qđ autē additur ī sentētia ꝙ pēsionē. i. pecuniam subtractā de pēsione restituat non fit quia sit principaliter petitum. ſꝫ ē accessorium quia in interdicto vnde vi: ex quo quis deiectus est habetur ratio fructuū ⁊ om̄is cause. sed in alijs interdictis ex quo edicta sunt nō credo. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. ex die. itē hic sniat̄ censum dandum quando nullam causam cēsus probauit. ⁊ ē cōtra. j̄. đ cen. peruenit. sed potest dici ꝙ hic probauit causam census ibi non. vel illud vn̄ agit̄ petitorio hic aūt agebatur possessorio. (questione). s. sit debita: an non.

C **Uani vintoniensis.** prima electio facta fuit ꝑ ꝓsumptionē qm̄ sciēter elegerunt indignū ⁊ secūda ꝑ impressionē ⁊ ideo fuerunt cassate ⁊ sic cōtinet̄ ī registro. nec mireris ꝙ scđi q ꝑ īpressionē elegerūt nō fuert̄ priuati ipso iure potestate eligendi qꝛ nōdū erat facta cōstitutio. j̄. eo. quisquis. per quā ꝑuati sunt lꝫ ꝑ sniāz ꝑuari poterāt si papa voluiss; ſꝫ noluit sic̄ h̄ apparet. ⁊ no. h̄ ꝙ q primo eligerāt n̄ debuerūt īteresse electōi q̄ ꝑmo fieri debebat post cassatōez duorꝫ ꝑorꝫ electionū q̄ facte sūt vno cōtextu sic̄ apparet ex hoc loco qꝛ h̄ scđo eligētes q n̄ erāt ꝑuati admiserāt ꝑmo eligētes q erāt ꝑuati ipo iure de gr̄a ⁊ n̄ de debito iure. ⁊ h̄ idē optiet vt qdā dicūt si ꝑmo plr̄es electōes fierēt ex īteruallo ⁊ n̄ in eodē ꝯtextu. s. s̄. e. bōe memo. magū. ī fi. vbi expsse habes ꝙ ēt si scđi electores peccarēt ex īteruallo ⁊ nō ī eodē ꝯtextu q̄si eligēdi potestate ꝑuati eēnt: n̄ tn̄ ad ꝑmos ſꝫ ad papā eēt eligēdi ptās deuoluta ex q̊ ꝯuicunt̄ ꝙ si scđi n̄ deliquissent intm̄ ꝙ eēnt eligēdi ptāte ꝑuati ꝙ tm̄ apđ ipos eligēdi ptās remansisset. alij tn̄ dicunt ⁊ vt videt̄ meliꝰ ꝙ si scđi q nō deliquerunt ex īteruallo faciēt scđaz electionē ⁊ ꝯtigat hāc scđam electionē nō ꝓcedere: vel qꝛ electꝰ nō amittit electionē vł qꝛ renūciat vel qꝛ cassat̄: nec tn̄ electores cassauert̄ ita ꝙ debeant ptāte eligēdi ꝑuari tūc remaneat electio penes om̄s dūmō sint adhuc īfra tres mēses. iā enī ē reītegratū capl̄m q̊ ad electiōes futuras nec ꝯdicit decre. ꝑalle. bōe memo. magū. ī fi. qꝛ ibi loqt̄ qn̄ scđo eligētes deliquerūt tm̄ ꝙ ꝑuati fuerūt ipo iur̄ ptāte eligendi vł debuert̄ ꝑuari ꝑ sniam. ī q̊ casu dicimꝰ bn̄ nos ꝙ electio vel ꝓuisio tūc trāsit ad supiorē qꝛ totū capl̄m delinqt. itē no. ꝙ h̄ decre. dicit ꝙ ꝑma vice tm̄ sunt q̄ peccauert̄ eligēdi ptāte ꝑuati: ītelligendū ē de illa vice q̄ occurrit postqꝫ ꝑma electio fit vbi̇̄ vna sola facta fuit siue ꝑme siue plures fuert̄ facte cassate fuert̄: ⁊ idē etiā videt̄ si n̄ fuerīt cassate ſꝫ electi renūciauert̄ ī manu archiepi qđ facē potuerūt iuri sibi q̄sito ex electōibꝰ vt no. j̄. de trāsla. epi. inter cor. imo idē vꝫ si electōi de se facte nō ꝯsenserūt. semel. n. eligēdo functi sunt officio suo: vn̄ iterū eligē nō debēt qđ sic ꝓbo: cōstat ꝙ hec electio q̄ īminet faciēda post cassationē ꝑme electōis vł post renūciatōez vel post nō admissionē electiōis alia ē a prima cū ꝑma iā ex toto cassauerit: ergo ab ista sola repellūtur cum vna sola vice ꝑuari debeāt. ⁊ ad alīs de cetero admittēt̄ vt h̄. itē no. ꝙ si illi ad q̊s ē deuoluta ptās eligēdi eligūt talē ꝙ ipo iur̄ sūt ꝑuati ptāte eligendi: nō deuoluet̄ potestas eligēdi ad ꝑmos qui ꝓpt̄ pctm̄ ī ꝑma electōe ꝯmissū fuert̄ ꝑuati ptāte eligēdi ſꝫ ad papā. s̄. e. bone memo. magū. h̄ ēt ꝓbat̄ rōe: qꝛ qđ fecert̄ isti totum capl̄m fecisse vꝫ cū ī eos tota ptās capl̄i fuerit deuoluta: nō ergo a caplō ad capl̄m ē deuoluēda potestas sed ad supiorē. qn̄ aūt simul ꝓcedūt ſꝫ ī discordia tūc dꝫ deuolui ptās a delinqntibꝰ ī nō delinqntes q fingūt̄ capl̄m: vt no. s̄. e. dudū. si aūt isti scđi ad q̊s deuoluta est ptās eligēdi nō eligerent īfra tres mēses q deputati sunt a iure ad faciēdā electionē a die vacatiōis. l. dies. postqꝫ cū intelligat̄ vacasse ab eo die quo cassate sunt electiones vel ex q electi renūciauerunt vł nō admisert̄ electōes ex tūc ad papā vel ad aliū supiorez deuoluit̄ ptās eligendi. j̄. e. ne ꝓ defectu. sed si reddatur electio capl̄i de gr̄a om̄s infesse debēt qđ satꝭ ex hac decre. ꝓbat̄. nā cū h̄ dicatur ꝙ si nō elegerūt infra terminū sibi assignatū a papa ꝙ ex tūc oēs simul admittant̄ ⁊ eligendi ptās ad oēs reintegrat̄ q̄re nō idē esset mł'to fortiꝰ ī termīo iurꝭ. alij tam̄ dicūt ⁊ forte bene ꝙ illis q̄ non peccauerūt nō incipit currere tp̄s a die cassatiōis vel renūciatōis vł nō admissiōis ſꝫ a die ꝑme vacatōis: tn̄ tp̄s illud ꝙ scđi nō ꝓcesserūt ad electionē quia forte dubitabāt de ꝑma electōe an teneret vł de ꝑmis electoribꝰ an eēnt ꝑuati ptāte eligēdi nō ꝯputaret̄ in tribꝰ mensibꝰ deputatꝭ electioni. imo subduceret̄. j̄. de cōces. ꝑben. qꝛ. possent. n. dubitat̄ ꝙ electio teneret vel ꝙ n̄ eēnt electores ꝑuati ptāte eligēdi qꝛ forte dubitabāt de natalibꝰ electi vł ēt dubitāt an hēant dispēsationē ⁊ tales dubitatōes fauorabiles sunt vt n̄ fatiget̄ eccl̄ia laboribꝰ ⁊ expēsis q̊s incurrit eccl̄ia magis si fuerīt duo electi in discordia qꝫ vnꝰ. fatemur tn̄ ꝙ si certū eēt ꝙ electio prima nō teneret ⁊ ꝙ electores eēnt priuati ptāte eligendi qꝛ tūc ꝑdcm̄ tp̄s nō subducēt̄ nisi eligerent. electoribꝰ aūt nō est fauorabile h̄ credere imo cōtrariū. tn̄ ⁊ si nō hn̄t illū de cuiꝰ natalibꝰ dubitāt possent hr̄e multos alios vn̄ ius ꝓsumit eos scire ipedimētū nisi ꝓbēt ꝯriū. s̄. e. innotuit. nec excusant̄ si credūt eū hr̄e idulgētiā nisi ī v̄itate habeant vt h̄. ar. viij. q. ij. dilectissimi. Sed qd dices si q̄ facte sunt electōes ex intuallo: sed ꝑmo eligētes sunt ꝑuati ipso iure ptāte eligēdi vel ēt ipis currit tp̄s trimestre: alijs aūt q̄ nō peccauerūt in electōe lꝫ electio sit cassata ex alia cā nō currit trimestre tp̄s: nūquid ī isto casu eligēt isti soli an oēs simul cū iā ī vna electiōe ꝑuati sūt ptāte eligēdi? rñ. oēs sil̄ eligēt qꝛ capl̄m dꝫ amittē vł retinere electionē ⁊ ipi ī ꝑdcā electōe quā ꝓsecuti sunt fungūt̄ caplꝫ itē sepe ī negocijs ꝯiūctꝭ aliud accrescit alicui ꝓpt̄ sociū. ff. quē ad. ser. amit. si cōe. ff. de bo. po. ꝯta. nō putauit. §. ī adoptōe. ⁊. §. se. cū suis cōcor. (elegert̄). iste electiōes cassate fuerūt ꝑmo ⁊ postea oēs canonici de vtraqꝫ ꝑte q̄ erāt ī curia cū ptātē hr̄ent ī oibꝰ absentibꝰ eligēdi sil̄ ꝯuenert̄ ī vnū ad tractādū de electōe ⁊ non potuerūt ꝯcordare ⁊ h̄ ē qđ seqt̄ ⁊c̄. ⁊ sic ꝯtinet̄ ī ītegra. vł dicalit̄ vt ī glo. de vna (tractauert̄). ꝑmo cassatꝭ supioribꝰ. (cōcordes) đ vna ꝑsona: vtraqꝫ tn̄ ꝑs ꝓcessit ad electōez q̄ sibi placuit q̄ postea silr̄ cassate fuert̄ vł ꝑtes discisse eis noluert̄ īmitti. alit̄. n. vꝫ ꝙ maledicat qđ seqt̄ ꝙ nō secūda ſꝫ tertia īminebat faciēda: absurdū. n. vꝫ si qlibet tractatꝰ electio diceret̄ ⁊ post vnū tractatuz hītū illi q primo peccauerūt ius eligēdi recuperarēt. alij dixert̄ ꝙ post tractatū etiā si neminez eligant recuperant ius eligendi ⁊ appellāt h̄ secūdā electionē ⁊ tertiā tractatū illū q hītꝰ fuit dei electiōe ⁊ totū qđ fit īmo termīo assignato ad electionem faciēdam ⁊ nō simpl̄r fit ꝙ vna vice vel duabus dummodo non per

ficiatur ⁊ soluat terminus assignat⁹.hi tamē electores sicut oēs aliȷ̄.ꝑmū terminū hūerūt a iure ⁊ ita illū elegerūt ⁊ ille termin⁹ hic appellat prima electio.sed cassatis illis electōib⁹ papa iterū dedit eis aliū certū terminū vt eligerēt ⁊ h̄ siliter secūdus termi nus dr̄ h̄ secūda electio siue elegeret siue nō:⁊ tūc tm̄ dices secū dam electionē factā qn̄ termin⁹ vl' iuris vel hoīs sic elapſ⁹ erat ꝙ vlterius eligere nō poterant ⁊ oportebat eos hr̄e de nouo nouā licētiā eligendi.ſꝫ primo dictū veri⁹ ⁊ h̄ solū.ſ.ꝙ electōes celebra te fuerunt.etiā secūda vice vel q̄r vn⁹ termin⁹ electōis trāsijt iu stificat sniā pape q̄r oēs simľ cēsuit ad electionē admittēdos. Quidā tn̄ dixerūt ꝙ illō qđ fecerīt n̄ deliq̄tes ad electōeꝫ admit tēdos deliquētes iustificauit sniāꝫ.reddit.n.n̄ deliq̄ntes ihabiles ad excipiēđ ꝯ deliq̄ntes.Sꝫ ꝯ vr̄ ꝙ factū ꝓcuratoris vel dol⁹ nō debet obesse dn̄o.j.de offi.dele:cū olī.in fi.ff.de ꝓcura.ignorantꝫ q̄uis posset rn̄dere ꝙ iste erat ꝓcurator generaľ cui⁹ dolus ⁊ fa ctū dn̄o obest.ff.de tribu.ꝓcuratoris.sed nos bn̄ dicim⁹ ꝙ h̄ rō papā nō mouit cū ꝑ h̄ eoꝝ iuri nō preiudicaret ⁊ aliā rōnē pape assignat:⁊ hi.ſ.prior ⁊ sui.(asserebāt).qn̄ tertia electio facienda immīebat.(ꝙ illi).ſ.archiđ.⁊ sui.(hoīeꝫ).ſ.decanū sarrabanien.(primā electionē).ex h̄.ſ.ꝙ ꝑuatos admiserāt ad electōem:vr̄ ꝙ si facta eēt electio non erat confirmanda:ar.j.e.massana.ar.j.de offi.dele.cū sup abia.sed tu dic sic ꝙ qn̄ teneret electio secus ī iurisdictōe nec obstat đcre.massana:q̄r ibi erāt admissi laici sciē ter ⁊ tāq̄ȝ ius hn̄tes in electōe qđ est ꝓhibitū ī iure.lxiij.di.adri ana.h̄ aūt admissi sūt clerici q n̄ ꝓhibēt a iure īteresse electōib⁹ et etiā illi q de grā ⁊ nō de iure vocant.lxiij.di.c.pe.⁊ ideo prior ⁊ sui q de gratia admittebāt alios nō propter h̄ debuerunt ꝑua ri potestate eligendi cū bn̄ potuerit suo iuri renūciare.vel dic ꝙ h̄ archiđ.⁊ sui non erāt priuandi ab eligēdo cū alijs quia nō con stabat ꝙ scienter elegerint indignū.ſ.decanū immo dicebant se credere eū hr̄e dispēsationē pape immo plus dicūt qdam ſꝫ ma le vt nobis videt ꝙ lꝫ sciēt eligētes indignū sint ipso iure priuati ꝑtāte eligendi.j.e.scriptū.ꝰ.cum in cūctis.tn̄ nisi h̄ ꝯstet ꝑ con fessionem solēniter factā vel ꝑ sniam sine illis eligere non possūt cū sint ipsi in quasi ꝑtāte eligendi.viij.q.vl.nōne.⁊ si fecerunt n̄ tenebit electio:q̄r cū debeant vocari ⁊ nō sint vocati cassari debꝫ electio.j.de cā pos.cū eccľia.j.e.q̄r ꝓpter.Sed ꝯtra:ad quid er go sunt priuati ipso iure?rn̄.ad hoc ꝙ si in snia nō dicat sint ꝑua ti vel nos ꝑuam⁹ ꝑtāte eligēdi ex quo tn̄ dicit cassamus electōeꝫ vestram q̄r sciēter eligistis indignū vlteri⁹ ad electionē eos ad mittere nō tenetur:q̄r facti q̄dam qđ ⁊c̄.ij.q.iij.§.notanduꝫ.⁊ nos etiā hec vera dicimus vbi agebat ꝯ canonicos.si autem ꝯ electū ageret sic iudicaretur:cassamus electōeꝫ de te factam:q̄a scient te indignū elegerunt nō preiudicaret canonicis electorib⁹ quia res inter alios ⁊c̄.j.de re iudi.cum sup.item ⁊ si qn̄ ageret ꝯ electores decani ⁊ simpľr petat cassari electio et non ex hac cā quia scienter elegerūt indignū lꝫ postea iudex h̄ in snia dicat non eis preiudicat cū non potuerit prouidere vt sup eo de quo actuꝫ nō fuerat se defenderet.alij tamē dicūt in hoc articľo ꝙ ex quo ge neralis fuit petitio ⁊ maxie q̄r a snia vbi expressit potuerit ap pellari:imputandū est eis si non adducāt oēs probationes sibi vtiles vel adminus si nō appellant.ar.C.de anna.excep.l.vl.ff.de iudi.l.solemus.Sed opponas ꝯ cū ad hoc nō sit actū vt ꝑuet potestate eligēdi qūo snia in hoc potest preiudicare cōtra id qđ legitur.j.de simo.licet item super petitōe nō sup causa ꝓnuncian dū est.ar.predicte decre.ad hec duo sic rn̄deo ꝙ ⁊ si ad priuan dum eos ab electione expresse nō agatur pro ꝯsequentia tamen agitur q̄a vnū ex altero sequitur ⁊ sic sunt cōnexa sicut infamia sequitur damnatū furti licet nō ad infamiam irrogandā agat sed ad penam furti exigendā.ff.de fur.n̄ pōt.ar.ij.q.iij.§.notā dum.iij.q.vj.hoc quippe.itē magna differētia est ex qua causa damnetur quis:nam si damnetur crimīe stellionatus ex cā vľ cri mine quod infamet vt q̄a dolo aliq̄d fecit infamia ex tali sentē tia irrogat si vero cū ex ea causa intentet crimen stellionat⁹ que non īfamat vt q̄r rē obligatā sibi alij obligauit infamia nō irro gat q̄r nulla ꝯria īfamat.ff.de cri.stelli.l.j.ij.⁊.iij.§.nos aūt.nos dicimus ꝙ electio facta suspensis nō vocatis tenet etiā anteq̄ȝ ꝑ sniam priuent qđ exꝑsse colligit.j.e.bone.nec obstat decre.j.de cā pos.et ꝓꝑe.cū eccľia.vbi dr̄ ꝙ nō debēt priuari possessione an̄ sniam:q̄r lꝫ suspēsi nō debeant interesse electōibus nec possint a gere possessorio vt restituantur in possessione eligendi cū sint in possessiōe eligendi priuati illi tamen qui eligunt bene fatentur eos esse ī possessione eligendi.vel dic ꝙ predicta decre.cū eccle sia:non obstat quia ibi neq̄ȝ iur eligēdi neq̄ȝ possessione priuati erant:sed hi a iure priuati erant potestate eligendi vt patet ex iu ribus preallegatis.⁊ si obijcias:non erant priuati possessione li cet proprietate vel potestate eligendi.respondeo ꝙ in corporali bus h̄ ipso ꝙ fertur sententia contra aliquem licite ei illud ius denegatur.vt no.j.de conces.preben.cum nostris.item nec ego sine alijs eligendo priuo eos possessione.sed dico ꝙ in p̄senti electione propter delictum suum vocem non habent.item nō ob.c.nōne.quia hi electores nihil subtrahunt suspensis si iure suo v tuntur.vnde crederem ꝙ si suspensi venirent ad eligendum cum non suspensis ꝙ nō deberent eis vim inferre si eligant ⁊ iu re suo vtantur quia nihil eis obest eorum presentia sed faciāt ꝓ testationem ꝙ non cōsentiunt ꝙ electioni intersint ⁊ contra eoꝝ voluntatem intersunt.item illud.c.nonne.loquitur in his q̄ fiūt ratione publici officij.electio auteꝫ ad canonicos non ꝑtinet rati one publici officij.vt no.ꝰ.de cōsue.cum dilectus. Sed quid di ces de occultis excommunicatis:nunquid eis non vocatis proce dent nō excommunicati?ar.ꝙ nō.vj.q.iij.c.ij.⁊.iij.Rn̄.sicut ī su perioribus suspensis.ſ.ꝙ eis non vocatis procedent non excō municati predicta autem capitula non obsunt quia loquūtur qn̄ non potest ꝑbari excommunicatio.hoc autem intelligimus quando probari potest ꝙ sint priuati ipso iure quia si proba re non possunt tam in primo casu q̄ȝ in secundo punientur.item nec obstat.ij.q.j.nos in quemq̄ȝ:quia ibi loquitur de cōdemnan do.h̄ autem loquimur de iam condēnatis a iure licet non ab ho mine.(admiserunt).⁊ ideo interesse potuerūt quia non suspensi sed prior ⁊ sui quorum erat electio eis de suo gratiam facere po tuerūt sed si ad papam vľ ad alium deuoluta esset eligendi po testas tunc si eligerent nō teneret.j.de supplen.negli.prela.c.pe nul.(illos).ſ.archiđ.⁊ suos.(celebrandam).i.ad tractandam de secunda electione qui tractatus habitus fuit in curia nec habuit effectum.vnde dicitur.ꝰ.in fecto negocio vel aliter vt hic notat.(concilij).ꝰ.eo.cum in cunctis.(huius).ſ.qui eligunt illegitimos.

Per inquisitionem id est ꝑ acta ī quisitiōis.R.(olim).h̄ solum intm̄ vitiabatur electionem ipsi⁹ epi scopi ꝙ sufficiebat ad cassationem eius ⁊ ad faciēdū culpabiles electores h̄ scientes.j.q.j.nullus.(per ambitum).C.đ epi.si quemq̄ȝ.ad h̄ ipsum etiā sufficit qđ dr̄ de precibus amicoꝝ si essent pro indigno scient.j.q.j.de ordinationibus.⁊.c.ordina tiones.(expressis).in actis ipsius inquisitiōis.(ipsū).R.(seq̄ȝ).ſ.mascaron.(prime).bis enim fuit electus in episcopum.sed ꝑma electio fuit cassata.(credens).ſ.mascaron ⁊ sic mala cōsciētia eli git eum vnde ad gehennam edificauit.xxviij.q.v.§.ex his.(ip semet).mascaron⁹.(eius).R.episcopi.(recipiens).h̄ cōmisit furtū cōtractādo rē alienā īuito dn̄o.(talē).ſ.R.tā criminosū.(eligen do).ipse mascaron.(ecclesiasticis).xxiij.q.iij.ecce.⁊.q.j.subđ.ar.in aut.de sāc.epis.§.si vo crimē.ff.de iureiu.si duo.C de libe.cā iu bem⁹.xj.q.j.statuimus.propter predicta crimina nō solū debet puniri vt de cetero ei porte dignitatis nō pateant.vt.C.de digni ta.l.iij.sed etiam preteritis beneficijs in perpetuuꝫ spoliari ma xime cū fuerunt magna crimina ⁊ manifesta per cōfessionē eius j.q.vij.si quis oēm.xvj.q.vij.si quis presbyter.l.di.de his vero.verūtū oportet cū eo agi suo ordine vel inquirendo vt h̄ vel ac cusādo vt deponat.si.n.ad h̄.n̄ ageret qūo feretur ī eū sentētia quia debet ferri ſm modum agendi.j.de simo.licet.preterea cō fessio facta in alio iudicio nō preiudicat.j.de iudi.at si clerici.ad ideꝫ.j.de ordi.cog.cum dilectus.sed nos bene credimus ꝙ sola cōfessio etiam extra iudi.facta sufficiat ad priuandū eū futuris beneficijs cū per confessionem talē incurrit infamiā facti cuius effectus est abstinere a bn̄ficijs.C.de digni.l.iij.⁊ etiam ad ꝑuā dum iam habitis.j.de cōfes.cū super.j.de exces.prela.q̄ȝ sit gra ue.⁊ ad idem.ij.q.j.multi.ff.ad.l.aquil.ꝓuide.§.vl.j.de ꝓba.ꝑ tuas.C.de nō nu.pe.generaliter.⁊ hec sunt vera dummodo co rā non prohibito iudice fecerit confessionem.⁊ est necesse ꝙ con fessio sit ex causa expressa licet extra iudi.vt ī.l.generaliter.vľ so lēniter.vt.iij.q.ix.si debitū.nec facimus vim vtrum scriptura in teruenit nec ne in cōfessione facta ex iudi.vt videtur sonare.l.il la generaliter.in ꝑn.q̄r in fi.eiusdē.l.generalit loq̄tur.iteꝫ ad ꝓ bandū aliū intellectum confessionis necessaria est scriptura vt ī ea.l.dr̄ quod tamen intelligēdam ē qn̄ cōfessio edita erat ī scrip tis sed si sine scriptis facta erat sufficiūt testes vľ alia probatio sine scriptis ⁊ non obstat ei quod diximus ꝙ confessio in alio iu dicio non preiudicat.j.de ordi.cog.cum dilectus quia ibi non fuit confessus sed eo absente ⁊ non vocato contra eū probatum est crimen.immo plus dicimus ꝙ si contra eum agētem ⁊ p̄sen tem ⁊ se defendētem ꝓbaretur crimen nisi ageretur de crimie ⁊ crimīalit nō dꝫ puniri cū ꝯ ꝓbatōes siue sint testiuꝫ siue instru mentorum multa possunt obijci que etiam si aliquando taceat is quē producūtur non debet puniri nisi in q̄ȝtum modus agen di patiatur.sed in confessione vbi quis non potest proprie con

fessioni ꝯtradicere secus.C.ð nō.nu.pecu.generaliter.in fi.sʒ.ĩ. de excep.deniqȝ.expresse dicit ꝙ etiam si ꝯfiteantur nulla pena sibi imponitur.sʒ solue vt ibi.Sʒ quomodo respōdebit dec.at si clerici?dicimus ꝙ confessio corã sclari iudice non sufficit vt episcopus ꝯdēnet eum sʒ vocatus ab epō requiritur ð crimīe qð cōfessus ē corã sclari iudice.⁊ si vellet variare nō admitteretur nisi probet ꝙ etiã alio casu intelligatur cōfessio sua: vt ĩ.l. generaliter.vł ibi fuit violēter tractus corã sclari iudice ⁊ etiam sit ne in aliquo laicorum iura sup clīcos approbētur.itē decre.cuʒ sup eo ⁊ qȝ graue ē:intelligo vt ibi no.⁊ quēadmodū diximus ĩ iudicio p cōfessionē nec ē extra iudiciū factuʒ:sic dicunt quidam ð instrumēto ꝙ probet ĩ alio iudicio:vt no.ĩ.ð fi.instru.c.j.⁊ ð testibus si fuerint publicati.vt no.i.de testi.alberic⁹.⁊ idē in snīa siue interlocutoria siue diffinitiua siue excōicatiōis.nam ⁊ in alijs iudicibus obstāt.ĩ.de appel.pastoralis.iiij.q.iij.§.itē.l.ff.ð iu.pua.l.j.sʒ solutio pcedēs non satisfecit huic dec.cū hic sine aliqua accusatōe fuerit amotus.rñ.dicēdū est ergo hic iccirco ꝯdēnauit eū:quia crimē quod ꝯfessus ē tāgebat crimē ð quo fiebat ĩquisitio alſ autē secus ē.vt.ĩ.no.de cōfes.cum sup.vł dic:licet nō possit imponi ei ordinaria pena pōt tamē ei imponi extraordiaria ĩ.de excep.c.j.vł dic ꝙ h̄ ð quo agitur cōfessus ē crimen suum ⁊ ita cū sit notorium iure potest inde puniri.sʒ cōdemnari ð crimine nō pōt cum nō sit accusat⁹ criminaliter sʒ āmoueri hñ pōt etiã si ciuiliter agitur.ĩ.de accu.inquisitiōis.⁊ maxime ex quo crimē quod est cōfessus tāgit causaʒ ð qua agitur :vt hic.ĩ.ð excep.deniqȝ.vł dic ꝙ etiaʒ hi deleg.ꝯ mascaron ordine iudiciario procedēt.(amouētur).eo tñ vocato ⁊ si vellet oñdē ꝯfessionē suã ĩ alio casu intelligi audiret.C.de nō nu.pecu.generaliter.

QUam causam.per multa. ista cōsuetudo e cōtra bonos mores ⁊ ꝯtra ius cōmune.xvij.q.j.nemo.⁊.c.psbyteros.xviij.q.ij. peruenit. ⁊ ideo nō ē suanda.xij.di.illa.ad idem .s̄. de cōsue.ad nostraʒ. ⁊.c.cū venerabilis.(quid sit).xciij.di.legim⁹.ff. de offi.psi.sʒ licʒ (in bone).xvj.q.vl.in noua.(irriteris).qꝛ ad regulareʒ eccłiam ñ tenet electio facta de nō regulari.ĩ.e.officij.(profiteatur).est aūt in optiōe monasterij vt clericos illos nō recipiat in professos si sibi placet nisi recepti essent in pbatione:sed tūc in eorū optione relinquetur.(dimittāt).no.ꝙ.nullus secularis clīcus pōt esse clericus ĩ monasterio qð ĩtelligo sic ꝙ habeat ius ĩ participatione spūalium sīc est habē vocē ĩ electiōe prioris ⁊ huiusmodi.

QUod sicut.verum. Sed queres qūo auditur accusatio de hoc crimine.s.ꝙ nō fuit canonica electio propter noīatōes pcedētes post ꝯsecrationē ꝯtra id qð no.in h̄.c.in glo.q̄ incipit:canonica h̄.Rñ.hoc crimen quod obijciebatur tale erat.i.intrusio cū alius deberet esse eps ꝙ si verum esset etiã tūc audiri debebant.itē sicut h̄ dꝛ ꝙ non fuerūt ad accusationē admissi.sed q̄ sequūtur obijciebant ꝯ armachanuʒ electū qui de eis accusabat vel denūciabat ⁊ etiã de cōtēptu poterat ciuiliter agere implorādo officiū iudicis vt eius electio cassaretur.(nihil).xvi.q.vij.ꝯ sanctoꝝ.ꝯ.ij.q.vj.ei.qui.v̄.noīatōes. h̄ sm iura innocētij intelligo verū si tractando vel deliberando tm̄ noīat aliquē.nam si post tractatū quilibet diceret :ego eligo talem beneuum electionis obtineret sm illa tempora vt expresse habes.ĩ.e.cū in iure.⁊.c.venerabilē.(in eccłia).i.in illo loco.(in cathedrali).xxiij.di.in noīe.(nomīatio).s.epōrum.lxiij.di.adrianus.nã electioni aliorum prelatorum interesse possūt laici si hoc habent de iurisdictione sua. ĩ.de iurepa.nobis.⁊ quidam dicūt idem in epīs .sed decre.hodie:h̄ nō tm̄ prohibet in epīs sed etiã in omnibus prelatis in ecclijs collegiatis.ĩ.e.sacrosancta.mors aūt defuncti prelati potest nūciari principi ⁊ eius cōsensus reqri si de consuetudine vel priuilegio hoc habet princeps ⁊ si fiat electio contra cōsuetudinem vel priuilegiū cassabitur. liij.di.lectis.xviij.q.ij.abbatē.iura enim spūalia in nō spūales ⁊ nō ꝯsecratas psonas nō oīo honeste cadunt ⁊ hoc statuere ius naturale suadet.ĩ.de iudi.c.ij.⁊ hoc intelligitur esse verū ꝙ nō potest ĩteresse electioni tāqȝ ius habens in electiōe qꝛ si haberet potestatem per eū cōtraheret mrīmoniū vel aliud vinculū inter platuʒ vł canonicū et eccłiam.s̄.e.cū inf ca.qð esse non debet.presentare aūt ad aliquã eccłiam non est spūale lʒ annexuʒ sit spūali nec contrahit aliquod vinculū inter presentatū ⁊ eccłiam cum nihil sibi iuris acqrebat.ĩ.de iurepa.pastoralis.Sed quid dices de ĩperatoribus quib⁹ concessum est a summis pōtificibus.lxiij.di. adrianus.⁊.c.se.rñ.quia ibi faciebant vice pape ⁊ non sua. vel dic ꝙ per eorum electionem ⁊ cōfirmationē nō contrahebatur aliquod vinculū inter eccłiam ⁊ electum.sed consecrationeʒ tm̄ que per spūales personas fiebat. ⁊ dicimus ꝙ ex inuestitura regum vel electione non habebant instituti ab eis aliquod ius spirituale:puta quod possent conferre ecclesias vel canonicatus vł ordinare clericos vel hmōi.potestatem aūt horum recipiebant a confirmatore vel cōsecratore vel quocūqȝ alio ministro spirituali ⁊ eccłiastico.per ĩuestituram aūt laicorum potest recipere vasallagia ⁊ alia tpalia.(periculo).no. ꝙ si quis non possit vocari sine periculo vel venire :nihilomin⁹ presentes possunt procedē in eorum absentia sed hoc vltimo casu citandus est ⁊ citatus vices suas potest cōmittere.ĩ.e.quia propter.(in cōfirmanda)no. h̄ ꝙ isti cōtepti post confirmationē ⁊ cōsecrationē si volunt facient cassari electionem factã eis cōtemptis ⁊ p ꝯñs amouebit ð epātu licet confirmatio ⁊ cōsecratio rite facte sint:qꝛ ad ea ñ erāt vocādi.sed h̄ ē ea rōne:qꝛ electione cassata constat omīa cōsequētia p obreptionem obtēta ⁊ videtur hac ratiōe:quia ammouēd⁹ est ꝙ licet conciliū puinciale de hoc possit cognoscere non tñ diffinire.ĩ.de cle.nō resid.ex tue.iij.q.vj.accusatus.(propter bonū pacis).⁊ sic cōtempti velint ꝯsentire eligentes autem velint resilire ab electione non possunt.s̄.de elec.cum inter cap.ar .ff .de serui.ru.predi.per fundū.licet sit ar.ꝯ.s̄.de postu.bone.lxiij.di. qȝto.sʒ quid si mortui sint cōtēti?dicim⁹ ꝙ si sūt tales successores qui succedant in honore ⁊ onere vt sunt abbates ⁊ prepositi tales successores si aliquid factū est in preiudicium dignitatis possunt psequi contemptum pdecessorū:quia tūc potius dicit contēpta dignitas qȝ persona.electus enim tali cōtēpto non tm̄ nō reuēbitur personam.sed nec dignitatem quos vereri solent electi.viij.q.ij.dilectissimi.ar. ĩ.de offi. deleg. qm̄ abbas.⁊ de offi. or. pastoralis.finguntur enī eedē persone cū predecessoribus:sʒ in canonicis secus.nam canonici qui substituunt canonicis non succedunt in honore ⁊ onere sed capłm eis succedit.ĩ.de testa.relatū .ij.⁊.c. cum cōsensu contradicere noīe eoꝝ non potest.Sed quid si lite pendēte moriatur contēptus vel transeat ad aliaʒ ecclesiam .rñ. perit accusatio nec dabitur snīa si reus vel ac.mor. fue.l.fi.Sed qd si mortui sunt eligentes ⁊ viuant cōtempti:nūquid possint rectificare electionem?dicimus ꝙ sic:quia consensus eorum retrotrahitur ad tempus electionis. ar.s̄.eo.dudum ⁊ quia tenet electio lʒ possit infirmari: sed ar.ꝯ.ff. commu .pre. receptū.sed ibi non tenet priorum cōceptio quousqȝ sequetur vltima.⁊ pterea precedentes consensus contrahuntur ad vltimū qð non est in electione.sed dices quomodo est electio canonica vbi aliquis eligentium est cōtēptus cū ius precipiat omnes vocandos qui volunt ⁊ possunt interesse .ĩ.e.quia propter.⁊.c.coram dilec.⁊ etiam cum possit cassari cōtēpto persequente contēptum.ad hoc rñdem⁹ ꝙ electionem canonicam facit mutu⁹ cōsensus capłi ⁊ electi cuʒ forma seruata ꝙ h̄ fuit .nam capłm dicit ex quo due partes psentes fuerint.ff.qð cuiusqȝ vniuer.no.l.nulli.⁊.l.sequen.contēptus enī potest renunciare iure pro se inducto.ĩ.e.c.eccłia.nec obstat ꝙ potest cassari:ergo non est canonica institutio.potest .n.quecūqȝ bona electio cassari propter vitiuʒ electi ⁊ tamen non minus est canonica.item iusta venditio vel alius contractus rescinditur bñficio restitutōis ⁊ tñ nihilomin⁹ est iustus:vt.ĩ.de in inte.resti.per totum.⁊ idem videt si per cōpromissum pcedatur.s.ꝙ vnus solus contempt⁹ potest reuocare electionem alius aūt h̄ non pōt:quia h̄ non est contra formaʒ ꝙ singuli non compromittant sicut non est contra formam ꝙ singuli nō reqrunt ad scrutiniū.ĩ.e.eccłia. canonica electio dicit large stricte ⁊ stricti⁹.stricti⁹ dꝛ vbi oīa interueniūt etiaʒ q̄ sūt de solēnitatibus q̄ a iure pcipiūt.⁊ sic loqt capłm.lxiij.di.c.j.stricta dꝛ canonica vbi oīa ĩteruenīūt q̄ sunt de substātia ⁊ nō alia q̄ sūt de solēnitate puta sine quib⁹ nulla ē electio puta si omittat forma.ĩ.e.quia ppt.large aūt dꝛ canonica q̄ .s.est sm ius naturale. s.qꝛ nulla ē suata forma.sed tñ cōsensus electi ⁊ eligētiū ĩteruenit.⁊ no.causas ex qb⁹ fit nulla electio..s̄.e.ꝯsiderauim⁹.⁊ qdã sm primã acceptiōeʒ ñ hʒ locū regula q̄ ē.lxij.di.c.vlti.vbi dꝛ ꝙ null⁹ ñ canonice elect⁹ ordinet ⁊ si ꝯ psumptū fuerit deponatur ordinãs ⁊ ordinat⁹.ĩ.e.eccłia.⁊ ar.ē h̄ ꝙ vix ē electio nisi oīa iura solēnia obseruēt:⁊ tñ ideo nō ē nulla nec cassat electio.in alio aūt casu.s.qñ ea interueniūt q̄re est nulla electio de iure positiuo sʒ alia de iure naturali.tūc distigue:qꝛ si dol⁹ vł delictū electi vł eligentiū fecit ꝙ electio sit nulla etiã ð iure naturali:vt qꝛ ĩtrusus ē vel symoniace elect⁹ tūc semp hʒ locū regula predicta.s.ꝙ deponatur ordinãs ⁊ ordinat⁹:nec tenēt ordinatiōes eoꝝ quo ad executiones.lxij.di.c.j.ĩ. de symo.p tuas.nec potest tenere bñficiuʒ per talem dolum quesituʒ.ĩ.de renū.nisi cū pridē.§.j.xvj.q.vij. si quis de. ⁊ se.si autē dolus vel delictum non fuit tale ꝙ electionem faceret nullam sed anullandam vt contemptus alicuius q electioni interesse dʒ:tunc non debet renunciare beneficium sic

quesitum. nec peccat tenendo contra volũtatē cōtempti nisi prohibeatur a iudice: licet enim cōtēptus possit officiũ iudicis implorare pro ipsius cassatione non tamē peccant quousq̃ cassetur hoc enĩ officiũ iudicis de rigore iuris est introductum. nam de equitate esset ꝙ contemnendꝰ eũ imponeretur pena ⁊ non cassaretur electio a maiori parte facta ⁊ etiā ꝙ nō imponatur illi q̄ nullo modo delinquit. ar. ff. ad municip. l. ꝙ maior. vnde sicut condempnatus iniuste ad restitutionē rei sue nō peccat tenēdo eandem rē si non auferatur per iudicē vel dari precipiatur sic nec iste q̄ iure naturali canonice electus est: scȝ per cōsensum eligentiũ licȝ iure positiuo cassari possit. ar. ff. de cō. inde. iulianus. alij tamen dicũt ꝙ cōtemptꝰ non habet officiũ iudi. sed tm̃ exceptionē. vñ tunc tm̃ cōpetit hec exceptio quādo cōfirmatio vel cōsecratio petitur. postq̃ aũt consecratus est cũ nō sit cōtra quid deturvlteriꝰ securus manet. alij dixerunt ꝙ semp̱ agere potest ⁊ h̄ hic habes expresse ꝙ semp̱ peccat tenēdo cōtra volũtatem cōtēpti. si autez ipse erat in peccato quare cassari poterat similiter sine peccato tenet bñficium acta penitentia. lxviij. di. sicut semel nisi esset tale peccatũ ꝙ executionē etiā acta pnĩa impediret. j. de renũci. nisi cũ pridē. si aũt deliquit tacendo irregularitatē suā: tũc omnibus modis debet offerre renũciationem suaȝ ⁊ peccat tenendo beneficiũ. sed tamē dispēsabit superior ĩ aliquibꝰ irregularitatibus. j. de renunci. nisi cũ pridem. §. persone. sed ordinationes eius executionē habent q̄ nō erat nulla electio de iure naturali sed deponendꝰ erat. si aũt nulla sit electio propter formā non seruatā vel aliud cōsimile: cōsensus tñ legitimꝰ eligentiũ ⁊ electi interuenit qui solus de iure naturali ad electionē ⁊ alios cōtractꝰ sufficit. j. de transac. inter corporalia. tunc videtur dicēdũ ꝙ nisi ab initio se opponat postea cōtradicere nō potest. ff. de decuri. l. pe. in fi. ⁊ intelligo ab initio ꝯtradicere si vsq̃ ad cōsecrationē cōtradicatur. sed de hoc pleniꝰ. no. j. de causa pos. cuȝ olim. ⁊ h̄ ordines cōfert ⁊ sine peccato in bñficio manet. s. de supplen. negli. pla. c. penulti. ⁊ dicimꝰ hũc per canonicā electionē de iure naturali interesse. nec est verũ ꝙ hic nō habet fundamentũ ⁊ ideo nō possit superedificare in ordinibus ⁊ alijs. j. q. j. pricipatꝰ. immo fundamentũ habet. s. canonicā electionē de iure naturali. ⁊ facile reddit ad ius naturale. ff. de pac. si vnus. §. idem dicimus maxime vbi nō oritur scandaluȝ nec leditur honestatis publice iusticia nec generalis status ecclie: ꝙ esset si rediretur ad illud ius naturale ꝙ ꝯsobrini simul cōtrahebāt. j. de resti. spo. litteras. vel ꝙ irregulares remanerent ĩ ordine cũ ex hoc ordo dehonestatur. sed ius positiuũ de forma seruāda inuētũ est propter periculum eccliaruȝ q̄ erant ĩ litibus que iā cessant postq̃ consecratꝰ est pacifice. est. n. hoc ius positiuũ quasi de rigore iuris inductũ: ⁊ pōt dici in hoc casu ꝙ post consecrationē de forma nō seruata nihil poterit obijci. ar. ff. de decu. l. pe. in fi. etiam ab his qui presentes nō erant. ⁊ est ratio q̄ suũ interesse nō prosequunt quia nullũ est nec interest ecclie cũ ecclia ĩ eius cōsensu perseuerauerit nec intersit eiꝰ si bonꝰ est prelatꝰ ⁊ etiam quia semel inquisitus est de forma alteriꝰ de ea agi nō debet. ar. j. e. cũ dilec. ⁊ no. j. de pben. cũ dilectus. vel dic vt no. j. de dolo. cuȝ olim. vbi dr̃ plus post cōfirmationē ⁊ cōsecrationē egi posse de forma omissa: nec mireris ꝙ id ꝙ nullũ est tractu temporis fit ratũ: quia h̄ ñ est nulla de iure naturali. item h̄ nō est solꝰ tractꝰ tpis: immo est addita confirmatio ⁊ consecratio. ar. in aut. de nupt. §. qm̃. ĩ fi. C de do. donatio. C. si maior factꝰ ra. ha. l. fi. et de hoc no. j. e. bone. alij tamē dixerũt ꝙ electio q̄ nulla est nunq̃ ratificari pōt ⁊ nunq̃ potest illud beneficiũ sine pctō retinere ⁊ ordinationes eius executōcȝ non habent. si autē electio sit aliqua sed peccatũ sit in electione ⁊ sit tale ꝙ vergat in piculuȝ ecclie semp̱ ꝓponi pōt ⁊ debet sicut si p electionē fiet sectio pbendarum. j. de pben. dilectus. si aũt metꝰ vel impressio interuenerit quare facta sit electio q̄ affectata ē electio renũciare tenetur. ar. j. q̄d me. cā. c. ij. tamē q̄ electio aliqua ē quousq̃ cassetur: ordinatiōes eiꝰ tenent: tñ si vnꝰ solus coactus ē de electoribus ⁊ non tot ꝙ etiā ipis nō coactis nihilominꝰ electio teneret potest dici ꝙ h̄ renũciare nō tenētur. sȝ si ipse culpabilis fuit in violētia inferēda agat penitentiam. lxviij. distin. sicut. alij dicũt ⁊ forte melius ꝙ vbicũq̃ dolus expressus circa electionē admissus ē vt in predictis casibꝰ semp̱ renunciare tenētur ⁊ eodēmodo si ꝓ se rogasset vnũ de electoribꝰ. ar. s. eo. per inquisitionē. si autē dolꝰ interueniat in mēte cōtemptꝰ videlicet de festinatione vel dilatione electionis: quia estimabat ꝙ si modo eligerēt ipm eligerēt: ⁊ si differrēt mutarent propositũ vel ecōuerso vel huiusmōi vel de obsequijs exhibitis renũciare non tenetur. j. de simo. c. vlti. melius videtur ꝙ siue dolus sit in mente conceptꝰ siue extra ad verba ⁊ ad actus trāsiuit semper acta penitētia remanet secure in bñficio: licet enĩ peccauerit in ingressu propter hoc non tenetur renũciare. vt in decre. prealle. de simo. c. vlti. nec restringo ꝙ possit agere pnĩaȝ remanendo in ordine ad pctm̃ tm̃ conceptum mēte: immo dicimus ⁊ si sit in v̄ba ⁊ opus emissuȝ ⁊ illa decre. locũ habet in simonia tm̃ mente cōcepta. de dolo autem in cōfirmatiōe vel cōsecratōe cōmisso. no. j. de dolo. cũ olim. metus aũt si ex eo pncipaliter habuerit eccliam facit ꝙ eā retinē non possit cũ non sit ibi liber consensus. j. de spon. cũ locũ. itē hic dicimꝰ solũ cōtemptũ posse agere ⁊ excipere de suo cōtēptu contra petētē se cōfirmari. (missarũ). ar. ꝙ ĩ collatione cuiuslibet ordinis debet celebrari missa. (pricipaliter). per hoc dixerũt q̄dā ꝙ quilibet celebrantiũ celebrat licet vnꝰ solus pͥ̄aliter celebret ⁊ dicũt ꝙ etiam si pͥ̄aliter celebrans nō celebraret ⁊ verba ad conficiēdũ apta nō dixerit tñ ad verba aliorũ cōficietur tamen cauti debēt esse celebrantes vt in verbis cōfectōis nō precedant principaliter celebrātem nec nocet si cōcelebrantes eadē verba repetunt sicut nec obesset si idem pricipaliter celebrās eadē verba repeteret. alij dicunt ꝙ sunt tm̃ ad solēnitatem nec ad v̄ba eorum conficitur corpus q̄ ad hoc nō intēdũt nec intendere debēt. priꝰ dictum magis placet quia non video quare ad preces. aliorum nō cōficiatur corpus christi cum ibi sit persona apta. s. sacerdos ⁊ materia. s. panis ⁊ vinũ ⁊ verba cũ ĩtētōe ne diuidatur. xxiij. di. quorũdam. ⁊ vij. q. j. nihil. ⁊ c. illud. (pallio). i. añq̃ habeat palliũ tamen sine pallio potest cōferre ordines ĩ episcopatu alterius sicut potest missam celebrare. j. de vsu pal. ex tuarum. alij tamen dixerunt ⁊ forte meliꝰ ꝙ nunq̃ etiā cũ licētia diocesanorũ potest epāle officium exercere añq̃ hēat pallium nisi auctoritate pape. ar. j. de renũ. ad supplicationē. (episcopos cōsecrare). s. e. sufraganeis. ꝯ. so. ibi. (sȝ tāq̃ archidi). xxiij. q. iiij. si ecclia. ff. de adop. si pater. nec etiam potest. nā cum episcopatũ non habeat nec potest episcopale officium exercere. item in archiepiscopali ecclia nō pōt episcopale officium exercere cũ ibi nō possit exercē sine pallio quia in eo confertur plenitudo pontificalis officij. j. de vsu. pal. c. iij. ⁊ hac ratione dicimus ꝙ mandato alterius epi epāle officium poterit exercere.

Auditis attentatam. hic lege finem decre. s. nos igitur electionē. (cũ enim). hic incipit variare factum. (in. R). archi. de quo. s. dictum ē. (archidiaconos). plurale debet eē nō singulare h̄. n. fuit causa quare male intelligebatur hec decre. ⁊ falsa scribatur. (alium). a magistro. R. de quo dicetur. (nominātē). nō eligēte vt ex sequētibus apparet. ⁊ nihilominus archidi. sed illũ cum alijs nominabat hunc autem solus. (ad electionē). i. electiōis publicationē que tñ olim necessaria nō erat sed soli cōsensus sufficiebāt. s. e. cuȝ inter cap. alij ecōtra. (in electōe). v. archidi. (prorumpit appellās). appellationē istā. s. ne decanus procedat ad electionē sine consensu ma. par. ca. tātũ appellās poterit ꝓsequi quia sua interest suam appellatonē defendē. alij tñ dicunt ꝙ nō ipe appellās sȝ caplm vel electus eā prosequatur quia eligēs eligēdo functus ē officio suo nec sua specialiter interest. vnde vlterius non habet quid faciat ar. j. de offi. iudi. dele. in lr̃is. nec mireris si aliꝰ prosequatur cuȝ nō appellauerit nomine alterius q̄d nō est verum cũ enim noīe ecclie faciat electionē vel eius intersit appellationē quaȝ emittit ecclie noīe mittere videtur ⁊ nō suo sicut q̄libet alius procurator. sȝ ecclia eam exercere poterit. s. caplm vel maior pars. ar. C. de appella. si actor. tñ ad hoc vt eam exercere possit: necesse ē ꝙ caplm appellationē ratam habuerit. j. x. dies computādos a die q̄ appellatum ē ⁊ idē dico si quis appellet ne fiat electio nisi canonica. s. e. cum nobis. secus autem dicēduȝ ē vbi eligēs pro iure suo appellaret quia tunc tātũ ipse prosequi ⁊ renũciare appellatiōi sue posset. ar. s. e. ꝙ sicut. §. si autē. j. de appel. cōstitutus. tñ ĩ hac appellatione modica vis est quia ⁊ sine appellatione ⁊ caplm ⁊ quilibet cuius interest contra electum agere vel etiam excipere potest acsi appellasset. vt no. j. de acc. sup his. ĩ hoc tñ valere pōt appellatio quia reuocat negocium ad supiorē. (non valebant). in hoc quidaȝ credunt valere appellationē talē: appello ne fiat electio nisi canonica de qua dicitur. s. e. cuȝ nobis. vel ne sine cōsensu maioris partis capituli vt hic: quia si postea fiat minus canonica vel al's cōtra appellationē: electio est nulla: que tñ nō esset nulla sȝ ānullāda. in quibus casibus si appellatio nō pcessissȝ puta si esset aliquis cōtēptus. s. eo. ꝙ sicut vel si esset a maiori parte electus. Sȝ obijcitur: si appellans remittat appel. tenet electio vel ratificatur non ergo ē nulla. rñ. h̄ ideo cōtingē. quia ratificatur electio quia fingitur nō appellasse. ff. de his qui not. infam. l. furti. in pncipio: itē obijcitur quare appellatio faceret electionē nullam vel aliũ cōtractum si fit extra iudicium non enim dȝ auferre vel diminuere posse ius eius a quo appellatur q̄ potiꝰ prouocatio

q̃ꝫ appellatio.dicitur.j.de appel.cum sit romana.sed debent au ctoritate huius decreta.⁊.s̃.e.bone.has vires habere appellatõ nes extra iudiciū factas.vel potes dicere ꝙ appellatio h̄ multuꝫ facit in electione illa ꝙ vt melius videas pone exemplū tale.xx erant in capitulo.x.elegerūt a.⁊ alij elegerūt aliū:ita tñ ꝙ nulli ē ius quesitū sed in electione ista seruata est forma:qꝛ nō est de for ma ꝙ a pluribus eligatur.s̃.e.dudū.j.e.ꝯgregato.immo cum in vnū solū possit recidere ius eligēdi ar.predictarū decre.⁊ no.s̃. cum nobis:apparet ꝙ nō vt de forma ꝙ a maiori parte eligat̃. ꝯtra hunc electū a.x. potest quilibet de capitulo procedere tam̃ si ante lit.ꝯtest.vel etiā post lit.ꝯtest aliqui voluerunt consentire in eū valere poterunt tales consensus:quia electioni que non est nulla:imo ei que in veritate tenet accedunt.ar.s̃.eo.licet.q̃uis cassari posset propter minorē numer̃.⁊ sic inuenimus in oībus decre.ꝙ propter minorē numer̃ cassantur electiones ⁊ nō denū ciantur nulle.j.e.congregato.s̃.e.dudū.⁊ h̄.⁊.c.cōsiderauimus ⁊ in multis alijs decre.⁊ electio cui predicto modo vota maioris partis accesserunt confirmabitur ea ratione qꝛ facta est a sanio ri parte licet non maiori ⁊ ꝙ sit sanior apparet ex eo qđ sequitur quia postea eis accedūt alij.ar.s̃.e.licet.sed tamē credunt isti ꝙ ad h̄ ꝙ possit dici sanior pars oportet ꝙ sit ad minus a pricipio tertia pars de h̄ no.s̃.e.dudū.j.e.scriptū:nec credūt isti ꝙ p̄mis votis possint alia accedere lit.pen.inter electos.immo quidā di cunt idē si alius q̃ꝫ electus opponat se electioni.ar.h̄.⁊.j. vt lite pen.per totū.⁊ de testi.causam.alij tam̃ dicunt ꝙ eo tempe quo fit electio oportet ꝙ priores consensus tot sint ex quibus possit surgere canonica electio ⁊ ꝙ sit maior pars ⁊ sanior ⁊ innitunt̃ littere decre.j.e.quia propter.sed si contra hunc electum agerēt aliqui canonici suo nomine.tunc si aliqui de canonicis istis qui ꝯuenerant ad procedendū contra electionē vellent discedere ab hac contradictione possent:vt no.s̃.de postu.bone.ij.si autē ap pellatū esset tunc etiā si vnus solus vellet procedere ꝯtra electio nē ⁊ cassare ipsam:qꝛ facta esset post appel.legitimā ab ipso fa ctam dicimus:qꝛ etiā postea nullus cōsensus potest accedere ta li electioni:quia facta est post appel.⁊ quicquid fit post appella. debet esse cassum.⁊ ita electioni facte post appellationē:qꝛ nul la est vota postmodū nullo modo possunt accedere q̃ꝫdiu pen det appellatio.sed si ille qui prosequebatur appellationē ipse re nūciet expresse vel tacite.s. lapsu anni.tunc bene valebūt ei vota adiecta.⁊ dicunt ꝙ hanc appellationē ⁊ etiā illā appella.ne fiat nisi canonica electio potest prosequi quilibet de capitulo dūmo do appellent etiam sine appellatōne quilibet de capitulo potest obijcere in formā ⁊ personā electi:vt no.j.de accusa.sup his.alij dicunt ⁊ forte melius ꝙ electio decani non fuit nulla a ratione appellationis que nil in his operatur.sed quia facta fuit a tam paucis:puta tertia parte vel paucioribus.j.e.scriptum.in fi. vel dic electionē decani nullā.i.anullandā.⁊ si queres quare ergo n̄ poterant valere subsequentes consensus.dic vt no.j.ecclesia vr̃a ⁊ dic ꝙ nisi electio a principio fiat a maiori parte ⁊ saniori habi to respectu ad aliā electionē ad minus a saniori factā vel ad alios qui priuati sunt ipso iure siue in eodē contextu siue ex interuallo semper nulla est nec potest ratificari vt h̄ expresse dicit.(appella tione pendēte.)lite enim pendēte non potuit illi aliquid iuris ac crescere.j.vt lit.pen.c.fi.de testi.causam.⁊ hoc intelligo ex facto suo.ex facto enim aduersarij potest.ff.de rei ven.l.sue aūt.§.j.ff. de pac.si tibi.x.§.si pactus.ff.de reg.iur̃.ꝙ ab initio.s̃.e.proxīo. contra.sol̃. quidam ꝙ hic erat electio ipso iure irrita:quia a mio ri parte celebrata ⁊ post appellationē legitimā.s̃.autē erat aliq̃ electio sed anullanda ope exceptionis opposite a contēto.(nō po terat).q.dicat si omittat prosecutionē appel.posset fieri rata qđ non fatemur h̄.(post illam.)non fuit causa possessionis secunde electionis prima electione nondū cassata:qꝛ cū esset nulla etiam ex īteruallo licebat facere scđam.s̃.e.bone.sed quia electores nō erāt priuati potestate eligēdi ⁊ expone post primā electionē nō cassatā.i.ꝯtēptis electoribus prime electōis nō cassate vel supple maxime vel allegādo dicit predicta.⁊ videt̃ hic vltima respon sio melior.(nondum.)hec electio que nulla ē ipso iure impedim̃ tū prestat scđe.ar.ff.ad trebel.l.j.§.accusatione.ff. de iniust̃.rup. te.cū in scđo.ff.de vsuca.pro donatōe.j.de spon.iuuenis.⁊ đ de spon.impu.ad dissoluendū.ar.ꝯ.ff.de v̄bo.ob.si dari stipuler. vel forte posset laudabiliter dici iccirco cassatā scđaꝫ electionem qꝛ facta fuit ꝯtēptis electoribus partis alterius qui erant maior pars qui vocādi erāt exquo ex interuallo fiebat electio cū non es sent priuati ipso iure ptāte eligēdi sed priuādi.si aūt h̄ duo ꝯcur rent ⁊ ꝙ electio esset nulla ⁊ ꝙ electores priuati essent ptāte eligē di ipō iure:vt qꝛ elegerunt indignū vel p secularē potentiā:vt.s̃. cū in cūctis.⁊.j.e.quisqꝫ.⁊ ꝯsimilibus:crederē ꝙ teneret secūda electio etiā nō cassata prima.j.de appel.ꝯstitutꝫ.j.de re iudi.cuꝫ bertholdus.j.de supplē.neg.pla.c.vl.Sed opponēs ⁊ h̄ puati erāt ipso iure:qꝛ post appellationē elegerūt.s̃.e.lr̃e. Rñ.h̄ nō fu it appellatū nisi ꝯ decanū.⁊ iō nō sunt puati ptāte eligēdi ipso iure licet elegisset.itē nō fuit appellatū vt non consentirēt ī quos vellent.sed ne publicaretur electio.sed alia ratione patet eos nō vocandos etiam si vocandi non essent ipso iure:qꝛ in eodē con textu vr̃ facta electio.h̄ enī q̃dā negant qꝛ capitulū exierāt.item quidā dicunt nō esse priuatos ipso iure q post appellationeꝫ eli gunt:vt no.s̃.de postu.gratū.⁊ decre.s̃.e.bone.rñ.vt ibi vtrāqꝫ R.archid.⁊ magistri R.qui electus fuit a cantore ⁊ parte sua.s. electionē siue nominationē.v.archid.quā fecit primo cantor.et h̄ non ꝯfirmat nec cassat.ipse enim de sua electōe nō ꝯtēdebat sꝫ inter electos alios tm̃ erat ꝯtētio.erat enim tm̃ nominatus.v.ar chid.nō electus.⁊ ideo de iure suo nō ꝯfidebat.Sed dices cū secū dū iura innocētij statim ex ꝯsensibus ius acquirat̃:quare ergo n̄ fuit ꝯfirmata electio.v.archid.cū esset facta a maiori parte ⁊ sa niori vt hic dicit̃?Rñdeo qꝛ nō ꝯseruāt eligēdo sed deliberando tantū.s̃.e.c.pri.vñ nō aquirebatur sibi ius.hodie enim non sic necesse ē publicare electionē.j.e.qꝛ propter.semp tñ fuit necesse in cōi ꝯsentire nec valebāt si clamdestine ⁊ separatim fiebant.ij. q.vj.ei qui.v̄.noīationes.lxiij.di.quanto.sicut ⁊ omīa negocia vniuersitatis in cōi fieri debēt nō segregatiꝫ.ff.ꝙ cuiusqꝫ vniuer si.nulli.sigillatim aūt pñt consentire vt de rebus cōibus nō vni uersitatis contrahunt.ff.de ser.vrba predi.per funduꝫ.ff.cōmu nia vrba.predi.receptum.

In causis.ab eis. scꝫ canoic꜡(q̃nqꝫ) isti q̃nqꝫ potesta tem habent a capitulo non ab illis duobus q eos eli gunt.ff.ꝙ cuiusqꝫ vniuer.item.§.j.idem dicimus si q̃nqꝫ deberēt eligere electores alios(ꝯuenissent.)no.ꝙ ille cui dat̃ ptās eligendi postulari pōt.j.de renū.post translationē.arg.ff. iudi.sol.iam tñ.§.pe.ff.como.l.fi.ar.ꝯ.s̃.e.innotuit.in fi.(electio nē.)no.ꝙ ep̄s eligit̃ in postulandū:j.de renū.post translationeꝫ (publicarunt)sic vidētur semp faciendū vt facta postulatiōe de beret publicari capitulo tm̃ non populo nisi p̄mo postularetur a papa cū nihil vdeatur dictū:postulamus talē nisi dicatur:a te ⁊ presente:tñ potest tolerari ꝙ ē de consuetudine vt solēniter fi at postulatō ⁊ etiā corā papa.⁊ nihil aliud est dicere postulam⁹ nisi eliginius vel ordinamus postulandū.j.de renū.post trāsla tionē.⁊ talis postulatio in aliquibus vim electionis habet:quia cū alias nullus debeat esse ep̄s nisi canonice electus hic vlterius nō eligetur sed approbabitur postulatus:⁊ sic ep̄s fiet vel cassa bitur sicut ex hoc capitulo colligit̃.j.e.scriptū.⁊ ex oībus caplis que de postulatōe loquunt̃:⁊ in hoc postulatōne debet puari for ma ꝯstitutionis:qꝛ propter.ar.lxj.di.osius.⁊.c.ep̄s de.potest tñ ⁊ aliter.i.sine solēnitate fieri postulatio.de qua hēs.lxj.di.osius ⁊.c.vl.⁊.§.sed ⁊ aliud.⁊ satis ē honestū ⁊ vtile vbicūqꝫ aliq̃s a laico debet postulari vel alio quocunqꝫ p̄terq̃ꝫ ab illo qui debꝫ confirmare ꝙ h̄ vltimo mō fiat postulatio ⁊ postea eligatur solē niter.⁊ h̄ est ver̃ q̃ñ postulatio talis est cui⁹ electionē tm̃ illius a quo postulat̃ consensus impediebat quales credo libertos eccle siar̃ pmotos ad sacros ordines si postulent̃ ad regimē alicuius ecclesie:nam alior̃ liberti ordinari nō possunt si ibi patron⁹ ali quid retineret.liiij.di.quodcunqꝫ.⁊.c.vl.si vero adhuc sit aliud impedimentū quod eū eligi phibeat:puta qꝛ aliud impedimē tū hꝫ iter̃ postulabit̃ cū solēnitate decre.qꝛ ppter.si vero oīe im pedimentū potest tollere ille q ꝯfirmare dꝫ tūc est vtili⁹ post solē nē postulationē facere:vt remoueat̃ circuit⁹ ⁊ mult⁹ labor.⁊ sic fuit factū h̄ ⁊ fere in oībus decre.q̃ de postulatōe loquunt̃.nō ne gam⁹ tñ an semp in opatione postulātiū sit vel cū solēnitate vel sine solēnitate postulare.itē non credimus vim ꝯstituendā cū a pluribus tenet̃ postulare a quo primo postulet:puta vel a p̄lato cuius cleric⁹ est vel a papa q forte solus dispēsare potest.vel ab ipso postulato.⁊ ideo nō dicit̃ matrimoniū initiatū quousqꝫ om nes q ꝯsentire debent ⁊ quor̃ ꝯsensus necessari⁹ est requiratur ⁊ habeat̃:al̃s absurdū sequeret̃ ꝙ archiep̄s mr̃imonium spūale initiatū separet.ꝯ.j.de renū.inter.quidā tñ hoc ip̄m ꝯfitentur ⁊ aliter intelligūt illā decre.q̃dam tñ ⁊ forte nō male dicunt ꝙ si a laico faciēda esset postulatio puata vt de obligatis ꝯditōi ꝙ pri mo sunt petēdi a dñis ⁊ plenā libertatē ꝯsequi debēt.liiij.di.nulli ⁊.in.c.se.⁊ pōt h̄ dubitatio hr̃e locū etiā in postulatōe ad clerica tū.⁊ tūc dicunt quidā etiā obligatū laico posse solēniter ad cleri catū postulari:sed non debet ordinari quousqꝫ libertatē sequat̃ ⁊ sic loquunt̃.c.supradicta ⁊ nō currit istis spaciū triū mensiū si ppter has postulatōes multas ⁊ etiā nō occultas ⁊ nō solēnes vltra tres mēses ptrahāt electionē.est.n.h̄ iustū impedimentū

nec fuit iterū i mora.j.e.ne ꝑ.C.ꝺ inoffi.testa.l.ꝯtra mores(reuocauerunt)q̄ʒtum in eis fuit ſʒ nō potuerūt.(pulsari).j.de offi.cu.c.j.⁊.j.di.ius mili.h̄ signū sufficit ad vocandū p̄ntes ⁊ in minoribus negocijs.in electionibus aūt vbi necessarij sunt absentes necessarij sūt nūcij vel lr̄e.ar.j.ꝺ of.dele.prudētiā.j.e.corā.(elegit).vıʒ ꝙ potuerūt recedē a postulatōe cū ex eo nō acquiratur ius.s.de postu.c.pe.ſʒ certe vt hic dicit̄ post postulatiōeʒ factā ē nō ē licituʒ ab ea discedere nisi forte oēs discedē vellēt sicut ē ar.i eadē decre.vel maior pars.ff.ad muni.ꝙ maior.Sʒ dices h̄ maior ps elegit archiꝺ.R̄n.non ē verū licet ipi dixerint.vel dic h̄ eē ea rōe:q̄ lʒ possent a sua postulatōe recedē:non tn̄ ab ista ad quā ex fiꝺ p̄stita ⁊ ratione compromissi tenētur quam non ipsi.ſʒ compromissarij fecerūt.(cū res.)videtur etiam ꝙ re non existēte integra possit reuocare mandatū.j.de ꝓcu.ex insinuatōe.ff.de condi.ob cau.l.dedi.⁊.l.si pecunia.in prin.ff.loca.cū in p̄ſes.⁊.l.mādaui ff.de iudi.iudiciū.sol.ex quo tres ꝯcordauerūt de vna p̄sona int̄ erat eoꝝ nō reuocari mandatum vn̄ non poterunt reuocare:vt in p̄dicta.l.si pecuniā.vl̄ dicimus ꝙ non ē hic purum mandatuʒ ſʒ cessio iuris vl̄ collatio potestatis vt h̄ dicit.s.ꝙ caplm trāstulit potestatē.⁊ ad idē.j.e.cum dilecti.⁊.c.cum in veteri.quaʒ reuocare non licet sicut nec iurisditionē.j.ꝺ offi.del.sup questionum insti.ꝺ dona.v̄si.certis ex causis.C.ꝺ reuo.do.si donatōnes.xvj.q.ij.visis.xxxv.q.vl.c.j.C.ꝺ dona.l.vl.ſʒ his videtur cōtra insti.manda.§.mandatū.⁊.ff.de iudi.iudiciū.⁊ decr.p̄alleg.sup questionū.etiam contradicere:videtur.vbi dicitur ꝙ ad deleganteʒ potest appellare nisi totam iurisditionē cōmiserit ⁊ ꝑ ꝯsequēs iurisditionē delegati reuocare.idē ergo ⁊ h̄ est dicēdum.s.ꝙ totum ius eligēdi non cōmiserit.ſʒ tm̄ hac vice ꝙ illi reuocare possent.itē eodē iure debēt censeri isti cōpromissarij quoad alios.ſʒ alij ad nihil agere possunt nisi ad interesse.j.ꝺ ar.per tuas.ḡ nec isti.Ad hoc sic respondem⁹:quia lʒ hi quibus cōfertur potestas eligēdi aliquando compromissarij appellant̄:tamē ꝓprius dicūtur donatarij:quia eis eligēdi hac vice potestas collata ē ⁊ donata.⁊ ideo ex quo concesserunt donationi sibi facte.i.translationi p̄tātis eligēdi vlterius conferētes p̄tātē eam nequeunt reuocare:insti.de donatio.§.alie.nec est etiaʒ verum ꝙ h̄ a contrario sensu posset colligi:scilicet ꝙ si res esset integra reuocari posset mandatum:q̄ non semper valet hmōi ar.vl̄ dic ꝙ electores isti non consenserunt verbo donationis sibi facte sed facto tantum scʒ secedendo ad tractatum de electiōe.⁊ ideo bn̄ dicit:quia res non erat integra:q̄ donationi consenserunt ipso facto ⁊ non aliter.sed ⁊ si aliter consensissent.s.solo verbo vel alio modo suffecisset.itē non obstat de procuratore cuius mandatū reuocare lʒ quia nec his similes sunt procuratores qui nihil sibi honoris vl̄ vtilitatis procurant ſʒ tm̄ laborē.ff.de ꝓcu.que omnia.⁊ alieno nomine tantū agunt.sed hi electores suū honorē ꝓsequuntur.⁊ suo noīe eligunt.vnde bn̄ dicit decreta.j.e.quia ꝓpter.ꝙ cōmittatur potestas eligēdi aliquibus qui ecclesie prouideāt ipi.ergo sunt qui eligunt ⁊ non illi qui potestatē eligendi dederūt.et h̄ videtur ꝙ quando publicāt elctionē nō debent dicere nos eligimus noīe eoꝝ qui nobis potestatē eligendi contulerunt.sed suo tantū vel nec suo vel alieno non noīe eligant:sed simplicit dicāt nos ex potestate nobis tradita talē eligimus vel de tali prouidemus ecclesie.nec est etiam contrariū de iurisditione que etiam re integra reuocatur ab eo ordininario qui vnā causam alij ex toto ꝯmisit.ff.de iudi.iudicium:quia ille delegatus nō potest dici donatarius nec etiam potest dici ꝙ ordinarius delegans iurisditōnem amiserit etiam in ea quā ꝯmisit:qꝺ ex eo apparet:q̄ ad ipsum appellandum ē ⁊ inde etiā est ꝙ reuocare potest ⁊ etiam ex eo h̄ probatur:q̄ si aliquis sit delegatus qui non habet iurisditionē nisi in vna causa.⁊ illam iurisditionē totā alij committit remouisse a se videtur iurisditionē ⁊ in aliū transtulisse.⁊ h̄ pōt dici donatarius.⁊ ideo ad eū eligentē non potest appellari:nec potest iurisditionē reuocare.j.de offi.dele.super.⁊ h̄ est qꝺ dicit l.ff.de offi.presi.preses.vbi dicitur ꝙ preses nō potest a se abdicare imperiū:qꝺ sic intelligendū est:q̄ retinendo dignitatem vl̄ vniuersaleʒ iurisditionem non potest facere quin semper super oēs habeat iurisditionē saltē in aliq̄bus.renūciando autē dignitatem vbi ⁊ vt debet bn̄ amittit imperiū sed secus est in electoribus q̄ eis bn̄ lʒ vna vice ex toto potestatē eligēdi alij ꝯferre vt h̄ ⁊.j.e.cū dilecti.⁊.c.cū in veteri.⁊.c.q̄ ꝓpter.itē nō obstat qꝺ dicitur.s.ꝙ ex ꝯpromisso agit̄ tm̄ ad interesse:q̄ sicut dictū est lʒ illi electores dicātur ꝯpromissarij:q̄ illi q̄ i eos p̄tātem transferūt eligēdi semꝑ ꝓmittūt habere ratū quod ab eis factū erit.tamē ꝓprius dicunt̄ donatarij nec ex tali ꝓmissione aliquid potestatis accrescit:imo plus dicimus ꝙ etiā si esset ꝯpromissum tn̄ in spūalibus non agit̄ ad interesse sed semꝑ tenet ꝙ a ꝯpromissarijs fit vt no.j.de arbi.dilecti.hoc credo veri⁹.s.ꝙ fuerit ꝯpromissarij ⁊ tenētur recipe eleciū ab eis ſm formā ꝯpromissi.⁊ credo ꝙ oms cōiter possent reuocare potestatē eis traditā ⁊ h̄ credo etiam de vno solo etiā alijs ꝯdicētibus:nā cum nō possit ꝯpromissuʒ procedere a p̄ncipio vno solo ꝯtradicēte ⁊ eadē ratione nō procedit vno reuocāte:vl̄ al̄r vt meli⁹ no.s.ꝺ postu.bone.ij.tn̄ h̄ spāle credimus in ꝯpromissarijs electōis ꝙ postq̄ʒ inceperint tractare de electione ꝙ nec singuli nec etiā oēs possunt reuocare p̄tātem:vt h̄.(cū res.)nō sufficit solo facto venire ꝯtra translationē p̄tātis.s.eligēdo.sed v̄bo dʒ nūciare ꝯpromissario ne vlterius procedat i electione alioquin tenebit electio facta a ꝯpromissario anteq̄ʒ sciat electionē factā an nō.ar.ff.de ꝓcura.si ꝓcuratorē.ff.de iudi.iudiciū.ff.de insti.sed ⁊ si.§.j.⁊.ij.(integra.)res dicit̄ nō eē integra cū in negocio ꝯmisso quo ad substācialia ipsius negocij in aliq̄ ē ꝓcessum.v̄bi grā:ꝓcessum ē in negocio electōis cū ꝯpromissarij ceperit de electōe tractare:puta ꝙ vnus dixit mihi videtur talis bonus:⁊ alius respō.ꝙ sibi placebat vel displicebat.⁊ hoc innuit hec lr̄a que dicit ꝙ hoc mō sit res nō integra.sed si de solēnitatibus electionis aliq̄d fieret nō minus esset res integra nec min⁹ reuocare posset:vt si cantassent missam de sanctospiritu:vel etiā si intrassent capitulū sed nihil de electōe tractantes.ar.ff.de ꝓcura.an̄ lit.⁊.l.se.vbi habet̄ ꝙ res est integra quo ad ꝓcuratorem quousq̄ʒ lis ꝯtestat̄ lʒ multe p̄cedant vt citationes declinatorie fori ⁊ alias huiusmodi.alij tn̄ dicunt ꝯtra.item si ꝯpromissarij habuissent tractatum de aliquibus sed ab eis ex toto recessissent vel si elegissent ⁊ ipse renūciasset cū simpliciter p̄tātem ꝓcedēdi haberent videret̄ res integra.ar.j.de cle.nō resi.relatū.C.quomodo ⁊ qn̄.si preses:alij ꝯ ⁊ alibi dicit̄ res integra quousq̄ʒ sua infsit.ff.de condi.ob tur.cau.si pecuniam.sed h̄ non impedit reuocationē dūmodo soluat interesse.

[C]um ecclesia vulterana.

quosdā elegit.vbi p̄bende nō sunt distincte ⁊ negligētibus canonicis nō potest ep̄s eligere canonicos.j de ꝯces.p̄ben.ex pte.sed ad eligendū pōt eos cogere ꝑ cen.eccle.secus aūt si essent p̄bende distincte.s.e.cū in cunctis.j.de ꝯces.p̄ben.nō vacan.nulla.⁊ h̄ est ea rōe:q̄ nō dī i iure ꝙ ep̄s suppleat defectus canonicoꝝ in his.secus ē eni si discrete.j.de ꝯces.p̄ben.nō va.nulla.ix.q.iij.cū simus.⁊ ar.j.de sup.neg.p̄la.romana(ab iniuria).i.ab iniquitate ep̄s vulteranus in p̄ma petitōe egit possessorio.s.ꝙ canonici non molestarēt eū sup electōe canonicoruʒ molestare aūt videbant̄ cū institutos ab eo inquietabāt.sup dicta aūt petitione cū vterq̄ʒ ꝓbatōes induxisset:q̄ ꝯstitit meli⁹ ꝓbatū ⁊ de antiq̄ori tp̄e ꝑ canonicis absoluūtur ab impetōe ipsi⁹ ep̄i:vel erat forte iniuria canonicoꝝ q̄ erāt ab ep̄o instituti ꝙ institutos ab eo vel electos nō recipiebāt:vel ꝙ ipsi canonici etiam eligebāt alios:nā p̄dicta faciēdo vim facere videt̄ quo min⁹ q̄ete possideat.⁊ ideo ꝯpetit interdictū vti pos.ff.vti possi.si duo.§.iterū.eodē modo si minis terrēt electos ab ep̄o quominus ꝯsentirēt electioni ab ep̄o facte.vel dic ꝙ ep̄s intētabat negatoriam de quo no.j.de v̄b.sig.abbate.(q̄ nō videt̄).ff.de iniur.iniuriaꝝ in.§.j.ff.de peti.here.illud.j.de appel.bone.xxiiij.q.j.ꝙ debetur xiiij.q.v.nō sane.lxiiij.di.q̄ ꝑ ambitōes.(longe meli⁹.)⁊ ideo debēt obtinere.j.de ꝓba.ex lr̄is.⁊.c.lʒ.vbi no.(in scꝺo.)h̄ agit̄ petitorio.(paterent̄)decetero(notoriū)⁊ ꝑ ep̄o nulle sunt ꝓbationes alie.itē rei euidētia vel sn̄ia alia in te lata.j.de accu.euidētia.j.ꝺ coha.cle.v̄ia.⁊.c.tua.ff.de legi.si de ꝯsuetudine.(eligēdi.)ꝙ ep̄orū sit collatio p̄bendaꝝ de iure videt̄.xxj.dist.§.j.⁊.c.in nouo.in auc.ꝺ mēsu.or.j.de pecul.c.vl.ar.ꝯ.j.de his q̄ fi.ab pre.nouit.⁊ c.ea noscit̄.xciij.di.diaconi.so.in electōibus ⁊ bn̄ficioꝝ collatōnibus ꝯsuetudo spectat̄.j.de his q̄ fi.a p̄la.sine cōsen.ca.ea noscit̄.j.de ꝯces.p̄ben.vel eccle.nō va.nulla.j.de iurepa.nobis.j.de cā pos.cū ecclesia sutri.j.de v̄b.sig.abbate.

[C]um dilectus.examinatis.

)lʒ.n.examinauerit volūtates alioꝝ:nō tn̄ ꝓpter h̄ obligant̄ vt eoꝝ vota sequant̄ sed liberā habēt eligēdi p̄tātem:vt ex sequētibus apparet.(declarando.)idem esset ⁊ si sup hoc nō sentētiasset dūmodo p̄missa super h̄ petitione ⁊ iquisitione electione eo non obstante confirmet.ar.ff.ꝺ neg.gest.nēsenius.§.fi.(confirmauit.)confirmatio electionis tenet etiaʒ si electio sit nulla dūmodo fiat ex certa scia confirmatoris.⁊ durāte voluntate eligentiū vel si ex volūtate confirmationis pendet sic est etiā in ꝯfirmatione adoptiōis.ff.de adop.adoptio.sic etiā est in tutorib⁹ datis ab his q̄ eos dare non possunt vel qui dati sunt.non solēni testamēto:vt no.plene in sum.C.de ꝯfir.tu.sicut ⁊ sic etiā dicitur testamentū ꝙ non valet confirmari in illo testa

mento qđ valet ⁊ forte non semp ꝓprie sumit vocabl̄z ↄfirma/
tionis. ⁊ propter hoc ↄtingit ꝙ post ↄfirmationē non potest dici
in forma electionis. item ↄfirmatio semp fieri debet cū cause co/
gnitione. s. vt semp inquiratur de forma ⁊ ꝓcessu electionis ⁊ đ
persona electi. ĵ. e. nihil. ⁊ nisi inquirat̄ nō valet ↄfirmatio. ar. ꝓ
decre. nihil. ff. de transac. cum hi. §. si pretor. ⁊. ff. de reb⁹ eo. magĵ
§. ātepe. xxiiij. di. c. fi. lxj. di. eps. nec tn̄ credimus necessariā nisi
summariā cognitionē licet sit nulla ↄfirmatio tn̄ que dicit ⁊ que
fecit qꝫdiu tolerantur valent. viij. q. iiij. nōne. ff. de offi. ꝑto. bar/
barius. qꝫuis posset dici ꝙ illa. l. loquit̄ qn̄ tenet ↄfirmatio. sꝫ me
lius facit pro his: qꝛ que fiunt a ꝓcuratore tenent. ff. de ꝓcura. si
is. nec potest eis agentibus op. cū non sint canonice instituti: vt
no. ĵ. e. nihil. sed satis bn̄ credit̄ alijs ꝙ possit obijci ꝙ cōfirmatio
nō teneat. ar. ff. đ decu. l. vl. alij tn̄ hꝫ nō fatent̄ probato tn̄ ī modū
exceptionis qđ cū ↄfirmatio nulla est nō tenebit ꝙ agit: qꝛ nō est
cōis ignorantia: licet res inter alios acta non preiudicet. Sed
potest queri đ confirmato cuius electio non tenet an sit prelatus
huius ecclesie ⁊ certe iurisconsultus interrogatus de ista questio
ne non respondit sed dixit ꝙ ea que dicit ⁊ que facit valerent. ff.
de officio. preto. barbarius: nobis autem videtur ꝙ siue ele/
ctio non teneat siue confirmatio non est electus prelat⁹. lxij. dist.
per totū. j. q. j. ordinationes: sed in eo ꝙ dicūt ꝙ que dicit que fac̄
tolerant̄: bn̄ dicūt ꝓpter cōem ignorantiā ⁊ ꝓpter tuitionē cōfir
mationis. ar. s̄. e. transmissam. ⁊ no. s̄. e. nihil. nec valet si obijcia
tur si non ē prelatus qūo aget quomodo valebūt que cū eo q nō
est p̄latus fierēt? rn̄deo bn̄ ex bono ⁊ exequo aīo ꝓpter cōmunē
ignorantiā: vel qꝛ potestatē administrādi recipit ex ↄfirmatōne
s̄. e. transmissam. ⁊ vide simile: qꝛ si sententiet̄ ꝓ aliquo sup aliq̄
re que nō sit sua snīa nō facit eam suā. s̄. de con. inde. iulian⁹. ff.
de rei ven. cū ex diuerso. ff. si ser. vend. sicut. §. distat. v. si queraт̄.
⁊ tn̄ rem illā vendicat ꝑ publicianā. nec obstat sibi exceptō ꝙ nō
sit dn̄s. ff. de publi. sunt ⁊ alie. §. j. ff. de iurꝰiur. sed ⁊ si. itē videt̄ ꝙ
ↄfirmatio magis sequat̄ vim decreti qꝫ ↄfirmatōis: qꝛ in ea sum
marie ꝓcedit̄ ⁊ ex hꝫ ē ꝙ facili⁹ admittat̄ ad ↄ̄dicendū: qꝛ est tā ↄ̄
decre. qꝫ ↄ̄ ↄsciam si qd obreptū ē. ff. đ re. eo. q sub tute. l. j. ī pri. ⁊
l. magĵ. §. antepe. ⁊ hꝫ etiā locū habēt vbi alius eligit ⁊ alius ↄfir
mat: qꝛ si idē ē q eligit ⁊ ↄfirmat: qꝛ ꝑtātez miſtrādi tribuit ⁊ hi
magis proprie dicūtur ꝓuisores qꝫ electores vel qꝫ ↄfirmatores
tūc non est necessaria: qꝛ nō esse pōt cause cognitio in ↄfirmatōe
sed ante qꝫ prouideat̄ debet diligēter examinare ꝑsonā de q̄ pro
uidere debet. viij. q. ij. illud dilectissimi. item non obstāte tali cō
firmatione quilibet admittit̄ ad dicendū ⁊ ↄtra personā ⁊ ↄtra
formā sicut admitteret̄ ante ↄfirmationē. arg. ĵ. q ma. accu. pos.
cū in tua. sed licet sic admittant̄ ad dicendū in personā ⁊ ī formā
nō tn̄ ꝓpter hoc impedit̄ effectus ↄfirmationis. ĵ. de appel. con
stitutis. nobis non placet qđ dictū est ꝙ nō tenet ↄfirmatio sin̄ co
gnitione cause sicut ꝓbatur ex here. quā pro se inducūt. ĵ. e. nihil
vbi dicit̄ ꝙ si sine premissa examinatōe ↄfirmauerit ⁊ postea in
ueniat̄ habere defectū ꝙ punit̄ ↄfirmās ⁊ ↄfirmatus deponitur
ex q̄ appareret ꝙ ↄfirmatio tꝫ sed reuocat̄ si male ē ↄfirmat⁹ vel
si electio ē min⁹ canonica ⁊ repete q̄ no. ĵ. de do. cum olim. (ex ad
uerso.) non fuit sublata exceptio doli habiti ī electione ꝑ cōfirma
tionē: qꝛ tā ↄ̄ ↄsecrationez qꝫ ↄfirmationē ↄpetit. ĵ. đ accu. super
his. (⁊ saniori) ꝙ si verum est nulla est electio. ⁊. ff. manda. diligē
ter. (reserare.) denūciando. ĵ. de appel. constitutis. ĵ. de despō. im
pu. ad dissoluendū. in modū enim exceptōis non videt̄ ꝙ possint
ꝓcedere nisi a parte electi peteretur: consecratō tn̄ potest dici cū
infra modicum ⁊ certum tempus teneatur petere confirmatio/
nem ⁊ consecrationem ꝙ infra illud tempus etiam si non petat
tamen potest agi excipiendo. cūqꝫ dicatur exceptio non solū actō
nis sed etiam intentionis est exclusio ⁊ electi ↄfirmati intentio ē
vel esse debet ꝙ consecratur. item hec exceptio est quasi accusatō
de hoc no. ĵ. e. dudum. ĵ. de do. ⁊ contu. cuz dilecti. (a contradicto
ribus.) hic habes ꝙ in casu spirituali iuratur de calūnia ab exci/
piente. ad idem. ĵ. de restitu. spolia. litteras. ĵ. de testibus presen
tium. ĵ. de excep. pastoralis. ⁊ hoc est propter presumptionem q̄
est contra eum. alias autem dicunt quidam: ⁊ non male ꝙ in spi
rituali causa ⁊ principali nisi propter presumptionem que ē cō
tra eum vt hic non iuratur de calūnia. ĵ. de iura. calum. litteras.
⁊ decre. sequen. immo plus facit presumptio: quia qui iurauit su
per tota lite propter presumptionem iurat postea super exceptō
ne. ĵ. auc̄. de testi. §. si vero. sed certe aliqui dicunt ⁊ non male ꝙ
non est mere spiritualis causa vbi agitur de testi. spiritualiū. sed
etiam popularis. si esset mere spiritualis tamen crederem iura/
mentum de veritate dicenda non de calūnia prestanđ. ĵ. e. dudū
sed quando iurat de veritate debet iurare etiam ꝙ si de credulī/
tate queretur veritatem respondebit. ⁊ sic se habet consuetudo

ecclesie romane. alij tamen dicunt ⁊ forte melius: vt no. ĵ. de iura
mē. calū. litteras. tamen si iuretur propter hoc non debet vitiari
processus iudicis ⁊ semper raro querendus est de credulitate (iu
ramenti.) isti non sunt testes in propria causa sed super facto alie
no coram se habito iurant. ad idem. C. de fideicom. l. vlt. institu.
de testa. or. §. legatarius. nam iudici plusqꝫ alijs creditur de his
que coram eo aguntur ⁊ his plus creditur qui in toto negocio ī
terfuerunt. C. de adul. adulterij. ff. de adul. l. vti. posset etiam di/
ci ꝙ hoc est propter defectus probationum. ad idem. C. de here
di. l. vlti. iiij. q. iij. §. item serui. (Rn̄. duo.) secus esset si vnus solus
esset: quia tunc non crederetur sibi de hoc ꝙ quilibet nominare
tur nisi alias probaret. argu. ĵ. de proba. quoniam. nec est simile
de tabellione qui recipit testes cui creditur ꝙ vera scripsit nisi cō
trarium probetur: quia illud est propter publicam auctoritatem
quam habet. sicut etiam per prealleg. decre. quoniam probatur
Sed obijcies quare magis oneratur contradictor probatōe for
me: vt. ĵ. ibi dicit alioquin. qꝫ probatione dicti sui. Respon. quia
illi qui negat non incumbit probatio. C. de proba actor. hꝫ cōtra/
dictor negat. s. se consensisse in archiđ. vnde non incumbit ei pro
batio sed in sequentibus vbi dicit ꝙ debet probare formaz plus
asserebat qꝫ negabat. s. talem fuisse formam. s. ꝙ singulorum vo
ta debent inquiri. ⁊ ideo incumbit probatio sibi. (singulares.)
s̄. e. bone memo. magun. (cassetis). i. nullam pronuncietĵ. nec mi
reris ꝙ ad dictum istorum cassatur electio: quia licet probatum
sit ꝙ contra formā sibi datam elegerunt. ⁊ ideo tanqꝫ peccato/
res videntur a testimonio repellendi non tamen constat eos pec
casse: quia forte formā ignorabant vel forte non sunt vere ꝓba/
tiones licet non fuerunt reprobate. item nec ipsis preiudicat cū
non agatur contra eos ⁊ etiam si sciuisset licet de hoc sic̄ de alio
peccato posset excipi contra eos. ⁊ sic repellentur a testimonio.
tamen si non exciperetur bene admitiuntur ad ferendum testi/
monium. si autem falsum testimoniū dixissent non admitterent̄
postea. contra. ĵ. de testi. sicut. item bene dicimus: ꝙ si dicerēt isti
electores nos amore vel peccato decepti vel etiam ignorantia iu
ris eum contra formā eligemus non valeret testimonium eoruz
ad probationem. ĵ. de testi. sicut. xiiij. q. iij. c. fi. sed hoc intelligit̄
quando hꝫ non dicebant: immo se ignorantia vel alio modo excu
sabant. (alioquin). i. si contradictor non probauerit factum com
promissum sub predicta forma. nec mireris si ei incumbit proba
tio: quia exquo constat de compromisso presumitur rite processis
se. ff. de probati. ab ea. (ad hanc penam.) qđ si non fecissꝫ esset pe
na in arbitrio iudi. ĵ. de accusa. super his. j. de offi. delega. de cau
sis. hic habes ꝙ clericus obligat se ad amissionem prebende. ar
gu. contra. C. que res pig. obli. pos. spem. item obligat se ad pe/
nam ordinis vel anathematis. j. q. vij. quotiens. de cose. distin.
ij. ego berengarius. item obligat se sub alia pena. xxiij. di. quē qꝫ.
xxv. q. ij. quecunqꝫ. ĵ. de arbi. cum tempore. đ hoc no. ĵ. de offi. de
dele. p. ⁊. g. (iudicata.) no. ꝙ sententia lata in causa inquisitionis
vel denunciationis vel exceptionis preiudicat alijs volentibus
agere de eodem. hoc idem videmus circa crimina ⁊ circa popu
lares actiones. ĵ. đ accu. super his. xxij. q. iiij. si illic. ⁊. ff. đ popu.
acti. l. iij. ff. de procu. non cogendus. §. qui ita. ar. ff. nau. cau. sta.
l. licet. §. possumus. ar. ↄ̄. ĵ. de sen. ⁊ re iudi. qꝫuis. ij. q. v. mennaz
⁊. c. hꝫ habet. ĵ. de accu. veniens. ⁊ hoc est veruz ꝙ in popularib⁹
actionibus absolutio facta preiudicat omnibus nisi in duobus
casibus: puta si quis prosequitur suam iniuriā ⁊ probet se igno
rasse quando primo agebatur. ff. de accu. si cui. §. fi. ⁊ tamē vult
docere de colludio prioris accusatoris. ff. de priuarica. l. ij. ff. de
inreiuran. eum qui. §. j. immo in omnibus dicimus ꝙ ex eadem
causa non potest quis agere diuersis actionibus ad idē: vt no. ĵ
de purga. cono. cum dilectus. ⁊ de collu. deteg. c. fi. melius forsan
diceretur ꝙ speciale est in etate super qua sententia lata ius facit
cit quo ad omnes. ff. de mino. l. de etate. vel dic ꝙ si faciat ius in
eius preiudicium qui dolo adhibito se probauit maiorem vt in
terim non decipiantur contrahentes cum eo. ff. de minor. l. mi/
nor. in eius tamen fauorem non facit ius quin non obstante tali
sententia possit excipi de etate contra ipsum petentem aliam di/
gnitatem. C. si mi. se. maio. dix. l. ij. vel forsan super dignitate est
aliud propter periculum anime quod in ipsius detractione in/
currit. id autem dicit hec decre. s. exquo sententia lata est sup eta/
te non potest de hoc vlterius queri. ⁊ intellige verum vbi solēni/
ter inquisiuit ⁊ sententiaz tulit presente inquisitore. nam si non
solēniter fecisset nec de certo crimine vel defectu solēnitatis vel
persone sed in genere tantū tunc nihilominus potest de illis cri/
minibus vel defectibus persone inquiri ⁊ agi. sed in defectibus
forme electionis cum de his semper inquiri debeat solēnius: nō
poterit iterum inquiri nisi sm̄ formā quā no. s̄. e. ꝙ sicut. ⁊ meli

us.j.de dolo.cum olim.item non credimus necesse ꝙ in ꝯfirmationibus electorum sit seruanda forma edicti vel banni quam habes.j.qui ma.accu.pos.c.si.imo dicimus ꝙ non est necesse predicta edicta proponi.s.ꝙ quicunqꝫ vult aliquid dicere cōtra cōfirmationē vel electionē ꝙ vsqꝫ ad certū diē veniat ⁊ dicat:tamen bene confitemur ꝙ si predictum edictū fuit propositum ꝙ vlterius audiri debet vel non audiri ſm tenorem eiusdem decreta.super hac tamen materia pro magna parte certa forma tradita ē.j.eo.statuimus.not.ꝙ interlocutoria transit in rem iudicatam ita ꝙ super ea postea non auditur.sed hoc est quando diffinitiue pronunciatū est super principali.scꝫ ꝙ electio confirmata fuit nec fuit appellatū a ꝯfirmatione:qꝛ si esset appellatū ⁊ proseqretur causam appellationis bene audiretur super exceptionē etatis:licet super ea esset pronunciatū:vt no.j.ð re iudi.qð ad ꝯsul.si,autē non erat appellatum sed tanqꝫ contra confirmatuꝫ agebatur de fraude in electione ꝯmissa propter officiuꝫ iudicis.(legitimā).ij.q.vj.anteriorū.j.ð sen.⁊ re iudi.qð ad ꝯsultationem.⁊.c.cum inter.j.de testi.significauerūt.

QUam in iure. queꝫ esse) ⁊ si h̄ dictū non esset possūt tn̄ vnum ex seipsis eligere.viij.q.j.in scripturis.ff.de tu.⁊ cu.vbi absūnt.sed si in vnum collata esset ptās non posset seipsum eligere.j.de insti.c.vl.j.de iurepa.ꝑ veltras.xxuij.q.j.didicimus.nisi forte iurasset eligere meliorē:⁊ ipse se talem crederet.ff.de tu.⁊ cu.da.pretor.sed vt mihi videt̄ cū ð alijs presumere debeat bonū ⁊ in se culpas debeat agnoscere vbi non est culpa.v.di.ad eius.j.de presump.dudū.h̄ si talis est potiꝰ est repellendus vt phariseus qꝫ admittēdus vt iudeus.(dumodo) dicunt quidam ꝙ consentientes inter electores computantur.ff.qð cuiusqꝫ vniuer.l.plane.ar.ff.de adop.si consul. Sꝫ quid si ipse consensit in aliū:nunquid postea potest mutare in se:vel potiꝰ electioni de se facte consentire.ar.ꝙ non.s.e.cū inter canonicos.ff.de reg.iur.nemo.verūtamē credimus ꝙ si sua electōe.s.quam ipse fecit de alio deberet succumbere electioni de se facte pōt:non dico mutare sed electioni de se facte consentire.⁊ tamē consensus eius non sibi sed illi quem elegit proderit.aliud est enim eligere se vel alium ⁊ aliud electioni de se facte consentire:⁊ si vero non deberet succumbere non deberet mutare vel sue electioni consentire.ar.s.de postu.bone memorie.lxxix.di.si duo.⁊ no.de h.s.e.c.dudū.Sed obijcit̄ aut hic consentit electioni facte ⁊ h̄ non potest esse cum electio eius non teneat:quia in eum maior pars consensit sicut cōtinebat lex compromissi:aut faciendū:nec hoc dꝫ fieri j.e.cum post petitam.Rn̄.ꝙ hic consensit electiōi de se facte.nā ſm antiqua iura ex solis consensibus in aliquem directis velut ī electum intelligitur facta electio episcopi vel prelati.s.eo.cū inter capitulum.⁊ scðm moderna iura:h̄ ideꝫ hodie obseruatur ī minoribus dignitatibus cum non sit īmutatum.C.de testa.sancimus.vel dic ꝙ h̄ cōsensus tantū est de electōe facta qui tn̄ post publicatam electionē requiritur ab eo sicut ab extraneo:⁊ bn̄ intelligitur ſm formā compromissi in eum consentire maior pars ex quo tres consentiunt:quia licet non sit maior numero:quia tamen est equalis ⁊ est sanior:quia eligunt vnum ex seipsis qð apparet:quia scðm ordinem scripture eligerunt qui erat ꝙ primo ex seipsis eligerent:⁊ post ex alijs.ff.de vsuf.quotiens.Sꝫ dices licet habeat maiorem partem qꝫ alius non tamen habet maiorem ⁊ saniorem partem de.vij.quod esse debet.j.e.ecclesia.⁊.c.in genesi.Respon.ꝙ ipso ꝙ dixit ex se voluit ius eligendi tantuꝫ residere in.vj.si ex se eligerent ⁊ sint pares eligentes cum electis nō possit int̄ electores nūerari:qꝛ nec se noīare nec eligē pōt expsse.j.de insti.c.vlti.j.de iurepa.per tuas.nec tacite dicēdo.s.ꝯsentio electōi ð me facte vl ꝯsentio electōi quā fecerūt tales: qꝛ h̄ deterius est.s.ambitio ⁊ fraus qꝫ quādo expresse.s.quando dicit cōsentio in me.vbi est tantū ambitio nec lex dicit ꝙ suū suffragium sibi prosit sicut apparet recte intelligenti.Sꝫ queres quid si alius preponderat ī meritis.Rn̄deo preponā electū ex se:quia nō dicimus saniorē partem nisi inquantū colligitur ex ordine scripture cum compromissum sit diligenter seruanduꝫ.ff.de arbi.si cum dies.§.plane.qꝫuis quidam alij contradicunt ⁊ non male vbi omnia paria sunt in numero ⁊ ordine:quia ambo ex se elegerunt:qꝛ tunc ad merita eundum est.Sed quid si diceret consentio in illum in quem maior pars consenserit vel quem talis elegerit dicimus non valere pro electionē id est vt suffragium prestaret alicui.arg.ff.de procura.l.ij.quia consensus non valet nisi sit in certam personam.sic nec matrimoniuꝫ.nec obstat.s.e.in causis.vbi dicitur ꝙ dat alijs potestatem eligendi ⁊ sic in certam ꝑsonam non consensit.Respon.ꝙ in certos electores consensit ⁊ ī nullos electos.item ex quo presens est non debet alij ꝯmittere vices suas.j.e.quia propter.in fi.itē compromissarius eligit ⁊ nō ꝯpromittēs.possꝫ tn̄ ꝯpromittē ꝙ illū hēret ꝓ plato quē talis eligēt.s.e.in causis.⁊ tūc lꝫ hic queꝫ ꝯpromissarij elegerūt dicatur electus a caplo gest electus a tribus.h̄ tn̄ nō est qꝛ elegerunt:sed ex vi ꝯpromissi vt h̄ ⁊.s.e.in causis.potest etiam assensū electiōi faciendū prestare.⁊ responde ad decre.j.e.cum post petitionem vt ibi solui.alij dicūt vt predictū est ꝙ eius cōsensus auget numerum non solum quando proceditur per compromissum:sed etiā si ꝑ scrutiniū.alij ꝙ tūc tantū auget nūeꝝ qn̄ cedit̄ ꝯpromissuꝫ ⁊ nō ꝑscrutiniū.Ex predictis satis patet ꝙ si qnqꝫ vel pluribus vl paucioribus sit data potestas eligendi sub ea forma ꝙ nisi oēs consentiant ꝙ non valeat eoꝝ nominatio vel electio ꝙ ipsi nullū ex se possunt eligere: qꝛ ille qui ab alijs eligitur non pōt in se consentire vt predictū est.(de se.)h̄ habes expresse ꝙ in spiritualibus propria vox alicui prodest.ar.ꝯ.viij.q.j.in scripturis.in pe.glo.sciendū qui episcopatū vbi dicitur ꝙ desiderantibus est denegādum ⁊ fugientibus est offerendū.So.dic ꝙ anteqꝫ quis eligat̄ si queratur consensus eius debet dicere: nolo ꝙ me eligatis ⁊ rogo dūmodo sit dignitas honoris.ar.j.cum post.⁊.c.prealleg.tn̄ non reprehenderē si quis responderet nō est mei propositi dei vocationi ꝯtradicere.ar.xix.q.ij.due.sed ex quo electus est si petitur ꝙ ꝯsentiat etiā cū vox eius peritura sit suffragium etiam cōgrue respondetur volens nolo ⁊ nolens volo.sed si aliquantulū renitat̄ melius facit sed ⁊ si statim propter deū ⁊ non ambitōne consentiat forte timens ne perniciosus aliquis non male fac̄ vt hic.⁊ potest dicere ꝙ necessitas charitatis ad h̄ cū cogit.viij.q.j sciendū.si aūt ꝯfirmator vel ꝯsecrator querat ius ꝯsentire electioni de te facte debet respondere non est h̄ questio nostra nec ꝑsentis temporis cum electoribus hic querentibus responderē ꝙ cōsentiebam.Si autem querat vis confirmari ⁊ ꝯsecrari? Rn̄deo volo ⁊ peto:quia non ambit episcopatū cum per mutuū consensum iam sit initiatū matrimoniū.⁊ h.s.confirmatio ⁊ cōsecratio confirmatiua sunt prioris actus.s.electōis.ille autē qui in discordia electus est si consensit prima facie satis presumptuosus habetur: vel ad obedientie meritū aliquid adijcere videtur.vn̄ nulla est.viij.q.j.sciendū. vnde huic satis de facili esset dignitas deneganda.viij.q.j.in scripturis.⁊ in hoc casu melius petitur confirmatio per canonicos:tamen si verisimiliter presumetur ð aliquo malo introducendo vel alia causa iusta apparet quare multum posset de suo profectu presumere posset legitime consentire ⁊ etiam ius suum prosequi.ar.Jeremie exemplo.s.vt in preall.c.in scripturis.viij.q.j.in postulatione.dicimus ꝙ anteqꝫ postuletur debet contradicere.vt.s.dictum est in electione.sed si canonice facta est postulatio pulchrius est ꝙ prius omniū alioꝝ requiratur consensus.sed ⁊ si ipse p̄mo ꝯsentiat dicēdo: consentio postulationi si placuerit illis ad quos pertinet admittere postulationē sed sibi caueat ne in matrimoniuꝫ consentiat ne nimie redargutioni subiaceret. nam solēnis postulatio licet in omnibus tamen multis formā electionis tenet.s.e.in causis.

VEnerabilem.in messem.

vj.q.iij.c.j.(altera).iij.q.ix.per totum.(veruꝫ)rn̄.pape.(in germanos).in ꝓpri.n.dicit̄ ꝯstātinopol.imperator.j.de ma.⁊ obe.solite.(examinādi).lxxviij.disti.quid est(coronamus.)ar.ꝙ sicut potest inquiri in coranatione de vita ⁊ meritis coronandi:ita etiaꝫ possit excipi contra eum.ar.j.ð appel.vt nostrum.⁊ est ratio:quia in vnctione ⁊ consecratione fit manus impositio que non debet fieri sine inquisitione.s.e.cum nobis.⁊ in coronatione tribuitur ꝯfirmatio:vt hic.⁊ ea sine examinatiōe fieri nō debet.s.e.cum dilectus.nō reputamus tamen absolutuꝫ ꝙ aliquorum electio qui hoc habent ex priuilegio ꝯfirmetur sine precedente examinatione sicut est in cistercien.⁊ premōstraten.nam sicut dicit̄ in patre dante tutoreꝫ filio emancipato:quia pretor eum confirmat sine inquisitione: institu.de satis.tu.§.sed hec quod fit ꝓpter confidentiam quaꝫ ius gerit de tutore dato a patre.⁊ idem dici potest in aliquibus ꝙ tantam fiduciaꝫ in his habet papa ꝙ eis indulget ꝙ sine inquisitione eorum electores confirmentur.credimus tamen ꝙ si imperator coronam in loco debito recipere non possit:nihilominus auctoritate ministrādi ab archiepō coloniensi posset recipere vel suam auctoritateꝫ habet ex electione.in pallij autem datione nō credimus necessario examinationem faciendam nec ꝓpter exceptionē differēdam:quia consequitur ad priora:⁊ quia ibi non fit manus impositio:in benedictione autē credimus necessariam examinationeꝫ cum fiat manus impositio:⁊ ibi ordinandi potestatē accipiat.j.de accu.meminimus.lxix.di.quoniam.j.de supplen.negli.prelato.c.j.sꝫ licet abbates in benedictione plenitudinem officij recipiant:nō

tamen per eam intelligitur dari confirmatio vel administratio in temporalibus quod ex eo apparet: quia ante habet h sicut in archiepiscopo videmus qui ex confirmatione potestatem recipit administrandi: tamen dicitur postea in susceptione pallij recipere plenitudinem pontificalis officij. quod apparet tamen intelligendum esse de spiritualibus melius dicitur q plenitudo officij quandoqz sumitur pro confirmatione. j. e. nihil. §. fi. sed aliquando aliter sicut apparet in archiepiscopis qui in pallij datione recipiunt plenitudinem officij et tamen ante sunt confirmati et administrant. (examinatio.) in examinatione venit an sit criminosus vel etiam negligens. xv. q. vj. item alius. et etiam an sit canonice electus vt h. (sacrilegium.) cuius familia a sacramentis et alijs actibus remouetur. xvij. q. iiij. miror. ij. q. iiij. nulli. (obiectioni) ab illo loco verum hucusqz est interposito (approbādo) in predicationibus et alijs collucutiōibus suis et etiam suis litteris suadeat. (quo ad factum). i. ex eo q sit legitime electus. vel id est eo q alterius electores electoribus alterius essent preferendi. sz propter demerita ducis bene dicebat suam electionem nullā. (denunciatoris.) denūciabat enim principibus et alijs fidelib⁹ quos videbat vicinos precipitio. s. ad iuuandum phi. ducem et ad obtinendum imperium ne iuuarent cum criminosus esset et tanta dignitate indignus. xxiij. q. iij. in vnum sunt inquieti et. c. sequē. et ar. l. di. c. si duo. nam ad hoc tenetur ex officio. vt. xliij. di. ephesis. et. xlvij. di. quod ad nos. xciij. di. diaconi. xxiij. q. v. anima. et illis qui iuuabant consulebant q ab eo recederent et in hoc pctō non perseuerarent. ij. q. j. si peccauerit. vel in eo q phy. malū dicebat exercebat officium suum vel denuntiatoris: quia publice peccauerat. vnde publice arguebat. xlv. di. sed illum. vel denunciabat sententiam priuationis phy. quā papa fecerat: vt. j. sequitur. de hoc no. j. de appel. solicitudinem. (indignam.) notoria. n. erat eius crimina. ij. q. j. de manifesta. (et ex eo.) h enim ipso q electores ducis eligere notorium excōmunicatū et alias indignum et q alias cōtempserunt deuoluta fuit potestas eligendi ad alios. j. e. scriptum. et c. congregato. s. e. dudū. vbi de hac materia no. (eos) electores. (contēptus). s. e. q sicut. (regem) qr sicut aquisgrani per colo. archiepiscopum fuit coronatus vt continetur integra. et ideo cum sit in possessione coronam regni habendo nō est contra ius si eum regem nominat. (q autem.) hucusqz factuz legatum defendit ex nunc loquitur de suo. (ammonitionem.) q satisfaciat de iniurijs et excessibus suis. et expectationem ad iudicium vbi de suo iure cognoscetur (alteri⁹). s. iuve electio. (nō alij) id est illegitime electio reprobato legitime electum et coronatum pro rege habere et iuuare de iure. (conuenire.) in vnam tantum personam: sed in duas (et defensorem). ff. de solu. q si forte. ff. de ritu nup. si quis tutor. q. d. non sed eis negligentibus eligere imperatorem papa eliget. et si plures elegerunt papa de iure cognoscet inter eos et diffiniet. et si aliqua partiuz erit contumax nihilominus parte altera absente potest procedere. j. e. statuim⁹. (tunc demum). s. post coronationem. (iuste.) cassauit enim papa q factum erat de phy. duce. sed non confirmauit electionem regis O. et ideo reseruauit contradictoribus potestatem dicendi in formā et personam. et tunc interim debent eum habere pro rege propter coronam quā acceperat a coloñ. archiepō aquisgrani. (notoria.) Rñt tacite ob. q. d. q̄re reprobasti phy. vel quare legatus denuntiet predicta nullis probationibus receptis ꝯtra eū et ideo dicit non recepimus probationes: quia crimina eius sunt notoria. (ad eius). s. lotharij vel pape. (adherere.) cum elect⁹ essz a maiori parte et coronatus vbi debuit et a quo debuit qui obtinet iura confirmationis quousqz reprobatur et ei debz obedire vt h. viij. q. vl. nōne. et h est qd' licite papam ꝯsuluit. (notoria.) nihilominus tamen ordinem qui in notorijs requiritur obseruauit. (excōmunicatio.) h est notoriū iuris et duo sequentia notoria sunt facti qd nō poterat inficiatōe celari. j. d coha. cle. et mul. vīa vbi no. (pgenitores). lvj. dist. si gens. xv. q. vij. cum milite. (excōicatis.) non sequitur q lesam habeat consciam nisi forte petijsset ad cautelam. quod hic non dicit. (iuramentū) qd fecerat nepoti suo tanqz imperatori futuro dum adhuc pater suus hēricus viueret vel regnaret. (illicitum.) propter successionez viuentis. C. d pac. l. pactū. sed h non videtur obstare cū voluntas accesserit viuentis. C. de pac. l. vl. sed illa loquuntur in hereditaria successione que non habet locum in imperio. (venire.) tali modo sicut fecit. s. vsurpando regnū. nā allias cū fuerit illicitū propria auctoritate potuit venire ꝯ. s. nō obediēdo vt imperatori. nec debuit expectare superioris auctoritatē. ff. de ꝯdi. insti. l. fi. §. vl. qr ī eo q necessario defend. non ē necessaria superioris auctoritas. ff. d leg. iij. si deicōmissa. §. si quis illicite. sed si dubium est an teneret debet adiri superior. nos aliter dicimus q si iuramentū non possit saluari sine interitu salutis eterne vt si iurauit corrumpe sanctimonialē iugulare patrē et cōsimilia debet auctoritate propria dimittere: licz debeat penitere. xxij. q. iiij. c. j. et sequentibus. si vero possit saluari sine interitu salutis eterne sed alias est temerarium et perniciosum exemplo vel periculosum qualis h erat nō debet venire contra sine actoritate superioris vt h. j. de iureiuran. si vero. et. c. cum quidam. §. vl. et. c. verum. et idem si dubiuz ē vt. s. dictum est. si aūt temerarium tantū esset et non pernitiosum exēplo nec periculosum tunc illud seruari debet. j. de iureiurā. si vero debi. xxij. q. iiij. §. illicitum. in fi. nisi esset metu vel dolo extortum: quia tunc semper talia iuramenta absoluuntur. j. de iureiuran. verum. et. c. cum contingat. et no. j. q me. causa. ad aures. et no. q non solum in temerarijs sed in illicitis iuramentis licz contrauenire sine auctoritate superioris si necessitas vrgeat et non possit haberi superior a quo petatur absolutio. xj. q. iij. āntecessor et idem est si forte magis vtilitas vel necessitas spiritualis h exigat (fiducia.) q non est malum si ad h habet bonam intentionē lxj. di. quid proderit. viij. q. j. in scripturis. vel dic q nullus debz aspirare sed curare debet ne impedimentum apponatur q eligi non possit. (de domo. viij. q. j. moyses (obstante. xv. q. vj. alius. j. de transla. prela. quanto. sublato enim principali et accessoriū. C. de legi. non dubium.

Quam omnibus. No. omēs qui sunt in prouīcia vocandos ad electionem quod dicitur de pulsatione campane. s. e. cum in causis. intellige q illud fit ad vocandum presentes ad capitulum non absentes ad electionem: et dicunt quidam hoc tenere si absentes intra prouinciā nō distent vltra duas dietas. ar. s. de rescrip. nōnulli. alij dicunt q intra puinciā et extra vocandi sunt illi tantū qui ꝯmode vocari possunt s. e. q sicut. et h intelligo vbi non est certa consuetudo. consuetudinem autem in electionibus preualere dicerem. ar. xij. di. nos consuetudinē. et. s. de ꝯsue. cum dilectus. j. de causa pos. cum ecclesia. et melius. j. e. in genesi.

Bone memorie. cre. No. q si die statuto comparere non tenetur propter solennitatem vel aliam causam tamen postea competenti tempore debet cōparere. vel dic q in causis electionū non est locus ferijs. vt no. j. d fer. c. fi. et. xv. q. iiij. placita. tu dic melius q iste h. nec tūc nec postea fuit artatus ex citatione facta ante mortem sicut apparz ex fine decre. (archipresbri) capitulum enim reputans h. ꝯtumacez elegerunt archipresbrm in termino male assignato. (irritandā) repete que dicta sunt. s. e. dudum. et. c. q sicut. (contradictionis.) id est q non possit nec contra personam nec contra formam obijcere si iterum eligatur: quia presumitur malo zelo contradicer et iō nō admittif. vl. i. nō obsit ei vox ei⁹ nec alij accrescit si caplz vel maior ps capli eū itez volūt eligere (in primo) nō q primus consensus sufficiat qui fuit illicitus sed nouus requiritur circa eandem personam. j. de eo qui dux. in ma. veniens. lxiij. di. q̄zto. ff. cōmuni predi. receptum. (cassauimus.) nō q priuati essent electores ipso iure potestate eligendi: quia tunc diceretur irritam pronunciamus. sed quia tractatum habuerūt in causa quare cassaf (sepulture.) cum nullū decretū inueniatur vbi prohibeatur ante sepulturam tractatus electōnis: immo q plus est ipa electio qn immo cū statiz post mortem de iure possit fieri electio: quia morte viri soluta est vxor. i. ecclesia a lege viri nubere potest cui vult. ergo et eligere episcopum. j. de secnndis nup. c. penulti. et vltimo vij. q. j. sicut. Sed ex his que in decre. dicuntur apparet q tractatus de quo fit hic mentio non fuit tantū habitus ante sepulturā sed etiam ante mortem. et sic iudicatum fuit in ecclesia illerdeñ. s. q a tempore mortis potest fieri electio. Item licet hic causa assignetur tanqz que cooperetur tamen non fuit hec sufficiens causa sententie sed contemptus canonici sufficit ad cassationez sententie. sic aliqñ non sufficiens posita in sententia. s. e. auditis. in fi. (de ipsa.) id est archipresbyteri. et h in integra continetur (tractatum.) cōmune totius capituli q non lz sine auctoritate adhuc viuentis ipse enim potest vocare canonicos et monere ad cōcordiam et de certa persona consulere. lxxix. di. si transitus. sed inuicem deliberare accogitare de aliquo bono qui succedat presenti cum morietur non est malum: immo prudentia. sed et si in capitulo diceref et cōiter similiter nō esset malū nisi tractaretur nō se obligarent promissione vel pena qd oīno est illicitū. lxxix. dist i. c. ij. et se. vel nisi aliud faciat qd ptineat ad tractatū legitimū sicut est vocare absentes. nam credim⁹ q si per cōmunem tractatum capituli vel maioris partis sit deliberatū de certa psona: licz nō sit firmatum tñ electio d eo facta post mortē cassabif. ar. h: decr.

lxxix.di.nullo.ſʒ ad h vt dicaꝛ tractatus capituli preceſſiſſe opoꝛ
tet ꝙ vel totū capitulum tractauit vel maioꝛ pars. Itē ad hoc vt
dicatur tractatus opoꝛtet ꝙ ibi fuerit diſcuſſio ⁊ examinatio ꝑ
ſone ⁊ etiam alioꝝ q̄ tunc tpis in pſona eligēda requirebantur.
⁊ dicūt quidā ꝙ ad h vt caſſeꝛ occaſione tractatꝰ p̄cedentis moꝛ
tē opoꝛtet ꝙ interuenerit citatio: vt h. vel aliqd aliud ꝙ ſit de ſo
lēnitate ⁊ electōe ſicut ē facere ſcrutiniū vel ꝯpꝛomiſſuʒ vꝉ aliqd
hmōi. ⁊ credūt etiā ſufficere ſi ob hūc tractatū fiat capitꝉm p̄nci
paliter. ⁊ ibi de certa pſona delibereꝛ ⁊ firmeꝛ ſaltē verbo vel di
cto. nā ſi ſecūdario vel incidēter ꝯmiſceaꝛ h tractatꝰ ⁊ ab oībus
nō impediret qn poſt moꝛtē eligi poſſit. Itē quidā dicūt ꝙ licet
caſſari poſſit electio noīati añ moꝛtē: ſi tñ aliū eligāt nō caſſaꝛ: qꝛ
nō ſunt priuati poteſtate eligēdi vt h patet. Alij dicūt ꝙ omīs ele
ctio etiā ꝺ alia pſona facta nō eſt irritāda: ⁊ adhuc multū faꝛ: qꝛ
ſi ꝓpter pſonā noīatam in tractutu ⁊ nō ꝓpter paucitatē eligē
tiū eſſet caſſata p̄ſens electio nō tantꝰ fauoꝛ exhibereꝛ ei in ſcda
electione ꝙ ſibi ꝯdici nō poſſet. tu dic ꝙ in caſſatōe electionis fa
cte de pſona noīata nō attendiꝛ eius odiū: qꝛ foꝛte nihil ſciuit ꝺ
p̄nti noīatione. ſed attēdiꝛ honeſtas eccleſie ⁊ odiū ꝯtantium
⁊ ideo ſtatutū ē ꝙ perſona pꝛius noīata nō poſſit eligi: vt h. iteʒ
olim ꝓpter ſolēnia exequiaꝝ differebaꝛ tractatꝰ vſqꝫ ad terciuʒ
diē poſt moꝛtē. lxxix.di.nullꝰ. hodie aūt ſtatim poſt moꝛtē lʒ.vij.
q.j.ſi qs alterꝰ. (tractatū.) poſt moꝛtē p̄lati nō eſt illicitū tractare
cōiter de electione ſucceſſoꝛis nec diuiſim dūmodo nihil ibi diffi
niāt. h.n.duo.ſ.deliberare vel diffinire maxīe certū fuit vel illici
ta. ſed perſonā ꝑ ſe tantū nō eſt illicitū. ⁊ videꝛ diffinitio ſi quis
cui ꝯmiſſum ē dicit: eligatis talē vel talē ſiue dicat oībus ſimꝉ ſi
ue ſingulariter ſingulis: idem videꝛ: ſiue vnꝰ ſolus dicit ſiue oēs
vel maioꝛ pars dicit bñ ſumus oēs ꝯcoꝛdes ꝙ talis eligaꝛ: qꝛ h
videꝛ diffinitio vel oꝛdinatio. ſed ſi aliqs vel aliq nō ex ꝯditione
vel mandato alioꝝ nec oꝛdinādo aliquē nec ſuā voluntatā exp
mēdo ⁊ etiā alij ſuadēdo dixerint: talis eſſet bonꝰ ad eligenduʒ
nec crederē pctm̄ q̄ʒuis ſit tutius ſilere. h idē etiā videꝛ ꝙ ſi duo
eundo ꝑ viā pꝛomitterēt vel diffinirēt ꝙ aliquē eligerēt ꝙ puni
endi eſſent. ar. lxxix.di.c.j. itē caueant iſti ſegregati vel oēs ſimꝉ
ne ſup ꝯtradicēdo alicui malo vel de pꝛomouēdo aliquo bono
faciāt aliqua iuramēta vel pꝛomiſſiones vel ſubſcriptōes: qꝛ ſi
fecerint punieꝛ. nec vnq̄ʒ de facili poterūt pꝛetēdere cām quare
fecerint. ix.q.ij.ſi quis clericoꝝ. ⁊ .iiij.c.p̄cedētibus. tñ ſi oīno ap
pareat iuſta cā in ꝯtrariū valeret ⁊ nō punireꝛ. xvj.q.vj.ſane.
tñ ꝙ poſtea fiet ab iſtis ꝯſpiratoꝛibus valet niſi faceret factū cō
ſpiratū: puta ſi eligerēt pſonā de qua ꝯſpirauerāt. nā electioneʒ
credimus hmōi caſſandā: qꝛ fuit ꝯtra mandatū iuriū p̄dictoꝝ
ar. x.di.vides. C.de leg.nō dubiū. ſed nec credimꝰ ipo iure nullā
nec ipo iure ꝯſpiratoꝛes p̄uatos poteſtate eligendi: qꝛ h canone
nō ꝓhibetur. ⁊ ar. h. ſʒ licʒ nō ſint p̄uati poteſtate eligēdi: tñ vo
ces eoꝝ qui ꝯſpiratā pſonam noīauerint nō p̄ſtabunt ei ſuffragi
um non ea ratione: qꝛ p̄uati ſunt poteſtate eligēdi: ſed qꝛ lege vꝉ
canone ꝓhibēte elegerūt vꝉ nominauerūt. x.di.vides. C.de leg.
nō dubiū. tñ ſi illi qui ſe obligāt p̄dicta diffinitōe vꝉ ſcriptura vel
alijs modis p̄dictis poſtea ſe abſoluant: ſatis dici pōt ꝙ nō caſſa
bitur electio eoꝝ: ⁊ eoꝝ voces p̄ſtabunt ſuffragia. iam.n. erat ī ta
ſtatu ꝙ lex vel canon non ꝓhibeat ab electōe ⁊ oīs res ꝑ quaſcū
qꝫ cauſas ⁊c̄. de.reg.iur.oīs. iam enī deſinit eē ⁊ p̄ſumitur vnū
factū ꝙ p̄mo p̄ſumebaꝛ. ⁊ erat ar. j.e.officij. ff.de iudi.deniqꝫ. ſʒ
tñ non nego poſſint puniri ꝑ p̄terito exceſſu. itē ſi totū capituluʒ
añ moꝛtē oꝛdinauerit de aliquo eligendo vel etiam maioꝛ para
poſtea idem illicite oꝛdinauerit ſeparatim ab alijs ⁊ poſtea ſimꝉ
cum alijs qui pꝛedictis non interfuerunt conueniant tempoꝛe li
cito ad electionē faciendam: tenebit electio facta ab illis qui p̄di
ctis non interfuerunt ſi ſunt vltra tertiam partē capituli: quia eſt
ſanioꝛ pars. j.e.ſcriptum in fi. ⁊ no.ſ.e.dudum. ⁊ .j.e.congrega
to. ſi aūt fiat a minoꝛi parte q̄ʒ tertia vtraqꝫ caſſabitur: quin ꝺ oī
bus ſimul intelligitur fieri vnum capitulum. nec ſunt pꝛiuati po
teſtate eligendi. ⁊ ideo eſt: quia ſi illi ideʒ qui male oꝛdinauerūt
electionem de aliquo faciendo alium elegerint tenet eoꝛum ele
ctio. ⁊ hoc eſt ꝙ illi qui non peccauerunt in oꝛdinatione p̄dicta
non poſſunt pꝛocedere ad electionem pꝛedictis non vocatis: nā
non ſunt ipo iure pꝛiuati poteſtate eligendi. plus placet ꝙ pꝛedi
ctus tractatus non eſt conſpiratio: quia non eſt contra aliquem
ſed ſimpliciter poteſt dici tractatus ꝙ aliquando eſt illicitus ſi
ibi aliquid ſuper futura electione certum pꝛomittatur vel diffi
nitur. lxxix.di.c.j. alias licitus ſi ibi aliquid eſt licitum. (arcere) cū
non teneat citatio.

Quam ad noſtraʒ. traditio
ſ.e.cum cauſam. ſed poſtulari poteſt: vt no.ſ.e.cum
monaſterium. (ſi vllam ſpem.) pꝛincipaliter: ſecundario ei licitū
eſt eccleſiaſticos honoꝛes ſperare. lxix.di.ſi officia. lxiiij.diſ.con
ſuluit. vel dic vt dixi.ſ.e.venerabilem.

Ofiicii. ⁊ patrem. ⁊ bene ſi erat in po
teſtate eius: alias ho
mo liber a ſe tm̄ poſtulandus eſt. (diſpenſare.) hic ha
bes ꝙ legitimus non poteſt diſpenſare vt homo alte
rius pꝛofeſſionis eligatur ꝙ apparet ex eo ꝙ caſſatur electio po
ſtulari autem poteſt: ⁊ tunc ſi poſtulatur in abbatem vno de fa
cili admittentur. ſed ſi poſtuletur ad aliam dignitatē vt archid.
vl conſimilem non opoꝛtet ita ſolēnem inquiſitionem fieri: quia
archidia. regulariter plus opoꝛtet ſcire iura canonica q̄ʒ regula
ria: immo idem dicimus de monachatu: qꝛ clericus ad eum de
bet poſtulari non eligi. (incontinenti). xxx.q.j.ſi qua. ff.ſi cer.pe
ta.lecta. ſed cum monachus poſſit pꝛefici eccleſijs ſecularibus: vt
xvj.q.j.ſic viue. ⁊ .c.ſi clericatus. quare clericus maxime qui be
ne ſciat regulam non poteſt fieri abbas. Reſpon. ꝙ licet ſciat re
gulam non tamen pꝛobauit vitam vel habitum. argu. xix.q.iij.
monaſterijs. nam cum non ſit pꝛobatus in regula nō poteſt fie
ri abbas ſicut neophitus qui non eſt pꝛobatus in clericatu non
poteſt fieri ſacerdos vel epiſcopus. xlviij.di.ſicut neophitus: ta
men quidam dicunt ꝙ in eadem qua fit monachus poteſt eligi
in abbatem. h auteʒ electio caſſata fuit ꝓpter ſuſpitionē ſimonie
vel ambitōis. (ſi vꝛgēs) maxime.

Illa quotidiana. canoni
cam.) no. electionem cannnicam eſſe licet excōmuni
cati minoꝛi excōmunicatione ſint admixti non excō
municatis. j.de cle.excō.mini ſi celebꝛat. Quidam dixerūt eam
caſſandam: qꝺ appareʒ ex eo ꝙ dominus papa dicit h ꝙ ſupplet
defectum ſi quis fuit. ⁊ ad idem facit: quia cum participare ex
cōmunicato ſit peccatum moꝛtale. j.qꝺ me.cā.ſacrꝫ. ⁊ peccantes
moꝛtaliter remouentur a legitimis actibus tempoꝛalibus. j.de
teſti.ſuper eo. multofoꝛtius a ſpiritualibus. j.qui fi.ſint legi.per
venerabilem. ſed non eſt ſimile: quia eligendo ius ſuum ꝓſequi
tur a quo nullus pꝛohibetur. iiij.q.vj.omnibus. ſed teſtificando
pꝛoſequitur publicum officium a quo repelli debet quilibet cri
minoſus. ⁊ ſic loquitur decre.ſuper eo. item in electione non ē iu
dex qui remoueat illum contra quem dicitur crimen vel qui eſt
criminoſus. ſed in receptione teſtium eſt iudex qui audit excepti
ones ⁊ alia de iure. item licet excōmunicatus minoꝛi excōmuni
catione poſſit per ſententiaʒ remoueri ſi directe accuſetur ab his
actibus ⁊ alijs non eſt tñ ipſo iure remotus nec eſt audiendus ex
tra iudicium quod eſt quando fit electō: excipiens de crimine ꝙ
ipſo iure non pꝛiuat cum etiam ſic pꝛobatum non infirmaret nec
pꝛiuaret cum iuribus ſuis. j.de iudi.at ſi clerici. nam ⁊ alias cle
ricus ſuſpenſus eſt quo ad ſe ⁊ quo ad alios. j.q.j.ſacerdotes. et
iam contingeret ꝙ vix aliqua elec. eſſet canonica cum vix aliqs
ſit ſine crimine. l.di.quia tua. Sed ſi electus minoꝛi excōmunica
tione ligatus ſit nunquid valebit electio de eo facta? videꝛ ꝙ ſic.
exemplo eſaie ⁊ ezechielis. viij.q.j.in ſcripturis. l.diſti.quid eſt.
Et oꝛdinatus in crimine non enoꝛmi executionem retinet. lxviij
di.ſicut. Sed contrarium verum eſt in excōmunicato minoꝛi ex
cōmunicatione. ⁊ habes expꝛeſſum in pꝛeallega. decreta. Si cele
bꝛat. Sed hoc plene non ſatiſfacit dubitationi noſtre cum ex ſup
pletione defectus videatur minus canonica electio vbi excōmu
nicatus minoꝛi excōmunicatione intereſt. ſed dicimus hanc ſup
pletionem non eſſe de neceſſitate ſed ex abundanti: immo plus
dicimus ꝙ ſi interfuit excōmunicatus minoꝛi excōmunicatione
tenet electio ſi hoc ignoꝛarunt vel etiam ſcierint dūmodo pꝛote
ſtentur: quia ideo admittunt eum: quia dubium eſt de excōicatōe
eius: non autem admittunt eum tanq̄ʒ habentem ius in electio
ne. ſi enim ſcienter admitterent tanq̄ʒ ius habentē in electione
non valeret electio. ar. j.de pꝛocura.c.vl. j.de re iudi.ad pꝛoban
dum. j.e.maſſana. j.de offi.delega.cum ſuper ab. ⁊ idem dico ſi
admitterent quoſlibet alios quos ius pꝛohibet admitti ſicut lai
cos. j.e.maſſana. Secus ſi illi ad quos deuoluta eſt poteſtas eli
gendi alios qui ſunt pꝛiuati poteſtate eligendi: quia indignum
elegerunt ad electionem admittant: quia h non eſt contra ius.
ſed pꝛeter ius: quia ibi fauoꝛ non peccantium maxime attendi
tur cui renunciare poſſunt. arg.ſ.e.cum vintoñ. immo plus di
co ꝙ ſi omnes pꝛeter vnum eſſent excōmunicati ⁊ vnus ſolus nō
excōmunicatus cuʒ pꝛoteſtatione pꝛemiſſa admittat alios excō
municatos tenet electio: quia in eo recidit ius capituli. ff.ꝙ cu
iuſqꝫ vniuer. ſicut ⁊ no. j.de offi.oꝛdi.irrefragabili. Sed quid ſi
ignoꝛabant eos excōmunicatos tempoꝛe electionis. ſed poſt ꝓ
bata eſt excōicatio. Rñ. ſi oēs excōicati elegerunt vnū: ⁊ ſolꝰ nō ex

cõicat⁹ aliũ tenȝ electio nõ excõicati.ar.ĩ.e.ꝯgregato. ⁊ meli⁹.s̃.e.bone memo.ma.⁊.s̃.de postu.gratũ.si vero excõicati ⁊ nõ excõicatus ꝯueniũt in vnã personã distingũt quidã licet male ꝙ si tot sunt excõicati quot excõicatione semota aliorꝫ electio nõ teneret nõ valet electio.si vero pauci sunt excõicati ⁊ plures nõ excõmunicati tenet electio.ar.ĩ.c.ꝓxi.in fi.alij dicũt ⁊ bñ ꝙ semꝑ tenȝ electio.etiã si vnus solus sit nõ excõicatus:q2 in eũ recidit ius vniuersitatis.vt hic dictũ est.⁊ ad h̓ facit qḋ dicitur in duobus tutoribus quorũ vnus est verus tutor ⁊ alius est falsus ⁊ ꝓ̄stant ambo aucto.nam tenet auctoritas.ff.ꝙ cũ fal.tuto.l.j.§.j.⁊ est ea rõ q2 siue verus tutor solus sit tutuor siue cũ alio tñ solus auctoritatem prestare põt.vnde in his casibus vbi in oẽm euentuȝ tenet ꝙ fit ab vna parte nõ habet locũ cum decre.ĩ.de offi.deł.cum super.sicut ⁊ est h̓ in electõe.nam si minor pars esset excõmunicata ⁊ maior non excõicata ⁊ concors ẽ de aliquo eius electio tenet siue minor sit excõicata ⁊ tenet tũc propter viciũ minoris partis ⁊ si maior sit excõicata tunc tenet ꝓpter numerꝫ.videł ꝙ melius diceret numerꝫ.s.ꝙ si minor pars sit excõicata tenet electio facta a maiori parte ⁊ hoc propter numerꝫ.si vero maior pars sit excõmunicata tũc electio minoris partis tenet ꝓpter viciũ maioris ꝑtis.at vbi in vnũ casum tenet in aliũ:nõ sicut in duobus iudi.de leg.cum clausula ꝙ si non ambo ⁊c̃.secus est.nã si potest intereẽ non tenet ꝓcessus alterius si autẽ nõ põt tenet ⁊ tunc hȝ locuȝ ratio decre.cũ super.vnde dicerẽ ꝙ si tres sunt iudi.delega.cũ clausula:ꝙ si non oẽs ⁊c̃.⁊ oẽs tres ꝯueniãt ad ferendã sñiam vnus tamẽ esset recusatus vt suspectus vel excõicatus teneret sententia.nec ob.ĩ.de re iudi.ad probãdũ:q2 ibi loquił qñ excõicatus sine excõicato sententiã ferre non poterat.vel dic ⁊ meli⁹ ꝙ decre.ꝑedicte cũ super.ad probandũ:ꝺ ꝓcu.c.vl.loquunł quãdo excõicatus vel alius qui a iure prohibeł interest alicui tractatui vel facto interest tanq̃ȝ ius habẽs ⁊ auctoritatem prestans ⁊ ab alijs scienter admittitur.nam in hoc casu totũ irritał.hec aũt que dicta sunt intelligimus qñ ignorãter admissus ẽ:⁊ postq̃ȝ sciunt nolunt illi quos tractatus tãgit ꝙ eius auctoritate nitał.sed tm̃ auctoritate illorꝫ qui de iure poterãt prestare auctoritatẽ.alij dicunt ꝙ tenet etiã si inter centum esset vnus excõicat⁹ sed papa de gratia teneł supplere.vt h̓.idem qḋ in electõe dicimus etiam in alijs negocijs siue procuratorꝫ cõstitutionibus siue alijs.ĩ.de ꝓcura.consuluti..alij dicunt ꝙ etiam si oẽs essent excõicati nõ tamen ꝑ sententiã ꝙ tenet electio.⁊ idem dicũt in ꝯstitutõne ꝓcuratoris vt no.ĩ.de ꝓcura.consulti.sed de hoc no.s̃.e.cuȝ vintonieñ. nobis videtur ꝙ in hoc partes sunt electores ⁊ iudices q si ambo admittãt scienter ꝑsonas ad eligendũ vel iudicandũ q de iure interesse nõ possunt nec per eorꝫ ꝯsensum valet qḋ fit ab eis.ĩ.e.massana.ĩ.de offi.dele.cũ super.ĩ.de ꝓcura.c.fi.quod tñ intelligo verum si poterunt eos expellere de facto ⁊ de iure.ꝙ si de iure non possunt expellere:quia occultum est impedimentũ:quia interesse non possunt vel electioni vel iudicio lȝ coelectores ⁊ cõiudices h̓ sciant secure ꝓcedant cũ eis premissa tñ premissa protestatione ꝙ ipsi nõ ꝯsentiũt ꝙ alij qui non possunt interesse electioni vel iudicio habeant ĩ eis vocẽ vel ꝙ sint eorꝫ coelectores:ĩmo pro se tm̃ eligunt ⁊ ex suis votis tantũ ⁊ ꝯsensibus volunt electionẽ inniti.ar.ij.q.vij.pleriq̃ȝ.⁊ idem intelligo si de facto nõ poterunt expellere:q2 tunc simili protestatione facta ⁊ publice si audent.vel occulte.ĩ.ꝙ me.cau.perlatũ.procedãt ad electionem h̓ tñ prudenter attende vt nihil faciãt qḋ nihil videãtur consentire ꝙ secũ eligant:quia si idonei scrutentur nõ idoneos h̓ipõ videretur cũ eis eligere nec valeret protestatio que ꝯtradiceret facto.ĩ.de appel.solicitudinẽ.nisi forte ⁊ h̓ipm.s.ꝙ scrutarenł facerẽt timorẽ.ar.ĩ.qḋ me.cã perlatũ.h̓ nõ plȝ:q2 nõ scrutanł tanq̃ȝ ipsi sed quasi capitulũ ⁊ ideo nõ preiudicat eis etiã si sciãt.ꝑ illud aũt ꝙ ambo ad ambo scrutatores vadunt vel ꝙ dant aliq̃bus potestatem eligendi vel publicandi electionem vel proferendi sententiã non viderentur contra suam protestationẽ venire. si aũt scienter admittant personas ad eligendũ vel iudicandum que interesse de iure non debent sed tñ ꝺ suo sensu possunt admitti tunc valet qḋ cõiter fit ab eis.ar.ff.pro so.l.j.§.j.s̃.e.cũ vintoñ. s̃.e.in causis.ĩ.de offi.dele.suꝑ questionũ.§.j.⁊.c.coram.si auteȝ ignoranter admittant etiã eos qui nullo mõ per eorꝫ ꝯsensuȝ ꝑñt interesse electioni vel iudicio semper tenet qḋ fit ab eis.ar.ff.ꝓ so.l.j.§.j.q2 principalis eorꝫ intentio est eligere siue cuȝ alijs siue per se tantũ si alij de iure interesse non possunt.ff.de iniur.euȝ q.§.si iniuriã.⁊.§.se.itẽ dic ꝙ si totũ capitulũ vel maior pars illi.s.penes quos ẽ potestas faciẽdi capitulũ vel nõ faciendi admittunt scienter excõmunicatos notarios non valet electio facta ab h̓ illicito capitulo etiam ab ignorantibus excõmunicatos.⁊ idẽ est si non sunt notorij excõmunicati dũmodo probari possit.isti enim ignorantes excõicatos in hoc illicito capitulo cum consentientibus non debent procedere ad electionem faciendam sȝ debent expectare finem termini statuti a iure.vel dic ꝙ statim et in eodem capitulo possunt ignorantes eligere:quia ipsi soli sunt capitulum cum alij ipso iure sint priuati potestate eligendi.argu.ĩ.e.massana.sed certe illa decre.hoc non dicit.alijs videtur ꝙ hec electio ignorantium valet si sit in eodem contextu:quia aliorum electio est mala vel nulla.s̃.e.dudum.ĩ.e.congregato.sed ex interuallo non valet nisi vocatis alijs non enim cassatur eoruȝ electio qui eligunt cum excõmunicatis:quia priuati sunt potestate eligendi:vel quia voces eorum non prestant suffragium:quia cõmunicant cum excõmunicatis qui priuati sunt.tales enim nõ remouentur ab eligendo.ĩ.de cle.excom.mi.si celebrat.sed hec est causa quare non tenet electio eorum:quia intendunt eos eligere cum excõmunicatis qḋ esse non potest.ĩ.de offi.dele.cum super. ⁊ videtur etiam si diuersos eligant excõicati ⁊ non excõmunicati:quia scienter admittunt excõmunicatos ⁊ cum eis coeligeł intendũt q: non valet electio etiam non excõmunicatorum predicta ratione:quia coeligere videntur licet diuersos eligant.ar.ff.de re iudi duo ex.ff.de arbi.si in tres.⁊.l.se.nec est vis siue capitulum admittat ad eligendum ⁊ sic coeligant siue singulares persone capituli scienter coeligant cum excõmunicatis quod apparet si postq̃ȝ sciuerint in auxilium sue electionis vtantur vocibus excõmunicatorum semper enim cassabitur talis electio:quia qḋ volunt non possunt ⁊ quod possunt nolunt.ĩ.de offi.deleg.cum super.item dictum est in electionibus spiritualibus.idem videł etiam in non spiritualibus.s.ꝙ si excõmunicati ⁊ nõ excõmunicati sunt mixti ad qḋ negocium vniuersitatis faciendum ⁊ tota potestas recidit in non excõicatos:q2 nulla ratio diuersitatis videtur.licet aliqui dicant contra.sed si non est factum vniuersitatis sed alias cõe tunc non recidit potestas in non excõicatos:q2 excõmunicatus nomine suo bene constituit procuratorẽ.r.de iudi.intelleximus.sed non in factis vniuersitatis:quia non ẽ eius membrũ sed ad ea precisum cum interdictis aut non excõmunicatis bene possunt alia negocia preter electiones facere:puta ꝓcurationes contractus ⁊ huiusmodi qui ab eis non prohibẽtur etiam in negocijs vniuersitatis.si autem non sunt notorij excõicati nec probari potest tunc non solum non sunt expellendi a capitulo sed etiam vocandi ⁊ h̓ bene probantur. ĩ. de procura.c.fi.vj.q.ij.c.j.⁊.ij.xxiij.q.iiij.iubemus.si autem capitulũ vł maior pars vocauerit ignoranter notorios excõicatos tũc valet nihilominus electio facta vt in isto.c.sȝ tñ in hoc casu ꝓpł ꝓ̄sumptionẽ contrariã capitulo incumbit probatio vel maiori parti ꝙ ignorauerunt ar.ĩ.vt eccle.bene.c.vno.lxxxij.di.proposuisti.sed in hoc casu si aliqui sunt in capitulo qui sciunt aliquos notorie excõmunicatos vel de quibus probari potest ꝙ sunt excõmunicati nihilominus voces eorum prestabunt sibi suffragia dũmodo scientes excõmunicatos non consenserint expresse ꝙ excõicati vocarẽtur ad capitulũ.tacitus enim consensus sciẽtiũ vel presentia nõ obest.cum etiam si contradicerẽt vel protestarẽtur ignorantes non cogerẽtur ꝓpter dictũ eorꝫ nec etiã deberẽt cessare a vocatione eorum.⁊ eodẽ modo si aliqui de scientibus non interfuerunt electioni:horum enim scientiũ electio tenet ⁊ voces eorum prestant suffragium nec coeligunt cum excõmunicatis:quia h̓ nõ intendunt sed per se tantũ:quia non est in potestate eorꝫ eos admittere vel expellere.sed dices debere eis imputari q̇ ꝓbare possunt ⁊ non probant.Rñ.non est verum:quia non est presens coram quo probent cum capitulum in h̓ sit iudex.item nemo cogił aliũ accusare.C.vt nemo inui.age.l.j.⁊ sicut non cogitur accusare sic nec appellare:quia non prodesset nisi appellationẽ prosequeretur qḋ esset agere.ĩ.ꝺ appel.cum sit romana.fatemur tamen ꝙ si appellauerit:quia aliquis ẽ ibi notorie excõicatus ⁊ ĩ cã appellationis ꝓbauerit excõicationẽ notoriã ꝙ cassabitur quicq̇d factũ erit post appellationẽ.nec valet ꝙ dicãt ꝙ ignorabant eos excõmunicatos:q2 debebant deferre appellationi ex iusta ⁊ ṽa cã interposite.secus aũt esset si non appellaret sed tantũ caplo denũciaret aliquos excõicatos interesse electioni:q2 tũc nõ cassareł ꝙ fieret post talẽ denũciationẽ in qua nullius supioris ẽ examẽ implorandũ.idẽ dicẽdum videł de interdictis ⁊ oĩbus alijs q̄s ius eligere ꝓhibet.sed nõ intelligitur de his quos ius vel iudex ab electione repellerit sed tm̃ ab electione non prohibentur.s̃.e. cum vintonieñ.

Scriptum est de numero scȝ ꝙ numerus postulantiũ erat duplo maior (patrij) eligẽtium plebanũ.(reuocatam).ĩ.de censi.olim.(pars altera.) scȝ postulantiũ exadieñ.(intentionem).s.postulationẽ ꝓ̄ferendã

electioni.(vbi nati).j.de presum.quosdam.(consenserint.)q: ni si esset de assensu partium: prius debet ꝯstare de defensione partis ⁊ reuocatione cum ex illo constaret si numerꝰ esset duplo maior necne.vel dic q beneplacitum partium non habetur ad inquisitioné quam omnibus modis vult fieri vt supra dictum est.sed ad diffinitionem habetur beneplacitum quá non vult fieri nisi partibus placeat.sed si partibus placet fiat ſm formá que sequitur (prepositi).isti enim ⁊ si alias ius non haberent in electione: quia vtraqz pars consensit q admitterentur suffragium prestabunt voces eorum.(per alios.)scz procuratores cõstitutos ad eligendum.ex his videtur q aliqui de electoribus possunt facẽ cuz facere compromissarios ⁊ alij non.⁊ q illi qui non faciunt tenétur huiusmodi compromissarios admittere.sed cõtra videtur quia vno solo contradicente non potest fieri compromissum.ité si sunt compromissarij ergo habent potestatem prouidendi ecclesie.j.e.quia propter.quod constat esse falsum:quia nec q compromiserunt soli habent potestatem.item ſm h videtur q h electio partim ex compromisso: partiz ex scrutinio procedat q nõ videtur conueniemꝰ.so.dicimus q isti non fuerunt compromissarij sed procuratores fuerunt quibus aliqui vota sua cõmiserát q licet quando ex iusta causa aliquis electioni interesse nõ põt.j.e.quia propter.⁊ etiá si solũmodo placet alijs coelectoribus: vt hic.⁊ satis apparet ex his que dicuntur h:quia post talem ꝯmissionem votorum debet fieri scrutiniũ ⁊ non debet attendi i scrutinio quot sunt voces procuratoꝝ.sed qui sunt illi q vota sua eis cõmiserunt vt hic dicitur:nam si proprie compromissarij essent quasi donatarij ⁊ tñ vota eoꝝ attenderentur ⁊ non illorum qui in eos sua vota transtulissent cum ex translatione nihil potestatis in eis remansisset:vt no.s.e.in causis. Sed queres cum sepe contingat q in aliquibus ecclesijs electio non tantuz ptinet ad capitulum sed aliquádo pro tertia parte pertinet ad capitulũ ꝓ alia tertia parte ad clerum ciuitatis ⁊ pro alia ad prelatos:at h cum non omnes possint nec debeant interesse electionis scrutinio ꝓpter inconueniés qõ sequeretur.s.forte clerici soli plures sunt qz totum capitulum ⁊ prelati.⁊ sic si eorũ vota singulariter attéderétur non solum tertiam partem sed etiam maiorem in electõne habent: videlicet nunquid ergo i hoc casu licebit facere compromissarios? Rñ.non.sed faciant vt hic fecerunt.s.vota sua cõmittant aliquibus procuratoribus qui postea cum alijs faciant scrutinium vel cõpromissum si compromittendi potestatem habẽt ⁊ si duobus cõmiserint vota sua ⁊ tunc vnus poterit consentire in vnũ in scrutinio ⁊ alius in alium.h non fatemur: quia cũ quelibet harum trium partium quasi vniuersitas censeatur ad electionem faciendam per procuratoré tantũ quelibet vniuersitas respondibit.sed illius vnius vox valebit pro parte tertia.als.n. sequeretur absurditas q eadem vniuersitas sibiipsi contradiceret per vnum procuratorem eligendo alium vel etiam per aliũ alium.nec ob.qõ h dicitur q admittebantur singuli tanqz singulares pro suis ecclesijs ⁊ non omnes tanqz vna vniuersitas:q: h singuli tanqz pro singlis ecclesijs habebát ius ⁊ nõ tanqz pro vniuersitate ecclesiaꝝ vel prelatoꝝ:imo plus dicimus q si diuisum capitulũ aliquibus compromissarijs ꝯferret potestaté ⁊ ꝓlati alijs ⁊ clerici alijs: tamé isti quasi ꝯpromissarij nõ pñt eligere:q: i nullos singulariter é translata potestas eligédi:q: nec ipsi transferétes soli sine alijs hanc potestaté habebát: s; nec i omnes translata é:q: simul in oés transferre noluerũt. fatemur tñ q si in oés transferre vellét possunt:⁊ non solũ in eodé tempe sed etiá in diuerso.ar.ff.de ser.ru.predi.ꝑ fundũ.ff.cõia predi.receptum.ꝑcuratores autem ⁊ simul ⁊ diuisim constituere possunt ad h vt vice eoꝝ eligant.(totqz.)no.q si vnꝰ ꝓ pluribꝰ admitiť tantũ potest ille solus siue vox eius q si omnes voces suas dedissent.⁊ hoc intelligimus q omnes tanqz singuli habeat singulas voces.aliud enim esset si vniuersitas prelatoꝝ héat tñ vnaz vocem vel duas licet plures essent prelati.(duplo).i.duas ptes.sufficit enim q postulatus héat duas ptes ⁊ nõ est necesse q plꝰ héat item videť q etiá si ab vno solo electio fiat q electio debeat ꝓferri cum postulatio non tam iusticie qz gratie innitatur.electio autem tantũ iusticie.j.de postu.bone.j.sed h ar.non valet.naz presentatio similiter innititur gratie.xvj.q.iij.si quis.⁊ tñ si non admittitur fit iniuria presentato.xvj.q.vij.decernimꝰ.⁊ ideo agit ꝯtra nõ admittenté eũ.j.de iure pa.pastoralis.⁊ idé i postulatione ar.ad idé.ff.de aqua quoti.l.j.§.pe.⁊ dic ea que hic dicũtur locum habere in electoribus ⁊ in iure qõ ad electores pertinet.et quod ex electione ⁊ electoribus acquiritur.ius autem confirmatoris dispensatoris vel alterius superioris non tangitur in hac decre:imo i optione eius remanet sicut ⁊ añ hác decre.erat vtꝝ velit ꝯfirmare vel dispésare necne.s.de postu.bone.(minime.) hic habes notabile q quádo in vacatione aliqua ꝯtingit fieri vnaz postulationé ⁊ vná electioné q nõ seruať illa regula q is eligať qui a maiori ⁊ saniori pte fuerit noiatꝰ.⁊ iteꝝ habes aliõ q peccante maiori parte in postulatõe ius eligédi recidit in minorem parté eligenté ⁊ h intelligimus si electio nõ fiat ex interuallo sed in eodé ꝯtextu.vel nõ potes dicere nõ fallere h regulá.reputatur enim sanior que eligit illa que postulat:vt no.s.e.dudũ.(postulátium.)ignoranter indignũ.(reprobare.)postulatio reprobať:q: de indigna ꝑsona electio q: non habet tertiá parté capituli q ad minus necessaria est qñ alij nõ delinquunt scienter postulándo vel eligédo indignũ.de h no.s.e.dudũ.(maior pars.) nõ intelligas q licet maior pars postulantium vel eligentiũ eligédo indignũ scienter priuata sit potestate eligendi q ꝓpter hoc alij qui ignorantes eum indignum ipsum eligerent eodé modo priuati sunt potestate eligendi.sed h ideo fuit:quia maior pars postulantiuz archiepiscopum indignum priuati sunt potestate eligendi.reliq qui elegerunt plebanum sunt maior pars.confirmatur ergo electio plebani in hoc casu non quia illi qui ignorantes archiepiscopum indignum ipsum elegerunt priuati sunt potestate eligendi sed quia plebanus maiorem partem habuit non computatis scienter eligentibus indignũ.sed per h videtur q non solum si maior pars sed etiam si vnus solus de duplo numero tolereť: quia scienter elegissent indignũ q deberet confirmari electio:quia nõ sublato non remanet duplus numerus. Rñ.non est verum:quia licet priuatus sit potestate eligendi:tamé in hac postulatione iuste admittitur.⁊ ideo ꝯputandus est ad ꝯplendũ numeꝝ duplũ: licet suffragium non prestaret postulationi vox eius.secus autez diceremus si primo priuatus potestate eligédi admittereť ignoranter ad postulandum:quia tunc non computaretur ad numerum duplum complendum:nec est dicéda maior ⁊ sanior tertia pars eligens dignum dupla postulante indignũ:dũmodo tñ in vno vel etiam in pluribus excedant postulantes indignũ duz tamen semper remaneat maior numerus ignorantiũ indignũ qz scientium:quia licet si non essent cum eis scienter postulantes indignũ tamen preualet postulationi electio:quia non esset ibi duplex numerus si subducerentur scienter eligentes indignum:tamen quia eis sunt adiuncti non preualet:quia tertia pars q eligit non fuit capitulum:imo due partes que postulerunt fuerũt caplm ⁊ ꝑmanserunt caplm l; minor pars de eis deliquerit sciéter postulándo indignũ s; si maior sciéter idignũ postulasset:puta ex.xxxiij.xvij.tunc desijsset esse capitulũ in illis duabus partibus ⁊ fuisset capitulum vel potius maior ⁊ sanior pars capituli que elegit.nam tñ dicimus vnũ capitulum licet maior pars in vnũ consentiant ⁊ minor in alium:sed tunc dicimus diuersa capitula vel vnum capitulum ⁊ aliud non capitulum quando due partes eorum qui ad electionem vocandi sunt in vnam personam conueniant ⁊ tertia in aliam. Sed quid si de.xxxij.postulantibꝰ indignum fuerunt.xvij.scientes indignũ ⁊ alij.xv.ignorantes. s; eligentes dignũ fuerunt tñ.xiiij. Rñdeo.postulationem et electionem cassandam ex quo duplum numeꝝ habet inter ignorantes ⁊ scientes postulatum dignum ⁊ maior pars est ignorantiũ postulantium indignũ qz sint omés illi qui elegerunt dignũ.sed potest dici sine subtilitatibus h procedendũ ſm litterá simpliciť seruandá vt sonat.(scienter.)de hoc no.s.e.dudum. in glo. circa (indignum.)in dignitate peccati in quo perseuerat.secus si pateretur defectum tunc enim non priuarentur potestate eligédi. s.e.innotuit.nisi cassatá postulationé iterare vellet.s.de postu.gratũ.(debeant.)illi qui scienter elegerunt indignũ nõ alij.(priuari) per sententiam si electio fiat ex interuallo.si vero incontinẽti nõ est necessaria sñia:vt h. vel melius.i.priuati nunciari.s.eo.cum in cunctis.

Ne pro defectu. tres menses.h est spále in pastoralibus cathedraliũ ⁊ regulariũ ecclesiaꝝ in his eni necessariꝰ est cursus sex mensium.j.de ꝯcessio.preben.nulla.⁊ ibi no.quid sit iustum impedimentũ ⁊ istõ tps dz a ꝯpromissarijs obſuari cũ caplm nõ possit eis plus dare qz noscať habere.ff.de acq.re.do.traditio:⁊ interi caplo currit tps.nec ob.C.õ tép.ap.auc.si tñ.q: ibi ꝯpromissuz é de volũtate ꝑscribétis ⁊ eiꝰ q ꝑscribiť.h vero tñ de volũtate eiꝰ cui prescribitur.negligétia enim istoꝝ capitulo imputať:quia ꝑdit quis ius qõ per se vel ꝑ aliũ nõ est vsus.ff.queád.ser.amit.l.ij.sed cum capitulum in culpa non fuit seu in mora: quia persone diligenti cõmiserat videtur q si non eligat tunc legitime capitulum sit impeditum ad hoc vt tempus sibi non currat.j.de conces.preben.quia diuersitatem. maxime quando id reuocari nõ potest:quia res non est integra.s.e.in causis. propter quod di-

cunt aliqui ꝙ impedimentũ ab alio illatũ non imputatur predictis que in ipsum sibi retulerunt sicut in proximo casu fuit .ff. si quis cautio. l. non exigimus. §. quod diximus: quia debuerunt ita prorogare compromissum si postea eligere potuissent si compromissarij negligentes fuissent in eligendo. vel dic melius ꝙ si sunt donatarij eorũ tantũ impedimentuꝫ attenditur ita ꝙ impedimẽtuꝫ nil operatur nec eos negligentia excusat. secus quando sunt cõpromissarij: quia tunc iure cõpromittentiuꝫ eligere debebãt impedimentis mutuis se excusant. donatarij vero sunt quãdo simpliciter eis prouidẽdi tribuũt potestatem. sed cõpromissarij quando simpliciter vl' ad tẽpus id cõmittunt vt vice eorũ eligant: vt no. j. eo. c. quia propter. (cathedralis). i. episcopalis. (vel regularis). regularẽ ecclesiam dicim⁹ scd'm ꝙ hic intelligitur quamlibet eccl'iaꝫ collegiatam vbi sunt clerici vl' conuersi sine proprio viuentes dũmodo sit collegiata ⁊ collegij sit electio. non autẽ hic intelligimus cõprehẽdi parrochiales eccl'ias vl' dignitates cathedraliũ eccl'iarũ preter episcopatũ: quia littera hoc non sonat. item non intelligimus h' qđ dicit' de prioratib⁹ qui dantur ab abbatibus. quidã tamẽ hoc qđ hic dicitur intelligunt de regularib⁹ oĩbus siue electio pertineat ad conuentũ siue ad superiorem abbatẽ siue quẽlibet aliũ ⁊ non videm⁹ rationẽ diuersitatis. de prioribus aũt vel certis officijs que sunt in monasterio sub abbate eidem monasterio presidẽte bene credim⁹ sub hac regula non altari q̃ztũ ad terminũ triũ mensium: quia nõ habet principaliter curaꝫ. (iniusto impepimẽto). secus si iustũ esset impedimentũ. xxviij. di. de siracusane. lxj. di. bene. j. de cõces. pben. quia diuersitatẽ. ar. C. de inoffi. testa. contra maiores. ff. ex qui. cau. ma. l. ꝙ qdem. ⁊ si non eligatur transfertur ipo iure electio ad proximũ superiorẽ nec tenet electio postea facta ab eo. j. de sup. ne. prela. licꝫ. ⁊ decre. seq. ⁊ si postea primus eligat ⁊ secundus eodẽ modo cum nulla sit ipso iure prima: tenet secunda: no. j. de sup. neg. prela. c. vlt. Sed quid dices si habuerunt iustũ impedimentum nunquid transactis tribus mensibus poterũt eligere sine licentia vel oportebit eos impetrare in integ. resti. ⁊ dicunt quidam ꝙ sine vlla restitutione eligere poterunt: quia nec currit eis tempus. ar. j. de conces. preben. quia diuersitatẽ. alij distinguũt an tale sit impedimentũ ꝙ faciat dormire prescriptionem sicut excõmunicatio ⁊ tunc locuꝫ habet appellatio supradicta. j. de conces. preben. quia diuersitateꝫ. an non faciat eam dormire sed iuuatur beneficio restitutiõis in integ. vt in absente cã reipublice: ⁊ tunc non potuerunt eligere nisi beneficio petito. ⁊ no. j. de prescrip. ex transmissa. tamẽ h' non placet. credimus tamen ꝙ non incipit currere h' tempus nisi ab eo tempore quo sciuit eccl'iam vocare ⁊ potuit prouidere. sꝫ ex quo cepit currere sine aliqua retardatione consũmat cursum. vnde non videt' indifferenter locũ habere hec restitutio in integrũ. sed si postq̃z incepit currere ante finẽ legitimo ĩpedimento detineret': puta infirmitate vel alio quo prouidere impediretur bene consulerẽ sibi restituenduꝫ tẽpus quo fuit ĩpeditus nisi prius esset alij ecclesia illa collata: quia tunc ei non aufertur. ar. j. de iurepatro. consultationibus. sed certe ⁊ tunc ei restituetur electio ⁊ prebenda. alij aufertur licet canonice collata fuerit: quia omnia debẽt reduci ad eum statũ in quo fuerũt tẽpore quo ĩpetrat restitutionẽ ⁊ bene dicit': quia eligere debuerunt. naꝫ si omnes in capitulo dissentiãt ⁊ vnus vl' plures q nullũ postea elegerunt dicant cassata electõe ab vna parte facta ⁊ transacto iã tpe triũ mensiũ se debere eligẽ male dicunt cũ tunc eligere debuissent. ⁊ etiã si vn⁹ sol⁹ bene elegisset eius electio tenuisset. j. e. congregato. Sed qđ dices si non debuit eligere: puta postulat⁹ ẽ aliqs bon⁹ a duab⁹ partib⁹. alij ꝯsentire postulationi nolũt nec eligere: q' nõ teneret. s̃. pxi. c. bisic. Rñdẽt aliq ꝙ si hi nõ eligat ĩfra tẽpus ⁊ postulatio ab alijs fcã cassef': tñ electio eis vltra tps ɓuet' cũ eligere nõ debuerũt. Sꝫ ꝯ: poti⁹ vꝫ eis ĩputãdũ ꝙ non elegerunt: q' p postulationẽ non imponebat' necessitas supiori qđ approbaret postulatũ: vt no. ĩ ea decre. vl' ꝙ refutaret electionẽ. ⁊ vꝫ idẽ etiã si ponas cõuersuꝫ casuꝫ. s. ꝙ si ꝯfirmaret postulationẽ: vlteri⁹ non poterant eligere ⁊ ꝙ nisi aliud canonicũ obstet cõfirmare debet postulationẽ cuꝫ alij qui nõ elegerunt nec postulationi ꝯsenserũt tanq̃z ꝯtumaces sunt putandi. fatemur tñ ꝙ ⁊ in illis officijs vl' ministerijs q̃ ptinent ad collationeꝫ abbatis ⁊ vbi cura aĩarũ non est eps supplebit defectuꝫ abbat' nõ infra tres mẽses sꝫ infra sex mẽses. j. đ cõces. prebẽ. nulla. xviij. q. ij. c. j. (deuoluat'). ⁊ ita est correctũ. j. đ cõces. preben. dilectus. lꝫ qdã dicant ꝯ. (cõsilio). requirere h' ꝯsiliũ est de honestate ⁊ nõ de necessitate. (ipius). q̃liter põt puideri de eis cũ oẽs deliq̃rint nõ eligendo? Rñ. forte nõ oẽs peccauerũt vl' quia nõ erant presentes vel si erant presentes propt' scandaluꝫ vel aliam causam dimiserunt eligere infra tempus.

Quia propter. viduatis. ppt' istud vbũ dicit qdã has formas obseruãdas ĩ electõe cuiuscũqꝫ psone p quã ꝯtingit eccl'ia viduari ⁊ etiã in plebibus ⁊ capellis dũmõ eedẽ plebes ⁊ capelle p̃latos habeant q generalem p̃lationẽ habeant in spũalib⁹ tam in cl'icos q̃z in laicos parrochianos earũ ecclesiaruꝫ ⁊ hos prelatos bene dicim⁹ sponsos. ar. xxj. q. ij. sicut. in canonicis aũt ⁊ prelatis cathedraliuꝫ eccl'iarũ qui non habẽt curã nec prelationẽ generalẽ sꝫ in certis tm̃ articulis: ⁊ vbi non per mortẽ prelatoruꝫ inferiorũ sꝫ per mortẽ supiorũ. s. epõrũ viduant' eccl'ie nõ est necesse has formas seruari. quidã tamẽ dicũt ꝙ iste forme habent tm̃ locũ in cathedralibus ⁊ regularibus eccl'ijs. ar. s̃. c. pxi. (presentibus oĩbus). de forma ẽ ꝙ capitulũ congreget' ⁊ ꝙ de capitulo aliqui non distincto numero assumant' siue per aliquos de capl'o siue aliunde ⁊ ꝙ ipi secreto exqrant. s. non audientibus alijs preter scrutatores. tamẽ ⁊ preter scrutatores credim⁹ ꝙ possent habere duos vel plures testes. excludit' enĩ tm̃ ne capl'm audiat ⁊ vult ꝙ sigillatim ⁊ non binis simul euntib⁹ vota cunctorũ qui sunt in capitulo exqrant q̃zuis non obsit si nõ respondeãt vl' captiose rñdeant. ff. de inf. acti. de etate. §. qui tacuit. ⁊. §. ꝙ aũt. ⁊ etiam non obest quo min⁹ teneat electio si aliqui de capitulo nõ reqruntur dũmodo suũ cõtẽptũ non psequẽtur ⁊ ꝙ nota in scriptis redigãtur siue p eosdẽ scrutatores siue p vnũ tabellioneꝫ siue p vnum vel duos viros idoneos cũ al's constare non posset. j. de pbati. qm̃ cõtra. ⁊ ꝙ nota scripta mox publicent' in cõi. i. in capl'o nõ credim⁹ ꝯ formã si in capitulo sunt aliqui extranei: puta religiosi vl' ẽt alij. lxiij. di. obeũtibus. ⁊ ꝙ collatio habeat' de qua hẽt' plen⁹ j. e. in genesi. ⁊ ꝙ sequatur electio cõis in capitulo. nã h' est de necessitate forme sed illa q̃ fit coraꝫ ppl'o nõ ẽ de forma ⁊ hoc innuit l'ra huius. c. in fi. vbi dicit statuẽtes ꝙ h' preceptũ qđ vltra formã ⁊c̃. alij cõtradicunt ⁊ oportet ꝙ electio sit cõis. i. ab vno fiat q̃ potestatẽ de consuetudine vel voluntate sociorũ habeat. ar. j. e. ĩ genesi. vtrũ aũt valeat si tardetur hec solẽnizatio electionis. no. j. e. publicato. vota aũt scrutatorũ inquirent ipi ijdẽ nã cũ data sit eis potestas inquirendi vota cũctorum: ergo ⁊ sua. ar. s̃. c. cum in iure: vel possunt alijs cõmittere q scrutator' vota scrutent'. sed prius nobis magis placet. vota aũt infirmorũ qui in eadẽ ciuitate vl' claustro eodẽ iacet ipsi possunt ad eos ire ⁊ requirere: q' a presens ipse esse videtur qui in hortis ẽ. ij. q. vj. biduũ. ⁊ q' efficaciorẽ vox eius q̃z procuratoris ⁊ dulcius est bibere de fonte q̃z de riuulo. ar. lxxvj. di. c. ieiuniũ. ⁊ credimus sufficere si ĩ scrutinio respondeat: nec ẽ necesse ꝙ postea requirat' in collatione vl' in alijs que possunt per alios fieri vel si magis eis placet possunt p se procuratores cõstituere per quos sue voluntates scrutabunt' vt h'. sed ꝙ scrutatores sint fidedigni non est đ forma. itẽ ꝙ ille eligatur in quẽ maior ⁊ sanior pars consenserit. s̃. e. auditis: ⁊. h' lꝫ enim post multi consentiãt non valet: vt no. j. e. ecclesia. vbi autẽ per cõpromissum fit electio nõ est necesse fieri collationeꝫ vl' electionẽ in capitulo sed sufficit ꝙ vbicũqꝫ fuerint cõpromissarij viduate ecclesie puideant de pastore. ⁊ ideo caute dicitur. puideãt non eligant. tñ alij cõtradicunt: ⁊ ar. habẽt p se: q' licet dominus prouidisset de rectore filijs israel: tamen synagogam vocari precepit vt coram eo publicaretur. viij. q. j. licet. item nõ possunt pl⁹ iuris in alios transferre q̃z ipi habeant sed ipsi debent eligere in ecclesia cathedrali. s̃. e. ꝙ sicut. in prĩ. ⁊. c. bone me. ma. xxiij. di. in noĩe: ergo ⁊ illi quibus dãt potestatẽ eligẽdi. sed primi respõdent ꝙ coram ppl'o facienda ẽ publicatio. sed illa electio que debet fieri coram capl'o si processuꝫ est per scrutiniũ potest fieri vbicunqꝫ sicut si proceditur per compromissum: q' potius dicẽda est prouisio q̃z electio. ar. quia illi qui prouidebant olĩ de iure sic faciebant. lxiij. di. lectis. reatina. nob: cũ longe. j. de appel. q̃ frõte. nam qdã dicũt illos posse alij prouidere qui h' habẽt iure suo scꝫ cõsuetudine vel priuilegio. ⁊ sic loquũtur p̃missa capitula q̃ aũt ex compromisso procedunt ibi debent eligere vbi qui cõpromiserunt eligere tenebant': ⁊ quia nõ potuerunt aliud transferre q̃z habebant. xvj. q. j. si quis. ⁊ h' est tutius. (assumatur). quar' h' circuitus habet' cum sicut cõueniũt de electoribus sic possũt de prelato conuenire. Rñ. multi difficilius cõuenirent in prelatũ q̃z in electores. preterea aliqui timidi malũ nominarent in publico ⁊ tamen bonũ noĩabunt in priuato. item remouetur appellatio quã quidam faciebant ne post noĩationem vel electionẽ suã ali⁹ eligeret'. s̃. e. cõsiderauim⁹. tres si cõmode põt fieri alioquin duo vl' vnus. ar. ĩ auc. de sanc. epi. §. j. Sed qđ si tm̃ tres vel duo sunt ĩ capl'o quomõ eligent tres. Rñ. illi tres vl' duo cõueniãt ĩ capitulo ⁊ ipsi inuicem ipso facto constituant se scrutatores ⁊ vn⁹ alium inquirat si sunt duo. sꝫ si sunt tres possunt duo vnũ facere

scrutorem .ar.ad ħ.quia si scrutatores inuicem possunt se inqui-
rere eodē modo predicti tres vel duo. Sed quid si vnus solꝰ sit
in quē ius recidit eligēdi?rn̄deo ille solus vocatis testibꝰ dicet vo
tū suum ⁊ postea eliget ⁊ electionē publicabit.vl̄ dic ꝙ hec con-
stitutio non habet locū nisi vbi sunt quattuor ad minꝰ:quod ex
eo apparet quia dixit assumant̄ tres fide digni.preterea dicit:p̄
sentibus oībus qḋ ad minꝰ de tribus intelligi oportet. vbi igit̄
pauciores sunt possunt eligere quēcūqꝫ volunt dūmō mutuꝰ cō
sensus hincinde proueniat ⁊ hoc constet.⁊ no.ꝙ ħ decre.non ꝓ-
hibet ꝙ si primi scrutatores infirmant̄ vel al's recedunt quin a-
lij scrutatores eis succedant ⁊ inquirent vota non inq̄sitorum.
item si non potest fieri vna die fiat in continuata.(de collegio).
electorū accidit enī quandoqꝫ ꝙ hmōi collegiū nō tm̄ facit capi
tulū maioris ecclesie sed omnes illi qui de iure vl̄ consuetudine
vocem hn̄t in electione.s̄.e.scriptū.⁊.s̄.de postu.bone.(cūctoꝝ)
vota scrutatorum vel ip̄i inter se inquirent vel alijs de capitulo
cōmittet̄.item hic apparet ꝙ scrutatores noīatim debent singu
los vocare ad scrutiniuꝫ nec sufficit generaliter vocare sic.s. ve-
nite ad scrutinium qui scrutandi remansistis. item vocādi sunt
non tm̄ qui sunt in capitulo sed etiam q extra capitulum sunt si
videri possunt.ar.insti.de re.diui.§.examen.etiā si non possunt
videri ⁊ sunt circa capitulū ⁊ illi de capitulo ħ sciuerint:quia si
aliter fieret esset malicia que oīo in electionibus est vitanda.(re
dacta).per aliquem ex se vl̄ tabellionē etiam extraneum sic vidi.
(mox).anteq̄ꝫ diuertant ad alios actus.C.qui testa.fa.pos.cū an
tiquitas.de hoc no.j̄.eo.publicato.(publicēt).ip̄i oms scrutato-
res vl̄ pars eorum vel ipsum capitulum non enī est de forma ꝑ
quā fiat.(interiecto)ne procedatur ad electionem sed bene pos
set appellari ne eligatur qui est tali crimine irretitus.s̄.eo.cum
nobis.sed nihilominus electio de bono ⁊ non cassabitur nisi ꝓ-
betur malus.j̄.de his que fi.a ma.par.ca.c.j.(collatione).nūeri
ad numerum:zeli ad zelū:meriti ad meritum:vt.j̄.e.in genera
li.⁊ credimꝰ ꝙ si facto scrutinio obijceretur ꝙ aliqui requisiti n̄
habent vocem in electione ⁊ ideo non augent numerum:plene
facienda est collatio vt ibidem dꝛ.(alioquin).i.si nō obijcitur non
est de necessitate iuris ꝙ plene in capitulo fiat collatio.⁊ si stati
potest sciri veritas bonū est tm̄ ⁊ si omittat̄ collatio plena etiam
quando aliqd obijcitur nihilominꝰ tenet electio.j̄.de his que fi.
a ma.ꝑ.ca.ca.j.(eligatur).anteq̄ꝫ ad alia diuertat̄.j̄.e.cū post.so-
lenniter publicata electione in caplo.⁊ cōiter.i.ab vno vice oīuꝫ
j̄.eo.in genesi.(⁊).ꝑ.i.(sanior).j̄.e.eccl'ia.(vel saltē).sola ꝓma for
ma ē de necessitate.alias enī non inuenitur etiā vno contradicē
te.s.ad ꝯpromissuꝫ. ⁊ ħ vidimꝰ.(iuris).ēt extra collegiū.(nō va-
leat).ipso iure.j̄.e.in genesi.(per inspirationē).hec nō ē forma sꝫ
vbicūqꝫ cognitū fuerit electionē ꝑ inspirationē factaꝫ confirma
bitur:qꝛ si dei spū agunt̄ ⁊c̄.j̄.de regu.⁊ trās.ad re.lꝫ.xix.q.j.due
et vꝛ eē per inspirationē.⁊ si duo vel tres noīauerunt eligēdum
nihilominꝰ fit per inspirationeꝫ.sed si aliqn̄ interroget̄ vis ta-
lem vel etiam si maior pars nomīet sigillatim nō fit per inspi-
rationē dei sed hoīs instigatōe facta presumit̄.(priuētur).neces-
saria est priuatio ꝑ sn̄iam quando ex interuallo facienda est ele
ctio.secus si incōtinenti.de hoc no.s̄.eo.dudū.⁊ no.j̄.e.cumana.
ħ dixerunt quidam ꝙ illi q̇ non peccauerunt in electione etiam
si sint minor pars habent conditionem ex hac decre. vel offi.
iudi.contra delinquentes in forma vt priuentur ꝑ sn̄iam pote-
state eligendi ea vice ⁊ ad eos solos qui non delinquerunt def̄
per eandē sn̄iam ptās eligēdi.ar.ꝓ eis:quia certū est ꝙ eligētes
ꝯ formā ꝓuādi sūt potāte eligēdi:ergo soli n̄ eligēdi sūt reputā-
di caplm q̊ ad electionē faciēdā ⁊ in eos solos recidit ius eligē-
di.lxv.di.c.fi.ff.ꝙ cuiusqꝫ vniuer.sicut.itē electio facta cōtra for-
mā nulla est ip̄o iure:vt ħ. j̄.e.in genesi.ergo non īpedit quin il-
li qui non peccauerūt possunt eligere:ergo electio ē apud nō deli
quentes ī forma ⁊ inde est vt dicūt ꝙ tenet electio ab eis facta si-
ue incontinenti siue ex interuallo. ar.ff.de ver.obli.si dari stipu-
ler. alij dicunt ꝙ si hi qui non deliquerunt sunt pauciores q̄ꝫ il-
li qui deliquerunt ꝯ formā eligēdo licet electio talis sit nulla vt
ħ tm̄ ex interuallo non possunt eligere nisi cōiter cū prioribus ⁊
delinquentibꝰ.s̄.e.auditis.vbi no.⁊ q̄ꝫtum ad hoc satis bn̄ dicē
videntur.sed ⁊ addunt ꝙ noīe suo minor pars que non pecca-
uit cōtra formā eligendo nullā actionē vel offi.iudi.īplorare pos
sunt vt maior pars priuetur ptāte eligēdi vel vbi sibi def̄ ptās
sed noīe eccl'ie possunt denūciare ħ supiori ⁊ supior bn̄ tenebitur
sibi imponere hāc penaꝫ.sed tm̄ ꝙ minori parti adiudicet̄ ptās
eligēdi ħ nō tenebit ꝑ sn̄iam:qꝛ nec vllo iure ħ cauet̄ nec vnq̄ꝫ fa
ctum inuenitur.Sed dices ħ oportet̄ dici ex necessitate:qꝛ cū capi
tuli sit electio ⁊ in pauciores nō peccātes reciderit ius eligendi:
ergo ip̄i eligēt.sed ip̄i rn̄dent ꝙ facta cassatōe ⁊ male eligētes ⁊
bene oēs simul faciūt vnū caplm vn̄ maior ps non pōt eligere nisi
maiori restituat̄ ptās eligendi:qꝛ cū maior pars deliqt totū ca-
pitulū delinqsse vꝛ:⁊ ideo deuoluit̄ ptās eligendi ad ꝓximū su-
periorē.auc.de sanctis.epis.§.si quis oratoriū.nec mireris ꝙ nō
delinquens punit̄ ꝓpter delinqntē:qꝛ sil'e hēs.s̄.e.scriptū.i fi.
ar.vj.q.j.§.verū.xv.q.vj.cū multe.tamen plꝰ rōni cōsonū vꝛ ꝙ
minor pars agere possit ad hanc penā:ex hac decre.anq̄ꝫ ꝓui-
deat̄ eccl'ie.sed ⁊ aliud adijciunt lꝫ plibꝰ nō placeat.s.ꝙ nō deli-
quētibꝰ adiudicari dꝫ ptās eligēdi.imo ꝙ plꝰ est sine adiudica-
tione ħ ip̄o ꝙ maior ps priuat̄ ptāte eligendi deuoluit̄ ad mino
rem.ar.ff.ꝙ cuiusqꝫ vniuer.sicut. Sed q̄ro si maior ps q̄ eligit
ꝯ formā velit resilire a sua electōe vel quia electꝰ nō cōsentit vl̄ si
consentit postea renunciat?queritur vtrū possit de nouo eligere
contradicēte ⁊ appellante altera parte ex ea cā vos non potestꝭ
eligere:quia vos estis priuandi ⁊ ad nos est deuoluēda eligēdi
ptās.⁊ dicunt quidā ꝙ non valet eorū electio:quia in delictis nō
prodest penitētia re in forensi iudicio. C.de aposta.is.qui.cum
luis cōcor.item si diceret̄ ꝯriū absurdū sequi videtur ꝙ in optōe
delinqntis sit post perpetratū delictū effugere penitentiam a le
ge īpositā.item ꝓ eis etiā est ꝙ si aliqs fecit furtū vl̄ rapinā licꝫ
velit rem furtiuā restituere.tamen ꝓpter hoc non euitabit penā
dupli vel quadrupli.ff.de furtꝭ.qui ea mente.ff.vi bo.rapt.l.pe.
ar.ꝯtra.ff.de publica.l.j.ff.de here.manicheos.itē ꝓ eis est ꝙ di
cit.l.ꝙ si res obligata est restitutioni alienari nō pōt.C.de fidei-
cō.l.fi.vltra mediū.eadē rōe cū ista electio obligata sit restitutio
ni:qꝛ dꝫ redire ad nō delinqntes vlteriꝰ eligere non possent.ad
idem facit.ff.de in dieꝫ adiec.l.vbi.§.fi.vbi dꝛ ꝙ si ego vendidi
fundū sub adiectio.in diem puta vt sit melior conditio vsqꝫ ad
certū tempꝰ offertur ꝙ res esset inempta. si aūt infra illud tp̄s
p̄fixum ip̄e emptor alij vendiderit vl̄ obligauerit rē sic emptam
licet teneat talis contractus ꝙ factus est a dn̄o:si tamen extiterit
conditio.s.ꝙ alius meliorē offerat conditioneꝫ reuocato primō
contractu poterit sic rem venditā vel obligatā recupare. a simili ħ
licet posset dici ꝙ teneret electio facta ab his qui deliqrunt:quia
penes eos erat potestas eligēdi. sed tm̄ illi qui non delinqrunt ⁊
ad quos debet potestas eligēdi deuolui ħ poterat non ob.electi
one facta ab his qui ptātē habebant sꝫ ea prius irritata dabitur
eis ptās eligēdi.ad idem facit:quia alienata in fraudē patrono
rum ⁊ creditorū reuocantur:licet dn̄i fuerint qui alienarēt vt.ff.
de his que in frau.cred.⁊ de iure pa.immo plus ē:quia etiā ea q̄
non sunt alienata.i.donata vel legata in fraudē si tm̄ fraus ē ip̄o
facto reuocant̄.ff.que in frau.cre.omnes.§.luciꝰ.item ad idē fa-
cit ꝙ ex quo semel cōmissa est stipulatio vlterius purgari nō po
test.ff.de ar.celsus.alij vero dicunt ⁊ vt videtur melius ꝙ electio
eorum tenet dūmodo fiat sine suspitione pene nec in fraude le-
gis fiat nec in fraudē non eligētiū que suspitio vix habet.⁊ hoc
ideo:quia facta est ab his qui potestatē habent eligendi.⁊ quia
effectum conatus non habuit.ar.opti.ff.de in ius vo.q̄ꝫuis.ff.de
his qui no.infa.qui autem.ff.si quis cau.⁊ si post.C.de appel.si
quis li.item videtur quasi determīata hec questio.C.de do.post
con.C.de bo.pro.si quis post hanc.vbi dicitur ꝙ licet lex preci-
piat ꝙ qui commiserit capitale crimē bona eius publicentur ta-
men si ante sententiaꝫ alienat bona sua tenet alienatio dummō
alienatio fiat sine suspitione pene.ff.de dona.si aliquis.ista autē
suspitio semper videtur ꝙ cesset in electionibus dummodo de
bonis personis prouideant cum in eis semꝑ periculosa est mo
ra.j̄.de appel.oblate.in fi.⁊ ideo non mala suspitio sed bona fi-
des presumitur.item facit pro eis.C.de pac.inter emptoreꝫ.l.j.
⁊.ij.C.de dona.ante nup.cū autē.C.ḋ iure do.etiam.vbi dicitur
ꝙ si vēditur vl̄ donatur res sub tali pacto ꝙ aliquo casu cōtingē
te res donata vl̄ vēdita ꝑueniat ad donatorem vel vēditorem:
tamen si interim emptor vl̄ donatarius eandē rem ad aliū alie-
nauerit tenet alienatio ⁊ transfertur dn̄ium nec reuocari potest.
sed actio pre.ver.competit contra alienantē a simili.⁊ ħ tenere
debet electio facta ab his penes quos erat potestas eligendi.sꝫ
ip̄i electores si inueniantur in aliquo deliquisse punientur aliq̄
pena.ea autem que alij per se inducunt non obsunt nobis:quia
bene fatemur pro in delictis non prodest penitentia qḋ verū in-
telligo:quia si accusentur isti eligentes de crimīe punirētur non
hac pena per hāc decre.inflicta:sed alia quā eliget iudex.⁊ eodē
modo respondeo ad aliud qḋ per se inducebant.s.ꝙ ex cōtrario
videtur sequi ꝙ in optione delinqntis est vitare penam delicti:
quia non sic euitant penā:qꝛ licet nō patiantur hanc penā patiē
tur aliam.itē aliud qḋ inducunt de fure ⁊ raptore non obstat im
mo si quis bn̄ attendat concordat eis.nā ⁊ ibi dicunt ꝙ si quis
post furtum factum ante condemnationē alienet res suas eua-
cuabit penam dupli ⁊ quadrupli.ar.p̄dictaruꝫ.l.ḋ do.post con.

eum suis concor.in h tamē ē differentia:quia ibi facilius presu-
mitur ꝙ faceret alienationē propť suspicionē pene ꝙꝫ in electio-
nib⁹.itē ibi agēti ꝯ furem nullū ius dať sed datū tm̄ declaratur
ꝙ stati furto facto habuit actionem ⁊ ius ad quadruplū contra
furē:sed hi canonici non hn̄t ius in electōe nisi ꝑ sn̄iam detur.itē
quasi expressum videtur qđ hi dicunt.s̄.e.cum terra.item nō ob
stat.l.vlt.C.de fideicō.q꞉ res que subiacēt restitutōi ex cā fideicō
mis.obligate sunt:⁊ in potestate fideicō.item non obstat qđ obij
cit de vēditione facta sub pacto.l.cōmissorie vł adiectiōis in diē
vł de alienatis in fraudē creditorꝫ vł patronorum:q꞉ illa sunt
specialia nec trahūť ad consequētiā.itē nō ob.l.đ arbi.celsus.q꞉
ibi loqtur đ pena cōmissa certe persone ⁊ in stipulatiōe hoīs.sꝫ
secus est ī pena legis que miti⁹ agit ꝙꝫ hō.ff.đ iurepa. q contra.
§.j.ff.đ arbi.quid tn̄.§.fi.⁊.l.se.item ꝑm alios idēꝫ essꝫ priuatos
⁊ priuādos qđ est absurdū dicere.(illud aūt penit⁹).sup hoc dici
mus ꝙ ille qui hꝫ vocē ī electione si ē in loco vnde vocari debet
nisi voceť ꝙ potest facē cassari electionē:quia eo ꝯtēto facta ē.s̄.
eo.ꝙ sicut.§.j.⁊.c.venerabilē.⁊.j..e.eccłia vestra.item dicimus
ꝙ nō tenētur eum citare nisi sit in loco de quo citand⁹ ē đ iure.i.
j.duas dietas vł consue.q ī his ꝑualet.s̄.de rescrip.nōnulli.s̄.e.
corā.j.eo.in genesi.⁊ si citauerint nō tenētur eū expectare.s̄.e.
cū inter vniuer.itē dicim⁹ ꝙ si scitur vbi ē infra loca vnde citari
dꝫ tunc dꝫ citari ꝑsonaliter.si aūt nescitur vbi est citari dꝫ in loco
vbi cōiter moratur ꝑ publicū edictū.j.đ cleri.nō resi.ex parte.⁊
c.ex tue.j.đ fo.compe.ex parte.j.đ eo q mit.in pos.si aduersari⁹
vbi no.item dicim⁹ ꝙ si tpe citationis erat in loco vn̄ citari de-
beret sed electiōis tpe erat ex̄ fines electorib⁹ deputatos nō ꝑiu
dicat capło:q꞉ nō citauit:q꞉ nō interest citati.itēꝫ si fuerit tpe ele
ctiōis .j.fines electorib⁹ deputatos sed tpe citatiōis nō erat ibi.
i.tpe quo alij citabāť similiť nō obest capitulo:q꞉ hꝫ legitimā ex-
cusationē ꝙ debitā diligentiā habuit in citādo eū sicut alios.itē
si vagipalans est:puta q꞉ aliqn̄ est infra fines aliqn̄ ex̄ licet aliq̄
die infra illud tp̄s quo citationes fiunt īfra fines electorib⁹ de-
putatos non ꝑiudicat capło.ff.đ insti.sed ⁊ si.§.cōditio. tamen
tuti⁹ est in hoc casu citare ad domū.item dicim⁹ ꝙ ille q absens ē
si ē in loco vn̄ vocari dꝫ ⁊ detineť iusto īpedimēto pōt cōstituere
ꝓcuratorē ⁊ si nō admittatur procurator ei⁹ ꝙ faciet cassari ele
ctionē q꞉ eo absente facta ē cū potuerit esse ꝑ se vł ꝑ ꝓcuratorēꝫ
quoꝝ alterū sufficit vt hic.itē plus dicim⁹ ꝙ etiā si sit in loco vn̄ n̄
est vocād⁹ etiā si nullū hꝫ impedimētū cū procuratorē cōstituē
potest ad electionē ⁊ ꝑsentes hūc procuratorē đ gratia possunt
admittere si volunt.ar.s̄.e.scriptū.⁊.c.vintoñ.lxiij.di.obeunti-
bus.itē ar.ad hoc:q꞉ si ex toto possunt in aliū extraneū transfer
re ptātem eligēdi:multofortius vnā vocēꝫ dare.sꝫ ꝯtra.C.đ leg.
nō dubiū.x.di.vides fili.vbi dꝫ ꝙ quicquid fit lege prohibente
debet haberi pro infecto.ergo h procuratio que facta est h cano
ne prohibente pro nulla est habenda ⁊ non solum hec ꝓcuratio
non valet sed nec quicqd ex ea secutūꝫ est:ergo nec electio quam
ip̄e fecit.vt in ea.l.dꝫ.so.vere debēt hmōi procuratio ⁊ electio ha
beri pro nulla.i.debent cassari si excipiať contra ip̄am: q꞉ male
facta est anteꝙꝫ procedať per ip̄am.sed si non excipiať cū tn̄ sibi
sciant cōpetere exceptionem tenet ꝓcuratio:⁊ qđ ꝑ eā fit siue ele
tio siue aliud.⁊ vides sīłr ꝙ secūde łr̄e post primas impetrare n̄
valent.⁊ tn̄ nisi excipiatur contra eas tenet qđ fit ꝑ eas.s̄.de re
scrip.ceterū.vbi no.ad idē.s̄.de rescri ꝑ.sup łr̄is.j.de appel.ob
late.itē licet nō teneat ꝓmissio per metū facta si tn̄ postea fit so-
lutio non repeteť.ff.de condi.ob tur.cau.si obturpē.ad idē.ff.ad
mace.itē si.§.fi.⁊.l.se.itē dicim⁹ ꝙ ꝓcu.hmōi debent habere spe
ciale mandatū ad iurandū ī aīa dn̄i qđ dn̄s credit ꝙ tpe electio
nis erat bona fide sine fraude infra fines qui deputati sunt ad
uocationes electionū:⁊ ꝙ iusto impedimēto teneňť quaŕ electi
oni interesse non potest modo:⁊ credit vel dubitat ꝙ eodem im
pedimento tenebiť tempore quo electio faciēda erit ⁊ hoc dicit
h.§.⁊ debent exꝑmere impedimētū ⁊ fines:nec enī in suo iura-
mento debēt ponere verba iuris.j.de pur.cano.accepim⁹.illđ
aūt non placet ꝙ possit constituere procuratorēꝫ ad eligendum
nisi ⁊ det ei potestatem iurandi in aīa sua:quia nō venit instru-
ctus ⁊ inde sequeretur absurditas ꝙ vel oporteret capłm cōgre
gatum expectare quousꝙꝫ nuncius iret ⁊ rediret ab eo vł iterūꝫ
aliū terminū electiōi assignare que absurditas in simili casu tol
litur.lxiij.di.cum longe.ar.ad hoc.c.di. optatū. item videtur ꝙ
post prestitū iuramentum si alius cui vox eius preiudicaret vel-
let probare ꝙ dn̄s tpe electōis erat in eo loco vnde vocari nō de
bebat vel ꝙ nō detinebatur iusto impedimēto ꝙ non sit audiē-
dum.arg.ff.de do.ꝙ si deferente.nisi forte dicas aliud in spiritu
alibus vbi reuocatur quicquid fit per obreptionem etiā ꝑ sn̄iaꝫ.
s̄.de rescrip.dilectus.cōstitut⁹.⁊.c.ad audientiā.vbi no.ꝙ si nō

exegit iuramentū predictum a procuratore tunc đ cetero nō pn̄t
nec de loco nec de impedimento excipere:quia hanc exceptionē
remisisse videtur capitulū quando sibi iuramētū remisit.⁊ si di
cat ꝙ capłm deceptum fuit ignorantia facti que etiā ꝑitissimos
fallit.ff.de igno.iu.l.ij.puta quia credebat aduersario qui hoc di
cebat:dicetur ei ꝙ supina fuit eius ignorantia:quia ius talibus
ꝓuidebit ꝙ possunt exigere iuramētū per qđ toletur eius igno-
rantia ⁊ veritas apparebit.(priuetur).postꝙꝫ ille qui cognouit
de electione priuauit eligentes qui sunt minor pars propter pec
catū in forma cōmissum potestate eligendi maior pars eis non
vocatis licite eliget.si aūt maior pars sit priuata potestate eligē
di tunc non eligit minor pars nec etiam ordinari⁹ qui priuatio-
nis sentētiā tulit sed papa tm̄.j.de conces.preben.quia diuersita
tem.s̄.e.bone memo.alij tn̄ dicunt ꝙ h habet locū vbi capłm ꝑ-
uatur sed vbi maior pars tm̄ priuatur:potestas eligēdi deuolui
tur etiaꝫ ad minorem partē:quare enim non eligeret minor ps
cū non sint priuati nec ipso iure nec per sentētiaꝫ.sed tamē bene
fatemur ꝙ peccante maiori parte in forma ꝙ totū capitulū pri-
uari potest quia quod maior pars facit totum capitulū facere vi
detur.secus aūt est qn̄ delinquūt eligendo indignam personam
scieť: q꞉ tunc tale pp delictū maioris partis nō priuatur per sen-
tentiam capłm cū non possit delinquere.ff.de dolo:si ex dolo.§.
j.⁊ pene suos debēt tenere actores.C.de penis:sancimus.⁊.j.đ
his que fi.a maio.par.ca.quesiuit.(absens).absentem puto etiā
si sit in eadē villa dn̄modo non possit ire ad capłm.(in eo).de h
no.s̄.e.coram.(iusto).puta:quia timet venire ad capłm.s̄.e.bo-
ne memo.magū.vel egritudine.v.q.ij.si egrotans vel si voceť
ad maius tribunal.ff.de re iudi.ꝯ.(si opus).si aūt opus sit relin
quetur iudicio capituli:propter incredulitatem.n.capituli intro
duciť iuramentū.ar.s̄.eo.significasti.j.de iureiur.⁊ si christus.
⁊ oportet ꝙ iterū ad eum vadat nūcius qui eū iurare faciat.cūꝫ
enim personaliter teneať iurare non tenētur illud facere nisi re
quisitus fuerit.⁊ si vnus vel plures de capło nolint recipere pro
curatorem sine iuramento eius sed maior pars capituli velit ad
mittere valebit vox huius procuratoris non obstante contradi
ctione minoris partis.ff.ad muni.ꝙ maior.⁊ h dicimus vera ēt
si minor pars offerat se probaturam corā superiore ꝙ nullū iu-
stum impedimentū habet.nec ē admittenda super h probatio
corā superiore:quia h scꝫ procuratorem eius admittere est arbi
triū capituli.vnde si vult eū admittere non tenetur admittere cō
tradictionē cuiusꝙꝫ.immo etiaꝫ si sciat capitulūꝫ vł maior pars
ꝙ nullūꝫ habet impedimentū tamen procuratorē ei⁹ admitteŕ
potest.s̄.e.scriptū.nec ob.qđ hic dicitur.s.ꝙ interdic̄ ius ꝙ h nō
fiat:quia h interdictio fit in fauorem capituli.vnde si vult inter-
dictionē remittere potest:quia eius fauore introducta est.ff.de
leg.qđ fa.alij dicunt contra scꝫ quia si coram superiore probaue-
rit nullū impedimētum subesse reuocabitur suffragiūꝫ per ei⁹
vocē exhibitum.non autē quicquid factū est post talem contra-
dictionē etiam si super hoc esset appellatū nisi totum qđ factūꝫ
est penderet ex voce eius:quia tūc totūꝫ reuocandūꝫ esset. Sed
oppones quicquid fit post appellationem reuocandū est.j.de
appella.cum causaꝫ.so.illud locū habet in iudice vbi post appel
lationē desinit esse iudex.sed secus est extra iudiciūꝫ vbi non de
bet omittere quin iure suo vtatur propter aliquā appellationēꝫ
quantūcunꝙꝫ iustam ⁊ sic h non debet omittere capitulum pro-
pter aliquam appellationē quin ad alia procedat.item licet ꝓ-
cedat capitulū post appellationē non tn̄ contra appellationem
que tantum fuit ne vox absentis per procuratorem admitteret
s̄.e.cū nobis.⁊ idē in similibus est dicedū.(faciat).absens cano
nicus ip̄e enim debet iurare per se vel per aliū qui iuret in aīam
eius ⁊ de eius mandato nā tunc ipse iurare videtur.ff.de admi.
tu.ita.§.gessisse.vni.quid si nullus velit recipere vices eius?q dā
dicunt ꝙ cogendus est recipere.alij dicunt ꝙ imputari sibi debꝫ
⁊ procedant presentes ad electionem.h autem non credimus ꝙ
de certa persona debeat scribere capitulum cum certa persona
ante scrutinium non sit exprimenda ⁊ quia sigillatim debent
dicere vota sua.procuratori autēꝫ suo bene pōt scribere de certa
ꝑsona.(vicem suā).sed nunquid procura.iste habebit duplicem
vocē? ar.ꝙ sicut.s̄.eo.scriptū.⁊.c.in causis.s̄.de rescrip.pastora
lis.j.de testi.licet.ff.de condi.⁊ demon.fundū.in contrariū vide
tur ꝙ iccirco statur iudicio maioris partis:q꞉ per plures meli⁹
veritas īquiriť.lxiij.di.ex̄.ff.de pac.si plures.C.de fideicōmis.
l.vl.nam si pares sunt vtrinꝙꝫ licet cūꝫ vnus plures voces ha-
beat nec zelus neꝙꝫ ratio facit ꝙ vna debeat alteri preualere.⁊
hec eadem questio potest fieri in pluribus iudicibus quorū vn⁹
alteri voces suas cōmisit.ad hoc respondemus ꝙ si est ꝯstitut⁹
ꝓcuratori q exprimat consensum absentium ⁊ dictū absentꝫ cir

ca certam aliquā personam planum est ꝙ duplū valet vox eius
q̄ȝ alterius ⁊ tūc non est verus ꝓcurator:sed nūcius.alij tn̄ dicunt
ꝙ nō credimus ꝙ simpliciter debent ei ꝯmittere vices suas ⁊ nul
lam personā exprimere ⁊ allegant pro se ꝙ eadē ratōe ipse ideȝ
posset capitulo vl̄ scrutatōib⁹ illā ꝑsonā exprimere sȝ nō vȝ p̄di
cta ratio:q: vota debēt sigillatī inq̄ri ꝙ non esset si caplo scribe
ret:ꝙ si scriberet scrutatoribus nō sufficeret ꝙ nō possunt eū ab
sente admittere nisi prius capitulū h̄ approbet.⁊ h̄ ipȝ satis col
ligit h̄:q: si generalr̄ cōmittat ei vices suas.s.vt q̄cq̄d fecerit ra
tū habeat in hoc casu non ē intelligibile qualiter ꝑ vnā aīaȝ pos
sit exp̄mere plures consensus p̄mo dicēdū cōsentio in talem no
mine meo ⁊ postea cōsentio in eundē ꝓcuratorio noīe vl̄ etiā in
aliū qđ est īpossibile simul ⁊ semel ꝯsentire in diuersos:tn̄ lȝ hec
subtilitas suffraget̄ pōt dici ꝺm pinguem intellectū ꝯstitutum ꝙ
p̄ualet electio facta ab illo q pluriū voces hēat vt ī iurib⁹ p̄alle.
ar.ff.ad sylla.l.j.§.vl.⁊.ff.de op.li.l.si libert⁹.§.vl.nec ē ꝯtra na
turalē eq̄tateȝ ꝙ consensus vni⁹ mai⁹ suffragiū p̄stet q̄ȝ ꝯsensus
alterius.itē dicim⁹ ꝙ qn̄ ē ꝓcurator ⁊ nō ad certā ꝑsonā eligēdā
ꝙ non potest ī diuersos ꝯsentire sȝ si de certa ꝑsona mandat̄ tūc
pōt in diuersos consentire:q: tūc non ꝓp̄e dr̄ ip̄e ꝯsentire sed ille
qui mādauit.itē h̄ ꝓcurator poterit ꝯpromittere q̄ non ē ad cer
tā personam cū in eū totū ius qđ hēbat transtulerit.sed si fecissȝ
procuratorē ad certā personam secus:q: tūc nō intelligit̄ fecisse
ꝓcuratorē nisi ad formā necessitatis.ff.de ꝓcu.licet.§.si seruus.
(clamdestinas).que fiunt ꝑ insidias vl̄ secreta cōuēticula vl̄ p̄ua
tas subscriptōes.j.vt eccle.bene.vt nostrū.lxxix.di.c.ij.(solēnit̄).
corā pplo:est.n.corā eis publicāda.viij.q.j.lȝ.tamē nō credim⁹
cassandam electionē si omittat̄:cū enī ex electōe facta ī caplo sit
electo ius q̄situm sine culpa sua nō admittit̄ illud .lv. di.satis.
(publicetur).per quēcūqȝ cū enī hec publicatio non sit de substā
tia sufficit per quēcūqȝ fieri.i.non teneat eā secretam

QUisquis electioni abusum). nam si de ꝯsue
tudine vel p̄uilegio haberet secus
lxiij.di.adrianus.j.de iurepa.nobis.(careat).est enī
irrita.xvj.q.vij.qm̄.⁊ qui intm̄ procedit vt inuestitu
ram de manu laici recipiat minori excōicationi subiacet vsqȝ ad
condignaȝ satisffactionē.vt.e.c.⁊.c.si quis deīceps.⁊ si cōtra eū
agat̄ de p̄mo dȝ excōicari.xvj.q.vij.cōstitutōes.dixerunt autem
aliqui ꝙ intelligibilis sit ip̄o iure.ar.h̄ ⁊ in p̄all.c.sed alij dicūt ꝯ
sed male.vt.j.de iurepa.p̄terrea.credim⁹ tamen epm̄ posse dis
pensare.ar.j.de sen.ex.nuper.⁊ de iudi.at si clerici.decre. auteȝ
allega.p̄terea:nō cōtradicit.loquit̄ enī qn̄ quis ecclīam vt ꝓprie
tatē non vt bn̄ficiū recipit de manu laici qui non ita punit̄ sicut
qui recipit vt beneficiū.(qui vero electionē).i.quicunqȝ clīci cele
brauerint electionē aliquā ꝑ abusum sclārıs p̄tātis.s.ꝙ clīci ī ele
ctionibus epoꝝ vel p̄latoꝝ laicos interesse fecerint.j.e.sacro
sancta.⁊.c.massana.vl̄ si p̄nceps laicos sup ꝑsonis eligēdis req
rāt clīci vt ꝯsensū p̄stet.s̄.e.cū fra.⁊.c.ꝙ sic.vl̄ q min⁹ potētiū ali
quē elegerīt.s̄.e.bo.me.mag.(suspēdat̄).ꝑ sniaȝ (p̄uati).ip̄o iure

NIhil est qđ ecclīe dei aīaduersione). diuer
se pene statuunt̄ in canonib⁹ circa
indigne ꝓmotos ⁊ indigne ꝓmouentes.j.q.j.si qui
epi.xxxvj.di.qui ecclīastic.l.di.ex penitētibus.lv.di.
nullus.lxiiij.di.c.vlti.lj.di.c.j.(careat).i.carere iudicet̄. vl̄ dic ꝙ
eo ip̄o ꝙ dr̄ in snīa sup̄iorē negligentē fuisse ī ꝯfirmatione electi
h̄ ip̄o sequit̄ hec pēa.(qui).siue epi siue inferiores prelati.s̄.ꝺ cō
sue.cū venerabilis.⁊ h̄ verū est in elect̄ sȝ in postulat̄ nō.naȝ cū
postulati nō possunt trāsire sine dispēsatione nec interim admī
strationē habēt.electi aūt iā habent initiatū mr̄imoniū.(aut ꝑso
nis).de iure enī ē ꝙ solū decretum sufficit ad probationē canoni
ce electionis:vt no.s̄.e.innotuit.lxj.di.eps.sed cōsuetudo ro.ec
cle.est ꝙ non cōfirmat̄ aliquē electū nisi sint p̄n̄tes apđ sedē apo
stolicā duo de his qui interfuerint electioni nisi aliqn̄ ex certa sci
entia aliq̄d de gratia faciat.item dicim⁹ ꝙ nō ē necessaria aliq̄
citacio qn̄ petit̄ ꝯfirmatio electiōis ad h̄ ꝙ ꝯfirmet̄ vt dictum ē
⁊ ita est generalis cōsuetudo.dȝ enī q̄sqȝ q vult ꝯtradicere ire vt
cōtradicat ꝯfirmationi.ar.j.e.statuim⁹.nec valet si dicat se ne
scire qn̄ petijt cōfirmationē cū liceat cuilibet p̄uenire ⁊ denūciar̄
futurū p̄cipitiū qđ fieret si cōfirmaret̄ vl̄ ordinaret̄ sicut ē in spō
salibus carnalib⁹.j.ꝺ despō.ipu.ad dissoluēdū.itē ad hoc facit
ꝙ mora periculosa ē in electōibus.j.de appel.oblate.⁊.s̄.e.cum
inter vniuer.tn̄ si citent̄ canonici scđm generale edictū ⁊ mitta
tur vt oēs veniāt q volūt dicē ꝯ elec.melior ē electio:q: difficili⁹
de cetero admittētur.sȝ solū decretum sufficit ad dicēdū aliquid
cōtra electū nisi de nouo ad eius noticiā perueniret.ar.j.de eta.
accepimus(administrent).isti ex sola electione administrationē
habent a papa.xxiij.di.ī noīe.C.de v̄.sig.q̄dam.circa fi.C.ad

trebel.l.pe.⁊ sic administrare possūt ac si p̄lati essent cōfirma
ti.alij dicunt ꝙ sunt vt visitatores vl̄ ꝓcuratores.s̄.e.cū nobis.
et custodes.lxj.di.obitū.vij.q.j.constitutū.sed obedientiā a sub
ditis recipere non debēt. Sed pone ꝙ isti q sic administrant
post remouētur:nūq̄d tenet qđ ab eo factū est⁊ar.ꝙ tenet .s̄.eo.
querelā.j.de iurepatro.cōsultatōibus.ff.si cer.peta.eius.viij.q.
iij.nōne.ff.de procu.si procurator.ff.de offi.p̄to. barbari⁹ .iij.q.
vij.§.tria.ar.ꝯtra.j.de here.fraternitat̄.xij.⁊.ij.aliēatōes. xxv.
q.j.oīa.xij.q.ij.p̄carie.ff.ꝺ eo.q ꝓ tu.l.si is.ff.ꝺ re eo.q sb̄ tu.l.ꝙ
neqȝ.so.dicim⁹ ꝙ oēs q̄ habuerīt canōicū īgressū lȝ p⁹ fiāt hētici
vl̄ simoniaci ratū ē qđ fit ab eis quousqȝ tolerāt̄.vt in.c.nonne.j.
de do.⁊ contu. veritatis. nisi forte essent ordinationes vl̄ conse
crationes vl̄ alia sp̄ūalia que quo ad executionem irrite sunt nisi
interueniat dispēsatio.j.q.j.si quis ad simoniac.ix.q.j.c.j.⁊.ij.h̄
non placet de simoniac.vl̄ nisi essent leges vl̄ ordinatiōes quas
fecisset q̄ in eius obprobriuȝ cassantur.j.de hereti.fraternitatis.
multo fortius cassant̄ si a principio non haberet canonicū igres
sum vt quia simoniace vel per intrusionē vl̄ scismatice vl̄ q: he
reticus vl̄ excōicatus assumpt⁹ ē vl̄ alias etiam ꝯtra ius natura
le est electio de eo facta:vl̄ etiā non est cōfirmata. alienatiōes .n.
et ordinationes ab eo facte non valent.vt.xij.q.ij.alienatiōes.
cum suis concor.simile in procuratore.ff.de procu.si is.⁊.ff.de
re.eo.q sub tu.vel cu.ꝙ neqȝ.sed de istis non confirmatis.dicūt
aliqui ꝙ si aliqua fecerit in iudicio vl̄ etiaȝ ex̄ iudi.ex offi.vt emā
cipatōes ⁊ silīa ꝙ propter errorem cōmunē ⁊ vtilitatē publicaȝ
vȝ.ff.de offi.pre.barbarius.q̄ȝuis posset rn̄deri ꝙ ibi ideo tenet
quia erat pretor ꝯfirmatus a p̄fecto pretorio vel ip̄a electione:sȝ
non confirmat⁹ nec electus nō est p̄lat⁹ sed fur.ff.de cu.modesti
nus.j.q.j.ordinationes.⁊.c.si quis neqȝ.alij dicūt sed non pla
cet ꝙ q̄ȝdiu est in possessione ep̄atus etiā nō cōfirmatus valēt nō
solum predicta sed alia oīa que facit ne illudat̄ contrahentibus
⁊ quia tanta subtilitas de facili verteret̄ ī p̄niciē ecclīe . C.de v̄.
sig.l.cū quidā.C.ad.trebel.l.pe.ff.de mi.ī inte.rest.l.silr̄.sed re
spōdem⁹ ꝙ ibi erat heres.itē:ꝙ sic agebat ⁊c̄.ff.ad mace.si qs
⁊ dic illaȝ loqui ꝓpter odiū maceđ.⁊ sat̄ dici possȝ ꝙ id qđ facit
iste q̄ est in possessione de fructibus ⁊ etiam si interim conferret
beneficia ꝙ propter beneficiū possessionis bona fide tenet:q: h̄
ratione possessionis fit ⁊ ad cōmodū possessionis ꝑtinet. verū
si bona fide ꝑcipiat:quia credit suā electionē canonicā ⁊ se legiti
me confirmatū facit fructus suos.ff.de vsur.ꝙ scit .preterea sal
ua distinctione ꝺ fructib⁹ q̄ est ī summa.sec⁹ aūt si esset male fi.
C.de rei ven.certū.si autē crederet̄ prelatus ⁊ nō esset in posses
sione secus.j.ꝺ iurepa.consultationib⁹.alij dicunt tenere ꝙ fac̄
in recipiēdo.s.vt liberētur ei soluētes non autem in dando.s.q:
non agit his quib⁹ dāt.ar.ff.si cer.peta.eius q. sed potius vr̄ ꝙ
siue bo.fi.possessori prelato:nō aūt ꝯfirmato siue male fidei qs
soluerit nō liberatur etiam si annuas pensiones soluat:q: nemo
liberatur soluendo.alij etiam bone fidei possessori pēsioneȝ:nisi
forte esset predo qui res alterius alicui locasset: quia tunc forte
liberatur colonus soluendo etiam predoni.ff.de condi.inde .si
vrbana.nam si aliquis ē intrusus in aliqua ecclesia sine auctori
tate superioris qualis est omnis non ꝯfirmatus:puta quia sua
auctoritate occupauit vel aliorum potētum quicquid facit non
tenet siue alienando siue prebendas conferēdo siue agendo si
ue iudicando.nec liberantur ei soluētes.xvj.q.vij.si quis de. si
cut etiam non tenerent si a quocunqȝ extraneo fierent.non eniȝ
debēt esse melioris conditiōis:quia viciosus est.ar.ꝯ .j.de iure
pa.consultationibus.sed potest responderi sic: quia bona fide
possidebat ⁊ non tanq̄ȝ prelatus sed quasi patronus qui confir
matione non eget.⁊ ideo commodo possessionis tam in presen
tando q̄ȝ alijs gaudere debebat.hec autem mala fide ⁊ quasi p̄
latus qui confirmatione eget quam non habebat.⁊ ideo nō va
lent que agit nec potest bonam fidem allegare nisi confirmatio
nem vl̄ institutionem habuerit superioris prelati.xvj.q.vij. sic̄.
s̄.eo.qualiter.⁊ similiter respondeo ad id qđ dicitur ꝙ possesso
ri hereditatis potest fieri solutio ⁊ conueniri.C.de peti.hered.l.
pe.§.quia. nam creditoribus hereditarijs pensionarijs ⁊ alijs
satis videtur licitum ignorare heredeȝ mala fide possidere cum
debeant eum credere bone fi.nisi probetur cōtra.j.de presump.
dudum.heres autē sine alicuius auctoritate qn̄ vult ⁊ sola vo
luntate adit hereditatē sed in prelato vbi certa forma est possi
dēdi scȝ per confirmationem superioris nemini ignorare lȝ.vel
dic ꝙ nulla lege dr̄ ꝙ possessori hereditatis vl̄ alij siue sit bo.siue
mala fide possessori facta solutō liberet debitorē.sed.l.p̄alle.po
nit quid iuris sit si agit.si autem non sit intrusus sua auc̄te sȝ cō
firmatur per superiorē cum ex confirmatione potestatē recipiat
administrādi.s̄.e.trāsmissaȝ:siue canonica sit electio siue n̄:etiā

si sit simoniacus in ordine: τ in ipso beneficio tenebit q̄cquid cū eo fit τ rōe officij ratū est.xix.di.scdm. τ est verū h̄ q̄zdiu tolera tur.viij.q.vl.nōne.τ alijs ꝯcor.vl' nisi sniā vl' inhibitio data eēt cōtra eū.j.de dolo: veritatis.vel nisi aľs esset notoriū eū suspen sum.j.de re iudica. ad probādū.xxxij.di.preter.optīe habeť.j. de exces. prela.tanta.nec repelliť talis ab agēdo huiusmōi. exce ptōe q̄ nō sit eps sz fur: q2 non ītrauit p ostiū canonice electiōis cū ipe τ oīa gesta eius tolerat aucte τ ītētōe confirmatoris. ar. op.ff.q̄ cū fal.tu.l.j.§.pe.ff.de mino.ait.§.ꝑmittiť.ff.q̄.mo.vsu. amit.l.j.§.j.ff.vsu.quē si vsu.in p̄n.ff.que in frau.credi.l.j.ff.de aqua plu.ar.q̄ p2in.ar.ꝯ.C.de eo q̄ ꝓ tu.l.vl. vbi exp̄sse habes q̄ admittitur exceptio cōtra tutorē agētē qui nō fuit legitīe noīa tus.sed ibi non tuebāť facta eiꝰ a magistratu cū eū non dedisset Itē obijciť si ē simoniacꝰ: ergo ē suspēsus ab officio τ admīstra tione ipo iure: vt no.j.de simonia.per tuas.ergo nō valēt q̄ cum eis fiūt vl' saltē excipi pōt. Rn̄.licet sit suspēsus a iure tamē facta eius defenduntur aucte cōfirmatiōis nisi esset notoriꝰ simoniacꝰ: quia tūc licet subditis ab eo recedere.xxxij.di.§.verū.alia etiā d̄ hac materia no.j.de offi.del.cū sup.excōicatio aūt propť piculū excōicationis poterit obstare agenti siue sit cōfirmatus siue nō. sed facta ab excōicato tolerato nō retractanť.j.de do.inter di lectꝰ.Sed ꝯ p̄dicta.j.d̄ testi.sup eo.vbi dr̄ q̄ ꝯ ferētē testimoniū excipiť de crimīe. Rn̄.q̄ illud.s.reddere testimoniū lz sit publicū officiū.ff.de testi.l.j.ff.quemad.testa.ap.si qs.tn̄ testis illud non reddit rōe publici officij qd̄ habet.vel cū reddere testimonium nō ꝑtineať sub cōfirmatione ī illo nō tueť eū p̄tor: qn ꝯ eū excipi atur.τ idē dico in accusatore.iij.q.v.accusationes.ij.q.vij.q̄ren dū.itē dicūt q̄dā q̄ de quocūq3 capitali crīe dānatꝰ fuerit de ceto sibi obediēdū nōn ē vt prelato: nec vz qd̄ facit.ar.op.ff.de his q̄ no.infa.l.q̄ ait.§.miles.ff.de testi.leges.tuitio aūt p̄torꝫ vz his q̄ cōtrahūt cū tali p̄lato τ eccl'ijs: sz nō valet malo p̄lato.

Et preterite. necessarie).necessarie īpēse sunt sine q̄bus non valz electōis negociū expediri vt ē mittere ꝓ ꝯsensu electi τ pro cōfirmatiōe τ pro aduocatis si cām tn̄ hēat τ generaliter ex quo ius dat ei officiū ꝓsequēdi electionē oēs expēsas quas sine dolo malo facit recuperabūt.ff.de re.au.iu.pos. pretor.§.j.τ.ij.dūmodo ꝓbabilē modū non excedat.ff.de dam. infec.l.inter quos.§.vl.τ.l.se.preterea non faciet delicatas.ff.d̄ pig.ac.si seruos.τ ex his apparet q̄ etiā si succubuerit in cā cuiꝰ electionez ꝓsequiť capl'm tn̄ repetet expēsas quas sine do. ma. fecit τ īplorabit offi.iudi.ꝑ his expēsis vel condi.huius decre. Si aūt alius preter capl'm siue sit maior pars siue minor nego cium electionis prosequť hēbit actōem neg.gest.nō dico si sine do.ma.agat vt dixi in capl'o: sed si vtiliter ad minꝰ quo ad p̄nci pium agat.ff.de ne.gest.sz an vltro.ī fi.τ.l.pōponiꝰ.nec sufficit q̄ bo.fi.egerit: vel q̄ maior sit nūerus.τ iō presumiť ꝓ eo: q2 nec sic habebit expēsas nisi vtiliter egerit vl' ad minꝰ inceperit vti liter agere nec.n.propter hoc vtiliter agit: licet h̄ credat vl' etiam ab alijs presumať.vtiliter autē dr̄ agere qui malo electo vl' electi oni ꝯ formā attentať ꝯdicit. nō autē sic credimꝰ si nō ꝓsequiť contēptū: vtiliꝰ.n.ageť eccl'ie negociū si aľs canonice electioni cō sentiret.ar.ꝯ.ff.de reli.l.j.τ.l.at si quis.§.labeo.vocāte aūt epa tu nihil accipiēt.sed postea accipiāt has expēsas vt dictū est: τ si ante acceperint patiunť hanc penā.ar.ff.qd̄ me.cā: extat.quidā tn̄ dicūt τ meliꝰ q̄ īterim poterūt accipere expēsas.ar.h̄.τ.j.de here.ad abolēdā.τ no.j.de ma.τ obe.hisq3.quicqd aūt sit capi tulū faciet expensas τ post repetet: vt h̄.Sed qd si maior pars q̄ eligit indignū velit habere expēsas τ mior eodē mō q̄ dignuz elegit. Rn̄.cū appareat post diffinitionē miorē partē vtiliter ges sisse hēbit actōez neg.gest.l.sic āt.capl'z eodēmō repetet expēsas cōditōe ex hac decre.q̄zuis malū elegerit ignorāter: q2 sufficit q̄ dolus malꝰ abfuerit.secus autē si elegissent scienter indignum. ar.p̄alle.l.ff.de bo.au.iu.pos.pretor.§.ij.īmo plꝰ dicimꝰ q̄ capl'z ī.maior pars sciēter eligēs īdignū restituē teneť expēsas eccl'ie cuz ei licitū nō sit male alienare vl' dispēsaŕ res eccl'ie.itē no.q̄ ad h̄ vt capl'm possit petere expeñ.nō sufficit q̄ maior pars vl' etiā tres ptes q̄ elegerunt vnū illam electionē ꝓsequanť.sed est ne cesse q̄ iterū cōueniant τ vocentur oēs canonici p̄ntes tā m'lti q̄ vnū elegerūt q̄z pauci qui aliū elegerunt: τ tunc diffiniet capl'z quā electionē velit ꝓseq τ illi q̄ a capl'o destinabūť ꝓ illa electio ne ꝓseq̄nda expēsas hēbūt.τ si minori pti placet q̄ capl'm etiaz iure sue electionis portaret p superiorē diffiniēda credimꝰ q̄ teneť facere τ forte nisi faciat nō habebit expēsas si succūbat ī electione quā prosequiť: q2 sup̄fluas expēsas fecit. nam aľs nisi sic cōueniant τ diffiniāt seu ordinēt nō diceť expense per capl'z facte.τ sic nō possunt petere expenť.huius decre.bn̄ficio: etiam si sint tres partes que vnaz electionē ꝓsequať: nam dr̄ hic quas capl'm τc̄.nisi vtiliter ꝓsequanť.tunc peteť actio.neg.gest.vt. s̄.diximus.(Capl'm).no.q̄ licet capl'm electorū ꝯstituať de plu ribus eccl'ijs: solum tn̄ capl'm eccl'ie cathedralis prosequi debet electionē sicut colligiť ex decre.quā habuistis.s̄.e.scriptum.vbi habes q̄ multi prepositi cōueniebāt ad elect.τ ex hac.decre.vbi istud ius soli capitulo cathedrali reseruať.(negocio).vel mitten do pro cōfirmatione vl' ad electū vt cōsentiat.(occupent).vacāte eñi epatu oēs res eccl'ie inuentario facto vl' apud canonicos vl' apud economos custodienť.xij.q.ij.si qua.τ.c.nō liceat.xvj.q. vij.in noua.de hoc no.j.vt eccle.bene.vt nostrum..

Cum post petitam aliquādiu).i.intm̄ q̄ di uertant ad alios actos.vl'.i. post obtentū cōsensum electi.τ ideo cassať aľs ex cā liceret differre.ar.j.e.publicato.ar.ꝯ.ff.de vsu.sciend.ff.de admi.tu.tutor q.§.j.(requisitū).per capl'm τ male: q2 aut dissen tis: τ ita non potest eligi tanq̄z dissentiēs aut ꝯsentit: τ sic notabi tur de ambitione qd̄ esse nō dz.j.q.vj.sicut.C.de epi.si quē q̄z.se cus si per aliquem de canonicis.h̄ non placet: q2 nō ē nulla electō lz ꝓtrahať.j.e.publicato.vl' etiā si ante acq̄ratur eiꝰ volūtas: q2 bn̄ pōt rn̄dere illd̄ p qd̄ cognosciť eiꝰ volūtas.s.q̄ consentiat nec est malū vt eccl'ie laboribꝰ p̄eat τ īfamie. h̄ aūt iō cassať: q2 an̄q̄z eēt electio ī capl'o publicata cōsensit electioni ac si facta esset.τ sic non fuit seruata forma.

Constitutis exprimere.) τ bene ex quo eñi petebant se debere interesse ele ctioni debuerunt dicere cām petitōis.ff.de excep.rei iudi.τ an eadē.§.actiones.Sed forte dices in posses sione erat eligēdi τ petebat cassari electionē factā eis nō vocatꝫ. vn̄ non debebat cogi dicere titulū sue possessionis.C.de peti. he re.cogi.sed rn̄.regulā illaz fallere ꝓpter p̄sumptionē ꝯriam.C. de ꝓba.siue.cōuentꝰ.n.interest electioni de iure.xvj.q.vl.c.vlt.τ presumebať ꝯ abbates istos cū nihil debeāt iuris ī prioribꝰ mo nasterijs retinere.j.de reli.do.ne nimia.(deberēt).petebant aūt isti abbates rōe personarū suarū nō rōe monasteriorum suoruz se debere interesse electioni abbatis fiscaneñ.(indultū).qd̄ non potuerunt.j.de reli.do.ne nimia.alias autē si essent canonici se culares possēt h̄ alijs concedere.ar.s̄.e.scriptū.j.e.cumana.lxiij di.abeuntibꝰ.sz potest dicē potestatē ꝯcedendi esse datā eccl'ijs non p̄sonis.sed τ personis videtur sp̄aliter ꝯcedi.s̄.e.cū vintoñ. xxiij.di.in noīe.laicis auctoritatē ꝯcedi nō pōt.j.de īsti.c.ij.xvj. q.vij.in noua.nec clericis alteriꝰ ꝓfessionis.s̄.e.officij.sed h̄ vl timū non credimꝰ.ar.xxiij.di.in noīe.lxiij.di.c.penul.

Ecclesia vestra maiorē).ar.ꝯ.ff.d̄ v̄.sig.maiorē. sed istud propter constitutionē que dicit q̄ maior pars cōsen tire dz.s̄.e.q2 propter.(ad electionez).solēnē de qua habuistis.s̄.e.q2.(cōsentiētiū).q2 nec etiā formā seruauerit: quia nō elegerit: τ q2 nō habebat maiorē τ saniorē partē capl'i.vt.s̄. dictū ē.vl' alia cā fuit quā h̄ scriptā non habemus.

Cum in magistrū. tales abbates ī eccl'ijs regulari bus τ monasterijs fuere.s̄.eo.officij.

Cumana protestatōe. h̄ ꝓtesta tio qn̄q3 ꝓdest.nā canonicis vel quibuscūq3 alijs nocet si non ꝓtestanť q̄ timorē faciūt cū sit ibi violentia etiaz nō magna vel occulta forte: q2 laici se ingerunt electioni violenter τ hi ad quos pertinet eligere nō audent eos repellere: q2 si non ꝓtestarenť ꝯsentire videntur: τ nō tenet electio.j.eo.massana.j. qd̄ me.cā.c.j.sed si esset magna que caderet in cōstātē virū etiaz post non p̄missa ꝓtestatiōe proponere possunt. Rōnem huiꝰ di stinctionis non videmꝰ: q2 ibi nisi fuerit magna violētia.s. que caderet in constantē virū nec cū ꝓtestatione nec sine ꝓtestatōe excusat canonicos.j.de spon.cū locū.sed si fuerit magna violen tia ꝓtestatio bene ostēdit aī dissensuz.si v̄o nō ꝓtestāť canonici h̄.s.q̄ nō fiat eis p̄iudicium lz violēti: τ tales q̄ nō habēt ius in electione vl' q̄ sūt excōicati intersunt electioni vbi aliqui rōe pos sessionis interesse debent electōi nō rōe ꝓpetatꝫ: vl' q2 interesse ñ debēt: q2 sunt excōicati τ suspēsi occulti τ īmiscēt se electōi nō p̄ iudicar his nō protestātibꝰ: q2 etiā si protestanť non prodesset eis: q2 q̄zdiu toleranť sine denunciatione vl' sunt in possessione non possunt nec debēt expelli.viij.q.vl.nonne.j.de cā pos.cum eccl'ia.si aūt dubiū est an sint in possessione necne: vl' an sint pu blice suspēsi vl' excōicati: vl' si sit certum: vel si timeť scandalum vel si q̄cūq3 iusta cā subest ꝓpter quā p̄iculosuz esset eos expel lere ab electione: bona erit ꝓtestatio h̄.s.si sunt ī possessione vel

si non sunt excōicati vł suspensi valeant voces eorū. sed protesta
tio que ponit̃ h̄ ĩ decre. periculosa fuit capellanis ⁊ clericis cū si
sine protestatione ista interfuissent electioni ⁊ elegissent aliquē
alium canonice lʒ nō ꝺ iure neqꝫ de consuetudine prescripta int̃
esse deberēt: tñ ad hoc ꝙ electio teneret sufficeret ꝙ essent in pos
sessione. ĩ. de iure pa. ꝯsulta. nec ē contra. ĩ. de cā pos. cū ecclesia.
quia ibi illi q̇ erant in possessione neminē eligerunt. nec dꝛ ibi
eorum electio cassata sed canonicorū sibi aduersantiū qꝺ potiꝰ
pro nobis. ⁊ scꝺm hoc h̄ habes ar. ꝙ si aliquis protestatur aliqd
ꝯ alium ⁊ ille non cōtradicat videtur approbare protestationē
quod non credimus: nisi expresse ꝓtestationi ꝯsentiat nam pro
testanti ꝓiudicat si protestando aliquid contra se dicat. ar. ff. de
inter. ac. de etate. §. j. al̃. no. de h̄. s̃. de consti. cum. M. h̄ aūt cōcor
des fuerunt ꝺ protestatione. ⁊ ideo vł qꝫ preiudicat. item nō vꝛ
ꝙ talis protestatio sibi debeat prodesse cū factum cōtradicat ꝓ
testationi. ĩ. de appel. solicitudinem. s̃. de ꝯsti. cū. M. sed h̄ iusta
causa fuit protestandi ⁊ iō vʒ. s. dubietas iuris illius qꝺ se habe
re dicebant capellani. ĩ. qꝺ me. cau. perlatum. Sed ecce aliqs fa
tuus aduocatus facit protestationem suam. isto modo: protestor
ꝙ non intendo consentire ĩ iurisdictionem vestram tanqꝫ in de
legatam vł subdelegatam vł ordinariam ⁊ saluis his protesta
tionibus a quibus propter aliqua que dicam vł dico recedere ñ
intendo peto mihi fieri copiam iurisdictionis ⁊ libellū ⁊c̃. nos
dicimus ꝙ iudex sapiens debet dicere ⁊ ego vos vel te statiʒ au
ctoritate qua fungor: cōtumacem reputo. xj. q. iij. certum. ⁊ ar. ĩ.
de iudi. c. j. ⁊. l. est. ĩ. de verb. sig. ex parte. ad intelligētiam ꝟ. ꝙ
si citatus nolit stare iuri. ⁊c̃. vnde potest excommunicari cū ma
ior sit ista contumacia qꝫ aliqua aliarum sʒ bñ dicit non intendo
consentire nisi qꝫtuʒ de iure fuerit ⁊ necesse est. (protestatione).
si sił concurrunt ad interessendū electioni duo quorum vnus di
cit ꝙ est in possessione bona fide vacantis prebēde. ⁊ alius q di
cit ꝙ non est in positione sed ius hʒ eius prebēde prudent̃ faciat
capłm si vtrūqꝫ admittat cū protestatōe ꝙ vox eius ꝓstet suffra
giū si prestare debet ⁊ non aliter. sed postea qñ corā iudice pete
tur confirmatio si ꝯstiterit modo. s. tꝑe petite ꝯfirmatōis sic fuis
se tꝑe quo electō fiebat: lʒ tunc non cōstabat ⁊ licet modo qñ peti
tur ꝯfirmatio aliter sit vox possidentꝭ bona fide prestabit suffra
gium ⁊ nō vox veri dñi: quia istud cōmodū ꝑtinet ad possesso
rem bone fidei. s̃. e. querelam. ĩ. de iure pa. ꝯsul. ⁊ nō ad dñm. ĩ.
de cā pos. cum eccłia: qꝛ electio facta a vero dño cassat̃ qñ nulla
facta erat a possessore bone fi. si aūt tꝑe electionis constitisset sic
esse sicut dicebat tunc possessorē bone fi. admittere debent. si au
tem cōstaret capło ꝙ alter esset possessor male fi. non debet eum
vocare ad electionē: sed si ñ vocatus venit non est eijciendus. ĩ.
de re. spo. in lr̃is. imo plus ē: quia si admittatur tñ vox eius non
prestat suffragium: quia nullū ꝯmodū ꝑtinet ad male fi. pos. C.
de ꝯdi. ex. l. mala. nec comparo istos illis qui plura mandata ꝓ
sentant quoꝝ nulli obediēdum ē. s̃. de rescrip. cū contingat. nec
comparamꝰ eos agētibꝰ duobus vti pos. vbi ambobus equalr̃
probantibus iudex supsedet sñie. ⁊ ē huius dicti ratio: qꝛ in neu
tro predictorū possʒ vnum admittere ⁊ alium repellere vł etiā
ambos repellere qn alicui fieret preiudiciū. sed in casu nr̃o propt̃
protestationem pōt ita ꝓuideri ꝙ nemini fiet preiudicium. nec
compo eos depositario ⁊ dño simul cōcurrentibus ad depositū
repetendum: qꝛ loqtur qñ ꝯstat ꝙ est dñs: qꝛ est facienda ei resti
tutio. sed h̄ dicimꝰ qñ nō constat. nec ob. si opponat̃ qūo potest
vox illius q nō ē in posses. ꝑbare suffragiū. rñ. ꝙ ꝯmoꝺ electiōis
⁊ oīs alius fructꝰ ē veri dñi etiā si nō possidet si nullus aliꝰ est ĩ
posses. vel sit qꝺ in posses. sʒ mala fi. vt no. ĩ. de iure pa. cōsul. iste
enĩ vtit̃ h̄ cōmodo: non vt possiderēt sed vt dñs. h̄ autē vera vi
dent̃ in illis possessoribꝰ male fi. quoꝝ facta nō tuet̃ cōfirmatio.
vł aliter: vt no. ꝺ iure pa. consul. (maiorē partem). non computa
tis capełł ⁊ clicis de qbꝰ nō fuit ꝓbatū ꝙ debeāt interesse. itē cuʒ
inter canonicos ⁊ abbates ꝺ quibus cōstabat ꝙ intereē debeant
eēnt. xxj. ⁊ tm̃. x. cōsensert̃ ĩ archid. ⁊. ix. in archiepm neut̃ hēbat
maiorē ꝑtē. de. xxj. canonicꝭ. vox aūt ipiꝰ archid. sibi suffragiū nō
ꝓstabat. imo oberat: qꝛ aliū nō elegerat. se enĩ eligere nō poterat
sed ⁊ si sua vox nō ꝓdesset nec obesset: tñ cōsentiētes cuʒ archi
pres. q ĩ archid. ꝯsenserāt silr̃ erāt. x. (ꝓbatū fuerat). dcā. n. testiū
interꝑtāda sunt ꝰm ꝙ nłł vł minꝰ sunt captiosa. ĩ. de testi. cū tu.
fili. ff. ꝺ iureiu. qꝫuis. (elegisse). aliꝺ ē dar̃ scrutatōes ⁊ aliꝺ eligē.
(ꝺ iur̃ ꝯpetē). ꝙ oportebat ꝑꝑ ꝓtestatōeʒ al̃. ñ (ꝓuātes). s̃. e. qꝛ ꝑꝑ

SAcrosancta

(nominādos). h̄ vult dicer̃
ꝙ abbas dʒ noīare duos
meliores priores totiꝰ ordinis ⁊ de illis duobꝰ dʒ eli
gere vnū dictus comes. ⁊ pōt dici ꝙ cū ĩ fauorē militꝭ
esset h̄ iudiciū: si alr̃ eēt de iure ad arbitriū militis deberet illos
duos noīare abbas. C. de leg. qꝺ fauore. si tñ miles noīaret mi
nus bonū cū etiā ĩ fauorē eccłie sit factū h̄ pactū: abbas nō noīa
bit eos sed bonos ⁊ ipi prioratui ꝯueniētes. alij dicūt ꝙ ad arbi
triū boni viri recurrēdū est. ff. pro socio si qs. so. collegiata. idem
est ĩ ñ collegiata: si sic intelligas vt electione acqrat̃ ius spūale. ñ
obstāte. ꝯ. ĩ. ꝺ iure pa. nobis. sʒ solutio est. s̃. e. quod sicut.

CUm in veteri

(cū cōsilio). per hec ꝟba
voluit papa potius ꝙ ĩ
tractatu electionis essent: ⁊ suum cōsilium ꝓberēt qꝫ
cōsensum q de iuris necessitate expectandꝰ non vꝛ. ⁊
quia nō requisierunt vt debuerunt nō tenuit electio tanqꝫ post
posita forma mandati: vt. ĩ. de ar. cū olim. ff. ꝺ admi. tu. l. cuʒ pa
ter tute. (eligentis). per scrutinium vel ꝯpromissuʒ: vt h̄ colligit̃.
nam h̄ nō redarguitur cōpromissuʒ. sʒ ꝙ non fuit consiliū requi
situm. sed queres qñ debuit requiri eorum consiliū: ⁊ a quibꝰ. s.
a capitulo: an a cōpromissarijs? ⁊ videt̃ ꝙ a capitulo: cum ipsis
scribatur ꝙ eorū cōsilium requirant. Itē videt̃ ꝙ ante compro
missum esset eoruʒ consiliū requirendum. cū etiam ĩ cōpromissa
rijs eligēdis posset esse periculū. sicut ex tenore decre. huius col
ligitur. Itē videtur ꝙ sufficiat si cōpromissarij eorū consiliuʒ re
quirant. ar. ff. de admi. tu. ita. §. gessisse. nec est necesse sup cōpro
misso requiri consiliū eoꝝ. ⁊ sufficit quādocūqꝫ requirere: dum
modo nō nimis tardet vt hic. alij dicunt ꝙ super omībꝰ accessio
rijs electionis requirendū est consilium eoꝝ. ex quo in principa
li reqrendum ē. ar. ĩ. de off. dele. preterea. ff. iudi. solui. iam tñ. §.
in hac. ar. ĩ. de ar. cum olim. nec possunt eligere per cōpromissuʒ
vł etiam scrutiniū secretuʒ in hoc casu. sed publice consiliarijs ꝓ
sentibus dicent vota sua. nam cū hic sint spāles deł. non ē necesse
seruari formā: sicut si esset ibi papa. ar. C. de testamen. omnium.
nec obstat ꝙ dicit̃ hic non reprehēdi compromissum: cū dicamꝰ
reprehēdi nisi factū sit de consilio consiliariorū. verbum enĩ ꝙ
sequitur in tractatu electionis innuit consiliū requiri ⁊ añ ⁊ post
qñ tractabitur. alias eniʒ dꝛ claudestina electio. ar. lxix. di. si qs
papa. prius dictum magis placet. nec videtur necesse eos admit
tere ad tractatum cū sufficiat competenti tempore cōsilium req
rere ⁊ expectare etiam post tractatū cōpromissariorum. secus si
diceret tractetis ⁊ eligatis cū cōsilio talium. ⁊ ita loquitur decre.
ĩ. de ar. cū olim. Item forte posset dici si mandaret celebretꝭ ele
ctionem. vł elegatis cū consilio taliū: quia tūc non solum de ꝑso
na sed ⁊ de forma ⁊ omnibus alijs consilium requireret. ar. ff. ꝺ
admi. tu. pater tu. sed quia h̄ decre. videtur contrarium innuere
contrarium tene. Si autem per scruptinium tūc requirendum ē
consiliū in communi anteqꝫ ad scrutiniū procedant. nec obest si
dicas ꝙ postea alium eligeret: quia in nullo casu tenētur eorum
consilio stare. sed si post scrutinium eos in collatione requirant.
laudo. sed si ante nolet requirere: tunc tantū non crederent suffi
cere: cum tunc videretur eorū cōsilium delusorium. cum his qui
in scrutinio maiorē ꝑtē habēt. debeat eligi. ĩ. e. publica. s̃. e. qꝛ ꝑꝑ
sʒ si mādaret̃ ꝙ cū eoꝝ ꝯsilio assensu obtēto eligerēt. tūc satꝭ vꝛ ꝙ
nō astrigant̃ ad formas ꝯstitutiōis. alij tñ dicūt ꝙ postqꝫ cōsiliū
eoꝝ obtinuer̃t ꝺ certa ꝑsona: tūc illū elegerit ꝑ vnam de formis.
(Causa dele.) hanc metā nō redarguimꝰ (sociorum). sʒ ⁊ si ipsius
abbatꝭ sancti benigni cōsiliū reqrere debuerūt scꝺm formā lr̃aꝝ
dñi pape. cōsiliū aūt si reqrerēt nulla esset postea electio. s̃. e. cuʒ
post. alij tñ dicūt non eē requirēdū ꝯsiliū abbatis sancti bēigni
quē ĩtelligere ĩtēdebāt. (ꝓponēte). ⁊ bñ. (vno) pro se ⁊ ꝑ alijs. vł
ꝓ se tm̃. nā ⁊ si alij vellent consentire qꝺ eorū cōsiliū ĩ tractatu ñ
reqret̃: tñ tertiꝰ nō tenet̃ stare eorū voluntati: cuʒ quilibet tenea
tur implere mādatum pape. etiā si alij volunt: vt no. s̃. de rescꝑ.
eā te. (festinant) ⁊ bñ. ff. de āmi. tu. tutor. qui re. ff. ꝺ vsur̃. sciēduʒ.
(Reqsitū). ꝯpetēti tꝑe etiā rñsū ĩterꝑtat̃: vt. ĩ. seqt̃. (in tractatu)
insti. ꝺ au. tu. §. tutor. xij. q. ij. sine exceptōe. (nō ꝯpetēti). nō cōpe
tēs tꝑs appellat oē qꝺ ē ita breue ꝙ cū delibatōe ꝯsiliū dar̃ ñ pōt
vł nō cōpetēs eē dicit oē qꝺ ē ex tractatū vł ꝙ ē dū durat ꝑtās ꝓ
uidēdi. sed reqrit̃ tali tꝑe ꝙ delusoriū vꝛ. s. postqꝫ ꝯcordarunt ⁊
de certa persona eligenda statuerunt.

COngregatio.

q̇. s. cātor. (in eū). s. cāto
rē. (aliū). s. decanū. (post
modū). añqꝫ diuerterēt ad alios actꝰ ꝓcedētes tñ ex
eodē scrutinio: ⁊ durāte eodē ꝯtextu electōis: alr̃ nō
deberet fieri scꝺa: ꝓma ñ cassata: vt. s̃. e. ꝯsiderauimꝰ. ⁊ no. ꝺ h̄
s̃. e. c. dudū. vł dic vbi ꝓma nulla ē ipo iure: si fiat scꝺa ex ĩterual
lo tenet. (ꝓficias.). dicūt q̇dā h̄ ꝯtigere: qꝛ plures scient̃ elegert̃ ĩ
dignū. s̃. e. ĩtonuit. sʒ nos dicimꝰ idē dūmō ĩ eodē ꝯtextu fiat v
traqꝫ electō ēt si ignorāt eligert̃ ĩdignū. ar. s̃. e. scꝑtū. ipo enĩ fcō
appet miorē ꝑtē saiorē. vñ eiꝰ electō ꝓfert̃. s̃. e. duꝺ. ar. ĩ. e. eccłia
nr̃a. nisi forte nūerꝰ ĩ duplo excedēt. tūc ei ñ ꝯfirmat̃ electio mi

no:is partis nisi probaretur eos sciēter elegisse indignum:vt s̄.eo.scriptum.ꝛ no.de hoc.s̄.e.dudum.

Uduz ecclesia rothomageñ.(ꝓcuratore).no.electores petere ꝯfirmationē.sic.s̄.eo.cū inter dilec.ꝛ.c.cū dilecti sʒ ꝛ ipe electus potest petere.s̄.e.cum inter.R.(electionē).no. illos qui se opponūt electoribus posse excipere vł agē. etiam nullo agēte pro electo siue postulando confirmationē siue consecrationē.h enim null⁹ agebat vł aliquid ꝓ electo petebat. sed cōtradictores tm̄ se opposuerūt:qđ ex eo apparet: quia non dicit h ꝙ aliquid opponerent contra petitionem confirmatōis vł consecrationis.sʒ ꝓponebant contra electionē que iam facta erat.ꝛ quia responsio electi sequit post oppositionez contradictorum.ꝛ hoc melius apparet.j.in.e.decre.quia ibi dederunt libellum.ad idē facit.s̄.e.cū dilecti.j̄.de appel.constitutꝭ.lxiij.di. nullus inuitus.ꝛ pōt eē ratio quare hoc fit.s. ꝑiculum vacationis ecclesiarum.ar.j̄.de ap.oblate.ē enim contra generalē rationē.cum exceptio tantum competit contra actionē:vł intētionē. ff.đ excep.l.j.C.de non nu.pe.si quasi.de h no.s̄.e.cuz dilecti.j. Itē potest dici ꝙ h non excipiebant:sʒ agebant.nam ex eadem decre.habes ꝙ libellum dederunt contra electum eundem in quo ex certis causis electionē cassari petierunt.ꝛ ē quasi popularis h actio que tuetur ius populi ꝛ ecclesie dei.ff.đ ac.populari.l.j.nec tamen vere popularis dici potest.cum in ea procurator constituatur.j̄.de accu.sup his.ꝛ pretextu criminis vł infamie non repellit:vt no.in prealleg.decre.super his:qđ nō fieret si popularis esset.ff.de populari.ac.popul.ꝛ potest dici anomala scđm hunc modum agēdi a canonib⁹ introductum.qui autē ad hec admittatur:no.j̄.de accu.sup.ꝛ vt nobis videt eque bonū est hoc modo vltimo petere vł agere q̄ȝ primo modo excipē. cum nihil per exceptionē consequi possit ꝙ non consequetur per hanc actionē.ꝛ nulla exceptione potest repelli ab agēdo:q̄ non repellatur ab excipiēdo.nec aliquo onere grauatur agēs quo ñ grauetur excipiens.s̄.e.cum dilecti.j̄.đ excep.deniqȝ.ꝛ.j̄.de accu.in.c.sup his.h enim exceptio quasi vim actionis obtinet.s̄.đ postu.c.j.aliqui tamen dicunt non esse admittēdum excipientē nisi ex parte electi petat aliquid.ꝛ semp qui excipit cōtestationē vel exceptionē suam dʒ dare i scriptꝭ.ar.i auł.de tem.non so.§. cū testatiōe. Item pōt cōtra eum agi i modū denunciationis:vt no.j̄.de desponsa.impu.ad dissoluēdū. A.hec sunt vera qñ electores petunt confirmationē:nō tm̄ sunt vera qñ petūt ordinationē vł ꝯsecrationem electi.nam tūc nulla exceptio vł actio vł denūciatio admittēda ē cōtra petitionē eligentiū:nisi vocetur electus cū per confirmationem iam sit mr̄imoniū confirmatum.ꝛ iam nō ab obtinēdo repelleretur:sed non obtēto. Et ideo ē necessaria inscriptio ad penā.j̄.de accu.sup his.ꝛ.j̄.đ trāsla.epis.c.licet.B.(dimisso).ñ ē vis siue añ electōez archidya.dimisit siue post.(an eodē cōcilio).j̄.đ preben.de multa.(cupiditatis).j̄.de ꝑben.cū iā dudū.(furtū).ff.de furtꝭ.l.j.§.vl.(decepte).potest dici animas nō deceptas cū ab oībus habeat prelat⁹ ꝛ valet pnīa ab eis recepta.veniā enim meruit:qꝛ ignorans deliquit.viij.distin. consuetudo.sʒ si sciat anteq̄ȝ moriatur credim⁹ ꝙ de nouo dʒ ire ad verū sacerdotē ꝛ ab eo absolui.j̄.de penitētijs.oīs.i pn.ꝛ idē dicim⁹ in pnīa qđ in ordinante diximus.j̄.de simo.ꝑ tuas.vel pōt dici ꝙ vere absoluit q̄ȝdiu toleratur a superiore.viij.q.iiij. nonne.(per cōcessionē).soli enim sedi apłice h est reseruatū.s.dispēsare.j̄.de preben.de multa.cōmendare aūt pōt eṗs.xxj.q.j.q plures.j̄.de accu.si constiterit.vbi no.nam tūc non hʒ in ecclia ille cui cōmēdat:nec in fructibus nisi ad colligendū gubernandū ꝛ erogandū ꝓ vtilitate ecclie ꝛ ad custodiēdū clericos.h etiam dicit visitator.ar.lxj.di.obitū.ꝛ in.c.cathineñ.ꝛ.c.vl.xij.q.j.qm̄ velina.lxx.di.c.ij.vij.q.j.qꝛ.ꝛ.c.ꝯstitutū.ꝛ.c.remoto.ꝛ pōt reuocare hanc cōmendationē qñ vult.ff.depositi:lucius.(excusationē).s.de ar.cōcessione als autē excusationes.s.de dispēsatione pape:ꝛ qđ archidya.ambianeñ.nō habebat curā aiarū nō excusauit h.(nullatenus).ꝙ h excusatio nō erat de iure:iō tāq̄ȝ de notorio iuris stati fert sniam.de h no.s̄.de cōsue.cū inter.(retinēt)tāq̄ȝ titulatas.(dispensatū).quidam dicunt ꝙ ex quo corā iudice aliquo ordinario vel deł.admittit.vł exceptio vel probatio alicui⁹ qui dicit se tenere canonice duas curas vel etiā si admittat ꝯ eū exceptio q̄ iniuste tenet ex tūc non licet illi ad quem ꝑtinet collatio alij cōferre:ꝛ si conferat non valet:arg.j̄.de arbi.c.ex ꝑte.alij dicūt ꝙ lis mota vł receptio ꝓbationū nō ipedit quī ille ad quē ꝑtinet collatio ꝑme ecclie possit eā ꝯferre cōmotio litis ñ auferat sibi ius suū.ꝛ hoc dicūt eē verū etiā si ille ad quē ꝑtinet collatio prime ecclie sit ille q̄ mouet litem ꝙ iniuste detinet duas curas.sʒ hi dicūt ꝙ si ab alterutrum ꝑtiū appellet ad papā ꝙ ex tūc non pōt eam conferre:qꝛ iā vꝫ cā huius ecclie ad se.apł.relata.ar.s̄.de postu.bone me.circa fi.j̄.de offi.le.licet.ꝛ no.j̄.de preben.inꝭ cetera.alij dicunt ꝙ etiam si appelleretur siue ab ipo ad quem pertinet collatio siue ab alio etiā ex iusta cā:puta ꝙ partib⁹ non assignabat locū tutuz ꝙ semper tenet collatio ab eo facta ad quē ꝑtiet nec obstat decre.de ar.ex ꝑte vt ibi dicem⁹.nec obstat ꝙ ibi dꝛ de appellatione.qꝛ per appellationē cā defertur ad papam ꝛ nō potestas ꝯferendi ei defert.vel alij defertur:vł alij auferꝭ. Item nō valet si dicit ꝙ cassandū est quicq̄d fit post appellationem legiꝭ.ꝙ illud intelligitur de his q̄ ꝑtinent ad iudiciū vel ad cause processum.vnde bene dicim⁹ ꝙ si post talē appellationez recepisset testes vł sentētiam protulisset:vel interlo.vł diffi.ꝙ illa bene cassarētur.sed collatio ecclie non:quia non ꝑtinet ad processuz cause.quia non cōfert eccłiam quasi litigans:sed quasi alius:quia sepe contingit ꝙ alius q̄ȝ ille ad quē ꝑtiet collatio obijcit ꝙ habet iniuste plures curas. Item bñ cōcedim⁹ ꝙ pēdente causa ꝛ maxime appellationis non auferetur sibi i possessio:q̄a illud.s.auferre possessionez ꝑtinet ad iudicem:ꝛ ē de processu iudicij:sed conferre ius ꝑbēde habet quis ratione iuris sui tantū. ꝛ iudex nemi debet tollere ius suū etiam pendēte lite.j̄.vt lite pēden.a memoria.ij.q.j.quia ea.(partibus).Si agat contra electores quia sunt priuati potestate eligendi:quia indignū elegerunt non est necesse vocari electū.si aūt electores petant confirmationem electi ꝙ possunt:vt h.j̄.de ca.po.cum ecclesia.si obijciatur ꝙ propter crimen electi nō sit confirmanda electio non est ꝓcedendū cū ex hoc maximū preiudicium possit generari electo:si ē ineligibilis.s̄.e.super eo.nisi vocato electo:vt no.j̄.de procura.in pñtia.vel nisi sciret cām agi ꝛ non curaret interesse.ff.de re iudi. sepe.j̄.de re.iu.q̄ȝuis.alij tamen dicūt idem ꝛ si sciat causam suā agi.tamen in hoc casu non credimus sufficere eius sciam immo tota sentētia reuocabitur de facto que tm̄ de iure nulla est:vt nec electo noceat nec electoribus.ꝛ h propter connexitatem.ff.quēadmodum serui.a.si cōmunionē.Si tamē citat⁹ noluit cōparere nec se defendere:tūc hʒ locū decre.sup eo.ꝛ hec vera sunt ꝛ si cōsenserit electioni:qꝛ timore ꝓbationū videt resurgere iudiciuz.iij.q.ix.decreuim⁹.sed si non cōsensisset ꝙ maxime cōtigere posset in postulatōe nec vocari dʒ nec sibi ꝑiudicat si postulatio nō admittitur.ar.j̄.de dolo.ꝛ cōtu.cū dilecti.Si vero propter peccatū processus tantū:petat cassari electio:qꝛ ꝯnexa sunt iura eligētium ꝛ electi pōt procedi etiam nō vocato electo.ꝛ quia alias nullū sibi fit preiudicium.ar.decre.superius allegate sup eo:ar.s̄.e.cum inter dilectos.quidam tm̄ dicūt ꝙ in hoc casu elect⁹ ignorās causam suā agi iterum causam reuocare pōt nisi citetur.j̄.vt lite nō contesta.qm̄.qđ non credimus.ꝛ h ꝙ dixim⁹ satis in h decre.minuitur nisi a principio procedebat cū sine electo.sed obiectus criminibus electus fuit cause.illud aūt constat:quia electores ꝯpromittere non possunt super facto electoris vel renunciare.s̄.e.cū inter canonicos.ꝙ aūt diximus ꝙ quando opponitur in persona electi ꝙ debet vocari:videtur habere locū quando cōtradicens nō expressit in appellatione de crimine ꝙ electo obijcere intendebat:qđ si expressisset non est necesse vlterius eū vocari.j̄.e.statuimus.q̄dam tamen idem dicunt ꝛ si nō expressit ꝙ ꝯ personam aliq̄d dicere vellet.nos dicim⁹ ꝙ licet predicta sint vera quando electores petunt confirmationē:non tm̄ vera sunt qñ petunt confirmationem ꝛ ꝯsecrationē electi.nam tūc nulla exceptio vel accusatio vł denūciatio est admittēda ꝯ petitionem eligentium nisi vocetur electus cum per confirmationē iam sit matrimoniū cōsummatum:ꝛ iam non ab obtinendo repellatur sʒ ab obtento.ꝛ ideo est necessaria inscriptio ad penam.ar.j̄.đ accu.super his.j̄.de transla.epi.licet.(iuramento).no.in causa spirituali iurari de veritate dicenda.de hoc no.s̄.e.cum dilectus.(cōtestatione).no.contestationem litis necessariam super exceptionem factam contra electum.super ipsa autē electione:puta si electus petat confirmari vel si de gratia pape vł alterius quis petat beneficium non ē necessaria litis cōtestatio nec libellus.j̄.vt lite non contesta.quoniam.§.j.vł dic semper idem in vtroqȝ.s. quando agit de electione facta vel exceptione:quia si presentes sunt faciēda est litis contestatio.sed si sunt absentes cōtumaciter lite non contestata proceditur.j̄.vt lite non ꝯtesta.quoniam.§.j. secus autem quando auctoritate litterarū pape petit beneficiū: qꝛ cū tunc sit potius executor q̄ȝ cognitor:licet exceptiones aliq̄s admittere debeat.s̄.de rescriptis ꝯstitutis.ꝛ.c.capłm:lite nō cōtestata proceditur. Item qꝛ nihil pōt petere nisi ꝙ ꝯtinet in rescripto pape:nec ex alia causa.et ideo illđ sufficit pro libello.ar.j̄.de dilatio.preterea.ꝛ cōtradictio est.ꝓ responsione tamen securius est dare libelluz. Item quando petitur confirmatio nec habet aduersarium:sed tm̄ superioris officium implorat non

est necessaria litis cōtestatio:nisi cū in alijs vbicūqꝫ imploratur
officiū iudicis nec aduersarius se opponit.cū eni non possit esse
lis nisi inter plures non potest esse litis cōtestatio vbi lis nō est.
Item in confitentē nulle sunt partes iudicis.ff.ad le.acquil.ꝑ
me.cōfiteri aūt intelliguntur illi ad quos pertinet cōtradicere si
moniti tacēt.ff.ð inter.ac.de etate.§.vl.interest.(proposita).C.
de lite cōtesta.in.l.j.(tandem).si post cassationē ꝓcessus predi/
cti decidenda.(danda).super processu electiōis ⁊ sup oībus que
non sunt criminis:puta si esset irregularis.sed super crimib⁹ nō
debet iurare de veritate dicēda cū si a quolibet inqretur de suis
crimībus occultis vix quisqꝫ sine criminib⁹ reperiret.l.di.quia
Item nemini dicēdū ē vt se prodat in publicum.ij.q.j.si pecca/
uerit.sed cōtradicere videtur littera sequēs vbi habes ꝙ requi/
rebat ab h electo an haberet plures curas ꝙ cōstat esse peccatū
vt probatur.s.in hac eadem decre.ad h respondent quidam ꝙ
licet sit peccatum plures curas habere sine dispensatione nō tn̄
plures curas habere simpliciter ē peccatū.⁊ sic de alijs que se/
quntur.Non enim peccatum est excōmunicare interdicere visi
tare ⁊ similia de quibus inquirebat.sed certe h responsio n̄ pla/
cet:qꝛ licet hec non sint crimina inducūtur tamen ad ꝓbandum
id.vnde remouet tanqꝫ criminosus.nam modus agēdi vel ex/
cipiēdi diligenter attēdendus est.nam cū isti intēderent remo/
uere electum propter crimen:quia plures curas aīaruꝫ habebat
⁊ ad ꝓbandū ꝙ dignitas curam aīarum habebat faceret posi/
tionem ꝙ excōmunicabat interdicebat ⁊ similia sicut non tenet
respondere an sit criminosus:sic nec illis positionibus per quas
peruenitur ad illud.sed si non deberet dignitatem hr̄e curaꝫ q̄si
esset crimen sed agit contra aliquem ꝙ non sit ei ius excōmuni/
candi interdicēdi ⁊ similiū.tunc bene interrogabitur.ad hanc
aūt decre.respondemus:quia non coactus sꝫ volōtarius respon
dendū.Item de his iuste debuit interrogare cū essent talia que
non possunt esse nisi notoria.j.de transla.qnāto.qualitate auteꝫ
facti talia notoria sunt.dicimus tamen eum cogēdū respondere
an sit infamatus de aliquo crimine vl condemnatus.peccaret
eni si grauaret aduersarium in h probationibus.⁊ si confessus
fuerit se diffamatū vl etiam probatum sit inquiretur ab eo an cri
men commiserit:quia si negauerit bonū est cū famam suam cla/
rificauerit.si vero confessus fuerit ⁊ hoc similit bonū ē vt ifama
tus non promoueat.C.de digni.l.iij.li.xij.Item dicūt quidam ⁊
nō male ꝙ de oībus que impediunt executioneꝫ officij post actā
penitentiam interrogari debent cū sic bonū eius procuretur ar.
xxiiij.q.v.prodest.Item nec iste prodet se in publicum:quia tm̄
de his que nota sunt quare.s.infamia ⁊ condemnatione non de
crimine occulto nec etiam dicitur ꝙ manifestet crimen.sed si ve/
rum est ꝙ cedat iuri ⁊ liti ⁊ non respondebit nisi velit.secus au/
tem in testibus:qꝛ nec de his respondere cogūtur:quia accepta
pnīa non peccant testificādo.idem credo etiā ꝙ principales ꝑso
ne non cogunt respondere si ad aliaꝫ penam q̄ꝫ spūalem agat.
(electionis tpe):ꝙ electionis tempore tenuit nihil facit ad reꝫ cu/
ra.⁊ si ante tenuisset cū peccauerit sufficeret ad cassationeꝫ ð ri/
gore iuris.xxv.di.primū.nec videtur obesse si dicas ꝙ si ante ha
buisset ⁊ dimisisset:quia ꝑsumit penituisse.quia idem dicit.de/
bes etiam si post electionē habuit sed resignauit cum propter h
ꝙ elect⁹ est peccator non min⁹ valet electio:vt no.j.e.ecclesia.vl
dic ꝙ ideo dicit tpe electionis:quia si tunc vel ante etiam.s.quan
do electio imminebat faciēda vl etiam post electionem renūcia
ret ꝑsumit simulatā ⁊ fictam facere penitētiam.vl propt hono/
rem que primo desiderabit.⁊ ideo non ꝓdest ei tūc tpis facta re
signatio sed si cōstaret verā pnīaꝫ eū agere ⁊ nō affectōe hono/
ris eū resignasse siue an̄ siue post resignauit dicūt non admiten
dam exceptionē de officijs iudicis in criminibus vbi est necessa
ria dispensatio licet de rigore iuris posset admitti.ar.ad h.ij.q.
vij.querendum.nā appareat eos mala intētione accusare euꝫ q
veraꝫ pnīam egit nisi prosequeretur suaꝫ iniuriam.iij.q.vj.omni/
bus.vtrū aūt necessaria ē dispēsatio nec ne:⁊ in qbus criminib⁹
hoc locuꝫ habet:dic vt no.j.de tpib⁹ ordinā.ex tenore.alij dicūt
ꝙ semper vbi excipit vl accusat cōtra aliquē:semp sit necessaria
dispēsatio siue sit enorme crimen siue mediocre siue modicū cuꝫ
illa distictio quaꝫ possum⁹ sup illa decre.ex tenore habet locum.
qn̄ nō accusat⁹ petit ordiari vel etiā ille ꝯ quē nō excipit.⁊ per h
ptꝫ qd delegatio admitteret oēꝫ exceptionē cuiuslibet criminis
cū dispensare nō possit tn̄ an̄qꝫ ꝓcedat prudēter faciat si retule/
rit deleganti vt per eū dispēset.sed alia rōe videt hoc non posse
stare.Sicut eni pēdente lite non valet impetratū ꝓuilegiū.j.vt
lite pen.c.vl.j.de testi.causaꝫ.eadē rōe nec dispēsatio pēdēte ac/
cusatiōe vl exceptōe sed h fateor verū esse si ex dispēsatione alteri
fieret ꝑiudiciū sicut ex ꝓuilegio.nā ⁊ si ex ꝓuilegio nemī fieret ꝑ/

iudicium valet lite pendēte impetratū.Item non mireris si di/
spēsetur cuꝫ eo cū quo crimen probatū non est.sic.j.de cle.excō.
mi.apostolice.ar.j.de exceptio.aplice.j.ð sen.ex.c.venerabili.⁊
hec vera sunt si obijciatur crimen preteritum de quo pnīam ege/
rit electus.si aūt crimē in quo ꝑseuerat elect⁹.s.de quo pnīam nō
egit elect⁹:semper admittitur exceptio.lj.di.absit.xxiiij.dist.c.j.
xxv.di.c.vlti.Item prudens iudex attendit dignitatem ad quā
vocat:quia facilius dispēsabit in minori q̄ꝫ in maiori.Item fa/
cilius cū illo qui alias plures gratias habet:qꝛ litteratus eloq̄ns
prudens:⁊ sic de alijs q̄ꝫ cum minus gracioso.Item facilius ab
obtinendo repelleret q̄ꝫ ab obtento.Item licet dispenset cū ac/
cusato de crimine vel cū eo cōtra queꝫ excipitur vt repellatur a ꝓ
motione non tn̄ dispensatur cū eo ꝯ quē excipitur vt repellatur
a ꝓmotione ab accusatione vl testimonio in causa criminali:qꝛ
illius illaudabilis intētio est.ij.q.vij.si quis eps.quia fieret ī eis
ꝑiudiciū contra quem testis inducit vl accusator.Item in huius
modi exceptionibus semper probationes ⁊ dicta testiū in meli/
orem partē interpretari debemus.verbi grā:si dicat clicum ve
natorē debemus interpretari ꝙ causa scilicet recreationis hec a/
gat.Item si dicit eū irascibilē vl īdignantis nature interpreta/
bitur ꝙ ex iusta causa hoc faciat:⁊ sic de alijs.j.de re iudi.c.ij.⁊
no.s.de rescriptis cām.j.q.vij.sancimus.j.de cle.ex.mi.ꝓposuit
j.de scrutinio.c.vno.nisi in contrariuꝫ alie probabiles ꝑsumpti/
ones promouerēt que colligūtur ex personis ⁊ ex multis circūstā
cijs.j.de presumptione:qꝛ verisile:vbi no.h aūt interpretatio la
tior fiat qn̄ excipit contra aliquē q̄ꝫ quando accusatur vbi vtra/
qꝫ patitur equale supplicium.⁊ vbi quis ꝓsequitur suaꝫ iniuriā
vel suorū ⁊ non videt ꝙ in excipiēdo plus sit admittēdus ille q
prosequitur suam iniuriaꝫ q̄ꝫ alius q non prosequitur:quia non
agitur ad vindictā illius iniurie sed vterqꝫ agit ad eum repellē/
dum vl dignitate in testimonio vl quouis alio:imo plus dici/
mus ꝙ ecclīasticus iudex etiā accusando non dꝫ admittere illuꝫ
qui libidine vindicte accusat:qꝛ peccat.xxiiij.q.iij.lex.⁊.c.seq̄nti
⁊.q.iiij.in prin.cū si libidine vindicte non facit omīb⁹ ē ꝑferen/
dus:quia melius ⁊ fidelius prosequitur negacioni:qꝛ meli⁹ scit
iiij.q.vj.oīb⁹.ij.q.j.si peccauerit.Item dicunt aliqui ⁊ forte nō
male ꝙ etiaꝫ si in modū exceptionis probatū fuit crimē de quo
egit vl presumitur egisse pnīam nō semper cassabit electionem.
sed aliam penā imponet ei:puta si modicū est crimē.nec ē tn̄ ide
scādalum ortū.s.eo.ꝙ sicut.lxiij.di.salonitane.(archidya).ideo
vim constituit in archið.ambianen̄.nō propter ipꝫ quē ante re
nūciauit:sed quia quantuncūqꝫ illum receperit post concilium
cū prius haberet plures curas aīarū videtur priorib⁹ ecclesijs
renunciasse.⁊ sic per consequēs fur ⁊ ambitiosus probatur illas
retinendo.illas aūt cuꝫ retineret tempore electiōis sibi obesse de/
buit.(suspendit).h tamē videt plus spectare ad iuris ordinē q̄ꝫ
ad curā aīarum que videt in secreta confectione consistere.de h
no.j.de offi.or.cū satis.(de personalib⁹).j.de pbē.de multa.⁊ re
pete que diximꝰ.(inualidam).no.indulgētiaꝫ sicut rescriptū inua
lidam esse propter exꝓssionē falsitatis vl suppressionē veritatis.
ar.ff.de natalibus resti.l.ij.de hoc no.s.de rescriptis.cum dilecta.
(inualidam reputam⁹).h intellige verū vbi falsitas est expressa
vel v̄itas tacita de his que sunt circa dispēsationē obtinēdaꝫ q/
bus tacitis vl expressis non habuisset dispensationē qualia sūt
que h ponunt.s.ꝙ habebat ecclīas super quibus dispēsabat ca
nonice.si enim dixisset ꝙ non canonice haberet nunq̄ꝫ dispensa/
tionem obtinuisset sicut si non dixisset ꝙ exiles prouentus habe/
ret non habuisset dispensationem.sed si simpliciter dispensasset
non habita mentione de exilitate bn̄ficioruꝫ:satis videt ꝙ valet
dispēsatio dūmodo non esset nimia pluralitas:quia tunc videt
talis veritas tacita quā si expressisset n̄ habuisset dispēsationē
q̄ꝫuis videatur posse dici ꝙ nec tunc videatur dispensatio propt
multitudineꝫ bn̄ficiorū.sed in veritate peccat multiplicando be/
neficia ⁊ propter multitudinem beneficiorū procedetur ad de/
positioneꝫ eius vl cassabitur eius electio ⁊ non propter hoc ꝙ
plura beneficia receperit habentia curam.⁊ hoc ex eo apparet:
quia si dimitteret priora beneficia ⁊ esset cōtentus tantū vno ꝙ
prius habuerat ⁊ altero ꝙ de nouo post dispēsationeꝫ receperit
nullo modo peccat ⁊ ea licite tenet.idē videtur ꝙ si iste qui ha/
bebat plura beneficia minus canonice impetrauit dispēsationē
ꝙ sibi liceat habere plura beneficia:⁊ non exprimat de obtentis
ꝙ dispēsatio valet licet dispensatio nihil sibi prosit quoad plu/
ra beneficia.Sed valet quoad futura si ea licite quesierit.Ideꝫ
videtur ⁊ si dispēsator dicit:indulgemus vt tibi liceat persona/
tum vnū recipere ⁊ simul cū obtentis retinere.naꝫ si prius vnū
bn̄ficiū habebat canonice ⁊ alia:non bona est dispēsatio ⁊ pote/
rit retinere prius licite cum de nouo quesito.idē videt ꝙ si īdul/

gentia dicit:⁊ liceat tibi plures personatus recipere:si tibi cano
nice offerantur ⁊ postea receperit ea non canonice.licet eniꝫ iste
peccet ⁊ posset cōtra eū ꝓcedi:quia male tenet predictos ꝑsona
tus nō tamē peccat:quia plures tenet.idem si indulgentia conti
netur dūmodo personatū in quo non resideat faciat idonee ser/
uiri:licet postea non obseruet conditionē nihilominus tamē va/
let dispensatio ⁊ personatuū receptio ⁊ collatio.sed debet illis ꝑ
uari.conditio enim non fuit apposita neqꝫ dationi indulgentie
neqꝫ receptioni personatuū sed fuit monitio vel mandatū ꝙ pꝰ
receptionē personarū seruire debet.sic.ff.de tute.muto. Item et
si papa mādat alicui ꝙ dispenset cum aliquo non valet dispensa
tio nisi sit sublimis vel litterata persona:quia mandatum pape
⁊ potestas data referenda est ad ius.ī.de preben.de multa.secꝰ
si papa dispenset:quia de factis eius nō licet iudicare.xvij.q.iiij
nemini.⁊.§.precedenti. Item si quis habet dispensationeꝫ sup
duobus beneficijs cū cura obtinēdis bene dispensatū intelligit
super duobus beneficijs que primo obtinuit.sed si illa vel aliqd
illorum amiserit non licebit ei alia vel aliud recipere sine noua
dispensatione.ar.ff.de le.iij.fideicōmissa.§.si quis.x.⁊.ff.de con
di.⁊ demon.h ꝯditio.l.ꝯditio.si.ff.de vbo.sig.boues.§.j.in fi.ar
gu.qꝛ indulgentie ambitiose restringende sunt.C.de senacon.l.j
j.q.j.principatus.alij aliter dicunt.(assecutus)quia nec ante con
cilium lateraneū.vel tantū fuit licitū habere plures curam aiaꝝ
habentes.ī.de cleri.non resi.quia non nulli.⁊.c.relatum.Sꝫ an
te ꝯstitutionē de multa:poterant episcopi dispensare:postea nō
h aūt electus nec dispensationē ꝓbabat:nec allegabat per pſes.
ī.de etate.eam te.lxx.di.sanctorum.xxj.q.j.qui plures.de h no.ī.
de preben.cum iamdudum.(haberet.)vel ex dispensatione.(be/
neficijs.)no.ar.ꝙ rescripta super beneficijs debent facere men/
tionem:non tm̄ de vno beneficio vel maiori:sed de oībus ⁊ etiā
de minoribus. Item non solum de beneficijs sed etiā de redditi
bus ecclesiasticis tamē posset responderi aliud esse in dispensa/
tionibus que sunt restringende ī.de ꝯsan.⁊ affini.ꝙ dilecto.ali/
ud in rescriptis beneficialibus que sunt amplianda.ff.de man.
ꝑn.bene.(de nouo).i.non intēdebamus dispensando cum eo su
per eo quaslibet sibi nomīatas ecclesias retinere d̄ nouo sibi cō
cedere aliquod ius in ipsis ecclesijs ⁊c̄.q.d.dispensatio nostra fa
cit ꝙ non obsit sibi ꝙ plures curas haberet sed non operatur ꝙ
alias eas canonice possideat.non enim eas concedere intende/
bamus cum prioribus ar. sunt.ff.d̄ annu.lega.l.seio.§.vxori.so.
dispensationes restringende sunt ⁊ vltime voluntates amplian
de.⁊ sic obtinuit a lug.ꝯ̄ propositū argētinū qui habebat dispē/
sationem ꝙ preter obtenta posset aliud beneficiū curā habēs re
cipere libere ac licite retinere.fuit enim iudicatū ꝙ ꝑ h in obten/
tis non erat dispēsatum.⁊ pōt responderi ad illā.l.seio.§.vxor.
ꝙ ibi testator decimationis causa deserat a nō vxori annū a sevi
uo ꝭm aliam litteram percipiendum vnde cū in testamento pre
terea dixit post annū ⁊ a me viuo:⁊ etiam pōt aperte intelligi vo
lentis addiscere ad liberalitatē non aūt detrahat intendētis sꝫ
adhuc obstat.ff.de procu.sed ab he persone.§.preter satisdatio
nē.Sed ibi cōstat ꝙ tenetur ꝓcurator de iure ad illā satisdatōeꝫ
prestādi.vn̄ nō potest intelligi h dictio preter excludere satisda/
tionē ꝗꝫuis includat.⁊ idem rn̄dit ad.l.emptꝫ.pomponiꝰ.§.sed
si his.vbi a partibus apparet ista solutio.alias aūt hec dictio ꝑ/
ter de sui natura sempꝑ habet excludere.⁊ ideo caute videt lex di
xisse ꝙ qui obligauit es pignori affirmās auꝝ esse tenet ꝑ pignora
ticia preter stellionatū ⁊ subijcit in littera quē fecit ⁊ supfluo te/
netur si nō de natura sui h dictio preter excluderet.⁊ ē ad idē.ff.d̄
diuor.nullū.ar.tn̄ ꝯ̄.C.de ser.fu.l.iiij.§.ꝙ si ad predictā.sꝫ ibi po
test eodē modo respōderi vt.s̄.dictū est.⁊ hec dispensatio fuit ꝙ
liceret ei archidi.ad quem vocatus erat licite retinere non vt lice
ret ei alia accipere.

In genesi.cum. h ꝯstitutio suspendit vsqꝫ ad finē.(ibi nos
his.)⁊c̄.(in cōcilio).s̄.e.quia.(plene.)sꝫ ꝑfunctorie vt
studiose semiplene.(plene.)collatio in omī electōe est
necessaria.s̄.e.quia.sed si fiat electio in discordia siue duo eligāt
siue vnus solus sed alijs ꝯtradicētibus tūc adhibēda ē plena col
latio.s.matrimonij ad matrimoniū:zeli ad zelum:in quo intelli/
gimus etiā venire collationē ⁊ de sanitate ⁊ meriti ad meritum
qd̄ quatr fiat no.s̄.e.dudū:⁊ si omittat collatio alicuius hoꝝ.di
cūt quidā nullā esse electionē.ar.ff.de transac.cū hi.§.si pretori.
alij tn̄ dicūt sufficere talē qualē collationē ⁊ solius vniꝰ ad hec vt
forma seruata videat. Itē dicimꝰ ꝙ in tantū plene faciēda ē col
latio ꝙ si de aliquo articulo oriat dubiū de illo tractandū ꝑit et
discutiendū:vt h.nō vt diffiniāt aliquid vel ꝓbatōes recipiāt vel
tanqꝫ iurisditionē hn̄tes.sed ad veritatē inueniendā.sic.s̄.d̄ re
scrip.cū ꝯtingat.sed quicqd fiat postqꝫ discussum ē hac occasio/
ne.s.qꝛ ꝙ venit in collatōe nō sit seruatū non est cassanda electio
Sed si notū dubiū sufficit ꝙ collatio fiat in genere:puta nos ha/
bemus.x.vos habetis.v.nos habemꝰ zelum q eligimus virum
religiosum vel simile:vos non qui elegistis clericū secularem.ele
ctus noster hꝫ sciam:vester nō.sed si dicat ex aduerso:lꝫ tuꝰ habe
at numeꝝ:noster habet sciam:vester non.vel in tuo numero sūt
excōicati vel infames:de his erit plene discutiendū:vt ar.h arg.
C.de fal.falsi.sed obstare videt ꝙ hic dicit.s.ꝙ nō fuit hic tracta
tū ⁊ tn̄ videt innuere ꝙ debuit discuti.sed dic nō fuit tractatū cō/
ferēdo in collatōe vel plene:alias bn̄ fuit dictū ꝙ ex eo apparet
qꝛ vnus eis emisit ꝓtestationē.sed qd si notoriū esset aliqd vn̄d
videret tractandū aliquo absente? videt ꝙ nihilominꝰ valꝫ ele
ctio:etiā si nō tractaretur.ī.e.ecclesia.ꝗꝫuis posset dici ꝯtrarium
nec obstat decr.qꝛ ibi nō dicit nō habitā collationē de abn̄te: me
lius videt ꝙ licet oīs discussio ⁊ tractatus omittat nihilominus
valet electio.Sed si vnus solꝰ in ꝯcordia sit electꝰ:tn̄ de necessita
te ē collatio nō matrimonij:qꝛ patet:sed zeli ⁊ meriti.(collatio)lꝫ
collatio ⁊ cōis electio sit de substātia electionis nō tn̄ est de substā
tia ꝙ singuli faciāt collationē vel expssum ꝯsensum dent in colla
tione vel cōmuni electōe cū sufficiat tacitꝰ:nō ꝯtradictio enim ꝓ
ꝯsensu habetur vbicunqꝫ expressus ꝯsensus nō requirit.l.dist.si
seruus.ff.de pigno.fideiussor.§.pater.C.de dona.presens ⁊.l.si
censura.ff.de decu.honores.§.fi.C.ad vell.si sum. ⁊ maxie in re
ꝯcupiscibili ⁊ meritoria sicut est ꝙ ꝑ canonicā electionē ꝓuidea
tur ecclesie.secus aūt esset si res onerosa esset:qꝛ tūc necessariꝰ est
expssus ꝯsensus sicut est ꝙ quis assumat officiū ꝓcuratōis vl ꝙ
res sua ꝭuiat.ff.de procura.filius.§.inuitus.ff.de ꝭui.vr.ꝑ.inui
tū.§.item si collatio.vel ꝯmunis electio fit in absentia aliquorū
possunt eā ratā habere:qꝛ ius nō dicit ꝙ in ea alicuius presentia
vel solēnitas requirat ⁊ iō pōt haberi ratū.institu.de actio.pre.
§.pretor.ff.de acqui.pos.si quis mihi.§.iussus.C.de ꝯdi.inde.l.
indebiti.ff.ad ma.l.tibi.secus aūt in scrutinio vbi requiritur ex/
pressus ꝯsensus ⁊ pn̄tia saltē maioris ptis.s̄.eo.qꝛ ꝓpter.ibi sin
guloꝝ vota exquirant.⁊ vbi dicit pn̄tibus oībus ⁊c̄. vbi dicitur
vel saltē aliquibꝰ ⁊c̄.⁊ idem dicūt quidā in publicaōe electōis q
fit in capitulo:qꝛ nullꝰ debet eā publicare nisi prius ꝯmittat sibi
ab alijs.⁊ h videt hoc mō faciendū:qꝛ si non est certa ꝑsona ad
quā ex officio pertinet hec pronūciatio a singulis debet requiri ꝑ
quē volunt hanc ꝓnunciationē fieri.vel si est ꝑsona ad quam h
ꝑtineat ex officio nō debet prorūpere ad hanc pcocurationeꝫ ele
ctionis nisi cum ordinatum fuerit ꝙ fiat electio cōis.ar.h. sꝫ pri/
mo dictum magis placet.item videt ꝙ si ī scrutinio vec compro
misso vota eligentium inueniantur diuersa ꝙ neutra pars debet
requirere illos qui consenserunt in alium vt consentiat publica/
tioni electionis sue.vel etiam si contingat vnam partē post scru
tiniū apertum ⁊ post electionem ab vna parte publicatam vel/
le nouū scrutinium vel compromissum facere non debet alios re
quirere vt intersint scrutinio vel compromisso cum non possint
a prioribus suis votis recedere nisi cōmuniter omnes vl maior
pars recederent.s̄.d̄ postu.bone.⁊ no.ī.e.publicato.(tractatū.)
in collatione.sed alias perfunctorie tractatum erat.s.ꝙ nō com/
putaretur in numero ⁊ esset indiffinitum.sed noluerunt: immo
contēpserunt attendere vel inquirere rationes quare expellēdi
non essent.(cōmuniter).i.ab vno vice oīum vel ad minus viee ꝑ
tis que bene eligit vel canonice singuli qui consenserant in eum
consensissent in scrutinio.(singularis electio.)vt quilibet diceret
ego eligo talē in epm vel etiā in plurali dicendo nos eligimꝰ nisi
esset talis q hꝫ hoc ex officio vel qꝛ sit ei collata ptās.⁊ tunc siue
dicat in plurali siue in singulari:sempꝑ intelligit cōis.sed quid si
aliq hāc ptātem nemini dare velit? rn̄demꝰ ꝙ cū sit t tale qd̄ ꝑ vnū
exerceri necesse sit,stabit maiori pti.ī.de his q̄ fi.a ma.p.ca.c.vl.
ti.⁊ no.s̄.de ꝯsti.cū venisset.item lꝫ h assignet.hec ratio ē que ē in
decre.melior tn̄ ⁊ verior est:qꝛ si liceret cuilibet ꝓrumpere in eli/
gendo: quilibet etiā malꝰ vt acquireret sibi grām electi fistinarꝫ
eligere.⁊ ita locū auferret collatōi.(singularis)sicut etiā qn̄ sunt
iudicis si ꝯcordantur ꝙ vnus ꝓ oībus debeat ferre sententiam
sufficit ꝙ oēs sunt pn̄tes.ff.de re iudi.l.nō tantū.⁊.l.sicut autem
nec est ꝯ̄.C.de sen.ex pi.re.l.ij.qꝛ nō lꝫ ꝑ aliū ferre q ꝑ vnū ex se fe
rūt cū censeant vnū corpus,vel vnꝰ iudex iure negamꝰ q oēs si
mul ferre possint licet si non ꝯcordent ambo sententiare debēt.ī
auc̄.vt iudi.nō ex sa.ius.§.j.coll.ix.Si aūt aliquis ex eis non con
cordat vel discordat sed dubitat si iurauerit ꝙ sibi nō liqueat eo
quiescēte alij iudicabunt.ff.de re iudi.si vni.(idem).scꝫ cōsensus
scrutiniū.(numero.)licet h subtilitas satis inutilis seruetur in ele
ctionibus epozum ⁊ alioꝝ in quibus est forma seruanda quam
habes.s̄.e.quia propter.nō tn̄ seruabitur in alijs electionibꝰ nisi

foꝛma non requiratur.nam ibi sufficit dicere cuilibet separatim
consentio in talem vel eligo:quia sicut ĩ matrimonio carnali mu
tuus ꝯsensus ꝯtrahentiũ vel ꝑ verba expꝛessus sufficit.j.de spõ.
tue.sic ⁊ eadẽ ratione in matrimonio spirituali idẽ ꝯsensus etiã
separatim pꝛestitus sufficere videt.j.de transla.epõ.inter coꝛpa
lia.⁊ si queraꝛ quis consensus facit electionẽ canonicã vel pm⁹
vel vltimus.Respõdemus ꝙ illius consensus qui vltimo cõsen
tit siue cuius consensus nõ valeret electio pꝛecedens:ꝯsensus con
firmat.ar.ff.si serui.ven.receptũ.ff.de serui.rusti.ꝑ.per fundum
hoc nõ placet:qꝛ simul ꝯsentire debet nõ diuisim:qꝛ vt collegiũ
ꝯsentiunt non vt singuli.alij tñ dicunt ꝙ nunꝙ valet electio etiã
eoꝝ qui sine solẽnitate foꝛme eligendi sunt nisi post habitus cõ
sensus fiat cõmunis electio vt hic dicitur.(vel cõmunis)in capitu
lo.(sue partis).i.ꝙ ipse eligit vel ꝙ pars ipa eligat aliquẽ.(exclu
di.)ab eo ꝙ ꝯputaret in matrimonio vel ab electione.publicato
enim scrutinio dixerũt ⁊ diffinierunt ꝙ duo nõ debebãt ꝯputari
inter electoꝛes.⁊ ideo nõ dici electionẽ vniuersaliũ a minoꝛe ꝑte
factã.Item nõ intelligas ꝙ electio cassareꝛ licet duo cõtenti eẽnt
nisi illi pꝛosequereꝛ suũ ꝯtẽptum:vt no.s.e.ꝙ sicut.sed ideo cas
satur hꝛ:qꝛ ꝺ eoꝛum ex cõclusione vel abñtia nõ habuerunt plenã
collationẽ.⁊ intelligimus nõ plenam dũmodo ex studio vel ꝓ
curata negligẽtia aliqua manifestationibus omittãt.vel dicve
rius ꝙ ideo vim facit in exclusione hoꝝ duoꝝ:qꝛ si in veritate ex
clusi essent ⁊ iuste tunc bene haberet pꝛesens electus maioꝛem ꝑ
tem totius cause.sed istis computatis non habebat maioꝛem to
tius cause.⁊ ideo etiam non pꝛosequentibus suũ contemptũ cas
sanda erat electio tanꝙ a minoꝛe parte facta.nam pꝛopter sub
sequentẽ eoꝝ ꝯsensum non ratificatur electio.s.e.auditis.⁊.c.qꝛ
pꝛopter.⁊ est notandũ ꝙ etiã ad matrimoniũ computantur ab
sentes qui deberent citari ⁊ fuerunt contempti.pꝛopter omissaꝫ
autẽ collationem absentie eoꝛum nõ videtur cassanda electio cũ
pari ratione de omnibus que circa electionem ⁊ electum aguntꝛ
deberet habere parem tractatum.⁊ hꝛ:quia.xxx.erant canonici
computato cum pꝛotestatione admisso ⁊ absente qui debuit vo
cari.xv.elegerunt Guil.⁊ dic fiat a maioꝛi ꝑte ca.electus:sicut ꝓ
testatione admissus iuste fuisset exclusus absens non debeat cõ
putari:⁊ quia nec iuste fuit exclusus ⁊ absens nõ debuit cõputa
ri:ideo nõ habuit maioꝛem partem.(pꝛotestationẽ)ꝙ eius vox
valeret quantũ de iure valere deberet.⁊ tunc deberet valeꝛ vox
dũmodo sit in possessione.secus nisi dixisset valeat vox ei⁹ si de
iure interesse debet.s.e.cumana.(absentes.)de hoc no.s.e.coꝛã.
(ꝯcilij.)qꝛ omissa collatõe ⁊ qꝛ nõ habuit maioꝛẽ nec sanioꝛẽ ꝑtẽ
⁊ quia nõ fuit cõmunis electio.

Fassana.per laicos.

s.e.quisquis vbi de hꝛ no.
(mlto)foꝛti⁹ qñ ipi soli ꝓhibenꝛ.s.e.ꝙ sicut.vbi no.

Ecclesia nostra.interesse.

Ex termino statuẽdo cũ licet canonicus noluerit inter
esse(canonicus)nihilomin⁹ tñ vocare deberet postea ad electio
nẽ dũmodo nesciuerit terminũ assignatũ foꝛte qꝛ ante exiuit ter
ram ꝙꝫ terminus statueretur.vel alia de causa qui eum ꝯtempsit
interesse statuendo termino quo ad termini assignationẽ tenꝫ il
lud qꝺ factũ est ab eo absente.sed electõni interesse nõ ꝯtempsit
cum de ea tractatus non haberetur.⁊ est hꝛ ar.qꝺ licet aliquis ci
tetur ad testes recipiendos vel aliud capitulũ spirituale.nihilo
minus postea ad illos articulos vel ad sententiã vocandus est:
licet pꝛimo contumax fuerit ar.C.quomõ ⁊ qñ.in ea que.⁊ hꝛ di
cimus esse veꝝ nisi ideo recesserit a capitulo vbi assignabaꝛ ter
minus ⁊ ignoꝛaret diẽ electionis ⁊ nõ notificareꝛ ei in illo capi
tulo.nam in hoc casu fingitur pꝛocurasse nescire.vnde dꝫ sibi ĩ
putari.xxxvij.di.§.vt ita ꝙꝫ.si pꝛocurasset ne ad eũ ꝑuenisset ci
tatio.j.vt lit.non ꝯtest.qñ.secus si pꝛo alia necessitate sua recessis
set etiã fraudulenter non tamen in fraudẽ citationis.ff.ex qbus
causis in pos.e.l.fulcimus.§.quid sit.sed videtur ꝙ etiaꝫ succes
sit ne diem sciret tamẽ reuocari deberet:nam si pꝛimo fuerit ma
licia eius inuitando scire terminũ modo ẽ malicia capituli quod
non citat ⁊ vltima malicia pꝛeponderat.ff.de periculo ⁊ cõmo.
rei vendi.l.illud.sed nos negamus maliciã siue negligentiã ca
pituli cum certum sit de malitia absentis quã semper durare pꝛe
sumo quousꝙꝫ veniat.sed si veniret ⁊ nõ admittereꝛ nisi pꝛiuare
tur per sententiã:tunc esset malitia causa vltima ⁊ imputaretur
ca.etiã sic loquitur.ff.de pericu.⁊ cõmo.rei vẽ.illud.cũ enim cer
ta sit malicia absentis in hoc articulo.s.vitandam electõis scien
tiam nõ est locus cõiecturis super malicia.ff.de re iudi.⁊ ꝯtuma
cia.secus si in vno articulo fuisset ꝯtumax:qꝛ nihilominus ĩ alio
citareꝛ.De hoc aũt scias:qꝛ hi qui pñtes sunt qñ assignaꝛ termi
nus alijs nõ deberet postea vocari si se absentauerit:qꝛ q scit cer
tioꝛari non debet.ff.de ac.emp.⁊ vendi.l.j.secus est in illo qui sci
uit ecclesiã vacare q bñ citandus ẽ.s.e.cũ inter vniuersas(asserẽ
te)⁊ male licet enim ꝯtẽpserit capitulum in termini assignatione
non tñ consensit quin vellet interesse electioni:vt no.s.e.cum no
bis.(adiacere.)⁊ dicit male consensus enim contempti qui de iu
re vocandus erat etiam post scrutinium ⁊ post electionem valꝫ
in hoc vt decetero non possit cassare electionẽ.s.e.ꝙ sicut.nõ au
tem in hoc vt aliquod suffragium sibi auferat eius vox cum tan
tum ex pꝛioꝛi scrutinio sit pꝛocedendum ⁊ ex votis in pꝛimo scru
tinio habitis electio iudicetur canonica vel non:absurdũ.n.esset
si ex superuenientibus votis hoc penderet cum incontinenti fa
cto scrutinio ⁊ collatione debeat eligi ille in quem omnis vꝉ ma
ioꝛ vel sanioꝛ ⁊c.s.e.auditis.⁊.c.quia pꝛopter.⁊ pꝛeterea in ele
ctionibus tpe electionis spectandũ.s.e.dudũ.roboꝛare tñ potest
maioꝛẽ partẽ.si aũt aperto scrutinio veniret ⁊ ꝯtemptus ⁊ pete
ret scrutinium de nouo fieri exaudiẽdus est cũ notoꝛiũ iuris ꝙ ẽ
male factum vel ꝓcessum.ar.s.e.cum terra.ipsi autem per se vꝉ
alius hꝛ petens non sunt exaudiendi perfecta autem electõe hoc
non posset esse contempto petente cum electio teneat ipso iure li
cet possit cassari:vt no.s.e.dudum.sed si scrutinio facto veniret
aliquis qui necesse haberet in electione:⁊ tamen nõ fuit in eo lo
co vnde vocandus esset non crederem consensum huius aliqd
afferre:cum publicato legittimo scrutinio pꝛocedendum sit ad
electionem.j.e.publicato.s.e.quia pꝛopter.Sed ad collationeꝫ
admitteretur ⁊ idem dicimus etiã si oĩbus legitime vocatis cõ
pꝛomissum esset in aliquos ab his qui pꝛesentes sunt ⁊ postea ve
niret aliquis de canonicis absentibus ãteꝙꝫ publicaretur electio
ille superueniens nisi adhuc rem integrã inuenerit non poterit
reuocare compꝛomissum.ar.s.e.in causis.ar.vij.q.j.factus.sed
nunquid si pꝛesentes elegerunt dignum:absentes in locis vnde
vocari debent.necesse debent habere ratum?ar.ꝙ sic:quia vtili
liter gestum est negocium eoꝛum.ff.de nego.ges.pomponius.et
l.sed an vltro.sed ꝯtra verũ est.⁊ hoc est ea ratione:quia nullus
dari debet inuitis.lxj.di.nullus.⁊ quia in electionibus vocari de
bent oẽs qui volũt ⁊ possunt cõmode interesse.s.e.quia ꝓpter.
⁊ quia non est absentis negocium sed ecclesie.Item nota ꝙ quis
ratum habet etiam nõ suo nomĩe gestum qꝺ etiam est in oĩbus
spiritualibus.ij.q.j.in pꝛimis.ix.q.iij.lugdunũ.j.ꝺ iure pa.cura
alias foꝛte secus.ff.de pꝛocura.si seruus.(deniqꝫ.)hꝛ potest incipe
re responsio pape vel est allegatio electoꝝ magistri ber.(ad con
temptum.)immo plus dicimus ꝙ etiam si pꝛesentes aliqui non
vocentur ad scruciniũ nihilominus tenet electio ar.hꝛ:sufficit enĩ
seruare foꝛmã.s.ꝙ scrutiniũ fiat.sed ibi vota duaꝝ partiũ de pꝛe
sentibus vꝉ de his q vocari debent ⁊ interesse volunt ⁊ scrutarẽ
tur non tenẽtur.ff.ꝙ cuiusꝙꝫ vniuer.plane.⁊ possunt variare illi
qui pꝛimo elegissent ⁊ alium eligere.⁊ sic intelligitur.lxiij.disti.
quãto.sicut enim ibi dicitur ꝙ opoꝛtet duas partes esse ꝑsentes
⁊ sic opoꝛtet eosdem duas partes scrutari.Sed quid si omẽs vo
lunt ratam habere electionem a paucis factaꝫ nunquid possunt
vel adminus canonicam?rñdeo cũ foꝛma sit de substantia et ele
ctio a paucioꝛibus ꝙꝫ a duabus partibus celebꝛata vel alias mi
nus canonica sit nulla:necesse est eos eligere ꝺ nouo.ar.pꝛedicti
c.quãto.Itẽ hꝛ no.ꝙ ille cui⁹ noĩe gestũ nõ ẽ ratũ hꝫ.ꝑ.ff.de pꝛe
cario.si seru⁹.sed dic ꝙ ille qui ꝯsentit ratũ hꝫ noĩe eccꝉe ⁊ ꝑ eccꝉa
ratũ habet.⁊ ille qui eligit ⁊ si non nomine contempti:tamẽ no
mine ecclesie elegit.vnde hanc electionem contẽptus potest ra
tum habere ex quo nomine eius pꝛocuratoꝛ cuius fingitur facta
est.Item nota ꝙ computande sunt due partes:ita ꝙ in pare ab
sentium non computentur illi qui vocari non debent sed nec ex ꝑ
te absentium videnꝛ eẽ ꝯputandi illi qui nolunt ⁊ ꝯtẽnunt eẽ in
illo termino assignato.ꝯtumacia enim repñtat absentes nec ma
licia eoꝝ dꝫ eis pꝛodesse.s.de rescriptis:ex tenoꝛe nisi maioꝛ ꝑs
eoꝝ q vocandi erãt ⁊ interesse volebãt ad electionẽ abessent:qꝛ
tũc minoꝛ pars pꝛocedere non posset ad electionẽ ⁊ ẽ ea rõ:qꝛ si
cut ꝑ capitulũ pꝛefixus ẽ termin⁹ electõis:ita ꝑ capitulũ põt ter
min⁹ mutari.⁊ capꝉm diciꝛ facere ꝙ maioꝛ pars facit.ff.ad mu
nicip.ꝙ maioꝛ.si aũt ali⁹ ꝙꝫ capitulũ vacaret ad electionẽ facien
dã qui de iure hoc facere posset tunc foꝛte posset dici ꝙ etiã si mi
noꝛ pars sit pñs tñ pꝛocediꝛ ad electionẽ ⁊ valebit ꝙ facient pñ
tes.sed nos hꝛ nõ credim⁹ aliter nisi sicut.si vn⁹ canonicos citasꝫ
nec tñ negam⁹ quẽlibet ꝯtẽptum posse facere cassari electioneꝫ
s.e.ꝙ sicut.⁊ no.in glo.hꝛ posita q incipit ⁊ male.Iteꝫ hꝛ dicũtur
habere locũ qñ electioni termin⁹ ꝑfixus ẽ añ finẽ termini a iure
ꝑfixi:alias.n.sec⁹ est:vt no.s.e.cũ nobis.(alia q ponunꝛ ibidẽ.)q
alias penas imponebãt delinquẽtibus in electõe.Sꝫ nõ semper
electionẽ irritã nũciabãt.si aũt ex oĩ pctõ ĩ electõne ꝯmisso irrita

bitur electio ipso iure. iam omnes alie pene ⁊ oīa iura in eis ꝑ
dita euanescant ⁊ pauce electiōes sine cassatione euaderent. vel
hoc dicit qꝛ multa alia necessaria vł vtilia sunt in electione q̄ tam̄
non sunt de forma sicut est ꝙ eligat̄ de eadē ecclesia. lxvj. di. nul
lus. vel ꝙ sit sine crimine q̄ eligit̄. xxv. di. §. nūc aūt. ⁊ c. vlti. vel
ꝙ sit legitime natus vel sufficientis scientie. s̄. e. cū in cunctis. et
sic de alijs multis. (vno). C. de inof. test. si quādo. vel hic est sen
sus si tu vis dicere ꝙ vocare singl̄os ē de forma. ⁊ ꝑ ꝯsequēs red
dat initā electionē. ⁊ idem etiam dicas de singulis que ponūtur
in ꝯstitutōe ꝯsilij ⁊ eadē etiā ratione ꝙ nihil cōsilio sit addendū
⁊ si ꝯtra fiat ꝙ electio sit nulla: certe ad ħ sequit̄ ꝙ vix aliqua ele
ctio erit valida: qꝛ vix est quin aliquid addat̄ vel detrahat̄. ⁊ sic
etiā ꝑ ꝯsequēs frustra laborauerūt summi pōtifices in iurib⁹ fa
ciendis per que prouideret̄ ecclesijs ꝙ ita difficile erit hanc con/
stitutionē seruare ꝯsilij ꝙ nunq̄ꝫ aliqua electō erit valida. vel dic
ꝙ iura que loquunt̄ de ratificatōe absentiū. vacuatōe abutuntur
de qbus tamē nō proprie dicit̄ ꝙ sint multis vigilijs excogitata
quia pauca sunt. ⁊ est ħ allegatio cardinalis q contemptus erat
cassatōe vtriusqꝫ cū nollet dimittē cardinalatuꝫ ꝓpt̄ episcopatū
(publicato variare.) singullatim. s̄. e. de post. bo. me. vbi de ħ no.
sed nec etiā in oībus in cōi variare licet: nisi notoriū esset ꝑ sen/
tentiā vel rei euidentiam aliquem casum vel impedimentū sub
esse quare noīatus eligi non potest: nam in hoc casu cū post ele/
ctionē publicatā liceret aliam facere. vt no. s̄. e. cum terra ⁊. c. du
dū. multo melius est non publicare. sed quid si non sit nulla. sed
annullanda: puta quia aliquis contemptus est. vł alia causa di/
cimus ꝙ procedere debet ad electionē ⁊ ad ħ ꝯpelli. ⁊ est rō: qꝛ
nescimus an superior velit eam cassare an non. Item nescimus
an contēptus velit prosequi incontemptū cū non cogatur. s̄. e. ꝙ
sicut: nec aliter debet cassari nisi per superiorē vel ad petitionē
aduersarioꝝ ⁊ nō ad petitionē eligentiū. sed ad petitionē ꝯtem
pti poterit reincipi scrutiniū si non sit ꝓcessum ad electionē pu
blicandā. si aūt aliquis diceret ꝙ paratus est procedere ad pro/
bationē alicuius impedimenti ꝯtra electū ⁊ ideo peteret nō pu/
blicari electionē ⁊ propter ħ etiam appellaret non audiremus
eum quousqꝫ scrutiniū eius sortiretur effectū s. publicari electōeꝫ
vt ħ. ar. j. de ꝯces. preben. post electionē. j. de ap. constitutus. nisi
diceret incontinenti paratas probatōes: qꝛ cum tunc possit face
re notorium per probationes recipiendi sunt ne ecclesia grauet̄
laboribus et expensius: nec vocabitur nominat⁹ in scrutinio ad
has probatōnes sed in modū inquisitionis procedetur. ⁊ tamē
si non admittatur contradictio vel appellatio illius qui vult ꝓ
bare coram capitulo crimen contra nominatum vel in scrutinio
⁊ non admittitur: tamen non cassabitur electio sequens nisi pro
betur crimen. j. ꝺ his que fi. a ma. par. ca. c. j. s̄. e. cū inter ca. ⁊. c.
bone. Sed quid dices nunqd, cū scrutiniū publicatū nō est licitū
est alicui variare? Respondeo sic anteq̄ꝫ recedant de loco vbi in
quiruntur vota alioꝝ. sed secus postq̄ꝫ inde recedūt cū nō sit iaꝫ
res integra: quia cessauerunt inquirere ⁊ exiuerunt a loco inq/
rendi ⁊ intrauerunt capitulum vt illud appareat. ar. s̄. e. in cau
sis. sed tunc dicunt quidam ꝙ si capitulo toti vel maiori pti place
ret ꝙ destrueretur illud scrutiniū posset etiam sine aliqua causa
cum capitulū illud quod fecit posset destruere. ⁊ cū non sit alicui
factuꝫ preiudiciū. nec etiā infamia aliqua oriatur nominato cuꝫ
clausa sint vota. sꝫ alijs ħ nō plꝫ imo dicūt ꝙ cuilibet ꝺ capitulo li
citū est supiorē adire ⁊ petere capl̄ꝫ ad publicationē scrutinij ele
ctōis. vt ħ: sed hoc capl̄m nō facit ad rē cū loquat̄ publicato scru
tinio ⁊ qōnes fiāt qn̄ nō publicato scrutinio volūt reuocare. n̄ tn̄
credimus ꝙ aliquis de capitulo debeat audire petens publicare
electionem nisi sit maior pars. ar. ħ. sed cum superiore agat. Itē
qꝛ debet esse cōis electio. s̄. e. in genesi. Item ar. a contrario sen/
su ꝙ an̄ variare possunt qꝺ est validissimū. ff. de offi. eius cui mā.
est iu. l. j. huius rei. j. de presum. nōne. ar. ff. de bo. coll̄. non nunq̄ꝫ
⁊ intellige qꝺ ħ dicit̄ si scrutiniū est legitime factū ⁊ ex votis ex/
ceptis apparet alicui nominato ius acquisituꝫ. si aūt secus esset
posset iteꝝ ad scrutiniū vel ad ꝯpromissum ꝓcedere. ⁊ de ħ no.
s̄. e. cū terra. ⁊. c. dudum in glo. ħ habes. quid enim si nullus hꝫ
maiorem partē repetant scrutiniū. s̄. e. in genesi. sed quid si pu/
blicato scrutinio electores peccēt in communi electione vel i colla
tōne eā ꝯmittēdo. vł aliter: certū est ꝙ hec electio nō valet. s̄. e. qꝛ
propter. sed nunquid iterum debebūt eligere eundem in quem
cōsenserunt in scrutinio. so. dixerunt quidam cum vnus actus sit
electionis. licet habeat plures partes. s. initiū in scrutinio vel cō
promisso ⁊ mediū in collatione. finē in publicatōe electionis ⁊ ī
omnibus istis actibus nihil habeat facere electus sed electores
tm̄ ipsoꝝ peccatū sufficit vt cassetur quicquid factū est ⁊ etiam sit
preiudiciū electo ne decetero eligatur: quia cum vnus sit actus

qui in vno peccant in toto peccare videntur. alij tn̄ dicunt argu.
hui⁹ decre. qꝺ lꝫ qn̄ post apertionē scrutinij peterēt vł ī collatiōe
vel in cōi electiōe cassāda sit electio. tn̄ rēanebit electo saluuꝫ ius
q̄situ ex votꝭ publicatis. sed ꝯtra: qꝛ ex nominatione non querit̄
ius. s̄. e. ꝙ sicut. in prin. ij. q. vj. nominationes. sed ipsi dicunt illa
locum habere quādo nominationes non fiunt solēniter ⁊ ꝯmu/
niter ⁊ animo obligandi se. quia tunc bene queritur ius ex nomi
natione. s̄. de postu. bone. j. s̄. e. cum in iure. ⁊ ħ hic expresse vide
tur dicere. sed non sic est si post consensum compromissariorum
faciant prouisionem quā non tenerent: qꝛ tunc ex votis compro
missarioꝝ nullum ius queritur. sed ex compromissione tm̄: qꝛ nec
etiam compromissum est nisi super eo ꝙ eum habeant pro pla/
to de quo prouidebitur. sed cōtra. quomodo electio que cassatur
vel nulla est iterum reuiuiscet. so. ħ licet: quia non est nulla nisi ꝓ
pter defectū solēnitatis. item contra ꝙ nominatus etiam a mīo
ri parte debet preferri postq̄ꝫ in eodē contextu fiūt ambe electio
nes. s̄. e. congregato. so. illud habet locum vbi ex prioribus votꝭ
non est ius q̄situꝫ electo a maiori parte. forte quia est crimīosus
licet occultus: vel quia alium defectū occultū habet vel qꝛ pecca/
tum fuit in scrutinio ⁊ inde ex eo non est ius quesitum. item con
tra quomodo eligetur iteꝝ cū electores sint priuati potestate eli/
gendi. s̄. e. quia propter. so. ipi idem eligent si non priuentur ꝑ
sententiam. vel si priuentur. superior ⁊ maxime papa qui elige
ret eis suspensis. j. de conces. preben. quia diuersi. eliget eū: sicut
hoc ipsum fieret si inter scrutiniū ⁊ electionē electores morerent̄
vel alias amitterent potestatem eligendi per excōmunicationē
vel alio modo. (compellantur.) incontinenti. s. anteq̄ꝫ diuertant
ad alium actum. ⁊ ita non est. ꝯ. s̄. e. cū post peti. vel posset dici ꝙ
possent compelli quando maliciose differunt publicare electōeꝫ
puta quia vellent ab electo retorquere promissiones vel pecuni/
am vel aliquid simile. non enim est malicijs hoīm indulgenduꝫ
ff. de rei ven. l. in fundo. ⁊ forte non petet ħ nominatus cū sibi ex
nominatione ius non acquirat̄. s̄. e. ꝙ sicut. ⁊ ne notetur de am/
bitione. j. q. v. sicut. C. de epi. si q̄ꝫq̄ꝫ. si aliqui de canonicis. vł dic
ꝙ etiaꝫ si publicatio in capitulo differatur per multos dies non
propter hoc est nulla electio. decre. aūt Rn̄. vt ibi. ⁊ ħ credim⁹ me
lius. (ꝯpellant̄.) ꝯ. s̄. e. cū post petitā. vt ibi.

Si alicuius. illa vice. id ē ī ea vocatiōe. vn̄
si ad archiepm̄ deuoluat̄ electio non potest eū illa vi/
ce eligere sed alia vice potest. (epi.) nisi forte cuꝫ epo
esset simonia perpetrata. j. q. v. presentiū. ꝯ. j. q. v. quicunqꝫ. sol̄.
ibi de scienter simoniaco. vel ibi vocat beneficiuꝫ dignitatē. cōe
autem credimus ambob⁹ ꝙ siue dignitatē siue offm̄ sic obtine/
at ad eandem dignitatem siue beneficium reassumi non poterit
sine dispensatione. j. de renū. post transla. §. rursus. alij tn̄ cōtra/
dicunt. ⁊ ħ innuit decre. ꝙ aliud sit in beneficio ⁊ aliud in dignita
te. ⁊ ꝙ bn̄ pōt eps dispēsare ī bn̄ficio nō in dignitate.

His quibus. interdicitur.
forte quia priuilegiū habent aliqui ne alij eligant ni
si eis requisitis sicut plures coges ⁊ ecclesia rauēnas
que non eligit nisi consulto primo papa. vel etiam si per specia
le rescriptū mādaretur aliquibus ꝙ aliquo incōsulto non elige
rent. ħ enim impedimēta cū sint preter ius ⁊ quasi ex incognita
nō preiudicāt ius sicut si electores eēnt excōicati vel interdicti vł
longe remoti a loco vbi celebrari debet electio. j. de ꝯces. pbē. qꝛ
diuer. secus ē in tpe ꝙ expendit̄ in vocādis electorib⁹ ad electio
nē: qꝛ illud tp̄s bn̄ ꝓuidit ꝯditor canonis ⁊ ꝓ ħ ⁊ alijs īpedimē/
tis ꝯsimilib⁹ dedit ius terminū triū mensiū.

Statuimus. prouisionez.
an̄ ꝯfirmationē. post ꝯfirmationē aūt nō hꝫ locū ħ cō
stitutio nisi forte simul fieret prouisio ⁊ ꝯfirmatō. nā
tūc credimus ꝙ ħ ꝯstitutio locū hꝫ. j. de cā pos. ⁊ ꝓp. cū oliꝫ. vbi
no. (impugnat) si aūt null⁹ se opposuit electioni. tunc superior ad
quē ptinet ꝯfirmatio sine vlli⁹ tpis expectatōe inquiret ꝺ forma
electōis ⁊ meritis electi. s̄. e. nihil. nec est necesse aliqueꝫ citari vł
publice edictum proponi. vn̄ crederem⁹ ꝙ etiam si hanc ipsam
inquisitionem omitteret de qua dictum est scilꝫ de forma electio
nis ⁊ meritis electi. nihilominus teneret ꝯfirmatō eo saluo ꝙ si
ꝑ errorē aliqd ferret ꝓcedet̄. sic̄ no. j. de cau. pos. cū oliꝫ. ⁊ idem
dicimus in ꝯsecratiōe ⁊ ordiatiōe ꝙ nō est necesse aliquē vocari.
sed sufficit solēniter fieri. lxvij. di. reliqui. (in ꝑsonā.) electi vel eli/
gentiū cū vtraqꝫ reddat electionē nullā. s̄. de ꝯsue. cū dilecti. ħ nō
plꝫ quantū ad eos q obijciūt ī ꝑsonis eligentiū cū ħ singl̄ariter
loquatur. s. in personam. nec est bona ratio viciū eligentium red

dit electionē nullā.ergo pati debēt penā huius ꝯstitutōis.naȝ et
cū peccatū est in forma nulla est electio.s.e.qꝛ ꝓpter.⁊ tū q obij
cit in formā nō patiꝛ penā vltime ptis hmōi ꝯstitutionis.sȝ licet
nō teneaꝛ pena hmōi ꝯstitutōis.teneꝛ tū ire vt agat cām appella
tionis sue.⁊ potest h obiectio meliꝰ dici ꝯ formā q̄ȝ psonam.⁊ ꝓ
pter h bū dicit ꝓpter h iustam enim cām sue appellatōis ꝑfigere
debet appellās.alioquin nullū ꝓcessum siue electoꝝ siue ꝯfirma
toꝝ impediet appellatio nisi forte esset de electōe epoꝝ ⁊ magna
rū abbatiaꝝ sicut ē hodie expeditū ꝑ ꝯstitutionē alex.iiij.de ap.
dilectus:qꝛ tūc etiā sine assignatōe cause valet appellatio . et sic
intelligunt quidā finē decre.j.de ap.vt debitus.⁊ solam causaȝ
expressam ꝓsequi poterit.j.de ap.dilecto.f.g.⁊.c.cordi.idē vide
tur q̄ h appellatio ⁊ ius hmōi decre.habet locuȝ in iudicio ⁊ ex
iudiciū.⁊ est h speciale in casibus.vnde ait h decre.q̄ ap.obtinet
vim citationis termini sicut expresse dicit h decre.etiā in appel
lationibus que fiunt extra iudicium.qđ alias secus ē vt no.j.de
ap.cū sit.post talē autem appellationē non debent dimittere ele
ctores quin ad electionē procedant nec pretextu appellationis
cassabitur q̄ postea factū erit nisi alias vera sit cā ap.s.e.cū inter
ca.sed ꝯfirmatores ⁊ etiā quicunqȝ alij ꝓcedere nō debēt rō di
uersitatis:qꝛ cā appellatōis deuoluta ē ad iudicē ap.sed non ele
cti.iudex aūt ap.elapsis terminis h statutis hoc mō ꝓcedet si al
terutra ptiū fuerit abñs:nā si fuerit abñs appellās ⁊ examīata
electōe ꝯfirmabit vel infirmabit vel remittet electū ad suū ordia
riū ⁊ appellāti imponet penā hmōi ꝯstitutionis. si vo appella
tus fuerit absens tūc si appellatū est extra iudiciū inquiret đ ap
pellante an sua intersit appellare.ij.q.vj.nō solēt.⁊ si inuenit:q̄
sua intersit q̄ret an ex iusta cā appellauerit ⁊ nō de veritate cause
quā si inuenerit iustā.cassabit quicq̄d factū est ꝑ quoscunqȝ ī ꝑiu
diciū huius ap.j.de ap.si duobus.nec ob.decre.j.de ap.interpo
sita que dicit q̄ nō reuocaꝛ q̄ fit a iudice a quo appellatū est nisi
ꝓbet veritatē cause.vel nisi offerat se probatuꝝ cās ex quibꝰ ap
pellat:qꝛ ibi loquiꝛ qñ dubiū est an reuocari debeat iurisditio a
iudice a quo appellaꝛ an nō:qꝛ si inueniaꝛ q̄ cā ap.nō sit vera re
mittiꝛ ad priorē iudicē.at h certū est q̄ ab eo ad quē appellatuȝ
est.nec de iure nunq̄ȝ cā remitteꝛ ad priorē iudicē.⁊ sic cū plures
essent appellātes.vnus appellauit ad proximū ordi. aliꝰ ad pa
pā nihil valet qđ fit ab inferiori ordinario.j.de ap.si duobus. si
aūt in iudicio appelletur bene habet locū decre.ꝑall. interposita
h non placet:immo idē dicimus in appellationibus emissis in
electionibus ⁊ in alijs appellationibus emissis alias extra iudi
ciū.de quibus no.j.de his que fi.a ma.ꝑte ca.c.j.vel etiā in iudi
cio.de quibus no.j.de ap.romana.§.cū aūt.in glo.q̄ incipit si ve
ro iudex.dicimus enim q̄ nisi subsit veritas cause appellationis
tenebit processus habitus ab ordinario.sed si vera est ⁊ iusta cā
appellationis nō tenebit qđ fit ab electoribus nec qđ fit ab ordi
nario sed tenebit qđ fit a iudice appellatōis.caueat ergo appel
lans ne corā iudice appellationis petat infirmari electioneȝ fa
ctam ab appellatis:qꝛ tunc ꝯtigeret eandē cām agi corā duobꝰ.
scȝ cām ꝯfirmationis corā ordinario ⁊ cām infirmationis coraȝ
iudice appellationis qđ esset iniquū.sed debet petere suā ap. ꝓ
nūciari legitimā ⁊ cassari quicquid factū ē post suā appellatōeȝ
⁊ ꝑ hoc obtinebit q̄ cassabiꝛ sentētia ⁊ totus ꝓcessus habitus co
rā ordinario.sed oppones q̄ñ simul ageꝛ cā principalis ⁊ appel
lationis corā diuersis iudicibus.Rñ.bñ propter ignorantiā q̄ ē
an vera sit cā ap. vel nō.sed cū postea apparuerit cām verā esse
ap.patebit ꝓcessum iudicis ordi.iniquū.⁊ si apparuerit causaȝ
esse falsam ap.approbabiꝛ sententia ordi.sed quid si coraȝ ordi
nario ꝓbetur falsa cā ap.⁊ corā iudicibus appel.probabiꝛ vera
vbi grā:appellatū est ne eligaꝛ petrus:qꝛ occidit talē tali die.et
postea corā ordinario probatū est indirecte q̄ nō fecit illđ homi
cidiū.corā iudice aūt appellatōis ꝓbatum est qđ fecit.Rñ. stabi
tur sentētie ⁊ probationibꝰ habitis corā iudice ap.nec obest ei ꝓ
batio vel processus habitus corā ordinario.nec etiā sñia ab eo la
ta cū ille processus vel sñia nō fuerit habitus inter appellantē ⁊
appellatos:qꝛ appellās nunq̄ȝ debet corā ordinario litigare:qꝛ
sic sue ap.renūciaret.j.de ap.sollici.j.de offi.dele.gratū ⁊ relatū.
sed processus appellationis vere est inter appellantē ⁊ appella
tos:qꝛ alias nō valeret ꝓcessus habitus corā iudice ap.nisi ha
bitus esset ptibus p̄ntibus vel ꝑ ꝯtumaciā absentibus.appella
tus aūt potest cām principaleȝ prosequi coram iudice a quo ap
pellatū est si appellatio non fuit legitima ⁊ pōt etiā ꝓsequi cām
appellationis corā iudice ap.cū coram vtroqȝ asserat appellatō
nē non valere.⁊ ideo coram vno agendo non videꝛ renunciasse
iurisditioni alterius.si aūt iudex ap.pro appellato ferat sñiaȝ.s.
quia non valuit appellatio nec iudex a quo appellatum ē ferat
sñiam in cā principali pro appellante licet absente ⁊ cōtumace
quia vere apparet eum contumacem fuisse ex quo iudicatum est
eum iuste appellasse tenebit vtraqȝ sententia:quia si bene inspe
xeris concordant.(appellari.)idem est ⁊ si alio modo q̄ȝ per ap
pellationem negociū electionis ad proximū superiorē deferaꝛ.
⁊ coram ipso aliquid obijciatur contra formā vel personā.sed h
ideo dicit:qꝛ q̄si semꝑ per appellationē huiusmodi negocia ele
ctionū ad se.ap.deferuntur.vel ideo quia si papa non sit ꝓximꝰ
superior.⁊ vna pars vadit ad proximū superiorē alia ad papā
tunc ille prelatus procedit in causa qui prius citauerit.j.de ap.
vt debitus.h non placet.(taȝ is). is igitur qui se opposuit ⁊ q ap
pellauit venire debet vel mittere vꝉ prosequi appellationē.alio
quin patitur penam que infra sequitur.sed nunquid alij q se op
posuerunt sed non appellauerunt venire debent? Rñ.illi soli ve
nire tenentur vel mittere qui appellauerunt vel quorum nomi
ne appellatum est vel qui appellationē alijs interpositaȝ expsse
ratam habuerunt.⁊ si non venerint punientur vt h.alij vero q
se dūtaxat opponunt.non tamen appellant nec appellationē ab
alijs interpositam ratam habent non tenentur venire vel mitte
re sed eorum oppositio vel absentia processui nō obstabit. vidē
tur autem nolle agere ⁊ quodāmodo ei q̄ factum est consentire.
vt.ff.de ap.l.scio.tunc enim appellandū est cum ordo decretum
electionis interponit.vt.ff.qñ ap.sit.l.j.§.solēt.sed fateor q̄ ap
pellātiuȝ prosecutio ⁊ victoria non appellantibus vel appella
tis sed non prosequentibus prodest.vt.C.si vnus ex plu.ap.l.j.
⁊.ij.⁊.j.de ap.vna.sed quid si his qui prosequitur vt prosequa
tur ex fide:sed cum aduersario colludat.nunquid alius q appel
lauit ⁊ non prosequitur vel qui se opposuit sed non appellauit
cause prosecutioneȝ assumere potest inuito eo qui ficte ꝓsequiꝛ?
puto q̄ sic.vt.ff.de ap.l.ab executione.§.alio condēnato.(interest.)
alie persone quarum interest preter appellantem possunt assi
stere appellantibus ⁊ etiam per se si inuenerit appellatos proce
dere in causa prouisionis:qꝛ curia cōmune forum est.sed nō po
terit ad eorum petitionem procedi contra appellatos absentes
ꝭm tenorem huius constitutionis.sed si aliquis appellasset con
tra electionem alicuius:quia esset facta eo contempto. vel quia
esset facta in eius preiudicium cum prius esset canonice electus:
⁊ in alijs consimilibus casibus.satis videtur q̄ ⁊ capitulū ⁊ qli
bet alius debet comparere sine alia citatione vt super predict̄ di
cant quicquid dicere potest.⁊ si non compareat decetero nō ad
mittetur ad dicendū aliquid de his suꝑ q̄bus appellatū est:pu
ta q̄ ille qui appellauit habuit ius.vel q̄ appellatio est iusta.sed
si ex alia causa q̄ȝ ex qua appellatum est velit ipse appellator vꝉ
etiaȝ alius dicere electionē non tenere vel cassandā esse bene au
diretur nec imputatur ei si super his non compareat.ar. ff. de in
sti.ac.habeat.j.de appel.constitutis. ⁊.c.dilecto . item si electus
vellet dare petitionem suam.peto electioneȝ meā confirmari si
ne alia adiectione non debet admitti talis petitio nisi vocat̄ om
nibus quos res tangit si fiat vt preiudicet eis.ff.de mi.etiam .c.
fi.licet dicamus bene valere confirmationem si electio est cano
nica:etiā si nullꝰ citeꝛ.vt no.s.e.cū dile.item ille idem qui appel
lauit ex alia cā pōt dicere ꝯ electionē.sed si det petitionē talē pe
to tali appellanti imponi silentiū suꝑ ꝯtradictōe sua ex ea causa
ex qua appellauit bene audiꝛ.si aūt nō arripiunt iter infra men
sem vel si non expectauerit ꝑ.xx.dies nō habet locū ꝓcessus hu
ius ꝯstitutōis.(instructos.)instructi debent venire ⁊ principa
les ꝑsone ⁊ capituli ꝓcuratores cū decreto ⁊ cū oībus instrumē
tis factis de electōe ⁊ suꝑ ꝯtingētibus ⁊ suꝑ appellatōe ⁊ suꝑ eo
q̄ īmiscuit se administrationi ⁊ ꝯsimilibus.item dȝ portare in
strumenta suꝑ his que vult ꝓbare sine alterius obiectōe.sȝ si ad
obiectionē aduerse ptis expediat eū habere aliqua instrumenta
que secū nō hȝ.ad h dabiꝛ sibi dilatio.C.de tēp.in inte.resti.petē
dū.j.rñ.testes aūt secū ducere nō teneꝛ.sed ⁊ suꝑ instrumentis
si qua iusta causa moueret iudicē iteꝝ dabit dilationē.ff.de eden.
si quis ex agere.§.fi.⁊.l.sequenti.(a die obiectionis.)hec obiectō
fit extra iudicium quod ex eo apparet : quia coram nullo iudi
ce agebatur.item potest habere locum hec decreta . in appella
tione vel contradictōe que fit ante electionem.verbi gra. appel
lo ne eligatis talem qui est morbosus.s.e.cū inter dilectos.vꝉ ne
eligatis sine me qui debeo interesse electioni huius.sed si electio
ne facta dixit.dñe ego appello ne vos pro electo geratis:qꝛ ele
ctio vestra non valet propter talem defectum forme vꝉ persone
⁊ h appellatio ꝭm hanc formā non potest habere locūin exem
ptis.in non exemptis autem bene posset h appellatio hr̄e locū.
etiam in iudicio:vtputa.si electus peteret cōfirmationem a suo
ordinario ⁊ tūc aliquis obijceret quicq̄ȝ in formā vel personam
⁊ propter hāc sñiam vel post appellaret.locū haberet h decre.
⁊ tūc debet arripere iter infra.xx.dies ꝯputādos a die obiectōis

finite per ap. vel alio modo finite coram iudice coram quo ꝓpo
sita fuit.⁊ videtur ꝙ hec obiectio possit fieri non solum ab his q
vocem habent in electione. sed etiam ab omnibus qui possunt
predicta obijcere vel ꝯtra electū excipere.de quibus no.ī.ð accu.
super his.sed si facta cōmūiter ⁊ concorditer electiōe postea ali
quis appellet.nihilominus sit electus nō obstante huius appel
latione vel contradictione administrabit.ar.s̃.e.nisi.§.fi.(iter.)
h datur terminus ad iter incipiendum.⁊.ī.de sen.⁊ re iudi. cuꝫ
cām.alibi ad iudicem adeundū.vt.ī.de ap.personas.alibi ad ꝓ
sequendū:vt.ī.de ap.cum sit romana ex ratione.c.sepe cōtingit.
⁊.c.oblate.alibi ad ꝓsecutionē ꝑficiendā:⁊ in auc̃.de his qui in
gre.ad ap.§.sancimꝰ.C.de appel.in auc̃.ei q appellat.ij.q.vj.
siqs appellat.nisi per iudicem steterit:vt.C.de tempo.appella.
l.cum anterioribus.§.illud etiam.quo casu vel appellanti resti
tutio indulgetur:vt.ff.ex quibus causis.l. sed ⁊ si pretorem.vel
tp̃s ipso iure non cedit:vt in auc̃. vt spō.lar. §.hoc quoqꝫ.⁊ ma
xime si appelletur ad summum pontificem vel ad principem in
quo casu locum habet.quod legitur.ij.q.vj.anteriorum.§.ad h.
in auc̃.de ap.⁊.ī.q̃ tp̃a.§.ad h.sancimus.si autem non arripue
rit iter infra mensem vel si non expectauerit per.xx.dies non ha
bet locum processus huius constitutionis.item videtur ꝙ debet
habere locum quantum ad h ꝙ veniat instructus vbicunqꝫ a iu
dice prefigitur terminus ad prosequendum negociū prouisiōis
etiam si alterutra partium h non petat propter periculum mo
re.ī.de ap.oblate.⁊.c.cordi.alij aliter dicunt ꝙ non inuenitur ex
presse cautum.(infra mensem.)quidam dicunt ꝙ vltra terminū
istum non potest prosequi appellationem.ī.de appel.personas
licet alias nō prosequēdo appel.possit ⁊ in formā ⁊ in personā
dicere ꝙ vult.ī.de appel.constitutus.etiā vltra habet terminuꝫ
alij dicunt ⁊ vt videtur melius ꝙ etiam vltra terminū prosequi
potest ap.dūmodo sit res integra:quia iste terminus non prefi
gitur appellationi tm̄.sed appellationi ⁊ negocij principalis ꝓ
secutioni.licet modica vel nulla differētia sit siue prosequēdo ap
pellationē siue alio modo opponat se electioni. (infra mēseꝫ)iste
mensis computatur a die appellationis publice emisse etiā igno
rantibus appellationē emissam ꝙ ex eo apparet:q papa voluit
ꝓuidere cōtra vacationē ecclesiaꝝ.credimus tm̄ ꝙ si diceret ele
ctio nulla vel irritanda propter indignitatē persone electe ꝙ nō
preiudicaret persone electe quin adhuc eligi posset.nec ob.s̃.e.
super eo:q ibi loquitur qñ ipsemet tractauit cām sue electōis.vl
qñ sciuit ab alijs tractari.qꝫuis melius videret dici ꝙ scia sola si
bi obesse nō debet.sicut nec testi.ī.de ordi.cog.cū dilec.itē hec de
cre.habet locū vbi quis publice appellat ꝯtra electionē.sed si nō
esset appellatū.sed alias aliquis iret ad superiorē propositurus
aliquid ꝯtra electionē expectari debet aduersarius ꝯ quē agit ꝑ
sex mēses ⁊ etiā ampliꝰ ex iusta cā:puta si esset vltra mare: vel
etiā minꝰ longe.⁊ sic loquit.ī.vt lit.non ꝯtes.qm̄.§.ꝙ si forsitan
⁊ h plus placet qꝫ ꝙ ꝯtinetur in glo.que incipit.idem est.⁊ si. et
tm̄ non multū ꝯtradicunt ad hanc materiā vide causam de elec.
(absentia)⁊ si ꝓcessum fuerit ad aliquod de illis ad quod nō pro
cedit nisi lit.ꝯtesta.puta ad receptionē testiū vel huiusmodi si po
stea veniat ⁊ petat libellum vel fieri lit.contesta.non est audien
dus:quia eius contumacia fecit vt lis habeatur ꝓꝯtestata.⁊ si ꝯ
riū diceret sequeret absurditas:ꝙ testes recepti nō valerēt tanqꝫ
añ lit.ꝯtes.recepti.qð esset absurdū cū legitime sint recepti aucto
ritatē huius decre.item non est cogēdus ꝓbare mandatū ꝓcu
ratoris si ꝑ procuratorē egit.⁊ dicat nō tenere qð factū est.q nō
erat ꝓcurator rōne ṗdicta.ff.de procu.pōpo.§.rati.sed dicūt qui
dam ⁊ ē securū qð dicūt ꝙ licet de his que egit in absentia partꝭ
non sit cogēdus probare mandatū tm̄ vlterius iudex nō admit
tet eum agentē procuratorio noīe nisi mandatū probet.tm̄ cuꝫ h
videat esse de equitate nō scripta tm̄.ar.predicte.l.pompo.satis
videt ꝙ si in remotis partibus ageret cā.nec de facili posset pro
bari ꝓcuratio que forte amissa est. ꝙ ⁊ tunc nō ꝓbata procura
tione procederet iudex vsqꝫ ad finē cause.⁊ idem dicimus si pe
teret aduersarius de nouo veniens rescriptū ꝯmissionis:ꝯtuma
cia enim sua facit ꝙ vlterius nō pōt declinare eius iurisditioneꝫ
sicut ⁊ presentia h faceret ⁊ proponere negligeret:vt no.ī.de re
iudi.inter.⁊ hec vera sunt vbi petit copiā registri ad declinādū
iurisditionē iudicis.sed si peteret vt videret an per ꝯmissionē si
bi factā posset cognoscere de his de quibus vult cognoscere.tūc
bñ eēt ei faciēda copia rescripti si illud amisisset.ff.de edē.si vnꝰ.
§.fi.⁊.l.se.sed licet predicta ꝓbare non cogatur tenet tm̄ ꝓbare
exhibitionē eoꝝ per acta.ī.de proba.qm̄.vbi no.(per.xx.dies.)
infra hoc tempꝰ petet suā electionē ꝯfirmari ⁊ electionē aduer
sarij infirmari dūmodo eodē tp̄e facte sunt ambe electōes: q si
diuersis tp̄ibus facte sint transacto tp̄e huius prime electōes po

terit petere suā electionē ꝯfirmari ⁊ sup ꝯfirmatōe vel ꝯ poterit
sñia ferri.sed non poterit petere electioneꝫ post factā infirmari
nisi transacto tp̄e huius constitutionis a die scōe electionis.⁊ h
satis probat littera presens. ⁊ preiudicabit sñia ṗdicta secūdo
electo nisi postqꝫ sciuerit sententiam pro primo electo latam ap
pellet infra decē dies.⁊ nisi infra tp̄s huius cōstitutionis ꝓsequa
tur.ī.de re iudi.cum sup.(absentia)qñ qꝫ ꝯtingeret siue ab initio
q non venit siue ex postfacto.s.quia venit.sed contumaciter re
cessit.ī.de eo qui mit.in pos.c.j.ī.vt lit.non ꝯtes.qm̄.§.porro.⁊.§
ꝙ si forsitan.(absentia.)bene dicit sicut de iure procedenduꝫ fue
rit ꝓcedatur.de iure aūt sic procedendū est:q si appellatus fue
rit presens in optōe eius erit ꝙ cognitio appellationis precedat
cognitionē electionis.an omissa cā ap.ꝓcedatur tm̄ in cā electio
nis.nam h idem est in alijs causis:vt no.ī.de ap.cordi.sed h est
speciale in causa electionis:q etiam si nō sit terminus assignatꝰ
ab homine nec sit delatum appellationi cum littere impetrate
ab appellante infra terminū huius decre.non valēt ⁊ talibꝰ lit
teris nō obstantibus.nec obstante etiā absentia appellantis ꝓce
ditur in curia pape:vt h.si vero appellans tm̄ ⁊ non appellatus
fuerit presens non poterit procedi in curia nisi prius cognoscat
de cā ap.que si probata fuerit iusta proceditur in curia in nego
cio electionis.⁊ si appellatio apparuerit iniusta remittet ad iu
dicem a quo appellatum est.ī.de ap.cum speciali.in fi.⁊ h obti
net qñ appellatur in iudicio:q si extra iudiciū appellet semꝑ al
terius ptis absentia non obstat.ꝓceditur in curia.(defecerit eiꝰ.)
dicunt quidam ꝙ si plura obiecit licet plura probauerit si ī vno
solo obiectoꝝ defecit.sufficit ad h vt hec pena sibi imponat.arg.
s̃.de rescrip. cum a deo.⁊ alij dicunt ⁊ forte melius ꝙ sufficit vt
vnum solum de multis obiectis probet ꝙ sufficiat ad cassationē
⁊ h ea ratione:q cum hanc penam patiatur excipiens pret ius
cōe.ī.de excep.sup his.in odiū illoꝝ qui impediunt ordinationē
ecclesiaꝝ.⁊ ex h ꝙ vnū de multis probauerit.patet ꝙ nō habu it
hanc fraudem.nec est hac pena astringendus.maxime quia pe
ne sunt mitigande. de pe.di.j.pene.⁊ habet locuꝫ hec pena siue
obijciat crimina siue defectus siue irregularitates.decre.eniꝫ ge
neraliter loquit.item non admittit procurator super criminibꝰ
nisi h expresse contineatur in procuratōe.sꝫ ⁊ bñ admittet etiā
si ibi nō exprimant crimina.

A In electionibus. oritur.

id ē legitime factis.q.d.si al's scrutinia essent male fa
cta non recideret ius eligendi in alios.(ꝯditionalia)
puta ꝯsentio in a.si est legitime natus vel si nouit iura ⁊ hmōi.
vl eligo si hꝫ maiorē numeꝝ.(alternatiā)puta eligo a.vl b.vl sic
eligo a.⁊ si.x.voluerit.eligo b.(⁊ īcerta)puta eligo illū ī quē ma
ior ps consentiet.vel eligo eum in quem consentiet decanus(In
alios.)h intelligitur qñ in eodē ꝯtextu fiunt due electōes.vna ab
illis qui huius vota etiam probata emittunt.⁊ alia ab illis q bo
na vota emittunt.si.n.oēs huius mala vota emitterēt vel etiam
maior pars.sed minor pars neminē eligeret in eodeꝫ ꝯtextu.tūc
in reliquis redit eoꝝ vox:īmo plus dicimus ꝙ si ipsi idē eligent
anteqꝫ priuarentur potestate eligendi tenet eoꝝ electio.nisi eum
facerent suspitione pene.ar.ff.de dona.post ꝯtractū.de h in simi
li casu no.s̃.e.q propter.in glo.h.dixerūt.itē hec decre. loquit
qñ vota eligentium sunt conditionalia.sed si electi votum ē con
ditionale:puta consentio electioni si papa dispensauerit mecū.
vel si tali placuerit:talis consensus nullus est cum electiones pu
rum consensum requirant sicut ipi in eum pure consentire tenen
tur.⁊ electus non pure.sed conditionaliter consentiat. vnde sta
tim eligere possunt nisi forte ex gratia ei velint dare aliqueꝫ mo
dicum terminū:īmo plus videt ꝙ si electores tūc ꝯsentiāt electo
scꝫ qui sub ꝯditōe ꝯsentiat electōi:tūc ⁊ eoꝝ vota similiter condi
tionalia reprobata siunt.vñ ex illis votis nō debet effectum sor
tiri facta electio nisi fiat de nouo.⁊ h vera vident etiā si sub cōdi
tione talis electus recipiatur ad osculum pacis.etiam si recipi
at obediētiaꝫ a subditis vel stallum in choro vel alias admīstra
ret cum h ⁊ similia.traditio dominij ⁊ possessionis bene possent
fieri sub conditione.ff.de acqui.pos.l.qui ab.ff.de iure do.ī dotis
fruc.§.fi.ff.de dona.l.ij.§.si pec.sed dices.nōne in his contradi
cit protestatio vel conditio eius facto:q protestatur se non reci
pere ecclesiam nisi sub conditione.⁊ tamen facit ea que prelati
vl electi sunt.ī.de appel.sollici.sol.h non contradicit protestatō
facto:quia bene sic de concordantia possunt recipere aliquē ad
osculū pro ṗlato ⁊ ꝙ ṗlatus recipiat obedientiā a subditis ⁊ ad
ministret etiā ius ṗlature ⁊ nō esse ṗlatū postqꝫ placet partibus
īmo idē est ⁊ si nō ꝯsentiāt ambe partes.sed vna tm̄ dicit.⁊ tunc
illi qui eum recipiunt ad osculū nō tenent eum habere pro ṗlato

nec illi qui promiserunt obedientiã tenentur nisi conditio extiterit: nec ea que gessit quasi gesta a plato. ar. eius qđ dicitur de herede qui aliqua gerit protestans q̄ non gerit pro herede. ff. đ acqui. here. pro herede. nec ɔtradicit. j. de ap. sollici. q2 illa duo đ q̄bus loquitur enim simul ɔcurrere nõ possunt. s. petere absolutionem vel excommunicationem ⁊ non renunciare appellatõi quã inde emisit.

De translatione prelatorum. Rubrica.

Q Um ex illo priuilegio.

tu es petrus ⁊c̃. vsq3 tibi dabo claues regni celorum. quo priuilegio romanã ecclesiã cũctis ecclesijs pretulit ⁊ ei ligandi atq3 soluẽdi potestatem contulit. xxj. di. in nouo. ⁊ c. q̃3uis. q. d. propter illud speciale priuilegium potestatẽ habet condendi canones per quos maiores ecclesie cause referant̃ ad eum. (dñs noster.) impator autem habet a populo romano. insti tu. de iure na. §. sed qui. ar. ɔ̃. C. qũo opor. epi. (canonica). xij. dis. p̃ceptis. (translationes. vij. q. j. mutatões. ⁊ c. oĩs qui. ⁊ c. ⁊ temporis qualitas. j. e. inter corpora. (archiepm̃.) futur̃ vel animi destinatione. (licuit). quantum licuit habes. s̃. de electio. tranmissã. ⁊ c. q̄ sicut.

I Nter corporalia. destru

untur.) secus in peculio. ff. de pecul. non statim ⁊ ĩ possessione. ff. de acqui. pos. possideri. §. in admittenda. (destruant̃) quo ad exteriorẽ destructionẽ que fit p depositionez cessionẽ ⁊ similia. al's per pctm̃ facile destruunt̃ v̄tutes. xl. di. sicut. xxxij. q. j. cũ reũ. (solus.) xv. q. vij. epus solus. (a metropolitanis.) lxiij. di. c. j. ij. ⁊. iij. (ɔdẽnari. iij. q. vj. q̃3uis. dudũ. (forti⁹). i. dignius. nã al's cũ maiori difficultate sepatur carnale matrimoniũ xxxvij. q. vij. c. j. j. de iureiur̃. vbi in h̃ casu. j. de ɔuer. ɔiu. ex publico. quasi spũale qđ separat̃ p depositionẽ cessionẽ ⁊ alijs modis vt h̃. ⁊ supiori. c. (suo). i. suis ɔstitutõibus vel vicarij sui. (p̃cipiẽs) xxxiij. q. ij. quos. ⁊ c. antiqui. (separet.) sua auctoritate. nõ autẽ separat hõ carnale matrimoniũ cũ epo vel etiã archidiacon⁹ p cõstitutiones papa dissoluit. sed iste deus cui⁹ auctoritate facte sũt (remouet̃.) cũ sit iusta ex causa. xxiiij. q. iij. si quis nõ recte. j. q. vij necesse. ⁊ c. se. (tua). s. translatio. cessio. depositio. (ɔstitutõe). i. potestatẽ dissoluẽdi matrimonia nõ habet ex auctoritate terrena s3 diuina. (derelinquere). vij. q. j. mutationes. j. de reg. ⁊ trans. licet (ɔfirmationẽ.) post ɔsensum aũt suũ añ ɔfirmationẽ posset cum habeat tenue ius. j. de accu. sup his. s̃. de elec. cũ inter ca. (eligentiũ.) ⁊ mediãtibus electoribus inter electũ ⁊ ecclesiã siue populũ sibi subditũ. (ɔtractum.) ɔsummata tamen consecratione. j. e. lic3 (nihil.) quo ad veritatẽ matrimonij. (cum quis.) non probat hoc esse qđ ob h̃ ɔtingit abesse. C. de proba. neq3. no. j. de restit. spõ. cũ ad sedem. j. de testi. cũ tu fili. xxxviij. di. que ipis. item. i. sicut matrimoniũ carnale nõ põt dissolui nisi auctoritate dei vł vicarij eius. i. p ɔstitutiones ab eo factas ⁊ in casibus ab eo concessis. sic nõ potest matrimoniniũ spirituale separi nisi auctoritate pape. ⁊ in casibus in constitutionibus ɔtentis vel pape. (de illo). j. de ordinatis ab epo qui re. epatui. c. j. (elector̃) ⁊ ita q̄ statutu3 erat in epis extẽditur ad electos ɔfirmatos sic. ff. de iure do. si spõsa3 C. q po. in pig. l. fi. ff. de fundo do. lex iul. j. de iureiu. queadmođ (in canone). c. di. qm̃. (quo ad quedam) ea. s. que mysteriũ ɔsecrationis desiderant. s̃. de ele. trãsmissam. (inutilẽ.) de pe. di. j. scindite. ff. q̄ cuiusq3 vniuer. l. j. §. pe. ff. qui satisda. co. quot. xij. q. ij. ñ liceat (ad penã). ff. de excep. rei iudi. euidẽter. ff. de iterdi. ⁊ releg. l. relegator̃. §. vl. ⁊ l. se. (⁊ de translatõe). j. de deci. ad audientiã. j. e. licet. (prohibitum). j. e. licet. ar. ff. de v̄bo. ob. quisq̃s. ff. de arbi. sed cũ dies. §. plane. j. de arbi. cũ dilecta. j. đ. decimis. ad audiẽtiã. j. e. l3. j. de priuile. sane. ⁊ c. parentibus. ar. ɔ̃. j. đ cau. pos. cũ ecclesia. ff. de iudi. solem⁹. ff. de po. luti⁹. s̃. de rescrip. cum adeo. ⁊ c. cãm. j. de offi. dele. preterea. j. de sen. ex. nup. (maiores). xl. dist. hõ xpianus. ff. đ re mili. omne. §. qui manet. (ɔsensu. xliij. di. quanto. s̃. de elec. cũ inter dilec. (pdurãte.) forte nõ peccauerãt postulãtes in recipiẽdo epm̃. ⁊ iõ seruat̃ ei⁹ ɔsensus. al's aũt secus: vt. j. c. pri. vel dic h̃ seruari eis de gratia.

Q Vanto. quos deus.

xxxiij. q. ij quos de⁹. (retinuit). s̃. e. c. j. ⁊. ij. (cui). xxv. q. j. ɔtra statuta. xj. di. ecclesiasticar̃. (transeat). xxiij. q. iiij. est iniusta. (precipimus) no. sniam ferri in notorio non citata pte. de hoc no. j. de coha. cle. ⁊ mu. tua. (illicite) ɔsentiendo cũ hẽe epm̃ ⁊ recipiendo

sine auctoritate summi pontificis: vt. s̃. c. pxi. (suspendimus). i. suspensos denũciamus. ar. s̃. de elec. bone. me. mag. melius pl3 q̄ p sniam suspendant̃. (nõ debebit). xxj. q. j. clericus. (nec illis). vij q. j. si quis eps. ⁊ est ver̃ qđ dicit hec decre. ⁊ illud. c. qñ. sine auctoritate superioris transit causa illius cuius erat prima ecclesia quã sua auctoritate dimittere nõ põt. vij. q. j. nõ oportet. si q̄ v̄o. q̃3 etiã illius cuius ecclesia ad quã transit quã occupare nõ potest sua auctoritate. s̃. de elec. qualiter. ⁊ h̃. (spreuit.) dixerunt quidam ar. huius decre. q̄ q2 ɔsensit electioni amõ ad aliã ecclesiam sine auctoritate pape trãsire nõ põt. ar. s̃. de elec. cũ inter. alij dicũt ɔ̃. ar. s̃. e. inter corporalia.

L Icet in tantum.

nõ tñ propter hoc intelligas m̃rmoniu3 habere partes siue principiũ. mediũ ⁊ finẽ cũ sit res simplex ⁊ incorporea vnde diuidi non potest. s3 referas hec verba ad processum facti ⁊ solẽnitatem ⁊ potestatẽ quã consequitur p confirmationem. p consensum enim eligentiu3 et electi ⁊ confirmantis quo ad substantiã plenũ est matrimoniu3 siue sacramentum. substantie enim nihil adicit consecratio. s̃. e. inter cor. (postulatio.) h̃ enim quasi expressum q̄ licet dispenset̃ cũ aliquo ineligibili. tamen debet postulari q̄ intelligunt q̇dam ver̃ vbi remanet impedimentũ sicut h̃. vbi etiam post dispensationem remanet episcop⁹ qđ impedit ne transire possit. sed si penitus toleretur veritas vel impedimentum: vt illegitimo satis videtur q̄ posset eligi. s̃. de elec. cum vintoni. alij tamen dicunt ɔ̃. sed quicquid dicatur h̃ est notabile q̄ consentire potest postlationi de se facte. ⁊ superior etiam minor papa poterit approbare postulationẽ: vt h̃ totũ hic colligitur. est autem ea ratio quare magis tollit̃ impedimentũ in irregularitate q̃3 in honore episcopali vł alio mõ: q2 fauorabile est illud ita tolli q̄ nihil remaneat nec etiã vlla memoria sed honor epalis. vere etiã bonũ ẽ q̄ rẽaneat. sicut etiã dicitur in pacto q̄ tollit ipso iure actionẽ ex delicto sed nõ actionẽ ex ɔtractu. item videt̃ q̄ ex quo consentire potest q̄ eligi debet: q2 ex eius arbitrio pendet initiare matrimoniũ. itẽ ex h̃ q̄ consentire potest. videt̃ q̄ persona sit eligibilis. ⁊ videt̃ q̄ tutius sit hunc eligere postulandum. s̃. de elec. in causis. lic3 h̃ iure niti videantur. tutius tamen est q̄ omnia per ipsum fiant. s. q̄ anteq̃3 consentiat licentiam pape habeat: ⁊ q̄ postuletur vt eligatur. nam. ⁊ h̃ sonare videtur littera indulgentie vbi dic̃. dũ tamen nihil obstet de ea. nam h̃ cognoscere. s. an aliquid sibi obstet. non est ipsius postulati sed superioris. item cognitio d3 precedere adeptionem episcopatus cum sit conditio. item quia turpi⁹ eijcitur ⁊c̃. j. de iureiuran. quemadmodũ. ergo per se sine superioris licentia consentire non potest. (reseruasse.) sed quare v̄ba priuilegij non interpretantur large. j. de verbo. sig. olim. Rñdeo. quia forma verbor̃ non patitur. j. de priuił. porro. itẽ quia per tale priuilegium noluit peruertere consuetas examinatiões postulationũ. C. de inoffi. testa. si qñ. sed quero quam vtilitate3 consequatur p istam interpretationẽ cum potius sit interpretãdu3 vt res valeat q̃3 q̄ pereat. j. de v̄bo. sig. abbatẽ. ff. de re. du. quot. ad idem. ff. ad munici. l. j. ff. de le. j. si qñ. ff. cõmo. ĩ ɔmodato. §. pe. Rñ. ideo attenuat vires hui⁹ priuilegij: q2 per ambitõe3 fuit obtentũ. j. q. j. principatus. C. de se. con. l. j. si enim cõtra ius aliquid obtinetur presumitur esse ambitiose obtentu3. ff. de mino. l. iij. in prin. vel h̃ est ideo quia ẽ dispensatio vnde est restringenda. j. de consanguini. ⁊ affinita. q̄ dilecto. ⁊ no. de h̃. s̃. de rescrip. cã3. vel dic q̄ super examinatione non dabitur ei aliqua indulgentia sicut ex verbis indulgentie colligit̃. sed in hoc valet ei indulgentia si vocetur per postulationem vł ad maiorem dignitatem potest consentire ⁊ per mutuũ eius consensum ⁊ eligẽtiũ initiatur spirituale coniugiũ qđ non ess3 si indulgentiã nõ haberet. s̃. e. inter. in fi. ⁊ dicimus q̄ eo prestante ɔsensum secũde vacat prima de iure. s̃. c. proxi. j. de ɔces. preben. nõ vacan. litteras. nisi seruaret formã indulgentie. tunc enim non vacaret nisi post tres menses infra quos debet confirmari ⁊ ɔsecrari. ar. c. di. c. j. s̃. de elec. cũ in cunctis. honores enim gradatim sunt deferẽdi. ff. de mu. ⁊ hono. vt gradatim. xciij. di. legimus. (examĩata) examinatio ista fiet extra iudiciũ sicut cũ mandatur alicui q̄ ꝓuideat si ẽ idoneus. nam propter hanc clausulam non credim⁹ q̄ sit necessarium q̄ hmõi iudices vel executores debeãt aliquẽ vocare ad sciendũ si velit dicere illũ ꝓ quo scribet̃ non esse idoneũ: vt no. j. de ɔces. ec. non vacan. proposuit. licet tam illi q auctoritate dele. cũ hac clausula si est idoneus procedũt q̃3 qui ordinãt semper anteq̃3 prouideant de aliquo beneficio examinare debeant an sit idoneus necne. vt no. s̃. de postu. c. j.

De auctoritate ⁊ vsu pallij. Rubrica.

QUam super. prouincie. ī.de vb.sig.cū clerici.ꝯtra.(ꝯmisse)cū int missarum solēnia tm̄.c.di.ꝯtra morē.

AD hoc. sepeliri. de con.di.j.nemo clericus.ar.cōtra si habuit duo pallia noīe duaꝝ ecclesiarum quaꝝ archiepꝰs fuit cum ambobus dꝫ sepeliri.ar.s̄.d postula..bone.ij.in fi.tamē palliū vltime ecclesie erit desup.aliō.n. intelligit̄ sepultū ab eo die quo priori ecclesie cessit:imo quidam dicūt ꝙ primū palliū nō induetur in sepultura sed tm̄ serui ⁊ primū ponet̄ sup eo vel sub capite eiꝰ.⁊ h̄ eodē mō dꝫ fieri si aliquādo ꝯtingit alicui dari duo pallia.

NIsi specialis. plenitudo. c.di.qm̄ quidē.i.plena executio in his q̄ ordinis sunt ⁊ etiā in his que sunt iurisditōis si maxia negocia sūt vt est conciliū conuocare.s̄.de elec.ꝙ sicut.§.pe.(te ꝯfundi).xxiij q.v.si non licet.

AD honorem. (in patre.)ij.q.vj. decreto.

EX tuorum.corruptela. ff.de of.ꝓcu.l.j.xxj.di.cleros.xxvj.di.§.ecce.(dūmodo his epꝰs) alij dicūt ꝙ in hac licētia dāda necessaria ē auctoritas archiepiscopi cum de suis insignis agatur.(permittat.)nulli enī licet in aliena prouincia vel dicere celebrare vel predicare.vij.q. j.epi.ix.q.ij.nullus primas.vj.q.iij.scriptum.⁊ no.ꝙ licet papa det priuilegium. vult tamen ꝙ priuilegiuꝫ intelligatur sine preiudicio alicuius.ī.d offi.ordi.licet.ī. de offi.dele.super eo.si tamē papa hanc clausulam non adiecisset crederem ꝙ sine licentia eiꝰ vti pallio non posset:vel verius non dicitur h̄ ꝙ habeat licentiā vtendi pallio sed ordines faciendi vel consecrandi super q̄ nullū priuilegiū habebit.item dic ꝙ epꝰs sine auctoritate sua nō potest dare licentiā alij archiepo ꝙ vtatur pallio in sua ecclesia cum sit signum prelationis.s̄.e.vbi.⁊.c.se.vn̄ non crederē ꝙ etiā epus qui habet palliuꝫ nisi esset exemptus hanc licentiam possit dare alij archiepo.idem etiam dicunt quidam de ar.nisi ille cui dat licentiam.priuilegiū habeat sicut h̄ habebat.ar.ad h̄:qꝛ nō habꝫ potestatem vtendi pallio nisi intra ecclām.itē ar.qꝛ ꝓuilegium ambitiosum restringendū ē.de quo no.s̄.de trāsla.epi.c.fi.

CUm sis vbicunqꝫ. intra tuā prouinciā.vel sit priuilegium speciale.

QUia nos.in alia. dūmodo intra prouinciā vel etiā ī alia de licētia epi dicere vel etiā sacerdotis dūmō ibi celebret sine pontificalibus.(soluta.)quia exquo non potest nisi ī solēnitatibus priuit̄.apparet qō non potest qn̄ celebrat pro defunctis cū non sit solēnitas.

De renunciatione. Rubrica.

LItteras.

CUm iter.ꝑ.beneficio).i.iure rōne bn̄ficij ꝯtingēte(nō petēdo.ī.de iureiur.si vo ꝯ.so.dicūt quidam ꝙ h̄ ideo ē:qꝛ h̄ iuramentū ꝑstitit spoliatus.ī.d resti.spo.sollicite.sed h̄ veꝝ nō est.nec decre.h̄ dicit nā spoliatꝰ dūmodo sponte renūciaret tenet̄ seruare iuramētū suū sicut eadē decre.sonat.alij dixerūt qꝛ ꝑstitit nō suo iudici.⁊ ideo nō tenetur ar.vj.q.iij.deniqꝫ.sed nec hoc veꝝ est:qꝛ etiā temerariū iuramētū seruandū est quousqꝫ absoluat̄.ī.de iureiu.cū quidā.in fi.s̄.d elec.venerabilē.alij dicūt ꝙ iurauit nō petere ex priori iure vl̄ facto.ꝙ hic nō faciebat.sed ex posteriori inuestitura petebat cui petitioni iuramēti exceptio nō obstabat.ff.de vul.sub.ex facto.§.j. ff.de exce.rei iudi.si mr̄.§.eadē.⁊.l.cū querit̄.cū.l.se.⁊ an eadē. ff.de insti.ac.l.habebat.vel ꝙ melius est cū iurauit capitulo non petere non fecit ꝯtra iuramentū recipiēdo ex canonica electione canonicoꝝ qui potuerūt eū absoluere a iuramēto qō eis fecerat. nec facit ꝯtra iuramentū si accipiat ex inuestitura pape.ff.d vul. sub ex facto.§.j.ar.ī.ꝙ me.cā ad audiētiā.⁊ no.ꝙ lꝫ nō possꝫ petere bn̄ficiū tn̄ exquo canonice adeptus est beneficiū potest peterē ea que spectāt ad bn̄ficiū:puta stallū in choro ⁊ similia.vl̄ melius dic ꝙ etiam beneficium posset petere ⁊ de eo litigare ⁊ ꝯtra capitulum ꝙ de nouo eum elegit ⁊ ꝯtra aliquos litigatores.si autem solus papa dedisset sine ꝯsensu capituli adhuc credo ꝙ non posset petere agēdo ꝯtra capitulū nisi papa expresse de iuramēto rettulissꝫ.ar.s̄.de rescrip.ꝯstitutus.sed si de iuramēto pape referret ⁊ necessitas vel vtilitas subesset posset recipe ⁊ etiā cōtra capitulū agere ꝓpter potestatē dispēsandi.sed si non subesset iusta cā qn̄cūqꝫ dispēsaret papa nō ꝯsulerē clerico ꝙ agēt ꝯ capl̄ꝫ

EX transmissa.abbatis. seclaris.clericus est.(clericus.)eiusdē ecclesie.(habitū.) probatōnis qui tn̄ non fuit sibi datus:qꝛ ibi nō erat.expone ergo sic.i.dixit ꝙ volebat apud sanctū saluatorem habitū accipe ⁊ postea iuit ⁊ accepit.(gratia complendi).i.vt staret in ꝓbatōne eo animo ꝙ si sibi placeret religio.remaneret ⁊ votū suū ꝓfessionē faceret.nō tn̄ fecit ꝙ ex sequentibus apparet(restitui.)ꝯ.xij. q.ij.nulli.xvij.q.iiij.sunt qui opes.ꝯtra sol̄.h̄ nō poterat repetere.sꝫ res ecclesia sancti saluatoris potuit eis restituē.sed forte debuit de iure poli.licet non iure fori.xvij.q.iiij.c.vl.in auc̄.de mona.§.si vero.ad idem.xvj.q.vj.de lapsis.vel res iste erant date sub ꝯditōe vel ea intentōe vt eo īde recedētes res sibi redderent̄ ī.de cle.ꝯiu.ꝙ a te(receptionē)arg.ꝙ eo ipso ꝙ assumit habitum probationis intelligit̄ renūciare prioribus bn̄ficijs.de h̄ no.ī.d reg.postulasti.⁊ h̄ plus presumit̄.s.ꝙ pro derelicto habuit ꝑmā ecclesiam tam ꝓpter h̄:qꝛ oīa bona de ecclesia abstulit:qꝫ propt̄ susceptionē habitus probationis.(accepano.)populo.(recipiāt) cū non fuerit professus nec apparet eū qn̄qꝫ voluisse seculo renūciare.nā si h̄ appareret.oporteret eū aliā religionē intrare.ī.de regula.ꝯsul.⁊.c.statuimus.

SUper hoc.vtrum. prima q̄stio est:qꝛ.s̄.q̄rit̄ an exquo ꝯstat aliquē bn̄ficiū resignasse vel adiurasse si dicat spoliatus ꝙ coactus fecit.an sit audiendus. ⁊ videbat̄ ꝙ non.maxime quādo abiurauit de qua abiuratione tn̄ ꝯtinet̄ in questiōe cū iuramentū semꝑ sit ꝯuandū.ī.de iureiuran.si vero sane.quero cuius probationes sint primo admittende vel actoris spoliati vel rei.vel verius.prima questio est an exceptio spontanee resignatōis simpliciter sine adiectōe iuste cause sit admittēda.⁊ rn̄det ꝙ nō.vt.ī.de appel.ꝯstitutus(reposcētibus.)h̄ vl̄t dicē. h̄ decr. ꝙ si aliqs repetit bn̄ficiū suū ⁊ reꝰ opponat exceptionē spontanee adiurationis nō est audiendus excipiens nisi probabilem cām assignet resignationis.⁊ ꝙ testes sunt admittēdi actoris nō rei si actor velit replicare ꝙ coactus resignauit non sponte.nec obstat.ī.de resti.spo.accepta:qꝛ ibi nō coactā renunciationē sed spoliationē probare volebat. ⁊ intelligit̄ h̄ decre.qn̄ agebat̄ petitorio siue possessorio siue ꝑ interdictū siue ꝑ ꝯditionē ex.l.siue canone siue ꝑ officiū iudicis siue per act̄. ꝙ me.cā.siue ꝑ act̄.d dolo.q̄ oīa remedia ꝯpetūt spoliatis.iij.q.j in sūma.sed reꝰ negabat spoliationē ⁊ metū vel dolū ⁊ dicebat spontaneā resignationē ⁊ oportet istos qui tenent hanc oppositionē ꝯfiteri ꝙ nullo tpe sunt admittēde probatōes rei si intētet̄ petitoriū:qꝛ non sunt admittende demū de hac cā cognoscit̄ ꝯm ꝙ intelligūt hanc decre.nec post cū post sn̄īam nō sint ꝓponēde ꝑemptorie excep.C.sen.rescin.nō pos.l.ij.nec de nouo pōt petere ecclesiā cū lata sit sn̄ia ꝯtra eū.ff.de exce.rei iudi.si mater.§.ead. alij aliter dicūt ⁊ melius:vt no.ī.ꝙ me.cā.sup eo.si aūt ꝑmo egisset possessorio nō obstaret exceptio rei iudi.in petitorio.s̄ d elec. q̄relā.inducūt aūt ꝓ se ꝙ nō sit audiēdꝰ reꝰ excipiēs.nec ꝓbationes eiꝰ admittēde:qꝛ ꝓsūmptio ē ꝯ eū vt h̄:qꝛ si spoliatus ꝑ duos testes probet violentiam spoliationem nō valet aduersario aliqua ꝓbatio super spontanea volūtate.etiā si per.c.testes probaret.cū reddāt testimoniū de intentōe que soli deo cognita est. ⁊ ideo eius testimōiū nō valet.at ille q̄ ꝓbat viꝫ vl̄ metū vl̄ dolū probat ꝙ oculo vidit.ar ad h̄.ī.ꝙ me.cā.c.j.⁊ sic hoc testimoniū ꝑualere debet.nec obstat ꝙ obijcitur.s.quia ꝯm h̄ nunqꝫ admittetur ad ꝓbandā spontaneam renunciationem.sed ꝯtra.ī.de resti.spo.accepta.sed dic ꝯm eos eam probationem.s.de spōtanea renunciatione nunqꝫ habere locum vbi aduersarius vult ꝓbare eam ꝑ vim vel metum extortā.sed vbi h̄ probare nolet locum haberꝫ probatio spontanee renunciationis.nec per hoc remouetur quin reus possit probare indirecte nullā violentiā interuenisse.ī.de testi.series.ex tenore.itē si ꝓsumeret cōtra eū qui dicit sibi violentiam illatam:puta:qꝛ potentior sit eo qui vim intulisse dicit̄:vel qꝛ talis ꝑsona ē que dicit̄ vim intulisse:qꝛ nō ꝓsumit̄ vim intulisse.vel ꝓpter religionē vel ꝓpter fidelitatē suā.tunc nullo mō admitterent̄ etiā probationes actoris vel si admitterentur: admitterentur,etiam ⁊ cū eis ꝓbatōes rei:⁊ pro eis magis ꝓsu

mif.ar.ff.q me.cá nõ eſt.⁊ ſic ſonat finis hui⁹ decre.ibi habito h
⁊c.vel dic q finis huius decre nõ dicit q probatões rei qui dicif
ſpoliaſſe nõ admittenf.ſed de probatõibus ſpoliati tñ dicit q
ſunt admittẽde:q: de eis tñ dubitabat ⁊ nõ de probatõib⁹ rei.
alij dicunt hác decre.loqui tñ vbi agif poſſeſſorio.⁊ túc obtinet
qð dicitur.⁊ ſic loquif decr.j.de reſti.ſpo.ſollicite.ſ3 dices ad qd
prodeſt reũ dicere cám? Rñ.q: ſi reus poſſeſſor dicat:tu nõ fuiſti
ſpoliat⁹ ſed anteq̃3 te non admitterẽ vel iura eccleſie ſubtraherẽ
ſponte renũciaueras ex tali cá audiẽdus ẽ.j.ð reſti.ſpo.accepta.
niſi ſpoliat⁹ vel magis qui non eſt in poſſeſſione ꝓbare velit q p
vim fecit renunciationẽ que preceſſit ſpoliationẽ.vt h:⁊ no.j.ð
reſti.ſpo.ſollicite.renunciationẽ aũt factam eo exiſtente ſpoliato
ſibi obijcere nõ poſſet.j.de reſti.ſpo.ſollicite.niſi primo reſtitua
tur vt ibidem:vel dic etiá q renunciatõe facta poſt talẽ ſpoliatõ
nem poteſt excipere.ſed tñ teſtes exſpoliati petẽtis reſtitutionẽ
primo recipientur.⁊ ſic loquif decre.j.ð reſti.ſpo.ſollicite.⁊ ſm
hoc nulla ẽ differentia ſiue renũciatio precesſerit ſpoliationẽ ſi-
ue ſubſequatur.ſed h non placet:q: littera huius decre.h non pa
titur que dicit q nulla probatio rei admittẽda eſt.ſed tñ proba
ta facta ſpoliatõe fieri reſtitutionẽ.vnde dicũt alij q ſiue renũcia
tio precedat ſpoliationẽ ſiue ſequaf.nunq̃3 impedit reſtitutõe3
⁊ h decre.non contradicit:quia reus nõ negabat ſpoliationem
eſſe.ſed dicebat eá ſpontaneá reſignationẽ.⁊ ideo ſibi licuit ſua
iura ſubtrahere.⁊ ideo admittif excipiẽs de ſpontanea reſigna-
tione.l3 in probatõibus preponatur ſpoliatus.ſi aũt alias vellet
dicere.tu ſponte poſt ſpoliationẽ renunciaſti nõ iuri tuo ſed peti
tioni reſtitutõis p pactũ bene poſſet.ff.de pac.ſi vnus.§.pacta.ſe
cus aũt ſi alia cá diceret q nõ deberet ei reſtitui eccleſia.ſ.q: pro
pter peccatũ vt ſimonie vel aliud hmõi priuatus eſſet ſnía plati
iure qð in ea habebat.vel etiam quia poſt ſpoliationẽ vel añ ſm
alios renũciauit ſponte eccleſie.nam his non obſtantibus poteſt
agere int̃dicto ñ ad rẽ quá renũciauit ſpõte ſi ꝯfitef.ſec⁹ aũt ſi ne
garet vt h.nec ad rẽ quá alias legitime propť pctñ.ſ.amiſit.ſed
ad damnũ ⁊ aliam cám.ff.vnde vi idem q3.§.vſu3.⁊.l.ſi plures
§.vlti.ſ3 dices nõne eo ipõ q ſponte renunciat videf eſſe ſublata
proxima cá turpitudĩs.ſ.ius.ar.C.q me.cá.l.ij.ff.de cõ.ob tur.
cau.ſi ob turpem.⁊ ita non poſſet vlterius etiá ad damna agere.
ſed dicit non eſſe ſimile:q: ſponte renũciando nõ approbo inde
mihi factam nec videor negligere cum poſſint eſſe alie cáe renũ
ciationis preter metũ.ſ.propť conſcĩam vel religionẽ vel hmõi.
ſed ſolũmodo q p dolum vel ob turpem cám promiſi videor ap
probare metũ quẽ pertuli.item promiſſio ⁊ datio ſunt multũ ſibi
vicine.nõ autem ſic ſpoliatio ⁊ renũciatio:imo plus etiá:q: qui
metu vendidit recipiẽdo preciũ nõ videf renũciare actõi q me.
cá.C.q me.cá ſi vi.ſed nunquid dices idem q in poſſeſſorio ſi
agatur q me.cá ⁊ de dolo.ſ.q debeat exprimere cám ꝓbabilem
⁊ q teſtes tñ ſup vi vel dolo ſint recipiendi cũ illa ſint reſtituto-
ria.ff.de do.arbitrio.§.ideo.⁊ reſpondẽt quidá ſed male q ſic.
alij autem ſecus.nam ſi aliquis agat q me.cá ad reſcindendu3
contractum acceptilationis vel aliam liberationem ⁊ aduerſari
us dicat non metu renũciaſti vel ꝯtraxiſti:audiende ſunt vtriuſ
q3 ꝓbationes.nam niſi mõ audiaf ⁊ referaf ſnía ꝓ eo reus dece
tero non poteſt agere ex illa venditõe obſtante exceptõe rei iudi.
vel magis reciſione ꝯtractus.ar.ff.q me.cá metũ.§.ſi putat.⁊.§
fi.l.illud.qð non eſt qñ agitur poſſeſſorio.ff.de excep.rei iudi.et
an.§.fi.⁊ eodẽ mõ dicit q reus poterit opponere ꝯ metũ traden
tem ⁊ agentẽ act.q metus cá ad reſtitutionẽ ipſius rei tradite re
nunciationẽ poſt metũ ſecutá:q: cũ ſua.ſ.eius q ſe dicit paſſu3 me
tum non interſit neq3 ratione poſſeſſionis neq3 ratione proprie-
tatis cum renunciauerit agere non poteſt ſed noticia iſte excipe
põt.ar.ff.q me.cá.ſicut.ſatis.⁊.§.qui poſ.idem dicimus in alijs
actõibus reſtitutorijs.littera aũt que ſequif nõ videf hoc ſeruare
nõ vi nec metu cũ nõ dicat q qñ agif q metus cá.túc dẽat exp̃me
re cám remotá a metu.ſed qñ petif reſtitutio poſſeſſionis bene-
ficij ⁊ ipẽ excipit q nõ fuit ſpoliat⁹ ſed renũciauit ſponte deberet
adijcere iuſtá cám ⁊ probabilẽ talem.ſ.q ſit remota a vi vel me
tu ⁊ omni malicia q ſi nõ eſſet tanq̃3 excipiẽs de ſua turpitudĩe
eſſet repellẽdus q̃3uis ⁊ de h dici poſſit q ſi p̃ſumptio eſt ꝯ eũ co
gif dicere cám reſignatõis.ar.ſ.de elec.ꝯſtitutis.j.vt ec.bene.c.j
item qð h dicif nõ videf h̃re locũ niſi qñ agif cõtra violentiá.vel
alios ꝯ quos petitio reſtitutiõis poſſeſſiõis ꝯpetit.ſed q̃res ſm
primá opinionẽ quare reus põt excipe de renũciatõne p̃cedente
ſpoliatione vel potius non admiſſione.vel etiam que fuit ſimi
lis cũ exſpoliatõe ⁊ nõ de ſequẽti.Rñ.q: ex quo renũciauit amõ
amiſit poſſeſſionẽ quá p̃mo habebat.⁊ ita deſinit poſſidef.vñ ſi
eſſet ſeruitus ⁊ eſſet remiſſa alicui vel eſſet p̃miſſum alicui edifi-
care ex túc tanq̃3 q̃ q̃ſi poſſidet:icipit p̃ſcribẽ q nõ currit niſi poſſi
dẽti vł q̃ſi poſſidẽti.ff.ð vſuca.l.iij.ff.ð ſer.vr.pre.ſi edes.ff.quẽ
ad.ſer.amit.ſi ſtillicidij.ff.de acq.poſ.peregre.§.quibus.cũ g h
nõ poſſideat ex quo renũciauit ⁊ ad h q ꝯpetat ſibi beneficiũ re-
ſtitutionis poſſeſſionis oportet eũ ꝓbare q poſſidebat tpe ſpo
liatõis q h renunciás nõ faciebat apparet q debet admitti eius
exceptio niſi ſpoliatus velit ꝓbare coactá renunciationẽ vt h.ſ3
oppones nõne ⁊ ſi metu coactus renũciauit.tñ poſſeſſionẽ ami-
ſit.ff.q me.cá.metus in prin.⁊.§.fi.Rñ.lic3 poſſeſſionẽ amiſerit
⁊ in veritate nõ daref ſibi interdictũ ſi ꝯſtaret tñ p hác exceptio-
nem que continet turpitudinem proponentis non repellif:quia
de ea excipiens non auditur.vel dic q ille qui vi cogitur renun-
ciare iuri proprio q in aliqua re habet ius vel dominiũ qð in ea
habet amittit.ſed non poſſeſſionem:quia non creditur animu3
habere dimittendi poſſeſſionem ⁊ leges predicte loquunf quá-
do ſponte renunciauit.ſed in renunciatione que ſequitur ſpolia
tionem ſecus.illa enim non impedit petitionẽ reſtitutionis poſ
ſeſſionis cum in veritate túc poſſideret cũ fuerit ſpoliatus.ſed q̃
res quare quando agitur poſſeſſorio non admittuntur probatõ
nes rei.ſed quando petitorio ſic.Rñ.quia in poſſeſſione fit ei mo
dicum preiudiciũ cum ſtatim poſſit de proprietate agere petito
rio.C.ſi de mo.poſſ.l.j.ſi autem quando agitur petitorio nõ ad-
mitterenf probatões fieret ſibi magnũ preiudiciũ:quia ſemper
ſibi obſtaret exceptio rei iudi.ff.de excep.rei iudi.ſi mater.§.eá-
dem.qð aũt dixi renunciationẽ precedentẽ ſpoliationem vł nõ
admiſſionem poſſe obijci contra petentẽ reſtitutionẽ poſſeſſio-
nis.intelligo niſi ſpoliatus primo poſt renunciationẽ inceperit
de nouo poſſidere de qua non ſit incontinenti eiectus vel etiá ex
interuallo:quia tunc etiam non poſſet petere reſtitutionẽ poſſeſ-
ſionis ratione prime ſpoliationis.ff.de vi ⁊ vi ar.l.iij.§.cũ ergo
C.vnde vi ſi quis.ff.de excep.rei iudi.ſi rem.⁊.l.ſi quis ad.item
qð dictũ eſt in renunciatione eccleſie dicendum videtur in renun
ciatione iuris alterius.ſed nonne dices idem in donatione.vbi
gratia:peto reſtitutionem poſſeſſionis alicuius rei.excipis tu
mihi ante eandem rem donaſti.nunquid admittenda eſt talis
exceptio? Rñ.non:quia poteſt eſſe q donaui ⁊ tamen verum eſt
eum poſtea fuiſſe in poſſeſſione ⁊ tunc ſpoliatum eſſe.ſed ſi vel-
let dicere eum non poſſidere quãdo dicitur fuiſſe ſpoliatus.ſed
ipſe reus poſſidebat.dicunt quidam admittendum ad proban
dum.ar.ff.de proba.circa.alij aute3.ar.h decreta.dñt ſi actor q̃
ſe dicit ſpoliatũ agit ĩterdicto ⁊ velit ꝓbare poſſeſſionẽ ⁊ ſpolia
tionem:probationes rei ſuper donatione vel renunciatione non
precedente non eſſe admittẽdas.alias aũt videf ſequi incõueni
ens.qð enim ſic vterq3 probauerit ſe poſſidere:h alij rñdent et
bene q fertur ſententia pro melius probante.ſ.ð elec.cum eccle
ſia vultera.j.de ꝓba.ex lrís.ſi aũt pariter probát abſoluif reus
j.de fi.inſtru.inter dilectos.in fi.huic aũt decre.reſpondent.na3
h q nõ admittunf probatões rei ſuper ſpontanea renunciatiõe
ſpoliato volente probare coactá renunciationẽ:q: preſumptio ẽ
contra eum.ſecus autem ſi vterq3 dicit ſe poſſidere quãdo dicif
ſpoliatio facta:quia ibi pro nullo eſt preſumptio.item h decre.lo
cum habet in interdicto vnde vi.ſecus ſi agatur vti poſſidetj.ibi
eni parif vtriuſq3 teſtes admittunf.j.ð proba.licet.(obiecta).ſ.a
reo.(exceptio.poteſt autẽ reus clericus vel ei canonice ſubſtitut⁹
qui dicitur ſpoliaſſe ⁊ propter hoc agitur contra eum de recupe-
randa poſſeſſione excipere ⁊ ſe defendere:q: actorem exſpolia-
uit auctoritate epiſcopi in cuius manibus ſponte renunciaue-
rat ⁊ ſpoliatus poteſt replicare q eps vł metu vel dolo eum ad
renunciandũ induxit.ij.q.j.notũ.itẽ poteſt reus p̃dictus vel ali⁹
in locũ eius canonice electus excipere de renũciatione corá quoli
bet facta cõtra agentẽ interdicto vnde vi vel iudicis officio vt re
ſtituaf ſibi eccleſia ad quam reuertens non eſt admiſſus.ſed ſe-
cus eſſet ſi expelleretur:quia licet ſponte renunciando in mani-
bus etiam non ſui prelati ius non admittit poſſeſſionem:tamen
amittit vñ alius cui canonice cõfertur eá occupare põt.ſ3 ⁊ ſi ipẽ
dum vacat ipſa poſſeſſio eam capiat non debet tamen expelli ſi-
ne iudice.(cognitione.) idem anteq̃3 cognoſcant de ſpoliatione
vel melius niſi adijciat iuſtam cauſam de qua cognoſcitur(⁊ an)
ſecunda queſtio.(actoris.)ſpoliati petentis reſtitutionem.ſi.ff.ð
pac.ſi vnus.§.pacta.(q h.)reſpondet prime queſtioni.(veri.)cõ
tra hanc tamen preſumptionem admittitur probatio in contra
rium.(inquiri.)a reo dicto ſpoliatore.forte enim dicit eũ ideo re-
ſignaſſe:quia plura beneficia habebat que non poterat ſalua cõ
ſcientia retinere.j.de eta.⁊ qua.eam te.vł q ſimoniace adeptus
fuit ad beneficiũ vel aliud ſimile.⁊ huiuſmodi cauſis propoſitis
ſuper eis audiende ſunt probatões rei.j.de reſti.ſpo.c.j.⁊.c.ſol-
licite.contra ſo.ibi queſtio erat de ſpoliato reſignante.hic autem
non dicitur q ſpoliatus reſignauerat.(quá) reſignationis cauſa

(pecunie).nos credimus h casu non obstante assignatione talis
cause.s.q data pecunia resignauit reū repellēdū ab exceptione
τ actori faciendā restitutionē.q sententia turpitudinē allegat
nisi forte diceret eū ab alio pro resignatione pecuniam recepisse.
sec9 autē si cū peteretur res prophana exciperet q renunciasset
data pecunia.nam vt resignaret non licuit aliquid ei dare etiā
pro expensis.j.de pac.cū pridē.j.de psb.nisi.j.de re.permu.ad
questiones. hoc aūt probato τ qui beneficiū resignauit non pōt
repetere τ ille qui dedit pecuniam nō pōt retinere sine dispensa
tione.j.de transac.constitutꝫ.(extortam).s.resignationē.(inuene
rit).p dictum excipiētis.(iuramētuz).si enim interuenerit presu
mitur inuitus iurasse.τ h ē qd sequitur.(a malo est).nō credētis.
xxij.q.j.ita ergo.de elec.significasti.j.de iureiur.τ si xps.i.rñ.vi.
presumitur nō sine iusta cā pstitū.q nō presumit volūtarie iuras
se.(replicatio). qualis ē q coactus resignauit τ q coact9 iustā re
nūciationis cām cōfessus ē.(admittē).pbatōes sunt cā resignati
onis postq̄ enī cām a reo dicto spoliatore allatam iudex appro
bauerit probatiōes super ea recipere debet nisi a spoliato fuerit
replicatū.s3 nos supplem9 admittere nō postponat exceptiōes
spōtanee resignatiōis.s. postq̄ iniustā cāz τ pbabilē assignaue
rit.τ statim subdit qs i hoc casu preferat in pbationib9 vādis.
τ dicit q actor spoliat9.(porro) h rñdet secunde q̄stioni.(negan
tis).s.spoliati q negat simpliciter se resignasse. qui cū nullā hēat
implicitā affirmatiuā pbare nō pōt.τ ideo eēntꝫ ei9 pbatōes ad
mittēde.(replicatio).dicēdo se coactū ad resignationē τ causarū
cōfessionē. h negatio habet affirmationē implicitā quā pbare
pōt.ver.gra.negata ē cū se negat sponte resignasse.s3 illa habet
hāc implicitā metu coact9 resignaui.τ hoc pbabis.(assertionē)
i.q coact9 resignauit τ coactus causas ɔfessus ē.(ad dignitatez).
quia si esset hō magne dignitatis τ opinionis preclare non cre
deretur metū intellxisse vł ptulxisse.τ iō magis aperte pbatōes
requirētur ab eo.ff.q me.cā.nō ē.(admittēdas).spoliati.s.τ nō
spoliatoris.nam sequeretur magnū piculū si simul admitterent
testes de spōtanea renunciatiōe τ violētia cū posset contigere q
pauci essent qui scirēt violētiā τ mlti essent supueniētes q spōta
neam cōfessionē audirent.j.q me.cau.c.j.est ergo bñ statutū vt
tm̄ pbatōes actoris sup violentia recipiant.s3 nōne possz eē q
pmo fuit coactus.s3 post alio tpe fuit spontane9.videt ergo q si
reus de posteriori tpe probare velit q sit audiēdus.C.q me.cā
l.ij.ff.de cō.ob tur.cau.si ob turpē.rñ.non tūc admittēdas pba
tiones:quia cū agitur possessorio vt h n̄ sunt admittende pbati
ones q post spoliationē spōte resignauit.j.de resti.spol.solicite.
s3 si petitorio aget sił admittēt vtriusq3 allegatōes.vt i.l.allega.

Admonet ordinationem.
i.ad te.l.dioc.ptinentes.(intrare).licet vt h dicit cle
ricus i psonatu cōstitutus de qb9 h loquit nō possit
dimittere eccłiam suā3 sine licētia superioris.tamen pōt consen
tire electioni de se facte vel potius translationi.τ si aliqui de ali
qua eccłia eū eligunt non peccant.q hoc nō est pbibitū.s.de ele.
cū inter.τ.c.dudū.(dimittere).nisi velit ad religionē trāsire.xix.
q.ij.due.j.de regu.l3.hinc apparet q quādo plat9 transit de vna
eccłia ad aliā eccłiam licitū sit epo vel alij plato ad quez pertiet
pma eccłia eā alij ɔferre.si ad epm vł aliū platū ptinet puisio vł
electio in pma eccłia vł alij ad quē hoc ptinet mandare q cōfe
rat.est tamē licitū epo vel alij prelato ad quez ptinet pma eccłia
pleno iure quo ad substitutionē τ alia spūalia ipm platū qui trā
siuit reuocare ad primā eccłiam vł prelatū potius nō licentiare
eū sed retinere in prima ecclesia cui non preiudicat su9 transitus
j.e.q in dubijs.τ sic etiam apparet q si ad alium ptinet electio
vel psentatio in pma eccłia τ ad alium pertinet eccłia quo ad in
stitutionem:q pñtator vel elector non statim debet eligere vł p
sentare.sed requirere debet prelatum si ratū habet trāsitū prela
ti.qm̄ si ratū habet secure eligat alioquin differat:q nūq̄ dicit
elector esse in mora q̄diu alius prelat9 non h3 ecclesiā pro vacā
te.alij dicunt et forte non male q nisi prelatus ad quem pertinet
ecclesia in spūalibus infra sex menses faciat illū qui transiuit re
dire ad propriā eccłiam.vł hoc ipm incipiat psequi ifra sex mē
ses vł procedendo cōtra eum vł corā superiore petendo q com
pellatur ad primā redire q elector pōt aliū eligere circa finē.vj.
mens.quia tacite videt ratificare transitum eius. τ idē dicūt si
etiam ad eundem prelatum pertineat eccłia in spūalibus τ quo
ad electionē.quia nisi infra sex mēses vł eligat vel contra transe
untem procedat q ad primū superiorem deuoluitur potestas
eligēdi.quia ex quo non potest dispensare expresse q teneat vtrā
q3 nec tacite potest impedire quin potestas eligēdi ad eum trā
seat ad quem de iure pertinet.argu.j.de preben.de multa.h bñ
fatemur q potest consentire electioni de se facte.sed nisi.j.modi
cum tempus prefigēdum a prelato obtineat licentiam a primo p
lato q ecclesia secūda alij confertur.j.de cleri.non resi.c.si.τ no.
s.de elec.cum in cunctis.nec videtur q̄uis teneat electio q tene
at collatio de secunda ecclesia facta quousq3 absolutus fuerit a p
ma.lxxj.τ.lxxij.dist.per totum.vbi enim dicitur q irrita erit tal
ordinatio.secus aūt esset si talia beneficia essent que simul habe
ri possunt.de hoc no.j.de cleri.non resi.c.si.cōtra.j.de preben.d
multa.vbi dicitur q recipiendo secūdā ē ipo iure priuatus pri
ma. so.illa intelligitur quando recepit secundam de licētia pro
prij episcopi vel dic q non est priuatus quo ad se.s.q non possit
eam repetere.sed non est priuatus quin primus possit eam reti
nere.sed ad huc magis contradicit plt.§.eiusdem decreta.vbi di
citur q ex quo recipit secundam ecclesiam non facit fructus su
os.so.illud intelligitur vt dictum est quando de licentia proprij
episcopi transiuit.τ tunc nihil iuris sibi retinuit in prima vł qn̄
de licentia eius transiuit.sed tamen sustinet episcopus q vtrāq3
teneat.vel dic q sicut quando sine licentia primi epi transiuit.
vtrūq3 tenet.priuatur quo ad se.prima eccle.sic etiam fructib9
vt eos non faciat vlterius suos.

In presentia ad vnam. ff.de testi.
ob carmē.§.vlti.j.de re iudi.cum inter causam.(pre
sumi).j.d proba.post cessionē.j.de re iudi.cū iter nos
τ.c.sicut.ff.de sta.ho. ingenuū.ff.si pen.ap.l.j.ff.de re iudi.res
iudicata.(si tu).qui agebas q quidam abbas qui resignanit ab
batiam eam de facto dimitteret.(sentētie).dulmeñ.τ cum iudice
a qua non erat appellatum si in rem transierat iudicatā. de hoc
no.s.de elec.bone memo.ma.si autem esset appellatum vł alias
ante sniam non creditur iudici nisi quantum legitimis constite
rit documentis.j.de proba.quoniā.quere que diximus. j.de offi.
dele.cū in iure.j.de proba.qm̄.(preter ista).no.q licet false cause
subijciantur in sentētia tamen sententia tenet:quia non est cōtra
ius scriptum. sed contra ius litigatoris.sed multo melius valet
si iusta causa subesset que expressa non est vt hic.insti.qui manu.
non pos.§.eadem.ij.q.vj.item si sentētiā.versi.si vero cōtra ius
litigatoris.sed conrra.ff.de excu.tu.qui testamento.so.ibi loqui
tur quando causa expressa erat contra ius scriptum.s.quia habē
ti legitimum tutorem non potest dari testamentarius.vel ibi lo
quitur quando sententia data fuit sub conditiōe que non extitit.
item si exprimat vnā contra ius τ aliā que nō ē ɔ ius. tenet snia
vt poti9 res valeat q̄ pereat.j.de v.sig. abbate.(quasdā eporū).
semiplena pbatio i qrū pñtia idē abbas renūciauit.(cōfessionē)
plena pbatio.C.de confes.l.j.ff.e.certum.

Sane litteras. cōcessiōis pbēde.(admit
tatꝫ).pl9 nitit h decre.eq
tati q̄ iuri.alij dicūt eā niti iuri.q tm̄ se iuri submisit
vt dicemus.j.e.veniens.

Quod in dubiis sponte. sec9 si co
acte.j.q me.cau.ad audientiā(.resignares). resigna
tio enī nō valet nisi i manu ei9 a quo qs h3 bñficiuz.
s.epi q cōfert.s.e.admonet.xviij.q.ij.abbas.ff.de ori.iur. l. ij.§.
cū placuisset.ff.d offi.pre.legatis.τ intelligatꝫ h verū q nō tenet
resignatio quin eccłia possit eū repetere.vij.q.j.nō oportet.τ su
pior.xxxiij.q.v.mulier.ipe tm̄ nō pōt repetē eccłiam:q τ si inuti
lis sit renūciatio.tm̄ obtinet vim pacti sicut inutilis acceptilatio.ff.
de pac.si vn9.§.pe.ff.d acceptila.l.si acceptił.vij.q.j.eos.vł veri9
pōt puari eccłia:q peccauit renūciādo in manib9 laici.τ h sonat
lra h.cui.licet enī in manu laici resignauerit.tm̄ nō amittit pben
de sue pprietatē cū non possit resignare sine epo nisi pmit9 per
sententiā supioris spoliet.xvij.q.ij.cōsaldus sec9 de possessione.
vt no.s.e.sup h.τ h vera sunt in beneficijs iam preceptis.secus i
iuribus acqrēdis qbus bene renūciare licet.j.e.veniēs.item di
cimus q in renūciatōe nō soluz d3 interuēire auctoritas plati re
cipientis resignationem sed etiam consensus canonicorum ec
clesie quam resignat.xix.q.iij.statuimus.lviij.dist.si quis capli
autem maioris ecclesie consensum non credimus requirenduz.
nisi forte renunciaret magne dignitati vł nisi talis esset persona
de qua magnus honor vel periculum eccłie imineret. tūc enim
quia magnum negociū est eius ē assensus requirēdus .j.de his
que fiunt a prela.quanto.item non potest prelatus renūciare in
manibus subditorum vł etiam canonicus in manibus fratrum
vł etiam in manibus sui prepositi.j.e.c.vlti.sed necessaria est au
ctoritas epi vel ɔfirmatoris.s.e.admonet.nisi prepositi esset cō
firmatio τ institutio.tunc enim satis dici posset q renūciationez
eius recipere posset.sicut i monacho.vt no.j.e.c.vlt.videt tamē

et ideo improbabiliter dici ꝙ necessariũ sit ad h̄ vt valeat licen-
tia alicuius super renunciatione ꝙ posset etiam ĩ iudicio eum in
uitum destituere.(susceperunt).ꝑpter hoc suspensi sunt a cōmu-
nione sacramentorum.xvj.q.vij.si quis deinceps.de hoc nota.
s̄.de electi. quisquis.

AD supplicationem.

Nisi cum pride frugem. i. si cre-
dis vitam cōtemplatiuaȝ meliorem q̄ȝ actiuam.(san
ctificato).hieremia.s.qui vitaȝ actiuā habuit ⁊ predicatiōi isti
tit.ille.hieremias.(cuius verbi).recusabat verbum predicatiōis
baiulare dicens.a.a.a.nescio loqui ⁊c̄.⁊ tamen postea predica-
uit.viij.q.j.in scripturis.(cedendi.videtur ꝙ pro nulla cā possit
episcopus renūciare sine licētia pape siue irregularis siue crimi
nosus.j̄.e.c.proxi.vj.q.iij.deniqȝ.ff.ꝺ admi.tu.tutores.§.qui se.
quidem tamen dicunt cōtra in simoniaco ⁊ intruso.quia sūt fu-
res.j.q.j.ordinationes nec habent tituluȝ.vnde quanto magis
tenet rem furtiuā magis peccat.xiiij.q.vj.si res.ff.de condi.fur.
si ꝑ fure.sed nobis videtur ꝙ nec his debent dimittere eam pos-
sessioneȝ facti quam habent sine licētia.sed de rebus ecclesie ab-
stinere debent.j̄.e.c.proxi.§.rursus.⁊ idem in oībus suspensis si
ue ab homine siue a iure dici potest.(forsitan).xxxiij.q.ij.admo-
nere.de pe.di.i.q̄ȝ obrem.ff.de rei ven.item si.§.i.illius.quale est
simonia.j.q.j.erga simoniacos.i.de simo.tanta.vbi de hoc no.
⁊.c.pe.⁊ apostata.j̄.ꝺ apost.c.fi.⁊ scisma.j̄.ꝺ scisma.c.j.vbi no.
vij.q.j.fact⁹.⁊.c.se.intrusio.vt.xvij.q.vij.si qs deiceps.⁊ si n̄ sit
ꝯuata forma ĩ electione.s̄.de elec.quia propter.⁊ h̄ non est ea ra
tione:quia nō sunt prelati sed fures qui nō intrauerunt per ho
stium.j.q.j.ordinationes.⁊.c.si quis.neqȝ h̄ qꝺ dictū est de for-
ma non placet.vt no.s̄.ꝺ elec.ꝙ sicut.inter h̄ crimina computāt
quidaȝ homicidium.j̄.de tem.or.c.vlt.ar.l.di.miror. sed alij rn̄-
dent ⁊ male.id ideo factuȝ quia homicidiuȝ erat māifestū.alias
si esset occultū licet sibi bene consuleret si abstineret post peniten
tiam.non tamen ei precipit̄.l.dist.de cleri.inter h̄ cōputant etiaȝ
qdā qꝺlibet crimē qꝺ ipso iure irrogat infamiaȝ.ff.de his q no.
infa.ait.arg.iij.q.vij.§.porro.C.de infa.l.j.quia talis infamia p
pnīam aboliri non potest.ij.q.iij.§.hinc colligitur.pōt.n.petere
resignationem quicūqȝ cōmisit publice enorme crimen propter
scandalū.l.distinc.sacerdotes.vbi no.⁊.c.de his vero.si autē al's
fuit crimīosus quocunqȝ crimine quātuncunqȝ enormi:preter p̄
dicta ⁊ cōsimilia de quibus no.j̄.de tem.or.ex tenore.si tamē cri
men sit occultū post peractam penitentiaȝ nō potest petere resi-
gnationem iuste vel ad min⁹ ei cōcedi nō debet.l.di. qr tua.⁊.c.
domino sancto.item licentiam cedēdi petere debet ⁊ oīs qui nō
potest remanere in dignitate sine dispensatōe.de quibus no.j̄.ꝺ
tem.ordi.ex tenore.de falsarijs occultis litterarū dn̄i pape.vide
tur ꝙ post absolutionē ⁊ pnīaȝ actam sine peccato ordinat̄. nec
potest p etere cessioneȝ.quia non est infamis ipo facto.quia nul-
lo iure inuenio eū infamē.(impotens).ff.de ver.si.morbus.ff.de
re iudi.quesitum.(pastoralis).s.in spiritualibus. nam licet in tē-
poralibus non possit exercere officiū suuȝ non debet cedere:quia
potest habere coadiutoreȝ.vij.q.j.quia frater.⁊ quideȝ infirm⁹
non est cogendus cedere.sed si petat ei ꝯsentiendum est.j̄.c.pxi.
(defectū).ignorantia f̄m qꝺ dicitur defectus scientie nō peccatuȝ
sed pena.xv.q.j.§.j.sed scd̄m ꝙ dicit̄ negligentia dicendi aliqui-
bus est peccatū.vt puta illoꝝ qui sunt ĩ aliquo officio si negligāt
discere ea que ꝑtinent ad officiū suū.xxxviij.dist.c.j.⁊. se.itē no.
ꝙ nullus tenetur ad scire sed tenetur ad operari.scd̄m cōscientiā.
ad credere aūt bene tenetur aliquis.vt no.s̄.ꝺ sū.tri.⁊ fi.ca.i ꝑn
cipio.(spūalium).xxxviij.di.per totum.(tꝑaliū).xxxix.dist.petr⁹.
lxxxvj.di.fratrē.(competens).s̄.de elec.cū nobis.(maliciaȝ).vij.
q.j.seruandū.⁊.c.vl.in hoc.§.distinguitur quid iuris sit in extri
seca vl' intrinseca persecutione.extrinseca persecutio cōsistit ĩ ma
nifestis ⁊ precis̄ inimicis eccl'ie qui nos ꝑsequntur. intrinseca in
subditis qui ad huc non sunt precisi nec corrigi volunt.in exteri-
ori ꝑsecutōe distinguitur an solus prelatus queritur an totus cle
rus aut tota ecclesia.si solus ꝑlatus:aut eo recedente tuta est sal⁹
eccl'ie ⁊ tūc fugiet.si non:tunc ponet aīam suā pro ouib⁹ suis si to
tus clerus queritur:si alias potest consuli eccl'ie:totus clerus fu-
giet cum prelato si non potest consuli remaneret cuȝ prelato vel
omnes vel quidaȝ ex his.si est altercatio inter eos de remansu
ris res forte dirimatur.xxvj.q.ij.sors.si aūt tota ecclesia queritur
et fides impugnatur. tūc non dȝ fugere.sed oēs ex aduerso con-
surgere ꝑ domo israhel.si.xliij.di.sit rector.circa intrinsecam di
stinguit̄:aut omnes sunt mali aut quidā si boni sunt admixti ma
lis eos non deseret.xxiij.q.iiij.cū bonis.si mali oēs sunt:aut spes
est de correctione aut non.si est spes non sunt deserendi,si non est
spes sunt deserēdi.vt.j̄.c.vlti.nos dicimus ꝙ si solus episcopus
queritur vel alius prelatus vel predicator vl' etiam sociūs.si aūt
est alius per quem esse possit tuta salus ecclesie vl' populi cedat
si vult. ⁊ etiam si nollet si periculū est destructionis eccl'ie vl' ma-
gni scādali ⁊ picl'i ⁊ ĩ tꝑalib⁹ ⁊ ĩ spūalib⁹ assignabit ei superior bo
nū concābiū sue prelature vel dignitatis.arg.j̄.e.c.§.pro graui.⁊
ar.ad hoc.quia publica vtilitas prefertur priuate.si.vij.q.j.mu-
tationes scias.⁊.c.se.alij contra.j̄.de regu.iur.qui scandalizaue-
rit.⁊.arg.ꝯ̄.ꝙ si non preferetur publica vtilitas in furiosis ⁊ in
alijs infirmis.vt.vij.q.j.q̄ȝuis.qu aliter est percussio.⁊.c.j.q̄re
hic prefertur.sed dic ꝙ in.c.predictis non prefertur priuata vti
litas publice.immo vtraqȝ vtilitas ibi seruatur priuata in eo ꝙ
infirmus remanet in dignitate.⁊ publica in eo ꝙ infirmo datur
coadiutor:nec credimus ꝙ propter scandalū dimittatur veritas
iustitie naturalis qꝺ esset si furi non preciperetur ꝙ emendaret
furtum. vel si adulter cum adultera dimitteretur p sententiam.
⁊ sic de alijs que contra nouum ⁊ vetus testamētum ꝑciperent
secus autē dicendum est in his q̄ sunt ꝺ e iustitia positiua.nam in
his ex iusta causa ille qui legem vl' canonē condidit propter scan
dalū vel aliam iustā causam contrarium mandare potest.⁊ etiā
in certis casibus cōtrarium statuitur vt no.j̄.de statu mona.cuȝ
ad monasteriū.⁊.s̄.de consti.cū.m.⁊ ideo qꝺ diximus ꝺ vno ꝑla
to vl' socio.idem intelligimus de multis dūmodo scandalū non
timeatur.sed si scandalū periculosum timeretur vl' de vno prela
to vel de vno clerico si cogeretur ad accipiendum aliam eccl'iam
sua dimissa vel ꝙ magis est populo.tunc magis eligerem vitare
scandalum ꝙ quis iuste moueret̄ ꝺ iure positiuo q̄ȝ scandalū ꝑ-
secutorum ꝙ iniuste moueretur.si aūt queritur tota ecclesia.i.cle
rus ⁊ populus siue ab infidelibus impugnetur siue a fidelibus
item siue queritur vt fidem dimittant siue vt eis infidelib⁹ sub
ijciantur et seruiant qui liberi hactenus fuerūt.tunc opponere se
debet prelatus ecclesie.xxiij.q.vij.igitur.⁊.c.se. dixerunt tamen
aliqui ꝙ etiam tūc suadendi essent omnes.s. clerus ⁊ popul⁹ ꝙ
inde recederent.sed h̄ non credimus dummodo spes sit ꝙ se de-
fendere possint. tum quia patriam defendit ille. tum quia pe-
riculosum est ꝙ mult⁹ populus marium ⁊ mulierū vaget̄ p mū
dū.⁊ idem etiā intelligerē de clericis si multi essent clerici ⁊ de
eis periculuȝ ĩmineret q̄ȝuis erga clericos tāq̄ȝ sapientiores mi-
nus periculū timeatur. sed si nō sit spes ꝙ totus popul⁹ se defen
dere possit ab impugnantib⁹.vel fugiendum est vt maius ma-
lum euitetur vl' serui fierent impugnantiū fidelium ⁊ etiaȝ infi-
delium si aliter euadere non possint.ita tamen conueniant ꝙ fi-
dem ⁊ ritus suos non dimittant.vij.q.j.sciscitaris. sic enī vide-
mus in veteri testamento sepe factū.immo etiaȝ ꝙ ipsi clerici ser
ui essent principis infidelis in pactū deduci potest si aliter eua-
dere non possunt.si autem clerus queritur vniuersus.puta quia
illi qui persequntur ciuitateȝ.dicunt si vultis repellere clericos:
nos parcemus vobis. nūq̄ȝ sine populo cū prelati vl' clerici pos-
sunt recedere debent.quia perdere clericos est perdere sacramē
ta ⁊ doctores fidei.sed si illi de populo nollent vl' nō possent eos
tenere vel defendere licite possent ab eis recedere ⁊ expectare tē
poris tranquillitatem. vij.q.j.sciscitaris.⁊ debent secum ducer̄
quos possunt ne in tanto discrimine remaneāt sine sacerdotib⁹
⁊ sacramentis ⁊ si qui parati essent ad martyriū ⁊ deus inspira
ret eis:benefacerent si sustinerent.vij.q.j.in.§.cum vero prela-
torum .iteȝ licet idem dicendum sit ⁊ in maioribus ⁊ in minori
bus prelatis.iudex tamen prudens diligenter attendet ꝙ si rēo
ueret vnum sacerdoteȝ de ecclesia.quia ab aliquo de populo q̄-
ritur ad mortē. vile esset statim eius cessioneȝ admittere.sed dȝ
interdicere ecclesiam vel claudere.vl' reliquias extrahere:arg.j̄.
de iure pa.c.j.⁊.ij.⁊.iij.h̄ autem.j.de facili nō fieret ab ep̄atu.esseȝ
eniȝ nimis difficile ꝙ totus ep̄atus sine his que ad ep̄aleȝ digni
tateȝ pertinent remaneret.sed propter defectum sacerdotis vel
alterius prelati non sit cum eius populus de licentia superioris
si iustam causaȝ videat ab alio valeat de facili obtinere.item in-
quiret an sit alius modus prouidendi episcopo per recessionē.
puta quia habet secum armatos quibus defendatur vl' tutuȝ lo
cum vbi moretur.sic ⁊ de multis alijs circunstantijs queret.iteȝ
credimus ꝙ in murum se debet opponere prelatus si querant̄
possessiones vel libertates ecclesie quia sine corporalibus nō cō
sistit ecclesia.si.j.q.iij.si quis ob.beatus thomas ꝑ his martyri
zatus est.de intrinseca autem persecutione seruandum est ꝙ nū
q̄ȝ bonos propter malos dimittet.vt in.§.hoc cum.vij.q.j.nisi
alius magis proficere posset.quia tunc superior eum trāsferre
posset ⁊ ipe non male faceret si desideraret h̄.quia mai⁹ bonuȝ
minori preferetur.argu.vij.q.j.omnes.xj.q.iij. si quis dixerit.

si aũt omnes sint mali.tunc constat ꝙ potest recedere. vij.q.j.ħ
ergo.et appello extrinsecā ꝓsecutionē esse qȯ fit alicui siue in pu
blico siue ĩ priuato. itrinsecā que cõtingit ex penis aliorũ.⁊ ta
men prelatus non oditur.vij.q.j.§.ħ tunc.(adherere).vt nõ pre
dices vł nõ fructificet tua predicatio.(exasperans).propter ma
los.(culpa).subditorũ.(sanguinem).iiij.dist.deniqꝫ.iiij.q.vij.§.
his.ita.xxiij.q.iiij.non potest.(distiguẽduꝫ).grego.distinxit sup
ezechielẽ.debemus enĩ vitare scandalũ quantũcũqꝫ possumus
sine peccato.alioquin vtilius scandalum nasci permittitur q̄ꝫ vt
veritas relinquatur.j̃.de regu.iur.qui scãdalizauerit.veritas er
go bone vite vł iustitie propter scandalũ nunq̄ꝫ deserẽda est.ve
ritas autem discipline deseri potest propter multitudinem pec
cantiũ.l.distinc.vt cõstitueretur.⁊ ħ intelligimus vbi nõ defen
dunt errorem.xliiij.distic.cõmessatiões.si enĩ defenderẽt vł ex
cusarẽt.tunc nullo modo parcendũ essꝫ multitudini.de pe.di.vj
c.j.in fi.lxxiij.distinc.plurimos.(irregularitatis).irregularitas ꝑ
sone dicitur pluribus modis.pmo enĩ siue pro defectibꝰ q sunt
in aliquo sine peccato.vt quia est bigamus vł vidue maritus vt
ħ.vel de illegitimo matrimonio natus.alios etiam defectus ha
betis.l.distic.nõ cõfidat.⁊ si.liiij.distic. per totum.item secundo
modo dicitur irregularitas persone vbi generaliter omnis ho
mo prohibetur ordinari sine dispẽsatiõe pape vł etiã celebrare
in ordine iam suscepto siue patiaŕ defectũ sine peccato siue grã
de peccatũ cõmiserit.⁊ qui sunt hij.no.j̃.de tem.or.dilec.si.nõ er
go ħ dicitur irregularis:quia scd̃m regulã apostoli ordinari ꝓ
hibetur.sed qr est extra regulam aliorum.nam cum generaliter
episcopi possint cum omnibus dispẽsare nisi eis specialiter pro
hibeatur.vt no.j̃.de tem.ordi.dilec.cuꝫ predictis specialiter dis
pensare prohibentur.papa autem in omnibus irregularitatibꝰ
dispensat:quia ipse.s.irregularitates ⁊ pene harum de iure posi
tiuo sunt.alio etiaꝫ mõ dicuntur irregulares omnes illi qui non
possunt nec remanere in susceptis ordinibus nec promoueri ad
maiores etiam post paractaꝫ penitẽtiã sine dispẽsatiõe pape vł
inferiorum prelatorũ.de quibus no.j̃.de tem.or.dilec. de defecti
bus sacramentorũ videtur ꝙ tm̃ excõicatione ecclesie inducant
irregularitatem quo ad ordinationem ĩ ħ ꝙ cũ eis nõ possit di
spẽsari nisi per papã.sed cõtrarium videtur:quia vnũ de capitu
lis apsice regule est.oportet episcopũ vnius vxoris esse virũ.xx
vj.dist.c.j.⁊.ij.sed potest respõderi ꝙ hoc nõ est ex defectu sacra
menti ꝙ prohibetur ordinari.sed quia nõ posset esse ortator vi
duitatis:quia coniugia frequentauit.⁊ hoc satis videtur expres
se dicere.xxvj.dist.vna.in fi.vł potes dicere ꝙ licet ꝑ nouũ testa
mẽtum inducatur huiusmodi irregularitas quo ad hoc ꝙ pro
moueri nõ possit.nõ tamen quo ad hoc ꝙ per aliuꝫ q̄ꝫ per papã
non possit dispensari.capitula tamen.xxvj.dist.acutius.⁊.j̃.de
bigamia.debitũ.vidẽtur dicere ꝙ defectus sacramenti est causa
quare promoueri nõ possunt.sed respõdeo est.causa coadiuuãs
vel alias vt diximus:in veteri autem testamẽto erant irregula
ritates tẽporales ⁊ non perpetue.quia eijciebãt extra castra vt
quando quis tãgebat morticinium.de vna tamẽ videtur ꝙ fue
rit ꝑpetua.s.ꝙ summus sacerdos dꝫ habere virginẽ ⁊ nõ repudi
atã.sed nec tũc erat propter defectuꝫ sacramẽti:sed propter cau
sas predictas. item etiã videtur in corpore viciatis qui tm̃ de iu
re positiuo sũt irregulares.⁊ idẽ de filijs illegitimis. ⁊ idem de
obligatis ad ratiocinia. item no.ꝙ suspẽsi ab officio si celebrant
sunt irregulares.vt ĩ preallе.c.xj.q.iij.si quis eṗs.sed suspẽsus a
beneficio.si celebrat nõ est irregularis:quia ĩ iure nõ inuenitur.
(irregulariter).⁊ bñ in temporalibꝰ ⁊ spiritualibus ꝼm ꝙ cano
nes iubent ⁊ regule ecclesiastice.j̃.de accu.qualiter.(indulgeri).
ipse enim semꝑ petere debet cũ sine dispẽsatione nõ habeat exe
cutionem officij.superior autem penes quem est potestas dispẽ
sandi.dispẽsationẽ impẽdet etiaꝫ non vocatis istis ad quos per
tinet electio vł confirmatio vł quicquid aliud iuris. sed cõtra ħ
videtur quia iste prelatus non intrauit per hostium:quia tem
pore quo fuit electus ⁊ confirmatus ⁊ consecratꝰ malũ habuit
ingressum propter defectũ dispensationis.⁊ tempore quo dispẽ
satum fuit similiter non videtur habere bonum ingressum:qa
non habuit consensum nec electorum nec confirmatorũ nec con
secratorũ.sꝫ dic ꝙ iste per dispẽsationẽ obtinet canonicẽ ingressũ
⁊ predicti.s.electores ⁊ cõfirmatores ⁊ consecratores nõ possũt
resilire dũmodo ille qui potest velit dispensare.ar.s̃.ð elec. cum
inter canonicos in fi.s̃.de postu.bone.ij.circa fi.(potuerit).de iu
re.s.cum examinantur.(culpa).taciturnitatis in examĩatione.(⁊
causa).defectus nataliuꝫ.(dispẽsari).per papam cũ episcopis ⁊ ĩ
ferioribus prelatis ⁊ cum alijs clericis per episcopos scd̃m quos
dam.sed contra.j̃.de fi.pres.c.pe.(zelotes).i.zelans ⁊ vlciscens
peccata vel exactor castitatis.j.q.iiij.§.eq̃.xxiiij.q.j.§.j.(nothos
sicut legitur in historijs.manzer est de scorto natus.spurius ð cõ
cubina sic dicta a spurcicia incontinẽtie. nothus de adultera q
quasi videtur filius ⁊ non est.sicut nota febris que videtur aliq̃
⁊ non est illa.ecclesia autem oĩs illegitimos ab ordinibꝰ repel
lit.s̃.de elec.cũ in cunctis.(otiositas).de con.di.v.nunq̄ꝫ.(qui ve
ro.xix.q.ij.due.j̃.de regu.licet.(pontifex).martinus.(illius).pau
li.apostoli.(plus ceteris).xxiij.q.iiij.quis nos.(⁊ meritorꝰ.xliij.
distinc.ephesis.ff.ad.l.acquił.si seruus.§.si calicem.xlvij.dist.c.
vlti.ff.de neg.ge.sed an vltro.(secura).⁊ ideo eligenda.de peni.
di.vij.c.vl.ff.de ri.nup.adoptiuus.(infecunditate).lia enim ha
buit quattuor filios.rachel tm̃ duos.(latoris).moysi.xxxvj.dist.
si quis vult.(indulgeŕ).xviij.q.j.c.j.vij.q.j.hoc nequaq̄ꝫ.

Ost translationem postu

lanð).nihil enim aliud est eligere postulandũ q̄ꝫ po
stulare:si enim elegisset euꝫ ad episcopatũ cassaretur
electio:quia regularis est qui non potest consentire cum non ha
beat propriũ velle vł nolle.xij.q.j.non dicatis:qr eṗs consentire
non potest qui similiter sine superioris licentia se nõ potest trans
ferre.s̃.de transla.episco.inter.in fi.⁊.s̃.de postu.per totũ.ar.ↄ̃
j̃.de voto.ꝑ tuas.sed expone ibi electionẽ.i.postulationẽ.⁊ no.
de hoc.s̃.de elec.in causis.vł non est eligendus simpliciter.sꝫ cũ
determinatiõe hac.s.in postulando.vt ħ.⁊ preall̃.c.alij dicunt et
forte melius ꝙ etiam monachus eligitur ad episcopatũ.ar.j̃.de
voto.per tuas.(priore).et etiam alio conuẽtu.solꝰ enĩ prioris cõ
sensus non sufficit.xix.q.iij.statuimꝰ.ar.xij.q.j.precipimꝰ. si tñ
sine causa nollet consentire cogeretur per superioreꝫ.j̃.de iure
patro.nullus.sed si iustam causam haberet non deberet cõpelli
⁊ sic intelligo.lxxiij.dist.litteras.⁊.lxxj.di.c.j.⁊.ij.⁊ no.regularẽ
requirendũ ab abbate ⁊ conuẽtu si est exemptus vt ħ. si vero ñ
sit exemptus deberet requiri ab eisdem abbate ⁊ conuẽtu.xix.q.
iij.statuimꝰ.⁊ ab episcopo similiter.xvj.q.j.qui vere.melius cre
do episcopi consensum nõ esse necessariũ in postulatiõe.s.vt ab
eṗo postuletur quasi a prestante auctoritatem postulanti.sꝫ huiꝰ
episcopi requisitio ẽ necessaria siue fiat postulatio siue electio:qr
eius clericus est.lxiij.dist.lr̃as.lxxij.di.c.j.⁊.ij. ⁊ eadem ratione
si sit clericus pluriũ eṗorũ ab omĩbus est requirendus. requisi
tio enim pape necessaria est propter dispẽsationẽ.ar.s̃.de elec.in
notuit.lviij.dist.cenomañ.vł melius ħ requiritur:quia fuit eṗs
⁊ non qr fuit monachꝰ.ar.s̃.ð transla.c.j.licentiã aũt sui ꝑpositi
vel archipr̃sbyteri vł cõsimiliũ prelatorum seculariuꝫ nõ exẽpto
rum nõ credimus requirẽdam.sed solius episcopi consensum
sufficit requirere.ar.j̃.de cle.ꝑcus.c.vlt.lxxj.⁊.lxxij.dist.per totũ.
eṗs tamẽ non dꝫ eũ licentiare sine cõsilio fratrũ electi.vt no.s̃.e.
ꝙ in dubijs.ħ aũt dicũt quidã ꝙ monachꝰ non pȯt consentire po
stulationi de se facte siue ĩ eṗm siue ad quãtãcũqꝫ aliã dignitatẽ
eligaŕ nisi prius hẽat cõsensum abbatis ⁊ ꝯuentus:quia non hꝫ
velle vł nolle.xij.q.j.nõ dicatis.sed istorũ consensu obtento añ q̄ꝫ
habeat ꝯsensum eṗi potest cõsentire postulationi ad quãtãcũqꝫ
dignitatẽ ⁊ etiã electioni ad minores dignitates ð se facte. sed ñ
pȯt deserere ꝑmã ecclesiã nisi habita licentia sui eṗi sicut nec aliꝰ
clericus.ut.s̃.e.admonet.licet in monacho q̇daꝫ dicant secꝰ.lxiij
di.lr̃as.⁊.lxxj.⁊.lxxij.di.⁊ dicimꝰ ꝙ quo ad hoc ꝙ teneat postu
latio de monacho ad minores dignitates sui ordinis nõ ẽ neces
saria auctas pape.⁊ etiã cuꝫ postulari debet si male contigat de
eo fieri electionẽ consentientibus abbate ⁊ ꝯuentu credimus ꝑ
episcopũ posse dispensari sicut in alijs dignitatibus.lv.dist.pri
scis.cũ papa sibi nõ reseruauerit.j̃.de senten.ex.nuper. abbates
autẽ possent eligi in episcopos.s̃.de elec.cũ ĩ veteri.ĩ abbatẽ aũt
proprij monasterij credimꝰ monacũ eligendũ nõ postulãdum.
ar.s̃.ð elec.cũ dilecta.s̃. de cõsue.cum dilectus.(capituł).vij.q.j.ħ
nequaq̄ꝫ.(pontificatum).multo fortius ad minores dignitates.
argu.s̃.de transla.c.vlti.vij.q.j.mutationes.officium tamen a
liquod in quo nõ sit dignitas satis crederẽ ꝙ posset habere:quia
plus est ad onus q̄ꝫ ad emolumentuꝫ. C.de infa.l.j.q̄ꝫuis posset
dici ꝙ licet ex hac causa repellatur ab episcopatu ⁊ difficile dispẽ
setur contra cõsiliũ cũ eo.tñ si postuletur a papa ad abbatiaꝫ vł
prioratuꝫ facilꝰ cũ eo dispensabitur:quia nõ est cõtra cõciliuꝫ ⁊
licet sit indignus maiori:nõ est indignus minori.ar.ff.de inter.
⁊ rele.l.relegatorum.§.vlti.⁊.l.se.item hoc capitulum non habꝫ
locum si aliam dignitatem dimiserit ⁊ fuerit factus monachus.
bene enim poterit ad eṗatum postulari nisi probatum fuerit ei
crimen:si aũt fuerit probatuꝫ.tunc non ꝑpter cõcilium ꝙ de his
mentionem non facit.sed propter crimen repellitur.xxv.di.pri
mũ.nec mireris:qr difficilior inquisitio fit in eṗo q̄ꝫ ĩ alijs digni
tatibus:quia eṗatum nõ licet dimittere propter monachatum.
sed alias dignitates licet dimittere.vnde ibi non fit tãta inq̇sitio

quare illam dignitatem dimiserit.argu.j.de regu.licet.(ex quattuor).xv.di.sicut.(comperto).statim siue infra modicum tempus j.q.j.constat.j.de regu.c.j.alioquin ratum habere videtur ⁊ ratihabitio retrotrahitur in maleficio.j.de simo.sicut est nobis.ff.de vi ⁊ vi.ar.l.j.§.quotiens.xxxiiij.q.ij.si virgo.C.de transac.quamuis.C.quomodo ⁊ quādo.iu.si ab eo.(dimittens).ar.ꝙ etiam si monacus non potest cedere sine licentia pape.(redire).quādo episcopus potest dispensare cum huiusmodi simoniaco.habes.s.de elec.c.penulti.secus est in alijs dignitatibus.quia ad easdē ī alia vocatione reassumi valet.s.de elec.c.pe.(ꝙ in eo).hec est vera interpretatio illius.c.(dixerunt).⁊ bene.sed non sufficit siue enim fuerit cōuictus ⁊ confessus siue non.sed tamen quia commisit crimen.licet occulte amplius ad episcopatum non resurget.⁊ hoc innuit fi.huius decre.vbi dicit.alioquin ⁊c.sed potes meliorem rationē assignare:quia superior non daret ei licentiam cedendi propter crimen nisi de eo conuictus esset vel confessus.vel nisi crimen esset tale ꝙ executionem post paractam penitentiā impediret sine dispensatione.vt.s.e.c.proxi.bene dicitur.hos tamen casus supponit ⁊ tamen crederem ꝙ si auctoritas superioris pro occulto ⁊ leui crimine in quo perseuerabat cessisset.vel etiam in quo non perseuerabat.sed de facto cum de iure non debuerit cesserit iterū ad episcopatum poterit reassumi.alijs non est reprobus intellectus sed superior est vtilior.(⁊ non ordinē).j.de ordi.ab episcopo qui re.epis.c.j.(ordinem).i.ordinis executionem.caracteri enim renunciare non potest.j.q.j.quod quidā xxxij.q.vij.licite.hanc autem executionem recuperabit de speciali mandato pape.(constiterit).probante electo.presumitur.n.prima facie ꝙ non sine causa resignauerit.arg.h.⁊.j.c.proxi.vij q.j.hoc nequaq̄.alij dicunt ꝙ nūq̄ debet aliquā ex predictis causis probare nisi esset presumptio contra eū que esset si ordini renunciasset ⁊ tunc posset probare ꝙ ex aliqua predictarum causarū resignauit.vt sic cesset presūptio ⁊ admittatur postulatio.primo dicto magis consonat littera.(tūc).s.quando cessit dignitati.(antea).non existens prelatus aliquando potest celebrare ꝓpter scandalū:⁊ tunc prelatus non prohibetur.vij.distin.testim.(alioquin).i.si non resignauit ex predictis causis que sūt sine peccato.sed si ex alia.i.propter peccatū non distiguo.si sit ex eo cōuictus vel non.vel distinguendū est vt dixi ī illa glosa.⁊ bene.vel alioquin.i.si episcopus non probauit predicta.vel si alias ei non cōstiterit.(durum).sed nō impossibile.dispēsat enim papa contra quattuor cōcilia.⁊ apostolum.xxv.q.j.sunt quidam.xxxiiij.dist.lector lxxxij.dist.prelb.⁊ ꝯ verba euangelij.licet non ꝯtra mentē.nam in euangelio dicitur.in ore du.vel tri.con.o.ver.j.de testi.in omni.tamen postea ecclesia statuit in causis cardinalis.plures requirendos.ij.q.iiij.c.j.⁊.ij.

Quidam siue episcopi. siue alij prelati siue simplices clerici.(instantia).quia enī ita perseuerāt presumitur cōtra eos vt hic.de pe di.j.diuortiū.C.ad vell.si mulier.in fi.ff.de questi.l.j.§.diuus.est etiam hoc ideo ne illudat papa sicut in postulatiōe postq̄ ē ꝑsentata pape.s.de postu.bone.ij.ar.cōtra.ff.de cessi.bo.is qui.si tamen anteq̄ superior sciat reuocet petitionem suam siue mandatū.vel etiam postq̄ sciūt anq̄ licētiā cōcedat vel litteras super ea valet reuocatio.j.e.lecte.nec est simile in postulatiōe cū hec reuocatio nullius intersit sicut illa.sed ⁊ quia non fit publice ⁊ solēniter interest postulati.si aūt reuocet anteq̄ superior admittat cessionem ⁊ superiore hoc nesciente det licentiam.videtur ꝙ teneat licentia.ar.ff.de ꝓcu.si procuratorē.quāuis possit distingui.an per ꝓcuratorem vel litteras vel per nūciū petat cessionē.(compellendos.hoc videtur intelligēdū si postq̄ papa intellexerit voluntatē eorum velint resilire anteq̄ papa consentiat.nam si papa consensisset anteq̄ reuocetur petitio licētie non est cogendus cedere cum satisfaciat petitio episcopi ⁊ assensus pape.⁊ iam non sit episcopus illius eccl'ie.s.e.ꝙ in dubijs.hoc placet si cessionē obtulisset pape.sed vbi non obtulit cessionem pape.sed tantū licentiam cedēdi petijt in futurū in eius manibus q̄ dominus papa deputauerit secus est.⁊ tunc obtinet quod hic dicitur.

Veniens canonici. etiam si expressa esset renūciatō litterarum vel iuri ꝙ habebat vel habiturus erat iste subdiaconus.tamen ex illa renunciatione non posset excipere nisi capitulum cui facta fuit renunciatio.vnde videtur ꝙ isti canonici de quibus non dicitur hic ꝙ nomīe capituli exciperent.nō essent admittendi.so.vere nō sunt admittendi ad excipiendum de renunciatione que non est eis facta.sed excipiūt vt quilibet de capitulo ꝙ non intrudant eum per litteras quibus renunciauit sicut posset excipere ꝙ alias non intrudent eum:quia littere eius false sunt.sed si capitulum vellet eum recipere vel remittere renunciationem factam bene posset.⁊ extunc nō admitterentur canonici ad excipiendū de ea.sed si capitulum mandaret his canonice ꝙ non proponerent de renunciatione non obedirent ei.quia ipsi principaliter non proponunt de renunciatiōe.sed de intrusione quam suo nomine proponunt ⁊ nō nomine capituli.plus placet ꝙ ex quo quis aliquid renūciauit libera voluntate ⁊ eo animo ꝙ dn̄ium illius rei vlterius habere non vult etiā absente illo cui predicta renunciatio prodest illa renūtiatio omnino valz ⁊ sibi preiudicat ⁊ cuilibet parit exceptionē.g.ar.C.de accu.accusationē.vij.q.j.q̄ periculosum.⁊.j.de ꝑscrip.c.pe.ff.de acqui.here.is potest.⁊.l.ij.⁊ fit hec renunciatio non tm̄ expresse sed etiam tacite quolibet iudicio.C.de resti.in inte.l.j.§.de acq.heredi.recusari.⁊ hoc ipso ꝙ renunciat aliquā rem concedit occupanti.multo fortius q̄ si habētur pro derelicto.ff.pro derelic.per to.insti.de re.diui.in fi.fatemur tamen ꝙ non amittit dn̄iū rei per renunciationē dū tenet illam rem.licet amittat possessionem.ff.de acqui.pos.si quis.§.j.si autē renunciat iuri vel seruituti quam habet in aliqua re etiā absente domino rei statim fit res libera.et eodē modo si renūciat liti.C.de pac.l.postq̄.sed ꝯtra.C.de repu.here.sicut.so.ibi dicit ꝙ valet renunciatio in auxiliū renunciantis.nam non potest alij per suā renūciationē facere preiudicium.sed in suū damnū bene preiudicat renūcianti.(videretur).sed non erat ⁊ ideo retractatur sentētia.(iudiciū).hoc potuit esse in vna causa retractationis sentētie cū tertio non cōmittēte nec recusante duo male ꝓcesserint.j.de offi.deleg.prudētiā.(se gr'e).ꝙ idem est ac si litteris renūciasset cū idē sit tacite renunciare ꝙ expresse.j.de offi.dele.gratū.C.de iure do.l.ij.j.de preben.pro illorū.(cassauit).quicquid dicant glo.hic posite credimus hāc sententiā iustam ⁊ sniam dele.iniustā.nam aliud est renunciare litteris siue iuri suo quod periculosum ē.ff.de pac.l.ij.vij.q.j.q̄ periculosum.aliud ē submittere se gr'e que submissio ꝓtestatiōē cōtinet ꝙ gratiam expectent.⁊ ideo ea non secuta ius primū recuperat C.de transac.siue.ff.de dona.hoc iure.§.vlti.⁊.ff.⁊.C.de condict.causa data.per to.idē si submisisset se mīe.s.eo.sane.idem si submisisset se voluntati.nā ⁊ tunc ⁊ in alijs precedētibus casibus ꝓm ꝙ bonus vir arbitretur debet ei prouidere.ff.de ope.liber.si libertus.si autē talia non expressisset licet ad gratiā aspiraret.secus dicerē.C.de condic.cā da.si non repetēdi.ff.de cōdi.ob.cau.l.dedi.§.si qs.sed ꝯtra.j.de pac.cū pridē.sed dicimus ibi grām ꝯtineri

Recte absoluit. talis autem absolutio vim resignationis nō obtinet.itē resignatio debet precedere absolutionem ff.de.offi.pre.l.pe.⁊ resignatio nō potest fieri sine auctoritate illius a quo recipit vt no.s.eo.ꝙ in dubijs.(saniori).de hoc nota.s.eo.quidam.(resignare).ita ꝙ teneat ⁊ ꝙ monachi sint absoluti.

Dilecti insufficientem. in isto fuit defectus scientie.(abbate)(monachus autē de licentia solius abbatis pōt dimittere monasteriū dummodo ad aliud artius transeat.xix.q.iij.statuimus.j.de regula.licet nā ⁊ ei soli facit obedientiā.xij.q.j.non dicatis.sed queres nunquid potest fieri monachus alterius monasterij sine licētia episcopi? R̄n.non.si est paris vel minoris religionis.sed auctoritate epi potest fieri dispensatio.arg.j.de regu.significatum.sed artioris potest.alij tamē dicunt necessariū esse cōsensum conuentus etiā si ad artiorē religionē transeat.⁊ hoc citius.⁊.lviij.dist.c.ij.⁊ ꝑ alleg.c.statuimus.alij etiā dicūt necessariū esse episcopi.ar.xvj.q.j.qui vere quod credo verū esse quantū ad hoc vt alius episcopus eū non ordinet sine licētia eius nisi primo fieret monachus alicuius monasterij artioris secūdi epi.item no.ꝙ vnus abbas non debet dare licentiā monacho suo intrandi religionē artiorē nisi ꝑmo eā inueniat ⁊ paratus sit eā recipere.⁊ si aliter recedit fugitiuus est ⁊ apostata cū nō sit in alicuius obedientia.hoc aūt forte posset facere prior eius ꝙ daret licentiam monacho volenti intrare religionē ꝙ sub sua obedientia iret querere locum religiosum qui sibi placeret.tamen non consulo priori ꝙ hoc faciat nisi forte vt euitet maius malū.s.quia si non daret hanc licentiā ipse sua auctoritate recederet.(abbas).ꝑsbyter aūt institutus per episcopū ⁊ ꝑntatus per abbatem in manibus episcopi renūciare debet:qa ab eo institutus est.sed nō debet fieri nisi requisito abbate:quia sua interest.j.de preben.in laī.ar.j.de offi.archi.ad hoc.§.vl.item non valet si dicit.ego volo renunciare tpalia corā abbate vel spiritualia tm̄ corā episcopo.qr ista cōiūcta sunt ꝙ vnum sine altero dimittere non possit.j.q.iij.si quis obiecerit.

De supplenda negligētia prelatoꝝ.

STatuim⁹ substitu. confirmatos .s. de elect. nosti. vel dic ꝙ etiam sine confirmatione expressa datur h benedictio. per hanc benedictionem intelligitur data cura monasterij ꝙ succedit in locum confirmationis. nec est facienda aliqua examinatio vel inquisitio in hac benedictione: sicut qn̄ confirmatur tutor datus a patre filio emancipato. ff. de testa.tu.pater. ⁊ plus dicim⁹ ꝙ etiā sine bn̄dictōe auctoritate huius canonis habet h abbas plenaz administrationē exquo eps̄ sibi benedictionē denegat. sed si episcop⁹ diceret verisimilr. ego volo coram supiore aliq̄d ꝓbare contra euz quare benedici non debet. tūc non crederē ꝙ deberet administrare sine supioris auctoritate nō premissa cognitōe. j. de regu. licet. tamē si maliciose proponit ꝙ probari nō potest punief scd̄m cōstitutionē .s. d elec. statuim⁹. ⁊ facit ad hoc qd̄ no. j. de regu. licet. alij tamē dicunt ꝙ etiam si iusta causa subesset quare eps̄ eum benedicere nollet ⁊ etiaz si iusta causa expressa appellaret. tn̄ tenet qd̄ fit ab eo. quia papa eius facta tuetur. per istam constitutionem quaz hic ponit h decre. ⁊ d hoc no. s. de elec. nihil. alij intelligunt hanc cōstitutionem habere locū quando nullā veraz causam sue contradictionis assignat. (renuerit). sine causa alioquin si iusta causa subsit tn̄ ei licebunt que subsequuntur: vt no. j. d regu. licet. (benedicere). argu. ꝙ aliquis dare potest qd̄ nō habet. ar. C. d testa. ma. cum constitutio. §. vlt. C. de iure emphy. l. vlt. ar. ꝯtra. j. q. vij. daybertū. (⁊ alia). s. cōferre lectoratū. lxix. di. c. j. forte melius dicitur ꝙ cū conferret lectoratum non sit officij tantū sed ordinis. j. d etate cū contingat. nō poterit ordinem conferre nisi sit benedictus. vt. j. e. c. nec tamen dicimus ꝙ tm̄ ex ordine habeat hanc potestatem cōferēdi lectoratum sed ex ordine ⁊ benedictione vt in predictis c. dicitur. ⁊ idem intelligo de ordinibus minoribus lectoratu sicut est hostiorat⁹ ⁊ psalmistatus. j. de etate. cū cōtingat. exorcizatus autem ⁊ accolitat⁹ cōferre nō poterit nisi priuilegiū habeat. ar. ꝯ de eo qui fur. or. re. c. j. sz eps̄ qui renūciauit etiā executiōi ordinis maius habet priuilegium q̄z abbas bn̄dictus. ⁊ idē ꝙ i abbatibus diximus est in corepis. lxviij. di. c. j. in fi. illi autem qui dicūt ꝙ abbas exquo per euz nō stat quin recipiat benedictionē potest cōferre lectoratum. intelligūt ꝙ bn̄dictio nihil facit ad collationem ordinis. sed priuilegiū generale h facit qd̄ concessū est abbatibus benedictis ꝙ possint lectoratū cōferre. qd̄ priuilegiū per decre. istā extēsum est i abbatibus cistercien̄. vt etiaz si nō receperint possint illū cōferre ⁊ alia facere q̄ ad officiū pertinent. psalmistatū aūt quilibet sacerdos conferre potest.

SIcut nobis personas. j. d officiar. chips. vt singule. xxv. q. j. q̄ ad perpetuā. ff. p socio. actione. §. labeo. (epoꝝ). cōcessio eni ꝙ eccl'iam conuertat in proprios vsus vel fructuū alicuius ecclesie facta ab epo sine cōsensu ca. nō valet. j. de dona. pastoralis. (instituit). qd̄ nō debent facere epi etiam cū cōsensu ca. nisi capelle ad eos ꝑtineāt pleno iure. tunc eni posset si causa subesset. j. de ꝑscrip. cuz olim. xvj. q. vij. c. j. als tm̄ ad epm spectant capelle. j. de capel. mo. c. j. (ita pēsionibus). nouis ⁊ male. j. de cēsi. ꝓhibemus. (in epalib⁹. s. in ꝓcuratorē. x. q. iij. cauendū. relatuz ⁊ i cathedratico. x. q. iij. illud. ⁊ sic in hospitalitate. xlij. di. §. j. (exempte). j. de priuil. cū ⁊ plantare. §. (in eccl'ijs. in laf). j. de conces. prebē. c. ij. (generetur). q. d. hac vice tm̄ priuabūtur. s. d elec. cū i cūctis.

LIcet ad archiepiscopuz. ad quē primo de ꝯsuetudīe ꝑtinet collatio ꝑbēdarū. ad capitulū aūt ꝑtinet ex negligētia epi. j. de cōces ꝑben. q2 diuersi. ⁊ ita no. ꝙ nec ei ad quē ꝑmo. nec ei ad quē ex negligentia ꝑtinet electio nō currit tp̄s nisi a notitia. (a notitia). j. de conces. prebē. q2. ⁊ c. ex pte. ff. de peti. here. itē veniūt. §. petitō ar. ꝯ. C. qs or. in bo. bo. f. l. vlti.

LItteras de patientia. nō d iur cōi. s. ca. pri. vtrū aūt ipi possint sine peccato tenere dic ꝙ nō sine noua collatōe. vt h: ⁊ no. s. d elec. ꝙ sicut ⁊. c. ecclesia. el. ij. ⁊. s. de renunci. nisi.

DIlecto impedire. no. electionez q̄ nulla est aliam nō impedire. s. de elec. cū viton̄. de hoc no. s. d elec. dudū. (dicto. g.) electo ab archiepo in cantorem

ROmana edictum. archieps̄ remēsis excōmunicauit suffraganeos suos: q2 euz visitātē nō recipiebant ⁊ tunc archieps̄ fecit fieri edictū p totā prouinciaz ꝙ oms̄ subditi suffraganeoꝝ licite etiaz in ꝑncipalib⁹ causis irent ad curiā remen̄. ⁊ hoc edictum h reuocatur. (culpis). si. j. de prebende. ex parte asten̄. ⁊. s. d elec. cum ecclesia vulf. in fi. no. j. de cōces. ꝑbē. quia diuersi.

GRādi non īmerito. regni speciale est in regno ꝙ reges non possunt priuare nedū filios sed nec fratres vl' alios cōsanguineos ex stirpe paterna descedentes a regno sola voluntate lz ex cā papa vel alius supior rege possit eū priuare. j. de uoto. licet. ⁊ hoc est verū vbi reges deferunf per successionē. sed si per electionē defertur secus est. s. d ele. venerabilem. (generalē). per hāc solam generalē ⁊ liberā admīstrationē non licet ei donare. ff. de pac. cōtra. §. fi. nisi i regib⁹ ⁊ eoꝝ curatorib⁹ spāle quis dicat cuz speciale ⁊ proprium sit eis donare. (vtilitatē). no. causas iustas dandi curatorē regibus. s. si nesciunt suū regnum defendere vel in eo iusticiam ⁊ pacem seruare ⁊ maxime religiosis ꝑsonis locis ⁊ pauperibus. ⁊ etiam ꝙ plus est si nesciunt perdita recuperare. ⁊ idē qd̄ diximus in regibus seruādū est in ducibus comitibus ⁊ alijs qui habent iurisdictionē sup alios. alijs autē priuatis non datur curator nisi sint furiosi vl' ꝓdigi. C. de cur. fur. iuf. (assumptus). benedicit sit assumptus. q. ꝑ alios. est enim hoc ordinariū ꝙ curatorez regibus ⁊ similibus ꝑsonis petant subditi ⁊ superior ꝓximus debet ipsum concedere. ⁊ si non habet aliū superiorē. papa hoc facere debet. ar. j. qui fi. sint le. per venerabilem. ff. de tu. ⁊ cu. da. ab his. §. diuus. ⁊ h. curator aūt iste satisdare debet rem eius cui curator datur saluam fore ⁊ debet facere inuentarium. nec debet dari nisi causa cognita. ff. de cur. fur. obseruare. ⁊ l. se. C. de cur. furi. l. fi. §. cū antiqtas item sciendū est ꝙ in furiosis ipso iure aggrauati sunt curatores ⁊ prodigis postq̄z interdictuz est eis bonis. ff. de curato. fur. iuf scribit

De tēporibus ordinationum ⁊ qualitate ordinandoꝝ. Rubrica.

SUbdiaconos deo. dedicatis). xx. q. j. deuotis. contra. so. ꝙ ibi minus dicitur h supletur. velum consecrationis a solis episcopis ⁊ solis virginibus ⁊ solis solennibus festiuitatibus ⁊ diebus domicis datur nisi ingruat necessitas. quia tunc sicut baptismus omni die dari potest. xx. q. j. deuotis. de conse. distinc. iiij. venerabilis. ⁊. c. baptizandus. velum autē professionis nullus pontifex dat viduis vt alleg. c. deuotis. in fi. sed ipsimet sibi assumāt de altari. xxvij. q. j. viduas. ⁊ capitibus suis imponant. xxvij. q. j. vidue. nec est contra. j. ꝙ me. cau. perlatum: quia ibi non imposuit velum consecrationis sed imponere simulauit. vestem autem religiosam accipit vidua a sacerdote vel ministro eius. xx. q. j. vidua. j. qui cleri. vel vo. consuluit. quod eni ibi dicitur ꝙ accepit velum a sacerdote intelligitur religionis. velum professionis suscipit a virgine ⁊ corrupta cum profitetur. nec est vis an per se sumat de altari an a sacerdote. ⁊ si non recipit ante. xij. an. xx. q. j. c. j. ⁊. q. ij. puella. velum consecrationis in. xxv. an. nisi ex dispensatione aliter fiat. xx. q. j. placuit. ⁊. lxxvij. di. placuit. velum ordinationis qd̄ olim dabatur diaconisse. ⁊ in. xl. an. xxvij. q. j. diaconissaz. xx. q. j. sanctimonialis. velum prelationis olim dabatur abbatissis in. xl. an. xx. q. j. iuuenculas.

SAne multitudo. l. distinc. vt constitueretur. j. q. vij. quotiens. xliiij. distinc. commessationes. in omnibus his parcitur multitudini. illis tamen qui fuerīt causa excessus non parcitur de facili. j. de cleri. excom. mi. latores. (cōsuetudo). h excusat a pena. si. xxxij. q. iiij. obijciuntur. iiij. distinc. deniqz. j. de si. n̄ sat. j. de eo qui dux. in matri. cum haberet. a culpa autem vel pena eterna non excusat.

DEo duos. ⁊ etiam plures dum tamen generalem ordinationē nō faciat. (ad minores). quos omnes simul vni conferre potest. argu. j. de eo qui fur. or. re. cum. h. lator. ⁊ argu. lxxij. distinc. quicunqz. nisi cōsuetudo repugnaret. lxxv. distinc. ordinationes.

EX tenore deliquit. forte enormif vt q2 ꝯmisit i

cestum. tamen dispensationem non requirit vel vsuram quam tamen restituit. (non ascendat). arg. ꝙ criminosus acta penitētia pōt ꝓmoueri: ⁊ in susceptꝭ ordinibꝰ mīstrare. xxxiiij. di. fraternitatis. l. di. ponderet. qꝛ tua. ⁊. c. dn̄o sancto. ⁊ in multꝭ alijs. c. ar. ꝯtra. xxv. di. ꝑmū. j. q. vij. si qs oēs. xlviij. di. qm̄. So. dicūt quidā ꝙ si non ē ꝓmotus ꝓmoueri nō pōt qđ graue videt̄ cū fere sit ꝯ naturā vt quis sit sine crimīe. xxv. di. §. crimīs. nos dicimꝰ idē ī promouendis qđ ī ꝓmotis licet facilꝰ īpediat̄ promouēdus q̄ʒ deijciat̄ iā promotꝰ. xv. q. j. §. vl. ⁊ dicimus q̄ttuor mīstri cōsiderandi circa h̄. ꝑmū quātitas crimīs. s. sit modicum mediocre vł enorme vł tale qđ etiā post pactā pn̄iam īpediat executionē officij. secūdū qualitatē crimīs an. s. sit occultū vel manifestū. tertiuʒ modū publicationis vł ꝑ euidētiaʒ oꝑis vel per sn̄iam vł cōfessionē spontaneā. quartū satisfactioneʒ verā pn̄iaʒ nō similataʒ. ⁊ si quidē crimē enorme ⁊ manifestū ē deponitur nec ꝓmouetur nisi ex dispensatione ordinarij epi. l. di. miror. ⁊. c. de his vero. si enorme ⁊ occultū parte pn̄ie peracta poterit ministrare ī susceptis ordinibus ⁊ monēdus est vt abstineat a susceptōe ordinum vt h̄. tn̄ si voluerit nō est ꝓhibēdꝰ vt h̄. ⁊ credo ꝙ promoueri possit sine peccato. j̄. de apo. c. ij. in fi. j̄. e. quesitū. ⁊ nō credo necessariā dispēsationē ordinarij. sed sufficit sacerdotis absolutio ex potestate clauiū. ar. vj. q. j. illi. q̄ quāuis meritoria sit hūilitas si abstineat. ⁊ h̄ suntvera nisi sit tale crimē qđ impediat executionem officij pꝰ pn̄iaʒ. de quo plene no. s̄. de renūci. nisi cū prideʒ. §. j. talis enīʒ licet ꝓhiberi nō possit ministrare in susceptis ordinibꝰ ⁊ etiā promoueri ad maiores: qꝛ pctm̄ est occultū. vt. j̄. de simo. ex tue. ⁊ ar. vj. q. ij. c. j. ⁊. ij. si tamē facit peccat. vt. j. q. j. erga fi. si vero est modicū siue mediocre ⁊ occultū: forte nō est monēdꝰ vt abstineat a susceptione ordinū. si vero ē mediocre ⁊ manifestū si cōuictus est ī iudicio vł timore pro bonis cōfessus deponit̄. xv. q. vij. si quis. lxxx. di. c. j. si vero operis publicatiōe vel spontanea cōfessione acta pn̄ia cū eo poterit misericorditer agi qn̄q3 plꝰ qn̄q3 minus inspecta probitate ꝑsone ⁊ alijs circūstantijs. xv. q. vl. si quis ꝑsbyter. l. di. presb̄rum. ⁊ h̄ oīa intelligas si veraʒ pn̄iam egit. secus si simulatam. l. di. vt cōstitueretur. q̄ aūt sint enormia que mediocria. collige. j̄. de iudi. at si clerici. ar. cōtra. lxxxj. di. c. j. item de hac materia tractat̄. l. di. sacerdotes. h̄ glo. bona est. sed melior est illa. j̄. si vis ⁊ plus cōtinet q̄ʒ h̄. itē nō h̄ ideo precipit ꝙ peccat ordines recipiendo. sed quia monet eā ad hūilitateʒ vt sic magis mereat̄. ⁊ idē dicimꝰ ꝙ nō peccat statim facta cōfessione celebrando. sed bonū est cōsiliū ꝙ ꝓ parte satisfaciat. itē si ius naturale q̄rimꝰ qđ cōtinetur in. l. ⁊ euangelio. nullus criminosus ī crimīe mortali existens debet celebrare vł deo offerre. nā iudiciū sibi māducat ⁊ sacrificiū īdigne bibit qui indigne sumit. si. xlix. di. c. vl. j. q. j. sicut papa odit. iteʒ cū his qui dispiceret ⁊c̄. si. xlix. di. §. j. itē ꝑm ideʒ ius naturale oīs qui est sine peccato ⁊ deo placens secure ⁊ sine vlla dispensatōe offert deo sacrificiū siue fuerit criminosus siue nō. qđ probatur exēplo ih̄u summi sacerdotis. ⁊ dauid. si. l. di. pōderet. ⁊ ideʒ si. l. di. quid est. ⁊. c. cū exaudiero. ⁊ c. dn̄o sancto. itē in no. de exemplo petri ⁊ pauli. vt. l. di. ponderet qꝛ ad idē. §. ecōuerso. sed huic iuri naturali sancti patres succedētibus tꝑalibus subsequentes experti simulatas pn̄ias multorū addiderūt sua statuta per que illđ restrinxerunt qđ lʒ. s. restrigē j̄. de biga. c. ij. videlicet ꝙ nullus crimīosus quātūcūq3 de crimīe cōuictus de iure cōi si non penituerit nō deberet ꝓmoueri ⁊ ꝓmotus deberet deijci et deiectꝰ nō debet restitui. si. l. di. ꝑsbyterū. ⁊. c. ꝓuenit. si post. vt constitueretur sed per h̄ statuta nō aufert̄ ptās prelatis dispēsandi cū vere penitentibꝰ ⁊ maxime vbi nō ē scandalū. l. di. vt constitueretur. ⁊. c. dn̄o sancto. discretꝰ tamē sit p̄latꝰ in dispēsando vt attēdat scandalū ⁊ puritatē penitētie ⁊ multa alia que deus ⁊ discretio prelati sibi administrauerit. cū cause autē cognitōe summaria danda est dispensatio. j. q. vij. dispensationes. ⁊. c. exigunt. ⁊ in multꝭ alijs. c. e. q. nā si capti vel dep̄hēsi fuerīt ī aliq̄ mortali crimīe ꝓpter scandaluʒ qđ est in pp̄ło đ oblatōe taliū statutū est vt nō celebrent. l. di. de his vero. idē dicimꝰ si cōuicti vel confessi fuerīt. s̄. e. si quis dica. si ep̄s. ⁊ h̄ idē est. ⁊ si alr̄ sit notoriū. ꝯtra. j̄. e. q̄sitū. nisi dispēset̄ cū eo. lxxxj. di. mīstri ⁊. lxxxij di. presb̄r. qđ fieri debet cū vere penitentibꝰ. s̄. e. si quis diaconꝰ. a b̄n̄ficio tn̄ nō credimꝰ eum debere abstinere nisi sibi precipiat̄ cū tm̄ in ꝯstitutionibꝰ predictis de officio dicatur ⁊ non de beneficio. ar. simile. xl. di. disciplina. sed tamen per sentētiam priuabitur beneficio. lxxxj. distinc. c. si quis a mō. ⁊. c. sequen. ⁊. c. si quis eos. ⁊ concordant h̄ constitutiones iuri naturali vbi dicunt nihil cuʒ scandalo alterꝰ faciendū est. j̄. de no. ope. nunci. c. ij. scandalizant̄ enī cū viderēt eos qui deprehensi sunt in crimine vł cōfessi vel cōuicti celebrar̄. j̄. c. ꝓxi. xj. q. iij abstit. xxv. di. ꝑmū. sed dices nonne ideʒ scandalū remanet si dispensatur. Rn̄. nno catholicis qui credunt claues ecclesie. sc3 ꝙ prelati habent potestatem ligandi ⁊ soluendi ⁊ dispensandi. l. di. ponderet. vt cōstitueret̄. de hereticis autē si eis scandalū generet non est curandū. xj. q. iij inter verba. sed dices vbi non cognoscitur vł vbi nescit̄ deprehēsio ista nō est h̄ scandalū. ergo licite offerret. Rn̄. non poterit maxime ille qui cōdemnatꝰ est: quia iura ad ea que frequentiꝰ accidunt aptari solent. ff. de legi. nam ab ea. ⁊ nō posset oīs articulos diffiniri de iure. ff. de legi. non possunt. iteʒ potest dici ⁊ si scādalū cesset qđ semel ortū est. ⁊ h̄ vera sūt ī capitalibꝰ criminibꝰ ⁊ in predictis casibus cū vix aut nunq̄ʒ possit deprehendi vel confiteri vł condēnari quin sit in scandalū et īfamiā. sed si aliter sit notorium: puta per rei euidentiam ⁊ sunt talia que facile habere possunt excusationē ⁊ inde oriri magnū scandalum non consueuit: sicut tenere plures ecclesias habentes curā animarū satis dici potest ꝙ post pn̄iam licite celebrabit. ar. s̄. đ elec. dudū ro. vbi requiritur ꝙ tm̄ tempore electiōis nō habuerit plures curas ad h̄ vt electio valeat. idem si fecit tumultū in consilio. v. q. iiij. ī loco vel si fuit excōicatus. iiij. q. j. c. j. vł cōtumax h̄ enī multotiens excusationem habet. alij tamen dicunt ꝙ qualitercunq3 manifestꝰ sit excessus maxime si scandalū est postea nō celebrabit etiā acta penitentia. ar. h̄. subditi. tamen eius officium audiēt quousq3 similiter condēnetur. viij. q. vlti. nonne. si. xxviij. di. cōsulendum. ⁊ sicut h̄ non potest celebrare. ita nec eligi. qꝛ ad hoc vt valeat electio necesse est vt possit celebrare. j̄. de cleri. excō. mini. si celebrat. ⁊ habes expressum de cōuicto. s̄. de elec. super eo. ⁊ de cōfes. j̄. de ꝯfes. cū super. ⁊ eadē ratione idē potest dici de deprehenso. ⁊ sicut non potest eligi ad ep̄atū: ita nec ad alias dignitates. s̄. đ elec. per inquisitioneʒ. si autē crimē sit occultū q̄ʒtūcunq3 sit graue acta penitentia vel parte eius celebrat. vt. j̄. c. ꝓxi. j̄. de apo. c. ij. ⁊ h̄ sine vlla dispensatione nisi sit crimē qđ post pn̄iam impediat executionē sine dispensatione vt homicidium ⁊ alia de quo no. s̄. đ renūci. nisi cū pridem. §. i. irregularitatis auteʒ nō obtenta dispēsatōe non celebrabit. l. di. ex penitētibus. tamen cū eo si occultū est dispensare debet. s̄. de renūci. nisi cū pridem. §. ꝑsone.

AD aures debitam. arg. ꝯ. s̄. e. c. ꝓxi. so. h̄ de regulari loquitur qui nō h3 velle nec nolle. xij. q. j. nolo. ⁊. c. non dicatis. ita de seculari q̄ nō ē ita astrictus in obediētia vel hoc factū est propter scandalū qđ ibi non erat. vel is de quo loquitur in decre. supiori habebat ius petendi ordinem ratione tituli vł dignitatis quaʒ habebat. vnde non poterat sine causa prohiberi ad hoc ñ erat ita vn̄ absq3 cause cognitione poterit prohiberi. ar. j̄. đ spon. preterea. ij. vł dic ꝙ ordinator ⁊ prelatus suꝰ eū prohibere potest vt h̄. sed alius nō. vt in cōtrario sc3 penitentiariꝰ. ⁊ sic loq̄tur ꝓxi. c. vt. (tutius). ar. ꝓ obediētia. c. di. contra morē. viij. q. j faciendum. ff. de re. mi. in bello. ⁊. l. iij. xj. q. iij. absit. ar. contra. xij. q. ij. non liceat. xv. q. vj. iuratores. xj. q. iij. non semp. C. đ decur. oīs. so. in sentētia excōicationis ⁊ suspensionis a suo iudice lata semper est obediendum. xj. q. iij. sententia pastoris. ⁊. c. si ep̄us forte. nisi in casibus. j̄. de sententia excō. per tuas. ⁊. c. inquisitiōi. ī sentētia diffinitiua ⁊ interlocutoria dummodo seruetur in eis ordo necesse est vel obedire vł appellare. C. vt pen. causa. l. vlti. precepto autem qđ fit extra iudicium ⁊ sine cause cognitione si non spectat ad officium suum non tenetur ei parere. vij. q. j. quia super. ⁊ h̄. si vero precipit qđ est malum non parebit. xj. q. iij. qui resistit. ⁊. c. si dominus. ⁊ ca. iul̄. sed si dubitatur parebit ⁊ excusatur a peccato propter bonuʒ obedientie. xxiij. q. j. quid culpatur. ab hac sententia mandati si quis senserit se grauari bonum est appellare infra. x. dies. j̄. de appella. ad audientiam. de priore proposuit. C. de appella. si a sententia. ⁊. l. hi qui. sed necesse est assignare iustam causam ap. ar. j̄. de offi. ordi. licet. j̄. de appel. ad nostram. cause autem cognitio non est necessaria. vani enim capitis esset qui diceret prelatū non posse precipere sine cause cognitione ⁊ maxime de his que pertinent ad suum officium. vij. q. j. quia super. hic autem dicūt quidaʒ ꝙ si prelatus aliqua deberet facere cū capitulo sicut sunt magna negocia: licet securius sit appellare: tamē ⁊ si non appellet nō tenetur illo precepto sicut si preciperet episcopus ꝙ aliq̄s aliquod officiuʒ acciperet. puta economatuʒ vł vicedominatuʒ vel cōsimilia. ij. q. vj. ei qui. ꝟ. noīationes. lxxiiij. di. gesta. vbi honoratus non obediēs episcopo suo in susceptione ordinis etiam citra appellationem auditur. de hoc no. j̄. đ his que fiunt a maiori par. ca. c. j. (ministerio). xxiij. q. iiij. sicut ex cel. (scandalo). liiij. di. generalis. xxviij. q. j. vxor. xij. di. illa. ar. cōtra. xx. q. j. iam nūc xj. q. iij. inter verba. j̄. de regu. iur. qui scandalizauerit. So. prouitando scādalo rigor iustitie cōmittitur sed peccatū nō perpetratur. xj. q. iij. quid ergo. (esse potest). no. aliquid faciendū vel ob

mittēduʒ ad cautelam eorū que fieri possunt.xxxij.q.j.dixit dñs ff.de neg.ge.diuortij.ff.de his qui deie.vel effu.l.si vero.§.pretor ff.de dam.infec.q bōa.§.qui stipulat⁹.j.de ser.nō ordi.īstruēdi.

SI archiepiscop⁹ ordinan dū).i.consecranduʒ.(omibus).ff.de aqua plu.ar.enī concedendo.viij.q.j.licet.lxvj.dist.c.j.C.de auto.p̄s. l.vlti.C.de oī agro deserto.l.quicunqʒ.li.xj.(ordinetur).i.conse cretur.(iussu).si archiep̄s viuit:nā si mortu⁹ esset ipi sua auctori tate possent.lxiiij.di.quia.(ordinari).i.cōsecrari.sed meli⁹.iij.q. vij.accusatio.j.(sed ip̄e)archiep̄s.cuʒ oībus suffraganeis.(eum) ep̄m.(elegerit).si ad ep̄m ptinet electio.(vel).i.examīauerit ⁊ ex amīationē approbauerit.

HEc episcopi maiori. lxv.di.c.j.⁊.ij.⁊ iij.ff.de pac.maioreʒ.ff.ad munic.ꝙ maior.(nūero). forte quia si proponat aliud cōtra eū ⁊ etiam proba tum maiori parti videtur cōtra eū tale crimen ꝙ eū a promotiōe repellit in veritate stare debet archiep̄s sententie maioris partiʒ. sed ⁊ si eā nō sequetur sed minorē tenebit snīa archiep̄i. nō eniʒ requiritur hic cōsensus suffraganeorū tanqʒ eorū qui ius ei tri buant in ep̄atu:sed tanqʒ consiliatorū. sed quid si non vocentur omnes sed tres tantū?dicimus ꝙ necesse est vocare duas partes ff.de dec̄.ab or.fa.l.j.⁊ no.s̄.de elec.cū nobis.⁊.c.eccl̄ia vestra.ʒ alij aliter dicāt.nec mireris:quia sunt cōsiliarij necessitatis sicut illi de quibus habes.s̄.de elec.cū in veteri:in consecratione auteʒ archiep̄i si contingat ei aliquid obijci non audient suffraganei q̄ conuenerunt ad consecrationē cū ipse super eos sit ⁊ in eis iuris dictionem habeat ex confirmatione.s̄.de elec.suffraganeis.⁊.c. transmissam.xxj.distinc.inferior.⁊ est.q.expressum.ar.j.de p̄bē. graue.sed ad papam vel aliū superiorē remittetur negociū.ʒ qs vocabit suffraganeos ad consecrationē archiep̄i vl̄ etiaʒ ep̄oruʒ mortuo archiepiscopo.quidā dicūt capitulū archiepiscopalis ec clesie.ar.j.de here.ad abolendam.sed melius credim⁹ consiliuʒ suffraganeorū.lxv.di.si forte.item credimus ꝙ primatꝫ assensus requirendus est in cōsecratione episcoporū subditorū archiep̄o. sed ⁊ si sine assensu eius fiat recipit executionē cum nullā iurisdi ctionē super eos habeat.nec plus iuris in eis habet q̄ʒ in canoni bus cōceditur.ix.q.iij.cōquesti.nec obstat.lxv.di.placuit.vbi di citur ꝙ primas requiri debet. sed dicunt quidam illud.c.loqui tm̄ in subditis primatis. alij tamen dicunt ⁊ forte bene ꝙ etiam cōsecratio aliorū non tenet sine primate:quia cuʒ hoc factū ma gnū sit ⁊ ꝙ totam prouinciā tāgit ⁊ ipse sit caput prouincie sine eo executionē nō recipit consecratus.⁊ sic videtur loqui.c.preal legato placuit.itē credimus ꝙ si aliquis ep̄orū condemnatur in cōsecratione archiepiscopi vl̄ ep̄orum ꝙ poterit agere vt priuet executione officij sicut in electione agit vt cassetur.s̄.de elec.ꝙ si cut.⁊.c.cū in veteri.j.de arbi.cū olim.lxv.distinc.nō debet.⁊ etiā grauior penitentia poterit sibi imponi.de hac materia satis ha betur.xviij.⁊.lxv.distincti.

CUm quidam expertes. per sen tētiā.non ip̄o iure.(apud nos).ip̄e enī qui dereliquit eos ordinādo eos restituere nō p̄ōt vel cuʒ eis dispē sare.sed alius.s.successor eius bene posset cū eis dispēsare vl̄ ar chiep̄s.j.e.consuluit.cū cōdemnatis autē a se bñ potest dispensa re.ar.j.de cleri.coniu.diuersis.j.q.j.c.ij.vel dic melius ꝙ auctori tate deleg.processit archiepiscop⁹.⁊ dic ꝙ nec ordinator nec suc cessor posset cū eo dispensare:vt hic.ar.ꝯ.j.e.ꝯsuluit.so.ibi

CUm secundū ⁊c. instituti onis).Greci enī ep̄i extra quattuor tēpora cōferūt sa cros ordines grecis clericis: sed latinis nō cōferebāt nisi in quattuor tēporibus.⁊ eodem modo faciebant episcopi la tini:⁊ h̄ prohibet.vult enim ꝙ quisqʒ vnam solā ⁊ propriam cō suetudinem obseruet.(nolumus).j.e.ꝙ translationi.contra.so.h̄ non prohibet ordinari grecos a latinis vel econuerso.sed prohi bet cōmixtiones ⁊ consuetudines rituū obseruari in ordinibus. i.ꝙ ep̄s grecus scd̄m ritus suos:puta extra quattuor tempora vl̄ alios consimiles ordinat clericum latinum.⁊ eodem modo nec latinus debet ordinare grecū contra ritos suos approbatos.et ita quotienscunqʒ ritus sunt contrarij nunqʒ debet ordīes dare: quia si ordinat contra suum rituʒ peccat.si vero seruat ritū suuʒ ⁊ facit cōtra ritum ordinandorū nec h̄ licet.vel dic ꝙ licet prohi beatur facere vt h̄.tamen factū tollatur vt in contrario.⁊ no.ꝙ or dinatus a greco ⁊ vtens matrimonio contracto scd̄m grecos in sacris ordinibus si breuem moram tracturus sit apud latinos tolerandū est vtens contracto matrimonio.si vero longam mo ram traheret non esset toleranduʒ propter scandalum.⁊ nunqʒ debet sibi dari ecclesia latinorum:nisi primo cōtinentiam ꝓmit tat.latinus autem nec apud grecos nec apud latinos matrimo nio vtetur contracto.

EX parte dubitasti. causa dubitati onis fuit:quia h̄ clericus videbatur apostata.⁊ ideo non admitten dus ad legitimos actus.iij.q.iiij.beatus.⁊ sic multo fortius videtur a spiritualibus suspensus.j.qui fi.sint le.per ve nerabilem.nec abbas potest dispensare cū suspēsis.ar.s̄.de elec. cum inter.R.j.de cle.excō.mi.postulasti.sed dic ꝙ proprie nō di cūtur apostatare:nisi qui legem xp̄ianaʒ dimittūt.iij.q.iiij.bea tus.xxvj.q.vlti.non obseruetis.⁊ qui relicta professione quam dimittere non licet dimittunt sine causa.l.distinc.c.vl.sed coronā dimittere licet.j.de cleri.cōiu.iohannes.⁊ ita apparet non esse de substantia ordinis.(exequi).si monasterium ad quod transi uit erat artius q̄ʒ primum non peccauit ⁊ sine dispensatione p̄ōt promoueri.j.de regu.licet alioquin cum peccaret non posset eē nisi manifestum peccato.s̄.de transla.quanto.sine dispēsatione non potest promoueri.nobis bene videtur ꝙ potuit esse occultū ꝙ monachus albus fuerit ⁊ ꝙ idem morā fecerit in monasterijs nigroruʒ.⁊ non est simile de episcopo qui cum multis transit ⁊ in turba ⁊ ī monacho q stat occulte ⁊ habitu mutato incedit.

QUod translationi ordina tur).ix.q.ij.c.lugduneñ.lxxj.distinc.c.j.ij.⁊.iij.(vl̄ li centia).cū ex hoc loco appareat tolerari latinū ordi natum a greco nō attendam quantū ad hoc vt possit matrimo nio contracto vti ꝙ ordinator fuerit grecus vel latin⁹.ʒ ecclesia ad quam ordinatur cuius morem seruare debet.viij.distin.que contra.⁊ euʒ qui ordines dari mandat:vt h̄.si aūt non ordinat ad certam ecclesiaʒ ritū ordinationis seruabit.j.de preben.cum scd̄m.(clericos).etiaʒ grecos.(toleratur).⁊ hec est toleratio ratio ne scandali vel multitudinis.xxiij.q.iiij.non potest.s̄.e.sane.vel aliter:vt ibi.

CUm in distribuēdis sub diac̄.)priuilegia subd̄.papa sunt.ij.q.iiij.presul.j.de maio.⁊ obe.per tuas.ff.de albo.scri.l.vl.in alijs autē ordinationibus nō est necesse ꝙ ordinatus ab vno obtineat ab eo licentiaʒ vt ordinetur ab alio.immo sine licentia potest ab a lio ordinari dummodo sit clericus eius ⁊ aliud non sit impedi mentuʒ:vt no.j.de cle.pere.c.j.⁊.j.de prebē.cū iamdudū.⁊ bñ fatemur ꝙ ex ordinum collatione queritur iurisdictio in ordina to.vnde alius nō potest eum ordinare sine licētia eius.lxxiij.di. c.vlti.nisi primo fieret de iurisdictione eius:puta quia sub eo be neficium quereret:quia tunc ratione beneficij posset eū ordinare Iteʒ h̄ colligitur ꝙ nō potest deponi nisi per papam sicut nec p alium ordinari.ar.ix.q.ij.nullus primas.⁊.c.se.⁊ scd̄m quosdā nec perpetuo suspendi.(mandaremus).h̄ fit per excellentiaʒ cō ferentis ordinem.fallit hec regula que est.ix.q.ij.nullus primas. arg.de cōse.di.ij.c.vltimo.

LItteras recepim⁹ ieiunio continuato ieiunio ab ordinatore ⁊ ordinato. vnde si celebrat in die sabbati nihil sumat nisi corpus ⁊ san guinem.(cōtinuato).ordinationes faciende sunt in sex tempori bus anni.lxxvj.di.c.iij.⁊ sunt faciende in sabbato nō alio die.s̄. e.de eo.vl̄ dominica sequenti cōtinuato ieiunio.lxxv.di.ꝙ a pa tribus.⁊ p̄ñt in nocte pascali ordinationes fieri.in alijs autē no ctibus nō possunt cū nec missa ibi debeat celebrari in p̄dicto.c.ꝙ a patribus.itē qui fiunt ī die dñico est ea rōe:quia mane diei do minice fictione canonica trahitur ad vesperam diei sabbati vl̄ ad diem sabbati.has tamen ordinationes dixit faciēdas die do minica ⁊ que fiunt in sabbato fiūt ī nocte fictione canonica:quia vespere diei sabbati trahitur ad mane diei dominice.sed pri⁹ di ctum magis placet.si enī ordinatiōes die dñico faciēde essent q̄ re cōtinuaret ieiuniū cū bene reputandus esset ieiunus si die do minica nō comedisset etiam sine aliqua cōtinuatione diei sabba ti.consecrationes aūt tm̄ dieb⁹ dñicꝫ fieri debent.lxxv.di.c.j.⁊.c. ꝙ die.hoc dixerunt aliqui ꝙ eadē dñica posset recipere ordinati onem ⁊ cōsecrationē ep̄alē.sed certe hoc de nostro cōsilio non fa cit.nec valet rō eorū.s.qr cū dies dñicus ⁊ dies sabbati fingantur vnus dies ⁊ die sabbati possit ordinē sacerdotis recipere ⁊ die dñica cōsecrationē.eadē rōe in die dominica vtrūqʒ recipere p̄t. ideo non valet predicta argumētatio:quia nec ordinem nec cō

secrationem debet recipere sine missa. sed in die dominico non
potest quis duas missas celebrare. vel dic ꝛ melius ꝙ non fin
gitur vnus dies propter cõsecrationẽ. vnde dicim⁹ ꝙ bene licꝫ or
dinato in die sabbati in sacerdotẽ aliquid comedere ꝛ sequenti
dñica consecrationẽ recipere. (necessitatis). q. d. nõ expedit sic cõ
tinuare ieiuniũ ꝛ die dominica cõferre ordinẽ: nisi necessitas ad
sit: forte quia sabbato eum inuasit infirmitas vl' tarde venit: ita
ꝙ sabbato non potuit ordines conferre.

Nel non est cõpos sui. epi

scopus cõuent. sacroꝝ). lxxvij. di. placuit. eps. inuenit.
(ad etatẽ). sic ergo etas nõ est de substantia: sꝫ si ꝯtra
dixit statim post susceptionẽ ordinis ꝛ pseuerauerit in ꝯtradicti
one vsqꝫ ad finẽ. xiiij. an. vl' si contradixit stati post finẽ. xiiij. an
ni cõtrahere põt matrimoniũ. ar. xx. q. j. illud. j. de regula. ad au
diẽtiã. quia virginitas res est voti ꝛ non precepti. xxxij. q. j. inte
gritas. item h ex eo satis probatur: quia etiã si vellet ante legiti
mã etatẽ non posset se astringere voto expresso ad cõtinẽtiã. xx.
q. j. c. j. ergo multofortius nec voto non expsso scꝫ per susceptio
nem ordinis. nec tñ videt aliquib⁹ ꝙ h necessariũ sit interroga
re ordinatũ sicut necesse est interrogare ingressum ĩ monasteriũ
vt no. j. de regu. c. j. ꝛ est rõ diuersitatis: qꝛ h licet minor iaꝫ ordi
nem hꝫ: vt h. ꝛ ideo facil' expresse ꝛ tacite votũ ordini ex cõstituti
one annexũ introducit. sed ingressus monasteriũ non est mona
chus ante xiiij. annos. ꝛ ideo non introducitur votũ sine expssa
interrogatione vl' alia ratificatione. ꝛ idẽ ẽ ĩ mrimonio. j. de de
spon. impu. attestatões. (iniuriã). lxx. di. c. j. xvj. q. vij. decernim⁹

Dilectus filius guil. cano

nic⁹. h põt colligi pena quã papa ĩponit electo sic or
dinato: quia ipꝫ suspẽdit ab epãtu illo perpetuo ꝙ ex
eo apparet. quia h eũ simplicẽ canonicũ ꝛ non episcopuꝫ vl' etiã
electũ appellat. (eligerũt). ꝛ male cum esset postuland⁹. archie
piscopus. no. ꝙ archiepiscopus postulatiões episcoporũ admit
tit. itẽ ꝙ archieps potest dispẽsare tacite ꝛ expresse cũ clerico ele
cto qui debuit postulari. nam h cũ papa hoc sciret non ex hac cã
venit cõtra electionẽ. sed posset respõderi ꝙ in nullo venitur cõ
tra electionẽ vel electũ: sed tm̃ cõtra ordinatorẽ. ꝛ ideo de eo mẽ
tionẽ nõ fecit. (treceñ). suo suffraganco. (perfecit). non dicebat tre
ceñ. (constiterit). partis assertione. s. treceñ. epi. (episcopũ). treceñ
(cõfessus). imilice ñ. tamẽ dicebat cõtrariũ. (dispensatio). no. nõ li
cere dispẽsare episcopo nisi vbi inuenit concessum. ar. contra. j.
de sen. ex. nuper. sed potest dici epõ non licere dispẽsare in his q
pertinent ad generale m statũ eccl'ie nisi vbi inuenitur expressuꝫ
vt h. ar. s. e. sane. in crimibus aũt licet semper epõ dispensare nisi
prohibeatur. ꝛ sic loquit contra. vel dic nõ licere episcopo dispen
sare sup faciẽdo. s. vt aliquid fiat contra canones nisi vbi pmitti
tur a iure. vt h. s. de cõsti. c. j. nisi cõtraria consuetudine ꝛ prescri
pta esset eis derogatũ. s. de consue. c. vlti. super eo autẽ qd factuꝫ
est semper dispensare potest vt toleret nisi prohibeatur: vt in
contrario. ar. ad hoc. xxij. q. v. videtur. ꝛ dicit ꝛ forte melius ꝙ
vbi ius concedit dispensationẽ simplicit episcop⁹ dispensare po
test. ꝛ sic loquitur. j. de sentẽtia exco. nuper. j. de cleri. ex. mi. po
stulastis. si autem dispẽsatio non cõcedit a canone nunqꝫ episco
pus potest dispensare: vt h. etiam si in canone inueniatur ꝙ pa
pa dispenset. j. de consan. ꝛ affi. ꝙ dilectio. xxxv. q. vj. qd scripsi.
ar. ad hoc. qꝛ cum episcopi debeant seruare canones nõ debent
contra facere nisi expresse concedatur. xxv. q. j. c. j. ij. ꝛ. iij. ꝛ. iiij
ꝛ se. (dispensatio). dispensatio permittitur episcopo cum his qui
accipiunt ordines extra quattuor tempora. j. e. cõsultationi. qd
non placet: vt no. in glo. j. e. prohibetur. ꝛc. iteꝫ ꝙ quis hẽat du
as ecclesias intitulatas. lxx. di. sanctorum. aliqui tamẽ dicunt ꝙ
in hoc nõ est necessaria dispẽsatio: vt no. j. de preben. cuꝫ iamdu
dum. quia de cõmuni iure possunt eas habere. nec predictũ. c. di
cit ꝙ necessaria sit dispẽsatio sed dispositio. item cũ ordinato ab
alieno episcopo. lxxj. di. c. j. ij. ꝛ. iij. ꝛ. ix. q. ij. lugduneñ. itẽ cũ eo q
suscepit ordinem ignoranter ab eo qui renũciauit dignitati epa
li. j. de eo qui re. or. epi. c. j. item cũ eo qui suscepit ignoranter ordi
nem ab excommunicato. j. de eo qui re. or. c. ij. itẽ dispensat cũ eo
qui est. xiiij. an. ad dignitates. j. de eta. indecorum. item dispen
sat cum eo qui est in minoribus ad dignitates. j. de eta. preterea
item cuꝫ adultero ꝛ minoribus criminibus irretito post pniaꝫ.
j. de iudi. at si clerici. §. de adulterijs. item cũ eo qui facit duelluꝫ
j. de cor. vici. c. j. iteꝫ cũ apostatis. j. de apo. c. ij. item cũ eo qui plu
res concubinas habuit. j. de biga. quia. item cuꝫ eo qui institut⁹
est in ecclesia ab eo qui instituere non poterat. j. de cleric. pere. c.
vlt. itẽ cũ his qui in sacris ordinibus constituti matrimonia cõ
trahunt. j. de cleri. cõiu. sane. sacerdos. itẽ cũ regularibus vt pos
sint in secularib⁹ eccl'ijs ministrare. j. de sta. mo. ꝙ dei timorem.
item cũ diacono qui verberauit clericũ ꝛ sponsalia contraxit. j. q
cleri. vel vo. c. j. ꝛ cũ pugnantibus in duello. j. de cleri. pug. in du.
c. j. ꝛ si tamen inde nõ pueniat homicidiũ vel diminutio mẽbro
rum: sed ꝛ tunc potest dispẽsare in beneficio. j. de cle. pug. in du.
c. ij. item in beneficio cũ clerico excõicato ministrante ĩ beneficio.
j. d cleri. ex. mini. postulastis in prin. ꝛ. c. ij. item cũ clerico per sal
tum promoto. j de cleri. per sal. pro. c. j. itẽ cũ clerico non ordina
to ministrante. j. de cle. non or. c. j. item cũ clerico furtiue suscipiẽ
te ordines. j. de eo qui fur. or. su. c. j. ꝛ vlti. salua distinctiõe ibi po
sita. item ꝙ religiosus ad mitiorẽ ordinẽ transeat. j. de regu. si
gnificatum. itẽ in cõmutatione prebendarũ. de re. pmu. quesitũ.
item cũ eo qui bigamũ ordinauit. j. de biga. c. ij. ꝛ idem intelligo
si alios irregulares ordinent. Adde ꝛ aliũ casum. j. de presbyte
ro vel diacono in casu non concesso libruꝫ vel calicem ecclesia a
lienante. vt. l. di. si quis presbyter. vbi dicitur ꝙ talis ab admini
stratione ecclesie debet remoueri: in iudicio tñ episcopi dimittit
si cũ eo voluerit dispensare. (dispensatio). dispẽsatio est iuris com
munis relaxatio facta cũ cause cognitione ab eo qui potestatem
habet dispensandi. ꝛ no. ꝙ episcopi non possunt dispensare nisi
vbi est concessa a iure dispensatio. nec solum non possunt dispen
sare contra iura condita a papa nec alijs superioribus: sed nec ꝯ
iura que ipsi ijdem fecerunt. adde: nec contra approbatas con
suetudines licet ipsi possint tollere ꝛ interpretari: ex quo eniꝫ le
ges fecit eps vel consuetudinẽ ꝛ ius alicui est quesitũ ex illo iure
nõ põt ei ius qsitũ tollere ꝛ ꝙ qsqꝫ iur] in aliuꝫ ꝛc. ꝛ patere legeꝫ
quã tuipe tuleris. s. d consti. cũ oẽs. nec etiã anteqꝫ queratur ius
ex ea potest eps dispẽsare ꝙ quis in eã nõ incidat cum non facta
sit speciali cõmodo alicuius. sed pro communi. q. di. erit. ĩ penis
aũt ĩponẽdis licet in eis qualitas personarũ ꝛ honestas attẽdẽ
da sit. ff. de pe. aut facta. ꝛ illis inspectis aliqñ grauior aliqñ mi
nor pena imponẽda sit: nõ tamẽ dicit ibi dispesare: qꝛ de iure cõi
inferunt. ff. de his qui no. ĩsa. q ergo. §. pena. C. e. ti. si pos. ꝛ hoc
etiã inde apparet ꝙ post sniaꝫ non põt eã diminuere. iij. q. iij. §.
notandũ. v. pene aliquãdo
prohibetur epõ dispẽsare ꝙ aliqs vno die recipiat plures sacros
ordines vt hic. sed primo susceptos cũ suscipiente dispẽsare pos
set cũ non phibeatur. itẽ cũ eo qui ordinauit ꝛ q ordinatus est in
die quo nõ debuit. s. e. cũ quidã. ꝛ ar. h⁹. c. dilec. ꝛ pall'. c. cũ qdã.
videt meli⁹ dici qd dicit ĩ precedẽti casu. s. qñ plures sacros ordi
nes eodẽ die accepit ꝙ eps nõ possit dispẽsare. item cum minore
xiiij. an. ad dignitates. j. de eta. ĩdecorũ. itẽ cum homicidia. l. di.
miror. item cũ filijs illegitimis ad dignitates personatus ꝛ bñ
ficia habentia curã aĩarum. j. de fil. pres. c. vl. ꝛ penul. itẽ cũ cor
pore vitiatis. l. di. nemo. lv. distin. si quis. ar. contra. j. de cor. vi
ci. significauit. iteꝫ cũ bigamis ꝛ viduarum meritis. j. de biga. c.
ij. xxiiij. di. lector. item cũ eo qui duas vxores duxit de facto vl' se
cundas nuptias de facto cõtraxit. j. de biga. nuper. item cũ his q
duellũ fecerunt vnde secutum est homicidiũ vl' diminutio mem
broruꝫ. j. de cle. pug. in du. c. ij. ꝛ non solũ non dispẽsatur cuꝫ his
qui faciunt duellum. sed nec cũ his qui faciũt fieri. j. de cle. pug. ĩ
du. c. ij. item cũ his qui scient in excõmunicatione positi se fecerĩt
ad ordinem promoueri siue scribãt ius ꝙ tales denũciat excõica
tos siue ignorabant ius. immo plus dicimus ꝙ si suũ factuꝫ igno
rabant quãdo se promoueri fecerunt: puta se verberasse clericũ
quia in culpa sunt non potest episcopus cum eis dispensare. j. de
senten. excom. cum illoruꝫ. iteꝫ cum eo qui de iusta excommuni
catione conqueritur in iudicio seculari. xxj. q. vlti. c. penul. item
cum simoniacis in ordine. j. de simo. de simoniacis. item cum in
famibus. ij. q. iij. §. hinc colligitur: vt hic. ibi nota. ꝛ in. §. notan
dum. item cum nouicio vel cũ homine alterius professionis vt fi
at abbas. s. de elec. officij. item vt quis in vna ecclesia habeat du
as prebendas. j. de conces. preben. litteras. item cum penitus il
litteratis vt sunt clerici ꝛ cum solenniter penitentibus. l. distinc.
non confidat. item cum seruis ꝛ obligatis certis conditionibus
tãtum vt in eodem. c. nõ confidat. ꝛ. liiij. distic. per totum. tamẽ
seruata distinctione que est. j. de ser. non or. c. ij. item nec cum ob
ligatis ad ratiocinia. j. de obliga. ad ratioci. c. j. seruata tamen di
stinctione ibi posita. item non potest dispensare vt sine aliquo ĩ
teruallo temporis quis maiores ordines assumat: vt in prealle.
c. non cõfidat: ꝛ h. minores autem ordines ꝛ simul ꝛ sine inter
uallo dispensantium cõferre potest. s. de tempo. ordi. de eo. (su
spẽdimus). quia non fuit actum contra episcopũ: ideo tam mo
dica penitentia imponitur ei. ꝛ no. de hoc. s. de elec. per inqui
sitionem. vel misericorditer egit cum eo dominus papa. fuit eñ
sponte confessus. xv. q. vlti. c. j. ꝛ. c. si quis.

Consultatõi. sustinere. hic hēs q̄ archieps pōt dispēsare cũ eo q̇ accepit or. ex q̄ttuor tpa. q̄dam tñ dicunt q̄ h fecit ex spāli mandato pape: arg. s̃. e. cum quidam.

Quesitũ est notoria. No. ppt scandalũ cessare. l. di. de his vo. (Impediri) licite. n. isti ministrant post pniam: s̄z añ pniã nō ministrāt sine pctō. Jtē videt̄ q̄ in quolibet pctō mortali vel notorio l̄z s̄bditis abstinere ab hoꝝ officijs: vbi nullũ inde pueniit scandalũ. s̄z ob hoc facit vt peccator confusus pniam agat. s̄z si scandalũ inde puentuꝝ timeret̄: vel si crederet sacramenta minoris efficacie: h non liceret. j. de coha. cler. ⁊ mulie. vestra.

De scrutinio in ordine faciēdo. Rubrica.

Ex pte tua dioce. xxiiij. dis. qñ. (Et sciet) ecce mirabilis rñ. cum eũ non nouerit. Rñ. ex quo videt eũ a bonis pũtari: ⁊ nihil mali scit de eo recte sic testificat̄. j. de psumpt. dudũ. (Dignum) j. de psump. dudũ. lxxxvj. di. siqs vo. ff. de reg. iur. si infirmus. ff. de manu. testa. fuos. ff. de leg. ij. cũ pr. §. rogo. arg. cōtra. C. de his qui ve. eta. impe. l. iij. C. de pba. ex psona. ff. de magistra. conue. l. j. §. magistratus. j. de sen. ex. cũ desideres. §. scde. xxx. q. v. aliter. de ɔse. di. iiij. paruulos. lvij. di. c. j. j. de spō. iuuenis. (Nũciare). s̄z si metropolitanus voluerit desistere propter eius dictũ dz obtinere a metropoli. q̄ se absente faciet pdictã ordinationē. s̄z si nō pōt obtinere dz pdicta vba dicere: arg. j. de offi. deleg. pastoralis. §. pe. vñ credimus q̄ si sui absentiã obtinere nō pōt de facto vel sine scādalo q̄ pdicta vba dicere dz. agit enim hic vt minister: nō vt ipe. xxiij. q. v. cũ minister. ⁊ eccl̃ia q̇ nihil dz scire de occultis p eũ loquit̄ ⁊ testificari dicit̄ nō ipe. si autē pñs esset nō ɔsulerē sibi q̄ aliquo mō postponeret supdicta vba dicere cũ sit obmittendũ: l̄z tacite publicaret crimē fratris.

De ordinatis ab epo q̇ resignauit epatui. Rubrica.

Requisiuit dignitati. Jdez qd h appellat renũciare dignitati. s̃. de renũ. post trāslationē. vel appellauit renũciare ordini. i. executõni ordinis vel dignitatis. ⁊ s̄b hoc ɔtinet̄ collatio ordinũ sacramētoꝝ vbi ei renũciasse videat̄: qr nō pōt ɔferre sacros ordines q dignitati vel ordini renunciauit. (Epis). lxix. di. qñ videmus. (Executionem) s̄z characterem sic. (Crassa). ff. de iur. ⁊ fac. ig. regula. §. j. (Dispēsare). est necessaria dispēsatio l̄z nullo mō culpabilis fuerit ordinatus ppter executionē quã dare non potuit: qr non hēbat. j. q. j. statuimus. ij. q. vij. daibertũ. hoc nō placet. s̄z ideo ē necessaria dispēsatio: qr nō poterat esse sine suspitione scie. vel dic q̄ h ordinatus ignorāter patit̄ penã sine culpa: s̄z nō sine cã vt hoies sint cauti a q̄bus recipiunt ordines ⁊ in vituperiũ ordinantium. de hoc no. j. de scisma. c. j. plus placet q̄ in his necessaria ē dispēsatio: qr sp suspecti sunt de scia si certũ esset de ignorātia nō est necessaria dispēsatio. ix. q. j. ordinatões. j. de cle. ex. mi. aplice. vel dic q̄ h nō statuit̄ sine cã l̄z sine culpa ordinati. cã est: vt cauti sint clerici a q̄bus ordinant̄ ⁊ ĩ vitupiũ ordinantiũ: ⁊ etiã dispēsatio est facilis.

Cum clericis. dispēsari) repete q̇ dixi in fi. pxi. decre.

De etate ⁊ q̄litate ⁊ ordine pficiendorũ. Rubrica.

Vt abbates. hoc est hodie regl̃are: qr bñdicunt̄. s̃. de sup. negli. pla. c. j. ⁊ ɔferũt ordines. lxix. di. c. j. olim tñ erat secus. xciij. di. c. a s̄bdiaco. ⁊ hodie etiam ppter necessitatē pōt in minoribus ordinibus assumi. j. e. tuã. (Justa). s̃. de elect. cũ in cunctis. contra. ibi so. (Justã) contra. j. de cle. egro. c. j. lv. di. pcepta. ff. de sta. ho. l. q furere. ff. de postu. l. j. §. cã. Sol. h loquit̄ qñ culpa sua peuenit ad casum q̄ pmoueri nō pōt. vel qñ añ electõez hēbit impedimētũ. s̃. d renũ. nisi. §. j. ⁊ §. psone. ɔ̃ria loquunt̄ qñ sine culpa sua qñ ɔsecutus electionē post impedimēta.

Ex rõue. pueris. s̄z nunq̄d habebāt vocē in electõibus. ar. q̄ nō. ff. de decu. spurij. §. minores. ar. C. de fal. mo. l. j. ar. C. de re mili. l. vlt. aliq tamen dicũt consuetudinē seruandã: ⁊ si nō appareat cõsuetudo dicunt eos recipiēdos: licet voces maiorũ credantur saniores. s̃. de elec. dudum. i. pueri autē nutriti in monasterio ⁊ oblati ⁊ recepti non habent vocē anteq̄z pfiteantur ⁊ anteq̄z cõpleant tēpus quo pfiteri possunt. j. de sta. mo. ea que. §. fi. item videt̄ q̄ eps teneat̄ de aministratione puerorũ. ff. ad muni. lucius. §. imperatores. ff. de mag. con. l. j. in prin. ⁊ per totum. (Concessit.) Ar. q̄ archidi. nō instituũt. si xvj. q. vij. nullus. ɔtra. j. (Ecclesias.) idest personatus ecclesiaruz. (Tolerari). ff. de iure immu. l. ij. (Clericis.) no. tñ clericis cōmittendã generalē administrationē ecclesiarũ. s. ita q̄ sup omnes dominent̄: specialē autē procurationē aliquarũ rerum temporaliũ possunt recipere laici. lxxxix. di. indicatũ. xvj. q. vij. in noua. ita q̄ alijs superiorib⁹ ⁊ generalibus pcuratorib⁹ respondeãt: ⁊ isti sunt quasi vicarij alioꝝ ⁊ agere possunt ⁊ respōdere de his que sibi committunt̄. j. de pcura. c. petitio. (Cõmittas.) no. de officio archiepi qui dispēsat cũ male institutis a suffraganeis. s̃. de tempo. or. consultationi. ⁊ p si inuenit suffraganeũ circa aliquã rem deliquisse: q̄ id emendat ⁊ circa illam rem suam facit ordinationē. ix. q. iij. cum scimus. ⁊ hoc ideo quia eps qui deliquerat tales instituēdo hoc facere nō debebat: vel dic q̄ hoc facit ex delatione pape. (Etatem) de dispēsatione nostra vel potius archiepi tolerando eos. (Ecclesias) beneficium autē habere possunt ⁊ ordinari supra septenniũ. lxxvij. di. in singulis. ⁊ ordinari nō debent sine titulo. lxx. di. c. j. ⁊ ratiõe tituli ⁊ ordinis habebit beneficiuz. ar. ff. de decur. spurij. §. minores. j. de preben. relatum. ⁊ c. cum secundũ. (Etatem.) xxv. an. s̃. de elect. cum in cunctis.

Indecorum. ff. de excu. tu. l. minores. C. de le. t. l. vlt. ff. de adult. sic eueniet. (Nouerunt.) videt̄ ergo q̄ quilibet platus ⁊ clericus nō debeat esse in potestate pris. arg. ff. ad trebell. nam q̄ ad ius. ar. cõtra. ff. de adop. si pater. ⁊ l. per adop. immo psbyter in potestate patris est. C. de epi. aut. psbyteros. j. q. j. pueri. ⁊ c. estote. ff. de adult. sic eue. insti. de adopt. §. vlti. alijs videtur q̄ quilibet sacer ordo liberet a patria potestate: liberat enĩ a dominio qd est fortius. liiij. di. si seruus sciente. ⁊ c. ex antiquis. ⁊ c. seq. preterea cuz principatus liberet: vt insti. qui. mo. ius pa. po. §. filius. multo fortius sacer ordo. xcvj. di. duo. j. d ma. ⁊ obe. solite. de episcopali q̄ liberet. habes. liiij. di. si seruus sciēte. nobis videt̄ q̄ prelatura inferior epatu vel sacer ordo nō eximat ⁊ patria potestate in rebus paternis ⁊ in omnib⁹ secularibus cum in iure cautũ non inueniat̄. vnde si clericus iste velit agere de patrimonio seu cõueniri vel si velit adire hereditatē vel etiaz si super beneficio suo velit agere vel cõueniri auctoritate patris in cuius potestate est aget sicut in castrensib⁹. C. de bo. que liber. non solũ vsq̄z ad medium. nos tamē diximus contrariũ in beneficio ⁊ in omnibus spũalibus. ar. de resti. spol. ex pte. xcvj. di. bene quidez. j. de iudi. c. causam. in his enĩ que ratione ordinis vel dignitatis agit nil ad patrem. ff. ad trebel. l. ille a quo. §. vlti. ⁊ l. se. in prin. immo auctoritate plati pupillo dabit̄ curator liti. s̃. c. j. xij. q. j. c. j. C. de cura. fu. l. fi. in prin. C. de bo. que li. l. fi. §. si a patre. si autem maior est aget vt alius. ff. ad mace. l. ij. si autē nomine eccl̃ie aget certum est q̄ nō requiret̄ auctoritas patris: sed plati. s̃. c. px. j. de pcur. c. j. de iudi. cãm. C. de epi. l. oēs. §. hic nihilomin⁹. ⁊ p plati sui auctoritatē administrabit ⁊ eius defectũ supplebit vt hic: ⁊ licet auc̃ C. de epi. psbyteros. dicat q̄ legitimam habebit pater in bonis: hoc fateõr in bonis prophanis: in ecclesiasticis autē nec p successionez nec alio modo cõmercium habebit cum nō possit de eis testari: sed omnia debent eccl̃ie remanere. j. de test. cum in officijs. ⁊ c. ad hoc. j. de pecu. cleri. c. j. ⁊ iij. xij. q. iij. ⁊ iiij. ⁊ v. p totũ. nec alio modo debet dispensare res ecclesie nisi in suas necessitates ⁊ eorũ qui seruiunt sibi: cuilibet tamē inter viuos donare licet pro remuneratione seruicij. j. de testa. relatum. ⁊ licet etiã in pauperes dispēsare. j. q. ij. pastora. ⁊ c. clericos. xvj. q. j. qm̃. (xiiij.). s̃. de elect. cum in cunctis. contra. so. id ius cõmune: hic de dispensatione. nam. j. xiiij. an. prohibet̄ dispēsatio quod est hic notabile. s̃. autem dispensare pōt cum non sit phibitum. j. de sen. excõ. nuper. sed adhuc est contra. s̃. c. proxi. vbi archieps dispensat in decennio si corrigitur per istam.

Cum te litterarũ. Non eniz semp litteris pape obediēdum est: quia decipi pōt papa. s̃. de rescrip. si qñ. ⁊ c. cum adeo. sunt enĩ littere aliquãdo cõtra ius vel publicam vtilitatē. vnde nō valent. C. si cõtra ius. rescripta. nisi ex certa scientia facta inde mētione q̄ p minus litterato vel minore scriberet. xvij. q. iiij. §. qui vero. (Scientia). s̃. de elec. cũ in cun

ctis.(Ex vna)qđ fit per vnionem.ĩ.de reli.do.quia monasteriū. ff.ar.fur.ce.l.si gemina.item si vna parrochialis ecclesia alij sub sit:licite enim prelatus est ambarũ:⁊ tamen in subiecta erit alius presbyter.item si aliqua ecclesia in fundo suo ꝯstruat aliã eccle/siam vtriusq̃ ꝓlatus erit.vicarius tamē sub ꝓlato erit in noua.⁊ sic potest intelligi ꝙ epi dispēsatione aliquis preest diuersis eccle/sijs.lxx.di.sanctorū.(Ad vnam.) olim itaq̃ nō erat statutū ꝙ ca/reat prima recipiēdo secundā.sic.ĩ.de preben.referēte.ff.de coll.⁊ cor.l.j.C.qui mi.po.eis.hodie autē prima vacat: nec pōt elige/re quā velit.ĩ.de prebē.de multa.(Tenues).x.q.iij.vnio.xxj.q.j. per totū.tertiā causam habes.s.raritatē clericorū.xxj.q.j.c.j.po/test etiam habere vnā titulatam ⁊ plures cōmendatas.xxj.q.j. qui pluribus.sed hoc ex dispensatione epi.lxx.di.sanctorũ.de hoc no.š.de elec.dudum.⁊.ĩ.de accu.si constiterit.

Preterea.licet. Ad ꝑsonatus autẽ nō habentes curā aiarum bene eligi possunt vt in minorib⁹ ordinib⁹ cōstituti. ar.hic a cōtrario sensu.š.de elect.cum in cūctis.§.infe/riora.⁊.ĩ.e.tuā.item si ꝑsonatus nullam habet curā quare com/pellatur ad ordines.sed contra.š.de elec.dudum.ro.vbi dicit̃ ꝙ idem iudiciū habēdum est de beneficijs habētibus curā anima/rum ⁊ de ꝑsonantibus:sed ibi loquit̃ allegando:vel ibi speciali/ter statutum est equale iudiciū in dispensatione illa de pluralitate beneficiorū que est omnino restringēda: nō autē sic est in electiōe que fit ad huiusmōi:honores qui curã nō habent vt esset inutile habere sacros ordines:sed adhuc videt̃ contrariū.lx.di.innoua/mus.vbi dicit ꝙ honores ecclesie nō debent habere nisi in sacris ordinibus cōstituti:sed ibi loquit̃ tm̃ de honorib⁹ qui habent cu/ram sicut ex textu eiusdem.c.⁊ alijs eiusdem questionis habet̃. de etate autem nō inuenit̃ cautũ quante etatis debet esse qui eli/gitur ad dignitatem curā animarū non habētem.⁊ ideo videt̃ ꝙ quilibet qui scit ⁊ potest regere dignitatē illam recte eligit̃ etiā si requiratur etas:sufficit maior.xiiij.an.cum exinde possit etiam suas facultates ministrare ⁊ cesset tutor.item post.xiiij.annū po/test esse ordinarius iudex.ff.de iudi.cum pretor.immo etiam pu/pillus potest esse in dignitate.C.de re mili.l.fi.item etiā in patiē/te defectum in etate ⁊ sciētia videt̃ sufficere:quia nō est statutū cō/trarium.ff.de ꝓba.ab ea.(Assumi.) per epm a quo postulari de/bet: ⁊ nō est eligibilis.š.de elec.dudū.ij.aliqui dicunt ar.ꝙ hic di/citur ꝙ eps per dispensationē suam potest aliquē in minorib⁹ or/dinibus constitutū facere eligibilem:alij cōtra.(Breue).s.annū. nam cū infra annū ⁊ dimidiū ex necessitate dispensatiue q̃s pos/sit ꝓmoueri ad sacerdotiū.lxxvij.di.monachus.dimidiū enĩ sub/trahim⁹ ꝓpter ordines minores:vel dic infra annū ⁊ dimidiũ.

Queris a nobis.beneficiis Que tamen ordines certos nō requirunt: quia si re/quirerent tunc eis ꝑcise auferunt̃ beneficia ⁊ alijs cō/ferunt̃.š.e.c.j.(Salua)xxxiiij.di.habuisse.j.q.j.sacerdotes.(Or/dinari.) ⁊ tm̃ deponi nō debent vt si est peccatū occultū ꝙ dispen/sationem nō requirit:sed nec tunc deponēdi sunt:sed sub intermi/natione diuini iudicij obtestandi vt non ministrent.š.de tem.or. quesitũ.(Minime).lxxiiij.di.si qui clerici.placuit.⁊.c.gesta.⁊.c. honoratus.⁊.c.cōsuluit.(Contrariũ).j.q.vj.sicut.xxij.q.iiij.dis/plicet.viij.q.j.in scripturis.(Preferant̃) in stallo ⁊ honore.(Vti/les).lxxiiij.di.consuluit.forte quia sunt prudētes in tēporalibus. l.di.accedens.(Auferuntur.) qualiter cogendi sunt si necessitas vel vtilitas sit eos ꝓmoueri ad ordines vl' dignitates.no.lxxiiij. di.in prin.(Auferātur.)si noluerint promoueri:quia si voluerint promoueri: cum crimen sit occultū nō poterant eis auferri bene/ficia:si queras an possint ꝓhiberi ab ordinib⁹. Rñ.vt dixi.š.de temp.ordi.ad aures.superior autē licet dicat subdit⁹ ꝙ lesam ha/beat conscientiā nō debet ei credere:⁊ pōt ordinare eum vel alij cōmittere ordinandū.ĩ.de offi.deleg.pastoralis.§.penlt.ĩ.de si/mo.per tuas.iij.nō autem credimus ꝙ nolens promoueri possit excōmunicari cum nemo ꝑcise cogendus sit crescere.lxxiiij.di.ge/sta.⁊.c.vbi.item sequit̃ hic incōueniens: excōmunicatus in se no/uit impedimentū irregularitatis vel aliud quare promoueri nō potest ⁊ ex alia parte:cum ꝑ offensam manifestā inobedientie sit excōmunicatus nō est absoluēdus nisi satisfaciat.sic nunq̃ absol/uitur.ĩ.de ver.sig.ex parte.item hec decre.⁊ c̃.videt̃ dicere ꝙ tm̃ per subtractionē beneficiorū cogendus sit.lxxiiij.di.c.j.ij.⁊.c.vl. sed contra.c.di.c.j.solue vt ibi.(Compellas.) hic colligit̃ differē/tia inter hunc casum siue hanc penam ⁊ superiorem: quia hic co/gitur per subtractionē promoueri:cum nō dixerit se criminosum superior nō cogit̃ ꝓmoueri:licet auferat ei beneficiū.(Per amis/sionem.) ad tempus.in hoc enĩ casu nō ex toto auferunt̃ sibi loc⁹ ⁊ beneficium ⁊ alijs conferunt̃: sed tm̃ ad tempus quousq̃ ordi/nes recipiat.⁊ hoc innuit verbū: compellas.si enĩ auferant̃ sibi ex toto nō compelleret̃ vlterius ꝓmoueri.in supiori aūt casu sibi perpetuo auferet̃ beneficiū statim cum ꝓmoueri recusat.

Ad aures nostras.vt pu/tabas.nam si in veritate esses perit⁹:ita munit⁹ esses regulis ꝙ in singulis egritudinibus ꝓterita ꝑsentia ⁊ futura cognosceres:vt dicit hypo.(Remordet) ꝙ imperite ege/ris.al's euentus mortalitatis non imputat̃ medico.ff.de offi.ꝑsi. illicitas.§.sicuti.ff.ad.l.acquil' qua actione.§.vlt.ff.de var.⁊ ex/tra.co.si medic̃.vel etiam si remordet conscientia ꝙ egeris negli/genter.ff.manda.si fideiussor.de hoc no.ĩ.de homi.tua.

Cum bone suspensionis. Ab officio ⁊ beneficio:si quis suspēditur simpliciter non addito ꝑpetuo:tamen ꝑpetuo intelligitur suspē/sus si fit cum cause cognitione.s.sententiando ⁊ diffinitiue: si pro/cessum est criminaliter agendo vel inquirēdo vel alias ciuiliter agendo de crimine.ar.ĩ.de act.inquisitiōis:⁊ tunc statiũ possunt eius beneficia ꝯferri alijs cum sit dānatus per sniam: vt no.ĩ.de conces.preben.lr̃as.si non sententiādo diffinitiue:sed interloquē/do vel cum ad hoc nō ageretur suspensus sit aliquis simpliciter nō intelligo eum suspensum perpetuo.š.de cōsti.ex litteris.sed si esset temporalis iudex ⁊ nō expressit causam suspensionis qui su/spendit intelligat̃ suspendisse toto tempore sue administratiōis. ff.de pe.l.vlt.hoc non credo:immo semp erit suspensus quousq̃ absoluatur ne rumpat̃ neruus ecclesiastice discipline.xxiij.q.vj. excōicatorum.š.de consue.cum inter vos.si vero expressit offen/sam vel euidenter apparet vel ꝓpter contumaciā suspendit que forte pendente lite cōtingunt:intelligitur suspendisse quousq̃ sa/tisfaciat de cōtumacia vel offensa ꝓ qua suspēsus est.ij.q.v.ꝑsbr. lxxxj.di.si qui sunt.⁊ idẽ intelligimus in statutis factis: sic.š.vt si aliquis in aliquo negocio fuerit inobediens ꝙ sit suspensus.š. de consti.ex litteris.vbi no.⁊ horū beneficia nō debent alijs con/ferri nisi primo ab eis sentētialiter remouent̃.⁊ idem etiã intel/ligimus si sint excōmunicati.si enĩ ꝑ suspensiones tēporales vel excōmunicatiōes intelligunt̃ priuari ecclesijs:nisi super eis fera/tur sententia:vt no.in glo.omnibus.vbi autē.s.ad tempus suspen/ditur statim finito tēpore redit ad ecclesiā ⁊ cessat suspēsio.ff.de postu.puto.secus est si sit suspensus quosq̃ satisfaciat: quia tunc necessaria est specialis absolutio etiam post satisfactionem.ij.q. v.ꝑsbyter.Ratio autem diuersitatis ea esse potest: quia tñ certũ tempus habet suspensionis:nec aliud exigit̃ nulla potest esse du/bitatio de eius absolutione.sed quando dicit̃:quousq̃ satisfaciat multe possent esse dubitationes:quia vnus diceret plene satisfa/ctum ⁊ alter negaret.alij cōtradicunt.(Habuerat.)omnibus enĩ beneficijs tam habitis ante excōicationem q̃ postea acquisitis debet spoliari per sententiā si ꝑ annū in excōicatione vel interdi/cto ꝑmanserit: ⁊ sic intelligimus hoc.c.⁊.xj.q.iij.rursus.ꝑ quod c.mitigatus est rigor capituli qđ precedit in.e.q.si quis ꝑsbyter. vbi dicitur ꝙ statim post excōicationem locũ amittit nisi statim docuerit de iniusticia sententie:⁊ post talem sententiā latã post annum sup amissione beneficiorũ nō audietur vlterius sup eis: vt in dicto.c.rursus.sed tm̃ sup crimine pro quo hi fuerint excōi/cati audient̃.C.de requi.re.l.ij.⁊ posset etiam dici ꝙ solus lapsus anni sine sentētia amotionis a beneficijs sufficit vt vlterius non audiatur sup beneficijs.⁊ ita videt̃ loqui.c.rursus.que autem di/cuntur in excōicatione eadem intelligo in suspensione.ar.hic.⁊ li/cet hic dicat̃ de triennio idẽ est in anno.ĩ.de cleri.nō resi.ex tue. contra.s.vbi non expectat̃ nisi per sex mēses: sed illa in alio casu loquit̃.s.quādo latitans possit spoliari ecclesia etiã sine delicto. hic autē loquit̃ in ꝑsente excōicato.(Postmodū.) hic habes ꝙ su/spensi eligi nō possunt.de hoc no.š.de cōsue.cum dilectus.

Multis.decreuit lx.di.nullus in episcopū.(Ha/buisse.)supple sacros.nam primitiua ecclesia subdō.ha/buit.xxj.di.in.§.j.⁊.xxv.di.c.j.(In quib⁹) vba inno. sunt.(Vrban⁹).xxxij.di.erubescāt.(Et iterū).xxxij.di.nemo.(Sy/nodo).xxxij.di.si q eorū.(Statuisse).xxxij.di.aūt.xxvij.di.nullũ.

Quam in domio. respectū).j.q.j.q/busdam.laici for/te habebāt.(Laici.) dicunt quidā indistincte ꝙ si quis suis ꝑcibus ordinet̃ ꝙ simonia committit̃ ⁊ inducūt pro se ar.j.q.j.ordinationes.viij.q.j.in scripturis.ĩ.de iure pa.ꝑ tuas.sed certe nō sunt illa violenta.ar.quidā tamē hoc concedūt si est indignus.sed si est dignus:licite porrigit ꝑces supiori ꝓ se.

j.q.j.§.nunc itaqȝ.⁊ etiã canonicis vt expresse habes.j̃.de simo. tua.nõne licitum est cuiqȝ desiderare p deo ⁊ rogare vt sorti dominice ascribat̃ vt sacramẽta sibi liceat in sacerdotali ordine ministrare:pterea papa ad multoꝝ petitiões petẽtibus confert beneficia.s̃.de rescrip.capitulũ.⁊.c.seq.si quis autẽ rogat electores vt eligat̃ ad curam animaꝝ vel in prelatũ tanqȝ ãbitiosus honoris illicite sunt preces.j.q.j.nullus itaqȝ.⁊.q.vj.sicut.C.de epi.⁊ cle.si quanqȝ.si autẽ precibus alienis ordinat̃ vel promoueatur quis:⁊ sunt pces carnales ⁊ p indigno simonia ꝯmittitur.j.q.j. de ordinationib᷒.⁊.c.sunt nõnulli.si vero sunt p digno licet sint carnales dũmodo nõ habeant respectũ ad pces vel ad meritum eligẽdi vel pmouẽdi vel ordinandi non cõmittit̃ simonia:vt h̃. j.q.j.quibusdam.si aũt sunt spirituales iuste sunt pces:⁊ non cõmittit̃ simonia.j.q.j.latorẽ.Forte melius dici posset q̄ lȝ quis siue p se siue p alio reget siue electores siue quoscũqȝ alios etiam p indigno siue p dignitate siue p bñficio non dicit̃ habẽ bñficiũ simoniacum:lȝ peccet in iustas pces fundẽdo:nisi faceret intendens obligari collatori bñficij ex pcibus vel ex honorare illũ quẽ rogat ab aliquo suitio quod ei fecerat p exauditionẽ pcum.Idẽ enim reputo remittẽ quod dare ⁊ bñ ẽ remittẽ cum remittit obligationẽ naturalẽ q̃ est antidota:ar.ff.de calum.l.ij.in prin.⁊.iij. in pn.ff.de peti.here.sȝ si.§.ꝯsuluit.j.q.j.siqs neqȝ.Et põt ea esse rõ:q̄ ad hoc q̄ sit simonia oportet mun᷒ interuenire.j.q.j.sunt nonnulli.he aũt pces non p munere dant̃ vt diximus:quia si p munere dant̃ ⁊ offerent̃:tunc secus esset.sȝ p ꝯsilio lȝ sepe inhonesto qñ a se porrigunt̃ ⁊ etiam ab alijs aliqñ:sȝ tamẽ non semp puta si solum deum in sua pmotione attẽdit ⁊ non potẽtiam vel diuitias seculares:sȝ tamẽ lȝ ip̃e simoniacus sit q ita male rogat j̃.de simo.tua.non tamẽ ille qui rogat̃ est simoniacus:nisi dans bñficium vel dignitatẽ pces secutus pter pces dederit:vt h̃ colligit̃ a contrario sensu.immo ⁊ si pces p indigno secutus eẽt nõ tamẽ renunciare tenet̃ nisi forte expssisset q̄ pter pces facit.j̃.de simo.c.vlt.⁊ idẽ est etiam si pecuniam daret:argu.eiusdẽ decr.sȝ quid si dedit alij vel pces porrexit alij ex pacto.s.q̄ pter dataȝ pecuniam vel pces porrectas det opam q̄ habeat bñficiũ.Rñ. idẽ ac si dedisset collatori bñficij.j.q.v.pñtiũ.nec distinguo vtrũ fiant pces p digno vel p indigno.Itẽ carnaliter an spiritualiter fiant cum hoc ip̃o sit indignus:⁊ hoc ip̃o sint pces carnales q̄ ex pacto pter pces vult habere bñficium.si aũt faciat adulationem vt bñficium habeat põt dici munus ab obsequio ⁊ reputandus ẽ simoniacus s̃m pdictam distinctionẽ.j.q.j.ordinationes. ⁊.iiij.c.sequẽ.tamẽ non tenet̃ illud bñficium resignare:arg.j̃.de simo.c.fi.(Non ascẽdat)forte erat irregularis qui tamẽ põt esse abbas:arg.l.di.accedẽs.⁊ non sacerdos:vt ibidẽ:arg.C.de his qui imple.sti.l.j.vel.xj.abbas.n.potius ẽ nomẽ sollicitudinis qȝ ordinis vel honoris.xviij.q.ij.hoc tantũ.

Cum contingat statutum.

lxviij.di.qm̃.(Impositio)q̃ idem ẽ q̄ bñdictio.j.q.j. manus.de hoc no.s̃.de sup.negli.pla.c.j.(Ordo)qui appellat̃ psalmistatus.⁊ sic apparet psalmistatum esse ordinẽ. xviij.di.psalmista.arg.contra.xciij.di.a subdiaco.lxxvij.di.illud ⁊ hunc ordinẽ ꝯfert q̃libet sacerdos.xxiij.di.psalmista.arg.contra:quia non dȝ ordinari sine titulo.lxx.di.c.j.⁊ titulum conferre non põt.xvj.q.vij.nullus omnino.Sȝ rñdeo illud capl̃m dicere q̄ non põt sacerdos dare pbendas de nouo in locis vbi dare nõ ꝯsueuerunt.sic.s̃.q̄ vbicunqȝ sit hẽat eas ⁊ non residẽs in eccl̃ia sine licẽtia epi:sȝ in bñficijs quasi vñ viuat dare põt.vel dic q̄ illud.c.ẽ locale:vel loquit̃ de pbendis hñtibus curam animarum vel dic q̄ lȝ sacerdos non haberet bñficia que conferat ordinato hȝ tamẽ potestatẽ conferẽdi psalmistatum vel ad suũ patrimonium.j̃.de pben.tuis.vel si ab alio sibi ꝯferat̃ bñficiũ.de hoc tamen ordine credimus q̄ si obmittat̃ ⁊ ꝯferat̃ vel lectoratus vel hostiariatus q̄ non ẽ repetẽdum.sȝ si aliqs alioꝝ ordinũ omittatur recipiẽdus est.Ratio diuersitatis ẽ:quia in hoc ordine nullum officiũ speciale cõcedit̃.sȝ in alijs sic ⁊ recipiẽdo quemlibet alioꝝ ordinum videt̃ recepisse potestatẽ faciẽdi omnia q̃ ad hũc ordinem ptinent.immo aliq dixerunt q̄ iste ordo abijt in dissuetudinẽ.sȝ nos hoc non credimus.

Intelleximus.s. ad mona

steriũ)ordinis sancti bñdicti.(Canone).xix.q.iij.mãdamus.(Reuertat̃)si monasteriũ eum petierit.vij. q.j.non oportet.ip̃e tamẽ repetere non põt:vel de nouo spoliandus ẽ:arg.s̃.de renun.q̄ in dubijs.non.n.melioris ꝯditionis dȝ esse delinquẽs qȝ non delinquẽs.(Cucullam)si tamẽ erat monachus.arg.xciij.di.pcipimus.xxxiij.q.v.q̄ deo(Exercere).j̃.de regula.lȝ contra.So.illud intelligit̃ cum licẽtia petita transiuit.⁊ ideo redire nõ põt ad canoniam priorẽ h̃ cum licẽtia non petita sȝ ꝯtra.j̃.de regu.sane.vbi dicit̃ q̄ si locus ad quẽ transiuit est artior q̄ ibi manere põt.sȝ ibi fuit pmissio siue dispensatio.vel hic strictioris vite erat canonici regularis qȝ monasteriũ monachorum.arg.j̃.de regu.sane.Sȝ oppones si licẽtia non petita h̃ trãsiuit:ergo fuit apostata:⁊ sic nõ dȝ pmoueri.iij.q.iiij.btũs.Rñ. lȝ fuerit apostata:non tamẽ impedit̃ eius pmotio post pniaȝ.s̃ de tem.or.c.vlt.⁊ nõ.e.ti.ex tenore.nisi ordinẽ in apostasia suscepisset.j̃.de apo.c.vlt.vel dic q̄ licite trãsiuit ⁊ licite redijt:quia ibi nõ inuenit religionẽ q̃ ibi credebat̃.vel dic q̄ si transisset etiã ad minorẽ religionẽ nõ est tñ apostata:quia in nullo venit ꝯtra ea q̃ sunt de substãtia ordinis cum semp in alicuius obediẽtia fuerit.

Accepimus te infestãter.

Supple ⁊ conquerẽte de nobis q̄ sup eoꝝ puisione tibi scribimus cũ sint indigni:⁊ his papa respondet. (Ac ideo.)sed si hanc diligẽtiam obmiseris:sed quia hãc diligẽtiam habere noluisti.⁊ ideo tibi est imputandũ vt de cetero ꝯtra eum nõ audiaris.(Contra illos.)petentes beneficiũ.nam cũ sint connexa ⁊ ordo ⁊ titulus.vt.lxx.di.c.j.vno dato:reliquũ dare tenetur.j̃.de preben.cum scdm.⁊ ideo de mero iure nõ debet cõtra eum admitti exceptio ordinatiõis de crimine.ad idem.iiij.q.iij. si quis testib᷒.nisi deliquerit vt hic:vel nisi de nouo ad eius notitiam puenerit ⁊ sup hoc fidem faciat.j̃.de excep.pasto.sed certe nec de eo q̄ post ad eius notitiã puenit põt excipere:tunc.s.si euȝ teneret̃ examinare examinationẽ nõ fecit:quia tunc non pdest ei ignorãtia.ar.op.de clan.despon.cum inhibitio.§.si quis.nec lr̃a ista dicit q̄ audiat̃ ordinator de crimine ordinati:licȝ dicat papa q̄ faciat eum examinari ⁊ qui alios pter ordinatorẽ audit.põt tñ verius dici de equitate q̄ exceptio criminis siue precedentis siue sequẽtis ordinationẽ semp habet locũ:quia beneficia nõ debent conferri nisi dignis.s̃.de rescrip.cum adeo.j̃.de psump.dudum. ip̃e tñ qui talem ordinauit puniẽdus est.j̃.c.pxi.sed si obijceret̃ illiteratura vel irregularitas siue pcedens ordinẽ duȝ tñ nõ esset in culpa siue sequẽs nõ audit̃ quin teneat̃ sibi dare necessaria.s̃. de tem.or.vel nõ est cõpos.xxiiij.di.si quis.⁊ facile talis dispẽsationem habet.j̃.de fil.psby.veniens.pposuit.si aũt a pdecessore eius esset ordinatus non idoneitatis de mero iure admittit̃ exceptio:sed h̃ lr̃a cõtradicit.sed expone nõ poteris ptextu exceptionis qñ tu ordinasti:vel dic speciale in hoc casu vt successor teneat̃ nisi alius psentauerit:quia tũc habet exceptionẽ q̄ psentator primo cogat̃ in necessarijs puidere.j̃.de pbẽ.cũ scdm.⁊ si psentator nõ posset puidere:nec in mẽsa habere ordinatũ tenebit̃ ep̃s cuȝ in culpa fuerit aliquẽ ordinãdo sine titulo.lxx.di.c.j.vel nisi alius sit sicut archid.ad quẽ spectat de officio.j̃.de offi.archidi.ad hoc qui ip̃m examinauerit ⁊ ordinandũ psentauerit:tunc aũt q̄ iuste potuit ignorare põt excipe de idoneitate:⁊ in his casib᷒ intelligit̃ finis huius decre.⁊.j̃.de prebẽ.cum scdm.vbi dicit̃ q̄ põt excipe de idoneitate ⁊ archidi.examinator punit̃ ⁊ forte in puisione ordinati.xxiiij.di.qñ.de examinatione tñ dic vt no.j̃.c.pxi.de quãtitate autẽ ⁊ qualitate bñficij semp põt excipere.est tñ dignũ no.q̄ licet ep̃s nõ possit de crimine excipere:iudex tñ de suo officio ingret.vnde habes q̄ hic papa mãdat tales examinari:vt h̃.⁊.j̃.de prebẽ.cũ scdm.ar.ij.q.vij.querendũ.ff.de postu.quos phibet.de ap.constitutis.ff.de adul.l.j.§.si publico.de peti.here.l.vlt.si aũt alius ep̃s mãdet alij q̄ ordinet:tũc ⁊ si mãdãs nõ esset sufficiẽs: tamẽ ordinator ad prouidendũ ordinato nõ tenet̃.ix.q.iij.ep̃m. (Predecessoribus.)no.successorẽ teneri nõ dico de delicto:sed de facto defuncti.de hoc no.j̃.de prebẽ.cũ scdm.(Reputare).xxviij. di.diaconi.viij.q.ij.dilectissimi.j̃.de cleri.cõiu.diuersis.j̃ de act. nulli.j̃ de sen.exc.in psentia.ff.de libe.cau.si qs sciens.lxxiiij.di.c. gesta.(Prouidere)vbi tñ prouisio ad ep̃m ptinet.ar.j̃.de offi.or. licet in corrigẽdis.⁊.s̃.de rescrip.abbatem.

Cum sit ars artiũ.instruãt.

No.q̄ nõ loquit̃ de examinatione q̃ qñqȝ spectat ad archidi.j̃.de offi.archi.ad hoc.sed de quadaȝ instructione sacerdotũ tñ quã necesse hȝ ep̃s facere.⁊ ex hoc satis colligitur q̄ pter examinationẽ archidi.non excusat̃ ep̃s:cum ⁊ ipi instrudẽo cognoscere possunt an sint digni.qȝuis posset dici h̃ locum hẽre qñ nõ est archi.q examinet.⁊ est no.q̄ vbi nõ ex officio: sed de speciali mãdato aliqs examinat nõ tenet̃ puidere examinator sed mãdans.secus si ex officio mãdaret:vt no.s̃.pxi.c.Rñ. melius dicit̃ q̄ hec distinctio nõ hȝ locũ quo ad puisioneȝ eccl̃ie: quia a neutro debet ei puideri nisi sit dignus.s̃.c.pxi.sed hȝ locũ quo ad penã ordinãtis ⁊ examinãtis ⁊ prouisionẽ necessarioꝝ

vt h̄.(Ordinatos) ex mala ordinatiōe indign⁹ apparet ordina/
tor.lxxxj.di.tantis.ar.j.de reg.iur.q̄zuis.C.de rescin.vē.q̄sq̄s.⁊
intelligo hoc q̄n p seipsuz examinauit.si enī p alios ipi tm̄ puniē
tur.xxiiij.di.q̄n.nisi sit ei imputandū q̄ malos ad hoc officiū de/
stinauit.ff.nau.ca.sta.l.vlt.§.hac.⁊.§.seq̄n.qd̄ melius videt.

Quamuis multa tolerare.

Substantiā enī sacerdotij ⁊ saltem in ep̄is ⁊ diuinit⁹
tradita eloquia ⁊ diuinaruz scripturarum doctrina.
xxxviij.di.omnes psallentes.

De sacra vnctione. Rubrica.

Cum venisset.

Apud nos.) Gre/
cos scribit eniz pa/
triarche constantinopol.latino.sed p̄ximus an̄
euz fuerat ibi patriarcha grecus a quo iste ep̄s
erat ɔsecratus.(Suppleri).j.q.j.§.ecce.(Cor).i.
anima q̄ hic iō dicit cor: q̄a in aīa nō fructificat
vnctio vbi de corde ⁊ volūtate p̄cedat.(Infirmat).xcv.di.§.sed
istud.(Fidei).i.fideles p̄sbyteri.vel.i.ƀm fidez scām.(Infirmū)
idest infirmo p̄derit ɔtra infirmitatē corporis:vt vel eam minu
at vel vt patientius tolleret ⁊ etiā p̄ficiet ad salutē eternā.(Vn/
ctionē).i.vnctio.i.gr̄a spūs sancti inuisibilis q̄ fiet in aīa corpore
exterius vncto.(Signum.)vt p̄ter id qd̄ ingerit sensib⁹ hoīum.s.
ip̄am vnctionē ⁊ caracterē aīe infixū ⁊ aliud faciat venire in no
ticiā hoīum.s.gr̄am aīe infusam:sed ipse caracter ante fit impres
sus sacr̄m est dum efficit qd̄ designat:quia infusiōis gr̄a in aīa cā
est ⁊ idip̄m designat vt post id qd̄ ingerit sensib⁹ hoīum.s.ip̄am
vnctionē ⁊ caracterē ante infixū aliud faciat venire ad noticiaz
hoīum.s.gr̄am aīe infusam.hic etiaz caracter aīe imp̄ssus est sa/
cramentū:quia facit qd̄ significauit:q̄ p̄ter id qd̄ designat.s.gr̄e
infusionē ⁊ etiaz ipsius gr̄e infusionis cā est vnde sequit q̄ si di.
(q̄ designat).s.salutē.(q̄ designat) qd̄ designet vnctio.quid oleū.
quid balsamū inferius dicit.(Cathecuminorū.).i.quo vnguntur
cathecumini ⁊ infirmi.(Et cōficit) supple ad exhibēdū extremā
vnctionē.(Conficit.) ⁊c̄.nam ⁊ de crismate fiunt exteriores vn/
ctiones vt sequit.(Mistica).i.significatiua.i.propter significatio
nem.(Abintus.)p̄cedit.i.de ɔscientia.(Mortis) supple ducētis.
(Cortina).i.fidelis vn⁹ aliū ad fidē p bona op̄a trahat.(Vnguē
to.s.crismate.(Vnge).i.mentē humilia vel.i.mentē misericordie
habe.(Et fac.).i.mūda op̄a fac.(Distillauerint).i.op̄a mea dede
runt bonū odorē alijs.(Oleo).i.crismate in cuius confectione est
oleū.(Balsamo).i.crismate in cui⁹ ɔfectione est balsamū.(Sicut)
ad id qd̄ seipsuz.s.ad salutē.(Illi⁹).s.xp̄i.(Cap̄.).xxxiij.q.v.cum
cap̄.(Vnxerit).i.mihi gr̄am infundit.(Euāgelizare).i.p̄dicare.
(Annū).j.q.j.iudices.(Delibutio.).i.vnctio.(Capitis).i.xp̄i.(dif
ferentia).xcvj.di.duo.(Nos).i.oēs xp̄ianos.(Vos) xp̄iani.(Ge/
nus).i.electi generis hoīum.(Regali).i.estis reges.i.bene vos re
gentes ⁊ estis sacerdotes.i.scā exempla exhibētes.(In pectore.)
xcv.di.p̄uenit.de cōse.di.vj.de his.(Man⁹) de cōse.di.iiij.de hic.
c.p̄sbyteri.⁊.c.nouissime.vbi istaꝝ vnctionū significatio habet.
(Per cap.)q̄ hic intelligit idē qd̄ vertex.(Oculi).i.intellect⁹.(In
capite).i.mēte.(Cui⁹)mētis.(Odorē).i.ad ei⁹ famosissimā mis̄i
cordiā.(Nomē).i.cuius fama est de infinita mīa.(Simplex.) de
conse.di.iiij.presbri.(Idem).xcv.di.p̄uenit.ꝫ.so.illud ad tp̄s p
scādalo fuit tolleratum:sed hodie si sacerdos simplex crisma ni/
hil ageret.s̄.de ɔsue.quāto.ij.q.vij.accusatio.(Vicarij).lxviij.di.
quorū.(Venerat.)ad robur.sed p baptismū bn̄ erant absoluti a
pctis.(Cathecismo).i.diluuio.(Inducat.)hic colligit aperte aliū
ordinē in substātia habuisse diacoñ.in veteri testamento. aliū in
nouo.al's iudaizare videt ecclīa in idētitate.(Baculo.) de con se.
di.j.nullus.xlv.di.disciplina.(Per historiā.)no.q̄ cū petrus mi/
sisset marchialē ⁊ collegā in germanias: mortuus est marchialis
⁊ collega redijt ad petrū ⁊ petrus dedit ei baculuz ⁊ precepit ei
q̄ tangeret mortuuz ⁊ diceret ei surge in nomine dn̄i: ⁊ q̄ iret ad
predicandū:qui cū.xl.die a tēpore mortis redijsset ad euz tetigit
mortuū ⁊ surrexit:⁊ ne q̄ post nō recuperauit baculū nō vtit eo.
hec est hystoria mistica:ratio est:q̄ baculus in summitate habet
recuruationē quasi ad trahendū qd̄ pape hic nō est necesse:quia
nullus ab eo diuertere pōt.item p baculum designat cohertio.ac
cipiunt ergo reliqui prelati baculum a superioribus in signuz q̄
accipiunt cohertionē:sed cū papa a solo deo habet potestatez no
debet habere baculum.xxj.di.in nouo.⁊.c.q̄zuis.

De sacramentis iterandis vel non. Rubrica.

Pastoralis.

⁊.j̄.cōsulere.) lz nō respō
deat.tu dic q̄ nō dz mini/
strare anteq̄z suppleat.lij.di.sollicitudo.j̄.eo.c.
vlt.alij dicūt q̄ man⁹ impositio nō est de sb̄a or/
dinis ⁊ iō celebrare pōt.(Manuuz).i.bn̄dictio/
nem.j.q.j.man⁹.⁊ h̄ man⁹ impositio fit nō solū
subdiacono:sed in minorib⁹ ordinib⁹ cōstitutis.lxix.di.c.j.(Cōse
cratoria.)man⁹ impositio autē nō fit nisi diacono ⁊ superiorib⁹.
j̄.e.c.vlt.xxiij.di.subdiacon⁹.tu dic q̄ he impositiōes nō sunt ne/
cessarie:q̄ v̄a lr̄a est diaconat⁹.(Delinit⁹).i.vnct⁹ ƀm verā lr̄am
q̄ est diaconat⁹ nō est necessaria ista glo.q̄ diacon⁹ bn̄ recipit ma
nus impositionē.(Supplēdus).s̄.ti.p̄xi.cū venisset.in p̄n.j.q.j.
§.ecce.j̄.e.c.vlt.(Supplendū)q̄ sibi fiet man⁹ impositio:⁊ dicet
oīo q̄ dicit q̄n fit man⁹ impositio.j̄.c.vlt.sed in scd̄o casu vbi oleo
vnct⁹ est non credim⁹ balsamo vngendū de quo oleo ⁊ balsamo
fit crisma.s.⁊ de crismate vngendū est.s̄.ti.p̄x.c.j.circa p̄in.erat
ergo crismate vngēdus ⁊ oīo dicenda q̄ dici ɔsueuit cū crismate
vngit:lz dicta fuerit nec hz ī hoc sacr̄o vbi nō sūt diuersi act⁹ locū
qd̄ omissuz est caute supplendū:sz q̄si totū est iterandū nisi forte
p̄pter aliquas solēnitates q̄ nō reiterabunt si p̄mo facte fuerūt.

Nobis humiliter exhumā

dos.) q̄ nō sunt in culpa q̄dq̄d de corporib⁹ eoruz fit
post mortē:sz si elegissent sciēter ab eis sepeliri crede/
rem exhumādos cum grauiter deliquerint.lxxxviij.di.c.fi.

Presbyter ⁊ diacon⁹ ritu.

De ritu ap̄lico inuenit in ep̄la ad titum al's thimo.q̄
man⁹ īponebat ordinādis ⁊ q̄ orōnes fundebat sup
eos:aliā aūt formā nō inuenim⁹ ab eis seruatā.vn̄ credim⁹ q̄ nisi
essent forme postea inuēte sufficeret ordinatori dicere:sum sacer/
dos vel alia eq̄pollentia v̄ba:sz subsequentib⁹ tp̄ibus formas q̄
seruant ecclīa ordinauit ⁊ sunt tante necessitatis dicte forme q̄ si
eis nō seruatis aliq̄s fuerit ordinat⁹ supplendū est qd̄ omissuz ē:
⁊ si forme seruant caracter infigit aīe.i.figura ītellectualis ⁊ in/
deficibilis oñdens ordinē collatū ipsi cōsecrato: nec mireris si p
īstitutionē ecclīe infigit caracter in aīa cū aīe sint de iurisdictiōe
pape ⁊ sp̄ualium patruz:vn̄ sup eis cōstitutiones suas facere pōt
dūmodo nō sunt ɔtrarie ɔstitutionib⁹ dei.ar.x.di.suscipitis.xcv.
di.cuz ad verū.j̄.de ma.⁊ obe.solite.⁊ ar.ad hoc.j.q.j.q̄ deo.vbi
dicit q̄ imp̄ator facit p suas cōstitutiones q̄ caracter militaris in
diuisibiliter affigit militi:⁊ posset dici q̄ ille caracterq̄ infigit ex
cōstitutione imp̄atoris nō infigit intuitu aīe principalr̄ sz corpis
qd̄ ex eo apparet:q̄ mortuo milite aīa nihil ex illo caractere cōse
quit:in monachatu aūt nō videt q̄ infigat caracter:q̄ papa fa/
cere posset q̄ nō esset monachus q̄ ordinez cōstituit monachorū.
ar.j̄.de sta.mo.cū ad mo.(Omissuz.)man⁹ impositio.(Iterādū)
ordo.(Statuto.) no.hijsdē tp̄ibus supplendū q̄bus cōferendū.s.
in q̄ttuor tp̄ibus.s̄.de tēp.or.c.j.ij.⁊.iij.⁊ se.(Supplendi.)in sab/
bato enī quattuor temporū vocabit h̄ sacerdos ⁊ man⁹ imposi/
tio q̄ defuit in ordinatiōe modo supplebit ⁊ dicent orōnes q̄ p̄ci/
piunt dici q̄n fit manus impositio:q̄ ipse man⁹ impositiōi adhe
rent ⁊ de manus impositione fit mētio in orōnibus:forte ⁊ idem
dicim⁹ si omissa fuerit vnctio.s̄.ti.j.c.j.⁊ est verū q̄ nō est iteran/
dum:sz supplendū vbi diuisi ⁊ diuersi sunt act⁹ sicut est in ordīa
tione sacerdotis vbi alius actus est tenere man⁹ sup caput:aliud
dare ei calicē:aliud patenā:aliud inungē.quorū si aliq̄d fuerit le/
gitimū factū:nō erit postea reiterandū vt h̄.quidā tm̄ dicūt q̄ hec
duo.s.de patena ⁊ calice nō sunt supplēda:q̄ non sunt de sb̄a:tm̄
securi⁹ est supplere:sz si partē dixisset orōnis ⁊ nō totā : nunquid
esset tm̄ medietas orōnis dicēda? ⁊ dicim⁹ q̄ a capite dicēda est:
tm̄ in ordinib⁹ multe orōnes possunt esse q̄ nō sunt de sb̄a ordīs.
vnde si alr̄ ordo legitime collat⁹ erit p̄pter h̄ non iteraret:sed si
aliqua deessent de his q̄ sunt de sb̄a ordinis vel de q̄bus dubitat
an sint de sb̄a vel etiā de solennib⁹ cū postmoduz illa que sunt de
substātia supplent ⁊ alia oīa omissa suppleri debēt:sed q̄d si vn/
xisset tm̄ vnā manū? nunq̄d postea tm̄ altera man⁹ vnget? ⁊ ē di/
cendū q̄ sic.ar.h̄.q̄ iterari nō debet:q̄ iam cōstat vnā manū vn
ctam:⁊ vbi in orōnibus dicit man⁹ in plurali diceret manum in
singulari ⁊c̄.in orōnibus si nesciat q̄d sit de sb̄a si facta esset vn/
ctio in aliquo ⁊ nō dicta orō dicēda erit orō ⁊ nō facienda vnctio
sed nō ecōuerso:q̄ orō adherere dicit vnctioni ⁊ nō ecōuerso q̄
ex ipsis orōnibus apparet q̄ de vnctiōe faciūt mentionē: sed nos
ɔtra credim⁹ : q̄ ex quo act⁹ nō sunt diuisi q̄ etiā si orōnes dimi/
serit.iterū faciēda est vnctio.quomō enī diceret sacerdos:sacrifi/
care dignare p hāc vnctionē.s̄.ti.p̄xi.c.j.⁊ in baptismo exp̄ssius
apparet:quō enī diceret:ego te bap.nisi īmergeret:lz prius etiā

imersus esset.ar.j.de bap.c.j.sed si nõ posset suppleri p eundẽ q ordinauit: põt p aliũ suppleri: ⁊ nunq̃ʒ debet p aliuʒ suppleri si p primũ pfici põt.vij.q.j.nihil.qd etiã obtinet in officijs vesptinis ⁊ alijs.vij.q.j.illud.sed si comsparsisset oleũ sup man⁹ ordinãdi ⁊ inuasisset eũ infirmitas anteq̃ʒ vnxisset: alius supplens: vel ip̃e alia vice oleũ fundet ⁊ a capite incipiet: qꝛ lʒ actus diuisi nõ sint iterãdi: si tñ vnus act⁹ nõ pficiat a capite incipiet. vñ si qs inter conficiendũ sacr̃m eucharistie dũ est in verbis illis. hoc est corp⁹ meũ. deficiat. alius incipiat a capite.s.ibi q̃ pridie. idem dicimus in baptismo. sed si. celebrato sacramẽto eucharistie vel corporis deficiat: alius nõ incipiat a sacramẽto corporis sʒ sanguinis. (Im positio.) falsa lr̃a est impositio ⁊ vera est suspensio extracta de registro. (Effunditur). i. dicit cũ deuotione.

De filijs presbyterorũ ordinãdis vel non. Rubrica.

UT filii presbyterorũ.

vt statuim⁹.sup̃. (Ex fornicatiõe.) ppter honorem sacrorum ⁊ ppter detestationẽ paterni criminis prohibent tales ab ordinib⁹. secus in secularibus dignitatibus.ff.de decur.spurij.l.ij.§. nullũ. (Ex fornicatiõe). s̃.de elec.cũ in cunctis.xxxv.q.iij.de incestis. (Ad sacros.) hic vʒ q ad minores ordines ⁊ p ꝯsequens ad beneficiũ sine dispẽsatione valeat pmoueri.ar.lv.di.c.j.cõtra credimus p id qd legit.j.c.lr̃as. q̃ʒuis id possit itelligi speciale in filijs sacerdotũ cũ pene sint moliẽde.de peñ.di.j.pene. (monach⁹) tũc in mõasterio vel canonia reglari põt pmoueri etiã sine dispẽsatione. alibi nõ. sed nec in monasterio vel alibi prelationẽ habebit.j.e.c.si.nec ecclesiã secularẽ.xvj.q.j.legi.

AD presentiã nostrã.

in ecclia) sic vitas erat. sed nõ exp̃ssit. (Genit⁹) maxĩe ideʒ enĩ esset etiã si nõ esset in sacerdotio genit⁹. vel etiaʒ si in eadẽ ecclia nõ mĩstrasset: sufficit enĩ ad ei⁹ eiectionẽ q sit fili⁹ sacerdotis. (Admoueas.) qꝛ p obreptionẽ habet. de hoc no.s̃.de rescrip.cũ dilecta.

PResentiũ in paternis.

maxĩe.

COnquerẽte nobis notorium.

) ⁊ si est: nõ põt esse nisi notoriũ.si.de transla.p̃la.quãto. ⁊ no.j.de coha.cle. ⁊ mulie.tua.

VEniens spoliasti.

Primo iniquũ videt qd dicit h decr. qꝛ si sciuit eũ filiũ sacerdotis illi⁹ ecclie: nõ põt eũ remouere: sʒ debet eũ restituere. sed ꝯ. nã licitũ est ei ꝯ factũ suũ venire.lv.di.penitẽtes.xij.q.ij.nõ liceat.j.de p̃ben.cum nõ ignores.s̃.de elec.nosti.vbi de hoc no. ⁊ multuʒ fuit iniqui⁹ si ignorauit eũ filiũ sacerdotis q ei eccliam restituat: ⁊ tñ hoc statiʒ sequit in eadẽ decr. tertio videt iniquũ q institut⁹ post amotionẽ legitimã istius debeat reuocari: sed primã ⁊ scd̃am iniquitatẽ soluit verbũ positũ in decre.s.spoliasti. qꝛ enĩ spoliat⁹ fuit: restitui dʒ anteq̃ʒ cognoscat de canonico igressu.ij.q.j.notũ.j.de resti.spol. in lr̃is. ⁊ c. item cũ qs. sʒ dices ex quo notũ erat q esset fili⁹ sacerdotis nõ dʒ suari ordo nec etiã restitui.j.d diuor.significasti.j.e. qm̃. sed rñdeo ĩmo seruandũ erat: qꝛ forte de dispẽsatione cõtendebat.ar.s̃.de elec.dudũ.ij. vel potes dicere.s. q si sciuit credit secum dispẽsasse: põt enĩ esse regula generalis q vbicũq̃ʒ ep̃s facit sciẽter q est ꝯ ius cõe ⁊ est tale factũ in quo põt dispẽsare q p dispensatione habebit. maxĩe si nullus ex dispensatione ledit.j.de biga.sup eo.ad idẽ.j.de cleri.cõiu.diuersis. cũ enĩ ep̃s nõ phibeatur dispẽsare cũ illegitime natis nisi in psonatibus ⁊ beneficijs curã aĩarum habentib⁹.j.e.c.vlt. ergo licitũ est dispẽsare in alijs. j.de sen.excõ.nup. q̃ʒuis sit ar.ꝯ.j.e.c.pe. ⁊ s̃.c.pxi. alij dicũt ⁊ securius. ⁊ sic fieri cõsulo q ad hoc q intelligat dispẽsare opʒ q p̃cedant ea q̃ hunc presciũ faciãt.s. q p̃cesserit cognitio sũmaria super causis dispẽsatiõis: puta an sit necessitas vel vtilitas vel alia iusta cã.ff.de in ius vo.libertus.j.q.vij.§.nisi rigor. cuʒ multis c. se. imo plus dicũt quidã q necessaria est sñia dispẽsantis vel potius decretũ est necessariũ sup dispẽsatione ꝯcessa.s. dicẽdo decernimus eum idoneum ad ordinẽ ⁊c̃. ⁊ forte vocabunt hij quorũ interest.j.q.vij.qm̃ quicqd. qd nõ credo alr̃ p̃sumitur temerariũ factũ ep̃i nec dispẽsatio habet. imo ep̃s puniet q nõ fieret si dispẽsasset sicut deberet in casu sibi dispẽsabili.lj.di.q in aliquo.lxxxj. di.qdcunq̃ʒ. de hoc no.j.de cle.ꝯiu.diuersis. aliqui tñ dicũt hanc decre. p totũ gr̃am cõtinere. tertia aũt iniq̃tas soluit in glo. q̃ incipit. ordĩe. nunq̇d si audit ep̃s missaʒ illegitime nati: vel si recipit ab eo pcurationẽ visitatiõis: vel si al̃s vtit eius ministerio intelligit dispẽsare. Rñ. nõ: qꝛ p̃dicta regula intelligit qñ illud factum qd facit supior tale ẽ vbi reqrit cãe cognitio vel diligẽs examinatio sic̃ ordinatio ⁊ ꝯfirmatio.s̃.de elec.nihil. ⁊ no.s̃.de postu.c.j sʒ nõ ẽ tale audire missam alicuius. nã ex q̊ dʒ inqrere de ordinando vel ꝯfirmãdo ⁊ ep̃s talẽ ordinat vel ꝯfirmat vʒ de hoc inq̃siuisse ⁊ ex certa scĩa dispẽsare. sʒ nõ ideʒ videt si dicit ei q celebret missam: qꝛ ⁊ h lʒ aliqs debeat attẽdẽ a q̊ audiat.xliiij.di.comessationes. tñ nõ est talis cognitio vel examinatio q videat dispẽsatio. Itẽ nõ sufficit patiẽtia vt videat dispẽsare: sʒ exigit factum solẽne vt est in ordinatõe ⁊ ꝯfirmatõe. qd nõ est qñ recipit pcurationẽ rõne visitatõis: qꝛ recipe pcuratõeʒ nõ est solẽnis actus. ⁊ pati eũ remanere in ecclia post visitatõʒ nõ est agẽ sʒ pati. Item nõ est idẽ in excõmunicatõe: qꝛ ordinãdo excõmunicatũ a se sciẽter nõ videt ip̃m absoluẽ. ⁊ hoc ẽ iõ: qꝛ in absolutiõe ab excõicatione necessaria ẽ certa forma.j.d sen.ex.cũ desideres.j.rñ. (Innotuerit) maxĩe. nã ⁊ si nõ innotuisset tñ spoliatus restitui dʒ per eius ordinãdi ꝯfessionẽ.xxij.q.v.hoc videt. alij dicunt q sufficit innotuisse quõcunq̃ʒ.ff.de admi.tu.si pꝛ.§.vl. sʒ q̇s pbabit innotuisse. Rñ. q dicit sciaʒ.ff.de pba.veris.lxxxij.di.pposuisti. q̇daʒ tñ dicũt p̃sumendũ ꝯ ep̃m ex eo q examinauit vel examinare debuit.xxiiij.di.qñ ep̃s. ⁊ p̃sumit nihil de ꝯtingẽtibus obmisisse.xj q.iij.absit.s̃.de eta.accepimus. sʒ põt ep̃s bñ rñdere lʒ examinauerit tñ p examinationẽ nõ patuit. (Amoto) ordine iuris seruato puta qꝛ vocabit institutus vt ꝯdicat petitioni restõnis.iij.q.vj. hoc q̇ppe. vel dic cũ factũ esset notoriũ.s. spoliatio ⁊ institutio huius spoli. iccirco nõ erat necessarius ordo iuris: vt no.j.de coha.cle. ⁊ mu.tua. h nõ placet. vel dic q cũ peteretur ab ep̃o restitutio ecclie cũ institutus ab eo scit eam peti sibi p̃iudicat nisi defendat ius suũ.ff.de re iudi.sepe. ⁊ no.s̃.de rescrip.ex pte decani.j.de re iudi.cũ sup. ⁊ c. q̃ʒuis. ⁊ idẽ si ageret ad cassationẽ sñie ꝯ se late occasione cuius alius institutus ẽ.j.de pcu.ex insinuatõe. de his al̃s no. plenius. (Restituas) ƀm eos q dicũt q nõ intelligit dispẽsare ordinãdo nisi exp̃sse dicat. nõ videt q h vltimũ possit sustineri.s. q ecclia anferat instituto sacerdoti cũ ꝯstet eũ canonice institutũ.s. in locũ eius q̃ ẽ filius sacerdotis. sʒ põt rñderi hoc ideo esse: qꝛ sine ordine fuit spoliatus. vel dic q in hoc casu nõ dicit detentorẽ amouendũ: immo si alius detineret. nõ.n. esset iste restituẽdus. nec obstat qd p̃cedit in lr̃a amoto: al̃s di. qꝛ ibi subaudit si quẽ instituisti. ⁊ ita nõ ponit p ꝯstanti aliquẽ institutum. ⁊ illa clausula.s. amoto ⁊c̃. nõ referet ad illũ casum.s. qñ ignorãs fecit: qꝛ tũc nunq̃ʒ ẽ sibi restitutio faciẽda cũ alius canonice eã hꝛet. sʒ ad ṗmũ tm̃.s. qñ sciẽs fecit. Itẽ põt intelligi q ep̃s amoueret eũ si põt vel qñ põt si p̃t sua ppria volũtate: qꝛ iste clericus expoliatus extũc nõ hẽbit cãʒ agẽdi ꝯ eũ. sʒ si hoc nõ fecerit multiplr̃ ꝯ cũ agi põt. nec mireris q iste filius sacerdotis restituit: qꝛ hoc est ex dispẽsatõe. vl̃ dic q fili⁹ sacerdotis põt iuste tenẽ eccliaʒ q̊usq̃ʒ eã legitĩe dimittat.s̃.de renũ.nisi cũ ṗdẽ.§.psone. ⁊ eadeʒ rõne iste q male erat destitutus erat restituẽdus. (Donec) in h ẽ gr̃a siue dispẽsatio q nõ põt eũ remouẽ donec alibi sibi puideat cũ al̃s stati remoueri dʒ.s̃.e.c.ij. ⁊ iij. cã aũt dispẽsatiõis est: qꝛ indignũ est ⁊c̃. vt.j.c.pxi. (Donec) nũq̇d p lr̃as ad vnũ ep̃m impetratas cum hac clausula intelligis secum dispensari: vt quilibet possit ei in ecclia prouidere.

PRoposuisti nobis.cõmittere.

s. ⁊ bñ de gr̃a est qd sequit ppter cãʒ h positã: qꝛ indignus ẽ ⁊c̃. (Assensu) sʒ q̃rit nũc de assensu p̃roni arg.lxiij.di.p̃ncipali.xviij.q.vlt.eleutherius. Quidã dicũt soluʒ p̃ronũ p̃latũ debẽ eligẽ: ⁊ ip̃e hũc s̃bdiaco. eliget q erit p̃latus: argu.j.de iure pa.postulasti. Alij dicũt nõ negari h gn ⁊ p̃roni consensus reqrat. Melius dicas q sacerdos assumẽd⁹ nõ erit clericus ecclie sʒ tm̃ ƀuitor vt h dic̃ exp̃sse. vel vicari⁹ tpalis q̃ supplebit q ille nõ põt.vij.q.j.põtifices. Sʒ dices q̃re non p̃ntando indignũ deuoluit ptãs ad ep̃m: ar.s̃.de elec.cũ in cũctis. Rñ. q̇daʒ aliud in clericis aliud ĩ laicis vbi nõ est tãta discretio in negocijs eccliasticis: vñ laico ꝯcedit variare ⁊ nõ clericis.j.de iure pa.cũ aũt. ⁊ c. pastoralis. nos credimus ad supiorẽ deuolui puisioneʒ p̃rono p̃ntare indignũ. in auc̃.de sanc.epi.siqs oratoriũ. lʒ ep̃us bñ faciat si reddat puisionẽ p̃rono: qꝛ nõ sunt ita instituti in ecclasticis negocijs. (Eidẽ.eccl̃e.Sol̃.) vij.q.j.nulli. ⁊ c. illud.

EX trãsmissa.distulisti.

⁊ bñ vbi dispẽsatiõeʒ hẽbat: ⁊ qd sequit dispẽsatio fuit. (Admittẽ) ex dispẽsatõe v̇ra: al̃s ẽ ꝯ.s̃.e.ꝯqrẽte. (Decreto). viij. q.j.ap̃lica. nã cũ media fuerit psona inter patrẽ ⁊ filiũ nõ põt dici hꝛe locũ hereditaria successio: q etiã si succederet p̃ri nõ pprie

di hereditaria successio cū nō tāq̃ʒ heres hēat eccliaʒ cū alius fue rit medius. sʒ ex electōe etiā noua institutōne. sʒ ꝛ sic ꝑpter ꝑnici em excōmunicationis ꝓhibetur.

Onstitutus spoliauit. qđ de iure nō potuit. xv. q. vij. laici. ar. xxiij. q. viij. scire. (Querelā) agē do petitorio: si enī actū esset possessorio nō requirerē tur ꝓbationes sup ꝑsonatu vel vicaria pr̄is. j. de resti. spo. ī lr̄is. ꝛ. c. item cū qs. iij. q. j. p totuʒ. sed si agebat̄ petitorio: nō tñ debet ei adiudicari ecclia sicut hic mandat̄ cū nō sit de legitimo mr̄imo nio nec ꝓbasset canonicā institutionē. sed dicimꝰ hanc decre. loq̄ de dispēsatione vel nō mouebat̄ q̄stio de canonica institutiōe: fue runt tñ q dixerūt nō esse faciendā restitutionē etiā si agat̄ posses sorio cū notoria est cā quare eccliam hr̄e nō pōt: nisi alleget aliq̄d cōtra notoriū. ar. ff. quo. le. l. j. §. redigunt̄. ff. de dolo ex dolo. ff. de car. edic. l. iij. §. cause. q̄ʒuis possit dici illaʒ loqui in petitorio: ſm aūt oēs hoc est verū: q2 si iam ꝯstaret vel p confessionē eiꝰ vel ꝓ bationes admissas q̄ esset talis q̄ ei de iure nō esset faciēda resti tutio: puta q2 esset illegitimꝰ vel q̄ eandē possessionē occupasset nec dispensationē haberet denegaret̄ sibi restitutio. j. de diuor. si gnificasti. cū eā sine pctō retinere nō posset: sed si nō cōstet ad hoc sed sit res dubia pōt dicere spoliatus: nō rñdebo nisi de possessio ne mea vel de iure meo: ꝛ tu nō es audiēdus nisi ꝑmo facta resti tutione. j. de resti. spo. in lr̄is. ꝫ. j. de ordi. cog. cū dilec. ꝛ. c. vlt.

Ex tua nobis sustinere. dispē satiue tm̄ vel ꝑ: ꝛ al̄s enī male diceret̄. s. q̄ etiaʒ si sint male vite dūmodo lōgo tpe tenuerint q̄ cū eis debet dispē sare. (Quidā.) aduersarij quorūdam ex ipsis. (Eos). s. quosdaʒ aduersarios suos cū q̄bus litigabāt ꝛ cū qbꝰ archieps iam dispē sauerat auctoritate litterarū pape. (Eis) aduersarijs suis filijs sa cerdotū. (Ipsis) impetratoribꝰ lr̄arum. (Ostēdere) hoc de spe ciali gr̄a. (Irritari) auct̄. cōsti. q̄ de digni. §. illū. de pe. di. ij. q̄ʒtū libet. xxiij. q. iiij. si illic. (Institui). s̄. de elec. quisqs. vbi no.

Uoniā sacris. manifestum). q. d. si ibi stetit ꝑ prelato cuʒ hoc vix esse possit quin sit notorium ꝛ ad tale notoriuʒ q̄ inficiari nō possit nō est necesse testes reqrere. (Deducatur). ij. q. j. de manifesta. ꝛ. c. que lotharius. nisi ꝓbabiliter du bites de eiꝰ ꝑlatione de q̄ tñ nō videt̄ posse dubitari cū ſcm sit sui nā tale qđ de facili nō pōt esse nisi notoriū. s̄. de trāsla. epi. quāto.

D extirpādas filii. Idē in nepo tibus ꝛ alijs descendentibꝰ. insti. de here. qua. §. sui. ꝛ idē in colla teralibꝰ si iure successionis petāt. viij. q. j. aplica. (Filij.) siue legitimi siue illegitimi. ar. s̄. e. ex trāsmissa. vel. s̄. e. cōstitu tus. (Vicarij.) ꝑpetui. s̄. e. cōstitutus. (Media). s. maxime.

D hoc ex tua. j. e. ad abolendaʒ. ꝫ. ibi so. (Bñficiū.) ꝛ ꝑlatura patris aliquo mediāte. s̄. ꝓxi. c. ꝛ. c. ex trāsmissa.

Ichael presbyter. qui. s. antoniꝰ (Vicariā) ꝑpetuam. s̄. e. cōstitutus. (Cōstiterit.) filiū. ille est filiꝰ quē legitime nuptie demōstrant. ff. de in ius. vo. q2 semp vel legitimꝰ ꝯcubinatus. in auc̄. qui. mo. na. effi. le. §. si vero effu sam. al̄s ſm leges talis nō reputat̄ filiꝰ. s. quantū ad successioneʒ vel paternā ꝑtātem vl̄ quo ad alia priuilegia vel iura sc̄laria. sed ſm canones quantū ad hoc vt repellat̄ a ꝓmotione etiā ex indi cijs alijs probat̄ filiꝰ. j. qui fi. sint le. trāmisse. in fi. q̄d enī si certū est sacerdotē peccasse cū muliere ꝛ post filiū q̄ ex ea natꝰ est ab ea nutritū vel filiū noīabat: vel al̄s sicut filiū tractabat vere presu maʒ eū filiū. j. de ꝑsump. c. ij. C. de ꝓba. nō nudis. C. đ testa. neq̄ʒ ꝓfes. ff. de inoffi. testa. si institutus. §. j. tñ ꝓbatio in ꝯ̃rium admit tit̄: vt in ꝑdictis. ll. dicit̄. ad idē. ff. de le. j. si seruus pluriū. §. vlti. ꝛ multo fortiꝰ si pater ꝛ mater hos filios ꝯfiteant̄: vt in decre. trās misse. imo plus dico si aliq̄n habuerūt eū vt filiū. lʒ post dicāt nō filiū. tñ filius reputat̄ intm̄ q̄ prohibeat̄ ꝯ̃here cū cōsanguineis patris. j. de ꝓba. p tuas. imo sola affectiōe ꝑsumit̄ filiꝰ. j. de ꝑsū. afferte. sʒ nō est sufficiēs ꝓbatio. (Habuit.) maxie.

Itteras natꝰ. Tñ postq̄ʒ fuit sacerdos q̄ non licuit. xxxj. di. ante. (Permittimꝰ.) dispēsatione. alij ꝫ. (In clericū.) hic ꝓ mouebit̄ ad sacros ordines: q2 ꝓmissio in genere mediocritateʒ respicit. ff. de ope. ſuo. tria. ꝛ. l. vlt. j. rñ. C. de do. si qs. ar. sic etiaʒ dispēsatio. ff. de le. iij. nūmis. s̄. de trāsl. c. vlti.

Um decorē filius. illegitimis. (Victimatur.) idest pro victima offertur.

D abolendā filii. illegitimi. vnde bñ sequit̄ maxie spurij. idē est enī in oībus illegitimis. in legitimis aūt secus. s̄. e. ad hoc q̄ signat̄ ꝑ cōtraria. (Suspendat̄.) si autē ad epatus vel dignitateʒ tales assumeret ipso iure suspēsus esset a bñficijs. s̄. de elec. cum in cūctis.

Il. fi. g. ap. se. le. Nō intelligit̄ emanare a se. ap. q̄ a legato eiꝰ emanat nisi a papa emanet. (Canonicū) est aūt canonicū q̄ amoueat̄ ab ecclia. s̄. e. michael. xv. di. p totuʒ.

Imus in tua se. ap. al̄s autem simplex eps dispē sare pōt cū sibi nō sit ꝓhibitū. j. de sen. excō. nup. ꝛ in ecclia paterna vt sit ibi clericus post morteʒ pr̄is aliq̄ medio. ar. s̄. e. veniēs. viuo autē pr̄e nō posset dispēsare. s̄. eo. ad abolendā. nec etiā post mortē in prebendā pr̄is nullo medio. s̄. e. ad extirpan. alij tñ dicūt q̄ solus papa cū filijs illegitimis dispē sare pōt. nam nō inuenit̄ q̄ dispenset eps. de hoc no. s̄. de tēp. or. dilectus. de ordinibꝰ aūt nō inuenit̄ expr̄ssum q̄ in maioribꝰ vel ī minoribꝰ liceat epō dispēsare: ꝛ q̄ hic innuit̄ q̄ epis liceat dispē sare in alijs ecclesijs q̄ʒ in dignitatibꝰ vel ꝑsonatibus vel habēti bus curā nō cōtradicit: q2 loquit̄ q̄ epis lʒ ecclias sine cura ꝯferre his cū q̄bus dispēsatū est solūmodo q̄ ꝓmoueri possunt ad ordi nes: sed ecclias cū cura nō lʒ cōferre talibꝰ nisi in dispēsatione cō tineatur expr̄sse q̄ eis liceat hr̄e curā aīarum: ꝛ sic de cōsuetudine obtinere videt̄. (Amotis.) sine ordine iudiciario. s̄. e. qm̄ sacris. si est notoriū. s̄. de temp. ordi. ad aures.

De seruis nō ordinādis ꝛ eorū manumissione. Rubrica.

Nstruendi. Ingenuitatis). i. libertatis. nam ingenuꝰ est qui liber nascit̄. insti. de inge. in prin. (Ingenuitatis). liiij. di. quicq̄ʒ. (Precaueri.). s̄. de tempo. ordi. ad aures.

E seruorum or. fugiens. Seruus fugitiuꝰ de cuiꝰ fuga cōstat si de statu suo vo luerit litigare dicēs se liberū excipiēs remittendus est ad iudicē dñi vñ fugit. C. vbi đ sta. l. j. hoc enī ipō q̄ fugit ꝑsumit̄ dolo esse in possessiōe libertatꝭ ꝛ reducit̄ in possessionē seruitutis. C. de ꝓba. l. ius. qđ sic p terminos distinguo: aliquis p vim cepit aliquē vt seruū ꝛ tenet. s. vt seruuʒ. nō tñ de iure est in possessione seruitutis. ff. de ꝓba. si qs. l. j. ff. đ acq̄. pos. cū heredes. §. vlti. ff. de libe. cau. eā. si tñ fugiat in possessionē seruitutis reducit̄. vt. C. de ꝓba. vis eiꝰ: q̄ʒuis illa lex possit intelligi vt ꝑmo q̄ʒ restituat̄ inq̄ rat̄ an sit in possessiōe libertatis: ꝛ in illa inq̄sitione veniet an do lo vel violēter detinet̄: q̄ si tūc fugit cū violēter vel fraude detine bat̄: nō videt̄ dolo esse in possessione libertatis. ar. l. cōtrariaʒ. ꝛ hoc verū est inter actores de libertate ꝛ ſuitute petitorio: q2 non pōt cōstare cui onus ꝓbationis incūbat: ꝛ qs sit actor ꝛ qs reus. primo inquirendū est quis sit bona fide in possessione. ff. de libe. cau. l. liberis. §. vlt. secus autē si agat̄ possessorio: q2 tūc nō admis sa exceptione violētie restituit̄ res. vt no. s̄. de postu. bo. me. ī glo. ꝛ ideo. ꝛ. s̄. de elec. querelā. vel dic hāc diuersitatē nō tm̄ cōtinge re: q2 agat̄ possessorio vel petitorio: sed q2 est speciale q̄ nō acqui ret qs possessionē seruitutis vel alicuiꝰ iuris in aliquo hoīe si do lo malo incepit possidere vel tenere. ff. de ꝓba. si q̄s liber. ꝛ eodē modo nō acq̄rit possessionē libertatis si dolo malo cepit. ff. đ lib. cau. igit̄. §. ij. secus enī est si agat̄ de possessione aliciuꝰ rei corpo ralis vel de iure aliquo qđ possidere cepit. naʒ ibi bñ querit̄ pos sessio lʒ dolo ceperit possidere vl̄ tenere: vt no. s̄. de postu. bone. ꝛ hec vera sunt si dolo hoīem liberū tenet. secus. si seruū alteriꝰ: q2 tunc acq̄ret possessioneʒ iuris alteriꝰ siue vi siue dolo faciat sicut ꝛ alteriꝰ rei acq̄ret: sed si in possessionē libertatis bona fide corā iudice eiꝰ agit̄. C. vbi ca. sta. l. iij. vt aūt scias q̄n dñs admittit pos sessi. serui. eo q̄ mitteret̄ in possessionē libertatis. distingue. nā si bona fide oīno se gerit ꝓ libero statim admittit̄ possessio eiꝰ. onꝰ ꝓbandi incūbit dñō eū seruū ꝛ corā iudice serui: intelligo euʒ esse in possessiōe libertatis si iustis rōnibus vel etiā iniustis dūmodo sine fraude ꝛ calliditate se gerat ꝓ libero. ff. de libe. cau. libertis. in fi. ꝛ. l. igit̄. §. pōt. q̄ ꝓbatio dñō nō incūbet si possideret. insti. đ inter. §. retinēde. quidā tñ leges allegatas de li. ca. intelligūt si p decenniū fuerit in possessione libertatis. ar. ff. de acq̄rē. pos. possi deri. §. si ſuus. sed certe ſm hoc in ꝑscriptione libertatis esset ne cessariū bienniū cū tñ cōstet aliq̄n sufficere decenniū. ff. quiꝛ a g.

§.aristo.ꝛ iõ nõ placet.si vo mala fide sit in possessione libertatis desijt dñs hr̃e animũ possidẽdi statim admittif possessio sicut ꝛ aliarũ rerũ.ff.de acqui.pos.si qs.§.differẽtia.ꝛ dño petẽti nõ restituitur possessio seruitutis.ꝛ lꝫ mala fide sit in possessiõe libertatis:puta q: scit se seruũ:tñ onus ꝓbationis q sit seruꝰ suus incũbit dño:debet eñ sibi imputare qui possessionẽ adiecit:sed meliꝰ credo q in hoc casu debet ei restitui possessio:q: generalr̃ loquuntur leges superiꝰ assignate.ff.de li.ca.ꝛ ipsi seruo onus probãdi incũbit vt ibidẽ dicif:si vo mala fide est in possessione libertatis ꝛ certũ est q dñs nõ desijt hr̃e animuꝫ possidendi.distingue.aut dñs nõ amisit custodiã fui aut amisit:sed nõ amisit etiã si centũ annis fuerit in possessione libertatis:tñ eaꝫ possidet:quia nec ab alio possidef nec ipse suã possessionẽ interuertere põt.ff.de acqui.pos.ꝛ cui.in fi.nã hoc idẽ est in possessiõe cuiuslibet rei mobilis.naꝫ q̃zdiu ab alio nõ possidef nec omitto custodiã ꝛ animũ possidendi habeo ꝛ possessionẽ retineo.al's eñ sequeref absurditas:quia si fuus meus.x.vel.xx.an.se defenderet in arte q amittereꝫ possessionẽ eiꝰ:si vo amiserit custodiã eius:q: nesciebat dñs quo fugisset vl' vbi esset si fuus habebat animũ reuertẽdi retinet pos.al's nõ.ff.de acq.pos.si rem mobilẽ:sꝫ lꝫ in eo casu vbi habuit animũ reuertẽdi admittaf possessio:qñ tñ mala fide est ĩ possessiõe libertatis restituif dño pos.serui.ꝛ seruo incũbit onus ꝓbandi.ff.de lib.cau.si liberis.§.vlt.ꝛ.l.igif.§.põt.ꝛ ad iudicẽ dñi remittetur:prius tñ corã iudice serui ꝯstabit q sit in possessione ma.fi.si vo dubitaf an desierit hr̃e animũ possidẽdi nec ne: tunc distinguo an fuus fuerit in possessiõe libertatis decẽnio an minori tpe:si minori nõ presumif desijsse hr̃e animũ pos.secus si decẽnio.ꝛ sic loquif lex.ff.de acqr.pos.possideri.§.si seruus.h autẽ vtrũ sit seruus in pos.libe.vel nõ.an sit fugitiuus vel nõ: ꝛ an bona fide vel mala:ꝛ alia q̃ diximꝰ.s̃.q̃ri examinari ꝛ terminari debẽt anteq̃ꝫ agaf de ꝓprietate serui.vt.ff.ð libe.cau.libertis.§.vlt.ꝛ.l.igif.§.põt.ꝛ queref h sub iudice serui rõne dubietatis.si.j.ð ap.si duobus.ff.de iudi.si q̃s er.s̃.de rescrip.sup lr̃is.ꝛ multũ ista valẽt:q: similia fere requiruntf qñ p̃latus dicit aliquẽ suũ clericũ vel monachuꝫ vel dñs dicit aliquẽ suũ libertũ vel ascripticiũ vl' originariũ vel officialeꝫ.de similibꝰ eñ ad siña est procedendũ.vt.ff.de leg.nõ possunt.(Recipiãt.) ꝛ nõ ordinaf seruus sciẽter dño cõtradicẽte:ꝛ tunc dicunt quidã q remanet seruus ꝛ restituif dño etiã si sit factus sacerdos.ar.liiij.di.si seruꝰ sciẽte.alij ꝯtradicunt ꝛ melius forte.s.q nõ est reddendus dño.liiij.di.ex antiq̃s.ꝛ.c.frequẽs.si vero sciente ꝛ nõ ꝯtradicẽte statim efficif liber.liiij.di.si fuus sci.si autẽ ignorãte dño:sed epõ vel p̃sentatore sciẽte q sit seruus:tũc efficif liber:sed eps vel p̃sentator dabit duos eque bonos.liiij.di.si seruus.ab.si vo nõ habeat vñ soluat ꝛ de nõ ignorãte est ordinatus fuus restituef dño:sꝫ cũ distinctione hac.s.si eñ dño ignorante ꝛ epõ p̃sentatore sit ordinatꝰ si est in minoribꝰ ordinibus deponif ꝛ restituif dño.liiij.di.nulli.frequẽs.ꝛ.c.ex antiq̃s.diaconus vo ꝛ subdi.dant ꝓ se vicarios vel p̃cium ꝛ remanẽt liberi.liiij.di.ex antiq̃s.j.e.miramur.si autẽ nõ habẽt vicarios vel p̃cia:deponunf ꝛ restituunf dñis.liiij.di.ex antiq̃s.si vo factus est sacerdos liber est:sꝫ aufert ei peculiũ ꝛ daf dño vl' seruit ei in officijs liiij.di.frequẽs.ꝛ.c.ex antiq̃s.si efficiaf monachus vsq ad trienniũ põt repeti ꝛ nõ vltra.liiij.di.seruꝰ sci.ꝛ etiã si ignorante dño factꝰ sit monachus:sꝫ in clerico etiã si ignorãte dño factꝰ sit clericꝰ vltra an.repetere nõ põt.vt in.e.l.si seruꝰ sci.ꝛ est rõ diuersitatis in clerico ꝛ monacho: q: clericꝰ publice manet: monachꝰ secreto:nõ tñ licebit dño manus in hũc clericũ inijcere.xvij.q.iiij.si quis sua.nec põt cõtrahere matrimoniũ ꝓpter votum qð votum fingif fecisse in susceptione ordinis q potuit.j.de con.cõiu.quidã.lxxxiiij.di.cum in p̃terito. ꝛ cogẽdus erit p epm.ar.xcvj.di.si impator.in alijs autẽ priuilegijs nõ gaudebit.j.de cle.cõiu.ioannes.ꝛ.c.se.idem dicimus in originarijs ascripticijs ꝛ in oĩbus qui conditione seruili vel ratiocinio sunt obligati.liiij.di.frequens.quis autẽ generalis si quis ꝛ in libertis ꝛ alijs si aliquod obsequiũ patronus sibi retinuit.liiij.di.quicũq.vel in obligatis functionibꝰ.li.di.p̃terea.j.de obla.ad ro.c.j.

De famulis ecclesie. pro(chias.) subditas illi ecclie cuius serui sunt.(Trãsmittere.) in testamẽto.alij idem etiam inter viuos qð nõ credimus.(Pertinere) hoc est speciale in libertis eccliarum que omnia ab eis quocũqꝫ modo acquisita debẽt esse ecclie.nam in libertis secus.xij.q.iij.c.j.ꝛ in multis.c.eiusdeꝫ.q.ꝛ sequentis.in libertis auteꝫ priuatorũ secus est.nam ibi si liberti sunt minores centenarijs nihil tenenf relinquere patronis laicis sꝫ abintestato si non habeat liberos in totũ succedit patronus:sed si liberos habet in nihilum semp succedit:si autẽ sunt maiores centenarijs si habeant liberos nisi exheredatos nihil tenẽtur relinquere patronis.si vero non habeant liberos tenentur eis relinquere tertiam partẽ.ꝛ si non relinquẽt ad totam tertiã vel eius supplemẽtum agẽt patroni bonoꝝ possessione ꝯtra tabu. si vero sine liberis ꝛ intestati decedant in totum succederẽt patroni.insti.ð suc.li.sꝫ nostra.ꝛ.§.sequẽ.ꝛ hoc intelligimꝰ tã in libertis eccliaruꝫ q manumissi sunt vt sunt p̃sbyteri q̃ꝫ in alijs dummõ liberti legitimos liberos nõ habeãt.nam si haberent crederem q non tenerenf relinq̃re ecclie:vt.§.sꝫ cum nostra.ꝛ quia parẽtes thesaurizant ꝛc̃.xvj.q.j.p̃dicator.laici aũt nec hoc ius nec aliquid habere poterunt in libertis ecclie:al's clericis.(Accusandi).i.agendi.nam nullus libertus absq venia põt in ius vocare patronũ.ff.de in ius vo.q̃qꝫ.§.j.xij.q.ij.§.q̃ ma.nam cum sit vniuersitas nõ põt vocari.ff.de dolo.si ex dolo.xiiij.q.iij.si h.vel dic q excipiendo vel inquirendo non poterit agere de crimine etiam si consensu capituli deliquisse dicitur.j.de simo.veniens.xvj.q.vj.placuit.ff.qð me.cau.c.metu.§.j.(Accusari).xij.q.ij.eps q mancipium (Testificandi).C.de testi.libertoꝝ.ff.de testi.l.iij.§.lege.(Libertatis)propter iniuriam etiam leuem dominus sponte manumittens seruum reuocat in seruitutem:vt hic.xij.q.ij.octaua.C.ð libe.ꝛ e.li.si manumissus.nisi remisisset patronatum.ꝓpter obsequium aũt impositum ꝛ non p̃stitum non redigetur libertus in seruitutẽ.C.de li.cau.solo.nisi nimis esset necessarium obsequiũ:puta q negauit alimenta.ff.de li.agno.alimenta.tunc.n.reuocabitur in seruitutẽ ex ijsdem causis quibus reuocantur donatões:auc̃.vt liber.decetero.§.illð. si vero ex necessitate sit factus liber eadem est distinctio:sed diuerse pene.ff.de iure pa.l.j.ꝛ his modis reuocantur in seruitutem laicoꝝ patronoꝝ liberti laici.sed liberti clerici non reuocantur in seruitutem laicoꝝ.naꝫ non debẽt ꝓmoueri nisi directe ꝛ sine obsequio sint manumissi.liiij.di.quicunq.ꝛ si aliter ꝓmoti sunt reuocantur fm distinctionem quaꝫ no.s̃.ꝓxi.c.spãle igitur est in libertis eccle qui propter obsequiũ impositum non p̃stitum rediguntur in seruituteꝫ.ꝛ sic intelligo xij.q.ij.diaco.nam si non esset impositum non tenef.j.e.eo.ꝛ est aliud speciale in libertis ecclie:quia filij eoꝝ astricti sunt ecclie vt semper sint liberti.xij.q.ij.de libertis.secus in libertis priuatoꝝ.C.de li.ꝛ e.li.l.j.ꝛ.ij.nisi q̃ztũ ad hoc ꝛ ꝓpter suã ingratitudinẽ filij libertoꝝ viuẽtibus parẽtibus redigunf in seruitutẽ.al's.n.in ti.C.frustra adderef ꝛ eoꝝ liberis.ꝛ fit p̃dicta reuocatio ꝓposita accusatõe ꝛ iudicis officio implorato.

Nullus donauerit. sb ea ꝯditione vt sibi seruiret in horis canonicis:al's tñ põt ad aliã eccliaꝫ transire j.e.eo.ꝛ no.h patronũ opas spũales imponere.sꝫ dꝫ imponẽ incõtinẽti post manumissionem.ff.de ope.li.vt inuitis.ff.de libe.cau.l.vlt.§.ideo.vel incõtinenti:quia que fiũt incõtinẽti inesse videnf.C.de pac.petẽs.ff.si cer.pe.lecta.al's que agunf cũ seruo in fuitute eũ nõ obligãt.C.an ser.ex.s.f.p totũ.Itẽ alias opas p̃ter has.s.spũales in liberto clerico non poterit retinere.

Consuluit. ꝛ infra.cõditionis.existẽte seruum.

Colibẽtius. ꝛ infra.dominoꝝ.s.clericoꝝ.(Ecclie)cuius serui fuerũt(Tenore).i.intuitu vel mõ.ar.ff.de tu.muto.§.sub ꝯditõe.ꝯditio eius in spũalibus eẽt illicita.j.q.ij.q̃zpio. vel dic q sicut in matrimonio põt apponi ꝯditio vt fidẽ accipiat.xxviij.q.j.iã nũc.ꝛ ita in ordine apponif ꝯditio libertatis:vt h.j.de ꝯdi.appo.c.ij.nam cum libertas sit res spũalis põt venire in ꝯditione ꝛ cõmutatione.j.de reꝝ pmu.ad q̃stiones.de hoc no.s̃.ð elec.significasti.melius dicas q nõ fuit apposita in ordĩatõe ꝯditio.sꝫ in manumissione retinuit sibi opas spũales q potuit:vt no.s̃.e.nullus.(Ad aliã)de legitiã tñ epi:al's nõ lꝫ.lxxij.di.p totũ.lxx.di.scõꝝ.xxj.q.j.c.j.ꝛ.ij.sꝫ tũc nõ liceret si patrona eccla ꝯdiceret cũ q̃cq̃d sibi acq̃rit ei acq̃rit.s̃.e.de faml.hoc nõ plꝫ.ĩmo credimus hãc distinctionẽ locũ hr̃e sicut iacet:ꝛ in clericis ꝛ in laicis.

Miramur nõ modicũ. ꝛ infra gaudet).s̃.de eta.ꝛ q̃.a multis.(Primitiua) lx.di.nullus in epm.(Grego.)xxxj.di.aũt.xxviij.di.nullũ.(Vrbani).xxxij.di.erubescãt.ꝛ.c.nemo.

Dilectus fi.g.libera. qð suffic.insti.ð inge.§.suffic.nisi in casu.C.de inuti.sti.q aũt.

De obligatis ad rõcinia ordinãdis vel nõ. Rubrica

O **Bligatis.** Pone aliquē obligatū ēt iuramento alicui curie vel
alij ad seruiendū vel in ꝓpria ꝑsona vel ad scri-
bendū librū vel ad regimē ciuitatis: nunq̄d po
tuerit ingredi religionē? Rñ. si nulla fraude du
citur. s. vt fugiat laborē vel expēsas: sed sola ca-
ritate dei secure ingrediaᷓ: q̄a q̄ lege dei ducitᷓ ⁊c̃. xix. q. ij. due. j.
de regu. ⁊ trans. lꝫ tñ de bonis ei⁹ q̄ hꝫ vel etiā q̄ obueniēt post in-
gressum monasterij satisfiet illis q̄bus obligat⁹ erat. xix. q. vlti. si
qua. C. de epi. ⁊ cle. deo nobis. §. j. vel etiā si scribere scit vel aliud
opus facere qđ possit exercere salua regula ⁊ officio nō neglecto
de illo satisfaciet. ar. xcj. di. clericus. primo tñ deducet expēsas ne
sit monasterio onerosius. ar. xvj. q. vj. de lapsis. sꝫ illud loquitᷓ de
missis in monasteriū ad agendā pn̄iam. in alijs autē dicūt nō de-
ducendas expēsas: quia qui altario seruit ⁊c̃. xij. q. ij. ad ratioci-
nia. (Debitores.) ex cā mutui vł alia huiusmōi ꝓmoueri possunt.
ff. de mu. ⁊ ho. reos. item curiales q̄ seua exercent vt tabelliones
in ciuilib⁹ causis. lx. di. osius.

M **Agnus episcopus dixit.**
.i. q̄siuit. (Procuratores. actores. executores. seu cura-
tores.) gnālis tam ꝓcu. q̄ȝ ac. exe. ⁊ cu. (Pupillorū.) ꝯ administra
tores pupillorū ⁊ maiorū absentiū si eliganᷓ vel postulanᷓ in cle
ricos q̄libet de eccl'ia excipiēs ꝯ eos admittiᷓ: sꝫ si eēnt admīstra
tores maiorū p̄sentiū nō admitterenᷓ: alij ꝯ eos p̄ter quorꝫ ad-
mīstratores fuerūt: nec ipsi infra tp̄s statutū. s. de elec. statuim⁹.
(Ordinarij.) hec decre. dicit: q̄ laici q̄ sunt generales administra
tores nō debēt fieri clerici nisi prius rediderīt rationeꝫ sue admi-
nistrationis: sed h̄ nō dicit q̄ clerici qui gerūt generales admini-
stratiōes etiā laicorū ꝓhibeanᷓ eligi ad dignitates: ⁊ est ratio di-
uersitatis: q̄r in primo casu illi quorū negocia gerūt grauanᷓ: q̄a
sui administratores forꝫ mutāt. in scđo aūt casu nō mutāt: sed ꝯ.
xxj. q. iij. c. j. ⁊. ij. vbi dicitᷓ q̄ clerici debent tales administratores
suscipe: ⁊ si acceperēt aut dimittāt aut deponanᷓ: sed certe si recte
inspicias nō ꝯdicunt: q̄r ibi nō ꝓhibet q̄n possit eligi dū tolleraᷓ.
(Dixit) .i. rn̄dit. (Honora) p̄dictorꝫ officiorū. (Postulasti) no. q̄
laicus si dꝫ assumi in canonicū debet postulari ⁊ maxie q̄ fuit ra-
ciocinijs obligat⁹: ⁊ dicim⁹ eū postulandū a iudice sub quo debet
reddere rōcinia. C. de epi. officiales. vocatis his quorū negocia
acta sunt ⁊ q̄ ledi possunt tali cōcessione. ff. de adop. nam dicim⁹
etiā solū ꝯcessum ad liberationē illius sufficere cui obligatus est.
liiij. di. si qs. quicūq̄ȝ. (Mirari.) obligat rōcinijs nō eccl'iastice sed
secularis ꝑsone: vel q̄r sint ⁊ ꝑseuerent ꝓcuratores generales vel
domorū vel actores causarū vel executores negociorū seu curato
res pupillorū ⁊ multo forti⁹ aliorū. alij etiā officiales generales
nō debent ꝓmoueri vt h̄: imo si ꝓmoti fuerint aut dimittēt offi-
ciuꝫ aut remouebunᷓ. xxj. q. iij. c. j. ⁊. ij. j. ne cleri. vel mo. c. j. ⁊ no.
q̄ nō noiat tutores. nā si tutelā vel curā egerit vel q̄ necessaria sūt
a legib⁹ imposita aliqs gerat: nō credo q̄ impediaᷓ ei⁹ ꝓmotio
cū etiaꝫ ꝓmotus possit eā suscipe. lxxxvj. di. ꝑuenit. sed ⁊ si aliarū
personarū miserabiliū ꝓcurationes ⁊ administratiōes suscepit:
tñ auctoritate epi eius ꝓmotio nō impediᷓ: q̄r etiā ꝓmotus susci
pit. lxxxvj. di. ꝑuenit. si mulier ⁊ eccl'iarū. lxxxix. di. indicatū. xvj.
q. vij. noua. ⁊ sunt hec vera eo in officio ꝑmanente: si autē depo-
suit administrationē: adhuc tñ obligat⁹ est ex ea: ⁊ si quideꝫ sunt
publica rōcinia non debet ꝓmoueri añ ea reddita: imo reuocari
debet si ꝓmoueaᷓ. C. de epi. officiaᷓ. lj. di. p̄terea. si v̄o sunt priua
ta rōcinia si in ip̄a ꝓmotione moueᷓ sibi q̄stio aut p̄mo mota est:
distinguo. aut cōueniᷓ de dolo ⁊ ꝑfidia aut de culpa: si cōueniᷓ de
dolo ⁊ ꝑfidia añ finitā litem ꝓmoueri nō debet. ar. lxxxj. di. tātis.
xxiij. di. illud. ⁊ sic etiā pōt intelligi h̄. c. si de culpa tñ conueniᷓ ꝓ
moueri indistincte pōt: si aūt nō sit cōuentus eodē mō ꝓmoueri
pōt nisi infamia sit eū de dolo teneri: tūc eni ex officio iudicis inq
ret. vj. q. j. infamis alij nō distinguūt inter publica rōcinia ⁊ p̄ua
ta: nec an cōueniaᷓ de dolo an de culpa cū hec distinctio nullo iure
nitaᷓ: imo oīa iura in ꝯrium sonāt. s. q̄ ꝓ q̄buscūq̄ȝ rōcinijs siue
publicis siue priuatis astringaᷓ: ꝓmoueri nō pōt nisi prius sunt
rōcinia reddita: vt h̄: qđ aūt dixi nō possunt esse ꝓcuratores cau-
sarum. s. vel actionuꝫ intelligo corā iudice seculari: nisi pro eccl'ia
vel miserabilib⁹ ꝑsonis ⁊ cōsanguineis ⁊ his quorū negocia de
iure gerit. ff. de postu. l. j. §. j. ⁊. l. se. ⁊ idē videᷓ dicendū in ꝓcura-
tore qđ in aduocato. no. j. đ postu. c. j. corā eccl'iastico eni possunt
⁊ ꝓ laicis. ar. eius qđ dicitᷓ de aduocato a ꝯrio sensu. j. de postuᷓ.
c. j. ij. ⁊. iij. item clerici nō possunt esse conductores. xxj. q. iij. c. ij. ⁊
intelligo publicorū vectigaliū: vel vbi cōducant vilius vt locent
carius qđ nō lꝫ. C. loca. milites. al's vnā possessionē pro ope ma
nuū suarū licitū est cōducere miserabilib⁹ ꝑsonis ⁊ ꝯsanguineis
quorū negocia de iure geruntᷓ. auc̃. de san. epi. §. si aūt. xcj. di. cleri
cus victū. sꝫ nō credo q̄ possit conducere villarū reddit⁹. sed tm̄
solūmō q̄ ꝑ suis manib⁹ opereᷓ: al'r aūt cadit in vitiū q̄stus ⁊ cu-
piditatis. j. ne cleri. c. j. ar. cōtra. j. ne p̄la. ui. s. c. vlti. sed ibi loquitᷓ
de eccl'ia a qua nō est ꝓhibitū ꝯducere: vel dic q̄ vbicūq̄ȝ inueniᷓ
q̄ clerici nō possunt esse ꝓcuratores vel hec officia exercē intelli-
gendū est general'r. nā vbi negociū clericorū vł laicorū ē ꝓcurare
vel admīstrare nō ꝓhibenᷓ.

De corpore viciatis ordinādis vel non. Rubrica.

V **T presbytero campa.**
Si dubitaᷓ an scandalū generet recurriᷓ ad ar
bitriū epi. j. e. c. ꝓxi. iteꝫ an possit ei ꝑmittere ce-
lebrare in p̄uato nō publico. vt ar. j. e. significa-
uit. j. de cleri. pere. tue. (Permittere) cōtra. j. de
pug. in du. c. j. ꝯ. lj. di. si q̄s primo. so. hic dispensatio ibi ius cōe ⁊
habes hic ar. q̄ in multū enormi crimine ⁊ notorio dispēsat ep̄s.
ad idem. j. de aposta. c. ij. si autē esset corpore viciatus non posset
dispēsare cū eo. l. di. nemo.

C **Um de tua in oculo.** ff. de ediᷓ. edi. q̄ cla-
uum. §. bosus. (Canonici.) ⁊ ꝯcubine. (Cōsilio.) puta
si generat scandalū nō cōfirmat electionē: si aūt nō generat cōfir
mat. s. c. ꝓxi. (In quo) .i. in qua cōfirmatione. (Curauim⁹) solus
eni papa dispēsare pōt in hoc. s. de fiᷓ. ꝑsby. c. vlt. l. di. nemo. vel
dic q̄ cum electo in ep̄m nō pōt dispēsare nisi papa in p̄dictis: vel
dic q̄ archiep̄s pōt dispēsare. ⁊ hoc nō negaᷓ h̄ sed potius diciᷓ:
sed cōtra est verum. s. de elec. innotuit.

E **X parte ba.** in cunabulis.) corpore viciat⁹
spōte nulla causa interueniē-
te repelliᷓ ab ordinibus: quia repelliᷓ iam ꝓmotus.
xxxiij. di. maritū. lv. di. q̄ partem. si q̄s a me: si autē iu-
sta causa subesset: puta timor lepre nō ꝓhibetur incidi. j. e. ex pte.
nisi generet deformitatē: tūc eni in oī casu repelleᷓ. lv. di. lator. si
euā. j. e. c. vlt. ⁊ idem est si casu vt eisdē. c. (Niceñ. cōcilij). lv. di. si
quis a me. ⁊. c. si quis peregre. (In canonibus.) lv. di. eunuchus.

S **Ignificauit nobis.** virilia.) qūo-
cūq̄ȝ se secaue
rit quis vel secari mādauit sponte siue vt obsequiū p̄
stet deo vt h̄: siue ex indignatōe siue nimio dolore mor
bi ꝓmoueri nō pōt. xxxiij. di. maritū. s. e. c. ꝓxi. secus aūt si a me-
dicis vel a seip̄o. cōsilio tñ medicorū vel a dn̄is vel a barbaris vł
casu fortuito: secus fit in mēbris q̄ nō generāt deformitatē. l. di si
q̄s eunuch⁹ p̄cepta: sic eni seruādū est s̄m qđ distinxim⁹. s. c. ꝓx.
⁊ intellige q̄ ad hoc vt sit irregularis etiā q̄ ex indignatiōe se se-
cat opꝫ q̄ amiserit aliqđ mēbrū: lꝫ sufficiat quātūlibet vile. xxxiij.
di. maritū. idē est ⁊ si nō amisit mēbrū totū sꝫ partē: sꝫ tñ est talis
pars q̄ deformitatē generet vñ genereᷓ scandalū. s. e. c. j. vel etiā
inhabilē reddit ad officiū exequēdū. j. e. thomas. vñ lꝫ i dignās
extraxerit sibi dentē vel quātuncūq̄ȝ grauiter se secauerit nisi mē
brū amiserit nō est irregularis vł etiā poti⁹ corpe viciat⁹. alij di
cūt sufficere ad irregularitatē si nō dū mēbrū: sꝫ etiā si partē mē-
bri etiā q̄ nō generat deformitatē abscidat ex indignatiōe. lv. di.
si partē: h̄ eni lꝫ nō possit repelli: q̄r corpe viciat⁹: pōt tñ repelli q̄r
spōte se abscidit: sed nec retinē pōt sine dispēsatione si īfamia in-
de sit vł notoriū. s. đ tēp. or. c. fi. alij aūt nō credūt q̄ illi q̄ sibi ma
n⁹ inijciūt nō possūt ꝓmoueri sine dispēsatiōe. ar. ꝯ. lv. di. q̄ pte.
sꝫ illud intelligo q̄ ex quo notoriū est q̄ ex indignatiōe partē digi
ti sibi āputauit nō dꝫ ꝓmoueri sine dispēsatione: sꝫ al's sec⁹ si ami
sisset casu vel etiā si vere esset notoriū q̄ ex indignatiōe fecisset: q̄r
tūc ex quo nō generaret deformitatē: nō impedireᷓ ꝓmotio: si āt
ita secuerit q̄ claudicaret repelliᷓ tm̄: q̄r corpe viciat⁹. (Et tua) au
ctoritas archiep̄i in hoc valet q̄ auc̃t. pape poterit plus q̄ȝ min⁹
vel saltē in minorib⁹ criminib⁹ dispēsare: vel sp̄ale est q̄ q̄n absci-
dit virilia ꝓpter deū pōt. lꝫ stulte possit ep̄s dispēsare: sine dispen
satione aūt nō poterat ꝓmoueri vel in susceptis remanere: vł dic
q̄ iō suā auctoritatē papa addidit vt securi⁹ faceret cū tm̄ necesse
nō esset: hoc tñ nō credo. item nō distinguo vtrū instabat operi li
cito nec ne q̄n viciatus est quantū ad hoc vt irregularis fiat si ad
hoc ꝓdest q̄ facilius dispensabiᷓ. (Cōcedas.) ex dispēsatiōe. al's
cōtra. lv. di. si quis a me. Innocentius.

E **X parte. m.** xxxiij. q. ij. hoc ip̄m. j. de cleri.
egro. tua nos.

E **Xposuisti nobis.** ordines.) hñ di-
cit ordines: ip̄os
enim suscipiendo ⁊ tacendo irregularitateꝫ peccauit

lv.di.ex penitétibus.⁊.s̃.de renũ.nisi cũ ṗdé.§.ꝑsone.lvj.di.q2 liiij.di.si ꝼuris sciēs.nã ab abbatia nõ remouet̄ ꝓpter irregularitaté.l.di.accedēs.xvj.q.j.legi.s̃.de eta.⁊ q̃li.tuam.ſ3 ꝓpter pctá taciturnitatis.lv.di.ex penitétibus.⁊ ꝓpter hác taciturnitaté nõ facit executioné sic suscepti ordinis.s̃.de renũ.nisi cũ ṗdé.§.ꝑsone.tenet̄ etiá ꝯfiteri crimĩa de qbus é ꝯuictus ꝯfessus vel depḣésus vel al's notoria.l.di.si ille.alia aũt crimĩa ꝯfiteri non tenet̄:ſ3 si ꝯfiteat̄ ⁊ dispéset̄ securus é vt vlterius nõ accuset̄:aliter aũt secus.xxxiiij.di.c.vlti.vel dic q ħ abbatia talis erat que q̃rebat sacerdotem abbatem.

Thomas pollicem. .s̃.e.c.j.

De bigamis. Rubrica.

Et bigami penitentes.

Super eo q.c.fili.

ħ hēs arg.q hoc ip̄o q aliqs ep̄s ꝓmouerit aliqué cum quo dispensare pōt dispensasse intelligit̄:⁊ no.s̃.de fil'.ꝑsby.veniēs.ſ3 tu dic q ħ apparebat q nolebat dispésare ep̄s.(Dispésare) no.q nõ l3 dispensare cũ bigamo q fateor in ep̄o:papa aũt pōt vsq3 ad sbdia.xxxiiij.di.lector.si aũt ꝓmoueat̄ characteré recipit. qdá tm̄ dicũt q characteré non recipiunt. S3 contra videt̄ q nec etiam pape liceat:quia est contra apostolũ.xxv.q.j.sunt quidam.Sed dicendum est q non dispensat papa contra apostolum in his que ptinent ad articulos fidei.⁊ forte in his que ptinent ad generalem statum eccl'ie.sed in alijs dispensat:quia licet apostolus dicat:vouete ⁊ reddite domino iuramenta vestra. tamé in iuraméto seu voto dispensat.xv.q.vj.iuratos.j̃.de voto:p totum.q̃uis posset dici q non videtur dispensare in voto q in melius cõmutat.j̃.de iureiurã.puenit. Item interp̄tari ⁊ addere pōt euangelio:vt colligitur.j̃.de testi.in omni.vij.q.iiij.ꝑsul. Item maior est papa q̃3 paulus in administratione.

De bigamis.

qdam laci mortuis vxoribus suis ꝓmoti fuerunt in sacerdotes q postmodum contrahebant cum alijs d̃ facto q̇dam sacerdotes qui nunq̃3 habuerũt vxores cum viduis contraxerunt.

Nup a nobis.⁊ infra.iuris

sic.ff.de his q̇ no.infa.quid g̃.§.ij.qñq3 attendit̄ magis affectus q̃3 effectus vel q̃3 factũ ip̄m.de pe.di.j.§ ħ aũt.j̃.de cler.non resi.relatũ.j̃.de conces.p̄ben.⁊ eccle.non va.l'ras.ff.de ꝯdi.insti.mulier.§.j.j̃.de spon.iuuenis.(Juris) vñ exigit quod de iure valeat matrimonium.(Destinatio).i.tm̄ q̃re an animo habendi eam pro vxore eam accepit.(Duas(.C. de adult.eum q.(Partim)quia vnam tm̄ pōt habere de iure:aliam d̃ facto.(In canone).xxviij.di.ꝑsbyterũ.nam ꝑsbyter de iure nullam habere pōt:al's cum nulla contrahere pōt.necesse est ergo q de facto intelligatur.(Reputandi)ħ habes q opinio p̄iudicat veritati.j̃.de sponsa.iuuenis.iij.q.vij.tria.ff.de offi.p̄to.barbarius C.de testa.l.j.xxij.q.ij.hoĩes.ff.ad mace.l.iij.contra.j̃.q̇ fi.sint legi.p tuas.viij.di.veritate.lxxxj.di.quicunq3.⁊.C.plus va.q a.l.j.⁊.ij.⁊.iij.⁊ é verum q veritas p̄ualet opinioni contraria casualia sunt.p̄fertur.n.opinio in fauorem contrahentium ⁊ odiũ decipientium.ff.ad mace.l.iij.vel in fauorem ꝑlis ⁊ testamentoꝝ.j̃.q̇ fi.sint legi.cum inter.C.de testa.l.j.vel aliqua cõmunis opinio p̄fertur veritati.ff.de offi.p̄to.barbarius.(Reputandũ)q fatemur.ħ.n.propter intentionem quo ad dispensationé bigamus dicitur.(Questione)questio talis fuit an episcopus possit dispésare cum aliquo in sacris ordinibus cõstituto:qui ante sacros ordines aliquam habuit vxorem: ⁊ post sacros ordines aliquam sibi copulauit pro vxore. Et erat causa dubitationis: quia sc̄d̄m matrimonium non tenebat.⁊ ideo non videbatur bigamus reputãdus.(Clericus)in maleficijs spectat̄ volũtas nõ exit᷒.xlviij di.c.vlt.ff.ad.l.cor.de sic.diuus.C.e.ꝼuo.(Clericis)idé diceré in monacho.xxvij.q.j.qd̄cũq3.idé in eo q̇ duas vxores habuit d̃ facto.(Clericis)in sacris ordinibus ꝯstitutis.

Debitũ pastoralis officii.

⁊.j̃.ꝯiugio ꝯfirmato.(Vnus).i.idé volēs.vel.i.eum amãs.(Justa q).i.ad oñdédũ q carnalis copula est sacr̄m incarnatōis x̄pi.⁊ q tm̄ inter duos ꝯiuges est sacr̄m illud qd̄ in matrimonio signat̄.i.vna eccl'ia vni viro x̄po sbdita. nõ é aũt sacr̄m ħ vbi alter ꝯiugũ carné suá in plures diuisit.(Prothoplaustus).i.adá p̄mo plasmatus.(Sacr̄m) ſ3 nõne ⁊ q̇ nullá habuit ħ signare nõ pōt:g̃ nec ꝓmoueri. Rñ.nõ req̃ri sacr̄m ſ3 ꝓhiberi defectũ q defectus nõ é in eo q̇ nõ ꝯxit cũ ea:auctoritas oportet ep̄m esse vi.vnius vxo.exponit̄ negatiue.i.nõ pluriũ.ħ aũt é sacr̄m.ep̄s.n.vnius vxoris vir significat eccl'iá3 ex oĩbus gétibus collectá vni viro x̄po sbditá.xxvj.di.c.acutius.qd̄ aũt pl'es vxores habuit vel q̇ maritus est vidue ħ significare nõ pōt.S3 queres quõ ex hac auctoritate sumit̄ ħ sacr̄m. Rñ.ex eo q in singulari numero posuit os caro carne vxori.⁊ ex v̇bo vltimo:erũt duo in carne vna.q̃si nõ diuidét carnes suas in plures.(Sacri)illius sc3 q2 m̄rimoniũ inter duos tm̄ signat vná eccl'iam vni viro x̄po sbditá. In sc̄d̄o aũt ꝯiugio nõ é hoc sacr̄m nec esse pōt:ĩmo potius posset significare plures eccl'ias vni viro sbditas.ministeriũ aũt incarnatōis bñ pōt signare in sc̄d̄o matrimonio.(Promoueri).xxxiij.di.maritũ.⁊.c.si qs.(Carné)ſ3 q̃re magis exigit̄ ĩ vxore q̃3 in viro.ná maritus corrupte promoueri non pōt.xxxiiij.d.curádũ.p̄cipimus.sicut si vir.ille aũt q̇ post vxoré habuit ꝯcubiná ꝓmoueri pōt.xxxiiij.di.fraternitat.vg.dicit q vir significat eccl'iam q̇ sepe adulterat̄ orbitádo a fide.⁊ ita nõ deest significatio sacri:l3 vir adulteret̄.vxor aũt significat x̄pm q nunq̃3 eccl'a3 dimisit.ip̄e.n.é fons viuus cui nõ cõicat alienus.ego credo q vir significat x̄pm q sibi copulauit synagogá ⁊ post eccl'iam.⁊ ideo nõ nocet si vir diuidit carné suá in plures.vxor át eccl'a3 q̇ semp v̇go pmãsit salté méte.vñ despōdi.n.vos vni viro ⁊c̃.xxvij.q.j nuptiaꝝ.vñ si vxor ĩ plures carné suá diuidat deficit in ea sacr̄m (Ad sacerdotiũ).xxxiij.di.valétino.

Quia circa minima.⁊ ĩfra.

habentes)non affectu matrimoniali:al's contra.s̃.e.nuper.Inno.

A Nobis ⁊c.

De clericis peregrinis. Rubrica.

Cu anos.⁊ infra.de clericis).

No.q alie sunt l'r̄e cõmédaticie ⁊ alie dimissorie. Cõmédaticie dicunt̄ p q̃s cõmédat̄ d̃ vita ⁊ moribus:exp̄munt̄ etiá ordies ibi quos h3.ar.lxxij.d.c.pe.⁊ vl. L'r̄e aũt dimissorie dicũtur p q̃s dimittit̄ a iurisdictōe p̄lati.lxxij.di.c.vlt.has aũt nõ cōcedë pōt p̄latus minor episcopo.j̃.de offi.archi.significasti. Cõmédaticias credo posse concedere quoslibet bonos p̄latos:arg.j̃.e.inter.nam ibi innuit̄ q non solum p l'r̄as ep̄i ſ3 etiam p alia.argu.pōt constare de ip̄is ordinibus vt licite possit promoueri ⁊ celebrare.⁊ ħ etiam non dicitur q nullus istoꝝ.v.eum ordinauit Quidam tamen dicunt q quo ad ordines.s.vt recipiantur in ordine suo ad celebrandum solus ep̄us qui ordinat pōt concedere cõmendaticias:argu.lxxij.di.c.vlt.ſ3 tunc tm̄ potest ab alio ep̄o ordinari quando p l'r̄as sui episcopi sit dimissus:vel alius casus concurrat in quo licite de iure ab alio ep̄o ordinetur. ⁊ ideo no.q nullus ep̄s d3 ordinare clericum alterius ep̄i.⁊ si fecerit irrita ta é eius ordinatio quo ad executores.si l'e.ix.q.iij.ep̄m.nisi alius ep̄s daret ei bñficium.nam tunc cum ratione bñficij fiat de iurisdictione secundi ep̄i bñ pōt ordinare eum cum etiam possit eum iudicare.ix.q.iij.c.j.⁊.ij.j̃.d̃ poch.c.null᷒.sed remanet de iurisdictione primi episcopi propter bñficium quod ab eo habet nec amittit.ſ3 contra.lxxj.di.c.j.⁊ p totum.⁊.lxxij.di.p totum. So.illa.c.loquuntur qñ clericus a iurisdictione ep̄i secundi ex toto eximebatur a primo:puta q habeat tale bñficium a primo ep̄o vel quod de iure vel consuetudine cum alio bñficio possidere nõ poterat.⁊ idé é si bñficiu3 quod de sc̄d̄o sibi datur eo modo tale sit q eum p̄mo possidere non possit. nam ⁊ ħ fuit intentio canonũ illoꝝ qui clericum alterius ep̄i sine eius voluntate sibi ex toto auferre non possit.sed si detur ei p̄benda in sua iurisdictione cum ei ħ liceat non tolerando eum p̄mo ep̄o:vt no.j̃.de p̄ben.cum iá.⁊ p consequens ex quo dat ei prebendam poterit eum ordinare: licet sit curialius non ordinare sine licentia primi ordinatoris.d̃ abbatibus autem an possint l'r̄as dimissorias dare.dic vt no.s̃.d̃ renun.§.fi.ſ3 quid dices de abbatibus exemptis ⁊ alijs. Rñ.q ⁊ ip̄i litteras dimissorias possũt concedere si ita sunt exempti q diocesani non habent in clericis eoꝝ ordinatorem q rarissime conceditur alicui. nam ⁊ tunc cum in omnibus quo ad ordines ⁊ quo ad iurisdictioné ptinét ad exemptos.⁊ p consequés litteras dimissorias ꝯcederét.

Qua nos duxit statuta. xcviij. di. p to-
tū. (Quiqȝ). iō plura reqrunť: qꝛ sunt igta. nā si esset
vni notū ipi soli crederet. j. de pba. post cessi. lxxxix.
di. qȝuis. lxxj. di. exneo. lxxij. di. p totū. ⁊ idē etiā si p testes: ⁊ cre-
derē duos sufficē. j. e. tue. ⁊ credimus sufficē. v. sigilla epoꝝ igta
oportet tm̄ aliquā noticiā hr̄i de sigillis vel de clericis saltē p fa-
mā. Itē h hȝ locū in his vbi nullū aut modicū piudiciū aliȷ gn̄ať
si aūt aliqȝtulū piudiciū magnū gn̄ať nō crediť eis nisi p collati
onē sigilloꝝ: vel al's legitīe pbeť: ar. in auc. de instru. cau. j. de fi.
instru. c. ij. (Epoꝝ) nō alioꝝ inferioꝝ platoꝝ. (Aliȷs) etiā citrama
rinis clericis. (Obſuāde). h. c. loquiť in his q postulāt recipi vt
clerici in ordīe suo. nā si tāqȝ viatores petāt recipi nō sunt ita sb-
tiliť examinādi. xliȷ. di. qescamus. ⁊ pmittēdi sunt secreto celebra
re. j. e. tue. de ꝯse. di. ij. nō phibeāt. vij. q. j. epi. (In suspēsiōe). i. ī
pbatōe. nō. n. suspēsi sūt neqȝ ab hoie neqȝ a iure: imo sine pctō
possent celebrare dūmō in loco eēnt vbi celebrare possent. ſȝ ple-
bes suspēse. i. phibite sunt audire eoꝝ officia. si āt diceret ipe sus-
pēsus vł a iudice vel a iure ⁊ celebret eēt irregularis ⁊ sol' papa
posset dispēsare cū eo. xj. q. iij. si qs eps dā. in h. n. casu pōt dispen
sare eps. j. e. c. fi. dicim' g̃ q cū eo h casu poterit dispēsare eps eti
am si celebrauerit pplo: lȝ nō debuerit celebrare sine dispēsatōe.
sil'r dicim' lȝ qs de phēsus in publico crimīe nō debeat celebrare
nisi cū eo dispēseť. tm̄ si celebrauerit nō pcedēte dispēsatōe etiam
eps poterit sup h dispēsare cū ei phibitū nō inueniať. posset etiā
dici q si h suspēsus eēt a iure q eps dispēsare posset. ⁊. c. si qs eps
dā. loquiť tm̄ de suspēsis ab hoie nō a iure: de h tm̄ alibi plenius
notabimus. j. de cle. ex. mi. si cele. (De actibus). ff. nau. cau. sta. l.
vl. §. ac. (Inferiorib') no. nō sufficē ondē lr̄as q ordiatus sit in sa-
cerdotē nisi hēat lr̄as de q̄libet ordīe: nisi forte q ordiauit in sa-
cerdotē sit tāte discretōis q psumēdū sit de eo q nō ordiasset eū
nisi habuisset lr̄as ab eo q ordiauit in diaconū ⁊ ad alios ordīes
⁊ tūc nō q̄rā lr̄as sup diaconatū: ar. j. c. px. nec in aliȷs ordinib':
(Dispēsari). i. puideri vt celebrēt in ordīe suo. ⁊ fit h sine dispēsa
tione solēni. de q̄ dixi. s. de fi. ps. veniēs. vł dic q dispēsatio neces-
saria ē ppter h q clericus ē igtus ⁊ testioniales lr̄e igte. ⁊ hāc dis
pēsationē nō pōt facē nisi eps. j. e. c. vl. ⁊ h magis placet.

Inter quatuor. ⁊ infra. ar-
gumēta) sigilla. no. ordiator vel p testes. j. e. vł p alia
pbabilia idicia vt qdā dicūt: ar. ij. q. vj. §. diffinitiua
§. nulli hoi. j. de psump. lr̄as. xxxij. q. j. dixit. xxvij. q. ij. nō aliq̄. ⁊
C. d rei vē. iudicia. nā cū h nō q̄rat alteri' pimoniū: ⁊ in spūali-
bus sufficiat credē ⁊ al's sit bone vite ⁊ habeat. v. sigilla epoꝝ: lȝ
igta sint sigilla si aliq̄ noticia habeť p famā. vel alio mō vel de
epis vł terris eoꝝ: lȝ al's nō sit sufficiēs pbatio: tm̄ pn̄ti casu tales
crederē posse admitti. (Conuersatio) imo vtrūqȝ ē necessariū testi
moniū ordinū susceptoꝝ ⁊ pbatio vite. s. c. px.

Que fra. ⁊ infra. canonica.
de ꝯse. di. ij. trib'. (Ad oēs ordīes) de h. s. e. c. j.

Ne nobis ppo. clericos.
⁊ male igtos ⁊ etiā p notos. ſȝ ad celebrādū hn̄ possȝ
eos admittē etiā sine licētia epi si eos plene nosceret
nō p lr̄as: qꝛ solis epis ē ſuata h cognitio (Instituere) h eis nō lȝ
imo nec epo nisi hēat licētiā eius epi cui' clericus ē. lxx. di. p totū.
inferioribus āt platis etiā cū licētia poris plati nō ē licitū aliquē
instituere in eccl'ia sua nisi pmo epo diocesan' approbet ⁊ dispē-
set vt h expsse hēs. ⁊. lxxij. di. hortamur. ⁊ h ē ea rōe: qꝛ alteri cre
deret aliqs lr̄as sufficiētes q nō eēnt. vł posset ille cleric' hr̄e alia
ipedimēta: ſȝ nec admittē pn̄t ad celebrādū pplo. lxxj. di. extra-
neo. sic nec eis lȝ dimissorias dare lr̄as: ſȝ epo tm̄. lxxij. di. exneo.
j. de of. ar. significasti. qd dices d exēptis an possint in suis eccl'ȷs
aliqs recipe. Rn̄. q eps in psona sacerdotis recepti ab exemptis
pōt aīaduertē cū in sua dioc. delinq̄t celebrādo. vj. q. iij. placuit.
C. vbi de cri. agi. auc. q̄ in puīcia. nisi forte ⁊ familiares exēptoꝝ
sint exēpti: qꝛ tenor puilegȷ diligēter ē obſuādus. j. de pui. por
ro. nō erit g̃ exēptis licitū aliquē cl'icū recipe sine licētia epi dioc.
ſȝ si ipe eps maliciose differret suū dare assensum ageret ad h co
rā supiore: ar. j. de iure pa. pastoral. ⁊ potes dicē q non ē necesse
epm suū pstare assensum: ſȝ tm̄ cogscē de lr̄is dimissorijs. postqȝ
āt pnūciauerit eū plene dimissum: licitū ē exēptis eū accipe. ⁊ h
ē veꝝ vbi loca exēptoꝝ ppl'm hn̄t: al's. n. p se ⁊ suis locis exēptis
sine licētia epi lȝ eis accipe clericos dūmō habeāt lr̄as dimissori-
as. nec ob. qd dr̄ q rōne delicti possint in eos aīaduertē interimiť
ei pma: qꝛ nō delīqt. vel dic q illud intelligiť de nō exēptis spāli
puilegio. (Ex dispēsatōe) nō pōt eps dispēsare in hoc q si nō hȝ
lr̄as dimissorias remaneat in eccl'a. ſȝ in h dispēsat: qꝛ ex q̄ male i
stitutus ē in eccl'ia dȝ eijci: ſȝ dispēsať cuȝ eo q remaneat. ſȝ nūqd
ē etiā necessaria dispēsatio in his q aliq̄ mō ꝯtēpto sunt electi vł
post ap. Rn̄. nō: qꝛ ibi electio ē cāonica: lȝ posset cassari: ſȝ h secus
ar. s. de elec. q sic. vbi de h no. vł dic q h nō recipit executionē in-
stitutōnis sue nisi fuerit cū eo dispēsatū. ix. q. ij. lugdun. ⁊ h fere
cum pmo idē est. vel melius q necessaria ē dispēsatio: quia igno
tus ē: vt no. s. e. c. j. Inno.

De officio archidia. Rubrica.

Ut archidia. vicarium
decr. hui' ti. ꝯcedūt multa archid. q alibi ꝯcedū
tur aliȷs dignitatib' ⁊ ecōuerso. q̄re dicēdū ē. c.
istoꝝ ti. iccirco aliqn̄ ꝯcedē aliq̄ officia vni digni
tati q meli' cōpeterēt aliȷ: qꝛ illa dignitas ibi nō
ē cui meli' cōpeteret. vel loquiť fm̄ diuersas ꝯstōnes ⁊ ꝯsuetudi
nes ⁊ diuersa loca q multū valēt: imo pualēt in officȷs. s. d ꝯsue.
cū oli. j. de exces. pla. ad h. h gl. valet ad pn̄tē ti. ⁊ sequē. d officȷs
vbi āt ꝯria nō pbareť ꝯstō vel ꝯsuetudo pscripta stareť his. c. j.
e. vt nr̄m. (Vicari') qꝛ vicarius ē ⁊ cognitionē ⁊ iurisdictionē or
dinariā hȝ. C. d of. iudi. l. j. j. de of. vica. qꝛ. xxv. di. plectis. Itē qꝛ
ē vicarius p simplicē q̄rimoniā audit eps cās sbditoꝝ archid. ⁊
absoluit excōicatos ab eo: vt no. j. de of. archi. cū ab. q nō pōt fa-
cere archiepus in sbditis suoꝝ suffraganeoꝝ. ij. q. iij. nullus pus.
(Honore). i. si g̃uanť ab aliȷs indebite. ⁊ etiā forte ab epis: qꝛ nō
sunt tm̄ vicarȷ ſȝ certa dignitate potiunť: vt p totū ti. h apparet.
nec remoueri pn̄t ad libitū epi nec p velle eoꝝ offm̄ exercē ⁊ de h
no. j. de of. or. cū ab. ſȝ ideo dicunť archi. ⁊ etiā aliȷ in dignitatib'
ꝯstituti vicarȷ: qꝛ oīa q exercēt ad epos ptinēt. ſȝ ꝯstituēdo digni
tates h trāseūt nisi aliq̄ recipiāt tūc q credimus eos posse vn̄ ap
paret q custodiā vacantiū dignitatū tm̄ hn̄t epi q ad h iura. ⁊
q epi hn̄t eoꝝ electionē: ar. j. de insti. c. cū venissent. j. vt eccl'. hn̄.
vt nr̄m. j. e. ad h. §. vlt. vel potius electio haꝝ dignitatū vel pn̄ta
tio ptinet ad eū q dotauit dignitatē. (Eccl'iasticoꝝ) viroꝝ vł offi-
cioꝝ (Delinquētiū) ar. q archid. hȝ curā aīaꝝ: ar. ꝯ. j. eo. cū satis.
(Circūeat) eps si sanus ē semel in anno visitet eccl'ias. x. q. j. eps.
decernimus. ſȝ si fuerit infirmus mittet p se archid. vel aliuȝ: vt
s. eiȷsdē. c. ⁊ hoc ē veꝝ vbi epus hȝ de ꝯsuetudīe mittē quē velit.
vł vbi nō ē archid. vel archid. hȝ de offō vt p epo visitet: vt h. q
aūt dicit h de tertio in tertiū visitationē faciēdā intelligo vbi nō
ē necessitas. nā si necessitas eēt lȝ in ꝯriū ꝯsuetudo se hr̄et non ob
staret pscriptio vel ꝯsuetudo. j. de pscrip. cum ex offi. ⁊ si necessi-
tas eēt pluries in anno visitare pōt illā eccl'iam q visitatōe indi-
get non aliā. j. e. mandamus. xviij. q. vlt. visitandi nō semel. vel
dic q de iure archid. non hȝ visitationē nisi quādo eps ē impo-
tēs vt pdictum ē. ⁊ tūc non nisi de tertio in tertium annum: vt h.
nec ē ꝯtra. j. e. mandamus. qꝛ ibi erat cōsuetudo spālis illius ar-
chid. q omni anno visitaret. monasteria aūt duplicē visitatōeȝ
hn̄t quolibet anno: vnam ab epo. xviij. q. vlt. non semel. ⁊ aliaȝ
visitationē gn̄alium. j. de sta. mona. in singulis. ⁊. c. seq. Itē di-
cunt qdam ⁊ in aliȷs eccl'ȷs vnam visitationē habeat ordinariā
archid. aliam dioc. (Corrigat.) miora. maiora autem referat ad
epm. j. eo. ad h. ⁊ ē argu. q ex quo hȝ cohertionē q possit excom-
municare vel ad minus interdicē. j. de offi. deleg. ex lr̄is. arg. cō-
tra. j. eo. cum satis.

Officii vero.

Ea que contra. ⁊. j. q collecta forte ad
custodiēdū. nā qꝛ eccl'a
vn̄ erat archid. securiorē sacristiā hēbat. alia ecclesia
ibi sua ciminilia vł thesauros deposuere. ⁊ de custo-
dia eoꝝ oiuȝ archid. dȝ reddē rōnē. vł ad offm̄ archid. ptinet vt
diligētē curā hēat sup oēs platos eccl'aꝝ q̄liter h custodiāt. ⁊ si ar
chid. in h inueniať negligēs in h ipe teneť. (Negligētia.) platus
eni q sup h hȝ offm̄. s. sup custodia depositoꝝ pstat dolum latam
culpam ⁊ leuē. C. d pi. tu. si res. C. ar. tu. qcqd. ſȝ etiam de leuissi-
ma videť q teneatur. ſȝ contra: qꝛ depositarius non tenetur nisi
de dolo ⁊ lata. ff. depo. l. j. §. j. ⁊. l. q nerna. nisi in certis casibus q
noīantur. j. depo. c. vlt. ſȝ dic q sicut ille q accepit pcium pro de-
posito ſuando vt in eadē decr. dr̄ tenetur de culpa: ita ⁊ q digni-
tatem hȝ cui h offm̄ est annexum: vt h. cum plus sit hr̄e dignita-
tem qȝ precium. vel potes dicere q h ciminilia nō erāt deposita
ſȝ in cām pignoris. vel alio modo erāt accepta ab eccl'ia vel epo
⁊ apud archid. gubernata.

Quam satis sit. cõsuetudīs. nõ ꝑscripte cū ep̄s hꝫ in ꝓuilegio ꝙ nullus p̄latus sue dioc̄. instituere dꝫ p̄ter ip̄m. vel h̄ ep̄s hēbat de ꝯsuetudine ꝑscripta. h̄ expositio necessaria ē ſm. B. q dicit ꝙ archidia. de suo iure hꝫ institutionē clericoꝝ ⁊ curā aīaꝝ. ſꝫ Hug. h̄ negat. ⁊ tūc nõ ē necessariū h̄ exponi. s. nõ ꝑscripte: qꝛ plana est lr̄a vt iacet. (Curā) qꝛ nec hꝫ nisi demādet ab ep̄o. xvj. q. vij. nullus. ar. ꝯ. s. e. c. j. ſꝫ. B. dixit ꝙ archid. hꝫ curā aīaꝝ. j. de of. dele. sup. in fi. de p̄bē. referēte. ⁊ r̄ndit huic. c. ꝙ h̄ erat ꝯria sp̄alis ꝯsuetudo q maxīe in iuribus archidia. ſuāda ē. (Curā) meli⁹ distinguitur sic: cura aīaꝝ dr̄ stricte ptās ligādi ⁊ soluēdi. s. in foro pn̄iali. ⁊ h̄ in nullo p̄lato ē nisi sit sacerdos: vt ꝓbaꝝ. xxj. di. in nouo. j. d̄ pe. ⁊ re. oīs. quā curā alius dare nõ p̄ōt qꝫ sacerdos vel sacerdotis auctoritate gn̄ali ⁊ sp̄ali: vt h̄. xvj. q. vij. nullus. de auctoritate gn̄ali intelligo. j. de of. dele. sup eo. xxv. di. plectis. ⁊ tūc nõ dicuntur ipi dare: ſꝫ illi quoꝝ auctoritas daꝝ. ff. d̄ admi. tu. ita. §. gessisse. q̄ꝫuis dici posset ꝙ archi. ⁊ electi ꝯfirmati ⁊ alij hmōi. ꝙ q̄ꝫuis nõ sint sacerdotes tn̄ pn̄t dare ecclīas sacerdotibus: nec dāt curā aīaꝝ. ſꝫ his cui dāt qn̄ fuit factus sacerdos simul cū ordīe hāc ptātē ligādi ⁊ soluēdi accepit: lꝫ non in hos subditos q̄s mõ dat archidiac. vel alius p̄latus ptātē hr̄et an̄qꝫ ꝑ ip̄m institueret in ecclīa q curā hꝫ: ſꝫ officiū huius ptātis quā nõ hēbat ꝯcedit. xvj. q. j. ecclīe. sil̄r ⁊ supiori. j. q. j. §. ex his v̄bis augu. large dicit cura ptās eijciēdi ⁊ recipiēdi in ecclīaꝫ corrigēdi ⁊ puniēdi excessus. xxj. di. §. j. sub hac cura ē excōicare interdicere visitare ⁊c̄. talia q sunt ad correptionē moꝝ. s. de elec. dudū. ecclīa romana. s. e. c. j. hanc curā pn̄t hr̄e archid. ⁊ inferiores p̄lati: vt ibi dr̄ de vtraqꝫ istaꝝ curaꝝ intelligit. j. de p̄bē. de multa. ecclīaꝫ aūt vel p̄bendaꝫ ꝯferre archid. nõ p̄ōt. vel alius p̄latus p̄ter ep̄m. xvj. q. vij. null⁹ nisi h̄ ex ꝯsuetudīe vl̄ ꝓuilegio hēat: tūc facit tāqꝫ vicari⁹. j. d̄ of. dele. sup eo. j. de insti. cū venissent. s. e. c. j.

Archidia. sententiā. excōicatōis ⁊ h̄ ē ius cōmune in oībus archid. ⁊ oībus p̄latis: argu. xvj. q. ij. visis. xxiiij. q. iij. corripiant. ꝯ. ij. q. j. nemo. j. de of. ordi. cum ab ecclīaꝝ. j. de ap. rep̄hēsibilis. ſꝫ ista ⁊ oīa alia ꝯria intellige vbi ꝯria obtinet ꝯsuetudo ꝑscripta. melius credo ius cōe ꝙ omnes hi p̄lati habentes iurisdictionem ab ep̄is sint ordinarij. j. de exces. p̄la. ad h̄. ⁊ pn̄t excōicare subditos. j. de of. ordi. cū ab. nisi sint mulieres. j. de pe. noua. ⁊ c. q dicūt p̄latos non posse excōicare. intellige vbi ꝯria est ꝯsuetudo q iurisdictionem tollit ⁊ tribuit. j. de exces. p̄la. ad h̄. C. de emā. p̄. l. j. vel dic ꝙ nõ dꝫ excōicare cū solēnitate q est. xj. q. iij. dꝫ. cū. c. seq. de h̄ aūt nõ dubitaꝝ ab aliq̄ qn minori excōicatōe possit excōicare vel interdicē sic̄ intelligūt ꝑma. c. q dicunt inferiores p̄latos posse excōicare. Itē dicimus ꝙ p̄lati q hn̄t tm̄ iurisdictōeꝫ a collegijs vel alijs qꝫ ep̄is nõ pn̄t excōicare: qꝛ hāc ptātē nõ p̄ōt ꝯcedē nisi ep̄s. xxiiij. q. iij. corripiant. lꝫ al̄s iurisdictōeꝫ habeāt: vt no. j. de of. ordi. cū ab. nā ꝙ no hn̄t dare nõ pn̄t. j. q. vij. daibertuꝫ. nisi forte collegiū eligeret auc̄te ep̄i ⁊ de iuribus ep̄alibus aliq̄ hr̄et: vel ab eo ꝯfirmaret. de h̄ no. j. de offi. ordi. qꝫto.

Mandam⁹ quantū sepi⁹. no. s. pri.

Ad hoc nos dicim⁹. statuta). xxv. di. plectis. (Impat.) q̄lit sua officia expleant. (Parochiaꝝ). i. eoꝝ q ꝑ parochias moraꝝ. s. eo. c. j. (Audire) dicūt qdā nõ tm̄ diffinire cū ei ꝯcessum nõ sit. alij ꝯdicūt scꝫ ⁊ ꝙ diffinire debēt. ⁊ h̄ magis placet: ar. ff. d̄ iudi. de q̄. Itē qdā h̄ intelligūt tm̄ de parochialib⁹ clīcis: alij de ciuitatēsib⁹. ar. s. e. c. j. (Iurgia) ciuilia: ⁊ si d̄ crimīe agiꝝ ciuilit. (Constōnē). s. e. c. j. (Vicarius). j. de of. vica. c. ij. (Clemētis) xciij. di. diaconi (Perspiciēs). i. ingrēs nõ vl̄r visitādo: ſꝫ tm̄ loca vel ꝑsonas de qbus est infamia. de h̄ no. s. e. c. j. (Corrigat) v̄bis monitōibus ⁊ ꝑceptis. penā aūt ꝓ delicto nõ p̄ōt imponē sine ep̄o. j. de of. custo. c. j. ar. j de of. archi. c. ij. ⁊ vl. siq̄s tn̄ diceret ꝙ modicā penā sibi imponē posset vel suspēsionē ad modicū tp̄s forte nõ peccaret. (Ardua) vt si exigat depositōeꝫ clerici vel etiā suspēsionē ppetuā vel etiaꝫ multū diutinā: cū. n. h̄ sine cap̄lo facē nõ possit ep̄s. j. de exces. p̄la. c. j. absurdū ē dicē ꝙ archid. ea possit. idē est ⁊ si expediret facere vnionē ecclīaꝝ vel diuisionē. s. qꝛ nõ fieret sine ep̄o. j. de exces. p̄la. sic̄. ij. imo oēs accusatōes crimīales nõ solū clericoꝝ in sacris positoꝝ. ſꝫ in minorib⁹ ordinib⁹ audirēt ep̄i nõ archid. xv. q. iij. fel. si aūt ep̄s nullus ⁊ etiā laicoꝝ. j. de of. or. c. j. Itē cās mr̄imoniales. j. de ꝯsang. ⁊ affi. ex lr̄is. §. vl. Itē oīa negocia vbi exigiꝝ dispēsatio: vt no. j. de eo q fur. or. c. ij. Itē ea q nõ lꝫ ep̄o facē sine ꝯsensu cap̄li: vel cap̄lm sine ꝯsensu ep̄i vt ē collatio p̄bendarū ⁊ multa alia q ꝯtinenꝝ. j. s̄b ti. de his q fiūt ab epi. sine ꝯsen. c. ea. ⁊ C. de his q fi. a ma. par. ca. c. ij. ⁊ vbi sp̄alis auctoritas ep̄i reqriꝝ sicut in alienationibus. xij. q. ij. sine exceptōe. x. q. ij. h̄ ius. xvij. q. iiij. in vēditōibus. Itē in monasterijs nõ hn̄t iurisdictōeꝫ correptōeꝫ vel reformatōeꝫ nisi ꝯsuetudo h̄ eis tribuat. j. e. dilecto. vel posset etiā dici ꝙ cōpandus sit defensori ciuitatis vt vsqꝫ ad. ccc. aureos audiat cās ciuiles etiā de minorib⁹ ⁊ in maiorib⁹ crimib⁹ possit clīcū reū cape ⁊ eū ad ep̄m mittē ⁊ modicā mulctā indicē. ⁊ etiā clericis q sunt de sua iurisdictōe pn̄t p̄stare auctoritatē, in adop. emāci. ⁊ testamētoꝝ ⁊ donationū insinuatōibus ⁊ manumissionibus q̄s faciūt nõ noīe ecclīe ſꝫ ꝓprio. in auc̄. de defen. ciui. §. iudicare. vsqꝫ in fi. in eo tn̄ nõ cōpaꝝ ei vt qdā dicūt ꝙ rōne delicti vel ꝯctus s̄b eo aliqs ꝯueniaꝝ cū nõ hn̄t territorium: vt no. j. de fo. cōpe. cū ꝯtingat. eadē ⁊ q h̄ dico in archid. intelligo ⁊ in alijs minoribus p̄latis ordinarijs q vel de iure suo vl̄ de ꝯsuetudine hn̄t iurisdictōeꝫ. h̄ nõ placet nec sunt cōpandi defensoribus ciuitatū: qꝛ nõ sunt ordinate dignitates ecclīastice ſm iura ciuilia. ſꝫ ſm ꝯstōnes ecclīasticas ⁊ ſm illas debēt exercere iurisdictionem ⁊ non ſm ciuiles. (Alia) vt. j. e. vt nostrum. (Bn̄ficijs) collatis ab ep̄o vel ꝯfirmatis. si. n. ad alium ptinet collatio vel ꝯfirmatio tunc non ptinet ad archid. institutio. (Archidia.) non ergo videꝝ puniendus ep̄s si ꝓmotus sit indignus: ar. liiij. di. si seruus. Sꝫ h̄ ideo est: qꝛ ep̄s teneꝝ de facto archidia. sicut exercitor de facto magistri. ff. de exerci. l. j. §. magistrum. nisi cōmunis opinio esset ꝓ bonitate archid. j. de pig. significante. (Omnibus). lxv. di. ep̄s. C. de auc. p̄. l. vlt. Item h̄ habes ꝙ de consensu archid. debent institui ⁊ destitui decani rurales. ⁊ h̄ est ca rōe: quia cum archid. debeat hr̄e curā pochie. s. c. j. ⁊ decanus qui h̄ suppleat vices eius. j. de of. archip̄s. c. vl. nõ dꝫ absqꝫ eius ꝯsensu institui vel destitui. ⁊ idē in ep̄o. ⁊ loquiꝝ h̄. c. ſm ꝯsuetudinē: qa vbi nõ esset ꝯsuetudo secus esset. (Ab oībus). melius intelligiꝝ h̄ decr. de qbusdā decimis q in aliqbus partibus francie ꝯstituunꝝ ad faciendum qdam officia q cōmuniter ptinent ad ep̄m ⁊ archidia. nec instituuntur in aliqua ecclīa nec ꝯfirmantur: ſꝫ quasi ministeriales ⁊ officiales sunt vtriusqꝫ ⁊ pro magna parte non ꝯstituunꝝ ppetuo: ⁊ ideo dicit h̄ ꝓ tempe. i. ad tempus. (Eligendus) omnia que circa electionem hmōi ꝑsonarum vel confirmationem aget ep̄s faciet cōmuniter cū archid. ſꝫ si discrepant cum maior ⁊ principalior sit auctoritas ep̄i ⁊ archid. tn̄ vicariam dignitatem habet: credimus valere quod facit ep̄s. si tn̄ archid. videret indignum institui posset pro iure suo appellare: vel al̄s cōtendere. alij tamen contradicunt scꝫ ꝙ nõ valeret quod facit episcopus siue archidiaconus vel econuerso: nisi consuetudo se in contrarium habeat.

Significasti. ⁊ infra. archidia.) lxviij. di. q̄ꝫuis. lxij. di. ex neo. d̄ ꝯse. di. v. nõ oportet. (Lr̄as). s. ꝙ ab alio ep̄o ordineꝝ. (Eis) clericis.

Et nostrū. ex officio. i. ꝯstitutione. (Officium). s. e. ad hoc.

Dilectus filius. ⁊ īfra. quedā alia) no. ꝙ facta mētione de ꝓcuratoribus s̄b clausula gn̄ali adiecta cōp̄hendunꝝ iurisdictio correptio ⁊ ꝯfirmatio tanqꝫ paria: qꝛ cū vnū debeꝝ ⁊ aliud. vel dic nõ cōp̄hendi tanqꝫ paria: qꝛ paria nõ sunt ſꝫ maiora. ſꝫ comp̄hendunꝝ tanqꝫ exp̄ssa ꝑ illā adiectōeꝫ. ⁊ qdā alia ad ip̄m rōne archid. spectantia. propter hanc. n. clausulam de omnibus siue minoribus siue maioribus agere p̄ōt dummõ de iure ad archid. spectēt. etiam idem dicerem si diceret ⁊ rebus alijs ad eum ratione hereditatis spectantibus quasi de maioribus qꝫ expressa sunt agere potest dummodo ad hereditatem spectent. posset tn̄ r̄nderi his decre. si quis vellet dicere contrarium ꝙ ideo fuit admissa hec petitio: quia non fuit contra eum exceptum: al̄s secus. s. de rescrip. sedes. (Ex rōne) ſm petitionem istam videtur ꝙ etiam si de ꝯsuetudine hec iura habere debent in predicto monasterio: nihilominus absoluendum erat monasterium: quia non ratione archidiaco. sed consuetudine debebantur. ⁊ non debet quis condemnari nisi actor probet ex ea causa sibi deberi ex qua petijt: vt no. j. de offi. ordina. conquerente. Sed respondeo sub his verbis ratione archidia. vel ad eius archidia. spectantibus comprehenduntur non solum iura que debētur ex iure vel priuilegio: sed etiam que debentur ex consuetudine. j. de ꝑscrip. auditis. (Petijt) confessoriam intentando. (Si tamen) ꝑ h̄ videbatur sibi licet erraret ꝙ suam intentionem fundasset. j. de religio. domi. cum ve-

nerabilis.j.de capel.mo.dilectus.xvj.q.vij.oēs.nā lȝ mōasteria
quo ad legē iuris sbsint epo q̄ ɔsistit in institutiōe ꝑsonaꝝ:in co
hertōe criminosoꝝ:in collatōe sacroꝝ.xviij.q.ij. hoc iure.cogno
mus.xvj.q.j.monasteria.nō tñ archidia.sȝ sicut ex hoc caplo ap
paret qđ est no.dignū h nō extēdit ad archidiac.q2 nisi ꝓbaue
rit ɔsuetudinē archidia.nō exercebit legē iurisdictōis in mōaste
rijs.soli.n.epi hoc hñt in monasterijs.(Videlȝ).ecce iurisdictio.
(Et eius)ecce correptio.(Solēt)nā ɔsuetudo in iurisdictiōe valet
C.de emā.l.iij.j.de exces.pla.ad hoc.(Salue) lȝ epo teneant obe
dire in multis ɔ regulā.tñ p sedē aplicā nunq̄ ɔfirmatā:vt hic.
xvj.q.j.q pure.als no.⁊.c.cū p vtili.secus si sedes aplica eā non
approbasset.(Coueniri)iniusta videt petitio:q2 eps pōt etiā in
uito sbdito aliqñ cognoscere de causis ad eius iurisdictionē spe
ctātibus:vt no.j.đ offi.ordi.cū ab.imo qdam dicūt ꝙ pōt ab eis
aduocare iurisdictionē:arg.ff.de iudi.iudiciū.h nō credo vt exps
se videt dicere auc.de defen.ciui.§.interī.in fi.col.iij.l.iudiciū lo
quit qñ in ea iurisdictōne quā exercet minor iudex supior iudex
hȝ maius impiū:q2 tm̄ in defectū supioris iudicis deuoluit iuris
dictio ad inferiorē.C.de iudi.l.cū spāli.C.de fabri.l.siqs.q2 tūc
si inferior vellet cognoscē supior posset ꝓhibere.vel pōt intelligi
pallegata.l.iudiciū ꝙ supior q̄ hȝ maius impiū in ipa iurisdictio
ne pōt ꝓhibere inferioribus ne ꝓcedāt si sunt sui officiales vl vi
carij.⁊ ꝓm hoc cū archidiaconi ⁊ archipsbri dicant vicarij epo
rum:⁊ epi dicant in eos sua onera partiri.s.e.c.j.⁊.j.de offi.ar
chips.c.fi.eis poterit ꝓhiberi p epos.archiepi aūt ⁊ etiā psides
ꝓuinciaꝝ vel etiā legati nō poterūt ꝓhibere inferioribus epis vl
alijs qn habeāt ita plenā iurisdictionē in suos sbditos sicut ipi le
gati:lȝ ipi legati maiori dignitate pemineāt qn suā iurisdictionē
exerceāt.illud bñ fatemur ꝙ pñt audire q̄rimonias omniū q̄ ad
eos vadūt.j.de offi.lega.c.j.(Coueniri).ad hāc q̄stionē nō rñ.⁊
hoc ideo:q2 petitio fuit iniusta cū licitū sit inter partes ɔuenire vt
sub nō suo iudice litigaret.ff.de iurisdic.om.iudi.si ɔuenerit.im
mo etiā sufficit si nō excipiāt:⁊ hoc ipo ɔsentire videt ⁊ tenet qđ
facit alius iudex.ff.de iudi.l.j.⁊.ij.in pn. Quidā tñ rñdent h nō
esse admittendā petitionē ꝓpter fraudē:fiebat.n.vt sic sbtrahe
ret iurisdictio eius.s.archidiaconi:arg.ff.de dolo:cū qs.ff.de aq̄
plu.arcē.l.j.⁊.l.deniqȝ.vel ꝓpter ɔsuetudinē. alij dicūt ꝙ ꝓpter
hoc nō rñdēt huic q̄stioni:q2 in h monasteriū nō peccabat.alij tñ
dicūt ꝙ sub illo v̄bo qđ sequit in responsione pape scilicet iurisdi
ctione aliqua ⁊c.omnia comprehendit scilicet visitationem:cor
rectionem:⁊ iurisdictionem.⁊ etiam ꝙ prius debeant sub archi
diacono conueniri q̄ȝ sub archiepo:⁊ ideo nō rñ.(Specialibus)
q.d.causas que tangunt archiepiscopum ⁊ homines eius ⁊ fa
miliam:non peto vt coram me primo agat.(Canonicos).ff.đ le
ga.iij.si corpus.§.j.iiij.q.iij.si testes.⁊.j.de testi.veniens.C.đ re
pu.consensu.§.seruis.C.de questio.interrogasti.(Constiterit).p
ꝓbationes archidiaco.(Pacifica)ad hoc enim vt currat prescri
ptio necesse est ꝙ fiat pacifica.j.de prescrip.sanctorum.(Jurisdi
ctionem)no.archidiaconum vel plebanum vel alium minorem
epoꝝ in monasterio non habere correctionem visitationem vel
iurisdictionē.⁊ ita p ɔsequēs nec ꝓcurationē q̄ ratione visita
tionis debet.j.de pscrip.ex officij.xviij.q.ij.dudum ꝑuenit.j.de
capel.mona.c.ij.Sȝ nunquid in prioratibus qui sunt ꝑ villas ha
bebit pdicta.Rñ.si sint monasteria vbi sit conuentus mona.vel
etiam ad hoc instituta p episcopum vt ibi sit conuentus:tūc nec
archi.ibi habebit iura arch.Sed si ad hoc non fuerint instituta
tunc arch.ibi sua iura habebit:nec priuilegio monasterioꝝ gau
debit.x.q.j.c.j.nam ⁊ in capitulis monachorum cōstat ꝙ archi
diaconus habet ius:quia exempti ab hoc iure non inueniuntur.
Itē dicunt qdam ꝙ si monasteria habent puilegium ꝙ archidi
aco.habet ibi iura archidia.arg.ꝙ eps etiam in exemptis abba
tibus ꝓpter subditos habet ius.j.de puil.ex ore.in fi. Itē dicūt
ꝙ tunc tenetur abbas ꝓcurationem ratione visitationis facere
archidia.quia ⁊ si monachus visitare non debet populum ei tñ
subiectum visitare debet.x.q.j.placuit episcopo.tamē posset di
ci ꝙ archidiaconus vel alij plati pter epos nihil iurisdictōis hñt
in monasterijs neqȝ in populos eoꝝ:sȝ parrochialia iura hēbūt
puta decimas ⁊ hmōi infra totam suam parochiam.xvj.q.j.de
cimas.q̄cunqȝ.nisi ipis monasterijs datus sit populus cum iu
ribus parrochialibus.sȝ pus dictum magis placet.qdam tamē
dicunt sȝ non placet ꝙ archidiaconus in monasterijs hȝ correcti
onem ⁊ visitationē ꝙ h non negat:sȝ iurisdictionē non. nec ob.
xvj.q.j.alia.quia illud intelligit ꝙ possit sacerdos vel inferior p
latus non cogere:sȝ facere p supiorem cogi monachos ad soluē
das decimas.(In huiusmodi).i.consimilibus puta eiusdem or
dinis ⁊ infra easdem metas constitutis:⁊ non magis puilegia
tis:sȝ secum sunt eiusdem conditionis.(In huiusmodi).s.de cō

sue.cum olim.(De pmissis).s.ꝙ archidiaconus pacifice consue
uit exercere iurisdictionē in dicto monasterio.vel in alijs eiusdē
ordinis ⁊ conditionis.(Supradicto)no.ꝙ vbi consuetudo est ɔ
ius vel onerosa non est extendenda:vt.j.de deci.c.tua.cum con
tingat.neqȝ ad alia iura.j.de capel.mona.c.ij.j.de pscrip.audi
tis.nec ad alias ecclesias vel psonas.xij.di.omnia.xj.di.catholi
ca.Si vero sit laudabilis consuetudo ⁊ que iuuetur ratione ⁊ q̄
fit sup re concessibili quale est in archidiaco.in monasterijs ꝙ de
facili debet eps archidia.concedere vt in alios sua onera patia
tur.j.ti.ꝓxi.c.fi.⁊ de qua vel contra quā nihil sit statutū.illa ser
uanda est ⁊ extendenda ad alias ecclias non ad alia iura: vt h.
s.de elect. cum ecclia vulterana.xj.di. in his.xij. di.consuetudo.
viij.di.q̄ contra.j.de censi.sopite.⁊ dicimus sufficere si maior ps
eccliarum vel psonarum eiusdē conditionis seruet illam.ff.de iu
sti.⁊ iur.l.penul.j.de cēsi.sopite.⁊ h nō solū intelligimus de eccle
sijs eiusdem dioc.sȝ etiam eiusdem ꝓuincie. ⁊ intantum hoc est
verum:quia si certum sit eas nō seruare ɔsuetudinem tamen co
gi debēt eam seruare.qđ ex eo apparet:quia ecclie de nouo edifi
ficate ad illum tenent.j.de cēsi.sup eo.s.de ɔsue.cum olim. ⁊ ta
lia sunt ꝙ habeant vnū modum in officijs.xij.di.c.pe. ⁊ vlt.⁊ ꝙ
seruet mēsura cōmunis.j.de censi.ex pte. ⁊ ꝙ certas dignitates
habeat aliqs platus.s.de ɔsue.cum olim.⁊ hoc verum ꝙ alij co
guntur seruare nisi habeāt ɔriā ɔsuetudinē ⁊ pscriptā.s.de con
sue.c.vl.j.de pscrip.auditis.vel nisi ꝓ illa aliam habeat.s.q2 ali
us h iura in hoc monasterio exercet.⁊ tale ē:puta q2 vna ecclesia
ieiunat die sabbati: alia die mercurij.xij. di.illa. h.n. minor pars
non cogit sequi maiorem.Alij dicunt in his q̄ sunt iurisdictionis
vel iurisdictioni annexa fieri ꝓrogationē de psonis ad psonas:
dummodo pars maior vtatur.ff.de iusti.⁊ iur.l.pe.ff.ad muni
ci.ꝙ maior.ff.de testi.ad testium.nisi esset cōsuetudo introducta
ɔtra rationē.ff.de lega.ꝙ nō rōne. In alijs aūt q̄ ɔsistūt in psta
tionibus ⁊ ɔsilibus nō est extendēda ɔsuetudo vt h:arg.contra
ff.cōia p.vēditor.§.si constat.Sȝ ibi non dicit extēsio que est cir
ca vnam rem tm̄.j.de cēsi. sopite.cum suis ɔcor.non ob. quia ea
pter consuetudinē debita erant:de iure nunq̄ȝ tamē est restringē
da ita consuetudo vel puilegiū vt vna res diuerso iure censeatur
j.de deci.cum in tua dioc.xij.q.ij.cognouimus. Item facilius fit
extensio in his q̄ non ptinēt ad alium de iure cōmuni.j.de relig.
do.c.j.sȝ mirum videtur ꝙ negligētia vnius obest diligēti q non
pmisit contra se ɔsuetudinē induci vel pscribi cōtra illud.nā res
inter alios ⁊c.vbi in.C.p totum ti.Rñ.hoc qđ h dicit nō obest vl
modicū obesset monasterio sancti.p.q2 iura q̄ hic petebant. vel
eps exercebit in dicto monasterio vel archidiaco.vel alius loco
epi:⁊ sic nihil monasterio piudicat vel modicum.sȝ episcopo di
gnum est vt piudicet:q2 tacite consentire videt ꝙ archidiaco.iu
risdictionē archidiaconalem habeat in monasterijs cum videt:
⁊ nō ɔdicit:argu.s.de ɔsue.c.ij.ff.de lega.de qbus.nam expsse si
vellet posset cōcedere ipi archidiacono vt ppetuo illā iurisdictio
nē in monasterijs faceret.nam cum ipe eps iurisdictionē archi
diaconi habeat pmissam.vel melius.s.q̄ȝ archidia.petebat tan
quā archidiaconalē eā alij ɔcedē posse salua solennitate debita:
cum eā ɔferre non ꝓhibeat. ⁊ cum omia monasteria q̄ sunt eius
dē ɔditionis debeant eodē iure censeri.vel potius iurisdictio q̄ ē
in monasterijs eiusdem cōditionis.j.de deci. cum in tua.xij.q.ij.
cognouimus.satis p ɔsequens videt ꝙ ex quo eps concedit taci
te ꝙ habeat pdictam iurisdictionē in alijs abbatijs ꝙ etiā hēat
⁊ in ista sancti.p.arg.pdictoꝝ.c. Sȝ h intelligo vera si ipe epus
vel abbas vel quiuis alius in hoc monasterio nullum de pdictis
iuribus ibi exercuit:quia sic interrupta est prescriptio:vt no.als.
Item q2 si exercuit tunc videt ⁊ psumit ꝙ nolit epus in hoc mo
nasterio sancti.p.pdictam iurisdictionem.s.eoꝝ q̄ interdum ex
ercuit ɔcedere archidiaco.⁊ ꝓpter hanc rōnē dicerē ꝙ si epo ne
sciēte pdictam iurisdictionē exercēt ꝙ nō induceretur ɔsuetudo.
arg.s.de consue.c.j. Sed oppones: nōne ⁊ si sustinuit ꝙ in vno
monasterio tm̄ exercet pdictam iurisdictionē videtur tacite cō
sentire ꝙ eam habeat etiam in alijs monasterijs. Rñ. non:quia
tunc rōne pscriptionis pōt in illo monasterio pdictam iurisdicti
onem vendicare etiā si eps ɔsentit tacite:⁊ etiā si nesciuit. ⁊ non
rōne ɔsuetudinis pscripte nec imposite nec in ipo nec in alijs.sed
qñ in pluribus tacite ɔsentit tunc etiā videt ɔsentire in alijs vbi
non exercuit:q̄ tamē eodē iure cēsent:arg.p.c. ⁊ hac rōne.q2 nō
tm̄ rōne pscriptionis sed consuetudinis pscripte h innitit.posset
aūt dici ꝙ h consuetudo extenditur ad noua monasteria.s.ꝙ ar
chidia.in eis habeat iurisdictionē:arg.j.de censi.sup eo.s.de cō
sue.cū olim.Si aūt sola pscriptōe niteretur:tunc ad noua mona
steria non extenderet.Quidam tñ nullā driam faciētes inter cō
suetudinē pscriptā ⁊ pscriptionē.dicūt ꝙ etiā si in oibus mona

steriis exercuit pdictā:nō tñ exercebit in nouis monasterijs.i.de nouo edificatis:ar.p.dec.j.d deci.cū ptingat.nec ob.q legit.xij.q ij.coguimus. vbi dr q etiā noui redditus iure veteri censent: qr nō statuit ibi q eps de nouis redditib9 ptē suā soluat clericis:qr de veterib9 sic soluit:sz qr de cōi iure solui dz. Jtē nō est cō.j.de cē si.sup eo.τ.s.de psue.cū oli. qr ibi loquit de his iuribus de qbus nihil ē certū in iure statutū. vñ dignū est q in eis fuet psuetudo antiqz ecclīaz eius puicie vel etiā vicine:ar.xij.di.diuturni.oia τ.c.seq.sz q archidia.pdicta in mōasterio exerceat cō ius ē.sz eadē q diximus de archidia.intelligimus etiā de decano:vel quolibet q pdicta iura exercet:cū neuter iure cōi vtat. Jtē pdictis rōnibus dicimus q si in h mōasterio scī pauli decanus ex puilegio vel psuetudine pscripta pdicta iura exercuerat.in alijs aūt archidia.lz in oibus alijs exercuerit archid.psentiēte epo: tñ nō exercebit in h mōasterio scī pauli etiā si toto tpe q archid.pscripsit pdicta iura in alijs mōasterijs:decan9 in mōasterio sci.p. nō exercuit.τ h satis pbat ex hac lrā vbi dr in hmōi abbatijs cū nō sint siles si ad diuersos ibi iurisdictio ptiebat. Jtē dicim9 q si agerent de alijs iurib9 videlz q ab oibus alijs mōasterijs psueuit hre.x. sol.ānuati:vel certā ptē oblationū:nō tñ pter h hēbit in monasterio scī.p.qr diligēs fuit.τ h ē psuetudo onerosa τ pter ius.Sz obijcies:si de iuribus tm archiepi agebat qre absoluit vel pdēnat mōasteriū. Jtē qre nō vocat τ agit cō archiepm? Rñ.vt no. j.de ma.τ obe.inter. Jtē qrit vñ est h:qr si eps archidiac.in oibus alijs h expsse pcessisset:nō tñ pter h hret in mōasterio scī p. tñ pter psuetudinē h obtinet. Rñ.qr qñ pcessit de aliqbus spāliter de alijs phibuisse videt.xlv.di.disciplina.j.de deci.ad audientiā.ex pte.sz in psuetudine de oibus tacite psentire videt. Sed nūqd dz sufficē si ipe abbas scī p.h iura i ipo mōasterio exercuit. Rñ.si exercuisset tāqz alia psona τ vicarius epi crederē sufficere nec extēderet tūc psuetudo ad h mōasteriū.sz si tāqz abbas fecit cū h sit alia iurisdictio.s. archidiaconalis alia abbatialis bñ fiet extēsio de q h dr.s.vt in mōasterio scī p.exerceat iurisdictionē vt in alijs. Sz nūqd de iuribus ad iura fit extēsio.τ dicūt qdam q vbi qs vtit iure cōi vtendo vno iure alia oia iura q eodē iure debent:puta epali vel archidiaconali retinē videt nisi aliud cō eū pscriberēt.imo plus dicimus fieri hāc extēsionē de iuribus ad iura nisi ea exercet aliqs eps vel archid. q nō pstet esse de alterius iurisdictōne.nā tūc hoc ipo q aliq iura ibi exercet videt acqrere locū vt sit eius iurisdictionis:τ vt ibi oia iura exerceat decetero. j.de reli.do.c.j.τ h maxime obtinēt in his iuribus vbi psuetudo pualet:sicut ē in iuribus archidiaconalibus τ psilibus.(Quaz) pōt.n.esse q in vno iure obtinebit:nō in alio.j.de capel.mo.c.ij. (Eiusdem).i.psilibus.

De officio archipsbyteri. Rubrica.

Ut archipresbyter. τ.j.vo lumus sbesse)vt ē de psuetudine. τ intellige q ad ministrationē:nō q ad ordinē sbest archidi.ij.q.vij. puto.C.de offi.iudi.l.j.in his q spectāt ad offīm archid.vel de iure vel psuetudine.(Et qd)volumus q archipsbr sciat q spāliter τc.(Collectam).i.missam.lxix. di.qm.(Iniūxerit).xxv.di.plectis.

Ministeriū archidiá.cardi nalis).i.pncipaliū.vij.q.j.pastoralis (In cōicatōe).i. in missaz celebratōe.τ p totā septimanā faciēda q incipit die dñico.(Obtempando).q.d.nō eos puniat sua auctoritate sz epo referat si in aliq male viuūt τ cō eos mandatū sui epi faciat.(Cedat)qñ debēt officijs interesse.(Prohibita)si q ad ordinatōez ptinent epalem.xviij.di.qzuis corepi.(Consulto)τ pñtem.sz τ si ē absens τ necessitas vrget etiam eo incōsulto pōt absoluere.xxvj.q.vj.c.vlt.intelligitur hoc de solenniter penitente. sed in hoc casu etiam simplex sacerdos eum absoluere pōt:argu. xvij.q.iiij.si qs sua.τ etiam laicus vt qdam dicunt. de pse.di.iiij sanctū est baptisma.

Officiū archipresbyteri fo ris).i.ex civitatem.τ ita hēs q oēs foranei sacra τ sepulturas in maiori ecclīa recipiēt:nisi forte eligerēt alibi sepeliri Sz certe h tñ videt loq de gūiter peccātib9:ar.l.di.in capi.xxvj. q.vj.c.fi.(Cū oibus).i.omniū sacerdotū:qr ipi archipsbro pfiteri debēt.(Exinde).i.postqz audiūt pfessionē.(Illis)pegrinis τ sacerdotibus.(Curā).vt oia sacra recipiāt pegrini plus ceteris indigent: quia ibi notos nō hñt.de sacerdotibus aūt pfunderet ecclīa si sine sacramentis decederēt.

Ut singule. hoc capl'm loquit d archiepo rurali: τ supius de ciuitatenī.(Titulos).i.ecclīas.lxx.di.c.ij.(Sue)arg.q solus eps est ordinarius.xj.q.j. de psona.lxxx.di. non debere. (Parciat).j.de psumpt.mandata.(Decretū).i.cō ordinationes epoz.bm eoz aūt statuta pñt minora negocia diffinire cū sint ordinarij:vt no.j.de offi.ordi.cū ab.

De officio primicerij. Rubrica.

Ut primicerius.rōnez. si non bñ monuerit τ docuerit:vel etiā punierit delinquentes:vel saltē epo nūciaret. hz.n.ordinariam iurisdictionē in his q sibi cōmissa sunt j.de offi.ordi.cum ab.

De officio sacriste. Rubrica.

Ut sciat sacrista.

De officio custodis. Rubrica.

Custos ecclesie.idomi tus)exq.n.incorrigibilis est sine accusatōne remoueri pōt:qr notoriū est eius crimen.xvij.di. non licuit.xj.q.j.si qs sa.ij.q.vij.q pter.lxxxj. di.maximianus.xxiij.di.c.vlt.j. q fi.sint legi.p venerabilē.j.de iureiur.qrelā.bñ dicit indomitus: qr pusqz deponat τ alius sbstituat dz suspēdi ab offō.s. de eta.τ.q.qris.τ idē est in silibus:vt si nō portet coronā.

Custos sollicitus.

De officio vicarij. Rubrica.

Ad audiētiā nostrā.ad eptus)τ sic amisit ius quod habebat in vicaria j.de pces.pben.vel ec.nō va.lrās.xxj.q.ij.si qs iam.(A petitione).no.q vbi apparet ineptitudo libelli rumpetur libellus: arg.ff. si men.fal. mo.di.l.j.τ quod notabilius est non solum si in libello contineat ineptitudo.sed etiam si als sit notum.nam h non dicebat se habere psonatus:sed tm petebat vicariam.τ tamen sufficit q notorium est q habebat alios psonatus q nō pōt esse occultum.s.de trāsac.qz to.lacerādus est libellus.

Pro videas attētius. vicaria nō hz locū nisi vbi qs plures habeat ecclīas ex dispensatōe:vl absens ex dispēsatōe. vel in casibus in qbus licitū ē hre plures ecclīas cū psona ptinuā residētiā ibi facē teneat.s.d eta. τ qli.eā te.s.de elec.cū inter.j.de pben.extirpande. hñt etiā locū vicarie illoz q nō hñt curā aiaz.j.e.c.vlt.

Ad hoc si psona. epi τ patroni.lxiiij di.principa.xvj.q. vij.dedimus.C.de auc.pre.l.vlti. Si consensus eius non affuit post mortem persone non duret prouisio: vt no.s.de fi.psby.pposuit.

Clericos in presbyteratu quas).C.de iudi.a iudice.§.vicarias.

Cum a nobis litteras. ipetrate erant forte super cōmissione aliq de iusticia:vel beneficio vel hmōi.(Jurisdictio) vicarius autem iurisdictionem ordinariaz habet.q sic pbo:potest decretum alienationibus minorum dare τ emācipationibus:τ oia facta q ad iurisdictionē ptinēt facē C.de offi.eius q vi.a.l.ij.Sz pdicta cū cāe cognitōez reqrāt delegari nō pñt.ff.de offi.pcō.nec qcqz.§.j.g apparet q pdicta facit vicarius iurisdictiōe ordinaria non delegatus. de iurisdictione aūt delegati non ordinaria vel vicaria loquit.ff.de offi. eius cui mā est iurisdic.p totū.(Reuocatis).tāqz a nō suo iudice factū.xj. q.j.c.vlt.C.si a non cōpe.iudi.p totū.

Ex parte tua fuit.

Romana ecclesia. ⁊ ifra. cū remeñ. archiepūs rōnabili) forte qꝛ criminosus ē vel alia ꝯsilī. (Vices). s. officialitatis. (Ipius). i. officialis qui officiū ꝯsueuit exercere: q̄ tm̄ huic vicario cōmissa sunt ab epō non vicario: q cuꝫ sit excōmunicatus cōmittere non pōt. Sꝫ ⁊ si aūt excōmunicationē cōmisisset idem dicendū videt̄. nam etiam iudicis ordinarij officialis non pōt exercere iurisdictionē suam post excōmunicationē eius cuius officialis ē: sicut nec post mortē: arg. ff. de offi. vica. diē. vel dic ꝙ hec decre. loquit̄ qñ officialis non eps cōmiserat vices quo casu ⁊ si nō valeat ꝙ facit hmōi vicarius. tm̄ nō est excōmunicatus: qꝛ officialis. (Officiū). i. officialitatē. nā ⁊ si ob h̄ esset excōmunicatus officialis: qꝛ officialitatem exercet ille q̄ in eodē officio sibi deseruit siue stādo iuri coram eo: siue suscipiendo cōmissionē causaꝝ ab eo excōmunicatus ē. Sed si suscipiat cōmissionē causaꝝ vel vicariā officialis: vel etiā eandē officialitatē ab epo nō est excōmunicatus. (Ipi) vicarij officialiū. (Aliter). i. ꝑpter aliā cāꝫ ⁊ nō ꝑpter officialitatē quā exercet (Eodē) de facto: qꝛ de iure h̄ officialis etiā nō excōmunicati alios vicarios facē nō pn̄t: arg. j. e. clericos. Sꝫ bn̄ credo ꝙ cās aliq̄s aliq̄bus cōmittere pn̄t.

De officio ⁊ ptāte iudicis delegati. Rubrica.

Quia quesitū. minis. Idē ē si violētia. Itē idē si dolo quocūqꝫ mō illato: cum ⁊ his modis iurisdictio turbet̄. si. C. ne li. pē. l. j. j de imu. ec. nō minus. xj. q. iij. q̄tuor. arg. ꝯtra. ij. q. j. legū. xxiij. di. quorūdā. C. de arbi. in auc̄. decernimus. ff. de postu. quorundā. (Pena) Quadruplex est ꝯsensus. Primus ē ꝯsensus negligētie: vbi minus peccat ꝯsentiēs q̄ꝫ faciēs: nisi forte nimis crassa esset ignorātia in plato. j. q. j. qcq̄d lxxxiij. di. ꝯsentire. nihil. Scd̄s ē ꝯsensus ꝯsilij: vbi sit̄r minus peccat ꝯsentiēs q̄ꝫ faciēs: sꝫ magis q̄ꝫ ꝑmus. lxxxvj. di. tanta. Tertius est ꝯsensus coopationis: vbi equaliter punit̄ ꝯsentiens ⁊ faciens vt h̄. ij. q. j. votū. Quartus ē ꝯsensus auctoritatis siue defensionis: vbi plus peccat ꝯsentiens q̄ꝫ faciens: ⁊ magis punit̄. xxiij. q. iij. qui alioꝝ. xj. q. iij. q ꝯsentit. (Ecclīastica). j. eo. significasti. (Ecclīastica) spāle est in sn̄ia excōmunicationis vt ferat̄ in eos: q impediunt iurisdictionem eius etiam si non sit eius iurisdictioni subiectus: sed alia pena non imponitur extraneis: sꝫ ⁊ mulctam pōt partibus indicere. ff. si quis ius di. nō obtē. l. j. ff. de mo. mul. p totum. C. de spor. l. ij. nam ⁊ si delinquāt partes etiam in alijs q̄ꝫ que cōmissa sunt iudici dummō impediat̄ iurisdictio eius: puta impetrando lr̄as. vel al̄s puniet eos etiam delegatus in expēsis: ⁊ etiam aliam eis penam imponit. j. e. pastoralis. in fi. s̄. de rescrip. ceterum. plus etiam placet nobis ꝙ delegatus pape ⁊ s̄b delegatus omnes turbantes etiam extraneos iurisdictionē eius excōmunicabit: ⁊ pena pecunia mulctabit: si al̄s non pōt suam iurisdictionem defendere. j. e. ꝑterea. ex litteris. ⁊. c. de causis. j. d̄ pe. licet. nam cum papa dedit eis iurisdictionem dedit omnia sine quibus iurisdictio explicari non pōt. ff. de iurisdi. om. iudi. l. ij j. e. sane. quia cum autem omnes sint de iurisdictione pape: omnes puniet delegatus. secus autē dicerē in alio delegato alterius iudicis: quia non puniet alios nisi eos q sunt de iurisdictōe delegantis epi. nisi forte aliq extranei in loco vbi ē iurisdictio epi delegantis turbaret hunc iudicē delegatū ab eo. nā tunc rōne delicti ibi cōmissi punire posset eos sicut ipe delegans. vj. q. vj. placuit. C. vbi de cri. agi opor. auc̄. qua in ꝓuincia. Sꝫ q̄d si q̄s veniens coram iudice delegato: non in derogatione iurisdictionis delegati: sꝫ quia eius inimicus ē illum v̄berauit: cecidit: vel incarcerauit: vel al̄s lesit eum. nunq̄d iudex delegatus in talē iudicabit. Rn̄. qdam ꝙ nō: arg. ex q. cau. in pos. ea. fulcinius. §. j. ⁊. ij. ⁊ ff. de his q̄ in frau. cre. ꝑtor. §. ij. ff. solu. ma. §. j. vbi innuit̄ ꝙ non aliter punit̄ nisi in dolum in iniuriam eius fecit. Alij aūt dicūt illas. l. loq vbi solummodo alicui cōmissum ē dolum punire. Sed h̄ cum gerat generaliter vicē supioris in omnes eius s̄bditos turbantes eū iudicabit. Sꝫ tūc tm̄ si dolo malo vel ꝯtumaciter aliqd faciat: puta qꝛ sciebat eū venire ad vocationē: delegatus puniet̄ ex captione vel spoliatione in via facta: arg. xxiij. q. iij. si q̄s ro. ꝑnaꝝ. illi q. Si aūt ignorans eū venire ad iudicē expoliabit sine cā. h̄ pōt delegatus mādare ⁊ cogē ꝙ hominē restituat ⁊ spolia restituat. Nam aliter nō bn̄ defendit iurisdictionē penali iudicio: nisi ꝑdicta restitui faciat. Idē ē ad h̄. j. e. sane. ij. Sꝫ d̄ iniuria cū nō fuerit facta iniuria delegato nō puniet. Alij dicunt ꝙ sp ꝓcedet ꝯtra tales etiā si ignorabant ꝙ ad iudicē venirēt: arg. c. ꝑdictoꝝ decr. ⁊ arg. ff. si q̄s ius di. nō ob. l. j. sꝫ etiā dicūt illa loqui non tm̄ de partibus nō obtempantibus: sꝫ etiā in alijs: vt. j. d̄ testi. cum cām. Itē multū facit ad ꝑdicta ꝙ ꝯstat iudici ex ꝑdictis fieri iniuriā cū eis diminuat̄ dignitas iudicis: ergo tenet̄ iniuriarū. ff. de iniur. l. j. §. j. ⁊. l. iniuriaꝝ. §. qdā. ⁊. l. itē. §. si q̄s v̄gines. ⁊. §. cōmittē. iniuriā aūt suā ab extraneis irrogatā bn̄ pōt vindicare. ij. q. vj. si q̄s ab epō. xxiij. q. iiij. sꝫ illic virilis. j. e. sane. qꝛ excōmunicabit iniuriatorē: nec absoluet̄ nisi ꝑmo satisfaciat de iniuria. j. e. ex lr̄is. ⁊ ꝙ etiā iniuriatorē partiū eodē mō possit punire videt̄ ꝯsili rōne. de hoc no. j. de pe. dilectus. ⁊ sunt h̄ vera. s. ꝙ sic puniat extraneos ⁊ alios ꝑter litigatores qñ notoria sunt: quia si sint occulta cū sup eos nō habeat iurisdictionē vel cognitionem rn̄dere nō tenent̄ corā eo. nec ipe iudex pōt eos ad hoc cogere: sꝫ corā iudicibus ordinarijs ꝯuenient̄: vt no. s̄. eo. pastoralis. in fi. Idē etiā dicimus de litigatoribus: qꝛ de occultis iniurijs nō cognoscet nec puniret eos: cū sup his nō sit datus iudex. Quidam tm̄ dicūt ⁊ forte nō male ꝙ si occulte sint iniurie summatī inq̄ret iudex vt mulctā infligat nō penā legalē vel ordinariā: qꝛ nec certa actio vel accusatio intentabit̄ corā eo: arg. C. de testi. nullum. Itē credimus ꝙ si alius ꝑter litigatores suspectus sit ꝙ eos qui vocant̄ ad cāꝫ velit offendere ꝙ iudex coget eū ꝑstare cautionē sup eoꝝ securitate: arg. j. de resti. spo. lr̄as. in fi. Itē ad hoc facit: qꝛ iudex partibus locū tutū ꝓuidere dꝫ. Sꝫ pone: qꝛ nō dolo malo ꝓhibeat eum stare iuri: sꝫ quia credit eum contra ius vocari: puta qꝛ non credit eum delegatum. In hoc casu dicunt quidam ꝙ non pōt esse sine dolo malo: ex quo non ꝯtendit reus vel actor de iurisdictione ꝙ idē est in vtroqꝫ: vel etiam si ꝯtenderet̄: sed lata est sn̄ia a qua non est appellatum: arg. j. e. si qñ. vbi etiam no. vel si non est sn̄ia lata eam expectare dꝫ. ff. de iudi. si q̄s ex. Si autem post appellationem legittimam vellet aliquā partem ad aliqd iniuste cogere: secus dicendū est: vt no. j. de ap. dilectus. (Cohercere). ff. si q̄s ius di. l. j.

Sane opponunt̄ ad eosdē iudices impetrare: ⁊ sub eadem data: sed in diuersis formis. ⁊ ita non est contra. s̄. de rescrip. ceteꝝ. (Innotuit) expone vt diximus s̄. de rescrip. cū ꝯtingat.

Si ꝓ debilitate. cōmittere vel partibus ꝯtradicentibus cum hinc appareat hāc potestatē sibi ꝯcessam. j. e. q̄ꝫuis. ⁊. ff. de iudi. a iudice. ⁊ q potestate sua vtit̄ nemini iniuriam facit. s̄. de elect. cum ecclīa. ff. de iniur. iniuriarum. §. j. maliciose tm̄ se exhonorare non pōt. j. e. pastoralis. §. j. arg. ꝯtra. j. e. sup q̄stione. (Consulere.) tanq̄ꝫ virum discretum: non tanq̄ꝫ iudicem. nos dicimus ꝙ possit ⁊ tenet̄ sibi req̄rere ꝯsilium: ⁊ si non requisierit non tenet sn̄ia. ff. manda. diligenter. q̄ꝫuis si requisitum consilium non sequatur tenet sn̄ia. j de arbi. cum olim. s̄. de elect. cum in veteri. ff. de admi. tu. decreto alij tm̄ dicūt ꝙ tenet̄ seq ꝯsiliū: ar. j. de of. leg. lꝫ. ij. q. j. nomē. iij. q. vj. multū. ff. de iudi. cū quē. §. j. d̄ hoc etiā no. j. e. sup. in gl. nūq̄d si iudex. ⁊ sicut posuit in lr̄is cōmissionis de suo ꝯsilio req̄rendo: ita potuit ponē ꝙ req̄reret̄ ꝯsiliū alterius: qꝛ qñ cōmittit ꝑtātem hꝫ certā legē ⁊ ꝯditōeꝫ sue cōmissioni dare: sicut ꝑmus delegans cū nō ꝓhibeat̄: arg. j. e. c. j. hāc aūt ꝯditōeꝫ apponē nō pōt vt sententiā ferat ꝭm ꝙ ipe mādat. ff. de arbi. itē si vnus. §. itē pōpo. ⁊ hꝫ locum hec decr. vbi totam cām cōmittit. nam si p partē tm̄ cōmisisset tūc non tm̄ req̄reret̄ ꝯsilium ꝑmi delegati: sꝫ idē ipe diffiniet. j. e. sup q̄stionum. §. porro. Sꝫ nunq̄d hāc ꝯditōeꝫ pōt apponere: cōmitto tibi cāꝫ q̄ꝫdiu reuocauero. Rn̄. sic: qꝛ p hāc cōmissionem non intendit cōmittere sn̄iaꝫ. hec. n. clausula: q̄ꝫdiu reuocauero restringit cōmissionem ad alia ꝑter sententiā. nam si sententiam cōmisisset iurisdictionem reuocare non posset: arg. j. e. sup q̄stionum. Sed q̄d si dixerint: cōmitto tibi causam vt sententiaꝫ feras nisi reuocauero. Rn̄. h̄ sententiam ferre non poterit. ⁊ quādo voluerit potuerit reuocare: quia cum clausula sit ꝯtra s̄bstantiam cōmissionis: non tenet cōmissio quo ad sententiam. j. de cōdi. ap. c. vlt. xxxij. q. ij. aliquando solet. sed nec quo ad alia dicunt quidam tenere cōmissionem. vel pōt dici ꝙ hec conditio non est contra substantiam cōmissionis: sed est tm̄ contra ius. ⁊ ideo cōmissio tenet ⁊ sententiam ferre poterit: ⁊ conditio est reycienda. j. de condi. ap. c. j. ⁊ potest has conditiones in principio ponere scꝫ quando facit cōmissionem. executionem autem post sententiam sibi retinere non pōt: cum extunc tm̄ primus delegatus appellare possit ⁊ alia exercere. j. eo. sup questionum. omnibus inspectis nobis videtur ꝙ ille delegatus pape qui dixit hec verba

non trāstulit omnē iurisdictionē a se in aliū: quia sub ꝯditōe cō/misisse videt. vñ añ ꝯditionē extantē nō cedit eius dies. ff. de v. sig. cedere diē. vñ videt nobis ꝙ si appellet ab hmōi sbdelega/to: nō papa sꝫ delegatus pape ē appellandus. Itē a sbdelegato pōt si vult reuocare iurisdictionē. ⁊ ꝙ non tenet sniā sbdelegati nisi requirat ꝯsiliū delegati. ⁊ tūc reqsito ꝯsilio si placuerit dele/gato ꝙ sbdelegatus ferat sniā: feret. ⁊ si ꝓhibuerit: non feret. ⁊ idē videt si delegatus cōmittat vices suas q̄ꝫdiu reuocauerit. vł si nō reuocauerit vel vt ferat sniam si placuerit partibus. ⁊ si nō placuerit ꝙ cām remittat ad delegatū. Nā in oībus ṗdictis casi/bus videt ꝙ delegatus añq̄ꝫ ferat snia ꝑ subdelegatum ꝙ possit reuocare iurisdictionē: ⁊ ꝙ ad eum pōt appellari. ⁊ ar. huius de cre. ⁊ ꝓpter rōnē supradictā: q2 nō trāstulit totā iurisdictionē in aliū. j. e. sup q̄stionū. §. porro. ⁊ tñ si subdelegatus ferat sniam in casibus in qbus pōt tenebit snia. ⁊ nō appellat delegatus sꝫ pa/pa: quia res venit ad eū casum ꝙ totam iurisdictionē videt in se trāstulisse. Alij tñ ꝯtradicunt. (Graues) puta inqsitio vel ꝓuisio alicuius ecclie de epō vel alio ministro. ⁊ hoc tunc tantummodo cum ei dictum ē ꝙ ꝑsonaliter intersit. j. eo. c. vlt. §. j. al's aūt ⁊ si h̄ dictum non sit: pōt alij cōmittere de consensu partium. j. eo. qm̄. §. j. vel aliter: vt ibi no.

DE causis. certū qd

si. j. xiiij. d. cā decidēda mā/dat: nunqd. xx. dieꝝ gaudebit indutijs: ar. ꝙ sic. iij. q. iij. §. spacium. in auc. de exi. ⁊ intro. §. illud. j. de resti. spo. ex ꝯq̄stione. ff. de reg. iu. l. iij. §. vehemēs. ar. C. de tē. in inte. resti. petēdum. Sꝫ cōtra videt ꝙ hic dicit ꝙ expirat iurisdictio: nisi ꝓroget. So. credimus dilationes in q̄stione pñti nō sblatas sꝫ artandas: arg. nā lꝫ al's cause criminales infra biēniū sint ter/minande: qñ qꝫ tñ. l. dies statunnt. C. vt oēs cau. tam ciui. q̄ꝫ cri. l. j. ⁊ tūc silr minui oportet dilationes. (Cōsensus) ꝓrogat iurisdi/ctio de tpe ad tēpus: vt hic. j. e. consul. ff. de iudi. l. ij. §. si iudex. ⁊ eodē modo pōt etiā diminui vt si alicui mandet ꝙ infra. vj. mē/ses mittat cām instructam de consensu partiū: hoc tp̄s pōt dimi/nui de re ad rē. ff. de iudi. de qua re. §. j. ita tamē ꝙ non. ꝓroget ad causas q̄ propter sui excellētiam eis delegari non pñt. C. vbi cau. fi. l. j. C. de pe. iudi. placet. ff. d offi. eius cui man. ē iurisdi. l. j. ⁊ in his ꝓrogatur iurisdictio tam ordinarij q̄ꝫ delegati. fit etiaꝫ ꝓrogatio de ꝑsonis ad ꝑsonas: videlꝫ qñ aliqui qui non sunt de iurisdictione alicuius eligant eū in suum iudicē: siue ṗsit tribu/nali siue non. i. siue habeat merum impium siue non. C. de iuris. om. iudi. l. j. ff. de iurisdic. om. iudi. si conuenerit. de ꝑsonis ad ꝑ/sonas non pōt ꝓrogari delegato iurisdictio. j. e. p. ⁊ g. maxime cum delegati iurisdictio non debeat fines excedē mandati. j. eo. cum olim. clerici etiā non pñt ꝓrogare iurisdictionē iudicis lai/ci: etiam consentiente epō: sꝫ nec iudicis eccliastici non sui ordina/rij sine licētia sui epi. j. de fo. compe. si diligēti. ⁊ c. significasti. fi/et ⁊ alia ꝓrogatio de iure vbi non requirit consensus partium. j. e. quoniam abbas. ⁊. j. de ali. iudi. mu. cau. fac. c. j. de iudi. q2. v ꝓcurator etiam sine spāli mandato ꝓrogare non pōt. j. e. cū oli abbas. nisi esset ꝓcurator hñs liberam administrationē. ff. de ꝓ/cura. ꝓcurator cui. ff. de pac. rescriptum. §. vl. ⁊ l. sequē. quia tūc satis concederē ꝙ de tpe ad tēpus: ⁊ de re ad rē ꝓrogaret. Qui/dam etiam dicūt fieri ꝓrogationē de casu in casum: arg. j. de ap. cordi. Sꝫ certe si bñ attēdas ibi potius ē omissio legittime expo/sitionis q̄ꝫ ꝓrogatio iurisdictionis: vt no. j. e. prudētiam. in glo. q̄ incipit: supuenietis. Idē nobis videt verum: tamē si bñ attē/das potius dicitur omissio legittime exceptionis q̄ꝫ ꝓrogatio iu/risdictionis. s. omittē causam appellationis: ⁊ ꝓcedē in principa/li. Itē dicunt quidam prorogationē locum hr̄e in causis crimi/nalibus ⁊ spiritualibus: ⁊ quo ad penā sanguinis: ⁊ quo ad pe/nam depositionis ⁊ excōmunicationis: dūmodo iudices tales sint qui merum impium habeant: ⁊ etiam hñt potestatē talia iu/dicandi ⁊ puniēdi: lꝫ non hos qui prorogant: arg. pro eis: quia ꝑ reconuentionem lꝫ prorogare: ergo ⁊ ꝑ consensum: vt no. j. de mu. peti. c. j. Alij tamē dicunt in ṗdictis omnibus contrarium: ⁊ maxime in snia excōmunicatiōis: ⁊ in alijs penis spiritualibus quarum potestas ⁊ iurisdictio ad nullum ꝑuenit: nisi a solo deo vel eius vicario. alia autē potestas ⁊ iurisdictio ꝑuenit ad princi/pes a populo. insti. de iur. natura. §. sꝫ ⁊ quod. Illud etiam cer/tum ē ꝙ in foro penitentiali nullus habet potestatē prorogandi potestatem absoluēdi: nisi de consensu proprij ṗlati. j. d pe. ⁊ re. omnes. Item non est simile de reconuentione vbi a lege iurisdi/ctio prorogatur ad prorogationē que fit solo consensu. Alij dicūt ⁊ forte melius ꝙ iurisdictio tam criminalium causarum q̄ꝫ spiri/tualium pōt prorogari ꝑ solum consensum partium: dummodo iudices sint tales ꝙ de his pñt cognoscē. sꝫ ptātē excōmunicandi vel absoluēdi non pōt ꝑ partes ꝓrogari: cum sup ea nullā hēat ptātē. Sꝫ bñ pñt ptes dare alicui iurisdictionē cognoscēdi ⁊ diffi/niēdi: an excōmunicatio sit iusta vł iniusta: ⁊ ideo puniēdus sit ex/cōmunicator. Itē non ē sile: q2 de ṗdictis nō pōt iri ad arbitros: ergo nec ꝓrogari iuridictio: q2 hoc ē ꝓpter vtilitatē arbitroꝝ qđ non ē in iudicibus ꝓrogatis. Itē videt ꝙ sicut iurisdictio pōt ꝓ/rogari de tpe ad tp̄s: ita pōt ⁊ diminui vt si mandet ꝙ infra. vj. mēses mittat cāꝫ instructā de ꝯsensu partiū pōt infra minus tp̄s remittē. qdā tñ cōmunē ꝯsensum dicūt necessariū in ꝓrogatione hac: vbi lr̄e impetrant de cōmuni ꝯsensu: vel etiā sine cōmuni. sꝫ est cōmunis negligētia ꝙ non ꝓcedit infra terminū ṗfixum: vel etiā cōmunis stulticia: quia nimis breuē terminū ṗfixere. al's. n. si ꝑ maliciā partis contra quā impetrate sunt lr̄e ꝓtelaret cā vl/tra terminū: nō finiret terminus: arg. C. de resti. in inte. petē. nos cōtradicimus. s. ꝙ si ꝑ maliciā alterius partiū ꝓroget cā: tñ ter/minus nō ꝓrogabit nisi de ꝯsensu partiū. legi aūt petēde rñde/mus: ꝙ illa hꝫ locū vbi terminus ṗfigit parti vt ꝓbet aliqd īfra certū tp̄s: q2 tūc esset graue ꝙ pars q̄ nō fuit in mora puniret. hic aūt loquit qñ terminus ṗfigit iudici vbi nullū parat ṗiudiciuꝫ partibus si ab eo ad supiorē deuoluit iurisdictio: arg. C. vt infra cer. tē. cri. q̄. ter. ꝑ totū. de hoc no. j. de sen. ex. solet. (Cōsensu) arg. iuris solēnitates remitti de ꝯsensu partiū. j. de resti. spo. lꝫ. j. e. cō/sulta. ff. de fer. l. j. ⁊ intelligo hoc de solēnitatibus in fauorē ptiuꝫ introductis: secus vō in his q̄ ꝓ publica vtilitate introducte sunt iij. q. v. accusatores. xxiij. di. quorundā. C. de li. cau. nec si volēs. C. d arbi. in auc. decernimus. C. de li. cā. l. vl. §. sancimus. (Iudi/cio) .i. snie. (Pena) sicut ē in vsurarijs. j. de vsu. q2 in oībus. ⁊ hoc intelligas a ṗncipio. si. n. ꝑseueret in ꝯtumacia crescē pōt pena. j vt li. nō ꝯtesta. qm̄ frequēter. j. de iusti. ⁊ iur. debitores. ad nr̄aꝫ. j. de vsur. ṗterea. ꝙ si due inueniant pene in eodē delicto mino/rē eliget. de pe. di. j. pene. l. di. siqs sponte. si qua fe. vel ex hoc vi/det arbitraria. vbi vō non imponitur certa pena infligi debet q̄ magis timetur. j. vt li. non contesta. quoniam frequēter. Itē ci/tatis autem ⁊ cōtumacibus nulla certa pena inuenit: sꝫ tm̄ in cō/dēnatis ⁊ cōtumacibus. (Punire) h̄ hēs ꝙ iudex delegatus pōt mulctare. si. C. de spor. l. ij.

PReterea sup hoc. ordina/

rio). j. de spō. ex lr̄is. (Nō habeāt) a delegāte. (Plena/riā) nā ꝯcesso ṗncipali ꝯcedit accessoriū. viij. di. quo iure. xvj. q. j. si monachus. ff. de iuris. om. iudi. l. ij. ff. de re iudi. q dā. C. vbi ⁊ apud quos. l. vl. contra. xxj. q. iij. ꝯstituit. ff. de po. l. j. §. q depositos. ff. de vsu. idē si fundus. ij. q. vij. qsqs. (Plenariā) Itē ꝓhibito aliquo ꝓhibet omne id ꝑ qđ venit ad id. ff. de spō. oīno. arg. contra. ff. de liber. ⁊ posthu. si ita. §. pe. Itē quod iure est in vno connexoꝝ idem in altero. s̄. de consti. translato. j. q. iij. si quis obie. viij. di. quo iure. ff. de appella. si quisqꝫ. contra. j. de eo q̄ dux. iu ma. quā pol. ꝑ adul. ꝓpositum. C. de fideiusso. l. ij. j. de sponsa. de illis.

QUāuis si vnus. ⁊ infra.

SIgnificasti nobis ordina

rius). h̄ videt ꝙ executor delegati ṗmo ptinet ad or/dinariū. ij. q. vj. qsqs. ff. de re iudi. admo. nos credi/mus delegatū posse ꝑ se vel ꝑ aliū sicut mauult executioni man/dare. j. e. querenti. ⁊ c. pastoralis. §. quia vero. ordinarius etiaꝫ si sciat iniustam sniam: necesse habet executioni mandare. j. e. pa/storalis. §. quia vero. (Non vult) Sed quid si nolit mandare ex/ecutioni ordinarius: nunquid delegatus potest eum ad hoc co/gere. argu. ꝙ non: vt hic. Item quia sup eam nullam habet iuris/dictionem: cum de ipō in lr̄is nulla mentio habeat: argu. contra: quia pōt alios cogere vt delegationē eius suscipiant. j. e. pastora/lis. ⁊ c. vlt. ⁊ pōt excōmunicare illos qui impediūt executionem eius. j. e. ex lr̄is. ⁊ oēs turbatores iurisdictionis sue. s̄. eo. c. j. imo ꝙ plus ē pōt cogere seculares ptātes vt exequant. xxiij. q. v. ad/ministratores. ⁊ c. ṗncipes. j. de offi. ordi. c. j. ⁊ hoc videt verius quia delegatus delegantis vicem obtinet in causa sibi cōmissa ⁊ in omnibus ptinentibus ad causam. inter que est executio. xciij. di. c. vlti. argu. s̄. de rescrip. sup lr̄is. cum contingat. ⁊ expsse ha/bes. j. eo. pastoralis. §. quia vero. (Executioni) non autem indi/cere potest bellum contra eum: hoc enim est principis. xxiij. q. iij c. j. ⁊ ij. cum autem sibi liceat exequi sententiam: vt hic. j. e. in lit/teris: poterit dare corporalem possessionem: nō solum causa cu/stodie: sed etiam veram: arg. j. de re iudi. cum aliquibus. C. d iu/di. ꝓperandum. ff. ad municip. ea. sed est hoc verum sine armis ⁊ sine contentione defensionis dare potest. nam ipē per se vel a

se vocatos milites ipam rē nō poterit aduocare: sȝ ordinario iudici mādabit vt manu militari faciat. xxiij. q. v. admīstratores: ff. de rei vē. q re. ff. de re iudi. admo. §. j. ff. de iuris. om. iudi. iubere. Itē secus in delega. ab alijs q in possessionē corpalē mittere nō pñt: sȝ decernere tm̄: ꝛ ordinarius mittet. ff. de dā. infec. l. iiij. §. j. Itē nō credimus q delegatus pape in rebus q̄ nō sunt eius iurisdictōis: puta in possessionibus laicalibus possit dare possessionē corpalē: puta si cognoscat de dote: vt. j. de dona. inter vi. ꝛ vxo. de prudētia. vbi no. vel de alijs psilibus. sȝ laico iudici dandā mādabit. ff. de re iudi. admo. §. j. xcv. di. cū ad vestruȝ. xj. q. j. de psona. in fi. secus aūt in possessionibus ecclaȝ: qꝛ in illis dabit corporalē possessionē: vt est dictū. Alij tn̄ dicūt q ex quo cā est de iurisdictione ecclie: lȝ possessiones sint laicales: tn̄ iudex ecclie siue ordinarius siue delegatus etiam in possessione laicali sententiam exequetur. Inno.

SI quando prelatos. mi nor ecclia) vt plebanos ppositos ꝛ hmōi. (Traxerit) quia p lr̄as pape: al's canonice dicāt se ibi canonicos vel canonicādos (Trāsactōe). i. amicabili cōpositōe. j. de trāsac. statuimus. j. de p̄bē. nisi esset. non intelligas p hoc qd dicit. hic d transactione q iudex delegatus ad iusticiā faciendā debeat trāsactionē executioni mādare. hoc. n. dicere esset absurdum cū non sit ei cōmissum. sȝ hoc ideo dicit: quia cū hic iudex delegatus esset sup bn̄ficio ꝛ psonis de qbus agit h: ꝛ dicat p̄dicta facta esse auctoritate delegati: inferiores iudices ei resistere nō debēt nisi appellando. Si aūt non ptendēt se auctoritate delegati facere: tunc credo q eis resistere posset sine appellatōne. Itē credimus si in dicto suo exp̄meret errorē. s. q diceret ad me ptinet executiōi mādare trāsactionē partiū: lȝ sola institutio sit mihi cōmissa: arg. j. de sen. ex. p tuas. non obstat. j. de p̄bē. nisi esset. quia iudex ibi nihilominus mandauit executioni: sed papa confirmauit ibi q factum fuit ratione delegātis: ꝛ q factum fuit ratione cōpromissi. iudicibus. n. male procedētibus. s. ad ea que non sunt sibi cōmissa resistere possumus: ꝛ contra eos competit interdictum vnde vi: argu. ff. de iure fis. prohiberi. Sed si aliter circa ea que sibi cōmissa sunt male agant: lȝ hoc certum sit. tamen eis resistendum non est nisi p appellationem: vt hic. (Canonicam) que sola p̄stet causam possidendi ꝛ iustum titulum. j. de insti. ex frequentibus. C. de manci. l. iij. arg. contra. j. de iure patr. cura pastoralis. (Resistere) sed appellare debet. j. eo. sup eo. ff. de appel. a sententia. ꝛ ex quo p appellationē delegati fuit iurisdictio reuocata non debet mandare sententiā executioni: sed supsedere. j. eo. pastoralis §. p̄terea. vbi no. ꝛ sic extunc potest resistere violenter cum nō sit eius iudex: arg. j. de appel. bone. ꝛ. c. dilectus. Hoc autem sic intelligo verum. s. q non possit resistere si possidebat rem: vel ius illud in cuius possessione mittitur is de quo agit: vel in quo fit executio sententie. Sed si non possidet: lȝ eum aliter res tangat nō resisteret violenter. ꝛ sic loquitur decre. pn̄s. Sed obijcies: nonne hic ordinarius quasi possidebat ius instituendi: ergo resistere potest? Rn̄. si peteretur ius instituendi locum haberet qd dicitur. s. q iure resistere posset. ꝛ si non appellasset cum secum actuȝ non esset: argu. p̄dictarum decre. ff. de re iudi. admo. nisi sibi aliud imputare posset. sed h non negabatur ius instituēdi ad epm ptinere: nec sibi eius possessio auferetur: licet clericus mittatur in possessionē canonicatus ꝛ prebēde. caplm aūt si appellaret p̄dictā resistentiā facere posset: qꝛ eius iuri detrahit.

TU litteris precepit. supple etiaȝ mandata ē. vba. n. cum effectu recipiēda sunt. j. de cler. non resi. relatum. de pe. di. j. h aūt exp̄sse. s. eo. significasti. ꝛ h pōt vsqȝ ad annum a die late sentētie. j. eo. qrenti. In iudi. ordi. ꝛ delega. obtinet q si tulit sentētiam q̄ teneat q eam vlterius reuocare non pōt. ꝛ hoc satis patet q si non est appellatum transit in rē iudicatam. ꝛ ē appellatum a iudice appellationis ptinet cōfirmare vel infirmare primam sniam: ꝛ non ad iudicē a quo appellatum est. Itē si appellans renunciat appellationi: hoc ipo firma manet snia: nec iudex post renunciationē appellationis pōt mutare sniam. j. de re iudi. q ad consultationē. ff. d re iudi. q iussit. Si aūt snia lata nulla sit ipo iure: tunc distinguēdum est inter iudicē ordinarium ꝛ delegatum. Nam iudex ordinarius iteruȝ cognoscit non obstante snia q̄ nulla ē. Itē causam incipiet a capite. C. quomō ꝛ qn̄ iudi. si p̄ses. Si aūt sit delegatus non incipiet causam a capite: quia functus ē officio suo: ꝛ non remanet iudex C. quomō ꝛ qn̄: si vt proponis. quia iam desijt esse iudex. ff. de arbi. qualem. in fi. secus autem est in factis ꝛ in omnibus alijs preterq̄ȝ in sententijs. nam in illis. s. in factis ꝛ in alijs preter sententias siue sit ordinarius siue delegatus si non tenet quod fecerit: vel si tenet ꝛ non est bene factum: vel al's effectum non habet de iure: tunc illud potest recte facere. ꝛ de ordinario quidē constat. s. de elect. cum terra. de delegato autem constat. s. e. significasti. ꝛ videtur hec distinctio probari. ff. de arbi. qualem. §. finali. j. de preben. relatum. Ex predictis colligitur q si alicui mandatum ē q faciat alicui prouideri. ꝛ scripsit in vna ecclesia pro prouisione q anteq̄ȝ ibi recipiatur potest mandare q in alia recipiatur. nec obstat. s. de rescrip. in nostra. quia loquitur quando plures littere super vnius prouisione impetrantur in fraudem. Si autem per primas litteras sit receptus: tunc vlterius non habet prouisor quid faciat: quia plene executus ē mandatum apostolicum: ꝛ ideo non tenet secunda prouisio: arg. h. j. eo. venerabili. Item videtur si mandatum ē alicui q prouideat alicui. nam si prouidit ita q prouisio teneat de iure: licet de facto non habeat possessionē vlterius non tenet secunda prouisio: quia si contrarium dicitur sequitur absurdum. s. q p vnum mandatum consequatur: non solum duas sȝ multas prouisiones ꝛ omnes valebunt. Aliqui tamē contradicunt. Idē etiam in compromissarijs: quia si prouideat ignoranter de aliquo cui prouideri non pōt ppter defectum natalis: vel ppter alium defectum. vel si electus nolit sue electioni consentire: iterum alium eligēt: nisi reuocetur potestas ei data qd facē possunt: vt no. s. de elect. in causis. In delegatis etiam idē dicimus: quia ꝛ si totam causam cōmittant: tūc si subdelega. non recipiant: vel etiam si recipiant an̄ tamē q̄ȝ incipiat vti iurisdictione pōt reuocare iurisdictionē alij delegatam ꝛ alij cōmittere: vt no. j. e. venerabili. in fi.

COnsultationibus. spoliatū. oportet. n. eū pbare ꝛ possessionē ꝛ deiectionē. j. de resti. spo. olim causam. ff. qd me. cau. si cum exceptōe. (Contumaciam) si aūt esset contumax fieret missio in possessionē vel si esset lis contestata pcederetur ad sniam. C. de iudi. pperādum. j. vt lite non contesta. quoniam frequēter. ꝛ no. de hoc. j. d qui mit. in pos. si aduersus.

SAne rebellis. qualiter iudex pōt iudicare turbantes iurisdictionē suam: no. s. e. c. j. Sȝ hic qro an possit vindicare impediētes executionē snie. Rn̄. sic si minis vl' dolo impediāt eum. Si vo de iure se opponant executioni: tunc ordine iudiciario suato iudex contra impedientes pōt procedē. s. summaria cognitione. ff. de re iudi. a diuo. §. si sup. Sȝ si p̄ter executionē extra iudicium quis prohibeat aliquē soluē alij: quia dicat sibi nomē legatum. arg. eius q est. C. de lega. l. iij. non pōt ab hac prohibitione prohiberi: quia iure suo vtitur. s. d electio. cum eccl'ia. argu. C. de rei vē. l. si fundum. C. debi. vē. pig. l. j. Sȝ nunquid competit actio contra prohibētē vt remittat prohibitionē. arg. q sic. ff. d no. oper. nun. l. j. in prin. ꝛ. l. de pupillo. §. si is. quidam tamē dicunt q contra eum pōt debitor agere vt remittatur p iudicē. i. vt ei detur potestas soluēdi cui vult. ff. de dam. infect. depu. §. qui rē is. ꝛ. §. si is. ꝛ. l. p̄tor. §. ij. vsqȝ in fi. argu. ff. d inge. manu. diffamari. videtur tamē aliud. s. quia debitor non possit agē ad remissionē prohibitionis cum habeat alia remedia. s. q pōt cautionē petē ab eo cui soluit q suabit eum indemnē contra alium. C. d peti. heredi. l. vlt. §. si autē. ff. d rei vēdi. is a quo. ꝛ. l. sequē. sȝ in noui opis nuncia. secus: qui non pōt procedē ad edificandum quin demoliatur: nisi facta remissione p iudicem: vt ff. de no. oper. nuncia. l. j. in princi. per hanc tamen remissionem non fit eis p̄iudicium: quin etiam iterum possit petere demoliri opus alia ratione. non tamē ppter hoc quod edificatum sit post nūciationē. alius autē creditor contra creditorē phibentē debitorem debitoris agere non pōt: cum ex mera prohibitione nullū sibi p̄iudicium fiat: quia eo prohibēte petere potest: arg. ff. de re iudi. sepe. nec ē prohibitio modus auferēdi actionē vel impediēdi. C. d rei vēdi. si fundus. (Vices). xciij. di. c. vl. ff. d offi. eius cui man. l. j. (Episcopus.) cuius causa delegato ē cōmissa: vel non est causa huius episcopi delegato commissa: sȝ aliter impediunt executionem delegati.

EX pte vacare. talis concessio bn̄ficij facta a papa valet. j. de cōcess. p̄bē. pposuit. ab alio non. j. de concess. p̄bē. nulla. (Archiaco.) vel quē tenebat auūculus. R. (Dino). i. pure ꝛ sine omni oditōe: al's eēt simonia. viij. q. iij. talia. j. d testi. veniēs. (Posterioribus) q̄ exceptōes eliduntur: qꝛ in eis tacita fuit ea vitas: q̄ si exp̄ssa fuisset lr̄as non habuisset. s. de p̄oribus lr̄is. s. de rescrip. sup lr̄is. ꝛ ita nō pcedit oppositio q gn̄ale derogat. de quo no. s. de rescrp. c. j.

EX pte tua. ⁊ infra. ꝓcede re.s̄.de rescrip.cām. Sꝫ contra.ar.e.ti.cum dilectus. (Nulle) ⁊ spāliter enumerate.ff.siqs cau.sꝫ ⁊ si.§.q̄sitū.al's gn̄ale v̄bum non sufficeret.j̄.de resti.spoli.audita.(Ancessores).ij.q.viij.lator.xxj.q.ij.placuit.xxvij.q.j.si homo.Sꝫ expone eos non sic expꝛessisse vt in factis sibi notis qualia erant q̄ dicunt̄ in contrarijs.

QUoniam prefixum. Cum altero socio q adhuc viuebat.nos idēꝫ dicimus ⁊ si sine altero terminuꝫ p̄fixum:imo plus ⁊ si neuter citasset ⁊ ambo essent mortui:tn̄ successores ꝓcederēt in causa cum sit iurisdictio penes loca ⁊ dignitates ⁊ nō penes ꝑsonas. ⁊ ex hoc apparet q̄ si taliter delegatus ad aliquā transeat dignitatē tales delegatiōes dimittet suo successori.imo q̄ plus ē etiam si incepisset ꝓcedere:ar.C. de iudi.ꝓperādum.§.si aūt in medio.j̄.e.pastoralis.§.vlt.auc̄. vt nulli iudi.§.⁊ hec v̄o.ff.de iudi.mortuo. q̄ꝫuis illa in ordinario loquat̄.sꝫ in delegato exp̄sse loquit̄.j̄.de offi.ordi.pastoralis. (Illi).s.abbati cister.s̄bstituto loco mortui.(Sociū) arg.successorē teneri ad id quod p̄decessor.j̄.de solu.c.j.de offi.dele.pastoralis.circa fi.xj.q.ij.si eps.xij.q.ij.lꝫ hmōi.xviij.q.ij.dudū.ff.de iudi.mor.C.de ser.cor.l.furti.

SUper eo vero.aliquos. q se dicūt patronos vel q sunt.(Ius).s.pn̄tatōe.(Ordinet) q̄rit̄ in quo ꝓsit adiectio ista.s.q̄ ordinet ecclesiam cum ad eū nō ptineat institutio: nec sibi fieri debeat pn̄tatio:vt h̄.Rn̄.qdam nihil aliud ptinet ad hūc delegatū nisi ferre sn̄iam ad quē ptinet pn̄tatio.⁊ exponunt (Ordinet).i.ordinandas decernat ⁊ ordinari faciat.s.vt eps eligat vel capl'm vel q̄s alius ad quē ptinet archid̄.in stall'.s̄.de offi.archi. vt nostrū.alij tn̄ dixerunt q̄ h̄ plus hꝫ quare si ordinatio deuoluta esset ad papam q̄ auctoritate hax̄ lr̄ax̄ ordinare posset.h̄ aūt constat q̄ per tales lr̄as nunq̄ꝫ fit p̄iudiciū alijs vt h̄. ⁊ hec vera sunt vbi cām inter partes cōmittat:q2 tunc non intendit facere alicui gratiam vel p̄iudiciū.Si aūt de plenitudine ptātis vel intēdēs alicui gratiam facere vel penam irrogare:ꝯmitteret ordinationem alicui alicuius eccl'ie vel ꝑsone posset sustineri q̄ posset canonicos facē ⁊ eius canonicatus dare.arg.s̄.de rescrip. abbatē.j̄.de p̄ben.ꝓ illox̄.⁊ stallum assignare:⁊ omnia alia facē que sunt facienda:si factū respiciat siue ius.Alij tn̄ dicunt q̄ nob̄ non placet q̄ dꝫ mādare ei ad quē de iure ptinet vt stallum assignet ⁊ alia faciat q̄ d̄ iure vel de facto maxime faciēda sunt.j̄.de puil'.pastoralis.C.ꝑ qbus cau.ser.ac.li.l.j.Si aūt ip̄a facē renunciet sine causa ⁊ tunc ip̄e posset instituere ⁊ alia singula facē.arg.ꝓ eis quod dicit̄.s̄.d̄ rescrip.abbatē.⁊.s̄.e.significasti.h̄.n.ē ordinata ordinatio.⁊ q̄dam sic gn̄aliter intelligunt etiam si inter partes cōmittat̄ causa cum hac eadē clausula.Sꝫ q̄res s̄m istos:nūquid examinabit p̄sentatum exquo approbatum ē p delegatum:arg.q̄ sic.s̄.d̄ elec. venerabilē.R.non dꝫ approbari p delegatū sꝫ p ordinariū q examinabit eum.sꝫ si quid dubij fuerit decidetur p delegatum.intelligitur.n.fieri ordinatio tūc demum quando fit cū effectu. nec intelligitur suo officio functus:quousq̄ꝫ ordinata sit eccl'ia.j̄.de cleri.non resi.relatum.Sꝫ quid si non appellat ordinarius teneret quod fit a delegato:imputetur.n.sibi q̄ sciuerit ⁊ non contradixit cum distinctione tamē:vt no.j̄.de re iudi. cum sup. contra. s̄.de rescrip.ex parte.s̄m nos non h̄nt locum iste obiectiōes.(Ordinet).Itē videtur q̄ si papa mandat vel simpliciter rogat aliq̄d capl'm q̄ aliquē faciat canonicū sola electio habet̄ ꝓ cōfirmatione:quia auctoritate pape hoc faciēt:argu.j̄.de p̄ben.ꝓ illorū. nisi p̄ces potius inducerent:al's minuerēt consilium q̄ꝫ mandatum:argu.ff. man.l.j.⁊.ij.§.fi. ⁊ p hoc videtur q̄ si papa scribit patronis clericis q̄ nemini pn̄tabunt: sꝫ ip̄i tantū instituent auctoritate pape:sꝫ secus in patronis laicis:arg.s̄.de rescrip.abbatē.j̄.de iure patro.cum aūt.⁊ hec vera sunt siue sit merus executor datus siue sit datus ad compellēdum tantū executor.⁊ idem est etiam sit nullus sit datus executor:quia auctoritate pape funguntur non tn̄ executores:sꝫ etiam illi quibus mandatur de recipiēdo.(Archidia.).s̄.de offi.archidia.c.j.contra.j̄.e. cum satis. ibi no.(Intētionis).j̄.de deci.ex multiplici.j̄. de resti.spo.audita.ff.de transla.cum aqliana.ff.de pact.tres fratres.xxij.q.ij.ne q̄s.(Cōmissa).j̄.de fi.instru.inter dilectos.C.qbus re.in.l.j.⁊.ij q.v.interrogasti.ff.de li.cau.si vsufruc.xvj.q.iij.ne qs.C.res inter ali.ac.si cū fratrē.argu.contra.xxiiij.q.j.s̄bdiaconus.lxxj.di. tātis.j̄.de iudi.ac si clerici.ff.de regu.iur.sepe.lvj.di.c.j.ff.depo. l.ij.in pn.xj.q.iij.cū multe.⁊ sunt casus vbi nō hꝫ locū illa regula inter ali.⁊c̄.ff.de inoffi.testa.l.pap̄.§.memisse.ff.de sta.ho.ingenuū.ff.de lib.agno.l.ij.§.si parēs.ff.si ser.ven.locū.§.si fundus. ff.quēadmo.ser.amit.si cōe.C.de co.rerum.al's.l.ij.

CAusaꝫ matrimonii. adeo affecit.) ⁊ iō non nocet.xxxj.q.ij.lothari⁹.xv.q.vj.c.j. imo mr̄imoniū nō dico tm̄ standū cōfessioni vni⁹ sed nec amborū.j̄.de eo qui cog.con.vx.sue.sup eo.xxxv.q.vj.§.vlti. nisi fama amborū cōfessioni cōsentiret.xxxv.q.vj.si duo.q̄ꝫuis q̄dam al'r illud intelligūt.(Cōfessa est.) forte in absentia iudicis.⁊ idem forte in p̄sentia si ꝓtāta erat seuitia siue potentia viri q̄ mulier timebat q̄ si corā iudice negaret q̄ eam fortius affligeret:vel potes dicere q̄ cuilibet viro tāta potestas est q̄ cū mulier sibi subiecta sit. Sed hac rōne posses dicere q̄ cōfessio nullius vxoris teneret:nec sibi p̄iudicaret cuꝫ quelibet hoc ip̄m iuste timere posset. Rn̄.q̄ semp p̄iudicat cōfessio nisi qn̄ p̄cessit metus.⁊ hoc ideo:q2 nō presumitur metu fecisse: nisi qn̄ metus vel verba p̄cesserunt. (Ad iudicem.)no.q̄ hic licet ad mādatū iudicis amissa sit vxor: tn̄ agere pōt.⁊ si nō sit violenter eiecta:sufficit eni q̄ temere eam dimisit.j̄.de resti.spol'.litteras.in prin. ⁊ hoc est veruꝫ vbi nulla sentētia est vt hic:vel est aliqua sed est appellatione suspensa:cuꝫ oīa facta post appellationē legitimā debēt in statum p̄istinū reuocari.j̄.de ap.bo.me.(Vnius.)no.q̄ si plures sunt iudices vno absente siue iusta de causa siue p cōtumaciā nisi se excusauerit:vel delegauerit vices suas nō tenet q̄d fit a pluribus p̄sentibus.ff.de arbi.item si vnus.§.vlti.⁊.l.se.j̄.de offi.dele.prudentiaꝫ.ff.de re iudi.duo.ex.⁊ hoc in del'.sed ꝯmittere pōt etiam si in lr̄is hoc nō continet̄.s̄.e.quē ius.nec sufficit alteri⁹ excusatio nisi committat ordi.autē bene fuerūt sn̄iam sepati.ff.de offi.con.l.j.in p̄n.ar.C. de auct.pre.l.vlt.Sed nec hoc semp nec in oībus ordinarijs obtinet:si v̄o oēs sunt p̄sentes ⁊ discrepant teneret sn̄ia plurimoruꝫ. lxiiij.di.c.j.⁊.ij.⁊.iij.Si vero equaliter discrepant.s.q2 duo absoluunt reuꝫ.duo condēnant.distinguo aut sunt arbitri aut ordinarij:aut delegati:si arbitri nulla sn̄ia tenet.ff.de ar.diē.§.si plurēs. si delegati sn̄ia pēdet quousq̄ꝫ alterā delegās cōfirmet.ff.de re iudi.duo.si autē sunt ordinarij tenet ꝓ reo sentētia.j̄.de ꝓba.ex litteris.ff.de re iudi.inter pares nisi in libertate vbi siue cōtra reuꝫ siue actorē semp tenet sn̄ia ꝓ libertate: ⁊ querela.inoffi.test.vbi semp tenet ꝓ testamēto: ⁊ in matrimonio vbi tenet sn̄ia semp ꝓ matrimonio.xxxij.q.v.si q̄s accepit.xxij.q.iiij.inter cetera.ff.de inoffi.testa.si pars.al's pares.iudi.ff.de re iudi.inter pares.pro hac distinctione est.j̄.de re iudi.c.vlt.

CAusamq̄ꝫ interdicimus. iij.q.v.accusatores.xj.q.iij.quattuor.j̄.de offi.del'.insinuante.similiter si vasallus.xxij.q.v.de forma.iiij.q. iij.idonei.j̄.vt li.nō cōtest.accedens.

CUm te vni. Si vnus tm̄ est delegat⁹ pape bene pōt vni vel pluribus subdelegare cām vt hic. Item dicimus q̄ si sunt duo vel plures:simul oēs possunt vni vel plurib⁹ delegare causam. Si vero vnus delegat⁹ velit causaꝫ plurib⁹ delegare alijs suis socijs nō delegātibus hoc pōt.ar.h̄. Item q̄ nō est ꝓhibitū intellige cōcessum.Alij tamē dicunt q̄ vni tm̄ debet cōmittere ꝓpter absurditatē que sequeret̄ si cōtraria vellēt ⁊ ar.ad hoc. s̄.e.q̄ꝫuis.(Interposita.) ad primū delegantē.q̄ nō tenet.vt no. j̄.e.super.(Indiffinitā).j̄.e.sup q̄stionum etiam si est appellatū ad papam:quia tunc ad delegatū debuit appellari.j̄.e.super.

RElatum li.con. Et citationē.legiste hic dicūt simpliciter in auct̄.de litigio.§.oēs.decretiste solā citationē sufficere dicunt ad ꝑpetuitatem.j̄.e.c.pri.j̄.de offi.dele.lꝫ ff.de iurisdi.om.iu.⁊ quia.C.quādo li.prin.ob.l.j.⁊.ij.⁊.ij.q.vj. anteriorū.auc̄.de litig.in prin.

GRatum obitum. Sed qd si p̄latus impetrās sit mortuus.Rn̄de.si nō nomine ecclesie: sed ꝓprio nomine impetrauit ⁊ impetrans ante mortem incepit agere heres:vel successor poterit supplere dūmodo tale sit ius q̄ possit transire ad successoreꝫ.ff.de inoffi.testa si pater.sed si nō incepisset secus..Si autē impetrauit nomine ecclesie etiam si nō citauit: vel cepit ante mortē tamē successor aget.ar.s̄.e.qm̄.⁊ est hoc verum etiam si expressum esset nomē ꝑsone:⁊ etiam si nullo modo reus erat citatus:tamen conueniet̄ successor.j̄.de fo.compe.dilectus.(Inducias.)vtrūq̄ꝫ istorū.s.inducie petite ⁊ renunciatio ꝓductioni siue allegationi sufficit ad hoc vt renūciasse videat̄ appellatio.(Certus.)idem est ⁊ si incertus sit.

PRudentiam tuã quinto.

s̃.de rescrip.sciscitatꝰ.(Teneat.) dixerũt quidã papã
non respõdere huiusmõi q̃stioni:sed ipsi de suo sacco
respondẽt:ꝙ ad citationẽ duoꝝ citatus venire debet.ar.C.de
act.pre.l.fi.saltem allegaturꝰ forũ.j.de ap.ꝯparati.s̃.de rescrip.
super.litteris.ff.de iudi.si quis.sed hoc nõ dicimꝰ etiam in respõ
sione sua credimus eum satisfecisse vtriqꝫ q̃stioni.nam cuꝫ dicat
duos nõ posse ꝓcedere ad cause cognitionẽ tertio nõ legitime ex
cusato:⁊ in dilatione dãda requirat cause cognitio.iij.q.iij.§.spa
cium.ergo nõ poterit dari dilatio absqꝫ tertio:p̃missa vera sunt.
Sed hec ratio nõ placet:q: ibi nõ loquit de citatione que bene fit
sine cause cognitione:sed de dilatione dãda ad testes recipiẽdos
p̃terea isti tres nõ habẽt separatim iurisdictionẽ exercitiũ sed oẽs
tres simul ergo nõ possunt mulctare vł iudicare excõicare vel in
posses.mittere:quãuis dicãt ꝓpter odiũ ꝯtumacie posse ꝓcedere
⁊ male.ff.de re iudi.duo ex.quãuis intelligat illud q̃n non est ibi
clausula:ꝙ si nõ oẽs ⁊c̃.p̃terea citatus est certus ꝙ duo tm̃ citãt.
⁊ ideo ad illoꝝ citationẽ ire nõ tenet nisi forte ipsi dicãt ꝙ iõ tm̃
duo citant:q: tertius excusauit se.naꝫ tunc crederẽ ꝙ deberet ire
vbi veritatẽ sciat ⁊ ius suum alleget.ar.j.de dila.p̃terea.ff.de in
ius.vo.l.ij.nã si dixerimꝰ ꝙ vbicũqꝫ est vel esse põt dubiũ debet
ire ergo semꝑ:q: semꝑ posset esse ꝙ faceret dele.a papa.vel impa
tore qđ esset absurdũ:tunc ergo tm̃ tenet ille ire quẽ certũ est non
esse de iurisdictione sua q̃n ipse in citatione sua ponit cãm citatio
nis ⁊ iurisdictiõis:puta quia dele.sit vel cũ tres sint dicãt ꝙ se ter
tius excusauit.nã sic ex dictis suis fit res dubia ⁊ saltẽ aliquã cãm
dubietatis hꝫ.ff.qbus ad li.pro.nõ licet.l.iij.vel q̃n ał's est iudex
citati:lꝫ citatus possit elidere iurisdictionẽ eius ꝑ priuilegiũ.ff.de
iudi.si quis ex.certuꝫ a iudicibꝰ ad hoc deputatis:vt si dicat q̃uo
aliquis fuerit impeditꝰ.ar.ff.cõmo.eum q.§.vlt.⁊.l.se.ff.de re.e.
qui sub tu.l.magis.§.illud.melius est eñ ad euꝫ nunciũ mittere
q̃ꝫ cum periculo reuocationis in lite ꝓcedere.s̃.e.sane.vel ad hoc
sufficit vt credatur sibi:q: licet probate fidei.xcvij.disti.nobilissi
mus.⁊ etiã forte seruiẽs notus ⁊ discretus.nam cuꝫ nõ sit magis
periculũ in absentia vnius iudicis in vno termino leuior ꝓbatio
sufficit.⁊ forte tm̃ argumẽta ꝓbabilia sufficiũt.s̃.de cleri.p.c.i.⁊
ij.Sed quid si ꝓbet alia ꝑte nõ fuisse suũ nunciũ.Rñ.cuꝫ sit nega
tum ꝓbari nõ.põt.ff.de ꝓba.ei qui.tñ si indirecte ꝓbauerit nõ ꝓ
cederet.(Nunciũ.) mirũ videt quare hic requirunt vel certi nũ
cij:vel excusatores litterati: vel alie ꝓbationes.cum ex quo nõ est
p̃sens ꝯstat:quia vel nõ põt:vel nõ vult interesse.⁊ sic videt etiã
ꝙ sine ꝓbationibꝰ ꝓcedere possit.⁊ verbũ nequiuerit sub se cõti
net etiaꝫ verbũ voluerit.j.e.§.addicimꝰ.⁊ si sunt certi certiorari
nõ debẽt.ff.de act.emp.l.j.Rñ.lꝫ sciat tñ nũtiari debet.ff.de adul.
denũciasse.circa prin.ff.q̃n di.le.ce.legatuꝫ.vel dic melius vt no.
illa glo.ex hoc loco.(Canonice.) ꝑ testes qui deponãt eum infir
mum:vel captiuũ:vel missuꝫ vltra mare:vel in aliã longã ꝑegri
nationem:vel infamem:vel ał's in potestatẽ de iure vel facto.s̃.đ
rescrip.sciscitatus.ff.de procu.aut lon.nec ob.iudicis absentia in
hac cognitione dũmodo ꝑtes sint p̃sentes:ꝙ si vere nõ põt inter
esse sed ipsi nesciũt ⁊ ꝓcedunt.quidã dicũt ꝙ nõ valet eoꝝ ꝓces
sus.ar.s̃.e.cum sup.q: nõ seruato ordine ꝓcesserunt.ij.q.vj.§.dif
finitiua.alij cõtradicũt.nam cũ ipsi sint iudices sicut apparet mi
hi ex cõditione apposita.s.ꝙ si nõ omnes interesse nõ possunt te
nebit ꝓcessus duoꝝ.(Cõstare.) q̃ro cui debet cõstare de hac excu
satione.Rñ.his duobus citatoribꝰ.ar.ff.rem.ra.ha.ne satis.j.đ
ver.sig.cum olim qui ꝑiculosum esset hoc ex ꝑsona rei mẽtiri.ff.đ
iudi.solemus.Sed si de hoc.s.an se excusauerit postea lit.pendẽ
te fuerit dubiũ.tunc oportet ꝙ ꝓbet verã excusationẽ.j.e.cũ in iu
re.j.de ꝓba.quoniã ꝯtra.nisi de hoc fuerit dubiũ ante.⁊ tũc diffi
nitur a qbus si nõ fuerit appellatũ cum trãsiuerit in rem iudicatã
de eo amplius querendũ nõ est.j.de re iudi.ꝙ ad consul.trãsiuit
eñ in rem iudicatã vt ibi dicit.Idem credimꝰ ⁊ si nõ fuisset ob
iectum nec iudicatũ:sed vtraqꝫ pars sciens nõ legitimã excusatio
nem corã eis litigare cõsentit.ar.ad hoc quia etiam penes duos
tm̃ est iurisdictio:sicut apparet ex tenore rescripti.lꝫ elidi possit ꝑ
exceptionẽ.sed si nesciens vel credens eum legitime excusatũ cuꝫ
in veritate nõ esset:tũc adhuc possunt obijcere de nõ legitima ex
cusatione tertij.⁊ iõ nõ valet ꝙ fecerũt duo.cũ tam error iuris q̃ꝫ
facti impediat iurisdictionẽ.ff.de iudi.ꝯsentire.vel vt alij dicũt h̃
error nõ impedit iurisdictionẽ hoꝝ duoꝝ:q: semꝑ eaꝫ habebãt.
etiam si nõ expresse vel tacite ꝯsentirent:lꝫ cũ primo sciuerint po
terunt petere illud reuocari:⁊ appellare etiaꝫ si nõ reuocet.ar.j.
e.cum olim.⁊ diffinient suꝑ hoc ipsi ijdẽ duo.ar.s̃.de rescrip.suꝑ
litteris.j.de ap.cõparati.q̃ꝫuis videret ꝙ per arbitros esset diffi
nienduꝫ.j.de ap.cum speciali:sed spãle est in suspitione.nam nil

gratius ⁊c̃.iij.q.v.q: suspitio.⁊ qui est suspectꝰ est in accessorio ⁊
in principali.j.e.suspectus.alij dicũt sñiam.h.s.ꝙ absens est legi
time excusatꝰ:vel ꝙ ipsi possunt:⁊ ꝓcedere nihil facere in hoc ca
su.nam si nõ cõstat de eius legitimo impedimento nulla est sñia
tanq̃ꝫ lata ab his qui iudicandi potestatẽ sine tertio nõ habebãt
ar.j.de offi.iudi.c.penul.Item debẽt omnes tres cognoscere nõ
duo tm̃.vt no.j.e.cum super.Sed primi respõdent ⁊ bene ꝙ ipsi
duo tm̃ habẽt iurisdictionẽ de hoc cognoscendi.s.an legitime sit
excusatꝰ absens cũ aliter nõ possunt ꝓcedere in principali causa.
j.§.pri.nisi prius de emergenti diffiniat:vt no.s̃.de elec.cũ inter
nec ob.ꝙ dicit ipsos tres cognoscere debere cum illud loquat q̃n
omnes sunt vel possunt esse p̃sentes:sed hec sunt impossibilia vt
tanq̃ꝫ absentis admittat excusatio:⁊ tanq̃ꝫ p̃sens cognoscat. Si
aũt duo iudicarẽt ꝙ tertius absens decetero admittẽdus nõ esset
nõ p̃iudicaret:cũ hoc nõ esset neqꝫ principale neqꝫ accessoriũ:sed
si tale q̃d obijciat ꝓpter ꝙ perpetuo remoueri a iurisdictione de
beat:fiet vt no.s̃.e.cum sup.(Nihil.) sed q̃d si iudex absens velit
hre ratum ꝙ duo fecerunt nunq̃d põt parte inuita.ar.ꝙ sic.s̃.de
rescrip.pastoralis.xj.q.ij.lugđ.iij.q.vj.hoc quippe.j.e.cuꝫ olim.
s̃.de elec.ꝙ sicut.ff.de iudi.lꝫ.ff.rem.ra.ha.l.iij.§.vlt.ff.de adop.
l.adoptio.insti.de testa.mili.§.sed si quis.ꝯ.s̃.de cõsue.ad nr̃am.
s̃.de elec.auditis.x.q.ij.c.j.§.j.ꝙ autẽ in hac ratihabitione nõ sit
necessarius cõsensus partis:videt ar.j.e.cõsuluit.j.de sen.excõ.
sacro. Sed cõtra : quia nõ debet parti factũ iudicis preiudicare.
Sol.dicimus id ꝙ duo fecerũt tertio non excusato:nec partibꝰ in
eos tacite vel expresse cõsentiẽtibus nõ tenere etiã si fecerũt noĩe
tertij:quia lꝫ duobꝰ det tm̃ iurisdictio in casu.s.si tertius noluerit
interesse:nõ tñ possunt exercere eam nec tenet ꝙ faciunt si vult in
teresse vt hic dicit:lꝫ eñ ipsi iudices sint.ligata tñ est eoꝝ iurisdi
ctio mãdato:⁊ cõditione apposita intm̃ vt si ꝯtrafaciãt nõ valet.
si.s̃.de rescrip.dilectus.⁊ q: nõ tenet.ideo nec ratificiari põt.s̃.de
elec.auditis.nec.ob.c.lugđ.q: ibi quod factũ erat tenebat.s.ordi
nis collatio vel cõsecratio.Item nõ ob.s̃.de elec.ꝙ sicut.q: ibi be
ne tenebat electio:lꝫ cassari posset. Itẽ nõ ob.iij.q.vj.hoc q̃ppe.
quia ibi sñia que nulla est nõ habet rata : sed ꝓpter scandaluꝫ vi
tandum:electio ipsoꝝ inordinate facta tollat: vel illud facit pa
pa ex plenitudine ptãtis:⁊ sic etiam põt respõderi legi cõtrarie.
ff.de adop.adoptio.saluis alijs solutionibꝰ ibi positis. Item nõ
ob.l.ff.de iudi.licet.⁊.ff.rem.ra.l.iij.quia ibi iudiciuꝫ factũ inter
falsum procuratorẽ ⁊ aliuꝫ tenet.⁊ ideo tenet ipse ꝓcurator siue
rei siue actoris si dñs ratũ nõ habet tacite vel expresse:vt in ꝑalle.
l.ff.de ꝓcur.in cause.⁊.l.seq̃n. Item nõ est cõtra.insti.de te.mi.§.
sed si qs.imo est quasi solutio multoꝝ contrarioꝝ.nam sicut ibi
innuit omnia illa q̃ solennitatẽ nõ requirunt:ita ꝙ solennitates
sint de eoꝝ substantia:sed tm̃ ex aliquoꝝ sola voluntate depen
dunt rata haberi possunt:vel potius quasi de noua facta valent.
Ideꝫ dicimus in sñia excõ.noĩe alterius lata.s.ꝙ nõ põt haberi
rata:nec ob.ff.de neg.gest.si pu.§.si lego.quia licet sit necesse ad
hoc vt ratum possit haberi ꝙ sit meo noĩe gestuꝫ: non tñ semper
ꝙ nomine meo gerit ratum haberi põt: q: si nõ egit q̃uo ratum
habebit. Sed posset dubitari si aliquis nomĩe alteriꝰ iudicis fa
ciat iurisdictioneꝫ in terra ipsius:an possit iudex hre ratum.Rñ.
ꝙ nõ.q: ea que facta sunt:⁊ q̃ solennitatẽ nõ requirũt possunt ha
beri rata:sed cuꝫ sñia a nõ suo iudice lata nõ teneat.s̃.de offi.iudi.
tua.⁊ cum alie solẽnitates requirant quas si ipsemet qui ratũ ha
bere vult omittere nõ teneret:ergo nõ põt haberi rata si ab alio
omittat:omittunt autẽ oĩa:q: nõ ꝓ facto habet qđ fit a nõ suo iu
dice:nobis plus placet qđ no.j.e.c.in glo.nobis videt.(Reputa
buntur.)duo bene habẽt iurisdictionẽ sine tertio:sed est ligata vt
ꝓcedere nõ possunt sine tertio nec tenet ꝓcessus eoꝝ nisi in casi
bus.s.vbi prius recipiat siue verã siue falsam excusationẽ tertij:
vel nisi aliter cõstet de eius impotẽtia.sed ꝑtes bene possunt eoꝝ
iurisdictionẽ ꝓrogare de casibꝰ in q̃bus possunt ꝓcedere seu co
gnoscere ad casus in quibꝰ nõ possunt.vt no.j.de ap.cordi.quia
ex quo iurisdictionẽ habet que ratio est ꝙ possit ꝓrogare de re ad
rem vt no.s̃.e.de causis.⁊ nõ de casu in casum.imo plus videt ꝙ
hoc ipso ꝙ partes ꝓcedunt neglectis ꝓbationibus vel exceptio
nibus absentie tertij ꝙ tacite videt duoꝝ iurisdictionẽ ꝓrogare
sicut est in alijs declinatorijs fori.vt no.j.de re iudi.inter.ar.j.đ
excep.pastoralis.ꝓrogare auteꝫ nõ intelligit si nũcius vel littere
excusatorie fuerint false. Item si duo iudices falsuꝫ asserebãt nõ
tamen interloquẽdo sibi cõstare debet de legitima excusatiõe ter
tij:vel etiam si ꝓtestata fuerit vna pars consentiente altera ꝙ nõ
intendebat ꝓrogare nisi q̃ꝫtum forma litteraꝝ sibi dabat. Item
ꝓrogatio ꝓcura.non obest.j.e.cum olim.⁊ ꝫm hoc debent intel
ligi glo.hic posite.s.sed quero. Sed quidaꝫ loquunt de ratifica
tione tam ante sententiã q̃ꝫ post.(In inte.resti.).xx.di.đ quibus.

lxiij.di.extra.ar.cōtra.ff.de arbi.item si vn⁹.§.vlt.⁊.§.si plures.
(Possint) absqꝫ ꝑiculo rei familiaris.(Noluerit.) ex hoc loco vi/
detur ꝙ nō plus importet illa clausula ꝙ si nō omnes potueritis
aut nequiueritis interesse q̃ʒ illa vbi tm̄ ponit̃ si non potueritis.
Rn̄.imo differētia est q̄ colligit̃.s̄.de rescrip.sciscitat⁹.quia in p̄/
mo casu q̄ sola volūtate nō vult interesse nō redarguit̃.secus in se
cūdo casu.ad idem.s̄.de rescrip.sciscitat⁹.alij aūt dicūt aliā diffe
rentiam ꝙ vbi est tm̄ nequiuerit nō possunt ꝓcedere duo nisi ab
sens se excusauerit ꝑ nunciū vel per lr̄as de volūtaria vel necessa
ria causa absentie vel ꝑ testes nec sufficit ꝓbari ꝑ testes volūtaria
que satis p̄sumitur violēter.ex quo non est:sed tm̄ necessaria: sed
in necessaria est faciēda distinctio:quia si ꝓbet eum pati dolorē
capitis vel aliquā infirmitatē vel tertianā vel modicā profectio/
nem vel similia nō sufficit:q: ⁊ si hodie nō possunt interesse cras
poterunt.vt.s̄.e.ti.§.pri.ff.de iudi.si longius.ff.de va.l.pe.j.de
vo.⁊ vo.re.ꝙ sup.Sed si esset in vtrūqꝫ.s.nō poteritis ⁊ nolueri
tis etiam tertio se nō excusante.nec etiam receptis ꝓbationibus
sup longa necessitate vel breui poterunt ꝓcedere.nam ex quo nō
interest certū est ꝙ aut nō vult aut nō p̄ot interesse: ⁊ habēt ar.ꝓ
se.s̄.de rescrip.sciscitatus. Quidā tm̄ dicūt ꝙ cū vtrūqꝫ sit positū
tm̄ nō est ꝓcedenduꝫ nisi tertio excusato:quia p̄ot esse ꝙ interesse
posset ⁊ vellet.sed terminū obliuioni tradidit:⁊ sic cum vtrobiqꝫ
idem dicūt:⁊ sic credim⁹ de facto tenere.(Reus.) qd̄ si nō appo/
nitur:sed ipse sue consciētie timēs petat absolui: vel ideo quia cū
ꝓcessum fuerit vsqꝫ ad sn̄iam: tunc primo obijciat̃ ⁊ reuocet̃ to/
ta.j.de excep.exceptionē.s̄.de rescrip.dilectus filius abbas. Itē
quid si iudex nō pars opponat:quia p̄ot vt in eadē decr.Rn̄.ad
hoc vult.ꝙ ⁊ tunc absoluet dele.q: non est ratio diuersitatis.s̄.de
consti.transla.C.de diuer.rescrip.si libellū.ff.de le.neqꝫ.⁊.l.non
possunt ad primū.rn̄deo idem.imo fortius quia maiorē fauorē
debet inuenire sponte ꝯfessus q̃ʒ conuictus.xv.q.viij.c.j.⁊ ꝓ hoc
etiam facit ratio posita in decre.s.cum cōmittitur p̄n.⁊ ac.(Excōi
cationis.) maioris.minor enī nō sufficeret ad excō.j.d excō.a no
bis.(Excōicationis.) supuenientis impetrationi lr̄arum.secus si
ꝓcederet.s̄.de eta.cum bone.j.de ꝓba.post cessionē.ar.C.de p̄.
imp.offe.vniuersas.vbi videt̃ ꝙ qn̄ scribit̃ plurib⁹ iudicib⁹ siue
cum clausula hac.ꝙ si non oēs.siue sine clausula.tm̄ oēs ⁊ singuli
iurisdictionē habēt:quia res indiuisibilis est iurisdictio:sicut ser/
uitus:vsufructus:iuspatronat⁹:⁊ reliqua iura.ff.d reli.⁊ sump.
fu.si sepulchrū.ff.ad.l.fal.l.j.§.si vsuf.⁊.ff.de serui.vie.vsus etiā
p̄dictorū ⁊ fruct⁹ est indiuisibilis nisi aliud ꝯtineat forma māda
ti:sicut est hic qn̄ mandat̃ ꝙ si non oēs possunt exequi mandatū
ꝙ duo exequant̃:vel nisi postea ꝑtes inter se diuidāt vsum ꝙ eis
hꝫ:qn̄ tm̄ eorū vtilitas attendit̃.ff.de arbi. Item si.§.fi.⁊.l.se.ff.d
re iudi.ex.ff.de serui.via.ff.de vsufr.quotiēs.§.j.j.de iurepa.q̄ri
moniam.vbi no.nō tm̄ sicut in iurisdictiōe ⁊ alijs iurib⁹ vniuersi
tatis:quia illa nō est penes singulos:sed penes collationē tm̄.xij.
q.ij.§.qui manumittit̃.⁊ ideo dicimus ꝙ si corā duob⁹ procedat̃
qn̄ scriptū est trib⁹ cum p̄dicta clausula ꝙ tenet ꝓcessus corā eis
habit⁹.etiā si tertius nullo modo sit excusat⁹.⁊ si nihil cognoue/
rint alij duo de excusatiōe eius etiā si volebat ⁊ poterat interesse.
⁊ etiā si ambe ꝑtes vel altera tm̄ ignorabat ius.s.ꝙ duo ī p̄dictis
casib⁹ possunt ꝓcedere etiam tertio nō excusato ⁊ volente inter/
esse.⁊ idem dicim⁹ si ignorabat factū.s.q: credebat tertiū iudicē
esse excusatū legitime ꝙ tm̄ nō erat.⁊ h̄ dicim⁹ ea rōne:q: isti duo
ex tenore mādati habebāt sine cōsensu ꝑtium iurisdictionē in ne
gocio sibi cōmisso:⁊ etiam vsum ⁊ exercitiū iurisdictionis in ali/
quo casu vel sub cōditione.s.si tertius nō p̄ot interesse: ⁊ ipsi al's
inordinate ꝓcesserunt:tenet ꝓcessus eorū si nihil fuit exceptū ꝯ
eos ⁊ etiā appellatū:quia talis poterat esse ꝓcessus s̄m tenorem
mādati:⁊ nō est cōtra ius scriptū sed ꝯtra ius litigatoris tm̄. ⁊ iō
tenet q̄cquid faciūt.ij.q.vj.§.diffinitiua.nec est ꝯ.s̄.de rescrip.cuꝫ
dilectus.q: ille ordo erat de s̄ba mādati ⁊ studiose seruari māda
batur:nō in fauorē ꝑtium:sed in fauorē eccl'ie.vnde remiti nō po
terat.at h̄ iste ordo ꝙ inquirat̃ de excusatiōe sua nō studiose man/
datur:nec attendit̃ ibi fauor nisi ꝑtium. Item nō obest.ff.de ver.
sig.cedere.vbi dicit̃ ꝙ qn̄ aliq̄d sub cōditione debet̃ ꝙ non cedit
dies debiti nisi extāte cōditione:ergo ⁊ eadē rōne hic:q: his duo
bus delega.nō cedunt dies exercendi iurisdictionē suā nisi post
extiterit ꝯditio.s.ꝙ tertius nō p̄ot interesse:cū h̄ exercitiuꝫ eis sub
cōditione mandatū sit.Sol.l.illa loquit̃ in his q̄ fiunt extra iudi
cium: sed in iudicio si mandat̃ aliq̄d fieri sub cōditione etiā non
extāte ꝯditione tenet qd̄ fit dūmodo ꝑtes nō ꝯtradicant sicut ap
paret in iudicio appellationis emisse ante sn̄iam ꝙ nō debet co/
gnoscere de cā principali nisi iusta ꝓbetur cā ap.⁊ tm̄ ꝑtes si vo/
lunt omitterere cām ap.⁊ ꝓcedere in principali possunt.j.de ap.
cordi.⁊ si ꝯrium diceret̃ absurditas intolerabilis sequeret̃:puta
mandat̃ iudici ꝙ si talis ꝓbauit taleꝫ rem sibi deberi condēnes
reum:nunq̄d dices talē sn̄iam nō tenere.sed ꝯ ius litigatoris fe/
retur:puta si nō ꝓbato debito condēnet̃.absit.ij.q.vj.§.diffi.sed
forte secus esset ⁊ si nō exercitiū iurisdictionis:sed ip̄a iurisdictio
mandet̃ sub ꝯditione:tūc enī satis dici p̄ot ꝙ nō hꝫ iurisdictionē
nisi cōditio existeret:q: cōmissio talis vel dele.nō est in iudicio sꝫ
extra.sed s̄m hoc idē videt̃ dicendū si vn⁹ solus de tribus ꝓcedit
cū penes vnūquēqꝫ sit iurisdictio in ꝑsonas litigantes:⁊ certe q̄/
dam h̄ verū dicūt:sꝫ in hoc est differētia: q: qn̄ vn⁹ solus ꝓcedit
p̄ot excipi ꝙ nō procedat̃.etiā si vnus vel ambo detineant̃ legiti
mo īpedimēto:qd̄ nō est qn̄ duo ꝓcedunt.alij aūt dicūt ꝯ ⁊ bn̄.s.
ꝙ nō valet ꝓcessus corā vno habit⁹:nisi ex sciētia certa ꝓrogaue
rit iurisdictionē:q: lꝫ singuli sint iudices ⁊ singuli habeāt iurisdi
ctionem nō tm̄ singuli habēt sup has ꝑsonas:sed tm̄ tres vel duo.
qn̄ est ibi clausula:nisi det̃ eis de cōsensu partiuꝫ tacito vel exp̄sso
nō ignorātib⁹ ius vel factū. Item ille solus in nullo casu hꝫ exerci
tium iurisdictiōis. Item nō ob.ff.de iu.o.iu.si ꝑ errorē.ff.de iudi.
l.ij.§.j.⁊.ij.vbi dicit ꝙ nō tenet ꝓcessus iudicis in quē ꝯsensuꝫ est
ꝑ errorē vel facti vel iuris:sꝫ tm̄ ꝙ h̄ iam dixi.ꝯ.so.ille.l.loquunt̃
qn̄ ignorās ius vel factū nō facit euꝫ iudicē alicui⁹ ꝑsone q̄ nō est
suus iudex: sed quidā dicunt ⁊ bene hos duos īmo singulos hr̄e
iurisdictionē.sed oppo.sed h̄ fit ꝓrogatio iurisdictiōis de casu in
casum:q: vsus iurisdictionis q̄ erat cōditionalis quo ad exequē/
dum mandatuꝫ erit purus:ergo h̄ erit cōsensus ex certa sciētia ⁊
nō ꝑ ignorantiā sicut est in alijs ꝓrogatiōibus. Sol.dicūt quidā
ꝙ vbi fit ꝓrogatio de ꝑsona ad ꝑsonāꝫ ꝙ necesse est ꝙ ex certa sci
entia ⁊ sine errore iuris vel facti fiat ꝓrogatio ⁊ h̄ rōne p̄alle.q:
qui primo nō erat suus iudex mō fit suus.sed si fit ꝓrogatio de tē
pore in tēpus:vel de casu in casuꝫ:vel de re in rem:tūc valet totus
ꝓcessus si ignorās ius vel factū etiā tacite ꝓrogauerit:vel etiam
si nō excepit:sicut est expresse videre:q: si corā excōicato litigetur
tunc q̄cquid fit corā eo dūmodo nō sit publice excōicatus: q: tūc
secus.j.de re iudi.ad probandū. Item q̄cquid fit corā iudice qui
p̄ot recusari.j.de ex.c.fi.j.e.cū olim. Item tenet ꝙ fit cū ꝓcurato
re milite anteq̃ʒ excipiat̃.ff.de ꝓcu.filius.§.veterani.fatemur tm̄
ꝙ si post lit.ꝯtest.qn̄cunqꝫ ꝑuenerit ad partē:cā quare poterit iu
risdictio declinari ꝙ bn̄ poterit ꝓponere:sed tm̄ nō reuocabūtur
prius facta.j.de excep.pastoralis.c.fi.alij dicūt ⁊ forte melius ꝙ
ꝓrogatio iurisdictiōis nunq̃ʒ valet sine cōsensu tacito vel exp̄sso
q̄ ꝯsensus nunq̃ʒ p̄ot esse vbi est error iuris vel facti.ff.de iuris.o.
iu.si ꝑ errorē.ff.de iudi.l.ij.§.j.⁊.ij.nec est ꝓrogatio nisi augeat̃
iurisdictio ꝑ cōsensum ꝑtium tm̄ sicut est videre qn̄ auget̃ iurisdi
ctio sup ꝑsonas sup quas primo non habebat iurisdi.⁊ idem qn̄
auget̃ sup re vel q̄ʒtitate sup quā p̄mo nō habebat iurisdi.⁊ ideꝫ
qn̄ auget̃ in tp̄s iurisdi.in quo primo non habebat iurisdi.a iure
vel ex tenore mādati sibi directi:sed solūmodo ꝑ vocē partiū au/
getur: volūtas aūt nō est vbi error:vt predictū est.sed in p̄n̄ti casu
vbi scribit̃ cū p̄dicta clausula duo habēt iurisdi.in negocio com/
misso ꝑ vim rescripti etiā si ꝑtes nō ꝯsentiant.Sed dices īmo nō
habēt iurisdi.nisi in casu qn̄ nō p̄ot interesse.Rn̄.falsum est:q: bn̄
habēt iurisdi.etiā si tertius velit interesse ex quo est ibi clausula.sꝫ
nō habēt iurisdi.in qua ꝓrogando nō est necessarius partiū ꝯsen
sus.sed sufficit sola omissio vel negligētia ꝓponēdi hāc exceptio/
nem.vos duo nō poteritis ꝓcedere qm̄ tertius p̄ot ⁊ vult inter/
esse.lꝫ in ꝓrogando iurisdi.quā nō habēt sit necessarius ꝯsensus
partiū sine ignorātia iuris vel facti:ꝑiculosius enī est ꝓrogare iu
risdi.q̃ʒ vsum.⁊ iō plus ibi exigit̃.⁊ sic nō ob.s̄.e.cām.ff.de re iu.
duo.q: ibi nō erat p̄sens clausula.iō nō valebat sn̄ia duoꝝ nisi sci/
enter ꝑtes ꝓrogarent iurisdi.eoꝝ.in isto ergo casu nō debēt ꝑtes
ꝓrogare iurisdi.sed sufficit sciēter vel negligēter hāc exceptionē
omittere sibi cōpetentē.⁊ h̄ idē dicit̃ in alijs casib⁹ supradictis.s.
vbi omittit̃ exceptio recusationis vel excōicationis: q: iudex qui
p̄ot recusari ita hꝫ iurisdi.sup recusantē nisi excipiat̃ ꝯ aliū. Iteꝫ
per exceptionē excōicationis ꝑtis:vel per exceptionē ꝓcuratoris
militis nō auget̃ vel diminuit̃ iurisdi.iudicis ꝯ quē nihil ꝓponi
tur sed ꝯtra partē tm̄ h̄ plus placet q̃ʒ qd̄ dictū est in glo.sed q̄d.
(Vinculo excōicationis) lr̄e ab excōicato impetrate valēt.lꝫ pos/
sit ꝓcessus habit⁹ elidi ꝑ eas per excep.vel prohibitionē iudicis
j.de ex.c.fi.īmo plus videt̃ ꝙ si sint tales lr̄e ꝑ quas ille ꝯtra quē
impetrate sunt possit aliq̄d vtilitatis cōsequi etiā inuito impetrā
te vtet̃ eis:vt est qn̄ petijt sn̄iam confirmari: vel qn̄ petit aliquid
iuris vt seruitutē.nam dignū esset: q: sua excōicatio sibi ꝓdesset.
j.de sen.excō.si vere.j.de ap.oblate.si aūt sunt impetrate de ꝯsen/
su partiū lr̄e ⁊ scientiū de excōicatione adhuc videt̃ ꝙ anteq̃ʒ īci
piat litem semꝑ p̄ot nō excōicatus refutare ⁊ ꝓcedere ꝑ hmōi lit
teras:q: cōsensu vel etiā pacto nedū tacito sed nec expresso nō po
tuit astringi cōicare excōicato ad eius vtilitateꝫ: non quia lr̄e sint

male.imo bene valent:lꝫ ꝑ excõicatum vel nõ excõicatuꝫ sint im/
petrate.⁊ iõ post appellationẽ suaꝫ excõicatus etiã nõ excõicato
inuito poterit ꝑ eas ꝓsequi ius suũ.alij tñ dicunt ꝯtrium ꝙ lꝫ va/
leant ad ꝑfectũ nõ excõicati:tñ nõ valebũt ad ꝑfectũ excõicati: si
cut nõ minꝰ valet testamentũ:lꝫ aliqd relinquat capaci ⁊ nõ ca/
paci.post lit.etiã con.põt reus obijcere excõicationẽ actori semꝑ
⁊ maxĩe si de nouo fuerit excõicatus:vel si de nouo venit ad eius
noticiã.j.de ex.c.si.ħ tñ bene fatemur ꝙ si reus pẽdente iudicio
excipiat ꝯ actorẽ excõicatuꝫ.⁊ impediat ꝓsequi cãm suã nõ fit ei
ꝑciudiciũ qn postq̃ꝫ fuerit absolutꝰ oĩa possit sicut poterat añq̃ꝫ
exciperet:qꝛ ꝑ iudicẽ vel aduersariũ stetit quominꝰ exequeret.j.
de ap.ex rõne.vbi no.lꝫ in reo q põt cãm suã ꝓsequi cũ excõicato
bene p̃iudicatur:qꝛ cũ excõicatus p̃scribat si facit copiã sui ꝙ ꝯue
niri possit:⁊ nõ dabit alicui ꝯtra quẽ p̃scribat restitutio a sili eius
q tenet in vinculis.ff.ex qui.cau.ma.l.j.⁊ idẽ videt in iudicio.ꝙ
si dato termino ad ꝑducendũ testes aliqua pars excipiat d̃ ex/
cõicatione:⁊ ꝓpter hoc nõ ꝓducat testes suos infra terminũ assi
gnatũ p̃scribat ꝯ eum vt vlterius ꝓducere nõ possit.⁊ idẽ videt
in oĩbus alijs.lꝫ possit obijcere exceptionẽ excõicationis si vult.
lꝫ sibi sepe nõ expediat qñcunq̃ꝫ sit publice excõicatus actor tenet
ꝓcessus cũ eo habitꝰ:etiã si appellationẽ vergebat in eiꝰ vtilita/
tem ꝓcessus iudicialis.lꝫ secus sit in iudice cuius sñia nõ tenet si
erat publice excõicatus.j.de re iudi.ad ꝓban.p̃dictis videt ꝯ.j.
de ꝯcess.p̃ben.⁊ eccl.nõ va.qꝛ diuersitatẽ.vbi dicit ꝙ cõtra excõi/
catũ nõ currit p̃scriptio.ergo multo fortiꝰ nõ p̃scribebat ꝯ alium:
nec dabit in inte.resti.ff.ex qui.cau.l.j.so.ibi ꝯtra archiepm iõ nõ
currit p̃scriptio:qꝛ nunq̃ꝫ ad ꝑsonã illius ꝑtinuit collatio p̃bend.
vacantiũ tp̃e excõicationis.iõ nõ erit ꝯ eccliam:nec ꝯ archiepm:
qꝛ nunq̃ꝫ fuerũt negligẽtes.⁊ hec p̃scriptio nõ currit nisi ꝯ negli/
gentes.j.de ꝯces.p̃ben.⁊ eccle.nõ va.c.ij.⁊.c.qꝛ di.meliꝰ tñ videt
ꝙ reo nõ excõicato nõ currit tp̃s nec terminꝰ si nõ ꝓduxit testes:
qꝛ nec ꝓducere debebat si actorẽ sciebat excõicatũ.q̃ꝫuis si ꝓdu/
xisset valerẽt attestatiões eoꝝ ⁊ nõ solũ eiꝰ: sed etiã excõicati.j.d̃
ex.c.si.tñ exq̃ est reo meritoriũ nõ tenet ꝓducere testes nec stare ĩ
iudicio cũ actore excõicato. Item qꝛ ꝑ ꝯtrium eneruat ecclĩastice
discipline nerũ:iustũ est ꝙ ei nõ currit nec terminꝰ nec tp̃s:secus
aũt extra iudiciuꝫ:qꝛ p̃scribit ibi excõicatus ꝯ nõ excõicatum:nec
dat in inte.resti.ar.ff.ex qui.cau.ma.l.j.qꝛ bñ põt eũ ꝯuenire: nec
est meritoriũ nõ cõuenire eũ.j.de iudi.intelleximꝰ.ꝯ.j.de ex.cum
inter.vbi dicit ꝙ in iudicio equalitas seruãda est excõicati ⁊ non
excõicati.vñ videt ꝙ post iudiciũ ceptũ non obstat excõicatio cũ
sit in oĩbus admittẽdus excõicatus.Sol.illa decre.loquit qñ reꝰ
erat excõicatus.⁊ tñ idẽ dicimꝰ in reo:qꝛ si expediat ei ꝓducere
testes:⁊ forte ꝫm tenorẽ ipsius decre.j.de testi.significauit.⁊.j.
vt lit.nõ ꝯtest.qm̃.qꝛ vocabit actor excõicatus:⁊ in oĩbus serua/
bit ꝑitas inter eos.(Probauerit) qd si ꝓbationes sup exceptiõe
sua ꝓduxit:sed eas dicit se casu amisisse:nunq̃d iteꝝ admittẽdus
erit ad probandũ de amissione.⁊ sic ex litibꝰ lites oriant:vel etiã
ad ꝓbandũ iterũ exceptiones.ar.ꝙ sit admittẽdus ad iterũ pro/
bandũ.ff.de eden.si qs ex.§.vlt.⁊.l.se.q̃ꝫuis in hoc casu ⁊ in alijs
nõ fit p̃iudiciũ alicui ꝑti in re petita: sed tñ ꝓpter eũ repellendũ
agit:posset dici ꝙ nisi in termino statuto cõpareat cũ oĩbus ꝓba
tionibꝰ suis vlteriꝰ nõ audiet.ꝓpter hoc enĩ prefigit terminꝰ nisi
ꝯtrium esset notoriũ vel quasi:hoc enĩ arbitrio boni iudicis relin
quendũ dicũt. Item hec ꝓbatio nõ hꝫ locũ in cã ap.vbi admittit
excõicatus.j.de ex.excep.⁊ hic est rõ quare nõ absolueret reuꝫ.s.
quia põt stare in iudicio.lꝫ sit excõicatus.j.de iudi.intelleximus.
(Astrictũ.) ip̃o facto vel iure:puta qꝛ sit falsarius.j.de cri.fal.ad
falsarioꝝ.vel etiã si sit occultꝰ hereticꝰ.xxiiij.q.j.c.ij.iij.⁊.iiij.sed
hoc aliquibꝰ nõ placet:qꝛ ex quo opponit sibi crimẽ heresis siue
cõfiteat siue probet: necesse est ꝙ cũ solẽnitate recipiat tanq̃ꝫ he/
reticus.j.q.vij.si q no.quotiẽs cordis.⁊.c.si qs ep̃s.j.d̃ heret.ad
abolendã.vel põt dici ꝙ tñ hec receptio etiaꝫ ab ep̃o fieri possit.
vel si iuit habẽs curã aĩarum ad legẽ.j.ne cle.vel mo.sup specu/
la.⁊ idẽ est in oĩbus alijs vbi papa absolutionẽ sibi nõ reseruauit.
idẽ est etiã si nõ ip̃o iure sit excõicatus:sed a iudice alio vł ordina
rio siue dele.si notoriũ sit mandatũ excõicationis indiscretuꝫ esse
vel iniustũ.si aũt iustũ sit mandatũ vel an sit iniustũ est dubiũ:tũc
mittet eũ ad excõicatorem vt statim sequit.(Delegatis.) ideꝫ ꝙ
hic dicit in dele.pape intelligendum puto in oĩbus ordinarijs ⁊
dele.etiã alioꝝ ordinandoꝝ q excõicandi ⁊ absoluendi ꝑtãtem
habẽt:q̃ꝫtum ad hoc vt possint absoluere ab excõicationibꝰ con/
tingentibꝰ ip̃o iure:sed in absolutione aliarũ excõicationũ est di
stinguendũ:qꝛ archiep̃s vel ep̃s vel eoꝝ delegatꝰ nõ poterũt ab
soluere a sentẽtijs ab alijs archiep̃is vł ep̃is latis: sed bñ poterũt
absoluere a sentẽtijs a suis subditis latis.ar.ad hoc.qꝛ ad eũ per/
tinet absoluere ad quẽ ꝑtinet ligare.de pe.di.j.verbuꝫ.ar.xxj.di.

inferior.Si aũt actor velit absoluere a sentẽtijs subditoꝝ suffra
ganeoꝝ suoꝝ nõ poterit facere:nisi prius moneat suffrag. ꝙ vel
ipsi absoluãt:vel subditos absolui faciãt.ar.j.de offi.or.q̃ꝫto.hoc
autẽ certũ est ꝙ nullus del.excõicatuꝫ a suo delegãte absoluet.ar.
ħ.vbi dicit ꝙ del.a papa nõ absoluet illos quoꝝ absolutionẽ sibi
reseruauit:ergo eadẽ rõne ⁊ in alijs. Sed dele.vniꝰ ep̃i bñ absol
uet excõicatos ab alijs dele.eiusdẽ ep̃i ꝫm formã hic cõprehẽsaꝫ.
alij tñ aliter dicũt.(Formã).j.de ver.sig.ex pte.(Absolui.) nisi in
casu.j.de sen.excõ.nup.(Excõicatus.) siue noĩatim sub generali
clausula:vel etiã sine clausula illa ꝙ participãtes siliter sint excõi
cati.(Excõicatorem) ꝙ si fuerit dele.infra annũ tm̃ ipse vel succes
sor eius absoluet.etiã si dele.fuit non exp̃sso noĩe dignitatis.j.e.c.
querẽti.s̃.e.qm̃ abbas.j.de offi.or.pastoralis.sed post an.absol/
uet p̃sens dele.de quo hic dicit.s.in alia cã.⁊ inter alios datꝰ.ar.
hic.(Excõicatoreꝫ).s̃.de elec.venerabilẽ.(Malitiã.) alr nõ videt
absolutio huiꝰ del.tenere.xj.q.iij.c.pe.C.si a nõ cõ.iu.ꝑ totũ.s̃.de
offi.iudi.c.qꝛ.j.e.cũ olim dilectus.ff.de re.iur.factũ a iudice.ꝯtra
rium tñ q̇dam dicũt.s.ꝙ habet ꝓ absoluto.⁊ est ad ħ ar.s̃.de re/
scrip.ab excõicato:malitia autẽ hoc mõ apparebit.del.mittet ad
excõicatorem ꝙ absoluat iuxta formã ecclĩe excõicatum.ꝙ si ab/
soluerit hꝫ propositũ.si aũt nõ absoluerit dele.vocabit ordinariũ
vel dele.corã se ⁊ cãm excõicationis inqret:⁊ si dixerit ꝓ offensa
manifesta ⁊ ꝓbauerit:vel aduersarius ꝯfessus fuerit del.non ab/
soluet sine emẽda.Si aũt neget excõicatus offensaꝫ hꝫ eaꝫ excõi/
cator ꝓbare corã huiusmõi del.ꝙ sup hoc cognitionẽ habet rõne
accessorij vt hic.ratio aũt quare debet ħ defendere est.j.de sentẽ.
excõ.sacro.§.pe. Si v̑o dixerit ꝓ ꝯtumacia p̃cipit ꝙ absoluat euꝫ
recepta cautiõe.j.de ver.sig.ex parte.⁊.c.se. Si vero sine cã pre/
cipiet ꝙ absoluat sine difficultate.s̃.de rescript.ab excõicato.j.de
sen.ex.sacro. Sed nõne vocabit ⁊ ille ꝓ quo est excõicatus. Rñ.
nõ:q etiã si sine vocatione venerit nõ audiet appellãs ne in suuꝫ
preiudiciuꝫ absoluat:dũmodo cautio recipiat.j.de sen.ex.sacro.
circa fi.postq̃ꝫ autẽ fuerit absolutꝰ:de nullo cognoscet.s.de cã ꝑo/
ris excõicationis.cũ id nõ sit accessoriũ ꝙ sine tali cognitione põt
suã iurisdictionẽ explicare: sed si aliqs viderit se grauari redeat
ad cõmune presidiũ appellationis.j.de ap.cũ sit ro. Alij dicũt ꝙ
ille vocet pro quo excõicatus est:vt alleget manifestã offensam si
voluerit:nec erit necesse hec solẽnitas iudicioꝝ. Sed si non fuerit
offensa notoria vel ꝑ sñiam vel per cõfessionẽ vel facti euidentiã
ip̃m absoluet.j.de ver.sig.ex pte.⁊.c.se.fatemur tñ ꝙ si non esset
notoria iud̃.sed pars diceret vel vellet ꝓbare eam notoriã ꝙ ad/
mitteret: sed nõ audient testes si velint dicere ꝙ sit facta offensa:
nisi ⁊ dicãt ꝙ sit notoria.iudex etiam ꝑ se inqrere posset an esset
notoria per bonas ꝑsonas etiaꝫ sine testibꝰ.alij dicũt ⁊ melius ꝙ
nec iudicẽ vocabit nec partẽ:nisi forte ad vidẽdũ cautiões quas
p̃stabit:qꝛ nullã sup eos iurisdictionẽ habet:sed sic ꝓcedet: quia
mittet ad iud̃.qui excõicauit ꝙ absoluat eũ cũ sit paratus cavere
qñ pro ꝯtumacia excõicatus est:vel si offensã satisfacereꝫ ꝙ si excõ
municans renuerit facere sine causa:tunc absoluet euꝫ hic iudex.
si vero causam iustã assignet quare id non faciat:qꝛ forte excõmu
nicans dicit manifestũ: ꝙ excõmunicatus negat manifestũ: tunc
iudex nec absoluet eum nec cognoscet qs verum dicat:sed supse/
dere debet donec legitime absoluatur: nisi notoriũ esset excõmu/
nicatorẽ falsum dicere: ⁊ caueat hic iudex ne dicat dubium quod
est manifestũ:vel ecõuerso.s̃.de rescrip.cum contingat.ħ autẽ fa/
ciet qñcunq̃ꝫ obijcit excõ.siue ante li.ꝯtes.siue post.⁊ est specialis
gr̃a quã papa ꝯcessit suis dele.quã non habet ordinarius vel ał̃s
dele.(Ritu).i.iuxta formã ecclĩe absoluãt.(Reseruatꝰ).xvij.q.iiij.
si quis suadẽte.j.d̃ sen.excõ.significauit.tua nobis.ꝯquesti.(ꝑn
cipale).i. principalis cã.s̃.e.quesitũ.⁊.c.p̃terea.ff.de iuris.om.iu.
l.ij.hec decre.loquit qñ nulle lr̃e sunt impetrate sup excõicatione.
sed dele.tanq̃ꝫ sup accessorio ꝓcedit.sed.s̃.de rescrip.ab excõica/
to.loquit qñ sup excõicationẽ lr̃as impetrauit.(Accessoriũ).i.ab
solutio ab his dele.(Excõicatoribus) nisi fuisset appellatũ:qꝛ tũc
ad eũ remittẽdus nõ esset.xij.q.vj.si ep̃s.⁊.§.vlt.⁊.C.de ap.eos
qui.vel nisi exceptionẽ recusationis vel aliã legitimã habeat.j.e.
insinuãte.(Mandatũ) iustũ vel ap.j.de ap.ad hec.de hoc enĩ ni/
hil ad dele.cũ p̃ter hoc possit suã iurisdictionẽ cũ si absolutꝰ exer/
cere.(Delegatũ) qd̃ tñ nõ debet fieri sine speciali cã vel gr̃a:cum
ex quo citatꝰ est corã iudice:coram eo vsq̃ꝫ ad finẽ stare debet nisi
appellaret.j.de ap.vt debitus.vel nisi esset cã excõicantis: puta
quia aliqs p̃latus eũ pro suo iure excõicauerit:⁊ tũc excõicatores
nõ de cã cognoscãt:sed absoluãt.imo illoꝝ qbus cõmissa est cau/
sa est cognitio:nisi ⁊ ipsi excõicatores malitiose absolutionẽ diffe
rant:qꝛ tunc auctoritate huius canonis possent absoluere:sicut ħ
sequit.(In principali.) hic vocat principaleꝫ cãm delegatã exp̃s/
e his iudi.qbus vltimũ est cõmissum accessoriũ cãm ꝓ qua actor

ab alijs iudicibꝰ fuit excōicatus de hac causa cognoscet h vltimꝰ
delegatꝰ: si in cā ꝓ qua fuit excōicatus idem fuit actor ⁊ reus qui
in ista ⁊ hoc rōne recōuentionis: poterit tunc facere ille in cuiꝰ fa/
uorem excōicationis sn̄ia lata fuit. j. de mu. pe. c. j. secus si alius
esset actor ⁊ reus in vna cā q̄ȝ in alia cū ibi nulla rōne iurisditio/
nem habeat nisi inq̄ȝtum sua iurisdictio impedit. alij tn̄ dixerūt
ꝙ etiā si extraneus. i. is qui mō nō agit hoc petit. s. ꝙ procedat in
causa principali ꝓ qua aduersarius eius modo absolutꝰ fuit: qui
erat ab alijs iudicibꝰ excōicatus: ꝙ ipse iudex qui absoluit actorē:
⁊ de alia causa ꝓ qua primo fuit excōicatus cognoscet. ⁊ h ea ra/
tione: q: excōicator in fauorē aduersarij quē primo excōicauerat
nolit ꝓcedere: nec mirū si hoc facit in fauorē istius cuius iurisdi/
ctio sibi cōmissa nō est: cū in eius damnū absoluit aduersariū: vel
dic ꝙ h dicit delegatos illos debere ꝓcedere qbus delegata erat
causa q̄ vertebat inter aduersariū ⁊ excōicatū corā excōicatore a
quo fuerat appellatū: ⁊ nō loquit de del. vnde loquit hec decr. ⁊
fm hoc dicit principalē cām illā: ⁊ accessoriū cām excōicationis.

Um causa ī quoꝝ duoꝝ. scȝ panore. ⁊ capuañ. nam si modo oēs tres adessent licet soli duo citassent tn̄ rn̄dere debet. ar. ff. de fer. l. j. (Tribus.) de hoc no. s. c. pxi. in prin. (Nunciū). j. de ap. meminimus. ad hoc. suggestū. ꝯtra. j. de ap. vt debitus. ij. q. vj. nō solent. (Protulere) ⁊ male. (Admisisse.) cū eps offerret se probatuꝝ. al's nō sufficeret ꝓbare exceptiōes nō admissas nisi ꝓbaret veritatē causarū. j. de ap. interposita. ad reuocandū que facta essent post ap. (Eo.) forte ꝙ duo iudices ꝓcesserūt post ap. ad diffinitiuā sententiā: vel ad missionē in possessionē: vel aliquod huiusmōi. (Eo postq̄ȝ.) iō nō dicit ex quo ꝓposuit ꝙ corā duobꝰ nō tenet rn̄dere tertio nō excusato: q: lȝ ꝓposuerit nō sunt tn̄ cassanda que fiunt post: nisi appellet ex ea cā ꝙ hic nō ꝯtingat. i. ꝙ nō appellauerat hac causa: sed itineris arreptio vim ap. hȝ. de hoc no. j. de ap. vt debitus. nam hodie nō videt hr̄e vim ap. missio nuncij: vel dic ⁊ melius ꝙ bene tenet appellare ex vtraq̄ȝ cā ⁊ expsse h innuit lr̄a. vbi dicit exceptiones p̄dictas: ⁊ hic vult addere ꝙ etiā si añ ap. de qua fecit mentionē hec decre. fuerit spoliatus ꝙ debet restitui dūmodo spoliatio facta fuerit post missionē nūcij. (Precipue) q: idem est ⁊ si nō essent ꝯfirmate. (Judices) no. nō impediri restitutionēȝ mis. in pos. vel dationē post factā ꝑ iudi. post ap. sic nec ea que fit ab aduersario vel ab altero iudi. s. e. causam.

Um super abbatia. Casus. cōuētus chochis obtinuit abbatē suū sn̄ialiter amoueri: ⁊ aliū loco eiꝰ substituerūt. abbas aūt amotꝰ ꝑ falsi suggestione vel veri suppressione obtinuit lr̄as de iustitia sup restitutione sua ad lexioñ. epm ⁊ quendā abbatē corā qbus cōparens cōuentus iustas causas recusationis ꝓposuit quas obtulit se probatuꝝ corā iudice. s. abbate quē nō dicebat suspectū vel corā arbitris: sed ipe abbas h admittere recusauit: ⁊ tūc ꝯuentus ante litis ingressuȝ ab ambobꝰ appellauit: post hoc aūt p̄dictus abbas cū epo interlocutus fuit ap. ipam nō tenuisse: ⁊ decreuerūt abbatē amotū restituenduȝ: ⁊ substituto perpetuū silentiū imposuerūt. papa edoctus ab auditore dato partibꝰ ex certis causis q̄ continent in registro ꝑpetuū silentiū imposuit abbati amoto. ⁊ rn̄dit tacite obiectioni quasi dicat aduersariꝰ in omneȝ casum sn̄ia tenere debet: q: ⁊ si nō valet vt lata ab ambobꝰ debet tenere vt lata ab abbate solo: q: nō dicebat suspectꝰ cū in lr̄is esset ꝙ si ambo ⁊c̄. ⁊ dicit ꝙ non valet hec obiectio: q: bn̄ fatet ꝙ si abbas ꝓcessisset anteq̄ȝ appellaret ab eis ambobꝰ sup. vel anteq̄ȝ diffinirēt ꝙ ap. nō tenebat: vel ꝙ ambo simul ꝓcedere debebāt: tenebat ꝓcessus solius abbatis: dūmodo placeret illi ꝓ quo ambo tulerūt sn̄iam: q: ille q dicebat eū suspectū nō poterat negare q̄n abbas solus q nō dicebat suspectꝰ ꝓcederet. sed si postq̄ȝ appellatū est ab ambobus vel postq̄ȝ diffinierūt simul ꝙ appellatio nō tenebat: vel ꝙ ambo simul ꝓcedere debebāt: ꝓcesserunt simul nō valet hmōi ꝓcessus ptāte ⁊ volūtate sibi adinuicē ꝯtradicētibꝰ. nō nūc post appellationē tm̄: nec ante appellationē tm̄: q: ante appellationē poterat solus ꝓcedere si volebat: ⁊ post appellationē nō poterat solus ꝓcedere ēt si vellet. est ergo intelligēda hec aduersatio fm diuersa tpa: si ga ante ap. q̄n poterat solus ꝓcedere noluit. ⁊ post appellationē non potuit solus ꝓcedere etiā si voluisset. ⁊ nō est in registro ꝙ bis fuerit appellatū: sicut falso continet in glo. vna. ⁊ per hanc casus verā positionē tolunt fere oēs obiectiones. (Abbatē) scȝ ⁊ epo. vt. j. sequit. vel ab ipso epo tm̄. ⁊ hic sonare videt lr̄a. Item hic habes ar. ꝙ si plures iudices dati sunt cū clausula ꝙ si nō oēs ⁊c̄. ⁊ vnꝰ recuset suspectus ab eo tm̄. debet appellari non ab alijs. (Formā). s. illā ꝙ si nō ābo ⁊c̄. (Pro eo.) no. ꝙ hec decr.

videt innuere ꝙ solus eps audiebat cām recusationis sue. ⁊ solus sn̄iauit. ⁊ ab epo appellatū fuit ⁊ male: q: corā ambobꝰ ꝓponende erāt cause suspēsionis cū ambo adhuc essent iudices quousq̄ȝ transferat iurisditio in arbitros: ⁊ post recusator cū aduersario vel iudice debet eligere arbitros: q̄ de causis suspitionis cognoscant ⁊ diffiniāt. j. de ap. cū speciali. Sed dices q̄d ad nō recusatū: vbi corā eo debeat recusatio ꝓponi: vel ab ambobꝰ debeat appellari. Rn̄. ꝙ accessoriū est nisi hic ꝓcedat vt ꝓcedat eorū iurisdictio sup p̄ncipali. ar. s. e. p̄terea. ⁊ c. prudentiā. §. sexta. ⁊ ipi ambo ptes cogēt ꝯuenire in arbitros. j. e. suspitiōis. vel dic ꝙ q̄n causa suspitionis ꝯtra vnū tm̄ proponit. lȝ melius sit sicut dictuȝ est ꝙ corā oībus proponat tm̄. sufficit si corā vno tm̄ proponat. ⁊ est h ea ratione: q: nec ipse nec cōiudices sn̄iare debent sup illo sed arbiter. j. de ap. cū spāli. Sed q̄res nonne appellatio sufficiebat ad cassationē huiꝰ ꝓcessus ⁊ sn̄ie: quia facta erat post ap. ⁊ si sufficiebāt: quare tm̄ allegat de ꝯtrarietate potētie ⁊ volūtatis. p̄terea falsum est ꝙ potuit solus ꝓcedere. sȝ falsuȝ est eū potuisse ꝓcedere post appellationē. s. c. pxi. Rn̄. ꝙ bene sufficiebat appellatio ad cassationē: sȝ papa ꝓposita q̄stione assumpsit disputationem ac si ꝓcessum esset ante ap. ⁊ etiā q̄n primo interlocuti sunt simul nondū erat appellatū: vel h ꝙ hic dicit vt ostēdat iustā ap. factā a duobꝰ. ⁊ etiaȝ iustā sn̄iam ipsorū: vel dic ꝙ nunq̄ȝ fuit appellatū ab abbate: sed tm̄ ꝯtra ꝓcessum eiꝰ obijciebat ꝙ cū suspecto ꝓcesserat: ⁊ sic iō papa rn̄. ⁊ habes hic ꝙ nō solū si sn̄ia ferat ꝯtra suspectū. sed etiā si cōiudex velit eligere arbitros vel alia facere q̄ debet ⁊ pōt cōiudex solus ꝓcedere. Sed q̄d si dum cognoscitur de cā suspitionis alr̄ ꝓcedet. nūquid tenet talis ꝓcessus. videtur ꝙ sic: q: tūc interesse nō pōt impedimēto iuris ꝙ p̄cepit eū supsedere quousq̄ȝ cognoscit de suspitiōe. j. de ap. cū speciali. Sȝ poteris dicere ꝯtrium: q: durāte etiā cā suspitionis pōt ⁊ vult interesse: dūmodo nō sit vera cā suspitiōis: nec est verū eū tūc impediri a iure. imo ius ꝯcedit sed differt ꝓpter exceptionē ꝓpositam a pte. Item dicimus ꝙ si iudici obijciat aliq̄d: quare possit elidi iurisdictio eiꝰ: tn̄ ipse cognoscet. C. si cōtra ius ⁊ si nō. Item dicūt quidā si iudici obijciat ꝙ nō possit esse iudex: q: sit infamis. vl' ꝓpter aliud impedimentū iuris. nam ⁊ tūc ipse de sua iurisdictiōe cognoscet. nec ꝓnunciabit se nō esse infamē: sȝ suā esse iurisd. non obstat exceptio p̄dicti. ⁊ sic ꝯcordat sn̄ia petitioni. alij dicūt sȝ nō placet ꝙ de hac exceptione tm̄ supior cognoscet. al's cogemur dicere ꝙ qs suū pctm̄ debet publicare cōtra id q̄d est. ij. q. j. si pctā. ⁊ in sua cā iudicare. ꝯ id q̄d est. C. ne quis in sua cā. alij tn̄ dicūt sȝ nō placet ꝙ si obijciat iudici īfamia: vel aliquod aliud ꝓpter q̄d nulla esset sn̄ia ꝓpter ꝑsonam iudicantē: puta ꝙ sit impubes: vl' femina vel infamis. de quibꝰ habes. ff. ad. l. iul. de vi. pri. l. j. ff. de iudi. l. p̄tor. ꝙ pars nō tenet cōparere corā tali. ff. de iudi. nō videtur: ⁊ si ꝯuenerit nō tenet corā eo ꝓbare: sed corā supiore. est ergo melius ꝙ ꝓponat factū corā eis ⁊ nec de facto ꝓcedant ad ap. j. de test. dilec. fil. Item lȝ corā duobꝰ vel oībus debeāt ꝓponere p̄dictas exceptiones ꝯtra iudicē tm̄. tn̄ ab illis penes quos remanet iurisdictio pōt petere vt ipsi ꝓcedant sine alio qui reprobat. Item corā oībus oportet ꝙ ꝓbationes inducant ⁊ coraȝ oībus proponant: ⁊ ad oēs dirigat sermonē: ⁊ corā oībus ꝓponat exceptionē ꝯ illū iudicē quē vult reprobare: q̄d si noluerit admittere appellet: ⁊ si eā admiserit corā oībus ꝓbet eā. ⁊ ea ꝓbata petat ꝙ alij sine reprobato ꝓcedant. hoc nō credimꝰ īmo oēs simul procedēt ⁊ simul sententiabūt: q: oēs sunt simul iudices quousq̄ȝ aduocet ab eis iurisditio ꝑ ap. vl' alio modo legitimo: nec pōt ab vno appellari nisi appellet ab oībus: q: cum nō sit licitū appellare nisi a grauamine. ⁊ vnꝰ nō possit aliū grauare: q: solus iurisd. nō hȝ: ergo nec ab vno sed ab oībus simul ap. est recusari autem vnus solus pōt vt hic: ⁊ pōt dici ꝙ sn̄ia infamiū ⁊ aliorū q a lege prohibent vt iudi. fiāt tenet. vt no. s. de rescrip. sciscitatus. aliud tn̄ videt in sentētia excōicati vt no. j. de ex. exceptionē: est enī hec exceptio anormala. Si aūt proponat talis exceptio q̄ nullā reddet sn̄iam ex alia cā: puta q: nō pōt cognoscere de tanta summa. in auct. de defen. ciui. §. audiēt. vel de cā liberali. naȝ tunc debet eā ꝓponere ac ꝓbare corā ipso: ⁊ tenebit sn̄ia nisi exprimeres errorem in sn̄ia. ff. de re iudi. p̄ses. ꝙ tn̄ vix pōt esse ꝙ nō exprimat. alij dicūt sed nō placet ꝙ de impedimētis iuris est ꝑ arbitros cognoscere sicut de causa suspitionis. ar. j. de ap. cū speciali: q: de similibus ad similia procedēdū est. ff. de leg. nō possunt. ⁊ hoc locū habet in delegatis. s. de rescrip. sciscitatus. Tu dic indubitāter ꝙ q̄n aliquis litigās habet talē exceptionē ꝑ quā dicat eū corā quo litigatur nullā hr̄e iurisdictionē sup eo de quo agit: vel nō tenere q̄d fit corā eo in optione eiꝰ est: vel hoc dicere corā iudice ⁊ probare ⁊ audire sn̄iam q̄ si pro eo lata fuerit prodest: q: extunc cessabit aduersarij vexatio: sed obesse nō pōt si ferat ꝯtra eum: q: cōten/

ditur retro iudiciũ nullũ.j.de ꝓba.in p̃sentia.vel põt nõ ire corã
iudice qui si procedat ↄtra eũ nõ valet p̃dicta ratione: qꝛ contẽdi
tur retro iudiciũ nulluȝ.credo tñ ꝙ contumaciã huius posset pu
nire iudex si al's habebat iurisdictionẽ in eũ:vl' si de hoc dubitat
ar.s̃.de rescrip.sup lr̃is:qꝛ non vult allegare priuilegiũ suũ:sed si
scit ꝙ nullã bȝ iurisdi.sup eũ.nullã penam põt imponere: si vero
aliquã iurisdi.habet sup re de qua agit: ⁊ talis sit iudex ꝙ teneat
quicquid factũ erat corã eo.tunc siue proponat exceptio etiaȝ cõtra
personã eius.s.ꝙ sit infamis vel excõicatus: vel quecũqȝ alia: si
ue ↄtra rescriptũ:siue quecunqȝ alia possit dici preter cãm recusa
tionis semꝑ hic ꝓponere debet corã iudi.⁊ si iudex annuit exce
ptionib⁹ recedet liber.si vero nõ annuat tũc est in optione litigã
tis:vel ꝓbare exceptioneȝ ⁊ audire sup ea sniam:vel statim assi
gnata cã hac.s.qꝛ iudex est infamis appell.j.de ap.interposita.
⁊ h̃ sic ꝓbo.qꝛ cũ hic sit iudex nõ licet litigatorib⁹ ab eo recedere
nisi appellẽt.j.de ap.vt debitus.in ordinarijs aũt nõ est admit
tenda talis exceptio.tu es seruus vel infamis cuȝ q̃ȝdiu tolleratur.
omẽs sentẽtie eius tenent.ff.de offi.pre.barbarius.nisi obijciat
exceptio: ꝙ amotus sit ꝑpetuo:vel suspensus a senatu.ff.de iudi.
cum ptor.vel nisi dicat excõicatus:qꝛ tunc audit.ꝓpter periculũ
cõuersationis.⁊ est ratio diuersitatis:qꝛ absurdũ esset ꝙ ordina
rio semel amoto a iudicãdo vel aliquo alio qd̃ rõne officij facere
tenet.postea in dignitate remaneret.secus autẽ in dele.qui vult il
lam cãm tñ q̃ in delega.continet ratione illi⁹ cõmissionis facere
quod nõ debet.est ergo prius agendũ cum p̃lato vt remoueat a
dignitate.item alia ratio est:qꝛ p̃dicti.s.serui ⁊ infames nõ probi
bentur expresse iudicare: sed ꝑ cõsequens: quia prohibent ne iu
dices fiant.ff.de re iudi.l.j.ff.de iudi.cũ pretor. qñ ergo fiunt iu
dices põt excipi ꝙ nõ fiant:qꝛ infames sunt.sed si fiant licet infa
mes vel serui sint: tñ iudices erunt.ff.de offi.preto.barbarius.ꝑ
cõsequens ergo oĩa facient que ad iudicem ꝑtinent:nec obstabit
exceptio infamie vel seruitutis volẽti iudicare cũ hec exceptio nõ
impediat iudicare:sed tm̃ iudicẽ fieri vt dictũ est. ⁊ ideo licitũ est
opponere eam circa delegatuȝ anteq̃ȝ iudex fiat.i.anteq̃ȝ sit in eo
statu ꝙ iurisdictio eius elidi nõ possit vel anteq̃ȝ partes in ip̃m cõ
sentiant:vt no.s̃.de rescrip.sciscitatus.sed postq̃ȝ iudex fuerit nõ
habet locũ hec exceptio infamie vel seruitutis que non opponit
ne iudicet:sed ne iudex fiat:vel dic vt no.s̃.de elec.nihil.si autem
obijciat exceptio homicidij vel cuiuscũqȝ alterius criminis nõ re
pelletur etiã iudex deleg.vt no.s̃.de rescrip.sup lr̃is contra.iij.q.
vij.ꝙ sine iudi.⁊ se.c.sed illa loquunt in his q̃ sunt extra iudiciũ.
licet sint pctõres alios pctõres contẽnunt:sed se omittẽtes in pec
cato manẽtes iudicant alios:vel dic ꝙ rectus ordo est ꝙ a seipso
iudicãdo incipiat:tamẽ nõ peccat iudicãdo etiaȝ si in alijs sit.iij.
q.vij.§.vlt.vel illa.c.loquunt quãdo agit denũciando.item qui
busdam ex illis casibus ponit iudiciũ pro actione. (Ab eodem.)
vna enĩ pars ep̃m certis ex causis recusauerat vt suspectuȝ:⁊ qa
nec ep̃s a causa cessabat:tunc arbitros sup causis suspitiõis elige
bat eadem pars ab ep̃o appellauit quã appellationẽ postea am
bo iudices interlocuti sunt nõ tenuisse de iure:⁊ tunc eadeȝ pars
ab ambob⁹ appellauit: sed iudices a quib⁹ appellatũ nõ deferẽ
tes parti appellanti silentiũ imposuerũt aduersarium restituere
vt continet in integra.(Per consequentiã).ff.de ar.celsus.§.j.xj.
q.iij.existimant.⁊.c.seq̃n.ff.ꝙ me.cau.l.j.(Aduersantibus).s̃.de
trãsla.epi.inter cor.in fi.ff.de admi.tu.l.iij.de re du.in ambiguo.
ff.de here.insti.quot.cõtra.j.de prebẽ.inter cetera.⁊.c.dilec.j.de
ver.sig.abbate.ff.de cõtra.emp.qui tabernas.ff.de libe.cau.l.j.⁊
l.nõ solum.insti.de adopt.§.vlt.(Aduersantib⁹).ff.ꝙ cuȝ fal.tu.
l.j.ↄtra.so.dicunt quidã illud in fauorẽ pupilli speciale. alij dicũt
ꝙ ibi verus tutor sciebat se solũ tutorẽ ⁊ ideo nõ cõtradicebat vo
luntas peccanti:sed hic secus.alij dicunt ꝙ si sint plures tutores
tamen quilibet solus ministrare põt.C.de auct.pre.l.vlt.ar.ff.de
ar.pedius.j.de re iudi.ad probandũ cũ aũt hoc certũ debeat esse
cuilibet tutori voluntas nõ cõtradicit potestati.sed deleg.certus
debet esse ꝙ sine cõdeleg.non põt facere dũmodo cause interesse
possit ⁊ ecõuerso si interesse nõ põt de iure ⁊ eum admittit:cõtra
dicit voluntas potestati.vnde non tenet qd̃ fit ab eis. ⁊ idem qd̃
in tutoribus dico in iudicibus ordinarijs.ff.de offi.con.l.j.vel dic
ꝙ hic potens ⁊ impotens vnã sniam protulerũt que non põt pro
parte tenere ⁊ pro parte nulla esse.ar.in.l.cõtraria.verus tutor p̃
stitit suã auctoritatẽ que tenuit ⁊ falsus tutor similiter sed separa
tim prestitit suã que nõ tenuit.⁊ hoc nõ est contra ius ꝙ de duab⁹
actionibus.vna teneat ⁊ altera non.

Consuluit citandũ. ꝙ circũducatur edictũ ⁊ absol
uatur ab instantia iudicij.idem videt nec lex videt in
hoc facere differentiã.ff.de iudi.⁊ post edictũ cũ legi
bus se.vbi dicit ꝙ si reus citatus solenniter ad sniam audiendã
vel testes recipiendos venit actore non veniente absoluet ab in
stantia edicti nisi ex gestis liq̃ret cãm posse decidi.sȝ hodie cuȝ ꝑ
ↄtumaciã actoris sicut rei contrahat hermodiciũ poterit ad dif
finitiuã ꝓcedi.tñ si potius velit ab instantia iudicij absolui audi
etur cũ ꝑ ius nouũ quo ad hoc nõ tollat ius vetus.s. nisi liqueat
sniam ꝓ actore ferendã.vel dic ꝙ aliud est absolui ab instãtia iu
dicij:⁊ aliud ꝑemptoriũ circũduci. nã dicit circũduci.i.deleri.⁊
tunc nõ dꝫ absolui ab instãtia iudicij vel litis.sȝ instãtia edicti per
emptorij vt sic deleat tanq̃ȝ nõ fuisset emissum.sȝ lis.i.litis instã
tia salua ex integro manet.⁊ ita bñ dicit hic citãdus. videbat.n.
ꝙ circũductum esset peremptoriũ.ff.de iudi.l.⁊ post ꝑemptoriũ
sed certe sicut ex loco isto apparet nõ est vex. lex.n. loquit qñ re⁹
citatus est p̃ñs:⁊ qui citari fecit est absens.⁊ tunc circũducit edi
ctum.h̃ aũt ecõuerso.nec etiam circũducit edictum si non fuit ci
tatus in termĩo.vel melius semper si is qui p̃ñs est siue sit actor
siue reus petat circũduci edictum circũducit: quia qui p̃ñs est si
vult absoluit in vltimo termino assignato. põt etiam absolui ab
instantia iudicij:sed dꝫ fieri cum maiori solennitate:qꝛ tũc pereũt
omnia acta iudicij.C.de iudi.ꝓperãdum.§.j.ff.de iudi.⁊ post.⁊
credimus ꝙ p̃dicta absolutio ab instantia iudicij põt peti ante li.
ↄtesta.C.quõ ⁊ qñ iudi.auc.q semel.⁊ melius.iij.q.iij.qd̃ fieri.⁊
facta p̃dicta absolutione irritata erunt acta omnia ante habita ⁊
ↄdemnabit ad expensas.tñ credimus necesse eum citari vt p̃di
cta absolutio fiat.arg.p̃dictaꝝ.l.⁊ quia nunq̃ȝ sup hoc vt absolua
tur aduersarius ab instantia iudicij citatus fuit.absolutio autem
que fit a termino fiet sine vlla citatione. Itẽ non credimus reuo
cari iurisdictionem datam iudici siue sit delegatus siue ordinari
us per hanc absolutionẽ:quia nõ est de actis iudi.⁊ credimus ꝙ
statim in p̃ma absentia põt petere citari aduersariũ vt ab instan
tia iudicij absoluat.nec ob.leges p̃dicte que dicunt ꝙ dꝫ expecta
re circa finem triennij vel alterius termini:quia loquunt in eo ca
su qñ p̃ñs vult testes inducere super p̃ncipali ⁊ sniam ferri si cõ
staret:⁊ h̃ locum hȝ in ciuilibus.in criminalibus autem quid fie
ri debeat absente accusatore.no.j.de accu.lȝ.post li.autem conte
sta.constat quod peti põt.⁊ sic loquit.C.de iudi.ꝓperandum.§.
j.alio etiam mõ perit instantia iudicij lapsu triennij.C.de iudi.ꝓ
perandum.sed h̃ non tenet s̃m canones.de attestationibus autẽ
⁊ confessionibus an pereant alibi notat.j.de testi.causam q̃(Ex
pectare)h̃ colligit ꝙ pars comparens etiam si aduersarius non
compareat non dꝫ recedere termino finito sine licẽtia iudicis.ar
gu.xj.q.iij.certum.quia cum de iudice dicat ꝙ potest in sequentẽ
diem expectare.⁊ sic pars expectare tenet. ⁊ h̃ quidã intelligũt
verum quo ad hoc ꝙ possit petere expensas quas petere posset
si ad voluntatem iudicis expectasset.C. de iudi.sancimus. sȝ q̃ȝ
tum ad hoc ꝙ aliquam penam subeat. non quia etiam si non ve
nisset aduersario non adueniente non puniret in expensis vel a
lio mõ.ff.de arbi.arbiter.§.fi.secus tamen dicendum videt si vo
cet quis ad electionem faciendam.nam ⁊ si tunc aliquem cano
nicum absentem expectarent aliquibus diebus non liceret alicui
de canonicis p̃ñtibus recedere.⁊ si recederent p̃ñtes eo non cita
to p̃ñt ꝓcedere ad electionem:sicut dicit in vocatis ad synodum
xviij.di.si quis autem.xj.q.iij.certum. quia non licet eis recede
re nisi finito consilio:ita nec vocatis ad electionem nisi facta ele
ctione vel ad alium terminum p̃rogata. Item lȝ sint aliqui ab
sentes tamen qui p̃ñtes sunt p̃ñt ꝓcedere ad electionem.vnde lȝ
sicut in causis ita ⁊ in electionibus circũduceret edictum ꝙ non
fatemur.tamen non posset dici h̃ edictum circumductum cum a
liqui sunt absentes cum tm̃ circa p̃ñtes alijs legitime vocatis po
testas remaneat eligendi.extra de elec.qꝛ.⁊ in causis etiã dicunt
omnes ꝙ nunq̃ȝ partibus p̃ñtibus circumducit edictum q̃ȝuis
sine aliqua speciali ꝓrogatione per plures dies post terminum
assignatum expectent partes:nec licet alicui recedere sine licẽtia
j.de iudi.c.j.sup eo autem ꝙ primo dictum est videtur melius ꝙ
neqȝ actor neqȝ reus debet sine licentia recedere.arg.xj.q.iij.cer
tum.xviij.di.si quis autem. ⁊ si recessit pars que fuit in termino
sine licentia altera parte postea veniente ⁊ ostendẽte ꝙ iusta cã
abfuit ⁊ necessaria iuste omnes expensas petat.arg.l.sancimus.
C.de iudi.⁊ est ea ratio:quia duo mandasse videtur.s. ꝙ compa
reat ⁊ ꝙ in termino compareat.vnde q̃ȝuis vnum facere nõ pos
sit.s.in termino comparere:tamen ad alterum tenetur.s.compa
rere.arg.ff.de arbi.celsus.⁊.l.pretor.§.vlt.arg.j.de dolo:cũ dile
ctus.in fi.credimus.n. ꝙ ad hoc quod pereat instantia termini
assignati ꝙ circũducat edictum.de quo habes.ff. de iudi.⁊ post
ꝙ per iudicem circumducat ⁊ licentiet.si autem iudex abesset a
loco vbi debuit ius reddere: tunc vtraqȝ pars libere põt recede
re cum non teneat alibi eũ querere.ij.q.vj.biduũ. nec expectare

nisi in subsequentē diē vt hic. si aūt infirmus esset expectare tene tur vel ꝙ ꝓcederet vel ꝙ terminū assignaret si posset.ar.ff.de ar bi.l.si qua.§.j.ꝛ si nō posset bis intēdere possent partes recede re etiā sine licētia ꝛ aliā citationē expectare.ff.de arbi.arbiter.ꝛ l.vlt.(Gratiaȝ) hic videt ꝙ iudex etiā in preiudiciū partis: parti possit pcere ꝯtumaci.C.quō ꝛ qn̄ iu.l.j.j.de sen.excō.ex sacro.ff. de ar.diem.§.si quis litigatoꝝ.ff.de iudi.nunqd.hoc aūt est certū ꝙ licet possit absenti pcere in sn̄ia differenda:nō tamē pōt pcere in expēsis ꝙ eum nō condēnet in p̄senti.C.de iudi.sancimus.sed videt ꝙ iudex debeat expectare in sequentē dieȝ de mero iure.ff. de ver.obli.ꝙ aūt.ꝛ ad minus vsqȝ in supremā diei assignate ho ram.ij.q.vj.biduū.autē.de iudi.§.sedebūt.cōtra.ff.de ori.iur.l.ij. §.sed quia.vbi dicit incongruū esse iudices vespere iudicare.sed ibi dicit vespe iudicabūt expone.i.suprema hora ante tenebras. ꝛ crederē ꝙ si sn̄iam ferret in nocte diffinitiuā vel interlocutoriā nō teneret:nec etiā litis ꝯtestatio tunc fiet.vnde bene dixit lex.nō iudicabūt.allegationes aūt audient ꝛ testes recipe possunt. vn̄ autē dicit bene:vespere sedebūt.item si stans det sn̄iam: non va let.ar.ꝑdicte.aut.j.de his que fi.a ma.par.ca.ex ore.iij.q.iij.§.iu di.(Citanda.) nisi ex gratia ad superandā eius maliciā.j.de do. ꝛ contu.prout.ff.de iudi.post edictū.C.e.auc.iubemus.(Id)no. sufficere horā qua possit pficere illud ad qd terminus assignat᷒ est:quia in absentia partiū ꝓcedere non pōt ad alia.ar.j.de testi. c.cum olim.secus si nō sit citatus ad aliquē terminū certum assi gnatū:quia tūc ad oia ꝓcedere pōt ꝛ etiam ad sn̄iam eo amplius nō citato.C.de iudi.properandū.(In tenebris).xviij.q.ij.pnicio sam.j.vt ecc.be.vt nostrū.xix.di.anastasius.ff.de ritu nup.palā. ff.de ven.inspi.l.j.§.mulier.ff.de admi.tu.nō existimo.C.de trās. nō mino.ar.ꝯtra.ff.de testa.ad testamentū.§.vlt.(Cōstitutiōes) ff.de feri.more romano.(Medietate)quo ad ꝯtractus.secus quo ad iudicia vt hic.scribet enī tali die factū contractū etiam si in no cte fiat.(Agat)quo ad quedā.s.cōtractus ꝛ huiusmōi.(Procedē dum.)ad sententiādū in causis.

Insinuātē admisit.

Exceptio eniȝ de nouo cōpe tens ꝛ post lit.cōtest.admittit.ff.de ar.nō distin.§.cū quidā.ff.de interro.ac.l.de etate.§.ex cā.(Literis) vbi erat ꝙ si non oēs tu frater episcope.(Poterat.)no.familiaritatē dominicā ꝛ socialē facere iudic.suspectū.ar.iij.q.v.accusatores. ꝛ nō solū dn̄s suspectus reddit ex cohabitatione sed ꝛ tota fami lia dn̄i.ar.h̄ sed nō sic in familia consangui.vel alterius suspecti. ꝛ est ratio diuersitatis.quia nō est suspecta tm̄ familia eo ꝙ sit fa milia domini.sed qꝛ inuiceȝ sunt.al's cōfamiliares ꝛ tota familia contēplatione dn̄i eximit a iurisdictiōe suspecti iudicis.C.si qua cunqȝ pre.po.l.j.ꝙ forte non est verū nisi in casu legis illius.ꝛ di stingnendū est etiaȝ inter familiā que est in potestate cōstituta ꝛ alios familiares.modica tm̄ familiaritas nō sufficie sic.ff.de ver. sig.late.j.de ap.ex insinuatione.j.vt lit.nō cōtest.accedētes.s̄.de rescrip.ad hoc.ff.de ꝓcur.aut affinitate.ꝛ h̄ scias ꝙ minor causa remouet iudicē q̄ȝ testeȝ.nam quelibet ꝯsanguinitas remouet iu dicem non tm̄ testem:qꝛ nec etiā frater repellit ꝙ ex eo apparet: quia nō prohibet ꝛ edictū de testibus est prohibitoriū:ꝛ est ratio quia multi inueniūtur iudices.pauci vero testes.ar.j.de testi.di lec.que loquit de comitissa flandrensi.vnde pater in cā ciuili filij pōt esse iudex ordinari᷒.iij.q.vij.tua.in fi.ꝛ tm̄ nō pōt esse testis. Item criminosi possunt esse iudices.iij.q.vij.§.vlt.ꝛ non testes. (Recusari.)no.nō solū preuidēda que pro se faciūt:sed etiam que cōtra se.xj.q.j.de psona.ff.loca.si quis domū.§.j.j.de procur.c.j. (Valebāt)melius ꝛ magis ordinatū fuisset ꝙ prius essent recusa ti ꝛ sn̄ia lata sup recreatiōe ꝛ etiā ꝙ aduersa pars h̄ petijsset: sed gratia fuit ꝛ forte ad hoc facta que ꝑpter hoc nō cogeret iteꝝ ad sedem apostolicā laborare:ꝛ maxime quia ex rescripto aduersa rij iuri nihil detrahebat.(Perijt) quos cōcessit de gratia licet pe tierint iudices nō petijt aliquos noīatim:vel si petijsset nomina tim concessit ꝑpter verecundiā petiti iudicis.ff.de iudi.obseruā dum.ff.de procu.aut affinitate.ff.de his qui ad eccl'.cōfu.l.vlt.ff. de ac.tu.ꝙ dominis.ij.q.v.c.iij.ꝛ.c.statuimus.(Postq̄ȝ).s̄.e.gra tuȝ.ff.de iur.om.iu.recept.(Consenserit.)supple pars aduersa vt ad ho cconsentire velit.nā aduersario volēte nō pōt eos recusa re.iiij.q.iij.§.si quis testibus.iij.q.iij.offerat.j.e.sup q̄stionuȝ.ar. ꝯtra.ff.de ar.si cū dies.§.si arbiter.in fi.ff.ꝙ quisqȝ iu.l.j.

Querenti que per cen.ecc.

ꝛ.j.functus.).s̄.e.in litteris.ff.de re iudi.si cū iudex. (Parcatur) cū effectu.s̄.e.significasti.j.de cle.nō resi. relatū.(Equitatis).ff.de acqui.re.do.adeo.§.cū quis.(Quadri mestre.) tp̄s quadrimestre locū habet in actiōe psonali tm̄.C.de vsur.rei.iu.l.ij.ꝛ.iij.ff.de iudi.si debitori.in reali actione statim post.x.dies locū habet executio ex quo.s.trāsiuit in rem iudicatā si res tm̄ restitui possit.alioquin dat tēpus ad restituendū ꝛ con demnat᷒ dat cautionē de prestāda estimatiōe si nō restituat res. insti.de offi.iudi.§.ꝛ si in rem.nō ob.ꝙ leg.ff.de vsur.in fideicō. quia ibi agebat actione ex testamēto que est psonalis nō rei ven. similiter nō ob.ff.ꝙ me.cau.siue exceptiōe.§.ꝙ si homo.quia ibi agebat actione ꝙ me.cau.q̄ est psonalis.similiter in criminalib᷒ nō habet locuȝ quadrimestre tēpus.de pe.di.j.fleat.C.de penis. cū eis.sed statim mandat executioni nisi in quattuor casib᷒.pri mus.xj.q.iij.cū apud.C.de pe.si vindicare.secūdus est.ff.de pe. pregnātis.tertius est.C.de bo.proscri.l.iij.quartus est.ij.q.vj.bi duū.§.si quis insulā.currit aūt hic quadrimestre tēpus a die late sentētie si nō est appellatū:vel si est appellatū a die ꝯfirmationis sententie.C.de vsur.rei.iu.l.j.currit etiaȝ cōfessio a die cōfessionis. ff.de confes.certū.in criminali aūt licet quis confiteat nō mandat executioni sn̄ia nisi ferat.ff.de custo.ex.l.si cōfessus.ij.q.j nos in quēqȝ.iudex aūt ꝓrogat quadrimestre tēpus ꝑ qualitate.cen.vt si condēnatus actione reali ꝛ rem restituere: tunc nō possit ad p̄ sens: ꝛ pro quātitate vt si in magna quātitate sit condēnatus. ꝛ pro obsequio personaꝝ vt si pater vel patronus condēnatus sit filio vel liberto vel cōtumacia vt si vincens in aliquo sit ꝯtumax ff.de re iudi.l.ij.artatio aūt fit perraro veluti si alimēta constituā tur vni minori p restitutionē in integ.subueniat.ff.de re iudi.l.ij. ꝛ si artet a iudice p.l.supplet.ff.de re iudi.l.iiij.§.si qs.(Annuȝ) hic locū habet vbi nō est appellatū:quia si est appellatū etiā post annū:licet iudici exequi sn̄iam a se lataȝ si nō fuerit ꝓsecutus ap pellationē.j.de ap.ꝑsonas.j.e.pasto.§.p̄terea.(Obseruatur) hic vult dicere qꝛ sicut cōtumax in actione reali ante lit.ꝯtest.vsqȝ ad annū p̄stita cautione recuperare pōt possessionē ꝛ post an.nō po test.sic deleg.post sn̄iam diffinitiuā vsqȝ ad annuȝ pōt absoluere excōicatum.ꝛ al's suā sn̄iam exequi post an.nec pōt. nam extunc suam potestatē pdidit:vel sicut cōtumax.j.an. excōicationis au ditur ante lit.cōtest.sup principali cā ꝛ post an.nō audit.xj.q.iij. rursus.ꝛ.c.quicūqȝ.sic etiā hic cōtumax audiet.j.an.petēs abso lutionem ꝛ nō post an.sed queres quare dicit ante lit.cōtest. Rn̄. quia si post lit.ꝯtest.liqueret de cā:nō esset necesse excōicare cōtu macem:sed diffinitiua sn̄ia ferret.C.de iudi.properandū.§.siqui dem.iij.q.viij.decernimus.sed si nō liq̄ret de causa: fit missio in pos.irreuocabilis.C.quō ꝛ qn̄.consentaneū.sed tūc in neutro ca su esset locus vt cōtumax audiret si ante sn̄iam diffinitiuā excōi cet semp vsqȝ ad diffinitiuā sn̄iam ꝛ post diffinitiuā infra annuȝ absoluat:qꝛ ꝑpetuata est iurisditio sua.s̄.e.grataȝ.j.e.licet.qꝛ re scripta sunt ꝑpetua.C.de diuer.rescrip.falso.h̄ habēt locū in del'. nam ordinarij:quia semp habent iurisdictionē nec aspirat semp absoluūt ꝛ eis amotis ab ordinaria iurisdictiōe quā exercebāt ēt infra annū absoluere nō possunt cū hec iurisdictio ad superioreȝ vel successorē transeat.C.de iudi.ꝑperanduȝ.circa finem.

Super questionuȝ articu

lis constitutionē.)quā nō habem᷒ in hac compilatiōe ꝗm tenorē eius ponit in ista.(Alex).s̄.e.cum te consu lente.(Sed illa.) alex.(Per istam.) quā non habemus.(In illa.) alex.(Ipse.) alex.(Interposita) ad papaȝ nō tenet:quia ad ip̄m nō ad papam est appellandū.(Nos autē) in hoc loco ponit ver ba cōstitutionis sue quā nō habemus.ꝛ expone statuim᷒ in cōsti tutione quā nō habemus:est enī p̄teriti tēporis.(Ap.re.) quantū ad hanc ar.vel dubitationē nihil facit hodie remotio appellatio nis:quia nunq̄ȝ licet appellare nisi grauet: ꝛ tunc semp l3 q̄ȝuis ꝗm antiqua iura fuerit differētia.(Prouocationis.) nullus enim nisi impator cām ap.remittit.ff.qui.ap.nō licet.l.j.in fi.ꝛ papa. j.de ap.pasto.ꝛ in multis.c.eiusdē ti.nisi in casib᷒ quos no.j.eo. pasto.in fine.(Quicūqȝ)ordinarius.(Certū.)de medijs puta ex ceptiones examinādas testes recipiēdos vel allegationes audiē das vel similia ita ꝙ nullā iurisdictioneȝ habeat:sed tm̄ exequat mandatū ꝛ audiat qd iniunctū est:sed quid dubij si nō diffiniat: sed ad superiorē referat.nā si cōmissa sit ei iurisdictio vel aliqua diffinire cum eis possit grauare partē ꝛ licituȝ sit a quolibet gra uamine appellare.j.de ap.cū sit ro.ꝛ.c.vt debit᷒.certe ab isto au ditore licet ꝓuocare q̄ȝuis tm̄ medie cause sint ei ꝯmisse sed cum iurisdictione vel diffinitione:quia ꝗm h̄ nulla est differētia inter hūc auditorē ꝛ iudicē quo ad appellationē:vl' dic ꝙ sicut a dele. primo appellat ad principē.ita a subdeleg.siue auditore: qꝛ bn̄ a subdelegato appellat.licet h̄ diuersimode accipiat appellatur ad delegantē:sed de subdelegato vel auditore videbat ꝙ etiam sine causa posset ab eis appellari deleg.cuȝ nō possit sibi delega ri cā ap.re.qd hic negat.vel dic ꝛ melius ꝙ hic auditor etiā si iu

risdictionē siue cohertionē haberet.j.e.ex lr̄is.tn̄ ab eo appellari
nō pōt sine grauamine vt hic.⁊ est h̄ hodie generale in oī subde
leg.⁊ iudice ordinario ⁊ deleg.⁊ etiā auditore.ar.j.de ap.vt de
bitus.in auditoribꝰ autē nihil mutaꝛ ꝑ decre.cū nec olim nec ho
die liceret appellare vt h̄.⁊ dicimꝰ ꝙ quo ad hoc ꝙ possit appel
lari vel nō possit appellari.hodie nulla est differētia inter audito
rem ⁊ iudicem siue ordinariū siue deleg.q̄ a nullo pōt appellari
sine grauamine.⁊ ab oībus pōt appellari si grauetur.j.de ap.vt
debitus.olim aūt erat inter eos differētia q̄ hic no.⁊ quia subla
ta est nō oportet circa eaꝫ laborare.⁊ plus quidā dicūt ꝙ nō pla
cet:quia etiā hodie si quis appellat ab his auditoribꝰ quibꝰ tm̄
cōmittunꝛ media etiā si assignet iustā cām ⁊ offerat se eam ꝓba
turum nō tenebit appel.nisi in veritate subsit grauamen:⁊ iudex
ad quē appellabiꝛ nō reuocabit ꝓcessum habitū post ap.nisi in
veritate al's probeꝛ grauamē etiā si probeꝛ appellaꝛ signata iu
sta cā.⁊ h̄ probaꝛ sic.q̄ hic dicit non posse appellari nisi graueꝛ.
ergo nec sufficit iustaꝫ cām ꝓponere nisi ⁊ subsit.nec ob.j.de ap.
vt debitus.vbi innuit ꝙ sufficit iustā cām assignare.s.quia ibi in
tendit nouū ius cōdere in odiū frustratorie appellantiū:sed non
intēdit remouere sic nisi ꝑ antiqua aliq̄d districtius sit statutum
quale h̄ erat in auditoribꝰ datis ad media: sed secus in auditori
bus datis ad lit.ꝯtes.vel ad alia maiora.(Excedit) modū excedit
qui fines mādati nō seruat.j.e.c.§.porro.vel si iniuriā facit.C.de
ap.si quis prouo.vel si al's grauat.naꝫ q̄ncunq̄ꝫ grauet semꝑ ap
pellare licet.j.de ap.vt debitꝰ.⁊ cū in aliquibꝰ decre. inueniaꝛ ni
si modū excedat vt h̄.⁊ alibi inueniaꝛ nisi fines mādati excedat.
j.e.c.§.verū.⁊ alibi inueniaꝛ nisi excedat regulā.j.de offi.ordi.ir
refra.§.j.⁊ alibi inueniaꝛ etiā ꝙ nulli appellent ꝯ regularē disci
plinā oēs enim iste clausule ꝓ vna ponunꝛ ⁊ oēs equipollēt illi gra
ueꝛ.(Exordiū)litis exordiū quo ad perpetuandā iurisdictionē ē
citatio.s.e.gratū.⁊ eodē mō quo ad interrūpendaꝫ ꝑscriptionē.
C.d ꝑscrip.xxx.an.sicut.⁊.l.cū notissimi. ⁊ quo ad rem litigiosaꝫ
cōstituendā in auc̄.de litigi.§.j.⁊.C.e.litigi.ꝓprie vero exordiū
litis est ꝯtes.lit.ff.de in ius vo.q̄ꝫuis.C.ex deꝛ.deleg.l.j.ff.rem ra.
ha.quo enī amplius.⁊ sic etiā h̄ accipiꝛ.tūc enī prestaꝛ iuramētū
calūnie ꝙ in exordio litis precipiꝛ ꝑstari.C.de iura.calū.cum ⁊ iu
dex.⁊ tunc teneꝛ bo.fi.pos.de fructibꝰ.C.de rei ven.certū ⁊ tūc ꝑ
stantur cautiōes.ff.de ꝓcur.pōpo.§.ratū.C.de sat.tu.l.j. Item li
bellus principi oblatus ⁊ ad eū rescripta litis est exordiū quo ad
annales exceptiones perpetuādas.C.q̄n li.prin.off. per totum.
(Fineꝫ)in sn̄iam diffinitiuā.(A iudice).q.d.ex q̄ h̄ maiora cōmit
tunꝛ ei.iudex auditor nō est vel executor tm̄.⁊ iō pōt ab eo appel
lari.lꝫ large vn vnoce sumaꝛ auditor ⁊ subdeꝛ.⁊ q̄ i v̄itate iudex ē
ꝙ ex eo appet: q̄ corā eo fit lit.ꝯtes.ꝙ non lꝫ facē nisi corā iudice:
sꝫ q̄res:nunq̄d magis licitū est appellari a iudice q̄ꝫ ab auditore.
R̄n.de tali auditore sic.s.subdeleg.vel alio cui cā cōmissa nō erat
ap.re.⁊ dicūt quidā ⁊ bene hoc verū esse ꝓm antiqua iura:q̄ ho
die pariter a nullo licet appellare sine cā.alij tn̄ dicūt ꝙ h̄ etiā ho
die obtinet in subdeleg.ꝙ ab eis appellaꝛ ⁊ decre.vt debitus. lo
quitur tm̄ in deleg.⁊ ordi.vbi est graue h̄re recursum ad superio
rem in delega.a papa vel deleg.aliorū facile est haberi recursus
ad superiorē:vel dic plenius vt no.in glo.de medijs.(Prouocaꝛ)
hic videbaꝛ obuiare decre.alex.sed nō ꝯtradicit:q̄ licet h̄ ꝯcedat
appellare semꝑ debet tm̄ appellari ad deleg.nō ad papaꝫ nisi sit
deleg.ad totā cām vt sequiꝛ.⁊ sic intelligiꝛ decre.alex. Item ap
pellari pōt aliq̄n ad delegantē:aliq̄n ad primū delegatū: vt īfra
sequiꝛ ⁊ exꝑssius determinatū.(Insti.) q̄n hāc constitutionē ēdi
dimus.(Diuisim)vnā partē vni:alteraꝫ alteri diuersis tēporibꝰ
nam si simul vni principiū ⁊ alij finē eiusdē cause cōmitteret su
spitione nō careret.(Delegare).q.d.nō intendebamꝰ in cōstitu
tione nostra statuere q̄n esset appellandū ⁊ q̄n nō. Item q̄n esset
appellandū ad papā ⁊ q̄n ad deleg.pape.sed vtrū debeamꝰ am
pliare iudicialē ꝑtātem.s.vt nō solū media: sed etiā principiū ⁊ fi
nem posset cōmittere ꝙ ante constitutionē istā facere nō poterat
cum lex ciuilis h̄ ꝓhibeat cui standū erat nisi hec decre.id reuoca
ret.x.di.c.j.⁊.c.q̄m.itē q̄n ciuiliter agiꝛ.secus si criminaliter. naꝫ
tunc delegare nō pōt.ff.de offi.eius cui man.est iu.l.ij.ix.q.iij.sal
uo.nisi a princi.delega.xxiiij.q.iiij.illud.ff.de testi.l.iij.§.item di
cimus.j.de resti.spo.suꝑ nec iudex appellationis ꝓm legem pōt
delegare.C.de iudi.auc̄.ad hoc.secus ꝓm canones.q̄d diciꝛ.C.d
iudi.auc̄.ad hoc.cui derogatū est ꝑ hāc decre.q̄ bene licet ꝓm ca
nones vt h̄ diciꝛ cōmittere principiū ⁊ finē.(Cū ante.)nō est h̄ de
auc̄. sed est additio pape.⁊ rn̄dit tacite obiectioni qua q̄ri posset
q̄uo deleg.a papa.ferret sn̄iaꝫ diffinitiuā si alijs cōmisit pc̄ipiū
⁊ mediū: vel etiā si nihil de meritis cause cognouit:sed papa hic
rn̄dit ꝙ summatiꝫ dꝫ oīa acta iudicis a capite recēsere.(Inuesti
gare) q̄n cōmittit principiū ⁊ mediū:si enī finē cōmittit:tūc dele

gās h̄ nō ingret.(Dex)ōn̄so ꝙ ꝑdicte ꝯstōnes sibi adinuicē ꝯdi
cūt.(Prelibat).i. ꝑmittit diffinitioneꝫ q̄ sequiꝛ ꝑ quā soluiꝛ q̄stio
ꝓposita. Itē h̄ dic̄ q̄n licitū sit appellare a s̄bdele.in sequē.aūt.§
distinguiꝛ ad quē sit appellādū.(Prouocari) aliq̄n ad dn̄m pa
pā:aliq̄n ad dele.vt.j.in se.§.sequiꝛ.⁊ plenīꝰ deꝛminat.(Prouo
cari)nisi in casu.j.e.pasto.in fi.(Cōmissis)cū ista vniuersitate nō
trāsit ꝑtās dādi iudicē:lꝫ sit de iurisdictōe.ff.d iuris.om.iu.l.j.in
fi.⁊ ē h̄ ea rōne:q̄ h̄ nō hꝫ ex cōmissiōe:sꝫ a lege.C.d iudi.a iudi.
j.e.pasto.§.j.(Statuimꝰ)ex q̄.n.semel ꝯsenserūt nō ꝑn̄t vlteriꝰ ap
pellare vel dissentire.s.e.insinnāte.iij.q.iij.offeraꝛ.xxx.q.v.hor
rendū.ff.d ap.ex ꝯsensu.ff.q̄ satisda.co.arbitrio.arg.ꝯ.j.de re iu
di.cāꝫ.ij.q.vj.a iudice.vbi dꝫ ꝙ etiā si ḡueꝛ a talibꝰ ꝙ nō lꝫ appel
lari ⁊ nō ꝑn̄t recusari vt suspecti.sꝫ illud loquiꝛ de arbitris ꝯpro
missarijs a q̄bus appellari nō pōt.C.d arbi.l.j.etiā si ḡueꝛ.secus
āt pōt dici de auditoribus. Itē h̄ colligiꝛ ꝙ assessor dꝫ eligi de cōi
volūtate:q̄ ꝑticipat exēpla minatōi cāe.ff.d of.asser.l.j.arg.ij.q.
vj.placuit.xj.q.j.c.iij.ꝙ q̄dā ꝯcedūt.sꝫ si ꝑtes nō ꝑn̄t ꝯcordare iu
dex dabit:nā iudiciū reddiꝛ in inuitū.ff.d v̄.ob.inꝛ stipu.nos cre
dimꝰ ꝙ iudex dꝫ eligē quē vult. ꝙ ex eo appet:q̄ ex eoꝝ facto te
neꝛ.C.d of.asser.l.j.⁊.l.nullꝰ iudicū.(Totā)ꝓm.l.dele.a ꝑncipe si
delegat alij cāꝫ ad eū nō ad ꝑncipē appellabiꝛ.sꝫ si deleg.ab alio
delegat nō appellabiꝛ dele.sꝫ ꝑmus delegās.ff.q̄ ⁊ a q̄.l.j.ꝓm ca
nones secus q̄ ad ꝑmū articulū.sꝫ nūq̄d si iudex dele.totā cāꝫ cō
miserit poterit se vlteriꝰ de illa cā intromittē.ar.ꝙ sic.s.e.c.px.⁊
q̄ s̄bdele.noīe ꝑmi dele.iudicat.ff.d of.eiꝰ cui mā.ē iu.l.j.§.vl.ff.
de iuris.om.iu.more.§.q̄.s.e.sane.ar.ꝯ.s.e. sup. R̄n.si s̄bdeleg.
delegationē suscipit delegati nō poterit se vlteriꝰ intromittē:alio
q̄n poterit cū v̄ba accipiēda sint cū effectu.ff.ꝙ q̄sq̄ꝫ iu.l.j.§.h̄.j.
de cle.nō resi.relatū.⁊ h̄ q̄dē in dele.nā ordinariꝰ reuocabit dele
gatōeꝫ q̄n volet nō h̄ita distinctōe an totū cōmisit vel ꝑtē.ff.d iu
di.iudi.s.d rescrip.pasto.ff.d of.ꝓcō.solēt.§.j.alij dicūt ꝙ nō plꝫ
q̄ lꝫ cōmittat alicui etiā sn̄ie ꝓlationē.tn̄ pōt sibi retinē executio
nē cōpulsione ꝑtiū ⁊ suū ꝯsiliū req̄rēdū.arg.s.e.si ꝓ debili.⁊ pōt
reuocare iurisdictōeꝫ.ff.d iudi.iudi.īmo plꝰ dicūt ꝙ lꝫ dicat ꝯmit
to etiā sn̄iaꝫ ferendā ⁊ nihil dixit ꝙ sibi aliquā reꝯuauerit.tn̄ de
le.pōt exeq̄ sn̄iaꝫ.s̄bdele.n.nūq̄ꝫ pōt eā exeq. ⁊ iō vꝫ ꝙ semꝑ sibi
retineat executionē.secꝰ āt q̄n dic̄ simpl̄r cōmitto tibi vices meas
q̄ tūc nec reuocare pōt nec exeq̄:nec dꝫ ad eū appellari: q̄ totū
⁊ nihil certū cōmisisse vꝫ.Sꝫ oppones nūq̄d s̄bdele.iudex ē:⁊ si
ē iudex ⁊ dele.ē iudex:ḡ sunt ꝯiudices:ḡ simul dꝫ ferre sn̄iaꝫ.s.e.
cāꝫ.R̄n.ābo sunt iudices ⁊ ābo h̄n̄t iurisdictionē. sꝫ nō sunt ꝯiu
dices:q̄ s̄bdele.hꝫ iurisdictionē a dele.⁊ s̄b eo.īmo plꝰ dicūt q̄dā
ꝙ etiā si abdicauit totā iurisdictionē ⁊ a se eā remouerit. tn̄ pōt
reuocare mādatū q̄d nō credo.j.e.venerabili.(Appellari)q̄ ni
hil sibi retinuit desijt esse iudex ad minus q̄ ad ꝑtātē exercēdi iu
risdictionē.(Aliq̄)diffinitiuā sn̄iaꝫ.sꝫ nūq̄d pōt executōeꝫ sibi re
tinere. R̄n.nō:sꝫ pōt sibi retinē ꝯsiliū.s.e. si ꝓ.de h̄ no.ibi.vl̄ dic
vt in glo.nūq̄ꝫ.(Ap.re.)idē ē hodie si nō sit appositū in lr̄is ap.
re.cū nō liceat appellare nisi a ḡuamine.j.de ap.vt debitꝰ.vl̄ dic
sꝫ nō plꝫ ꝙ aliud esset si nō esset in lr̄is appositū ap.re. vt h̄ colli
giꝛ ar.a ꝯrio sensu.⁊ nō ob.decr.vt debitus.ꝓhibet.n. tm̄ appel
lari an̄ sn̄iaꝫ nisi ex rōnabili cā.sꝫ nō remouet:q̄ si ap.re.ē in lr̄is
ꝙ appellareꝛ dele.⁊ si nō ē remota ꝙ ap.papa.⁊ h̄ ē vna dr̄ia si ē
ibi ap.re.vel nō.(Cognitor)īprop̄e:q̄ h̄ appellaꝛ cognitor q̄ si
ne vlla iurisdictōe ⁊ diffinitōe ē.vel dic vt in glo.q̄ incipit:de me
dijs(Cōsultatōeꝫ).s.e.ti.cū te.(Corā eo)dele.⁊ ē casus sp̄alis vbi
cā recusatōis agiꝛ corā iudice dele.cū al's agaꝛ corā arbitris.j.de
ap.cū tpali.(Si v̄o duo)q̄d si tres sunt dele. ⁊ duo subdelegaue
rūt cū tertio dele.ꝓcesserint ⁊ fuit appellatū.nūq̄d appellabiꝛ ꝑ
mus delegās vel delegatꝰ.q̄dā dicūt ꝑmū delegātē ꝓpter absur
ditatē q̄ occurreret.s.ꝙ tertius dele.a q̄ appellatū ē esset iudex in
cā ap.alij dicūt ꝙ tm̄ dele.appellabiꝛ ⁊ ꝑdicta absurditas euita
tur:q̄ cū in lr̄is sit ꝙ si nō oēs ⁊ cū deleg. tertius nō pōt interesse
cāe ap.ꝓpter impotentiā iuris ꝙ ꝑcipit eū a q̄ appellaꝛ nō pos
se esse iudicē in cā ap.ar.s.de rescrip.sciscitatus.j.de ap.accepta.
Itē q̄ pōt recusari vt suspectus.j.de ap.ad h̄.si aūt non esset ibi
clausula illa ꝙ si nō oēs.tūc rōne sup̄dicta ꝑmus dele. ē appellā
dus vices suas suꝑ tota cā: nam simpl̄r cōmittēs vices suas to
tū cōmittere videꝛ.s.e.ꝑterea.j. de do.pasto.de iure pa.ex lr̄is.
ff.de tute.l.iij.in fi.⁊ melius.j.e.venerabilis.sꝫ nūq̄d deleg.cum
clausula ꝙ si nō omnes vult recipe subdele.dele.vel delegationē
eius nunq̄d pōt parte ꝯdicente. R̄n.sic: q̄ nemini facit iniuriaꝫ
qui vtiꝛ b̄n̄ficio iuris:vt h̄.⁊.c.pxi.s.de elec.cū ecc̄lia vulte. Iteꝫ
si tres sunt dele.cū clau.⁊ vnꝰ subdeleget ip̄m subdele.vnꝰ ex de
le.velit admittē ⁊ aliꝰ non:potior erit ꝯditio ꝓhibētis.ff.cōidi.
sabinus. Itē q̄ plus hꝫ iurisdictōis sine subdele.q̄ꝫ cū eo: vt hic
apparet.melius ē ꝙ si ille q̄ ꝯsentit recipe subdeleg. nolit apposi

to resilire ꝙ ille cū subdele. ꝓcedet. vel si eis tm̄. s. cū iudicibus cō
miserat. sꝫ in solidū ille solus q ꝯsentit recipe subdele. ꝓcedet fun
gens vice sua ⁊ alterius q cōmisit. sꝫ si nolēs admittē subdele. ⁊
volēs simul ꝓcedat. nolēs recipe subdeleg. bn̄ subdelegabit aliȷ̄
vices suas: sꝫ alius nō. Itē si ad totā cāz subdele. sit ⁊ in vno ter
mino interfuerit semꝑ admittere tenet̄: qꝛ ꝑpetuauit iurisdictio
nem suam. s̄. e. gratū. ȷ̄. e. lꝫ vndiqꝫ. melioꝛ rō est: qꝛ ꝯsensisse vꝫ
exq̊ admittūt ad cogscendū dūmō in facto vel iure nō errēt. ff. de
iudi. l. j. ⁊. ij. in ꝑn. §. j. nā lꝫ ille leges loquant̄ de ꝯsensu ꝑtiū non
videmus q̄re nō sit idē in ꝯsensu ꝯiudi. si aūt ad vnū terminum
tm̄ esset deleg. nō esset ꝓpter h̄ in alio admittēdus: cum alia esset
subdelegatio. Sꝫ q̄ro: tres erant dele. vnus erat pn̄s in loco vbi
cā agi debebat ꝓ alio cōparuit subdele. tertius se excusauit: nun
qd est in ꝑtāte dele. admittere subdele. Itē nunqd fit p̄iudicium
absenti ⁊ excōicato qn̄ in alio termino possit eū repellere. Itē qd
si ambo absentes mittāt subdele. nūqd pn̄s dele. pōt ābos repel
lere. Itē si dele. nolit ꝓcedē: nūqd subdele. poterit ꝓcedē. Rn̄. ad
h̄: ꝙ vbi sunt duo dele. tenet̄ admittē subdele. tertiȷ̄ vt h̄. sꝫ si vnus
sit dele. tm̄ pn̄s nō ē in opinione ei⁹ repellē subdele. sic nō posset
si nō esset ibi illa clau. nā de iure lꝫ cuiqꝫ vices suas cōmittē. ȷ̄. eo.
pasto. in ꝑn. ⁊. c. lꝫ. in ꝑn. ⁊. c. vl. in ꝑn. ⁊ idē multo foꝛti⁹ dicim⁹
sicū vno dele. duo adsunt subdel. nā cl'a dic̄ ꝙ si nō oēs. vn⁹ vr̄m
⁊c̄. qꝛ tūc secus dicerē vt h̄. sꝫ si postea ꝯtingat duos deleg. pn̄tes
adesse nō tenet̄ admittē subdele. tertiȷ̄. lꝫ aliqn̄ eo absente audiūt
qꝛ iā hꝫ locū cl'a: ꝙ si nō oēs. duo ⁊c̄. vn̄ ꝯtigit h̄ ꝙ q ē deleg. ad to
tā cāz interesse iure subdelegatōis semꝑ poterit qn̄ duo deleg. nō
fuerūt pn̄tes. nā tūc ꝓpter cl'az pn̄t excludi. lꝫ qdā dicāt ꝙ exq̊ se
mel admissus ē vlterius eū repellere nō pn̄t. imputet. n. sibi ꝙ ali
qn̄ defuerūt. Sꝫ qd si cū esset q̄stio eū nō esse admittendū: duo ꝓ
nunciarūt eū admittendum. Rn̄. si exp̄sserūt erroꝛē: puta hunc
subdele. inuito dele. absente qn̄ erūt duo pn̄tes admittēdi: nō te
net̄. ff. de ap. si exp̄ssum. sꝫ si nō exp̄ssit standū est sn̄ie. ij. q. vj. dif.
si aūt dele. cū subdele. nolit ꝓcedē soli subdelegati ꝓcedēt auc̄te
clausule q̄ sic ē intelligēda vt duo ꝓcedāt siue ꝑ se siue ꝑ subdele.
cū habeat ꝑtātē subdelegādi. ȷ̄. c. ꝓxi. in ꝑn. ⁊ ip̄i vident̄ facere
ꝙ subdele. faciūt. ff. de admi. tu. ita. §. gessisse. ff. ꝺ of. eius cui mā.
est. l. j. §. ij. (Ap. re.) q̄ꝫtū ad hūc ar. nisi facit ap. re. qꝛ nō lꝫ appel
lare nisi grauet̄. (Delegare) qꝛ a iudice iudex ⁊ c̄. C. de iudi. a iu
di. ȷ̄. c. ꝓxi. nisi sit dele. ad vniuersitatē cāꝝ. ff. de iudi. cū p̄. §. j. ar.
ꝯ. ȷ̄. de re iudi. cū ber. (A ꝯdele.) ȷ̄. e. lꝫ. (Vndiqꝫ). s̄. eo. cū sup. eo
enī ip̄o ꝙ dele. suscipit iurisdictionē suā diminuit. C. ꝺ ꝓcu. mari
tus. ar. ꝙ minus dignū trahit ad se magis dignū. s̄. de tē. oꝛ. lr̄as
ar. ꝯ. C. de pe. he. heredi. C. ꝺ ap. p̄cipimus. §. vlt. s̄. de renū. ꝙ in
dubiȷ̄s. (Principiū) Lau. dixit: qꝛ si vn⁹ ex dele. tm̄ p̄nci. cāe cōmi
sit appellabit̄ ad papā nō ad ꝯdeleg. tū qꝛ par ē: tū qꝛ nec solus
posset ꝓcedē nec cū socio a q̊ iā ap. ē. ar. ꝯ. ff. qn̄ ap. sit. l. j. §. sed si
pn̄s ē. T. dixit ꝙ ad ꝯdeleg. ap. q̄si ad maioꝛē. ar. ij. q. vj. oīs op
p̄ssus. xvij. di. de multis. p̄mo dictū eligo. (Rōne). s. qꝛ exq̊ totum
cōmittit iurisdictionē a se remouet: vn̄ ad eū nō ē ap. sꝫ ad supio
rē rōnē. dic illud qꝺ colligit̄: arg. a ꝯrio sensu. ex illo. §. poꝛro. vbi
dicit ꝙ si ap. re. ē cōmissa cā alicui: ⁊ ille aliȷ̄ cōmittat p̄nci. vel me
dia eiusdē cāe ꝙ nō dꝫ ap. ad papā: sꝫ del. ⁊ sic ē a ꝯrio sensu si nō
erat re. ap. ap. ad papā nō dele. a sili g̊ ⁊ h̄ ar. cū h̄ cui iudex vices
suas cōmisit nō possit ꝓcedē ap. re. vt h̄ dic̄: nō cū dele. p̄mus. sꝫ
dele. s. papa ē ap. sꝫ certe si qs subtiliter intuet̄ h̄ rō potius fac̄ ꝯ
q̄ꝫ ꝓ. potius. n. seq̄ret̄ ꝙ exq̊ ap. re. erat vter eoꝝ duoꝝ ꝓcedēt re
liq̊ nolēte ꝓcedē ⁊ h̄ ꝯdele. q recipit cōmissionē sociȷ̄ nō possit int̄
esse cāe ap. a se emisse ꝙ solus alius sit ap. ⁊ h̄ verius videret̄ q
busdā sꝫ nō nob̄ ꝙ solus socius sit ap. qn̄ nō cōmisit oēs vices su
as. ⁊ h̄ intelligit̄ qn̄ oēs vices suas cōmisit. ⁊ ꝺm h̄ bōa est rō po
sita in pꝛin. hui⁹ gl. (Cōstōnis) quā nō habem⁹ (Audiētiā). i. pꝛi
cipiū ⁊ mediū. si. n. finē cōmisisset n̄ h̄ꝛent locū seq̄ntia ꝙ del. pos
set eā postea expedire (Audiētiā) nō vices suas: qꝛ tūc sec⁹. s̄. e. §.
ꝓxi. (Lauē) vt in. §. j. (Auditoꝛē) fec̄ (Dele.). ȷ̄. e. cū sp̄ali. ꝯ. sꝫ hoc
sp̄ale ē: vt sup̄ diximus. (Auditoꝛes) sec⁹ si esset eis ꝯpꝛomissuꝫ ꝙ
coꝛā eis fieret li. ꝯtest. tūc. n. qꝛ sunt iudi. vt no. s̄. e. c. nō āt dicim⁹
coꝛā eis debē ꝓponi cāz recreatōis ⁊ ꝓbari coꝛā arbitris. ȷ̄. ꝺ ap.
cū sp̄ali. aliȷ̄ dicūt veri⁹ ꝙ sp coꝛā pꝛio dele. ē ꝓponēda ⁊ ꝓbāda
cā recusatōis etiā si sn̄iaꝫ diffinitiaꝫ vl' totā cāz ꝯmittat q̊usqꝫ cū
effectu. s. ꝑ citationē iurisdictio sit apud subdel. semꝑ ē apud pꝛi
mū delega. cā recreationis ꝓponēda. ȷ̄. se. lꝫ aliȷ̄ al'r dixerunt.

Pastoꝛalis officii. ⁊ infra a lege)

C. de iudi. a iudice. ff. ꝺ of. p̄. sepe. s̄. c. ꝓx. (Exo
nerate) hic vꝫ ꝙ dele. nō possit cōmittē cāz nisi iusta cā subsit: ar.
s̄. e. si ꝓ. s̄. de rescrip. sciscitatus. ff. ꝺ iudi. l. vl. ȷ̄. de testi. in noīe. ꝙ
falsum ē: qꝛ cū de iure bn̄ficio h̄ hēat cōmittē pōt. ff. ꝺ of. eius cui
mā. l. j. s̄. e. c. ꝓxi. ⁊. ȷ̄. c. fi. nec vꝫ stati credendū ei cū dic̄ nō se pos
se infesse. ff. ꝺ va. mu. l. j. ⁊. l. p̄toꝛ. p̄terea semꝑ p̄sumēdū ē bonū
⁊ eū veꝝ dicē nisi ꝓbet̄ ꝯriū. ȷ̄. de reg. iu. infirm⁹. ⁊. c. estote. ff. de
reg. iu. semꝑ in dubiȷ̄s. s̄. de scruti. c. j. ȷ̄. de v̄. sig. dudū. ff. ꝺ ꝓba.
q̊tiēs. q dolū. ar. ꝯ. s̄. ꝺ re iudi. cū sup. Itē hoc est dignū nō. ꝙ de
le. nō pōt cogere subdeleg. qn̄ maliciose se exonerat: ⁊ si velit co
gere iusta ē appellatio ei⁹: ⁊ h̄ vbi ꝯstat de malicia. si nō ꝯstat nō
p̄sumit̄: vt sup̄ dixi in glo. hinc. (Renitentē) etiā si sit alterius foꝛi
C. q ꝑ sua iuris. l. j. ff. de mu. ⁊ ho. munere. §. iudicādi. nisi aduo
catus q alibi q̄ꝫ in foꝛo suo nō pōt cogi dele. C. de aduo. di. iu. san
cimus. in fi. ⁊ h̄ in deleg. oꝛdinarius aūt nō pōt ad h̄ cogere ho
minē alterius foꝛi. ff. de iuris. om. iudi. l. vl. ff. de tu. ⁊ cu. dā. l. j. ȷ̄. ꝺ
of. oꝛdi. pasto. in pꝛin. (Cohertionē) ff. de of. eius cui mā. l. vl. ȷ̄. c.
ꝓxi. (Dignitati). s̄. e. sane. l. di. ꝯtumaces. xvj. di. cū beatus. ȷ̄. de
ma. ⁊ obe. ꝑ tuas. (Supioꝛ). s̄. c. ꝓxi. (Punire) no. ꝙ delega. pōt
mulctare. ȷ̄. c. vl. s̄. e. p̄terea. ff. de iudi. longius. (Appellatū). i. si
ne cā. h̄ nō placet: quia etiā sine cā h̄ pōt: vt diximus in glo. hic vi
detur. sed necessariū ad h̄ est vt cōmittere nō possit eius maliciā
apparere: puta quia aliȷ̄ subdele. timent ꝓcedere ꝯ aliquē potē
tem: vel aliȷ̄ iudices nō sunt periti. (Ad mandatū.) ad h̄ respon
dendū est ꝙ non: quia nō hꝫ imperiū par in parē. s̄. de elec. inno
tuit. sed ip̄e mandato iuris abstinere dꝫ ne in causa ꝓcedat: vt h̄.
aliȷ̄ tn̄ dicunt ꝙ mandare pn̄t secundi pꝛimis ꝙ nō exequant̄. ar
gu. s̄. de rescrip. dilectus filius. J. Sed q̄res quō g̊ ꝓcedet iudex
ap. ꝺm pꝛimā. Rn̄. citabit̄ ⁊ cognoscet de meritis ap. vt no. in gl.
q̄ incipit miꝝ. sed dicas eadē rōne ⁊ iudex a quo appellatū est ci
tabit. Rn̄. falsum est: qꝛ eoꝝ iurisdictio reuocata est: vt h̄. C. de ex.
tu. sed si vt ꝓponis. (Suspendat̄) miꝝ videt̄ ꝙ hic dicit̄ cū si ap.
interposita est a sn̄ia diffinitiua nedum ꝙ aduenientibus lr̄is de
beat cessare ab executione. sed nec debet incipere exequi sentētiā
etiā anteq̄ꝫ veniant lr̄e ap. ij. q. vj. appellatione. ff. nihil inno. ap.
pen. l. j. C. de ap. appellationē. immo plus videt̄ ꝙ hoc ip̄o ꝙ nō
est recepta a iudice a quo appellat̄ etiā si aliter recipienda a iudi
ce ap. nō erat recipit̄. ff. de ap. re. si cuius. arg. C. de ap. si appella
tionem. pōt tn̄ dici ꝙ nō dicit̄ recepta: qꝛ nō dedit ap'los. vl' qꝛ fe
cit aliquid in p̄iudiciuꝫ appellationis ip̄am exequendo vel alio
modo. immo plus videt̄ ꝙ si etiam nō fuerit accepta ap. i. appꝛo
bata a iudice a quo appellat̄: oīa tn̄ debent stare in eodem statu.
⁊ iudex scribet supioꝛibus q̄re nō recepit. ff. de ap. re. sciendū. p̄te
rea qd est ꝙ hic dicit ex certa scientia cōmittimus. si intelligis ꝙ
vere cognouit eum bn̄ appellasse: quare postea sequit̄ donec ap
pellationis merita plenius sint discussa. ⁊ p̄terea quare nō sentē
tiaret. ⁊ daret laboꝛē ꝑtibus ꝯ illud ꝙ ē. ff. de iudi. de q̄ re. ȷ̄. ꝺ do.
⁊ ꝯtu. finē. Ad h̄ ita rn̄. ꝙ siue iudex recipiat appellationē siue nō
semꝑ tn̄ supsedere dꝫ executioni si certum est ꝙ tenet ap. vel du
bium est de iure vel de facto sit iusta ap. necne. ⁊ ita intelligit̄. ff.
de ap. re. sciēdum. ⁊ oēs alie leges q̄ dicunt nihil inno. ap. pen. ⁊
sic pōt intelligi. l. illa si cuius. ⁊ sic intellige. C. de ap. a ꝓconsuli
bus. ⁊. l. qm̄ iudex. vbi dicit̄ ꝙ puniūtur iudices qui non deferūt
ap. sed si nō sit dubiū sed certū ap. esse iniustā exequet̄ sn̄iam iu
dex. qd. n. si q̇s ꝯfessus ⁊ ꝯuictus sit de crimine: qd si sit insignis
latro sediciosus. q̇d si sine vlla cā appellaret ne scriptus heres in
possessionē mittat̄. vel testamentum aperiat̄ ⁊ nullam cām assi
gnat sue ap. vel si appellauerit in casibus in q̇bus ꝓhibite sunt
ap. vel an̄ sn̄iaꝫ: nec cāz ap. supposuerit. ff. de iniusto rup. te. si qs
§. hi q. ⁊. §. q tn̄. ff. de ap. ꝯstōnes. C. quo. ap. nō re. ꝑ totū. auc̄. vt
nulli iu. §. illas. ⁊. §. sup h̄. Sed dices cū cognitio ista an ap. sit re
cipienda necne ꝑtineat ad iudicem appellationis quomō pōt es
se certum eam non recipiēdam. ff. de admi. tu. cirographis. in fi.
ff. de ap. a ꝓcon. ff. nihil inno. l. j. Rn̄. non fieri notum per cause
cognitionem: sed per euidentiam facti super quo iudicatū est. vl'
quia ibi ap. ꝓhibet̄ a iure vt dictū est. vel qꝛ cāz nō assignat ante
sn̄iam. ⁊ sic in oībus his pōt dici notoꝛiū iuris: vel quia nō expꝛi
mit cām ap. in casibus in qbus ꝓhibita ē ap. ⁊ istis casibus pōt
loq̇ iste. §. vel dic ꝙ hec decr. obtinet vbi est ap. re. secus si non est
re. ap. ⁊ pōt h̄ esse effectus illius clausule ap. re. quia poterit exeq
sn̄iam licet sit appellatum sine metu pene. secus autem si nō eēt
ibi clausula illa veꝝ tn̄ ⁊ ꝺm pꝛimā opinionē. ⁊ ꝺm scd̄aꝫ si ex cer
ta scīa dn̄s papa scripserit super ap. ⁊ fecerit mentionē quō ap
pellauit in casibus in qbus ius ꝓhibet ap. nec cām assignauit. vl'
ꝺm alios fecit mentionem qualiter remota erat ap. ⁊ tn̄ papa ex
certa scīa contulit ei lr̄as foꝛte aliquid secretū sciens q nesciebat
iudex. s̄. de eta. ⁊ quali. ad aures. in hoc casu iudex delegatus a q̊
appellatur supsedebit executioni: vt hic. vel dic melius sufficere
mentionē fieri de ap. interposita. ⁊ postq̄ꝫ tales lr̄e fuerūt iudici
pn̄tate siue notoꝛium sit ap. non tenere siue nō: iudex tn̄ a q̊ ap
pellatum est nō ꝓcedet. s̄. de rescrip. dilec. fi. J. ȷ̄. de resti. spo. au

dita.in fi.sup̄dicta aūt h̄.s.in hac glo.hn̄t locū an̄q̄ȝ appellatiōis lr̄e iudici p̄ n̄tenꝛ.⁊ hȝ hoc locū in ap.q̄litercunq̄ȝ ap.recepta est In alio aūt inferiori ordinario secus:q: ꝓpter eius rescriptionē inferior ordinarius nō dimittet exequi sn̄iaȝ vbi notū est nullaȝ esse ap.nā cum superior iudex non hȝ iurisdictionē in subditos suffraganei nisi qn̄ est appellatū.⁊ h̄ appellatio sit nulla in h̄ casu nullā hēbit iurisdictionē.sȝ h̄ plenꝰ no.j.de ap.romana.eedē obiectōes ⁊ rn̄siones debēt fieri ⁊ si appellatū sit ante sn̄iam a grauamine.⁊ debes scire ꝙ h̄ cognitio an sit recipienda ap.nec ne p̄cedit cognitionē illā.s.si sit iusta vel iniusta ap.⁊ pōt fieri h̄ cognitio etiā p̄te absente.ff.de admi.tu.cirogra.§.vl.ff.de ap.re.si cuius.ff.nihil inno.ap.pē.l.j.(Suspēdaꝛ)si aūt obyciaꝛ ab aduersario vel iudice contra lr̄as sup ap.impetratas ꝙ nō fuit appellatū:tn̄ supsedere dȝ executioni.⁊ h̄ ꝓbo:q: al's incōueniēs seq̄reꝛ.vbi gratia:ꝓnūciabiꝛ appellatū:ergo totū.⁊ etiā executio cassabiꝛ in dubio:ḡ euentus litis nihil innouabiꝛ:arg.ff.ap.pē.ni.inno.l.j.Itē h̄ q̄ mādat sn̄iaȝ executioni impedit iurisdictōeȝ iudicis ap.si.n.iudicauerit ap.iustam ⁊ sn̄iam iniustaȝ inueniet ⁊ sn̄ia sua effectu frustrabiꝛ tanq̄ȝ que est executioni mandata ⁊ videꝛ ꝙ possit p̄cipe p̄mo iudici ꝙ nō procedaꝛ:⁊ si ꝓcesserit potest eū punire:q: ipedit iurisdictionē suā.ff.si q̄s ius di.l.j.s.e.c.j ar.s.de rescrip.dilectus.⁊ idem videꝛ ⁊ si diceꝛ nō appellatum infra.x.dies.Itē si dr̄ ꝙ nullā cāȝ exp̄ssit sue ap.⁊ hec ⁊ ꝯsimilia sunt que vtunꝛ in questionē qn̄ queriꝛ an sit recipiēda ap.necne pōt dici ꝙ hec q̄stio cognosci pōt ꝑ iudicem a quo appellaꝛ.⁊ nō fit mentio cum solennitate hec cognitio.sȝ ex ipis actis iudex cognoscit ⁊ recipit ap.vel respuit.⁊ videꝛ etiā ꝙ sup h̄ possit interloq̄ dicēdo nō ē tua ap.recipiēda:sȝ de hoc ipo q̄ret iudex appellationis si tn̄ dubitaꝛ inter ptes.nec obstabit interlocutio facta a p̄mo iudice a quo ē appellatū cu ex quo appellatū erat ab eo nō p̄iudicat appellāti.⁊ quicq̄d facit in p̄iudicium appellātis.vl' potes dicere ꝙ si interloquiꝛ sup h̄ partibus vocatis ⁊ p̄n̄tibus bn̄ p̄iudicat nisi iterum appellet cū sup h̄ habeat cognoscere.Sȝ obiycies nōne sic stando coram iudice a quo appellauit videꝛ renūciare p̄ori appellationi.Rn̄.nō:quia ꝯsecutiuum est p̄oris ap.sic recipe terminū ad ꝓseq̄ndā ap.⁊ apostolos.⁊ multa alia talia sunt ꝑ que non renunciaꝛ ap.j.de app.ꝑsonas.⁊ c.sepe.ij.q.vj.ap.quidam tn̄ dicunt hec oīa tn̄ inq̄renda a iudice ap.alijs videtur melius ꝙ qn̄cunq̄ȝ p̄dictarum exceptionum proponaꝛ.vl' alia ꝯsimilis.s.ꝑ quā diciꝛ cām non delatam ad supiorē ꝑ ap.iudex a quo appellatū est ꝓpter hoc nō tardabit executionem nec iudex ap.iudici vel p̄ti p̄cipiet ꝙ non exequaꝛ sn̄iam:quia quousq̄ȝ ꝯstat eū esse iudicem de alijs nihil p̄cipe dȝ.s.de rescrip.dilectus.in fi.nec ob.ff.ni.inno.ap.pen.l.j.al's.ij.vbi diciꝛ ꝙ q̄ȝdiu dubitaꝛ vel q̄riꝛ ap.sint recipiēde vel nō nil innouandū:quia hic nō q̄riꝛ an ap.sit recipiēda vel nō:sed an cā sit delata ꝑ ap.ꝙ idē est ac si quereret an sit appellatum.ad hoc.j.de ap.vt debitus.vbi diciꝛ ꝙ iudex ap.tūc demum ꝓcedet ad cognoscendū de ap.si corā iudice a quo appellatū est ꝓposita fuerit iusta causa ap.q̄ si dicat p̄mo cognoscendum est an ap.valeat.de hoc.n.bn̄ est sua cognitio.ff.de iudi.si quis ex.bene tamen fatemur ꝙ hec cognitio an iusta vel probabilis sit causa ap.necne venit in illam cognitionem an recipienda sit illa ap.non illa an sit iudex in causa ap.⁊ tunc forte bn̄ interim ꝓhibebit executionē.ff.ap.pē.l.j.sed illa exceptio ꝙ nullā causam p̄fixit sue ap.ꝑtinet ad aliam cognitioneȝ an sit iudex in causa ap.alij ꝯ.⁊ breuiter dicimus ꝙ iudex ap.nō dȝ vetari p̄ori iudici executionē nisi ꝑtibꝰ vocatis ⁊ p̄missa summaria cognitione q̄d ex eo ꝓbaꝛ ꝙ in multis causis pōt exeq.ff.de ap.re.l.ij.⁊ ꝑ totū.C.quo.ap.nō re.ꝑ totū.iudex tn̄ a quo appellatū est bn̄ facit si abstinet semꝑ ex quo incipit cognoscere an ap.sit recipiēda.ff.ap.pē.l.j.nisi in casibus exp̄ssis.ff.de ap.re.l.fi.⁊ h̄ vera sunt siue ad papam appelleꝛ siue ad alium.Itē siue corā delega.a papa siue corā alio hec ꝓponanꝛ.in cognitōe autē illius q̄stionis vtꝝ sit iusta ap.necne p̄dicta nō querenꝛ:sȝ tn̄ in ap.ante sn̄iam an iusta sit cā ap.⁊ vera q̄ est ꝓposita.j.de ap.vt debitus.in ap.post sn̄iam an sit iniusta sn̄ia.ij.q.vj.§.vlt.⁊ de h̄ non cognosciꝛ nisi a iudice ap.Item no.ꝙ aliqn̄ potest iudex a q̄ appellatur sine culpa ⁊ pena nō recipere ap.⁊ tamen tunc non exequiꝛ sn̄iaȝ:tūc.s.qn̄ nō est certū iniustam ap.esse:iudex tn̄ vehemēter credat eā iniustā.⁊ s̄m hoc intelligiꝛ.ff.de ap.re.l.sciendum.⁊ in isto casu tn̄ non exequeꝛ sn̄iam:lȝ ap.nō recipiat:q: in p̄dicto casu nihil interi innouadum est.Sed op.nonne eo ipo ꝙ inferior non recipit ap.supior dȝ admittere.j.de ap.c.sicut.Rn̄.⁊ hoc veꝝ est si iudex a quo appellaꝛ nullam sui excusationem assignat quare ap.nō recipit.nec est certū eā ap.iniustā dȝ iudici ad quē appellatum est certā excusationē scribere quare non recipit ff.de ap.re.sciendū.vel h̄ ꝙ pōt esse ꝙ nō recipit ap.i.nō appellabit:⁊ tn̄ eā exequiꝛ sn̄iaȝ:⁊ sic intelligiꝛ.vel pōt esse ꝙ eā nō recipit:q: eā exequiꝛ.h̄ plenius hēs in tex.⁊ in glo.j.de ap.romana §.si vo vocatj.(Donec)Lau.dixit ꝙ p̄mi iudices exequēꝛ sn̄iaȝ si a iudicibus ap.eoꝝ sn̄ia fuerit ꝯfirmata:ar.ff.de admi.tu.chirogra.s.e.insinuāte.in fi.j.de ap.cū in eccl'a.vt debitus.in fi.⁊ h̄ Jo.⁊ Vin.ꝯriū dixerūt.s.ꝙ scd̄i mandabūt executioni:q: certa sciētia p̄ncipis facit expirare iurisdictionē.s.de rescrip.ceterum.p̄terea si iudices cassarēt p̄mā sn̄iam possent cognoscere d̄ nouo vel a p̄n.C.de re.cū generaliter.§.⁊ si iudex.p̄terea pn̄t addere sn̄ie ⁊ corrigere eā.j.de testa.raynutius.auc̄.de sanc.epis.§.si q̄s ꝯ aliquē.ff.ad tre.si q̄s p̄mo.C.de epi.au.si q̄s liti.j.de in integ.resti.ex lr̄is.in fi.ff.d̄ his q̄ no.infa.furti.in p̄n.ḡ opoꝛtȝ ꝑ scd̄os sn̄iaȝ mādari executioni:q: p̄mi in eo ꝙ additū ē quō executioni mandabūt cū ipi non iudicauerint de eo.(Cognitio).s.vtꝝ sit iusta eius sn̄ia.ff.de iudi.si p̄tor.sȝ de veritate p̄cum inq̄ret.xxv.q.ij.p̄scriptionē.sȝ etiā si ꝓponeret ꝑ falsa instr̄a lata.alij ꝯ.de hoc no.j.e.cū in iure.⁊ de re iudi.decetero.(Iniustā)in executoribus criminaliū cāꝝ si sciret q̄ȝq̄ȝ iniuste dānatū nō ꝯsulerē ei ꝙ in ꝑsonā ꝯdemnati penā imponeret:lȝ alij ꝯdicāt:arg.xxiij.q.v.cū minister.(Iniustā).vel ex cā vel ex aīo.sȝ tn̄ est iusta ex ordine:⁊ in rem transit iudicatā.nā lȝ mandatū sit iniquū est tn̄ iustū.i.de rigore iuris introductū vt executioni mandeꝛ.C.vt li.pē.l.vl.spōtanea.n.omissio ap.purgat turpitudinem sn̄ie.Sed op.appellauit iterum ⁊ iteꝝ ⁊ semꝑ iniquam portauit sententiā.h̄ non pōt dici ꝙ omissio ap.purgauerit turpitudinem sn̄ie:q: libenter appellasset:nisi quia non lȝ iteꝝ appellare.C.ne li.inui.l.j.sȝ certe ⁊ h̄ de rigore iuris introductum est vt sit aliquis litium finis.pōt tn̄ ꝯqueri de iudice.insti.de ob.q̄ ex quasi delic.in p̄nci.sic est ⁊ p̄scriptio iniq̄ ⁊ tn̄ iusta:q: a iure inducta.arg.tn̄ ꝯria sunt.l.di.si si q̄s p̄po.xj.q.iij.nō semꝑ.xxiij.q.j.quid culpaꝛ.sed illa hn̄t locū extra iudiciū in p̄ceptis iniquis ⁊ iniustis.si aūt sn̄ia sit iniusta:q: lata a nō suo iudice.vel si ꝑ falsas lr̄as vel alias s̄biaceat retractationi ꝑ ap.in integ.resti.vel supplicatione non exequeꝛ superior vel per sn̄iaȝ.ff.de iudi.si p̄tor.ff.de cō.c.d.l.ij.j.de re iudi.tenor.C.ap.pē.ni.inno.ꝑ totum.C.pen.c.ma.l.j.C.de p̄ci.imper.of.auc̄.que suppli.attenta tn̄ distinctione illius auc̄.j.c.ꝓxi.h̄ ad de que no.j.e.cum in iure.(A rege).xviij.di.si eps.(Puniat)ad interesse si agaꝛ ex edictis:ne vis fi.ei q̄ ad iu.ve.⁊ de eo ꝑ queȝ fa.l.vl.ff.ne q̄s eū vi ex.si ꝑ alium.sed certe hoc modo non puniet:quia iste actiones intētabunꝛ coram iudice ordi.non.n.sunt delegato cōmisse.j.e.cum olim.dilectus.sȝ id facit sine quo non pōt suā iurisdictionē ꝑficere:quia hūc dolosum mulctabit.C.de spor.l.ij.s.e.p̄terea.⁊ no.s.e.c.j.tu dic ⁊ melius ꝙ istis edictis nō teneꝛ pars que ꝓcurat maliciose absentiā iudicis.sed que vi eximit partem.vel cuius dolo factum est ꝙ pars non sistat.(Ap.re.) Sed nōne hoc pōt.s.cōmittere ap.re.ex supiori decr.cum sit auditor.Rn̄.nisi esset datū de cōi ꝯsensu.vel iste potius dicēdus est iudex q̄ȝ auditor.q: a iure hȝ.vn̄ al's nisi in h̄ casu licitū non esset appellare:⁊ nō ibi.aliū casum hēs.j.e.cū.R.

Ex litteris patriarche gratia.⁊.j.(exp̄ssaȝ).s.de rescrip.ceteꝝ.j.de ꝯfir.vt hōe.ff.d̄ li.⁊ posth.noīati.ff.si cer.pe.certū.ff.d̄ ap.si exp̄ssiȝ.ff.d̄ ꝯdi.⁊ de.noīati.(Cohercē).s.e.pasto.sup q̄stionū.ff.d̄ of.eius cui mā da.l.vl.(Exp̄ssam).s.de tenore lr̄aꝝ p̄maꝝ ⁊ ꝓcessus si q̄s hitus ē ꝑ eas.j.de coha.cle.sup eo.j.de re iudi.inter mōasteriū.necesse ē.n.in h̄ casu exp̄ssissimā fieri mentionē.s.qn̄ p̄oꝝ iudicū reuocaꝛ iurisdictio.j.e.significātibus.j.de fo.cōpe.ex te.⁊ ē h̄ ea rōne:q: cū reuocatio lr̄aꝝ dn̄i pape sit odiosa ⁊ ꝯ ius.j.d̄ ap.vt debitus.nisi ꝑ ap.fieret p̄sumiꝛ dn̄m papā si h̄ ei notificata eēnt.s.teōr lr̄arū ⁊ ꝓcessus ꝑ eas lr̄as nō ꝯcessisse:⁊ iō lr̄as nō valē.s.de rescp.sup lr̄is.sȝ vbi sup p̄ncipali q̄stione p̄me lr̄e ipetranꝛ:lȝ i eis falsitas exp̄maꝛ vl' vitas taceaꝛ nihilominus valēt lr̄e:⁊ ꝓcedet iudex nō s̄m tenorē lr̄aꝝ:sȝ s̄m iuris ordinē s̄uata tn̄ distinctōe illiꝰ decr.q̄ est.s.de rescrip.sup lr̄is.ad idem.C.d̄ diuer.rescrip.p̄scriptionē.j.e.significātibus.j.de fo.cōpe.ex te.⁊ h̄.s.ꝙ nō ita exp̄sse mētio de oībus h̄ ē necessaria sicut in supiori casu est ea ratiōe:quia actoribus fauendum est in p̄n.ff.de iudi.si quis intentionē ⁊ intelligo verum si lr̄e cōmittunt iurisdictionem.si vero faceret executorem vel etiā lr̄e essent de gr̄a vel etiā de alijs negocijs nō valent nisi faciant mentionē de multis.s.de rescrip.constitutus.j.de coha.cle.sup eo.puta de his quibus dictis in tali forma litteras non habuisset.idem dico in lr̄is etiaȝ sup appel.impetratis quia in eis non tenetur facere mentionem nisi de causa appellationis si ante sn̄iam appellauit.si post de sola ap.quia p̄sumendū dn̄m papā lr̄as ꝯcessisse.⁊ si sciuisset nisi manifesta ratio esset in contrariū cuȝ tales lr̄e nō sunt odiose:sȝ notorie.imo plus videꝛ

q: ꝛ si nõ fecerũt mẽtionẽ de ap. valẽt lr̃e. j. de ap. oblate. (Interdici). nũqd excõicare poterit. Rñ. sic: q: cũ iurisdictionẽ hẽat deleg. q̃ ꝛ ad sbdele. trãsmittit cũ nõ excepit. (Impediẽs). s. e. si qñ ꝯ vbi dicit q nunq̃ ẽ resistẽdũ dele. So. illud hȝ locũ vbi ꝯstat aliquẽ esse iudicẽ. h̃ ãt vbi dicit executorẽ. vel eũ q se fingit iudicẽ nõ esse iudicẽ. ad idẽ. C. d iure fis. prohibitũ ẽ. li. x. vl' dic vt ibi no. ꝛ tñ videt q h̃ archi. nõ teneat iniuriaꝝ exq̃ igrãter fecit. ff. vi bo. rap. l. ij. §. si publicanus. q̃uis teneat ex q̃si mal. insti. de ob. q̃ ex mal. in pn. h̃ nõ fateor. vt no. s. e. c. j. (Reuocatas) no. qdã intelligũt istã decr. qñ excipiebat ꝯ pmos iudices cãȝ alijs delegatã. ꝛ ideo bñ fecit archi. q nõ fuit executus mãdatuȝ p pmas lr̃as factũ: q: iã sibi innotuerat ꝯtrouersiã esse de reuocatõne lr̃aꝝ. s. de rescrip. cũ con. imo iuste ĩpediuit si ad mãdatũ scdoꝝ iudicũ h̃ fecit dũmõ bñ coguerit p scdas lr̃as pmas reuocatas: vt in palleg. decr. dicit. nisi. n. exceptũ esset lȝ in vitate reuocata eẽt iurisdictio tñ teneret q fit ab eo: sic de procuratore diximus. s. de rescrip. ex pte de. vel dic vt no. s. de rescrip. cũ ꝯtingat. vbi no. q talis iudex de cuius iurisdictõe lis ẽ inter litigãtes possit iurisdictõeȝ exercẽ: ꝛ qñ inter alios. alijs placet q hec decr. loquit qñ nulla q̃stio vel ambiguitas agitabat. vel inter ptes vel int iudices de reuocatione lr̃aꝝ: sȝ iudices vtriusq̃ rescripti procedebãt. nã tũc q̃ꝝ processus tenuerat necne pẽdet ex reuocatõe lr̃aꝝ: vt h̃ dz. ꝛ vz h̃ verũ in processu q habet ꝯ alios nõ ꝯ ptes. ꝛ q̃le ẽ hoc q h̃ dic. s. sbdelegatio alij facta: ꝛ a sbdele. excõ. in rebelles alios nõ ptes promulgata. nã si ptes ꝯtumaces essent ꝛ nollẽt cõparere corã q̃uis iudice pdictoꝝ snĩa excõicatõis in eas ptes lata teneret rõne dubij: ar. s. de rescrip. sup lr̃is. j. de ap. cũ pati. si duobus. sȝ exñei q nõ sunt ptes cũ nõ sint de iurisdictõe eoꝝ cõparere: vel eis obedire nõ tenent nisi in certis casibus. sȝ in pncipali tenet processus poꝝ iudicũ q̃usq̃ lr̃e reuocatorie pñtent. j. de resti. spo. audita. sȝ ex tũc facta oñsione lr̃aꝝ siue appellet siue nõ ex reuocatiõe lr̃aꝝ pẽdet q̃ꝝ processus valeat: vt h̃ innuere videt. Alij tñ dicũt ꝯ. s. q tenet processus hitus ꝯ ptes corã reuocatis nisi appellet. sȝ ꝯ alios nõ tenet etiã si nõ appellet: vt dictũ est.

Licet vndiq̃. ꝛ ĩfra. (Sublatus)

Idẽ dicẽdũ est si cõmisit cãȝ q̃tiẽs ꝯtingeret euȝ abesse: q: si moriat delegãs ĩchoata iurisdictõe nihilominus delegatus snĩaȝ feret: ar. op. ff. de v. sig. mulieris. §. fi. s. d rescrip. sciscitatus. ar. ꝯ. ff. de le. iij. fideicõ. §. sic fidei. (Morte) nõ solũ mãdatũ procuratoriũ sȝ ꝛ mãdatũ iurisdictõis perit morte mãdatoris ꝛ morte mãdatarij: vt h̃. insti. mã. §. recte. ꝛ silr morte litigatoris. ff. q satisda. co. si decesserit. Cõtra arg. j. de iudi. q: v. ff. de fideicõ. liber. cũ vo. als cũ q̃si. nisi sit mãdatũ q tm̃ post mortẽ impleat. ff. mã. si nõ remu. §. vl. lx. di. hadrian9. ĩ synodo (Expirauit) si subdelegatus fuerit sup duobus articulis. ꝛ ante mortẽ delegãtis citauerit sup vno tm̃ an sup alio sit ppetuata iurisdictio an expirauerit mãdatũ. Rñ. qdã q si in vna lr̃a ꝯtinent plures articuli ꝯ vnã psonã: ꝛ illa psona citet sup vno tantũ cuȝ iurisdictio sit res indiuisibilis sup oĩbus intelligit ppetuata ꝯ psonã citatam. arg. s. de rescrip. pastoralis. §. j. sed multi dicunt q non perpetuat nisi in eo super quo citatus est: quia subdeleg. in citando sup vno tantũ videt diuisisse suã iurisdictionẽ: ꝛ citatus non tenet rñdere nisi sup eo in quo citatus est. Si autem simpliciter citatus esset q veniret responsurus: tunc secus videtur. argu. ff. de ap. cum in vna. ff. de nego. gest. nam ꝛ serui. §. sed si in vno. ff. de mino. etiam. hoc autem crederem q lȝ citaret vna persona in rescripto: quia propter hoc non ppetuat ꝯ aliã psonã in eodẽ rescripto exp̃ssam: arg. s. e. relatum. De hoc aũt non dubitat si delegans morit ante declarationem generalitatis. s. q perit iurisdictio super non declaratis. s. de rescrip. pastoralis. §. ij. arg. ꝯ. j. de offi. leg. nouit. Sed quid si deponit vel transfert delegatus añq̃ subdeleg. citet perit iurisdictio. s. qñ abbas. Alijs aũt videt ꝛ forte bene. argu. huius decr. q durat subdeleg. ꝛ erit subdeleg. successoris. ꝛ intelligo q iurisdictio subdele. perit morte mandatoris: non ipo iure sed ope exceptionis. Iurisdictio autem legatorum apostolice sedis ꝛ etiam alioꝝ credimus durare pdictis rõnibus etiam post mortem eius qui eum legatum fecit. Si aũt excõmunicet delegãs qui totã cãm delegauit propter hoc nõ expirat iurisdictio delegati. ꝛ idẽ dicit etiã si partẽ cause tantũ cõmisisset. nã ꝛ tũc lȝ excõmunicet delegãs: tñ delegat9 pcedet in articulis sibi cõmissis. ar. ad h̃: q: delegato cõmissa ẽ iurisdictio q per executionẽ delegantis non perit: lȝ secus diceret si tm̃ ministerium esset sibi cõmissum: argu. j. e. qñ. ff. de offi. eius cui man. l. j. §. fi. nec obstant contraria: quia delegãs põt soluere iudiciũ delegati qñ vult. ff. de iudi. iudicium. ꝛ quia appellari dȝ delegans. s. e. cum sup. §. j. quia illa locum hñt si nõ excõmunicaret delegãs: sȝ vbi delegãs excõmunicat iã nec põt soluere iudiciũ delegati nisi ad eum appellabit. sȝ iudex q est supior delegantis põt hoc facere. secus aũt dicerem in vicarijs ꝛ officialibus. ili. n. ex quo dñi eoꝝ sunt excõmunicati vlterius: nec ipi de suo officio debẽt se intromittere. s. de offi. vica. romana. Nõ diuersitatis est: q: vnum auditorium est dñi ꝛ officialis vel vicarij. j. de ap. romana. (Iurisdictionẽ) saltẽ citando. s. e. gratum. (De mãdata) nã si tm̃ suo noĩe citasset: secus dicerẽ.

Cum in iure peritus. ꝛ infra

(Hesitãti) idẽ est si ptes hesitẽt. ꝛ lȝ h̃ nõ cogat exequi mandatũ: nisi videat lr̃as pape. ipe tñ põt ꝛ prudẽter agit si exequat. etiã si lr̃as nõ videat dũmõ pbata psona sit q hoc dicit. xcvij. di. nobilissimus. ꝛ si pars appellet nõ exequat nisi videat lr̃as põt nõ audire. nam he appellationes coram dele. nõ coram hmõi executoribus sunt faciende. s. eo. sup. in minoribus tñ forte parere debet etiã si non videat rescriptũ: puta vt cõpareat. j. de dila. c. ij. nisi esset nimis remotus. ꝛ vilis persona iudex. alij contra. (De mandato) ꝛ si pp̃ter hoc snĩa excõmunicationis ferret in eum nõ teneret: quia non hȝ iurisdictionem in euȝ nisi sit ꝯtumax vel rebellis cũ sup eũ nõ habeat iurisdictionẽ nisi propter accessorium: vt no. s. e. c. j. ꝛ c. si quando. nec tamen iste cui mãdat executio cognitionẽ hȝ. j. e. pastoralis. §. quia vero. ꝛ põt petere mandatũ apostolicum etiã si pars aduersa nihil dicat ex officio suo. sed si als dicat snĩa nulla vel etiam retractanda: vt no. s. eo. pastoralis. tunc superior iudex non mandabit sententiã executioni nisi prius de his cognoscat. ff. de iudi. pretor. C. d mãda. prin. l. j. C. nil. inno. ap. pẽ. p totuȝ. alij dicunt ꝛ forte melius q propter hanc exceptionem q sententia non tenet. vel q: vult implorare officium iudicis sup snĩa irritanda non differt executor executionẽ nisi qñ ex probabili ꝛ necessaria causa fuit absens condemnatus. ꝛ sic loquitur. ff. de iudi. si pretor. arg. pro his: q: si collatione vel institutione facta non est differenda executio. j. d ap. ꝯsu. j. de conces. pben. post electionem. C. de fal. l. ij. j. de resti. in integ. suscitata. multo minus differẽda est executio sentẽtie nisi sup hoc esset infamia. j. de accu. accedens. Itẽ vbi est hoc ius q lis mota impediat executionẽ snĩe: immo nulla talis exceptio impedit executioneȝ snĩe. j. de in integ. resti. suscitata. C. de fal. l. ij. lex aũt. ff. de re iudi. si pretor. in fi. non contradicit: quia illud intelligit qñ absens ex cã pbabili appellauit a snĩa ꝯ eũ q̃si contra ꝯtumacem lata. ꝛ sic cõmuni iure snĩa mandari non dȝ executioni nisi pus cognoscat sup appellatione. vel expone aliter vt no. de re iudi. de cetero. Si autem sbdito mandet siue sit ordinari9 siue delegatus cui q̃tum ad executionẽ snĩe omnes sbditi delegãtis intelligunt subditi dȝ obedire quousq̃ superior cãȝ vel negocium audiat vel cõmittat. s. e. pastoralis. §. pterea. si tamẽ verisimiliter pponeret nulla vel retractanda snĩa debent ꝯsulere illum q tulit snĩaȝ ꝛ expectare scdm mandatũ: arg. ꝯ. s. e. ex lr̃ie. s de rescrip. cũ ꝯtingat. vbi dicitur q non semper exequenda sunt mãdata delegati a sbditis. sed illa loquunt qñ ẽ dubitatio de fundamento. s. an habuit iurisdictionem: quia tunc supsedere debet. argu. h̃. secus aũt si ꝯstaret de iurisdictione. sed dubitatio esset de alijs: puta quia nulla vel iniqua dicit snĩa: quia tunc semp sbditi illam exequi debent. idẽ est si sit appellatum: sȝ nondũ est a supiore recepta appellatio: nec sup ea rescriptum. nam tũc propter dubium nec est alius q inhibeat mandari dȝ executioni. sed secus dicunt aliqui si appellatio recepta est a supiore: quia tunc nõ mandabũt sbditi executioni. arg. s. de rescrip. dilec. fi. T. ꝛ quia maiori potius ẽ obediendũ. xj. q. iij. si re. s. de rescrip. dilecta. ff. mãda. diligenter. Si aũt vnus ordinarius pari ordinario mandet executionem snĩe quod põt. j. de fo. compe. postulasti. ff. de re iudi. a diuo. §. j. si sciret eã iniustã vel vehemẽter ꝛ pbabiliter suspicaret nõ mandabit executioni. argu. j. de offi. ordi. c. j. vbi no. (De mandato) hinc videt q nullius dele. snĩe credit. nec aliq̃ executioni mandabitur nisi ostendat litteras cõmissionis. ꝛ eodem mõ nõ pbet totum pcessum maxime eum qui est de sbstãtia litis sicut ẽ citatio litis ꝯtesta. oblatio libelli. ꝛ q q litem egit fuerit procurator. ꝛ silia: vt h̃. j. de pba. qñ contra. j. de fide instru. c. j. C. d manda. prin. l. j. C. de arbi. l. ne in arbitris. §. sin autem. ꝛ h̃ quidam dicunt ꝯsulẽtes ita custodiri lr̃as cõmissionis li. ꝯtesta. ꝛ similia sicut ipam snĩam. ꝛ h̃ in dele. ordinarij aũt snĩa semper executioni mandabit: quia de eius iurisdictione ꝯstat. j. de re iudi. sicut nob. ij. q. vj. hoc etiã. sed certe hoc q̃busdã non placet q semper quis teneat omnia acta pristina recensere. dicunt ergo q si ostendit snĩam ꝛ in snĩa dicit q pars q executioni ꝯdicit fuerit p̃sens in snĩa. vel si instrm snĩe non dicat: ipe tamẽ cõfiteat. dicunt non audiẽdũ sup his. s. q nõ fuit facta litis ꝯtesta. vel alijs hmõi

cū qui executioni ꝯdicit nisi onus ꝓbationis sibi assumat. Sꝫ op ponas ꝯtendit retro iudiciū nullū: ꝗ etiā post sniaꝫ dꝫ audiri. j. d ꝓcu. in p̄ntia. C. d ꝓcu. l. ꝫ. Rñ. eū audiendū post sniaꝫ si velit re tro ꝓbare cōmissionē factā nō fuisse nisi li. nō ꝯtesta. Sꝫ dices ne gātis factū nulla ē ꝓbatio. C. d ꝓba. actor. Rñ. h̄ verꝫ esse nisi p̄ sumptio sit ꝯ negantē. j. vt ec. bñ. sicut dig. con. vt nr̄m. C. de co dicil. nec ꝯdi. C. d do. inter vi. ꝛ vxo. l. etiā. j. de ꝓba. post cessionē ff. de ꝓbat. cū de indebito. iij. q. j. iudicas. Jn his oībus apparet ꝓpter p̄sumptionē trāsferri onus ꝓbatōis in negantē: at h̄ cum p̄ns fuerit in snīe ꝓlatōe. nec ꝯdixerit ꝓpter defectū p̄dictoꝝ nec appellauerit onus ꝓbatōis in eū transfundē dꝫ qd dicimus eē ve rum. sꝫ ad maiorē securitatē faciat eū iurare ꝙ cōmissionē vł alia que aduersarius q̄rit h̄re nō pōt: arg. ff. de fur. actione. C. de fide instru. cum q̄dam. sꝫ si instrumentū snīe non diceret qui contra dicunt sententie p̄ntes sed contumaces vt dicebat iudex. vel nul lam mētionem faciebat de eo instrumentum snīe possunt petere lr̄as cōmissionis ꝛ li. contesta. nec incumbit ei onus ꝓbationis: quia omnia sint legitime acta. sed actori eodem modo si p ꝓcu ratorem litigatum esset. ꝛ negaret qui egit suum fuisse procura torem. nam tunc non sufficit lr̄as cōmissionis ondere nisi ostēde ret ꝓcurationem. vel dño sciente ꝓcuratorē noīe eius agē: vt no. s. de rescrip. ex parte decani. nam in his casibus cum nō sit in ali qua culpa: nec sit aliqua p̄sumptio ꝯ eum ꝓbatio incumbit acto ri. C. d ꝓba. actor. Si vo ꝯstet de ꝓcuratione eadē q̄ram ꝛ dicaꝫ in ꝓcuratore q̄ dixi in domino nō obstat. j. de ꝓba. qm̄ ꝯ. quia il la h̄nt tantū locum anteq̄ꝫ snīa transeat in rē iudicatā. Alij autē dicunt ꝙ si in snīa scriptum ē: ꝯdēnamus talem ꝓcuratorē omni mō credēdum est eum. s. ꝓcuratorem p̄ntem fuisse nisi euidētis simis rationibus ꝯrium ꝓbetur: arg. C. de ꝯhen. stip. optimam ꝛ no. j. de testi. albericus. dummodo acta scripta sint s̄m formaꝫ quam habemus. j. de proba. quoniam contra. sed potest r̄nderi illam. l. optimam sp̄ales casus cōtinere propter rationem ibi as signatam. Jtē hꝫ locum. l. illa ꝙ p̄sumit verum esse quod dicit in instrumēto de p̄sonis q̄ instrumēto nominant q̄ sunt p̄ntes. Et est aggrauamē eius non honorē: vt si dicat stipulās seruus. Jtē necesse est ꝙ sint de p̄ncipaliter contrahētibus. nam si de teste di ceretur aliq̄d graue nulla fides ei adhiberetur: arg. ff. de pig. ꝛ hipo. fideiussores. §. fi. Jtē si falsos ponat ꝯfines alioꝝ non eis p̄ iudicat. ꝛ sic de omnibus alijs q̄ incidēter in instr̄o dicuntur nisi sint talia de quibus ip̄e tabellio ferat testimonium de visu. sicut quando dicit actum in tali loco ꝛ talibus p̄sonis p̄ntibus ex tali die. nam si in his inueniretur aliquod contrarium cassaret totū instrumētum tanq̄ꝫ cui admixta ē falsitas. ix. di. si ad. iiij. q. ix. pu ra. ꝛ s̄m hoc loquit. l. optimam. Alij dicūt ꝙ si nō diceret in snīa dñm vel ꝓcuratorem p̄ntes siue absentes dummodo in p̄ma fa cie nō appareat viciata postq̄ꝫ transit in rē iudicatam semp pro ea standū est: nisi ꝓbet aliqd omissum ꝙ sniam faciat nullam. ff. de ꝓcu. in p̄ntia. vel falsam. C. de fide instru. si nostris. Alij tamē dicunt ꝙ securius est. s. ꝙ necesse est p̄dicta q̄ de substantia iudi cioꝝ sunt vel originalia vel publicata ostendi. nec sufficit habere exemplatas in actis litteras pape. s. ꝙ talis fuit procurator: vel alia hmōi. sed oportet dicere notarium quō fuerunt exhibita iu dici ꝛ parti. ꝛ tūc si postea pars dicat nunq̄ꝫ fuisse iudicē vel pro curatorē non crederet ꝛ si originalia sint amissa dūmō p̄stet iu ramētum. de quo dicit. C. de fide instru. l. vl. acta aūt q̄ fiūt in iu dicio sufficit in actis inueniri si dicat talis libellū porrexit: ꝛ talis litē ꝯtesta. ē ꝛ diē apponat sicut in instr̄is. in auc. de fide instru. § vl. ꝛ hec omnia in snīa iudex ad maiorē cautelam scribi poterit. ꝛ si p alium notarium snīa fiat q̄ꝫ p quem facta sunt acta iudex p̄cipiet illa acta asscribi sententie ꝛ publicationi auctoritatem p̄ stabit. si aūt idem esset notarius qui fecit acta ꝛ sententiā sine ali qua solennitate publicationis snīe acta subscribet. Et nota ꝙ qñ offertur in iudicio instrumentum procurationis: vel aliud simi le: licet oblatio sit de actis: non tamen tenor instrumenti. vnde nisi al's solenniter publicetur semp oportet ostēdi originale. alij tamen aliter dicunt ꝛ maxime post litē ꝯtestatam: arg. ff. de pro cu. pomponius. §. rati.

Cum oli abbas ꝛ cōuētus nitebat) mir vi ꝙ talis petitio fuerit admissa vbi nō dic nec agit de obligatōe antea ꝯtingēte sꝫ de futura ꝛ sic ē ꝯ. ff. de iudi. nūqd. queād. ff. de vsur. l. j. §. j. Sol. h̄ nō agit nec dic agēdum de obligatiōe futura: sꝫ dat ex gr̄a iudex q̄ pote rit cog̃scē de obligatōe futura. ꝛ vi h̄ cōmittē p has lr̄as ꝙ si edi ficauerit isti dele. cos sic de iure fuerit ab edificādo ꝛ molestādo ꝓhibeāt: ꝛ corā eis poterit agi denūciatōe noui opis. ꝛ etiā alijs modis sup p̄dictis rebus. nec absurdū ē ad futuras lites dari iu dicē ꝛ sub ꝯditōe. s. si edificāt vel alia. nā cū paria sint mandata iurisdictōis ꝛ ꝓcuratōis. ff. d iuris. om. iudi. ꝛ q. sꝫ mādatū ꝓcu ratoris pōt fieri ad futuras lites ꝛ sb ꝯditōe. ff. d ꝓcu. l. iij. ergo ꝛ mādatum iurisdictionis similiter: arg. ꝯ. s. de rescrip. significa uit. posset etiā dici ꝙ añq̄ꝫ edificēt possum agere negatoria: vt di cam. nego tibi esse ius p̄dicta in tali loco edificare. Quidam ta mē ꝙ nō fateor dixerūt ꝙ ex quo facit apparatum ad edificiuꝫ. ꝙ pōt contra eum agere: arg. ff. de polli. l. j. (Deponere) occasione enim vnius articuli ad alium obrepe non debent. C. qui leg. per. l. vlt. ff. de iureiur. si duo. §. idē iul. j. de testi. de testibus. (De dā nis mentio) nobis videtur ꝙ modica vis est in accessorijs vł nō accessorijs. sed in eo tm̄ vis est an id quod petitur possit compre hendi sub verbis rescripti. immo plus videtur ꝙ si aliquis im petrauerit rescriptum ꝙ alius iniuriatur ei sup fundo simul pōt agere rei vendicatione ad fundum ꝛ conditiōe sine causa ad fru ctus pceptos ex fundo ante litis contestationem. ꝛ etiā dicunt q dam ꝙ ex eodē rescripto pōt accusare criminaliter. s. l. iul. de vi. vel alia hmōi: q hec v̄ba hñ patiuntur: ꝛ si exp̄ssisset nihilomi nus lr̄as habuisset. s. de rescrip. sup lr̄is. alij ꝯ. argu. ꝓ eis. s. d re scrip. sedes. ꝛ dicunt quidā ꝙ p talia rescripta non potest agi ad vindictam sed ad rem familiarem ꝓsequendam tm̄: nisi aliud exp̄sse ꝯtineat in rescripto. nec ob. s̄m primos. s. de rescrip. sedes vbi dicitur ꝙ de leuioribus negocijs non est ꝓcedēdū ad grauia quia illud intelligit quum grauia leuia exp̄ssit. verbi gratia: con questus ē de aliquo ꝙ fecit ei furtum ꝛ quasdaꝫ alias iniurias p hoc rescriptum nō poterit accusare de homicidio. (Mentio) Ju dices. n. deleg. ꝛ alijs cognoscere non debent: nisi de his que in lr̄is ꝯtinent vel sb eis comp̄hendi possunt. v̄bi gratia: si petijsset restitutionē possessionis potuisset ꝛ de dānis occasiōe illius spo liationis agere. ff. de vi ꝛ vi ar. l. j. §. qui nō solum. ꝛ si de contra ctu fiat mētio in lr̄is petet interesse. imo plus dicimus ꝙ si in lr̄is appositum ē ꝙ sup nemoribus iniuriat ei posset agere de dānis datis ꝛ possessorio ꝛ petitorio: arg. j. de cau. pos. cum ecclia. ff. de iudi. solemus. ꝛ l. si qs in. de his aūt damnis q̄ post li. ꝯtesta. da ta essent sup rebus de quibus agebatur iudex semp suū offm̄ ex ercebit: vt h̄. ff. de edi. ac. ediles. §. itē sciēdum. si aūt in alijs rebus ꝛ post li. ꝯtesta. dānū daret ps pti nō hꝫ se intromittere iudex ni si impediret iurisdictio iudicis: vt no. s. c. j. vel iniuria iudi. fieret ij. q. vij. si quis ab. (Interlocuti) ꝛ male. (Ad ap.) videtur ꝙ hic dñs appellās nō esset audiēdus: q ꝓcurator p quē litigauit de buit appellare. ij. q. vj. biduum. Rñ. ideo eum h̄ audiri appellan tem: q ꝓcurator non tenebatur appellare: q non oberat dño si ꝓcurator nō appellabat: q p omissionē ꝓcuratoris appellatōis non pōt tacite prorogari iurisdictio iudicis deleg. de re ad rem: quia non exp̄sse posset: vt no. s. e. de causis. sed si dñs cū sciuit ap pellationem omisisse: tūc ip̄e tacite ꝓrogare videt. ꝛ h̄ innuit hic (Conuolauit) ꝛ prudēter: nisi. n. appellasset tacite videretur ꝓro gare iurisdictionē de re ad rem ꝙ p̄nt. ff. de iudi. de qua re. in. §. j. ꝛ no. s. e. de causis. ꝛ appellationis omissio turpitudinem snīe tollit. ff. de ꝯdi. ob tur. cām. l. si ob turpem. (Comparentem) ꝛ re cte: q tutus erat appellatione. (Intelligatur) non. n. credit de il lis cogitatum. ff. de auro lega. si ita. ff. de transac. l. cum acq. ff. de ꝯhen. emp. rutilia. xxij. q. ij. ne quis. de tempore ad tempus dixe runt quidam procnratorem posse facere ꝓrogare. Alij ꝯ ꝙ ma gis videt. (Protinus) factū. n. ꝓcuratoris non nocet dño. C. de ꝓ cur. si procurator. nisi exp̄sse ꝯsentiat. vel p taciturnitatē eum sci at ꝛ non ꝯtradicat. j. e. corā. ff. ꝙ cū eo q̄ in aliū. l. vl. ff. de insti. sed si. in princi. ff. ad macedo. si filius. C. de inoffi. testa. l. ij. j. de his que fiunt a p̄la. sine consensu ca. c. ij. j. de re iudi. causam que. C. quomō ꝛ quando iu. l. ij. vel nisi in eo quod sibi cōmissum est. ff. de pac. rescriptum. ꝛ l. sequentibus. vel nisi sit generalis. ff. d tri butoria. procuratorijs. specialis. n. procurator ad totam litē po test renunciare probationi sup exceptionibus dila. solutionis si aliquam vtilitatē inde sentiat dñs: puta quia si p̄stitisset esset cō dēnatus in expēsis. ꝛ idē credimus etiaꝫ si possit renūciare pro bationi etiā sup pemptorijs: q ex quo cā cōmissa est sibi ꝛc. arg. ff. de iurisdic. om. iudi. l. ij. sed non pōt renunciare exp̄sse exceptio ni: quia sibi cōmissum non est. nec est contra. ff. de pac. l. contra. § fi. quia ibi loquit de h̄nte liberam administrationeꝫ. ꝛ intelligo ꝙ p̄dicta sint vera etiam si dominus sciuit exceptionē propositā vel etiaꝫ si ip̄emet proposuit. imputet. n. sibi si malum elegit. ff. nau. cau. sta. l. fi. §. seruorum. alij dicunt ꝙ renunciare non pōt ex p̄sse: sed debitas probationes pōt omittere. (Ligatum) no. ꝙ de lega. si ferat sniaꝫ excōmunicationis ex his causis que sibi cōmis se nō sunt: nō tenet excōicatio. secus in ordinarijs. xj. q. iij. non tm̄ hoc probatur hic: quia non ꝯtingit: quia hanc exceptionem p̄cesserat legitima appellatio.

Q Am oli magister. s. dele

gãti). ij. q. vij. accusatio. iiij. q. j. nulli. (Apire) no. nõ licere apire lr̃as clausas. (Apuit) ꝛ peccauit. ꝫ minꝰ ꝙ̃ si sigillũ falsasset: qꝛ tũc grauius puniret. j. de cri. fal. ad audientiã ꝛ grauius si rasurã fecisset in lr̃is. s. de rescrip. oli. (Suspecta). ij. q. vj. biduũ. in fi. C. ð rela. l. j. ꝛ. ij. (Cãm) lꝫ. n. nõ posset reprobare instrm̃ qð ꝓduxisset: sic nec testes. iiij. q. iij. §. si qs te. ꝯ tñ relatoꝫ dicẽ põt. ij. q. vj. biduũ. circa fi. ꝛ si h ondisset bñ appebat eũ suspectũ imo falsariũ ꝛ dolosum. (Eligẽdũ) quẽ nõ põt recusare. s. e. sup q̃stionũ. iij. q. viij. cuius in agẽdo. (Acta) iste nõ põt dicẽ ꝙ ille lr̃e q̃s portabãt nõ eẽnt vere lr̃e lꝫ sigilla essent violata. ꝫ bñ poterat dicẽ ꝙ ea q̃ erãt scripta i lr̃is nõ eẽnt vera: sic satis ꝓbat̃ ex eo ꝙ h ꝑmittit̃: vbi dic̃ ꝙ etiã si lr̃as integras exhibuisset tñ poterat ꝓbare cãꝫ suspitõis. i. falsum in lr̃is ꝯtineri.

Q Oram dilect. fi. ratihabi.

C. ð ꝓcu. l. j. (De rato) sine q̃ cautõe audiẽdus nõ erit j. de ꝓcu. c. j. (Cauerat) hac cautõe nõ põt agi ad interesse: qꝛ ecclia vel sbiectio estimatõeꝫ nõ recipit. ꝛ h petebat̃ h. sed agit̃ ad expẽsas litis. ff. rẽ ra. ha. si sine. §. cũ aũt ꝓcu. ꝛ ita patet ꝙ aliqñ melius ẽ hr̃e cautionẽ ð rato q̃ꝫ lr̃as: qꝛ p cautionẽ semp ꝯsequet̃ expẽsas. vl̃ certa pena ꝓmissa fuit ad quã aget̃: ar. j. de arbi. ꝑ tuas. imo ꝛ ad interesse: ar. eiusdẽ decr. (Fideiussoria) no. in cautõe de rato noĩe cautõis intelligi fideiussionẽ. ff. ð ꝓcu. fuñ §. ait ptor. (Sniaꝫ) sup sbiectõe ecclie. (Eadẽ cã). i. ꝯfirmatõe sniẽ (Noluit) sic nec tenebat̃ lꝫ posset. s. e. sup q̃stionũ. §. si duo. ꝛ hoc veꝝ dicimus. alij dixer̃t ꝙ si hꝫ ꝑpetuã ipotẽtiã delegare nõ põt si tꝑalẽ põt. ff. ð va. mu. l. vlt. alij dicũt ꝙ si impotẽtia facti teneat̃ põt cõmittẽ: ꝫ impotẽtia iuris nõ. ꝫ cessante ipotentia iuris p in integ. resti. vl̃ alio mõ renascit̃ potẽtia cõmittẽdi. C. ð cu. furio. l. ij. cũ alijs. ꝛ h q̃dẽ ꝯfitemur ꝙ cõmittẽ põt: ꝫ ꝯdeleg. nõ tenet̃ recipe sbdele. (Per alios) h hꝫ locũ vbi tm̃ duo deleg. sunt ꝛ cũ clausula ꝑdicta. s. ꝙ si ãbo ꝛc̃. nã si tres eẽnt delega. tũc posset interuenire casus vbi sic exponẽdũ ẽ: nõ potestis interesse p vos vel p alios. nã si tertius sit mortuus vel al̃s excusatus legitĩe: vnus ex duobus etiã alio inuito poterit cõmittẽ vices suas. s. e. lꝫ. j. e. c. fi. §. j. ꝛ sic tũc intelligit̃ nõ potestis intesse p vos vl̃ sbdeleg. Rõ ãt diuersitatis satis pꝫ: qꝛ cũ tm̃ duo sunt sbdeleg. nũq̃ꝫ põt venire ad eũ casum ꝙ alter p aliũ possit cogñscẽ de cã dele. ꝫ vbi sunt tres põt euenire: vt in casu ꝑdicto. tñ nec tunc semp p aliũ põt cogñscẽ: ꝫ tũc tm̃ qñ tertius excusat̃: ꝛ tm̃ penes duos remãet iurisdictio (Cõfirmauit) qꝛ ex pte ecclie. s. M. h petita erãt. ꝛ ꝯriũ ex pte ecclesie scẽ agetbe: al̃s. n. sniare nõ potuisset: vt no. j. eo. cũ ꝯtingat. (Confirmamus) ꝯ hmõi ꝯfirmationes dñi pape q̃ fiũt cum cause cognitione non est aliqs audiẽdus. nec põt aliqs iudex cognoscere sine spãli mãdato pape. j. de ꝯfir. c. j. ꝛ. ij.

Q Am. R. cano. genuen. so

cij) h hẽs ꝙ si canonicus ꝓ cãonico det̃ iudex recusat̃ vt suspectus. s. e. insinuãte. iij. q. v. accusatores. (Ap. re.) no. spãle ꝙ deleg. cãꝫ cõmittit ap. re. sil̃e. s. e. pastoralis. in fi. ꝫ h decr. ꝯtinet grãꝫ. ius. n. ecclie esset ꝙ hãc exceptionẽ inimicitiarũ ꝓposuisset corã dele. ꝛ nisi admisisset appellasset. j. de ap. vt debitus. ꝫ tanq̃ꝫ vir prouidus in vno ꝓuidit laico. s. ꝙ reuocaretur iurisdictio hmõi. ꝛ in alio canonico ꝙ ad eius voluntatem fieret commissio. Inno.

Q Am cõtingat. interdum

vel al̃s) In vna lr̃a nõ admitteret̃ aliqs q̃ vtrũq̃ꝫ diceret. s. ꝛ se post ap. excõicatũ: vel al̃s iniuste cũ debeat ꝓponẽ certũ ꝛ nõ sb disiũctõe nisi forte igñraret tꝑs excõicationis quã forte excõicator fecit ꝑuate ꝛ scire nõ põt an ap. ꝑcesserit excõicationẽ vel ecõuerso: qꝛ tũc admitteret̃. ff. q̃ꝝ leg. l. j. de in integ. resti. ꝯstitutꝰ. (Impẽdãt) h hꝫ locũ qñ iniuste excõicauit. (Denunciẽt) h hꝫ locũ qñ post ap. excõicatus ẽ. (Post ap.) supfluũ vꝫ recipe testes sup h an appellauerit añ sniaꝫ excõicatõis vel post: qꝛ semp testes ad ꝯcordiã reuocãdi sunt. s. vt ap. ꝑcesserit: ꝛ secuta sit excõicatio: vt. j. de testi. cũ tu. Sꝫ rñ. nõ esse supfluũ: qꝛ forte testes epi dicẽt excõicationẽ ꝑcessisse ap. nec ex pte excõicati appebũt aliq̃ ꝓbatões ꝙ ꝑcessit ap. Sꝫ dices sic inter testes vtriusq̃ꝫ ptis faciẽda ẽ ꝯcordia: ita int̃ testes vnius ptis ꝛ ꝯfessionẽ alterius qð nõ fateor: qꝛ ꝯfessio ptis valet ꝯ se: ꝫ p se nõ. ff. ð inter. act. de etate. vel potes dicẽ illã ꝯcordiã nõ esse faciẽdã nisi vbi pares sunt ꝓbatões. vel dicas nõ esse recipiẽdas vtrasq̃ꝫ ꝓbatiões sup h an ꝑcesserit excõicatio sniaꝫ vel ecõuerso. ꝫ sup h an sit appellatio legitĩa necne. (Iuste). i. ex iusta ꝛ vera cã. ꝫ nõ tũc manifesta excõicatori qñ ipm excõicauit. ꝫ mõ corã supiore iudice a q̃ petit̃ absolutio excõicator vult oñdere ꝙ ꝓ vera ꝛ iusta cã ipm excõicauit ꝙ nõ suffic̃: qꝛ oportet ꝙ ad h ꝙ plene iusta sit excõicatio ꝛ qð differat̃ absolutio excõicati ꝙ cã absolutõis nõ solũ sit rõnabilis: ꝫ etiã ꝙ fuerit manifesta excõicatori. j. ð sen. ex. sacro. §. j. ꝛ de v. sig. cũ oli. si ãt ꝯriũ dicẽ velles. s. ꝙ exceptio manifeste offense nõ ipedit absolutionẽ expsse ẽ ꝯriũ. s. de rescrip. ab excõ. in fi. vbi dicit ꝙ h cognitio. s. an offensa sit manifesta necne relinquit̃ illi a q̃ petit̃ absolutio. (Indigeat) tãq̃ꝫ excõicatus vel añ legitiaꝫ ap. vl̃ post ap. illegitimã. ꝫ dicũt aliq̃ ꝙ obtẽta forma libelli q̃ h ponit̃ scꝫ peto sniaꝫ excõicatõnis in me post ap. legitimã latã ꝓnũciari nullã. nõ poterit iudex ꝓnũciare sup iniusta excõicatõe si eã iniustã inueniat vel ꝯ. ꝫ tm̃ ad eũ spectat vt ꝓnũciet sniaꝫ esse nullaꝫ ex ea cã. s. qꝛ lata ẽ post ap. legitimã. vel si h nõ fuerit ꝓbatũ non iudicabit eũ excõicatũ iuste siue iiuste: qꝛ nõ fuit petitũ ꝫ tm̃ iudicabit nõ ꝓbasti ap. q̃re nõ ꝓnũciamꝰ excõicatõꝫ nõ tenẽ. ꝫ si ageret̃ ꝯ aliquẽ petẽdo eũ denũciari excõicatũ si nõ ꝓbet excõicatõꝫ absoluet reũ ab ipetitõe actoris. ff. ð ex. rei iu. si mr̃. §. eadẽ. ꝛ. §. ꝛ an eadẽ. §. actores. j. de simo. lꝫ heli. ꝙ ꝑmo diximus ꝛ ꝭm h exponẽs appebit ꝑsumptiue vtꝝ sit excõicatus an nõ. nõ in iudicio vt sniet̃ sup h. vel potes dicẽ ꝙ nõ ꝑsumptiue tm̃ ꝫ vere appebit an indigeat absolutõe necne. nã cũ h. s. in ꝑmo libello ꝯfiteat̃ se esse excõicatũ: lꝫ adijciat post ap. ꝛ h nõ ꝓbet restat ex ꝯfessiõe eius ꝙ absolutõe indiget saltẽ q̃ ad foꝝ ecclie. h tñ scias: qꝛ si post petierit absolutionẽ iux̃ formã ecclie nõ negabit̃: vt. j. sequit̃. Idẽ dicũt q̃dã ꝫ nõ placet: qꝛ si solũmõ petit̃ snia etiã alia ꝑter sniaꝫ excõicationis ꝯfirmari nõ poterit sniaꝫ infirmari. Est g̃ sanũ ꝯsilium vt si vnus petat ꝯfirmari alius petat infirmari. h nõ vꝫ mihi sanũ ꝯsiliũ: imo si ab vna pte det̃ libellus in q̃ petit sniaꝫ vl̃ electionẽ ꝯfirmari vel infirmari iudex de facili nõ dꝫ admittẽ libellũ alterius ptis in q̃ petat ꝯriũ ꝑme petitõis: qꝛ põt obesse si contrarie sniẽ ferrent̃ sup diuersis libell' ꝙ posset de facili fieri. ꝛ maxime si post litẽ ꝯtesta. ꝛ maxĩe post q̃ꝫ multũ ꝓcessum erat in cã ꝛ iã de ea ꝯstaret recipet̃ ꝑdictus libellus ꝑmo ꝯdictorius. ꝓdesse aũt alicui nunq̃ꝫ põt: qꝛ in cã q̃ agit̃ p ꝑmũ libellũ poterit ꝓbare q̃cq̃d posset ꝓbare si contradictoriũ libellũ daret. ff. de proba. certa. ꝛ h. j. no. Sꝫ quid dices ꝭm eos si sine cause adiectione petijt infirmari sniam. nam omnẽ causam ꝛ omne ius in iudicium deduxisse videt̃. C. de an. excep. l. vlt. ꝛ sic videt̃ ꝙ tunc ex quo nõ seruat̃ ei aliquod remediũ ꝙ posset snia ferri sup confirmatione. ꝫ ipi rñdent licet h totum ius simul deduxerit in iudicium. tamẽ si vnam tm̃ cãm fuerit ꝓsecutus non ꝑiudicat sibi quin ex alijs causis agere possit. C. de iudi. licet. ff. de insti. habebat. Vel ponamus ꝙ vlterius agere non possit ex aliqua causa: tamẽ potest esse verum ꝙ vt dicebat ille qui petebat infirmari sniam licet in probationibus defecerit. ij. q. vj. pleriq̃ꝫ. ꝛ nõ bene faceret iudex qui sup eo. s. ꝯfirmatione sniam ferret: ꝛ maxime cũ non sit petita decr. aũt ista non ꝯdicit: qꝛ nõ dicit ꝓbatões recipiẽdas sup ꝯfirmatione q̃ nõ fuit petita: ꝫ sup infirmatõe q̃ petita ẽ. Itẽ nõ ob. j. de ap. oblate. vbi dꝫ ꝙ ipetratis lr̃is sup ꝯfirmatõe sniẽ põt aduersarius agẽ de infirmatõe. Rñ. ꝙ illa decr. melius facit ꝓ q̃ꝫ ꝯ. nam ꝛ ipi fatent̃ ꝙ impetratis hmõi lr̃is etiam aduersarius põt agere de infirmatione ꝙ illa decr. dicit. alij dicunt melius ꝙ petita confirmatione sniẽ excõmunicationis aduersarius ꝓ se in contrarium nulla petitione data põt inducere ꝓbationes suas ꝛ fertur snia pro reo si probauerit cãm q̃re infirmanda sit. ꝛ dicet iudex infirmamus talem sniam. Si vͦ nihil probaret reus de iure suo nec etiã actor tũc non infirmabit iudex sniam: sed tm̃ absoluet reũ ab impetitione actoris. ꝛ h satis hic expsse dicit. arg. ff. de iureiur. sed ꝛ si po. §. j. ff. de probatio. cura. plus placet ꝙ siue si quis petat sniam p se latam ꝯfirmari: siue petat sniam ꝯ se latã infirmari. Item siue sit snia absolutionis rei siue ꝯdẽnationis rei si liquet iudici ad plenum de veritate: siue p cõfessionem: siue alio modo secure ꝯfirmet eam iudex vel infirmet. sed si nõ ꝯstet sibi melius est ꝙ eum tm̃ absoluat tã ab obseruatiõe iudicij q̃ꝫ ab impetitione rei. de hoc no. j. de ꝯfir. c. ij. Item dicimus argu. ꝑdictarum legũ ꝙ qñ petit̃ snia nulla nunciari ex certa cã: puta quia lata sit post ap. lega. si aduersarius vult sniam probare tenet̃: qꝛ nulla appellatio ꝑcessit. vel ꝑcesserit illegitima admittendus est sed si ex alia causa vellet ꝓbare eã non tenere: puta qꝛ nõ fuit iudex qui tulit sniam: non est admittẽdus. qꝛ sic ꝓbo: quia etiã ipe qui dedit libellum ad h ꝓbãdum. s. ꝙ ex alia cã est iniusta excõicatio non esset admittẽdus: imo si ferret̃ snia ꝯ eũ vel ꝓ eo h nõ obstante ꝙ sup hoc sentẽtiatum iterum posset ex alia causa agere ꝛ multo fortius non põt inducere probationes sup iusta vel iniusta excõmunicatione nisi sup hoc in modũ recõuẽtõis porrigeret libellum: qꝛ sibi de iure negari non posset. Sed op. ꝭm hoc

videt ꝙ nunꝗ sit facienda dr̃ia in sniã ꝓ reo ferenda: qꝛ semp fingit ꝓbauisse: qꝛ negatiua aliter ꝓbari nõ põt nisi qꝛ fingit ꝓbata ex quo actoꝛ nõ ꝓbat affirmatiuã. Rñ. ꝙ magna ẽ dr̃ia in ꝓlatione sñie vt dictũ ẽ. qꝛ lʒ sufficiat reo ꝙ actoꝛ nõ ꝓbauit q̃ʒtũ ad hoc ꝙ absoluat̃ ſm ꝙ p̃dictũ ẽ non tñ sufficit q̃ ad hoc vt iudicet ꝯtrariũ. s. sniãʒ ꝯfirmandã vel rẽ suã esse nisi hoc ꝓbauerit. de h̃ etiam no. j. de resti. spo. ex ꝯq̃stione. vel potes dicere ꝙ in cã appellationis vbi nõ est necesse dare libellũ ⁊ vbi ex prioribus actis ꝓceditur petita confirmatione sententie ꝓceditur etiam ad infirmationẽ. ⁊ h̃ satis exp̃sse habetur auc̃. de his qui ad in. §. volumus. ⁊ dicũt quidam idẽ vbicũqʒ imploꝛat̃ officium iudicis siue sit in integ. resti. siue petitio absolutionis. nã si petatur in integ. resti. etiam si danda non sit in integ. resti. quia nõ tenuit ipo iure gestum sup quo petitur restitutio. tamen iudex a quo hic petitur aliter ꝓuidebit non sniando: quia de hoc actum non est. sed ꝓuidendo etiam ꝙ gestum est sup quo petebatur restitutio non obsit agenti ⁊ non ꝓsit reo: ⁊ ita p̃cipiat reo agere ac si illud gestum non interuenisset. ff. de mino. verum. §. ex facto. nam offm̃ iudicis latissime patet. sed hoc nõ placet rationibus supradictis (Eius) excõmunicatoꝛis vel excõmunicati simpliciter. i. ita ꝙ nõ obijciatur sibi ꝙ intollerabili erroꝛe exp̃sso sit excõmunicatꝰ. nõ enĩ ꝓsequitur hic tertium casum. (Audiendũ). nisi vellet ꝓbare se ꝑ manifesta offensa. vel quia nõ paret rei iudicate excõicationis sniam ꝓtulisse. j. de v̾. sig. ex parte. ⁊ c. seq. (Impendi) dummodo satisfecerit. (Absoluendum) ab ipo delega. vel potius remittẽdus est ad excõmunicatoꝛẽ etiã si in lr̃is contineat̃ iuxta foꝛmam eccl̃ie absoluas. nec ad excõmunicatoꝛẽ remitti p̃cipiatur. ⁊ hoc ea ratione: quia delega. ea rõne qua delegans ꝓcedere dʒ s̃. de rescrip. sup lr̃is. Nota ꝙ post absolutionẽ excõmunicatus aget ꝯditione ex hac decr. ꝙ decernat excõmunicationẽ iniustaʒ ⁊ excõmunicatoꝛ etiã agere põt vt decernat̃ excõicatio iusta vt h̃ apparet. ⁊ hoc ipm satis colligit̃. j. de sen. excõ. sacro. vel sup hoc ipm imploꝛabit offm̃ iudicis.

Gener. fra. n. archiepisco

po. plenarie) ad mobilia ⁊ imobilia ⁊ etiã fructus. iij. q. ij. c. ij. ⁊ iij. j. de resti. spo. grauis. (Suspectus) hoc ẽ meri impij: ⁊ tñ cõmittit̃. ſm. l. aũt secus ẽ. ff. d̾ of. eius cui man. l. j. qđ aũt ẽ mixti impij cõmittit̃. s̃. e. ex lr̃is. silr̃ ⁊ qđ ẽ iurisdictionis. j. e. c. vlt. (Coadiutoꝛẽ). vij. q. j. scripsit. q̃ʒuis ⁊ hoc qđ dat̃ hic coadiutoꝛ ex ꝓuisione fuit foꝛte: quia h̃ eps ꝑ laicalẽ potẽtiã erat electus. vñ etiã post ꝓbationẽ suspitõis nõ dʒ amoueri penitus ab administratõe. al̃s aũt de iure cõmuni ẽ ꝙ suspectus d̾ dilapidatõe amoueri dʒ penitus ab administratõe. j. de simo. lʒ. iij. q. ij. qꝛ. (Vices) sola cõmissio dele. etiã si sbdele. ꝯsentiat expꝛesse recipe delegationẽ tñ si res ẽ integra: puta qꝛ sbdeleg. nõ ꝓcessit ad citationẽ vel ad aliqđ aliud dele. si vult põt reuocare delegationẽ. ⁊ si moꝛit̃ sbdele. re integra delega. reassumeret cãʒ. ar. s̃. eo. lʒ. ⁊ sic iudicauit papa Inno. iiij. (Cõsilio) ⁊ ꝯsensu. ad offm̃ enĩ eius ꝑtinet pꝛohibere malam administrationẽ ⁊ curam adhibere vt bona fiat. vij. q. j. quia sup. secus esset si nõ daret̃ ei officiũ coadiutoꝛis: quia tũc sufficeret eius ꝯsilium requiri. ff. de admi. tuto. pater tu. ⁊ no. s̃. de electio. cum in veteri. j. de accu. c. vl. (Alienationis) No. coadiutoꝛi interdici omnem alienationem ⁊ idem intelligo de visitatoꝛe ⁊ eo cui cõmẽdat̃ eccl̃a. de qua no. s̃. de elec. dudum. eccl̃ia romana. (Vices) no. simpliciter cõmittẽdo vices suas in totũ cõmittere videt̃. de hoc no. s̃. e. sup q̃stionum. §. si duo. (Cõtra mãdatũ) Itẽ no. si oꝛdo nõ s̾uat̃ cassari ꝓcessum. s̃. de rescript. cũ dilecta. ⁊ intelligit̃ de oꝛdine q̃ studiose seruari mãdat̃. ff. mãda. diligẽ. (Ad ingrẽdum) No. sicut expoliatus nõ põt accusari añ restõnẽ: ita nec de eius criminibꝰ inq̃ri iij. q. ij. c. j. ⁊ ij. ⁊ iij. ⁊ ꝑ totũ. (Suspectus) q̃ʒuis rñderi posset nõ cassatã qꝛ iniustã: sʒ quia ꝯtra foꝛmã mãdati. sil̃r. s̃. de rescrip. cũ dilecta. (Functus). s̃. e. in lr̃is.

Significãtibꝰ. m. mẽtiẽs.

nõ fraudulẽter sʒ simplicitate ducta: al̃s. n. si fraudeʒ fecisset etiã si dñs nollet de ea facẽ iusticiam. tñ ille lr̃e possent elidi ꝑ exceptionẽ doli in impetratõe cõmissi. s̃. de rescp. sup lr̃is. vbi aũt simplicitate facit q̃ʒuis in hac foꝛma nõ habuisset lr̃as: sʒ illa ꝙ p̃us dñs req̃reret̃ tñ dño req̃sito ꝓcedẽt iudices dele. vt h̃. j. de fo. compe. ex tenoꝛe. ⁊ no. de h̃. s̃. e. ex lr̃is. vel potes dicẽ ꝙ lr̃e nõ valẽt nisi dñs eoꝝ fuerit req̃situs. nã non ẽ iudicis hmõi dele. dicẽ: vade ⁊ p̃mo ꝓseq̃re ius tuũ coꝛã iudice seculari: ⁊ si ipe nõ fecerit ego faciã: sʒ ipa ꝑ se pꝛius dʒ instare ⁊ post instãtiam ⁊ denegationẽ ad auxilium eccl̃ie veniet. (Iurisdictione) No. viduas nõ esse de foꝛo eccl̃ie. j. de fo. compe. ex tenoꝛe. nisi q̃ʒtũ ad hoc ꝙ ꝓpꝛijs iudicibus nõ faciẽtibus eis iusticie complementũ eccl̃iasticus iudex faciet. j. de fo. compe. ex tenoꝛe. ar. lxxxvj. di. desolatos. ⁊ c. j. lxxxvij. di. eps gn. ⁊ si suus iudex incipit ei iusticiã facẽ non ẽ iudicis eccl̃iastici dicẽ. da bꝛeuioꝛes terminos vel sniam ꝑ muliere. sʒ tũc põt ꝓcedẽ ad cognoscẽdũ iudex eccl̃iasticus qñ p̃mus dñs exp̃sse dicit se iusticiã ei nõ redditurũ: vl̃ al̃s ẽ notoꝛiũ: arg. j. e. statuimus. sʒ si suspectus esset d̾ iusticia dicũt quidã ꝙ sibi posset p̃figi terminus infra quẽ ꝓcedat ar. j. e. q̾ si. sint leg. cãʒ. latoꝛ. j. de resti. spo. frequẽs. vl̃ ad minus vt incipiat ꝓcedẽ. alij tñ ꝯtradicunt: sʒ si vidue eẽnt paupes sicut ceteri paupes etiã nõ negligẽtibus dñis vl̃ iudicibꝰ suis nõ tm̃ de opp̃ssione eoꝝ: sʒ etiã de alioꝝ iuribus pñt ꝯq̃ri eccl̃e. xxiiij. q. iij. si qs de potẽtibus. j. de v̾. sig. sup quibusdã. imo de expoliatione pñt ꝯq̃ri ẽtiã si sint diuites alijs iudicibꝰ oꝛdinarijs omissis. j. de fo. compe. ex parte. idẽ intelligimus d̾ ꝑegrinis oĩbus q̇ sunt de foꝛo eccl̃e quo ad res q̃s ferunt ⁊ iniurias ⁊ ꝯ̃ctus q in peregrinatione fiunt. xxiiij. q. vij. si qs ro. ⁊ c. sequẽti. idẽ etiam de mercatoꝛibus si in theoloneis grauent̃: vt in eisdẽ. c. idẽ in libertis in eccl̃ia manumissis vl̃ eccl̃ie cõmendatis: ⁊ ꝯfugiẽtibus ad eccl̃iaʒ. C. d̾ his q̃ ad ec. ꝯfu. lxxxvij. di. eos q. ⁊ c. seq. idẽ in penitẽtibus. xj. q. j. aliud. idẽ de officialibus suis ⁊ rusticis ⁊ filijs ⁊ libertis ⁊ vxoꝛe ⁊ s̾uiẽtibus. ff. ad municip. ad sup̃. xij. q. ij. eccl̃arum. ff. d̾ iurisdic. om. iudi. cũ q̃dam. C. d̾ epis. l. j. ⁊ ij. lxxxix. dis. iudicatum. pupilloꝝ aũt ⁊ oꝛphanoꝝ causas audiet eccl̃ia negligẽte iudice seculari eis facẽ iusticiam: etiam si sint diuites: sicut de viduis diximus. lxxxvij. di. desolatis. in religi. idẽ in senibus. lxxxvij. di. c. j. idẽ de quibuslibet libertis ⁊ non eccl̃ie commẽdatis. lxxxvij. di. liberti. nam omnes hi miserabiles ꝑsone dicuntur quoꝝ omnium curam eccl̃ia habẽ dʒ. lxxxvij. di. c. vlti. idẽ de expositis. lxxxvij. di. c. vlti. idẽ in cecis ⁊ mutilatis mẽbꝛis ⁊ lepꝛosis ⁊ captiuis ⁊ debilibus: ⁊ diutino moꝛbo fatigatis. C. quãdo inter pu. l. j. j. de cẽsi. licet. ⁊ furiosi. j. d̾ resti. spo. c. j. C. d̾ epis. au. iudices. nam miserabiles ꝑsone sunt. pꝛo maioꝛi autẽ parte p̃dicte ꝑsone si sint diuites cogũtur sub iudicibus suis oꝛdinarijs rñdere si volunt sibi facere iusticie complemẽtum. j. de fo. compe. ex parte. ¶ Item dicunt quidam ꝙ si quis vult tales miserabiles personas conuenire sub iudice seculari vel oꝛdinario ꝙ nunquam possunt excipere ꝙ debeat sub ecclesia esse. sed si in iudicio vel extra iudicium grauentur iniuste: tunc possent appellare ad ecclesias vel etiam suos aduersarios per simplicem querimoniam conuenire coꝛam ecclesia. lxxxvij. dist. libertos. §. libertis. ⁊ nos quo ad appellationem non credimus eos verum dicere: quia si est appellandum gradatim fieri debet vt a seculari iudice ad pꝛoximum secularem iudicem superioꝛem appelletur ij. q. vj. anterioꝛum. ¶ Sed obijcies quid est speciale in miserabilibus personis: cum etiam omnibus ecclesia debeat reddere iusticiam si iudices seculares sunt negligentes. j. de fo. competẽ. licet. Respon. hoꝛum simplicem querimoniam aliquando ecclesia audit etiam non requisitis dominis. ⁊ semper audit quãdo pꝛioꝛes domini renuunt eis facere iusticiam. nec dicitur eis: ite ad alium pꝛoximum superioꝛem. sed in alijs non intromittet se ecclesia quousqʒ aliquem superioꝛem habet ad quem recurrere possit. ⁊ hoc etiam dicit pꝛeallegata decr. sed miserabilibus personis statim iudice oꝛdinario negligente facere iusticiam pꝛocedet. ⁊ sic intelligo capl̃m ex tenoꝛe. ⁊ c. lxxxvij. disti. ⁊ hoc ideo: ne diu pꝛo iusticia laboꝛarent. ¶ Item dicimus ꝙ etiam pꝛedicte persone si habito respectu ad ea que possident sint pauperes sed magnas hereditates vel castra petant non venietur ad ecclesiasticum iudicem: nisi pꝛius deficiat secularis: quia causa cessat pꝛo qua tolleratum est ꝙ iudex ecclesiasticus cognoscat etiaʒ non negligente seculari scilicet quia de modica re agit. Alij autẽ dicunt ꝙ nunquã pꝛo miserabilibus cognoscet iudex ecclesiasticus: nisi pꝛius eis seculari iudice deficiente. sed si quis ꝑ violẽtiã eis bona auferat tũc defendet eos eccl̃ia: ⁊ a suis etiam supplicationibus ⁊ bñficijs iuuabit eos. ⁊ sic intelliguntur. c. pꝛo eis facientia. ⁊. j. c. si. cruce signati etiam ab eccl̃a defendunt̃. Itẽ no. ꝙ vidue pupilli ⁊ oẽs miserabiles ꝑsone possunt alios trahere ad curiam impatoꝛis: ⁊ impatoꝛ vt eos citet dʒ eis esse fauoꝛabilis ⁊ benignus. ⁊ si aliquod rescriptũ impetret̃ contra eos nisi exp̃sse d̾ miseria eoꝝ faceret mẽtionẽ nõ valet. C. qñ inter pu. l. j. (Debere) ⁊ male: qꝛ debebãt dicẽ nisi pꝛius dñs negauit sibi iusticiaʒ facẽ. alij ꝯ̃. (Presumpserunt) ⁊ male. nã talis contẽtio vel pactũ nõ pꝛeiudicat in tãtum ꝙ redire cogãtur ad eos qui antequam adherẽtur potest eoꝛum volũtas imitari: vt. ff. de iuris. om. iu. si cõuenit. solum. n. hoc põt petẽ penam vl̃ ad interesse agere si est compꝛomissum ⁊ ꝯuenitur cõtra illud. ⁊ nõ potest ꝓhibere litẽ coꝛam suo iudice agi. ff. de arb. si rẽ. C. d̾ arbi. l. j. sed contra. C. de

pac.si qs in conscri.sup hoc dixerunt q̃dam illam.l.intelligi vbi pactum fuit inscriptis indictum.hec decre.quando sine scriptis pactũ intercessit.sed h reprobatur.C.de pact.pactũ.q bo.fi.alij dixerunt.l.loqui de reo.hanc decr.in actore.sed h ex lr̃a falsuz esse apparet.& p̃terea non debet licere reo quod non licet actori.ff de regu.iur.non debet.alij dixerũt ideo ex eo pacto agi:quia vestitus non fuit ꝯtractus coherentia.ff.de iudi.heres.§.pmo.Tu dic illam.l.loqui qñ pactum paratur ad declinãdam iurisdictionem.vel verius qñ ponitur pactum ad vnum certum iudicẽ habẽdum.s.qñ quis habet plures iudices ordinarios:sicut ẽ bononie vbi scholares habent epm potestatẽ & magistrum suũ si faciat scholaris pactum de litigãdo sb vno tenet. sed si velint prorogare ex pacto iurisdictionẽ ad eũ cuius iuris sb sunt nõ p̃iudicat si cogant̃ inuiti corã eo litigare:vt h.ff.de iurisdic.om.iudi.si cõuenerint.Itẽ cum isti delegati interlocuti sint p lr̃as hmõi se pcedere non delega.& als nõ essent iudices ordinarij eoꝝ iurisdictio progari nõ poterat.C.de iurisdic.om.iudi.p̃uatoꝝ.Item & si als essent ordinarij:quia tamẽ isti nõ videbant̃ intẽdere ad prorogationẽ p̃dictaz:sz quasi p̃ori cõmissioni innitebant̃ q̃si ex debito cũ nõ tenent̃:& ita errabãt vel in factũ vel in iure q̃ꝝ vtrũqz progationẽ impedit.ff.de iur.& fac.igno.l.j.in p̃n.ff.de iurisdic.om.iudi.nulli.in p̃nci.&.§.j. ideo iustum ẽ qd hic papa diffinit: Vel dic qd non fuit compromissum q redirent ad iudicẽ deleg. nisi sicut erat de iure. Inno.

Suspitionis causa.faciunt

s̃.e.p̃terea.(Ad hoc).s.ad pbandũ cãs suspitõis. vl ad inducendũ testes ad illas pbãdas. vel ad testes reprobãdos vel ad sniam ferendã & hmõi.(Ab ipo)q̃ vt suspectus recusatur.(Sine q̃bus)h dicunt q̃dam hos arbitros delegatã iurisdictionẽ habere.& ex eo quod ẽ.j.de ap.cũ spãli. in prin. vbi innuit̃ q ex delegato pape pcedant:arg.s̃.e.ex lr̃is.& si fuerit appellandum appellabit̃ ad papam non ad delegatuz:q2 si hoc diceret̃.s.q appellaret̃ a delegato seq̃ret̃ absurditas.s.q vlterius recusari nõ possent quos in vno negocio.s.appellationis p se iudicẽ eligunt.iiij.q.ij.si qs re.delegare aũt quia sunt arbitri non pñt.Sz contra si iurisdictionẽ hñt:ergo eam pñt alij delegare.s̃.e.pastoralis.in p̃n.j.e.qm̃.in p̃n.¶ Itẽ ab eis poterit appellari q̃ satis sunt absurda.ppter hoc dicũt alij hos arbitros iurisdictionẽ non habere. Et dicunt q ad eos ptinẽt oĩa q̃ faciũt ad hũc articulum.s.terminos assignare:pbationes recipe:& arbitrium promulgare & similia que puri arbitri pñt.ff.de arbi.sz & inter.§.ij.nec decr.cum spãli dicit hos delegatos:sz ex mandato pape teneri ad q̃dam q̃ nõ faciunt eos habere iurisdictionẽ: vt pbat̃.s̃.de rescrip.cum ꝯtingat.& decr. aũt ex lr̃is non loquit̃ in arbitris sz in iudicibus.¶ Sz dices si non hñt iurisdictionem quis coget partes si non fuerint in terminis:vel si non pareant sñie cum recusatus sup hoc potestatẽ non habeat vt h.nã in omnibus ei suspectus ẽ vt h.¶ Itẽ pena nõ est apposita ad quam agi possit. Rñ.lz pena non sit pmissa:tamẽ arbitriũ hoc mõ implebitur:q2 nisi infra terminum sibi datum pbet cãs recusatõis pcedet recusatus.j.de ap.cum spãli.& lz in termino ad aliqd certum assignatũ abesset aliqua pars:lz aliq ꝯtradicant: nõ crederẽ recusatum debere pcedere nisi totus effluxerit terminus arbitris deputatus:vt in p̃allega.decr.cum spãli. Posset tñ dici sed non bñ q si in terminis vel alijs ꝯtumax fuerit q statim recusatus resumet iurisdictionẽ suam & si adhuc restet de termino deputato arbitris sicut in alijs arbitris dicit̃.ff.d arbi.arbiter.&.l. sicut dies.§.pe.&.l.nõ ex oĩbus.C.de arbi.l.ij.(Cogẽdi) & fm.l. coguntur p delegantẽ si est pñs in puincia. vel si ipe est absens p alios ordinarios iudices pñtes.C.de iudi.cum spãli.p suspensionẽ vel excõmunicationẽ.xxxiiij.di.quorũdam.lxxiij.di.honoratus.s̃.e.sane.vel indicta mulcta.ff.si qs ius di.l.j.vel captis pignoribus.insti.de satisda.tu.§.vl.insti.de excu.tu.j.rñ.ff.d libe.ag.si q̇s.§.si qs ex his.(Alter.)si tertius dissentiat. nos idẽ dicimus etiã si sit absens.semp.n.a iure intelligit̃ illa clausula adiecta:q si nõ oẽs duo vestrũ.arg.h.

Et.G.p litteras apostolicas.

tuam)delegatam q̃ est alia ab ordinaria.naz ex delegatione posset vbiqz sniam executioni mãdare. s̃.e.significasti.si quãdo. sed extraordinaria tantũ in subditos. ¶ Item si delegata posset extendi posset subditos quoslibet delegantis excõmunicare.ordinaria autem prorogata licet posset suos subditos excõmunicare non tamen alios: sed potest omẽs iudicare sed non alias punire.alij cõtradicunt(Vt si infra) Nõ credimus interdictum vel excommunicationem posse venire in

pactum vel conditionem cum tantum contra contumaces sint iste sententie promulgande & incorrigibiles.xj.q.iij.nemo epoꝝ.xxiiij.q.iij.tam sacerdos.ecce. quantũcunqz ergo precessit pactum de excommunicando si non soluerit in termino: q2 posset esse q tunc contumax non est: quia libenter solueret: sed non potest non debet excommunicari.ff.de pact.si vnus.§.si pact.p̃terea necessaria est monitio.j.de sen.ex.sacro. Sed dices hoc verum esse vbi post pactum nunquã potuit soluere:sed vbi potuit cum culpa sua omisit non debet ei prodesse.ff.cõmoda.si vt certo.§.sed interdum.ff.locati.videamus.§.sed hoc.cum suis concordantijs. Sed rñ. quia licet fuerit tunc culpabilis modo non est.nec est simile de actio.commodati & alijs que dantur contra eum qui est in culpa & excommunicatione que non datur nisi cõtra contumacem & incorrigibilem.vt in.c.pallega.sicut iusiurãdum in litem.ff.de in li.iur.videamus.§.vlti.&.l.in actionibus. nisi in casu.C.eo.alio.sed hac ratione videtur q nec sic ferri posset:te excommunico nisi solueris vsqz ad talem diem. Sed contra.j.de ap.p̃terea.argu.j.de re iudi.q ad consultationem.& videtur q p omnia simile.nam & si hoc non soluit infra terminuz cum tamẽ posset lz fuerit in culpa: non tamen debet incidere in excõmunicationem ex cessatione solutionis que ẽ ante terminuz quod ex eo apparet q si post soluat vsqz ad terminum non indiget absolutione.& quia vsqz ad vltimum instans liberatur soluẽdo.ff.de v̄.obliga.qui con.j.de sen.ex.nuper. sed nec in fine termini est contumax:quia solueret libenter si haberet. vnde & inde est q non est quod imputetur ei.ff.de do. nam in his. Rñ.supradicta non esse similia.nam vbi statim fertur sententia:sz suspenditur effectus licet non debeat fieri.ij.q.vj.biduum.si tamẽ feratur tenet & est iusta.v.q.j.q̇dam.vnde non solum reqritur a condemnato q non sit negligens sed oportet eum esse diligẽtem in adimplẽdo quod sentẽtialiter iudex mandauit.ff. de rei ven. vtiqz.& inde ẽ q si negligens sit medio tempore inter sententiaz & terminum solutionis cõgregare pecuniã excõmunicatio suum sortit̃ effectũ:immo q plus ẽ si medio tẽpe incipet labi facultatibus si tũc nõ faceret dicerẽ adueniẽte termino excõicationẽ suuz sortiri effectũ.arg.op.ff.d admi.tu.quotiẽs.§.nequaq̃z.&.§.q si in diẽ. & eodẽ mõ si ꝯdẽnatus sum dare hominẽ & is mortuus ẽ culpa mea:vel seruus q custodiẽdus erat fugit tenet̃ ꝯdẽnatus ff.qd me.cau.sicut ex.§.q si homo.&.§.se.ff.de rei vẽ.si ab hoĩe. &.l.sequẽ.nõ tamẽ aget̃ ex sñia nec incurrẽt excõmunicationem: nisi finito termino.ff.de v̄.obli.nulla.contra.ff.de v̄.obli.hoc iure.secus si sine culpa sua.vel subito facultatibus laberetur: quia tũc nullo tẽpe ageretur ex sñia. potest intelligi durante impedimento.nam impedimento cessante si nõ solueret etiam post terminum cum posset soluere:tũc videtur q excõmunicatio sortiat̃ effectum fm quod no.j.de pigñ.significante.in glo.penul.facit ff.de lega.ij.ticia.§.vsuras.& q ibi no.&.ff.q satisda.cogũ.l.sciendum.§.fi.&.C.de ser.pig.da.ma.l.si creditoribus. in contra.no. C.in q.cau.in integ.re.nõ.l.j.& ibi vide p Cy.& de his que no.in l.minoribus. & etiam videtur q in termino quo non posset soluere debeat protestari:vt ibi no.in gl.antepenult.nec incurreret excõmunicationes:vt dictis legibus pbatur.ff. de admi.tu.etiã ꝯtu.nisi esset male fidei possessor ab initio nec causam litigandi haberet.ff.d rei ven.itẽ si ver.§.vlt.ff.d leg.j.cum reus.ff. si cer.peta.q te.ff. qd me.cau.sup secu. sz & tunc quando fuit male fidei possessor. nec habuit causam litigandi si post sñiam moriat̃ seruus vel equus.vel fugiat antequã sit in aliqua mora post sententiam licet teneatur ad estimationem rei amisse: vt in p̃dictis legibus:non tamẽ incidet in excõmunicationem. Ratio diuersitatis:quia de interitu rei tenetur ppter moram in qua semp fuit ex quo cepit esse male fidei possessor.nec causam litigandi habuit.sed de excõmunicatione non tenet̃ nisi ppter sñiam que nõ ligat nisi ppter morã vel culpã post sñiaz.& ꝯtra tenorẽ sñie ꝯtingentẽ:& post terminũ in sñia positũ.vbi ergo ista non ꝯtigerunt non tenebit̃ excõmunicatõe. Intelligo igit̃ sic:excõmunico te nisi solueris vsqz ad pascha:cũ possis tũc soluere:vel nõ possis tũc sz culpa tua cõmissa post sñiam & cõtra tenorẽ eius redditus es impotens alioquin si intelligerem siue possis siue non possis sine culpa tua intolerabilem errorem exprimeret:vnde nulla essz sententia.j.de senten.excõmu.p tuas.s̃.eo.cum contingat. Alij tamen dicunt semper eum cadere in excõmunicationem etiam si in nulla mora fuit vel culpa. non obstat quod dicitur:quia caderet intellectus eius in similem intellectum ac si exprimeret errorem:quia licet in id cadat vel inde error sequatur:tamen quia non exprimit nihilominus teneret sententia.ij.q.vj.si sententia sed tamen iudex postquam hec cognouerit sine vlla difficultate absoluere debet. hec habent locum vbi sententia lata est sub

conditione q aliquod fiat in futur͂ aliogn sit excōmunicatus: se/
cus aũt esset vbi sñia ferri dꝫ pure q̃ nõ posset ferri iusta nisi in i
corrigibilẽ vt dictũ est. sꝫ lꝫ dixerim qđ nõ lꝫ pacisci de sñia ferẽ/
da: neqꝫ corã ordinario: neqꝫ corã delegato intelligo sine cãe co/
gnitõe. ij. q. j. nemo. Nã al's si sit ordinarius alioꝝ non litigan/
tiũ pñt ꝓrogare iurisdictionẽ suã sic possis me excõmunicare si
fuerit iustũ. vel si ꝓbata fuerit cã excõmunicatõis: vt in. c. nemo.
ar. ff. de iudi. l. j. (Jurisdictioni) deleg. vel ordinarie: nõ tñ ordia
riã sꝫ dele. ꝓrogare intẽdebãt. de h no. s̃. e. de causis.

Q Um vicesimum annum.

minor. xx. an. dũmodo sit pubes iudicare põt q̃si or/
dinarius: vt h. ar. ff. de iudi. cũ ꝑtor. in medio. maior
aũt. xx. an. a quolibet delegari põt ꝛ cogi ꝓferre sñiaꝫ. minor ãt
xx. an. sꝫ maior. xviij. vtraqꝫ parte ꝯsentiẽte põt esse delegatus:
al's nõ nisi a ꝑncipe. sꝫ non cogit ꝓferre sñiam. ¶ Jtẽ si minor
xviij. deleg. a quolibet ordinario etiã vtraqꝫ parte ꝯsentiẽte ẽ de/
lega. non tenet eius sñia: secus si a ꝑncipe. qꝛ tunc ꝛ tenet sñia ꝛ
cogit ꝓferre cum dubitandũ non sit de his quos ꝑnceps elegit.
xvij. q. iiij. §. cõmittunt. arbiter aũt cõpromissarius etiaꝫ vtraqꝫ
parte pñte ꝛ ꝯsentiẽte non põt esse minor. xx. an. nec cogit ꝓfer/
re sñiam: nec lata tenet: arg. ff. de arbi. cũ lege. C. de aduo. di. san
cimus. ff. de re iudi. qdã. (Dari) a q̊libet q delegãdi hꝫ ptãtẽ nõ
tantũ a ꝑncipe. (quã a ꝑncipe) sꝫ a ꝑncipe facta etiã minori. xviij.
an. tenet delega. ff. đ re iudi. qdam.

V No delegatorꝝ.

Si delegatio facta est ꝑsone nõ loco. s̃.
eo. qñ abbas. vbi de hoc no. s̃. eo. lꝫ. (Exempto). ꝛ si
essent tres vel plures: qꝛ verꝝ est penes oẽs iurisdicti
onẽ esse ꝛ non penes remanẽtes tñ: vñ eoꝝ sñia nõ tenet. ff. đ re
gu. iur. duo ex. ff. đ arbi. itẽ si. §. vlt. ꝛ. l. se. ꝛ no. de h. s̃. e. cãꝫ. (Ex
ꝑssum) v̑bi gr̃a: q si nõ oẽs: ꝛ. s̃. e. prudẽtiam.

Q Voniã apostolica. cõsen/

tiãt). s̃. e. prudẽtiam. vbi de hoc no. (Consentiãt) se/
cus si partes nõ ꝯsentiãt. Jtẽ secus si nõ sint ibi par/
tes: sꝫ ex offõ suo mãdet. (Preterqꝫ). q. d. vbi inter partes agitur
põt alijs delegare: sꝫ vbi inter partes nõ agit sꝫ papa ex offõ suo
sine partibus inq̄sitionẽ vel ꝓuisionẽ committit vel q̃cq̃d aliud
tũc si mãdat papa q ꝑsonaliter intersit delegare nõ põt. Ratio
diuersitatis ẽ: qꝛ in ꝑmo casu partes pñt renũciare his q̃ ꝓ se in/
troducta sunt: non aũt eis q̃ ꝓ publica vtilitate vel ex officio suo.
ff. de pact. iur. §. penul. ꝛ vlt. j. de fo. compe. si diligẽti. (Eligere)
vbi magis cõmittunt. ꝛ eodẽ mõ intelligit q in sequẽti. §. dicit.
scꝫ q certũ ministeriũ delegari nõ põt: dꝫ. n. sbintelligi đ magnis
ministerijs sicut ẽ ꝑdicare ꝛ alia h ꝯtẽta ꝛ ꝯsilia. ꝛ hoc relinquẽ/
dum ẽ arbitrio iudicis q̃ magna sunt vel parua. in minoribꝰ ãt
ministerijs bñ fit subdelegatio nisi in rescripto ꝯtineret q ei cõ/
mittẽdo elegit fidẽ vel industriã eius: qꝛ in hoc casu nõ subdele/
gabit vt h. (Cõmissum) ꝯtra. j. de sen. ex. mulieres. ff. đ admi. tu.
ita. §. gessisse. ff. de ꝓcu. seruum. j. rñ. So. illud hꝫ locũ in tꝑalibus
ministerijs: h in spũalibus ꝛ his q̃ fiunt in iudicio sine iurisdicti
one tñ. ff. mãda. si ꝓcuratorẽ. §. si qs. si. n. hꝫet iurisdictionẽ de/
legare posset. s̃. e. c. in ꝑn. ꝛ. c. pastoralis. vel illud gñale ẽ: h spã/
le. vel melius qñ aliqs sua auctoritate põt aliqd facere tunc non
est vis siue ꝑ se siue ꝑ aliũ faciat nisi spãliter ꝓhibeat: vt in con/
trarijs. sꝫ vbi sua auctoritate non põt facere sꝫ alterius tunc locũ
hꝫ quod h dicit. s. q non põt alij cõmittere. Sꝫ q̃ro si successor qñ
est scriptum non exꝑsso nomĩe ꝑsone sꝫ dignitatis tñ vel loci h
possit ꝑficere: arg. q sic. s̃. e. qñ abbas. qdam rñdent ad hoc vt
sciat q̃ transeãt ad successorẽ inspiciẽdam esse ꝯceptionẽ v̑borũ
in qbus forte designabit se certã ꝑsonam ad hoc tñ eligere. vel
etiã designabit q ad successorẽ transeat ꝛ inspiciẽda ẽ inde fa/
cti natura ꝑmo vel potius ministerij: puta vtꝝ ministerium dele
gari possit cõmuniter ꝛ ꝑ alios in plurali vel nõ. nã si non possit
cõmuniter ꝑ alios in plurali sine vlla iurisdictõe vt ẽ ministeriũ
recipiẽdi testes excõmunicãdi vel absoluẽdi transit ad successo/
rẽ: arg. op. auc̃. vt nulli iudi. §. hoc v̑o. iubemus. C. đ cadu. tol. l.
j. §. ꝓ scđo. si v̑o tale sit ministeriũ qđ cõmuniter ab alijs nõ im/
pleat: sicut ẽ ꝑdicare crucẽ vbi exigit ꝑsona lr̃ata ꝛ q̃ ꝑdicet ope
ꝛ sermone. ꝛ idẽ in ministerio iniungẽdi pñiam. Jn ministerio
aũt dispẽsandi cũ irregulari eligat homo q nõ speret in pecunie
thesauris: ꝛ qꝛ pauci sunt nõ ideo transmittunt ad successores.
arg. op. C. đ cadu. tol. l. j. §. ne aũt. ordinarius aũt h licite cõmit/
tit. j. de of. ordi. inter cetera. ꝛ. c. vlt. alijs aũt videt melius q lꝫ ꝑ
dicta distinctio locũ habeat in legatis, ꝓpter ꝑsumptã volũtatẽ
testatoris: nõ tñ hꝫ locum in alijs vbi certũ ministeriũ demãdat

quia si mandet ministeriũ recipiẽdi testes siue absoluẽdi excõ/
municatũ siue quodcũqꝫ aliud: tũc nec ꝑ aliũ exercẽ põt nec trã/
sit ad successorẽ. Et ẽ ratio: qꝛ nõ ille cui mandat ministeriũ vi/
det facẽ sꝫ ille q̃ mandat. ꝛ ideo ꝑ aliũ facẽ non põt. secus aũt in
delegato: qꝛ ille hꝫ iurisdictionẽ. ꝛ ideo eã delegare põt. s̃. e. c. in
ꝑn. ꝛ ꝑ se facẽ dicit q̃zuis de successore posset ꝓbabilius dubitari
Alij dicũt ꝛ vt videt bñ q q̃cunqꝫ pars iudicioꝝ cõmittat iuris
dictionẽ hꝫ ille cui cõmittit siue sit receptor testiũ siue citator si/
ue auditor allegationũ: arg. op. s̃. e. ex lr̃is. ꝛ si dicas in qbus po
terit exercere iurisdictionẽ in ꝑdictis. Rñ. receptor testiũ vtet iu/
risdictõe ad testes cogẽdos ꝛ a falso compescẽdos ꝛ ad alia hu
iusmõi. citator vtet iurisdictõe ad terminũ ꝓrogandũ vel minu
endum si supior nõ ꝑfixit. ꝛ etiã vt ꝑcipiat citato q corã citatore
compeat citationẽ recepturus ꝛ alia hmõi. dicimus etiã q cita/
tor põt eũ citare ꝑ cursorẽ q solam opam exhibet vel etiã ꝑ lr̃as.
ꝛ idẽ vidẽdum ẽ in alijs partibus iudicij ꝑsonis delegatis. ꝛ đ
h no. j. de re iudi. cũ bertoldus. q aũt h dicit de excõmunicatõne
ꝛ dispẽsatione intelligit qñ h mandat sine cãe cognitiõe fieri: lꝫ
gñaliter nisi cã subsit debeat cum cãe cognitõe fieri ꝛ mediãte iu/
risdictõe. sunt tñ q̃dam alia q̃ de sui natura non reqrũt cognitio
nẽ vel iurisdictionẽ sicut ẽ ꝑdicare: pñias iniũgere: alijs bñficiũ
dare ꝛ hmõi q̃ alijs cõmitti nõ pñt. sꝫ ꝛ his aliqñ addicit iuris/
dictio. s. vt ꝯtradictores vel impedientes cõpellat. ꝛ in his ꝛ in
ꝯsilibus lꝫ possit cõmittere iurisdictionẽ adiectam. s. q alias cõ/
pescat ꝯtradictores. non tñ põt cõmittere illud ministeriũ quod
ex sui natura nõ habet admixtam cognitionẽ ꝛ iurisdictionẽ: si/
cut ẽ ꝑdicare. Sꝫ obijcies de excõmunicatõe ꝛ dispẽsatione q̃ sui
natura hñt admixtam cognitionẽ ꝛ iurisdictionem. Sꝫ rñ. illud
esse verꝝ nisi exꝑsse mandaret q sine cãe cognitiõe excõmunica/
rẽt vel dispẽsarent: sicut h intelligit. nec ob. quod in supiori. §. di/
citur de inq̄sitione q̃ ꝓcedit ex officio: ꝛ q̃ sui natura hꝫ cognitio
nem vel iurisdictionem annexam ꝛ tñ cõmitti non põt. illud. n.
ideo est: qꝛ ibi eligit industriã ꝑsone: nec etiã esset malum in inq
sitione. s. q si etiam cõmittat cum cãe cognitõe tñ cõmitti nõ põt
qꝛ ibi industriam ꝑsone elegisse videt. (Excõmunicare). i. denũ/
ciare aliquos excõmunicatos vel absolutos. nã si mandaret pa/
pa alicui q sñiam excõmunicationis in aliquẽ ferat nõ dꝫ eã fer
re nisi cum cãe cognitiõe ꝛ monitõe ꝑmissa. ij. q. j. nemo. j. đ sen.
ex. sacro. Sꝫ dices papa cognouit ꝛ nõ cognouit eum de quo agi
tur sñia excõmunicatõis innouãdũ: certe tunc ꝛ ip̃e ferre sñiam
dꝫ. ff. de iudi. de q̃. h casu si dñs papa vel alius q̃ de iure põt ferre
sñiam ꝑ aliũ vt sunt illustres mãdet alicui q eã ferat non ẽ neces/
saria eius cãe cognitio. sꝫ tũc etiã fateor hãc decr. locũ hꝫe vt eam
nõ debeat alij delegare. (Mysteriũ) hac rõne dicimus q si alicui
cõmissum ẽ q ꝓuideat alicui de aliquo bñficio qđ h alij deman/
dare non põt: qꝛ siue certũ offiñ siue ministeriũ demandet q ꝑ se
exercere debeat delegãs. s. ꝓuisionẽ clerici vel collationẽ ꝑbẽde
alij demãdauit. ꝛ idẽ videt si in lr̃is dicit exeq̃ris. sꝫ secus ẽ si di/
cat compellas vel facias ꝓuideri.

S Tatuimꝰ. vt cõseruares.

No. ꝯseruatores aliqñ dant vt defendãt aliqs ꝯtra
raptores ꝛ ꝑdones. alij dant ꝯ eos q̃ aliquoꝝ ꝓuile/
gia infringũt. aliqñ gñalius dant. s. vt defendãt aliqs ab oĩbus
iniurijs ꝛ offensis. ꝛ in nullo ꝑdictoꝝ casuũ aliquã hñt indagi/
nẽ ꝯseruatores nisi in h vt vocetur eos q̃ molestatores ꝛ iniuriato
res dicunt: ꝛ si vocati venerĩt interrogabunt an ꝑdictas mole/
stias ꝛ iniurias irrogarĩt: ꝛ si eas ꝯfessi fuerĩt tãq̃ꝫ ꝯ manifestos
iniuriatores ꝓcedẽt: vt h. si v̑o negẽt cum ꝑ negationẽ facta sit
res dubia. C. qbus ad li. ꝓcla. nõ li. l. iij. nõ ꝓcedẽt. ꝛ si ꝓcesserit
nõ valet tanq̃ꝫ excedẽs fines mãdati: qꝛ nõ sunt manifesti iniuri
atores ꝛ iurisdictio ꝯseruatoꝝ limitata est tñ ꝯ manifestos: arg.
op. ff. mã. diligẽter. s̃. de rescrip. cũ dilecti. nisi forte adeo de facto
vel de iure esset eoꝝ maleficiũ notoriũ q inficiationi locus nõ es/
set: qꝛ tũc valeret ꝓcessus ꝯ tales. j. de coha. cle. ꝛ mu. tua. ꝛ. c. ve
stra. ij. q. j. manifesta. imo ꝛ sic añq̃ꝫ limitaret videt ideꝫ debere
fieri. lxxxvij. di. desolatis. ꝛ. c. libertos. Sꝫ q̃d si ꝑ testes vellet ꝓ
bare maleficium notoriũ. Rñ. q ꝑ testes male ꝓbat maleficium
notoriũ: sꝫ ꝑ qualitatẽ facti. s̃. de trãsla. epis. q̃ꝫto. de hoc no. j. de
coha. cle. ꝛ mul. tua. Jtẽ si confiteat maleficiũ factum: sꝫ dicat se
iure id fecisse nõ intromittet se vlterius ꝯseruator. Sꝫ q̃res po/
ne fert sñiaꝫ excõmunicationis: qꝛ aliã ferre non põt ꝯ ꝯtumacẽ
ꝛ postea ꝯstat eũ esse iniuriatorẽ: sꝫ nõ manifestũ nunq̃d in v̑ita
te est excõicatus. dicũt q̃dã q sic lꝫ iniuste: qꝛ iurisdictio ei datur
sup oẽs iniuriatores q̃lis ẽ iste: lꝫ occultus. alij dicũt ꝯ vt ꝑmo di
ctum ẽ eodẽ iure vt isti cẽsent ꝓuilegiati q̃ suos iniuriatores vel
malefactores excõicare pñt. nã non intelligit nisi de manifestis

ſicut ⁊ illud intelligitur qđ ſequiť. liceat tibi alienata male reuo-
care. nã nõ intelligiť niſi de his de quibꝰ ꝯſtet ꝑ ꝯfeſſionẽ vel rei
euidentiã. de h̄ no. ſ. de elec. noſti. j. de reb. ec. nõ alie. epi q. et hec
vera intelligo in ꝯſeruatoribꝰ. nã iudices ecclˀiaſtici ordinarij bñ
cognoſcẽt etiã de occultis violẽtijs. vt no. j. de fo. ꝯpe. cũ ſit gñale
itẽ illđ diciť circa mediũ huiꝰ glo. v̄. ſ. ꝙ q ꝯfiteť factũ ſʒ dicit ſe iu
re feciſſe nõ eſt vlteriꝰ cogẽdus a ꝯſuatore nõ eſt ſemꝑ verꝫ. vt. j.
de coha. cle. ⁊ mu. tua. in gl. illud. itẽ no. ꝙ iſti ꝯſuatores ⁊ alij q
bus dať iuriſditio in certas ꝑſonas vt qñ mãdať ꝙ ꝯpeſcãt ꝯ͞ di
ctores ꝑ cen. eccle. ⁊ hmõi. ſemꝑ vocare debẽt illos q dicunť deli
quiſſe alias nõ tʒ qđ fit ꝯ͞ eos. ij. q. j. c. j. ⁊. q. vj. ꝓlatã. niſi eẽt ſñia
excõicatõis q̃ forte tʒ ſi factũ eẽt notoriũ: qꝛ ſñia excõicatõis tʒ ẽt
nõ ſuato ordine ſʒ tanq̃ȝ iniuſta eẽt abſq̃ȝ difficultate relaxanda
imo ꝓlator ipſiꝰ puniẽdus ẽ. j. de ſen. ex. ſacro. ſʒ nec ꝯ͞ hos ma
lefactores valet ſñia niſi ſint manifeſti: vt h̄ de h̄ no. j. de ꝑbẽ. ꝓ
illoꝝ. ⁊ de ꝯceſ. ꝑben. ꝓpoſuit. ſi aũt vocati ꝯtumaces fuerĩt tunc
ꝯſeruator ⁊ alij ꝯſiľes ꝓ ꝯtumacia pñt ꝓcedere ꝯ͞ eos. ſʒ ſi ferrẽt
aliquã ſñiam excõicatõis vel aliã ꝓ violẽtia vel alio delicto non
tenet niſi eẽt manifeſta vt h̄. vel niſi ꝑus ſñiaret ꝙ eẽt manifeſta
iniuria: qꝛ extũc etiã ſi nõ eẽt manifeſta iniuria tñ tʒ ſñia ſi nõ appel
lareť ab ea. ſʒ ꝯ͞. ſ. de reſcrip. paſtoraľ. §. fi. vbi diciť ꝙ iudex ꝑ ex
ꝑſſionẽ ꝑſonaꝝ hʒ iuriſditionẽ ſuꝑ eos. ſo. huiꝰ ꝯ͞rij colligiť ex te-
nore reſcriptoꝝ: qꝛ ibi dicit ꝙ ꝑtibꝰ vocatis audiat ꝯqueſtiones
noīatoꝝ ⁊ ẽt noīandoꝝ. ſʒ h̄ dic ꝙ tñ ꝯ͞ manifeſtos violẽtos ꝓce
dat. vel dic ꝙ hi ꝯſuatores nihil poſſunt niſi ꝓhibere ꝙ nihil
fiat his quoꝝ cõſeruatores ſunt ſine ordine iudiciario. ar. j. đ ſi.
querelã. (manifeſtis.) ex h̄ apparet ꝙ recuſari nõ pñt ꝯſuatores
ar. j. de appel. ꝑuenit. ⁊. c. ꝓpoſuit. ⁊ ꝙ ꝓcedere pñt abſente ꝑte
ꝑ ꝯtumaciã: vt no. j. de coha. cle. ⁊ mu. c. vꝛa. (ad alia.) ꝑter q̃ȝ in
notorijs: qꝛ in notorijs bñ hẽbũt indaginẽ. arg. qꝛ ꝯmittiť ꝯſua
toribꝰ iuriſditio ĩ eis. ergo ⁊ oīa ſine qbꝰ illa nõ pñt explicare. ff.
de iuriſ. om. iu. l. ij. ſʒ nõ põt venire ad puniendũ aliq̊s đ notorijs
malefactis niſi eos citet ⁊ niſi citatos ⁊ ꝯtũaces puniet ĩ expẽſ.
⁊ aľs. ſ. e. de cauſis. ff. ſi qs ius di. nõ ob. l. j. item ſi maleficiũ ẽ no
toriũ alijs ſʒ nõ iudicio optet ꝙ ſuꝑ hoc reqrat ꝓbatões. ⁊ etiam
cogat aliqñ teſtes qbus intereſſe debẽt ꝑtes. ij. q. j. in ꝑmis. j. de
teſti. c. ij. itẽ in notorijs aliqs ordo neceſſariꝰ ẽ. j. de iureiu. ad no
ſtrã. ſʒ ille q fecit illud qđ diciť maleficiũ. ſʒ dicit ꝙ illđ nõ ẽ male
ficiũ ſʒ illud faciẽdo vſus ẽ iure ſuo videť ꝙ in h̄ caſu admittet ꝓ
batões vtriuſq̃ȝ: qꝛ alr nõ põt expellẽ iuriſditionẽ ſibi ꝯmiſſam
itẽ qꝛ reꝰ nõ actor offenſus parat viã iudici cognoſcendi de his
dũ ꝓponit exceptionẽ talẽ ꝙ nõ dẽret ꝓcedi ꝯ͞ eũ ſi vera eẽt ⁊ ſe
pe qs hʒ ex bñficio alteriꝰ qđ ex ſe hꝛe nõ põt. ſ. de tẽp. ord. c. pe.
h̄ aũt ſatis vꝫ ꝙ nõ põt ꝯſeruator inqrere de maleficio ex of. ſuo.
qꝛ nõ eſt iſte modꝰ ꝓcedẽdi ĩ notorio niſi forte ꝓcedat ad inqrẽ
dũ an factũ ſit notoriũ ⁊ etiã in hoc caſu. ſ. ſi maleficiũ ẽ notoriũ
ſʒ nõ malefactor. ſʒ ſi ꝑ teſtes ꝓbať de aliq̊ ꝙ fecit illđ malefactũ
ſʒ nõ ꝓbať ꝙ ſit notoriũ nec nocebit ſibi talis ꝓbatio. ⁊ h̄ ideo vꝫ
qꝛ nõ põt ꝯſuator ꝓcedere niſi ꝯ͞ notorios q̃lis nõ ẽ iſte: qꝛ lʒ de
occultj circũſtãtijs poſſit inqrere ꝯſuator q̃ ſunt acceſſoria noto
rio nõ põt tñ inqrere de occulto facto vel de occultj ꝑſonis q̃ ſunt
ꝑncipalia. de ordinario aũt vꝫ ꝑ has ꝓbatiões poſſit ꝓcedere
ꝯ͞ eũ. dic vt no. ſ. de elec. bone me. ſi aũt ille q fecit maleficiũ bñ cõ
fiteť illud ſʒ dicit illud nõ notoriũ bñ põt ꝯtra eũ ꝓcedere ꝯſerua
tor: qꝛ lʒ illud maleficiũ nõ fuerit notoriũ facti euidẽtia ẽ tñ noto
riũ ꝑ ꝯfeſſionẽ ſuã quibꝰ ꝑlibꝰ modis fit notoriũ. j. de coha. cleri.
⁊ mu. c. vꝛa. ⁊ dicũt quidã ꝙ teſtes q̃ inducunť ſuꝑ notorio debẽt
dicẽ factũ eẽ notoriũ. ⁊ ſi querať qũo ſcit põt dicẽ ꝙ ego fui ꝑſens
⁊ vidi qñ publice in platea mľtis pñtibꝰ fecit illud: imo plꝰ vide
tur ꝙ etiã ſi dicat ego nõ vidi qñ fecit maleficiũ ſʒ vidi ꝙ ductꝰ fu
it corã iudi. ⁊ interrogatꝰ de maleficio nõ negauit vel ꝯfeſſus fu
it. ſ. ꝙ ſic publice fecerat. quidã aũt dicũt idẽ etiã ſi corã multj ꝯfi
teť. itẽ ſi dicit ego nõ vidi qñ fecit maleficiũ ſʒ vidi eũ fugientem
vel ibi latentẽ. ⁊ ꝓpter h̄ nullo mõ ſe excuſantẽ ⁊ nõ ſuberat cau
ſa q̃re ſe nõ excuſaret: vľ qꝛ đ h̄ cũ aliqbꝰ trãſegit. ff. ex. q. cau. ĩfa
mia. l. athletas. §. fi. ⁊. l. ſe. ⁊ ſic ẽ mľta talia iueniť. alij tñ dicũt ꝯ͞
iuriſditio aũt hoꝝ eſt q̃ſi merꝫ impiũ ⁊ ſupremũ inť alias iuriſdi
tões. itẽ ex h̄ apparet ꝙ iuriſditionẽ hʒ ⁊ etiã cognitionẽ aliquã
qꝛ ſñia excõicatõis ferri nõ pt ſine cãe cognitõe. ij. q. j. nẽo. expõe
ꝗ ſic lrã: qꝛ nõ hẽbit iudicialẽ indaginẽ ſupple in notorijs. itẽʒ
nõ hʒ iudicialẽ indaginẽ cũ effectu: qꝛ ſuꝑ ea nõ iudicat ſʒ tñ ſe in
ſtruit vt iuſte poſſit excõicare. itẽ nõ diciť hꝛe iudicialẽ indaginẽ
ex vi lrẽ. ſʒ ex ꝯſenſu ꝑtiũ: qꝛ ẽ inculpatꝰ. dicit ego feci vtẽs iure
meo ⁊ h̄ paratꝰ ſum ꝓbare ⁊ ꝯuertit ꝙ iudex de h̄ cognoſcat: qꝛ
alr cũ factũ ſit notoriũ excõicabit ꝯſuator tũc aut inculpãs ꝯſen
tiat ꝙ recipianť ꝓbatões. ⁊ ſic cõi ꝯſenſu ꝓrogať iuriſditio. aut
nõ ꝯſentit ꝙ recipianť eiꝰ ꝓbatões ſuꝑ h̄. ⁊ ſic iudex nõ excõica-
bit cã non cognita. j. de ſen. ex. ſacro. itẽ ex quo iuriſditionẽ hʒ vꝫ
ꝙ vſq̃ȝ ad annũ poſſit reuocare ſñiam ſuã. ſ. e. querẽti. itẽ ꝑdicta
rõne videť ꝙ ſi notoriꝰ offenſor excõicatꝰ veniat infra annũ ⁊ di
cat cognoſcite de quãtitate dãni: qꝛ volo ſatiſfacẽ ꝙ de h̄ debʒ co
gnoſcẽ ꝑ teſtes ⁊ ãmodo ad ſui inſtructionẽ ꝑtibꝰ pñtibꝰ ⁊ ſi nol
let actor ꝙ cognoſcẽt ꝯſeruator eũ abſoluet.

De officio legati. Rubrica.

QUam non ignoretis. ꝑ ap. etiam in alijs caſibꝰ quos dicimꝰ ĩfra. (audire.) q̃d poſ
ſit legatus colligendũ ẽ ex lrĩs legati. j. de ꝑuiľ.
porro. ⁊ nõ eſt ꝯ͞. xxv. q. x. ſuatis. quedã tñ põt etiã ſi nõ exꝑmã
tur vt h̄. (ſtuduiſti cognitionẽ). i. anteq̃ȝ incipiat cognoſcẽ delega
tus. (deroget). ſ. de reſcꝑ. cũ ſit ro. (impedire). xj. q. j. c. ꝑuenit. et
xcv. di. ecclĩe. C. de dona. in h̄. xciij. di. ꝑcipimus. (mandatũ). C. ſi
aduer. re. iu. aduerſus. ff. ad trebelľ. illie a q̊. §. tẽpeſtiue. (cõfirma
re). in cõi forma q̃ modicũ valet ꝯfirmamꝰ ſicut lata ẽ. j. đ ꝯceſ. ꝑ
ben. ⁊ eccle. nõ va. qꝛ diuerſi. cũ cãe aũt cognitõe nõ põt: qꝛ ꝑ ꝯñs
poſſet infirmare. xxj. di. inferior. ff. de re iudi. q ꝯdẽ. de pe. diſti. j.
verbũ. ff. de reg. iur. eius.

NIſi ſpecialis. illa dilectio. no. iuđ. amo re remittẽ penã. l. di. cleri
co. xxxv. q. ix. veniã. ꝑcio aũt nõ põt. j. q. j. nullꝰ. itẽ ex-
quo ſñia lata ẽ nõ põt amore remittẽ penã. ij. q. iij. §. notandum
itẽ ſi alio agẽte ꝯdẽnatꝰ ſit nõ põt remitti pena ſine ꝯſenſu eiꝰ ꝓ
q̊ lata eſt ſñia ſi ei intereſſʒ pecuniaľr idẽ videť qbuſdã ſi ſuaʒ ꝓ
ſequať iniuriã. alij tñ ꝯtradicũt.

QUod tranſlationẽ. ⁊. j. (ſpãli) quedã ſũt que ne-
ceſſe ẽ ſpãľr demãdari. ff. q̃ ĩ frau. cred. ſi pꝛ. ff. đ pac.
iuregentiũ. §. vl. ff. de ꝓcu. põponiꝰ. ⁊. l. mãdato. (ꝑuilegij.) imo
⁊ quedã alia. nõ eñ põt abſoluẽ excõicatũ a dño papa ⁊ ꝙ plꝰ ẽ a
delegato eiꝰ. ſ. e. ſtuduiſti. nec vacaturã ꝯcedẽ. j. de ꝑben. diľ. ⁊ ſi
id ẽ q̃ȝuis. (ex ipſo.) nõ ſolũ ipſos de ꝓuĩcia ſed etiã alios ex ꝓuin
ciã decretã põt legatꝰ abſoluẽ. j. e. excõicatj. ⁊ ſic qđ de facto ap-
ꝓbat eccľa ro. ſufficit vt habeať ꝑ iure. ff. de legi. de quibus. ff.
de adop. emãcipatũ. ⁊ hoc intellige verꝫ in legato q a latere pa-
pe mittiť. ſ. cardinaľ. j. de ſen. ex. ad eminentiã. c. ea noſciť. alij au
tẽ legati q̃ nõ ſunt cardinales ⁊ q ex ꝑuilegio ſunt legati nõ plus
hñt ꝑtãtis q̃ȝ in ꝑuilegio ꝯtineť. j. e. c. pe. j. de ꝑuiľ. porro. Sʒ qđ
dices de indulgẽtijs q̃s dedere durãt ne finita legatõe eoꝝ ⁊ qđ
de ſñijs q̃ ferũť ſic. quicunq̃ȝ fecerit furtũ ſit excõicatꝰ. Rñ. ꝙ ſic.
legatꝰ. n. ẽ iudex ordi. C. de offi. rec. ꝓuin. q or. qꝛ hʒ impiũ. ff. đ
offi. ꝓcõ. l. ⁊ iõ legatũ. n. ſi ẽ ex cardinalibꝰ ſimilẽ dicimꝰ ꝓcõſuli
ar. ff. de offi. ꝓcõ. l. j. ⁊ vl. alios aũt legatos ſingľos ſiľes dicimus
ꝓcõſuli. ar. ff. de offi. ꝓcõ. l. j. ⁊ vl. alios aũt legatos ſingľos ſimi
les dicimꝰ ꝑſidibus. ar. ff. de offi. ꝑſi. l. j. ꝑterea apparet eũ ordia
riũ: qꝛ vniuerſe cãe crimiales ⁊ ciuiles ꝓuincie ad eũ deferunť. ſ.
e. c. j. cũ aũt h̄ poſſint alij ordinarij. j. de ſen. ex. a nobis. j. de pe. ⁊
re. nro. multo fortiꝰ legati. hñt. n. maiꝰ imperiũ oībꝰ iudicibꝰ in
ꝓuincia poſt ꝑncipẽ. ff. de offi. ꝓcõ. ſi in aliq̃. §. pe. ⁊. l. nec quicq̃ȝ
item ꝑfectꝰ ad tp̃s ⁊ in ꝑpetuũ põt aliquẽ ꝓhibere. ff. de offi. ꝑſi.
vt. l. j. §. pe. ar. ꝯ͞. ff. de pe. l. vl. ff. de ꝑuiľ. l. puto. §. vl. itẽ videť q̃ſi
determiatũ ꝙ poſſʒ ferre ſñiaʒ ſub ꝯditõe: puta ſi qs ſic fecerit vt
talẽ penã patieť ꝙ duret ⁊ indulgẽtias dare. j. c. vl. ꝙ nos credi-
mus. nec ob. l. de penis ⁊ de ꝑuiľ. q̃ loquunť vbi iudex abſq̃ȝ cãe
cognitõe penã infert ſine ꝑfinitõe tp̃is q̃ pena tñ ſue admĩſtra-
tõis tp̃e durare intelligiť. ſecꝰ vbi cũ cãe cognitõe. itẽ ſecꝰ ĩ indul
gẽtijs q̃ ſunt extendẽde. ff. de ꝯſti. ꝑn. c. vl. nunq̃d diſpẽſare põt.
Rñ. ſic. j. de trãſac. ex parte. alij aũt legati q nõ ſunt cardi. pñt ab
ſoluẽ excõicatos ſm tenorẽ decre. j. e. excõicatis.

LIcet tamen. ad nrẽ. h̄ multũ delinqt. ij. q. j. nomẽ. ⁊. iij. q. vj. mľtũ.
xj. q. iij. deniq̃ȝ. C. de reli. l. ij. ar. ꝯ͞. j. de appel. ꝯſtitutꝰ
ſo. ibi. (malitioſe). ff. nau. cau. ſta. lʒ. §. ij.

DIlectus fi. R. in ꝯceſſiõe. ex pñtatõe. n. pa troni nõ queriť plenũ ius ſicut
ex ꝯceſſiõe epi ſi diſcordãtibꝰ pꝛonis poſt. iiij. mẽſes
ꝯferat. j. de iurepa. qm̃ in qbuſdã. ⁊. c. qꝛ ꝓpt. vľ meliꝰ plꝰ hʒ ĩ cõ
ceſſiõe ꝓlatꝰ q̃ȝ in pñtatõe patronꝰ ſupple ĩ eccleſijs vbi hʒ colla
tionẽ: qꝛ ex collatõe oīa ꝯſequiť inſtitutꝰ. ſʒ ex pñtatõe nõ ſequiť
ius in re. lʒ ꝯſequať ad rẽ petendã ⁊ ꝑſonalẽ actionẽ ꝯ͞ epm. j. de
iurepa. cũ aũt. ⁊. c. paſtoraľ. ⁊. c. cũ dilec.

NOuit ille. ꝙ nihil ignorat. ⁊. j. (ꝓmulgatũ.) egreſſus ꝓuinciã nõ põt abſoluẽ

ab excõmunicatione quã tulit exñs in ea.ff.de of.ꝓsi.l.iij.sed de legati ab eo pñt absoluere post egressum eiꝰ ⁊ ligare ⁊ de causis cognoscere si ceperũt vti iurisditõe anteqꝫ egrederent᷑:qꝛ ꝑpetua uerit iurisditionẽ suã.ar.s̃.de offi.del.lꝫ.j.e.c.vl.⁊ ab his appel labit᷑ ad papã vel successoꝛ legati sed anteqꝫ ingrediat᷑ ꝓuinciã nõ põt exercẽ ꝯtẽtiosam iurisditionẽ.ff.de of.ꝓcõsul.obseruare cãm aũt quã inchoauit legatꝰ nõ ꝑficiet post suũ egressum sꝫ aliꝰ legatꝰ q succedet ei vel dñs papa q intelligit᷑ ei succedẽ exq̃ aliũ nõ dat.ff.de iudi.moꝛtuo.C.ð iudi.ꝓperandũ.§.sin aũt i metu.ff.ð iudi.moꝛtuo.hinc ẽ ꝙ infra annũ nõ exequit᷑ sñiaꝫ suã nec ꝯ̃ s̃.ð of.del.q̃reti.q̃ loquit᷑.ĩ delegato legatꝰ aũt ẽ oꝛdinariꝰ.alij dicũt sed nõ plꝫ idẽ in delegato ⁊ legato.ar.j.de of.oꝛ.pastoꝛal.§.j est ergo veꝝ ꝭm eos id qð dic̃ decre.q̃rẽti ꝙ etiã post sñiam retinet iurisditionẽ.j.annũ legatꝰ ⁊ del.h aũt postqꝫ exit ꝓuinciaꝫ sibi deputatã vel delegãtis nullã iurisditionẽ hꝫ.Quid si exierit ꝓuinciã nõ aĩo deserẽdi delegatõeꝫ sꝫ iteꝝ reuersurꝰ nũqd posit ex̃ ꝓuinciã excõicare.vꝫ ꝙ nõ:qꝛ excõicatio req̃rit cognitionẽ cãe ij.q.j.nẽo.sꝫ ð cã nõ põt cognoscẽ nisi sedẽdo ꝓ tribunali.ij.q.iij abolitio.sed h in aliã ꝓuinciã facere nõ põt.ix.q.ij.epm.⁊ in plibus.c.eiusdẽ.idẽ vo fatemur nisi hẽat licentiã epi dioc̃.vt in eisdẽ.c.dꝫ.crederẽ tñ ꝙ posset absoluẽ vbi suũ erroꝛẽ recognoscit sine cãe cognitõe ꝓpt᷑ periclm excõicatõis.ar.j.de sen.ex.sacro.circa fi.s̃.e.c.ij.delegare aũt cãs põt ex̃ ꝓuĩciã cũ nõ eã debuerit:qꝛ h nõ exigit cãe cognitionẽ.ff.ð of.ꝓcon.aliqñ.⁊ h olim tñ qñ necessariã moꝛã faciebat ex̃ ꝓuĩciã hodie aũt deleg.põt si ꝑ solã voluntatẽ moꝛã trahat auc̃.de coll.§.anteqꝫ v.in ꝓuĩcia credimus etiã ꝙ possit dare ꝓbẽdas ex̃ ꝓuinciã.ar.j.de appel.q̃ fronte.et hẽs h expssum ꝙ si qs ẽ legatꝰ in plibꝰ ꝓuincijs facta vniꝰ ꝓuincie põt in alia exercẽ.s̃.ð postu.ad h in fi.

Volentes. ⁊.j.(qꝫdiu).C.de cur.furi.cũ alijs

Excõmunicatis. ꝑlatere.latꝰ pꝛincipis siue pape sũt cardi.ff.ad.l.iul.ma.si qs cũ.⁊ hi.s.cardinales ex̃ ꝓuinciã hoĩes alteriꝰ ꝓuincie absoluere pñt.(aliũde.)ꝗ a ꝯ̃rio sensu suis ꝯꝓuĩcialibꝰ pñt munꝰ absolutõis impẽdere legatiq̃ nõ sunt de latẽ ⁊ q̃ non sibi vẽdicãt ex ꝓuil.legationẽ si aũt ex ꝓuilegio sibi vẽdicarẽt nec ẽt ꝓuĩciales absoluẽ pñt vt hic sequitur

Nemini dubiũ esse volumus statuta.⁊ ita hẽs ꝙ legatꝰ põt ꝯdẽ leges gnãles non tñ ꝯ̃rias legibꝰ ⁊ ꝯstitutionibꝰ gnãlibꝰ.C.ð of.pꝛe.alle.l.foꝛma.⁊ credo ꝙ in ꝯdẽdo talia statuta dꝫ req̃rere ꝯsiliũ ꝑlatoꝝ pꝛouĩcie.ix.q.iij.ꝑ totũ.⁊ maxie i.c.j.iij.iiij.⁊.v.⁊ aliqñ req̃rere dꝫ ꝑplm.de ꝯse.di.iij.c.j.sꝫ credo ꝙ etiã eis irreq̃sitis teneãt statuta q̃ facit legatꝰ de his q̃ ꝑtinẽt ad iurisditionẽ suam ar.ꝑalle.l.foꝛmã.sed de alijs secus.

De officio oꝛdinarij. Rubꝛica.

Pernitiosam. ⁊.j.(inquireꝛeꝫ.)fama ꝓcedẽte.j.ð si.lꝫ.⁊ cũ generalr̃ loquit᷑ h decre.credimus ꝙ h possit tam in clericis qꝫ in laicis.j.ð iudi.nouit.vbi de hac mã no.dũ tñ sint spũalia.vel alias ꝑtineãt ad suã iurisditionẽ ea de quibꝰ inq̃rit.(auxiliũ).i.secularẽ ꝑtãtem ad ꝓiudicandũ ꝑla.us aũt eccliasticꝰ eodẽ mõ tenet᷑ mãdare sñiaꝫ exeutõi iudi.secularꝭ.ar.xcvj.di.cũ ad veꝝ.sed in h ẽ diuersitas:qꝛ ꝑlatꝰ exeq nõ cogit᷑ ꝑ suũ ꝑlatũ.ar.j.e.ad re.itẽ h ẽ diuersũꝫ:quia nunqꝫ ad petitionẽ sclarꝭ excõicabit nisi canonica monitõe pꝛemissa quã hẽs.j.de sen.ex.sacro.⁊ si voluerit excõicatꝰ ⁊ põt aliqd ꝯ̃ sñiam dicẽ audiet᷑.ij.q.j.nẽo nobis.vꝫ ꝙ quantũ ad h vltimũ nulla sit differẽtia:qꝛ nec iudex eccliasticꝰ ferret sñiam ex.in ꝓscriptꝭ iudicibꝰ sclaribꝰ nec iudex sclaris sñiam ꝓscriptõis fieret in excõicatos ab ecclia sꝫ iudex eccliasticꝰ ĩ sua terra ꝓscriptos iuð.sclaris vitabit.⁊ etiã in ꝓdicatõe pplo vitãdos suadebit.et h multo foꝛtiꝰ faciet sclaris de excõicatꝭ ab ecclia.itẽ ꝯ̃ ꝓscriptos põt ferri sñia excõicatõis si habitẽt in terra ꝯ̃ sñiam iudicꝭ.põt tñ dici ꝙ sclaris iudex ꝯpellet oẽs subditos vitare excõicatos et ꝑlatꝰ ecclie excõicabit subditos sclaris ꝑtãtꝭ si mõiti ei nõ obediãt.ar.xcvj.di.cũ ad.itẽ si nosceret rex rẽ in quã agi suũ auxiliũ denegaret.xj.q.iij.q̃ resistit.ꝯ̃.s̃.ð of.del.pastoꝛal.§.pe.sed si loq̃t alr̃ ꝙ subditi debẽt exeq sñias suoꝝ maioꝝ.etiã iniustas.h aũt loquit᷑ de sclaribꝰ ꝑtãtibus q̃ nõ sunt subdite imo pares.xcvj.dist.duo cũ ad vꝛum.itẽ etiã in alijs epis si vnꝰ eps ferret sñiam aliꝰ nõ exequat᷑ si scit eã iniustã:qꝛ in bono tñ debẽt suũ auxiliũ ĩpendere.x.di.c.pe.⁊ vl.⁊ ĩtellr̃ h qñ sine iudicio petit aliquẽ ledi ꝑ regẽ ⁊ iniuste.nã si ĩ iudicio ꝯdẽnatũ petat castigari ꝑ regẽ facere dꝫ h.⁊ ẽ excõicãdus nisi faciat.xxiij.q.v.administratoꝛes necesse eiꝰ inq̃rere an sit iusta sñia necne.⁊ ꝑ oĩa idẽ dicã in rege qð ĩ subditis.de h no.s̃.de of.del.pastoꝛal.§.vl.⁊.c.cũ ĩ iure.vl dic nõ ad ꝓiudicandũ.i.nõ ꝓpt᷑ h fit ꝓiudiciũ sclaribꝰ ꝑtãtibus q̃n ipi etiã inde possint facẽ iusticiã.vl is est sensus:qꝛ ꝑ h auxiliũ qð ĩpedit ꝑlatꝭ nõ debẽt sibi aliq̃d iurisditõis vẽdicare sclares ꝑtãtes nisi ad libitũ epi.itẽ no.ꝙ si qs clericꝰ vl laicꝰ ꝯfitet᷑ se subiectũ inq̃rẽti ⁊ sñie nõ pareat inq̃rẽtꝭ nec coꝛã supioꝛe appel.supplicatõnis ꝓseq̃t᷑ eccliasticꝰ iudex suã cẽsurã exercebit.xcvj.di.cũ ad.si vo talis sit ꝙ nõ hẽat supioꝛẽ vt tẽplarij ⁊ hospitalarij ⁊ alij exẽpti nõ valet qð fit a ꝑlatꝭ ꝯ̃ eos sꝫ tñ dicimꝰ ꝙ rex vl impatoꝛ sꝑ post monitionẽ canonicã excõicabit᷑ ꝓ notoꝛijs excessibus nisi pareat lxj.di.valẽti.nisi esset nimis seuerꝰ vl iniuriosus.tũc eni papa vicariꝰ summi regꝭ cognoscet etiã de nõ notoꝛijs ⁊ inq̃ret si sit infamia vl si accusat᷑.insti.ð his q sũt sui vl alie.iuris.§.vl.

Si sacerdos. sciat indeterminate.no.ꝙ lꝫ i genere qð nõ licet in spẽ viij.q.j.ꝙ aũt.ff.de q̃õni.l.j.§.q̃ q̃õnem.s̃.de of.dele.q̃m abbas.ff.de pe.l.minoꝛis.ar.ꝯ̃.xxiiij.di.qñ.ff.si qs cau.sed ⁊ si.§.quesitũ.j.de ap.int᷑ cetera.sol.ꝙ licet in genere licet in specie ⁊ ẽcõuerso nisi ꝑlalitas vl generalitas occasionem mali ꝓbeat.ar.C.q̃ res pig.ob.l.j.§.j.⁊ de h no.j.de sen.ex.rõa.§.caueãt.(iusticiã.)nõ de aliq̃ ꝑsona spãli sꝫ vt cõicetur in genere q̃cunqꝫ fecit nisi emẽdauerit.⁊ ita hẽs h ꝙ de iure ẽ gnãlis excõicatio.v.q.j.quidã.(rẽouere.vij.q.ij.c.ij.⁊.iiij.(admonere.)in secreto.j.de sen.ex.cũ nõ ab hoĩe.(chꝛistus).j.q.j.chꝛistus.de cõ.di.ij.non ꝓhibeãt.

Tam ab ecclesiaꝝ. ꝑlatꝭ.illos aũt ꝑlatos vl rectoꝛes dicimꝰ oꝛdinariã iurisdi.hꝛ q̃ eligunt᷑ in ꝑlatos ab vniuersitate ⁊ ꝯfirmationẽ recipiũt supioꝛis auc̃.de defen.ci.§.interiꝰ.j.⁊.§.si eodẽ.itẽ q eligunt᷑ ab his q̃ sunt alicuiꝰ ꝓfessionis vel negociatõis ĩ rectoꝛes oꝛdinariã iurisditionẽ hñt in tñ ꝙ hi q de ipa negõne vel ꝓfessione sunt nõ pñt ex̃ eoꝝ iurisditionẽ declinare.C.ð iurisdi.om.iudi.l.vl.vbi dicitur ꝙ tã de publicis causis societatis qꝫ etiam pꝛiuatis quas habent occasione societatis socij int᷑ se cogitẽt rñdere sub eis si ibi ꝯueniant᷑.sꝫ nec socij nec alij cogunt᷑ eos sub illis ꝯuenire ⁊ hũc intellectũ illiꝰ.l.appꝛobat ꝯsuetudo.vt.e.l.dic̃ ⁊ sub alijs iuð.oꝛdinarijs ꝯueniri pot ⁊ ñ obstãte foꝛi exceptõe.rñdere cogit᷑ singloꝝ aũt ꝯsensus:puta vnius duoꝝ triũ vel etiã multoꝝ dũmõ non nõ faciãt vniuersitatẽ ciuitatis castri burge vel ville vel collegij alicuiꝰ ecclie vel gr̃a pꝛofessionis vel negõnis nõ dat iurisditionẽ oꝛdinariã.C.ð iurisdi.om.iu.ꝓuatoꝝ.⁊ intellige de illa vniuersitate q̃ ꝯstituta ẽ ꝑ supioꝛes sic ꝙ sit vniuersitas.nã si tot hoĩes essent sil collecti ꝙ sũt rome ⁊ nõ haberẽt tacitũ vl expssum ꝯsensum a supioꝛe ꝙ esset vniuersitas nõ possent sibi iudicẽ facere nisi haberẽt alia iura ⁊ pꝛiuil.vniuersitatꝭ.ar.ff.de colle.illi.l.ij.sed credimꝰ sufficẽ si ille cuius hoĩes sunt sic ꝯgregati ꝯstituat locũ vbi hĩtat esse ciuitatẽ vel castrũ burgũ vl villam.alij aũt dicũt ꝙ nulli hoĩes qꝫtũcũqꝫ sint liberi nõ tñ pñt ꝯstituẽ vniuersitatẽ burgi vel ville sine ꝯsensu tacito vl expsso eiꝰ q ius dic̃ in illa t̃ra.in ꝓfessiõibꝰ aũt ⁊ negociationibꝰ suffic̃ vl ꝙ mgr̃i vl scholares sint grãmatice dial.physice ⁊ sic de alijs negõibꝰ ꝙ sint pistoꝛes vel cerdones ⁊ sic de alijs hi.n.nullo ꝓuilegio indigẽt.vl ꝯsensu supioꝛis vt sũt collegia appꝛobata a lege.ff.ꝙ cu.vni.l.j.⁊ hi oĩs vl maioꝛ ps si volũt pñt ꝯstituẽ iudi.sibi ⁊ alia vniuersitatꝭ iura exercẽ.⁊ cũ sit vniuersitas ꝙ fit a maioꝛi ꝑte ratũ est.ff.de dec̃.ꝙ maioꝛ.j.ð his que fi.a ma.ꝑ.ca.c.vl.⁊ cũ sit tñ vna vniuersitas oĩum eoꝝ q sũt eiusdeꝫ pꝛofessionis vl negõnis q moꝛant᷑ in eodẽ castro vel ciuitate nõ vꝫ ꝙ possint se diuidẽ vt faciãt ples vniuersitates.vel etiã ꝙ homĩes eius ꝓfessionis vl negõnis q̃ sunt ð diuersis ciuitatibꝰ pñt ꝯuenire vt vnam faciant vniuersitate:posset tñ dici ꝙ oĩs illi q subsunt vniꝰ defensiõi ciuitatꝭ etiam si moꝛant᷑ ꝑ mancipia pñt ꝯuenire ĩ vniuersitatẽ vl ples ꝭm ꝙ hñt plures municipales magistratꝰ ꝭm ꝙ eis meliꝰ plꝫ ⁊ optet ꝙ ad h ꝙ facẽ possint sint ad minꝰ tres.vt no.s̃.de elec.c.j.põt tñ dici ⁊ foꝛte nõ male ꝙ nõ attendit᷑ in collegijs istis pistoꝝ vl cerdonũ ⁊ hmõi faciẽdis ꝙ sint de vna pꝛouĩcia vel diuersis vel ꝙ oĩs de vna ciuitate sint ĩ vno collegio vel pluribus sed tñ hic attenditur ꝙ tres sunt stel plures qui conueniant vt vniuersitatem faciant pꝛo iusticia cuiqꝫ conseruanda.item hoc ipso ꝙ ꝓnceps expsse vel tacite ꝯsentit ex certa tñ scia nõ errans non ĩ iure nec ĩ facto ꝙ aliq̃ faciant vt collegiũ.s.qꝛ scribit vt vniuersitati ex certa scia.vl qꝛ sindicũ coꝝ admittit ius vniuersitatꝭ conseq vꝫ.ꝙ diximꝰ de vniuersitate negotiatiõis ⁊ ꝓfessionis.idẽ intelligo de vniuersitate collegij alicuiꝰ

ecclie vel monasterij.j.e.quāto.⁊ a sili de collegio ꝑoratus.s. de sta.mo.c.ij.ar.j.de ma.⁊ obe.cū in ecclesia.⁊ ad h vt habeat iurisditione ī clericos ⁊ ordinariā prelatꝰ ī predictis locis vl ecclesijs electꝰ optet ꝙ ⁊ vniuersitas q elegit sit clericoꝝ ⁊ religiosoꝝ vl als idē prelatꝰ iurisditionē ab ecclesiastico ꝓlato recipiat.et qꝛ electꝰ sit clericꝰ vel religiosus cū alr nō dare nec recipe pñt spūale iurisditionē.s.excōicēdi interdicādi ⁊ ꝯsimiliū.j.de iudi.c.ij.ꝺ arbi.ꝯtingit.itē optet ꝙ nō sit mulier.j.de ma.⁊ obe.dilecta.itē ad h vt hēat ordinariā iurisditionē electꝰ ab vniuersitate optet vt eligat in prelatū.nā si eligeret ad aliquā dignitatē in ecclesia puta ꝑmiceriatū archipresbyteratū maioris ecclesie vel custodiam nō hz ordinariā iurisditionē.s.de of. ar. ꝑmicer. ⁊ custodis nisi ꝯsuetudo eiꝰ tribuat iurisditionē,qꝺ pōt. C.de emāci.l.iij.§.vl.⁊ de exces.ꝓla.c.ij.vel dic ꝙ hi etiā hñt iurisditionē ordinariā ex electōe in eo mysterio cui ꝑponunt.ar.ꝑdictaꝝ decre.dat etiā ordinariā iurisdi.vel papa vel impator:puta si alicui dat dignitatē:puta legationē in ꝓuīcia vel ꝑfecturā vel archiꝺ.vel hmōi.ꝑpe aūt ꝑnceps dat iurisditionē qñ ꝯcedit iurisdi.in oībꝰ causis qs moueri ꝯtingit in aliq villa vel castro.idē ⁊ de papa.ff.ꝺ off.ꝑsi.vr.l.j.§.cū vrbē.in auc.de ꝯsulibꝰ.§.vl.ff.de iurisdi.om.iu.⁊ qꝛ lex etiā tribuit iurisditionē ordi.ff.de of.eiꝰ cui mā.l.j.j.rñ.rex etiam dicitur dare iurisditionem ordinariā hoc ipso ꝙ vocat aliquos s ordinarios.C.de offi.rec prouin.qui ordi.C.ꝺ mo.mulc.a canone autem habent episcopi ordinariā iurisditionem.xvj.q.ij.c.j.⁊.q.vij.omnes.xxv.di.plectis.⁊ archiꝺ. hñt iurisditionē a canone etiā si nō eligant in ꝓlatos ab vniuersitate ⁊ etiam sine epi ꝯfirmatōe.s.de off. ar.c.j.⁊.c.ad h.de h plene no.s.e.q̄to et dñs ī vasallos ⁊ pares sup dñm ⁊ vasallū a ꝗstōne federici.j.ꝺ fo.ꝯpe.ex trāsmissa.c.veꝝ.j.de sta.mo.in singulis.j.de ap.cū specialr.meliꝰ credo ꝙ hñt iurisditionē archiꝺ.⁊ alij ꝓlati q sic eligūtur ab ēpis vel a lege qꝛ cēsent vacari.sic de of.or.c.j.⁊ de of.archi.c.j.⁊ lex dat iurisditionē vicarijs.vt no.s.de of.vica.c.penl.(snia) pñt enī plebani cognoscē de causis.⁊ sunt iudices ordinarij.j.de iudi.c.ij.xv.q.iiij.c.j.ar.in auc.de defen.ci.§.ij.C. de iuris.om.iu.l.vl.repete q dixim.s.de of.archi.cū satis.⁊.c.se.(rōnabiliter.)hñ dicit rōnabiliter.nā si irrōnabiliter nō solū nō dz satisfacē excōicatus:īmo excōicator dz satisfacē ei ⁊ insup puniri.j.de sen.ex.sacro.⁊ iō dicit ꝙ ēps nō pōt cognoscē de causis subditoꝝ ꝑtermissis inferioribꝰ ꝓlatis.ar.j.de exces.ꝓla.c.ad h.xviij.q.ij cognouimꝰ.ij.q. vij. anterioꝝ.sz h ñ plz nisi hēret h ꝯsuetudo prescriptā.itē ꝑtermissis his prelatis dicimꝰ ēpm cognoscē de causis subditoꝝ prelatoꝝ:qꝛ ordinariꝰ ē totiꝰ dioc.s.c.j.C.ꝺ iuris.om.iu.l.fi.xj.q.j.de ꝑsona.ix.q.iij.c.j.⁊.ij .auc .de defen.ciui.in prin.vbi dicit ꝙ defensores ciuitatū ꝑtermissis mgr̄atibus municip.pñt cognoscē de cāis subditoꝝ suoꝝ.itē qꝛ vicarij dicūtur ēporū s.de of.archi.c.j.lxxx.di.nec debere.⁊ h est:qꝛ si ēps absoluat nō ꝑmissa satisfactōe lz male tz absolutio ēps,tñ male fecit ⁊ dz corripi:qꝛ iurisditionē suā nō ꝯuat subditis suis.j.de exces.ꝓla.c.ij.j.e.quāto.si aūt ꝯsuetudo hēret ꝙ archipresbr ꝑmo cognoscēt vl alius inferior prelatꝰ ⁊ nō ēps ꝯsuetudo ꝯuāda eēt ⁊ nō teneret qꝺ ab ēpo fieret.s.de of.archi.dil.(obꝯuari.no.supiores teneri exeq snias subditoꝝ.C.de iudi.ꝓperandū.§.si aūt reꝰ.⁊ forte ipsi minores ꝓlati exequūtur excōicādo interdicēdo.ar.s.de of.dele.ex lris.qꝺ quidā nō credūt lata.n.snia functi sunt officio suo.s.e.in lris.⁊ p maiores iudices ē faciēda executio. C.de arbi.cū antea.j.rñ.ff.de re iudi.a diuo.in ꝑn.nec ob.h decre.alleg. q introducit ad defēsionē iurisditōis ⁊ nō executōez ꝯcedit.sz meliꝰ plz qꝺ dictū ē.q̄slibet siue miores ordinarios siue delegatos a ꝑncipe siue a quocūqz alio siue etiā subdelegatos posse exeq suas snias p iurisditōem quā hñt.s.excōicatōem vel interdictū vl silia ꝺm ꝙ lex exꝑsse dicit.C.de iudi.ꝓperandū.§.si aūt reꝰ.ar.s.de of.del.significasti.⁊.c.ex lris.si aūt aliq sunt q nō pñt facē subdel.vel ēt miores iudices sicut in corporalē posses. mittē.ff.ad mu.ea q.ff de iurisdi.om.iudi.iubere.nō pñt etiā maiores iudices.s.ex̄ fines sue iurisditōis mādare snias executōi ⁊ in his nō ipsi q iudicauerūt sz alij exequent.⁊ sic loquit.l.ff.de re iudi.a diuo.

Q Um nos.plerumqz. minus.⁊ tunc possent si vellēt aliū eligē.auc.de sanc.epi.§.si qs oratoriū.j.de iurepa.eā.⁊.c.cū ꝓpter.sz h dimittebat ꝓpter scandalū vl dic ꝙ lz pꝛonꝰ laicꝰ pñtet minꝰ idoneū nō tñ trāsfert ptās ꝓuidēdi ad ēpm.nec h decre.preal. dicūt.sed si nō eligit infra tempus autenticū qꝺ h exꝑsse dic nō ꝑiudicat ī foro ecclesiastico.vel dic ꝙ pꝛonꝰ q elegerat dicebat se bonū elegisse ⁊ ideo dū super h questio erat nō poterat prelatꝰ de ꝑsona ꝑpetua ordinare ecclesiam sed de economo tm̄.(radix.)qꝛ ꝓlati ad se dicebāt ius patrōa.ꝑtinere ⁊ laici ecōuerso.alij ītelligūt de alia dissensiōe.nā ꝓpter qꝺlibet scandalū dz ꝑponē prelatꝰ ordinationē eccle.ar.j.de iurepa.c.iij.(ecclesiastica.)nā si laicus ē patronꝰ nō hz ipe laicꝰ se intromittere de rebꝰ ecclie nisi q ad defensionē.x.q.j.c.j.ij.iij.iiij.⁊ v.xvij.q.vij.decernimꝰ.idē multo fortiꝰ vbi nuliꝰ ē patronus.sz ēps ecclia tali vacāte,hz custodiā ꝑ ea aget.ar.xvj.q.vij.oēs ecclesie.x.q.j.c.j.⁊.ij.j.de suc.ab intesta.cū dilectꝰ.vbi aūt ecclesiastica ꝑsona ē pꝛonꝰ cū ibi debeat de tꝑalibꝰ rñderi.xiiij.q.ij.c. ij.j.de capel.mo.c.j.ergo ea vacāte dz caplm hēre custodiā de ea nō ēps.ar.j.de ap.bo.me.res aūt ēpalis ecclesie mortuo ēpo gubernabit economꝰ.lxxv.di.qm̄quidem.vel ꝙ meliꝰ ē economus et clerici tꝑalis ecclie.xij.q.ij.charitatē.⁊ si nō hz economū soli canonici.⁊ si nō hz canonicos archiēps.xij.q.ij.nō lz alicui.⁊.q.v.sicubi.C.ꝺ admi.tu.l.lex q.de cā.s.qꝛ ꝯtrouersia sup iure patro.inter vos ⁊ eos ṽtit.vñ eēt indignū ꝙ nulla ps ī preiudiciū alterius iuris litigiosa aliqd ꝑpetuo ferret vel īnouaret.xj.q.j.qꝛ res.j.vt lit.pen.ꝑ totū.idē est si sup alijs grauibꝰ discordia eēt int patronū ⁊ prelatū graue esset ꝙ prelatꝰ in sua ecclesia restitueret ꝑsonā ꝑpetuā q sibi vel male vel nullomō ꝺ suis iuribꝰ rñdet(economꝰ.lxxv.di.qm̄.(ꝑsonis.xij.q.ij.h ius charitatē.

E X parte tua. ⁊.j.(excessibꝰ).q̄re nō tenz absolutio ex falsa cā sic excōicatio.xj.q.iij.c.j.Si ēps.Rñ.h q absoluit ñ exꝑssa vel adiecta ṽa cā excōicatōis nō intēdit absoluē a ṽa excōicatiōe sed ille q excōicabit ex falsa cā.i.eū q nō deliqt excōicare intendebat.itē qꝛ interpretandū est in tutiorē ptē.j.de spō.iuuenis.item ne rumpat neruꝰ eccliastice discipline.xxiij.q.v.excōicatoꝝ.alij idē dicūt in vtroqz.nā si nō intēderet absoluere ex illa cā ex q̄ excōicatꝰ ē nequaqz absoluet.⁊ si nō excōicaret aliquē ex falsa causa.puta ꝓpter hōicidiū qꝺ nō ꝑpetrasset nō eēt excōicatꝰ.ar. C.si ex fal.in.ꝑ totū.ff.de ṽb.sig.paul.C.de ꝑmi.⁊ si ꝑses.j.ꝺ pur.vulga.significantibꝰ. h aūt ita ē veꝝ si dicat excōico te ꝓpter tale homicidiū qꝺ nō fecisti.nec ē tūc necessaria absolutio.alij dicūt ꝙ necessaria ē absolutio ⁊ tenet excōicatio,q ad eccliam militantē.ar.j.de resti.spo.ex lris.j.de ṽb.sig.inqsitōni.ne neruꝰ eccle.disrūpat.s.ꝺ ꝯsue.cū int vos.xxiij.q.v.excōicatoꝝ.illꝺ aūt nō est dubiū ꝙ lz iniusta cā sit excōicatōis:puta qꝛ comederit vl si tz tm̄ x.q.iij.c.j.ff.ex q.cau.ma.l.j.§.eodē .(redire.)ꝓpt h apparet rñsio facte qōnis.an.s.ꝙ nō tenet absolutio.(purgatōe.)no.ēps ad purgationē sibi suspectos cogit.ij.q.v.oībꝰ.⁊ h fateor qñ ingēs ꝓsumptio ē ꝯ eos.als nō purgabūt se nisi infamati vbi infamati sunt.tūc apud bonos ⁊ graues.j.de pur.cano.cū in iuuētute.⁊ dic vt no.j.de accu.cū oporteat.

S Ignificauit. nobis.t.f.ꝺ parroch. Quero vtrū isti prochiani sint excōicati ꝑ ꝯtūacia qꝺ nō vꝫ cū lra dicat an ꝑ ꝯtumacia an ꝑ delicto qꝺ silr nō vꝫ:qꝛ aut fecit ordine iudiciario.scilicz actore ꝓsequēte accusationē vel ordinario ꝓcedēte in modū inqsitōis.⁊ tūc añqꝫ excōicaret necessaria fuit illa snia sup diuortio ⁊ tūc si nō fuit appellatū sz incorrigibilis fuit ꝙ nō pareat sententie iuste excōicat.ij.q.j.nēo.xj.q.iij.nēo.nec valēt tūc lre q̄s impetrat.itē si nō fuit appellatū a snia diuortij trāsit ī rē iudi.sup q nō pōt hēre lras si dixerit ṽitatē ⁊ ea nō dicta nec iudex dz absoluere nec ordinariꝰ tardabit exetutionē.s.de of.del.pastoral.§.ꝑterea si āt fuit appellatū a snia diuortij quō iudex a q appellatū est pōt se intromittē.C.de ap.ex illo.nec etiā tūc iudex appel.absoluet:imo cognoscet de appellatōe si sit iusta necne vt si appareat ꝺ sen.ex.vtꝝ teneat necne.s.de of.del.cū ꝯtigat.ꝑterea appellātes certū tꝑs hñt ad ꝓsequendā appel.C.de tēp.ap.auc.ei q.⁊.j.id tēpus pñt ꝓseq vl etiā tacē.vt ī ꝑdicta auc.ei q.si aūt notoriū esset crimē nō erat appel.deferendū nec executio vl excōicatio denunciatio retractāda.j.de ap.ꝯsuluit.itē si iuste fuit excōicatꝰ quō nō remittunt prochiañ.añ ad ordinariū q tulit sniam.⁊ qꝛ iuste excōicauit.⁊ cū h dicat ꝙ dele.peccabat:qꝛ testes nō decipiebat.itē post diffi.sniam vel ꝙ minꝰ ē post publicationē testiū testes recipi iubent.ꝯ auc.de testi.§.qꝛ ṽo.ar.j.de fi.instru.cū io.rñ.hāc decre.hēre locū vbi qs ē excōicatꝰ a ꝓlato ingrēte ꝑ manifesto cōtubernio cū nollet mādato ipsiꝰ obedire sup tali ꝯtubernio diuidēdo ⁊ tūc excōicatus appellās ⁊ ad supiorē accedens lras īpetrauit ad eundē excōicatorē sub hac forma falso suggerēs ꝙ cū ordine nō ꝯuato ⁊ nulla clpa vl cā ꝯ eū ꝓbata eū excōicauit ꝙ eum infra certū diē absoluat alioqn h faciat ꝺle.⁊ audiat si qd remāserit qōnis.⁊ tūc qꝛ ꝓlatꝰ nō absoluit delegati absoluūt.sz pꝰ absolutionē nō ꝓcedebat ī cognitōe illa.s.an eēt licita copla necne cū tñ excōicator patꝰ eēt sup h inducē testes sz nō erat q eos cogēt vl recipet.⁊ iō ꝓuisum ē ꝙ excōicator eū in excōicatione reducat nec ob.qꝺ dr ꝙ ordinariꝰ nō dz retardare denūciationē excōicationis exq manifestū ē crimē:īmo dicimꝰ ꝙ dz retardare exq ab

solut⁹ ē.qꝛ delega.hn̄t iurisditionē l3 potuerit elidi per excep.vt
no.s̄.de rescrip.ceteꝝ.itē nō debuit ꝓcedē in executōe sn̄ie ex quo
lr̄e appel.impetrate fuerūt:vt no.s̄.de offi.del̄.pastoral̄.§.p̄ter/
ea.itē hec decre.locū h3 vbi fuit excōicat⁹ post sn̄iam nec fuit ap
pel.nec ob.ꝙ trāsijt in rē iudi.⁊ iō decetero nō ē querēdū nec te
stes ꝓducēdi cū si sn̄ia ꝯ̄ria p̄me ferat̄ nō t3.ij.q.j.§.diffinitiua.
qꝛ h̄ nō h3 locū in m̄rimonio vl̄ sn̄ia diuorcij de re.iu.tenoꝛ ꝯsan/
guiñ.vbi aūt ē appellatū nō vꝫ h̄ decre.locū hꝛe cā.n.appellatio
nis d3 currē suo marte.j̄.de appel.sepe oblate.⁊ tp̄ib⁹ certis:qꝛ si
appellatū eēt nō foꝛet necesse eū reducē in sn̄ia excōicatōis nec te
stes ꝓducē sup p̄ncipali qꝛ lapso tp̄e p̄fixo appellatōi ꝓsequen/
de trāsiret in rē iudi.s3 certe si q̇s diligēter inspiciat etiā tunc qn̄
appellatū ē p̄t hꝛe locū ꝙ excōicat⁹ dicēt ꝙ nō currit sibi tp̄s ap.
cū moꝛa ꝑp̄t iudicē ⁊ nō ꝑpter ip̄3 ꝯtingēt.vt no.j̄.de appel.ex
rōe.posset enim dicē eē sp̄ale in cā m̄rimonij vbi nō currit tp̄us
appel.vel foꝛte ⁊ ip̄m tp̄s appel.ꝙ tam longū ē sustinē vel expe
ctare eis ꝯmoꝛātib⁹ in illicita copula nō ratū est cū moꝛa sit ꝑicu
losa.j̄.de appel.oblate.⁊ iō illud abbꝛeuiare pōt.s3 nō h3 locū ni
si ꝯstet pꝛioꝛē sn̄iam fuisse iniustā vel nullā cū nō eēt iniustā3 vel
nullā sn̄ia3 reducēdū.s3 si nō ꝯstat h3 locū.intelligim⁹ hāc decre.
hꝛe locū si ꝓcessit ep̄s ingrēdo ⁊ nō h3 locū si intuenerit accusa/
toꝛ.nā tūc ꝓcedet iudex ōleg.q absoluet ꝑtes ꝓut volet ⁊ si gra/
uauerit ꝑtē vel min⁹ ꝓtelet appel.⁊ intelligim⁹ h̄ non solū si sit
excōicat⁹ ꝓ illicito ꝯcubinatu.s3 idē ꝓ q̊cunq3 alio crimīe noto/
rio.itē pōt dici hāc decre.hꝛe locū qn̄cūq3 appellat̄ etiā an̄ sn̄ia3
vel ex ꝯtumacia.nā h̄ vꝫ intētio fuisse decre.ꝙ vbicūq3 agitur de
crimīe si altera ꝑtiū malitiose ꝓtrahit q̊ min⁹ in inq̄sitōe ꝓceda
tur siue p̄m⁹ iudex ꝓcesserit ad excōicationē siue nō p̄m⁹ iudex
pōt ꝓcedē ad excōicationē appel.vel al̄r inq̄sitionē deferētꝫ.⁊ ē
inductū in odiū ꝑseuerātiū in crimīe:nec per h̄ turbat̄ iurisditio
dele.īmo ꝑ h̄ iuuat̄ qꝛ citi⁹ ꝓcedet̄ in cā.(remotioꝛes)idē si ad ꝓ
pinq̊s.s3 de remotioꝛibus magis credit̄ ꝙ ignoꝛēt.idē credim⁹
⁊ si nō impetrauit lr̄as s3 supioꝛ tm̄ absoluit l3 male:qꝛ remittere
eum debeat ad excōmunicatoꝛem.j̄.e.ad repꝛimendam.(ad lo/
cū).j̄.de testi.si qui te.C.de testi.si quando.ff.de testi.l.iiij.⁊ vlti.
(desideria.)qūo excōicatur hic litigatoꝛ ꝓ cl̄pa.iud̄.rn̄.qꝛ ex ei⁹
culpa p̄sumit̄ cū ei⁹ crimē est notoꝛiū vel nō ꝓsequit̄ retractatio
nē sn̄ie a q̄ appellauit vt dictū ē.(ea).vel sil̄ia.ff.de le.al̄s nō pn̄t
⁊ iō.(in p̄stinā.)qꝛ in ea cā sūt qꝛ manēt in crimīe.

Uāto deuotio.religiosoꝝ.⁊.j̄.(i clau
stro).xvj.q.j.si cupis
placuit.ꝑcutias.j̄.ne cle.vel mo.sacerdotib⁹.(inuene
ris).j̄.de accu.euidētia.j̄.de si.de regl̄arib⁹.(ꝓpꝛiū).xviij.q.ij.
abbates.(p̄latoꝝ).i.abbatū.alij v̇o p̄lati vbi ep̄i nō hn̄t custodia3
neq3 admīstrationē pecunie monachoꝝ.⁊ iō in eoꝝ manib⁹ resi
gnāda nō est.(arbitrij.)h̄ ē vera lr̄a extracta de registro.falsa lr̄a
est abbatis.(ꝯsiliū.)h̄ iuste p̄cipit papa ex q̊.n.archiep̄s diligens
erat in ꝓsequēdo vagos monachos ⁊ abbas negligēs qd̄ cōsi
liū archiep̄i req̄reret̄ ꝓ honoꝛe ⁊ vt fraus abbatꝭ euitet̄ q de fa/
cili mōacho ꝓpꝛiū dimittēt.⁊ potes dicē ꝙ h̄ ex sp̄ali ꝓuidētia
ꝯcessum fuit archiep̄o huic.(si p̄lati).i.abbates q monachos.et
maxīe vagos ꝯpescē debēt.vel expone p̄latos.i.abbates vel ep̄i
nā cū ambo sint negligētes ⁊ ābo hēant iurisditionē ambo mo
nēdi sunt.(ꝯmotōe.)⁊ sic vꝫ cohertio monachi ꝙ p̄mo loco ꝑtīe/
at ad abbatē.j̄.de appel.rep̄hen.xxiiij.q.iij.coꝛripiant̄.⁊ per h̄
etiā faciūt oīa.ar.q̄ innuūt ꝙ sit iudex oꝛdi.de q̊ no.s̄.e.cū ab.⁊ d̄
of.archi.⁊ dixit.h.solū ep̄m posse coꝛripe in figura iudicij abba
tē nō ꝫ3 regulā claustralē.ar.xij.q.j.de ꝑsona.C.de pa.po.l.iiij.
alij dicūt ꝙ si recepit abbas man⁹ ip̄o.i.bn̄dictionē possit mona
chū cohercē sic q̄libet p̄lat⁹ collegiate eccl̄ie.si v̇o nō recipit ma
nus impo.s3 ē mīster tm̄ vbi olim erat nō poss3 cohercē.ar.xciij.
di.absurdū.xc.di.h̄ tm̄.s̄.de eta.tuā.l.di.accedēs.⁊ ad h̄ bn̄ facit
lxix.di.c.j.vbi dic̄ ꝙ pōt ꝯferre oꝛdines si recepit man⁹ ipo.ꝫm
mo.p̄.⁊ sine dicta ma.ipo.nō bn̄dic̄ monach⁹ nec poꝛtabit ba/
culū pastoꝛa.alij dicūt i mīoꝛib⁹ delictꝭ coꝛripiet ip̄m abbas vel
p̄oꝛ in maioꝛib⁹ ep̄s tm̄.ar.xc.di.si q̇s monach⁹.j̄.de sta.mo.ea q̄.
h̄ aūt bn̄ credim⁹ ꝙ abbas semꝑ in his q̄ regule sūt emēdatis p̄
cedet ep̄m cū etiā in eis magꝭ dēat obedire abbati q̄3 ep̄o.s3 si ali
ter peccaret monach⁹ abbas ad reuocandū eū ⁊ puniendū intē
det ꝫm regulā a supioꝛi appꝛobatā.⁊ si ꝫm eā fuerit eijciēd⁹ mo
nach⁹ eijciet eū:qꝛ ex q̊ supioꝛ ꝯfirmauit regulā vꝫ eis dedisse po
testatē faciēdi ea q̄ in regula ꝯtinent̄:vt no.j̄.de trāsl.c.ij.⁊ q̄sita
a malo monacho abbas hēbit.s3 si abbas ꝑ se h̄ facere nō possit
ep̄s suū auxiliū impēdet abbati.xviij.q.iij.abbates.si aūt i iudi/
cio accusaret̄ sb̄ ep̄o d3 fieri:qꝛ mioꝛ ep̄o cās crimīales non agit
xviij.q.ij.mōasteria.cū aūt mōachi nō pn̄t ciuil̄r ꝯuēiri ḡ non h3
locū qd̄ an possit sb̄ abbate ꝯuēiri:īmo ēt sil̄r super mutuo ꝙ in
schol̄ ꝯ̄hat vl̄ sup alio ꝯ̄ctu q̄ licite fac̄.nō ꝯueniret̄ ip̄e s3 eccl̄ia vl̄
mōasteriū.⁊ tn̄ sil̄ iudex eē nō pōt ⁊ re⁹.si aūt clericos sc̄l̄ares sb̄
se haberet.vel etiā mōachos sub se in alijs mōasterijs ab alio mo
nasterio diuisis a suo mona.etiā si sit in alijs dioc̄.cās ciuiles il/
loꝝ bn̄ posset audire cū sit oꝛdinarius eoꝝ ⁊ h̄ si q̇s apud eu3 vl̄t
querimoniā deponē.vt no.s̄.e.cū ab.etiā si nō habuit man⁹ im/
po.dūmodo quis eos sub abbate ꝯuenire velit sed nō cogit̄ quis
ꝯuenire eos sub abbate:īmo pōt conuenire eos sub ep̄o ⁊ alijs oꝛ
dinarijs nec possunt recipere de foꝛo.l.ꝙ pꝛimo sint ꝯueniendi
sub abbate sicut diximus de illis rectoꝛibus qui eligunt̄ ab vni/
uersitatibus.s̄.e.cū ab.⁊ h̄ qd̄ dicim⁹ in abbatib⁹ dicim⁹ i pleba
nis ⁊ in oībus alijs q nihil iurisditōis hn̄t nisi id qd̄ hn̄t ex eo ꝙ
ab vniuersitatibus eliguntur.sed pꝛo magna parte hodie omēs
dignitates instituunt̄ ⁊ ꝯfirmant̄ ab ep̄is ⁊ ꝙ pn̄t interdicere.⁊
excōicare.s̄.e.cum ab.j̄.de ma.⁊ obe.cū.M.nam ꝯfirmādo iu/
risditionē dare videt̄ excōicandi ꝑtātem.vnde meli⁹ dicit̄ ꝙ iu/
risditionē excōicādi hab3 a ꝯfirmatoꝛe q̄3 ab vniuersitate eligūt
qꝛ excōicatio pꝛopꝛie ē mucro ep̄alis.xxiiij.q.iiij.coꝛrumpuntur
xvj.q.ij.c.j.sed aliā hn̄t ab vniuersitate vel lege:qꝛ ex electōe vni
uersitatꝭ nō hꝛet ꝑtātē aliquā nisi iudicandi ⁊ foꝛte iudicādi mo
dicā mulctā.item hodie ex ꝯsuetudine plus iurisditionis habēt
in diuersis partibus.(negligentē)hunc oꝛdinē seruabit archiep̄s
quia pꝛimo monebit abbatem ꝙ reuocet monachos vagos cu3
suis pꝛopꝛijs ⁊ si abbas negligens fuerit in eoꝝ reuocatōe ⁊ per
se ⁊ per aliū facienda tunc archiep̄s monebit monachos vagos
super eodem.⁊ si redierīt monachi vagi debent resignare sua
pꝛopꝛia in manibus abbatis ꝯuertenda in vtilitatē monasterij
ꝫm ꝯsiliū archiep̄i.si autē monachi ad ꝯsilium archiep̄i nollent
hoc facere archiepiscopus compellet ad hoc per suspensionem
officij ⁊ beneficij.

Ad repꝛimēdam maliciā pene degradatio ⁊ curie seculari tradi.j̄.ad cri.fal.c
de fal.depositio in monasteriū.l.di.si ep̄s.depositio.
⁊ detrusio in monasteriū.l.di.si ep̄s depositio tm̄.l.di.si q̇s vidu
a3.suspēsio.ij.q.v.si mala.xxij.di.null⁹ pꝛeter h̄.excōicatio.xvij.
q.iiij.si quis sua.pꝛiuatio offi.⁊ bn̄ficij.perpetuo.lxxxj.di.si quis
ammodo.pꝛiuatō officij al̄s beneficij ad tempus.lxxxij.di.p̄sbꝛi
xxj.q.ij.placuit.pꝛiuatio bn̄ficij tm̄.vij.q.j.si q̇s de oꝛ.pꝛiuatio
ꝯmissionis tm̄.xxxv.di.an̄ oīa.lv.di.null⁹.itē ⁊ alie pene.lxviij.
di.sicut.xviij.di.placuit.(alijs.)ij.q.vj.quiescit.(sb̄ditis.)no.ꝙ vi
cini ep̄i sunt cogēdi seruare sn̄ias ep̄oꝝ.ar.xc.di.c.pe.⁊ vl.xj.q.
iij.cure.s̄.e.cū ab.(suspēdat̄).j̄.de appel.pastoꝛalis.nec lapsu de/
cēnij trāsit i rē iudi.vn̄ etiā si post decēniū appellaretur superioꝛ
absoluet eū sine cause cognitione.io.nō credo.j̄.de sen.ex.ꝑ tuas.
(ꝯquestus.)ideo dicit ꝯquestus:qꝛ per simplicē querimoniā.q.d
etiā si appellat̄ post sn̄iam nō tamē est petenda absolutio sic.sc3
pꝛosequendo eam in modū appella.s.vt dicat excōicationē non
tenere:qꝛ a sententia excōicationis appellatū fuit.sed simplicit̄
petēda est absolutio ac si appellatū nō esset.tn̄ in hoc valet iusta
appellatio etiā post excōicationē:qꝛ si iusta cā assignata appel/
lasset non eū remitteret absoluendum ad excōicatoꝛ nisi de gra/
tia.j̄.de sen.ex.ꝑ tuas.h̄ aūt ex necessitate ⁊ de iure dicit eū remit
tendum.item de iuris necessitate remittitur absoluend⁹ si mani
feste iusta esset sn̄ia excōicatōis.melius videt̄ ꝙ siue appellauit
post sn̄iam excō.siue nō.semꝑ est mittendū ad excōicatoꝛē.vt hic
j̄.de sen.ex.ꝑ tuas.in fi.vbi videt̄ loq̄ de appellāte.⁊.j̄.d̄ sen.ex.
sacro.§.j.vbi loqui videt̄ de nō appellāte.⁊ h̄ idē al̄s dicendū vꝫ
siue certū sit excōicationē iustā siue h̄ ip̄m dubiū sit.s3 si certū ess3
appellationē iiustā nō eēt remittēdū si ē appellatū.j̄.d̄ ap.sollici
tudinē.idē ēt vꝫ si n̄ sit appellatū dūmō certū sit excōicationē iiu
stā.⁊ sic pōt loqui.j̄.de sen.ex.ꝑ tuas.i fi.(suspendat̄.)quominus
sit excōicatus:nā siue male excōicat⁹ sit siue bn̄ ꝓdest appellatio
q̄3tu3 ad hoc ꝙ ea transferetur ad supioꝛem.sed credimus ꝙ ne
cesse sit ꝙ iustā cām appellationis assignet alioquin nō cessabit
pꝛocedere in causa excōicatoꝛ ⁊ partes post appellationē super
pꝛincipali ad nos remittuntur.j̄.de appel.vt debitus.cum par/
tibus pn̄tibus.xv.q.iij.excōicatos.⁊ hēs h̄ ar.ꝙ pꝛesumendū ē
ꝓ sn̄ia iudicis.de h̄ no.s̄.de elec.bone.me.mag.⁊ no.ꝙ h̄ d̄ iusta
excōicatōe cognoscet archiep̄s:qꝛ ē iudex ep̄i excōicantis de q̊ h̄
querimoniā deponebat excōicatus.Sed qd̄ dices de alio iudice
subdelegato an h̄ ipso ꝙ compꝛomissa est ei absolutio alicuius
poterit ipse absolutus agere de iniusta excōicatione ⁊ videtur ꝙ
nō nisi h̄ ei sit ꝯmissum.sed nec excōicans poterit petere satisfa/
tionē:qꝛ excōicatus sibi ꝯtumaciter renuit obedire.ar.s̄.de offi.
dele.pꝛudentiā.in fi.h̄ aūt.c.⁊.j̄.de sen.ex.sacro.vbi hoꝝ cogni/
tio concedi videtur absoluenti:loquunt̄ in oꝛdinarijs.sed certe h̄
nō placet īmo dicimus ꝙ de iure oꝛdinario archiep̄s non debet
cognoscere si ep̄us vellet ꝯuenire excōicatum vt eius mandata

reciperet qđ hic dicit̃: qꝛ subditū suū eṗs corā arbitris nō corā ar chiep̄o ꝯuenire dꝫ. xj. q. j. si clericus. h̄ ergo ꝙ archidi. hic facit est rōne ꝯnexitatis cāꝝ: qꝛ hoc ip̄o ꝙ ad archiep̄m deuoluit̃ ptās absoluēdi ⁊ ꝑ ꝯsequēs oīa q̄ ei ꝯnexa sunt faciēda. cū aūt quilibet excōicatus iuret parere mādatis eccl̃ie vel ipsiꝰ absoluētis ⁊ insuꝑ ipse absoluēs cognoscē debebat an ipse debeat facē mādata an remittere ad excōicatorē: ⁊ si ipse facere dꝫ. debet cū cāe cognitione facē vt h̄ dicit. ergo ex p̄missis sequit̃ ꝙ dꝫ cognoscē de iniusta vel iusta excōicatiōe. ⁊ hoc ip̄m dicimꝰ in oībus deleg. qbꝰ simplr̃ cōmittit̃ ꝙ absoluāt illa eñ clausula si quid ref. q. nō fert̃ ad cognitionē iuste vel iniuste excōicationis: sꝫ ad cognitionē cāe p̄ncipalis de qua deleg. nō cognoscet nisi illa clausula vel silis fuerit apposita. (Reducere). j. de appella. qm̃ solicitudinē.

Q Uos simul. ⁊. j. in canonibꝰ) .ix. q. iij. ꝯquestus vel diuersa sunt noīa sꝫ eadem dignitas. xcviij. di. c. j. ⁊. c. ij. (Cōsuetudo) approbata ⁊ p̄scripta. s̄. de cōsue. c. vlti. ⁊ no. j. e. c. j. (Ecclesiam) priuilegiū datū eccl̃ie est ꝑpetuū. xxv. q. j. c. j. ⁊. ij. (Personalia) cū p̄sona pereūt. ff. de censi. de etate. vij. q. j. petisti. item ar. ꝙ papa detrahere p̄ōt de iure alioꝝ. xvj. q. j. suꝑ. ix. q. iij. nūc vero. ⁊c̄. ꝑ p̄rin. xxv. q. j. c. vlt. s̄. de vsu. pal. c. j. (Corā te.) no. hic sumit̃ ar. a ꝯ̄rio sensu: qꝛ etiā si voluit parere corā ipsis eṗis ordinarijs nō tñ ꝓpter h̄ ar. iurisdictionē hꝫ in eos vt audiat cās eoꝝ: sꝫ vt p̄stet auxiliū ordinarijs ad cōpescendū eos. (Cōpelli) .ij. q. j. ꝑuenit. sed si spōte velit bñ possunt iurisdictionē ꝓrogare. vt no. s̄. d̄ offi. delega. de causis. no. ꝯtra. nisi adsit ꝯsensus eṗi. j. de iudi. significauit. item no. ordinariū agere si subditi grauent̃. ad idē. s̄. de offi. archi. dilec. sed certe plus prosequet̃ cām suā. s. subtractionem iuris sui q̄ȝ iniuriā subditoꝝ.

Q Uod sedes ap. ⁊. j. cōmittit̃.) lxiij. di. cū ꝓuinciales. xv. di. nō dꝫ. ⁊. c. si quis. (Debet). s̄. de offi. deleg. pastoral. in p̄rin. ⁊. c. vlt. ⁊ h̄ habes ꝙ eṗs cōmittit ea q̄ sunt ordinis. s̄. de electio. trāsmissa. vij. q. j. pōtifices. ⁊c̄.

P Astoralis offi. exceptis.) h̄ dicūt q̄daȝ archiep̄m nō esse iudi. ordinariū totius ꝓuincie nos autē ꝯ̄rium credimꝰ. s. ꝙ hꝫ archieṗs ordinariā iurisdictionē archiep̄alem nō aūt ordinariā ep̄alem nec simul occurrē de iure. nā in tota ꝓuincia hꝫ ꝓcuratiōeȝ ⁊ visitationē. j. de p̄scrip. cū ex offi. ad idē. vij. q. j. i apibus ⁊ nō sequit̃ est iudex totius ꝓuincie: ergo cuiuslibet qđ patet etiā in ep̄o q̄ licet sit iudex totius dioc̄. nō tñ est exemptoꝝ q̄ȝuis dici possit ꝙ ⁊ cuiuslibet iudex est: qꝛ in pluribꝰ casibꝰ hꝫ iurisdictionē suꝑ qualibet lꝫ in oībus: qꝛ nec etiā in sna ꝓpria dioc̄. hꝫ iurisdictionē in oībus. ponamꝰ eñ ꝙ aliq̄s sit ita bonꝰ ꝙ nihil cōmittit qđ iuris indigeat correctōe suꝑ hoc i. qbus hꝫ iurisdictionē sed ligatā. ar. xxij. di. de ꝯstanti. ⁊ sic eṗs hꝫ iurisdi. sꝫ ligatā quousq̄ȝ cōueniat̃ ꝑs in casibꝰ exceptis. ar. s̄. de rescrip. pasto. §. qm̃. sꝫ si tulerit sn̄iaȝ excōicationis nunq̄d tenet. dixerūt quidā ꝙ sic. vt in aut. de defen. ciui. §. ⁊ ꝯsequenter. sꝫ nos ꝯ̄rium credimꝰ. ar. iij. q. vj. ꝑegrina. vj. q. iij. scitote. ix. q. iij. nullus. ⁊ eodē mō tenet absolutio si absoluat excōicatos. secus tñ est dicendū in ep̄o q̄ iurisdictionē nō ligatā hꝫ in tota dioc̄. vt no. s̄. e. cū ab. (Alicui) suo ordinario p̄lato. (Articulo). j. de sen. excō. ꝙ de his. xxvij. q. iiij. si q̄s suadēte. (Succedat) ⁊ ita habes ꝙ si al̃s transferant̃ ad alias dignitates ⁊ scriptū sit loco ꝙ successor ꝓcedet in cā de hoc no. s̄. de offi. dele. qm̃. ⁊ de rescrip. eiꝰ te. (Verus) no. aliquē fieri veruȝ possessorē etiā sine s̄c̄đo decreto post an. vt no. vt lite. nō ꝯte. qm̃. §. vlt. in fi. ⁊ de eo qui mit. in pos. cau. rei. ser. c. j. (Honestus). C. de anna. excep. vt ꝑfectius. xvj. q. ij. §. pe. ⁊ vlt.

L Icet in corrigēdis interclusuȝ.) j. de app. ad nostrā. reprehēsibil̃. de hore. ⁊ intelligo hoc verū nisi excedat modū. j. de sen. exc. vniuersitate. ⁊. c. p. ⁊ vbi est notoriū. j. de ver. sig. ex ꝑte cū olim. idē est etiaȝ si al̃s grauet̃. vt. j. sequit̃ derogare. s̄. de of. dele. suꝑ eo. ix. q. iij. nūc v̄o. (Faciēdis) sicut herāt lꝫ eñ ibi esset ap. re. nō ob. qꝛ h̄ fuit ibi appositū ꝙ de iure est vt dictū est ⁊ sic ꝓcedere dꝫ taȝ ordinariꝰ q̄ȝ dele. secus si dixisset auc̄te nr̃a sic eñ tanq̄ȝ deleg. ꝓcedere potuisset. iteȝ crederē ⁊ si mandaret̃ ei ꝙ in aliq̄ cā ꝓcederet ap. re. vel in aliq̄bus negocijs vbi appellatio a iure nō ꝓhibet̃. item a ꝯ̄rio si ordinario mādet ꝙ audiat generalr̃ cās aliquoꝝ subditoꝝ suoꝝ nec ponat̃ in lr̃is ap. re. vel auc̄te nr̃a vel aliq̄d suꝑ ordinariā iurisdictionē ꝯcedat̃ tūc vt ordinariꝰ cognoscet nō vt dele. ⁊ est rō: qꝛ videt̃ ei suasisse executionē sui officij. itē qꝛ ꝯ̄ ius sūt huiꝰ gn̄ales ꝯmissiones. s̄. d̄ rescrip. ad hoc. secus si inter aliq̄s p̄sonas specialr̃ mādaret ordinario cāe cognitionē: qꝛ tūc dele. p̄sumit̃. j. de p̄scrip. cū ex officij.

(Casus). j. d̄ sen. ⁊ re iu. cū. i. ⁊. a. ⁊. c. p. j. de accu. cū oporteat. ⁊. j. de sy. lꝫ hely. vel si in aliquo ꝯ̄ formā datā. j. de accu. inq̄sitiōis q̄liter ⁊ qñ. (Mādati.) quo nō dele. ꝯstituit sed vt ordi. instruxit.

I Rrefragabili. consti. formaȝ.) j. d̄ accu. inq̄sitionis. qualr̃ ⁊ qñ. ⁊ de hoc no. j. de ap. c. iij. (Cōsueuerūt.) al̃s. n. nisi esset ꝯsuetudo eis p̄termissis eṗs corriget. vt no. s̄. e. cū ab. (Per ip̄ꝫ) ⁊ si capl̃m est iudex ⁊ penes ip̄m est iurisdictio ⁊ nō penes singulos canonicos. nam de nullo p̄ōt dici h̄ est iudex vel cōiudex. sꝫ v̄ba resonantia actū de eis dici possunt. s. h̄ canonicꝰ iudicat sicut electio est penes capl̃m ⁊ nō singulos ⁊ tñ singuli coeligūt sꝫ cū eṗs sit d̄ caplo vtpote cap̄. capl̃i. ar. j. de v̄. sig. cuȝ clerici. ff. de his qui no. infa. l. ij. insti. de iure na. plebs. qūo ad eū ptās deuoluit̃ iudicādi. naȝ si oēs fuerūt negligentes paria delicta pari pena puniri debēt. s̄. de sup. neg. p̄la. dilecto. s̄. de ele. bo. mēo. in fi. si nō oēs sūt negligētes penes nō negligētes erit ptās iudicādi. ar. s̄. de postu. gratū. bo. s̄. de elec. bo. me. ma. eadē qō est qūo. s. deuoluat̃ electio a caplo in ep̄m. q̄dam dicūt ꝙ vbicūq̄ȝ eṗs est de caplo. nā aliqñ nō est de caplo. s̄. de rescrip. eā. ⁊ tūc si eṗs est negligēs cū alijs ptās eligēdi vel iudicādi vel q̄libet deuoluit̃ ad suꝑiorē nō ad ep̄m. ⁊ intelligūt. l. ff. qñ appel. sit. l. j. in fi. qñ p̄sens debebat in ordine suo nō iudicās sꝫ cōsulens. sꝫ ꝯ̄ h̄ esset. C. de accu. l. vlt. vel qñ sedit iudicans. sꝫ ꝯ̄dicit nos dicimꝰ ꝙ si eṗs interest caplo nō tanq̄ȝ eṗs: sꝫ q̄dam iure segregando tanq̄ȝ canonicꝰ: puta qꝛ papa de gr̃a sibi reseruauit canonicatū vel etiā ep̄atus hꝫ speciale priuilegiū ꝙ quicūq̄ȝ est eṗs sit canonicꝰ. itaq̄ȝ fingit̃ gerere duas p̄sonas: tūc si oēs fuerūt negligētes ⁊ ēt eṗs nihilominꝰ ptās eligēdi vel iudicādi deuoluit̃ ad eundē ep̄m nisi dolus eiꝰ interuenisset: vt ob h̄ ꝓcurasset elec. nō fieri ad eū deuolueret̃ ptās. j. de ꝯces. prebē. nō va. postulasti. s̄. de elec. cū inter dilec. xvij. di. multis. ij. q. vj. oēs. ff. de suc. edi. l. j. §. ꝙ dicimꝰ. C. de adul. iur̃. ff. de adop. si pater. §. j. Sꝫ dices nōne tenet̃ cōmittē vices suas. ar. ff. de iuris. om. iu. ptor. rñ. nō illud. n. iō est: qꝛ ꝯsulens suaȝ voluntatē ꝓpalauit. vñ suspectꝰ haberet̃ si iudicaret. sꝫ secus in negligēte q̄ suaȝ voluntatē nō manifestauit. si v̄o eṗs in electiōe canonicoꝝ tm̃ intersit: qꝛ eṗs puta qꝛ ad hoc hꝫ priuilegiū ⁊ perpēdit̃ h̄: qꝛ rōne dignitatis plus valet vox eṗi q̄ȝ canonici: nō qꝛ canonicꝰ: qꝛ nec canonicꝰ ē tūc nō p̄ōt dici gerē p̄sonam canonici sꝫ eṗi tm̃: ⁊ tūc nō deuoluunt̃ ptātes ad ep̄m sꝫ ad archiep̄m. sꝫ ꝯ̄dicit. l. ff. qñ appel. sit. l. j. in fi. sꝫ approbo rñsionem p̄dictaȝ. Sed q̄res q̄d si eṗs nō fuit negligēs: sꝫ sicut potuit ꝓcurauit electionē fieri sed nō potuit obtinē. rñ. nō p̄ōt se excusare eṗs: qꝛ ipse solus p̄ōt cōuocare alios canonicos q̄ȝuis nō veniant ⁊ ipse nihilominꝰ circa finē vltimi diei ꝯuocato caplo eliget ⁊ iudicabit. s̄. de offi. dele. ꝯsuluit. ⁊ no. s̄. de elec. cū nobis. ⁊c̄. ecclesia v̄r̃a. ar. s̄. de postu. bone. ij. ⁊ est h̄: qꝛ certū tp̄s a iure habuit infra qđ ꝓcedere deberet. j. de cōces. pre. nō va. nulla. vel a p̄lato vt h̄. vñ si aliq̄ ad tp̄s velint effugē eoꝝ malitia vel negligētia nō nocebit diligētibus. ff. ex qui. cau. ma. nō eñ sꝫ vbi nō est prefixū tp̄s nō p̄ōt vnꝰ solus ꝓcedere in negocio qđ oībus īminebat: vel meliꝰ. s. in decr. bone. me. s̄. de postu. ꝓcesserūt. lꝫ forte iniuste. vñ nec poterat procedē vnꝰ solus ꝯ̄ sn̄iam pluriū secus vbi sunt negligentes vt h̄ ⁊ hoc est verū: qꝛ vnꝰ solus eliget vel iudicabit: qꝛ ius vniuersitatis residet in vnū. ff. ꝙ cuiusq̄ȝ vniuer. sicut. §. vlti. ar. xij. q. ij. nō liceat. secus si nō esset collegiū: qꝛ essent plures dele. vel ordinarij. nā tūc in vnū nō recideret ius reliq̄s negligentibꝰ vt no. s̄. de of. dele. cām. vel dic ⁊ meliꝰ ꝙ hec decre. loquit̃ qñ ad solū capl̃m ꝑtinet hec correctio ⁊ nō ad ep̄m ⁊ sic nō hēt locū p̄dicte obiectiōes. (Manifesta). i. notoria. nā al̃s nulla ꝯditio ꝓdesset ꝙ capl̃m in cā sua ꝯtra ep̄m iudex esset. nā esset ꝯ̄ bonos mores ⁊ grauamē adduceret eccl̃ijs: ⁊ iō nō esset tolerabilis. s̄. de con. c. j. ⁊. c. cū venerabil̃. sꝫ si factū esset notoriū: tūc p̄ōt valē ei ꝯsuetudo nec erit iudex in f̄c̄o suo: qꝛ nō iudicabit: sꝫ tm̃ cessat ꝓ manifesta offensa qđ qđ fieri p̄ōt. j. de v̄. sig. ex ꝑte. vbi no. ⁊. c. se. nam si interdixerit re existēte dubia puniret̃ vt h̄. ⁊. j. d̄ ap. dilecto. si ergo manifesta ⁊ rōnabil̃ cā subsit ⁊ ē ꝯsuetudo pn̄t cessare. nā ⁊ solus decanꝰ p̄ōt interdicē eccl̃iam. j. de appel. dilec. sꝫ ꝯ̄ qūo seip̄m suspēdet. itē qūo erit iudex i f̄c̄o suo ꝯ̄ id qđ est. C. ne q̄s in ꝓpria cā. ꝑ totū. j. de ꝯces. pre. post ele. itē legē dicē sibi nō pn̄t nec impare. ff. de ar. l. pe. xxj. di. nūc āt. itē interdictū d̄ ꝯsensu eṗi ⁊ canonicoꝝ ponendū ē. j. de his q̄ fi. a ma. par. ca. q̄siuit. nō g̊ a solis canonicis rñ. de iure esse ꝙ eṗs ⁊ capl̃m sil̃e interdictū ꝓponant: sꝫ si ꝯsuetudo hꝫ ꝙ canonici vl̃ solus decanꝰ h̄ faciat valebit interdictū vt h̄ nec ex h̄ sequit̃ ꝙ aliq̄s sibi impet vel puniat: sꝫ capl̃m impat singulis canonicis ⁊ eodē mō punit. ar. xij. q. ij. q̄. manumittit̃. itē lꝫ p̄latus de iniuria eccl̃ie vel cā cognoscat nō dꝛ iudex in ꝓpria cā. ar. C. vbi cau. fis. l. j. ff. de his q̄ in test. delen. ꝓxi. ij. q. vij. si q̄s ab

ep̄o. vel dic ꝙ nō est interdictū iuris: ꝫ est q̄dam cessatio ⁊ inde ē ꝙ ep̄s vel aliꝰ etiā ipse q̄ posuit interdictū celebrādo in illa ecclia nō sit irregularis. imo nec est canonicꝰ sic interdictꝰ i eadē ecclia vel alicui celebrando fit irregularis: ꝫ iponeret interdictū iuris: tūc irregularis esset: vt no. j. ꝺ ex. ꝑ. tāta. (Dele). i. datus si eni eēt dele. expiraret iurisdictio reintegra morte mādatoris ⁊ h ē vnꝰ casus vbi archiep̄s hꝫ iurisdictionē in subditos suffraganeorū vl̄ si dixeris ꝓprie deleg. dic h spāle ꝙ nō perit hec iurisdictio morte mādatoris. Sꝫ q̄re ep̄s nō corrigit excessus canonicorū suoꝝ. rñ. q̄a sic placuit pape ⁊ nō sine cā: q2 videret esse iudex in ꝓpria cā q̄ꝫuis nō sit: ⁊ q2 ardua cā ꝯ caplꝫ vñ ñ dꝫ eā audire nisi cū caplo suo. xv. q. vij. ep̄s nulliꝰ. ꝫ cū eis audire nō posset: q2 idē iuris eēt q̄ꝫuis nō sint rei. ⁊ iuꝺ. sed vꝫ ꝙ deberet esse sub arbitris. xj. q. j. si clericꝰ. aduersus. ꝫ illud loquit in ciuilibꝰ casibꝰ h in delictis. vel sufficit sic statutū esse. ff. q ⁊ a q. ꝓsperit primo rñ. (Canonica) sine manifesta ⁊ rōnabili cā cessauerit.

Uoniā i plerisqꝫ. ppli sarraceni latini ⁊ greci q inf nos hitant. (ꝓuideant) suis expēsis. j. c. ꝓx. ar. aut. vt nul. iud. §. nulli aut. de mā. ꝑn. illud. tñ secꝰ in legatꝫ pape. j. de ꝑscrip. accedētes. vel vt no. j. c. ꝓxi. nā legatis soli epi ꝓuidere nō tenent imo cū alijs clericis. (Necessitatis) h appet hoc ip̄m de dispensatiōe esse. ar. vij. q. j. nō aūt. j. q. vij. ꝙ ꝑ remedio. ad idē. ꝯ. de renū. ad sup. ⁊ h ex ꝟbo apparet ibi cui cōcessimꝰ ⁊ h intelligo nisi ꝑmo ep̄s in dioc. alteriꝰ ad aliqꝺ offm̄ cui rōne illi debebant subesse secꝰ si al's vocaret ad supplendū defectū suū. vij. q. j. pōtifices. (Per cursuꝫ.) no. canonē late sniē.

Inter cetera indiguerint.) puta q2 sine scādalo a clericis vel laicis expēsas hr̄e nō possūt xij. q. j. illud q̄daꝫ. j. q. ij. placui. aliognab eis possunt exigere: q2 nō est magnū si metemꝰ tēpo. vbi seruiamꝰ spi. j. de ꝑscrip. cū ex officij. (Coadiutores.) secus in dele. ꝯ. e. c. vlt.

Onquerēte. no. abbatē posse agere ꝓ capellis suis ne in debitis oneribꝰ grauent. ar. ꝯ. de of. ar. c. j. ꝫ si p̄lati ipsaꝝ eccliaꝝ velint agere ipsi ꝑponunt. vt no. ꝯ. ꝺ rescrip. edoceri. posset tñ dici h esse iō: q2 tp̄alia earūdē ecclesiaꝝ mōasteriū possidebat. ar. j. de ex. cū venera. vel h abbas iura ep̄alia ad se ꝑtinē dicebat vl̄ ēt vbi agit generalr̄ de grauamīe cōi oīuꝫ tñ ep̄s aget ꝫ h nō inuenit i iure cautū. de hoc no. j. de ap. dilec (nō cōtēptus) hec petitio nō fulcit iur̄ ꝙ nō liceat ep̄o exigē ꝓcurationē a capell̄ q̄ nō sufficiūt ad ꝓcurationē vel q̄ eā nō dn̄t: q2 possessoriū nō sonat: ꝫ dic eā iur̄ fulciri: q2 negatoria ꝓ his iuribꝰ ꝯpetebat. vt no. j. de ꝟ. sig. si abbate. ⁊. ꝯ. de of. del. cū oli. q̄dam tñ dicūt nō ꝯpetē negatoriaꝫ: ꝫ sufficē dꝫ ecclie denegare si ep̄s petit ab eo qꝺ nō dꝫ ⁊ actio nō ꝯpetit ꝯ ep̄m sua iura petentē ob h solū ꝙ petit nec iuitus agē cogit. C. vt ne. iui. dic ēt i hoc loco recte iplorari a monasterio of. iud. nā cū gladiū i manu gestet ep̄s. s. excōicatiōis. xxiij. q. iij. corripiant. ⁊ possit timere ne iiuste eū excōicet. itē q2 eū diffamat asserēdo eū i q̄busdā iuribꝰ sibi debitorē iō recte petit ꝙ cesset ab hac diffamatiōe: ꝫ iudex dabit ep̄o tp̄s. j. qꝺ doceat de iure suo al's iubebit eū cessare a diffamatiōe. C. ꝺ inge. ma. diffamari. j. q fil. sint le. lator. iiuste āt petit abbas. s. ꝙ nō cogeret ad ꝓcuratiōnē q̄ sufficiētes nō erāt. ꝫ debebat petē ꝙ plus petē nō cogerēt ⁊ soluē i ꝓcuratiōe nisi q̄ꝫtū pensatꝫ facultatibꝰ moderate soluē ꝑñt ꝓm ꝙ i snia ꝯtinet. ꝫ lꝫ sic petat nō tñ ē inepta petitio ⁊ iō cōdēnatio sequit. vt. j. sequit ibi. ita ꝙ cū ad eas ⁊c. itē pōt dici dari iuꝺ. of. ꝯ hūc ep̄m: q2 vltra q̄ꝫ dꝫ exigit sic censitꝰ ⁊ colonꝰ ꝯ dn̄ꝫ: q2 vltra debitū exigit. C. de co. ⁊ cē. l. pe. ⁊ vlti. ⁊. C. in q. cau. co. ⁊ cen. l. j. aut. de q̄sto. itē si petat collectā vltra vires. ff. de va. mu. l. j. ⁊ ꝓm h abbas ē actor. ⁊ nō erit ḡnalis h petitio. (In ecclijs) no. abbas vl̄ aliꝰ supior nō pōt agē noīe suo vel mōasterij negatoria vel q̄si ꝯ illos q̄ i capell̄ suis reqrūt aliq̄ iura ⁊ h ea rōne. q2 nō est dn̄s ecclie lꝫ habeat ibi aliq̄: ꝫ rector capelle vl̄ ēt ip̄e abbas ñ suo noīe nec noīe monasterij sui: ꝫ noīe ipsiꝰ capelle pōt agē negatoria vel q̄si cū eni capella distincta hꝫ iura sua a iuribꝰ monasterij ⁊ ipsa capella dn̄a sit suorū iuriū ipsa ⁊ ipsiꝰ noīe agēdū est ⁊ nō alteriꝰ nisi forte capella ꝯcessa esset i ꝓprios vsus: q2 tūc cū sit q̄si dn̄s sicut vsufructuariꝰ agē pōt negatoria: ꝫ tutiꝰ est eā intētare noīe capelle ꝯfessoriā iuste intētat abbas noīe sui monasterij ꝓ iuribꝰ q̄ hꝫ i capella: vt si aliꝰ occupauit ipsa iura recte cōpetit ꝯ eū ꝯfessoria p'quā adiudicabunt sibi ꝑdicta iura ⁊ auferent ab ep̄o possessore. Itē pōt intētare interdictū vti po. j. ꝺ ꝑscrip. veniēs. Item si in libello simplr̄ petit abbas iponi silentiū ep̄o ⁊ casum nūciari ꝙ ꝑ ep̄m factū: ⁊ etiā decerni ꝙ nullū ius sup ꝑdictis iuribus ꝑtineat ad ep̄m. lꝫ h ꝟba sonare videant i negatoriā tm̄ quā diximꝰ nō ꝯpetere abbati ꝓ ꝑdictis iuribꝰ: sed capelle tñ vt potivaleat q̄ꝫ ꝑeat ꝙ actū est: ⁊ q2 intelligit oē suū ius deducisse in iudiciū. ⁊ quocunqꝫ mō ꝓduci pōt dūmō sb ꝟbis positis in libello cōꝑhēdi possit. dicā sniaꝫ ferendā ꝓ abbate dūmō ꝓbet iura ꝺ q̄bus agit ad se ꝑtinē: non q2 intelligit actionē ꝯfessoriā intētasse ad quā nullatenꝰ cōpetūt ꝟba libelli. neqꝫ negatoriā q̄ nō competit abbati: ꝫ capelle. ꝫ intelligo eū iplorasse offm̄ iudi. qꝺ bñ cadit sb ꝑdictis ꝟbis. ⁊ qꝺ cōpetit vbicūqꝫ q̄s iusticiā hꝫ. ⁊ non hꝫ aliquā certā actionē: est. n. latissimū offm̄ iudi. ff. ꝺ iuris. om. iu. l. j. ar. ad ꝑdicta. j. de cau. pos. cū ecclia. C. ꝺ an. excep. l. vl. ꝫ an huic abbati cōpetit alia actio. s. ꝯfessoria: ꝗ nō hēbit offm̄ iudi. ar. ff. de mino. in cāe. So. qñ offm̄ iudi. ē extraordinariū: sic est qñ dat in integꝝ restituēdis: q2 ꝯ ius ē ꝙ iudex ꝑstet suū auxiliū ꝯ sniaꝫ vl̄ ꝯctū vel scripturā. tūc nō dat nisi in defectū aliaꝝ actionū. ꝫ al's nihil ꝓhibet offm̄ iudi. ꝯcurrē cū alijs actiōibꝰ cū sit latissimū. ff. de iuris. om. iu. l. j. de capella aūt certū est ecōuerso ꝙ ei ꝯ ep̄m ꝓ ꝑdictis iuribꝰ cōpetit negatoria ⁊ nō ꝯfessoria. de his no. j. de ꝟ. sig. c. abbate. (Specificantes) ep̄s. n. petebat iura ep̄alia de facto nō in iudicio. abbas aūt agē nolēs ꝯ ep̄m negatoria vel alio mō vt no. in glo. q̄ incipit: h pacto. oīa iura specificari petijt ad qꝺ nō tenebat ep̄s. sic nec in alijs ḡnalibus actionibꝰ teneret: vt no. in glo. q̄ incipit: no. q̄sdā. ⁊ h etiā ex eo appet: q2 nec h oīa specificauit. posset etiā dici ꝙ ideo cogit q̄ñcūqꝫ specificare iura: q2 forte erāt aliq̄ iura de q̄bus ꝯcordabāt vel ꝙ essent dāda vel ꝙ non essent dāda. ⁊ ideo nō erat bonū ꝑtes supfluis ꝓbatiōibꝰ ḡuari. ff. de inter. ac. vbicūqꝫ. Itē an li. ꝯte. pōt q̄ri ab ep̄o an h iura possideret. ff. de in re. ac. q ꝓuū. §. in iure. (Canonicā) q̄ est. xxiij. d. q̄ꝫq̄ꝫ quā etiā alius hr̄e pōt. sic archiꝺ. vel archipr̄sbr̄. ꝯ. de of. ar. c. j. ⁊ vl. idē etiā dicimus de sequētibꝰ iuribꝰ. s. visitatōe. ꝯ. de of. ar. c. j ⁊. c. mādamus. ⁊. ꝯ. de offi. dele. c. sup eo. ⁊ cēsura ecclie. vt no. ꝯ. de offi. ar. cū satis ⁊ iurisdi. vt no. ꝯ. de offi. ordi. cū ab. ⁊ sic ꝺ alijs ꝓ magna ꝑte. ꝫ alr̄ ꝑtinēt ad inferiores p̄latos: q2 q̄si sb alijs aliter ad maiores. inferiores aūt p̄lati q̄ sunt cōia tā eis q̄ꝫ epis tāquā epi. ⁊ nō sb epis exercē vident: si nō admittit appellatio ab eis ad ep̄m: ꝫ nō archiep̄m. ⁊ si nō epi nō ꝑmittunt cogn̄scere de causis ꝑtinētibꝰ ad sbditos vel ꝑdicta facē. ⁊ alijs modis. vel si minores ꝑcipiūt in negocijs aliq̄d ad se ꝑtinētibus ⁊ maiores minoribꝰ tm̄ intendūt in eis. ⁊ vt plene intelligas de hac mā q̄ tractat in glo. ista no. ꝙ nō currit ꝑscriptio sine possessiōe. j. de ꝑscp. cāꝫ. Itē postq̄ꝫ aliq̄s ꝑ se tenet nō admittit sine scia ⁊ aīo possidētis. ff. de acq. pos. ꝑegre. §. q̄bus. necesse ē. n. ꝙ expellat de illa possessiōe vel reuertens nō admittat vel suspicet se posse repelli ff. de acq. pos. l. iij. §. in admittēda. ⁊. §. se. ⁊. §. ꝙ si ꝓuus. ⁊. l. clam possidē. §. fi. ex his aūt colligo ꝙ si aliq̄s hꝫ ḡnalē iurisdictōeꝫ in aliq̄ re. sic ep̄s in dioc. sua. j. de excep. venera. j. de relig. do. ꝯstitutus. tūc nullꝰ hō vel ep̄s vel aliꝰ pōt ꝑscribē ꝯstituere: al's ꝑscribē de nouo. vel totā iurisdictōeꝫ ep̄alē. vel etiā aliqꝺ caplm̄ iurisdi. scꝫ ꝙ visitet aliquā ecclāꝫ eiꝰ dioc. vel ꝙ vocet aliquā ad synodū. vl̄ cogn̄scat ꝺ aliq̄ cā dioc. nisi ep̄s sciat ꝑ aliquē ꝑdictoꝝ triū mōꝝ possessionē amittat sic ꝑ ꝑdicta iura apte appet. ꝫ si non nouuꝫ ius ꝑscribat nec ius q̄ ꝑscripto ledat ep̄s. puta si aliq̄s archiep̄s in dioc. huius epi ꝑscriberet ius archiep̄ale bñ valeret ꝑscriptio etiā igrāte ep̄o dūmō ꝯ archiep̄m legitia ꝑcesserit prescriptio: q2 nihil h ꝑscriptio tāgit hūc ep̄m. ⁊ idē vꝫ si q̄s plebanꝰ eiusdē diocē. ꝑscriberet ius plebanatꝰ in capella alteriꝰ plebani eiusdē dio. nā h suffic ꝙ legitīe ꝓcedat ꝑscriptio ꝯ plebanū. i. eo sciēte ⁊ possessionē aliq̄ predictoꝝ mōꝝ amittat etiā si ep̄us nihil sciat: q2 nihil interest epi: q2 ita bñ pōt hr̄e ius ep̄ale in hac capella alieno plebano ibi hn̄te iurisdictōꝫ sub ep̄o: sic si ꝑmus plebanꝰ eā hr̄et forte idē vꝫ etiā si plebani sunt diuersaꝝ dioc. ⁊ intelligo h ꝟa nō solū si ꝑscribant iura statuta a iure q̄lia sunt ꝑdicta iura. s. archiep̄ale plebanale. ꝫ etiā idē vꝫ si prescribant iura q̄ aliq̄s hꝫ in eadē dioc. ex ꝑuilegio vel prescriptōe: sic ē vidē in ep̄o papiē. ꝙ ex ꝑuilegio vel ex prescriptōe hꝫ multa iura in q̄busdā ecclijs placētine dioc. q̄. n. iura prescribē possꝫ ep̄s parmeñ. ꝯ ep̄ꝫ papiē. etiā igrāte ep̄o plꝫ: q2 nihil prescribit de iure qꝺ possidet ep̄s placētinus. nā de iure possessa ab episcopo placētino nihil prescribēt ꝑmeñ. nisi placētinus h sciat ⁊ nisi ꝑus de possessione expellatur: vt ex preal. iuribꝰ appet. ⁊ dicimꝰ ꝙ dꝫ prescribere iurisdictioneꝫ archiepiscopalē: q2 archiepiscopus eā amittit tanq̄ꝫ de ea expulsus eo sciēte ⁊ alius eā occupat. ⁊ idē dico in plebanali ⁊ in alijs hmōi. si aūt prescribat iurisdictionē taleꝫ q̄leꝫ archiepiscopi hn̄t in dioce: sbditoꝝ. ꝫ tñ archiepiscopus suā nō amittit in hac prescriptōe necessaria est scia episcopi q eā possidebat ⁊ nō archiepiscopi cui nihil interest q̄ possessionē sue iurisdictōis nō amisit. h qꝺ dictū est qñ aliq̄s hꝫ generalē iurisdictionē. idē intelligo etiam si in multis caplis nō habeat iurisdictōeꝫ dummō in oībus habeat nisi in exceptis: vel ꝑ iura vl̄ ꝑ ꝑuilegia vel ꝑ prescriptio.

vel alio mō.ꝫ si aliqs hꝫ tm̄ i certis articulis iurisdi.vt archiepˢ.
s.e.duo.in hoc casu nō est necessaria scia hui⁹ q̄ in certis tm̄ hꝫ iurisdi.dūmodo de iurisdi.quam possidet nihil prescribaᵗ:q̄a nō diciᵗ h̄ pscribi iurisdi.archiepō paᵗ.cū archiepˢ nihil de sua amittit:sed extraordi.iurisdi.pscribi diciᵗ.videᵗ tm̄ ꝙ etiā alius archiepˢ sine scientia p̄mi archiepi nō posset pscribere ꝙ portaret crucem vel vtereᵗ pallio ⁊ alijs ꝯsimilib⁹ vt in dioc.sui suffraganei:q꞉ipse archiepˢ hoc ius vel poti⁹ honorē possidet i p̄uincia sua.vn̄ nullus tūc pōt hūc honorē prescribē:nisi pri⁹ prim⁹ archiepˢ amittat possessionē quā amittere nō pōt nisi inde expellaᵗ vt dictū est.ꝫ op.q꞉ pōt hr̄e hec iura ex p̄uilegio:⁊ tūc archiepˢ tenet suā possessionē:q꞉ non eodē mō ex pscriptione pōt q̄rere. Rn̄.q꞉ aliud est in p̄uilegio vbi nouū ius ꝯstituiᵗ aucte ei⁹ qui pōt nouū ius statuere ⁊ q̄ pōt iurisdictio.alteri dare.vt papa.aliud in pscriptione q̄ nunq̄ꝫ ꝓcedere pōt:q꞉ si dicāt se hr̄e titulū forte ex collatione alicui⁹ q̄ nō habebat ptātem ꝯferēdi illud ꝯstat ꝙ h̄ nō pōt ꝓcedere pscriptio cū habuit iniustū titulū.j.de.deci.dudū. Item p talē titulū nō habuit nec hr̄e potuit possessionē apud aliū cōstitutū nisi sciret ille apud quē erat possessio ⁊ multofortius si nulluꝫ allegat titulū:nisi p rescriptū ⁊ vsuꝫ pscribere nō pōt nisi p̄or possessor sciat ⁊ de possessione expellaᵗ.c.di.ꝯ morē.xciij.di.illud.illud tm̄ bn̄ videᵗ ꝙ etiā si hui⁹ honorē exor.puta.ex priuiᵗ.ꝯstitutum ali⁹ q̄ꝫ priuilegiat⁹ possideret si bonā fidē haberet:puta q꞉ crederet ꝙ licite esset translatū in euꝫ aucte ei⁹ q hoc facē posset ⁊ alia interuenirēt q̄ in prescriptiōe sunt necessaria ꝙ tūc illud ius extraordinariū prescribē pōt.(Subiectionē)ecclīaruꝫ in spūalib⁹ xvj.q.v.c.ij.(Institutionē)sacerdotū.j.de cap.mona.c.j.(Censuram).i.qd̄ possit excōicare.(Iurisdictionē)de hoc no.s.e.c.j.(penitētias)de enormib⁹ ⁊ vulgarib⁹ criminib⁹.xxvj.q.vj.c.vlti.⁊ ptinet hoc ⁊ seqūēs ad laicos.⁊ no.qd̄ petendo iura ep̄alia ꝯtra abbatē ꝓsequor non solum ea in q̄bus monasteriū teneᵗ mihi.ꝫ etiā ea in q̄bus clerici ⁊ laici suaꝝ capellarū.s.de offi.ar.dilecto.j.de prescriptiōe auditis.⁊ est h̄ iō ꝙ abbas hec iura possidebat.⁊ in clericis ⁊ laicis.⁊ sup his clerici vel laici cōueniantᵗ noīabūt dn̄m in iudicio.vt no.j.de maio.⁊ obe.inter.(Sacrorum)subito ꝯtinenᵗ ordo.dedicatio ecclīarū ꝯsecratio virginū.⁊ generaliter oīa sacra.(Ab ipso)ep̄o.(Synodū)ar.ꝙ clerici teneᵗ ire ad synoduꝫ.(Et synodatici)ꝓ eodē supponit.sed diciᵗ syno.q̄ in synodo danᵗ.j.de.censib⁹ olim.(Cathedra.)q꞉ daᵗ ꝓ honore cathedre.x.q.iij.placuit.(Recepit)duos solidos a q̄libet ecclīa nisi a monasterijs.x.q.iij.inter.(Decimationū).x.q.iij.vino.xij.q.ij.vultera.⁊.c.nono.nobis.⁊.c.ꝯcesso.⁊.c.de redditib⁹.(Mortuarioꝝ).j.de sepul.certificari.(Visitatiōe)de hoc no.j.de offi.ar.c.j.(Pēsatis)a pauperib⁹ nihil petat.ar.j.q.ij.placuit.x.q.iij.cauendū.alij dicūt ꝙ etiā a pauperib⁹ aliq̄d petit.sed plures ꝯgregabunᵗ ad soluendū cathedraticū.ar.j.de censi.cū instantia.sed rn̄deo pōt illa loq in ꝓcuratorib⁹ at in cathedratico secus.(Honorenᵗ)⁊ ita dixerūt q̄dam ꝙ oīa q̄ h̄ ꝯtinenᵗ.⁊ ita de iure ptinent ad ep̄m qd̄ si ꝓposita generali petitione.s.peto ius ep̄ale in tali ecclīa.⁊ secuta condēnatiōe in oībus his mandabiᵗ sn̄ia executiōi.⁊ idē de his q̄ continenᵗ.j.de pscrip.auditis.ꝫ nos hoc nō fatemur.nā ⁊ h̄ ⁊ ibi q̄dam continenᵗ q̄ nō sunt de iure ep̄ali nisi rōne ꝯsuetudinis sicut est de quarta decimaꝝ ⁊ mortuarioꝝ ꝙ ex eo apparet:q꞉ alicubi daᵗ tertia.alicubi medietas.alij nihil.x.q.j.de his.⁊.c.antiquos.⁊ q.iij.vnio.j.de sepul.certificari.idē i cathedratico.x.q.iij.nec numer⁹.⁊ expssius apparet.m.dec.auditis.q꞉ petijt ibi iter iura ep̄alia.dn̄i sci petri.⁊ ꝓcuratio archidiaconi q̄ ꝯstat nō esse de iure ep̄ali nisi rōne ꝯsuetudinis.⁊ iō papa h̄ fecit specificari capitula ⁊ sup eis litē ꝯtestari.⁊ sup his inducte fuerūt ꝓbationes ꝫ eni multa ex his ꝯtentis adiudicasset sine ꝓbatione.nō tm̄ oīa ⁊ illa ad min⁹ specificari dꝫ in sn̄ia de q̄bus ius dicit ꝙ ꝯsuetudo seruanda est:sicut est in tertia mortuoꝝ ⁊ hmōi.j.de sepul.certificari.⁊ idē diciᵗ in his q̄ rōne ꝯsuetudinis debenᵗ.nā in his q̄ de iure debenᵗ nisi ps aduersa ꝓbaret prescriptiōeꝫ vl' priuilegiū cōdemnareᵗ.j.de pscrip.auditis.⁊ de hoc etiā no.j.de ca.mo.ꝯsti.(Honorāt)itē no.quasdā actiones esse vniuersas.s.q̄ttuor q̄ oēs cōpetunt ꝓ hereditate tm̄.cui⁹ noīe cōprehendiᵗ vniuersum ius defuncti.ff.de.v.sig.hēditas.⁊ iō vniuersales dicunᵗ.s.petiōe heredi.fami.herci.actione ex testamento q̄ daᵗ ꝓ hereditate ex trebella.restituēda ⁊ actio ex empto q̄ daᵗ quotiēs tota hereditas emiᵗ. Et no.ꝙ qn̄ his actionib⁹ agiᵗ exprimiᵗ cā agendi.⁊ res vniuersaliter.verbi grā.peto a b.hereditatē totā vel ptem vel bona q̄ fuerūt p̄ris mei.petitiōe hereditatis:q꞉ me instituit heredē vel q꞉ ab intestato successi:⁊ ꝙ cā sit exprimēda probaᵗ.ff.de peti.here.l.j.ij.⁊.iij.ꝙ res vniuersaliter nō singl'ariter sint exprimēde probaᵗ.ff.de peti.here.an.nam.l.dicūt.ꝙ si intēta peᵗ.here.tēpore sn̄ie inueniantur plura possidere q̄ꝫ tpe litis ꝯtest.dꝫ ad oīa condēnari.ff.de peti.here.l.iiij.⁊.l.fi.ex quo apparet ꝙ vniuersalis petitio fuit.naꝫ al's in plurib⁹ principalib⁹ reb⁹ q̄ petite sunt condēnari non posset.lꝫ in accessorijs posset ⁊ in bone fidei iudicijs ⁊ stricti iuris:sicut sunt fruct⁹ ⁊ vsure.ff.de vsuris.videam⁹.C.de peti.here.l.j.⁊.l.sn̄ia ferᵗ.condēno te ad restituendā hereditateꝫ.ff.de peti.here.l.j.⁊ si pars here.pe.l.j.⁊.l.nō possimus.sed dices:q̄d ꝓdest talis sentētia? Rn̄deo multū:q꞉ si ꝓbaui res a te possessas fuisse in bonis p̄ris mei cōdemnaberis ad illa ⁊ in eis mandabiᵗ sn̄ia executioni.⁊ si ideo non ꝓbaui pendente lite.sed post sn̄iam probo quodā extraordinario mō.s.petam sn̄iam executioni mādari in his rebus.⁊ si illas negauerit:ego ꝓbo eas fuisse in bonis patris mei.aᵗ.ff.de re iudi.a diuo.§.sed si sup.sicut aūt vniuersalē nō dicaꝫ petitionē iuris ep̄alis:q꞉ nō petit vniuersa iura ecclīe. Item no.al's.ac.esse generales sicut ꝓsunt:si societas cōtracta est oīum bonoꝝ vel maioris ptis:⁊ negocijs gestis.oīa negocia vel plura gesta sunt.ff.ꝓ so.arbiter.⁊ alie multe q̄ generales dicunᵗ:q꞉ plura sub se capl'a ꝯtinent administrationē panis vini olei ⁊c̄.nō tm̄ vniuersum ius ꝙ habuit defunctus:multa eni pōt habere pater q̄ non ꝑueniūt ad filiū q̄ in his actionibus exprimūᵗ ac.⁊ cuꝫ.⁊ res generalr̄:sed in ꝓsecutiōe cause oportet ꝙ exprimat specialia.C.de iurisdi.lꝫ sic.s.peto a te rationē administratiōis negotioꝝ meoꝝ q̄ gessisti sine mādato actiōe nego.gestorū ⁊ h̄ dicim⁹ similē petitionē iuris ep̄alis.⁊ dicim⁹ ꝙ lꝫ specificata sint iura ab isto ep̄o in princi.no tm̄ tenebatur. Item no.alias actiōes singulares esse q̄ si sint reales necesse est exprimere actionē ⁊ rem ⁊ vtrū totū vel ꝓ quota pte petat ⁊ cōfines ⁊ colores ⁊ alia.ff.de rei ven.cuꝫ in rem in prin.ff.de cen.forma in p̄n.idem in hypotecaria ⁊ similibus.nec est necesse ꝓponi cām actionis cuius nulla alia est cā nisi dn̄ium ꝙ asserit suū esse ⁊ id totū in iudicium deducit qualecunq̄ꝫ sit.ff.de excep.rei.iudi.si mater.§.eadē.sed cōtra videᵗ.ff.de rei ven.l.j.vbi diciᵗ ꝙ vendicare pōt adiecta causa.sed rn̄deo ibi ideo addici cām:q꞉ res petita.s.liber homo nunq̄ꝫ pōt esse nostri dn̄ij.⁊ ideo nō vendicari:si autē sunt ꝑsonales vt cōditio certi ⁊ similes nō solum rem ⁊ actionē exprimet:sed etiam cām.s.q꞉ tibi mutuaui vel in dotem ꝓmisisti vel similia:q꞉ aliter deliberare nō pōt cū possit vna res ex plurib⁹ causis deberi.ff.de excep.rei iudi.l.⁊ an eadē.§.actiōes.j.de li.ob.c.vlt.(Exigas)sup capellis specificatis.videᵗ tm̄ ꝙ adhuc possit petere alia iura nō obstante exceptiōe rei iudicate vel exceptiōe elisa p replicationē huius:q꞉ de his q̄bus modo agiᵗ in p̄mo iudicio actū nō fuit ꝙ apparet ex eo ꝙ in primo iudicio specificata fuerīt iura sine generali clausula.C.de iudi.lꝫ.C.de trāsac.si de certa.ff.de pactis.tres.emptor.§.vlt.sed vbi nihil est specificatū:sed tm̄ generalis est petitio:vl' si post multa specificata supposuit generalē clausulā.s.⁊ oīa alia iura ⁊ tūc ex quo sup tam generali petitione generalis ferᵗ sn̄ia:amplius nihil petere pōt:vt hic.C.de transac.sub ptextu nisi dolus interuenerit:quia tunc agereᵗ.ff.de pact.tres.alij tm̄ aliter dicūt:in liberatiōe eni vt si plura sufficiūt verba generalia.ff.de pact.emptor.§.vlt.sed in transactio.secus que restringitur tm̄ ad ea de quibus actuꝫ est.(Auctoritate.)sid.cen.cum apud.

Et iuxta. ⁊ ifra. itroducet.

hoc ius commune ⁊ equum est.

DIlectus fi. abbas.

ab ātiquo.)no.petitionem fundari.sup cōsuetudine de hoc no.j.de ver.sig.abbate.(Dictus ep̄s)contra quē abbas agebat diocesanam.licet h̄ videaᵗ approbari distinctio antiqua.s.ꝙ duplicem legeꝫ habēt ep̄i in ecclījs sibi subiectis.s.diocesanā ⁊ iurisditionē.tamē mirabile videᵗ ꝙ delega.iurisdi.dicitur collatio sacramentorū.prius enim videtur dici episcopos tm̄ vnam.l.habere.s.dioce.⁊ sub hoc comprehēdereᵗ totū ius episcopale ꝙ in diocesim habet episcopus.⁊ etiam lex iurisdictionis de his legibus not.j.de statu mona.c.j.

GRaue gerimus. nullam.

Non est ꝯtraria decretalis ista his q̄ dixim⁹.s.e.c.j.⁊.c.quāto.(Paratus)nam idem esset:⁊ si nō esset paratus corrigere(Relaxes)de facto:q꞉ de iure nō teneᵗ.⁊ ideo non indigent relaxatiōe sententie.ff.de fer.l.j.

HIs quibus ex officio.

delega.dūmodo cum iurisdi.s.de offi.delega.c.vlti.vel ordinario.(Casibus).j.de sen.excō.c.j.decetero ꝑuenit.s.de offi.ordi.pastoralis.§.vlt.(Cōmittere)secus si ministeriū tm̄ mandatum sit.s.de offi.delega.c.vlt.

Romana ecclesia. idest foraneos.) foraneos. officiales dicit quosdā mīstros quos archiepī ponebāt in dioc. suffraganeorū q lz nō cognoscūt de causis appellationum emissarū ad archiepm: tñ ꝓhibebāt ne pēdente ap. ꝓcederent iudi. a quibꝰ appellatū fuerat. ⁊ q̄dam alia minora circa iurisdi. faciebāt ⁊ dicebāt foranei ad drīam illoꝝ quos in sua curia cōstituebat archieps. sz videt qd male fecerit papa: qꝛ in cōstitutiōe taliū foraneoꝝ officiꝫ alioꝝ vtilitas procurabat: qꝛ ꝯ laborē litigantiū ꝓuidebat: ⁊ expēsis ꝑcebatur. sz rñdemꝰ lz esse posset ibi aliq̄ vtilitas: tñ plus inde incōmoditatis poterat ꝓuenire ꝑturbatio iurisdi. ⁊ ꝯtentio q̄ ꝯtinue esset in ianuis inter officiales istos ⁊ ordinarios. Itez lz nō posset seq alia vtilitas: erat tñ ꝯtra ius ꝭm q in lr̄a huius decre. oñditur tñ h fatemur q archieps in sua dioc. ⁊ etiā qlibet eps poterit huiꝰ foraneos vel minores ꝯstituere officiales p prochias: sz q̄res quis appellabit ab hmōi officialibꝰ foraneis quos ꝯstituunt epi: vel eps q ꝯstituit vl supior. s. archieps. Rñ. quidā q si iō officiū hñt q habēt minores officiales de quibꝰ loquit decre. j. de ap. romana. in prin. q appellabit archieps non eps ab illis officialibꝰ: nec obstat si dicas ergo idē archieps habebit plura ꝯsistoria: qꝛ hoc nō est ꝓhibituz. lz posset dicere qd nō dicant plura ꝯsistoria: sed vnū tm̄ lz plures habeat iurisdi. ⁊ in pluribꝰ locis. aliꝫ dicūt ⁊ forte meliꝰ: qꝛ hi officiales q circa minora cōstituunt nō sunt ordinariꝫ sz delegati. illi aūt qui ꝯstituunt in curia ꝑncipali sunt ordinariꝫ: vt no. j. de app. ro. ⁊ iō ab istis. q. a delega. appellandū est: ipse eps delegās: ⁊ nō archieps. ff. de app. impatores. sz a principalibꝰ offi. q sunt ordinariꝫ: ⁊ fingunt idem auditoriū hr̄e cum epo: tñ archieps appellādus est. (Instituta). ix. q. ij. nullus pmas. ⁊. q. iij. saluo. ⁊. c. nullus primas. Debent) qꝛ tractus futuri tēporis non per. ad iu. ff. de vsuris. l. j. §. j. (A quibus) officialibꝰ foraneis. (Jubemus.) hoc eniz nec ipsi officiales archiepī ꝓhibere possunt nisi pte no. ⁊ cum cause cognitione. j. de appel. ro. vbi no.

De officio iudicis. Rubrica.

Ex litteris. Nostri mo. q immediate in tēporalibꝰ ⁊ spūalibus ad monasteriū fosse noue ptinebant. (Officiuz) hoc eni ad officiū iudicis ptinet. ff. ð offi. procō. nequaq̄ꝫ aduocatos. ff. de postu. l. j. §. ait pre. C. de postu. ꝓuidendū. (Nō obstāte) nec est ꝯ. j. de ap. ex insinuatiōe. qꝛ ibi nō dicit ex hac cā recusationē admissaz.

Iudicis officium. pro acto.) pone casuz. j. de in integrū resti. c. penlt. (Veluti) dixit mar. q offi. iudi. est actio. ar. ff. de act. ⁊. obli. verborū. sed io. ⁊ azo. cōtra. vt. ff. de mino. q si minor. §. vlt. sed dicis q̄ vis est si sit actio. nec ne. Rñ. quia qñ implorabat offi. iudi. sed nō vt actio intentat in optione iudi. est denegare vel ꝯcedere at cū ꝓpono actionē ꝓpono auxiliū mihi nō aliūde cōpetens: sed ex psona mea. vñ siue velit siue nō oportet euz tanq̄ꝫ mercenariū sue dñe seruire. s. ac mee. C. de po. l. iiij. ff. de rei ven. officiū. ff. q metus ca. metum. §. ex hoc ⁊ sic sequeret absurdū q aliquis sibi seruiret. (Principaliter) nā si nō principalr: sed incidēter veluti sup articulis q̄ post litē ꝯtest. incidūt vel sup ipso ꝓcessu iudiciꝫ petit restitutio sine ordine iudiciario ꝓcedi pōt. al's aūt officiū iudicis hz locū in petitione alimētoruz siue a minore siue a maiore petat. ff. de liberis agno. si qs a liber. in aut. qui. mo. na effi. sui. §. discretis. ⁊. §. si qs aūt. ⁊. C. ad se. con. orfi. si qua aut. vt li. ma. ⁊. a. §. illud quoq̄ꝫ. ff. ð libe. agno. l. penul. ⁊. l. alimēta. ff. de liber. agno. l. vlt. ff. vbi pu. e. de. p totuz. ff. de al. pu. pres. l. j. ff. so. ma. si cū do. §. sicut. auc. de iure do. dotis. C. de iure do. ꝓ heredi. ff. familia her. si filia. §. si filius. ⁊. l. si maritus. xvj. q. vij. quicūq̄ꝫ. Item si minor petat resti. ff. de mino. in cause. cū legibꝰ se. vsq̄ꝫ ad. l. vicē. item si petat cautio de dāno infec. ff. de dam. infec. l. j. ⁊. l. dies. ⁊. l. ptor. §. j. ff. de preto. stipul'. l. j. item cum petit satisdatio noīe legis. ff. vt legi. vel fi. no. e. l. j. ⁊. l. etiā. item cum pater petit filiū in ptāte. ff. de rei ven. l. j. §. p hanc. Item si dñs exigat vltra debitū a censito vel vassalo. C. li. xj. in qbus. c. colla. l. j. auten. de questore. C. de colla. ⁊ cen. l. penul. ⁊ vlt. Item si imponat collecta vltra vires patrimoniꝫ. Item si habiles vocent ad munera vel aliꝫ q vocari nō debent. ff. de vaca. mune. sextum decimuz. §. vlti. C. quēadmodum ad ci. mune. l. j. iij. ⁊ iiij. ⁊. vj. li. x. item pro exigendis redditibus ad colla. ascrip. ⁊ si ipsi eos denegent ea ratione: quia dubitant an sint dñi qui redditus exignnt. C. de agricolis ⁊ cen. litibus. §. j. li. xj. item si petat salarium grāmaticus. geometricus. medicus. rethoricus. aduocatus obstetrix ⁊ nutrix. ff. ð va. ⁊ ex. co. l. j. §. j. ⁊ p to. ti. Itē si petant fructꝰ a posteriore. C. ð rei vē. certā. §. bōa. ff. ð rei vē. §. pterea. ⁊. l. si vnus. §. vlt. insti. de offi. iudi. §. sz. ff. de vsur. neq̄ꝫ. ff. de pe. he. sz ⁊ si. §. si aūt li. ⁊. §. ꝯsuluit. ff. si ser. ven. l. loci. §. postu. C. de fruc. ⁊ li. expē. l. ij. ff. de pe. her. illud. §. pdo. ⁊. §. ad offi. Itē si petant impēse siue de nouo facte siue in refectōe. C. ð rei ven. domū. ff. de peti. he. plene. ⁊. l. illud. C. ad offm̄. Itē si petunt vsure in bone fidei iudiciꝫ. ⁊ his q̄ bone fidei iudiciꝫ nāz imitant. C. de in integ. resti. nūero. C. de vsur. l. ij. ⁊. iij. ff. de vsur. vsure. ff. ð neg. ge. qꝛ timendū. Itē si repetat res a medico ꝓpter mala medicamēta. ff. de va. ⁊ exor. cog. medicus. Itē si petat vsus aq̄ inciuiliter institute. ff. de serui. quotiēs. ff. si ser. vē. sicut. §. aristo. Item si petat riuus iusti. vici. ff. si ser. ven. l. ij. ff. ð publi. si ego. §. si ð vsufructu. Itē si petat eq̄ ⁊ partus eius q̄ penes te pepit. C. ð rei vē. l. partū. ff. de publi. si ego. Item si mittant aīalia in fundo meo. Itē si multi hoīes erāt distribuēdi p plura pdia: ⁊ plures q̄ꝫ debeant mittant. imo hēs p illis. v. casibus vnā. l. ff. de va. ⁊ exor. de vsu. Itē si petat neqd fiat ī via publica vrbana p quā qs ire nō possit. ⁊ si factū sit q tollat. ⁊ vt vie repent ⁊ neqd immundum ꝓiciat. ff. ne qd in lo. pu. fi. l. ij. §. interdictum. ff. de vi. ⁊ lo. pu. l. ij. ⁊. iij. ⁊ vlt. Itē si agat contra eū q missum in possessionez deiꝫcit vel mitti iussum ire nō pmittit. ff. ne vis fi. ei q in pos. le. si qs missus. Itē si petat filius a pr̄e emancipari. ff. de ꝯdi. ⁊ de. sic lege. ff. si qs a pa. fue. ma. l. vlt. Itē si creditor petat possidere bona debitoris. ff. ex qbus cau. in pos. itē ait ptor. ⁊. l. igit bona. ⁊. l. cū ꝓponas. ⁊. l. vlti. argu. C. de pscrip. xxx. an. si qs cause. §. vlti. Item si petant separi bona. ff. eo. l. vlt. Item si petat curator bonis. ff. de cura. bo. da. l. j. ⁊ vlt. Item si petat snīa ꝓnūciari nulla vel ꝓcessus. j. de ꝓcura. in pscrip. s. de offi. delega. cū ꝯtingat. ff. de fer. l. j. (Alias ante) sicut implorat offm̄ iudicis vt det sibi aduocatū. s. c. pxi. vel vt ꝯdemnet aduersariū in expēsis ꝓ ꝯtumacia. vel fiat missio in possessionē. vel q repellat miles a ꝓcuratōe ⁊ ꝯsilia. in his. n. nō est necesse li. ꝯtesta. fieri: vel ordinē iudiciarium ꝭuari. ⁊ dicit incidenter peti officiuz iudicis: quia illud nō peto ꝓpter se sed ꝓpter aliud: sicut aduocatus petit ꝓpter cām: nō ꝓpter se. vel qñ implorat li. pen. vt in pall'. iuribus. ⁊ ibi etiaz aliqd ꝓ se petit. sz rōne rei postea heredi. vel litꝫ ꝓponēde: ⁊ ex sua petitōe nihil ꝯsequit: nec aliquid iuris sibi in re: q̄re. C. vt in pos. le. l. j. ⁊ idē vbicūq̄ꝫ imponēda est summaria cognitio. (Ad hoc) iudi. offi. ff. de rei ven. nō solū. ⁊. l. item si vberatū. §. j. C. de rei ven. certū. insti. de offi. iudi. §. post inchoatū.

De maioritate ⁊ obedientia. Rubrica.

Cum certuz. ⁊ infra prior). in cessione: subscriptione: ⁊ rñsione. xvij. di. hinc igit. vltra me. ⁊ vt pferat in dignitate vacantiū collatōe. lxxiiij. d. epoꝝ. ⁊ etiā in ꝑceptōe bñficiꝫ. s. de ꝯsti. c. vlt. in ordinatis tñ a papa est spāle. j. e. p tuas. ⁊ hz hoc locum in equaliter meritis. nā digniores etiā post ordinati in electiōibus pferent. viij. q. j. lz. Item in his q eiusdē ordis sunt ⁊ dignitatis: al's aūt secus. s. de eta. q̄ris lxxiiij. di. ꝯsuluit. j. e. statutū. Itē lz debeāt pferri in dignitatibus tñ hoc nō petes ne in vitiū ambitiōis incidat. j. q. vj. sicut. Itē in his pualet ꝯsuetudo. s. de ꝯsue. cū olim. (A maiori) ⁊ hac etiā rōne. s. q maiori honore fungi dz. dicimus q ille q̄ maioris dignitatis est in eccl'ia. vel si nō est ibi dignitas q maioris est ordinis. vl' si sunt eq̄lis ordinis ille q prius ordinatus est dz noīare vel solēniter eligere psonā nominatā in scrutinio. nisi forte alius de iure ꝯsuetudinario vel ex priuilegio hoc hz. tñ tutius est q ille q nominabit potestatē nominādi a ceteris accipiat. Similiter dz vacāte eccl'ia pposıtos vel abbates vel alios quos iure vel de ꝯsuetudīe consueuit vocare capellanos: ipe prior vocabit. ⁊ aliꝫ debēt ei intendere. ff. de fide instru. l. vlti. C. de prefec. pre. l. j. ⁊. ij. li. xij. C. ð pxi. sacro. scri. l. vbicūq̄ꝫ. ⁊. C. de tuto. l. ij. C. de offi. mag. l. nemo ff. de al. scri. l. j. xciij. di. a subdiaco. xviij. di. §. fi. nam ex quo p aliꝫs nominari debent: ⁊ onus similiter debent subire. tamen causas eccl'ie non agent: sed syndicus ꝯuentus: vt no. s. de rescript. edocen: tamen nullam iurisdictionem exercebit sup minores si non compareant in capitulo: vel al's ei non obediāt. sed hunc effectū hz ptās hmōi: qꝛ nō obstāte absentia vocatoꝝ valebit qd pñtes facient. nec ꝯctus faciet nomine eccl'ie: quia nō est platus eccl'ie. sed h minora sibi a iure ꝯcedunt. ⁊ credimus q si nollet ꝯuocare capl'm q posset cogi p ordinariū vel delegatū iudicē si ꝓ causa citet. ⁊ h sunt vera ⁊ obtinēt: nisi alia ꝯsuetudo ꝓbet. (Vnitatis) id est canonice ⁊ concorditer.

SI quis decretum. ꝯstōnē vel mā datū repete q̄ diximus.s̄.de tē.oꝛ.ad aures.(Pꝛīcipi)papa.si.de cō se.di.j.coꝛpa.sic ecōuerso.x.di.de capitis.Sʒ q̄res q̄s eximit clicos de iure impatoris cū ꝑus ei sbessent re.ꝙ papa cō sentiēte impatoꝛe.xj.q.iij.c.iij.auc.de sanc.epis.§.si q̄s ꝯ.auc.vt cle.apud ꝓpꝛios epos.§.vl.j.de iura.ca.c.j.sʒ h̄ nō plene eximūt vñ dicimꝰ ꝙ exēpti sunt a deo.xcv.di.si impatoꝛ.vel dic ꝙ papa etiā sine ꝯsensū impatoris bñ potuit eos eximē a iurisdictōe ipa toris ꝑ suas ꝯstōnes:q2 cū clerici spūales res sint ⁊ ex toto coꝛpꝰ ⁊ aīam dederūt in ꝯuitiū ⁊ soꝛtē xpi.xij.q.j.c.iij.ꝑ ꝯsequēs pape in iudicio ⁊ ꝯstōnibus sbsunt.x.di.impium suscipitis.⁊.c.solite. (Moꝛiant)hic hēs qð papa suis ꝯstōnibus penas imponit coꝛ poꝛales quas tñ non infligit:vt.v.q.vl.delatoꝛ.xxvij.q.j.c.si q̄s. in pꝛin.xxiiij.q.vl.his a q̄bus.

LEgebatur.conscripserat pōt legi ita ꝙ frater articꝰ ꝑscripserat chartā quō aliꝰ ꝓmittat obedientiā in q̄ carthula notabat iniuria illius q̄ vocabat ad ꝓmittendū obedientiā q̄ sine ꝓmissiōe obediēs erat.vel pōt dici ꝙ ipe frater articus ꝯscripserat chartulā de sua obedientia in q̄ lʒ ad petitionē req̄rētis obedientiā fecerit vocabat sua iniuria cū absq3 spōsione obediēs esset.(Scriptis)ar.j.de reg.iu.c.vlt.ꝯ.xxiij.di.quāq3. So.illud in ꝑlato:h̄ in clerico.⁊ tā ꝑlati q3 clerici q̄ñ sunt ꝓpter ꝑoꝛē inobedientiā suspecti debēt iurare obedientiā.⁊ multo foꝛtiꝰ inde fiet scriptura.j.e.cū in eccl'a.ad manualē aūt obedientiā oēs clerici teneri videt.j.e.his.vbi no.

OMnes clerici.obedire. reges.n.illi epo obediēt in casibus spūalibus.⁊ illi ꝑsoluēt ꝑsonales decias in cuiꝰ dioc̄.ꝑncipalē larē hñt arg.C.vbi se.⁊ cla.l.ij.⁊ si in duabus dioc̄.hītat ꝑncipalit nullis ⁊ illi duo int se diuidēt.ff.ad munici.⁊ assūptio.§.vl'iurj pꝛudē.

ILlud dicimꝰ in btō petro ⁊.j.(Dignioꝛa).xxvj.di.duo.(Victime).lxxxj.dist.q̄ sunt pꝛesbyteri.xxxij.di.§.vex.⁊.viij.q.j.sciēdū.(Et asculta re).mandatum implere.

NOlite benignitatis.incre pare).q.d.tantā impatoꝛibus reuerentiā exhibē debes.ꝙ nō debes audere nos increpare.v.q.v.nō ōis.s̄.de rescꝑ.si q̄ñ.(In tpalibus)⁊ sic videt ꝙ ab epo appellādus ē rex.⁊ credere vex in rebus feudalibus:q2 tunc cog̃scit epus q̄si ciuilis iudex.j.de fo.compe.vex.arg.j.de ap.si duobus.xviij.di.si q̄s metropol.si aūt al's sint ditate eccl'ie nō spectat ad regē:⁊ sup bonis illis nō appellabit rex.v.q.j.inuenerit.xx.q.ij.nulli.⁊.c.se.xxiiij.q.iiij.si q̄s depo.(Pꝛopter deū)ex quo videt ꝙ ð libero arbitrio fit.xiiij.q.j.c.vlt.(Sine cā)vt innuat ꝙ in ꝯitate non ꝑcellit:lʒ ex humilitate meritoꝝ sit reputare eū ꝑcellere.(Sacerdoti)iterum (Euellas)vicia(Edifices)ꝯtutes(Diei)spūalibus.(Nocti)carnalibus siue secularibus.(Assurgāt).lxiij.di.valerianū.(Nob).q.d.vere potuimus increpare ꝓpter auctoꝛitatē quā in btō petro accepimus.(Ques).s̄.de elect.significasti.(Quicunq3).xxiiij q.j.quicunq3.Inno.

PEr tuas nobis litteras.⁊ j.Deferat)argu.ꝓ honoꝛe exemptoꝝ.ff.ꝙ cū eo q̄ in ali.po.l.iij.ff.de albo scri.l.vl.(Obediētia)repete q̄ diximus.s̄.ð tēpo.oꝛdi.cū idē. Itē nō credo ꝙ eps debeat eū deponē.ar.ij.q.iiij.c.ij.C.vbi se.vel cla.l.iij.iij.q.iij.quāuis.

INter quatuoꝛ.⁊ īfra iure Pꝛima rō(Pꝛeiudiciū)no.ꝙ quāuis epi aliq̄ꝝ eccl'aꝝ cū toto ppl'o labant in heresim vel scisma:nihilominus tñ eccl'ie ille honoꝛes suos retinēt.⁊ eccl'ias sibi sbiectas ⁊ q̄ ad possessionē ⁊ quo ad ꝓpꝛietatē.s̄.de elect.ꝙ diligen.Melius videt ꝙ possessionē omnino amittat.ff.ex q̄bus cau.in integ.deniq3.(Subiecte)⁊ sunt in possessione eaꝝ.possessio.n.sine cāe cognitione nemini est auferēda.xij.q.v.c.j.xvj.q.vj.placuit.C.vñ vi.si q̄s in.C.si ꝑ vim.l.vlt.hoc aūt bñ fatemur ꝙ postquā ptes fuerūt pñtes si ꝯstiterit ꝙ q̄ñ scisma cepit possidebat restitueret ei facta vel petita restōne.ff.ex q̄bus cau.in integ.ait ꝑtoꝛ.§.item ei.vel iure postliminij.(Absentēt).Scða rō in registro ⁊ iūctura q̄ sic incipit:idē etiā mō fieri ꝓuidentia dissuasit ne pisani ac veneti aliquē q3 plures apud ꝯstantinopoli hmōi hñtes eccl'ias ꝯ impiū ꝓuocat.(Obediētia)sicut ex l'ra appet pꝛiarcha sbiectōe3 q̄rundā eccl'iaꝝ petebat q̄ realis petitio erat.s.q̄si ꝯfessoꝛia.dicebat.n.se ius hr̄e in re.ꝑ qð apparet eā realem.insti.de ac.§.j.⁊.§ se.Item ⁊ scða petitio q̄ petijt obedientiā infra ius sibi esse ꝙ ꝑdicti sibi ꝑstent obedientiā.silr est realis ⁊ q̄si ꝯfessio.ad hoc est arg.s̄.de offi.oꝛdi.ꝯq̄rente.ff.de rei ven.l.j.§.ꝑ hāc.C.ð colla:frugi.ꝑ totū.C.in q.ca.col.vel cen.l.ij.⁊ no.ꝙ q̄ñ petit ius in aliq̄ re debent vocari illi q̄s res tangit:vt hic.nec fit absentibus nō vocatis ꝑiudiciū ꝑ ꝓcessum habitū ꝯ pñtem a q̄ petit obedientia:vt.s.fiat verus possessoꝛ q̄ agit nisi foꝛte illud imputet ei q̄ scit suam cām agi ⁊ tacet.de q̄ no.j.de re iudi.quāuis.arg.a ꝯrio sensu ff.de re iudi.sepe.§.nā ⁊ sup.⁊ quāuis si al's sup coꝛpalibus rebꝰ agat in rem ille q̄ possidet vel etiā detinet.vel q̄cunq3 mō restituende rei facultatē hʒ ꝑiudiciū faciet dño nisi noīet dñ3 ī iudicio vel etiā si noīet ⁊ nō cōpareat.j.vt li.nō ꝯte.q̄m.C.vbi in rē ac.l.ij.in iuribus aūt incoꝛpalibus lʒ locū aliq̄ñ hēat noīatio:⁊ ad h̄ terminus dādus est vt veniat docturus de iure suo:vt h̄.ff.de liber.cō.si piter.nō tñ si venerit ꝓcedet ꝯm foꝛmā.l.C.vbi in rem act.l.ij.s.vt fiat verus possessoꝛ cū nō habeat facultatē rei restituende his q̄ ꝯuenit.⁊ tñ nō debeat subtrahere obedientiā ei q̄ ē in possessione eius:q2 peccaret nisi ꝑus ab eius obediētia absoluat ꝙ hic nō fiet:cū nō sit pñs ille cui mō obedit.⁊ q2 nō etiā ꝯ eum actū est.arg.viij.q.vlt.nōne.imo plus est:q2 etiā si ꝯ aliquē feratur snīa:⁊ tpe executōis appeat aliq̄s q̄ de iure suo dicat:summatim cognoscet iudex.ff.de re iudi.a diuo.§.si sup.imo ꝙ plus est videt ꝙ obedientiā quā alius hʒ ab eo petere nō debeo:cum ipe eā possidere nō possit.vt no.j.de ꝑscrip.auditis.⁊ dicta noīatio ⁊ ꝓcessus nō hr̄et locū:nisi cū res alieno noīe possident.⁊ si petā ab eo ipe rñdeat ⁊ ꝯdemnet ꝓcedet ꝯ eū ⁊ nō in ꝑiudicium alterius.vt no.ff.de rei ven.is q̄ se.⁊.l.se.ff.de re iudi.sepe.Alij tñ dixerūt ꝙ ꝓcederet ꝯ eū in quo dicit ius hr̄e ⁊ obedire compelletur actoꝛi vincenti.⁊ habent arg.ꝓ se:quia si quis hʒ auctoꝛitatē ad rem sibi obligatam cuius alius.q.post habet.C.que res pig.obli.pos.nomen.C.de here.vel act.ven.postq3.multo foꝛtius d3 quis habere actionē in iuribus que quis sibi de iure competere dicit.sed pōt rñderi in ꝑdictis legibus affuisse voluntatem obligantis ⁊ vendentis:⁊ ideo habent actionem ⁊ ꝙ eius noīe agit qui cessit:q2 act.cessa.Alij dicunt ꝙ si petat eccl'ia habet locū nominatio ⁊ ꝓcessus ꝑdic.l.si autem obedientiam secus.sed certe hoc non videt verum cū eccl'ia non possit possideri:nec eius dominium haberi.ff.de reꝝ di.l.j.sed tm̄ ratione iurium episcopalium vel alioꝝ competat quasi possessio ⁊ petitio rei.ff.de ꝯhen.emp.qui tabernam.ff.de leg.j.si domus.§.vlt.alij dicunt ⁊ foꝛte melius ꝙ si aliquis nomine alterius possideat vel detineat iura alterius:puta quasi vicarius vel quasi coadiutoꝛ:vt.s̄.de of.oꝛ.q̄m.tunc hʒ locū noīatio ⁊ ꝓcessus.l.ꝑdicte:quia facultatem habet tempalium restituendoꝝ que de facto tenet.ff.de rei vē.officium a clericis autem obedientiam quā alius in eos possidet.puta epalem vel archidiaco.petere non possum:quia nec ⁊ si ipi clerici ⁊ sponte exhiberi vellent non debeo recipere.⁊ si recipio pecco ⁊ puniendus sum.xvj.q.iij.placuit.Item quia eadem obedientia in eisdem pluribus deberi non potest.ff.de acqui.pos.possideri.§.econuerso.sed si ego peto obedientiam quasi sub alio sicut sup̄ archi.siue abbas vel certi pꝛelati sub episcopo petant obedientiam archidiaconalem.vel abbatis volentis pꝛeiudicare obediētie episcopali vel episcopi vel pape.non differtur ꝓpter aliquam nominationem petitio actoꝛis:quia ius debitum sibi non peto:sed meum quod est alienum a suo.argu.j.de exces.pꝛela.ad hoc.xiij.di.quāuis.⁊ op.x.q.iij.qui resistit.⁊.c.se.⁊ hec vera sunt q̄ñ peto obedientiam pꝛestari ratione loci vel rei.si autem ratione persone:puta quia pꝛomisit mihi obedire hic.vel nullo mō nominabit alium in iudicio.nominatio enim tm̄ in realibus petitionibus locum habet:vt in.l.pꝛealleg.sed h̄ petitio personalis tm̄ si ergo vult pꝛudenter agere ille qui petit iura episcopalia pꝛimo inq̄rat quis possideat.⁊ si inuenerit iura episcopalia nulli ꝑstari:sed clericos vel eccl'ias ꝓ liberis se gerere imploꝛabit officium iudicis contra eos.j.de cau.pos.cum olim.j.de re iudi.cum mater.ff.de rei ven.l.j.§.ꝑ hanc.ff.de li.ho.ex.l.deinde.§.hoc interdictum.pōt etiam contra clericos qui se gerunt ꝓ liberis intentare in rem ꝑiudicialē dicens ⁊ petens eos tanq3 episcopus in suos clericos.insti.de ac.§.pꝛeiudiciales.⁊ in casu aget de lib.exhi.ff.de li.ho.exhi.l.penult.⁊ vlt.si vero ab alio detineantur h̄ iura.vel nisi clerici qui non contēdat se ꝑlatum eoꝝ:nec etiam inuitos detineat idem dicimus.si vero detinens ꝯtendat se ꝑlatum eoꝝ etiam si voluntas detineat petes eos exhiberi.ff.de li.exhi.l.vlt.Item dicimus ⁊ se non contendant se ius habere:sed in inuitos detinet.ff.de liber.exhi.l.j.potest etiam eos ⁊ iura pꝛedicta vendicare de iure canoni.vij.q.j.non opoꝛtet.arg.ff.de rei ven.l.j.§.

j.⁊.lxxij.di.ꝑ to. ⁊ no.ꝙ ꝑiudicialis in rē cōpetit tm̄ ꝯ filiū vel ſi ꝑſonalis al's q̄ ſui ꝯtrouerſiā faciūt. Itē in ea tm̄ q̄rit an ſit filius meus.⁊ ꝑ ſil'e an ſit clericus meus.in rei vē.aūt de iur.cano.q̄rit an ſit in,in ꝑtāte mea vel nō. Itē daf rōne poſſeſſionis quā alius hꝫ ⁊ ꝯtrouerſie quē fecit.⁊ bn̄ nob' videt ꝙ ſi plures dicāt ſe hr̄e ius in aliq̄ eccl'ia ſiue ep̄ale ſiue alio ꝙ pn̄t inter ſe ꝯtēdere.j.de ꝑ ſcript.auditis.vbi no.⁊ facit ad h:qꝛ ꝯfeſſoria cōpetit nō ſolū ꝯ poſſidentē rē in q̄ petit ſuitus vel ius.ſꝫ etiā ꝯ q̄ſlibet turbātes ius vel ſuitutē.ff.ſi ſer.vē.ſi qs di.ſꝫ ⁊ pn̄t ābo agere ꝯ illū q reꝫ poſſidet q ſuitutē vel ius dꝫ.j.de ſen.⁊ re iudi.cū ſup.nā nō ē ꝓhibitū plures ꝯ eundē agere ſup eadē re.ff.de pet.he.cū idē.ff.ꝺ rei ven.is a q̄.⁊.l.ſe.ff.de noxa.ac.ſi qs a multis.nec obſtat ſi dicas:qꝛ nō hꝫ facultatē rei reſtituēde cū alius illud poſſideat:qꝛ illi nō ſit ꝑiudiciū niſi ſit in culpa ꝑ taciturnitatē vel alio mō.j.de re iudi.cū ſup.tn̄ ſi prudēter h ꝓcedere vis voca clericos ad iudiciū quos petis tibi ſb̄ditos.vel in qbus petꝫ iura ep̄alia:⁊ da eis libellū:qꝛ ſi ꝯfeſſi fuerint tibi deberi petita.ſed ſe nō hr̄e ꝑtātē ea ꝑſtādi:qꝛ alius eos poſſidet vel illa iura in eis.tūc ferat diffinitiua ſn̄ia ꝯ eos q̄ faciet ius inter ꝑtes vt decetero nō pn̄t ſup petitis in libello ꝯdicere.ſꝫ obedire nō cogunt:qꝛ abſentibus nō ꝯtumacibus nō dꝫ aliqd ꝑiudiciū gnāri:vt ꝑdictū eſt.ſi vo negēt petita in libello vel etiā dubitare de eis ſe dicāt ea forte rōne:qꝛ forte alius hos poſſidet:qꝛ ꝓ eodē reputat.ff.de peti.he.ſi debitor.tūc ſui ꝯtrouerſiā facere vident.⁊ tūc ꝓcederet ſm modū h ſuperius dictū.ſꝫ nunq̄ȝ ſup obedientiā vel alijs ab alijs poſſeſſis alij cuiq̄ȝ fiet ꝑiudiciū:vt iā dictū eſt.(Lū ⁊ ipi)ſcd̄a rō.(Rebellis).ſ.de elec.qꝛ diligentiā.ar.ꝯ.ff.de bo.poſ.etiam fide.

Uod ſup his. ⁊ infra dio

ceſanus).xvj.q.j.cum ꝑ vtilitate.So.'abbates q bn̄t ppl'm ep̄o.i.dioc̄.aſtringunt:⁊ ideo ad ſynodū ire cogunt.xviij.q.ij.§.vl.xviij.di.ep̄s.⁊ ꝙ plus ē ꝓpt ppl'm etiā exēpti cogunt ire ad ſynodū.j.de ꝑuil.ex ore.alij aūt q nō bn̄t ppl'm nō tenent lege dioce.nec ire ad ſynodū. q̄ aūt ppl'm bn̄t in nullo vident a lege dioc̄.exēpti.ex q̄.n. ppl'm bn̄t dꝫ hr̄e cathedrā in eccl'ia vt ibi predicet.⁊ ſi dāt decias partē eaꝝ oblationū hēbit ep̄s.j.de ſepul.in pn̄tia.de h pleni' no.j.de ſta.mo.c.j.(Statuendū).q.d.ſi in citatoe exꝑmeret iniuſta cā nō dꝫ venire.⁊ idem ſi ſcirent conſilium ꝯuocari ꝓpter malam cām.⁊ eſſet talis cā cui ꝯdicere non auderēt ſi pn̄tes eſſent:puta ſi eſſet ſup fauorem preſtando principi excōmunicato.

Am in eccleſiis ſci victo/

ris por)No.pores excōicatōis ferre ſn̄iaȝ in canonicos.nā ordinarius eſt.⁊ de h no.de offi.arcbidi.cū ab eccl'iaꝝ.⁊ c.q̄ȝto.(Preſcripturis).⁊ ſic vr̄ ꝙ ꝑ lr̄as ꝓbet alicuius crimē.ſi.v.q.vl.epiphaniū.ſꝫ ꝯ.ij.q.vl.ꝑ ſcripturā.Sol.h nō reputat ꝓbatū crimē q̄ȝtū ad depoſitōeȝ:ſed q̄ȝtū ad abſolutōeȝ. Item nō agebat criminaliter.(Iuramentū)No.regularis de inobediētia ſuſpectus cogit ad iurandū obedientiā.arg.ſ.e.legebat.ff.ꝺ iudi.in oībus.(Suphe)cā q̄re cogant iurare ⁊ parere mandatis prioris h aſſignat.ſ.qꝛ ꝑmo ꝯtumaciter hoc renūciauerat:alioq̄n cū abſoluti eſſent a ſupiore ꝑſtito iuramēto aliud vlteri' ꝑſtare nō debent.ſꝫ vel remittēd' ē ad excōicatorē vt faciat mādata.ſ.de offi.dele.prudentiā.§.vl.vel cogendus ſatiſfacere excōicatori.ſ.de offi.ordi.ad repri.

Is que ꝑ eccleſia vel cle/

rici)h hēs ꝙ ſimplices clerici manualē obediētiā ſuo ꝑlato debet exhibē.qdā tn̄ dicūt ꝯ etiā h dicūt obtinuiſſe ꝓpt cōſuetudinē:vel eſſe ſpāle in cardi.(Lapellā)ep̄o.n.mortuo ꝑtās iuriſdictōis trāſfert in capl'm.j.eo.cū oli.j.de here.ad abol.lxv.di.c.vl.ar.⁊.xxiij.di.in noīe.vij.q.j.pōtifices.ea aūt q̄ ſunt ordīs deuoluent ad ſupiorē.vel vt faciat:vl' viſitatorē ſup his ꝯſtituat vt.lxj.di.obitū catin̄.de h no.j.de here.ad abol.(Excepta)no.ꝙ alio iure cēſeant iſta q̄ȝ illa ꝑter excōicatōȝ q̄ nō ſpectat ad capl'm niſi de ꝯſuetudīe.ſꝫ qꝛ ꝑ ꝓbatōes ꝯſtat aliud obtētū in his q̄ȝ in illis.vel qꝛ ꝓpt ſcādalū vel aliā cām alter volebat ꝓuidē in his.nā de iure matrix eccl'ia h pōt in ſb̄ditas eccl'ias q̄ h ꝑ hāc decr.reſuant cardi.Alij alit ⁊ forte meli' dicūt ꝙ h q̄ cardi.ſuant non bn̄t de iure in ſuis eccl'ijs.ſꝫ cardi.vel ali' ꝑlat' h recipit a papa vel alio ꝯfirmatore:vt no.ſ.de offi.or.q̄ȝto.⁊ h ex eo appet:qꝛ cū excōicatio ſit mucro ep̄al'.xxiiij.q.iij.corripiant.capl'm h hr̄e nō pōt ꝑ ſe nec cardi.h bn̄t ab eo.⁊ ideo papa ſibi h reſuauit.⁊ de h no.ſ.de here.ad abol.ſꝫ dic̄ q̄re nō exꝑſſe h detmīauit:ſꝫ tm̄ ſue ꝓuidētie reſuauit.Rn̄.qꝛ ꝯſuetudo vrb ꝯria allegabat.ſ.ꝙ capl'm excōicaret ⁊ corrigeret etiā vacāte eccl'a.de correctōe etiā dicim'

ꝙ capl'm vel titulus eā facere nō pōt de iure ſuo puniēdo de crimine vel ſn̄iam ferēdo:lꝫ poſſet facē capl'm ꝙ eis ꝯcedit in q̄ pl' monitōib' intēdūt quā directe cog̃ſcēdo.ar.ſ.de of.archipſ.c.ſi.

Ilecta in chriſto filia.cāo

nicos)q̄ nō ſunt ꝓfeſſe ⁊ pn̄t hr̄e ꝓpriū ⁊ mr̄imoniū ꝯhere.vt.xij.q.v.c.vl.⁊ tales multe ſunt in alemania (Suſpēdat)No.h ꝙ abbatiſſa pōt ſuſpēdē clericos ſuos ab offō ⁊ bn̄ficio. Et h ē ea rōne:qꝛ ex ꝯſuetudīe iuriſdictōeȝ hꝫ ordinariā.j.de arbi.dilecti.al's.n.ē ꝯ ius cōe.C. de arbi.l.vlti.excōicare aūt nō pn̄t vt h:nec abſoluē.j.de ſen.ex.de monialib' rōnē inuenies.j.de pe.noua.vel potes dicē:qꝛ ex ꝯſuetudīe induci nō pōt vt interdictum de iure ponere poſſit:ſicut nec excōicationem nec hic dicit abbatiſſe interdictū tenere.

Ilecti filii arcbidi.capitu

lū)No.capl'm ꝓſeq̄ iura ep̄atus q̄n ep̄us in ꝑiudiciū ep̄atus aliqd faciat.⁊ idē intelligit ſi ſit negligēs.ar.xij.q.ij.nō liceat.⁊ eſt multū no.dignū ꝙ capl'm nō ſolū appellabat ꝓ iuribus ep̄atus.ſed etiā ſup his cām ꝓſequit.⁊ etiā eis ꝓſequētibus ep̄s abſoluit.⁊ hoc ē ea rōne:qꝛ h abſolutio nō ꝑſonā ſed rē tāgit cuius noīe capl'm appellauit ⁊ egit. ⁊ qꝛ h ſpūalia ⁊ dignitates eccl'ie ſunt cōia ⁊ cōiter tenent ab ep̄o:⁊ ſic lꝫ ep̄s ſit captus.j.de v.ſig.cū clerici.(Exigentes)cū effectu.ſ. qꝛ ꝑſtitit vt in fi.innuit.vel dic ꝙ appellatio ꝑceſſit iuramentū:ſed poſtea iurauit.(Appellauerūt)ad q̄d valet appellatio poſt ꝑſtitū iuramentum.Rn̄.ad hoc appellat ne exigeret aliqd occaſione ꝑſtiti iuramenti īſoliti ⁊ ꝯ ꝯſuetudinē alioꝝ preſtiti.cū hic appellatio eſſet ex ꝓbabili ⁊ veriſil'i cā interpoſita.nā nō eſt veriſil'e ꝙ aliud iuramentū ſolitus eſſet ꝑſtare ille ep̄s q̄ȝ alij.Dicūt qdā ꝙ nō dꝫ patriarcha exigere aliq̄ occaſione illius iuramenti citra appellationē.⁊ ſi exigeret ⁊ ep̄o ꝑſtaret an̄q̄ȝ ſup ꝑncipali ꝓcedat reuocat ꝙ nō placet.de hoc no.j.de ap.bo.me.nō tn̄ credo ꝙ tales appellatōes q̄ ſiūt extra iudiciū aggrauamine ſufficiūt ad citationē niſi iteꝝ citet a iudice.nec ad hoc ꝙ appellatus debeat cōpere in termīo quē appellās extra iudiciū ꝑfixit in electionibus.ſ.de elec.ſtatuimus.ſi aūt vult in termino cōpere pōt etiā:⁊ hꝫ bn̄ficiū ꝯſtōnis q̄ eſt.j.de ap.cordi.⁊ illius decr.oblate.qꝛ ſi appellās terminū quē prefixit appellatōi ꝑueniat.vel al's malicioſe ſupplātaret appellationis lr̄e nō valebūt.ſi.n.ꝯ diceret ſeq̄ret ꝙ qs poſſet citare aduerſariū q̄n vellet:⁊ alia abſurda.arg.ꝯ.j.de ap.cū ſit. qdā tn̄ dicūt ꝙ hoc iuramentū preſtitū fuit poſt appellationē ex ꝓbabili ⁊ veriſil'i cā emiſſa.⁊ ideo poſt talē appellationem nec preſtandū nec recipiendū fuerat iuramentū. ⁊ ſi poſt appellationē ꝓbabilem preſtet an̄q̄ȝ ꝑ illud iuramentū aliq̄d fiat dꝫ reuocari iniqua adiectio iuramenti.vt in preallega.decr.h nō placet q̄buſdā ꝑ oīa.nō.n.credūt ꝙ ꝓpter appellationē emiſſam qs debeat dimittere vti iure ſuo.ſicut nec papa ꝓpter ꝓhibitionē.C.debi.vē.pig.iu.nō.ꝑ.l.j.C.de reſcin.vē.ſi maior.ff.ꝓ empt.l.pe.nec obloquit decr.bone me.nā ideo ſibi reſtituit:qꝛ erat in poſſeſſiōe.⁊ fructus reddunt:qꝛ rōne poſſeſſionis debent. Itē hoc petierunt ibi.ſ.ſe reduci in eū ſtatū q̄ erāt tp̄e appellatōis emiſſe:⁊ erāt in poſſeſſione.⁊ ideo in ea reducti fuerūt.ſed hi q̄ appellabāt ne ꝑſtet iuramentū.vel ne occaſione iuramenti ꝑſtiti aliud exigat nō ſunt in poſſeſſione hoꝝ:qꝛ nō ſoluē ⁊ nō exigi iuramentū poſſidēdi non pn̄t nec ſunt talia q̄ pn̄t poſſideri vel q̄ſi.vn̄ nō pōt reſtitui in huiuſmōi poſſeſſione.ſed ſi al's appellat ex̄ iudiciū ad hoc valet appellatio:qꝛ nouū poſſeſſorē puta eū q emit poſt ap.fac̄ ma.fi.poſſeſſorē qd ex eo appet:qꝛ ſi poſt ꝓbauit rē ſuā eſſe reſtituet fruct' medij tp̄is.C.ꝺ rei vē.ſi fundū.nō aūt idē dico in veteri poſſeſſore.arg.ff.ꝓ emp.l.pe.cōpant.n.appellationē ex̄ iudiciū inhibitioni ſiue denūciatōi:cū forte etiā poſſet dici ꝙ idē eſt ſi appellet ex̄ iudiciū ſine cā ꝓbabili vel veriſil'i.ſ. ne moleſtes eū q in poſ.ē ſed hoc non placet:quia dꝫ ꝓbare poſſeſſionem.⁊ poſſeſſione reſtituet poſſeſſori cū fructibus. ⁊ idē ſi appellat vt emas fundū.qꝛ ſuus eſt:qꝛ oportet eū ꝓbare fundū ſuū ⁊ poſt reſtituet. Item ſi aliquis appellet extra iudicium preſumitur contra eum niſi ꝓſequatur.j. de dolo cum dilecti. ⁊ pōt dici ꝙ vbi appellat etiam extra iudicium implorabit reuocationeȝ eoꝝ que facta ſunt poſt appellationem offm̄ iudicis petendo reduci in ſtatū q̄ erant tp̄e appellatōis emiſſe:cū al's ſi nō appellaſſet oportet eū intētare interdictū recupande poſſeſſionis:arg.ꝑdi.decr.bo.me.⁊ q̄ ibi diximus hic repete vbi.ſ.interdicto neceſſe eſt ꝓbare ſe poſſediſſe ⁊ ſpoliatum eſſe.ſed hic.ſ.vbi appellat non habet neceſſe ꝓbare poſſeſſionem vel ſpoliationem ſed ſolūmō ſtatū in q̄ erat.vel dic ꝙ q̄n ſic appellat extra iudiciū appellans pōt petere reduci in eū ſtatum in quo erat tp̄e appellatiōis emiſſe. ⁊ hāc petitionē recte

intentabāt etiā ꝯ nō spoliantē: nec recipientē sciēter a spoliatore: vt in pal. decre. bōe me. ꝯ q̊s nō hȝ locū interdictū. j. de resti. spo. cū ad nos. ſȝ ꝯditio ex decr. sepe. alij tn̄ dicūt nec ꝯ talē. s. nō spoliantē p̄dictā petitionē admittēdā. Itē ad aliud valet p̄dicta ap. q: qcqd post ap. talem fit dū mō ꝓbet̄ v̄itas cāe ap. etiā a iudice puta snīa excōicatōis vel alia nulla ē. j. de ap. dilec. τ. c. ad audiētiā. cū al̄s snīa excōicatōis τ etiā alie teneret: lȝ essent iniuste. est τ ali⁹ magn⁹ effect⁹ huius ap. q: nō obstabit ei ꝓsequēti ap. h̄ exceptio excōicatōis. j. de excep. cū inter. si aūt nō appellasset: ſȝ tm̄ p simplicē q̄rimoniā iret ad supiorē obstaret sibi dicta exceptio. caueat igit̄ sibi q̄ ap. hāc vult ꝓseq̄ vt dicat: peto reuocari qcqd factū ē post ap. al̄s. n. si omissa cā ap. ageret obstaret exceptio excōicatōis. τ hāc ap. etiā ex̄ iudiciū factā vltra annū ꝓseq nō pōt. j. de ap. ꝯstitut⁹. τ credo q etiā possint p̄figere terminū ap. sue: ar. de ap. sepe. lȝ aduersari⁹ cōpere nō teneat̄: vt iā dictū ē. Itē vbi nō ꝓsequat̄ appellās ap. suā punit̄ in expēsis. s. ꝺ rescrip. ex pte si. j. de ap. cū sit ro. Itē reuocat cāȝ ad supiorē q q̄lit̄ fiat. no. j. ꝺ bis q̄ fi. a ma. par. ca. cū in cūctis. Itē nō valēt lr̄e sup eodē de q̊ appellatū est: nisi de ap. faciāt mētionē vt in pal. decr. ex pte. s. τ q: sic ꝓcedit̄ in hac ap. ex̄ iudiciū facta sic̄ in ea q̄ fit in iudicio pȝ ꝑ eq̄ nō obstat excep. excōicatōis. nec distiguo appellet qs a iudice suo vel aduersario. j. de ap. bo. me. q̄ȝuis aliq distinguant. τ h̄ adde qꝺ no. j. de ap. ad audiētiā. Itē ap. ex̄ iudiciū nō suspēdit effectū etiā eoꝶ q̄ p̄cedūt ap. ſȝ eoꝶ q̄ sequunt̄ tm̄. j. de ap. ꝯstitutus. vbi no. ſȝ illa q̄ fit in iudicio suspēdit effectū etiam eoꝶ q̄ p̄cedūt ap. ff. ad turpil. l. j. §. fi. (Cōsuetudis) h̄ vult dicē q lȝ eps iurauerit s̄uare oēs ꝯsuetudīes q̄s alterius epi castellani exhibere ꝯsueuerūt p̄riarche gradeñ. tn̄ ptextu p̄dicti iuramēti ꝯsuetudīes nō laudabiles vl̄ etiā laudabiles: ſȝ nō p̄scriptas s̄uare nō tenet̄ ſȝ ꝑ h̄ ꝓbat̄ q dicit̄ h̄ nō tollit̄ qn al̄s legitīe ꝯsuetudīes s̄uent̄. ſȝ de laudabilibus τ p̄scriptis dicendū ē q lȝ s̄uāde sint: al̄s nō. tn̄ ꝓpter tenorē huius iuramēti. (Ad alios) puta q: est ibi aliqꝺ capitulū de s̄uāda ꝯsuetudīe: τ erat ꝯsuetudo de soluēdis aliqbus iuribus annuatī q nō est licitū a nouo p̄lato exigē q̄ȝuis licitū sit iurare ꝓ obediētia. s. de elec. significasti. iuramēto. n. solito nihil addendū est: q: si pmitterent̄ aliqd addere aliqd cupidi dignitatis aliqn̄ insolita τ indebita adderēt ꝯ. j. de censi. significasti. vbi aliqꝺ nouū addit̄ iuramēto. s. de nouo cēsu soluēdo. So. h̄ hȝ locū in iuramētis q̄ a iure vel ꝯsuetudīe gn̄alia dicta sunt q̄le est h̄ iuramentū qꝺ p̄staret eps ordinat⁹ suis p̄latis. j. de iureiu. ego ſȝ illud iuramentū de q̊ illa decr. loquit̄ nullo iure inducit̄. τ ideo licitū est cuiqȝ sibi p̄uidere p q̄scūqȝ cautōes vult τ pōt dummō nō sint ꝯrie iuri. (Teneri) τ bn̄: q: in p̄iudiciū ecclīe p̄stitū iuramtū nō potuit eū ligare. j. de iudi. c. ij. h̄ aūt solū qꝺ post ap. p̄stituȝ est vel ante valet quo minus obseruet̄: dummō sine interitu salutis eterue s̄uari possit. j. de iureiur. si vero.

Q uam olitā.

τ. j. p̄uati) forte q: scienter elegerant indignū. s. de elect. scriptum. (Vacet) repete q̄ diximus. s. e. his q̄.

S tatuim⁹ ordine.

de h̄ no. s. eo. c. j. (In portōe) huic decr. ꝯsonare videt̄. j. de iure pa. postulasti. h̄ decr. loquit̄ s̄m ꝯsuetudinē vrbis q̄ talis est q fere in oīb⁹ ecclījs sunt minores clerici q bn̄ recepti in clericos ecclīaꝶ τ ius canonicat⁹ in eis hn̄t. τ hi faciūt inferiora s̄uitia. s. purgāt ecclās accendūt lāpades: pulsant cāpanas. τ in his s̄uitijs exhibendis sunt p tres vel q̄tuor annos añ q̄ȝ p̄cipiāt bn̄ficia q̄ h̄ portōes appellant̄. τ lȝ añ ꝯstōnem istā obtineret q q̄ p̄us recipiebat̄ p̄mo portionē recipet ꝓpt̄ hāc ꝯsuetudinē remouet τ statuit q q sunt in maioribus ordinib⁹ alijs p̄ferunt̄. ſȝ his ꝯdicē videt̄. s. de rescrip. capl̄m. vbi dicit̄ q nō solū p̄mo recept⁹ dȝ alijs p̄ferri: sed etiā his ꝓ q̄bus p̄mo scriptū. ſȝ dic illud loq̄ vbi nō est h̄ ꝯsuetudo vel p̄bēde nisi sint distīcte. nā vbi p̄bēde sunt distīcte q̄ȝcito receptus est hȝ ius in oībus cōibus. s. de ꝯsti. cū. M. j. de p̄ben. dilectus. Itē ibi nō dicit q plures hr̄ent ius τ vnus esset p̄ferēdus: imo vnus solus tm̄. s. ille ꝓ quo scriptū fuerit ius hēbat. Itē no. q ꝓuil̄. huius ꝯstōnis nō hn̄t clerici in maioribus ordinibus cōstituti. si añ eos alij in minoribus ordinibus ꝯstituti ius hēant p quos petē possent futuras p̄bēdas vel portōes: puta q: recepta eēnt auctoritate pape. τ ita q deberet hr̄e p̄mas vacaturas p̄bēdas. nam iniustū esset q p̄mo recepti p receptiōeȝ scdoꝶ ius suū amitterēt: lȝ sec⁹ sit in alio casu vbi recepti in canonicos nihil iur̄ hn̄t nec in p̄bendis vacaturis neqȝ in portiōibus: cū tales vacature sint ꝓhibite. j. de ꝯces. p̄. vel ecc. nō va. c. j. τ dicimus gn̄alit̄ qꝺ lȝ hmōi electoribus de p̄dictis canonicis sic receptis eligere quos volūt. τ p hāc ꝯstōnē tenent̄ p̄ferre in maiorib⁹ ordinibus ꝯstitutos: τ etiā nisi ꝯsuetudo ꝯriū teneret etiā si eliget extraneū teneret electio τ hr̄et p̄bendā: q̄ȝuis in penā eoꝶ tenent̄ sibi interim intm̄ ꝓuidere. j. de p̄ben. dilectus. Sȝ q̄res qd si recepti sint auctoritate pape ad p̄ben. cū se facultas obtulerit. nam h̄ videt̄ aliud dicendū q qn̄ recepti sunt ad primas vacaturas: q: posset intelligi q tūc tm̄ offerret se facultas qn̄ nō essent aliq maiores q essent minoribus p̄ferendi. ſȝ nos idē dicimus in vtroqȝ casu: q: cū primis primo sit ius q̄situ: lȝ sint minores q̄ȝ scdo recepti facultas se offerret p̄mo in p̄ma vacatiōe: τ scdo in scda: τ sic de alijs. (Potiorē). i. p̄orē: al̄s bn̄ficia debēt eē eq̄lia: vt no. s. ꝺ ꝯsti. cū venissent. vel hic attendit spālem ꝯsuetudinem.

Q uam inferior.

Hoc sic dicim⁹ esse q eps archiepm suū in sua diocesi delinquentē nō excōicabit. nec ꝯ eū excōicationeȝ vel accusationē ciuilē audiet: sed coram dn̄o p̄riarcha vel papa ꝯueniēdus est. xxj. dis. si cōmittit̄. τ. c. fi. xvj. q. j. sup. τ ē ad hoc rō: q: ita est archieps intra terrā sue iurisdictōnis. s. inter suā ꝓuinciā sicut eps: vt no. s. de offi. ordi. pastoralis. in p̄n. Itē melius dȝ iudicare archieps suū suffraganeū q̄ȝ suffraganeus rōne crimis metropol̄. imo plus videt̄ q etiā si ep̄us hr̄et aliū epatū ex dispensatōe extra ꝓuinciā q suū metropolitanū rōne criminis vel ꝯctus nō posset ꝯdēnare ꝓpter p̄dictā rōnē: argu. p̄dicti capl̄i. Alij tn̄ hic dicūt ꝯ. arg. p his. xvj. q. j. c. j. j. de p̄uil̄. cū capella. q̄ȝuis posset dici τ bn̄ q aliud est in epo q vl̄r est subiectus archiep̄o. aliud est si rōne alicuius possessionis sortiat̄ eius foꝶ. ex delegatōe aūt supioris pōt bn̄ eū iudicare. (Inferior). xxj. di. inferior. (Erexeris) ex quo. n. legitime ep̄atus ꝯstitutus est in aliq̊ loco: ipe ibi sup oēs hȝ dispositiōeȝ. τ si ille archidi. fuerit infra diocē. designatā sibi. n. s̄berit nisi priuil̄. defendat̄. xj. q. j. regenda. τ. c. se. s. de offi. ordi. ꝯq̄rēte. ſȝ si nō esset ibi eps τ excōicasset eum ꝓpter delictū in ea cōmissum teneret excōicatio. arg. vj. q. iij. placuit. C. vbi de cri. agi opor. auc̄. q̄ in ꝓuincia. q̄ȝuis alij dicāt h̄. q. de maioribus ad epm referēdā. s. de offi. archidia. c. j. τ. c. ad h̄. q: nec sup abbates iurisdictionē hn̄t. s. ꝺ offi. archidi. c. vl. ḡ multo minus sup ep̄os infra eius archidia. sitos. ſȝ posset rn̄deri illi decr. q̄loquit̄ qn̄ nō hȝ iurisdictionē ordinariā sup mona. sui archidia. ſȝ rōne criminis bn̄ hȝ vbi cessat cōe priuile. C. vbi de cri. agi opor. auc̄. q̄ in ꝓuīcia. vel dic vt. j. de fo. cōpe. cū ꝯtingat. (Iudeis) h̄ ad arbi. boni viri referendū est. ff. p socio. si societatem.

H umilis doctrīa prelatoꝶ

omniū q ordinariā iurisdictōȝ hn̄t. s. de offi. archiꝺ. cū ab. melius videt̄ q p̄latos vocet ep̄os p id qꝺ sequitur τ cathedralis capl̄oꝶ: q: si de minoribus p̄latis intellexisset: bn̄ s̄b eis cathedralis cōp̄hendisset. Sȝ q̄res q̄re nō eedē p̄sone req̄runt̄ de bituriceñ. ꝓuincia: q̄ req̄runt̄ de burg. Rn̄. q: eoꝶ intererat quū in visitatione primatis tenerent̄ soluere ꝓcuratiōes. j. de p̄scrip. cū ex officio. bituriceñ. aūt ꝓpter cōpositōeȝ tenentur soluere ꝓcuratiōes. ſȝ quare req̄rit̄ capl̄m bituriceñ. Rn̄. quia si in magnis negocijs sunt req̄rendi. j. de his q̄ fi. a p̄la. c. nouit. τ c. q̄ȝto. Itē oppones quare non omnes singulariter requirunt̄ quos res tangit. lxvj. di. c. j. C. de ac. l. fi. Rn̄. sufficit in rebus τ negocijs vniuersitatū req̄ri rectores vel idoneorē partē. C. de iur. cal̄. l. ij. §. si aūt. vel dignitas etiā. ff. de ꝯdi. τ de. munici. in rebus aūt singularium sunt vocandi. s. de ꝯsti. cum omnes. ff. de ser. vr. pre. p fundum. Et h̄ est etiaȝ rō quare sufficit vocari p̄ñtes. τ nō est necesse vocari absentes. nam al̄s contra eos non licet ꝓcedi: nisi specialiter vocarentur scȝ si contra eos singulariter τ nō nomine vniuersitatis ageretur. (Requiritis) No. non solum ep̄os sed alios prelatos: τ saltē caput fore requirendos in arduis negocijs ꝓuincie q̄ȝuis canones antiqui dicūt tm̄ de episcopis. ix. q. iij. c. j. τ. ij. p totum. j. de preben. graue. vbi no. τ no. q super ꝓuisione requirit eos dominus papa. quando. n. aliquis aliqd facit ex officio suo etiam si in modum actionis officium intentet̄. τ maxime in compositione requiri debent omnes quos res tāgit. ff. de adopt. nam ita. ff. de mino. in cause. §. causa. sed si non vocet non minus tenet q factum est: sed absentibus non preiudicat. ff. de mino. etiam si. §. vlt. Alij tamen dicūt arg. eiusdē. l. quod non tenet q factum est. τ pōt dici nō tenere snīaȝ latam nisi p edictū solenniter euocent̄. ff. que sen. sine ap. l. j. §. item cum ex. sed bene tenet etiam si non vocentur singulariter. sed non preiudicat his qui non audierunt edictum: vel al̄s non sint in culpa. j. qui ma. accu. pos. cum in tua. vbi autē non imploratur officium iudicis: sed actionem propriam hȝ contra reum: non tenetur iudex alium vocare nisi in libello fieret de alio mentio. τ tali modo q ipsum absentē vel ratiōe proprietatis vel possessionis vel alio modo ꝯstaret causam contradictionis habere: vt. s. eo. inter. ſȝ reus pōt nominare dominuȝ in iudicio. C. vbi in rem act. l. ij. j. vt lite

No.

nō ɔte.qm̄ fre. Jtē ipē cui⁹ infest pōt aliqn̄ ꝓhibere actorē ⁊ reū
litigare.s.qn̄ p̄mo loco ad eū ptinet defēsio.ff. ď re iudi.sepe.ſ; si
noieť in iudicio nec ipē se offerat iudex nō teneť vocare eū cuius
infest:q2 i p̄dicto casu.s.qn̄ sciuit ⁊ potuit ꝓuidē p̄iudicať ei ꝓpť
culpā suā vel negligētiā suā:vt in p̄dic.l.⁊.j.de re iudi.q̄zuis.vbi
no.si aūt nesciuit sibi nō p̄iudicať.ſ; ille q̄ se obtulit liti cū nō de/
beret vel cū nō possideret teneť ad estimationē.ff.ď rei vē.si is q.
§.si aūt.⁊ duab⁹.l.p̄ce.(Voluerit) assigñta iusta cā:al's nō differť
q̄ a maiori vel saniori pte fit.j.de his q̄ fi.a ma.par.ca.cū in cun
ctis.vel dic q̄ isti p̄lati nō ɔueniebāt nec ɔsenciebāt vt capl'm vel
vniuersitas:lʒ q̄ ad aliq̄ negocia vniuersitatis sint. si.n.vt vni/
uersitas ɔsentirēt simul ɔuenirēt ⁊ simul tractatū hrēnt.⁊ inde ē
ſc; q̄ hūc ɔsensum nō p̄stāt vt vniuersitas q̄ cuiuslibet ɔditio ad
mittēda ē etiā sine cā.ſ; postea corā papa exp̄mēt ⁊ ꝓbabūt ideo
etiā singularit singuloꝝ reqriť ɔsensus:q2 h̄ negociū nō necessi/
tatis ſ; volūtatis,cātū ē.(Supsedētes)no.ex trāsuerso veniētē re
tardare ꝓuisionē pape sic retardat' ad executionē snie.j.de re iu
di.cū sup ɔtrouer.⁊ ē h̄:q2 ius suū ꝓsequiť:vel aliā iustā cāʒ ꝓpo
nebat.⁊ no.q̄ hi veniētes ex trāsuerso sp̄ remittēdi sunt ad iudi/
cē q̄ cogñscit inter alios.ff.ď libe.cau.si pit.⁊ h̄ intelligo veꝝ qn̄ lis
cepta ꝓ pte tāgebat de nouo veniētes:⁊ interī p̄oꝝ cognitio dif/
ferť:sec⁹ aūt dicendū ē si erat ali⁹ archiep̄s q̄ eadē iura p̄mitie pe
teret:q2 tūc nō esset remittēdus ad eundem.(Jus).i.q̄ ipi nō co
gunť p̄stare hm̄oi ꝓcuratōes de q̄bus p̄stādis in cōpositōe dice
banť etiā alia q̄ in ipa cōpositōe ɔtinebanť.(Jn expensis)ex q̄.n.
archiep̄i ɔuenerant ɔ̄dictores p̄sumenť temē ɔ̄dicē.⁊ ideo ɔdē
nanť in expensis.ar.ff.ď iudi.cū q.sec⁹ si ꝓbabiliter ɔ̄diceret.ff.
de lega.ij.qui solidum.§.etiam.

De treuga ⁊ pace. Rubrica.

Treugas. Hec treuga canonica ɔuēti
onal' semp̄ s̄uāda ē.xxij.q.j
noli.ff.ď pac.ɔuētionū.⁊ intelligo h̄ de iusto bel
lo q̄ lʒ oī tpe licite possit fieri: tn̄ his tp̄ibus est
cessandū nisi vrgeat necessitas.xxiij.q.vl.si nul/
la.vel loquiť de bello iniusto a q̄ lʒ sit semp̄ ab/
stinendū:q2 tn̄ de facto nō semp̄ pn̄t ꝓhiberi.tn̄ his dieb⁹ forti⁹
instabūt p̄lati ꝓ treugis nec peccāt hodie p̄lati q̄ nō s̄uāt istā cō/
stitutionē:q2 nō fuit morib⁹ vtentiū approbata.iiij.dist.§.leges.
pōt etiā dici h̄ loq̄ qn̄ est dubiū an sit iustū vel iniustū bellū.xxiij.
q.iiij.illi,q.(Cōfirmet).i.publice denūciet.s.de offi.leg.studuisti.
vbi de hoc,no.(Triplex.)Primus ē ꝓprij ep̄i excōicatio. Sc̄dus
ep̄oꝝ vicinoꝝ ɔfirmatio.Terti⁹ auxilij eoꝝdē adiectio rūpiť.ff.
de suc.autē.itaq;.ff.ď lib.le.l.iij.in fi.(Prebeant).xc.di.c.pe.⁊|vl.
vt p̄sbri) xxiiij.q.iij.si q̄s

Jnnouamus. romipetas.(Existētes)ī
agricultura.n.tm̄ existētes gaudent p̄uil.C.q̄bus nō
ob.lō.tē.p̄.l.vl.aliam aūt sp̄.ar.C.q̄ res pig.pignoꝝ.

De pactis. Rubrica.

Antigonus ep̄s.ɔuentus)corā eccl'a
stico iudice ille q̄ pactuʒ
nō s̄uat.(Cohibuerit).i.nisi pacta s̄uet excōica
biť.(Pacta).legitima.xx.q.j.puelle.xviij.q.ij.
eleuheri⁹.ff.ď pac.iuregen.§.ait p̄tor.

Quod in conuentionib⁹ eccl'ijs.)⁊
loquiť de
eccl'ijs exēptis vel etiā alijs si q̄ ordinarij denegant p̄
bere assensum.(Solidare).i.ɔfirmare.⁊ intellige h̄ ď
ɔfirmatōe q̄ fit cū cāe cognitōe.j.de ɔfir.vti.c.j.⁊.ij.al's nec dubi
tatiue auferret:nec ius tribuet.j.de ɔfir.vti.cum dile
ctus.⁊ no.s̄.de offi.dele.studuisti.

Qualiter fit.⁊ infra.

Quam pridē ꝓ causis)isti.n.frēs agebāt ɔ̄
monasteriū ⁊ petebant restō
nē cuiusdā eccl'ie:q2 sp̄ se p̄ ip̄os monachos spoliatos
dicebant.(Eos)monachos.(Liti)h̄ nō fuit licitū.s.re
nūciare iura q̄ habebāt in eccl'ia ꝓ pecunia(Prauā).j.de trāsac.
statuim⁹.ɔ̄.So.h̄ erat suspicio turpis,pctī.ibi no.q̄ sp̄ p̄sumiť ni
si p aliā p̄sumptionē tollať.(Prauā).j.de p̄ben.nisi.ɔ̄.So.ibi di
ciť licitū iussione iudi.sine vllo pacto aliq̄d dare. h̄ aūt illicitū ex
pacto.caueant tn̄:q2 nec h̄ ipm̄ vt in intentōe gerē dʒ.j.de simo.
tua nos.(Facte).C.de ꝓcu.mandato.C.de transac.in trāsactio/
ni.(Renūcians)pure ⁊ sine pacto.(Resignauit) ⁊|sic ius resignať
se videť q̄ in illis instr̄is hēbat.ff.ď pac.l.labeo.⁊ no.s̄. de renū.
veniens.ſ; quō ꝓdest h̄ resignatio nisi p̄sonis inter q̄s p̄fecta est
ff.de pac.si vnus.§.pacta.R̄n.q2 publica p̄sona ē papa.ff.rē pu.
sal.fo.l.ij.in fi.⁊.l.nō q̄si.⁊ q2 singularit ⁊ vl'r sup oēs eccl'ias hʒ
plenitudinē ptātis.ij.q.vj.decetero.multo fortius alij p̄lati sin/
gulis eccl'ijs acqrere poterūt.ar.C.ď trāsac.pn̄s.⁊.ff.q̄d cuiusq;
vni.l.fi.vel cū negociū h̄ fit in ratihabitōe monasterij de act.ra/
tam hn̄do receptionē instr̄oꝝ sibi ꝓdest.ff.de nego.ge.si pu.§.ſ;
si ego.⁊.§.itē q̄re dummō noie monasterij sit gestū:al's nō ꝓdes
set.ff.de p̄to.sti.si s̄uus.⁊ h̄ vera sunt nisi renūciauerit l'ris.ſ; re/
nunciatio litis pōt fieri etiā parte absente.C.de pac.postq̄;.⁊ fit
h̄ in odiū litis:sic ⁊ hic.(Restitui).s̄.de elec.cū inter.R.ɔ̄.So.ibi
restitui rigore iuris inspecto nō videť q̄ dʒ restitui ad interdictū
cum ei renūciauerit.ff.de pac.sumus.§.pact.⁊ ideo dicimus loq
de gr̄a:vn̄ si al's esset institutus non remoueretť.vij.q.j.pn̄tium.

Accepim⁹ noīati. .C.de pac.l.vlt.s̄.
de fil.p̄s.ad extir/
pandam.ɔq̄stum.(Et inanes)ip̄o iure.

Cum clerici. ex ip̄is eccl'ijs eccl'ie sunt ob/
ligate ꝓ pensionib⁹.ff.de iu/
di.fideicō.§.fi.ff.de vsu.hactenus.ɔ̄.ff.de ɔ̄hē.emp.
l.fi.§.fi.sed ibi interuenit tm̄ p̄sonalis obligatio ⁊ nō
fueťt res obligate(Detestabile).j.de censi.ꝓhibemus.j.de p̄bē.
auaricie.imo sacr'm sup h̄ p̄stitū nō tenet.j.de censi.grauis.

Clericis sicut accepimus reprobamus).hoc
est nō s̄uandū decernimus:q2 ɔ̄ ca/
nones.xvj.q.j.si q̄s laic⁹.⁊.c.decias.⁊.c.q̄sti.⁊ ideo
si pena pacto adiungať:nec pactū tenet:nec pena,nec
iusiurandū sup hoc p̄stitū.ff.de pac.l.iuregen.§.vl.⁊.l.seq.ff.de
v̄.ob.si stipuleť.⁊.l.si stipu.hoc mō.si vero pactū est p̄ter legem
pactū nō valet:⁊ pena valet.ff.de v̄.ob.stipulatio ista.§.alteri.si
v̄o pactū est s̄m leges ⁊ pactū tenet ⁊ pena:ita tn̄ q̄ alteꝝ tm̄ pe
tat q̄ velit.ff.de pac.rescriptū.§.si pacto.C.de pac.si pacto.

Pactiōes facte spūalibus) siue bn̄ficijs
de q̄bus no.s̄.de elec.si/
gnificasti.siue q̄buscūq; alijs:nisi forte spūale veni/
ret in pactū ꝑmutatōnis.j.de reꝝ ꝑmu.ad q̄stiones.
oīs.j.q.ij.q̄zpio.(De alijs)ɔuentionib⁹.(Vergūt).j.de iureiu.si
v̄o.(Turpe).i.turpe factum.s.dolo vel simoniace.(Turpe).ff.de
pact.iuř.§.dolo.C.de inuti.stipu.dolo.(Vel rei turpis).s.de fact
endo homicidio vel ɔsili.(Jure).ff.de pac.iuř.§.p̄tor.q̄ ɔsangui
neam duceret in vxorem.(De facto).ff.de re.iur.impossibiliū vt
q̄ celum p̄dibus corporeis ascendet.

De transactionibus. Rubrica.

Sicut graue. ⁊.j.de transac.)trans
actio spālis nō obest
alijs spēbus.C.de transac.age.trāsactio gnālis
restringiť ad ea de q̄bus tractatū est.ff.e.q̄ ɔtu.
§.j.gnālis transactio nō rescindiť p̄textu noue
ꝓbatōis.C.e.sub p̄textu.spālis transactio in v/
no capl'o nō impedit agi in alio.C.e.l.pe.gnālis transactio tenet
de rigore iuris in oībus.c.⁊ parit excep.sed replicatōe doli resci/
diť.ff.de admi.tu.lutius.§.tutor.indefinita vel spālis in alijs nō
obest nisi in his de q̄bus actū est.C.de iudi.lʒ.melius dī vbi gnā
lis ē petitio ⁊ gnālis trāsactio obstat exceptio in oībus.C.ď pac.
sub p̄textu.ff.e.nō est.nisi reus frauduléter occultauerit spēm in
q̄ deceptus est actor.ff.de pac.tres.vbi gnālis est petitio ⁊ spālis
transactio obstat exceptio in ea spē tm̄.idē est si spālis est petitio
vel gnālis q̄ztū ad v̄ba transact.C.e.si decreta.⁊.l.age.ff.eo.cū
acq.⁊.l.qui cū tu.§.vl.C.ad vell'.l.iubemus.si aūt vtrunq; spāle
multo magis idē.ff.de pact.si vnus.§.pacta.(Decisione) in his
oībus si supuenerit transactio cessant h̄ auxilia ɔ̄ eū cū q̄ interue
nit transactio:⁊ sup eo de quo transactū est nisi dolo fecisset trās/
actionē.ff.de pac.tres frēs.ɔ̄ alios.n.nō sunt irrita instr̄a.⁊ intel
ligo hec vera vbi vtraq; p̄fecta ē cōpositio:al's vteť instr̄is:q2 fi/
dem nō ser.⁊c.C.de pact.cū ꝓponas. Jtē hoc hʒ locū vbi nō ꝓ/
hibenť transactio.(Decisionē).i.trāsactionē.(Prescriptionē).i.
q2 p̄scripsisset.j.de p̄script.p totū.(De lege) falcidia: q̄ instituto
vel heredi siue eccl'ie siue alij tribuit falcidiā in bonis testatoris.
ff.de.l.fal.l.j.in p̄n.⁊ in multis legibus idē.l.q̄ est.C.de dona.si
q̄s.⁊ in multis alijs.(Priuilegio)q2 erat vxor q̄ hēbat p̄uileg.in
bonis mariti.C.q̄ po.in pig.ha.assiduis.vl' fiscus in ceteros cre
ditores.⁊ eccl'ia hʒ p̄uilegiū q̄ tm̄ certis modis admittiť eccl'ia/
stice rei alienatio.x.q.ij.hoc ius.(Cui transactōi)firmitatis:quo
ad solennitatē.C.de testa.oium.imo ⁊ q̄ ad sb̄stantiā.nā ⁊ si ex

certa conſcīa papa aliqd approbet necdū q̄ confirmet. ſ3 ſolum
modo ſuo priuilegio inſerat qd̄ ō iure nō valet firmu3 erit ſic̄ ſta
tutū laicoꝝ ſuper eccleſijs valet ⁊ ꝓ ꝯfirmato hētur. ſi papa illd̄
in ſuis lr̄is approbet. arg. ff. de pig. fideiuſſor. §. vl. (aucte). q̄ im
poſita fuit cum cauſe cognitione. ī. de confir. vtili. c. j. ⁊. ij. alij cō
tra. j. de conceſ. pre. non va. poſt electionem.

Statuim⁹ archiepiſcopi.

ſine conſenſu aūt eoꝝ non ē licitū inferioribus clericiſ
alienare res immobiles vel reddit⁹ annuos. ī auten.
de aliena ⁊ emphy. in p̄n. xvij. q. iiij. in vēditionib⁹. (compoſitio)
q̇dā dicūt q̄ in ſpūalibus poteſt īteruenire ꝯpoſitio. ſ3 trāſactio
nūq̄3. ī. e. ſup eo. nos dicim⁹ licitā eſſe trāſacti. ⁊ pmutationē in
ſpiritualib⁹ dummodo ex vtraq3 parte tm̄ ſpūalis ⁊ nihil tpale
interueniat vt hic. ⁊. ī. e. de cetero. j. ō decimis ex multiplici. ⁊. c.
ſuggeſtū. ī. de re. pmu. ad queſtiones. ⁊ h̄ idē dicim⁹ ī beneficijs
ſi petanť iure ꝓprietatis. puta q2 vna eccleſia petat ab alia pre
bendā quā dicit ad ſuam collationē ptinere. ſed ſi aliqs clericus
petat beneficium non ē licita trāſactio. etiā ſi vtrinq3 detur ſpūa
le. ī. e. conſtitut⁹. niſi ſcd̄m modū q ponif. ī. de prebē. niſi eſſent.
cōpoſitio autem īteruenire poteſt. ī. e. ſup eo talis. ſ. q̄ ille cleric⁹
qui ius non habet vel hr̄e credif penitus renūtiet iuri ſuo ſine a
liqua datione. vel q̄ alius ius hn̄s recipiaf in canonicu3 ſine da
tione. ī. e. ſup eo. ſiue autē īteruenit ꝯpoſitio ſiue ꝓuiſio in caſu
conceſſo per quā clericus actor aliqd debeat hr̄e ī eccleſia. ſ. red
ditum vel cenſu3 nō trāſcēdit pſonā paciſcētis. ī. e. ſup. ⁊. c. veni
ens. ⁊. c. de cetero. ī. de prebē. niſi eſſent. ſin autē ex pactione ius
aliquod tribuerent illi q petit bn̄ficiū ī eccl'ia hoc nō pn̄t etiā tpe
vite ſue. ı. illoꝝ q eū recipiant ī canonicā vl' aliud ius vel officiu3
q2 ex pactiōe nō poſſunt tribuere ius cui⁹ collatōe3 nō hn̄t. nā in
tranſactiōe volūtaria. ſicut ī cōpoſitōe neceſſari⁹ ē conſēſus oī3
illoꝝ quos res tāgit. ſ. de maio. ⁊ obe. c. fi. p̄dicta aūt ſunt v̄a ni
ſi forte illi q receperunt aliquē ī canonicū ex cōpoſitōe hr̄ent ius
eligendi. nam tūc bene poſſunt ſucceſſorib⁹ p̄iudicare. ī cenſu āt
vel redditu aſſignato cuilibet clerico vel etiā ī q̄cūq3 alia cōpoſi
tione vel tranſactiōe īter eccl'ias initas ex̄ iudiciū maxīe ad hoc
vt p̄iudicet ſucceſſorib⁹ opt3 ſupiorꝭ auctoritatē interuenire. vt
h̄ ⁊. ſ. de offi. iudi. ad hoc. ī. e. veniēs. ⁊. c. ſup eo. xij. q. ij. abbati
bus. xvij. q. vl. in venditiōib⁹. itē ad hoc vt ſine pcō teneat opor
tet q̄ credat ſe iuſtā cām habere. al's ſine peccato non tenebit. ī.
de inſti. c. iij. j. q. j. ſi quis neq3. immo ſcd̄m. l. quantū ad doloſum
actorē non tenet talis tranſactio. ff. de con. inde. ī ſumma in p̄n.
ſed ſi ex parte rei interueniat calumnia tenet trāſactio. ſed datur
actio de dolo ſi dolo induxit actorē ad tranſigēdū. C. de tranſac.
ſub pretextu. promiſſio aūt de beneficio cum ſe facultas obtulerit
licita eſt. ī. de con. preben. accedēs. (compoſitio). diſtributiue le
ge vt q ſubſunt epiſcopis eoꝝ conſenſu vendant vl' cōponāt. ⁊
qui ſubſunt archiepis vendant eorū conſenſu ⁊ eſt aliqua cauſe
cognitio ⁊ decretū neceſſariū in alienatione hac. xij. q. ij. abbati
bus. ⁊. c. ſi qua ⁊. c. ſe. abbates etiam cū conſenſu prelatorū ſuorū
alienare debent. xvij. q. iiij. in vēditionib⁹. epi aūt ſi volunt alie
nare debent habere conſenſu3 ſui capituli ſi hn̄t capitulum. ⁊ ſi
non habēt ſui preſbyteri. xij. q. ij. placuit. ⁊ olim etiam neceſſaria
erat auctoritas cōcilij prouintialis vel trium epoꝝ q deputabāť
epo ab archiepo. x. q. ij. caſellas. ſ3 ſi pōt cōmittē multo forti⁹ of
ficio ei⁹ pōt ⁊ ſufficit ei⁹ auctas archiō. vl' abbatū vl' alioꝝ mīo
rū iudicū auctas nō ſufficit in alienatōe eccl'iarū ſue iuriſdi. cum
capl'a predicta. ſ. abbatib⁹ ⁊ ſeqn̄tib⁹. hoc tm̄ epis ꝯcedē videať
de abbatib⁹ aūt q hn̄t eccl'ias ad ſe pertinentes pleno iure. ab a
liqbus dī q̄ poſſunt in eis preſtare auctoritatē archiepi. auctori
tate patriarcharum vl' pape hoc faciet.

Contingit ⁊ interdum ha

buerit). al's nō val3 trāſactio iur. ī. ō re. ec. nō nulli. ſec⁹
ī iudicio. ff. q̄ cuiuſq3 vni. l. vl. ⁊ no. ſ. ō reſcp. edoceri
(habuerit) no. q̄ l3 abbas ſine por ſiue capitulū poſſit agē ō reb⁹
cōiter ptinētib⁹ ad eū ⁊ ad capl'3 ſine eo n̄ p̄t trāſigē. (aliqd̄). ma
xime. nā idē eēt ſi ſuata non eēt vl' ſi. iiij. an. ſtetit q̄ nō petijt re
ſtitutionē ī ītegrū vlteri⁹ cōpetere nō poterit. ſ3 an̄ legē cōpetere
hn̄ poterat ſi leſa eēt eccl'ia etiā ſi cōceſſiſſet.

Veniens. ad apo. ex colluſ̄t

p colonos. (neceſſaria). j. q. j. §. ſi ergo. (ſacramēta). p̄
diales. n. decime nō rōe ſacramētoꝝ. ſ3 territorij daſ.
xvj. q. j. decimas. ⁊. c. ſi qs laic⁹. ⁊ iō ſupficiaſ cā v2 iſta. ſ3 ſuffici
ens cā erat. q2 p̄dia erāt ī eius prochia ſita. (ſacerdotem). q2 ſine
aucte epi trāſigendi ex̄ iudiciū ptātē non h3 vltra tp̄s vite ſue vl'
alicui ius tribuere ī eccl'ia. ſic̄ nec alienādi. xvij. q. iiij. in vēditiōi
bus. ī. de cenſi. ſignificauit. ſ. e. de cetero. ⁊ repete q dixim⁹. ſ. e.
de cetero. (tertiā). tantū. q. diceret. de alijs ſuis terris nihil ſoluāt
(confirmatū. cū cāe cognitōe ⁊ non ī cōi forma q nihil iuris ad
dit ⁊ prerogatiuā de tpali ī perpetuā. hec certa ſn̄ia. ſ. q2 auctas
p̄ncipis ſiue legis ex nudo pacto dat actionē. ff. ō pac. legitimu3
⁊ que confirmaf daf. ff. ō v. ſig. obuenire etiā p̄nceps duas res
deducit ī vnā naturā. C. cōi de le. l. iij. §. j. de. cōſe. di. ij. reuera. C.
de rei vxo. act. l. j. in pri. (cōfirmatum). xvj. q. j. c. vl. (ipſos). nam
monachi de parte ſua. ⁊ agricole de ſua ſoluere decimas debent
⁊ vbicūq3 interueniaf decime corporales vēdicari poſſunt. ī.
de deci. paſto. ſ3 ſi abbas ꝯſueuit percipere decimas corporales.
⁊ aliquis nō decīas corpales. ſ3 ius pcipiēdi petat cū hoc ſit tm̄
apō abbatē abbas tm̄ ꝯuēiaf. ō hoc no. ſ. c. ma. ⁊ obe. īter.

Constitutus in preſentia.

ī fi. C. ō le. nō dubiū. ff. de pac. iur. §. ſed ⁊ ſi q̇s. (audi
atis). qūo cū hi ſunt ſimoniaci. poſtmodū audiūf ſu
per iuř quod habēt in eccl'ia cu3 pp ſimo. ⁊ ſi al's ius hr̄ent repel
lendi eſſent. ī. de ſimo. inſinuatū. Rn̄. q̄ non dī hic q̄ trāſactiōes
tales contineant ſimo. ſed ſpeciem ſimo. ſ. ꝓxi. cū pridem. ſ3 di
ces q̄re ergo ꝓhibentur. Rn. non ſolū a malo. ſ3 a ſpecie mali ceſ
ſandum. xj. q. j. aliū. ī. ō vita ⁊ ho. cleri. cū ab oī. itē no. q̄ nō ſolū
trāſ. ſ3 etiā iuramtū ſup hoc preſtitū reuocatur.

De cetero noueris ordina

riū). ordinari⁹ eni ſi cōceſſiſſet. eccl'iam cenſualē con
ſtituiſſet. vt no. ſ. c. ij. (aduerſario). no. q̄ ſi cl'ic⁹ bn̄fi
cium vacās petit dicens ſe ius hr̄e ex electōe. ⁊ ideo petit ſuā ele
ctionē vel ꝓuiſionē confirmari iudex cora3 quo hoc petit debet
vocare illos ad q̇s pertinet electio vel preſentatio vt de iure con
tendant ſi volunt. epiſcop⁹ autem qui inſtituit non eſt vocādus.
quia non contēdit q̄ ex ſuo facto agēti cl'ico poſſet ius queri. nec
obeſt ſi dicis q̄ neceſſaria eſt confirmatio epi. vel etia3 īſtitutio:
q2 hoc nō ē pp ius qd̄ hēat in electōe. ſed qa iuriſdictionē habet
ep̄s ex qua dependet confirmatio ⁊ inſtitutio. ⁊ iudex non deb3
vocari vt defendat ea q ratione iuriſdic. facit. ij. q. vl. hoc etiam
confitemur tn̄ q̄ tā ep̄s q̄3 etiam clerici eiuſdem eccl'ie poſſunt ſe
opponere ei propter vicium perſone. ī. de accu. accedens. item
epiſcop ſaluum eſt ius. vt in inſtitutione vel confirmatione vel
ordinatione vel etiam ex officio ſuo ratione ſue iuriſdictio. inqui
rat contra eum: ſi vero petat prebendam quam alius tenet. tunc
ille debet vocari ad reſpondendum qui detinet. q2 confeſſoria ē
quam intentat que eſt in rem ⁊ non datur niſi contra poſſidentē
vel detinentem. ff. ſi vſufruc. pe. l. iiij. ⁊. l. vlti. quia locum habet
officium iudic. ſed ⁊ in primo caſu ſc3 quando vacans beneficiū
petit ⁊ conſtat q̄ electus eſt non credimus electores vocandos
vel preſentatores. quia ante confirmationem hoc facere debuit
iudex. qui electionem examinauit. ſed poſt confirmationem nō
debuit impediri effectus confirmationis per aliquem quin ha
beat poſſeſſiouem. ī. de appellatio. conſtitutus. hoc non placet
quando nullis vocatis fit electio ⁊ confirmatio. vt no. ſ. de elec.
cum dilec. ī. de cauſa po. cum olim. ſed hoc eſt verum quando fit
confirmatio vocatis qui ſunt vocandi. ſed ſi de prebenda eſſet
contentio. quia capitulum vellet vnam prebendam aſſignare
⁊ confirmatus petere aliam. tunc contra capitulum quod pre
bendas vacantes poſſidet eſt agendum. ī. de teſtamētis relatū.
ij. quia in hoc caſu habet locum offi. iudi. ſed ⁊ in hoc caſu ipſi e
lectores vel preſentatores poſſunt opponere contra confirma
tum ne adipiſcatur poſſeſſionem. ſi per obreptionem eam obti
nuiſſet. ī. de dolo cum olim. ſed ⁊ poſtq̄3 adepti fuerint pacifi
cam poſ. pactioni. vel electores poſſunt contra eos implorare
offici. iudic. vt inde remoueantur: quia ab eis electi vel preſenta
ti non ſunt. ī. de iurepatro. cum dilec. ⁊. c. ex inſinuatione. ī. de
re iudic. cum. b. quando autem confirmatio petitur ſuper ele
ctores vel preſentatores requirendi ſunt. ⁊ ſi non requirantur
poteſt dici nulla confirmatio. ſicut reſtitutio in integrum. ff. de
mino. etiam. §. fi. alij tamen dicunt q̄ tenet confirmatio ſed po
teſt caſſari. quia alijs abſentibus facta eſt etiam ſi alias canoni
ca ſit. hodie contra. quia omnes ſe volunt opponere. ⁊ ſine ci
tatione debent comparere. ſ. de elect. ſtatuim⁹. ⁊ no. q̄ licet ſem
per quando offi. iudic. petitur tutius ſit petere ſuam electionem
confirmari. tamen ſi hoc non petitur. ſed tm̄ offi. iudic. implorā
tur vt ſua electio pronuncietur canonica valet talis petitio. ⁊
tunc confirmatio reſeruabitur illi ad que3 de iure communi per
tinet. ſ. de offi. dele. ſuper eo. ſ. de electio. cum in veteri. immo q̄
plus eſt peti poteſt quod publicetur electio. ſ. de elec. publicato

& breuiter sic procedet hic. sicut procedet qñ qs petit se pronũtiari legitimũ de q̃ no. j. q fi. sint le. cã3 q̃ inf. & pt hoc mõ agere. qñ nõ ẽ ei⁹ electio cõfirmata. nã tũc nõ pt agere cõfes. vl negatoria ꝯ ꝯdictores suos vel turbatores siue de iure siue de facto cum adhuc nõ h3 ius i re. s. de elec. q̃lr. C. de pactis traditiõibus. C. d rei ven. seruũ emptor. s3 ꝯtra. j. de excep. dilecti. solu. ibi sin aũt esset electio confirmata. tũc h3 locũ negatoria & confessoria. q2 iã plenu3 ius h3. s. de elec. trãsmissam & sic etia3 est i seruitutibus legatis vbi statĩ h3. ff. queãd. ser. am. si pte. §. si p fundũ. (cõposuerit) ꝑm formam q̃ ẽ. j. d ꝑben. nisi essẽt. als clerico non l3 pacisci sup bñficio. vel loqr qñ petebat clericus ius i ecclesia non noĩe suo. sed noĩe alterius ecclesie. posset tñ dici q etiã sup beneficio q sibi petit cleric⁹ pt i de ꝯuenire cõpositio talis. s. si petebas certũ bñficiũ bona fide & tu illũ retines & det tibi aliud. ar. s. e. ti. c. statuimus. j. de re. pmu. ad q̃stiões. vel qd aliquẽ redditũ recipias & erit ille redditus ius spũale. sed nõ placet q2 i acq̃sitõe bñficij d3 cessari oĩs pac. j. de re. pmu. quesitũ. meli⁹ aũt d2 q loqr simplr qñ petebat i aliq̃ ecclia canonicari: q2 tũc põt interuenire cõpositio ꝯsentiẽtib⁹ illis ad quos ptinet electio. vt no. s. i. e. c. (ius aliquod). puta q2 clicũ recepit i canonicũ. vl q2 tota ecclia ad actorem trãslata est. vl ps eius & ẽ hoc verũ. si vtilitas ecclesie agat ex ipa trãsactõe. als eni nõ tenet sine ꝯsensu capli epi. j. e. veniẽs. alij tñ dicũt q sicut in iudicio pt facere preiudiciũ ecclie sue ita & per transac. q fit in iudicio timore deteriorĩ snĩe nõ obstat decre. j. e. veniẽs. q2 illa cõpositio fuit facta ex iudiciũ vl dic q tunc tm pñt sup hoc cõponere qñ ex suo cõsensu pñt ius tribuere. s. q2 ad eos ptinet electio. (ꝯria). s. ti. pxi. cũ clerici. s. de offi. del. si qñ. j. d collatõe audiuim⁹. (sed sensus). & h est rõ q2 si ꝯstituat cẽsus ecclesie ppetuo soluẽd⁹. hoc nõ pñt sine aucte epi. itẽ si clico soluẽdus census ẽ. nec hoc l3 ex pacto: q2 d3 cessare oĩs pact. s. ti. prox. c. vl. nec obstat. j. de ꝑben. nisi essent. vbi porat⁹ dat toto tpe vite vnius psone. s3 illd de grã ẽ tollerandũ. & q̃a licitũ ẽ cuil3 ecclesie sine aucte superioris clericĩ paupib⁹ & benignis in vita ipo2um clico2 prouidere. xvj. q. j. possessiões clerici. (pest). q petebat bñficiũ obtinuit per cõpositioné. (solutus). hoc vult dicere q si iste clicus q bñficiũ vl ecclesiã petebat ex cã ꝯpositiõis pmisit dare aliquẽ cẽsu3 ei cũ quo litigabat nõ teneret successor. & si opponas q eẽt simo. rñ. põt aliqñ eẽ sine simonia. j. de ꝑben. c. nisi. itẽ nõ approbat h iste ꝯtract⁹ si cẽsus negat soluendus ei q cõtẽdebat cũ hoc clico q p ꝯpositioné obtinuit bñficiũ. (ei⁹ clici). q obtinuit p cõpositioné s3 alij debẽt soluere cẽsum.

Ex litteris vestris aucte). i. ad procuratiõe3 (patrocinabat. ff. de i offi. te. l. vl. ꝯtra. C. de re. ven. tua. ff. de rei ven. int officiũ. C. d ps. x. vl. xx. an. nec petẽ ti. (inscpt⁹). istro trãsac. nã i iudicio nõ posset eẽ testis q fuit aduocat⁹. ij. q. vij. statuẽdũ rõe3 q̃re. C. de here. qm. ego non facio vim vtrũ iste aduocat⁹ fuerit testis in istro an in cã. nã firmiter dicit q si aliqs fuit testis i aliquo cõtractu & script⁹ i istro alicui⁹ cõtract⁹ & postea agit ex eo ꝯtractu vel aliquo mõ vbi necessariũ sit ipm istrm. & ille q est scpt⁹ testis i istro sit aduocat⁹ in cã ista. nihilomin⁹ p illd instrm pbat contractus. dũ mõ instrm falsum nõ pbet. sin aũt istrm suspectũ eẽt ad dãdũ fidẽ instro nõ sufficit vl nõ valebit dcm ei⁹ nisi cũ q̃onibus. itẽ dicim⁹ q iste i scpt⁹ testis i cã vl ẽt ñ i script⁹ testĩ in cã i q̃ est aduocat⁹ nũq̃3 poterit eẽ testĩ. j. de testi. roma. nec ista decre. roma. q hic aduocat⁹ fuerit pduct⁹ in testem. s3 narrat factũ q̃lr testis i instro trãsactiõis iscpt⁹ erat. & no. q sola subscriptio non auferret ei ius suũ. si qd hẽbat i re vbi aduocabat. ff. de pig. act. Casus. ꝯ. ff. de pig. fideiussor. sed in h piudicabat. q2 non pt ea3 cãm vbi aduocabat dicere iiustã vl se nescire. & iõ nõ valẽt lrẽ super ipa ecclia ipetrate ab ipso q sciuit & auctem pstauit. (notandũ). quasi nõ idẽ. si post. s. de rescrip. cũ adeo. ar. j. q. j. pricipat⁹ ff. ad mac. si tñ. ff. de or. iu. l. j. ff. de regu. iu. q ab initio. (tõsorat⁹) no. nõ valere. lras sup bñficio a nõ clico ipetratas. (diximus). iste. guil. impetrauit lras sup q̃dã ecclia tãq̃3 vacãte obiectũ fuit q alĩ⁹ possidebat illã eccliã3. dict⁹. G. Rñ. tenẽtẽ eccliam p si. & nullo iusto titulo eã hre. & iõ p nõ hñte reputãd⁹ erat. possessor ãt triplicauit ip3. G. trãsactõi p quã dicebat cõmissã simo. auctatẽ p stetisse. q2 & ipe ꝯfitebat. vñ dñs papa nõ audit eũ sup ipsa ecclia q2 si ali⁹ h3 eã iuste i locũ viuẽtĩ nõ itrabit. j. d cõ. pre. & ec. ñ va. q2 in viuo2. si simoniace hoc nõ pt cõtẽdẽ etiã cũ sua aucte sit factũ. sic eni allegat turpitudinẽ suã. vñ nõ audit. s. de donat. iter dilec. & no. s. de elec. nosti. si eni ali⁹ ipetrasset nõ faciẽs mentionem de trãsac. lrẽ valerent: quia nõ erat talis vitas tacita qua ex pssa lras non hũisset. imo melius h3 si possidentẽ vellet expellẽ quã si super vacãte ecclia vellet ipetrare. s. de rescp. ex parte conuen. & c. inter ceteras olim. itẽ ex snĩa apparet q non excipiebat hic cõtra lras sed sup ecclesia tm agebat. vel aliter d2 hoc eẽ verũ qñ null⁹ possidebat beneficiũ q petebat. G. si eni possideret nõ valent lrẽ. q2 sup bñficio non vacãte. ipetrate. j. de conces. pre. nõ vacan. lras. vbi no. vl forte iste. G. impetrauit lras q si pbaret possessioné bñficij. simoniacũ q sibi suũ bñficiũ daret. cũ ãt postea diceret eũ simoniacũ pp pdcãm trãsac. sua aucte factã replsus est. & sibi ipositũ ẽ licẽtiũ sup ecclesiã nõ sup lris tm.

Super eo q quesiuisti non pt) si agebat qs petẽdo bñficiũ vl etiã si d pprietate ageret. nõ l3 aliqd spũale p tpali dare. (retentio). C. d trãsactio. trãsactõe. (amicabiliter). puta q2 vn⁹ libalr bñficiũ resignet tãq̃3 iuris carẽs & alius hẽat tanq̃3 ius habẽs. vel si agitur de pprietate beneficij l3 spũale pro spirituali dare & repete q diximus. s. e. statuimus. & c. cõstitutus.

Preterea & quãdo inter. pcipiãt). laicĩ. s. tacẽtib⁹ cõsentiẽtib⁹ q maiorẽ portionẽ recipiãt sicut dico cõferẽtib⁹. nã dãdi res ecclie nullã h3 ptãte3. x. q. j. c. j. & c. se. (simoniaca). q2 ipe reddit pure tpalisẽ ex q nou⁹ ẽ & tm ius constituit vt ius patronatus hẽat. si aũt laici haberent cẽsum de ecclesia ab ãtiquo. xviij. q. vl. eleutheri⁹. & pro eo recipere iuspatro. possent forte. s. e. statuim⁹. vbi no. bene facit ad hanc decre. j. c. proxi. (non tenet). nec quo ad trãfferendũ iuspa. in laicos nec quo ad censum dandum monachis.

Preterea quarta loco tenebatur). supple & vt eximẽt cẽsum bene reddẽ pmisit. (trãsactõe) no. q l3 cẽsus recognitio sit debite subiectiõis in aliq. j. de cẽsi. oĩs aĩa. xviij. q. ij. eleuth. qñq̃3 tamẽ dat i signũ exemptionis vt hic fiebat. sed male. q̃a sicut. s. pxi. c. dixim⁹ non l3 nouũ redditũ dare vt se eximeret s3 bñ licebat se eximere & i signu3 q aliquãdo fuit sua & q exemptionis beneficium recepit ab eo aliquãdo in censum iponere. ar. xxij. q. vl. eleutheri⁹. j. de reli. do. constitut⁹. & c. cũ venerabilis. j. de cẽsi. cũ vene. veterũ autẽ cẽsũ cum sit ius spũale bene posset hec cella remittere matrici ecclesie vt se eximeret. q̃3uis non sit verisimile q cella de matrice ecclesia censum recipiat. (eatenus). i. eo pacto. (snĩa). s. q sint subiecti matrici ecclesie. (inquitatẽ). dic vt no. s. c. pxi. nam non valet transactio facta de re spũali aliquo tpali dato.

Ex parte tua & infra componẽdũ) int latinos in roma habitãtes vel iter grecos & latinos. (detrahe). in pnijs & penis iponẽdis. vel dispensando cũ eis. (coniugis). s. q qs possit vxorem legitimã dimitẽ vel supinducere alienã alias sup afinitate & cõsanguiñitate l3 dispẽsare. xxxv. q. iij. q̃dã q̃ prescpsi. j. de con. sue. & etiã legato. j. de con. & affi. q dilectio. hodie tamẽ potest dici q nec legato l3 dispẽsare sup consanguiñitate. j. de cõsan. non d3. (asseueritate). i. non licet super illo dispẽsare. (expressum). s. q non possit componi vel dispẽsare. (pcedas). dispẽsando vel componẽdo vel per eas mitigãdo. (hũaniorẽ). ff. de penis respiciendũ. s. d tpe or. vel non est.

De postulando. Rubrica.

Clerici in subdiaconatum sustẽtet). si aũt ñ sint beneficiati & i iferioribus ordinibus constituti possunt coram seculari iudice litigare. & in sacris aute3 ordinibus constituti & beneficiati non phibẽt corã eccliastico iudi. litigare. & nihil tamẽ q̃rent p salario s3 ablutũ sponte recipiẽt mõachi & pores nũq̃3 aduocãt. j. ne clici. nõ magno. xvj. q. j. alia. & c. se. nisi p mo. & abbate ipante vt. j. e. c. px. sacerdotes ãt nisi p se & ecclesia sua ꝯiũctĩ & mirabilib⁹ psonis aduocabũt. j. e. c. vl. etiã corã eccliastico iu. vt ibi dicit. (aduocati). aduocat⁹ multa remedia h3 ad agẽdũ vt no. in sũma. C. de suffra. & di. q si aduocat⁹ vel medicus ab initio ꝯuenerit cũ aliquo de salario toti⁹ litis vel totius morbi q extunc si faciunt aliquã cõuẽtioné non valet sed si ab initio nõ fecerit aliquã cõuentioné de tota lite vel infirmitate licet a cliẽculo vel ifirmo receperit aliqd p ꝯsilio vni⁹ diei. nihilomin⁹ pẽdẽte lite vel ifirmitate põt pacisci cũ eo. C. de postu. qb⁹. §. preterea. ff. d va. & ex. c. l. j. §. si cui. alit dicere absurdũ est & non est cõtra. C. de pfes. & me. li. x. l. antepenul. q2 ibi loquitur de medicis qui recipiunt salarium d publico qui a nullo ifirmo possunt exigere salarium siue in principi. infirmitatis siue postea. sed a sanis possunt recipere salariu3.

siue in princi. infirmitatis siue in fi. ⁊ hoc est ea ratione: q2 pro sanis non recipiunt salarium de publico tamen quādocunq3 plus debito exigunt reducētur ad formā iuris. ff. ꝺ var. ⁊ extraor. co. l. j. i pri. ⁊. §. si cui. (negotijs). no. pro ecclīasticis negotijs bn̄ lz coram sclari iudi. aduocare. (pro miserabilib9). idē credim9 ꝺ alijs q̇ continent. ff. de postu. l. j. q. vl. ⁊. v. ⁊. l. sequenti.

Ex parte tua fuit ꝓpositū (susceptores). i. aduocati. (executores). i. procuratores

Cum sacerdotis (miserabilib9). idez dicim9 ꝺ alijs q cōtinētur. ff. de postu. l. j. v. ⁊. l. se. (postulare). etiā corā ecclīastico iudice. alij aūt non prohibent. (pro externis). sec9 si pro alia ecclīa vt sile beneficiū habeat. (ꝓsumpserit). iij. q. j. nulli. xxvj. di. ipator. j. q. vij. nisi. C. loca. milites. (ꝓsumit). nisi necessario officio fungat vt tutor. ⁊. ff. de postu. peto. ⁊. l. vl. vl ꝓlatus ecclīe q multoforti9 qm̄ tutor bene pt agere ꝯtra ecclīam a q̄ bn̄ficiū hz. Itez ⁊ pro priori ecclīa pōt agere ꝯtra secūdā. ar. j. ꝺ matua. ⁊. c. itellecto. (si clicus). ar. q si alias hēat beneficiū de ecclīa lz sit clicus eius vl etiā si sit laic9 q dz priuari bn̄ficio si ꝯ ecclīaz aduocasset.

De ꝓcuratoribus Rubrica.

Alia quidem. ⁊. j. (non miseri). s. ꝓcuratores nō ꝯstitueris q tn̄ se ꝓcuratores fingebāt. (sed ⁊). c. hic forte nūti9 erat pape. (⁊ ꝓsbyteroꝝ). repete q̄ diximus. s. ꝺ rescrip. edoceri hi nō ꝓrānt auctoritatē ꝓcurationi. sed tāq3 testes fidez faciūt i istrumēto vl dic q magnū negotiū erat vn̄ illꝺ cū cōsilio sui capituli facere debuit. j. ꝺ his q̄ fi. a ꝑ. quanto. s. de ma. ⁊ obe. hūilis. (gestisq3). gesta q̊q3 dicūt aliq̄ facta q̄ nullo mō scrpta sunt sed sicut gesta sunt. sunt in mētes hoim ⁊ hec gesta aliqn̄ publicāt. j. ꝺ testis significauit. ⁊. c. albricus. j. vt lite nō ꝯte. qm̄. §. sunt ⁊ alij contra. C. de rei vē. l. gesta. C. ꝺ testa. publicati. itē dicūtur gesta q̄ dā facta i scriptis redacta vl poti9 ipe scripture i q̄b9 gesta referūt. ⁊ iste scripture apꝺ sedē aplicā dicunt registra. ⁊ ista gesta si sunt bn̄ custodita ⁊ iuenient i archiuis autēticarū ꝑsonarū. puta eoꝝ q̇ bn̄t ꝑtātez autenticas scripturas faciendi fidē faciunt vt h. j. ꝺ ꝓscrip. ad audientiā cū suis ꝯcor. q̄s ibi no. si autē non essent bene custodita vl ꝑsone non essent autētice non crederem eis ar. ꝑdcē decr. (transmitte). i. auc̄te habente superioris vt sic ea habita inter gesta publica cōputetur.

Querelam. (a clīci ḡuib9). ꝯtrariū dicere vi. ff. de mio. pap̄. vbi di q si qs sit i loco. s. i exilio q non possit agere. tn̄ si facultatē hūis agendi per procuratorē currūt ei tpa petendi restitutionem i itegrū. sed hoc nō est ꝯtrariū: q2 itelligit i mioribus causis vbi qs cogit ꝑ procuratorē litigare. secus i ḡuib9 vt h. vl illꝺ est q2 propter delictū fuit missus i exiliū. ⁊ delictum non dz ei ꝑstare imunitatem. (grauib9). de hoc no. s. de rescript. sedes aliq dicūt graues cās. i. itricatas. (procuratorē). dicunt qdā hoc obtinere qn̄ simplr est citatus q ꝑ se rn̄deat secus si citatus esset vt h ꝑ se vl ꝑ ꝓcura. j. ꝺ dolo ⁊ con. cū dilec. sed certe h lr̄a vi ꝯtrariū sonare q̄ dic q nō pt cogi ꝯstituer ꝓcuratorē: ergo nec citari vt ꝑ procuratorem rn̄deat i ḡuibus ⁊ idcirco pt respōderi decre. cū dilec. q est ibi spāle ꝑꝑ periculū vacatiōis ecclarū. j. vt lit. nō cō. qm̄ ad idem. j. ꝺ ap. cōstitutus. s. de elec. bo. me. vl ibi nō hēbat iustā cām absentie. idē dicendū si diuturno morbo laboraret. bn̄ fatemur tn̄ q si simplr citat9 sit ⁊ nō pt ꝑ se cōparere q per ꝓcuratorē cōparere debet dūmō non sit ḡuis cā. (destinauerit). nūtij missio ⁊ excusatio ad hoc facit: q2 nisi nūtius iret ⁊ offerat se probaturū legitimā cām absentie ⁊ ad hoc hr̄et sufficiens mādatuz posset excōicari ⁊ i expens ꝯdēnari cū iuste posset ꝓsumi ꝯtūax. iij. q. v. c. j. v. q. iij. Si egrotās. sed non est de necessitate h missio ad excusandū quātum ad hoc vt procedat i ꝑncipali cā. sed si vocatus ad cōciliū vl ad elec. vl ca. dz mittere excōicatorē ⁊ nisi mittat tenet excōicatio ꝯ eū lata ⁊ q p̄ntes faciūt hēbit robur. ar. op. xviij. di. placuit. lxv. di. c. vl. ar. s. ꝺ elec. bone me. ma. etiā si iustā cām absentie hz. h aūt vi q si ꝓbauerit iustas cās absentie nihilomin9 i ciuili cā fit missio in pos. cū etiā fiat ꝯ absentē rei pu. C. de resti. mi. ignorarē ⁊ ꝯtra pupillū. ff. ex q̄b9. c. i pos. e. h iura. in ꝑn. Sz tn̄ nō festinauit ad mittēdū i pos. ff. de dam. ifec. si fi. §. si forū nec fiat venditio. ꝺ h no. j. de eo q mit. i pos. siqd. (destinauerit). idē ē si nullū misisset. q2 postea re patefacta reuocabit cōdemnatio i ꝑncipali. ⁊ de expēs ꝑ i inte. re. vl ꝓnunciabit nulla snīa etiā diffinitiua ꝺm diuersas opiones. vij. q. j. ꝓsentiū. j. ꝺ re. iudi. cū bertold9. ff. ꝺ re iu. q̄situ ⁊ si ꝓmisisset sub pena sistere iudi. daret exceptio. ff. si qs caut. l. ij. ff. de arbi. l. si cū die. §. ex li. alij dicūt ꝯtra i aliq̄b9 vt no. in. vi. q̄ icipit nūtij. (absoluē) reuocādo primā snīam leuiter ⁊ sine cognitōe. q. iterlocutoriā. si i ite. re. sz solūmō iplorādo officiū iudicis deseruiēs actori vt eū reuocz. ff. de re iu. q iussit vl petēdo restitutionē de plano. ff. de iudi. si pretor i fi. C. de ꝓcu. q2 absente. sed vi q debēt sibi iputari nisi appellauerit ex quo sciuit se cōdemnatū i expēs. C. qūo ⁊ qn̄ iu. l. iij. sz nō extat q h loqt qn̄ ex ꝓbabili ⁊ necessaria cā absuit. ⁊ iō sine appellatōe restituit ad totā cām minus legitie defensus ⁊ illa. l. loqt qn̄ nullo mō defensus aberat ꝓbabili cā ⁊ fuit legitie citat9 ad domū. nā tūc si ifra. x. dies cōputādos a tpe quo sciuit snīam ꝯtra se latā nō econtra dixit petēdo restitui ad ap. stabit snīe. C. qūo ⁊ qn̄ iudex. l. iij. sz meli9 di q qlibet sine bn̄ficio restitutiōis nullo modo vl min9 legitie defensus cōi iure appellat. ifra. x. dies a tpe snīe. ⁊ sic itelligit. l. C. qūo ⁊ qn̄ iu. l. iij. ⁊. ff. qn̄ ap. l. j. §. vl. ff. ex q. cau. i integrū. re. necnō. vbi forte nullū relinqre potuit procuratorē. vl reliqt ⁊ mortu9 ē tūc enī restituit i totuz non tm̄ ad ap. siue ꝓnūciatū sit contra eū. siue iuri siue actioni eius sit ꝑscriptū ⁊ h innuit. l. nec nō. sin aūt legitie defensus esset ad nihilum restitueret idē dicim9 si necessaria cā tm̄ absit puta rōe delicti i carcerem vl i exiliū missus q nō restituit si cōdemnet vl ei9 iuribus vl actionib9 ꝓscribat nisi cuz nō poterat relinquere procuratorē vl reliqt sed mortu9 est. ff. ex q. cau. ma. l. sz ⁊ si. §. j. ff. ꝺ mino. pap̄. qui aūt volūtarie siue cōtumaciter abest nullo mō restituit contra iura vl acti. ꝓscptas sed si venerit iudex adhuc sedente pro tribunali restituet de eqtate forte ad ap. vl cōi iure appellat. ff. de in ite. re. l. penl. vbi aūt probabil necessaria cā detinetur vt h legitime defensus restituit ad app. min9 aūt legitie vel nullomodo ad totā cām vt hic. ⁊. ff. de i ite. re. l. vl. ff. de iudi. si ꝑtor. ff. ex q̄bus. c. i inte. resti. ab hostib9. Rn̄. i. C. e. l. j. C. ꝺ ꝓcu. q absente. q̄lr āt ꝯtra iura vl ac. hui9 ꝓscribat. als no. et h. ⁊. j. de re iu. cū bertoldus. ⁊ no. q h restit. nō solū hz locū contra snīam diffinitiuā. sz etiā ꝯ interlocutoriā de expē. vt h. iiij. q. v. c. j. vl dic i iterlocutorijs nō hr̄e locū hāc distic. vt no. j. ꝺ sen. ex. sacro. c. fi. sed vbi idem q̇ tulit iterlocutoriā vult reuocare. sed sec9 si coraz alio petat reuocatio ⁊ h sunt ṽa vbi legitime est citat9. si enī legitima citatio nō ꝑcessisset ipo iure nulla eēt snīa. ff. q̄ snīe sine ap. re. l. ij. §. item enī. vl dic q iterlocutoria de expē. ⁊ hui9 tenet etiā si ordo non seruet. s. de offi. iu. c. fi. ꝑdictis aūt non obstat. ij. q. vj. si aduersus. q2 ibi dicit q vbi q̇s ꝑ ꝓcuratorē agit difficile audit appellās. ⁊ ṽe difficile audit q2 non audit nisi i ꝑdictis casib9 q̊s in hac glo. no. vbi autē dolo alicui9 factū est quominus qs cōparet ⁊ feratur snīa cōtra ipm i cā q̄ nō recipit iteresse restituit ad id q occasione huius absentie sibi contingit. j. ꝺ i ite. re. ex lr̄is. si autē ad itereē possz agere cōtra dolosum tm̄ daret ei actio ex edicto qꝺ est. ff. ꝺ eo per quē fa. l. vl.

Ex insinuatione archidi. ⁊ p̄ntibus ⁊ aduersario ēt notificauerit. als tēnet q cū ipo fieret. ff. ꝺ procu. si procuratorē. ff. ꝺ istit. sz ⁊ si §. j. ⁊. ij. ⁊ melius. j. e. mādato. vl anq3 procurator istitutus agē incipiat. sufficit sola reuocatio. etiā si illꝺ nō significat iudi. vl aduersario. ⁊ no. j. e. c. proxi. (snīa). q̄ ēt fuit executioni mādata sic ex seq̄ntibus apparet. vl dic q etiā ⁊ in ꝑma cā ⁊ mō archiꝺ. petebat restitutionē ecclīe. nec fuit per snīam spoliat9. ipius ar. vni testi credendū. j. de testi. in oī. viij. q. iij. talia. xxviij. di. de sira. cōtra. iiij. q. iij. iuris. itē ar. q qs testi. testificat i propa cā. j. ꝺ testi. c. ꝑuenit. contra. j. de testi. veniēs. iiij. q. iij. §. nullus. sol. h spāle propter ꝓsumptionē q̄ ē pro eo. ⁊ etiā q2 ē reus. vn̄ fauorabilior. iō q delatū ē sibi iuramētuz. C. ꝺ re. cre. i bone. ff. ꝺ iureiu. admonendi. j. de probat. sic ꝯsuetudo. ⁊ q2 modicū ꝑiudicat aduersario cū sit salua ei actio sua ⁊ vterq3 ius suū sit saluū snīa cassata. restitutioni. forte h petet restitutionem ecclīe q̄ spoliatus per iudi. erat ⁊ si obijciat ei q auctore ꝑtore spoliatus sit. ar. C. vnde vi. si qs i tātā. replicabit snīam nō tenere. q2 procurator nō erat. vel dic q patz ⁊ dicet snīam nō tenē ex ea cā. s. q2 non cū procuratore actū est. ⁊ iō pronūtiari nullā: q2 cū nō procuratore actū est. j. c. proxi. q2 snīa pronūtiata nlla irrita erit possessio. ⁊ qcqd ex ea secutū est. C. de legi. non dubiuz. j. e. auditis. similē petitionē hēs. s. de ma. ⁊ obe. c. vlti. ff. de ferijs. l. j. ⁊ competit ad hoc officium iudi. vl potes dicere q nō dicit h petendā restitutionē post snīaz sed sententia lata super cassatiōe processus restituet possessio ecclesie quam petit si ei nihil de iure obstat. h non placet. sententia enī non ꝑiudicat absentibus. ff. de mino. etiā. §. fi. ⁊ tn̄ snīa cōtra euz lata forte sibi preiudicat quo ad omnes vt notatur. j. de fo. compe. postulasti. j. de accusatio. qualiter. sed hoc ideo est. quia ipse fuit presens ⁊ habuit copiam se defendendi. vt no. j. de ac-

cusat.super his.(institutione).ↄtra.vj.q.vl.actor.ff. de proba.l.
ij.solu. hic voluit sponte onus probationis assumere.si.j.de re
sti.spo.c.j.ff.de probati.circa.vel fuit imposita ei probatio. ideo
quia cōtra eū erat p̄sumptio.vt.C.de ꝓbat.siue.nā cū eēt archi.
nō poterat hr̄e aliā eccl'iam nisi ꝓbaret secū dispēsatū vl'agebat
petitorio ↄ̄ archidi.vñ oportet eū ꝓbare de iure suo.sʒ certe hoc
nō credimꝰ imo ex quo ē i pos.nō remouebit nisi ↄ̄ eū probatum
fuerit crimē vl' ꝙ nō sit canonice īstitutꝰ.j.de cō.prebē.qꝛ di.lvj
di.satis.xvj.q.vl.iuētū.nec enī titulū sue pos.cogit dicē.ff. de pe
ti.here.cogi.hic aūt cogit idcirco ꝓbare qꝛ petebat suā īstitutio
nē ratā decerni vt exp̄sse in lr̄a dr̄.sʒ ⁊ si q̄s ꝓbaret ad se ꝑtinere
dationē alicuiꝰ bn̄ficij ⁊ se esse ī possessiōe.⁊ aliꝰ illud bn̄ficiū pos
sideret bn̄ deberet possidēs ꝓbare se canonice īstitutum ꝑ eū ad
quē ꝑtinet.ar.ij.q.j.legū.j.vt ec.bn̄.vt nr̄m.vbi tacite iussus fu
isset cōsensisse ī eū.j.de his q̄ fi.a ma.pte.c.exore.sed ⁊ si ↄsentit
tacite vel exp̄sse.pōt tn̄ ille ad quē ꝑtinet.(dicere).si vult ꝓbare ī
stitutionē cōtra ius factā.j.de p̄ben.dilecto.(ratā).si vo nō pote
rit ꝓbare īstitutionē canonicā iudex ꝓnūciabit eā nō canonicaʒ
⁊ eā nō debere ꝑmanere ratā.⁊ si q̄s petebat suā electionē cōfir
mari iudex poterit ꝓnūciare electionē ↄfirmādā d' iure.itē si po
namꝰ q̄d tm̄ ꝓnūtiet nō cōfirmo.tn̄ postea ↄfirmationē petē nō
poterit obstāte sibi except.rei iu.cū de eadē inter easdē ꝑsonas iu
dicatū sit.ff.d' excep.rei iudi.cōq̄rit.⁊.l.sequē.⁊ est hoc verū vbi
sit generalr' petitū.sic.C.de ar.ex.l.vl.sed si vnā cām exp̄ssissʒ.s.
q̄ electꝰ fuisset ꝑ eos quoꝝ erat electio.si fuisset sibi ī hoc īposi
tuʒ silētiū.nihilominꝰ possʒ ex alia cā petere.s.qꝛ ex pape collati
one haberet.cū enī officiū iudic.sit ꝑsonalis actio q̄ in p̄dictꝭ lo
cuʒ hʒ.succūbēs ī vna cā nihilominꝰ ex alia poterit agere.vt no.
s̄.de offi.or.conq̄rēte.idē dicimꝰ si petat s̄nia īfirmari vl' electio
sed vno agēte aliꝰ admittēdꝰ ē.sic no.s̄.d' elec.cum dilec.

In nostra p̄sētia ꝑ̄sbyteros).no.ꝙ hʒ dat
duos ꝓcuratores.q̄uo ergo agēt.
ꝙ si vnꝰ cōfiteat alt' neget.Rn̄.si eodē tpe q̄s ↄstituit
duos ꝓcuratores ⁊ insolidū occupātꝭ melior ē ↄditō
ī eo ꝙ ꝑcep.ff.de ꝓcura.plibꝰ.vñ si sup plibꝰ causis dati eēnt in
vno īstrumēto ⁊ vnꝰ occuparet vnū negociū nihilominꝰ alius
posset aliud negociū occupare.arg.op.s̄.de rescp.pasto.si vo nō
fuer't dati īsolidū. sed simplicit diuidēt int' se vt vnꝰ vnū negociū
ꝓsequat ⁊ aliꝰ aliud.ff.de neg.ges.cū alicui ⁊ est ad hʒ arg.qꝛ cū
sil'e sit mādatū iur.⁊ procur.ff.de iur.o.iu.⁊ qꝛ.sic iudex.aliꝭ dele
gat vices suas ita ⁊ ꝓcu.delegare pōt hoc arg.reprobat.ff.man.
si procurator.§.si quis.hec aūt facere posse nō vr̄ ꝙ vnꝰ vnā ꝑtē
negotij ꝓseq̄t.⁊ aliꝰ aliā ꝑtē eiusdē negotij cū facta lit.con.factꝰ
sit dn̄s litis.vr̄ tn̄ ꝙ sive insolidū siue simplicit plures cōstituant
ꝙ iudex dʒ eligere ⁊ poscit idoneorē.ff.de popul.ac.si plures.sed
hoc ibi iō verū ē.qꝛ ibi plꝰ tāgit vniuersitas quā sp̄al' ꝑsona. vñ
m̄gratꝰ cōis elegit idoneorē.nā si sp̄al' ꝑsona propū intereē pro
seq̄ret.ꝓferet alijs.ff.de popul.ac.l.iij.vbi autē sp̄alis ꝑsona tā
git ipius sp̄al' ꝑsone ē electio vl' ipoꝝ ꝓcuratoꝝ ē electio q̄s ex eis
agat.vr̄ tn̄ ꝙ dn̄s q̄ duos ↄstituit procuratores eligēdo eos simil'
agē voluerit.⁊ iō n̄ sit neqʒ iudicꝭ nec procuratorꝭ electio.qꝛ etiā
si vellēt non possent sociū vl' aliū facē procuratorē.C.de procur.
neqʒ.sʒ sil' agē debēt.sʒ lite con.vnꝰ aliū si voluerit cōstituet pro
curatorē.qꝛ ex tūc possūt facē alterū procuratorē.vt ī p̄all'.l.neqʒ
sed ex̄neū nō pōt vnus solꝰ facere procuratorē cū etiā post lit.cō.
pariter sint dn̄i litꝭ.sʒ q̄d si vnꝰ moriat an̄ diuisionē nō credimꝰ
ꝙ sup̄stes posset agere.ar.ff.d' re iu.duo ex.⁊.s̄.de offi.dele.cām.
in tutoribꝰ de benignitate secꝰ receptū est.ff.de ad.tu.l.cuʒ decre
to.§.vl.⁊.l.tutores.§.curatores.⁊.l.luciꝰ.§.j.nec obstat.ff.man.
creditor.§.duobꝰ.qꝛ id loq̄t q̄n dati erāt īsolidū.sic intelligit ꝙ
dr̄ vnū procuratorē posse aliū cōuenire.ff.e.q̄ propo.§.vl.⁊.l.ꝙ
ad nos.§.vlt.aliꝭ autē dicūt ꝙ ⁊ si simpliciter dati sunt tn̄ occupā
tis melior ē ↄditio etiā si nō diuidāt iter se administrationē.vl' ēt
si alter moriat.j.e.nō īiuste.si aūt diuersis tpibꝰ dati sunt poste
riorē dando p̄mū reuocat.ff.e.si quis.§.vl.hanc distīctionē pro
magna parte firmat.j.e.n̄ īiuste.vbi aūt duo procuratores con
stituūtur simpliciter ī aliqua cā ad defendēdū.si vnꝰ ↄfitet.⁊ al
ter negat.dixerūt q̄dā ꝙ recte facta ē litꝭ con.⁊ stabit dicto eius
q̄ ↄfessus ē.arg.pro his ꝙ si p̄ncipalis ꝑsona ↄfiteret ⁊ negaret
staret ↄfessiōi sue q̄ sibi ↄ̄ria ē.ff.de īter.act.d' etate.eadē rōe ⁊ si
de duobꝰ procuratoribꝰ vnꝰ ↄfiteat alter neget stādū ē dicto cō
fitētꝭ.qꝛ cōfessio sua sibi nocere dʒ.aliꝭ dixerūt ꝙ ꝑ taliū ↄfessionē
⁊ negationē bn̄ fit lit cō.sed ī pēdēti ē cuiꝰ dicto stari debeat do
nec p̄ncipalis dn̄s eligat cuius dictio stet.ar.ff.de re iudi.duo iu
di.j.de re.iu.c.duobꝰ.§.j.aliꝭ dicūt ⁊ forte meliꝰ ꝙ ꝑ talē respōsi
onē nō fit lit.cō.sʒ procedit ↄtra dn̄m q̄si ↄ̄ cōtumacē q̄ nō misit
sufficiētē īstructuʒ procuratorē.j.d' iur.ca.ī ꝑtractādis.si autem
tres vl' plures procuratores ↄstituūt in eadē cā simplicit tūc om
nes adesse debent.sed stabit dicto maiorꝭ partꝭ sicut ī iudicibus
⁊ ī arbitris.ff.de re iudi.duo ex tribꝰ.ff.d' ar.itē si vnꝰ.§.p̄cipa
liter.⁊.l.sicuti nec est ius si vnꝰ anticipet respōsionē alteriꝰ dum
modo oēs respondeāt anteq̄ʒ ad alios actꝰ diuertāt.nec ē sil'e d'
electione quā necesse est fieri per vnū.s̄.d' elec.in genesi.qꝛ ī ele
ctiōe sp̄ale ē ꝓpt cās ibi notatas.itē si duo dati sūt īsoliduʒ ⁊ am
bo sunt litē conte.non vr̄ ꝙ ēt post lit.cōte.īsoliduʒ durat eoꝝ po
testas.sʒ si vnꝰ.Rn̄.petitioni vl' ꝓduxit testes aliꝰ sup eodē non
audiret.ar.p̄al.l.plibꝰ.itē vr̄ ꝙ auctē ptātꝭ sibi date a dn̄o q̄ īso
lidum eos ↄstituit ꝙ vnꝰ solꝰ pōt facere aliū procuratorē tn̄ sem
per durat etiā ptās alteriꝰ q̄ nō cōstituit vt siue cuʒ p̄ncipali ꝓ
curatore siue ↄstituto sp.admittat ⁊ etiā si alſutrū p̄dcoꝝ ꝑueīat
valebit q̄d ab eo factū erit.ar.ad hʒ.s̄.de offi.dele.sup ⁊.c.coraʒ.
mādata.n.iurisdic.⁊ ꝓcuratorꝭ m'ltum sil'ia sunt.ff.d' iurisdic.o.
iudi.⁊ qꝛ.aliꝭ dicūt ꝙ hʒ ptās non durat nisi an̄ li.con.⁊ pꝰ li.con.
sil' factā vnꝰ sine alio nihil facē p̄t ⁊ illi duo vice vniꝰ ꝑsone tm̄ fū
gunt.ar.ꝑ eis.qꝛ si dn̄s hʒ nō p̄t post lit.ↄte.a duobꝰ q̄ non essent
ꝓcuratores īsoliduʒ q̄re possʒ ante li.con.itē p̄uata volūtas non
mutat generalē ↄstitutionē.j.d' testa.req̄sita.ff.ad tre.q̄d de.sʒ ꝑ
mi rn̄dent ꝙ bona rō ē q̄d hʒ lʒ a pri.sed nō pꝰ li.con.qꝛ a p̄ncipio
vidit tenorē mādati ꝙ ex q̄ acceptauit illd' seruet.ff.mā.diligēter
⁊ sibi īputet si ꝙ ē graue.itē lʒ priuata voluntas nō possit aliq̄d
facere ↄ̄ leges ī alteriꝰ p̄iudicium.tn̄ ī p̄iudiciuʒ partiū pōt.C.d'
pac.si q̄s.⁊ no.j.de fo.cōpe.si diligēti.(destinādos).hʒ apparʒ q̄d
īgrēdo vl' denunciādo ꝓcedebat al's non ageret ꝑ procuratorē.
v.q.iij.etiā crimīali.(reuocauit).ꝙ potuit ante lit.con. ⁊ sine cā.
ff.de procu.āte li.con.⁊.l.se.post li.con. aūt nō p̄t sine cāe cogni
tione.ff.e.ti.itē si suspectꝰ pꝰ li.con.⁊.l.se.(reuocauit).aduersario
sciente vt no.s̄.pro.c.vel dic ꝙ ēt aduersario nesciēte p̄t reuocare
nisi lr̄as misit aduersario an̄ li.con.j.e.mādato.vl' dic ꝙ si fiat re
uocatio ēt ante li.con.⁊ aduersario nesciente.si post seq̄t lit.con.
vʒ.ar.ff.de ꝓcu.si ꝓcuratorē.sed si nō seq̄t li.con.alia q̄ fec pꝰ re
uocationē nō valēt vt hʒ.⁊.c.mādato.hʒ aūt nō erat lis con.vt.j.
seq̄t.priꝰ dcm̄ placet.(lr̄as).qꝛ nō tenuit processus nec lr̄e ex illo
processu descendētes.(iudiciū).nō li.con.sʒ cū eo.⁊.c.ꝑ ↄn̄s.(Ad
iudiciū).nisi li.contestādo ⁊c̄.(īducias).īducias petē est partis.
C.de dila.l.a ꝓcedente.sed offerre probationē non est ptꝭ sed est
ex supabundanti.ar.ff.q̄ .bo.l.ij.§.j.sufficit enī exceptionē ⁊ cāʒ
legitimā ꝓponē q̄re nō debeāt procedere iudices.sed si iudex ad
mittit exceptionē ⁊ nō grauet eā probationibꝰ ꝙ forte scit cā esse
verā. ⁊ ideo vlteriꝰ non procedit bene ē.sed si iudex dubitat de
bet dicere proponenti exceptioneʒ ꝙ eā admittit vt infra certum
tp̄s probet si vult.s̄.de offi.dele.prudentiā.§.sexta.j.de testi.ve
niens.xxx.q.v.iudicātē.⁊ si noluit excipiens terminū oblatū ad
probādum recipere sed appellet q̄cq̄d fit contra eū tenet.non ꝙ
non teneat appellatio nisi a iusto grauamīe.j.d' ap.vt debitꝰ.ita
non ḡuet eiꝰ appella.nil ei prodest etiā si eā postea verā probet
excipiens.s̄.e.ex parte.sed si iudex proposita exceptione eā re
pudiet vel negligat admitter' tacite vl' exp̄sse.s.procedēdo ī ne
gocio.⁊ iō appellat tūc non reuocat q̄d fac iudex anteq̄ʒ cā ap
pellatōis admittat.nisi postea corā iudice appellationis proba
uerit verā cām ex q̄ appellauit.j.d' excep.oli.⁊ sic loq̄t hʒ. Sʒ di
ces nonne ḡuauit eū iudex q̄ non admisit exceptionē si v̄a esset.
Rn̄.non fuit ḡuamen ī non admittendo exceptioneʒ si falsa eēt
īmo fuit ⁊ p̄sumitur iō nō reuocat q̄d fit ab isto iudice a quo ap
pellat.sed si probaret coram iudice appellatōis esse verā cām
propositam cassat q̄cq̄d post appellationē fecit:qꝛ p̄sumit ⁊ ap
paret eū maliciose etiā refutasse exceptionem vl' non admisisse.
Sed ↄ̄.j.d' appella.ex pte.el.iij.⁊.c.significauit.vbi dr̄ q̄cq̄d fit
post talē appellationē reuocat.Sed expone illas vt huic ↄsonet
vl' dic eas reuocatas ꝑ istā decre.sed si p̄dictꝰ appellator propo
nit cām legitimā si v̄a esset ⁊ eam offerat se probaturū corā iu
dice a q̄ appellat.si ipse iudex nolit excipiētꭗ probatōes admit
tere etiā si falsa sit exceptio vl' cā.tn̄ q̄cq̄d iudex post talē appel
lationē facit cassat.qꝛ v̄e ḡuatꝰ fuit ī eo ꝙ eius probationes ad
misse non fuerūt.⁊ sic ītelligit hʒ ⁊ hoc ītelligimus etiā si sic dcm̄
sit appello ne procedas vltra ī hoc negocio:qꝛ habemꝰ certū nu
merum negocioꝝ.hac exceptiōe omissa vl' etiā super his vlteriꝰ
v̄bis dūmō expectet si negligat exceptionē admittere. vt ī decr.
ex parte.ij.sed si sil'iter dicat appello ne vltra procedas ⁊ recedat
credēs hoc sibi sufficē pro appel.nō vʒ ar.j.d' ap.dilecto.est ḡ di
ligenter nōndus ordo.p̄mo.n.dʒ proponere exceptioneʒ ⁊ ↄse
quenter iudex dʒ refutare eā vl' admittere.⁊ si iudex admittit ex
ceptionem eiꝰ ipiꝰ iudicꝭ est q̄rere an probare velit an non.xxx.
q.v.iudicanteʒ.qꝛ rei ē fugere.iiij.q.iiij.c.j.⁊.ij.⁊ qꝛ iudiciū red
ditur in inuitum.ff.d' verbo.ob.inter.stipulantem.§.continuus.

⁊ si quid offert ex supabundāti est. ⁊ si iudex expresse repudiat vel admittat vel admittere negligat iuste appellať ab eo.s̄.e.di lectus.⁊.j̄.de appel.ex pte.iij.B.(litē)in inquisitionibus enim li cet non sit necessaria lit.ɔtes.si sunt absentes:vt.j̄.vt lit.nō ɔtest. qm̄.§.sunt ⁊ alij.tn̄ in eis si sunt pn̄tes ordo requiriť q habeť.j̄. de accu.qualr.ij.⁊ ali⁹ ordo in denūciatōibus seruať vt eadē de cre.⁊.ij.q.j.si peccauerit.⁊ h bn̄ apparet q cū pcuratoribus nō fuit lit.ɔtes.(mētionē.)quā facere debuerūt.j̄.de re iudi.inť mo. C.de rela.p totū.ff.nil no.ap.pen.l.j.ff.de ap.re.l.pe.(plenā)q̄lr recipiunť isti testes pte altera abn̄te tn̄ iurare debeāt testes ptib⁹ pn̄tibus.ij.q.j.in pmis.j̄.de testi.c.ij.rn̄deo in cā ap.est spāle vt absente pte pcedať.C.de temp.ap.l.vl.§.illud.j̄.de ap.sepe.⁊.c interposita.vel dicas q h iō recepti sunt testes absente pte: quia mortu⁹ erat accusator:vt diciť in integra.⁊ sic pierat ac.ff.de ac. diui.C.si ac.mor.l.iij.vn̄ papa ex officō suo pcessit i terminādā i quisi tōe vel denūciatōe.xxiiij.q.ij.ecclesie.j̄.de collu.crimina.et hac rōe tenȝ snīa absente pte lata.h nō plȝ:qȝ hi testes nō recipie banť sup principali sed sup ap.tm̄.sed potes in hac materia sub tilius q̄rere.nā petitio archiepi qua petebať snīam ⁊ pcessuȝ de le.reuocari ɔ neminē ɔpetē videť:qȝ nō est ɔ iudices cū ipoȝ in tersit.ij.q.vj.hec etiā.⁊ eadē rōe nec ɔ ministrū inquisitōis eadē rōne.item actio nō ɔpetet nisi ɔ obligatū:qȝ ex obligatiōe nasciť actio sed neuter pdictoȝ est obligat⁹ huic epō.g̃ ɔ eos act.nō hȝ sed forte dices qȝ iudices pn̄t esse obligati ex.q.mal.qȝ p imperi tiā iudicarūt.vľ etiā ex maleficio:qȝ p dolū.sed rn̄.q si ageretur ex malefi.nō ageret ad reformationē snīe.sed ad penā q̄ a.l. in fligiť.C.de pen.iudi.q ma.iudi.l.j.⁊.ij.auc̃.ibi posita ⁊ eodem mō si ex.q.maleficio ageret vt puniret inq̄ȝtū visuȝ iudici equū esset.insti.de obli.que ex q̄si male. in prin.item si h diceret q iu dices debēt defendere suas snīas iam fraudulēto comēto solēt q recta via nō possunt.s.reuocare suas snīas.C.setē.resci.nō pos.l j.dic̃g petitōnē istā dandā iudi.ab epō ⁊ sup ea iplorādū offi.iu di. Judex ergo suo officio implorato solēniter trib⁹ edictis faciet citari oēs q leduntť i firmatiōe dicte snīe ar.C.si ab here.se absti ne.auc̃.si oēs.C.qūo ⁊ qn̄.auc̃.q semel.ff.de adop.nā etiā ⁊ si n̄ opponať edictū solēniter nō piudicat snīa qn agere possint qui volūt.ff.q̄ sen.si ap.l.j.§.itē cū.ff.de mino.etiā.§.vl.⁊.l.in cāe.§ cā.nec sufficit scia nisi pcedat citatio pdicto mō facta.ar.ff.ď mi no.in cāe.§.cā.sola aūt scia sine citatōe sufficit in casib⁹ notatis. j̄.de re iudi.q̄ȝuis.⁊ etiā facto edicto eis ad quos nō puenit edi ctū nec debuit puenire nō piudicat quin ius suū psequi possint. ar.lxxxj.di.pposuisti.⁊ si null⁹ ɔparuerit q velit defendere sen tentiā iudex recipiat testes hui⁹ epi ⁊ snīam feret vt h.si aūt nul lus ɔparuerit an̄ snīaȝ sed postea cōpareat.vľ etiā tūc nō audieť sup reuocatōe q̄ facta erat.nisi s̄m tenorē q no.s̄.de pcu. q̄relaȝ q̄ȝuis aliq dicāt eos nullaten⁹ audiēdos.Si vō aliq ɔpareant q velint defendere snīaȝ dabiť eis petitio ⁊ lit.cōtest.fiet ⁊ pcedet lis suo marte.⁊ quilibet de se ⁊ p se rn̄debit.alij tn̄ dicūt q vnuȝ ɔstituēt pcuratorē q pro oībus aget.ff.de exer.l.j.§.vlti.⁊.l.se.si aūt feret snīa p actore sup reuocatōe prioris snīe ⁊ pcessus vbi cunq̄ȝ inueniet alq̄d esse factū occasione illius snīe data pos.siue aliud reuocabiť nō solū inq̄ȝtuȝ pdest illis q fuerūt vel eē debue rūt:vt no.s̄.de fil.ps.veniēs.⁊.s̄.c.pxi.vbi etiā no.vt h.C.ď leg. nō dubiū.vij.q.j.psentiū.sed etiā iquantū pdest alijs. nā ex quo snīa p te lata reuocata ē ad petitionē cuiuscunq̄ȝ etiā eius qdaȝ iure admitti nō dȝ.tn̄ ex illa snīa.vbi petere potes etiā ab alijs q nō fuerūt in iudicio.ar. ad h.ff.de inoffi.te. postu.§.j. ⁊ snīa te neret etiā inter eos quoȝ nō interest.ff.fa.here.⁊ puta ⁊ no.q lȝ piudicet isti quo ad oēs si ferať snīa ɔ eū nō tn̄ piudicat alijs si ɔfirmareť snīa ei⁹ rō diuersitatis:qȝ snīa ei⁹ facit ius inter ptes ⁊ ista fuit pars ɔtra quā lata ē snīa.⁊ ideo piudicat q̄ ad oēs.sed alijs nō piudicat q nō fuerunt in iudicio si snīa ferať p eo:qȝ ipi nō fuerūt in iudicio si snīa ferať p eo:qȝ ipsi nō fuerūt ptes.h au tē credim⁹ q illi ɔtra quos lata ē snīa.vel q possidēt res ex snīa vel de quibus certū est.alias qď ex reuocatōe piudiciū paterētur noīatim citādi sunt si sunt in eadē puincia.iij.q.vij.h q ppe.j̄.ď eo q mit.in pos.si aduersa.iudicē aūt q̄ tulit snīam nō vocabit ni si expedierit.vbi ferat testimoniū de his q̄ acta sunt corā eo.j̄.de ar.nō sine.ar.s̄.de elec.cū dilec.vel ex dictis eoȝ instruať iudex.j̄ de accu.cū dilec.de h etiā no.s̄.de ma.⁊ obe.humilis.iudex aūt q tulit snīam in cā inquisitōnis vbi ex offi.suo pcedať qualr h erat bn̄ vocabiť qn̄ petiť snīa reuocari.j̄.de ap.cū spāli.§.fi.sȝ i alijs iudi:q nec etiā vocari debēt nō hn̄t locū pdicte citatōes.ij.q. vj. statuendū.sȝ hȝ locū in his q citādi sunt in ɔfirmatōe elec.⁊ i ma trimonio ɔtrahēdo ⁊ in alijs similib⁹.vbi qlibet de pplo admit tiť vel saltē multi.j̄.q matri.ac.po.cum in tua.auc̃.qūo.op.epi. §.si qȝ an̄.auc̃.de sanctis.epis.§.si qs aūt.vľ dic q nunq̄ȝ petebat

iste eps cassari pcessum ppter iudiciariū ordinē nō seruatū.naȝ tūc bene haberēt loca pdicta.sed qȝ facta erāt post ap.⁊ tūc nō ē necessaria aliqua citatio:qȝ termin⁹ est pfixus a iudice vel a iure ppemptoria citatōe.sicut pdictū est in pn hui⁹ glo.vel dic q nū q̄ȝ diciť h q ambe ptes nō fuerūt psentes.(postea.)duplex ē exce ptio pcuratoria.pma q qs nō pōt esse pcurator ⁊ h nō pponať nisi an̄ lit ɔtest.ff.de pcu.filiussa.§.veterani.⁊.l.papi.§.ij. s̄a q nō fuit ɔstitutus pcur.⁊ h ppuniť etiā post lit.ɔtest.C.de pcur. lȝ.⁊ vbi tacite vel expsse ratū hēt factū pcuratoris.s̄.de rescrip. ex pte.vbi no.(null⁹.)nisi dn̄s ratū hēat q veȝ est tam i pcurato re actoris q̄ȝ rei.ff.de rei iudi.lȝ.C.de procura.licet.

CUm super

⁊.j.(ad penā.)q̄.s.mulierez p leges veteres puniebat capi te.C.de adul.castitati ⁊ p legē moysi.xxxij.q.v. hec imago.hodie aūt retrudeť in monasterio.C.ď adul. auc̃.sed hodie.⁊ vt ibi diciť marit⁹ pōt eā retinere ⁊ liberare a pena.vnde si corā ecclesiastico iudice accuseť aliq̄ que sit de foro ⁊ iurisditōe ecclesie.hāc penā retrusionis in mōasterio poterit i ponere mulieri ⁊ etiā viro.vel ētaliā q̄ sibi placuerit. vel dic q has cās criminales debēt seculares iudices instituti a platis au dire.si aūt mulier nō sit de iurisdictione ecclesie nō debet de adl terio corā ecclesiastico iudice ɔueniri. sed dȝ petere alter ɔiuguz matrimonij separationē propter adulterij.(nomē.)adlteriū(ad locū.)vbi adulteriū est perpetratū.(tempus).annū diē vel mēsez (⁊ oīa).ff.ad.l.iuľ.de adul.l.iij.(mixta).ff.de inoffi.te.pompo.§.j C.qui accu.non .pos.si ea.

CUm pro causa

(que inter.g.)iste g. erat pcur.cap. ɔ ar chi.q petebat q̄sdā expēsas a capitulo quas dicebat se fecisse in negocijs q̄ de mādato capituli egerat.C. man.l.etiā.⁊ ppter h.i.pro negocijs que tractāda suscepat.naȝ si ali⁹ ɔstitutus ē pcur.in aliquo negocio ⁊ in illo negocio appel lauerit ⁊ in cā appellationis expēsas fecerit etiā illas expensas repetat vt h.vľ dic q h appellauerat archidi.qȝ snīa lata erat cō tra eū super expen.s.qȝ absolutū erat capi.mō h mādať iudi.ap. q ɔdēnet capl̄m archi.ad expēsas.

QUia in causis

que ɔtra nos.(prouisio ne)causa est dubitatōis qȝ cum nō haberēt priuilegiū vniuersitatis a princi pe nō videbatur q ɔstitueret vniuersitatē. ⁊ sic etiaȝ non possent ɔstituere procura.ff.q cuiusq̄ȝ vniuersi.l.j.ff.ď colľ. l.j.§.vl.sed ɔtra verū est:qȝ cū sit laudabilis possessionis congre gatio vniuersitatem faciunt ⁊ ea possunt que vniuersitas potest ar.C.de iurisdi.om.iudi.l.vlti.

AUditis.mandati

qď ei fecerat de litigādo coram papa.(ɔclusum).C.qūo ⁊ qn̄ iu.l.ea que.ɔtra.ff.que sen.si.ap.l.j.§.itē cū ex.so.idē i suis diť.que tm̄ ptib⁹ presentib⁹ vel p ɔtumaciā absentib⁹ ⁊ cū multis solēnitatib⁹ fer ri debēt.⁊ si aliter ferať snīa nō tenet.C.de iudi.properandum. §.j.ij.⁊.iij.⁊ in auc̃.ibi posita.in interlocutorijs.secus q̄ possunt ferri etiā ptibus non presentib⁹ ⁊ etiam absentibus p ɔtumaci am lȝ ab eis possit appellari.vbi quidā dicūt.ff.de re iudi.q ius sit.cū ergo iudici ɔstaret.s.processus reuocādos potuit reuocare ⁊ maxime pte absente p ɔtumaciā.⁊ nō pōt excusari eps a cōtu macia cū citatus p se vel procur.pseuerare debeat vsq̄ȝ in fi.imo in diffinitiuis dicerez idē.s.vbi absens est per ɔtumaciā.⁊ h sen tentia sup processibus satis posset dici diffini.dicimus ergo q ex quo coliberiensi generalr mandatū fuit q ad cām suā agendam veniret si p se vel procur.nō fuit vel fuit aliquādo.sed recessit il licētiat⁹ sicut h fecit reuocādo procu. ⁊ nullū aliū ɔstituēdo.etiā ad snīaȝ diffi.pcedēt vt h.xj.q.iij.certū.⁊ ē h veȝ vbi erat citat⁹ nō solū ad certū articulū sed ad totā cām ⁊ n̄ solū ad cāȝ.i.vľ ad cause processum sed etiā principalē.sed silesset citatus ad aliquē specialē articulū.nō procedeť ad aliquos alios speciales articu los.ne dū ad snīam nisi iteȝ citaretur.⁊ ita loquūtur contraria. ar.s̄.de offi.dele.ɔsuluit.sed obijcies si ad principalē cām fuerat citatus.quare nō processit sup eo? Rn̄.qȝ lit.nō ɔtest.procedēdū nō erat. Itē lȝ hic pcessum sit sup pcessib⁹:qȝ ɔclusum erat.⁊ ple ne ɔstabat.⁊ qȝ nō magnū preiudiciū ptibus generabať vbi tn̄ pdicta nō essent.meli⁹ esset expectare ptes ⁊ de nouo vocare.ff.ď vac.m.l.penul.in fi.j̄.de vo.⁊ vo.re.q sup his.q̄ȝ eis absentib⁹ pcedere.(⁊ facies.)ɔtra.ff.de vsur.l.j.(vsq̄ȝ.)pmo videť iniquū q dicit hec decre.q ɔdem.in expē.nec expssa certa q̄ȝtitate deter minat ɔtra id qď legiť.C. de sen.qď si cer.quan.l.pe.⁊ vl.itē pri us dȝ fieri taxatio expēsaȝ.post dȝ pstari iusiurandum.⁊ postea ɔdēnari.C.de iudicijs.sancim⁹.⁊ auc̃.sed hodie. Rn̄.h.q hic dȝ

hȝ locū in interlocutorijs vbi si q̄d minus plene denūciatum est post pōt plenius determinari: aliud in diffinitiuis vbi post q̄ȝ eaȝ tulerit qꝛ funct⁹ ē offi. suo: vt no. s̄. de offi. dele. in litterj. nihil poterit īmutare. ⁊ iō ad nihil esset vtil' nisi certā q̄ztitatē ꝯtineret. s̄ȝ ꝓpter h̄ nō rn̄. ad auc̄. de iudi. q̄ exp̄ssi⁹ loquit̄ in īterlocutorijs. ⁊ ideo dixerūt alij. ⁊ tūc nō valere sn̄iaȝ sine certa quātitate quādo certa quātitas petita fuit. sed si incerta fuit ⁊ tūc sn̄ia dȝ fieri sine certa quātitate. C. de sen. q̄ sine cer. quā. l. j. ⁊. ij. ⁊ postea nō querit̄ an dēat ꝯdēnari in expēsis necne. s̄ȝ tn̄ taxatio fiat ⁊ ius iurā. p̄stabit̄ ⁊ ꝯdēnatio vel poti⁹ solutio f̄m taxatōeȝ fiet ⁊ ē rō qꝛ h̄ nō poterit fieri ꝯdēnatio certaꝝ expēsaꝝ vel etiā petitio: qꝛ f̄m varias caristias tp̄m ⁊ maiores expectatōes aduersarij. maiores vl' minores soluet expēsas ⁊ diuersa fiet taxatio: cū g̃ d̄ debito expēsaꝝ ꝯstaret. bn̄ fecit qꝫ eos ad debendū ꝯdēnauerit. sed qꝛ q̄ztitas erat incerta taxatiōeȝ reſuauit. vel dic dn̄m papā h̄ posse sed nō esse trahendū ad ꝯsequentiā. scd̄o occurrit iniquū: qꝛ cōdēnat in futuris expēsis cū ꝯtract⁹ futuri tp̄is nō ꝑtinet ad iudi. ff. de vsur. l. j. Rn̄. illud locū hr̄e in vsur. q̄ sunt odiose. alr̄. n. prouidet in futuro. ff. de iudi. in bo. fi. ff. de peti. here. qꝫ si in diē. in p̄n. ⁊ alimēta decernunt̄ in futuꝝ. sed liberti vel patroni facultates. ff. d̄ liber. ag. si quis ali. §. alimēta. vl' alr̄ ꝯctus futuri tp̄is nō ꝑtinet ad iudicē. veꝝ est si nō est obligat⁹ sicut ille q erat ꝯdēnatus q nō erat obligat⁹ ad vsuras nisi p̄ri⁹ quadrimestrice tp̄s efflueret. C. de vsur. re. iudi. l. j. ⁊. l. eos. si aūt incōtinēti est obligat⁹ vt h̄: qꝛ ex ꝯtumacia sua p̄nti erat obligat⁹ ad p̄ntes ⁊ ad futuras expensas bene fit condemnatio ⁊ pertinet ad iudi. contractus futuri te. vt hic.

Petitio vestra. actores. actor cōstituit̄ a non dn̄o auctoritate iudi. ad p̄ntes litē tm̄. insti. de cur. §. vl. ff. qꝫ cuiusq̄ȝ vniuer. item eoꝝ. ⁊ h̄ iō. qꝛ interuenit decretū qꝫ nō extēdat̄ ad futura. ff. de vsur. l. j. procur. sꝑ a dn̄o ab initio ⁊ ad vnā litem ⁊ ad plures presentes ⁊ ad futuras. ff. de ꝓcu. l. iij. ⁊. C. de ꝓcu. neq̄ȝ. j. e. nō in īte. sindic⁹ ꝯstituitur ab vniuersitate ⁊ ad ea ad q̄ ꝓcura. ff. qꝫ cuiusq̄ȝ vniuersi. l. j. j. d̄ sindi. c. j. ⁊ vniuersitas: qꝛ dn̄a ē ⁊ possidere pōt. ff. d̄ aq. pos. l. j. §. vl. ⁊. l. se. ꝓcura. ꝯstituit: vt. C. de iureiu. §. h̄. vbi de sindico vel actore loqui nō pōt: qꝛ iurat̄ de calūnia. ⁊ qꝛ tūc licite iurarēt de calūnia. vt no. j. de iura. ca. impator. canones aūt omēs tales vocāt ꝓcuratores. i. q. iij. saluator. ⁊ f̄m canones p̄lati ecclesiaꝝ ⁊ an̄ litē cō. ⁊ post ꝯstituūt. ꝓcu. j. de iura. ca. ⁊ cām. iteȝ no. qꝫ lȝ ep̄s non sit dn̄s. tn̄ ꝓcura. ꝓprie sumpto vocabulo: qꝛ si velles exponere procura. i. actorē nō est veꝝ: qꝛ f̄m h̄ necesse esset interuenire decretū supioris qꝫ h̄ nō interuenit. sed sec⁹ dicim⁹ in tutore nam si ꝯstituat actorē vel ꝓcu. an̄ lit. ꝯte. nō valebit nisi auctoritate faciat iudi. supioris. nā maior ē auctoritas ep̄i q̄ȝ tutoris. s̄ȝ idem qꝫ dicim⁹ in ep̄o dicem⁹ in rectoribus locoꝝ ⁊ in singulis ⁊ in dignitate ꝯstitutj dūmodo hēant admīstrationē. curator etiā siue generalis siue ad litē tm̄ dari auctoritate ordinarij iudi. nō delegati debet: qꝛ mixti est impij. insti. de atilia tu. §. ij. ff. d̄ tutel. muto. §. tutoris. ff. de tuto. ⁊ cu. da. ab his. l. neq̄ȝ mādare. nec dȝ ꝓcurator satisdare rem ra. dn̄m habiturū vel de iudicato soluendo. C. de admi. tu. l. fi. §. defensiōe. sufficit qꝫ satisdet rem. pu. sal. fo. vel adulti. (intentio) si ꝯstitut⁹ est ꝓcu. simpl'r. i. sine illa clau. q̄tiens dn̄m abesse ꝯtigerit. dicūt quidā qꝫ si dn̄s postea venit ad cām ⁊ ꝑ se eam prosequit̄ aliquādo qꝫ si postea abfuit in aliq̄ termino citādus est dn̄s ad domū vbi degit ⁊ si nō inuenit̄ admittitur procu. ar. insti. de pupi. sub. in prin. ibi qua rōne. ⁊. §. ergo ī pupillari. ⁊. C. de cu. fu. cū alijs. alij tn̄ probabili⁹ dicūt qꝫ siue an̄ lit. ꝯtest. siue post incipiat tractare litē reuocare videt̄ primū ꝓcu. j. e. c. j. ff. de ꝓcu. pluribus. ff. man. qui mutuo. §. nō ideo. et h̄ veꝝ est nisi dn̄o post lit. ꝯte. ꝯtradicta fuisset assumptio litis. ff. d̄ procu. que oīa. item cū ex sola p̄sumptione dicam⁹ factā reuocationē istaȝ. si alia p̄sumptio sit qꝫ nō intēdebat reuocare. sed propter aliā iustā cām resumpsit agere litē nō dicam reuocatū mā. puta qꝛ procu. est infirmus vel absens. vel qꝛ in aliquib⁹ dn̄s melius nouit cām. C. de ꝓcu. l. fi. ff. de procu. actor. ⁊ ita no. qꝫ lȝ proprie sumptis vocabulis differētia sit inter actorē procu. ⁊ sindicū: tamē vnū sepe ponit̄ pro alio. j. de iura. ca. cū cām. sufficit enī qꝫ apparet intentio instituētis. xxij. q. v. hūane. item querit̄ si ꝓcura. ꝯstitutus ad lit. ꝯtest. ⁊ ad ꝯstituendū aliū procu. sup alijs q̄ in eadē causa fuerūt faciēda possit ꝑ se auctoritate predicti mandati totā cām agere an teneat̄ aliū procura. ꝯstituere auctoritate mādati predicti. ⁊ ipse vltra lit. ꝯtest. nō agere possit. sol'. Rn̄. qꝫ totam cām ꝑ se agere pōt auctoritate predicti man. qꝛ volūtas ē ꝯstituētis que potissime attendēda est. vt h̄ videt̄ fuisse qꝫ potius sic per seipsum q̄ȝ ꝑ aliū ageret̄ si vellet. ar. ff. de procu. ad legatam. ff. iudi. sol. iam tamen. ⁊ qꝫ adiecit qꝫ aliū faciet procu. adiecisse videtur ad exonerationē eius. illud aūt non placet qꝫ possit agere ea que post lit. ꝯtest. facienda sunt. etiā si exp̄sse prohibitū est a dn̄o: qꝛ alias post lit. ꝯtest. factus est dn̄s: qꝛ tamen mandatū receperit sub certo tenore. s. qꝫ vsq̄ȝ ad lit. ꝯtest. procurator vlterius procedere nō dȝ. ff. man. diligēter. dūmodo exp̄sse appareat voluntas ꝯstituentis. s. qꝫ voluit vltra lit. ꝯtest. ꝓcurare. s̄ȝ ipse dn̄s ꝑ se vel per aliū litem ceptā perficiet ⁊ ꝯstituet̄ procu. ab eo qui litē ꝯtest. est. item si quis ꝯstitutus ē procura. quotiēs dominū ꝯtingerit abesse iste procur. sic ꝯstitutus poterit resumere negotiū. etiā multis vicibus domīo se absentante. ar. curatoris furiosi qui cessantibus dilucidis interuallis curaȝ furiosi resumit C. de cur. fu. cum alijs. ff. man. qui mutuā. §. nō ideo (reprobam⁹ licet scribat̄ his duobus procuratorib⁹. tamē qꝛ de iure. Respō. ꝯsultatōi ab eis facte inter eos ius facit ⁊ maxie cū d̄ iure sineret

Accedens. ad apostolicā. procuratorē. q̄ causa esset sup quā procur. ei⁹ requirebat̄ hic non dicit̄. (suam). i. filie sue cuius tutrix erat. vel al'r suā que tamē h̄ non exprimit̄. (tu ergo.) pater enim in cā filij existētis in potestate per se agit vl' ꝯstituit procuratorē: quia legitimā habet administrationē in bonis eius. C. d̄ bo. ma. l. j. C. de bo. que li. cū opor. §. nō aūt. ⁊. l. cum nō solū. §. patre. ⁊. §. h̄ ꝑcul. in castren̄. aūt peculio tm̄ filius auctoritate patris constituit procuratorē. ar. ff. ad macedo. l. j. §. vl. ⁊. l. se. ⁊ intelligo qꝫ pater faciat predicta adhibito ꝯsensuilioꝝ si sunt maiores infantia ⁊ sunt presentes nec attendēdo cui⁹ sunt etatis quantūcūq̄ȝ maioris. C. de bo. que li. cū non. §. vbi aūt volūtas. iteȝ h̄ intelligim⁹ vbi concordant volūtates patrj ⁊ filij. si enim discordarēt pater filio cogit p̄stare ꝯsensum si maior est. xxv. anno. nisi in casibus. auc̄. de equali. do. §. j. ⁊ vl. si aūt sit minor. xxv. anno. debet adire iudicē qui dabit ei curatorē ⁊ eius ꝯsilio aget vl' cessabit. vt in. l. prealle. §. ⁊ si fili⁹. similiter auctoritatē predictā prestabit pater filiofamil'. facto militi. vt in. e. l. si in eo. §. ⁊ similiter etiā clerico ⁊ sicut militi prestat pater auctoritatē in rebus que sibi occasiōe castroꝝ obueniunt: vt in. e. l. §. si aūt dicit̄. ⁊. ff. de cap. l. v. ita clerico in his que sibi obueniūt de ecclesia h̄ nō placet. nō enī similitudo ē inter bona tēporalia ⁊ ecclesiastica q̄ sunt diuersi iurj ⁊ diuersi fori p̄ncipalis: qꝛ tēporalia sunt de foro impatoris vel secl'ari. ⁊ spiritualia sunt de foro pape vel sp̄uali vel ecclesie. ⁊ quia ī his nullū ꝯmerciū habēt laici. vt no. s̄. de eta. indecoꝝ. sed pōt requiri auctoritas sui prelati vt no. in cā aūt m̄rimoniali h̄ habes exp̄ssuȝ qꝫ p̄r ꝓ filio ꝯstituit procur̄. q̄ cā ē sp̄ualis nec ꝯdic̄ decr. j. d̄ resti. spo. ex pte: qꝛ illa minor nō habebat aliquē in cui⁹ ptāte esset. ⁊ h̄ intelligo vera in filijsfa. minorib⁹. xxv. an. nam si sunt maiores ad castrensia ⁊ eccl'iastica ⁊ sp̄ualia forte possȝ dici qꝫ n̄ reqrit̄ auctoritas ptis in cui⁹ ptāte existit nec p̄lati. ff. ad mace. l. j. §. vl. ⁊. l. se. ⁊ hec vera sunt in patribus ⁊ filijsfa. in tutorib⁹ autē dicimus qꝫ tutor pōt ꝯstituere actorē suo periculo. ff. de ad. tu. de cetero ⁊ procu. etiā facere p̄nt post lit. ꝯtest. sicut ⁊ quilibet ꝓcu. fact⁹ dn̄s lit. non ꝯtest. C. de procu. l. tutores. actorē aūt p̄dictum pōt facere tutor. ⁊ iudex p̄stabit auctoritatē. C. d̄ auc. tu. vl' cu. l. j. vel iudex faciet quē tutor eligeret. insti. de cur̄. §. vl. in optōe aūt tutoris ⁊ curatoris vt ip̄e agat vel pupill'. vel adultj agentibus assistant ⁊ auctoritatē prestent. ff. de admi. tu. l. j. si sint infantes vel absentes vel furiosi vt ibidem: qꝛ tūc ꝑ se tm̄ curator ⁊ tutor agere dȝ. pupill'. etiā procu. facit auctoritate tutoris. C. de procu. neq̄ȝ. ⁊ si nō interueniat auctoritas tutoris ⁊ ferat̄ sn̄ia ꝓ eo nequ ꝯ eū mīme. C. de procu. nō eo. Inno.

Dilectus filius. magister. ⁊. j. (iudicibus) nā si ad causaȝ q̄ ꝯmissa ē procuratori vt mea defendat citet̄ procura. huic nō dȝ iudex dare inducias: qꝛ p̄sumit̄ qꝫ dn̄s instruxerit eū. (citato.) ad domū nō p̄sonal'r: qꝛ tūc nō haberet locū qꝫ dicit decre. s. qꝫ daret̄ ꝓcuratori termin⁹ vel dilatio ad dn̄m cōsulendū cū dn̄s citatus esset sup certo capitulo sup illo ꝓcura. debuerit instruere. ⁊ f̄m h̄ videt̄ qꝫ sufficiat ad domū missa citatio qꝫ tn̄ non ē veꝝ nisi in casibus. vt no. j. de eo q̄ mit. in poss. si ad ei⁹. sed potes rn̄dere qꝫ h̄ nō sufficit citari ad domū sed citat⁹ fuit general'. procu. ⁊ si ille rn̄dere nō pōt hēbit dilationē. vt dic̄ hec decre. tn̄ ꝑ hoc nō dicimus qꝫ general' procu. teneat̄ rn̄dere nisi velit. ff. d̄ ꝓcu. sed h̄. §. p̄tor. ⁊. l. mutus. §. vl. ⁊. l. nō cogēdo. posset etiā loqui hec decre. qꝫ si hic de q̄ h̄ agit̄ citat⁹ fuisset bononie nō exp̄sso articl'o sup q̄ citabat̄ qꝫ ꝓcu. ei⁹ siue gn̄alis siue sp̄alis ī tantū hȝ dilationē vt ad eū mittat. ⁊ ꝑ eū instruat̄. ꝯsulet. arg. qꝫ si quis citatus nō exp̄sso super quo ē citat⁹ ꝯstituit ꝓcura. ꝓcur. dȝ hr̄e inducias vt ꝯsulat dn̄m Innocen.

Constitutis. in pre. no. T. q̄ potuit etiã sine mãdato. C. de ꝓcu. maritus. (ad agendũ). iuste ꝯstituit̃ procu. in iudicijs ⁊ añ lit. ꝯte. ad ꝓponendũ cãs absentie mee. ⁊ probandũ. s. e. querelã. ⁊ no. j. de accu. veniẽs. iteȝ ad agẽdũ ⁊ defendendũ vt h. item ad ꝓducendũ testes ⁊ ad appellandũ ⁊ ad cetera hmõi q̄ post lit. con. ꝓponẽda occurrerint. sed si añ libelli receptionẽ ꝯstituat̃ ꝓcurator ad ꝓponnedas cãs recusatiõs vl' dilatorias vl' decliatorias fori vl' alia hmõi nõ ẽ idoneꝰ ꝓcu. nisi priusdñs recipiat libellũ. q̄ sic ꝓbo: q2 sp ĩ pñ. reo mittẽdꝰ ẽ vl' offerẽdꝰ ẽ libellꝰ. iij. q. iij. §. spaciũ. ⁊ auc̃. offerat̃. sȝ iste ꝺ q̊ dictũ ẽ nõ hȝ potestatẽ recipiẽdi libellũ p talẽ ꝓcuratoreȝ. ergo nec recusandi nec recipiẽdi. itẽ reo nõ ꝯpeteret exceptio nisi aliqs ꝯtra eũ ageret. sed principiũ agẽdi est edere actionẽ. ff. de eden. l. j. si ergo nullꝰ ꝯpareat qui hanc potestatẽ recipiẽdi libellum vel editioneȝ accusatõis hẽat nõ est in ea cã aliquis reꝰ. ⁊ sic nec cãs recusatõis nec dilatorias nec pemptorias exceptõẽs poterit ꝓponere cũ non sit ꝯtra quẽ ꝓponat. item probat̃ alia rõne q2 iste ꝓcu. q ꝯstitutus est ad excipiendũ aut dicet dñs meus non tenet̃ ꝯparere corã te: q2 pars aduersa vel iudex ẽ excõicatus. et tũc nõ est audiẽdus: q2 etiã tunc ꝯparere debet. j. de ap. si duobꝰ si aũt dicit nõ teneor rñdere nisi in principali cã. ⁊ h nõ oportet eũ dicere: q2 hoc certũ est q̄ ꝓcura. nõ est sed articulũ de excõicatione proponere põt nisi forte excusando. excusare aũt absentiã potest. sed si esset procu. ꝯstitutus ad recipiendũ libellũ vl' edictũ accusatõis. tũc bñ posset ꝓponere accusationẽ ⁊ exceptionem. et tũc bñ valet ꝓcuratio alias recusatio sup his: q2 h aliqs est reus vel ꝓcu. rei. ad ea q̄ sufficiũt in pñti. lȝ nõ sufficiãt ad totã causaȝ item prudẽter attẽdãt iudices. vt qñ assignãt terminũ ad ꝓducendũ testes. vel aliud ꝯsimile qꝺ semp adijciãt ⁊ ad oĩa alia q̄ faciẽda occurrerint: q2 nisi adijciant̃ h sufficit dño ꝯstituere procu. ad producendũ testes ⁊ ille ꝓcu. ad aliquid nõ tenebit̃. nisi ad testes producẽdos ⁊ ad ea q̄ tunc productõi testiũ sunt necessaria: vt si ex aliqua cã obmittat̃ ꝓductio testiũ nõ procedat̃ ad alia: q2 nõ est in eis ꝓcu. ad h aũt tenet̃ quilibet ꝓcu. quantũcũq̄ȝ districte ad aliquẽ certũ articulũ ꝯstitutꝰ sit. q̄ ad alia q̄ sequũtur faciẽda ĩ iudicio recipiat terminũ nec certũ dat̃ edictũ. xj. q. iij. c. certũ. alij dicũt q̄ ꝓcu. ꝯstitutꝰ ad excipiendũ tm̃ admittẽdꝰ est ⁊ excipere poterit. etiã si nõ hȝ procurationẽ ad defendendẽdũ vel recipiendũ libellũ. nã in hac cã reus ẽ dñs. lȝ sit abñs. (sufficientẽ.) nisi co p̃mo agẽte ꝓ propo recõueniat̃ in modũ reconuẽtionis. ff. de ꝓcu. sed he psone. §. defenden. C. de defen. c. inter auc̃. ⁊ ꝯsequẽter. sed videt̃ q̄ male ꝯdẽnat̃ ex ea cã: q2 procu. ad defendendũ nõ instituerat: q2 si satisdare vult quilibet etiã sine mãdato admittit̃. C. de satisda. l. j. C. ꝺ ꝓcu. exigẽdi. ⁊ si satisdare nõ vult etiã cũ mãdato nõ est idoneꝰ defensor: vt. ff. de procu. sed he. §. ij. C. de satisda. l. j. §. vl. Rñ. ĩmo multũ facit: q2 si mandauisset ei de defendendo mandaret̃ snĩa executõi in bonis eius alias aũt si se sponte obtulerit cũ nõ haberet mãdatũ nec recõueniret̃ nisi mandaret̃ snĩa executoni in bonis dñi. ff. de procu. si ꝓcu. ff. ꝺ insti. si qd ĩ pñ. ff. ꝺ act emp. mul. §. si ꝓcu. ff. ꝺ re iudi. si se ob. ĩ pñ. itẽ h ꝓcu. nõ offerebat satisdationẽ ⁊ sic nullũ remanebat actori auxiliũ. sed qd si vellet satisdare dȝ admitti nec prior ꝯdẽnabit̃. C. ꝺ ꝓcu. exigẽdi ⁊ p̃t dici q̄ lȝ lex exigẽdi loquit̃ q̄ sit audiendus defensor sup cã p̃ncipali. cũ aũt ꝯtumacia apparet recedẽtis ⁊ p ipm possit multa bñficia ꝯsequi si ꝓcu. ꝯstituissȝ vt dictũ est in expẽsis poterit ꝯdẽnari. in h aũt nõ facimus vim q̄ nõ solũ post lit. ꝯtest. audiẽdus ẽ qui iura absentis dicit. sed etiaȝ añ lit. con. ex necessitate iudex admittere tenet̃ defensorẽ. ff. de solu. solutionẽ. sed quid si ad defendendũ procu. ꝯstituisset. sed ꝓcu. nollet defendere nũqd ꝯdẽnaret̃ in expẽsis. nos dicimꝰ q̄ sic imputet enĩ sibi q̄ vocatꝰ nõ ꝯparet vt dȝ. ⁊ q̄ minꝰ idoneũ elegit. ff. na. ca. l. vl. §. in hac. ⁊. §. se. h aũt scias qꝺ procu. siue spãlis siue generalis nõ cogit defendere nisi velit etiã si satisdedit de defendẽdo ⁊ iudicato sol. ff. de ꝓcu. l. mutꝰ. §. vl. ⁊ l. se. nisi dñs pro pñte ꝓcur. ⁊ nõ ꝯtradicente satisdedisset. ff. de ꝓcu. filiꝰ. §. vlti. et idem ẽ etiã si pro absente. sed ꝓcur. id tacite vel expresse ratũ habuerit aliꝰ casus ẽ si agat q2 tũc ⁊ defendere cogit̃. ff. de procur. sed he. §. p satisdationẽ. itẽ ꝭm quosdã si suscepit ꝓcurationeȝ et lis esset peritura tp̃e cogit̃ liteȝ ꝯtestari. ar. ff. de ꝓcu. sed etiaȝ ex his. ⁊ l. mutꝰ. §. vl. postq̄ȝ satisdedit ꝓcu. de defen. cõmittit̃ satisdatio ob rem nõ defensam. ff. de ꝓcu. nõ cogendũ ⁊ dño tenetur ad interesse. insti. man. §. mandatum quod.

Mandato. procuratoris. post litẽ. idẽ est ⁊ si añ lit. cõ. ꝭȝ quosdã. sȝ ꝯ cũ tẽdit̃ retro iudiciũ nullũ. s. e. in presentia. sȝ ipi. Rñ. iudex non admittet probatõẽs super reuocatione mandati facta ante lit. ꝯtest. nisi adijciat ⁊ q̄ notificauerit aduersario. ⁊ est h propt̃ maliciã vel negligentiã eius. vel licet reuocauerit videt̃ a reuocatõe recedere nisi alteri predictoꝝ notificaret. plus plȝ qꝺ no. s. e. in pñtia. (ignorãte). ff. de procu. si procu. ar. ꝯ. s. e. ex insinuatõne. in p̃n. so. ibi notificatũ fuit aduersario vel alij. vt ibi. Jnno.

Non iniuste. filiussa. ff. de procu. si quis filius. § ipse (ad futuras). ff. de procu. l. iij. ⁊. iiij (prius). ff. de ꝓ procu. pluribus tp̃ibus. ff. de ꝓcu. si quis cum de his no. s. e. in presentia. (his.) procu. mandati tenet̃ nisi faciat cõtra ip̃m. appellari enim põt ab vno capitulo sentẽtie ⁊ non ab alijs ff. de mino. etiã. §. ex cã. (appellare). C. ꝺ ꝓcur. inuitus. (iusta cã) ignorãtia vel pauptas. ff. man. si procu. §. ignorãtis (licet appella. C. de ap. si actor. ar. ꝯ. ff. e. qui proprio. §. item querit̃. ff. si tu. vel cu. ap. l. vl. obtinet h' in procuratore actoris negociorũ gestoribus ⁊ in fideiussoribus. sed aliud in emptoribus ⁊ heredibus vindicantibꝰ necẽ defuncti: q2 hi prosequi ap. tenent̃. ff. ad sill. propter ne. §. vl. ff. de euic. herẽniꝰ. §. j. idẽ credimus in tutoribꝰ ⁊ cura. ar. ff. si tu. vel cu. l. ij. C. de ap. si actor. ⁊ idem dicerẽ in gestore qui accessit animo gerẽdi oĩa qui cũ teneat̃ de alijs omissis multofortius si omĩsit ap. prosequi. ff. de neg. ges. si pu. §. vlti. q̄ȝuis posset dici euȝ tm̃ proseq: q2 sicut alioꝝ negotioꝝ ꝓsecutiõẽȝ nõ põt omittẽ sic nec ꝓsecutionẽ ap. sȝ nũqd appellationem ab interlocutoria vel grauamine interposita tenetur prosequi procu. rñ. si in eadẽ ciuitate sit vel in loco vbi non oporteat eũ sua negotia postponere. tamen nõ dimittet executionẽ ap. ante lit. cõ. emisse nisi auctoritate iudicis. arg hic. ff. e. postli. in prin. ⁊ l. aut longa. nos tñ credimus q̄ licet securius sit a iudi. hre absol. tamẽ sua auctoritate possit cũ sibi a lege cõcedat̃. Jnno.

Consulti. sententia. bñ dicit q̄ hi q̄ erant innodati p sententiã: q2 si non eẽnt per snĩam innodati sed a canone siue h esset occultũ siue notoriũ tñ ꝯstitutio ꝓcuratoris ab eis facta teneret nec posset hmõi procur. p excep. repelli cum tolleretur in officio eius cuius auctoritate procur. constitutus est. vij. q. iij. si tm̃. ar. viij. q. iiij. nõne. sed qñ per sententitiam sunt dãnati siue occultũ siue manifestũ sit non possunt cõstituere procu. si autẽ non pro vniuersitate sed pro se quis ꝯstituat procur. tunc bene repellit̃ exceptione. etiaȝ si tm̃ a canone est excõicatus ⁊ etiam si sit occultum: ⁊ est ea ratio diuersi: q2 ibi tolerantur que fecit ratione publice vtilitatꝭ ⁊ publici officij quod exercet. at in alio casu vbi publicũ officiũ non exercet nõ expedit exceptionẽ non admitti. sed si nõ excipiatur tenet q̄ facit. j. de excep. pia. alij tamẽ dicunt ⁊ forte melius q̄ hi consensus siue suffragia iura personalia sunt ⁊ nõ publica. ⁊ ideo si psone consentientes vel facientes procura. sint excõmunicate nõ p sententiaȝ vel etiam si noĩe vniuersitatis faciant elidi põt per exceptionem hmõi procuratio. vl' dic q̄ alit̃ est circa illos qui sunt in publicis officijs aliter in ꝯtractibus qui celebrant̃ cũ alijs vel in negocijs que alios tangũt vt sunt instrumenta ⁊ testimonia cuiuslibet iurisditionis voluntarie ⁊ contentiose exercitiũ vbi propter publicam ignorantiã ⁊ propter publicum officiũ aliqua valent ⁊ habent effectum que aliter non haberent. ff. de offi. pre. l. barbariꝰ C. de testa. l j. sed ea que tm̃ aliqui faciunt cum alijs cõiter ⁊ non auctoritatẽ prestando licet publicum officiũ habeant sicut procuratores elec. ⁊ consti. ⁊ cõsimilia que potius respiciunt honorem facientiũ q̄ȝ vtilitatẽ alioꝝ bene possunt elidi per exceptionem: puta q2 qui eligit vel procu. fecit erat excõicatus: nõ tamen p snĩam ⁊ etiã potest agi offi. iudi. vbi cassaret̃. tñ satis videtur nõ excipere ꝯ procu. excõicatoꝝ. q̄ q̄ȝdiu tolerant̃ procuratores excõicatoꝝ que facta sunt ab eis teneant. ⁊ si procu. excõicati nõ p snĩam ꝯdẽnatus egerit tenet: q2 iaȝ ibi adest alia ratio. s. q̄ teneat propter cõem ignorantiam ⁊ publicũ officiũ ⁊ etiã que fiũt cũ talibus excõicatis non p snĩam nõ cassat̃ propt̃ eoꝝ pñtiam lȝ voces eoꝝ nõ prestarẽt suffragiũ. ⁊ posset adhiberi hic illa distinctio q̄ posita ẽ in electõe. s. de elec. illa. ⁊ no. q̄ diximꝰ elidi procurationẽ excõicati p exceptioneȝ: dicimꝰ enĩ q̄ tenet ꝓcuratio ip̃o iure qꝺ ex eo probat̃: q2 etiã reꝰ dũ est excõicatꝰ põt cõstituere ꝓcu. j. de iudi. intelleximꝰ. ⁊ etiã actor in cã appel. j. de excep. significauerunt. meliꝰ. n. est q̄ p' procu. agat q̄ȝ p se vt post se non ingerat cõioni. j. de exces. pre. illud. ⁊ h procu. ab excõicato ꝯstitutus siminꝰ bñ agat in casibus vbi agere põt tenet̃ ei mãdari. sed queris rõem quare ex q̄ tȝ ꝯstitutio procu. q̃re adminꝰ post absolutionẽ nõ tenet̃ exequi mandatũ. Rñ. excõicatus nõ hȝ exercitiuȝ litis. ⁊ ideo illud mãdare nõ põt. ar. j. q. ij. daybertũ. sȝ qꝺ habȝ mãdat. s. q̄ teneat qꝺ cũ eo factum fuerat sicut teneat si cũ excõi

cato de nouo actū esset ⁊ ꝑ pp cōez a ignorantiā ⁊ publicā ꝯhētiuȝ vtilitatē ⁊ h̄ h̄nt locū si nō est p sn̄iam excōicatus:q2 si per sn̄iaȝ excōicatus esset non valēt ꝙ factū esset in iudicio vel in spiritualibus etiaȝ si non exciperet̄.j̄.de re iudi.ad ꝓbandū.alios autē ꝯctus etiā excōicat⁹ ⁊ p sn̄iam celebrare pōt.vt no.j̄.de dolo.veritat] illi.soli,etiā si deberēt tale cōe.s.p.⁊ m.⁊ alijs oīb⁹ noīat] ⁊ ēt ipis maiorib⁹ excōicat] valeret ꝯstitutō ꝓcu.si ig̃rāter eēnt ad missi.(illi.)puta q2 siue dictū sit maior ⁊ iurati fecerint procura. talē.sed si dicerent rōne talis loci fecit talē procu.bn̄ valet q̃uis maior ⁊ iurati essent excōicati cū ꝯmune mortuis eoꝝ rectorib⁹ vel alias factis impotētibus possint ꝯstituere ꝓcuratorē.ff.ꝙ cuiusqȝ vniuer.l.j.§.vl.item licet vt testes inscripti sint nullomodo valet ꝓcuratio.(octo.)etiā si in hoc instrumēto nō diceret̄.s.ꝙ eorū auctoritas fecisset.vel q2 diceret̄ tali ratione fecit talē actorem ⁊ maior ⁊ iurati tāq̃ȝ iudices interposuere decretū.ff.ꝙ cuiusqȝ vniuersi.item eoꝝ.⁊ hoc ē ea rōe:q2 actoris ꝯstitutio vim capit ex auctoritate decre.sed hoc stare nō pōt:q2 vniuersitas cum sit dn̄a.ff.de re iudi.in tantū nō facit actorē sed sindicū.ff.ꝙ cuiusqȝ vniuer.l.j.vbi nō credim⁹ necessariū decretū.sed ꝯ est in eadem l.vbi dicit̄ qd̄ licitū est vniuersitati habere actorē.sȝ dic illaȝ.l.loqui alias qn̄ vniuersitas actorē ꝯstituit ad negocia vel loqui de actore ꝯstituto ab administratōe vniuersitatis vel etiam ab vniuersitate in negotijs vbi nō est differētia ⁊ hoc generalr̄ dicim⁹ veꝝ ꝙ nō valet ꝓcuratio facta auctoritate excōicatoꝝ siue auctoritas sit de substantia procuratōis siue nō:puta q2 ꝓcuratio valeret etiā sine auctoritate maioꝝ.⁊ est spāle statutū in odiū excōicatoꝝ ⁊ idem dicimus in oībus vbi decretū eoꝝ interponeret̄:quia qd̄ minus ē etiā si nō vt auc̄.prestātes.sed tanq̃ȝ alios amiserūt sciēter excōicatos nō valet ꝓcu.secus si ignorāter vt h̄.item sec⁹ si alios excōicatos nō sciēter admisissent cū protestatōe.de h̄ no.s̄.de elec.illa con.q̃uis aliud posset dici in spūalibus.aliud in cōstitutōe ꝓcura.vel alijs tp̄alibus.item si procu.esset an̄ ꝯstitutus ab excōicatis noīe vniuersitatis tn̄ eis postea absolutis non poterit inchoare litē.⁊ etiā si inchoasset litē anteq̃ȝ excōicaret̄ instituēs nihilominus eo postea absoluto remouebit̄ a prosecutione cāe sicut ⁊ ipse ꝯstituēs remoueret̄.⁊ h̄ intelligo veꝝ vbi ad ipm excōicatū ⁊ ꝯstituentē ptinet exercitiū actoris lȝ alio noīe agatur sicut est in prelato ad quē ptinet agere sed nō noīe suo sed ecclie vt no.s̄.de rescrip.edoceri.Nā cū iste ꝓcurator necesse habeat agere noīe p̄lati ad quē ptinet agere si ipse repellit̄.ergo ⁊ cōstitutus ab eo.sed si esset talis ꝑsona que posset noīe ecclesie agere nō noīatis excōicatis vt est in vicedn̄o qui ptātem agēdi hȝ ⁊ iurisditionē a canone.lxxxix.di.(nolum⁹.)(econom⁹.).economus enī ⁊ visitator ⁊ etiā sindicus ⁊ actor vniuersitatis nō alteri⁹ priuate ꝑsone q administrationē habēt a lege.ff.ꝙ cuiusqȝ vni.l.j.§.quibus.⁊.l.itē.§.pe.vij.q.j.q2 frater.lxj.di.obtinet.lxxxix.di.ꝙ i quibusdā.nō repellunt̄ ab agēdo noīe vniuersitat] ēt si singli essent excōicati:q2 vniuersitas cui⁹ noīe agit̄ excōicari nō pōt.xxiij.q.iij si hēs.si aūt tūc eēnt excōicati p sn̄iam qn̄ p̄dictas ꝑsonas cōstituerūt bn̄ repellerent̄:q2 tūc nō tenet ꝯstitutio vel datio sindi.vl̄ p̄dictoꝝ officioꝝ ab excōicatis facta.Itē dicūt quidā ⁊ non ꝓbabilr̄ ꝙ in sindic] ⁊ actorib⁹ ⁊ hmōi officijs tp̄alib⁹ ⁊ q̄ ad libituȝ reuocant̄ aliud ē q̃ȝ in vicedn̄o ⁊ alijs officialib⁹ ppetuis.d̄ h̄ no.s̄.de offi.dele.lȝ.⁊ d̄ offi.iu.romana.Itē aliud ē in tp̄alibus officijs q agūt noīe ꝯstituentiū vt sindici.aliud i alijs tp̄alib⁹ q noīe ꝯstituentiū nō agūt vt visitator vel coadiutor q nō noīe dantiuȝ agūt.sȝ noīe ecclie cui⁹ ē visitator vl̄ coadiutor hmōi.n.officialibus non nocet si is cuius adiutor ē sit excōicatus cū ab eo nō fuerit ꝯstitut⁹ nec noīe ei⁹ agat sed noīe ecclesie.⁊ idem dico etiaȝ si ꝯstituens esset excōicatus.

De sindico. Rubrica.

Sicut studiū. sindic⁹ ē q ꝑ vniuersitate agit.⁊ iurabit de calūnia cū hēat liberā admīstrationē.C.de in ca.l.ij.§.j.(a litigio.)dicūt quidā h̄ esse ꝯsiliū vn̄ monachus d̄ mādato abbatis dȝ cās tractare.xvj.q.j.monachi.⁊.c.qui vere.

De his que vi metusue causa fiunt. Rubrica

Actio. ꝙ metus causa ⁊ de dolo ⁊ furti et alie consimiles requirunt dānum cum enim condēnatio facienda sit ad interesse ff.ꝙ me.cā.si cū ex.§.quadruplicat̄.⁊.§.iul.sed si nullū est damnū nulla fiet ꝯdēnatio.⁊ ideo bn̄ licet ꝯuēto actione ꝙ me.cā excipere nō interest tua rōne dominij qd̄ meū est.⁊ h̄ ꝓbo.s.ꝙ suū sit dominiū īcumbit metū inferenti licet sit in possessiōe:q2 ꝯstat ꝙ possessio est mala.vnde nō exonerat eū approbatōe.fatemur tn̄ ꝙ si rōne possessionis interesset eius ꝙ etiā illud interesse estimatū restituere dȝ vel possessionē rei ablate.sed etiā si elidatur actō ꝙ me.cā p excep.hȝ tn̄ alia bn̄ficia ꝯtra metū inferentē.s.l.iul.de vi.⁊ edictū diui marci.h̄ oīa ꝓbant̄.ff.ꝙ me.cā.sed ⁊ partus cū duobus.l.se.ff.de fur.creditori.sed ⁊ si reus metū inferēs nō excipiat de dn̄io suo.⁊ sic rē restituat.nihilomin⁹ post sn̄iam lataȝ ꝯtra eū in act].ꝙ me.cā vēdicabit eandē rem.nec ob.ei exceptio rei iudi:q2 lȝ eedem sint ꝑsone ⁊ res in vtraqȝ cā.cā tn̄ petendi est alia.s̄.de offi.dele.cām m̄rimonij.si aūt exceptionē dn̄ij opposuisset ⁊ ea nō obstante lata esset sn̄ia restitutionis pro actore.tūc forte posset dici ꝙ bn̄ obstat exceptio rei iudi.ff.de ꝯpē ꝙ in dieȝ.⁊ no.de h̄.j̄.de cā pos.cum ecclesia.nō ob.C.loca.si quis ꝯducet.vbi dicit̄ ꝙ ꝯductor nō pōt referre questionē de dominio locatori:q2 illud ideo est q2 ab eo cām hȝ voluntariā sed metū inferens nō hȝ cām a metū passo saltē voluntariā.

Relatum est.ad audientiā eiȝ patefaciēs.de ꝓtestatiōe no.s̄.de ꝯsti.cū.M.s̄.de elec.cuma.reli.(velū).i.hitū religiosū.ne sit ꝯ.xxv.q j.vidua.(vellū).s.ꝯuersiōis.nō ꝯsecratiōis.xx.q.j.de vot].(simulauit).xij.q.j.vtilē.(soroꝝ.)⁊ priorisse:q2 ipe sine porissa non possent agere.sed ipsa sine eis posset.vt no.s̄.de rescrip.edoceri.(cū timore.)q2 iuuenis erat ⁊ paruuȝ filiū hēbat.⁊ q2 de volūtate ꝓtestata ē qn̄ intrauit.ideo transfundit̄ onus ꝓbatōis in negantē de hoc no.s̄.de offi.dele.cū in iur̄.vel dic moniales vident̄ ꝓbare eā nō timore mortis intrasse h̄ ipso ꝙ nō probat̄ ꝯtra.C.q militi.nō pos.sup seruis.li.xij.vel sponte assumpserint sibi onus probatōis.xxix.q.ij.cui⁹.(ratū.)no.metū mortis nō tn̄ imminere.qn̄ gladij erāt p̄ntes.sed toto tp̄e quo vixit maritus:q2 ptātē necis habebat sup eā.si.ff.ꝙ me.cā si imp̄ssi.⁊ intelligo hunc metū p̄ntem cū semp possit occidi p maritū:q2 ita potēs erat ꝙ nō poterat habere locū ad quē ꝯfugeret sine timore mortis.ff.ꝙ me.cā.metū.in prin.vn̄ toto tp̄e vite ei⁹ nō p̄sumit̄ ratificare.sed eo mortuo si post remāeret.tūc p̄sumeret̄ habere ratū.Si queras infra quantū tp̄s post mortē vel postq̃ȝ fuit secura.dicūt quidaȝ p mēsem.ar.j.q.j.ꝯstat.nos dicim⁹ h̄ relinquendū arbitrio iudicis.ff.de v̄b.obli.continuis.§.cū ita.Itē h̄ idem ē in m̄rimonio.ꝙ licet p̄cesserit metus si post sequat̄ ꝯsensus ratificat̄ matrimoniū.j̄.de spon.ad id qd̄.Item h̄ mulier que solēniter velum accepit de manibus epoꝝ ⁊ monasteriū ingrediēdo vouisse videt̄.h̄ votum tacite ratificare videt̄ si cessante timore in monasterio p̄seueret.si autē sine solēnitate accepisset nec v̄bo vouisset nō intelligeret̄ ratificare:vt no.j̄.de reg.⁊ trans.ex pte.vel si in eodeȝ monasterio essent nō ꝓfesse habitum nō portantes.item differētia est inter votum ⁊ habit⁹ susceptionē:q2 votum tenet̄ seruare nisi metus interuenit q in viꝝ ꝯstantē caderet.nec valebit ei protestatio nisi ex tali.s.iusto metu interuenit cū nō ꝓsit nisi vbi iusta cā interuenerit.vt no.s̄.de elec.cumana.non ē autē iusta cā nisi ⁊ metus sit talis q̄ caderet in ꝯstantē viꝝ.sed in susceptōe habitus sufficit ꝙ qualiscūqȝ metus vel etiā alia p̄sumptio vel ꝓtestatio sup hoc habita appareat ꝙ habitū inuitus suscipiebat.vn̄ si patris ꝯminatōibus habitū susciperet illū pōt dimittere.xx.q.j.p̄sens.sec⁹ si vouisset rō diuersitat]:q2 in voto cū exp̄ssa sit volūtas ei standū est nisi aliqd̄ exp̄ssum appareat in cōtrariū.sed cū suscipiēdo habitū nihil exp̄sse voueat sed p̄sumptiue tn̄.talis p̄sumptio facile p aliam p̄sumptionē elidit̄.

Abbas sancti.vniuersa. not.iustū metū oīm reꝝ.(reuocari).licȝ peccauerit renūciando tn̄ in odiū metū inferētis restituit̄.

Ad aures nostras. iuramēto.hic habes ꝙ iuramentū metu extortū est ꝯuandū.ar.xxij.q.v.q cōpulsus si q̄s coact⁹.j̄.de re.spo.accepta.j̄.de iureiurā.si v̄o.ar.ꝯ.s̄.e ꝓxi.c.⁊.j̄.e.c.ꝓxi.j̄.d̄ re.spo.solicite.xv.q.vj.auc̄.Sol.b.dixit ꝙ iuramētū metu extortū nō obligat.⁊ idē dixit p̄tor que vi me.cā fi.ratū nō habebo.ff.ꝙ me.cā.l.j.alij dicūt ꝙ si is q iurat hȝ animū obligādi se obligat al's nō.ar.j̄.de bap.maiores.alij dicūt ꝙ lȝ metu extortū sit iuramētū tn̄ ꝯuari dȝ ꝙ lȝ met⁹ infuerit al's metu infuenerit.tn̄ noluit.xv.q.j.⁊ merito.nos distiguim⁹ int iuramētuȝ qd̄ sui nā ē malū ⁊ turpit̄ p̄stitū.qd̄ nō obligat:vt no.s̄.d̄ elec.venerabilē.⁊ illud qd̄ nō ē malū de natura sui sȝ turpit̄ p̄stitum.i.dolo vel metu extortum.⁊ tale obligat.h̄ autē tantū de turpiter.i.dolo vel metu extortis iuramētis agim⁹ ⁊ dicim⁹ ꝙ iuramentū metu extortū sup reb⁹ suis nō repetēdis obligatoriū ē q̃ȝ

tum ad h̄ qđ dꝫ iudex seruare quousqꝫ absoluat̄ p ep̄m.ſꝫ absolui dꝫ ⁊ postea petere ⁊ sicloquunt̄ decre.j̄.de iureiu.si vero.⁊ cognoscet ep̄s anteq̄ꝫ absoluat an fuerit met⁹ q cadere in ꝯstantē viꝝ.ff.ꝙ me.cā metū.h̄ aūt decre.pōt intelligi qn̄ talis met⁹ non interuenit.Sed oppones si talis nō interuenit quare dicit̄ ꝙ nō obstāte tali renūciatōe pficiat̄?R̄n.ꝙ ecclesia nō tenet̄ h̄r̄e ratā eius renūciationē illicitā si nō vult:q̄ꝫuis renunciās nō possit petere:vt no.s̄.de renū.ꝙ in dubijs:vel dic ꝙ h̄ me.cā fuit tant⁹ ꝙ in ꝯstantē viꝝ caderet.sed tn̄ nō pōt ꝯtrauenire nisi prius obtenta absolutōe a suo ep̄o.sed si iuramentū vel fides nō interuenissꝫ sua auctoritate posset ꝯtrauenire:vt h̄ dicit semp tn̄ iudex quantūcunqꝫ pōt caueat vt directe nō veniat ꝯ̄ iuramentū.s.vt si iurauerat soluere vsuras soluat.sed postea repetat.j̄.de iureiur̄.debitores.c.ad nr̄am.⁊ etiā si iurasset non repetere posset iudex ex suo officio deceptorē ꝯpellere ad restituendū.j̄.de iureiur̄.ad nostrā.posset etiā denūciare ad pniam.⁊ si iurasset non denūciare nō dꝫ ſuare:q: est ꝯtra regulā euāgelicā.ij.q.j.si peccauerit.quousqꝫ aūt alr̄ puidere pōt ꝯmode ep̄s nō veniat ad absolutionēꝫ a iuramēto q̄ꝫuis ꝯtra ius nō reputē si alijs obmissis absoluat. (iuramēto.)facto sup libro vel reliquijs vel alia re sancta.(fide.) pmissione facta p deū vel fidē suā (ꝯfirmata)sic ꝙ decetero non esset plebanus illi⁹ ecclesie.nā si h̄ iurasset suo iure repetere non posset.j̄.c.pxi sed papa remittere posset ⁊ dꝫ iuramentū.j̄.de iureiu.si vero.(perficiatur.)non obstante predicta renūciatōne ex primo iure vel ex nouo.

AD audientiam.eni̅ manibus. al's nō teneret resignatio.s̄.de renū.ꝙ in dubijs vt no.vj.q.j.deniqꝫ.(repetenduꝫ.)si aūt iurasset nō repetere.nō petet.C.si aduersus ven.l.j.nisi primo absolueret̄ ex officio restitueret̄ sibi:vt no.s̄.c.proxi.(restitui.)actꝭ.ꝙ me.cā eo intētāte.

SAcris est.contractus. l.disti.pſb:os j.q.j.ꝯstat.xlv.di.de iudeis.ff.qui te.fa.pos.q.ff.đ ac.pos.l.j.in fi.(p nullo.)quidā h̄.intelligūt de metu qui nō caderet in constātē viꝝ.alij intelligūt h̄ qn̄ p metū cōicat excōicato in crimine.sec⁹ si in mēsa vel hospi.ar.j̄.de sen.ex.nup.sed littera sonare videt̄ de metu q cadere dꝫ in ꝯstantē virum et de eo qui cōicat in crimine.

CUm dilectus filius. translationē in veteri ꝯpilatōe ē ordinationē:vt est h̄ trāslationē.(īpedirēt.)subaudi legitime faciendā p eos ad quos spectat.Jtē istud pactū siue pmissio sine ꝯsensu ep̄i nō tenet.j̄.đ ex.pre.sicut.vel etiā nō tenet ꝯtra alios sed his pmittētibus obstat.j.de dona.inter dilectos.qn̄ aūt aliquis ꝯtra factuꝫ suum venire possit.no.s̄.de elec.nosti.vel dic ⁊ meli⁹:q: isti canonici bn̄ potuerūt ordinē cistꝭ.pfiteri tanq̄ꝫ artiorē.j̄.de re.trans.licꝫ.Jtem potuerūt pmittere nō impedire translationē.ipsi aūt p se transferre nō possent.nec hoc h̄ dicit̄.(eterne.)idem ē si corporalis.xxij.q.iiij.si aliud.ff.de iureiur.veꝝ.C.si aduer.ven.l.j.(violētia.)(forte tali nisi faciēs volūtate necessitate cogemi.s.auctoritate domini pape.vel alia ꝯsimili que nō caderet in ꝯstantē viꝝ.(mortꝭ.)iustus ē metus mortis ⁊ cruciat⁹ corpis vt h̄.C.de trans.interpositas.C.ꝙ me.cā metū.Jtē fame stupri.ff.ꝙ me.cā.isti quidē.iteꝫ oim̄ reꝝ forte maioris ptꝭ.s̄.e.ti.abbas.C.ꝙ me.cā.l.pe.C.si iussu prin.l.j.item verboꝝ.⁊ si neget̄ iustus met⁹ arbitrio iudicis relinquit̄.ff.e.nō est verisimile.c.j.ff.de edil̄.edi.querit̄.§.vlt.ff.ex qui.cau.in.l.iij.(fatuitatē).ff.de iur.⁊ fac.igno.nec supple.ff.de edil̄.edi.querit̄.§.vl.Jtē ad fatuitatē ptinet oīs pmissio ⁊ iuramentū ⁊ inductio q̄ est supra cursum inferioꝝ cāꝝ.vt si pmittāt ꝙ a iuuene amoueāt stimulos carnis.vel qđ est ꝯtra ius naturale vel ciuile vel pretoriū.vel ꝯtra ꝯstitutionē vel regulā alicui⁹ ordinis.j̄.de ꝯuer.ꝯiu.dudū.⁊ h̄.⁊ his lꝫ ratū tn̄ aliqn̄ pmissio infringi posset tali dolo extorta.sed iuramentū nunq̄ꝫ.si aūt dolus talis eēt ꝙ peritiores falleret sicut si in facto alieno qđ de facili cognosci pōt decipiant̄ tunc iuramentū auctoritate supioris remitti posset:q: dolus ⁊ fraus alij ⁊c̄.s̄.de rescrip.ex tenore.⁊.ff.đ iuris.⁊ fa.igno.regula.⁊ q: malitijs ē obuiandū.ff.de rei vē.ī fundo.ar.ꝯ̄.xxij.q.iiij.§.sed cū his.vbi h̄ēs ꝙ gabeonite deceperūt iosue in facto alieno.⁊ tn̄ cogit̄ seruare iuramentū.sed r̄n.q: ibi ad fatuitatē alias facilitatē iosue ptinuit ille dol⁹:q: de facili crediderūt ꝙ nō debuerūt vel dic illū factū ne aliq̄ꝫ infamiā piurij ncurrerēt iosue ⁊ seniores hirl'm.nā sicut met⁹ nō excusat nisi sit talis qui caderet in ꝯstantē.ita ⁊ dolus nō excusat nisi sit talis ꝙ caderet in prudētissimū.alij dicūt ꝙ nunq̄ꝫ remittendū est iuramentū dolo extortū.sed dices fm̄ primos quare nō semp punit̄ dolus etiā si sit magn⁹.r̄n.puniendū est in penā dolosi sed nō in lucrū fatui.qđ esset si remittat̄ sibi iuramentū.imo sicut dictū est ꝙ dolus dolo ꝯpenset̄.ff.de dolo.si duo.⁊ culpa cū culpa.ff.de eo p quē fa.ē.l.fi.sic fatuitas cū dolo ꝯpēset̄:q: lata culpa dolo ꝯpat̄ ff.de le.qđ nerua.⁊.ff.si me.fa.mo.di.l.j.§.hec actio restitutōe.ē eni̅ actio ꝙ me.cā vel dolo:q: h̄ agit̄ restitutoria.qua petit̄ recisa obligatio p dolū vel metū factū in pristino statu restitui.ff.de dolo arbitrio.§.j.ff.ꝙ me.cā.putet.§.ex h̄.

SUper eo ꝙ aduersarius. p violentiā.quid si nō p violentiā sed p dolū fecit.v̄bi grā.saccū cū pecunia penes se depositū aliquis aperuit postea cū actōe depositi repetit̄ saccus cū pecunia deposit⁹ dispositari⁹ reddit saccū resignatū.depositū apud se confitetur id ē saccū ꝯsignatū apud se depositū sed negat ibi pecuniā fuisse sed lapides fuisse tantū.vl̄ negat tantā pecuniā fuisse quantā depositor dicit.pbatōes deficiūt tn̄ sacc⁹ fuit signat⁹.dicūt quidam ꝙ cū in actōe depositi venit dol⁹ vel pfidia depositarij in depo.c.j.ꝙ sic pcedendū est ꝯtra hūc depositariū si de dolo ⁊ pfidia agat̄.⁊ pbat̄ sicut ꝯtra illū de quo loquit̄ h̄ decre.s.ꝙ iuret đ q̄ntitate q̄ in sacco erat.ar.ij.q.j.ī pmis.ff.đpo.l.j.§.si cista signata secus si nec de dolo nec violētia sed ex ꝯtractu ꝯueniret̄.s.depositi vel alia.nec redarguit̄ de dolo:q: tūc necessarie sunt legitie pbatōes sup q̄ntitate pecunie ꝯsignate.ar.ff.de edil̄.edi.ediles.§.pedi⁹.Jtē alij dicūt ꝙ furti agi dꝫ ⁊ ꝯdēnabit̄ vt restituat saccuꝫ sigillatū.⁊ si nō restituerit deferet̄ depositario iusiurandū in litē ff.de iureiu.in li.l.ij.⁊.iij.ff.de rei vē.q resti.p eodē eni̅ habēd⁹ ē q̄ nō restituit cū dolo fecerit quo min⁹ possit restituere ⁊ ꝯtumaciter renuat restituere.ff.ꝙ vi aut clam semp.§.eū.nisi certū eēt ꝙ sacc⁹ esset resignat⁹ ab eo:q: tūc nō ꝯdēnaret̄ ad redditioneꝫ sacci signati.sed statim deferat̄ iusiurā.in litē.ff.de dolo arbitrio.§ nō tn̄.ff.depo.l.j.§.idem pō.⁊.§.si pe.ff.de pe.here.q se.ff.de cōdi.fur.in re.Jtē veꝝ est eni̅ furtū ꝯmisisse cū aperuit.ff.depo.si sacculū.dꝫ ei ergo deferri iusiurandū in litē quantū sacc⁹ signat⁹ valebit qn̄ furtū factū est ⁊ sacc⁹ apt⁹.ff.de in li.iurā.cū furti.nec mireris:q: etiā noīe hoīs mortui in cui⁹ restōne mors interuenit deferet̄ iusiurandū in litē.ff.de in li.iurā.l.in hac.§.vl.⁊ hec vera sunt vbi dol⁹ īteruenit in apertōe sacci.ff.de in li.iuran.l.in hac.sed si dicat non interuenisse dolū cū fecerit ꝯ̄ phibitionē legꝭ nō credit̄ ei nisi pbet cū sit p̄sumptio ꝯ̄ eum.ar.j̄.de presump.c.j.et no.de h̄.s̄.de elec.cū in iure.Sꝫ qd si neget se soluisse saccū cū cōstat ꝙ fuit sibi dat⁹ signat⁹ nō credit̄ ei nisi alter p̄sumptōib⁹ verisimilibus vel alijs pbatōibus pbet illđ.ar.ff.de le.ꝙ nerua.⁊ ī l.s̄.all̄.posset dici ꝙ ꝯ̄ hūc depositariū agit̄ ad exhibēdū ⁊ si nō exhibuerit signatū sicut sibi datus ē dabit̄ actori iusiuran.in litē ff.ad exhiben celsus scribit.j.responso.⁊.§.j.et.§.sed ⁊ si quis.⁊ l.iij.§.j.⁊.l.non facimus.vim de eo.quod hic dicitur de violentia siue violentia fuit expulsiua propter quam datur interdictū.vnde vi.siue fuit ablatiua pter quā dat̄ vi bo.rap.in his enim duab⁹ ꝯstat ꝙ p̄dictū iuramentū defert̄.C.vn̄ vi.si qn̄.⁊ idē videt̄ si vis sit ꝯpulsiua vt h̄.nā frustra poneret̄ in h̄ ti.decre.vbi agit̄ de vi expulsiua.nisi p eo deferret̄ h̄ iuramentū.⁊ iō videt̄ in vi etiā inquietatiua.ff.ꝙ vi aut clam.semp.§.pe.īmo pl⁹ videtur ꝙ etiā in turbatiua hꝫ locū delatio hui⁹ iuramēti:q: gnāliter loquunt̄ ⁊ hec decr.⁊ lex.C.vn̄ vi si qn̄.§.j.Jtē nobis vꝫ ꝙ si aliqs rex vl̄ dn̄s tre īiuste bāniuerit vl̄ diffamauerit vl̄ diffidauerit aliquē q mlta mobilia ⁊ īmobilia ī ei⁹ districtu hēbat q̄ sūt p alios occupata ꝙ dn̄s ei tenet̄ de oīb⁹ amissis actꝭ.ꝙ me.causa.ff.e.sicut.§.pedi⁹:quia metus eius fuit occasio omissionis.ff.e.si qd §.in hac actꝭ.⁊.§.h̄ aūt ac.⁊.§.quadruplicabit̄.⁊.§.iul̄.Sꝫ ꝯ̄.ff.e metū in p̄n.vbi dicit ꝙ me.cā nō hꝫ locū vbi dicit armatos audiui venire sed ego fugi ⁊ occupat⁹ sit fund⁹ me⁹.Sol̄.illud loquit̄ qn̄ van⁹ fuit timor nec p̄ns sicut exp̄sse apparet ex textu:q: temerari⁹ alias van⁹ timor ē fugere q̄cito audit armatos venire:q: forte nō vadunt ꝯ̄ eum.ff.de vi ⁊ vi ar.l.iij.§.si quis.sed si armati dicerēt vel mitterēt ei ꝙ ꝯ̄ euꝫ irent vel alio pbabili mō h̄ suspicari deberet.tunc bn̄ h̄r̄et locum actio ꝙ me.cā ⁊ tenerent̄ armati de omni dāno ꝙ eoꝝ occasiōe iuraret sibi ꝯtigisse.ar.p̄dictarū l.⁊ h̄.⁊.ij.q.j.in p̄mis.sed tn̄ pter h̄ nō teneret̄ interdicto vnde vi.nisi occupparēt.ff.vn̄ vi.l.iij.§.si qs aūt.ibi.n.vis necessaria ē incē.na.l.iij.§ nō solum.(spoliatum.)agendo interdicto vnde vi.vl̄ ꝙ me.cā.(singula.)mobilia q̄ erāt in domo vel alia re īmobili q̄ fuerit spoliat⁹.Jtē credim⁹ ⁊ si nulla re īmobili sit spoliat⁹ sed tm̄ psonā inuasit vel reb⁹ mobilib⁹ spoliat⁹ vt h̄ ar.C.vnde vi.si qn̄.vbi potuit de reb⁹ arreptis tpe impet⁹ ⁊ nō dicit tpe spoliatōis.sed in furto quidā nō credunt veꝝ.sed ego nō video q̄re nō idē.(taxatōe.)taxatōe autē facta ⁊ iuramēto p̄stito in taxatōe nō

lꝫ presidi alias iudici aliquid diminuere de summa taxata ⁊ iu-
rata. ⁊ si diminuit nõ valet sñia. in auc̃. de iudi. §. oportet. Item
qñ ille ꝯtra quē fit taxatio audit taxationē fieri. prudēter facit si
appellet ꝓpter grauamē taxatõis si in nullo credit se teneri. sꝫ si
credit se teneri in aliquo. sꝫ nõ in tātū quantū fit taxatio tunc tm̃
quantū sit grauamē excusse taxatõis appellet: tamen si propter
hoc non appellet h oĩa veniēt in cognitionē appellatõis q̄ fiet a
iuramēto vel sñia. C. de iureiur. generalr̃. §. sibi aūt cui. a quo iu-
ramēto vel sñia si credit eum plꝰ iurasse q̄ꝫ dꝫ oĩno appellet ĩfra
.x. dies. nec seruet se ad appellationē que fiet a sñia que forte nõ
ferr̃ infra. x. dies vel etiam si fertur infra. x. dies non ꝓderit sibi
qđ sic ꝓbo: q: ex iureiu. orir̃ actio in factū. ff. de iureiu. sed ⁊ si. ⁊
C. de re. cre. l. actori. qñ nõ admitter̃ etiā si cassarer̃ sñia. ⁊ etiāꝫ si
ꝓnunciarer̃ appellatio iusta. Quidā tm̃ dicūt ⁊ forte nõ male ꝙ
sufficit appellare a sñia ⁊ cassata sñia admittetur ius ⁊ actio q̄ si
ta ex iureiu. q: sñia ꝓcedit ex iureiur. auc̃. de iudi. §. oportet. C. đ
duo. reis. l. pe. ⁊ totū est vnuꝫ factū. ff. de mino. l. iij. §. j. tm̃ tutiꝰ est
appellare etiā a iureiu. q: si postea nõ sequerer̃ sñia nõ ꝓuiderer̃
ei postea ꝯtra grauamē illatū ex iureiu. nisi in casibꝰ. ff. de iurīu.
a mo. C. đ iureiuran. l. j. ⁊ fi. nec mirer] si dixi appellādū a iurīu.
cū tale iusiurandū sñie ꝯparer̃ in eo qđ ex eo orir̃ actio ⁊ exceptõ
sicut ex sñia. ⁊ ꝑdicta hñt locū qñ qs iurat esse suū vel nõ esse. vel
sibi deberi vel ꝯtra. secꝰ est vbi iurat se tantū expēdisse. h autē iu-
ramentum nõ ꝯparar̃ sñie sed ꝓbationi. ⁊ iõ ex tali iuramēto nõ
orir̃ actio vel exceptio. ⁊ ideo nec ē vtile a tali iuramēto appella-
re nõ licet sed sufficit appellare a sñia que sequir̃. auc̃. de iudi. §.
oꝫ. C. vñ vi. si qñ. Itē no. ꝙ lꝫ iudici nõ liceat minꝰ iudicare q̄ꝫ iu-
ratū est: tamen si iudex cognoscat etiam post prestituꝫ iusiuran.
se male taxasse expensas potest reuocare taxationem suā ⁊ non
ꝓcedere ad sñiam ex v̾tute iurisiurādi. ff. de re. iu. ꝙ iussit. ob. nõ
auc̃. ꝑdicta de iudi. §. oportet: q: loquir̃ vbi taxatio est legitima.
nec reuocar̃. sed vbi nõ est bona. ⁊ reuocar̃ secus. Itē secꝰ crede-
rē in iuramētis ex quibus dar̃ actio: q: ibi non lꝫ iudici reuocare
post pristinū iuramētum nisi ĩ casu. ff. de iureiu. admodum sicut
nec lꝫ iudici reuocare suā sñiam postq̄ꝫ eā tulit. s̃. de offi. del. i lit-
teris. ꝯdēnare. C. vñ vi. l. si quādo.

De restitutione in integrum. Rubrica.

REquisiuit. tua fraternitas. ꝯcessum ab epõ vel ecclesia (ꝯces-
sus.) intellige h ver̃ vbi ꝯtractꝰ tenuit. alias nõ
darer̃ in integrū restitutio. ff. de mino. ĩ cause. xij. q. ij. sine ex. apli
cis alienationē. C. de sacrosan. ec. iubemꝰ. C. si aduersus do. l. ij.
si vero ꝯtractus sit legitimꝰ sed ad dānum ecclesie tūc restituir̃ vt
h. (minoris.) no. differentiā inter minoreꝫ ⁊ ecclesiā ⁊ ciuitatē et
rempublicā in inte. rest]. licet leges dicant ꝙ eccl̃ia fungir̃ vice mi-
noris. C. qui. ex ca. ma. ĩ inter. resti. l. petēde. C. de iure fi. rempu.
C. de sacrosan. ec. l. fi. q: pupillo ⁊ minori hodie nõ currit vsuca-
pio vel rescriptio decendij. vl. xx. an. in rebus q̄ seruādo seruari
possunt siue sint mobiles siue imobiles. C. de admi. tu. lex. ⁊ iđo
sup his nõ est eis necessaria in inte. resti. C. ex quibꝰ cau. in inte.
restituir̃. l. vl. lꝫ aūt tpe h legis ꝯtra minorē sed nõ ꝯtra pupilluꝫ
curreret vsucapio ⁊ ꝑscriptio. x. vel. xx. an. ff. đ aqui. re. do. bo. fi.
ep. sed ꝯtra ecclesiā rēpublicā ⁊ ciuitatē bñ currit vsucapio ⁊ pre-
scriptio ⁊ alie tpales ⁊ ꝑpetue ꝑscriptões. sed dar̃ eis restitutio
sicut in minori. ⁊ põt hoc esse ea ratõne: q: predicte fingunr̃ esse
in vltimo instanti minoris etatis. de ꝑscriptõe aūt. xxx. vl. xl. an.
certū est ꝙ currit ꝯtra oẽs dictos sed dar̃ eis restitutio ex v̾bis ge-
neralibus edicti. que sunt si q̄d cū miore gestū erit pupillus tam̃
ab his ꝑscriptionibus seruar̃ illesus. ff. de ꝑscrip. xxx. vel. xl. an.
sicut. Itē nõ placet ꝙ ciuitati der̃ resti. ĩ inte. ar. ff. ad mace. nihil
semp. i. in oĩmi ꝯtractu. (seruari.) ꝑ beneficiū restitutõis in integr̃
(redire.) etiā eodē qui locauit petēte restitutionē in inte. (sumpti-
bus). C. de repu. l. j. ff. de mio. minor. §. restitutio. (sumptibꝰ). id ē
nõ cogunr̃ eos reddere nisi eis refundanr̃ expēse necessarie ⁊ vti-
les quas pro eis fecerūt. sed ⁊ si illas expēsas restituere velit nõ
recuperabūt rē locatā nisi in ipso ꝯtractu locatõis decepta fuerit
eccl̃a: putā q: etiā sine hmõi melioratõe plꝰ locari poterat.

QUm veni ad ap. se. scꝫ ꝑ se electõ (sed tñ.) v̾ba
sunt ꝓcuratoris epĩ q̄ corā cardinali ꝓsequir̃ ſmonē
suū. vt ex eis suā petitionē formaret. (facta.) ꝑ mona-
chos. ⁊ ita nihil. s. electõe amisit pos. eps. q̄ꝫdiu eñ est ibi abbas
institutus ꝑ epm̃ in possessione ē eps instituēdi etiā si ꝯuentꝰ di-
cat v̾bis ⁊ neget eū esse in possessione. ⁊ idē est si institutꝰ ꝑ epm̃
velit interuertere possessionē epĩ ⁊ noĩe monachoꝝ dicere se ele-
ctū vel institutū: q: nemo põt sibi mutare cām pos. C. de acq. pos.
nemo. ad idem. j. de reli. do. cū dilec. Idē etiā post morteꝫ q̄ꝫdiu
alius per monachos sit electus ⁊ cõfirmatus per aliū q̄ꝫ ꝑ epm̃
de h dic vt no. s̃. de elec. querelam. ⁊ ideo non confirmatur hec
electio ab eis facta cū non constet eos esse in possessione eligendi
sed de h questio pendet. nos dicimus ꝙ viuēte abbate instituto
ꝑ epm̃ vel electo potest amittere pos. si cā ē. alias eā renūciet eps
⁊ in aliā verbo transferat. vel si per sñiaꝫ alij detur potestas igre-
diēdi possessionē eligendi. de h no. j. de conces. preben. cū nostr].
nā sicut ille pro quo fertur sentētia videt̃ habere animū possidē-
di licet nihil corpore faciat: q: nec potest cū non offerat se casus
aliquid faciēdi ⁊ alius essꝫ ꝯtra quē sentētiatur animo videtur
desinere possidere: q: debet suspicari ꝙ reuertens non admitter̃
possessione autem subiectionis potest priuari viuente abbate si
alij epõ ceperint rñdere: q: cū extunc eps alius incipiat ꝑscribere
j. c. proxi. ergo ⁊ possidere. sine possessione enĩ nõ currit ꝑscriptõ
Item nec semp amittit pos. elec. licet alius eligat. nisi expellar̃ đ
pos. eli. quod non video alio modo posse fieri nisi q: habꝫ timo-
rē vel iur]: q: non credit ad se ꝑtinere ius illud ꝙ possidebat. et
ideo de illo se intromittere non intendit vel timore facti: puta q:
non sit ausus eligere de facto contra voluntatē eoꝝ qui dicunt se
ius habere eligendi. vel qui de facto non de iure pos. nacti sunt.
sic enim vel expellitur vel suspicatur se posse repelli qui est mo-
dus amittendi pos. ff. de acqui. pos. si id quod. §. vlti. vnde si pos-
sessor iur̃ eli. vel alterius nesciat alium ab alio electum ⁊ etiam in-
stitutū ⁊ confirmatū non amittit pos. que sine animo non amit-
titur vel corporali expulsione que ꝑ iuribus fieri potest. ff. de ac-
qui. pos. quēadmodum. ⁊ l. clam. vnde stulte facit qui ꝯ hunc
intentat interdictū recup. pos. q: sic se amisisse confiter̃ ⁊ in ad-
uersarium transferret possessionē. sed interdictū retinende pos.
intentare debet. videtur enim turbare pos. eius qui eligit vel in-
stituit alium eo in pos. existente fateor tamē ꝙ si videt electū ab
alio esse in pos. ecclesie ⁊ ipse qui prius possidebat ius eligendi
non eligit infra tempus statutū a canone. s. infra tres menses. j.
de elec. ne pro de. vel non implorat officiū iudic] q̄ꝫcito potest qđ
arbitrio boni viri relinquendū est vt remouear̃ de ecclesia cū nõ
sit per eum electus. vel interdict retinende pos. non agat contra
electorē qđ videtur suspicari se posse repelli. ⁊ ideo amittit pos. ⁊
bene facit pro his. ff. si serui ven. ⁊ si forte. §. j. ⁊ generaliter dici-
mus ꝙ non presumitur amittere pos. quā animo tenet eps si in-
firmitate teneretur. vel copiam iudicis coram quo ageret nõ ha-
beret. vel quālibet aliam iustam causam siue de iure siue đ facto
haberet. hoc tamen intelligo verum nisi per aliquem actum ex-
teriorem apparet eum expoliatum: quia tunc secus esset. v̾bi gra-
tia. veluti si cum venisset ad eligendū eiectus est extra capitulū.
vel cū vellet ire per agrum debentē seruitutē prohibitus ē. nam
in his casibus nõ prodest dicere ego animo retinui pos. qn amit-
tat pos. nisi forte incontinenti eligeret. posset tamen incontinēti
per vim pos. amissam recuperare. C. vnde vi. l. j. in iudicio auteꝫ
non prodest ei litigare interdicto retinēde pos. quia iam eā ami-
sit. tunc autem prodesset agere huiusmodi interdictis retinende
pos. qñ nõ amisit possessionē: q: sic agēdo videt̃ habere animū
retinēde pos. sed qñ est amissa ꝑ vim tūc non ꝓdest. alij dicūt ꝙ
si sit mortuus ⁊ neget ꝯuētus epm̃ possidere. ꝯuētus fungir̃ iure
possessoris. ar. si serui. ven. sicut. §. dist. quidā tm̃ dicūt ꝙ pos. eli-
gendi amittit eps si vacāte monasterio ꝯuētus elegisset. etiāꝫ si
nõ habeat possessionē electus nec sit ꝯfirmatus. nisi epus faciat
aliquod de premissis quare videar̃ tenere possessionē. hoc enim
ipso ꝙ ꝯuētus eligit est in pos. eligēdi. ⁊ ꝑ ꝯñs eps eā amittit. hec
tm̃ non credo. vt no. j. de resti. spo. ex litteris. Sed dices si sunt in
pos. mõachi quare dicir̃ in fi. ꝙ nõ ꝯfirmar̃ electꝰ pendēte con-
trouersia. tm̃ electio eius qui possidet: q: ꝯmodo possessionis vti
debet ꝯfirmari deberet. j. de iure pa. consul. j. de re iudi. cum ber-
toldus. Sol. illud obtinet qñ quis ab eo qui bona fide est in paci-
fica possessione pñtatus institutus est ꝙ a pos. nõ dꝫ remoueri. h
aūt eligentis vitiosa pos. dicir̃. vñ nõ debꝫ ꝯfirmari elec. nisi prius
habeat tps ad ꝓbandū vel de violentia vel de alio illicito mo-
do possidēdi. ⁊ ideo nõ facit fructꝰ suos. vt no. in ꝑall. decre. cuꝫ
bertoldus. sed h. s. ꝙ differar̃ ꝯfirmatio vt h dicit in fi. videt̃ tūc
tantūmodo habere locū cū certū est eū habere possessionē violen-
tā. vel qñ ignorar̃ an possideat. sed quādiu de violētia dubiū est.
⁊ certū ꝙ aliꝰ possidet videtur ꝙ ille ad quē ꝑtinet ꝯfirmatio sta-
tim cognito ꝙ possideat debet ꝯfirmari. ar. s̃. de elec. querelam.
ar. j. de causa pos. ⁊ ꝓpri. cū ecclesia. Immo plꝰ videt̃ ꝙ etiā vio-
lenta pos. ꝓbata nõ reuocabir̃ electꝰ ꝑ violentū pos. ar. j. de iure
pa. ex litteris. sed certe h nõ est ver̃ imo sufficit ꝯtra electionē ex-
ponere ꝙ facta ē a male fidei possessore. vt h illa decre. nõ loqtur

in pñtato a violēto possessore sed bone fidei.lꝫ verꝰ nõ fuerit pa tronꝰ.sꝫ nos dicimꝰ eũ remouendũ:qꝛ quicqđ fit ꝑviolentũ pos sessorē reuocari dꝫ.vel dic ꝙ nunq̃ꝫ dꝫ ↄfirmari electio hmõi qui licet ex hac electione si ↄfirmaret̄ acquireretur possessio.⁊ sic de cetero tenerēt electõēs ab eis facte q̄ a possidētibꝰ tñ h electio ñ fuit facta a possessoribus iure eli.qꝛ tũc cũ elegerũt nondũ erant in pos.vel dic ⁊ melius ⁊ videt̄ ꝙ q̃uis ↄstet esse in pos.ↄuentuꝫ iure eli.⁊ lꝫ etiã presumat̄ de facto sicut ⁊ de iure presumit̄ ꝙ ĩin ste possideat.tñ nunq̃ꝫ supior ꝓcedit ad ↄfirmationē electõis.Si opponitur ꝙ electores sint in violenta possessione sicut ⁊ queli/ bet alia audire dꝫ que electionē reddũt minus canonicã.nec va/ let electio facta ab his q erãt in pos.eli.ergo debꝫ ↄfirmari electio qꝛ tantũ tũc habet locũ vbi nihil ↄtra elec.obijcit̄.sed si obijcitur aliquid ↄtra elec.⁊ ꝓbatur qđ debet cassari cassabit̄.sicut ↄtingit in elec de qua loquit̄ decre.j.de cã pos.cũ ecclesia.item decre.con sultationibus nõ obstat cũ ibi añ ↄfirmationē nec fuerit obiectũ ⁊ q̇ petit electionē ↄfirmari nõ agit possessorio tm̃ sed etiã peti/ torio.vel potius de iure elec.i.vtꝝ elec.sit legitime facta.vel dic ꝙ ↄfirmatio electionis ideo nõ fit:qꝛ ↄtrouersia erat an electõ te neret:qꝛ dicebat̄ facta ab excõicatꝫ ab ep̃o veneteñ.ordinaria po testate.sed ecõuerso monachi dicebãt nõ tenere excõicationē:qꝛ erãt exempti.⁊ sic ꝑ ↄñs ip̃a excõicatio nullũ p̄stabat impedimē tũ electioni.cũ aũt hec questio p̄ambula esset ad ↄfirmationē ele ctionis nõ poterat ↄfirmari electio nisi h primo expediret̄.Sꝫ qđ si ep̃s q est in possessione subiectõis monasterij excõicat vł in terdicit hos monachos.Rñ.si ep̃s ꝓbauerit de iure suo pu.excõ municatio.h enĩ rõne ꝓprietatis ↄpetũt.vñ ille q in v̄itate p̄latꝰ est p̄dicta ⁊ ↄsimilia facere poterit nõ ille q est in pos.ar.xj.q.iij. c.j.s̄.de offi.dele.ex litteris.de h no.j̄.de reli.do.cũ dilec.⁊ melius no.j̄.de resti.spo.olim.mꝫ videt̄ ꝙ dicit̄ in hac glo.ꝑ mõachos scꝫ ꝙ vero possessori iur̄ eli.dat̄ interdictũ vti pos.ↄ̄ eum q̇ eligit etiã si nõ sit electio eiꝰ ↄfirmata.videt̄ enĩ ꝙ eadē rõem dꝫ dari idē interdictũ si inter amicos suos diceret ad me ꝑtinet electio in tali loco qđ absurdũ videt̄ ꝙ ex solis verbis det̄ hoc interdictũ. ⁊ idē videt̄ in sñia excõicatõis late ab illo q nõ est in pos.s.ꝙ cõ/ tra eũ nõ ↄpetit hmõ i interdictũ.⁊ ideꝫ etiã videt̄ de interdicto vnde vi.Jtē adhuc plus videt̄ ꝙ etiã si nõ hmõi electꝰ a nõ pos/ sessore sit malitiose ꝑ errorē ↄfirmatus.etiã si sit in possessiõe nõ ↄpetit interdictũ ↄtra electorē:imo videt̄ ꝙ dꝫ ↄpetere ↄ̄ electuꝫ vel ↄtra ↄfirmatorē.Sol.vere ↄtra p̄dictuꝫ electorē ↄpetit inter dictũ vti pos.qꝛ ipse ē qui turbat pos.sup iure eligēdi.ip̃e.n.est q ↄtēdit esse in pos.hmõi videt̄:qꝛ si h nõ ↄtēdat tũc nõ hꝫ locũ h in terdictũ:imo si alio iure nõ inuenit̄ puniet̄ de iniuria quã fecit et cassabit̄ quicqđ secutũ est ex eo ꝙ electꝰ ab eo nõ remouebit̄ dũ/ modo sciuerit qñ elector fuit ↄstitutus ⁊ passus fuit eũ agere.j̄.ᵭ re iu.q̃uis.secus aũt esset si elector extra iudiciciũ ↄfiteret̄ se nõ fu isse in pos.etiam si renũciaret oĩ possessioni:qꝛ tũc nõ p̄iudicaret electio.nec ē simile de eo qui inter amicos dixit ad se ꝑtinere ele/ ctionē:qꝛ ille ꝑ p̄dicta v̄ba nõ turbat possessionē:qꝛ nihil facit vł dicit vñ turbatio posset ꝓuenire.sed ex electõe lꝫ solis v̄bis fiat fa cile posset ꝓuenire magna turbatio.⁊ idē videt̄ dicendũ de excõ municatione contra confirmationem vel electũ vel ↄtra excõica tũ vel seruãtes excõicationē nunq̃ꝫ datur h interdictũ:qꝛ licet ipi turbēt veꝝ possessorē tñ nõ turbãt eũ sup pos.iure eligēdi vel ex/ cõicãdi:qꝛ nec se esse in eoꝝ possessiõe dicũt.lꝫ alias puniēdi sint si maliciose faciũt.vel si plures successiue eligant̄.ꝑ hmõi v̄o pos sessorē imo obtinebit ĩ interdicto ⁊ ↄfiterent̄ vł etiã administrēt tñ ꝑ h nõ amittit verus possessor possessionē:imo obtinebit ĩ in terdicto ⁊ ille q tũc inueniret̄ possidere remouebit̄.ff.vti possi.l. pe.⁊ fi.Sed queres qũo querit̄ pos.eli.qꝛ si dicis ꝙ sola electõne h stare nõ põt:qꝛ si quis eligit ⁊ nõ habuit eius effectũ electio:pu ta qꝛ nõ est ↄfirmata nec etiã habuit possessionē dignitatis qũo põt dici eũ quesiuisse possessionē iure eligēdi ꝑ sola v̄ba q̄ ꝓtulit. ergo eligo talē h dicere est absurdũ.Jtē si dicas quare possessio p̄dicti iuris qñ ↄfirmat̄ vel qñ ↄfirmatio habuit eũ ꝓ electo.⁊ h similiter videt̄ absurdũ ꝙ ex alieno facto maxĩe qđ in eo nõ fac̄ ⁊ ꝑ qđ nihil mihi querere intēdit querat̄ mihi possessio.Turñ/ de ⁊ dic ꝙ possessio eli.quesita ē electori ex suo facto.s.qñ eligit̄ ex facto alioꝝ.s.qñ electũ ab eo illi qui prius possidebãt eum pro electo habuerũt vel passi sunt eũ agere q̄ p̄lati facere debēt ĩ pos/ sessione eiꝰ iuriũ querēda necessarius ē ↄsensus expressus illorũ qui prius possidebãt vel saltē patiētia.vt no.s̄.de postu.bone.⁊ videt̄ ꝙ etiã prima electio que facta ē ab eo q prius nõ erat ĩ pos sessione.sed postea accepta ē vel exp̄sso ↄsensu vel patiētia illorũ q̊ꝝ inter est tenerat rõem possessionis:qꝛ lꝫ qñ eligit nõ eēt ĩ pos. tñ mõ est qñ forte agit̄ ad amotionē electi.vel dic ꝙ qñ ipse elegit erat in possessione.electio.n.hꝫ plures ptes.p̄ma ps ē factũ ele/

ctoris.scđa est patiētia eoꝝ quoꝝ interest.tertia est ↄfirmatio.vt no.s̄.e.de cõsu.cũ dilec.tũc ergo dicendũ est aliquē elegisse vł ele ctionē factã esse quantũ ad effectũ qñ predicta oĩa interuenerũt hñ erat ĩ pos.⁊ ideo recte dicit̄ facta p̄dicta electio a possessore iu re eligēdi.⁊ ideo nõ põt cassari.⁊ forte põt dici ꝙ ↄsensus vł im patiētia p̄mo possidentiũ trahit̄ ad tēpus electõis lꝫ nõ multuꝫ sit necesse h dicere.itē no.ꝙ nõ sufficit ꝙ sit in pos.eli.ad hoc ꝙ cõ firmet̄ electio vel ꝙ ↄfirmata nõ irritet̄:imo oportet ꝙ bona fi/ de sit in hac possessione:vt no.j̄.de iurepatro.ↄsult.Jtē no.ꝙ lꝫ quilibet presumat̄ bonus nisi ꝓbet̄ malus.j̄.de p̄sump.dudum s̊.de scruti.c.j.nõ tñ est sic in bona fide:qꝛ oportet ad h vt p̄suma tur bona ꝙ habeat iustũ titulũ vel ꝙ ꝓbabilibus rõnibꝰ quesiue rit pos.ff.de libe.cau.igit̄.§.ij.⁊.l.liberis.§.fi.vel ꝙ longo tempe fuit in possessiõe.ff.de aqui.pos.l.possideri.§.si seruuꝫ.⁊ qđ dica tur longũ tp̃s arbitrio boni iudicis relinquit̄.ff.de iudi.l.j.§.fi. vñ si aliꝰ q̃ꝫ capitulũ maioris ecclesie sit in pos.eli.⁊ petit ↄfirma ri suã electionē succũbet in petitõe sua:qꝛ nõ presumit̄ bo.fi.ĩ hac pol.qꝛ ↄtra ius est.⁊ idē videtur etiã in ↄsimilibꝰ.sed si agitur in terdicto vñ vi.vel vti possi.tũc sufficit sola possessio sine bo.fi.C. vñ vi.l.j.j̄.de resti.spo.ex litteris.⁊ idē est etiã qꝛ pendente lite il le q erat in pos.mea tuēdus est.nec querit̄ ibi de bo.fi.j̄.de insti. cũ venissent.eadē que diximus in electione dicēda sunt in posses/ sione iuris excõicãdi.⁊ in multis alijs.(renunciauit.) satis videt̄ ꝙ añ ↄfirmationē possint resignare in manꝰ eligentiũ etiã si cõ/ sensit.ar.qꝛ cũ solo ↄsensu eligentiũ sit initiatũ cũ eoꝝ dissensu re/ tractat̄.j̄.de reg.iur̄.oēs.cũ enĩ nõ sit ↄfirmatꝰ ab aliquo ⁊ nihil habeat in eius renunciatõe eiꝰ ↄsensum requirere nõ debꝫ.(iniũ xerũt).⁊ bene:qꝛ licet nõ sint ibi abbates remanet ↄuētus qui ꝑ sindicũ agere põt ⁊ ↄueniri.⁊ intelligo h de iuribus q̄ ꝑtinēt ad cõuentum vel simul ad vtrũq̧ si aũt segregatim ꝑtineret ad ab/ batē se.ua.non valereret qđ fieret contra eũ.j̄.ne se.va.c.vlti.(ꝓ curatore).⁊ sic vniuersitas põt constituere ꝓcuratorē.ᵭ h no.s̄. de procu.petitio.(in causis.)his videlicet ↄmissis.(inhibētes) vi det̄ ꝙ hñ ꝓhibebant cũ res eēt litigiosa.vnde si cã in aliũ electũ transferebant in viciũ litigij incidebãt.C.de litig.l.vl.⁊ in auc̈.e. ti.j.rñso.⁊ videt̄ ꝙ edictũ de litigi.locũ hꝫ in corꝑalibus sicut in incorporalibus.C.de litigi.l.ij.⁊.l.vl.⁊ ad minus actio ven.vel ius dubitatũ in alium transferre nõ debuerunt.j̄.ᵭ ali.iudi.mu. ca.fa.ex ꝑte.sed rñdeo ꝙ h nec in rē litig.nec ius dubitatũ in aliũ transferrēt.nam ep̃s non ↄtēdebat h se esse abbatē.⁊ ideo trãsfe rēdo abbatiã in alium vero transferebat litigiosam.ius aũt eli gēdi abbatiã qđ in lite erat ⁊ ꝙ ep̃s ad se ꝑtinere dicebat in ne/ minē transtulit.si aũt de abbatia ageret̄ nõ licet aliũ postea eli/ gere.j̄.de arbi.ex ꝑte.⁊ dic vt ibi no.(inhibētes.)⁊ male:qꝛ lite pen.non debꝫ priuari pos.xj.q.j.c.fi.xvij.q.vj.nolumus.xij.q.v. c.j.de h no.s̄.de elec.cũana.⁊ qꝛ male ꝓhibuerat idcirco nõ fuit cassata electio incontinenti.(inhibitõe.)videt̄ tñ ↄtra:qꝛ si male ꝓhibuerũt transiuit tunc in rē iudi.qꝛ non fuit ↄtra ius scriptum ij.q.vj.diffi.⁊.ca.ꝑpellasset.sed rñdeo nullã esse talē ꝓhibitionē cũ nihil esset eis mandatũ de ea re.⁊ etiã si ordinarius mãdaret non teneretur obedire.vij.q.j.qꝛ.ar.s̄.ᵭ offi.dele.cum olim.dil. Sed dices.nonne eoipso ꝙ non appellauit videtur prorogasse iurisditionē.ar.s̄.de offi.del.cum olim.Sed forte possꝫ dici ⁊ nõ male ꝙ in prorogatione expressus consensus sit necessarius.ff.ᵭ iude.l.j.⁊.ij.vel dic ⁊ melius talia mãdata que non fiunt cũ cau se cognitione sed ex arrupto ⁊ maxime cũ ad hoc non agitur.iij. q.vij.hoc quippe.non tenere vim sentētie diffi.vel interlocuto/ rie.⁊ ideo non trãsiret in rē iudi.etiã si no appellet̄.ar.C.cõmi. ⁊ pro gra.l.iij.⁊ pe.⁊ vl.tñ si qđ ꝑ tale mandatũ soluit̄ non repe titur condic.in integrũ.ff.q: me.cã.l.vl.in fi.sed si cognitio prece deret sup h.s.an talis prohibitio fieri deberet ⁊ postea ĩtra logt̄ prohibitionē fieri debere.tunc nisi appellaretur satis crederem transire in rem iudi.h non plꝫ.Jtē si ꝓ peccato manifesto peni tētia imponatur siue tempalis siue sp̃ualis siue ordine iudicia/ rio tenet.ff.de penis.l.vl.⁊.l.moris.ij.q.vij.sigs ab ep̃o.Jtē pre ceptum de his que pertinent ad officiũ valet sine cause cognitio ne.vij.q.j.quia.⁊ no.s̄.de tēpo.ord.ad audientiã.(infirmari)ex ea causa qꝛ dicebat se in possessione eligendi ⁊ monasteriũ non esse in pos.vel qꝛ ab excommunicatꝫ facta erat.⁊ h petitio facta fuit coram delegato.(possessionē.)eiusdē monasterij iuris ep̃alis in eodē monasterio tanq̃ꝫ subiecto.vt ex prin.huius decr.appa ret nõ iure eligēdi:qꝛ si iure eligēdi fateret̄ se spoliatũ ep̃s ꝑ mo nachos ꝑ ↄñs fateret̄ eos presidere.⁊ ideo ↄfirmationē electi ĩ/ pedire non posset nisi hoc in libello errans in iure diceret credēs se spoliatũ ꝑ solã electionē sine ↄfirmatione cũ non esset.ar.C.de erro.adulto.l.ij.nos tñ ↄtradiximꝰ.s̄.in glo.q̄ ĩcipit ꝑ mõachos (ꝓtulerut.)ꝑ quã forte restitueret.ep̃o possessionē iurꝫ episcopal̄

vel subiectionis monasterij vel melius lata fuit sñia sup cassatõe electionis de qua plus h̄ prosequit̃ (petijt.) h̄ est libell⁹ epi porrectus cardinali. ⁊ hucusq̃ durat petitio vel sermo ꝓcuratoris epi (ptineret.) quoad proprietatẽ ⁊ pos. ⁊ ita cũ diceret monasteriũ papa se possidere ⁊ in monasterijs iura epalia nõ ꝯpetebat contra eos ista petitio sed ꝯtra papã. vt no. s̃. de maio. ⁊ obe. Itez ⁊ si h̄ inueniret̃ epm dixisse. i. q: nõ papa sed monasterium petita possideret ꝑinde deberet ei tolli possessio ⁊ daretur actori. ff. de rei ven. l. vl. sed ſm h̄ videt̃ ꝙ sit nulla sentẽtia tanq̃ lata ꝯtra eũ qui nõ possidet. Rñ. licet sic dixerit monasteriũ nõ tñ cõstabat. s̃z si constiterit tollerabit̃ vel dic ꝙ hñ ꝯtra vtrũq̃ ꝯpetit actio et ꝯ vtrũq̃ feret̃ sñia. vt no. s̃. de ma. ⁊ obe. inter. (ceperũt.) ⁊ ꝯtemptis ꝑdictis priuilegijs electionẽ factã a monachis tanq̃ ab excõicatis cassarunt. ⁊ sic lesa ẽ ecclesia. tũc ideo dat̃ restitutio ĩ integrũ ad petitionẽ monachoꝝ. (priuilegiũ.) no. summariã cognitionẽ. ⁊ in inte. resti. fieri. Itẽ talia ꝑuilegia nõ debuerũt impedire ꝯfirmationẽ late sñie ꝓ epo cũ sic erat exemptũ monasteriũ ⁊ nõ erat epi electio. ar. j. de testi. veniẽs. j. de re iudi. cũ sup. nec sibi subiectũ esse debebat. ⁊ ideo nõ tenebat eius excõicatio. ⁊ sic ꝑ ꝯñs ꝓpter excõicationẽ iudicis nõ erat cassanda electio (protestatus.) idem esset ⁊ si nõ ess̃z ꝓtestatus. nã q̃ñcunq̃ inueniatur monasteriũ lesuz siue ꝑ negligentiã monachoꝝ siue ꝑ iustã ignorantiã. s. q: tũc nihil sciebãt de priuilegijs suis sed postea inuenirent semꝑ debet in integrũ restitui. (redundaret.) male vĩ dicere hec decre. ꝙ mõasteriũ sit lesum: q: nõ exhibuit ꝑuilegiũ q̃ñ subiect⁹ erat papa cũ priuil̃. q̃ respiciũt petitoriũ etiã si exhibita fuissent nihil ꝓfuissent in cã pos. qualis erat h̄ vt ex littera apparet nam electio tm̃ ꝯfirmari vel infirmari petebat̃: q: electores erãt vel nõ erãt in pos. Itẽ videt̃ male dicere in eo qđ dicit graue ꝑiudiciũ monasterio: q: lz sñia lata sit ꝯtra illud in cã pos. nõ obstante ex. rei iudi. põt tñ agere de ꝓprietate. j. de cã pos. c. vl. s̃. đ elec. querelã. itẽ nec pape fit preiudiciũ cũ ipse nõ interfuit cãe tanq̃ nec vocatus nec citat⁹ ⁊ res inter alios acta ⁊c̃. C. res inter alios acta. ꝑ totũ. s̃. de maio. ⁊ obe. inter. Itẽ male videt̃ dicere ĩ eo qđ dicit pendẽte ꝯtrouersia ex qua pẽdet electio nec ꝯfirmari diximus nec infirmandã tñ pen. ꝯtrouersia recupera. pos. quã epus intẽtabat. ⁊ ex quo etiã apparet monachos possidere. insti. de inter. §. recup. interim debẽt monachi q̃ possidebãt eligere: vt no. in glo. ꝑ monachos. v̄. licet. Sed forte dices lz sup subiectõe monasterij ageret̃ possessorio tñ electio petebat̃ infirmari offi. iudi. ⁊ ex oĩ iure qđ sibi ꝯpetere posset. ar. j. de cã pos. cũ ecclia. sed certe nec h̄ impediret ꝯfirmationẽ electõis facte ab his q̃ ĩ pos. erãt nihil enĩ plus poterat eps petere q̃z peto electionẽ quã fecerunt monachi cassari: q: ipsi me exspoliauerũt vñ eoꝝ electõ facta q̃si a spoliatoribus nõ tenet. ⁊ q: ad me de iure vel cõi vel speciali ptinet que petitio de iure nõ impedit quin electio a possessoribus facta ꝯfirmet̃ rõnibus supradictis. tu aũt vt pleni⁹ intelligas rõnem ad ꝑdicta. dic petitionẽ fuisse talẽ. vel ꝯsilem petit eps cassari electionẽ de tali a talibus monachis factã: q: in monasterio interdicto ab epo ⁊ monachis excõicatis ab epo facta est ꝑdicta electio. vel q: erat in pos. eli. vel q: ad eũ ptinet electio vel etiã nõ fuit assignata ꝑdicta cã sed postea eã ꝓ se alegabat. ⁊ sic petitionẽ nõ pos. sup iure eli. intentabat eps vel petebat. s̃z tm̃ offi. iudi. implorabat sup cassatõe electõis ⁊ contra h̄ pars monasterij ꝓtestata fuit de suis ꝑuilegijs ꝑ q̃ apparebat epm nõ posse excõicare vel interdicere cũ essent exempti ⁊ negant epm esse in pos. eli. vel ius eli. habere. q̃ q: nõ exhibuit lesa fuit cũ vlteri⁹ exhibẽ nõ possit post sñiam a qua nõ est appellatũ. ⁊ ideo quantũ ad h̄ fuit necessariũ in inte. resti. ꝑ h̄ etiã rñdetur scđe obiectõni. appar3. n. ꝙ preiudiciũ fiebat monasterio si ab eis ꝯcordit̃ elect⁹ cassabat̃. vel maxime ex ea cã: q: nõ ptinebat electio vel magis: q: nõ tenebat electio ab eis facta tanq̃ ab interdictis vel excõicatis vl' ab eis qui in pos. nõ erãt. ⁊ sic etiã fiebat preiudiciũ pape: q: ali⁹ in loco sui iuris sibi aliquid vel in proprietate vel possessione vẽdicabat. ⁊ licet posset directe agere de iure suo tãq̃ ille ꝯtra quẽ nihil iudicatũ erat tñ damnũ eius erat ꝙ auctoritate suoꝝ ꝑuilegiorũ electio eis nõ obstantibus cassabat̃ ⁊ nõ credim⁹ restitutionẽ datã de iure pape cui nõ fit preiudiciũ directe. sed ꝓ iure mõasterij cui fiebat preiudiciũ directe ꝑ hãc restitutionẽ releuat̃ grauamẽ vtriusq̃ ꝓpter ꝯnexitatẽ. ar. ff. quẽadmodũ ser. amit. si ꝯueni. ꝑ h̄ ipm etiã rñdet̃ tertie obiectõi. nã cũ esset monasteriũ restitutũ vt probaret ꝑ priuilegiũ exceptionẽ. excõicationẽ non tenere si postea apparet ꝙ ꝯtrouersia ista pendẽte. s. excõicatõne non erat confirmãda electio vel infirmãda sed postea de h̄ cognoscẽdũ erat. s̃. de ꝯsue. cũ dilec. j. de ap. ꝯstitutis. s̃. de elec. cũ inter. vl' dic ꝙ pen. ꝯtrouersia ꝑmi qui renũciauit. sed prosequebat̃ controuersiã contra eum propositam. non debet confirmari electio

secundi vel infirmari. vel dic vt in glo. licz per monachos restituimus vt. s. exhibeant priuile. que exhibere non poterant nisi per beneficiũ in inte. resti. ea rõne que est. j. de re iudi. inter mo. in fi. ⁊ oẽs probationes quas sñia induci prohiberet non obstãte sententia que ꝑ hanc in inte. resti. reuocat̃. cũ ꝓpter sñiam lesus fuerit. j. e. ex litteris. Itẽ h̄ restitutio que fit ad h̄ vt audiat̃ improꝑe dicit̃ in inte. resti. q: ꝑ eã nõ fit restitutio rei nec ꝑ eã rescindit̃ sentẽtia vel cõtractus vel prescriptio. est enim h̄ restitutio ꝑambula ad verã restitutionẽ nec in hac restitutõe necessarius est libellus seu litis ꝯtesta. sed sufficit ꝙ aliquẽ colorẽ habeat petendi ĩ inte. resti. q: incolorate peti non debet. ff. de mino. minor. h̄ non est recipiendus libellus sup resti. in inte. nisi petẽs aliquẽ colorẽ sue petitionis dicat. (pendente). s. an epo sit subiectũ ipm monasterium. ⁊ sic tenuit excõicatio. ⁊ ꝑ ꝯñs sit cassanda electio an non sit subiectũ. alij dicũt ꝯtrouersiã fuisse: q: vterq̃ dicebat se ĩ pos. eligẽdi esse. (nec ꝯfirmandã.) ꝯtra. j. de no. ope. nũ. c. j. j. de despon. impu. ad dissoluendã. ꝑ que ꝓbat̃ ꝙ ante oĩa cassandũ erat quicquid fit ꝯtra prohibitionẽ. sed h̄ ideo est: q: interdictuz non fuit iustum. non enim debebãt prohiberi eligere illi qui erant ĩ pos. vel nulla potius ẽ prohibitio. j. de re iudi. c. vl. j. de iurepa. ꝯsult. in no. aũt o. nun. ⁊ in mrĩmonio est speciale. ꝙ lite pen. interdici valet. cum ergo vterq̃ contendit se in pos. vterq̃ eliget si volet. sed superior a quo petitur confirmatio in qua de iure non tantũ possessionis sed proprietatis queritur vel electionẽ cognoscet ad quẽ ptinet electio. ⁊ quis sit in pos. ⁊ electio illius confirmabitur vt h̄. ⁊ ar. ff. vti pos. l. j. §. hui⁹. ad arma tñ venire prohibebit. ff. de vsuris. si cui⁹. §. sed ⁊ si iur̃. quidã dicũt ꝙ vbi cõtrouersia est de pos. eli. ꝙ tũc iudex vtrũq̃ dz ꝓhibere eligere. arg. ff. de aqua quo. l. pe. sed q̃ sic dicũt illã legẽ nõ intelligũt.

Auditis ⁊ ĩtellectꝭ liberati. ar. ꝙ reges dãt ecclesijs libertatẽ. lxiij. di. ĩ sinodo. põt dici ꝙ dãt libertatẽ reges ĩ tꝑalib⁹ q̃ hñt ab eis: vt no. s̃. đ ma. ⁊ obe. solite. ĩ spũalib⁹ mĩme. h̄ aũt ñ dic̃ ꝙ libertas a regib⁹ data valẽt. s̃z libertas data a papa valebat q̃ de libertate regũ ĩ tꝑalibus data mentionẽ faciebat (probationẽ.) quã post conclusionẽ inducere non potest preter beneficium restitutionis in integrũ. (minoris.) non pupilli: q: tunc non curreret prescriptio. C. đ prescrip. xxx. an. sicut. sed ponitur in. xxv. an. sed in vltimo instanti ⁊ impetrat in inte. resti. infra quadrienniũ si probauerit se iusta causa prepeditum. iij. q. v. c. j. ff. de mi. ait pretor. C. de temp. ap. l. vlti. §. illud. Item bene dicit ꝙ vterq̃ fungebatur. nam si vnus tm̃ fungeretur vice minoris licz minor impetret in inte. re. ĩ vno articulo: puta contra ꝯfessionẽ suã ꝓpter h̄ nõ restituet̃ maior cõtra suã cõfessionẽ sed ad ea tm̃ restitueret̃ que cohẽrẽt confessiõi minoris. ff. de minori. ex causa. ⁊ l. cum minor. ff. de confes. certũ §. fi. secus aũt est si minor impetret in inte. resti. in his q̃ extra iudiciũ sunt: q: tũc si minor impetret ĩ inte. resti. ⁊ maior siliter restituet̃. C. si aduer. transac. l. j. ⁊ ij. (reliqua. ff. đ mino. verũ. ff. ex qui. cau. ma. l. vl. (rõem.) no. ad ꝓbandũ rõem omissam admittitur post publicationẽ attestationũ per beneficium in inte. resti. ⁊ h̄ idem dicit lex. ff. de mino. minor autẽ ⁊ l. minor aũt. xxv. an. (omissam.) pro eodem enim accipit̃ ratio ⁊ ibi allegatio siue enĩ sit exceptio omissa siue alius articulus cum probatio vtilis esset semper restitutio danda est. ⁊ h̄ credimus: quia si aliqua ecclesia obtulisset se ad probandã prescriptionez ⁊ omisisset probare titulum restituendus est: quia in omissione huius articuli lesa est. ⁊ ex quacunq̃ causa ledatur restituendus est. ff. de mi. non omnia Item non videtur vsus iure cõmuni: quia per ius commune bene esset admissus ad probãdũ vel si petijsset nihil ergo lesus est quia non petijt. C. de in inte. resti. non videtur. sed dices eadem ratione danda esset ei resti. si super vno articulo testes induxisset ⁊ non probasset. ꝙ iterum alios testes meliores produceret per quos eundem articulum probaret. ar. ad h̄. ff. de mino. pretor ait. §. hodie. Sed contra h̄ facit quicunq̃ h̄ fecisset. ergo nõ ẽ restituendus. tñ respõde ꝙ in primo casu restituitur de facili: q: euidens est causa lesionis. s. nullas probationes adducere super illo articulo necessario: sed in secundo articulo non est euidens ratio pro restitutione concedenda sed est presumptio contra eum quia si aliquis induxit presumitur ꝙ meliores probationes induxit. item presumit̃ ꝙ velit subordinare testes ꝙ facilius potest fieri quãdo sup eodẽ articulo producti sunt q̃z si se alio tñ si ꝑmissa cognitõne iudex cognosceret: quia sua facilitate lesus esset etiam adhuc restituetur: quia etiam super eodem articulo produceret propter generalẽ rationem: quia minoribus ⁊ ecclesijs semꝑ subuenitur. s̃. e. ti. c. j. ff. de mino. nõ oĩa. nec ob. lex preallegata non videtur: quia ibi exponit̃ nõ videt̃. i. presumit̃. s̃z h̄ premissa cognitione constat contrariũ. Item videt̃ ꝙ si post publica

tas actiões repelleren̄t omnes testes propt̄ excõicationẽ vl̄ aliã causam iustam q2 iudex ex eadẽ generali clausula si nullã culpã inuenerit ĩ producẽte q̄ restituet eũ vt alios testes. vl̄ etiam eosdẽ producat si cã repellẽdi eos cesset. τ idem fiet in similibus

Ex litteris abbatis con. τ iuste. q2 in cã ap. licitũ ẽ pcedẽ pte rei absente. C. ð tpe app. l. vl. §. illud. τ dicũt qdã secus si actor sit absens τ sic intelligunt. C. quõ τ qñ. autẽ. qui semel. ð hoc no. j. ð ap. sepe. (firmauit). ɔtra confessionẽ. aut nullus põt resti. ĩ inte. petẽ vt cõfessio sua sibi nõ p̄iudicet dũmodo viciuz non fit in facienda confessione: q2 cum vsus sit iure cõi nõ põt dici circũscript⁹. ff. ð iureiu. nã postea. §. si mior. τ. l. tutor. C. ð ĩ ite. resti. l. fi. sed si confessus esset eo tpe quo nõ tenebat̄ confiteri aliqd tũc bñ potest petẽ ĩ inte. resti. q2 non ẽ vsũs iure cõi. Itẽ bñ fatemur q̄ iure cõi potest dicẽ τ pbare falsum qð confessus fuit. sed h̄ fit per bñficiũ in ite. resti. vt ibi no. (fraudulenter). si damnũ mulieris esset tale quod estimationẽ reciperet. tñ ɔtra fraudulẽtũ ageret ad interesse. sed quia mr̄imoniũ non recipit estimationez dat̄ actio τ restituitur contra primum. ff. ð eo per quẽ. f. est. l. j. τ vl. (appellat̄). h̄ appellatio non tenuit pp̄ter eius cõtũaciã: q2 de fraude non ɔstabat. (supplicauit). ad audiẽtiam pro matrimonio ipm restituerem⁹. Itẽ supplicatio dr̄ large quelibet p̄cum porrectio. dicit̄ autẽ stricte qdã benignitas supioris ad remouendũ q̄ male acta credit. s. qñ interponit̄ a snĩa prefec. pre. cognoscentis principalr̄ ð hac cã ap. si per appellationẽ ad eum sit delata non licet supplicare. ĩ rubrica. C. ne liceat in vno τc̄. τ semel tm̄ supplicat̄. τ quidam libellus supplicationẽ continens porrigit̄ referẽdũ. τ causis ĩtroducẽtib⁹ aut deferẽdis. solus aũt pr̄iceps vl̄ p̄fectus cognoscet de supplicatione. τ sic tm̄ eis supplicabit̄. s3 si supplicet̄ infa. x. dies nihilomin⁹ mandabit̄ snĩa executioni dũmodo caueat victor q̄ tãtũdem restituet si resoluat̄ snĩa. si v̄o post. x. dies. infra bien. suplicet̄. nihilomin⁹ mandabit̄ snĩa executioni. nec dabit fideiussorẽ victor. τ computat̄ hic bienniuz ex quo imperator successit in cognitione prefecti. C. ð snĩa pre. p̄. l. j. τ ita videt̄ q̄ supplicare licet ab eo a quo nõ licet appellare. s. prefecto p̄torio τ p̄ncipe. C. de p̄ci. imp. of. si quis aduersus. ff. ð mi. p̄fec. Itẽ seruus condẽnatus non põt appellare. τ tñ põt supplicare. ff. ð ap. serui. Itẽ pẽdẽte ap. nihil no. oportz. ff. nihil. no. ap. l. j. secus pẽdẽte supplicatione. vt dictũ est. vt. C. ð p̄ci. impe. of. ĩ auten. q̄ sup. Itẽ ap. tm̄ fit infra. x. dies. supplicatio infra biẽniũ. quidam intelligũt hoc verũ si fiat supplicatio supiori. si v̄o ipi iudici infra x. dies tm̄. C. de sen prefec. p̄. l. ij. ij. q. vj. annor̄. Itez h̄ habes q̄ etiã a iudice delegato supplicat̄. τ nõ credo habere locũ hãc supplicationem ab inferiori iudice si potest iuuari per ap. qua h̄ iuuari non põt cũ cõtumax esset. ff. de in int. re. diuus. nã contumacia nõ excusat h̄ sufficienter cũ non probet sufficienter cãm absentie. Itẽ τ aliquã p̄sumptionẽ d3 hr̄e iudex vt admittat supplicationẽ. ar. ff. ð mino. minor aũt ma. vl̄ fauor mr̄imoniȷ̃ subesse d3. vt h̄. Itẽ solius p̄ncipis est hãc supplicationẽ admittẽ: τ non inferiorũ ordinarior̄. (restituimus). h̄ pater vl̄ mater nõ põt restitui in integrũ cõi iure cũ sit maior. Item neq3 ex generali clausula illa. s. qua iusta cã vr̄. nulla eni iusta cã h̄ pbata erat quare restitueretur in ĩtegrũ. restat igit̄ vt soli gratuite supplicationi locus esset ipi aũt supplicationi causam p̄stabat fauor mr̄imoniȷ̃ τ semiplena probatio iuranti. (minor). videt̄ q̄ faciat grãm matrimonio ð nihilo cũ potuit p̄seq ap. quã ĩter posuit. rñ. ĩ h̄ facit gratiã: q2 ñ poterat p̄seq ap. nisi p⁹ oñderet legitie cãz absentie quã nõ oñdit. nã iuramtũ ipi⁹ ad h̄ ñ erat sufficiẽs pbatio. τ ɔtũaces nõ adiuuant̄ appellãtes. ff. de ĩ ite. resti. diu⁹. sed supplicationez audit vno iuramto tm̄ met⁹ τ restituit ad audiẽtiã. sic. j. ð re iu. cũ bertol. τ hac eadẽ rõe bñficio restitutõis iuuari nõ põt. (mr̄imonio). dicũt qdã hanc supplicationẽ nõ solũ ĩ cã mr̄imoniali s3 in q̄libet alia cã fauorabili. nisi similẽ p̄sũptionẽ mouẽt p̄nceps ad supplicationẽ mittẽdã. ar. j. de re iu. cũ bertol. τ ar. j. de cõ. τ affi. tua ad fi. τ nõ credũt p aliũ posse admitti hmõi supplicationẽ nisi p p̄ncipẽ vl̄ p fcm̄ p̄. cũ sit ɔ ius τ ĩ p̄iudiciũ alteri⁹. ar. C. sen. rescin. nõ pos. l. ij. C. ð p̄. of. autẽ. q̄ supplicatio.

Cum ex litteris tpibus). etiam añq3 esset papa. (lesam). τ iõ pro in ĩte. resti. supplicabãt. (controuersia). s. an ecc̄lia illerdeñ. esset lesa vl̄ ĩ inte. restituẽda. (cui). legato. obstat. C. ð tem. ĩ ĩte. re. l. vl. cõtra. vt dr̄ q̄ tm̄ vsq3 ad q̄driẽniũ dat̄ rest. ĩ ĩtegrũ. s3 h̄ elapsi erãt circa. xl. an. a die snĩe late. solutõis tẽpore anastasȷ̃ q̄ fuit p̄xim⁹ successor eugenȷ̃ fuit petita restitutio ĩ ĩtegrũ. nec stetit pp̄t dilatiões actor̄ qn ĩfra q̄driẽniũ termiaretur cã ĩ ĩte. resti. s3 p iudicẽ vl̄ aduersariũ vñ sibi nocẽ ñ d3. C. ð tem. ĩ inte. re. petẽte. ar. ij. q. vj. annor̄. autẽ. vt spõ. lar. §. h̄. qq3 ff. ex q. ca. ĩ ite. re. ait p̄tor. §. vl. τ trib⁹. l. seq̄ntib⁹. s3 ñ v3: q2 euge. vixit octo annis τ snĩa fuit lata p̄mo ãno sue ordinationis. ergo a tpe date snĩe vsq3 ad tp̄s anastasȷ̃ fuerũt pl⁹ q3 q̄ttuor ãni. rubrica de p̄scrip. subduci tp̄s euge. male iudicant̄ ɔ ei⁹ snĩaz agebat̄. xvj. q. iij. τ si sacerdotes. (obstãte). h̄ nõ vr̄ se cõpati cũ eo qð j. seq̄t. vbi dicit q̄ deliberatio recedit in h̄ an data sit restitutio cũ nõ ess3 dubitandũ ð data. ex quo ĩspectis p̄uil̄. nõ ob. snĩa euge. ad diffi. snĩam procedi mandabat. ar. s̄. ð offi. dele. pastoral̄. §. ij. Rñ. q̄ bene se cõpatiunt̄. q2 l3 sic diceret̄ cõmissum negociũ ñ tñ cõstabat nec constare poterat in absentia partiũ. j. ð re. iu. cũ bertoldus. C. si p vim vel ali. l. vl. Sed si ð h̄ ɔstaret dicũt qdã resti. in ĩte. dãdã. vl̄ potes dicẽ q̄ p lr̄as tales destinãdas vl̄ mãdatũ viua voce factũ nisi fiat cũ cãe cognitõe non h3 vĩ snĩe. τ ĩ concedẽda restitutõe ĩ integruz necessari⁹ ẽ ordo iur̄. s̄. de offi. iudi. c. ij. ar. ad p̄dicta. C. cõmi. vl̄ epi. τ pro gra. l. ij. τ. iij. §. pe. τ vl. (canonic⁹). tãq3 p̄curator. vl̄ vt no. j. ð testi. cũ oli. (per officiũ). non enĩ ac. s3 iudi. offi. cõpetit p restitutionẽ ĩ ĩtegrũ. s̄. ð offi. iu. c. j. ff. de mino. q̄ si minor. §. vl. τ vr̄ q̄ ĩ h̄ officio nõ sit lit̄ ɔtes. necessaria. cũ ex eo nihil lucret̄ restitut⁹ s3 tm̄ deseruit actioni. i. viã p̄parat pr̄icipali questioni. vt. j. sequit̄. secus vbi loco est actiõis sed tutius ẽ dicere q̄ semp fiat lit̄ con. τ h̄ sat̄ dicit decre. p̄all̄. ð offi. iu. (reformari). i. snĩa euge. reuocata alia cũ meliori forma ferri. i. magis iustitie consona. Itẽ no. libellũ istum ɔtinere duo capita. vnũ in quo petit restitutionẽ τ per qð restituet̄ ad audiendum τ per qð petit snĩam. h̄ enĩ omnia p̄mo ingrenda sunt añq3 fiat in inte. resti. vt. j. e. decr. in fi. secundũ caput est. s. q̄ ecc̄lie sibi redderent. vl̄ potes dicere q̄ rescisa snĩa p bñficium resti. τ p cõseq̄ns ista occasione snĩe facta reuocabantur. s̄. de procura. ex insi. ĩ p̄n. prudens ergo aduocatus diligent̄ attendat quid ĩ libello petat. quia s̄m petitionẽ formabit̄ snĩa. j. de si. l3 bely. posset etiã petet̄ in libello si vellet ecc̄lias sibi adiudicari si rõe snĩe reuocate non essent sibi restituende. forte q2 non erat in possessione ecc̄liarũ illarum p̄mo l3 ius in eis habeat. τ si omnia h̄ petat non semper ẽ faciẽda lit̄ contes. super oĩbus a p̄nci. nisi s̄m tenorem glo. que incipit no. q̄ prius. (indulsisse). bene dicebant dũmodo cõstaret pape sic mandasse. vl̄ dic vt no. in glo. h̄ nõ videtur. (supplicatione). bñ dicit supplicatione: quia contra snĩam p̄ncipis venire nõ l3 nisi per supplicationẽ. vt no. s̄. e. ex lr̄is. (sentẽtia). simile. xxxv q. ix. veniaz. (surreptum). de hoc no. s̄. de rescrip. c. cũ dilecta. (cõtra res). ff. de mi. minor. etiam ma. C. si sepius in inte re. pos. l. ij. τ. iij. (primo). xlviij. distinc. §. j. de pe. di. ij. §. hec que de charitate. arg. contra. lxvij. dist. monachus. C. de his qui ve. l. ij. (productũ). quod faciebat pro illerdeñ. ecc̄lia. vl̄ non inducit quod pro eo faceret. sed vt ostendat̄ q̄ tunc bene instructus non erat. data per litteras cel̄. (danda). sub. propter lesionem ecc̄lie illec̄. (p̄ntibus). danda est enĩ cum cause cognitione. ff. de mino. in cause. nisi vocatus per tres menses non comparuit. autẽ. vt spõ. lar. §. ad h̄. (assertionẽ). C. si per vim. l. vl. (potueritis). τ nolẽtis. petẽtibus. n. in inte. re. incumbit onus probandi se lesos. ff. de iureiu. nam postea. §. si minor. ff. ð mino. sicut. minor etiam. xxv. an. videtur ledi quinq3 modis. ff. de mino. l. non omnia. τ. l. q̄ si mĩor §. nõ semper. (principȷ̃). no. q̄ prius diffinietur negociũ in inte. resti. q3 incipiatur principale negocium. ad idem. ff. de procura. qui proprio. §. itẽ. ff. de iureiur. nam postea. §. si minor. Sed contra videtur quia iura tolerent hunc circuitum τ hanc procurationem habent cum vna probatio ad vtrunq3 sufficiat ad beneficiũ in inte. resti. arg. ff. de mĩo. l. vlt. ff. de con. ca. da. si qs ac. τ. l. si mulier. ff. de his q̄ ĩ frau. cre. ait p̄tor. §. si creditor. Sol̄. tu dic q̄ si dominus est qui petit restitu. in inte. τ de h̄ constat non solum iudex restituet in integrum. sed τ rem restitui faciet. si vero non p̄bauerit se dominuz. sed tamen se lesum probat dabit tm̄ restitu. in inte. vt venditio vel huiusmodi cõtractus qui impediebat rei venditionem decetero non impediat. τ s̄m hoc soluit predictaz contrarietatem. Sed nobis videtur q̄ in contractibus minor siue ecclesia implorabit in inte. resti. contra eum cum quo celebrauit contractum. non contra eum ad quem res peruenit. nisi τ ille sciret rem ita gestam. vel nisi contrahens non esset soluendo. τ in hoc casu scilicet quando agit contra eum cum quo cõtraxit siue sit domin⁹ siue non. non solũ restituitur in integrũ. sed τ restituitur ei res. τ ille qui petit restitutionem caueat sibi in conceptione libelli. vt si est dñs dicat cum sit lesus in tali venditione peto ĩ inte. resti. τ rem mihi reddi cũ sim dñs. vl̄ si non est dñs dicat peto ex officio vestro reduci in eum statum ĩ quo erã. τ sic intelligimus. ff. de mino. in cause. §. interdum. τ. §. vl. τ. l. se. s3 galex illa. ff. de procu. qui p̄prio. fortit̄ contradicit. rñ. q̄ illa h3 diuersos casus. τ scðm quorundam positionem nõ cõtradicit. sed

⁊ secūdū casum scđm quē videꝛ loqui.rñ.ꝙ ibi minoꝛ vendidit
iura q̄ in re aliqua hēbat ⁊ rem nō tradidit.qꝛ nō possidebat eā
sed emptoꝛ possidebat.⁊ iō iudex ꝑ officiū suū non potuit ei re-
stituere rē cuȝ non possederit tpe ɔtractus.si vō in iudicio petaꝛ
in inte.re.vl' qꝛ omisit allegatōes vl' alias ꝓbatōes vl' ɔtra sniaȝ
tunc dicimꝰ sic procedēdū.actoꝛ petet ī ite.resti.⁊ iudex q̄ret cau
sam in inte.s.lesionē ⁊ cām lesionis.s.q̄re nō dixit hoc añ sniam.
⁊ si dixerit iustā ⁊ verā cām q̄ mouet iudicē sine alijs ꝓbatiōibꝰ.
audita tñ parte alteriꝰ ī summaria cognitōe ⁊ breui ꝑmissa sine
li.con.vt.s̄.e.c.ij.⁊.li.cō.s̄.de offi.iu.c.j.⁊.ij.restitutionē dabit in
integrū vt audiaꝛ.s̄.e.c.ij.si vō intricate petat puta qꝛ non assi-
gnet aliquā cām q̄ moueat iudiceȝ denegabit ⁊ iudex resti. pe.⁊
sic data in ītegrū restitutōe scđm ꝑmū casum omissas probatio-
nes recipiet.ff.de iureiu.nā.§.si minoꝛ.ff.de mi.minoꝛ aūt tua.
⁊ h.⁊ ꝓxi.decre.⁊ dicūt qdam ꝙ qñ petiꝛ in inte.resti.ī iudicijs
nō est necessaria litis con.sed pñtia partiuȝ sic vt refrenet a falso
dicēdo.vt h.qñ aūt ī contractibꝰ petit in inte.resti.necessaria est
litis con.ar.ad vtrūqȝ.s̄.de offi.iudi.c.ij.⁊ no.ꝙ vbi maioꝛes pe
tunt offi.iudi.in īte.resti.vt absentes causas reipu. cōtra ꝑscrip.
q̄ sibi curreret in absentia facta litꝭ cōtes.primo fertur snīa super
resti.⁊ post ꝓcediꝛ in cā principali.C.ex q.ca.in īte.re.l.j.⁊.l.ab
hostibꝰ.⁊.l.ait ꝑtoꝛ.⁊ ꝑ totū.ff.de cap.⁊ post.re.l.ab hostibꝰ.idē
est si petiꝛ resti.in īte.cōtra sniam diffiniti.vl' interlocu.vl' al's su
per ꝓcessum iudicioꝛū vt hic.⁊.s̄.e.auditis.⁊.c.cū venissent.rō
diuersitatis est qꝛ ī ꝑmis casibꝰ ei restitutionē non īpediebat.ni-
si cōtractus vel ius traditū ex ɔtractu.reciso ergo cōtractu cōstat
eū ɔtra quē petitur resti.nihil iurꝭ hr̄e.⁊ iō simul data resti.ī īte.
ad restituēdū cōtractū ⁊ ei restitutio fiet q̄ ex ipō cōtractu pēdet.
⁊ etiā posset dici in hoc casu ꝙ nō sufficit petere in libello restitu-
tionē in īte.cōtra cōtractū ⁊ restit.rei fiet.q.accessoꝛiū sed tutius
in libello ē etiā restitutionē petere.⁊ etiā simul litꝭ con.sup ambo
bus.sed vbi petit resti.in inte.ꝯ sniam sup iuribꝰ vl' alijs rebus
latā vl' cōtra ꝑscriptionē vl' filia.tunc licet rescidaꝛ snīa vl' rescri-
ptio q̄ ꝑmo īpediebaꝛ agere sed modo eis rescisis pōt.nō sequiꝛ
ꝙ ipa iura vl' res sit restitueuda cū snīa nō dederit ei ius sȝ deces-
sit tm̄.ff.ð resti.here.§.si qdē.de cetero tollitur ꝑ in īte.resti. Idē
est etiā ī vsucaptiōe.qꝛ si rescidaꝛ vsucapio nō tñ ꝑ h ɔstat subla
tam vsuc.vl' ꝑscriptiōe qð ð iur hr̄et iste q ī ite.resti.petit.vnde
idē dicerē etiā si cōtra cōtractū petereꝛ restitutio in ītegrū.⁊ ex il
lo cōtractu nō cōstaret qd iuris trāslatū esset in eū cōtra quē peti
tur ī īte.resti.qꝛ lȝ nō dareꝛ in īte.re.ad rescindēduȝ ɔtractū non
tñ fieret rei restituɔio.vt ꝑdictū est.⁊ sic ītelligiꝛ.l.q ꝑmo.q̄uis
sic raro contigere possit.⁊ idē etiā videꝛ.dicēdū ꝙ in eodē libello
posset qs petere rescisionē snīe vl' ꝑscrip.⁊ rē sibi restitui.(prīci-
pali).i.super ecclias sicut agebaꝛ a priu.retractabiꝛ enī ꝑmo sen
tētia si de iure fuerit ⁊ ꝑ bñficiū ī inte.resti.sȝ hāc retractationeȝ
precedere dȝ aliqua sūmaria cognitio.s. vtrū coloꝛate petat nec
ne.⁊ insuper probationē recipiet ⁊ sufficiat si videat ꝑuilegiuȝ.
vl' ꝙ recipiat instrumētū q̄ aīuȝ suū mouere debeāt nō audita di-
sputatōe super eis.s̄.c.ij.vel iuramētū partis.s̄.e.c.ꝓxi.ff.ð mi-
no.minoꝛ. Itē pro in inte.re.duo sunt remedia.vnū cognitionis
ꝑtoꝛie.i.offi.iud.⁊ aliud rescisoꝛie.ff.de mino.ī cause.§.interdū.
ꝑmo auxilio.i.officio iudicis prudenter agiꝛ qñ res sup qua pe-
titur in īte.re.est apud actoꝛē.puta qꝛ rem vēdidit vl' snīa contra
aliquem lata ē ꝙ rē alij tradat.sed ipe neqȝ ex ɔtractu neqȝ ex sen
tentia trāstulit rem.sed offi.iud.īploꝛauit petēdo ī inte.re.cōtra
ven.vl' contractū vl' ꝯ sniam.h enī nihil aliud necessariū est pos-
sessoꝛi nisi vt ɔtractꝰ vl' snīa rescidaꝛ.⁊ remanet possessoꝛ tutus.
⁊ idē dicēduȝ est si ab actoꝛe in reū translata est possessio ex ɔtra-
ctu vl' snīa ⁊ post trāslationē possessionis imploꝛet offi.iudi.con
tra cōtractū vl' sniam.quid si probauerit in h iudicio in īte.resti.
se lesum in ɔtractu ven.puta qꝛ plꝰ res valebat.nec opoꝛtet eum
ꝓbare dñium rei vl' si probauit se lesum ex snīa.puta qꝛ cū ꝑmo
ageret ɔtra eum q̄ modo ī ite.re.petit rei ven.⁊ lata ē snīa cōtra
eū.⁊ mō actoꝛ ī cā resti.ī inte.probat ex actis receptis sniam in-
iustā.vl' per nouas ꝓbatiōes probat suā rem eē.vl' cuȝ ageretur
cōmodati ⁊ succubuit modo ī causa ī inte.re.ꝓbat sniam iniustā
vl' nō fuisse cōmodatā.vl' al's se nō teneri.nā ī his casibꝰ ⁊ silibꝰ
alijs cū nō trāsferanꝛ a petente ī inte.resti.ī aliū sufficit solū offi.
iu.imploꝛare per in īte.re.⁊ ꝑ h officiū nō tātū obtinebit ꝙ resci-
datur talis sentētia.sed ꝑ cōsequēs etiā res ipe sibi restituēꝛ.ff.ð
admi.tu.si ī here.§.interposito.ff.de mino.l.fi.sȝ ī isto casu dicūt
qdā ꝙ etiā si actoꝛ nō ꝓbet exꝑssam lesionem sȝ summarie tm̄ tñ
dabitur ei ī integrū restitutio nō vt sibi restituaꝛ res sed vt tolla
tur cōtractꝰ vl' sententia.qua sublata postea ageꝛ causa a capite
ar.ff.de procu.qui proprio.§.itē queritur.C.si aduer.rem iu.l.j.
sufficit.n.ꝙ aliquē doloꝛē vl' iurisimilitudinē hēat ad h soluȝ.vt
snīa rescindaꝛ.ff.de mino.minoꝛ.an.s̄.e.cum venissent.in fi.alij
tñ aliter dicūt.ar.pro eis.ff.de iureiu.nā post.§.si mi.ego nō cre-
do ꝙ in ꝑdictꝭ casibꝰ sufficiat semiplena cause cognitio.nec vidō
ꝙ ī aliquo casu alique probationes sufficiant ad dandā resti.ī in
te.vt vl' rescidaꝛ cōtractꝰ vl' snīa ꝙ eedē ꝓbatiōes nō sufficiāt ad
condēnandū ad restitutionē.imo ꝙ plus est videꝛ ꝙ solūmodo
data ī inte.resti.cōtra contractū vl' sniam etiam res que trāslate
sunt per cōtractū vl' sniam restituētur.⁊ si de eis restituendō nihil
dixerit iudex.ff.ð mīo.l.fi.ff.ð admi.tu.si ī here.§.iꝑposito. Sȝ
oppones quō iudex ī h adiudicabit eis res cūn fuerit petite Rñ.
iudex nihil adiudicabit.qꝛ ex edicto ð m̄rimonio nulla ꝓduciꝛ
actio.sed offi.iudi.interueniet qð late patet vt qcqd hinc ⁊ inde
datū est restituatur.ff.ð mino.ꝙ si minoꝛ.§.fi.C.de repu.l.j.si āt
ille q modo petit resti.in īte.nō ē in pos.rei super qua petit resti.
in inte.nec ē etiā translata possessio ab actoꝛe in reū.v.gra.idē q
modo petit re.ī inte.contra sniam etiā primo egit sed reꝰ fuit ab
solutus ab eo.in hoc enī casu prudenꝛ agit iste ɔtra quē lata ē sen
tentia si intentat rescisoꝛiā.i.pristinā actionem ī rē vtilem.⁊ di-
cet sic cū talis per sniam sit absolutus a petitione mea cuȝ res ad
me ꝑtineat iure dñij.vl' quasi peto quatenꝰ rescisa ipsa snīa ꝑ of-
ficium vr̄m o iudex a quo peto resti.in īte.mihi rem adiudicetis
⁊ restitui faciatis.⁊ h dicit lex prealł.ff.de mino.in cāe.§.interdi
ctū.⁊ idem dicēduȝ est in cōtractibꝰ.v.gra.petebam a te rē quā
possidebas si transegisti super re quam a te petebam ita ꝙ res
petita apud te debeat permanere.nā prudenꝛ ago si ago resciso
riam petēs ꝙ rescisa transactiōe res mihi adiudicetur.⁊ idē ī ꝑ-
scriptione.vt si tu ꝑscripsisti rē meā quā alius tibi vendidit non
ego.nā prudenter agam si rescisoꝛiā intētabo.s.vt rescisa ꝑscrip.
res mihi adiudicetur.h tñ raro locum habet in mioꝛe ɔtra queȝ
non currūt prescriptiones tꝑales.C.ī qui.ca.nō est ne.res.l.fi.sȝ
hȝ locum in maioꝛibꝰ q absunt cā reipu.sed si qs cōtra hm̄oi sen
tentiā vl' transactionē vl' cōtractū vl' ꝑscriptionē nō ītētet resciso
riam sed tm̄ offi.iudi.licet obtieat per sniam iudi.ꝙ snīa vl' trās
actio vl' prescriptio rescindatur.nō tñ obtinebit ꝙ res q̄ nō est ab
eo trāslata ī reū cui adiudiceꝛ vl' sibi restituatur.sed noua actiōe
agit ad restituendā.nec obstabit snīa q̄ sublata est ꝑ ī inte.re.ꝑꝰ
datā.⁊ alie probationes sunt necessarie ad h vt tm̄ restituaꝛ ī in
tegrum.⁊ alie ad hoc vt obtineat rē sibi adiudicatam.qꝛ ī ꝑmo
casu sufficit quocūqȝ modo probet sniam īiustā.ī secūdo opoꝛtȝ
ꝙ probet dñium rei.tñ videtur ꝙ contra sniam nunq̄ȝ interpre-
tatur rescisoꝛia.sȝ tm̄ per offi.iudi.petitur resti.in inte.⁊ per illð
obtinebit nō tm̄ ꝙ rescindaꝛ snīa sed etiam res sibi adiudicentur
si ex probationibus preteritis vl' nouis probauit de iure suo.si āt
nō ð iure suo probasset sed probare intenderet reponetur ī statū
in quo erat ante sniam.que interscisa est.si ex quibuscūqȝ causis
probauerit eam iniustā.⁊ postea receptꝭ probationibꝰ sup ꝑnci
pali iudicabit de eo sine noua libelli oblatione li.con.⁊ alijs actꝭ
ꝯ q̄ nō ē data ī inte.re.ī suo roboꝛe durātibꝰ.(procederemꝰ).naȝ
si per tres menses venire distulerit procedeꝛ ad dandam resti.
si danda sit.autē.vt spon.lar.§.ad h.

Uscitata procur.

habet spāle man datum ad petēdū in inte.resti.ff.de mino.illud.vl' potes dicere ꝙ si idē
procuratoꝛ petit restitutionem ꝯ quā lata ē snīa.po-
terit etiā sine spāli mandato vl' alias vbicūqȝ incideret petere.
ar.eius qð dꝛ de iudi.j.eo.c.pe.cū sił sit mandatū iurisdictionis
mandato procuratoꝛis.ff.ð iurisdi.o.iu.⁊ qꝛ.⁊ etiā alia rōe.qꝛ
ex quo cōmittiꝛ ei principale ⁊ accessoꝛiū.s̄.de offi.dele.ꝑterea.⁊
c.prudentiā.§.pe.⁊ vlti.vl' dic ꝙ tūc tm̄ sine speciali mādato pōt
petere in īte.restitutionē.cum ꝑ litꝭ con.factus est dominꝰ litꝭ.nā
tunc constat ꝙ potest petere cum dñs ad h non pōt alium procu
ratoꝛem cōstituere.ff.de procura.que oīa.⁊ qð dictum est ī ꝑnci.
huius glo.tenet ð facto.s.ꝙ nullus procuratoꝛ potest petē resti.
in ītegrū.alij dicunt ꝙ procuratoꝛ minoꝛis vl' ecclie si in prosecu
tione cause male agat negocium dñi resti.nō hēbit.īmo ipi dño
teneꝛ actione mandati si fuit in culpa.sed ⁊ si non fuit in culpa.
non ipse sed dñs resti.in īte.postulabit.Sed queritur quid sit ī
sindico ⁊ actoꝛe.⁊ est dicendum ꝙ predicti omnes qui legitimā
habēt admīstrationem in inte.resti.petere possunt sine speciali
mandato.secꝰ in generali ꝓcuratoꝛe.qui petere non pōt.ff.ð mi
no.illð.§.vl.pater autem pro filio q̄uis inuito restituit.alij aūt
cōsanguinei sine spāli mādato non admittunꝛ.ff.ð mino.l.illud
cum duabꝰ legibꝰ sequētibꝰ.ꝓcuratoꝛ aūt eius ꝯ quē petitur in
īte.resti.sine spāli mādato admittiꝛ.ff.de mīo.ꝙ si de.(īpediri).
no.vtile ius numium.s.ꝙ vbi presumptiones sunt contra peten
tem restitutionē mandanda est snīa executioni.al's cōtra.C.ī ī-
te.re.pos.nihil si.l.j.vl' dic h petebat in inte.resti.aduersus sniaȝ

principis q̄ nõ daꝛ nisi ꝑ supplicationẽ peteretur ⁊ supplicatio nõ impedit executionẽ si post.x.dies petatur.vt no.s.e.c.ex lr̃is.⁊ sic ĩtelligitur.ff.de mi.minoꝛ an.ar.s.c.ꝓxi.vel dic spãle ĩ sentẽtijs latis a principe.vt in eis pretextu resti.ĩ inte.nõ ĩpediatur executio sñie.(cautioni).talẽ cautione ꝑstat q supplicauit.(cautionẽ).C.de leg.si ĩ frau.C.de peti.here.l.vl.ff.de rei vend.is a q̄.⁊.l.se.ff.vt le.no.ca.l.postq̄.§.j.ff.de dam.ĩfec.pretoꝛ.in prin.

Oram felicis. a fine aũt termĩ ꝯputatur q̄driẽniũ in re.ĩ ĩte.⁊ nõ a die ĩterlocutoꝛie late.⁊ ẽ rõ.q2 finito termĩo cõpleta est lesio ei⁹.qd ex eo apparet.q2 ẽt si sñia nõ seq̄retur tñ ꝯ talẽ lesionẽ daretur restitutio.s.e.audit.⁊.c.cũ venissent.⁊ ideo prudenter fac si lesus ẽ qs ĩ sñia ⁊ omissione probationũ q expsse petit resti.in ĩte.⁊ ꝯ sñiam ⁊ amissas probatões recipiẽdas.alij tñ dicũt q tm̃ a die sñie ꝯputatur q̄driẽniũ.⁊ q suffic sola sñia petẽ resti.ĩ ĩte.pro eis.ff.de mio.l.iij.§.j.s3 pri⁹ dictũ magis placet.(assignatus).ad ꝯparẽdu3 cũ oĩb⁹ actis suis.(interlocuti).dilatõe3 denegãdã.nã ex quo ad causa3 ĩstruẽdã ẽ termin⁹ pemptoꝛi⁹ assignat⁹ cũ oĩb⁹ act q̄ poꝛtari pñt ꝯpetẽ debẽt.(interlocuti).iustũ fuit q braca.non daretur ĩ ĩte.resti.vt non obstaret eis terminus pemptoꝛi⁹.qn plene suã cãm ĩstrueret:q2 sine h̃ bñficio obstaret termin⁹ nec ad probãdũ vltra terminũ admitteretur.⁊ si non admitteretur ad probãdũ poss3 grauiter ledi eccl'ia brac.⁊ propter hoc ꝯtrariã sñiam repoꝛtaret.⁊ ideo iuste datur ĩ inte.re.s.e.c.j.⁊.hoc locũ h3 ĩ omissione probationis cãe principalis.s3 si iniusticia ꝑ interlocutoꝛiã fieret ĩ aliqua cã ecc'ie.puta q2 non admitterentur ei⁹ exceptiones excõicationis vel expoliationis vel de falsi suggestione ⁊ hmõi decl'iatoꝛie iudicij ⁊ maxie q̄ inducũtur ĩ odiu3 aduersarij ⁊ non ĩ fauoꝛẽ petẽtis resti.⁊ non appellaret.q2 hoc sibi licitũ ẽ infra.x.dies.si postea velit h̃re ĩ ĩte.re.ꝯtra illas interlocutoꝛias nõ potest.ar.op.ff.de vsu.cum q̄dã.§.si a pupillo.⁊ h̃ ea rõe q2 restitutio non datur nisi non modice leso.ff.de ĩ ĩte.resti.scio.opoꝛtet enĩ q ad h̃ vt detur restitutio q aliq̄d admittat nisi detur q al's qd acq̄rẽ potest non acq̄rat.vel q oneri qd non expedit se subijciat.ff.de mi.non oĩa.⁊ iõ iudici cõmittatur vt sup his iudicet.ff.de mĩo.q si minoꝛ.§.j.at isti q hmõi exceptiões declinatoꝛias foꝛi proponunt.nihil vel parum ꝯsequãtur.⁊ si obtineant ⁊ si repelluntur ex hoc nihil admittunt.q2 sic remanẽt ⁊ ciuiliter ⁊ naturalr debitoꝛes si obtineãt ĩ huiusmodi exceptionib⁹ sicut si succũbãt.⁊ ita nullo ꝑdictoꝝ modoꝝ lesi sunt.⁊ sic non ẽ dãda re.in ĩte.Si dices.imo lucratur:q2 si exceptio admittatur modo non cogitur soluere vel litis discrimen subire.sed certe hoc non ẽ verum.imo semꝑ soluẽ d3 nec sup hoc d3 lit discrimẽ expectare s3 statĩ soluere.vel etiã si vult se iuuare exceptionib⁹ prudenter prosequatur.⁊ si ferantur interlocutoꝛie contra eos appellet:quia cum per ꝑdictas interlocutoꝛias non incurrant nec admittãt lucrum nec hmõi malo se subijciant non dabitur restitutio.vt dictum est.Sed iteru3 oppones nonne per rei eiectionẽ exceptionis expoliationis incurrit damnũ:q̇a non recuperat rem qua spoliatus erat ⁊ oneri graui subijcitur:quia opoꝛtebat eum a capite agere contra spoliatoꝛem.Respõ.eum non incurrere damnu3:q2 ꝑ aliam ac.ius suum ꝯsequi põt.⁊ etiã ꝑ talem exceptionẽ non sequitur suu3 mãdato iudic nisi re⁹ dare velit.j.de oꝛ.cog.cum dilec.si idẽ respon.ad aliud.s.q oneri graui se subijcit q̄uis dici posset q in hoc casu iudex aliquãdo ĩspectis circunstantijs posset dari in inte.resti.ar.l.predicte.ff.de mino.q si mĩoꝛ.§.j.Sed dices q̄d si post tales ĩterlocutoꝛias declinatoꝛias iudicij ⁊ modu3 aduersarioꝝ introductas fiat missio in possessionem vel foꝛte ĩ casib⁹ ĩ q̄b⁹ sñia diffi.feratur.⁊ hoc maxie contingere põt.s.q fiat missio vel q sñia diffinitiua feratur si petat resti.ĩ ĩte.ab eo q tulit interlocutoꝛias.⁊ q2 denegat appellet ⁊ recedet ꝯtumaciter.⁊ tũc iudex exigẽte ei⁹ ꝯtũacia misit in pos.vel sñiam tulit diffinitiuã.Sed sic rñ.q2 nõ ẽ lesus ea lesione q̄ sufficiat ad in ĩte.resti.ꝑ ĩterlo.sicut dictũ est.nec ꝑ denegationẽ resti.in casib⁹ h̃ dict q̄ iusta fuit.⁊ iõ ab eo appellare non l3.j.de ap.vt debit⁹.⁊.c.se.⁊ nec occasiõe hui⁹ sñie vel ĩterlocutoꝛia.rñdeo.data ẽ ꝯ eũ missio ĩ pos.vel ẽt sñia diffi.s3 ꝑ cõtumaciã ei⁹.⁊ hoc ex eo apparet:q2 tũc qñ ĩterlocutoꝛie late sunt vel restitutio denegata ẽ nullo modo lesus est ꝑpter ꝯtumaciã ⁊ tps late sñie interlocutoꝛie.vel denegare ĩ ĩte.resti.ĩspiciẽdũ ẽ q euẽtus seq̄ns nõ datur ĩ inte.re.ff.de mino.verũ.Jtẽ si postea nõ fuisset cõtumax ꝑdicta damna nõ ĩcurrisset.⁊ iõ pt3 q ꝯtra ĩterlo.vel denegatõe restitutionis non datur restitutio.q2 ex eis nõ seq̄tur dãnũ.s3 ex cõtumacia subseq̄ẽti.⁊ idẽ qd diximus ĩ exceptionib⁹ decl'iatoꝛijs potest dici ⁊ ĩ dilatoꝛijs solutõis.ar.C.de ꝑ.imp.of.q̄uis.ibi tñ sepi⁹ iudici poterit videri equũ dare resti.in ĩte.ar.l.ꝑdicte.ff.de mio.q si mi.§.j.s3 ⁊ si interlocutũ sit q apl'icũ rescriptũ sit verũ cũ dicatur falsum.nũq̄d ad hoc dabitur in ĩte.re.rñdeo si in eo cõtineatur grauamen vel aliud vñ possit grauari eccl'ia dabitur in inte.resti.sed si sit tm̃ sup iusticia exhibẽda nõ quia nõ ĩcurrit aliqd de ꝑiculo ꝑdictis.ar.l.ꝑ.s3 cõtra interlocutoꝛiã sup ĩstrumẽto debiti nõ ẽ dubiũ dari resti.cũ ex eo magnũ ꝑiudiciũ paretur.⁊ ideo necessaria est restitutio.s3 ñ habẽt ꝯtra quẽ facta ẽ missio ĩ pos.vel etiã diffi.sñia lata ꝑrudenter facerent si cõtra interlocu.dimittẽdo ĩ pos vel etiã diffini.petat in inte.resti.arg.s.e.c.ij.⁊.c.sciscitata.⁊.c.si ad rem.nã sup declinatoꝛijs foꝛi denegat nõ est bonũ petere ĩ inte.resti.sicut dictũ est.vel si ꝑ lapsum anni fact⁹ eẽt aduersari⁹ ver⁹ possessoꝛ petat resti.ꝯtra tpalẽ ꝑscriptionẽ.de quo no.s.e.c.j.(spãle).nõ enĩ sufficit generale in casibus seq̄ẽtib⁹.ff.de mino.illd.§.si in ĩte.ff.de ꝓcu.nõ solũ.§.vl.⁊.§.iij.ff.de ꝓcura.qui duo.§.iiij.ff.de procu.pomponi⁹.ĩ ꝑn.§.v.ff.de ꝓcu.mãdato.q̄dã assignãt in mr̃imonio.(indulgẽdũ).ꝑmissa tñ aliq̄ summaria cognitiõe in qua quesiuit an alia munimẽta h̃ret ⁊ an omiserit multa que iudici occurrere possunt ingrenda.Jtẽ pl⁹ ꝓcedit q̄3 debeat s3 ad dandã dilationẽ certam dierũ cũ tm̃ ad dilationẽ h̃ndã3 esset restituẽdus.sed dic eũ non excessisse.q2 id qd petitur est in arbitrio iudicis.s.dare inducias quantas vult.

Onstitutus in pri).magister.ꝑ.pater.n.ĩ bonis matñis h3 vsufruc.nec tenet aliẽatio rerũ mr̃narũ facta a pr̃e.C.de bo.ma.l.j.auten.de nup.§.si vero sit.⁊ iõ emancipauit vt firmus esset contract⁹.ꝑ ipos factus:q2 non poterat eẽ firm⁹ ꝑ patrẽ.(vtriq3).patri ⁊ matri quondam.(nullã).nã nulla ess3 nũciãda siue ipsi cũ essent minoꝛes alienassent sine decreto.siue parentes eoꝛũ ĩ quoꝛũ ptãte sunt ⁊ si essent maioꝛes.C.de bo.ma.l.j.auten.de nup.§.si vero.C.de ꝑdijs mino.si ꝑdiũ.Jtẽ no.foꝛma3 libelli in quo petitur venditio pronũciari nulla offi.iudi.xij.q.ij.apl'ica.vel rescindi ꝑ bñficiũ restitutiõis.ꝯtra.ff.de mi.ĩ cãe.vbi dicitur q vsq3 quo cõi auxilio iuuatur ad extraoꝛdĩariũ recurrere non debet.Sol.illud loq̄tur quando certũ ẽ quẽ iuuari cõi auxilio qd h̃ certũ non erat sed dubium poterat.n.esse q petitio ꝑma.s.qua dicebatur ꝓnũciari nullã.vel nõ iuuabatur iure.vel poterat elidi excep.aduersarij.⁊ idcirco vt lites iuuantur simul ad vtrãq3 admittetur sub disiunctiõe.ar.ff.quoꝛũ le.l.j.§.q2 ait.⁊.§.nõnũq̄3.j.de prescrip.auditis.j.de priuil.ex oꝛe.tñ alij dicũt q h̃ non fuit recept⁹ libell⁹ sed cõmissio sic facta fuit.⁊ postea cogetur eligere.Nos dicimus q vbicũq3 quis probabiliter errat vel suo facto vel alieno põt in eodem libello plures proponere actiones.⁊ non cogitur ex eis aliquã eligere etiã si non cõpatiantur se adinuicẽ vt h̃.⁊.j.de prescrip.auditis.ff.quoꝛũ.le.li.j.§.q aũt.si aũt erroꝛ eius non est ꝓbabilis.tunc cogitur eligere.ff.de tribu.q ĩ here.§.eligere.ff.de re.iu.l.nemo.§.fi.ff.de le.ij.cum filius.§.varijs.Quidã autẽ dixerunt q vbicũq3 certum est me habere aliquã ac.sed de alijs est incertũ:q2 tunc non cogoꝛ eligere.⁊ dixerunt q̇dã q l3 nõ cogatur eligere accu.⁊ vnã solã exponere in libello tñ si plures proponit protestari d3 pro vna sola prosequenda ⁊ vnã solã prosequi d3.⁊ super vna sola producere testes ⁊ alias probationes.ff.quoꝝ le.l.j.§.q autẽ.Sed certe nos contrariũ dicimus.s.q sup vtrũq3 poterit inducẽ probationes.⁊ h̃ in fi.exꝑsse dr̃.⁊.j.de ꝑscrip.auditis.⁊ protestatio ꝑal'r.l.non sic ẽ facienda q tm̃ alterã actionẽ prosequatur.sed sic protestetur q sufficiat ad victoꝛiam cause super quacũq3 actione probet intentionẽ suã.⁊ predicta rõne dicimus recipiendũ libellũ vẽdico talẽ rẽ rõe dñij vel quasi.alij dicũt q semꝑ inuit⁹ cogitur eligere actionem.C.de cod.l.fi.lex aũt quoꝝ vel non cõtradicũt:q2 qd ibi dr̃ factũ fuit propter odiũ rei:q2 nolebat exꝑ̃mere an possidebat pro hereditate an pro pos.ad qd tenebatur.ff.de inter.ac.l.j.i.rñ.⁊.§.j.⁊ h̃ vera sunt si actões cõpetũt ad idẽ.nã si ad diuersa vtraq3 ĩtentatur.C.de fur.ancill.vbi essent cõtrarie.C.de fur.l.j.(poꝛtionẽ).pr̃is.(cõsuetudinẽ).s.de cõsue.in pri.no.de his.(q offerre).pro parte pr̃is.(vtroq3).i.sup reuocanda alienatione rerũ suarũ a patre facta ⁊ cui prestiterũt cõsensum cũ ipm consensu3 ꝑstãdo lesi fuerũt ⁊ eo nõ obstãte restituendum.Jtẽ petebatur resti.ĩ inte.vt liceret ei offerre pro parte pr̃is emptoꝛib⁹ ꝑciũ.quod offerre.j.ꝑ an.per negligentiã omiserunt.(offerre).etiam in lucro subueñitur minoꝛib⁹.ff.de mino.ait pretoꝛ.§.hodie.(veritate).s.q sunt minoꝛes ⁊ lesi.(ad parte3).q2 vindicta erat sine decreto cum essent minoꝛes.vel si maioꝛes erãt in potestate constituti a patre vt dictum est in casibus non licit.(solennitas).decretum presidis in immobilibus ⁊ in casibus licitis.ff.de bo.que li.l.vlti.§.vbi alias.vsq3 ad.§.filiam.(interuenit).debita solennitas.(ea).que fuerit patris.(residua).que fuit matris.(residua)male videtur petere in inte.resti.contra tempoꝛalem prescrip.vnius anni ⁊ diei.C.in qui.ca.non est in inte.re.l.vlti.Respõ.illud loquitur in tempoꝛalibus prescrip.in cõi iure contentis in quibus tanq̄3 a se introductis voluit prouidere de

iure cōi ſuper bñficio reſti. ſecus de his que non a iure ſed a conſuetudine introducūtur

Cauſa reſti. delegatis). C. vbi ⁊ apđ quē l. vl. (delegat). ꝯ đ offi. ꝓcō. nec gcq̄z. §. vbi in glo. Sol. h ſpāle. ⁊ ita vꝫ ꝙ ī īte. reſti. cōpetat mgr̄atibꝰ mūicip. ff. de offi. eius. cui. m. ē. i. l. j. ſꝫ ꝯ. ff. de municip. ea que. Sol. nō eſt ꝯ. qꝛ lꝫ oīa q̄ cōpetūt iure magiſtratꝰ poſſunt delegari. nō ſeqꝛ ꝙ oīa q̄ delegant̄ ſpālr cōpetant iure mgr̄atꝰ. ſicut etiā apparet ī mero īpio. ff. de of. eius cui m. l. j. vel potes dicere ꝙ hodie ex quo iure ꝯmiſſionis trāſit ⁊ iure mgr̄atus cōpetit. (incidere). qn̄ aūt incident cognoſcit nō eſt neceſſaria litis conteſ. qn̄ aūt ꝑncipalr ſecꝰ. ⁊ ſic pōt intelligi. ſ. đ offi. iu. c. ij. itē no. ꝙ vbi pricipalr petit̄ in īte. re. tūc nō hꝫ locū ſūmaria cognitio iudicij ſup eo an admittēda ſit petitio reſti. qꝛ oīo admittēda eſt. ſed vbi īcident̄ petit̄ in iudicijs tūc hꝫ locū offi. iudi. mercēnarij añ qꝫ admittant̄ ꝓbatōes ſup leſione. vt no. ſ. eo. auditis. (admīſtratione). i. nō hñt iuriſdictionē ordīariā ſup aliquos vel regimen alicuiꝰ ville. vel aliquoꝝ hoim. (facultatē). generalr ſibi a pricipe datā. (ſeu arbiter). ꝯtra ſnīam arbitri pōt impetrare reſtitutionē. lꝫ nomē ſnīe nō mereat̄ hr̄e. ff. de his q no. infa. l. quid ergo. §. ex cōpromiſſo. ⁊ eſt rō. qꝛ per hāc ī inte. reſti. ꝓuidet̄ leſo. nō tm̄ cōtra ſnīam arbitri immo ꝯtra obligationem ꝯtractā ex ſnīa ad penā. i. ſi ſnīe nō pareāt. ar. ff. de condi. inſti. ſi ſub cōditōe. §. ſi qs. ff. de acq. here. ſi pupil. tm̄ meliꝰ v̄ba cōcipit ſi dicat peto ī īte. reſti. ꝯtra obligationē pene cōtractā ex ſnīa qꝫ ſi dicat ꝯtra ſnīam. ff. de mino. ſi minor. §. miores. ſi aūt coraꝫ arbitris ledat̄ qs in teſtibꝰ vl̄ ducēdis vl̄ alijs non dat̄ īcident̄ ī īte. reſti. qꝛ nihil eū ligat niſi obligatio pene. ⁊ iō ſi petit̄ reſtitutō ꝯ ſnīam nō reſtituitur ī eū ſtatū ī quo erat añ ſnīam. ſed totū reſcidit̄ ⁊ etiā ipſuꝫ cōpromiſſū. Itē corā iudice ordīario lite cōte. ſup reſtitutione nō debēt admitti ꝓbationes huiꝰ leſi ad ꝓbandū đ iure ſuo ſup ꝑnci. ad hūc finē ꝙ petita ſibi adiudicet̄. qꝛ hic iudex q cognoſcit de reſti. in īte. nō ſuccedit arbitrio ī cāe ꝑncipal̄ cognitōe. Itē qꝛ litis cōteſ. corā arbitris facta non ſufficit ad procedendū corā iudice. C. đ arbi. l. pe. §. fi. (cognoſcere). qꝛ ordīarij qui adminiſtrationē nō hñt nō poſſūt dare reſtitutionē ī ītegrū. niſi cū incident̄ petit̄. C. vbi ⁊ apđ quē. l. fi. multo fortiꝰ nec del̄. ab eis. qꝛ nō poſſūt delegare cām reſtitutōis quā ipi dare nō pñt (incidenter). ſed ⁊ tūc arbit̄ nō reſti. in inte. C. vbi ⁊ apđ quē. l. j. Itē qꝛ eſt mixti imperij. ff. ad munici. ca q̄. ff. de offi. eiꝰ. cui m. eſt l. mgr̄a. tm̄ nō lꝫ ī modū reſti. ſi tm̄ arbit̄ viderit pſonā q̄ hēat ꝑui le. reſti. ī aliq̄ leſam. puta qꝛ īfra terminū non ꝓduxit teſtes vl̄ īſtrumēta iterū ei terminū nō aſſignabit. (liberali. ij. q. vj. ſi qn̄. ff. de arbi. non diſti. §. iul̄. ⁊. §. liberali. vbi agitur de libertate. ſecus ſi de ſtatu ecclīe agere t̄. j. đ arbi. cū tpe.

Beneficio in alio. i. ꝑmo cum puta poſ. peteret ī inte. reſti. ꝓnūciatū fuit nō dandā. vnde ſi idem iterū petat ſup eodē articlo nō pōt. Itē credimꝰ ⁊ ſi petat cōtra ſnīam. quia denegata ē ſibi in inte. re. ar. quod ſic hic dicit̄ ꝯ eā tm̄ ad appell̄. reſtituit̄. (denegato). ſecus ſi conceſſo. ver. gr̄a. petij in inte. re. aduerſus ſnīam ⁊ ꝯceſſa eſt mihi ⁊ poſt iterū lata ſnīa diffinitiua cōtra me in principali iterum dabit̄ in inte. reſti. ⁊ non cōtra ꝑmā ſnīam ſed cōtra ſecūdam. ⁊ ſic poteſt intelligi. C. ſi ſe. in īte. l. j. ad appellationē). C. in q. ca. nō eſt ne. ī inte. reſti. ſancimus. ꝯtra vbi dꝛ ꝙ in tpalibꝰ actōibꝰ nō currit preſcriptio. ergo nec in ap. q̄ īfra. x. dies tm̄ admittit̄. ſol̄. illa regula non hꝫ locū ī ecclijs. vt no. ſ. e. c. j. Sed cōtra minores tm̄. ſed ī miorıbꝰ fallit in cōfectione inuētarij ⁊ triēnio iudicij finiendi. ⁊ in decendio ap. vt h. C. ſi ſe. l. j. auten. de hē. ⁊ fal. §. pupil. ⁊. C. đ iudic. ꝓperādū. ī fi. Sꝫ dices q̄ dr̄ia eſt ſi reſtituat̄ cōtra ſnīam vl̄ ap. Rñ magna: qꝛ qn̄ ad appellationē tm̄ reſtituit̄ niſi exeq̄t̄ īfra an. cāꝫ appel. rata manet ſnīa. auten. de his q ingre. ad ap. §. j. ⁊. ij. Itē cōputatur pro vna ap. vt nō poſſint tertio appellare. C. ne in v. c. l. j. quod nō eſſet ſi cōtra ſnīam reſtitueretur. reſtituet̄ enim vt poſſit appellare a ſnīa lata ſuper denegatōe in inte. reſti. ⁊ iſtaꝫ reſti. petet tm̄ infra. x. dies. ex quo cōi iure non poteſt appel. quia extunc leſus eſt. ⁊ ad proſequendam ap. dabitur ei tm̄ annus cū non debeat ei maius tpˢ īdulgeri p in inte. reſti. qꝫ fuerit illud q̄ leſus fuit. qđ nō fuit niſi infra. x. dies. ar. ff. de mi. īterdū. §. plane. ſil̄r. ff. qn̄ de pecu. eſt. ac. an. l. poſt mortem. (nouis). i. de nouo ꝓpoſitis non de nouo cōtīgentibus tm̄. qn̄ eni omiſit aliquas rōnes proponere etiam ſi per ſnīam ſibi ſit denegatum beneficiū reſti. iterum petet. vl̄ ſi petijt reſti. in inte. quia priuilegium omiſerat et ē ſibi denegata. poterit iterū vt ꝑſcriptionē probet

De alienatione iudicij mutādi cauſa facta.

Ex quorundam. relatione citētur. Hec decr. non loquit̄ de ap. facta poſt citationē. quia ī tēpore in quo loq̄tur hec decre. poſt citationeꝫ admittebantur omnes ap. niſi notorie eſſent fruſtratorie. j. de appel. cū ſit. ſed hodie ſecus. (prorumpunt). ⁊ male. j. de ap. ſuggeſtum. ſed ⁊ ſi olim fuiſſet conceſſum fruſtratorie appellare hodie non licet. j. đ appel. vt debitꝰ. dicendo iudici intellexi ꝙ littere impetrate ſunt ad vos cōtra me ⁊ ideo appello. (pro euacuando). ⁊ ſine iuſta cā eos. alij dicunt ⁊ forte melius tm̄ loqui quādo fraus interuenerit. naꝫ ſi fraus nō interueniſſet non poſſet ꝓcedi niſi citaretur. ſ. de offi. dele. cōſultat̄. (eos). hec decr. non tāgit edictū de ali. iu. mu. ca. fa. qđ tm̄ cōpetit contra eū qui tranſtulit dñiū vel poſ. in aliū dolo malo ſiue potētiorē ſiue non futuri iudicij mutandi. i. a ſe ⁊ in aliuꝫ tranſferendi. ⁊ ad intereſſe. ff. e. ti. l. j. ij. ⁊. iij. in ꝑncipio. ⁊. l. nō ſolum in prin. h āt loq̄tur de cōueniēdo eū in quē trāſlata ē poſſeſſio. etiaꝫ ſi nullam fraudē admiſit. ⁊ ē ſpeciale ī hoc. qꝛ pſona nō ꝯtēta in reſcripto cōuenit̄. ar. ꝯtra. ſ. de reſcrip. ſedes paſto. (in poſſeſſione). ⁊ per hoc rñ. ſecūde ⁊ tertie queſtiōi. (in poſſeſſione). ⁊ etiaꝫ ſi naturaliter poſſideant ſed dñm poterunt in iudicio noīare. C. vbi ī rem ac. l. ij. idē tm̄ dico ⁊ ſi poſſideant. C. e. l. j. (appell̄. ceſſa). per h rñ. ꝑme dubitationi qđ non credo: qꝛ nō loq̄tur đ appellatione abſentis ſed pñtis. dicas ergo ꝙ non rñdet.

Ex parte ſcabinorum ypanen). fuit (propoſitū trahant). loq̄t̄ ſm ꝯſuetudinem frācie. vbi ſiue agāt ſiue conueniant̄ clerici ſub iudice eccl̄iaſtico agit̄. (illicitas). aliud eni eſt in licitis. vt in glo. ſe. dicit̄ (ceſſiones). ceſſio actionis ſi fit in vltima voluntate tenet. niſi ſit actio litigioſa. nam tūc nō legatariꝰ ſed heres agit ⁊ ꝙ fuerit cōſecutus reſtituet legatario. ff. de le. iij. nomē. C. man. l. pe. ff. de le. l. legato. C. de litis. quicunqꝫ. n. auten. nūc ſi heres ſi ceſſio eſt ex pacto ⁊ potentiori ceſſio nulla ē. nec agit ille qui ceſſit. C. ne lice. potē. l. j. ſic potētior rōne officij poteſt dici tutor. vnde ſi ceditur tutori actio in pupillum amittitur. C. qui da. tu. auten. minoris. ſi vero fiat ceſſio actionis non potentiori. ſed ſit actio dubitata. i. in iudicium deducta non tenet ceſſio. ſed nō admittitur actio qn agat ille qui ceſſit. ſed in qbuſdam caſibꝰ tenet etiam lite cōteſ. ſ. ex cā dotis donate et diuiſiōis. C. đ litis. l. vl. ⁊. ij. ſi autē ceſſio ſit actionis indubitate. ⁊ conſtat ceſſio vera tenet. vt per totum ti. de here. vel actij. vendita. ſi autē conſtet eam ſimulatā non tenet. vt per totū ti. pl̄. va. ꝙ agit̄ ⁊ dicitur ſimulata: qꝛ ſimulatur lucꝝ actionis eſſe eius cui ceditur. cum ſit cedētis. vbi aūt ē dubiū an ſit actio ſimulata nec ne preſumitur ſimulata ex eo ꝙ actio ꝓ parte eſt vendita pro parte donata. C. mandati. l. vl. ⁊ h nō agit is cui cedit̄. nec is q ceſſit vbi idem. ſil̄r ꝑſumit̄ ſimulata ſi pro modico ꝑcio vendidit actionē. nam tunc nō agit emptor niſi in quātū dedit. is autē qui ceſſit agit in reſiduo vt quidā dicunt. Item preſumitur ſimulata ex eo ꝙ inſtrumento nō continet̄ nomē ceſſionis nec dꝛ ex quo contractu. vl̄ ſi in ꝑn. īſtrumenti ponitur ceſſio ⁊ circa mediū vl̄ fi. dicitur ex quo contractu. in caſibus tm̄ non preſumitur ſimulata ſi fiat inter coheredes ⁊ ſi fiat creditori ꝓ debito vel poſſeſſori pro munimīe rerū ⁊ legatarijs ab heredibus quibꝰ res vl̄ ac. ſunt legate. C. man. l. pe. (emptiones). idem appellat emptiōes ⁊ redēptiones ⁊ eſt ſciēdū ꝙ redēptiōes vl̄ emptiones lituiꝫ inter laicos nō potētiores ſatis licite ſunt. ⁊ eis datur actio vſqꝫ ad quantitatē datam. C. man. l. pe. ⁊ vl. ⁊ no. in glo. hic poſita. Sed cōtra. ff. de pactij. ſumptus. ff. de va. ⁊ extraor. cog. l. j. §. ſi titia. C. đ procu. litij. C. man. ſi contra. ſꝫ illa intelliguntur quādo redemit litē h modo ꝙ eā exerceat. ⁊ poſtea certā partem litis magnā vl̄ paruā inde habeat qđ penitus non valꝫ ⁊ h idē ē in aduocato. C. đ poſtu. ſi quis. ſecus autē eſſet ſi đ certa pecunia conueniret. qđ ē licitum. ff. man. ſalarium. Item no. ꝙ ſi quis cōuentus īmo etiā ⁊ heredes eius vl̄ rei ven. vl̄ confeſſoria ſiue q̄ꝫtumcūqꝫ alia ſiue reali ſiue perſonali tranſferat in aliū reꝫ de qua conuenitur ⁊ in caſibus ī qbus licita eſt alienatio. vt no. in glo. h poſita que incipit ceſſio. tm̄ ipe qui cepit litem illā pficiet. ff. de aq̄ plu. ar. quanqꝫ. §. j. ⁊. l. poſt vēditionē. immo etiā heres eius. ar. C. đ litig. auten. nūc ſi heres. ad idē. ar. ff. đ rei vē. is a q. ⁊. l. ſe. Itē ſi procurator eſſꝫ inſtitutus a vēditore ipſe idē proſequeretur litē re tranſlata in emptorē quare non multo magis ſi ipe vēditor cepit litē ipſā proſequatur. nec ē contrarium ſi dicas preiudicium fiet abſenti ⁊ ignoranti quod eē non debet. ff. đ exhi. re iu. ſi a te. §. fi. ff. de pig. ſi ſuper. in ꝑnci. qꝛ aut emptor ſciuit cām agi cū venditore. ⁊ tunc ſibi imputet: qꝛ res cum onere ſuo empta vꝫ ꝙ magis ē cuētus litij. ſi autem ignoraſſet de euictione

ageret.⁊ ibidē.C.de euic.ſi fundum.ff.de pig.ſi ſuper.§.fi.ff.de le.iij.nomē.vł dic ⁊ meli⁹ ꝙ nullū fit preiudiciū illi in quem res trāſlata eſt.q꞉ ſn̄ia non mādabit̃ executioni in re trāſlata ſed ad intereſſe tenet̃ cōuent⁹ ſicut his q̄ ſe liti cū nō poſſidet obtulit.ff. de rei ven.ſi is q̇.ff.ō pe.here.qui ſe.nō ē cōtra.ff.ō rei ven.ſi aūt §.j.vbi dicitur ꝙ ſi nō dolo deſijt poſſidere.qꝫ ad ſoluēdū eſt:qa h̄ nō fuit ſine culpa q̄ ſufficit ī eo ſaltē q̇ cautionē nō exegit.ff.ō rei ven.is a quo.qui peti.Sꝫ no.ꝙ qn̄ res litigioſe vni⁹ p̄bēde vel adminiſtratōis trāfferunt̃ in aliū ꝙ ille q̄ cepit litē eā pficiet.qa dn̄s litis eſt.ſed ſi ē mortu⁹ tūc nec ſucceſſor eius ī p̄bēda nec heres perficiet litem.ſꝫ ille ad quē res trāſlate ſunt.q꞉ mors ē iuſta cā q̄re ad dn̄m reuocat̃ pſecutio cāe.Sꝫ q̄res quō h̄ eſt ꝙ ad ſingularē ſucceſſorē qual' ē h̄ adminiſtrator ad quē he ſingulares deuenerunt transferunt̃ actiones contra id qd̄ no.ſ̃.de iudi.qa eni.Sol.illud verū eſt vbi cōtra defunctū agebat̃ noīe ſuo.ſed h̄ loq̄tur qn̄ cōtra defunctū agebatur noīe ecclie.⁊ eiuſdē noīe etiā conuenitur ſucceſſor.⁊ ita nō agit tanq̄ꝫ ſucceſſor ſed tāq̄ꝫ miſtrator.Itē eadē rōe dicēdū eſt ꝙ in hoc caſu mādabit̃ ſn̄ia executioni in re petita etiā ad aliū trāſlata.q꞉lꝫ ei⁹ adminiſtratio ad aliuꝫ ſit trāſlata.res tn̄ penes eūdē remanet.ſ.penes eccliam cui⁹ nomine p̄ncipalr̃ actū eſt.(ſanctōes).C.ne li.pen.l.j.(potētiorū).ſi quis in errorē aduerſarij aduocabit ſibi potētiores q̄ꝫ ſit aduerſari⁹ patrociniū.puta faciēdo cū pcuratorē vł ducēdo eū ī aduocatū cām admittit ⁊ potētior ſeuere punit̃.C.ne li.po.l.j.⁊ appello potētiorē eū qui rōe mgr̃at⁹ pōt ōndē minacē vel terrorēꝫ aduerſariorū.C.ſi q̄cūq̄ꝫ.p̄.p.l.j.⁊.C.ſi re.pro.l.j.C.ꝙ me.cau. ſi p vim.⁊ forte nō idē ſi aſs ſit terribił.cū poſſit hr̄e iuſtitiā.nec ſit veriſile eū pati violentiā in terra iuſtitie.ff.ꝙ me.ca.l.vl.⁊ ſi vellet ita poſſet facere ſine pcuratōe ſicut cū pcuratōe.intelligit̃ ergo h̄ potentior q̇ rōe officij eſt terribił.ī alia ſignificatōe ſumit̃ ff.ſi ex nox.c.l.j.§.ſi deſignat.ff.de ali.iu.mu.ca.f.l.iiij.q aūt clicorum patrociniū inuocet ī penā hui⁹ decr.vł illi⁹ legis ne li.po.nō incidit niſi ptātē hr̄et ſup laicos cū qb⁹ clerici agūt.h̄ aūt reprobat̃ ceſſio ac.facta ī eos nō q꞉ ſunt potētiores ſꝫ q꞉ qn̄cūq̄ꝫ fiat ſimulate nō valet.vt no.in glo.ceſſio.circa hos laicos etiā cōpetit ac.ex edicto de ali.iu.mu.c.f.e.ti.l.j.⁊.l.non ſolū.§.j.

De arbitris.

S**ane**.⁊.j.eligat̃).ſane eſt cōſiliū.ſed tn̄ ſi ī duos cōpromittat̃.tenet ꝯpromiſſū.ff.de arbi.int ſi.§.ſed ſi ī duos.j.c.pxi.

N**on ſine multa** neceſſitate).i.paupertate.(per manū).i.auctenā ad ip̄m rōe archiō.vł q꞉ pſona erat ptinebat īſtitutio vł pn̄tatio ī eadē ecclia cath.(eius dicti).archiō.(ordinauit).i.obtinuit ordīari.vł ipēmet ordinauit cū ad ipꝫ ſpectaret.(extortū).⁊ male.C.de arbi.auten.decernim⁹.vel pōt dicē quia autētica nō prohibet iuramētū partiū.ſed arbitrorū tātuꝫ.(exinde).i.ō q̄ſtione quā inuicē habebāt.petebat enim idē ſacerdos ꝙ cū eſſet legitimus ⁊ canonic⁹ capellan⁹ ipſi⁹ ecclie q̄ ſibi de bn̄ficio rn̄deret ⁊ eū vt cappellanū tractaret.⁊ ſic petitorium intētabat vł petebat bn̄ficiū ipſi⁹ ecclie in abſentia cū ſine culpa ſua neceſſe hēat exulare.vł petebat reſtitutionē cappellanie ad quā reuertēs miſſus nō erat agens poſſeſſorio.(fauētes).⁊ male.cū arbitriū per gr̃am datū nō teneat.C.e.arbitrorū.(clerici).i.per gr̃am ⁊ fauorē:q꞉ in hoc de facili nō pn̄t alie iueniri pbationes iō ipi arbitri recipiūt̃.ſi.C.ō here.qm̄.iiij.q.iij.§.ī criali.itē v.itē ſcdm.⁊ recipiūt̃ vt teſtes nūc vt iudices.ſi.ſ̃.de elec.cū dilec.ar.cōtra.ij.q.vj.ſtatuendū.vbi no.vł in hoc fuit nequitia:qa precipiūt p pecunia litis ſpāli cedi.vt no.ſ̃.de trāſac.ſtatuimus. Item q̇dā credūt ꝙ ſpāle ſit ī iudice ⁊ arbitris ⁊ qbuſcūq̄ꝫ alijs ⁊ aliud ex officio faciētib⁹ vt nō obſtante ꝙ turpitudinē ſuaꝫ allegāt ⁊ ꝙ de ſuo crimīe cōfitent̃ poſſunt teſtificari.ſi de irritatōe ſui facti agit̃.vt h̄ no.⁊.ſ̃.de elec.cū dilec.nec ex ipo teſtimonio fiat alij p̄iudiciū.j̄.de teſti.ſicut.nec etiam propter h̄ aliquos ex ipſis q̄ nō cōfitentur eſſet procedēdū ad penā.j̄.ō teſti.veniēs.xv.q.iiij.veni.niſi ſubijciatur q̄ſtiōib⁹ tūc eni poſſet īterrogari etiā ad penā.C.ad.l.iuł.ma.l.ij.⁊.C.ō q̄ſti.plēs interrogati ⁊ ad hoc etiā vt de facto ſuo eis credat̃ oportet eſſe duos.vt h̄.⁊ ſi plēs fuerint.⁊ duo ꝯfiteant̃ ſufficit.ſ̃.ō elec.cū dilec.Sed p hoc nō rn̄det̃ huic decre.cū p hoc alteri fiat p̄iudiciuꝫ illi.ſ.p quo lata eſt ſn̄ia ſiue arbitriū.dicim⁹ ergo hos nō recipi ſicut teſtes cū iudex aduocatus aſſeſſor ⁊ executor nō pn̄t eē teſtes.C.ad aſſ.nemo.ff.ō teſti.l.vlt.ij.q.vj.ſtatuendū.ſ꞉ ꝯſulēdi ſunt ō facto ſuo.j̄.de acc.cū dilec.ff.de ap.ſciendū.⁊ ſilr̃ credim⁹ ꝙ ſi ꝯfitēt̃ turpitudineꝫ ſuā ppt̃ hoc nō reuocaret̃ arbitriū eorū.ar.j̄.ō reſti.ſic ⁊ veniēs.xv.q.vj.nemi.h̄ aūt licet cōfitent̃ illud ꝙ arbitriū reddebat iniquum.ſ.preceſſiſſe ꝙ pecunia cederet liti ſpūali nō tn̄ dicit h̄ ſuaꝫ turpitudinē cū potuerit bona fide feciſſe ſed erraſſe.nō.n.eſt ſimonia qn̄cūq̄ꝫ renūciat̃ ius ſpūale ſi daret̃ aliud tpale forte qa pro bono pacis datur vł cā pietatꝭ.j̄.de p̄bendis niſi eſſent.ſ̃.ō pac.cū pridē.ſed tn̄ q꞉ ſpeciē continet ſimonie ⁊ nō obſtāte iuramēto lꝫ ꝯtrauenire.vt h̄.⁊ no.ſ̃.de trāſ.cōſtitutꝭ.Item nec iudex his ſemp adhibebit fidē.lꝫ eos īterroget cū ſepe ſuū factuꝫ tueatur ⁊ ex gr̃a loquat̃.ff.de iudi.eū q̇ ex varijs aūt circūſtātijs colliget qd̄ credat.ff.de cuſto.⁊ exhi.l.diu⁹.ar.j̄.de accu.īq̄ſitiōis.§.vl.⁊ habēt h̄ locū in iudicib⁹ arbitrijs ⁊ officialib⁹ publicis.ſec⁹ autē ī electorib⁹ qui bn̄ admittūtur ad teſtimoniū.ſ̃.ō elec.cum dilec.vel dic ideo eos interrogari vt excuſet̃ arbitriū qd̄ cuꝫ ī ſui natura eſſet illicitum preceptuꝫ p pecunia renūciare ſpūali iuri.niſi excuſaretur ppter diſcretionē p̄cipiēt꞉ſ.j̄.ō p̄bendis.niſi reuocaret̃ arbitriū propter ſpem ſimonie.vł etiā ſufficiet ꝙ eorum diſcretio non appareret.⁊ h̄ eſt cauſa quare caſſatur arbitrium propter hoc arbitri requiruntur vt dicant intentionē ſuā ⁊ cām quare hoc fecerunt.vt p hoc probet vel improbet arbitriuꝫ.(abſoluas).⁊ reſtituas.vel meli⁹ non reſtituet.ſed tn̄ vinculum iuramenti tollet.vt non obſtante iuramēto poſſint agere ſicut prius.non eni timore iuramenti debet illicitum facere nec extendit̃ iuramētum ad ea de quibus cogitatū non eſt.vel que ſunt contra ius.j̄.de iureiuran.veniēs ad noſtrā.(ſubiunxit).j̄.de prebē.niſi eſſent.ſ̃.de elec.inter dilec.⁊ no.ſ̃.de tranſ.ſtatuim⁹.quia vel tēporaleꝫ dabat pro ſpūali.vel ſi daretur iuſta cauſa dādi ſuberat.(obſeruātiā).h̄ ideo ē q꞉ ſpūale eſt ⁊ q꞉ iuramentū interceſſit.

P**eruenit decimas**.i.fruct⁹ decimar.j̄.ō loc.veſtra.ꝯtra.Sol.h̄ nō videt̃ illicitum ꝯtrahē ſup fructibus decimarū.ſed ſic dare propter periculum ſolū prohibet̃ ⁊ caſſat̃.qd̄ non eſt dignum.iij.q.vij.tria.(mulierem).xxxiij.q.v.

D**imittat de facto**.q꞉ de iur̃ n̄ tenet.

D**ilecti filius** vſurario).i.vſu.q̇d auteꝫ ſit vſus habes inſti.ō vſu ⁊ ha.(publicis).iij.q.vij.tria.xxxiij.q.v.mulierem.ff.de re iudicata.l.ij.ar.cōtra.ij.q.v.menam.xij.q.ij.ſi quos.xij.q.ij.cū de vio.ff.de re iudi.quidā.xv.q.iij.§.j.autēti.de here.que ab inte.§.de his.(dicat̃).C.de arbi.l.vlti.(patrone).ar.ꝙ patroni iuriſdictioneꝫ ordinariā hn̄t inter libertos.⁊ pōt dici ꝙ h̄ decre.ſumpta ē.C.de arbi.l.vl.loquit̃ tn̄ qn̄ p ꝯpromiſſuꝫ itur ad patronū.⁊ h̄ īnuit̃ ī ſeq̄ntib⁹.vbi dicit nulla pēa.⁊ ē ar.ad h̄.ff.de penis reſpiciēduꝫ.§.tutor.ſ̃.de con.ex lr̃is.C.de decu.l.j.immo de iure ē ꝙ ſi hn̄t regimen vel comitatuꝫ ꝙ iudicare poſſūt.xij.q.ij.cum deuotiſſimā.(ep̄orum).idē eſſet ſi p̄ſentes nō eſſent.(penam).adiudicat̃.aut agi non pōt ſi fuit cōpromiſſum.ſiue cū pena ſiue ſine pena.ar.ff.de arbi.diem.§.vlt.ff.ſi quis in ius vo.l.vl.j̄.e.per tuas.ſi vero non ſit compromiſſum ſed tn̄ ſimplicit̃ electi:quia aſs auxilio deficiunt eis agunt ad rem iudicatā.ff.ō arbi.l.pe.⁊ ſic intelligitur.j̄.e.cū olim per tuas.vł potes dicere ꝙ etiam ſi ſit compromiſſuꝫ ſiue cū pena ſiue ſine pena niſi ratam habeant ſn̄iaꝫ pōt cogi ad eā obſeruandā.⁊ ſic intelligitur j̄.e.cum olim per tuas.⁊.ſ̃.e.c.ij.alij dicunt in ſpūalibus locū habere predictā ratificationē que nō recipiunt intereſſe.⁊ etiam ſine ratificatione ex quo in caſibus conceſſis latum eſt arbitrium tenetur ratū habere ⁊ mādabit̃ ſn̄ia executioni.ſ̃.e.c.ij.vel idem ſi iuramētum interueniſſet.vel fides data eſſet.j̄.e.c.proxi.ſ̃.e.c.ij.alij tamē dicūt ꝙ nunq̄ꝫ cōpetit actio ex arbitrio niſi emologatum ſit taciturnitate.x.dierum.C.de arbi.cū anā.(penā).xij.q.ij.ep̄s q̇ mā.xxiij.di.q̄ꝫq̄ꝫ.arg.ꝯtra.j̄.de pe.ſuam.xij.q.ij.fraternitas.Sol.penam a iure pmiſſam ſiue cōuentionalē ſiue legalem poſſunt accipere clici.xvj.q.j.ſtatuimus.j.q.fi.quotiens.x.q.vl.c.vlti.tamen ſi lucri cauſa non faciant.j̄.de ſpon.nemo.vel dic ꝙ poſſunt petere penam quāti ſua intereſt.ff.de ac.emp.predia.pena autē in fraudem vſurarum appoſita peti non poteſt.ff.de ac.emp.iuł.§.idem pom.j̄.de emptio.ad noſtraꝫ.

Q**um tempore**.aliam cauſam).habebat cum epiſcopo aliaꝫ cum monac.(fide).quia promiſerunt in fide ſua.(obſeruādū).metu pene.ſ̃.e.c.proxi.vł iuram̄ti.quāuis n̄ debuit infuēire.xij.q.ij.om̄e.vj.q.vj.ꝙ hn̄.vł cōpromiſſi pena q꞉ tūc n̄ agit̃ ad infeē.ff.de arbi.diē.§.vl.⁊.l.ſe.p tuas.vł executionis cū ſimplr̃ electi ſint arbitri ſine pēa ⁊ emologatū ē arbitriū expſſe vł tacit̃nitate.x.dierū.C.ō arbi.cū anā.(exceptꝭ).h̄ hēs ꝙ arbitriū pro parte tenet ⁊ pro parte non.ar.j̄.de p̄ben.dilec.niſi

esset quia de iure ro.eccle.nõ potuit ꝯpromittere.sꝫ si ꝺ ꝑlib⁹ ca
pitulꝭ iurꝭ suo cõpromisisset aliqs ita ꝙ de oib⁹ sil̃ sniaret ⁊ snia
uit de vno ⁊ nõ ĩ ꝑlib⁹ nõ valet.ff.de arbi.ꝙ tñ.in ꝑnci.ff.famil.
herc̃.in h̃ iudicio.(libertatẽ).nõ vꝫ ꝙ ꝺ libali cã potuit ꝯpromit
tere.ff.de arb.nõ disti.§.ꝺ li.s̃.de ĩ inte.resti.c.vl.ꝯ.j.ꝺ ꝑscrip.cũ
olĩ.so.dico ꝙ possit excepta ecclesia ꝯpromittẽ de iurib⁹ nõ cõti
gentib⁹ ius pape vl̃ alteri⁹ qꝺ eximit.vl̃ ẽt ñ eximit.sꝫ ius hꝫ in
ea.⁊ si fac̃ nõ ẽ ei ꝑiudiciũ:qꝛ.n.si expsse ꝯpromittatꝭ ꝺ illo nõ vꝫ
ꝯpromissũ q̃ntũ ad ius alteri⁹:qꝛ nec renũciare ꝑt ꝑuilegijs lib
tatꝭ nec iuri alti⁹ qꝺ pl⁹ est.vt h̃.⁊.C.res iter ali.ac.ꝑ to.⁊ qbus
res iudi.nõ obest.ff.ꝺ offi.ꝑsi.leg.ꝺcre.autẽ ꝺ ꝑscp.nõ obstat.qꝛ
ibi nõ tm̃ fuit iudicatũ ꝺ iurꝭ ꝙ aliũ.sꝫ tm̃ tãgebat eccliaꝫ agẽtem.
sup libtatib⁹ aũt alicui⁹ ecclie ꝑt qs ꝯpromittẽ ⁊ litigare.puta si
ꝑuil.hẽat ãtiq̃ ecclia sup decĩas vl̃ sup ꝓchialib⁹ iurꝭ ñ reddẽꝺ
vl̃ ab alijs eccl̃ijs excipiẽdũ vl̃ nõ.nã sup eis ⁊ ꝯpromittit ⁊ liti
gat.j.ꝺ deci.ex mltiplici.s̃.de ĩ ĩte.re.auditꝭ.⁊ ĩ decre.ꝑal.ꝺ pre
scrip.cũ olĩ.h̃ aũt decre.nõ ꝯdicit:qꝛ ꝺ libtate loqꝭ q̃ aliũ tange
bat.nã h̃ mõasteriũ nõ solũ erat liberũ ab ep̃o sꝫ etiã erat subiectũ
pape ĩmediate.⁊ idcirco ꝑ suũ ꝯpromissũ nõ põt ꝑiudicare pa
pe.qdã tñ dicũt ꝙ nõ ꝑt ꝯpromittẽ de his q̃ tãgũt libtatẽ:qꝛ nec
iudicare qs ꝑt nisi de spãli mãdato pape.j.ꝺ iudi.cũ venisset.si
aũt nõ eẽt ꝯpromissũ ꝺ libtate.sꝫ ꝺ alijs q̃ ꝑ ĩdulgẽtias se.ap.ꝯce
dũꝭ.⁊ vbi alteri⁹ ius nõ tãgiꝭ tenet cõpromissuꝫ.ꝑmo dictũ ma
gis placet.ĩmo dico ꝙ sup his q̃ depẽdẽt a libtate ꝯpromissũ vꝫ.
v̄.gra.si facta sit electio ꝯ tenorẽ ꝑuil.libtatꝭ sup electõe ⁊ ĩstitu
tione faciẽda ꝑ ep̃m valet cõpromissuꝫ.j.e.cũ a nob.s̃.de ĩ ĩte.re
sti.ex lr̃is.ar.vbi dꝛ ꝙ delegatorũ snĩa sup his tenet.nisi ꝑ ĩ inte.
re.subueĩatꝭ sibi.eadẽ rõe arbitroꝝ.⁊ meli⁹.j.e.c.pe.sed lꝫ ꝯm se
cũdã opĩonẽ dato ꝙ ip̃a sit v̄a nõ possit ꝯpromittẽ ecclia sup sta
tu suo.si tñ due ecclie litigant sup tertia ecclia cui subessent licite
posset cõpromittẽ lite pen.lꝫ ⁊ agaꝭ de statu tertie ecclie.j.e.per
tuas.Sed obijcies q̃re ergo non tenuit h̃ cõpromissũ int̃ ep̃m ⁊
abbatẽ sup duab⁹ capell.R̃n.s.ꝙ tenuit nec ꝯdiciꝭ.sed arbitriũ
nõ valet ĩ his q̃ sunt cõtraria libertati.Jdẽ dicũt qñ cõpromitti
tur ꝺ his q̃ depẽdẽt a libtate.s.ꝙ nõ tenẽt si factura sũt ꝑiudiciũ
libertati.alij dicũt ĩdistincte ꝙ sup statu ⁊ libertate ẽt si fit alij ꝑ
iudiciũ cõpromitti põt a partib⁹ q̃ obligare ꝑñt.sed nõ fit ꝑiudi
ciũ alijs sed cõpromittẽti bñ ꝑiudicat.⁊ ꝯm h̃ soluũꝭ ꝯrietates.
ar.op.j.ꝺ cap.mo.c.ij.ĩ fi.⁊ nõ reprobam⁹ qꝺ hi dicũt ⁊.q.ꝯcor
dant ꝑme opinioni.(capellarũ).q̃ simꝭ cũ monasterio erãt exem
pte ab ep̃i iurisdictõe ⁊ pape subiecte.ita ꝙ papa de eis iura ep̃a
lia recipiebat.vl̃ abbas noĩe pape ⁊ ei⁹ vice recipiebat ius ep̃a
le ⁊ iura ep̃alia ꝑ se vl̃ ꝑ aliũ reddebat.sed tñ nihil iuris hẽbat in
eccl̃ijs abbas:qꝛ ꝺ suo iurꝭ bñ possꝫ ꝯpromittẽ.vl̃ dic ꝙ bñ ĩtereat
hui⁹ abbatis defendere ⁊ ꝯpromittere pro eccl̃ijs sibi subiectis
pleno iure.i.tp̃alibus ⁊ sp̃ualibus ꝙ non sint subiecte nisi pape.
arg.j.de reli.do.constitutus.cũ.ve.

Um dilectus.fili⁹ ⁊ ĩ recõuenꝭ.no.ꝙ ĩ hoc di
screpat arbitriũ ĩ iuditio.Jtẽ ĩ satisdatõe.auten.ꝺ lit.
§.exhibẽdũ.itẽ ĩ pẽa cõtumacꝭ.ff.ꝺ arbi.nõ ex oib⁹.
itẽ ĩ ꝓnũciatõe facta aliq̃ parte absente.ff.e.si qs li.itẽ ĩ purgati
one more.ff.e.l.celsus.ff.si qs cau.⁊ si post qb⁹.⁊ eis coherẽti
bus nã ꝑt diẽ solutioni ꝑfigere.ff.e.si cũ dies.§.vl.⁊.l.celsus.Sꝫ
nũqd de pẽa vl̃ inteẽ ꝯpromissi cognoscet.ar.ꝙ sic.ff.ad.l.acq̃l.
ĩde nerati⁹.§.pe.sꝫ credo ꝯ.ff.ꝺ arbi.ꝙ tñ.§.vlti.

Um olim super familia).perpetua ⁊ reli
giosa.puta cõuersis ⁊ silib⁹.ar.
cõtra.ff.de publica.l.j.§.famil.ff.de vi ⁊ vi.ar.l.j.§.fa
mil..vbi innuitur ꝙ nomine familie ⁊ mercennarij
intelliguntur.(irrita).quia non est forma seruata eligere.no.ar
bitrium seruari.dic vt no.s̃.e.dilec.in glo.fi.adiudicatum.(eli
gẽ).j.de re.⁊ trãs.c.licꝫ.ff.ꝺ admi.tu.l.qdã.§.pape.⁊.ff.vbi pu.
e.de.l.j.⁊ sic ĩterꝑtaꝭ.c.lxiij.di.obeũtib⁹.nec reputes sup̃fluũ ꝯsi
liũ:qꝛ cõsiliũ familie posset trahere ꝯsiliũ dñi ĩ sua opĩone.xxxij
di.nicena.ff.de arbi.itẽ si vn⁹.§.vlt.ar.ꝯtra.ff.de ꝓbationibus
ad probationem.

Ontingit interdũ.reb⁹ sp̃ualib⁹.
no.ꝙ super sp̃u
alib⁹ nõ põt compromitti ĩ laicũ nisi hoc fiat aucte iu
dicis q de cã sp̃uali cognoscat sed ei⁹ aucte fieri põt.siue ex dele
gatiõe siue iurꝭ ordinario cognoscat.ĩmo ꝙ plus ẽ nec iudicio lai
corum disponeꝭ.j.de iudi.c.ij.qꝛ nec laic⁹ iudicare põt de cã sp̃ua
li etiã si incidat alij questioni de qua cognoscere poterat.j.q fi.
sint legiti.lator.de mandato tamẽ pape possent laici iudicare ꝺ
causa sp̃uali.xxxij.di.§.verũ.sed alteri⁹ mãdato nõ credo.super
rebus aũt tp̃alibus clerici nõ possunt ire ad iudiciũ seculare etiã
consentientib⁹ suis ꝑlatis.j.de foro cõpe.si dili.sed cõpromitteꝭ
in arbitros possunt.s̃.e.dilec.in iudicẽ aũt clericũ cõsentiẽtib⁹ ꝑ
latis suis possunt consentire vt in iudicib⁹ ⁊ non aliter.vt hẽat
eorũ cõsensum.j.de fo.cõpe.c.vlt.significasti.qꝺ aũt diximus ꝙ
aucte delegati põt cõpromitti in laicũ de sp̃ualib⁹.Jdem intelli
go ꝙ ꝑñt aucte ordĩari.lꝫ forte nec aucte delegati vl̃ ordĩarij ꝑt.
nisi sit lis cepta.(reb⁹ sp̃ualib⁹).nũqd ꝑt ꝯpromitti ĩ laicũ sup ele
ctione sacerdotꝭ vl̃ cl̃ici vel abbatis.nõ videtur.

Er tuas litteras.ĩtimasti).sup ho
spitali.i.sup iure
quod hẽbat ĩ hospitali.sil̃e ff.ꝺ ꝯtrahẽ.emp.l.q tab
nas.⁊.de le.i.l.si domus.§.pe.(generale).licet enĩ hẽ
at generale mãdatũ nõ põt trãsi gere nisi forte sup fructib⁹ pau
cis.ff.de procu.mãda.ꝓcurator.si aũt generalis ꝓcurator sit et
habeat liberã administrationẽ al̃s generalẽ trãsigere põt.⁊ iusꝭ
iurã.deferre.ff.ꝺ ꝓcu.ꝓcurator.ff.de iureiurã.iusiurandũ.§.vlt.
⁊ si male transegerit ĩputet sibi dñs q talẽ elegit.minor tamẽ vl̃
ecclia restitueꝭ ĩ inte.si tutor vel ꝑlatus ꝑ amicitiã trãsegit.sil̃e.
C.de trãs.preses.C.ꝺ pactꝭ.pactũ.ff.ꝺ mi.tutor.(assensu).ꝺ h̃ no.
s̃.de rescrip.edoceri.h̃ enĩ allegatio nõ valet.ĩmo solus pleban⁹
põt ꝯstituere procuratorẽ.ff.ꝙ cuiusqꝫ vni.l.vl.⁊ h̃ etiã ex eo ꝓ
batur ꝙ solus pleban⁹ potest ratũ hẽre qꝺ factũ est per talem ꝓ
curatorẽ.ergo solus põt constituere ꝓcuratorẽ.vl̃ dic ad agẽdũ
poterat cõstituere procuratorẽ.sec⁹ ad trãsigẽdũ:qꝛ forte soli ꝑ
lato ñ licet.j.de his q̃ fi.a prela.quãto.vl̃ dic ꝙ forte al̃s magnũ
negociũ erat.vnde sine cõsensu capituli non potuit sine eo cõsti
tuere procuratorẽ.(ex parte plebani).appello partẽ plebani ple
banũ cum canonicis.al̃s sicut non posset sup h.s.transactõe con
stituere procuratorẽ ita nec ratũ habere vel aliꝭ.vt no.ĩ glo.de h̃
(ratũ).dic vt no.s̃.e.dilec.glo.ad audi.(executioni).per absolutio
nẽ pene ⁊ alijs modis qb⁹ dixim⁹.s̃.e.cũ tem.c.dilec.al̃s nõ da
tur actio ex re iudi.C.e.l.j.ar.ꝯtra.C.de iude.l.iudei.(executio).
meli⁹ dꝛ ꝙ si qs subscripserit sententie arbitri.dicẽdo ꝯfirmo sen
tentiã arbitri.vel non cõtradico ꝙ ex tali sentẽtia oritur actio ⁊
executio.C.de arbi.nemini.§.fi.⁊ expone hãc litterã receptum
fuit.i.subscriptũ.nõ enĩ sufficit verbo emologare arbitriũ cũ pe
na nisi subscribaꝭ.C.ꝺ arbi.cũ ãnã.qdã tñ dicũt ꝙ sufficit sola e
mologatio sine subscriptione scd̃m canones.(de obseruãdo).vi
detur ꝙ licet ex sententia arbitri ex cõmisso electi non detur actio
vel exeptio rei iudi.C.de arbi.l.j.tamen debet dari exceptio pa
cti:quia hoc ip̃o ꝙ ꝓmisit stare snĩe arbitri si postea facit cõtrariũ
venit contra pactum.⁊ sic videtur ꝙ debet obstare exceptio pa
cti.quod tamẽ non est verum.ff.de arbi.l.ij.⁊.l.fi.Jtẽ ad hoc q
dam sic r̃ndent ꝙ in cõpromissis oĩa verba que ibi ponũtur in
telligenda sunt conditione tali.s.ego promitto ꝙ stabo snĩe vl̃ pe
nã solam.⁊ iste intellectus datus est sibi a iure quia nisi iura sic
statuissent bene debet seruare compromissum suũ.s.stare snĩe.⁊
ex quo pacto bene daretur exceptio.⁊ idem diciꝭ de iureiurãdo.
s.quia non obstante iureiurãdo poterit agere.qꝺ sic est in telligẽ
dum iureiurã.vl̃ ꝙ seruabit snĩam arbitri sicut iurauit vl̃ penaꝫ
soluet.⁊ eodẽmodo est intelligenduꝫ qñ partes stipulanꝭ stare
snĩe arbitri sine adiectione pene.s.ꝙ sufficit condem nato.vel ser
uare sentẽtiam vl̃ prestare interesse.ff.ꝺ arbi.diem.§.fi.⁊ ꝙ isti
bene dicant ex eo apparet:quia si non interueĩsset stipulatio oli
semper dabatur exceptio pacti.hodie etiã daꝭ nõ tm̃ exceptio sꝫ
etiam actio si fuerit emologatũ.C.de arbi.cum anã.immo ⁊ vbi
actor stipulatus est stare snĩe sub pena reo non stipulante datur
exceptio.ff.de arbi.si de meis.⁊ hñt h̃ locum vbi stipulatur sine
dicto vel arbitrio stari.siue cum pena siue sine pena.nam si exꝑs
se stipularetur rem de qua agitur vel dari vl̃ fieri scd̃m snĩam ar
bitri ad rem ipsam vl̃ factũ agi posset si pro eo snĩaretur.⁊ ideꝫ
est in reo si expresse stipularetur rem que ab eo petiꝭ ampli⁹ nõ
peti si pro eo fuerit arbitriũ bene habebit exceptionem.ĩmo pl⁹
videtur ꝙ si etiam predicta nõ expresse stipuletur.sed soluꝫ pa
ctum ꝺ eis dandis vel faciendis vel nõ faciendis incontinenti
post stipulationem emissam ꝺ parendo sentẽtie ꝙ ⁊ tunc tale pa
ctum informat.ac.ex stipul.⁊ ꝑit exceptio.C.de pactis.petens.⁊
ff.si cer.peta.lecta.immo plus videꝭ ꝙ etiam tacite partes vidẽ
tur intellectui predicto renũciare.vt si partes stipulentur stare
sententie sub pena vt ea soluta vel non soluta manet ratuꝫ pactũ.
in h̃ agi potest ex stipulatu.vt fiat qꝺ iudicatum est.ff.de trans.
ꝙ fide.ĩmo plus ꝙ si condẽnatus fuerit in mora agetur ⁊ ad pe
nam ⁊ post ad rem iudica.nec est contra.ff.de ex.doli apud.§.la
beo.qꝛ illa lex loqtur quando non erat adiectũ in compromisso
ꝙ soluta pena ratum esset arbitrium.alij tamen dicunt non agi
ad rem iudicatam sed ad interesse tantũ in predicto casu:ratio
autem quare predictus intellect⁹ fuit accomodat⁹ ꝑdicte stipula

tioni in cōpromisso ea fuit. quia cū arbiter sine timore retractati
onis possit ferre iniquā sententiā. iustū fuit q in al o eius potestas
restringeret. s. vt nūq post sniam arbiter res suas sibi auferet.
sed sufficit sibi auferri vł penā vel interesse. alias eni nō datur a-
ctio vel exceptio ex re iudi. C. de eden. l. j. ar. cōtra. C. de iude. l. iu
dei. (agi). ꝯtra cōpromittētez ⁊ nō contra plebanū. (procurator)
⁊ nō dicim⁹ q nō mādauit de transla. ff. de re iudi. si se. in pri. ff.
de procu. plautius. nec obest q aduersari⁹ eū sibi obligare non
intēdebat. sed plebanū: q2 sepe extra id qd agit tacita obligatio
ꝯtrahit. ff. cōmo. si bis. in. fi. ff. sicut pe. ciuitas. C. man. si lrās. vł
dic ex quo ab eo stipulat credit q intēdebat eū sibi obligare vbi
contrariū dicat. nā tunc secus dicerez. (ad iteresse). q n videt aliđ
posse nisi expēse quas fecit i li. corā cōpromissarijs. res aūt i qua
ꝯdēnat⁹ est re⁹ nō est iteresse vicentij. tn̄ sua ē etiaz post sniaz ar
bitri sua manet ⁊ eā nō obstāte snia arbitri petere potest. ff. de ar
bi. si rē. ⁊ si nō erat sua vł sibi debita nō interest sua. nec tūc etiaz
sua iterest. (archiepi). no. i laicū aucte iud. del. sup re spirituali fie
ri cōpromissum. ar. xxxij. di. §. verū. sed tn̄ nedū aucte delegati. s
nec ordinarij pōt clicus ꝯsentire vt hēat iudicē ordinariū

Ex parte partes. i. electi. (sniam). i. ar
bitriū. (prefixisti). si
pars i termīo nō cōparet statuto corā arbitrio pena
cōmittat. C. de arbi. l. ij. ff. de. ar. diē. §. si qs. sed non
semper sed tūc qn̄ p partj absentiā fit quo min⁹ arbitret. vt qa
termin⁹ pemptori⁹ assignat ad dādā sniam. s. de offi. del. c. cōsu
luit. vł etiā si an̄ li. con. sit termin⁹ assignat⁹ ad ꝯparēdū: q2 si nū
q cōpareret nūq posset arbitrari cū nō possit sniare nisi ptib⁹
pn̄tib⁹. ff. de arbi. diē. §. j. ⁊. ij. nā si citat⁹ sed nō pemptorie absit
an̄ li. con. nō ꝯmittit pena. imo pl⁹ qdā dicūt q ⁊ si post li. con. ci
tet pemptorie ad testes recipiēdos vł alia cōsilia q pn̄t fieri etiā
pte absente: q2 nō cōmittit pena. q2 per ei⁹ absentiā nō ipedit ar
bitrari. ar. ff. e. l. j. Sed dices qūo ergo puniet hmōi cōtumatia.
Rn̄. in snia ꝯdēnabit eū i expens: q2 lz expsse nō venerit icōpro-
missuz est tn̄ cōtiguū. ⁊ idē dr̄ de fructib⁹ vł termīo solutionis. ff.
e. ti. q tn̄. §. so. ar. ff. iudi. solui. an tamē. §. in hac. ff. de pcu. ad rez
l. ff. đ re iudi. paul⁹. idē dr̄ q2 stati cōmittit penā etiā si in termīo
nō perēptorio diceret se nolle ire. ff. de re iudicata ꝯtūacia. Qui
dā tn̄ dicūt ⁊ forte nō male q arbit dz absoluere pn̄tem ab instā
tia arbitri ꝓpter cōtumaciā aduersarij. ⁊ ex tūc pōt petere penā
q2 id dicit ꝓpt qd aliter discedit. arg. ff. de arbi. qualē. Itē q2 ar
bitraria ad istar ⁊c. (sublato). ⁊ iō si de cetero cōtra eū snia ferat
nō tenet. ff. de re iu. in summa. qsitū. ff. q satida. co. si decesserit. s
ꝓpter adiacētia. s. vt sciat q sint priuati eligēdi ptāte. etiaz post
mortē feret snia. ff. de rei ven. vtiq. C. si. ap. pen. mors. qquis. s
certe nō vr̄ q2 in lite q vertet int electos possit iudicari. ⁊ si vter-
q iuraret de priuatione canonicorū cū res inter alios ⁊c. C. res
inter alios. ⁊ p totū. ꝑterea quia dr̄ q post mortē litigatoris pōt
iudicare. intelligēdū vr̄ de iudicib⁹ nō de arbitris q nō possunt
iudicare post mortē litigatoris. ff. đ arbi. sed ⁊ si. §. vl. nec i absen
tia partj etiā si sit cōtumax. ff. de arbi. qđ tn̄. §. vlt. qquis pena cō-
mittat. ff. de arbi. diē. §. si qs li. acta hita int viuū ⁊ mortuū. pu-
ta attestatiōes ⁊ silia nō valebūt si egerit ꝯtra substitutū. nec i li
tis ꝓsecutiōe succedat successor: q2 nō est hui⁹ heres nec vniuer-
salis successor: q2 neuter agit noīe eccłie. sed vterq ius suū ꝓseq-
tur. itē heres eius non ꝓsequit cām defuncti qa cū real esset actio
q erat int eos. s. quis ius haberet in ipa platura. ⁊ heres ipaz nō
possideat nec dn̄s desijt possidere ius qđ defunct⁹ se habē propo
nebat nō dabit ꝯtra ipm actio nec snia. ff. de rei vend. l. sin autē.
qđ ergo faciet iste q supuixit. si sit ei nou⁹ aduersari⁹ ichoabit li
tem cū illo. si aūt nō fieret sibi nou⁹ aduersari⁹ tūc petet cōfirma
tionē ab ordinario ⁊ ꝓcedet in petitiōe sua. sicut no. s. de trāsac.
de cetero. Sed qđ si fuerat cōfirmat⁹ ⁊ habuit platurā in pace s
postea amisit possessionē ei⁹ p desidiā. h videt q si iueniat pos-
sessionē suā vacuā que nūq fuit p aliquē occupata q eā accipiet
etiā si fuerit p aliquē occupata dicūt idē dū tn̄ modo vacet siue p
mortē noui occupatoris siue alio mō. arg. pro eis. j. de or. cog. cū
dilec. xvj. q. iij. potest. vbi dicit q si pos. licite ad euz redijt q de-
bet habere cōmodū retētoris. Itez queeā est q nō recuperet ec-
clesiā suā quādocunq potest cū nō sit ea ꝑuat⁹ nec p sentētiam
iur nec hois. arg. vij. q. j. pastora. ⁊ possessio facile debet redire
ad dn̄m. arg. ff. de pactis. si vn⁹. §. pacta. nec obstat. C. vnde vi.
cōquerebat. q2 videt habē locū quādo nō est dn̄s vel quasi occu
pat possessionē vacuaz. Sed opponet q non potest inueniri va-
cans prelatura. q2 mortuo vel cedēte prelato stati ei⁹ custodiam
habet vł eps. vł archiđ. vł capitulū. vel patron⁹ vł econom⁹. vel
quis ali⁹. j. de insti. cū ve. j. de ap. bone memo. de testa. relatū. lxj
dist. si improbe. istis rn̄det. q2 licet custodiāt bone plature. tamē

non possident platurā. h tātum firmiter tenēdū ē: qa si inueniat
resistētes in recuperāda pos. nō debet violētiā inferre. arg. C. đ
edi. di. adri. l. iij. ⁊ arg. ff. q me. cau. extat. C. vnde vi. si qs. ff. ad
l. iul. de vi. priua. creditores. C. ne quis i sua causa. per totū. poss
tamē dici q noua acqsitio possessionis quā fecit propria auctori-
tate nō extēdenda est sicut extēdit quādo p euz ad quē pertinet
inuestitur de prelatura vł installat. de h autē alibi no. Sed qđ si
ali⁹ q medio tpe possedit fuit institut⁹ per eum ad quē pertinet.
Respōdeo q si fuit sic institut⁹ sua istitutio nō tenuit de iure. pu-
ta quia fuit institut⁹ ita q ꝑm⁹ non fuit admot⁹ per sentētiā vel
iur vł hois. vel etiā snia lata fuit. sed nō tenuit ipo iure. puta qa
lata fuit post legitimā causaz appellatiōis vł reo non citato vł a
lio consili modo ptz q secūda institutio nō tenuit. j. de conces. p-
bēda. c. j. ⁊ extunc simiłr licz occupare possessionē prelature si eā
inuenit vacantez. sed si tenuit istitutio s iniuste sit processuz con-
tra primū. puta qa pars per sniam qquis iniquā a qua nemo ap
pellauit amot⁹ fuerit nō tamē video q postea etiaz vacātez pre
laturā possit occupare. licet eni post sentētiā iiustaz māeat dn̄s.
ff. de con. in. iul. qa tamē ex sentētia q lata est nascit ac. ⁊ ex. vt. j.
de re iudi. c. cōiter. §. vlti. vlteri⁹ pos. eius recuperare nō licet. Si
autē vis securi⁹ procedere vade ad iudicē ⁊ implora officiū eius
vt cognoscat an prelatura ad te pertineat. ⁊ si iuenerit ad te per-
tinere det tibi possessionē eius. C. de bo. va. l. pe. ⁊ fi. (inhibere).
⁊ male: quia nō cōstabat ei q pars aduersa nō esset priuata po-
testate eligēdi. nec q alia electio. s. viuētis nulla esset ipso iure. q2
si esset verū scz q electio viuētj esset nulla ipo iure. tamē pars sua
ꝓhiberi nō poterat ab eligendo. s. de elec. dudum. ⁊. c. auditis.
vbi de h no. ⁊ h est ratio quare in hac decre. non diffinit q electio
facta post mortē. b. nō teneat. qquis dicat q ordinariū erat vt p-
mo de electiōe viui cognosceret q ad aliā electionē procederet.
sed nec tunc poterāt ꝓcedere nisi vocatis etiaz alijs qui si credi
derunt suā electionē nullā esse debent. s. de elec. cuz trā. Sed cer
te videtur alijs q etiā si electio viuētis nulla esset tamen illi qui
adherebāt non debuerūt procedere iterato ad aliam electionē.
ex quo adhuc erat lis de electiōe viuētis. ⁊ predicta iura. s. duduz
audi tm̄ videt habere locum anteq incipiat litigari p electionē.
quia postea re litigi. facta non videtur licitū prelaturā vł aliqđ
ius in aliū transferre. vnde dicunt q bene prohibuit sicut ex se-
quentib⁹ apparet. vt dicit prius tamen. ⁊c. non valet ratio ap-
posita superius. s. q non debent prohiberi eligere nisi constaret
q prima electio esset aliqua eius scz qui adhuc viuebat. quia illđ
haberet locum vbi prius nullā electionē fecissent hi qui ꝓhiben
tur. secus vbi fecerunt sed eorū electus mortu⁹ est. Item alia ra-
tione prohibuit: quia cuz dubiū esset an prima electio teneret nō
debuit procedi ad secundam. argu. s. de elec. duduz. sed certe du
bietas electionis prime nō debuit secūdam electionez facere nul-
lam sed prima nulla est ipo iure. vt no. s. de elec. considerauim⁹.
sed melior ratio videtur aliquib⁹ q res litigiosa non debet in a-
lium trāsferri. C. de li. l. fi. qđ scđm quosdaz locū habet etiā in in-
corporalibus. C. đ li. l. ij. ⁊ l. fina. sed ⁊ si in corporalib⁹ non ha-
beret locū q etiam incurrerēt in penā litigiosi. incurret tamen i
penam translate ac. vel translati iur. dubitati. de quo no. s. đ all.
iu. c. fi. ex parte. hanc prohibitionez facit vt ordinarius. sicut ar
biter enim processit vsq ad mortez ex tūc autem vt ordinarius.
nihil autem constat eum male ꝓcessisse quādo precepit q pend.
snia non ꝓcederet ad electionem. cum morte litigatoris pereat
compromissuz vt h ⁊ instantia cōpromissi. nisi forte intellexissez
q non procederet pen. sentētia q iur ordinario ⁊ vt ordinarius
facere intendebat. (elegerunt). ⁊ male dupl ici ratione. tum qa
post iustaz ordinarij inhibitionem. tum quia facta fuit priori nō
cassata. (inhibere). non videtur posse dici q isti eligētes in viciū
liti. incidant vel eius pena teneantur: quia h non agebatur inter
electores qui contra prohibitionē elegerunt ⁊ sic nullaz rem liti.
transtulerūt in alios cū nulla lis esset inter eos. Item h non pete
batur dn̄ium hui⁹ prelature. sed tm̄ agebatur quis haberet ius i
electiōe. sicut ibi apparet vbi dicit cunq postmodum contracta
super elect. ⁊c. Item electores nunq debent transferre dn̄ium p-
lature. licet decernant per qđ potest peti prelatura. arg. ad h. C.
de li. autē. de li. Itez electi iuste petunt ab electoribus si sunt sub-
diti q eis obediant vt prelatis non tamē ab eis petunt platuraz
quia eam non haberēt nec etiam eā possunt dare. immo ipsam
prelaturā vident recipere a confirmatore qui eis confert pleni
tudinē sui officij. s. de elec. nihil. ⁊. c. trāsiuit. licet ius petēdi oīa
ista ortū habeat ex elec. immo ⁊ si idē esset elector ⁊ cōfirmator
non tamen teneretur pena li. si alij confert platurā que ab eo pe
titur in iudicio quia prelaturā non possidet. sed ius cōferēdi p-
laturā. vnde si hoc ius peteret ab aliquo si alienaret i aliū bn̄ ha

beret locū pena liti.scōm illos qui dicūt ꝙ in icorꝑalib⁹ hȝ locuȝ
pena liti.⁊ eodē mō si aliqs possideret ꝑlaturā quā ali⁹ petit tūc
si alienaret in aliū illā prelaturā.tunc bn̄ hꝫet locū pena liti.⁊ vi
ꝙ si diligent̄ attēdas ꝙ directe offi.iudi.nō recte iploraꝛ ad pre
laturā sibi reddēdā.vl̄ quodcūqȝ aliud ius nisi aduersus illuȝ q
illud possidet.⁊ h̄ petitio ꝯstituit rē liti.⁊ sic fuit.ac.j.de sen.⁊ re
iudi.cū bertol.sȝ si aliquis petit cōfirmationē ꝑlature vl̄ alterius
dignitatis vl̄ iur̄ nūqȝ cōstituit̄ res liti.qꝛ nō agit̄ de dn̄io vl̄ q̄si
dn̄io dignitat̄ qđ ē ncariū vbi locū hȝ pēa lit.vt ꝑalle.auten.iteȝ
nō fit res dubia liti.si petat̄ a subdit̄ ꝙ sibi obediant.nō.n.sunt
hmōi agēdi ad rē sed ad factū.q̄lr̄ āt agēdū sit ī ist̄.no.s̄.đ ma.
⁊ obe.Itē n̄ vꝫ ꝙ ī penā isti electores icidūt trāslate.ac.vl̄ iur̄ du
bitati.qꝛ ī h̄ nō icidit nisi actor q ac.vl̄ ius hȝ ⁊ eā vl̄ illud ī aliuȝ
trāffert.C.man.l.pe.⁊ fi.h̄ aūt nec aliqs de elec.ius suū trāstulit
in aliū.imo nec electores ipi⁹ ius qđ apđ eos erat.s.ius eli.ī aliū
trāstulerūt.sed iure suo vsi sunt.s.eligēdo.h̄ eni ē fruct⁹ iur̄ eli.⁊
sic ptȝ ꝙ nō fuerīt ꝓhibēdi:qꝛ nemi fac̄ iiuriā q vtit̄ iure suo.s̄.đ
elec.cū eccl̄ia vult.Itē electores nō agebāt ⁊ maxie đ h̄ iure eli.n̄
erat q̄stio si ei⁹ electio valeret.Itē si nō elegerīt quēqȝ vt aliū ve
xarēt sȝ suo iure vtēdo vt ipm ius suū retinerēt.nā si elegissent a
liqueȝ ad īpugnationē alteri⁹ h̄ qdē eēt repҺensibile.(finitū).qꝛ
vlteri⁹ post mortē ei⁹ tāqȝ arbiter ꝓcedē n̄ poterat.sec⁹ ī iudice
qꝛ cām ceptā heres ꝓseq tenet̄.(hic).h̄ apparet tn̄ ꝑ electos ꝯpro
missuȝ.(debuisti).debito necessitat̄.sȝ nos alij debito honestatis
(cognoscere).vt ordīari⁹ vellet ⁊ h̄ ē ar.ꝙ ordīari⁹ pōt arbit̄ esse
vt.s̄.e.cū tpe.⁊ h̄ ꝺm canones.scōm.l.aūt sec⁹.ff.de arbi.sȝ si ī ser
uū.(ius hȝ).idē ēt si ius nō hȝ.nā pen.lite.sup alia electōe vl̄ etiaȝ
si nō sit īde lis vl̄t tn̄ sue electōi initi ad aliā ꝓcedē nō potuerūt.
s̄.de elec.ꝯsideram⁹ n̄ obstāte.s̄.de ī ite.resti.c.ij.qꝛ ibi post cessi
onē vni⁹ nō remāsit alia electio cui fieret ꝑiudiciū.⁊ ꝙ h̄ corā su
periore lis ꝟtebat̄.ar.s̄.de postu.bone.§.nec nocebat.s̄.de offi.
leg.licet.alij tn̄ dicūt ꝙ nec ibi secūda electio cassabit̄ nisi ꝓus cō
stet secūdaȝ electionē tenuisse.vl̄ alias secūde ꝑstetisse īpedimen
tū.vt no.s̄.de elec.dudū.⁊.c.audit̄.ꝺm qđ pleni⁹ no.s̄.e.ī.glo.⁊
male.⁊ h̄ vltia solutio magis placet.vix eni potuisset cōtīgere si
de iure suo esset ꝙ nō teneret electio fcā li.pē.sup alia electōe qn
stati cassassȝ eā ⁊ postea ꝓcessissȝ sup alia electiōe sic de iure eēt.

Exposita nobis. (exorte. sup alijs di
scordijs poterit tueri̅
cōpromissuȝ sed sup reb⁹ iā iudi.nō.(inducere).no.đ
tpalib⁹ cōpromitti in laicū.s̄.e.dilec.(arbitriū).quia
snīa cōtra res prius iudi.nō valet.ij.q.vj.§.diffinitiua.iteȝ sic p⁹
snīam nō pōt trāsigi.ff.de cōdi.īde.elegāter.§.si post rem.ff.de
transac.post rem.ita nec cōpromitti.Itē si ex gr̄a ꝑlat⁹ vellet di
mittere vel renūciare suo iuri nō posset.C.de trans.īterpositas.
(obsidū). qꝛ ex quo nō tenet cōpromissum vl̄ arbitriū igit̄ nec ob
sidū datio nec q̄ seq̄nt̄ ex eo.C đ le.⁊ cōsti.n̄ dubiū.⁊ nō dubites
h̄ ꝑtinē ad iudicem eccl̄ie.xij.q.ij.apl̄icos.xxiiij.q.iij.si qs depo.

Innotuit nobis laic⁹ h̄ causa
erat int̄
laicos corā eccl̄iastico iudice:qꝛ forte erat cā spūalis.
puta quia de pecunia vl̄ cēsu q debebat̄ rōne iurispa
tronat⁹ vl̄ ꝯsimilib⁹.vel al̄s erāt de foro eccl̄ie.vt no.s̄.de offi.de
leg.significātib⁹.(retēta.h̄ nō potuere ex iur̄ sibi dele.cū nihil de
h̄ a papa esset eis cōmissum.s.de exeq̄ndo arbitrio.sed ptes pro
rogauerāt iurisdictionē ꝙ possunt de negotio ad negotiū.vt no.
s̄.de offi.dele.de causis.in negocio tn̄ cōmisso etiā si nō protesta
rent̄ de retinēdo iur̄ dele.per quā in eos cōpromittit̄ tn̄ retinēt.
q̄re eni aspiraret cū iurisdi.⁊ rescripta sint ꝑpetua.C.de diuer.
rescrip.rescripta.s̄.đ offi.del̄.significātib⁹.arg.j.de preben.nisi
essent.sed ⁊ ꝙ idē sit ⁊ si ī laicos cōpromittit̄ sat̄ expresse inuit
illa decre.cū nō indicet iustā appel.ex eo ꝙ exeq̄tur sentētia arbi
trij.sed quia male fuerūt electi arbi.sed potest dici ꝙ nō suffecissȝ
iurisdictiōis retētio nisi partes cōsensissent q̄ꝫtū ad executioneȝ
arbitrij.licet forte sufficiant ad retētioneȝ iurisdictiōis del̄.⁊ po
test rn̄deri rationib⁹ sentētijs in cōtrariū assignatis.quia snīa ar
bitrorū nō debet mādari executōi sua auc̄te si ptes consenserunt.
vn̄ ex vi cōpromissi ⁊ propt̄ cōsensuȝ partiū ⁊ iudicis poterit exe
cutioni mandari.nec etiā est verū ꝙ ptes cōmittāt executionem
arbitrij.sed papa iurisdic̄.dedit per quā exequi pōt sed tn̄ n̄ pos
set nisi ordine iudiciario seruato partes possunt prorogare iuris
dictionē vt possint etiā super arbitrio executionē facere.vl̄ poti⁹
intelligunt renūciare ne possint excipere vel iurare executionem
sicut renūciare possunt appellationi.⁊ reliquo ordini iudicioꝝ.
C.de tem.ap.l.vlti.§.vlt.nec valet si obijcias ꝙ pactū partiū qđ
eos tn̄ obligat nō debet hanc iurisdictionē dare iudex.sed respō
deo vt dixi:quia pactū partiūt qđ inter se faciūt iurisdi.nō dat
iurisdic.sed expresse eam ꝓrogat ⁊ etiā ipsi iudici ꝺm pacta ⁊ a
lia iura partiū inter ipas iudicare debet vt preall̄.l.C.de ap.l.fi.
Quidam tn̄ dicūt ꝙ nec etiā ptes possunt prorogare iurisdictio
neȝ alicui⁹ delegati ī eo ꝙ arbitriū exequat̄ primo ea rōe qꝛ arbi
triū nō dȝ executioni mādari.C.de arbi.l.j.secūdo ea ratōe:quia
h̄ non pn̄t.s.exequi snīam nisi ordīarij ⁊ delegati a principe.ff.đ
re iudi.a diuo.ī pn.multo ergo meli⁹ h̄ possunt ꝯmittere partes
nec fuit h̄ sola cā q̄re tenuit appellatio.s.ꝙ incert⁹ fuerit terti⁹ ar
biter.sed quia exequi nō poterat.(altero).si terti⁹ non erat pn̄s h̄
erat sufficiēs cā ꝙ nō tenebat̄ arbitrio.sed si erat presens statur
maiori parti.ff.de arbi.item.si.§.vlt.⁊.l.se.(obseruātiā).no.ꝙ cā
generalis assignata.s.qꝛ ad obseruātiam hui⁹ arbitrij me cogit̄
sub se cōprehendit etiā oīs cās ex q̄b⁹ arbitriū pōt dici iniquū
vel nullū ꝓpter iniqtatē snīe.vl̄ qꝛ male ordīati sūt al̄s arbitri.
(statutū).ff de arbi.item si.§.si in duos.⁊ no.qꝛ ꝺȝ ꝙ ibi dꝛ.s.ꝙ si
cōpromittit̄ in duos.ita ꝙ ꝑ possunt eligere tertiū indetermiate n̄
valet.sed secus si certā personā puta io.⁊ h̄ hodie on̄dit̄ per hāc
decre.ꝙ etiā in arbitriū aliorū nō possit cōferri electio tertij.⁊ h̄ ī
telligo ꝙ in pactū nō potest deuenire ab initio:qꝛ sicut fundamē
tū ē malū.s.quod incipit a dissensu.et ita nullū pōt stare sup edi
ficiū.j.q.j.principat⁹.ff.de ordi.iur.l.j.sed si tn̄ ī duos esset com
promissum teneret.⁊ si post dissentirēt ꝑ iudicē cogerent̄ eliger̄
tertiū.ff.de arbi.item si.§.principal̄r nā h̄ iustū fuit fundamētuȝ
licet ī edificādo interueniat īpedimentū qđ ꝑ iudicē remouetur
item qn̄ dicit a prin.ꝙ vel partes vel iudices possunt eligere ter
tiū.nō possunt cogi arbitri eligere istū tertiū per iudicē cū funga
tur in electione tertij auc̄te partiū q̄ de iure non cogūtur in arbi
trū cōsentire.itē quia ipi q eligere debēt tertiū siue sint iudices
siue alij.⁊ siue vn⁹ siue plures presumūtur sequi nulle volūtates
eorū q̄ eū elegerunt.⁊ cū eoꝝ volūtates sint discordes:quia vter
qȝ presumit̄ velle talem ꝙ ꝑ se sentētiā ferat.⁊ q faueat ⁊ cōsen
tiat cū illo arbitrio qui pro se sentētiaȝ ferre volebat.iuste ꝓuidit
lex q̄ hanc ptātem sic factā eligendi ꝓhibuit in aliū transferri a
ptib⁹.sed ꝙ iudex ipsos arbitros cogat eligere tertiū ⁊ bonū ē:
quia iudex bene ꝑsumitur procedē cū nō auctoritate partiuȝ sed
a iure fungant̄.⁊ ipi arbitri presumūtur ⁊ bn̄ eligere ex quo non
auc̄te partiū sed a iudice vl̄ a iure coacti faciūt h̄.⁊ iō qn̄ nihil est
dictū a iure habeat̄ q cogatur ꝑ iudicem.seq̄ns aūt decre.nō cō
tradicit.quia ibi mediatores fuerūt iudices del̄. arbitri non ar
bitri nec legat⁹ iurisdictionē ordinariam amisit lȝ ꝯpromittēt in
eū ⁊ ꝙ fuerunt del̄.ex eo apparet qꝛ eoꝝ snīam ꝯfirmat papa qđ
nō faceret si arbitri essent.C.de arbi.l.j.Si obijcias ꝙ pēa ꝯpro
missa probat eos arbitros.Rn̄.hoc nō ē verū ī ordīarijs vl̄ del̄.
in q̄s cōpromittit̄.q semꝑ tenēt iurisdictionē suā quousqȝ reuo
cet̄.ff.de offi.ꝑsi.legat⁹.j.de ꝑben.nisi essent.sed h̄ obtinet in his
qui nullā iurisdictionē hn̄t sup litigātes lȝ al̄r sint ordīarij.tunc
eni si ꝓmittat̄ pena vel tractat⁹ sit hīt⁹ de eligendo eo ī arbitrū
ꝑsumat̄ eū arbitrū tn̄.ar. ff.de arbit.l.j.si seruus pluriū.§.vlti.
ff.de arbi.litigatores.§.j.⁊.ij.ff.de diuor.l.vl.al̄s si pena nō pro
mittatur tunc nec metu pene nec alio mō tenet snīa vt res valeat
potius q̄ȝ pereat.j.de ꝟ.sig.c.abbas.presumam eū elec.iudi.ff.
de re.du.quotiēs.vl̄ dic bene licitū esse a principio cōmittere ali
cui ꝙ aliquos eligat arbitros.⁊ sic intelligitur ꝓxi.c.⁊.s̄.de elec.
in causis.sȝ ꝙ a ptib⁹ duob⁹ electis termin⁹ addit̄ ꝑ iudicē vl̄ ꝑ
alios h̄ n̄ lȝ rōe supdicta.s.qꝛ malū ē fundamētū cōpromissi.sed
qn̄ partes suā ptātē dāt arbitris vl̄ alijs vt alios arbitros eligāt.
nō qꝛ dissentiāt ipi arbitri.sȝ qꝛ ptes ī eis plene cōfidūt.nec fun
damentū hȝ maluȝ nec aliqđ aliud malum.iō valet.

Cum a nobis petitur.⁊.j.(exigebāt).nō
agebatur đ statu mōacho
rum.sed de causis al̄s capellis dependētibus.⁊ ꝙ ē
no.quasi ex causa petebatur:quia mon̄.non esset libe
rum.⁊ tamen compromittitur.de h̄ no.s̄.e.cū a te.(mediatorū).
⁊ isti mediatores ex quo receperunt recte arbitri sunt.⁊ sunt co
gendi arbitrarij.ff.de arbi.l.iij.§.j.⁊.l.item.si.§.pomponi⁹.me
lius dicitur ꝙ sunt del̄.vt no.s̄.proxi.decre.(mediatoꝝ.s̄.e.c.ꝓx.
contra.sol̄.ibi.(confirmamus).de voluntate partium alioquin
non cogetur quis ei stare nisi pene metu.C.de arbit̄.l.j.immo ⁊
sine voluntate partium:quia iudi.delegati sunt vnde eorum sen
tentia tenet.

Compromissuȝ. caueatur immo ēt
si caueatur ⁊ de he
redibus vnius partis non alterius non valet.ff.e.sed
interpellatur.§.si ab altera.

Explicit liber ꝑmus.Incipit secundus.

Incipit Liber scd̃s De iudicijs. Rubrica.

Eqůultdeo.

sup. ita statutũ est. Eũ. s. q̊uult deũ. introduci. i. aduocari vbi accusaret. Interrogatus. ad hoc valet iterrogatio ne post eũ. s. ꝯsiliũ corã quo accusabat recuset. iij. q. iij. offerat. s̃. de of. dele. sup q̃stionũ. vl' ex abũ dãti fuit h̃ introgatio. Promi serat. idẽ est si nõ ꝓmisisset ei q̊uultdeo. Epatũ. s; redditus ep̃ales sibi auferri debẽt. j̃. de ap. pastoralis. in fi. Exitũ. qñ nõ erat lis ꝯtes. j̃. vt li. nõ ꝯtes. qm̃ accedẽs. j. nisi p annũ duraret in excõicatõe. xj. q. iij. rursus. ⁊ no. s̃. de eta. ⁊ quali. cũ bone.

Decernim⁹ vt laici tracta

re. s. suo noĩe tanq̃3 ius hñtes in eis. x. q. j. c. j. ij. ⁊. iij noĩe aũt eccl'ie tractare pñt. s̃. de syn. c. vno. s; nec generalẽ administrationẽ ⁊ pͥncipalẽ hr̃e pñt laici: ⁊ maxĩe de spiritualibus vel de iurisdictõe sup clericos. Prelati. ar. q̃ p̃lati sũt iudices ordinarij. de hoc no. s̃. de offi. or. cũ ab eccl'iaꝝ. ⁊. c. q̃3to. Iudicio. i. auctoritate. consiliũ autẽ requirere possunt.

Quanto cõnera

causa iurispatronatus nõ dicit mere spiritualis: q̃ a laicis possidet: sil'r ⁊ ius funerãdi. ff. de mor. infer. l. j. tamen dominiũ sepulchroꝝ nõ pertinet ad eos: insti. de reꝝ diui. §. nullius.

At si clerici iudice

nisi sup h̃ eẽnt infamia respsi: tũc enĩ nisi se purgarẽt possent puniri. ij. q. j. mlti. vel ibi loquit de laicis. Confessio. que exigant vt ꝯfes sio p̃iudicet: no. in sum. C. de ꝯfes. Iudice. repete q̃ diximus. s̃. de elec. p inq̃sitionẽ. Deponi. tñ distingue in mõ agẽdi. j̃. de simo. dilectus. ij. Minora. minora dicimus oĩa in q̃bus nõ est eis ꝓhibita dispẽsatio: nã in alijs oĩbus dispẽsare põt. j̃. de sen. ex. nup. nã ⁊ in heresi dispẽsat. l. di. p̄sb̃ros. dic vt no. s̃. de tem. or. dilect⁹ Peractã. vl' partẽ. lxxxij. p̄sb̃r. Cõtritione. sufficiẽti: al's sec⁹. xxj q. v. si q̃s cuiuslibet. xvij. q. iiij. attẽdẽdũ. ⁊. c. siq̃s deiceps. Seculari. nisi sit icorrigibil'. j. e. cũ ab hoĩe. ij. q. iiij. cl'ic⁹. xj. q. j. siq̃s.

Qetex ꝓmulgat

ab ordinarijs alijs petẽtibus eas pos. vt feudũ. Parati. si q̃stio feudi inter dñm ⁊ vasallu3 vertit ꝯfitẽtẽ feudalẽ rẽ ad quã agit. s. vt de ea reddat tributũ: vel aliud sil'e corã parib⁹ curie agit. h̃ saluo q̃ si pares grauarẽt eccl'iam posset appellare ad ꝓximũ supiorẽ vel ad papã. ij. q. vj. romanã. si q̃s nr̃m. Alij ꝯdicũt dicẽtes q̃ tñ ꝓximus supior appellabit etiã si sit laicus. S3 qd si dñs nõ expectato iudicio pariũ expoliauit vasallũ: si fuerit vasallus laicus ꝯuenit dñs corã paribus curie iterdicto vñ vi: si vis armata fuerit ꝓpter honorẽ dñi ac. in factũ: vel alia actõe. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. interdictũ h̃ etiã. si aũt fuerit clericus expoliatus stati spoliator p iudicẽ eccl'iasticũ ẽ cogẽdus restituere clerico qd rapuit: q̃ sacrilegus ẽ qd crimẽ eccl'asticũ est. xvj. q. j. in canonibus. ⁊ etiã si dubiũ sit de expoliatõe: tñ cognoscat eccl'ia: arg. xxiiij. q. iij. si q̃s depo. Alij dicũt corã ordiario rei nõ corã dño sp agendũ ad restitutionẽ interdicto etiã si laicus sit expoliatus. j̃. ti. px. ex pte. ⁊ forte h̃ est melius q̃3uis põt dici illã decre. hr̃e locu3 qñ alius q̃3 dñs spoliauit. vel dic vt in glo. q̃dã. si v̊o inter duos vasallos sit ꝯtrouersia: q̃ vnus vẽdicat ab alio rẽ: q̃ dicit q̃ in feudo succedere d3: vel al's dicit ad se ptinere. alius aũt negat vel dicit se habere ius in re feudali quã alius tenet: qd ius ẽ sibi ꝯstitutũ de cõsensu tã dñi q̃3 feudatarij q̊ꝝ ꝯsensus reqrit: q̃ vtriusq̃3 interest tũc etiã si vterq̃3 dic̃ se hr̃e ius suũ feud̃. siue ius ab eodẽ dño: corã dño feudi agendũ est vt h̃. si aũt actor vel reus dicit se nõ hr̃e ius in re illa ab eo quẽ aduersarius dicit dñm: tñ ip̃e cognoscet an res sit feudalis corã quo citatio facta ẽ: s; nõ diffiniet sup h̃. s. an sit feudũ vel nõ: s; an sua sit iurisdictio. ff. de iudi. siq̃s ex. alij tñ dicũt q̃ nõ d3 esse iudex q̃ dicit dñs. C. ne q̃s in re su. l. j. ff. famil'. her. l. si p. s; corã ordinario rei agetur: ⁊ fallit h̃ regula. ff. d iudi. siq̃s ex. s; reus põt excipe corã suo ordinario si ibi ꝯueniat: q̃ iurisdictio ptinet ad dñm: ⁊ si voluerit ꝓbare poterit q̃ ab eo tenet in feudũ: qd si ꝓbauerit remittet ad eũ. j̃. ti. ꝓxi. ex trãsmissa ⁊. c. veꝝ. ⁊ hoc intelligo veꝝ vbi vẽdicat rẽ nulla exp̄ssa cã: q̃ qñ in genere petit oẽ dñiũ q̃lecunq̃3 sit etiã si feudatariũ sit in iudiciũ deducit. ff. de excep. rei iu. l. si mr̃. §. eadẽ. s; si diceret vẽdico talem rẽ: q̃ q̃siui dñiũ p p̄scriptiõe3 vtile ⁊ directũ: vel p ẽptionẽ a dño: tũc forte nõ posset reus excipe de feudo corã ordiario: q̃ nec põt iudicare nisi ex cã q̃ petit: ⁊ ita nõ iudicabit de feudo ar. ff. de iuris. om. iu. l. pe. §. vl. C. ad. l. cor. de sic. l. j. q̃3uis dicãt q̃dã q̃ etiã si exp̄mat vẽditionẽ vel p̄scriptionẽ q̃ etiã tũc ius feudatariũ deducit in iudiciũ: s; hoc nõ patit illud verbũ directum vel etiã q̃ qñ agit actõe in rẽ exp̄ssa cã: dñiũ ex sola cã exp̄ssa venit in iudiciũ. ff. de excep. rei iu. si mr̃. ⁊ ideo si exp̄mat cã recte opponit exceptio corã ordinario: q̃ res nõ est feudalis. ⁊ idẽ dico. s. agẽdũ corã dño feudi si psonali actõe agit ad rẽ quã vterq̃3 feudalem ꝯfitet. ⁊ eodẽ mõ si reus ꝯuẽtus corã dño neget rem feudalẽ esse nõ aget h̃ q̃stio vsq̃3 dñs vel actor ꝓbet corã iudice ordiario eã feudalẽ: q̃ p̃iudicialis ẽ. ar. j̃. ti. ꝓxi. si clericus. ar. insti. de act. §. p̃iudiciũ. S3 q̃d dices si feudatarius alij ꝯcessit aliquã ptẽ feudi vel aliqd ius in feudo? Rñdeo si ꝯcessit in feudu3 fiet sub eo qd faciendũ diximus sub p̃mo feudatario: vt. s̃. si aũt nõ in feudo dicit se hr̃e: corã iudice ordinario agi d3. S3 q̃ro ad quẽ appellabit? Rñdeo dñm in casu suo: ⁊ pares ĩ casu suo ordinariã iurisdictõe3 hr̃e sibi ꝯcessam a lege frederici in ꝯcessiõe feudoꝝ: de feu. nõ alie. impialẽ. ⁊ ideo ab eis appellabit ꝓximus superior dñs feudi. ⁊ si nõ sit ibi dñs ꝓximus supior dñs feudi: appellet iudex ordinarius in cui⁹ territorio ẽ res feudalis de q̃ agit C. de iudi. l. vl. Si aũt aget de iniuria quã passus ẽ circa fidelitatẽ vel capl'a fidelitatis vasallus a dño vl' ecõuerso: appellabit iudex ordinarius rei: ar. q̃ appellatões g̃dati sunt faciẽde. ij. q. vj. annoꝝ. vel dic q̃ sp appellabit iudex ordiarius sb̃ cuius iurisdictõe res sita ẽ etiã si agat de iniuria facta in re feudali: puta interdicto vñ vi vel alio ꝯsil'i. si aũt agãt de iniurijs nõ in reb⁹ feudalib⁹ factis s; ex̃ nõ agẽt sub dño s; corã ordiarijs. ⁊ eodẽ mõ si agat ꝯ dñm de iniuria facta extra rẽ feudalẽ vl' nõ tãgentẽ fidelitatẽ quã dño ꝓmisit: vel ecõuerso nõ aget corã dño nisi agant inter se ad amissionẽ feudi. ⁊ h̃ in libello d3 ꝯtineri. tũc enĩ corã parib⁹ agit: q̃ agit in rẽ. s. ad rẽ feudalẽ recupandã. vel ad ius qd ibi h3 dñs penitus admittendũ: ⁊ si appellabit: ad ordiariũ dñi appellabit: ar. ff. ad muni. municipes. §. vl. nec pñt litigãtes etiã vtriusq̃3 ꝯsensu dñm dimittere. ar. j̃. c. ꝓxi. ex trãsmissa. dñs aũt ⁊ vasallus licite pñt iudiciũ pariũ dimittere: q̃ ibi nulli fit p̃iudiciũ: q̃ si dñs nõ h3 pares succedẽt arbitri ad sil'e iudiciũ suspectoꝝ. j̃. de ap. cũ spãli. ⁊. xj. q. j. si clericus aduersus. Itẽ nõ credimus oẽs vasallos vocãdos vt iudicẽt: s; ex paribus vasallis dñs vnũ eliget ⁊ vasallus alteꝝ. ar. ij. q. vj. placuit. alij dicũt q̃ ipsi pares tm̃ eligẽt ex se duos vel quẽ voluerint: q̃ ipoꝝ ẽ iurisdictio a lege data ⁊ eã pñt q̃bus volũt mãdare. ar. lxiiij. di. c. ij. ⁊. iij ⁊ in multis alijs. c. eiusdẽ di. ⁊ se. ⁊ dicunt pares: q̃ oẽs sunt vasalli: vel q̃ silĩũ est cã: cõitates debẽt esse pares: vel q̃ silia feuda hñt. Itẽ ordinẽ iudiciariũ seruabũt cũ sint ordiarij: si aũt inter dñm ⁊ vasallũ vel int' vasallos agit psonali actõe q̃ nõ sit de iure feudali: sed agit circa rẽ feudalẽ puta pigratitia vel depositi vel al's etiã de re in feudo ꝯcesso: sp corã ordiario agit: alij ꝯ. sed dicũt q̃dã ⁊ si ad rẽ feudalem agit: ⁊ h̃ sunt vera vbi tm̃ ẽ dñs feudi ⁊ nõ ẽ iudex. vel vbi certa res ẽ infeudata ⁊ nõ iurisdictio q̃ si iurisdictio sit infeudata tũc ip̃e cog̃scet de oĩbus causis etiã ordiario iure. Itẽ ab eo appellabit iste supior q iurisdictiõe3 infeudauit: ⁊ tales sunt ep̃i: abbates: duces: comites: ⁊ barones: ⁊ oẽs alij q iurisdictõe3 hñt ab impatore ⁊ alijs. Itẽ q̃3diu pati. q̃dã dicũt ⁊ forte nõ male q̃ q̃ñcũq̃3 agit de iure vel de feudo in dñm vel aliũ cõmissis si agim⁹ iure feudali vel ꝯdi. ex. l. feudoꝝ agendũ est corã dño vel parib⁹. nã cũ alio iure dñs feudi nõ habeat iurisdictõe3 sup vasallũ nisi lex feudoꝝ ꝯcedat: nisi ex illa. l. agat sub eo: aliter agi nõ põt. si aũt talis sit casus q̃ nõ possit agi ꝯditõe ex. l. feudoꝝ: corã ordinario agendũ est nisi ãbo nitant iure feudi. Et nõ q̃ nunq̃3 vel raro si agat ꝯditõe ex. l. feudoꝝ ĩponit pena alia nisi amissionis feudi vel alia sup re feudali. si autẽ corã ordinario agit ⁊ iure cõi: ⁊ pena. l. siue corpalis siue alia ĩponit. Itẽ vbicũq̃3 agit de re feudali siue vẽ. siue interdicto vel alias ĩter duos intẽdentes tm̃ iure feudi: tm̃ corã dño agit vt h̃. ⁊ illa decr. j̃. ti. px. ex pte. nõ obstat: q̃ dña ibi nõ iure feudi s; dotalitij iuuabat. Itẽ dicũt q̃dã q̃ hec q̃stio an sit res feudalis d3 p̃cedere vbi agit reiuẽ. vel alia actõe p quã ius feudi põt venire in iudiciũ ⁊ p̃us hec lis terminabit: ⁊ hoc ip̃o q̃ negat se non in feudo tenere si qd ius feudi habebat amittit. ar. viij. di. quo iure. ff. de rei vendi. l. fi. Quãdiu parati. si enĩ dñs malitiose differat procedere: tũc coram ordinario aget.

Dilecti fi. subtiliter.

Nõ s̃btilitates s̃m canones reprobari: ⁊ idẽ q̃ñq̃3 s̃m leges. ff. ad. l. acq. ita vul. §. vlti. ff.

k

qui.mo.pi.vel hipo.sol.sicut.§.si debitori.ff.ꝺ regul.sunt ꝑsone ff.mā.si fide.§.quedā actio.ar.actōes nō ꝓponēdas ſm canōes ĵ.de do.⁊ ꝯtu.c.j.⁊.C.si ꝑvim vel a.mo.l.j.ꝯ.ĵ.de mu.pe.c.j.xj.q.j.expientie.ĵ.depo.grauis.sol.ſm canones dicimꝰ nō esse proponendā actionē:ſʒ si ꝓponat ⁊ inepta nō obtinet qꝺ petit.ĵ.e.examinata.ſm legē semꝑ ꝓponēda est.ff.de admi.tu.quotiēs.§.j.insti.ꝺ actio.in prin.

Intelleximus. per alium

ĵ.de ꝓbatꝭ.post cessionē.ꝯ sol.h spāle ē in reo ꝓpter cām que h ponit.idē etiā videt in actore qꝺ in cā absolutōis vel vbi aget de iniusta excōicatōe.ſ.de offi.dele.cū ꝯtingat:⁊ in alijs causis quas agere ꝑmittit possit ꝯstituere ꝓcuratorē:melius ē enim ꝙ causam agat per alium qȝ per se. per alium:si potest ⁊ vult alioquin per seipsum.

Clerici ⁊ infra.dicant.

Autē.vt clerici apud ꝓprios.§.vlti.ĵ.de iura.calum.inherentes ⁊.c.qm̄ tradit.xj.q.j.c.j.⁊.ij.(ꝯsuetudis) ꝺ hoc no.ſ.de consuetu.in princi.⁊.c.fi.

Ausū fratres mōachos.

Scʒ dulmeñ.⁊ q morant in ecclia cathedrali ingrediant.de hoc no.ſ.de rescrip.edoceri.valeat et iuste qꝛ cū esset negociū ꝯuētui ꝯmune ⁊ epō nō licuit ꝯuētui sine epō agere.vel dic ꝙ erat grāde negociū.vn̄ sine auctoritate epi agere nō poterāt.ĵ.de his que fi.a pre.quanto.

Cum nō ab hoīe.deponē

dū est.ar.ſ.e.at si clerici.C.vt se.l.vlt.⁊.C.de spoꝛ.l.ij.(deponēdū ē).vbi clericus ꝺeponit ꝓ crimīe sufficit depositio.ſ.e.at si clerici.nisi enoꝛmitas crimīs aliud inducat.ĵ.de fal.ad fal.iij.q.iiij.clericꝰ.xj.q.j.si qs satꝭ.vel nisi sit incoꝛrigibilis in quo casu ē ꝓcedendū:vt hic dicit.ꝯtumax vꝺo primo excōicatur:post si ē incoꝛrigibilis anathematizat ⁊ post deponit.lxxiiij.di.honoratꝰ.xxxiiij.di.quoꝛūdā. Excōicari.ſ.minori excōicatōe. Anathematis.i.maioꝛis excōicationis.

Quia.Q.secundū foꝛmaz

scʒ ꝙ mediante iusticia ꝓcedant.R.ſ.de rescrip.eaz. Sicut nō tñ tenebit int dicto.ff.de vi ⁊ vi.ar.cū a te.ĵ.ꝺ resti.spo.cū ad sedē. Terminet. auc̄te pn̄tium lraꝝ nō preteritaꝝ cū de hac ꝑsona nō faciant mentionē.quidā tñ dicūt ꝙ auctoꝛitate p̄cedentiū litteraꝝ ꝓcedēt in odiū rapine.sic.ſ.de ali.iu.mu.fa.c.j.h aūt nunqȝ intelligas ꝙ in cā cepta ꝯ spoliatoꝛez etiā si lis sit ꝯtest.⁊ etiam in cā ꝯclusum ꝙ sola sn̄ia ferēda restet ita sentētia ferat ꝯ successorē.cū h interdictū.ſ.vn̄ vi:ꝑsonale sit ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.§.pe.imo si reali actōe ageret opoꝛteret ꝙ noua actio intentaret ꝯtra nouū possessoꝛez.ar.op.ff.de peti.here.l.pe.⁊ de rei ven.is a quo.⁊.l.se.ff.de re.iu.in sum.§.fi.nisi foꝛte esset heres in quē bñ daret actio post lit.ꝯtes.ff.de rei vē.si is q.⁊.l.si aūt.§.j.⁊ hāc decre.intelligimꝰ ita ꝙ opoꝛtet eū a capite incipere agere ꝯ successorē.⁊ nō aget ꝯtra successoꝛem interdicto vn̄ vi:nisi sciēter accepisset a spoliatoꝛe.ĵ.de resti.spo.sepe.⁊ foꝛma prioꝝ lraꝝ talis erat ꝙ possessoꝛio ⁊ petitoꝛio agi potrat siue peti:imo ⁊ si i lris nō ꝯtieret ꝺ vtroqȝ:tñ agi de vtroqȝ potat ĵ.de ca.pos.c.j.ĵ.de seques.pos.c.j.vbi no.q̄dā tñ dixerūt ꝙ si aliquis agat petitoꝛio ꝯ aliquē supꝛa aliq̄ ecclia petēdo eam ꝙ successoꝛ dʒ litē ceptā ꝓsequi.⁊ si nō hʒ successorē ꝓpter litē vel propter timoꝛē tūc ep̄s vel aliꝰ ad quē ꝑtinet ꝓsequat litē:vt no.ĵ.de resti.spo.olim.sʒ nobis hoc nō placet:qꝛ illud hoberet locuz si noīe ecclie ageret vel defenderet:puta si peteret aliqua pos.ecclie ⁊ alius noīe eiusdē ecclie ip̄am eccliaz ⁊ possessionē defenderet.sed hic neuter noīe eccle agit.nō enī transfert ꝓsecutio litis de ꝑsona in ꝑsonā nisi in heredibꝰ vel vniuersalibꝰ successoribus.C.de acqui.here.l.fi.ff.de acq.pos.pōponiꝰ.§.cū qd.vel in dn̄is q ꝑ pꝛocuratorē agūt.ff.de pꝛocura.in cause.vel a filio i patre. Idē videt si reꝰ moꝛit post litē ceptā.etiā si ꝯstaret ꝺ meritis cause.nō est ꝯ.C.de adul.q̄ȝuis:qꝛ ibi loquit vbi absente accusatoꝛe ꝯstabat de crimīe p ꝯfessionē accusati qꝺ nō dʒ relinqui ipunitū etiā si accusatoꝛ nollet.ĵ.ꝺ collu.ꝺte.crimina.imo plus vꝫ ꝙ si sn̄ia lata eēt ꝑ aliq̄.⁊ post sn̄iam moꝛeret reꝰ q ꝯdēnatꝰ ad restōem eēt post moꝛtē nō mādabit sn̄ia executōi nisi p̄missa sūmaria cognitōe si sit aliqs q velit aliqd dicere ꝯ eū.ff.de re iudi.a diuo.§.si iteꝝ.⁊.§.se.ĵ.de testi.veniēs.ij.

Cum venissent. per alios

q̄ȝ ꝑ nos.ꝯdētis enīʒ est interpꝛetari.ĵ.de sen.excō.inter.ff.ꝺ ꝓsti.in p̄to. Iudicari.directe.nā idirecte pōt:si querat an sint vera vel falsa priuil.incidēter.itē si querat an iuuet ꝯcām pōt cognoscere iudex.⁊ eis nō obstātibꝰ iudicare suꝑ questione sibi ꝓposita ita ꝙ de priuil. nō faciāt mentionē.ar.C.ꝺ iudi.quotiēs.C.ꝺ oꝛ.iudi.l.j.vel dic nemo pōt iudicare suꝑ priuil.se.ap.i.vbi agit de iure se.ap.vel de exemptōe vel interpꝛetatōe tantū pꝛohibet:scʒ cum de ipsoꝛum verbis dubitatur.

Nouit ille.si peccauerit.

ij.q.j.si peccauerit.regulā.ſ.admonēdo.quedā denūciatio ē euāgelica de qua h loquit.⁊.ij.q.j.si pec.⁊ i ista hoc mō ꝓcedendū est.ꝙ si qd pꝛiuatim scit peccatū alicuiꝰ pꝛiuatim ꝯ illū debet ꝓsequi mandatū euāgelij.⁊ tandē in pꝛiuato debet euz hr̄e ꝑ ethnico.⁊ pu.⁊ bn̄ hēs in palle.c.si pec.⁊.xlv.di.sʒ illꝺ nō otiose. Si aūt pctm̄ est manifestū tūc manifeste dʒ ꝓsequi mādatū euāgelij.denūciando crimē eius iudici ⁊ ꝓbando per testes.⁊ tandē post sn̄iam ecclie dʒ eū hr̄e ꝑ ethni.⁊ pu.publice etiaz si nō esset excōicatus.ſ.vt nō hēat familiaritatē cū eo:sʒ nō tenet eū vitare in oꝛone nec in mēsa nec in alijs hmōi.⁊ hanc denūciationē potest ꝓsequi etiā ille cuiꝰ interest rōne rei familiaris vt h ⁊ etiā petere ꝙ sua interest ⁊ dicere.vt cū nō possit agere pn̄iam nisi satisfaciat ꝙ reddat ei qꝺ sibi debet.xviij.q.vj.si res.⁊ hanc denūciationē debet p̄cedere monitio.vt h.⁊ videt ꝙ in hac denūciatōe nō sit necessariꝰ oꝛdo iuris.ĵ.de do.c.j. Quidā tñ dicūt et foꝛte nō male ꝙ vbi quis ꝑ denūciationē suū interesse dʒ cōsequi ꝙ tūc oꝛdo iudicariꝰ est seruādus.⁊ hoc ē tutiꝰ.qꝛ illud seruare nō pōt nocere.ad istā denūciationē nō credimus aliquē teneri nisi sicut tenet ad alia opera caritatis:nisi sit talis ad quē rōe offi.⁊ cure h ꝑtineret.xxiij.q.iiij.duo.ad denunciationē hāc oēs infames ⁊ minoꝛes ⁊ mulieres credimꝰ admittēdos nisi ꝑmaneat in crimine.ad testimoniū aūt in denūciatōe dicūt quidā ꝙ ijdem admittunt.⁊ hoc satis dici pōt vbi sola pn̄ia de crimine querit ⁊ nō aliqꝺ tpale neqȝ directe neqȝ incidēter:qꝛ tunc tm̄ alij legitimi testes admittēdi sunt. Itē dicimꝰ ꝙ iste modꝰ agendi habet locū vbi aliqꝺ tpale in quo ē reus naturaliter obligatꝰ debet dari vel fieri:etiā si ad illud petendū nulla ꝯpetat actio ciuilis vel canonica:vt qn̄ quis iurauit dare vel facere sine stipulatione locū habet denūciatio:vt hic.⁊ ē idē in oībus alijs q debēt dari vel fieri.⁊ peccat q pꝛomisit nisi ꝓmissum impleat:vt hic.vbi dicit ꝙ ad papā ꝑtinet de omni pctō moꝛtali quemlibet coꝛripere.ad idē.xxij.q.ij.ne qs.⁊.q.v.aīa.⁊.ĵ.de insti.cum venissent.est ⁊ alia denūciatio q dicit canonica. sed tñ oꝛtū habet a lege ve.testa.que ē de crimīe nō ꝯmittēdo.ſ.vt ab eo desistat.⁊ de hac denūciatōe loquit.ĵ.de despō.impu.ad dissoluendum xxij.q.v.aīa.hec aūt denūciatio canonica hʒ locū nō solū super criminibꝰ ꝑpetratis sed etiā ꝑpetrādis.si crimīa ꝑpetrāda recipiūt augmentū ꝓpter multiplicationē actuū.vt ꝓpter contumeliā iniurie:sicut est qn̄ aliquis ꝑsistit in illicito ꝯtubernio:vel qn̄ ꝑsistit in iniuria ⁊ rapina.⁊ de hac denūciatōe loquit.ĵ.ꝺ iureiurā.quēadmodū.in fi.⁊ in hac eadē dicimꝰ que in supioꝛi nisi qꝛ ad hāc dicimꝰ quoslibet teneri si credūt ꝓficere suā denunciationē ⁊ denūciantibꝰ nō est nimis graue eos denūciare.⁊ sic loquit.xxij.q.ij.ne quis.⁊.q.v.hoc videt.⁊.c.pꝛeal.aīa.nimis aūt graue esset denūciantibꝰ si ꝓpter hoc deberent a suis negocijs desistere.vel si ꝓpt hoc deberēt vel inimicitias vel pericla aliq̄ incurrere.lʒ enim denūciare bonū opus sit.nō tñ tenemur ad idē p̄cise sicut nec ad alia bona oꝑa nisi in casu p̄dicto ⁊ quādo sic offert se opoꝛtunitas.sicut dictū est.qꝛ qn̄ sic offert se opoꝛtunitas esset peccatū negligētie nisi denūciaret crimē ꝯmittēdū sed nō ita esset crimē negligētie imputandū si ꝯmissum crimen qꝺ iterationē nō recipet nō denūciaret:q̄ȝuis ⁊ de illo dici possit ꝙ tāta posset esse denunciandi opoꝛtunitas ⁊ tanta credulitas ꝓficiēdi ꝙ aliqꝺ peccatū esset nō denūciare:licʒ nō tm̄ sicut ē tacere in denunciando crimē cōmittendū.de alia etiā denūciatiōe mentionē faciūt canones ⁊ leges que nō est modus agēdi.sed p̄cedit actionē vel denūciationē.⁊ de hac denūciatione loquitur ij.q.vij.quapꝛopter.⁊.c.se.⁊.c.accusatio.⁊.ĵ.de accusa.c.fi.et de calū.c.fi.⁊ in multis alijs ē facile inuenire exemplū de tali denūciatione ꝙ tam in decre.q̄ȝ in decreta.⁊ in autē.vt iudi.si q̄.suf.§.si qs.§.necessitatē.⁊.§.se.⁊ ꝺ hac modicū agimꝰ.qꝛ nō ē ꝑ se modꝰ agēdi.§.sufficientē.vide ꝙ non p̄cessit legitima monitio vel ꝙ denunciatoꝛ sit criminosus iij.q.vij.iudicet.vel alia cā iusta.⁊ ex hoc colligitur ꝙ in fine non mandat cognosci de cā p̄ncipali.sed an denūciatio sit admittenda de feudo:directe.secus indirecte:quia non potest agere penitentiā si nō restituat.vj.q.j illi qui.xxij.q.ij.pꝛedicandū.xxiij.q.iiij.eoꝝ ecce.xiiij.q.v.si rex.

Spectat. ſm diſtinctionē quā. nō. ſ. e. Ceteꝝ iuri. illi. ſ. quo caue
tur ꝙ dn̄s vel pares debēt eſſe iudices. vt nō. ſ. e. ceteꝝ. Priuil.
forte eni rex anglie hēbat priuil. a rege frācie ꝙ non iudicaret̃ ꝑ
ipm̄ tanq̃ ꝑ dn̄m: ſ ꝑ cōes eoꝝ iudices: vel ꝑ alias certas ꝑſōas
cōiter electas idē eſſet ſi ſuꝑ hoc ſpecialē ꝯſuetudinē hēret. Con
ſuetudinē. nō ꝑacificari ꝯſue. ⁊ priuil. ix. q. iij. ꝯqueſt⁹. lxiiij. di.
quia. Itē nō ꝯſuetudinē dare iuriſditionē. ſ. d arbi. dilec. Valē
tinian⁹. lxiij. di. valētinian⁹. Theodoſius. xj. q. j. quicūq. in de
Theodoſius. quō legē abrogatā inducit cū deberet puniri. C. d
ve. iu. e. l. vl. Rn̄. licet ius ciuile ſit ſublatū: tn̄ neceſſe eſt ſcire. vij.
di. fuerunt. ⁊ inſuꝑ rō remanet. ff. de ca. mi. eas. Itē eccleſia pōt
ꝑ ſe inducere legē q̃uis nō valeat ꝯtra ſe. vel meli⁹ priuil. fuit ec
cleſie ꝯceſſum. vn̄ h adhuc hodie durat. Petitor. de quo minus
videt̃ q̃ de reo cū fauorabiliores ſint rei q̃ actores. ff. de re. iu.
fauorabiliores. In initio litis. an̄ litē ꝯteſ. Decurſis poſt lit. con
teſ. an̄ ꝯcluſionē. Perorat̃. i. cū allegat̃. Sermone. i. rōib⁹ vtriuſ
q̃ ꝑtis vel religione. Ex deo. dicēte petro: quodcūq ligaueri ⁊c.
ſ. de ma. ⁊ obe. ſolite. Mortali. directe vel indirecte. ij. q. j. in vl
ti. ff. de peti. here. hereditas. Pacē. ſ. de treu. c. j. xxiiij. q. iij. ſi qs
romipetas. Iuramēti. nō crimē pacis fracte ⁊ ꝑiurij directe ꝑti
nere ad iudiciū eccl̃e: vt h. idē in crimine ſimonie: ſacril. vſuraꝝ
hereſeos: ſeꝑatōis matrimonij ad thoꝝ ꝓpter adulteriū. xxij. q
j. nulli liceat. De plano. in modū denūciationis. Querimonia.
an ſit denūciatio admittēda. Exceptio. Cōtra denūciationem
eni admittit̃ exceptio crimīs ſiue ꝓſequat̃ ſuā iniuriā ſiue non
q: qui agit ad penā oēm maculā dimittere dꝫ. ar. iij. q. vij. iudi
cet. qui ſine. xxv. di. c. vl. xxxv. q. vj. eps. infames tn̄ admittūtur
ad denūciationē dūmodo egerint pn̄iam. Omittāt. quidam di
cūt ⁊ forte nō male ꝙ nō ſolū iſti iudices cognoſcēt an ſit denun
ciatio admittēda: ſed etiā de ꝑncipali h mō. dicet eni rex anglie
rex francie tenet comitatū pictauie in periculū aīe ſue cū ad me
ꝑtineat. vel ꝯtra ꝯſciam: vt peto officiū veſtrū ꝙ cogatis euꝫ ad
pn̄iam. ſi ipſe rn̄derit nō ꝑtinet ad te cognoſcere vtꝝ iuſte vl in
iuſte teneam. h aūt ſcio ꝙ nō teneo ꝯtra ꝯſciam. ⁊ hāc nō aliam
teneor apud te excuſationē facere ſi rex anglie voluerit ꝓbare ꝙ
ſua fuerit nō admittet eccleſia ſuꝑ hoc ꝓbationes: q: forte licet
fuerit ſua pōt eē ꝙ ꝑ iudiciū ꝓpriū vel alio iuſto mō facta ē regis
frācie: vel adminus obtinet probabilr̃. ⁊ ſic ē ſine pctō. ar. C. d
rei ven. l. fi. Sꝫ ſi velit ꝓbare ꝙ ꝯ ꝯſciam teneat vel iniuſte admit
tēdus ē: ſed h ꝓbatio valde difficilis ē: q: ⁊ ſi probet rex āglie eā
ſuā fuiſſe nō tn̄ probat ꝙ ꝯtra ꝯſciam vel iniuſte ſicut ſupra dictū
eſt. ſi aūt ageret̃ directe ſufficeret ꝙ probaret ſuū fuiſſe dominiū
niſi poſſeſſor legitimā exceptionē haberet. C. de proba. l. ſiue. h
tn̄ videt̃ ꝙ ſemꝑ debet proponere excuſationē qn̄ in modum de
nunciationis agit̃. ſ. ꝓbabiliter: vbi gr̃a: ſi fuit ſua amiſit eā: vel
pignori ē mihi obligata: ſed probare id nō tenet̃ imo credit̃ di
cere veꝝ niſi probet̃ ꝯtrariū: q: h ꝑ denūciationē ſufficit ſi ſue cō
ſciētie ſatiſfaciat ⁊ nō neceſſe hꝫ ſuū ius ꝓbare: ſed ſi aduerſari⁹
vellet ꝓbare admittit̃: vt h circa id prin. Idē eſt vbi ē ſcandalū
vel publicū peccatū: q: tūc ſi de peccato ꝯſtat ſic de ſatiſfactione
ꝯſtare debet. lxv. di. ſed illud.

Astoralis. indiſcrete Nō ꝙ ſimpli
ces ⁊ indiſcreti ꝑ aliū pn̄t factū ꝓponere: ⁊ nō ē ma
lū ſi etiā cogāt̃ factū ſuū ⁊ ꝑ aliū rn̄dere. Itē vniuer
ſitas ꝑ aliū ꝓponit. xij. q. ij. q manu. ff. ꝙ cuiuſq vni. l. j. itē excōi
catus. ſ. e. intelleximus. itē eps. x. q. iij. q: itē illuſtres. C. d ꝓcu.
l. vl. itē minores. ſ. de eta. ex rōne. inſti. de cura. §. itē inuiti. C. de
auc. pre. claꝝ. itē furioſi ꝓdigi ⁊ mulier luxurioſa. C. d cura. fu. l.
mulieri. aliter aūt nō licet: vt h. ⁊. ff. de inter. ac. ſi ſine. ⁊. l. ſi ſuū
§. vl. C. de iura. calum. auc̃. principales (indiſcrete) nō intēdit di
cere quin quilibet ꝑ procuratorē poſſit narrare ⁊ rn̄dere cū poſ
ſit ꝑ eū litē ꝯteſtari que ꝑ narrationē ⁊ rn̄ſionē fit. j. de lit. cōteſ.
c. j. ſed intēdit dicere ꝙ ille qui cām agere debet ſiue procurator
ſiue dn̄s ꝑ ſe narrare debet nō ꝑ aduocatū vel aliū: vniuerſitas
aūt ſicut ꝑ ſe agere nō pōt ita nec narrare. xij. q. ij. qui manumit
tit̃. et arg. ad hoc: q: cū vniuerſitas ſit vnū aliqd qn̄ omnia ⁊ di
uerſa capita eiuſdē vniueſitati agēt ſimul vel defendēt. ar. eti
am ad hoc qd dicit̃ in pluribus fideiuſſoribus vel heredib⁹ vni
us. ff. iudi. ſol. iam tn̄. §. vl. ⁊ in plurib⁹ exercitatoribus eiuſdem
nauis. ff. de exer. l. j. §. vl. ⁊. l. ſe. Sed ꝯtra. C. de iura. calū. l. ij. §. h
licet. vbi dicit̃ ꝙ vniuerſitas vitare dꝫ de calūnia. ergo ꝑ ſe agere
pōt. ſed veritas ē: q: nō agit̃. ⁊ eſt rō vniuerſitatis quare iurare
debet de calūnia: q: timore iuramēti ſi prius litigabat calūnioſe
ex tūc iuramēto preſtito litē omittet cū h ſit vnū iuramentum ca
lum. ſ. ꝙ lis ſibi iuſta videt̃: ſed paſtea procurator in aīa vniuer
ſitatis iurare debet nō aūtē quiſq ꝑ ſe rn̄debit: ⁊ q̃uis nō oms
ꝯſentiant reſpōſioni procuratoris ſufficit ſi maior pars ꝯſentiat
ſ. de ꝓcu. c. fi. vel dic tuti⁹ ꝙ vniuerſitas ꝑ ſe non iurabit: ſed per
illū qui litē ꝯteſ. eſt vel queuis aliū. nō ob. lex preall. C. de iura. ca
lum. q: dicitur vere iurare maior pars vniuerſitatis q ꝑ aliū
in aīa vniuerſitatis iurat. ff. de admi. tu. ita. §. geſſiſſe. In vniuer
ſitate autem religioſorum non eſt dubiū q: per alium iurare po
teſt. infra de iura. calum. c. j. ipſe reſpondebit ſm' ꝙ maiori par
ti placuerit. nec mirum ſi per alium q̃ qui litem conteſtatus eſt
iurat ⁊ reſpondet: cum hoc generaliter obtineat ꝙ procurator li
tem cōteſtatur ⁊ tn̄ principalis ꝑſona iurat ⁊ rn̄det. C. de iura.
calum. auc̃. principalis. ar. e. ti. pn̄tium.

Xaminata. eam eccleſiā
i. iuſpatronatus eccleſie eiuſdem ſuper quo agebat̃.
interim enim vicedn̄s preſentabit: q: debet interim
fructus rei diſpoſite percipere etiā ſi poſt fuerit poſſeſſor (ſeque
ſtrata) nō depoſitū fieri nō ſolū in corporalibus ſed etiā in icor
poralibus ⁊ in ſpūalibus: ⁊ idē videtur de miſſione in poſſeſſio
nē. de hoc no. j. de eo q mit. in poſ. c. rei ſer. c. j. (accepit) a te. ⁊ tūc
planū eſt: q: ſicut poſſidebat qn̄ tradidit: ⁊ ita poteſt niſi ea mē
te depoſuiſſet ꝙ poſſeſſionē in depoſitariū transferret. ff. de acq.
poſ. intereſſe puto. ⁊ ſic cum poſſideret ipe actor non dabatur ei
rei vendicatio. inſti. de actī. §. j. ⁊. C. de ali. iu. mu. ca. fa. l. j. qn̄q
tn̄ rei ven. datur poſſidēti ꝯtra depoſitariū vel ꝯmodatariū ꝓ
pter detentationē quā habent. ff. de rei ven. officiū. ff. de pec. de
poſui. in prin. Item ꝯfeſſoria dat̃ poſſidēti. ff. ſi ſerui. ven. forte.
§. j. ⁊. l. ſe. ſ h nō agebat̃ ꝯ depoſitarium ꝯ quē agere poſſet: vt
dictū ē ſi poſſeſſor poſſeſſionē iteruertiſſet. ff. de vi ⁊ vi ar. l. colo
n⁹. ſed cōtra milites cap. ⁊ nō ꝙ rei ven. datur ꝯ poſſidentē rem
ratione iuris qd habeo i re. ſimile. ff. de ꝯtrahen. emp. qui taber
nas. ff. de le. j. ſi domus: ⁊ ſm hoc ſic fecit libellū: vendico talē ec
cleſiam a talibus militibus: quia in ea habeo iuſpatronatus vel
dic ꝙ alia ratione male intentabat rei ven. q: rei ven. non com
petit niſi pro iuribus incorporalibus. ff. de rei ven. l. j. §. ꝑ hanc.
⁊. l. vendicatio. Sed h littera inuit ꝯtrariū. ſ. ꝙ pro iurib⁹ incor
poralibus competit rei ven. licet h inepte proponeretur: q: poſ
ſidenti nō ꝯpetit. ff. de alie. iu. mu. ca. fa. l. j. Sꝫ rn̄deo h large ſu
mi rei ven. ꝓ actiōe i rem. h nō placet: q: cū ꝯfeſſore etiā poſſidē
ti ꝯpetat nō eſſet propter hoc iudicata petitio inepta: potes er
go dicere ꝙ iſte. M. petebat ab ipſis militibus iuſpatronat⁹ q̃ſi
a poſſeſſoribus. ⁊ h eſt ac. in rem. nō tn̄ ꝑ oīa imitatur naturam
rei: vn̄ q: datur pro incorporalibus nec naturā ꝯfeſſorie que tan
tum dat̃ non poſſidenti ⁊ cōtra poſſidentē tn̄. de hac loquit̃. ff.
ſi vſufr. pe. vti. §. vl. inſti. de act. §. j. ⁊ hac actiōe agit̃. j. de excep.
cum venerabilis. ſ. de maio. inter. vel dic ꝙ non reprehenditur
M. quia ineptā actionē nominauit. ſ. rei ven. que hic ſumitur
pro cōfeſſoria quia bene datur poſſidenti: ſed quia intentionem
habebat ineptam. ſ. ꝙ poſſidens peteret poſſeſſionē quā habe
bat: vnde bene hic pronūciauit ſuam intentionem nō tenere: ⁊
ſic pronunciat. l. ff. ſi menſor. f. mo. d. l. j. §. j. ⁊ propter hoc dici
tur actio inepta quia intentio eſt inepta qd ex ipſis actis que in
ipſo iudicio fiunt apparet. immo plus videtur ꝙ ſi quis rectā
haberet intentionem ſi eſſet actio inepta: vt ſi quis diceret peto
talē fundū a te: quia ad me ꝑtinet iure dominij: ⁊ propono ad
h actionē ex locato ꝙ bn̄ teneret intētio: ⁊ ꝓbato dn̄io ferēda eſt
ſn̄ia ꝓ me: lꝫ actio oīno ſit inepta: bn̄ igit̃ ꝯpetit ꝯfeſſoria ei q nō
eſt i poſſeſſione iur̃ pa. ſed tn̄ de iure iuſpatronat⁹ hꝫ: ꝯpetit dico
ꝯ eū q eū ꝓhibet vti iure pa. vl ſe liti obtulit. ff. ſi ſui. vē. l. ij. §. h
aūt. ff. ſi vſuf. pe. l. vl. ff. ſi ſer. ven. loci. §. ſi qs mihi. ⁊. l. ſi qs diu
turno: ſed cū iſte. M. nō tn̄ ius hēt: ſꝫ etiā poſſeſſionē vt ꝓbaue
rat. ideo male intētauit rei ven. vel ꝯfeſ. ac. in rē: ſꝫ huic ſatis bn̄
poſſet ꝯpetere negatoria: q: iuſpatronat⁹ poſſidebat in eccleſia.
⁊ bn̄ ꝯpeteret ei: q: iuſpatronat⁹ hēbat ꝯtra eū q poſſidet ius in
re. de q agit̃ ſi ſer. ven. l. ij. ff. de vſuca. naturalr̃. vel meli⁹: q: hic
hēbat poſſeſſionē ⁊ ſilr̃ dicebat ſe hēe ꝓprietatē ꝯpetebat interdi
ctū vti poſ. ꝓ moleſtijs: ⁊ iepta dr̃ h petitio: q: nec abſoluere nec
ꝯdēnare pōt cū effectu: q: ſi abſoluat reū nō ꝓdeſt ei: q: nō poſſi
det. q: tūc nihil lucrat̃. ⁊ ſi poſtea poſſidere ceperit eidē agēti nō
obſtabit exceptio rei iudi. ꝓpter nouā poſſeſſionē. Itē eā ꝯdem
nare nō pōt cū ſit impoſſibile ⁊ contra ius ꝙ rem reſtituat quā
non poſſidet nec poſſedit: vel ad minus non deſijt poſſidere do
lo. j. de excep. c. aduerſario (tenere) nō ꝙ ſi in principio noſcit̃ in
eptitudo actionis ſtatim iudex vel aſſeſſor libellum lacerare de
bet. ff. de aſſ. l. j. ſi autem ob initio neſcit ſed ex poſtfacto perpen
dit ex probationibus vel aliter decernit intentionem non tenere
tur. vt h. ff. ſi menſor fa. mo. d. l. j. in prin. j. de reſti. ſpo. cum ad ſe
dem. ⁊ dummodo tolerabilis ſit petitio admittēda ē: vt ibi dr̃

q̄ semꝑ interpretandũ est ẜm actorẽ.ff.de iudi.si qs intẽtione: ineptã autẽ non iudicarẽ si nec ipse possideret nec reus vt no.j. vt li.nõ ꝯtes.qm̃.§.q̄ si sup. Nõ tenere.meli⁹ dicit̃ actio iepta si ex his q̄ ꝓponuntur in libello appareat ineptitudo.ff.si mẽ.fa. mo.di.l.j.§.j. Idẽ est si ex his q̄ postea ꝓponit appareat ineptitudo actõis vt h̄. Idẽ est si notoria ẽ ineptitudo etiã si nõ ꝓpõat eam.j.de offi.iudi.c.j.falsitas aũt ꝓposite actõis nunq̄ȝ reddit eam ineptam.

Um deputati. precepto

res.ar.q̄ administratores sine alteri⁹ licẽtia possunt agere:de h̄ no.s̃.de rescrip.edoceri. Preceptores.hos comparo institutoribus q̄ preponũtur negocio dñico qd̃ hȝ locum vbi domus q̄ hȝ supiorẽ p̄ceptorẽ q̄ instituit inferiorẽ est dña nõ tm̃ domus inferioris sed etiã res eius:alias secus.ff.de instito.l.iij ⁊.l.cuicũqȝ.§.j.⁊.§.sed si fullo.sed etiã ꝯparo eos custodib⁹ vel ꝯmẽdatarijs vel visitatorib⁹ vel vicarijs q̄ curare debẽt ⁊ visitare loca sibi ꝑ magistrũ ꝯmẽdata maiorẽ:hoꝝ officium habes lxj.di.obitũ.⁊.c.se.lxiiij.di.c.plebib⁹.lxx.di.sanctoꝝ.viij.q.j.qui vos.vij.q.j.s̃.de offi.vica.ꝑ totũ.Cõstituti.xij.q.j.quãtũue.⁊.ij. q.de laicis..⁊.c.se.⁊ videt̃ q̄ qñ hmõi p̄ceptores pñt rẽoueri ad arbitriũ supioris q̄ nõ solũ hi p̄ceptores ⁊ alij p̄dicti agere pñt ⁊ ꝯueniri ꝑ loco eis ꝯmisso sȝ etiã singuli supiores etiam si plures sint q̄ pñt eos rẽouere.ff.de insti.cuicunqȝ.§.fi.⁊.l.se.j. d̃ restitu.spo.olim.C.de sacrosan.ec.sancim⁹.ff.de tribu.procu.§.j. ar.ff.de exerci.l.j.§.magistrũ.⁊.§.est aũt nobis:q̄ vt ibi dicitur electio ẽ agẽtis vtꝝ aliquẽ predictorum conueniat:sed in agendo prefertur maior:quia cum possit subditum remouere ab administratione in totũ multofortius a ꝓsecutione cause.Si autem sit ꝑpetuus p̄ceptor.i.q̄ nõ possit sine cã rẽoueri tũc nõ potit agẽ de reb⁹ ad hũc locũ ꝑtinẽtib⁹ nisi i defectu p̄ceptoris: vt no.j.d̃ resti.spo.oli.⁊ d̃ testi.oli.nec ẽ vis q̄ supior nõ põt amouẽ iferiorẽ sine ꝯsilio ⁊ sine ꝯsensu aliquoꝝ: q̄ nec etiã p̄lat⁹ alia maiora negocia dȝ facẽ sine ꝯsilio capituli.j. d̃ his que fiũt a pla.si.cõ.c. quanto.⁊ tm̃ agere ⁊ ꝯueniri põt sine alicuius ꝯsilio.s̃.d̃ rescrip. edoceri vbi no. Itẽ non est vis etiã si oĩa bona huius loci diuisa sint distincta a bonis maioꝝ domoꝝ dummodo remotio sit ad velle supioris:⁊ ei obedire teneat̃ de stando ibi ⁊ de recedendo ⁊ qd̃ ꝯstet:q̄ qñ inde amouet̃ minor minister,supior aministrat licet separata sint bona intantũ q̄ nõ possit portare ad maiorẽ domũ:tm̃ administratio nõ est diuisa q̄ bñ potest esse penes plures p̄scri ptores sicut ⁊ penes plures tutores vel alios administratores:de hoc no.s̃.de rescrip.edoceri.alij dicũt ⁊ forte meli⁹ q̄ nõ est vis vtꝝ p̄ceptor sit temporalis an ꝑpetuus. Item nõ est vis q̄ possit remoueri sine causa vel nõ. Item an vacãte domo:veniat administratio ad superiorẽ an non.Sed i h̄ tm̃ ẽ vis an ambo simul possint libere ministrare ⁊ quis sit maior in administratione:⁊ tunc ambo poterunt cõueniri ⁊ maior in agendo preferetur:⁊ sic est in excitatoribus.ff.de exer.l.j.§.est autem ⁊ i patre ⁊ filiofa.C.de bo.que li.cũ non so.⁊ idem in institutoribus.ff.de insti.act.quicũqȝ.⁊ sepe in preposito ⁊ canonico quãdo agitur de prebenda:vt no.j.de probatio:ex litteris.⁊ i vicarijs.xciij.di.c.fi.⁊.xciiij.di.c.j. Item nõ est vis si totũ lucrum vel damnũ ad aliquẽ spectat dummodo alterius sit administratio vt no.s̃.de rescrip.edoceri.fatemur tm̃ q̄ pro his locis religiosis multi agere possunt ⁊ rñdere etiã si nõ habeãt administratõem sed non cogũtur:de quibus no.j.de testi.cũ olim.plus placet q̄ no.j.de reli.do.venerabilis.in glo.ita eṗs.ex dolo aũt istoꝝ preceptorũ vel ꝯmẽdatarioꝝ etiã in ꝯtractibus admisso nõ tenetur locus nisi sit factus locupletior.ff.qñ ex facto tu.l.dolũ.C.qñ ex fa.tu.si in re.ff.de tribu.sed ⁊ si.§.j.de h̄ no.j.depo.grauis.ff.de act.emp.⁊ vẽ.int̃ dicto.de cl̃pa aũt p̄ceptoꝝ tenet̃ insolidũ loc⁹ si potest seruari indemnis a p̄ceptore aliter nõ.ff.d̃ ãmi.tu.l.fi.i prin.Si aũt bona fide ꝯtraxit p̄ceptor tenet̃ insolidum:etiam si sit inde paupior.j.de p̄ca.c.ij.ff.de mi.pa.§.si pe.ff.de euic.illd̃ §.j.sed potest in integrũ restitui si exinde grauiter sit lesus.ff. de mino.ait pretor.⁊.l.q̄ si mĩor.§.j.executio aũt rei iudi.sempꝑ sit ꝯtra locũ sicut ꝯtra pupillũ.ff.de re iudi.si se.§.j.ff.de ãmi.tuto.l.ij.alij aliter dicũt in aliquibus predictorũ:dicit̃ aũt dolo tutoris vel preceptoris factũ si accepit vel tenuit scienter plus q̄ȝ deberet.ff.de tribu.sed ⁊ si.§.si seruus.⁊ idẽ est si nõ retinuit qd̃ debet retineri.ff.de tribu.q̄ in herede.§.fi.si aũt ignorãter: sec⁹ dũmodo restituat q̄ȝcito põt.ff.de tribu.illud.§.si cui⁹. Admittant.⁊ male.Allegãtes.⁊ male.

Qualiter et quando.

Ausam. pene

Nota cãm suspitionis si forte similẽ cãm habeat iudex:bñ enim diximus pene:vis enim omnino similis inueniretur:qñ aũt sit similis boni iudici arbitrio relinquat̃. Surrogantes.vtraqȝ pars presens erat vel h̄ notũ erat pape et modicũ preiudiciũ partibus fiebat.

Exhibita nobis. contingẽ

tibus. Puta de studijs eligentiũ ⁊ meritis electorum Interlocuti.⁊ male q̄ iudices erant ⁊ nõ inquisitores.itẽ male q̄ exceptiones iste ante ingressum negocij ponẽde ⁊ probãde sunt:vtpote que sunt dilatorie vel peremptorie fori.dicit enĩ aduersariũ fore repellendũ a foro:q̄ excõicatus est vel conspirator.ar.C.de exer.l.vl.probatio aũt aliquaꝝ exceptionũ faciẽda est ẜm q̄ lex docet.C.de exer.siquidem. Inquirerent.huius erroris causam prestitit verbũ qd̃ in litteris pape ꝯtinebatur.s.inquirerent. Inquisitores.ex hoc videtur q̄ siquis procedit inquirendo q̄ simul põt cognoscere de princincipali ⁊ de exceptione sed hoc nõ est veꝝ:q̄ siue proponatur exceptio ꝯtra id de q̄ fit inquisitio ẜm q̄ loquit̃.j.de pur.ca.cũ dilect⁹.s̃.de fi.pres.veniẽs siue excipiatur ꝯtra ꝑsonã iudicis inquirẽtis siue ꝯtra ꝑsonam ministri inquisitionis:vt.j.de accu.veniẽs.⁊.c.cũ oportet:semper p̄mo cognoscendũ est de exceptionibus.C.de ex.siquidem. quando tm̃ iudex ex proprio iudicio procedit vel ex officio ministrũ inquisitionis ꝯstituit:tunc etiã si ꝯtra istũ ministrũ ꝓponat̃ exceptio:tm̃ ex officio suo procedet illo ministro remoto:⁊ sic intelligitur qd̃ hic dicit̃:licet hi iudices cogitarẽt de iure eẽ q̄ si essent inquisitores q̄ liceret eis ꝓcedere simul sup exceptionibus ⁊ principali:tm̃ nõ erat veꝝ. Contestata.⁊ male.q̄ tunc demũ i electõe ꝓcedit̃ lit.nõ ꝯtes.cũ pars ẽ ꝯtumax.alias sec⁹.j.vt lit.nõ ꝯtes.qm̃.§.porro.immo q̄ plus ẽ si excipiat̃ contra electũ faciẽda est litis ꝯtes.sup exceptionibus:aliter non tenet quod agitur s̃.de el.c.dudum.ro.ec.ij.alij aliter dicũt ⁊ forte nõ male.s.q̄ ibi nõ fuit facta litis ꝯtes.sup exceptionibus:sed sup principali actõne:si verum est q̄ lapsum sit trienniũ:in hoc enim errabant cremon.q̄ licet sit trienniũ elapsum ⁊ sic perierit instantia iudicij nõ tm̃ perijt iurisdictio que ẽ perpetua.C.de iudi.properandũ. C.de consti.pe.l.ij.C.de prescrip.xxx.an.vel.xl.l.vl.⁊ de diuer. rescrip.l.falsa.vel dic q̄ ẜm canones lapsu termini nõ perijt instantia iudicij:vt h̄.vel dic h̄ obtinere vbi ꝑ cauillationes aduersarij protrahitur negociũ vltra terminũ:alias secus.ar.C.de tẽpo.in inte.resti.l.petende.

Enerabilis frater vester.

perijsse.C.de iudi.properandum.

Ignificauerunt.

Rectorẽ.ville nõ ecclesie. Coegit. videtur q̄ pene. C.de iudi.nulli.j. de cã pos.c.j.sȝ ꝯ qd̃ sequit̃.sol.illa loquit̃ qñ sil̃ agit̃ possessorio ⁊ petitorio.h̄ aũt qñ iã finita lite intẽdit d̃ ꝓpetate. Postea. siue ab initio mõasteriũ egit int̃dicto vñ vi:⁊ adhuc expoliatio manet siue a p̄n.egit vti pos.⁊ post sñiam spoliatũ est d̃ nouo negãdo admittere electũ ab eis in rectorẽ semꝑ legitima exceptio ẽ nõ rñdebo de ꝓpetate nisi restitut⁹ fuero.j.de or.cog.cũ dilec.idẽ etiã esset si petitorio egisset.ar.j.de ap.ꝯstitut. Rñdere.petitõi mõasterij qd̃ petebat electũ suũ ꝓ rectore hr̃i. Obstãte.ꝯ.C.de ferijs oẽs.ff.d̃ ferijs.l.j.sol̃.illa locũ hñt qñ singulares ꝑsone ꝯueniunt̃ q̄s gue ẽ ab ope rustico aduocare:sȝ in vniuersitate q̄ ꝑ vnũ syndicũ litigat:secus.vel h̄ ideo ẽ q̄ piculũ est i mora si trãsit sine regimiẽ vel poti⁹ ipse ex hoc q̄ electũ eoꝝ nõ admiserũt iteꝝ possessionẽ admittere vident̃. Item in ferijs tractantur publice cause.C.de ferijs. omnes iudi.

Uris esse ambiguũ.

sic nec posset ei precipere q̄ iret ad sctm̃ Iacobũ.ea enĩ sola mãdare põt sine qb⁹ implere mãdatũ delegãt nõ põt.s̃.de offi.dele.p̄terea C.de iura.calũ.l.ij. Crimial̃.nã in crimiali ñ cõstituit̃ ꝓcurator. iij.q.ix.ꝑ totũ.ff.de pu.iu.l.pe.§.j.sȝ nec i oĩb⁹ crimialib⁹ cogit̃ ꝑsonal̃r ꝯpere.ff.an ꝑ aliũ.c.ap.l.j.h̄ aũt crimialit̃ intellige large vt ꝯp̄hẽdat etiã popularẽ.ff.de ꝓcu.lȝ. Pro vitate.ff.de ꝓcu.si actor.C.d̃ ꝓcu.l.fi. Calũnie.q̄ ꝑ p̄ncipales ꝑsoas p̄standũ ẽ.C. de iura.calũ.auc̃.p̄ncipales.⁊ nõ.j.de iura.calum.c.j.

De foro competenti. Rubrica.

Iquis cleric⁹. ꝓprium

Et si fecerit siue in criminali siue in ciuili iudicio vel negocio punitur.xj.q.j.inolita.placuit. Consilio.aliter non licet:vt no.s̃.de arbi.c.contingit.alios quibus episcopus delegabit causam vel etiam sine delegatione.

Nullus iudicum. seculariū vel ecclesiaticoꝝ taliū tñ q in eos iurisditionē nō hñt. (iunioꝛes). ꝯuersos oblatos. (sine ꝑmissu). maxime qꝛ nec cū permissu si sint seculares. Condēnare. nisi in cā recōuentionis. ĩ. de mu. peti. c. j. ꝛ. ij. Sequestratus. per sententiam.

Sane si episcopi. locus No. de rescrip. dil. filius. j.

Si quis contra. executoꝛ. id ē delegat⁹ q de tota cā cognoscat. Actoꝛ. s. ꝙ eṗus del. totā cām. Cōpellat. h̄ videt̄ coꝛrectū. ĩ. de ap. cū spale. ĩ. e. lꝫ. vbi dicit̄ ꝙ si iudex ꝯ recusatoꝛis assēsu nō potuerit delegare cāꝫ ad supioꝛē remittat. vel dic illā loq de del. hāc de oꝛdinario. ƀm l. aūt etiā debebat dare iudicē q de toto negocio cognoscet. C. de iudi. cū spālis. h̄ pꝛi⁹ edictū magis plꝫ in oꝛdinario ƀm canones Ipsi⁹. epi. Lege. q̄ loquit̄ de executōe. C. ꝛ. ff. de re iudi. l. ij. ꝛ. iij §. si quis. C. de exe. rei iudi. l. vl. ꝛ de vsufru. rei iudi. l. vl.

Si clericus laicum. suas. h̄ ideo dicit: qꝛ si ꝯstaret res eē eccīe q̄s laic⁹ posside ret coꝛā iudice eccl̄iastico agi dꝫ: puta si ageret ex legato vel ex locato vel ꝯsilib⁹. Trahi: nisi agat̄ ꝯ spoliatōe: vel q̄libet oppꝛessione. xvj. q. j. in canonibus. xxiiij. q. iij. si quis de potētibus. de h̄ no. ĩ. cum sit.

Ex transmissa. Tue. ex hac ꝯcr. apparꝫ ꝙ dñs possit eē del. iudx inter hoīes suos: sꝫ ar. ꝯ. ĩ. vt lit. nō ꝯtes. accedens. ij. sol. lꝫ papa dño hoꝝ militū ꝯmiserit cām ex certa ꝯscia nihilominus tñ nō pōt recusari. nō enī videm⁹ cām vel rōem: qꝛ papa velit auferre pari suā exceptionē. nisi diceret nō obstāte exceptōne recusatōis. vel dic ꝙ ad hūc cui scribat̄ ꝑtinebat cognoscere oꝛdinarie de hac cā: qꝛ ipse erat supioꝛ dñs a quo tenebat̄ feuduꝫ: et ideo vel in defectū medij dñi: qꝛ appellatū eēt ad eū nō ad oꝛdinariū ꝑtinebat cognitio: vt no. s̃. de iudi. ceteruꝫ. Imponas. nō de hoc. s̃. de iudi. ceterum.

Rerum consecratus. Ita mādat de facto qꝛ ꝯsecratio iminebat alias suffic̄ ꝙ ꝯfirmat⁹ eēt s̃. de elec. nosti. vel etiā sine ꝯfirmatōe si esset in ꝑtib⁹ rēotis. s̃. ꝯ elec. c. nihil ē. De feudis. quilibet dñs quantūcunqꝫ vilis etiam rustic⁹ super reb⁹ feudalib⁹ iurisditionē hꝫ p. l. federici. vt no. s̃. de iudi. cetex. Itē videt̄ ꝙ cū quilibet dñs sit iudex oꝛdinari⁹ ꝙ suas sn̄ias exequet̄: ꝛ etiā laicus ꝯ clericos vassallos: nec incidit in excōicationē si eos resistētes ꝯpellat. ar. ĩ. de re. spo. cū oliꝫ. h̄ aūt dicim⁹ si ꝑncipatus vel comitat⁹ vel castellania vel alia huiusmodi ꝯcedant̄ in feudo: qꝛ si de eis agit̄ inter aliquos coꝛam dño feudi agendū est: ꝛ si coꝛā vasallo clerico inter subditos agatur comitat⁹ dñs feudi ē appellādus non papa. ĩ. de ma. ꝛ obe. solite. Itē vꝫ aliq̄b⁹ ꝙ si de istis feudis agit̄ int̄ aliq̄s eccl̄ias ꝛ ī casibus in quibus sub dño feudi agendū est inter laicos ꝛ inter ecclesias aget̄: qꝛ in fauoꝛeꝫ dñoꝝ h̄ iurisditio ē eis ƀuata. vñ pñt ad se cās hm̄oi reuocare etiā īuitis litigatoꝛib⁹. s̃. c. pxi. ꝛ subditi clerici coꝛā dñis suis clericis: vasallus tñ supioꝝ dñoꝝ laicoꝛuꝫ ad dños laicos appellare debēt. alij ꝯ. Si aūt baronie ṗdicte nō ꝯcedant̄ in feudo: sꝫ simpl̄r tūc in nullo tenet̄ donatoꝛi etiā ꝯ aliis munerib⁹ q̄ pꝛi⁹ subibat baronia. ĩ. de dona. cū dilec. si auteꝫ retinuit sibi munera illa pꝛestabūtur dūmodo sint honesta: vt no. ĩ. de imu. ec. nō minus. dicūt aūt quidā ꝙ si baronie vel quecūqꝫ alia bona dent̄ eccl̄e sub ꝯditōe vel cū eo tenoꝛe ꝙ si ecclesia nō subierit onera imposita ꝙ lꝫ laico sua auctoꝛitate capere. ꝙ possit capere sua auctoꝛitate. ar. ĩ. de ꝯdi. ap. veꝝ. C. de pig. ac. pignoꝛis cā. C. de pigno. l. iij. ff. de pig. ac. qui rati. Sꝫ nos cōtra credim⁹ ꝛ maxīe ea rōe: qꝛ cū reꝝ istaꝝ dñium sit ecclesie quesitū sanctū sanctoꝝ ē dño. ꝛ ideo p nullū pōt capi nisi auctoꝛitate iudicis ecclesiastici: qꝛ sacrilegiū in eis ꝯmittit̄. xij. q. ij. nulli liceat ꝛ. c. se. ꝛ no. ĩ. c. pxi. Si aūt nō ē de reb⁹ feudalib⁹ qꝛ eoꝝ dominium nō est sanctū sanctoꝝ dño: tūc illud remaneat penes dominū licet fruct⁹ ꝛ alia vtilitas sit vasalli. ad h̄ faciūt. x. q. j. c. ij. ꝛ. c. se. ꝛ videt̄ ex ṗmissis ꝙ fruct⁹ rei feudalis postq̄ꝫ ꝑcepti sunt ꝙ dñs nihil in eis possit cū iā sit sanctū sanctoꝝ dño. lꝫ dixerimus ꝙ contra clericū possit agi ciuil̄r ꝛ coꝛā dño ꝛ coꝛā parib⁹ ad amissionē feudi: nō tñ pōt agi ad h̄ idē criminal̄r nec etiā ciuil̄r propter crimē. sed remittēda ē cognitio ad ṗlatū suū etiā si feudū sit paternū. Sꝫ si fuerit condēnatus p pꝛelatū suū de ꝑditione vel de alio crimīe ꝓpter qꝺ debebat feudū amittere: tūc domin⁹ auferet feudū ꝓ velle suo. ꝛ si fuerit absolut⁹ tūc vlterius dñs nō poterit ei ꝓpter crimē feudū auferre: de crimine enim clericoꝝ nec directe vel īcidēter pōt laicus cognoscere sicut nec de legitimitate. ar. s̃. e. pxi. at si. ĩ. de oꝛ. cogni. tuā. ĩ. q fi. sint le. latoꝛ. ĩ. e. postulasti. nec obstat si dicas: qꝛ cōtra clericū productū in testē coꝛam laico obijcitur crimē ꝛ ꝓbat̄ vt a testimonio repellat̄. ĩ. de testi. testimoniū. ff. de testi. testiū: qꝛ nō ꝓṗe obijcit̄ crim̄ clerico vl̄ cōtra clericū: sed ꝯ laycū q̄ eū ꝓduxit. ꝛ qꝛ ipse ex eius repulsione penā patiet̄ ꝛ nō clericus: qꝛ ei⁹ testimonio nō credit̄. si autem feudū nō essꝫ paternū sed ecclesie: tūc ꝯstat: qꝛ pꝛo delicto ꝑsone nō est ecclesia pꝛiuāda feudo. xvj. q. vj. si eṗm. Pertineat. i. si sit feudū ecclesie. Imperiali. i. si sit feudū impatoꝛis.

Cum sit generale. xj. q. j. expientie C. deiu. o. iu. iurisditionē. C. vbi et apud q̄s in integ. resti. po. l. qm̄. Judices. nā ꝑtātes seculares cogēdi sunt p cēsuram ecclesiasticā iusticiā absqꝫ negligētia facere ꝛ male facta coꝛrigere. xviij. q. v. administratoꝛ. Sacrilegij. no. raptoꝛes reꝝ ecclesie esse sacrilegos. sil̄e. xvij. q. iiij. c. iij. ꝛ. c. sicut. qui ex legato vel. ꝛ ī alijs. c. eiusdē. ꝛ idcirco ꝑtinet ad iudiciū eccl̄e. xij. q. j. nulli liceat pꝛedia. ꝛ. c. de laicis. imo etiā dubiū sit: puta qꝛ neget̄ rapina: tñ cognoscet eccl̄a. xvj. q. j. in canonib⁹. xxiiij. q. iij. si q̄s depo. vbi etiā dicit̄ ꝙ nō solū de rapina sed de qualibet etiā oppꝛessione: ꝛ nō solū clericoꝝ sed omniū paupeꝝ cognoscet. imo si ꝯ fraude habita in ꝯtractu ecclesie agat̄: vel etiā sine fraude ꝯctus initus nullus dicat̄: ecclesia cognoscet. xij. q. ij. apostolicos. imo quocūqꝫ mō de re eccl̄iastica agat̄ cognoscat ecclesia. xij. q. ij. qcūqꝫ mili. opoꝛtet tñ ꝙ semꝑ in petitōe mentionē faciat de oppꝛessione vel fraude vel minus legitimo ꝯtractu: ꝛ sup cā illa fundet petitionē suā. ꝛ si pars aduersa neget nihilomin⁹ ꝓcedet̄ in cā ṗncipali: ꝛ si nō pꝛobauerit fraudē vel illicitū ꝯtractū absoluet̄ reus ex illa causa: sed iteꝝ poterit agere ex alia. ff. ꝯ ex. re. iu. ꝛ an eadē Si aūt velit pꝛoponere ī libello qꝺ nō ꝑtineat alias contieat ad fraudē vel oppꝛessionē: vel ꝙ sit min⁹ licitus cōtractus. puta qꝛ nō fuit pꝛesentia clericoꝝ aliquoꝝ nō auditur nisi coꝛā iudice oꝛdinario rei. s̃. e. si cleric⁹. tñ quidā dicūt ꝛ nō male ꝙ etiā si dicat̄ cōtractus aliquis tenere si petat restitutionē coꝛā ecclesia aget̄. ꝛ idē si dicat alicui⁹ canonici nō interuenisse ꝯsensum. ar. pꝛedictoꝝ. c. ꝛ. c. si clericus nō ꝯtradicit: qꝛ loquit̄ vbi agit̄ rei ven. vel depositi vel cōsimilibus in quibus nullo speciali iure iuuatur ecclesia. de talibus enī hñ cognoscet iudex secularis.

Quod clericis.

Licet ex suscepto. irritas. Et cū enī papa in eis iurisditionē non habeat iurisditio vel littere date ꝯtra eos nō valent nec qꝺ per eas fit. ar. C. ne de sta. defun. l. pe. ꝛ videtur miꝝ ꝙ post subiungit dūmō ꝛc̄. qꝛ si irrite sunt qūo p negligentiam ꝯualescunt Itē quid si iudex negligēs erat tempoꝛe impetrati rescripti. sed rescriptū de negligētia nō facit mentionē. Itē quid si tempoꝛe īpetratōis nō erat negligēs sꝫ mō est negligēs. Item quid si fuit sollicit⁹ in incipiēdo cām sed negligēs in terminando. Ad h̄ sic rñdeo: ꝙ littere hm̄oi nulle sunt sicut hic dicit textus. nec tractu tp̄is ꝯualescūt: qꝛ qñ querit̄ de iurib⁹ rescripti: tp̄s date inspiciēdū est. s̃. de rescrip. cū a te. ꝛ iō si tp̄e date nō erat negligēs iudex secularis quātumcūqꝫ postea fiat negligēs nō ideo ꝯualescūt lr̄e. cl̄a aūt q̄ h̄ adducit̄. s. dūmō ꝛc̄. ꝯtradicit qꝛ ñ ē is sensus ei⁹ littere vt lr̄e pꝛius impetrate valeāt si ꝯtingit iudicē seculareꝫ fieri negligentē. sꝫ h̄ vult dicere: qꝛ cū fuerit negligēs ꝙ ab eo possit appellari ad papā. ꝛ sup appellatione licite alie littere īpetrari. Ad tuā. hoc ius hꝫ eṗs in terra ꝙ ad eū appellat̄: sed ad papaꝫ iure impij appellat̄. Vacāte. h̄ est ꝓpter defectū imperij. in iure enī tñ imperij papa succedit. vñ si alius rectoꝛ alij supioꝛi q̄ꝫ imperatoꝛi subdit⁹ negligēs esset in reddēda rōe: vel nō essꝫ rectoꝛ in aliq̄ terra tūc nō deuoluet̄ iurisditio ad papā: sed ad ꝓximuꝫ supioꝛē: nā spālis ꝯiunctio ē int̄ papā ꝛ impatoꝛē: qꝛ papa eum ꝯsecrat ꝛ examinat. ꝛ ē impatoꝛ ei⁹ aduocat⁹ ꝛ iurat ei: et ab eo impiū tenet. s̃. de elec. venerabilē. lxiij. di. ego. ꝛ. c. tibi dño. ꝛ idē est ꝙ in iur̄. q̄ ab eccle. ro. tenet succedit papa impio vacāte. Sed qd si nō sit negligens sed subditi sunt sic inobediētes ꝙ non pñt facere iusticiā: tūc nō credo ꝙ succedat in iurisditōe ei⁹: sꝫ dꝫ eum iuuare ꝛ domare rebellionē subditoꝝ. ar. xcvj. di. cū ad veꝝ. Sꝫ qd si ali⁹ rex ē negligēs vel ali⁹ ṗnceps q̄ supioꝛē nō hꝫ. dicim⁹ idē. s. ꝙ succedit in iurisditōe ei⁹. ar. xv. q. vj. itē ali⁹. ꝛ. s̃. de elec. cū int̄ vniuersas. in fi. sꝫ hoc nō facit ꝙ ab eo teneat regnū sed ꝯ plenitudine potestatꝭ quā hꝫ: qꝛ vicari⁹ ē xṗi. s̃. ti. pxi. nouit. v.

nō eni. vel dic q̄ vacātib⁹ regnis nō poterit se intromittere nisi qn̄ peteret in modū denūciatōnis: vt p̄dicto. c. nouit impio. h̄ est vnus casus in quo iudex ecclesiasticus pōt se im̄iscere seculari iurisditioni. s. cū impiū vacat: tn̄ de iurisditōe tm̄ q̄ ad impiū pertinet. j. e. c. pri. scd̄s qn̄ iudex negligit facer̄ iusticiā viduis vl̄ etiā diuitib⁹. j. e. ex tenore. ⁊ no. s̄. de offi. del. significātibus. tertius xxiij. q. v. administratores. quart⁹. xxiiij. q. iij. siqs depo. ⁊. c. soli. qntus qn̄ p̄pter difficultatē variatur questio int̄ iudices. j. q fi. sint le. p venerabilē. sextus. j. de ap. si duob⁹. septim⁹ in denūciatōe. s̄. ti. pri. nouit. octau⁹ cū iudex secularis ē suspect⁹: vt h̄. ⁊ in auc̄. vt dif. iudi. si. §. ij. ⁊ vlti. coll. ix. nonus rōne ɔnexitatꝭ qꝛ ex q̄ de m̄rimonio cognoscit ⁊ de dote. j. de dona. int̄ vir̄ ⁊ vxo. d̄ prudētia. decim⁹ in casib⁹ quos no. s̄. e. cū sit. ⁊. s̄. de iudi. nouit. i gl. nota crimē. vndecim⁹. lxxxix. di. iudicāt. x. q. ij. eccliar̄. xj. q. j. illd̄ h̄ vere ⁊ vtilit h̄ sunt notata. Sꝫ dicet aliqs h̄ sūmi pontifices statuere p se. vn̄ cū nō sine culpa sacrilegij loquat̄ nō est sibi tāta fides adhibēda. ff. de int̄. ac. l. de etate. §. j. sꝫ hi si diligēter attēdūt qd̄ dicūt veri sacrilegij culpā incurrūt. qd̄ vt meli⁹ intelligas p̄noīata no. q̄ de⁹ creauit in p̄ncipio celū ⁊ terrā ⁊ oīa q̄ i eis sūt angelicā ⁊ hūanā naturā: spūalia ⁊ tp̄alia: ipsaqꝫ p seipsum rexit sic factor suā rē gubernat ⁊ hoī quē fecit p̄cepta dedit ⁊ trāsgrediēti penā imposuit: vt Gen̄. ij. ex omi ligno ⁊c̄. ipis etiā peccātib⁹ penā imposuit p seip̄m. s. ade ⁊ eue. Gen̄. iij. mulieri quoqꝫ dixit ⁊c̄. ⁊ ibi ade vero dixit ⁊c̄. Qualr̄ aūt chain p seip̄m puniuerit ⁊ lamech ⁊ cham ⁊ quosdā alios in e. li. gen̄. iiij. ⁊. v. c. legit̄. ⁊ sic recto mūdo p ip̄m deū vsqꝫ ad noe. ex tp̄e noe cepit de⁹ creaturas suas regere per ministros quor̄ p̄mus fuit noe: d̄ quo q̄ fuerit rector populi ex eo apparet q̄ sibi dn̄s gubernatōnē arche per quā eccl̄a significat̄ ɔmisit. gen̄. v. ⁊. vj. c. Itē qꝛ etiā dn̄s noe ⁊ filijs rectoriā ⁊ legē sibi dedit. gen̄. ix. de noe etiā licet non legat̄ sacerdos fuisse: officiū tn̄ exercuit sacerdotis statim post ingressum arche an̄qꝫ leges populo daret. gen̄. viij. edificauit aūt noe: qd̄ officiū sacerdotis simul abel ⁊ chain p̄mo fecerant. In hac aūt vicaria successerūt p̄riarche: iudices: reges: sacerdotes: ⁊ alij q p tēpore fuerūt in regimie ppl̄i iudeor̄. ⁊ sic durauit vsqꝫ ad xp̄ꝫ q fuit naturalis dn̄s ⁊ rex nr̄. de quo dicit̄ in ps̄. Deus iudiciū tuū regi da. ⁊c̄. ⁊ ip̄e xp̄s iesus vicariū suū cōstituit petrū ⁊ successores suos qn̄ ei dedit claues regni celor̄. ⁊ qn̄ dixit ei: pasce oues meas. lꝫ in multo distincta sint officia ⁊ regimia mundi: tn̄ qn̄cunqꝫ necesse ē ad papā recurrendū ē siue sit necessitas iur̄ qꝛ iudex dubi⁹ est quā sn̄iam de iure p̄ferre d̄eat: vl̄ necessitas facti qꝛ alius nō sit iudex superior: siue facti puta qꝛ de facto minores iudices nō possunt suas sentētias exequi vel nolūt vt debent iusticiā exercere. j. q fi. sint le. per venerabilē. De iudeis autē saracenis ⁊ gētilib⁹ ⁊ scismaticis qūo ad pape iurisditionē pertinēt no. j. de voto ⁊ vo. re. q̄ super his. Ad te. h̄ ius hꝫ ep̄s in terra si nō possunt cōuenire de aliq̄ cui recusatus deleget totā cām. j. de ap. cū spāli. ⁊ no. s̄. e. ex trāsmissa. vel hoc ē ver̄ si placet partib⁹ aliter ip̄e recusatus posset cogere p̄tes ad eligenduꝫ arbitros q de tota cā cognoscerent. de hoc no. s̄. e. si quis. Ad nos. propt̄ defectum imperij vt dictum est.

Ex tenore. viduis. De hoc no. s̄. de offi. dele. significātib⁹. (ecclesiasticū). s̄. d̄ iudi. quanto. Termietis. auctoritate p̄ntium lr̄ar̄. melius credo q̄ arctoritate preteritar̄: nec ē ɔtrariū ei qd̄ no. s̄. e. c. vbi dixim⁹ q̄ lr̄e pape impetrate an̄qꝫ iudex secularis sit negligēs sunt nulle nec lapsu tp̄is cōualescūt. h̄ aūt ɔtrariū dicim⁹. s. q̄ lr̄e valēt ⁊ q̄ tractu tp̄is procedat̄ p eas: sꝫ illd̄ est ea rōe qꝛ ibi papa nullā hꝫ iurisditionē nisi p appellationē ad eū cāe deferant̄. h̄ aūt secus ē: qꝛ papa iurisditionē hꝫ sup viduas: sed de gr̄a defert iudicib⁹ secularib⁹ vt nō ɔcedat iudex eccl̄astic⁹ nisi p̄pter negligētiā laici iudicis.

Si diligenti. ⁊ infra (renūciare). innitēs iuri quod est. C. de pactis. si quis in conscri. Publico. ff. de pac. publicum. C. de iurisdi. om. iu. l. iij. j. de testa. reqsi. ff. de procu. filius §. veterani. ff. de postu. quos p̄hibet. C. de iu. calū. l. vl. ɔ̄. ff. de arbi. diē. §. si qs. j. de re. ⁊ trans. ad aplicam. ff. d̄ pac. iur̄. §. itē. j. de priuil̄. accidēti. ff. a q. ap. nō lꝫ. l. j. §. j. ff. de pac. pacisci. ff. de mio. si iudex. C. d̄ temp. ap. l. vl. in fi. ff. de fer̄. l. j. ɔtra sol̄. iuri priuato qd̄ tm̄ in alicui⁹ fauorē introductū est renūciari pōt: secus in iure publico qd̄ est introductū in fauorē ordinis et odiū quale ē h̄. qd̄ in fauorē clericor̄ ⁊ odiū laicor̄ est introductū: sunt eni laici clericis opido infesti. ij. q. vij. laicos. Inde ē q̄ mulier renūciat fauorabili b̄n̄ficio velleiano. ff. ad vell̄. l. vl. C. e l. iubem⁹. sꝫ filiusfa nō pōt renūciare maced̄. ⁊ itegra resti. odiosis. ff. de mi. si iudex. vel pōt dici q̄ iuri publico actoritate ⁊ vtilitate nō pōt renūciare. publico aūt tm̄ auctoritate pōt. ff. de pac. pacisci. ⁊ ideo iuri publico q̄ ɔsistit in sacris sac̄. ⁊ ma. renūciari n̄ lꝫ. j. di. ius p̄uatū. In millaeuitan̄ ɔcilijs. xj. q. j. inolita. placuit Protrahāt. no. sufficit trahere ⁊ si nō persistat vsqꝫ ad sententiam. Itē q̄ h̄ loquit̄ de actore. x. q. j. inolita. in sequētibus autem loquit̄ in reo ⁊ in ciuili ⁊ in criminali. xj. q. j. placuit. qd̄ tn̄ itellige ver̄ vbi inuit⁹ trahit̄. Purgare. i. suā cām examinare. Perdāt. p sn̄iaꝫ n̄ ip̄o iure. ar. s̄. d̄ elec. bone memo. C. d̄ asser. l. j. i fi.

Cum contingat. cohabitatione. nisi pro leuib⁹ crimib⁹ ⁊ sine iudicio. ff. de pe. l. respiciendū. (ex indulgētia) lꝫ eni dn̄i eor̄ sint iudices ordinarij nō sunt tn̄ iudices sup subditos q eos eligunt in p̄latos. ⁊ sic nō sunt iudices seruientiū. nō enim ratione territorij vel fori cū nō habeat territoriū iurisditionē nō querit. vn̄ archidi. nō pōt excōicare delinquentē in suo archidiaconatu nisi alias sit de subditus eius. ep̄s aūt hꝫ for̄ siue territoriū in tota diocesi sua. ar. s̄. e. sane. ar. s̄. de of. or. c. j. vel potes dicere et melius archid̄. ⁊ multos alios p̄latos q h̄n̄t prelatōes sup certas parochias vel certa loca h̄re territoriū ⁊ ibi posse exercere iurisditionē suā: in certis tn̄ capitulis: vt no. s̄. de of. or. ad h̄. capellani aūt ⁊ alij de quib⁹ h̄ loquit̄ lꝫ sup aliquos habeāt iurisditionē nullū territoriū h̄n̄t: ⁊ sic intelligo. lxxxix. di. iudicatū. nō eniꝫ rusticos eccl̄e iudicabit prelatus ipsi⁹ sed ep̄s. neqꝫ officiales suos iudicabūt clerici nisi ip̄i clerici sup ip̄am villas quorum officiales sunt iurisditionē haberēt: ⁊ dicūt quidā q̄ vbicūqꝫ poterūt cognoscere sicut arbiter ⁊ diffinire cās eor̄ q sue iurisditōis sunt sed non p̄n̄t eos mādare executōi. C. de iu. om. iu. l. fi. alij dicūt q̄ nō p̄n̄t exercere iurisditionē nisi in locis vbi ɔsuetudo vel priuil̄. eis dat iurisditionē vel in locis vbi morant̄. nā capitulū beluacen̄. extra terminos capituli sup suos s̄uiētes nō hēbit iurisditionē.

Postulasti. sententiam. sup crimie de quo accusat̄ q̄ erit talis: ɔdēno te d̄ tali crimie ⁊ postmodū pene executio fit s̄m canones q̄ p̄cipiūt criminosos ⁊ dānatos deponēdos. xxv. di. p̄mū. nisi ex dispēsatione tolerent̄. s̄. de iudi. at si clerici. interdū eni erat pena dispositionis. C. vbi de cri. agi oportet. auc̄. qua in p̄uincia. ⁊ excōicatōis j. de rap. c. j. idē credo q̄ possit suspēdere p̄petuo ab eccl̄ia q̄ in alia diocesi sita ē: ⁊ si ciuil̄r agere t̄ nō solū corā iudice vbi res sita ē: sed etiā vbi hꝫ domiciliū valet ɔueniri. ar. ff. de iudi. q̄ legatur. §. j. sed sn̄ia mādabit̄ de facto tm̄ executōi p eū in cui⁹ territorio res ē. ff. de re iudi. a diuo. §. ij. in p̄sona aūt ei⁹ in maioribus criminib⁹ is in cuius p̄uincia deliquit exequat̄. ff. de re mili. desertorē in prin. auc̄. vt nulli iu. §. si qs vero ɔtrahen. Si autē aliquis hꝫ possessionē in iurisditōe alicui⁹ dn̄i: sed nō habꝫ ibi domiciliū ⁊ offendat dn̄m vel aliquē subditū eiusdē dn̄i ip̄e per se nō pōt facē indeuidictā etiā i possessionib⁹ q̄s hꝫ i suo districtu sꝫ iudicē vbi hꝫ domiciliū adire dꝫ: sꝫ si ille iudex n̄ facēt insticiā ɔseq̄ret̄ iusticiā suā s̄m tenorē canōis. xxiij. q. iij. dn̄s. sꝫ si possessiones deberēt aliqua mūera realia siue ordinaria siue alia: bene eū p occupationē possessionū quas hꝫ in iurisditōe sua distringeret. C. de sacrosan. ec. placꝫ. iubem⁹. nullā nauē. Sꝫ ad rn̄dendū corā se in iudicio nō coget eū. nec h̄ pōt induci ɔsuetudine vel statuto q̄ nō valet nisi sup p̄sonis sue iurisditōis quale nō ē h̄ q̄ ille q̄ nō hꝫ s̄b eo domiciliū corā eo rn̄deat. Sꝫ h̄ forte possꝫ statui q̄ bona cuiuscūqꝫ q ɔmitteret talē offensam ɔfiscarent̄ vel offēso applicarētur: qꝛ i reb⁹ valet statutū vel ɔsuetudo: qꝛ sūt de ei⁹ iurisditōe. ar. C. de sacrosan. ec. iubem⁹. nullā nauē. nec dꝫ talis ɔsuetudo rumpi p extraneos. viij. di. q̄ ɔtra. tn̄ ⁊ in h̄ casu videt̄ q̄ an̄ occupationē bonor̄ dꝫ p suū iudicē ɔdēnari: sꝫ i h̄ casu cum agit in rē corā iudice rei de qua agit̄ ɔuenit̄. C. vbi de poss̄. agi l. vna. C. vbi i rem actꝭ. l. j. C. vbi de fideicō. l. vl. ff. de iudi. q̄ legat̄. §. si inter. ⁊ idē est si creditor agit hypo. vel vti pos. qꝛ in re est: sed secus ē si debitor agit pignoraticia. qꝛ p̄sōalis est: vt no. j. de pigno. cum contra.

Ex parte. b. dotalicii. i. donationis propter nup. nō habuit necesse h̄ dicere: qꝛ etiā violētus predo restituēdus ē. j. de resti. spo. in litterꝭ (spoliata) agebat enim interdicto vnde vi. Replicatū. ⁊ bene. nā domicilium pōt haberi in pluribus locis si vtrobiqꝫ plene institutus sit ff. ad munic̄. l. assumptio. §. ver̄. ⁊. l. filij. §. senatores. ff. de senatoribus. l. senatores. Idē est si haberet ibi magnā partē bonor̄ suorum: vel si larem. i. familiā vel si nihil ibi haberet assidue tamen conuersatur ibi. C. vbi se. l. ij. tamen sola domus non constituit domicilium. ff. ad munic̄. libertus. Item h̄ fuit ratione

rei que erat sita in diocesi andagaueñ. nam licet ageretur inter/
dicto vnde vi: quod est personale tamen quia in rem scriptum
est a loco vbi res ē debēt ɔputari due diete. s̄. de rescrip. dilec. ij.
vbi de hoc no. alij aūt dicūt q̄ nunq̄ʒ a diocesi vbi castrū situm ē
debent cōputari diete cū tm̄ ꝑsonali actione agatur quantūcūqʒ
in rem scripta sit. (feudi) de hoc no. s̄. de iudi. ceterū (negligens)
nō est sufficiens exceptio ad irritandas litteras: vt no. s̄. e. ex te/
nore (assignāt) no. ar. q̄ si peremptorie exceptōes cōtra litteras ꝑ
ponātur nō est audiēdus obijciēs: debet enim in directo iudicio
differri. ar. ff. ad exhi. l. iij. §. ibidē. Sed quidā dicūt q̄ nō ē verū
⁊ est rō diuersitatis inter exceptōes hmōi que preponūtur i pos
sessorio: ⁊ illas que proponūtur ɔtra litteras: nā q̄ñ agit̄ posses
sorio pemptorie exceptōes nō admittunt̄: sed in petitorio diffe/
rūtur. idcirco differūtur i petitorio q̄ etiam si probarētur tm̄ re
stitutio fieri dʒ: vt patet in eo qd̄ legit̄ ⁊ no. j. de ordi. cog. c. si. ſʒ
secus est in suggestione falsitatis ⁊ suppressione veritatis. scʒ q̄ñ
tacetur exceptio pemptoria vel etiā falsum exprimit̄ qui bñ iu/
risditionē per tales litteras datā impedit. Sed certe si quis bñ
inspicit. h̄ distinctio nō habet locū. naʒ h̄ nō opponebatur hec ex
ceptio de dotalitio contra interdictū de spoliatione. sed cōtra lit
teras tm̄. (rñsum). minus plene ꝑm qd̄ no. s̄. de offi. dele. signifi/
cātibus. vel dic q̄ bona ē hec rñsio. (māsione). h̄ solū sufficit. ff. de
iudi. cū legatur. §. j. quidā tm̄ dicūt q̄ lʒ ibi ɔueniri possit vbi mo/
ratur de rebus in alterius iurisditione ɔstitutis: tm̄ q̄ñ cōuenitur
corā delegato tm̄ diete ɔputant̄ tm̄ ad diocesim vbi res de q̄ agit̄
sita ē. ⁊ no. s̄. de rescrip. dilec. j. q̄ñ corā delegato agit̄ (cōmorari)
nō transire: vt no. in glo. ⁊ bene (rē) h̄ solū sufficit. s̄. e. san. C. vbi
in rem ac. l. actor: vt quidā dicūt alij ɔtra (exceptōibus) scʒ d̄ feu/
do ⁊ q̄ res sibi date nō erāt in dotaliciū lʒ h̄ inuere videatur q̄
de restitutōe feudi faciēda ꝑ interdictū vnde vi etiā inter homi
nes alios nedū a vidua possit agi corā ordinario omisso domi/
no: tamē nō est veꝝ: imo tm̄ corā dño ad restitutionē rei agēdū
est: vt no. s̄. ti. proxi. l. ceteꝝ. sed h̄ ideo dicit q̄ defensio viduarū
de speciali gratia ⁊ fauore viduaꝝ adeo est ecclesie reseruata cō
tra spoliatores ⁊ in ipsoꝝ odiū etiā si sint diuites vidue. ⁊ iō per
ius cōmune feudū nō reuocatur: vt no. s̄. de rescrip. c. j. ⁊ maxie
priuil̄. dei. lxxxvij. di. c. j. ⁊. ij. Sed obijcies nōne ⁊ clerici qui de
gratia seruātur foro ecclesie possunt cōueniri corā dño feudi: vt
s̄. de iudi. ceterum. Rñdeo iurisditō clericoꝝ nō seruatur ecclesie
quādo de possessionibus agitur de priuil̄. speciali: sed de iure cōi
est ab imperatoribus cōdito: ⁊ ideo ꝑ ius cōmune ab impatori/
bus factum sup rebus vel feudis suis reuocat̄. vel ideo valet cō
tra clericos: q̄ ab ecclesia est receptū ius illud. vel dic q̄ licet al's
inter priuatos ad solum dominū pertineat. h̄ cognito etiam si
agatur de spoliatione tamē si vidua ecclesia vel miserabilis per
sona de spoliatione agat bene cognoscet ecclesia: ⁊ h̄ ea ratiōe q̄
est crimen sacrilegij cuius cognitio pertinet ad ecclesiā. lxxxvij.
di. c. j. ⁊. ij. xvj. q. j. in canonibus. nec est necesse q̄ in hoc casu req
ratur dñs sup iurisditione ei reddenda: vt dicitur. s̄. e. ex tenore
q̄ ibi loquit̄ vbi agebat de ꝓprietate: ⁊ tūc exercitiū actionis ꝑ/
tinebat primo ad dñm: scd̄o ad ecclesiam. sed hec cognitio sacri/
legij pertinet ad ecclesiam primo.

Q Onquestus. ꝑ violentiā.

nō dicimus ecclesiam spoliatā: q̄ tūc nō diceret se eē
in possessione: expone ergo q̄ damna aliquādo faciebat hoībus
q̄ corā cōi nō respōdebat. ⁊ h̄ innuit finis vbi dicit ⁊ de damnis
⁊c̄. ⁊ ꝑm qd̄ h̄ sonat intētabat vti pos. ex quo h̄ ponit i libello. scʒ
de violētia. ⁊ ꝑ ɔsequēs de sacrilegio debet esse q̄stio corā eccl'ia
sed sentētia nō fert̄ ꝓ epō nisi probauerit violentiā: debet enim ꝓ
bare cām ex qua petit. ff. de ex. rei iu. si mater. §. eandē sacrilegij
de hoc no. s̄. e. cum sit.

D Ilec. filii.

cōtra. nam ita videtur q̄ lr̄e ex/
tendūtur ad successores etiam si
expresso noīe interpretātur. sed dic q̄ de rebus eccl'ie
agebatur ⁊ ɔtra hūc quasi prelatū. ⁊ noīe eccl'ie erat impetratū
rescriptū: ⁊ ideo successor cōuenitur. ar. ff. de an. l. annua. §. ānua
⁊ q̄ citatus fuit predecessor vnde successor tenetur prosequi: q̄ʒ
uis idem facere posset dici: ⁊ si citatus nō esset p̄decessor de h̄ tm̄
no. plenius. s̄. de rescrip. cā. ⁊. c. significauit: singularis autē suc
cessor nunq̄ʒ ꝑ tales litteras cōueniendus ē. ar. cōtra. s̄. de iudi.
q̄. v. sol̄. ibi idē dicimus q̄ procurator constitutus ab vno p̄lato
pro ecclesia sua post mortē suā potest agere cām siue ceperit age
re viuo ɔstituēte siue post mortē. ar. h̄. item cū ɔstat eū veꝝ ꝓcu/
ratorē ⁊ ɔstitutū ab illo qui constituere potuit etiā sine capitulo
vt no. s̄. de rescrip. c. edoceri. quare ꝓhibetur agere cām sibi cō/
missam: alij tamē dicūt q̄ si cepisset agere tūc eā posset prosequi
sed secus est si non cepisset agere: q̄ sic est in iurisditōe. simile. s̄
de offi. dele. c. fi. nam in his similia sunt mandata iurisditionis
⁊ procurationis. ff. de iurisdi. om. iu. l. ⁊ quia. sed primi rñdēt q̄
nō est simile mandatū iurisditionis ⁊ procurationis in hoc casu
⁊ est rō diuersitatis: q̄ iurisditio delegat̄ tm̄ a iudice delegante
⁊ ideo finito officio delegantis finitur officiū delegati: nisi ꝑ ci/
tationē ad minus suā perpetuasset iurisditionē. s̄. de offi. deleg.
gratū. sed ꝓcurator nō ɔstituit̄ nomine constituētis sed nomine
ecclesie: ⁊ ideo q̄ ecclesia nō desinit mortuo p̄lato q̄ nunq̄ʒ mo/
ritur. xij. q. ij. liberti. nec procuratio. Itē qd̄ dicim⁹ in procurato
ribus ɔstitutis a prelatis: idē dicimus de procuratoribus consti
tutis a rectoribus ciuitatū siue sint annales siue perpetui. In ꝓ
curatoribus aūt ɔstitutis ad negocia satis posset dici q̄ q̄ʒuis ge
neraliter ɔstituti sint tamē post mortē ɔstituētis nō debēt incipe
noua negocia. ar. ff. de neg. ge. nā ⁊ sciendū. §. si viuo. alij tamen
dicūt cōtra. (prodesset.) videtur male dicere: q̄ si expsse voluissʒ
in aliū nō suū iudicē ɔsentire nō posset. j. e. c. pxi. Sol̄. h̄ nō ɔsen
tit in aliū iudicē nisi suū q̄ papa iudex ordinari⁹ est oīum. ix. q.
iij. cūcta. qui h̄ per del̄. cognoscit. imo plus dico q̄ etiā in aliū iu
dicem tacite ɔsentire potest: vt h̄. s. ɔtrahēdo in alteri⁹ territorio
vel ꝓmittendo alij soluere. (respōdere.) nō exprimit sub quo iu/
dice nec ꝑ hanc ꝓmissionē tenet̄ respōdere sub ordinario iudice
illius loci vbi soluere ⁊ respōdere promisit cū expresse hec pro/
mittere non posset. j. c. proxi. sed tm̄ coram papa vel ei⁹ delega/
to ibi respōdere coget̄. Quidam tamē dicūt ⁊ nō male q̄ si nō
promisit ibi respondere sed soluere tm̄ q̄ ibi respondere tenet̄
sicut si ibi ɔtraxisset: vt no. in glo. j. corā. q̄ h̄ non expresse eliget
sibi alium iudicem sed tacite: alij autē contradicūt. (respondere)
id ē coraʒ iudice illius loci vbi promisit soluere. ff. de eo qd̄ cer.
lo. pro. l. j. ⁊ coram iudice corā q̄ ꝓmisit respondere cum ibi con/
traxisset: alias enim si non contraxisset sed respondere ꝓmisissʒ
nō cogeretur ibi respondere. ff. de iurisdi. om. iu. si conuenerit. ⁊
no. de h̄. s̄. de offi. dele. significantibus. debet enī corā iudice illi
us loci respondere vbi contraxit. ff. de iudi. hec res. §. omne inf/
dictū. ⁊. §. fi. ⁊ intelligo h̄ si ibi inueniatur ⁊ etiā si alibi q̄ʒ i sua
ꝓuincia latitet ibi transmittendū est: sicut dicit̄ in criminibus q̄
per auc̄. contractibus equiparantur. in auc̄. vt oēs obe. iu. §. ij.
coll̄. v. ⁊ auc̄. vt nulli iu. §. si quis vero. sed rō h̄ inducta sup foro
contrahendo vbi soluere vel respondere promisit superficialit̄
inducta videt̄ cū loquatur de ordinaria iurisditione quā subire
cogitur qui in alieno territorio contrahit vel soluere vel respōde
re promisit. rescriptū aūt h̄ pape de delegata iurisditione loquit̄
ad qd̄ nunq̄ʒ nec tacite nec expresse obligauerat se eṗs ⁊ que ꝑm
voluntatē pape extenditur de anglia in franciā. ⁊ etiā restringi
tur sicut in priuil̄. h̄ allegato restringebat̄. Sed dic imo faciunt
ad propositū: q̄ ex quo in alterius territorio contrahit nō soluʒ
v3 ɔsentire q̄ ibi corā iudice ordinario ɔueniat̄. sed ⁊ corā iudi/
ce delegato qd̄ est notabile: q̄ hinc sumit̄. ar. q̄ a loco ɔct⁹ vel cō
missi delicti sunt ɔputāde due diete: sʒ tm̄ hoc nō credo eē verū sʒ
tm̄ h̄ facit ꝓmissio p̄dicta. s. de soluēdo certo loco q̄ renūciasse i
telligit̄ priuil̄. in oībus iudicijs. i. siue corā ordinario siue corā de
legato iudice ɔueniat̄: nā tale p̄uil̄. facile ⁊ tacite ⁊ expsse renun
ciat̄. Itē ⁊ sicut ꝑ ɔctū renūciat foro ordinario ⁊ ita p̄uil̄. qd̄ ha
bēt sup foro. Itē no. q̄ p̄uil̄. nō extēdit̄ nisi ad casus vbi ꝑ lr̄as
apl̄icas. s. spāli ⁊ nō cōi iure ɔhibit foꝝ: sʒ q̄ vbi de iure cōi ɔhibit fo
rū nō obest p̄uilegiū q̄ qs ē ɔuēiēdus extra angliā vt sic iuri cōi
nō ɔdicat: q̄ faciendū est vt no. s̄. e. lʒ. ⁊. s̄. d̄ rescrip. cām. Quid
enī si domiciliū hʒ i āglia ⁊ i frācia qd̄ eē pōt. ff. ad munic̄. assū/
ptio. §. fi. nūqd q̄ anglic⁹ ē nō posit ɔuēiri per litteras apostoli
cas in francia absit.

S Ignificasti nobis. priua

toꝝ. C. d̄ iu. om. iu. priuatorum. (diocesani). de hoc no
ta. s̄. de arbi. contingit.

P Roposuisti forum.

ff d̄ iu. o. iu. l. pe. ff. d̄ iu
dicijs: vbi preuētus in quo litigare cepit.

L Icet ratione delicti.

s̄. e. postu
lasti. vj. q
v. placuit. C. vbi de cri. agi optet. auc̄. q̄ i ꝓuicia. (con
tract⁹). ff. de iudi. heres. §. j. ⁊. l. oēm. ⁊. l. interdū. §. vl. s̄. e. dilec.
Quidā dicūt solū domiciliū ordinariū iudicē ꝓpriū facē posse.
vñ si alibi ɔhat pōt ibi ɔuēiri: sʒ psōa non pōt ibi cogi venire: vt
no. s̄. e. dilect⁹. ⁊ eodē mō si alibi delinq̄t. imo pl⁹ dicūt q̄ lʒ sint
iudices ex cāis p̄dictis si ibi īueniant̄ ⁊ tūc ꝓcedi possit ɔ eos ex
cōicādo ⁊ mittēdo i possessionē tm̄ si nō sint ibi sʒ de extra vocēt̄
pōt ꝓcedi i res ei⁹ admiss̄ i possessionē reꝝ q̄s ibi hʒ: sʒ nō ɔ ꝑso

nam ad excōicationē.ar.ad h qꝛ si nō deberet cogi ire ad eos er-
go nō deberet excōicari rōne ꝯtumacie que nō est.xj.q.iij.nemo
epoꝝ.⁊.c.se.nec ē ꝯtra.s.e.sane:qꝛ ibi loquit̃ qñ rōe rei sortit̃ qs
foꝝ:quia ibi in re habet iurisditionē:ideo in ea potest dicere ius
⁊ missionis in possessionē ⁊ quodlibet aliud sicut quilibet ordi-
narius:sed in ꝑsonam non potest ius dicere. Quidā tamen di-
cunt ꝙ in ꝑsona talis iurisditionē habet sed ꝑ iura limitatā. alij
dicunt ꝙ ex quo habēt iurisditionē etiā pñt citari extra territori
um.⁊ si sunt ꝯtumaces ꝙ possunt excōicare.j.vt lit.non ꝯtes.tue
⁊.c.qm̃.Sed primi rñdent ꝙ non possunt citari extra territoriū
sed si etiā possent non tamen possent eos excōicare qꝛ nō sunt cō
tumaces qꝛ ire nō tenētur.⁊ sufficit si res possideri patiat̃.ar.ff.
de procu.sed he.§.vl.⁊.l.se.nec mireris ꝙ dixi eos nō cōtumaces
⁊ fieri missionē ꝯtra eos.h enī fit in absente cā reipublice ⁊ ī pu
pillo q nō sunt ꝯtumaces.ff.ex q.cā.in pos.§.j.ff.de ꝓuil.cū pu-
pill.vel etiā si sint ꝯtumaces tñ ꝓcedere non possunt nisi ꝑ mis-
sionē in possessionē.ar.j.vt lit.non ꝯtes.tue.bñ facit ad hāc ma-
teriā.j.e.romana.§.ꝯtrahētes(domicilij).s.e.ex pte.C.de incol.
l.ciues.ff.ap munici.placet.non vtiqꝫ.labeo assumptio.§.si eius
qs.§.celsus(re).s.e.sane ex pte.C.vbi in rem ac.actor(rei)siue sit
mobilis siue imobilis.ff.de iudi.quod legat̃(pro alia).ff.de iudi.
l.ij.§.j.⁊.ij.Itē quidā dicūt ꝙ in causis electionū ⁊ in alijs q ce-
leritatē desiderāt ⁊ que sunt tempore periture non habet locum
ius reuocandi domū.ar.ff.de iudi.l.ij.§.j.⁊.l.sed ⁊ si.§.edictuꝫ.
j.de ap.oblate.quod potest intelligi veꝝ in electionibus prela-
toꝝ:sed secus in electionibus canonicoꝝ(pro alia).item qua rōe
ne vel alibi expleuit legationē suā ita ꝙ de ea habet nihil. potest
vlterius facere vel respondere nihilominus tñ habet ius reuo-
cādi domū quousqꝫ in suā domū redeat vel redire possit. Item
si ex necessitate reuerteretur vltra tempus legationis vel infir-
mitate vl̃ carcē īuit⁹ cogit̃ alij ius rñdere:vl̃ qꝛ expectat inflocu
toriā an hēat ius reuocādi domū: oēs enī isti hñt ius reuocādi
domū.ff.ex q.cā maio.q mittit̃.§.fi.⁊.l.si cui.§.j.⁊ sufficit ad h
vt amittat hoc ius ꝙ finita sua legatione venerit ad quāuis do
mū suā etiam si non sit illa vnde missus est in legationē vbi non
est tñ periculū in mora.legati aūt lꝫ in aliquibus casibus habe-
ant priuil.reuocandi domū tñ si vltra tempus legationis morē
tur pro ipsis causis amittūt priuil.qꝛ iam volūtate morantur ⁊
sola volūtate causam ceperūt. Item no.ꝙ licꝫ hi q pro causis ⁊
alijs necessarijs vocant̃ ad curiā ⁊ multi alij qui habēt ius reuo
candi domū non possunt in vrbe conueniri:possunt tñ cōueniri
in propria domo alioquin fiet missio in pos.si non sit q defendat
plenarie sup quo anteqꝫ fiat missio cognati sunt interrogandi ⁊
amici.ff.ex q.cau.in inte.resti.iteꝫ ait pretor ⁊.l.se.ff.ex q.cau.in
pos.e.h aūt.C.de resti.mi.l.ignorare.Si aūt tpe legationis con-
trahat ⁊ etiam si ꝑ gulam in curia teneat̃ nunqꝫ tñ conueniet̃ ni
si de his que ibi contraxit.ar.ff.de iudi.l.ij.§.si legationis.⁊.l.de
eo:secus si agitur contra vnū:qꝛ contra omnes se debet defende
re.ff.de iudi.l.ij.§.sed si agant.legatus etiā potest ꝯueniri ab om
nibus si ipe aliquē conueniat maxime dū ꝯuenit alios:nam tūc
impeditur eis legatio ex cōuentione quā facit ⁊ ideo est ei impu
tandū.ff.de iudi.l.ij.§.sed ⁊ si agant.⁊.l.sed ⁊ si restituat̃.j.rñso
⁊.l.non alias.⁊.l.q non cogitur.Sed ꝯtrariū videt̃.auc.de san
tis.epi.§.reuerēdissim.⁊ extra de dolo actor.Sed illa auc.non lo
quitur quādo legatus sit conueniēdus pro sua ꝑsōa sed dicit illū
legatū procuratorē constitutū ad cām cogendū subire recōuen-
tionē illoꝝ tñ cōtra quos agitur.si aūt ꝯueniat̃ ⁊ rñdet licet vo
luntarie tñ propter hoc non amittit quo ad alios ius reuocandi
domū.ar.C.de execu.tu.l.volūtarie.cū suis ꝯcor.⁊ non solū lega-
ti ab alijs missi hñt ius reuocādi domū:sed etiā si qs propter le
gationē suā venerit:puta ꝑlat⁹ ꝓpter negocia eccl̃e sue vl̃ ciuitatꝭ
in auc.de san.e.§.si vero epi.coll.ix.nisi ꝓ cā quā alij mouēt irēt
ad curiā:tunc enī non gauderent priuil.vt dictū est. sed si voca-
tus sit reus a papa vbi alij rñdeat ius habet reuocādi domuꝫ in
alia cā.ff.de iudi.l.ij.§.ij.vbi dicit̃ ꝙ vocatus causa vnius tutele
in alia rñdere nō tenet̃.ar.v.q.ij.vacatio:sed quidā dicūt illō lo
qui in criminalib⁹.pōt etiā dici ꝙ ꝑlati ⁊ alij qui habēt ius reuo
candi domū siue sint appellātes siue appellati siue actores siue
rei gaudebūt priuil.pōt tñ eis prefigi termin⁹ quo possint redi-
re domū ⁊ pōt reuerti ad curiā cautione recepta ꝙ ad diē certaꝫ
sibi assignatā reuertat̃ ad curiā ⁊ ibi se defendat.ar.j.de dil.ex-
posuit.ff.de iudi.l.ij.§.sed si dubitet̃.⁊ ad hoc facit: qꝛ pretor et
etiā ille in cuius territorio ꝯtrahit:vel etiā legatus pōt cogē sim
plicē cautionem prestare ꝙ veniēte die ꝯpareat corā suo iudice
iuri pariturus.ff.de iudicijs.l.ij.§.sed si dubitetur. quod intelligo
veꝝ ⁊ de his q in legatōe contraxit: de ⁊ alijs nobis plus plꝫ ꝙ
nunqꝫ deꝫ dare cautionē ꝙ post reuersionē suā reuertet̃ ad curiā
ibi cām acturus:sed ꝙ corā suo iudice ordīario rñdebit.ar.ff.de
iudi.l.ij.§.legatis. Itē legatus non cogitur audire sniam sup li
tem quam conntestatus erat ante legationem:sed si vult pōt au-
dire.ff.de arbi.non disti.§.item si quis rome. Item h beneficiuꝫ
habent prelati qꝫdiu ex necessitate non voluntate sua morātur.
ff.de iudi.l.ij.§.legatis.ff.ex qui.ca.in inte.re. Item si in legatio-
ne contraxerit cogitur ibi respondere.ar.ff.de iudi.cum furi.§.
vlti.ff.de arbi.non disti.§.item si quis rome. Item si quis ad cu
riam alias vadit pro necessaria causa habet ius reuocandi do-
mū.ff.ex qui.ca.in inte.re.qui mi.§.fi.legatum autē appello eti-
am procuratorem ad causam constitutum ab his qui habent po
testatem imperandi ei: vt tunc.s.de suis causis nō conueniatur.i
auc.de sā.e.§.reuerendissimi.coll.ix.ꝓcuratores autē vl̃ alij nū
cij voluntarij non gaudent hoc iure reuocandi domum.ar.ff.ex
qui.ca.in inte.l.qui mittuntur.§.fi.⁊.l.se.j.responso.⁊.l.non ve
ro. Item qui pro suis negocijs spiritualibus venerint ad se.ap.
h priuil.non gaudent.ff.ex qui.ca.ma.non enim. Item differen
tia est inter legatos ⁊ alios qui ex probabili causa vel necessaria
veniunt ad se.ap.quia alij preter legatos vt qui causa testimo-
nij vel consimili veniunt tenentur respondere apud se.ap.de om
nibus contractibus celebratis extra locum sue iurisditionis etiā
ante legationem:nam in eis solis que in ciuitate sua vel intra su
am prouinciam contraxerunt hoc priuilegium habent. ff.de iu-
di.l.ij.§.item si extra. Item priuilegio legatoꝝ credimus gau
dere peregrinos.ar.j.de cle.pere.c.j.(causa).idem intelligo ī ꝓ-
babili.ff.ex qui.ca.ma.in inte.re.nec non.in prin.cum lex gene-
raliter ponat causam non adiecto necessaria.ff.de iudi.l.ij.§.j.ñ
tamen videtur probabilis sufficere nisi sit.q.necessaria: puta ꝓ
secutio appellationis quam licet ex necessitate prosequi non te-
neantur quia tamē rata maneret sentētia nisi prosequatur:ideo
dicitur.q.necessaria. Idem est in reo vocato ad causam:vt in.e.
l.non autem.reputo quasi necessariam si veniret vt peteret in in-
te.resti.quia tūc bene cogitur alijs respondere:qꝛ agitur de no-
uo ⁊ non.q.ex necessitate:appellationē prioris ⁊ pricipalis cāe
prosequitur(si tunc).alioquin preiudicatur. exceptio enim fori
initio proponenda est.C.de ex.l.fi.

Romana ec.ab eo. scꝫ officiali:puta quia male sentē
tiauit vel alias in suo officio deliquit(malā sentētiā)
sunt enī certi modi qbus qs sortit̃ foꝝ alicui⁹.qd no.
in sum.C.de iu.om.iu.inf quos nō est iste.sꝫ forte obijcies:nōne
si aliqs malā sniam ferat in territorio alteri⁹ vel ꝑ sordes vl̃ alio
illicito mō:nōne de h tenebitur respondere corā iudice illi⁹ terri
torij vbi iniustā sniam tulit? Rñdeo sic:qꝛ ibi sortit̃ foꝝ rōne deli
cti vel q̄si vel ꝯtract⁹ vel q̄si quē in alteri⁹ territorio ꝯmisit.sꝫ iste
officialis q in suo territorio deliqt nō deliqt ī territorio archiepi
sꝫ suffraganei(inquirere).s.qñ crimē officialis ē notoriū vel qñ
de eo ē diffamat⁹.j.de accu.qualiter(cognoscere)qñ de hoc q̄rit̃
ab eo cuius interest negligat ꝑm h loquit̃.l.j.cū suis cōcor.C.ad
l.iul.repe. Itē bene fatemur ꝙ tenet̃ aliqñ ⁊ dñs ⁊ eꝑs si in cul-
pa fuerint male eligendo.ff.na.cau.l.vl.§.ac.⁊.§.se.(maleficij).
eꝑi qd est q negligit facere iusticiā de suo officiali.(inquirendū).
ff.nau.cau.l.licet.§.fi.(appellari.)a parte extranea sententia: qꝛ
tūc si agat̃ ad reuocationē hui⁹ sentētie nō iudex sꝫ ille ꝑ q lata ē
sentētia ꝯueniēdus ē(iudices).s.e.significasti.repete q no.s.de
arbi.ꝯtingit.(ꝯsentiat).licet licita esset ꝓrogatio de casu ī casum
h tamen prohibetur.quia clerici non possunt prorogare iurisdi
tionē sine cōsensu suoꝝ eꝑoꝝ.sic nec ab initio possunt ī alios qꝫ ī
suos ordinarios consentire.s.e.significasti.coram del.aūt pape
bene licet prorogare.j.de ap.cordi.(prohibere).sed eꝑos ordia
rios super his compellendis requirant.auc.de testi.§.⁊ qm̃ si-
mus.C.de fi.instru.iud.(contractibus).repete que diximus.s.e
cum dile.⁊.c.licet.sed ⁊ si ibi inueniatur ⁊ neget se ibi cōtraxisse
non cogetur ibi respondere libello sup principali questione por
recto nisi prius summarie queratur ⁊ probetur eum ibi contra
xisse.⁊ si probatum fuerit iudicabit iudex suam esse iurisditionē
cognoscēdi de principali.ff.de iudi.si quis super.s.de rescrip.ex
litteris in fi.⁊ tunc cogetur respondere libello super principali ⁊
vterqꝫ tunc vtetur iuribus suis.s.pacto de non petendo vel ꝑscri
ptione ⁊ alijs huiusmodi.sed incidēti non queruntur h(alibi).i.
in dioc.suis nō remeñ. quia tūc cū ibi inueniatur bene possꝫ ibi
conueniri.h ideo dicit qꝛ videbit̃ ꝙ ex quo in sua diocesi mora-
batur vbi habebat ordinariū iudicem sub quo poterant conue-
niri ꝙ iudex vbi contractus fuit celebratus nō deberet mittere ī
possessionem etiā eoꝝ que in sua iurisditione habebāt. sed ibi cō
trarium statuitur ⁊ iuste:qꝛ huiusmodi foruꝫ sorti⁹ est ꝓpter cō
tractum quem ibi celebrauit(occasione).quia licet coram officiali

b⁹ ipsis vł etiā corā archiepis fierēt ipsius ꝯct⁹ nisi fierēt ī dioce si sua nō sup tales ꝯbētes sortiref foꝝ. ꝛ corā q̄cūq3 fiāt ī sua dio cesi sortif foꝝ. (officiales.) nā l3 vnū sit auditoriū epoꝝ ꝛ officia liū: ꝛ ꝓpter h̄ ē ad epm̄ appellādū. j. de ap. ro. nō tñ officialium ꝑsone sicut nec alij subditi epoꝝ sunt de iurisdictiōe archiepoꝝ.

De libelli oblatione. Rubrica.

De tali libello consueuit queri: peto a te tradi vacuā possessi onē talis domus etiā amotis inde pēsionarijs: an si pēsionari⁹ rn̄deat litē cōtestando valeat. ꝛ nobis videf q̄ nō: q2 non est ei oblatus libellus ꝯtra id qᵭ est. iij. q. iij. offeranf. Jtē q2 in vno li bello nō debēt cōueniri duo nisi pensionarius conduxisset ab eo domū: q2 tūc si vult cōparere ꝛ causam suā3 iuuare audief. ff. de ap. ab ex. C. de litꝫ. auc̄. nunc si heres. ꝛ no. j. de re iudi. cū super. imo si nō defendit causam si scit eā agi sibi p̄iudicat. j. de re iudi. cū bertoldus. ꝛ sic intelligif. s̄. de fi. p̄re. veniens.

Jgnarus episcopus di xit. libellū. Nisi libellus def nō valet litꝫ ꝯtest. ī auc̄. de tp̄e nō so. p. §. ꝯtestatione. iij. q. iij. §. spa ciū. in fi. l3 enī narref factū corā iudice p qᵭ fit litis cōtest. tñ talis narratio non h3 vim libelli vel litis cōtestatiōis. vn̄ dicif bene in auc̄. de litig. §. si vero. l3 vi deaf quedā litis cōtest. Jtē nō tenet litis cōtest. si denegenf īdu cie deliberatorie sicut si denegarenf p̄paratorie: l3 eni3 iudici sit cōmissum q̄ inducias possit augere ꝛ minuere: nō tñ denegare. iij. q. iij. §. spaciu3. ꝛ sic intelligif. ij. q. vj. §. diffinitiua. Jtē si sn̄ia cōtraria q̄zuis possit his dilatorijs renūciare tacite ꝛ exp̄sse. ff. de dił. l. j. C. de epi. ꝛ cle. auc̄. generaliter. alij dicūt q̄ litis contesta. valet sine libelli oblatiōe dūmodo ꝑtes cōsentiāt tacite vel exp̄s se. C. de epis. ꝛ cle. auc̄. generaliter. ꝛ rn̄dēt cōtrario qᵭ est. iij. q. iij. §. offeraf. vbi dicif q̄ litis contest. citra h̄ indultū habita ꝓ ni hilo est habēda. dicūt enī litis ꝯtest. factā sine libello eē ꝓ nihilo quo ad h̄ vt nihil possit iudex recusari: denegatis etia3 inducijs dicūt tenere litis cōtest. ꝛ oē3 ꝓcessum nisi appellef. (libellum.) li bellus in oī cā ciuili ꝛ criminali inq̄sitiōis ꝛ denūciatiōis vtilis ꝛ necessarius est vt sciat reus vtrū cedat vel ꝯtēdat. iij. q. iij. offe raf. alij tñ cōtradicūt in denūciatiōe ꝛ inq̄sitione nisi in leuibus causis: ꝛ qn̄ ep̄s audit causas inter clericos suos. xj. q. j. siq̄s cum clerico. ꝛ nō extēdif h̄ ad deł. ſm quosdā. alij cōtra: q2 nō inueni unt cā3 diuersitatis. ꝛ ideo ide3 est vtrobiq3. s̄. de cōsti. translato. vel nisi fiat de ꝯsensu ꝑtium. C. de p̄uił. schoł. quotiēs. li. xij. C. de epi. ꝛ cle. auc̄. generaliter. ꝛ nisi p̄ses ꝓuincie infra. l. dies cōueni atur: vt in auc̄. vt iu. si. quo. su. §. necessitatem. Breuiter semp qn̄ agif inter ꝑtes req̄rif libellus: nisi lex dicat nō dandum ip̄m. in auc̄. de exhi. re. §. sancimus igif. colł. v. ꝛ h̄ est enī necessarius in interdictꝫ: q2 sicut verbū sonat inter duos agūt. ff. de interdict. §. sunt aūt q. ꝛ qn̄ p̄ncipaliter iploraf officiu3 iudicis. s̄. de offi. iu di. c. fi. ꝛ etiā vbi petif cautio de dāno infecto. ff. de dā. infec. l. v. §. hoc quoł. l3 aliq̄ cōtradicāt: q2 hec res celeritate3 desiderat. ff. de dā. infec. l. j. ꝛ etiā vbi agif de possessiōe nisi in casu q̄ no. j. de ꝓba. in p̄ntia. Jtē qn̄ agif cōtra asscriptitiū q̄ dicif fugisse. Jte3 qn̄ īpedif aliq̄s ᵭ sua iurisdictōe. ar. ff. ad munic̄. de iur. non au tē est necessariū q̄ iussus mitti in possessionē non admittaf. ff. ne vis fi. ei qui in poſ. l. iij. j. rn̄so. Jdē videf si confirmatus vł inue stitus de aliqua ecclesia ꝓhibef possessionē nācisci. j. de ap. cōsti tutꝫ. j. de cōces. p̄bē. post electionē. Jtē videf q̄ si petif sn̄ia man dari executiōi manu militari. ał's nō eēt litiū finis. ꝛ finis vnius litis eēt alterius p̄ncipiu3. C. de fruc. ꝛ li. ex. termi. C. de re. cre. si q̄s. Jtē si cōsuetudo est q̄ libellus nō def: q2 consuetudo valet in his que circa iudicia sunt. C. de p̄uił. scho. l. fi. in p̄n. Jtē in denun ciatiōe noui op̄is: q2 fit ex verbo ꝛ facto ꝛ nedū in p̄sentia: sed in absentia ꝑtis: sed in ꝓsecutione bene est necessarius libellus. s. qn̄ petif remissio nūciatiōis ꝛ in alijs. Jdē in causis mere sp̄ūalib⁹ j. de dolo. c. j. Jdē in casibus vbi req̄rif summaria cognitio qui sunt. ff. ad exhi. l. iij. §. ibide3. ff. vt in poſ. le. si is a quo. ff. de car. edic. l. iij. §. cause. ff. de vē. in poſ. mit. l. j. §. si ea3. ff. de lib. agno. si q̄s a liberis. §. hoc. vel parēs. Dubitaf aūt qn̄ iploraf officiū iu dicis an sit offerēdus libellus: vt qn̄ petif cōfirmari electio vel aliquē mitti in possessionē ex edicto diui adriani vel noīe vētris vel carbonian̄. vel sibi dari bonoꝝ poss. contra cu. vel ap̄iri testa mētū vel ne aliud fiet in loco publico. Sol. in oībus his ꝛ simili bus qn̄ cōtra neminē sp̄āliter agif nec etiā in libello aliq̄s sp̄āli ter tāgif potest ꝓcedi sine libello si nullus est cōtradictor: q2 nec cui offeraf. ar. iij. q. iij. offeraf. si aūt aliq̄s est contradictor dabif ei libellus. s̄. de elec. dudū. ro. j. de testi. cū oli3. ff. de ap. re. l. fi. ff. q̄ēadmo. te. ap. l. ij. §. fi. C. q̄ēadmodū te. ap. l. j. C. de edic. di. adri. l. fi. missio aūt in possessione3 que fit ex p̄mo decreto fit sine libello: q2 fit offi. iudicis seruiēti actiōi l3 nondū ꝓposite sed ꝓpo nēde: vel q2 est ad defensionē sue iurisdictiōis cōtra cōtumacem que est notoria. Jn notorijs nō est necessarius libellus. ij. q. j. ma nifesta. j. de iureiurā. ad nostrā. Olim aūt nō dabaf libellus nisi illustribus ꝑsonis. C. de digni. l. quocūq3. ff. de p̄uatꝫ. de. l. fi. Jn libello aūt d3 cōtineri cā vel actio ex qua agif: vt no. s̄. de offi. or. cōquerēte. ip̄a3 aūt nō p̄ōt dimittere: sed ex quo libellū obtulit ne cessar ... ip̄m ꝓleq: nec p̄ōt penitere nec se retrahere quin reo ᵭ interesse suo satisfacere teneaf nisi ꝛ reus cōsentiat: vt no. j. vt li. nō cōtest. c. j. nec etiā cā3 mutare nisi p̄mā dimittat: sed bene p̄ōt vtrāq3 ꝓseq. s. simul ꝛ veterē ꝛ nouā. nisi vetus actio in qua ꝑsi stere d3 sit talis q̄ pareret exceptionē rei iudicate cōtra secundā ff. de ex. rei iudi. si mater. §. eādē. ꝛ l. cōquerif. ꝛ ff. de iureiurā. si duobus. §. exceptio. vel nisi sit talis que electiōe tollif. ff. ᵭ tribu. q̄ in here. §. eligere. si aūt nō vult immutare sed emēdare: vt q2 minus petit mō plus vult petere vel ecōuerso: dicūt q̄dā hoc fie ri posse q̄ncūq3 ante sn̄ia3. insti. de act. §. si minus. nos credim⁹ q̄ h̄ emēdatio possit fieri vniuersali ꝛ generali actione tm̄. ff. de peti. here. l. iiij. si quo. C. de iudi. licet. ꝛ sic intelligif. C. de app. l. vlt. C. de an. ex. l. fi. in singularibus aūt h̄ l3 vsq3 ad litis cōtest. ꝛ iusiurā. de calū. p̄stitū ꝛ nō vltra. na3 ex tūc noua interpellatione opus est. ff. de ex. rei iudi. cōque. ꝛ l. egi. ff. de iudi. non p̄ōt. Sed cōtra. ff. de noxa. ac. in delictis. §. si decreta. Sol. nō cōtradicit: q2 ibi eedē ꝑsone ꝛ eadē cā. s. de dāno dato a seruo ꝛ ad idē ageba tur. s. ad emēdationē totius dāni. ff. de re iudi. miles. §. j. q̄ autē noxā dare potest hoc est ex quodam beneficio qᵭ dn̄s habet per l. ibi enī semp agit actiōe. l. aquil. vel noxali. nec dicit in libello q̄ totū dānū petet ꝓ eo q̄ seruus dn̄o sciente damnum dedisset vel minus ꝓ eo q̄ domino nesciēte: q2 si h̄ dixisset postea mutare nō potest: vt dictū est: sed post libellū datū generalē ꝓsecutus est al terū tm̄ mēbroꝝ: ꝛ ideo nō minus potest ꝓsequi alterū cū ambo cōp̄rehendanf sub actiōe ꝓposita: sed si reus vellet eum a princi pio cogere q̄ de illis duobus vnū eligeret. s. vel agere in solidum vel ad dictū beneficiū: forte possit. arg. p̄re. l. q̄ in here. §. eligere. q̄zuis posset bene assignari diuersitas inter illos casus: q2 quan do agif ex contractu de pecuł. l3 semp agat eadē actione cum al tera adiectiōe: siue de tribu. siue de pecu. tamen aliud debet pete re si agat tribu. aliud si de pecu. ꝛ aliud in vna q̄3 in alia senten tia: sed quando agif. l. aquil. noxali: semper in solidū est actio ꝛ condem. q̄zuis reus liberetur p̄restando alterū. s. noxam vel ꝛ dā nū: vt in p̄realł. l. miles. (reclamationis.) in ciuilibus est libellus accusationis. in criminalibus. ij. q. viij. quisquis libellorum. (ma nibus). i. nostra subscriptione. ꝛ est no. dignum q̄ libellus debet eē subscriptus. in auc̄. de exhi. ꝛ intro. §. sancimus. (synodo.) no libellum porrigendū synodo: ꝛ ita est ar. q̄ synodus nō archie piscopus est iudex. simile. xj. q. iij. siq̄s p̄sbyter. siq̄s ep̄s. et no. q̄ libellus porrigēdus est iudici ne post negare possit se non re cepisse: sed non est de necessitate s3 cautela: q2 aduersario potest offerri. iij. q. iij. offeraf. (conscribētes.) non enī solus libellus: sed oīa acta scribi necesse est. j. de ꝓba. qm̄.

Significantibus. ostende ref. Debet enī ille qui fundū petit certis finibus di stīguere. ar. ff. de cē. forma. ff. de rei vē. si in rē. ꝛ si sit necesse oculis iudicis vel aduersarij subijcere. ff. fi. regū. si i rup. §. vlt. ar. ff. de fer. eadē. ꝛ h̄ siue ꝑsonalif siue realif agaf. d3 eni3 exprimere re ꝓ qua ꝑte petat rē ꝛ qualitate3 ꝛ colorē ꝛ alia per q̄ bene cognoscaf res petita. ff. de rei vē. si in rē. sed si nesciret di cere ꝓ q̄ ꝑte peteret ex aliqua iusta cā admittif īcerte ꝑtꝫ petitio. ff. si cer. ꝑs here. peta. l. j. §. fi. ff. de rei ven. q̄ de to. ff. de cōidi. ꝛ si nō. §. j. ꝛ idē dicim⁹ etiā de alijs signis si iuret se ea nescire. ff. de furti. actiōe. ꝛ habēt h̄ locū siue ꝑsonali actione siue reali agaf. ff. de rei vē. si in rē. semp tamē oportet eū sic exprimere q̄ aduersa rius ꝛ si nō plene tamen aliquo mō sciat q̄d petaf: q2 si penitus nesciret nō cogef respōdere. ff. de edē. l. j. nec mir̄ si libellus sit ge neralis ex cā recipif: q2 etiā sn̄ia sic generalis valet que tamē de bet esse clarior q̄3 libellus. insti. de act. §. curare. ff. de re iu. ait p̄re tor. §. j. C. de sen. que sine cer. quan. l. ij. ꝛ ideo sufficit petere fru ctus ꝑceptos de tali fundo sine alia exp̄ssione. ꝛ potest adijcere quando res petite nō extant quas estimo tantū. h̄ tamē scias q̄ aliqua exp̄ssio necessaria ē in sn̄ia que non ē necessaria in libello. nam in sn̄ia d3 exprimere rē ip̄am vel quantitatē vel in actis de bet cōtineri. ff. de re iu. ait p̄retor. ꝛ ſm hoc intelligif. C. de sen. que sine cer. quan. l. ij. vnde nō valet sn̄ia condēno te ad res que tibi obuenere a tali fundo: sed secus dicif in libello.

Dilecti filii. quare sibi. No. cãz exprimẽ
dã in libello in personali actiõe. ff. de ex. rei iudi. ⁊ an
eadẽ. §. actiões. sed si nõ exprimat̃ q̃zuis nõ cogat̃ re
cipere tñ si r̃ñderet valet. C. de an. ex. l. vlt. ⁊ hoc no. s̃. de offi. or.
cõquerẽte. ⁊ debet causa eẽ talis que ex sui natura inferat iustuz
eẽ qd̃ petit̃: vt hic. eẽt enĩ iusta cã: peto talẽ pecuniaz: q꞉ eam sibi
mutuaui: ⁊ si reus dicat exp̃mas ꝙ conuersa sit in vtilitatẽ eccle
sie: vel ꝙ cõtractus sit factus legitime. s. cõsentientibus his quoꝝ
cõsensus requirit̃. vel exp̃me ꝙ nõ est tibi facta solutio vel hm̃oi
q oĩno tollãt intentionẽ actoris si vera eẽnt nõ cogit̃ h̃ in libello
exp̃mere: q꞉ hec nõ sunt de natura actiõis: sed post litis cõtest. h̃
seruant̃ ꝑ ꝓbatiõibus. C. de ꝓba. exceptionẽ. eo enĩ ip̃o ꝙ dixi
mus: q꞉ mutuaui intelligit̃ legitime ⁊ in casu vnde cõpetit mihi
ius petẽdi. Sed si ep̃s peteret aliqd̃ ius ep̃ale ab ecclesia quam
cõfiteret̃ exemptã nõ admitteret̃ huiusmodi libellus nisi adijce
ret talẽ cãz que sufficeret ad hoc ꝙ etiã ecclesia exempta illud de
beret: puta q꞉ illud ius cõtra exceptionẽ prescripsit: vel q꞉ illud
capitulũ fuit exceptũ in exemptõe ⁊ huiusmodi. Sed si tale dice
ret tm̃: peto ius ep̃ale: q꞉ ecclesia est ĩ mea diocesi bene admitte
ret̃ libellus nõ obstãte exceptiõe que dicit: nõ est admittẽdus hu
iusmodi libellus: quia paratus sum ꝓbare incontinenti ꝙ ego
sum exemptus: nisi malitia actoris sit notoria: quia tunc non est
malicijs hominũ indulgendum. ⁊ h̃ probatio est in p̃ncipali dif
ferenda. s̃. de foro compe. ex parte.

De mutuis petitionibus. Rubrica.

Ex litteris. ⁊. j. (Proponũt.) ĩ modũ actiõis. si enĩ in modũ ex
ceptiõis ꝓponeret tũc ꝓcederet: vt. C. de ex. si q
dẽ. ⁊. l. vlt. ⁊. l. exceptione. j. de or. cog. c. j. (r̃ñde
re.) recõuẽtio nõ habet locũ in criminalibus: q꞉
nõ relatiõe criminis sed purgatiõe desinit esse ĩ
nocẽs. ff. de pub. iudi. qui. iij. q. ix. neganda. q̃zuis ex illis. ll. dici
possit locũ habere recõuentionẽ cũ ibi dicat ꝙ deponere debet ĩ
scriptionẽ. Itẽ ꝙ de maiori potest reaccusare vel si suã ꝓsequat̃ ĩ
iuriã. sed hoc satis verũ est ꝙ simul ambe accusatiões nõ proce
dũt: vt ibidẽ no. Itẽ nõ habet locũ recõuentio vbicũq꞉ iudex s̃b
quo fit cõuentio de recõuentiõe iudicare non p̃ot: vt si corã laico
fiat reconuentio de sp̃ũalibus: vel sub inferiori iudice de liberta
te. s̃. de iudi. quãto. C. de or. iudi. l. j. Itẽ cũ generaliter dicat lex
cuius in agendo ⁊c̃. C. de sen. ⁊ interlo. om. iu. cũ pap̃. in fi. iij. q.
viij. cuius. nõ videt̃ iniquũ si conuentus ciuiliter reaccusasset cri
minaliter dũmodo cõpetẽs iudex sit vel ecõuerso. nã ⁊ idẽ ciui
liter potest cõueniri ⁊ criminaliter: ⁊ potest contra aliũ agere cũ
nõ inueniat̃ prohibitũ sup diuersis rebus. sup eodẽ aũt non p̃ot
simul ⁊ ciuiliter ⁊ criminaliter agi. C. de iu. pri. l. si q̃s aliqd. s꞉ fi
nita vna questiõe vel ciuili vel criminali bene trãsibit ad aliam:
vt in eadẽ. l. C. de inoffi. testa. eũ q. insti. de ex. tu. §. qui aũt. sed q
de vno crimine agẽs ꝯdẽnatus est de calũnia vlterius accusare
nõ poterit: nec p̃orẽ accusatũ nec aliũ: q꞉ infamis est. iij. q. iiij. nul
li. ⁊. q. ix. c. j. Itẽ dicũt ꝙ exceptaz accusationẽ proseq nõ p̃ot. sed
melius dicit̃ ꝙ possit proseq. nam de qua re cognoscit ⁊c̃. ff. de iu
di. de qua re. ar. j. de cal̃. t. ij. ar. ad hoc ꝙ etiã ꝯdẽnatus q inscri
ptionẽ deposuit: ⁊ si ꝯdẽnet̃ p̃ot proseq accusationez. iij. q. ix. ne
gãda. alij dicũt ꝙ nunq̃z in p̃dictis admittit̃ reaccusatio. Itẽ cõ
tra agentẽ possessorio bene agit̃ petitorio: sed p̃ot repelli ꝑ exce
ptionẽ spoliatiõis. ⁊ sic intelligit̃. j. de or. cog. sup. contra agentẽ
aũt criminaliter nõ p̃ot recõueniẽdo agi ciuiliter. qd̃ sic probat̃
q꞉ qd̃ plus est etiã si aliq̃s p̃us mouisset actionẽ ciuilẽ ⁊ cõuẽtus
cõtra actorẽ moueret criminalẽ sup̃sedendũ eẽt ciuili ⁊ tm̃ in cri
minali procedẽdũ est. C. de or. iu. l. vlt. quidã tñ dicũt illã legẽ lo
qui qñ criminalis accusatio simul ꝯtingebat propositã actionẽ:
vt si q̃s petebat. c. ⁊ reus accusabat actorẽ de violentia facta ĩ ꝓ
missiõe illoꝝ cẽtũ. Itẽ hãc accusationẽ nõ videt̃ posse propone
re nisi ante litis ꝯtest. in ciuili actiõe factã. nã litis cõtest. nõ vide
tur ꝙ iudex ĩpediri debeat qn diffiniat de re d̃ qua cognouit. ar.
ff. de iudi. de qua re. corã iudice appellatiõis nõ h꞉ locũ recõuen
tio. ff. de iudi. l. ij. §. legatũ. ff. de eo q̃ appellauit in prouincia. l. j.
(delegatis.) no. corã delegatis fieri recõuentionem: sed corã arbi
tris nõ. j. de arbi. cũ dilec. (actiõe.) sic fit litis ꝯtestatio. C. de litis
ꝯtest. l. j. eo. c. fi. al̃s. j. (r̃ñsiõe facta p̃us.) nã q p̃us ⁊c̃. ff. de iudi.
q p̃or. j. de or. cog. cũ dilec. (incõtinẽti). i. anteq̃z ad alia proceda
tur ⁊ debet protestari de cõuentiõe ante litis ꝯtest. vt qdã dicũt.
⁊ sic intelligo auc̃. de ex. tu. §. sancimus. alij dicũt idẽ ⁊ si ante nõ
fuerit protestatus: dũmodo incõtinẽti post litis contest. i. anteq̃z
terminus ad alia assignet̃ recõueniat̃. ar. ff. si cer. pe. lecta. alij tñ
dicũt ꝙ vsq꞉ ad s̃niam etiã sine protestatiõe sup p̃ncipali questi
one lata p̃ot recõuenire. sed tũc nõ simul ꝓcedet vtraq꞉ lis. nã si
aliter diceret̃ sequeret̃ absurditas: q꞉ sub nullo iudice pẽdẽte li
te ⁊ ea ꝯtest. poterat cõueniri actor qd̃ absurdũ est. Itẽ qd si de
iniuria que lite pẽdẽte cõtingit vel alia actiõe eũ recõueniat nũ
quid potest? ⁊ certe vtiq꞉: q꞉ que de nouo emergũt auxilio indi
gẽt. s̃. de offi. del̃. insinuãte. j. de iura. calũ. ceteruz. Itẽ que causa
ĩmo verius insania foret abstulisse huic reo iudices ordinarios
actoris corã quibus reus actorẽ cõuenire poterat nisi aliũ illũ co
rã quo conuenit̃ subrogasset. Itẽ in antiquo iure. C. de sen. ⁊ in
terlo. iu. cũ pap̃. dicit̃ indistincte cuius in agẽdo ius sequit̃. ar. e.
ꝯtra se. i. se habere nõ dedignet̃: ita ꝙ nõ facit mẽtionẽ de lit̃ cõ
test. si aũt protestet̃ nihil facit protestatio: nisi q꞉ indubitãter est
veꝝ: ꝙ post litis ꝯtest. incõtinẽti possit reconuenire. ⁊ ₰m predi
cta patet ꝙ etiã vbi intentat̃ officiũ iudicis locũ h꞉ reconuentio.
qd̃ intelligo si p̃ncipaliter intentet̃. secus si incidẽter: q꞉ tũc non
habet locũ reconuẽtio. ar. s̃. de offi. iudi. c. vlt. Itẽ non h꞉ locum
reconuentio vbicũq꞉ locũ habet summaria cognitio. qd̃ sic pro
bat̃: q꞉ de iure vtraq꞉ lis simul tractãda est: sed cũ in vna sit sum
maria cognitio habenda: in alia plena questio: vtraq꞉ tractabi
tur. Itẽ vna exigit accelerationẽ alia nõ. Sed oppones: leue est
cuilibet facere ꝙ nullus possit conueniri nisi sub iudice quẽ ma
lit: cũ sit leue ĩpetrare litteras ad aliquẽ legatũ. ⁊ facta citatione
vlterius sub alio iudice non poterit conueniri cũ sub eodẽ iudi
ce debeat fieri conuentio ⁊ reconuentio: vt. s̃. de rescrip. dispen
dia. R̃ñ. sub alio iudice recõueniri nõ potest nisi lata fuerit s̃nia
vel nisi fuerit appellatũ: vel nisi faciat se absolui ab instãtia iudi
cij: vt no. s̃. de offi. del̃. con suluit. ⁊ sic contra hanc fraudem alte
ro predictoꝝ modorum prouideri potest.

Prudentiam.

De litis contestatione. Rubrica.

Olim. inter episcopuz. Non ꝑ positiones. s̃. de elec. c. dudum. ad hoc
enim vt teneat litis ꝯtestatio oportet ꝙ animo
contestandi litez fiat: sed vbi sunt verba apta
constitutioni p̃sumitur animus contestãdi nisi
ꝯtra appareat ꝑ protestationẽ: vt no. s̃. de consti. cũ. M. Itẽ in
tẽtio animi non sufficit nisi sint verba apta: vt hic: ⁊ ẽ ea ratiõe:
q꞉ in positiõib⁹ nõ fit aliqua petitio q̃ ẽ necessaria. nã quõ posset
ferri s̃nia absolutiõis a petitiõe ⁊ condẽnatiõe ad petita si nihil
eẽt petitũ. s̃. de iudi. examina. s̃nia enĩ r̃ñdere d꞉ petitiõi. j. de sy
mo. l꞉ hely. nisi cã corã papa ageretur. tũc enĩ sine petitiõe crede
rẽ sufficere narratiões ꝑtiũ sine petitiõe aliqua. j. de insti. cũ ve
nissent. ⁊ ar. ꝙ p̃sentia pape supplet has solẽnitates. C. de testa.
omniũ. s̃. de trãs. c. j. Itẽ l꞉ aliqd ponas factũ vel dictuz propter
h̃ nõ testor vel ꝯtestor me velle litigare: ergo attẽta verbi signifi
catiõe nõ est litis ꝯtestatio facta: a qua nisi aliud appareat crede
re nõ oportet. ff. de le. iij. nõ aliter. Itẽ ip̃m h̃ manifeste apparet
ꝙ quedã positiões ⁊ r̃ñsiones fiũt añ lit̃ ꝯtest. ff. de interro. act.
ꝑ totũ. Itẽ no. ꝙ ad h̃ vt lis ꝯtestetur sufficit ꝙ respondeat̃ de iu
re libello vel petitioni. verbi gr̃a: peto a te fundũ quẽ mihi pro
misisti vel vẽdidisti. nã recte respondet̃ non cõpetit tibi petitio
p̃dicti fundi: vel non d꞉ tibi dari p̃dict⁹ fundus quẽ tu petis. nã
cũ actio sit ius petẽdi qd̃ debet̃ actori. s. de iure. insti. de act. ĩ p̃n.
eadẽ ratio ⁊ defensio siue resp̃õsio rei legitima est: qd̃ petis tibi
nõ debet̃ de iure. Itẽ dicũt aliq nõ sufficere resp̃õdere ad causaz
nisi resp̃õdeat petitiõi. verbi gr̃a: peto. c. q꞉ mutuaui. respondet
reus nõ mutuasti. ar. q꞉ cũ petitio sit necessaria: ⁊ responsio peti
tiõi necessaria ẽ. Itẽ cã nõ ẽ actio s꞉ vinculũ. Nos dicim⁹ suffice
re r̃ñdere cause. nã cũ cã talis debeat eẽ q̃ necessario inferret ius
petẽdi quam necessarie ẽ probari: q꞉ nec petẽti prodest si ex alia
cã sibi debeat̃. ⁊ eodẽ mõ nec sibi obest si alia vice ex alia cã agat
vt no. s̃. de offi. or. cõquerẽte. q̃ resp̃õdet nõ verã eẽ cãz. s. mutuũ
interuenisse necessario dicit se ex mutuo non teneri: ⁊ ita per cõ
sequens petitioni respondet. Item attendere verba litem conte
stari nihil aliud est nisi testari: q꞉ vult cum aduersario litigare.
sufficit ergo si animo litigandi petitioni aduersarij contradicat.
C. de iudi. rem non no. tamen si diceret volo litigare cum aduer
sario ⁊ non cõtradiceret petitioni nõ sufficeret. ar. pre. l. ⁊ q꞉ ne
sciretur an confiteretur vel negaret petita. Quidam tamen di
cunt ⁊ forte non male ꝙ si etiam in libello nõ fiat petitio: sed tm̃
narretur factũ ⁊ reus oĩno litem contestando r̃ñdeat ꝙ bona est

vel saltē tolerāda huiusmodi litis ꝯtest. vt res magis valeat ꝗ̄ pereat. ī. de ver. signi. abbatē. ar. ad hoc. ī. de insti. cū venissent. ī. de causa pos. cū ecclesia. s̄. de cōsue. cū dilect. ⁊ videt̃ maxime h̄ posse tolerari vbi de iuribus agit̃. s. negociū vel cōfessio intenta tur. ff. si vsufru. pe. l. vti. in ꝑn. ⁊. l. j. in decre. pall̃. tutius est tñ in omnibus aliqd petere. (⁊ rñsionē.) C. de iureiur. l. ij. C. de iudi. rē nō no. C. de litis cōtest. l. j. s̄. ti. pri. c. j.

Exceptiōis pemptorie. cō

tingentis causam. Hoc ideo dico: qꝛ si exceptio talis eēt que pariter afficeret ⁊ litteras ⁊ qđ in eis cōcedi tur: tūc illa exceptio cōpeteret etiā cōtra rescriptū ante litis ꝯtes. vt si habēs beneficiū īpeteret sup alio beneficio: nā cū vitiū taci turnitatis hic simul afficerit ⁊ rescriptū ⁊ gratiā in rescripto cō tentā iustū est ꝙ cōtra vtrūqꝫ cōpetat. s̄. de rescrip. ad aures. cō stitutus. secus eēt si gr̃a simul cū litteris data non eēt: vt si ꝑmo donaret beneficiū papa ⁊ postea mādaret ꝙ in possessiōe indu ceret̃: nā hoc nō crederē ꝙ ꝯtra huiusmodi litteras posset obijci ꝙ obꝛeptitie obtinuerit: lꝫ gr̃a collationis obꝛeptitie obtinuerit: qꝛ habebat aliud beneficiū vel alia cā suberat: quam si papa sci uisset beneficiū nō dedisset. ⁊ cōtra hāc bene cōpetit exceptio. ī. đ re iudi. olim. ī. de accu. accedēs. alij tñ aliter dicunt. (cōtingētis.) i. ad ꝑncipale negociū ꝑtinētis. sicut est exceptio pacti de nō pe tēdo vel debiti soluti cōtra eū qui pecuniā petit. de hoc plene no. s̄. de rescrip. sup litteris. negociū aūt ꝑncipale nō tāgūt que sunt de ꝓcessu: vt qꝛ nō fecit mentionē de ꝓcessu. ī. de re iudi. inf̃. (ob iectus.) i. exceptio pemptoria. (de re iudicata.) nā exceptio rei iu dicate ꝯtra rescriptū opponit̃. C. sñia re. nō pos. l. vlt. (trāsacta.) qꝛ exceptio trāsactiōis ante litis cōtest. admittitur. ff. de cō. inde eleganter. §. siquis. (finita.) sed quō potest finiri lis nisi vel sñia. vel trāsactiōe. potes rñdere ꝙ hec dictio seu nō notat hic diuersi tatē: sed multiplicatis verbis idē repetit. vl̃ dic ꝙ hic dicit rem finitā de qua nō est trāsactū neqꝫ iudicatuꝫ. sed tñ lis finita dicit̃ puta qꝛ iurauit se in ꝑpetuū nō acturū: nā tūc nisi ex cā noua vl terius agere nō potest. ff. de iureiur. admodū. C. de pact. postꝗ̄ ff. de cōdi. ob cau. l. ij. ar. s̄. de rescript. cōstitutus. Idem videtur etiā si solū pactū fecisset de nō agēdo vlterius de aliquo debito. nā huiusmodi exceptio cōtra rescriptū recte opponit̃ ⁊ litis con testationē retardat: qꝛ si hoc expꝛessisset nullas lr̃as habuissꝫ. se cus aūt si pactū de nō petēdo fecisset: qꝛ tūc nō retardaret̃ litꝭ cō testatio. Iuramētū aūt de nō petēdo an tardat litis contest. Re spōdemus ꝙ sic vt īpediatur piuriū: quare aūt aliud sit quando paciscit̃ de nō petēdo ⁊ aliud qñ paciscitur de nō agēdo. rñdeo qñ paciscit̃ de nō agēdo nihilominus extra iudicium petere po test ⁊ nihilominus debitoꝛ manet obligatus ex pꝛomisso: lꝫ age re nō possit ⁊ ecōuerso. ff. de condi. inde. naturaliter. ff. de iudi. ius. ⁊ ita si ꝑmitteret cōtra se litē cōtestari nō opposita cōtra lit teras ꝑdicta exceptiōe post litē cōtest. opponere non posset cum sit declinatoria foꝛi. sed vbi paciscit̃ de nō petēdo nullo modo re manet obligatus. ⁊ ita post litis ꝯtest. poterit excipe.

Ut lite nō ꝯtestata nō ꝓcedat̃ ad testiū receptionē. Rubꝛica.

A D hoc deus.

⁊. ī. Licet hic po nant̃ quidam ca sus speciales in quibus ꝓcedit̃ lite nō cōtestata tñ generaliter est sciēdum ꝙ etiā in causis vbi requirit̃ litis contest. siue actoꝛ siue reus absen tet se ante litis cōtest. ꝙ citari debet ꝑ interual la. x. dieꝝ semel bis ter quater: ꝓut iudex moderabit̃ ex diuersis causis. ar. ff. de iudi. ad ꝑ. ⁊. l. seq. que legit̃: lꝫ loquant̃ de citatio ne post litis cōtest. tñ similitudinarie ideꝫ dici potest ⁊ ante litis cōtest. hodie aūt actoꝛ vocat̃ ꝑ interualla. xxx. dierū ter. C. quō ⁊ qñ. auc̃. qui semel. ⁊ si infra hos terminos non venerit actoꝛ ex pectabit̃ ꝑ annū infra quē si nō venerit: extunc iudex ꝓcedet ad recipiendū ꝓbatiōes rei ⁊ ad diffinitiuā sñiaꝫ. auc̃. de liti. §. oēꝫ. ff. de ꝓba. circa. si aūt reus nō potest aliquid ꝓbare absoluet̃ ab instantia iudicij tm̃. ⁊ actoꝛ cōdēnabit̃ in expensis. C. de iudi. ꝓ perandū. §. j. si aūt infra annū actoꝛ venerit saluo ꝓcessu habito ⁊ restitutis expēsis recipient̃ ꝓbationes eius ⁊ audietur de iure suo. ⁊ si postea iterū recesserit: dicūt quidā ꝙ expectabit̃ ꝑ aliuꝫ annū ⁊ post iteratas easdem citatiōes: ⁊ si nec tūc venerit cadit ab omni actiōe. Melius nobis videt̃ ꝙ nō expectato actoꝛe per aliū annū ꝓcedetur cōtra ip̄m. ⁊ sic loquit̃ auc̃. pꝛeall̃. Si autem reus se absentet ꝑ eadē interualla citandus ē: sed nō est ad diffi nitiuā sententiā ꝓcedendū. sed ad missioneꝫ in possessionem: vt no. ī. de dolo. ꝓut. ī. eo. qm̄ cōtra. in auc̃. vt oēs obe. iu. §. si vero.

So. ibi erat lis quasi cōtest. cū alio ꝓ eo ꝓ se conuento. vel dic ꝙ lꝫ nō feratur sñia cōtra reū cōtumacē: tñ actoꝛi satisfit quantū ad expensas ⁊ interesse suū de rebus eius ꝓpter cōtumaciā suā. Si vero post litis cōtest. absentet se actoꝛ vel reus codē modo cita bit̃ ⁊ ꝑ annū expectabit̃: vt ꝑdictū est ante litis cōtest. nisi ex cā. tūc iudex duxerit tēpus bꝛeuianduꝫ. Melius videt̃ ꝙ eo vocato legitime ad ꝓbatiōes dandas ⁊ ad sñiaꝫ audiendā ꝙ non expe ctato anno ex quo lis cōtestata est terminabit̃ causa. ī. de dolo. ꝓ ut. C. quō ⁊ qñ iudex. consentaneū. In criminalibus aūt qđ ob tineat. no alibi. (pꝛocuratoꝛ.) qđ lꝫ. s̄. đ pꝛocu. tue. No. accusatio nē de dote ⁊ adulterij ꝑtinere ad iudicē ecclesiasticum. (dote.) ⁊ donationē pꝛopter nuptias petet hec mulier. C. de repu. consen su. §. siue. sicut ⁊ vir dotē. ī. de dona. inter vi. ⁊ vxo. plerūqꝫ. (ad uocatus.) lꝫ enī pꝛopter aduocatos querēdos dande sint dilatio nes: vt. ff. ex qui. ca. ma. in integ. resti. l. ab hostibꝰ. §. si ꝙ. ⁊. l. ait ꝑtoꝛ. ⁊. l. vlt. ⁊ ar. C. de iudi. pꝛoperādum. §. pe. ff. de postu. l. j. §. ait ꝑtoꝛ. tñ pꝛopter absentiā aduocati habiti non sunt dāde. ī. đ dolo: pꝛout. C. de postu. velamēto. nisi in causa fisci que retracta tur pꝛopter absentiā aduocati. ff. de iure fisci: si fiscus. Iudex tñ discretus attēdet diligēter vtrū magno incōmodo afficiat̃ pars que habet aduocatū si det̃ dilatio vt tūc pꝛocedat vel faciat sibi de expēsis satisfieri an modico tꝑe: ⁊ tūc pꝛocedet sic: vtꝝ iusta causa teneatur aduocatus an minus iusta an ī bꝛeui possit habe re an nō. ar. ff. de vaca. mu. ait pꝛe. nā h̄ maxime ꝑtinet ad offici um iudicis. ff. de edi. edicto. ediles. §. pe. (sepe) i. multis vicibꝰ. postulauit.) iusta erat hic pꝛocuratoꝛis petitio dūmodo mulie ri securitatem pꝛestitisset. (de mulieris.) ī. de resti. spo. litteras. in fi. (cauere.) requisitus: qꝛ ip̄e ex officio pꝛocuratoꝛis ꝑcise non te netur offerre cautionē. (pꝛesentare.) sed illicentiatus recessit. (de fendere.) qꝛ tūc secus. ī. eo. qm̄. §. poꝛꝛo. (diffinitiuā.) qꝛ totus ꝓ cessus est censendus irritus: vbi litis cōtestatio nō pꝛecessit. (sci ens.) ex hoc colligit̃ ꝙ dñs non dicit̃ contumax vel malitiosus: lꝫ pꝛocuratoꝛ sit: ⁊ ideo videt̃ ꝙ etiaꝫ qñ pꝛocuratoꝛ est contumax nō potest appellare. dicimus tñ ꝙ qñ nō est contumax potest ap pellare infra legitimū tempus. x. dierū. cū ergo tantum pꝛopter suā maliciā pꝛohibeat̃ pꝛocuratoꝛ appellare quare dño qui ꝑus habet potestatē appellādi auferet̃ sua potestas. nec obstat. ij. q. vj. biduū. §. si aduersus. vbi dicit̃ ꝙ siquis ꝑ pꝛocuratoꝛem egit difficile audit̃ appellās: qꝛ illud intelligit̃ post. x. dies. quare in fra h̄ tēpus appellare potest: nō tm̄ pꝛocuratoꝛ: sed etiā dñs: vt no. s̄. de pꝛocu. c. pe. post. x. aūt dies: lꝫ dñs nō vere cōtumax sed ꝑsumptiue possit appellare. C. quō ⁊ qñ iudex. l. j. tamen h̄ quā do ꝑ pꝛocuratoꝛē actū est nō potest appellare: qꝛ nec vere nec ꝑ sumptiue ē dñs cōtumax sꝫ pꝛocuratoꝛ. ⁊ ideo nō pōt appellari. ij. q. vj. §. si ad. Itē dicūt aliq ꝙ h̄ qñ ꝯtra pꝛocuratoꝛē ꝯtumacē actū est trāsit sñia in rē iudicatā saltē post. x. dies. sed qñ contra dñm ꝯtumacē ꝑsumptiuū fert̃ sñia nō transit in rē iudicatā: nisi post. x. dies a die quo sciuit sñiaꝫ cōtra se latā cōputandos. no. ꝙ nisi dñs sciēs purget ꝯtumaciā pꝛocuratoꝛis punit̃. secꝰ si nesci ret. ff. qđ quisqꝫ iu. l. iij. §. si pꝛocura. Itē no. ꝙ lꝫ sñia excōicatio nis nō possit ferri in absentē pꝛopter cōtumaciam pꝛocuratoꝛis nec mulcta indici. ff. siquis ius di. non ob. l. j. §. si pꝛocu. tamen fit missio causa rei seruāde: ⁊ etiā in verā bene fiet. ff. de pꝛocur. sed ⁊ hec. §. vlt. ⁊. l. se. C. de digni. quotiens. li. xij. naꝫ culpa sua est ꝙ malū pꝛocuratoꝛē elegit. ff. nau. ca. sta. l. vlti. §. hac ac. ar. ff. ex qui bus cau. l. hoc aūt. Itē ex hoc videt̃ ꝙ si pꝛocuratoꝛ institutꝰ nō ꝑsentet se iudici siue ꝑma vice qñ mittit̃ siue alijs vicibus ꝗ̄diu pꝛocuratio eius durat ꝙ nō solū pꝛocuratoꝛ sed etiā dominꝰ pōt cōdēnari in expēsis. ar. ff. cōmo. l. eū qui. §. vlt. ⁊. l. seq. vbi exꝑsse dicit̃ ꝙ dominus tenet̃ de culpa pꝛocuratoꝛis si minus idoneuꝫ elegit. Itē videt̃ exꝑssum. ff. de pꝛocura. nō cogendū. ⁊. l. sequē. vbi dicit̃ ꝙ pꝛocuratoꝛ nō cogit̃ pꝛosequi litē ante litis ꝯtest. sed dominus tenetur ob rē nō defensam post litis ꝯtest. tamē posset magis dubitari: sed ⁊ tūc videt̃ ꝙ dominus teneat̃ de culpa eiꝰ. ar. ꝑdictaꝝ. ll. nec mireris si alius tenet̃ de culpa vl̃ pena alteriꝰ s. pꝛocuratoꝛ. qꝛ he expēse non sunt tm̄ pena sed etiam interesse. Idē etiā videtur ⁊ de diffinitiua sñia. s. ꝙ ferri potest cōtra do minū pꝛopter pꝛocuratoꝛis cōtumaciā cū post litis ꝯtest. factus sit dominꝰ litis. vnde mutari nō potest. ff. de pꝛocura. post litē. ⁊ sñia in eū dictari potest. C. de sen. ex peri. re. l. j. ⁊ exꝑssum videt̃ ff. quādo ap. sit. l. j. §. fi. C. quō ⁊ quādo. l. iij. Ideꝫ etiā dicimus in casibus in quibus ad sñiam diffinitiuam pꝛoceditur lite non contestata ꝓpter generalē rationē que dicta est: quia culpa sua ē ꝙ nō instituit bonū ꝓcuratoꝛē: sed ipsi domino datur actio man dati cōtra ꝓcuratoꝛē. ⁊ si nō sit soluendo restituitur actio contra eū qui vicit. ff. de dolo. ⁊ eliganter. §. pe. Idem etiam dicendum videtur in sententia suspensionis ⁊ interdicti. sed posset dici se

cus.lꝫ enim contumacia ꝓcuratoris generet preiudiciū domino
in re vbi est ꝓcurator ⁊ in ꝑtinētibus nō tamē ī alijs: sicut est ꝙ
suspēdatur vel interdicatur qḋ nō debet fieri nisi causa suspensi
onis legitime ꝓbetur.ij.q.j. nomē. ꝑdictis ratiōibus videtur ꝙ
si ꝓcurator ecclesie ꝓpter cōtumaciā suaꝫ cōdēnetur in expensis
ꝙ mādabitur sentētia executioni in bonis ecclesie: quia ipē in cul
pa ⁊ cōtumax fuit cum ipē vel alius eius nomine comparere de
buerit. ⁊ idē videtur si alia mādata iudicis nō impleat: puta qꝛ
nō exhibet acta vel alia instrumenta: ⁊ idem in similibus. secus
autem eēt si falsa instrumenta produceret procurator vel aliam
fraudē faceret. ⁊ est ratio diuersitatis: qꝛ ad hoc nō tenebaṫ do
minus: vnde nec sibi imputatur si fiat a procuratore quare non
cōmissa videtur: sed ad cōparendū ⁊ ad exhibenduꝫ instrumē
ta ⁊ ad similia tenebatur per se vel per aliū. sed etiam in his sub
uenitur ecclesie aliquādo: vt prediximus per in integ. resti. ff. de
mino. minor etiā. nec est cōtra. xvi. q. vi. si episcopū. quia in ꝑdi
ctis nō punitur ecclesia pro delicto procuratoris: sed pro sua cul
pa in qua fuit ꝙ nō eligit ⁊ in fide ⁊ in facultatibus bonum pro
curatorē: vt predictuꝫ est. ⁊ hac ratione videtur ꝙ si procurator
habet potestatē constituendi aliū procuratorem: puta qꝛ iaꝫ est
lis cum eo contestata ⁊ detinetur infirmitate vel alio iusto īpedi
mēto: quia debet aliū procuratorē constituere suis expēsis. ⁊ ni
si faciat nō solum punietur procurator: sed etiā dn̄s ad interesse
qꝛ in culpa fuit ꝙ inobedientē procuratorē ⁊ indiscretū elegit.
secus autē videtur si ideo tenebatur aliū procuratorē constitue
re: qꝛ habet super hoc. s. super constituendo procuratorem speci
ale mandatū. nam tūc qꝛ hoc fuit tm̄ de gratia ⁊ ex supabundā
ti prouisiōe: qꝛ nō tenebatur dn̄s prouidere casus fortuitos: nec
ipsi procuratori nec domino imputatur si non constituat alium
procuratorem. ar. s̄. de elec. cum inter vniuer. no. alij tamen con
tradicūt: domino tamen bene daretur actio mādati contra pro
curatorem si sibi expedisset alium procuratorē cōstitutū fuisse.
de hac materia no. s̄. de iudi. cum deputati. Quidam etiā dicūt
ꝙ etiam ex dolo cōmisso ⁊ a ministro ⁊ a tutore ⁊ a procuratore
in negocio sibi cōmisso non teneretur ecclesia vel pupillus nisi
vbi a delinquentibus possunt se seruare indemnes: ⁊ tunc suffi
cit si cedant actiones. ff. quando ex offi. tu. l. j. ff. de admini. tuto.
l. fi. quando autem procuratores aliarū personarū delinquunt
quid iuris sit: no. j. de fi. instru. c. pe.

ACcedens. ⁊. j. Restitutiōis. iuris parro
chialis ⁊ quorūdā alioꝝ iuriū
vel in integ. resti. vel melius vtriusqꝫ ꝑncipaliter. vl
potes melius dicere ꝙ petebat archieps restitutio
nē possessiōis iuris parrochialis: ⁊ cum iudices viderent ꝙ ar
chieps forte de iure parrochiali fidē fecisset nolebat illud sibi re
stituere: sed cōtra eū pronūciare. ⁊ ideo tunc idē archieps petijt
restitutionē ī itegrū ⁊ ipsi dedere. vel dic ꝙ exquo discreti sunt
iudices ꝑsumendū est pro ipsis ꝑma facie. ar. s̄. de procu. ī fra.
§. fi. ⁊ quātū ad ipoꝝ protextū decetero non debet sibi assumere
onus excusandi indiscretos iudices. (appellauit.) ⁊ bene cū cau
sis assignatis. vt. j. qui erāt suspecti: ⁊ qꝛ nō admittebāt excepti
onē illā: qꝛ littere erāt ꝑ veri suppressionē obtente. nā veneti ha
bebāt ꝑuilegiū a papa ꝙ sup ecclesia illa cōueniri nō possent an
te recuperationē terre oriētalis. ⁊ sic ꝯtineṫ in registro. (Admo
nitus.) sed grauamē nō reuocabāt: qꝛ si reuocassent tūc secꝰ eēt
j. de ap. cū causa. (Nō tenebat.) falsum dicebant. (Nolui.) ⁊ be
ne qꝛ iuste appellauit. (Cōtumacia.) nō ē veꝝ qḋ dicit archieps.
(receperūt.) ⁊ male lite nō contest. ⁊ qꝛ post appellationē legiti
mā. (excōicationis.) nō tenuit h̄ excōicatio: qꝛ ab ipsis iudicibus
legitime appellauerat. (parrochialis.) iste archieps forte petie
rat sibi restitui: vt dictū est ius parrochiale in quibusdā locis vl
domibus quas possidebat archieps: ius aūt epale nō ab eo pete
ret: sed ab eo qui possideret. de hoc no. s̄. de ma. ⁊ obe. inter. (re
stituētes.) ad alia iura petita preter possessionē iuris parrochia
lis. ad illud enī petendū nō potuit dare in integ. resti. cū iā resti
tutio data eēt. vel dic ꝙ simul restituit possessionē iurꝭ parrochi
alis petitā ⁊ in integ. resti. dedit qḋ fieri pōt: vt no. s̄. de in inte.
resti. cū ex litteris. (possessionē.) iurꝭ parrochialis. (cōtestata.) ⁊
ideo male recepti sunt super possessione iurꝭ parrochialis testes
s̄. de offi. iudi. c. ij. ff. de mino. veꝝ. §. scienduꝫ. ⁊. l. cause. §. causa.
sed nec super restitutione in integruꝫ debuerūt recipi nisi ꝑ tres
menses contumax perseueraret. in auc̈. vt spon. lar. §. ad h̄. coll.
ix. (manifestū.) ⁊ ideo non fuit necesse sup hoc probationes reci
pere. de hoc no. j. de coha. cle. ⁊ mu. tua. (in quē.) plebanū. (vni
uersa.) instrumēta. C. de cō. ex. l. dissolute.

DE fraternitatis Nequeat. Puta
qꝛ est causa crimi
nalis vel spiritualis vel aliter. vt nota. j. de eo qui mit. in poss.
cau. rei. c. j. (per censuram.) debet enim condemnari etiā in expē
sis. j. eo. qm̄. potest etiā manu militari eijci. ff. ne vis fiat ei qui ī
pos. si quis missum. ff. de rei vē. q restituere. nec faciēt missioneꝫ
corporalē nisi q̇ habēt merū imperiū. ff. de iurisdi. om. iu. l. iube
re. ff. de offi. procon. l. nec qcq̄ꝫ. §. vbi decretuꝫ. possunt tamen iu
dices minores decernere possessionem cum aliqua cause cogni
tione. ff. de dam. infect. l. iiij. §. j. ⁊. ij. ⁊. l. si finita. §. j. ff. de iurisdi.
omni. iudicum. l. iubere.

ACcedēs ad appostolicā
cōsopiteṅ. iudex in cā que vertebaṫ inter vicecomitē
⁊ vxorē eius. (attingebat.) ⁊ ideo iudex potest recu
sari vt suspectꝰ. j. de ap. postremo. (⁊ archid.) qui similiter erat
iudex cū epo ⁊ magister. p. tertius iudex. (locuꝫ.) j. de ap. ex ꝑte.
iij. q. ix. hortamur. ff. de iudi. si locus. ff. de arbi. si cū dies. §. arbi
ter. (credere.) s̄. de elec. bone me. magū. si capitali odio eū odiat
j. de resti. spo. ex trāsmissa. ff. ad tre. qui ita. §. j. (tertius.) ordo iu
ris eēt ꝙ exquo ceperat lis sub delegato ꝑmo deberēt vsqꝫ ad fi
nē cognoscere nisi ꝑ appellationē ⁊ recusationē reuocaretur ab
eis iurisdictio. j. de ap. vt debitus. ⁊. c. cū specialis. ⁊. c. interpo
sita. sed lꝫ hic sit ordo seruādus quātū ad litigantes: potestas tm̄
remanet penes delegātē: vt siue cōmisit totā cāꝫ siue partē dū
modo sit ordinarius vel si sit delegatus ⁊ cōmisit partē qn̄cūqꝫ
vult reuocat cōmissam iurisdictionē. ff. de iudi. iudiciū. ⁊ maxie
vbi honestas ⁊ verisimiles causas attēdit ⁊ modicū fit ꝑiudici
um. vt hic. Quidā tm̄ dixerūt ⁊ vt videṫ nō bene ꝙ hec cōmissio
facta erat ꝑ appellationē. sed hoc nō videṫ posse stare: qꝛ si iuste
in cā appellatiōis procedereṫ cōmissum eēt eis: vt si vere essent
cause appellatiōis procederēt alioquin remitterēt causam ad ꝑ
mos iudices a quibus fuerit appellatū: cōdēnata parte appel
lata in expēsis. vt. j. de ap. vt debitus. qḋ hic non fuit factū: sed si
ne cause cognitiōe reuocauit iurisdictionē. vel dic ꝙ hic de appel
latiōe iusta cōstitit pape. Sed nūqd hac cōmissiōe emanente de
bebant cessare ꝑmi iudices. Rn̄deo si vicecomes innitaṫ appel
latiōi semꝑ ꝑmi iudices supsedebūt. vt no. s̄. de offi. deleg. pasto
ralis. sed si appellatiōi nō insistet vicecomes: tunc pōt lis proce
dere ꝭm tenorē decre. s̄. de rescrip. pastoralis. in ꝑn. (vel post ap
pellationē.) etiā si lis eēt cōtestata. (absqꝫ culpa.) h̄ respōdet tm̄
ꝑmo mēbro. s. qn̄ lite nō ꝯtest. processum ē. (inconsulte.) no. incō
sultā dimissionē adducere restitutionē. simile. s̄. de elect. causaꝫ.
(quā terre.) no. fieri restitutionē nō solū vxoris sed etiam terre ī
dotē date anteq̄ꝫ de federe matrimonij cognoscaṫ cū defensio ꝑ
mo loco ꝑtineat ad maritū. ff. de re iudi. sepe.

QUoniā frequenter. proce
dēdū. Nouē sunt casus excepti in quibus fallit h̄ re
gula vbi timeṫ de morte vel absentia testiū ⁊ vbi agi
tur de matrimonio vel electiōe ⁊ inqsitiōe ⁊ publicatiōe testiuꝫ:
vt hic: fallit ⁊ in cā appellatōis. C. de ꝑscrip. xxx. an. cū notissimi
§. pe. C. de tē. ap. l. vlt. Itē fallit vbi qs iurauit non repetere vsu
ras: ⁊ vbi idē vsurarius in testamēto reddi mādauit. nam tunc
testes recipienṫ sup vsuris lite nō cōtest. j. de iureiur. ad nostrā.
⁊ idē dicūt qdā vbicūqꝫ qs iurauit aliqḋ tale illicitū: puta nō re
petere rē raptā etiā sine testamento fallit etiā vbi aliqd petitur
offi. iudi. seruiēte actiōi: vt in expēsis pē. lite factꝭ. secus si nō ser
uiret actiōi sed actio ei. s̄. de offi. iudi. c. ij. C. de iudi. sancimus. ⁊
in cā in integ. resti. vt in auc̈. vt spō. lar. §. ad h̄. Sed qdā dicunt
illā auc̈. loqui tm̄ qn̄ petit restitui: vt ab hereditate se abstineat.
Itē vbi cā ē mere spūalis ⁊ sine alicuiꝰ cōmodo: vt est crimē he
resis. xxiiij. q. ij. sane. in ꝑn. Itē fallit vbi offendiṫ publicū cōmo
dū: vt ī dilapidatione ⁊ officiali. iij. q. ij. qꝛ ea. iiij. q. iiij. §. aliqn̄.
C. de penis: ne diu. dicūt qdā idē vbi agiṫ de statu eccłie. j. de te
sti. cū oli. ⁊ idē pōt dici vbicūqꝫ agiṫ de iuribꝰ: lꝫ sup his raro de
beat procedi ingrēdo nisi iusta cā subsit. fallit in denūciatiōe. s̄.
de iudi. nouit. Iteꝫ fallit in reo ꝑsente ⁊ actore absente. C. quō ⁊
qn̄. auc̈. q semel. Itē in causa appellatiōis interposita a graua
mine. j. de ap. interposita. §. vlt. ⁊ idē forte diciṫ in omnibꝰ emer
gentibus. (absentia.) mortē aūt vel absentiā estimabit iudex va
rie ꝭm qualitatē negocioꝝ. nā si debitū de quo agi speratur sit in
longū diē debitū vel sub cōditiōe que potest multū differre non
reputabo absentem etiaꝫ si diu absuturus sit cuꝫ credibile sit ꝙ
possit redire anteq̄ꝫ dies vel conditio extet. ⁊ ideo nō recipietur
testis: sed expectabitur in hoc casu ⁊ econuerso si iam citatus eēt
aduersarius ⁊ differret litis cōtest. quia posset esse ꝙ in ꝓximo
fiet litis contest. ⁊ sic presumiṫ etiā si breui via vel tēpore sit ab
futurus testis nō recipieṫ ad testimonium eius: ⁊ h̄ arbitrio di

creti iudicij ɔmittunť.(ciuilr)etiā de crimīe cū ciuilr agiť:secus si
crimialr vbi nō lȝ pcedere nisi pn̄s sit accusatoꝛ ⁊ accusatꝰ.et p
ɔn̄s testes aliter nō recipiunť nisi accusatoꝛ pcedat.ij.q.viij.c.ij.
⁊.c.prescripta.ij.q.j.in pꝛimis.v.q.vj.epiphaniū.(occulteť).xiiij
q.ij.quāqȝ.Foꝛtuitꝰ.ff.de testi.curēt.j.de testi.si qui testi.ff.ad.l
acquil.in lege.§.secus.Senex.h dicunť senes q sunt in.lxx.an-
nis:de illis enī qui iam ɔpleuerūt.lxx.annos nō pōt intelligi cū
ipi ⁊si volētes possent:inuiti tn̄ nō coguntur ferre testimoniū.ff.đ
testi.inuiti:qꝛ post.lxx.an.non coguntur ad munera publica au
ctoꝛitate tn̄.C.qui eta.l.j.insti.de excu.tut.§.itē maioꝛ.ff.de iuř
imu.l.iij.a muneribus autē personalibus publicis auctoꝛitate
⁊ vtilitate excusatur quis post.lx.an.C.qui eta.l.j.li.x.pōt tn̄ di
ci q ad testimoniū ferendū in hoc casu qui dicūtur senes relinq
tur arbitrio iudicis:nā quādoqȝ est aliquis senioꝛ in.l.an.qȝ aliꝰ
in.lx.an.⁊ satis pꝛobabiliter potest timere de moꝛte cuiuscunqȝ
ſm naturā inferioꝝ causaꝝ postqȝ peruenisset ad.l.an.⁊ leges q
dicūt q septuagenarij tn̄ excusationē habēt a muneribus nihil
faciūt ad rem:qꝛ ibi nihil fit timoꝛe moꝛtis:h autē aliquid spāle
occurrit.h enim testes recipiūtur timoꝛe moꝛtis tn̄ ne cum eis
pariter pereat pꝛobatio veritatis.Et valitudinarij.i.infirmi p
pter debilitatē coꝛpoꝛis ⁊ nature defectū nō pꝛopter febꝛes acu
tas.vbi enim timeť đ moꝛte testiū:de qua dixi.s.ibi.s.de moꝛte
h vult dicere q etiā in pdictis casibus.i.cū de moꝛte vel absentia
timeť nō sunt recipiēdi nisi pꝛobabiliter timeatur:puta qꝛ sūt se-
nes ⁊c.vel dic q vbi de moꝛte vel absentia timeť omēs recipiū
tur:sed senes ⁊ hmōi recipiūtur etiā si de moꝛte vel absentia diu
turna nō timeatur.Rōnabili.qꝛ cito moꝛituri sunt vel diu absu-
turi foꝛte qꝛ iturus ē ad bellū vel alijs hmōi causis que sunt.ff.đ
do.cā.moꝛ.l.ij.⁊ se.Absens.idē est si pꝛesens ſȝ si debitum sit cō
ditōale vł i diē vel si alterꝰ ex arbitrio pēdeat intētio actorij.j.đ
testi.significauit.ff.ad.l.acql.i.l.acqľ.Itē si īpediat litē ɔtestari
p suas exceptiones idē est ⁊ si dignitas vacaret.ar.ɔtra.j.ne se.
va.c.vl.ibi so.Denūciauerit.h intelligo qn̄ fuit absens:qꝛ si fuis
set pꝛesens ipse debuisset interesse exceptioni testiū ⁊ iuramento
ab eis pstito.ij q.j.in pmis.j.de testi.c.ij.⁊ diciť pn̄s q est i eadē
ciuitate in auc.de testi.§.⁊ h.Nō valerēt.illi qui pduxit eos et
q fuit in culpa:sed semp valebūt absenti q nō fuit in culpa.ar.p
hoc qꝛ testes p vtraqȝ pte ferūt testimoniū.j.de testi.veniēs.in
fi.iiij.q.v.nō sane.hoc occultatōe attestationū.Legitime.a legi-
bus ⁊ mere introducte vt veľ.⁊ mace.vel qꝛ nō est versa pecūia
in vtilitatē eccľe ⁊ hmōi qꝛ expectarēt tēpus quo moꝛtui eēnt illi
p quos possent repꝛobari testes:nō aūt nego quin post moꝛtem
dicere possit in dicta ⁊ psonas testiū.C.de testi.l.vlti.qꝛ expecta
uit tempꝰ quo moꝛtui sunt illi p quos pꝛobaret exceptionē pacti
vel ɔsimiles sup pncipali cā ab oibus vel spōte interposite vt pa
cti ⁊ hmōi.Casualiter.s.qꝛ testes lite nō ɔtes.recipiūtur.Alicuiꝰ
electi nō ɔfirmati ⁊ ɔsecrati.vel dic q cuilslibet electi ⁊ etiā cōfir
mati ⁊ cōsecrati:puta si aliquis ē in pacifica possessione epatus
⁊ etiā foꝛte fuit iā p mltos ānos ɔsecratꝰ mō dicať nō electus ſȝ ī
trusus hūisse introitū vł p potētiā ab initio vel p simoniā vel p
dolū:nā h si nō fuerit ɔtumax pcedeť ɔtra eū lit.nō ɔtes.ad testi
um receptionē ⁊ sniaȝ.⁊ h satis pꝛobať p id qđ diciť de mr̄imo
nio carnali de q etiā si sit ɔsūmatū agiť lite nō ɔtes.secus autē si
dicať electionē tenuisse ⁊ eū sponsum fuisse:sed tn̄ ad depositōeȝ
agatur pꝛopter crimē postea ɔmissum:qꝛ tunc quantūcunqȝ sit
ɔtumax sup crimine nō debēt testes recipi nec in absentē ferť sen
tentia.iij.q.ix.decernimus:sicut in matrimonio carnali dicitur
qn̄ nō agitur de federe matrimonij.s.e.c.j.p ɔtumacia.tn̄ possȝ
ɔtra eū pcedi.s.e.c.j.ar.j.de dolo.cū olim.iste.§.pōt intelligi eti
am đ ɔfirmato ⁊ ɔsecrato:sed ɔtumaci.sequēs.§.q incipit ibi:si
vero:aliter loquitur qn̄ electus ⁊ ɔfirmatꝰ est absens nō p ɔtuma
ciā:tertius aūt.§.q incipit:q si foꝛsan:loquiť de nō ɔfirmato:⁊ i
telligo h vera nō solū i epis sed etiā i alijs platis q sunt spōsi:vł
q hn̄t curā aiaꝝ cū ibi cā hic assignata:subsit.s.periculū in spūa
libus:in alijs clericis aūt nō idē sed ē pcedendū ɔtra eos:vt hēs
j.de cle.nō resi.ex tue.alij aūt dicūt ⁊ meliꝰ idē de cuiuscunqȝ ele
ctione clerici agať:qꝛ ⁊ p longā moꝛā clericoꝝ in spiritualibꝰ de
fectū patiť eccľa.j.de eo qui mit.in pos.eū q.s.de elec.statuimꝰ.
Alicuius electio.i.q electio nō sit canonica vel platus sit crimīo
sus.Pꝛobibitus.idē etiā si nō opponiť gradus lege diuina pꝛo
hibitus.j.de resti.spo.litteras.Cōtumax.ɔtra nō ɔtumacē in h
casu nullo mō pꝛocedatur.vt.s.c.pxi.Malitiose.j.de cleri.nō re
si.ex tue.ff.de euic.si dictū.§.fi.ɔtra tales enī credimus publice
pponi edictū vel ad domū.j.de cleri.nō resi.ex tue.(aliter).i.nō
p ɔtumaciā.(q si foꝛsan)iste.§.sicut supioꝛ loquiť de absente per
ɔtumaciā.(si autē)iste.§.loquitur sicut pmi duo loquunť qn̄ est
absens ⁊ nō p ɔtumaciā.(alij)pꝛeter senes ⁊ valitudinarios.q.

d.testes alias legitimi recipiēdi.(spūali)id ē q electio nō sit cano
nica vel etiā q pꝛelatus sit criminosus.(Diffinitū).s.q sit absēs
ex necessaria causa puta infirmitatis semp expectandū est.vij.q
j.pꝛesentiū.si vero sit absens p annū sine rationabili cā ⁊ sine li
cētia subtrahanť ei expēse auctoꝛitate supioꝛis ⁊ moneť p subdi
tos:vel archiepm̄ vt redeat:⁊ si non redierit alius ponitur loco
auctoꝛitate supioꝛis.auc.qn̄ op.e.§.⁊ illud.⁊ auc.de sanctis.epi.
§.interdicimus.ille aūt qui fraudulēter se absentauit si pposito
edicto citationis infra sex mēses nō venerit spoliabitur sua eccle
sia:⁊ aliter etiā puniet lite nō ɔtestata.j.de cle.nō resi.ex tue.vel
dic statutū esse q nullatenꝰ pcedať sup accusatōe sua vbi accusa
tur de crimīe criminalr nisi sentētieť de crimine nisi li.nō contes.
iij.q.ix.decernimꝰ.s.de iudi.c.j.⁊ sic hn̄ rn̄det lectioni quaȝ feci-
mus in pꝛoxi.§.⁊ facit etiā ppter hoc qđ sequiť de matrimonio
carnali sup quo nō recipiūtur testes lite nō ɔtes.ɔtra absenteȝ nō
p ɔtumaciā.j.e.c.§.si aūt.posset tn̄ dici ⁊ nō pbabiliter q nisi cā
pbabili sit absens eps iam ɔsecratus vocabiť p edicta.⁊ nisi cō
paruerit pcedeť ɔtra eū nō sup criminalibus ſȝ sup impedimē-
to quo diciť electionē nō valere ad sentētiā diffinitiuā.ar.eiꝰ qđ
diciť in matrimonio carnali.j.q fi.sint le.platum.⁊ no.in.§.se.si
aūt.vel dic q is ē sensus.§.huiꝰ.q si ɔtra ɔfirmatū ⁊ nō cōsecra
tū vel nō oꝛdinatū pponiť aliqđ ɔtra psonā vel ɔtra foꝛmā ele-
ctionis tūc nō dȝ expectari nisi p tn̄ tempꝰ inquantū dȝ ɔsecrari
vel oꝛdinari.⁊ de his tpibꝰ no.s.de elec.cū in cūctis.§.j.⁊.ij.et ē
ratio q tn̄ expectāt:qꝛ si tūc venerit quisqȝ obijcere poterit quod
volet alioqn remoueri deberet:vt in palľ.decre.cū in cūctis.⁊ sic
etiā pōt intelligi.§.sequēs.(expecteť).q.d.nō est necesse q electus
citeť vt veniat petiturus ɔfirmationē:sed tn̄ p sex menses expe
ctať post electionē q hic satis expsse inuit:vel dic q loquiť qn̄ ɔ
electū aliqd obijciť ⁊ citať vt respōdeat:nam in hoc casu si per
sex menses comparere distulerit:pꝛocedetur non obstante q nō
sit lis contestata:non obstante q est absens non per contumaci
am(pꝛesumatur).C.de repu.auc.hodie.j.de spon.in pꝛesentia.
xxiij.q.j.cū p bellicā.(ppꝛia).j.q fi.sint le.platum.ɔtra.Soľ.di-
xerūt quidā ibi nō sentētiari de matrimonio ſȝ de legitimatōe p
lis.vel dic q ibi recipit legitimas psumptōes sup moꝛte viri eo
moꝛtuo alius aduersarius ɔstitui nō pōt.vel pōt dici q ille q ibi
fuit citatus fuit ɔtumax.vel dic q ibi loquiť qn̄ malitiose aberat
vn̄ sufficiebat pꝛoponi edictū ad domū eiꝰ.j.de cleri.non resi.ex
tue.secus vbi nō maliciose:vt hic.⁊ pꝛesumiť malitia si vxoꝛ ne-
scit vbi sit.j.qui matri.ac.pos.c.j.⁊ intelligo hoc vltimū verum
scȝ q pꝛoponitur edictum ad domum vbi ex malitia est absens
vel vbi contumax est quo ad hoc q pꝛocedatur a sententiaȝ dif
finitiuam:nam quo ad missionem in possessionem pꝛocedereť
ad edictum pꝛoponendum:etiam si non esset malitiosus vel cō-
tumax:vt nota.j.de eo qui mit.in pos.si aduersarius.dummo-
do non esset in pꝛouincia.(multi).xxxij.q.vij.illi qui.⁊.c.neqȝ.et
c.furiosi.infra de sponsali.in pꝛesentia.(excessum).sub hoc nomi
ne excessum compꝛehendit iurisditionem super iuribus alicuiꝰ
que male occupata vel detenta dicuntur.infra de testi.cum olim
ij.q.vij.quapꝛopter.⁊.c.sequē.j.de simo.licet.j.de accu.qualiť.
⁊ quando.(publicatio).i.redactio in publicam foꝛmam ad eter
nam rei memoꝛiam.j.de testi.significauit.auc.de testi.§.penul.
Idem foꝛte in publicatione testium.ar.C.de testamen.publica-
ti.⁊.l.instar.⁊ fit hoc modo:quia idem testes dicunt qualiter in
terfuere contractui ⁊ post iudex decernit dicta eoꝛum perpetuo
valere.j.de testi.albericus.(vt tedio)nunquid missio in posses-
sionem in actij.reali percipiet fructus.respondeo sic.sed non lu-
cratur nisi in petitione heredum.⁊ si sit filiusfa.nepos neptis et
vxoꝛ ⁊ non habeant aliud vnde valeant sustentari.ff.ex.qui.ca.
in possessio.l.fulcinius.§.penulti.ff.vt in pos.le.que legit.veniē
ti enim infra annum restituit etiam missus in possessio.reali.C.
de pꝛescrip.xxx.an.si quis episcopus.§.penulti.similiter qꝛ qs
percipit fructus ⁊ tamen computat in soꝛtem.C.de pignoꝛi.ac.
l.j.C.de pac.pi.l.j.⁊.ij.quia ipse reus terram colit ⁊ fructus col-
ligit:⁊ alius.s.missus in possessio.eos custodiet.ff.vt spon.lar.is
cui.⁊ hoc iure personali:in reali autem tedio afficitur q aliꝰ pos
sidet.C.de pꝛescrip.xxx.an.si quis episcopus.Sed contra.j.e.§
vbi dicit:constituetur post an.verus possessoꝛ.sed expone id est
incommutabiliter:et scias non esse necessarium ſm decretum:
sed sufficere solum excursum tempoꝛis.si tamē petat dari potest
infra de eo qui mitti.in possessio.c.j.sed in personalibus necessa
rium est ſm decretum vt fiat verus possessoꝛ hoc modo:quia ad
iudicabiť vere possidere res illas de qbꝰ fuerat missus i posses-
sionē p mensa declarati debiti:⁊ extūc faciat fructus suos ⁊ per
scribet.ar.ff.de damno infecto:si finita.§.si quis.alij dicunt q i
personalibus actio.nunqȝ habet locuȝ secundū decretum:sed p

cedetur ad vendicationem vel ad impetrationẽ dominij scđm q̇ no.C.de bo.au.iu.pos.cum ꝓponas.⁊ scđm hos non habet locũ ſm decretũ nisi qñ fit missio i possessionẽ ex cã noxali vel ex cã dãni infecti.i cã tñ noxali ⁊ dãni ĩfecti ſm decretũ ꝯstituit eũ dñm si reus erat dñs.si aũt ñ erat dñs dat cãm prescribẽdi.ff.ꝺ dam.infec.si finita.§.iul.ff.de noxa.ac.generalr.pl⁹ placet qđ no. circa hãc materiã.j.de vb.sig.dilecto.in glo.q̇ tñ (imobilibus) secus in mobilib⁹.nã ꝯtra talẽ possessionẽ ꝓcedeꝛ non admissa noĩatione dñi imo tenẽs vel possidens rez se defendere cogitur. ff.de rei ven.officiũ.xij.q.ij.de reb⁹.xvj.q.j.in canonib⁹.si autez petãtur incorporalia iura hz locũ noĩatio:vt no.s̄.de ma.⁊ obe. inter. Noĩare.si aũt nõ noĩaret sed liti tanq̄ȝ possideret se offe- rat si postea vel añ litis ꝯtestationẽ vel post ꝯtumax sit ⁊ propꝛ hoc decernaꝛ possessio actori:nõ nocet dño q vere possidet q̄ ad possessionẽ vl̕ proprietatẽ.C.si p vim vl̕.a.mõ.l.vl.Sz ille q litẽ suscepit tenebiꝛ ad interesse añ lit.ꝯtes.p actionẽ de dolo:et post lit.ꝯtes.ꝯdẽnabitur ad ipam rẽ cũ habeatur ꝓ possessore si ille q agebat reũ nõ possidere ignorabat:vel meli⁹ ad litis estimatio nẽ:vel ſm quosdã quantũ in litẽ iuratũ fuerit vel ad interesse.ff de rei vẽ.is qui se ob.⁊ l.se.ff.si vsufru.petaꝛ.l.fi.ff.de peti.here. q se liti.ff.de dolo.l.pe.Sz oppões cũ absẽs possedit p colonũ co lono.eiecto dñs amittit ciuilẽ possessionẽ:vt.ff.de acq.pos.possi deri.§.q̇ si seru⁹:quare nõ eodẽ mõ amittit dñs possessionẽ si p iudicẽ ablata ẽ possessio illi q alieno noĩe possidebat ⁊ alij data scz illi q missus ẽ in possessionẽ:et tũc dñs absens debz amittere possessionẽ.Sz rñdem⁹ tunc tm̃ dñm amittere ciuilẽ qñ violen ter eijcitur colon⁹ vt idẽ.§.dicit:secus aũt qñ p iudicẽ q nõ inten dit possessionẽ vel ius alterius dare:⁊ si intẽderet non possessio nẽ.C.si p vim.l.vlti.alij dicunt etiam tũc possessionẽ amitti:sed iudi.offi.recuperari vel condi.ex.l.pal̕.c.si p vim.l.vl.ideo iste specialis processus ẽ inuẽtus in hoc casu vt caueatur cõtra frau des quas possent machinari dñs,⁊ ille qui possidet noĩe alieno qꝛ dñs diceret ego nõ possideo ⁊ alius diceret similiter. Jtez qꝛ multa benignitas fit possidenti in eo q̇ alij denũciat ⁊ in eo q̇ ñ cogitur respõdere. Jtẽ qꝛ mɫtiplex ẽ ꝯtũacia.s.tã dñi q̄ȝ ei⁹ q ei⁹ noĩe possidet:ꝯmodatarius autẽ ⁊ depositarius ⁊ alij qui solã detẽtionẽ habẽt ꝯueniri pñt rei ven.,vt procedãt ſm tenorẽ isti⁹ decre.,⁊ vt simplicẽ tenutã dent solã sine possessione qñ ignoraꝛ an in veritate possideãt:qꝛ si añ iudiciũ vel in processu iudicij cõ stet q̇ nõ possideat nõ habebit locũ rei ven. ⁊ sic ĩtelligitur finis l.ff.de rei ven.officiũ.si enim predicti nolint rñdere vel simplici ter dicãt nolumus defendere absentẽ etiã ſm tenorẽ isti⁹ decre. absoluẽdi sunt ab instantia iudicij nisi vellẽt actores probare q̇ possideant vt si transferetur in eis passessio.ff.de rei ven.l.pe.⁊ fi.attestationes aũt sique sunt ⁊ ꝯfessiones ⁊ alia acta iudicij in ter ꝯmodatariũ ⁊ actorẽ preter tenorẽ huius decre.non preiudi cat ꝯmodatori:quia int̕ alias ꝑsonas ⁊ ĩ alio iudicio habita sũt. j̃.de testi.veniẽs. Possidet.dicunt quidam siue ius habeat ĩ re: vt emphiteotarius siue nõ:vt inquilinus ⁊ huiusmodi.ff.de rei ven.officium.alij intelligunt de his tm̃ qui ius in re non habẽt nam illi qui habẽt ius in rẽ licet habeant temp⁹ ad denuncian- dũ dño tñ ipsi non pñt se excusare quin respondeãt:imo plus ẽ: qꝛ ipsi iam nõ noĩe alieno possidẽt sed suo.ĩmo agere potest inꝛ dicto vnde vi si tali re spolietur emphiteotarius:habet autem h̄ locũ h̄ nominatio etiã si suꝑ obediẽtia quis conueniatur:vt no. s̄.de maio.⁊ obe.inter.qꝛ de facto vidimus quare si procurator ad admĩistrandũ datus vel ad negocia:vt.s̄.ꝺ procura.petitio possit dñm noĩare.⁊ dicimus q̇ sic.⁊ procedeꝛ contra eum scđz tenorẽ huius.§.ar.qꝛ defendere videtur.⁊ si patiatur actorẽ in possessionẽ mitti.ff.de procura.l.j.§.vl.⁊ l.se. Jtẽ procurator ĩ terrogari debet an reus.s.dñs suus possideat.ff.de procu.nõ so- lum.ergo a simili potest dicere se alieno noĩe possidere:procura tor vero ad causas h̄ bñficium non hz. Producẽdo.p detentorẽ Dispositum.s.prestare se iudici. Tanq̄ȝ.h̄ vult dicere quia sicut ꝑ litis ꝯtes.interrumpiꝛ ꝑscriptio:ita per hanc citationẽ. Dñm q.d.ꝑmo dabiꝛ termin⁹ colono vt dñm ꝑducat:⁊ postea colon⁹ ipm dñm vocabit (volũtate) ꝯtũacie. Sũmati.p iuramñtũ calũnie s̄.de elec.cũ dilecti.j.de resti.spo.litteras. Principali.que ẽ de ꝓ prietate.⁊ suꝑ.maxime:qꝛ ⁊ suꝑ possessione seruaꝛ infra annũ alij dicunt h̄ habere locũ vbi lite nõ ꝯtes.fit missio in pos. C.ꝺ ꝑ scrip.xxx.an.si quis eps.sed vbi lis ẽ quasi cõtestata: vt h̄:secus j̃.e.§.vl.quousq̄ȝ prescribat:prescribit enim.x.an.inter presẽtes ⁊.xx.inter absentes:nam cum possideat auctoritate iudicis bo na fide possidet.ff.de acqui.pos.iuste.vnde vsucapit sciens alie nũ.ff.de noxa.ac.⁊ generaliter. Possessionẽ.nõ tñ possidet ciui liter sed nec ⁊ naturaliter:qꝛ prior possessor nõ depellitur ꝺ pos sessione.ff.de dam.infec.finita.§.si quis ante.ff.vt in pos.le.l.is cui.§.qui legata.solũmodo enim custos ẽ:vt nõ.s̄.e.§.in alijs.⁊ ex h̄ apparet q̇ ille qui missus ẽ in possessionẽ causa rei seruan- de potest vẽdicare rẽ. Et dicunt quidam q̇ etiam ipse teneꝛ rei ven.quia facultatẽ restituẽdi habet.ff.de rei ven.officium.ff.ad exhi.celsus.§.j.sed potest dici q̇ facultatẽ restituẽdi non habet: quia tm̃ custodit ⁊ tanq̄ȝ custos est non tanq̄ȝ detentor.argum̃. contra.ff.vt in pos.l.is cui.§.missus Sed expone quod ibi dicit ducẽdus ẽ.i.in custodia. Vel in ꝯtumacẽ.scđm quosdam h̄ est §.⁊ respõdet hic vel toti ei quod dictũ ẽ de missione in possessio nẽ siue reali siue personali actione.q.d.⁊ in reali ⁊ in personali facienda est missio in possessionẽ vel in ꝯtumacẽ ⁊c̃.⁊ scđm h̄ bñ sequitur hic q̇ veniẽs infra annũ vel post annũ audietur iu- xta distinctionẽ in alio casu ⁊c̃. Alio casu. videlicet in quo age batur de remedio missionis in possessionẽ vbi dicebaur q̇ re⁹ auditur si cauerit iudicio sisti:⁊ restituerit expẽsas:aliter autem si velles intelligere q̇ missus in pos.in personali actione ex secũ do decreto vlterius.s.post annũ reddere non teneatur rem ĩ cu- ius possessionẽ missus est:contrarium videtur. C.si de distra. pig.si prius.vbi dicitur q̇ debitor semper recuperat pignora ni si sint distracta.ff.de vsuca.nõ solũ.§.qui pignori. vbi dicitur q̇ nullo tẽpore prescribitur pignus.ad idem.ff.qui satis.co.l.scien dum.§.creditor.alij dicunt h̄ esse.§.⁊ dicunt q̇ creditor etiaz in personali actione post annũ sit verus possessor:quia vlteri⁹ non recuperat pignus ⁊ creditor non tenetur probare debituz post annũ:sed tñ is q dicitur debitor potest probare indebitũ.alij di cunt q̇ si missus sit in possessionẽ ex scđo decreto vlterius nõ re cuperat debitor pignus nisi soluat debitũ qđ probauerit credi- tor saltẽ per iuramẽtum suum alias vsq̄ȝ ad.xxx.an. recuperat. scz si nõ est missus ex scđo decreto vel si vis intelligere q̇ totus §.loquatur de ꝑsonalib⁹ tm̃:alias dicere potes q̇ inter realem ⁊ ꝑsonalẽ actionẽ infra annũ ⁊ post annũ dissimilitudo ⁊ simili- tudo notari potest:dissimilitudo in h̄ no.qꝛ infra annũ incipit ĩ reali possideri ⁊ prescribere rẽ in cuius possessionẽ missus ẽ: qꝛ habet iustũ titulũ.ff.de acqui.pos.l.iuste ⁊ bo.fi.qꝛ dicit ⁊ credit se habere ius in re qđ tñ nõ est in pretorio pignore qđ pro debi- to assignaꝛ.ff.qui satisda.co sciendũ.§.creditor.ff.de vsuca. non solũ. Jtẽ post annũ no.dissimilitudo:qꝛ in reali missione in pos- sessionem fit incõmutabilis possessor:secus ẽ de misso in posses- sionẽ in ꝑsonali:sed ⁊ siɫitudo no.añ annũ.⁊ post annũ.añ ãnũ qꝛ prestita cautione ⁊ restitutis expẽsis vterq̄ȝ recuꝑat possessio- nẽ suã siue reali siue personali actione sit actũ.s̄.e.§.in alijs. Jtẽ ⁊ post annũ:qꝛ sicut missio in possessionẽ ĩ reali possidet donec constet de proprietate: sic ⁊ in personali est in possessi.donec de debito liqueat: ⁊ postq̄ȝ liquebit ꝺ debito ipsam rẽ in cuius pos- sessionẽ missus ẽ possidebit donec de debito satisfaciat.ff.ꝺ fur. creditoris.§.si eũ.ff.ꝯmo.in rebus.§.vl.ff.de le.j.filiusfa.§.diui. ff.si ser.ven.is cui.ff.de le.ij.filius.§.diui.

De iuramento calumnie. Rubrica.

INherentes vestigiis Cautũ.C.de epi.⁊ cle.cuz clerici.que loquiꝛ ꝺ iuramñto iudicio sisti.Scriptũ.C.e.ti.auc. prin- cipales. Jusiurandũ.de calũnia:nã alias cau sa purgationis vel si iuret seruare ꝯtractuz ali quẽ non est malum.j.de pur.ca.per totũ.j̃.de iureiurã.tua.que- relã.ex rescripto:⁊ ĩ purgatõe.ij.q.iij.si legitimi.⁊ gnãliꝛ dicũt quidã q̇ vbicũq̄ȝ ĩueneris ꝓhibitũ clericis iurare intelligiꝛ coraz seculari foro:nã ibi nec iurare de calũnia nec testificari pñt siue sint rei siue sint actores sine licẽtia epi.xj.q.j.testimoniũ. Si di- cas quare licitũ sit clericis iurare corã laicis in ꝯctib⁹ sine auctori tate epi ⁊ nõ ĩ iudicio. Rñdeo qꝛ ĩ iudicio sepe q̇s ꝯcitat⁹ ab ad uersario falsum iuraret.⁊ iõ fit cũ maiori deliberatõe ⁊ tardita- te.⁊ ne secularia iudicia assuescãt in q̇bus nõ pñt aliquatenus ꝯueniri.x.q.j.ꝯtinua.⁊.c.null⁹:sz in ꝯtractib⁹ vbi sola libera vo lũtate q̇s ducitur secus. Vez corã ecclesiastico iudice semꝑ lz iu- rare sine suꝑioris auc̈te.alij aũt dicũt q̇ nec in sc̄lari iudicio vl̕ ec clesiastico nec in ꝯctib⁹ licitũ ẽ iurare sine auc̈te epi vl̕ suꝑioris: sed vbicunq̄ȝ est clericus siue sit iudex ordinarius vel delegatus si iuret coram eo intelligitur eius auctoritate facere. ⁊ quilibet qui iudicare potest hoc ipso est superior quantum ad causam il- lam quam audit:etiam actoris qui de alterius iurisditione est. ar.xxxj.di.ĩferior.vel dic q̇ clericus nõ potest esse ꝓcurator sine licẽtia sui p̄lati coram seculari iudice:vt nõ.s̄.de ob.ad ra. maxi mus.sed ex quo licentiam habet vt sit procurator:per ꝯsequens et omnia faciendi sine quibus procurationem facere non po-

test vel que pocurationi sunt vtilia.ar.s̃.de offi.dele.preterea. Edictuz.C.de epi.cũ clericis Ei⁹.marchi.vel alicui⁹ alterius q interpretat⁹ quedã fuerat que hic nõ habemus ꝛ ei⁹ interpretatione ꝯfirmat.h.ħ incipiũt v̾ba.h.impatoris.ħ possunt esse verba pape.Canonib⁹.ij.q.v.c.iij.xxij.q.j.in nouo.ꝛ.e.cã.q.v.c.j.ꝛ vlt.Principis.march.Dignoscit̃.vt p̃dictũ ẽ.s.ꝙ null⁹ iurare p̃sumat.nobis meli⁹ videt̃ ꝙ ħ incipiãt v̾ba pape ꝛ expono v̾bũ qđ sequit̃ principali auctoritate.i.volũtate.q̃ꝛ hoc statutum qđ fecit honori⁹ impatori placuit. In quacũqꝫ cã.quidã dicunt in cã appellatõis iurandũ cũ in qualibet cã iurari debeat.Ideꝫ etiã dicunt si subroget̃ ꝓcurator post iuramentũ de calũnia p̃stitũ cũ calũniose possit inducere probatões ꝛ rñdere positõibus ꝛ malicijs hoim obuiandũ est.ff.de rei ven.in fundo.Itẽ q̃ꝛ laborandũ est ad elijciendã veritatẽ.insti.de act.§.curare.ꝛ ad extenuẽdas lites.j̃.de dolo.finẽ.q̄ oĩa remouẽtur in iuramento calũnie.auten.vt liti.iu.§.j.alij dicũt veꝝ esse qđ dicũt isti qñ ille q iurauit subrogato ꝓcuratori aliqđ certũ nõ iniũxit si enim certũ ꝙ iniũxisset sub suo iuraméto ꝯphenderet̃ vñ iurare non dꝫ subrogat⁹.q̃ꝛ ipsemet q iurauit illud rñdere vel facere videret̃.ff.đ ãministra.tu.ita.§.gessisse.si vero nihil certũ mãdauit subrogato qñcunqꝫ habebit eum suspectũ ꝙ calũniose agat faciat eum iurare de calũnia.ar.ꝙ ip̃m eundẽ ꝙ primo iurauit ex cã aliqñ scđo iurare facit.j̃.de testi.(p̃ñtiuz).j̃.đ ap.significauerũt.autẽ.de testi.§.q̃ꝛ veꝝ.coll.vj.alij aũt dicũt tales nũq̃ꝫ iurare. Criminali.tali.s.q̄ p ꝓcuratorẽ agi possꝫ.ff.an p aliũ ca.ap.l.ij.vel ibi vbi đ crĩne agit̃ ciuilr̃.j̃.de testi.testioniũ.bñ dic̃ ꝯpellant̃.azo ĩ crimĩali dic̃ iurari đ calũnia.ar.C.e.l.j.ar.ꝯ̃ insti.de pu.iu.ĩ p̃n.C.de fi.instru.l.vl.in prin.Cõpellãtur.nã si vult p se agere põt.ꝛ tũc coget̃ iurare calũnia.j̃.e.c.vlti. Sue.no.ꝙ loquit̃ qñ noĩe ecclesie agit̃.secus si noĩe suo.alij tñ dicũt ꝙ ꝛ clerici ꝛ laici etiaꝫ si ꝓprio noĩe agãt ꝓcuratores eoꝝ iurabũt de calũnia dũmodo ad hoc habeãt speciale mandatũ.ff.de iureiu.iusiurandũ qđ.sꝫ in p̃sonis ecclesiasticis ẽ speciale vt iurẽt de calũnia p ꝓcuratores eoꝝ etiã sine speciali mãdato iurandi.j̃.e.c.pe.ꝛ fi. veruꝫ dicũt quidã hec verba esse pape.alij dicũt ꝙ ibi incipiũt.nam cum impator.Respõsio pon.cũ ei subest ĩmediate.secus si archiep̃ꝫ vel patriarchã habet.alij tñ vtrobiqꝫ ideꝫ dicũt. Prelato.nõ solum de prelato tm̃ epo sed quolibet inferiore.

L Itteras ꝛ ĩfra. calumnie

bona ẽ ista rõ quare nõ iuret̃ de calũnia qñ agitur đ reb⁹ sp̃ũalib⁹.q̃ꝛ in causis sp̃ũalib⁹ nõ requiritur rigor iuris.j̃.de dolo.c.j. Itẽ ꝛ est alia rõ melior. q̃ꝛ lꝫ iuramentũ nõ sit peccatũ tñ sepe ex frequẽti ꝛ incauta iuratõe peccatũ nascitur.j̃.de iureiurã.ꝛ si xp̃s.in fi.vñ si prestat̃ hic iuramentum iurãs ad quãlibet interrogationẽ debet rñdere quid credit cuꝫ circa multa vertat̃ credulitas ex iuraméto ꝛ ex rñsionib⁹ prebetur multotiẽs occasio deierãdi.ꝛ ideo nõ prestat̃ in sp̃ũalib⁹ de calũnia iuramentũ.iuratur tñ in eis ex veritate:q̃ꝛ veritas respicit sciam veritatis.sed veritas scie ad pauca restringit̃.ꝛ iõ facilius ẽ ad illa p iuramentũ rñdere. Itẽ q̃ꝛ ħ iuramentũ requirit̃ a malo ẽ nõ credẽtis.s̃.de elec.significasti.sed in sp̃ũalib⁹ causis oĩa debent ꝓcedere a bono ꝛ nõ a malo.in sp̃ũalibus aũt causis licet iuretur aliqñ de veritate dicẽda nunq̃ꝫ tñ p iuramentũ int̃rogat̃ de crudelitate.j̃.de testi.ad ħ.q̃ꝛ nec de ipsa iurat sꝫ de veritate sicut ꝛ testi.j̃.de testi.c.de testi.sed lꝫ ptes nõ debeãt ĩ sp̃ũalib⁹ causis iurare de calũnia:tñ rñdere debent quid sciant vel credãt. Itẽ videt̃ ꝙ quãcito in causis sp̃ũalib⁹ lis ꝯtestata est ꝙ statim fiat iuramentũ de veritate dicẽda.q̃ꝛ iuramentũ de veritate succedit causis spiritualibus in locũ iuramẽti de calumnia vt sicut illud generaliter fit statim lite ꝯtestata:vt.C.e.ti.l.ij.sic istud q̃ꝛ nõ est veꝝ ꝙ in causis sp̃ũalib⁹ generalr̃ aliqđ prestetur iuramentũ.sed ad officiũ iudicis ptinet vt si aliqua iusta cã mouerit eũ cogat eũ iurare de veritate dicẽda vel in articulo de quo dubitat vel de quo querit̃.vel etiã in tota cã si iudex aliqñ ꝓbabilit̃ suspicat̃ ꝙ cõtra cõsciam in multis veritatẽ negat.ꝛ sic loqtur.j̃.de iureiurã.ex litteris.s̃.đ elec.dudũ ro.j̃.de testi.ad ħ.maxime aũt in causis electõis vtile ẽ.ħ iuramentũ p̃stari sepe gnãliter sup oĩbus articulis ꝓpter periculum qđ est in mora.j̃.de ap.oblate.in fi.ꝛ lꝫ de hoc iuraméto a ptibus prestãdo nõ inueniatur expressum iure ciuili:tñ doctores dicũt ħ iuramentũ aliquãdo prestandũ ab aliquib⁹ alijs p̃sonis.ar.C.de testi.seruos.ff.đ ꝓba.etiã.ff.de ꝯfes.certũ.§.fi. Itẽ iudex nitit̃ ad veritatẽ ingrẽdã modis omnibus quibus potest.ergo ꝛ per iuramentum de veritate dicenda.ff.de eden.l.ij.Calũnie.sꝫ đ veritate dicẽda iuramentũ prestatur.s̃.de elec.dudũ ro. Super exceptionibus autem bene iuratur de calumnia etiam in causis spiritualibus supra de elec.cum dilecti.vbi de hoc nota.

I N ptractãdis. causis cãc.

si sit criminalis nec ne.ij.q.viij.prescripta.s̃.de ꝓcura.item si sit vehemens causa vel vil̃.ꝛ circa personas si sint iustiores an non.C.de procura.in pecuniarijs. nesciant q̃ꝛ talem constituere tenentur ꝙ si interrogetur in lite de facili respõdeat.quia nisi iusta causa appareat nõ hẽbit terminũ ad dñm ꝯsulẽdũ.C.đ ꝓcu.l.vl.ff.đ ꝓcu.si actor. Itẽ dicimus ꝙ si ꝓcurator dicit se nescire ea de qb⁹ interrogat̃.ꝛ ptinẽt ad principale negociũ ꝙ ꝯdẽnabit̃ in expẽsis q̄ ꝓpter hoc fient: vt ħ.

I Mperatoꝝ ꝛ infra coge

re.q̃uis possint si velint illud prestare. Decidant.j̃.e.c.vlti. Economũ.economi eniꝫ syndici:actores:tutores:curatores:parentes orphanatrofi ꝛ omnes alij qui legis admĩstratõeꝫ hñt a lege vel a iudiciali auctoritate iurãt de calũnia.C.de iura. calum.l.ij.§.j.ꝛ.ij. C.de bo.ma.j. C.de episco.et cleri.orphanbtrophos.ꝛ auten.sed hodie.insti.de cur̃.§.vl.ꝓcuratores autem simpliciter constituti nõ iurabunt de calumnia nisi sint procuratores ecclesiaꝝ.vt.s̃.e.c.j.j̃.e.cum causam.C.de iura.calum.anten.principalis:qui proprio vocabulo iurãt.aliorum enim procuratores non iurant licet aliquando procuratores vniuersitatis iurãt ĩproprie sũpto vocablo.j̃.e.cũ caꝫ.vt ibi no.Statuas.ex hoc spãli mandato al̃s ꝯuẽt⁹ facere dꝫ:vt ĩ hoc c.ix.q.iij.cũ serui.alias scim⁹.ep̃s autẽ ꝯfirmabit.C.de epi.omnes.§.ħ nihil.ĩmo etiã ꝛ sine ꝯfirmatione episcopi.

C Eterum.

ꝛ j̃.tenet cõstitutio syndici.ff.ꝙ cuiusqꝫ vni.l.j.

Q Um causaꝫ ꝓcuratorib⁹

no.prelatum ante litis contes.constituere procuratorem.secus in tutore qui non procuratorem sed actorẽ facit ante litis contes.C.de procu.neqꝫ.non enim tãta nec tã libera est tutoris administratio sicut prelati. Interrogationib⁹ nam quedã interrogationes fiunt ante litis contes.vt.ff.đ inter.ac.per totum. Juramentum calumnie.olim intrabant procuratores indifferenter de calumnia.ff.đ dam.infec.qui bona.§.pe.sed postea quidem statutum ẽ ꝙ principales persone iurẽt. C.de iura.calũ.l.ij.ꝛ auten.principalis.quod intelligitur verũ nisi eis mandetur specialiter ꝙ iurent.ar.ff.de iureiurã.iusiurandũ quod. Sed in causis ecclesiasticis iurant procuratores sine spãli mandato iurandi.alij dicũt tñ ꝙ procurator in causis laicorũ non iurat de calũnia.etiã si mãdatũ hꝫ iurãdi ꝓcuratorib⁹.no.ꝙ ꝓcurator iurare de calũnia põt.ꝓcurator ꝯstitut⁹ ab vniuersitate nõ ꝓp̃e dr̃ ꝓcurator sꝫ syndic⁹.sꝫ nõ facim⁹ viꝫ ĩ noĩe:sed ĩ mõ ꝯstõnis cãm ꝯditõe siue q̄litate ꝯstituẽt[.]vt si ab vniuersitate ꝯstituit̃ sindic⁹ sit siue appellet̃ ꝓcurator siue sindic⁹.ꝛ eodẽ mõ si a nõ dño ꝛ cũ decreto ꝯstituat̃ actor ex quocũqꝫ noĩe cẽseatur.verũtñ hoc ẽ nota dignũ ꝙ ep̃s ꝛ p̃lati ꝛ si nõ sint dñi:vt.j̃.de dona.c.ij.tñ ꝓp̃e ꝯstituũt ꝓcuratorẽ etiã sine decreto supioris q litẽ ꝓsequit̃:vt ħ.ꝙ ĩ alijs nõ dicerẽ.no.đ hoc.s̃.đ ꝓcu.petitio vniuersitas etiã ꝓp̃e dr̃ ꝯstituere ꝓcuratorẽ ĩ re ꝓp̃a vniuersitatis.C.đ iur̃iur̃.pp cal̃.l.ij.§.ħ. Itẽ actorẽ ꝯstituit vniuersitas in reb⁹ nõ suis.ff.ꝙ cuiusqꝫ vni.itẽ.§.actor.

Q Um ĩ causa. sindicũ.

id est ꝓcurator sindic⁹ enĩ ab vniuersitate ꝯstituit̃.ff.ꝙ cuiusqꝫ vniuer.l.j.Sꝫ ħ v̾ba ꝓcurator:sindic⁹:actor:econom⁹ indifferẽter accipiunt̃.vt no.s̃.c.ꝓxi.ꝛ de ꝓcu.petitio.Sed nõne ĩ cã sp̃ũali vbi exigit̃ iuramentũ de v̾itate dicẽda:vt.s̃.de elec.dudũ.si sep p aliũ egit posit p aliũ p̃stare iuramentũ de veritate dicẽda.Rñdẽt[.] qđ ẽ ꝙ ñ.ꝛ ẽ rõ diuersitat[.]:q̃ꝛ vbi de calũnia iurat de credulitate iurat.ꝛ qsqꝫ de suo ꝛ đ alio facto credere p̃t.sꝫ ĩ iuraméto de v̾itate dicẽda vbi nõ excusat credulitas nisi assit v̾itas qsqꝫ p se iuret ꝛ rñdeat.põt.n.eẽ ꝙ illđ de q̄ ego q̄ro sit dñs ꝛ nõ ꝓcuratorvñ diuersa rñdebũt.ar.ff.đ ĩ li.iur̃.videam⁹.ĩ p̃n.Sꝫ tñ ꝯ̃ vr̃ ꝙ idẽ dr̃ ꝙ tutor iurat si vult.ꝛ ita vr̃ ꝙ ꝓcurator iurat si vult Sꝫ rñdeo ħ eẽ ꝓpt̃ defectũ dñi q iurare nõ põt:q̃ꝛ ẽ pupill⁹ ĩmo ꝙ pl⁹ ẽ s̃m antiq̄ tp̃a p̃stito iuraméto de calũnia a ꝓcuratore nihilomin⁹ iurat dñs de v̾itate dicẽda.C.de ꝓcu.l.vl.ff.de ꝓcu.si actor.q̃uis illđ intelligat̃ etiã đ iuraméto calũnie. Itẽ ad hoc ẽ xj.q.j.testioniũ.ꝛ.q.iij.intelligẽdũ.xvj.q.iij.dil̃.bñ tñ p̃nt ꝯmittere alicui ꝙ ĩ eoꝝ aĩas iuret.ꝛ tũc ille q iurat nõ rñdebit p se aliqđ sꝫ ꝙ mãdabũt illi in q̄ꝝ aĩas iurabit.j̃.de testi.p̃ñtiũ.ij.tñ satis videtur ꝙ syndici ꝛ actores ꝛ etiã procuratores possint iurare de veritate dicenda.ar.C.de iudi.properandum.§.j.C.de

re.cre.l.pe.§.pe.C.de iura.cal.l.ij.§.qđ obseruari.ff.de noxa.ac. quotiés.§.eos.⁊.§.ptor ait.⁊ intelligo h vera q pñt pdicti psta re iuraméta q̄ respiciūt solá credulitaté: vel q̄ ptinét veritaté: vt sacrm de q̄ztitate expésaꝝ ⁊ qđ defert plite decidéda ⁊ hmōi. de iuraméto decisiuo vel de veritate itellige veꝝ esse q iuret pcurator dūmō ei mandatū sit vel liberá héat administratōez vl ↄstitutus sit in ré suá.ff.de iureiu.iusiurandū qđ.ff.de pcu.pcurator cui.⁊.l.se.quáuis ille leges loquant tm̄ in deferéte iusiurádū nō in recipiéte.si aūt sit iuramétū qđ solá volūtaté respiciat vel affectōez: vt é iusiurandū in lité illud a pdictis nō pstat nisi in casu.ff.de iureiu.in lité.videamꝰ:in pn.vsq3 ad.§.deferre.illđ aūt iuramentū lz dat de veritate dicéda: nō tm̄ est tantū de his q̄ qs vidit:sz etiá de his q̄ indubitáter nouit.ná nō vidi xpm̄ crucifigi:tm̄ h firmit noui. Jté nō vidi ↄstátinū vel iuliū impatores:⁊ h ipos bñ noui.ad hoc.xcvj.dis.ↄstátinus.⁊.xj.q.iij.iul.ar.j.de testi.ad hoc.ff.de in li.iur.videamꝰ.ad h facit qđ dic augustinus q spes é certa expectatio future btītudinis:q de futura btītudine nō pōt esse certitudo scie:sz credulitatis tm̄.sic é in iuraméto de veritate dicéda:q iurat vera esse de qbus nō dubitat lz ea nō viderit.⁊ lex dic sciri ⁊ indubitatū é qđ cōi auditu pcipit de antiq̄s.ff.de aq̄ plu.ar.in summa.§.idé labeo.sic ⁊ pcurator iurat maīaz ↄstituétis de veritate dicéda.⁊ etiá de ↄsuetudine romáe curie in aīaz suá:⁊ cū bona ↄscia rñdere pōt vera esse ea q̄ scit vl ab alijs in quoꝝ aīas iurauit intelligere vera esse.j.de testi.ad h als pñtiū.Sz testis nō tantū iurat de veritate:sz de his q̄ in eius pñtia facta sunt.C.de testi.testiū. Pena.C.de iura.cal.l.ij.§.q si actor.⁊.§.q si aūt reus. Actōe.p sniaz. Sz nunq̄d si iudex nolit ferre sniaz ↄ recusanté iusiurandū:⁊ ita peat instátia iudicij:nūqd hébit aliquá actioné ille q̄ ↄtédebat cū recusante iurare ⁊ insup si adhuc incipiat agere q̄ recusauit:nunq̄d poterit ↄ eū excipi:tu debes cadere a lite:g nō dz audiri agés.ar.ff.de inof.testa.pap.§.si filiꝰ? Rñdeo q nō credimus eū posse agere vel excipe de recusatōe iuraméti:q ea q̄ eueniūt post li.ↄtest. valde ptinét ad officiū iudicis.ff.de edi.edic.ediles.§.ité sciendū.⁊ nephas é ex materia litis lité oriri.C.de fruc.⁊ li.ex.l.iij. iudex tm̄ tenet ex hoc.C.de iudi.sancimus.insti.de obli.q̄ ex q̄si deli.in pn. qđ dic h glo.nō debere h lité ex lite oriri p sniaz locū hz qñ negociū pncipale terminatū é vel trásactū.C.de fruc.⁊ li.ex.termi. ⁊ si nondū determinatū sit negociū p iusticiá:sz forte perijt pncipale negociū ppter interitū rei vel alia sili causa:tūc bñ fert snia ppter accessoriū.ff.de rei vé.ité siue.⁊.l.vtiq3. Jté nō hz locū hec gl.s. p sniaz in his q̄ fiūt ex iudiciū qđ est videre. ná decre. dic q si q̄ elegerūt ↄ formá puenit ptáte eligendi:ad istá enī pená agi pōt semper.s.de elec.quia propter.vbi no. Alij tamen dicūt q etiaz in iudicijs vt hic semper poterit agi vt cadat a lite.

De Dilationibus. Rubrica.

Dilecti filij. breué ⁊ peremptoriū. h fecit iustá ap.⁊ an sit nimis breuis arbitrio iudicis supioris relinquit.ff.de v.ob.cōtinuus.solius enī pemptorij assignatio prima vice nō sufficit ad ap.ff.de iudi.nōnunq̄z.xxiiij q.iij.de illicita.iudex tm̄ pōt id moderari.s.de off.del.ↄsuluit.ff.de iudi.ad péptoriū.sz si male moderet licite appellat ab eo vt h Maturare.i.ita abreuiare.vl.i.ita festiare vt pma vice ppōat.

Preterea rescriptū in q̄ plene ↄtinet teor q̄onis Trásmisso. Nō q inducie citatorie dant sine cáe cognitiōe:q pte abñte dant.ff.de offi.pcō.nec q̄cq̄z.§. vbi decretū. Jdé credimus de deliberatorijs sicut h appet. Sz pparatorie ⁊ instructorie nō dant sine cáe cognitiōe.iij.q.iij.spaciū. Jté credimus q sine cause cognitōe possit agere ⁊ diminuere. Vlterius. h habes ar.q lz iudex delegatus nō mittat rescptū aplicū bullatū citato mittat tm̄ nō bullatū:tm̄ cōpere dz. de h nō. s.de offi.delé.cū in iure.q plus é rñdere ad qđ tenet vt h ex q̄ talem cáz exprimit in citatorio q̄ si vera est tenet rñdere.⁊ cōpere dz ⁊ si nō cōpareat ⁊ in veritate é iudex delegatus iusta est snia eius vel excōicatōis vel missionis in possessioné vel q̄uis alia.sz si nulla delegatio sibi facta esset ⁊ sine causa citasset ⁊ falsum tenoré rescripti misisset:tūc nihil valeret qđ faceret ↄ nō cōparété sed saluū erit ⁊ ius suū etiá si cōpeat:q nō coget rñdere nisi postquá venerit habeat copiá rescripti aplici.⁊ als puil. fori pōt allegare ⁊ libellū recipe de nouo.s.de libel.ob.c.j.s.de offi.dele.cū in iure.s.de rescrip.sup lris.c.cū ↄtingat.s.de iudi.c.j.ff. de iuri.om.iu.si qs ex. Si aūt in citatorio nullá cám assignet q̄re hz sup eū iurisdictioné:nec tenoré rescripti inserat:nec als é iudex ordinarius etiá si in veritate iurisdictioné habeat ex aliq̄ cá occulta nō tenet se pñtare iudici.ar.ff.si qs cau.quotiés seruus.C.ne de sta.de.l.pe.ff.de in ius vo.l.ij. Si v̄o citatoriū misit iudex ordiarius alicui q nō sit de iurisdictōe eius in quo expmebat cám q̄ si vera esset corá eo rñdere deberet:puta q ibi ↄxit vel deliqt:vel q agit de re quá ibi hz:sed tm̄ causa falsa erat vel nō sberat: tūc si cōparuerit corá eo idé est ac si sine citatōe ibi inueniat.s. in terra q̄ sit de iurisdictōe citátis:pōt enī eū tūc tenere sm quosdam quousq3 cautioné pstet de stádo iuri vel lité ↄtestet.ff. de iudi.l. ij.§.pe.male dicūt isti:q lex illa loquit tm̄ cū cōparet corá iudice q sup eū hz iurisdictioné:sz tūc nō pōt exercere eá:q reus hz priuilegiū reuocádi domū.si v̄o nō sit ibi nō cogit venire:imo siue veniat siue nō veniat nulla pena pōt sibi imponi: vel in cá pcedit:⁊ sic pōt intelligi.ff.de iudi.nō videt. nisi vbi agit actiōe in ré:ná tūc pcedit vt fiat missio in possessioné bonoꝝ q̄ hz in iurisdictione citátis:⁊ forte secus é si agit psonali:nisi forte latitaret ⁊ de maleficio ibi cōmisso ↄstet:⁊ tūc ↄ eū non pcedit:sed iudex vbi latitat sb fida custodia dz eū mittere ad citanté.auc. vt nulli iu.§.si v̄o qs.⁊ i auc.vt oés obe.iu.§.ij.col.v.⁊ si nō fecerit superior eū puniet vt ibi. Si aūt vocatus venit ⁊ lité ↄtestatus fuerit nō errás neq3 in facto neq3 in iure poterit ferri snia diffinitiua ↄ eū:⁊ suus iudex sb quo hz domiciliū pposita actōe ex re iudicata exequet eá.ff.de re iudi.miles.§.vl.ff.de re.cre.actori. Sz si postquá venisset corá iudice vel etiá si inuétus in sua iurisdictōe ⁊ citatus vt corá eo cōperet ⁊ ↄtumaciter recessit vel nō cōparuit tenet pene īpositio sibi facta ⁊ excōicatio: ⁊ etiá si causa talis erat q li.nō ↄtest.nō poterat pcedi tenebit eius pcessus.s. vt li. non ↄtesta.tue.⁊.c.qm̄.nec obstat si dicas q nō fuit veꝝ q ibi ↄxit:lz forte sic crederet: q de iure h citator é iudex vt coḡsceret an sua esset iurisdictio.s.de rescript.sup lris.ff.de iudi. si qs ex. g ppter hác ↄtumaciá poterit puniri.ff.si qs iu.di.nō obté.l.j.sz tm̄ coḡscere,de pncipali causa nō poterit etiá si talis esset vbi pcedi posset li.nō ↄtest.nisi primo coḡuerit an sua sit iurisdictio:⁊ si pcesserit sup principali nō tenebit pcessus eiꝰ nisi in veritate iurisdictioné eū hre ↄstaret.sz pnūciato q sit sua iurisdictio pcedet in pncipali: nec postea poterit obijcere q snia sit lata a nō suo iudice cū sit sup h iudex.s.q coḡscat si sua é iurisdictio ⁊ coḡuit ⁊ sniauit ⁊ nō fuit appellatū:sic nec appellari potuit cū esset ↄtumax.ij.q.vj.§ sunt quoꝝ.⁊ hec oīa intelligas qñ ↄstat q ciuitas hz iurisdictioné ordinariá. Sz obijcies q̄re nō eodé mō tenet qđ facit iudex delegatus q dicit se delegatū cū nō sit? Rñdeo q del.iurisdictio certos ⁊ limitatos hz fines quos trásgredi nō licet:sz ordiuarius in suo territorio ⁊ in incolis eius ⁊ in alijs generalé ⁊ liberá hz iurisdictioné vel áministrationé.⁊ ideo quicq̄d facit ↄ euz vel eos quos in suo territorio inuenit siue sint ibi incole:siue extranei totū tenet.hoc aūt fatemur q si lre etiá false īpetrate essent ad euz q adhuc posset coḡscere an sua sit iurisdictio. ⁊ eodé mō si ille q ↄuenit priuilegiū hz q ibi ↄueniri nō possit:siue spále siue ppter delegationé:⁊ de hoc ipo coḡscet delegatus.s.de rescrip.sup lris Jdé dicimus.s.q nō cōparere tenet si qs hoiez sue iurisdictōis citet sup causa q̄ nō possit esse sue iurisdictōis:vt si laicus citet sup rebus spūalibus causa expssa nulla é citatio.ar.j.de or.cog. tuá. s.de iudi.decernimus.s.de arbi.ↄtingit. Jdé si expmat q veniat respōsurus seruo vel excōicato vel spoliatori suo vel cuicunq3 alij psone q̄ nō hñt psoná stádi in iudicio.ff.si qs cau.quotiés seruus.ff.de pcu.femīas.s.de iudi.itelleximus. Jdé si citat ad dié feriatū. Jdé si citat sup eo de quo q̄stio esse nō pōt: vt de sole vel luna.ff.de iudi.nunq̄z.C.de sta.li.l.j.li.xj.⁊ insti.de inuti. sti.§.j. Jdé si exprimat locū inhonestū vel locū nō tutū vbi citat euz.ff. de arbi.si cū dies.§.si arbiter.⁊ generalé regulá tradere possum vbicūq3 in citatōe aliq̄d ponit iniustū vel inhonestū: vel etiá si nō sit turpe vel iniustū:est tm̄ tale qđ exprimit:q certū est q ↄ eū q agit cōpetit exceptio declinatoria iudicij: vt si vocet spoliatus q rñdeat spoliatori in causa ciuili vel etiá alij in cá criminali:vel vt rñdeat militi alterius negocia pcuráti:ire nō tenet.ar.iij.q.ij c.fi.j.de ordi.cog.cū dilectus.j.de resti.spo.frequés.s.de rescrip. pñti.C.de pcu.q̄ stipédia.q erroré exprimit.j.de sen.ex.p tuas si aūt nō exprimet sz esset notoriū:als etiá citanti ⁊ aduersario q iniustū ↄtinet citatio. vbi gra:q citauit eū ad locū qué notoriuz est esse nō tutū.dicūt q̄dá q cōparere nō tenet.⁊ sic intelligit.l.p dicta.ff.de iudi.nō videt:tm̄ tūc prudéter faciet si miserit excusatoré.v.q.iij.si egrotás.sz ⁊ si nō miserit tutus est exceptiōe ↄ aduersariū q̄ dolose eū citari obtinuit.ar.ff.de eo p qué fac.e.l.j.§.si reus. Sz si iudex vl aduersarius nesciuit tūc dabit sibi in integꝝ restitutio.ar.ff.si qs cau.l.ij.p totū.si ↄ eū pcedat. Si aūt nil turpe expssum é in citatōe:nec apparet de fraude aduersarij nec sb

est causa quare presentiā iudicis adire nō possit tunc ire debebit allegaturus iura vel priuilegiū suū al's nisi iuerit poterit mulctari: ꝗuis si iuisset se exceptiōe legitima tuereṫ. ff. si qs ius di. l. j. ⁊ excōicari. j. de appel. si duob⁹. ad idē. ff. de iudi. si qs ex. ⁊ mit. in pos. cā custodie. ff. ex qui. cau. in pos. eaṫ. l. in possessione. nisi cuꝫ ipse q obtinuit se mitti in possessiōe sciebat aduersario exceptionē cōpetere ⁊ dolo obtinuit se mitti in pos. ⁊ sic loquiṫ. ff. de pec. eo tpe. in prin. sed petet ⁊ tūc si volet is qui absens fuit reuocari possessionē in sua absentia datā ⁊ si missus excipiat tu ꝯtumaciṫ affuisti. ⁊ alius replicabit: ⁊ tu dolose excipis de dolo vel ꝯtumacia mādati. cū ⁊ tu dolose circa eādē rē egeris sciēs me exceptione tutū. vel dic melius vbicunqꝫ qs tutus est exceptiōe nō valet missio in possessionē facta ꝯtra eū adeo ꝙ si expellaṫ missus nō daṫ actio ex eo edicto. ff. ne vis fi. ei qui in pos. mit. qꝛ nō interest actoris mitti in possessiōe bonorū eius q tut⁹ est. ff. ne vis fi. ei. l. j. §. hec verba. ⁊ sic loquiṫ. ff. de pec. eo tpe. nec obstat. l. ff. ex q. cau. in pos. e. l. in possessione. qꝛ intelligiṫ ꝙ creditores sunt ī possessione mittēdi ꝓ debito ꝯditionali quousqꝫ caueaṫ de soluendo debito existēte ꝯditione. si aūt sit causa appellationis vł alia in qua possit ꝓcedi lite nō ꝯtestata ⁊ tñ reo cōpetit exceptio declinatoria iudicij si ꝯtumaciter se absentauerit reus vel potius nō ꝯparuerit postq̄ꝫ in tali negocio inceperit ꝓcedi: vlterius nō poterit exceptionē declinatoriaꝫ ꝓponere. h̄ ꝓbo qꝛ si presens esſꝫ ⁊ tacuisset vlterius ꝓponere nō posset ergo nec si ꝯtumaciter absens sit cū ꝯtumacia pro ꝑsentia reputeṫ. C. de iudi. properādū. ⁊. j. de dolo: veritatis. nec absens ꝯtumaciter melior ꝑsente putatur. auten. vt oēs obe. iu. §. si aūt ille q colla. v. Itē h̄ iudex bene fecit ꝙ processit ergo vlterius reuocari nō dꝫ: vt. j. de resti. spol. audita. lꝫ reuocareṫ si declinatorie iudicij ꝓadmitterenṫ. ⁊ idē qđ diximꝰ in declinatorijs iudicij intelligimus in dilatorijs ⁊ pemptorijs vt tādiu eis gaudeat q affuit ꝯtumaciter q̄ꝫdiu eis gaudere posset si cōtumax nō fuisset sꝫ postea nō: ⁊ h̄ rōnibus supradictis. ⁊ qꝛ nō dꝫ esse melioris ꝯditiōis ꝯtumax q̄ꝫ obediens: nec quereṫ vlterius an actor sciuerit exceptionē reo cōpetere: quia si erat pemptoria hec querēda sunt ante sñiam. si ṽo dilatoria añ litꝫ ꝯtesta. al's aūt. s. si nō proponat ante litis ꝯte. renunciasse videṫ. j. ď re iudi. inter mo. Semper tñ si ꝯtrariū apparuerit. s. eū nō ꝯtumaceꝫ fuisse restitueṫ ex generali clausula. simile. ff. ex quibus ca. ma. in inte. resti. sed ⁊ si p. §. vlt. Sed ad ea que primo diximus potes opponere qꝛ vix aut nunq̄ꝫ poterit ꝯtinere citatio aliqđ ita iniustū qđ nō possit habere excusationē vel dubitationē. verbi gratia citasti dñm vt rñderet seruo: potest esse. s. si sup intolerabili iniuria de eo conqueraṫ. insti. de his qui. sui vel ali. iu. ⁊ idē etiam in oībus alijs potest inueniri. Sed respondeo ꝙ ex quo illicitum ⁊ iniustū posuit in citatione nisi adijciat cām, ⁊ executionē illius iniusti prima facie ire non teneṫ.

Ittere tue. ac petitio et vl

tra. ⁊ iō petebat sibi de sbtracta pensiōe satisfieri vel ipsos milites cadere a iure pēsionis. Petētibus. ff. ď ver. sig. h̄ adiectio. Adiectioni. ⁊ male cū adiectio esſꝫ ex superabundāti. nam tres anni sufficiunt cuilibet ad admittendum ius pensionis vel possessiōis si cesseṫ in solutiōe pensiōis: in ecclesia aūt duo. C. de iure emphi. l. j. x. q. ij. h̄ ius. §. q rē. qđ etiā sufficit ꝯ colonū si cessauerint in solutione pensionis. ff. loca. quero. §. iter loca. In re aūt fisci statim cadit. ff. de pu. ⁊ vec. vectigali. §. nō solutis. nisi essent in perpetuū locata tunc enim nō reuocareṫ sine auctoritate principis. ff. de pu. ⁊ vec. l. cotē ferro. §. agi. alij idem dicunt in fisco qđ in ecclesia ⁊ est veꝝ ꝙ in hac decre. diciṫ vbi in libello dicebaṫ cecidisse a iure emphiteotico. si aūt peteret pēsionē subtractā quia augeret quantitatē secus esset. ff. de ex. rei iudi. quātitas. nā tunc bene dareṫ noua dilatio. vel dic etiaꝫ nec tunc dandā quia ⁊ super pensione ꝯueniebaṫ ⁊ super h̄ habuerat inducias. vnde sup toto debuit deliberare. Procedas. no. remitti causam appellationis vbi male appellatur ad cuꝫ a quo appellatū est. j. de ap. cū in ecclesia: ⁊. c. vt debitus.

Exposuit nobis. ꝓuintia

No. ꝙ lꝫ alia sint iura archiepi q̄ꝫ ꝓmatꝫ: ī ꝓuīcia tñ archieps pōt defendere ꝓuintiaꝫ ꝯtra aliuꝫ petenteꝫ iura primatie in ꝓuincia sua: qꝛ eius interest ne sua ꝓuintia pluribus aggraueṫ: illa aūt nō est sufficiens ratio. s. ꝙ oīa iura ꝓmatis cadant in archiepm cassante primate. nā hoc falsuꝫ est: nā si appelleṫ ab archiepo appellari dꝫ ad primatum ⁊ tūc cassante primate nō appellabiṫ ipse archieps sed papa. Itē ꝓcuratiōes primatis non recipiet archieps sed archiepales tñ. Vocatus. h̄ fuit probabilis ⁊ necessaria cā ⁊ ideo hꝫ ius reuocandi domū. ff. de iudi. l. ij. §. ij. s. de foro cōpe. c. vlti. Postulauit. ⁊ male. Teneri. quare nō cogiṫ respondere ex quo erat in curia ⁊ si forsan aduenie̅ndo excusationē haberet. ff. de fer. l. j. §. sed si pretor. cōtra. Rñdeo. l. preall. qꝛ ibi ꝯsentiebat litigare: h̄ aūt ꝯdicebat. Item quare nō imputaṫ ei ex quo dimisit procuratorē ad alia negocia ⁊ nō dimisit ad istud. ar. j. de dolo: cū dilecti. Rñdeo ꝙ nō potest imputari ei cū haberet ius reuocādi domū. s. de foro cōpe. c. vlt. Item qꝛ ardua erat causa nō debebat cogi agere ꝑ procuratorē. s. de procu. querelā. etiā si nō haberet ius reuocandi domū: tñ debet procurator habere inducias ad ꝯsulendū dñm. s. de ꝓcura. dilec. fil. ma. Item qꝛ cā totā prouintiā tangebat nō poterat plene deliberare vel ꝯtenderet an recederet nisi habito ꝯsilio cū eis ff. de eden. l. j. nō tñ dico ꝙ necesse sit eos vocare. ff. de libe. causa. si pariter. Rñdit: ⁊ male. Prius. sed quare derogat primo mandato secūdū de quo nō facit mētionē ꝯtra id qđ est. s. de rescrip. ceterū. Rñdemus qꝛ fortius est secundū mandatū ⁊ etiā si nō ꝓpter secundū mandatū sed solū sponte venisset ad seruitiū eccle credere eū excusatū qꝛ causa subuentionis est necessaria ⁊ ex necessitate iuramenti teneṫ. j. de iureiuran. ego. ꝑterea decre. ceteꝝ nō tangit istā decre. illa enim loquiṫ qñ super eodē facto vel eadē re plura rescripta impetranṫ: ista aūt mādata super diuersis negocijs īpetrata sunt: quare si potest dꝫ ambo mandatarius īplere aliognid qđ maiorē festinationē exigit ⁊ vbi est maius periculū. ar. ff. de fer. l. iij. xlij. di. quiescamus. ff. ad sil. si qs in graui. §. si cui oēs: nō est causa vera quare non īputaṫ archiepo burdegal. qꝛ nō prosequebaṫ cām in termino assignato qꝛ cā ꝓbabili ⁊ necessaria venerat ad curiā vbi eius causa agebaṫ. s. causa subueniendi ecclesie qꝛ etiā ille qui ex ꝓbabili ⁊ necessaria cā abest vbicunqꝫ pars citata in foro cōpetēti moueṫ sibi lis: teneṫ per aliuꝫ rñdere. ff. de resti. mino. ignorare. ff. eū q appellatiōis ī pro. de. l. j. ⁊. ij. ergo multo fortius ceptā litē prosequi teneṫ saltē per aliū ⁊ deterior dolus eius cognosciṫ qꝛ interruptā litē deserit iteꝝ q̄ꝫ q semel ceptā litē dereliqt: in auten. de litig. §. si vero: in fi. coll. viij. ⁊ lꝫ diximus ꝙ in foro ordinario se defendere debebat tñ in curia lꝫ sit cōmune forū quantū ad hoc vt nullus illud forū valeat declinare tñ tūc. s. tpe legationis vel quo hꝫ ius reuocandi domū de nouo rñdere nō cogiṫ. ff. de iudi. l. ij. §. legatis. Sed vera causa fuit quare nō fuit coactus tunc rñdere qꝛ negociū subsidij ita fuit graue ꝙ nō potuit declinare al's deliberare sup cā cepta. Temporis. falsum allegat qꝛ si veꝝ esset nec ius reuocandi domū haberet nec iterata dilatione ad ꝯsulendū suffraganeos: alij ꝯtra. ff. de arb. nō distin. §. item si qs rome. h̄ aūt ꝯstat ꝙ si nō fuisset presens in termino ⁊ ꝓcedereṫ ꝯtra eū restituereṫ: vt no. s. de ꝓcura. querelā. Itē ar. ad hoc ꝙ hꝫ restitutionē si prescribaṫ circa iura vel actiones eius. C. de in integ. resti. mi. l. j. melius est ergo ei sine circuitu in integ. resti. prorogare terminū eis: sꝫ nō videṫ eis hoc h̄ locum habere cum illa iura intelliguntur qñ procediṫ vel prescribiṫ ꝯtra eū qui abest causa reipublice pendēte adhuc publico negocio pro quo vocatus erat qꝛ h̄ ꝯstat iam factuꝫ fuisse finitū qꝛ tantū finito negocio recessit vel recedere debuit ergo h̄ beneficio iuuari nō potuit. ar. ff. ex qui. cau. maio. si cui. §. j. Sꝫ dic ꝙ simul vterqꝫ terminus currit. s. ⁊ subueniēdi ecclesie ⁊ respondēdi primati: ⁊ ideo per negociū maius derogaṫ minori non ecōtra. ar. ff. de in inte. resti. l. scio. alij dicunt ꝙ si personaliter esset vocatus ipse haberet ius reuocandi domū: sed si citatus esset vt per se vel per ꝓcuratorē cōpararet ⁊ tēpus sufficiēs habuisset ad vtrūqꝫ: bene imputareṫ ei puta qꝛ ꝯdemnareṫ in expensis nisi haberet aliquā legitimā excusationē puta de magnitudine cause vł aliā. s. de procura. querelā. alij dicunt ⁊ forte melius: ꝙ vbi se inuiceꝫ cōpatiunṫ vtraqꝫ mandata: ambo sunt īplenda. vbi aūt sibi cōtradicūt vt h̄: maiori dño obediēdū est ⁊ in re magis necessaria: vt no. s. e. c. in glo. precedenti. h̄ aūt vtraqꝫ īplere nō poterat qꝛ dum erat in curia oportebat eū intendere circa militiā ⁊ auxiliuꝫ ecclesie ⁊ iterum eandē militiam reducere oportebat: ⁊ sic loquitur. l. non distinguemus. ⁊ ideo ius reuocandi domū habuit etiā officio publico finito.

De Ferijs — Rubrica.

Omnes dies dominicos.

qdā h̄. c. dicunt loqui de consilio vel esse locale vel abrogatum per tacitum consensuꝫ. alij dicunt ꝙ hodie seruandū est. C. eo. omnes. xv. q. iiij. placita. xxxiij. q. iiij. non oportet.

Quoniam eoꝝ.

festiuitatū. nam non solū in die resurrectionis sed alicubi trib⁹ diebus post: alicubi octo feriamur

Precipim⁹.de consecra.di.iij.c.j. Flexio.ex edicto ecclesie.lxxvj.di.scire.contra.xx.di.c.vlti.

Licet tamen veteris de

putatos dies natiuitatis circūcisionis ⁊ alios. C. de fer. oēs Martyx.q epi ꝯcordantib⁹ pp̄lis in suis epatib⁹ celebrāda statuerit.de ꝯse.di.iij.c.j. Necessitate.ff.ꝺ ferijs.lȝ.⁊.l.pe.

Apellanus tu⁹ frater epi

scop⁹.statuta.xxxiij.q.iij.nō oportet.ij. Cōtinuādaȝ.ipi festo. Interuallū.hic vult dicere q2 licȝ interuallū sit iter tres septimanas dictas ⁊ festū beati ioħ.puta quia alique septimane intermedie in trib⁹ illis septimanis nō celebrabūtur nuptie sed in alijs q̄ sunt in interuallo licet celebrare. Cōtrahātur.i.ꝯtrahi liceat. Nō sinūtur.de facto ⁊ de ꝯsuetudine ecclesie. Celebrātur.de cōsuetudine ecclesie ⁊ sine eius ꝓhibitione.

Conquestus ē nobis.

et infra. Strepitus.C.e.oēs.⁊.l.vlt. Conquiescere.nō solū in diebus solennibus ad honorē dei dedicatis sed etiā in alijs ferijs nō debet iudex ꝓcedere in causis nec etiam citare ad illuȝ diem.ff.de fer.l.j.vnde iudices prudēter faciunt si quādo citant dicunt cōpareas tali die coram nobis vt extunc procedamus in questiōe tali:quia si die feriata nō potest iudicare: comparere tamen potest pars citata:tamen nobis nō multa videt̄ differentia in hoc.hic autē attendendū est ꝙ licet teneat citatio quādo exp̄mit errorē pro termino assignādo: puta quia sic dicit ad cōparendum coram nobis in tali causa tibi assignamus diem dominicū ita ꝙ nec in dominica nec in sequēti cōparere tenet̄. si tamen nō exprimat errorē sed tamen in die solenni occurrat dies termini puta decima die venias respōsurus ⁊ decima die veniat dies solennis non tenet̄ cōparere in solenni die: sed sequēti die sic quia duo vident̄ mandata ⁊ ꝙ ad diem cōpareat ⁊ ꝙ cōpareat.ff.de arbi.celsus.licet ergo habeat excusationeȝ in die solēni tñ in sequenti die nō habet excusationē ⁊ datio termini bñ tenet. Ideȝ dicimus si per.x.aut.xx.dies durēt dies feriati. Item melius videtur ꝙ etiā si in die feriato expresse termin⁹ assignet̄ ꝙ teneat ⁊ ꝙ cōparere debeāt partes licet nō die feriato tñ post illum.s.ti.proxi.exposuit.s.de in inte.resti.cum ex litteris. Coram.j.de dolo.cū dilecti.j.de accu.veniens. Solēniter.possunt enī constituere aliquē sanctū solenniter venerari.sed nō possunt aliquem scm̄ sanctorū collegio sine auctoritate pape ascribere. Necessitas.quia si res sit tēpore pitura.s.e.licet.ff.de fer.licȝ.ff.de dam.infec.l.j.⁊.l.fiet missio.ff.quēad.te.a.l.j.ff.e.l.ij. Pietas.de alimētis pupillox.causas autē spirituales vt electionū inquisitionū ⁊ huiusmōi etiā diebus feriatis exerceri possunt q2 ⁊ pietas ⁊ necessitas eas audiri suadet.⁊ ar.xv.q.iij.placita. Consentiētib⁹ ff.de arbi.si feriatis.in fi.⁊.ff.de postu.quos. Ob necessitates.talis casus contigit ꝓpter causam que vertebat̄ inter conuentū rofeñ.⁊ epm̄ eiusdē loci cōmisit iudici examinandū ⁊ vt instructā remitterēt ad se.ap. Ipsi autē iudices ī iunio prefixere terminū partibus vbi in medio augusti ꝓ causa ipsa essent coram papa. parte autē ꝯuentus in termino cōparente ⁊ auditorē impetrāte pars episcopi nō cōparuit.vnde auditor datus condēnauit euȝ in expensis.postmodū autē vltra medietatē octobris cōparuit ꝓcurator pro epo petēs reuocari sententiaȝ expēsarum allegās ꝙ in medio augusti ꝯparere nō debuit quia tūc sunt ferie messiū in anglia. Item in mēse septēbris cōparere nō debuit quia tunc sunt ferie in curia pape. vnde ⁊ si p̄sens fuisset respōdere nō cogeretur:ergo nō debet ꝯtumax reputari:vt patet.ff.de iudi.l.nō videtur.post finitas autē vtrasq3 ferias venit cōtinuatis gressibus q̄ȝcito potuit.⁊ ideo cuȝ nō fuerit episcop⁹ nec ī mora nec in culpa iniusta fuit sentētia ⁊ ideo reuocāda. dicit enim lex ꝙ tpe messiuȝ ⁊ vindemiarū nemo cogēdus est ire ad forū. Item occupati circa rem rusticā nō sunt cogendi ire ad forū.ff.de fer.l.j. Item cū ferie plus inducte sunt in fauorē litigātium nec tūc abstineatur a re rustica q̄ȝ in fauorē iudicis potius sunt attendēde ferie litigatorū q̄ȝ iudicis.C.de legi.ꝙ fa. Iteȝ causa quare facta est cōstitutio in istis litigatorib⁹ est:quia si in medio augusti cōparuissent abstracti fuissent a re rustica.i.a messib⁹ ergo ⁊ beneficium cōstitutionis durare debet.ff.de pac.ꝙ dictū.C.qui ad li.ve.nō pos.l.ij. Item licet hic nō dicat ius expresse tñ interp̄tatione p̄ncipis vel iurisdictione iudicis leges q̄ similē habent equitatem ⁊ vtilitatē ad hūc casum sunt retrahēde.ff.de legi.⁊ ideo cum duab⁹.l.sequētibus. Item pro epo facit.s.ti.pxi.exposuit. In cōtrarium autē pars couentus dicebat ꝙ ille qui assignauit terminū nō tenebat̄ vitare aliquod tēpus nec ferias curie romane.sed illas cauere vel vitare debebat quia si tēpore feriato ī curia compareret frustra hoc esset.nam nulli⁹ peregrini lite nō cōtes.⁊c.viij.di.que ꝯtra. Nec obest quod obijcit̄ ꝙ ferie iste īducte sunt in fauorē rusticorū quod nō fateor:immo īducte sunt ob requiem laboris inter fauores estiuos.C.de fer.omnes. tamen hoc dato nō sequit̄ ꝙ nō debeat alicui assignari terminus eo tpe quo intēdit circa rem rusticā quia si hoc diceret̄ sequeret̄ absurditas ꝙ nunq̄ȝ possunt vocari in ius cū quasi semꝑ fere omnes hoīes circa opa sua insistāt. nam iste casus nō numeratur inter illos quos habes.no.C.⁊.ff.de in ius vo.nō enī fuit intentio cōditoris legis:eos in totū excusare sed voluit quedā tēpora anni que ad h̄ videntur idoneora ad has ferias statuere licet sepe cōtingere possit ꝙ aliquib⁹ esset vtilius ꝙ alijs tēporibus haberet ferias.lex enī nō potuit nec expediuit ꝙ oēs casus exprimeret ⁊ singulorū vtilitates precaueret.ff.de legi.iura.⁊.l.se.⁊.l.nō possunt.⁊.l.se.ff.de pre.l.iiij.⁊ q2 lex debet esse generalis.iiij.di.erit autē. Item nec interpretatiōe imperatoris nec iurisdictiōe iudicis trahende sunt iste ferie ad oēs occupatos circa opa sua quia nō esset ipsis ⁊ alijs qui eos in ius vocare vellent vel quos ipsi vocarent nec equū nec vtile. Item nō obest.ff.de fere.l.j.vbi dicitur:occupati circa rem rusticā nō sunt vocādi in ius:q2 subintelligendum est ꝙ nō sunt vocādi diebus feriatis sed in alijs secus. papa autē sententētiam tulit ꝓ cōuentu dicens ꝙ in assignatiōe termini nō sunt attendende ferie nisi iudicis corā quo agi debet. nec est curandū si ferie sunt quādo illi impouit̄ terminus ⁊ incipit viā eundi ad iudicē vel etiaȝ si in via incidāt.ar.ff.de adult.miles.§.quadragin.ff.ex qui.ca.ma.sed ⁊ si.§.pe.p̄ncipes eniȝ rati sunt tēpora ferijs in legib⁹ deputata moderata esse ita ꝙ iudici nō licet ea mutare nec augere nec diminuere lȝ sepe ocurrāt casus in quibus vtile esset aliud facere.ff.qui ⁊ a qui.ma.li.l.prosperit.⁊ vides sic:lex moderata est tēpus ad postulanduȝ.xvij.an.⁊ tamen lȝ multi minores.xvij.an. inueniant̄ idoniores ad postulandū q̄ȝ maiores.tamen hic nō licet mutare.ff.de postu.l.j.§.pueritiam. Item tūc dixit papa ꝙ si aliqui de remotis partibus essent in curia ꝑ se vel per ꝓcuratores ⁊ dum ageret̄ cā eorū occurrerent ferie si nullaten⁹ lederent̄ ꝙ cogeret eos litigare.q2 malitijs hominū nō est indulgēduȝ.ff.de rei.ven.in fundo. Itē dixit ꝙ bene faciet ille qui statuit terminū si in eo statuēdo attendatur quantū potest ꝙ litigatores etiam ferijs sue patrie ponātur nisi aliqua ratio moueat in cōtrarium.tñ si iudex non faciet ꝓpter hoc nō poterit aliqua pars appellare presumit̄ enī predictum.s.de elec.bo.me.ma.s.de renun.in p̄sentia. Item cuȝ hoc arbitrio iudicis relinquat̄ non poterit aliqua pars appellari siue in ferijs patrie sue extra terminū assignet.ar.s.de offi.dele.cōsuluit.§.j.Si autē diceret̄ ꝙ ferie litigātium sunt obseruāde ⁊ cōstat ꝙ etiam ferie curie romane sunt obseruande.ergo duplices sunt obseruāde qꝺ est absurdū cum hoc nō inueniat̄ lege cautū. Item dicim⁹ ꝙ etiam si a iudice nō inducātur general'r ferie:tñ iudex siue ordinari⁹ siue delegatus eas seruare debet:eo.s.tempore quo cōmuniter messes fiunt:sicut in.l.prealle.apparet. In terris autē vbi nō bibit̄ vinū cōiter sicut in hybernia nō dantur indutie ꝓ vindemijs: sed in terris vbi cōmuniter bibit̄ vinum lȝ ibi non sint vinee dande sunt inducie ꝓ vindemijs:⁊ vbicūq3 ꝓ messibus quia lȝ ex suis terris nō colligātur grana:oportet tñ ꝙ pro aliquo tēpore āni preordinet̄ de vino ⁊ grano quo ꝑ totū annū vti debeant. Partium. C.de fer.l.j.ff.e.l.j.

De ordine cognitionum. Rubrica.

Intelleximus.

Peteret.in tentans petitorium: secus si possessoriū:vt lite nō contes.accedens.ij.s.de offi.dele.cām.j.de resti.spo.litteras. Puniat̄.iij.q.xj.aliqn̄.⁊.l.se.C.de or.cog.l.j.⁊.ij. Ad diffinitionis.testes aūt ⁊ alie ꝓbationes si placuerit actori ex vtraq3 parte recipientur si reus intentionē actoris neget.vt si reus defecerit in ꝓbatōe exceptōis ferat̄ snīa ꝓ actore si ꝓbauerit intentionē suā.

Cum dilect⁹ fil.

Dominis. certis nominibus exp̄mendis quia certa debet esse ꝑsona rei ⁊ certa ꝑsona actoris.iiij.q.iiij.c.j.⁊.ij.cum nō liceat ei vagari in discrimie alterius estimatiōis.ff.de iniur. pretor edixit. nec ipsi dñi essent tanq̄ȝ vniuersitas quia tunc nō esset necesse exp̄mi noīa eorum. Animaliū. quia aīalia monasterij erāt vel etiaȝ aliorū dūmodo custodiant̄ in castris captis ⁊ custodie monasterij cēnt cōmissa. nam ⁊ ipsa veniūt in interdictuȝ vnde vi qꝺ ꝓ recuperāda possessione castroruȝ intētabatur ab abbate.ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.§.ꝙ

autē ait. Et alijs.no.nō esse necesse in libello exprimere oīa in q̄bus dānum datū est sed sufficere ꝙ generali clausula cōtinetur.s. alijs.tñ cōtrariu ȝ verū est nisi dāna petanṫ tanq̄ȝ accessoria vt h̄ vbi petebaṫ restitui castrū cū dānis ibi datis.ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.§. q̄d vi.j.de resti.spo.cū ad sedem.vł dic ꝙ etiā si principaliṫ agaṫ tm̄ pro rebus ablatis restituēdis sicut hic videṫ actuȝ fuisse non enī dicit hic lr̄a ꝙ castra monasterij capta eēnt vel ꝙ pro eis age retur sed ꝓ rebus ablatis tm̄ nō tenetur tūc in libello exprimere res quib⁹ spoliatus est.quod sic ꝓbo:ipse nō teneṫ eas probare. C.vnde vi:si qñ.s̄.ꝙ me.causa:sup̱ eo.ergo nec exprimere in libello. Sed dices imo exp̄mere debet vt deliberet:ātecedat vel cōtendat.ff.de eden.l.j.iij.q.iij.offeraṫ. Rn̄deo nō debet deliberare nisi sup̱ hoc an rapina facta sit vł vis illata ⁊ hic:cū patefacta sit ex eius cōfessione statim taxatiōe p̄missa ⁊ iuramēto p̄stito facienda est condēnatio vt in.l.p̱realł. Si autē negauerit vim tunc tm̄ vis de necessitate probanda est ⁊ nō res ablate. vel dic ꝙ hic libellus nō fuit recept⁹ q̄d ex eo apparet quia reus forū declinabat. Justiciaȝ.cum ꝓ his q̄ dicūt h̄ cōpetere possit interdictū vn̄ vi si castra ceperūt.ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.§.illud vtiq̄ȝ.⁊ actio vi bonorum raptorū:⁊ furti:vt in eodē.§.diciṫ.⁊ actio.l.acquil.si dānum datū est in rebus ablatis.ff.ad.l.acquił.si seru⁹ seruū.§.iij. p̄ter id ꝙ accusari pōt de vi publica vel priuata.C.de vi pu.ꝑ totum.quomō dicem⁹ fieri cōdemnationē cū s̄m diuersos modos agendi alr̄ debeat iudicari ⁊ h̄ ꝑpter generale verbū.s.hic iustitiam sibi fieri postu.nō possit ꝑpendi quomō egerit. Rn̄deo stultum esse q̄ tam generalē libellū recepit cū deberet exp̄mere actionem vel cām agendi ex qua causa colligi poterat intētio ei⁹.ff.de rei ven.si in rem.ff.de ex.rei iudi.⁊ an eadē.§.actiōes.s̄.de libel. obla.c.vlt.sȝ si recept⁹ est valet.C.de an.ex.l.vlt.⁊ fiet condēnatio s̄m actionē q̄ minorē cōdemnationeȝ requirit.ar.ff.de re.iu. semp̱.⁊.l.fauorabiliores.⁊.l.ea.j.de fi.instru.iter dilectos.in fi. nisi in medio litis ex ꝓbationibus vel q̄a dixit exp̄sse appareat qualiter agere velit q̄ȝ tūc s̄m hoc ferēda est sn̄ia:ar.ff.de iudi.si quis.ff.quoꝝ le.l.j.§.ꝙ autem. Cōtestationem.ante:post enī nō licet nisi de nouo cōtigisset vel de nouo ad eius notitiā ꝑuenisset. C.de exc.l.vlt.j.de excep.pastoralis.s̄.de offi.dele.insinuāte.alij cōtra. Pro ipsius.ideo teneṫ monasteriū ad ipius restitutioneȝ. vel melius iō excipiṫ cōtra monasteriū q̄ȝ abbas ⁊ totus cōuent⁹ cōsensit spoliationi q̄ȝuis videreṫ ꝙ nec tunc monasterio obesse debet.quia delictū ⁊c.xvj.q.vj.si ep̄m.vnde dicūt alij ꝙ nō pōt excipi cōtra monasteriū: nisi duo interuenerint ⁊ ꝙ noīe monasterij facta sit rapina ⁊ ꝙ ad monasteriū peruenerit.⁊ de eo solo quod ꝑuenit pōt excipi cōtra illud.ff.de vi ⁊ vi ar.si me deie. nec sufficit dolus sine violentia vel ecōuerso vt hic.si enī incōtinenti post vim sibi illatā vim faceret vel auctoritate iudicis nō cōpeteret cōtra eum exceptio sicut nec interdictū.ff.de vi ⁊ vi ar.l.iij.§. cum igiṫ.C.vnde vi:si quis in.j.de resti.spo.olim. ⁊ eodem mō quantūcunq̄ȝ dolose rem alterius occupent nisi spolatio interuenerit vel nisi aliquē spoliari mādauerit vel ratū habuit contra eum nō cōpetit exceptio.⁊ generalr̄ dicimus hāc exceptionē cōpetere nisi vbi cōpeteret interdictū licet ei possit cōpetere actio d̄ dolo:vt no.j.de resti.spo.cum ad sedem. Jncōtinenti.vel infra terminū competentē.s̄.de offi.dele.prudentiā.§.sexta. Spoliator.immo sufficit si ad eū ꝑuenit vel mādauit vel ratū habuit.j. de resti.spo.cū ad.⁊.c.sepe.quasi dicat abbati cōtra monasteriū nullo mō pōt ꝯpetere interdictū recuperāde possessiōis q̄ȝ nūq̄ȝ abbas vel cōuentus exspoliatiōi interfuit lȝ castrū quo se milites spoliatos dicūt ipi monachi modo possideāt.sȝ nō bene dicit vt no.in glo.h̄ posita.imo. Verus.xv.q.iij.§.pe.tñ nō facit ꝓ monasterio cū ibi loquaṫ qñ sine vitio ad dn̄m redijt.hic autē cū vitio redijt ad monasteriū. Jtem interdictū cōpetit etiā p̄doni.j. de resti.spo.in lr̄is.⁊.c.item cū q̄s.⁊ eodē mō exceptio cōtra.j.d̄ resti.spo.cū ad sedem.ff.de vi ⁊ vi ar.cū a te. Regulā.ff.de iudi. q̄ prior. Tractāda.q̄ȝ in p̄ma primo fiet lit.cōtes.⁊ post fiet lit. contes.in scd̄a.⁊ sic cōsequēter fiēt positiōes in p̄ma ⁊ post in secunda. Vicissim.s̄.de mutu.pe.c.j.bn̄ dicit vicissim tractare q̄ȝ si nō vicissim tracteṫ quia de vna facile ⁊ cito liq̄at de alia nō facile bn̄ diuisim ferenṫ sn̄ie.ar.C.de compē.l.vlt.imo nec auferimus agēti exceptionē excōicationis cōtra rēcōuenientē.j.de excep.cū inter.⁊ idē dicim⁹ si obijciaṫ exceptio społ.siue enī ꝑpter exceptiōes impediaṫ agere siue ꝑpter difficultatē ꝓbationū ꝓsequi litē ⁊ sn̄ie silr̄ diuidenṫ. Eadem.i.duabus q̄ tñ dicunṫ vna ꝑpter ꝯtinuationē tēporis.ar.ff.de mino.l.etiā.§.j. Exceptiōis. hanc exceptionē credim⁹ hr̄e locū siue sit ita spoliat⁹ ꝙ cōpetat interdictū siue cōpetat cōdictio ex decre.j.de resti.spo.sepe.s̄.de elec.querelā.siue cōdictione ex legib⁹ q̄ sunt.C.vn̄ vi.l.siquis i. ⁊.l.si quādo.siue ex iurib⁹ alijs quibuscūq̄ȝ q̄ possessionis restitutionē p̄cipiant. Secus aūt diciṫ si excipereṫ de metu vel de dolo vel alie q̄libet exceptiōes ꝑponanṫ ꝑ quas possessio nō recuperaṫ.⁊ est ad h̄ p̄ma ratio:q̄ȝ hoc nō inueniṫ in iure cautū nec ē talis exceptio attēdenda. Jtem si p̄latus agat noīe ecclie nō obstat sibi exceptio de spoliatione ꝙ noīe suo tantū fecit ⁊ nō noīe ecclie.ar.ff.de in ius vo.quesitū.j.de resti.spo.c.fi. Sȝ si noīe suo ageret audireṫ excipiēs etiā de spoliatiōe quā nō tm̄ suo noīe sȝ etiā noīe ecclie fecisset infra annū:nā nō solū teneṫ hac exceptiōe qui ꝓprio noīe deiecit sed etiā q alieno quēadmodū etiā in īterdicto diciṫ.ff.vnde vi.l.j.§.quotiēs. Jtē hāc exceptionē ꝓponet in perpetuū de eo q̄d ad eū ꝑuenit q deiecit.de eo autē q̄d ad eū nō ꝑuenit vsq̄ȝ ad annū tm̄ sicut dicitur in īterdicto.C.vnde vi. l.ij.nā ⁊.j.idē tp̄s ꝓponi dȝ exceptio infra q̄d agi pōt.ff.ex q̄.ca. ma.in inte.resti.nec non.§.vlt.ff.de inoffi.testa.pap̄.§.si q̄s fili⁹. Jtem nō cōpetit hec exceptio cōtra heredē spoliatoris nisi de eo q̄d ad eū ꝑuenit:aut dolo ei⁹ factuȝ est quo min⁹ ꝑueniret.ff.vn̄ vi.l.j.§.h̄ interdictuȝ.⁊ heredi.§.vlt.⁊.l.ij.rn̄so.j. Jn successore autē ī dignitate videṫ ꝙ semp̱ dari debeat etiā si nihil ad eū ꝑueniat q̄ȝ dignitas nunq̄ȝ moriṫ ⁊ est dilatoria hec exceptio.no.j. ij.q.ij.ātiquit⁹:vn̄ post lit.cōtes.ꝓponi nō pōt etiā si post fiat expoliatio cū aliud auxiliū habeat.s.interdictū ar.ꝯ.j.de excep.pastoralis.⁊ multo forti⁹ nō poterit ꝓponi cōtra ꝓsequentē appellationē cū a p̄ncipio obmiserit:alij cōtradicūt.s.ꝙ si de nouo fiat p̄poni pōt:vt no.s̄.e.c.in glo.⁊ autē. Jtem hec exceptio nō hȝ locum qñ actio vel officio iudicis nō dirigiṫ specialr̄ ꝯtra aliquē sȝ tñ multis alijs licitū est ꝯtra ei⁹ actionē vł petitionē se opponere sicut est qñ petiṫ electio ꝯfirmari.j.de cā pos.cū ecclia.⁊ est ratio q̄ȝ hec exceptio tm̄ cōpetit vbi aliquis cōuenitur vt actor remoueaṫ a cōueniēdo reū h̄ autē qui implorat officiū iudicis eum nō cōuenit īmo ipe ꝓpria volūtate ei se oponit. Jtem h̄ exceptio nō hȝ locū in cā mr̄imoniali.j.de resti.spoli.ex parte. Sed nec ꝯtra excipientē ꝯ electū hȝ locū exceptio spoliationis: q̄ȝ hec exceptio tm̄ cōtra actorē hȝ locū.⁊ h̄ excipiēs nō ꝑ oīa diciṫ actor nec proprie q̄ȝ nō agit sȝ excipit:sic intellige.C.de ex.in ex.ap.ff.de ex.l. j.ar.cōtra.s̄.de iudi.exibita. Primitus.C.de excep.l.vlt. Nō cogerentur.sic enī ferṫ sn̄ia ꝓbata exceptiōe spoliationis nō te audimus nisi p̄mo aduersario tuo restituas talē rem ⁊ iste idē reus q de spoliatiōe excepit poterit agere directe si voluerit ad restitutionē eiusdē rei sibi faciendā ⁊ ad h̄ poterit inducere p̄ores testes.sȝ priores attestatiōes nō valebunt sibi in hoc iudicio q̄ȝ ad aliud agebaṫ in p̄mo iudicio.s.ad repellēdū aduersariū ab agēdo:⁊ aliud in scd̄o.s.vt cōsequereṫ rem qua spoliat⁹ erat ⁊ eodeȝ mō sn̄iabiṫ. ⁊ eodē mō procedeṫ si excipiaṫ de excōicatinoe ⁊ diximus ꝙ si iste q repulsus est ab agēdo sup̱ aliqua re ꝑpter exceptionē si postea cōtra eundē vel aliū agat de alia re nō obstabit ei sn̄ia p̄dicta nec ꝓbationes in alio iudicio recepte nisi de nouo probeṫ exceptio etiā in hoc iudicio.ar.ff.de excep.rei iudi.l.conqueriṫ.⁊.l.se. Jdē etiā est ī iure ciuili quia lȝ aliqui repellanṫ ab accusatione ꝑpter aliquas cās.ij.q.j.ꝓhibētur:nō tñ alr̄s puniētur nisi directe agaṫ ꝯtra eos.ff.ex.qui.ca.l.ij.quia ad hoc nō est actum vt sequiṫ. Jtem dicimus ꝙ si aliquis petit absolutionē ⁊ probetur cōtra eum ꝙ ꝓ manifesta offensa excōmunicatus fuit nō admittetur iterū ad petēdum absolutionē nisi prius satisfecerit de manifesta offensa.vt.j.de sen.ex.solet.§.in persona. Sed nec ꝑ has ꝓbationes nec ꝑ istaȝ sententiā obtinebit ꝙ ab alio iudicio repellaṫ:nisi de nouo iterum ꝯuincatur:vel ꝙ aggrauetur cōtra eum manus iudicis:vel ꝙ denūcietur excōmunicatus:vel ꝙ subtrahātur sibi beneficia quia ad hoc actū nō est:sed ad hoc tm̄ directo vt repellaṫ a petitiōe absolutiōis quod etiā cōsecut⁹ est. Si vero exceptio excōmunicatiōis nō tm̄ proponiṫ ad repellendum actoreȝ ab agēdo vel petēdo:sed directo ꝓponitur ꝙ a iure suo cadat. verbigratia aliquis petit se absolui vel ꝙ denūcietur absolutus ab excōmunicatiōe in se potest appellare legitime lata:⁊ aduersari⁹ respondet dn̄e nulla p̄cessit appellatio excōmunicationis vel iniusta:tūc si iste excipiēs vel potius se defendens probabit nullā vel iniustā appellationē ferṫ ꝓ eo sentētia ⁊ iudicabitur legitime excōmunicatus.s̄.de offi.deleg.cum cōtingat: vbi de hoc plene no.⁊ tūc si in cōtumacia ꝑmaneat poterit denūciari excōmunicatus ⁊ aggrauari cōtra eum man⁹:⁊ potest sibi subtrahi beneficiū quia hic nō intēdebat tm̄ repellere actoreȝ sȝ principaliter defendere sentētiam suā ⁊ de iure suo ꝓbare. Sed dices nōne sufficit ad hoc ꝙ denūcietur excōmunicatus ⁊ ꝙ alijs modis cōtra eum ꝓcedatur quia cōstat de excōmunicatione ei⁹ per id ꝙ absolutionē petit. Respōdeo non:quia potest esse ꝙ ex superabūdanti cautela petit:quia bonaꝝ mentiū est ⁊c̄.v.di.ad eius.fatemur tamē ꝙ ille qui tulit sententiā excōmunicatiōis potest eam facere publicari.xj.q.iij.cure.j.de appełł.pastoralis:in

si.Sed non auctoritate huius sentētie qua petens absolutionē
repulsus est ab absolutione:sed auctoritate prioris sentētie qua
excōmunicauit eum. Nullatenus.etiā in causa depositi cū h adeo
generaliter loquatur.ar.cōtra.C.depo.l.vlt.nec credimus p ex-
ceptionē propositā interrumpi prescriptionē cum pscriptio sit
inducta in odium petentiū.vt.j.de prescrip.vigilanti.⁊ qui exci
pit nō petit.nec p exceptionē aliquid sibi debeat adiudicari:vt
hic.ar.j.de prescrip.vigilanti.In ciuili hoc planū est sed in cri-
minali multo fortius.ar.ij.q.iiij.audiuimꝰ.Sed quid si iste ab-
bas succumbit in hac exceptione postea obtineat militibꝰ agen-
tibus directo interdicto cōtra abbatem puta q absoluaẞ abbas
ab impetitione eorū:nūquid si abbas reincipiat eādem questio-
nem instabit exceptio spoliatiōis vel pdicte sentētie.Respōdeo
non ppter auctoritatē supuenientis sentētie vel casus.sile.ff.de
condi.sine cā.l.ij.ff.comodati:in como.§.fi.ff.depo.bona fides.
j.de pur.vul.c.ij. Item qr interlocutorias sententias qualis est
ista licet mutare.ff.de re iudi.q iussit.Item huic reo absoluto in
interdicto daretur exceptio si iterū conueniret:ergo ⁊ replicatio
si victus excipiat de spoliatione de qua victus est in interdicto.
Per hoc.j.de simo.licet.ff.cōmunidi.vt fund.j.de conces.pben.
ex parte.ↄtra.s.de elec.per inquisitionē.vbi no.nec testes indu-
cti sup exceptione valebunt si postea agāt interdicto nisi partes
consentiāt.j.de testi.veniens.ij.⁊ forte quia semiplene pbauit:
secus si cōfessus est.s.de elec.p inquisitionē.vbi no.⁊ si ferret sen
tentia cōtra eum.s.q respōderet quia nō pbauit spoliationē ad-
huc tamen potest agere interdicto nō obstante.l.ff.de excep.rei
iudi.si quis cum eo.§.fi.quia sentētia lata in exceptiōe spoliatio
nis nō parit exceptionē rei iudicare in interdicto:secus antē in
exemplis positis in.l.pdicta.Item si primo egit criminalr ni-
hilominus potest ciuiliter contēplatione rei familiaris.C.quan
do ci.ac.pre.cri.l.j.est ⁊ alia ratio quia p exceptionē agit tm ad
repellandū ab actione:sed p actionē intēdit ad restitutionē sibi
faciendā:secus autē si primo succubuit interdicto:quia tunc po
stea nō potest excipere.ff.de his qui no.infa.lutius.

Quam non credimꝰ. Nataliū.
causa nata
lium nō solū si principalr agat sed etiā si incidenter
vel etiā si excipiēdo corā ecclīastico iudice tm tractā-
da est.j.qui fi.sint le.lator.⁊ etiā si post mortē ppter questionē
hereditatis q agit corā seculari iudice querat de legitimitate na
talium semp corā ecclīastico iudice agendū est.j.qui fi.sint legit.
causam.ij.ar.cōtra.C.de ordi.iu.l.j.ff.de iudi.l.qui nō cogit.C.
de iudi.quotiēs.de iur.om.iu.si idē.Sed hic potest esse ea ratio-
ne:quia scriptū est:quos deꝰ ↄiunxit homo nō separat.s.de trās.
epi.inter.⁊ ita nō fuisse matrimoniū inter eos.matrimoniū non
homo sed solus dei vicarius potest iudicare:vt in eadē decre.di-
citur.vel dic generale laicū iudicē de nullo spūali nec principalr
nec incidēter nec reconueniēdo potest cognoscere.s.de iudi.de-
cernimus:quāto.j.qui fi.sint legit.lator.causam.Sed certus p-
figetur terminus a papa vel alio superiore infra quē nataliū q-
stionem psequatur:⁊ de hereditate nullatenꝰ se intromittat sed
regi dimittet vt in predictis decre.potest ergo dici hāc questio-
nem tanq̃ preiudicialē primo tractandā.ar.insti.de act.§ piu-
diciales:⁊ forte potest sic formari libellus cū pater meus nō fue
rit maritus talis dn̄e de qua genuit talem peto q iudicetis eam
non legitimā filiā eius.ar.j.qui fi.sint le.causam.ij.C.ne de sta.
de.l.pe.vel dic hanc dilationē cognitionis de hereditate nō ideo
esse quia causa matrimonialis est preiudicialis:sed quia cā ma-
trimoniolis nō poterit esse nisi corā iudice ecclesiastico:sz rex nō
patiebatur causam hereditariā esse nisi corā se:⁊ sic corā diuer-
sis iudicibus cause pdicte simul agerētur cū se inuicē ↄtingant:
⁊ cōtingeret ecclesiam iudicare illam illegitimā:⁊ rex adiudica-
ret ei hereditatē absurditas sequeret ⁊ cōtrarietas intolerabi-
lis.Sed si corā eodē iudice ageret puta coram papa:forte pos-
set vtraq̃ causa simul agi:nec proprie dicenda est causa natiui-
tis preiudicialis.

Super spoliatione. Spol.i.inter-
dicto vnde vi.
Restitutione.per interdictum vnde vi.Recōueniat.
no.cōtra agētē ciuiliter de crimine obstare exceptio
nem spol.⁊ etiā cōtra agētem criminaliter:vt no.s.de rescrip.
ex parte.hoc vult dicere q si.p.agat cōtra.j.interdicto vnde vi:
io.nō potest cōueniri vel recōnenire p rei ven.vel mādati vel cō
simili alia actione:sed si vult eū recōuenire interdicto vnde vi
sup alia re potest:etiam intelligo hoc.s.q nō potest eum reconue
nire mādati vel simili actione si iudex qui cognoscit nō sit iudex
ordinarius actoris:nam tunc quādo nō est ordinarius si recō-
ueniat nō est audiēdus.nec tenet sentētia nisi scienter progaret
iurisdictionē eius de re ad rem:nam cū nō sit ordinarius eiꝰ nec
reconuentio locū habet vt hic coram eo ↄueniri nō potest:ergo
nec sentētia a non suo iudice lata tenet.s.de offi.iudi.c.pe.Sed
potest dici q tacite videt prorogare iurisdictionē.Idem est etiā
si esset iudex ordinarius vtriusq̃ nō tamē est audiēdus recōue-
niens mādati vel simili sup.si proponat cōtra ipsum agentē ex-
poliatio in modū exceptionis:vt.s.e.cum dilec.Sed dices etiā
ab interdicto remouet recōueniens si ei obijciat exceptio spolia
tionis:vt in fi.decre.Respondeo vere remouet sed ⁊ ipse p exce-
ptionem spoliationis sue remouet aliū simili ratiōe ⁊ sic in hoc
est audiēdus:⁊ nō credat aliquis malū vel nullū effectū habe-
re huiusmodi exceptiones cum itaq̃ re alterius restituta possit
agere vterq̃ coram ordinario vel saltē ille qui restituet.Si autē
dicat q nō possit ↄueniri etiā coram ordinario ex quo agit inter-
dicto sequeret absurditas quia is qui timet moueri sibi questio-
nem semp preueniēdo ppetuo ageretur cōtra eum interdicto vt
qui ppetuo remoueret eum a petitione maxime pecunie si eā de-
bet:nec videt malū etiam si coram delegato fiet recōuentio ↄtra
agentē interdicto nisi excipiat de expoliatione vel a iudice vel
a parte q tenebit sn̄ia ab eo lata sup q̃stione pecunaria:alij dicūt
⁊ meliꝰ q nec corā ordiario nec corā delegato ↄueniet vl recōue-
nietur de re pecunaria expol.vel agens interdicto vnde vi:etiā
si nō in modū exceptionis obijciat spoliatio sed sufficit dicere nō
es audiēdus quia cōtra te agitur interdicto:cōtra absurditatē
autem predictā sic preuideri debet q psignatur terminus agēti
vel petenti restitutionē infra quem nisi pbauerit quod debebit
extunc procedet in petitione alterius.j.qui fil.sint legit.lator.⁊
j.de resti.spo.frequens.§.solet.Si exceptionē spol.opponat cō-
tra alios actores alioquin quare nō audiat nō video cōtra agē-
tem vti pos.videt obstare exceptio spol.⁊ si magis placeat ex-
poliato vtrūq̃ simul agere potest ⁊ possessorio vti pos.⁊ inter-
dicto vnde vi.dic q lata sentētia absolutionis pro.b.qui cōuenie
batur ab.a.interdicto vnde vi super fundo semproniamo si po-
stea idem.b.agat cōtra eundem.a.⁊ ipe.a.excipiat de spoliatiōe
sup qua lata est sentētia absolutionis nō potest:nec obstat si dicit
q ad aliud excipit.s.vt remoueat ab agendo ⁊ ad aliud agit.s.
vt restituatur:quia si agens interdicto vincit ⁊ reus absoluitur
ab expoliatione de qua agitur ppetuo debet obstare actori agēti
vel excipienti de spoliatione exceptio rei iudicate in quocūq̃ iu-
dicio siue modo agēdi quia eedem sunt psone in vtroq̃ iudicio
⁊ eadem causa agendi ⁊ excipiēdi.s.spoliatio sed excipiēdo licet
nihil petatur ⁊ ideo nō sit necesse q eadem res petat tamē indi
recto ⁊ effectualiter eadem res est pro qua actū est ⁊ pro qua ex-
cipitur.s.vt restituat quia quādocūq̃ voluerit rem restituere nō
obstante exceptione agitur.s.e.cum dilectus.Item superius est
agere q̃ excipere ⁊ ideo qui succumbit in actiōe bene debet suc-
cumbere in exceptione:⁊ ex eadē causa descendente tanq̃ in mi
nori.ff.de excep.rei iudi.⁊ an eadē.j.respōso.⁊.§.j.⁊.ij.⁊.l.egi
tecum.⁊.l.cōqueritur.⁊.l.se.⁊.l.iul.⁊ se.⁊.l.si quis:per totū.Sz
secus est si qs prius succubuisset in exceptione spoliationis quia
nihilominus posset agere interdicto:quia sicut dictū est excipiē-
do nihil petebat ⁊ ideo absolutio facta in eo non parit exceptio-
nem rei iudi.quia directo agit.Item si.a.egit ↄtra.b.ad centū.
⁊.b.excipiens de spoliatione obtinuit absolui ab obseruatiōe iu-
dicij vt nō teneret soluere centum nisi primo solueret centū:sed
si.a.idē postea petet fundū nō obstat sibi exceptio rei iudicate:
quia modo aliud petitur q̃ primo:⁊ idem ē si ↄtra excipientem
esset iudicatū.s.q nō obstante exceptione spoliationis respōde-
ret quia si postea idem excipiēs ⁊ succumbens excipiat de eadē
spoliatione ↄtra eūdem actorē agentem:sed sup re alia nō obsta
bit sibi exceptio rei iudicate:quia ad alia agit modo q̃ primo ⁊
ab alia actione volo modo liberari p meam exceptionem q̃ pri-
mo.Et huiusmodi diuersitatis vel dicti ea est cā:quia ex spolia-
tione plures oriūtur obligationes ciuiles:quarū vna est q pos-
sessio reddatur passo violentiā etiam si nō esset pprietas sua.j.
de resti.spo.in litteris.Item etiam oriet alia obligatio.s.q pos-
sumus repellere spoliatorē ne super alia reconueniat spoliatum
quousq̃ restituat.s.e.cum dilectus.huiusmodi autem obligatio
nes ⁊ alij ↄsimiles que ex eadem causa oriuntur per quas eadē
questio in iudicio resumitur vel repetitur tollūtur per sententiā
super possessorio latum.ff.de ↄdi.inde.iulia.insti.de excep.§.itē
si que iudicio.Sed naturales obligationes vt est q sacisfaciat le
so non tolluntur per huiusmodi sententiā.ff.rem ra.ha.pcura-
tor.§.j.⁊ in.l.palleg.⁊ quod dictū est quando fertur sententia su
per actione:idem si feratur sup exceptōe.verbi grā:tutori ex ge-
statione sua est orta exceptio cōpensatōis si qua expendit:⁊ etiā

orta est cōtraria tutele tamen si cōtra agentē tutele obijciat com pensationem ⁊ ea reiecta vel post ꝓhibita ferat̃ sententia cōtra eum postea nō poterit agere cōtra eum de illis reb⁹ quas volūt cōpensare nec poterit ꝓponere contrariā tutele. ff. de cōtra tab. l. j. §. quid si iudex. ad idem est. ff. de nego. ges. si autem. §. fi. s̃. de elec. cum dilect⁹. ff. de cōpen. ꝙ in diem. Sed cōtra: ponam⁹ ꝙ cō tra petentē centū ex causa vēditionis reus obijcit cōpensationez in. l. que sibi mutuauit. ⁊ ideo nō obstāte hac exceptiōe condēna tur in tota centū: modo querit̃ an modo post predictā sententiā possit petere p̄dicta quinquaginta ex causa mutui? ⁊ videt̃ ꝙ sic quia primo ꝓposuit compensationē excipiēdo: modo intētat di rectam actionē ex mutio. j. de testi. veniens. s̃. e. cuz dilectus. sed contrariū verū est vt ꝓbatur p̱ predictā. l. ff. de cōpen. ꝙ in diem. cum suis cōcor. nec est verum quod dictū est ꝙ ad aliud actū fuit primo qñ excepit de cōpensatiōe ⁊ aliud agit̃ modo quādo agi tur directo ex mutuo quia vtrobiqꝫ ad idem agit̃ ⁊ eandē quāti tatem petit ⁊ eandē questionē repetit licet alio modo agendi qḋ nō licet ⁊ ideo nō audit̃. ff. de excep. rei iu. l. iul̃. ⁊. l. de eadem re. ⁊. l. si quis cū totū. ⁊ maxime vltra medietatē. ⁊. l. duabus. ⁊ no. ꝙ licet omittat̃ hec exceptio cōpensationis ante sententiā tamen post sententiā si agit̃ actione sibi cōpetente nō obstabit sibi exce ptio rei iudicate: nec est cōtra. C. de excep. exceptionē. vbi dicit ꝙ exceptiōes peremptorie ꝓponende sunt ante sententiā: quia ibi loquit̃ de exceptionibus quarū ius tollit̃ p̱ sententiā quod nō est in exceptiōe cōpensationis quia eius ius remanet saluū etiā post sententiā: vt in preall̃. l. ff. de compen. l. ꝙ i diem. (dicit̃.) ⁊ idē est in exceptionib⁹ criminū que opponūtur cōtra electū: vt no. j. de dolo. cum olim. Idem est in hypothecaria quo ad ius prelatio nis. s. vt ipsaz preponēs alijs creditoribus preferat̃. ff. de excep. rei iudi. duob⁹. Idem est in excep. rei iudi. j. de re iudi. iter. Itez in predictis non tollit̃ actio p̱ sententiā licet omittat̃ exceptio vt in preall̃. iurib⁹ apparet. ar. ad p̄dicta. ff. ḋ excep. rei iudi. ex sex. §. latinus. Secus est si fert̃ sentētia cōtra excipientē de re iudica ta vel de iureiurādo: tunc eniz omne ius tollit̃: ⁊ id potest dici in omnibus exceptionib⁹ perēptorijs que habent exceptiones vel actiones que ex eodez ꝓcedunt facto ⁊ vbi idem querit̃. ff. de iu reiuran. si duo. §. idem iul̃. ⁊. l. si duobus. §. exceptio. ⁊. §. seq. i su pradictis ex quo quis contrariā sententiā reportauit i exceptiōe non audit̃ agens obstāte sentētia rei iudicate. Secus autē est in exceptionibus declinatorijs fori solutiōis vel alijs extraordina rijs vt sunt que preponūtur cōtra agentes vt repellant̃ vel alijs cōsimilibus. in his eni per sententiā super his latam nō tollitur quin adhuc directe agi possit. s̃. e. cū dilec. §. fi. j. de testi. veniēs. ij. ⁊ est hic bona ratio quia summarie in his ꝓcedit̃: nec ita ple ne ꝓbationes requirūtur sicut in premissis perēptorijs. ff. de re iudi. a diuo. §. si sup. tamen ne in p̄dictis erres: no. ꝙ vbi in libel lo nō pono originē. i. causam petitiōis sed indistincte ago nec in prosecutione nec verbo nec probatione restrinxi ad aliquā cām obstabit mihi exceptio in omnib⁹ vbi eadem est questio quia nō inuenio rationē quare de vna magis q̄z de alia egisse intelligar. C. de an. excep. l. fi. Si vero originē petitionis. i. causaz in libello posui vel etiam a principio nō posui sed in ꝓsecutione eam exp̄s si vel super vno tm̄ probaui sed postea ago ex alia causa nō ob stabit mihi exceptio efficaciter. ff. de tribu. habebat. ff. de excep. rei iudi. l. si ex testamēto. ⁊. l. si mater. in prin. C. de iudi. l. ij. ex su peruenienti tamen causa semp̱ agi potest: nisi illa fingat̃ a p̄nci pio esse. ff. de exc. rei iudi. si mater. §. ea. idez. si a te. si rem. si quis ad. ⁊ hoc obtinet siue reali siue p̱sonali actione agat̃: licet in ali quibus subtilitatib⁹ sit diuersitas. Ipsam. petitionē restitutiōis propositā. Respōdere. super alijs nisi sup̱ expoliatione in modū reconuentionis ꝓposita. Ab agendo. etiam interdicto quia de hoc loquit̃ decre. s. lite contes. sup̱ interdicto vñ vi. Si aūt añ litj. contes. sup̱ interdicto lis esset cōtestata super ꝓprietate vel alia actione bene procederet vtraqꝫ simul. s̃. e. cū dilectus. agens eni in terdicto vnde vi nō repellitur ab agendo neqꝫ exceptione cri minis neqꝫ exceptione ꝓprietatis: neqꝫ post litj. contes. in inter dicto. sed simul cōcurrunt. j. de resti. spo. in litteris. ⁊. c. frequēs. ff. de iudi. si de vi. Ab eis. spoliatorib⁹ repellant̃ actor intētans interdictū vnde vi: dicim⁹ etiā eidem obstare exceptionē pacti. ff. de pactj. si vnus. §. pacta.

De plus petitionibus. Rubrica.

Consilium. Prouidentie persistenduz. quousqꝫ damnū vel expen sas patiatur aduersari⁹. insti. de actj. §. tripli. Re. vbi autem sup̱ maiori quātitate quaz sibi deberet fecit sibi creditor caueri sciēter ⁊ dolose a debitore si postea plus petat ⁊ p̱seueret vsqꝫ ad litem contestatā totū de bitum amittat. C. e. l. j. In expensis. ₰m leges olim amittebat to tum quocūqꝫ modo quisqꝫ plus peteret. insti. de excep. §. tempo ral̃. hodie ₰m leges qui plus petit vel causa vel loco si aliqḋ dā num in datione sportularū ex hoc senserit triplū reddit: ⁊ nihilo minus expensas ꝓpter regulā generalē: ꝙ victus victori condē natur in expensis. C. de iudi. properādum. §. sin autē. Cum aūt in foro eccl'iastico he sportule nō accipiātur. j. de vita ⁊ hone. cle. cum ab omni. nō condēnatur ₰m canones ad hoc triplū: sed ad expensas tm̄ vt hic: quas. s. fecit occasione petitionis plus conti nentis. Loco. hic potest cōueniri vbi soluere tenet̃ si inueniatur ibi. s̃. de foro compe. dilecti. ⁊ etiā alibi vbi de iure cōmuni habet forum nō autem vbi fecit promissionē. ff. de iudi. heres. ff. de eo quod cer. lo. l. j. C. de bo. auc. iu. possi. l. iij. Petitur. hic littera ha bet duplicē intellectū: pōt enim legi ꝙ debitor nō cogetur incipe litem sup̱ principali debito nisi post finitas duplicatas inducias ⁊ expensas solutas: ⁊ habet hoc locū quādo debitor a principio ante litj contes. opposuit ⁊ probauit declinatoriā fori. s. pactuz ꝙ nō possit ante certū tempus cōueniri: ⁊ sic loquit̃ insti. de excep. §. tēporales. vel quādo ante lit. cōtes. opposuit ⁊ probauit par te consentiēte dilatoriā solutiōis. s. ꝙ nō tenebat̃ soluere ante cer tum tempus: ⁊ etiā iudex ex officio suo debitori duplicauit indu cias ⁊ expensas adiudicauit: nam in his casibus nō coget̃ debi tor litem incohoare nisi p̄dictis p̱fectis. insti. de actj. §. hodie. Itē potest intelligi ꝙ debitor nō coget̃ suscipere litem de re iudicata vel officio iudicis sup̱ executione sentētie late sup̱ p̄ncipali debi to nisi p̄dictis impletis: aliqui etiam intellexerūt ꝙ etiam litem ceptam per lit. cōtes. nō tenet̃ debitor exequi nec ad sentētiam ꝓ cedetur nisi p̄dictis p̱fectis: immo aliqui dixerūt ꝙ statiz postq̄z apparuit debitū ante tempus petitū absoluet debitorē ab instā tia iudicij. ar. pro eis. ff. de peti. here. ꝙ si in die. sed hic nō videt̃ ꝙ cū ꝯstet de debito in diem ꝙ cōdemnari debeat p̄dictis penis pro sua temeritate impositis. ff. de iudi. de qua. ar. ff. ad. l. acquil̃. l. in lege. ff. de fur. quidā. nec. l. preall̃. ꝙ si i diem. cōtradicit quia ibi nō agebat̃ ad debitum in die soluēdo sed ad cautionē prestā dam ad quam bene fuit condēnatus. ff. de iudi. in omnibus. vel dic illud ideo est quia petitio hereditatis nō competit cōtra de bitorem in diem: quia nō possidet pro herede vel possessore: sed actio ex mutuo vel cōsimiles bene cōpetunt cōtra debitorē in diē licet male agat. ff. quando di. le. ce. l. j. in fi. Item no. ꝙ pena ista tenetur nō tm̄ qui contra pactum factū petit ante tēpus sed etiā qui petit ante temp⁹ a lege p̄fixum. insti. de excep. §. hodie. ⁊ po ne exempla in dote. C. de rei vxo. ac. §. cuz autem. ⁊ in cōstituta. ff. de cōsti. ꝓmissor. §. si fine. ⁊ in condēnatione. ff. de iudi. si debi tori. ⁊ in multis alijs.

De causa possessionis vel proprietatis. Rubrica.

Susceptis. ⁊. j. Momēti. idest possessio nis que parata est p̱ momen tum durare. no. ꝙ iura ꝓprie nō dicūtur possideri nec quasi possideri nec ab his q̄ ea i veritate hñt puta vt iura episcopalia vel huiusmōi: vel ius eli gendi vel iudicandi vel huiusmodi: vel ius seruitutis vel huius modi: qḋ sic probo quia nō sunt nec quasi possideri possunt ab eis qui in ea nō habent. Item possessio vel quasi nō cadit in iure nisi ratione exercitij: sed ꝓprie dicit̃ quasi possideri rōne actus: verbigrā talis est in possessione exercendi iura episcopalia vel est in possessione eligēdi vel iudicādi vel est in possessione eundi. vel potes dicere talis est in possessione vtendi vel iure eligendi vel iudicādi vel vtendi iure seruitutis vie vel huiusmodi ⁊ cōsi milibus: possessio enī aliquem actū requirit vel exercitium ⁊ si aliquādo inuenis ꝙ aliquis sit in possessione iuris expone. idest exercendi ius vel ea que pertinēt ad illud ius. alij dicunt ⁊ forte melius ꝙ proprius dicit̃ ꝙ aliquis est in possessione iuris eligen di vel eūdi q̄z ꝙ aliquis est in possessiōe exercēdi hec iura: bene enim quis potest habere possessionē alicuius iuris licet ipse non habeat illud ius: quia licet ip̄e nō habeat: alius tamen habet vel etiam si nullus habet est tamen in re vel actu vel habitu. Vno. non habet locuz hec decre. quādo a diuersis partibus intētatur possessorio ⁊ petitorio quia tūc nō ratione cōnexitatis sed rōne reconuentiōis sub vno iudice est agendū. C. de sen. ⁊ interlo. iu. auc̃. ⁊ consequēter. s̃. de rescrip. dispēdia: habet ergo locum vbi quis ad aliquos iudices impetrat sup̱ possessorio ⁊ ad alios sup̱ petitorio: qḋ nō licet. ⁊ credim⁹ nō vallere litteras. s̃. de rescrip. ex tenore. Item hec decre. habet locum durāte eo de quo primo actum est iudicio al's secus: vt no. s̃. de iudi. c. vlt.

AD vltimum. Interrogati prius audiant. nihilominus tamen incõtinenti post audiãt attestationes sup petitorio. s̃. de ordi. cogni. cum dilec. vel dic vt in glo. se. Prius audiẽt. idest aperiãt vel approbent attestatiões ⁊ s̃m eas procedant ⁊ erat hic dubiũ decre. si post apertionẽ testiuꝫ ⁊ allegationes factas licet ꝓcedere in possessorio pendẽte petitorio. ⁊ respondet ꝙ sic. j. e. pastoralis. in fi. vbi de hoc no. ⁊ intelligo hoc verum. s. ꝙ licet dimittere petitoriũ ⁊ procedere ad possessionẽ recuperandã vel ad adipiscẽdam: nõ autem retinendaꝫ. j. e. pastoralis. alij dicũt ideꝫ in interdicto retinẽde ⁊ bene. Licite. hoc est verum vbi vna pars intentat petitoriũ ⁊ possessoriũ recuperande possessionis vel adipiscẽde. j. e. c. j. ⁊. ij. j. ti. proxi. cum ad sedem. secus si retinẽde. s̃. de iudi. examinata. insti. de inter. §. retinende. ar. ꝯtra. ff. de acqui. pos. naturaliter. §. j. Idem est si a diuersis partibus. s. ꝙ vnus proponat interdictũ retinẽde possessionis ⁊ aduersarius petitoriũ a'ls ordinarij iuris est vt prius de possessione q̃ꝫ de ꝓprietate agat. C. de reiuen. ordinarij. C. quo. bo. l. vlt. C. de inter. incerti. C. de edi. di. a. l. ij. Si autẽ actor intentat interdictũ recuperãde possessionis vel adipiscende ⁊ aduersarius velit agere de proprietate eiusdem rei vel etiã de crimine nõ potest. j. ti. proxi. in litteris. ⁊. c. item cum. nisi forte vt quidaꝫ dicũt velit statim de ꝓprietate probare. ff. ad exhi. l. iij. §. ibideꝫ. ar. ff. de re iudi. in cõdem. §. vlt. qd̾ nos nõ credimus. s̃. de ordi. cogni. sup. Item no. ꝙ si spoliator in matrimonio intẽtauit peti. ⁊ lis sit contes. tamen spoliatus potest de nouo intẽtare possessorio super quo procedetur ⁊ differetur peti. j. de resti spo. ex conquestione. ⁊ idem est etiã in alijs. j. e. pastoralis.

QVm ecclesia sutrina. Cõsueuerit. not. ꝙ per talem libellũ cum cõsueuerimus interesse electionibus episcoporũ petimus talem electionẽ nobis absentibus factam cassari intẽtatur possessoriũ ⁊ petitoriuꝫ: vel ꝙ melius dicitur omne ius. s. ⁊ possessionis ⁊ proprietatis deducitur in iudiciũ vt tam possessionis q̃ꝫ proprietatis iure se iuuent: quia non tm̃ dicitur quis prosequi possessionẽ quãdo petit restitutionem possessionis sed etiã quãdo se iuuat possessione vt hic: ⁊ potest hic esse propter verba posita in predicto libello ibi. s. cõsueuimus interesse vbi possessio ꝓpter factuꝫ interessendi ⁊ ius propter consuetudinẽ notant. Idem dicenduꝫ videret si tm̃ petijsset electionẽ infirmari ꝓpter regulam que hic ponitur id venire in iudiciũ ⁊c̃. Idem si diceret quia ad me ꝑtinet. ff. de ver. signi. verbũ illud per. Secus autẽ diceremus si peteret cõfirmari quia ad nos pertinet electio de iure quia tunc tm̃ petitoriũ intentatur: vel potius ratione proprietatis iure eligendi dicit cassanda electio ⁊ nõ ratione possessionis. Idem si diceret ꝙ de cõsuetudine ꝑtinet: quia cõsuetudo ius est. j. di. cõsuetudo. insti. de iure na. §. constat. ⁊. §. ex nõscripto. Item no. ꝙ nõ solum fertur sentẽtia sup eodem quod petitũ fuit. s. electionẽ ꝯfirmari sed sup causis. s. quia cõsueuimus interesse: ⁊ est hoc ipsuꝫ propter regulam que sequitur id venire in iudiciũ ⁊c̃. Idem etiam dicitur: dicunt quidã si tm̃ electionẽ petijsset cõfirmari: tamen quidã hoc negant ⁊ bene dicunt ꝙ hic: a'ls hij. s. clerici expresse petiere sibi adiudicari ius eligẽdi ⁊ in possessione remitti. Si quis aũt vult diligenter intueri satis cognoscere potest ꝙ per illa verba peto electionem factã de tali cõfirmari nec petitorium nec possessoriũ intentatur: q2 taliter nihil iuris in electõe petit: nec rõne possessionis: sꝫ ꝓpter verba in libello adiecta. s. cum ꝯsueuerimus interesse: ⁊ nobis exclusis ⁊ alijs ꝯsilibus videt possessorium ⁊ petitorium intentare cum rõne sui iuris dicat electionẽ ꝯfirmandaꝫ vel infirmandã: q̃ꝫuis posset dici ꝙ hoc ipo ꝙ petit electionẽ cõfirmari vel infirmari: videt h̾ petere omni iure quo electio sit cõfirmãda vel infirmanda. ar. h̾ in fi. ⁊. C. de an. excep. l. fi. ⁊ si cõtendatur de iure petitorio vel possessorio poterit sñia ferri de iure illo. Sed si non contendatur de iure petitorio vel possessorio licet ꝯfirmet electio vel cassetur ꝓpter formam vel alias causas hmõi sñia forte nec in possessorio nec in petitorio fecit p̄iudiciuꝫ cum de eo nõ fuerit actum nec exp̄sse. s. q2 hec petitio nõ ꝯtinebat nec tacite. s. inducendo in ꝓcessu litis ꝓbationes super iure suo. (Postulabant) petitorium ⁊ possessoriũ intentantes: ⁊ cum intẽtarent possessorium recuꝑande possessionis clerici tunc canonici nõ erant admittendi super eodem petitorio. s̃. e. sup. ⁊. s̃. de ordi. cogni. inter. ⁊ ꝙ hic admissi fuerunt ad petendam ꝯfirmationem: fuit: quia placuit clericis nec voluerunt excipe de spoliatõe: vel hoc ideo fuit: quia p̄mo canonici petierant ꝯfirmationem: ⁊ postea ratione hmõi principalis petitionis admissi fuerũt cleririci ad reconueniendum de possessione: quia nõ posset locum habere recõuentio nisi prius p̄cedat conuentio: ⁊ licet ꝓposito possessorio nõ admittatur recõuentio nisi super possessorio: secus autem est si p̄mo agatur petitorio: nam tunc sup alia re reconuenit possessorio ⁊ petitorio. Secus autem si incepissent agere clerici possessorio: ⁊ postea canonici peterent ꝯfirmationem. vel dic coram iudice ordinario vel etiã delegato cui p̄ncipaliter eẽt vtrũq3 cõmissum bñ posset agi de vtroq3 nõ in modũ recõuentionis: sꝫ p̄ncipalis cõuentionis: vt no. s̃. de or. cog. sup. cum bñ sese inuicem cõpatiantur petitões iste: peto electionem meã ꝯfirmari: ex aduerso peto electionẽ talem infirmari: q2 est facta nobis absentibus qui eramus in possessione eligendi ⁊ ad quos de iure spectabat. Secus autem si p̄mi peterẽt ius eligendi cum eẽnt in possessione: nã tunc nõ audirent secũdi: ar. ff. si vsufru. peta. l. vl. s̃. d̾ iudi. examinata. Melius placet ꝙ h̾ nõ hꝫ locum exceptio spoliationis ꝯ̃ hos petentes ꝯfirmationẽ. Item nõ impediunt petere ꝯfirmationẽ licet etiam p̄mo cõueniant interdicto: quia petitio ꝯfirmationis nõ dirigitur specialiter ꝯ̃ aliquẽ: sed officio iudicis petitur: vt no. s̃. de or. cog. cum dilectus. (Absfuisse) petens restitui ad ius incorpale dꝫ ꝓbare se possidere tunc qñ fuit deiectus de possessione. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. interdictum. ⁊. j. de resti. spo. olim inter. ꝓbat autem se possidere si ꝓbat sibi esse cautũ de non impediẽdo vti iure de quo agit: vel si ꝓbat se vsum saltẽ vna vice dño ad quẽ ꝑtinet sciente ⁊ patiente qd̾ tanq̃ꝫ iure suo vtebat nõ facimus vim si dñs sit coactus vt caueat vel vt patiat vti dũmodo de hoc in iudicio ꝯstet de quo nõ p̃ot ei referri q̃stio donec fuerit restitutus: cum ⁊ p̄do restituẽdus sit. j. de resti. spo. in lr̃is ⁊. c. se. Sed ꝯ̃ hoc videtur. ff. de iti. actuq3 pri. l. fi. ⁊ de aq̃ quo. ⁊ esti. l. j. §. aristo. vbi dicit ꝙ nõ credat vti suo iure nisi agat ex illis interdictis: sꝫ qui ꝑ violentiam vtit nõ creditur vti iure suo: g̃ nõ habet interdictum vñ vi. Solu. in interdictis que competũt possessoribus ad possessionem tuẽdam: vt sunt p̄dicta interdicta scꝫ de iti. actuqꝫ p̄ua. ⁊ de aqua quo. ⁊ esti. ⁊ vti pos. locuꝫ habet ꝙ dꝫ credere se vti iure suo ad h̾ vt illa ei cõpetant interdicta. ff. vti pos. l. j. §. fi. ⁊. l. se. ⁊ in p̄allega. l. Sed qñ agitur interdicto recuꝑande possessionis obtinebit etiam si nõ credat se vti iure suo: ⁊ eodẽ mõ dicam si agit vti pos. ꝯ̃ alium q̃ꝫ ꝯ̃ eũ qui male habuit possessionẽ. s. vi: clam: vel p̄cario: q2 nõ oportet ꝙ credat se vti iure suo. ff. vti pos. l. j. §. fi. ⁊. l. se. Sed dices nunqd eo ipo ꝙ p̄misit aliquẽ semel electioni interesse: videt ei ꝯcessisse qd̾ decetero intersit? Rñdeo nõ: sꝫ possessionẽ interessendi electioni q̃rit ⁊ dicimus hoc esse in electõe: vt patiẽdo aliquos interesse electõi possidere videant vt h̾: q2 nulli ꝯsueuere admitti ad electionẽ tãq̃ꝫ habẽtes vocẽ nisi illi ad quos de iure ꝑtinet vel de cõsuetudine: ar. ad h̾. ff. de aqua quo. ⁊ esti. l. j. §. itẽ q̃situm. vbi dicit sufficere si vna die duxit aquã ꝑ fundũ tuum: q2 nõ p̄sumit ꝙ ꝑmitteres eũ sic ducere: si crederes eum nõ vti iure suo. In itinere autẽ vel actu vel via oportet ad h̾ vt cõpetat interdictum de iti. actuqꝫ p̄. vel vbi credatur possessionem ademptus ꝙ trigiuta vicibus iuerit dño sciente ⁊ credente ꝙ iure suo vtatur ⁊ patiente. ff. de itine. actuqꝫ priua. l. j. §. j. vnde crederem ꝙ si vnus ep̄s in domo alterius ep̄i vel miles in domo alterius militis mille vicibus hospitaret nõ p̄sumeret q̃sita possessio prandẽdi vel hospitãdi: quia nõ credit ꝙ ille q hospitẽ recipit patiat eũ prãdere vel hospitiũ recipe tanq̃ꝫ vtentẽ iure suo nisi exp̄sse ꝓbet ꝙ tãq̃ꝫ ex debito petebat: ⁊ sic fuit admissus. Et ẽ rõ: q2 potius cõiter ꝯsueuerunt talia fieri ex gr̃a q̃ꝫ ex debito. ar. ff. de flu. l. j. j. rñso. ⁊. ff. de fun. instruc. l. cum de lanionis. §. asinam. discretus g̃ iudex vel ex varijs circunstantijs ⁊ maxime iure approbatis p̄sumeret agentẽ possidere ius incorpale dño sciente ⁊ patiente eum vti tanq̃ꝫ iure suo: vel coget eum ꝓbare ꝙ dñs patiebatur eum vti iure suo sciens ꝙ tanq̃ꝫ iure suo vtebat. (Varios) h̾ sufficit ad repulsioneꝫ eoꝝ. (Vacillasse) hoc sufficit ad repellendum eos: iij. q. ix. pura. iiij. q. iij. itẽ qui falso. j. de accu. sup his. ff. de q̃stio. de minore. ⁊. l. ex libero. (Negatiuam) h̾ sufficit ad repellendum eos nisi indirecto ꝓbasset: indirecto enim bñ ꝓbatur negatiua. ⁊ nota testes reprobari nõ solum qui ꝓbant exp̄ssam negatiuam: sed etiaꝫ q ꝓbant implicatam. s. ꝙ ad canonicos tm̃ ꝑtinet electio (Presentes) no. hinc ꝙ hic libellus nõ est admittẽdus: peto talem electionem cassari: q2 apud me est ius eligendi. sꝫ talis causa est adijciẽda: quia apud me est possessio iuris eligẽdi: ar. j. de iurepa. ꝯsultationibus. c. ex lr̃is. nõ est enim sufficiens causa cassationis vel ꝯfirmationis electionis ꝓprietas in eligendo: sꝫ possessio vt h̾: ⁊ c. ꝯsultationibus. (Decernimus) repete quod diximus. s̃. d̾ elec. cumana. s̃. de in integ. resti. cũ venisset. Mirum est ꝙ electio ista cassatur cum fuerit facta ab oĩbus illis qui potestatẽ habuerunt eligendi eum? Rñdeo h̾ esse ideo: q2 ꝯtenti fuerunt illi qui erant in possessione eligendi: ⁊ sola possessio sufficit vt vocari debeãt:

⁊ niſi vocenẗ ꝙ caſſeẗ:vt hic:ar.ṡ.de elec.cumana.non enĩ licuit eis.ſ.canonicis licet in veritate tm̃ ad eos pertineret ius eligendi ius ſibi dicere ⁊ alios priuare qui in poſſeſſione tuẽdi erant.ĩ.de inſti.cum veniſſent.C.ne quis in ſua ca.ius.ſi.di.ꝑ totuꝫ. Sed ſi nihil in iniuriã alterius feciſſet ſed tm̃ iure ſuo vſus eſſet qđ eſſe poſſet ſi clerici conuentualiũ eccleſiarũ per ſe tm̃ eſſent in poſſeſſione eligẽdi ⁊ canonici qui de iure eligere debebãt licet non eſſent in poſſeſſione nec ꝑ ſe nec cum alijs eligendi ꝑ ſe tm̃ elegerũt nã in hoc caſu videtur ꝙ horũ canonicorũ electio eſt cõfirmanda tã ꝗ̃ꝫ facta ab his q̃ vere poteſtatẽ habent eligendi:quia ille a quo petitur cõfirmatio vel ille qui debet iudicare de electione nõ inq rit tm̃ de poſſeſſione ſi poteſt ei cõſtare de veritate nec facit vim vtrũ clerici qui erãt ſoli in poſſeſſione eligendi aliũ eligerent vel non. Item nec eſt vis ſiue elegerint ante electionẽ canonicorum ſiue poſt:dicũt tamen ꝙ ſi clerici tanto tẽpore bona fide fuiſſent in hac poſ.eligendi ꝙ preſcripſiſſent:ꝙ extunc nõ teneret electio canonicorũ quia iam ĩ alios legitimo modo eſt eligẽdi poteſtas tranſlata:vt hic.ĩ.⁊ ẜm ſtatuta:⁊ hoc quidã concedũt.alij dicũt contrariũ ⁊ melius vt nobis videtur ſcꝫ ꝙ electio canonicorũ caſſanda eſt ⁊ electio clericorũ confirmãda:quia ex quo poſſeſſionẽ amiſerunt poſtea ſua auctoritate reſumere non poſſunt.C.vnde vi:ſi quis in.⁊ ħ. Sed primũ reſpondẽt obtinere hoc in iuribus incorporalibus que inſepabiliter adherẽt oſſibus hominũ:⁊ ꝓ his facit.ṡ.de elec.dudum.vbi diciẗ ꝙ abſolutiones facte ab his qui nõ iure poſſidẽt nõ valent.Sed hec decre.reſpõdet alij:illud ideo fuiſſe quia in mala poſſeſſione erãt ſicut ex littera ibi apparet:nos hic tm̃ loquimur de bona fide ⁊ legitimis poſſeſſoribꝰ. Idem quod dictũ eſt in electione diciẗ ⁊ in ſñia que ferẗ ab his qui ius habent ſed non poſſeſſionẽ:⁊ idem in alijs ſimilibus:de hoc no.aliqua.ĩ.de reſti.ſpo.olim.⁊.ṡ.de in inte.reſti.c.ij.(reducentes) ſolo verbo.(iure)ff.de iudi.ſolemꝰ.(ſed id) dũmodo ſub petitione porrecta cõcludi poſſit.(ſtatuta)lxiij.di.c.ij.⁊.§.ab his ṡ.de elec.c.j.⁊.c.cum terra.(tertio)idem eſt ſi bis.ĩ.e.cum olim: immo idem ſi ſemel dũmodo crederet vti iure ſuo hoc fecit.ff.de aqua cotidi.⁊ eſti.l.j.§.ariſto.⁊.§.hec interdicta.ff.de iti.actuqꝫ pri.l.iuẗ.⁊ ſi ſemel tm̃ in.xl.an.elegiſſent dũmodo alia interueniſſent q̃ in p̃ſcriptione alicuius iuris requiruñẗ ſufficit quantũ ad ius ꝓprietatis querendũ ſed lꝫ poſſidẽs iuuetur p̃ſcriptione nõ tm̃ cõſuetudine in qua ad minus binus actus requiriẗ.C.de epi.audi.l.iij.ĩ.de p̃ſcrip.c.ſi diligẽti.Sed in p̃ſcriptione iuris reqritur iuſtꝰ titulus q̃ nõ requiriẗ in cõſuetudine:ſꝫ ⁊ cõſuetudinẽ ⁊ iura oportet eſſe p̃ſcripta vt in ꝓprietate preiudicẽt.(actore).C.de proba.actor.(faciẽdis)hic apparet ꝙ noiatim petitũ fuit a clericis ꝙ de cetero canonici nõ facerẽt electionẽ ſine eis:nam ſi nõ eſſet petitũ nunꝗ̃ꝫ ſic abſolueret nec ſilẽtiuꝫ imponeret cũ tm̃ ſuꝑ petitorio debuit iudicare.ĩ.de ſimo.lꝫ.⁊ quantuncũqꝫ exp̃ſſa cã iudicaſſet de cõfirmatione vel infirmatione electõis:puta caſſo electionẽ quia nihil iuris hꝫ in electione vel cõfirmo quia apud eos eſt ius elegẽdi:ꝓ hoc tm̃ ſuꝑ iure nõ intelligiẗ iudicatũ ⁊ ſi poſtea lꝫ eedẽ pſone agant.ſ.clerici de iure nõ obſtat exceptio rei iudicate quia de alia re modo agiẗ.ſ.de iure eligẽdi ⁊ de alia p̃mo actũ eſt.ſ.de cõfirmatione vel infirmatione vnius pſone lꝫ eadẽ cauſa vtrobiqꝫ agaẗ.ff.de excep.rei iudi.cuꝫ queriẗ.⁊.l.ſe.ſecus ſi p̃mo ꝓnunciatũ eſſet de iure eligẽdi ⁊ poſtea fieret electio quã is qui in p̃terito iudicio ſuccubuit nũc in ſcđo iudicio ea ratione quia in in electione ius habet ⁊ ꝯtentus eſt petere infirmari:tali enĩ obſtaret exceptio rei iudicate.ar.ff.de excep.rei iudi.l.ſi cum argentũ.§.ſi fundũ.⁊ ẜm hoc intelligiẗ.ĩ.de ver.ſig.abbate.⁊.ṡ.de cõſue.cũ dilec.⁊.ṡ.de elec.querelã.nã in oĩbus fuit petitũ ꝙ ſuꝑ iure etiam iudicaret ſicut in tenore lr̃e apparet in omnibus. Item ſi cõtra diceret ſequereẗ abſurditas ꝙ ſi aliqs peteret fructus alicuiꝰ fundi vel ꝑtum ancille ⁊ reus negaret ⁊ ꝓ ſue negationis cã aſſignaret quia fundus vel ancilla nõ eſt actoris ⁊ poſtea abſolueret a petitione fructꝰ vel partus ꝙ poſtea nõ poſſet petere fundũ vel ancillã.ſ.qui ſuccubuiſſet qđ falſum eſt vt colligitur.ff.de excep.rei iudi.l.ſi quis cũ totũ.§.item ſi quis fundũ ⁊ ſequẽti.⁊.l.an eadẽ.§.qui cũ partẽ.⁊.§.fi.ſic ⁊ dicẽdum eſt in p̃miſſo caſu:ſicut enĩ poma ſunt fructꝰ agri ſic eligere eſt fructus iuris eligẽdi:vt no.ĩ.de iurepa.conſuľ.⁊ aliud ẽ petere vſumfructum formalẽ ⁊ aliud proprietatẽ rei.ff.de excep.rei iudi.ſi cnm argẽtum.§.ſi fundũ.ṽ.ſed ſi vſufructꝰ.nec eſt cõtra.ff.de cõpen.qui in diẽ.cũ ſuis ꝯcordantijs:qꝛ reus opponẽdo cõpenſationẽ actori ita petit debitũ ſicut ſi directã actionẽ intẽtaret nulla enim differẽtia eſt ſiue ꝯpenſet pecuniã ſiue eã accipiet.ff.de calum.l.ij.hic autẽ clerici conuẽtualiũ eccleſiaruꝫ nihil petebãt ſibi adiudicari ſed ſolã electionẽ factã a canonicis petebãt caſſari lꝫ cãm aſſignarẽt quare electio eſſet caſſanda:imo ⁊ ſi petijſſent ſic:petimus nobis adiudicari ius eligẽdi niſi ſuꝑ hoc fieret litis ꝯteſ.ñ tm̃ ꝓhibẽtur iſti clerici đ nouo agere ꝯſeſſoria ꝓ iure eligẽdi: nec obſtat eis exceptio rei iudicate qꝛ nunꝗ̃ꝫ đ iure eligẽdi actũ fuit. nec obſtat p̃ alľ.l.de cõpen.q̃ in diem.q̃ ibi excipiẽdo de compẽſatione poterã cõſequi debitũ meuꝫ ſaltẽ compẽſando:ſꝫ iſti clerici nullo mõ poterãt conſequi aliud excipiẽdo ſuꝑ iure electionis ꝯ̃ elec.ꝙ eſſet caſſanda qꝛ ipſi de iure vľ de cõſuetudĩe intereſſe debebãt.ſꝫ hoc tm̃ poterãt obtinere ꝙ electio facta caſſareẗ. Item nõ eſt cõtra.ff.de excep.rei iudi.ſi qs cum.§.ſi ancillã.ĩmo potiꝰ concordãt ibi enĩ dicit ꝙ vbicũqꝫ eadẽ q̃ſtio repetiẗ in iudicio obſtat exceptio rei iudi.alś.ſꝫ in caſu p̃miſſo nunꝗ̃ꝫ repetiẗ eadẽ q̃ſtio qꝛ primo nõ eſt actũ niſi de cõfirmatione vel caſſatione p̃ſentis electiõis:repete q̃ no.ṡ.de or.cog.ſuꝑ.imo plus videẗ ꝙ ſi anno vel mẽſe p̃terito iſti clerici conuẽtuales egiſſent ꝯtra capitulũ ⁊ petijſſent caſſari electionẽ eis contẽtis factam de.a.⁊ lata eſſet ſñia abſolutionis ꝓ capitulo etiã exp̃ſſa cã:ea.ſ.ꝙ nõ deberẽt clerici conuẽtuales intereſſe electioni:⁊ mõ facta alia electiõe de.b. idem clerici petãt electionẽ de.b.factaꝫ caſſari ex eadẽ cã:ex qua p̃ma electio fuit caſſata nõ obſtabit exceptio rei iudi.quia de alia re agiẗ modo.ſ.de electione.b.⁊ de alia primo ſcilicet de electiõe a.ff.de excep.rei iudi.⁊ an eadẽ.⁊.l.ſe.

Cum ſuper electiõe. Confirmatus.ſatis videtur ꝙ ꝑ ſolam confirmationẽ poſſit adminiſtrare.ṡ.de elec.qua fr.noſti.trãſmiſſa.ĩ contrariũ videẗ ꝙ ſi hoc ẽ:fruſtra videẗ inſtallationẽ fieri de qua habemꝰ.ṡ.de offi.ar.vt noſtrũ:⁊ fruſtra videẗ eſſe cõceſſum pape ꝙ ſi nõ poſſit intronizari qđ poſſit ãminiſtrare.xxiij.di.in noĩe.ĩmo ꝙ plus ẽ expreſſum habes ꝙ etiã ſi ſint cõſecrati nedũ cõfirmati tm̃ ꝙ non debẽt ſe intromittere de rebus eccľie.xcij.di.ſi quis ordinatꝰ.⁊.c.ſeq.Sꝫ quidã his ꝯtrarijs rñdent dicẽtes tũc ante inſtallationẽ nõ poſſe miniſtrare cũ ħ habet ꝯſuetudo.ſ.ꝙ nõ amminiſtrãt añ inſtallationẽ vt ſicut ꝑ conſuetudinẽ fingiẗ aliquis poſſeſſioneꝫ nactus qui nõ ẽ.ṡ.de cõſuetu.c.ij.ſic ⁊ ꝑ conſuetudinẽ inſtallãdi vt eſt cõſuetudo ꝙ poſt confirmationẽ inſtalleẗ etiã poſt confirmationẽ fingiẗ nõ hꝛe iura cõfirmationis. vel dic inſtallationeꝫ ad ſolam ſolennitatẽ facere.põt ⁊ illud dici ꝙ vbi eſt cõſuetudo inſtallãdi ꝑ aliquẽ:ſeruãda eſt ꝯſuetudo vt in prealľ.decre.vt noſtrum.ſꝫ nihilominꝰ ante inſtallationẽ ãminiſtrabit niſi ꝯſuetudo cõtraria opereẗ:quã etiã dicerẽ p̃ualere:nec capitulũ in noĩe: cõtradicit nõ enĩ colligiẗ ibi ar.a ꝯtrario ſenſu:qꝛ etiã ãminiſtrare poſſunt ſine inſtallatiõe facta in vrbe:⁊ vidimus ꝙ papa ãminiſtrauit anteqꝫ vrbẽ ingredereẗ:⁊ tñ libere vrbẽ ingredi poterat: nec ꝯtradicit.c.xcij.di.qꝛ ibi contẽdebaẗ eos nõ eſſe ep̃os ⁊ ꝑ obreptionẽ obtinuiſſe cõſecrationẽ.ĩ.de dolo.cũ olim.vel nõ negaẗ ibi qn eccľia ad quã ꝯſecratꝰ ẽ bona miniſtrat:ſꝫ eccľie ad quã diuertit.(reſtituendũ).qꝛ iã poſſeſſionẽ habuerat.i.ĩ cã reſtitutiõis eſſe niſi ꝯ̃ eũ de v̈itate electiõis ꝙ mala eẽt cõſtitiſſet ⁊ ſtat ĩ ſolo v̈bo ħ reſtitutio vt hic in fi.⁊.ṡ.c.xxi.ꝑ ſolã autẽ cõfirmationẽ nõ poſſet repetẽ reſtitutionẽ poſſeſſiõis:lꝫ quidã ꝯ̃dicant.ſꝫ vẽ cõtra.ff.de acqui.poſ.cũ hẽdes.vbi diciẗ ꝙ adita hẽditate iura trãſcũt ſꝫ nõ poſſeſſio niſi corpe fiũt apphẽſa:de hac autẽ materia põt notari ꝙ nõ p̃latus ſꝫ xp̃s dñium ⁊ poſſeſſionẽ reꝝ eccľie hꝫ:vñ quecũqꝫ hoĩes offerũt eccľijs dicunẗ eſſe oblata deo.xij.q.ij.nulli liceat p̃dia.⁊.c.q abſtulerit.⁊.q.j.res.c.vidẽtes.vľ eccľie hꝫ poſſeſſionẽ ⁊ ꝓprietateꝫ:vt colligiẗ.xij.q.iij.põtifices.⁊.ĩ.de cen.reqſiui.i.aggregatio fideliũ q̃ eſt corpꝰ xp̃i capitis.ṡ.đ ſacra vnc.c.vnico añ mediuꝫ.⁊ ſi aliqñ iueniãẗ hec bona deo oblata eẽ ep̃oruꝫ vel p̃latoꝝ vel capľorũ:dic eſſe eoꝝ q̊ ad gubernatõeꝫ. Dicunẗ etiã eſſe paupeꝝ quo ad ſuſtentationẽ.hoc aũt ꝓpter vtilitatẽ cõem diuerſa ſnut ꝑ eccľias diuerſorũ locorũ auctoritate ſũmorũ pontificũ ⁊ ep̃is ⁊ alijs p̃latis ꝯceſſa ẽ miniſtratio eoꝝ.xij.q.j.vidẽtes.ex his rebꝰ ep̃o p̃cipimꝰ ⁊ ꝓpter hoc dicimꝰ ꝙ quãtumcũqꝫ moriaẗ p̃latus ⁊ oẽs clerici eccľie tñ ꝓprietas ⁊ poſſeſſio remanet penes xp̃m q viuit in eternuꝫ:vel penes vniuerſalẽ vel ſingularẽ eccľiam q̃ nunꝗ̃ꝫ moriẗ nec ẽ vnꝗ̃ꝫ nulla.xij.q.ij.liberti.xxiiij.q.j.nõ turbatur.⁊.c.loquiẗ.⁊ p̃lati ſiue diſpẽſatores habita cõfirmatiõe ſtatim poſſũt ãminiſtrare:ſicut ſi pupillo daretur tutor vľ adulto curator ⁊ noĩe eccľie actiões intẽtare:⁊ etiã ſi ſpolieẗ eccľia aliqbus rebꝰ anteꝗ̃ꝫ eoꝝ poſſeſſio adipiſciẗ:p̃latꝰ hꝫ interdictũ vñ vi:ſicut tutor noĩe pupilli vel quilibet admĩſtrator noĩe eccľie nõ ſuo:⁊ ſic nõ ẽ cõtra.ff.de acq.here.cũ hẽdes.cũ ibi ſuo noĩe tm̃ agere poſſit.ħ tñ bñ fatemur ꝙ ſi aliqs ep̃s peteret reſtitutionẽ ſuo noĩe ep̃atus quo eſſet ſpoliatus ſicut ħ faciebat bñ reſtitueret ad ſtatũ quo ſpoliatꝰ eſſet:⁊ ſi libere miniſtrabat ad liberã adminiſtrationẽ reſtitueret ⁊ ſi minꝰ libere ad minus liberã.ar.ĩ.de reſti.ſpo.piſanis.⁊.ĩ.de ap.bone me.ħ etiaꝫ

cũ oĩs causa restituenda sit: ⁊ res q̃ simul cũ ep̃atu ablate sunt re-
stituent̃.ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.§.q̃ iud.§.si fundũ. nã lꝫ h̃ interdictũ
nõ cõpetat nisi possessori: ⁊ ip̃e ꝯfirmatus p̃dictas res nõ possi-
deat: sꝫ ecclia tm̃ ad quã ꝯfirmatus est non videt̃ cõpetere inter-
dictũ: sꝫ dic dari siue venire in interdictũ si quoq̊ mõ habuerit: si
ue depositas siue recõmẽdatas siue pig̃ratas.ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.
in p̃n.⁊.§.ꝙ aũt ait.lꝫ eñi de eis nõ dat̃ interdictũ p̃ncipaliter si
eis tm̃ spoliaret̃: q̃ꝛ ea nõ possidet ciuilit̃ vel naturalit̃.ff.e.l.j.§.
deijcit̃.⁊.§.interdictũ aũt.tñ rõne accessorij veniũt: ⁊ eodẽ mõ h̃
p̃ncipaliter eñi cõpetit vtile interdictũ vel iudicis officiũ ꝓ recu-
perãdo statu suo: ista aũt sibi competũt noĩe suo vt dictuꝫ est. ad
res aũt ablatas rõne accessorij.s.q̃ꝛ accedũt ep̃atui ad quẽ restitu
tus ẽ.ff.e.l.j.§.rectissime.⁊.§.ex die.⁊.l.merito.§.⁊ illud. Sꝫ di-
ces cum interdictuꝫ vñ vi tm̃ ad interesse cõpetat: vt.ff.e.l.inter
dicto.h̃ aũt nõ intersit suo noĩe: sꝫ ecclie tm̃ inanis erat restitutio
Rñdeo interdictũ vel officiũ iudicis sp̃ cõpetere ad rẽ ablatã vel
eius estimatõeꝫ etiã si nihil intersit eius q̃ ea spoliatus ẽ: vt ꝓba
tur.ff.e.l.j.§.ꝙ aũt.cũ ad ea q̃ ibi dicunt̃ nõ agat̃ rõne interesse:
cteñi quantũ ad rẽ locatã si vis fiat nõ interest locantis.ff.loca.si
merces.⁊.l.se.nihilominus tñ estimatio rei locate venit in inter
dicto: vt colligit̃ in p̃dicto.§.qd̃ aũt.⁊ insup.s. vltra estimationẽ
tenet̃ ad interesse.⁊ sic loquit̃.l.p̃alleg.interdicto. Idẽ in p̃lato
dici põt ꝙ sua interest cum eaꝝ dispensatõeꝫ habeat.xij.q.j.ep̃s.
Item rõne accessorij tenet̃ ad oẽs fructus dãna ⁊ expensas.j.d̃
resti.spo.grauis.j.de ap.bone mẽo.restitutiõeꝫ aũt earũ reꝝ suo
noĩe non petet cum eas nõ habuerit nec possederit suo noĩe: sed
eccle.plus placet qd̃ no.j.de resti.spo.in l'ris.⁊ posset dici in p̃ma
obiectõe ꝙ etiã vbi ꝯsuetudo est installãdi p̱ aliquẽ seruanda ẽ cõ
suetudo: vt in decr.vt nostrum.sꝫ nihilominus etiã añ instillatio
nem ministrabit: nisi ꝯsuetudo ꝯ̃ria opet̃: quã etiã dicerem p̃ua-
lere. Siue aũt dicas xp̃m siue eccliaꝫ generalem siue specialem si
ue ep̃m vel alium p̃latum: siue papam vicariuꝫ xp̃i possidere: di
cas ẜm p̃dictum modum ꝓcedendum. heres autem secularis si
añ aditã hereditatẽ: vel etiaꝫ si postq̃ꝫ adiuerit spolietur castro
fundo vel alia re hereditaria: non põt tñ agere interdicto recu-
perande possessionis ad rem qua spoliatus ẽ: nisi prius habue-
rit p̱ se vel per alium illius rei possessionem: q̃ꝛ duo hꝫ ꝓbare ille
qui intentat hoc interdictum que iste probare nõ põt.s.possessio
nem ⁊ spoliationem. Petitoriuꝫ. petierat enim se restitui ad ep̃a
tũ quo fuerat spoliat⁹: ⁊ ad quẽ fuerat canonice electus. ⁊ sic pos
sessorium ⁊ petitoriũ intentabat. De q̃.ff.de iudi.de qua re.

Pastoralis of. possessorio.

ff.de acq̇.pos.naturaliter.§.h̃ nihilominus. Recupe-
randa. interdicto vñ vi: insti.de interdic.§.retinẽde.
⁊.§.se. Adipiscenda. quoꝝ bonoꝝ: quoꝝ leg. Idem videt̃ in reti
nenda si errauit.ff.de acq̇.pos.naturaliter. Renunciatum. renũ-
ciari ꝓprie dicitur de ꝓbationibus facti. videtur auteꝫ h̃ ꝙ post
aperitionem testium ⁊ etiam disputationem factam sup̱ eis ꝙ re
dire potest ad possessorium: q̃ꝛ cum nõ renunciauerit adhuc põt
inducere instrumenta ⁊ ꝯfessiones ⁊ ꝓbatiões, al's.j.de fide in-
stru.cũ dilectus. ⁊ sic non potest dici liquere de causa. nec valet si
dicas ꝙ etiam post renunciationem ⁊ ꝯclusionem pñt silr̃ indu-
ci ꝓbationes p̱ bñficium in integ.resti.nam non dicitur posse fi-
eri qd̃ per auxiliũ extraordinarium fit quale est in integrũ resti-
tutio. Conclusum. ꝯclusum ꝓprie dicitur qñ sic ꝯcluditur ꝙ vlte
rius nec de facto nec de iure quicquã dicatur. Statutum.ff.de vi
⁊ vi ar.cum fundum.§.vl. Pendente.i.simul potest agere vtro
q̃ꝫ: potest etiam suspendere questionem ꝓprietatis quousq̃ꝫ pos
sessionem recupat: vt sit onus probationis sup̱ proprietate trans
ferat in spoliatorem. quod intelligo verum cum nihil probatum
est de ꝓprietate: sed ex ea causa tm̃: quia actor idemq̃ꝫ spoliatus
nihil probauit dicit reus: idemq̃ꝫ spoliator pro se sententiam fe-
rendam. Si autem al's constaret de proprietate quod esset spo-
liatoris non suspenderetur sententia. ⁊ habet locum hec suspen-
sio qñcunq̃ꝫ vult ante ꝯclusionem. sed post ꝯclusionem non ha-
bet locum nisi vel malitia spoliatoris vel casus vel alia iusta cau
sa iudicem mouerit vt suspenso petitorio ꝓcedatur in possesso-
rio. renunciare autem non potest quin aduersarius vel etiã ip̃e
possit petere ferri super eo sententiam: vt no.in glo.sed q̇d. In-
tentare. h̃ non videtur posse stare cum ex quo cepit agere petito-
rio, siue ante litis ꝯtesta. siue post cogendus est ꝓsequi litem ce-
ptam vsq̃ꝫ ad finem. vel ad minus reus potest petere vt ꝓceda
tur in lite cepta ⁊ terminetur. C.quomõ ⁊ qñ iudex.auc̈. qui se-
mel. Ideo dixit ꝙ q̇ agit petitorio si vult transire ad possessoriũ
non põt nisi renũciet ꝓcessui sup̱ petitorio. ⁊ glosauit h̃ pendẽte
iudicio.i.ꝯcluso vel renũciato. Alij dicunt ꝙ bñficiũ iuris ẽ ꝙ de

petitorio possit transire ad possessoriũ: vñ põt etiã si nõ renũciet
ne qd̃ in eius fauore ẽ ⁊c̈.C.de legi.ꝙ fauore. illa auc̈. loquit̃ qñ
est ꝯtumax. h̃ aũt nõ est ꝯtumax: q̃ꝛ facit qd̃ lex ꝑmittit. ⁊ h̃ decr.
⁊.j.de testi.significauit. ⁊ est h̃ sp̃ale ꝙ spoliatus dꝫ dimittere pe
titoriũ ⁊ trãsire ad possessoriũ ꝓpter odiũ spoliatiõis. nec cogit̃
renunciare p̃mo iudicio nec ꝓcedere: sꝫ pendebit negociũ tm̃ si
postea volet ꝓcedere ꝓcedet: ⁊ si nõ omittet. sꝫ nec ꝓdest h̃ suspẽ
sio q̇n finalit̃ possessorio expedito reo instãte in p̃ma instãtia ꝓ
cedat̃ saltẽ q̊usq̃ꝫ reus absoluat̃ ab ip̃a instantia. ⁊ actor sibi ad
expẽsas factas ꝓpter h̃ ꝯdẽnet̃: vt in p̃alle.auc̈.q semel. ⁊.C.de
iudi.properãdũ.§.j. Possessorijs. vt ẽ vti pos. qd̃ procedit sui na
tura: rei vẽ. q̃ꝛ q proponit vti pos. dicit se possidere: q̇ aũt vẽdicat
aliũ possidere dicit.s̃.de iudi.examiata. C.de alie.iu.mu.cã fa.l.
j. nec redit qs ad tale possessoriũ si cepit agere petitoriuꝫ.ꝯ̃.ff.de
acq̇.pos.naturaliter.§.h̃ nihil. Sol'. illud intelligit̃ vbi q̇s ig̃rãs
se possidere egit petitorio: q̃ꝛ tũc põt redire ad possessoriũ si se in
uenerit possidere. Itẽ p̃us oportet sciri qs sit possessor q̃ꝫ peti-
tor. ⁊ ita naturalit̃ p̃cedit rei vẽ.insti.de interdic.§.retinẽde. vel
h̃ intelligas de interdictis q̃ hñt mixtã cãꝫ: sic̈ ẽ in interdicto de
iti. actuq̃ꝫ pri. vbi nõ solũ oportet me probare dñiũ seruitutis sed
etiã possessionẽ.s.iuisse trigĩta vicibus in anno.ff.d̃ iti.actuq̃ꝫ p̃.
l.iij.§.ait p̃tor. ⁊.§.h̃ aũt. ibiq̃ꝫ iuenies cãꝫ diuersitatis. Idẽ d̃ in
terdicto de aq̃ ex castellis ducẽda.ff.de aq̃ quo.⁊ esti.l.j.§.ait pre
tor. Sꝫ certe h̃ interdictũ nõ p̃cedit verã cãm proprietatis: q̃ꝛ si-
mul ⁊ de possessione ⁊ de ꝓprietate agit̃. vel loquit̃ h̃ de interdi-
ctis p̃ꝑatorijs rei vẽ. vt ẽ de libe.ho.exhi. ⁊ de libe.exhi. vt in eis
dẽ ti. nã p̃us apparet qs possideat ⁊ postea dat̃ rei vẽ. vel dic si
agendũ ẽ vti pos. ⁊ de vi: p̃us agendũ ẽ vti pos. ⁊ postea de vi. C.
de ap.l.ij.ff.de iudi.si de vi. Iniq̃tas. sola iniq̃tas spoliatoris nõ
sufficit etiã si de ea ꝯstet nisi dimittat vel suspẽdat petitoriũ ⁊ re-
currat ad possessoriũ nisi appareat subtractio ꝓbationũ vel ma
litia aduersarij: vel casus vel alia iusta cã. dicimus eñi ꝙ postq̃ꝫ
ꝯclusum ẽ nõ põt suspẽdere petitoriũ. sꝫ sñia diffinitiua fert̃ pro
reo etiã si nihil ꝓbatũ sit ꝑ alterutra p̱tiũ cũ sufficiat reo eidẽq̃ꝫ
spoliatori si actor idẽq̃ꝫ spoliatus nihil ꝓbauit: vt.s̃.e.cũ ecclia.
nisi aliq̃ cã in ꝯ̃riũ iudicẽ moueat: vt h̃ dicit. Sꝫ obijcies: sic ḡ de
sua improbitate ꝯsequet̃ fauorẽ spoliator. Rñdeo h̃ esse veꝝ: sꝫ h̃
ideo ꝯtigit: q̃ꝛ h̃ videt̃ voluisse spoliatus vtrũq̃ꝫ intentãdo: ⁊ in
vtroq̃ꝫ ꝯcludẽdo. vel dic vt no.in glo.j. simul. ⁊ glo. sꝫ q̇d.v̇.q̇-
dã. Casus. mortis testiũ vel absentie vel furoris vel alia hmõi.
Agi. sed q̇d ꝓderit ei si agat possessorio cum sup̱ vtroq̃ꝫ ferri dꝫ
sñia: cũ vtrũq̃ꝫ sit deductũ in iudiciũ.s̃.e.c.ij.iij.⁊.iiij. In execu-
tione eñi p̃ualebit petitoriũ.j.c.ꝓxi. Rñdeo valꝫ q̊ ad fructus: h̃
nõ videt̃ stare posse: q̃ꝛ postq̃ꝫ obtinuit in possessiõe oẽs fructus
restituet cũ succũberet in petitorio sup̱ q̃ iaꝫ lis ꝯtestata fuerat cũ
post litis ꝯtesta. oẽs fiãt ma.fi.pos. q̊ ad fructus restituẽdos.ff.
de peti.he.sed si legi.§.sꝫ si aũt litis. Sꝫ põt rñderi ꝙ diuersis tẽ-
poribus facte sunt litis ꝯtesta. ⁊ primo sup̱ possessorio vñ ab eo
t̃pe vsq̃ꝫ ad li.ꝯtesta. sup̱ petitorio hẽbit fructus. Item q̃ꝛ si obti
nuit in possessorio possidebit q̊usq̃ꝫ aduersarius ꝓbet suã esse. C.
de rei vẽ.res al's. Sꝫ dices ad minus petẽte aduersario cogetur
iudex ꝓnũciare sup̱ petitorio si primo fuit ꝓpositũ non obstãte
ꝙ actor ad possessionem habuit recursum: ar.ff.de iudi. de q̃ re.
Sꝫ nos rñdemus nõ coget̃ ꝓpter rõnem assignatã in glo. q̃ inci
pit: h̃ nõ videt̃. ⁊ ꝓpter iniq̃tatẽ rei q subtrahit ꝓbatiões actori
vel ꝓpter casum q abstulit ei probationes. nec sine causa hoc sta
tutum est.ꝯ̃ auc̈. qui semel. immo iusta causa est illa.s.ꝙ cum hoc
ꝑspicue cõstet de malitia spoliationis: ⁊ spoliator deterior sit q̃ꝫ
ignorans: vel ꝙ qui inepte ꝓcessit in causa. iustum ergo fuit ꝙ h̃
papa contra spoliatorem ꝓuideret: vt nihil p̱ suam malitiã vel
rapinam lucraretur: licet spoliatus inepte ⁊ stulte primo petito-
rio intẽtaret. multum auteꝫ lucraret̃ spoliator si propter hoc ꝙ
possessionẽ habet non oneretur probatione: immo obtinere de-
bet sup̱ proprietate: ⁊ si nihil probauerit.s̃.e.cum ecclia. ⁊ econ-
uerso si spoliator aduersarium non spoliasset nihil posset obtine
re nisi probaret de iure suo. Idem ⁊ in spoliato si non fuisset spo
liatus nullum onus probationis incumberet. ꝙ autem hoc esset
penitus iniquum ꝙ ip̃e sine culpa sua sic grauiter lederet̃ ⁊ ad-
uersarius pro sua culpa sic magnifice numeraret̃: al's iuuaretur
ideo statutum est ꝙ nullo mõ super petitorio quo egit spoliatus
teneatur iudex ferre sententiam etiã si constet ꝙ sententia esset fe
renda pro spoliatore ex ea causa: quia nihil de proprietate ꝓba-
uerit spoliatus. Quidã tamen dicunt ꝙ spoliato restituto si spo
liator voluerit agere de proprietate qd̃ poterit de nouo: sed non
poterit prosequi litem ceptã p̱ spoliatum: vel sup̱ ea petere ferri
sententiã etiam eo restituto. nec habeas o aduocate ꝯsciaꝫ lesam
cum ꝙ dederis cãm peccandi spoliato ⁊ retinendi rem alienam

quia pōt eſſe ꝙ vere ſua ſit:lꝫ eam non ꝓbet ſuā. Item eſt ⁊ alia ratio quare ſpoliator nō pōt ꝓſequi ceptā actionē a ſpoliato ſup petitorio:qꝛ cum ſpoliator ɔ̄ ſpoliatum nō poſſit intētare aliquā actōeꝫ niſi interdictū.ſ.de ordi.cog.c.fi. ⁊ eadē rōne nō poterit petere ꝙ incepta actōe petitorij procedat. Plus placet nobis ꝙ facta reſtōne ſpoliator poterit petere ꝙ ſup petitorio de quo actuꝫ eſt ſnia ferat. ⁊ h̄ expſſum videt.j.de teſti.ſignificauerūt.in fi. Sed tn̄ qꝛ ſpoliatus ē reſtitutus in poſſeſſione ſnia ferat pro eo etiā ſup ꝓprietate niſi forte fuiſſet ꝓbatū ꝑ reo ɔ̄.ſ.ꝙ ſua eſſet ꝓprietas:qꝛ tunc bn̄ ɔ̄ poſſeſſorē fert ſnia.j.de fide inſtru.inter dilectos.in fi. ⁊ habes ſile qn̄ agit reali actiōe:⁊ reus ē ɔtumax:qꝛ tunc actor mittit in verā poſſeſſionē rei petite cuius ꝑ lapſum anni verus poſſeſſor efficit in tantū ꝙ reus poſtea nō niſi de ꝓprietate audit:⁊ cum prius ſibi immineret onus ꝓbatōis:decetero ex quo poſſidet ꝑ annum nō imminet ei ꝓbatōis onus.j.de do.⁊ ɔtu.ꝓut.C.de iudi.ꝓperādum.(Poſſeſſio)ſi a principio pōt incipe agere poſſeſſorio ſuſpēſo petitorio: multo fortius ē dicēduꝫ ꝙ ſimul egit vtroqꝫ ꝙ poſſit dimittere petitoriuꝫ:⁊ proſequi tm̄ poſſeſſorium.

Cum dilect⁹ petitorio. De hac materia no.ſ.e.c.ij(Proprietas).ff depo. bo.fi.ff.de pig.act.ſi rē.(In executōe)h̄ qd̄ dicit h̄ de ꝑtermittēda executōe in ꝓprietate locū hꝫ ſiue vna pars tantū egerit poſſeſſorio ⁊ petitorio:ſiue vna ps tantū egerit poſſeſſorio ⁊ alia petitorio:ſiue ſimul ceperūt agere ſiue diuerſis tēporibus dū tn̄ ſnia ſup vtroqꝫ ſimul occurrerit ferēda. Si autē primo fert ſnia ſup petitorio decetero nō eſt ferēda ſup poſſeſſorio:qꝛ nō ꝓdeſſet. Si aūt prius fert ſup poſſeſſorio bn̄ poſtea ferri pōt ſup petitorio.j.de teſti.ſignificauerūt. hac rōe videt ꝙ poſt ſniaꝫ latā in petitorio nō poſſit ſup eodē agi poſſeſſorio de ſpoliatione facta an̄ li.ɔteſta.vel etiā poſt in petitorio.ſꝫ de ſpoliatione facta poſt ſniaꝫ in petitorio bn̄ agit:quia non obſtat exceptio rei iudicate in petitorio.

Cum olim queſtio. Archidiaconus petebat ſuam electōeꝫ ɔfirmari:archipſbr ⁊ canonici ɔ̄.vl' melius archidiaconus petijt archidiaconatū ad quē lꝫ electus fuiſſet ꝑ epm̄:tn̄ eū nō poſſidebat vel q̄ſi qd̄ idē credimus.ſ.petere archidiaconatū ac ſi peteret ſibi tanq̄ꝫ archidiacono obediri vl' rn̄deri. Sed ſm̄ h̄ videt ꝙ ex quo ɔfirmatus erat ꝑ epm̄ q̄ ɔfirmaſſe eū intelligit hoc ipō ꝙ ipm̄ elegerat ꝙ nō debuiſſet inquiri an eps̄ fuerit in poſſeſſione eligendi nec ne:ſed ſtatim debuiſſet papa p̄cipe ſibi tanq̄ꝫ archidiacono rn̄deri.j.de appel.ɔſtitut⁹. cum poſt ɔfirmationem ſtatim habeat adminiſtratōeꝫ etiam ſi ɔfirmatus eſt ab illo qui non habet poteſtatē eligendi: vt no.ſ.e.cū ſup. Item h̄ archidiaconus habet officiū iudicis vt reſtituatur vel vt archidiaconus admittatur.ſ.de offi.iudi.c.ij. qd̄ cōpetit non ſolum contra eum qui ſpoliat:ſed etiam contra eum q debitum non ſoluit.ſ.de elec.querelam.vbi no.⁊ hi nō ſoluūt debitum archidiacono:qꝛ ſibi non rn̄dent vt debent. Ad h̄ rn̄deo ſic ꝙ ſi ɔfirmatio fiat ita ꝙ ⁊ tempus ⁊ poteſtatē habeat excipiēdi aduerſarius ante ɔfirmationem decetero nō pōt aliquid excipiendo obijci quo minus ɔfirmatio ſuum habeat effectum: nec de peccato in electione habito neqꝫ de vitio perſone.j.de appel. conſtitutis.ij. Si tamen reſtaret conſecratio facienda vel ordinatio omiſſa in confirmatione exciperetur contra conſecrationem vel ordinationē.ſ.de elec.cum dilectus.j.de accu.c.ſup his ⁊ vere non poteſt poſtea agere niſi peteret reſtitutio in integrū vel niſi ſupplicaretur:vt no.ſ.de offi.dele.paſtoralis.§.pe.quādo autem tempus excipiendi non habuit is qui ſe opponit ante ɔfirmationem:ſicut fit in eo qui eligendo ɔfirmat:valet quideꝫ ɔfirmatio ſiue collatio.tamen dici poteſt ꝙ contra electionem ⁊ ɔfirmationem ⁊ impedietur eius effectus:vt h̄. ⁊ contra perſonam etiam cum ſit diffamatus.j.de accu.accedens. quia non ē in culpa qui confirmationi ſubire ⁊ ignorare non dixit vel electioni.decre.autem.ſ.e.c.cum ſuper.non obeſt.quia ibi petebat reſtitutionem cum fuerit ſpoliatus.hic autem licet habuerit ius ex confirmatione:quia tamen non habuit poſſeſſionem non petebat nec poteſt petere reſtitutionem.ff.de acq.poſ.cum heredes. nec obſtat quod dicitur ꝙ etiam pro iuribus denegatis competit reſtitutio.ſ.de elec.querelam.quia intelligitur de iuribus denegatis que prius poſſidebat: argu.hic cum nunq̄ꝫ poſſeſſionē habuit non competit interdictum vel officium iudicis.ff.de vi ⁊ vi arma.idem eſt.§.vnde vi. cum nomine perſone ageret nō eccleſie.ſupra autem in decre.cum ſuper:loquitur quando agit poſſeſſorio ad reſtitutionem poſſeſſionis epiſcopatus. Si autē clandeſtine fiat confirmatio ſimiliter impeditur effectus confirmationis.j.vt eccle.benefi.c.j. ⁊.j.de appel. vt noſtrum. Item ſi fiat aliquo precurrente vbi ſupplantaret aduerſarium:intelligo eam clandeſtinam:⁊ impediri tunc poſſe effectum confirmationis.j.de appel.oblate.j.de dolo:cum olim. Idem ſi dicatur confirmationem non tenere:dic vt no.in decre.cum olim. Item ſi fiat in abſentia illorum qui contradicunt ⁊ contradicere poſſunt.j.de accu.accedens.⁊ argu.j.qui matri.accu. poſ.c.f. nam his imputandum non eſt ſi non exceperunt cum abſentes fuerint:nec aliquid ſciuerint. hoc non credimus verum: licet enim poſtea poſſit contra electum ⁊ confirmatum agere: non tamen propter ſuam abſentiam poterit impediri effectus confirmationis. ⁊ etiam in illa decre.accedens:impeditus fuit propter infamiam confirmari. Idem ſi dicatur eum qui ſemel elegit ⁊ confirmauit ius eligendi non habuiſſe: vt hic. Secus tamen dicerem ſi alius elegiſſet ⁊ tempus excipiendi habuiſſet antequam confirmator confirmaſſet. tunc enim quantūcunqꝫ electionem ſolam nullā ⁊ non confirmationē dicat non impedit effectus cōfirmationis vt dictum eſt:quia exceptio minus canonice electionis non ſuſpendit effectum cōfirmationis.j.de appell.conſtitutis.j.licet appellatio impediret ⁊ in integrum reſtitutio: ⁊ ſic loquitur.l.C.ſi quis ex fal.in.l.vlt. Si auteꝫ cōfirmatio dicetur nō valere ipſo iure tunc bene impediretur effectus cōfirmationis. Sed oppones:nōne imputādum eſt predictis quia non appellant q̄ꝫcito ſciunt.ij.q.vj.biduum.§.ſi aduerſus. Reſpondeo nō quia illud locum habet in iudicijs.extra iudiciuꝫ autem ſi quid fiat non eſt neceſſe appellare.vt no.j.de his que fi.a maio.par. ca.cum in cunctis:tamen poteſt appellari.j.de appell.ad audiētiam.conſtitutis.ij.⁊ in multis alijs.c. Item licet predicti nō poſſint per exceptionem impedire officiū confirmationis: poſſunt tamen poſt cōfirmationem agere in modum denūciationis vel accuſationis vt remoueatur vel caſſetur quod factū eſt.j.de appell.conſtitutis. Item ⁊ alijs modis:vt no.ſ.de elec.dudum.ij. (reclamatione)nam ſi reclamaſſent ⁊ lis penderet ſuper poſſeſſorio ⁊ ideo nōdum fuiſſet aliqua electio per epiſcopū facta confirmata ⁊ per ſuperiorem approbata non fuiſſet lata ſentētia ꝓ archidiacono:ſed finis litis ſuper poſſeſſorio expectanda eſſet: vt no.ſ.de reſti.in inte.cum veniſſent.hec decre.nihil facit ad.c. (canonici)canonici enim ⁊ archipreſbyter conſtituti coram papa ⁊ videntes ipſum papam motuꝫ ex atteſtationibus receptis ad ferendam ſententiam pro archidiacono: exceperunt contra ipſas atteſtationes:ꝙ non valebant quia recepte erāt a iudicibus recuſatis propter ſuſpitionem.ſed dominus papa reſpōdet atteſtationes propter hoc non minus valere ⁊ ſm̄ eas iudicandum quia non valuit recuſatio eoruꝫ cum eſſent electi de conſenſu procuratorum vtriuſqꝫ partis:⁊ non facias vim ſiue canonici ⁊ archipreſbyter receſſerint appellantes a preſentia horum iudicum:quia etiam tunc valent atteſtationes cum ab eis non liceat appellare.ij.q.vj.a iud.⁊ eodē modo multo minus poſſunt infringere atteſtationem ſi non appellarunt. Sed oppones:nōne hoc ſolum ſufficiebat vt non valerent atteſtationes: quia recepte fuerunt lite non conteſta. Reſpondeo non:quia cum de beneficio eccleſie ageret potuit procedi contumaciter abſentātib⁹ ſe aduerſarijs pretextu forte recuſationis vel appellationis que non valebat.in regiſtro continet ꝙ facta lit cōteſ. in cauſa apud ſedem apoſtolicam de conſenſu procuratoruꝫ partium fuit cauſa commiſſa tribus iudicibus de quibus canonici vnum recuſabant propter cōſanguinitatem archidiaconi memorati. (procuratorum)multo fortius ſi de partium volūtate.ſ.de offi.dele. ſuper queſtionum.arg.contra.ſ.de offi.del.cum olim dilec.j.de re iudi.ſuborta.ſ.de poſtu.ad hoc.ij.q.vj.biduū.§.ſi aduerſus.j. de ap.ſepe.ſ.de in inte.reſti.cum veniſſent.C.de roga.mi.an.in exceptione.li.xij.ff.de tribu.procuratoris.ſ.vt lite nō conteſ.ad hoc.ff.de procu.ignoratis.ff.ſi quis ius di.l.j.§.ſi procurator.ff. ꝙ quiſqꝫ iuris.l.iij.§.ſi procurator.ff.de libe.cauſa. in ſecūdo.in auc.de ec.ti.§.ſi quis in ſuo.coll.ix.ff.de exce.ſi procurator.Sol. ſi procurator male faciat negocium domini ſui tenetur ſi procurator eſt obligatus domino actione mandati.C.de procura. ſi procurator.ff.de procura.cum mandato: nam ⁊ ei prodeſt licet iniuſte obtinuerit procurator.ff.de procura.qui proprio.§. procurator ar.contra.ff.de dolo.⁊ eleganter.§.p.vbi dicitur ꝙ ſi dominus non poteſt habere recurſum contra procuratorem: quia non ſit ſoluendo integrum manet priſtinuꝫ ius. cunqꝫ ergo hic non poſſit habere recurſum cōtra procuratorē quia hic factum non capit eſtimationem debet ei manere ſaluum ius primū: ſed illud obtinet vbi doloſe verſatus eſt. ſed ſi negligenter ſecus.ſ. de i inte.reſti.cum veniſſent(curauimus).ſ.de reſti.in inte.cum veniſſent.ſ.de elect.cumana. vbi de hoc not. (Imponentes.)

super contradicendo ipi archidiacono. j. de ꝓces. ꝑben. post elec. contra. Sol. ibi. Inno.

In causa. que inter patriarchā. petierat subiectionē monasterij ꝑriarcha. ⁊ h̄ ideo dicebat: q: solitus erat soluere. l. solid. in signū subiectionis: lata aūt sniā absolutionis ꝓ abbate dicit h̄ ꝙ nō admittit ꝑriarche ptās petēdi eosdē. l. solid. si alio iure petere voluerit hec decr. nihil facit ad titulū (Synodū). xviij. q. vj. §. vj. (Si alio) cū eni ex vna cā petierit itex pōt ex alia petere nō obstāte exceptione rei iudicate: q: sup ꝑma cā lata ē snia ꝯ eū. ff. de excep. rei iu. ⁊ an eadē. §. actōes. ⁊ no. s̄. de fo. cōpe. cū sit generale. vel melius cum primo non petierit. l. solid. sed subiectioni monasterij snia lata super subiectione non preiudicat super. l. solid.

De Restitutione spoliatoꝝ. Rubrica.

Licet. multū ⁊. j. Tn̄ duo sūt h̄ ꝯ ius. Primū ꝙ ꝑmo spoliatus nō restituit. ⁊ scōm ꝙ possessori incūbat ꝓbatio. j. e. in lrīs. j. de fide instru. inf dilectos. in fi. Sol. h̄ ꝯtingit ꝓpter voluntatē ptiū q̄ in hoc ꝯuenerunt.

Solicite cures. spoliatū. ꝑncipium huius capli videt ꝯdicere fini. nā in ꝑncipio dicit ꝙ ingrit an resignās tpe resignatōnis fuerit spoliatus vt sic aduersarij testes nō recipiant sup spōtanea renūciatōne. ⁊ in fine dic ꝙ itex recipiat testes sup violēta spoliatōe. Sol. dicūt qdā ꝙ a ꝑncipio dꝫ inqrere sup spoliatōe de plano: puta p famā ⁊ p h̄ dꝫ repellere ꝓbatōes de spōtanea renūciatōne. ⁊ postea dꝫ recipe testes ⁊ alias ꝓbatōes expoliati q agit sup sua spoliatōe: vt si ipā ꝓbauerit habeat restitutōeꝫ. h̄ nō placet: q: nunq̄ꝫ pōt tantū fama vt ꝑdictā ꝓbatōeꝫ auferat possessori. Alij dicūt melius ꝙ ꝑmo dꝫ ingrere an fuerit spoliatus qn̄ resignauit. i. an eo tpe fuerit in possessione: ⁊ si inuenerit eū existentē in possessione resignasse cū sit ꝑsumptio ꝙ nō volūtarie fecit ꝑmo recipet probationes de violēta expoliatōe. nec sequēs decr. ꝯdicit cū ibi nō dicat ꝙ existēs in possessione resignauit. Itē ibi ꝑsumptio est ꝯ resignantē ꝙ nō violēter fecerit: q: resignauit coram archiepō: ar. ff. ꝙ me. cā. nō est verisile. vel dic ibi volebat ꝓbare coactōeꝫ. vel ibi intētabat petitoriū: h̄ aūt possessoriū recupande possessionis agebat. Si eni petitorio egisset vt rei vē. tūc tm̄ sup renūciatione recipent testes. Itē ⁊ si post recuperatōeꝫ possessiōis egisset: bn̄ admitteret exceptio renūciatōis ꝑcedētis: ⁊ excipet de renunciatōe ꝑcedēte spoliationē talē. s. q: veniēs ad eccliaꝫ nō fuit admissus. vel q: eiectus fuit p euꝫ ad quē ptinebat ecclia. in tali eni casu bn̄ admitteret hmōi exceptio: q: renūciādo videt amisisse possessionem: vt no. s̄. de renun. super hoc.

Accepta cōquestione. Intellectum istius decr. hēs. s̄. de renū. sup h̄. hec decr. nullo mō ē ꝯria supiori decr. q: nec etiā in ꝯsili casu loquit. dubitatio eni huius decr. erat qd iuris eēt si spoliatus eccla auc̄te ordinarij peteret restitutionē. ⁊ aduersarius suus obijceret sibi nō potes petere restitutionē: q: spōte resignasti eccliaꝫ. ⁊ itex spoliatus vellet inducere ꝓbatōes sup spoliatōe violēta: ⁊ possidens eccliaꝫ diceret: nō est necesse ꝙ te graues hmōi ꝓbatōe: q: ꝑmo resignasti sponte hāc eccliam. vn̄ bn̄ spoliari potuisti auc̄te epi. vel vt qdā dicunt per eū cui eps eā ꝯtulerat. sed h̄ nobis nō placet. Querebat ḡ hic retēto casu ꝑmisso cuius ꝓbationes primo essent admittende. Et rn̄deo ꝙ ꝑmo sunt admittēde ꝓbatōnes possidentis eccliaꝫ spontanea renunciatōe: q: h̄ ꝓbato nihil valerēt ꝓbatōes super spoliatione: quia licita fuit spoliatio auctoritate epi facta si violēter volebat detinere eccliaꝫ quā sponte renunciarat. sꝫ si super coacta voluntate vellet inducere testes: tunc haberet locū decr. s̄. de renun. super hoc. (Constiterit) s̄. c. pxi. ꝯ ibi. Sol. ibi si q̄s renunciet ecclie sue statim lꝫ epō in cuius manibus renūciauit dare illā eccliaꝫ alij si ad eū pertinet collatio: ⁊ si ad alium ptinet mādabit ꝙ eam cōferat vel ꝙ ad eā ꝑsentet qn̄ sola pn̄tatio ad eū pertinet: imo plus est: q: postq̄ꝫ aliqs renunciauit in manibus eius ad quē ptinet recipe renunciationē etiā sine alia licētia: ille ad quē ptinet ꝯferre vel pn̄tare statim faciet ꝙ ad eū ptinet. nec ꝯ eū feret aliq̄ snia: q: ex renūciatōe iam amisit omne ius qd in ea habebat. vij. q. j. q̄ per. ⁊ idē qdā dicūt faciendū qn̄ ad mandatū epi clerici ꝯtemnūt ꝓmoueri ad ordines. s̄. de elec. cū in cūctis. §. inferiora. s̄. de eta. ⁊ q̄li. q̄ris. alijs tn̄ videt ⁊ forte melius ꝙ ibi necessaria ē snia ꝑuatōis cū adhuc retineāt ius in ecclia quousq̄ꝫ ꝑuent p sniaꝫ cū nō sint ꝑuati p sniaꝫ iuris. ⁊ sic etiā ꝑdicte decr. dicere vident. s̄. de eta. ⁊ q̄li. c. j. Itē in ꝑmo casu ⁊ in oībus alijs vbi ius ꝑdit ille q eccliaꝫ possidebat lꝫ epō sine alia cause cognitōe ei auferre possessionē: q: in h̄ exeqtur suū offm̄ vt h̄. ⁊. j. de insti. c. iij. ⁊. s̄. de pac. accepimus. ⁊. c. cuꝫ clerici. Sꝫ nō sic ē in scdo casu: q: ibi nūq̄ꝫ lꝫ auferre possessioneꝫ possessori: nisi post sniaꝫ. j. e. conq̄rēte. C. de iure fisci. l. fi.

Audita. querela molestaret. ⁊ ita intētabat iste interdictū vti pos. in q̄ vterq̄ꝫ ē actor ⁊ reus: sic in fa. her. cōi diuidū. ⁊ finiū regū. iudicijs. ff. de iudi. l. in tribus. q̄re vterq̄ꝫ ipetrare poterat ⁊ agere ꝓpter molestias ⁊ turbatōes q̄ ei fiebant. s. q: de ipā ecclia bn̄ficiū petebat. ⁊ in alijs volebat hr̄e vt clericus eiusdē ecclie ⁊ sic se gerebat: al's eni possessori nō lꝫ ipetrare lr̄as in fraudē: vt si post aduersarius alias lr̄as impetrauerit ei nō valeāt tanq̄ꝫ ꝑus ipetrate. ⁊ si impetrauerit ita frauduleēter nō valet: q: falsum exꝑssit in lrīs cū dixit ꝙ alius iniuriabat ei cū nō intelligat iniuriari si ꝓsequet ius suū corā iudice. ff. de iniur. iniuriaꝝ. §. j. ⁊ hēs exꝑsse hoc nō licē. s̄. de rescrip. c. vj. ⁊. c. significauit. potes etiā dicere ꝙ bn̄: lꝫ clericis ecclie agē contra clericū q aliā eccliam recepit vt ꝑpetuo ꝑuet ꝑma. vij. q. j. si q̄s eps. si qs de. ⁊. xx. q. ij. si quis iam. (Si nobis). s. epō vldemē. ⁊ archidiacono eligen. (Compescētis). s̄. e. solicite. contra. Solu. h̄ nō allegabat a parte altera de violētia. ibi sic: immo etiam cum ageret vti pos. ꝯtinebat se possidere. Ex ꝑdictis aūt apparet ꝙ nō de iure: sꝫ de iniuria aliqd in ꝑdicta ecclia regrebat: q: ingerebat se tanq̄ꝫ canonicus in ꝑcipiēdo bn̄ficiū vel ad alia negocia ecclie: competit ḡ contra ipm interdictū: vt no. in glo. ⁊ ita. vel dic ꝙ hmōi lr̄e contra ius respiciūt futura ⁊ appellantur ꝯseruatorie ⁊ iudices ꝯseruatores: qui habēt impetrantē a futuris ⁊ manifestis iniurijs ⁊ violētijs defensare. s̄. de offi. dele. statuimus. vel aliter vt no. in glo. ⁊ ita. (Nobis plenius) archidiacono helye. ⁊ epō vigorieñ. (Constitisset) lite ꝯtesta. coram nob: vel etiā nō ꝯtestata. quia in his parte existēte ꝯtumace pōt spoliari ecclia. j. de cleri. nō resi. ex tue. (Prohibuisti) litis ꝯtestatiōe ꝑmissa. h̄ vero snia satis cōgruit interdicto vti pos. (Nuncius) si arreptio itineris vim obtinuit appellationis: nec potuit legitime fieri vnde omnia reuocanda sunt. s̄. de offi. deleg. cum causa Si autē vim appellationis non obtinēt lr̄e ab alio nuncio impetrate non valēt nec debent reuocari: nec etiam impediri ꝓcessus prioꝝ iudicum. Rn̄demus ꝙ non obtinuit vim appellatiōis: q: quando misit nunciū iam sciuerat de lrīs contra se impetratis. j. de appel. suggestum. vel si iudices primo cognoscere incepeṙat ⁊ de missione nuncij nihil sciuerūt: sp tamē ex quo scdē lr̄e emanarant de certa sciētia dn̄i pape reuocantes iurisdictōes prioꝝ iudicum ꝓcedere vlterius non debuerūt. s̄. de offi. dele. pastoralis §. ij. ⁊ ideo si postea aliquid fecerint reuocat (Impetrauerit) ad eosdē. s. vigorieñ. epm ⁊ eundē archidiaconum. (Formam). s. ꝙ non audiretis testes sup spontanea sua renunciatione: sed super sua spoliatione. ⁊ erat iusta hec lr̄a: quia intelligebat vel etiā exꝑsse dixerat ꝙ sibi obijciebat renūciatio facta qn̄ non erat in possessione. quod tn̄ falsum erat. vel etiā si vex erat nō opposuit corā iudice de spoliatōe. ⁊ ideo tenuit qcqd contra eū factum ē. vel forte alias ꝯtumax fuit vnde non potuit contradicere ꝓcessui ꝯ se habito nec appellare. ij. q. vj. §. sunt quoꝝ. vel forma secundaꝝ litteraꝝ erat que hic sequitur. s. ꝙ non ob. ⁊c̄. hoc non ē verū ꝓpter id quod sequitur in fine. s. ꝙ snia non obstante procedant s̄m tenorem secundarum litterarum. ex quo videt ꝙ scdē littere habebant certum tenorē. Sed ipi exponunt ⁊ forte non male ꝙ reuocarēt de facto que de facto ꝓcesserant. s. occasione ꝑdicte snie eo non obstante. (Reuocari) p vigorieñ. epm ⁊ archidiaconum helyelseñ. (Nuncius) hic subintelligēdum ē si iudex sciuit ꝙ nuncius mittebatur ad sedē apostolicam: ⁊ eo ꝓposito vt eius missio p appellatione eēt. nam si nesciret iudex vel ex alia causa mitteretur h̄ missio vim appellationis non obtineret. Itē h̄ missio locum habebat s̄m iura h̄ quando licebat appellare nulla cā exꝑssa. sed hodie locum non habet cum causa appellationis exprimi oporteat que mittēdo nuncium siue verbis nullo mō exprimi posset. de h̄ plenius. j. de appel. vt debitus. vel pōt dici ꝙ primo nuncium miserat q̄ꝫ lis cepisset agi sub iudice: sed tn̄ bene faciebat litteras contra se impetratas ante nuncij missionē. ⁊ ideo non impediebat ꝓcessum eoꝝ: immo al's non valebat. j. de app. meminimus. (Per vos). s. p episcopum vigorieñ. ⁊ londeñ. ⁊ eūdem archidiaconum (Factum esset). xcix. di. ecclie. ⁊. c. nullus. C. de emā. nec auus. C. de ap. l. ij. C. sen. resci. nō pos. l. ipetrata. ⁊. C. de testa. si testm̄ (Auc̄te). s. si nesciuistis nūcij missionē: q: tūc medio tpe legitiē ꝓcedē debuistꝭ. vel si frauduleēt nūciū misit. s. postq̄ꝫ

de litteris impetratis sciuit: vel nõ est reuocanda ꝓuatio ecclesie quã fecerũt iudices ꝓpter renunciationẽ quã fecerat: vel qꝛ aliũ paratũ habebat etiã si esset spoliatus cũ ea nõ opposuerit. Presumptionem iudicis. puta si ꝓcessisset sciẽs nũcij missionem bona fide. Violentia. ꝑtis vel iudicis. Protulistis. s. tu archidiac. cũ ep̃o vigoreñ. Litterarum. impetratarum ad vigoreñ. ep̃m ⁊ helyeleñ. archidiaconũ. Reuocare. qꝛ si eẽt iusta nõ posset reuocari cũ nõ sit lata sñia contra intellectum p̃dictarum lr̃arum. ⁊ eodem mõ si iniusta cũ transierit in rem iudicatã nec sit appellatũ. s̃. de elec. cum dilecti. Tentetis. vos posteriores iudi. vigoreñ. ep̃i ⁊ hely. archidiaconi si nesciebatis nũcij missionẽ: al's secus. vel si alias malitiose misit nunciũ. in receptõe enim lr̃arum ſm antiq̃ iura nõ erat vis: sꝫ in missione nũcij: nisi in hoc ꝙ post receptionẽ scd̃arum lr̃arum nõ debebat ꝓcedi ꝑ p̃mas nisi p̃us scirent̃ ⁊ diffinirent̃ ꝑ arbitros q̃ q̇bus p̃iudicaret ſm tenorẽ decre. s̃. de rescrip. pastoralis. ⁊. c. cũ ꝯtingat. ⁊ est h̃ notandũ ꝙ nõ solũ tenor p̃dicte decre. est seruãdus qñ diuerse lr̃e ad diuersos iudices impetrant̃: sed etiã qñ ad eosdẽ. nã h̃ ad eosdẽ iudices vtreqꝫ lr̃e impetrate fuerũt. Alij tñ hoc negãt. s. qꝛ qñ ad eosdẽ iudices impetrant̃ nũq̃ꝫ est seruãda forma p̃dictarum decre. Statuistis. tu archidia. cũ ep̃o vigoreñ. reuocando de facto q̃ feceratis auctoritate sñie. Procedatis. s. vos ep̃s vigoreñ. ⁊ a archidia. helye.

A litteris. Nota ꝙ q̇cq̇d fit ꝑ violentum possessorẽ reuocari dꝫ: ⁊ electiones facte a male fidei possessoribus cassabunt̃ etiã si sint ꝯfirmate. Qđ sic ꝓbo: male fidei possessor nõ fac̃ fructus suos: imo tenet̃ de extãtibus rei ven. ⁊ ꝯsumptis ꝯdi. sine cã. C. de ꝯdi. ex lege. l. mala. ff. de rei ven. si nauis. §. fi. insti. de of. iudi. §. sꝫ si in rem. ⁊. §. illorum. ⁊ ita a simili si male fidei possessor eligat cũ nõ faciat fructus suos: ⁊ fructus possessionis eligendi est eligere cum nõ facit electionem suã: ⁊ ꝑ ꝯsequens si electio nõ ẽ sua neqꝫ rõne ꝓprietatis neqꝫ ratione possessionis non valebit electio ab alijs facta: sed officio iudicis implorato cassabit̃: ar. s̃. de resti. in integ. c. ij. lꝫ ibi loquat̃ de electõe ꝯfirmanda ⁊ nõ de ꝯfirmata: tñ eadem ratio videt̃ vtrobiqꝫ. Si aũt eẽt bone fidei possessor faceret industriales fructus suos siue habeat ius siue non ff. q̇bus mo. vsufru. amit. l. si vsufructuarius. ff. fi. reg. l. iij. §. post litem. v̄. sed an. al's est. §. insti. de re. diui. §. si q̇s a nõ dño. ff. de acqui. re. do. bone fidei. ff. de vsufru. q̇d sit. §. in alieno. cũ aũt eligere sit fructus industriales possessionis eligendi: qꝛ ex industria ⁊ op̃a hoīs ꝓuenit fructus h̃. s. electio erit ius possessionis eligendi: quãuis dicendũ sit ꝙ si aliq̇d de fructu remãserit penes ip̃m postq̃ꝫ ꝯstiterit ꝙ ꝓprietas ad alium ꝑtinet qđ officio iudicis id restituendum sit. C. de rei ven. certum. §. bona. ⁊ eodẽ mõ p̃lat9 vel electus ĩstitutus a bone fidei possessore: iura q̃ prius reddebat possessori mõ reddet vero dño. j̃. de iurepatro. ex lr̃is. Sed ⁊ si electio diceret̃ fructus naturalis: tamen bone fidei possessor nõ tenet̃ de fructibus ex quo ꝯsumpti sunt: nisi in quantũ factus est locupletior. ff. si cer. peta. si me. Sed ꝯstat ꝙ ex quo electio facta est: ꝯsumptus est fructus hm̃oi possessionis: qꝛ nihil potest in ea vlterius facere. viij. q. iij. dilecti. Si autem in aliquo factus est locupletior: puta quia adhuc hꝫ in horreo fructus p̃bende quã possidebat illud restituet: vt in p̃allega. decre. de iurepatro. ex litteris. nec contra electos hm̃oi agi p̃ot ad depositionem: cuꝫ electus sit ab eo penes quẽ est potestas eligendi: vt dictũ est. ⁊ habes exp̃sse. s̃. de cã pos. cum eccl'ia. quia ibi cassata fuit electio facta a canonicis: quia facta fuit absentibus bone fidei possessoribus. ergo si interfuissent electio tenuisset: ⁊ hoc ip̃m est dicẽdum in sententijs q̃ fiunt a bone fidei possessoribus iurisdictionis. ⁊ idem dicitur in alijs actibus incorꝑalibus. Item nota ꝙ si q̇s ẽ in possessione etiam violenta: tñ ip̃e eliget ⁊ non ille apud quem est de iure eligendi potestas. ⁊ tenebit hm̃oi electio: lꝫ cum ꝯstiterit de iniqua possessione casset̃: ar. quia etiã p̃do defendendus ẽ in sua possessione quousqꝫ ꝯstiterit de iniqua possessione eius: ⁊ ille punit̃ qui eum spoliat vel molestat. C. vnde vi: si quis. xvj. q. vj. placuit. j̃. de insti. cũ venissent. Sꝫ quero quid' facient subditi ⁊ debitores hm̃oi violenti possessoris? Respondeo nõ respondebunt de iuribus ꝑtinentibus ad dignitatem quã violẽter possidet: nec potest conqueri h̃ violentus p̃latus de eis qui spoliauerunt eum nõ reddendo sibi debitam obedientiam vel alia debita: ar. s̃. de elec. querelam. quia ip̃i non spoliant eum cum nõ fuerit in possessione recipiendi hm̃oi ab eis: licet fuerit in violenta possessione dignitatis cui hec debentur: quia huiusmodi violenta possessio non extenditur nisi ad ea de quibus fuit in possessione: arg. ad hoc. C. de peti. here. l. fi. Electo autem a violento possessore ⁊ ꝯfirmato: omnes respondebunt ꝓpter vim confirmationis. s̃. de elec. transmissa. ⁊ argu. ff. de acquirẽ. pos. l. iuste possidet. ff. ꝙ cum fal. tu. l. j. Alij non approbant quod dicitur in fi. huius glo. que incipit: nõ. ⁊ dicunt ꝙ subditi ⁊ debitores dignitatis debent respondere male fidei possessori dignitatis de omnibus debitis non obstante exceptione de iniqua possessione p̃lati argu. j̃. de insti. cum venissent. Sed p̃mi respondẽt ꝙ iudex cui certum est ꝙ ẽ in possessione bene debet eum defendere in possessione quousqꝫ de iniustitia possessionis constet vel de ꝓprietate vt ibi: immo nec subditi per violentiam debẽt male fidei possessorem expellere de possessione ꝙ sic incurrerent penam constitutionis: si quis in tantantam. C. vnde vi. xvj. q. vj. placuit. Sꝫ denegare possunt sine violentia: tamen ea in quorum mala possessione erat possessor: quod sic ꝓbatur: qꝛ si sp̃ote soluat p̃stat male fidei possessori causam peccandi. Item nõ liberatur subditus debitor per talem solutionem quin dignitati teneatur cum nõ ei sed dignitati sit obligatus: argu. j̃. de iureiuran. eam te. nisi forte cum ip̃o male fidei possessore contraxisset: quia tunc ex cõtractu teneretur. ff. de cõdi. insti. si vrbana. Et est ratio quare iudex aliter ꝓcedere debet q̃ꝫ pars: quia iudex procedit ſm probata: sed pars ſm conscientiam. vnde dicũt quidam ꝙ secure poterit tollerare excõmunicationem: antequã faciat contra conscientiam. j̃. e. litteras. j̃. de sen. excom. inquisitioni. Fatemur tamẽ ꝙ possessor contra hunc denegantem habet interdictum vnde vi: vel condi. ex decre. s̃. de elec. querelam. nec valebit debitori redditũ si offerat se probaturum ꝙ aduersarius est male fidei possessor. quia etiam predo restituendus est: vt hic. Sed si possessor non agat contra hos debitores reddituum possessorio: sed officiũ iudicis imploret: vt cogantur sibi satisfacere: ⁊ si hoc probent tunc debitores dignitatis possunt excipere ꝙ possessor est male fidei possessor vt repellent eum: vel etiam si esset bone fidei possessor non teneretur de fructibus naturalibus vel debitis: nec etiaꝫ de industrialibus qui licet fiant bone fidei possessori: tamen si extãt restituerere tenentur: insti. de rerum diui. §. si quis autem. ff. quibus mo. vsufruc. amit. si vsus. ff. fini. regun. l. iiij. §. autem. C. de condi. ex lege. l. mala. C. de rei vendica. certum. ⁊ idem videtur in eo qui est in possessione eligendi: quia si illi ad quos de iure electio pertinere videtur: eligant eo expulso ab ea possessione duplicem viam habet procedendi contra eos. Vnam vt intentet petitoriũ: petendo cassari electionem factam ab eis: ⁊ tunc hꝫ locũ non debuisti vocari nec eligere: immo nos: quia mala fide eras in possessione. Sed si agat possessorio petens se restitui ad possessionem eligendi qua spoliatus est non admittetur exceptio p̃dicta: argu. hic: sicut nec de proprietate. s̃. de ordi. cogni. c. vlti. immo ad suam possessionem restituetur. ⁊ si talis eligat contra electum petentem confirmationem: excipietur ꝙ non debet eius electio confirmari: cum facta sit a mala fidei possessoribus: vt. j̃. de iurepatrona. consulta. Item si primus electus ab his qui ius habent petat confirmationem: ⁊ excipiatur contra eum ꝙ nõ debet confirmari: quia facta est a non possessore replicabitur: quia ab eo fieri non debet cum esset male fidei possessor. nec est veruꝫ ꝙ per restitutionem datam possessori prima electio facta ab his qui ius habent sit irrita nec irritanda. Sufficit enim possessori ꝙ in pristinam possessionem est restitutus. ff. de vi ⁊ vi arma. l. j. §. qui vi. ⁊. §. sequẽti. Alij tamen contradicunt. ⁊ idem videtur si non erat in possessione eligendi solus: sed interessendi electioni ⁊ eligendi vna cum his qui elegerant. Nam ⁊ h̃ etiam si agatur possessorio non cassabitur prima electio que non debet cassari nisi de iure electi inquiratur: ⁊ possessor tñ restituetur ad possessionem iuris: alias electores punientur in expensis ⁊ ad interesse: ⁊ etiam al's officium iudicis. Sed in hoc multi contradicunt. Item nota ꝙ si possessor alicuius administratõis agat nomine sue administrationis siue petitorio siue possessorio semper potest excipi contra eum: licet tu sis in possessione: tamen non es canonice institutus. Quod sic probatur: sententia lata ꝓ reo in hoc casu non parit ei exceptionem rei iudicate cõtra verum prelatum si postea agetur: ergo cum eo non debet procedere actor. nec est contra. ff. de peti. heredi. ꝙ si pos. quia ibi possessor nihil soluit ad quod heres non teneretur: vnde nõ habet de quo queratur: quia etiam inuitus potest liberari. ff. de nego. gest. soluendo. secus autem in confirmatis: vt no. s̃. de elec. nihil. Item nota ꝙ licet dicatur quis possessor actionum. ff. de peti. heredi. ꝙ in diem. §. finali. nunquã tamen potest possidere quis actionem nisi ille cui de iure competit: quia aliter non agitur suo nomine: ⁊ si alieno nomine agit non possidet. C. de rei vendicatio. ordinarij. C. de interdic. incerti. Si vero agatur de proprietate ⁊ violentia prius de crimine agetur. ff. de iudi. si de vi. ff. de pu. iudi. q̃ te. §. j. Si vero de possessione ⁊ de crimine agatur: prius de possessione q̃ꝫ de crimine queretur. j̃. c. ꝓxi. de possessione rei corporalis

q̃lit̃ acq̃rat̃ ſatis plene.no.in ſumma de acq.poſ. poſſeſſio autẽ iuriũ incorpaliũ fere eodẽ mõ acq̃rit̃ ſicut corpaliũ.ſ.corpe ⁊ aĩo ff.de acq.poſ.l.j.j.rñ.⁊.l.poſſideri.j.rñ.§.q̃bus. ⁊ ſepe fit miſſio in poſſeſſionẽ iurꝭ incorpalis inducẽdo in rẽ corpalẽ.ff.de vſuf.l.iiij.in p̃n.nã ſi q̃s vult dare illi poſſeſſionẽ decimaꝝ dʒ eũ inducere in poſſeſſionẽ fundi decimal̃:⁊ app̃heſa vna gleba fũdi decimalis in poſſeſſiõe decime toti⁹ fũdi induct⁹ vĩ dũmõ ſit glebe app̃heſe ɔtiguus:⁊ null⁹ ali⁹ ptẽ eiuſdẽ fundi poſſideat.ff.de acq.poſ.poſſideri.§.j.q̃dã tñ iura incorpalia ſunt in q̃bus dĩ acq̃ri generalit̃ poſſeſſio:⁊ ſi cuiuſlibet ptis etiã diuiſe poſſeſſio non app̃hẽdat̃:ſic̃ eſt in iure canonicali cũ poſſeſſio app̃hẽdat̃ ſi cui det̃ ſtallũ in choro ⁊ loc⁹ in capl̃o.⁊ h̃ ſatis ĩuit̃.s̃.de renũ. cũ inter.⁊.j.de p̃bẽ.dilec.j.⁊.c.dilecto.⁊ poſſeſſio iurꝭ p̃bẽdal̃ app̃hẽdit̃ ſi aſſignet̃ p̃beda ei etiã v̓bo ſolo:vel do vel aſſigno tibi talẽ p̃bendã:ar.p̃dictaꝝ decr.dilect⁹ ⁊ dilecto.⁊.s̃.de reſcp̃.eã te.⁊ in multis alijs.c.ſʒ ſi q̃s bñ attẽdat nõ iueniet ibi ꝙ p talẽ aſſignationẽ tradat̃ poſſeſſio.fatemur tñ ꝙ ſi alicui eẽt ɔſuetudo ꝙ in ſignũ ɔceſſiõis al̓s receptõis:poſſeſſionis iurꝭ p̃bẽdal̃ daret̃ aliq̃d ei cui dʒ aſſignari p̃bẽda ſiue pecunia:ſiue aliq̃d aliđ ꝙ bñ ſic acq̃rit̃ poſſeſſio:ar.s̃.de ɔſue.c.ij.nã ſi p tales fictões ɔcedit̃ poſſeſſio iuris corpal̃:vt ibi dĩ ex vi ɔſuetudis.multo forti⁹ iurꝭ incorpalis.credim⁹ ãt ꝙ hodie de gñali ɔſuetudĩe q̃ p iure ẽ ſeruãda obtinet ꝙ poſſeſſio generalit̃ iurꝭ ep̃alis vel archidiaconat⁹ vel cuiuſq; alteri⁹ dignitatis acq̃rit̃ p inſtallatõeʒ ei⁹ factã:⁊ in ſede vl̃ loco deputata dignitati ei⁹:ar.p̃dictaꝝ decr.dilect⁹ dilecto.⁊.c.ĩter.Si ãt nõ ſunt deputata aliq̃ loca vel ſtalla iſtꝭ dñis ꝙ p hmõi inſtallatões nõ acq̃ret̃ poſſeſſio. Jtẽ ſi ſint deputata:ſʒ loca illa p̃hibent̃ eis aſſignari:lʒ alia loca illoꝝ aſſignent̃ eis nõ credim⁹ poſſeſſionẽ acq̃ri:niſi alit̃ ſe h̃ret ſpãlis ɔſuetudo.nã cũ hec ſint ĩducta p̃ter ius nõ ſunt extẽdẽda.ff.de leg.⁊ ɔſue.ꝙ ɔ̃.alij ɔ̃dicũt Jtẽ h̃ intelligo veꝝ ꝙ acq̃rit̃ poſſeſſio p hmõi inſtallatões vt fiũt p pſonas ad hmõi deputatas.s̃.de oſ.archi.vt nr̃m.j.de p̃bẽ.dilecto. Jtẽ gñaliter q̃rit poſſeſſionẽ iurꝭ canonicalis vl̃ cuiuſlibet alteri⁹ ſi vtat̃ aliq̃ iure canonici intẽdẽs vti gñaliter:⁊ h̃ ſciat aduerſarius:vt no.j.de capel.mo.dilec.in glo.ſ.recu.⁊ de poſtu.bone.ẞ.q̃re cũ. Jtẽ dicũt q̃dã eũ acq̃rere poſſeſſionẽ iurꝭ cãonical̃ ⁊ p̃bẽdalis:ſi app̃hẽdat corpaliter poſſeſſionẽ caſtroꝝ villaꝝ ⁊ fundoꝝ ptinẽtiũ ad p̃bendã:⁊ ſi legit ⁊ cãtat ſic̃ canonici alij faciũt vel facere debẽt.alij idẽ dicũt de app̃henſiõe iurꝭ ep̃alis vel cuiuſcũq; dignitatis:ſʒ in h̃ caſu nõ intelligũt poſſeſſionẽ ad alia extẽdi niſi ad ea q̃ occupauit:vt ſi occupauit hũc fundũ de p̃benda hũc fundũ poſſideat ⁊ nõ alios:⁊ p lectõeʒ ſuã ⁊ cãtũ ſit ĩ poſſeſſione legẽdi ⁊ cãtãdi:⁊ nõ alioꝝ iuriũ canonicat⁹:nec p h̃ erit in poſſeſſiõe iurꝭ canonicalis ſimpl̃r:ſʒ cũ adiectõne poterit dici ip̃m eẽ in poſſeſſiõe iurꝭ cãnicalis q̃ ad poſſeſſa ſpãliter. ⁊ idẽ dicũt de alijs iurib⁹ vt ep̃alibus ⁊ hmõi:bñ ſi talis ſpoliet̃ nõ petẽt reſtõnẽ poſſeſſiõis:niſi q̃ʒtũ ad illos act⁹ q̃s poſſedit.h̃ nõ placet q̃ nõ credim⁹ ꝙ rõne poſſeſſionis iurꝭ cãonical̃:vel cuiuſcunq; alteri⁹ poſſit aliq̃s petere reſtõnẽ alicui⁹ rei:niſi p̃mo p̄bet ſe aliq̃ p̃dictoꝝ mõꝝ fuiſſe in poſſeſſione illi⁹ iuris:ſic̃ dixim⁹ in vxore.j.e.ex pte.credim⁹ tñ ꝙ ſi aliq̃s vtit̃ gñaliter in oĩbus q̃ occurrunt faciẽda ſ̓m morẽ ſue dignitatis iure ep̃ali vel canonicali vl̃ ɔſili:ꝙ illi q̃ cũ eis ɔ̃hũt vel ſoluũt debita eis ꝙ liberant̃ ⁊ excuſant̃.ff ad mac̃.l.iij.s̃.de iudi.cũ deputati.alij tñ ɔ̃dicũt. Jſti q̃ʒdiu ſunt in poſſeſſiõe tuẽdi ſunt in ea.j.de inſti.cũ veniſſent. Jtẽ eis reddẽdi ſunt fruct⁹ caſtroꝝ ⁊ villaꝝ q̃s poſſidẽt:q̃ cõmodũ poſſeſſionis ẽ hr̃e fruct⁹.Sʒ ſi a poſſeſſiõe caderẽt nõ hñt aliud remediũ vel ad min⁹ eq̃ bonũ niſi petere reſtõnẽ dictaꝝ reꝝ dũmõ nõ ſint ſacre vel ſpũales:⁊ agat̃ p̄prio noĩe tãq; ſpoliati poſſeſſiõe iuris cãonici vel alteri⁹ tal̃:⁊ nõ iuris cãonicalis in p̃dictis ſpãlit̃ ⁊ ſic põt intelligi h̃.j.de reſti.ſpo.in lr̃is. nã de iure p̄petatis agere nõ põt niſi p̄baret titulũ.ſ. ſe legitĩe inſtitutũ in canonicũ.nã eũ nõ ſit in poſſeſſiõe:⁊ ſit actor ſibi incũbit p̄batio: q̃ ei q̃ dicit incũbit p̄batio.C.de p̄ba.actor.Sʒ alijs q̃ nitunt̃ auc̃te ſupiorꝭ ⁊ ius hñt in dignitate:vt ſunt ɔfirmati nõ ẽ vtile p̄ponere interdictũ recu.poſ.ſuo noĩe ad recupandã poſſeſſionẽ reꝝ ablataꝝ q̃ ad dignitatẽ ptinẽt: q̃ nõ poſſidẽt ptinẽtiã ad dignitatẽ nomĩe ſuo:ſʒ noĩe dignitatis.noĩe ḡ dignitatis q̃ ẽ expoliata intẽtet poſſeſſoriũ vel petitoriũ.Si tñ vellet ſuo noĩe petere reſtõnẽ poſſeſſionis in genere iuris cãonicalis ep̃alis gñaliter:⁊ in genere bñ faceret:q̃ illud in genere poſſidet nomĩe ſuo tm̃: ⁊ q̃ ſpoliator ip̃m ſpoliare intẽdebat nõ eccl̃aʒ.s̃.de cã poſ.cũ ſup.tñ ad hoc vt poſſit petere reſtõnẽ poſſeſſiõis gñaliter optet ꝙ ſupioris auc̃te ei⁹.ſ.ad quẽ ptinet ex offõ habuit poſſeſſionẽ generalẽ dignitatꝭ ſcʒ p inſtallatõeʒ vel aliũ modũ ɔſuetudinariũ vel etiã ſñiam:vt h̃ ⁊.j.ſequit̃.⁊ no.j.e.ex pte.⁊.s̃.de poſtu.bone.Alij aũt miſſi in poſſeſſionẽ generalẽ auc̃te ſupioris ſʒ nõ ɔfirmati petũt reſtõnẽ generalẽ iuris ptinẽtis ad dignitatẽ ſuã noĩe ſuo: q̃ illud in genere ſuo noĩe poſſidẽt.ſʒ reſtõnẽ ſpũaliũ iuriũ iſti ſuo noĩe petere nõ pñt:cũ illa noĩe eccl̃ie poſſideãt. poſſeſſio aũt eligendi nõ vĩ poſſe q̃ri niſi eligat:⁊ ab eo elect⁹ habeat̃ p̄ electo ab his q̃ ptãtem hñt eligendi:vel ad minus eis ſcientibus patiant̃ eũ eſſe in poſſeſſione eligẽdi ſuſtinendo electũ ab eis: vel ad minus nõ ɔ̃dicendo altero illoꝝ modoꝝ q̃s.s̃.no.de in inte.reſti.c.ij. Si eni alijs poſſidẽtibus ſed neſcientibus eligãt vel alteri⁹ iuris poſſeſſionem acq̃rãt vel aliud faciãt nõ acq̃rũt poſſeſſionem q̃ nõ admittit̃ niſi eis ſcientibus:⁊ de recupatõe deſperãtibus.ff.de acq.poſ.clã.§.q̃ ad nũdinas.Cõtra alios aũt q̃ forte hñt eũ p̄ electo nullã poſſeſſionem acq̃runt:cũ nullus actus corpalis interueniat in hoc:q̃ ſeruãt ſuã excõicationem:⁊ actus corpalis neceſſarius eſt in acq̃ſitione poſſeſſionis.ff.de acq̃r.poſ.l.j.§.j.rñſo.j.⁊.l.poſſideri.⁊.l.quemadmodũ.C.de acq.poſ.licet. Jdem dicimus in multis alijs iuribus vbi nõ eſt facile ſub ſpẽ vel forma corpalium reꝝ acq̃rere poſſeſſionẽ incorpaliũ.poſſeſſio aũt iſtoꝝ iuriũ amittit̃ vt q̃dam dicũt eiſdem modis q̃bus acq̃rit̃: puta ſi deinſtallet̃ ⁊ alijs ſil̃ibus modis q̃bus acq̃rit̃ ⁊ eoꝝ ɔ̃rijs.⁊ nos hec fatemur dũmodo deinſtallet̃ p eum q̃ ſup hoc auctoritatem hʒ: vt.j.de p̃ben.in lateraneñ. vt fit qñ ſacerdos degradat̃ vel miles.ff.de his q̃.no.infa.l.ij.§.ignominie.arg.ad hoc.ꝙ qñ ſacerdotes ⁊ alij clerici deponunt̃ eadem eis auferunt̃ in depoſitiõe q̃ dant̃ in ordinatione.xxij.di.ſubdia.⁊.c.ſe.xj.q.iij.epi.Sʒ ſi alius ad quem nõ ptinet ex officio ſuo eũ deinſtallaret vel q̃d ſimile faceret:nõ crederem eũ amittere generalem poſſeſſionẽ iure dignitatis: ſed tm̃ illius loci vñ fuit deinſtallat⁹: ⁊ illius loci tm̃ petere dʒ reſtitutionẽ:ar.s̃.de renũ.cũ inter.⁊.c.ſupplicationem nec obſtat ſi dicas ꝙ p vnũ actuʒ corpalem auctoritate ſupioris habitũ:intelligat̃ acq̃ſita poſſeſſio oĩuʒ alioꝝ.magis eni extendi dʒ poſſeſſio data legitime q̃ʒ expoliatio facta iniuſte. ⁊ credimus ꝙ in oĩbus alijs niſi in illis in q̃bus expoliatus eſt poſſeſſionẽ retinebit.⁊ credimus ꝙ hoc ip̃o ꝙ inductuʒ eſt ɔſuetudine ꝙ poſſeſſio auctoritate ſupioris facta extendat̃ hoc ip̃o eadẽ conſuetudine inductũ: videt̃ ꝙ ſpoliatio legitime facta auctoritate ſupioris ſil̃r extendat̃.De poſſidentibus aũt ſine auctoritate ſuperioris certũ eſt ꝙ eodem mõ amittũt poſſeſſionem q̃ acq̃runt ar.j.de reg.iu.oĩs. Juris aũt canonicalis ⁊ alioꝝ incorpaliũ poſſeſſio q̃rit̃ ſi q̃s eis vtat̃ generaliter patientibus his q̃ poſſidẽt: vel q̃bus p̃iudiciũ generat̃.ff.de pub.ſi ego.§.j.⁊.ff.de ſimo.q̃tiens.Sed in aliquo ei ɔ̃dicit̃ nõ acq̃rit poſſeſſionẽ iuris canonicalis:ſed alicuius iuris ſpãlis poſſeſſionem q̃rere poſſit. Jllđ aũt nõ placet ꝙ intrãdo poſſeſſionem fundi decimalis poſſeſſionem decime q̃ erat niſi vtat̃:ar.ff. de acq.re.do.ſeruus.§. incorporalis.ff.de act.emp.ratio.§.ſi inter.nec ɔ̃dicit.ff.de vſufr.l.iij in p̃n.q̃ ibi exp̃ſſe ponit ꝙ vti dʒ. Jtem vſufructuarius naturaliter poſſidet fundũ.ff.de acq.poſ.naturalit̃.⁊.l.poſſeſſio.in p̃n. nõ aũt ſic poſſidet decimarius vel hñs ſeruitutẽ.epi aũt ⁊ alij p̃lati ⁊ etiã alij clerici ſuo noĩe naturaliter poſſident ſuaꝝ dignitatũ vel p̃bendaꝝ poſſeſſiones ⁊ caſtroꝝ:q̃ꝝ corpalem poſſeſſionẽ habuerũt:⁊ p̄ iure quod in eis habent p̄prio noĩe tm̃:⁊ inde eſt ꝙ vnus clericus contra alium clericum agit noĩe ſuo de poſſeſſionibus quas vterq; confitetur eiuſdem eccleſie eſſe:ſed quiſq; dicit ad ſe ratione ſue p̃bende vel dignitatis ptinere.j.de p̄ba.ex lr̃is.s̃.de cã poſ.⁊ p̄prie.cum ſup.noĩe aũt eccl̃iaꝝ ſuaꝝ idem p̃lati ⁊ clerici eaſdem poſſeſſiones poſſident ciuiliter ⁊ naturalit̃. Dicunt etiam aliqui ꝙ iuris decimalis ⁊ omnium iuriũ corporalium poſſeſſionem quis acquirit ſi ille qui p̃us illa iura incorpalia poſſidebat interuertat poſſeſſionem:vt quod p̃us ſuo nomĩe poſſidebat:incipiat alieno nomine poſſidere.ff. de acq̃r. poſ.ꝙ in eo.⁊ in hoc forte valeret ſi induceret quis in poſſeſſionẽ fundi decimalis:⁊ aliquid nomine decime inde accipet:quia ſic vti videretur ⁊ etiam ſuum miniſterium exhiberet̃ intrando vel immiſcendo poſſeſſioni. Jtem quia quilibet ɔfirmatus ex virtute ɔfirmationis etiam ſi non poſſideat rectoriam:tamen cõtra omnes etiam contra poſſeſſoreʒ rectorie poteſt agere nomine eccleſie ⁊ petitorio ⁊ poſſeſſorio.s̃.de elec.trãſmiſſa. Sed ⁊ noĩe ſuo poteſt agere ⁊ peti.⁊ poſ.ad rectoriã:ſed non ad rem vel ad res s̃.de cã poſ.⁊ p̄prie,cum ſuper.res autem rectorie oportet ꝙ petat nomine eccleſie.s̃.de fide inſtru.inter dilectos. Predo. quia non admittitur contra ſpoliatorem expoliatum eadem re exceptio ſpoliationis:ſed ſi conſtaret p eius confeſſionem ꝙ p̃do fuerit:⁊ ad reſtitutionem ip̃ius rei ageret:dicunt quidam denegandam reſtitutionem:arg.ff.de dolo:ex dolo.⁊ idem dicunt ſi conſtaret de p̄prietate.Alij tamen dicũt ſemp faciendam reſtitutionem:ar.j.de matrimo.contrac.ɔ̃ interd.ec.c.j.primũ tenet.s̃.de fil.pſbroꝝ.c.conſtitutus.ẞ.

ITem violēter. intentās interdictū ꝫ vn̄ vi. Clā. intentās interdictū ꝙ vi aut clā: qđ hꝫ locū vbi qs in solo edificat vi aut clā. ff. ꝙ vi aut clā. l. j. Crimē. directe forte homicidiū vel hmōi. Jnimic⁹. q̇ nō admittiꝛ ad accusandū etiā in excepto crimīe. j̄. de simo. lꝫ heli. ⁊. j̄. de accu. q̄lit. j. de accu. cū opoꝛteat: nisi ꝓseq̄reꝛ suam iniuriam vel suoꝝ.

COnquerēte. Spoliare. de facto ⁊ sine sētētia. si enī sinialit̄ ꝑuasset: ⁊ oꝛdīe ꝑuato nō restitueretur nisi post ap. fecisset. Volueris. suꝑ p̄dictis excessib⁹ vel causis: suꝑ futuris āt nō lꝫ: vt no. s̄. e. audita. decetero enī nō dꝫ eē actoꝛ ⁊ iudex. j̄. de ꝯces. ꝑb. post electionē. C. ne qs in ꝓꝑa cā. l. j. Expiri. dicūt q̇dā ꝙ si ep̄s nō restituit ecclāꝫ ꝓꝑa volūtate huic clerico ꝙ dele. de q̄ h̄ dicitur nō hꝫ ptātē cogēdi ep̄m ad restōnē: q꞉ ſb ꝯditōe vel in die. s. cū restō facta fuerit del. videtur. Alij dicūt ꝙ cū v̄ba intētioni debeāt deseruire. j̄. de v̄. sig. intelligētia. ⁊. c. pterea. ⁊. c. ī his. ꝙ intētio pape vꝫ fuisse vt cōis iudex del. sit vterqꝫ. ar. j̄. e. ex ꝯq̄stj. vbi no. ino.

EX transmissa. Legitie. vel dic vt no. j̄. e. ex pte. ꝙ petitoꝛio agebatur. alij dicūt ꝙ possessoꝛio: ⁊ tn̄ nō fit restō nisi ꝓbetur legitie desp̄osata. i. ꝑ v̄ba de p̄n̄ti ⁊ insuꝑ cognita. ⁊ hoc ē s̄m eos sp̄ale ꝓpter piculū coꝛruptōis: ar. j̄. de sp̄o. cū locū cū alꝫ stati exq̄ coḡsceret ⁊ eēt ꝓbatū de spoliatōe fieret restō: nisi obijceretur g̈dus diuia lege ꝓhibitus. j̄. e. lr̄as. Si v̄o p̄dicta ꝓbentur lꝫ obijciatur ꝯsanguitas nō ipeditur restō. j̄. e. ex ꝯq̄stione. s̄. de of. dele. cāꝫ. vel dic ꝙ exq̄ petebat sibi tāq̄ꝫ vxoꝛē restitui: opoꝛtꝫ eū ꝓbare legitie sp̄osalia: ar. ff. de libe. exhi. l. j. sic no. j̄. de sp̄o. cū locū. ⁊. s̄. de cā pos. cū suꝑ. Sufficiēti. pigraticia vel iuratoꝛia: vel fideiussoꝛia. ff. ma. mādato titij. ⁊ dꝫ illa iponi q̄ magis timetur. xxiij. q. v. ꝓdest. ⁊. s̄. vt li. nō ꝯtes. qm̄. alꝫ suffic̄ nuda ꝓmissio. C. de v̄. sig. sancimus. Odio. s̄. vt li. nō ꝯtes. accedens. vbi no.

CUm venisset. idē h. eoꝝ noīe possidēs ⁊ iō nō ē ꝯ. j̄. de pu. l. veniēs. ⁊. c. pastoꝛal. q꞉ ibi nō fuit licitū possessionē nūq̄ꝫ habitā intrare sua aucte. h aūt iā hēbat possessionē ꝑ clericū q̇ ei⁹ noīe possidebat. Sꝫ ꝯ. ff. de acq. pos. queadmodū. vbi dꝫ ꝙ sine coꝛpe nō acq̄ritur possessio. Tu dic ꝙ h ē coꝛpus: ⁊ si nō canonicoꝝ: tn̄ clericoꝝ eoꝝ noīe possidentiū: ⁊ si sine q̄stione vult facere abijciat a se p̄mā possessionē q̄ solo aīo abijcitur ⁊ amittitur. C. de acq. pos. l. licet. ⁊ icipiat possidere noīe canonicoꝝ. vel dic sp̄ale in eccl̄a exq̄ aliq̄d recipit nomine possessionis ꝙ possessionē hꝫ. sic. s̄. de ꝯsue. c. ij. Aucte. possessionē eccl̄e vacātj. h vult dicere ꝙ q̄uis post moꝛtē clerici possidētis siue aucte ꝓꝑria siue archiep̄i eccl̄ie scē trininitatis possessionē intrauerit: tn̄ licite eā hꝫ cū eā habuerit etiā prius ꝑ clericum suum. Possidet. j̄. de p̄scrip. si diligenti. s̄. vt lite nō ꝯtes. quoniā. ff. de acq̇. pos. ꝙ in eo. ⁊. l. generaliter.

EX cōquestione. Ob h. q꞉ forte ep̄s restituere negligebat. Et post. h hēs ꝙ si marito intentāte petitoꝛiū litis ꝯtes. facta ē si mulier postea petat restōnē tūc sola petitio restōnis ꝓcedet. s̄. de cā pos. ⁊ ꝓꝑe. pastoꝛal. Jtē nō ꝙ si maritus impetrat lr̄as suꝑ petitoꝛio: tn̄ vxoꝛ pōt agere suꝑ possessoꝛio. qđ ē nōbile: q꞉ in modū recōuentōis nō fiet: q꞉ maritus nō admittetur ad agendū peti nisi p̄us expedita sit q̄stio possessionis: vt no. s̄. de cā pos. c. ij. Sꝫ h ea rōne ē: q꞉ ꝯnexe sunt he cāe. possessionis ⁊ ꝓꝑetatis: ⁊ iō etiā aduersario impetrāte pōt agere. Melius pōt dici ꝙ generaliter obtinet ꝙ nō solū q̇ ipetrauit lr̄as: sꝫ etiā ille ꝯ quē ipetrate sunt pōt petere ꝙ ꝓcedatur ꝑ illas lr̄as. qđ sic ꝓbamus: q꞉ iudex suꝑ p̄sonas ⁊ res in rescripto ꝯtētas iurisdictionē hꝫ: vt no. s̄. de rescrip. pastoꝛal. §. fi. Jtē q꞉ iudiciū redditur in iuitū. ff. de v̄. ob. ꝯtinuus. Jtē q꞉ iudex cōis dꝫ esse: ⁊ p̄iter ꝓ vtroqꝫ. Si aūt nō p̄n̄tasset lr̄as iudici dicūt q̇dā ꝙ nullā iurisdictionem hꝫ iudex: ar. j̄. de ap. vt debit⁹. ⁊ an̄ p̄n̄tationē dicūt esse lr̄as ipetrātis. ⁊ ꝙ in optōe sua ē p̄n̄tare vel nō: vel etiā lacerare. Alij dicūt ꝙ iudices p̄n̄t eos cogere exhibere has lr̄as cū sint cōes ⁊ vtriusqꝫ ꝑtis ītersit. ff. ad exhi. l. iij. §. j. ⁊. ij. Jn p̄uilegijs āt alicui ꝯcessis si ibi ꝯtinetur etiā ius alteri⁹ vt si eccl̄e metropol. ad ipi⁹ solius instātiā ꝯcedatur ꝙ capl̄m eligat metropolitanū cū suffraganeis: tūc capl̄m an̄q̄ꝫ vtatur p̄uilegio pōt illi renūciare. C. de pac. si qs in ꝯscri. Sꝫ exq̄ vsus ē p̄uilegio: vel etiā sine vsu illud p̄n̄tauit suffraganeis vlteri⁹ renūciare nō pōt sine suffraganeoꝝ ꝯsensu. ar. ff. de acq. pos. q ab. Jdē etiā dicim⁹ ꝙ si qs dedit libellꝫ in q̄ petijt rē aliquā vel iura aliq̄: vel aliq̄d dixit sibi obligatū ꝙ ille ꝯ quē agitur etiā de suo iure ꝓbare pōt. ff. de ꝓba. circa. ⁊ ita snīa ꝓ eo ferri pōt: ac si ip̄e ꝑ eisdeꝫ rebus vel iurib⁹ egisset. ar. ff. de iureiurā. sꝫ ⁊ si post. nā sicut ibi oꝛitur reo actio ex iureiurando ꝙ iurat rē snā eē: ita oꝛietur ⁊ si ꝓ reo sniaretur rē suā eē. sꝫ si nō ꝓbauerit de iure suo: nihil sibi adiudicabitur: sꝫ tn̄ absoluetur ab impetitōe aduersarij: cū ip̄e aduersari⁹ nihil de iure suo ꝓbauerit. C. de rei vē. l. vl. j̄. de ꝓba. ex lr̄is. meli⁹ facit ꝓ h. s̄. de of. dele. cū ꝯtingat. Restitutionē. i. petitionē poꝛrectā suꝑ petita restōne. Qđ fieri. naꝫ qn̄ agitur possessoꝛio nō sunt audiēde exceptōes an̄ restōnem. j̄. de diuoꝛ. poꝛro. j̄. e. lr̄as. nisi in casib⁹. Primus ē si obijciatur agenti possessoꝛio foꝛnicatio notoꝛia q̄ ꝑ euidētiā pꝫ. s. q꞉ hꝫ filios de adulterio. j̄. de diuoꝛ. significasti. Scđs ē si obijciatur ꝯsanguinitas diuina lege ꝓhibita quā obijciēs incōtinēti ē pat⁹ ꝓbare. j̄. e. lr̄as circa fi. ⁊ in h casu lꝫ denegetur restō q̄ ad carnalē copulaꝫ: in alijs aūt fit restō vt ibidē. Terti⁹ ē si obijciatur exceptio rei iudi. suꝑ eadē petitōe. s̄. de of. dele. cāꝫ matri. Quartus ē qn̄ vir ē adeo seuerus ꝙ ei de viri seuitia ꝓuideri nō pōt: vel q꞉ eā ꝓseq̄tur odio capitali. s̄. e. ex trāsmissa. j̄. e. lr̄as. h aūt solū spoliatā ꝓbare opoꝛtet ꝙ sine iurj oꝛdīe sit spoliata: ⁊ eā viri possessionē habuisse. s̄. de of. dele. ꝯsultatōibus. j̄. q̇ fi. sint leg. cāꝫ v̄o. Sꝫ si sua aucte recesserit nō cōpetit ei restō: sꝫ sibi iputet. xxxij. q. j. de bn̄dicto. aliq̄ ꝯ q̄ dic vt ibi late dꝫ. ⁊ Ber. vꝫ tenere cū illis. j̄. de adul. c. intelleximus. Jn p̄ncipali. vt. s. coḡsceret an teneret mr̄imoniū impediēte ꝯsanguinitate. s̄. e. ex trāsmissa. s̄. de oꝛ. cog. c. j. ꝯ ꝙ. s. ⁊ singularia: secus si ſb generalitate petita comp̄hēdebantur. qđ dic vt plene no. j̄. de sen. ⁊ re iudi. c. cū inter. in vltima glo.

GRauis. premissis scꝫ ꝙ archiep̄s spoliauerit monasteriū. Dāna. nō ꝙ in actōibus bo. fi. ⁊ etiā in actionibus stricti iuris vbi peto qđ meū ē veniūt fruct⁹ ⁊ part⁹ ⁊ oīs cā a tp̄e moꝛe. ff. de vsur. videamus. ⁊. l. moꝛa. §. in bone. ff. de po. l. ij. §. hāc ac. Sꝫ lꝫ veniāt si petantur: si tn̄ exp̄sse nō petantur in libello iudex nō pōt de eis ꝯdēnare. ff. de edi. edic. itē sciendum. ff. de vsu. partū. nisi qn̄ agitur de vi cōpulsiua: vt ꝙ me. cā. vel expulsiua vt interdicto vn̄ vi: vel ꝯsti. si qs in tantā. nā tūc venit oīs cā etiā si nō petatur. ff. ꝙ me. cā. sꝫ ⁊ ꝑtus. ff. de vi ⁊ vi ar. l. iij. §. rectissime. ⁊. l. idē est. §. vl. ⁊. l. si plures. C. vn̄ vi. si qs in tātā. ⁊. s̄. ꝙ me. cā. c. pe. Jtē si agitur petitiōe heredū vbi etiā rōne vniuersitatis veniūt. ff. de pe. here. itē ve. §. fruct⁹. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. rectissime ⁊ nō ꝙ si nō petantur ea q̄ veniūt accessoꝛie: vt fruct⁹ dāna ⁊ interesse: vel etiā si petantur: sꝫ tn̄ snīa fertur suꝑ p̄ncipali nō habita mentiōe accessoꝛioꝝ deceso đ eis agi nō pōt: nec pōt peti ferri snīa. q. suꝑ omisso. C. de po. l. iiij. C. de vsu. eos in bone. ff. de acti. ēp. q ꝑ col. §. fi. ff. de eo qđ cer. lo. l. certū. Si āt plura petantur nō q̄si accessoꝛia sꝫ q̄si principalia: tūc secus ē vt in p̄all. l. certū. nec ē ꝯ. ff. de excep. rei iudi. si in iudicio. vbi dꝫ ꝙ exceptio rei iudi. iā late non obstāte ad accessoꝛia pōt agi bōe fidei iudicio. sꝫ certe. l. illa potius ē ꝓ nob: q꞉ intelligitur ꝙ male agebat: ⁊ iō absolutus fuit reus. Jnterdicto vn̄ vi bn̄ agitur ad accessoꝛia sine p̄ncipali. ff. de vi ⁊ vi ar. l. idē. §. fi. ⁊. l. si plures. Jniurijs. si iniuriā monasterij fecit ff. de ac. emp. q pen. Compellatis. oīa p̄dicta veniūt in interdicto vn̄ vi p̄ter satisfactionem de iiur. ff. e. l. j. §. qđ aūt. ⁊. §. rectissime. ⁊. §. ex inter. ⁊. §. ex die. ⁊. l. si vi metu. ⁊. l. vicino. C. vn̄ vi: si depost. Precessisset. ff. de rei ven. si nauis. §. generaliter. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. ex die. C. de pe. here. l. j. in fi. C. vn̄ vi. l. iiij. ff. de pig. act. l. ij. ff. de peti. here. sed etiam. si legit. contra.

CLim cāꝫ inter vos. Simul agāt q꞉ cōiter locus de q̄ agitur ad ep̄m ⁊ capl̄m ptinebat: vel securius ē qn̄cūqꝫ simul agūt. s̄. de iudi. cāꝫ. ⁊ de iurib⁹ ꝓꝑijs cuiusqꝫ: lꝫ de iure q̄sqꝫ ꝓ suis iurib⁹ agere possit. s̄. de rescrip. edoceri. Et magistrū. si đ iurib⁹ ad aliquā domū ptinētib⁹ agitur suffic̄ si agat magister illi⁹ dom⁹. s̄. de iudi. cū deputati. Si v̄o de ſbiectōe alicuius dom⁹ agitur vel restōne dꝫ agere mīster supioꝛ vel ꝓuitie vel ciuitatis vt h posset etiā dici ꝙ maioꝛ sꝑ pōt agere si vult: ⁊ quia magna cā ē: req̄runtur frēs: vel sine req̄sitōe se obtulerint: cū tn̄ minister dom⁹ de cal. citatus eēt vel citari fecisset: imo plus vꝫ ꝙ ꝓ domibus istis q̄ sic subiecte sunt alijs ꝙ de rebus eoꝝ faciūt ⁊ disponūt ad suū libitū: ⁊ p̄ceptoꝛē remouēt qn̄ volunt omnes illi q̇ hmōi potestatē hn̄t īmediate suꝑ domos illas p̄n̄t agere ⁊ etiaꝫ ꝯueniri: vt in p̄alle. decre. cū deputati. ⁊ erit sꝑ in optiōe maioꝛis: vt ip̄e ceteris p̄feratur si voluerit: ar. h. ⁊ h ratio req̄rit vt si potest minoꝛē remouere ab admīstratiōe dom⁹: multo foꝛti⁹ posset eū remouere a lite agenda: ⁊ etiā quia magis sua interest: q꞉ maioꝛem potestatē hꝫ in domo: ar. ij. q. vij. §. ꝓꝑiā. tn̄ si maioꝛ minorem remouet ip̄e tenetur vel ꝑ se vel per alium litem agere: alioquin contra domum tanq̄ꝫ contra contumacē ꝓcedetur. Si v̄o nō sint sic oīno ſbiecte: tn̄ sunt aliquo mō subiecte. nā aliq̄n sunt de archidiaconatu alicui⁹: aliq̄n de archip̄ſbr̄atu. aliq̄n r̄ndēt ab-

batibus de tempalibus vel alijs eccliasticis ꝑsonis rōne iurispatronatus: ⁊ aliqñ etiā laicis: vt nō. de ꝓbē. in laterañ. ⁊. j. de priuile. cū ⁊ plātare. §. in eccl'ijs. in oībus enī istis casibus ⁊ silibus ꝑmo loco lꝫ agere ⁊ rñdere administratoribus illaꝝ domoꝝ: et si negligētia vel alia iusta causa sbsit ꝑmissa aliq̄ summaria cognitione ꝑ iudicē q dꝫ de causa cognoscere. ⁊ oēs ꝑdicti ⁊ alij ꝯsiles agere poterūt. xvj. q. ij. ꝯstitutū. ⁊. q. iiij. filijs. xij. q. ij. nō licet. ar. j. de re. eccle. nō alie. si q̄s pre. ⁊ plus videt̄ ꝙ ep̄s agere ⁊ rñdere sꝑ in defectū administratoꝝ possit ꝓ eccl'ijs sibi subiectis. j. de suc. ab intesta. c. fi. ⁊ melius. C. de sacrosan. ec. sancimus. vbi dicit̄ ꝙ ep̄s ⁊ económ⁹ ⁊ custos vasoꝝ agere possit. ip̄e enī ē ꝑordinator in cunctis. xxv. di. ꝑlectis. ⁊ ip̄ius est oīs cura. x. q. j. c. ij. ⁊. c. se. xvj. q. vij. oēs. xij. q. ij. nobis. ⁊. c. se. ⁊ videt̄ ꝑ ꝑmissa. c. ꝙ ep̄s in agēdo ⁊ i defendēdo dꝫ alijs ꝑferri: tñ nobis videt̄ ꝙ iudex q dꝫ cognoscere summarie videre poterit q̄s ꝑferat̄: ⁊ maxime attēdit in cause cognitōe: q2 quo ad tꝑalia ꝑor est tā inferioris ministri q̄ꝫ epi. x. q. ij. q2 eo. j. de re. eccle. c. j. ⁊ in sp̄ualibus saltē que ep̄m tāgunt ꝑor est ep̄s q̄ꝫ inferiores ministri. nā ⁊ oēs alij sb eo ip̄ius vice ⁊ noīe curā gerūt: vt. s̄. de of. archidi. c. j. de offi. archip̄s. c. j. ⁊ vl. ⁊ his ⁊ alijs autēticis: ⁊ circa ꝑsonaꝝ discretionē ⁊ fidē: ⁊ circa interesse cuiuscūqꝫ eliget idoniorē: arg. ff. de popu. ac. l. ij. de canonicis aūt q̄liter agere pñt no. j. de testi. cuꝫ olim. Itē nota ꝙ in oībus ꝑdictis si illi quoꝝ interest volūt assistere: vel q̄ agunt nō ꝓhibent̄: ⁊ etiā pñt appellare. j. de re iudi. cū sup. vbi de hoc no. Sꝫ ꝯ ꝑdicta. s̄. de rescrip. edoceri. vbi dicit̄ ꝙ si administratōes sunt diuise ꝙ ille solus pōt agere q̄ mīstrat. So. illa decre. hꝫ locū vbi nulla causa sbest q̄re alius agat: h sec⁹. Itē illa loquit̄ vbi sunt diuise administratōes penitus: sed inter ep̄m ⁊ sbditos ministros nō sunt diuise: imo ambo sunt administratores: sed vnus sb alio. ⁊ idē dicimus de alijs. s. q̄ remouēt minores ministros qñ volūt: vt sunt templarij ⁊ alij hmōi. ⁊ lꝫ superiores ad quos imediate nō ꝑtinēt tēpalia nec ecclie administratio possint agere vt dictū est: ⁊ etiā aliqñ ꝑferant̄ alijs: tñ dicimus eas esse sine legittimo defensore ⁊ imediato: ⁊ ideo non currit interim ꝑscriptio ꝯ eum: quia nec cessat causa ꝯstitutionis scꝫ nō est qui sp̄ualem curā eius agat. Conditionē. nō fuit simonia: q2 nō dedit possessionē eo pacto vt faceret ibi eccliaꝫ: sed cōcesserit ꝙ faceret ibi eccl'aꝫ: sed noīe tercoñ. epi. i. ei sbiectam: ad quod al's de iure tenebant̄: vñ nō fuit simonia. j. de reli. do. ꝯstitutus. ⁊ no. s̄. de electi. significasti. nos dicimus plus ꝙ etiam si eo pacto ꝯcessisset ꝙ ibi faceret eccl'aꝫ nō eēt simonia: rem enī ꝓphanā dat vt fiat sacra: qd̄ est meritoriū. sicut si q̄s daret auꝝ vt inde fieret calix: sibi enī nihil acq̄rat: q2 talia in nullius bonis sunt: insti. de reꝝ diui. nullius. Cōstrueret. auctoritate tñ epi. ep̄s enī ꝑ se vel ꝑ aliū interesse dꝫ ꝯstructioni eccliaꝝ: de ꝯsc. di. j. nemo eccl'iaꝫ. ⁊. c. si q̄s ꝑsbr. ⁊. xxx. di. si q̄s extra. Et alijs. hec obedientia nō obligat alios nisi de eoꝝ mādato ꝓmitteret̄: sicut nec votū nec iuramentū: sed ideo ꝓ alijs ꝑstari dicit̄: q2 est signū ꝙ alij debēt obedire. vel dic capl'm ꝓ eo iuramēto vel obediētia sit ꝑstita obligari. C. de iura. calū. l. ij. §. sin aūt. ⁊. §. se. ⁊ hoc ideo ē q2 ꝓpter hoc sciūt ꝑstari cōpatiunt̄. s. vt obediāt. Dominiū. quō sibi retinuerūt dominiū cū in nullius bonis sint eccl'e: insti. de re. diui. §. nullius. Solu. retinuit sibi dominiū quousqꝫ eccl'a sit edificata: vel retinet dominiū quantū ad ius ep̄ale. x. q. j. c. j. ij. iij. ⁊ iiij. xvj. q. iij. inter. ⁊ ꝓpter hoc iure pōt agere rei ven. arg. ff. de mor. infe. l. j. ⁊. ff. de reli. ⁊ sump. fu. si sepulchra. C. de sacro sanc. eccle. sancimus. ip̄aꝫ tñ eccl'aꝫ. i. corpus ecclie vendicare nō possꝫ cū nec dominiū ip̄ius haberi possit. ar. ff. de reꝝ diui. in tantū. §. sacre res. ar. ff. de rei ven. in rē actio. nisi vtiliter. C. de sacro sanc. eccle. sancimus. Et sua. q2 nō renunciauerat ꝓprijs: alioq̄n nihil sub hoc verbo ꝯtinet̄. xij. q. j. nō dicatis. nec eccliaꝫ quā dare non pñt. Conditione. h ꝯditio facit ꝙ si factū displiceat ep̄o ⁊ capl'o ꝙ talis traditio nō nocet. Humiliatis. al's aūt noceret eis ꝙ nō posset repetere. s̄. de renū. ꝙ in ꝑdubijs. sed alijs nō noceret: de dona. inter dilectos. s̄. ꝙ metus cau. cū dilectus. j. de sen. ⁊ re iudi. cū sup. s̄. de arbi. cum tꝑe. vbi no. ⁊ bñ poterūt se dare cum artior sit religio. j. de relig. lꝫ. Intelligentes. nos papa. Domū. i. dominū domus. hoc placet: q2 illud nō habebāt. sed expone domū id est possessionē domus. ⁊ videt̄ hoc ex sequenti l'ra. Sed contra: possessio sub ꝯditione dari nō potest: imo videt̄ ꝙ dari non possit: quia plurimū facti habet possessio: vt. j. de ꝯsti. ꝑn. cū nostris. vñ veꝝ est ꝙ possideret siue extet ꝯditio siue nō: semꝑ verū est eum possidere cui tradit̄. Vel expone predictā domum sub conditione traditā fuisse. i. ꝯtractū factum de ꝑdicta domo danda fuisse conditionalem. Preiudicium. quo ad ꝓprietateꝫ: quo ad possessionem secus. nam qui possidet ꝑ colonū vel aliū quemcunqꝫ si ille dimiserit possessionem alio occupāte violenter: vel alio modo etiam dñs ignorans amittit possessionē. ff. de acqui. pos. possideri. §. quod si seruus. secus si ꝑ seip̄m possideret: quia tunc nō amitteret possessionē: nisi expulsus eēt: vel reuertēs nō eēt admissus: vel suspicaret̄ se posse repelli. ff. de acq̄r. pos. l. j. §. deicit̄. ⁊. l. se. §. vl. ⁊. l. clam possidere. §. fi. sed lꝫ vlterius possessionem quā ꝑ me possideo me ignorante clam ꝑssideas: possides naturaliter ⁊ ego ciuiliter quousqꝫ suspicer me posse repelli: et tunc possides ciuiliter. ff. de acq. pos. clam possidere. §. vlti. sed si reuertēs nō admittat̄: quāuis velis congregare extra citum ⁊ eā recuperare: tunc possessionē amisit: vt in. e. l. dicit̄. sed nihilominus ꝯtinue ⁊ sine mora est sibi licitū amissam possessionem per vim recuperare. C. vnde vi. l. j. Ex eo. maxime: idem etiam eēt ⁊ si nescirēt nisi quo ad vsucapionē quoniā bene facit: quia bona fide ⁊ titulo donationis possidet. ⁊ eodem mō exponimus sequētia. s. ꝙ sua temeritate ⁊c̄. h ꝓpter ꝯscientiā. Item quos sibi questionē moturos suspicari debuit. ideꝫ enim eēt si ꝓbabiliter occupasset: ⁊ idem si cū scientia epi. ⁊ idem si nō crederet eos litem sibi moturos: idcirco ergo h dicit: quia sunt aliqui qui dicūt ꝙ si occupās non posset redargui ꝙ sciuerit rem alienam eē vel ꝙ temere ip̄aꝫ occupauerit ⁊ ꝙ debuit suspicari se repelli debere etiā in continenti nō est violenter repellendus. cum. C. vñ vi. l. j. dicat̄ vim illatam ꝓpulsare: licet ergo vis non sit illata: sicut etiam hic si ꝑter violentiam possessionē habuissent templarij non debuisset ep̄s eos expellere. Alij tamen dicunt ⁊ forte melius ꝙ etiā si ignoranter accepissent possessionē epi: tñ si moniti nō reddidissent licite eis vis fieret: quia incipiūt eē vitiosi: ar. xxiij. q. j. §. j. ꝑ totum. j. q. ij. c. j. ⁊. ij. Innotuit. vim enim rebus illatā licet vindicare: ⁊ post iniuriam factā in rebus auferendis res ablatas recuperare vt hic. sed post iniuriam factā persone nō est licitum vindicare vel alium ꝑcutere. ff. ad. l. acqui. sed ⁊ si q̄cunqꝫ. j. rñso. ⁊. l. scientiā. §. qui eum. quia scriptū est: non vos vindicantes nisi forte terminet̄ geminata ꝑcussio. Vim. quomō hoc licuit cum eēnt ꝑsone religiose ep̄s ⁊ canonici ⁊ templarij vix potuit hoc fieri sine pena canonica. xvij. q. iiij. siquis suadente. Item cū non sit eis licitum mouere bellū. xxiij. q. iij. c. j. ar. ff. de capti. ⁊ post. hostes. ⁊ si alijs liceret: clericis tamen nō liceret. xxiij. q. viij. clerici. ⁊. c. his a quibus. ⁊. j. de homici. suscepimus. Respondemus oībus eē licitū mouere bellum ꝓ defensione sua ⁊ reꝝ suaꝝ nec dicit̄ ꝓprie bellū sed defensio: ⁊ quādo quis est eiectus incōtinenti. i. antequā ad aliena negotia diuertat: licitum est sibi impugnare. ff. de v̄. ob. l. ꝯtinuus. rñ. j. ff. de duo. reis. duo. §. vlt. C. vñ vi. l. j. ff. de vi ⁊ vi ar. l. ij. §. cū igit̄. ⁊ cū hoc a iure sit ꝯcessum: nec ē auctoritas ꝑncipis necessaria. ar. xxviij. di. de his. ad fi. ff. de ꝯdi. insti. l. q̄ sub ꝯditōe. §. vl. nec incidūt in excōicationē nisi i ꝑsonas miserit manus. sꝫ nec tūc si sine violētia noluerunt exire domū qd̄ ex loco isto satis euidēter colligit̄. ⁊. j. de homici. significasti. vel nisi modū excesserit: vt h in fi. Itē vbicūqꝫ ꝑ aliū rem suā ⁊ ius suū ꝓseq̄ nō pōt: licitū ē auctoritate supioris arma mouere ⁊ bellū indicere ad recupandū sua: ⁊ etiā furtiue accipe. xxiij. q. ij. c. ij. C. de iudi. nullius. tñ si ꝑncipē sup se hꝫ eius auctoritate h faciat: ⁊ nō aliter. xxiiij. q. ij. c. j. ⁊ h videt̄ iustū: q2 nulli lꝫ iura temerare sine auctoritate cōditoris iuriū. in iure aūt ꝯtinet̄ ꝙ etiā suā possessionē nullus occupare possit. C. vñ vi. l. siq̄s in tantam. ip̄i aūt ꝑncipi q solutus est a ꝯstitutionibus ciuilibus lꝫ hoc sine auctoritate. ar. C. de leg. digna. Item plus dicimus ꝙ si furto vel violētia rapta habere nō possit: pōt recipe equalēs auctoritate supioris. xxiij. q. ij. dñs. caueat tamē ne sine auctoritate iudicis per mendacium: vel fraudem: vel ꝑ calumniā suam reꝫ recuperet: quia tunc restitueret̄. xiiij. q. v. non satis. q̄dam tamen dicunt ⁊ nō male ꝙ etiam sua auctoritate potest accipere furtiue dummodo ex tali furto nec malū nec scandalum valeat generari: quia si inde orireṫ scandalum: vel contra vxorem: vel contra familiarem alium: vel quēcunqꝫ aliū: tūc debet rem in pristinū statum restituere. satis etiā credimus ꝙ ꝑlatus ecclie ꝓ iure ip̄i⁹ possit indicere bellum ⁊ ei interesse: sed nō debet pugnare: sꝫ potest ꝓseq̄ donec aliena dimittāt: ⁊ pōt clamare: capite ⁊ pugnate: sed non occidite. nec obstat ei de homicidio. c. pe. quia ibi aliquos ꝑcusserat: sed nesciebat vtꝝ aliquem occidisset: ⁊ ideo fuit sue ꝯsciētie relinquēdum. Itē q̄libet ꝑlatus si hꝫ iurisdictioneꝫ temporalē contra subditos inobedientes licite moueret arma. xv. q. vj. c. auctoritatē. ⁊. c. nos sanctoꝝ. ar. xxiij. q. viij. scire igit̄. ⁊. c. hortatu. ⁊. c. dispar. dūmodo iurisdictionē indicēdi bellum habet: vel in casibus supradictis: ⁊ etiam si nō habeat ius indicendi bellum dummodo iurisdictionem habeat: quia his casibus non proprie dicitur fieri bellum: sed melius executio iurisdictionis vel iusticia. ff. de rei vēdi. qui re. nec in his casibus captifient serui. bellum autem serui quod proprie dicit̄ solus ꝑnceps

qui superiorẽ nõ habet indicere põt. ⁊ potest illud indicere contra eos cõtra quos nõ cõpeteret executio iurisdictiõis. verbi grã cõtra illos qui essent in possessione alicuiꝰ iure alicuius alterius principis. item ꝓ defensione legum paternarũ ⁊ ꝓ his. xxiij. q. viij. scire. omi. ⁊ multis alijs cõcor. Sed quid etiã si clericus sit in ꝓlio cõtra raptores vel ad defensionẽ suam vel aliorũ: licet ibi pugnet ⁊ lapides iaceat dũmodo de suis ictibus neminẽ occidat nõ est irregularis. j. de cleri. ꝑcus. c. pe. ⁊ vlt. ⁊. j. de homi. c. pe. item qui iustũ ꝓliũ cõtra aliquẽ mouet nõ solum ab hoste sʒ etiam a vassallis ⁊ subditis eius eum iniuste iuuãtibus põt spolia capere ⁊ ꝑsonas earũ. alij dicunt ꝙ nec ꝑsonas nec res auxiliatorum põt cape: nisi in bello. nisi forte lederẽtur de rebus eoꝝ: puta castris vel alijs edificijs. si autẽ nõ est indictũ bellum cõtra aliquẽ: sed aliquo predictorũ modorũ ꝓcedebat puta ratione sue iurisdictionis volebat aliquẽ punire vel res eius deuastare vel sentẽtiam executioni mãdare: in hoc casu videt̃ ꝙ possit capere res vel ꝑsonas auxiliatoꝝ eius: nisi ꝑmo sententiã proferãt contra eos. ij. q. j. nos in quẽquam. ⁊ si nõ est de sua iurisdictione sed alteriꝰ debet coram suo iudice de eo iusticiã petere. xxiij. q. iij. dñs. C. vt nemini liceat sine iu. se vin. l. j. ⁊. ij. vbi no. si vero non haberet iudicẽ corã quo posset suam iusticiaʒ obtinere. tũc sibi lʒ sua auctoritate recuperare sua. C. ð iudeis. iudei. ⁊. l. nullus hoc autem certũ est ꝙ si ꝑsonas vel res eorũ capit in bello dũmodo suam iurisdictionẽ exercet ꝙ potest ꝑsonas punire ⁊ res tenere. quia in suo territorio deliquerũt. C. vbi de crimĩe agi opor. auc̃. qua in ꝓuintia. ⁊ alia ratio quia suam iurisdictionẽ impediunt. de hoc no. s̃. de offi. dele. c. j. j. de penis: dilectus. ⁊. l. j. ð sen. exco. nuper. Decernẽtes. i. reseruãtes. nisi enim reseruasset eis ꝙ post sententiã istam possent agere si modũ excessissent nõ potuissent postea agere cũ agẽtes interdicto vnde vi: oĩa hec induxissent iudicium. s̃. proximo. c. C. de fruct. ⁊ lit. expen. terminato. Decernentes. dic ꝙ hoc decretum nõ fuit sentẽtia sed iuris declaratio. Excessistis. nõ enĩ lʒ modũ excedere. ⁊ si excesserit incurrit excõicationẽ ⁊ penã tẽporalẽ ⁊ irregularitatẽ. arg. hic. j. de sen. ex. cũ nõ ab hoĩe. ⁊. c. ꝑpendimus. j. de homicidio significasti. ij. §. vlt.

Itteras tuas. matrimonialis. No. ꝙ archið. cognoscit de causa matrimoniali ⁊ h̃ propter consuetudinẽ. In remotis. cõsuetudineʒ narrat quia iure nõ est cautũ ꝙ ep̃o absente archidiaconꝰ agnoscat. Postulabat. intẽtando petitoriũ. Postulabat restitui. h̃ intentabat possessoriũ. Interdum. quãdo nõ proponit̃ gradus diuina lege ꝓhibitus. Per decretalem. s̃. eo. ex ꝯquestione. Et mãdãtis lucij. Oraculum. s̃. de ordi. cogni. c. j. Gregorius. xxxv. q. iij. quedam. Alij. j. de cõsang. ꝙ dilectus. Porro. hic incipit impugnare ⁊ quasi reprobare tertiam opinioneʒ rationibus. ⁊ loquitur tñ allegãdo ꝗ̃uis allegationes verisimiles sint. Presertim. i. tantũ. vel dic ⁊ melius ꝙ proprie dicit̃ ⁊ ideʒ est si opponit̃ consanguinitas cõstitutione ꝓhibita. Probationes. satis colligitur hinc ꝙ in possessorio si aliter q̃ʒ de matrimonio restituẽdo agatur etiã si ꝓbationes vtriusqʒ partis parate sint de proprietate tñ amitti nõ debẽt. nec obstat. ff. ad exhibẽ. l. iij. §. ibidem. ff. vt in pos. le. si is a quo. quia ibi nõ intentabat̃ possessoriũ. In ceteris. i. vt cetera obsequia tanq̃ʒ vxor sibi exhibeat. Iuramẽto. vero in spiritualibus sup exceptiõe iurari de calũnia. s̃. de elect. cum dilectus. vbi no. Quantũ. excõmunionẽ. Mandatum. pro eo ꝙ fuit contumax. quia nõ redierat ad maritum. Procedet̃. s̃. ꝙ in alijs fiat restitutio preter q̃ʒ ad carnalẽ copulaʒ. Seuicia. s̃. e. ex transmissa. s̃. vt lite non cõte. accedens. Alioquin. si nõ est seuerus maritus ⁊ nõ obijcit̃ cõsanguinitas diuina lege ꝓhibita. sic legit̃ ꝺm illos q̃ faciũt differentiã inter gradũ diuina lege ꝓhibitum ⁊ alium. sed ꝺm alios qui nõ faciũt differẽtiam expone. i. si non habeat paratas probationrs.

Ex pte. nondum. ⁊ ita nihil egit. j. ð despõsa. impube. litteras. Postulant. ex abundãti cum sua auctoritate hoc potuit facere qñ nõ tenẽt spõsalia. j. ð despõ. impu. accessit. ⁊. c. litteris. secus autẽ si spõsalia tenerẽt. j. de despõ. impu. de illis. sed dices cursu tẽporis sponsalia que nõ tenebant ante. vij. annos sola taciturnitate ratificari. ar. j. de despon. ĩpu. duo. Sol. hec mulier decessit anteq̃ʒ puer haberet. vij. annos. ⁊ ideo nõ potest puer petere restitutionẽ: cuʒ nullo reperiat̃ possessionis cõmodo destitutus. vt. j. sequitur. s̃. de ꝓcura. tue. vel dic ꝙ nõ tenuerũt sponsalia nec ratificantur nisi appareat cõsensus puelle vel a principio vel ex post facto: etiam si per patreʒ essent sponsalia cõtracta: quia cum eo patruus pro nepte cõtrahere nõ potuit: vt no. j. de matri. ꝯtrac. cõtra. inter. eccl̃ie. c. j. ⁊ de despõ. impu. c. j. vel quia infra tempus legitimũ decessit. Minor. in causa m̃rimoniali. s. vt eam agere possit minor censet̃ maior: vt hic. sic etiam in castrẽsibus ⁊ in ecclesiasticis. facit. ar. ff. ad macedo. l. j. §. fi. ⁊. l. ij. ⁊ in voto. xx. q. ij. c. j. ⁊. ij. Item cum exequeret̃ mortem patris ⁊ cum agit̃ de testamẽto patris. xv. q. iij. de crimine. Item cum agit de recuperãda possessione. C. qui legi. ꝑsonam. l. vlt. Item cũ agit de thoro violato. ff. de adul. l. si maritus. §. lex iulia. Item cum agit de libero homĩe exhibendo. ff. e. l. iij. §. pe. Item impetrãdo veniam etatis. ff. de his qui ve. eta. impe. l. iij. Item potest esse ꝓcurator in negotijs ꝺm quosdã ⁊ in iudicijs. ff. de mino. l. minor. ⁊. l. cum mãdato. ⁊ in eisdẽ casibꝰ in quibus agens admittit̃ potest procuratorẽ cõstituere: vt hic. vt autẽ consultius agatur semp faceremus ꝙ procuratorẽ ꝯstituat auctoritate iudicis: ⁊ erit quasi curator ad litem. C. de bonis q̃ liberis. l. nõ solũ. insti. de cura. §. item inuitus. de hoc no. s̃. de eta. ⁊ qua. ⁊ or. prefi. indecorum. s̃. de ꝓcura. accedẽs. hec mulier petabat licentiam nubendi cũ alio corã senen̄. ep̃o. sed vir dicebat parteʒ mulieris esse cõtumacem cum nullus pro ea ꝯpareret: nisi quidã ꝓcurator qui dicebat se a muliere constitutũ procuratorẽ. sed ps viri dicebat eum nõ posse esse procuratorẽ: cum minor ꝓcuratorem ꝯstituere nõ possit. Item ante omnia restitutionẽ sponse petebat. sed papa eos male dicere respõdet: quia minor in cã m̃rimoniali bene ꝯstituit procuratorẽ: sicut ⁊ procuratorẽ facere põt in castrẽsibus. ff. ad macedo. l. j. §. fi. ⁊. l. se. item dicit ꝙ restitutio sibi facienda nõ est cum possessioneʒ non habuit. Vtpote nullo. hoc vult dicere vt quidã dicunt. sed nobis nõ placet: quia vir nõ potest petere restitutionẽ mulieris cum de iure nõ fuit vxor eius. ⁊ ita vir cõmodo destitutus nõ est: nec etiam possessionis cũ nunq̃ʒ in possessione eius fuerit: puta quia nunq̃ʒ fuit cuʒ ea vt vxor: quia nõ portabat annulum vt sponsa: nec eã vt spõsam vocabat: nec in ceteris vt sponsa agebat. secus autẽ si vt sponsam eam habuisset: vt hic a sensu cõtrario colligit̃. ⁊ sic loquitur. s̃. e. litteras. ⁊. c. ex cõquestione. habita autẽ distinctione nõ esset in possessiõe eius tanq̃ʒ sponse tñ adhuc nõ restitueret̃ ad carnalẽ copulaʒ cũ nõ in eius possessione esset: sed esset potius sequestrãda. j. de spõsalibus: cuʒ locũ. sed secus si esset in possessione carnalis copule. vt. s̃. e. c. proxi. in fi. Sed ⁊ videt̃ hic a cõtrario sensu ꝙ etiã si nõ habuit possessioneʒ sed ius tñ ꝙ possit petere restitutionem per id qð dicit cõmodo iuris. sed dic eum non posse petere restitutionem: sed posse eam vẽdicare adiecta causa de iure canonico etiã si sit sponsa de futuro. ar. ff. de rei ven. l. j. vel posset agendo ad hoc vt sibi adiudicaret̃ officiũ iudicis implorare. j. de spon. ex litteris. ij. ⁊ ꝙ deberet causaʒ adijcere est ar. ꝙ si quis diceret possidebam hanc mulierẽ vt ancillam: ꝓbato ꝙ vt ancillã possideret fiet ei restitutio vt ancille ⁊ nõ vxoris. primo enĩ oportet euʒ ꝓbare in qua possessione esset q̃ʒ fiet restitutio: quia ꝺm modũ ⁊ speciem possessionis fit restitutio. j. e. pisanis. ar. ff. de libe. ag. l. liberis. §. vlt. dũmodo non apparet eum malitiose vel dolose fuisse in possessione eius. ff. de libe. agno. l. igit̃. §. ij. vel aliter vt not. s̃. de seruis nõ ordi. c. ij. si autẽ tenuisset eam vt comcubinã ⁊ peteret eam sibi restitui nõ esset audiẽdus: immo libellus esset lacerandus si peteret restitutionẽ mulieris ꝙ fuit in possessione eius tenendi eam in lecto: sicut si hereticus peteret restitutionẽ reruʒ eccl̃ie. xxiij. q. vij. c. j. ij. ⁊. iij. ar. j. de ꝑscriptio. causam. ad ideʒ. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. deijcit̃. ⁊. l. colonus. ⁊. l. vlt. vel dic idcirco hic nõ fieri restitutionem: quia cõstabat ꝙ infra. vij. annos spõsalia cõtraxerat. ⁊ ꝙ patruus ꝓ ea sponsalia cõtrahere nõ potuit. secꝰ si esset dubiũ an sponsalia tenuissent: quia tũc forte restiuueretur. vel dic etiam si esset dubiũ: immo quod plus est si esset certum ꝙ fuissent sponsalia tñ nõ potuisset petere restitutionẽ: quia sponsalia ex sola voluntate vtriusqʒ minoris pendebãt. nam qñcũqʒ alterutri eorũ placet a sponsalibus potest recedere. j. de despon. impu. de illis. ⁊. c. se. secus autẽ si essent maiores. j. de spon. ex litteris. ij. ⁊ distingue melius ꝙ si vir petebat restitutionẽ mulieris tanquã vxoris nõ dabit̃ ei aliter: nisi probet aliquod genus spõsalium interuenisse ⁊ se cognouisse eam. ⁊ hoc est quod dicit littera ista: ꝙ hic nõ potuit petere restitutionẽ: quia nõ erat destitutꝰ cõmodo iuris aut possessionis. ⁊ hanc nostrã opinionẽ sic ꝓbamus: quia ⁊ si sponsalia cõtracta sint: immo ꝙ plus est matrimonium nõ restituit̃ nisi carnalis copula interuenerit: sed agit̃ officio iudicis vt faciat eum exhibere ea que sponsa debet exhibere viro suo. j. de spon. ex litteris. ij. ⁊ cõtra hanc vltimã petitionem obijciet̃ ꝙ propter consanguinitatẽ vel aliam rationẽ nõ potest esse eius vxor que examinabit̃ anteq̃ʒ diffinitiue pronũcietur. s̃. de or. cogni. c. j. hic tñ nõ fieret si possessorio posset agi ⁊ ageret̃ possessorio. s̃. e. ex cõquestione. ⁊. c. ex transmissa. ⁊ etiã impedimentum supueniens. j. de iureiur. quẽadmodũ. item potest di

cere ꝙ potest si velit ingredi monasteriū.j.de conuer.cōiu.ex pu blico.item oportet eū ꝓbare cōtracta sponsalia.⁊ in hac petitiōe ⁊ in prima siue petat eam sibi restitui qñ cognouit siue imploret officium iudicis ꝙ ei vxor intēdat. vel vt sponsa qñ eam nō cognouit.non autē sufficit probare ꝙ eā vocabat spōsam.⁊ cetera similia.licet forte sufficeret ad hoc ꝙ filij essent legittimi.ar. qui filij sint legittimi.trāsmisse.c. per tuas. ratio diuersitatis est: qa ibi est fauor legitimationis:hic periculū anime.item hic vnꝰ diffitetur sponsalia:ibi nullus diffitebaṫ.nec obstat.j.de ꝑsumptio. illud.quia ibi ꝑ instrumentū dotale probata fuerūt sponsalia cōtracta:vt ibi apparet.si autē probauerit spōsalia cōtracta ⁊ carnalem copulam ⁊ petat restitutionē admittiṫ exceptio ꝙ nō tenet matrimonium:nisi ſm ꝙ cōtinetur.s̄.c.proxi.in fi. tamen hec que diximus ꝙ nō debet restitui nisi interuenerit carnalis copula.intelligendū est qnādo vterq̄ confiteṫ nō interuenisse carnalem copulā.sed si fuerūt simul ⁊ alter tm̄ dicat:presumptio est ꝓ eo ⁊ standū est verbo eius.j.de.fri.⁊ ma.c.j. ⁊ de despon. impu. continebaṫ.j.de ꝑsumptio.tertio. sed videṫ ꝙ hac ratione similiter debet probare aliquis qñ petit restitutionē ancille quomō vel quale ⁊ quomodo ius ancille quesiuit in ea. ⁊ eodē modo si petatur restitutio ecclesie vel possessionis canonicatꝰ. ꝙ debeat probare legitimā electionē ⁊ institutionē precessisse.ar.j.de preben.dilecto.j.de his que fi.a ma.par.ca.ex ore. respōdemus nō est sile in his ⁊ in causa matrimoniali vel potius in actibꝰ matrimonialibus nulla forma vel actus sunt deputata matrimonio q̄ nō eque bene competāt adulterio nisi sit cōsensus mr̄imonialis vel sponsalia:nec valet si dicat ꝙ vocabat vxorē: quia ꝑ talē possessionem non queriṫ possessio matrimonialis:⁊ quia sepe adulteri vt cooperiāt peccatū dicunt vel vocāt se coniuges.sed secus est in actibus canonicatꝰ.quedā enim sic conueniūt canonicis q̄ non alijs:sicut interesse electionibꝰ ⁊ cōmunibus tractatibꝰ ⁊ ꝑbendam recipe.de quibus habeṫ.j.de preben.dilecto. ⁊ ideo horum possessione habita que tantū canonicis competūt ⁊ in possessione canonicatꝰ esse videnṫ.⁊ secus diceremus si in his actibus etiam alij ꝑter canonicos interueniēt in eis.vt.s̄.de electio. cum causam.j.de regul. ⁊ transeūti.c.ij. ⁊ idem est in actibꝰ seruitutis.licet enī in multis cōueniat ancilla cum mercenaria non tamen in omnibꝰ non est potestas necis vel vite sup mercenariā sed sup ancillā tm̄:insti.de his qui sui vel alie.iu.sunt.j.respōso. ad finem.item mercenaria audiṫ ꝯquerens de dn̄o non ancilla. ff.de iudi.vix certis.§.ad hec ergo. vbi cōpetit sibi restitutio ancille oportet ꝙ probet aliquos de his actibus qui tm̄ contra seruos competant.vel dic ⁊ forte melius ꝙ possessio canonicatus ⁊ seruitutis bene ꝓbatur etiam si nō probet aliquē de illis actibus q̄ tm̄ canonico vel ancille competūt.sed sufficit probare ꝙ aliquid fecerit vt canonicꝰ vel vt dn̄s intēdens sibi querere possessionē canonicatus vel ancille.⁊ hoc bene sciant illi quorū interest ꝙ intendit sibi querere possessionē canonicatꝰ vel ancille.vt.no.j.de ca.mo.dilectus.in glo.s.recu.s̄.de postu.bone.ij.in glo.queriṫ.sꝫ in matrimonio secus est:quia quantūcunq̄ intēdat sibi querere possessionē vxoris etiam si vxor hoc sciat ꝙ maritus hoc intēdit non tamē querit possessionē vxoris.alij dicūt ꝙ bene obtinebit actor in possessorio restitutionē vxoris etiā si non ꝓbet cōtracta sponsalia.sed solūmodo sufficit probare ꝙ volens acquirere possessionem iuris vel vinculi cōiugalis iacuit cum ea vel aliuꝫ actū fecit.quod specialiter fit inter cōiuges ⁊ alter coniunx hoc sciebat quod aliter intēdebat possessionē iuris cōiugalis acquirere Item ꝙ in fi.eiusdē glo.dicitur de canonico plus placet q̄ꝫ quod dictum est.s̄.e.ti.in litteris.in glo.C.de rei ven.circa fi.vbi diciṫ ꝙ canonicus nō potest petere generaliṫ restitutionē iuris canonicalis nisi probet sibi datā possessionē auctoritate supioris. Traditionem.ff.de ritu nupti.mulierem.ff.de spon.quesitū. Sponsalia.j.de spon.ex litteris.⁊ erant ꝑ pactum cōtracta que non tenerent ante.vij.annos.oportet enī ꝙ sine dolo ma.⁊ calliditate sit in possessione iuris:cuꝫ restitutionē petit.ar.ff.de libe.cā:igiṫ. §.ij.hoc vltimuꝫ forte verum nō est: vt no.s̄.de seruis nō or.c.ij. Exceptionibus.s.ꝙ procurator minoris nō sit admittendus. ⁊ ꝙ restitutionis causa precedere debet.

Quam ad se. vtraq̄ pars tamē que possidebat non poterat intētare petitoriū: vt no.s̄.de causa pos.c.ij. sed ex quo actor intētabat ipse poterat inducere probationes sup iure suo:sicut hic apparet.⁊ no.s̄.e.ex cōquestione. Et pertinētijs.no.libellū incertum admitti vt hic.sed hoc est q̄r hic pertinētie petūtur tanq̄ꝫ accessoria.vt no.s̄.de or.cog.cum dilecto.⁊ mandabiṫ sentētia executioni super omnibꝰ que probauerit ad rem petitam.principaliter, vel accessorio pertinere. etiā sine litis contes.ar.j.de ꝑscriptio.auditis.s̄.e.grauis. ⁊ dic ꝙ pertinentiaruꝫ nomine.tantū intelligenṫ que statuto vel cōsuetudie vel lege deputata sunt vt accedāt vt ī interdicto vnde vi:statutuꝫ est ꝙ accedant etiam mobilia ⁊ damna.s̄.e.grauis.ff.e.l.j.§. aūt ⁊.§.rectissime.⁊ multa alia. Item hereditati accedūt omnia q̄ in hereditate inueniunṫ etiam si nō fuerint testatoris.ff.de peti. here.item ne ⁊ legibus sequētibus. Item petitioni ecclesie accedunt omnia que ad eam ꝑtinent de iure vel cōsuetudine vl' statuto vt sunt dos primitus instituta.⁊ de censibꝰ.c.j.iura enī parrochialia decime ⁊ hmōi.j.de decimis.cum ꝯtingat.⁊.c.cum in tua.⁊.j.de his que fi.a pre.pastoralis.castro autē nihil corporale nouimus deputatū a iure ꝙ sit eius pertinēs.sed tamen ab hominibus ⁊ eorū statutis consueuit ⁊ castro.certuꝫ territoriū assignari ꝙ sibi in iurisdictione ⁊ dote debeat respondere.hospitali autem sicut ⁊ ecclesijs certa dos assignari debet.cum ergo petiṫ ecclesia vel castruꝫ vel alia cōsimilia cum pertinētijs suis ꝑdicta sicut eis deputata:siue sint corporalia siue spiritualia peti intelliguntur.⁊ plus dicimus ꝙ si ecclesia habeat certa aliqua corporalia deputata:sed ⁊ habet alia speciali iure acq̄sita:tūc si hec ecclesia cum suis ꝑtinentijs petiṫ:nomine pertinētiarū nō veniēt speciali iure quesita.sed tm̄ ea que a iure vel cōsuetudine.seu statuto deputata sunt ei.licet quidā contra dicāt:ar.s̄. de causa pos.⁊ ꝓprie.cum ecclesia.vbi diciṫ ꝙ omnia venerint ī iudiciū nisi de ea quibus specialiter actū est ne venirēt.respōdemus ꝙ illud intelligitur de his que sub petitione cōprehendūtur quod nō est hic. petitio autē hospitalis cum ꝑtinentijs intelligiṫ.i. cum dote. Sꝫ quid dices si addaṫ in libello causa possessionis sicut hic additū fuit?rn̄demus ꝙ aduersarius cogeṫ exꝑmere si velit cōfines possessionum.s̄.de libel.ob.c.ij.ff.de cē.forma. nomine aūt pertinētiarum non intelligūtur alie possessiones nisi que primo in dote fuerunt assignate. Item si aliquis petit omnia bona alicuius nō est audiēdus nisi ea exprimat.⁊ est hec ratio quia cū ad hoc singularibus actionibus agaṫ nō posset ferri sentētia certa que ferri debet in singularibꝰ ⁊ generalibus actionibꝰ. secus tamē pōt dici in vniuersalibus actionibꝰ.certa auteꝫ diciṫ sentētia quādo certum quid accedit petitioni:sicut est in dote statuta ⁊ in iuribꝰ parrochialibus.in his etiam debes diligēter attēdere personā petitoris.qa si episcopꝰ petat ius ep̄ale in aliqua eccl'ia sibi subiecta cum omnibus ꝑtinentijs:vel etiam si dicat illaꝫ ecclesiā ad se ꝑtinere in tēporalibus ⁊ spiritualibꝰ cum omnibꝰ ꝑtinentijs suis ⁊ possessionibꝰ bene admittiṫ.j.de reli.do.cum venerabilis. nec veniet in hac petitione tantū dos:sed omnia etiā post quesita.⁊ est ratio quia ius episcopale habeat tam in post quesitis q̄ꝫ in his que tempore sue fundationis habebat cum iuri ep̄ali hec omnia accedāt.⁊ eodē modo si petat tēporalia.i.rationē de tēporalibus tanq̄ꝫ patronus:quia ratione iurispatronatꝰ rationē de omnibꝰ audire debet.sed vbi neq̄ꝫ petitioni neq̄ꝫ rei accedit tunc est necesse exprimere.hec habent locum vbi agiṫ petitorio.si enim agereṫ possessorio tūc nō habet locuꝫ:vt no.s̄.e.in litteris. Nec scire.C.de exceptio.si quidem.ff.de peti.heredi.si debitor. Nuncius.vnde ꝑsumebatur de volūtate ep̄i factū.j.q.iiij. quia presul.ff.de mino.l.iiij.j.de restit.constitutis. Recensentes.in ꝓbatione cause appellationis quā emiserat ep̄s. Ratam.j.de sen.ex.mulieres.ff.de iu.do.l.j.§.quotiens. Interdictum.cū nec etiā fuerit expoliator vniuersalis successor.ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.§.vlt. ⁊ l.iij.§.fi.cōtra singularē enim successorē puta emptorē vl' similē interdictum nō datur.ff.de vi ⁊ vi ar.cum a te.licet quidā dixerint actionem in factū dari maxime si cām habeat adiectorem. in rebus autē ecclesiasticis dixerūt quidā cōtra quēlibet agi posse ꝑ interdictum vnde vi:vel ad minus cōditione ex canone.iij. q.j.reintegrāda.⁊ pro eis est.s̄.de iudi.quia.v.⁊.xij.q.ij.quicūq̄ꝫ.xvj.q.vj.si ep̄m.s̄.de trāsactio.veniens.sed nos hoc nō dicimus.⁊ intelligimus hoc.c.reintegrāda:⁊ alia iura que ꝓ eis facere videnṫ ꝙ omnia sunt spoliatis restituēda nō conditione ex canone vel interdicto vnde vi:sed alijs cōpetentibus actionibꝰ. puta si dolo contraxit actionē de dolo.si metu:actionē ꝙ metus: causa.⁊ sic de alijs.sed nōne quia familia eius fecit tenetur de eo quod ad eum ꝑuenit.ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.§.si filius. solu.dixerunt quidam nō sufficit ad dn̄m ꝑuenisse rem qua familiaris aliquē spoliauit nisi ex facto familiaris peruenit.at hic ex facto familiaris nō ꝑuenit.sed quia vacāteꝫ possessionē accepit tanq̄ꝫ diocesꝫ. vel dic licet dicaṫ ꝙ videtur esse ꝓbatum ꝙ nuncius episcopi abstulit cruces ⁊c̄.nō tamen erat probatū. Item ⁊ quia nō probāt se possedisse tēpore deiectionis quod est necesse.ff.de vi ⁊ vi ar. l.j.§.interdictū.nec etiam erat probatum ꝙ ex illa ablatiōe crucium hospitalarij ꝑdiderit possessionē:immo si ꝑdidisset nisi occupassent cōseruatores non videnṫ vi eiecti.ff.de vi ⁊ vi ar.l.iij.

§.si quis autē.ar.contrariū.ff.e.l.j.§.idem labeo. vel dic ꝙ idcirco pronūciatur interdictū locū nō habere quia stulte intentauit directum interdictū quod locū nō habet.sed vtile quādo libera persona familiaris cōmittit violentiā:vt hic fuit: tūc tm̄ vtile cōpetit interdictuȝ.ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.§.si filius.nec est contra.s̄.de iudi.dilecti.⁊.c.examinata.respōdemus enī ꝙ nō tenebatur exprimere interrogatus.sed ex quo expressit tenet̄ si apte nō proposuit:vt.j̄.e.decre.s̄.de iudi.examinata. hoc autē scias ꝙ si qs scienter a spoliatore rem acceperit:tenetur restituere conditione ex decre.que est.j̄.e.sepe.vel dic ꝙ hic nunq̄ȝ poterit habere locū interdictū vnde vi directū vel vtile quod nō habet locū nisi cū expellitur de possessione vel reuertēs non admittit̄ ⁊ cum alius sit in possessione qui venire prohibet.ff.de vi ⁊ vi ar.idem est.§.si quis autē.⁊.l.j.§.idem labeo.at hic hospitalarij possessionem amiserūt solo animo.ff.de acqui.pos.peregre.§.quibus. non tm̄ fuerunt expulsi cum tm̄ propter solam vim expulsiuā detur hoc interdictū.sed quidā dicunt ⁊ nō male:ꝙ etiam si nec ipsi metuȝ inferentes nec alij intrarēt possessionē tamen contra eos cōpetit interdictuȝ ad dāna que hac occasione passus est:qđ ex eo apparet quia aliquādo interdicto tenet̄ etiaȝ qui nihil habuit de violentia sed tm̄ auxiliū dedit. C.vnde vi.l.j.⁊.ff.e.ti.l.j.§. deiecisse. sed cōtra.ff.de vsuris:nō solū.§.sed dicimus. vbi dicitur ꝙ talis res potest vsucapi quod esse nō posset si rapta esset sed respōdet illam legem loqui quādo illi quorū timore fugit quis de possessione sua malo animo puta inferēdi vim nō ibāt.sed ipe sic voluit recedere quia timuit:vnde res non est vitiosa ⁊ ideo prescribit̄. Item nō obstāt leges p̄dicte.§.idem labeo.⁊.§.si quis: quia ibi nō sumit̄:ar.a cōtrario sensu.licet enī ibi dicant̄ teneri vim inferentes si occupauerint possessionē nō negat̄ quin teneant̄ etiā si nō occupauerint:sed illi tenētur maxime quia tenētur restituere fundū occupatū.immo ex illis legibꝰ ꝓbatur ꝙ ex tali violentia oritur interdictū:quia si ex violētia nō orire t̄ sed ex occupatione sequēti ꝯstat nō oriri.absurditas enim sequeret̄:quid enī si post violentiā per vnū annū vel.x.vel plures occuparet an tūc incipit teneri interdicto cum iam violētia trāsiuerit in obliuioneȝ ⁊ nō cōpetit in hoc casu hoc interdictū quia sit expulsus sȝ quia suspicatus est se posse repelli.⁊ ideo ad fundū ire non audet:tenet̄ ergo violentus: nam ex facto violēto amittit fundū vel alia damna patit̄:ꝙ metus causa autē non cōpetit quia cōpulsus nō sum aliquid facere:sed nec ꝙ vi aut clam.quod licet cōpetit quando aliquis prohibetur ab aliquo opere in solo faciēdo : at hic nullū opus prohibetur.

Olim.nobis restitutionē.

a tēpore litis contes̄.vsq̄ȝ ad sententiā si erat bone fidei possessor.C.de rei vē.l.certuȝ.⁊ si erat male fidei possessor omnes restituat ab initio. (inanis).ff.de dolo nam his. (restitutus)erat enī taliter spoliatus ab alio siue ep̄atu siue ep̄alibus rebꝰ ꝙ satisfacere possit nō potuit: hoc autē ei nō ꝓdesset ꝙ rebus ab alio ablatis sit spoliatꝰ ꝑ aliuȝ: quia de ꝓprio resarcire tenetur.ff.de vi ⁊ vi ar.cum a te.C.de furtis:subtracto.

Olim inter possessionem.

petebat enī episcopus se restitui ad possessionē iuris parrochialis ecclesie de mōte quo fuerat spoliatus ꝑ abbatem:sed quia nō ꝓbauit ꝙ possessionē habuisset cuȝ effectu nō potuit audiri.hic autem iure spoliatus est ep̄s qn̄ sciuit aliuȝ ep̄m hec iura exercere ⁊ populū obedire vel eius sentētias seruare passus est in tantū ꝙ parrochianos alteri ep̄o obediētes non puniuit neq̄ȝ tēporaliter neq̄ȝ sp̄ūaliter:puta quia nec cepit parrochianos qui seruabāt sentētias alterius ep̄i:vel alias puniuit nec excōicauit:sic enī aīo pusillamini videt̄ deseruisse suā possessionē ⁊ sic est in aliū trāslata.ar.ff.si ſui.ven.⁊ si for.§.j.⁊.ff.de publi.si ego.§.j.⁊ sic de cetero nō dȝ ſm quosdā in hmōi.parrochianos sn̄ias ferre.q̄ȝuis posset dici ſm quosdā ꝙ quāuis amiserit possessionē tm̄ eius sentētia valet:quia in inquisitiōe sentētie an valeat vel nō valeat plus inquirit̄ veritas q̄ȝ possessio : vnde quādocūq̄ȝ ꝯstiterit verū ius excōicandi ad alium ꝑtinere ei adiudicabitur ⁊ sentētie ab eo late confirmabūtur ⁊ late ab eo qui possidet infirmabūtur ꝓpter ignorantiā tm̄ tuendus est in possessione quousq̄ȝ de ꝓprietate vel potius de iure vere cōstet.j̄.de insti.cum venissent.sed cōtra.s̄.de causa pos.⁊.ꝓprie.cum eccl̄ia. ⁊ tu dic hoc nō placet nobis.⁊ dic vt no.s̄.e.in litteris i glo.ij.si autē nō est passus suū populū alterius ep̄i seruare sententiā sine pena:puta quia tēporaliter parrochianos puniuit qui seruabāt sentētias alteriꝰ ep̄i in tantū ꝙ eas vilipēderunt vel saltē excōicauit eos licet nō posset facere ꝙ priores sn̄ias nō seruarēt vel alio modo ꝓcessisset ꝯtra eos ita ꝙ bene appareret ꝙ possessionē animo nō dimittēdo diximus ꝙ nō amisit possessionē que nō admititur nisi aīo.C.de acqui.pos.licet.⁊ iste nullo modo videt̄ habē animū dimittēdi.⁊ ideo intelligo si al̄s puta vel mulctando vel eius bona occupādo cōtra parrochianos huiusmodi ꝓcessisset: hec in iuribus incorporalibꝰ obtinēt:in corporalibꝰ auteȝ secus crederem:quia bene amittit quis possessioneȝ rei corporalis al̄s quantūcunq̄ȝ excōicetur: vel alia sentētia ferat̄ contra euȝ. sed si alius ep̄s sn̄iam excōicationis fert in parrochianos alicuius ep̄i ⁊ ipi nō seruāt nec ep̄o parrochianorū eam ratam habet:tūc ep̄s excōicator nō acquirit possessionē excōicandi cum sic excōicādo nihil possederit nisi labia sua quibus ꝓtulit sn̄iam in alios q seruant sentētias huius ep̄i:puta quia excōicati ab eo habētur pro excōicatis in hoc iur] vel possessionis acquirit:quia ipi nō seruāt sentētias eius quasi ab eo possideātur: sed obediētes iuri ꝙ mādat excōicatos ab omnibꝰ artius euitari.xj.q.iij.cure. potest tm̄ dici ꝙ licet hoc habeat locū in alijs sentētijs ⁊ iuribus incorporalibus ꝙ sic acquirat̄ eius possessio nō tamē sic indistincte habet locum iu sentētijs excōicationis:nam in eisdē idem dicendū est ꝙ in alijs sentētijs:sed hi qui se tuent̄ possessione al̄s habēt potestatem ordinariā excōicandi licet nō habeāt expressos in eos in quos ratione possessionis tulerūt sententiā: quia tūc super alios possunt p̄dictis modis acquirere possessionē ⁊ prescribere.j̄.de prescriptio.auditis.⁊.c.cum olim.sed si nullā ordinariā ꝑtātem habent tūc nō possunt sup aliquos acquirē possessionē excōicandi cū ipi nō sunt ꝑsone abiles ad essendū in possessione huius.iuris:qđ nō potest haberi nec possideri nisi ab his q habēt hoc ab eo vel eius vicario cum ipi tm̄ dictū sit:quodcūq̄ȝ ligaueris ⁊c̄. sicut nec laicus posset esse in possessione absoluēdi animas in foro penitentiali:sic nec potest alia sp̄ūalia possidere.s̄.de iudi.decernimus.j̄.de rescript]:causaȝ.adhuc plus placet ꝙ quilibet clericus potest possidere ⁊ p̄scribere ius excōicandi:⁊ cetera ꝯsimilia etiam si al̄s nō habeat ius excōicandi dūmodo sit persona in qua hoc ius cadere possit.j̄.de his que fi.a ma.ꝑte.ca.c.ij. Item sicut ep̄i quia a iure habēt potestatē excōicandi.xxiij.q.iij.corripiantur.possunt alijs expresse dare eandē potestatē: vt no.s̄.de offi.or.cum ab ecclesiarū.sic per patientiā ⁊ ꝑ tacitum ꝯsensum clerici in quibus cadere potest hec potestas dūmodo bona fide vtatur ipa potestate bene possident ⁊ bene prescribūt.ar.j̄.de rescrip.cum olim.j̄.de his que fi.a ma.parte.ca.c.ij. (abstinuit) ar. ff.de acqui.pos.possideri.§.si quis nūciat. Item qui paret mandatis ⁊ agit ea que agāt subditi p̄sumitur subditus.xxx.q.j.q̄ȝ progenitores.sol.si animo obediēdi seruassent interdictū:possessionem nactus fuisset ep̄s sed quia hoc animo nō fecerunt sed causa deliberādi nō nanciscit̄ possessionē.ar.ff.de acqui.here.ꝑ herede.ff.de ꝯdi.ca.da.l.j. Item si ex deuotione bonaꝝ mentiū. v.di.ad eius.⁊ quia in tutiorē parteȝ ⁊c̄.⁊ ne rumpat̄ numerꝰ ecclesiastice discipline.xxiij.q.v.excōicatorum.⁊ no.ꝙ sicut in acquirente possessionē iuris in ꝑsonis est eiꝰ intentio necessaria:ita ⁊ eius in cuiꝰ ꝑsona ius acquirit̄ in rebus. Ideȝ etiā intelligimꝰ vbi seruitus acquirit̄:sed credimꝰ necessariā protestationē quia semꝑ p̄sumimꝰ euȝ aīo obediēdi facere nisi ꝓbetur cōtrariū.ar. j̄.de his que fi.a ma.ꝑte ca.ex ore. q̄ȝuis quidā distinguāt anꝯsistit obediētia in faciēdo : puta qr posuit manꝰ in manū in signū obediētie. ⁊ sic loquit̄.c.ex ore.an ꝯsistit in non faciēdo sicut h̄ ⁊ tunc nō dat possessionē obediētie.⁊ p̄dicta ratione dicimus ꝙ si ille cōtra quē fertur sn̄ia excōicationis post appellationē seruat aliquādo sn̄iam nō ꝓpter hoc videt̄ renūciare appellationi:nec ꝓpter hoc sentētia ratificabit̄ maxime si protestet̄ se appellatōi non renūciare:⁊ quia timet ⁊ dubitat sententiā vult eam seruare ⁊ tamen nō credit ꝙ teneat.

Sepe cōtingit. possessorē

Illum.s.in que res est trāslata.(restitutionis).i.ꝑ interdictum vnde vi:qđ est de recuperāda possessiōe. (effectuȝ)idest vsum rei sue cū ꝓprietas apud eū remaneat lȝ alter possideat: vera l̄ra est effectu:⁊ est sensus si spoliatꝰ non pōt possessorio agere cōtra eū q̄ possidet rem suā qua spoliatꝰ est:sequtur ꝙ proprietatē amittit.effectu.i. quo ad vtilitatē: naȝ quo ad veritatē nō amittit quia iure ꝓprietatis sicut ⁊ alia iura inherēt ossibus.ff.de peculio: quis igit̄.⁊ vere amittit ius ꝓprietatis effectu:qr minꝰ difficile est ꝓbare proprietatē ciuilis. ff.de vi ⁊ vi ar.cum a te.ego autē intelligo hāc decre.plane sicut iacet:vt quicunq̄ȝ rem raptā sciēs eam raptā a quocūq̄ȝ ceperit ꝯditione ex hac decretali tenet̄ etiā si ꝑ multas manꝰ res rapta fuerit.ar.ff. de peti. here.sȝ ⁊ si.§.si aūt.dūmodo viciū rapine purgatū nesci erit:qr si sciret vel ꝓbabiliter crederet vitiū purgatū tunc nō hȝ

lecū hec decre. sicut bñ apparet ex vbis q̄ sequunt̄ detinē: tūc enī detinerēt iniuste si bonā fidē haberēt. nec est ꝯ. ij. q. j. in p̄mis: q2 ibi q scdo successerūt nescierūt primos iniuste eiectos: vl̄ illud fit ex dispēsatione. si autē res rapta vacās ab aliquo accepta esset: tūc raptor ꝓpter possessionē suā licet iniustā haberet cōditionē ex lege cōquerebat̄ dūmodo dolo malo eā vacātē accepisset nec esset accipiētis. C. vñ vi: cōquerebat̄. Item videt̄ ꝙ passus violentiā ꝛ interdictū vnde vi: h3 contra actorē conditionē ex hac decre. cōtra eū qui sciēter accepit. Item videt̄ ꝙ si ille q rem raptam sciēter accepit in aliū possessionē trāstulerit dolo ꝙ hac cōstitutione tenet̄. q2 qui dolo desijt possidere ꝓ possessore habet̄. ff. de ali. mu. iu. ca. facta. l. j. ff. de rei ven. si antē. §. ij. ꝛ. §. s3 ꝛ his. Item videt̄ ꝙ cōditio ex hac decre. cōpetit vim passo cōtra eū q a nemine accepit: s3 ip̄e sciens talē rem esse occupauit vacantē. ꝛ videt̄ dici posse dici generalr̄ ꝙ ois possessor siue bone fidei siue male auxiliū h3 cōtra omnē immediatū possessoriū q dolo possessionē habuit siue interdicti siue cōstitutionū: puta q sunt i titulo. C. vnde vi. l. j. ꝛ p totū de acqui. pos. l. ex liberis. imo idē videtur ꝙ etiā cōtra mediatos possessores p quotcūq3 manus iuerit det̄ auxiliū dūmodo mala fide oēs quesiuerūt possessionē: vt h. ij. q. j. in p̄mis. ꝛ. ff. de do. l. j. §. j. ff. de vi ꝛ vi ar. l. j. §. familie. ꝛ. §. si filius. si autē vnus de medijs possessoribꝰ bona fide q̄siuisset possessionē: tūc ip̄e solus haberet actionem cōtra alios sequētes male fidei possessores. imo plus videt̄ ꝙ si aliq̄s possidebat bona fide: ꝛ alius eandē possessionē occupet bona fide nisi cōstiterit priorē bone fidei possessorē iuste possessionē amisisse fiet ei restitutio possessionis: ꝛ nō ꝓbata spoliatione: vt. C. de agri. ꝛ cen. si coloni. auc̄. de man. prin. §. ꝙ si. iij. q. j. reintegranda. ꝛ sūt hec notāda ꝓ possessoribꝰ ecclesiarū q amittūt earū possessionē. nec possunt ꝓbare suam canonicā institutionē: possessionē aūt ecclesiarū ꝛ aliarū rerū vident̄ ꝯtinuare possessiones quousq3 exinde expellant̄ vel alius occupet ꝛ ip̄e suspicatur se posse repelli. ff. de acqui. pos. clam possidere. §. vlt. ꝛ. l. si id qđ. §. vlti. ꝛ đ vsuca. naturalr̄ ꝛ. l. possessor. vel quousq3 alijs suā possessionē negligat. ff. de acqui. pos. l. si rem mobilē. ꝛ. no. s̄. de elec. querelā. (in vitiū) C. de acqui. pos. vitia. bñ dicit si sciēter accepit ꝙ tenet̄ restituere p conditionē ex hac cōstitutione. naz si ignorāter accepisset secꝰ esset. ff. de vi ꝛ vi ar. l. cū a te. nec cōtradicit. c. iij. q. j. reintegrāda. qđ loquit̄ qñ ille q rem tenet de qua agit̄ interdictū dolū vl̄ violētiam fecit circa rem ip̄am ar. s̄. de or. cog. cū dilectꝰ. vel dic si quis daret libellū sub quo posset cōprehendi actio ꝙ metus cā: p quā aduocat̄ res ab eo qui metū nō intulit. ff. ꝙ metꝰ cā: si cuz ex. §. ij. puta peto restitutionē possessionis talis rei q mihi p metum est ablata crederemus posse fieri sn̄iam ꝯtra possidentē: q̄zuis non spoliasset nec rem sciēter a spoliatore recepisset. ꝛ sic intelligit̄. c. reintegrāda. C. de an. excep. l. vlt. C. vnde vi: iuasor. (restitutōis) cōditione ex hac decre. repete q dixinꝰ. s̄. c. cū ad sedem.

Pisanis castris. Hec castra pisani occupauerant. ꝛ ꝓpter hoc erāt excōicati. (mote). i. occupationis castrorū facte: vel a pisanis sibijpsi fuerūt primi iniusti occupatores: vel etiā ab alijs quibꝰ ip̄i mutuo successerūt. s̄. c. ꝑxi. naz l3 a tp̄e mote guerre ep̄s plura i castris habuerit. s3 postea p alios q̄z pisanos spoliatꝰ fuerit: l3 postea pisani p̄mos spoliatos respoliauerūt nō tenent̄ pisani interdicto vñ vi. ff. de vi ꝛ vi ar. cū a te sed pōt dici q̄zuis nō tenent̄ interdicto tñ iuste fuerūt excōicati ꝓ detētione rerū eccl̄ie. xij. q. ij. quicūq3. iiij. a qua excōicatione cum essent ꝓ manifesta offensa vel re iudi. excōicati: nō debēt absolui sine satisfactiōe. j. de ver. signi. ex parte. j. ꝛ. c. cū olim. (castrorū) idest iuriū q ep̄s in ipsis castris habebāt. (asserentibꝰ) corā delegato pape. (restitutio) ꝛ iuriū ep̄i. (impugnaturus) post appellationē debuit audiri h ep̄s cū diceret ꝓcessum nullū: sicut ex fi. decre. apparet. (primū). s. restitutio. (alterū). s. ꝙ ꝑmitteret̄ possidere. s. plene ꝛ libere. (cōstabat) ꝙ ep̄s habuit. (mote) expone vt. s̄. (nō poterat) s3 nōne etiā si alij q̄z pisani eadē castra tenerēt idem esset? vtiq3: q2 nō haberet libere cū in eorū esset ꝑtāte ep̄m repellere. pōt rñderi ꝙ lucrū habebāt qñ pisani occupauerūt. ꝛ tūc liberius ꝛ plenius eccl̄ia affictus ꝛ pēsiones possidebat q̄z pisani q nō solū lucano ppl̄o s3 etiā clero molesti erāt. ꝛ ratio q sequit̄ nō sufficiēter rñdet. vel dic ꝙ ꝛ si ep̄s nō ꝓbauit se possedisse castra qñ pisani ea occupauerūt q2 tñ constabat ꝙ ea possederat. ꝛ eodē mō q2 cōstabat ꝙ pisani de nouo occupauerāt sicut ex multis verbis huiꝰ decre. apparet. ꝯstabat etiā ꝙ ep̄s tp̄e occupationis castrorū affictꝰ pēsiones possidebat. ꝛ ideo debebat del. pape p̄sumere ꝙ possidebat ep̄s plene ꝛ libē. hoc est ꝙ nullus esset in castro q ep̄m repellere vellet vel posset: cū de pisanis ꝯstaret ꝙ de nouo occupauerāt. nec de alijs etiā ꝓbatū erat ꝙ castra possiderēt. qđ ꝛ si ꝓbatū esset nō noceret cū de ip̄is pisanis indubitāter ꝯstaret ꝙ de nouo occupauerāt p̄mo lucañ. eccl̄ia possidēte p̄dicta. vñ l3 nō ꝓbaret̄ lucana eccl̄ia spoliata ita ꝙ cōpeteret interdictū: vel ꝙ s̄m tenorē lr̄aꝝ haꝝ ei esset p̄mo restō faciēda: ꝛ tñ relinquitur ꝙ ep̄s possidebat affictus libere ꝛ plene nullo in castris existēte. vel ꝙ melius ē relinquit̄ ꝙ ista eccl̄a possidebat añ quā occuparent̄ a pisanis vel alijs: ita peccauit del. q absoluit pisanos añ q̄z exirēt de castris. ꝛ sic libere affictꝰ ꝛ pēsionē dimitterēt ep̄o sic hēbat añ q̄z castra occuparent̄ a pisanis vel alijs. si āt pisani ꝓbauissent ꝙ alij iuste tp̄e q occupauerūt possiderēt non tenerent̄ dimittere castra cū sufficeret ꝙ plene ꝛ libere ꝑmitterēt ep̄m p̄dictos affictus ꝛ pēsiones ꝑcipe sicut hēbat tp̄e occupationis. nō aūt est credendū papā ita supinū esse ꝙ voluerit intelligere oīa castra destruēda vbi eccl̄ie affictꝰ ꝛ pensiones recipiebant̄. ꝛ bñ facit ad intellectū huiꝰ. j. de ꝓba. licet. circa fi. vbi fere idē habet̄ qđ h dr̄. ibi enī q2 eccl̄ia rauēnas plenū ius habuerat: ꝛ plene possiderat iponit̄ silentiū fauētinis sup postea possessis nisi iuste se possidere oñderēt. h tñ pōt esse iustū vt sicut nō l3 noua castra facere cū iniuria vel emulatōe alteriꝰ. ꝛ ita nec in castellare vetera q nō ꝓbant̄ habitata. C. de edi. p̄ua. l. iij. ꝛ. C. de fundis limi. l. j. ꝛ. ij. ꝛ. iij. li. xj. ar. ff. de ope. pub. l. iij. ff. ex q. cau. ifa. ir. atlethas. ꝛ ad h poterit agere ep̄s lucanus. s. vt destruerent̄ inouata castra vel i p̄stinā formā reducerent̄ ꝯditōe ex p̄missis. ll. vel offō iudicis: ar. ad h. j. de iudeis: ꝯsuluit. ꝛ nō solū posset ad h agere ep̄s s3 etiā qlibet q ibi redditus hr̄et. nec ē hec popularis actio: s3 verius ꝓ vitāda diminutōe sui pr̄imonij q̄sq3 agit. maxime aūt ep̄s debebat agere: q2 de toto castro vel terra possessionē habebat (Irritū) ꝛ ita p ꝯsequēs apparet pisanos nō esse absolutos. Et ē rō: q2 formā mādati nō seruāt: vt. s̄. de rescrip. cū dilecta. vbi no. vel dic ꝙ h ꝓcessus fuit ipugnatus: q2 post appellationē habitus fuit. ꝛ appellatio ꝓbat̄ legitima ex eo: q2 appellauit ne fieret absolutio nisi ꝓcederet restō libera ꝛc̄.

Frequens ꝛ assidua. ab alio) verbi grā: titius agit ꝯtra meuiū: meuius excipit ꝙ nō debeat rñdere: q2 seius eū spoliauit male (Post diē) j. de excep. pia. (Maiorē) insti. de excu. tu. §. itē ꝓp̄t. ff. de excu. tu. ppl̄i. ar. ꝯ. auc̄. vt hi q obli. p se. §. j. ij. iij. ꝛ. iiij. (Accusatorē) in criminali.

De Dolo ꝛ contumacia. Rubrica.

MD hec nancisci Debet enī iudex ei corporalem possessionē. i. custodiā tradere. j. de re iudi. cū aliqbus. ꝛ tueri d3 inductū. ff. ne vis fi. ei q in pos. mit. l. j. §. j. ꝛ dic vt no. s̄. vt li. nō ꝯtest. qm̄ fre. nihilominꝰ tñ post annū fiet verus possessor. j. e. ꝯtingit. ff. de bo. auc. iu. pos. q̄zuis. si aūt p extneū impedit possidere: tenet̄ ad interesse. ff. ex q. cau. in pos. ea. si qs creditorē (Rigor). s. ꝙ iponat ei mulctā ꝛ etiā penā corꝑalē quā iudex secularis iponeret. ff. si qs ius di. nō ob. l. j. ꝛ intellige h de ꝯsilio: ꝛ si ꝓpter h nō periclitat̄ iusticia vt h sequit̄: al̄s mulctā iponet. j. de pe. dilectus. ꝛ. c. vl. s̄. de offi. dele. p̄terea. (Astrinxit). ꝛ nulla alia pena ei imponat̄ nisi ꝙ soluat expensas.

EX litteris. absentauerit Hic ē cōtumacia in nō veniēdo. j. e. cū dilecti. qñq3 ē etiā in nō restituēdo. ff. de rei vē. q resti. qñq3 in nō rñdēdo: vt. j. e. ꝑut. vl obscure rñdēdo. ff. de inter. ac. de etate. §. q tacuit. ꝛ. §. nihil. qñ3 in nō iurādo. ff. de iureiu. manifeste. qñ3 in nō exhibēdo. ff. đ ap. creditor. §. iussus. qñ3 in recedēdo infecto negocio. xj. q. iij. certū xviij. di. si qs aūt (Religionis). xij. q. ij. religiosam. ff. de relig. sūt ꝑsone. (Seq̄strari) no. fieri seq̄stratōez ꝓp̄t ꝯtumaciā. ꝛ tunc ita fit restō expēsaꝝ sic si data eēt possessio cā custodie: vt h. qñ3 ꝓpter dilapidatōez. ij. q. vj. q̄tiēs. qñ3 ꝓpter rē litigiosaz. xj. q. j. q2 qñ3 ꝓpter scādalū. j. de seq̄stra. c. ij. nō cōmutatiōez cautionum. (Eccl̄as) seq̄stratas (Restitui). i. assignari post lapsuz annū. s3 bñ nō petebāt cū h iure cautū nō sit: vt post lapsum anni qs debeat fieri verus possessor reꝝ seq̄strataꝝ (In posterioribꝰ) de h no. s̄. de of. dele. ex lr̄is (Noīa) ꝛ ideo q ad exp̄ssa: vel in lr̄is: vel coraz iudicibus non possunt secunde de prioribus derogare. s̄. de rescrip. pastoralis. §. quoniā. ꝛ. §. nos igitur.

Causam que. natiuitate). i. an mr̄ eiꝰ. a. fuit legitīa vxor p̄ris sui. ꝛ sic. a. ip̄a sit legitīa filia an nō: ꝛ ita p ꝯsequēs poterit cogſci vtꝝ. s. filius ip̄ius. i. ex ꝑsona ip̄iꝰ. a. sit admittēdus ad petendā hereditatē. nā agebat̄ h de hereditate auita. s. đ heredita

te patris ipius agathe.(denūciationib⁹) de hoc no.j.de e.q mit. in pos.cā rei ser.si ad.(receptis) erat eni lis cōtes.sicut in integra apparet.⁊ iō ad testiū receptionē ⁊ ad ꝓbationeʒ siñe ꝓcedit.⁊ ideo etiam fit citatio ad domum.

Prout nobis.aduocat

De h no.s. vt lite nō contes.c.ad hoc.C.quorū.ap.l.vlti. rñdet h habes ꝙ lʒ aliqs nō teneat rñdere aduersario nisi de mandato iudicis: si tñ rñdet sibi ꝑiudicat.ff.de inter.ac.si sine.§.j.⁊.j.de etate.§.qui interrogat⁹.ff.de adul.si postula.§.qstioni.hēs etiā ꝙ ꝑ indirectā rñsionem siue ꝓponēdo exceptionē peremptoriā siue ꝑ confessioneʒ fit litis contes. Sed ꝯtra.s.de lit contes.c.j.⁊ de elect.dudū.rothom.Sol.dicimus hic litē cōtestari ⁊ nō excepisse tm̄:nec possitioni rñdisse:sʒ narrationi ⁊ petitioni:⁊ ꝙ per exceptionē nō fiat lit contes.probat.ff.de cōdi.inde.elegāter.§.pe.vbi dicit ꝙ volēti litē cōtestari ꝓponēda est exceptio ex quo sequit ergo excipiēdo nō facta est lit cōtes.sed si nō fit litis cōtes. ꝑ exceptionē perempt.erit ne ante lit contes. d ea cognoscendū ⁊ ꝓnunciandū:ar.ꝙ sic.C.de except.si quidē.vbi dicit ꝙ exceptione perēptoria tm̄ cognosci oportet.Sed contrariū vez ē.s. ꝙ nō debet de ea cognosci nisi prius lite contes.qꝛ nō posset fieri absolutio neqʒ condēnatio nisi lite contes.s.de elect.dudū.⁊.l. si quidē.nō dicit litē nō contes.sed naturali ordine cognitionē exceptionis ꝑcedere cognitionē ꝓncipalis petitionis: licet cā breuiandi lites sepe semel de vtraqʒ congnoscat:nec est cōtra ius.⁊ sunt hec vera,vbi ꝓponit exceptio vt perēptoria petitionis actoris:si autē ꝓponeret ad reū repellendū puta ꝙ esset excōicatus: vel vt declinatoria tūc añ lit(contes.est ꝓbanda: vt no.j.d excep.pasto.(pcepisset)⁊ iō dicebat se nō teneri ad earū ꝓtestationē:⁊ sic legittime facta fuit lit contes.(ad ꝯuincendā).C.de iudi.auc.iubem⁹.(terminetis)si liquet vel liqre pōt.C.de iudicijs: ꝓperādum.§.si autē reus.iij.q.iij. decernim⁹.(possessioneʒ).i.ꝑ siñam detis verā possessioneʒ.C.qūo ⁊ qñ:consentaneū.C.vbi in rem ac.l.ij.⁊ hoc qñ nō liquet vt.C.de iudi.ꝓperandū.§.sin autē.⁊ ē hec possessio irreuocabilis nisi ꝯtra eū iudicet de ꝓprietate:vt h habes.⁊ in.l.preall.reuocabilis est.si als añ lit ꝯtes.fiat missio in possessionē:vt no.s.vt lite nō contes. Sʒ qm̄ dices semp liqre quia aut liquet ꝑ ꝓbationes:⁊ tunc fert siña diffinitiua:aut nō liquet ꝑ probatiōes:⁊ tūc similr sentētia diffinitiua ferri debet: qꝛ actore nō ꝓbante:reus ⁊ si nihil ꝑstiterit obtinebit.s.d causa pos.⁊ ꝓprie.cuʒ ecclia in fi.rñdemus hec decre.loquit qñ re⁹ est absens ꝑ cōtumaciā qꝛ si esset ꝑsens posset esse ꝑ confessionē suā vel alio modo actor ꝓbaret de suo iure qd in ei⁹ absentia fieri nō pōt.⁊ iō in eius odiū est inductū vt mittat in verā possessioneʒ. secus autē dicerem⁹ si actor cōtumax esset. tūc eni dicerem⁹ ꝙ iudex debet ferre sentētiam: ⁊ si nulla alia causa sit nisi qꝛ actor nō probauerit ꝑ se:⁊ ita ꝑ consequēs ꝯstat ꝙ reus sit absoluendus: ⁊ si diligenter attendas vtrobiqʒ inuenies fauoreʒ presentis ⁊ odium contumacis.

Finem litibus.

C.de agri.⁊ cen.l.litibus.li.xj.(dispēdio).l.di.postqʒ.s.de elec.cū inter vniuersas.(intentionē) ꝑ testes vel ꝑ instrumēta.C.de except.si quidē.vel per confessionē.C.de erro.aduo.l.ij.vel ꝑ ꝑsumptionē.C.de ꝓbat.sine.Sed obijcies qꝛ publicatis attestationib⁹ nō lʒ inducere testes.auc.de testi.§.qꝛ vo:coll.vij.ergo nec ꝓponere exceptioneʒ q ꝑ testes ꝓbari debeat.Sol.pōt esse ꝙ fundata erat intētio als qʒ ꝑ testes:vnde post talē fundationē bñ inducūtur. ⁊ eodē mō pōt esse ꝙ fini data erat intētio ꝑ testes ⁊ prius petijt dilationē at exceptionē vult ꝑ instrumēta ꝓbare:vt.j.de fide instru.cū dilectus.,vel etiaʒ si publicate essent attestationes indirecte posset alios testes inducē sup alijs articulis ex prorib⁹ pēdentib⁹.j.de testib⁹ ex tenore.j.de fide instru.cū iohs.(ad soluēdas)expēse.n. soluūtur añ finē litis vbicūqʒ calūnia alicui⁹ deprehendit vel ēt violenter presumit:vt hic.⁊.s.de rescript:cetez.s.e.c.ij.j.de testi.significauerūt. Iteʒ nō solū in diffinitiua sʒ etiā si qs absoluit ab instātia iudicij statim fit condēnatio in expēsis.C.de iudi.ꝓperandū.§.j.auc.de litigios.§.oēm. als regulare est ꝙ tm̄ i fine lit fiat condēnatio.j.de penis.calumniā.C.de epis.autē.generalr.⁊ no.ꝙ in expēsis q prestant in medio litis nō attendit an is q condēnatur iuste vel iniuste litigauit sup ꝓncipali ⁊ sup exceptionē tm̄.j.de seqstra.ad hoc.j.d ap.significauerūt.⁊.j.e.sepe.ij.q.iij.§.spaciū.in fi.in expēsis autē q in fine lit prestant attenditur an iustā habuit cām litigādi vel ꝓbabilē tm̄.⁊ sic nō fit cōdemnatio in expēdis.j.ti.ꝓxi.c.ij.j.de sen.ex.sacro.ff.de leg.ij.q solidū.§.etiā.ar.ff.de peti.here.illud.⁊ maxime si iuratū est d calumnia ꝑsumim⁹ eni bona fide litigare.j.q.vij.sancim⁹. si autē temere litigauit cōdemnat in expēsis.C.de iudi.eū q.quidaʒ tñ dicūt ꝙ hoc ipso ꝙ succūbit cōdemnandus est.ar.ij.q.iij.q nō ꝓbat.C.de aduo.di.iudi.l.j.alij cōtra in cā appellatiōis idistincte semꝑ fit cōdemnatio in expēsis.ij.q.vj.oino.j.de ap. vt debit⁹. ⁊ est rō diuersitatis:qꝛ in cā ꝓncipali ꝓducunt ꝓbationes facti in quo ꝓbabilis est ignorantia.sʒ in cā appellatiōis ꝓ magna ꝑte nō inducūtur ꝓbationes facti: sed tm̄ allegationes iuris vbi improbabilis est ignorātia.ff.de iuris ⁊ facti igno.regula.vñ dicimus ꝙ nō semꝑ in cā appellationis indistincte condēnandus sit:nā si in ea inducerent noue ꝓbationes facti qd licet aliqñ: vt no.j.de testib⁹.veniēs.fraternitatis.in quo cāu nō solū parti sed nec iudici pōt aliquid iputari.j.de fide instru.cū iohs.in fi. tunc nō esset condēnandus in expēsis. Item no.ꝙ si in siña cōtinebātur plures articuli ⁊ in vno est iusta siña ⁊ in alio iniusta: ⁊ pars a tota siña appellet fiet hincinde cōpensatio expensaz:debebat diuidere articuluʒ iustū ab iniusto ⁊ sup illo solo appellare.j. de testa.raynaldus.si vo vnū soluʒ articulū cōtinebat siña:vt quia condemnauit in.c.cum deberet nil cōdemnare tunc nō debet distinguere:sed licet appellare a sentētia ⁊ nō fiet hincinde cōpensatio:quia nō est partis distinguere tantū debeo ⁊ tātum nō.ar. tamen cōtra.ff.si certū petat.quidam. Item nō videtur differētia vtruʒ obtineat in causa appellationis appellatus vel appellans ratione ꝑallegata: qꝛ vterqʒ ꝑ probationes inductas in cā principali satis posset instrui ꝙ futurū sit in cā appellatiōis.alijs tñ videt ꝙ appellatus nō dʒ cōdemnari in expēsis in cā appellationis:qꝛ iustā cām litigādi hʒ cū in cā ꝓncipali lata sit ꝓ eo siña: nisi als de iniusta siña appareret manifeste.⁊ intelligim⁹ condēnationē in necessarijs expēsis nō vtilib⁹.j.c.ꝓxi.⁊ q ꝑ cām facte sunt.j.de seqstra.ad hoc.⁊ in eūdo ⁊ redeūdo ⁊ aduocat.C.de iudicijs:sancim⁹.deducent aūt expēse quas domi faceret.ff.ad exhiben.sʒ ⁊ si.§.pe.ff.de peti.here.sed ⁊ si.§.ꝙ autē.⁊.§.se.⁊ in auten.de mā.prin.§.illud.coll.iij.ff.de rei ven.si res. silr deducentur expēse q casu vel facto facte sunt.ff.mā.inter.§.non oīa.⁊ erūt expēse mediocres nō delicate.ff.de pig.ac si suos.ff.d dam.infec.inter quos.§.fi.⁊.l.se.nō auteʒ queritur si minores potuit facere.ff.man.si quis alicui.§.impēdia.ff.de procura.qui propo §.litis impēdia.⁊ veniūt expense que fiunt post lit contes.ex officio iudicis que vero iure actionis.ff.de edil.edi.ediles.§.item sciendū.§.j.⁊ si tpe siñe nō sit cōdemnat⁹ vlteri⁹ peti nō possūt: vt.C.de fruc.⁊ li.ex.l.iiij.in fi.nisi in cā appellatiōis:vt.C.qñ ꝓcurare non est necesse.l.fi.in hoc aūt casu in quo loquit hec decre.incōtinēti ꝓposita exceptione condēnabit excipiēs ad expēsas faciēdas tñ sub cōditione si in ꝓbatione defecerit.sic.s.d ꝓcura.auditis.⁊ ita videt hec siña ꝓm hoc ꝯtinere multiplicē iniquitatem:ꝓmo qꝛ fert siña sine certa quātitate:qꝛ nō pōt esse certo tēpore date siñe cū nōdum sunt facte.C.de sen.q sine certa quā.ꝑ totū.Sed rñdemus hoc speciale in odiū tam tarde ꝓponentis exceptionē.vel dic posse ferri siñam incertam qñ expēse non veniunt principaliter:sed accessorie:accedūt enim expēse ꝑsumpte malitie.imo dicim⁹ ꝙ semꝑ sup expēsis incerta pōt ferri siña talis:codēnamus talē tali ad expēsas quas fecit vel quas ꝓbauit se fecisse.C.de fruc.⁊.li.ex.terminato.s.de ꝓcura.auditis. nā sic loquit ꝑdicta lex qñ sic cōdemnauit.nam si tu velles praue intelligere pre.l.s.ꝙ nō condēnauit in expēsis:sʒ tm̄ potestateʒ agēdi de expēsis parti suasse:nō posset huiusmōi intellect⁹ sustineri: qꝛ necesse esset ꝙ epense tm̄ officio iudicis petant vel iure actionis. sed officio iudicis peti nō possunt:vt in.l.ꝑalle.terminato: qꝛ iā terminato negocio ꝓm qd ibi loquit nō hʒ locū tale officiū iudicis.insti.de offi.iudi.§.preterea fructū.s.d offi.iudi.c.fi.restat ꝙ necesse sit peti eas iure actionis.sʒ nulla actio ad eas cōpetit nisi sit ad eas cōdemnat⁹:qꝛ tūc cōpetit actio in factū ex re iudi.⁊ sic apparet ꝙ.l.ꝑall.terminato.loquit qñ iudex exꝑsse condēnauit ꝑtem ad expensas lʒ incertas:⁊ ꝙ si iudex suauit ei ꝙ posset agere de expensis factis in lite ꝙ nihil valet.illud aūt bñ fatemur ꝙ iudex post sententiā tota illa die suū officiū exercere pōt cōdemnando in expensis.ff.de re iudi.paulus. alij tñ dicunt ꝙ bene valet reseruatio expensaruʒ.⁊ sic intelligo.l.preall.⁊ aget ad illas cōditiōes ex.l.illa.primū dictū magis placet. vel dic vt no.s. de procura. auditis.secūda iniquitas est ꝙ intromittit se de tractu futuri tēporis.sed respō.vt.s.de ꝓcura.auditis.tertia iniquitas est quia fert sentētia sub cōditione sed respōde hoc nō est contra ius sed ꝑter ius.j.q.vij.biduū.⁊ est ita statutuʒ ꝓpter breuiādas lites.quidā aūt dicūt condemnationē hanc tm̄ in fine litis fieri: quod littera bene ꝑ omnia nō patit.alij vero dicūt ꝙ eo deficiēte in ꝓbatione.⁊ hoc est speciale ꝓm eos: quia etiā si als obtineret in ꝓncipali causa ⁊ per alias exceptiones tamē cōdemnabit in expensis factis in illa exceptione.

QUm dilectus. Contra eundē. Hic satis apte patet ꝙ in modum exceptionis agit contra electū etiā si cōfirmationem vel ordinē nō petat. nam hic nec electus nec nuncij eius cōfirmationē petebāt: quia cōfirmatus erat. nam aliter nō nominaret electus: nec ordinē nec cōfirmationē petebat que ipsi absenti prestari nō poterat. Item dici nō potest ꝙ ageret cōtra electū accusando eum ꝑ ꝓcuratores agat: nec in querēdo nec denūciando: sicut ex ipso cōtextu littere euidēter apparet. Item nō pōt dici ꝙ sint amissi ad ꝓponenda hec crimina quasi prosequēdo appellationē: quia ipsi nō appellauerāt nec electus suam appellationē fuit ꝓsecutus. (appellauerit) de appellatione que fit extra iudiciū: no. s̄. de ma. ⁊ obe. cum dilectus. j. de ap. cū sit ro. ⁊ c. cōsuluit. ⁊ c. ad audientiam. ⁊ c. cōstitutis. ij. ⁊ c. bone mēo. (respōsalem) de hoc no. s̄. de procura. querelā. (presentare) hoc allegādo dicit: vel tūc habet hic locū cū aduersariū scit corā iudice ꝑmanere: etiam maxime in causa electionis vbi periculū est in mora: vt. s̄. de elec. cum inter vniuersas. si enī nesciret eum coram iudice ꝑseuerare quare iret. nā si fuit legitimo impedimēto detētus circunducit peremptoriū. ff. de iudi. l. ⁊ post. ⁊ sic frustra cogeret circūducto perēptorio se fatigare laborib⁹ ⁊ expensis cum ius reddat eum liberū. ff. si qs cautj. l. ij. si autē legitimā excusationē nō habebat: tunc simil̄r ꝑcise venire nō tenet: quia siue post veniat siue non semꝑ tenet ad expēsas legitimas: vt h̄. ⁊ hoc sufficere debet: nec ꝯtra facit. l. illa: ī ducit tn̄. ff. de arbitris. celsus. cū aliud sit in solutiōe de qua ibi loquit que semꝑ liberat debitorē. ff. de solutj. si ꝑ me. ⁊ ad qd̄ semꝑ tenet post terminum: aliud in cōparendo coram iudice a quo nō liberet si tēpore non idoneo ꝯpareat ⁊ etiam ad qd̄ non tenet: alij tn̄ dicūt ꝙ semꝑ ⁊ etiam post terminū cōparere debet ad minus vt dicat excusationem absentie. ar. iiij. q. v. c. j. ⁊ v. q. iij. c. j. ⁊ etiam vt litiget si aduersariū inuenerit: vt hic. (elapso). ff. de arbi. celsus. (⁊ insidias) q̄uis hoc sufficeret si citatus esset ꝑsonaliter. nō tn̄ valet qn̄ citatus est ꝑ procuratorē: nec procuratores insidias timēt: quod hic apparet: quia si nō timent nūcij nec procuratores. (moderatas) de hoc no. s̄. ti. ꝓxi. (tempore) no. expēsas cōputandas a tēpore citationis: ⁊ nō tm̄ tempore contumacie.

QUm olim. assereret ff. d̄ cu. ⁊ exi. re. diuus. (īpendi) non est trahendū ad consequentiā cum nō debeat accedere ad apostolicā sedem vel metropolitanū elect⁹ vel consecrādus nisi habeat decretū subscriptionib⁹ roboratū ⁊ litteras testimoniales. lxj. di. eps. hoc tamen satis posse concedi illam confirmationē fieri cum debita solēnitate vel cause cognitione que fit predicto modo etiā cum nullus citetur cum illi qui volūt aliquid obijcere pati debeāt ꝓpter periculū qd̄ est in mora. ar. j. de ap. oblate. Item qꝛ terminū habent a iure infra quē debēt habere epm̄ consecratū: vt no. s̄. de electj. cū in cunctis. ⁊ c. statuimus. ⁊ infra illū terminū si vnus malitiose alium ꝑuenīret: cassaret qd̄ fieret. ar. preall. decr. oblate. papa aūt posset hic excusari quia ꝑ falsas litteras iste. d. circūuenit eum. (canonice) videt ꝙ nō deberet sic cōducere: sed sic si inuenīretis eū ꝑ falsas litteras consecratū imponatis sibi silentiū nihilominus faciatis eum pacifica possessione gaudere: cū ex quo ꝯfirmatus est talib⁹ exceptionib⁹ nō obstātibus effectus cōfirmationis nō sit impediendus. j. de ap. ꝯstitutis. ij. īmo bene dicit ꝙ clādestine vel obrepticie obtinuit confirmationē: vt hic. ⁊ anteq̄ habeat effectū confirmationis examinari debet an electio sit canonica vel non: vt ⁊ no. s̄. de causa pos. cum olim. vel pōt dici ꝙ nunq̄ debuit habere possessionē rerū epatus: quia nō cōstabat de confirmatione cuius effect⁹ est possessio rerū epatus: vt. s̄. de elec. cū in cunctj. s̄ tm̄ de cōsecratione nec consecrādo ꝯfirmare videt: cum hoc nō intenderit: ⁊ diuersi sint actus: argu. s̄. de electio. cum inter vniuersas. in fi. sed si negaret clādestine vel obrepticie facta cōsecratio vel cōfirmatio nihil innouabit quousq̄ de hoc cōstet: cum ad hoc dicendū non admittat quis nisi ex officio iudicis: siue dicat confirmationē nullam vel beneficiū restitj. in integrū petat: ⁊ si vtroq̄ istorū modorū agat lite pendēte nihil innouari debet. ff. de iudi. si pretor. C. de in inte. restitj. l. j. j. vt lite pēdente. c. j. fatemur tn̄ ꝙ post confirmationē ⁊ consecrationē pōt cōtra aliquē agi ⁊ criminal̄r ⁊ ciuiliter suꝑ eo ꝙ nō sit canonice institutus vel ꝑ simoniā: vel quia omissa sit forma vel alio modo nisi dum petebatur confirmatio vel cōsecratio de eo qd̄ modo obijcit fuisset exceptū ⁊ iudicatū. s̄. de elec. cū dilecti. vel etiā exceptū tm̄: ⁊ nō obstāte exceptione facta fuisset cōfirmatio: nam in his casib⁹ forte postea agi posset. C. de fide instru. l. fi. ar. C. de fal. ipse. hic tamen est differētia inter eū q post confirmationē obijcit ⁊ eum q ante confirmationē obijcit nihil ꝓbare debet ea ratione quia negantis factū. s. in electōe nō canonica nulla ē ꝓbatio: s̄ electionē canonicā esse ꝓbare dꝫ: vt no. s̄. de postu. c. j. vbi aūt post confirmationē dī electōe minus canonicā: h̄ ꝓbare dꝫ. nemo enī cogit dicere titulū sue possessionis: vt no. de hoc. s̄. de ꝓcu. ex insinuatione. vel dic vt no. j. de accu. c. suꝑ. si aūt crimē obijciat siue an̄ cōfirmationē siue post sꝑ qui obijcit ꝓbare dꝫ: nisi iudex ex officio suo velit inq̄rere: de hoc no. s̄. de postu. c. j. quare nō simul audiuntur cause omniū triū. s. d. f. ⁊ g. hoc qd̄. s̄. in hac glo. dī videt ꝙ etiam. s. post ꝯfirmatōe ⁊ electōe iter̄ pōt dici ꝯ ꝯfirmatōe ⁊ electionē. ⁊ de forma electionis ⁊ de delicto ꝑsone locū h̄ quādo ꝯfirmatio data ē sine cause cognitōne. ⁊ idē videt etiā si sine vlla inquisitione vel cognitōe data sit: sicut ē qn̄ idē elector ⁊ cōfirmator. ⁊ hoc ꝓbat. s̄. de elec. ꝙ sicut. j. de ap. ꝯstitutis. ⁊ c. cōstitutus. ⁊ in his casibus si apparuerit electionē minus canonice factā cassabit electionē. Itē si inuenerit ꝯfirmatiōe nō rite factā: puta qꝛ ꝯfirmator noluit admittere ꝯdictores vel legitimas exceptiones. vel quia electionē nō examinatā ꝯfirmauit siue appellatum fuerit siue non cassabit ꝯfirmationē: ar. j. de ap. ꝯstitutis. ⁊ c. ꝯstitutus. si vero ꝯfirmatio quantū ad oppositionem iudicij fuerit rite facta: sed electio non. sed tn̄ ꝯfirmatori nō innotuit tota veritas: tunc dicūt q̇dam ꝙ eodē mō (Irritanda) est ꝯfirmatio: qꝛ inspecta veritate mala fuit l̄ iudex bn̄ processerit. C. d̄ ap. eos. j. de fide instru. cū ioānes. j. de ꝓuile. cum olim. ij. in fi. s̄ certe quicq̄d dicant hoc videt habere locū vbi fuit appellatum: quia propter remediū appellationis irritat quod factū est: vt in eisdē iuribus apparet. sed vbi non est appellatum quō irritabit quod legitime factū est nō videtur bene. sed tn̄ nō reuocarē sine maturiori ꝯsilio qd̄ sic factum est: sed vbi inueniet superior electionem minus canonicam ꝓcessisse: ⁊ ꝯfirmationē sine examinatione secutam fuisse: melius dicet si sic dicat ꝙ ꝯfirmatio ꝑ errorē fuit obtenta eam reuoco: ⁊ quia electionem inueni minus canonicam eam casso: ar. ff. de re iudi. ꝙ iussit. C. cōmi. ⁊ ꝓgra. interlocutio. ⁊ l. se. C. si per vim. l. fi. Si autem electionis ꝯfirmatio fieret cum solenni examinatiōe: puta ꝑtibus ꝯstitutis in iudicio ⁊ lite ꝯtesta. s̄. de elec. dudū ro. ⁊ snīa tali mō lata. s. ꝯfirmo electionem: ⁊ tūc de cetero nullus admittet neq̄ ꝯ electōe neq̄ ꝯ cōfirmationē a qua nō est appellatū ad hoc vt ipa casset. nec propter formā nec ꝓpter crimē: qꝛ snīa transit in rē iudicatam. C. cōmi. ⁊ ꝓgra. l. iij. nō negamus qn possit ꝓcedi ꝯ hūc ꝯfirmatum. ⁊ ꝓpter crimē qd̄ an̄ electionē cōmiserat. ⁊ etiā ꝓpter defectum forme vt qdā dicunt. sed pluribus melius: vt. s̄. dicit. nō ad electionē vel ꝯfirmationē cassandā. sed ad h̄ vt deponat vel suspendat vel alia pena imponat. sed pluribus alijs videt ꝯ. ⁊ melius etiā ꝙ de ꝓmissis nō possit accusari post ꝯfirmationem solēniter obtentā: qꝛ transit in rem iudicatā vt dictū est vt aliqs sit litium finis. C. de fide instru. l. vl. ad fi. ⁊ idē videt dicendū etiā si ꝑtes nō fuerint in ꝓcessu ꝯfirmatōis nec li. ꝯtesta. facta fuerit: sed tn̄ solenniter ꝓcesserit ꝯfirmator inq̄rēdo de forma electionis in loco vbi facta ē electio: ⁊ de scīa ⁊ de moribus ⁊ vita electi in loco vbi ꝯuersatus est. s̄. de elec. scriptū. nā in hoc casu credimus snīa cōfirmationis transire in rē iudicatā nisi forte de obreptione ꝓponeret. nisi forte ex ꝓuisione ⁊ de grā ⁊ nō de mero iure audiret. nō tn̄ multo tꝑe post ꝯfirmationē. s̄. de elec. cū dilecti (Alioq̄n) si ꝑdictus. d. nō esset canonice electus (Citatus) sic referebant iudices: vel pars. f. ⁊ g. s. ꝙ ꝯtumaciter absfuerat. d. sed non ꝯstabat. qꝛ si ꝯstaret eū fuisse ꝯtumacem sic nō posset appellare viua voce. ff. de in integ. resti. diuus. ita nec eius itineris arreptio vim appellationis obtinet. ⁊ h̄ iustificat snīa eo absente latā. s̄. vt li. nō ꝯtesta. quoniā. nec fuit necesse ꝙ aliqua snīa fert ꝯ hūc. d. cum d̄ facto in eadē ecclīa de qua agit nihil possideat nec etiam de iure Itē qꝛ nec ip̄e agebat ꝯ alios electos nec alij ꝯ eum nec se eis opponebat (Confirmare) huic facto. g. acq̄euit vel ad minus nō ꝯdixit. nec postea eū inuenimus ꝓsecutū hmōi negotiū quāuis sola testimonia nō sufficerēt vbi de plurium agit electionibus. hec aūt ideo sufficiūt: qꝛ ambo electi inter quos erat ꝯtētio videntur his esse ꝯtenti. sed. d. etiam huic ꝯfirmationi se opponere nō posset nisi appellasset: qꝛ ꝯfirmationi solenniter facte a qua non est appellatum contradicere nō licet nisi de gratia: quia ꝯfirmatio snīa est ⁊ vim ⁊ formam sententie tenet: ⁊ ideo transit in rem iudicatam ex quo non est appellatum (Litteras) que non valuerūt cum de premissis litteris ⁊ eoꝝ que in eis continebatur non facerent mentionem. s̄. e. c. ij. (Misericorditer.) vera fuit misericordia: quia ex quo alius legitime confirmatus fuit non erat vlterius audiendus nisi prosequendo appellationē de qua papa erat incertus. (Inuentus). q. d. citatus tertio contumax fuit: ideo proceditur contra eum etiam si non inueniat termino vnius anni si

bi dato: cum alr̃s semper deberet expectari si contumax nõ esset: ar. a contrario sensu. s. vt lite nõ cõtes. c. qm̃. §. porro. ⁊ §. se. Sed dices quare daẜ ann⁹ cũ in decre. preallẜ. nõ detur nisi. vj. mẽses. Rñ. ibi agebaẜ de electione nõ cõfirmata ⁊ epõ nõ cõsecrato. hic vero loquiẜ de iam ꝯsecrato: ⁊ hoc est speciale ꝓpter reuerentiã cõsecrationis. vel dic hoc esse speciale ꝓpter consecrationẽ quia iterũ tractaẜ de eius iure post sententiã iuste latã: ⁊ ꝙ expectaẜ ꝑ annuz: ⁊ sic etiam hoc ex abundanti: vt auferreẜ oĩs exceptio ipsi d. qui dicebat ⁊ dicere poterat ꝑ itineris arreptionez appellasse: quod tñ nõ cõstabat: nõ enĩ esset bonũ imo pessimuz ꝙ si de iure esset eps̃ ꝙ alius in locũ eius intraret. iij. q. vj. hic quippe. ⁊ j. de conces. preben. c. j. ⁊ est hic ar. ꝙ sentẽtia sup electione nõ transit in rem. iudi. simile in m̃rimonio carnali. j. de re iudi. consanguinei. ⁊ c. tenor. alij dicũt ⁊ melius ꝙ si veruz esset ꝙ. d. dicebat. s. ꝙ iter arripuerit ad se. ap. veniẽdi iniquus erat ꝓcessus iudicũ. j. de ap. suggestũ. ⁊ c. meminim⁹. ⁊ ideo de iure est ꝙ iteruz inquiratur de eo: ⁊ si iniunctuz fuerit reuoceẜ ꝓcessus. s. de offi. deleg. cum cã. Sed oppones quare ergo ad eosdẽ remittitur negociũ. Rñ. nõ remittiẜ hoc ius cõmune est si quis infra annũ nõ prosequitur appellationẽ: primus iudex potest ꝓsequi ap. vt no. s. de offi. delẜ. pastoralis. §. ꝓterea. vel melius ꝓpter ꝓsumptiones que erant cõtra eundẽ. d. hoc speciale factũ fuit cõtra ius. hodie autẽ dicũt quidã hoc qđ diximus de arreptione itineris esse correctuz: vt no. j. de ap. vt debitus. (verbo) quia nõ dixit ego appello: sed dixit vel pro certo habeaẜ ꝙ ad se. ap. veniebat vt de ꝓcessu contra se habito conquereretur: nec hoc sufficit si copiaz iudicis a quo vult appellare potest habere infra. x. dies ex quo scit cõtra se habitum ꝓcessum: corã eo eniz appellare tenetur. ij. q. vj. §. si quis ipsius. ⁊ §. biduum.

Eritatis. canonicis

⁊ quia volebat canonicis eũ accusantib⁹ respõdere ordine iudiciario seruato: ideo dñs papa ne de sua ꝯtumacia cõmodũ reportaret mãdat cõtra ipm̃ ꝓcedi in modũ inq̃sitionis. (audientiam) in modũ inquisitionis alr̃s nõ liceret cõtra eum recipere testes lite nõ contes. vt. s. lite nõ contes. qm̃ fre. alij dicũt ꝙ semper cõtra quẽlibet prelatũ ⁊ etiã clericũ contumacẽ ad depositionẽ ꝓcedetur lite nõ contes. vt h. j. de cleri. nõ re. in ec. vel pre. ex tue. ẜm. l. autẽ secus. ff. de peñ. absente. (Deponis) no. ꝙ non fert hic sententiã sup crimen. sed tm̃ deponit euz. (inhibitionẽ). j. de no. oper. nun. cũ ex iniuncto. j. de despõ. impu. ad dissoluendũ. s. de in inte. resti. cũ venissent. (excõmunicationẽ) excõicatus enĩ cũ suspensus sit: ⁊ administrare nõ possit: alienare res ecclie nõ põt: quod intelligenduz videẜ de noĩatim excõicatis ⁊ publice. ar. j. de re iudi. ad probandũ. idem etiam si nõ noĩatim: sed tm̃ ꝑ sententiam vel canonẽ in qua certũ est euz incidisse. j. de excessi. p̃la. c. fi. Item res suas vẽdere donare ⁊ alr̃s emere põt. i. teneret cõtractus si faciat. xj. q. iij. qm̃ mul. in fi. ⁊ expressius. j. de sen. excõ. si vero: vbi diciẜ ꝙ etiam nouos ꝯtractus cũ eis inire licet ⁊ forte si cõstituat procuratorẽ ad negocia oriẜ inter eos actio mãdati: non enĩ inuenim⁹ huius. cõtratus cẽseri nullos a iure: in iudicijs autẽ admittẽdus nõ est quãdo est actor excõicatus. j. de sen. excõ. ꝑ tuas. j. de sen. ⁊ re iudi. ad probandũ. j. de proba. post cessionem. fi. C. de here. l. pe. imo ⁊ si in iudicio constituiẜ qñ excõicatus est reus oriẜ obligatio qđ apparet quia reus excõicatus constituit procuratorẽ. s. de iudi. intelleximus: sed exceptione actor remouetur: de hoc no. s. de ꝓcura. cõsul. nec ĩ spiritualib⁹ valet qđ fit ab excõicatis. j. de ap. cõstitutis. j. sed in his spiritualibus valent que facti sunt tm̃: quasi dicat nõ que iuris. ar. j. de p̃ben. pro illorũ. s. de rescriptꝭ. capitulũ. dicunt tamen aliqui ⁊ forte nõ male ꝙ si aliqui p̃lati sunt excõicati ⁊ ratione sui officij facerẽt aliqđ spirituale: puta quia prouiderẽt alicui ecclesie de p̃latura vel canonicatu vel confirmarẽt alicuius electionez ꝙ bene valet qđ fit ab eis quãdiu toleranẜ. viij. q. iiij. nõne. vj. q. iiij. c. j. ⁊ ij. nisi forte esset notoriũ vel alr̃s ꝓbari posset ꝙ essent publice excõicati: qr tunc hec spiritualia vel etiã alia ab eis recipe non debent: sed cũ supiore agere ⁊ ab eo appellare. ar. ff. de mino. ait p̃tor. §. ꝑmittitur. nec cõtradicit decre. cõstitutis: quia ibi non ratione publici officij eligebãt sed speciale ius prosequebanẜ qđ quilibet habet ratione sui canonicatus vel specialis fraternitatis: vel ibi vt excõmunicati fecerũt ratiõe publici officij quod nõ habebãt: quia publicum officiũ eligendi in nõ excõicatos tm̃ reciderat: ⁊ dicim⁹ generaliter ꝙ cõtractus initi cũ excõicato non solũ ignorãter sed etiam sciẽter ⁊ durãte excõicatione tenerẽt ⁊ ex eis agiẜ ꝯtra excõmunicatos si conueniantẜ etiã durãte excõicatione: ipe autẽ excõmunicatus licet ⁊ agere nõ posset durãte excõicatione tñ post absolutionẽ poterit agere de ꝯtractu inito: ⁊ dum erat excõicat⁹ obligaẜ enim alijs ⁊ obligãt sibi alios dum sint excõicati. xv. q. iij. qm̃ multi. in fi. j. de sen. ex. si vere. ⁊ tẽpore durãt obligatiões licet agi nõ posset ex eis dum sunt excõicati. j. de exceptꝭ. cũ inter. j. de sen. ex. ꝑ tuas. Item pendẽte excõicatione suspendiẜ effect⁹ debiti puta fidelitatis: ⁊ videtur ꝙ iuramẽto fidelitatis astricti sunt absoluti a iuramẽto. xv. q. vj. nos. ⁊ c. iuratos. ar. cõtra. xj. q. iij. iulẜ. sed ibi potius narrat factũ q̃z ius: vt ex eodem. c. colligi potest: sed post absolutionẽ bene agerẽt excõicati de cõtractu in excõicatione inito rationib⁹ p̃dictis quia cõtractus tenet: licet excõmunicatus agere nõ possit. Item si existens in excõicatione expolietur post absolutionẽ aget interdicto vnde vi: quia non licet alicui excõicato sua auferre: ⁊ si quis cũ iuramẽto vel sine iuramẽto ꝓmisit aliquid alij excõicato dare ꝯsulimus ei ꝙ det: nam hoc iuramentũ vel ꝓmissio absq̃z interitu salutis seruari põt. j. de iureiurã. si vero maxime. si alij seruari debet. Sed dices nõ põt seruari sine pctõ cum ego ei in nullo cõmunicare debeaz. xj. q. iij. cũ excõicatis: ⁊ si cõmunico pecco mortaliter. s. de his que vi me. cã fiunt. sacris. Sed rñdemus cum licitũ sit ab eis emere vẽdere ⁊ cõtrahere ꝓ vtilitate nostra vel necessitate. j. de sen. exco. si vere. ⁊ c. ĩter alia. ⁊ etiã ex pietate aliquid põt dari excõicato. xj. q. iij. qm̃ mlẜ. in fi. ⁊ ꝑ consequẽs ea facere que in contractib⁹ ꝯueniũt: ⁊ quia aliter sequereẜ ꝙ ecclesia machinareẜ fraudes vel mẽdacium q̃d esset absurdum. xxij. q. ij. cũ humilitatis ⁊ c. primũ. ⁊ c. nec artificioso quia nec videẜ fuisse intẽtio condẽtis canonem ꝙ alius punireẜ q̃z excõicatus. Item si seruiẽs teneẜ ei seruire vt ꝓmisit. xj. q. iij. qm̃ mlẜ. quare eadẽ ratione debita non soluet: ⁊ ad hoc bñ faciet. xj. q. iij. iulẜ. ⁊ c. imꝑatores. vbi satis innuiẜ ꝙ apostatis debemus de omnib⁹ iuribus suis rñdere: nam possunt cõprehendi sub patrefamilias. ar. j. de sen. ex. si vere. nec est reuocata ratio predictoruz. ꝑ. c. xv. q. vj. nos. ⁊ c. iuratos. quia illa. c. specialiter loquunẜ in absolutione ⁊ fidelitate ⁊ iuramẽto fidelitatis vel idcirco specialr̃ statuiẜ ⁊ reuocaẜ canõ. iulẜ. quia valde magnum fomẽtum excõicationis ⁊ excõicatoruz erat qñ se videbãt concomitãdos magna caterua vasalloruz. vel dic ꝙ sicut ibi factum fuit ꝓpter multã malitiã excõicati ⁊ modo fieri potest: sed nisi sententialr̃ absoluanẜ ipso iure absoluti non sunt: hic tñ fatemur ꝙ nõ est cum eis cõicandum nec contrahendũ si supbiores inde fierẽt vel si apud illos eque bene vel etiã aliquantulũ min⁹ ꝯtrahere possent. plus dicimus ex quo inquisitio fit cõtra aliquẽ ex tunc nõ licet sibi alienare. j. de accusa. c. fi. vbi. no.

Ontingit potẽtiam.

Nunquid si appellat euz cõpetit ei interdictũ vnde vi? ar. ꝙ nõ. ff. vti pos. si duo. §. creditores. j. de seques. pos. ad hoc cõtrariuz tamen credim⁹. ar. C. de preto. pi. l. vlt. (numerus) cõtra hũc plura prodita sunt auxilia: primũ ꝙ prestet cautionez iudicio sisti. s. c. j. ⁊ ẜm ꝙ condẽnetur in expẽsis. j. de seques. pos. ad hoc. tertiũ ad inreresse. ff. vti pos. si duo. §. vl. ff. ne vis fi. ei qui in pos. indu. l. j. in prin. quantũ manus militaris. ff. ne vis. fi. ei qui in pos. indu. si quis missus. quintũ beneficiũ huius constitutionis: sextuz ex cõstitutione. s. vt lite nõ contes. qm̃: in fi. septimũ est: vt in pos. le. is cuius. §. missus. sed nũquid idem est si clericus de beneficijs ecclesiasticis agat vel de alijs spiritualib⁹? ar. ꝙ non. quia nõ est sufficiens titulus p̃scriptio. sed necessaria est legitima electio vel ordinatio. lxij. di. c. j. ⁊ ij. q. j. legũ. nec est cõtra. j. de iurepa cura. quia ibi nõ prescribiẜ ecclesia vt beneficiũ sed vt ꝓprietas quod esse põt. j. de p̃scri. auditis. s. de in inte. resti. auditis. tñ dices ad quid ꝓdest ẜm decretũ in beneficijs cum nullus posset possidere sine bona fide: ⁊ hic nõ posset habere bonã fidem qui conscientiam haberet rei aliene. j. de p̃scriptꝭ. qm̃. rñdemus valet vt fructibus vtaẜ. Item põt dici eũ possidere bona fide quia sic credit vel quia auctore p̃tore possidet ex secũdo decreto: ⁊ sic p̃scribet vt nihil ei obijci possit ꝑ aduersarium semꝑ tamen si habet conscientiam rei aliene ⁊ quãdocunq̃z habuerit nõ confidat ꝙ a ratione huius missionis possit retinere beneficiuz: sed videẜ hanc q̃stionem nõ de facili posse sic ꝓcedere: nam aut ille qui agit sup beneficio est confirmat⁹ aut non: si est ꝯfirmatus soluz officiũ iudicis implorare potest vt cõfirmeẜ. ⁊ si illi contra quos agit de hoc ⁊ qui sibi se opponũt contumaces sint: nunq̃z fiet missio in pos. cã custodie: nam ante confirmationẽ nõ potest suũ beneficiũ ministrare. s. de elec qualiter. ergo multo fortius nõ ꝯpetit ei actio ad beneficiuz vel res beneficij petẽdas: nec est hic necessaria missio in possessione cum lite nõ contes. procedi possit. s. vt lite nõ ꝯtes. qm̃. si autez est cõfirmatus non debet petere ius quod habet in beneficio: quia illud habet nec amisit cũ iura inseparabilia sunt: sed debet petere vt pacifica possessione gaudeat. j. de ap. cõstitutis. ⁊ petat res ad beneficiũ pertinẽtes. item ⁊ tunc cõtra contu

macem datur missio in pos. sicut in alijs realibus. ff. ex. qui. ca. in pos. ea. fulcinius. §. item videamus. sed in hoc vltimo casu nõ multum procedit bene: quia potest esse q nullã certã rem petit sed beneficium sicut alij canonici ⁊ locũ in choro ⁊c. huiusmodi: vnde in hoc satis videtur q licite fit missio in possessionẽ: ⁊ etiam secundum decretum huic dabitur: sed tamen iudex primo summatim cognoscat. s. vt lite nõ contes. quoniam. §. pe. ⁊ licet alias sufficiat pro summaria cognitione: vt. s. lite non contes. quoniam. §. pe. ⁊ licet alias sufficiat pro summaria cognitione iuramẽtum calũnie hic aliquãtulum maiores probationes requiret: hodie tamen statutũ est q cum agitur de beneficio obtinẽdo q nõ est faciẽda missio in pos. j. ti. proxi. c. fi. vbi notatur ⁊ ex hac ratione. s. quia. l. ista fulcinius dicit generaliter in actione in rem fieri missionẽ in pos. rei petite. dicẽdum videtur q si episcopus petat ius episcopale in aliqua ecclesia vel aliquid aliud incorporale q reo contumace existẽte dabitur missio in pos. causa custodie illius ecclesie ⁊ exercitiũ iurium. s. vt possit iniũgere penitẽtias vngere infirmos ⁊ iurisdictionẽ ⁊ iura episcopalia exercere: non obest obiectio: ergo aliquis qui nunquam habuit curã habebit exercitium: ad quod respõdemus potest esse: sed hoc est propter ignorantiam possessoris: nã hec eadẽ argumẽtatio est in sentẽtia diffinitiua que nõ tribuit ei curam pro quo datur sentẽtia nisi de iure haberet. ff. de condi. inde. l. iul. ⁊. j. de re iudi. cum inter vos. ⁊ tamen exercitiũ haberet. Item hoc idem poterat si simpliciter nomine suo mittatur in pos. ex secũdo decreto prelationis sue. vel dic vt no. j. ti. proxi. c. j. (Constituatur) hec decre. põt loqui in personali actiõe ⁊ secundum hoc proprie ponitur hoc verbũ cõstituatur: quia post annum ex secũdo decreto constituetur verus possessor sicut si etiam permansisset in custodia necessariũ est secundum decretũ: vel potest loqui in reali: ⁊ secundum hoc illud verbum constituatur ponitur improprie: vt sit sensus quasi decernatur verus possessor: quia sicut non esset sibi necessariũ scdm decretũ si semper in possessione permansisset: sed solo lapsu temporis fiet verus possessor: sic ⁊ si propter potentiam vel dolum aduersarij nõ potuit nancisci possessionẽ.

Uenerabilis. ac prouincia

Quãuis causa hec tangat prouinciales nõ tamen necesse est eos citari: sed nec eis preiudicat secundum quosdã. ff. de libe. causa. si pariter. C. res inter alios ac. ne. pre. per totum. hoc nõ placet: immo bene preiudicat. de hoc no. s. de arbi. cum tẽpore. s. de ma. ⁊ obe. inter. ⁊. c. vlt. s. de dil. exposuit. ⁊. j. de re iudi. cum super. ⁊. c. penul. (Archidiaconus) citatio horũ iudicũ nõ est necessaria: si he littere peruenerũt ad archiepiscopum: ideo ista mandat fieri quia posset esse q he littere ad archiepiscopum peruenire nõ possent.

Actor qui cauerit iudici.

s. de offi. deleg. pastoralis. iij. q. iij. §. spaciũ. tamẽ ⁊ si nõ esset qui reciperet nihil esset sibi imputãdum. ff. de le. j. si fundũ. j. de appell. ex ratione. hic cautio hec de nouo introducitur: licet enim alie pene per antiqua iura huic decipiẽti aduersarium imponãtur. s. q punitur in expensis. C. quomõ ⁊ quãdo iudex. auc. qui. semel. ⁊ hic q hic cautionẽ prestaret nullo iure cauebitur credimus sufficere solam verbalẽ cautionẽ cum pena.

De eo qui mittitur in possessionem causa rei seruãde

Constitutis.

(Possessionem.) forte petebat sibi restitui possessiõem eiusdem ecclesie agendo possessorio ex interdicto vnde vi: vnde est notãdum q in interdictis in rem scriptis fit missio in pos. cã rei seruãde: sic vt hic videtur fuisse factũ: ⁊ super hac possessione causa data rei seruãde reuocãda modo hic agebatur: ⁊ ex hac decre. patet q partibus presentibus etiam scdm decretũ est dãdum qd satis dici potest cũ pars contra quam dari petitur multa possit dicere ⁊ iura sua allegare. Item non est ferre sententiã nisi in cõfessum vel conuictũ. ij. q. j. nos. Item iudicantẽ oportet ⁊c. xxx. q. v. iudicãtem: ⁊ melius ad hoc facit. C. quõ ⁊ quando iudex: ea que. vel dic q hic nõ petebatur secundum decre. q nõ erat necessariũ quia solus lapsus anni sufficiebat: vt no. s. ti. proxi. cõtingit: sed aduersarius petebat sibi restitui possessionem nõ obstante lapsu anni cũ nõ fuit in mora: melius dicitur quia sic super possessione agebatur quia vna pars petebat eã reuocari ⁊ alia petebat eam cõfirmari. (Ecclesie) queritur qualiter cõsulantur actori conquerenti de aliquo auferẽte vel turbãte iura ⁊ seruitutes ⁊ nõ permittenti vti eis nec etiam comparẽte ad respondẽdum: ⁊ primo quidẽ excõicari potest. s. vt lite nõ contes. tue. ⁊. c. quoniam. potest etiã indici mulcta. ff. si quis ius. di. nõ. ob. l. j. põt etiam taxari interesse secundum q exigit natura iterdicti vel actionis de qua agitur ⁊ fiet missio in pos. secundum mensuram debiti declarati ad instar alterius personalis actionis: auc. de exi. re. sed melius iudex quando aget confessoria mittet in pos. seruitutis vel alterius iuris peti actorẽ ⁊ erit verus possessor nõ causa custodie. ⁊ prohibebit reo ne turbet ipsum actorem vti seruituti illa quãdiu de iure suo probet ⁊ precipit ei q super hoc ipse caueat ⁊ faciat interim quasi possessiõe pacifica seruitutis vel alterius iuris petiti gaudere possessorẽ. ff. de no. ope. nun. si preusquam. ff. si ser. vendi. l. is cuius famil. ff. de vsufr. cuiusque. ff. de op. leg. mancipiorum. ff. de inge. ma. diffamari. C. de re. pig. si eo. ff. de vsufruc. si vsufructus. ff. vt in pos. leg. l. si pecunie. §. j. ⁊. l. si inutiles. ⁊ de col. bo. l. j. §. pe. si autem agitur negatoria non fit missio in possessionem: quia non põt. sed cauebit de non molestando vt in predictis iuribus. hic eodẽ modo agatur siue consulitur siue agatur interdicto vti possi. siue interdicto vnde vi: pro incorporalibus siue quocunque alio modo agatur pro corporalibus vt predicta iura sonant. ⁊. j. de seque. pos. c. j. licet enim agens interdicto vti pos. non possit mitti in possessionẽ cũ dicat se possidere. tamen precipietur reo q non impediat actorem quousque de iure suo probet: vt in preallega. l. si prius. ff. de iti. actuque pri. l. fi. pro via. ⁊. l. j. ij. ⁊. iij. sententia diffinitiua non feretur cum non sit lis contesta. s. vt lite non contesta. quoniã. j. responso. est autem hoc verum siue petatur ecclesia rõne iuris episcopalis quod episcopus in ea habet: siue iure parochialis quod archipresbyteri in ea habent. nam ecclesia cũ non possit esse in alicuius dominio vel possessione. ff. de rei vendi. in rem. j. responso. ⁊. §. j. ⁊ insti. de rerum diui. §. nullius. non põt de ea agi nisi ratione iuris quod in ea habetur. ff. de contra. emp. qui tabernas. ⁊. ff. de mino. l. pe. ⁊ ratione eius iuris procedítur predictis modis. Et dicunt quidam ⁊ forte bene q antequam det superior possessionem que est ita grauiter preiudicialis q incipiet ab excõmunicatione vel sequestratione vel missione in pos. cã custodie: ar. s. de dolo. c. ij. nec obstat. l. preallег. si prius. vbi dicitur q nõ sunt alie iudicis partes nisi vt procedatur peiori modo: quia non remouet quin procedatur minoribus modis sine penis. sed hoc vult dicere q ad diffinitiuam sententiam procedere non põt: ⁊ si infra annum venerit restitutis expensis: ⁊ prestita cautõe recuperabat possessionẽ predictam. vel relaxabitur mandatum factum de non molestando: ⁊ cautio super hec prestita. proprie autem dicitur fieri hic missio ⁊ reuocari: quia sicut pro incorporalibus damus interdicta quasi pos. ff. de ser. quotiẽs. ⁊ no. s. de elec. querelam. s. de cã pos. cũ ecclesia. ⁊ ita etiã fieri põt missio in pos. vt hic. ⁊. j. de sequest. pos. c. ij. s. de dolo. c. j. s. vt li. nõ contest. accedẽs. ⁊ si infra annũ nõ venerit extũc poterit iudex decernere actori quasi possessio vera dicti iuris. ⁊ vlterius nõ reuocabitur mandatum factũ nisi reus probauerit de iure suo: non tamen sine decreto secundario hic ius hẽbit. alij dicũt q statim fit verus possessor lapsu anni si sine secundo decreto sicut ⁊ in reali actione legitur: ⁊ no. s. vt li. nõ contesta. §. in alijs. ⁊ hic satis innuit hec decre. alij autem dicũt corpora ecclesiarum possideri ab episcopis vel capitulis vel prelatis earum. ⁊ sic fiet missio in pos. corporaliũ ecclesiarum: sed iuriũ nõ. Alij dixerũt: vt no. s. ti. proxi. contingit. in fi. si autem quisque in personali actione mittẽdus sit in pos. cã custodie: ⁊ nõ inueniantur res corporales in quarũ possessionẽ mitti possit mittetur in possessionẽ nominũ ita q possit exigere debita. ⁊ vero creditori denegabuntur actiones. ff. vt in pos. le. l. si inutiles. cum tamen si infra annũ vel secundum alios quandocumque obtulerit cautionẽ sistẽdi iuri recuperabit collecta ab eo qui missus est in possessionẽ exinde agit vt prius. ff. de colla. bo. l. j. §. iubet. ⁊ per simile eodẽ modo dicendũ est fieri missionem in pos. aliorum incorporaliũ tam temporaliũ quam etiã spiritualiũ cum auctore iudice. hic fiat ar. ff. de acq. pos. iuste. quamuis alij dicant contra quando interdicto vnde vi vel actione exempto agitur vel alia personali actõne vbi missio fuit pro mensura debiti declarati. competẽs est q fiat primo missio in possessionem illius rei de qua agitur. ⁊ si rõne interesse aliquid deest vel plus debetur tunc suppleatur: ⁊ vsque ad supplementum cum fiet missio in possessionem aliarum rerum: sed licet hoc sit congruum ex causa: tamen ⁊ si videatur iudici aliud fieri põt. Item dicimus q si agatur personalibus actionibus pro temporalibus non est procedẽdum ad missionem in pos. spiritualium pro mensura debiti declarati. ⁊ hoc duplici ratõe. Prima est: quia spiritualia estimationem non recipiunt. ⁊ ideo cõmensurari debito non possunt. Secunda ratio est: quia cum eis permutari non possunt. j. de rerum permu. ad questiones. sed si ageretur personali actione pro spiritualibus: puta ex permutatione vel donatione rerũ spiritualium: tunc bene in alijs rebus spiritualibus crederemus fieri missionem: ⁊ etiam forte in temporalibus. ⁊ maxime in spiritualibus quibus sunt annexe temporales prestationes (Voluntatem) non tamẽ adeo studiosam: vt debuit. s. de offi. ordi. pastoralis. in fi. (Et nos) ⁊ ita habes hic cautionem prestandam aduersario. ⁊ si aduersarius non est presens sufficit si iudici preste-

tur vel coram alijs publicis ꝑsonis prestetur.ṡ.de offi.ordi.pastoralis.iij.q.iiij.§.spacium.⁊ si nõ esset qui recipet nõ reputaretur ei.ar.ff.de le.j.si funduz.§.si titio.al's est.l.antepenul.j.de ap.exratione.j.e.cum sicut.(Possessioné) etiá sine secũdo decreto immo a ꝑncipio sicut post annũ licet diuersimode est possessor: vt no.ṡ.vt lite nõ contes.qm̃.decretũ idez est ꝙ iussus.ff.de dam.infec.l.iiij.§.j.⁊.§.duas ⁊.l.si finita.§.iur.⁊ dicunt quidaz sic fieri primũ decretũ decerno hunc presenté mittẽdum in pos.talis rei exigéte ꝯtumacia aduersarij eius.sed nõ videtur ꝙ bene dicát isti: quia per hec verba potius videtur ferre sententiá cõtra se vel sibi legem dicere q̃z cõtra aliũ: ꝑterea nihil aliud videtur dictũ: discerno talem mittendũ in pos.q̃z si diceret ꝙ talis de iure mitendus est.alij dicũt sic: mitto talez in possessioné rei cá custodie.sed certe iste falsum dicere videtur nisi actualiter mittat: nobis videtur ꝙ melius sic fiant hec decre.primũ sic: decerno vel cõstituo te vel iubeo te esse verꝫ possessoré talis rei cá custõdie ⁊ postea actualiter mittetur in pos.corporalez ꝑ ministrũ: sed ⁊ si nõ mitteretur tũc hoc iur. cõsequeretur ꝙ elapso anno eodem modo constitueretur verus possessor ac si in possessioné missus esset: ⁊ eodez modo secũdum decretũ sic fiet: cõstituo vel decerno vel iubeo te esse verum possessoré talis rei: ⁊ iste licet nõ possideat in veritate tñ iura possessionis habebit puta quia fructus illius possessionis eius erũt. ff.de acqui.re.do.bone fidei.⁊ prescribet ac si possideret: vel primum decretũ sic fiet: iubeo tali absenti ⁊ cõtumaci habito vel cõdemno eum vt talem recipiát secũ in possessioné talem cá custodie.secundũ auté decretũ sic: iubeo tali cõtumaci vel condẽno eũ vt tibi tradat possessioné talis rei.⁊ si noluerit obedire manu militari auferetur sibi possessio ⁊ missio corporaliter sibi assignabitur. ff.de rei ven.qui restituere.ff.ne vis fi.ei: sicut missus.

Cum sicut. ⁊ offerẽs. Hec oblatio cautionis facta coram archid. valet ad interrũpendá prescriptionem sicut si fieret coraz alia publica ꝑsona.ṡ.de offi.ordi.pastoralis.sz cautioné tanq̃z iudex recipe nõ posset: nisi vbi essent oés quoꝝ intererat.ṡ.de offi.dele.prudentiá (Steterit) puta q̃a idoneá personá habere nõ potuit corá qua caueret.

Cum venissent sm ius tm̃.⁊ male cuz ꝯsuetudo comparetur iuri.ff.de legi.de quibus.insti.de iure na.§.ex nõ scripto.(Appellauit.) ⁊ bene si cõsuetudo erit bona.(Decreuerũt) ⁊ male si cõsuetudo erat bona.cum ꝑ consequés appellatio esset bona.(xxx.libras) hic omnibꝰ modis peccauerit cũ faciendas expésas taxare nõ potuerint nisi forte hec taxatio fuerit pro expensis tm̃ faciẽdis.⁊ hoc fuit cũ queritur in fine huiꝰ decre. nõ dicit ꝙ restituat.xxx.libr.pro expensis sed tm̃ necessarias corá eo.⁊ sic appellationi nõ renũciabat sed potius prosequebatur cuz paruerit corá rectore marchie qui semꝑ de appellationibus ad se.ap.emissis prius cognoscit sicut in cuiuslibet rectoris marchie speciali priuilegio continetur.al's cum idem intelligatur successor cũ predecessore offerendo cautioné corá successore legati vel rectoris a quo appellauerat renunciare appellationi intelligeretur.ar. in auc.vt nulli iudi.§.⁊ hoc vero iubemꝰ.coll.ix.vel dic ꝙ nõ intelligitur renũciasse appellationi etiá si coram eo tanq̃z corá successore cõparuerit ⁊ cautioné obtulit: quia nõ fuit appellatũ a ꝑdecessore sed a delegato ꝑdecessoris. ꝙ auté cautioné ⁊ expésas obtulit nõ est signũ renũciationis appellationis cũ nõ fecerit coram eo a quo appellauerit.⁊ si corá iudice a quo appell.fuit vult plus offerre q̃z teneatur: gerendus est ei mos: nec deberet ei imputari.ff.de proba.circa.ff.de redibi.act].ꝙ si nolit.C.de inoffi.tes. liberi.(Cautione) cõtra hoc sic obijcimꝰ: si fuit appellatio legitima nec cationé nec expensas debuit ꝑstare nec tenebatur: q2 quicquid fit post ap.legitimá reuocatur.ṡ.de dil.dilecti.si vero nõ fuerit appellatio legitima nõ debuit restitui nisi refusis expensis.ṡ. vt lite nõ contes.qm̃.respondemꝰ ꝙ quilibet iudex ad qué est appellatum de iure cõmuni si reus appellás voluerit ⁊ petierit statim etiam anteq̃z ꝯstet an sit legitima appellatio restituetur ei possessio ꝑstita cautione ⁊ refusis expésis si certe sunt aut de facili taxati ꝑ iudicem possunt: alioquin si longiores ꝓbationes requireret missus in possessioné nõ tardaretur restitutio possessionis sola cautione prestita.nec ob.decre.ꝑdicta cunq̃z in fauoré alicuiꝰ ⁊c̃. ⁊.C.de le.ꝙ fauore. ⁊ dic ꝙ semꝑ ꝑstita cautione iudex appellationis restituit ré de qua facta fuit missio in pos.⁊ post cognoscet de appellatione: ⁊ si inueniet eá legitimá faciat refundi expésas al's nõ: ⁊ sic intelligitur quod hic dicit.⁊ hoc est ea ratione: quia parum amittit qui possessioné causa custodie assignatá restituit: ⁊ quia factũ fuit post appellationé qua pendéte nihil debuit innouari.⁊.j.de ap.dilecti.j.in fi.⁊.c.dilectis.§.quia vero.in fi.⁊ ideo nec missio in pos.fieri debuit.expensarũ auté refusio ideo retardatur quia incerte sunt nec de facili potest fieri taxatio vt dictum est: ⁊ quia ibi maius periculũ ⁊ dãnum posset esse: si indebite solueret ⁊ ꝑ hanc restitutioné remouetur periculũ: quia si nõ restitueretur ⁊ pronũciaretur legitima appellatio missus in pos. remaneret verus possessor qd̃ malum esset: quia ꝓpter appell. ꝓbabiliter dubitabat.(Necessitas).ff.de ver.signi.si impense.ff.de pigno. acti.si necessarias in lite. in missione in pos.est speciale vt ei contumax nõ solũ teneatur de expésis factis in lite sed circa rem: ⁊ nõ soluz de vtilibus sed etiá de his quas credit vtiles.ff.de bo.auc̃. iu.pos.pretor ait.§.ꝙ agit.al's secus.ff.de neg.ges.si autez vltro. §.j.in fine.

Si aduersarius. citatiõis. Item dicũt quidam etiam si nõ sit citatus: alij ꝯtra. (Remota) idem est ⁊ si nõ ad remota: in ciuitate auté existende bonũ est vocare ꝑsonaliter.ar.auten.de exhi.⁊ intro. re.§.si vero coll.v.quidaz tñ dicunt quicquid dicatur in in glo.est eniz semꝑ citádus aduersarius ꝑsonaliter siue faciẽda sit missio in pos.siue diffinitiua sentétia ferenda: si scitur vbi est quantunq̃z sit remotus: si auté nescitur vbi sit: tunc ꝓ magna parte habent locum iura inducta in glo.ꝑdicta.nos ꝑ totũ ⁊ in toto huic glo. inheremus.(Publice) est enĩ necessariũ vt vocetur reus quanq̃z fiat missio in pos.siue in reali siue in personali: vt hic.ff.ex.qui.cau.in pos.ea.hec que.auten de exhi.⁊ intro.§.si vero.coll.v.ff.ex qui. ca.ma.in inte.resti.item ait.§.vlt.⁊ duabus.l.sequé.⁊ si nõ est ꝑsens necesse est ꝙ vocẽtur agnati ⁊ cognati ⁊ affines ⁊ amici: ⁊ hec sunt vera siue sit citatꝰ minor siue pupillus.ff.ex qui.ca.ma. in inte.resti.item ait ꝑtor.⁊.l.ergo.ff.ex qui.ca.in pos.ea.hoc autem. Idem est etiá in absente reipublice cá.C.de resti.in inte.mili.⁊ eoꝝ qui reipub.cá absfuerũt.(ignorare) ar.ꝯtra.ff.eũ qui ap. in pro.se.de.l.vlt.ff.de priuil.credi.eũ qui. respõdemus absenté reipublice cá cogi se defendere causatiue.s.ꝑ missionem in pos.⁊ nõ precise.sed dices hoc idez est in quolibet absente: dicimꝰ ergo in hoc esse priuilegiũ eius quia allegata eius absentia non debet iudex ꝓperare ad missioné in pos.⁊ si fecerit datur restitutio: vel ĩ hoc est priuilegiata quia in cá appellationis procedetur ꝯtra aliũ qui nõ esset absens causa reipublice: vt.j.sequitur sed cõtra absentem cá reipublice nõ debet: sed nõ dicitur ibi ꝙ habeat priuilegiuz ꝙ in bonis eius nõ fiat missio in pos.si fuerit absens qd̃ dicit lex. ff.de priuil.credi.cũ idem.nõ contrahitur pignus in rebus taliũ: ⁊ intellige tale quale in alijs: nam res alioꝝ absentiũ venduntur: sed istorum nõ.C.de resti.in inte.ignorare.al's auté nõ sufficit citatio ad domũ.s.vt procedatur ad diffi.sententiá cõtra aliqué etiá in casibus in quibus proceditur lite nõ contes.ṡ.vt lite nõ contes.qm̃.§. si auté de.vel vt etiam excõicetur cum eam ꝓcedere debeat monitio.j.de sen.exco.sacramẽto.⁊ hec intelligo vera nisi fraude se absentasset ante citationé postq̃z ꝓmisit iudicio sisti: vel etiá sine ꝓmissione postq̃z semel cõparuit vel citatꝰ est vel alio modo malitiose se absentat: ⁊ ꝑsumitur malitiosa absentatio vbicũq̃z tenetur aliquis aliquid facere ⁊ abest: puta clericꝰ tenetur residere in ecclesia.⁊ maritus cum vxore: ⁊ ideo si absunt alibi sine iusta cá contra eos ꝓceditur lite nõ contes.⁊ sufficit citationé fieri ad domuz j.qui ma.ac.pos.c.j.ṡ.de dolo ⁊ contu.cám.ff.vbi pu.edu.debet l.vlt.j.de cleri.nõ resi.in ec.vel pre.ex tue.j.de ap.suggestuz.j.q fi.sint le.platum: ⁊ in decre.sepe allegata.qm̃.§.j. Item no.ꝙ lz aliquãdo sufficiat citatio ad domũ facta qñ vxor agit cõtra maritum: vel ecclesia cõtra clericũ.j.qui ma.ac.pos.c.j.j.de cleri.non resi.in.ec.vel pre.ex tue.tñ nõ sufficit: si alius aliqua alia actione ꝑsonali vel reali vellet agere cõtra eum: vel vbi etiá proceditur cõtra aliquem in modũ inquisitionis de crimine vbi ꝓceditur lite nõ contes.⁊ est ratio diuersitatis: quia quantũ ad illa nõ videtur esse absens causa malicie cum ad illa nõ teneatur ꝑsens esse nisi citaretur: sed hac ratione videtur ꝙ si aliquis tenetur soluere aliquid certo loco ⁊ tempore: ꝙ videtur malitiose absens si tũc absfuit ⁊ sic procedendũ sit cõtra huius. ad missioné in pos.⁊ ad sententiaz: sed hoc nõ obstaret quia in illis non põt procedi nisi ad missioné in.pos.ꝙ licet etiá si sine malitia absens sit: etenim nõ ita ꝑcise tenetur ad soluendũ sicut maritꝰ ad debitũ vxori reddendũ: ⁊ clericus ad eccl'ie seruiendũ.in casibus auté in quibus proceditur lite nõ contes.ideo diximꝰ q2 in alijs etiá citato reo vel absente cõtumaciter nõ ꝓcedet nisi lite contes.ad diffi.sñiam.ṡ.de elec.duduz ro.ṡ.vt lite nõ cõtes.qm̃.sed tũc in alijs casibꝰ vbi necessaria fuit lit] cõtes.si actor fuerit absens ante lit] contes.vocabitur tribus edictis ad domũ ꝓpositis: ⁊ si nõ ꝯparuerit procedetur ad diffinitiuá sententiam reo instáte.C.quõ ⁊ qñ iu.auc̃.qui semel.in auc̃.de litig.§.omné.lz quidá aliter intelligát ꝑdictas leges.⁊ dicũt non

posse ꝓcedi ad diffi. sniam. sed certuȝ hoc est fieri posse: ⁊ sufficit
citationẽ facere ad domũ: vt ĩ preall. iurib⁹ ĩ auc. de exhi. ⁊ itro.
reis. §. si vero. ⁊. s. ti. proxi. c. vlt. post litẽ aũt contes. põt semp fie
ri citatio ad domũ: ⁊ si nõ venerit ferez ei snia diffinitia. s. de do
lo ⁊ contu. cãm. C. de iudi. ꝓperandũ. §. j. ⁊ hec intelligim⁹ vera
nisi reus absolueret ab instãtia iudicij extũc enĩ cum lit) cõtes. pe
rierit ⁊ oĩa acta iudicij eodẽ modo debet citari sicut ⁊ si nũq̃ȝ fa
cta fuisset lit) contes. secus si dicerem⁹ circunductũ esse edictũ qḋ
nõ est tante efficacie: cum p hoc lit) contes. vel alia que p̃cesserunt
nõ intelligant perempta: sed edictũ tm̃. ff. de iudi. etiã ⁊ post. ad
hoc autẽ vt fiat missio ⁊ vẽditio in bonis defuncti nõ sufficit cita
ri ad domũ nisi latitet. ff. ex qui. ca. in pos. ea. fulcinius. §. illud. ⁊
est hic vehemẽs ar. ꝙ si nõ sufficit citatio ad domũ vt fiat vẽdi
tio nisi latitet: ergo multo forti⁹ nõ sufficit quantũ ad hoc vt pos
sit ferri diffinitiua snia in casibus in quib⁹ nõ nisi lit) contes. pro
cedi põt: fit autem hec citatio ad domũ suã vbi habitat vel ꝓcu
ratori vel cõsanguinieis vel ad predium: ⁊ si nullus inueniat su
spendi põt charta in edibus. ff. de dam. infec. l. iiij. §. pretor. ⁊ se.
ff. ꝙ vi aut clam. qui aliter. §. j. hoc autez scias ꝙ licet tanq̃ȝ verus
possessor sit missus in pos. tñ postea ꝓbato ꝙ ex iusta cã aberat re
stituitur ei possessio. ff. de dam. infec. si finita. §. si forte. ⁊ idem vi
detur ĩ pupillo: nec videt ꝙ debeat restituere expẽsas quas mis
sus fecerat sup obtinẽda missione vel eũdo ad iudiciũ vel in ad
uocatis vel in alijs: nam cũ nõ soluant nisi ratione cõtumacie: vt
C. de iudi. sancimus. ⁊ ipse cõtumax dici nõ possit expensas non
soluet. missio autẽ in pos. nõ fit tñ causa cõtumacie: sed etiã rõne
iuris sui: vnde etiã ꝓpter hoc fit summaria cognitio. s. vt lite nõ
contes. qm̃. in fi. ⁊ ideo credimus eũ cogendũ p̃stare cautionẽ iu
dicio sisti anteq̃ȝ pos. recuperet. expẽsas autẽ quas fecit possessor
circa fruct⁹ restituet. ff. de peti. here. si dño. §. vlt. (Domi) in qua
degit nõ vbi domiciliũ vel beneficiũ habet: quia etiaȝ si in aliena
domo degit ibi requirendus est. ff. de dam. infec. l. iiij. §. abesse. si
autẽ sit vagabũdus tũc requirẽdus est in loco vbi habet domici
liũ vel beneficiũ ⁊ maxime illud de q̊ agit. j. de cleri. non resi. ex
tue. ⁊ si nusq̃ȝ habet domiciliũ vbi habitet debẽt moueri agnati
vel amici eius vt eũ defendãt. ff. ex qui. ca. in pos. ea. ħ autez imo
⁊ si haberet domũ in agro vel in alio loco deserto nec ibi ĩuenire
tur nõ solum in domo illa citãdus esset: sed alia diligẽtia esset ad
hibenda in citatione eius. s. quia requirẽdi essent eius amici. ff.
de libe. agno. l. j. §. j. qui ma. ac. nõ pos. c. j.

Cum obtinendis. Secus si ageret de ꝓprietate ec
clesiarũ: quia tũc bñ fit missio in pos. vt no. s. de dolo
⁊ contu. cõtingit. quidã intelligũt hãc decre. tm̃ in eo
casu loqui qñ ille agit qui nunq̃ȝ fuit confirmatus vel nunq̃ȝ ha
buit possessionẽ beneficij: quia si cõfirmatus esset iaȝ nõ agit de
de otinẽdo sed obtento. ⁊ decre. statuere videt certã sententiã in
cõfirmato que hic nõ reuocat. s. vt lite nõ cõtes. qm̃. §. si vero ali
ter. vbi no. ⁊ dicũt hi ꝙ siue petat aliqs beneficiũ aliquod q: fit
cõfirmatus siue petitoria fuit. s. de cã pos. cum olim. siue postq̃ȝ
fuit in possessiõe ⁊ eam amisit eã repetat. sicut loquit decre. s. de
procura. ex insinua. in fi. siue petat vt cõfirmatio suuȝ consequat
effectũ: sicut loquit decre. j. de ap. cõstitutis. siue agat interdicto
vnde vi: siue p constitutionẽ conquerebat siue quocũq̃ȝ alio mõ
do agat: siue peti. siue pos. semp poterit fieri missio in pos. ⁊ non
habet locũ hec decre. alij autẽ dicũt ꝙ hec decre. habet locũ in oĩ
bus predictis casibus: quia causa ꝓpter quã facta est hec consti
tutio ita habet locum in oĩbus his casibus sicut in primo. (Pos
sessionem) ⁊ idem videt si vacet beneficiũ: si autez nõ agat cõtra
possessorem quia forte nullus possidet: sed agit cõtra clericos ꝙ
obediant ei: tunc nõ videt habere locum hec constitutio.

Ut lite pendente nihil innouetur. Rubrica.

Ad memoria. Hoc verbuȝ est rubrice. (innouet) idest nullũ ius
nouũ impetret: ⁊ sic loquit. C. ne lite pen. p totuȝ.
j. de testi. causam. ij. possessione autẽ sua põt vti: q:
illud non est innouare sed veteri iure vti: imo plus
dicimus ꝙ aliqua noua põt facere ⁊ ante lit) cõtes. ⁊ post: dũmo
do nõ faciat in preiudiciũ iur aduersarij. j. de ap. significãte. vbi
no. (Preiudiciũ) forte mãdauerat ei ꝙ crucez nõ deferret ante se
extra suã prouintiã: q: rescriptũ priuilegio eboraceñ. ꝙ consuetu
dini approbate nõ potuit iudicare: vt. s. de rescript). cũ ordinez.
C. si ꝯtra ius: p̃scriptione. s. de consuetu. c. vlt. ⁊ interpretatio re
scriptoruȝ iuri cõmuni cõcordare dȝ. s. de translat). epi vel electi.
c. lȝ. s. de rescript). cãm. (Cõsueuistis) etiã si consuetudo p̃scripta
nõ esset. nam lite pen. nõ debet exui possessione.

Laudabilez. probatã s. de offi. dele. cau
sam. j. de diuor. porro.

Ecclesia sancte marie. Succes
serunt.) Intellexerat enim papa ꝙ monasteriũ scĩ libani pos
sederat ⁊ trãstulerat in aliũ titulo ꝓmutatiõis possessionis de q̇
bus ecclie sancte marie mouerat litẽ contra ioannẽ de artheia ⁊
quas easdẽ possessiones idem ioãnes trãstulerat ad monasteriũ
sancti siluestri post lit. cõtes. sȝ nõ erat verũ: sed locauerũt tm̃ vt ĩ
sequẽti ti. dicit: ⁊ ẞm hoc qḋ intellixerat mandat. s. ꝙ nõ alienẽt
possessiones quas intellexit monasteriũ recepisse p ꝓmutatione
illarũ quaȝ litigiũ acceperat a ioãne de artheia. Sȝ dices quõ po
tuit agere ecclia sancte marie de vitio litigij cõtra monasteriũ cũ
nunq̃ȝ fuit actũ cõtra illud? Rñdemus si monasteriũ possideret
posset ꝯtra eũ agi si sciẽter recepisset. C. de litig. l. vlt. eodẽ modo
si dolo fecit quo min⁹ possideret: posset cõtra id agi si sciẽter rece
pisset. ff. de peti. here. nec vllã. §. iteȝ si quis dolo. C. de ali. iu. mu.
cã. fac. l. j. ⁊ monasteriũ in fraudẽ alienasse dicebat: vnde teneba
tur de vitio litigiosi ⁊ rei vẽdicatione: silr vt eisdẽ legib⁹ ꝓbat.
Sed dices quare ꝓhibeat alienare tm̃ res q̃ successerãt in ius li
tig. cũ de alijs etiã sit satisfaciendũ: vt in se. c. sequit: nec ille plus
q̃ȝ alie sint obligate? Rñdemus ꝙ monasteriuȝ erat pape spãle.
vnde dȝ ei cauere quantũcũq̃ȝ põt ne sua ĩmobilia alienet. alij di
cunt ꝙ sicut ꝓ re litig. date sunt ita iure illarũ censet. j. de vsuris:
cuȝ tu. xciij. di. c. vlt. ff. de le. iij. fideicõmissa. §. si rẽ. ff. de furt): qui
vas. §. vlt. Sȝ oppones nõne ex cã trãsactionis lȝ rem litig. alie
nare. C. de litig. l. vlt. Rñdemus verũ esse nisi in fraudẽ fieret si
cut ħ fiebat. Iteȝ lȝ sup eis trãsigere liceat nõ tñ eas ꝓmutare lȝ.
Item papa in talibus negocijs quasi semp ex ꝓuisione ꝓcedet.
(Laboraret) quo ad rem litigiosaȝ recuperandã siue de iure. s. li
tigãdo: siue de facto ꝓpter potentiã detẽtoris quo ad eccliam si
ue monasteriũ: tñ nunq̃ȝ in vanũ laborauit: vt in se. c. apparet. vl
quia ecclia sancti siluestri nõ sentiret lucrũ ꝓpter p̃lati contractũ
nõ debet sustinere dãnum. xvj. q. vj. si epm̃.

Ecclesiã sancte marie. restitui) agendo
cõtra monasteriũ cõdict). ex decre. que est. s. de resti.
spo. sepe. dicebat enĩ monasteriũ sciẽter recepisse res de quibus
agit a io. de artheia spoliatore vel agẽdo de vitio litig. siue de ei
dem possessionibus ageret in hac decre. ⁊ in prece. siue de alijs.
Iteȝ ꝙ p̃cesserit vel hoc vel illud: ⁊ etiã quot ꝓcessus habiti fue
rint dicere nõ expedit: sufficit enĩ intellectũ ex decre. habere lȝ ple
ne nõ sciam⁹ qualr factũ fuit. (Et mane) cũ cã verteret inter cleri
cos ⁊ laicos forte multi ꝓcessus habiti fuerũt p laicos iudices ⁊
etiã forte eccliasticos de quib⁹ hic nõ dicit: sȝ opponebat contra
ecclesiã scẽ marie q̃ restitutionẽ cuiusdã possessiõis petebat a mo
nachis sancti siluestri: ⁊ hãc possessionẽ io. in dictũ monasteriuȝ
trãstulerat: postq̃ȝ sup eandẽ possessionẽ ꝯtra eũ lis mota fuerit.

Dilectus fili⁹ Contendũt) ⁊ male. C. vt
lite pen. l. j. ⁊. ij. s. e. a mẽo
ria. ⁊ idẽ est ĩ iure qḋ in priuil. s. vt nouũ ius nõ p̃iudi
cet. auc. vt cũ de ap. cogn. prin. ⁊ auc. in medio lit). p
totũ. ⁊ intelligo hoc verũ. s. ꝙ nõ valet priuil. sup nouo iure cõces
sum: q: nõ p̃sumit papa vel q̇libet ali⁹ supiori vel equalis vel etiã
inferior ħ ius cõcedere pẽdente lite. sȝ cõstaret ꝯrium tũc bñ va
leret: vt ħ apparet: vbi dicit ꝙ iõ nõ valet q: nõ fecit mentionẽ de
lite. vñ appet ꝙ si de lite mentionẽ fecisset ꝙ bñ valet priuilegiũ.
(mẽtio) no. ꝙ priuilegiũ nõ põt q̇s ĩpetrare lite pen. a cõi dño vel
p̃lato: tñ ius alteri⁹ bñ põt qs acq̇rere lite pẽ. p vsuca. ⁊ alijs mo
dis. ff. de rei ven. si post acceptã. ⁊. l. si aũt. §. j. ff. de peti. he. si nõ
mortis. §. fi. ff. d pig. ac. si rẽ. §. fi. ff. depo. l. j. §. idẽ trebati⁹. ff. mã.
l. si mãdauero. Itẽ cõis dñs etiã lite pen. vel iure suo de nouo ali
cui dat aliq̇d iuris. j. de cõfir. vti. cuȝ dilec. §. vlt. de alio aũt q̃ȝ de
cõi dño vl p̃lato nõ est p̃sumendũ ꝙ pp litẽ pen. alicui dare p̃uil.
vel ius suũ ⁊ a tali priuil. datũ bñ valet etiã lite pen. ⁊ no. ꝙ lis dȝ
pẽdere ẽt si sola citatio p̃cessit vbi cõtinebant p̃ncipi oblate vl li
bellus etiã añ lit) cõtes. in auc. vt in medio nõ fi. sa. ius. circa fi. ⁊ ẽ
veȝ ꝙ nulla ĩnouatio ĩpedit q̇n snia ẞȝ iura q̃ obtinebãt tpe lit)
mote. vñ si priuil. impetret lite pen. ⁊ postea ꝑeat ĩstãtia iudicij
vel ẽt snia ferat ꝓ impetrãte priuil. bñ valebit priuilegiũ. si autẽ
sola citatio interuenit opȝ ad hoc vt valeat priuilegiũ postea ĩpe
tratum ꝙ snia ferat diffinitiua vel ꝙ absoluat an instãtia iudicij
etiã si nondũ sit lis cõtes. vel ꝙ renũciet liti cepte exp̃sse vel salteȝ
tacite: puta q: alios iudices impetrat sup eadẽ lite: nõ ꝙ eis succe
dant in cause prioris cognitionẽ: sed ꝙ de nouo ꝓcedant.

De sequestratione possessionum ⁊ fructuum. Rubrica.

AD hoc asserens ⁊ male q̇ꝺ ex eo apparꝫ ꝙ missio in possessionē rata manet: vt habeť in fine: q꞉ ꝯdemnať archiep̄s in expensis ⁊ in cautione p̄standa. Item ⁊ hoc ex eo apparet ꝙ papa reducit negocium in eum statuꝫ in quo erat tempore cōmissiōis facte mutiñ. ⁊ regiñ. ep̄is. ⁊ sic apparet veroneñ. ep̄m bene processisse. ⁊ intelligimus hoc verum quando petitorium ⁊ possessorium erant sibi cōmissa vel causa simpliciter: quia tunc vtrūqꝫ cōmissum intelligitur. Et nota hic ꝙ si causa cōmittitur simpliciter ⁊ finita lite super possessione poterit cognoscere de petitorio. sed ꝯuersus casus non pōt habere locum: quia si petitorium primo finitur non est amplius de possessione querendum. s̄. de causa pos. ⁊ ꝓprie. cum dilectus. si aūt tm̄ possessorium vel petitorium esset cōmissum pendente lite sup cōmisso pōt vtraqꝫ pars agere de nō cōmisso ſm quosdam ꝓpter connexitatem. C. de iudi. nulli. s̄. de cā pos. ⁊ ꝓprie. c. ij. hoc nō placet vt no. in glo. illa: in quo. sed de hoc ꝯcordāt omnes finito iudicio sup cōmisso nō pōt inchoare aliqua ps sup nō cōmisso: nisi recōueniendo p̄missa ꝓtestatione. C. de sen. ⁊ interlo. om. iudi. auc. ⁊ ꝯsequenter. Et est ea rō: quia de nō cōmisso non agitur nisi ratione connexitatis vel accessorij. sed pricipale iam effugit cognitionem eius per sententiam: ergo ⁊ connexum vel accessorium. (Functus). s̄. de offi. deleg. in litteris. (Actorem) abbatem ⁊ monachos (Decreuit) ⁊ bene (Eiecit) ⁊ male. s̄. de dolo ⁊ contu. contingit. ff. de bo. auc. iu. pos. quāuis. (Rescriptum) in quo continebatur ꝙ causam que vertebatur inter archiepiscopū mediolañ. ⁊ abbateꝫ de stregula audiret ⁊ diffiniret. ⁊ sic per hec verba intelligebatur cōmitti tam causa possessionis q̄ꝫ proprietatis: vt h̄ dicit. sed si tm̄ in litteris cōmissionis diceres audias causam possessionis vel proprietatis nō posset delegatus cognoscere nisi de eo q̇ꝺ cōmissum sibi fuit: nisi ille cōtra quem impetrate essent littere super altero tm̄: vellet super altero reconuenire actorē. Alij tamen aliter dicunt. s. ꝙ facta cōmissione super vno super alio cognoscet: ar. C. si a non cōpe. iudi. l. iij. (Continentiam). C. de iudi. nulli. (Sequestrari) fit sequestratio. C. quoꝝ ap. non re. ab executore. ff. qui satisda. co. si fideiussor. §. vl. ff. de ap. impator. in fi. C. de asser. tol. l. j. C. de agri. ⁊ cen. l. vl. li. xj. ff. solu. ma. si cum dotē. auc. de equa. do. §. illud quoqꝫ. s̄. de dolo ⁊ contu. ex litteris. vbi no. ff. de dolo: ⁊ eleganter. s̄. de resti. spo. litteras. in fi. ⁊ c. transmissa. ff. de offi. p̄. senatus. (Arbitrio) quasi non de iure. nā cum legitime fuerit missus in possessionem sequestratā non debebat ab ea sine causa sequestrari (Possessionem) sequestratam (Proprietate). s̄. de causa pos. ad vltimum. (Reducimus) hoc fecit innocentius: quia celesti. male fecerat qui possessionem datam per veroneñ. ep̄m male reuocauit (Reuocato) reuocatur sequestratio quia generaliter est ꝓhibita nisi in casibus: vt. C. de ꝓhi. seque. l. j. nec erat hic aliquis de casibus illis. Primus casus est si de voluntate partiū ꝓcedat. ff. de solu. si soluturus. ⁊. ff. de ver. sig. seques. ff. depo. licet. j. rñso. ⁊. §. j. Et secundus vbi sit controuersia de re mobili ⁊ suspectus possidens ꝙ cum ea fugiat. ff. de offi. p̄. senatus. §. vlt. ff. qui satisda. co. si fideiussor. §. vl. C. de agri. ⁊ cēsi. litibus. li. xj. Tertius est si suspectus sit possessor de dilapidatione fructuum: vel ꝙ sit rem dissipaturus. ff. sol. ma. si cum dotē §. sin autem. ff. de ap. imperatores. xj. q. j. quia res. Quartus si nolit cauere de collatione facienda. ff. de col. bo. l. j. §. si sup. ⁊ idē intelligo etiam si contumax sit in parendo vel sistendo iudicio. s̄. de dolo. c. ij. ⁊ quando est sic sequestrata causa custodie nō auferetur possessio possessori. ff. de acqui. pos. interesse. al's secus. ff. depo. licet. §. j. Si dicas q̄re ergo fuit reuocata sequestratio? Rñdemus ꝙ cum missio in pos. esset legitime facta nō debebat misso in pos. auferri possessio ⁊ sequestrari. Sed videtur ſm hoc ꝙ possessio sequestrata debuisset reddi misso in pos. non domino. Rñ. hoc verum esset nisi dominus paratus esset cauere de stando iuri ⁊ reficere expensas. Quintus est cum de conditione persone agitur vbi si ꝓclamet quis in libertatem ⁊ contra eius dominum ꝓnunciatum est: fit enim sequestratio eaꝝ rerum de quibus dubitatur an sint domini: an eius qui dicit se liberum. C. quibus ad li. ꝓuo. nō licet. l. vl. C. de asser. tol. l. j. §. sup peculio (Moderatas) ꝓpter hoc intelligo ꝙ p̄cessit taxatio.

DIlectus filius. distrahūt. non agebatur de ꝓprietate eccl'ie: sed de prebenda. ⁊ ideo nō erat verus possessor. melius videť ꝙ de ꝓp̄etate tm̄ agebať: sed nō fuit verus possessor: q꞉ nō erat lapsus annus nec faciebat fructus suos: imo si in rem agereť tñ infra annum nō faciet fructus suos: vt no. s̄. vt li. nō ꝯtesta. q̄m frequenť.

ABeo. reo ⁊ possessore (Dissipent) dissipari dicunť si eos in suos vsus ꝯuertat. vel etiā si distrahat. s̄. c. px. nisi essent fruct⁹ q nō p̄nt seruari q꞉ tūc liceret distrahere: ar. ff. de pe. here. diuus.

De Confessis. Rubrica.

CUm monasterium (pene) nisi q꞉ forte indicereť purgatio si magna orireť infamia vt h̄. ⁊ no. s̄. de elec. p inq̄sitionem (Excepto) ⁊ in crimine simonie. lxxviij. di. siq̄s papa xv. q. iij. sane. ar. ꝯ. j. de testi. veniens. ex quo. c. q̄dam dixerunt ꝙ in crimine simonie nō admittiť socius: nisi ⁊ ibi sit crimē le. maie. ⁊ sic loquiť. c. siq̄s papa. Itē ꝯfessio vnius latronis ꝯ aliū valet ad p̄sumptōeꝫ. C. de fer. ꝓuinciaꝝ. falsarius aūt ꝯ falsariū non valet ad ꝓbationē. C. de fal. mo. l. j. ⁊ vbi admittiť: al's nō sine p̄sumptōe admitteneť. ff. de cu. ⁊ ex. re. diuus. nec sine tormēto. C. ad. l. iuľ. ma. l. iij. ⁊. iiij. q. ij. item si ea.

CUm super. confessus. repete q̄ diximus. s̄. de elec. p inq̄sitionem. fuit enim interrogatus an simoniā de q̄ erat infamatus cōmisisset. Sꝫ videtur ꝯ. ij. q. j. si peccata. vbi dicit: nō tibi dico vt te ꝓdas in publicū. Sol. vbicūqꝫ in positione poniť ꝙ publice fuit dep̄hēsus vel ꝯuictus vel ꝯfessus rñdere dꝫ: ar. j. de coha. cle. c. vestra. Idē etiā si certū esset ꝙ q̄s infamatus est: etiā si in positōne nō apponať publice poterit interrogari. Si agiť ꝯ eū accusando vel ingrendo vel excipiēdo ꝯ ordinandū vel ꝯsecrandū vt ab ordine vľ cōsecratione repellatur: vt. j. de accu. super his. vel etiam alio modo criminaliter vel ciuiliter. Quod ꝓbo sic: pōt ei indici purgatio vbi p iuramentū suū ⁊ purgatoꝝ oportet negare se crimē cōmisisse. ij. q. v. oībus. multo fortius añqꝫ indicať purgatio pōt ab eo q̄rere an crimē cōmiserit. sꝫ tñ nō p̄cise cogā eū rñdere sicut nec precise cogitur purgare. sed si nō responderit sicut si se purgauerit suspendetur vel al's ꝓcedetur contra eum: q꞉ videť vanū purgare se simplici v̄bo qui se purgari dꝫ etiam cū multoꝝ iuramēto. si v̄o non sit diffamatus nec ꝯuictus nec ꝯfessus nec deprehensus: tunc non coget eum iudex rñdere. cum enim he confessiones non sint faciende de iure: nisi vbi equitas mouerit iudicem. h̄ vbi crimen opponitur non cogam eum rñdere. nec se ꝓdere: de pe. di. j. §. his auctoritatibus. ⁊ quantum prima facie videtur vbicunqꝫ cogitur testis reddere testimoniū ſm canones de quo no. j. de testi. cogē. c. j. ibi iudex interrogabit eum. Si vero contra eum directo nō agatur: sed cum inducať in testem vel accuset excipiť contra eum vel aduersarium ꝙ nō pōt eum inducere in testem: vel nō pōt esse accusator: quia criminosus est non est interrogandum de crimine q̇ꝺ ip̄e qui accusat vel testificať diciť cōmisisse etiam in p̄missis casibus. s. si querať an sit conuictus ⁊c̄. non enim de hoc agitur: nec super hoc iurauit. j. de testi. c. de testi. nec etiam si ꝓdere debet. ij. q. j. in primis. nec valet argu. superius: quia cōtra hoc agitur vt repellať a testimonio vel accusatione. nō vbi denuncietur boni testimonij ꝓ quo indicitur purgatio. j. de purg. ca. ex tuaꝝ. ei autem q̇ꝺ dicit h̄. c. rñ. quia sic voluit citatus rñdere ⁊ non fuit coactus. ⁊ silr rñdit. j. de accu. inqui. vel dic ꝙ vbi de suo facto agitur vt hic vbi inquirebatur de simonia cum ea cōmissa bene requiriť ab eo veritas ⁊ respondere tenetur cum de eo est infamatus. nec valet eius dictū vt testis sed p̄sumptionem facit: vt no. j. de accu. cū dilectus. sed pri⁹ dictum magis placet. Quidam tñ dicunt: sed nō placet ꝙ bene possunt testes interrogari an sint de crimine condemnati: quia condemnatio non est crimen: ⁊ est notorium iuř. ⁊ idem dicūt querendum. s. vtrum sit irregularis vel corpore viciatus: tñ de irregularitate ꝯtrarium crederem cum possit esse occultum ⁊ sine peccato tolerari. s̄. de renū. nisi. §. persone. illud tamē nō fatemur iustam rationem. s. ꝙ non iurauerit sup his dicere veritatē cum qui iurat super principali ⁊ super oībus contingentibus iurare intelligiť. s̄. de offi. dele. p̄terea. ff. de iuris. om. iudi. l. ij. (Deponendum). Nō ꝙ h̄ canonicus: ⁊ si contra eum non ageretur deponitur. ⁊ dicimus h̄ de iure esse: in confidentē enī nulle sunt partes iudicis nisi vt condemnet. ff. ad. l. aqui. ꝓinde. ⁊ ꝙ dicitur non agebatur ad hoc nec contra eum: ergo non debet ei nocere confessio nō valet: quia sola confessio: ⁊ maxime vbi crīnē quod obijciť tangit causaꝫ de qua agiť sicut h̄. electio enī de qua agit hic petebatur cassari propter simoniam cum hoc canonico

celebratā. ſi ergo ipē ꝯfitebaꝛ bñ debuit ex ea ꝯdemnari. ī. de ex-
cep. deniqꝫ. s̄. de elec. ꝑ inqſitiōeꝫ. ff. de adul. l. j. §. ſi pu. imo plus
videꝛ qbuſdā: ſꝫ nō placet ꝙ etiā ſi nō ꝯfiteaꝛ crimē ſimonie ſꝫ ꝓ
beꝛ ꝑ teſtes alios ⁊ ꝯuincaꝛ electus ꝯdēnādus ē canonicus cum
crimina ſint ita ꝯnexa. ſ. ꝙ agebaꝛ de ſimonia cōmiſſa cū canoni-
co: īpoſſibile ē ꝙ dās ex pacto ſine accipiēte ſit ſimoniacus: imo
neceſſe ē ꝙ ambo ſint ſimoniaci. ſi ḡ ꝯ alteꝝ agaꝛ ⁊ alter ſciēs de
ſimonia ſecū cōmiſſa agi nō ꝓceſſerit ⁊ defenderit cām ſuā īpu-
taꝛ ei. ⁊ ſic videꝛ loq̇. ī. de excep. deniqꝫ. ar. iij. q. vij. ħ ꝗppe. ij. q.
v. interrogatū. c. ſtatutū. eſt enī indignū exq̊ de vtroqꝫ crimīe cō-
ſtat ꝙ vnus puniaꝛ ⁊ alter remaneat īpunitus. ⁊ maxīe exq̊ ſcit
de crimine agi ꝙ ignorare nō pōt exq̊ de eo interrogaꝛ vel ꝑ te-
ſte ꝓducitꝛ ſicut ħ. ſꝫ tñ ħ nō fateꝛ in ꝓbatōne que fit ꝑ teſtes vel
inſtr̄a. q̄ntūcūqꝫ enī ſic ꝓbareꝛ eū ſimoniacū: tñ nō imponereꝛ ei
pena cū de ħ nō ſit accuſatus: vt ꝓbaꝛ. ff. de adul. denūciaſſe. niſi
forte ex offi. iudi. ex̄ ordinē: ar. xxiiij. q. iij. ecce. ſꝫ in ꝯfeſſiōe bñ fa-
teor poſſe penā ꝑpetuā imponi vbi tāgiꝛ crimē de quo agiꝛ. aliꝛ
nō niſi de nouo agaꝛ: vt no. s̄. de elec. ꝑ inqſitōꝫ. decr. aūt deniqꝫ
nō obſtat: vt ibi no. ff. de adul. l. j. nec ob. qꝛ ibi p̄ncipaliter fuit ac
cuſatus. ⁊ eſt ſpālꝰ ꝙ vxor accuſata de adulterio pōt accuſare ac
cuſatorē maritū de lenocinio. ⁊ credimus ꝙ nō ſolū ordinarius:
ſꝫ etiā delegatus hūc ꝯfitentē pōt punire.

Ex parte. abbatis nōdum

C. vt q̄ deſunt ad. par. l. iij. (Fūcto) errorē ſuū ⁊ a mul
tomagis ꝓcuratoris ⁊ aduocati dn̄s corrigere vſqꝫ ad finem ne
gocij pōt: ſi ꝓbet ꝯriū veritati ſuā ꝯfeſſionē tenere. C. de iur. ⁊ fa.
ig. error. ff. de ꝯfeſ. nō fateꝛ. C. de er. aduo. l. j. ī. de cēſi. cū oli. ꝓfi-
nitū aūt negociū a q̊ appellatū nō eſt nō lꝫ corrigere. C. de tranſ.
ſꝫ ꝑ. ī. de re iudi. inter mo. argu. contra. C. de er. aduo. l. vl. (Do-
cere) directe vel indirecte: ar. ī. de teſti. ex tenore.

Statuimus.

poſitōnes). ⁊ q̇ ponit nō ſꝑ
dꝫ dicere qȯ ſcit. ſed ſufficit
dicere qȯ credit: vt no. ī. de teſti. pn̄tium.

De Probationibus. Rubrica.

Ex epiſtole.

⁊ c̄. temetipm̄) Omiſſis
oībus alijs oppoſitōibꝰ
dicimus rōnes ſꝑ etiā cū die ⁊ ꝯſule exhibēdas
ab argētarijs. ff. e. l. j. §. rōnes. ⁊ l. ꝑtor. in prin.
alia aūt inſtr̄a ſi ſint cōia idē vt ſunt heredita-
ria. C. de edē. ꝓcurator. ff. fa. her. ſi q̇. ī. de fide
inſtru. S. ꝑpetuus. Hec enī ſunt cōia ⁊ exhibenda inter cohere
des. ⁊ teſtā ſunt cōia ⁊ exhibēda inter heredes ⁊ legatarios. ff. ꝺ
fide inſtru. l. fi. ⁊ inſtr̄a tutoris curatoris ꝓcuratoris ⁊ negotioꝝ
geſtoꝝ ꝑ actio. tutele neg. ge. ⁊ mādati eduntꝛ. ff. de eden. q̇dam
idē in actis. C. de edē. l. ij. Hec enī inſtr̄a dicuntꝛ eſſe cōia q̇ cōiter
fiunt ꝑ cautōe pluriū. ff. de edē. l. ꝑtor. §. j. itē dicuntꝛ cōia inſtr̄a q̄
cōiter pluribus aſſignantꝛ a tabellione vel a q̄cūqꝫ alio cuiꝰ ſunt
ſꝫ ſi in inſtr̄o ꝯtineaꝛ oīs cautio: duoꝝ videlicet ꝙ ego vēdidi tibi
domū ⁊ caui de euictōe: ⁊ tu ꝓmiſiſti mihi ſoluere pecuniam ad
certū terminū. ſi ego redemi inſtr̄m a tabellione nō cogor tibi de
eo facere copiā: ar. ħ. ſꝫ tabellio q̇ facit inſtr̄m ad p̄ces vtriuſqꝫ co
giꝛ illud exhibere. Itē idē credo ſi haberē ꝓthocollū notarij cū
illud ſit cōe: qꝛ ita factū eſt ꝑ aduerſarir ſic̄ ꝑ me vñ cogor illud
exhibere: ar. ff. de edē. l. ꝑtor. §. j. ī. de fide inſtru. c. j. ⁊ ideꝫ videꝛ
in actis ⁊ in hereditarijs ⁊ in alijs ꝙ ſi vnus redemerit exēpla-
ria a tabellione ꝙ illa exhibere nō teneꝛ: ſꝫ originalia tm̄ q̄ ſunt
cōia ⁊ inuicē exhibēda. Alij tñ dicūt ⁊ bñ ꝙ acta ⁊ rōnes ⁊ inſtr̄a
tutoris ⁊ curatoris ⁊ negocioꝝ geſtoris etiā ꝓpria qſqꝫ exhibere
cogiꝛ: ar. p̄. l. C. de edē. l. ij. ⁊ maxīe offi. iudi. ħ exhibentꝛ: vbi alꝰ
niſi iuſta cā moueret iudicē: forte qꝛ actor amiſit ſua inſtr̄a ⁊ etiā
originalia ſunt ꝑdita. C. de eden. l. j. ff. de eden. l. ſiqs. §. ꝓhibet.
Itē acta forēſia vel iudicialia cōputāt aliq cōia q̄ fiūt corā iudi-
ce vel alijs publicis ꝑſonis: vt emācipatōes ꝓteſtatōes ⁊ hmōi
s̄. de offi. ordi. paſtoralis. §. fi. C. de an. p̄. vt ꝑfectius. ⁊ ē exp̄ſſuꝫ
C. de iudi. cū ſpālis. s̄. de ꝓcu. c. j. alij tñ dicūt ꝯ. ſꝫ qcqd dicaꝛ tñ
ex cā iudex ex ſuo offō ea p̄cipiet exhiberi. C. de edē. l. j. vel actōis
in factū. ff. ad exhi. l. iij. §. pe. ħ aūt potiſſime attēdet iudex vt ad
uerſariū nō cogat exhibere ſua inſtr̄a niſi ex magna cā: vt ħ. ſed
alius facilius cogeꝛ ad exhibēdū: ⁊ ſic loquiꝛ lex p̄allegata. ff. ad
exhi. l. iij. §. pe. ſi aūt inſtr̄m petaꝛ alterius. ſ. rei vt inſtruar nō lꝫ:
qꝛ nō lꝫ intentōeꝫ alicuius ex alterius inſtr̄is fundari: vt ħ. C. de
edē. l. vl. ⁊ ar. C. de teſti. nimis ḡue. ſi aūt nō vt inſtruar ad ꝓba
tionē ſꝫ vt videā poſtq̄ꝫ ꝓductū eſt ſi ſit veꝝ vel falſum faciēda
eſt editio etiā in p̄ncipio cauſe ſine die ⁊ ꝯſule. ff. de eden. l. j. §. rō

nes. ⁊ §. edēda. niſi cū noīe fiſci agaꝛ. ff. de iure fiſ. nec qcq̄ꝫ. Iteꝫ
ſi qs in libello vel poſitōibus facit mentōeꝫ de aliq̇ inſtr̄o ſuo nō
alterius ſatis pōt dici ad offi. iudi. ꝑtinere vt illud etiā an̄ li. ꝯteſ.
vel rn̄ſionē faciat exhiberi: ar. bo. C. de eden. l. fi. ar. ad ħ: qꝛ ſine
eoꝝ inſpectōe nō pōt plene deliberare: ar. ff. de eden. l. j. in p̄n. ⁊
ħ intelligo veꝝ ſi ea hꝫ in pn̄ti: alioqn nō obſtāte ꝙ nō exhibet ꝓ
cedeꝛ in cauſa. Et nō ꝙ ſi pen. lite petuntꝛ exhiberi inſtr̄a ad ip-
ſam litē ꝑtinētia ⁊ cōia iudex in oībus cauſis mediāte ſuo officio
pediſſequo iubebit exhiberi: ſicut ſi nulla lite mota petaꝛ editio:
iuberet ea exhiberi ꝑ actionem ad ħ congruā: vel ꝑ officiū qȯ vi
cem actionis obtinet. s̄. de offi. iudi. c. ij. ⁊ no. ꝙ actio ad exhi. hꝫ
locū vbicūqꝫ mea intereſt exhiberi rōne iuris qȯ in ea habeo vl
in ea peto ſiue vt vendicē ſiue vt p̄ſtem. ff. ad exhi. l. iij. §. ſciēdū.
ſed editio inſtr̄oꝝ que etiā eſt ad ꝓbandū intentōneꝫ meā nō fit
q̄ncūqꝫ mea intētio eſt ad ꝓbandū: qꝛ graue eſſet ꝓbatōes ſuas
apud aduerſariū ſuū reqrere. ff. ad exhi. l. pe. ⁊ l. ſi liber homo.

Sicut cōſuetudo. cōſuetu

dinē) vtpote oneroſam (Conſuetudinē) fallit in eo q̇
accuſaꝛ ꝺ eo ꝙ accepit aliq̇d vt ſniaꝫ feret. i auc̄. vt li.
iu. col. ix. j. rn̄ſo. Item vbicūqꝫ aliquis etiā poſtq̄ꝫ nihil ꝓbatuꝫ
eſt ꝯ eū: tñ ipē remanet infamatus. ī. de teſti. tā litteris. ī. de pur.
ca. conſtitutis. ⁊ per totum. Item vbi ſemiplene ꝓbatum eſt. s̄.
de procu. ex inſinuatione.

Ex litteris. cōtrouerſiam.

Nō clericos ꝓ p̄bendis ſuis poſſe agere ⁊ coueniri.
nā vſufructuarij ſunt q̇ agere pn̄t. ff. fi. re. l. iiij. §. finiū
⁊ ħ intelligo ſi habeat ex ꝯſuetudine vel ex ꝯſtōne vel ab ep̄o vl
alio iudice ordinario poteſtatē miniſtrādi. ⁊ hāc reputo legis ad
miniſtratōeꝫ. C. de iu. i. ca. l. ij. §. ij. immo plus dicimus ꝙ ſi gene
ralem adminiſtratiōeꝫ tm̄ a dn̄o qs habeat rē in iudicium dedu
cere pōt. ff. de pac. nā ⁊ neceſſe. (Fundi) nō poterat agere interdi
cto vti poſ. qꝛ alius occupauerat vt ħ dicit. ⁊ ideo agēs poſſeſſio
nem amiſerat q̄re interdictū vti poſ. ſibi cōpetere nō poterat ex
quo nō poſſidebat. ff. vti poſ. ꝑ totū. nec vñ vi: cū nō fuerit ſpolia-
tus: ſꝫ forte a p̄ncipio ſine violentia infra terminos alterius pre
bende fundū occupauerat nec rei ven. cū nō eſſet ſua ꝓprietas ſꝫ
eccl̄ie: ſed nec noīe eccl̄ie agere poterat cuꝫ ipā poſſideret eq̇liter
oēs p̄bendas. ⁊ ħ rō ſufficiens eſt q̄re etiā interdictis ſuꝑioribus
nō eget: vt no. ī. de teſta. relatū. in p̄n. tñ forte poſſet dici ꝙ poſſet
agere noīe p̄bende ſue ſicut abbas agit tm̄ nomīe ſue dignitatis
cum habet bona diſcreta a ꝯuentu ſuo. s̄. de reſcrip. edoceri. ⁊ ex
pedit tm̄ agere nomine p̄bende ſue qñ agiꝛ ꝯ canonicos vel ali-
os qui nomine eccleſie ſe dicunt poſſidere vel ius habere. ꝯ alios
autem extraneos qui non vtuntur iure eccleſie melius videꝛ agē
dum nomine eccleſie. ſed tunc ſi dicit ſe nomīe eccleſie velle age-
re oportet ꝙ habeant procurationem canonicoꝝ vel p̄poſiti qꝝ
nomine agitur. Sed dices quō aget nomine prebende cum pre-
benda nihil habeat vel poſſideat. Rn̄deo: immo hec prebenda
poteſt habet iura ſua ⁊ poſſeſſiones ſicut ep̄atus: abbatia: hoſ-
pitale vel quecunqꝫ alia domus vel dignitas vel adminiſtatio:
⁊ ſi ſimul concurrerent ⁊ procurator eccleſie ⁊ ipē prebēdarius
videtur ꝙ preferendus eſt prebendarius in agendo. de hoc no.
s̄. de reſti. ſpo. olim cauſam. (Fundi). ſcꝫ tibi in p̄bēdam aſſigna-
ti. in actione enim fi. regun. venit vt termini antiquitus poſiti vl
de nouo ab eo qui partem habuit obſeruentur. ff. fi. reg. in finali
bus eos. ⁊ ſatis dicimus poſſe dari inter prebendarios ad ſimi-
litudinem vſufructuarioꝝ. ff. fi. reg. l. iiij. § finium. ar. ff. cōidiui.
l. cōmunidiuidūdo. §. cum de vſu. ſed ⁊ ꝓprietati hec queſtio co-
heret. C. cōidi. ſiquis ſuper. ſi ergo quando petunꝛ termini poſi
ti dubitetur quis poſſideat vel cuius ſit ꝓprietas ſuper eo recipi
entur probationes: vt hic ⁊ in legibus predictis (Vtraqꝫ). ff. de
iudi. in tribus. ⁊ l. ſed cum ambo. (Sibi) no. iudici faciendam fi-
dem. ī. de teſti. in noſtra. (Promptiora). ff. de act. ⁊ obliga. arria
nus. l. di. ponderet. ff. de penis: reſpiciendum. xxvj. q. vij. tempo
ra pe. ar. ꝯ. ff. de offi. p̄. obſeruādnm. xxviij. di. quia. lxxxj. di. tan
tis. (In liberali) ⁊ in querela inofficioſi. ff. de inoffi. teſta. ſi pars
⁊ in cauſa matrimoniali. xxxiij. q. j. ſiquis ac. (Cautum ſit). ff. de
ꝓba. in excep. C. de p̄ſcrip. xxx. an. male.

Propoſuiſti. aſpectū.

ſꝫm cano
nes non ē
melior ꝓbatio. xxvij. q. j. nec aliqua.

Tertio loco.

dixerūt) Nō indirectā ꝓba
tionē. ſi. ī. ꝺ teſti. ex teore. s̄.
ꝺ elec. bōe me. vj. q. vl. actor. s̄. ꝺ renū. ſuꝑ ħ (Inter fr̄es)
ī. ꝺ teſti. veniēs (Vnanimis) nō ꝓbari negatiuā. potes dicē nō ꝑ

bari directo:sed indirecto sic. vel dic nō ꝓbari negatiuā:sȝ ꝑsumptiones esse ꝑ negatiua qbus stat nisi ꝓbet ꝯ. vt als no. ꝛ ꝓbabiliter pōt dici ꝙ vbicūqȝ agit de falsitate instri ꝑ eos q̄ inscripti sunt in instro ꝓbat vel improbat fides eius:arg. j.de fide instru.cū ioānes. C.de fal.vbi.imo idē dicimus ꝛ si non sint inscripti:sed nomine aliquoꝝ non inscriptoꝝ dicit falsum instrm:vt h̄ ꝛ. j.de testi.tam litteris.in fi.

Frauit prior.

ꝯ. j. de re iudic. tenor. So.h̄ qn̄ agit de ꝯhendo qd facilius dissoluit:ibi de ꝯcto qd facilius separat j.ti.j.licet ex q̄dam. ꝛ. j.de eo q̄ cog.ꝯsang.vxo.sue:sup eo. tamē vtrobiqȝ discretus iudex stabit melioribus probationibus.auc. de testi.§.quia vero.col.vj.

Post cessionē.standum est

Nō credi lr̄is epoꝝ.xj.q.iij.cure.xvij.q.iij. statuim⁹ xviij.di.de ꝯcil. j.de fide instru.scripta. j.de fideiuss. ꝑuenit. j.de ap.ꝑsonas.xx.q.j.vidua. imo videt ꝙ alieno sigillo possint sigillare lr̄as suas:insti.de testa.§.pn̄t aūt. ꝛ nō solū lr̄is epoꝝ sȝ ꝛ alioꝝ ꝑncipū credit. ꝛ si h̄ hȝ ꝯsuetudo. j.de fide instru. cū dilec. Sed ꝯ viue voci eoꝝ nō credit. vj.q.ij.si tm̄.quō ḡ lr̄is:arg. j.de testi.cū tu fili.ar.ff.de custo. ꝛ ex.reo.diuus. nec scripturis testiū als tabellionū credit nisi habeāt sbscriptōeȝ testiū.auc.de here. ꝛ fal.§.sancimus.ar.s̄.de ꝓcu.c.j.auc.de instru.cau.§.sed neqȝ. ꝛ.§.sed q.h̄ dixit sigillū epi obtinere vicē publici instri vn̄ est ei credendū. Alij dicūt ꝙ nō credit chartis epoꝝ:nisi redacte sint in publicā formā:ar.auc.vt nulli iudi.§. si vo.C.de dona. in donatio.nisi in locis vbi nō est vsus tabellionū vbi credit si habēt subscriptōeȝ testiū.xvj.q.iij.§.pōt. ꝛ hec vera sunt extra iudicia. in iudicijs aūt nō credit nisi scripta sint facta ꝑ notariū.vel ꝑ duos scriptores nō notarios. j.e.qm̄. ꝛ est spāle ꝙ in iudicio credit notario sine subscriptiōe testiū:cum sit als secus.auc. de here. ꝛ fal.§.sancimus. Jtē h̄ scias ꝙ scripta publica manu facta vel autentico sigillo sigillata etiā mortuis subscriptis testibus valent. secus aūt de alijs. j.de fide instru.scripta(Per lr̄as)dicūt qdam ꝙ hodie nō credit talibus lr̄is intantū ꝙ vitet in iudicio. j.e.qm̄ nec est ꝯ.xj.q.iij.cure.q ibi nō dicit ꝙ vitet in iudicio:sȝ in eccl̄ia qd nō est ei ꝑiudiciale sȝ medicinale.ij.q.j.multi.(Procuratorē) sȝ qcqd tn̄ ꝓcurator iudicio fecit an̄q̄ ꝓbaret ꝯstituentē excōicatū fuisse tenet:q teneret qcqd ip̄e an̄ excōicatus fecisset. j.d̄ excep.pia.extra iudiciū aūt nō tenet qd facit excōicatus ꝛ an̄q̄ ꝓbet sibi excōicatio nisi sicut postq̄ est sibi ꝓbatum.de h̄ no.s̄.de ꝓcu.ꝯsulti.s̄.de do. ꝛ ꝯtu.veritatis. j.de ap.ex ap.(Admittēdū) ꝛ hoc ea rōne:q ꝑ exceptionē elidi pōt illa ꝓcuratio.

In presentia.bona.

qcqd diceret testator:nō potuit filiū grauare post pubertatē in debito bonoꝝ sbsidio vn̄ male petebāt patrui eius: q omia petebāt. (Et petebāt)petitionem hereditatis intētabāt.sȝ nitunt ex testō p̄ris q̄ instituit eos heredes filij sui impuberis ꝛ eū impuberē decessisse dicūt. vel melius dic ꝙ agebat actōe ex testō:vt no. j.de testa.rainaldus(Petebat) Nō ꝙ licet vnus heres adiuerit hereditatē ꝓ toto vel ꝓ pte:ꝛ lȝ ꝑ multos dies vel annos se gesserit ꝓ herede:nihilominus tn̄ alius pōt adire etiā sola volūtate ꝓ toto vel ꝓ eadē pte eādē hereditatē.ff.de acq.here.l.ꝓ herede. ꝛ oēs res hereditarias q̄ nō sunt ꝑ aliuȝ occupate pōt accipe. veruntn̄ siue ꝑmus siue scōs nō habeat ius ꝯ nō habentē ius ad recuperandā possessionē reꝝ male occupataꝝ interdictū cōpetit de adipiscēda possessione.s.q̊ꝝ bonoꝝ.ff.q̊ꝝ bonoꝝ:ꝑ totū. vel edictuȝ diui hadri.C.de edic.di.l.fi.vel actōe in factū ad siīitudinē actionis expilate hereditatis.ff.de cri.expi.he.ꝑ totū.vel ꝯditiōe ex.l. ꝯquerebat.C.vn̄ vi:f̄m quosdā.ad ꝓprietatē aūt recuperandā cōpetet petitio hereditatis.ff.de peti.regulariter.nec videt transire possessio reꝝ hereditariaꝝ ad heredem:nisi cū singulaꝝ possessionē nactus fuerit ꝑ se vel ꝑ aliū.ff.de acq.pos.heredes.nec ē ꝯ.ff.ad tre.restitutio. ꝛ.l.ex facto.in ꝑn.q ius non dicit transire possessionē sed dominiū. ꝛ si vnus dicit se esse in possessione ꝛ alius dicit eū nō possidere:si nō est timor armoꝝ ꝑmittatur vterqȝ ire ad occupandā possessionē vacantē. ꝛ q̄ ꝑuenerit ille in ea defendet de iur.alius de iure suo ꝓbet:si aūt est ibi timor armoruȝ cōpescat eos iudex ꝛ inhibeat ne aliqs eā priuati intret.ff.de vsufruc.si cuius.§.sȝ si. ꝛ onus ꝓbādi illi incūbet q dicit se possidere ff.de ꝓba.l.ij. ꝛ eodē mō ꝓhibebit iudex si neuter dicit se possidere.sȝ si vterqȝ cū armis festinat accipe possessionē: ꝛ tunc fructus haꝝ reꝝ a nemine possessoꝝ tenebunt ꝛ seruabunt:sicut fructus iacētis hereditatis. ꝛ h̄ veꝝ est qn̄ dubitabit ne simul ꝯcurrant. sȝ qn̄ certū est ꝙ vnus aliū ꝑuenire pōt nunq̄ est impediendus:

vel etiā ꝓhibēdus ingredi possessionē. sed alius est ꝓhibēdus a molestatōe ꝑmo ingressi. postq̄ aūt semel ꝓhibitus fuerit vel verbo vel facto nō videt ꝙ postea liceat alicui istaꝝ partiū vel etiam alij cū isti fuerint ꝑmo ingressi illā possessioneȝ nec publice nec ꝑuatim q̊usqȝ lis sup possessione siue sup ꝓprietate hereditatis dirimat ꝑ iudicē:dirimet auteȝ hoc mō:q iudex q ꝓhibuit ingressum illius possessionis ex officio suo de plano ꝛ sine libello cognoscet q̄s possidet qn̄ vterqȝ dicit se possidere.ff.de libe.cā.liberis.§.fi.h̄ dixit. H.alij tn̄ dicūt ꝙ ordinarie tm̄ audiendi sunt sup interdicto.ff.vti pos.l.j.§.hm̄oi. sed si neuter dicit se possidere:sȝ tn̄ vterqȝ ꝑmo adire vult:tunc ꝑmo dȝ cog̃scere inspecto testamento q̄s hȝ potiora iura.C.de edi.di.adri.l.fi. Jn ꝑbendis tn̄ secus ē:q lȝ vacēt possessore:nō tn̄ qlibet volēs eas occupare omittendū est:q lȝ ꝑbēde ius vacet:res tn̄ ꝛ iura ꝑtinētia ad ꝑbendā nō vacāt.imo possident ab eccl̄ia etiā dū innuit ꝑbendarius:q possidet illa noīe eccl̄ie:de hoc no.s̄.e.ex lr̄is. Jtē ꝑbēde nō sunt occupāde:sed auctoritate supioꝝ legitime ꝯferēde(Molestatione) Jtē de ea molestatōe agit que fit extra iudiciū:nō de ea que fit in iudicio.s̄.de elec.cū eccl̄ia. j.c.ꝓxi.in fi.(Petebat.)ꝯ hos competūt actiones eedē que cōpeterēt puero q̄ ingressus fuit monasteriū:cū ingressu monasterij oīa iura sint in mōasterio translata.xix.q.vl.si qua. Sed sic postq̄ in monasterio trāslata sunt iura ingressi: ꝛ tunc etiam hȝ ordinarias actōnes.s.rei ven. vel publicianā.vel si qua alia de hereditate iusto ti.possiderent. vel interdictum quoꝝ bonoꝝ vel petitionem hereditatis si qua possiderent de bonis de qua agitur sine iusto titu.sed tm̄ ꝓ herede vel ꝓ possessore.sed nō placet h̄.non eni dicit monasteriū heres pueri. sed in monasteria oīa iura eius translata sunt: sȝ aget rei ven.si puer erat dn̄s ꝛ publiciana.si nō erat dn̄s ꝛ hac publiciana aget etiā si nondū ad monasteriuȝ eoꝝ possessio ꝑuenerit: quia spāle est in eccl̄ia vbi ex sola donatiōe vel obligatione agat etiam sine adeptione possessionis.C.de sacro san.eccle.vbi interdicimus.tamen credimus ꝙ hic oportet monasteriuȝ ꝓbare ꝙ puer per traditionem ip̄aȝ petita acceperit vel alio mō quo sine traditione dominium transfertur:vt in legatis.ff. de fur.a titio. ꝛ in arrogatione:insti.de adop.§.per arroga.in ꝑn. ꝛ in bonoꝝ possessione.ff.de bo.pri.l.j. ꝛ in herede instituto.ff.de acqui.pos. l.cum heredes.ad trebell.facta. ꝛ in adiectione causa libe. cōser. insti.de eo.cui.§. libertus.(Minor annis.)hic habes expresse ꝙ minor.xxv.an.ingrediendo monasterium alienat sua bona etiā sine curatore ꝛ sine decreto. Secus autem videtur si in alias causas etiam pias alienaret:ar.ff.de poll.l.j.§.voto. ꝛ feudalia trāseunt si debeant talia seruitia que monasterium honeste possit exhibere per se vel per alium:argu.C.de epi. ꝛ cle. ad summam ꝛ.l.quisquis.alias redibit ad dominū.C.de cadu.tol.l.j.§.ne autem.ff.de sol.inter ar.emphiteoses etiam transeunt:ar.ff.de le.ij peto.§.j.argu.contra.auc.de alie.emphi.§.j.vsufructus transit ꝛ durat in vita eius:insti. de acq. ꝑ arroga.§.vsus eteni. ꝛ.§.se. ꝛ de vsufruc.§.finit. Jtē si aliqua sibi data sunt ne alienare possit tamen transeunt:arg.de fun.do.l.j. ꝛ de leg.iij.l.pater.arg.ꝯ. ff.de leg.ij.peto.§.fi. Jtem monasterium tenet inquātum ad ipsum peruenit.ff.de capi.dimi.tutelas.ff.de ap. in arroga. insti.d̄ acqui.per arroga.§.fi. ꝛ idem est vbicunqȝ alicuius patrimoniū ad aliquem peruenit.C. de vi pu.l.ij.ff. de fideiusso. inter eos.si autem in sua obligatione monachus mandauit aliqd expendi ꝛ maxime in pias causas implenda est voluntas eius.ff.de pac.inter.in fi.C.de pac.legem. ꝛ idem si mādat ne aliquid alienetur de his que secum transferuntur:auc.de ali.in emphi.§.sanctissimas.licet aūt monasterio ꝓ hoc:nō ꝙ hoc obseruando:vel cōtra monasteriū competat actio:tamen ꝑlati eius eum ad hoc cogent ex offi.C.de liber.cau.cum affirmes. Si autem ingredit monasterium cui non licet habere ꝓprium. dicūt q̄dam qd bona eius debent haberi ꝓ derelicto. ꝛ sic occupanti ꝯcedunt.ff. pro derelic.l.j.ij. ꝛ.iij. ꝛ per totum.vel in causa caduci sunt.C. de ca.tol.l. j. Alij dicunt ꝙ debent ꝑuenire ad succedētes ab intestato: quia ex quo professus est mortuus fingit. C. de epi.deo. Alij dicunt ꝙ non sit tm̄ monachus monasterij quod ingreditur:sed etiam epi quando monasterium non potest bona eius habere peruenient ad ep̄m:argu.xvj.q.j.qui rem.xviij.q.j.c.j.xxvij.q.j.de puellis. in hoc auteȝ non cēset monasteriū vice heredū:quia statim cum factus est monachus monasterij hȝ dominium ꝛ possessionem omniū bonoꝝ monachi sicut ip̄e habebat:ar.ff.de ꝑcar.si adoptauero.secus in herede alio.ff. de acquir.poss.cum heredes. hoc autem sic intelligimus ꝙ licet predicta perueniant ad monasterium tn̄ legitimam dabit descendētibus.xix.q.fi. in fi. ꝛ.xvij.q. vlt.c.vlt. ꝛ idem videtur in ascendentibus.ff.de inoffi. testa. nā ꝛ si.nec exheredari possunt sine causa:in auc. vt cū de appel.cog.

§.ij.C.de epi.auc.p̄sb̄ros. Jtē quantūcunq̄ monachus q̄ monasteriū ingredit̄ ascendētes vel descēdētes nō habeat: ⁊ testm̄ ꝯdiderit in quo p̄tereat monasteriū ⁊ alios instituat rumperet̄ testm̄ q̄si agnatōe posthumi:ar.h̄ ⁊ in auc.de sanctis.epis. sed h̄ in p̄nti.ff.de iniusto irri.te.filio. Jtē rūpit̄:q̄ capi.mi.ff.de capi.mi.l.amissione.§.fi.⁊ duabus.l.se.⁊.l.vl. Alij dicūt ꝙ tm̄ legitimā hēbit monasteriū:ar.xix.q.fi.auc.si q̄.h̄ aūt certū est ꝙ hereditates ⁊ legata ⁊ ab intestato ⁊ ex testō melius capiet mōasteriū q̄z mōachus cepisset si in seculo remāsisset.xix.q.fi.in fi.(Oblationē)quā fecerat nō tm̄ de ꝑsona:sʒ etiā in rebus(Juramēto) C.si aduer.do.l.j.⁊.C.si aduer.vē.l.j.(Jnstituit.)ingressus monasteriū fingit̄ nō solū decedere cū herede:sʒ etiā cū liberis.auc. de sanc.epis.§.sʒ ⁊ h̄ in p̄nti.sʒ si rogatus esset monasterio vel ecclesie vel alias in pias causas expēdere si decederet sine liber̄ ingrediēdo monasteriū nō intelligerē satisfactū ꝯditiōi vt in eadē auc.si aūt fiat clericus alicui⁹ secularis eccl'e nō euanescit fideicōmissum nisi sic fiat vt ꝑpetuo ꝑseueret clericus.⁊ insup̄ i' pias causas expēdat̄ ip̄m relictū:vt in p̄di.auc.Si āt testator dixisset volumus talē ptē hereditatis dare patruis si decesserit sine liberis etiā si fiat monach⁹ satisfactū vī ꝯditōi:ar.h̄(Veruntn̄)no.ambiguū v̄bū testis ꝓ reo.vel magis ꝓ eo ꝯ̄ quē ꝑducunt̄ interp̄tādū:ar.s̄.de ꝓba.ex lr̄is.⁊ ad ꝯcordiā reducēdū ē.j. d̄ testi.cū tu.

Jcet cāz.spectare. intentādo possessoriuʒ tm̄:vt in fine sequit̄.(Proponebat)⁊ in q̄ꝝ possessiōe se esse dicebat.⁊ ꝯ̄ a sua molestatiōe cōpescendū publicatis sup̄ p̄ncipali(Jn ꝑsonas)h̄ enī an̄ apertiōeʒ ꝓtestat⁹ fuit:q̄ al's sine alijs rōnibus repellet̄.j.de testi.p̄ntiū(Decernimus)Nō in emergēti ferri sn̄iaʒ(Cōprehensum)⁊ ad h̄ assignatū.(Potuit) q̄ h̄ exp̄sse sibi cōmissum fuit:al's aūt ille cui cōmissum ē ꝙ recipiat testes.sup̄ p̄ncipali nō recipiet testes sup̄ reprobatiōe:q̄ nō ē sibi cōmissum:sʒ ꝓtestatōeʒ sup̄ reprobatiōe recipe dʒ:q̄ sine illa nō p̄ōt bn̄ fieri receptio testiū:ar.ff.de iuri.om.iudi.l.ij.(Post sn̄iaʒ)h̄ veꝝ est si nūq̄z in iudicio fuit obiectū de falso.nā tūc vsq̄z ad.xx.an.p̄ōt opponere.C.de fal.q̄relā.j.de fide instru.cuʒ Jo. Secus aūt si esset mota q̄stio falsi in iudicio:q̄ tūc nunq̄z p̄textu falsi retractaret̄ sn̄ia.C.si ex falsis in.l.j.⁊.ij.nisi esset appellatū C.de fide instru.l.vl.ar.C.de tem.ap.l.p hāc.h̄ etiā no.ꝙ nō sufficit ꝓbare testes falsa dixisse nisi ꝓbet̄ ꝙ corrupti falsa dixerint ff.de re iudi.diuus. alij dicūt ꝙ sic̄ sufficit ꝓbare falsum instr̄m: ita ⁊ testes falsa dixisse.C.si ex falsis in.l.pe. ⁊ vl.cū eq̄lis sit virtus testiū ⁊ instr̄oꝝ.C.de fide instru.in exercēdis.ar.ff.de excep.q̄ agit̄.C.de trās.si ex falsis.Satis vī posse dici ꝙ indirecte sufficiat ꝓbare testes falsum dixisse an̄ sn̄iaʒ.j.de testi.ex tenore.non post.sʒ directe vel post sn̄iaʒ nō nisi ꝓbet de corruptione vel alio mō dolose.s.odio vel amore falsuʒ testimoniū dixisse.C.de falsis nec exemplū.⁊ est validū ar.q̄ post publicatōeʒ testiū nō p̄nt testes induci.auc.de testi.§.q̄ vero.Sʒ nūq̄d sufficit ꝓbare testes corruptos nisi ꝓbatū sit eos falsum dixisse:ar.ꝙ sic.ij.q.vj.§.diffinitiua.v̄.venales.ar.ꝯ̄.j.de re iu.cū.i.⁊.a.C.si ex fal.in.falsaʒ j.de testi.sic̄.⁊ h̄ vltra mediū.⁊ h̄ magis placet(Post sn̄iaʒ)no. sn̄iaʒ ꝓlatā p falsos testes vel instr̄a tenere: sʒ debere retractari. ff.de re iudi.diuus.⁊ fit h̄ p in inte.resti.petitā ꝯ̄ sn̄iam vsq̄z ad quadrienniū.C.si ex fal.instru.l.j.⁊.ij.vel p ac.in factū intētatā ad interesse ad sn̄iam retractādā.ff.de fal.q̄ nomie.⁊ sic vsq̄z ad xxx.an.vel crimīaliter accusando vtentē falso instr̄o vsq̄z ad.xx. an.C.de fal.q̄relā.q̄dā dicūt ꝙ p hāc accusatōeʒ directā de falso nunq̄z retractabit̄ sn̄ia.sʒ puniet̄ pena.l.cor.d̄ falsis(Post sn̄iaʒ) Jteʒ nō sufficit ꝓbare falsos testes vel instr̄m nisi ꝓbet ꝙ iudex secutus fuit dictū eius.j.de re iudi.cū.i.⁊.a.j.de test.sicut.C.si ex fal.in.falsam.⁊.l.j.⁊.ij.(Circunstantijs).iiij.q.ix.nihilominus.⁊ iiij.q.j.itē nihil.⁊.§.q̄ falso.j.de ap.solicitudinē.C.de li.ꝯtesta. cū p̄ter.(Produxit)nō mō corā istis iudicibus q̄bus nihil cōmissum erat de negocio p̄ncipali:sed p̄mo corā alijs.(Jnuicē)q̄daʒ dicūt ex loco isto ꝙ si testes eiusdē ꝑtis sibi inuicē ꝯ̄dicūt q̄d̄ neutris est credendū:arg.C.de fide instru.in exercēdis.diuerse.nos aūt ꝯ̄ ar.auc.de testi.Si v̄o apte nec ob.ꝙ h̄ dī.hec enī lr̄a nō dicit ꝙ vnus testis alij vel alijs ꝯ̄diceret.⁊ ideo nō valeret dictum eius.sed ꝙ vnus testis sibiip̄i ꝯ̄dicebat.(Male)hinc habes ꝙ q̄ recipit testes dʒ iudici rescribere cuius auctoritatis ⁊ fame sint. ⁊ de alijs circūstantijs:ar.j.de fideius.ꝯstitutis.j.de testi.cū cāz. (Nulla)hoc aūt arbitrio iudicis relinquit̄ q̄ h̄ magis scire p̄ōt.ff de testi.l.iij.§.tu.magis(Aliq̄d dicere)sed nōne sufficiebat cōtra hos vbi eoꝝ dictū reprobaret̄:q̄ criminosi fuere.Rn̄deo sufficere si ad hoc ageret̄.sed ad h̄ nō agebat̄:īmo repulsi fuerūt fauētini ab hac exceptōe p interlocutoriā pap. sed agebat̄ vt testimoniū illoꝝ quasi falsum cassaret̄(Plures)q̄d ad rē si melius ꝓbauit eccl'ia cū se inuicem nō ꝯtingant iste ꝓbationes.poterat enim eccl'ia hr̄e omnē honorem districtū ⁊ iurisdictōeʒ in locis de quibus agit̄.⁊ cōe etiā poterat habere ibidē aliqua seruitia.nō g̃ ꝯ̄dicunt sibi testes cū sepe ad ꝯcordiā sit laborandū.j. de testi.cuʒ tu.Rn̄deo multum ad rem:quia si eccl'ia ꝓbauit omnem iurisdictionem ho.⁊ dis.se possedisse.ergo alius non potuit ibi possidere seruitia.q̄ enim omnia dixit nihil p̄termisit.xix.di. si romanorum. ⁊ hoc innuit lr̄a vbi dicit:ꝙ duo insimul ⁊c̄.sed sic testes ecclesie vident̄ suspecti cū negatiuā astruere videant̄.s. ꝙ sic pertineant ad eccl'iaʒ ꝙ nō ad cōe.s̄.de cā poss. cū eccl'ia.Sed rn̄deo aliud est si dicat test̄ cōe nō possidere: vel eccl'aʒ tm̄ possidere cuius dictū vere esset suspectū.⁊ sic loquit̄ decr. ꝯ̄ria. aliud si dicāt omnē honorem ⁊c̄.pertinere ad eccl'iaʒ quoꝝ dictū in nullo suspectum dici p̄ōt.Sed oppones nisi ex illis v̄bis omnem honorem ⁊c̄.colligas illū intellectū ꝙ fauentini nihil ibi habebāt.videtur veꝝ ꝙ p̄mo dictū est ꝙ vtriq̄z testes saluari possunt.dic ergo testimonium testium eccl'ie sic intelligendum nisi vt fauentinos vel alios excludat:q̄ sic esset suspectum.sed ꝙ iurisdictionē ho.⁊ dis.omnis generis ibi exercuerat eccl'ia tam in ciuilibus q̄z in criminalibus causis:puta iurisdictiōeʒ in cognitione causaꝝ: in puniendo maleficos:insuper eam honorabant vocando eam dn̄aʒ occurrendo nuncijs eius:⁊ obediendo mandatis eius etiā extra iudicium.distinguebat etiam eos eccl'ia exigendo cautōes fideiussorias ne ad illicita ꝓrumperent que om̄ia ⁊ his sīlia possent sub iurisdictione comprehendi.Sed oppones.sic g̊ nihil ꝓdest eccl'ie ꝙ plures vel meliores ⁊ antiquiores habuit ꝓbationes:cum per testes eccl'ie non tangantur fauentini. Jtem s̄m h̄ nihil faceret ad ꝓpositum ꝙ sequitur:quia duo ⁊c̄.nam cum eisdem seruitijs nō dixerint vterq̄z debet habere q̄d̄ ꝓbat.ad hoc potes rn̄dere ꝙ melioritas vel antiquioritas testium:vt ita loquar non valet quo ad hoc q̄d̄ fauentini non habeant seruitia: dummodo tm̄ per duos testes probarent seruitia ꝑcepisse.Sed ad hoc ꝙ fauentini seruitia non habeant facit probatio antiquioris temporis recepta pro eccl'ia.s̄.de elect.cum eccl'ia. vel quia fundata est intentio eccl'ie.si ergo cōmune post probat se in eisdē locis aliqua seruitia percepisse presumitur ꝙ possederit clam nisi probet ꝙ eccl'ia sciuerit cōmune possidere:⁊ etiam forte intenderet possidere:arg.ff.de aqua quo.⁊ esti.l.j.§.aristo.Nam qui scientiam allegat eam probare debet.lxxxij.di.proposuisti.ff.de proba.verius.ff. de admi.tu. h̄.nisi forte violente p̄sumptiones essent ꝙ sciret:quia tunc oportet ꝙ probet ignorantiam:ar.xvj. di.ꝙ dicitis.s̄.de postu.c.j.sed ⁊ si probauerit scientiam eccl'ie:⁊ eccl'ia ꝯ̄ probet ꝙ statim postq̄z sciuerit verbo vel alio modo cōtradixit vi ab eo possidere videtur.ff.ꝙ vi aut clam.l.j.§.q̄d sit. ⁊.§.se.vtroq̄z ergo istorum modoꝝ siue clam siue vi ab eo possideat succumbet in interdicto:insti.de interdic.§. retinendum.ecclesie autem adminiculum afferunt priuilegium:licet sola probatio antiquioris temporis sufficeret. Sed oppones: immo obtinere debet cōmune cum cōmune possideat seruitia ⁊ non eccl'ia. ff.vti possi.§.h̄ autem. ⁊ sufficere debet si tempore litis ꝯtesta.se possidere probat:insti.de interdic.§.retinende.Ad hoc sic respō deo non est simile verum eccl'iaʒ non possidere.erat enim eccl'a in possessione recipienda illa ⁊ alia seruitia quādo volebat que licet vel ꝯsimilia cōmune se probet possidere tempore li. ꝯtesta. quia tamen vi vel clam possidet ab eccl'ia succumbet vt dictum est.melioritas autem testium tunc p̄cipue valeret si de eodē tempore tm̄ deberet. h̄ aūt h̄ ideo posuit:q̄ forte vterq̄z testes ꝓbāt q̄ tp̄e li.ꝯtesta.eadē seruitia recipiebāt eccl'ia ⁊ cōe.sed eccl'a melius ⁊ p meliores testes. ⁊ ad h̄ bn̄ sequit̄:cū duo ⁊c̄. Sʒ dices ⁊ si vi vel clā possiderat cōe:tm̄ q̄ possidet nō dʒ hr̄e locū vti possi. ꝯ̄ ip̄m:quia tunc locum tm̄ habere videtur quando se tm̄ ⁊ non aduersarium dicit possidere.ff.vti possi.l.j.§.est igitur.⁊ p̄cedē. Jtem in hoc casu cōpetere debēt ꝙ vi aut clā:aut vn̄ vi.ff.ꝙ vi.l. j.ij.⁊.iij.in p̄n.⁊.ff.vnde vi.l.j.in prin.Responsio:immo locum habet tm̄ vti possi. quia actor non dicit se expulsum: sed turbari tm̄.⁊ interdictum vnde vi locum hʒ quando quis expulsus ē. ff.de vi ⁊ vi arma.l.j.§.interdictum.hic autem hʒ locum quādo turbatur possidens:quāuis ⁊ ille qui tu. bat possideat dummodo vi aut clam aut precario ab aduersario. Si autem expulsus esset competeret interdictum vnde vi:vel offi.iudi.vel conditio ex decre.vt no.s̄.de elec.querelam.s̄.de causa pos.cum eccl'a. sed dices nonne eo ip̄o ꝙ alius est in possessione ecclesia amisit possessionem. Respondeo non potest enim esse ꝙ possessionem iuris.ho.⁊ dis.⁊ etiam ip̄orum seruitiorum retinuit ecclesia ⁊ possessionem nihilominus seruitiorū quesiuit cōmune. ⁊ ita vterq̄z habet possessionem sui iuris:licet cōmune male habeat ⁊ posset h̄ dici.licet iure non prohibetur ⁊ addici his que superius dicta

sunt q̄ hic cōpeteret interdictū vñ vi: vel officiū iudicis: vel con
ditio ex decr. ad recupandū ius illud seruitiorum q̄ possidebat cōe
⁊ interdictū vti pos. rōe vis turbatiue quā sibi facit cōe sup iur.
⁊c. que possidebat eccl'ia. Sz dices ppter hoc nō esset imponen-
dū silentiū cōi: cū p hoc interdictū nō esset ei auferēda possessio
seruitiorum q̄s hēbat. tu aūt potes rñdere q̄ etiā agēdo interdicto
vti pos. ex quo ɔstat q̄ vi vel clā possidet ab aduersario impone-
tur sibi silētium: quia aliter nō cessaret a turbatōe vt dicūt qdā
lz non probēt illud iure q̄ si seruitia possit recipe cōe sine turbati
one iurium ecclesie q̄ non imponeret eis silētiū q̄ ius vi vel clā
possideret cum ad hoc nō agere͏t. nullā aūt possessionē retinen-
ti nō dat interdictū cum tueat possessorē. ff. vti possi. l. j. §. j. ⁊. ij.
nec pōt turbari nisi qui possidet. ⁊ ex sola vi turbatiua compe-
tit hoc interdictū vt hic. ⁊ hic habent locum vbi petit in libello
q̄ cōe cessaret ab inquietatione eccl'e in seruitijs exigendis in p̄-
dictis locis. ⁊ cōe tantū de seruitijs questionem referebat. vl' dic
⁊ planius petitum in libello cōe cessare a turbatione eccl'ie super
iur. ho. ⁊ dis. ⁊ cōe non seruitiorum: sed iur. ho. ⁊ dis. questionē mo
uebat. ⁊ ideo meliores probationes ⁊ de antiquiore tempe pre-
ualuere. ⁊ bene sequitur: cum duo ⁊c. ⁊ expositione eadē. s. ho.
iur. ⁊ dis. ⁊ sic plana sunt omnia. ⁊ quia de seruitijs pncipaliter
non agebatur. fi. s. de elec. cum eccl'a. ff. vti pos. si duo. §. ij. si autē
cōe retulisset tm̄ questionem alicuius iuris q̄ dicit se habere in iu
risdictione q̄ posse videtur: argu. ff. vti pos. l. vlt. Sicut enim re-
ferre potest questionem iur. que iur. habet. ff. vti pos. si duo. §. si
vicinus. sic etiam dicitur de iure quod habet in iurisdictione: ar.
p̄dicte. l. vlt. ff. vti possi. puta: quia aliqua seruitia quasi seruiturē
habent in iurisdictione: sed iurisdictionem bene confitetur eccle-
sie tunc si non male in possessione esset cōmune illius iuris: inten-
tabat ecclesia negatoriam. ff. si vsufruc. pe. vti. §. vtrum. sed inter
dicto succumbet ecclesia quia tuetur possessorem. ff. e. l. j. §. inter-
dictum autem. Si autem cōmune non esset in possessione seruitu
tis competeret contra eum interdictum q̄ non tm̄ competit quā
do est contentio quis possidet: arg. ff. vti pos. l. j. §. hoc autem. sed
etiam contra eū qui non possidet. ff. e. si duo. §. si vi. si turbat pos
sidentem vel non permittendo eum vti iuri suo. ff. si ser. ven. l. si
cut. §. aristo. ff. vti pos. si duo. §. h inter. ⁊. §. cum in aquiliañ. vel
etiam de suo auferendo. ff. vti pos. si duo. §. item videamus: sed
actor. Illi autem q̄ est in possessione talis iuris vel seruitutis dat
vtile interdictum contra conturbantes eum. ff. de iniu. iniuriarum
§. vl. ⁊. l. se. Si vero cōe neq̄ iurisdictionis neq̄ iuris q̄ in iuris-
dictione haberet faceret ɔtrouersiam: sed propria temeritate cō
trouersiam faceret tenetur actione iniuriarum. ff. de ac. emp. qui pē
dentē. §. j. ff. de iniur. l. j. in pn. sz ⁊ hoc interdicto turbet q̄ nō tm̄
ɔ possidentē competit vt dictū est. ei aut q̄ dictū ē q̄ idcirco ipo-
nit silētium cōi: nec in snīa excipit de seruitijs: q2 actū nō fuit: vi
det esse ɔ id quod no. in glo. q̄ incipit: vt inter. vt diximus q̄ vbi
ambos inuenit possidere dz modos possidēdi distinguere. Sed
rñde illud obtinere vbi neuter ab altero male possidebat. s. vi' vl'
clam vel p̄ca. h aūt sola eccl'ia agebat. vñ q̄ztūs cōe postea ageret
⁊ pbaret receptōez seruitiorum nō fieret adiudicatio sup illis q̄ pe-
titū nō erat: ar. j. de simo. lz. posset tm̄ dici q̄ si cōe bñ pbasset ser-
uitia q̄ potuisset absolui q̄ ad seruitia ab impetitione eccl'ie. s. de
elec. c. vl. sz nō fieret adiudicatio q̄ sup seruitijs nō molestaret. h
autem ideo quo ad seruitia nō fuit absolutuz cōmune: q2 p̄sume
bat vel vi vel claz possidere: vt supra ē dictū. ad hoc g̃ vt nō pos
sint he dubietates euenire sp dz actor exprimere modos turba-
tionis. si enī non exprimant ⁊ ferat snīa q̄ nō vexet: in nullo vl-
terius vexare poterit: etiam si erat in possessione aliquorum seruiti
orum ip̄a amplius vti nō poterit: ar. C. de an. excep. l. vlt. Itē nō
facimus vim q̄ questionē referat tractus in iudicio in interdicto
vti pos. q2 sup eo q̄ pponit ille q̄ trahit aliū in iudiciū recipiētur
pbationes vtriusq̄: cum vterq̄ in interdicto vti pos. actor sit ⁊
reus ⁊ pariter p vtroq̄: ⁊ ɔtra vtrunq̄ pnunciabit. (Eodem)
h verbū soluit ɔriū. ff. vti pos. si duo. nam alio mō possidet vsu-
fruc. vel supficiarius. s. naturaliter: aliter proprietarius. s. ciuilit.
(Ex priuilegijs) malus titulus fauētini vel puil. ec. modicū faci-
unt ad interdictū vti pos. f̄m q̄ dixim⁹ in glo. que incipit: qd ad
rē. vel potes dicere q̄ facit puilegiū: q2 cōe pbatōes induxit sup
seruitijs: ⁊ eccl'a sup omni iurisdictione ho. ⁊ dis. ⁊ q dixit omne
nihil cōi reliqt. prudenter g̃ fecit eccl'ia que h puilegia induxit ⁊
q̄ztū potuit suam causam iustificauit: vt ⁊ sue probationes cōmu
nis pbationibus p̄ferant. imo plus dicimus: q2 si cōe probasset
se seruitia possedisse anteq̄ eccl'ia possideret in p̄dictis castris iu
risdictionē ⁊c. non teneret cōe pbare aliquē iustū titulū sue pos-
sessionis: q2 nulla esset p̄sumptio ɔ eū. sz qn̄ in re alterius dicit se
aliqd ius q̄siuisse cū omnis res p̄sumat libera p̄sumit vi vel claz
possidere nisi ɔriū pbet. ⁊ sic loquit decr. s. de resti. spo. pisanis
nā bñ fatemur q̄ si cōe h pbasset aliquē titulū p quē ɔriā p̄sum-
ptionē remouisset obtinuisset in interdicto (Vti possidetis) vt in
terdictū vti pos. interp̄tat ɔ eū qui inuenit nō possidere vel ma-
le possidere ab aduersario. i. cū aduersarijs p̄us bñ possederit ⁊
is ɔ quē agit incipit postmodū eandē rē vi vel clā possidere vel
p̄cario nunq̄ dz sentētiari vti pos. ita possideatis: sz dz ɔdēnare
molestatorē ⁊ imponere ei silentiū vt h. C. vti pos. l. j. ff. vti poss.
§. vl. si aūt q̄ egit vti pos. inueniat nō possidere. vel reus meli⁹ p
bet se possidere absoluit reus. s. de elec. cū ab eccl'ia. vel etiā forte
adiudicabitur sibi res de qua agit si de suo iure pbauerit. vbi au
tem intentat ɔ possessorem a possessore iudex in snīa dz discer-
nere quā possessionē vnus hz. s. naturalem: quia vsufructuarius
⁊ quā possessionem alius. s. ciuilem: quia proprietarius ⁊ tūc p-
nunciabit: q2 inueni vos sic distinctas possessiones habere ideo
p̄cipio vti tu. io. ciuilem: ⁊ tu petitionem naturalem vti posside-
tis ita possideatis: ar. insti. de act. §. curare. ⁊ si secus factū fuerit
non tenet snīa: q2 certum non ɔtinet. C. de sen. que sine. cō. ⁊ sem
per iudex in snīa dz adijcere vim fieri contra mandatum meuz
prohibeo. C. vti pos. l. j. in pn. vbi autem vterq̄ probat se ciuili-
ter ⁊ naturaliter possidere: ⁊ p omnes sunt equales probatōnes
⁊ p̄sumptiones: dicunt quidam pronunciādum vti pos. ita pos.
quasi pnunciet q̄ p medietate possideant p indiuiso. ⁊ sic inter
eos diuidetur: ar. ff. de vsufru. si cus. §. inter duos. Sed hoc nūq̄
fuit petitum: ergo non debet sententiari. j. de simo. lz. Alij autez
dicūt abstinēdum a snīa vt sic affecti tedio cōponāt vel arbitros
eligant vtrobiq̄. tm̄ prohibebit vim fieri vel diuidendam rē: vt
dictū est. vl' ex quo vnus recipit aliquid: alius phibetur illud idē
accipere vel etiam occupare (Fauentiñ.) quidam dicunt q̄ p hāc
accusationem directam de falso nunq̄ retractabit sententia sed
puniet pena. l. cor. d falsis. C. de sen. ⁊ inter. l. j. ɔ so. vt. s. de elec.
querelam. (Super hoc) que sequunt non determinant v̄bum p̄-
cedens. s. ɔdemnamus: sed participium sequēs. s. silentium im-
ponentes. (Et alijs) bene dicit ⁊ alijs. nam cum verba libelli sint
large intelligenda. ff. de iudi. si quis. auc. solemus. s. de cā pos. c.
iij. non solum petita in libello adiudicabuntur: sed etiam alia p-
tinentia: argu. j. e. cum causam.

P**Er tuas.** ⁊c. recognouit). C. de la. li. tol. l. j.
§. pe. (Noiatus). repete q̄ dixim⁹
s. de fi. p̄sby. michael (Infirmare) s. d elec. p inq̄sitōz

Q**Uoniam contra.** ⁊c. iudicis) secus
si essent plures. ⁊
sic seruat eccl'a romana: ar. j. de ex. p̄la. int dilec. j. de
accu. cū dilec. Alij ɔ ⁊ soluūt vt ibi diximus. nō q̄ ex-
quo credit duobus iudicibus ⁊ duobus scriptoribus. g̃ eadē rō-
ne vni iudici ⁊ vni scriptori (Ex ordinario). i. dele. (Publicā) re-
pete q̄ diximus. s. e. post cessionē. nō intelligas q̄ duobus clericis
vel soli notario credat de scriptura pcessus: puta si dic̄ talis: sic
ɔfessus fuit. vel talis sic dixit nisi h fiant corā iudice vel corā alio
ad h deputato. Sed satis videt q̄ iudex ip̄m notariuz vel duos
clericos possit deputare p vtroq̄ officio. s. ⁊ receptoris testiuz: ⁊
scriptoris. ⁊ sic hz ɔsuetudo que est optima. l. interpres. ⁊. s. de cō
sue. cū dilectus. ff. de leg. minime. diuturna. ⁊. l. sz ⁊ ea. ⁊. l. si de in
terp̄tatione. Item receptio testium siue ɔfessio vbicūq̄ fiat siue
in p̄ñtia iudicis siue non dummō de mandato iudicis fiat inter
acta iudicij computabit: q2 auctoritate iudicis factū ē ac si ip̄e iu
dex p̄ñs fuisset. ⁊ q2 ē de his que ad iudicium pertinēt ⁊ acta iu-
dicij ⁊ forensia instrumenta valent: si solummodo per iudicem
scribant vel p quēcunq̄ alium: ⁊ non notariū sine subscriptōne
testium. C. de dona. in dona. j. de p̄script. ad audientiam. Alij ɔ
⁊ melius: vt no. j. de testi. cū a nobis. (Conscribant.) per se: quia
vterq̄ manu sua idem scribet. vel dic q̄ hi duo possunt acta per
vnum ex seip̄is scribere: vel penit⁹ per extraneum. sed ille q ma
nu propria non scribit p sigillum autenticum vel subscriptionez
suam: vel alio mō legitime notum faciet q̄ sua auctoritate factuz
est: ar. ff. de admi. tu. l. tutor. §. gessisse. ⁊ etiā qlibet tabellio char-
tis p aliū factis auctoritatē p̄stat. auc. de tabel. coll'. iiij. Idem est
in electoribus: quia vnus solus pronunciat electionē. s. de elect.
in genesi. ⁊ in iudicibus ferentibus sententiam: ar. ff. de re iudi.
duo (Citationes) mirum est q̄ creditur simplici nuncio: ⁊ non iudi-
ci. j. de app. cum parati. ff. de rebus eorum qui sb tu. magis. §. illud.
s. de elect. bone. j. lxj. di. si forte. Solu. dicunt quidam hodie non
credi nuncio. vel dic ei credi: quia eius officium est: sed non iudi-
cis: quia iudex semp niteretur defendere factum suum. ⁊ quia ni
mie expense fierent si nuncij secum ducerent notarios. vnde sic
debet exponi qd h dicit: citationem. i. responsionem nuncij citāt
l'ra etiam p quā datur potestas citādi dz scribi in actis nisi esset

nuncius publicus q̄ esset generaliter ꝯstitutus ad oēs citatiōes faciēdas. lr̄az aūt citationis sufficit esse sigillatā sigillo iudicis: q2 nō est de actis iudicij ꝓprie sȝ añ iudiciū (Instrꝝ) nō. q2 exq̄ ꝓducta sunt instr̄a corā iudice vel etiā corā alio de eius mādato ⁊ exemplata: vt de h̄ no. s̄. de of. dele. cū in iure. extūc nō agit̄ ad editiōeȝ instrꝝ priorꝝ ad quē nisi raro agi pōt. sȝ agit̄ ad editionem actorꝝ ad quā sp̄ agi pōt: vt no. s̄. e. c. j. p̄ma eni instr̄a trāslata sunt in acta. ⁊ idē est etiā si nō sunt exemplata sȝ tm̄ scriptuȝ est in actis: talis ꝓduxit instr̄m cuius p̄ncipiū est tale ⁊ finis tal: q2 extūc illud instr̄m vel eius tenor in instr̄is vel in actis cōputādū est. s. p h̄ dicūt q̇dam q̄ etiā rescriptū cōmissionis ⁊ ꝓcurationes inserēde sunt in actis hm̄ōi. ⁊ nos q̇dem dicimus h̄ ratū esse sȝ ⁊ si nō inserant̄ post li. ꝯtest. nō oportet ꝓcuratorē ꝓbare mādatū exq̄ cū vsqȝ ad li. ꝯtesta. amisit. ff. de ꝓcur. pōpo. §. rati. nec iudex cōmissionē sibi factā: vt ⁊ no. s̄. de elect. statuimus. vel dic ⁊ melius q̄ bn̄ dȝ ꝓbare rescriptū cōmissionis: ⁊ ꝓcurationē exhibeā in iudicio ⁊ scriptā in actis: sȝ nō tenet̄ mōstare ip̄a origialia nec eorꝝ tenorē ꝓbare. sȝ si nō sunt in actis scripta oportet euȝ ꝓbare cōmissionē ⁊ ꝓcuratōeȝ p ip̄orꝝ originaliū exhibitōeȝ: sic h̄ satis innuit exp̄sse. sufficit eni in his actis ꝯtineri: talis exhibuit rescriptū ꝯplicū vel ꝓcuratōeȝ suā: ⁊ nō ē necesse inseri tenorē eorꝝ. delegatōes aūt ⁊ sb̄deleg. etiā debēt scripte esse vbi h̄ dicit̄ ⁊ sufficit ibi dici. hec sb̄delegatio scripta fuit p tales: dȝ etiā ponere in actis illis: ille q̇ recipit testes q̄ta fides sit ei adhibēda. iiij. q. ij. §. itē. j. de fideiuss. ꝯstitutis. ⁊ de testi. ꝯstitutis cāȝ. ⁊ nisi ponat h̄ periculū inde accedit: q2 lȝ ip̄e q̇ recipit testes ⁊ ferat bonā sententiā ꝯ dicta testiū. q2 nouit testes vacillasse in suis testimonijs: tm̄ superior ad quē appellat̄ vel alio mō causa defert̄ vacillationeȝ igrās fert sniaȝ s̄m dicta testiū. ⁊ videt̄ q̄ ille q̄ recipit testes dȝ dicere ⁊ facere scribi in actis p̄nte teste ⁊ audiente q̄ iudex reputat eū vacillare. ⁊ etiā dat̄ ptās ꝯdicēdi testib⁹. p̄tē aūt nō oportet esse p̄ntē nec aliq̇d scire q̄usqȝ fuerit publicatū: alioqn nimis impediret̄ ꝓcessus cāꝝ. nec mireris si in h̄ reqrit̄ testis ⁊ audicet̄ ꝯdicēs: q2 eius interesse: ⁊ ꝓpter hoc punire dȝ. j. de pe. sup his vbi no. nec est ꝯ. s̄. de or. cog. cū dilec. in fi. q2 ibi nulla pena infertur testi: q2 iudici nō est manifestū de malitia testis p testes: q2 eo absente testificati sunt. sȝ h̄ ip̄e videt malitiā testiū: videt̄ tm̄ q̄ tabellio q̇ scribit attestatōes nō dȝ scribere vel dicere in actis vl̄ interserere in depositionibus testiū: nisi ip̄e bn̄ videat ⁊ cogn̄scat q̄ vacillēt. Aliq tm̄ dicūt q̄ si solus iudex dic̄ tūc. s. in receptōe testiū q̄ vacillat testis q̄ ei credendū est: ⁊ q̄d tabellio illud scribere dȝ etiā si nihil videat titubatōis vel vacillatōis. q2 tabellio nullam hȝ auctoritatē in receptōe testis: sȝ in scribēdo tm̄. iudex aūt q̄ dȝ inqrere ⁊ pōt cape ⁊ vinculare testē. C. de testi. nullū. j. de penis sup his. ⁊ c. dilec. ille hȝ auctoritatē: ⁊ sic̄ tabellio dȝ fideliter scribere q̄ dicit testis ⁊ nō aliud: ita fideliter dȝ scribere ea q̄ ptinent ad officiū iudicis. s. de qbus interrogauit ⁊ inter cetera etiā scribet sicut dictū est q̄ iudex q̇ recipiebat testes mihi tabellioni dixit q̄ testis vacillabat: ⁊ plus valebit ⁊ maioris auc̄tis erit si tabellio adijciat mihi videbat̄ q̄ vacillaret si tm̄ veritas sic se hr̄et q2 nec mētiri dȝ nec aliquā scribere falsitateȝ. ⁊ videt̄ q̄ iudex ⁊ tabellio q̄ȝtūcūq̄ p̄nt magis debēt exp̄mere modū vacillatōis. s. q2 dubitādo vel tremēdo vel retinēdo vel sudādo p nimio loq̄bat̄: vel al's hm̄ōi. plus etiā videt̄ aliqbus ⁊ forte nō male: quia etiā nō intelligēte h̄ teste possit h̄ facere scribi. Illud bn̄ videt̄ q̄ nisi p̄dicta inserat vel scribi faciat dū dicit̄ testimoniū q̄ postea nō faciet scribi: nec sup h̄ crederet̄ ei vt h̄. (Et p̄sonas) iudicū ⁊ litigatorꝝ ⁊ aliorꝝ de qbus fiūt ⁊ loquunt̄ acta. testiū aūt noīa que intersunt actis non dȝ ibi scribi: argu. a ꝯ̄rio sensu. auc̄. de here. ⁊ fal. §. nec absunt. C. de do. in dona. (Et p̄sonas) p h̄ satis patet q̄ lȝ multa ꝯtineant̄ in instr̄o. tabellio tm̄ qui dicit se his interfuisse non intelligit̄ dicere nisi de his q̄ in eodē loco ⁊ die acta sunt. vn̄ si iudex in snīa sua narrat quō in lite quā diffiniuit lit. ꝯtesta. facta est partiū ꝯfessiones facte testes recepti ⁊c̄. hm̄ōi: nō tamē ista ꝓbant̄ p instr̄a: q2 nō sunt facta ea die vel loco q̄ instr̄m snīe est factū. Sȝ tm̄ p h̄ instr̄m ꝓbat̄ snīe ꝓlatio: q2 eodē die ⁊ loco ē ꝓlata quo rogatū est instr̄m de alijs: vt puta de li. ꝯtesta. vel de cōfessionibus huius facti narratio est. imo plus videt̄ q̄ etiā si diceret tabellio tali die ⁊ loco facte fuere li. ꝯtest. ⁊ ꝯfessiones tm̄ nō valet sup his instr̄m. sȝ q̄ȝtū ad h̄ testimoniales lr̄e sunt. Alij dicunt ⁊ sic etiā papa iudicauit q̄ delegationes ⁊ subdelegationes ꝓbant̄ p sola sigilla delegantiū. non eni dicunt̄ esse acta iudicij: cū fiāt sine cāe cognitione ⁊ ptibus absentibus. ⁊ eodē mō probat̄ ꝓcuratio p instr̄m exinde ꝯfectū: q2 tā cōmissio q̄ȝ ꝓcuratio ⁊ añ li. ꝯtesta. ⁊ post p ip̄a originalia sunt ꝓbāda. (Instrꝝ) lex aūt q̄ est. ff. de ꝓcu. pōpo. §. rati. nō ꝯdicit. ibi eni dicit̄ q̄ post li. ꝯtesta. nō exigit̄ cautio de rato ⁊ bn̄: q2 cautio h̄ non hȝ locū nisi vbi dubium ē an sit ꝓcurator q̄ est semp qn̄ ꝓcurator verisimiliter dicit se hr̄e mādatum etiā si non hȝ vel ꝓbet: argu. C. de ꝓcu. l. j. ff. de iureiu. plusq̄ȝ. §. fi. ⁊ ideo ē: q2 non lȝ reo dicere post li. cōtesta. dubito an habeas mādatum satisdationis. nec etiā pōt dicere p̄cise q̄ ꝓbet mādatum: sicut nec añ li. ꝯtesta. h̄ bonus ei incūbebat vt dictū est. Sȝ si reus vult ꝓbare q̄ ille q̄ dicit se ꝓcuratorē nō hȝ mādatum pōt. ⁊ sic etiā non exiget̄ cautio de rato ab eo q̄ dicebat se ꝓcuratorē: sȝ absoluet̄ reus ab obseruatōe iudicij. Item etiā si non offerat se ꝓbaturꝝ q̄ nō sit ꝓcurator: sȝ tm̄ dicit eū non admittendū vlterius nisi oñdat ꝓcurationē originalem vel actū iudicij in quo ꝯtineat̄ q̄ eius ꝓcuratio exhibita fuit: vel q̄ post dubitationē istā. s. an esset ꝓcurator ⁊ inq̄sitionē factā super h̄ admissus fuit tanq̄ȝ ꝓcurator: arg. s̄. de elec. cū dilectus. nō admittit̄ q̄si ꝓcurator nisi satisdet. nā lȝ cogat̄ satisdare post li. ꝯtesta. vt in. §. p̄. ff. de procur. pōpo. §. rati. pōt tm̄ si vult sic̄ ⁊ nouus procurator satisdare dȝ. C. de ꝯsor. eiusdem li. l. ij. (Animaduersione) q2 de suo resarciret. j. de sen. exc. sacro. C. de iudi. sancimus. ⁊ C. de testi. si qn̄. in fi. al's etiā puniet s̄m suū arbitriuȝ. insti. de obli. q̄ ex qua. de. in p̄n. (Processu.) repete q̄ diximus. s̄. de offi. dele. cū in iure. ⁊ de elec. bone me. añ sniaȝ tm̄ vel post sniam a qua fit appellatū: post sniaȝ aūt a qua nō est appellatū p̄sumit̄ ꝓ eo vt no. s̄. de offi. dele. cū in iure. Itē attēde diligēter: q2 dicit non esse credenduȝ iudici sup processu iudicij. i. sup actis iudicij: nec pro eo p̄sumēdum in p̄dictis. ⁊ de hoc no. s̄. de offi. deleg. cū in iure. Sed de alijs que sunt extra processum est iudici credendum ⁊ pro iudice p̄sumendū. vn̄ si iudex tulit sententiā ⁊ ꝯdemnauit aliquē in. c. ⁊ nō est appellatū non poterit postea dicere q̄ sententia non sit iusta. ⁊ si propter hoc petit exhiberi acta. s. attestationes vel alias vt ex illis appareat iniustā sniaȝ esse non est audiēdus. ⁊ etiā si producta fuerint de facto: lȝ ex eis non probetur iusta snīa: non tm̄ propter hoc reuocabit̄ snīa. Immo pl⁹ videt̄ q̄ si dixisset: quia p. a. ⁊ b. testes sic probatū est: sic sententio ⁊ p illos testes nihil ꝓbat̄: nihilominus p̄sumit̄ pro snīa iudicis s̄. de renun. in p̄ntia. j. de re iudi. cām. arg. ff. de re iudi. cum prolatis. arg. ꝯ. j. de re iudi. cum bertoldus. vbi no. Idem videtur dicendum in sententia excōmunicationis interdicti ⁊ consimilibus. s. quia si ꝯqueràt̄ quis de iniusta excōmunicatione a q̄ non sit appellatum p̄sumitur pro iudice. Si vero sit appellatū vt h̄: cum eni ordo iudiciarius ita sit seruandū in snīa excōicationis sicut in alijs. ij. q. j. nemo. j. de sen. exc. cum medicinalis. idem ius seruadum est (Documentis) nam lȝ non scribant̄ p tabellionem vel per plures: al's tm̄ valent acta. demū possint probari p ꝯfessionem partiū: vel p testes vel alio mō.

AD nostram. ⁊c̄. legi) Hec lex q̄ est ꝯ ius cōe nō est seruāda cū nō sit inducta de certa ꝯscīa eius q̄ pōt ibi ꝯcedere legem ⁊ immutare. ff. dele. de qbus. vel pōt dici hāc ꝯsuetudinē esse ꝯ ius naturale. vj. q. v. actor. vel pōt dici q̄ est contra bonos mores vn̄ non valet. xij. di. illa. ⁊ ideo consensus p̄ncipis nullum tam iniq̄ legi robur tribueret (Purgare) purgatio enim tm̄ deficientibus probationibus admittenda est. xv. q. v. c. j. ⁊ ij. q. v. omnibus. j. de testi. tam litteris. j. de purga. ca. ex tuarum. (Audiatis) altero volente affirmatiuā probare non admisso. nam si cū alio ꝓbare velit eis mos gerendū est. ff. de proba. circa.

CUm causam. ⁊c̄. (liberos). j. de p̄scrip. ad audiētiā. xxx. q. j. puenit. C. de fide instru. auc̄. ad h̄. ff. de ꝓba. cēsus. C. artu. l. vl. C. q̄ po. in pig. ha. scripturas. xxviij. q. ij. sane iij. q. vij. p̄sulatus. ff. de instru. sȝ ⁊ si pu. §. p̄scribere. ff. de iuris. o. iudi. si q̄s id. ff. de albo scri. l. j. ⁊ ij. (Famā) q̄ lȝ nō ꝓbet: est tm̄ in adminiculū. iiij. q. iij. itē sepe. ff. de testi. l. iij. §. q̄ arg. Si etiā non probaret̄ factū daret̄ materia pape diuidendi de nouo s̄m antiquā famā. ⁊ sic expone q̄ sequit̄ adminicula. ⁊ sic. xvj. q. iij. int. ⁊ pōt intelligi h̄ decr. habere locum vbi nullus est in possessione quod potest esse. j. de deci. c. qm̄. vel si est in possessione constat tamen q̄ eam habet si non assignatione pape vel diuisione. cum eni certū sit eum possidere sine titulo: vn̄ pōt iuste iudi. offi. ip̄lorari vt diuidatur. ⁊ ad hanc diuisionem faciendā opant̄ adminicula hic posita: arg. j. de reli. do. c. j. Sed oppones q̄ sufficit q̄ possideat: arg. s̄. e. ex lr̄is. nec cogit̄ dicere titulū sue pos. C. de peti. here. cogi. ⁊ p̄sumit̄ bn̄ possidere nisi probetur ꝯ. j. de p̄sum. dudum. Rn̄dit hec vera esse vbi nescitur veritas: ⁊ vbi non est p̄sumptio contraria: arg. h̄. Secus cum h̄ terra a suis temporibus ad cultum xp̄i redient. vn̄ satis poterat constare q̄ nō erat diuisa vel p̄sumptio vehemēs erat in ꝯ̄riū. sed adhuc oppones hāc dubitationē non posse esse. cum prouincie ⁊ ep̄atus sint diuisi añ aduētum xp̄i. ⁊ s̄m illam diuisionē postea ap̄li statuerunt p̄ma

res.archiepos ⁊ epos.lxj.di.c.j.⁊.ij.⁊.ix.di.c.j.Sed dic lȝ apl'i ordinauerũt vbi epi essent:nõ tñ dixerũt epatũ fines. itẽ lȝ alicubi: nõ tñ vbiqȝ. Jtẽ põt esse q̃ succedẽtib⁹ tpibus variant̃ ꝯditiões locoꝝ:⁊ aliqs locus q̃ pmo tenebat̃ epatũ:mõ teneri nõ põt.non ob.c.xvj.q.j.plures.qꝛ illud loquit̃ qñ erãt limitate parochie.sȝ de aliq̃ loco dubitabat̃ inter cuius fines h nõ videt̃ pcedere:qꝛ testis ibi dicit si ꝯtẽtio fuerit de terminatõne duaꝝ matricũ ⁊c̃.sic erat q̃stio de termĩs esset ⁊ vterqȝ se possidẽ dicebat. nã tũc ꝭm tenorẽ illius cap'li ẽ pcedẽdũ. Sȝ meli⁹ videt̃ inter eos interdictũ vti pos.intentãdũ.vl' dic illud.c.loq̃ in casu in q̃ istud ⁊ iste p̃sumptões illis addent̃:⁊ h videt̃ ibi rõne archi.in addi.xij.q.ij. vel illud correptũ ẽ.itẽ fallit h regula q̃ in nullius bonis ẽ ⁊c̃.insti.de re.di.§.fere igit̃. Jtẽ illa q̃sita ab hostibus nr̃a fiũt:insti.de re.di.§.itẽ ea.q̃ eni spũalia sunt ea occupãda nõ sunt:nisi sic xp̃s ⁊ spiritus ⁊ eius vicarius dant:auctoritate tñ canonis fateor aliqñ ex iusta causa occupantẽ ꝯcedi.ij.q.iij. placuit.

Q**Ausam matrimonij.** (Mulieres)forte qꝛ corrupte testificate erãt.vel q̃ discrete ⁊ honeste ñ erãt.ff.de vẽ.inspi.l.j.circa pn.(Adhuc)nõdũ erat sn̄ia lata:imo ⁊ si sn̄ia lata erat iteꝝ audient̃.j.de fri.⁊ ma.c.fratnitat̃.j.de sẽ.⁊ re iu.lator ꝯsan.(ꝓuilegio)auc̃.q̃.o.e.§.neqȝ.auc̃.de leno.§.sacim⁹ ⁊c̃.

Q**Um bone memorie** ⁊c̃(regres)qñ mãdat̃ alicui q̃ faciat sibi exhiberi oẽs ꝓcessus alicuius cause:hec l'r'e nõ elidunt̃ p exceptõeȝ nisi aliqs tũc de ista cã cog̊scat:nisi de h in ipis l'r'is mẽtio habeat̃.sȝ tũc hm̃oi l'r'e bñ valẽt qñ p appellatõeȝ ad se.ap.cã deuoluta ẽ nec alicui commissa:vel qñ nullus cog̊scit de ipa cã:⁊ ptes ab obseruantia iudicij sunt absoluta(Proponenda)ꝯ ipa acta iudicij.vel etiã alia puta qꝛ melius velint ꝓbare(Aliogn).i.si nõ poteris habere acta.

De Testibus ⁊ attestationibus. Rubrica

P**Lacuit.** ⁊c̃.qcunqȝ edictũ de testib⁹ ꝓhibitoriũ(ieiunijs)ꝯsilium est.xxiij.q.v.honestum.

J**N noĩe domini.** vilissimi Cõditio:sexus:etas:discretio:fama. Et fortuna fides in testibus ista req̃res. Rex ꝑsona g̃dus:h sunt ꝯsona tẽpus. De diuersitates ꝑsonãt derogãt fidei testiũ.(Constõnis) legis dico.s.ꝯsti.auc̃.de testi.§.⁊ h.(Obijciat̃)h.s.q̃ dicta testiuȝ ꝯ se nõ vocatũ receptoꝝ nõ valẽt(Eis).s.testibus(Jllo)ꝯ quẽ testes ꝓducunt̃(Defensore).i.nũcio.(Testes)iurãtes dicta,aũt nõ audiet:tñ si audiret post posset p se testes inducere:qꝛ timent̃ de sbornatõe auc̃.de testi.§.qꝛ vo(Jneuitabili)sȝ ⁊ tũc vocari dȝ pcuratorẽ:nisi esset nimis grauis cã.s.de pcu.q̃relã.vt de h no.ff.de mino.l.veꝝ.(Valere).C.de testi.si qñ.ij.q.j.in pmis.C.de fide instru.iudices.(Ex vna).i.vna parte p̃nte tm̃.(Jpo)ꝯ queȝ ꝓducuntur testes(Eccl'ie)verba Grego.

Q**Uoniã aliqua nobis.** mulieres)Dic nõ mulieres criminosas:⁊ socios crimĩs admitti ad testimoniũ in cã crimĩali.ꝯ.vj.q.j.q̃ crimẽ.C.de testi.qm̃.Sȝ dic nõ agi h criminaliter directo:sȝ denũciãdo vel excipiendo.qꝛ ad aliquã dignitatẽ erat elect⁹ vbi bñ admittunt̃ mulieres dũmõ idonee.j.e.tã l'r'is.⁊ iste mulieres penitẽtiã egerãt:⁊ sic nõ est ꝯ.xv.q.iij.§.j.xxxiij.q.v.mulierẽ. vel dic q̃ he socie criminis admittunt̃ nõ q̃dẽ ad ꝓbatõeȝ sȝ p̃sumptõeȝ.iiij.q.iij.iteȝ serui.⁊ sic nõ est ꝯ.j.e.veniẽs.xv.q.iij.nemini.Socij etiã crimĩs in aliq̃bus casibus admittunt̃.ff.de custo.re.diuus.C.de malefi.l.j.ff.de re.mi.nõ oẽs.§.vl.q̃ȝuis illi nõ essent socij.C.de fal.mo.l.j.C.de fer.ꝓuinciaꝝ.al's etiã pticipes criminis nõ admittunt̃:nec in criminali nec in ciuili cã.C.de testi.qm̃.⁊ qꝛ ẽ eadem rõ remouẽdi.h aũt tm̃ ad p̃sumptõeȝ admissi sunt.vel dic q̃ ibi fuerũt admissi cũ q̃stionibus ꝓpter infamiã q̃ ꝯ eum ⁊ ꝯ testes ꝓcesserat:ar.iiij.q.iij.§.si ea.al's.itẽ in criminali cã nõ admitterent̃. Jn ꝯctibus aũt vel alijs rebus socij nõ admittunt̃ si sunt socij oĩum bonoꝝ.C.de testi.oĩbus.vel etiã scd̃ario intersit eius:vt si ẽptor p venditore inducit̃ in testẽ.nã emptoris scd̃ario interest q̃ res nõ euincant̃ ⁊ ecõuerso:ar.ad h.qꝛ altero victo alter appellat.ff.de appel.ab executore.§.j.⁊.l.a sn̄ia.ff.de reg.iu.sepe.§.j.⁊ si cã sua nõ esset appellare nõ posset.ij.q.vj.§.vid.ff.qñ ap.l.ij.§.sȝ si alius.l.j.§.in ꝓpria. Alij dicũt ꝯ ar.ff.si re.al's de ferijs.l.pe. Jtẽ nobis non obstat q̃ legatarius admittit̃ in causa testiũ:insti.de testa.§.legatarius.qꝛ causa testamẽti nõ est ꝓpria.nã ⁊ si valeat testamentũ non sequit̃ q̃ valeat legatũ.Sed ar.ꝯ.C.de fideicõ.l.vl.sed improprie sumit̃ nomen testamenti. Jure aũt cõmuni p parte socij socius bñ admittitur:quia licet ille vincat non sibi ledit.ff.si pars here.l.j.§.quoniam.(Peregisse)fornicationẽ vel facinora.vel dic q̃ dicit̃ peregisse cum eis.i.eis scientibus.

J**N omni negotio.** correptionis siue monitionis q̃ qs alterius crimẽ denunciare intendẽs facit:⁊ nisi p̃moneat repellet̃.ij.q.vij.accusatio.si q̃s erga.j.de simo.licet.Si ergo monitus ea exceptione:qꝛ non monuisset vellet repellere monitorẽ in ꝓbatione monitionis:monitor p vno teste reputat̃.in p̃ncipali autem secus.iiij.q.iij.§.itẽ nullus.(Dere).i.monitione.(Si peccauerit).ij.q.j.si peccauerit.

Q**Uotiens.** cõsanguinitate ꝯspãle est in m'rimonio q̃ tales p̃ferunt̃.xxxv.q.vj.cõsanguineos(Consang.)j.e.licet ex q̃dã.(Duplici).i.iuramento duos articulos ꝯtinens(Jurent)primum(Amicitia)xxxv.q.vj.de parentela.(Sicut)secundum ⁊c̃.

J**N super.** ⁊c̃(Eccl'ie)j.e.cũ nũcius.vbi vero(Jnstituant̃)duo instituunt̃:vt vnus in aliq̃bus negotijs sit pcurator ⁊ alius in alijs:⁊ vnus poterit esse testis vbi alius fuerit pcurator:vt h innuit̃.⁊ si fuerit institutus in aliq̃ spãli causa pcuratoris:pcurationem tamen non recepit bñ poterit esse testis:ar.j.e.dilecto Jdẽ etiã videt̃ ⁊ si cepit ⁊ postea renũciauerit.qd̃ eni h dicit intelligit̃ qñ agere cepit:qꝛ etiã inter laicos non repelleret̃ pcurator institutus ad causaȝ si pcurationẽ non exercet ad qd̃ probandũ sufficit:qꝛ nõ inuenit̃ ꝓhibitũ.ex q̃bus infero si laicus admitteret̃ in cã p̃uati:g̃ ⁊ clericus in cã eccl'ie. Sȝ videt̃ absurdũ q̃ pcurator me⁹ repellit̃ ⁊ nõ ego canonicus. Rñ.q̃ pcurator est vniuersitatis nõ singuloꝝ.xij.q.ij.§.q̃ manu.sȝ cãonici testimoniuȝ reddũt vt singl'i nõ vt vniuersitas.de epo aũt credim⁹ q̃ si agat vicedñs eius vel pcurator q̃ nõ possit testificari:qꝛ eius noĩe intentat̃ actio.sȝ alio agẽte iconomus vel vicedñs bñ testificat̃ qd̃ ꝓbo.nã abbas noĩe sui monasterij põt agere:vt no.s.de rescrip.edoceri.⁊ tñ alio agente testificari põt vt hic.j.de iureiu.⁊ si xp̃s in fi.multo fortius iconomus vel vicedominus.

E**X parte tacito.** ⁊ ideo l'r'e nõ valuerũt qꝛ laicus p̃sbꝛ accusare nõ põt.ij.q.vij.c.j.⁊.ij.⁊.iij.⁊.c.se.nec valet q̃ accusabat eũ de fornicatiõe p q̃ lȝ laico p̃sbꝛ dimittere.xxxij.di.ad h nullus.qꝛ nõ sequit̃ si põt vitare:g̃ accusare.nec admittam parochianos.ij.q.vij.c.j.Sȝ patronũ sic.xvj.q.vl.filius.alij tñ negãt h tñ laicus ẽ admissus:qꝛ nõ fuit q̃ obijceret vel in obiectõne p̃seueraret.vel dic l'r'as valuisse:qꝛ agebat̃ ciuiliter.s.denũciãdo q̃ ex eo colligit̃:qꝛ p interpositã ꝑsonã aliqñ egit vel erat p̃onus.(Per interpositã).i.pcuratorẽ.ꝯ.v.q.iij.in criminalibus. Sol. nõ agebat̃ h criminalit̃ sȝ ciuiliter rõne alicuius sui interesse.s.qꝛ forte eius eccl'ie p̃onus erat.vel etiã ingrẽdo ꝯ eũ:⁊ tũc interuenit pcurator ad litẽ.j.de simo.cũ esset.vel denũciãdo.j.de p̃sũp.cũ in iure.vel nõ interuenit pcurator ad litẽ sed ad aliquẽ articulũ puta testes recipiẽdos.C.de accu.reos.j.de accu.veniẽs.v.q.iij.reos.(Produxisse)⁊ male(Probatuꝝ)⁊ ne ꝯ fieret appellasset:vbi patet ex sequẽtibus nõ est h iusta appellatio.s.appellatione isti tres recipiant̃ q̊s volo ꝓbare criminosos nisi stati velit h ꝓbare q̃ iste nõ offerebat.s.se stati ꝓbatuꝝ.auc̃.de testi.§.si vo.⁊.§.se.ĩmo idẽ.§.videt̃ dicere q̃ etiã si paratas haberẽt ꝓbationes testiũ in ꝯtinenti q̃ nõ sunt audiẽdi nisi qñ volũt testẽ remouere ꝓpter odiũ qd̃ ꝯ eũ habebat ex motõe criminalis accusationis qd̃ de facili nõ põt esse occultũ cũ tales actões in publico agãtur:qꝛ si aliud odiũ vellet p testes ꝓbare q̃ longiorẽ morẽ traheret vel in se vel ꝓpter reprobatõeȝ eorundẽ testiũ nõ esset audiẽdus.qꝛ etiã ꝓbatio instrumẽti sup repulsione testiũ nõ ẽ admittenda añ receptõeȝ testiũ si longiorem morã req̃rat vbi hec oĩa p eosdẽ.§.probant̃.post receptõeȝ aũt eoꝝ sp admittenda est reprobatio testium.j.e.p̃ntiũ.j.e.sup eo.⁊.c.seq.s.de proba.licet. Jtem nec est semper iusta appellatio ex illa causa:quia denegat̃ sibi probatio testium aliquorum.quia potest esse q̃ illis testibus iudex non inuitetur.j.de regu.iu.c.j.licet h sint vera ꝭm moderna iura.ꝭm antiqua tñ bñ tenebat h appellatio. ⁊ ideo mandat̃ q̃ si constiterit de veritate appellationis q̃ cassetur sentẽtia.(Receptis)⁊ male vt quidam dicunt:sed nõ placet.(Absenti)iste p̃sbyter fuit absens ex causa probabili. alia tamen q̃ȝ causa appellationis p̃cedentis sententiam que non erat iusta:sed potuit cõstituere procuratorem tpe absentie:vt no.in glo.non ẽ. Judex tñ credebat eum contumacẽ cũ legitime citasset eum ad domum ⁊

ideo subuenitꝫ per beneficiū restitutionis in integꝝ: vt no. s. de ꝓ cu. querelā. ⁊ ꝓpter illud retractatꝫ sniā lata eo absente: ⁊ restituitur in pristinum statū. ⁊ cā cepta suo marte decurret vt h̄ seqtur. tñ ad h̄ vt restituatꝫ in pristinū statum opoꝛtet ꝙ ꝓbet se lesum: qđ bñ ꝓbabit si ꝓbauerit testes fuisse criminosos: ꝑ quoꝝ dicta lata est snia ꝯ eū: cum nulla alia esset ꝓbatio. posset etiā dici melius: qꝛ ille p̄sbꝛ absens ex causa ꝓbabili ꝓsecutus fuit appellationem quā post sniā emisit qñ sciuit sententiā contra eū latam ꝙ potuit. C. quō ⁊ qñ. l. j. (Adiudicauerit) hec snia redarguitꝫ per malos testes receptos: sed hoc ꝓtestari dꝫ ante publicatiōez testium. j. eo. pñtiū. Itē quia recepte sunt pte absente. ff. q̄ sen. sine ap. re. l. j. Item qꝛ post appellatōez legitimā. (Cōstiterit) cognoscendo de appellatōe lata post sniā: vł etiā ante sniā dūmodo postea nō ꝯuenerit (Legitime) ⁊ vere nō est legitime ꝯdēnatus ꝑ testes idoneos siue ipi testes nō sint legitimi siue post appellatione sint recepti (Restituatis) nō videtꝫ posse stare ꝙ hic dicitꝫ: qꝛ si fuit appellatū reuocari debebat q̇cqd factū est post appellationem. Sed si nō erat appellatū tali velamēto nō dꝫ snia retractari. j. e. series. Rñ. p̄sbꝛ iste facta appellatōe recessit: ⁊ vt dicebatꝫ iudex post abiudicasse ei ecclīaꝫ. vñ papa mādat cognosci de causa appellationis dicēdo: vt si est iniusta snia restituatꝫ: si iusta minime: ⁊ h̄ vsqꝫ ad locum illū. Si vero rex: ⁊ tunc ponit qd iuris sit si nō esset sententiatū: vel si nō essent testes mali recepti: quia tūc debent cognoscere ⁊ terminare cāꝫ vel principalē vel appellationē: vt p̄dixi in alijs glo. (Nō ꝑmittatis) h̄ no. qdem ꝙ delegatā possessionem tenere dꝫ: ⁊ nos qdem hoc fatemur vsqꝫ ad an. s. de offi. dele. q̇renti. alij dicunt eū functū officio suo: ⁊ nō debere tueri. s. de offi. dele. in lr̄is. nisi spāliter ei hoc ipm̄ mandatꝫ. Idem dicendū si in lr̄is dñi pape dicitꝫ: mittas in possessionem ⁊ tuearis inductū: ar. ff. ne vis fi. ei q mit. in pos. l. j. in p̄n. §. j. ⁊ ij ⁊. l. siquis mis. qd aūt iuris sit si in lr̄is dicitꝫ ꝯdic. ⁊c̄. no. j. de p̄scrip. ꝓ illoꝝ (Aliter). i. ꝙ nō sit sententiatū vel testes mali recepti. Sꝫ oppones: si testes non fuerūt mali: ergo snia erat ꝯfirmāda: vel nō erat causa vlterius examināda. Sol. p̄mo mādat inqri in causa appellatōis de malis testibus: qꝛ de illis fuerat exceptio. ⁊ illud solū sufficiebat ad cassatōez snie. sed si illud nō ꝓbaretꝫ poterat tñ alia ponere. j. de ap. ꝯstitutis. qꝛ appellatum erat a snia: vt no. in glo. iste. (Causam) appellatōis emisse aut sniam vel etiā principalē sup crimibus obiectis qñ sententiatū nō fuit: si fuit potuit ꝓseq cāꝫ. i. petere ꝑ offi. iudi. ꝙ snia que erat lata eo absente irritaretꝫ vel ꝓsequeretꝫ cāꝫ in inte. resti. vt dictū ē in glo. iste (Monere) no. ꝙ vbi ageretꝫ de crimine monendi sunt testes licet nō sint cogendi ferre testimonium.

Si qui testium. valitudinarij. i. īfirmi. (Idoneas) auc̄. de test. §. multe. ff. de iureiu. ad ꝑsonas. ij. q. ij. c. vl. vel ad iudicē loci vt eos recipiat. ⁊ h̄ in ciuili: nō in criminali. C. de fide instru. auc̄. apud. iij. q. ix. §. testes. ⁊. ff. de testi. l. iij. §. diuus.

Sicut quod si vir. M. dixit ꝙ ex q̄ alter ꝯiugū transisset ad scđa vota nō pōt queri de p̄ma snia vel causa. Sed ꝯ. xxxv. q. ix. §. q vero. cum. c. se. vñ dicūt alij ꝙ si ꝓbari poterit de coꝛruptōe testiū ⁊ dicti falsitate: etiam post transitū ad scđa ꝯiugia reuocabitꝫ primū matrimoniū: imo plus dicūt aliqui ⁊ si nō ꝓbetꝫ coꝛruptio: sꝫ tm̄ ꝙ falsum fuit ꝙ dixerūt reuocabitꝫ dicta sententia: arg. j. de re iudi. tenoꝛ. ⁊. c. ꝯsanguinei. immo plus h̄ dicere videtꝫ etiā ꝙ si nō ꝓbentꝫ falsa dixisse: sed tm̄ coꝛrupti reuocabitꝫ sententia: ⁊ agetꝫ ista causa ꝯ sepatos. ⁊ per bñficiū resti. in integ. vel ꝑ ꝯdi. ex h̄ canone petere sniā reuocari ⁊ matrimoniū reintegrari. (Migrauerint.) sub. maxime: idē enim ē ⁊ si nō migrauerint: sed tunc qñ migrauerunt cū maioꝛi discussione testes recipiet: ⁊ ad retractatōez sentētie ꝓcedet (Reuocanda) si iudex eoꝝ testimoniū secutus est. j. de re iudi. cū. i. ⁊. a

Veniēs. ⁊ cum altero. Videtꝫ ꝙ saltē in exceptis criminibus infames ⁊ ꝑticipes criminis admittēdi sunt ad testimoniū. lxxxix. di. si papa. ix. q iij. nemini sane. dicūt qdam ad accusandū eos admittēdos: sed ad testimoniū nō. Nos aūt credimus nō admittēdos: nec ad testimoniū: nec ad accusatōez nisi accusatus sit male fame: tūc eni admittuntꝫ. ij. q. j. in p̄mis. j. de simo. ꝑ tuas. ⁊ h̄ est veꝝ in accusatōe. i. denūciatōe ⁊ exceptōe aūt sec⁹ vt no. s. e. qm̄ (Iudicasti) absoluēdo ipm̄ (Credēdū) ad ꝯdēnatōꝫ: creditꝫ tñ q̇ ad p̄sūptōꝫ.

Causam que ⁊c̄ (iudicibus) qbus vos successistis. C. de iudi. ꝓperādum. §. si aūt. iij. ⁊ obtinet ꝙ hic dicitꝫ si non perijt instantia iudicij: tūc enim omnia acta foꝛte pereunt. C. de iudi. ꝓperādum. §. j. nos melius dicimus ꝙ ꝯfessiones: attestationes ⁊ omnia in factū respiciētia ꝑpetuo valent inter easdē ꝑsonas ⁊ coꝛā eisdem iudicibus. C. de arbi. cum aūt. §. vlti. si ad idem agitꝫ ne sit ꝯ. j. e. veniens. vel etiā ad aliud ꝙ tñ ex illo pendeat quale est si attestationes sint de matrimonio. nam ⁊ valēt ꝓ filijs legitimādis: ar. j. e. albꝛic⁹. Alij tñ dicunt ꝙ valent ad p̄sumptōez non ad ꝓbatōez. nec obstat qđ dicitꝫ. C. de iudi. ꝓperādum. vbi dicitꝫ ꝙ qñ quis absoluitꝫ ab instantia iudicij tunc acta iudicij pereūt: quia intelligitꝫ de his que sunt tantū acta iudicij ⁊ ex ipo iudicio oꝛientia siue pendētia: vt citatōes: satisdatiōes: ⁊ ꝯsimilia que vere pereūt: ar. ff. iudi. sol. l. pe. sed attestationes ⁊ ꝯfessiones potius sunt acta litis q̄ꝫ iudicij. ⁊ etiā in factum respiciunt vt dictū est. imo ea que sunt acta p̄ncipaliter iudicij si factū respiciūt ꝑpetua sunt ⁊ valet vt vides in citatōe q̄ ꝑpetuo valet ad interruptionē. C. de p̄scrip. l. vl. C. de anna. excep. l. j. §. j. Itē in vitium litigiosi dicunt qdam durare. ⁊ hec vera sunt de his que fiūt coꝛam iudice siue oꝛdinario siue dele. C. de re iudi. gesta s. c. pxi. quoniā. ⁊. c. vl. vbi h̄ est exp̄ssuꝫ dūmodo repiri possint: alꝭ eni recipientꝫ de nouo vt ibi. Si autem attestationes ⁊ alia acta coꝛā arbitris sint recepta q̇d iuris sit: habes. j. e. pñtata. C. de testi. l. vl. C. de arbi. l. pe. ⁊. §. pe. Sed obijcies quō valēt attestationes ante li. ꝯtesta. recepte cum h̄ lis noua sit ⁊ alia perierit. Rñ. lꝫ ante ꝯtestatōez litis huius sint recepte: tñ nō sunt recepte ante litis ꝯtesta. illius ꝯ quē tunc agebatꝫ. ⁊ h̄ sufficit: ar. h̄. ⁊ p̄dicta. l. de testi. l. vl. ⁊. j. e. pñtata. Itē attestationes ⁊ ꝯfessiones inter easdem ꝑsonas ⁊ eoꝝ heredes valēt qñ ad idem agitꝫ. j. e. albꝛicus. C. de libe. cā: iubemus. ꝯ. j. e. veniens. Sol. vt ibi. Saluatur tñ ei ꝙ in ꝑsonas ⁊ dicta obijcere possit. C. de testi. l. vl. Immo plus videtꝫ ꝙ attestatōes ⁊ omnia acta ad factū respiciētia: etiā si sententia non feratꝫ valerēt oībus q̇bus valet res iudicata ṽbi grā: alꝭ cum ꝯueniretꝫ sup fundo induxit testes sup iure suo postea illū fundum vendidit: ille attestatōes valebunt emptoꝛi sicut snia valeret si ꝓ ipo venditoꝛe lata esset. ff. de excep. rei iudi. si a te. §. fi. ⁊ idem videtꝫ in oībus casibus vbi res inter ali. iudi. alijs p̄iudicat: vel ꝓdest: qꝛ eodem mō ⁊ acta inter eosdē habita etiā si non sit res iudi. ꝓsunt eis ⁊ obsunt quibus res iudicata ꝓdesset vel obesset. de his no. j. de re iudi. quāuis.

Cum nuncius ecclesie. s. e. in sup. x iiij. q. ij. sup prudentiā. ff. de reꝝ di. in tantū. ar. ꝯ. insti. de testa. §. licet. C. de testi. oībus. iiij. q. iij. §. null⁹. So. vt ibi (Repellēdi) ⁊ non solū credimus non repellēdos sꝫ cogendos tā ꝓ ecclesia sua q̄ꝫ ꝯ eā deficientibus alijs ꝓbatiōibus: ar. xj. q. iij. quisq̇s metu. j. c. pxi. ar. ꝯ. xcvj. di. impatoꝛes (Repellendi) in ciuili causa: secus in criminali. xiiij. q. ij. sup prudentiam iij. q. v. accusatoꝛibus. ⁊. c. accusatoꝛes. j. de accu. repellantꝫ. nisi foꝛte aliquis de vniuersitate accusaret p̄latum: tunc qlibet de vniuersitate recipitur in testimonium. ij. q. vij. latoꝛ. s. de elec. inquisitionem. quia par affectio tollit causam suspitionis.

Super eo testamentū. iiij. q. iij. §. itē. l. iul. ꝯ. ff. de his q no. infa. athletas. §. calumniatoꝛ. ꝯ So. h̄ ꝺm canones: illud ꝺm leges vbi nullus repellitur nisi sit ꝯdemnatus de crimine ꝙ infamiā irrogat: vel sit infamis ipo iure. distingue tñ inter infamiā canonicā ⁊ ciuilē: vt. vj. q. j. in p̄n. ⁊ distingue: vt. j. e. testimonium.

De cetero. admittendos ni si criminibus exceptis.

In causis ecclesiasticis (ꝓductionē) qdam intelligūt hanc decre. vt iacet asserētes ꝙ si iudex admittat quartā ꝓductiōez sine hac solennitate nō valent hmōi attestatōes: ar. j. c. vl. ⁊. x. di. c. iudex. Alij dicunt ꝙ valēt attestatōes nisi fuerit appellatū. j. e. significauerit. Alij dicunt ꝙ iudex etiā ꝯdicente pte ⁊ appellante pōt dare quartaꝫ ꝓductōez ⁊ quintā etiam sine hac solennitate. ⁊ hi innituntꝫ intellectui. l. vñ iste decre. exacte sunt. auc̄. de testi. §. quia vero. qui dicit hāc solennitatē habere locū vbi ꝯclusum erat in causa vł renunciatū testibus. ⁊ dicta testium iam alteri pte edita erant. alit eni obseruatio huius solennitatis locū non hꝫ: ⁊ hoc videtꝫ melius. sed iudici est securius ꝙ sp quartā ꝓductionē det cum hac solennitate. Isti aūt vltimi dicunt idē ꝙ in tertia ⁊ scđa dilatiōe vel ꝓductione. s. si renunciatū est testibus vel ꝯclusum: vel alteri pti editi sunt attestationes. s. ꝙ tūc non est admittēda tertia vel scđa dilatio vel ꝓductio sine solēnitate: alioqn sp sine hac solēnitate dari pñt. nā vbi eadē est ratio ⁊ idē ius. s. de ꝯsti. translato.

auc̃.tamen nõ videtur facere vim in renũciatione:nec in cõclusione: sed tm̃ in editiõe facta parti alteri.nam tunc tm̃ videt̃ q dãda sit dilatio cum solẽnitate a pucipio statutũ fuit q tm̃ vna dilatio daret̃ pro singulis causis probãdis.ff.de fer̃.in pecuniarijs. nec ista dilatio prima dãda erat sine omni cause cognitione.C.de fer̃.l.j.⁊.l.aperte.⁊ sine grãdi cognitione hoc enĩ ipo q petebat̃ debebat dari nisi euidẽs esset calũnia. Sed post causa vtilitatis statutũ fuit vt plures darent̃ dilationes vt h̃.ff.de fer̃.ex ratione ff.de iudi.l.interdictũ.auc̃.de testi.§.si vero decedẽs.⁊ si dande fuerint dilationes secũda vel tertia:nõ dabunt̃ sine grãdi cognitione cause:puta q pbabiliter ostẽdat iudici se fuisse impeditũ q testes vel instrumẽta pducere nõ potuit.ff.de eden.si qs ex.§.penul.⁊ vlt.⁊.l.vlt. In criminalib⁹ autẽ sine grãdi cause cognitione dabunt̃ due vel tres.ff.de fer̃.l.vlt. Quartã autẽ dilationẽ etiã in ciuilib⁹ nõ habebit nisi cũ solennitate que est auc̃.de testi.§.quia vero.nec quartã semp cõcedit iudex.j.de ap.significauit. alij adherẽt littere:⁊ dicũt vnã solã dilationẽ dandã.s.intra illaz dilationẽ posse fieri tres pductiones ⁊ quartã cum solennitate. nec istam intelligim⁹ sup dilationib⁹ citatorijs:sed dilationibus ad probationes recipiẽdas:que dicũt̃ pparatorie. Item scias q omnes dilatiões ita sunt tẽporande ⁊ restringẽde a iudice q nõ transcendãt tpa que statuũtur siue a lege siue ab hoie.s.de offi. dele.de causis.iij.q.iij.§.spaciuz.quia illa tẽpora nisi ex magna ⁊ euidenti cã ⁊ probata excedere nõ lz: vt in eodez.§.dicit̃.⁊.ff.de eden.si quis ex.§.penul.⁊.l.se. Item dicim⁹ q post terminũ peremptoriuz nõ dabit̃ quarta productio:cum tam leui solennitate sicut in auc̃.pcipitur. Sed si alias ondẽret se legitime impeditũ bene admitteret̃ cũ maiorib⁹ pbationib⁹.ar.predictarũ.l.ff.de eden.si qs ex.§.vlt.(In legib⁹)auc̃.de testi.§.q: vero.j.e.c.penl̃.

Quam tu filii benigne. ff.de reg.iur.semp in dubijs.ff.de leg.i ambigua.⁊.l.benign⁹.(Periuri de facto).ff.de obse.li.l.ij.vj.q.j.sunt plurimi.de iure autẽ non notant̃.ff.de his qui no.infa.l.lutius.s.de or.cog.cum dilec.(Periuri) hec interptatio benigna habet locuz in iudicijs. secus autẽ cura ⁊ anime.j.de sen.ex.p tuas.

Fraternitatis.recipiendi. In cã appellatiõis prima qstio fuit si liceat in cã appel.recipe testes si fuit eis renunciatũ in cã pncipali siue in prin.fuerint testes pducti recepti siue nõ:alij vero intelligunt primã questionẽ tm̃:quãdo in principali nõ fuerunt testes producti. Secũda questio est si testib⁹ in causa pncipali receptis liceat in causa appellationis aliquid noui pponere ⁊ eosdem vel alios sup nouis capitulis pducere in eadẽ causa ⁊ ambab⁹ his questionib⁹ simul respõdet̃.(Vterqz)hec questio questionez nõ habet:quia ex quo renunciatũ est testibus:nõ licet in causa appellationis sup eisdez articulis testes pducere imo idem est ⁊ si nõ esset renũciatum dũmodo in pncipali pdicti sint testes ⁊ publicate attestationes:de hoc no.plenius.j.e.cũ venisset.(An testibus) hic incipit scda qstio:⁊ prima durat a principio.c.vsqz huc.(Receptis) hinc collige eũdem testem contra eundẽ ⁊ eadẽ cã posse pluries induci.ar.j.eo.cum cãm.ar.cõtra.iiij.q.iij.§.item in crimini.Sed expone ibi reũ.i.falsum. Item no.q si idez testis pluries recipiat̃ pluries iurare debet qd est exaudiendũ in diuersis articulis:nam sup eisdẽ secus.(Nouus) quidã dñi dicunt q post publicatas attestationes nec in cã pncipali nec appellatiõis possũt pduci testes.auc̃.de testi.§.illud.nec sup veterib⁹ nec sup nouis articulis. Instrumẽta autẽ pduci possunt nõ solũ in pncipali sed etiã in cã appellationis:esto q in prima cã pncipali nõ fuissent pducta si pus nõ essent in pncipali cã testes pducti: posset licite pduci i cã appellatiõis ⁊ sic nõ intelligũt.C.de ap.cos.§.j.⁊.ij.C.de tem.ap.p hãc. Io.⁊ azo.dicũt q in pncipali cã post publicationẽ testiũ:nec in nouis articulis nec in veterib⁹:licet testes inducere: i cã autẽ appellationis tã sup veterib⁹ qz nouis licz testes inducere. Nos dicim⁹ q tam pncipali qz appellatiõis põt inducere de nouo testes sup nouis tm̃ articulis ex veterib⁹ pendẽtibus.j.de fi.in.cũ io.heremi.j.e.ex lr̃is ⁊.c.ex tenore.series.causam.põt etiã inducere sup penitus diuersis dũmodo tangãt causam de qua agit̃.j.e.tam litteris cãm. Sup veterib⁹ autẽ nõ posset.h tamen qd diximus de nouis sic intelligim⁹ veruz si articuli noui nõ comprehendunt̃ sub primis sed si depẽdeant ex pmis sicut loquunt̃ pdicte decre. Sed quidã dicũt secus si cõprehẽderentur sub pmis.verbi grã.induxit aliquis testes ad probandã prescriptionẽ:nõ pbauit titulũ.post publicatas attestationes nõ admittet̃ ad titulũ probandũ:quia sup eodẽ articulo videt̃ pducere:cũ ad probationẽ pscriptionis necesse sit tituluz pbare.⁊ g ad probandũ prescriptionẽ admittit̃ põt bene producere testes sup titulo: quia titulus in pscriptione exigit̃.j.de pscrip.si diligẽte.⁊ quia si ccederet̃ h.s.q in articulis nouis q cõphendunt̃ sb pmis liceret nouos testes producere videret̃ pstari via sbornationi cõtra id q est in auc̃.de testi.§.q: vero. Sed videt̃ fm h q nec in integꝝ restõ danda ẽ in h casu.sed in h nos ctrariũ no.s.d in inte.resti.auditis.q: in inte.restõ ⁊ appellatio cõparant̃.ff.d mino.pñs. Sz rñdeo:q: lz in multis eqperent̃:nõ tm̃ in oĩbus.⁊ hoc ẽ vnũ de illis:quia nõ oẽs grauati ap.pñt.ij.q.vj.§.sunt qꝝ nam restõ sp oĩbus lesis ecclĩjs dat̃.s.de in integ.restit.c.j. Sed isti bñ fatent̃ q sup his articulis testes recipiẽdi sunt:vt no.j.e.p tuas.⁊ idẽ dicũt si testes iurauerunt de tota causa: ⁊ postea deposuerũt q sup nullo caplo qd ctineat̃ sb petitiõe recipiẽdi sunt testes:q: a pncipio sup toto ⁊ sup nouis articulis dicere debuerunt totam veritatem.j.de accu.cũ dilectus. Illud aũt caplm de quo loquunt̃ decre.series:ex tenore:cstat nõ cõphendi sb peritione:quia nihil cõmunionis ⁊ cõiunctionis habent locus ⁊ ctractus.⁊ idẽ põt rñderi ad illaz decre.cũ Io.quia cditio extranea apposita ctractui nihil hz cõmune naturaliter cum ctractu.sed bñ fatemur q h capl'a pendẽt ⁊ annexa sunt ctractui.⁊ ideo testes in causa appellationis recipiunt̃ sup eis. Alij aũt ctradicũt ⁊ asserunt q sup nouis capl'is recipiendi sunt testes etiam si cõphendunt̃ sub primis ⁊ inducũt p se verba.l.C.de tempo.ap.p hanc.vbi dicit̃ q testes pñt produci sup nouis capl'is que oriuntur ex primis vel que ei annexa sunt. Videt̃ enim q exq̊ ex primis oriunt̃ q sub eis cõphendunt̃. Sed primi retinẽt ⁊ vt vĩ bñ q lz oriant̃ nõ sub eis cõphendunt̃:sicut ẽ videre in cditione apposita venditioni.nam lz cditio oriat̃ ex venditõe: q: venditio fuit cã quare adiecta fuit cditio.nõ tñ cditio sb venditõne cõphendit̃ de natura ctractus cũ multe fiãt venditões sine cõditione de natura ctractus.sed hac rõne videret̃ q etiam sb prescriptione nõ cõphenderet̃ titulus:q: aliq pscriptiones sunt vbi nõ est necesse probare titulum:vt no.j.de pscript̃.si diligenti. sed pmi rñdent q iudex q examinat testes ex petitõe cognoscet an sit necesse probari talẽ pscriptionẽ vbi sit necesse pus probare titulũ: ⁊ tũc q: titulus cõphendit̃ sb pscriptione obiecta.⁊ testes interrogabit de titulo ⁊ econuerso si obijciat̃ pscriptio vbi nõ sit titulus necessarius nec de illo examinabit. Sed querit̃ qd si testes aliq deposuerũt sup articulis nouis q pendẽt ex primis sed nõ includunt̃ in illis vt in cditione que pẽdet ex venditione nunqd ex quo aliqui deposuerũt poteris alios induci sup eodẽ videtur q nõ propter periculũ subornationis. Rñ.q: adhuc super eodem poterũt induci noui testes:q: lz aliqui de caplo depẽdente aliqd dixerint:nõ tñ ad hoc spãliter fuerũt inducti nec idẽ sciuerũt aliqd partes nec scire debuerũt.⁊ ideo non imputat̃ eis qn sup eodẽ articulo cductis alios inducere possit. Sed si pars dedisset sup hoc articulũ:quia tũc in culpa esset vlterius sup eodem non põt testes producere.⁊ tũc iusta esset psumptio de subornatione. Itẽ qd dices aliqs cum ageret rei ven.voluit probare q a petro emit:nõ probauit in causa appellationis:vult pbare q emit a martino:nũqd est admittendus? Rñ.nõ:q: h variat ⁊ sibi ctrarius vĩ.⁊ ideo repellit̃.s.de ap.solicitudinem.

Intimauit. eius.V.vel.R.(Illoꝝ)productoꝝ.s.a partibus.(Recipe)ad probandam corruptionẽ vel violentiã pdictã q probato amitteret cãz: q: copiã probationũ aduersario subtrahere voluit.iij.q.vij.§.tria.j.ti.proxi.c.puenit. Nos dicimus super pncipali.j.e.cstitutis. quos diceremus etiã post publicatõez testiũ recipiẽdos p bñficiũ restõnis ex clausula generali si q mihi iusta cã ⁊c̃.ff.ex qbus cau.l.j.⁊ dic q post peractã penitentiam nõ repellit̃ a testimonio:q: venit ctra illicitũ iuramẽtum:vt no.j.e.testimoniũ.⁊ h dicimus propter iudices q p se etiam nullo excipiẽte indignas psonas a testimonio repellere debẽt vt notatũ est.ff.de postu.l.quos pro. Nã excipiẽs de h iuramento vel periurio facile repellit replicatiõe doli:vt no.j.de adulte.c.ij.⁊ penulti.

Causam ⁊c. priuilegium. bñ ẽ post publicatõez testiũ pñt produci instr̃a (alijs) repete q diximus.s.e.fraternitatis.(Impedimentũ)repete que diximus:vt lite pen.dilectus.

Personas ecclesiarũ. iiij.q.iij.liberi.s.e.veniens.xv.q.iij.nemini.

Iudei siue saraceni. presumit̃.de facto:q: de iure nõ lz infidelẽ ctra fidelẽ ad

mitti.j.e.l3.viij.di.ij.q.vij.si hereti.xxiij.q.iij.pap.(In hac pte) idest in testimonio ferendo.(Subiacere) h iudicitur seruit⁹ de iure canonico.s.j.de arbi.oibus.xv.q.vl.cū multe.

Super eo.superior.

Et est spāle i hoc casu q: l3 alias pater filio nō sit idoneus testis.iiij.q.ij.idene⁹. tñ in mr̄imonio si agit an sit contractum nec ne: nō solū sup cō sanguinitate pōt ferre testimoniū sed etiā sup mr̄imonio si nō sit suspectus ,ppter diuitias vel po.vel bo.iuri.quia pater τ cōsan guinei plusq̄ alij intersunt matrimonijs filiorū.j.qui matrimo nium.ac.poss.videt.ar.s.de .pba.tertio.j.e.veniens.(Firmatū) cōsensu de p̄senti interueniēte.j.de spon.duorū.l3 de.sol.(sponsa libus etiā cum iuramēto: de consang.τ af.sup eo.(Presumptio) j.de consang.τ af.sup eo.

Licet vniuersi.

Et.j.(Fideles)s.e.in dei.

In litteris

Et.j.(familia).i.seruos vel in po testate patria cōstitutos.ff.e.t.l. penul.iij.q.v.c.j.ij.τ.iij.alij autē familiares possunt licite reddere testimoniū.xxiij.q.iij.sup prudētia.s.e.cū nunci⁹. Sed tñ diligēter iudex attēdat honestatē personarū vt nisi ho neste sint nullaten⁹ eis credat:vt h.s.de proba.licet.(Aliquos) etiam non familiares.

Cum venissent.terminādū

Et ibidē iudices eū diffinierūt l3 fuit ab eis appella tu3:q: dicebāt nō tenere q fecerāt illi iudices in eo q processerāt post mortē delegātis.sed statī3 rn̄det hoc nō esse verū.(Morte) hic dicūt quidā q iudices del.etiā post mortē delegantis iurisdi ctionem habēt l3 possint p exceptionē elidi τ si nō excipiat ,ptra ipsos iudices tenet q faciūt τ est ad h ar.q: tps date inspiciendū est.s.de rescrip.eam. Ite3 q: sola p̄ntatione rescripti iurisdictio ,ppetuatur vbi pena nō valeat rescriptū impetratū ,ptra illud vt no.s.de rescrip.plerūq̄.τ quia sup psonis τ rebus in rescripto exp̄ssis statim iurisdictionē habet dele.s.de rescrip.pasto.§.j.alij tñ dicūt q nunq̄ habēt talē iurisdictionē.ar.s.de offi.dele.gratū significātibus l3.nec ob.q hic legit:q: h p̄cesserat citatio. Illud autē cōstat:q: possent eo4 iurisdictionē ,progare p suos p̄sensus: vt hic no.τ no.s.de offi.dele.sane.(Egerit).s.de offi.dele.gratū. j.de ap.solicitudinē.(Renunciatū)no.q post renūciationē testiū factā in p̄ncipali iterū admittet aliqua exceptio:τ iteru3 sup illa exceptione admittunt testes.ex quo eni quis admittit ad excipi endum τ p̄sequēs ad probandū exceptionē:siue p testes siue alio modo.ar.h.τ.s.e.cām.ij.Si vero in aliquo spāli articulo sit renunciatu3 super illo vlterius cōi iure nō sunt recipiēdi testes. j.e.de testi.s.e.intimauit.Credimus tñ q etiā sup illo articulo si aliqua iusta cā mouet iudicē maxime p̄stito a partib⁹ iuramento q h q malitiose nō petit q ite3 sup codē articulo posset testes ,p ducere:ar.auc.de testi.§.qm̄ multi.vbi dicit q admittat post cō clusionem q̄ magis impedire debet q̄3 renūciatio.Item ar.ff.de eden.si q̄s ex cō.§.fi.τ.l.se.alij tñ dicunt h pmitti p beneficiū in inte.resti.spālis de quo legit τ tractat.s.de in īte.resti.c.j.τ p to tum.l3 primū dictū magis placet.In cā aūt ap.cōstat q q̄n gene raliter est renunciatū possunt sup nouis articulis depēdentibus ex primis testes ,pducere.s.e.fraternitatis.Sed si in aliquo arti culo specialr̄ renunciasset quis in cā p̄ncipali tūc nec sup illo in cā appellationis cōi iure testes ,pducere posset sicut colligit a cōtra rio cōsensu.j.e.constitut⁹.in fi.τ sic videt q quātum ad hoc nul la vel modica diuersitas sit īter cām principalē τ cā3 appellatio nis.renūciatio aūt τ ,pclusio facta in causa p̄ncipali nō extendit ad cām appellationis q̄ est alia a prima:τ hoc ideo q: nō credū tur partes de hoc intellexisse.sed si illi intelligerēt vel exp̄sse di cerent nos renūciamus vel concludimus q de cetero nec de iure nec de facto in causa principali vel appellatiōis dicemus aliqd hec renūciatio semp p̄iudicaret.(Receptis) τ ita q nulle alie reci pientur.τ no.de h.s.e.fraternitatis.

Series tui rescripti.

In p̄mo hic habes q nō ēnecesse ponere stipitē:l3 sufficit ponē primū gradū. xxv.q.j.c.j.j.de consang.τ aff.τ credim⁹ duos testes posse ,pba re ,psanguinitatē ab vno latere.s.viri τ alios testes ab alio.s.mu lieris. Immo q̄d plus est duo testes possūt ,pbare primū gra dum τ alij duo scōm τ sic de alijs.(Sororē) no.ad reprobādum cōsanguinitatē.sufficere destructionē vnius gradus.(Cōtraria) nec introducta de certa sciētia cōditoris legis.(Testes) est enim nouos articulus pen dēs ex priorībus.vt no.s.e.fraternitatis.τ nō credimus q duobus testib⁹ h probātib⁹ preiudicet plurib⁹

qui aliud probauerūt sed habebit cōsideratio quis meli⁹ ,pbet. s.de proba.ex litteris.xxxiij.q.v.si quis acc.

Preterea.

In hac decre.querit:an si q̄n ac cusat matrimoniū.s.q inchoatū nō possit pfici p affinitatē vel aliam causa3 necessarij sunt testes de visu τ an sufficiāt de auditu si testimo nium de auditu sufficit fama τ alijs amminiculis: τ an sufficiat testimoniū aliquorū q dicūt se cōscios de carnali copula īter eos habita.Rn̄.q si testimoniū de visu alias est cōuenięns:q:.s.red diderūt cām dicti sui:puta q: p̄ntes erant τ videbāt q̄n ,psangui nei simul commiscebant bene valet vt separet mr̄imoniu3.τ h pars respōsionis nullā dubitationē recipit. Ad scdam questio nem rn̄deo.idem.s.q si de auditu tm̄ testificentur dūmodo sibi cōsentiat fama τ alia adminicula.Sed cōtra hoc videtur: quia violentam p̄sumptione3 nō adducit.j.de eo.qui co.con.super eo.iiij.q.iij.§.item sepe. Rn̄.h speciale est vbi agitur ad mr̄imu3 impediendū:quia consanguineus viri eam cognouit: vel q: ipse vir consanguineā mulieris cognouit. nam minores ,pbationes sufficiūt ad impediendū matrimoniū de clan.despon.cū vi.s.e. sup eo.j.j.de spon.p̄terea.ij. Potest etiā intelligi q fama cū alijs amminiculis defendit matrimoniū:maxime si nō fit preiudiciū alij.j.de p̄sump.c.illud.alij dicunt spāle esse cū agit de adulterio vt p p̄sumptiones cū fama probet adulteriū.ar.xxxij.q.j.dixit. in auc.vt li.ma.τ a.§.h quoq̄.τ.§.q: vero.tertie autē questioni cui non rn̄det papa tu rn̄de q si interrogatus de causa sui testi moniȷ nō reddidit nō valet.Si vero nō fuit interrogatus valet. iiij.q.iij.item sola.xxiij.q.ij.si habes.(Visu)ita q visus sufficiat. (Sufficiat)sine visu.(Conscios)quia ab eis.s.ab his qui se dicunt cognouisse audierūt.xxij.q.v.h videt.ibantq̄3 cū eis q̄n p̄o hoc ibāt.s.vt se inuicē cognoscerēt.(De visu) τ hoc indubitāter est.s. q eos cōmisceri viderint.(De auditu) sc3 q audiuerint ab aliq bus q ,pmiscebāt ad inuicē.alij dicunt q testificātur q audiuit eos simul coeuntes.s.quia tenui pariete separabant.(Submit tret)supple testimoniū de auditu.(Legitima)puta q: aliquādo simul loquebāt quādo possunt captare opoztunitatē.

Cum a nobis.

Et.j.hinc colligit q iu dex qui cognoscit de cau sa potest ipse idem scribere acta p se τ fm antiquā iu ra videt q credebat soli iudici sine subscriptiōe testiū dūmodo p testes vel p cōparationē litterarū cōstaret q esset sua scriptura. ar.ad hoc:q: si credit soli tabellioni.C.d don.i dona. τ in auc.de fi.instru.§.si vero neq̄3.C.de falsis:si q̄s decurio.m̄l to fortius credit iudi.τ certe hodie contrariū est.s.d proba.q̄m. Immo plus videt q etiā fm antiqua iura nō credebat iudici si ne subscriptiōe testiū vt hic exp̄sse dicit:nec est sile de tabelliōe q ad hoc habet publicū officiū:τ de iudice qui l3 habeat publicu3 officium in iudicādo nō tñ habet publicū officiū in scribēdo etiā acta cui etia3 minor fides habet:q: de suo facto testificat. Item sciās q talis scriptura iudi.τ alia forēsia instrumēta p̄uate scri pture sunt:τ ideo p se tm̄ nō faciūt fidem nisi p testes vel cōpara tionē litterarū probet vera esse scriptura.C.de proba.instrumē ta.τ duab⁹.l.se.nos dicim⁹ q nunq̄ scripture iudicis credit:nec cū sbscriptiōe testiū nec sine:q: nullo iure hoc repit.nec h hoc di cit.sequēs eni lr̄a sic exponit:nec scriptū eo4 τc.i.tabellionū.nō eni refert ad dictionē supra positā.s.iudicis q̄ est singularis nu meri.vel dic q in partib⁹ illis notarij dicunt iudices.τ hec ē ve ritas.τ ,pmune noīe appellant iudices τ notarij.(Et canonica) vj.q.ij.placuit tm̄.(Et ciuilia)C.de arbi.nemo.(In causis)corā eo habitis.s.de proba.q̄m.τ multomagis si reddāt testimonium de causis habitis corā alijs.vel etiā de alijs factis.xj.q.j.nec ho noze.(Siue) sup.nec etiā extra cās.(Iure sup te).i.si faciant testi moniales lr̄as vel etiā si aliqn̄ testimoniū reddāt.(Testium).s. de procura.c.j.xvj.q.iij.§.

De testib⁹.

τ.j.cogi.quia exceptio dilatorie semp an̄ li.conte.,pponit τ ,pbat τ testes sup p̄ncipali nō recipiunt an̄ li.cōtest.regula riter.s.vt lite nō ptest.c.q̄m.iō testes sup dilatoria recepti:sup p̄n cipali nō testificant sed in perētorijs secus.quia post li.cōtest.,p bantur dummodo sup principali iurauerint.

Constitutus.

τ.j.(Cōcilij).j.de con.p̄e. non va.c.ij.,ppxij.j.de con. p̄e.nō va.q̄m.post electio.(Ad iudices) τ ab istis iu dicib⁹ appellauit bo.τ sup appellatiōe suas lr̄as re uocatorias impetrauit τ hoc totū videm⁹ in registro.(Impetra uit)sup appellatiōe quā emisit a iudicib⁹ obtent ab.R.(Postu labat)corā papa.(Testiū)corā q̄bus inducti fuerūt h̄ testes non habem⁹ nec ē ius.(,pcurator)magrī.R.(dicebat)τ h̄ii.(archieps)

archiepꝰs.n.petijt remoueri.R.cũ nõ eẽt ꝑ eũ cõstitutꝰ.R. ante
suã electionẽ petijt ꝯfirmari cũ canonice eẽt institutꝰ ꝑ capitulũ
⁊ sup hoc vterqȝ testes ĩduxit quos ho.apiri petebat ⁊ fuit h eiꝰ
petitio reprobata.(cãm)nõ hãc.s.an eẽt apitio testiũ faciẽda sȝ
cãm principalẽ eis cõmisit.(Aperire)testes.n.ꝯ vnã inducti ꝑ/
sonã ꝯ aliã nõ valẽt sȝ inter easdẽ: sic ẽt in cã appellatiõis ⁊ si re
cepti sũt corã arbitro valẽt corã alio iudice.C.de test.l.vl.C.d ar/
bi.l.penul.ita denegata aũt sibi petitiõe sup testibꝰ ab archiepõ
ꝓductis ꝓcessit ad aliã petitionẽ.s.ꝙ liceret ei ꝓducere alios te/
stes:⁊ sue petitiõi cũ dinstinctiõe.Rñ.pa.ho.vidẽs.n.ho.causaȝ
agi inter archiepm ⁊.R.sup canonica institutiõe.R.timẽs sibi
ꝑiudiciũ gnãri.etiã ipse ꝓ se.i.suo agẽdo noĩe de sua institutione
egit:dicẽs eã canonicã ⁊ electionẽ.R.minꝰ canonicã ⁊ iõ nõ ꝯfir
mandã:⁊ testes ꝓduxit.Cũ aũt eandẽ cãm corã alijs iudicibꝰ ꝓ
sequeref ad quos ptãs deuoluta erat siue ꝑ appellationem siue
alio mõ voluit eosdẽ testes ꝓducere quos ꝓduxerat ꝑmo.R.aũt
dicebat ꝙ cũ ꝑmo reddidissent testimoniũ:nõ erãt denuo admit
tendi.papa autẽ rñdit ꝙ sunt admittẽdi si ĩueuianianf ꝑme at/
testatiões vel etiã si inueniant sȝ suspecte: sed si inueniant apud
ipm ho.deposite nõ põt hre eas suspectas.R.aũt bñ posset forte
supectas hre nisi forte depositiõi ꝯsensisset:⁊ h vult dicere papa:
qꝛ si attestatiões recepte in cã q̃ verbaf int magrm.R. ⁊ ho.fue/
runt deposite apud ho.⁊ postea sup eadẽ cã velit alios testes ipe
ho.ꝓducere.vel qꝛ dicat se minꝰ sufficiẽter ꝓbasse.vel qꝛ dicat se
ꝑdictas attestationes amisisse nõ est audiẽdus qꝛ suspectꝰ est ne
didicerit testificata.Si vo nõ fuissent apud eũ deposite ipe atte/
stationes:sed cũ adhuc clause eẽnt vellet pleniꝰ ꝓbare: vel si a/
misse eẽnt vellet ex integro ꝓbare posset.s̃.de ꝓba.c.vlt.s̃.eo.
cãm.nec mireris si dicif ꝙ apud eũ fuerũt deposite attestatiões.
sepe enĩ accidit vt apud ãbas ptes attestatiões deponanf:qꝛ eas
diligentiꝰ custodiũt.(Delegatis) sic ẽ in registro ap.scĩ marcelli
ꝑsbro.card.ap.sed.le.(attestationibꝰ)quãtuȝ ad illos testes quos
ꝓduxit ꝓ se.q.d.illis attestationibꝰ quas semel ꝓduxit vtaf:qꝛ
eosdẽ testes ꝓducere nõ poterit nec ꝓhibet qn vtaf attestationi
bus aliorũ testiũ q̃ postea ꝓducenf:bñ enĩ licebat ei adhuc alios
testes ꝓducere cũ adhuc nõ eẽnt apte attestationes.(Eũ).s.ho.
meliꝰ placet ꝙ referaf ad legatũ.nã lȝ testes recepti fuerũt coraȝ
dele.a le.tñ attestatiões dposite fuerũt apud legatũ: iustũ.n.fuit
ꝙ ex quo ꝓ se induxerat testes corã ꝑdictis delegatis ꝙ eosdeȝ te/
stes sup eodẽ nõ ĩducat corã alijs:⁊ ꝭm hoc planꝰ ẽ intellectꝰ nec
sunt necessarie glo.h posite.(Depositis)qꝛ timef ne didicerit te
stificata q̃ apd eũ deposita erãt ⁊ iõ ꝯtentꝰ dȝ eẽ illis nec ãplius te
stes illos ꝓducere vel alios:si ꝓ se nõ ꝓduxit.(alioqn).i.si nõ sint
apud eũ depositi.(ꝓducti)in cã q̃ erat int archiepȝ ⁊ mgrm.R.

PResentiũ.

Testiũ.) secus in instrumẽtis ꝯ q̃ agif:alias obijcif vsqȝ ad fi.j̃. de ꝑsump.illud.C.de edic.di.a.l.vlt.(Cũ iuramẽto) dicũt quidã tũc demũ hoc iuramẽtũ ꝑstandũ cũ a ꝑn
cipio nõ ẽ iuratũ de calũnia vel in causis vbi nõ iuraf de calũnia
vt in spũalibus.s̃.de elec.cũ dilectꝰ.Nos tñ dicimꝰ idẽ ⁊ si sit iu
ratũ.(Forsan) nã in hoc casu.s.qñ fuit ꝓtestatꝰ sine illo iuramẽto
poterit dicere in ꝑsonas testiũ.Sȝ ꝯtra.j̃.e.ꝑsentiuȝ.vbi dicif ꝙ
ꝓtestatio nõ excusat a iuramento.So.illud loquif de illo q testes
induxit qñ vult reprobare testes sup aliorꝫ reprobatiõe ĩductos.
⁊ iõ magis ꝑsumif cõtra eũ. ⁊ iõ etiã cũ ꝓtestatione exigif ab eo
iuramentũ:vel ibi aliqua suspitio mouet iudicẽ. hic autẽ obtinet
generalr.(Id fuerit).s.ꝙ velit dicere ĩ ꝑsonas testiũ.(protestatꝰ)
lȝ sufficiat sola ꝓtestatio vt h:tñ iudex prudẽter facit si añ publi/
cationẽ facit exprimi:qd cuiqȝ obijciaf. ⁊ etiã sup hoc añ aptio/
nem testiũ sup ꝑncipali pruductorꝫ recipiẽdi sunt testes.s.sup re
probatione testiũ.s̃.de ꝓba.lȝ.⁊.j̃.e.ꝑsentiũ.(ostendere)ꝑ legiti/
mas ꝓbationes:vel ꝑ ꝓbabiles ꝑsumptiões.alij tñ dicũt ad hoc
sufficere soluȝ iuramentũ ipsius.(Repellere).C.de falꝭ.q falsas.
C.de re.cre.si q̇s ius.j̃.de cen.cũ olim.(Protestatꝰ) hec interꝑta
tio ꝙ liceat dicere in ꝑsonas testiũ nõ est admittẽda:nisi iudex in
hoc aduersario ꝯsentiat.qd sic ꝓbo post publicationẽ testiũ nõ ẽ
ei licitũ dicere ꝯ testes si nõ fuerit ꝓtestatꝰ vel sine iuramẽto.g̊ ⁊
si fuerit protestatꝰ idẽ dicendũ erit nisi ꝑdictorũ cõsensus adsit.
vel iusta cã ꝓtestationis ondatur ꝓtestatio enĩ cõtra ius cõe vel
ꝑter voluntatẽ aduersarij vꝉ iudicis nõ valȝ nisi ex iusta cã fiat:
vt no.s̃.de consti.cũ.m.⁊ de elec.cumana.⁊ in hoc casu si admit
taf ꝓtestatio si testes ꝓ eo aliqd dicant bñ valet ei:qꝛ nõ dixit te/
stes malos.lȝ ⁊ protestatꝰ sit ꝙ hoc sibi liceret:nec de oĩbus dixit
ꝙ vellet eos reprobare:⁊ si protestef expsse ꝙ dicere vult ĩ testes
vel excipiat sic:testes volo repellere ꝙ sunt crimĩosi:bñ admittẽ
dum est ẽt si nõ hȝ patas ꝓbatõnes sȝ recipienf postea : vt no.j̃.
e.cũ cãm.⁊ postmodũ anteq̃ȝ testes recipienf sup exceptõe opor
tet eos crimina exꝑmere.j̃.e.ꝑñtiũ.⁊ tũc de facili nõ crederẽ eis
si q̇d ꝓ ipõ dixerint:vt h(De facili).i.nullo mõ:ar.C.de fal.q fal/
sas.C.de re.cre.siq̇s iu.j̃.de cẽsi.cũ olĩ. Vel dic ꝙ iudex aliquaȝ
habebit ꝑsumptõeȝ ex dicto eius si alr videaf eã ꝯsonare vitati
vel dic ꝙ q̃diu ꝑseuerat in ꝓposito dicẽdi ꝯ testes nõ credif si/
bi ꝓ ipõ:sȝ si recedit ab hac sua ꝓtestatiõe tũc credif ei:qꝛ penite-
re põt.ff.de ap.si q̇s li.ff.de inoffi.testa.nã ⁊ si.vel dic ꝙ nõ crede
ref huic testi ꝓ ipõ q sic ẽ ꝓtestatus si aduersariꝰ ratã vult hre ꝓ
testatõeȝ eius ⁊ nõ vti testĩonio eius:alioq̇n si vult vti testĩonio
eius ꝓ se ⁊ ꝯ se admittere tenef.iij.q.vij.cũ in.nec dȝ eadem res
duplici iure cẽseri.xij.q.ij.coguimus.Sȝ dicũt q̇dã ꝙ hãc ꝓtesta
tionẽ põt reuocare sicut appellatõeȝ.ij.q.vj.siq̇s libellos.nisi int
eẽt aduersarij propf expẽsas ⁊ laborẽ.ff.de regu.iu.nemo.nisi
illud interesse vellet remouere satisfaciẽdo de expẽsis ⁊ alijs vt
dȝ:h aũt fixe tenendũ est ꝙ postq̃ȝ induxerit testes ad reprobati/
onẽ testiũ a pte altera productorꝫ vlteriꝰ nõ põt penitere.nã cum
testes ꝓ vtraqȝ pte iurẽt.xiiij.q.v.nõ sane.põt eẽ ꝙ testes ipi re
probatorij ea dicerẽt q̃ potius facerẽt ad ꝯfirmatõeȝ suorꝫ testiũ
q̃ȝ ad reprobatõeȝ.Si aũt ꝑ instra vellet reprobare etiã post ꝓ/
ductõeȝ põt desistere.Alij tñ dicunt ꝙ ex q̊ corã iudice obtulit se
probaturꝫ exceptiõeȝ ꝯ testes vlterius reuocare nõ põt: q̇n super
hac exceptõe iudicef cũ de q̃ re coguit iudex ⁊c.ff.de iud.de q̃.⁊
qꝛ iã exceptõe tua proposita ꝯ testẽ q̄sitũ ẽ ei ius vt sibi pro te nõ
credaf.tacite aũt huic exceptõi.s.ꝙ possit dicere in ꝑsonas testiũ
renunciaf si mãdet eũ interrogari de caplis suis:ar.ꝑ.ll.iiij.q.iij
siq̇s re.q̇dã tñ dicũt ꝙ inuito eo q̃ producif sup cap.protestantis
ꝯ eos audiẽdi nõ sunt:cũ ⁊ si dicerẽt pro eo nõ eẽt eis credẽdũ
h.Secus si mãdet examinari sup caplis aduersarij:qꝛ tũc tantũ
ad eos reprobãdos intẽdo.Sȝ melius ẽ dicẽ ꝙ sp sunt recipien
di:qꝛ si nõ faciũt ad plenã ꝓbatõeȝ:faciũt tñ ad ꝑsumptõeȝ:vt.s̃
dictũ est.Si vo ex dictis testiũ q̊s ꝯ ꝓtestatus ẽ faciat rubricas ꝯ
aduersariũ nõ vꝫ tacite renũciare :cũ licitũ sit aliorꝫ auctibus vti
ad eos ꝯuincẽdos.xxxvij.di.si q̇d.Sȝ si ꝓ se vel iure suo faciant
rubricas ꝭm opinionẽ eorꝫ q dicũt ad nihilũ valet eorꝫ testĩoniũ
renũciare vꝫ.ꝭm opinionẽ aũt aliorꝫ secus:cũ ad aliq̇d valeat eis
dictuȝ illorꝫ.tñ h ꝙ ꝓ se vel iure suo possint facẽ rubricas:non vꝫ
hre locũ nisi cũ testes generaliter iurauerũt sup tota cã dicere te/
stimonium. alij ꝯtra:⁊ no.s̃.e.fraternitatis.

IN presentia vestra.

⁊.j̃.(Honestatis).s̃.de elec.dudum.vbi no.(Preferenda)vel adequãda cuȝ sint rei.s̃.de proba.c.iij.

TAm litteris vestris.

(lucañ.) cũ enĩ ꝯsecra/tionẽ peteret exceptũ fuit ꝯ eũ de multis.(Infamia.)
propf h indicif ei purgatio.(Tales).s.crimĩosi q repellunf a te/
stimonio sȝ nõ ab excipiẽdo.alij dicũt crimĩosos nõ eẽ repellen/
dos a testĩonio in cã exceptõis.hi aũt repellunf :qꝛ erãt ꝯspirato
res vel inimici vel aduersarij in cã.ꝑus dictũ magis plȝ(Quia)
Nõ ꝙ si testes producti sunt ⁊ apte attestatões:tñ post sup alijs
articulis penitꝰ diuersis pñt produci testes:ar.s̃.e.cãm q̃. ⁊ est h
ea rõne:qꝛ gñalif de oĩbus excipe põt. Idẽ etiã dicerẽ in vlibus
⁊ gñalibꝰ petitõibꝰ qꝛ lȝ sup vno articulo eẽnt apte attestatões
tñ sup alio admitterenf:nã ꝙ plus ẽ etiã post sñiaȝ audiref.C.d
iudi.l.ij. Idẽ ẽ etiã in singularibꝰ actionibꝰ dũmõ articuli sint di
uersi.s̃.e.cãȝ. Itẽ no.ꝙ h spãliter admissi fuerñt postea testes sup
h articulo lȝ terminũ habuit ad probãdũ q̇cq̇d voluit de iure suo
qꝛ propter eiꝰ culpã.i.illegitimã appellatiõeȝ sup irregularitate
eius nõ fuerũt testes recepti(Ferie)s̃.e.qm̃.vbi no.(Lr̃as)⁊ iõ
fuerũt false.s̃.de proba.tertio.j̃.de his q̃ fi.a ma.ꝑ.ca.q̃ȝto.C.d
falsis:q̃ veluti.(Constat)⁊ põt ꝯstare directo.s̃.de proba.tertio.
⁊ indirecto.j̃.de his que fi.a pre.q̃ȝto.j̃.e.ex tenore.

QUm olim

(archidi.meneñ.)q̃ alio noĩe dꝫ sancti dd.dicebat enĩ hoc archi
dia.hãc ecclĩaȝ eẽ archiepãlẽ: ⁊ sup h obtinuit fieri
inq̇sitõem ꝑ dñm papã.Sȝ obijcif aut vacabat ecclĩa:aut nõ.Si
vacabat vacãte sede nõ erat de statu ecclĩe agẽdũ.j̃.ne se.va.c.j.
si nõ vacabat epũs dȝ agere nõ archidi. Itẽ quõ põt archidiaco/
nus agere sine mãdato.Rñ.ꝙ ecclĩa nõ vacabat ⁊ epũs erat ne/
gligẽs h ipõ ꝙ ius ecclĩe sue nõ prosequif: vel alr de negligentia
summaria cognitõe ꝑmissa ꝯstitit pape.vñ archid.⁊ q̇libet aliꝰ
de ecclĩa põt proseq̇ cãm etiã ꝯdicẽtibus epõ ⁊ alijs.xij.q.ij.non
licet.j̃.de re.ec.nõ ali.c.siq̇s ꝑsbrorꝫ.ij.q.vij.q̃ propter. ⁊ ꝯficiet
libellũ noĩe ecclĩe ⁊ petet fieri restõnẽ noĩe ecclĩe vel iudicari pro
ecclĩa:ar.s̃.de in inte.re.c.ij.⁊.iij.⁊.c.tũ ex lr̃is. ⁊ licet agat noĩe
ecclĩe nõ ẽ necesse ꝙ hẽat mãdatũ:⁊ habet hãc ptãtẽ agẽdi a iu/
ribus q̃ sũt de re.ec.nõ.siq̇s.xij.q.ij.nõ licet.⁊ nõ ẽ h procurator

sed procurās. sic si pr̄ agat pro filia. C. de bo. q̄ li. l. cū oportet. ⁊ l. cum nō solū. vel cōsanguineus p cōsanguinea ⁊ in multis alijs casib⁹ vbi aliqs pro alio agit ⁊ noīe alteri⁹ lz nō habeat mandatum. ff. iu. sol. l. iij. §. j. ff. de procur. sed hec tñ si iudex nō cogat euz exprimere cui⁹ noīe agit prudenter faceret si nec ipse exprimat. Si autē ecclia vacaret nō posset agere archidi. cuz nō esset negligens eps q nō esset nec pōt currere tps vacāte ecclia. j. de pscrip. auditis. ⁊ c. de quarta. alij tñ dicūt q etiā vacāte ecclia pōt agere archidi. Sed nunqd si vno agente ferat snīa cōtra eum postea pōt alius agere. Rñ. nō: etiā pcurator ab ecclia legitime cōstitut⁹ nisi forte ignorasset qñ alius agebat ar. ff. de ac. is cui. §. idez. vel nisi posterior doceat de collusione prioris. ff. de iu. l. eū. §. in pluralibus: ⁊ si plures simul agere velit eligēdus est idoneor post illū cuius interest. ff. de po. ac. l. ij. ⁊ iij. qñ autē ille cui⁹ interest singulariter agit suo noīe cōficiet libellū ⁊ post eū si alius agat siue procurator ecclie siue quicūqz alius nō obstat exceptio rei iudi. qr est alius q primo egit ⁊ alius q modo ⁊ aliud ar. ff. de ex. rei iu. ⁊ an eadē. ⁊ c. conquerit. Item res inter ali. ac. ⁊c. h licet pro pte sint vera. in eo tamen q dicit q cuiqz licitum est agere nomine ecclesie pro iuribus ecclie: vbicunqz episcop⁹ vel capitulū fuerit negligens. ar. c. nō li. si qs epōrum. nō fatent quidā hoc esse verū: nec concedit q hic scriptū est. illa enī capla tñ in reuocatione alienatorū loquunt vbi est spāle ⁊ ex spāli cā cōcessum est singulis clericis eiusdē ecclie cui⁹ bona sunt alienata ɔtra ius cōe ⁊ suo noīe aget sicut in actione populari ⁊ nō ecclie. Capitula aūt q̄ sunt. ij. q. vij. quapropter. ⁊ c. se. vere nō loquunt in reuocationib⁹ alienatorū tm̄: sed etiā vbicūqz viderit epm excedere rationē vel alr ecclesiam ledi. Sed dicūt q ibi nō agit singlaris psona noīe ecclie intētando actionē sed denūciando vel inquirēdo vel excipiēdo vel accusando agere pōt ɔtra eū vel eos q̄ neglexerūt ecclesiam ⁊ sic intelligit. xvj. q. vij. fili⁹. xxij. di. illud. istud etiā. c. nō obest: qr hic nō admittit archidi. iure cōi: sed ad pcedendū in inquisitione. C. si de mo. pos. l. j. ⁊ quē papa faciebat. Naz cū papa multa audisset de statu ecclie hui⁹ tandē ad instantiā archidy. ⁊ eodez prosequēte papa cōmisit inquisitionē ⁊ qd in forma inqsitionis pcederet ex eo apparet q lit. nō cōtest. recipiunt testes ⁊ fert diffinitiua snīa qd nō lz si directo ageret. s. vt li. nō cōtes. qm in pn. h autez forte posset dici anteqz celebraret aliqs contract⁹ p epm vel capitulū q si aliquis ɔtradiceret certa cā assignata si postea vellet dicere cōtra euz ⁊ petere illud retractari noīe ecclie pbata cā corā iudice supiore posset etiā sine appellatione expediri. j. de his que fi. a ma. p. c. cū i cūctis. ⁊ ar. xj. q. j. si qs cū clerico. etiā patronus. xvj. q. j. constitut⁹. alij tñ cōtradicūt sed cōtra prius dicta scz q h procedit inquirēdo videt dicere lra: vbi dicit q archidi. posset repelli. vnde dicitur q hic non agitur in forma inquisitionis cuz in cā inquisitionis fama est p accusatore ⁊ q̄ ex quo vera est nulla exceptiōe repelli pōt. j. de acc. qualr. ij. Itez qr dicit hic q p procuratorē pōt agere executor hui⁹ inqsitiōis. Item qr hic dicit q in inqsitione sm h necessaria est li. cōtest. dūmodo partes nō sint cōtumaces: sed respōdemus h nō esse cōtra iura. s. q cōstituat procuratorē ⁊ q possit repelli ab inqsitione ⁊ q fiat lit) ɔtes. qñ aliqs executor admittit ad inquisitionē prosequendā vt h ⁊ maxime vbi agit de iure alicui dādo vel accrescēdo. Secus autez dicerē si inquiret de crimīe. Item ⁊ secus est vbi papa ex suo officio pcedit. (Per exceptionē) forte qr mandatū nō habet h non placet. (Per exceptionē) excōicationis vel rei iudi. vt. s. de lit. cōtest. excep. ⁊. j. de excep. exceptionē. vl qr expoliauerat archiepm custodia vacantiū ecclesiaruz: vt. s. de re. spo. item cū qs. ⁊ in. c. cū in bonis. (Sententiā) pmissa tñ li. cōtest. ne sit cōtra. s. vt li. nō contest. qm̄. vel potes dicere decre. loqui qñ archieps diffamauerat ecclesiam memorā. q̄ ei suberat. vñ pfigendus terminus archiepo. j. quē pcedat. alioqn pcipiendū est ne vltra ecclia; iquietet. C. de ingen. ma. diffamari. sed h nō videt. s. q archieps diffamauerit cuz esset in possessiōe. alij dixerūt generale esse vt in cā stat⁹ procedat li. nō ɔtest. vel dic q h in modū inquisitionis processuz fuit ⁊ ideo procedi potuit li. nō cōtest. s. vt li. nō ɔtest. qm̄. Item no. h contumacē in processu negotij citandū ad sentētiā audiendam. de hoc no. s. de offi. dele. consuluit.

Ex tenore vestrarū festuz. Hic nō dixit ante productionē testiuz. s. de loco ⁊ tpe quib⁹ cū alia ɔxerat: qr si dixisset post publicationez eorū nō fuissent alij testes admissi cū ⁊ prius de h pars instructa fuerit: hic aūt iō admittunt: qr sic ex dictis testiū post publicationē apparuit. (admittēdus). de h. no. s. e. fraternitatj.

Significauerūt nobis. ⁊. j. (pprietate) de hoc no. s. de seques. poss. ad hoc. (Suspensio) de hoc no. s. s causa pos. pasto. (Successerant) interdictū enim vnde vi dat heredi ⁊ bonorū possessio. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. hoc interdictuz ⁊ in here. de hoc no. s. de resti. spo. cum ad sedē. ⁊ eodez modo successori ⁊ in successorē de eo q ad eū puenit. (Debēt) nisi monachi quartam productionē petijssent. (quartā) quicūqz quartā pductionē petit dz petere tū ea adiectione. s. cū solēnitate iuris ⁊ si h nō adijciat ⁊ offerat ⁊ deneget: iusta ē interlocutoria ⁊ iniusta appellatio: qd sic pbo: quarta pductio testiū siue solēnitate simplr loquēdo nō est de iure imo est cōtra ius vel pter ius. g qui eā denegat bñ facit. Item no. q si petat quarta pductio legitime. i. cuz solēnitate ⁊ iudex simplr deneget vel nō assignat cā vel nō pmissa cognitiōe sup ea. s. vt refrenet multitudinē testiū vel aliā: etiaz si illa cā denegatiōis subsit: in veritate tñ snīa est iniusta ⁊ appellatio si cōtingat eā fieri erit iusta. ⁊ hoc sic pbo: petitio quarte productionis de iure est qñ fit cū solēnitate: denegatio est ɔtra ius. g si nō assignat cām sue denegationis grauat patē ⁊ sic p ɔsequēs legitima appellatio: vt. j. de ap. cū in ecclia. ⁊ c. vt debit⁹. sz si cāz assignet iustā ⁊ nō examinet ipam adhuc facit ɔtra ius ⁊ p cōsequens grauat: quia h quarta productio cū cāe cognitiōe dari dz vel negari: vt no. s. e. in causis. Si ergo h nō pcedat grauamen est. alij autē dicūt ɔ. (Et propter hoc) qr quartā pductionē denegabant. (Interlocutoriā). s. de elec. cū dilect⁹. (Appellasse) no. q ab interlocutoria appellat q̄ refert in iudicio possessorio. si. s. de elec. cū dilec. ⁊ tñ i possessorio siue retinēde siue recu. siue adipis. possessiōis nō appellat. C. si de mo. pos. l. j. ⁊. ij. q. vij. si de possessione. quidā tñ dicūt q dicit illa. l. nō obtinere sm canones sz sm leges tm̄ de h als bene. no. j. de noui. o. nun. c. penult. vñ dicit q monachi appellarēt post interlocutoriā latā cōtra eos sup denegata eis quarta pductione testiuz: quia p talem denegationē fuerunt grauati. Sed si monachi petijssent quartā productionē ⁊ ante denegatā petitionē dixissent: ⁊ appellam⁹ si denegaueritis eam: tūc talis appellatio nō impedit quin valeat quicqd fit post talē appellationē: etiā si postea deneget p snīam admittere quartam productionē nisi post denegationē itez appellet: ar. ad hoc qr nulla cā vel grauamē suberat tpe pme appellatiōis. j. de ap. vt debit⁹ honor. ⁊ c. dilec. fil. g. Sed si añ simplr denegasset quartam productionē ⁊ monachi appellarēt nisi reuocarēt h grauamen bñ valeret huiusmōi appellatio: qr nō est a futuro grauamine sed pñti ar. j. de ap. ex pte. nec valet si obijciat appellat⁹ q videtur a futuro grauamīe appellatū cū dicāt appellam⁹: nisi reuocaueritis qd verbū ostēsiuum est. ff. ad tertul. filij mater. ad finem. ⁊ futurū subiunctiui modi qr reuocatio q̄ petit q̄ est de futuro: nō est gruamen sed est releuatio grauaminis: grauamē autē fuit denegatio quarte pductionis: q̄ bene pcessit ⁊ a qua appellatuz fuit ⁊ bñ appellare lz. (Quartā) ⁊ de hoc no. s. e. in causis. (Effrenatā). s. de pba. lz. ff. de testi. l. j. j. c. proxi. (Legali) auc. de testi. §. qr vero. (In pbatione) hac. s. q petiere quartā productionem cū solēnitate: ⁊ q qr eis hoc denegabit. j. decēniū appellasse. (In expēsis) de hoc no. s. de dolo ⁊ con. finē. (Liquere) qd est post ɔclusionē. añ. n. cū posset nouas exceptiōes pponere ⁊ sup eis testes pducere ⁊ in oī causa instrumēta de cā liquere nō pōt. s. e. cām. tam lris. s. de elec. dudū. j. j. de fide. in. cū dilec. (Processuri) ⁊ si voluerint moniales als nō de hoc no. de cā pos. ⁊ ppri. pasto. alij cōtra si voluerūt moniales dūmodo monachi velint. (Alioquin) idest si est ɔclusum. ⁊ ita habes h: q si ɔclusum est in petitorio qd pōt trāsire ad possessoriū. Sed tunc iudex vtrunqz simul determinabit vt h dicit. (Simul). s. de cā pos. cū dilectus.

Quum cāz tam sup principali.) Idcirco a principio simul mandant recipi testes sup pncipali ⁊ dici in psonas testiū: qr psumptio erat q fauētini vellent progare cām. s. de proba. lz. Idē vbi a principio fit tm̄ ptestatio de dicēdo in psonas: ar. s. e. psentium. Idem vbi dicit odiosus ex leui cā: ⁊ idē vbi dicit seruilis ɔditionis in pñti nō habet certā manumissionis. i auc. e. §. si vo dicat: nā in his casib⁹ admittit ⁊ recipit testis vbi testificet sup eo ad qd inducit nō obstātibus pdictis exceptionib⁹ sup quib⁹ vel simul cū eis recipiunt probatiōes vel differt in aliud tēpus. alias autē pposito aliquo cōtra testē statim sup exceptione recipietur pbatio anteqz testis admittat ad ferēdū testimoniū. s. e. ex pte. C. de pba. probationē. C. e. si qñ ⁊ h si sunt pate alias non differt receptio testiū: vt in auc. p. (De causis) scz an lucri cā fecerit vel odij. ff. e. l. iij. vl an reddiderit cām sui testimonij. auc. e. §. ij. iiij. q. iij. §. sola. Si tñ iudex de cā nō q̄sierit nec testis reddiderit nō min⁹ valet testimoniū. ff. de no. o. nū. de pupillo. §. q̄ epm. j. de re iu. sic. xxiiij. q. iij. si habes. Hoc intelligo verū si nō querat de causis scientie ⁊ sic loquit auc. de test. §. licet. Sed si omittitur

querere de capitulis principalibꝰ cause: puta si egit rei ven. ⁊ testis q iurauit sup tota causa dicit: scio quia talis est dñs rei petite nisi aliud probet ferẽ sententia ꝯtra eum: fert enim testimoniũ de iure non de facto quod non licet: ⁊ debet interrogari ⁊ rñdere, ex qua causa habuit ⁊ si testis respõdet ꝙ ex cã emptionis iterũ interrogabit a quo dño emit ⁊ sic de alijs: sine quibus dominiũ haberi nõ potest: ⁊ que cõprehendunẽ sub petitiõe de qua agitur. Item nõ dicimus querendũ indifferẽter de odio ⁊ lucro: vt no. j. de accu. inquisitiõis. sed de causis principalis negotij inquiri mãdat ⁊ appellat h causas circũstantias ipius negotij sicut hic apparet videlicet loco ⁊c̃. (De causis) dic ꝙ officiũ testis est ꝓprie dicere veritatẽ de his que ꝑcipit. v. sensibꝰ corpis. iij. q. ix. testis. Si enĩ questio est inter aliquos an aliquis tenuerit aliquam rem de facto nec ne: vel aliqua res fuerit alba vel nigra h debet peribere testimoniũ de visu: ⁊ põt reddere testimoniũ ego vidi ꝙ de facto tenebat rem talẽ: ⁊ hic nõ est necesse nec vtile querere cãm sciẽtie: quia iam dixit eã quãdo dixit ꝙ vidit ꝙ tenebat eaꝫ: quia nulla alia cã põt esse sui dicti nisi qꝛ vidit nec nego quin vtile tũc sit querere de alijs circũstantijs videlꝫ vbi eras tu quãdo vidisti: ⁊ que erãt ⁊ qñ vidisti ⁊ de ꝯsimilibus. Sed certe hec nõ sunt causa dicti sed sunt circũstantie ad veritatẽ indagandã. Sꝫ ⁊ si testis dicit simpl̃r talis tenuit talẽ rem de facto ⁊ nõ dicit ego vidi bonũ est eiꝰ testimoniũ. C. de testi. testimoniũ. ⁊ tũc est vtile ab eo q̃rere cãm sui testimonij: quia si dicit: ego scio quia nullus dubitat vel ego scio: quia sic oẽs dicũt nõ valet eius testimoniuꝫ quia malã ⁊ insufficientẽ cãm reddit sui testimonij. sꝫ si dicit ego scio quia vidi: tunc bonũ est eius testimoniũ. Item in hoc cãu dicimus ꝙ si nõ queraẽ de causa ꝙ nihilominus valet testimoniuꝫ eius. Item dicimꝰ si questio est an cantet alte vel plane bene vel male: hic queriẽ testimoniũ de auditu. Iteꝫ si queraẽ de qua materia cõditionatus est ⁊ si scit ꝙ talis res est ei obligata ⁊ idem ẽ ei in similibus. Idem est qñ queriẽ de aliqua re an sit dulcis vel amara hic valet testimoniũ de gustu: ⁊ debet queri quomõ scit ꝙ sit talis saporis: ⁊ nõ est nisi vna causa quia ego gustaui. ⁊ idem est si queriẽ de aliqua re an sit aspera vel suauis: querendũ est testimoniũ de tactu. ⁊ h est vtile querere cãm que simil̃r nõ est nisi vna scꝫ quia ego tetigi eaꝫ: ⁊ idem est si questio est de aliqua re: an sit boni odoris vel fetidi. nam h non potest alia cã reddi quia ego odoratus fui eaꝫ: bene tñ põt ꝓcedere iudex vt dicat quomõ scis ꝙ sit mali odoris: an erãt ibi alie res vicine de quibus possit venire odor malus: vel an ipe esset fastiditꝰ vino vel cibo: vnde potius ex se exalabat malũ odorẽ q̃ꝫ ex speciebus haberet: ⁊ hoc idem est q̃rere in alijs. Sed si omitaẽ nõ minꝰ valet testimoniũ: aliqui tamẽ quãdoqꝫ querũt an est talis dñs rei: vel an est talis iracũdus vel ebriosus. Sed ad has q̃stiones nõ teneẽ respõdere quia nullo sensu corporis põt apprehendere ꝙ sit dñs vel ebriosus vel iracũdus: sed oculis mẽtis. s. ratione hoc apprehẽdit: ipa enim ratio ex his que apprehẽdit sensibꝰ corporis bene põt iudicare eum dñm vel ebriosum vel iracundũ: sed ipse nõ adduciẽ in iudicẽ sed in testẽ: ⁊ ideo testimoniũ eius nõ ꝑiudicat nisi causam assignet. Sꝫ si assignat iustas causas testimonij puta scio eũ dñm: quia fui pñs vbi emit lanã de qua fecit pannũ: tũc valet testimoniũ nõ ratione ꝑme partis qua dixit eũ dñm qd̃ videre nõ potuit sed iudicare: sed ratione secũde partis qua assignauit causam iustã sui testimonij: ⁊ nõ est malũ si testis vel ratio bene iudicat ex his q̃ sensibus corporis apprehẽdit ꝙ iudex cõcordet cuꝫ eo tñ nisi sufficiẽtes causas assignet ꝑ quas apparet eũ dñm: nõ valet testimoniũ eius. ⁊ idem videẽ si dicit eũ ebriosuꝫ vel iracũdum: quod potius videẽ iudiciuꝫ rationis q̃ꝫ dictum testis. Videtur ꝙ si testis dicit vidi eum gerere se pro dño talis rei tãto tẽpore ꝙ ꝑscripsit: qd̃ bene ꝓbat vtile dñium: etiã si non dicit causam quia non queriẽ ab eo. quedã tñ sunt q̃ possunt trahi ad iudicium ratiõis ⁊ ad testimoniũ sensuũ corporis: sicut est si dicit: ego dico ꝙ talis tali tpe possidebat vel iuste possidebat. nam possessio maxime quãdo iungiẽ iuste aliquid iuris habet: vt no. j. de conces. pre. cum nostris. vnde intelligo dictũ huiꝰ testis ꝙ possidebat. i. de facto tenebat: sic enĩ est cõmunis intelligentia huius verbi quã sequi debemꝰ ar. j. de spon. ex lr̃is. nec põt dici ꝙ eadẽ ratione ad iudiciũ rationis spectat iudicare an bene vel male cãtet: ⁊ an sit multũ odoriferũ ⁊ idem de sĩlibus: quia nõ est verũ: quia hic tñ sensibus corporis apprehendiẽ licet vnus in his cognoscat melius q̃ꝫ alius. ⁊ ideo ei magis vel minus crediẽ. Idẽ est ⁊ in visu: quia vnus habet clarioreꝫ visum q̃ꝫ alius: ⁊ ideo ei minus crediẽ de visu ad remota ⁊ magis de visu ad ꝓpinqua. Idem est in testimonio sensuũ: quia sepe ratio iuuat appehẽsionem sensuuꝫ corporis sicut est videre in inspectoribꝰ corporis. s. an quis sit frigidus vel nõ: vel an aliqua sit arta vel nõ: quia aliqua in his sunt alijs peritiones. j. de frigi. fraternitatis: ⁊ tñ hic sufficit dicere: vidi eã artam vel frigidã: quia solo sensu corporis apphendiẽ: sꝫ solo sensu corporeo nõ apphẽdiẽ aliquẽ esse dñm ⁊ ideo nõ valet dictũ eius: ego scio ipm esse dñm. nec bñ dꝛ ego vidi ipm esse dñm: ar. ff. de interro. act. qꝛ plerũqꝫ. (Loco). iij. q. ix. nihilominus. (Tẽpe). s. celebrati ꝯctus. iiij. q. iij. in testibus. iij. q. ix. nihilominus. de q̃litate aũt tpis si fuerit serenũ vel nubilũ nõ q̃riẽ. ij. q. viij. libelloꝝ. ff. de ꝓba. si arbiter. nisi ⁊ testes essent suspecti: tũc laborare dꝫ iudex oĩbus modis vt eũ intercipiat ꝑ aliq̃s ꝯrietates: ar. xxx. q. v. iudicantẽ. C. de eden. his apud quem. (Presumptõeꝫ) etiã qñꝫ attẽdat iudex. nã qñꝫ attestatiões q̃ nõ valẽt ratificanẽ ꝑ ꝯsensum partiũ nõ solũ expꝛssum sꝫ etiã tacitũ. ar. iiij. q. iij. si q̃s testibus. ⁊. j. e. ti. c. ꝯstitutis. ⁊. c. pñtata. ⁊. c. tuis Secus in litis ꝯtesta. vel re iudi. ⁊ his q̃ sunt de sb̃stãtia iudiciorũ: qꝛ illa nõ pñt ratificari: vt no. s̃. de offi. dele. prudentiã. in gl. sed qd si iudex: lꝫ. n. talis receptio iuribus suis nõ valeat: qꝛ non est in iudicio tñ futura ps põt ꝯdicere sibi obstãte exceptõe pacti vt patet in iuribus supius allegatis. ⁊. ff. de re iudi. si ꝯuenerit. ⁊ ff. cõidi. iudicẽ. ff. de no. ope. nun. l. j. §. ⁊ post opis. ⁊. §. se. ⁊ patet in eo ꝙ legiẽ. s̃. c. j. ⁊. iij. Hac eadẽ rõne vꝫ ꝙ si ille cui ẽ cõmissa receptio testiũ ⁊ de ꝯsensu partiũ etiã tacito cõmittat receptiõeꝫ alijs ꝙ valet dũmodo nõ erret in facto vel in iure: lꝫ al̃s nõ possit alijs cõmittere cũ sit ministeriũ industriale: vt no. j. de re iudi. cũ bertoldus. ar. s̃. de offi. dele. qm̃. §. de his aũt. Quidã dicũt ⁊ forte bñ ꝙ nõ sufficit tacitus ꝯsensus: qꝛ potius vꝫ ꝯsentire ꝙ iudex rõne sue iurisdictõnis facit q̃ꝫ velit se obligare ex pacto. Iudex aũt rõne iurisdictõis sue solus hoc facere nõ põt. ⁊ ideo ꝑ solum tacitũ ꝯsensum ꝑtinet attestatões q̃ de iure nõ valent ratificari non pñt. Sꝫ alij dicũt ꝙ iudex rõne sue iurisdictiõis h facere põt dũmodo ptes ꝯsentiãt saltẽ tacite: ar. s̃. de offi. dele. prudentiã. §. sexta. (Multitudine.) Itẽ ⁊ alio mõ refrenabat multitudinem testiũ: qꝛ iudex cũ suis assessoribus dꝫ videre dicta testiũ: ⁊ si viderit ꝙ bñ ꝓbent articulos sup q̃bus inducunẽ ꝓhibebit vlterius testes ꝓduci. non tñ dicet pti ꝙ h faciat: qꝛ bñ ꝓbauit qd̃ intẽdit: qꝛ interlocutõe dꝫ iudicare qd sentiat. C. de falsis. sꝫ vbi. sed dicet ꝙ h facit: qꝛ ad officiũ eius ꝑtinet effrenatã multitudinẽ refrenare vt h. ⁊ diminuere lites. s̃. de do. ⁊ ꝯtu. finẽ. ⁊ dilationes amputare. C. de temp. ap. l. ij. in ꝑn. ⁊ eas nõ dꝫ dare ad testes sine cause cognitõe. iij. q. iij. §. spaciũ. Sꝫ tñ prudẽter ꝓcedit iudex vt nõ ꝓcedat ad refrenatõeꝫ huius quã facit ex sua secreta inspectõe nisi prius faciat renũciare ptẽ ꝯ quã ꝓcediẽ ꝙ nihil dicet in testes: vel ea admissa ad dicendũ appareat testes nõ reprobatos ꝑ testes reprobatorios quos ꝯ ꝑmos produxit qd̃ iudex bñ põt facere: vt. s̃. de ꝓba. lꝫ. ⁊. j. e. ad h. Itẽ nunquã ꝓcedit iudex ad hãc refrenatõeꝫ nisi vbi ꝯstat ꝙ dicta ꝑdictoꝝ testiũ non pñt retractari. Effrenata aũt multitudo dꝛ ꝺm estimationẽ iudicis: qꝛ si aliq̃ñ sup vno articulo req̃reẽ vltra. xl. ⁊ in alio sufficient pauciores. ff. de testi. l. j. §. fi. (Presumptõe). j. e. ꝯstitutus. s̃. e. intimauit. (Depositiones) que forte non valebant: quia erant recepte post ap. vel ex alia causa.

VEniens ad ap. se. post appella.) iusta erat h exceptio sꝫ ꝓcurator repellebaẽ nõ qꝛ esset ꝯstitutus ab excõicatis q bñ pñt ꝯstituere ꝓcuratorem in cã appellationis ⁊ etiã ꝑ se ꝓseq. j. de excep. cũ inter. ⁊. c. venerabilẽ. ⁊. s̃. de iudi. intelleximus. sed forte qꝛ ꝓcurator erat excõicatus vel al̃s illegitĩe ꝯstitutus. (Voluerit) aliq̃ opposita exceptione legitima. (Incontinenti) hoc relinquiẽ arbitrio boni viri forte vsqꝫ ad. viij. dies. vel forte plures donec requiret testes de vltra montes: arg. s̃. de resti. spo. lr̃as. circa fi. vbi dꝛ incontinẽti ꝓbandũ: h tñ pars iudicis arbitrio relinquiẽ. dꝫ aũt fundare suaꝫ intentionem. i. ꝙ sua interesset: puta quia sit electus. nec queram quantũ ad h ꝙ admittaẽ ad ꝯdicendũ ꝙ ꝓbet se canonice electũ sed electũ tñ. nec ꝓbaẽ per hoc ꝙ etiam ꝯ ꝯfirmandũ vel consecrandũ nõ admittaẽ aliq̃s nisi cuius intersit: quia h nõ petebaẽ ꝯfirmatio vel ꝯsecratio: sed executio sñie quam nullus impedire põt nisi cuius interest. (Incontinẽti) Nõ sñiaꝫ executioni mandandaꝫ nisi is q ꝯdicũt sñie incontinenti ꝓbet sua interesse. Et hoc intelligo verum quando petitur res vacans que a nemine possidetur quemadmodum erat hic decanatus qui vacabat. Si autem peteretur res ab alio. s. victo per sententiaꝫ possessa: non obstante ꝙ alius diceret se habere ius in re vel sua interesse stati mandatur sententia executioni: prestita cautiõe ab illo q̃ in sententia obtinuit illi contra quem lata est sententia ꝙ seruetur indemnis contra alium petitorem. ff. de rei vendi. is a quo. ⁊ l. se. ff. de re iudi. sepe. in fi. Et est ratio diuersitatis hic: quia vbi res vacans transfertur in alium: deterioratur conditio petentis: le-

nius enim petitur res vacans q̄z possessa:ideoq̄z non mandatur sententia executioni si contradictor probet ꝙ sua intersit. Sed vbi de vno possidente in alium possessorem transfertur:nec pōt dici deteriorari quantū ad possessionem conditio petitoris. Itē vbi res vacans est non est qui recipiat cautionem p̄dictam de indemni seruando. vel potest dicere ꝙ illa lex habet locum tm̄ vbi duo contra eundem agunt. Sed h̄ decre. habet locum quādo nō contra tertium sed inter se tm̄ de re aliqua agunt. Sed contra vr̄ q: sp summaria cognitio sit necessaria. ff. de re iudi. a diuo. §. si super. ⁊. §. se. So. ibi loquit̄ qn̄ nō in rebus petitis fiebat executio: sed ī alijs q̄ capiebant̄ in cāz pignoris. ⁊ tūc q̄cunq̄z allegāte se h̄re ius in re fit summaria cognitio: vt ibi dr̄. secus aūt vbi in ipa re petita fit executio: nā tūc h̄z locū distinctio supior. Itez in illis q̄ in cā pignoris capiunt̄ sufficit summaria cognitio: sed in rebꝰ vacātibus nō sufficiet summaria vt h̄. (Opponere) h̄ dr̄ ꝙ iste. ꝓ. pōt se opponere ɔ̄ eū ꝓ quo sn̄ia lata erat. s; nō dr̄ ꝙ possit impedire executōez sn̄ie. sed lz nō dicat: vr̄ tm̄ ꝙ ex quo ɔstitit ꝙ sua int̄est ꝙ nō mandet̄ executioni ꝙ eius executio impediri dz: q: per sn̄iaz nō dz fieri p̄iudiciū absenti ⁊ igr̄āti. ff. de mi. etiā. §. fi. Sed ɔ̄. j̄. de re iudi. cū sup. vbi dicit̄ ꝙ p̄iudicat sibi nisi appellet. So. ibi loquit̄ vbi p̄ns erat tp̄e late sn̄ie ille q ex eo ledebat̄: sed h̄ loqtur de absente ⁊ igr̄āte. Alij intelligūt ꝙ hic dicit̄ esse spāle in bn̄ficijs in quoꝝ collatōe maior diligētia est adhibēda q̄z in alijs rebus. ⁊ h̄ sola solutio videt̄ posse tolerari s̄m iura: alijs videt̄ ꝙ in executōe sn̄ie si appareat ɔtradictor ꝙ summaria cognitio est admittēda. ff. de re iudi. l. a diuo. §. si rex. ⁊. §. se. (Electiōe) super electōe vtriusq̄z. (Sn̄ia) lata inter capl̄m ⁊ decanū: forte dicebat ipam sententiā nō p̄iudicare sibi: vel q: nō est vocatus: vel quia nulla est. (Super p̄ncipali) bona allegatio. j̄. e. cum in tua. (Incidenti). i. ꝙ sua intererat. (Eosdem) mirꝫ videt̄ si ijdem testes que dixerūt in exceptione: iteꝝ testificent̄ sup eodem p̄ncipali. videt̄ enim ɔtra. s̄. e. cām. j. vt no. C. de testi. l. fi. Item hi testes aut inducunt̄ ꝙ dicāt idem qđ in primo testimonio dixerūt: ⁊ ideo est superuacuum. Aut aliud contrariū: ⁊ tunc nō esset eis credendū immo puniendi essent tanq̄z ɔtraria dicentes: arg. C. de non nu. pecu. generaliter. Itē quō post publicatas attestationes admitteret̄: ɔtra. s̄. e. ti. intimauit. iiij. q. ij. c. sunt incerti. in p̄n. Ad hoc sic rn̄deo ꝙ si inter diuersas personas fit de eisdem rebus consimilis questio: sicut est cum vnus coheres ꝓ p̄te sui debiti egit vel ɔtra eum actū est nihilominus alius coheres eget ⁊ contra eum aget̄. ff. de ap. a sententia ab exe. ⁊ a simili testes super eodē capitulo inducti in cā vnius inducerentur ⁊ in cā alterius super eodē capitulo. Et idem dicimus si etiā sup eisdem articulis inter easdem personas vtrobiq̄z agebatur. sed ad aliud puta: quia p̄mo fuit ad interesse actum: secundo ad vindictā. vl̄ primo agebatur ad repellendum aliquem a litigando: vel ad probandū ꝙ sua. s. agentis intererat. ⁊ sic admittatur ad agendum. Secundo autē inducunt̄ super principali. s. vt res petite sibi adiudicentur sicut hic satis probant̄. C. ad. l. iul. de vi pu. si quis ad. s̄. de elect. cū dilectus. Si enim sententia nō obstat inter alios lata: vel qn̄ ad aliud agit̄ etiam inter eosdem. j̄. de re iudi. cum super. ɔtra. ⁊ no. j̄. de purga. ca. cum dilectus. multo fortius nec testium receptio habita ad vnum ⁊ ad aliud nunc productio eorundē vel attestationes alibi recepte: obiectioni autem sic? Rn̄. ꝙ testes non inducūtur vt idem dicāt qđ p̄mo vel ɔtra: sed vt veritatez dicant testes ꝓ vtraq̄z p̄te inducunt̄. ⁊ quisq̄z capitula ꝓ velle dabit ⁊ testes suum testimonium dicent: ⁊ quisq̄z habebit licētiam testimoniū redarguendi ꝓut poterit. ⁊ bene fateor ꝙ si ɔtradixerit priori testimonio nō valebit scđm nisi se legitime excuset: s; potest se excusare: quia aliter ⁊ in alio sensu intelligebat: ar. p̄. l. de non nu. pe. generaliter. j̄. de accu. dilecti. Sz oppones si priores attestationes naturaliter valēt vt reprobent secundas: quare non valent ad probationem faciendam in principali in hoc secūdo iudicio. Rn̄. ad probationem non valent: quia ad hoc nō fuerūt inducti cum nec ad hoc aget̄: nec ante potest instrui causa q̄z incipiat. ad reprobationem autem suam non obstant attestationes p̄us recepte: quia per eas notoriū iuris est eum esse mendacem ⁊ falsum vnde repellit̄ a testimonio. s̄. e. super eo. Ad scđam autem obiectionem occasione publicationis testium factam Rn̄. ꝙ hi testes non recipiuntur post publicatas attestationes in eodem iudicio quia modo agitur ad aliud: ⁊ sic est aliud iudicium. Istud autē non nocet si in alio iudicio sunt publicate: nec in iure prohibitum inuenitur. Quando autem inter easdem personas ⁊ ad idē agitur quid iuris sit: no. s̄. eo. cām. Respondendum minus bene. (Sententia.) quia forte sentētia eo ignorante lata erat vnde sibi non faciebat p̄iudicium. ff. de re iudi. sepe. al̄s enī sibi p̄iudiciuz fieret (Electōi). s. petri subdiaconi (Vsus) bona videt̄ h̄ allegatio iiij. q. iij. si qs testi. xix. di. si romanoꝝ. ⁊ tm̄ nō est bona: quia ad h̄ vt valeāt nō sufficit cōsensus vniꝰ p̄tis sed ambarū partiū cōsensum interuenire necesse est. Item pōt allegari aliq̄d ex illis attestationibꝰ nō vt plene ꝓbet s; ad p̄sumptionē faciendā: vel pōt dicere q: archidia. dicebat falsū: quia de eis. pe. nūq̄z in p̄ncipali allegauit. (Recipiēdi) quia nisi p̄tes cōsentiāt nemo tenet̄ stare testibꝰ in alio negotio ītroductis vel etiā in eodē dūmodo ad id nō ageret̄ sed ad aliud vt h̄. C. de test. l. vlt. (Sup principali) sup electione incidēti sup sentētia. (Agunt̄). C. de repu. cōsensu: circa finē. C. de q̄stio. interrogati. ff. ad sil. si qs in graui. (Absoluatis) nō mireris ꝙ nō mitunt̄ absoluēdi ad excōicatorez: vt. s̄. de offi. dele. prudentiā. §. sexta. quia aliud obtinet qn̄ nō negabat̄ tenere excōicatio: hic aūt negabat̄ quia dicebat̄ lata post appellationez ⁊ ideo nō erat mittēdus ad eū a quo appellauerat. j̄. de sen. ex. ꝑ tuas. ⁊. j̄. de ap. vt debitus. Item nō intelligas h̄ generale ꝙ q̄libet excōicatus ad testimoniū vocatus absoluat̄: sed hoc iō est: q: erant excōicati post appel. sicut continet̄ in registro: ⁊ ecclesia ro. talis cōsueuit absoluere ad cautelā: vocatis tm̄ his ꝓ quibus sunt excōicati. ⁊ audiētur si dicat excōicatuz ꝓ manifesta offensa. j̄. de sen. ex. solet. ꝑ tuas. vel fuit specialis gr̄a vel ꝓuidentia. Alij dicūt hoc tm̄ tunc obtinere qn̄ alie probationes deficiunt.

Quis questōibus.

Et. j̄. (Apte). C. de fideicō. l. vlti. (Remittatur) hec remissio fieri nō pōt in causa matrimoniali. ar. de eo qui cog. con. vx. su. sup eo.

Dilecto filio. testimoniū.

Quā cito autē quis dixerit se vele iudicē in testē adducere statim exaudiēdus nō est sed p̄cedet sumaria cognitio. oportet enī eum ostēdere aliquē verisimilē cām ꝑ quā presumat̄ ꝙ sup re de qua agitur nouit veritatē. ar. quia si nulla dilatio est dāda ad testes recipiēdos sine cause cognitiōe: vt no. s̄. e. in causis. multo fortiꝰ h̄ necesse est cause cognitio vbi nō pōt esse testis sine p̄iudicio ⁊ multis expensis ⁊ videt̄ ideo dicēdum ꝙ vbicunq̄z h̄ iudex qui euocat̄ ad testimoniū voluerit iurare se nihil scire de re sup qua petit̄ testis dimittēdus est. nam qui eius fidei cōmittit vt testimoniū dicat de p̄ncipali negotio ⁊ ei credere tenetur qn̄ dicit se nescire. C. de te. l. pe. ar. iiij. q. ij. si quis testibus. Et est faciēda hec petitio anteq̄z lis inchoet̄ in p̄ncipali. nā postea nō pōt esse testis iudex etiā si de nouo sciat. ij. q. vj. statuendum: aliqui tm̄ contradicūt. Item in casibꝰ in quibus quis cogit̄ ferre testimoniū habet locū hec decre. alias autē si nō vult nō dimittet litē ⁊ si vult dimittere dimittet ⁊ fiet testis. Et cum cā huius cōstitutionis sit naturalis equitas ne probationū copia minuatur: credo ꝙ h̄ decr. videlicet simili ratione ad ordinarios extendēda est. ar. ff. ad exhi. si ad exhibēdū. ⁊. C. ad exhi. si res. ar. iiij. q. ij. si res. (Per ipm̄) sed nūquid pōt alijs cām delegare totā ⁊ sic esse testis. Rn̄. nō: quia dele. vice delegātis fungit̄. ff. de offi. eius cui. man. est iu. l. j. §. vlt. Et sufficit ꝙ fuit iudex vt repellat̄ a testimonio in cā principali. ij. q. vj. statuendū. nisi de eo qđ factū est corā eo. (Per ipsum) idem crederē etiā si plures haberet quia forte h̄ meliꝰ scit veritatē ⁊ forte alij obliti sunt. (Exclusio) hec petitio erat iusta si ī l̄ris erat: ꝙ si nō oēs duo ⁊c̄. hinc enī intelligit̄ impedimentū iuris quia iudicādo cā testimoniū reddēdi educitur. s̄. de rescrip. sciscitatꝰ. Alia aūt petitio ꝙ expectaret̄ substitutio alterius iudicis iniusta erat si dicta clausula ibi erat: sed si nō erat ibi p̄dicta clausula erat iusta. ⁊ idem crederē si vnus solus testis iudex esset. (Suspēdistis) ⁊ male ꝓpter rōnez hic assignatā. al̄s enī bene cōpetitita ꝓcedere: ɔtra ɔtumaces agit̄ de incorporalibus. s̄. de eo qui mit. in pos. c. j. (Testis) nūquid ɔtra hūc postea productū in testem poterat comitissa dicere in ꝑsonam cū eū elgerit in iudicem ar. ꝙ nō. iij. q. iij. offerat̄. xxxij. q. v. horrēdus. (Suspēsione) quat]. de facto ꝓcessit. ff. de ferijs. l. j. j̄. de ap. ad p̄sentiā. ij. q. vj. arguta. (Procedatis) de volūtate partiū ꝓcessit ꝙ cā remitteret̄ ad eos alias enī nō liceret. ij. q. vij. si quis ep̄s.

Significauit.

Forma ista in qua recipiūtur testes nō tm̄ senes ⁊ valitudinarij sed etiam oēs: ⁊ vbi fit statim publicatio testiū nō expectato anno: locū habet vbi qs est in possessione iuris ꝙ dicit suū sed dubitat ꝙ morientibꝰ aliquibꝰ testibus qui sunt huius iuris ɔscij: aliq̄s possit sibi mouere litē ⁊ obtinere quia sue ꝓbationes deficerēt ⁊ est iustū ꝙ hic statuit̄: q: nisi inuētus esset iste modus ꝓuisionis deperire posset ius taliū possessionum possidentiū quia ip̄e agere nō posset cū possideat nec aliꝰ posset cogere ad agendū. C. vt ne. inui. ag. co. l. j. est ergo statutū ꝙ testes recipiant̄ ⁊ publicent̄ ꝑpetuo valituri: vt h̄ ⁊. j̄. e. albericus. Vnde videt̄ ꝙ etiā si esset aliquis in possessiōe tm̄ haberet

actionē cōtra aliū: vt in interdicto vti pos. vel cōfessoria ꝙ tūc nō habet locū forma huiꝰ decre. sed illius q̄ est. s̄. vt lit. nō ꝯtest. qm̄ in prin. nec est cōtra. ff. ad. l. aquil. in lege aq. quia in illa. l. dico ꝓcedi ſm tenorē ꝑdicte decre. s̄. vt li. nō cōtes. qm̄. Item dicimꝰ ꝙ solēnior cognitio summaria est necessaria in formā ꝑdicte decre. qm̄. quā in forma huiꝰ decr. ar. ff. ad. l. aquil. in. l. aquil. Item videtur ꝙ hee attestatiōes nō valēt ſm formā huiꝰ p̄ntis decr. recepte si ille q ꝓduxit agit cōtra aliū: sed si aliꝰ agit cōtra eū vt patet ex p̄missis. Item videt ꝙ etiā si testes recipient ſm tenorez ꝑdicte decre. qm̄. ⁊ aperiant attestatiōes an̄ lit. ꝯtes. dūmodo apiantur de volūtate partiū ꝙ valēt ad eternā rei memoriā: ⁊ valēt siue ille agat qui eos ꝓducit: siue ille cōtra quē ꝓducunt: q2 in isto casu forma illius decr. conuertit ad istā: sz si aperiant pte altera nesciente tūc nō valent nisi postea accedat cōsensus eiꝰ: ⁊ h̄ videt tm̄ obtinere vbi receptio tenet: puta q2 recepti sunt ex cā ⁊ in cāu a iure p̄misso: quia si receptio testiū nō teneret ⁊ alij testes sine cā reciperent lit. nō cōtes. tūc quātumcūqz ptes cōsentirent publicationi vel attestationi eoꝝ ꝓpter hoc nō valeret ad eternā rei memoriā. C. de in. ca. l. ij. §. sed quia. aliqui tm̄ cōtradicūt. (Volētes) idest spōtanei. (Publica) potes etiā cogere fundatores vt chartam libertatis tibi faciāt. C. de fi. inst. plures. C. de li. cā. sicut datā C. de cōdi. ex. l. l. ij. (Denūciando). s̄. vt lit. non cōtest. qm̄. §. j. ⁊ si sint absentes expectabunt. sed ꝯtra. j̄. de cleri. non resi. tue. ff. de dam. ifec. l. iiij. §. ait p̄tor. vbi dicit ꝙ sufficit denūtiare ad domū. So. ibi sunt spāles casus de hoc no. s̄. de eo q̇ mit. in pos. si aduersarius. Videt tm̄ ꝙ vbi sine periculo expectari possunt expectari debēt quousqz ipis ꝑsonaliter denūciatio ista fiat. ar. ff. q̄ sentētie si. ap. re. l. j. §. item cū ex edicto. Si vero sine piculo expectari nō possūt tūc debēt recipi etiā absentibꝰ ptibus. ar. j̄. de cōfir. vti. cū dilecta. ⁊ ꝓcedi ſm tenorē decre. s̄. vt li. nō cōtes. qm̄. j. Rn̄.

Cum causa. Que talis erat petebat enim monasteriū rem quā vēdiderat restitui sibi refuso a se p̄cio qd̄ de re vēdita recipat vel si nollent ciues rem restituere suppleret legitimū preciū. (Articulū) scz quātitatē valoris forte. n. valet. ccc. qd̄ est q̄druplū p̄cij. (Ad aliud). s. deceptiōis excessuz qui plale ꝓbatꝰ fuit sicut si res vēdita esset ꝑ. c. ꝓbauit valorē. cc. q̄bus. cc. abbas nō vult nec debet esse cōtentꝰ cūz valeat. cccc. (Recipe). s̄. e. cām que. (Ad aliud) hec autē ambo eū ꝓbare oportet: quia si emptor nolit integrare p̄ciū ⁊ nō restituere rem nō poterit super hec certa sentētia ferri nisi sciat quātitas illius precij ⁊c̄.

Albericus miles. inscrip. No. sniaz mr̄imonij tenere etiā si nō ferat in scriptis. si. ij. q. j. in primis. xj. q. j. si qs cū clerico. recipi vocatis quos res tangit. s̄. e. significauit. Si autē reciperent quia timeretur de festinata morte vel recessu testiū nō expectatis his quos res tangit si essent absentes valet eorū testimoniū. s̄. vt lit. nō cōtest. qm̄. īmo ⁊ si ꝯtumaciter absint poterit iudex ꝓcedere in publicatione testiū. s̄. vt li. nō contes. qm̄. (Publicatio) sed qd si cōtra publicationē factaz diu obijciat nūquid nō valet eo ꝙ nō fuerunt vocati quorū intererat. dicūt quidaz p̄sumi ꝓ publicatione nisi aliud ꝓbatur ⁊ oīa solēniter facta: ar. cōtra. C. de. ꝯ. sti. l. j. ⁊ l. optimā. C. de re iudi. l. j. C. de ap. qui ad ci. insti. de fideius. §. fi. alij dicūt ꝙ si in publicatiōe contineat eos vocatos sic p̄sumitur vt in. l. prealł. alioquin. ꝯtra. ar. ff. de ver. ob. titia. §. p. C. de ꝓba. l. pe. C. de falsis. l. fi. ⁊. ff. de public. l. quicūqz. §. vlt. ⁊ pōt fieri publicatio vel in eadē charta antiqua totū ꝓcessum ꝯtinente vel in alia nō solū in p̄sentia iudicis sed etiā ꝑ tabellionē in absentia iudicis dūmodo appareat potestas p̄stita ꝑ iudicē. aliter enī non valet: vt. j̄. d fi. instru. c. pe. ⁊ vl. (Publicā) hec publicatio attestationū ita fiat iudice ordinario sedēte ꝓ tribunali ⁊ vocatis quoꝝ interest si adesse volunt: ⁊ in auc̄. de instru. cau. §. sed ⁊ si instrumēta. ⁊. §. se. ⁊. §. ⁊ h̄ dicimus. col. vj. ff. de adopt. nā ⁊ ita. C. de accu. l. vlt. s̄. eo. significauit. ⁊ vocabit notariū qui scripsit testes qn̄ attestationes publicāde sunt quos solus tabellio receperat ⁊ nō adhibeat ei fides sine subscriptiōe testium coram alio iudice nisi coram illo cuius auctoritate recepte fuerunt. auc̄. de here. ⁊ fal. §. sancimus. Est enim priuata scriptura ſm quosdam sed ex quo sic facta est publicatio fides sibi adhibitur nos contrariū dicimus. nam ex quo acta scripta sunt ꝑ tabellionē creditur eis inter easdem personas sine alia publicatiōe. alijs autē nec prosunt nec obsunt: ar. C. de dona. in dona. s̄. de proba. qm̄. ff. de iureiur. sed ⁊ si possessori. §. vl. ⁊. l. se. Si autē inuenirent apud iudicē sz nō autēticata ꝑ tabellionē necesse ē hec publicatio. Item hec vasunt ꝙ p̄textu defectus solēnitatis testium nō pōt dicere non esse actis credendū vel etiā instrumēto exinde ꝑ manus tabellionis ꝯfecto: sed si neget ea acta audiet: eodē mō fit publicatio lite ꝯtes. nō vt valeat vltra trienniū ad procedendū in cām: sed valet ad interrūpendā prescriptionē. C. de p̄scrip. xxx. an. cū notissimi. de hoc pleniꝰ no. s̄. e. cām. sic ⁊ fiet publicatio instrumentoꝝ q̄ cōfecerat tabellio defunctꝰ. j̄. de fide instr. cū. p. ⁊ siliter instrumētoꝝ vetustate cōsumptorū vel alio modo. j̄. de fi. instr. c. vl. ⁊ pōt hāc publicationē facere nō solū ordinariꝰ sed etiā del. j̄. de fi. instr. c. vlt. ⁊ hec vera sunt vbi attestationes vel alie scripture minꝰ solennes publicari ⁊ autēticari petunt: sz vbi scriptura facta nō est de eo ꝙ publicari petit sicut hic nulla scriptura erat de snia sic fi et iudex vocabit testes q sentētie interfuerunt. vel qn̄ testator testamentuz cōdebat vel qn̄ aliqs cōficiebat aliquē contractū ⁊ tm̄ nō fuit inde facta aliqua scriptura ꝑ publicā ꝑsonā redigi faciet in publicā ⁊ autenticā formā qd̄ prius erat in mēte testiū tm̄ vel etiā in charta nō publicata vł nō autenticata: ⁊ sufficit si iudicis auctoritate factū cōstet vel poterit ad maiorē securitatē ibi contineri: quia iudex decernit fidē adhibendā illi scripture. ad hoc facit. ff. de iudi. d qua re. C. de re iudi. gesta. C de testa. publicati. ff. ad. l. aquil. l. in lege aq̇. si. de elec. s̄. e. significauit. Sili modo facimus aliqn̄ fieri qn̄ vnꝰ ꝓcurator cōtra multos agit ⁊ hz vnā solam procurationē: eā enī exēplari fecimꝰ ⁊ redigi in publicā formam ⁊ decernimꝰ ptibus p̄ntibus ⁊ nō cōtradicentibꝰ eandē fidem illi adhibendā illi sumpto ⁊ autētico sine orignali ⁊ ꝙ possit fieri ꝓbatio: q2 quoddā gestū fuit ꝯstituere procuratorē: ergo pōt redigi in publicaz formā ⁊ plura instrā possunt inde fieri ⁊ ꝯfici cū vnū nō sufficiat oībus. ar. in pall. l. gesta. ⁊ auc̄. vt fratrū filij. §. illud. Sed posset obijcere lz illud obtineat ꝙ possit interuenire publicatio in factis vbi nō confectū est instrumentū. tm̄ secꝰ est hic vbi est ꝓcuratoris instrumentū confectū. ⁊ iō nec publicatione eget. Item qūo fiet publicatio huius ꝓcuratoris absente dn̄o ⁊ nō vocato. Rn̄. nil ꝓhibere fieri publicationē alicuiꝰ gesti ⁊ plura instrumēta sumi ⁊ cōfici lz enī sit inde instrumentū omnibus nō sufficit: immo satis exp̄ssuz videt. ff. de eden. si quis ex. in prin. ⁊. s. veluti instru. de testimonijs. §. penul. ff. de testi. l. vnū testamentū exēplata nō seruata fidē nō faciūt: in auc̄. vt spon. largitas. §. ⁊ hoc insup. col. ix. ff. de bo. pos. ſm ta. l. ij. §. sed tādiu. ff. de fideius. l. quicūqz. ⁊ lz aliqui his verbis vtant ī hoc casu ꝙ publicatur gestū: meliꝰ tm̄ dici videt publicari vel instrumētū edi. s. qn̄ sumpto fides adhibēda decernit. Ad aliud aūt respōdeo ꝙ ex quo ꝓcuratori ꝯcessum est ꝙ agat cōtra plures ⁊ ꝑ consequēs quā ꝓcurationē faciat publicari ⁊ multiplicari cū sine hoc mandatuz suū cōmodū explere nō possit: ar. ff. de procu. l. ad rem mobilem. ⁊. l. ad legatū. ⁊. s̄. d offi. dele. c. p̄terea. Quidā tm̄ dicūt ꝙ hee publicatiōes de gestis. s. sine scriptura habitis possunt fieri etiā ptibus nō vocatis ꝓ se allegātes: q2 nunqz inuenit exp̄ssum ꝙ aliqui vocari debeāt: sed primo dictū est securiꝰ: hoc aūt est certum quos si illi quos res tāgit vocati non veniāt ꝙ pōt fieri hec publicatio. ar. auc̄. vt spon. lar. §. ad hoc. Et si sit instrm ꝙ aliuz non tāgit specialr vt priuilegiū vel indulgētia generalis tūc vocari debēt hi quos res tāgit vel ad minꝰ solēne edictū emitti. ar. optimū. j̄. de clan. despon. cū inhibitio. j̄. qui mr̄imoniū ac. pos. cum in tua. ⁊. j̄. de snia excōicationis. c. statuimꝰ. alr nō valebit p̄uile. publicatio nisi fieret ꝑ illum q cōcessit priuilegiū. tūc enī satis posset dici ꝙ valz publicatio etiā nullo edicto emisso: quia ip̄e de nouo eidē cōcedere posset. Sed cōtra videt. j̄. de ꝯfir. vtilita. cū dilecta. sed potes dicere ꝙ ibi nō fuit emissuz aliqd̄ edictum: sz aduersariꝰ cōparuit ⁊ fuit auditꝰ. Sed si ꝯtrariū diceret in īstrumentis magni fraudes ⁊ p̄iudicia possent ꝑuenire cū vlteriꝰ de falsitate primoꝝ vel suspitione nil posset dici: sed in publicatiōe eorū que nondū sunt in publicā formā redacta nō pōt tm̄ fieri p̄iudicium licet ⁊ ibi multū fieri possit.

Cum in tua dioce. ⁊. j̄. (eorundez.) iij. vel. iiij. (xj. vel xij. isti. xj. vel. xij. recepti fuerūt an̄ contractū mr̄imonij qn̄ inquirit an sint cōsanguinei ſm tenorē cōstitutionis q̄ est. j̄. de clan. despon. c. ij. (Primi.) xj. vel. xij. (Posterioribꝰ.) tribus vel quattuor. (Preferant.) licet exp̄sse nō rn̄deat huiꝰ q̄stioni: tm̄ innuit hanc rationē. s. ꝙ ſm dicta p̄teritorū testiū est ꝓcedendū. (Preferant) nunqd si mortui sint p̄mi valebit dictuz qd̄ in p̄mo iudicio dixerit: videt ꝙ sic. j̄. e. p̄ntata. C. d testi. l. vlt. Sed nos dicimus cōtra: q2 ꝓ nulla est vox eoꝝ ⁊ illa iura nō tangūt hic: quia ibi iudex ordinariꝰ vel delegatꝰ succedit in locū arbitri vn̄ de iure esset ꝙ si primꝰ esset iudex ꝙ decetero nō ꝓducent idem testes ex quo ꝓducti fuerūt corā eo cui successit. s̄. e. cām. j. C. de iudi. ꝓperandū. §. sed si autē: in medio sed si in p̄mis q̇ testes recepit arbiter fuit q nō est tāte auctoritatis sicut iudex. C. de arbitris. l. j. statutum fuit his cōtra quē testes ꝓducti fuerāt ratas haberēt atte

stationes corā arbitris receptas: vel de nouo ijdem reciperenẗ sup eadē cā. at hic cā nō est eadē cū pma. pma enī fuit inq̄sitiōis hec est actiōis. Item ad aliud in prima agebaẗ: ad aliud in scd̄a. ⁊ iō pducti in pma nō valent in scd̄a. s̄. e. veniēs. (Ad aliud.) ad cōiungendū matrimoniū. (Ob aliud) ne filij sint illegitimi. vl̄. j. vt satisfaciat sacerdoti inq̄sitori de ɔsanguinitate iter eos. (Quīsti.) iij. vel. iiij. q̄ iurāt ad separandū ⁊ vere maneāt in illicita copula. (Priores). xj. vl̄. xij. (Testimonia.) ⁊ etiā si tot essent nūero ⁊ nō plures. s̄. de pba. ex lr̄is. (Casu). i. cū agiẗ de mr̄imonio coniungēdo vel sepando. s̄. e. series. sicut ex tenore: q̄z nec sn̄ia trāsit in rem iudi. j. de re iudi. cōsanguinei. tamen quāto circa maiora periculū vtitur tanto diligētius inquirere debet iudex.

Constitutis in

pn̄tia nostra non teneri) no. temerariuz piurium nō repelle a testimonio: sed dic hoc in odiuz archiepī esse qui hic crediẗ pcurasse: vel ad min⁹ in ei⁹ fauorē procuratuz est: al̄s autē secus esset. xj. q. iij. quisq̄s metu. ff. de iureiuran. eū qui. (Inuito) de hoc no. s̄. e. c. intimauit.

Constitutis in

pn̄tia nr̄a ad ipsum epm̄ eiusdē) principis vel epi. (Testificata) h̄ habes q̄ post publicatas attestatiōes sup pcessu in cā mr̄imoniali non l̄z testes inducere. s̄. vt lit. nō contes. ad hoc. secus si sup cōsanguinitate vel alio impedimēto. s̄. e. cū in tua senes. (Iudicū) posteriorꝝ forte post sn̄iam pragen̄. epi. pnceps sup cōfirmatione sn̄ie lr̄as ipetrauit: ⁊ iterꝝ sup cassatione vtriusq̄z pcessus. s. epi ⁊ aliorū delegatorꝝ fuerūt iudices impetrati ⁊ sup eis pcessibus testes pducti fuerūt ⁊ an̄q̄z aperirenẗ dicta obtēte fuerūt he lr̄e ad eosdē iudices vel etiā ad alios q̄z nō est ibi vis ad quos sint lr̄e obtente quib⁹ eis mādaẗ q̄d sup eis pcessibus iterū testes recipent si ptes velint cū p̄ores attestatiōes nō sint publicate. (Quos) si iudex forte cognouerit q̄ in p̄mo testimonio aliqua omisit: vel aliā iustaz cām attēderit alias enī nō l̄z vt auẗ. eadē. §. qm̄ v̄o multi. ff. de q̄stio. repeti. nisi sup alio articulo vel ad aliud agereẗ.

Licet ex quadā

graues.) senes qb⁹ magis crediẗ in ɔsanguinitat ex. v. q. xxvj. c. j. ar. ff. d̄ fi. instr. l. j. vl̄ dic ḡues eē q̄ nō sūt leues maiorib⁹ sim̄s expositio. ff. de le. ij. cū paẗ. s̄. d̄ seru. c. j. (duobus.) nō est necesse q̄ q̄libet a duob⁹ audiuerit s̄z necesse ē q̄ p̄es sint p̄ncipiū hui⁹ auditiōis ⁊ est s̄m hoc ar. q̄ si volo pbare iurisdictionē de vsu vel s̄uitute aliqua ⁊ vn⁹ dicat de vno alius de alio actu q̄ pbatur tutius credim⁹ dicendū q̄ q̄libet testis ab eisdē duobus ⁊ eodē tpe audire d̄z al̄s in suis dictis erūt singulares. s̄. de ele. cū dilecti. de hoc no. j. de act. qualiter. ij. demonstratione. ff. si cum pe. certum.

Per tuas nobis

litteras audiendū.) Iudex tm̄ ex officio suo pōt facere ar. ff. de q̄sto. l. repeti. j. e. cū clamor. (audiendum) vel nisi obscure dixisset. j. eo. cū clamor. (Capl̄is) no. q̄ capl̄oruz vel articulorū pbandorū expedit copiā fieri ptibus vt postea nō ita de facili audiaẗ si diceret q̄ sup illis artic̄lis deponē nō debuerūt s̄z si nō fiat nihilomin⁹ valet eorū receptio s̄z libere audieẗ ɔtradicēs si dixerit sup articulis inptinēbus. Interrogationū aūt q̄ fiunt sup circūstantijs nō est faciēda copia ptibus q̄z ipse tm̄ danẗ ad instructionē examinatorū ⁊ si iterrogauerūt de alio q̄z deberet nō fit p̄iudiciū ptibus: arg. ff. de iur. act. l. fi. Sed si vult dare copiā nō peccat ⁊ no. q̄ pducenti testes p maiori pte est vtile dare articulos sup qbus vult pducere testes: q̄z nec iudices nec testes sūt semp istructi ⁊ de facto ⁊ de iure q̄ de oībus necessarijs scirēt iterrogare. S̄z illi ɔ̄ quē pducunẗ nō est vtile nisi ad hoc q̄ sup capl̄is meli⁹ sciret facere interrogatiōes. Itez no. q̄ hic nec iudex nec ptes dn̄t sustinē q̄ testes iurēt dicere veritatē tm̄ sup articulis datis: q̄z sic nō valeret testimoniū eorū sup alijs q̄ contingūt ⁊c̄. s̄z sup illis articulis tm̄ sed d̄z iurare sup illis articulis datis ⁊ etiā sup cā. ⁊ sic valebit eorū testimoniū sup oībus q̄ faciunt ad cāz. s̄. e. de test. iiij. q. ix. hortamur. j. de accu. cū dilec. (Negligēter.) si. n. ex certa sc̄ia vel cā omisisset interrogare. s. q̄z nō deberet tūc etiā si a p̄ncipio capl̄a sup q̄bus interrogari petijsset dedisset nō tn̄ iteraret interrogatio. s̄z si capl̄a sup quib⁹ interrogari debeant essent a iudice approbata ptibus pn̄tibus ⁊ postea essent aliqua omissa sup illis bn̄ iterareẗ interrogatio. Item no. q̄ hic nō loquiẗ de interrogationib⁹ q̄ fiūt a testib⁹ sup circūstantijs nō cōtingentib⁹ p̄ncipal̄r negotiū p̄ncipale quales sūt de loco vbi fuit celebrat⁹ ɔ̄ctus ⁊ de tpe ⁊ huius. consilibus. d̄ his enī queriẗ vt discernaẗ eorū fides de q̄bus no. s̄. e. cū cām. S̄z loquiẗ de capl̄is q̄ sunt circa p̄ncipale negotiū. vel ei ānexa vel potius sub eis cōprehēdunẗ sicut est qn̄ intēdit pbare p̄scriptionē q̄ q̄rat de titulo vel de cōtinuatione tp̄is ⁊ de bona fide. Et dicimus q̄ de his q̄rere d̄z siue ps dederit de hoc articulo siue nō. S̄z si nō q̄rat iudex de his repetēdi erūt testes nā in culpa erit iudex ⁊ nō pars. de hoc q̄ sup artic̄lis his nō r̄ndet. ip̄e enī eos examinare d̄z. s̄. e. cū cām. ⁊. s̄. de pba. c. l̄z. ⁊ nō ps: q̄z p eos subornare nō d̄z. s̄. e. c. cām de pba. l̄z. Nec etiā ip̄is testib⁹ nō est iputandū si nesciūt omnia capitula que sunt necessaria ad probandū p̄scriptionem. Sed dices s̄m hoc videẗ q̄ iudex suppleat de facto q̄d nō l̄z: vt no. s̄. de postu. c. bone. j. S̄z r̄ndeo hoc esse tale factū licet supplere: quia colligiẗ ex actis. s. q̄z ex q̄ admissus est ad pbandū p̄scriptionē ⁊ sub p̄scriptione cōprehendaẗ titulus p cōsequens admissus intelligiẗ ⁊ ad titulū probandū.

Licet dilect⁹ fi. N.

Partes) q̄z ambo forte ptes pduxerūt testes sup p̄ncipali ⁊ iō vtraq̄z ps cōtra se pductos reprobare volebat q̄ poterat. Et idē dicim⁹ i scd̄a reprobatione. s. q̄ vtraq̄z ps poterit testes inducere ad reprobationē suorū testiū. ar. ff. de le. iij. fideicō. §. si decē. arbitrū. (Quartos.) l̄z q̄libet dilatio ad instruendaz cām nō sit dāda sine cāe cognitiōe. iij. q. iij. §. spaciū. ⁊ in p̄ma dilatiōe modica aut nulla cognitio requiraẗ. vt no. s̄. e. c. in causis. tn̄ ad reprobanduz testes nō dabiẗ dilatio sine grādiori cause cognitiōe tn̄ semp dabunẗ dilationes nō ē ratio quare quarte ⁊ vlteriores nō darenẗ ad reprobationē testiū. Innocē. quartus.

Presentata ecclesia.

sancti petri. (Ab eisdez.) partib⁹. (Solo.) dn̄o etiā arbitri nō valebāt d̄ hoc no. s̄. de offi. dele. cām. (Solo.) h̄ videẗ expirare arbitriū si multū abscedat arbiter tn̄ h̄ nō ē vsque q̄q̄z verꝝ. nā l̄z nō possit citare ptes ad remotas ptes pōt tn̄ si h̄ exp̄sse actū est. s. q̄ a remotis citet illud facere: si autē nō sit appositū in cōpromisso nō poterit eū citari nec cām agē ex̄ territoriū rei: s̄z ibi sic q̄z arbitria ad instar iudicis redacta sūt. ff. de arbitris. l. j. alij dicūt q̄ p duas dietas citari possūt. ar. s̄. de rescrip. nō nulli. Meli⁹ diciẗ q̄ nisi alias exp̄ssum sit semp in loco vbi ɔmissum factū est. vel etiā in secessib⁹ si arbiẗ talis sit q̄ cōsueuit in secessib⁹ agere ⁊ iuxta vrbē vel locū cōpromissi dūmodo sit sine grauamīe alicui⁹ partj citare ptē. ff. de ar. si cū dies. §. si arbiter. (Videaẗ.) sicut in v̄itate expirauit. (acta.) no. cōfessiones ⁊ alia acta factū respiciētia corā arbitris valere i iudicio ordinario. C. de arbi. l. pe. §. penl̄. In testib⁹ tn̄ aliq̄d spāle statuiẗ hic. ⁊ no. de hoc. s̄. e. cū in tua. S̄z an li. cōtest. facta corā arbitris sufficiat corā iudice. ar. est h̄ ar. ɔ̄. q̄z sn̄ia non h̄z vigorē multomin⁹ li. cōtest. nisi quo ad interrūpendā p̄scriptionē. C. d̄ arbi. l. pe. §. vlt. (Optione) iō autez servaẗ hec optio capl̄o soli. ⁊ nō archi. q̄z archidi. eos pduxerat vn̄ nō potat eos recusare. iiij. q. iij. si qs testib⁹. (Recipiāt) h̄ vult dicere q̄ iudices pcedant per acta habita corā arbitris ita tn̄ q̄ si soluerūt ratas h̄re attestationes corā arbitris receptas possint alias ijdē testes iterū recipenẗ ⁊ hoc verū esse si testes viuant alioquin necesse habet eas habere ratas ⁊ hoc est tractuz. de. C. de te. l. vlt. C. de ar. l. penul. in fi. (Supsunt) .i. viuūt. Inno. quartus.

Sup nobis.

Nobis iurat⁹.) nisi q̄ ad p̄sūptionē. xxviij. di. de syracusane. viij. q. iij. c. j. xx. q. iij. pn̄s. lxxxvj. di. tāta. (iurat⁹) ɔ̄. xj. q. j. q̄cūq̄z. v̄. oēs. So. illi derogatū ē vel illud ē spāle priuilegiū q̄d cōcessit ipator ep̄is i causis q̄ mouenẗ in iudicio sc̄l̄ari: q̄z in causis q̄ corā eccl̄iastico iudice mouenẗ nō pōt ɔcedē priuilegiū. (iurat⁹). s̄. e. tuis. C. de te. iureiu. xxxiij. q. ij. admonē.

Venerabili

Filio. N. (ɔgregatis) supple supplicarūt p canonicatīe. M. abbatis sancti martini.

Cum clamor

Iterū.) spāle ē in inq̄sitōe q̄ ex puro ⁊ mero off. fit vt nō attēdaẗ ibi publicatio testiū q̄ztuz ad h̄ q̄n sp testes pducanẗ. ⁊ ē rō nā iō phibēẗ testes post publicationē pducti: q̄z timeẗ s̄bornatio testiū. i auẗ. de te. §. si v̄o. S̄z h̄. s. in inq̄sitōe nō timeẗ s̄bornatio testiū ex pte pducētis cū nullus ali⁹ sit ibi ps nisi fama ⁊ iudex. Itē ip̄e iudex semp habuit apud se publicata dc̄a testiū siue p se recepit siue p tabellionē. s̄z forte oppōes q̄ si q̄s spēcial̄r deputat⁹ ē ad ministeriū inq̄sitiōis ⁊ illi sūt publicate attestatiōes nunq̄d ipediet alios pducere, credim⁹ idē q̄. s̄. diximus nā si sit mīster inq̄sitionis nō tn̄ h̄z ius in inquisitione sicut pcurator q̄ nō pōt remoueri post li. cōtest. nisi cā cognita. ff. de pcur. post lit. ɔtest. ⁊. l. s. at iste semp mutari pōt. j. de accu. olim. ⁊. j. de re iudi. cū. i. ⁊. a. Itē nō videẗ q̄ possit appellare nā nō videẗ sua interesse nisi forte appellarēt noīe superioris q̄ inquiri mandauit ⁊ ad inquisitionē psequendaz ipm deputauerūt vt in preal-

legā. c. oli. Aliȷ tñ dicūt ꝙ h inq̄sitor ius hꝫ in inq̄sitōe: ita ꝙ mutari nō pōt ex q̊ cepit ⁊ poterit appellare sic̄ q̄ agit populari actione. ⁊ postq̄ꝫ sibi publicate fuerūt attestatōes nō poterūt ꝓduci testes nisi ꝓbaret̄ collusio. ĩ. de col. c. vl. ff. de iureiu. cū q. §. in popularibus. ff. de ap. ac. l. ij. ff. de accu. si cui. §. j. ⁊. ij. Et rñdet̄ huic decr. q꞉ h nō erat spālis executor inq̄sitōis. vel q꞉ nō dꝫ h ꝙ de nouo interrogent̄ antiq̄ vel noui inducant̄ ꝓpt spālitatē cause inq̄sitōis: sꝫ ꝓpter obscuritatē ipoꝝ: ptinēt enī ad offm̄ iudicis vt ip̄e se sic exponāt. ⁊ forte h dilucidatio nō est faciēda ad petitōeꝫ ptis sꝫ ex officio iudicis: vt no. ĩ. de accu. cū dilectus. Sꝫ dices quō iterū introducerent̄ aliȷ cū sup h eodē articulo ꝓducti sunt aliqui. Rñ. post apertōeꝫ nō lꝫ ꝓducere aliq̊s vt mutent ꝙ dictū est. vel etiā addāt: vt in ꝑ. auc. §. si vo. idē videret̄ ⁊ si nihil dixerūt. nā tūc nō pñt iteꝝ ꝓduci cū sibi suspicio subornationis sit. lꝫ secus sit vbi obscure dicūt cū obscure rñdere nō p oīa idē sit ꝙ nō rñdere. Itē ⁊ vbi volūt ꝑoꝝ dicta cōprobare ꝑ testes etiā pꝰ publicatōꝫ puta ꝑ testes tuos ꝓbaui me emisse die tali. alius ꝓbat ea die me alibi fuisse. possum etiā post publicatas attestatōes alios ꝓducere ad ꝯfirmandū ꝑoꝝ dicta. s. ꝙ eadē die fui pñs ⁊ emi: arg. ꝑdicte auc. ⁊. s̄. e. ex tenore. nec ad ꝯfirmandū ꝑoꝝ dicta sꝑ admittēdus sum. nā cū habuit dilationē ad testes ꝓducēdos nō ē mihi dāda alia dilatio nisi cū cause cognitōe: vt no. s̄. e. in causis. vt in casu pñti vocari pōt. ⁊ nā in isto casu satis apparet qd̄ subueniendū est mihi ⁊ nō sacro credendū ꝙ maliciose h nō peto. ꝓbabiliter enī credere potuit ꝙ sufficerēt mihi duo testes ad ꝓbandū ꝯctū: sꝫ supueniētibus ꝓbationibus aduersariȷ cog̊scit ꝯriū. Sꝫ si aliq̄ ꝑmo dixissent obscure aliȷ minus obscure: tūc lꝫ q̄ obscure dixerūt essent interrogandi sup expositione dictoꝝ suoꝝ. tñ aliȷ ad hāc obscuritatē declarandā nō essent admittēdi nisi sicut dictuꝫ est ad ꝯfirmandū ꝑoꝝ dicta. Aliq̄ tñ ꝯdicūt ꝑdictis dicentes ꝙ idē testes nō sunt iteꝝ repetēdi ad declarandū ꝙ obscure dixert̄ nisi qñ adeo est obscuꝝ ꝙ nullū hꝫ intellectū si aūt pōt intelligi: sꝫ diuersis modis tūc si ꝙ dictū est ex ꝯsuetudine recipiat aliquā interꝑtationē illā habebit: ar. ff. de le. minime. alioqn̄ in benigniorē partē interꝑtabit̄. ff. de le. benignus. ĩ. de spō. iuueni. al's vborū significationi stat̄. ff. de ꝯdi. ⁊ de. l. j. §. j. vel ꝯtra introductorē tunc interꝑtandū est. s̄. de proba. in pñtia.

Testimonium. eius crimen

de q̄ nō est ꝯdēnatus nō irrogat infamiā ip̄o iure vtꝝ boꝝ fuerit repellit̄ etiā post sniaꝫ in cā ciuili infamiā enī canonicā tollit pnia. vj. q. j. illi. sꝫ infamiā ciuilē nō. ij. q. iij. §. hinc colligit̄. lꝫ aliȷ aliter dicāt. (Reprobat̄). vj. q. j. illi q̄ crimē. s̄. e. sup eo. ĩ. (Emēdatus) emēdatio apparebit si occultū est crimē ꝑ sacerdotē q̄ dicat eū sibi ꝯfessum: vel vt q̄dā dicūt eius simplici vbo credendū est. sufficit aūt occultā pniaꝫ agere vbi crimē occultū est. Si vo crimē eius est manifestū dꝫ manifesta esse pnia: lꝫ nō solennis. ij. q. j. si peccauerit. xlv. di. sꝫ illud. l. di. in capite. ĩ. de simo. nemo. (Periuriȷ). v. q. j. q̄cunq̄ꝫ. Et intelligit̄ h veꝝ vbi falsum iurauit ⁊ ꝯ licitū iuramentū venit. Sꝫ si nō falsum sꝫ tm̄ temerarie iuramētū iurauit: vel etiā ꝯ illicitū iuramētū venit q̄ nō est piurus: q꞉ facit ꝯ iuramētū: sꝫ q꞉ temere iurauit. xxij. q. iiij. si aliq̄d. nō est repellēdus a testiōio. s̄. e. cōstitutis. Sꝫ tñ q̄libet temere iurās mortaliter peccat. xxij. q. ij. c. ij. ⁊. q. iiij. necesse. ⁊. ĩ. de iureiur. c. ⁊ si xp̄s. Sꝫ pōt dici h ideo esse: q꞉ ex q̊ tale iuramentū nō seruat seip̄m: ꝑsumit̄ de talibꝰ penituisse. vel pōt dici ꝙ etiā temere iurās repellit̄: nec obsunt ꝯria q̄ loquunt̄ ꝙ pñt reddere testiōniū ꝯ eū q̄ alias coegit vel induxit ad ꝑstādū temeraria iuramēta qd̄ in eoꝝ odiū factū est: temerariū etiā iuramentū nō repellit a dignitate. ĩ. de iureiu. sicut nr̄is. aliȷ tñ ꝯdicūt (Periuriȷs) xxij. q. v. siq̄s ꝯuictus. puuli. (In crimiali). ij. q. vij. apl̄i. ip̄i testes (De crimīe) nisi secū sit dispensatū: vel nisi sit in inte. ꝯstō: vt no. ĩ. de re iudi. cū te. (De crimine) publico de q̊ ꝯdēnatus sꝑ sit infamis. ff. ex q. cau. infa. irro. athletas. §. calūniator. vel etiā in ꝑuato si descēdit ex ea actōe q̄ etiā dānato in ꝑuato iudicio infamiaꝫ irrogaret: vt furti: ⁊ vi bo. rap. ff. de his q̄ no. infa. athletas. §. fi. ⁊ duabus. ll. se. ⁊. ff. de pu. iudi. infa. ff. de cri. stell. l. ij. ⁊. iij. ⁊ idē etiā si de crimine ꝑuato qd̄ etiā ꝯdēnato nō irrogat infamiā. naꝫ cū nō possit ꝓmoueri nō poterit sacerdotē accusare: sed laicū pōt accusare ⁊ testificari in eū. Idē etiā dicimus ⁊ si accipiat̄ de crimine ꝙ nō infamat vt hic: ⁊ siue sit ꝯdēnatus siue nō. (Per exceptionē) de crimine in quo ꝑseueret. Si aūt egisset pniam: tūc ita audiet̄ aliq̄s excipiēs ꝯ eū de crimīe: sicut audit̄ excipiēs ꝯ electū petentē ꝯfirmari. de quo no. s̄. de elec. dudum ro. ⁊. ĩ. de accu. super his. vel dic h exceptōeꝫ ꝯdemnatiōis de crimine factā. (Per exceptionē) sed q̄d dices in excōicato: sed nūc absoluto nūq̄d pōt ferri testimoniū? arg. ꝙ nō. iiij. q. j. c. j. ⁊. ij. vbi multū de hac materia notatū est. vel dic aliter q̄ꝫ sit ibi notatū ꝙ nunq̄ꝫ obstat testi ꝙ fuit excōicatus dūmō nūc sit absolutus. Sed necesse ē crimē ꝓbari ꝓpter qd̄ excōicatus fuit ad h vt repellat̄. nec obstant rōnes q̄ ibi sunt notate: puta quia nō fert̄ excōmunicatio nisi ꝓ magnis criminibus. xj. q. iij. certū est. Et assignamus talē rōnē: excōmunicatio nō est culpa: sed est medicina vel pnīa. ij. q. j. multi ⁊ ideo ea cessante nō dꝫ aliqua infamia remanere. ff. de his q̄ no. infa. ictus. Sed dices lꝫ pena excōicationis nō sit pctm̄ pene: tñ impositio per iudicē facta est ꝓbatio culpe q̄ non nisi ꝓbata culpa irrogat̄. ij. q. j. nemo. Rñ. ꝙ sepe sine manifesta ⁊ solēni ꝓbatione q̄s excōicat̄ hoc ip̄o ꝙ pñs nō est in termino: ⁊ tñ pōt esse ꝙ legitimo impedimēto detētus est: ⁊ sic ē iusta excōicatio: sꝫ tñ causa vel culpa nō subest. vñ postea ꝓbato impedimēto sine difficultate absoluit̄. iiij. q. v. c. j. ĩ. de re iudi. cū bertoldus. Item snīa excōicationis etiā iniusta tenet. xj. q. iij. c. j. graue ergo esset ꝙ perpetuā sibi infamiā irrogaret. ad hoc ergo vt nūc obsit ei snīa excōmunicationis oportet ꝙ ꝓbet etiā culpā ꝓ q̄ excōicatus ē: ar. ff. de his q̄ no. infa. ictus. Aliȷ tñ dicūt ꝙ vbi q̄s ꝯtumax esset in parēdo super crimine de quo ꝯdēnatus esset: ⁊ hac cā exꝑsse assignata excōicaret̄: q꞉ talis excōicatus bene repellet̄ etiā nō ꝓbato crimine. ⁊ idē dicunt si etiā amoueret̄ ab officio vel ordine ꝓpter inobedientiā siue excōicationē: arg. iiij. q. j. c. j. ⁊. ij. ff. de his qui no. infa. l. ij. §. ignominie. ⁊. ff. de iudi. cū ptor. ⁊ idē videt̄ dicendū si nō esset ꝯdēnatus: sed tm̄ crimē esset notoriū: vel etiam nō esset notorium: sed tamē iudex exprimit in snīa ꝙ nō vult de tali crimine penitere qd̄ cōmisit: ideo excōmunico eū: arg. ꝑdictarum. l. Sed si tamē bene attēdas in oībus his non est causa eum repellendi excōmunicatio: sed snīa sup crimine lata vel crimē cōmissum. Et ideo melius videt̄ dicendū ꝙ nō sufficit ad repellendum quenq̄ꝫ a testimonio ꝓbare ꝙ fuerit excōicatus exꝑssa causa criminis in excōicatione nisi tale fuerit crimē exꝑssum in snīa ꝙ ip̄o facto infamaret cū acta penitētia de aliȷs criminibus emēdatus sit: ⁊ infamia canonica cesset: nec est simile de remisso causa ignominie vel exauctorato cū neutrū hoꝝ interuenerit in excōicato. Et rñdeo obiectōibus. s. ff. de his q̄ no. infa. l. ij. §. ignominie. ⁊ aliȷs q꞉ exauctorare militē vel remouere ab exercitu vel ordīe vel iudicē remouere a senatu de q̄bus ibi loquit̄ est ꝓxima causa ⁊ pena delicti. sed excōicatio vel ꝑuatio a cōmunione fideliū vel sacramentoꝝ nō est ꝓxima pena delicti: īmo aliqd̄ est mediuꝫ. s. ꝯtumacia ꝓ q̄ fert̄ tm̄ excōicatio ⁊ nunq̄ꝫ ꝓ crimine q̄ꝫtūcūq̄ꝫ sit graue. ix. q. iij. certū. nec hac rōne dicendū est ꝙ si ip̄o facto incidit in excōmunicationē vt in violenta manuum iniectione ꝙ repellendus sit perpetuo quāuis sit ꝓxima pena delicti: quia h pena excōmunicationis non infertur ab homīe sed a iure. vn̄ de nō amplius repelletur ꝓpter excōmunicationē q̄ꝫ ꝓpter crimē tm̄ scꝫ durante excōmunicatione vel quousq̄ꝫ penitentiam agat. sed in ꝑdictis legibus dicit̄ ꝙ miles vel iudex ꝑ iudicē fuit remotus ⁊ mitius agit ius q̄ꝫ iudex. (Grauata) nā cum hic repellatur ab electōe ⁊ simili modo ab ordinatione. s̄. de elec. super eo. eodem mō etiā repellendus est ab accusatione ⁊ testimonio. ij. q. vij. ip̄i. ⁊. c. testes. (Ciuili.) in causa enim ciuili non repellet̄ siue crimen publicū siue priuatū cōmisisset si pniaꝫ egisset ⁊ nō esset ꝯdēnatus nec infamatus ip̄o iure. Item si ꝯdemnatus esset de priuato ꝙ nō infamaret. ff. de crimi. stellio. l. ij. (A testimonio.) idem etiā in accusatione cum ordo ⁊ testimoniū ⁊ accusatio: cum de accusatione criminali clericoꝝ agit̄ eq̄parant̄. s. vt quicunq̄ꝫ ad vnū admittit̄ ⁊ ad aliud. ij. q. vij. ip̄i testes.

Ltra tertiā ꝓductionem

(ꝯstito) ĩ auc. e. §. q꞉ vero. s̄. e. significauerit. ĩ causis. vbi de h no. (Subtraxerit) h satis credo ꝙ ad q̄rtā ꝓductionē nunq̄ꝫ dꝫ q̄s admitti vt q̄dā dicūt quātūcūq̄ꝫ viderit testificata dūmodo plene illa inspexerit. ⁊ hoc sonat illud verbū ꝑcunctatus fuerit. i. cum diligentia inspexerit. ex hoc enim ꝙ diligenter inspexit ⁊ ꝑ oīa scrutatus est ꝑsumitur fraus quando post vult producere testes: immo si a testibus qui deposuerunt q̄ fuissent diligenter quid dixissent non crederem ꝙ ꝓpter h posset ꝓhiberi iterum producere testes: quia nec iure ꝓhibetur: nec etiā rōne: q꞉ ꝑ vnā vocē de facili instrui non posset. nam si alleg. nō furtiue sed casu ꝯtigisset ꝙ attestationes vidisset: nō tamē plene: nec notādo circa illa que notanda sunt vnde pōt sup eisdem articulis testes producere: ar. ff. de rei ven. officiū. C. de ꝓba. exceptiōe. Sed ꝯ: ĩ auc. de testi. §. quia vero. vbi exꝑsse innuitur ꝙ postquā didicit testificata nunquā vlterius testes producere potest. Sed illud potest intelligi vbi renunciauit testibus ⁊ vidit testificata. ambo enim ista vt q̄daꝫ dicūt simul necessaria sunt: ⁊ idem est vbi subtraxit: q꞉ etiā si non tunc ꝯstaret ꝙ diligenter vi-

dissẽt testificata:tñ qꝛ ꝑsumit̃ ꝯ̃ eũ ꝓpter furtũ vlterius testes ꝓ
ducere nõ põt. Itẽ qñ atteſtatões apte sunt ꝑ iudicẽ vlterius ꝓ-
ducere nõ põt. ⁊ in his casibus vꝫ loq̃ p̃dicta auc̃. ⁊ nõ dicimus
tm̃ denegandã ꝓductõez testiũ postq̃ꝫ didicisset plene testificata
vltra tertiã ꝓductõez:sꝫ etiã post p̃mã vel scd̃az. ⁊ h̃ innuit fi.§.p̃
alleg. qꝛ v̈o. nisi in casibus p̃dictis. Itẽ dicimus ꝙ siue plene sua
testificata videat sui ꝑtis aduerse ꝙ vlterius testes ꝓducere non
põt:qꝛ lex sic gn̄aliter loquit̃ postq̃ꝫ didicit testificata. aliq tñ di-
cũt ꝙ visio testificatoꝝ ꝑtis aduerse nõ impedit ꝓductõez testiũ
⁊ h̃nt ar. ꝑ se. ff. de iudi. iudices. p̃mo dictũ magis placet. (Nequerũt) si qs petat ꝙ nõ apiant̃ testes:vel ꝙ nõ ferat̃ sñia q̃usq̃ꝫ ta
les q sunt in captiuitate vel in ꝑegrinatõne vel alijs ex ꝯsilibus
causis sunt absentes vel morbo vel furore tenent̃ reuertant̃:qꝛ
ip̃i sunt q̃ sue cause varietatẽ nouerit:vel qꝛ ip̃i h̃nt instr̃a sue cau
se nõ est audiẽdus vltra tp̃s q̃ sunt. iiij. q. iij. §. spaciũ. sꝫ ꝑ bñficiuꝫ
in integ. resti. sibi poterit subueniri etiã post aptõez testiũ ⁊ post
sñiaꝫ p̃missa summaria cognitõe vt iteꝝ audiant̃:ar. s̃. ð in inte.
resti. c. ij. ⁊. iij. vbi no. Sꝫ dices nõne melius erat differre q̃ꝫ post
publicatõez vl' sñiaꝫ subuenire. Rñ. nõ:qꝛ si differt̃ qlibet posset
inuenire viã ꝙ nũq̃ꝫ alia cã finiret̃ ꝙ esset valde iniustũ ⁊ ecõtra
scꝫ si ꝓcedat̃ nullũ vel modicũ fit p̃iudiciũ:qꝛ ꝑ bñficiũ restõnis
sibi subuenit̃. nec negamus qn iudex ex magna cã vltra tp̃a sta-
tuta posset ꝓrogare dilatõez. ff. de reg. iu. l. ij. sꝫ nõ ĩmoderate. ff.
de iudi. si lõ. ff. de va. mu. l. fi. vbi de h̃ no. Et vꝫ ꝙ q̃rta ꝓductio
de q̃ h̃ loquit̃ nõ põt peti nisi ĩfra tp̃a statuta nisi ꝑ bñficiũ restõ-
nis. Si aũt ꝑ iudicẽ vel receptiõez testiũ vel instr̃oꝝ steterit ꝑ tm̃
tp̃s ꝙ in residuo ꝑs suas instõnes ꝓducere nõ potuit nõ impu-
tat̃ sibi:ar. ij. q. vj. anterioꝝ. Si aũt ꝓpter ꝑicula viaꝝ vel tempe
states aq̃ꝝ ire impediant̃ ꝙ nulla ꝑte tp̃is põt ꝑs suã ꝓductiõez
⁊ ꝓbationẽ ꝑficere. põt dici ꝙ est h̃ magna cã q̃re ꝓrogare põt p̃
dictũ tp̃s:ar. ff. de edẽ. si qs ex. §. fi. ⁊. l. se. ĩ auc̃. de his q ĩgre. ad
appel. §. ij. tñ si multo tp̃e deberẽt durare p̃dicta pericula ꝓcedi
poterit ad sñiaꝫ:sꝫ saluũ erit ꝑti ꝑ bñficiũ restõnis postq̃ꝫ cessa-
uerint pericula:vt dictũ est. Prudẽter g̃ faciet ꝑs ꝯ̃ quã ꝓducun
tur testes si ꝯsentit ꝙ aduersarius habeat nouem mẽses qñ sum-
maria cognitõe p̃missa ordinatũ est ꝙ institutionẽ suã habeat de
ꝑtibus vltra marinis:nec petat articulos ꝙ ꝑ examinatõez arti
culoꝝ magis instruit̃ ꝓducẽs. sꝫ ꝑmittit eũ sup tota cã ꝓducere
instr̃a sua:qꝛ si etiã super mille articulis ꝓduceret nõ h̃ret nisi p̃-
dictos nouẽ mẽses. ⁊ idẽ dꝫ si petat instr̃a ex ꝯtinẽtibus ꝓuĩcijs
vna vel pluribus:qꝛ nõ dꝫ h̃re nisi sex mẽses:vel ex eadẽ ꝓuin-
cia tres:⁊ bñ faciat disq̃ri ab initio an velit de vltra mare ꝓdu-
cere:vel de ꝯtingẽtibus ꝓuĩcijs:qꝛ si nõ bñ disq̃sierũt a p̃ncipio
⁊ habuit tres mẽses ꝓ instr̃is eiusdẽ ꝓuincie. Itẽ habebit sex ꝓ
ꝯtingẽtibus ꝓuincijs:⁊ iteꝝ. ix. mẽses ꝓ vltra mare:sic ex vi lr̃e
colligit̃. Itẽ si fecerit dare minorẽ terminũ q̃ꝫ triũ mẽsium ⁊ po-
stea desiderauerit aliã dilationẽ de leui dabit̃ ei dũmõ nõ exten-
dãt inter ambas dilatões tres mẽses. Sꝫ in istis tribus mẽsibus
nõ cõputabit̃ mediũ tp̃s qð est a fine p̃me receptõis vsq̃ꝫ ad p̃n-
cipiũ scðe receptõis siue fuit impeditus ꝓducẽs siue negligens
fuerit in ꝓsequẽdo cãꝫ in medio tẽpore:qꝛ si fuit vtile ꝙ neglexe-
rit ⁊ aduersario dãnosum sibi imputet:qꝛ vigilãtibus nõ negli-
gẽtibꝰ iura s̃buenĩũt. ff. ex q. cau. in inte. re. nõ ẽ. iiij. q. iiij. c. j. ⁊. ij
Nec negamus qn vtile sit aliqñ istas dilatões breuiare:sꝫ tñ se-
pe ex breuiatõe magne dubitatões occurrũt:vt dictũ est. Incipit
aũt currere h̃ exq̊ dilatio assignata ẽ ⁊ infra dilatõez dꝫ impetra-
re lr̃as ⁊ ire ꝓ testibus vel mittere ad vnã ꝓuinciã vl' etiã ad di
uersas. nec debẽt deduci de isto tp̃e solẽnes dies nec recreationes
receptoꝝ vl' iudicũ dũmõ nõ sint maliciose:vel tales ꝑ q̃s impe-
ditus ẽ ꝓducẽs ꝑficere ꝓductionẽ suã. Continẽtes aũ ꝓuĩcias
nõ appellatio archiep̃atus sꝫ sic exponit̃. ff. de v̈. sig. notõez. §. j.
vltra aũt hos termĩos ⁊ añ ⁊ post ꝓ ꝯfessiões poterit instrui cã.

Non dꝫ qs in criminibus.

secus si agit̃ ciuiliter (Forsitã) forsitã ideo dicit:qꝛ in
excepto crimĩe accusatus nõ admittit̃ ꝯ̃ eũ q bone fa-
me ẽ. ij. q. j. in p̃mis. (Exceptis). C. ad. l. iul'. ma. nullꝰ. ff. ð q̃stio.
de miore. (Accusatõe) idẽ dicũt q̃dã pen. inq̃sitõe vl' denũciatõe
(Accusatõe). C. de ꝓcu. reũ. (Susceptiõe). lxxxj. di. tãtis.

Presentiũ tibi auctoritatẽ

Casus: examĩata q̃dã cã apud se. ap. tãdẽ ꝑs de spal
dug. obiecit q̃dã in ꝑsonas testiũ sci mich. vtraq̃ꝫ etiã
ꝑs plenius suã intẽtionẽ ꝓbare voluit ꝑ ꝯfessionẽ ꝑtis alterius
sup h̃ g̃ h̃ scribit̃ ⁊ certa forma porrigit̃ ꝭm quã facere debeant.
(Abbatẽ) bñ dꝫ ꝓ abbate a ꝯuẽtu ⁊ ꝯ̃ porẽ ⁊ ꝯuẽtũ:qꝛ ꝓ mĩstris
agit̃ ⁊ ꝯ̃ mĩstros q̃si noĩe alieno:ip̃i enĩ sunt ꝓcuratores nõ dñi.

xij. q. j. si ꝑuatũ. sꝫ ꝓ ꝯuẽtibus ⁊ ꝯ̃ ꝯuẽtũ in qbus comp̃hendunt̃
etiã ministri. j. de ꝯces. p̃. post electionẽ. ff. de v̈. sig. familie. insti.
de iure na. §. plebs. agit̃ ꝓp̃o noĩe:qꝛ ip̃i dñi sunt. ij. q. vj. biduũ.
v̈. palã. ff. qñ ap. sit. l. j. §. improꝑa. tñ idẽ vꝫ si etiã mĩstri actionũ
nõ sunt de ꝯuẽtu:vt sepe accidit in vicedñis. ⁊ sufficit ꝯ̃ alteꝝ fie-
ri sñiaꝫ vel etiã ꝯ̃ abbates ambos noĩe ꝯuẽtus:vel etiã ꝯ̃ ip̃m cõ
uentũ ꝓp̃o noĩe. ⁊ põt abbas q ex officio h̃ꝫ exercitiũ actionis re
uocare mãdatũ a ꝯuẽtu datũ ꝓcuratori qñcũq̃ꝫ vult añ li. ꝯtesta.
post li. aũt ꝯtesta. nõ lꝫ:sic̃ nec alij dño liceret. Sꝫ si ambo simul
sint li. ꝯtesta. tũc ⁊ simul ⁊ diuisim possent in cã ꝓcedere:sicut si
ambo essent in solidũ ꝓcuratores. de h̃ no. s̃. ð ꝓcu. in p̃ñtia. Im
mo plus vꝫ ꝙ si libellus dic̃ agit:talis abbas agit ⁊ talis ꝓcura-
tor ꝯstitutus a ꝯuẽtu noĩe ꝯuẽtus:sicut q̊ ad v̈ba videat̃ diuersis
noĩbus agere. tñ qꝛ ꝯstat ꝙ eiusdẽ noĩe agit. s. noĩe monasterij ⁊
ꝯuẽtus ad quẽ res ꝑtinet de q̃ agit̃. eodẽ mõ ꝓcederet h̃ abbas
⁊ ꝓcurator ꝯuẽtus:sicut. s̃. dictũ est. Secus aũt si sp̃aliter cã tãge
ret abbatẽ suo ꝓprio noĩe. ⁊ idẽ est si ageret dñs rei de q̃ agit̃ cũ
ꝓcuratore quẽ ip̃e idẽ ꝯstituit. (Possidere). Nõ ꝙ lꝫ possessorio
agit̃ ad restõnẽ possessionis:de rebus tñ sp̃ualibus nõ iurat̃ de
calũnia sed de veritate dicẽda sicut qñ petitorio agit̃. s̃. de iura.
calũ. lr̃as. (Cũ possessione) sup sp̃ualibus (Abeisdem) ideo h̃ ab-
bas ⁊ ꝯuẽtus sci mich. req̃runt̃ tanq̃ꝫ honestiores ⁊ vehemẽtio
res causas. C. de ꝓcu. l. fi. q̃ simul egerãt:vt patet ex ip̃a lr̃a:qꝛ si
solus abbas egisset ip̃e solus tãq̃ꝫ honestior req̃ri posset. Sꝫ in h̃
casu dicũt q̃dã ꝙ ꝯuẽtus cõputato in ip̃o abbate req̃ri posset:qꝛ
honestior ⁊ veracior reputat̃ totus ꝯuẽtus ex abbate ⁊ mõachis
cõputatis q̃ꝫ solus abbas. Itẽ nõ ꝙ qñ abbas ꝯstituit ꝓcurato-
rẽ in cã monasterij:in ip̃a cã nõ poterit esse testis:lꝫ al's possit. j.
de iureiur. ⁊ si xp̃s. in fi. Sꝫ si ꝯuentus agit ꝑ ꝓcuratorẽ etiam si
tanq̃ꝫ honestior ꝑsona iuret ꝯuẽtus de veritate dicẽda:tñ idẽ illi
monachi q̃ iurãt de veritate dicẽda recipient̃ in testes:⁊ ꝓ vtra
q̃ꝫ ꝑte valebit eoꝝ testimoniuꝫ. sꝫ qñ iurauit vt honestior ꝑsona
tũc dictũ eoꝝ valet ꝯ̃ se ⁊ nõ ꝓ se. Sꝫ q̃res nõne eodẽ mõ recipiet
abbas ad vtrũq̃ꝫ sicut mõachus. Rñ. nõ:qꝛ abbas q̃si legitimus
defensor est. ⁊ ideo duplicẽ ꝑsonã gerere nõ dꝫ:sꝫ agentis ⁊ testis
sed in alio casu nullus monachorum est defensor:sed conuentus
tm̃. ⁊ ideo singuli monachi ⁊ etiam ip̃e abbas potest esse testis:
quia licet instrumentum dicat:abbas ⁊ conuentus constituũt ta-
lem procuratorem:tamen ip̃e abbas vt pars vel membrũ ꝯuen
tus videt̃ loqui:⁊ non quasi p̃ncipalis defensor. (Abbatem.) hi
nõ erant syndici per quos facta fuerat li. ꝯtesta. sed ꝑtibus pla-
cuit ꝙ per hos iuraret̃:⁊ al's etiam equitati ⁊ iuri consonabit cũ
essent capita ꝯuentuũ:posset tñ ⁊ alijs cõmitti hoc iusiurandũ.
arg. s̃. de iureiur. c. j. (Nomine suo) quia de conuentu erat:⁊ ideo
iurat nomine suo. ⁊ inde est ꝙ inter rñdentes faciet numerũ:sed
ip̃e aliud crederet q̃ꝫ ꝙ maior pars conuentus sciret cum tanq̃ꝫ
pro vniuersitate sit iuratum:respondebit ꝭm placitũ maioris ꝑ-
tis non ꝭm suũ. Crederem tñ ꝙ si abbas non tanq̃ꝫ pars vniuer
sitatis vel tanq̃ꝫ vnus de vniuersitate sed tanq̃ꝫ principalis:pu-
ta quia forte alia habebat diuisa. sed h̃ iura de quibus agitur cõ-
munia habebant ꝓ indiuiso:tunc ip̃e pro se suũ placitũ nõ tanq̃ꝫ
syndicus:sed tanq̃ꝫ principalis ꝑsona rñdet ꝓ cõuentu autẽ rñ.
placitum maioris partis ꝯuentus. si autem hoc de conuentu nõ
esset non in anima sua vel nomine suo:sed conuentus tm̃ iuraret
⁊ respondebit. vel dic vt in glo. s. totius. (In animas). Hic iurat
in animas eorum quorum procurationem agit:quia non est pro
curator nec aliquid habet facere in cã:sed ministeriuꝫ tm̃ habet
⁊ organum est eoꝝ in quoꝝ animas iurauit. Si autem esset pro-
curator vel syndicus:tunc in talibus in qbus licet ꝓcuratoribus
iurare de veritate dicenda. s. quando sibi est mandatum. ff. de iu-
reiur. iusiurandũ. de hoc no. s̃. de iura. ca. c. fi. tũc nõ iurat in ani-
mã alterius:sed in suã qð satis h̃ apparet vbi dicit ꝙ a syndico in
q̃rat qd credat. vel vt sciat vñ apparet ꝙ de sua scĩa vel creduli-
tate dꝫ rñdere non de alterius. Item cum in decisiuo iuramento
tutor ⁊ procurator iurare debeat in anima sua. nam illusorium
esset ꝙ in anima infantis iuraret:cur non idem in iuramento qð
fit in prosecutione cause. Item h̃ admittuntur isti ꝯuentus vt fa-
ciãt alios iurare in animas suas:quia placuit ꝑtibus. s̃. de testi.
tuis. vel dic ꝙ autore huius decre. hodie licitum est omnibus col
legijs per alium iurare. ⁊ hoc ideo:quia cum collegium in causa
vniuersitatis fungatur vna persona dignum est ꝙ ꝑ vnũ iurent
licet ꝑ se iurare possint si velint. C. de iur. ca. l. ij. §. hoc etiã. ⁊ etiã
ꝓpter facilitatem ponendi ⁊ rñdendi:al's aũt qlibet ꝑ se in ani-
mam suam iurare dꝫ. s̃. de iura. ca. c. fi. ⁊. c. in pertractandis. im-
perator etiam per alium iurat. lxiij. di. tibi dño. (Partis ibideꝫ)
residentium. x. q. ij. hoc ius. ante me. (Ipoꝝ) eoꝝ. s. quia manda-
bant ꝙ in animas eorum iurent. (Veritatem) Nõ ꝙ vbi iurat̃

de veritate dicēda tā ponens q̄z rn̄dens non q̄ credit s3 qḋ nouit
dicere d3:ar.iij.q.ix.hortamur.s3 cū iurat̄ de calūnia ibi q̄ credit̄
ponit̄ ⁊ rn̄det̄.C.de iura.ca.l.ij.§.j. Itē si esset cā ciuilis vbi iura
tur de calūnia nō esset necesse q̄ in aīas ꝯuētus iuraret:s3 in aīa3
suā tm̄:⁊ f̄m suū placitū positionibus rn̄deret.s̄.de iura.ca.cum
cā3(Ipi)abbas ⁊ p̄or(Illos)ꝯuētus.s.(In quoꝝ).s.totius vł ma
ioris ptis ꝯuētus ibidē residētis.nec sufficeret q̄ in aliq̄ positiōe
maior ps ꝯsentiret iurantiū:nisi esset maior ps ꝯuentus ibi resi/
dentis.Et est h̄ ea rōne:q̄ minoris partis ꝯuētus ꝯfessio nō pōt
p̄iudicari toti ꝯuētui.Et est nō dignū q̄ q iurat in aīa3 alteri⁹ nō
qḋ sibi vꝫ:s3 qḋ dꝫ ab his in quoꝝ aīas iurauit dicere tenetur.⁊ d3
sic cōponi iuramentū:Nos iuramus p talē q̄ veritatē dicemus
si.lxiij.di.tibi dn̄o.Vel si nō essent p̄ntes illi in quoꝝ aīas iurant
si p l̄ras vel aliter certū est q̄ ꝓcurator p̄ns pōt in aīas iurantiu3
iurare.⁊ tūc d3 iurare sic:ego in aīas taliū iuro dicere veritatem
quā sciuerit.vel melius iuro in aīas eoꝝ q̄ ipi p me veritatē quā
sciūt dicēt.Item nō q̄ si abbas q̄ iurauit in aīas alioꝝ sciret aliq̄
⁊ illi q̄ in quoꝝ aīas iurauit aliq̄ nescirēt vel ecōtra nō d3 rn̄dere
veritatē:nec aliqs p singulis de ꝯuētu q̄ dicerēt se aliqd scire ni
si de eo q̄ maior ps sit:s3 p se si aliqd scit alijs etiā nesciētibus rn̄
dere tenet̄.Idcirco enim h̄ dꝫ q̄ suo noīe iurat.s. vt de his q̄ sci/
unt veritatē dicāt etiā si alij nesciant.melius vꝫ q̄ etiā de his que
soli sciūt nihil dicere debeāt nisi de suo facto cū dictū eoꝝ nō p̄iudi
caret:neq3.q.ꝓcuratoris:q̄ ꝓcurator nō est:neq3.q.testis.⁊ non
est alia cā q̄re p se spāliter iuret nisi vt astringant̄ dicere cū alijs
veritatē.⁊ eodē mō a quolibet q̄ret̄ de facto suo si ab alia pte q̄/
situ esset ⁊ cōpelleret̄ iurare.s3 h̄ bn̄ dicimus q̄ l3 aduersa ps pe
teret aduersariū iurare de veritate dicēda sup his q̄ scit nō super
his q̄ fecit vel de facto suo nō audiret̄.lex eni loquit̄ tm̄ qn̄ de fa/
cto suo interrogat̄.C.de q̄stio.interrogari.Qn̄ enim interroga/
tur de alieno facto tāq̄z testis recipit̄ nō eo mō quo hic dꝫ.Item
nō q̄ si nō p se s3 tm̄ in aīas alioꝝ iurasset ⁊ ipe veritatē sciret.illi
aūt nō nihil dicet:q̄ de se nō iurauit. Itē si illi dicāt q̄ alit̄ dicat
q̄z se habeat veritas quā ipe scit nō rn̄debit:q̄ p nullo homīe d3
falsum dicere nec deberet facere ꝯ̄ scia3:īmo vocatis q prodesse
p̄nt d3 eos monere vt a falso testīonio vel dicto abstineāt.xxij.q
v.hoc vꝫ.Itē si volūt rn̄dere p ꝓcuratorē:s3 p se nō video q̄re p
hibent̄.S3 qd si velit p aliū nō iuratū rn̄dere(Sup q̄libet)no.nō
sufficere gn̄aliter negare positōe3 nisi ad singula in possessione
ꝯtēta rn̄deat.(Sine iuramēto.)⁊ bn̄ p̄iudicat h̄ ꝯfessio ac si facta
esset cū iuramēto sicut ⁊ ꝯfessio p̄ncipalis psone:ar.ꝯ̄.ff. de ꝯfes.
certū.§.pe. S3 ista lex loquit̄ de ꝯfessione ꝓcuratoris minoris q̄
nō p̄iudicat cū effectu:q̄ dat̄ restō in integꝝ(A syndico)q litē fu/
erat ꝯtesta.q nec de calū.iurauerat:q̄ de rebus spūalibus ageba
tur nec de veritate dicēda.hoc eni iuramentū abbas ⁊ p̄or p̄sta/
re debēt. Et est nō dignū q̄ etiā in causis spūalibus q̄ credat vł
nouerint a syndicis sine iuramento reqrit̄.fatemur tn̄ q̄ syndici
p̄nt iurare de veritate dicenda tā sup diffinitōe cause q̄z sup q̄ti/
tate expensaꝝ:⁊ etiam super toto negocio.C.de iudi.ꝓperandū
in fi.C.de re.cre.l.pe.§.pe.ar.C.de iura.ca.l.vl.§.j. ⁊ tunc l3 sine
iuramento possint inq̄ri de credulitate.per iuramenta tamen q̄/
ri non debet vt h̄.qdam tamen in iuramento de veritate dicēda
adijciunt q̄ etiam per iuramentū rn̄debit de credulitate.De p/
curatore autem an possit iurare de veritate dicenda:no.s̄.de iu/
ra.ca.c.vl.⁊ si scit d3 rn̄dere scio id de quo īterrogas.vel credo ⁊
si dubitaret d3 rn̄dere ego dubito.ff.de pe.here.si debitor. ⁊ tūc
debet ei dari tempus ad liberandū.ff.de interro.ac.q interroga
tus.ff.de iureiu.iusiu.j.rn̄.Sed ⁊ aliqn̄ congrua responsio vide
tur si dicat ego nescio.vbicunq3 enim titubat inter duo quoꝝ al/
terum est necessarium:⁊ est facile vtrunq3 esse verum.vt si que/
rat̄ ab aliquo an modo viuat aliquis an mortuus sit vel an sit in
tali ciuitate an non vel extra.circa hoc non versat̄ cogitatus ei⁹
⁊ ideo bene respondet si dicit nescio.posset etiam dicere non cre
do eum viuere vel non credo eum esse in ciuitate: ⁊ tamen nō se
quit̄ ex hoc:ergo credit eum esse mortuum vel eum esse extra ci/
uitatem:quia per suam responsionem nihil ponit sed negat tm̄.
in auc̄.de his q̄ ingre.ad appel.§.fi.(Primo).i.anteq̄z admittā
tur testes prioris ⁊ ꝯuentus ad reprobationem testium abbatis
⁊ ꝯuentus.(Singilatim).Nō non sufficere dicenti contra testes
ego obijcio testibus adulterium periurium ⁊ hmōi. sed oportet
eum dicere quid contra quēcunq3 testem obijciat:locum aute3 ⁊
tempus quo adulterium vel periuriū cōmisit an dicere tenetur
alibi no.(Specificationē)h̄ est nō dignū q̄ licitum est iudici ante
publicationem testium p̄figere partibus terminū infra quem q̄
velint testibus obijciāt:arg.ad idem.s̄.de pba.licet.qḋ sic ꝓbat̄
ex loco isto.nam istis iudicibus non cōmittebatur cause cognitio
sed tm̄ certa forma eis super certis articulis dabatur. ⁊ ita corā
eis non erat facienda apertio testium qḋ ex eo maxime apparet
quia non precipit copiam attestationum partibus concedi:s3 si/
bi sigillata fideliter transmitti.⁊ valet h̄ cautela ꝯ̄ eos q malicio
se testes sibi ꝯ̄rios reprobant ⁊ p se dicentes approbant. nō ne/
gamus tamen qn post apertionem testium possint dicere in pso/
nas testiū:nisi aūt fuerit eis terminus p̄fixus infra que3 dicant.
(Iuramento).s̄.e.p̄ntiū. ꝯ̄.So.vt ibi.

Romana ecclesia. ⁊.j.(Procura.)ff.de testi.l.fi. ⁊.ij.q.
vij.statuendū.C.de ꝓcu.ad negocia.vꝫ q̄ si placet p/
tibus in negocio q̄ ꝓcurator pōt esse testis sic media
tor.arg.auc̄.de testi.§.q̄ v̄o.auc̄.de fide instru.§.si v̄o. In alijs
aūt negocijs sp admittit̄: q̄ nō ꝓhibet̄.ff.de testi.l.j. Itē arg.q̄
etiā iudex admittit̄ in alijs causis.ff. de testi.ob carmē.§.j. dicūt
tn̄ aliq̄ q̄ contra dn̄m bene admittit̄ ⁊ cogitur procurator in te/
stem ⁊ etiam in negocio ⁊ causam quā procurauit:sicut compro/
missarij contra electum a se ⁊ arbiter.s̄.de elec.cum dilecti.s̄.de
arbi.non sine.(Presumptione).ff.quēadmo.testa.aper.l.j.in fi.
ff.de do.pres.l.theopompus.s̄.de procurato.c. ex insinuatione.
xxiiij.q.iij.si habes.

De testibus cogendis. Rubrica.

Causa3 matrimonii.oc
cultēt)s̄btrahēdo se a ferēdo testīonio.(Odio)
⁊ intelligo eos sp se taliter s̄btrahere qn̄ nō pōt
veritas aliter apparere:⁊ de h̄ in ciuilibus vbi
sc3 quis proprium interesse prosequitur cū ibi
sit peccatum in damnum proximi veritatem celare.xj.q.iij.quis/
quis metu.Et hoc est verum nisi hanc p̄sumptionē alia elidat.
puta quia sit religiosus quare magis iurare veretur vel alia con
simili causa.In criminalibus autem ⁊ vbi non est peccatum ce/
lare veritatem non p̄sumo eum qui nō vult reddere testimoniū
taliter se s̄btrahere:⁊ idcirco non est cogēdus nisi manifeste ap/
paret malicia.j̄.eo.peruenit.ij.Item dicimus q̄ in ciuilibus ⁊ cri/
minalibus: in talibus tamen causis in quibus non coguntur te/
stes etiam si non s̄btraherent se gratia odio vel timore:tamen si
deficiant alie probationes cogende sunt.j̄.e.peruenit.ij.(Cōpel/
las)qdam dicunt omnes indifferenter cogendos ad ferendum
testimonium.C.de testi.si quando.Alij dicunt q̄ illi soli q iactāt
se scire veritatem:alij eos qui tm̄ compellent quando ꝓpter defe
ctum ꝓbationum perit veritas quā celare mortale peccatū est.
xiiij.q.ij.quenq̄z.j̄.e.peruenit.ij.xj.q.iij.q̄sqs.In criminali autem
causa non cogunt̄ testes.j̄.e.c.pe.sed si ciuiliter agitur de crimīe
coguntur.j̄.e.peruenit.⁊.c.vl.⁊.c.super his.⁊.c.cu3 igit̄.Scd̄m
leges autem in omni casu cogunt̄.j̄.e.super eo.Quedam tn̄ pso
ne non coguntur etiam f̄m leges nisi magna causa s̄bsit:vt sunt
senes valitudiarij.⁊ alij q ꝯtinent̄.ff.de testi.inuiti.⁊.l.ij.In cau
sa autem inq̄sitiōis compellunt̄.testes.j̄.e.super his.⁊ in causis
spiritualibus:vt h̄.j̄.e.c.cetum.in causa etiam denunciatiōis co/
guntur.j̄.de simo.licet heli.Vel dic generaliter q̄ vbicunq3 cela
re veritatem est peccatum mortale ibi cogendi sunt testes.qḋ sic
ꝓbatur:iste inductus in testimonium peccat mortaliter nisi red/
dat testimonium:ergo est cogendus.arg.ij.q.j.si peccauerit.xxij
q.v.h̄ videt̄.⁊ hac ratione:quia peccatum esset si ageretur inq̄/
rendo contra aliquē diffamatū de aliquo crimine cogendi essent
testes.j̄.e.s̄btrahens.quia peccatum est sustinere infamem per/
sonam in aliqua dignitate.xxv.di.primum. Idem credere3 ⁊ si
dicerē falsum instrumentum ciuiliter:vel aliter agatur:ciuilit̄ nō
ad penam:sed ad pecuniarium cōmodum consequendū vel vi/
tandum.C.de falsis.l.pe.j̄.e.cum ꝯ̄.Idem si s̄btrahant̄ testes si
ue ciuiliter siue criminaliter agit cogendi sunt testes: vt dictū est
supra. Idem est ⁊ si idem testes maliciose se subtrahant.j̄.e.p/
uenit.ij.⁊ sic est ꝯ̄.vbi aūt celare veritatem non est peccatū vt qn̄
agit̄ criminaliter vel etiam ciuiliter sc3 excipiēdo vel alio modo
ad penam tm̄ non dicimus cogendos: quia celare veritatē non
est peccatum sed meritorium.s.celare crimen fratris: arg.ij.q.j.
si peccauerit.nisi p̄seueraret in crimine:quia essent ibi cogēdi te/
stes vt sic eum a malo reuocaret penam quam dei timor non re/
uocabat:vt.j̄.de vita ⁊ honesta.clerico.vt clericorum.§.j.⁊ arg.
xxij.q.v. hoc videtur. nisi esset crimen de quo esset periculum q̄
esset occultum :sicut heresis:dilapidatio. Nam in his dicimus
testes cogendos etiam si sit occultum:quia nequeūt sine pericu/
lo dissimulari.j̄.de accu.qualiter.ij.xxij.q.j.siquis per capillum.
Item super fama vel infamia credimus cogendos.j̄.e.super eo
his.item si dicatur condemnatus de crimine credimus cogen/

dos: qꝛ cū crimē iam sit notoriū p sniaꝫ pctm̄ esset illud celare. j. de coha. cle. tua. ⁊ c. vr̄a. Jtē si dicaꝛ snia excōicatōis lata in eū cogēdi sunt testes: qꝛ h nō est crimē cū excōicari possit qs sine cā. j. de sen. ex. inqsitōis. ⁊ h eadē rō est in sentētijs de crimībus latis. Si v̄o diceret excōicatus qs sit ipo iure: puta ꝓpter manuū iniectionē: vt. xvij. q. iiij. si qs suadēte. qꝛ ibi oportet ꝓbare crimē: nō sunt cogēdi testes nisi in casu q est. j. e. puenit. ij. vel in alijs casib⁹ vbi esset pctm̄ celare veritatē: vt dictū est. s̄. ⁊ idē dicendū est si snia excōicatōis sic lata sit: excōico te nisi solueris. x. ⁊ hac ratiōe supradicta: qꝛ nō sufficit ꝓbare sniaꝫ nisi ꝓbetꝛ crimē. s. eū cessasse in solutōe cuius possit rn̄deri q sufficit ꝓbare sniaꝫ nisi aduersari⁹ ꝓbet ꝯriū. de h pleni⁹ no. j. de accu. inqsitio. c. super his.

Cum sup cā que vertiꝛ ⁊c.

Super eo.

⁊. j. (Factū). i. crimē (Timore) nō etiā in crimiali cā testē cogēdū si ps aduersa maliciose testes ꝓhibeat: ar. j. c. pxi.

Peruenit ad audientiam.

(Oñdit) ꝑsumptiue. (Calliditatis) h dixerūt qdā hūc vim passum nō ferre testimoniū sup ꝑncipali: sꝫ sup coactōe: de hoc no. s̄. ti. pxi. c. intimauit.

Peruenit ad nos. de reb⁹.

Nō h appellari rē eccl̄iasticā ꝓsecutiōeꝫ iniurie. Jtē nō q qn̄ agiꝛ de iniuria cōpellenꝛ testes ⁊ intelligēdo cū de iniuria agiꝛ ciuiliter ad suū interesse. vel h est introductum in fauorē eccl̄ie ⁊ clericoꝝ: ⁊ ne culpa laicoꝝ remancat impunita.

Ceterū. quod sup consanguinitate)

no. in causis spūalib⁹ cogi testes. s̄. e. c. j.

Preterea. si testes

(synodales) xxxv. q. vj. eps. in fi. (testimoniū) in h testimonio reddēdo nō ꝑntat proprie officiū testis: sed officialis vel denūciatoris (Cōpelli) h vult dicere q si testes synodales semel denūciauerūt q ꝯ xpianitatē sicut iurauerat fieri intellexerit ꝯm q iurauerāt siue in matrimonio siue in alijs nō debēt cōpelli in publico dicere testioniū sup eodē negocio nisi qn̄ alij nō inuenirenꝛ sup eodē negocio testes. Et est rō h nō ꝓpter reditionē testimonij plures sibi acqrāt inimicos. vl' dic q testimoniū ꝑstabūt: sed nō iurabūt (Articulis) noue: talis forte q nō ꝑtinet ad officiū suū: tūc enim ꝑcise coguntꝛ reddere testimoniū vt si forte queraꝛ de dote vl' de adulterio. nā quia de eo in primo iuramēto nō fuit facta mentio de nouo iurare dꝫ ⁊ testificari. s̄. ti. pxi. fraternitatis. ⁊ c. de testibus (Publici) q synodales dicunꝛ (Postq̄.) ꝯ vꝛ q non. ij. q. j. si peccauerit. vbi patet q illud mandatū denūciādo pctm̄ ꝓximi oībus tā infamibus q̄ȝ alijs factū est. Jtē magis videnꝛ remouēdi q an̄ officiū erāt infames q̄ȝ q postea. Rn̄. infames vere pn̄t denūciare nisi postq̄ȝ hoc officiuꝫ assumpserint facti sunt infames: qꝛ si an̄ erāt infames hoc ipo q assumpti sunt videꝛ cū eis dispensatum. vel ex quo deliqrunt in officio grauius delinquūt q̄ȝ si extra officiū. xj. q. iij. ꝑcipue. j. de vo. ⁊ vo. re. magne. ⁊ idcirco fortius postea q̄ȝ antea repellunꝛ. vel dic q ideo nō vult q valeat testimoniū testis synodalis si postea incurrat famā: qꝛ cū h testimoniuꝫ reddat rōe officij ⁊ ei plus q̄ȝ alij testi credaꝛ indignū esset vt ⁊ infames officiales hr̄et eccl̄ia. vel dic q infamis possit reddere testimoniū sicut qlibet alius: sed nō pōt sicut testis synodalis. vl' dic q infamis admittiꝛ ad denūciandū: sed nō ad testificanduꝫ vt h: ⁊. ij. q. j. in ꝑmis. ⁊. s̄. ti. ꝓxi. ex pte. (Incōtinēti) an̄ q̄ȝ partibus loquanꝛ vel alicui ꝑsone: al's eni ꝑsumiꝛ ꝯ eos nec valet correctio: sed tm̄ ꝑmo dicto stabiꝛ: arg. s̄. de testi. sicut. quāuis illud loquaꝛ post publicatōeꝫ testiū ⁊ etiā post sniaꝫ. sed eadē rō videtur etiā an̄ publicatōeꝫ. ⁊ lꝫ steꝛ dicto primo vbi testis scd̄o ꝯriuꝫ dicit: tn̄ erit minor ei fides adhibēda: qꝛ ꝓpter scd̄m dictū debilitaꝛ primū. Si aūt an̄ q̄ȝ exeat a ꝯspectu iudicis se corrigat dꝫ prudenter iudex attendere modū ⁊ causam correctionis. j. de accu. cum dilectus. ⁊ nisi cognoscat eum ꝓbabiliter se corrigere incidet in suspitionem vel vacillationem. ff. de testi. l. in testibus. vel variationis. ff. de testi. qui falsa. Si autem non corrigat sꝫ addat si hoc faciat an̄ q̄ȝ exeat pn̄tiam iudicis constat licitū esse. Si aūt postea: si hoc facit postq̄ȝ potuit loqui partibus audiendus est: sed minor fides ei adhibetur: argu. hic ⁊ auc̄. de testi. §. quoniā. ⁊. §. quia vero. Et no. q varians dꝛ q ꝑmo dixit aliqd: ⁊ postea eius ꝯriū nullā cām variatōis assignās ꝯdicēs sibi. i. qui primo dixit duo impossibilia: vt q dixit se sciuisse ꝯctū celebratū. ⁊ in tali loco ⁊ tali die interrogatus vbi illa die fuit dic̄ se alibi fuisse vacillās dꝛ: qꝛ dubitādo ⁊ timendo loquiꝛ. Jtē ⁊ q varie loquiꝛ. ff. de fal. eos q. ff. de testi. l. ij. ⁊. l. q falso. hoꝝ aūt testimoniū non valet: immo puniunꝛ. C. de test. nullum. Jnno.

Super his.

⁊. j. (Lr̄as) sup his lr̄is ꝓcederēꝛ ingrēdo: aliter eni nō cogerenꝛ testes cū taliū lr̄aꝝ cōmissio caderet sup crimine falsi. vel pōt dicere q cū etiā de crimīe inculpeꝛ aliqs q lite pendēte diciꝛ cōmisisse q testes sup eo cogēdi sunt in fauorē iudicis ⁊ elidi possit eoꝝ iurisdictio: vt. ff. de iudi. si ꝑtor. (Logatis) Nō in cā inqsitōis cogi testes ad ꝓhibendū testimonium qꝛ ex officio suo ꝓcedit papa: ⁊ nō nisi ꝑcedēte infamia. ⁊ ita eēt pctm̄ tacere veritatē vbi vidēt eligi in epm̄ ⁊ assumi ī quo papa scandalū patereꝛ: ar. lxxxj. di. tātis. ⁊. j. de accu. omp̄s.

Cum cōtra. cōpellere

hic hēs in crimīe cogi debere testes. ⁊ dicūt qdam hoc esse ꝓpter enormitātē criminis: vn̄ ⁊ in maioribus criminibus dicūt cogendos testes: vt in heresi: symonia: homicidio: ⁊ in ꝯsilibus qꝛ de silibus idem est iudiciū. Alij dicūt hoc ideo esse: qꝛ h ꝓseq baꝛ suum interesse iste q agebat de falso. s. ne p falsas lr̄as fatigareꝛ: ⁊ ita pctm̄ esset celare veritatē. xj. q. iij. quisquis metu. Sꝫ nōne dices idem si in modum exceptiōis obijceret falsitatis crimē testibus. Rn̄. si velit ꝓbare post sniaꝫ eos corruptos falsa dixisse cogendi sunt: quia peccarēt mortaliter si veritatē tacerēt cum ex illa snia aliqs dānareꝛ iniuste: ad hoc. s̄. de ꝓba. lꝫ. Secus aūt si non dicat eos falsum dixisse sed criminosos. h eni non credimus cogendos: quia in nullius ꝑiudicium tacetur veritas: sed tm̄ in eis pena imponereꝛ si crimina probarenꝛ. vl' dic qd̄ plus placet q vbicunq̄ȝ ex probatione criminis quis consecuturus est sniaꝫ lucrosam vel vitaturus damnosam: semper cogendi sunt testes: quia tunc peccatum esset in alterius preiudicium tacere veritatem: vt sepe dictum est.

Dilectoꝝ filioꝝ. criminib⁹

si criminaliter agiꝛ: qdā dicūt idē si ciuiliter: ar. h. nā h dicūt agi ciuiliter: arg. eius qd̄ h dꝛ qn̄ p ꝓcuratores agebant. sed p h nō ꝓbaꝛ cū multe criminales cause p ꝓcuratorē aganꝛ. ff an p ali. cause ap. l. j. vel ꝓcurator ad certū articulū in medio accusatōis ꝯstitut⁹ fuit: de h no. s̄. e. c. j. ⁊. s̄. c. px. vel erat tm̄ ꝓcurator ad impetrandas lr̄as de qbus hic agiꝛ.

Venerabilis frater M. sup (his).

s. sup cōmutatōe facta ⁊ iuramento ꝑstito de occultāda ꝯiuratōe ꝑdicta. (Absoluāt) q si nō fecerint: qꝛ sunt absentes vel ꝑtinaces tu facias.

De fide instrumentoꝝ. Rubrica

Si scripturā. auctēticā.

Auctentica scriptura est que fit iudicis auctoritate p quoscūq̄ȝ vt acta iudicioꝝ. s̄. de ꝓba. qm̄ vt qdā dicūt. Alij tn̄ in ꝯriū vel que fit p publicā ꝑsonam ⁊ sine auctoritate iudicis cū subscriptione duoꝝ vel trium testiū: ī auc̄. de instr. ca. §. sed instr̄a. ⁊. C. de tabel. l. iij. li. x. C. de dona. in donationibus. s̄. de testi. cū a nobis. vel que auctenticū sigillū hꝫ cū totideꝫ sb̄scriptionibus. s̄. de ꝓcura. c. j. j. c. pxi. s̄. de testi. cū a nobis. vt in leuibus vbi crediꝛ etiam sine sb̄scriptione testium cū non sint multum ꝑiudicialia qualia sunt. xj. q. iij. cure. xcviij. di. c. j. ij. ⁊. iij. lxxij. di. p totum. ⁊ lxxiij. di. per totum. argu. xcvij. di. nobilissimus. Jtem non ē necessaria subscriptio testium in instrumento ꝑuato q quis de facto suo facit. ff. de procura. si procurator. dummodo cōstet suam esse scripturam. C. de non nu. pecu. q fidem. ⁊ auc̄. contra q propriam. Jdem etiam vbi cōsuetudo est q sine subscriptione testium credatur. j. e. cum dilectus. Quidam etiam dicunt auctenticam quā priuatus cum sb̄scriptōe testium. C. q po. in pig. habe. scripturas. ī auc̄. de instru. ca. §. si tamē quisq̄ȝ. Sed verius est q priuata est. Jtem publicam scripturam appello generaliter omnem scripturam cui creditur sine alio adminiculo de iure vel cōsuetudine speciali. j. eo. cum dilectus. si autem cesset specialis cōsuetudo preter scripturas tabellionum ⁊ acta iudicioꝝ omnes scripturas reputo priuatas: quum ad hoc officium non spāliter sint deputate persone per quas facte sunt. ⁊ appello publicam scripturam que sine adminiculo viue vocis alicuius notarij qui forte mortuus est: vel testium qui similiter mortui sunt auctoritatē hꝫ. in auc̄. de fide instru. §. sed ⁊ si. ⁊. §. si vero. coll'. vj. cpor/

tet:tñ si negeť illū qui instrm ꝯfecit fuisse notariū ꝙ ꝯstet eū fuisse notariū ꝑ testes vel ꝑ publicū instrm credere aūt ꝙ sufficeret si ꝑ testes ꝓbareť ꝙ publice officio notarij fungebať.ff. ad macedo.l.iij.in prin.ff.de offi.p̄.l.barbarius.C.de testi.l.j. Idē forte ꝛ si appareāt instra ꝑ eos facta inter multos sup ꝯtractibus legitimis que firma maneāt ꝛ sine ꝯditōe.nec credūt aliq in hoc casu sufficere duo instra:īmo tot ꝙ bñ appareat eū cōmune officiū ꝓ oībus gerere. Priuatā aūt dicimus q̄ fit a nō publicis ꝑsonis ꝛ nō hꝫ per se auctoritatē nisi aduersarius ħ ꝯfiteať:vel nisi per collu.alterius scripture subscriptōis eiusdēqꝫ aduersarij ꝛ testiū qui subscripserūt ꝓbeť ꝯriū.C.de ꝓba.instra. Ad ħ aūt vt valeat per compatōeꝫ ꝓbari instrm opoꝛtet in illa scriptura in q̄ fit compatio.iiij.testes esse subscriptos:auc.de fide instru.§.siquis igiť. Idē dicimus ꝙ si subscribanť testes in instro vel lr̄is epoꝝ vel nō subscribanť. Item ꝙ credať lr̄is abbatū vel archidy.vel alioꝝ p̄latoꝝ de his q̄ fiūt extra iudiciū.ꝛ q̄ꝫtū credať eis.s.vsqꝫ ad quā summā ꝛ inter q̄s gentes totū relinquiť ꝯsuetudini:ꝛ cōsuetudo talis scripturas publicas facit:ar.j.e.cū dilectus.ar.C.de emā.l.j.ix.q.iij.ꝯquestus.Sed obijcies:nonne ius statuit credendū lr̄is epoꝝ.xj.q.iij.cure.s.de ꝓba.post cessionē.ꝛ.s.d treuga ꝛ pa.c.j.Sed pōt dici in excōicatione sp̄ale ꝓpter periculum pticipatōis.j.de rap.c.j.al's aūt ꝯstat ꝙ si eps vel alius dicit talē sniaꝫ dedi:vel sic citaui non est credendū nisi sniaꝫ ondat vel citatōeꝫ.s.de ꝓba.qm̄.C.de arbi.ne in arbitris.in auc.de here.ꝛ fal.§.si vo absunt:in pn.j.col.ꝛ sic de ceteris que in iudicio ꝯtingunt in quibus nō crediť lr̄e epi sigillate:sꝫ tabellioni tm̄ vel duabus ꝑsonis ad hoc deputatis. ꝛ sic intelligo dictā decre.s.de ꝓba.qm̄.in alijs aūt instris que extra iudiciū fiūt:vt de ꝯtractibus ꝛ ꝯsimilibus.caueāt illi qui sigillare debent ne aliq̄d in lr̄is apponāt nisi q̄d iniunctū est eis apponere.nō eni credimus ꝙ de his que videt facere pn̄t lr̄as nisi iniungať eis:auc.de tabell.§.nos aūt.vel ab ambobus ꝯhentibus:vel ab altero tm̄:vel etiā a quolibet altero si forte ei ꝓdesse poterit.sꝫ instrm nō ꝓderit nisi ei q mādauit:ar.qꝛ res inter.ali.ac.a nō p̄.C.res inter alios acta.per totū.ꝛ sic etiā pōt intelligi.C.de ꝓba.ad probationē. Item non dꝫ cōpelli lr̄a.i. sigillū apponi nisi in pn̄tia p̄lati: vt in p̄dic.§.in auc.de tabellio.§.nos aūt. Item dꝫ p̄latus certe ꝑsone sigillum cōmittere.veꝝ tm̄ si ꝑ aliuꝫ sigillari faciat nihilominus valet instrumentū:sed puniēdus ē p̄latus:in auc.de tabellio.§.p tabell. Itē ꝯtineri dꝫ lr̄a tp̄s rogati instri:in auc.de tabellio.§.illud q̊ꝫ.col.iiij.q̄d dꝫ esse idē cū tp̄e celebrati ꝯtus. Si eni aliud esset scꝫ ꝙ ferret testimoniū de p̄teritis nō valeret.j.de coha.cle.tua alij tm̄ dicunt ꝙ instrm p̄ceptū ab vno oībus p̄iudicat:vel potius est oībus sufficiēs ꝓbatio:qꝛ seruus publicus ē. Obligatōes eni ꝓdesse ꝛ obesse dicunť ptibus nō instrm q̄d nō est obligatio nec ex quo oriť obligatio:sꝫ est tm̄ ꝓbatio obligatōis vel cuiuscūqꝫ alterius facti.ad hoc.ff.rem pu.sal.fo.l.ij.ꝛ.iij. ꝛ.iiij.j.rn̄. vel potest dicere instrm nō nocere nisi his inter quos fit.ꝛ hoc etiā alijs nō nocet.diciť enim fieri inter ꝯhentes:lꝫ nō ambo sed alter tm̄:vel etiā quisqꝫ extraneus cuius tm̄ intersit:ꝛ iudex p̄cipiat instrm.quidam tm̄ dicūt ꝛ bene non posse precipi instrm ab extraneo immo nec ab vno ꝯtrahentiū nisi ambo ꝯsenserint ar.ꝓ eis.quia nec aliter est ꝯtractus vel distractus vt patet.ff.de pac.l.j.§.ꝛ hoc pactum.ꝛ.l.ab emptione.C.de ac.ꝛ ob.sicut in initio. Quid eni interesse cuiusqꝫ extranei quantū ad ius ꝯtrahentiū percipere instrumentū de alterius facto.ꝛ hoc veꝝ est in ꝯtractibus qui fiūt de voluntate partiū. In alijs aūt que non fiunt etiā de consensu partiū vt testimoniū:sentētia:ptestatio:exceptio:ꝯtradictio:appellatio ꝛ similia:sufficit mandatū illius q illud fieri facit ꝛ ꝙ ħ sit obtineat.satis probať ex tenore iuramenti q̄d p̄stant notarij in susceptione sui officij.s.de his que videbūt ꝛ audient fideliter conficient instrumentum ſm ꝙ eis a partibus vel a iudice iniūgeť:tamen contrariū videmus de facto obseruari: quia q̄cunqꝫ tabellioni precipit ꝙ faciat instrumentum ip̄m conficit:sed non fit bene.ꝛ pōt esse ea ratio pro his qui sic indifferenter faciūt:qꝛ non rōne pn̄tis interesse fiunt instrumenta: sed quia poterit interesse ꝛ vix est aliquid de quo non possit cuiusqꝫ interesse habere instrumentum de eo ꝙ agitur.omnibus inspectis plus videť inniti rōne:quia siue ab vno contrahentiū tm̄ siue ab eo etiam cuiꝰ nihil interest possit precipi fieri instrumentum.ꝛ ꝙ tamen valet instrumentum a publica persona sic factum:quia hoc non prohibeť a iure.ff.de proba.ab ea parte. Item pro his est.ff.de iure fisci.l.in fraudem.§.ex his.ꝛ.§.se.tamen ille qui nō p̄cipit nō potest agere vt sibi edať nisi ꝓcurator suus ħ p̄cipit.ff.de eden.siqs §.ex hoc edicto.interest ergo cuiuslibet vt p̄cipiat fieri instrumētum vt sic possit editionem ip̄ius petere que aliter sibi denegaretur. Item no.vtile esse ꝙ tabellio semper scribat in instrumento se rogatum:quia si mortuus esset notarius:vel non recordareť de rogatōe instrumenti ꝓ nihilo esset instrm. Si aūt viueret tabellio credendū est sufficere solū ip̄ius testimoniū:ar.auc.de tabel.in prin.auc.de fide instru.§.si vo neqꝫ. Alij tm̄ dicūt ꝙ presumiť sp rogatus:ar.C.de ꝯhen.ꝛ cō.sti.l.j.insti.de pos.§.fi. Iteꝫ no.ꝙ cū officiū tabellionis sit publicū ꝛ cōe qn̄ roganť nō debet secreto manere:sꝫ bñ dꝫ querere oīa vt sciāt ꝙ agať:in auc.de tabellio.§.nos aūt.Sed si ꝯriū fiat nihilominus credimus instrumentū valere:sꝫ magna ē suspitio ꝯ illud:qꝛ si occulte rogatū est ꝛ notarius puniēdus est:arg.j. vt eccle.be.vt nostrū. Sed obijcies suspectū est instrm:g̊ obijciendū nisi ꝓducēs illud ꝑ alias ꝓbatōes approbauerit.C.de ꝓba.iubemus.C.eo.ti.l.fi. ꝛ.ff.e.l.j. So.ibi loquiť qn̄ scriptura viciata ē vel al's suspecta ex sui forma vel rasura.C.de edic.di.adri.tol.l.fi.ꝛ.j.e.ex lr̄is.ꝛ.c.inť dilectos alias aūt secus:quia si alique suspitiones adsint tm̄ durat ꝛ valet nisi al's contra illud probetur: nec propter suspitionem cassandum est:arg.ij.q.j.primo. Item nō ꝙ si priuata scriptura introducitur contra eum qui eam fecit nec ip̄e negat ei stabitur.ff.de po.l.pu.§.fi.C.de non nu.pecu.generaliter.nisi in mutuo vbi hꝫ excipiens biennium antequā valet valeat.C.de non nu.pecu.in ꝯtractibus.in prin.Si autem negat esse suam scripturā ħ oportet probari ꝛ postea ꝓcedať sicut legiť.C.de nō nu.pe.cū fidem ꝛ auc.ꝯtra qui ꝓpriā.Si vero de alio agať instrumento ꝙ alius fecerit si negatur scriptura esse eius cui asscribitur hoc ip̄m probari oportet. Si vero certum sit eam suam esse scripturam ꝑ sigillum vel alio modo.sed si dicať non ei credendum seruanduꝫ est ꝙ dictum est.s.s.ꝙ non credendum ei nisi sit tabellio:vel nisi a consuetudine introductum sit ꝙ credatur nisi in casibus:quia actis cuiuslibet iudicis creditur.s.de proba.quoniam. Item creditur lr̄is cuiuslibet de his que facere debet vel potest rōne officij:vt si archieps ad concilium citet.xviij.di.siquis me.vel de cōsuetudine al's ad consecrationem epoꝝ.lxv.di. non debet. ꝛ per lr̄as etiam epos aliene prouincie vocabit etiam simpliciter eps vel si cum citet canonicos ad electionem faciendam.s.de elec.cū inter.vel si ꝯuētus licentiat aliquē monachum.xviij.q.ij. statuimus.vel si episcopus mandat vitari excommunicatos.xj.q.iij. cure.ꝛ idem est in lr̄is cōmendaticijs.lxxij.di.per totum. Item ꝛ de his que ratione officij facere non debent aliquando crediť vt in episcopis qui dant lr̄as testimoniales de ordinibus vl' moribus alicuius.s.de cleri.pere.c.j.ꝛ.ij. Et idem dicerem in procuratore ad imperandum ꝛ contradicendum ꝯstituto.s. de rescrip.c.nonnulli.ꝛ in omnibus alijs vbi nullum vel modicū preiudicium alij generať.nam in p̄dictis casibus ꝛ si non constet sigilla eoꝝ esse que scribunt. vel etiam si modice auctoritatis homines scribat creditur eis vt de consuetudine generali ꝛ potissime sp̄ali romane curie obſuať(Ad exēplaria)nisi sint publicata vt no.s.de testi.albericꝰ.repete q̄ diximus.j.de v̄.sig.abbate.

Scriptura vero auctētica

Hinc nō illas scripturas dici publicas que hn̄t sigillum vel q̄ fiūt ꝑ tabellionē etiā si nō sit eis fides adhibenda:ꝛ alia auctentica qualia sunt omnia quibus fides adhibetur:ꝛ possunt dici omnia auctentica publica sed nō ecōuerso.vel melius se habent vt excedētia ꝛ excessa:vel auctentica scriptura hec dicit originalia siue manu publica scripta sint siue nō vel scriptura auctentica dicit acta iudi.vel ħ dicit scripturam auctenticam que habet subscriptionem testium ꝛ contrahentium. (Publica). Nō ꝙ ex quo scriptura est facta manu publica vel sigillum auctenticū habet mortuis testibus ibidē in scriptis creditur illi scripture vt ħ dicit dummodo nō sit in aliquo viciata vel impetrata vel suspecta vel calumniosa.C.de edic. diui adriani.tol.l.fi.auc.e.ti.§.si vero moriatur. ille tamen contra quem producitur instrumentum potest illud dicere falsum.C.e.si veteris ꝛ.l.fina.Si vero scriptura est aliquo modo viciata vel suspecta vel calumniosa qui producit eam debet eam probare veram.C.de proba.iubemus.ff.e.l.ij.ꝛ ſm hoc intelligi potest.j.e.cum inter dilec.scripture autem priuate non crediť nisi testibus vel cōparatione lr̄aꝝ adiuueť.e.§.si vero.C.de probati.instra. Idem forte dicendum est in forensi instrumento: arg.ꝯtra.ff.de dona.in dona.(Sigillum.)non sufficit sigillum apponere charte nisi ille qui apposuit sigillum dicat se illud apposuisse.ff.de testi.l.penulti.C.de testi.l.si vnus.ꝛ.l.hac ꝯsultissima.ꝛ.l.in testamētis.ꝛ.l.iubemus.ꝛ.j.de reg.iur.cum inter.videtur etiam sufficere si loquentiū in charta vel contrahentiū ꝯtentoꝝ instrumentoꝝ sigilla apponanť etiam si non dicant sigilla nostra apposuimus:arg.C.arbi.tu.l.fi.ꝛ.j.e.ti.inter dilectus. qualia sunt sigilla eporū ꝛ alioꝝ p̄latoꝝ vt quidam dicunt. ꝛ.c.xj.q.iij. cure.xxix.q.ij.

ſtatuimus.xcvij.di.nobiliſſimus.s̄.de eo q mit.in poſ.cū ſicut.s̄
de elec.cū inter.ff.de cuſto.re.diuus.s̄.de ꝓba.tertio. Nos tn̄ di
cimus ꝙ ſigillis inferioꝝ ꝑlatoꝝ ab ep̄o nō credit̄ niſi h̄ h̄ret cō/
ſuetudo.j.e.cū dilectus.niſi forte h̄eat iuriſdictiōe3:q2 tūc in his
q̄ ſūnt iuriſdictōis ſue inſtr̄a cuiuſlibet iudicis ordinarij vel del.
reputaré auctētica:ar.s̄.de teſti.cū a nobis.⁊ no.ꝙ d3 q̇s ſigilla/
re ꝓṗo ſigillo ſi h3:⁊ tunc nō valet ſi alieno ſigillat niſi ex cā fiat
vt ſequit̄:q2 nec etiā ꝓdeſt ſuo ſigillare qd̄ ē ad aliud offm̄ depu
tatū.j.de ap.ſignificauit.Si aūt nullū ſigillū nūq3 h̄ret vel ſaltē
tūc cū ſigillare oportet nō h̄ret ſigillū poterit alieno ſigillo ſigil/
lare:ſ3 tūc etiā neceſſe ē hoc ipm̄ dicere.ſ.cuius ſigillo ſignet ⁊ q̄
re alterius ſigillo ſignet.⁊ ē rō in.l.q2 turbatu3 eſſet ſigillū.ff.de
teſti.ad teſtiū.Eſt ⁊ alia rō q̄ efficacior vȝ.ſ.vbi ⁊ a quo ⁊ ex q̄ cā
ſignatū ē inſtr̄m diſcerni poſſit:q2 ſigillū ⁊ ſubſcriptio ex multis
cauſis apponunt̄ lr̄is.v̇bi gr̄a:in ſignū ꝯſenſus.xij.q.ij.ſine ex/
ceptōe.s̄.de ꝓcu.c.j.ff.de pig.fideiuſſor.§.fi.⁊.l.ſe.Qn̄q3 etiam
apponunt̄ in ſignū teſtimonij.ff.de pig.act.l.gaius.Et in ſignū
ꝑſtātis auc̄tē.xij.q.ij.cū redēptor ſacroꝝ.Qn̄q3 in ſignū ꝯfirma
tionis.j.e.c.inter.Et multis alijs cauſis pōt ſigillū vel ſubſcꝑtio
apponi:vn̄ apparet ꝙ ſꝑ in lr̄a d3 exprimi ad qd ſigillum appo
nat̄ ⁊ cuius ſit ⁊ a q̊ apponit̄:ar.s̄.de trāſact.c.fi.xxviij.di.c.j.⁊
ij.s̄.de libel.obla.c.fi.S3 ſi in lr̄is nō dȝ:q̄litercūq3 dūmō hoc ſci/
re poſſit vȝ ſufficere.immo ſi in alia auctētica ſcriptura ⁊ etiam
alterius hoīs ꝯtineat̄ aliqd ꝑ qd̄ poſſit ſciri ad qd ⁊ a q̊ appoſi/
tum ē ſigillū ſufficit.j.de ꝯfir.vti.cū dilectus.j.de fideiuſ.ꝑuenit
nec q̄ro q̄lis ſit ille qui ſcripturā facit:puta res vel infirmus hō:
ſed q2 eius noīe lr̄e mitterēt̄ dūmodo ſigillū ſit ꝑſone auctētice:
cū ſigillū ſit qd̄ auctoritatē ꝑſtat ſcripture.vn̄ ſi eſſet talis ꝑſona
que nō ꝑ̇ncipaliter ſ3 ſecūdario auctoritatē ꝑſtat ſcripture vt ē te
ſtis:ꝯtractus ꝯtēti in illa charta q̄ nō ꝑ̇ncipaliter ſed ſecundario
teſtimonio auctoritatē ꝑſtat.non ē tūc neceſſe ſigillum appoſi/
tum eſſe auctenticū:ſ3 ſufficit q̄lemcūq3 dūmodo characteres ha
beat:vt in ea.l.ad teſtiū.§.pe.nec exigit̄ ꝙ ſint ibi lr̄e dūmō alias
certū ſit de ſigillo:ſ3 ſi ſint oportet ꝙ poſſint legi vel in totu3 vel
in tāta ꝑte ꝙ indubitāter intelligant̄ ꝙ velit dicere.j.e.int̄.cū cor
rigia aūt vel alia re q̄ nō ſit ſculpta ad ſignandū ſigillari nō po/
terit:vt in ea.l.ad teſtiū.ff.de au.⁊ arg.leg.l.argēto.§.ornamēta
Ep̄s aūt nō intelligit̄ alieno ſigillo ſigillare qn̄ ſignat ſigillo ec/
cleſie.lxxiij.di.in noīe dn̄i.argu.vij.q.j.ſcire.Itē nō ꝙ ius ciuile
appellat annulū ⁊ nos ſigillū. Itē non ē vis an in lr̄a loquat̄ il/
le q ſe obligat vel aliqd aliud facit:vel ille q ſigillat.de his aute3
quos ꝯſtat in cedulis vacuis aliqd ſcribere crederē nō eſſe fal/
ſarios.vn̄ ex quo cedulā ſigillatā eius fidei cōmiſit ⁊ prima facie
quicq̇d in ea dicit̄ credit̄ cōmiſiſſe:arg.ff.cōmo.cū q̇s.§.fi.crede/
rem enī ꝙ illud mādauit qd̄ ſcriptu3 ē dummō tale ſit ꝙ ibi ſcri/
bit̄ ad qd̄ ꝓcurator ꝯſtitui poſſit. Si tn̄ ꝓbaret̄ ꝙ aliud ſcripſit
q̄3 ꝙ mandatū fuerit q̄re vt falſariꝰ puniret̄. Alij tn̄ dicunt ꝙ in
eiſdē cedulis nihil poterit ponere qd̄ aliū obliget niſi illū cuius
ē ſigillū.alijs aūt ꝯtrariū videt̄.ſ.ꝙ nūq3 l3 cedulas vacuas ſcri/
bere.nā ille cuius ē ſigillū dat auctoritatē ſigillo:⁊ ſigillū d3 dare
fidem ſcripture:⁊ ſcriptura ꝯtractui.S3 qn̄ īcipiet dare vel quō
pōt dare cūq3 ſcriptura nō fuerit facta qn̄ ſigillū apponit̄:ſ3 po/
ſtea.ei aūt qd̄ non ē fidē dare nō pōt:arg.s̄.de ꝯſti.cū acceſſiſſent
cū ſuis ꝯcor.⁊.ff.de ꝯ̄hen.emp.l.fundi.⁊.l.ruptilia.ſ3 nec decre/
tū vel auctoritas nō interponit̄ de futuris.ff.qd̄ cuiuſq3 vni.itē.
§.j.Item auctoritatē quō ꝑſtabit ei q ignorat q tm̄ cū cauſe co/
gnitōe ꝑſtari d3.ff.de offi.ꝓcō.nec quicq̄3.§.vbi decretū.⁊.iij.q.
iij.ſpacium.Sed dices bn̄ ꝑſtat auctoritatē rei pn̄tis.nam man/
datū qd̄ fecit portāti cedulas pn̄s fuit. Sed rn̄.ſigillū non ꝑſtat
auctoritatē mandato vel ꝯtractui:ſed ſcripture.vn̄ bn̄ dicit̄ hec
ſcriptura auctētica non tn̄ de ꝯtractu ꝙ ꝯtinet fidē facit:immo ⁊
cum h̄ ꝓcurator poſſit ſcribere quicq̇d vult in hac cedula:non ſi/
gillū ei ꝑſtat auctoritatē ſed ip̄e ſcribēs. Itē ad hoc ꝙ nō valeat
ꝓbare aliquid contra h̄ inſtr̄m vȝ ſufficere ꝙ dicit:auc̄.de tabel.
nos aūt credimus.⁊.§.ſeq.vbi dȝ ꝙ tabellio q dat auctoritatem
inſtr̄o d3 intereſſe qn̄ complet̄:⁊ d3 audire totū negociu3 vt ſciat
rn̄dere ſi interrogabit̄.ad idem aūt de tabel.§.ꝓpter tales.eodē
modo dicendū eſt ⁊ de illo cuius eſt ſigillū cū h̄ duo h̄ equipent̄.
Item multe abſurditates pn̄t ſeq de talibus cedulis.q̇d enim ſi
moriat̄ ille cuius eſt ſigillū an̄q3 ſigillū apponat̄.⁊ etiā forte eo
ignorāte fuit ſigillū appoſitū. Item quid ſi inimicitie oriuntur.
Item ꝙ ꝑ̄dicte lr̄e nō ꝑiudicent ꝓbatio ꝯſtat ꝙ is cuius nomine
ꝯfecte ſunt lr̄e:vel ſciuit de eo qd̄ in eis ſcribit̄.Si enī ꝯſtaret eu3
ſcire vel mādaſſe de certo ſcribēdo:tūc forte ſecus dicendū eſſet.
ſ3 forſan de preſumptōe iuuabis te puta quia dando chartā va/
cuā videt̄ dediſſe poteſtatē q̄cq̇d vult ſcribendi:ar.ff.de penis
l.ij.ff.de ꝯtrabē.emp.clauibus.cum multis ꝯcor.quos habes.s̄.

de ꝯſue.c.ij. Sed certe ſi diligenter dictas leges inſpiceres nō ſic
preſumeres:qui vt in eiſdem legibus euidenter apparet quādo
ex datione alicuius rei etiam aliud vel ratione loci vel temporis
vel ꝯtractus dediſſe intelligor.vnde ſi dedi claues iuxta horreu3
videor dediſſe que in horreo ſunt.ff.de ꝯ̄h.emp.clauibus.vel ſi
obligo inſtrumenta videor obligaſſe nomina in inſtrumenta cō
tenta.C.que res pig.oblig.poſ.l.j. Item ſi reddo debitori inſtru
mentū in quo ꝯtinent̄ ſubſtantia debiti debitū remiſiſſe videor.
ff.de pact̄.l.ij.Secus ſi pignus reddere.ff.de pact̄.poſtquā.at h̄
nihil tale eſt.vnde non videtur magis preſumendū de vno mā
dato q̄3 de alio:maxime cum ex multis cauſis ſigilletur:vt dictū
eſt.⁊ ſic apparet h̄ ꝙ non poteſt iuuare preſumptione. Confite/
mur tamen ꝙ ep̄s pōt cōmittere fideli perſone ſigillum ſuum:⁊
ſm̄ poteſtatem ſibi datam poterit illo ſigillo ſigillare ſcripturas
de his que pertinent ad ep̄m:puta faceret cōmiſſiones cauſarū
citationes ꝯfirmationes:⁊ generaliter de omnibus alijs q̄ com
miſſa ſunt ei poterit ſcripturas ſigillare:etiā ſi ꝑlatus ille nō vi/
deat lr̄as ſicut papa ⁊ alios prelatos ⁊ ꝑ̇ncipes ſuis cancellarijs
h̄ cōmittere videmus.j.de crimi.fal.dura. Sed in contractibus
alioꝝ non poterit nomine epiſcopi ſigillum teſtimoniale appo/
nere niſi viderit cum teſtimonium ſit tm̄ de viſu vel de his que
plene nouerunt.iij.q.ix.teſtes.⁊ per totum.⁊ ſic loquit̄ auc̄.de
tabel.§.nos autem ⁊c̄.poſſet tamen dici ꝙ etiam teſtimoniale ſi
gillum apponere poteſt:vbi hoc de ꝯſuetudine eſt non ꝙ ꝯ̄ctus
intelligat̄ habere teſtimonium ab epiſcopo:ſed ab eo.ſ.cancella
rio qui apponit.fungit̄ enī eius ſigillū ſicut ⁊ ſigillū eccl̄e epiſco
pi fingit̄.lxxiij.di.in noīe.tn̄ bn̄ debent exprimere in lr̄a cuiꝰ no/
mine apponit̄.ſ.an ep̄i vel officialis.

Ex litteris.iudicati. repete ꝙ dixi mus.j.e.inter
in glo.que incipit:ſecus ſatis(Iudica)bn̄ dicit ⁊ ſi cū
erratū eſſet in facto:⁊ nulla eſſet ibi abraſio vel corre
ctio facta:tamen ꝑ eas ꝓcedendū eſſet l3 nō ſm̄ eas.s̄.de reſcp.
ſuꝑ lr̄is.(Et ꝑ̇uileg.)ſecus de alijs reſcriptis ꝯtentis ſic:vel etia3
gratioſis cū ibi poſſet eſſe fraus:vt pōt colligi.s̄.de reſcrip.ſuper
lr̄is.ſedes.⁊.c.ad aures.⁊.c.paſtor.⁊.c.cum adeo.⁊.c.ꝯſtitutus
⁊.c.ſignificante.⁊.c.rodulphus(Priuilegium)ꝯfirmatorijs.ſe/
cus autem de originalibus:ibi enim ſi inuenerent̄ raſure in poſ/
ſeſſionibus ſuſpectum eſſet priuilegium ſicut inſtrumenta ꝯtra/
ctuum donationum ⁊ huiuſmodi.ex eadem cauſa redderet̄ ſuſ/
pectum.(Abradi.)per cancellarium ⁊ alios officiales curie.ſi.n.
per alios fieret falſarij eſſent

Accepimus.litteras. forte ꝑ ſu/ as lr̄as pe
tebat ip̄e abbas ꝙ non cogeret̄ portare ſua ꝑ̇uilegia
ad vrbē:⁊ etiā q̄dā alia ſuꝑ q̇bus papa h̄ ſcribit(Ar/
gui).j.e.c.px.C.de fide inſtru.l.vl.xcvj.di.bn̄ q̇dē.(Venerit)ar/
chiep̄s(Arguēdi)iiij.q.v.c.j.C.d̄ inge.ma.diffamari.j.q̄ ſi.ſint
leg.lator.C.q̄ accu.poſ.qui ea.(Vacillare.)ꝓpter h̄ ꝙ archiep̄s
ea arguit falſitatis:ſed ſi ex alia cauſa appareāt ſuſpecta h̄ bn̄ l3.
(Obſeruari)q̄liter agat̄ de falſo no.s̄.de ꝓba.licet.in ꝑ̇n.

Contingit.interdū recitet̄ ſc3 totus tenor.ideo aūt totus recitari ꝑ̇cipit̄ vt audiē
tes totū intelligāt an in alijs capl̄is ꝯtineat̄ aliqd pu/
re vel ſb̄ ꝯditōe:⁊ ſi in totū vel in ꝑte3 id capl̄m ſit reuocatū:vel
aliq̄ pacta adiecta ſint circa.c.de quo agit̄.ff.de eden.l.j.§.eden
da.(Solūmodo) C.quēad.teſta.ape.l.iij.§.ij.

Inter dilectos.petebat. pe/ tito
rio agit:q2 nec poſſeſſionē nec expoliatiō3 allegabat
ꝙ ē neceſſe in int̄dicto.ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.in ꝑ̇n.⁊.§.in
terdictū aūt.S3 nō vȝ hoc poſſe ſtare ꝙ petitoriū intentaret ſeu
vēdicaret rem quā obtinuerat in iudicio poſſeſſorio per ſentētiā
ep̄i veron̄.s̄.de ſeque.poſ.c.ad hoc.ꝯ̄ id ꝙ eſt.C.de ali.iu.in.c.fi.
l.j.⁊ inſti.de ac.§.j.⁊.s̄.de iudi.examinata.So.l3 obtinuerit per
ſn̄ia3:non tamen habuit poſſeſſionē corporalem.⁊ ideo quantū
ad hoc parum profuit talis ſententia.j.de re iudi.cum aliq̄bus.
vel dic ꝙ habuit:ſed poſt archiep̄s monaſterium eiecit:vt dicit
decre.ꝑ̄allega.ad h̄.⁊ inde eſt:ſ.q2 poſſeſſionem non habebat ꝙ
petitoriū intentare potuit.vel dic ꝙ a ꝑ̇ncipio monaſteriū inten
tauit peti.⁊ poſ.⁊ re.poſ.⁊ h̄ etiā dicit decre.ꝑ̄alleg.s̄.de ſequeſt.
c.j.ideoq3 nihil impedit quo minus ſpoliatus poſſit res vendi/
care vel petitorium ꝓſequi iam inceptū.(Procuratore)Nota cō
cipi libellum ꝯ̄ ꝓcuratorem.no.ꝙ ꝓcu.ep̄i petit nomīe eccleſie.
(Obtinuerat)s̄.de ſeq̄ſtra.poſ.ad h̄.(Saluo)nihil opat̄ h̄ clauſu
la.(Moleſtabit.)quaſi ad ipſum pertinerent iure ſue ceſſionis.

hic tñ sñia paꝝ poterat obesse mediol. eccłie: nisi forsan ex dona tione nepotibus ipsius se defendere vellet. ff. de ap. a sñia. Jtē ex h̄ q̄ dic̄ molestabat vi q̄ vti pos. ꝛ sic tñ possessoriū intētabat q̄ re nō obstat successori archiepi q̄ minus agat de petitorio: vt no. j. e. in glo. ꝫ nōne ꝛc. (Cōfirmabat.) tā q̄ dñs donationē factā a vasallo vtilis dominij: q̄ donatio vtilis dominij nō tenet sine li cētia dñi facta: ꝛ h̄ ꝯfirmaf. ꝯfert aūt dñū directū q̄ penes dñm remanet: vt in ꝯstōnibus Frederici: impialē: ar. C. de iur. ep̄bi. l. vl. j. de dona. pastoral. j. de do. inter vi. ꝛ vx. nup. alit tñ. j. expo nit ꝛ meli⁹. nō eni credimus q̄ a se dñs voluerit p h̄ vba directū dñiū abdicare (Testes) de alijs testibus loquif h̄ q̄ j. e. vbi dicit: nec attestatōes ꝛc. cū h̄ loquif de testib⁹ inductis corā dele. ab in nocē. ꝛ pductis ad pbandū pscriptiōes ꝛ famā. ibi aūt de pdu ctis corā archiepo cognoscēte ex delegatōe impatoris: ꝛ pductis ad pbādū legitimā donatiōez factā fuisse: vt ibi dicit (Lx. an.) ꝛ ita nō possedit nisi. x. annis q̄ nō pdest. xvj. q. iij. ꝗs ac. vel dic q̄ vult dicere q̄ aliq testes dixerūt q̄ possideat a. lx. an. citra. ꝛ itel ligo ꝯtinuo. Alij testes dicūt q̄ possedit a. l. an. ꝛ. s. intelligo p mo dicū tps vltra. l. an. ꝭ sm h̄ vi tutus pscriptōe. ꝫ dic q̄ lz visus fu erit pscriptiōez pbare: nō tñ pbauit. (Cōsumptū.) i. sbiliatū vel corrosum pergamenū pter rasurā vel alio mō (Annotatōe) fa cta in loco suspecto: ar. ff. queād. testa. ape. l. ij. C. de ꝯ. sti. optimā Sibi suspectū ē si sit rasura in noībus vel iudi. vel actoris vel rei vel reꝝ sup qbus ē litigiū: vel in data vel in narratōe siue ꝯclusio ne iuris vel in remotōe ap. vel in coactōe testiū vel in assignatōe termini: ꝛ in multis alijs q̄ discretus iudex intuebif. ꝛ si ꝯ bas suspitōes apparēt alie in ꝯrū iudex ea attēdat. Jtē magis vide tur suspectū pter rasurā q̄ pter ꝯsumptiōez (Retētio) suspi tionē aducit nō pbatōez cū in charta vetusta possit scribi nouus ꝯtus. ꝛ sup h̄ cū alijs q̄ tangunf h̄ pscriptiōe aduersariū bono rat pbatōe q̄ sic valet (Sigillū) h̄ sufficiebat. (Cū mitra inducta sceptrū integra cera) vehemētissime sunt psumptōes nisi sufficiē tes pbatiōes vn̄ stati sequif: psumebaf: nō pbaf. vel ꝫ stati sin gule p se nō sufficerēt: tñ oēs simul sufficiebāt vel aduersariū p batōe honorabāt. s. puilegiū esse vez (Nulle alie) sufficit ad pba tionē (Sꝫ cū) h̄ sufficiebat ad pbatōez (Due) ꝛ ita nō pbabat lui tardū dedisse cū nullū puilegiū hēret abbas q̄ ipius mona. exp̄ merit: ꝛ sic nō poterat eius donatōez allegare (Ab interiori) vix posset h̄ sufficere ad pbatōez: ꝫ ad psumptōez faciūt (Sigilli) q̄ nō erat pendēs: ꝫ q̄ charte adherebat: ꝛ h̄ sufficit ad pbatiōez. (Sed ꝛ ipm) h̄ sufficit ad pbatōez (Publica) si eni tpe donatōis fuisset donatio p manū tabellionis scripta. ꝛ eidē charte sigillū appositū dūmō subscriptōez testiū hēret etiā amisso sigillo vali dū remanet instrm (Autētice) q̄ nō erāt ibi lrē legibiles: necetiā erat integ (Media) nō sufficit ad pbatōez cū in hac medietate possit ꝯtineri nomē ꝛ dignitas (Medietas) h̄ sufficit ad pbatio nē (Lrē) subscriptio (Recētior videbaf) h̄ suspicio nō sufficiebat ad cassatōez ꝫ ad pbatōez trāsferendā in aduersariū (Mentio) nō est sufficiēs pbatio cassatiōis: ꝫ psumendū est q̄ si habuisset q̄ puilegiū inde fecisset (Inter alios) ꝫ nōne q̄ sciebat cāz suam agi: imo q̄ ipe iudex erat ꝛ p monasterio iudicabaf sibi piudi ciū fecit. ff. de re iudi. sepe. ff. de pig. fideiussor. Rñ. nō. j. de sen. ꝛ re iudi. ꝭorta. nec obstat lex sepe q̄ loquif qn̄ me sciēte agebat il le quē de iure poterā phibere: vt si creditor agere patiaf debito rē ꝛ in alijs exemplis positis in l. pdicta. vel siqs noīe meo agat ꝛ eū nō prohibeo cū valeā prohibere. at h̄ archiepus nec sciebat rē suā qn̄ cāz diffiniuit: ꝛ etiā si sciret prohibere nō valebit q̄ mi nus iure suo: vel q̄ sit saltē credebat suū vterer si vellēt: vt in. e. l. sepe ꝯ in fi. nec obstat lex si fideiussor q̄ loquif qn̄ ps sciēs rē suā obligari subscribit instro aucte ꝯstās obligatōi. Secus aūt si fa ciat tā q̄ iudex vel tā q̄ testis vel alius qlibet officialis: cū nulli de beat officiū suū esse dānosum: ꝛ ex sñia nō ꝫ ille ius nec ex testio nio: ꝫ tñ declaraf ius pstinū. ff. de pig. ac. gaius. ff. si ser. ve. l. sic s. si qrif. Jtē sicut apparet in hac decr. in pn̄. archieps tm tule rat sñiaz sup possessio. vn̄ non fit ei postea piudiciū in petitorio. vel dic q̄ ex nouo iure puenerat ad ecclaz mediol. s. post sniam. (Et in alio) h̄ nō noceret sm quosdam si essent publicate falsum dicit h̄ glo. immo idem esse dz ꝛ si publicate esset. publicatio eni nihil facit nisi q̄ prius non erat aucteticum: modo erit auctenti cum ꝛ valet inter psonas inter quas est actū. ꝛ qn̄ ad idem agif (Vnde) ex quo priuilegio (Petitionis) que forte talis erat vel cō similis petijt tale monasterium vt sibi donata a tali comite con firmare dignaremur. (Intelligatur) ff. de re. du. quotiens. j. de ver. sig. abbate. (Confirmari) ff. de iuris. om. iudi. ꝛ quia. arg. ꝯ lxiij. di. in synodo. xxiij. di. in noīe. s. de elec. cum inter canonicos vbi de h̄ in glo. sed nonne ꝛc. (Quod in eū est) sed dicens cum nō esset suum: quia falsum est priuilegiū luitardi: dz tenere donatio

arg. s. de in integ. resti. ꝯstitutus. Rñ. ideo non tenerent donatio nes illoꝝ que secuta est ex priuilegio luitardi: quia non intende bat imperator eam donare: vt crederet esse ea monasterij ex do natione lui. ꝛ intentio est necessaria: insti. de dona. ꝭ. sunt etiam. ꝛ se. Jtem sicut sententia lata ex falso instrumento nō tenet: ita nec priuilegium concessum ex falsa causa vel ex falso instrumen to non tenet. C. si ex falsis instrumentis. l. j. ꝛ. ij. Si autem nō ap paruisset falsitas in primo priuilegio nec ei imperator niteretur sed diceret impera. ꝯcedimus ꝛ ꝯfirmamus non quererem que sunt ꝯfirmata que ꝯcessa: quia in quibus non valet ꝯfirmatio va let per ꝯsequens ꝯcessio. q. d. imperator in oēm euentū volumus ecclam habere siue vt donatōez siue vt ꝯfirmatōez nisi p obrepti onem obtineref: no. h̄ ꝛ. j. c. pri. vt potius res valeat q̄ pereat. j. de v. sig. abbate. ff. de re. du. quotiēs. xij. q. ij. siqs. s. de in inte. resti. ꝯstitutus (Alia) hñ dicit. ꝛ no. h̄ diligēter puile. ꝯfirmatoria meliora sunt q̄ illa q̄ sunt ad instar: q̄ in ꝯfirmatorijs dz de aliq̄ re q̄ sit donata vel vēdita p donata vel vēdita habef: ꝛ sic de si milibus. nec intelligif p pdicta vba donatio ꝯfirmata lz in pui legijs ꝯtineaf in pn̄. ꝯfirmamus oīa habita ꝛ hñda nisi ea q̄ dā tur ꝛ statuunf pncipaliter mutanf ꝯfirmationi ita q̄ ꝯfirmatio est pncipalis causa q̄re sit donatum vel statutū. ꝛ nō ponif ꝯfir matio narratiue tñ. ꝛ repete que no. in sum. C. de fal. ca. adiec. l. j. Secus aūt qn̄ in priuilegijs ꝯtinef ꝯcedimus h̄ priuilegiuꝫ ad instar: quia tunc omnia q̄ secunf intelligunf ꝯcessa ad instar. vn̄ si sequeref in eodem priuileg. ꝛ donamus vobis talem ecclam subintelligendū est ad instar. ꝛ eodem mō si dicit decernimus vel statuimus: immo idem ē si dicat adijcimus: etiā q̄ habeatis ius in tali ecclia vel etiam eam eximimus. nam semper intelligē dum ē ad instar adijcimus: ꝛ sic de alijs tunc no. qn̄ in priuileg. dicif: eximimus omnes ecclas vias q̄ per vos sumpserūt regu lam beati Augu. in qbus has diximus exp̄mēdas. h̄ verba po nunf narratiue: ar. iij. q. iiij. h̄ q ppe. ꝛ ideo nulla ecclia expressa probatur exempta nisi probetur q̄ pro eo sumpsit regulam bea ti Augu. (Principale) priuilegium luitardi (Accessorium) priui legium h̄ Henrici (Proprietas) C. loc. ad probationem (Posses sio) ff. de acq. pos. si quis ān. ꝛ. l. si aliquem (Sufficiat) fatemur tñ q̄ ille qui rem locatam accepit non pōt questionem referre de p prietate vel de possessione (Obscura) s. de proba. ex lris. iij. q. ix iudicas. ff. de ac. ꝛ ob. arrianus.

Quod super his. ꝛ. j. (Suppressio nem) h̄ pōt colligi ar. a ꝯrio sensu q̄ si nō p suppressionem veritatis vel expssionē falsitatis sint obtente lre cardinaliū etiam si sint ignota coꝝ sigilla q̄ credendū est eis q̄ referas ad casum de quo h̄ loquif decre. arg. j. de cri. fal. c. pe. Sed videtur q̄ tunc essent necessaria. v. sigilla. de cle. pere. c. j. Sed illud. c. loquif qn̄ nō solum sigilla sunt ignota: sed etiam nomina ep̄atuū ꝛ ep̄oꝝ. vel dic vbi ē maius periculum q̄ hic (Veritatis) quia tacuerunt ea per q̄ vtiles erāt terre sancte. (Falsitatis) expssērūt se debiles cū sint fortes: ꝛ ideo nō valent littere: quia si expssissent non ha buissent. s. de rescrip. super lris. (Cōpelli) q̄ nō teneret absolu tio. ff. de nata. resti. l. j. ꝭ. si qras. quare nō tenet absolutio ex fal sa cā sicut tenet excōicatio. Rñ. q̄ nō intēdit absoluere: ꝫ excōica re intēdit. de h̄ no. s. de offi. or. ex parte.

Pastoralis. ꝛ. j. (Dec.) q̄ nō ē posita in coꝛ pore decre. ꝫ ti aduocati cā p decre. allegāt. vel loquif de illis decr. q̄ lz oli erāt posi te in corpe decr. qn̄ nullū corpus erat auctēticū pter cō pilatōez Jnno. iij. vel loquif qn̄ bulla depēdet in lra q̄ ideo stati p iure nō est hñda. C. de le. l. ij. (Cōsulat) no. decr. ꝯria iuri nō sta ti reijci: ꝫ papā ꝯsuli. est eni aliq̄ psumptio p ea: q̄ posita ē inter alias decr. vel etiā aduocati in iudicio eā allegāt: rescrip. tñ stati abijceretur. xxv. q. ij. rescripta. Jnno. iiij.

Cum dilectus. ꝛ. j. (Coclusum) dicunt qdā q̄ etiā post ꝯclusi onē pñt pduci ar. q̄ cū in cā ap. possint pduci. meli⁹ est q̄ ān̄ vulneratā cāz ꝯuenire. C. in qbus ca. in inte. re. nō ē ne. l. sancimus. plus placet q̄ in eadē cā post ꝯclusionem nō lz vt h̄: ꝫ in cā appellatōis in qua non ē ꝯclusum. ꝛ q̄ alia cā ē hñ lz pducere instrumenta ꝯfessionis ꝛ alias pbatōes. qd̄ dic vt le. ꝛ no. s. de testi. fraternitatis. Alij dicūt q̄ nec etiā post appel latōez lz ea pducere postq̄ ꝯclusum ē: ar. j. c. pri. in fi. vbi dic̄ q̄ iudex ex officio suo postꝯclusionē pōt interrogare partes. ꝛ loq tur in cā ap. ꝛ ita a ꝯrio sensu pti nō lz in cā ap. interrogare aduer sariū: q̄ a fisi. nec instrm pducere (Cōsuetudo) s. de arb. i. cū dilc. (Cōsuetudo) etiā sine subscriptiōe testiū si h̄ habeat ꝯsuetudo q̄ sine ea credif. de hoc no. s. e. c. ij.

QUum iohannes heremita (condemnauerit) ⁊ male cum de his. s. de traditione domus nihil actum ē. vel dic ꝙ petijt etiaꝫ sibi domū tradi'ac̄ꝭ. ex empto. ⁊ idcirco bene iudicauit iudex ſm probata sed iudex appellationis coram quo probatum fuit. s. de conditione contrarium sententiat. ⁊ ita habes hic arg. ꝙ partes possunt super nouis articulis in causa appellationis producere testes licet illud sciuerunt in causa principali. bene enim scire potuit Jo. ꝙ ex quo petebat traditionem rei vendite sibi fieri ꝙ sententiaretur pro actore nisi probaret reus conditionem. Alij tamen dicūt ꝙ ex quo scire potuit ante apertionem testium articulum sibi necessarium nisi probet ante apertionem testium post ꝓbare non potest. nec h̄ decre. contradicit: quia primo non fuerunt testes ꝓducti super venditione: sed instrumentū. Sed nos non facimus magnam vim vtrum sciuerunt vel potuerunt scire quando agebat̄ principalis causa illum articulum quem vult ꝓbare in causa appellationis an non. Sed in hoc casu est vis si fuit oblatus articulus ille probandus in causa principali. vel an comp̄hēderetur sub articulis in causa principali datis: quia tunc si primo ꝓbauit per testes post apertas attestationes iterum testes producere non poterit: vt no. s̄. de testi. fraternitatis. (Nouum) de hoc no. s̄. de testi. fraternitatis. (Inhabitares) ⁊ ideo nō debebāt cōdēnare. p. ad vacuā possessionē tradēdā. (Anni) nec ꝓpter h̄ minus valet eoꝝ testimoniū (Tabellioni) si oēs testes viuūt ⁊ ꝯdicūt instr̄o in q̊ inscripti sunt vires suas amittit instr̄m ⁊ stat̄ testibus. s̄. de ꝓba. tertio. ff. quēad. test. ape. l. j. §. vl. ⁊ auc̄. de fideiuss. §. si v̄o fideiussor. col. vj. Si v̄o vnus diceret nō interfui ꝯtcui vł instr̄o in quo scriptus sum debilitat fidē instrumenti ita ꝙ reddit̄ suspectum. ff. quēad. test. api. l. j. in fi. ⁊ ideo nō valet ad probandū. C. de ꝓba. iubemus. Et dicūt q̇dā h̄ esse adeo verum ꝙ si. x. testes inscripti sunt instr̄o: ⁊ vnus solus de scriptis neget se interfuisse reliq̄s mortuis vel nihil dicētibus suspectum reddit instr̄m. Alij dicūt ꝙ licet vnus testis dicat se nō interfuisse instrumento dūmodo alij tot remaneant inscripti: q̄lꝫ ꝯ testent̄ vel ad minus nihil dicāt vel mortui sint ꝙ sufficiunt ad probationē cōtractus in scriptis redacti nō debilitat̄ virtus instrumēti. ⁊ lex p̄allega. ff. quēad. test. api. l. j. §. fi. loquit̄ qn̄ vnus ex septē testibꝰ in testamēto scriptis negabat se interfuisse ꝯtcui quo sblato ꝓpter defectū testiū inualidū remanet testamentū. C. de testi. l. si vnus. Secus aūt esset si illo educto cōpletus remanet nūerus testium. vel vt dicit Jo. illud est sp̄ale in testō ꝓpter solennitates q̄ ibi requirunt̄. verum tamē si per duos vel tres inscriptos testes vel alios ꝓberet̄ eū interfuisse q̄ dicit se nō interfuisse stabitur dicto duoꝝ. s̄. de elec. cū dilectus. Jmmo idē videt̄ ⁊ si dicat se nō interfuisse: nec etiā ꝓbaret̄ eū affuisse: arg. q² in actis. Si testis negaret se testificatum vt scriptū est: vel ꝑs negaret se ꝯfessaꝫ vel aliq̄d aliud q̄ᵒ scriptū ē: soli tabellioni crederet̄ vel scripture tabellionibus. s̄. de ꝓbat̄. qm̄. Si aūt plures negarēt se interfuisse instrumēto tūc suspectum reddit̄ instrumentū vn̄ nihil ex illo ꝓbatur. s̄. de testi. tā in l̄ris. s̄. de ꝓba. tertio. ⁊ in tm̄ h̄ veꝝ est ꝙ etiā si ꝑ. c. test es ꝓbarēt ꝯtcū in q̊ instr̄o ꝯtinet̄ nisi ꝑ eos ꝓbaret eos interfuisse q̄ negāt se interfuisse instr̄m inualidū est: quia ei est h̄ falsitas admixta. s. hos duos interfuisse. ix. di. si ad sacras. iij. q. ix. pura. nō negant tamē ꝯtractū posse ꝓbari ꝑ testes etiā inscriptos in falso instrumēto cum ip̄i nō fuerūt participes falsitatis Sed oppones: nōne ambe sunt in dictis suis singulares cū vterq̄ꝫ tm̄ de se neget interfuisse: vt patet. s̄. de elect. bone mēo. Rn̄. si ageret̄ ad ꝓbandū ꝙ alter absens fuerit temꝑe ꝯfecti instrumēti nō sufficerēt testimonia eoꝝ quoꝝ vterq̄ꝫ diceret se nō interfuisse. sed cum agat̄ ad ꝓbandū instr̄m falsum sufficiunt hi duo qui ꝓbant idem. s. instrumentū falsum ⁊ absentiā hoꝝ duoꝝ ⁊ maxime cū simul eos adfuisse scriptū sit in instrumēto ⁊ quasi simul ⁊ ꝑiter testificari videret̄. quia nec ip̄i nec alij interfuere cū si interfuerūt simul pariter se vidissent ſm quosdā. Nos ꝯtriū credimus. nā si. c. testes dicerēt q̄libet de se ego nō interfui. ⁊ duo tantū dicerent fui: vbi instrumentum fuit ꝑ̄ceptum vel vbi contractus fuit celebratus validum erit instrumentum: quia singuli testes in suis dictis singulares sunt. s̄. de elect. cum dilecti. nec obstat. s̄. de ꝓba. tertio. quia ibi ꝑ nullum testem reprobat̄ fides instrumenti. vel dic ꝙ ibi nō fuerūt singulares: imo bn̄ ⁊ plene: lꝫ indirecte ꝓbauerūt falsum instr̄m: ⁊ sic etiā rn̄detur ad. c. tā l̄ris vel dic ꝙ ꝯdicit. s̄. de testi. tam l̄ris. q² ibi exp̄sse ꝓbatū fuit instrumentū falsum ꝯtinere. ⁊ q̄ᵒ diximus ꝺ duobus testibus: intellige veꝝ in ꝯtcibus vbi duo testes req̄runt̄. Si aūt req̄rant̄. v. vt in codicill̄. vel. vij. vt in testamētis nō sufficeret alijs negantibus se interfuisse ꝓbare ꝑ duos testes ꝯtcum initū al̄s veꝝ: vel instr̄m ꝑ̄ceptū quantū ad h̄ ꝙ ꝑ instrumentū ꝓbaret̄ vel codicillum vł testamentū. aliq̇ tn̄ dicūt q̄ nō minus q̄ꝫ alij rōne nitunt̄ ꝙ etiam si oēs inscripti negent se directo interfuisse ꝯtcui vel instrumēti ꝯfectioni: nihilominus valet instr̄m publicū ꝙ ꝑ se hꝫ auctoritatē. ⁊ hi testes singulares sunt: nec pn̄t directo ꝓbare negatiuaꝫ. vj. q. v. actor. nō obstat ꝙ dictū ē. s̄. e. glo. v. Rn̄. q² ꝙ dic̄ se nō interfuisse ꝑiter dicit ⁊ de alijs q̄ adesse nō pn̄t nisi vidissent eos cū hoc nō sit veꝝ. nec ob. s̄. de ꝓba. tertio: q² ibi indirecte ꝓbauit ꝯtrium. ⁊ eodē modo rn̄deo ad decre. tam l̄ris. Si autem aliquis de inscrip. testi. ꝑ duos testes tm̄ ꝓbaret se alibi esse temꝑe ꝯtcus celebrati etiam cētum ꝓbātibus se interfuisse temꝑe instrumēti celebrati: vel instrumenti ꝑ̄cepti: nihilominus falsum erit instr̄m nō q² ꝯtcus nō ꝓbat̄ ꝑ testes: sed q² addidit testē interfuisse qui nō interfuit: vt. j̄. de his que fi. a p̄la. q̄ꝫto. sed si testes inscripti instrumento: vel alij dicerent eum interfuisse in celebratione ꝯtcus vel tp̄e instrumenti ꝑ̄cepti nisi ꝑ luce clariores ꝓbationes ꝓbet se absuisse p̄ualebit instr̄m. C. de ꝯhen. sti. optimā. dicūt tn̄ q̇dā ⁊ forte nō male ꝙ si vnus solus nedū plures negarēt se interfuisse contractui vel instr̄o reliquis tacentibus vel mortuus: etiam si. c. essent debilitat̄ fides instrumenti. ff. quemad. testa. aper. l. j. §. vlt. nam cum nullam fidem haberet h̄ instrumentū nisi ex officio notarij bene ꝑ ꝯtradictionē testis suspectū reddit̄ testm̄: siue instr̄m nisi ꝑ collationē subscriptoꝝ testium vel ꝯhentiū iuuaret̄ instr̄m: auc̄. de fide instru. §. si vero moriat̄. ⁊. §. ꝙ si tabellio. Et in his vbi negant se interfuisse est faciēda optima indagatio. C. de falsis: vbi. C. de ꝓba. iubemus. Jta tn̄ ꝙ semper iudex magis p̄sumat vt instr̄m valeat q̄ꝫ pereat. j̄. de v̄. sig. abbate. nec tanti valoris est dicta suspitio q̄ orit̄ ex negatione eoꝝ qui se interfuisse negant vt instr̄m annihilet nisi in directo ꝯtrium ꝓbaret̄. s̄. de testi. tā l̄ris. s̄. de ꝓba. tertio. C. de ꝓba. cum precibus. nisi in acerrima inquisitione aliud appareret. Sed Jo. he. quantū ad hūc arti. fuit in p̄ma opinione. Si aūt testes dicerent se nō recordari an instrumento vel ꝯtractui interfuerint: sed nō firmiter asserēt tunc standū esset instr̄o ꝯ q̄ᵒ nihil asserit̄ lꝫ dubitet̄: non. n. tantā vim hꝫ dubitatio eius vt suspectū possit facere instrumentū: immo ex quo dubitat in tuitiorē ⁊ benigniorēꝫ ꝑtē declinare dꝫ. s. vt ꝯcordet instrumento: ar. s̄. de testi. cum tu fili. j̄. de spon. iuuenis. j̄. de re iudi. c. ij. Si vero testes ꝯtradicāt instrumēto alij quā in quo inscripti sunt. dicūt q̇dā ꝙ si factū ē remotū magis credit̄ instrumentis. ff. de ꝓba. si arbiter. ff. de car. l. iij. §. due. ff. de dam. infec. qui bona. §. vl. al̄s est lex ⁊ incipit: cause. Alij dicūt ꝙ ꝯ q̄ᵒlibet instr̄m admittit̄ ꝓbatio testiū. j̄. de p̄script̄. ad audientiā. s̄. de testa. causam. C. de ꝓba. cū p̄cibus. Sed dicūt necessarios. iiij. testes ad minus cum instr̄m vim duoꝝ testiū teneat: ⁊ notarius maior sit vno teste. ⁊ negāt magis credēdū esse viue voci q̄ꝫ mortui. nec obstat auc̄. de fide instru. §. si v̄o aliq̄d tale. quia ibi erat viua vox ⁊ instr̄m ex vna ꝑte: ⁊ ex alia ꝑte erat tm̄ collatio l̄raꝝ. Jtem dicunt ꝙ lꝫ p̄uata scriptura succūbat testibus. C. de ꝯ. sti. op. nō tn̄ publica que eandē vim hꝫ vt testes. C. de fide instru. in exercendis. nos tn̄ dicimus ꝙ instrumēto q̄ꝫtūcunq̄ꝫ publice cōfecto ⁊ q̄ꝫtūcunq̄ꝫ inscriptos habeat testes derogat̄ ꝑ duos testes vel ad plus ꝑ tres qui ꝓbent eū ꝯtcū de quo instrumentum est ꝑ̄ceptū nō fuisse celebratū. vel illos qui dicūt ꝯtraxisse ibi non fuisse p̄ntes p̄dicta rōne: q² p̄dictū instr̄m nō habuit auctoritatē nisi a notario. ⁊ huic auctori p̄ferri iustū est dictū duoꝝ testium. Et hec vera sunt nisi testes supersint qui asserant verum esse ꝙ in iustrumento ꝯtinet̄ vel collatione testiū vel ꝯhentium ꝓbari possit ꝙ vere testes inscripti instr̄o ꝯtcui interfuerūt: ar. auc̄. de fide instru. §. si tm̄. ⁊. §. si vero moriant̄. ⁊. §. seq. Sed oppones nonne instrumēto inscripti sunt. x. testes vel plures credendum est eos affuisse ꝯtractui cū notarius fidem faciat omibus que instrumento ꝯtinent̄ ꝓpter publicū officiū q̄ᵒ hꝫ: ⁊ sic credenduꝫ est eos affuisse: ergo nō pauciores testes p̄iudicabūt instrumēto q̄ꝫ sint qui instr̄o inscripti sunt. Rn̄. veꝝ est ꝙ dicit̄ q̄ꝫdiu nō debilitat̄ fides instrumenti: sed ex quo probatū est falsum scriptum esse in instrumēto: debilitat̄ tota vis instr̄i. ix. di. si ad sacras. al̄s si ad scripturas. vn̄ decetero nō credam ꝙ testes fuerint p̄ntes ꝓbata eni q̄libetcūq̄ꝫ falsitate tollit̄ auctoritas scriptoris instrumenti: ⁊ ita alijs q̄ in instr̄o ꝯtinent̄ auctoritatē p̄stare nō pōt: vt in p̄alleg. c. si ad sacras. Fallit aūt h̄ ꝙ ꝑ testes ꝓbet̄ ꝯtra instr̄m vbi ē p̄sumptio iuris ⁊ de iure. C. ad vell̄. antique. ⁊. C. arbi. tu. l. vlt. Sed lꝫ vt ibi dicit̄ nō possit ꝓbare ꝯtra instr̄m ꝙ verum fateretur: pōt tn̄ illud dicere falsum. Jtem nō obstāt p̄dictis. C. si mi. se ma. dix. si alterius. C. de nō nu. pec. gn̄alit̄. C. de testi. testiū. ⁊ auc̄. rogati. C. de suffra. l. j. ⁊. ff. de ꝓba. census. C. q̄ testa. face. pos. hac con. vbi dicit̄ ꝙ melior ē ꝓbatio instrumētoꝝ q̄ꝫ testium q² bn̄ fateor ꝙ vbi instr̄m non negat̄ verum: q̄ᵒ magis secura ⁊

indubitata est probatio scripture q̄ ĩmutari nõ põt quin appeat Sed lingua testiũ satis mutabilis ⁊ labil' est: vt. C. q tes. fa. pos. hac con. §. at cũ natura. sed h securitas atq3 prerogatiua tamdiu tm̄ durat donec ꝯ instrumentũ aliquid rationabiliter sit probatum. Secus aũt est vbi instrumentũ dicit̃ falsum: ⁊ probet̃ tunc sc3 qñ ꝯflictus ẽ inter eos qui inscripti sunt qui dicũt contractu3 celebratũ ⁊ alios qui negãt: sed si queritur qui vel quibꝰ testibꝰ alijs prepõderare debẽt distingue vt magister Jo. no. iiij. q. iij. §. si testes. in glo. circa contrarietatẽ (eandẽ). C. de fi. instru. in ex. (momẽti). s̄. de testibꝰ cũ a nobis. (intentionẽ). h satis apparet ꝙ ĩ petebat principal'r vacuã possessionẽ domus (venditionẽ). satis ẽ bona allegatõ q2 iudex hãc viã eligere debebat vt fieret cõcordia instrumẽti ⁊ testiũ. ar. s̄. de testi. cũ tu. ⁊ propter hoc etiã sc3 vt appareat ꝯcordia testiũ vtilis fuit interrogatio facta a papa sc3 an vna tm̄ venditio facta fuisset. potest etiã dici si interrogatio facta non fuisset tñ cõcordia testiũ ⁊ instrumẽti eodẽ mõ faciẽda erat sicut h fit in hac decre. q2 l3 instrumentũ diceret ꝙ petrꝰ vẽdidit domũ ioãni nõ negat venditionẽ fuisse ꝯditionalẽ. et iõ probatio sup h inducta postea ꝙ vẽditio ꝯditionalis esset erat admittẽda: q2 nõ ꝯtradicebat instrumẽto sed addebat: nã iudex cuncta d3 rimari. xxx. q. v. iudicantẽ. ff. de inf. ac. vbicũq3. (obligatũ). in ꝯditionalibꝰ aũt cõtractibus nõ cedit dies ante euentũ ꝯditionis. ff. de vb. sig. cedere diẽ. (alias). i. ꝰm probatões ñ ꝰm veritatẽ. C. de ap. eos (cõclusum). bñ dicit ꝙ iudex ex officio suo postq3 est in cã ꝯclusum põt interrogare a ptibus d his que sunt dubia ratione eoꝝ que acta sunt añ conclusionẽ: nã de alijs non possunt querere alij tñ dicũt pro h. s̄. e. cum dilectus.

Ex parte. caris. in figura. o idẽ forte posset dici ⁊ dictio esset minꝰ vel oratio dũmodo ꝯprehẽderet̃ intellectꝰ pape. alij aũt dicũt ꝙ ⁊ si aliqñ intolerabilis ess3 error in lr̃a vel cõditione. iudex tñ nisi occultũ sit vitiũ suspectas hẽbit lr̃as cũ multi sint officiales in curia q examinãt vitia lr̃aꝝ. ꝑmũ dictũ magis placet: nã p bullã satis tollit̃ suspitio ⁊ oculus sepe fallit̃ officialiũ.

S Perpetuus. cõmunium id ẽ cõi pcio redemptoꝝ vel al'r vt no. s̄. de proba. c. j. Querit̃: aliqs petit sñiam latã ꝯtra se pro petro sup tali fundo cassari: vel q2 nulla ẽ vel q2 iniusta: ⁊ ab ea ẽ appellatũ. petrus rñdit exhibe sñiam. actor rñdit ego nõ habeo scripturã: q2 iudex noluit mihi copiã ex ea facere. vel q2 amisi: sed tu exhibe: q2 ipam hẽs an reus cogẽdus sit eã exhibere. So. sic vt h. C. de edẽdo. is ap. ĩmo si reꝰ nõ diceret sñiam latã interrogabit̃ an talis sñia ꝓ eo lata sit. ff. d inf. ac. l. pe. ⁊ si negauerit cogetur cedere siue renũciare sñie. vel iudex pronũciabit si qua sentẽtia apparuerit ꝓ petro lata nullas vires hẽat. ar. ff. de inf. act. ñ alienũ. Itẽ q2 ꝯfessus ꝓ iudicato haberet̃. ff. ad. l. acq. proinde. Et si nolit rñdere ꝓ ꝯfesso h3. ff. de inf. ac. de etate. §. qui tacuit. Succurrit̃ tñ illi q probabiliter deceptus falsum rñdisset satisfacto tamẽ aduersario de interesse suo. ff. de inter. ac. de etate. §. ex cã. Itẽ cõtra istũ q̄ dicit nullã sñiam prolatã dabit̃ actori confessio sua auctẽtica q̄ perpetuo ipi reo ꝑiudicabit etiã in alio iudicõ C. de lib. cã: iubemꝰ. ij. q. j. multi. veꝝ tñ si poterit ꝓbare ꝯriũ re integra in h casu p ostensionẽ sñie vel alio mõ: probatio preiudicabit ꝯfessioni. C. de iur. ⁊ facti. igno. error. Innoc.

Imputari. Quidã ponũt casum istiꝰ decre. in eo q producit duo instrumẽta vnũ in quo ꝯtinet̃ q̇d sit ꝓprietariꝰ rei: aliđ in quo ꝯtinet̃ q̇d sit vsufructuariꝰ. s3 h nõ potest stare q2 põt esse ꝙ primo fuit ꝓprietarius ⁊ postea vsufructuarius vel ecõtra: ⁊ sic nõ discrepãt sed ꝯcordãt. alij ponũt casum sic. aliquis ꝓduxit instrumentũ qđ promisit ei tali die. c. bononie. Itẽ ꝓduxit aliud instrumẽtũ ꝙ ipe eadẽ die ꝓmisit tibi. c. rome. he eñi scripture aduerse sunt ⁊ si nõ dicit̃ te sed p mediũ vel indirecto: ĩpossibile ẽ enĩ h duo instrumẽta simul vera esse: vt p3. s̄. de testibꝰ ex tenore. vel pone casum sic. ꝑmo ꝓduxi ꝑmũ instrumẽtũ in quo continet̃ ꝙ ego ꝓ eccl'a mea emi fundđ a te ꝓ. x. tali die ⁊ corã talibꝰ testibus postea ꝓduco aliud instrumentũ in quo cõtinet̃ ꝙ eundẽ fundũ emi rome noĩe meo corã alijs testibꝰ eadẽ die. h enĩ nõ sunt ꝯtraria nec per se nec p aliũ mediũ: q2 vtrũq3 esse potuit: sed ita diuersa sunt ꝙ nõ est verisil'e rẽ ita ꝓcessisse et fidẽ sibi ĩuicẽ derogarẽt. Nesciũt enĩ cui instrumẽto magis credendũ sit: s3 si a duersis ptibꝰ producerentur hmõi instrumẽta tũc iudex inspicere d3 qđ magis ẽ sine suspitõe ⁊ ei credet vl' vtꝝq3 est par ꝓ'eo ꝑsumet. s̄. e. int dilec. s̄. d ꝓba. ex lr̃is. C. de ꝯ. sti. optimã. ff. de test. ob. carmẽ. §. fi. (cõtrarias). C. de instr. diuerse. (cõtrarias). secꝰ ĩ testibꝰ quoꝝ dicta nõ potuit ꝓuidere sic̃ infr̃a.

Si cautio et ĩfra. scriptura publica vl' priuata: talis. s. ꝯfitet̃ talis tm̄ se recepisse ab a. vel se tm̄ debere. secꝰ aũt si diceret: a. tm̄ accepit a. b. ar. ꝯtrariũ. C. de do. ca. nõ nu. l. vl. s3 dic ibi nõ fuisse publicũ instr̃m. Itẽ no. spãle. s. in dote vl' ĩ mutuo vbi l3 ĩ instr̃o he cause exꝑmant̃ nõ tñ sufficiãt. C. d nõ nu. pe. si ex cau. general'r. auc̃ d tpe nõ solu. pec. sup do. col. vij. (indeterminate). i. nõ exꝑssa causa (in ea). etiã sine script̃. C. de nõ nu. pe. general'r. (si cãm). puta vẽditõis donatõis vel ꝯsimilis (probaueris). puta q2 ꝯfessus es te debere. x. io. ꝓ domo vẽdita ⁊ tu ꝓbas mõ ꝙ eand domũ hẽs q2 aliã rẽ ꝑmutasti ꝓ ea. C. d re. ꝑmu. ex placito. ⁊ l. cũ ꝑcibꝰ. vl' ꝓbas eũ alibi fuisse tpe cautõis emisse: vt. s̄. de test. ex tenore. vl' ꝓbat ꝙ cã fuit frauduleter adiecta cũ tñ nulla cã subesset vel errando subiecit causam.

Cum. p. tabellio. De tabellionibus dicũt quidã ꝙ quilibet põt facere tabellionẽ q põt dare vel facere iudicẽ ordinariũ siue sit impator siue rex vniuersitas siue collegium siue ꝯsuetudo siue qcũq3 aliꝰ. Qui aũt iudices facere pñt no. s̄. d offi. or. cũ ab eccl'aꝝ. in sũma. C. de iu. om. iu. alij dicũt ꝙ q potest dare tutores põt facere tabelliones. q aũt tutores facere pñt nõ in sũma. C. q̇ da. tu. pos. nobis aũt v3 al'r. s. ꝙ nullꝰ põt facere tabellionẽ preter papã ⁊ impatorẽ q hoꝝ vsum approbarũt ⁊ inuenerũt nisi forte ꝯsuetudo vel spãle ꝑuilegiũ pape vl' impator̃ alicui h ꝯcesserit spãl'r. ar. C. de emã. l. j. ⁊ vl. ⁊. j. de excessi. ꝑla. accedẽtibꝰ. in fi. Et h sic ꝓbo: certũ est ꝙ ꝯ ius ẽ officiũ tabellionis q2 carte aĩalis mortui creditur sine adminicl'o alio: vt no. s̄. e. c. ij. S3 ꝯ ius naturale nulli venire l3 sua auctoritate s3 potiꝰ temeritate ꝓpria nisi ꝑncipi qui. s. ius ẽ. vt p3. ff. de le. princeps. ⁊. j. de ꝯces. ꝑben. c. ꝓposuit. sicut diximꝰ in dispẽsatõe q̄ est ꝯ ius s̄. de tẽp. or. c. dilec. Sic̃ nec l3 restituere infamẽ nec legitimare illegitimos nec arrogare nisi ꝑncipi ⁊ paucis alijs qbus ẽ spãlit̃ ꝯcessum. vt no. j. q fi. sint le. vel ille. p venerabilẽ. ff. de postu. l. j. §. de qua. ff. de adop. l. j. ⁊. ij. j. de re. iu. cũ te. vbi no. Sũt enĩ huiusmõi q̄si ꝯ naturã. ⁊ miracl'ose de infame facẽ bone fame. ⁊ d illegitimo legitimu3 ⁊ hoĩem sui iuris subijcere alij: ⁊ hmõi. de tabellionibꝰ aũt habemꝰ. C. de tabell'. p totũ. ⁊ auc̃ de tabelli. tñ nunq3 dĩ ꝙ aliꝰ q3 papa vel impator possit h facere cãm h fatemur ꝙ si aliquis h3 de ꝯsuetudine ꝙ possit facere tabelliones h ꝯsuetudo seruãda ẽ. ar. C. de emã. l. j. Itẽ fatemur ꝙ si alicubi est ꝯsuetudo ꝙ credat̃ aliquoꝝ scriptur̃ ꝙ ꝯsuetudo h seruanda ẽ. s̄. e. cũ dilec. Et l3 hi qbꝰ ꝯsuetudo cõcedit possint dici notarij q2 in notas redigũt q̄ corã eis agũtur vel tabelliones. q2 ĩ tabell'. scribũt nõ tñ ptãtẽ hñt ⁊ officiũ publicũ qđ tabellionibus a legibꝰ dat̃: s3 tm̄ illud hñt qđ ꝯsuetudo eis tribuit q3tum eis tribuit nõ credimꝰ ꝙ aliꝰ subditꝰ ecclesie vel impio possit facẽ tabellionẽ ꝑter papã vel impatorẽ vel statuere vel etia3 pacto nudo se ligare ꝙ credat̃ instrumẽtis alicuiꝰ ꝑuate ꝑsone cũ eis nõ liceat ꝯ leges publicas ⁊ ꝯ ius sic naturale aliqđ statuẽ: sic̃ etiã dicimꝰ ĩ tutoribꝰ ⁊ iud. ꝙ nisi impator vel lex vel ꝯsuetudo cõcederet ꝑsonis certis ꝙ possent iudicare ⁊ tutores dare ꝙ nullꝰ nisi papa vl' impator eos posset dare Nullꝰ enĩ ꝑter ꝑdictas ꝑsonas possit cõstituere ꝙ libera ꝑsona p aliũ iudicaret̃ vel obligaretur credimꝰ tñ ꝙ alij reges q hñt supremũ ⁊ meꝝ impiũ possent idẽ statuere de tabell'. si vellẽt: nec etiã mirer̃ ꝙ p cõsuetudinẽ põt ĩduci ꝙ aliqs inferior ꝑncipe posset facere notarios nõ tñ põt cõstituere qđ faciat ipe notarios vel alij cõcedere ꝙ faciat. ⁊ est rõ q2 in cõsuetudĩe ad h vt valeat optet ꝙ intueniat cõsensus superioris ꝑncipis tacitꝰ vel exꝑssus: vt no. s̄. de cõsue. in ꝑn. S3 ĩ cõstitutõe secꝰ qđ aũt ꝑnceps superior approbat ipse facere v3. C. d ve. iu. enu. l. j. §. oĩbꝰ (ordinarij). repete q̄ dixi s̄. de testi. albericus.

Si instrumenta. Testamẽta autez sic sunt publicãda. in ꝑmis faciet iurare illũ q̄ petijt publicationẽ ꝙ eã nõ petit cã calũnie. C. quẽad. tes. ap. eiꝰ ar. ff. ad exhi. theatrũ. Itẽ ꝓ his oĩbꝰ vocabant̃ hi quos res tãgit. ar. s̄. de testi. significauit. ff. d adop. nã ita. Itẽ vocabũtur testes inscripti in testamẽto ⁊ si q sũt abñtes vel etiã oẽs si cõmode venire non pñt mittet̃ ad eos testm̄ vt cognoscãt si testõ interfuerĩt ⁊ si cõsenserint oẽs publicabit illđ. ⁊ hec oĩa debẽt publice expedire. ꝓbat̃ h. C. quẽad. tes. ap. l. j. ff. quẽad. tes. api. l. j. ⁊. l. cũ ab inimici. ⁊. l. se. nec reqrẽdꝰ ẽ tabellio. nã ꝑdicte. l. nõ faciũt mẽtionẽ de tabellione: q2 ĩ eis loquit̃ de testõ qđ nõ erat scriptũ p tabellionẽ. C. d testa. cũ anti. §. fi. ⁊ eodẽ mõ faciẽda ẽ publicatio si nõ appareat testm̄: q2 nõ fuit exinde facta scriptura. vel si facta fuit exusta vel

subtracta ē.ff.quē ad.tes.ap.si in du.§.fi.h aūt publicatio q̄ i mł tis legib⁹ dicił apītio testamēti dʒ fieri apud certos iudices ⁊ gesta interuenire debēt.C.d testa.ↄsulta.⁊ publicati.⁊ extūc sūt autētica instrumenta.Et silr est ꝓcedendū in publicatōe testiū epo rū de aliq̄ ↄ̄ctu nō redacto in publicā formā de q̄ loquił.s̄.de testi.significauit.qꝛ tūc ↄ̄ctus vel aliud actū qđ erat tm̄ in mēte hominū redigił in publicā formā.⁊ iō maior solēnitas ibi adhibēda est q̄ʒ si instrumentū publicū deberet ꝑpter ↄsumptionē vel aliā iustā cām publicari.Sic etiā est in testō qđ nō est auctēticū nec publica scptura nisi scripta fuerit p tabellionē. Si enī per tabellionē scriptū est cū sit autētica scriptura nō optet in aliam publicā scripturā exēplari nisi aliq̄ cā subesset:vt h.⁊ qꝛ testm̄ qđ a testatore vel alia ꝑsona ꝓuata scribił qđ fieri lʒ.C. de testa.cum antiqtas.§.fi.⁊ auc̄.ibi signata.Et q̄ nō sit autentica scriptura ex eo pʒ q̄ ibi nō est man⁹ publica nec sigillum autēticū.s̄.e.c.ij. hui⁹ aūt autēticatōis siue publicatōis ē effect⁹.qꝛ p illi⁹ testamēti siue instri sic publicati ostēsionē fit missio in ipam hereditatē per edictū diui adriani.C.de.e.di.adri.l.fi.Est ⁊ effectus vt fideʒ ꝑpetuā sp faciat.C.de testa.l.ij.alias aūt lʒ sigilla numer⁹ testiuʒ ⁊ alie solēnitates valeāt ad h q̄ testatoris volūtas valeat q̄ ſm leges si vnū ex his deficeret nō valeret vt.C.d testis.l.si vn⁹.nihil aūt ꝓbāt nisi scripta sint p publicā ꝑsonā vel sigillo autentico sigillata:sʒ in exemplatōe publicoꝝ instroꝝ h non sunt necessaria cū illa autēticationē suā retineāt ex sigillo vel signo ꝓlati vel tabellionis:vt no.s̄.e.c.j. qđ ex eo apparet:qꝛ etiā post mortē ꝓlati vel tabellionis fidē faciūt.sʒ h satis vł q̄ ptib⁹ p̄ntib⁹ vł p ↄtūaciā abn̄tibus dēat fieri h publicatio.j.de ↄfir.vtili:cū dilecta.j.d ꝓuił.ex pte.⁊ ad h bn̄ facit.C.de fi.instru.l.fi. Jtē etiā si ptes exēplificatōi ↄsentiāt sine iudice nō valet:vt h.lʒ ptiū ↄsensus sufficeret sine iudice ad faciendū instrm de ↄ̄ctu vel sup ↄfessione d cōtractu iā facto. Jmmo pl⁹ vł q̄ q̄ntn̄cūqʒ autēticatū sit instrm n̄ ꝑiudicat alijs nisi p̄ntib⁹ vel ↄtumacił abn̄tib⁹ ⁊ q̄d ↄ̄ illud dici pōt ſm tenorē ꝑdicte.l.C.de fi.instr.l.fi.vbi dł q̄ n̄ suffic̄ instrm exhiberi i iudicio nisi ⁊ ei fides iponał qn sp illđ exhibē teneał nec est ↄ̄.s̄.vt lit.nō ↄtes.qm̄.in ꝓn.qꝛ ibi ē spāle.nec dł ꝓꝑe publicatio sʒ exēplatio vel trāscriptio:supiora aūt dicunł publicari ꝓꝑe:qꝛ cū ꝓus nō eēnt publicata i publicā formā transcribūtur posset tm̄ dici q̄ si aliq̄ instra sunt i casu pditōis ꝓpł vetustatē vł aliā cām ↄsilem:qꝛ tūc ēt abn̄tib⁹ ptibus possent trāscribi instra si vocari ⁊ expectari non p̄nt.ar.j.de ↄfir.vtili:cū dilec.§.j.⁊.s̄. vt lit.nō ↄtes.qm̄.in ꝓn.attestat.ones aūt ⁊ alia acta p tabellionē solū sine testib⁹ scripte nō sūt publica scriptura nec faciūt fidē corā alio iudice nisi sint publicate. Et no.q̄ ꝓprie autētica exēplanł ⁊ nō autētica publicanł.(inspecta.)h faciēda sunt vacatis his quos res tāgit.s̄.de testi.significauit.Sʒ quidā dicūt ⁊ forte nō male q̄ si de vbo ad vbū exemplenł.⁊ si iudex diligenter inspiciat sigilla ⁊ oīa alia q̄ necesse sunt inspici q̄ bn̄ valebunt talia exēplaria:sʒ si vnū instrm breuiter facit mētionē:puta qꝛ dic̄ sn̄iam latā sicut in publico instro p manū talis notarij ↄfecto cōtinel:nō vł q̄ p ei⁹ mentionē probeł sn̄ia lata. Jmmo idē videł sicut in publico instro vidim⁹ ↄtineri:nā in h casu poti⁹ vł testimoniū reddere q̄ʒ vetusta exēplare ⁊ autēticare.⁊ h satis innuit hec decre.de hoc etiā no.j.de vb.sig.c.abbate. Jnno.

De presumptionibus. Rubrica.

SJcut. noxius mittit manifeste mortem id est vt occidat.ff.ad.l.acq. nā ludus(ludens)malum enim ⁊ damnū semper ꝑsumitur fieri malo aīo nisi contraria ꝑsumptio valeat.vt.ff.ad.l.acql.dotē si obstetrix.§.fi.⁊.l nam ludus.⁊.l.itē mela.in prin.

Afferte mihi.diuidite. nō suadēdo sʒ tentando loquitur ⁊ probando presumptiue vt videlicet ex hoc presumptionem possit habere ⁊ iudices sumant inde exemplum(commota).interpositio est.i. presumitur quia dilig it.j.c.pxi.⁊.xxvj.q.iiij.ea vindicta.circa prin.

Ex studiis suis ⁊ce.

Nullus dubitat.cōfitetur. ↄfiteł qs interꝑtatiue.xj.q.iij.rursus.iij.q.ix.decernim⁹.⁊ h ore.xv.q.vj.c.j.⁊ rei euidētia.xxviij.di. priusq̄ʒ.(cōfiteł).i.ꝑsumił ↄ̄ eū nō tm̄ condēnał sʒ punił in expēsis.⁊ aliqn̄ graui⁹.s̄.de iudi.c.j.C.de iudi.sancim⁹.xj.q.iij.rursus.

Nonne bene dicimus. qꝛ erat veritatis q̄ esset samaritanus aliqua presumptio est:sʒ nō probatio tacere.

Mandata. celestia ⁊c̄.

Quosdam. xvj.di.quod dicitis.

Quanto.⁊cetera.

SCribam. ironice quasi nō scribā sed supple plene.⁊ est ar.inducias concedendas malitiose petenti.ff.de vbo.signi.si insulam.

Quia verisimile. s̄.de renū.sup eo.s̄.de resti.spo.solicite ff.de ꝓba.l.de indebito.(ↄcessit).i.p ordinariū ↄcedi fecit.(verisimile).no.q̄ vbi aliq̄s vult ꝓbare aliquid qđ nō ē verisimile nō ē sup h ei⁹ admittēda probatio nisi aliq̄d sit q̄ hui⁹ ꝑsumptionē elidat:puta fama loci vel bōitas testiū vł alia rōnabilis circūstantia.ad idē.s̄.de ꝓcurato.in nostra. j. de no.op.nun.c.ij.de ꝑsūptōib⁹.no.qꝛ si ē temeraria reprobał.ij.q.j.ꝓmo.j.de sen.ex.inq̄sitionis.violēta est sufficiēs ad sententiandū.xxxij.q.j.dixit.j.e.l'ras.ff.de his qui sui vel ali.iu.sūt filiū Circa h tm̄ distigue qꝛ alia ē iuris ⁊ nō de iure.⁊ h admittit ꝓbationē in ↄ̄rium.xxxiiij.q.iij.extraordinaria.xvij.q.j.nec aliq̄.s̄.d ꝓba.proposuisti. C.d epi.⁊ cleri.auc̄.legitimā.xij.q.v.nulli.j.d test.req̄sisti.ff.de do.inł vi.⁊ vxo.q̄ntus.C.e.ti.etiā. Est aūt presumptio iuris ⁊ de iure.s.qn̄ qs aliq̄d statuit sup certo facto et ↄ̄ hāc nō admittił ꝓbatio.j.de spō.ad id.⁊.c.is q.j.d cōdi.appo.p tuas.⁊.c.de illis.j.q mr̄imoniū accu.pos.insup.⁊ de spō.commissum.liiij.di.fraternitatē.xxvij.di.qđ infrogasti.xxvij.q.j.vidue.j.de regu.vidua.C.de re.vx.ac.l.j.in ꝓn.ff.de statu ho.q in vtero.insti.de excu.tu.§.filij.ff.de lib.⁊ post.titi⁹ testō.§.luti⁹.ff.de vb.sig.q̄ mortui.ꝓbabilis qn̄qʒ semiplenā ꝓbationē inducit j.de sen.ex.inq̄sitōis.s̄.de resti.spo.solicite.Qn̄qʒ sufficit ad inducendā purgationē.j.d pur.c.si qs de gra.ij.q.v.presbył. Jtē qn̄qʒ req̄rit ꝓbatōes ↄ̄.ff.q̄ me.c.nō est verisimile. C.de ↄ̄hensi.optimā.Qn̄qʒ nullas admittit nisi sit fama vel alia circūstātia cōra eā:vt h.Qn̄qʒ infundit ꝓbationē in reū.j.vt ec.bn̄.vt nr̄m.vbi no.C.de ꝓba.siue.Qn̄qʒ etiā adducit secū sn̄iam.j.c.illud.l'ras.s̄.e.afferte.de stipula.ſuo.l.q̄ si ſuus.nō tm̄ q̄ vbi ex ꝑsumptōib⁹ ꝓcedił multū dʒ iudex tempare sn̄iam.⁊ maxīe ne condēnet nisi raro ⁊ modice ad penā nec pecuniariā nec corporalem qđ potes bn̄ colligere ex sn̄ia salomonis.s̄.e.afferte.vbi licʒ ex ꝑsumptōe voluit adiudicare vni mulieri filiū nō tm̄ voluit aliam condēnare ad mortē ad quā iustissime erat condēnanda si legitime eēt ꝓbatū ↄ̄ eā q̄ filiuʒ alteri⁹ clā subripuissʒ.quidā tm̄ has ꝑsumptiones quas diximus ꝓbabiles dicūt violētas.sʒ h nō est ius nisi in vbo q̄ ē ptinacib⁹ relinquēda(fama).fama enī supradictam presumptionem diminuit.

ILlud quoqʒ vendicans adiecta cā de iure canonico sicut ⁊ fili⁹ petił ꝓ rei vēdicatōe adiecta cā de iure quiritū.ar.ff. de rei vē.l.j.§.j.(instrm) Jnstro aūt soli nō stał qꝛ cōfectū ē sup dote ⁊ nō sup mr̄imonio.(noīat).q̄ noīatio ꝑsumptionē inducit.xxxij.q.iiij.dicat.ff.de ꝓba.l.vl.sʒ nō sufficientē ꝓbationē.C.de ꝓba.nō nud⁹(donatōe).qđ solis liberis cōuenit ⁊ n̄ ſuis.C.d la.li.tol.l.j.§.sʒ ⁊ si q̄s.ff.de iure do.si mulier.§.ei⁹ noīe.(vitiosum).i.ad h confectū vt dn̄s vidēs ⁊ tacēs ſuū nupsisse cōsensisse q̄ eēt liber videatur.C.de la.li.tol.auc̄ ad h ⁊ si negaret dn̄s eū nupsisse appēt instrumētū. Jlle ſu⁹ mr̄ieris(more).ꝑsumptio elidēs ꝑsumptioneʒ.(attēdi).ad cōſuationē mr̄imonij vbi nō fit ꝑiudiciū alij mr̄imonio.de h no.s̄.de tes.preterea cū qs.Et lʒ fama plurimū adiuuet tm̄ p eā nō adiudicarūt mr̄imoniū sʒ p instrm q̄ cōtineł donatio ꝓpł nuptias ⁊ q̄ se cōiuges noīabant.dōatio enī ꝓpł nuptias n̄ hʒ locū nisi vbi ē mr̄imoniū.j.de do.⁊ si.⁊ qđ obijciebał contra instrm qđ fraudulenł erat cōfectū nō ꝓbabał nec ꝑsumebatur si notari⁹ cōsueuit fidelr suū officiū exerceri.j.e.c.i fi. Et tm̄ dicūt q̄dā ⁊ nō male q̄ lʒ ꝓducereł instrm dōatōis ꝓpł nuptias vel ēt dotis pp h n̄ ꝓbareł mr̄imoniū si alij mr̄imonio ꝓmo ↄ̄cto fieret ꝑiudiciū:i mr̄imonio.n.necesse ē infuenire vba si loq p̄nt ↄ̄hentes.j.de despō.tue. Jtis talia vba sūt necessaria q̄ mutuū cōsensuʒ de p̄nti exꝓmant.j.d spō.c.pe.⁊.j.d spō.duo.c.j. Jtē h diligenter attendendū ē q̄ si aliq̄s petit aliquā i vxorē ⁊ ꝓbat q̄ p.x.annos silr cohītauerūt ⁊ fama vicinie hʒ q̄ eā tenuit i vxorē q̄ sn̄ialił obtīebit.nulla ei eque ē ꝓbatio bōa i his sic̄ fama vicinie. Et vł mlto fortius q̄ si agat possessorio ad restitutionē possessiōis vxoris ⁊ ꝓbat tenuisse eā ⁊ famā eē q̄ tenebat eā vt vxorem qđ obtīebit i possessorio.imo pl⁹ vł q̄ etiā si nō ꝓbaret de fama vi

einie sʒ tm̄ ꝓbaret p duos vel tres testes q̄ vir cū vxore iacuit vł stetit volēs ⁊ intēdens in ea querere vel ꝓuare iuris possessionē vel vinculi vxoris ⁊ ipa mulier hip̄m sciebat q̄ h intēdabat vir qđ iudicabit mr̄imoniū inter tales. ⁊ erit si spoliatio interuenerit vxor viro restituēda. imo forte eedē ꝓbatōnes sufficerent in petitorio ad ꝓbādū matrimoniū vex. Itē a sili ei⁹ qđ h dicit đ mr̄imonio carnali vʒ idem in spūali: qꝛ si aliqs diu steterit i aliqua eccl̄a vt cleric⁹ vel vt rector ⁊ ꝓbat p famā vicinie q̄ ita sit q̄ nō solū i possessorio sʒ etiā in petitorio iudicabit ꝓ clerico. ar. s.e.q. verisimile. Et si ꝯriū dicat seq̄t magna absurditas q̄ optet semp quascūqʒ hre ꝓbatōes patas de sua institutiōe canonica. nobis vʒ q̄ lʒ aliqs ꝓbet se multo tpe stetisse in eccia vel cum vxore ⁊ famā vicinie sic se hre q̄ eccl̄iam tenebat p sua ⁊ mulierē p vxore sua nō tn̄ valet sibi intm̄ q̄ sn̄ia ferat ꝓ actore: nā cuʒ vtrobiqʒ petat eccl̄iam ⁊ mulierē quasi suā nisi ꝓbet de iure suo re⁹ absoluet. C. de ꝓba. actor. ⁊ h nisi ꝯuētus ꝓbet in mala possessione fuisse tūc eni ipsi ꝯuēto incūbit ꝓbatio: vt no. p eūdē. s. de his q̄ vi met. cā. fiūt: in rubrica. nec sequit absurditas: quia vix aut nunq̄ʒ pōt ꝯtingere qn petēs eccl̄am vel vxorē hēat aliquid auxiliū ad recuperandā possessionē. de quo ꝯrio aūt sequeretur absurditas qꝛ eadē rōe si aliqs ꝓbaret q̄ domū vel possessioneʒ aliquā possedisset aliq̄zto tpe p sua ⁊ sup hoc hret famā vicinie deberet obtinere etiā in petitorio qđ ꝯstat eē falsuʒ: qꝛ dʒ ꝓbare legitimū titulū atqʒ dn̄ium. ff. de rei vē. in rē ac. alioqn re⁹ absoluetur. C. de rei vē. l. si (ꝯditū). i. si nihil ꝯ instrm̄ obijciatur.

Litteras tue fraternitati. (locis ⁊ latebris). talia eni loca vitare debēt suspecti. xxx. q. vj. ab isto: ⁊ nisi iurauerint imponit eis pena. j. de coha. cleri. si qsq̄ʒ. auc̄. vt li. ma. ⁊ aui. §. is quoqʒ. coll. viij. (violēta). xxxij. q. j. dixit.

Tertio loco proponebat. h nō sufficit ad ꝓbationē sʒ p̄sumptionē. (ꝓponebat) allegat turpitudinē suā ⁊ audit si. xxxv. q. iij. ex or. ꝯ. j. de do. int dilectos. ⁊ ē h pp pericl̄m aīe (credere). n̄ suffic̄ ad ꝓbationē sʒ p̄suptionē. (i via). hāc credo violētiā p̄sūptionē p quā iudicād⁹ ē. s. c. pxi. xxxv. q. vj. ab isto. alij dixert nihil eē i hac decre. sufficiēs ad ꝓbationē sʒ oīa sil. ff. ex q ca. ma. necnō. §. si qs. iij. q. ix. testes xxxv. q. vj. si duo viri. ff. đ testib⁹. ob carmē. §. si testes. (ꝯfessi sūt) dicūt quidā h sufficer cū fama: vt h. ⁊. xxxv. q. vj. si duo. sʒ ꝯ. j. đ eo q cog. ꝯsan. vxo. sup eo. c. lʒ. Sʒ rn̄. ibi ꝯfessionē eē ⁊ rumoreʒ q̄ nō sufficit: vt ibi. qꝛ aliud ē rumor ⁊ min⁹ q̄ʒ fama. ⁊ h plʒ. alij dicūt q̄ nō sufficit ꝯfessio cū fama: vt. j. de eo q cog. sup eo. nō ꝯdicit hec decre. qꝛ h erat ꝯfessio ptiū cū fama ⁊ vagatio p nemora. ⁊ intelligūt illđ. c. xxxv. q. vj. si duo: loq tm̄ qn̄ ꝯfitētur ambo ꝯiuges ꝯsanguinitatē ⁊ fama adiuuat i quo casu talis probatio sufficiēs reputat. Sec⁹ aūt qn̄ ꝯfiteret turpitudinē suā sicut hic ⁊ in decre. p̄alle. sup eo. vel aliud ē qn̄ ptes ꝯfitētur: vt marit⁹ ⁊ vxor. vt. j. c. si duo. aliđ si adultera q̄ est vltra: vt. j. in decre. sup eo. (separi). ⁊ ob hoc degenerari nō presumitur.

Litteras impetrabat. (Denunciauerat eni crimē eox pape vel petebat bona eox qꝛ hereticus erat (Reseruata) q̄ nō tollit p h ip̄m q̄ arbitri eligūtur. etiā si h etiā nō exp̄meret q̄ sibi eā reseruasset (fres). xxxiij q. viij. leges. (vehementē). nō tn̄ violentē qꝛ bn̄ tūc p ea ꝯdēnaret. xxxij. q. j. dixit. ff. de re. du. si mulier. ⁊ ꝯ violentē admittit ꝓbatio in cōtrariū. s. de ꝓba. ꝓposuisti. xxxv. q. iij. ex ordinaria. (h̄ ter). i. omisso iuriurādo ex quo semel deierauit. xxij. q. v. ꝓuuli. iij q. vij. n̄ p̄t. vł dic q̄ iurabis ⁊ sup addet alias cautōes. Inno. iiij.

Cum in iuuentute. natura le. C. de epi. eū qui. (detulisset). i. denūciassʒ. ⁊ nota q̄ denūciare qs pōt p pracuratorē ⁊ etiā proseq denunciationē. s. de test. ex pte. a. Inno. iiij.

Cudum archidia. nequa q̄ʒ nō erat exceptio h ad declinandū examē sʒ in p̄ncipali negocio differēdo. ff. ad exhi. l. iij. §. ibidē. s. de fo. ope. c. ex pte b. ⁊ tūc si proponeret erat legitima. j. de insti. c. j. ⁊. c. auc̄te (idoneo) h v̄ba nō sonāt ꝯditionē sʒ admonitionē vt faciat ea ad q̄ alias đ iure tenet. si. s. đ ele. significasti. ff. đ testa. tu. muto. §. j. ff. de v̄b. ob. si. x. Itē h v̄ba nō prestāt nouā formā mādato sʒ instruūt executorē vbi sciat q̄lis dʒ eē is pro q̄ scribit si. s. de elec. eccl̄ia vr̄a. ⁊ propter hoc vʒ etiā q̄ si min⁹ idoneus sit nihil teneret prouisio ⁊ sn̄ia excōicatōis ⁊ quecunqʒ alia lata ꝯ rebelles lʒ sit iiusta qꝛ bn̄ hʒ iurisditionē in his. sʒ sec⁹ esset si talis eēt cl̄a q̄ ꝯditionē adduceret. vbi gr̄a: prouideatꝫ tali de tali eccl̄a: si ē de illo vico oriūdus. qꝛ h bn̄ ē ꝯditio ⁊ certa forma adiecta mādato. ⁊ iđ si aliūde sit oriūd⁹ nō valet prouisio nec sn̄ia excōicatōis propt h lata: qꝛ sup his iurisditionē nō hēbat quia erat certa forma ⁊ ꝯditionē limitatā quā delegato egredi n̄ lʒ. s. đ rescrip. cū dilec. Itē si huic petēti q̄ sua prouisio an̄ oīa sortiatur effectū. j. de ap. ꝯstitutꝫ. ij. obijciat q̄ h nō dʒ fieri: qꝛ ille q̄ prouidit ei nō hūit ptātem sup h. audiēdus ē aūt q̄ ei det effect⁹ prouisionis. ⁊ hec ē rō diuersitatꝫ. qꝛ h ꝯtēdit de fundamēto iurisditionis. i. an hūit ptātem ei ꝓuidēdi. ⁊ ideo đ h inquirēdū est an̄q̄ʒ ꝓuisio q̄ iurisditio accessoria est sortiat effectū. ar. s. de offi. dele. cū in iure. s. de fide instru. cū dilec. §. cetex. cū suis ꝯcor. sʒ ibi. s. in decre. ꝯstitutꝫ. nō ꝯtēdebat de fundamēto. qꝛ ꝯstabat q̄ ep̄s ptātē hēbat ꝯfirmādi: sʒ dicebat q̄ ꝯfirmatio erat iiusta. sec⁹ est ḡ i q̄ōne ꝓposita. Itē iurisditio data nulla ē nisi ꝯditio sit vera. ff. de verbo. signifi. credere. vnde h constat q̄ prouisio a tali executore facta est ipso facto nulla: et ex hoc q̄ nō obstāte tali prouisione tenet electio facta ab illis ad quos alias pertinet đ iure ꝯmuni. vel ex delegatione superioris eligere. sed si alias nulla sit electio: puta quia facta est scienter de indigno dūmodo facta sit ab illis q iurisditionē vel ptātem hn̄t ꝓuidēdi nō trāsfert ptās eligēdi neqʒ ad p̄mos ad quos iure cōi ptinebat: neqʒ ad illos delegatos q silex ptātē ꝓuidēdi hēbant. imo tm̄ ad delegātē redit ptās h: vt no. j. de exces. p̄la. inter. Iteʒ sup hui⁹ mādatꝫ no. q̄ si vtroqʒ p̄dictox modox scribat merus executor est si vult. vn̄ sine nulle cause cognitione statim de vacāte prebēda ꝓuidere pōt. Item licet mere pōt assumere officiū iudicis vt inquirat an p q̄ scribit sit idoneus vel sit de loco oriūdus. ⁊ hanc inq̄sitionem p se pōt facere sine ptibus vel etiā ꝯuocatis ptibus vel his quos res tangit dūmodo ille q prouisioʒ cōmittit iurisditionē habeat qꝛ cōmissa prouisione videt etiā cōmisisse ea sine quibus prouisio nō pōt fieri cōmode vel recte. s. de offi. dele. preterea. ff. de iu. iu. om. iu. l. ij. Item cū ipse delegās vtroqʒ p̄dictox modox poterit procedere eodē mō ⁊ delegatus. ar. xciij. di. c. si. xciiij. di. c. j. Sed si processisset p̄mo mō. s. prouidendo sine cāe cognitōe etiā sine appellatōe. ⁊ post. x. dies poterit obijci ꝯ hui⁹ prouisionē. j. de ap. ꝯstitut⁹. ⁊ no. s. de cau. posses. ⁊ pro. cū olim. Si aūt ꝓcessit p̄m modū secundū. s. inq̄rēdo de meritꝫ psone ⁊ postea ꝓuidendo sine cause ꝯgnitione tūc nisi illi quos res tāgit appellent a ꝓuisiōe infra. x. dies fit sibi p̄iudiciū: vt sup his de qb⁹ inq̄situ ē vlteri⁹ dicere nō possint. s. de elec. cū dilecti. vbi vero. Itē videtur q̄ eodē mō possit sibi assumere inde officiū: etiā si simpl̄r sic mādatū sit ꝓuideatꝫ tali de tali p̄bēda: etiā si nō sit ibi de aliqua clausula. talis. s. si ē idone⁹ vł cōsilis. ⁊ h rōne supradicta. s. ⁊ cui cōmittit p̄ncipale ⁊ accessoriū. s. de offi. deleg. pru. §. vj. i fi. Secus aūt ē si tātū misteriū eēt ei cōmissū vel executio mera: vt pʒ s. de offi. dele. pastoralis. §. qꝛ v̄o. ⁊. c. qm̄ ap̄lica. alij meli⁹ distiguūt i secūdo casu. s. vbi verba nō sonāt i monitiōe: sʒ i ꝯditione vt ibi ꝓuideas tali si ē de tali loco oriūdus: vel si docuit i theologia: nā si p huius. lr̄as tollit ius alicui⁹ vel fit p̄iudicium: vt puta qꝛ ad ep̄m vł capitulū ptinebat ꝓuisio nō valet ꝓuisio ab huius. executore facta nisi vocatis ptibus siue his quos res tāgit precedat cognitio sup ꝯditiōe. xxv. q. ij. ⁊ si nō. ⁊ de rescrip. cū dilecta. ⁊ idē videt dicēdū vbi aliqs mādat alicui aliquē citari ad extra ordinariū iudicē vł vltra duas dietas: qꝛ eo q̄ corā ordinario iudice timet litigare ꝓpt potētiā aduersarij: ⁊ idē est vbi mādat fieri inq̄sitio si p̄cedat īfamia. j. de accusa. cū oʒ. Et idē est in silib⁹ nisi forte eēt notoria ꝯditio: qꝛ tūc nō est seruādus ordo: sʒ h ip̄m dʒ exp̄mere vel i relatiōe vel iterlocutoria vt si p̄sentib⁹ tpib⁹ expedita si vlterius nō sit ei facultas ꝯdicendi: nisi appellaret. ij. q. vj. biduū. Sed si per huius. lr̄as nō tollit ius alteri⁹ nec fit alij p̄iudiciū: vt si ille ad quem ptinet ꝓuisio mandet alicui ꝓuideas tali si est de tali loco oriūdus bene tenet ꝓuisio: etiā si nō precessit vlla inquisitio sup ꝯditione ⁊ etiā si partes nō vocent: qꝛ nec ptes in hoc esse pn̄t cū nullus cotendat ad se pertinere ꝓuisionē Et si dicat imo fit preiudicium ecclesie cui magꝫ expediebat habere ortum de loco q̄ʒ aliunde. Rn̄. q̄ h non ptinet dicere aduersarijs se opponētibus ꝯ ꝓuisionē delegati sicut nō licet eis opponere ꝯ ꝓuisionē delegātis. vel dicit q̄ nos nō negam⁹ qn nulla sit prouisio si nō sit ꝓuata forma mādati. sed illud tm̄ negamus q̄ nō est necesse vocari ptes. Item dicim⁹ etiā in p̄misso casu. s. qn̄ ptes vocādi sunt q̄ tm̄ de plano ꝓcederet in examinatōe conditōis vel clausule nec dabit libellus nec ali⁹ ordo ꝓuabit. j. de spon. cū i tua dyoc̄. Tu dic q̄ siue v̄ba sonēt in monitōe siue i cōditione semp tenet prouisio facta a dele. etiā cognitōe nulla premissa. qꝛ nō fungit in prouisione vice iudicis sʒ prouisoris. s. de

elec.c.venerabilē.§.obiectõi ⁊ idē est in citatore cui mādaꝛ ꝙ ci-
tet aliquē:si propter pontentiā aduersarij nõ põt corā ordiario
iusticiā hĩre h.n.poti⁹ fungiꝛ officio citatoris q̃z iudicis. Et idez
est in ceteris silib⁹. ⁊ ideo nullũ ordinē iudiciariũ seruare teneꝛ
tñ si ɔditio vel monitio nõ est vera cassabiꝛ vel casum denũcia-
bitur qd̕ ꝑ huius.prouisionē factũ est tanq̃z ꝑ obreptionē obten-
tũ:vt pz.j.de re iudi.c.cũ olim.§.fi. Itē vĩ ꝙ si iste ꝓuisor assũat
sibi ꝑtes iudicis ꝙ põt:vt no.j.d̕ ɔces.ꝑben ꝑposuit.tũc si ꝓposi-
ta hac exceptõe ꝙ ɔditio vel monitio nõ est vera:ñ audiaꝛ accipi-
ens ⁊ iuste poterit appellari ex ea cā:q2 cũ ꝓcedat vt iudex ⁊ nõ
admittat ꝙ admittere dz nõ ſuat iurĩ ordinē.alij aũt ɔ̃riũ dicũt
scz ꝙ ex ea cā nõ põt appellari q2 nõ ſuat ordinē cũ nõ dēat ſua-
re:q2 hāc examinationē tm̃ ad suā instructionē facit. ⁊ q2 tm̃ sũ-
marie cognoscit.ff.de re iudi.a diuo.§.si sup. ⁊ iõ etiā nõ est ibi
necessaria sñia ɔ̃ id qd̕ est.ff.de iudi.de qua re. ⁊.s.de cā pos.cuz
sup.in fi. Si aũt in lr̃a diceretur si tibi ɔstiterit ꝙ sit de tali loco ori-
undus tũc q2 nõ põt ɔstare nisi ꝑtib⁹ pñtibus vbi ꝑ ꝓuisionē de-
trahiꝛ:iuri alteri⁹. ⁊ q2 vice iudicis fungiꝛ nõ valebit ꝙ fiet nisi
ꝑmissa cognitõe lz aliq̃ ɔ̃dicāt. Si aũt ꝑ ꝓuisionē nullus iuri de-
trahiꝛ puta q2 ad eũ q̃ mādat ꝑtinebat ꝓuisio tũc valet ꝙ facit:
etiā si nulla ꝑcedat cognitio:q2 predictā cognitionē videꝛ ei cõ-
mittere nõ tanq̃z iudici sed tanq̃z viro discreto.qñ aũt iudex ve-
lut inquisitor ꝓcedit cui debeat seruare ordinē iudiciariũ. ꝑmo
d̕ ɔditione ingrere dz q̃z ꝓcedat in cā ꝑncipalr̃ ɔmissa.j.d̕ accu.
cũ oportet.s.de rescrip.c.cũ dilecta. ⁊ idē est in silib⁹. aliq̃ cõtra
dicũt.i clā q̃ aũt i lr̃is ɔsueuit appõi.s.ꝙ si ñ oēs ⁊c̃.certa forma
ɔditiõis data intelligiꝛ.s.de rescrip.sciscitat⁹.s.de offi.dele.pru-
dentiā.(probandũ).j.de vb.sig.dudũ.s.de scru.c.j.

De iureiurando. Rubrica.

Ex administrationis.

(cogatis).s.de testib⁹ cogēdis venerabilis.

Peruenit. rebus

suis).nõ solũ si reb⁹ eccl̃e ꝑ vim spo-
liaꝛ:sed etiā suis proprijs. ⁊ de eis
nõ repetēdis iurauerit absolueꝛ ab iuramēto ⁊ eas repetet:vt h̃
j.e.si vex. Si vero sine violētia vel dolo adiurauerit res ecclesie
supior vel faciet prelatũ q̃ abiurauit actorē ɔstituere q̃ petat vel
dabit curatorē ecclesie bonis vel alio mõ ꝓuidebit sicut melius
ꝑoterit ꝙ res ecclesie recuꝑenꝛ:scd̕o iurans ꝙ non directe veniet
ɔ̃ propriũ iuramentũ sed tñ res ecclesie recuperenꝛ.ar.ff.de ne-
go.ges.at q̃.§.cũ me.s.de ɔsti.cũ venisset.in fi.j.e.c.ad nostram
c.j. ⁊.c.ij. ⁊.c.debitores. ⁊.c.quēad.§.fi. Etiā si ꝑ aliũ non põt re-
cuꝑari ipsi dabiꝛ licētia ɔueniēdi ⁊ res ecclesie repetēdi.qd̕ ꝓbo-
g̃a nõ põt iuramētũ ſuari sine interitu salutis sue:ḡ ɔuemri de-
bet.s eo. si vo.ar.ɔ̃.e.tuā. ⁊ ita decendũ est si tutor iurauit de re-
bus pupilli nõ repetēdis.si aũt res suas abiurasset illud bñ ser-
uare teneꝛ.s.ꝙ me.cā.c.ad audientiā.ad fi. Et no.ꝙ nulli ɔ̃ iu-
ramentũ suũ ꝓpriũ daꝛ restitutio in integrum sed absolutio tm̃.
Cõtra iuramentũ aũt ab alio prestitũ bñ daꝛ in integ.resti.ff.d̕
iureiu.nā postea.§.si minor.(iuramēti). Iste nulla rõe teneri po-
test qñ res ecclesie retineret.sed de hac materia dixim⁹.s ꝙ me.
cā:ad aures.(absoluim⁹)de facto ⁊ est si.xxiij.q.j.audiuim⁹.xj.
q.iij.excellentissimus.vel adsoluitur a peccato non obseruatio-
ne ad quam non tenebantur.

Peruenit melius.

ff.q̃ satisdare co-
gunꝛ.l.vl.xxij.q.
iiij.mulieri. ⁊.q.ij.beatus.(cõmittat.)auctoritate su-
perioris.j.de voto:ex multa.in prin.(minime).no.si
duo aliquid sibi adinuicē iurauerũt:si vn⁹ nõ seruauit iuramen-
tũ nec ali⁹ teneꝛ ſuare.j.e.sicut duo.(minime).xxviij.q.ij.si infi-
delis.ff.de inoffi.tes.si instituta.C.de pac.cũ ꝓponas.

Ego episcopus petro.

i.fid̕
quā
beat⁹ petr⁹ tenuit ⁊ docuit fidelr̃ obseruādo.(sctēq3)
q2 eā mr̃em ⁊ magistrā ⁊ oib⁹ alijs ꝑcellentē ⁊ dñaz
tenebo.(ad eoꝝ).i.in diminutõe fidei beati petri ⁊ in derogatõe
honoris ecclesie vel in lesionē ꝑsone pape.(papatũ).i.ꝑncipatũ
tam in spũalib⁹ q̃z in tꝑalib⁹.(⁊ regulas).i.canones suoꝝ ponti-
ficũ ⁊ etiā alioꝝ scõꝝ patꝝ ꝑ ro.ec.approbatos.iij.di.canon.xvj
di.sancta.xvj.di.ꝑ totũ. ⁊.xj.di.ꝑ totũ.(ordine).expone vt.j.d̕ sy-
ne de.(aplõꝝ).s.petri ⁊ pauli.aplõꝝ aũt limita ibi eē ĩtelligũtur
vbi papa ē.ꝙ sic exponi dēat pz ex eo qd̕ sequiꝛ nisi eoꝝ absoluat
licētia qd̕ de necessitate oꝑtet exponi.i.nisi absoluaꝛ ꝑ papā q̃ il-
lis liminibus preest ⁊ q̃ eoꝝ vices gerit ⁊ auctoritate fungitur.

Nullus episcopus. iurare

hi enĩ iurant ei obedientiā.vt no.s.de ma. ⁊ obe.le-
gebaꝛ. Homagiũ aũt facere nõ debent.j.de re.iu.c.
vltimo.vbi nota.

Debitores restituendas.

ꝑmo cogēdi sunt creditores relaxare iuramēta suꝑ
soluēdis sibi a debitorib⁹.s.c.j. ⁊.j.de vsuris tuas.
Si aũt nullo mõ possint induci ad relaxandũ iudex ipse relaxa-
bit.ar.j.e.cũ quidā.§.vl.vbi dĩ ꝙ iudex relaxat iuramēta illici-
ta.ad idē.s.de testib⁹:ɔstitutis.j.xv.q.vj.auc̃te. Si vo nõ sit ꝑ-
sens creditor ⁊ iõ induci nõ possit nec iudici cõstet ꝙ sit ꝓuisum
ex cā vsuraria ⁊ iõ nõ possit absoluere:q2 absolutõis termin⁹ in-
stet vt ſm iuramātũ soluat.(soluet).sed postea repetet vt h̃:ɔ̃.q2
si sciēter soluit etiā indebitũ.ḡ nõ poterit repetere:vt.ff.de re iu-
di.cuius.ꝑ.ff.de ɔdi.inde.l.j.ar.ɔ̃.ff.de solu.q̃ soluit sic. ⁊.l.q̃ ho-
minē.§.vl.ff.de re.iu.inuit⁹.§.j.ff.de supfi.l.j.§.plane.ff.de dolo
ex dolo. So.ad oia ꝑdicta:q2 si spāle ē h̃ ꝓpter fauorē obseruan-
tie iursiurā. si vero iurauerit nõ repetere denũciabit ecclesie. ⁊ ec-
clesia ɔpellet eũ ad pniaz quā nõ põt agere nisi soluat vl̕ reddat
vsuras.vel etiā iudex sine aliq̃ denũciatõe ꝑcipiet ⁊ sub pena ex-
cõicatõis ꝙ q̃cunq̃z scit dicat veritatē ⁊ sic coget vsurariũ ad re-
stitutionē.j.e.ad nr̃am. Si vero iurauit nõ denũciare:tale iura-
mentũ seruandũ nõ est:q2 ē cõtra regulā euāgelij j.e.quēad.i fi.
ij.q.j.si peccauerit. Credim⁹ tñ ꝙ in aliquib⁹ hũc ordinē imu-
tari possint. ⁊ ꝑ h̃ apparet ꝙ eꝑs in iuramēto dispēsat si sũt dolo
vel metu vel vi extorta.xv.q.vj.c.j. ⁊.ij. ⁊.j.e.cũ ɔtingit. Immo
dispēsare põt ex cā in iuramētis licite ꝑstitĩ.xv.q.vj.nos sctõꝝ
iuratos)q̃nimo nā si iurassez certo die gladiũ redditurꝝ alicui et
tũc ɔtingeret eũ esse furiosum nõ deberē sibi gladiũ reddē.xxv.
q.ij.ne quis.quāuis possit dici:q2 tũc nõ necessaria ē dispēsatio.
sz poti⁹ est dicendũ ꝙ iuramentũ nõ extēdiꝛ ad hũc casum de q̃
nõ presumiꝛ cogitatũ.ar.ff.de trāsac.q̃ cũ tutorib⁹ ad fi.vel itel-
ligiꝛ ibi ɔditio si deo placuerit: deo aũt nõ plz ꝙ furioso reddaz.
Sicut etiā licitũ est ꝑncipi seculari aliq̃d statuere vel facē ex cā i
ꝑiudiciũ iuris alteri⁹.vt no.s.de ɔsti.q̃ in ecclesiaꝝ. Item credi-
mus ꝙ in meli⁹ possit ɔmutare.nāq̃z si q̃s iurasset ire ad sanctũ
Iacobũ ⁊ magis vtile esset ꝙ iret vltra mare ⁊ nõ video q̃re fie-
ri nõ possit sicut in voto.j.de voto ⁊ vo.re.c.j. ⁊.ij. ⁊.c.scripture.

Ad nostrā. astrinxisti

Idcirco
remittiꝛ
cā ad eos q̃ excõicauerũt ⁊ sñias ꝓtulerũt q2 nõ fuit
appellatũ. ⁊ sic nõ est ɔ̃.j.de ap.interposita.§.ille de-
niq̃z.nec constabat de iniusta excõicatione. ⁊ quia non constabat
ideo prestatur cautio que alias non prestaretur supra d̕ rescrip.
ab excõicato ſm quosdā pl⁹ plz nobis ꝙ nõ fuit appellatuz ⁊ ꝙ
excõicatus fuit ꝓ ɔtumacia ⁊ h̃ fuit iustũ ⁊ idcirco non absolueꝛ
nisi ꝑstita cautõe ⁊ iuramēto. Snia aũt suꝑ restitutione reꝝ fuit
ĩiusta ⁊ iõ ɔ̃ eā mādaꝛ ꝙ res restituanꝛ creditorib⁹. q2 tñ iudex
mādauit de reb⁹ occupādis excusaꝛ debitor a pena ɔstitutionis
si q̃s in tantũ.(Astrinxisti). ꝑcepat enĩ creditori ꝙ possessiones
restitueret ⁊ q2 restituebat excõicauit:postea tñ debitores posses-
siones pignoratas subtraxerũt auctoritate iudicis. ⁊ iõ excusan-
tur ne admittāt ius ⁊ ꝓprietatē quā in re inuasa hēbat ꝑ cõstitu-
tionē si q̃s in tantā. ⁊ ad idē ē.xvj.q.vj.placuit. Quidam tñ di-
cũt cõstitutionē nõ hĩre locũ in cāis eccl̃iasticĩ.s.d̕ do. ⁊ ɔtu.c.j.vl̕
nõ fuit h̃ actũ ɔditõne ex illa ɔstõne. Edictũ aũt di.adri.nõ tāgit
hũc locũ qd̕ locũ hz cũ creditor pignus sua auc̃te occuꝑat.ff.ꝙ
me cā:extat.(restituāt)sz nõne potant hi debitores ɔpēsare debi-
tũ cũ fructib⁹?ar.ꝙ sic.C.de ɔpē.l.ɔpēsatões.ff.so.ma.diuor.§.
donatĩ.ff.ad.l.fal.ꝙ de bonis.§.ꝙ aũt. Rñ.nõ fieri ɔpēsationez
nisi ĩ pecunia.ff.de pig.grege.in pn.nisi fruct⁹ eēnt ɔsumpti i q̃
casu nõ fit ɔpēsatio de pecunia ad fructus:quia iā ɔsumpti sunt
tñ cũ ꝑcio eoꝝ fit ɔpēsatio:vt in.l.ꝑdictĩ.h̃ aũt q2 sumpti nõ erāt
q2 fiebat ɔpēsatio de eis:vel iõ nõ audiꝛ suꝑ ɔpēsatõe debitor:q2
crebitor nihil petebat nec agebat ĩmo tm̃ debitor agebat.primo
q2 petebat restitutionē corā archie.nā petebat sibi res pignora-
tas restitui. Itē etiā si creditor ageret tm̃: debitor nõ posset fru-
ctus ɔpēsare cũ iurauerit nõ molestare eũ nisi forte ꝑmo soluēt
ñ ɔputatĩ fructib⁹ ad h̃ ei actũ erat vl̕ h̃ ñ liq̃bat ꝙ de fructib⁹ eēt
sibi satisfactũ sz de debito liq̃bat.d̕ liq̃do aũt ad dubium non est
compensatio admittenda.vel dic vt.j.d̕ deposi.bona fides.

Si vero aliquis metu.

repete
que di-
xmus.s.ꝙ me.cau.ad aures(venite).sine auctorita-
te supioris.s.d̕ elec.venerabilē cũ auc̃te aũt supio-

ris lꝫ vt statim sequit̃ (veꝝ aliq̄n) ⁊c̃. alij aūt aliter dicūt: vt in gl. in fi. posita q̄ incipit: qꝛ nulla ⁊c̃. (eterne) vel tēporalis. xxij. q. iiij §. vl. (veniēdi). ꝓpria auctoritate. (auctores). C. si aduer. ven. l. ij (ꝓmissum) qꝛ nulla pn̄ia eis īposita ē vel imponet̃ si admīstrauerit: sꝫ tñ nō dicet̃ eis post absolutionē ꝙ ministrētur. j. e. c. verū. plus plꝫ ꝙ dicitur in glosa sine aucto.

Ex rescripto taliter. scꝫ ꝙ certis loco ⁊ die reddent (super his). i. ꝓ conuentionibus adimplendis. (obsides) contra. C. que res pigno. ob. pos. qui filios C. de ac. obses. Respondent quidam h̄ narrari factum illicitum sꝫ h̄ rn̄sio reprobat̃. xxiij. q. viij. c. vt pridē. ff. q testa. fa. pos. obsides. ff. de iure fis. diuus. vbi obsidū datio ꝯcedit̃. Ro. nō tꝫ obligatio ꝓ libero hoīe vt ius ꝯstituat̃ in eo tñ detineri pōt q̄litercūqꝫ vt fiat qđ ꝯuenit vł ꝓ pecunia obligari nō pōt: sed ꝓ pacto ineunde pacis pōt ⁊ alio ꝯsimili. vel dic ꝙ obsides vocat eos q iurant ꝙ nō recedāt de certo loco quousqꝫ eis fuerit satisfactū. ⁊ h̄ notat aduerbiū qđ sequit̃ sił̃r. nā si detinerēt̃ iuiti excōicati essēt detētores. xvij. q. iiij. si qs suadēte. etiā si de eoꝝ volūtate detinēt̃ j. de sen. ex. ꝯtingit. (qui.) s. monchi. (vt h̄) vt nō determināt v̄bū iurarūt sed verbū dedit. (vxorē). renūciāte bn̄ficio velleiani et oīm legū auxilio. C qn̄ mulier tu. officio fun. l. vl. ⁊ auc̃ mat̃. ⁊ alias ꝯ̄. ff. ⁊. C. ad vell̃. ꝑ totum.

Querelam. bienniū h̄ solū sufficit ad priuandū emphiteoticare. x. q. ij. §. h̄ ius. (ꝯstiterit) ī modū inq̄sitōis ꝓcedēdū ꝯ̄ eū. (necessitatē). xxiij. q. viij. si nł̃a. l. di. presbyteros. ꝺ cō. di. j. sicut. ff. ex q. cau. nō enī. ff. locati: cū in plures. §. vestimēta. ff. si qs cau. l. ij. §. j. ff. qui satis co. l. vl.

Tua nos iureiurandi. primuꝫ iusiurādū (iurat̃). sꝫ iusiurandū ⁊ lateran̄. j. de cē. ꝓhibemꝰ (Preiudicat) si ꝺ gr̃a tolerent̃ in eccł̃ijs. nā expelli debēt ꝺ eis. s̄. ꝺ pac. cū cle. j. de cēsi. ꝓhibemꝰ. q̄uis (ꝑiurio). i. temerario iuramto p̄dicto. s. xvij. q. ij. aīaduertēdū. (ꝙ iurat̃) qꝛ ꝑplexi sūt int̃ duo iuramta: ita ꝯ̄ria ꝙ si vnū s̄uāt alteꝝ s̄uare n̄ pn̄t.

Cum quidaꝫ. absoluendi repete q̄ diximꝰ. s̄. de elec. venerabilē. (absoluēdi) aliq̄ dicūt ꝺ facto. (absoluēdi). nō loq̄t̃ h̄ papa nisi necessitas adessꝫ an̄q̄ꝫ a suꝑiore sit absolutꝰ: qꝛ h̄ p̄t s̄uat̃ absqꝫ īteritu salutꝭ et̃ne s̄. e. si vero. Sꝫ post absolutionē libere loquit̃ sibi: manachꝰ aūt de q̄ loquit̃. j. c. ꝓxi. p̄textu iuramēti nō pōt ingredi monasteriū sine licentia superioris.

Sicut ex litteris. temerarium. nō dꝫ h̄ p̄textu iuramēti monasteriū exire: qꝛ non pōt sine mortali pctō. xxix. q. iiij. c. j. Quidā dicūt ꝙ lꝫ h̄ iuramētum non preiudicet monasterio quin eum possit repetere ipsi tamē bn̄ p̄iudicat vt nō possit repetere locū ꝓstitū ī monasterio argu. s̄. ꝙ me. causa: ad aures. c. ad audientiam. ar. s̄. de renun. ꝙ in dubijs. alijs aūt videt̃ ꝯ̄riū ⁊ dicūt ꝙ p̄dicta. c. loquunt̃ in clericis secularibꝰ qbꝰ lꝫ eē sine aliq̄ eccł̃a: sꝫ secꝰ est in monachis quibꝰ nō lꝫ eē sine claustro. xvj. q. j. si cupis. placuit. vn̄ nunq̄ꝫ abbas dꝫ dare lr̃as absolutōis suo monacho nisi priꝰ hēat aliꝺ monasteriū vel aliā eccl̄am adq̄uā vadat sꝫ tūc bn̄ lꝫ extūc nihil hꝫ facere in p̄mo mōasterio. lviij. dist. c. ij. ⁊. iij. xix. q. iij. statuimus. xvj. q. j. si quos. ⁊ multis alijs. c. eiusdē. q. Itē propt̃ delictū bn̄ imponit̃ pn̄ia mōacho per quam eijcitur a monasterio. j. de simo. veniēs. c. dilectꝰ. ⁊. c. qꝛ simoniaca.

Veritatis. compellantur. ꝯ̄riū vꝫ in liberto q. j. annū dꝫ facere ꝓfessionē p̄ro. no. xij. q. ij. sepe longinq̄tate. ꝯ̄riū etiā in feudatario vt in ꝯstōe de feudo nō ali. sine ꝯsensu maioris dn̄i. impialē. §. p̄terea. j. dicūt quidā hāc spālem ꝯcessionē. vel dic ꝙ iurare quis pōt successoribꝰ sꝫ nō cogit̃: qꝛ iuramentū reale ē ex ꝑte eiꝰ cui iurat̃: qꝛ nō solū ꝑsone iurat sed ecclesie. s̄. e. ego. lxiij. di. tibi. licet sit personale ex parte iurantis.

Verum antecessores. s. gelasiꝰ gregoriꝰ ⁊ vrbanus. xv. q. vj. alius. ⁊. c. nos sanctoꝝ iuratos. (attenderint). ⁊ hec v̄ba dicēdo intelligit̃ sibi dare lic̄iam veniēdi ꝯ̄ ꝓpriū iuramētū sꝫ nō p̄cipit veniēdi ꝯ̄ illud. ⁊ tñ nisi huius. v̄ba vł expr̄ssiora dicere nō lꝫ sibi venire ꝯ̄ illꝺ.

Veniens. vt h̄ enī iuramētū loco satisfactionis succedit. j. e. q̄ntauallis. nisi esset tanta imiuria ꝙ merito cum iuramento non compēsaretur (mādato). ff. de arbi. si de re. ꝯ̄. So. ꝯpromissum factū ī aduersariū tenet non vt ꝓcedat sicut arbiter: vt in. l. ꝯtraria: sꝫ vt tanq̄ꝫ arbitrator pōt: ⁊ nisi bn̄ arbitret̃ ad arbitriū boni viri reducit̃. vt h̄. ff. de opis li. si libertꝰ (precepistis). ⁊ male iuramentū nō extēdit̃ nisi ad ea de qbꝰ cogitatū est: vel debuit merito cogitari. j. e. q̄ntauall̃. j. de deci. ex multipli. s̄. de re. spo. audita. xxij. q. ij. ne qs. ar. ff. de transac. cū aeq̄ł. ff. de pec. q̄ peculi. ⁊ ex q̄ sit̃ precepit vlteriꝰ p̄cipere nō pōt. ff. ꝺ adop. l. q liberatꝰ. ⁊. l. se. ff. ꝺ adop. le. l. cū apꝺ. alij dicūt ⁊ nō male ꝙ nō sufficit cū dicat ego n̄ cogitaui ꝙ h̄ mihi p̄cipes dūmō pena nō accedat culpā: vt no. in gl. q̄ incipit. ff. ⁊c̃. īmo oīa pōt ei p̄cipe nisi sint ꝯtra ius. j. e. q̄ntauall̃. vel ꝯtrariū p̄mo iuramēto vt h̄: vel nisi eēt tale preceptū quod ē contra p̄sumptionē ꝯmunē ꝙ si h̄ crederet mādari nunq̄ꝫ iurasset. ar. j. e. petitio. C. q̄ res pig. ob pos. l. vl. ff. de pig. ob. gn̄ali. l. deniqꝫ. Si aūt p̄ceptū factum ꝑ iuramentū obuiaret priori ꝓmisso s̄uari dꝫ iuramentū ⁊ ał̃s satisfacere de ꝓmisso. ⁊ h̄ satis colligit̃ ex hac decre. qꝛ dicit priori iuramēto ⁊ nō ꝓmisso cū tm̄ intentionē fecisset de vtroqꝫ. ar. s̄. de p̄sump nōne. ⁊ h̄ vera sunt qn̄ iurat parere mādatis. Si aūt iurat aliq̄d determinate tūc iuramētuꝫ in ꝯsilio aīe s̄m intentionē iurātis recipit interpretationē. j. co. quāto. ad nostrā. ij. Sꝫ ī iudicio recipiet interp̄tationē s̄m ius. j. e. veniētes (licite). facto duci ⁊ ecclesijs secꝰ si illicite. s̄. e. tua nos.

Breui. ille vt vasallus vł canoicꝰ. (excusat) appellatio enī nō tenet nisi a grauamine. j. e. de appel. vt debitꝰ. ⁊ qđ ꝓuisuꝫ est ad remediū nō dꝫ tēdere ad ꝺfensionē iniq̄tatꝭ ⁊. j. ꝺ ap. reprehēsibilis. ⁊. c. iij. ⁊. c. cū spāli. §. porro (difficultas). s̄. e. querelam ego. ff. qui satisda. co. l. vl.

Quanto. personam assēsu legitimo pōdere defraudari dicit̃ qn̄ ordinatū fuit a p̄ncipio vt certū pōdus auri vel argēti apponeret̃ in q̄libet moneta. sꝫ possessio minꝰ auri vel argēti apponi mādauit ⁊ tñ monetā expēdi mādauit ac si eiusdē pōderꝭ esset: ⁊ h̄ idē credimus etiā si ab initio fecit multo maioris pōderis vel valoris q̄ꝫ valeat metallū vel materia vn̄ fit faꝛoꝝ ⁊ alijs expensis necessarijs ⁊ vtilibꝰ exinde deductꝭ. credimꝰ tñ ꝙ ꝓpter iurisditionē ⁊ ꝓpt̃ h̄ etiā ꝙ a ꝑsona vel a caractere regis aliquā auctoritatē ⁊ ꝯmunē recipit aliquātulū sꝫ multū minoris valoris possit eā facer̃ q̄ꝫ sit metallū vel materia vn̄ fit. s̄. In p̄mo aūt casu. s. qn̄ facta est si vult minuere nō credimꝰ ꝙ h̄ possit sine ꝯsensu ꝑplī: sed cū eiꝰ assensu credimꝰ ꝙ possit cū licitū sit cuicūqꝫ renunciare iuri suo viij. q. j. q̄ꝫ prepo. ⁊ qꝛ negocium regis negociū vniuersitatis reputat̃: ⁊ iō suffic̃ ꝯsensus maioris ꝑtis maioris regni. C. ꝺ iu. cal̃. l. ij. §. sin aūt. ff. de con. ⁊ demon. l. ciuibꝰ. ff. ad municip. l. ꝙ maior. Itē nō credimꝰ sufficere ꝯsensum pap. vt illa moneta cōiter expēdat̃ ex̄ regnū. (absolui) quidā dicūt ꝙ papa pōt dispēsare ⁊ soluere a iuramēto aliquē ꝓpter graue scandalū vel malū exemplū p̄cedēte tñ claue discretōis. h. tñ dicit ꝯtra nisi iuramentū sit illicitū cū iuramenta ⁊ vota sint de iure naturali. tu dic ꝓut no. s̄. de elec. venerabilē (iniq̄tatis) xxij. q. iij. si aliq̄d. (inter cetera. satisfactōe). xxij. q. iiij. q̄ in sacr̃o. Inno. quartꝰ.

Venientes et leges. ij. q. vj. n̄ ita ⁊. c. anteriorū (ī plagiarijs). i. fideiussoribꝰ (aggrauare) ꝙ iō vtrobiqꝫ appellatōis remediū ē necessariū (exceptionē) sꝫ dices nōne pn̄t suꝑ h̄ ꝯdere legē municipalē cōtra ius? Rn̄. pn̄t ꝯdere legem ꝯtra ius cōe q̄ in alteriꝰ tñ nō fit p̄iudiciū: vt h̄. ⁊. s̄. de ꝯsti. q̄ in ec. vbi de h̄ plene no. spāł̃r tñ ꝯcedēdo legē bn̄ pn̄t litigātes renunciare appellatōi. C. de temp. ap. l. illud. §. vl. (exceptionē). s̄. de rescrip. ꝯstitutꝰ. j. e. etate. ff. ad municip. impatores (executioni). et male. ff. ad tur. l. j. §. vl. ij. q. vj. §. appellare (ītroducentes). ꝺ hoc no. s̄. de of. dele. pasto. §. ij.

Ad nostram. condiderit ꝑ hoc dixerūt quidam debitores posse nō obstāte iuramēto ꝓcedere ad repetitionē debiti ꝙ nō credimꝰ. qꝛ nihil est eis relictū vel remissum ⁊ de hoc no. s̄. e. debitores. (proponi) cōtrariū. s̄. vt lit. nō ꝯtes. qm̄. So. h̄ ꝓcedit̃ in modū inq̄sitōnis vel denūciatiōis ꝙ lꝫ ē h̄ ea ratione: quia ad ecclesiam ꝑtinet tuitio testamētoꝝ. C. de ep̄is nulli. §. si qs ad dedi. ff. de peti. here. hereditatis. j. ꝺ testa. si heredis. Et magis restitutio vsuraꝝ ꝙ licꝫ scꝫ ꝯtra tales ꝓcedere in modū inquisitōis vel denūciatōis non solū papa sed etiā alijs etiā delegatis nisi forsan forma ꝯmissionis ꝯtradiceret lꝫ ali q ꝯtradicāt. Sꝫ nō sic extra ordinē ꝓcedit̃ ī alijs crimibꝰ nec in alio casu nisi qn̄ iurāt nō repetere. nō enī suꝑ

iurib⁹ singulariū psonaʒ pcedendū est ingrendo vł extra ordinē sʒ in tētatis actiōib⁹ ꝛ ordinario iudicio fm iura de statu tñ ꝛ iurib⁹ eccłe qñ papa pcedit ingrēdo: vt. de testi. cū olim. Sed h credim⁹ eū facere de plenitudine ptātis vñ nō lʒ epis ꝛ alijs inferiorib⁹ sic ingrere q̄ tenētur iura fuare: bñ fatemur tñ q̄ episcop⁹ ꝯtra aliquē quē suspectū hēret posset ingrere de vsura sic de alijs criminib⁹ ad imponendū eis pñiam canonicā ꝛ non ad vtilitatē vel alicui⁹ puate psone interesse ꝯsequendū. de ꝯsāguinitate aūt non est dubiū q̄ ingrere pōt inter ꝯiuges. j. de diuor. porro. xxxv. q. vj. si duo. Et idē forte dicendū est si de alio canonico aꝗs legitimo impedimēto ingrere vellet. de illo aūt nō ē dubiū q̄ de iurib⁹ pncipis ingri pōt. C. d bo. va. l. j. ꝛ pe. ꝛ fi. li. x.

AD nostrā. per extorsionē i. ꝯ ꝯciliū suū vel. i. desideriū. h hēs q̄ iuramentū licitū etiā si p vim sit extortū est suadendū. j. e. petitio et si xp̄s. Quāuis posset dici fuandū in q̄ʒtum est licitū sʒ nō incurrere piuriū si nō obfuat: vel dicas etiā si nō sit licitū nō teneri ad abfuationē. nisi essʒ pceptū: alias nec tūc ex ꝟtute iuramēti teneri sʒ ex vi pcepti: q̄ʒuis dēat absolui a supiori fuata diffinitione quā posuim⁹. s. q̄ me. cā ad aures. nō tñ vera extorsione. (ordo iudicis). ij. q. j. manifesta. j. d acc. euidētia. (ordo iudicis) ex toto nā aliquib⁹ fuaꝛ: nā q̄ citari dʒ notari⁹ criminosus. ij. q. j. deus ꝛ in eū ferꝛ snīa. j. de diuor. porro.

AB te huius. s. fidelitatis (pstitis) iura (fidelitat) archiepo pisano. (debitū). s. e. tua nos. (pstitū) pisano archiepo. puta q̄ p alio feudo vel alia cā iurasti q̄ʒ nobis iurandū est.

QUintauallis. mandatis. no. s. e. veniēs. (exheredaret). q̄ nō lʒ nisi ingratitudis cām cōmittat: i auc. vt cū de ap. co. §. causis. coł. viij. (iuramētū). i. satisfactionē iiurie. s. c. veniēs. vbi no. cū iuramentū interuenerit in tali casu bñ pōt ille p quo ferꝛ snīa petere officium iudicis vt soluat ꝯdēnatus id in quo ꝯdēnatus ē dūmō id equū sit ꝛ licitū: secus si illicitū ꝛ iniquū: vt h. ꝛ h idē dico si fuerit iniquū dūmō p eū ad quē ptīet reductū sit ad equitatē. ar. ff. de reg. iu. in psonā. ff. p so. si societatē. ꝛ. l. si societatē metu. §. arbitroʒ ꝛ. l. se. Sʒ si nō iuratū ē de stādo arbitrio talis arbitratoris tūc ex snīa ei⁹ nō oriꝛ actio nec pprie dicit dictū ei⁹ snīa vel arbitriū. Jmmo io. cre. notauit in auc. vt diff. iud. §. j. q̄ poterat dici q̄ p talē arbitratorē poti⁹ trāsactionē deberi fieri ꝛ iduxit in ar. C. de ꝯhen. emp. l. fi. ꝛ insti. de ꝯhen. emp. §. pciū. Sed oppōes fm hoc ergo ad nihil vtili⁹ ē arbitratio sine iuramento Rñ. vtili⁹ ē: q̄ si pcessit stipulatio ex stipulatōe ageꝛ: vt si elect⁹ ē arbitrator in aliquo ꝯctu: puta q̄ arbitrareꝛ de pcio alicui⁹ rei vēdite tūc ageꝛ ad arbitratū actōne ex vēdito vel ex aliquo ꝯsili ꝯctu sicut dicit. l. prealł. insti. de ꝯhen. emp. §. preciū. Et h intellige tu vera: vbi incōtinēti post ꝯctū vel stipulationē ꝯuenit d stādo dicto arbitratoris: q̄ si ex iteruallo tunc nō datur ex dicto talis arbitratoris actio: sicut nec ex pacto sed exceptio tm̄: vt. ff. de pac. iuregen. §. qnimo. ff. si cer. pe. lecta. C. de pac. petēs. Jtē corā huius. arbitratorib⁹ null⁹ ordo iudiciari⁹ ē seruādus: imo nec iudiciale dr̄ eē q̄ corā tali agiꝛ. ipe tñ arbitrator ad sui istructōeʒ quasi extra iudiciū laborabit ad veritatē inquirendā vt pleni⁹ instruaꝛ: ꝛ q̄ ipe arbitrator nō sit iudex nec arbiter ꝛ q̄ non sit dicēdū iudiciū q̄ cū eo sit satꝭ pbaꝛ ex eo qd h dr̄: q̄ h ꝯpromittiꝛ in pncipalē aduersariū ad rōem. s. e. veniēs. ff. de opis lib. si libertus. null⁹ aūt in iure suo pōt esse arbiter vł iudex. ff. de arbi. l. si de se. C. ne qs in sua cā p totū. Jn actōe aūt iniuriarū sicut hic erat q̄ itur ad arbitratorē quidā dixerūt q̄ cogēde sunt partes stare dicto arbitratoris pposita actōe iniuriaʒ. Sʒ ꝯ actio iniuriaʒ nō ꝯpetit ad intesse sʒ ad vindictā nō est enī in nr̄is bōis ff. de iniurijs. iniuꝛ. ac. quō ergo dabiꝛ actio ad. c. vel ad aliqd in qbus ꝯdēnatus ē? Sʒ rñdent alij: q̄ ista. c. petunꝛ nō vt interesse sʒ vt vindicta. alij dicūt q̄ arbitrator iste incōtinēti post iniuriaʒ assumpt⁹ nō fuit imo etiā si incontinēti assumpt⁹ fuissʒ tñ ex edicto ei⁹ si nō interuenisset iuramentū nō dabiꝛ actio sed exceptio reo quasi trāsactōis vel pacti modificati: actori aūt pstaꝛ pstina actio. C. de pac. cū pponas: vt si illa non supasset dabiꝛ actio ob cām vt se reponat in pstinā obligationē vtꝫ si dedit rē vt rem reddat. C. de reꝫ pmu. l. j. ꝛ. l. qm̄. ff. de ꝯdi. ob cām si qs vel prescrip. ꝟbis: ad interesse. C. d reꝫ pmu. cū pcib⁹. ꝛ. l. reb⁹. ff. de cō. cā da. si sr ꝛ de iure do. si pr. ꝛ. l. quē ad. vel offi. iudi. ff. de pscrip. ꝟb. ob cām. Jtē no. differentiā inter arbitꝫ ꝛ arbitratorē. de q̄ h loquiꝛ: q̄ arbiter diciꝛ q eligiꝛ vt iudex. s. vt pcedat in substantialib⁹ fuato ordīe iudiciali ꝛ litē dirimat corā se ceptā vel coraʒ alio fm ordinē iudicij fuato. lʒ possit eā dirimere si vult. ꝛ etiaʒ inique. ff. de arbi. l. j. ꝛ. l. qualē. ꝛ. l. diē. §. stari. vñ arbitriū diffiniꝛ. Trib⁹ actus psonaʒ sicut in iudicio ꝯfligentiū in cā indicēdo iure volūtarie posita. nec ē ius si sit ꝯpromissum cū pena vel sine pena vel etiā sine vlla stipulatōe elect⁹ simpliciꝛ cui⁹ arbitrium emologaꝛ vel taciturnitate. xi. dieꝫ vel expsse. C. de arbi. l. penul. Oēs enī isti ordinē fuari debēt ꝛ ad obfuantiā agereꝛ arbitrij sine stipulatōne sine ꝯditione ex. l. vt no. s. de arbi. dilecti. Arbitrator aūt est q eligiꝛ vt aliquid estimet preciū vel operas vel ptes societatis vel qd sibi videaꝛ de aliqua re sine ordine iudiciario dicat vel sup eo arbitreꝛ insti. d emp. §. preciū. ff. pro so. si societatē. ꝛ. l. interposita. ff. de ver. ob. si quis arbitratu. ꝛ. ff. de le. iij. fideicō. §. si fideicōmissum. nec facio vim an ptes iurauerint stare dicto hui⁹ arbitratoris vel nō. Jtē an sint stipulate d stādo dicto ei⁹ an nō: q̄ semp redigendū est ad arbitriū boni viri. ff. de opi li. si libertus. de ꝟb. ob. si qs. ar. C. de dotis pmissiōe l. fi. quidā dicūt idē etiā si sub pena stipulate sunt stare arbitrio hui⁹ arbitratoris. s. q̄ nunq̄ʒ pōt exigere penā nisi cessauerit soluere id qd p arbitriū boni viri redactū est dictū arbitratoris. ar. p his q̄ nō obstāte iuramēto ꝛ stipulatōe sine pena possint petere q̄ dictū ei⁹ redigaꝛ ad arbitriū boni viri eadē rōne qua potest si cū pena pmisit. alij tñ ꝯtrariū dicūt. itē nō facio vim vtꝫ iste arbitrator fecerit litē ꝯtes. inter ptes: vel etiā si snīam in scriptis pnūciauerit vel simplr̄ nudo ꝟbo qd sibi visum ē dixit: q̄ corā eo nō est iudiciū vel quasi iudiciū sʒ totū in sua positū est volūtate ꝛ pdictaʒ solēnitatū obseruatio nō est nisi coram iudice vel arbitro: ꝛ ita nō pōt dici litis ꝯtes. vel snīa. Sʒ qd dices si ꝯpromissum factū est vt possit pcedere fuato ordine iudiciario ꝛ nō seruato. Rñ. vec ꝟba sic sunt interpretāda q̄ ꝯpromittaꝛ in eū tanq̄ʒ in arbitrū. ꝛ hoc innuūt verba illa: seruato ordine ꝛc. ꝛ tanq̄ʒ in arbitratorē q̄ ꝛ ꝟba illa etiā innuunt nō seruato ꝛ si pcesserit vt arbiter sed seruato ordine nō redigeꝛ dictū eius ad arbitriū boni viri. Si aūt pcessit vt arbitrator. i. nō seruato ordine tūc redigiꝛ ad arbitriū boni viri. Jtē no. q̄ si dicūt ptes eligim⁹ eū in arbitꝫ simplr̄ nō intelligiꝛ elect⁹ vt arbitrator nisi ex alijs ꝟbis appareat de ꝯtraria intētione: puta q̄ dixit q̄ possit pcedere nō fuato ordine iudiciario. Jtē si dicāt eligim⁹ in arbitratorē vł in bonū viꝫ q determinet questiones nr̄as nō intelligiꝛ elect⁹ vt arbiter nisi ex alijs ꝟbis appareat aliud. Jtē no. q̄ dictū arbitratoris nunq̄ʒ emologaꝛ taciturnitate. x. dierum: sed si expsse illd cōfirmaꝛ p ptes parit exceptionem quasi transactionis vel pacti. dictum autē arbitri procedentis ordine iudiciario sine pena electi emologatur. C. de ab. l. penul. nec vnq̄ʒ. ꝛ si iniquum sit redigitur ad arbitrium boni viri. Jtem non mutatur dictum arbitratoris nisi modice ledat. ff. de opi. lib. si libertus. Jtem dictuʒ arbitri non mutatur: etiam si grauiter ledat immo si pena fuit promissa agitur ad ipsam. C. de arbi. l. j. si vero non fuit pmissa cum stipulatio intercessit agitur ad interesse. ff. de arbi. diem pferre. §. fi. ꝛ duabus legibus sequentibus ꝛ. l. ita demū. ꝛ si simpliciter cōpromissum sit ꝛ sentētia expressa per partes emologata fuerit: vł infra decē dies nulla ps ꝯtradixerit oriꝛ ex sententia actio ꝛ exceptio. C. d ar. l. ij arbi. i fi. ꝛ tūc agiꝛ ꝯditōe ex le. illa.

TUa nos. ꝛ infra iurauit. temerariū fuit h iuramentū ꝛ imponiꝛ pnīa tanq̄ʒ p mortali. xxij. q. iiij. p sacrm (ꝯpellas). temeritas iuramēti facit q̄ coguntur ad cohabitationē redire sicut cā seruandi ꝯtinentiā: ꝛ p ꝯñs nō temerarie iurassent sed nō inuicē petitur⁹ vlteri⁹ petere nō possent. ar. xxxij. q. v. qd deo. (vtrūq̄ʒ) ꝛ ideo sibi inuicē obijcere adulteriū nō pñt. j. d reg. ꝛ trāf. veniēs. j. d diuor. significasti. j. de excep. cū eccłiastice. ff. de ꝯpen. si ambo. sec⁹ si alteri⁹ pte tm̄. j. de ꝯuer. ꝯiug. veniens.

QUemadmoduʒ cōtraxit. p ꝟba de pñti (ꝯditio). no. quasdā ꝯditiones subintelligēdas vt saluo iure alterius. s. e. veniens. ꝛ auctoritate supioris. s. de re. constitutis: si deo placuerit. xxij. q. ij. ne qs beatus. ꝛ. §. j. Jtem h si res in eodem statu permanserit. xxij. q. ij. c. ne quis. ff. de solu. cum quis. Jtem si seruetur mihi promissum. s. e. peruenit. Jtem q̄ non precipiatur contra ius. s. e. quintauallis. ali. vt. C. de non nu. pe. indubitanti. ff. de iure do. stipulationi. ff. d adop. lib. si libertus. s. e. breui. ff. quarum rerum ac. non da. l. j. §. que honorandū. xxxij. q. vi. c. fi. C. de condi. ob. tur. causaʒ. si repetende (legem) C. de pactis inter emptorem ꝛ ven. cum te. s. e. peruenit. j. de transac. constitutis. ꝛ. ff. loc. quero. §. inter locatorem (Jta) sicut q̄ dictum est obtinet in spōsalibus de pñsenti ita ꝛ in sponsalibus de futuro fm q̄ sequitur (ducturum) ñ

sponsam de futuro non dimitti pretextu precedentis fornicationis.(alioquĩ).i.si dicas ꝙ fornicatio sequens sponsalia nõ impeditur: eadem ratione ergo nec publicum meritricium(forti⁹)ff. de reg.iur.in integ.⁊.§.cui damus.ff.de superficieb⁹.l.j.§. ꝙ ait pretor. Quandoqꝫ tamen consequimur accipiendo qđ agẽdo petere non possumus:vt.ff.de nego.gest.l.iij.§.pupillus.quãdo qꝫ quedam cõsequimur agendo que non cõsequmiur excipiẽdo s.ꝙ me.cã.c.ad audientiam.s.e.debitores.(sponsam).cõtra spõsam enim competit accusatio de adulterio.C.de adulte.l.propt. nisi in casu.ff.đ adul.miles.§.querebatur.nam etiam iniuria ei facta est.ff.de iniurijs:item apud.§.sponsam.ad idem.ff.đ adulte.si vxor.§.diuus.j.(alterutro).casu in vxore dimissa ⁊ spõsa admissa.(siquidem)iuramentum(conditionem).s.si in legẽ matrimonij non peccauerit(ad vtrumqꝫ).i.ad ducendũ vel ad dimittendum vxorem(eam)sponsam.⁊ responde ꝙ non(profecto)hic vult dicere ꝙ vxorem iam ductam per verba de presenti non potest dimittere propter aliquam causam vel deformitatem superuenientem:sed sponsam de futuro etiam interposito iuramento nõ tenet ducere.s.e.si vero.ꝯ So.nõ venit in hoc casu ꝯ iuramẽtũ:q illud iuramentũ hꝫ ꝯditionẽ tacitã annexam: hãc.s. si permãserit ĩ eodem statu sed nõ manet in eodem statu cum non sit apta facere illud propter quod ducitur.s.tollere viro occasionẽ fornicandi quia ad eam tam deformẽ accedere non vult teneretur respon. minime(nõ dirimit).l.di.quia te.(accusabit)ff.đ pac. si vnus.§.pacta.⁊.§.illud.(canonicas).xxviij.q.j.c.si infidelis.j đ diuor.quãto(adulterio)perpetrato.(testet)xxxij.q.j.c.j.ff.ad.l. iul.đ adul.l.ij.§.ij.ff.đ fur.q vas.§.j.(respicẽ).i.penitentiã agere sed opponit contra(in hoc)vbi iurauit non accusare vxorẽ đ adulterio(diuortio)in eo enim ꝙ rem familiarem vel iniuriam eius tangit in h vlti.ꝙ iuramentum ⁊ etiam pactum de non accusando de adulterio preterito obsit. In his autẽ que ad animaꝫ spectant minime.⁊ ideo potest adulterium cõmissum denũciare tamen per hanc denunciationem iudex precipiet marito ꝙ vxori non cohabitet nisi se correxerit quia non iurauit non cohabitare sed non accusare. Si autem vxori adultere non corrupte cohabitare iurasset non esset huius.iuramentum seruandum.ar.xxxij q.j.c.j. Immo credimus plus ꝙ si nec per preces nec per monitionem vellet mulier cessare ab eius cohabitatione nec per denũciationem nec per iudicem posset induci ad penitentiam.posset eã accusare de adulterio nõ obstãte predicto iuramento.

Et si christus. procedat.

ꝙ noluit in geminatione notarij.(prohibuisse).j.vbi dicit nolite iurare(creaturã)vt in auc.vt non luxu.cõtra naturam.j.rñ.§.j.xxij.q.j.clericus.si aliqua.v.q.v.qui peruenerat.j.q.vij.quot.ff.de iureiur. qui per sal.⁊.l.iij.§. vl.sꝫ ĩ omnibus sicut proxime sequitur potius attribuit diuinitas deo et non creaturis(album) naturaliter:accidentaliter forte(iurandũ).xxij.q.j.mouet.ff.de iuriur.non erit.§.vl.arg.xxvij.di.si vir xxvij.q.ij.nos nouimus. Item no.ꝙ peccatũ est xp̄iano p deos alienos iurare:sed si iurauit implere debet quod iurauit. Itẽ xp̄ianus recipiens huius.iuramenta ab infidelibus non peccat.ar. xxij.q.j.mouet.(nolite).i.non habeatis voluntatem iurandi.(necessitas)supple ⁊ vtilitas.xxij.q.j.tu malum.ita ergo(comites.) xxij.q.ij.animaduertendum(veritate)conscientie(iudicio) id est discretione siue deliberatione(iusticia)ꝙ fiat de re licita cui⁹ obseruatio sit iusta(per quodcunqꝫ aliud) hinc collige ꝙ vel nulla vel modica est differentia siue iurent super sancta dei euangelia siue super reliquas creaturas siue tñ dicant:promitto hoc in fide mea.quia non solum per creata sed etiam per increata iurare vetat nisi necessitas vel vtilitas hoc exposcat.arg.s.ꝙ me.cã ad aures.s.de arb.cum tempo.maior tamen contemptus ⁊ maius peccatum est fallere iuramentum factum per incerta vl per sanctiores creaturas qꝫ per minus sanctas. Item verum iuramentum est quãdo diceret veritatem ⁊ asserit in periculo anime sue.j.de fri.⁊ ma.fraternitatis.tamẽ semp quãdo quis parti iuramentũ defert iurandum est sm ꝙ placet ambabus partibus.ff.de iureiur.l.iij.§.vl.⁊.l.iiij.⁊.v. In iuramentis tamẽ q̃ in iure precipiuntur vt est iuramentũ testis ⁊ calumnie semp iurandum est super sancta dei euange.s.de iura.ca.c.vl.xj.q.j.testimoniũ ⁊ idem intelligas in omnibus alijs iuramentis que a iure vel a iudice vel a partibus ex necessitate deferuntur.⁊ ideꝫ est etiam si partes promiserunt aliquid iurare nulla forma distincta(finis).ff.de iureiurando.non erat.§.vltimo.xxij.q.j.mouetur .(testis)sic iurabant antiqui.xxij.q.j.si peccatum.(per gloriam) .xxij.q.j.vt noueris.si peccatum(quedam)h enim illicita sunt sm sui naturam .quedam autẽ ciuiliter.i.iure positiu o vel

consuetudinario.ff.de verb.sig.probrum.ff.de adult.si adulterium(sequũtur)nota aliquid prohiberi propter mala que sequi possunt.xxij.di.deniqꝫ.xxxvij.di.c.ideo.xj.q.iij.nolite.ar.ꝯ. ff.đ pac.si vnus.§.istud.ff.qui ⁊ a qui.l.vl.in fi.(ĩdulgemus).i.ĩdultũ de iure cõmuni.significamus.

Sicut nostris. vacante

quando nihil licet ĩmutari.j.ne se.va.per totum(iuramẽta)no. in mortali peccato constitutum ⁊ ad episcopatũ promotũ non deponi.ad idem.s.de renun.nisi cum pridem.§.propter conscientiam.et.§.persone.⁊ dicunt quidaꝫ h fieri propter peccatum qđ est leue ꝙ.s.non deijcit iam promotũ.lxviij.di.c.j.l di.quicunqꝫ. Quod autem incauta iuratio sit peccatũ leue apparet ex penitentia leui.xxij.q.iiij.cum iuramento. Si autẽ esset magna crimina ⁊ publica bene dicerent:vt.s.de renun.nisi cuꝫ pridem.§.persone.xxiiij.di.c.vl.l.di.ex penitentibus.lxxxj.di. si quis sine.⁊.c.quicunqꝫ.que autẽ crimina inducant depositionẽ ⁊ que nõ:no.s.de tempo.or.ex tenore.

Cum cõtingat. legitimas

ff.đ fun.do.l.iuli.suare sm canões: sm leges sec⁹.C. de legib⁹:nõ dubiũ.(alteri⁹).puta creditorum.si enĩ in eorũ preiudiciũ vergeret secus:vel si vergeret in p̄iudiciũ ecclesie.s.e.c.ij.idẽ si vgeret in p̄iudiciũ regis.j.e.intellecto. Idẽ si vgeret in preiudiciũ cuiuscũqꝫ alterius.s.e.veniẽtes.

Sicut et infra. iniuste

secus si iuste.xxiij.q v.dicat.đ hoc no.j.đ homicidio:sicut. quod sit iustũ bellum ⁊ quando liceat alicui alium iuste impugnare:nota.s.de resti.spo.olim. Et no.ꝙ nunqꝫ vocati ad iniustuꝫ bellum habent actionem mandati vel aliam contra vocantem ad impendia vel damna contingentia sibi occasione vocatiõis vel mandati:quia in re turpi obligatio nõ contrahitur : institu. man.§.illud quoqꝫ.ff.manda.si remunerandi.§.rei turpis.et.l. si manda.§.qui eodem. Vocati autem ad iustum bellum actionem mandati habent contra vocantem nisi ex debito teneãtur. vel nisi causa pietatis vel humanitatis vel parentele.faciãt.xxiij.q.iij.non inferenda.⁊ in alijs.c.eiusdem.q.xj.q.iij.si domino ⁊.c.iulia. Et videtur ꝙ illi qui ex debito faciunt excusantur nisi bellum esset malum manifeste.xj.q.iij.quid ergo.xxiij.q.j.quid culpatur. Item videtur ꝙ de iure est ꝙ vasalli licet teneantur esse in consilio ⁊ auxilio ꝙ dñi non ledantur.xxij.q . v .de forma. non tamen milites debent ire cum armis in seruitio eorum nec aduocati tenentur pro eis aduocare vel alia seruitia eis exhibere nisi ex pactis ad h teneantur cum non teneantur ad munera p̄sõalia cum sumptu vel sine sumptu nisi ex pacto. de hoc no .j. de ĩmu.ec.non minus.vel nisi in casibus qui ponuntur in vsib⁹ feudorum:vel nisi ex consuetudine vel alio iure speciali debeant teneri. Sed cõtra predicta videtur.s.ꝙ dñs vocans alios non debet teneri de damnis datis in bello:quia casus fortuiti nõ debẽt imputari sibi.j.de homicidio.c.ioannes. Sed rñ.ꝙ hic non fuit casus fortuitus qui de facili potuit preiudicari auctoritate.s.ꝙ si iret ad bellum ꝙ de facili debet expoliari ⁊ capi:q dubi⁹ ẽ euentus belli. Secus tñ est in ꝯmodatione.q si ꝯmodat equũ vel arma ad bellũ:⁊ ibi amittantur nõ competit actio ad ea repetẽda ff.ꝯmo.si vt certo.§.sed interdũ.⁊ hoc erit ea ratione:q non excessit fines ꝯtractus:q ad eũ vsum vsus ẽ ad quẽ accõmodatuꝫ accepit:idem est in locatione equoꝝ vel armoꝝ:q si ibi capiantur conductor nõ tenetur ad emendã:q sic ea conduxit.ff.loca.l videamus.§.si h.⁊ ꝯmo.l.fi. Mãdatarius autẽ qui vocatur ad bellum:licꝫ prescire potuit qđ equũ đ facili amittere poterat:sciebat tñ ꝙ p actionẽ mãdati ꝯseq posat a mãdatore ĩpẽdia sua ⁊ dãna.ff.mãdati.itẽ casus.§.ĩpẽdia.⁊.l.q mutuã.§.fi. Sꝫ locator dꝫ esse ꝯtẽt⁹ mercede sua.vñ nec tenetur conductor dũmodo dolũ vel culpã non ꝯmisit vbi ꝯductor ꝯmodatari⁹ etiã nõ tenet nisi de dolo ⁊ lata culpa vel leui ⁊ leuissima . sed constat ꝙ ille qui vtitur equo ad eum vsum ad quem ei cõmodatus est.nec etiam in minima culpa est.h autem in mandatario non attenduntur immo quando mandatarius melius implet mandatum: tunc habꝫ actionem mãdati ad impendia ⁊ damna dũmodo absint dolus ⁊ culpa. In isto autem bello quod fit ex edicto principis dicimus ꝙ res occupate sunt capientium ⁊ liberi homines capti fiunt serui.ff.de capt.⁊ post li.re.ho.ff.de verbo.sig.hostes. Si vero non sit bellum ex edicto principis:sed alias sit iustũ:puta quia est ad defensionem rerum suarum vel pro executione iuris sui.tunc distingue:quia si ille qui bellum tale gerit habet iurisditionem potest statuere ꝙ quicunqꝫ inuaserit aliquem lice

at inuaſo bona inuaſoris capere ⁊ ſua facere ⁊ etiam inuaſorem detinere quouſq; eum dño aſſignet: vt no. j. de ſen. ex. a nobis. Item ſi ſuper hoc non fecerit aliquam conſtitutionem poteſt tamen dannare de inuaſione facta infra fines ſue iuriſditiõis. C. vbi de cri. agi oportet. auc. qua in prouintia. Si autē ille qui tale bellum iuſte agit nullam habet iuriſditionem ſup eo ꝓ quo bellum agitur: ⁊ tamen quia iuſte pugnat puta quia alius inuadit ipm ⁊ ipe ſe ⁊ res ſuas defendit: tunc licet vim vi repellere: ⁊ etiam in repellēdo homines percutere ⁊ etiam occidere ſed cū moderamine inculpate tutele: vt no. ſ. ð re. ſpo. olim. in fi. tūc nō lz ei bona eius capere nec capiendo ea ſua facere: nec licet inuaſorē detinere: ⁊ tunc non competit inuaſori contra hunc ſpoliatorem actio vi bo. rap. nec actio iniuriarum: quia obſtat ei exceptio paris criminis. j. de adul. intelleximus. vbi no. ſed bene competit ei rei ven. quia dominium remanet penes eum ſicut prius. ff. de rei ven. l. in rem act. Sed queres ſi mihi repetenti meum reddere denegas ⁊ ego meū violent auferō. nunqd tibi ꝯpetit actio vi bo. rap. ar. q ſic. ff. q me. cā. l. extat. Sz ex pdictꝫ vr q dz tibi obſtare exceptio parꝫ delicti: qꝛ delinqs ita tu denegādo qð meuz ē ſic ego q vi rapio. So. circa diuerſa ſūt h delicta. ⁊ iō nō ꝯpēſantur. h tñ conſtat q exceptio culpe nō impedit proſecutionē actōnis de dolo vel criminis. ff. ſo. ma. ſi mora. alij dicūt in predicto caſu ⁊ videtur melius. ſ. quando ſpoliatus ſpoliauit ſuuz ſpoliatorem: vterq; contra alterum: competit actio vi bo. rap. ⁊ etiam iniuriarum. Sed bene competit alij ſpoliatori exceptio compenſationis in tñ quantū eſtimabitur ſpolium vel iniuria alterius ſicut enim intelligitur q dolus dolo compenſatur. ff. de dolo ſi duo. ⁊ paria crimina mu. cō. tol. j. de adulte. intelleximus. Itez fit compenſatio inter delinquentes quo ad mutua paria debita etiam ſi non ſint pecuniaria: vt in redditione debiti coniugalis. ⁊ in receptione dotis ⁊ donationis propter nuptias. ⁊ ſic intelligitur. j. ð adul. intelleximus. ff. ſo. ma. viro. Quo ad penas aūt temporales vel etiam ſpirituales: vel etiam quo ad pecuniarias que applicantur fiſco nulla fit compenſatio immo omēs qui delinquunt: ⁊ illi tantū punientur: vt patet. C. de mō. mul. p totum. j. de his que fi. a ma. par. c. queſiuit. Itē videtur q iſte mādator qui vocauit alios ad exercitum qui amiſerunt equos et arma habet actionem vi bo. rap. contra roptorem pro rebꝰ ablatis vocatis licet ſua interſit. quia actio mandati tenetur eis ad ſatiſfactionem. tu tamen dicas contrarium. ⁊ h ea ratione: quia res ablate non erant in bonis mandatoris nec de bonis eius ꝓceſſerant. ff. vi bo. rap. l. ij. §. i hac actione. actio enim fur. vel bo. rap. non competit niſi ei qui habuit dominiū vel poſſeſſionem: vel detentionem vel aliquod ius vt eſt ille cui res obligata eſt pignori: ſed nondum tradita. ff de preſcrip. vbis: ſi rem. §. ſi quis. ff. de fur. ſi is qui rem. ⁊ l. homies. ergo expoliati ſinguli agere debent. Sed cōtra. j. de iureiurā. c. pe. So. ibi idez videt ſi etiam mandator eis promiſiſſet q ſeruaret eos indemnes. ff. locati. l. quero. In his autem caſibus ⁊ ſimilibus expediens eſt conſiliū vt mandator ſatiſfaciat ſpoliatis: ſed ante ſatiſfactionem ſibi cedi faciat actionem: ſi eniz agere poterit ꝯtra ſpoliatores. C. mā. l. pe. ⁊ vl. poſt ſolutionem autem non prodeſſet facta ceſſio niſi ⁊ de ipſa facienda antea conueniſſet. ff. de ſolutioni. l. modeſtinꝰ quid ſi ego mandaui alicui q faceret mihi edificiū in inſula circundata mari ⁊ mandatarius volens adimplere mandatū accepit ſeruos ⁊ pecuniā ⁊ calcem ⁊ aliā materiam edificij quā prius habebat non ob hanc cauſam ſed ob aliaz ⁊ ea omīa mittat per mare pro mandato edificij implēdo ⁊ oīa naufragio pereant: nullo modo de hoc damno tenetur mandator: quia caſui imputandū ē ⁊ non mandato. ff. man. inter cauſas. §. n̄ oīa. Sicut enim oīa poterant perire caſu fortuito domi remanendo: ſic pierunt eundo per mare: licet pluribus caſibus ⁊ frequentius ſubiaceant eundo per mare q̄z remanendo domi. non enim caſus fortuiti eſtimandi ſunt: iſte enim propter mandatū nihil amiſit ſed propter caſum tm̄: vt dicit lex prealle. Et ſi aliud dicitur ſeqtur magna abſurditas. ſ. q ſi per vnum ſolū paſſum pdicta portata eſſent: vel etiā ſolūmodo portari deſtinata ⁊ fulgure vl' alio fortuito caſu perijſſent q mandator teneretur. quod abſurdum eſt dicere vel ſentire. Sed ſi ſeruos vel materiā edificij emiſſz ꝓpter edificiū vel pecuniā mutuo accepiſſet vel propter edificiuz alienare omiſiſſet ⁊ h caſu fortuito perijſſet bñ tenetur mādato mandati: etiam ſi eodem modo apud mandatarium perijſſent probatur h. ff. de con. ob cauſā: ſi pecuniā. ff. mand. ſi procuratorem. §. vl. ⁊ l. ſc. §. item pap. ⁊ §. item labeo. ⁊ l. ſi quis alicui. et l. inter cauſas. §. impendia. ⁊ l. qui mutuam. §. fi. ff. de neg. geſt. ſed an vltro. Iſte enim non propter caſum fortuitū tm̄ hoc amiſit ſed propter mandatnm: quia nunq̄z hic emiſſet vel mutuo accepiſſet niſi propter mandatum implendum hoc feciſſet. ⁊ ideo de eo tenendus eſt. Sed dices eodem modo nunq̄z amiſiſſet pdicta niſi mandatum preceſſiſſet quia nunq̄z mari expoſuiſſet. Rñ. neſcis ſi alio caſu fortuito perijſſent etiā ſi domi ſtetiſſent cū infiniti ſint caſus qui preuideri non poſſunt. C. de vſu. l. pe. circa medium. C. de preſcrip. xxx. an. l. fi. ante finem. In ſocietate tam̄ ſecus eſt: quia ſocius tenetur ſocio ſi aliqua amittat caſu fortuito ſi ea ſecum non tuliſſet niſi ad negociandum iuiſſet. ff. pro ſoc. cū duobus. §. quidam. ⁊ eſt ratio diuerſitatis: quia ſocietas eſt quaſi quedam fraternitas: ⁊ ideo magis debet cōmunicare damna ⁊ lucra. Item quia ſocietas fit cauſa lucri ⁊ ob vberiorem queſtū ⁊ quaſi fratres participant ſibi lucra vnde damna participare debent. ff. pro ſo. l. chori ſocietatem. ⁊ l. ſe. ⁊ l. cū duobus. §. pap. alias eſt lex ⁊ incipit: ſi fratres. ⁊ §. ſe. equum enim eſt vt q patitur lucrum patiatur ⁊ damnū. ⁊. ff. de re. iu. l. ſm naturam. Quidam dicunt idem ſeruandum inter mandatorem et mandatarium ⁊ h certum eſt: quia ſi ſic ſeruetur vrbanum eſt certe ⁊ de iure. idem videtur ſiue prius ſuas ſiue de nouo emptas caſu fortuito amiſit dūmodo caſus talis ſit quem non incurriſſet niſi mandatum accepiſſet: vt in. l. prealleg. ff. de con. ob. c. ſi pecuniā. §. fi. ff. p ſo. cū duobꝰ. §. quidā. ff. mā. int cāſ. §. ipēdia. ff. de neg. geſt. ſz an. Si aūt nō eēt talis caſus q pp mādatū ꝯtigit ſed etiā alias contigiſſet tunc nō haberet actionem mandati: ⁊ ſic intelligitur. ff. mā. inter. §. nō oīa (ipſum). h. (negligit). ſ. e. peruenit ſ. de ma. ⁊ obe. ſolute.

MInus temporale.

PEtitio. extorſit. precibus importunis vel etiā metu q caderet in cōſtantē viꝝ. alias enim ſecꝰ: vt no. ſ. e. ad noſtrā (ipſum) h vba ſequentē interpretationē recipiunt: qꝛ agebatur h inter eos qð ex illis verbis apparet: ꝯſpirationes ⁊c. alias ſi generaliter ageretur q in nullo negotio eſſent ꝯ tūc enī in negocijs eccleſie aſtringeret: vt. ſ. e. c. ij. ſz in ſuis proprijs dēret obtinere abſolutionē ſi iuſte erat metꝰ vel alia cā rationabilis quare fuit iuramentū extortū: vt no. ſ. in. c. q me. cā: ad aures (ſpālibꝰ) ff. locati. l. q inſulā. §. vl. C. ð ſo. inqſitio. ar. ff. ð pac. cū eo. i auc. vt dif. iud. §. ſi vo re. fu. ff. ſi ſuitꝰ vē. altiꝰ

EX litteris. h. debitorē. E. creditore (a ptibus) p quas pōt meliꝰ veritas hri vñ ⁊ ad eas ē recurrendū. ff. de ꝓcu. l. ſi actor. C. de ꝓcu. l. fi. ſ. de iura. cal. cū in cā. vbi no. Iſtud aūt iuramentuz lz dicat de vitate dicēda nō tñ eſt tm̄ de his q̄ quis vidit: ſz ē tm̄ de his q̄ quis indubitāter nouit. nā nō vidi xpm crucifigi et tñ firmiter h noui. Itē nō vidi ꝯſtantinū nec iuſtinianū impatorez ſed ipm bñ noui. ar. ſ. de teſti. ad h. ff. de iureiur. videamꝰ. ad h facit qð dic aug. q ſpes ē certa expectatio future btitudis: qꝛ de futura btitudine nō pōt hri certitudo ſcie ſz credulitas tm̄. ſic eſt in iuramēto de vitate dicēda: qꝛ iurat vera eē ea de qbꝰ non dubitat lz ea nō viderit: ſz teſtis nō tm̄ iurat de vitate ſz ð his q̄ i eiꝰ pñtia ſunt facta. C. de teſta. l. teſtiū. Inno. iiij.

INtellecto illibata. h decre. intelligit q̄m fec aliēnatōes pp q̄s grauit ledit dignitas regalis. nō enī pp h interdicit ſibi dōare vl' alr alienare. ar. ſ. e. tua nos. ij.

MUlieri. h. ſ. ꝯhere (ꝯſcie) qdā dicunt h ſpāle in mrimonio pp periclz qð eēt ſi ꝯtineꝛ cogeret. ar. j. de eo q cog. ꝯſan. vx. ſue iordane. vel dic q plus plz. ſ. q poſtiniam cuilibet licet contra ſuā cōfeſſionē venire. de h no. j. de excep. cum venerabilis.

CLericus. idez. h intelligo qñ poſtea facto nouo ſtatuto dixit ſe velle teneri ad eiꝰ obſuātiā ex debito ꝑus pſtiti iuramēti. Secus aūt ſi iuraret ſuare ſtatuta pñtia ⁊ futura. ar. ſ. e. cū vitatj. ⁊. ſ. de teſtibꝰ cogēdis: pterea. nā tūc ex vtute iuram̄ti teneret ad ſtatuta facta pꝰ iuſiurādū dūmō bōa ⁊ canōica eēnt. ar. ſ. e. vēiens

IUramētū. a te iudice ⁊ apppellat h iuſiurādū nečariū (ð cā) ff. ð in lit. iu. l. vl. ⁊ C. ð iuriur. gñalr. §. ſin aūt (recuſare) C. ð iuriu. delata. ⁊ l. gnali. §. ſin aūt is cui. ⁊ appellat h iuramentū iudiciale (famoſa). ff. rez amo. marcellꝰ. ⁊ l. ſe. (actor) C. ð edē. q accuſare (actor) niſi qñ iudex accuſat q accipit pecuniā ꝓ diffiniēda cā in q caſu ⁊ ſi nihil ꝓbet ꝯ eū tñ iurare dz ſe nihil accepiſſe i auc. vt iudi. iur. col. viij. ⁊ h i alio caſu quo ipe pōet ⁊ no. ſ. ð ꝓba. c. ij. (pſūptōez) vnꝰ teſtꝫ (p illo) actore ꝓbāte obtieat. ſi vo nil ꝓbat reꝰ abſoluit. ſi aūt ſemiplene puta qꝛ p vnū teſtē defert iuſiurādū: vt h. C. de edēdo q accuſat. C. ð iud. ꝓperādū (p illo) actore. ff. ð iuriu. amonēdi (differendū). C. de iuriu. in bone. C. de iudi. ꝓperādū. ff. quē

ad.testi.ap.l.j.in fi.ff.de do.pre.theopomp.

De exceptionibus. Rubrica.

Enimqz hacten⁹.) repete que diximus. ſ.de teſt.ſup eo.⁊.c.teſtimonium.(obijciunt.)⁊ ſufficit ſententia tūc cōtra eos lata.ſ.ď teſt.teſtimoniū.⁊ idē dicimus ſi qď crimen cōfeſſi ſunt.(ſtephanus).iij.q.ix.negāda.ij.q.vij.criminatiōes.(ꝓbauerint.) qď fit ex eo ipō ꝙ nō ꝓbetur cōtrariū.ſ.de preſump.dudū.(cōfeſſi.) cōtra.ſ.de elec.per inquiſitionē.ſ.de cōfeſſis.cū ſup.So.ex cōfeſſiōe ſua dānari nō poſſunt:vt hic:niſi crimē de quo teſtificant tangat crimē de quo agit qď in decre.cōtrarijs cōtingebat:vel ibi imponitur extraordinaria pena qď hic nō negat.Sed nec extraordinaria pena infligēda ē niſi cōfeſſis ⁊ ſi loquunt premiſſa cōtraria.⁊ ar.C.de teſt.nullū.⁊ nō eſt imponēda illis quibus in modū exceptiōis ꝓbatuz eſt crimē per alios teſtes:vt hic.⁊.ſ.de or.cog.cum dilectus.in fi.(preſertim.)maxime.ideo enim eſt ⁊ ſi contingat cauſam quantū ad ꝓbationē teſtiū ⁊ inſtrumētoꝝ:vt no.ſ.de cōfeſ.cū ſup.ſed in cōfeſſiōe ſecus:vt no.ſ.de confeſſ.c.ij.⁊.ſ.eo.c.in glo.ꝑce.(de qua.)vt ſi aliquis accuſetur ď ſimonia:⁊ ipſe accuſatus ꝑ ſe inducat teſtem.ſ.ꝙ nō erat in terra qñ cū eo dicitur ſimonia cōmiſſa:vel ꝙ nō ipſe accuſatus ſed alius ꝯſcius ⁊ actor fuit huius ſimonie.nam in his caſibus ⁊ ſimilibus ſi ipſe teſtis cōfiteatur ſe ſimoniace aliquid dediſſe vel recepiſſe vere peccatum qď cōfitetur.i.ſimonia tangit crimē de quo agit.ſ.ſimonia q̄r de ſymonia accuſatur ⁊ tūc bene punitur.(cōtingere.)ff.de adulte.l.ij.§.ſi publico.iiij.q.iij.§.item qui falſo.ſ.de cōfeſſ.cū ſup.ſ.de elect.per inquiſitionem.

A nobis quesitum. Cauſa dubitatiōis eſt:q̄r nō videbat ꝙ cōmunicās poſſit obijcere excōmunicationē excōmunicato cui cōmunicauerat.ar.j.de act.nulli.iij.q.vlt.ſicut.ff.de adult.ſi vxor.ſ.de iureiur.quēad.iiij.q.iij.ſiquis teſtib⁹.viij.q.ij.dilectiſſimi.j.de his que fi.a ma.par.c.ex ore.j.de ꝑſcrip.c.ꝓ illoꝝ.j.c.ꝓxi.j.de ap.an ſit.So.nō nullos ſuſtinemus quos inuiti toleramus.xxiij.q.ij.quiſqs.no.igit ꝙ accuſator excōicatus repellit ab accuſatiōe:nec poteſt replicare de cōmunione ſecū habita ab excipiēte.idē dico ⁊ ſi actor ſimplici ⁊ minori excōicatiōe ligatus ſit nō repellit:etiā ſi accuſatus ſit maiori excōicatiōe excōmunicatus cū ſibi legitima defenſio reſeruetur.j.eo.cū inter.⁊.c.dilecti.Qď itelligo veꝝ etiam ſi de ipā excōmunicatiōe ipetat:de qua impeti nō poteſt ab his qui ei communicauerūt.j.de ſen.ex.in ꝑſentia.⁊ eſt ratio q̄r eſt criminoſus ſ.qď me.cau.ſacris.⁊ criminoſi nō admittunt ad accuſationem ij.q.vij.ipſi apl̄i.niſi ſuā ꝓſequant iniuriaz.iiij.q.vj.oībus.⁊ in epō.ij.q.vij.cuz paſtoris.⁊ in exceptꝫ criminibus.ij.q.vij.in ꝓn.beneficiū aūt abſolutiōis nō pōt tollere aliqď crimē.j.eo.cum inter.(is).ſ.reus vel accuſatus.(excōmunicato.)actori vel accuſatori.(ipm.)agentē vel accuſantē.(repellere.)excipiēdo.(ille.)accuſator.(eū.)cōtra accuſatū.(ꝑmus.)accuſator.(ſecūdus.)accuſatus.(ꝑticipationē.)maxime.idē eni eēt ſi vterqz eēt maiori excōmunicatiōe excōmunicatus.j.eo.dilecte.ar.xxxij.q.vij.nihil.iij.q.vij.in idem.C.de adulte.quoniam.alex.

Quam ecclesiastica poſſit). Mirū videt ꝙ noīe eccleſie hāc exceptionē apponere nō poſſunt.lau.rñď.ſoluat q poteſt.vincētius dixit:ꝙ ⁊ q plura habet beneficia ⁊ qui noīe eccleſie opponere nō poſſunt:ſed h nō admittūtur:q̄r de certa ſcīa dñi pape ei habēti plura beneficia ꝓceſſerant lr̄e.ar.ſ.de offi.dele.paſtoralis.j.de reli.do.cōſtitutis.alij dicunt ꝙ nec noīe eccleſie poſſunt opponere cū eccleſia ſeruitoꝝ numeruz ampliari expediat.ſ.de cōſti.c.pe.nec noīe ſuo:q̄r ꝙ q̄ſqz iur in alterū ſtatuit eodē iure vti debeat.ſ.de conſti.cū oēs.xxxij.q.vj.nihil iniquius.Sed quid ſi recipiāt aliquos beneficiatos pluribus beneficijs nūqd poſſunt excipere cōtra alios? quidā dicūt ꝙ nō.ar.j.de prebē.ꝓ illoꝝ.ff.de adul.ſi vxor.Dic ꝑmū ꝙ verū ⁊ meꝝ ius eſt:q̄r h de quo h agit erat canonicus eccleſie:vtpote q̄r inueſtitus erat ꝑ papā ⁊ agebat contra eū ꝙ repelleretur vel cū peteret poſſeſſionē excipiebatur ꝙ non erat admittendus:q̄r al̄s beneficiū habebat bene ergo poterat eis rñdere fruſtra auxiliū.l.inuocat ⁊c̄.vt no.j.de adul.c.penul.Et ſi querit ſi qui ſunt qui habent plura beneficia ⁊ alij nō dico ꝙ noīe eccleſie non poteſt ꝓponi cū damnū eccleſie nō vertitur.Si autem verteretur ſecus:puta q̄r ꝓpter paupertatē ꝑbendaꝝ eccleſia deferet.nā quilibet etiā habēs plura beneficia ageret:tūc etiā alijs inuitis vt iterdicto de lib.ho.exhi.Itē qlibet admittit ſi ſuū intereſſe ⁊ ius ſpūale ꝓſequit ⁊ ceteris inuitis.ff.de ꝓcura.licet.Secus ſi cōmune:puta q̄r diceret minorē ꝑbēdā habeo ſi iſte ſupaddat:ſꝫ ſi de ſua ꝑbēda ſpāli diminueret tūc eēt ſpāle itereſſe.Exceptio āt ꝙ ꝓcurator plura bñficia hꝫ nō obſtat cū etiā īfamis poſſit eē ꝓcurator.inſti.de ex.§.vl.Sed oppones ſi h erat canonicus quare ipedit cū nō habeat poſſeſſionē etiā ab his q nō hñt plura beneficia:⁊ etiā ſi noīe eccleſie accipiāt.ꝯ.j.de ap.ꝯſtitutus.j.de acc.accedēs.Sed h iō fit:q̄r dicebat ꝑ obreptionē ipetraſſe de h no.ſ.de dolo:olim.hoc aūt bñ fatemur ꝙ ille q plura bñficia hꝫ bñ excipiet.ꝯ.rñ.ſup bñficio ipetratū.hoc mō.ſ.tu non potes ꝑ hoc reſcrip.petere beneficiū cū ſit ipetratuz ꝑ veri ſuppreſſionē.hec igit exceptio ꝓprie ꝯ reſcriptū ꝓponit ⁊ nō ꝯtra ꝑſonā:ſed h cū receptus eēt exceptio h nō obſtabat:q̄r ei nō obſtaret:ſi al̄s canonicus eius eccleſie eēt electus:cū nō ſit crimē plura beneficia habere:vt no.j.de ꝑbē.cū iā dudū.Sed dices quare cōtra reſcriptū cōpetit exceptio beneficioꝝ plurimū ſi nō eſt peccatū? Rñ.reſcriptū vires accipit ex itellectu ſcribētis.j.de ver.ſig.dilecto.Sed q̄r hñs beneficiū quātūcūqz modicū etiā iſufficiēs ſi reſcrip.impetret ſup alio nō valet:q̄r ꝑſumit ꝯ pape volūtatē ipetratū.ſ.de reſcrip.ſi ꝓponēte.electio aūt vires accipit a iure.clericus aūt beneficiatus nō ꝓhibet eligi:niſi forte tāta eſſet multitudo ꝙ in ambitiōꝫ vel auaritiā trāſiret.j.de ꝑbē.cū iā dudū.vbi no.ſed h videt cōtra id qď h dicit:q̄r ideo nō admittit ꝯ inſtitutū:q̄r beneficia plura habebāt.nā ſm ea q̄ ꝓxime dicta ſunt ex quo nō ꝯtra reſcriptū:ſed cōtra inſtitutionē obijciebat iam ſm iura iudicari debebat que nō ꝓhibēt canonicū in vna inſtitui in alia:⁊ ſic etiā ⁊ ſi illi nō haberent plura beneficia:tñ tūc h opponere non debebat.ad hoc quidā reſpōderēt:vt ſicut exceptio obreptiōis opponit cōtra reſcriptū ſic poteſt opponi cōtra collationē.ſ.de dolo:cū olim.j.de accuſa.accedēs.ff.de na.re.l.j.Illud aūt non videmus ſibi aliquo mō obijci poſſe ꝙ plura beneficia habebat:qm̄ ſi al̄s ei de iure exceptio legitima cōpeteret eā opponere poſſꝫ cū paria crimina ñ mutuo ſe tollāt circa diuerſa cōmiſſa:vt no.j.de adult.c.pe.Rñdeo ꝙ hec crimina circa idē cōmittebant.ſ.circa negligētiā hmōi beneficij:de quo agit.vel dic ⁊ melius ꝙ h non ſumit ar.a cōtrario ſenſu:ſicut eni repulſi fuerūt q habebāt plura beneficia ſic repellent qui nō habēt plura in caſu in quo loqt decre.vt dictū eſt.(opponere).j.de vſuris:q̄r fruſtra.iij.q.vij.in grauibus.ff.de do.excep.apud celſum.§.marcellus.

Pastoralis. dilatoriis. De dilatoria exceptōe ſolutōis dic ſic:ꝙ ſi ex ꝯfeſſiōe actoris vl̄ alio mō cōſtaret ꝙ ſolutio debiti deferenda ſit repellit ab agēdo:q̄r male agit.ff.qñ di.vſuf.le.ce.l.j.§.fi.ff.de ver.ob.l.continuus.§.ij.ff.de eo qď cer.lo.l.ij.§.ſiqs ita ſti.⁊ inducie duplicātur:vt.ſ.de plus petitiōibus.c.j.Sed ſi nō conſtat ꝓpoſita exceptiōe dilatoria ſolutiōis faciēda eſt litis conteſtatio ſup ꝑncipali queſtiōe ⁊ ꝓbatio exceptiōi differēda eſt poſt litꝫ ꝯteſt.C.de ꝓbatio.exceptionē.ſ.de litꝫ ꝯteſt.exceptiōis.⁊.ſ.de fo.cōpe.ex ꝑte.⁊ no.ꝙ.l.ꝑal.exceptiōꝫ.dicit exceptionē dilatoriā ꝓponēdā nō añ litis ꝯteſt.ſed initio litꝫ.⁊ appello initiū litis etiā ſi ꝓponit in litꝫ ꝯteſt.vel parū poſt:puta anteqꝫ ad alios actus iudicij ꝓcedatur C.de iura.calū.l.ij.in ꝑn.Ratio aūt quare oportet in initio vl̄ ante initiū ꝓponi,⁊ nō poſt h eſt:q̄r ſi reus poſt litꝫ ꝯteſt.ipām opponat ꝑ ipſaz nō impediet ꝓceſſus iudicij:⁊ dilationū materia amputanda eſt.C.de tem.ap.l.ij.i ꝑn.⁊ h curare debet iudex ⁊ ius vt lites cito decidant.ff.ſi cert.pe.quidā.ſ.de dolo.finē.in ꝑnci.cum ſimilibus.nec reus poteſt ex hoc multum conqueri ſi poſt litis cōteſta.nō poſſet hāc opponere:q̄r cū temporale tm̄ modicuꝫ generat preiudicium.C.de preci.impe.of.l.ij.Item quia ſi ante litis conteſta.tacuit:⁊ poſtea eam ꝓponat ꝑſumitur cauſa differendi facere.vnde videtur ꝙ ſi de nouo qñcūqꝫ etiā poſt litꝫ conteſta.veniret ad notitiā eius:puta q̄r pactū de nō petendo factū fuit cū ꝓcuratore ſuo in remotis partibus tūc agente ⁊ poſtea ei ſignificante.ff.de verbo.obli.l.fi.§.ſi inter eos.in tali caſu videtur ꝙ etiam poſt litis cōteſta.ꝓponi poſſit:multo magis qꝫ i declinatoria fori de qua h concedit.j.eo.c.⁊.ſ.de offi.dele.inſinuāte.aliqui tamē dicūt ꝙ ſemper etiā poſt litis cōteſta.admittenda eſt huiuſmodi exceptio.⁊ intelligunt legē pall.exceptioneꝫ non imponere neceſſitatē.omnes aūt fatentur ꝙ ſi ꝑ atteſtatiōes vel inſtrumēta apparet debitū in diem qď bene proderit reo:quia licet ad h nō fuerint producti teſtes tm̄ contingit principale negocium:vt no.j.de accu.inquiſitiōis.in ſententia autem ſemꝑ quādo conſtat de debito,⁊ de dilatione iudex condemnabit reum ad debitum ſoluendum:lꝫ male egerit:quia de qua re cognouit iudex ⁊c̄.ff.de iudicijs:de qua.de hoc nota.ſ.de plus peti.c.j.declinatoria iudicij inter ipſa litis auſpitia proponenda eſt ⁊ probāda.j.de re iudi.inter monaſteriū.C.de excep.l.penul.⁊ niſi tunc

proponat ĩ psonā iudicis cōsentire videť. C. de iudi. sancimus. ĩ fi. nisi sibi possit cōpetere incipiat. s̃. de offi. deleg. insinuāte. vel ad ei⁹ noticiā de nouo pueniat: vt h̄. dilatoria solutiōis ante litis ɔtest. proponiť sed post probať fundata intentiōe actoris. C. de proba. exceptionem. ⁊. C. de excep. siqdem. sed ītelligo ante publicatas attestatiōes. auč. de testi. §. qꝛ vero. pemptoria vo ante litis cōtest. ⁊ post pōt opponi ⁊ probari. C. sniaꝫ rescin. nō pos. pemptorias. ⁊. j̃. de pscrip. audit. si aūt eadem sit pemptoria solutiōis ⁊ declinatoria iudicij nō in pncipio probať. Sed in prosecutiōe pncipalis questiōis differť. s̃. de foro cōpe. ex pte. ff. ad exhi. l. iij. §. ibidem. nisi talis sit p quā diceref snīa nulla esse ipō iure: vt ē exceptio rei iudicate. ij. q. vj. §. diffinitiua. vel nisi sit talis exceptio que elisis lr̄is elidit etiā principalem questionem q̄ tm̄ ex lr̄is nititur: vt si papa scribat pro aliquo recipiendo in aliqua ecclesia: nā tūc vtile est ⁊ cautū ad elidendū lr̄as ⁊ declinanduꝫ iudicium: exceptionem proponere ꝙ lr̄e nō valent: qꝛ nō dixit se sufficienť beneficiatū. s̃. de rescrip. si propo. s̃. de transac. ex lr̄is. vel ꝙ nō esset clericus: vľ ꝙ erat condemnatus de crimine ⁊ non differre in principalem questionem. ⁊ est rō diuersitatis: qꝛ tunc ad lesionem totius questiōis sufficiat elidere lr̄as: ⁊ sic propter breuiādas lites vtile est in prin. proponere. secus aūt esset ĩ alijs pemptorijs que lꝫ elidāt iurisdictionem tm̄ questio remanet. vnde interim esset necesse eādem exceptionem replicare. tm̄ non negamus si iudex tolerare vult ⁊ ps etiā nō cōtradicit ꝙ talis peremptoria etiā post litis ɔtest. ad vtrāqꝫ ppositā proponi ⁊ pbari possit: qꝛ propter h̄ nō vitiať processus. (tempus.) h̄ terminus pfigendus est ad petitionem ei⁹ cōtra quem excipiť. s. si excipiēs hodie proponat vnā cras aliā. nā ad cōfundendā ei⁹ maliciā iudex hūc terminū pfigat. si aūt reus dicit se velle proponere exceptiōes ⁊ ad hoc petebat terminū: nō debet specialem habere terminū: sed habet illuꝫ q a iure dať vt declinatorias iudicij proponat infra. xx. dies nisi abbreuieť. iij. q. iij. offerať. ⁊ dilatorias vsqꝫ ad litis cōtest. Item debet venire instructus nec debet ei dare materiā malignādi. cōtrariū tm̄. s. ꝙ possit peti hec dilatio videť expressum. j̃. de ap. cū causam. ⁊ credo hunc terminū posse pfigi etiā ĩ pemptorijs: ⁊ post lapsū terminū nō videť ꝙ possit proponi exceptio excōicatiōis q̄uis si terminus pfixus nō eēt ꝙ semp vsqꝫ ad sententiā proponere posset: vt. j̃. eo. exceptionem. ar. p pdictis h̄: qꝛ eadem ratio est in pemptorijs que ĩ dilatorijs. s. vt finis litiū festineť. Item ar. ad h̄: qꝛ etiaꝫ ad agendū quandoqꝫ terminus pfigiť. C. de inge. manu. diffamari. ⁊ qui. si. sint legit. lator. cū suis concor. (ad illius.) exceptionis.

Cum inter priorez. vinculo excōicatiōis). Circa hanc materiā sic credimus ꝙ excōicatus nullo modo potest agere: qꝛ personā stādi in iudicio nō habet. j̃. eo. dilecti. ⁊. c. exceptionē. excipe qđ habetur. s̃. de offi. ordi. significauit. in fi. accusari aūt ⁊ cōueniri potest nominatim. ⁊ tunc ei oīs legitima defensio reseruať: vt. s̃. de iudi. intelleximus: puta recusare iudicē appellare ⁊ excipere appellationē psequi: vt hic no. ⁊. j̃. eo. significauit. ⁊. c. vlti. recōuenire aūt nō potest: vt hic. Idē etiā dicūt quidā ꝙ cōpensare non possit. Itē per id qđ h̄ dicit in fi. ꝙ defensionis remediū non debet trahi ad materiā ĩpugnatiōis, dicit ꝙ si electus petat confirmationē ꝙ excōicatus nō est admittēdus ad excipiēdū cōtra electū: qꝛ sic trahiť defensio ad ĩpugnatiōis materiā. Itē qui est ex̄ ecclesiā etiā cuꝫ sua non intersit quō alij obijciet excōicationem vel aliquod crimē. ar. xxv. di. pmū. xxxj. di. vna. ⁊ quomodo auferret festucā de oculo fratris ⁊c̈. iij. q. vij. §. tria. in fi. ⁊. c. sequēti. ⁊ si obijciantur paria crimina ⁊c̈. solue vt nota. j̃. de adulte. c. pe. Sed cōtra. j̃. eo. dilecti. vbi cōtra excipientē de excōicatione cōtra electū nō datur replicatio. So. illa loquiť in necessario reo: hic aūt in volūtario. vnde hic pmo reus volūtarius firmare debet personā suā in iudicio qđ facere nō potest excōicatus sed necessarius reus hoc ipō ꝙ vocať firmauit personā suā in iudicio. s̃. de iudi. intelleximus. vnde ⁊ dicitur ꝙ iudiciuꝫ redditur in inuitū. ff. de verbo. obli. inter stipulantē. §. j. ⁊ idem dicimus. s. ad cōtradicendū non admittanť excōmunicati vbicūqꝫ officiū iudicis implorať generaliter nullo expresso vt siquis restitutionem peteret aduersus aditionē hereditatis: vbi vocari debent generaliter omnes quoꝝ interest. C. vt ab here. se ab. tūc si excōmunicatur se offerat ad cōtradicendū in integ. resti. nō est audiēdus. nam qđ diciť ꝙ reo seruatur defensio: intellige verū quando ex necessitate est reus: qꝛ vocatur. sed si ex necessitate nō est reus: sꝫ ex volūtate: vt in casibus predictis: nō credimus ꝙ se opponere possit: ⁊ sic intelligitur decre. s̃. de iudi. intelleximus. satis tamē crederemus ꝙ si in libello exprimeret aliquā personam puta pacto in integ. resti. aduersus sententiā p Io. cōtra me latā audieť: vel quia damnosa ē hereditas ppter debita Io. vel legata ei facta. nam h̄ ex necessitate videtur reus cōstitui. alij tamē dicunt ꝙ nec hic admittetur ad contradicendū. ⁊ dicūt quidā ꝙ si nō fuerit admissus: quia excōmunicatus erat postea tanq̄ꝫ absolut⁹ admitteref vt petat restitutionē in integrū ad appellandū p eo: qꝛ nec per se nec per aliū pcuratorē potuit ius suum defendere. ff. ex qui. ca. ma. sed ⁊ si. ff. de mi. pap. exuli. vľ nō currit ei tempus vnde post obtentā absolutionē a sententia resti. in integ. poterit appellare infra. x. dies. ar. p. quia illo tempore nō currit ei tempus appellatiōis. ar. j̃. de cōces. prebē. nō va. qꝛ di. tamē qđ factuꝫ est cōtra eū tenet nec potest retractari: quia vocatus nō fuit vel admissus. q̄uis alius nō excōmunicatus ob h̄ posset dicere nullum vt no. s̃. de pcura. in presentia. pus dictum magis placet ⁊ valet restitutio ad appellandū quādo aliter sibi super iure suo subueniri nō potest. Sed si allegatur agere potest: vt in cōfirmato patet cōtra quem obijciendo crimina auditus nō fuit. hic enim nō est restituendus: quia per aliam viā ordinariam sibi puideri potest. s. quia contra eū de criminibus potest agere directo. j̃. de appel. constitut. ⁊ ideo non restituetur ad appellandum. ff. ex qui. ca. ma. in integ. resti. l. j. ij. ⁊. iiij. nam ⁊ q̄ꝫdiu cōpetit via ordinaria extraordinaria denegať. ff. de mino. in cause. j. rn̄so ⁊ sequenti. sed secus forte dicendū est de pacto in factum: vt alibi no. Itē no. ꝙ excōmunicatus appellans extra iudiciū nō auditur. nam cum illa appellatio sit quasi ad causam prouocatio. j̃. de appel. cum sit ro. sicut non potest prouocare. Item nec appellare nec p eam negociuꝫ ad superiorem defertur. Item si ille excōmunicatus cuius interest coram iudice vadat cum causa inter alios vertitur vel cum imploratur officium iudicis: vt in casibus superioribus: ⁊ appellaret nō poterit eam psequi: quia nō potuit appellare etiam in iudicio cum non esset necessarius reus imo nec reus. al's autem in iudicio vbi necessarius reus est licite appellat. ⁊ si ex alijs causis sit excōmunicatus ⁊ ante iudiciū ceptum. j̃. eo. c. vlti. Si autem aliquis appellasset extra iudiciuꝫ ante excōmunicationem crederem ꝙ appellationē suam psequi posset si negocium sit ad superiorem relatum: puta qꝛ post appellationem grauauit eū in eo super quo appellauit anteq̄ꝫ excōmunicetur. ⁊ multo fortius si tūc arripuit iter veniendi ad sedē apostolicam. ar. iij. q. ix. reuera. ⁊ ar. quia generaliter. dicitur ꝙ appellationeꝫ prosequi potest excōmunicatus. j̃. eo. venerabilem. ⁊ qꝛ videtur iudiciū iam ceptum vľ causa appellationis: crederem tamen ꝙ lꝫ appellans si nondū grauatus esset cū nōdū appellatio effectū habeat nec adhuc ad superiorem sit translatū negociū ꝙ nō admittitur psequens appellationem obstante sibi exceptione excōmunicationis. alij tamē contrarium dicūt dicētes ꝙ extra appellationē suam potest psequi indistincte. Item his que dixim⁹ prius videť cōtra. s̃. de offi. deleg. prudentiam. §. sexta. vbi diciť ꝙ excōmunicatio superueniēs impetrationi litterarū impedit processum per eas. Itē cōtra. j̃. eo. exceptione. vbi diciť ꝙ exceptio ĩ quacūqꝫ parte litis rite opponiť: ergo apparet ꝙ contra istū: appellationē psequentē rite excōmunicatio opponiť etiā pusq̄ꝫ negociū fuerit ad superiorē relatū. tu dic ꝙ h̄ spāle est in appellatione vt excōmunicatus ipsam psequēs admittať: vt. j̃. eo. significauerūt. ⁊. c. fi. secus aūt qn̄ nō agiť in modum appellatiōis. (defensionis). s. in seruo. ff. de accusa. seruus. ⁊ in patro. ff. de bo. lib. ꝙ cū minor. §. si libertus. (cōdēneť.) appellatiōis etiā cāꝫ psequi poterit. j̃. eo. c. vlt. (recōuentōe.) recōpēsare aūt nō potest. ar. contra. ff. de compē. quicūqꝫ. Innocētius. iiij.

Cum venerabilis. possessiōibus.) Iste ep̄s intēdebat petere possessiōes ⁊ pertinētias vt de eis p libito disponeret. j̃. e. c. sepe exponit. sed hāc petitionē reputāt quidā satis cōgruā etiā si tm̄ rationē sibi debere reddi petere intēderet ⁊ eēt patronus clericus: vt j̃. de puil. c. iij. §. in ecclesijs. imo plus dicūt aliq ꝙ ē sufficiens ⁊ cōgruus talis libellus etiā si patronus laicus sit. p hec enim verba ecclesia ⁊ suis ptinētijs ⁊ possessionibus nihil intelligiť petere nisi iuspatronatus. ar. s̃. de iudi. examinata. sed certe in laico h̄ nō admittimus nisi tm̄ ius patronatus petāt: qꝛ nihil habēt ĩ possessiōibus. j̃. de iurepa. ꝙ aūt decetero. x. q. j. c. ij. ⁊ se. In clericis aūt ad quos ex fundatiōe sua ptinet iuspatronatus amittunt hūc libellū. xv. q. ij. c. ij. sed si donatione laicoꝝ obtineret idem dicunt. s. ꝙ laicis. sed tutius est vbi est patronus clericus est ex fundatiōe ꝙ nō petat ecclesiā cū possessiōibus ptinētijs: vbi intendit tm̄ petere iuspatronatus: petat ⁊ rationē administrationis sibi reddi. hec enī petitio cōpetit nō solū illi qui habēt iuspatronatus: sꝫ etiā illi q habet administrationē in tpalib⁹. (rn̄dit.) litē

contestando:⁊ sic apparet ꝑ exceptionem peremptoriaꝫ litē ꝯtest. fieri.ar.ſ.de dolo.ꝓut.ar.ꝯ.ſ.de lit̄ contesta.c.j.Sol.siue excipiendo siue rn̄dēdo als rn̄deat petitioni aīo ꝯtestādi litē lis ꝯtestata erit.ar.h̄:qꝛ hoc ipō q̄ hic appellat̄ rn̄sio:ĩfra appellabat̄ exceptio:vt dicit q̄ exceptionē obijciēs ⁊c̄.(cābiū).j.de re.ꝑmu.ad q̄stiōes.(ꝓposuit.)⁊ male.ar.tn̄ ꝯtrariū.ſ.de transſ.ꝑterea.ij.(credere.)nō ē veꝝ q̄ sp̄ q excipit ꝯfiteat̄.ar.ff.de excep.nō vtiqꝫ.ar.ad idē.ff.de ex.nemo.ꝯ.ſ.de trāſ.ꝑterea.Itē cū in iuramēto tal̄ cl̄a ꝯtineat̄ q̄ nullā ꝓbationē reqret nisi quā credat necessariā.C.de iura.ca.auc̄.ĩ isto.ḡ monasteriū qđ hāc exceptiōꝫ ꝓposuit credebat eā eē verā ⁊ se iuuari illa ꝑmutatiōe:⁊ sic ꝑ ꝯsequēs videtur ꝯfiteri rē fuisse epī:aut credebat eē falsaꝫ exceptionē ⁊ se nō iuuari ⁊ ea sic faciebat ꝯ iuramētū cal̄.⁊ etiā si nō iurauerat:tn̄ ꝯ ius nō erat audiēdus allegās turpitudinē suā.j.de dona.inter dilectos.ad h̄ sic rn̄deo q̄ siue excipiendo siue alio mō q̄s ꝯfiteat̄ expsse ĩ iudicio intētionē aduersarij:tūc bene sibi p̄iudicat cōfessio p̄dicta adeo vt ante sn̄iaꝫ dicere nō possit ꝯtra cōfessionē suā:nisi ostenderet errorē.ar.j.de accu.cū dilect⁹.C.de iur.⁊ fac.igno.erroꝛ.ſ.de trāſ.ꝑterea.C.de ꝓba.l.j.Si v̄o nō ꝯfiteat̄ expsse ſꝫ excipiendo tm̄ ꝓponat:vt h̄ fuit nō pōt dici q̄ ꝯfiteat̄:nec etiā credit qđ plus ē q excipit nō credit ſꝫ nō discredit:ĩmo dubitat ⁊ q̄si inter duo verisilia agit.C.de excep.si q̄deꝫ.ff.de acq.here.q putat.§.q bona.⁊.§.vl.C.de ꝯdi.ĩde.l.vlt.nec ob.dicta auc̄.qꝛ lꝫ nō credat q excipit:qꝛ tn̄ nō discredit necessaria ē sibi dilatio ad ꝓbationē:vt sciat an veꝝ sit nec ne id de q̄ dubitat:ĩmo idē vꝛ dicēduꝫ ĩ actore vt si inducat aliqđ p̄uilegiū ꝑ se:⁊ postea illud p̄uilegiū ꝓbet̄ falsū:lꝫ tacite visus sit ꝯfiteri q̄cūqꝫ ĩ instr̄o ꝯtinent̄ etiā si q̄ ĩ eodē instr̄o erāt ꝯ eū.tn̄ reprobato p̄uilegio sibi nō oberit ꝓpt h̄ q̄ visus ē h̄ fecisse inītēs p̄uilegio suo qđ sine dolo veꝝ putabat j.đ sen.⁊ re iu.cū.i.⁊.a.ar.ĩmo idē dicēdū videt̄ si expsse ꝯfessus fuisset vera eē q̄ ĩ p̄uilegio ꝯtinent̄:qꝛ sp̄ p̄uilegio inniti dꝫ q̄ sublato ⁊ oīa q̄ ex illo sequunt̄ tolli vident̄.Sꝫ sec⁹ dicēduꝫ videt̄ si expresse aliquid ꝯfessus fuisset nō habita mētiōe de p̄uilegio:qꝛ tūc ei stare tenet̄ etiā p̄uilegio cessato vel reprobato.sec⁹ aūt si nō ꝓnūciaret̄ falsū:ſꝫ al̄s defectū hr̄et puta ꝯsensū canonicoꝝ vel cōsilia:vt no.j.de cē.cū oli.vel chartā nō eē sufficiētē ad ꝓbādū id ad qđ ĩducit̄:vt no.j.e.ĩ gl.q.d.ſꝫ si ꝯfiteat̄ ĩ genere vera eē que ꝯtinent̄ ĩ charta p̄dicta q̄ ĩducit̄ ad ꝓbādū ⁊ nō ꝓbat vel q̄ al̄s defectū patit̄ credim⁹ q̄ lꝫ postea ꝓnūciet illā chartā nō sufficere ad ꝓbationē:tn̄ ꝓpt cōfessionē rata hr̄i debēt oīa q̄ ibi dicunt̄.⁊ rō diuersitatis ē:qꝛ ꝓbato falso instr̄o tollit̄ fundamētū cui inherebat cōfessio:⁊ ita ꝑ ꝯsequēs totū tollit̄ edificiū ei coherēs.s.ipa cōfessio.ar.j.q.j.cū paulus.⁊.j.de p̄sb̄ro nō bap.veniēs.ſꝫ ĩ alio casu vbi nō ꝓbat̄ falsū remanet instr̄m ĩ suo vigore:lꝫ nō habeat tn̄ vigorē vt credebat q illud ꝓducebat.arg.op.C.de libe.p̄teri.vel exhere.auc̄.ex cā.Itē p̄dicta locū habēt vbi sn̄ia lata est sup falsitate ĩstrumēti:vel alia.q.incidenti.ſꝫ sec⁹ ē vbi sup p̄ncipali q̄stiōe fert̄ diffinitiua sn̄ia:qꝛ tūc lata sn̄ia nō obstāte p̄ore ꝯfessione pōt seq sn̄ia is ꝓ quo lata ē ⁊ ei inniti etiā ꝯ priorē dicere confessionē.ſ.de iureiur.mulieri.(cōtracto.)insti.de act.§.accusationē.(dn̄o.)nā dās rē alienā nō ꝯtbit ꝑmutationē.ff.de re.ꝑmu.l.j.ĩ fi.(diutius.)ſꝫ nō vsqꝫ ad p̄scriptionē.(ĩtelleximus.)ĩcipit sn̄ia.(ĩtelligit̄).ff.đ ex.nō vtiqꝫ.Sꝫ ꝯ:qꝛ ex q̄ aliqđ ꝯfitet̄ ⁊ q̄cq̄d seq̄t̄ ex illo videt̄ eē cōfessus.viij.di.q̄ iure.Rn̄deo lꝫ excipiat de ꝑmutatiōe nō tn̄ cōfitet̄ rē fuisse ꝑmutātis:ſꝫ ꝑmutātē nō posse venire ꝯ ꝑmutationē:vel repetere rē quā ꝑmutauit:cum al̄s ꝑmutatio licite facta sit.nā si nō eēt licite facta ⁊ expsse ꝯfiteret̄ rē fuisse epī quocūqꝫ mō:siue excipiēdo vel alio mō bn̄ p̄iudicaret monasterio ⁊ ꝓdesset epō.ſ.de trāſac.ꝑterea.ij.ar.ſ.de testi.veniens.j.itē lꝫ excipiat̄ nō cōfitet̄ tacite:qꝛ etiā dubitās excipit.C.de ex.si qđ.q̄uis tuti⁹ sit vt ibidē dꝛ h̄ mō ꝓtestari:nō ē vel fuit res tua ſꝫ ⁊ si tua fuisset ex cā ꝑmutatiōis ĩ nos trāstulisti.C.de except.si q̄dē.(instr̄m).q.d.instr̄m nō ꝓdest epō:qꝛ ibi nō dꝛ q̄ eps̄ sabin̄.ꝑmutationē fecerit:ſꝫ theodosius eps̄:tn̄ si eps̄ replicet q̄ ꝓcurator hoc excipe nō possit:cū falso adiecerit in trāſcripto sab.male dicit cū dilect̄ ⁊c̄.ſꝫ dices si veꝝ eēt instr̄m q̄re ĩponit̄ silētiū epō:cū necesse hr̄et stare ꝑmutatōi.Rn̄deo forte nō p̄iudicabat ĩstrumētū cū ĩ ꝑmutatiōe nō ĩteruenisset auc̄tas sup̄ioris:nec alia q̄ ĩteruenire debēt.x.q.ij.h̄ ius.xvij.q.iiij.ĩ vēditiōib⁹.itē lꝫ ꝓducēs instr̄m de falso ꝯ illud dicere nō possit.j.de cen.cū oli.ar.xix.di.si romanoꝝ.sicut nec ꝯ testes.iiij.q.iij.itē si q̄s testib⁹.iij.q.vij.si q̄s ĩ agēdo.pōt tn̄ dicere illud ꝯ se nō facere:vt hic.nā lꝫ monasterium ꝓduxerit instr̄m ad ꝓbādū q̄ eps̄ sabin̄.fecerit ꝑmutationē.tn̄ postea admittit̄ ad dicēdū qđ nō cōtinet̄ in instr̄o autētico sabin̄.veritas rerū erroꝛib⁹ gestoꝝ nō vitiat̄.ff.de offi.pre.illicitas.§.veritas.ff.ad munic̄.assūp.ff.de neg.gest.l.ſꝫ sicut.§.vlt.item lꝫ nō posset dicere ꝯ ea q̄ cōtinent̄ in instr̄o qđ ꝓduxi:qꝛ ab initio videre diligēter debui qđ ĩ eo contineret̄.possū tn̄ dicere ꝯ dicta testiū quos ꝓduxi:⁊ ipsa de ipsis depositiōib⁹ testiū reprobare.iiij.q.iij.§.si q̄s testibus.⁊ etiā cōtra testem possum opponere q̄ corrupt⁹ sit vel de noua inimicitia.j.e.§.dꝛ.⁊ de noua ĩfamia.ſ.de testi.cogē.ꝑterea.ĩmo ⁊ dicta meoꝝ testiū ꝑ alios testes possū ĩdirecte reprobare:vt.ſ.de testi.p̄sentiū.ĩ p̄n.ĩ his enī nihil sibi ĩputat̄:qꝛ scire nō potuit q̄d testes dicerent.itē si q̄s male intelligēs legē allegat eā ꝓ se vel instr̄m vel chartaꝫ simplicē dicit sibi fouere ĩ sua cā:cū ĩ veritate de iure nō foueat:qꝛ nō est autentica charta vel ē testimonialis.tn̄ si postea ꝑ aliquē articulū q in eadē charta cōtinet̄ ĩducat̄ ꝯ eā:nō facit sibi p̄iudicium p̄cedēti rōne:qꝛ veritas ⁊c̄.ff.de offi.p̄.illicitas.§.veritas.⁊ qꝛ q errāt ĩ iure q̄les sunt p̄cedētes nō solū se corrigere p̄nt ⁊ suū errorē etiā reuocare ⁊ sibi nō p̄iudicant:ĩmo ⁊ iudex corrigere ⁊ supplere dꝫ:vt no.ĩ summa de erroꝛe aduo.C.q̄ de.aduo.iu.su.Sꝫ oppones hic ꝓducēs hāc chartā credit ꝓbare ꝑ eā id qđ ꝓ eo facit.eadem rōne ⁊ qđ ꝯ eū facit.ar.iij.q.viij.cui⁹ ĩ agēdo.ḡ videt̄ q̄ dꝫ haberi ꝓ cōfesso:maxime si expsse cōfitent̄ esse ꝓbata q̄ ĩ eadē charta cōtinent̄.Rn̄deo lꝫ credat ⁊ cōfiteat̄ ꝑ ipsam chartā oīa q̄ continent̄ ĩ ea eē ꝓbata:sed nō sunt:cū erret in iure:sibi nō p̄iudicat.secus si cōfitet̄ se credere ea q̄ ĩ ea cōtinent̄ eē vera:vt no.ſ.e.in gl.nō ē.hoc tn̄ fatemur q̄ ⁊ ꝑ tale ius vel ꝑ talē chartā min⁹ autenticā aliq̄d iudicatū eēt:tam iudex q̄ꝫ assessoꝛ q̄ꝫ etiā litigatoꝛ:eandē chartā vel ꝯsilem vel idē ius cōdēnato agēte ꝯ eos ad interesse ꝯ se admittere tenent̄:vt no.ĩ sūma azo.q̄ q̄sqꝫ iur̄.ſꝫ qđ dictū ē ꝯ dicta testiū a me ꝓductoꝝ possum obijcere videt̄ ꝯ.xxxij.di.si q̄d.So.aliq̄d ē ĩ ꝓph̄is ⁊ auctoꝛib⁹ vbi locus ē ab auc̄te:⁊ q̄cq̄d dicūt ĩdubitāter credēdū ⁊ tenēdū ē:vt.ix.di.ego.⁊.c.seq.⁊.xv.di.c.si.aliud in testibus ⁊ instr̄is:q̄ ⁊ si auctoritatē habent vt eis credatur q̄ꝫdiu nō probetur cōtra ꝓbationē:tn̄ cōtrarium admittitur.C.de fi.instru.l.fi.ſ.de te.p̄sentiuꝫ.⁊ tales ꝓph̄e vel auctores si haberent̄ infideles vel heretici:vel aliq̄d dicūt cōtra eos:ex eoꝝ auctoritatibus cōtra eos argumētari possum⁹:vt ĩ p̄dicto.c.si q̄d veri.sed bene fateoꝛ lꝫ ipsi infideles de iure nō sunt audiēdi si velint admittere auc̄tes eoꝝ ⁊ ꝓprioꝝ ꝓphetarum ⁊ sp̄ūaliū auctoꝝ.nos de iure possumus auctoritatibus eoꝝ vti cōtra illos quoꝛū auc̄tes nō sunt vel ꝓph̄e:cū eos nō reprobem⁹.ſ.de testi.p̄sentiū.C.de falsis:q falsas.C.de rebus cre.si q̄s.Item no.q̄ testes ꝑ me inductos nō solū in eadē cā sed etiā alijs:⁊ non solū si ꝑsona cōtra quā p̄mo produxi mō contra me ꝓducat:sed etiā si quecūqꝫ alia:nō possum reprobare.ar.iiij.q.iij.§.iteꝫ si q̄s testibus.⁊ idē dicimus ĩ iudice.ar.iij.q.viij.cuius in agendo.⁊ hoc intelligo verū q̄ nō possum reprobare testē vel iudicem ex cā que ex p̄te mea ꝓcedat:sed ex cā q̄ ab alio ꝓcedere possit.verbi gr̄a:patrē tuū induxi in testē vel habui iudicē cōtra aliquem.mō tu inducis eū cōtra me bene reprobabo eū ⁊ etiam recusabo eū:ex te enī procedit cā quare recuso eū.s.qꝛ pater tuus est.Iteꝫ si admitto aliquē ad vnū officiū nō possum euꝫ repellere ab alio officio vbi consil̄es ꝑsone requirant̄ vel reputant̄.si aūt dissil̄is tūc secus.itē si ĩpetraui aliquē in iudicē pōt eē criminosus:⁊ ideꝫ in testē cōtra me inducat̄:eundē bene repello a testimonio mō p̄textu criminis:sed p̄textu infamie ciuilis non possum eū repellere:quē nō reputaui infamē ad iudicādū:nō debeo reputare infamē ad testimoniū:cuꝫ infamia vtrūqꝫ repellat.ar.ad hoc ⁊ oīa p̄dicta.j.de accu.nulli.ſ.de eta.accepim⁹.ff.de adulte.si vxoꝛ.§.vlt.iiij.q.iij.§.si q̄s.vtrū aūt eū quē oꝛdinaui exceptione repellere possim a beneficio:no.ſ.de eta.⁊ qua.c.accepimus.an aūt cōtra factū suū cuiq̄ꝫ venire liceat no.ſ.de elec.nosti.(delictū).xvj.q.vj.si epm̄.nō videt̄ h̄ sp̄āle fuisse ĩ fauoꝛe ecclesie:qꝛ quicūqꝫ p̄uatus inducat falsum instr̄m eo ꝓbato falso nō ꝯdēnabit̄ ꝓductoꝛ instrumēti ad id in quo falsum instr̄m dicebat eū teneri:cū ĩ veritate nō teneret̄:qꝛ si ꝯtradiceret sequeret̄ q̄ deberemus iniustā sn̄iaꝫ ferre.fatemur tn̄ q̄ puniat̄ falso.ar.ſ.de cā poss̄.cū super.itē alia rōne non debet ꝯdemnari ad id qđ ꝯtinet̄ in instr̄o:qꝛ h̄ excipiendo proponit:⁊ iō nō ꝯfitet̄:vt supra dicit̄.alij dicūt q̄ si affirmatiue proponat exceptioneꝫ:⁊ sciebat instr̄m ꝑ qđ ꝓbare volebat exceptioneꝫ esse falsuꝫ proferenda est sn̄ia ꝯtra eū.sed si nesciebat falsuꝫ:secus est propter rōnes assignatas in glo.hic positis.in ecclesia tn̄ sp̄āle est etiam si sciebant.(ad.xx.)dic vt no.ſ.de proba.lꝫ.(episcopale).ſ.de offi.oꝛdi.cōquerente.(autentica.)nō est incerta sn̄ia cum aliqua parte actoꝝ contineantur capitula excepta.C.đ sen.que sine cer.quan.pro.l.pe.intelligo enī q̄ certis noīb⁹ vel ꝑ circūlocutionem instr̄a distinxit:vel intelligit̄ de ꝓductis ĩ illo iudicio q̄ publicata erāt ĩ actis.nam p̄textu alioꝝ instr̄oꝝ nō posset iuuari.C.de transſ.sb̄ p̄textu.ſm q̄sdā nobis videt̄ q̄ bn̄ ē certa h̄ sn̄ia:etiā si ĩ nulla p̄te actoꝝ exꝑmant̄ illa capl̄a:qꝛ scripta autētica certa ⁊ ĩdubitata sūt q̄re eis fides est

adhibēda:qđ dic vt legiꝛ ⁊ no.ṡ.de fi.instr.c.j.⁊.ij.vñ prudēter
facit ille a q̄ petiꝛ ius ep̄ale si facit illū exꝓmere qd petit:vt no.ṡ.
de of.or.ꝯquerēte.nā si iudex adiudicet alicui ius ep̄ale nulla ex
ceptiōe facta:decetero oīa iura ep̄alia exhibere ꝯdēnatꝰ teneꝛ q̄ꝫ
uis ꝑuilegiū vl' ꝑscriptionē vellet exhibere sup aliqbꝰ capl'is i q
bus diceret se exemptū añ ꝑscriptionē.j.de ꝑscrip.cū oli.iudex g
prudēter facit si qñ ei ꝯstat ꝙ qs hꝫ i aliq̄ eccl'ia ius ep̄ale:sed de
aliqbꝰ capl'is dubitat.si dicit:adiudicamꝰ tali ius ep̄le exceptꝭ ta
libꝰ capl'is de qbꝰ nō plene ꝯstat nobis:vt h.⁊.j.de reli.do.cōsti
tutꝰ.⁊.c.cū venerabilis.⁊.j.ti.px.auditis.⁊.c.cū oli.⁊.c.veniēs.
(munitū se.)no.vēdicātē vēdicare ex ꝑscriptiōe.de h no.j.de ꝑ
scrip.ad aures.(tpalia.)no.hipo ꝙ sita ē eccl'ia in dioc̄.tempora
lia ptinēt ad epꝫ:vt h.vñ ea nullatenꝰ alienare valet.x.q.ij.c.vlt.
tñ vacātē eccl'ia aliq̄ ep̄s noīe eccl'ie aget.j.đ suc.ab ite.cū dilectꝰ.
⁊ si nō appeat qs sit patronꝰ intelligā eā liberā:sꝫ ep̄s hēbat ius
ep̄ale ibi:vt h ⁊ iurisdictiōeꝫ.x.q.iij.c.j.ij.⁊.iij.⁊ sequē.vt.xvj.q.
vij.oēs.⁊ tūc ēt si nō ē collegiata ⁊ nō ē i parrochia alteriꝰ eccl'ie
ip̄e ponet ibi mistꝝ:lꝫ aliq dicāt ꝙ nō ep̄s sꝫ ppl's pñtabit ibi mi
nistrū:sꝫ nō video q̄re h dicāt:cū iure nō caueaꝛ.admistratiōis
aūt rōnē i oībꝰ ecclesijs petet ep̄s:nisi vbi patronꝰ est clericus.

Lim treuerē. Dic treuerē.archiep̄o cōmittebaꝛ cā q̄ erat inꝛ guil'.⁊ aduersariū.(idē).s.guil'.(dietas.)a suo dioc.cō putādas ad locū vbi citabaꝛ:nō ad locū vbi iudices habebāt domiciliū.(curetis.)⁊ sicut cōtineꝛ in integra pmittant ꝓcedere abbatē sci lauꝛ.⁊ cōiuđ.suos ad quos ps aduersa l'ras ab app.facta ab archiep̄o obtinuerat.alioqn isti ꝓcederēt ad quos iste l're de consensu partiū sub hac forma ipetrantur.

Ilecti filii electionē.Forte petebat ab eis obediētiā quē ipsi denegabāt: ⁊ sup h ipetrabanꝛ.s.p.e.⁊.g.vl' ipsi appellarūt aut ap.nō ꝓseq̄banꝛ.vñ electꝰ pōt petere ꝙ ꝓcedereꝛ in
cā.j.de ap.oblate.§.pe.vl' ꝙ eis iponaꝛ silētiū.⁊ etiā al's puniaꝛ
ṡ.de elec.statuimꝰ.videꝛ tñ ꝙ hodie nō pōt ipetrare l'ras:sꝫ apđ
iudicē ap.expectare.⁊ ibi ꝓseq cāꝫ suā:vt i pall'.decr.statuimꝰ.sꝫ
aliqñ papa vel aliꝰ supior l'ras ꝯcedit ex certa scīa:⁊ tūc valēt:ali
ter nō.Sꝫ oppones nō videꝛ bene dicere.qꝛ ꝯ hunc sic agētē ad
mittiꝛ exceptio excōicationis:sicut ꝯ illos nō admittiꝛ replicatio
ṡ.eo.cū inꝛ.Sꝫ rñdeo h nō ē veꝝ:qꝛ cā appellatiōis agebaꝛ quā
ꝓseq pōt excōicatꝰ.ṡ.e.cū inꝛ.j.e.venerabil'.aliqñ mādat papa
vel quis aliꝰ citari q volūt opponere alicui.⁊ tūc citator publice
dꝫ ꝓponere edictū:vt q̄cūqꝫ vult se opponere facto sup q̄ agiꝛ ta
li die cōpareat.j.q̄ ma.ac.pos.cuꝫ i tua.⁊ ꝙ talis citatio opeꝛ ibi
no.pōt etiā iste citator quos vult noīatim citare vt cōpareāt ad
opponēdū se ꝯ factū de q̄ agiꝛ si volūt:⁊ si nō cōparuerint ꝙ ꝑ
iudiciū eis fiat ex pall'.decr.colligiꝛ.h aūt ꝯstat ꝙ i hoc casu nul
lū ꝑcise citare pōt sub mō tm̄.s.si vult.aliqñ aūt mādaꝛ alicui ꝙ
citet oēs q se opponūt tali sup electiōe sua:vel sup allo facto.⁊ h
dixerūt quidā sꝫ male ꝙ citatoris ē aliq̄ cognitio:dꝫ enī eos vo
care q̄s actor petit citari:⁊ q̄rere ab eis si voluerūt se opponere
vel nō.⁊ si rñderit ꝙ velint se opponere:citet eos.si vō dicāt ꝙ
nolūt se opponere absoluet eos a citatōe.ar.ꝓ eis:qꝛ oīa iudicia
sūt absolutoria.isti.de offi.iudi.§.fi.sꝫ h nobis nō placet:qꝛ cū h
cl'a citet oēs qui opponūt sit itelligēda:de eis qui ante datā l'raꝝ
se opposuerūt:⁊ sua itersit eos se nō exposuisse:nō sūt absoluēdi
a citatiōe illi q se opposuerūt:nisi satis faciāt de iteresse.an aūt ꝑ
tales l'ras possit citare illos qui post l'raꝝ dataꝫ:vel qui de nouo
volūt se opponere.dixerūt quidā ꝙ nō.ar.ṡ.de rescrip.significa
uit.alij dicūt ꝙ ⁊ h oēs ꝯdictores ⁊ ante datā ⁊ post datā:⁊ cum
mō ꝑdicto si volūt ⁊ sine mō citari poterit:qꝛ pñs ꝯfusuꝫ ꝑsentꝭ
nō tꝫ vsū.Sꝫ oppones ꝯ id qđ dictū ē.s.qꝛ si citator dꝫ citare q̄s
vult actor multi poterūt fatigari iniuste:sꝫ certe h tꝫ:qꝛ etiā papa
si noīasset ei multos citasset eos.itē si cōparuerint corā iudice:⁊
nō subsit cā citatiōis dānabit actorē ad expēsas.⁊ etiā si nō com
paruerint nō ꝯdēnabunꝛ statim citati neqꝫ ad expēsas neqꝫ ad
aliud:imo sūmaria cognitiōe ꝑmissa ⁊ i iuramēto calūnie ꝯtra
ipsos ⁊ nō aliꝛ sicut iustū fuerit ꝓcedeꝛ:al's non.itē lꝫ dixerimꝰ ꝙ
citabit oēs ad nutuꝫ actoris:tñ ⁊ moderabiꝛ citator sicut ⁊ dele
gās modereꝛ.ṡ.đ rescri.sup l'ris.i fi.(ipso).m.(idē).p.⁊.g.(exce
ptionē.)quā ꝓponebat ꝯ ꝯfirmatiōꝫ ⁊ melius.m.volebat elide
re exceptionē.s.p.⁊.g.q̄ dixerāt.m.excōicatū replicādo.de ex.⁊
iō nō ē audiēdus sup petitionē obedientie quā fecerat:vel sup ꝓ
cedēdo i ꝑncipali:⁊ i opponēdo eis penā:vt no.i gl.forte.(qꝛ ⁊
si.)ꝓbatio enī supflua nō ē admittēda.C.de ꝓba.ad ꝓbatiōes.
ṡ.de offi.dele.cū cōtingat.(sue.)denegare enī tali obediētiā erat
defendere ecclesiā:sicut nec a sua:imo etiā ꝑiuri agere pñt.⁊ pro
seq cās suas actiōes suas ⁊ suoꝝ.iiij.q.vj.oībus.⁊ sic etiā actio
nes ꝓsequi pñt a fili noīe ecclesie.ar.ṡ.de iureiur.petitio.M.ele
ctio cui obijciebaꝛ excōicatio.(a defendendo.)⁊ ita h habes ꝙ ꝯ
exceptionē maioris excōicatiōis nō admittiꝛ replicatio maioris
excōicatōis.de h no.ṡ.eo.c.ij.(deferendo).ṡ.eo.cū inter dilec.

Postolice Vobis.qui iteresse debeatꝭ.(iterlocuti.)⁊ male electiōi:vl' elecꝛ.celebrare.(amotionis.)tēporalis que idem dici potest ꝙ suspēsio:⁊ quia he pene sine ordine possūt
isligi sine magna solēnitate possūt reuocari.isligi dico ex culpa
q̄ fit corā iudice.ar.ff.de penis.l.vl.⁊.l.moris.(amotiōis.)⁊ ita
exq̄ erāt amoti a beneficijs ifra tp̄s amotiōis nec cōibꝰ eccl'ie acti
bus:nec negocijs itererūt:qđ ē no.qd aūt iuris sit đ iterdicto ab
officio no.j.de ap.ad h qm̄.⁊.j.de cleri.ex.mi.si celebrat.⁊.j.de
excessi.ꝑ.c.vlt.(i modū).i.ad repellēdū vos ab electiōe.(cē.)ex h
dicūt qdā ⁊ forte meliꝰ ꝙ alij quoꝝ opinionē visi sumꝰ ꝑferre.j.
de sen.ex.solet.gl.qꝛ ꝙ qñcūqꝫ qs petat absolui ad cautelā a sñia
quā dicit nullā:siue ꝯfiteaꝛ eū q tulit eā siue al's eē iudicē:sꝫ ex ali
q̄ cā dicit nō tenē:siue dicat eā i nullo casu suuꝫ iudicē eē:imo ⁊ si
dicat sñiaꝫ nullā ꝯ se latā:sꝫ tñ vult absolui ad cautelā:vt alij secu
re ei cōicēt.sꝑ ē sibi dāda.ṡ.đ of.or.graue.nisi opponaꝛ ꝙ mani
festa ē offensa.j.de sen.ex.solet.Et no.ꝙ h absolutio qñqꝫ fit ad
cautelā eiꝰ q dꝫ excōicatꝰ:vtputa si ipse dubitat an sñia teneat.sꝫ
tñ probabiliꝰ credit ꝯriū.nā huic nō ē dicēdū.dimitte ius tuuꝫ ⁊
fac te absolui.ar.ff.de pe.here.illud.imo exq̄ nec ꝑ sñiaꝫ nec per
ꝯfessionē nec ꝑ rei euidētiā ꝯstat:cū nō sit manifesta offensa ab
soluēdus ē sine satisfactiōe ad cautelā:⁊ postea ius suū ꝓsequaꝛ
ar.j.de sen.ex.sacro.§.j.⁊.ij.Itē qñ fit ad cautelam alioꝝ.s.vt ei
cōicēt secure ⁊ i sacris ⁊ i alijs.qñqꝫ etiaꝫ ad cautelā opinionis
eiꝰ:ne.s.ledaꝛ papa ifamia excōicatōis ꝑlati.itē fit qñqꝫ etiā ad
cautelā futuroꝝ.s.ne i posteꝝ eiꝰ facta irritenꝛ:vt h.⁊ sic multas
ꝯsiles iuenire potes.(ad cautelaꝫ).i.ita ꝙ nō fiat i ꝑiudiciū ipsis
amotꝭ ex nr̄a relaxatione:si forte interim tpaliū ⁊ sp̄ualiū admi
nistratiōi se imiscuissent.alij dicūt.i.sine ꝑiudicio alteriꝰ.i.ita ꝙ
nec amotꝭ fiat ꝑiudiciū nec aduersarijs q̄n facta electiōe possint
obijci ꝯ eos ⁊ de amotiōe ⁊ de alijs dicere qđ volūt:vel dic iō di
ci relaxari sñias ad cautelā:qꝛ ꝑ hāc relaxationē prouideꝛ eccl'e
ne diu vacet:⁊ ē eq̄ prouisio.⁊ iō ꝓferēda iuꝛ vigoris ꝑ quā ꝑus
de ipis sentētijs ⁊ sñiaꝝ causis ꝯstare debēt q̄ꝫ isti ad electiōꝫ ad
mitterenꝛ:⁊ h faceret qlibet aliꝛ de sñijs q̄ ipsiꝰ auc̄te late eēnt.
nō tñ auc̄te hꝰ decr.credimꝰ ꝙ possit relaxare sñias alioꝝ.

Ia cōsideratiōe opponat.Contra agentē.(ꝑēm.)an maiori vel minori excōicatione sit ligatꝰ:qꝛ si maiori tūc repelliꝛ a litigādo.si minori nequaq̄ꝫ.(nomē.)vt
sic ipediaꝛ negari.ff.de iniur.ꝑtor.ff.de do.itē exigit.⁊.l.si ex do
lo.§.fi.(octo.)iō tā breuis terminꝰ statuiꝛ h:qꝛ nullū ꝑiudiciuꝫ fit
actoribꝰ i ꝑncipali.q.nō enī minꝰ bñ ꝯseqꝛ iusticiā suā i ꝑncipali
ab excōicato q̄ꝫ ab alio nō excōicato.idē dicēdū est i termino assi
gnato ad ipediēdū solutionē ad cautelā.j.đ sen.ex.c.solet.⁊ idē
i termio assignato ꝯ spoliatorē.ṡ.đ rest.spo.frequēs.ad idē.ṡ.
đ of del'.prudētiā.§.sexta.nō aūt obtinet breuitas tmini si fieret
sibi magnū ꝑiudiciū:vt si dꝛ nō tenē electiōꝫ vel scripturā vel ꝯ
ctū vel aliud hmōi:qꝛ ab excōicatꝭ vl' excōicate.ṡ.đ ꝯsue.cū dilec.
de etaꝛ.cū bone.iij.q.iiij.ꝯsanguineoꝝ.itē si ꝑ iudicē vl' testes vl'
ifirmitate ꝓponēte exceptiōe vel ꝑ fraudē aduersarij vel alia iu
sta cā staret q̄minꝰ ifra tā breuē terminū ꝓbare posset exceptiōꝫ
iudex ꝓrogaret terminū vt ꝓbare possit excep.al's ñ curreret.ar.
ff.đ re iu.l.ij.auc̄.đ his q ingre.ad ap.§.j.ij.⁊.iij.⁊ no.de h.j.de
ap.ex rōne.j.de sen.ex.solet.alij tñ ꝯdicunt.(cōputato.)sic dies i
q̄ cautio ꝓmittiꝛ i vno vicēnario nō cōputaꝛ:vt.ff.siquis caut.l.
j.sꝫ secꝰ i tp̄e ap.i q̄ dies recitatiōis sñie i biduo vl' tribuo cōputā
tur:vel altera die vel tertia erat appellādū ꝫm vetera iura.ij.q.
vj.§.biduū.⁊.§.si aduersus.ff.qñ ap.sit.l.j.§.biduū.⁊.§.vl.⁊ h
idē al's ꝯtigit vt ꝑmꝰ dies ꝯnumereꝛ i numero alioꝝ:vt.ij.q.vj.
ꝓpꝛ.⁊.iiij.q.v.q̄sqs.Sꝫ nūqd i octauo die poterit q̄s ꝓbare:cū
dicaꝛ h:ifra octo dieꝝ spaciū.rñdeo sic.nā ⁊ lex dicit maritū pos
se accusare vxorē iure mariti ifra.lx.dies:vt.ff.ad.l.iul'.de adul.
l.is cuiꝰ.§.ex senatuscō.⁊ tñ sexagesimꝰ ē i nūero illoꝝ:vt.ff.e.ti.
l.pꝛ.§.sexagita.sic ⁊ bo.pos.ifra centesimū diē peti pōt:⁊ eodē
nūero cētesimꝰ cōputaꝛ:vt.ff.đ suc.edic.l.j.§.ꝙ dicimꝰ.⁊.ff.đ v.
ob.l.q añ.(reū.)excipiētē đ excōicatiōe ⁊ nō ꝓbātē.(bis).i.bis q i
iudicio acta erāt ante ꝓbationē excōicatiōis.(duraturis.)sꝫ q̄re
valet ꝙ cū excōicatio fit i iudicio cū al's excōicatꝰ rescriptum ipe
trare nō possit suo noīe:vt.ṡ.de rescrip.dilec.nec procurare i iu
dicio etiā absoluto ex mādato sibi facto tēpore excōicatiōis:vt.j.de
ṡ.de ꝓba.post cessioneꝫ.nec sñia ab excōicato lata valet:vt.j.de
sen.⁊ re iudi.ad ꝓbādū.Rñdeo ad singula excōicatus agere nō

pōt si excipiaꝛ. ⁊ sic nec lr̄as ĩpetrare: vt. C. de nupt. ex rescript.
pe. l. ij. itē ꝓcurare nō pōt: q2 ꝑ hoc assumit negociū alienū: ⁊ sen/
tētia ab eo lata nō valet: q2 sñia vtiꝛ auc̄te iudicis: ⁊ h̄ eadē rō ē
q2 scriptura ab excōicato cōfecta nō valet. iij. q. iiij. nullus. quia
scriptura sumit auc̄tē ex ꝑsona scribētis: sec9 aūt statutū est in ex
cōicato q in iudicio petit ꝙ ei forsitā debeaꝛ: nec fuit exceptum: ⁊
hoc ideo: q2 in culpa fuit q nō excepit: ⁊ ꝓpꝛ fauorē reꝝ iudicata
rū ⁊ vim iudicioꝝ: ⁊ q2 modicū ꝓdest excōicato sñia ⁊ modicū ĩ
terest rei: q2 ⁊ si excipiaꝛ ⁊ ꝓbeꝛ absolueꝛ reus ab obseruatiōe iu/
dicij: nō ab eo qd̄ petebaꝛ: vt. ff. de iudi. l. nō iccirco. §. cū postea.
aliq tñ dicūt ꝙ hodie auc̄te hui9 decre. tenebit qcq̄d fit ĩ iudicio:
siue actor sit excōicatus: siue rescriptū: cui9 auc̄te ꝓcessuꝫ est sit ꝑ
excōicatū ĩpetratū: siue etiā iudex excōicatus sit: ⁊ dicūt iura que
ꝯdicūt ꝑ hāc decre. sublata. veꝝ tñ alij dicūt ꝙ nō ē ꝑsumendū ꝙ
papa tot iura voluerit vno verbo tollere. itē ꝙ non reuocaꝛ qua
re stare ꝓhibeꝛ. C. de inoffi. test. l. si qñ. C. de te. oīuꝫ. (duraturis.)
ĩ iudicijs ꝯstat ꝙ q̄cq̄d facit excōicatus anteq̄ꝫ ꝓbeꝛ excōicat9 va
let: vt hic. idē dicim9 ex̄ iudiciuꝫ: nā si sit notari9 excōicatus nō tñ
sñialiꝛ dānat9 ⁊ faciat instr̄m valebit: lꝫ aliq dicāt ꝯ. ar. ꝑ eis. s̄.
de ꝑcu. ꝯsulti. Sꝫ alij rn̄dēt illā decr. loq de illis q ꝑstāt. s. auc̄tem
his q̄ dicunꝛ ĩ instr̄is. h̄ aūt loqꝛ de illis q ꝑstāt auc̄tē ĩ instr̄o. s. ꝙ
sit autēticū: ⁊ nō ĩ his q̄ dicunꝛ vel fiūt ĩ instr̄o. item ꝑ eis ē. iij. q.
iiij. nullus. Sꝫ ipsi rn̄dēt ꝙ ibidē loqꝛ d̄ rescriptꝭ q̄s faciūt excōi
cati: nō rōne publici officij sꝫ ꝓprio motu. itē loqꝛ ibi ĩ ꝯdēnatis:
hic loqꝛ de collegiatꝭ. dicim9 etiā ꝙ instr̄m valebit etiā si testis ex
cōicat9 sit ibi ĩscript9. dūmodo instr̄m nō sit suspectū: sꝫ si esset su
spectū nō dareꝛ fides instr̄o ꝑ testē nūc suspectū vel excōicatū: lꝫ
satis dici possit ꝙ si nūc esset absolut9 q̄uis eo tpe quo fuit inscri
ptus eēt excōicat9 qd̄ bene nūc ꝑ suū testimoniū dat fidē instr̄o: sꝫ
nō ecōtra. s. si nūc excōicatus eēt: sꝫ tpe ĩscriptiōis erat absolutus:
q2 tūc ꝑ suū dictū nō dat fidē instr̄o ⁊ ea q̄ agūt ĩ iudicio: sꝫ suspe/
ctū ē: q2 excōicat9 ē. aliq tñ ꝯdicūt. Sꝫ h̄ ē dr̄ia inꝛ ea q̄ aguꝛ ex iu
diciū ⁊ ea q̄ agunꝛ ĩ iudicio: q2 ea q̄ agunꝛ ĩ iudicio valēt: ⁊ ea q̄
agunꝛ ex̄ iudiciū nō valēt: vt instr̄a ⁊ hmōi q̄ fiunt ex officio pu/
blico: si ē sñialiꝛ dānat9: lꝫ aliq ꝯdicāt. si aūt sint talia q̄ nō cogū
tur ex officio publico: vt emptio ꝯct9 ⁊ hmōi. illa valēt etiā si pu/
blice ⁊ solēniꝛ sit excōicat9: vt no. s̄. de do. veritatꝭ. ⁊. j. eo. excep.
ea aūt q̄ agunꝛ ĩ iudicio silr̄ valēt: lꝫ actor sit sñialiꝛ excōicatus.
dūmodo sibi ĩ ꝑsenti actiōe excōicatio nō obijciaꝛ: nec iudex eum
repellet. sec9 tñ videꝛ si iudex sñialiꝛ esset vel al's publice excōica/
tus: q2 tūc etiā si nō obijciaꝛ iudici excōicatio: nō valet qd̄ agiꝛ.
j. de re iudi. ad ꝓbādum. rō diuersitatis ē: q2 magis vereńꝛ ptes
obijcere iudici q̄ꝫ aduersarijs: q2 magis afficit sñia excōicatione
iudicis q̄ꝫ ptiū ĩ spūalib9: aut quid obtineat: vt ĩ electiōe ⁊ hmōi
no. de ele. cū vinto. c. illa. ⁊. c. nihil. (ꝓponaꝛ.) siue ex eisdē causis
siue ex diuersis dū tamen precedentibus.

Dilecte conueniebatur.

Mo+niaꝛ. (ipse.) moniales. (ꝓtulerunt.) ⁊ male. cū eēt legittime
appellatū. (excōicatiōis.) repete que dixim9. s̄. de off.
deꝛ. pastoraꝛ. §. ij. (mētōe.) sicut nec tenebanꝛ. ar. s̄. de rescri. sup
lr̄is. (aduersa.) monachoꝝ. (iudices.) ꝑor de angꝛ. ⁊ coniudices.
(ab ea). s. pte monachoꝝ. (lr̄as.) he lr̄e elidebanꝛ ꝑ exceptionē: q2
si dixisset quō sñia excōicatiōis lata fuit post ap. a sufficienti gra
uamine ĩterposita. ⁊ ꝙ cāꝫ appellationis ꝓsequebanꝛ: ⁊ ꝙ q2 iu
dex ꝑorissam ⁊ moniales admittebat ĩ ꝓsecutiōe appellationis
nō admissa exceptiōe excōicatōis appellauit nūq̄ꝫ lr̄as habuissꝫ
ar. s̄. e. cū inꝛ. j. c. ꝑx. nā h̄ tacuit ⁊ in genere tñ dixit ꝙ iudex exce
ptionē excōicatiōis nō admittit: ⁊ iccirco appellauit: sed forma
lr̄aꝝ bona erat. (ꝓpositū.) ⁊ bene. (memorati.) iudic. ꝑor de angꝛ.
⁊ ꝯiudices. (degrauen̄.) ⁊ bene dicit: nam papa cōmiserat ꝑ illas
lr̄as cāꝫ appellatiōis emisse a monachis ⁊ sb̄ canonica fieri: ⁊ lꝫ
ibi diceꝛ suppꝛ̄ssaꝫ veritatē h̄ tñ nō ꝯstabat. ⁊ iō bñ dicet si ita ē ꝙ
ꝑmo dꝫ inq̄ri an ꝑor de anglia ⁊ ꝯiudices negauerūt monachuꝫ
admittere exceptionē excōicatiōis ab eis ꝓpositā ĩ cā ꝑncipali. ⁊
ita iusta erat applō: an ĩ cā appellatiōis ⁊ ita iniusta erat applō
ꝙ ĩ lr̄is obtētꝭ ad ꝑorē de gerneome ⁊ ꝯiudices ꝯtinebaꝛ. (reuo/
catio.) ⁊ no. ꝙ stati an̄q̄ꝫ ĩcipiat cā ap. reuocaꝛ qcq̄d fit post ap.
vt h̄. ⁊. j. de ap. ex pte. m. ⁊. e. ⁊. ff. ap. pē. nihil ĩno. ꝑ totū. ⁊ idem
dicēdū ē de his que fiūt medio tpe inꝛ sñiaꝫ ⁊ ap. q2 appellatiōe
extinguiꝛ ꝓnunciatū. ff. ad tur. l. j. §. fi. ⁊ faciet sic petitionē suaꝫ
iste appellās: dn̄e iudex peto reuocare qcq̄d factū ē post sñiaꝫ a
q̄ ego appellaui: ⁊ ꝙ ĩterdicatꝭ sibi ne aliq̄d ꝯ sñiaꝫ attētet quo/
usq̄ꝫ mihi cōpetit ꝓsecutio applōnis. ꝙ aūt hec petitio legitima
sit ⁊ admittēda: pꝫ ex illo cū etiā iudex hoc facere ipm̄ teneaꝛ ex
officio suo: vt hic. sꝫ ꝯ id ad iudicē ap. nō ꝑtinet iudicare nisi vtꝝ
bñ vł male ap. sit nec ne. C. de ap. eos. quō ḡ admittet ꝑdictā pe
titionē. itē ꝯ id qd̄ dictū ē videꝛ ꝙ si dicereꝛ illd̄ sequereꝛ absurdi
tas h̄. s. ꝙ si postea nō ꝓsequereꝛ appellationē fingereꝛ nō appel
latū: ⁊ sic restaurādū eēt qd̄ ꝑus r̄uocatū erat: qd̄ eēt iniquū. ar.
s̄. de resti. spo. audita. itē expꝛ̄sse ꝯdicit lex. ff. de ap. cum ex cā: vbi
dr̄ ꝙ tūc reuocabiꝛ qd̄ factū ē post ap. cū meliorē meruerit sñiaꝫ.
ḡ a ꝯrio sensu possū ꝯcludere ꝙ nō an̄. Sol. ad h̄ sic rn̄dem9 ꝙ ad
iudicē appellatiōis ꝑtinet ꝑncipaliꝛ cognoscē ⁊ diffinire de ap.
an sit iusta vł iniusta: sꝫ ex rōne accessorij ad officiū ei9 ꝑtinet etiā
predictā petitionē admittere ⁊ exaudire. ad scd̄m qd̄ dixi de ab
surditate dicim9 ꝙ nō obstat: quia nō ē absurditas si id qd̄ male
actū ē reuoceꝛ: ⁊ postea illud idē legitime fiat. lex etiā de ap. cuꝫ
ex cā nō ꝯdicit: q2 lꝫ vt ibi dicit cū obtinuerit appellās reuocādū
sit qd̄ post ap. fit: nō negaꝛ q̄n ⁊ ante possit reuocari qd̄ ꝯcediꝛ ꝑ
aliā legē. ff. ap. pen. nil ĩnouari. in rubro ⁊ nigro: ⁊ ꝑ alia supio/
ra iura. lꝫ aūt ap. pē. nihil sit ĩnouādū: tñ si agaꝛ ꝑsonali actiōe:
vt ex empto vel ꝯsilī: vt res q̄ petiꝛ alieneꝛ: tenet alienatio: nec ē
ꝯ. ff. ap. pen. l. j. ⁊. ff. de iniusto rup. ⁊ irri. testō: siq̄s exheredato.
§. hi aūt oēs. C. de ap. appellationē. vbi dr̄ ꝙ status cause mutari
nō dꝫ pē. ap. q2 nō mutaꝛ nec ꝑiudicaꝛ appellatiōi: q2 ita condē
nabiꝛ ꝑsona si res petite alienenꝛ: sicut si nō alienenꝛ. itē nō ē ꝯ
auc̄. vt nulli iudices. §. sup hoc. q2 prohibet ꝙ possessio rei petite
nō trāsferaꝛ ab vno litigantiū in aliū ꝑ iudicē: ⁊ nō ꝓhibet per li
tigantes transferri in extraneū. ⁊ videꝛ ꝙ in hac regula ap. pen.
nihil est innouandū supplēdū est per iudicē. si aūt agiꝛ reali acti
one de dn̄io: tūc fateor ꝙ nō tenet alienatio: nō ea rōne: q2 appel/
latione pendente factū est: sed q2 res est litigiosa.

Significauerunt.

Ipsis capituꝛ de conarsl. (ptē). s. ar
chiepi. (absoluit.) forte capitulū egerat ꝯ tēplū super
fructib9 q̄s dicebaꝛ ꝑcepisse d̄ eccl'ia: vł q2 se passus fu/
erat ĩ eadē eccl'ia ĩtrudi. (altera.) ꝫepi. (ĩ iudicio). s̄. e. c. ꝑxi. cū inꝛ.
(ꝓperā.) no. ꝙ. c. ꝑmo egit corā archiepō ꝯfirmationē petēdo pe
tri quē ĩ suū archipꝛ̄sbyteꝝ eligerūt a q̄ etiā archiepō appellarūt
itē scd̄a vice agebāt ⁊ appellationē ꝓseq̄banꝛ corā ꝑposito sācti
stephani. itē tertio agebāt corā abbate scī saluatoris ⁊ ꝯiudices:
q2 petebat corā vltimis iudicib9 sñiaꝫ absolutionis ꝑ epō latā re
uocari: q2 ĩ eo ꝙ ꝑ se lata erat nō poterat ipꝫ capitulū appellatio
nē ꝓseq: q2 nec ab eo appellauerat. fatuū enī eēt appellare a sñia
ꝑ se lata: ⁊ ita ex hoc ē argumētū ꝙ etiā actor cāꝫ appellatiōis ꝓ
seq pōt: nec obstat ei exceptio excōicatiōis. aliq tñ ꝯriū dicūt. ar.
j. c. ꝑxi. vbi dr̄ ꝙ exceptio excōicatiōis ĩ q̄libet pte litꝭ opponiꝛ. ḡ
⁊ post appellationē. sꝫ nos idē excipim9 nisi in cā ap. ar. hui9 de
cre. ⁊ est mirabile ꝙ actor excōicat9 si vsq̄ꝫ ad sñiaꝫ ꝓcessisset pōt
repelli ⁊ excipi ꝙ sit excōicat9 ne ad sñiaꝫ ꝓcedaꝛ. ⁊ tñ nō pōt re/
pelli a ꝓsecutiōe ap. sꝫ hoc iō ē q2 an̄ sñiaꝫ ꝯtra ipm̄ latā si repel/
laꝛ nullū dānū hꝫ ꝑ iudicē occasiōe sñie q̄ adhuc lata nō ē. vnde
ibi nō lediꝛ eq̄tas iudicātꝭ: sꝫ postq̄ꝫ ꝑ sñiaꝫ iudicis q̄situ ē ius al
teri pti ⁊ dānū irrogatū nisi appellari possit ⁊ ap. ꝓseq̄ ledereꝛ
eq̄tas iudicātꝭ: ⁊ absurdū eēt si reo vincēte defendēdi se ꝑ appel
lationē actor vict9 facultatē hr̄e non posset. s̄. e. cū inꝛ dilec. itē di
cūt q̄dā ꝙ ꝓcurator excōicat9 possit ꝓseq cāꝫ appellationis q̄n
ꝑncipalē cāꝫ egit: q2 aliter ledereꝛ eq̄tas iudicātis: nec obstat ꝙ
posset opponi ꝙ q appellauit nō cogiꝛ proseq appellationē. C.
de procur̄. inuitus. ⁊. s̄. de procur̄. non iniuste: ergo peccat si se in
gerat familiaritati hoīuꝫ. j. de cleri. excō. mini. c. illud. ergo ⁊ iu/
dex peccat si pōt eū prohibere a peccato ⁊ nō prohibet. ij. q. vj.
negligere. Rn̄deo nō peccat ingerendo se cōioni hominū prose/
quēdo ap. q2 excōicatus fidē seruare dꝫ ei cui promisit. alij tñ cō
tradicunt. Si aūt appellat aliq̄s noīe alteri9 ex̄ iudiciū: ⁊ si rata
habeaꝛ ab eo cui9 noīe appellatū est ei9 ap. tꝫ: tñ appellationē ꝓ
seq nō pōt: q2 taꝛ ap. obtinet vim actiōis. itē q appellauit si excōi
catus nō sit ea proseq nō pōt: nisi fiat procu. d̄ nouo. (procedatꝭ.)
remittiꝛ ad eosdē iudices: q2 ptes ꝯsenserūt: ⁊ q2 appellans iniu
ste appellauerat: vnde remittiꝛ ad eū a quo appellauit.

Exceptionem in q̄libet.

Hoc locū hꝫ ĩ cā ꝑncipali: ĩ cā au
tē appellatiōis etiā actori nō obstat exceptio excōico/
tiōis: vt no. s̄. c. ꝑx. (ꝓhibeꝛ.) ꝯ. ar. ꝙ excōicatio oppo
niꛚ actori: nō solū q̄ ꝑcessit litē: sꝫ q̄ seqꝛ litꝭ ꝯte. cū possit ĩ q̄libet
ꝑte litꝭ opponi: tñ q̄ncūq̄ꝫ opponaꝛ ēt corā delegato absolui pōt
⁊ ĩ absolutiōe ei9 ꝓcedeꝛ ꝑm tenorē dec. s̄. d̄ offi. deꝛ. prudētiā. §.
sexta. sñia aūt nō retractaꝛ: lꝫ ꝓbeꝛ fuisse iudex excōicat9 tpe late
sñie. j. de iudi. ad ꝓbādū. nisi forte eēt publice denūciat9 excōica
tus: vt ibi. alij dicūt ꝙ post sñiam nō pōt excipi contra eandē ex
cōicationē iudicis ꝓpter vtilitatē earūdē qui apud eū egerunt.
ff. de offi. pre. barbarius. sed de excōicatione actoris secus inquā
tū ad hoc vt sñia nō valeat: sed quantū ad hoc vt mandetur exe/

cutioni potest excipi: vt.s.eo.pia.de excōicatiōe autē rei cōstat q̄ nunq̄ʒ potest excipi cōtra sniam p eo latā.s.eo.cū inter.j.e.c. venerabilē.imo plus dicūt quidā: ꝛ forte nō male: q: oīa que fiunt excōicato occulto siue in iudicio siue ex̄.nō retractanꝭ etiam ante sniaʒ.ꝛ rn̄dēt decre.s.de pba.post cessionē.ꝛ.s.de pcur.c.vlt.q̄ publice excōicati erāt: vel loquiꝭ de his que extra iudicium acta sunt ꝛ male: q: tn̄ in fauorē excōicatorum facta sunt: nec peccat actor q̄ rē suā petēdo pticipat excōicato.s.de iudi.intelleximus. j.de snia ex.si vero.itē nec reus q mādato iudicis cū excōicato litigat: q: si actori h̄ lʒ excōicato cōicare vt ius suū ꝯsequaꝭ: multo fortius lʒ reo vt dānū cause ꝛ penā iudicis euitet.ar.xj.q.iij. qm̄ mul.j.de sen.ex.si vere.(fatigenꝭ.)nā si ex iusta cā etiam scienter omittat nō cōdēnabiꝭ ad expēsas: forte q: tūc nō habebat pbatiōes: sed modo hʒ.(legitimus.) legitimas aūt expēsas dicimꝰ si pbauerat excōicationē in oībus vt cōdēneꝭ expēsis quas fecit ipse actor siue reus inducēdo pbatiōes sup alijs exceptiōibꝰ: vel sup pncipali vel quolibet alio mō vsq̄ʒ ad tempus quo exceptionē pponit: q: illas fecit ppter maliciā pponētis mō ꝛ nō ante exceptionē excōicatiōis.C.de iudi.sancimus.Sed ad expensas q̄s fecit actor durāte pbatiōe exceptiōis excōicatiōis dūmodo reus ipsaʒ pbauerit: sup pbāda excōicatiōe nō credimꝰ q̄ debeat condēnari: cū pncipaliꝭ eas fecerit: sicut apparet ex snia: q: repelliꝭ ab agēdo iā excōicatus.ar.C.de iudi.rē nō nouā.sed si ꝯriū pbetur ꝛ sentētieꝭ.s.q̄ nō sit excōicatus: tūc apparet q̄ expensas q̄s fecit sup alijs exceptiōibus: vel super pncipali nō fecit: q: tardauit reus proponere exceptiōes excōicatiōis: imo fecit eas propꝭ suā vtilitatē: q: bn̄ valebūt sibi ac si nō eēt proposita exceptio excōicatiōis: ꝛ iō reus n̄ ꝯdēnabiꝭ ad illas. Sʒ si appareat eū hāc exceptionē maliciose proponere mō cōdēnabiꝭ in expēsis: nō in pncipio.s.qn̄ proponit: sʒ lata snia sup excōicatiōe. (ꝯdēnādus.) cū eni snia sup expēsis ferēda sit si appareat fraus nō excōicati cōtra excōicatū: pro ipso excōicato ferēda ē snia etiā diffinitiua: q: in hoc nō attendiꝭ fauor excōicati sed equitas iudicātis.s.eo. cū inter.(iudicis).ff.de postu.quos prohibet. (repellēdus.) nisi ꝯtradiceret reus ꝛ peteret procedi in lite cepta: qd̄ pōt reus petere postq̄ʒ ꝯuentus est p iudicē vel p executorem.C. quō ꝛ qn̄ iu. auc.qui semel.idē videꝭ dicēdū vbi nō est cōuentus reus. cogiꝭ tamē aliquis agere: vt.s.de te.significauit.ꝛ no.j.q fi.sint le.lator.qnimo ꝛ idē videꝭ dicendū etiā si reus adhuc ab excōmunicato cōuentus non fuerit: sed ab eo timet cōueniri.ar.C. de ingenu.manu.diffamari.j.qui fi.sint leg.lator.nam si contradiceretur sequeretur absurditas.s.q̄ excōicatio prodesset excōicato: et noceret aduersario non excōicato: qd̄ esse non debet.s.de iudi.intelleximus.C.de leg.q̄ fauore.

Aduersario tuo. tēpore. Maxime eni idē est ꝛ si tpe mote litis possidebat: sʒ postea sine dolo desijt possidere.ff.de excep.rei iud. si aūt.ꝛ.l.si in rē.ꝛ.l.siquis.ꝛ.C.de exi.l.neq̄ʒ.

Venerabilez. ex causis alijs. Nota excōicatū non solū posse proseq appellationē cause pro q̄ excōicatus ē: sed etiā penitus diuersam.(impetrare.) sed nōne pōt petere executionē sniē vel officiū iudicis vel actionē in factū? Rn̄deo nō: q: nec ei dʒ solui debitū.xv.q.vj.auctoritatē.nos iuratos ꝭm quosdā.nos tn̄ dicimus ꝯriū: s.de dolo.veritatis.ē ergo melior rō: quare nō mādaꝭ executioni: q: noua actio cōpetit pro executiōe rei iu.s.offi.iu.qd̄ pro actione poniꝭ.s.de offi.iudi.c.ij. vel actio ī factū ex snia.C.de rebꝰ cre.actori.excōicatꝰ aūt has actiones vel alias intētare nō pōt q̄ʒuis valeat conuenire.s. de iudi. ītelleximus.cū igiꝭ hec petitio locū nō habeat sine actiōe ꝛ excōicatus aliquā actionē nequeat intētare sequiꝭ q̄ nec snia executioni mādare pōt petere.itē ꝛ q: nō lediꝭ equitas iudicantis: q: rectuʒ iudicauit: ꝛ si snia executioni nō mādaꝭ que multotiēs per aliū executioni mandatur.ff.de re iu.a diuo.in pn.s.de offi.dele. significasti.ꝛ quia vsq̄ʒ ad.xxx.annos potest facere se absolui: ꝛ tunc executioni mandabitur.alij tamen dicunt sententiaʒ pro excomunicato latam executioni mandandam.

De prescriptionibus. Rubrica.

Placuit. trienniuz. xvj.q.iij. placuit.ij.cōtra.so.hoc qn̄ nō fuit premonitus: ibi cōtra. vel poniꝭ ibi tēpus postq̄ʒ licet alijs episcopis populū hereticuʒ lucrari.hic aūt postq̄ʒ nō pōt repetere: ꝛ currit tā breuis p̄scriptio contra ecclesiā ī fauorē fidei.(si aūt.)ꝯ.nōne pōt ꝯueniri economus ec.vacātꝭ.xij.q.v.vltiōe.q̄ eadē rōne currit p̄scriptio.ff. q. ex ca. ī in.re.is q rei.j.Rn̄.so.nō seqꝭ: pōt agere ꝛ ꝯueniri p procu.vel aliū: ergo currit ꝯ eū p̄scriptio. istātia in pupillo minore.C.de p̄scrip.xxx.an.sicut in rē. ꝛ minori ecclīa cōparaꝭ.(fuerit.)p̄dicta h̄nt locū vbi eps remāsit catholicus: ꝛ locus factꝰ ē hereticus. h̄ aūt loquiꝭ quādo eps factus ē hereticus ꝛ aliq̄s locus dioc.eius eodē mō: nā tūc nō currit p̄scriptio illi epō in heresi permanēte: sed postq̄ʒ conuersus fuit incipit currere ꝯtra ipm.

Nihil prodest. formali. i. cōtētioso iudicio.(scripsisse.) ꝛ hoc facit ex supabūdāti iusticia: q: si taceret nō peccaret: (p̄iudicium.) nisi eēt taciturnitatis.c.annor.xvj.q.iij.§.potest.j.eo.cū nobis.auc̄.vt ro. ecclesia.vel dic q̄ loquiꝭ in re inuasa vbi non currit prescriptio. xvj.q.iij.licet.vel dic q̄ vnus pnceps cōtra aliū p tales protestationes interrūpit prescriptio: cū nō sit alius corā quo conueniatur.ar.C.de an.excep.vt perfectius.

Sanctorū. Vt oēs possessiōes.i.oīa iura p̄uicialia.(singulas).i.ad singłos archiepos rōne prouincie sue.(a qbꝰ.)fratribꝰ.(xxx.) cōtra laicos: q: vnus archieps in alterius prouincia aliquādo etiā ꝯ laicos aliq̄ p̄scribat: nā si vna ecclīa ꝯ aliā p̄scribat necessarij sunt.xl.anni.j.e.de quarta.sʒ meliꝰ videꝭ dicere q̄ vnꝰ archieps ꝯ aliū spacio.xxx.ānor iura prouincialia p̄scribat ꝛ loquiꝭ ꝭm antiqua tpa.(synodali.) synodalis eni proclamatio ad interruptionē sufficit.ar.C.de an.excep.vt pfectius.

De quarta clericus. Quia bona fide possidet: puta ī alteriꝰ locuʒ successit ff.de re iu.q̄ in alteriꝰ.vel alio legitimo mō. (q̄dragenaria.) ꝭm legē seruitꝰ rustica q̄ nō hʒ īteruallū: vł hʒ modicū: puta horar vł dier amittiꝭ p̄scriptio.x.an.int p̄sentes. ꝛ.xx.inter absentes. Si aūt hʒ īteruallū annorū vł mēsiū: tūc duplicaꝭ tp̄s: videlicet vt īter p̄sentes necessarij sint.xx. anni. inter absentes.xl.ar.ff.quēad.ser.amit.si sit.C.de ser.l. fi. alij tn̄ dicūt q̄ nō sūt necessarij etiā īter absentes nisi.xx.anni. Idē etiā ītelligimꝰ si hʒ īterualla septimanar: q: odia sūt restrīgēda.ff.d leg. ꝛ pos.cū q̄dā. Quidā aūt dicūt q̄ hec distictio nō hʒ locū ꝭm canones.ar.h̄.vbi apparet: q̄ tp̄s ī hac p̄scriptōe decimarū nō duplicaꝭ: ꝛ tn̄ hoc ius.s.pceptiōis decimarum hʒ īteruallū magni tpis.sʒ certe nobis ꝯriū vr: ꝛ hoc ius nō hʒ īteruallū horarū aliqd̄: imo q̄si ꝯtinuā cāʒ hʒ: cū quottidie possint ꝛ debeāt recipi decime: nō solū psonales: sʒ ꝛ p̄diales: cū ꝛ p̄dia quottidie aliquos fructus pducere pn̄t: ꝛ quottidie q̄rta epis ē soluēda: ꝛ idē dicimus de iure eligēdi: q: quottidie pata est vacare ecclīa.ar.eiꝰ qd̄ dr de stillicidio.ff.de ser.vr.p̄.l.foramē.ꝛ iō sufficiunt.xl.anni: vt h̄.ꝛ.s.de cā pos.cū ecclīa.ꝛ.c.cū oli.ꝛ.s.de elec.cumana. Si autē eēt ius qd̄ īteruallū certū ꝛ deputatū ab hoīe vł a iure recipet: q̄le ē q̄ oī anno ptē obligationū ī die dedicatiōis vł festiuitatꝭ reciperet aliq̄d seruitiū recipiat.j.de cē.cū venerabił.ꝛ hoc ꝭm eos q dicunt piat.xviij.q.fi.eleutheriꝰ.x.q.iij.nec numeros.vł q̄ annuatī alitp̄s ad duplicādū necessarij sūt.lxxx.an. seruitutes etiā vrbanorū p̄diorū amittunꭍ tpe si id interueniat qd̄ diciꝭ.ff.de ser.vr.p̄. hec aūt iura. Circa acq̄sitionē aūt seruitutū vel etiā hmōi iuriū no.q̄ si seruitꝰ vł ius de q̄ agiꝭ hʒ ppetuā cāʒ atq̄ʒ cōtinuā: vt aq̄ductꝰ: cū aq̄ duciꝭ sine ītermissiōe: vel quasi ppetuā: vt ī casibus supradictis currit p̄scriptio.x.an.īter p̄sentes.ꝛ.xx.inter absentes ad silitudinē rerū īmobiliū.C.de ser.l.ij.C.de p̄scrip.lō.tē.l. vlt.sʒ h̄ ē drīa: q: ī rebꝰ īmobilibꝰ reqriꝭ titulus: vt ibi: sʒ ī seruitutibꝰ siue iuribꝰ nō ē necessariꝰ titulus.ff. si ser.vē.siqs diu.ꝛ not. j.e.si dili.ꝛ īcipit currere hoc tp̄s ex q̄ cepit vti illo iure nō vi nō clā nō p̄cario: sciente videlicet illo cui fiebat p̄iudiciū ꝛ nō ꝯtradicente sʒ tacente: ꝛ hoc ipm pbare dʒ: vt qdā dicūt.ff.quemad.ser ui.amit.l.fi.ff.de iti.ac.q̄ʒ p̄.l.j.§.iuł. Si aūt non hʒ ppetuā cām ꝛ ꝯtinuā vt est via: ꝛ seruitia extraordinaria q̄ ab alijs recipiuntur nō p̄scribunꭍ nisi tanto tpe cuiꝰ nō extat memoria.x.q.iij.q̄ q:ꝛ c.d.cōtra morem.ff.de aqua plu.arc.l.j.§.ij.ꝛ.l.ij.§.antepe.ff.de aqua quotti.ꝛ esti.l.h̄ iure.§. ductus. vel ibi q: duciꝭ de flumine publico exigiꝭ tam lōga p̄scriptio: ius aūt pcipiendi decimas de grano vel vino tn̄ de oībus minutis tn̄: vel ꝯsimilium tn̄: non habet perpetuā causaʒ: q: hec ceteris temporibus pcipiunꭍ: ꝛ alijs temporibꝰ possunt alie percipi: vt hic.ꝛ no.j.eo.ad aures. (quadragenaria.) vt.xvj.q.iij.quas actiones.

Vigilanti. dieruz. ff.de act.ꝛ obli. obligationū.§.placʒ.(malefidei.) ꝛ dr q̄libet bone fidei: nisi pbeꭍ cō

tra.ff. de mi.inter.§.vltimo.C. de euic.l.penul.⁊ ẜm.l.secus.C. de p̄scrip.xxx.an.siquis emptionis.xvj.q.iij.p̄scriptiōe.(cognitis).C.de an.excep.l.vl.ipsi vero dn̄o scienti q̄ ab alio possideant.vel.i.q̄ cognoscit possessor eas eē alienas.(latētibus.)ipsi vero dn̄o ignorāti q̄ ab alio possideant.vel.i.q̄s possessor ignorauit alienas:⁊ supple quandocūqꝫ ante cōpletā p̄scriptionē.(nō habetur.)ingre.si mala fide possident.

Ad aures.decimis.

Et ita habemus q̄ p̄scriptio.xl.an.currit ī decimis cū videret q̄ tp̄s duplicari dꝫ ex eo q̄ ꝓut frequētiꝰ semel tm̄ ī anno colligunt ff.quēad.ser.amit.si sit ꝯsti. Sꝫ tu rn̄deas q̄ lꝫ hoc verū sit d̄ grano ⁊ vino tm̄ ius ꝑcipiēdi decimas ⁊ cā ꝯtinuata ē.(possidētis.) ⁊ hmōi.s.q p̄scripserat:nā ⁊si hic cadit a possessiōe ⁊ aliꝰ q̄ꝫ dn̄s vel verus diocesanus possideret haberet vtilē vēdicationē decimarū ex quo bona fide possidebat.C.de p̄scrip.xxx.an.l. vlti.ibi ita tm̄.mō plus ẜm leges:q̄ etiā si mala fide p̄scrip.xxx.annoꝝ haberet exceptionē:⁊ etiā in aliq̄bus casibus actionem.s.cōtra raptorē furē ⁊ eū q ob suā ꝯtumaciā passus est missionē in possessionē.C.de p̄scrip.xxx.an.siq̄s.

Causaꝫ que inter.concessi

onē. Ita q̄ ī eis habeat titulū sicut clericus:in alimoniā aūt ꝯcedi pn̄t paupibꝰ.x.q.j.c.j.⁊ vlt.(decimas.) hec sūt q̄ p̄scribi nō pn̄t decime a laico: vt hic.xvj.q.iij.§.potest. ecclesia a laico.limes.xvj.q.iij.licet.itē tributū vel cuislibet p̄statio.C.de p̄scrip.xxx.an.cōpetit.itē ꝓcuratio debita rōne visitationis.j.eo.cū ex offi.itē obediētia cōtra maiorē.j.eo.cū nō liceat.itē p̄bēda vel beneficiū.xvj.q.iij.cleri.itē liber hō.xvj.q.iij.§.potest etiā.⁊ aliter v̄.nam liber homo.C.de p̄scrip.ꝓ li.l.vlti.(detinere.)ciuiliter.(p̄scribere.)quā nemo obijcit nisi possessor s.de ꝓba.ex litteris.ff.de vsucap.l.iij.

Illud.quadraginta.

s.e.de q̄rta.xvj.q.iij.q̄s actiōes.(tricēnales).xvj.q.iij.ꝑ singulas.s.e.sanctoꝝ.(interruptionē).ē enī interruptio nālis ꝑ inundationē fluminis ⁊ ꝑ deiectionē ⁊ expulsionē fluminis:⁊ forte alijs modis.ff.de acq.pos.q̄ vniuersas.§.j.⁊.ff.de vsucap.nālis.itē ē īterruptio ciuil' ꝑ libellū p̄ncipi oblatū ī annalibꝰ actōibꝰ ar.C.qn̄ li.p̄.ob.l.j.itē ꝑ li.cō.xvj.q.iij.§.pe.v̄.is aūt.itē ꝑ rescriptū a p̄ncipe datū ⁊ reo īsinuatū.C.de p̄scrip.xxx.an.sicut.item ꝑ ꝓtestationē.xvj.q.iij.p̄scriptio.v̄.is aūt.C. de anna.excep.l.vt p.s.eo.nihil.itē per solutionē vsurarū.C.de p̄script.xxx.an.l.siq̄s.itē per synodalē ꝓclamationē.s.eo.sanctoꝝ.itē per secūdā cautionē factā a debitore.C.de p̄scrip.xxx.an.cū notissimi.iteꝫ ꝑ denunciationē factā colono.C.vbi in rem act.l.ij.⁊ in istis casibus oportet de nouo cautionē incipere.

Quia finibus.

No.p̄scribi fines agrorū.xvj.q.iiij.volumus.⁊ p̄bēdarū.s.de ꝓba.ex litteris.secus aūt in finibus parrochiarū ⁊ prouinciarū.j.de parrochi.c.pe.(p̄sentia).ff.finiū regū.si irrup.C.fi.re.l.siq̄s.

Ex transmissa.parrochia

ni.i.parrochialia iura sibi reddē debēt: vt decimas ⁊ oblatiōes eccl'ie de cam̄.rōne.(hostilitat'.) siue vna die tm̄ siue pluribꝰ annis fuerit hmōi hostilitas locū habꝫ h̄ dormitio p̄scriptiōis. itē locū hꝫ nō tm̄ ẜm canones ⁊ in ecclesijs: sꝫ etiā ẜm leges ⁊ ī laicis.(hostilitatis.) talis.s.q̄ reddebat ius ī terra ꝓpt hostiū īpetū:⁊ iō nō potuit petere decimas ⁊ oblationes:⁊ ideo p̄scriptio īterrupta erat nāliter.ff.de acq poss.q vni.§.j.⁊.ij.⁊ de vsuc.nālit.alij dicūt ⁊ forte meliꝰ: q̄ nec in isto casu nec ī sequētibꝰ q notant ī hac eadē gl.īterrūpit p̄scriptio:q̄ sic oportet q̄ de nouo finita hostilitate p.xl.an.p̄scriberet:vt not.s.e.illud.ī gl.ē īterru.sꝫ dicūt q̄ hoc tp̄e dormit p̄scriptio: ita q̄ nō currit:sꝫ finita hostilitate tēpus sequēs hostilitatē ꝯtinuabit cuꝫ p̄cedēte:⁊ sic fiet ꝑfecta p̄scriptio.xl.an.subducto tp̄e medio.j.e.audit'.secꝰ aūt si ꝓpt vsitatas ferias solēnes.s.iductas vel repētinas q̄ plus ē nō reddat ius:q̄ tūc tp̄is bene currit p̄scriptio:lꝫ dari posset restitutio tāti tp̄is quanti fuit cā reipublice absens:si tp̄e feriarū repētinarū cōpleta eēt p̄scriptio. ī vsitatis aūt secus: q̄ p̄uideri poterunt.idē ē.s.q̄ nō currit p̄scriptio si ius nō reddit ꝓpt defectū iudicis vel rei.ff.ex q.cau.via īter.sꝫ ⁊ si.ꝑ totū.s.vsqꝫ ad.§.qd̄ v̄o.necesse tm̄ ē q̄ doceat se voluisse agere: sꝫ ꝓpt cās p̄dictas nō potuisse.ff.ex qbꝰ c.in inte.sꝫ ⁊ si.§.si ferie.vn̄ sibi vtile ē q̄ sup hoc ꝓtestet.C.de an.ex.vt p.de offi.or.pastoralis.no.q̄ totū tp̄s male alienāt' ⁊ dilapidāt' subducit de p̄scriptiōe.xvj.q.iij.si sacerdotes.itē tp̄s hostilitat' ⁊ captiuitatis:vt h̄.xvj.q.ij.pia.⁊.c.porro.itē tp̄s puerilis etat'.C.qbꝰ ca.ī ite.re.nō ē.l. vlti.C.de p̄scri.xxx.an.sicut.itē tp̄s vacatiōis ⁊ heresis p̄lati.s.e.c.j.j.e.audit'.itē tp̄e vite p̄ris.C.de bo.q̄ li.q̄cūqꝫ.itē tp̄s vite mariti.C.de iure do.ī rebꝰ.itē tp̄e scismat'.j.e.cū nobis.itē ī rebꝰ q̄ sub ꝯditiōe debent:nō currit p̄scriptio nisi a die extāt' ꝯditōis.C.de p̄scri.xxx.an.cū notis.§.illd̄.itē tp̄s suspēsiōis excōicatōis.j.de cō.p̄.⁊ ec.nō va.q̄ diuersi. Cōsueuit h̄ q̄ri si in medio.xl.an.fuerit scisma vel hostilitas vel aliq̄ de causis p̄cedētibꝰ an id tēpus ipso iure subducat.ar.q̄ nō subducat sꝫ det restō.C.de resti.mi.l.ij.⁊.l.ignorare.ff.ex q.ca.ma.ab hostibꝰ.⁊.§.vl.⁊.l.seq. Nos tm̄ dicimꝰ ꝯ.s.q̄ p̄dicta tp̄a subducunt ipso iure sine ī īteg.re.vt patet ī suis ꝯcordātijs.s.assignat': ⁊ ille leges nō ꝯdicūt q̄ loquunt ī ite.re.dāda absenti cā reipu.vbi bn̄ currit p̄scriptio:sꝫ dat restitutio tp̄is absentie si cōpleta sit p̄scriptio ī eiꝰ absentia tm̄:vel in modico tp̄e post reuersionē:⁊ nō alit:q̄ beneficiū ī īteg.re.cū sit exor.ē restringēdū:vt pꝫ.C.de mino.ī causis.⁊ silr̄ p̄scriptio ē odiosa vt pꝫ.s.e.vigilāti.⁊ iccirco quātū fieri pōt restringēda.ar.ff.de libe.⁊ post.cū q̄dā.bn̄ ḡ est in causis sup̄adict' retardat vsuc.ne currat:⁊ iō nō ē necessaria restitutio:⁊ iustū ē ī absente cā reipu.ex q̄ currit p̄scriptio ꝯ ipꝫ ⁊ ꝑ bn̄ficiū ī īteg.re.iuuari dꝫ ex quo ei mederi alit nō pōt:adiuuabit aūt quātominꝰ pōt saluo iure ī integ.rest.⁊ iō si nō post modicū sꝫ post magnū tp̄s post reuersionē cōputādū cōpleta sit p̄scriptio non restituet.melior rō videt: q̄ qn̄ nō fuit cōpleta p̄scriptio ī absentia:nec ī modico post non fuit lesus ꝓpt absentiā:⁊ iccirco nō dat restitutio q̄ nō dat nisi leso.C.de ī īteg.re.minoribꝰ.ff.de vi ⁊ vi ar.nā postea.§.si minor. sed ī casibꝰ sup̄adictis nō ē necessaria in integ.restitutio: q̄ non currit p̄scriptio sꝫ dormitat: ⁊ iō sine restitutione aliq̄ in integ. subducit d̄ p̄scriptiōe illud tēpus. Si aūt vis opi. Bul. tenere nō oꝫ diuersificare int ī ite.re.⁊ deductionē tp̄is. ⁊ no.q̄ ī p̄dict' casibꝰ vbi dicit dormire siue nō currere p̄scriptionē si vult licitū ē interrūpe p̄scriptionē sine litis ꝯtest. vbi agere pōt seu ꝓtestādo ī casibꝰ vbi sola ꝓtestatio sufficit:vt.s.de of.or.pastoral.ī fi.C.de an.ex.vt ꝑfectius.illud enī ē beneficiū a iure concessum q̄ in aliquibus casibus nō currit p̄scriptio ⁊ non tollit maius beneficiū.s.q̄ interrūpat p̄scriptionē.

Accedētes.ī talibus.

s.ī ꝓcuratoribꝰ legatoꝝ se ap.⁊ q̄ rōne visitatiōis debent: in alijs aūt secus.xviij.q.vlti.c.pe.⁊ vltimo.

Cum nō liceat.a capite.

xij.di.nō lꝫ.(p̄scriptiōe.)ītelligo qn̄ nō diffident archiep̄m suū eē p̄latū:sꝫ tm̄ nolūt ei obedire:⁊ sic non est ꝯ.j.de priuil.cū olim. vel dic q̄ ipsi clerici nō possunt p̄scribere iura hic posita:q̄ ea possidere in seipsis nō possunt:vt no.j.eo.auditis.

Ad audiētiā.castellanus.

Qui ⁊ dn̄s.(ꝓbādū).ad ꝓbādū ꝯcessionē sibi factā īducebat p̄uilegiū.ad ꝓbādū v̄o iura q̄ ibi debebant eē ro.ec.q̄ sibi ꝯcessa erāt īducebāt cēsualē libꝝ ⁊ alia.(cēsualē.) no.credi cēsuali libro.sic.C.de fi.ī.auc.ad hec.xxx.q.j.ꝑuenit.ff.de iure fi.ī fraudē.§.q̄tiēs.ff.de ꝓba.census.C.ad ter.l. vlt.(credētes.)dicebat q̄ notariꝰ falsauerat dicta testiū q̄s mathefeloni ꝓduxerat:⁊ qbꝰ dicebat se multū inniti:sꝫ spāle est ī actis: vt soli notario credat nisi ꝓbet ꝯ:vt no.s.de ꝓbat.post cessionem.⁊.c.qm̄.(p̄ncipali.)q̄ eccl'ia hꝫ directū dn̄iuꝫ vasallus vtile: ⁊ intelligo h̄ verū vbi agat de iure.ec.ro.diminuēdo. secus aūt si vterqꝫ ꝯfiteret ius ro. eē ecclesie quo ad directū dominiuꝫ:seu etiā q̄ ad vtile ⁊ nō aduersarij.⁊ ē no.q̄ lꝫ ꝯ mathefelonē curreret p̄scriptio.xxx.an.q̄ tamen cōiter p̄iudicaret ⁊ ipsi ⁊ ec.ro. necessaria ē p̄scriptio.c.annorū.ff.quēad.ser.amit.si cōmunē.

Cum a nobis.

Auditis abbatē.

Hic no. q̄ cum agit de subiectiōe aliquorū agit cōtra eos qui dicūt eos sibi subiectos.j.eo.cuꝫ olim.xvj.q.iij.inter.s.de elec.querelā.j.de cen.cū instantia.ff.de lib.ex.l.vlt.ff.de serui.l.vlt.item dicūt quidam q̄ potest cōueniri subditus.j.de ap.ad audientiam.s.vt lite non contest.quoniā.xij.q.ij.quicūqꝫ militū.ff.de vsu.l.hactenus. sed sententia cōtra vnum lata non p̄iudicat alij.j.de re iudi.cū super controuersia.⁊.c.suborta.ff.de libe.cau.si pariter.verū est qd̄ hic dicit in hac glo.s.sn̄ia cōtra vnū lata alij nō p̄iudicat qn̄ contra eū agit ad quē secūdo loco pertinet actio vel defensio.j.de re iudi.cū sup cōtrouersia:sed si lata est sn̄ia cōtra eū ad quem primo

loco ptinet defensio p̄iudicat ei etiā ad quē secūdo loco ptinet defensio si sciat causam agi ⁊ nō aliter.ff.de re iudi.sepe.j.de re.iu. q̄zuis.⁊ dicūt quidā q̄ p̄mo loco ptinet defensio ad p̄latū cui subiecta est ecclesia qn̄ agit̄ de ipsius libertate:vel q̄ alij sit subiecta q̄z ad ministrū ecclesie:secus si agit̄ de possessionibus.alij dicunt ⁊ forte melius q̄ hic nō dicit̄ p̄mo loco ptinere ad vnū ⁊ secūdo ad aliū:sed plene ad vtrūq̄z ⁊ equaliter ptinet defensio.C.de li. cā:p̄ncipaliter.nec vnius sn̄ia alij p̄iudicat:nisi sciuerit ⁊ defenderit:q̄z tūc p̄iudicat.j.de re iudi.q̄zuis.ff.de re iudi.sepe.§.pe.ī cōpositiōe tn̄ ⁊ transactiōe videt̄ q̄ etiā si vtroq̄z sciente facta ē trāsactio nō p̄iudicat.ar.s̄.de trāsact.cōtingit.⁊ bene dicit̄ cōpetere actio ista solum cōtra illos qui detinēt subditos:sed ⁊ cōtra subditos qui nō obediūt.j.de re.iudi.cū sup.de cōfir.vtili vel inutili.cū dilecta:q̄z qua rōne faciūt quominus possedeam cū non obediūt:eadē rōne possidere videt̄ iura que in eis petunt̄:sicut dicit̄ in cōfessoria.ff.si ser.vē.siquis.⁊.l.sicuti.§.sed si querit̄.ff. si vsuf.pe.l.j.in p̄n.Cōtra possidētes autē cōstat q̄ recte contra eos agit̄:vt hic.Itē no.q̄ aliqn̄ aliquis possidet iura aliqua:vt cū aliquis possidet iurisdictionē in aliquos vel cū possideat aliquā libertatē.verbi gratia:q̄ nō teneat̄ ire ad cōciliū:vel q̄ possit ordinari ⁊ benedici a quo maluerit ep̄o:⁊ consimilia iura:vt j.eo.veniēs.aliquādo aūt nullū ius possidet aliquis:sed alius ī eo possidet aliqua iura:sicut monasteriū de quo hic agit̄ dicebat se possidere ⁊ habere aliqua iura in quibusdā ec.⁊ tn̄ ecclesie ille nō possidebāt in se illa iura:q̄z nullus potest in se habere seruitutē vel ius:nec mirū:q̄z nec iure pprio.ff.de ser.vrb.pre.in re cōmuni.⁊ ī hoc casu vltimo hoc habet locū q̄d diximus hic.s.q̄ cōpetit actio ad h̄ iura sic possessa cōtra vtrūq̄z.s.cōtra possidentē q̄z possidet:⁊ cōtra nō possidentē:sed inique possidentē iura:q̄z actorē nō patit̄ iure suo vti:⁊ hic vterq̄z admittit̄ ad defendēdū litē ⁊ ad sistendū defendenti ⁊ ad appellandū:vt no.j.de re iudi.cū sup.q̄z nō tm̄ p̄latoꝝ infest nō perdere iura que habent in subditis:sed subditoꝝ interest etiā nō mutare dn̄os.Sed in primo casu.s.qn̄ agit̄ cōtra aliquē tanq̄z cōtra possidētē iura ī alio vel defendentē libertatē suā:tūc p̄latus talis actoris vel rei non potest cōuenire vel cōueniri nec assistere cōueniēti vel conuento nec appellare:q̄z eius nō interest.ij.q.vj.nō solēt.Quid enim īterest ep̄i dioc.si suus clericus vadat ad consiliū alterius dūmodo sibi nihil detrahat̄:vel si euincit̄ ab eo iurisdictio quaz dioc. ep̄s nō cōtendat suam nec ad se teneri:⁊ si de hoc agi posset alia via agerent̄:vt no.j.de ap.dilectus.(prescripsisse.)illud.s.q̄ possidere potest:et institutio ⁊ destitutio:⁊ alia de quibus hic est supra.de offi.or.cōquerēte.illa aūt que possidere nō potest:vt ordinare clericos illius monasterij:⁊ cōsecrare ecclesias:⁊ huiusmodi p̄scribere nō potest.s̄.eo.causam.(libertate.)ab exactiōe iuriū regaliū.(p illa.)Celestinus enim exemerat ab ep̄ali iurisdictiōe loca que Hen.⁊ of.reges libertati donauerunt.cū aūt dubitaret̄ an vall' de euescan:in qua ep̄s ius ep̄ale petebat eēt de illis locis donatis libertati p reges:mādat papa inspici p̄uilegiuz regū.⁊ si de illis fuerit apparet q̄ etiā p papā illa vallis exempta ē:hec pbant̄ per hāc decr.⁊.s̄.de in integ.resti.auditꝫ.(defecerit).s.exceptionē.(p p̄uilegiū.)⁊ sic remaneat sola p̄scriptiōis probatio. no.hic pponi in vno facto duas cōtrarias defensiōes.s.p̄uilegium ⁊ p̄scriptionē.(huius rōne.)no.s̄.de ex.cū ve.j.eo.cū olim.cōtra.s̄.de fi.inst.inter dilectos.⁊ intelligit̄ pponere sub disiūctiōe: q̄z si vnū nō poterit pbare aliud pbet.C.de excep.siquidem.ar. C.de ex.nemo.ff.de inoffi.testa.contra veterani.§.sed nec īpuberis.quidā dicūt q̄ simul pponere nō potest:sed de vna ad aliam trāsire potest.ar.s̄.de test.ex tenore.xxiiij.q.j.q̄sq̄s.s̄.de ex.cum venerabi.s̄.de iu.examinata.C.de trans.interpositas.ff.de acq̄. pos.naturaliter.ff.de reg.iur.nemo.ff.de bo.pos.cōtra ta.simpliciter.ar.cōtra.C.de nō nu.pe.auc̄.cōtra qui ppriaz.(sup tēpus.) no.abbatem p̄scribere posse iura ep̄alia in aliquibus suis capellis.⁊ dicūt quidā abbatē nō aliter prescribere nisi ipse tempore prescriptiōis alij de illis iuribus rn̄dit:vel alij subfuerit.j.de p̄uil.cū olim.C.de fun.patri.l.vlt.si enim nō supfuisset nō prescriberet.s̄.eo.cū nō liceat.accedēs.sed nos non dicimus necesse esse abbatē alij subesse:sed capellas in quibus fit prescriptio:vt hic: ⁊.j.eo.cū oliz.īmo plus dicimus q̄ etiā capelle si nō subsint alij ea que possidere possent prescribere possunt:puta quartā decimarū ⁊ mortuarioꝝ:⁊ cōsimilia.s̄.eo.de quarta.ex transmissa. ar.j.de sep.certificari.cōtra obediētiā aūt vel cōtra visitationez nō possunt prescribere:nec capelle per se:nec abbas nisi alij obediant:q̄z in se nō possunt ea possidere:nemo enim sibi ex necessitate obedit vel se visitat:⁊ sic de cōsimilibus.j.eo.px.ff.de arbi. l.pe.ff.ad tre.ille a quo.§.tempestiuū.⁊ ideo requirit̄ q̄ nō noīe suo:sed noīe alterius cui exinde rn̄dēt ⁊ ei subiacēt h̄ prescribāt: vt.j.eo.c.px.⁊.s̄.eo.c.in p̄n.(exceptionē).s.interruptionem per vacationē sedis:vl' potius deductionē tp̄is:q̄z dormit p̄scriptio. (exemptionē.)hinc colligūt quidā q̄ si abbas pbauit se generaliter prescripsisse ius ep̄ale in aliquibus ecclesijs etiā nō expressis capellis exemptionis:si ep̄s dicit medio tp̄e se aliqua exercuisse: ⁊ sic in aliquibus interrupisse prescriptionē illā:interruptionez pbare debet:sed cōtrariū videt̄:q̄z si pro abbate facit p̄scriptio pro ep̄o facit ius cōmune q̄d plus est ⁊ fauorabilius:vnde videtur q̄ semp iudicandū sit pro ep̄o:nisi in capellis de quibus abbas probauerit sp̄aliter.ar.in fi.huius decre.⁊.j.e.cū olim.So. si testes vel probatiōes ep̄i dicerēt ip̄m exercuisse iura ep̄alia:⁊ testes abbatis illud idē dicunt de abbate:p̄ferent̄ testes ep̄i q̄ verisimiliora dicūt:q̄z iuri cōi cōsonāt.ar.s̄.de proba.lz.dūmodo ī alijs sit paritas.Si v̄o testes abbatis generaliter dicerēt abbatē exercuisse oīa iura:⁊ testes ep̄i tm̄ probarēt ecclesias sitas in dioc.ep̄i:⁊ q̄ exercuit ep̄alia:nec dicerēt oīa:tūc oīa ep̄alia adiudicabunt̄ abbati:nisi de aliquibus sp̄aliter ep̄s probauerit:vel nisi in aliquo probauerit interruptionē quā forte sufficit probare p duos testes:lz abbas generaliter probauerit p plures.ar.s̄. eo.illud.hoc nō placet:prudēter tn̄ faciet examinator testiū si de singulis capellis iuris ep̄alis interroget testes abbatis:⁊ tunc nō valebit abbati prescriptio nisi in capellis probatis:vt hic in fi.j.eo.c.cū olim.potes etiā dicere ep̄m probare interruptionē ī capellis hic positis:q̄z lz abbas probauerit se exercuisse eadez p xl.an.tn̄ ep̄s probauit interruptionē eoipso q̄ infra idē tempus pluries exercuit:de hoc no.plenius.j.de reli.do.cū dilect⁹.(xl).i. anteq̄z cōpleret̄ p̄scriptio an.xl.(interruptionē.)hec interruptio in iuribus huiusmodi ⁊ in alijs incorporalibus fit eodē mō quo in corporalibus.s.per litꝫ cōtest.C.de pre.lon.tem.nec bona.⁊ ī alijs modis qui no.s̄.eo.illud.⁊ in sum.C.de an.ex.itē fit interruptio in his sp̄ualibus si ep̄s etiaz vna vice tm̄ vsus fuisset istis iuribus anteq̄z abbas tempus prescriptiōis cōpleuisset.C.de p̄scrip.xxx.an.cū notis.§.īmo.⁊ illud idē credo q̄ si ep̄us abbatē volentē exercere iurisdictionē quā prescribebat per violentiam prohibuisset:ita q̄ dimisisset timore exercē iurisdictionē q̄ sic interrupta est prescriptio:q̄z cū possessio solo animo amittat̄ multo fortius interrūpit̄.ff.de acq̄.pos.possideri.§.in admittenda. ⁊.l.quēadmodū.Itē q̄z deiectus videt̄ abbas qui ideo iure deiectiōn.nō vtit̄:q̄z suspicat̄ se posse repelli.ff.de acq.poss.si id q̄. §.vlt.sed nō videt̄ q̄ hoc.c.stare possit:q̄z lz abbas exercuit iura ep̄alia:nō tn̄ minus cū eo ep̄s etiā eadē iura possidere potest:sicut apparet in visitatiōe ecclesie ⁊ alijs similibus que nō prohibent̄ simul eē apud plures:nā archidiaconus plebanus ep̄us ⁊ archiep̄s eosdē subditos excōicare ⁊ visitare possunt.s̄.de offi. archi.c.j.⁊.c.satis.⁊.c.mādamus.⁊ de offi.archiep̄i.c.j.ij.⁊.iij. j.eo.c.j.j.de cen.romana.Et sic apparet q̄ etiā eodem mō ⁊ abbas eadē iura cum ep̄is ⁊ archiep̄is ⁊ alijs possidere posset:nec vnus prescribit ius alterius:lz sibi prescribat illud cōsimile ius. Itē absurditas videt̄ sequi si aliud dicit̄:q̄z qua rōne prescriberet ipse ius ep̄i ⁊ archi.vel alterius nō video.Sol.dicimus q̄ abbas bene prescribit cōtra singulos ⁊ contra omnes:nā quicūq̄z fuerit ille qui.xl.an.nō fuerit vsus iure excōicādi vel visitādi vl' quolibet alio:siue archiep̄s siue ep̄s siue quicūq̄z alius cōtra euz vel eos oēs prescriberet abbas qui illo iure p idem tempus exercuit:secus si prescriptio fuerit interrupta aliquo modorum supradictoꝝ ꝯ eū:q̄z postea nō pficiet̄ p̄scriptio:⁊ hoc bene probatur ex hoc.c.⁊.j.eo.cū olim.q enī petit ius aliq̄d in aliq̄bus ecclesijs dz dicere q̄d ius petit ⁊ ex qua cā petit.

Cum ex offi.necesse. Nō necessitate longitudinis diete quasi nō possit petere alibi cōmode declinare:q̄z tūc nō posset petere procuratiōz de necessitate iuris:sed de gratia tm̄:sed necessitas fuit in hoc:q̄z visitatiōe indigebāt.dicimus etiam q̄ si ex gratia petat procurari:⁊ negetur sibi q̄ diocesanus nō archiep̄s dz eū punire:q̄z inhumaniter se habuit cōtra suū archiep̄z.(prescribi.)īmo nec expresse remitti.j.de cen.cū venerabilis.ar.j.de do.pastoralis.posset tamē cōuenire q̄ certa summa daret̄ pro procuratiōe.x.q.iij.relatuz.ita tamē q̄ nō fiat cōuentio in fraudē.ar.C.de trās.preses.quidam tamē dicūt q̄ expresse nō potest remittere:sed tacite.ar.j.de cen. sopite.q̄d nō placet:īmo dicim⁹ q̄ expresse tm̄ potest remittere procura.sibi debitā rōne visitatiōis:q̄z cuiq̄z licet suo iuri p̄uato renūciare.vij.q.j.q̄z periculosuz.hoc aūt p̄uatū est q̄d in sola pecunia vel temporali lucro consistit:sed tacite.s.multo tp̄e nō recipiendo procuratiōz nō prescribatur cōtra eā nec ipsaz amittit: vt hic.⁊ est rō:q̄z ipsa procuratio nō debetur p̄ncipaliter sed accessorie.s.rōne visitatiōis:⁊ ideo retēta visitatiōe retinetur ⁊ ac

ceſſorium.ſ.procuratio.ar.ff.queád.ſ.amit.ſi is qui.⁊ in pall.c. cū venerabilē.ſecus aūt eſſet ſi vellet renūciare expreſſim iuri viſitādi:qꝛ illud nō poſſet cū ſit ius publicum viſitare ⁊ corrigere. ar.ſ.de fo.ꝯpe.ſi dili.imo ꝙ plus ē alicui non licet paciſci ꝙ non aget vel accuſabit aliquē de crimine.ff.de pa.ſi vnꝰ.§.illud.(viſitationē)ſed cōtra nōne ſicut per ꝯſuetudinē archiepš acquiſierat hoc ius:ita ꝑ ꝯtrariā ꝯſuetudinē poteſt amittere.j.de re.iur.c.j.ff.de leg.de quibus. Rñdeo vniuerſalis ꝓuicia poſſet preſcribere:ſed ſingularis dioceſ vel eccleſia nō:qꝛ turpis eſt oīs pars ⁊c.viij.di.que cōtra.vel dic ꝙ q̄libet dioc̄.vel eccleſia poteſt preſcribere cōtra viſitationē de ſola ꝯſuetudine introductā:⁊ qđ h̄ dicit nō pōt preſcribi cōtra viſitationē intelligo debitā đ iure cōi nō ꝯſuetudine.⁊ talis viſitatio eſt archiepi.j.de cē.romana(preſcribi)eo nihilominꝰ durāte prelato(auctoritate).no.ꝙ ſimł ꝓcedit vtraqꝫ auctoritate ſi.ſ.de coꝛ.vi.ſignificauit.j.de ꝓben.niſi.⁊ tūc qñ ſimul proſequit̄ vtraqꝫ auctoritate ad papā tm̄ non ad patriarchā eſt appellandū:licet enī patriarcha rōne auctoritat metropoł.poſſet cognoſcere đ ap.qꝛ tm̄ metropoł admixta erat auctoritas patriarcha. nō pōt đ ea cognoſcere:minꝰ enim cedit maiori in hoc caſu:ſicut ⁊ alias.j.de ꝯſe.ecc.vel altaris:ꝙ in dubijs:licet ſit ar.ꝯ.ſ.de offi.dele.ſup queſtionū.§.ſi vero. Jtez ex hoc loco no.ꝙ qui duabꝰ auctoritatibꝰ poteſt ꝓcedere nō cogit̄ alterā eligere:ſed ſi eligat valet electio. ⁊ illa auctoritate vtetur ar.ſ.offi.dele.ſignificātibꝰ Jtē poſſet eligere ꝙ in vna ꝑte cauſe vtetur ordinaria in alia deł.ſ.de ar.inotuit.⁊ h̄ ſunt vera vbi qs habet duas auctoritates:ſed vbi credit ſe hr̄e duas auctoritates ⁊ nō habet niſi vnā ordinariā qđ facile accidere pōt.ſ.de off.dele.lꝫ tūc videt̄ aliquibꝰ ꝙ licet eligeret ⁊ proteſtaret̄ ꝙ tm̄ pape auctoritate procedere vellet:tñ proceſſus habitus cū tali errore valet:qꝛ certū eſt ꝙ procedere volebat licet nō ordinaria auctoritate:⁊ ita qđ principale ē tenet.ſ.ꝓceſſus.ar.op.ff.de iureiur.eū §.ſi iniuriā.ff.ad.l.aquil.ſciam.ff.fami.herē.cū puta.itez iſte eſt error iuris ⁊ error iuris nō debet impedire ve℞ ꝓceſſuz.ar.viij.di.veritate.ff.de offi.ꝑſi.illicitas.§.veritas re℞.imo plꝰ credunt ꝙ diceret:ego volo procedere auctoritate ordinaria:tñ valet ꝓceſſus auctoritate ordinaria ꝑdictis rōnibus.itē qꝛ vt dictuz eſt proteſtatio ſua ē ꝯtraria ſuo facto vñ factū preualere debet.j.de ap.ſollicitudinē.in fi.itē qꝛ nemo poteſt abdicare a ſe imperiuz. ff.de of.ꝑſi.legatis.alij dicūt cōtra in duobꝰ caſibus ꝓximis ⁊ allegāt ꝓ ſe:qꝛ qđ volunt non poſſunt.⁊ qđ poſſunt nolūt.ſ.de offi.dele.cum ſup.itē qꝛ nihil eſt ſic ꝯtrariū ſenſui ſicut error.ff.de iuriſ.om.iu.ſi per errorē.ar.pro eis.ff.de ar.l.ſed ſi in ſeruuz:nec ob.l.de iureiu.l.eū:qꝛ h̄ eſt ꝑncipalis auctoritas ex qua ꝓcedit ſiue apłica ſiue ordinaria.vñ ex quo de ꝑncipali deficit proceſſus nō aūt eſſet principalis ſi erraret in ſenſu legū vel indulgētiarū. vel priuił.vel hmōi.ff.de re iudi.cū ꝓlatis.⁊ no.j.de priuił.ex ꝑte ab.(ꝯſuetudinē)nō enī viſitatio eiꝰ impediret viſitationē epi qn cōgruis tpibꝰ viſitet.ſed ſi eodē tpe ꝯcurrāt magis obediet archiepō.ar.xj.q.iij.qui reſiſtit(allegat̄).ſup procur.non debita vel viſitatione nō faciēda:nā ſup excōicatōe an iuſte lata ſit necne vlterius nō audiet̄:cū ſup illo iam diffiuierit.itē nec eſſet iuſtū ꝙ ſn̄ia feretur per vnā rōem ⁊ poſtmodū lata ſn̄ia alia rōne reſcideret̄.j.ti.ꝓxi.inter mo.q̄ꝫuis ſatis dici talē rōem vel exceptionē vel ius non impedire quo minus ſententia pro aliquo lata: vel contra aliquem feratur.

Si diligenti. proprietatez

directā:nā vtilis ꝓprietas penes vaſallū eſt.ſup hoc fundat̄ ius huiꝰ decre(pro te).i.noīe tuo vel eccleſie tue:ſed noīe eccleſie ro.tanq̄ꝫ miniſter poterat(fidelitatis).rōne vel pretextu ꝙ iudicatꝰ talis ad te ꝑtineret(exiget)noīe noſtro(ꝑ ſe.ap.)id ē noīe ſe.ap.(pro ea).ſ.ro.eccleſia(violatū)a te vel alijs q ſciētes h̄ eſſe ius ec.ro.illud exigiſtis(bona fides).ſ.qꝛ credit tradentē ius habere tradēdi licet in facto erret.ff.de v̄b.ſig.bone fidei.q̄ bōa fides ſemp preſumit̄ niſi probet̄ ꝯtrariū.ff.de ꝓbatio.veriꝰ.niſi in caſibꝰ.C.de rei ven.ſi fundū.C.de agri.⁊ cen.queádmodū ff.ꝓ empt̄.qui fundū.§.qꝛ ſue.⁊ l.ſi qs(titulus).ſ.e.vigilanti.ff.depo.ſi quis inficiatus.ff.de vſuc̄.celſus.C.de ꝑſcrip.x.an.l.diuturna(titulus)mi℞ videt̄ ꝙ in preſcriptōe canonica q̄ eſt ad minus.xl.an.neceſſariꝰ eſt titulus.itē ſi habuerit iuſtū titulū non eſt neceſſaria preſcriptio:nec etiā pōt hr̄e locū cum nemo rē ſuā preſcribat:qꝛ ex diuerſis cauſis res ad eū ꝑtinere nō potuit.ſ.de fiđ inſtru.inter dilec.circa fi.⁊.ff.de acquirē.poſ.poſſideri.§.ex pluribus. Ad hoc rñdent quidā neceſſariū eſſe titulū ſed ſufficere minus iuſtū vt preſtet cām preſcribēdi.ar.j.de emp.ꝓuenit.ſ.de ꝯſue.cū dilec.nā erroneꝰ titulus dat cām ꝑſcribēdi.ff.ꝓ emp.ꝙ vulgo.⁊ ſic intelligit̄.j.de iure pa.c.cura.vel dic ⁊ meliꝰ ꝙ ſemp in corporalibꝰ rebꝰ eccleſia℞ neceſſarius eſt iuſtus titulus et hoc ſatis expreſſe dicit̄.xvj.q.iij.ſi ſacerdotes:⁊ ar.etiā in eadē q̄ſtione.c.placuit.ſed poſſet rñderi ꝙ ibi loquit̄ ſm antiqua tpa qñ ꝯ eccleſias currebat ꝑſcriptio.x.vel.xx.vel.xxx.an. ſed hodie cum ſola ꝑſcriptio.xl.an.currit cōtra ecclīam.⁊ ſm.l.in ꝑſcriptōe.xl.an.nō ſit neceſſariꝰ titulus:ꝑ ſimile videt̄ ꝙ ꝯ eccleſiā preſcribatur ſine titulo. Sed certe ſi qs bñ attēdat ꝑdictā rōnem ex ea primo colligit̄ ꝯtrariū.ſ.qꝛ ex quo ꝑſcriptio.xl.anno℞ ſucceſſit loco ꝑſcrip.x.an.ſicut in illa exigebat̄ iuſtus titulꝰ ſm leges:vt.C.de ꝑſcrip.lon.tpis:nec bona fide:ſic etiā in iſta.xl.an.arg.ff.ſi quis cau.ſi eū.§.q iiuria℞.itē ar.ad h̄:qꝛ ſi i incorporalibꝰ exigit̄:vt h̄ multo fortius in corporalibꝰ:vt.j.de deci.dudū.⁊.ſ.đ ele.conſtitutis. Cōtra laicos aūt ſatis pōt dici ꝙ ſufficiat in ꝑſcriptio.xxx.vel.xl.an.ſola bona fides cū curſu tpis cū h̄ iure ciuili cautum ſit nec ꝯtrariū in canonibꝰ habeat̄ imo videt̄ colligi ex vltio.c.huius tituli ꝙ nō ſit titulus requirēdus cū ibi de ſola fide fiat mentio:ſed iuſtus titulus preſtat̄ etiā ab eo q nō hꝫ ius tradēdi dn̄iū nō tñ ſufficiēs.⁊ iō huic neceſſaria ē preſcriptio:vt.j.de iure pa.cura.nos etiā circa incorporalia q̄ hn̄t ꝯtinuā cām vel quaſi nō credimꝰ neceſſe allegare titulū:ſed bo.fi.ſufficere ⁊ tpꝰ.ſ.e.auditis.ff.ſi ſeruitus vē.ſi q̇s diutur.ff.de iti.ac.l.j.§.in interdicto.⁊ §.realiter.ar.C.de ſeruit̄.l.j.§.j.C.de ꝑ.que pro li.ſ.de cā poſ.cū eccleſia.C.de ag.⁊ cen.litibus.niſi preſcriptio eſſet ꝯtra poſſidētē:vt hic.ſ.de proba.licet.C.de ꝓbatio.ſiue.ſ.e.cū nō liceat:ſed dices hac rōne attēta ſemp oportet probari titulū cum ꝑſcriptio ſemp ſit ꝯtra ius.⁊ ideo ſep ꝯtra ꝑſcribentez preſumendum eſt Rñdeo nō eſt ve℞:nō enim ē ꝯtra ius ꝙ alius ſeruitutē hēat ī fūdo tuo:ſed ē ꝯtra eū cuiꝰ eſt fundꝰ:⁊ eſt preter ius:⁊ ſic nō ē ꝯtra ius ꝙ vnus eps iura epālia hēat in alio epātu:ſed ꝙ archidia.iura epālia exerceat ē ꝯtra ius:vñ h̄ neceſſe eſſet ꝓbare titulū.ſi.c.di.ꝯtra morē.pōt tñ dici ꝙ ē ꝯtra ius.ſ.ꝙ vnus eps iura epālia ī alteriꝰ dioce.exerceat:qꝛ canōes expꝛſſe ꝓhibēt vnū epm ī altiꝰ dioce.exercere epālia:ſꝫ nō ꝓhibēt in alterius fundo habere ius ſuitut.iij.q.vj.vnaqueqꝫ nemīe.vj.q.iij.c.j.⁊.ij.ix.q.ij.c.j.⁊.ij ideoqꝫ ⁊ titulus requirit̄ in hoc caſu:ſed etiā plus dicimꝰ ꝙ licet aliq̄d nō ſit ꝯtra ius ſi tñ preſumptio ē ꝯtra preſcribētez neceſſe hꝫ titulū probare.x.q.iij.qꝛ cognouimꝰ:⁊ h̄.⁊.C.de proba.ſiue. aliud aūt ius eſt cēſendū in dioce.eccleſia.⁊ eccleſiaſticis:qꝛ occupari prohibent̄.⁊ nō niſi iuſto ti.acquirunt̄:vt ꝑtꝫ in predict iuribus.⁊.ſ.de cle.ꝑegri.c.vlt.⁊ de offi.archid.cū ſatis.⁊.j.de iſti.c.iij.⁊ aliud ē in fundis ſeu predijs priuato℞ in q̄bus non impēditur acq̄ſitio ſuitutis:ſed potius ꝓcedit̄ in ſuo tractatu de ſuitutibus.C.⁊.ff.ſi aūt ſuitus:vel ius nō eſt ꝯtra iura.itē nec hꝫ ꝑpetuā cām vel quaſi.ſed hꝫ intermiſſionē tpis vel ſeruitut vie ⁊ ius ſuito℞ extraordinario℞ de quibꝰ diximus.ſ.e.de quarta. tunc ſimiliter ē neceſſe hr̄e ⁊ allegare titulū:ſꝫ nō eſt neceſſe illuz ꝓbare:ſed ſufficit ꝓbare ꝙ ꝑ longū tēpus.ſ.ꝑ.x.an.inter pn̄tes:⁊.xx.inter abſentes:vel inter eccleſias ꝑ.xl.vſus ſit dn̄o ſciēte et nō ꝯtradicente.preſumit̄ enī debitū hoc ius ex ea cā q̄ pretendit̄ preceſſiſſe.ff.de vſuris:cū de in.ff.de aqua plu.ar.l.j.§.pe.ſed h̄ videt̄ ꝯ.j.de deci.dudū.ſo.ibi.⁊.xiiij.di.illud.vbi hēs ꝙ clerici rauēnates etiā in ec.ro.vſi erāt manipulis.⁊ tñ nō ꝓfuit eis preſcriptio.ſed ſemp vſurpaſſe intelligunt̄. Sꝫ rñdemꝰ ꝙ illud fuit ꝯ ius:qꝛ lꝫ vſi fuerint in eccleſia ro.tñ papa ignorauit:qꝛ multotiens potuit vti ꝙ papa ignorauit:⁊ ſic intelligit̄.c.di.ꝯ morem vel qꝛ papa ignorabat vſum archiepi. Jtē no.ꝙ cū tm̄ ꝑ ꝯiecturas ⁊ ꝑſumptōes iuuet̄ vtēs iure extraordinario.ſ.collectis:ſi in ꝯtrariū ſint alie preſumptōes violētiores nō iuuabit̄ ꝓbatōe curſus tpis:niſi ⁊ titulū ꝓbet qđ eſt videre in ꝑlatis:q ſeruilia grauamina exigūt a ſubditis.ꝑſumit̄ enim ꝙ potiꝰ ſubditi ex timore ꝑſtent q̄ꝫ debito.⁊ iđo nō currit ꝑſcriptio.j.q.j.nullꝰ.x.q.iij.qꝛ cognouimꝰ.⁊ idē ſi credat̄ cā curialitatis preſtitū vel hoſpitalitatis:vt ſi ſepe aliquē in hoſpitio recepit.ff.de acq.poſ.q iure.ſecꝰ ſi eſſent talia q̄ nō ꝑſumerētur ex timore preſtita:qꝛ ad illa cogerētur.ix.q.iij.ꝯqueſtus.ff.cō.pre.vēditor.§.j.ꝯſiſtat:ſed ſuffic̄ ſi poſtea pōt ꝓbare ꝑſcriptionē cuiꝰ nō extet mēoria q̄ in talibus eſt neceſſaria.ſ.in incorꝑalibꝰ:vt no.ſ.e.đ quarta.q̄ ꝓbatio qūo fiat no.j.de v̄b.ſig.qd ꝑ nouale:nec ē neceſſe ꝓbare titulū nec allegari:ſed ſi ſit ꝑſūptio ꝯ petitorē tūc ē neceſſe.ff.đ aqua plu.ar.l.j.§.ſi.c.di.ꝯ morē.alij tñ dicūt ꝙ aliqñ pōt agi ex ꝑſcriptōe.xvj q.iij.§.pōt.C.de ꝑſcrip.xxx.an.ſi q̇s.⁊ tūc neceſſe hꝫ probare titulū.ſ.de ꝓbatio.lꝫ.itē qñqꝫ opponit̄ ꝑſcriptio excipiendo.ſ.đ ꝓba.ex lr̄is:⁊ tūc nō hꝫ neceſſe ꝓbare titulū:qꝛ poſſidet.C.đ peti.heredi.cogi ⁊ actore ⁊c.C.đ ꝓba.actor.alij dicūt ꝙ ſemper tenetur ꝓbare titulū ſiue agat ſiue excipiat.⁊ ad.l.đ pe.here.cogi: rñdent ꝙ illa loquit̄ qñ ꝯuētus actōne reali ſimpł̄r negat ⁊ non excipit:ſecꝰ aūt ſi excipiat:qꝛ tūc neceſſe habet probare titulum.

In rebus aūt corꝑalibꝰ necesse est ꝓbari ⁊ allegari titulū: vn̄ qn̄
allegat titulū nō debet dicere tm̄ talis res vel ius ꝑuenit ad me
titulo emptōis vel alio ꝯsimili: sed dꝫ plene narrare factū. s. taleꝫ
rē de qua agit̄ in me: vel eū cui successi talis trāstulit titulo ēptio
nis: alioqn presumit̄ ficticiū qd̄ dicit ar. j. de deci. dudū. vbi coa/
ctus fuit dicere ꝑ quē ad hospitale decime ꝑuenerit. In ꝑscriptō
ne aūt cuiꝰ nō extat mēoria suffic̄ tā magnū tp̄s exprimere. et si
querat̄ ab eo d̄ titulo sufficit dicere nescio q̄ titulo h̄ res ad prede
cessores meos ꝑvenit: sed credo vel credere dēo ꝙ iusto titulo ex q̄
tāto tp̄e sine ꝯtradictōe possederūt. ar. bona. xj. di. ecclesiasticaꝝ.
⁊. c. palā ⁊. c. quis nesciat.

Quam olim. plebs. no. agi cū eo qui ꝯtēdit plebē sibi
esse subiectā. s̄. e. auditis. vbi de hoc (ecclesie) xvj. q.
vij. oēs. ar. s̄. e. cū nō liceat (arbitriū). ꝙ nō tāgebat capitula in q
bus mō fert̄ snīa ꝓ abbate: alias oportuisset abbatē nouū titulū
habuisse ⁊ probasse suꝑ articulis in quibus fert̄ snīa pro eo: cum
ꝑsumptio fuerit ꝯtra eū ex snīa arbitroꝝ. nec sufficeret pro titu/
lo priuilegiū greg. cū illi ꝑ arbitriū sit derogatū: vt no. s̄. c. prox.
(precessisse) ⁊ ideo pretextu instrumētoꝝ de nouo reptoꝝ non re
tractat̄ snīa arbitroꝝ. qd̄ h̄ in fi. huiꝰ decre. apparet. j. ti prox. in
ter monasteriū. C. de trās. sub prextu. ꝙ etiā si postea obtentum
fuisset nō vitiaret ꝯpositionē precedentē. ar. j. de deci. ex multi/
plici. j. e. c. proxi. ⁊ ideo ius priuilegioꝝ alioꝝ ro. pontificuꝫ post
arbitriū obtētoꝝ sibi nō profuerūt. ⁊ intelligas ꝙ hi arbitri fue
runt electi tanq̄ȝ iudices ⁊ sine pena ⁊ ꝯpromisso. alias non ob/
stāte arbitrio agere posset abbas. ff. de ar. l. si rē. C. de ar. cū ātea
(precessisse) ⁊ ideo ei derogat̄ ꝑ arbitriū in his q̄ tm̄ monasteriū
tangūt: nō ro. ec. vt no. s̄. d̄ ar. cū tp̄e. alias aūt priuilegia nihil iu
re tribuebant cū essent tm̄ ꝯfirmatoria. j. de ꝯfir. vti. vel inutili:
cū dilec (donare) quantū ad ep̄m. nam plebes suberant abbati cū
capellis. (institutionibꝰ). nō abbatē prescribere iura ep̄alia si. s̄.
e. auditis. ea. s. que possideri pōt. ar. j. ti. proxi. inter mona. ar. ꝯ
s̄. e. cū ex of. Sed rn̄deo eū nō posse prescribere in se. s. ꝙ nō obe/
diat dū est subditus: sed ex quo alij subest bn̄ describit obedienti
am in se nō noīe suo sed noīe illiꝰ cui subest: vt in ꝑdicta decre. cū
ex officij. itē etiā dū ē subditus bn̄ ꝑscribit ī alijs ecclesijs ius ep̄a
le (celebrādas). i. ꝙ in ꝑdictis capellis possit celebrare (ep̄ale) no.
formā snīe de iure ep̄ali cū agit̄ contra eū qui possidet ecclesias ī
quibus dicunt se iura ep̄alia prescripsisse.

Veniens. petiit. agendo int̄dicto vti
pos. ⁊ v̄ba illa q̄ po/
nūtur in libello sunt ex suꝑabundāti. s. sicut in priuil̄.
⁊c̄. vel dic ꝙ bene egit abbas hoc modo confessoria pro iure de
cimaruꝫ. ff. si seruitꝰ vē. egi. ⁊. l. locus. §. ꝯpetit. ⁊ suꝑ libellis hic
positis nulla fert̄ snīa: sed alius libellus datꝰ fuit de quo h̄ nulla
mētio habet̄. in q̄ petijt ep̄s ꝙ abbas omīa sacr̄a ecclesiastica ab
ep̄o recipet. ⁊ suꝑ illo fertur snīa (regis) mix videt̄ ꝙ in libello
omissa fuit mētio regalis ꝑuilegij suꝑ decimis. ꝯ id qd̄ est. ff. de
as. l. j. Rn̄deo rex stephanus fuit scōs ⁊ fuit legatꝰ ap̄lice sedis.
⁊ idcirco admittit̄ mētio ꝑuilegij eiꝰ (nisi aliquo). iste ep̄us agit
ꝯfes. ⁊ ideo bn̄ ponit̄ hec clausula. s. nisi aliq̄ ⁊c̄. vel si vis dicere
ꝙ agebat possessorio recuperāde pos. tūc hec clausula ē suꝑabun
dans: vt sit sensus lꝫ oībus decimis quas primo possidebā sim
spoliatꝰ tm̄ volo restitui ad illas quas aliquo iure ondere͡t se ad/
uersarius possidere. sed scd̄m hoc videt̄ ꝙ possessor eodē tp̄e: et
suꝑ hisdē rebus possit vti possidetis poss̄. intentare ꝯ aduersari
um. ⁊ aduersariꝰ eodē tp̄e ⁊ suꝑ eisdē rebꝰ intētabit ꝯtra eū int̄
dictū vn̄ vi: ⁊ eodē mō ꝙ vi aut clam vel de ꝑcario. qd̄ fateor ni
si excipiat̄ ꝯ agentē de spoliatōe. s̄. de ordi. cog. c. suꝑ. ⁊ ꝓcedet̄
sic: q² fertur snīa suꝑ vtroq̄ȝ: si de vtroq̄ȝ ꝯstet: lꝫ executōi nō mā
dabit̄ snīa nisi suꝑ interdicto vn̄ vi. ar. s̄. de cā pos. cū dilectus.
⁊ si ꝑmo liqueat de turbatōe q̄ȝ spoliatōe ꝑmo fert̄ snīa suꝑ int̄/
dicto vti pos. ⁊ ꝯpescet̄ reꝰ suꝑ molestatōe quousq̄ȝ sententiet̄ su
per interdicto vnde vi: vt no. in ꝑalle. decre. cū dilectꝰ. ar. s̄. de in
insti. cū venisset. vel dic ꝙ qn̄ simul liquet ꝙ reꝰ turbet actorem ⁊
ꝙ actor spoliauit reū nulla sententia tunc fert̄ suꝑ interdicto vti
pos. ⁊ sic intelligūt quidā. ff. vti pos. l. j. §. fi. vbi dicit ꝙ si aliquis
vi vel clam vel ꝑcario possidet ab aduersario ꝙ nō debet vince/
re interdicto vti pos. qd̄ sic exponūt. i. nulla snīa suꝑ isto int̄dicto
fieri dꝫ. primi tm̄ qui tenēt primā opinionē scꝫ ꝙ suꝑ vtroq̄ȝ ferē
da ē snīa ⁊ ꝙ est tutius: exponūt verba legis q̄ dicūt ꝙ possessor
nō dꝫ vincere supple cū effectu: q² illa snīa nō mādabit̄ executōi
⁊ sic paꝝ ꝓdest. ar. j. ti. j. cū aliquibꝰ. qd̄ tm̄ tunc tm̄ obtinet quan
do ꝯuētus vti pos. ꝯueniebat actorē interdicto vnde vi. Si aliter
velis intelligere predictā. l. s. ꝙ interdictū vti pos. non competit
ꝯ spoliatorē cū effectu ꝙ reus possit excipere de expoliatōe sua se
quitur absurditas h̄. s. quia nulla sententia fieri potest super int̄
dicto vti pos. probata spoliatione: q² si ferat sententiā ꝙ reꝰ qui
probauerit spoliationem cesset a molestia expresse contradicit. §
predictus. Si vero absoluat reum spoliatū ab impetitione acto
ris: nec hoc potest stare quia per consequēs concedit ꝙ molestet
possessorem. sed hoc est falsum: q² etiā predo est restituendus. s̄
de re. spo. in litteris. multo fortius ergo est defendendū. ff. de su/
perfi. l. j. §. ꝙ ait pretor. ad fi. item si liceret huic spoliato proba
re ergo eadē ratōne ⁊ spoliare: quod falsum ē: q² ipsi possessori
spoliatori competit īterdictū ꝯtra scd̄m spoliatorē q̄ȝuis ab alio
spoliatū. ff. de vi ⁊ vi ar. cū a te. ⁊ no. in prealle. decre. in litteris.
ītem per predictū modū agendi. s. agendo vti pos. ⁊ excipiēdo
de expoliatione non fieret ei restitutio spoliato: q² nec actum est
nec vti pos. est institutū ad possessionē recuperandā. sed tm̄ reti
nendā: vt insti de interdi. §. restituendū. item si constat ꝙ male
facit iste spoliatus ꝙ turbat possessionē. ergo debet puniri. sꝫ di/
ces forte sicut aliqui inaniter somniarunt: puniētur ꝑ alias actō
nes. s. per actionē iniuriaꝝ. vl̄ ꝑ of. iu. sed certe hoc non ꝓcedit: q²
actio iniur̄. est tm̄ prodita ad vindictā. vn̄ ꝑ hoc nō prosequitur
possessor ꝙ cessetur ab eius molestatione. sed nec officium iudi/
cis quod extraordinarium est. vbi auxiliū ordinarium superest
habet locum. ff. de mi. in cause. ij. item cum interdictū vti posside
tis: ad hoc sit specialiter institutum vt defendat possessores con
tra molestatores. ff. vti pos. l. j. quare excipietur iste spoliatus. et
maxime cum dicas ad mēdicata remedia recurrendū. breuiter
ergo dicimus illa verba que sunt. ff. vti pos. l. j. in prin. ⁊ in fi. vbi
dicitur ꝙ possessor nō obtinebit interdicto vti pos. cōtra illū quē
spoliauit. sic est intelligēda. s. si an̄ li. ꝯtes. ꝯuētus excipiat agēte
int̄dicto vti pos. nō eē audiēdū nisi priꝰ restituat rē de q̄ agit̄: q²
actor reū eadē re spoliauit. ⁊ h̄ exp̄sse dic̄ decre. s̄. de cā pos. cum
sunt: vel si directe proponat interdictū. vnde vi cōtra agentē vti
pos. ⁊ lꝫ azo in sum. vti pos. magnas difficultates faciat in exposi
tione illoꝝ verboꝝ: q̄n̄o quis possideat a me vel ab alio vi vl̄ clā
vel precario: ego sic simpliciter expono: possideo a te vi. i. violen
ter tibi abstuli. ⁊ sic de alijs. Ista autē que dixi lꝫ sint noua tamē
a nullo negant̄ esse vera. ⁊ ideo securum est hoc dicere. Illd̄ aūt
satis indubitatū videt̄ ꝙ snīa lata int̄dicto vti pos. ꝓ possessore
nō parit exceptionē rei iudi. sus. ꝯ quē iudicatū ē agit̄ interdicto
vn̄ vi ꝓ eisdē rebus: q² ⁊ alia ē actio ⁊ ad aliud agit̄ nūc q̄ȝ ꝑus
ff. de excep. re. iu. cū querit̄. ⁊. l. se. ⁊ s̄. de tes. cū cām q̄ int̄dico. itē
snīam iud̄. nō prohibuerit molestationē iuris sꝫ facto. itē nō ꝓhi
buit molestationē nisi q̄ȝdiu possidēt. sed re euicta ab eo iam nō
possidet. itē quare nō eodē mō pōt agere alio interdicto sicut re.
vēdi. si aūt nō agit interdicto vti pos. sꝫ ꝯfes. petit aduersarium a
sua molestia ꝯpesci. ⁊ feratur snīa pro actore: tunc vlterius non
pōt agere interdicto vn̄ vi nec alio: q² primo actū est de proprie
tate que preiudicat oībus possessorijs. s̄. de cā pos. cū dilec. Iteꝫ
no. ꝙ lꝫ aliquis corporalē possessionē habeat aliciuꝰ rei q̄ȝdiu tm̄
ille qui possidet nō expellit̄ de possessione nō habet interdictum
vti pos. neq̄ȝ ꝯtra ip̄m veꝝ possessorē neq̄ȝ ꝯ alium. ff. vti pos. si
duo. §. ij. in prin. (chrisma). hic incipit snīa (cleri) de mādato hoꝝ
clericoꝝ egerat abbas: alias q̄n̄o feret̄ snīa ꝯ eos. C. de sen. ⁊ in
ter. l. j. C. res inter alios ac. ꝑ totū. vel dic ꝙ clerici postulabūt ⁊c̄.
supple nō obstāte ꝯdictōe abbatis. ⁊ sic fert̄ snīa contra abbatē
q̄ dixerat ī libello ꝙ clerici nō poterāt hmōi quedā sacr̄a ab ep̄o
petere sine eius licētia. ⁊ ep̄s expresse petierat ꝙ clerici isti q̄ ꝑti
nebāt ad monasteriū peterent ab eo sacr̄a ecclesiastica. ⁊ sic est ī
registro ro. (priuilegiū celestini) qd̄ indultū erat monasterio ꝑdi
cto suꝑ ꝑdictis articulis. s. ꝙ in nullo casu pro eis ad ep̄m recur/
rere deberent vel simpliciter ꝙ ecclesiastica sacr̄a reciperent a
quo vellent ep̄o (mentionē). s̄. de offi. dele. ex pte (mentionem) sed
hoc est veꝝ: quia si suū priuilegium in quo plus conceditur non
faciat mentionem alterius sui priuilegij in quo minus concedi
tur non valet cum ⁊ si nullum prius habuisset teneret. ꝯ. C. d̄ le.
ꝙ fauore. Rn̄deo hoc priuilegium ideo non valere quia supp̄ssa
veritate fuit obtētum: ea. s. ꝙ ep̄s sibi ꝯsueuerat ꝯferre eccl̄iastica
sacr̄a. ⁊ etiā q² ꝯria priuilegia ostendebat. C. de fi. instru. scriptu
re. plus placet qn̄ vbicūq̄ȝ aliqua iurisditio vsus vel libertas vl̄
quicquid consisimile ex priuilegio alicui conceditur in casu: ⁊ in
alio casu ille idem vsus vel iurisditio vl̄ aliud relinquit̄ illi cui de
bebat̄ de iure cōi sacr̄oꝝ: sicut hic erat de perceptione sacramēto
rum que in casu libere concedebatur monasterio. ⁊ in casu alio re
linquebatur ep̄o ad quē spectat collatio de iure cōmuni. nam in
hoc casu si postea velit ꝯcedere ꝑuilegiator vsum vel libertatem
que in aliquo casu remāserat iure cōi. at ep̄o eideꝫ siue etiam alij
vt quidam dicunt non valet ꝯcessio nisi faciat mentionē de ꝑori
ꝯcessione vel ꝑuilegio. ⁊ hoc est ea rōne: q² si ꝯcedēs scd̄m ꝑuile

gium sciuisset se vel predecessorē suū alias moderatuꝫ priuilegiū
dedisse.s.ꝙ ī casu haberet libertatē vel vsum ꝛ ī casu nō mutassꝫ
p̄ri⁹ moderatū ꝑuilegiū ꝑ ſm īmoderatū.ar.s̄.ꝺ fo.cō.ex pte.ꝛ
j.de deci.ex mltiplici. Et ex hoc vī ꝙ si ꝑmo ꝯcessit ptē alicui⁹ rei
vt ꝺcimaꝝ ex priuil. ꝛ ptē reliq̄t iuri cōi si postea ptē relictā iuri
ꝯmuni eidē vel aliȷ̄ cōcedat non valebit nisi de priori concessio-
ne fecerit mentionē: vt h̄. secus tñ esset si a principio in oēm casuꝫ
concederet vsum vel libertatē in rem integram: q: tunc non te-
netur facere mentionē de iure cōi: vt no.s̄.ꝺ rescrip.c.j. (scriptio)
suꝑ eo ꝙ ab aliȷ̄s reciperet sacramēta ecclesiastica. (priuilegiuꝫ).
de quo dictū est.s̄.e. ꝙ sacramēta ea ecclesia reciperet ab ep̄o (cō-
tradicit) q: dicebat sibi licere a quouis ep̄o sacramēta ecclesiasti-
ca recipere. ꝛ priuilegiū aliud ꝯtradicebat. nā dicebat ꝙ tm̄ ab
ep̄o reciperet: ꝛ ita hēs ꝙ ꝯtrariū priuilegiū impetrando renū-
cio iuri mihi quesito ꝑ primū priuilegiū vel ꝑ prescriptionē. ꝛ ꝙ
nō possum prescribere ꝯ id qꝺ in eo ꝑuilegio ꝯtinetur: ꝛ hoc satꝫ
possꝫ ꝯcedi: q̄uis possꝫ rñderi hoc contingere ꝓpter hoc ꝙ hoc
priuilegio vsus fuit in iudicio: secus enim essꝫ si nō fuisset eo vsus
vel dic ꝙ cū ep̄s sit in quasi possessione ꝯferēdi sacr̄a ꝛ esset qua
si verus dñs: q: diocesanus prescribenti cōtra eū non dat̄ vēdica
tio vel publiciana: vt no.s̄.e. ad aures. Hec enim ē veritas: q: ī-
petrando ꝯtrarium priuilegiū primo renūciere videt̄: renūcia
tio enim fit nō tm̄ expresse sed etiā tacite. C. de re mili.l.j. ꝛ fi. et
etiā quocūqꝫ iudicio. ff. ꝺ ac. here. recusari. secus aūt esset si ſm ꝑ
uilegiū esset ad corroborationē primi priuilegiȷ̄ vel prime p̄scri
ptionis vel iuris: q: tūc vtrūqꝫ valet.s̄. de fi. in. inter dilec. j̄. de ꝑ
uil. ex ore. cum olim.s̄.e. auditis. Item no. ꝙ hec renunciatio de
tam parua libertate.s. ꝙ a quocunqꝫ vult accipiant clerici eccle-
siastica sacr̄a. etiā si cōuentus cām ignorasset. j̄. de donatio. cete
rum. vel potes dicere ꝙ hic interuenit consensus ꝯuentus ꝙ sem
per presumitur. j̄. de his que fi. a p̄. sine ꝯsen. ca. ea. nō obstat. ff. ꝺ
pac. ꝯ iur̄. de trans. preses. j̄. de dona. c.ij. ff. de dona. fi. fa. vbi dī
ꝙ si ꝯcessa libera administratio nō intelligit̄ ꝯcessa ptās donan
di vel dilapidādi. vel pact̄. gratuitū faciēdi. So. maior ꝛ liberi-
or est potestas prelatoꝝ q̄ȝ alioꝝ ministroꝝ sicut apparet ex de-
cre. prealle. de dona. ceterum. hoc tñ fatemur ꝙ si lesum ē mona-
steriū enormiter dabitur in inte. resti.s̄. de in inte. resti. c.j. Item
potest dici ꝙ ideo tenuit h̄ renunciatio: q: ex causa facta fuit. s. vt
fugeret abbas indignationē dioce. c. di. ꝯ morē. ff. de sepul. l.j. §.
illud. si. ff. ꝺ mi. in cause. in ꝑn. ff. ad muni. l.j. ff. de le. j. si qñ. C. ꝺ
thesau. l.j.s̄. de ꝯsti. cām. acces. de ꝑuil. si de certa. C. de iu. om. iu.
l.ij. ar. ꝯ.s̄. de ꝯsue. cū dilec. ff. de re mi. l.iij. ꝛ. xxiij di. q̄ȝq̄ȝ. C. ꝺ ꝑ
uil. scho. l. pe. C. de excu. tu. volutāt. C. de ep̄a. audi presbyteros
xcv. di. olim. j̄. de cē. sopite.s̄. de fi. in. inter. C. de inoffi. test. ꝯ ma-
iores. ꝛ. ff. de excep. nemo.s̄.e. auditis. ff. de inoffi. test. papinia-
nus. §. sed si impuberis.

Quoniam omne. ciuilis.

sed quid ad papā de prescriptione inter laicos? Rñ-
deo ratione peccati hoc statuit.s̄. de iudi. nouit. quid si prelatus
habet lesam consciam reliqua aūt ecclesia bonaꝫ fidem habet.
rñdeo ſm cautelā. l. que est. ff. de neg. gest. acq. §. cum me. ff. mā.
quintus. prelatus autem caueat ne quid faciat contra ꝯsciam vl̄
etiam fieri procuret (temporis) quo prescribit: secus si post inci-
piat habere conscientiā rei aliene: sed quid si tempore prescripti
onis habeat conscientiā rei aliene: sed post per dicta aliquorum
vel aliȷ̄s iudiciȷ̄s deposuit illam conscientiā rei aliene: nunquid ꝑ
illum errorem est interrupta prescriptio? Rñdeo nō: ex quo eam
deposuit. j̄. de simo. per tuas. ij. ꝛ. xj. q. iij. cui ē illata. item quid si
dubitat rem suam esse an non: nunquid eam retinebit an restitu
et? Respondeo recipiet fructus: vt. ff. de vsuris: quis sit. ꝛ eadem
ratione prescribet.

De sententia ꝛ re iudicata. Rubrica.

Quia sepe dubitat̄ qualiter debeat procedi ꝛ sñiari ꝯ illū reū
q̄ cadit a possessione rei suꝑ qua est conuētus. ideo no. ꝙ si ante
lit. contes. cadit voluntarie causa iudiciȷ̄ mulctandi locum habet
ꝯtra eum actio ex illo edicto. de ali. iu. mu. ca. fa. ff. de ali. iu. mu.
causa fa. per totum. ꝛ.s̄.e. ti. c. vlti. Item si erat in possessiōe ma
la fide ꝛ si erat in mora restituendi tenetur etiam si pereat. ff. si
certum pe. qui te. ff. de condi. fur. si profun. §. penul. ꝛ. l. se. iteꝫ si
se liti obtulit cum non possideret. ff. de pe. here. qui se. Si autem
post lit. ꝯtes. cadit a possessione reus: tunc in personalibus actio-
nibus nulla vis est si culpa vel sine culpa cadat: quia semper ꝓ-
ceditur ad sententiam: quia res non est obligata sed ꝑsona. Sed
in realibus distingue: quia si culpa sua amisit possessioneꝫ post
lit. contes. vel alias promissum seruare nō potest: proceditur cō
tra eum ꝛ condemnabitur mediante iusticicia in litis estimatio
ne vel ad interesse. ff. ad exhi. de eo. §. si post. ff. de euic. si seruus.
§. fi. in prin. si autem sine culpa desiȷ̄t possidere: tunc ꝛ actor inui
to reo: ꝛ econuerso reus inuito actore poterit petere ꝙ proceda-
tur ad diffinitiuā sententiam propter fructus ꝛ prouentus ꝛ ex
pensas ꝛ interesse post lit. contes. obueniendo ꝛ stipulatione de
euictione si intersit. ff. de re iu. vtiqꝫ. ff. iu. sol. si seruus. C. quomō
ꝛ qñ: auc̄. qui semel. ꝛ tunc si iudicabit iudex: quia inuenim⁹ ꝙ
reus erat in causa condēnationis si possideret. ideo condemna-
mus eum ad fructus ꝛ ad expensas. sed q: non possidet nec cul-
pa sua nec dolo desiȷ̄t possidere absoluimus eum ab impetitione
rei: prius tamen faciet ipsum reum prestare cautionem actori ꝺ
re restituēda si ad eum peruenerit. ff. de rei ven. si vero. ff. ꝺ euic.
si seruus. §. fi. in fi. de edil̄. edi. redibere. §. fi. ꝛ per hanc sententi-
am licet reus sit absolutus ex predicta causa habet regressum de
euictione contra venditorem. j̄. de emp. c. fi. ꝛ si ferenda est sen-
tentia pro reo dicet iudex: absoluimus reum ab impetitione acto
ris ꝛ condēnamus actorem ad expensas. ꝛ per hanc sententiaꝫ
habet actor regressum de euictione contra eum qui vendidit si-
bi rem in qua succubuit: si sine culpa sua cecidit a possessione. ff.
de euic. si rem. §. j. ꝛ. l. euicta. ꝛ. l. quidam. in prin. aliȷ̄ tñ dicunt ꝙ
iudex in primo casu sententiabit semper super re que petitur: nō
ꝙ dicat condēnamus reum ad restitutionem rei simpliciter: sed
sic. s. quando eam habuerit: vel sic: quia iudicabit rem petitam
esse actoris. ar. pro eis in prealle. l. si seruus. ff. iudi. sol. prius di-
ctum magis placet. non negamus etiam ꝙ aliquando iudex ex
causa possit differre huiusmodi diffinitiuam sententiam: q: forte
speratur ꝙ cito possit rem recuperare. ꝛ tūc tantū absoluet a ῑmi
no assignato. ꝛ sic postea cum reus recuperauerit rem incipit iu
diciū de nouo ꝛ procedetur in causa cepta iustitia mediante. et
aliquando potest iudex absoluere non ab impetitione rei sed ab
instantia iudiciȷ̄: ꝛ tunc si postea recuperauerit rem incipiet iudi
cium de nouo.s̄. de excep. c. penul. sed quando absoluitur ab im-
petitione rei: tunc prouidetur actori per cautionem de re restituē
da vt.s̄. dictum est. ꝟ. prius. nomine autem fructuum debet resti
tuere quicquid obuenit sibi de re petita vel occasione ipsius. vn
de videtur ꝙ debet cedere actiones quas habet occasione illius
rei: sicut est actio legis aquilie: interdictum vnde vi: ꝛ actio fur-
ti ꝛc̄. consimilia. ar. ff. de rei vendi. iulianus. cum tribus legib⁹ se
quē. ff. de petitio. heredi. iulianus. §. scribit actiones. ff. ꝙ si ī diē
§. iulianus. ꝛ. §. fi. ff. de edil̄ edic. bouem. §. si quis seruum. ff. ꝺ pi
gno. acti. si pignore. ar. contra. ff. de petitio. heredi. vtrum. ꝛ. l. se
quenti. ff. loca. is qui rem. C. de fur. manifestissimi. §. pe. sed certe
predicte leges loquuntur in eo casu quando cōmodum possessi
onis pertinebat ad aliquem. ꝛ ideo si fraudetur possessione rei
iustum est ꝙ habeat penam furti vel consimilium. non auteꝫ sic
interdicto qꝺ ex re tm̄ prouenit. ar. ff. ꝺ pe. here. ꝙ si iudex. §. vl-
ti. vel dic ꝙ si bone fidei possessor predicta obtinuit anteq̄ȝ res
euinceretur ab eo non restituet ea: vt in contrariȷ̄s. sed nondum
obtinuerat cedet actiones vt in primis concordantiȷ̄s. hec auteꝫ
habent locum in fructibus ꝛ expensis ꝛ que contingunt post li-
tem contestatam: ꝛ ideo veniunt in condēnationem of. iu. mer-
cenariȷ̄. ff. de edil̄. edic. ediles. §. sciendum. predicta autem si ob-
uenerūt ante lit. contes. specialiter petenda sunt: vt in p̄all̄. l. edil̄.
§. sciendum. ꝛ. ff. de vsur. per totum. licet confiteamur ꝙ ex natu
ra actionum ꝛ bo. fi. ꝛ stricti iuris in condēnatione predicta ve-
niunt. sed non nisi petantur. ff. de act̄. emp. l. iul̄. §. ex vendito. et
l. ratio. ꝛ. C. de act̄. emp. l. iiij. ꝛ. l. fruct⁹. ꝛ. l. de interesse: alias nō.

Sententia. cōtra leges.

Puta q: error exp̄ssus ē ī ea. ff. q̄ sñie si. ap. re.
l.j. (ip̄o iure) si iudex ordinari⁹ fert sñiam q̄ ip̄o
iure sit nulla ip̄emet ip̄a ꝑ nll̄a habita pōt aliā
ferre. C. qūo ꝛ qñ iu. p̄ses. C. de ac. l. iiij. si aūt ē
delegatus quia semel functus est suo officio eam vlterius muta-
re non pōt. C. qūo ꝛ qñ iu. si vt ꝓponis: ꝛ idē videt̄ in electorib⁹
nisi essent ꝑuati ip̄o iure ptāte eligendi ar.s̄. de elec. cuꝫ terra. et
no.s̄. de elec. considerauimus. ꝛ idem videtur in aliȷ̄s consimili
bus actibus. ar.s̄. de rescrip. inter. cum suis concor. in del̄. tamē
videtur ꝙ si probabili errore ducatur: si ipso iure non tenet qꝺ
facit tamen iterum faciet qꝺ sibi mandatū est. verbi gratia: dele
gatus cui mandata est prouisio prouidit alicui de prebenda nō
vacante ignoranter: credens eam probabiliter vacare. certe iteꝝ
poterit ei ꝓuidere. ar. C. de iur̄. ꝛ fac. igno. error. sec⁹ aūt si igno
rātia facti: vt si ꝓuidit ei de p̄benda q̄ in veritate vacabat ꝺ iure

tamen alius eam tenebat de facto. ꝛ ideo non vult eā acceptare execrās lites: tūc nō pōt ei vlteri⁹ ꝓuidere: qꝛ funct⁹ est officio suo ꝛ bn̄. nec ꝑdest ignorātia facti: qꝛ ignorabat aliȷ̄ ibi ꝓuisum de facto cū illud factū nō impediret suā ꝓuisionē: si aūt errauit i iu re alterius ei non poterit prouidere.

Furgantium.

Non potest.

Ea que.

De cetero. fraus. vel questio fraudis puta ꝙ snīa sit lata ꝑ falsa instrā. vel ꝙ alias circa principale negocium adhibita fraus dicat̄: secus si circa executionē interuenerit. i. in teruenisse dicat̄ nego. C. de execu. rei iu. si vt ꝑponas. ꝯ. C. si vt ꝯ ius vel vtilitatē publicā: ꝛ siue cognitio. q̄ est ꝯ. xxv. q. ij. ꝛ si non cog. So. hoc. c. locū hꝫ cū snīa lata ē a ꝑncipe. ꝯ auc̄. loquit̄ ꝺ sen tentia ab alio lata iudice: nā tā tūc lꝫ executori de q̄stione falsi co gnoscere. C. de ex. rei iu. si longi⁹. C. si ex fal. instris. l. vl. si obijci as de inconueniēte qꝺ sequit̄ ꝙ quilibet posset executionē impe dire. Rn̄deo ꝙ ex quo hoc apparuit: qꝛ si ꝫ in probatiōe defecerit etiā de hac sua malitia punit̄: vt in p̄dicta. l. si longi⁹: ꝛ. j. de pe. calūnia. aliȷ̄ dicūt ꝙ etiā si a minori iudice snīa ferat̄. tn̄ executor de falso nō cognoscet: nec p̄textu falsi snīe executio impediat̄. exe cutionē enim sola appellatio impedit. in auc̄. vt iudi. nō expect̄. sac̄. iussi. coll̄. ix. p quā auc̄. correcta ē lex. C. si ꝯ ius ꝛ si n̄ cognit̄. aut̄. exponēda ē vt ei non ꝯdicat. ad h̄ facit. C. de fal. l. ij. vn̄ aliȷ̄ soluūt sic ꝯ. qꝛ est executio mera ꝛ mixta. mera ē q̄ nullā habꝫ co gnitionē ad mixtā: puta qn̄ ille idem q tulit snīam mādat de ea exequēda. tūc enim cū de suo facto scribat nō est credendū ꝙ fal sum sit ei suggestū: ꝛ iō sup hec falsa suggestione nō est probatio alicuius ad retractationē executionis sententie recipiēda in con trariū. ꝛ sic intelligūt qꝺ h̄ dicit̄ ꝛ in ꝯcor. Si aūt alius q̄ꝫ q scri bit de snīa exequēda tulit snīam ꝑ qua exequēda scribit̄: tūc ad mittit̄ ꝓbatio in ꝯriūm sup suggestione falsi. xxv. q. ij. ꝛ si nō. et dicit̄ h̄ admixta executio. qꝛ quodāmodo cognitō admiscetur ei Illud aūt incūctāter dici potest. ꝙ si n̄ ꝑ suggestionē falsitatꝭ sen tentia dicit̄ lata: sꝫ ꝙ snīa lata sit ꝑ falsa instrā vel falsos testes il la cognitio seruat̄ illi q delegauit. nō enī sup hoc intendebat cau sam delegare: vt h̄ ꝛ in leg. C. de execu. rei iu. si vt ꝑponis. item ē ꝛ alia executio ꝓ parte mera ꝛ pro pte mixta: vt si mandet̄ ali cui de aliqua prebēda si vacat: nā cognitionē hꝫ in hoc vt cogno scat an vacet: sed postq̄ꝫ ꝯstitit ꝙ vacat ꝓuisio nō hꝫ cognitionē vn̄ si vellet aliquis obijcere in ꝑsonā iudicis vel illius cui ꝓuidē dendū est nō audiret̄: vt no. j. ꝺ ꝯces. p̄ben. proposuit. ar. a h̄. xxv q. ij. ꝛ si nō cog. s̄. de rescrip. cū dilec. His que hic dicunt̄ in lr̄a ꝛ in glo. vident̄ ꝯ. ff. de iudi. si p̄tor. vbi dicit̄ ꝙ corā executore de bet probari dolus illius q obtinuit in sentētia. ꝛ corā eodē ꝓba ri falsitas instrꝫ ꝑ que lata est snīa. So. veritas est ꝙ nunq̄ꝫ exe cutor dꝫ aliquas probationes recipere sup principali vt sup illos iudicet nec etiam vt decernat snīam mandandā executōi vel nō qꝛ si talis snīa ferat̄ preiudicaret in principali: qꝛ postea senten tia remaneret inutilis: q̄ nō posset mādari executōi obstāte exce ptione rei iudi. sed ad sui instructionē posset recipe aliquas ꝓba tōnes. vt si inueniret aliqd qꝺ eū moueret supsederet ꝛ remitte ret ad supiorē negociū: sꝫ tn̄ nunq̄ꝫ indicare dꝫ. ꝛ hoc exp̄se sona re videt̄ hec lr̄a etiā lex p̄alle. si p̄tor. Sed quare si papa confir mauit aliquē prelatū vtꝝ postea possit accusari iste p̄latus ꝙ si moniā cū aliquo familiari pape ꝯmisit corā metropolitano suo de hac simonia? ꝛ videt̄ ꝙ sic si agitur ad penā depositōis. ꝛ ni hil tāgit̄ de ꝯfirmatōe pape. qꝛ ageret̄ ꝙ ꝯfirmatio iniusta esset. ꝛ hoc nō pōt nisi corā supiore ꝛ nisi ꝑ modū ap. si aūt velit dice re snīam nullā h̄ etiā tm̄ corā eodē iudice q tulit snīam dicē po test: quod obtineret etiaꝫ si ille qui tulit sententiam sit iferior iu dex a papa. C. de. ac. l. iij. xxxv. q. ix. c. penitētia.

Cum aliquibus. possessio i. res aliqua. (pignora). sic. ff. de ꝯsti. pe. ꝑmissor. §. de consti. ff. de acqui. pos. l. iij. ꝛ. l. possideri. in princi.

Lator presentiū. permane re. no. snīam mr̄imoniȷ̄ nō transire in rē iudicatam. ar. j. e. consanguinei.

Cum causa. que vos. ca. sācte anasta sie a quo laici hic noīati petebāt domū de qua agitur ex cā venditōis. (archip̄sbytero). solo sine ꝯsensu capituli. (fil̄. t.) h̄ forte erat ꝓcurator vl̄ syndic⁹ capituli. (snīam.) iuste legat⁹ iste poterat ferre snīam nō obstāte applōne quā capl̄m infra termi nū ꝯstitutū nō prosequebat̄. j. de ap. ꝑso. sed queres quare hic ḡ retractat̄ snīa ei⁹ ꝯ. Rn̄deo qꝛ fuit iniqua. s. ꝙ vēditio teneneret ꝛ ex hac cā capl̄m appellauit. ꝛ hāc ap. h̄ ꝓsecut⁹ fuit. sed ꝛ sine. ap. h̄ fuerit ꝛ snīa retractata: qꝛ ꝯ ius scriptū est ꝙ vēditio facta a p̄lato solo teneat. xij. q. ij. c. alienatōe ec. ꝛ de his q̄ fiunt a p̄lato c. j. (ꝯsuetudo). q̄ erat ꝙ vēditiones facte a p̄latis sine ꝯsensu ca pituli valeant. que nō tenet. cū grauamē inducat ecclesijs. s̄. ꝺ cō sue. c. j. (ꝑ appl̄.) ꝓcurator eniꝫ capituli scd̄o appellauit a legato post sententiam pro laicis latam

Inter ceteras. iniquitatē. qꝛ quidē sic lata sit ꝯ ius scriptū: sꝫ etiā si lata sit sen tentia cōtra ius litigatoris licet appellare q̄ꝫuis sit remota a pa pa in rescripto.

Tenor litterarū. muliere. ꝛ si h̄ mulier nō erat absens ꝑ ꝯtumaciā iniusta ē sen tentia. si ꝑ ꝯtumaciā erat absens snīa iusta ex ordine: sed qꝛ pōt īiusta esse cā iteꝝ audit̄ etiā sine appellatōe. qꝺ i in cā mr̄imoniȷ̄ spāle. s̄. e. lator. nec intelligas hoc ita gn̄aliter veꝝ ꝙ indifferent̄ sit admittēda ꝯ snīam mr̄imoniȷ̄ nisi iusta cā moueat iudicē ꝙ ipaꝫ audiat. sic̄ h̄ mouit iudicē abn̄tia mlierꝭ: sꝫ si ps ꝯ quā lata fuit snīa pn̄s fuisset nō vꝫ ꝙ fuisset admittēda ꝯ snīam. qꝛ eadē rōne ꝛ tertio ꝛ quarto ꝛ in infinitū esset admittēda. qꝺ satꝭ esset absurdū. in decre. aūt sequē. mouit iudicē. ꝙ illa eadē pars pro q̄ erat snīa petebat ꝯ snīam ꝓcedi. ꝛ hēmus exp̄ssum ꝙ sine cā fa cere nō dꝫ. s̄. de in inte. resti. ex lr̄is. credo tn̄ ꝙ hāc cause cognitō nē possit facere sine pn̄tia partiū: ꝛ hoc ideo dico qꝛ de iure ē ꝙ vterqꝫ ꝯiugū ꝯ snīam matrimoniȷ̄ audiat̄. tn̄ iudex in hoc nō dꝫ esse facilis. (p̄sumpsit): ꝛ ideo excusationem dictam friuolam re putans ꝛ ipsum per consequens cōtumacē ꝛ male (excōicatōis) ex quo contraxerat debebat eum excōicare: qꝛ ꝯtraxerat. sed si li. pē. cōicaret eidē: vt in fi. hui⁹ decre ꝯtinet̄. vel si non satisfaceret de facto tunc posset excōicari. ar. ad hoc qꝛ non dꝫ excōicari nisi monitōe p̄missa. j. de sen. ex. sacro: sed nō pōt moueri sup facto. scꝫ ꝙ nō fiat cū neq̄at ꝓ infecto hr̄i. ff. de cap. ꝛ p⁹ li. re. i bello. §. facte. restat ḡ tm̄ vt sup emēdatōe malefacti moneat̄. (iterdicēs) hoc ē veꝝ vbi mr̄imoniū interdicit̄ exp̄sse: vt. j. de despō. impu. ad dissoluendā. vl̄ tacite: vt h̄. nā eo ipso ꝙ aliqs petit̄ in virum h̄ ipso interdibit̄ ei nubere alias pendēte cā nō debēt vti iure suo. s̄. vt li. pen. laudabilē. xviij. q. vlti. nōne.

Consanguinei.

Cum olim. duplici. qꝛ forte plu riū ꝑsonarū vicē gerebat: puta p̄positi ꝛ simplices canonici. s̄. de elec. cū inf. ij. vel qꝛ aliqs absens sibi ꝯmiserat vices suas. s̄. ꝺ elec. in causis. ꝛ. c. qꝛ ꝑpt: vbi ꝺ hoc no. (diaconat⁹). ad hūc ordinē ꝓuehi dꝫ q ad archidiaconatū eligit̄. s̄. de ele cū icū ctis. sꝫ ex n̄s in minorib⁹ ordinib⁹ eligi pōt ad hāc dignitatē di spēsatiue. s̄. de etate p̄terea. (circūuent⁹). s̄. ꝺ in integ. resti. c. tum ex lr̄is. ꝛ hoc ita violēter p̄sumim⁹ ꝙ in ꝯriūm ꝓbationē nō ad mittim⁹. (p̄dicto) nō lr̄as dici subrepticias: qꝛ ipetrate sūt aduer sario absente q erat i curia. (nō obstāte). no. nō teneri qꝺ factū ē ꝑ obreptionē etiā si aduersari⁹ ꝯsentiat. (nō obstāte do). qꝛ forte iō fecit sibi ꝯcedi ab ep̄o vt q̄si ab ep̄o nō q̄si a papa hr̄et archi diaconatū. (absenti). lit. nō ꝯtes. ꝓcedit̄: qꝛ ꝺ elec. agit̄. s̄. vt lit. nō ꝯtes. qm̄. aliȷ̄ dicūt ꝙ lis erat ꝯtes. vel qꝛ de obreptōe ꝯstabat cuꝫ p̄missis factis ꝑ celestinū habitis interfuerit innocēti⁹ cardinal cū aliȷ̄s cardinalib⁹. vn̄ eos latere nō poterat.

Cum inter subiectōne. no. h̄ agi ꝯ clericos. qꝛ nēo i eis h̄ ius qꝺ petebant isti monachi possidere. als ꝯ pos: ageret̄: vt no. s̄. de ma. ꝛ obe. inf. ꝛ. s̄. de pre scri. auditꝭ. ꝛ. c. cū olim. (subiectōe). no. subiectōis petitionē eē ge neralē. iō lꝫ i libello dicat̄ in gnē. ago sup subiectōe taliū clericoꝝ tn̄ post dꝫ ꝓbare in qb⁹ articl̄is fuit subiecta illa eccl̄ia. ꝛ i illis dꝫ ferri snīa tm̄: vt h̄ in fi. ꝛ no. s̄. de offi. or. ꝯquerēte. (pleno iure). in tp̄alib⁹ ꝛ sp̄ūalib⁹. xvj. q. ij. visis. (institutōe destitutōe inuesti tura). nō tn̄ singula q̄ h̄ ponunt̄ sūt indicia plene subiectōis sicut sūt letanie ꝛ quedā alia sꝫ oīa sil̄ ꝛ quedā etiā singularit̄ sūt indi cia: vt institutio i sp̄ūalib⁹: ꝛ fidelitas in tp̄alib⁹. non sic de aliȷ̄s: nā lꝫ abbas ibi hr̄et q̄dā ep̄alia. i ordinatōne tn̄ ꝛ visitatōe: iudi cio ꝯsecratōe altariū et ꝯsilib⁹ semp ꝑtineret ep̄s ius suū. ar. ix. q.

iij.ꝑ singłas.⁊ hoc qñ eṗs dat ecclesiā aliquā alicui pleno iure sꝫ
etiā si ali⁹ q̄ꝫ eṗs ibi hēat institutionē ⁊ destitutionē ⁊ fidelitatē
pleno iure ꝑtinet ad eū.ar.xvj.q.ij.c.j.⁊.ij.alij dicūt ꝙ tūc demū
ad aliquē pleno iure ꝑtinet ecclesia cu oīa eṗalia hēat ibi:nec suf
ficit dicere singularia ad h̄ vt plene sit exēpta nisi dicat eximo te
vł ꝯsilia licet facta exemptione possit aliqua excipere de quibus
no.j.de priuił.accepim⁹.⁊.c.cū capella.⁊.c.cū ⁊ plātare.(fideli
tate).h̄ est de tꝑalib⁹.(obediētia correctōe:reꝑñtatōe letanijs).h̄
spectāt ad spūalia(.⁊ alijs sił̄ib⁹.)tā de spūalib⁹ puta q̄ꝫ de tꝑali
bus reddat rōem.xvj.q.ij.c.ij.(ad qđ).i.ꝙ in ṗdict̄ dꝫ eccłia sibi
esse subiecta.(ṗuilegia).etiā ꝯfirmatoria.sꝫ dices nō ideꝫ suppōit
ṗuilegiū qđ ꝯfirmatōes.Rñdeo:dr̄ia est inẗ ṗuilegiū vbi ponūẗ
subscriptōes canonicoꝝ ⁊ vbi multa alia ṗter ꝯfirmata ponūtur
⁊ ꝯfirmatōes vbi ñ fit subscriptio canonicoꝝ ⁊ nulla alia ponūẗ
ṗter ꝯfirmata.(clericoꝝ.)ꝑiarchaꝝ.(testiōnia).i.in ꝑñtia.aliter
enī nō valet ꝯfirmatio ꝑiarche.ff.đ admi.tuto.ita.§.gessisse.j.
de exces.ṗ.sicut vnire.(ecclesia).scti ꝓculi.(eo)ṗuilegio(vite).ff.đ
admi.ita.§.gessisse:ar.ꝯ.C.de te.ac.cō.ī ṗn.(a q̄ agiẗ).h̄ corrigiẗ
text⁹ decre.q2 ista ē lr̄a registri.(a quo)fuerat iudicatū ꝙ archiṗ
sbyter eccłiam dimitteret:aut abbati obediētiaꝫ repromitteret
credēs etiā ꝙ testes ṽa deposuerāt corā eo q̄ de fidelitate mani
festū ꝓtulerūt testimoniū idē iṗe sn̄ialr̄ diffiniuit.h̄ glo.istoꝝ ṽ
boꝝ.(a quo idē).i.sn̄iam ꝯdēnatōis sub eadē disiūctōe dedit: scꝫ
ꝙ archiṗsbyter vł obedientiā ꝓmitteret abbati vel eccłiam di
mitteret.ī h̄ ꝯcordauit cū sn̄ia cardinał.sꝫ ī eo discordauit: quia
cardinalis nō ꝯdēnauit nisi ad obedientiā.eṗs aūt ꝯdēnauit et
ad obedientiā ⁊ ad fidelitatē.⁊ ex h̄ apparet ꝙ in h̄ iudicio actū
ad vtrūqꝫ fuit:⁊ q2 testes ad h̄ deposuerūt apparet ex eo qđ seq
tur q2 papa huic sn̄ie innitēs ad vtrūqꝫ ꝯdēnauit archiṗsbyteꝝ
(iudicatū)⁊ forte appellatū.(ad obediētiā).supple:⁊ fiđlitatē vt
quidā dicūt.(donatōnis.)q̄ forte erat nimia.xij.q.ij.bone rei.vel
aliq̄ alia iuris solēnitas deficiebat ibidē.(originē).C.de leg.non
dubiū.s̄.đ fi.inst.inẗ dił.(ṗualēte)ff.đ of.ṗ.illicitas.j.e.sic̄.s̄.đ re
nū.in nr̄a.(ṗualēte).q2 forte res alr̄ fuit narrata q̄ꝫ gesta:vt.ff.đ
reiu.actoꝝ.h̄ vult dicē ꝙ sn̄ia q̄ ꝓ ṽitate accipiẗ ꝓferẗ ẜmonib⁹
q dicūtur ꝯ sn̄iaꝫ ⁊ qcqđ ꝯ sn̄iaꝫ dr̄ reputaẗ ẜmo.i.vanū.(fideli
tatē).no.ꝓpter sn̄iam in q̄ nihil de fidelitate dr̄ ꝯtieri.vł dic ꝙ ī
sn̄ia etiā de fidelitate ꝯtinebaẗ ꝙ ex eo ṗsumiẗ:q2 in libello peti
tū fuit.ꝙ dic vt no.s̄.e.ī gl.i.sn̄ia.(fidelitatē).sup alijs ī libello cō
tētis nihil dicit.vñ pōt dici ꝙ ī alijs intelligiẗ absolut⁹ cū nō eēnt
spālr̄ petita sꝫ sub gn̄āli petitōe quam fecerat.s.q2 petebat subie
ctionē ipsi⁹ mōasterij ꝯcludebaẗ.si aūt pła capła singłarit ⁊ pri
cipalr̄ petita eēnt.⁊ sup vno ferre hodie sup alio cras ferre possꝫ
ar.ff.de mino.etiā.j.e.cū.j.⁊ a.⁊ tandē si nullo tꝑe iudex coram
q̄ ṗdicta petita sūt spālr̄ nihil dixerit petit instantia iudicij.C.de
iudi.ꝓperandū.Si aūt vnā magnā sn̄iam peteret vel magnaꝫ
rē ⁊ in ꝑte ꝯdēnareẗ nō videreẗ obsolut⁹ nec ꝯdēnat⁹ in alia ꝑte
ff.si certum petatur.quidam.

Causam que inter.attesta

tiones.ī cā ṗncipali inductas.(probare).sꝫ nō proba
bat:q2 forte testes lꝫ dicerētur testari ꝓ clerico forte iudex q eos
recepit cognouit subornationē ⁊ alios defect⁹ in eis.q̄re nō fuit
secut⁹ dicta eoꝝ.ff.de te.l.iij.§.tuipse.in ṗn.forte erat mādatū iu
dici ꝙ si cleric⁹ ꝓbaret se electū a maiori ꝑte ꝙ ferret sn̄iam ꝓ eo
qđ cū probassꝫ ꝑ duos vel tres testes subornatos vel ałs viles.
q2 iudex pro eo nō sn̄iabat dicebat ꝯ formā mādati sn̄iam pro
mulgatā.qđ falsuꝫ ē:vt h̄ dr̄.iudex tñ q ferret sn̄iam hoc iṗm dꝫ
significare iudici appłonis aī sui motū.s̄.de te.cām q̄ ṽtiẗ in si.
(⁊ idē).ista ⁊ seq̄ntes rōnes sunt supficiales ⁊ nō sufficiētes.

Quod ad consultationem

purgationē)in q̄si ciuili ṗsumptōe faciēte pro actore
nisi re⁹ delato sibi iuramēto purgauerit innocentiaꝫ
suā.iurādo se nō debere qđ ab eo petiẗ ꝯdēnabiẗ.s̄.de iur̄iur̄.c.
vl.vel agebaẗ de crīe ciuilr̄:puta furti vel vi bo.rap.s.ad ꝯseq̄n
dū duplū vł q̄druplū.vł agebaẗ in modū inq̄sitōis.(ꝑ sn̄iaꝫ)due
fuerūt sn̄ie.vna īterlocutoria.s.ꝙ purgaret se īfra.xx.dies ⁊ alia
diffinitiā.s.ꝙ nisi purgauerit eēt amot⁹ đ eccłia.⁊ a neutra haꝝ
sn̄iaꝝ fuit appellatū:q2 si eēt appellatū a diffinitiua nō ṗiudica
ret sibi interlocutoria:vt no.j.e.c.ī gl.q̄re.sꝫ sup neutra appella
uit.⁊ iō sine ꝯdictōe mādaẗ sn̄ia executōi.vel dic ꝙ sn̄ia q̄ indi
ciẗ purgatio diffinitiua ē.j.de purg.c.quotiēs.(recipiēs).q̄si ꝑ h̄
videaẗ renūciasse appłoni.s̄.de offi.deł.c.gratū.C.de re iu.abso
lutionē.ff.de pac.tale.§.j.C.de iur̄ do.in.l.ij.ego fateor ꝙ q reci
pit talē terminū appellatōi facte vr̄ renūciare.sꝫ nō faciendum:
(cām).quā necesse ē exṗmi añ sn̄iam.j.de ap.vt debit⁹.post sen

tentiā aūt diffinitiuā secus.ff.de mi.pl⁹.ij.q.vj.anterioꝝ.§.forma
C.de pe.iu.placet.ij.hec aūt sn̄ia nō fuit diffinitiua sꝫ intlocuto
ria sup purgatōe ṗstanda tm̄.diffinitiua enī esset si ꝯdēnareẗ vł
absolucreẗ de crimīe.⁊ ita hēs h̄ ar.ꝙ a sn̄ia intlocutoria nō licꝫ
appellare nisi assignato grauamīe.ꝙ etiā veꝝ ē vt.j.e.c.cordi.ali
ter aūt vr̄ notari.j.e.c.ī gl.ar.đ tali(ꝓbatōe).no.decendiū appel
latōi ṗfixū nō a die ꝓbatōis purgatōnis ṗfixo.sꝫ a die interlocu
torie computando(decendium).nota a die late sententie compu
tari decendium appellationis:⁊ no.a die termini assignati vel
conditionis extātis.si.ij.q.vij.biduū.in ṗn.sec⁹ tñ ē in alijs ṗscrī
ptōib⁹ vbi nō currit tṗs nisi a die ꝯditōis extātis.ff.qñ ac.peten.
auc̄.l.j.§.ann⁹.C.de ṗscri.xxx.an.cū notissi.§.illud.⁊ ē rō diuer
sitat̄:q2 lata sn̄ia ꝯ aliquē etiā sub ꝯditōe.statim ex iṗa sn̄ia gra
uaẗ.vñ statī pōt ꝓseq̄ ap.etiā añ ꝯditionē extantē.g̃ multo forti
us poterit appellare.cū ⁊ statī ꝓlata sn̄ia hec ṗscriptio.x.dierū
currere incipiat:sec⁹ aūt in alijs ṗscriptōib⁹ q̄ nō incipiūt curreẗ
añ diē ꝯditōis extātis.nec añ ledūt.nec etiā ꝯpetit aliqua actio.
vñ nō sunt in mora añ ꝯditionē extantē.(trāseat).s̄.de elec.cū di
lec.(iudicare).queriẗ de tali q̄ōne facti.aliq̄s in aliq̄ cā excep.de
pacto de nō petēdo vel de ṗscriptōib⁹ vel ꝯsiłib⁹ lata ē sentētia
ꝯtra eū.s.ꝙ hec exceptio nō admittaẗ.itē postea ferẗ diffinitiua
ꝯ eundē.⁊ appellat ⁊ ab hac diffinitiua:sed ab interlocutoria ñ
appellauit.mō queriẗ an ī cā appellatōis possit easdē exceptio
nes repetere.⁊ distinxerūt quidā ꝙ si a die interlocutorie late ñ
nō effluxerāt.x.dies ꝙ bñ pōt in cā ap.repetere easdē exceptio
nes:q2 appellatio nō tm̄ releuat in prin.nego.sꝫ etiā in intlocuto
ria ⁊ sup vtraqꝫ sn̄ia ītelligiẗ appellatū.Sꝫ ꝯ h̄ vr̄.s.ꝙ nūq̄ꝫ ap
pellatio emissa in ṗn.extēdiẗ ad intlocutoriā.q2 alio mō ē appel
landū ab intlo.s.cā assignata:vt h̄.alr̄ in diffinitiua.s.nulla cā ex
ṗssa.vñ sufficit ꝙ ap.facta dicat appło.ff.de ap.l.ij.⁊.l.a sn̄ia.§.
fi.Itē si ī diffinitiua ꝯtineāẗ płes articuli pōt appellare ī vno ar
ticło:⁊ ī alio nō.quare eodē mō vr̄ ꝙ pōt appellari a diffinitiā.⁊
sup interlocutoria hr̄e sn̄iam ratā ac iṗam ratificare vr̄ ex q̄ non
appellauit.alijs alr̄ videẗ ꝙ meli⁹.s.vt nobis vr̄ ꝙ ex q̄ ap.a diffi
nitiua oēs exceptōes omissas ⁊ etiā ꝓpositas sup q̄b⁹ ꝯ ꝓponē
tē ꝓnūciatū est ꝓponere pōt:etiā si a die late interlocutorie efflu
xerūt.x.dies vł płes qñ appellauit.⁊ h̄ satis vr̄ q̄si exṗssum.ff.đ
ap.l.j.§.qñ ap.sit.l.j.circa ṗn.⁊ ar.C.đ iurīuẗ.l.gn̄āliter.§.si au
tē cui.itē ad h̄ facit.ff.de mi.l.iij.§.j.nā totū negociū instructuꝫ ē
in q̄ lesus ē ⁊ a q̄ appellatū est.ad rōnes aūt ꝯrias rñdemus ꝙ
directe nō admittiẗ aliq̄s ad dicēdū ꝯ interlocutoriā q̄ trāsit in
rē iudicatā.sed expone ꝙ si admittiẗ ad dicendū sup principali
vel ꝯ diffinitiuā.q2 ṽitas semꝑ ē iuuāda nec ē in ꝓbatōibus re
stringēda bñ admittereẗ ꝯ interlocutoriā.fatemur tñ ꝙ si talis
est interlocutoria q̄ nō ꝓdesset ī ṗncipali:vt si q̄s ꝯdēnatus essꝫ
in expēsis ⁊ nō appellasset ꝑ appellationē emissam a diffinitiua
nō iuuabiẗ sup expēsis:q2 ꝓsecutio expēsaꝝ nihil facit ad princi
pale negociū.imo posset proseq ap.emissam sup interlocutoria
expēsaꝝ:⁊ nihilomin⁹ tñ sup ṗncipali agere a quo nō est appel
latū.j.de ap.sup eo.sꝫ dices interlocutoria lata sup exceptōe non
admissa a q̄ nō est appellatū trāsijt ī rē iu.g̃ ad idē decetero agē
nō pōt.nec de eo excipit:vt.ff.de excep.rei iu.cū queriẗ.⁊.l.seq̄n
tib⁹.⁊ ar.ff.ex q̄b⁹.cā.ma.necnō.§.exceptio.Rñdeo ꝙ trāsit ī rē
iu.q̄ꝫtum ad h̄:vt vlteri⁹ appellari nō possit sup illa exceptōe nō
admissa.sꝫ nō trāsit ī rē iu.qn iudex in cā ap.possit dare licentiā
repetēdi easdē exceptōes nō obstāte a q̄ appellatū est.nec mirū
q2 iudex q ī ṗncipali hāc interlocutoriā dedit h̄ idē facere possꝫ
nā ꝙ iussit ⁊c̄.ff.e.ti.ꝙ iussit.imo ar.eiusdē.l.vr̄ ꝙ in cā ṗncipali
idē iudex q dedit interlocutoriā pōt dare sn̄iam ei ꝯ quē lata est
eas exceptōes repetē.bñ ēt facit ad h̄.j.de ap.cū cessante.⁊ de ac
cu.quałr.j.s̄.de resti.spo.audita.circa fi.vbi dr̄ iudici ꝙ reuocet
ꝙ īiuste fecit.vel dic ꝙ nunq̄ꝫ sn̄ia interlocutoria trāsit ī rem iu.
nec decre.ista ꝯdicit:q2 h̄ nō fuit lata sn̄ia interlocutoria sꝫ diffi
nitiua.⁊ eodē mō rñdeo decre.s̄.de elec.cū dilecti.q2 ⁊ ibi facta
fuit ꝯfirmatio q̄ vim sn̄ie diffinitiue obtinet.itē nec etiā h̄ nec ibi
cā appellatōis ꝓsequebaẗ.h̄ enī nō ꝓsequiẗ cām ap.a diffinitiā
q2 ab eo nō appellauit infra decē dies.ī decre.aūt cū dilect⁹:nul
lo mō appellauit(ṗsertum).i.maxīe.nā idē esset si cām redderet
(sn̄ie).de purgatōe prestāda:vł q2 ṗueẗ eccłia.(agendū).s.ad exe
cutōes sn̄iaꝝ.(quadrimestre)repete q̄ dixim⁹.s̄.de of.deł.c.q̄rētī
forte pōt dici ꝙ sic̄ in ꝑsonalib⁹ sic ⁊ in priuatōe eccłie si nō pur
get se necesse sit tṗs q̄drimestre.alij ꝯdicūt.(artari) h̄ reprobaẗ
sn̄ia dñoꝝ dicentiū ꝙ si min⁹ quadrimestri tēpore assignet iuđx
ꝯdēnatio ad soluendū tꝫ ꝯdēnatio sꝫ nihil hēbit tṗs q̄drimestre
ad soluenduꝫ.ar.ff.đ re.iu.l.iiij.§.si q̄s cō.tu g̃ intelligas ꝙ pōt
decurtare tṗs q̄drimestre cū cāe cognitōe:vt h̄.ff.de re.iu.l.ij.sed
sine cāe cognitione mīme:vt.ff.de re iu.l.iiij.§.si q̄s cū.(recepit)

⁊ recepisse vꝫ ex q̄ sibi p̄figebaẗ terminus nec appellabat: qꝛ nec suffecisseꝫ sibi ꝯ̄dicere sine appellatōe. (amplius). i. maioris tp̄is q̄ ad executionem interlocutorie faciendā.

Sicut nobis quod. s. ꝙ eēt snīa lr̄ absolut⁹ non exprimanẗ. idem esset ⁊ si exprimātur: nā illud esset cā sententie non testimonij. cā enim testimonij est qꝛ p̄ns fuit qñ lata fuit sententia. ⁊ qꝛ eam legi audiuit.

Cum sup cōtrouersia. late ⁊ sp euenteñ ep̄s appellauit a sentētijs ꝯ̄ monasterium latis: alioquin si nō appellasset fieret sibi preiudiciū. ar. eius ꝙ de liberto dicit̄. ff. de re iu. sepe. vbi dicit̄ ꝙ defensio liberti ꝑmo spectat ad patronū secūdario ad libertū. vel pōt dici ⁊ meli⁹: ꝙ si nō appellauit in processu negocij sꝫ illud ad finē produci permisit: vel etiā si nō appellauerit a prima snīa lata in cā principali. sed mō in cā appellatōis appellet. sufficit cū nōdum snīa trāsierit in rē iudicatā. etiā si p̄sens sit is cui⁹ interest ⁊ cām suā agi sinat. ff. de ap. ab executore. §. alio. ibi enim ꝯstat ꝙ ip̄e sciebat causam suā agi: qꝛ loquit̄ de dn̄o ⁊ ei⁹ ꝓcuratore. ad idem. C. de euic. si parentes. ff. qñ ap. sit. l. si procuratorio. ⁊. ff. de ap. reci. l. j. ff. de pi. si superat̄. ⁊ oñdet in cā ap. iniquā snīam ꝑ quā pronūciatū est monasteriū ꝙ ad se pertinet ad aurieñ. ep̄m pertinere ⁊ iud̄x appellatōis pronūciabit sic: cū monasteriū celle noue nō auriensem ep̄m sed oueteñ. pertineat. iō monasteriū ab ep̄i aurieñ. impetione absoluim⁹. ⁊ latā pro ipso snīam reuocam⁹. alij dicūt ꝙ tm̄ pronūciabit snīam pro ep̄o aurieñ. ꝯtra monasteriū latā nō preiudicare ep̄o eueteñ. ff. de ap. a snīa. j. §. rñ. ⁊. §. idē rescrip. nos credim⁹ primā snīam proferendā vbi sibi fieret preiudiciū ex prima snīa sicut est qñ ad eū ꝑmo loco pertinet defensio. j. e. c. pe. vbi no. h̄ casus. ar. ff. de ap. l. a snīa. sꝫ si nō fiebat ei preiudiciū nisi quo ad presumptionē: qꝛ ex quo lata esset sentētia ꝓ ep̄o aurieñ. ꝯtra monasteriū presumptio esset ꝙ ipse haberet ius ī ipsum poti⁹ q̄ꝫ oueteñ. sed tūc hac p̄sumptōe nō obstante iuxta f̄m modū ferer̄ sententia. s. sententia contra monasteriū latam ꝓ aurieñ. non preiudicare episcopo ouet. ⁊ interim pendente cā ap. cū per eam extictū sit pronūciatum inquantum oueteñ. preiudicat. ff. ad tur. l. j. §. vl. suspendet̄ executio oueteñ. in alijs aūt q̄ nō tangunt ep̄m ouetēsem non differet̄ snīa: vt h̄. sꝫ qd si abbas appellauit bis nunqd a tertia sententia ꝯtra abbatem lata licebit ep̄o oueteñ. appellare? Rn̄deo nō: imputet̄ enim sibi qui sciebat causam suā agi ⁊ non prohibuit vel nō appellauit. ff. de re iudi. sepe. C. de euic. si parētes. ⁊ qꝛ in vna cā nō licet tertio appellare C. ne in vna eadēqꝫ cā li. ter. prouo. in rubro ⁊ nigro. ⁊. j̄. de ap. directe. tñ posset dici ꝙ in duab⁹ appellationib⁹ ꝯdēnatum esset monasteriū tñ si nesciūt cām suā agi añ snīam latā ep̄s tñ appellare pōt infra decē dies cū sua intersit. cū ex ipsa snīa possit quale quale preiudiciū fieri. ff. de ap. a snīa. in ꝑn. Si aūt añ vltimam snīam sciuisset cām suā agi debebat assistere monasterio. ꝙ si nō fecit post duas ap. a monasterio factas non poterit appellare q̄ꝫuis pōt dici ꝙ in h̄ casu etiā post duas appellatōes emissas a monasterio poterit ep̄s appellare si tm̄ ante vltimā snīam sciuit cāꝫ suā agi cū alias sine culpa sua posset sibi magnū preiudiciū gnāri ꝙ esse non debet. ar. s̄. de consti. c. ij. sed propter appellationē suam in nullo releuabit̄ cā quo ad monasteriū. imo quantū ad ipꝫ mandabit̄ sententia executioni: vt ĩfra sequit̄. Sed oppōes qūo. sententia ad preiudiciū vni⁹ est executioni madanda ⁊ nō alterius? Respondeo nō dicit̄ hic ꝙ executioni mandat̄ in preiudiciū vni⁹ ⁊ nō alterius sed bene ꝯfirmat̄ in preiudiciū vnius et nō alterius. ⁊ etiam si sup multis articulis lata esseꝫ sentētia quorū aliqui non tangerēt ep̄m super illis posseꝫ fieri executio. super illis qui tangūt ep̄m nō. ⁊ videt̄ hoc ea rōe ꝙ nō dꝫ fieri preiudiciū his qui non sunt in cā. ff. de ap. l. iiij. §. j. ⁊. ij. ff. qñ ap. sit. l. j. §. dies autē. ⁊ se. imo plus dicim⁹ ꝙ etiā si snīa sit talis ex qua fiat ius sicut q̄rela inof. testa. tñ absentibus nō p̄iudicat. ff. de inoffi. te. §. si ex cā. ff. de appel. si per collu. ⁊ possunt agere absentes ꝓsequēde cām ap. etiā nō prosequēdo. ff. de appel. a snīa. §. si heres. §. idem. ⁊ de iuriur. l. si duo. Sed dices coheres potest appellare a snīa ꝯ̄ coheredē lata. vbi nullū fit ei preiudiciū nisi qꝛ presūptio est ꝯ̄ eum. ff. de ap. a snīa. in prin. qūo fertur sentētia pro hoc coherede in cā ap. Respōdeo dicet iudex: pronūcio preiudiciū nullū ei fieri ex hac sentētia ꝯ̄ suū coheredē lata. nec etiaꝫ quo ad presumptionē. ar. predicte. l. ff. de iuriur. si duo. in princi. (cum) incipit a snīa. (quantū ad monasteriū) C. de testis: hac consul. §. ex imperfecto. j. de dona. inter dilec. j. e. ti. suborta. s. ꝙ vlterius ꝯ̄ ipsam nihil valeat obijcere. Quidā dicūt ad ꝓsequēduꝫ appellationē post snīam tertia ꝑsona que nō fuit in iudicio semper admittitur si sua interest ꝙ sententia sic lata est. ff. de ap. ab executore. §. ab alio. ⁊. l. si per collu. ff. de pi. si sup. ⁊ iudex ap. ferret snīam iudicando sententiā iustam vel iniustam que lata fuit a primo iudice ⁊ non absoluet reum ab impetitione actoris. alij tamen distinguūt: vt no. in glo. ⁊ semp. ⁊ vt videt̄ nituntur rōe ⁊ eodē modo quilibet cuius interest non solum in causa appellationis sed etiam quo ad principalē cām admittit̄. ⁊ añ snīam ⁊ ante lit. ꝯtesta. ⁊ post lit. ꝯtes. ff. de inoffi. testa. si suspecta. ff. de re iu. sepe. vbi de liberto loquit̄ ⁊ hoc casu ꝓbato iure tertie persone iudex absoluet reū ab impetitōe actoris. sed nō ꝯdēnabit eū tertie persone qua se ĩmiscuit ad defendendū reū: qꝛ ad hoc nō egit ⁊ h̄ quidā intelligunt esse vera vbi tertia persona erat in possessione iuriū petitoꝝ. alij tñ intelligūt idē etiā si nō sit in possessiōe sꝫ de iure sibi ꝯpetāt. sꝫ ꝯ̄ hos ē. ff. de rei vē. is a quo. ⁊. l. se. ff. de pe ti. her̄. l. pe. vbi ñ obstāte ꝯ̄dictōe tertie ꝑsone mādat̄ snīa executioni. tu rñde ꝙ ibi nō intererat nec poterat interesse ipsi⁹ tertie ꝑsone quo ad principalē cām. nec etiā quo ad possessionē ipsius lꝫ possit interesse quo ad instantiā iudicij: qꝛ ibi nō possidebat. ⁊ ideo sibi nō preiudicabat̄ si in aliū pos. transferat̄ quā nō habebat. item sup proprietate non fieret sibi preiudicium: qꝛ ita fert̄ snīa iusta ꝓ eo ⁊ ꝯ̄ eū cū q̄ lis ꝯtes. ē ac si possideret: vt ĩ pall̄. l. is a q̄. sꝫ ꝯ̄ vꝫ qꝛ si ꝯuēt⁹ cū q̄ lis fuerat ꝯtes. sine dolo desijt possidere vlteri⁹ nō tenet̄. ff. de rei vē. si autē. §. j. So. ibi in illis. l. s. is a quo ⁊ se. in cl̄pa fuit ꝯdēnat⁹ ex eo ꝙ trāstulit possessionem in premunitorē cause sue cautione que ibi cōtinet̄. s. ꝙ reū ꝯdēnatuꝫ seruabit indēnem ꝯ̄ alium agentem. ff. ad. l. fal. dolo. ff. si cui pl⁹ q̄ꝫ ꝑ l. fal. hoc aūt. §. hec cautio. q enim cautionē predictā habet ⁊ reꝫ ipsam hr̄e vꝫ q̄ꝫtū ad hoc vt pro eo rñdere cogat̄. ar. preall̄. l. ff. ad. l. fal. dolo. ff. si cui plusq̄ꝫ ꝑ. l. h̄ aūt. licet secus sit quādo agit̄ noxaliter. ff. de noxalibus. ac. si plerumqꝫ. ⁊. l. si quis a multis. Credim⁹ tñ ꝙ si prior victor velit suscipere defensionē cause ꝙ preferēdus ē illi cui nūc de nouo ali⁹ mouē cepit eā sic emptor ꝑor prefert̄ vēditori. ff. de re. iudi. sepe. ⁊ pōt etiā appellare si sententia ferat̄ ꝯtra eū a quo habuit possessionē: vt h̄. ⁊. ff. de app. ab executore. ⁊. l. se. sꝫ si nō offerat se defensioni sꝫ priorē reū permittat agere ⁊ ferat̄ snīa ꝯ̄ ip̄m reū sufficit si ip̄e prim⁹ re⁹ cedat ei qui de nouo obtinuit actionē ex stipulatione quā habet ꝯtra euꝫ q primo obtinuit ⁊ ꝑ eā. s. cessionē actionis obtinebit ꝙ restituat sibi rē pro qua cauit. ⁊ si velit ꝓbare de iure suo nō audiet̄: qꝛ in culpa fuit si ꝯfidebat de iure suo quare nō assumpserit defensionē cause vel ꝙ nō appellauerit ⁊ ꝙ nō fuit prosecut⁹ appellatione noīe ipsius ꝯdēnati nō suo. si v̄o prim⁹ reus ambob⁹ condemnet̄ anteq̄ꝫ a ꝑmo prestet̄ predicta cautio tūc ip̄e ꝯdēnatus rem restituat ei qui primo cauebit de indēnitate eius ⁊ alij cedet actionē ꝯtra cauentē. alij tñ aĺr dicūt. Itē ibi. s. ff. de rei ven. is a q̄ ⁊. l. se. nō dicit ꝙ aliquis ĩmisceret se cāe alteri⁹ imo ibi vterqꝫ ꝑncipaliter agebat ꝯ̄ eundē. s. eisdē reb⁹. q̄ꝫuis bñ fateamur ibi ꝙ si vellet se in ius immiscere ad iuuandū reū ꝯtra alterꝝ actoreꝫ ꝙ non admitteretur premissa rōne. si vero ante lit. ꝯtes. tertia persona velit ĩmiscere se ⁊ impedire ne lis cū reo incepta procedat nō pōt dūmodo alteri q primo reū ꝯuenit ꝯpetat actio. ⁊ eodem mō dicim⁹ ꝓcedendū in cā mr̄imoniali qñ tres ꝑsone vł plures sunt in cā: vt no. j̄. de spō. veniēs. tertia tñ ꝑsona ⁊ si nō ad impediendū ꝓcessum admittat̄ ad auxiliandū saltim admittet̄ ⁊ non solum ꝙ tertia persona possit interuenire in auxilium rei: sed in auxilium actoris dummodo sua intersit: vt si aliqua eccl̄a prouocet in libertatem ⁊ dicat soli pape subesse. nā papa tūc poterit ei assistere. ar. j̄. de ꝯfir. vti. vel iuti. cū dil̄. in fi. sꝫ siue appellet siue nō cām suam sup principali de nouo incipe ⁊ ꝓseq poterit non ꝑ modū appellatōis sꝫ incipiēdo a capite ⁊ ꝓsequēdo sicut si nun q̄ꝫ appellasset nisi in casib⁹: vt no. j̄. e. q̄ꝫuis. in glo. q̄ incipit. v̄bi gr̄a. (ꝯstiterit.) q̄ro aūt qūo aget oueteñ. cū nō sit lis ꝯtest. Rn̄deo sufficit li. ꝯtest. facta cū monasterio cū appellādo videat̄ approbare qcq̄d factū est ꝑ monasteriū vsqꝫ ad appellationē. ff. rē ra. ha. l. iij. §. vl. sed h̄ stare nō pōt: qꝛ monasteriū nō egit nomīe ep̄i oueteñ. vel defendit vñ ip̄e ep̄s ratificare vel approbare nō pōt qđ suo noīe nō est actū. tu dic meli⁹ ꝙ nō fert̄ snīa sup ꝑncipali ꝓ hmōi ꝓsecutore appellatōis sꝫ ꝓnūciandū est ꝑ iudicē. ⁊ ita non refert si nō fuit lis ꝯtest. nec fit preiudiciū ep̄o. Sꝫ q̄ro de hac appellatōe f̄m hāc opinionē vltimā vtꝝ obtineat vim appellatōis emisse ĩ iudicio vel emisse ex̄ iudiciū. ⁊ vꝫ emisse ex̄ iudiciū. qꝛ ꝑorē cām nō ꝓsequit̄ sꝫ nouā tm̄: qꝛ petit ꝓnūciari ꝙ nullū fiat sibi preiudiciū ex hac snīa lata ꝯ̄ monasteriū de qua nihil in ꝑmo iudicio actū est qđ si ē ita. s. ꝙ sit ꝓuocatio ex̄ iudiciū appellat⁹ non tenet̄ ꝯpere corā iudice appellatōis nisi citet̄ appellat⁹: vt no. j̄. de ap. cū sit ro. imo cū sit aĺs h̄ ꝑncipalis cā tm̄ corā ꝑncipali ordinario agēda ē nō corā supiore iudice appellatōis. Respōdeo

ħ appellatio censenda est iure appellationis emisse in iudicio et
superior ad quē appellabit̃ debet de ipsa cognoscere ⁊ nō ipse q
tulit sniam. qđ ex eo apparet qꝛ fit in iudicio ⁊ ab iniuria facta
sibi in iudicio: qꝛ p sniam latā ꝯtra aliū dicit sibi iniuriā factam.
⁊ nisi appellatꝰ infra annū ꝯparuerit eodē modo procedetur ī
hac cā appellatōis ⁊ sine lit. ꝯtest. ⁊ pte absente sicut ī causa ap.
emisse in iudicio. ⁊ qꝛ agit̃ inter partes. j. de ap. sepe. ⁊ c. oblate
⁊ c. p tuas. Et no. ꝙ cū tertia psona vult defendere cām q̄ eū tan
git si est añ sniam nō oꝫ dare nouū libellū sed tm̄ cām ceptā debe
ret psequi vel iuuādo eū qui eā cepit vel assistēdo ei. C. đ lit. auc.
nūc si heres. vel eū remouēdo si pmo ptinet ad eū defensio. vł si
suspectus est. ff. de re iudi. sepe. ff. de ap. ab executore. ff. de inoffi.
tes. si suspecta. ⁊ p ꝯsequēs videt̃ ꝙ eedem defesiones ꝯpetāt hu
ic tertie psone q̄ ꝯpetūt ipsi reo si nō remoueret̃: ⁊ eodē mō ꝯ̄ eū
Si aūt post sniam prosequi vult ap. ab ipso reo emissam idē fa
ciet. ⁊ videt̃ ꝙ etiā eo inuito eam prosequi possit. Si aūt ap. a se
emissam velit psequi cū principalis reus nolit appellare: tūc po
test formare libellū in hac forma eps oueteñ. cū eps aurieñ. obti
nuerit sniaꝫ surreptōis p se ferri ꝯ̄ monasteriū celle noue ⁊ ego
sum in possessione subiectōis ipsius. ⁊ propter hoc vidēs mihi p
iudiciū generari appellauerim a snia lata ꝯ̄ monasteriū peto a
vobis dñe iudex appellatōis ꝙ vos pnūcietis sniam iniustaꝫ. ⁊
appellt̃. legitimā ⁊ ꝙ absoluatis monasteriū ab impetitione epi
aurieñ. p se aūt nihil petet. Sed oportebit eū pbare ꝙ sit in pos
sessione subiectionis ⁊ insup de iure mōasterij. ⁊ si publicate sūt
attestationes in pma cā qñ agebat monasteriū modo epus oue
teñ. in cā appellationis quā prosequit̃ nō poterit alios testes p
ducere sup eisdē articulis: sicut nec monasteriū posset si appellas
set. s. de test. fraternitatis. nā ħ cā prime succedit. ⁊ iō eandē na
turā assumit. vt pꝫ. j. de vo ⁊ vo. redē. magne. §. cū igit̃. Sꝫ si eps
oueteñ. omissa cā ap. velit cām incipere a capite in casu ī quo po
test puta si ignorauit primā cām agi vel eā nō defendit vel alijs
ꝯsimilibus tūc si translata est possessio in aurieñ. ordinabit cām
sicut si nunq̄ꝫ actū fuisset ꝯ̄ monasteriū. si vero nondū translata
esset possessio in aurieñ. ⁊ ignorauit pcessum ꝯ̄ monasteriū ha
bitū tunc dicet executoribus snīe pro aurieñ. late nō debebat mi
hi auferre possessionē meā sine cause cognitōe. ff. de re iudi. a di
uo. §. si rex. alias incipit: si sup obereñ. C. si per vim. l. fi. īmo plꝰ
videt̃ ꝙ si nō esset in possessione subiectionis sed tm̄ hēret ius ī re.
⁊ ignorasset cām agi tūc posset impedire executionē. s. de tes. ve
niēs. Sed quidā intelligunt ħ speciale qñ snia fert̃ in beneficijs
vacātibus: vt ibi plenꝰ no. alij dicunt ⁊ forte meliꝰ ꝙ añ sniam
in principali cā latā ⁊ post sniam in cā ap. taꝫ a se q̄ꝫ proprio reo
emisse tertia psona cuiꝰ interest pōt ius suū tam sup proprietate
q̄ꝫ sup possessione proponere si vult: dūmodo ius tertie persone
illud idem iussit qđ deductū erat in iudiciū a primo actore ⁊ reo
ff. de re iu. sepe. §. j. ⁊ ij. ff. de ap. ab executore. §. alio. s. de ma. et
obe. inter. vbi de ħ. ⁊ dūmodo primꝰ reus nō possideret ius qđ
ab eo petebat̃. sed alius in eo possidebat illus ius sicut libertus
non possidet in se iuspatronatus sed patronꝰ. sicut ecclesia vel
clerici non possident in se ius subiectionis sed prelatus cū nulla
res sibi seruiat nec etiam proprio dño. ff. si vsufru. pe. l. vti. ī pn.
ff. đ serui. vr. pre. l. iur̃ cōi. ⁊ tm̄ ꝯueniri pn̄t hmōi psone: vt ī palt̃.
iuribꝰ ꝯtinet̃. ⁊ no. s. de pscrip. auditꝫ. in pn. Si aūt hec tertia p
sona velit proponere de iure sup proprietate nullū fit sibi preiu
diciū quantuncūq̄ꝫ sciat cām agi: vt in fi. huiꝰ decre. dicit̃: sed sup
possessorio hñ piudicat̃ sibi si sciret ⁊ nō defendat primū reū vel
eū a defendendo nō repellat: vt ħ. ibi alioquin illud etiā bene ad
mittit̃ ꝙ si primus reus p iure suo pduxit testes ⁊ si postea ter
tia persona que sibi astitit velit publicatis attestationibꝰ pduce
re testes sup eodē iure suo distingnendū est an sup eisdem articu
lis producat an sup diuersis. sicut si pmus reus post publicatas
attestationes producere alios testes vellet: vt no. s. de test. frat
nitatis ⁊ ħ ea rōne probat̃ qꝛ si piudicat tertie psone. snia ꝯ̄ pmū
lata tenꝫ nō tm̄ super possessione sed etiā super proprietate quā
do astitit ei quare non eodē modo preiudicaret sibi processus ꝯ̄
eum habitus vtiq̄ꝫ immo ei piudicare debet. ar. ff. de iudi. que đ
tota. ⁊ in eo colligitur ⁊ no. s. de offi. dele. pasto. Si eniꝫ volebat
ius suū prosequi nō debebat proprio reo assistere nec in prin. nec
in fi. nec in medio. ⁊ videtur ħ papa reprobare opi. R. q dixit ꝙ
si aliqs petat aliquod ius in re aliqua quā ego possideo ⁊ ego ħ
sciam cōtra possessorē sniam latam mihi preiudicat. ⁊ sic intelli
gimus legē. ff. de re. iu. sepe. ibi: nā ⁊ si libertus meꝰ me interue
niēte seruus vel libertus alterius iudicetur mihi preiudicat. glo
sabat enim ibi. R. idem est me interueniente ⁊ si me sciente alias
nesciēte. ar. pro eo. C. de liberali cā: pncipalr̃. Itē vīz si res aliqua
vēdicet̃ ab aliq̄ q nō possidet eā sed tm̄ tenet: naꝫ tūc ego si mea

interest debeo offerre me defensioni eius ⁊ nisi offeram si scio fit
mihi preiudicium quo ad possessionem. ar. ff. de acq. pos. l. bōa fi
des. secus autem si eam possideat quia tunc nec admittor ad de
fensionem nec mihi fit preiudiciū: vt no. s. vt lit. non ꝯtes. qm̄. §.
fi. sed vbi ipse conuentus tenet ⁊ ego possideo tunc etiā eo inui
to admittor. Et si queras quid obtinebo ego tertia persona pos
sidens aliquā rem? Respondeo ꝙ repellitur a defendendo reꝰ
conuentus si añ litis contes. ego velim defendere eam. nec ē con
tra. ff. de rei ven. l. officium. vbi dicitur ꝙ rei vēdicatio competit
etiaꝫ ꝯtra nō possidentē: quia illud loquitur quādo nullus possi
dens offerebat se defensioni. Si aūt post lit. ꝯtes. offerebat se pos
sidens probatur ꝙ rem possideret tunc obtinebit ꝙ reus qui ob
tulit se defensioni cum non possideret nō condēnabitur ad rem
vendicatam dandā sed ad rei estimationē. ar. ad predicta. ff. de
peti. here. nec vllam. §. si quis absentis noīe. ⁊ §. item si quis. ff.
de rei ven. si is qui. ⁊ duabus. l. sequētibus. Super pprietate aūt
videtur ꝙ nullum preiudicium sibi fieri possit etiam si sciat reꝫ
quam possidet ab alio vendicari etiam si non contradicit. ff. đ re
iu. sepe. §. vl. Si super proprietate post lit. contes. velit sibi as
sumere defensionem cause non videtur ꝙ possit: quia cū ille qui
tm̄ tenebat litem sic contes. non potest inducere super proprieta
te probationes que ipsi prosint quantū ad sententiā pro se ferē
dam cum nihil petierit nec litē fuerit ꝯtestatus ⁊ cū dicat eū non
habere proprietatē illius rei. Jo. tamen dixit ⁊ bene ꝙ si qs iu
ra petat que ego possideo in re aliqua me sciente ⁊ obtineat non
tm̄ mihi preiudicat nisi eum defendam. ⁊ exponit verbum dicte
l. sepe. s. me interueniente ⁊ defendente: sed ⁊ ꝫm eum apparet
ꝙ si offerat se defensioni ꝙ debet probare de suo iure aliter fierꝫ
sibi preiudicium. Item no. ꝙ etiam illis inuitis in quibꝰ ius pe
titur ⁊ confitentibus iura petita in mei preiudicium ego admit
tar ad defendendum ius meum. C. de liberali causa: principalt̃
in fi. ⁊ feretur sententia pro eo ⁊ contra eum qui litem contesta
tus est non nominato me qui superueni ⁊ defendi in condēna
tione vel absolutione nisi narrando factum. ⁊ tamen ex quo de
fendi per consequens proderit mihi sententia vel nocebit. Sed
contra predicta ⁊ ea que hic dicuntur: hic opponitur: quomodo
sententia lata contra monasterium ⁊ per papam confirmata et
que transit in rem iudicatam reuocabitur per appellationē oue
teñ. epi vel alterius? Respondeo certum est ꝙ is cuius interest ap
pellare potest. ij. q. vj. non solent. Item certum est ꝙ iudex ap
pellationis debet pronūciare sententiam a quo non est appella
tum iniustam si eam inuenerit iniustam. ij. q. vj. §. si ego. vnđ si
inuenit primū reū qui litem contestatus est iniuste condēnatum
absoluet eum propter appellationem emissam ab eo cuius inter
est: quia per aliū habebit qđ p se non potest habere. ff. quēadmo
dū serui. si ꝯmune. ff. đ li. le. siquidē. alij tm̄ dicūt ꝙ eps oueteñ. nō
debet petere in cā appellatōis ꝙ snia ꝯ̄ primū reū lata irritetur
que incontinenti per papā fuit ꝯfirmata: vt hic ꝯtinetur. Sed ħ
debet esse petitio eius qđ cum ipse oueteñ. possideat iura alij ad
iudicata ꝙ iudex pronunciet ꝙ per illam sententiam non fiat si
bi preiudicium ⁊ ꝙ decernatur ꝙ executio sententie non ē faciē
da in iuribus ab eo possessis. ⁊ sic etiam fertur sententia si pba
uerit se possidere. ille autem contra quem lata est sentētia nō im
pediet eū qui vicit super proprietate: nec etiaꝫ super possessione
si tertia persona appellans non probauerit aliquid de possessio
ne. superioris autē non negant libellū esse bonū. sed dicunt etiaꝫ
⁊ superiorem bonū esse. per istā aūt decre. satis patet ꝙ si oueteñ
eps non prosequēdo appellationē sed alio modo vellet se oppo
nere quo minus sententia mandaretur executōni: puta dicendo
⁊ offerendo probationem ꝙ res sit sua vł ꝙ est in possessione ꝙ
nō est audiēdus. tm̄ semp saluū manet ius eius in proprietate. sꝫ
nō in possessione quā amittit p executionē sententie: vt ħ. ⁊ est ħ
iustū: ex quo enim iura voluerunt ꝙ contra istū ratione huius de
tentionis detur actio: rationabile fuit ꝙ etiam fiat executio sentē
tie super ħ late ne actor alias illusoriū videatur egisse. īmo plus
videtur ꝙ etiam si in alijs rebus q̄ꝫ que adiudicate sunt mande
tur executioni sententia ꝙ non pertinet ad executorem cognosce
re nisi de proprietate. ff. de re iudi. a diuo. §. sed si super. ⁊ §. q si
res. Sed oppones: quia si videtur ꝙ tm̄ detentio ⁊ non posses
sio transfertur in vincentem: ⁊ sic prior possessor possideret iura
in re petita ⁊ alijs adiudicata ⁊ etiam per executorem tradita
si non possidebat ante sententiam vel executionem? Respondeo
non ita est: quia possessio per alium detenta amittitur q̄ꝫcito ab
alio occupatur etiam ignorante eo qui per alium possidet. ff. de
acqui. pos. peregre. §. pe. alij tamen dicunt de equitate ꝙ si statiꝫ
haberet paratas probationes super sua possessione ꝙ differen
da est executio. ar. ff. de re iudi. a diuo. §. si sup. ff. ad exhi. l. iij. §.

sciendum.⁊.§.ibidem (appellationem).si eps oueten. esset i possessione monasterij siue appellauerit siue nō: dūmō nesciret causam suam agi non est mandanda sententia executioni. C.si per vim vel alio modo.l.vlti. Si vero sciuerit ⁊ appellauerit rationabiliter nec alias fuerit contra ius pendente causa appellationis non mandabitur sentētia executioni: vt hic. si vero sciuerit ⁊ nō appellauerit vel appellauit ⁊ iniuste: sententia mandabitur executioni. ff. de re iudi. sepe. j.e. q̄zuis. Si vero oueten. non erat in possessione siue appellauerit siue non semper mandatur sententia executioni: ⁊ non fit preiudiciū ei in proprietate. ff. de rei vē. is qui a quo ⁊.l. sequenti. nec est contra. s. de testi. veniens. q̄ loquitur quando ecclesia vacāte data est sententia vbi secus est: vt ibi no. vel dic ⁊ melius ꝙ etiam tunc si non sciret absens: nullum absenti preiudicium fieret ⁊ sententie executio impediretur: ⁊ sic intelligitur decre. veniens. h autem loquitur quando sciebat cām agi. (rōnablr). s. infra decē dies vł añq̄z tertie snie ferent. C. ne li. i vna.l.j. vel.i. ex causa rōnabili. is autē cuius interest pōt a pncipio intesse ne colludatur. C. de litig. auc̄. nunc si. C. de libera. causa: principaliter. ff. de inoffi. te. si suspectam. ff. de leg. j. si hu⁹ plurium. immo plus dicimus ꝙ ille cuius interest potest repellē ab agendo illum ad quem primo loco pertinet defensio si sit suspectus. ff. de appel. ab executore. §. alio. (legitimū). j. de appel. cuz sit. (alioquin). i. si non fuit rationabiliter appellatum vel fuit sed non misit nuncium ⁊ nesciuit causam suam agi. alias secus. j. e. q̄zuis. (preiudicio). quo ad proprietatem. simile. s. vt lite non cōtes. quoniaz. §. pe. C. de libe. cā. iubemus. ⁊ accedit ad legatum ⁊ no. s. de in inte. resti. suscitata. ⁊. j. e. suborta. Sed contra. ff. de re iudi. a diuo. §. si super rebus. vbi dicitur ꝙ si sup rebus capiēdis in causam pignoris propter rem iudicatam fiat controuersia ꝙ facienda est summaria cognitio. Sol. aliud est vbi petitur sentētia mandari executioni in alijs q̄z in illis que adiudicate sunt: vt ibi. aliud vbi non in alijs rebus sed in his que adiudicate sunt vt h. ibi enim nulla summaria cognitio adhibetur. (alijs) scz ignorantibus q nō ratione potestatis vel societatis vel cōtractus vł officij vel procurationis illi agenti astricti sunt. alias contra. ff. de iureiuran. l. si duo. §. is qui. ⁊. l. seruus. ⁊. l. iusiur. §. fi. verū ꝙ res inter alios acta regulariter alijs non nocet. sed res acta inter easdem personas in vno iudicio bene nocet quandoqz in alio: qr illi ⁊ vterqz illorū qui agunt inter se ⁊ i vna causa si postea agūt separatim in alia causa vel si cum alio agant vel agat alteri eorꝫ nocet. verbi gratia: si condēnatus de furto vel publico crimīe in quacunqz causa ⁊ cum quocunqz agat tanq̄z infamis a testimonio ⁊ a iudicatu repelli potest prima in omni causa. iiij. q. vj. c. j. s. de testi. testimonium. ⁊ in mirabilibus casibus ē inuenire. qd intelligas verum in his que consecutoria sunt priorum sententiarum vel aliorum actuum. non autem in alia causa preiudicat: vt si sententia lata est super furto cum agitur ciuiliter non preiudicat quando agitur criminaliter. C. de iu. priua. l. si quis ad se fūdum. ⁊ argu. supra de elec. cum dilectus. ⁊ no. j. de purga. cano. cum dilectus.

Cum bertoldus. asserens

⁊ male: quia nullam vtilitatem de illo pignore conse qui potuisset: quia cum inter ceteros eius fructus sit presentare illum fructum non posset sibi computare in sortem: cum nullo dato vel recepto debeat presentari. j. q. ij. q̄zpio. Item iuribus fundi non vtitur creditor. ff. de pig. sed an vie. Item sequeretur absurdum ꝙ soluto debito remoueretur presentatus. ff. qui. mo. pi. vel hy. sol. l. j. C. si pign⁹ pi. da. sit. l. j. ⁊. ij quod esset ꝯtra. xv. q. vl. inuentū. alios aūt fructus in sortē ꝯputat postq̄z sunt ꝯsumpti. ff. de pig. ac. l. j. ⁊. ij. ff. de pig. creditorē. secus aūt in emptore ⁊ feudatario qui cū habeant directū dominiū vel vtile possunt pn̄tare sicut alios fructus licite hn̄t. ff. de cōtrahen. emp. in modicis. ⁊. l. si aqueduct⁹. ⁊. l. se. ⁊. l. dolia. ff. de fun. dota. l. j. (presentauerit.) ⁊ licite ex quo primus elector siue presentator ius eligēdi nō habeant q̄zuis tunc nō constaret. sz p⁹ ꝯstet. ⁊ sic nō est ꝯ de elec. ꝯsiderauimus. ꝙ illi ius eligēdi habebant. licet priuari possent vel priuādi essent propter delictū suuz ⁊ no. s. de elec. dudū. ⁊. c. auditis. ar. hic q pign⁹ habebat nullū ius eligēdi habere. ⁊. s. no. (sed ipsum). patronus enim ex q̄ aliquem presentat superiori sicut h fecerat sine licentia superioris variare non potest sicut dicimus in postulati. j. de iure pa. pastoralis. ⁊. c. bone me. ij. cum ergo variare non possit. presentatus ius habet saltem implorandi officium iudicis vt ecclesiam vacātem sibi conferat ad quam est canonice presentatus maxime cū ecclesia est vacans vel pro vacante habenda. quando scilicet institutus in ea non est canonice institutus: vt hic. secus autem dicerem si alius ad presentationem patroni esset institutus etiam cum iniuria primo presentati. j. de iure patrona. pastoralis: quia tunc non vacet ec. non potest implorare officiuz iudicis. nec valet ꝙ quidam opponunt patronus potest mutare presentatū ergo presentatus non potest petere ecclesiam. Non enim dicimus sicut supradictum est ꝙ presentatum possit mutare nisi episcopo mandante. ⁊ etiam eps nō admittendo idoneum peccat. ⁊ contra eum competit actio: vt in decre. pastoralis. quod etiam si mutare posset non tamen sequitur: ergo non potest agere sicut iudex in venditione qui rem vni venditam alij vendere potest. ⁊ tamen anteq̄z alij vendat ipsā petere potest. siue enim venditor peniteat ipsam vendēdo ⁊ tradendo alij. C. de rei ven. l. quotiens. siue non semper tamē emptor contra ipsum actionez habet. ff. de actio. emp. l. ex empto. Sed quid dices si episcopus instituit alium q̄z presentatum a patrono? Respondeo cassabitur institutus ab epo. xvj. q. vij. decernimus. non obstat. j. de iure pa. pastoralis. quia loquitur ibi quando presentatum a patrono instituit licet patronus variauerit quod licet: vt ibi. nec obstat. s. de offi. leg. dilectus: vt ibi no. alij dicunt ꝙ agit tanq̄z procurator in rem suam. ⁊ habes hic expressum ꝙ si eps aliquez instituat sine patrono ꝙ cassatur factum epi. j. de iure pa. illud. vel dic hoc cōtigisse: quia constat institutorē errasse vel in facto vel in iure: qr habens rem obligatam non potest presentare: vt. s. no. in glo. j. institutor aūt contrarium credebat: ⁊ ideo eius presentatum admisit. (deposuerit) secus dicerem in postulato. s. ꝙ non possit agere quia eius consensus non valet cum ab altero dependeat. s. de postu. c. pe. sed postq̄z consensum eius haberet a quo dependet: crederem ꝙ posset implorare officium iudicis. (ostenderet) data restitutione in integrum. ff. si quis cau. l. ij. ⁊ no. s. de procu. querelam. (alijs). ⁊ male. C. de iudi. a iudice. j. de ap. cum vnam. vel forte licet post litē ꝯtestatā. ar. C. de procu. nullam. ⁊ intelligo hoc verum ꝙ subdelegatus pape alium subdelegare non potest: puta vt det ei aliquam iurisditionem. sed si cōmittat ei ministeriuz tm̄: puta ꝙ recipiat testes sine aliqua iurisditione valet ꝯmissio: quia ipse facere videtur ꝙ per aliū facit. vel dic vt videtur melius ꝙ aliud est recipere testes: aliud scribere attestationes. ille autem cui ꝯmissum est ꝙ recipiet testes receptionē alij ꝯmittere nō potest: quia in hoc eius industria electa ē. s. de offi. dele. qm̄ ab. vbi de hoc. sed scribere attestationes bn̄ ꝯmittit alij: qr hic poti⁹ eligit opera q̄z industria. ar. j. de ap. cū cām. ad officiū aūt receptōis testiū ptinet discernere quāta fides adhibēda ē testibus. ⁊ h ipm scribere iudici. ff. de testi. l. iij. ⁊. j. de fideicō. ꝯstitutus. i fi. s. de pba. lz ⁊ reseruare effrenatā multitudinē. ff. de testi. l. j. ⁊ testē vacillantē capere ⁊ punire: vt. C. de testi. nullū. ⁊ examīare articulos ⁊ infrogatoria ⁊ alia hmōi ad receptionē testiū necessaria. ex quibus omībus potest colligi ꝙ industria psone illius cui hic committitur est electa. ⁊ ideo hoc nulli committere potest. tabellio aūt hoc fm interrogabit testes ⁊ alias mādatum receptoris exequatur ⁊ etiam in absentia receptoris ⁊ etiam si aliq̄ adijciat contingentia factum ⁊ respōdeatur bene valebit. ¶ Tu dic ꝙ q̄zuis iudex possit cōmittere tabellioni receptionem testiū q̄ztum ad scribendum non tamen q̄ztum ad examinandum. j. de consangui. ⁊ affini. c. j. (ad nos) ordinarium esset ꝙ ad proprios delegatos appellet: sed ⁊ appellatio facta ad papam tenet. Sz si coram papa exceptum esset ꝙ ad inferiores delegatos causaz remisisset obtinuisset. de offi. dele. sup questionū. Sz qr nō fuit exceptū: vł qr ex certa scia sic fec̄ papa tenet qd factū est. vł dic tm̄ ad papā appellandū fuisse: qr tota cā eis ꝯmissa fuit. s. de offi. dele. super questionū. (ꝯcessimus). no. post diffinitiuā sniam que est nulla legitima appellatione suspensa iterꝫ cognoscitur ꝙ ē spāle cū de bn̄ficijs agit: vt no. s. de rescrip. ꝯstitutus. vel dic hoc tūc verꝫ esse cū in tenore snie ei⁹ deprehenditur iniquitas: vt h. nam falsum reperiebat in eo ꝙ dicebat attestatōes fuisse pbatū. a. fuisse in possessione iurispatronatus. ¶ Itē falsum reperiebat in eo ꝙ dicebat ꝙ dict⁹. t. in pbatōe defecissz vt. j. sequit. ar. ad h. j. de pur. vul. c. ij. vel ē hoc ea rōe: quia cū circūuentus fuerit iudex ab aduersario dolose sicut hic dicitur. bene pnterat sentētia tractari. ff. de iudi. si pretor. ¶ Vel dic ꝙ hic sufficit ad causationem sententie ꝙ ordo iudiciarius non fuit hic seruatus: scilz quia iudex probationes ꝯdēnati non iudicat. C. de sen. ⁊ intel. l. prolatam. ¶. Vel dic vt nota. s. de rescrip. cum dilecti. ¶ Vel dic ꝙ licet a principio possz repelli ⁊ deberet: si tamen admissus est de facto ⁊ apparet sententiaz nō bene latam reuocabitur. ⁊ ē ratio qr ex quo iudex cognouit pronunciare debet. ff. de iudi. l. de qua re ⁊ iuste ⁊ fm allegata ⁊ probata. ff. de offi. psi. illicitas. §. veri

tas rerū.x.q.iij.illa.⁊.c.summope.⁊.c.tunc vero.⁊ h̄ iurat iudex in auc.iusiu.ꝙ ꝓus ⁊c̈.§.⁊ equus ero.col.ij. ¶ Si ergo ex allegatis apparet eam rescindendam siue reuocandam: ipam reuocabit.ar.ff.que sen.sine ap.re.l.j.§.j. ¶ Vel dic ꝙ h̄ admissus fuit beneficio restitutionis: vel potius supplicatiōis cōtra sentētiam ꝓpter absentiā que lꝫ minus sufficienter sit ꝓbata: tamen ex illa minus sufficiēti ꝓbatiōe datur sibi restitutio ad audiētiaꝫ cause. s̄.de resti.in inte.ex lr̄is.(x.sol.)propter hoc nō erat in possessiōe iurꝭ patro.cū hoc nō sit de fructibus iure pa.q̄ꝫuis ex pacto aliq̄n habeatur.xviij.q.vl.eleutherius.(memorato.t.) miruꝫ videt̃ ꝙ dicit hec decre.in ꝑn.vbi dicit ꝙ.t.cuius electio vel ꝑsentatio confirmata nō erat egit cōtra.t.qui possidebat: ⁊ cuius presentatio admissa erat: hic dicit ꝙ papa adiudicauit ecclesiam huic.t.⁊ tn̄ nullus potest ministrare nisi ꝑmo eius electio cōfirmata sit.s̄.de elec.qualiter.post so.dicimus hunc.t.hoc modo processisse: quia petijt confirmationē sue ꝑsentationis a suo dioc̄.⁊ q̄ ille noluit eā impēdere iuit ad legatū a quo petijt cōfirmationē propter defectū dioc̄.legatus procedēs discrete vocauit possessore ecclesie qui possessor excepit ꝙ sua ꝑsentatio erat canonica.⁊ ideo erat legitime cōfirmata: ⁊.t.tunc mouit questionē dicēdo ꝙ non erat canonica ꝙ cum probasset bene facit papa q̄ adiudicauit ei ecclesiam: q̄ sic adiudicando videt̃ cōfirmare cū nō sit vis ī verbis: vel potest dicere ꝙ ab initio.t.petijt suam electioneꝫ cōfirmari a legato nō obstante confirmatiōe ⁊ ꝑsentatiōe facta de posteriore que non tenebat: ⁊ in hoc casu bene admittentur probationes huius.t.sup canonica sua ꝑsentatione: ⁊ sup non canonica ꝑsentatione possessoris: sed quantūcūqꝫ probatiōes clare sint super mala ꝑsentatiōe possessoris: nisi probet suam canonicā ꝑsentationē: tn̄ sentētiabitur pro possessore: q̄ potior ē possessor.ff.si ser.ven.vti.in ꝑnci.⁊ in eo qđ legit̃ ⁊ no.s̄.de proba.ex lr̄is. Itē q̄ probationes.t.nō sunt admisse super mala presentatiōe possessoris: nisi ad hoc ꝙ iustificetur presentatio.t.vnde si.t.non iustificasset suā ꝑsentationē.i.si nō ꝓbasset suā canonicā ꝑsentationem nō ꝓcedet ad cassandā ꝑsentationē possessoris ad qđ inducte nō fuerūt: ⁊ ideo videt̃ ꝙ male petūt isti qui petūt suas ꝑsentatiōes vel electiōes cōfirmari q̄n petūt electionē aduersarij cassari: videtur enī ꝙ cū hic ꝑncipaliter petat̃ cassatio: ꝙ etiā si nihil ꝓbet actor de iusticia sue electiōis dūmodo ꝓbet aliquid ꝑ qđ cassari debeat electio aduersarij ꝙ cassanda est: licet forte actor al's non fuisset admissus ad hāc petitionē nisi rōne iurꝭ sui: q̄ ⁊ mlt̄i iniqui repellūt̃: vt no.j.de accu.sup his.quidā tn̄ dicūt ꝙ ⁊ talis petitio admittēda est: sꝫ tn̄ iudex nō sentētiabit sup cassatiōe electionis nisi actor ꝓbet de iure suo: sꝫ quicq̄d dicat̃ hic dicēdū est.j.de iure pa.cū dilectꝰ.disce q̄ q̄n dat̃ talis libellus: peto electionē cōfirmari ⁊ electionē aduersarij infirmari statim cōtradictor pōt petere quo iure petit hoc.⁊ si dicit: q̄ ē canonica statim subijciet multi sunt modi canonice electionis.s.per cōpromissuꝫ vel scrutinium. Itē q̄nqꝫ eligit quis iure suo q̄nqꝫ iure deuoluto: sed tn̄ in hoc modica est vis.s.an exprimat moduꝫ canonice electionis: vel dicat tm̄ peto eam confirmari: quia est canonica: sed in secunda parte libelli vbi petit electionē cōtradictoris infirmari ē vtilitas magna vt queraf causa infirmatiōis: q̄ si dicit cām que vergat in preiudiciū actoris: puta q̄ facta est de hoīe illitterato irregulari vel criminoso: ⁊ ideo nō potuit eligi: nec per cōsequēs suā electionem que secuta est impedire audiendus est. si aūt diceret causam de qua nihil interesset sua vt si dicet eum ineligibilē: vel iam electū cassandum ꝓpter crimen vel irregularitatem: sed non subijcit in quo sibi prosit vel obsit cassatio: non recipiet̃ huius libelli pars: sed si reciperet̃ forte restringet̃ sententia tm̄ ad preiudicium vel vtilitatē actoris vt predictū est si esse potest: si auteꝫ ad illa nō potest torqueri: ⁊ inueniat̃ electio iaꝫ cōfirmata cassanda cassabit̃: imputet enī sibi reus qui nō repulit actorē ante liteꝫ cōtestatā.C.de excep.l.fi.insti.de excep.§.penl'. quidā tn̄ dicūt ꝙ nō sunt recipiendi huiusmodi libelli.s.peto cōfirmari electioneꝫ meā vel ꝓcessuꝫ meū nō obstante electione alteriꝰ vel ꝓcessu: vel peto idē: ⁊ etiā peto cassari electionē aduersarij ⁊ ponūt exēplū in similibꝰ: q̄ nec talis libellus esset admittēdus: peto talē fūduꝫ nō obstante aliqua venditiōe a traditione facta aduersario vel peto.c.ex causa mutui nō obstāte pacto de nō petendo: vel nō obstāte sententia cōtra me lata sup h̄.sed certe isti nō bene dicūt.nā omnes isti libelli sunt recipiendi sicut satis apparet.ff.de ꝑuile.credi.imꝑatores.ff.qđ me.cau.metū.§.volēti.⁊.l.si mulier.§.fi.⁊.l.se.q̄ ⁊ veteres actiōes extincte vtiliter cōpetūt.ff.si ex noxa.cau.l.ij.§.fi.ff.de capi.di.tutelas.§.si libertate.C.si aduer.trāsac.l.ij.⁊ de acceptil'.l.fi.⁊ hoc idem est in inte.resti.vt no.s̄.de in integ.resti.tum ex lr̄is in glo.idē sup v̄.itē ꝑ restitutionē.tamen satis videtur ꝙ debet subijcere cāꝫ in libello quare nulla sit electio: vel ꝓcessus: vel venditio: vel pactuꝫ: vel sn̄ia: q̄ causa semper est exꝑmēda in libello: vt.s̄.de libel.ob.c.vl.quantūcūqꝫ ad hoc imploret officium iudicis ꝙ ip̄e in predictis impendere non debet nisi iusta causa expressa de qua est cognoscendum: vt apparet.ff.de mi.l.j.§.pretor.⁊.l.in cause.j.ij.⁊ dicunt quidam ꝙ primo debet cognoscere de vltima petitione q̄ꝫ de ꝑma: sed nos credimus ꝙ simul cognoscet de vtraqꝫ sicut no.in restitutione in integrum s̄.de resti.in integ.tum ex lr̄is.in glo.idem super v̄.itē ꝑ restitutionē.ar.C.loca.⁊ cō.l.si conditionis.⁊.l.ne cui.⁊.l.conductores. Item predicta habēt locum nisi aliquid actum sit actori ex ꝑdicta adiectione: ⁊ hoc etiam in libello debet exprimere.sed si in libello nō dicit ꝙ sibi accrescat nunq̄ꝫ reciperet̃ libellus cū adiectione que aduersario obest ⁊ sibi nō prodest.ar.ff.de rei vē.in fundo.⁊ hoc ibi dicit̃ de positionibus ⁊ probationibus sup eisdē faciēdis: ⁊ si de eis nihil cōtineat̃ in libello.

In causis contineantur.

Si ip̄e cognouit ⁊ diffiniuit partibus presentibꝰ.C.de leg.si impialis. secus si ad cōsultationē rn̄deret.C.de legi.leges.in fi. Itē secus in interlocutorijs.C.de legi.l.leges.in fi. nisi interlocutoria corpe iuris clauderet̃.ff.qđ me.cau.metū.§.qđ agit.xvj.q.iij.lꝫ dispēsatiue.ff.de māda.ꝑn.l.fi.

Inter monasterium.

Factum sic fuit cū duo monasteria.s.sancte anne: ⁊ sancti leodij litigarent coram iudice delegato super modo eligēdi abbatē in monasterio sancti leodij processum fuit vsqꝫ ad litē contestatā: ⁊ testium ꝓductionē.tūc monasteriū sancte anne ꝓposuit causas suspitiōis cōtra delegatū: ⁊ q̄ delegati nō admiserunt eos appellauerūt: vel etiā sine appellatione recesserūt ab eis.iudices aūt eoꝝ absentia vilipensa sn̄iaꝫ diffinitiuā ꝓ monasterio sancti leodij tulerūt.pars aūt sancte anne lr̄as impetrauit ꝙ cuꝫ appellasset a ꝓprijs iudicibus: q̄ legitimas suspitionis causas nō admiserunt secūdi iudices cognoscerēt ꝑmo reuocato q̄cq̄d factum eēt post appellationē ⁊c̈.⁊ nō fiebat mentio in ipsis lr̄is quantum ꝓcessum erat in ipso negocio quando recipit recusare nec expressit causas suspitionis que continebant̃ in eis quas hodie necesse haberēt exꝑmere: ⁊ hodie nullus impetret lr̄as sup appellatiōe ante sn̄iam emissa nisi exꝑmat grauamē.j.de ap.vt debitus.olim autē nō tenebatur exꝑmere.j.de ap.cū sit ro.vel impetrauerat lr̄as super ꝑncipali negocio nulla facta mentione de appellatione s̄m illos qui dicunt ꝙ recessit a iudicibus nulla appellatione emissa.eum autē quocūqꝫ modo vis h̄ negociū eēt ad sedē apostolicā relatū.papa decernit per secūdas lr̄as ꝑmas nō reuocatas.cōtra sn̄iaꝫ aūt opponebat̃ ꝙ nō tenebat: q̄ lata erat cōtra res ꝑus iudicatas: ⁊ super hoc instrumentū sn̄ie ꝓducebatur: sed papa rn̄det ꝙ ꝑsumendū est ꝙ si coram ꝑmis iudicibus ꝓduxisset istud post habuissent.i.ꝓducentibus non ꝓfuisset: vel si appareat tale eē qđ ꝓfuturum eēt īputet sibi qui nō ꝓduxerūt ante sententiā. his ergo attentis ratam habet sn̄iam ꝑoꝝ iudicū: ⁊ electio munus tribuit benedictionis super modo eligendi. dicebant enim monachi sancte anne ad se pertinere vel in totuꝫ vel in partē electionē abbatis ī monasterio sancti leodij: ⁊ ideo electionē factā absentibus ipsis dicebāt esse cassandā.(ingressū) C.de iudi.sancimus.ī fi.C.de excep.l.penul.iij.q.vj.§.exceptꝭ. s̄.de except.pastoralis.vbi no.(iudicium.) si alicui cōpetunt plures exceptiones declinatorie iudicij: puta de suspecto excōmunicatiōis ꝙ falsum sit rescriptū vel cōsimiles: semp in ꝑncipio proponat exceptionē suspitiōis.nam si ꝑmo aliā ꝓponeret sibi faceret ꝑiudiciū: vt hic.iij.q.ix.cuius in agēdo.iiij.q.iij.siquis.ff.de iudi.sed ⁊ si. Item facit ad h̄: q̄ si semp vsqꝫ ad litē cōtestataꝫ ꝓponi posset frustra prefigeret tempus.xx.dierū.iij.q.iij.offerat̃. Item frustra cōsuleret̃ ꝓtestato tempore absentie iudicis si vsqꝫ ad litem contestatā posset recusari.C.de iudi.cuꝫ spālis. Sed dices nōne naturaliter exceptꝭ.falsi ⁊ excōicationis ꝑcedit cū si nullū eēt rescriptū nō sit iudex? Rn̄.quando dico nullū rescriptuꝫ: q̄ falsum: vel q̄ ab excōmunicato impetratū elido iudiciū eius: q̄ de hoc ip̄o iudicabit ⁊ eius sententia faciet ius inter partes.s̄.de rescrip.sup lr̄is.quē ex quo in vno eligit nō potest in alijs recusare.iij.q.ix.cuius in agendo.quando aūt dicit eū suspectum nō eligit eius iudiciū: q̄ nō ip̄e sentētiabit sed arbitri.j.de ap.cū speciali. Item si nō recusat̃ iudex valet q̄cq̄d facit.j.de ap.ad h̄.sed ⁊ si aduersarius cōsentiat nō tenet sn̄ia ꝑ falsum rescriptum vel ab excōmunicato lata.j.e.ad ꝓbandū.alij dicūt ꝙ simul potest ꝓponere cum ad idem tendant.s.ad remouendū eum.ar.ff.de excep.nemo.ff.de iudi.nō videtur. alij dicūt ꝙ etiam separatim dūmodo recusatio ꝓponat̃ infra.xx.dies.ar.C.de inoffi.testa.cō

tra maiores.alij dicūt q̄ si ꝓtestet̄ potest: al's nō.ꝑmi aūt rn̄dent sic ad has leges.nā lex illa nemo nō contradicit:q̄ꝛ ꝓponēdo di uersas exceptiōes nullā videt̄ cōfiteri.naꝫ qui dubitat excipit:vt no.s̄.de excep.cū venerabilis.nā hic intēdit intentionē aduersa rij elidere:sicut qn̄ excipit aliquē exemptū per ꝓuilegiuꝫ vel per prescriptionē.s̄.de prescrip.auditis.ſꝫ tn̄ facit sibi preiudiciū in hoc:q̄ꝛ in iudicē cōsentire videt̄ litigādo corā eo corā quo litiga re nō tenet̄.Similiter lex nō videt̄ nō obesse:q̄ꝛ maius est: ⁊ ma ius signū cōsensus litigare sub aliquo q̄ꝫ petere sibi edi gen⁹ acti onis. Itē q̄ꝛ ibi nullā sn̄iam petit ad auc.offerat̄. Rn̄.verū eē ex ceptionē recusationis posse ꝓponi vsqꝫ ad.xx.dies si tacite vl' ex presse nō renūciauit:nec ꝓpt̄ hoc q̄ dedit sportulas vel fideiussi onē videtur cōsensisse in iudicē:cū talis cautio.s.iudicio sisti pre stet̄ corā illo iudice qui nō cognoscit de causa.ff. de iudi.l.ij.§.pe. ⁊ h̄ satisdatio ⁊ sportule ex necessitate prestantur:⁊ ideo nō pre iudicat.hac igitur opinione ꝑma retēta videtur q̄ aliquis simul non possit recusare iudicē ⁊ repellere ꝓcuratorem aduersarij sui cum super ꝓcuratione oportet eū audire sn̄iam:⁊ sic videt̄ in iu dicem cōsentire:sed si actor ꝓponit contra ꝓcuratorē rei: ⁊ pro curator recuset iudicē bene procedūt he due questiones simul:q̄ꝛ ille qui recusat non elegit arbitriū huiusmodi iudicis super ꝓcu ratione:sed aduersarius ⁊ iudiciū redditur in inuitū.ff.de verb. obli.inter stipulantē.§.i.(renūciasse).de offi.delega.gratum.(de priuilegijs).quo forte ei.s.conuētui sancti leodij libera electio cō cedebat̄:⁊ nihil facit hoc ad rem.(non obstāte).que forte erat q̄ vel in totum vel in partē monasterij sancte anne esset electio. ſꝫ contra.ij.q.vj.§.diffinitiua.hoc intelligit̄ vbi opposita fuit exce ptio rei iudicate:sed instrumentū non fuit productū vel alia pro batio.contrariū aūt loquit̄ vbi nec ꝓposita nec probata fuit ex ceptio rei iudi.vt.ff.de compē.q̄ in diem. Item in alijs casibus valet sentētia contra res prius latas vel iudicatas.s. si sit appel latum.s̄.de fide instru.cuꝫ iohānes. Itē si in integ. resti.bn̄ficio subueniat̄.s̄.de in integ.resti.c.ij. Itē si questio esset an sit iudica tum necne ⁊ ꝓnunciatū est nō iudicatū sentētia primo lata cōtra res prius iudicatas teneret.ff.que sen. sine ap.l.j.in prin. sunt et alij casus.s.in negocio publico.ff.de re iudi.imperatores. Itē in casu quem habes.ff. de iureiuran.admonendi. Iteꝫ intelligunt quidā s̄m canones vbicunqꝫ vertit̄ periculū anime.s̄.e.lator.s̄. de testi.ex parte.(prolata).primo alio tēpore.(statuissent). vt pre sumit̄:quia ex quo ipsam vidissent ad hāc cognitionē venire nō debet.(alioqn̄).i.sibi validū erat instrumētū:⁊ ideo nō erāt post habituri iputet eis q̄ mō obijciūt q̄ tūc nō obiecerunt.(nouoꝝ).i. de nouo reptoꝝ.C.de trāsac.sub pretextu.

SVborta litigantibus. sup pos sessorio (habuisse.)no.sufficere ep̄o ꝓbare quasi possessionē: nec oporteret ꝓbare spoliationē vel subtractionem: hoc enim ipso q̄ subditus ꝑ eum requisitus nō exhibet obediē tiā constat q̄ eam is subtraxit ⁊ inde cōpetit illi interdictum vl' officiū iudicis vel conditio:vt no.s̄.de elec.querelam.⁊.s̄.de re stit.spo.sepe.(decernimus.)agebat enim ep̄s possessorio recupe rande possessionis ⁊ petitorio:sed q̄ꝛ constabat de possessiōe sta tim sententētia super eo dilata questiōe ꝓprietatis qd̄ est no. di gnū:⁊ forte nō haberet locū nisi ꝑ cōfessionē cōstaret:imo locuꝫ habet:q̄ꝛ licitū est dimisso petitorio possessoriū ꝓsequi.s̄.de cau. pos.pastoralis.(efficaciores.)q̄ꝛ habebat sn̄iam alex.(ꝑiudiciū.) q̄ꝛ res inter alios ⁊c̄.C.res inter.ꝑ totū.⁊ intelligas papā igno rasse ius qd̄ in eo habebat:al's ꝑiudicaret̄.ff.de reiuēd.sepe.(sen tētiā).s. q̄ monasterium subesset ep̄o.(reprobasse.C. si ex fal.i.l. j.(reperti.)de hoc no.c.ꝑxi.

QVam.i.⁊.a.ex parte. No.q̄ cano nici regula res nō solū nomine ecclesie:sed suo cōstituunt ꝓcura. aliū canonicū regularē.ar.cōtra.xvj.q.j.qui vere.⁊ c.monachi.j.de accusa.c.pe.lxxxvij.di.ꝑuenit.ad h̄ rn̄det q̄ mo nasteriū indubitanter ꝓcuratorē cōstituit.s̄.de cōsue.cū dilectus. ⁊ in alijs infinitis iuribus. Itē monachi in causis quas habent cōstituūt ꝓcuratorē.videlicet.si fiat inquisitio cōtra eos: vt hic. vel si ipsi inquisitionē cōtra aliū impetrent vel inquisitionē ꝓse quunt̄:vt hic.⁊.j.de accusa.olim.⁊ idē si de electione sua agāt.j. eo.ad ꝓbandū.s̄.de rescrip.cū dilecta. Itē in accusatiōe ⁊ in quo libet negocio vbi licitū est monachis agere: licitū est etiaꝫ eis sup eo litteras impetrare ꝑ aliū.s̄.de excep.cū dilecti.in ꝑn.vbi dicit̄ trāsmissa nobis petitione ⁊c̄.⁊ etiaꝫ agere ꝑ ꝓcuratorē.ex quo a iure sibi ꝯcedit̄ agere: multo melius est q̄ ꝑ aliū agat q̄ꝫ ꝑ seipm̄ s̄.de syndi.c.j. Itē quilibet regularis potest cōstitui ꝓcurator ab abbate i negocijs monasterij.xvj.q.j.qui vere.⁊.c.monachi.nō

aūt in suis ꝓprijs abbatijs si sua ꝓpria sibi aliqua negocia cōtra iura fingant:etiā si fieret inquisitio cōtra eū s̄m quosdam cuꝫ ꝑ dicta.c. dicant q̄ ad hoc vt possit procurare alioꝝ negocia opor tet duo interuenire:⁊ mādatū abbatis ⁊ vtilitas monasterij:sed nos credimus q̄ etiā in inquisitione monasterij ⁊ alijs negocijs abbatis potest eē ꝓcurator monachus:⁊ est admittendus:vt in electiōe ⁊ in alijs.⁊ in hoc vertitur vtilitas monasterij bonus ab bas ei defendat̄ vel ꝑficiat̄:imo hac eadē rōne.s.q̄ꝛ vtilitas mo nasterij vertitur.credimus q̄ etiā ꝑ laico patrono vel ꝑncipe vl' magno defensore siue vtili inimico monasterij vertit̄.credim⁹ q̄ etiā ꝑ laico patrono vel ꝑncipe:vel magno defensore siue vtili amico possit eē ꝓcurator.naꝫ ⁊ archiep̄s hoc potest.j.qui fi.sint leg.ꝑ venerabilē.⁊ si cōtra ꝓcuratorē constitutū obijceret̄ nō est admittendus:q̄ꝛ nō vertitur vtilitas monastrij nō audiret̄.non enim est huius litigantis querere vtilitatem monasterij. ⁊ forte eedē vtilitates occulte sunt quas aduersario nō cōpetit eē notas: sed conuentus ad quē ꝑtinet scire ⁊ tractare vtilitates monaste rij posset cōtradicere:⁊ etiā ipse monachus. si certū eēt q̄ nō eēt vtilitas monasterij. Item de mandato enim ep̄i vbi est vtilitas monasterij possunt eē ꝓcuratores.xvj.q.j.qui vere. sed sine mā dato ep̄i vel abbatis:imo q̄ plus est cōtra voluntatē eoꝝ debēt denūciare malū prelatum:⁊ ad hoc possunt etiam constituere ⁊ ꝓcuratores constitui:vt hic.ij.q.vij.quapropter. Item credim⁹ q̄ in ꝓsecutione cuiuslibet negocij vbi plures monachi admittū tur ⁊ cōueniunt in idem vnus ex eis ꝑ alijs potest constitui ꝓcu rator:vt.j.de accusa.c.cū olim. ⁊ h̄. sed ꝯtra hoc.xij.q.j.non dica tis.vbi dicit q̄ litteras nō potest recipe sine licētia supioris.ergo multo fortius nō potest recipe litteras ꝓcuratiōis.so.illud intelli git̄ q̄ non debet etiā lr̄as recipe ꝑ sua vtilitate:sed ꝑ vtilitate mo nasterij:potest ⁊ in casibus a iure cōcessis.(infamatus.) post hūc textum corrigit̄ littera decre.ꝑ registrum sic ⁊c̄.sup his ⁊c̄ (alijs cum ꝓcuratore ipsius abbatis aliquādo diu litigassent) ⁊c̄. vt se quitur.(dilata.)hoc ea rōne:quia inquisitio nō tm̄ in vno capitu lo ⁊ contra vnum: sed in multis ⁊ cōtra multos erat cōmissa.ff. de do.ex.apud.§.idem.ff.de neg.gest.at qui natura.§.penul.ff.s̄ arbi.quid tn̄.(predictus.)abbatis ⁊ no.in causa inquisitiōis cō stitui ꝓcurator.(lite non contestata.)hoc nō nocet.s̄.vt lit. nō cō testa.qm̄.(conspiratoꝝ.)h̄ est valida exceptio.⁊ ideo.j.distiguit super ea.(de positionibus.)conspiratoꝝ.al's enim forte publica uerūt.(publicatis.)h̄ videtur sufficiens ratio.j.de accu. qualiter. §.debet.⁊.c.olim.so.si nō publicauit deliquit.sed non ꝓpter hoc reuocat̄ sn̄ia cum ob hoc nō fuerit appellatū.vel dic q̄ h̄ pars ab batis nō negabat publicatas attestationes nisi conspiratoꝝ. ali orum enim bene fuerunt publicata quorū dicta fuisse publicata bene colligit̄ ex hac decre.vel papa precipit publicāda dicta con spiratoꝝ:⁊ mandat inquiri an iudices dicta eoꝝ fuerunt secuti: ⁊ alioꝝ dicta dictis cōspiratoꝝ concordant ꝓbare.debuit enim ꝓ testari q̄ in personas testiū dicere volebat alioquin sibi preiudi cat.s̄.de testi.presentiuꝫ.imo qd̄ plus est debet ꝓbare statim: vel terminū ad ꝓbandum recipere.ar.h̄.s̄.de testi.causam.(alioꝝ.) nō enim retractatur sn̄ia ꝑ falsos testes lata:nisi iudex eoꝝ dicta fuerit secutus:vt no.s̄.de ꝓba.licet.q̄ꝫuis aliud posset dici in con spirationibus:⁊ aliud in corruptis testibus.(fides.)sed dices nō ne tanq̄ꝫ peccatores poterūt in totū repelli a testimonio? Rn̄deo sic si obijceretur ab alijs:etiam hic nullus cōtra eos de conspira tione obijciebat:nisi solus abbas a cuius nocumento bene exclu dunt̄:vel dic q̄ in causa inquisitionis etiam criminosi recipiunt̄ cū inquisitio nō fiat nisi cōtra diffamatos.j.de accu.qualiter. vel dic hoꝝ testimoniū presumptionem ⁊ modicam fidem facere ⁊ non plenam sicut alij testes:vel dic q̄ inimici nō solū dicunt̄ quo ad repellendum a testimonio qui odiuꝫ in mente habent:ſꝫ etiā qui inimicitie causas habēt vel habere ꝑsumitur:etiam sine men tis odio.ar.iij.q.v.c.ij.⁊ se.⁊ ideꝫ potest dici in conspiratore qui ꝑ bono ecclesie conspirare potest contra prelatum ⁊ non peccat ⁊ tamen repellitur a testimonio.

QVam te notaret. Nā cōdēnatus iniu riaꝝ fit infamis siue ciuiliter siue criminaliter agat̄.ff.de his qui no. infa. athletas.§.vl.(volum⁹.)restituēdo tpale. (infamia.) no.papā restit.in inte.s.fame honori patrie.⁊ oibus hm̄oi.ij.q. iij.§.vl.circa fi.⁊.C.de sen.pas.l.j.⁊ vl. iure auteꝫ ciuili soli ꝑnci pes ⁊ senatus.ff.de postul.l.j.§. de qua. nam lꝫ alij magistratus possint restituere alios minores ⁊ etiā maiores de iurisdictione sua:⁊ quātū ad iurisdictionē suā.tn̄ fame restituere nō pn̄t: vt.e. §.di.sic etiā ep̄i lꝫ minores ⁊ maiores restituere pn̄t ⁊ dispēsare in multis casibus:vt no.s̄.de temp.ordi.dilect⁹.⁊ absoluere a iu ramētis ⁊ votis ⁊ fidelitatibus.s̄.de iureiurā.cū quidā.j.de vo

to.c.j.xv.q.vj.§.auctoritatē.c.nos.tñ in integꝝ restituere nō pñt
quātū ad honores ⁊ similia: nec infamiā remittere cū hoc nullo
iure cautū habeat. collegiū tñ cardinaliū q auctoritatē senatorū
hꝫ restituere posset.ar.xcvj.di.cōstātinus. ⁊ sic potest itelligi qđ
dicit.c.q ecclesia senatū hꝫ.xvj.q.j.ecclesia. ⁊ ꝓpter hoc dicimus
q lꝫ sustineat eps infamē ipo iure: vel p sniam ꝯdēnatū: vel etiā
dispēsasset cū dispēsare nō possit: vt patet.ij.q.iij.§.hinc. tñ non
admitteret ad accusatiōes vel testimoniū cuꝫ sint infames.ij.q.
j.ꝓhibent.s̄.de testi.testimoniū.si cū alio qꝫ cuꝫ infami dispēset
bene admittit ad testimoniū ⁊ ad accusationē ⁊ alios actus legi
timos: ⁊ in ciuili cā ⁊ criminali: ⁊ cōtra clericos ⁊ laicos. nā cuꝫ
rōne dispēsationis possit eē in ordinibus susceptis: vel ꝓmoueri
ad maiores. ergo ea rōne nō poterit accusari ⁊ testificari i sacer
dotes.ij.q.vij.ipsi testes.ar.cōtra.s̄.de testi testimoniū. vbi dici
tur q ꝯdēnatus de crimine nō admittit ad.testimoniū in crimi
nali: sed illud intelligo vbi dispēsatū nō est: sed querit an papa
possit restituere in integrū laicū nō subditū sue iurisdictiōi: ⁊ dic
q nō.ij.q.iij.hinc.nisi forte eēt sibi necessarius i clericatu.tūc eni
forte posset dici q ad hoc papa tm̄ ⁊ nō alius posset eū in integ.
restituere.ar.q: etiā seruū alterius possꝫ ecclesia assumere dum
modo ius suū serui dñi recōpēset.ar.liiij.di.multoꝝ. ex antiqs cō
suetudo ea p que alia iura seruoꝝ suorū amittūt: sꝫ nec reges pñt
restituere in integrū cuꝫ oēs teneant legibus imperatoꝝ obedi
re que eis hanc ptātē nō cōcedūt.ar.vj.q.j.in apibus. alia etiaꝫ
rōne eis obedire tenent: q: ab ecclesia sunt approbate. nā nulla
lege cauet q aliqs possit in integruꝫ restituere nisi solus ꝓnceps
i.iperator: vł senatꝰ: vt.s̄.dicit. alij tñ dicunt q reges oēs in inte
grū restituūt: q: nō sunt sic i peratoribus subditi: sed pape soli in
dubijs ⁊ grauibus articulis si.j.q fi.sint legi.per venerabilē.pa
pa aūt in integrū restituit illos de patrimonio suo: ⁊ etiā illos q
alioꝝ iurisdictiōi nō subsunt. j.qui fi.sint legit.per venerabilē. ⁊
oēs clericos. (nō notari.) no.ecclesiasticū iudicē restituere fame.
xv.q.vj.auctoritate.sed h sunt in terra ecclesie.

Ad probandum. ff.eo.l.super. (cu
stodis.) facte i ab
batissam: vel potes dicere q lꝫ cōtēdere de aliquo mi
nori officio monialibus ad qđ per electionē vocant.
j.de test i.mo.c.ij.(eā).s.sniam.(vnius.s̄.de pcu.c.vl.ꝰ sol.aliud
est in cōstitutiōe ꝓcuratoris.aliud in snie ꝓlatione: sed nōne duo
poterant ꝓcedere tertio impotētiā iuris incurrēte.s̄.de rescript.
sciscitatus.rñ.poterāt.sed q: admiserūt impotētē q noluerūt nō
potuerūt.s̄.de offi.dele.cū sup ab.(infirmandā.) p exceptionē op
positā cōtra petentē executionē snie.aliter eni admittēdā sniam
ab excōicato latā agi nō pōt ꝓm quosdam h nō placet: imo bene
agit si publice fuit denūciatus: vt no.s̄.de excep.exceptionē.

Quanis regulare. ff.ꝺ re iudi. sepe.
vera est h regła:
q: nō ꝑiudicat res iudicata alijs in hoc.s.q cōtra ali
os pariat actionē vel exceptioneꝫ: sed bene ꝑiudicat
in hoc q possessio que ꝑus erat apud alios trāsfert apud victo
res.s̄.eo.cū sup.nisi appellatū eēt: vt ibi dicit: ⁊ tūc forte difficili
us eēt eis cōtra alios agere qꝫ cōtra ꝑmos.ar.ff. de ali.iudi.mu.
cau.fa.l.iij.sed si aliqs epus possidet iura epalia in monasterio
alterius dioc.secus est: vt no.hic in gl.v.gra.(nō noceat.) fallit h
regula vbicūqꝫ fit ius ex snia: vt in querela inofficiosi testamēti.
⁊ in cā filiatiōis.ff.de inoffi.testa.pōponius.§.si ex cā.ff. de libe.
agnos.l.j.§.fi. ⁊.l.ij. ⁊.iij.in ꝑn. Idē in cā ingenuitatis nisi dete
cta fuerit collusio.ff.de sta.ho.ingenuū.criminali etiā accusatiōe
spāle est: q: accusatus ab vno nō poterit ab alio accusari nisi do
ceat de ꝑuaricatiōe ꝑoris.ff.de ꝑuarica.l.iij.vel nisi dolorē suū ꝓ
sequat doceatqꝫ se ignorasse accusationē ab alio institutaꝫ.ff. de
accusa.l. si cui.§.j. idem est in populari actiōe. si bona fide agēte
actore absolutus sit reus.ff.de iureiurā. eū q.§. in popularibus.
Itē spāle est in crimine adulterij vt absolutio adulteri ꝓficiat ad
ultere.ff.de adulte.denūciasse. Itē spāle est q vniꝰ ex appellato
ribus victoria ꝓdest alij.C.si vnus ex ap.l.j. ⁊.ij. Itē in seruitu
tibus ꝑdialibus.ff.si ser.ven.loci.§.si fundus. Itē extraneo agē
te ⁊ rūpēte testm̄ p querelā alijs ꝓficit.ff.de inoffi.testa.posthu
mus.ałs aūt res iudi.nō ꝓdest nec nocet nisi illis contra quos la
ta est: vel illis qui fingunt idē cum illis: puta q: eis singulari vel
vniuersali iure successerūt.ff.de except.rei iudi.si a te.§.fi. ⁊.l. an
eadeꝫ.j.rñ. ⁊.l.exceptio rei iudi. Itē no. q in his casibus sufficit
sola scia sine citatiōe. (actio.) secus si diuersis iuribus agāt: puta
q: ꝓprietarius patiat vsufructuariū nō agere de fructibꝰ vel ecō
uerso. Itē secus si ille q partē hꝫ in re patiat aliū q similiter par
tem hꝫ agere.ff.de lib.cau.si pariter. Sed qd si hi quos res tan
git videāt aliū agere ⁊ taceāt nunqd fit eis ꝑiudiciū.s.tūc quan
do officiū iudicis iplorat super restitutiōe in integrū vel hmōi?
Rñ.non: nisi citent noiatim: vel per edictum: vt no.s̄. de ma. ⁊
obe.c.fi.s̄.de ꝓcura.in ꝑsentia.ałs aūt bene nocet eis: nec obstat
regula hic posita: res inter alios ⁊c̄. q: in casu posito ex quo cita
tio facta ē intelligit cōtra oēs iudicatū q sciuerūt vel scire debue
rūt cāꝫ agi: q: in eis no noiatur aliqs spāliter: sed in genere fert
snia sic.s.restituimus te in integꝝ: presto auctoritatē tue adopti
oni. ⁊ sic in similibus est dicendū. (actio.) ver.gra.creditor habꝫ
hypothecariaꝫ cōtra quēlibet detētorem pignoris ⁊ debitor rei
ven. ⁊ ꝑfert creditor debitori: idē est in his in quibus nō compe
tit actio.tñ illi qbus cōpetit actio ius habēt ex persona illoꝝ qui
agūt tacēt.tūc si eos sciēter agere permittūt: lꝫ male agāt fit eis
ꝑiudiciū: vt est videre in marito ⁊ vxore. nā marito cōpetit rei
vē.ad rē dotalē: vxori vo nō.C.de rei ven.doce. ⁊ tñ si vxor ven
dicet rē dotalē: lꝫ male ꝑiudicat marito scienti ⁊ toleranti. idem
est etiā videre in emptore cui cōpetit actio ⁊ venditore cui nō cō
petit ⁊ ꝓprietario: ⁊ in emphiteoticario cui cōpetit actio: ⁊ ꝓpri
etario cui nō cōpetit.ff.de re iudi.sepe.in his eni casibus ⁊ si age
re nō potuerūt hi qbus nō cōpetit actio.si tñ agūt lꝫ male ꝑiudi
cāt tñ eis: q: eos ꝓhibere potuerūt quominus agerēt: ⁊ q: volū
tate eoꝝ iudicāt videt de iure qđ habuit ex ꝑsona agētis: ⁊ suffi
cit in his casibus sola scia: nec exigit q citēt: ⁊ sic intellige qđ hic
dicit. ⁊.ff.eo.ti.l.sepe. quidā tñ dicunt q in solo ꝑmo casu.s.in cre
ditore ⁊ debitore locū hꝫ qđ dicit de actore.in alijs aūt tribus ca
sibus locū hꝫ qđ dicit ꝺ defensore: ⁊ vbicūqꝫ in ꝑall.l. ponit expe
riri quo ad predictos tres casus ponit ꝓ defendere.naturaliter
aūt ꝑmo actio ⁊ defensio eis cōpetit q suis auctoribus ꝓ euictio
nis periculo denūciāt. potest etiā dici q lꝫ defensio cōpetat tam
ei qui possidet noie alieno qꝫ ei cuius noie possidet.tñ in defensi
one ꝑfert ille cuius noie possidet: vt lit.nō ꝯtest.qm̄.§.q dispar.
nā ⁊ cōtra vtrūqꝫ dat actio.ꝯtra vnū rōne detentiōis. cōtra aliū
rōne ciuilis possessionis.bene enim cōpetit rei vē. rōne vtriusqꝫ
possessionis.ff.de rei ven.l.officiū ⁊ interdictum.vnde vi ratiōe
vtriusqꝫ possessionis: ⁊ vtriusqꝫ possessiōis potest fieri restitutio
seꝑatim.nā dño possessori ciuiliter fieri potest restitutio eius ciui
lis possessionis ⁊ vsufructuario possidēti naturaliter fiet restitu
tio possessiōis hmōi fructus vel alterius sue naturalis. ⁊ hoc ca
su videt q snia lata sup naturali possessione ꝑiudicet ciuilit possi
denti: vt possit denegare vsumfructū ei q obtinuit: ⁊ eodē mō si
ferat snia super ciuili possessione: puta alij adiudicata est ciuilis
possessio fundi vsufructus qꝫ ei q cōstituit vsumfructū bene ꝑiu
dicat possessori naturali: q: sibi poterit denegari vel auferri: vsu
fructus: deberet enim suas exceptiōes ꝑtēdere ⁊ causaꝫ defende
re.alij tñ cōtradicūt: vel potes dicere q ꝑfert ille q detinet natu
raliter.detentor aūt nūciat dño sicut creditor debitori. ⁊ ideo au
tē diximus ꝑiudicari ei qui ex ꝑsona alterius ius habet si ꝑmit
tat eū agere ex cuius ꝑsona ius habet: q: potest ipm ꝓhibere ce
terū si nō ex eius ꝑsona ius haberet quantūcūqꝫ ageret etiā suo
nomine vel alieno nunqꝫ sibi ꝑiudicaret etiā si eēt de ꝑsonis que
agūt sine mandato nisi ꝑcederet: vel sequeret eius volūtas taci
ta vel expressa.C.qbus res iudi.nō no.l.j.ij. ⁊.iij.ff.de ꝓcura.sed
hec.j.rñ.ff.iudi.sol.l.iij.§.j.hac etiaꝫ rōne imputat patrono si li
bertum non defendat.ff.de re iudi. sepe. q: ꝑmo ad eum spectat
defensio liberti.postea ad libertū. Item no.q in his casibus suffi
cit sola scientia sine citatiōe.ar.eius qđ dictum est de liberto: dicē
dū videt q summus eps agit cōtra aliquod monasteriū peten
do epalia si ille qui ꝑmo ibi exercebat epalia nō defendat mona
steriū: ⁊ feratur snia cōtra monasteriū q ꝑiudicat epo qui prius
habebat ibi epalia quo ad possessionē.ar.ad hoc q si eps ꝑmus
potest agere cōtra secundū: si possidet q nō eēt ei ius ibi exercere
epalia multo fortius qñ ea petebant debet excipe.secus autem si
egisset secundus eps cōtra monasteriū interdicto vnde vi: vł vti
possessione rōne ꝑdictoꝝ iuriū quibus se spoliatuꝫ diceret: vel in
quibus diceret se turbari: q: tūc ꝑmus eps nō debet suscipere de
fensionē eius: nec sibi aliquod preiudiciū generat: q: contra per
sonas tm̄ agit: ⁊ personale est interdictū.nō negamus tñ q etiā
si agitur de personali interdicto quin aliquādo fiat alijs ꝑiudi
cium.s.qñ ꝑiudicium sequitur ex vi interdicti.ver.gra.si egisset
aliquis cōtra aliquē: q: spoliasset euꝫ possessione iur instituendi
clericos in aliqua ecclesia.vnde petebat restitui ad ꝑdicta iura ⁊
cassari quicquid fecerat spoliatōe pēdēte. in hoc enim casu bene
fit ꝑiudiciū clericis institutis p spoliationē si ferat snia cōtra eū:
q: eijcient de ecclesia.s̄. de fił.ꝑs.veniens.ff. de vi ⁊ vi ar.l.j.§. si
fundus. ⁊.§.se.secus aūt si nō interdicto: sed negatoria egisset.s.
q nō erat ei ius restituendi: ⁊ petēdo sibi adiudicari ibi istituen
di cum ad ipm pertineret.nam hic ex sentētia lata contra institu
entem nullum fit ꝑiudicium institutis que institutio valet ꝓpter

possessioné.j.de iure pa.consultatiōibus.(a quo causaꝫ.) vt si electus patiaꝛ electores de electione:an sit canonica agere vel ordinatus ordinatoré.s.de elec.duduꝫ ro.lxxxj.di.tātis.iij.q.vij.hoc ꝗppe.ná sñia cōtra electores vel ordinatores lata sup eo ꝙ eēnt publice delinquētes p̄iudicat electis ⁊ ordinatoribus in p̄.capitulis.idé ⁊ si ille ꝓ quo iudicatū est patiaꝛ iudicé deferre sñiam: qꝛ ab eo causam habuit: hoc nō potest habere locū nisi qñ iudex ꝓcessit ex officio suo inquirēdo:⁊ si sic remouit aliqué cuius prebendá alij contulit.nam si inquisitor hic defendit causam p̄iudicabit illi cui collatū est beneficiū si sciuit:vt hic. idem tñ si egisset petrus ⁊ ego modo ageré ad idē de iure mihi a petro cōcesso. tamē ꝙ dictū est de ordinato ⁊ ordinatore nō videꝛ ita indistincte verum.ná quantūcūqꝫ cōdēneꝛ de crimine ordinatus nunqꝫ p̄iudicat ordinatori.ná cū ex vi accusatiōis ordinati nō sequaꝛ cōdénatio ordinatoris nulla ratio est quare cōdénatio eius sequereꝛ:vel quare p̄iudicaret eo.ná ex vi accusatiōis sequiꝛ aliqñ bonorū ademptio:infamia:⁊ huiusmodi.C.de bo.dá.l.j.ij.⁊.iij.p totū.ff.de his qui no.infa.athletas.§.vl.⁊.l.sequētib⁹.ff.de furt. nō potest.sed ꝙ alius nō accusatus ex vi accusatiōis alterius patiaꝛ penaꝫ nō inuenimus nisi in certis casibus:vt in crimine lese maiestatis.vj.q.j.§.verū.⁊ hereseos.j.de hereticis.c.vergētis. ⁊ al's cōsimilia capitula intelliguntꝛ qñ notoria erát delicta ordinatoꝝ vel institutoꝝ:qꝛ etiá si nō eēt actū cōtra ordinatores:tñ si in ordine iudiciario poterát puniri ordinatores qui scienter malos ordinauerát:vt.s.de iureiur.ad nostrá.iij.⁊.j.de accusa.euidétia. sed si accusareꝛ ordinatus ꝙ extra quattuor tpa ordinat⁹ fuisset:vel ꝙ minus canonice electus vel translatus fuisset que ⁊ publica notoria sunt bene p̄iudicaret sñia lata cōtra ordinatum ordinatori.s.de trás.epi.inter.⁊ de temp.or.lr̃as. hic eni ista sūt ita cōnexa que separi nō possunt.si eni male fecit recipiédo ordiné tali die deterius fecit ordinator cōferédo.ar.s.de trásla.epi.inter.circa fi. sed bene potuit ordinatus male recipe ordinem:qꝛ erat criminosus:sed ordinator bene cōtulit:qꝛ hoc ignorauit.s. de cor.vici.exposuisti.⁊ hoc quidá de plano concedūt.melius videꝛ ꝙ quantūcūqꝫ crimen sit notoriū ordinati: vel ꝙ ordinator celebrauit extra.iiij.tpa.nunqꝫ tñ agiꝛ vt cassetur ordinatio quá habet ab ordinatore:sed tñ agere potest vt puniaꝛ:vel penitentiá agat quá nō habet ab ordinatore.⁊ ideo nunqꝫ vni p̄iudicat sñia cōtra aliū lata.secus autem est in electis ⁊ electoribus. nam in illis obtinet qđ superius est notatū.hoc aūt videꝛ eē indubitatū ꝙ si aliquis egit cōtra capitulū alicuius ecclesie:⁊ petit p̄bendá que mihi debebaꝛ vel mea erat nō p̄iudicat mihi sñia lata ꝯ capitulū alicuius:qꝛ si possidebá p̄bendá: tūc cōstat ꝙ nō p̄iudicat:qꝛ cōtra capitulū nō cōpetebat actio:sed cōtra me.ff. de alie. iu.mu.cau.fac.l.penul.ff.de rei ven.officiuꝫ.⁊.s.de iudi.examinata.⁊ si nō possidebá nō p̄iudicat:quia nō potui actorem ꝓhibere ab agendo.ff.de re iudi.sepe.§.vl.ff. de iureiurá. ná postea. §.fi.⁊.l.sed ⁊ si possessori.hoc iureꝛ falsum:qꝛ siquis ageret contra capitulū super p̄benda quá dicit vacare de iure:lꝫ alius eam teneat de facto:vel siquis dicit eam sibi deberi quá alius etiá dicit sibi deberi ⁊ eodem iure.s.per electioneꝫ capituli satis videꝛ locum habere hec decre.

Abbate ⁊ infra cōmendatori.

Et hic no.ꝙ quádo ad plures ptinet actio de aliqua re:ita ꝙ ad vnū ptinet quasi sub alio sicut cōmēdator é sub p̄ceptore ꝙ simul ambo ⁊ oés agere possunt: de hoc no.s.de iudi.cū deputati.j.de reli.do.cū venerabilis.(vł quasi.) no.libellū sub disiūctiōe:vt no.s.de in inte.resti.c.cōstitut⁹.(finibus).s.de resti.spo.cū ad sedé.(sub conditiōe.)hec rñsio ꝓbaꝛ.ff. de leg.j.cetera igiꝛ in p̄n.ff.de act.emp.l.vl.ff.de leg.j.ab oībus. ⁊.l.si seruus.al's verū est ꝙ rei cuius cōmerciū quis nō habet ꝓpter naturá ipsius rei nec legatū nec donatio nec stipulatio fieri potest.ff.de leg.j.filiusfa.§.siqnis.ff. de leg.ij.boue.§.j.ff.de leg. iij.fideicōmissa.§. in seruo.⁊ est exp̄ssum de re que est apud hostes.ff.de ver.ob.liber homo.(mox).C.de sacro san.eccle. vt inf. (intētia.)satis bene dicit ꝙ ex nullo verbo posito in donatione facta monasterio de populeto apparet volūtas donatoris ꝙ loc⁹ de rosel.dareꝛ monasterio de benefac.ar.C.de do.ꝓmis.l.j. Iteꝫ ꝓ hoc facit:qꝛ verbū donatoris nō dirigebaꝛ ad monasteriū de benefac.sed ad monasteriū de populeto.⁊ ideo nō videꝛ ius qsitū in re sed in p̄sona.ff.de annu.le.Caius.ff.de leg.j.qdam testaméto.ff.de ꝯtrahé.emp.l.fi.al's aūt si appareret ex aliquibus p̄sumptiōibus de volūtate donatoris ꝙ ad monasterium de benefac.ꝑueniret res donata posset dici ꝙ aliter ꝓuidereꝛ monasterium de benefac.ar.ff.de leg.ij.ticius.§.patre.ff.de rei vé.emptor. §.ancilla.ff.de leg.ij.ticia.cū testō.§.ticia.cū mi.j. de testi.nos q-

dem.ff.de dona.inter vi.⁊ vxo.sulpitius.(donatio).j.de ec.edi. ad audiétiū.sed cōtra.ff.de ser.vr.predi.si seruus.§.fi.ff.si serui. vé.l.fi.ff.de admi.le.seruos.ff.de lib.cau.ꝑuos.ff.de lib. ⁊ post. placet.⁊.l.se.insti.de lega.§.posthumus.sed ibi nō queriꝛ ius in re:sed p̄sonalis obligatio.(qꝛ iudei.).j.de iude.non pōt:solem⁹: nunqꝫ.ff.ad exhi.l.tigni.§.fi.C.de in litem iurá.l.j.nec obstat de pignoraticia act.si ré.§.fi.qꝛ ibi loquiꝛ in pignoraticia que statim oriꝛ ex cōuentiōe.⁊ sic rñde.l.ff.de pig.act.l.si ré.(dicebaꝛ.) bene allegat iste si res donate nullo mō ptinebát ad regnū:qꝛ ꝫm hoc nihil ptinuit ad regé de eis disponere:sed si ad regnū ptinebant lꝫ ea nō possideret bene ius qđ in eis habebat dare potuit ⁊ ad hoc obligare successoré:⁊ ꝫm hoc bona etiá erat rñsio ptꝫ aduerse.(superueniéti).ff.de rei vé.si aūt.in p̄n.ff.ad exhi.tigni.in p̄n. (spálicá.)puta ex cá venditiōis inite cū.p. tali die ⁊ loco diceré sibi deberi ⁊ non est veꝝ.(⁊ postea.)qꝫ lis cepta ex p̄dica causa.(sine alia).s.qꝛ res quá petijt ex causa véditionis sibi debeꝛ post lité cōtestatá.ex causa donatiōis que penitus aliena est a causa véditiōis.similis aūt causa véditiōis secūda eēt p̄me si ex cá alterius véditiōis alio loco ⁊ tpe facta sibi post lit.contest.debeꝛ.⁊ tñ qꝛ ex ea actū nō est nō veniet in iudiciū.⁊ ideo de eo nō sententiabit:⁊ hoc est qđ hic dicit.(obnoxium.) hec petitio generalis raro admittiꝛ in p̄sonalibus actionibus in realibus sepe.(indebite).s. qꝛ tūc nō debeaꝛ.(iudiciū.)iudiciū eni nō minus valet qñ quis iniuste agit qꝫ qñ iuste:qđ satis patet:qꝛ sñia cōtra eū lata tenet:immo etiá ꝓ eo:lꝫ sit cōtra ius litigatoris.ij.q.vj.§.diffinitiua.⁊ idé videꝛ de actis ⁊ gestis.(libera cōscientia.)qꝛ cum in genere dixit eū sibi obnoxiū:⁊ eū inuenerit tpe sñie obnoxiū cōtra cōscientiá iudicaret si eū obnoxiū sñiaret. Ité ex hac scia ꝑpetua ⁊ ex omni causa parareꝛ exceptio rei iudi.absoluto:sed sic non est qñ ex certa scia petijt:qꝛ tūc tñ ꝑaꝛ exceptio ex illa cá.(iudicio.)qꝛ ꝓbationes ⁊ acta inter easdé p̄sonas p̄iudicant:etiá in alio iudicio si ad idé agaꝛ:⁊ hic ad idé ageꝛ:qꝛ sub generalibus verbis oīs tpis ius.s.ante lité contest.⁊ post deduxit in iudiciū.(⁊ tūc).s. tpe litis cōtest.(fundauisse.)nō habita distinctiōe inter p̄sonales ⁊ actiones reales:nisi qꝛ p̄sonales raro admittunꝛ non expressa causa: sed reales fere semꝑ nō expressa causa admittunꝛ: sed etiá in eis si expressa sit causa certa:nisi causa sit ꝓposita tpe litis cōtest.nō ꝓdest si postea alia suꝑueniat.ar.ff.de excep.rei iud. si mater.§. siquis vero.(donationis.)puta qꝛ dixit peto talé fundū ex causa véditiōis:lꝫ enim nō adiecerit de tpe ⁊ loco venditionis: qꝛ tamen venditioné necessario comitaꝛ locus ⁊ tempus nō ꝓdesset petitori:si post lité contestatam eandé ré emat cum de certa venditione intelligi oporteat ⁊ certis loco ⁊ tpe facta: vt hic dicit.secus autem si dicat:dico hanc rem ad me pertinere iure dominij vel quasi.hic etiam si post lité contest.nouū ius acquiriꝛ ferꝛ sententia ꝓ eo.ff.de rei ven.si aūt.ar.ff.de except.rei iudi. si mater.§. eandé.cum enim nullas causas dominij expressit nō habet cōcomitantias loci certi ⁊ temporis. ⁊ ideo nō est vis quo loco ⁊ tpe dominiū ad ip̄m ꝑueniat.(causam).s. emptionis ⁊ venditionis ⁊ donatiōis vel simile.(vacua).i.impossibilis.certa enim venditio nō pōt fieri nisi certis loco ⁊ tpe. fatemur tamen ꝙ nec actor debet exp̄mere in libello diem vel locum facti ꝯtractus: sicut nec testis.s.de fide instru.cum iohánes. nisi iudex hoc ex certis causis faciat fieri.ar.s.de fide instru.cum iohánes.circa fi.instit.de act.§.curare.(cōcomitantias).s.tempus ⁊ locus.sed sufficit quouis loco vel tpe illud factum fuisse.(licet).q.d.⁊ si h̄ quedaꝫ dicta sunt nō possunt tolerari.de iure tñ sic seruandum est: qꝛ equum est.ff.ad.l.aquil.ita vul.§.fi.

Apostolice sedis.

Et.j.(concilio). p̄sentia concilij est ad solénitaté tñ: qꝛ etiam sine cōcilio solius pape sñia sufficeret ad dánatioé impatoris.xv.q.v.alius. ix.q.vl.patet.⁊.c.seq.ip̄e solus hꝫ plenitudiné ptátis.ij.q.vj.decreto.(sempiterná.)supple sic ꝓnuncio ⁊ diffinio.oīs eni sñia ad eterná rei memoriá est feréda: qꝛ ꝑpetuo est seruáda ⁊ ius facit inter ptes.spáliter tñ ꝑpetua memorāda est sñia dispositonis q ferꝛ cōtra iniquos p̄ncipes:⁊ maxime cōtra impatoré.est enim memorádū de hac sñia depositionis que non debet ferri nisi vrgéte multa necessitate ⁊ multis causis ⁊ criminibus ⁊ infamijs manifestis cōtra impatoré clamátibus. Ité memoranda est talis sñia:vt sciant omnes quot ⁊ quátis piculis se opponit romana ecclesia vt paceꝫ ꝓcuret subditoꝝ:⁊ vt exemplū det ceteris p̄latis omnia picula subeundi ꝓ defensione suarū ecclesiarū:quot enim piculis ⁊ maris ⁊ terre ⁊ ꝓditionū ⁊ assassinoꝝ ⁊ alijs infinitis subiecit papa qui hanc tulit sentétiam vix homo enarrare posset.quedam tamé scripta sunt in cronicis ro.eccle.hic debent sumere exemplū iudices qualiter suas sentétias debent ꝓmulga-

re. debet enim sic dicere: ego ⁊ nos talis iudex ordinarius vł de legatus p̄sentibus partibus talē sniã ꝓferimus ad eternã rei memoriã: vel ad honorē ihũ xp̄i: vel ad honorē ⁊ obseruationē iuris litigantiũ vel alia cõsimilia verba debet dicere. nam quidã iudices malefaciũt qui dictant suas sniãs alijs scribēdo siue partibus siue vniuersi. huius enim scripture potius sunt testimoniales scripture p̄teritoꝝ q̃3 assertorie p̄sentium. Item illud nõ videtur fieri debere ꝙ alicui scribat sententiã ⁊ loquaꝛ in p̄senti: lꝫ in decre. factum inueniatur: vt. s̃. de sequest. pos. c. j. de re iudi. inter. ꝙ q̃3 sit absurduꝫ cuilibet diligenter intuenti ip̄as decre. liquido apparebit. (ꝑ pacē.) no. ꝙ ecclesia omnes inimicos suos debꝫ vocare ad pacē: ⁊ tm̃ eis publice offerre ꝙ ⁊ conscientiã habeat securã ⁊ illesam si contra eos ꝓcedere debet ⁊ ꝙ ora obstruat detractoꝝ: imo ⁊ si ecclesia ⁊ cõtra inimicos suos ꝓcedat siue spiritualibus siue materialibus armis totũ fieri debet vt ad pacē veniat. xxiij. q. iij. noli. (reuocare.) no. ex hoc loco ⁊ ex his que proxime dicta sunt ꝙ ꝓpter sniam suam vel facta sua nunq̃3 supposuit correctiõi vel emēdationi cõcilij vel alioꝝ: sed sue emendatiõi tm̃ seruauit. hoc tamē dixit ꝙ sup emendatiõe sua consiliũ consilij q̃reret ⁊ bene fecit. ix. q. iij. patet. ⁊ c. sequē. (adherētes.) no. fidelitatē ecclesie romane: q² nunq̃3 voluit habere pacē nec pacis tractatũ: nisi p̄us exp̄meret ⁊ p̄mitteret de pace sibi adherentiuꝫ ⁊ de ꝑpetua securitate eoꝝ. (grauissima.) bene fecit papa ꝙ nõ solũ multa crimina: sed etiã multa genera peccatorũ subiecit sentētie dispositionis imperatoris. magna enim causa subesse debet depositiõi imperatoris nõ est simile eius ad depositionē clericoruꝫ qui ꝑ quolibet peccato deponi possunt. xxv. di. p̄mũ. l. di. vt constituereꝛ: q² imperatores ⁊ alij p̄ncipes deponi nõ possunt absq̃3 magnis ⁊ multis ꝑiculis: ⁊ periculũ est causa quare aliq̃d detrahiꝛ rigori. j̃. de cle. excõ. mi. latores. Item imperatores ⁊ p̄ncipes nõ ministrãt sacramētũ ecclesie: sed clerici sic. ⁊ ideo oportet eos sine peccato eē. lxxxj. di. tenere. (deierauit.) ꝑiuriũ lꝫ in oĩbus sit graue crimē: in p̄ncipibus tamē ⁊ p̄latis est grauissimũ: quoꝝ verbũ debet esse firmissimũ etiã sine iuramento. ar. xxij. q. iiij. innocēs. ⁊. §. pre. (⁊ cetera.) ⁊. j̃. sub verbis istis cõtinentur in textu sniē p̄mo multa ꝑiuria: secũdo multoꝝ pactoꝝ fractiones: tertio multa sacrilegia: quarto multe suspitiones heretice p̄uitatis. (pacē.) nõ est heres ex testamēto xp̄i qui pacē nõ seruat. cum testamentũ eius fuerit: pacē meã do vobis: pacem relinquo vobis. ⁊ p̄ncipes maxime ad pacē seruandã teneņ. ff. de pac. conuentionũ. (sacrilegiũ.) de sacrilegio no. j̃. de sen. excõ. cuꝫ ꝑ causa. (nõ dubijs.) cũ hereticoꝝ vocabulo cõtineri debeant ⁊ etiã puniri qui ex leui argumēto a tramite fidei deuiare noscãꝛ. C. de hereti. l. j. ideꝫ videtur in simonia. j̃. de simo. sicut si. Item suspectus de heresi si se non purgauerit excõmunicari debet: ⁊ si ꝑ annũ in excõmunicatiõe steterit sicut hereticus condēnari debet. s̃. de hereti. excõmunicamus. §. j. Itē sine vlla dãnatiõe ip̄o facto est infamis ⁊ alias penas incurrit. s̃. de hereti. excõmunicamus. §. credentes. (exinanitioneꝫ.) lꝫ enim feudatarius habeat vtile dominiũ: ⁊ sibi liceat vti frui feudataria: dissipare tamē nõ debet: imo nec deteriorare sicut vsufructuarius. (reprehendi.) no. ꝙ lꝫ papa posset eam p̄uare regno: quia debitam pensionē per biennium nõ soluit. s̃. de loc. c. fi. tamen ex causa que tm̃ interesse sedis apostolice tangit nõ p̄uat: sed tm̃ ipsum reprehēdit. (imperaret) forma huiusmodi sententie sumpta est ex eo q̇d legitur. j. reg. xv. di. vulterane. (p̄uamus.) no. q² papa deponit imperatorē. si. xv. q. vj. alius. ⁊ est hoc de iure. nam cum xp̄s filius dei dum fuit in hoc seculo: ⁊ etiam ab eterno dñs naturalis fuit. ⁊ de iure naturali in imperatores ⁊ quoscũq̃3 alios sniãs depositiõis ferre potuisset ⁊ dãnatiõis ⁊ quascũq̃3 alias: vtpute in ꝑsonas quas creauerat: ⁊ donis naturalibus ⁊ gratuitis donauerat ⁊ in esse conseruauerat: eadem ratione ⁊ vicarius eius potest hoc. nam non videꝛ discretus dñs fuisse vt cũ reuerentia eius loquitur: nisi vnicum post se talem vicariuꝫ reliquisset qui h̃ omnia posset. fuit autem iste vicarius eius petrus. math. xvj. vltra mediũ. ⁊ idem dicendũ est de successoribus petri. cum eadem absurditas sequeretur si post mortē petri humanã naturã a se creatam sine regimine vnius persone reliquisset. ⁊ ar. ad hoc. s̃. qui fi. sint legit. ꝑ venerabilē vltra me. de hoc no. s̃. de fo. cõpe. licet.

Quam eterni tribunal se suspēsum.) Hic fit infamis. C. de peñ. iu. qui ma. iudi. l. vl. (diuinis.) ĩ officio suo. xj. q. iij. siq̃s ep̄s. (irregularitas.) hic colligitur ꝙ cũ irregularibus solus papa dispēsat. ⁊ idē videꝛ de corpore vitiatis: ⁊ illegitime natis: ⁊ penitētibus: ⁊ bigamis: ⁊ idē seruat ecclesia romana. (in tot.) in quattuor p̄dictis.

Innocentitius papa quartus.

De appellationibus.

Duobus iudicibus ꝑ reo). s̃. de pba. ex lr̃is. (ꝑ reo.) de hac materia no. s̃. de offi. dele. causam.

De appellationibus. Rubrica.

Dilecti filii. ad se.) repete que diximꝰ s̃. de offi. le. q̇d ad consultationē. (factas.) tempore suspensionis ⁊ excõicatiõis interdicti p̄oris ad ip̄m archiep̄m. (maliciose). j̃. de ꝯces. p̄bē. vł ec. nõ va. nulla. (initiũ.) nã nõ noceret si post ap. late sunt.

Inter cetera generalez. Hic nouũ ius mutaꝛ. (postea.) subsecutũ ꝺm ꝙ non licet apppellare nisi ab instãte grauamine vel cõminato. j̃. eo. cũ causam. ⁊ c. vt debitus. ⁊ c. cũ cessante. ⁊ c. dilecto. vel posset dici ꝙ hec decre. presagiebat ius illud.

Ad nostram ap. Hodie non videtur differētia inter regulares ⁊ alios: ⁊ inter correctionē ⁊ aliũ ꝓcessum cum semꝑ liceat appellare: si excedat q̇d idem est ac si grauet. s̃. de offi. or. licet. (incõmoda). j̃. ꝺ accusa. c. inquisitiõis. olim aũt poterat eē differentia: q² clerici sepius audiebanꝛ appellantes regulares rarius. p̄terea cõtra disciplinã clerici non appellabãt nisi grauarenꝛ in alijs audiebanꝛ appellantes etiã sine grauamine. regulares vero vix vel nunq̃3 audiebanꝛ. hodie etiam posset habere locũ hoc post sniam regulares ꝺm regulã latã: q² tũc nõ differret iudex appellationi. in alijs autem secus. ⁊ ꝙ dicimus in corrigendis excessibus regulariũ: idem intelligimꝰ etiaꝫ de excessibus alioꝝ subditorum. s̃. de offi. ordi. irrefragabili. §. j. ⁊ ex officio condēnati appellauerit ⁊ appellationis litteras impetrent etiã post sniam ⁊ etiam facientes mentionē de appellatiõe nõ valent nisi faciãt mentionē de causa condēnatiõis. s̃. de rescrip. dilectus filius abbas. j̃. de coha. cle. ⁊ mu. super eo. Item in hoc est differentia inter correctionē excessuũ ⁊ alias causas: vł alia iura: q² correctio excessuũ nulla consuetudine etiam prescripta impediri poteris. de offi. ordi. irrefragabili. §. j. sed alia iura ⁊ iurisdictio bene tollunꝛ p̄script. vt. j̃. de p̄scrip. ꝑ totũ. ⁊ contraria cõsuetudine: vt. s̃. de cõsue. c. fi.

Personas ecclesiarũ. his. Nõ enĩ vlterius audieꝛ appellãs in articulo quē nõ ꝓseqꝛ: vt hic. ⁊. j̃. eo. sepe. in alijs secus. j̃. eo. directe. (si aũt.) p̄ma ps loquiꝛ qñ ps p̄fixit nimis magnũ terminũ: sꝫ postea iudex p̄fixit terminũ minorē. scd̃a qñ ip̄e appellãs p̄fixit terminũ cõpetētē. (sniē). i. iurisdictiõi tue. nã lꝫ appellãs nõ ꝓsequatur appellationē a diffinitiua sniã interposita ĩfra terminum ab hoĩe p̄fixũ: ꝓpꝛ hoc nõ manet sniã rata nisi labiꝛ terminus iuꝛ. nec ꝯdicit. c. se. j̃. eo. sepe. q² oĩa illa capl̃a intelligunꝛ de termino iuꝛ. alij tñ intelligũt idē in termino iuris ⁊ in termino hoĩs. s. ꝙ semꝑ manet sniã rata. ⁊ hoc videꝛ veriꝰ: q̇d sic ꝓbaꝛ: q² vltra terminũ p̄fixũ appellatiõi ꝓsequende siue a se siue a iudice siue a iure p̄figaꝛ: appellationē ꝓsequi nõ p̃ot. Itē nec de nouo appellare potest: q² nec grauari potest: q² nec iudex q̇ sententiando fructus est officio suo nõ hꝫ vlterius q̇d faciat. s̃. de offi. dele. in litteris nisi ꝙ exequatur. s̃. de offi. dele. significasti.

Quam sit romana. ⁊ euidēti causa.) ij. q. vj. ei q ap. C. de temp. ap. auc̃. ei qui. aliter enĩ nõ cõcediꝛ bienniũ. vnde oportet eũ necessitatē ꝓbare. j̃. eo. constitutus. ⁊ ex necessitate dareꝛ trienniũ. j̃. eo. ex rõne. vbi no. (ꝓsecutus). s̃. c. pri. (si vero.) interposita est vt pateat rñsio alij mēbro. s. qñ appellaꝛ ante sniam. (ꝓuocationes.) de hoc no. s̃. de maio. ⁊ obe. dilecti. nã fere ꝑ oĩa censenꝛ iure appellationũ. est tñ differētia: q² ꝓprie ⁊ stricto mõ loquendo appellatio diciꝛ illa que fit in iudicio. prouocatio vero diciꝛ illa que fit extra iudiciũ: sed ideo ꝓprius dicunꝛ ad causam ꝓuocatiõis: quia tunc fiet inceptio cause. ⁊ appellatio pure ⁊ stricte diciꝛ in causa iam cepta. Item si in iudicio appellasset lapso termino nõ audietur vlterius supꝛ eo de quo appellauit: vt patet in eo q̇d le. ⁊ no. s̃. c. pri. sed quando extra iudicium appellat etiaꝫ lapso termino audietur appellans: q² h̃ appellatio non ꝓprie diciꝛ appellatio: sed ad causaꝫ ꝓuocatio: nec potest impediri quin alio iure se iuuet appellans. (si autem.) modo loquitur quãdo appellatur ĩ iudicio: sed ante sentētiã. (cogitur.) elapso termino appellationis ꝓsequende assignato. (si raptor.) sicut dicitur ab aduersario: sed

ipe nō confitetur.(irrequisitū.)hic no ar.ꝙ in notorio:nec voca-tione ad causam:nec admonitione opus est.ij.q.j.de manifesta.xj.q.j.statuimus.ar.cōtra.xij.q.ij.īdigne.ij.q.vij.accusatio.So.dicimus citationē necessariā:⁊ verbū hic positū.s.requisitum ex pone illa vice:sed prius requisitus erat.vel dic ꝙ nō fuit requisit⁹ p paulū sed appollinē discipulū eius.

AD hoc si ī vna. vitare. Nimis graue videt̄ ꝙ ī ista decre.dicit̄ ꝙ si aliquis semel ap pellauit ab aliquo ꝙ in alijs possit euz recusare vt su-spectū.tamē quidā sic plane intelligunt hoc habere locū in dele-gatis nō in ordinarijs. Item omnes dicunt ꝙ si reprobata fuit appellatio ꝙ postmodū nō potest eū recusare:qꝛ nō grauauit eū vnde nō debet ei eē suspectus:sed nūquid poterit euz tm̄ durāte causa appellationis recusare an etiā postea puta ꝑpetuo.alij di-cūt ꝙ hic nō dicit̄ ꝙ hec nō sit sufficiēs causa recusationis:qꝛ ap-pellauit:sed dicit̄ ꝙ nisi habeat iustā causaz recusatiōis oportet ꝙ sub eo rñdeat ⁊ erat causa dubitatiōis:vt ipsi dicūt:qꝛ ex quo in vno appellauerat in omnibus suspect⁹ videbatur. sed respō-dēt nō esse ita:nihil loquit̄ ſm antiqua iura quādo licebat etiam sine causa appellare:⁊ etiā ita recusare:qꝛ paribus passibus am bulāt appellatio ⁊ recusatio.j.eo.ti.sup eo.§.j.hodie autē secus.s.qꝛ nō poterit hic appellans recusare iudicem nisi subfuerit iu-sta causa:vt.j.e.vt debitus.⁊.c.cū speciali.(vitare.)nisi cōmittat graue crimē ⁊ manifestum.j.eo.ꝓposuit.vel nisi sit contumax.ad ꝓsequendā appellationē.nā tunc sicut non potest appellare ita nec recusare.s.eo.ꝑsonas.j.e.sup eo.(vitare.) ex aliqua iusta cā:nō aūt eo ꝙ in alia cā ab eo appellauit.

SI duobus. Hec decre.habet locū quan-do ex sententia lata vtriqz re putet se grauatū.j.de testa.rainaldus.⁊.c.rainuti⁹.als nō videmus vbi locū habeat.nā nō credimus si pars grauata appellaret ad archiepm̄ ꝙ pars nō grauata pos-set dicere ⁊ ego appello ad papā.⁊ ego volo ꝙ appellatio quam tu facis agatur corā papa:qꝛ cū ipe nō sit grauatus nō audietur appellās.j.eo.vt debitus. nec est appellari iudicem appellatio-nis sed appellātis ſm antiqua iura quādo poterat appellari si-ne grauamine.forte habebat locū hec decre.etiā ī alijs casibus.(veniens.)corā suo iudice.(iudice.)puta epo.(iudicis).i.ꝓximis superiorib⁹ suo iudici:corā quo litigabat.s.archiepi.(citatus.)is qui ad papā appellauit.(veniat.)corā minori iudice.ff.de iudi.siquis ex.ff.de in ius vo.l.ij.(ꝓmulgata.)a minori iudice.(cogno uit).ff.de in ius vo.nomine.l.ij.ar.ff.de ac.emp.⁊ vē.l.j.in fi.nā vt ibi dicit̄ ex quo ordinarius certus est certiorari nō debet.ergo si iudex certus est:tūc non tenet excōmunicatio.si aūt aduersari us sit certus ⁊ nō iudex:dicūt quidam ꝙ multa est excōmunica tio imposita cōtumaci tenet:⁊ ꝓcessus in causa appellationis ir-ritabitur.alij dicunt contra.s.ꝙ non irritabitur:⁊ quia si peteret cassari sententiā oportet eum causam assignare:⁊ si eā assignet:quia tu sciebas me ad papā appellasse.similiter ⁊ pape respon-debitur:⁊ ego ad archiepm̄ appellaui corā quo bene poterā ꝓ-sequi appellationem:q̄uis appellatio ad papaz prefertur si co ram eo inciperet prosequi vel sibi ab aduersario peteret̄. sed ta mē archieps nō debet eū exaudire in citatione si ei innotuerit ꝙ ad papā appellatum est:nec etiā potest nisi partes consentiant.cum ex quo hoc nouit iurisdictionē ad superiorem sentiat deuolu tā.⁊ ideo nō tenet citatio.⁊ per cōsequēs nec eius sentētia.ar.C.de sta.defun.l.penul.si autem ignorauit cū iurisdictionē habeat tenet citatio ⁊ snīa excōmunicationis:⁊ etiā causa appellationis ꝓcedet lite nō cōtesta.si coram p̄mis iudicibus erat lis cōtesta.j.eo.ti.ꝑ tuas.⁊ etiā idē si erat de illis casibus in quibus ꝓcedit̄ lite nō cōtesta.de quibus le.⁊ no.s.vt lit.nō cōtest.qm̄.est ratio:qꝛ ignorātia facit tolerari ea que fiūt ratione publici officij.C.de testa.l.j.ff.de offi.presi.barbarius.melior ratio est:qꝛ iudex ordi narius est in causa appellatiōis ⁊ in alijs suis casibus:⁊ ideo te-net qđ fit ab eo nisi appellet vel recuset.j.eo.solicitudinē.Sz di-ces nōne hic aduersario noceret sua scientia.rñdeo ideo non no-cet:qꝛ scientia vnius cū scientia alterius cōpēsatur sicut paria cri mina ⁊c.j.de adul.c.penul.⁊ dolus dolo cōpensatur.ff.de dolo.si dolo.Item cū sit pars nō tenetur dicere ius alterius partis:lz iudex nō debeat admittere petitionem eius si sciet:sed si ignorat tenet ꝓcessus eius:vt dictū est.īmo plus videtur dicendū:quia si post q̄z incepit ꝓsequi litē appellatiōis veniat qui appellauit ad papā ⁊ velit impedire ꝓcessus eius non poterit sicut si presens fuisset ⁊ nō cōtradixissz:quia qui abest contumaciter non minor ē p̄sente.ī auc.vt omnes obe.§.si autem ille.⁊ no.s.de dila.p̄te-rea.hoc tamē bene dicimus ꝙ si vna pars cum nō appellatū eēt iuisset ad superiorem ⁊ falso sciens dixisset ei ꝙ ad eū appellaue rat:vel si dolo tacuerit se renunciasse appellationi.⁊ si iudex ꝓce dat ad sententiam totū reuocabitur vel cōditione sine causa vel per in integ.resti.vel ꝑ querelā falsi.ff.de iudi.si p̄tor.⁊ patet in eo qđ le.⁊ no.s.de in integ.resti.ex litteris.⁊.s.de excep.cum ve nerabilis.§.intelleximus.sed non reputo eū aliquid dolo facere ſm hoc.c.de quo hec decre.loquit̄.s.ex eo ꝙ tacet appellationem ad papam factam:quia lz preferatur appellatio ad papā facta.tamen etiam coram superiori potest agi si aduersarius non exci piat.Item credimus ꝙ archieps etiam si sciret appellatum ad papam hoc modo citare posset.s.vt cōpareat si eligat coraz se ꝓ sequi causam appellationis.(tenere.) nisi in casibus de quibus no.s.de fo.compe.licet.

EX ratiōe in potētia. ij.q.vj.ante rior.auc.vt spon.lar.§.hoc quoqz.i auc.vt i me.lit.ap.ij.q.vj.bi duū.§.si forte.ff.de nu.intra vtile.C.de tempo.app.auc.si tm̄.in his casibus qui in p̄dictis cōcor.cōtinent̄ appellans ipo iure seruatur illesus.si aūt dolo alicuius p̄uati fuerit circūuē tus quo minus appellationez ꝓsequatur intra tempus sibi p̄fi-dicat:sed habet regressum ꝯtra dolosum.ff.si quis cau.l.ij.§.fi.ff.de dolo:arbitrio.§.dolo eius.si sit soluendo.als restituitur ad ꝓsecutionē appellationis.ff.de eo per quē fac.est.ex hoc.§.j.Itē dicimus si lapso p̄mo anno facultate sui trahatur a ꝓsecutiōe ap pellatiōis.lapso p̄mo anno prudēter faciat ille qui legitimo ipe dimento detentus est:vt nō possit ꝓsequi appellationē si impe-dimentū suū ꝓtestetur corā iudice a quo appellatum est petēdo ne ꝓcedat ⁊ corā executore ne sentētia exequatur ⁊ appellet si cō trafecerit:sed ⁊ hoc nō fecerit ⁊ iudex exequatur sententiā anno elapso:tunc si nullū suberat iustū impedimentū tenebit executio sine vlla citatiōe facta.cum enim lapsu anni rata maneat senten tia.C.de temp.ap.auc.ei qui.si nullo impedimēto detinetur iu-dex eam exequi potest ⁊ debet ⁊ si partem nō citauerit.executor enim nec in citationibus nec in alijs solutū ordinē iudicioꝝ ser-uabit:⁊ tamē bene fatemur ꝙ si pars veniat corā executore ⁊ di cat sententiā nullā quandocūqz audiēdus est:⁊ nisi audiatur ꝙ iuste appellare potest:vt no.s.de offi.dele.pastoralis.§.ij.⁊.c.cū in iure.īmo plus dicimus ꝙ etiā si nō ꝓtestetur aliquid corā iudi ce vel executore nec excipiatur tamē pendēte executione:⁊ ea fi-nita potest implorare officium iudicis:vt quecūqz facta sūt post appellationē eius in statum p̄stinuz reuocentur.j.eo.bo.me.s.de excep.dilecte.vbi no.ꝙ enim dicit̄ nō valere sententiā vel etiā alia extra iudicium facta non seruato ordine iudiciario vel a iu-re vel ab homine statuto:vt.s.eo.c.j.⁊.ij.q.j.deus.s.de rescript.cū dilectus.j.de censi.c.romana.lxiiij.di.c.fi.⁊.lxv.di.per totū.s.de elect.quia ꝓpter.⁊.s.de offi.dele.c.prudentiam.j.rñ.tūc ha bet locum quando certus ordo statutus est ꝓcedenti ⁊ ille omit titur qđ hic nō est:quia executori nullus nullus prefigitur ordo vt dictum est.Item no.ꝙ lz hic loquatur de anno dato a iure idē est:⁊ eodem modo ꝓcedendum in termino dato ab homine:lz aliqui dixerint ꝙ statim elapso termino statuto a iudice etiam si habeatur legitimū impedimentum:tamē sententia transit in rē iudicataz.ar.s.eo.personas:cum sit.⁊ ar.pro hac differentia.s.de in integ.resti.constitutus.vbi no.vbi dicit̄ ꝙ cōtra tempora-lē p̄scriptionē statutā ab homine necessaria est p̄scriptio:⁊ tamē cōtra tēporalē p̄scriptionē a iure statutam nō est necessaria.C.in qui.cau.non est neces.in integ.resti.l.fi.sed certe nō est simile:qꝛ hoc tempus appellationis ꝓsequende statutum ab homine suc-cedit loco termini statuti a iure.⁊ ideo eodē iure cum illo censeri debet:vt.ff.si quis cau.si eum.§.qui iniuriaruz.sed illud tempus de quo loquitur.s.de in integ.resti.constitutus.non succedit lo-co alicuius temporis a iure statuti:īmo illi ciues de nouo sic ordi nauerant inter se qui appellat infra annum debet habere finitā causam appellationis:nisi impediatur iusto impedimento vel iudicis:quia nō potest vel nō vult ꝓcedere in causa vel aduersa-rij qui petit dilationē:vel ꝓpter suam infirmitatem:vel sine cau sa vel impedimento suiipsius.s.appellantis qui impeditur:vel ꝓpter suam infirmitatem:vel tempestatē:vel inopiā qđ est no-tabile:vel ꝓpter aliā iustā cāz:vel impedimento testiū vel instru mentoꝝ quos sine culpa sua habere nō potuit.⁊ potest etiā ipe-diri a ꝓsequēdo appellationē dolo cuiusqz extranei:⁊ sic succur ritur ei ꝑ beneficiū restitutiōis:vt no.s.in ꝓn.colligunt̄ autem p̄ dicta in auc.de his qui ingre.ad ap.in p̄n.§.j.ij.iij.⁊.iiij.sufficit autē appellanti incipe ꝓsequi litē appellationis tali tpe ꝙ si nul lū inopinatū impedimentū interueniret an̄ finem anni sentētiā petere posset:nec imputabitur appellanti si aduersarius petat dilationem ad reprobandos testes appellantis:quia si reproba

uerit eis nõ obstantibus confirmabitur sententia contra appellantem lata. si ex illis solis testibus erat infirmanda. si aũt nõ reprobauerit: vel si ex illis solis testibus non impendebat victoria cause apparet ꝙ male petita ⁊ obtenta fuit dilatio. ⁊ ideo nõ debet obesse appellãti. si vero peteret appellatus dilationem ad ꝓbandum de iure suo: sicut ⁊ appellãs habuit ad ꝓbandum de iure suo: nec hec dilatio imputabitur appellãti. arg. C. de temp. in integ. resti. petend. in pͥn. ⁊ videtur ꝙ si tm̃ per vnuȝ diẽ postq̃ȝ appellationem cepit ꝓsequi fuit impeditus quominus infra annũ posset petere sententiã super causa appellatiõis ꝙ totus annus ipõ iure sine beneficio restitutiõis sibi indulgeatur a iure: sicut satis apparet ex pͥall. auc. de his qui ingre. ad ap. sed secus ẽ si beneficio restitutiõis ei subuenitur: q2 tũc nõ restituatᷣ sibi tempus: nisi tãtũ quãtũ amisit. arg. ff. ex q. cau. ma. in integ. resti. ab hostibus. §. fi. Item quãdo de volũtate partiũ differtᷣ causa appellatiõis: vt quia itur ad arbitros vel cõsimili: tũc ipõ iure recuperat tempus qd̛ remãserat de ãno. ĩ auc. de appel. §. deinceps. coll. viij. Item videtur ꝙ appellatus circa finem pͥmi anni: qñ vnus mẽsis tm̃ restat ꝙ possit petere confirmationẽ sue sentẽtie lȝ pͥeall. auc. de his qui ingre. ad app. §. iij. coll. v. videatᷣ dicere cõtra: sed rationẽ non video. ⁊ de hoc no. ĩ. eo. oblate. ĩmo plus videtur: q2 ex quo appellans fecit citari appellatum in causa appellationis. ⁊ si hec citatio emanauerit in pͥncipio pͥmi anni: tamẽ extunc appellatus habet potestatẽ appellãdi petẽdi confirmationem sue sentẽtie nõ expectato mẽse iuxta finẽ pͥmi anni: q2 sic obtinet in causa pͥncipali. C. quõ ⁊ qñ iudex. auc. qui semel. videtur enim ꝙ multo fortius debet obtinere ꝓcessus pͥdicte auc. ĩ causa appellatiõis q̃ȝ in causa pͥncipali. Itẽ expresse loquitur in causa appellatiõis. C. de tem. ap. cũ aũt. §. illud etiã. ⁊ h̛ quidam cõcedũt. alij vero contra. pͥmus aũt pͥdicta auc. de his qui ingre. ad ap. §. q2 enĩ multũ videtᷣ cõtradicere: vbi dicitᷣ ꝙ si etiã in medijs certaminibus causam appellatiõis deseruit: tamẽ fine biennij expectare debet ad hoc vt petat sniam. ⁊ dicunt isti pͥdictam auc. quõ ⁊ qñ iudex: que loquitᷣ in pͥncipali causa nõ est trahẽda in causa appellationis que habet statutum suum tempus. Item videtur ꝙ si post finem primi anni vel secundi feratur sententia confirmationis pͥme sententie: ⁊ postea appellatus petat mãdari executioni sententiã pͥmã tanq̃ȝ que lapsu pͥmi vel secũdi anni trãsierit in rem iudi. obstabit exceptio rei iudi. ex secũda sententia: nec auditᷣ si dicat ꝙ ante sniaȝ infirmatiõis snie post lapsum anni rata manet snia: q2 pͥtextu noue defensiõis nõ deberet retractari snia secũda infirmatiõis. s̃. de re iudi. inter. de transact. sub pͥtextu. nec obstat si dicas ꝙ nõ valet secũda snia cõtra pͥmã lata: q2 s̛m hoc nunq̃ȝ valeret sententia appellatiõis pͥmã infirmãs sed nec sup eodẽ est pͥma snia que est in causa pͥncipali: ⁊ secũda q̃ est in causa appellatiõis. Itẽ ar. predicte auc. de his qui igre. ad ap. §. ij. videtur quia etiam si in tertio anno vel vltra non impediatur exequi appellationem ꝙ ipõ iure habebit quartuȝ vel vlteriorem annum: sed nobis magis videtur ꝙ vltra fatalem secundã nullũ fatalem habebit: sed per beneficiũ restitutiõis ei succurretᷣ ⁊ restituetur ei tempus tantũ quantũ fuit impeditus ꝓsequi appellationem: vt patet in eo qd̛ no. s̃. e. gl. ij. sed secus ẽ ⁊c. iudex autem appellationis non potest artare tempus nisi ex magna causa. ĩ. eo. oblate. ff. de re iudi. l. ij. ⁊ iiij. §. si quis con. Item bene imputatᷣ appellanti si modicũ tempus restat sibi de anno quo nõ potuit causam ꝓsequi ꝓpter impedimentũ si ipõ impedimento cessante nõ incipiat causam infra annuȝ: lȝ in anno nullo modo eã valeat terminare qui enim aliud dicit causam dat ꝓrogatiõi litiũ cõtra id. s̃. de dolo ⁊ con. finẽ.

DEmunimus. citationem.

dic vt diximus. s̃. eo. ti. vt debitus.

SUper eo appellationem.

Olim etiaȝ frustratorie hodie a grauamine. (supersedendũ est.) a iudice a quo appellatum est quousq̃ȝ cognoscatᷣ de appellatiõe ⁊ nõ ad iudicẽ ad quem appellatur: vel dic ꝙ ideo dicit supsedendũ vt p hoc qd̛ supsedet exceptiõi appellãs renũciet appellationi: ⁊ sic ꝓcedetur in causa. (sine illa.) qualis est pacti de nõ petẽdo rem iudi. ⁊ consimiles ꝑemptorie. exceptio enim sine qua potest pͥncipale terminari est exceptio que cõpetit certis ꝑsonis nec cõueniantᷣ vltra quã facere possunt. de quibus habes. ff. de re iudi. sunt quedam. ⁊ l. sequẽtibus. nam si negetᷣ debitũ ⁊ nihilominus tales ꝓponantᷣ exceptiões lȝ super exceptionibus appelletur nihilominus procedetᷣ in pͥncipali. ⁊ dicunt quidam coram iudice etiam si sit delegatus. sed videtᷣ contra: q2 p appellationẽ suspenditur iurisditio: vt. s̃. de offi. deleg. pastoralis. §. pͥterea. ff. ad turpill. l. j. in fi. vnde alij dicũt ꝙ hoc nõ potest habere locũ nisi in ordinario: nec etiam coram illo si recusetur vt suspectus. s̃. eo. ad hoc. sed si sane intelligitur hec decre. nõ dicit ꝙ corã iudice a quo appellatũ est in exceptione possit agi de pͥncipali: sed simpliciter dicit ꝙ agi potest ⁊ est supplendũ coram cõpetenti iudice. ar. ff. de iudi. eũ qui. ⁊. s̃. de auct. ⁊ vsu pal. c. penul. nõ corã eo a quo appellatũ est: vel potest sic poni casus: iohãnes petit. c. a petro. ĩducit io. de ꝓbando debitũ testes. obiecta aũt exceptione criminis cõtra vnũ. iudex enim p interlocutoriã repulit a qua iohãnes appellauit. dicitᷣ ergo hic ꝙ si probata exceptione cõtra vnũ testẽ toti cause fiat pͥiudiciũ: puta q2 ipsius testimonio repulso nõ ꝓbatᷣ debitũ: ⁊ p cõsequẽs toti cause supsedere debet quousq̃ȝ causa appellatiõis fuerit teminata. sumitur etiã hic ar. a cõtrario sensu ꝙ si p repulsionẽ illius testis nõ fiat pͥiudicium toti cause: puta q2 p alios duos sufficienter ꝓbatur debitum: nõ supersedebitur pͥncipali cause: sed nec in appellatiõis causa ꝓcedetur: q2 nõ interest eius appellationẽ ꝓsequi cum etiam ipõ teste repulso de suo iure liqueat. ar. s̃. ti. ꝓxi. cũ. i. ⁊. a. Itẽ potest dici ꝙ si condemnatus in expensis ꝓ cõtumacia appellet nihilominus iudex a quo appellatũ est siue ordinarius siue delegatus in causa pͥncipali ꝓcedet. ar. h̛. ⁊ idem est in similibꝰ: hoc tamen est difficile. Item potest habere locũ qd̛ h̛ dicitᷣ in dilatorijs solutionis. alij dicũt ꝙ hic cessat ar. a cõtrario sensu. (de). i. ꝑ. (prorupit.) sic. s. appellatione ꝓcedatis: q2 falsum est rescriptum vel per falsi suggestionẽ obtentuȝ. deberet enim adijcere dico rescriptum falsum: ⁊ paratus sum hoc ꝓbare: ⁊ si negauerit iudex appellare põt: q2 grauat. alij dicũt ꝙ lȝ iusta sit appellatio ista: tamẽ decre. non loquitᷣ in isto casu: sed is est sensus decre. ꝙ si aliquis appellat ne iudi. dele. ꝓcedant: quia rescriptuȝ ad eos ĩpetratũ est p falsi suggestionẽ nõ valet talis appellatio: ⁊ hoc probant multis rationibus. pͥmo: q2 nõ omnis falsa suggestio impedit iurisditioneȝ. s̃. de rescrip. sup litteris: quia ergo est falsi suggestio que impedit iurisdictionẽ: ⁊ est falsi suggestio que nõ impedit nõ sufficit sic in genere ꝓponere: sed ad singularia peruenire oportet. ar. ff. de iu. fis. in fraudem. Itẽ est ⁊ alia ratio: quia lȝ ꝓponat quis iustã causam appellatiõis vel exceptionẽ non tamen appellans debet recedere quin cõpareat corã illo iudice nisi pͥus iudex vel expresse vel tacite admittat vel remittat appellationẽ recipere. ĩ. eo. ex parte. m. hic aũt admissa voce appellatiõis nõ expectato ꝙ iudex eã exceptionẽ admitteret vel repudiaret in cõtinẽti recessit: nec vlterius coram iudice voluit comparere: ⁊ hoc est qd̛ dñs papa h̛ intẽdit remouere. (differenda) sed q̃ȝ citius poterit fieri dirimẽda. s̃. ti. ꝓxi. c. ij. ĩ. eo. interposita. imo ferenda est snia nõ sup falsi suggestiõe sed super principali si causa talis est in qua ꝓceditᷣ lite nõ contesta. vel cõtra talẽ appellantẽ contumaciter recedentem fertur snia excõmunicatiõis vel missio in pos. s̃. vt lit. nõ contesta. tue.

DE appellationibus. leui.

Idẽ s̛m leges. C. de ap. in minoribus. (Super eo appellandi.) dũmodo grauetur al's enim nõ licet. ĩ. e. vt debitus. (in casibus). ij. q. vj. non solent. ij. ante sententiã. ⁊ in casu qui est. ff. qui satisda. cog. arbitro. q̃uis quidã dicãt cõtra. ff. a qui. ap. nõ licet. l. vlti. (deferendum.) nisi a grauamine ĩminente vel cõminato ⁊ tẽpore debito. ĩ. e. vt debitꝰ. (ita.) ⁊ si iusta sit causa suspitionis recusari potest: ⁊ non aliter. ĩ. eo. cum speciali. (certum.) quando lis mandatur decidenda infra certuȝ tempus si sit hoc de consensu partiũ adueniente termino iudex ad petitionẽ temporis alterius etiã altera pte cõtradicente ⁊ petente terminũ ad ꝓbandũ de iure: ⁊ etiã ꝓpter hoc appellãte nõ differret sniare: hoc eniȝ ipõ ꝙ consensit in terminũ reputandus est talis terminus ꝑemptorius: ⁊ etiã reputãdus est ꝓ conclusione in causa nisi nouũ ⁊ incogitatũ impedimentũ supueniet qualiter ꝓbationes inducere posset: quia tunc vel beneficio restitutionis ĩ integrũ vel cõmuni iure subueniretᷣ ei: sicut est in termino iuris: vt no. s̃. eo. ex rõne. si aũt certum tempus tm̃ ad petitioneȝ alterius partis pͥfixum est tunc ad petitioneȝ illius partis nõ differretur snia vltra tempus statutum: q2 sic consensisse videtur: sed alteri parti nõ preiudicat quin debeat habere moderatas dilationes ad ꝓbandũ de iure suo: tamẽ iudex dilatiões iuris iure nõ debet diminuere. in hoc enim videtᷣ delegans gratiã facere impetranti: sed non debet sic diminuere ꝙ omnino ius partis que de iure suo ĩfra tam breue tempus nullatenus docere potest de iure suo tollatur. ff. de admi. tu. tutor qui rei. §. j. ⁊ no. s̃. de offi. del. de causis. ⁊ de hoc casu infra dilationes datas reo imperator vtetur suis rationibus. C. de resti. petende. nunq̃ȝ tamen vltra terminũ prefixum poterit iudex in causa ꝓcedere: nisi de consensu partium

ꝓcedat:vt hic.§.de offi.dele.de causis.⁊ ꝑ oīa idē videt̃ si negociū infra certū tēpus instruendū mandat̃:⁊ postea remittendū: q̄ꝛ hoc tēpus ꝓ termino ꝑemptorio est habendū ita ꝙ decetero nō admittent̃ ad ꝓbandū ⁊ corā iudice ad quē fit remissio:⁊ ꝓpter hoc dicūt quidā ⁊ forte bene ꝙ si alicui cōmittitur vt infra certū tēpus instruat causam:⁊ extūc remittat instructā:ꝙ si presentaui litteras hmōi iudici ip̄e iudex adueniēte fine termini etiam nulla recepta instructiōe in causa ⁊ etiā non cito reo infra dictū terminū potest tunc citare reū:⁊ potest p̄figere terminū reo ꝙ cōpareat corā delegante in negocio ꝓcessurus:nec potest dicere reus se grauari:q̄ꝛ actor decetero nō admittit̃ ad agēdū de eo sup̱ quo voluit institui causam:sed ibi īponet̃ ꝑpetuū silētiū:⁊ sibi īputet ꝙ infra terminū nō ꝓbauit que in rescripto cōtinebantur.C.de inge.ma.diffamari.nec valet si opponas ꝙ ordo omissus est qui in rescripto cōtinebat̃ ſm quē debuit p̄mo causam instruere ⁊ postea remittere.§.de rescrip.cū dilecta.q̄ꝛ bene instructa est:q̄ꝛ sn̄ia potest ferri cōtra īpetrantē.vel dic ꝙ hec duo sunt p̄ncipalia mādata:vnū de instructiōe:aliud de remissiōe: vnde vno omisso potest aliud facere.§.de do.⁊ contu.cū dilecti.alij tn̄ dicūt ⁊ forte melius quātū in hoc ꝙ nisi p̄mo citauerit partes ad ꝓcedendū sup̱ instructiōe negocij ꝙ non potest negociū remittere:q̄ꝛ merus citator nō est. Itē iudex nō est anteq̄ȝ incipiat vti iurisdictiōe.§.de off.dele.gratū relatū.postq̄ȝ aūt citet forte potest remittere ꝙ remittit negociū instructū cū sua instructione.s.q̄ꝛ dicet quō citasset partes:⁊ ꝙ actor voluit ꝓcedere. Itē si expedit dicet quō reo dedit potestatē dicēdi ꝙ vellet:⁊ sic de alijs factis et omissis. Itē videt̃ ꝙ iudex ad quē huiusmodi cōmissio īpetratur debet condēnare actorē in expēsis si fecerit citari reū:⁊ nullā ꝓbationē induxit sup̱ instructiōe cause.ar.§.de rescrip.ceterum. in fi.⁊.§.de dolo ⁊ cōtu.finē.sed semp̱ debet remittere:q̄ꝛ sibi expresse h̄ mandatū est:lȝ aliqui cōtradicāt.supior aūt ad quem remittit̃ cā bene examinabit oīa ⁊ oībus examinatis admittet vl̃ repellet actorē vel reū ad ꝓbandū:⁊ al's eos puniet in expensis vel aliter ꝓut ei de iure visum fuerit faciendū. alij tn̄ dicūt hmōi terminū vim ꝑemptorij nō habere.si aūt mandatū est ꝙ instructā vel nō instructā remittat tūc satis dici potest ꝙ post remissionē poterit sibi dari noua dilatio:q̄ꝛ nec exp̄sse nec tacite cōsensit hunc terminum esse peremptorium:īmo in contrarium innuit quando dicit ꝙ non instructam remitteret.

Peruenit qui. s.ledētes. (cōpellas.) hodie non admitteretur talis appellatio.j.eo.vt debitus. (appellationis).§.eo. cum sit romana.in fi.

Consuluit notorium. §.c.proxi. (deferendū.) hodie siue sit occultū siue manifestū non licet appellare nisi grauet̃:⁊ grauet̃ semp̱ licet.j.eo.vt debitus.(notoria.) dic vt diximus.j.de coha.cleri.⁊ mu.tua.(conueniens).§.eo.cum sit.(prosequi).§.eo.c.pxi.

Suggestum reportasse. Ante citationē:q̄ꝛ si post citationē tūc nō eēt dubium:quia si post citationem nō omitteret ꝓcedere p̄mus iudex.§.eo.meminimus.decre.§.meminimus.

Ad presentiam tuaȝ. Eborac. archieps̄ cui scribit̃ excōicatus:q̄ꝛ post appellationē lata erat sn̄ia.(absolui.) ad cautelam.j.de sen.ex.ꝑ tuas.vel dic ꝙ etiā siue absolueret̃ ad cautelā:sed simpliciter tn̄ admittet̃ ad ꝓbandū ꝙ excōicatio nō tenuerit. ⁊ ideo si nō ligatus diuinis se īmiscuit nō incurrit irregularitatē sicut hic apparet.(diuina.) cātauit:lȝ enī ab alijs sit vitādus.j.de sen.ex.ꝑ tuas.ip̄e tn̄ nō dȝ se gerere ꝓ excōicato:vt hic:si de appellatiōe sua cōfidit.

Quam teneamur liceat īformare.) Hoc locū habet in ordinario:sed forte idem ī delegato:sed aduersarius q appellauit turbat.j.e.anfit. ⁊ est casus sp̄alis vbi post appellationē a se factā iudex exercet iurisdictionē suā.alius casus est.§.eo.si duobus. alius casus ē ꝙ pōt breuiare terminū p̄fixū a iure vel a ꝑtibus p̄fixū.§.eo.ꝑsonas.alij dicūt ⁊ bene hoc sp̄ale in archiep̄o cātuarien̄.q p̄uilegio sp̄ali hȝ defensionē omniū appellātiū cantuarien̄. ꝓuincie.

Consuluit deferendū. Hoc credim⁹ correctū quātū ad ea que in iudicio fiūt cū non liceat appellare sine causa.j.eo.vt debitus.⁊.c. cū cā. quantū vo ad ea que extra iudiciū fiunt credimus ꝙ valeat appellatio etiā nō exp̄ssa certa cā dūmodo aliquid dicat vel dicat̃:quare timere possit ⁊ postea sequit̃ grauamē.aliter enim nō admitteremus appellationē extra iudiciū factaȝ ꝓpter multas absurditates que inde sequerent̃.⁊ ar.j.eo.ad audientiā.⁊.c.bone.⁊ a futuro grauamine possū appellare:ne graues me in tali facto:puta ne q̄s molestaret euȝ sup̱ possessiōe sua.j.eo.bone. Itē si aliq̄s ab aliquo aliq̄d peteret extra iudiciuȝ:⁊ ille a quo petit̃ appellaret ⁊ eū grauaret:q̄ꝛ intelligit̃ appellare ne eū grauet occasiōe petiti valet appellatio.j.eo.dilectis.⁊ sic intelligit̃.j.eo.ad audientiā.sed lȝ talis appellatio ꝓcesserit:sed tn̄ ex alijs causis que factū sup̱ quo appellatū est nō tangūt feratur sn̄ia:valet sn̄ia.§.e.cū teneamur.⁊.c.sup̱ eo.ij.rn̄.⁊.c.ad hoc. Itē extra iudiciuȝ valet appellatio ita generalis ꝙ nulla ꝑsona exp̄mat̃ dūmodo factū sit certum.j.eo.bone.in p̄n. Item no.ꝙ appellans nunq̄ȝ debet petere reuocari quicquid post appellationem factum est:sed quicquid contra appellationem factum est ⁊ eius annexa.j.eo. solicitudinē.§.de ꝓcura.auditis.

Cum parati essemus in legatiōe.) Que bene excusaret.xviij.di.si ep̄s.lxiij.di.salonitane. ī auc̄.quo.opor.epi.§.illud.xxiij.q.viij.si autē vobis.⁊.§.de offi.dele.pastoralis.§.vl.ar.ꝯtra.xxiij.q.viij. quo ausu.rep̄hēsibile.xxv.q.j.omne.xij.q.ij.quicūq̄ȝ.nos credimus ꝙ si archieps̄ vocet aliquē ep̄m vel aliū p̄latū ad cōcilium vel ad causam.⁊ rex siue ante siue post eundē vocauerit licite potest ad eū venire:⁊ mandatū archiep̄i intermittere. est enim regi honor deferēdus:⁊ sic intelligo p̄dicta.c.sed si archieps̄ ei mādaret nō obstāte p̄ceptiōe regia debet obedire archiep̄o cū sit de eius iurisdictiōe ⁊ nō regis:⁊ magis est obediendū sp̄ui q̄ȝ carni.§.de ma.⁊ obe.solite. ⁊ idē dicimus in patriarcha si subdituȝ sui archiep̄i vocauerit poti⁹ obediet archiep̄o q̄ȝ patriarche:nisi in casibus in quibus deuoluit̃ iurisdictio ad patriarchā:⁊ sic intelligo cōtraria.pape aūt semp̱ est obediendū nulla p̄ceptiōe obstāte tam rōne honoris q̄ȝ iurisdictiōis.xj.q.iij.qui resistit. ⁊ q̄ꝺ diximus in ordinarijs:ideȝ intelligimus in delegatis.§.de offi.ordi.pastoralis.§.vl.tn̄ circa eos debet cōsiderari vtrū ꝓuocauerit se vocari:⁊ tūc non ꝓsit:etiā no.§.de offi.dele.pastoralis.§.fi.ff.si q̄s cau.l.ij.§.vl.⁊ an habeat regalia nec ne.xxiij.q.viij.§.ecce.§.de ma.⁊ obe.solite.⁊ qui vocat diligēter attēdet quis maiori necessitate ducatur:⁊ qui prius mandauerit ⁊ cui prius fuerit obligatus:⁊ quis maior sit:⁊ multa alia que occurrere possunt: ⁊ que multum valent ad excusationem.

Ad hec ꝙ eccesie.) Hic non erat appellatum nec etiā iurās petebat ab excōmunicatiōe absolui.per tale enī iuramentū nō tollit̃ appellatio si grauet̃.al's enim sine grauamine nō licet hodie appellare siue iurauerit siue nō.(iudicio.) ꝓ contumacia:secus si ꝓ offensa vel alio certo articulo.j.eo.c.pxi. (appellāt.) ex aliqua cā de nouo accidēte:vel ſm vetera iura etiā sine cā licebat appellare.§.e.cū sit ro.tn̄ satis videt̃ innuere sequēs decr.ꝙ in hoc casu.s.qn̄ iurat nō licet appellare sine cā ne aliq̄d ei p̄cipiat̃ occasione p̄stiti iuramēti vel ne p̄ceptū iniūctū faciat.j.c.px.vel post absolutionē appellat in ꝓsecutione iudicij.(xl.dies.) vel plures vel pauciores ad arbitriū iudicis.§.eo.cū sit ro.

Questioni. absoluere. Cū eēnt excōmunicati ꝓ maleficio:⁊ ita nō ē ꝯtra.§.c.pxi.(anteq̄ȝ.) ⁊ sic cōstat appellationē iniustā cum nihil ei mādet̃. si aūt ei mandaretur aliquid teneretur appellatio.§.c.px.⁊ ita nō est cōtra nisi causa subterfugij faceret:vt hic.vl̃ hic loquit̃ de mādato facto ante excōicationem:⁊ ꝓ quo fuit excōmunicatus q̄ꝺ omnino adimplere debet:nec valet appellatio sup̱ eo interposita ꝙ fugiat illud adimplere.(iuramento).q.d.ꝓ absolutionē quā p̄petijt ⁊ iuramentū q̄ꝺ prestitit videt̃ acceptasse iurisdictionē p̄oris iudicis:⁊ q̄cq̄d factū est corā eo:⁊ etiā renūciasse appellationi si fuerat appellatū.§.de offi.dele.gratū.j.eo.solicitudinē.§.de re iudi.ꝙ ad cōsultationē. fateor tn̄ ꝙ si taliter excōmunicat⁹ ab eo peteret absolutionē cum ꝓtestatione.s.ꝙ salua sibi esset appellatio:non videtur renunciare appellationi cum in ea sit periculum:⁊ bene tenet absolutio q̄ȝuis negocium p̄ncipale ad superiorem sit delatum per appellationem.j.de sen.exc.sacro.§.fi.j.eo.qua fronte.§.j.sed si sine ꝓtestatione peteret absolui:tūc renūciare videtur:cum iuꝺ.appellationis sit absoluere.j.de sent.ex.per tuas.in fi. alij dicunt ꝙ iudex a quo appellauit nunq̄ȝ potest absoluere:nisi appellans tacite vel exp̄sse appellatiōi renūciet. (iuramento.) hodie non credimus differentiā siue iurauerit siue nō:cū nō liceat appellare nisi a grauamine.

Reterea. de his. ⁊c. de hoc dicitur s̄.e. ad hec.

Onstitutis. post appellationẽ interpositã a plebano ⁊ primicerio ne archidiaconus eligeret cũ esset excõicatus: vel ne capitulũ eligeret cũ esset excõicatus: nõ eni admitteret appellatio nisi rõnabili cã assigñta. j. ð his q̃ fi. a ma. p. ca. cũ i cũctis. vel põt dici appellatio tenuisse etiã sine cã. ⁊ decre. nõ ꝯ dicit q̃ loquitur qñ appellat a minori pte (excõicatõis). lata in archið. vel in cau satorẽ electũ. (elegerint). in eodẽ ꝯtextu. s̄. de elec. ꝯgregato. secus si ex interuallo. s̄. de elec. ꝯsiderauim⁹ dudũ. ⁊ c. auditis. vbi ð h no. (appellationem) quam emisit ne alij eligerent simpliciter vl sine consensu suo.

Roposuit. appellatuz. aliq̃ iusta cã nõ ea: q2 ab ea appellatũ est in alia cã. s̄.e. ad hec. vbi no. vel dic q̄ suspect⁹ dicit ex ea cã: q2 appellatũ ẽ vt i decre. p̄alle. no. (suspectus). ex alia iusta cã non ex ea: q2 ab eo in alia cã appellauit (graui ⁊ manifesto.) no. q̄ si qs accusat⁹ ẽ de graui et manifesto crimine nõ admittit recusatio: sec⁹ si esset graue ⁊ nõ manifestũ vel ecõuerso. iij. q. v. quia suspecti. (actu). i. quia est notorium facti actu permanentis.

Ua fronte. canonicũ. xxiij. di. in nomine. ⁊. j. q. ij. (preceptũ debitũ). ad min⁹ p tribunali sedere dz. xxiij. di. illud. xlvij. di. de petro. ⁊ lz facere i domo regis sit malũ ꝓpt sequelã: factũ tñ tenere credo dũmodo fiat cũ cause cognitõe vel alio mõ legitimo. alioquin erit nulla si oino fiat ꝯ iuris debitũ. ff. de arbi. q tñ. §. si arbiter. C. de sen. cũ sñiam. et l. prolatã. ⁊. h. ti. pri. c. j. (iudex). q excõicauit a quo appellatũ ẽ. j. de sen. ex. sacro. ⁊ ẽm hoc loquit glo. vel dic q̄ loquit de iudice ad quẽ appellatũ ẽ. sz ⁊ tũc remaneret eadẽ obiectio cũ ab eo ꝑ appellationẽ reuocet iurisditio: vt hic dicit. (decedat). cũ eni vel aduersario obsit nõ est hoĩm malicijs indulgendũ. ff. de rei ven. in fundo. (absoluere). no. q̄ lz iudex detulerit appellatõni tamen adhuc se intromittit de iurisditõe. s. q2 absoluit: ⁊ q2 cautionẽ recepit noie eccl̃ie ⁊ sine mãdato qð etiã est speciale. sed qd si appellãs velit absolui? Rñ. si simpl̃r absoluat renũciasse appellatõi videt. si vero protestet se nolle renũciare appellatõi bñ valet cũ sit iusta cã ꝓtestãdi ⁊ eps male facit nisi eũ absoluat. alij tñ ꝯ dicũt: vt no. s̄. e. c. questioni. nec hec decre. dicit q̄ ꝑmo fuit appellatũ. sed q̄ appellabat ne absolueret. (ꝯquerũtur.) corã prelato excõicatoris dicim⁹ vt absoluant a supiore siue a p̄lato ei⁹ q excõicauit etiã si ñ sit appellatũ. (dicimus) si excõicator noluit eos absoluere. ꝑmo eni ad eũ remittẽdi sunt. s̄. de offi. ordi. ad reprimendã (ad appellandũ). s. ne absoluant.

Eprehensibilis. vel excõicatõnis xvij. q. iiij. si quis suadẽte. lxxxi. di. si qs ãmodo. j. ð sen. ex. tua. j. q. j. reperiunt. (disciplinã) de h. s̄. e. ad nr̃am. ⁊. s̄. de offi. ordi. lz in cor. neglexerit. s̄. e. cũ sit ro. p tuas. (propriũ). alias nõ. xiiij. q. vj. c. j. xvj. q. vj. illud. (faciat). anteq̃z procedat in negocio. j. e. sepe. C. de iudi. sancimus. (hoc q̄ sequit). s. ne religiosi ⁊c. q. d. in prin. §. dixim⁹ de oib⁹ clericis. ⁊ hoc idẽ multo fortius dicim⁹ in religiosis. de eo aũt qð maxie dictũ est. s. de refusione expensaꝝ intelligi nõ põt cũ monachi nõ hẽant ꝓpriũ. xij. q. j. nõ dicat]. (regulare.) repete q̃ diximus. s̄. e. ad nr̃am.

D hoc pateant. s̄. e. cum sit ro. (psonas) eligãt si ptib⁹ placuerit vel ad supiorẽ remittãt. j. e. cũ spãli. oli autẽ secus erat. s̄. de fo. ꝯpe. si qs ꝯ clericũ. xj. q. j. ꝑuenit. ⁊ sec⁹ ẽm leges. C. ð iudi. cũ spãli. nisi vel exponere qõnem. s. de suspitione

Eruenit. appellasse. hoc scðm iura antiqua hodie nõ audiret nisi grauaret. Item factũ recitat q2 ñ sufficit. s. infra tm̃ tpus iter arripere nisi apl̃ico ꝯspectui se pñtet. s̄. e. cũ sit romana. (ꝯmittas). põt hoc facere iudex post appellationẽ: q2 hec res dilationẽ nõ capit. ff. de ap. reci. l. vl. ẽm ala. vel loquit ẽm antiq̃ iura vbi ꝯcedebat frustratoria appellatio. hodie aũt cũ non liceat appellare nisi a grauamine: secus. j. e. vt debitus.

Onsuluit. a rege. hoc vult dicere q̄ rex frãcie nomine iudeoꝝ appellabat vt eis mãcipia xp̄iana retinẽ licẽt vel is ẽ sensus: q2 iudei a rege appellabãt q̄ eos nõ ꝓhibẽt mãcipia xp̄iana retinere. (detineãt) videt. s. ⁊ hec ẽ appellatio ꝯ canonicas sanctões. liiij. di. mancipia. cum non sit admittenda nisi a grauamine. (decreti). liiij. distin. mancipia.

D hoc ipsum. appellantez) ⁊ hoc est qð sequit q̄ appellatõis. si. s̄. e. suggestũ. dic vt no. j. e. vt debitus.

E priore enormitates. vbi gr̃a prior recipiebat q̄ ꝯsentiret donatõib⁹ quas faciebat ꝯsanguineis vel illicitis alienatõib⁹ vel q̄ nemini diceret de ꝯcubinis quas tenebat. vñ canonicus ipse appellauit. ipse aũt prior nõ deferens appellatõi eũ suspẽdit vel excõmunicauit. vñ de hoc precipit ad curiã satisfacturus.

Anto excessu. q̄ iuste appellatõi nõ ðtulit. ij. q. vj. decetero.

Uia nos infamia. i. publico ⁊ infami crimie. (responsi). a qua se purgare nequeũt. ij. q. vj. p̄sbyter. vel dic spãliter i regularib⁹ vt p sola infamia possint remoueri ꝯuicti: etiã sine ordine iudiciario. alias nulla esset dubitatio.

D aures.

D audientiã. subiecerat) si autem papa recipiat aliquez sub protectione parum valet. j. de priuile. ex parte tua. (subiecerat) maxime. idem eni est ⁊ si non subiecisset se. ap. p. cũ sine cognitõe fuerit ꝯdẽnatus: vt. j. sequit. nusquam enim valet sententia in principali lata non ẽuato ordine iudiciario. vel dic q̄ hoc obtinet extra iudiciũ vbi tm̃ ꝓdest supposito ꝓtectioni q̃ztum appellatio q̃ tunc intantũ valet q̃ztum ab ordinario interponit q̄ a tpe appellatõis cessare dz q̄ nihil ꝯtra appellantẽ faceret sine cognitõe ⁊ si fecerit nõ tenet. ⁊ sicut olim poterat appellari ⁊ añ iudiciũ ⁊ post: ita poterat se supponere ꝓtectioni pape. ⁊ si post ferret sñia excõicatõis vel alia sine cause cognitõne nõ valebit. In hoc aũt min⁹ habet protectio q̃z appellatio. q2 protectio nõ valet nisi ꝯ grauamẽ. ⁊ grauamine semoto procedere põt. sed appellatio in totũ transfert cãm ad supiorẽ et non credũt quidã ꝓtectionẽ sublatã vl mutatã. meli⁹ dicit q̄ per oĩa equiparatur appellatio ⁊ suppositio ꝓtectioni cognitõe. h colligit ar. a ꝯrio sensu q̄ cũ cognitõe põt ꝓcedi ꝯ appellantẽ ex̃ iudiciũ. ar. ꝯ. j. e. bone. nã ibi dicit q̄ appellatio ex̃ iudiciũ reuocat factũ ad audientiã supioris: vt no. j. de his q̃ fi. a ma. par. ca. c. j. et s̄. de ma. ⁊ obe. dilecti. sz rñ. q2 vbi appellatur a iudice siue in iudicio siue ex̃ nunq̃z reuocatur factũ ad audientiã pape vel supioris nisi grauet vel q2 ordinez nõ seruat: vt h. vel alio mõ: vt. j. e. vt debit⁹. ⁊ sic loquit. j. e. cordi. sed si appellat a grauamine aduersarij sil̃r nõ iuuat appellatõ appellantẽ nisi sequat grauamẽ sz si sequat grauamẽ: tenet appellatio ad papã facta. j. eo. bone. (sententiã) siue excõicationis siue aliam.

Ccepta. conquestione. cã appellatõis sed ꝑncipalis bñ remittet ad eos si defecerit i cã appellatõis imo q̄ plus ẽ etiã si ꝓbet cã appellatõis vera tñ remittit ad eosdẽ iudices: puta si iudicauerũt nõ esse suã iurisditionẽ: nã in hoc casu etiã ꝓbata vera cã appellatõis corã supiore. s. q̄ iurisditõ sua ẽ. tñ ad eũ remittit cã: q2 alit nõ tolleretur grauamẽ: q2 a grauamine appellat. j. e. vt debit⁹. ij. q. vj. §. fi. ⁊ si ꝯrium diceret appellãs iniustus ꝯsequeret suã voluntatẽ iniustã: ⁊ appellans iuste suo desiderio fraudaret

Ostremo. cõsanguineus infra quartũ gradũ. j. ð ꝯsan. ⁊ affi. nõ dz. vl vsq3 ad gradũ vbi admittit successio. insti. ð ag. suc. (eodẽ). secus in alio.

D hoc. interdicto ab officõ ⁊ sacramẽto. na3 in his nõ releuat appellatio interdictũ qn illud ẽuare debeat. trahit enim secũ executionẽ sicut excõicatõ j. e. pastoralis. §. vl. in prin. ⁊ irregularis ẽ interdict⁹ si q̃ztũcunq3 appellet durãte interdicto ꝯ fiat. ar. xj. q. iij. si quis presbyter ⁊. c. se. In spũalib⁹ in dubijs semp obediendũ est ⁊ in tutiorez ptẽ declinandũ. s̄. de tempo. or. ad aures. secus aũt dicerẽ si intdiceret ab ingressu possessionis vel cuiuscũq3 alteri⁹ rei. nã ibi bene suspẽderet interdictũ p appellationẽ. s̄. de resti. spo. ex cõquestione. cũ gnãliter nõ solũ diffinitiua sñia sed etiã mandatum suspẽdat. s̄. de re iudi. q̄ ad ꝯsultationẽ. j. de no. ope. nun. c. vl. idez videt dicendũ qñ qs suspẽdit a bñficio ecclesiastico tantũ: q2 ꝓpter suspẽsionẽ talẽ si appellet nõ abstinebit a bñficio sicut ⁊ in tpalibus obtinet vt premissum: vñ si appellauit bñficiũ pcipiet sicut prius quasi a quadam temporalitate videatur suspensus

⁊ hoc videtur probare. ĩ. de sen. ex. cum medicinalis. §. si qs aũt in ṽbo ab ingressu ecclesie ⁊ diuinis ⁊c̃. alij tamen dicunt idem in omni suspensione ecclesiastica ⁊ interdicto. s. ꝙ appellatio facta nõ suspendit interdictũ cũ hec decre. nõ distinguat. ⁊ no. ꝙ interdictũ siue suspẽsio ab officio vel beneficio habet similitudinẽ cũ excõicatõe in eo qđ hic dicitur. s. q̃ neutrum ꝑ appellationez suspenditur vt. s̃. no. Item quia suspẽditur necesse est precedere monitionẽ in interdicto a beneficio vel officio nisi qñ fit pro pena. s̃. e. reprehensibilis. Item ꝙ similis pena excõicato ⁊ interdicto ab officio celebranti infligitur. ĩ. de cle. ex. mi. c. iij. Item ꝙ cũ iuratoria cautione vterq̃ absoluitur. ĩ. de sen. ex. venerabili. super eo ꝙ mõachi. s̃. e. qua fronte. §. vl. Itẽ ꝙ vtriq̃ prestat̃ absolutio ad cautelã. s̃. de excep. apostolice. ij. de sen. ex. c. venerabilis. Item ꝙ tenet ⁊ si nullus ordo obseruet̃. ar. xj. q. iij. si quis ꝑsbyter. ⁊ hic. in alijs autẽ suspensionibus est ordo iuris seruandus. alias non nocet. s̃. de in inte. resti. c. ij. nec sunt in alijs suspẽsionibus predicta necessaria. sed ea obseruanda sunt q̃ in alijs interdictis vel penitentijs imponendis obseruari debent. ⁊ capitula que dicũt predicta in suspensione necessaria intellige ĩ suspensione que fit ab officio ⁊ beneficio vel officio tm̃ vel a sacramentis. ⁊ hec vera sunt vbi suspensio vel interdictum ab officio fit pro ↄtumacia: nam si imponat̃ pro penitentia tunc frustra ꝑcederet monitio cum in omnẽ casum subsecuta sit suspẽsio. ⁊ no. ꝙ imponitur pro pena quãdoq̃ ꝑpetua ꝙ ab officiõ ⁊ bñficio suspẽdatur. l. di. de his miror. ⁊ c. studeat. ⁊ c. accedens. quãdoq̃ ad tempus. ĩ. de accu. inquisitionis. in prin. ⁊ qñq̃ interdicit̃ tantum missaꝝ celebratio. lvj. di. nullꝰ. qñq̃ vsq̃ ad mortẽ suspẽdit̃ a sacramentis. ij. q. j. in primis. qñq̃ tamẽ vsq̃ ad tempus. l. di. eos vero. ⁊ c. se. Item suspenditur quis potestate eligendi. s̃. de elec. cum in cunctis. Item suspenditur quis potestate ordinãdi. l. di. ex penitentibus. s̃. de temp. or. litteras. Item ab ingressu ecclesie vel sacerdotali officio. s̃. de offi. delega. sane. ĩ. de sen. ex. sacro. ⁊ sic multas penas poteris inuenire circa suspensionem ab officio ⁊ sacramentis. Queri aũt potest an suspẽsio a pallio ⁊ a pontificalibus sit inter hmõi reputanda ꝙ si est per appellationẽ non releuabit̃. (nequeunt). no. interdictũ secũ ferre exetutionẽ sicut excõmunicatio. ĩ. e. pastoralis.

Cum in ecclesia. tui. scz archiepĩ grauamine hec decre. presagit nouũ ius. ĩ. e. vt debitus.

Directe renũciare. secus est si per ↄtumaciam vel negligentiã elapsum esset tempus. nam tunc nõ posset appellare. s̃. e. personas. nisi post sententiam vel a grauamine: q̃ illud semper licet. vnde cũ hodie non liceat aliter appellare non credimus illam decre. personas aliquid speciale statuere circa non prosequentẽ appellationem. (iura). C. de li. ĩ ima. c. q̃ causa. l. j. (fecit). mulier que defendebat matrimoniũ. (quod est). scz matrimoniũ. nõ separatio matrimonij que est odiosa (. viri) ⁊ ideo non est ei fauendũ: sed mulieri que pro matrimonio stat. et pro illo scđo appellat. s̃. ti. proxi. c. vl.

Preterea. sententiam. hodie ñ licet indifferenter ferre tales sententias. ĩ. de sen. ex. romana. §. caueant. sed ordinarius si cõdẽnatus ad aliqđ certũ ⁊ si illud non soluat iuxta quod mandatur tunc excõicabit eum. ⁊ no. ꝙ si quis excõicauit aliquẽ nisi vsq̃ ad annũ soluerit vnũ tm̃ mandatũ est. vñ si vsq̃ ad annũ appellauerit qñcunq̃ nõ solũ releuabitur quo ad sententiã excõicationis. s; quo ad absolutionẽ faciendã: q̃ sublato principali: scz excõicatione tollitur ⁊ accessorium. s. solutio. s̃. de consti. translato. sed si condẽnasset eum pure ⁊ postea adiecisset: ⁊ nisi solueris vsq̃ ad annũ sis excõicatus: si iste appellat infra decẽ dies appellet: releuatur a cõdẽnatione ⁊ a sentẽtia excõicationis: sed si vltra decẽ dies appellet licet releuetur quo ad sententiã excõicationis non tñ releuatur quo ad condẽnationem que transit in rem iudi. s̃. de re iudi. quod ad cõsultationẽ. diuersa sunt enim ista mandata. et iõ nihil prohibet in vno valere appellationẽ ⁊ ĩ alio nõ. ĩ. de testa. raynutius ⁊ c. raynaldus. si aũt excõicatus fiat alterius iurisditionis nihilominus ligatur dũmodo nõ appellet. C. đ ma. testa. statuliberis. ar. ↄ. ff. de dona. inter vi. ⁊ vxo. cũ hic. §. si sponsus. ff. de penis. l. fi. ff. de iurisdi. om. iudi. est receptũ. s̃. de offi. le. c. fi. Item si conditio feratur in presens vel preteritũ vt excõico te si furtũ fecisti: vel si furtiuã rem apud te habes: hec sententia nõ suspendit̃ ꝑ appellationẽ. insti. de ṽb. ob. §. ↄditões. ff. si cer. pe. l. cũ ad pñs. ff. de ṽb. sig. l. ⁊ si stipulatꝰ fuero sine mã. Itez si dicat excõico te si appellas: q̃cito parat se ad appellandũ ẽ excõicatꝰ. nec valet appellatio. alij dicunt et forte meliꝰ ꝙ valet appellatio ⁊ idẽ est si dicas excõico te si elig̃ talẽ: ac si dicas si elegeris talez ar. ff. de ṽbo. ob. si quis stipulatus sit. alij dicũt ⁊ male: ꝙ in hoc vltimo casu nõ valet appellatio. ⁊ dicũt quidam ꝙ bñ tenet electio sed facta electõe statim incidit in excõicationẽ nisi precesserit appellatio: q̃ nisi teneret electio nõ teneret excõicatio. ar. C. si mãci. ita fu. ali. meuia. eo ꝙ nobis videt̃ ꝙ ĩ his exequẽda est sentẽtia excõicãtis que si fuit ꝙ tm̃ post electionem sint excõicati tunc obtinebit quod dictum est. si autem apparet ꝙ de intentione sit excõicantis. s. ꝙ velit ꝙ sit excõicatus simul cum electiõe faciet de facto tũc electio nõ tenebit ⁊ excõicatio tenebit. ⁊ hoc idẽ videtur si de intentione excõicãt̃ dubitet̃: q̃ q̃cito verba electionis proferret excõicatus erit ⁊ electio nõ tenebit. penetrabilior enim gladius dñi. s. sententia excõicationis est q̃ factum hois. scz electio. ⁊ ideo excõicatio dicitur precedere electionem: s; oppones si intelligis ꝙ excõicatio precesserit electionẽ. g̃ iniusta est excõicatio: q̃ sine causa precedente est promulgata. ĩ. de sen. ex. sacro. so. dico ꝙ simul cũ prolatione verboꝝ incurrit excõicationem: sed excõicatio precedere fingitur propter velocitatem ⁊ ꝓpter intentionẽ excõicantis que presumit̃ esse in dubio vt electio non valeat: vt. ff. de his qui pro nõ scrip. l. j. Item quia ex causa fit. s. propter inobedientiã que statim fuit q̃cito deliberato cõcilio proponit electionẽ procedere. videtur tñ ꝙ non debet incidere in excõicationẽ: q̃ electio non tenet. ar. C. si mã. ita fu. ali. l. fi. sed dic aliud esse in penis spiritualibus que medicinales sunt. ij. q. j. multi: vbi sufficit mala voluntas ⁊ inobediẽtia. aliud ẽ in penis cõuentionalibus ⁊ alijs iudicialibus que odiose sunt. ⁊ ideo restringẽde: vt in ꝑ. ↄ etiã de pe. di. j. pene. ⁊. ff. de penis. l. preses ⁊ l. interpretationẽ. ⁊ probatur vtrũq̃ mẽbrum. ff. de libe. ⁊ posthu. cum quidã. Item eligendo ↄtrahit peccatũ inobedientie. vnde vere dicitur ꝙ talis electio infecta est peccato inobedientie quare non eodẽ modo dicetur infecta pena excõicationis q̃ per inobedientiã irrogatur Item probo ꝙ eligendo ⁊ non post electionẽ tm̃ contrahit excõicationẽ: q̃ si post ↄtraheret iniusta essz excõicatio: q̃ si hoc diceretur idem esset hoc dicẽ excõico te si elegeris ac si diceret excõico te postq̃ elegeris. ⁊ hoc esset iniquum excõicare eũ pro preterito facto vel electione iam facta nisi noua monitio precederet nobis videtur ꝙ in sentẽtia excõicationis ẽ spãle: q̃ semꝑ possit appellare añ diẽ statutã: etiã si vsq̃ ad ãnũ duraret. ⁊ hoc hic expresse dicit̃. in alijs aũt sentẽtijs est ↄtrariũ. s̃. de re iudi. qđ ad ↄsultationẽ. ij. q. vj. biduũ. rõ aũt diuersitat̃ ẽ q̃ sñia excõicationis semꝑ trahit̃ a die ↄditõis. qđ probo q̃ ante nõ tenet sñia: q̃ si sñia teneret esset excõicatus. ⁊ si esset excõicatus deberet vitari: sed excõicati appellatio eũ non releuaret: q̃ hec sñia secũ trahit executionẽ. ĩ. e. pastoralis. Item licet plati ex toto possint tollere sñias excõicationis ꝑ absolutionem tamẽ suspẽdere nõ pñt eas hoc modo. s. ꝙ excõicati sint ⁊ nõ vitentur alias nõ peccẽt cõicando sacramẽtis vel ingerẽdo se cõmunioni alioꝝ. ĩ. de cle. ex. c. illud. ⁊ c. si celebrat. vel ꝙ ab alijs nõ vitẽtur q̃ nec in hoc prodest priuilegiũ ap. se. ĩ. de sen. ex. c. nulli. ⁊ idẽ videtur in interdicto hois: vt no. ĩ. đ priuile. vt priuile. nec facimꝰ differentiã siue excõicator dicat: excõico te ex nũc siue dicat tũc sis excõicatus: q̃ semꝑ sñia trahit̃ ad diẽ ↄditõis. in alijs aũt sententijs quas suspẽdere licet est ↄrium: q̃ sñia statim tenet l; suspendat̃ ꝑ ↄditionẽ. ⁊ ideo a ꝓlatiõe eiꝰ infra decẽ dies ẽ appellãdũ ⁊ hec vera sũt in sentẽtijs q̃ ferunt̃ cũ cãe cognitõe: q̃ si alit̃ ferũtur ⁊ cũ appellatõe ⁊ sine appellatõe l; ↄuenire. C. cominia. epistolas ꝑgra. l. interlocutio ⁊ duabꝰ. l. se (medio tpe.) infra decem dies a die late sñie. ⁊ ita nõ est ↄ. s̃. de re iudi. qđ ad ↄsultationez ↄ. ij. q. vj. biduũ. in pñ. so. illud veꝝ ẽ vt dictũ ẽ. s̃. in pre. gl. ṽ. nobis vi̇ ⁊c̃. si aũt sempronïꝰ prorogauerit terminũ nõ incidit ĩ excõicationẽ. ar. ff. de ꝑca. latã. q̃ nõ est ↄtumax. xj. q. iij. certũ. Itez si adueniẽte termĩo progato nõ soluit incidit ĩ excõicationẽ. ar. ff. de ꝑca. s; si manẽte. ⁊ q̃ terminꝰ vi̇ ꝓrogatꝰ cũ suis accessorijs ⁊ põt h̃ facere: q̃ excõicatio pars iurisditõis ẽ quã prorogat̃ potest. s̃. de of. del̃. de cãis. ⁊ ar. ff. si qs cau. l. ij. in pñ. ff. de arbi. celsus. s̃. de do. cũ dilecti. alij tñ ↄdicũt dicẽtes eũ excõicatũ ꝑ eo ꝙ satisfecerat in termĩo ꝓrogatõis recepte. tũ etiã q̃ ꝓrogationez a pte nõ a iudice recipit cuiꝰ. s. iudicis ẽ ꝓrogãdi iurisditionẽ. et sic ipm ↄtẽpsisse vi̇ ⁊ ex ↄtẽptu iudic̃ qs ligat̃. tũ etiã q̃ qñ excõicatio fertur ab habente iurisditionem. in duobus tamen casibus non debet tenere. s. quando post ap. legitimã: ⁊ quando intolerabilem errorem expressum continet. ĩ. de sen. ex. per tuas. in fi. si tñ ꝑs ĩ termĩo reputauit sibi satisfactũ tũc nõ ẽ excõicatꝰ: q̃ satisfacere ẽ queãdmodũ voluit creditor. ff. đ pig. act̃. si rẽ. §. oẽs.

Secundo requiris. ĩ. e. inq̃sitõnis ↄ. so. ibi (cogi)

.s.ꝺ of.del.suspitōis.(q si corā).j.e.ti.c.cū speciali.

Nisi deferendum. casus. albericus conueniebat.b.sup fundo:albericus actor appellauit añ sniaz ex iusta cā.postea idē albericus spoliauit.b.reum fundo petito:dicit̄ h' q reus spoliat⁹ poterat petere q iudex a q̄ appellatū est faciat restitui sibi dictā possessionē: ⁊ q procedat i cā q̄ ex quo sue appellationi nō detulit: expoliādo aduersariū non potest se iuuare qnin teneatur corā iudice rñdere a quo appellauit.s.e.cū teneamur.s.de rescrip.ex pte.s.alias enī nō bñ iudico q appellatio hmōi decre.in reo appellāte hēat locū i iudicio.extra aūt iudiciū posset habere locū sicut hēs.s.ꝺ elec hōe me.ma. vbi no.(interposita)ab actore qui expoliauit reū neglexit expoliando reum fundo petito:vt.s.in casu dicitur.⁊.s.e.constitutus. de rescrip.ex parte.s.

Nouit ille.interdicti. ꝯ legatum app.se.rex frācie in quodā negocio in quo ipse legatus volebat procedere ꝯ eū proposuit q habebat eū suspectū ⁊ appellauit ab eo.legatus aūt nihilominus processit:ꝯmēdatur hic processus cū esset merus executor in illo negocio.(possit).ij.q.vj. ab executore.⁊ intellige de mero executore.secus si habet admixtā cognitionē.s.de offi.dele.pastoralis.(excederet)idē est si diminuerēt. C.de excep.rei iudi.si vt.vel si dolo aliquid facit.ff.de neg.gest. l.iij.§.si executor.vel si obijciat̄ excōicatio iudici q̄zuis ei⁹ snia ñ semp retractet̄.s.ti.proxi.ad probandū vel aduersarij.s. de excep.exceptionē.xj.q.iij.cū excōicato. vel si sit facta nouatio.ff.de re iudi.l.iiij.§.si quis ex ꝯuētione.vl' si preuenit quadrimestre tēpus.C.de ap.si quis.vel si male interpretet̄ sniam.ff.de ap.exe. vel si obijciat̄ questio falsi.C.si ex falsis.l.iudicati.vel si nō constat ibi quare debet executioni mādari.s.de prescrip.auditꝫ. vel si obijciatur exceptio ꝑ quā ꝯtendit̄ retro iudiciū nullū.s.de procu.in pñtia.C.de procu.l.ꝫ.expoliationē aūt nō credimus retardare executionē(fuisset)no.mex executorē nō licere recusare.

Sepe cōtigit.alterius. siue appellās siue appellati.(occultātis.)no.si procurator occultat mandatū a pncipio ꝯdēnatur dñs:vt h.secus si post q̄z cepit agere procurator ⁊ factus ē dñs litis vel ꝯtumax vel aliquid maliciose agat.tunc enī tm̄ procurator punit̄ de dolo. ff.si si quis ius di.l.j.⁊ no.s.vt lit.nō ꝯtes.ad hoc(lateraneñ.con).s.e reprehēsibilis.qꝺ tm̄ soli appellāti nō prosequēti appellationez penā imponit nō appellato.(a parte)ꝯtra quā appellat̄.(expensarū)⁊ etiā si appellatus nō venerit.sed alias ꝑ appellationem oportuit ipsum facere expēsas tenet̄ ad alias actiones de dolo: si dolose appellauit vel etiā actione in factū si temerarie.arg.ad hoc q̄ iustū est q in expēsis hmōi puniat̄:vel officio iudicis . et q̄ actiones alie nō sunt:iustū est has dari.ar.s.de rescrip.ex pte. s.de dolo in prin.⁊.§.j.ff.de diuer.⁊ temp.prescrip.l.quotiēs.expense aūt que fiūt in cā appellatōis emisse in iudicio:etiaz omēs que facte sunt post sniam etiā anteq̄z appellaret:⁊ que facte sūt in causa principali a qua appellatū est cū iudex appellaitōis succedit iudici principalis cause ei liceat addere ⁊ diminuere.j.ꝺ testa.raynutius.in fi.C.de sen.que sine cer.q̄n.l.j.ff.de vsur. tutor. ⁊ q̄ ei licet reuocare ꝯdēnationē expensaꝝ factā in principali ea dē rōne ⁊ supplere licet veniūt iudic.of. C. de sen.que sine cer. q̄n.l.j.ff. de vsur.tutor.⁊ habet locū qꝺ hic dicit̄ ꝫm quosdā etiā si appellet̄ extra iudiciū.⁊ habet hoc locū qꝺ hic dicit̄ de expensis ꝯpetētibus iure actionis ⁊ de expēsis que fiunt extra iudiciū pro expēsis aūt que fiunt in iudicio nō ꝯpetit aliqua actio nisi ꝺ illis iudex pronūciet in snia.C.de fruc.⁊ li.ex. termīato.C.ꝺ postu.l.iiij.vel eodē die.ff.de re iudi.paulus.in fi. Et no.q nō solū expense que fiunt in iudicio ⁊ que veniūt ex officio iudicis: ꝫ etiam que sunt extra iudiciū ⁊ que veniūt iure actionis taxari debent officio iudicis.⁊ postea ꝑ iuramentū petētis probāde sunt C.de iudi.sancimus.C.vnde vi.si q̄n:auc.ꝺ iudi.§.oportet.que generaliter loquitur de oībus expēsis . Itē ad expēsas que fiūt añ lit.ꝯtes.iudex ꝯdēnabit ex officio suo ⁊ etiā mulctabit iudicez ff.si quis ius di.non ob.l.j.etiā delegatus.ff.de offi.eius cui mā. est iuris.l.si/Itē no.q licet iudex a prin.nō ꝯdēnet ꝯtumacē ad expēsas.tm̄ post lit.ꝯtes.⁊ semp vsq̄z ad sniam ⁊ etiā in snia poterit ꝯdēnare ad expēsas etiā si sniam ferret ꝑ ꝯtumace ⁊ non tm̄ tꝑe sententie:sed etiā eadē die vt dictū est:cū enim officiū iudicis semp duret a prima citatione vsq̄z ad finē litis:non video quare q̄ncunq̄z velit nō posset ꝯdēnare ꝯtumacē siue ante litez cō. siue post.imo pl⁹ q etiā si añ lit.ꝯtest.iudex ꝓnūciauit nō obstāte exceptōe militie ꝓcuratorē admittēdū vel nō obstāte exceptione

spoliatōis vl' excōicatōnis procedendum in causa.⁊ nihil dixit ꝺ expensis:nihilominus postea lit.pen.vel in fine litis poterit ad expensas occasionē predicte exceptionis reprobare factas illuz qui frustratorie exceperat condēnare.imo dicunt quidā q i his casibus non poterit appellari a condēnatione expensarum cuz decem dies effluxerint a die prime sententie.⁊ ista sententia expensarum fit executio prime sententie.ff.quod me.cā:si cū exceptione.§.aliquādo.ff.de dolo:arbitrio.nisi excederet in taxatiōe expensarum.vel nisi proponens exceptionē posset excusari q ꝓbabiliter proposuit excep.licet succubuerit.ff.de le.ij.qui q solidū §.etiam.⁊ in predi.§.in auc.de iudi.§.oportet. Item videtur q iudex potest post litem ꝯtest.reuocare predictas latas interlocutorias.ff.de re iudi.q iussit.alias tamē ratū manet quod per eos factum est.s.de excep.pia.(a parte.)cōtra quā appellatur(approbata.)nam si appellatio non reciperetur neq̄z a iudice neq̄z a ꝑte non habet locum hec constitutio.j.e.interposita.§.j.(absentē) siue appellantem(procederetur)per iudicē appellatōis.(peremptorie)no.non esse vocari appellantē ex quo prefixus terminus appellationis vel a iudice vel a partibus:⁊ tunc necesse est expectari finem termini vt vel procedatur si appellauit ante sententiam.s.e.reprehensibilis.(personas)vel vt rata maneat sententia si appellatum est a sententia.s.e.cum sit ro.terminū autem a iure statutum potest preuenire appellatus per modicum tēpus si vult q cognoscatur de iusticia prioris sentētie vel si vult expectare finem legalis termini rata manet sententia.ij.q.vj. appellatore ces.appellator autem non habet necesse expectare ꝓpe finem anni.sed statim potest prosequi ne labatur annus ei .j.e. oblate.⁊ generaliter diximus q vbi terminus prefixus est a iure tm̄ q siue appellatus siue appellans sit absens ad hoc q procedatur:necesse est eum vocari.C.ꝺ ap.auc.appellatore.j.e. per tuas.⁊.c.nicholao.⁊.j.de priuile.cum olim.sed ratam bene habebit sine citatione solo lapsu anni:vt dictum est.sed nunq̄d idē dices in sententia excōicationis vt lapsu temporis anni si nō prosequatur appellator q sententia transit in rem iudi.⁊ quidā dicūt q si excōicatio precessit appellationem hec questio questionem non habet:quia sententia excōmunicationis semper tenet siue prosequatur appellatio siue non.s.de offi.ordi.ad reprimēdam.j.e.pastoralis.in fi.si vero appellatio procedat excōicationem tunc questio locum habet.⁊ est dicendum q si infra tēpus statutum appella.non prosequatur est retro excōicatus a die excōmunicationis late.ff.ex qui.cau.insa.l.furti.in prin.C.de tēp. ap.l.penul.§.illud etiam.⁊ si queratur an ea teneāt que medio tempore gessit.s.inter excōicātionem ⁊ tempus finitū ꝓsequende appellationis.respōdeo q interim vitandū est in iudicijs ⁊ i alijs nisi in causa appellationis prosequende.j.de sen.ex. per tuas.sed nunquid potest post tempus appellationis prosequēde prefixum implorare officiū iudicis vt petat sniam excōicationis nullā pronūtiari:vtpote per appellationē latā?ar.q sic.ff.ꝺ ap. si expssum.sed videt̄ ꝯtra q̄ ex quo tēpus appellatōis ꝓsequende elapsum ē renūtiasse videtur appellationi:vt iudex ea nō obstante procedere possit ⁊ ratū sit quicquid fecit.s.e.cū sit ro.ꝑsonas. Item quia hoc dicere non potest nisi prosequendo appellationem.sed si ex alia causa q̄z ex qua appellatum est vellet dicere sententiam excōicationis nullam post tempus elapsum : puta quia excōicator non esset iudex suus bene posset.⁊ hoc ipsum scꝫ q post tempus appellationis prosequende prefixum possit dicere ex alia causa sententiam nullam:vel quicquid aliud factū est obtinet etiam in sententijs alijs ⁊ etiaz in negocijs ⁊ extra iudicium habitis obtinet:vt.j.c.proxi.⁊.j.e.solicitudinē.ar.cōtra pro prima parte.ff.de inoffi.testa.ꝯ veterani.§.si quis filius.ff. ex qui.cau.ma.necnon.§.penl'.vbi dicitur q infra idem tempus locū habet exceptio inoffi.testa.⁊ resti.in inte.infra qꝺ habet locum ipsa querela ⁊ petitio restitutionis in integrum.nec miruz: quia que temporalia sunt ad agendum perpetua sunt ad excipiendum.ff.de do.excep.pure.ergo eadem ratione si due actōnes ad idem competunt sicut hic competunt: prosecutio apppellationis ⁊ officium iudicis ad dicendum sententiam nullam etiaz ex alia causa q̄z q̄ post appellationem lata est:puta quia iudex non erat:infra idem tempus constringuntur.hic facilis ē respōsio:quia semper infra idem tempus ⁊ actio ⁊ exceptio tollunt̄ si excipiens: fuit in mora.si enim in mora nō esset perpetue sunt exceptiones:sicut patet si aliquis fuit exheredatus qui ⁊ dum possidet est in mora:quia habet querelam que non dat̄ directo contra eum possidentem.sed contra testamentū. idem dicim⁹ ꝺ restitutione.sed in actionibus constat esse contrarium : quia ad maius tempus competit vna q̄z alia etiam vno ⁊ eodem facto ad maiorem quantitatem. ⁊ hic non sunt diuersi modi. vnus

agendi:⁊ alius excipiendi. sed vterqȝ est modus agendi:vnus
quo prosequatur appellatio:alter quo directo intentat officium
iudicis ad rescindendam sententiam ex alia causa:vt no.s.d of.
dele.cum contingat.vel dic quia quod dicitur ꝙ infra idem tem
pus restringuntur ⁊ actio vel exceptio vel due actiones.⁊ tūc ve
rum est vbi simul ex eadem causa oriuntur ⁊ ad idem tendant.
ad h non nascitur ex eadem causa sed ex diuersis:nam ex alia cā
nascitur petitio quando petitur sententia nulla pronūciari ꝓ eo
ꝙ post appellationem lata est que infra tempus tm̄ appellatio
ni prosequende prefixum locum habet. ⁊ ex alia causa puta qꝛ
expressit errorem vel quia non fuit iudex in electionibus:qꝛ non
fuerunt vocati qui fuerant euocandi quod licitum est.⁊ sic non
obstat.ff.de his qui no.infa.furti.in prin.vbi dicitur ꝙ condēna
tus furti non prosequens appellationem fingitur infamis a die
late sententie:quia pretextu appellationis prosecute non hȝ auxi
lium.sed si alias dicere posset sententiam nullam bene audietur
nec fieret infamis.h autem vt premissum est aliud axilium com
petit super quo auditur:⁊ quo probato apparet ipsum excōica
tum non esse.nec facimus differentiam:an in iudicio vel ex̄ iudi
cium appellatum sit.Sed oppones contra id quod dictum ē.s.
ꝙ post transla.tempore appellationis prosequende non potest
dicere sententiam nullam ex ea causa ꝙ post appellationem la
ta est quomodo id quod non tenuit:puta ꝙ est post appellatōeȝ
potest fieri ratū alias omissionem prosecutionis ap. responde
mus bene:vt.ff.d iudi.licet.ff.rem ra.ha.l.iij.§.falsus:⁊.l.penl.
§.vlti.quidam tamen dicunt ꝙ contra sententiam precedenteȝ
ap.non possum aliquid dicere nisi ap.prosequatur infra annuȝ.
⁊ sic intelligitur furti actio.sed contra sententiam sequentem ap
pellationem etiam post annū potest dicere etiam de ap.sed pri⁹
dictum magis placet.in sententia tamē excōicationis dicunt ali
qui ꝙ etiam post annū possit dici propter ap.precedentem nō te
nuisse quia non capit effectum ex taciturnitate vel tempore sȝ ex
intentione ⁊ potestate excōicantis que nulla erit post appella.⁊
quia secum trahit executionem.j.e.pastoralis. Sed nunquid iu
dex qui non detulit ap.in alijs qȝ in excōicatione poterit conuerti
ab eo qui non est prosecutus appellationem suam:quia litem su
am fecit:vel quia per imprudentiam iudicauit.ar.ꝙ sic:insti.de
ob.que ex qua.de.na.in prin.ar.ꝙ non:quia clpabilis fuit ꝙ nō
prosecutus fuit appellationē.ergo agere nō potest ista actione.ff
de euic.herennius.§.vl.⁊ quia nō potest prosequi causam appel
lationis quia annus elapsus est:nec ea que pendent ex ea.s.ꝙ fe
cerit litem suam vel alia huiusmodi quasi eis videatur tacite re
nunciasse.j.e.solicitudinem.ff.si quis cau.si eum.§.vlti.tamē sa
tis credimus ꝙ ex causis predictis possit conueniri ⁊ ad minus
ↄdēnari pōt i.xx.pond⁹ auri.C.de ap.qm̄ iud.(eā)appellatōnē.
(vigorem.)hȝ in isto casu si appellans nō mittat ꝓcuratorē ad ꝓ
secutionem ap.sed ad impetrandum litteras tm̄ nō imputatur
ei.j.e.interposita.§.j.⁊ idem etiam credo de appellato cum non
sit in culpa:quia iudex appellationi nō detulit(appellationē)hu
iusmodi.i.terminū ap.prefixum:ei enim potest apponi ꝙ legiti
mo impedimento detentus sit is qui debuit ipsaȝ appellationē
ꝓsequi.ff.si qs cau.l.ij.⁊ p totū(terminū)si de termio prefixo ab
hoīe loqueris illū:nec vna die lȝ ꝑuenire nec ipetrando lr̄as nec
procedendo in causa appellationis:si loqueris de termino prefi
xo a iure illum licet preuenire. sed modico.i.per mensem ab ap
pellato petente confirmationem sententie:vt non videatur ma
liciose preuenisse aduersariuȝ:vt.ij.q.vj.appellatore.ces.litteras
autem impetrare quandocunqȝ potest dūmodo cessat malicia.j
e.oblate.appellator autem potest prosequi quandocunqȝ vult
dōmodo non maliciose preueniat ⁊ impetrando litteras ⁊ pro
sequendo ap. si oportebit citari appellatum.⁊ estimabitur hoc
ꝫm arbitrium iudicis.

Constitutus.transtulerūt.

hec translatio votorum hodie non admitteretur nisi
ꝫm tenorem decre.s.de elec.quia propter. in fi.scȝ si
esset absens in loco vnde vocari debet ⁊c̄.vt ibi.(quibusdam)q
non transtulerunt votum:sed in eum consentiebant expresse per
se:quia expresse consenserant non collata voce in epm̄.(epo).sic
illi qui cōmiserāt vocem episcopo.sed vt dicunt quidā hoc specia
le in legatis qui de latere se.ap.transmittuntur.sed contra est.j.
de accu.ad petitionem.vel dic non fuisse de iure.sed quia partes
non contradixerunt papa stat tali instructioni.alij dicunt ꝙ pro
pter moram que periculosa est in electionibus in eis specialiter
concessum est.ar.s.e.qua fronte.§.j.⁊.j.e.oblate.§.vl.vel potest
dicere ꝙ hic dicitur esse ius cōmune:qꝛ si appelletur ab aliq̊ iu
dice ⁊ maxime extra iudicium:⁊ postea ille qui dicitur appella
tus coram eodem a quo dicitur appellatum vel coram superio
re vel quocunqȝ alio prosequatur ius suū sup eo de quo dicit ap
pellatum.⁊ aduersarius dicet:dn̄e nō debes te intromittere de
hoc negocio:qꝛ super eo appellaui ad papam:si aduersarius ne
get appellationem vel confitetur eam : sed dicit ꝙ per eum non
transfertur iurisditio ad iudicem ap.qꝛ nihil factum est ↄtra ap
pellationē.vel dicit tempus appellationis prosequende effluxū
bene audiet huius.replicationes ⁊ probationes super eis: et sic
erat hic ar.op.j.e.ro.§.si vero vo.nisi forte superior incepissȝ co
gnoscere:quia tunc causam a iudice ap. attentatam nullomodo
inferior tangere debet.s.de offi.dele.pastoralis.§.ij.vbi no. sed
his contradicere videtur littera vbi dicit ꝙ intromisit se de cau
sa ista.non vt derogaret appellationi sed vt causam instructam
remitteret.sed dic ꝙ bene legatus iure legationis poterit cogno
scere ⁊ poterat super huius. probationes recipere:sicut quilibet
alius ordinarius.⁊ hoc non faciebat vt derogaret appellationi
si appellatio tenebat:sed de hoc volebat cognoscere vt dictuȝ est
an ad superiorem per appellationē esset iurisditio deuoluta:an
apud se remansissȝ: ⁊ sententia super hoc lata preiudicabit par
tibus nisi appellent.ff.de iudi.si quis ex.j.e.solicitudinē.(assen
su).no ꝙ per appellationem extra iudicium tenetur quis prose
qui infra annū quod fateor verum esse computato anno a die q̊
fit contra appellationem.nam tunc incipit appel.tenere ⁊ nō an
te diem grauaminis currit annus.C.de prescrip.xxx.an l.fi.§.il
lud autem.⁊.§.fi.⁊ sunt hec vera nisi recedatur ab appellatōne
vel quia appellans renunciet:vel quia causa est iniusta quar ap
pellatio cesset.j.e.solicitudinem.vel quia ille a quo appellar re
moueat grauamen.j.e.cum cessante(ne tamen).q.d.⁊ si.xj.non
sunt admittendi ad prosequendam appellationem tamen si vo
lunt excipere non tanqȝ appellantes audiendi sunt.sȝ nec cogūr
excipere nisi velint:⁊ ideo non excipientibus eis mandat inqui
ri de sequentibus h in littera.vl' reiecta appellatiōe procedit pa
pa ex officio(exceptiones)propositas contra electum in decanuȝ
petentem confirmationem. sed littera videtur contradicere in
prin.vbi dicit ꝙ episcopus contulit ei decanatum.ergo erat con
firmatus:non ergo eam petebat.sed expone ibi contulit decana
tum.i.ius in decanatu petendo per electionem quam de eo fecit
non enim eligendo confirmare intelligitur:vt no.s.de elec.cū in
ter ca.vel dic ꝙ hic vocat exceptiones causas quas proponebāt
contra electionem petendo eam cassari.sepe enim hec exceptio
vocatur actio.j.de accusa.super his.vbi dicitur ꝙ tribus modis
agitur de crimine.⁊ no.s.de postu.prela.c.j.vel dic ꝙ etiam si ꝓ
confirmato debet haberi tamen excipitur:no.s.de cau.pos.cum
olim.(facto epi).s.iuri sibi quesito p collationē epi.(nitit.)modo
(pretermissis).i.ↄtēptis(ṗdictis).xj.(translatōe)illi q ↄmiserunt
vices suas epo tali tenore ↄmiserūt si illi.xj.secū ↄuenirēt(nomia
tionē).xv.eni elegerāt vl' noīauerāt aliū de quo h nō fit mētio.

Constitutis.duobus.

quidā di
cunt ꝙ h
hodie essȝ ↄ formā si se astringerēt ad duos tm̄ qd es
set ↄ formā.s.de elec.qꝛ ꝓpt. Tu dic tm̄ de duob⁹ pos
set fieri scrutiniū ⁊ ↄpromissum cū nō sit ꝓhibitū.imo h inuenit
ꝙ tm̄ duo de suo collegio eligāt.si sit ibi dign⁹.lxj.di.null⁹.iij.vel
idē de alia certa ecclia.j.de v.sig.abbate.s.de ↄsue.cū dilect⁹(ap
pellauerit)querit si post talē appellationē missus fuisset i pos.ꝓ
positure cācellari⁹:⁊ postea ꝓnūciata eēt iusta appellatō:an cā
cellari⁹ posset recuꝑare sua priora bn̄ficia:⁊ maxie si essent alij
collata? Rn̄.nō si talia erāt ṗma bn̄ficia q̄ hn̄t curā aīaꝝ vl' ꝑsona
tus.al's aūt lȝ.j.de ṗben.de multa.ar.xxj.q.ij.si quis iā.Si dicis
nec obstat qꝛ nō hȝ pacificā possessionē:⁊ qꝛ adhuc ꝓpt appella
tionē pōt cassari ei⁹ electio.ar.j.de accu.sup his: intelligim⁹ eni
ꝙ dȝ ⁊ sufficiat hre pacificā possessionē de facto ⁊ si de iure non
hēat cū de iure ignorātia neminē ⁊ maxime ṗlatos non excuset
vt.s.de temp.or.c.vel non est. Item appellatio ei prodesse non
potest cum ei non detulerit.s.e.constitutis: an sit.nec enim iud.
auctoritas excusat:vt.j.e.dilectis.circa fi.⁊.s.de temp.or.c.dile
ctus.Si autem non esset appellatum ⁊ intrasset possessionē sede
ecclesie:siue quando intrauit mouebatur sibi lis siue nō:ṗora be
neficia non recuperat.ar.xxj.q.ij.c.si quis iam.Si vero sit cōfir
matus tm̄ nec habuit possessionem prima beneficia retinet.xij.
dist. si qui episcopi.ar.ↄ.lxxij.di.placuit. Sed illud loquitur de
adepto possessionem.de hoc etiam no.j.d prebē.de multa(alia)
h licet quando appellar a sententia.C.de temp.ap.p hāc.an sen
tentiā aūt nō(explicare)inter istū ⁊ hūc sequentē.s.(nos ergo)de
ficit tot⁹ iste textus sequēs ꝫm ꝙ ↄpertū est i registro.

¶ Nec appellatio quā post ↄfirmationē obiecerat ↄfirmatō
nis factū debuit ipedire qm̄ a maiori pte ↄ ↄstitutionē maioris

⁊ sanioris nulla rationabili causa obiecta vel ostensa interposita fuerat: q² ⁊ decanus apponēs rationabilem causam sue appellationis: nec opposuit: nec ostendit nos ergo ⁊c̄. (rationabilem.) ¶ Et idem est si rationabilem cām appellationis expressisset. Nam rationabilis causa appellationis emisse extra iudicium non cassat quod factum est ante appellationem. Nec impedit eius executionē vel effectū: sicut h̄ erat ꝙ confirmatio hec đ qua hic loquitur fuit facta sine solēni cause cognitione. quod factum tenet. s̄.e.c. proxi. licet melius esset si sit factum cum cause cognitione. Secus autem est in appellatione emissa in iudicio: quia illa suspendit sententiam ⁊ effectum eius. ff. ad turpil. l.j. in fi. ⁊ s̄ de offi. dele. c. pastoralis. §. preterea. Item secus in his que fiūt post appellatonem: quia illa bene impedit appellationē. etiā extra iudicium emissam. s̄.e. ad audientiā. nisi sint alia que sequūtur ex his que precedunt appellationem sicut est hic. Nam sicut appellatio non impedit precedentia: sic nec ex eis sequentia. vn̄ ex quo ꝯfirmatio precessit appellationē: appellatio non debꝫ impedire effectum confirmationis. Et intelligo vera nisi infamia esset: quia tunc bene impediretur effectus confirmationis. j̄. de accu. accedens. ⁊ no. s̄. de cau. pos. ⁊ propri. cum olim. alij dicūt vt no. in glo. que incipit: q² appellatio. fatemur tn̄ ꝙ talis appellatio negocium huius confirmationis transfert ad superiorem Alij dicūt ⁊ non improbabiliter ꝙ confirmatione facta etiaꝫ in forma iudicij non valet appellatio. nec est ei deferendū nisi assignet iustam causam appellationis. ar. op. hic. ⁊ melius in additione hic proposita quā extraximus de registro. ⁊ ar. j̄. de his q̄ fi. a ma. par. ca. c.j. Si aūt rationabilē cām subijciat suspēdet effectū ꝯfirmationis p̄cedētis. ⁊ p ꝯn̄s nullū sortietur effectum: vt h̄ colligitur. ar. a ꝯtrario sensu. Si aūt appellet a ꝯfirmatōne extra iudiciū iam facta nullo modo suspenditur ꝯfirmatio nec effectus eius: quod ex eo probatur: quia non dicitur confirmationem nō tenere: vt plenius in glo. no. que incipit quod est ⁊c̄. v. talis: veruntamē appellatio valet etiam extra iudicium facta: ⁊ etiam a precedenti grauamine ad hoc ꝙ negocium transferat ad supiorem hoc modo ꝙ nullus iudex ordinarius poterit se intromittere de negocio sup quo appellatū est nisi iudex appellationis: nisi renūcietur appellationi tacite vel expresse. s̄. de elec. statuimus. appellatio enim extra iudicium proprie fit a grauamine futuro s̄.e. consuluit. j. ⁊ ij. j̄.e. ad audientiā. s̄.c. proxi. j̄.e. bone mēo. in his enim omībus tantū a futuro vel instanti grauamine appellatur ⁊ non a preterito. Secus autē est in iudicijs vbi non appellatur nisi a preterito grauamine. j̄.e. vt debitus. appellatio autē de qua loquitur hic que fuit facta ꝯfirmatione facta in forma iudicij sicut ex littera apparet: ideo nō fuit admixta appellationi. (ꝯfirmatōis effectū). q² appellatio nō fuit iusta. ⁊ ideo nō retardaretur ꝯfirmationis effect⁹. Si aūt esset iusta bn̄ retardaretur ⁊ si procedetur vltra reuocaret hoc ipso qđ factū est postq̄ꝫ trāslatum esset negociū ad superiorē per appellationē. j̄.e. vt nostruꝫ. ⁊ de accu. accedēs. s̄.e. bo. me. Si aūt possessioneꝫ haberet ante ap. propter appellationē nō omitteret cōmodo possessionis vtilicet si post probaret cām appellationis fructus restitueret. C. đ rei vē. si fun. C. credi. ven. pi. impe. nō pos. l.j. Item credimus ꝙ non esset audiendus ap. si appellaret tm̄ ne inuestiretur: q² cōfirmatio non suspenditur per appellationē. ergo in oībus dꝫ suuꝫ effectum consequi. sed appellandū est a grauamine qđ fit in confirmatione: vel potius ab ipsa ꝯfirmatōe que postq̄ꝫ est sic a possessione suspensa. ff. ad turpil. l.j. in fi. ⁊ per ꝯn̄s oīa alia suspēderentur. ⁊ sic intelligitur. j̄.e. ad nostrū: ⁊ repete que no. s̄. de cau. pos. cum olim. plus placet qđ dicitur in glo. que incipit: ⁊ idē est (effectum) quid est administratio dic vt diximus. s̄. de cau. pos. cū olim. talis est qō: vacante prebēda in ecclesia parisieñ. intellexit capl'm ꝙ eps volebat eam ꝯferre. a. parisieñ. tūc capitulū cōparuit corā epo dicēs: iste quē vultis facere canonicū parisieñ. est illegitimus ⁊ homicida. ⁊ hoc volumus incontinēti probare coram vobis. vnde supplicamus ꝙ talem hoīem non aggregetis nostro collegio. ⁊ si contra feceritis appellamus. eps tm̄ nihilominus dedit ei prebendam ⁊ stallū in choro ⁊ locū in capitulo ī signū possessionis: queritur an teneat talis prouisio: ⁊ an canonici ⁊ alij debeant eum habere pro canonico: ⁊ sibi de iuribus canonicalibus respondere. so. si appellatio est interposita ex predictis causis vel alijs legitimis dūmodo obtulerit se eas probaturum: ⁊ etiam si ita vere comperitur ꝙ prouisio post facta nō valet: īmo plus videtur ꝙ idem est etiam si corā epo nō obtulerit se probaturū: etiā ex hoc est ꝙ non obstatur tali prouisioni q̄ nulla est ipso iure tenet prouisio facta ab alijs ad quos deuoluit ptās eligendi: vt habes expresse. s̄. de elec. bo. me. ma. ⁊ c. auditis. et in isto casu male fecit eps si faciat sibi responderi de iuribus canonicalibus. etiam impediendum est talis effectus prouisionis ⁊ ꝯfirmationis cum nulla sit prouisio facta ab eo. ⁊ si cum supiore agatur ꝙ faciat eis respondere sicut canonico ⁊ excipiatur cōtra eum cum nō teneat prouisio de eo facta post talem appellationem probata appellatione in veritate causarum absoluentur rei cum per hoc prouisio facta appareat esse nulla. illud autē nō sufficeret ad absolutionem eorum si probaretur quod agit causa super statu eius aliquando an sit illegitimus vel homicida. ⁊ an prouisio eius teneat vel non. īmo hoc non ostante nisi opponant ⁊ probent sicut supra diximus condēnabuntur ad respondendum sibi sicut canonico cum interim habendus sit pro canonico: quia prouisio habet vim non tm̄ electionis sed etiam cōfirmationis ⁊ ꝯfirmatio q̄ꝫdiu toleratur etiā lite pendēte obediēdum est ei. viij. q. iiij. nonne. s̄. de elec. transmissa. ⁊ li. pen. nihil innouandum est. xj. q. j. que res. nec obstat. ff. đ except. vl'. fund. ⁊ l. fundi. q² sic dicitur ibi: idem non admittatur ad vendicāduꝫ fundum ⁊ sententiam petendam eidem fundo. Ita h̄ non debꝫ iste canonicus dum impugnatur status eius admitti ad petēdū ꝙ sibi sicut canonico respondeatur. respondeo ꝙ ibi loquit quādo idem agebat ad vtrūqꝫ. h̄ autem iste canonicus non petit canonicatum: quia per prouisionem episcopi cum habet. sed agit de hoc contra eum vt dicitur non valere. ⁊ tunc non prohibetur agere vt sibi respondeant tanq̄ꝫ canonico. fatemur tamen ꝙ illi qui debent ei respondere de iuribus canonicalibus bene faciunt si sciunt veras causas appellationū si ei non respondent. arg. j̄.e. dilectus. nisi cogantur: vt no. j̄. de sen. ex. inquisitionis. Si aūt nulla appellatio sed contradictio precesserit prouisionem vl' etiam si precessit appellatio sine causa licet causa subesset: vel etiam cum causa: sed non erat vera causa appellationis: tunc episcopus propter talem contradictionem vel appellationes non debꝫ dimittere quin prouideat ⁊ sibi faciat tanq̄ꝫ canonico responderi ⁊ non impedietur effectus siue confirmationis: vt hic. immo pl⁹ est: quia si post talem prouisionem fiet electio ab his ad quos ex hac causa deuoluitur potestas eligendi: non valet hec secūda electio propter hanc solam causam quia est facta post aliam q̄ erat aliqua: licet primam electionem cassari contingat propt aliquaꝫ causam: vt expresse habetur. s̄. de elec. considerauimus: vbi no. Sed contra. j̄.e. vt nostram. so. ibi. ⁊ s̄. de cau. pos. ⁊ proprie. cū olim. hoc tamen bene fatemur ꝙ si eps per stallum chori ⁊ locū capituli vel alio legitimo modo dedit ei possessionem canonicatus ꝙ deferendum est in possessione sua quousqꝫ constat de sua appellatione de veritate causarum. j̄. de insti. cum venissent sed postq̄ꝫ constiterit de eis cogetur omnia restituere que precep j̄.e. bone me (esse): quia tūc primo incipit constare ꝙ possessio supra data fuit iniusta. tamen h̄ no. ꝙ postq̄ꝫ superior incepit cognoscere de appellatione episcopus vel alius non poterat dare dicte prebende possessionem: nec tenet datio nec defendendus ē in tali possessione: licet si data esset possessio post appellationem anteq̄ꝫ superior inciperet cognoscere defendendus esset in possessiōe sed postq̄ꝫ superior incepit cognoscere non habet se intromittere inferior: quia iam ad superiorem videtur negocium reuocatum: ⁊ quia plus valet reuocatio q̄ꝫ appellatio. j̄.e. vt nostrum. Item dicimus ꝙ a prin. quando iste episcop⁹ dare volebat possessionem dare canonico si appellasset capitulū. sed epus nihilominus dedisset tn̄ tuēdus ē in possessione quousqꝫ ꝯstat de p̄ma appellatōe ⁊ veritate cāx: q² hec appellatio ē ex iudiciū. sec⁹ aūt si in forma iudicij procedet (in modū) sed quare nō poti⁹ admittitur ad excipiendū q̄ꝫ ad accusandū: vel ad denūciandū. s̄. đ in reiur. quēadmodū. ff. de supfi. l.j. dicūt quidā h̄ ꝯtingere ꝓpt p̄sumptionē malicie q̄ erat ex pte decani: ar. s̄. đ resti. spo. lr̄as. et q² odiose sunt accusatōes ⁊ cū maiori difficultate ꝓsequent accusatōes q² honorat tabellio. ij. q. viij. §. vl. ⁊ q. iij. c.j. ⁊ ij. Itē facili⁹ repellit a denūciādo vt si n̄ admonuit. ⁊ si n̄ ex charitate ꝓcedit. ij. q.j. si peccauerit. ⁊ q. vij. accusatio. tu dic ꝙ cū exceptō n̄ sit aliud q̄ꝫ actoris vl' intentoris exclusio. ff. de excep. l.j. ⁊ ij. ⁊ h̄ cū iā p accusatōeꝫ ꝓsecut⁹ sit suā intētionē. nō est ꝯ̄ ꝙ det exceptio. ar. op. j̄.e. pastoralis. §. vl. q̄ nō dat nisi circa accusationē vel intentionē. ff. đ exc. l.j. sed nec appellationē ꝓsequēdo pōt aliā ꝓsequi cām nisi q̄ exp̄ssa ē. ⁊ lꝫ ꝯfiteamur sn̄iam ꝯfirmatōis diffinitiuā. ⁊ iō vide ꝙ posset ꝓsequi nō solū cās exp̄ssas sꝫ alias. C. de temp. ap. p hāc. Illud tn̄ intelligim⁹ h̄re locū vbi ordine iudiciario ꝯuato sup ꝯfirmatione ꝓnūciauit. sꝫ si summari cognosceret nec tūc pōt dici diffinitiua sn̄ia sꝫ p̄ceptū vel factū. ⁊ in hoc casu necesse ē cām exp̄mere. j̄.e. vt debit⁹. Sꝫ dices cū nōdū lata sit sētētia sup appellatōe ⁊ adhuc sit in petēdo ꝯfirmationē quare nō interim admittit excipiēdo ꝯ̄ eū? Rn̄. ꝙ excipiēdo nō admittit q² si vellet omittere appellationē statim trāsiret p̄ceptū vl' factū

ꝯfirmationis in rē iudi. Si autem vtrūq3 ꝓsequi vellet nō pos
set cū se nō patiantur: q2 fieret preiudiciū ꝯfirmato qui dicit suā
ꝯfirmationē tenere: ⁊ ideo nō haberet locū exceptio. vł dic ꝙ no
toriū iuris erat ꝙ appellatio ex predicta cā emissa non tenebat
vñ nō potest dici ꝙ in pendenti esset causa appellationis. vel dic
ꝙ ꝯfirmatio extra iudiciū facta pretextu alicui⁹ appellationis se
quētis nō suspēditur: vt no. in glo. idē est (in modū) no. post ꝯfir
mationē nō sunt alij modi agendi nisi accusando vel denunciā
do: nec est modicū propter difficultatem accusationis: quas hēs
s. ij. q. viij. ꝑ totū. ⁊. q. vij. si quis querēdus. ⁊ que in multi3 alijs
iuribus inueniuntur. ⁊ propter modicas penas denunciatōnis
vt no. j. de despon. impu. ad dissoluendū. grauius enim esset ei si
procederet ꝯ electū ⁊ ꝯfirmatū sermones quos no. s. de elec. du
dū. ⁊ hoc est vex q2 non potest agi nisi his duobus mōis nisi ar
restaret agendū: puta ꝯsecratio vel ordinatio. tunc enim bñ age
ret excipiēdo. j. de accu. sup his. s. de elec. cū dilecti. Sed tamē vi
detur ꝙ etiā tunc non debeat impleri effectus confirmationis. s.
ꝙ non habeat pacificam possessionē. sed si talis esset ꝑsona ꝯfir
mata que ꝯsecrationē vel ordinationē requiret: ⁊ ipse interi3 añ
q̄3 possessionē haberet ꝯsecrationē vel ordinē peteret bñ admit
teretur excipiens cōtra eū. ⁊ h̄ ea ratione ē: q2 exceptio admittit
nō solū ꝯtra ꝯfirmationē sed etiā contra ꝯsecrationē. xxiij. di. illō
j. de accu. sup his. Itē q2 videtur renūciare beneficio qd̄ habet
ne quis interim possit eum accusare petēdo ordines vel ꝯsecratio
nem. Itē ꝙ durior esset aduersarius post ꝯsecrationē q̄3 añ. vel
ordinationē q̄3 añ: q2 difficilius dicit iam promotus q̄3 ꝓmouē
dus: vt. s. de renū. nisi cū pridem. §. pro qua persona. s. d̄ temp.
or. ex tenore. sed si non petente electo ordines vel consecrationē
sed sic vult manere quousq3 pacificam possessionem nanciscat.
non videtur aliquis excipiens vel accusans contra eū admitten
dus: vt h̄. Et si obijceret ꝙ debet petere ordinationē vel ꝯsecra
tionē: vt. s. de elec. cū in cunctis: ⁊ de trans. epi. c. ij. §. sed neq3. et
ideo cōtra eū excipi possit ac si peteret. Rñdeo nō est vex ꝙ coga
tur vel teneatur petere confirmationē vł ordines nisi ꝑmo ade
ptus fuerit possessionē pacificā. ar. xcij. di. d̄ epis aūt. ⁊. c. se. Alij
tñ dicūt ꝯtrariū. s. ꝙ ex quo ꝯfirmatus est tenet petere ordines ⁊
ꝯsecrationē. ⁊ videret iusta rōne moueri: q2 cū ep̄atus nō ꝓpter
temporalia sed propter deū ⁊ curā aiax sit recipiendus: vt in ꝑ
mitiua ecclesia faciebant qñ nihil habebant. xij. q. j. c. ij. ⁊. c. futu
ram. ⁊. c. vendentes. viij. q. j. sciendū. ⁊. c. se. ergo nō propter vsur
pationē temporalium nō debet dimittere quin ordines ⁊ ꝯsecra
tionē recipiat. ⁊ si te'per ipsos recipiat ꝑ ꝯsequēs contra eos po
terit excipi. nec obstat ista decre. vbi nullas ordines petebat nec
ratione dignitatis petere tenebatur. vł dic ꝙ his non prohiben
tur ⁊ etiam directo accusando procedere cōtra hunc electum vel
confirmatū: quia ipsi soli erant qui impediebant quo min⁹ adi
pisceretur possessionē pacificā. ⁊ ideo etiā si ordines peteret nec
excipiēdo nec accusando admitteretur: vt h̄. sed si alius impedi
ret eius pacificā possessionē tūc bene admitteret ꝯtra ꝯfirmatū.
etiā si nō haberet pacificā possessionē excipiendo si adhuc resta
ret vel cōsecratio vel ordinū susceptio etiā forte directa accusa
tio: q2 nō est hic expoliatus licet nō sit admissus: vt no. s. d̄ cau.
pos. cū olim. tñ quidā in hoc vltio casu ꝯdicūt.

Ex parte. vel tui ideo dicit tui: quia si potest suos procura
tore mittere tenetur (nisi iudices). h̄ videt ꝙ iusta sit
appellatio eoipso ꝙ locus non tutus assignatur. et si
non petit locū secux: s3 iudex eū sibi offerre debet.

Significauit. sigillum ꝑ hoc si
gillu3 ꝙ
citationibus tñ deputatū est nō potest quis ꝯstitui ꝓ
curator. secus si adesset alterius sigillum. ⁊ non ē. C.
de testa. si vnus: ⁊ maxime si sigillans aliud sigillum non habe
ret (earum). s. d̄ rescrip. ex parte olim. ⁊. s. de proba. licet. ff. d̄ cō.
⁊ demon. falsa (appellatum) ⁊ etiam subsit veritas allegatax cā
rum: vel alteri⁹ ipax. nā als appellare iusta cā assignata nisi eā
se offerat ꝓbatux nō sufficit. j. e. interposita: ⁊ dic vt ibi.

Significantibus. hec decr. posita ē s. d̄ libel. obla. c. ij

Ex insinuatione. iudex. s. cora3 quo causa agebat. (ad
uocatus). non dicitur ꝙ h̄ sit appellationis cā suffici
ens. imo cōtra. habes. s. d̄ offi. iudi. c. j. (legitimas). ij
q. vj. anteriox. (legitimas) triplex est terminus qui prefigit ap
pellantibus. Primus ad iter arripiendū. s. e. peruenit. Scd̄us
ad representandū se. ap. s. e. personas significauit. Tertius ē ad
ter.i.minandū causam appellationis. s. e. cū sit ro. ⁊ h̄ terminus
tm̄ a lege ⁊ non ab homine prefigitur: vt h̄. Terminus aute3 de
quo hic dicitur. s. ꝙ redeat a prosecutione non a lege imponitur
nec ab homine imponi potest. (ad terminū). i. quousq3 vn⁹ men
sis tm̄ superesset de anno: q2 prefixio termini etia3 a iudice facta
non valebat super executionē sentētie (expectato) ⁊ male. vt no.
s. e. sepe (mandamus) videt ꝙ non deberet alijs causam ꝯmitte
re iudex: sed coram primis iudicibus debebat partes remittere
j. e. vt debitus. Rñ. hoc esset de speciali gratia. vel dic h̄ eē de me
ro iure qñ littere impetrantur ante tempus appellatōis ꝑfixum
quod etiam est notoriū ex actis que inspicere ⁊ ex eis procedere
pōt iudex appellationis etia3 parte absente.

Bone me. quis. no. generalem appellatō
nem admitti. ar. ꝯ. s. e. c.
ij. ⁊. c. ꝯsuluit. Sed h̄ licet esset vaga quo ad molestato
res erat tamen determinata quo ad ecclesiam de qua agebatur
⁊ ibi de hoc no. (eiecerunt.) vnde petebant reduci in eum statu3
in quo fuerunt tempore appellationis emisse. ⁊ fructus medij
temporis sibi restitui non habito respectu molestatoris vel mo
lestationis. Nam ⁊ molestare eū dicitur ⁊ contra eius appella
tione facere non tm̄ qui expoliauit sed etiā si contra eius volūta
tem eam tenet. nec est hoc ꝯtra id qd̄ no. j. de his que fi. a ma. ꝑ.
ca. c. j. s. ꝙ appellans extra iudicium non tm̄ debet probare cām
appellationis iustā si etiam verā: q2 ⁊ h̄ non fuit restitutus nisi
ad ea que probauit se possedisse tempore emisse appellatōnis. ꝓ
bauit ergo verā causa3 appellationis. s. se possedisse: ⁊ postea ea
que possidebat tempore appellationis ad archidia. peruenisse
⁊ per eū molestatū fuisse ⁊ causa appellationis nulla erat alia h̄
nisi non molestis me super custodia ecclesia. nec debes me mo
lestare: q2 ego sum in possessione eius pacifica ⁊ paratus su3 sta
re iuri. Et hoc magis approbo q̄3 ꝙ dicitur in glo. probabilem.
(archididi.) ad quem deueuit ista ecclesia dicti laici nomīe dicti
archidi. vel dicti laici eū eiecerūt. (vel mandato.) hic procurator
nō bene respondit: q2 eius responsio fit de proprietate. que licet
pertineat ad archidi. non tñ potest impedire quin debeat resti
tui possessio in eo statu in quo fuit tempore appellatōnis emisse
ꝙ abbas sancti aug. petebat (de iure ꝯmuni). lxiij. di. si imple. (vsi
fuerint) licet diceret se vsum fuisse non tamen probauit. sed si pro
basset se vsum non tñ probabat se possedisse tempore q̄ abbas
primo intrauit. Nam tunc forte licuisset archidi. vim vi repelle
re. s. de resti. spo. olim. C. vnde vi. l. j. ⁊ nō ab ap. (possedit.) licet
archidi. h̄ preceperit nō sequitur ꝓpter hoc ꝙ ecclesia fuerit sua.
vel ꝙ eius nomine possideretur. Nam licet ecclesia sit alicuius
monasterij tamen datur cathedraticū episcopo ⁊ etiam alij cen
sus. j. de dona. pa. (verisimilibus) vide que no. s. de maio. ⁊ obe.
cum dilectis. e. ꝯstitutis (verisimilibus) probabilē cām dicim⁹ iu
stā verisimilē dicimus que a iure approbatur ⁊ que de iure obti
net. vnde ⁊ verisimile est ꝙ si fecit quis ꝙ ius alijs facere p̄cepit
quod bñ fecit. Vbi gratia: h̄ appellauit abbas ne quis eum mole
staret super possessione ecclesie eiusde3 que de suo p̄ronatu erat
cā ꝓbabili assignata hac. s. cū ego sim in quasi possessione custo
diēdi ecclesias in eas q̄ ē bñ verisimile. i. de iure approbata veri
simile ⁊ ꝓbabile ē ꝙ ex quo monasterij est ecclesia ꝙ hēat ibi cu
stodiā tp̄aliū sicut eis rō eox reddi d3. xvj. q. ij. c. ij. j. de cap. mo.
c. j. ⁊. j. de p̄uile. cū ⁊ plātare. §. in ecclesijs. bñ facit ad hāc decre.
j. e. dilecti. Nec credim⁹ ꝙ ꝑ talē appellationē ille q esset i posses
sione d3 retardari vti possessione sua. ar. j. de iure pa. ꝯsultatō. C.
debi. ven. pi. l. j. nec ꝯdicit hec decre. q2 archidia. nō possidebat.
vel ad min⁹ incertū erat eū possidere cū abbas negaret qui d̄ fa
cto tūc possessioni incūbebat. C. q̄bus ad li. pro. nō l3. l. iij. vñ cū
negaret ⁊ appellaret ex ꝓbabili ⁊ verisimili cā anteq̄3 ꝓbet ali
qd reducendū ē in statu quo erat tp̄e appellatōis. nec est ꝯ i ele.
vbi videt ꝙ si appellaret ex ꝓbabili ⁊ verisimili causa nō tñ re
ducit ad statū tp̄is appellatōis nisi ⁊ cā probaret. s. de elec. cu3
inter ca. Sed certe nō est ꝯ: q2 nō est verisimile nec i iure dicit ꝙ
qs morbo caduco laboret. ⁊ no. ꝙ iste tenet ꝓseq̄ appellatōe3
hanc infra an. ex quo factū est ꝯ appellationē. s. e. ꝯstitutus. vbi
de hoc. Sed queres si qs appellaret ne vēdas talē rem q̄ sua est
⁊ cā ista probabilis ē. ergo si vēdat añ oīa rescindēda est vendi
tio vt reducat in statu appellatōis emisse. qd̄ falsum ē. C. de rei
ven. si fundus. sed rñdeo: q2 nō est verisimilis h̄ cā. i. a iure ꝓba
ta: sicut ē illa de qua loquit in hac decre. j. e. dilectis. ibi eni cōsta
bat rem nō esse appellātis siue denunc̄. nec credendū erat hoc ꝓ
se asserenti. ar. ff. de interro. ac. l. de eta. §. j. h̄ eni3 constabat cum
esse patronū. nec pars archidi. hoc diffitebatur: ⁊ ita verisimilit
erat ꝙ haberet custodiā. sed dices nōne si appellatione hoc ide3
ꝯsecutū fuisset monasteriū ꝑ interdictū vñ vi: rñdeo ꝙ nō: q2 in
interdicto oportuisset monasteriū probasse possessionē ⁊ spolia

tionē factā p eum contra quem egit.§.de resti.spo.cū ad sedez. sed h.s.qñ petit reduci in statū pristinū in quo erat tpe appellationis sufficit ei probare dūmodo q tpe appellatōis rem detinebat etiā si nihil ꝺ expoliatione probet nec impedit restitutionē expoliatio a quocūqz facta:nec etiā nocet ad quēcunqz possessio peruenerit fm q hic satis expresse patet. Sed oppones: nonne idem dicendū essz ⁊ si nō verisimili cā appellaret sz ex cā iusta. verbi gratia: si diceret monasteriū.cū igitur ego sim in possessione custodie huius ecclesie appello ne quis me molestet. naz hec causa appellationis vbi non fit mentio q ecclesia sit de patronatu monasterij ⁊ si iustā cām hobet tñ nō est verisimilis:qꝛ potius deberet rōne custodie ad archidi.pertinere.lxij.di.si imple. j.de insti.cū venissent.rñdeo nō esse idem vbi appellatur ex verisimili cā ⁊ iusta.⁊ vbi ex iusta tm̄.qꝛ hñ quis petit reduci ī statū in quo erat tpe iuste appellationis:sed nō verisimile ē si illam rem tenet ille ad quē ius illud ptinet de iure cōi p hanc petitōem nō ledatur licet probet q tpe appellationis detinebat nisi iustaz possessionē probet nō auferet ab eo qui possidet ius qꝺ ad eū de iure pertinet vt restituat priori.⁊ ē ratio qꝛ cū petit appellās se reduci in statū in quo erat tpe appellationis.nō est hoc possessoriū iudiciū in quo nihil aliud inquirat nisi ꝺ possessione.imo ⁊ inquiret de proprietate iuris.s.ad quē spectat de iure. vñ debēt admitti probatōes hmōi possidētis modo siue sint ꝺ iure: vt in archiꝺ.ad quē ptinet de iure custodia ecclesiaꝶ:siue de facto: vt si vellet probare specialē ꝯcessionē sup custodia ecclesie de q̄ agitur:ideoqz ⁊ si ille qui nō possidet nec de iure nec de facto probauerit q custodia ad eū pertineat obtinebit:nā cū de possessiōe et proprietate liceat queri ⁊ quesitū sit preferet probatio sup ꝓprietate.§.de cau.pos.cū ecclesia vulterana.alij dicūt q licet veruz sit q nō fiat restitutio illius articuli qui ad nō possidentē de iure cōi ptinet tñ si de facto p testes probare velit:vel ꝯsuetudinē vel spālem cessionē: in hoc casu nō sunt probationes eius recipiēde:sz est restitutio faciēda.ratio diuersitatis est:qꝛ ibi est notoriū iurꝫ hic nō. Et no.diligēter qꝺ dixi q p hunc modū agēdi nō fit restitutio. Sed si ageret interdicto fieret restitutio:qꝛ ibi de sola possessione loquit.si vero alius teneret ad quē illud ius de iure non spectat bene cogeret restituere priori possessori propter vim appellationis que iubet oīa in priorē statum reponi: qꝺ intelligendū videt vbi pro actore facit tm̄ possessione habita post appellationē.⁊ ꝓ reo facit possessio modo habita ⁊ ius ꝯmune lz h sint plurimū vtilia ⁊ veritati ⁊ intellectui decre.ꝯsonēt:tñ facilius pōt patere intellectus huius decre.vt dicas q hoc archiꝺ.tenebat restituere:qꝛ sciēter recepit rē a spoliatore.§.de resti.spo.sepe.§.de iuꝺ.qꝛ.vel qꝛ mādauit fieri expoliationē vel ratā habuit.§.ꝺ resti.spo.cū ad sedē.ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.§.deiecisse.vel dic q sicut lite pen.oīa q̄ dolo vel alias male fiūt a ptibus ptinēt ad officiū iudicis vt ea corrigat.ff.de edili. edic.ediles.§.sciendū.ff.de aqua plu.ar.§.iter.§.offm̄.ff.de fur.l.ij.⁊ de re.vē.q petitorio.sic ⁊ si appellatōe pen.aliqd dolose agat a ptibus ad offm̄ iudicis ptinet vt illud ī pristinū statū reformet:nā appellatōe pen.nihil innouandū ē etiā a pte.j.e.c.dilectis.⁊ hac rōne ex officio suo h papa in pristinū statū reformauit q̄ p archiꝺ.īuenit ꝓcurata fraudulēter:lz ꝓ his nō ꝯpeteret interdictū sic sententiauit papa assignādos fructus ad ꝯseruandū ꝓ ecclesia nō ad ꝯseruandū in suos vsus:vt no.§.de elec.dudū.ro.

Dilecti.in eos

⁊.j.e.lz (puocatum) quo ad h vt ꝯ eos procedi nō possit.de hoc no.j.e.vt debitus.

Pastoralis.officii a iure.

.i.q̄ nō est a grauamīe.j.e.vt debitus:vel ꝯminatione vt.j.e.cū cessante.sunt tñ alij casus expssi a iure.§.de resti.spo.ex ꝯquestione.§.e.c.significātibus.⁊.c.postremo.⁊.c.ex pte.§.e.nouerit.⁊ de offi.dele.sup questionū.in fi.cū oli.§.de testi.significarūt.(grauatus.)nō in hoc tm̄ q appellationē iustā nō admisit:sz qꝛ post appellationē siue repudiatā siue receptaz aliqd fecit ꝯ appellantē.(emēdari.)etiā si iudex nō admittat vel ꝺferat appellationi:qꝛ h obesse nō dz.ij.q.vj.appellatōe.(emēdari.)p iudicē appellatōis qñ appellatū est a diffinitiua snīa ⁊ nō a grauamine.⁊ sic h decre.inuit dr̄iam inter frustratoriā appellationē cui nunq̄z est deferendū:⁊ appellationē que est a iure concessa.⁊ huic semp ē deferēdū:⁊ appellationē mediā q̄ est qñ qs grauet:sz tñ nō est a iure expsse ꝯcessa:vt qñ dilatōes dātur sz vel breues vel nō tot q̄t sufficiāt.⁊ in hoc casu nō defert appellatōi qñ est in lr̄is appellatōe remota:sed tñ qñ appellabit a diffinitiua snīa iudex appellatōis reuocabit h grauamia.C.de iureiurā. generalr.⁊ no.§.q me.cā.c.fi.⁊ h dicit finis huius rñsi:sz hodie remota est hec decre.per decr.j.e.vt debitus.vbi dicit q ab omni grauamine lz appellare etiā nō expresso in iure.(in eo). puta qꝛ iusta de cā appellauit (denūciare pōt) h potest facere ordinari etiam q non excōicauit ad cuius officiū ptinet facere euitari excōicatos si sunt excōicati añ appellationē.xj.q.iij.cure.sz delegatus cum expirauit p appellationē eius iurisditio hoc facere nō pōt.vt dz §.de offi.dele.pastoralis.§.preterea. Itē nō videt q ille pro quo fuit excoicatus sit audiēdus appellās si iudex appellatus mādet eundē excōicatū nō denūciandū q̄zuis male faciat:qꝛ nō interest eius pro quo excōicatus ē.q denunciet cū certū sit q h excōicatus nō est cogēdus pen.ap.nec etiā consulēdus vt soluat nisi debitū recognoscet.ar.ij.q.vj.nō solent. Itē ita audiēdus est excōicatus in prosecutōe appellatōis sicut nō excōicatus.§.de excep. significauerūt. Itē denunciatio nil facit ad rē cū p ipsam excōicatus amplius nō ligetur:vt sequit.apparet ergo q nllo modo sua interest. Si aūt precipiet per iudicem qui excōmunicauit iudici ordinario vel cuicunqz alij prelato qui denunciaret eum ab eo qui appellauit excōmunicatū non debet ei obtemperare.⁊ si ob hoc feratur in eum aliqua sententia non tenet:quia est a non suo iudice lata:sed securius est ei appellare:non q per appellatōnem suam reuocet iurisditionem iudicis in causa sibi commissa sed nec contra eum procedat.sed quid si pro manifesta offensa dicitur excōmunicatus:⁊ iudex appellationis mandat ne denūcietur:nnnquid tunc tenebit appellatio aduersarij appellantis. ne prohibeatur denunciare.ar.q sic:quia appellatio non tenet §.e.cum sit.⁊.c.proposuit. Item quia pen.questione de iurisditione scz quia dicitur non tenere appellatio ꝺ principali questione non debet se intromittere iudex ap.nisi inq̄ztum pararetur sibi impedimentum si postea constaret suam iurisditionem:vt si superius procederet in cognitionem eiusdem cause.(subtrahuntur.)idem credimus si tm̄ ab officio suspendatur:quia vbicunqz officia ⁊ beneficia sibi denegabuntur.vij.q.j.si quis presbyter. xj.q.iij.si episcopus foret.lxxxj.di.eos.si quis sa.secus crederez. si esset suspensus beneficio vel ingressu ecclesie alicuius specialiter. Nam licet ratione persone possit vnus episcopus condēnare clericum in beneficio quod est sue iurisditionis:tamen in alijs rebus que non sunt sue iurisditionis non potest dicere ius.ar.ff. de re iudica.a diuo pio.j.rñ.⁊ melius.ff.de bo.auc.in pos.cū vnus §.is qui.⁊.ff.de iudi.l.si duobus iudicibus nisi per ꝯsequētiā sic est in suspēso ab officio cui fit preiudiciū in beneficio qꝺ annexū est ei vt dictū est:sed ⁊ tūc vt deneget bñficiū:necessariū ē ꝑceptū supioris iudicis:vt no.j.de ꝯces.preben.vel ec.non va.nr̄is.(subtrahunt.)secus si pmo appellasset. Nā tūc nō credimus q possz denūciari excōicatus.ar.j.de sen.ex.p tuas.nec etiam bñficia sibi subtrahi debēt:cū ipse se nō debeat gerere ꝓ excōicato.⁊ ministri prebēdaꝶ tanq̄z mercēnarij ⁊ ministri pñt eis cōicare.xj.q. iij.qm̄.j.de sen.ex.inter.alij tñ aliter dicūt q est certū q post absolutionē fructus medij tpis poterit repetere.ij.q.v.sup cām.et.j. de conces.ꝑben.vel eccle.nō vacā.qꝛ di.⁊ hoc si fuerit iiuste excōicatus.secus aūt si iuste.ar.C.de re mi.cū allegatis.sed dices ⁊ si ipse nō teneat se gerere ꝓ excōicato:alij tñ debēt vitare eū. q̄uo ergo hēbit prebendā?rñdeo dz vitari tanq̄z excōicatus in cōone: spoliari nō dz his in quoꝶ possessione erat.vñ forte si interessz diuinis officijs in ecclesia quā possidebat cū nō debeat spoliari pē. ap.eijci nō dz.⁊ alij canonici pñt sine culpa secū celebrare.j.e.dilectis. Tñ si spoliaret prebenda ⁊ alijs rebus ⁊ petet restitutiōez repelleret.j.de sen.ex.p tuas. Hodie tamen non vitatur extra iudicium.j.ꝺ sen.ex.solet.

Sollicitudinē.post appellationem.)

hoc ipso q ꝯquerit de epō ex eo q post appellationē legitimā excōicatōis snīam ꝓmulgauit in eū. oportet q de appellatōe cognoscat:⁊ ita appellatōi renūciat. Et erat cā dubitatōis:qꝛ cū excōicatio sit noua iniuria videbat q apꝺ quēlibet iudicē posset de ea deponi querela appellatōe salua remanente.ar.ff.de ex.rei iu.si mr̄.§.e.sz secus est:qꝛ ⁊ si sit noua iniuria tñ pēdet ex priori.nec pōt de ea sufficiēter cognosci nisi cognoscatur de ap.⁊ petēs h nō ab archiepō sed a papa iuste petere poterat absolutionē ad cautelā.j.de sen.ex.p tuas. Itē iuste petit sententiā excōicatōis ꝓnūciari nullā.§.de offi.dele.cū ꝯtingat.⁊ cassari quicqd factū est post appellationē.j.e.cū cā.ab archiepō etiam bñ pōt petere absolutionē p simplicē querimoniā.⁊ ꝓcedere fm q hēs.§.de offi.ordi.ad reprimendā:⁊ sic renūciat appellatōi:vt h in fi.loquit.(de his).s.de excōicatōe.(de alijs).s.de excōmunicatōe.(in quo casu).s.qñ protestat q appellatōi non renūciat.(ad appellatōis bñficiū).§.e.qua fronte.§.j.ꝯ.so.si appellat epūs ne absoluat excōicatus, volēs satisfacē nō valet appellatio:vt

ibi.ꝫ si appellat ab archiepiscopo q: cognoscit ꝺ iniusta excõica tione: siue de nullitate excõicatiõis ⁊ appellatio que ex solius pape cognitione dependet cum h̃ possit eum archiep̃s punire si in aliquo inordinate procedat: vt.j.de sen.ex.sacro.licite appellare potest: vt h̃.olim etiam sine grauamine: hodie autem nõ sine grauamine.j.e.vt debitus: sed hoc ipso ꝙ cognoscit si appellans vult appellationi renũciare: vt hic in fi.vel dic idcirco admitti ad appellationem ab archiepiscopo: quia nullam iurisditionẽ habebat super excõmunicatum.(notorium.) nisi per probationes receptas ab archiepiscopo. vnde h̃ quantum ad appellationem non debeat cognoscere: vt in littera precedenti.sed qñ de hoc liquere potest extra iudiciũ cũ certũ sit mandatũ factũ: ⁊ sic certũ illud iniquũ.j.c.proxi.in fi.⁊ tale a quo licite appellare põt: h̃ licuit archiepiscopo: etiã si nõ esset notoriũ ꝙ mandatuꝫ archiepi esset iustũ dũmodo esset ita manifestũ ꝙ probari posset. iste eniꝫ archiep̃s nõ gerebat vicẽ iudicis: q: non erat ad eũ appellatum sed vicẽ denũciationis.s̃.de elec.venerabilem.⁊ extra iudiciuꝫ bene licet cuiq3 denũciare ⁊ notificare crimina cuiuscunq3 dum modo possit approbare h̃ cũ potius est ei ad meritũ q̃3 ad penã vt.j.q.j.c.j.⁊.ij.ff.ad sill.l.lege.j.rñ.C.de epi.⁊ cle.nulli.§.fi.C.ꝺ iureiur.si vero.C.de famo.li.l.j.ff.de iuriur.⁊.l.cum q̃.j.rñ. Et dicimus hanc denũciationem licitam ⁊ non tñ coram iudice faciendã: sed etiã alibi: dũmodo fiat ex iusta causa sicut hic erat. scꝫ ne excõicatus iniuste vitet: vel auxiliũ amicoꝝ perdat. sed si qs sine cã ad diffamationẽ tñ denũciaret crimina alicuius etiaꝫ vera: peccaret ⁊ pena dignus esset.C.de postu.quisquis.§.j.si autẽ non est notoriũ neq3 probari potest tũc punit qui illũ denũciat. vj.q.iij.c.j.⁊.ij.si aũt quasi iudex aliquis vellet denũciare sniam alicuius iniustã vel nullã: vel si quis vellet cogere subditos ad cõicãdũ excõicato q̃si cũ nõ excõicato h̃ nullo mõ lꝫ nisi partib⁹ pñtibus ⁊ seruato ordine iudiciario. et est rõ: q: denunciatio potest fieri ⁊ in iudicio ⁊ extra. sꝫ iudicare vel cogere aliquẽ inuitũ ad aliq̃d nõ dꝫ fieri sine aliq̃ cãe cognitõe.ij.q.j.c.j.⁊ se.(qꝺ mãdatũ epi.) a quo pars appellauerit.⁊ ideo certũ sit tenere appellationẽ.⁊ iõ nõ valet excõicatio.⁊ ex sola ĩspectõe ipsius sciri põt.s̃.ꝺ offi.del.cũ ꝯtingat.s̃.de rescrip.cũ ꝯtingat.ar.s̃.de elec.venerabilẽ. quibus aũt mãdatis subditus teneat obedire.no.s̃.ꝺ temp.or.ad aures.(declarare).j.de sen.ex.p tuas.ꝯ sic.j.c.pxi.non credimus ꝙ hec declaratio tñ valeat ꝙ alij debeãt sibi cõicare. sed valet vt non intelligãt se incidere in canonẽ maioris excõicationis qui ei prestat auxiliũ vel ꝯsiliũ ꝙ appellationẽ prosequatur. Jtẽ valet vt excõicator a multis correptis emendet ꝙ male fec̃ vt.s̃.de elec.venerabilẽ.(questionẽ.) nisi p̃missa prestatione illa ꝙ appellationi non renũciet.(questionẽ.) de iniusta excõicatione nõ de nulla: ⁊ hanc absolutionẽ non potest pars impedire.j.de sen.ex.sacro.in fi. Et eadẽ excõicatio erat nulla si appellatõeꝫ ꝓsequeretur ⁊ iniusta si omittat prosecutionẽ appellationis (renũciare.) ꝯ ep̃m non contra aduersarium contra quem bene prosequitur appellationem non obstante tali renunciatione.s̃ de offi.dele.gratum.licet videatur renũciare appellationi q̃ꝫtum ad excõmunicationẽ. non videtur autem renunciare grauamini vel eius prosecutioni: licet post grauamẽ ante lapsum.x.di.testes ꝓduxit corã iudice qui grauauit: cum simplr concedatur: ꝙ infra decẽ dies appellet a die grauaminis.ar.ꝯ.C.de re iudi.ad solutionem. vbi dicitur ꝙ si ꝯdẽnatus petat tempus ad soluendum id in quo condẽnatus est ꝙ videtur acquieuisse sententie nec potest appellare. so. ibi quasi expresse renunciauit vel potius sententie acquieuit. Sed h̃ vt q: poterat ante sniam reuocare errorẽ suum sed post sententiam non potest.C.de iur.⁊ fac.igno.l.error. similiter renũciasse grauamini videtur si a grauamine appellauit.⁊ postea appellationi renunciauit vel tacite vel expresse. vnde non videtur ꝙ ab eodem grauamine licet iterum appellare.⁊ infra.x.dies computandos a die grauaminis: q: renunciãdo appellationi videtur renunciasse ⁊ grauamini. Jtem q: leges non debent esse ludibrio.s̃.e.cum sit ro.in prin.licet aliqui cõtra dicant.(aduersa).i.contraria: quia proponendo querelam videtur appellationem excludere ⁊ protestando de appellatione videtur querele renunciasse. Jtem quia per modum querele potest dicere sententiam iniustam sed non nullam. per modum vero appellationis potest sententiam nullam dicere non iniustam sed ⁊ si per modum querele dicit archiepiscopum iudicem: per protestationem vero appellationis ipsum excludit: vt patet.s̃.e.§.j.sic ergo conquerendo ⁊ sic protestando apparet sibi ipi cõtrarius: quia videtur velle conqueri non appellationem ꝓsequi ⁊ non ⁊ eãdem sententiam dicere iniustam ⁊ nullaꝫ.⁊ archiepiscopum posse cognoscere ⁊ non posse.(aduersa petentes). xxiij.q.vij.c.iij.xiij.q.ij.q̃ꝫ preposterum.lxxiij.di.gesta. C. de li.cau.

cum precum.C.de mu.prin.professio.ꝯ.j.de re.⁊ trans.ad reli.sicut.ff.de inoffi.testa.pap.s̃.de prescrip.audiuj.vbi de hoc.(audiendus.) coram archiepiscopo super querelam quam deposuit ꝺ ep̃o qui ipsum excõicauit.

Dilectus filius. dispositionẽ plenariam).xvj.q.vij.omnes.(detineri.) non propter hoc incidit in excõicationem.arg.j.de deposito. grauis.j.de sen.ex.vt fame. Si queris nunquid h̃ licet laico cui⁹ negocia clericus ministrauit? Respondemus non.ar.xvij.q.iiij si quis sua.ar.contra lj.di.quidam.(restitueret.) satis videtur iusta petitio si verum est ꝙ dicebat decanus.(restitueret.) iste decanus male processit: quia sibi ius dixit. sed si coram competenti iudice repetisset clericum suum qui detinebatur ita ꝙ sibi vel ecclesie sue non poterat exhibere seruitium ꝙ in prima persona exhibere tenebatur bene auditus fuisset sicut potestas potest petere ciuem suum si ita detineatur ꝙ munera personalia prestare non possit.ff.ad mu.de iur.in prin.C.de decur.generali. sic etiam videtur ꝙ dñs possit ascripticiũ seruum petere: vt.j.de iude.c.ij.⁊ dñs possit vasallum de iure feudoꝝ dũmodo sic detineat ꝙ sua seruitia impendere nõ possit. debitorẽ aũt suũ ab alio detentum nullo iure repetere põt: q: nullũ hꝫ ius creditor ĩ persona debitoris: vt patet.j.de pig.c.ij.sed secus ẽ in supioribus.de his no.s̃.de ma.⁊ obe.int quatuor.(ep̃s metuẽs.) nõ appellat ab eo tãq̃ꝫ a iudice: sꝫ tanq̃ꝫ ab eo q iuste vel iniuste põt aliquid facere qꝺ vergit in iniuriã epi.⁊ potest potius dici prouocatio ad causam q̃ꝫ appellatio.s̃.eo.cum sit ro.(ciuitatis) no.episcopi appellationem prodesse clero ⁊ populo.⁊ hoc fateor veꝝ qñ appellat super his que commissa sunt ep̃o ⁊ cleꝝ ⁊ populũ tangũt: puta super interdicto officio in ecclesijs suis: quia nisi populus sit catholic⁹ et bene instructus ep̃s redditurus est rationem.⁊ ideo interest eius q̃re appellare potest.ar.s̃.de prescrip.veniens.ij.q.vij.non solẽt. Plus dicimus ꝙ dñi qui iurisditionẽ habent: ⁊ etiam qui non habent iurisditionem sed tñ dñium villarum vel possessionũ in quibus habitant coloni libere possunt agere de dolo ad interesse contra illos qui in sui iniuriam tales subditos libertos molestãt vel spoliant. Nam non est dubium equum esse in his casib⁹ dari actionem mihi domino: ⁊ cum alia non competat dabitur mihi actio de dolo.ff.de dolo.l.j.⁊ erit meum interesse q̃ꝫtomin⁹ ille subditus solitas collationes facere poterit. vel si fecit insultum ĩ villam meam vel domum vel possessionem interest mea: q: dominus villa vel possessio dimittitur inculta quod totum contingit mihi ex insultu facto ab iniuriatore.ar.ad hoc ꝙ si ille tenetur de dolo qui hominibus meis suadet vt dimittant possessionem meam.ff.ꝺ dolo: cum quis. multo fortius ille conuenietur de dolo.q hominẽs per suas iniurias de mea possessione expulit: potest tamen dici ꝙ contra illum qui turbat cultorem agri mei vel colonos meos ꝙ mihi competit interdictum vti possi.⁊ actio iniur. sicut eius iniuria sit factum.arg.ff.de vi ⁊ vi ar.l.vim facit.ff.de actio.emp.qui pendente.ff.deposi.l.j.§.si quis tabu. sed si furtiꝫ esset aliquid sublatum agere non posset dominus: sibi enim imputet subditus qui non bene custodiuit res suas. sed si maiori vi non resistit nõ est culpa: quia nec facere possunt.ff.locati: si merces.§.vix.⁊ eodem modo si non fecit iniuriam domini: sed propter speciale odium subditi agit dominus ad interesse: quia nõ licebat domino suam iniuriam sua auctoritate vindicare. sed p iudicem. alias sic non agit dominus ꝺ iniuria. potest tamẽ agere ad interesse suũ. sed ⁊ si in iniuriam domini factum sit non licet ipsi dño auctoritate propria iniuriam vindicare. sed per iudicem debet petere sibi satisfieri proposita actione iniuriarũ.ff.de vi priua.l.pe.⁊ vlti. Jllud enim qꝺ dictum est de paupertate collatorum non placet: quia h̃ interesse extra rem esset.⁊ p nimios circuitus vagaretur quod esse nõ debet.C.de sen.que pro eo ꝙ interesse.l.j.de hoc autem non est dubium ꝙ si ille qui subdit⁹ est iurisditioni mee iniuriam ab alio patitur ꝙ nisi iudex iniuriãtis satisfieri faciat ꝙ ego contra eum licite mouere possum bellum.xxiij.q.iij.dixit.⁊ addunt quidam ꝙ in subditos singulos iniuriãtis capere possunt: ⁊ ab eis satisfactioneꝫ exigere possũt argumentatur enim sic: quia si ego super dominũ iniuriãtis bellum faciam in quo destruam bona singulorum. quare non multo fortius potero singlos capere vel cogere ad satisfactionẽ? Jtẽ de illo non videbitur dubitandum quo nullo modo potest petere ꝙ dãnum emendet suo subdito cũ nõ sit suus procurator nec sua intersit. Nam si hic dñs iure suo posset petere: ergo eadẽ ratione ⁊ peccatum facere de non petẽdo: q: ⁊ cuicũq3 licet renũciare iuri suo.⁊ hoc esset absonum dicere ꝙ dñs p suam renũciationem auferret ius subditi sui. qñ aũt criminaliter agitur in pu

blicis iudicijs oēs admittunt̄ p̄ncipaliter accusando. Nā ꝑ ꝓ
curatorē h̄ expediri nō p̄nt.ff.de pu.iud.l.pe.§.ad crimē.(appel
lauit.)p̄mo offerēs decano:ꝙ ipsi super captiōe p̄bē.rōnē facere
erat paratus que erat verisimilis ⁊ ꝓbalis cā: ⁊ iccirco ista ē ap
pellatio.(post modicū tēpus.) Quidā dicūt decanū vel aliū p̄la
tū h̄ nō posse:nisi hoc habeat de consuetudine vel p̄uilegio cum
iurisdictionē nō habeat in sup̄iorē.s̄.de ma.⁊ obe.cum inferior.
Itē qꝛ nullus pōt sibi dicere ius in re sua.C.ne qs ius di.l.j. Alij
dicūt ꝙ qlibet p̄latus hoc pōt dūmodo manifesta vel potius no
toria sit cā grauaminis que irrogat̄ p̄lato:⁊ sic intelligitur.s̄.de
offi.ordi.irrefragabili.§.ceterū.⁊.xxvj.q.v.quicūqꝫ.nec faciat
ista p̄latus tanq̄ꝫ iudex:sꝫ tanq̄ꝫ hō habēs potestatē faciēdi vo
lūtatē suā i re sua:vl̄ i ecclesia sibi cōmissa f̄m iura tñ.ar.C.de iu
di.l.nemo.⁊.C.mā.l.in re mādata.⁊ f̄m istos casus alij p̄ter ca
nonicos in ecclesijs p̄dictis celebrare p̄nt:nec incurrunt irregu
laritatē:imo forte idē ⁊ de ipsis canonicis:qꝛ h̄ nō est interdictū
iuris vl̄ ordinariū: ⁊ iō de ipō nō intelligunt̄.c. que loquuntur d̄
interdictis celebrātibus ꝙ incurrat̄ irregularitatē.(p̄mulgaue
rit.)⁊ male vt sequit̄.(cassaret̄.) h̄ intellige de sp̄ali cōsuetudine:
nā de iure cōi secus est.j̄.de his que fi.a ma.par.ca.quesiuit.(alle
gās.)⁊ male.(emisit.)⁊ huic appellatiōi detulit officialis:⁊ apo
stolos cōcessit:sed post hoꝝ obligatus interdictū decani irritum
denūciauit:⁊ illud nō seruari mādauit:vt infra cōtinet̄:decanus
appellauit qd̄ facere potuit etiā sine cause cognitōe.ar.s̄.de offi.
⁊ po.iudi.del̄.sup questionū.§.nos aūt.(iudicauit.)⁊ male cū iaꝫ
appellasset decanus ⁊ appellatiōi nō detulit of.ij.q.vij.appella
tiōe.(qꝛ vero.)h̄ incipit sn̄ia pape.(iusticiā.) h̄ fuit appellatio ex
tra iudiciuꝫ facta ex ꝓbabili ⁊ verisimili cā ꝓpter cuius iterposi
tionē irritū nunciat̄ qcqd factū fuit postea.s̄.eo.bone.⁊.c.ad au
dientiā.vbi de hoc etiā nō inqsito de veritate appellatiōis. No
ta ꝙ lꝫ nō ꝓsit appellatio facta extra iudiciū nisi ꝓbata veritate
cause:vt.s̄.de elec.cum inter canonicos tñ vbi ex ꝓbabili ⁊ verisi
mili cā appellat̄.i.ex cā approbata a iure vel ciuili vel cōsuetudi
nario hoc ipō ꝓbat̄ veritas cause:qd̄ nō ꝓbat̄ cōtrarium: vt hic.
Nā iure ꝓhibitū est ꝙ decanus nō possit interdicere ecclesiā cō
tra ipm̄ nisi ex manifesta cā.s̄.de offi.ordi.irrefragabili.§.pe.ac
decanus nullā cāꝫ ꝓbabat:⁊ ideo eius interdictuꝫ irritat̄.simile
s̄.eo.bone memorie. Fatemur tñ ꝙ si decanus ꝓbauisset ꝙ ma
nifesta fuit cā interdicti tūc qñ eū interdixit: lꝫ illa cā fuerit cōtra
ius cōmune:sed tñ de grā ex speciali p̄uilegio cōcessa interdicē
tis qd̄ nō reuocabit̄:si aūt tūc qñ lata fuit sn̄ia nō erat manifesta
cā:sed tñ in veritate bene suberat cā iusta interdicēdi absoluetur
sine grauamine ⁊ puniet̄ interdicēs sicut in excōicatiōis sn̄ia ob
seruat̄.j̄.de sen.ex.sacro.in p̄n.si autē ex cā verisimili ⁊ a iure ap
probata talis dat̄ sn̄ia:lꝫ excōicatus ⁊ m̄ltis causis ante excōmu
nicationē allegatis quas offerret se ꝓbaturū ⁊ corā excōicatore:
⁊ etiā ꝓpter hoc appellaret ⁊ diceret se nō excōicandū: tñ si excōi
cet̄ rata manet sn̄ia: nec valet si dicit excōicatus sine cognitione
exceptī.suarū se eē excōicatū:ergo est iniusta sn̄ia.s̄.eo.ad audiē
tiā.so.illud habet locuꝫ vbi excōicatus excōicauit aliquē post ap
pellationē ex cā nō ꝓbabili ⁊ verisimili vel a iure scripto vel cō
suetudinario appellata:sed vbi ex cā verisimili ⁊ ꝓbabili fertur
vt dictū est:tūc oīno tenet sn̄ia:⁊ si non veritas cause: ⁊ f̄m h̄ di
ces ꝙ speciale est in sn̄ia excōicatiōis vel interdicti etiā extra iu
diciū lata ꝙ nō tenet post appellationē ex causis ltimis iterposi
tā:etiā si nō ꝓbat̄ veritas cause: cōtra id qd̄ no.j̄.de his que fi.a
ma.par.ca.c.j. Et est ratio ꝙ nunq̄ꝫ debet qs excōicari nisi cā ꝓ
bet̄.ij.q.j.nemo.vel dic ꝙ ibi.f.s̄.eo.ad audientiā.appellās ꝓba
uit verā cāꝫ appellatiōis:⁊ ideo reuocat̄ qcqd fit post appella
tionē legitimā:sed secus est qñ ex cā ꝓbabili tulit sn̄iam excōmu
nicatiōis:tūc eni nō potest iputari iudici: imo ⁊ cōmēdādus ē:
qꝛ eius prudētie ascribit̄ ꝙ falsas exceptiōes nō admisit ꝯtra pre
sumptionē iuris ⁊ cōtra veritatē. vel dic ꝙ ibi nō loquit̄ de sen.
ex.sed de sn̄ia diffinitiua ꝑ quā amouerat appellantem ab eccle
sia de qua certū erat ꝙ siue appellaret̄ siue nō:tñ nō tenet sn̄ia ni
si legitima cognitiōe p̄missa ⁊ ordine iudiciario seruato.(cuius
effectu.)puta sic nisi vsqꝫ ad.x.dies dimiserit sacerdotem:postea
seruabit̄ interdictū:vel sic interdixit quousqꝫ ep̄s eēt in ciuitate:
⁊ ita cū non dū sn̄ia secū traxerit executionē interim potest licite
appellari:ita tñ ꝙ a die late sn̄ie vel scie non defluxerit.x.di.s̄.de
re iudi.qd̄ ad cōsultationē.ij.q.vj.anterioꝝ. ⁊ ita nō est cōtra.s̄.
eo.ad hec.qm̄.⁊.c.pastoralis.dic melius:qꝛ appellauit ante int
dictū positū ex causis ꝓbabilibus ⁊ verisimilibus : ideo decan⁹
non potuit ꝓcedere ad interdictū nec ad effectū interdicti.(ꝑtur
bare.)⁊ ideo iuste poterat excōicare.j̄.de sen.ex.veniēs.(p̄ncipa
le.)sed appellatiōis sup p̄n.(sed accessoria).s.de ꝑturbatiōe subse
quēti:vt.s̄.eo.c.ꝓxi. Et ideo ep̄i sn̄ia vel officialis non tenuit ex

ea cā:qꝛ ad papā deuolutuꝫ totū negociū fuit:quare idē papa ⁊
nō alius tā de turbatiōe q̄ꝫ interdicto etiā debuerit cognoscere.s.
an iuste sit positū interdictū nec ne.(post appellationē.)ab offici
ali interposita.(caruisse.)mirū videt̄ ꝙ cū non tenuerit sn̄ia inter
dicti lata ꝑ decanū quō impediuit sn̄iam excōicatiōis latā ꝑ ep̄ꝫ
in decanū vel alios turbātes officiū:sed hoc ideo est:qꝛ negociuꝫ
omniū interdictoꝝ fuit ꝑ appellationē delatū:p̄mo ad archiep̄ꝫ
⁊ subseq̄uēter ab archiep̄o ad papā:sicut ex serie litterarū appa
ret. Sed oppones:nōne licebit ep̄o renunciare appellationi.C.
de ap.siquis. Rñ.sic: si non fuisset eam ꝓsecutus corā archiep̄o:
sed ex quo ip̄e fuit ꝓsecutus ip̄am coram archiep̄o ⁊ decanus ap
pellauit ab archiep̄o ad papā nō licuit ep̄o renunciare maxime
appellatiōi que tenebat qd̄ ex eo apparet : qꝛ cassatur quicquid
fecit archiep̄s post appellationē decani.(de qua appellatiōe ino
tuerat.)maxime.idem enim est ⁊ si nō innotuisset de appellatio
ne:cum per ap.etiā in eius absentia factā exemptus est a iurisdi
ctione eius.ar.s̄.e.pastoralis.ij.q.vj.biduū.(inculpabiles.)si eti
am eligatur interim:⁊ postea ꝓnuncietur excōmunicatio nulla:
electio valebit:qꝛ veritate ⁊c̄.viij.di.veritate.⁊ ar.h̄. Quidam
tamē dicūt ꝙ illi qui eū eligere peccauerūt:sed non videm⁹ qua
re:qꝛ ei nō cōmunicauerūt eligēdo qd̄ esset peccatū:vt.s̄.qd̄ me.
cau.c.sacris. Item ip̄e consentiēdo nō peccat:qꝛ nō tenet̄ se gere
re ꝓ excōmunicato.j̄.de sen.ex.ꝑ tuas.cōtra.so.ibi est consiliū in
his de quibus dubiuꝫ est an sint iuste ligati vt vitent̄:qꝛ p̄sumit̄
ꝓ sn̄ia iudicis.s̄.de renun.in p̄ntia. Hic aūt loquit̄ qñ certū erat
sn̄iam nō tenere:vel qꝛ delatū erat appellatiōi:vel qꝛ aduersari⁹
cum quo contēdebat eū excōmunicauit:vt hic. Idē aūt vbicūqꝫ
est manifestū iniustam eē sn̄iam.s̄.eo.c.ꝓxi.⁊ qd̄ ibi dicit:sed de
bet in alijs euitari donec constiterit de premissis expone.i.de ap
pellatiōe interposita ex iusta causa : vel de intolerabili errore ex
p̄sso in sn̄ia qñ ab aduersario hoc negat̄. Sed si ps aduersa con
fiteat̄ appellatū ex iusta causa nō debet euitari : dūmodo ⁊ p̄ma
facie indubitabiliter appareat mandatum a quo appellatuꝫ est
fuisse iniustum.s̄.c.proxi.

T nostrum.dicto.h. Quē ar
chiep̄us
fecerat cācellariū.(decernerēt).s̄.eo.cōstitutus.cōtra.
so.ibi erat legitime confirmatus nec tenebat appella
tio emissa ab aduersario sine cā:vt ibi dicit:sicut constabat ꝑ sen
tentiā pape:⁊ sic in nullo debuit suspēdi effectus ꝯfirmatiōis: at
hic erat clā electus ⁊ cōfirmatus.j̄.vt eccle.be.sine di.confer.c.j.
⁊ appellatio legitima vel potius totū negociū reuocatuꝫ ad pa
pā:vel ad minus dicebat̄:⁊ de hoc etiā cōtrouersia erat:vnde li
te pen.nō debet ei aliquid nocere.(decernerēt.) lꝫ traditio sigilli
consisteret in facto:nec possit eē qn facta sit postq̄ꝫ facta est.ff.de
cap.⁊ postli.re.l.in libello.§.facte.tamē dicit̄ decerni nulla tradi
tio.i.nihil videtur sibi fuisse collatum ex traditiōe sigilli: nec lit
tere ab eo sigillate ex ꝑsona sigillātis habebūt aliquē vigorem:⁊
bene fecit papa:qꝛ cum diceret̄ nō tenuisse collationē factam ab
archiep̄o:nec confirmatio:vt.j̄.vt eccle.be.c.j.nec etiā possessio
nē haberet officij ꝑtinētis ad cācellariū:cum illud consistat in si
gillando:nec illud potuit habere ante q̄ꝫ haberet sigillū:bene de
buit ꝓhibere ꝙ nouū ius nō cōferretur ei: nec i possessiōe: nec in
ꝓprietate lit.pen.vt.C.vt lit.pen.ꝑ totū. secus autē videt̄ si con
staret ꝙ p̄us collatum eēt ei ius:vel etiā si constaret ꝙ teneret cō
firmatio:vel etiā nihil diceret̄ cōtra eam.s.ꝙ nō teneret cōfirma
tio:lꝫ diceretur iniusta:tūc satis videtur ꝙ non deberet impediri
effectus confirmationis.s̄.eo.cōstitutus. Idē satis videt̄ nobis
ꝙ lꝫ alius q̄ꝫ papa ageret cū archiep̄o.s.ꝙ ad eum non ꝑtinet col
latio cācellarie vel confirmatio : nihilominus tñ posset conferre
cācellariā pen.li.cū interim nō debeat p̄uari possessione sua.s̄.vt
li.pen.laudabilē.j̄.eo.c.significāte. Et eodē modo si ageret̄ cuꝫ
eo vel cum cācellario suo ꝙ non teneret confirmatio ab eo facta:
vnde pen.hac li.posset eidem nouā collationē facere si vacaret:
⁊ ei cui contulisset sigillū tradere etiā teneret dūmodo non fieret
p̄iudicium cuiqꝫ.sed hoc fiebat in preiudiciū iuris alterius vel il
lius.s.ꝑ quo papa scripserat : vel ad minus in p̄iudiciuꝫ pape q̄
dicebat ad se deuolutam potestatē cōferēdi cācellariā. Item nō
est de iure cōmuni ꝙ qñcūqꝫ papa incipit cognoscere de aliquo
negocio vel cā ꝙ ꝓpter hoc decernat̄ irrituꝫ qd̄ fit a partibus : lꝫ
h̄ mandatum fuerit isti ꝙ nō vteret̄ sigillo:qꝛ h̄ fuit speciale pro
pter suspitionē quā habebat papa contra collationē factam ab
ep̄o:⁊ h̄ etiā fuit causa quare papa decernit nullam dationem si
gilli.al̄s enim bene licuisset archiep̄o mandare effectui suaꝫ col
lationem nō obstante lite que sibi mouebatur.s̄. eo. constitutis.
Et hoc plus placet q̄ꝫ qd̄ diximus in p̄n̄. huius glo. vel dic hec
specialia esse in reuocatiōe quā ex certa scientia facit papa apud

qué est plenitudo potestatis:vt exquo aliquod negociũ ad se reuocat ex certa scientia q circa illud nihil licet alicui attẽtare. ar. j.de prescrip.inter cetera.vbi no.

Ablate.super obseruatio-

ne.) Ex hocloco τ ex fine huius decr.vbi dicit q per istas lr̃as põt pcedi ad cõfirmãdã vel ad infirmandã sniãz colligit q si aliquis ĩpetrat lr̃as sup obseruatione sniẽ q p eas ipe ĩpetrator potest petere cõfirmationẽ eius: τ aduersarius p eas potest psequi suã appellationẽ.(a lege).s̃.eo.cuz sit ro.ij.q.vj.appellatore.(puocãte).s̃.eo.psonas.(pueniri).i.abbreuiari.(progari.)nisi ex cã.s̃.eo.ex rõne.(appellãte.)appellat⁹ añ terminũ pfigere nõ potest:idem in appellãte.s̃.eo.sepe.vbi no.(firmitatẽ).s̃.eo.sepe.vbi no.(ps appellata.)idẽ est in appellante:ponit aũt de appellata spãliter:qꝛ de ea magis dubitat quasi nõ eẽt aliqua forma sm quã posset aliqs appellatus idẽ que victor appellationẽ psequi.(sed nimiũ.)plusq̃z p mensem.ij.q.vj. appellatore. vel dic idẽ si p maius tẽpus dũmodo maliciose nõ faciat saltẽ ĩpetrãdo lr̃as.ar.cõtra.C.si nup.ex re.pe.l.ij.sed respõdet h q põt τ bona forma ei est p quã petat sniãz confirmari qualẽ ĩpetrauit plebs de sabor: τ p tales lr̃as coraz illo iudice poterit appellãs psequi cãz appellatiõis. Et est h nõ dignũ q ĩ lr̃is appellatiõis nõ est necesse fieri mẽtionẽ de appellatiõe.de h no.s̃.de of.τ po.iu.del.ex lr̃is. Alij dicũt q fuit h mentio facta de ap.(pcedat.)lz autẽ appellatus ĩpetraret lr̃as qñcũqz voluerit: qñ terminus ab hoĩe nõ est pfixus:sed a lege tm̃: non tñ poterit petere cõfirmari suã sniãz:nisi cũ vnus mẽsis de anno supest.ij. q.vj. appellatore. Sz appellator bene poterit qñcũqz voluerit corã eisdẽ iudicibus psequi cãz appellatiõis. Nã cũ ad iudicem appellatiõis pprie spectet pnũciare sniãz pmã iustam poterit:τ ita ɔfirmare:vel iniustã: τ ita infirmare.ij.q.vj.in fi.(iuste.) igit p lr̃as ĩpetratas ab archiepõ de sabor q sua sentẽtia seruaret sicut erat iusta:τ aduersarius petet q cassẽt cũ sit iniusta:cũ cõtinẽtia cause sub diuersis iudicibus diuidi nõ debeat.C.de iudi.nulli. Hec aũt hz ex sua poccupatiõe q sue lr̃e nõ valẽt. alij tñ dicunt τ nõ iprobabiliter:q τ corã iudice appellatiõis τ corã delegato eius nõ solũ appellãs:sed etiã appellatus põt psequi cãz appellatiõis etiã nõ expectato mẽse iuxta finẽ anni:τ ad hoc bene cõcordare videt lr̃a que sequit vbi dicit q coram hmõi iudicibus quos cõstat eẽ nimis tẽpestiue ĩpetratos appellatus põt psequi cãz suã τ legi pdicte appellatore :rñdet q ĩtelligit ibi ponere tẽpus vnius mẽsis nõ qꝛ non possit pueniri:sed qꝛ illud tẽpus cõe videt partibus:nec tũc debet psumi aliqua malicia. Alij tamen intelligũt hanc decre.loqui ĩ eo casu.s.q tm̃ ĩpetrãdo lr̃as possit psequi causam:sepe etiã anteq̃z vnus mensis restet de vno anno sed causam psequi ante illud tẽpus non poterit.(sic obtento.) ab appellatore.s.archipsb̃ro de sabor.(noluerit.)appellator.(posteriores.) impetratas a plebe de riuocor.(prioribus.) impetratas a plebe de sabor.(per quas.)impetratas a plebe de sabor. super confirmatione sententie τ obseruatione.

Per tuas.contumaciam.

Et nõ aliter:qꝛ in nulla culpa est absens cum nõ sciat hũc iudicẽ:secus aũt dicerẽ in iudice ad quẽ appellatũ est:qꝛ ibi termin⁹ pfixus ab hoĩe habet p pemptorio.s̃.eo. sepe.τ.C.de temp.ap.l.vl.§.illud.in fi.ar.contra.s̃.de rescrip.sup lr̃is.in fi.rõ diuersitatis est:qꝛ semp certus est iudex appellationis:delegatus aũt sepe incertus est.ar.s̃.de rescript.sup lr̃is.ĩ fi.(diffinire.)in hoc tm̃ est puilegiũ appellationis:qꝛ cũ al's etiã pte absente p cõtumaciã non possit pcedi ad diffinitiuã sniam.s̃. vt li.nõ cõtest.qm̃. In cã aũt appellationis poterit pcedi li.nõ contest.coram iudice appellationis.C.de temp.ap.l.vl.§.illud.sed nos dicimus semper citationẽ necessariã.s̃.eo.sepe contingit. τ melius in.c.ex insinuatiõe.in fi.

Ut debitus.idoneo.

Ordinario vel delegato τ in subdelegato.dicũt qdã etiaz idẽ:alij vero cõtra:vt.s̃.de of.τ po.iu.del.sup.(cõueniũt.)p solam citationẽ.s̃.de offi.del.relatũ. gratũ.(ille sniaz.) h apparet q remotio appellatiõis nihil facit ad sniam:sed nec post sniaz possumus cognoscere q aliqd valeat: q̃zuis aliqui somnient h modo s.qꝛ q remota sit appellatio non possit quis appellare:nisi ex rõnabili cã.i.in casibus a iure expressis.quos no.s̃.e.pastoralis. si nõ sit remota potest simpliciter appellare.alij dicunt q vbi est remota appellatio iudex qui tulit sniam potest eã exequi nõ obstãte appellatiõe:nec incurret penã.l.C.de ap.qm̃.nec illius decreti.ij.q.vj.c.decetero.dũ tñ nõ pcedat: exquo sup appellatiõe lr̃e fuere impetrate.s̃.de offi.dele.pastoralis.§.pterea. ante appellationẽ aũt valet remotio appellationis in casu qui est.s̃.de offi.dele.sup questionũ.§.porro.(nunciũ.)dicũt quidã hoc verũ esse si tñ dicat se nunciũ misisse τ nõ pbat:si enim pbaret seruaret antiqua iura.vbi dicit q si quis anteq̃z aduersariũ sciat lr̃as impetrasse nunciũ ad se.ap.dirigat:qꝛ dubiuz est quid sit impetraturus:expectat nũcius eius anteq̃z pcedat.s̃.de offi.dele.cum causa.τ.s̃.eo.ti.dilecti.τ.c.meminimus.si aũt misit postq̃z sciuit aduersarius lr̃as impetrasse nõ valebit ei nũcij missio.s̃.eo. suggestum.τ.c.sup eo.sed nobis hoc non placet:simpliciter enim dicimus hodie nõ valere nũcij missionẽ: sed illã distinctionẽ dicim⁹ habere locũ qñ in ppria psona arripit iter:nõ quia itineris arreptio in omnibus vim appellatiõis obtineat: sed qꝛ debet eẽ sub protectione pape quicũqz ad se.ap.venit ex iusta cã: vt.j.de cle.pegri.c.j. Et etiã nuncij veniẽtes p alijs hac gaudent ĩmunitate s.vt cõtra eos pcedi nõ possit:τ si procedatur nõ tenet.s̃.eo. dilecti.nec credimus hoc puilegium habere illos qui sine cã pbabili ad se.ap.veniunt:vt no.in preall.decre.de cle.pegri.c.j. Illi eniz possunt citari ad domũ:τ si feret snia cõtra eos non citatos psonaliter:qꝛ nõ fuere inuenti tenet.non ob.l.ff. que sen.si appel.rescin.l.j.§.itẽ cum ex eo edicto.que intelligi põt quando inueniri possunt:vel quãdo ad se.ap.ex cã pbabili accesserũt. hoc aũt fatemur q si lata snia vel grauato aliquo quis venerit ad se.ap.vl ad aliũ superiorẽ iudicẽ:dũmodo certum sit q ppter hoc vadat vel mittit vt de grauamine conquerat:τ pcessum cõtra se habitũ reuocari petat q talis missio vim appellationis obtinet.s̃. de offi.dele.cum cã.s̃.de do.τ contu.cum olim.τ no.s̃.de resti.spo.audita. Itẽ necesse est q infra.x.dies vel ipe vel nuncius iter arripiat. Nã decendiũ tm̃ pfixum est:vt facto vel verbo appellet vel transit in rem iudicatã.s̃.de sen.τ re iu.qd ad cõsultationez.s̃.de elec.cum dilectus. Itẽ vt talis missio habeat vim appellationis oportet q nõ habeat copiam iud.a quo appellare vult: nec haberi possit de facili vt coram eo verbo appellet τ aplos petat ad qd tenet si de facili haberi potest.ij.q.vj.biduũ. Itẽ prudenter faciat si corã testibus exprimat oĩa grauamina quibus puadit vel nũciũ mittit.(Nã si.)qñ appellat viua voce ad hoc tenet quare nõ qñ facto. Quidã tñ dicũt sufficere qñ facto appellat si corã supiore exponat. Sed qd dices:nunqd reuocabit qcqd factum est post missionẽ nuncij vl post grauamẽ illatũ:vel postq̃z iudex sciuit ad se.ap.facto appellatũ:rñdemus reuocãduz qcqd factũ est post nuncij missionẽ.s̃.eo.cũ dilecti.s̃.de offi.deleg.cum cãz.τ etiã ea grauamina que pcesserunt missionez nuncij: ppter que tamẽ τ nuncius missus est. Nã appellatio extinguit pnunciatũ.ff.ad turpill.l.j.in fi.τ habes expressum.j.eo.dilecto.τ ita missio valet.(litteras.)de hoc no.s̃.de rescrip.plerũqz.(pbabili) i.iusta.(rationaliter).i.si nõ est vera causa appellationis.(remittat.)plus dicimus q appellat⁹ si vult semp debet obtinere apud iudicẽ appellationis q omissa causa appellationis: illa.s. an sit iusta vel contra: pcedat in pncipali causa:qd sic pbo:qꝛ hoc.s. q cognoscat de iusticia appellationis est introductum tm̃ in fauorem appellati.s.vt si non est iusta causa appellans condẽnetur ĩ expensis:τ ad porẽ iudicem remittatur: τ qd in eius fauorẽ τc. C.de le.q fauore. τ cuilibet licet renunciare iuri pro se introducto.s̃.de fo.cõpe.dilecti.vij.q.j.q̃z p.nec est cõtra.j.eo.cordi. vbi dicit q articulis ap.de partium voluntate cõmitti potest:sed expone ibi.i.partis appellare. Item si contrariũ diceret esset ptrahere litem sine causa.s̃.de do.finem.(alioquin).i.si vera eẽt causa appellationis:τ ita habes h expresse q iudex appellatiõis approbata appellatione cognoscet de causa pncipali: etiam si appellatum sit a sentẽtia.sic.j.eo.cum speciali. τ idem dico si delegetcausam appellationis alicui:qꝛ delegatus approbata appellatione cognoscet de pncipali.ar.s̃.de rescrip. super litteris. ĩ fi. j.de testa.raynutius.τ.j.eo.c.ro.§.q si obijciat.(de maioribus.) puta de electiõibus epõꝝ τ causis criminalibus.ij.q.vj. decreta. τ.c.v.sequẽtibus. Et de fide.ar.xvij.di.multis.τ de appellationibus factis in electiõibus:τ idem est in omnibus alijs que specialiter sedi ap.reseruant:τ q dictũ est de appellatiõibus factis in electiõibus:intelligendũ qñ appellat ab his qui ordinario iure cognoscũt:secus aũt in delegatis a papa:ab eis enim non licebit appellare:nisi expressa iusta cã appellatiõis si eis cõmissa fuerit appellatiõe remota. Item lz appellet etiã ad se.ap.extra iudiciũ in pcessu electionis anteq̃z sit facta electio in cã non debet retardari electio.s̃.de elect.cũ nobis.ar.j.de his q fi.a ma.p.ca.c.j.sed p talem appellationẽ negocium nõ transfert ad papam: nec ordinarius si appellantes cõtradixerũt vlterius se poterit intromittere de confirmatione sic electi: nec de alijs que ptinẽt ad ipam electionẽ. Tamẽ sup h vidimus plures aliqñ sentire con-

trariū.ſ.ꝙ in electionibꝰ nō audiet̄ appellās:niſi iuſta cā exp̄ſſa:
⁊ hec clauſula nō extēdit̄:niſi ad ea que in ſignū ſpecialis p̄uile.
ſe.ap.reſeruatur:hoc vult dicere ꝙ in maioribus cauſis valet ap
pellatio etiam ſi nulla cauſa exprimatur: vel etiam ſi exp̄mat̄ cā
dubia facti:ſed ſi exp̄matur cā improbata a iure vel notorio vel
fruſtratorio tūc nō eſt deferendū:ſicut nec nunq̄ȝ deferendū fuit
ſ.eo.paſtoralis.j.rñ.vbi no. Itez nō defertur appellatio emiſſa
ad inferiores iudices: puta ad archiep̄m vel legatum: ⁊ ſonant
verba hic poſita ⁊ ibi ad ſe.ap.roſ.no.tenet ꝙ ſi appelletur ſine
cauſa archiep̄s vel legatus in maioribus cauſis: ⁊ qui prius co-
gnoſcebat non detulit ap. ⁊ ſeruus qui debuit defendere totā cāȝ
ꝓpterea:q: iam hic maior cauſa relata ē ad ſe.ap. ⁊ duo de ea ſi-
mul cognoſcere non debent.

Q̲Uam ceſſante. Puta ſi p̄cipiat ne quid
faciat ſub pena excōicati
onis vel cētū librar̄: vel cōſimilia: ⁊ generaliter p̄ce-
ptū factū ſine cauſe cognitiōe: vel cū cauſe cognitiōe
ſi eſt iniquū reddit appellationē iuſtā. C.cōmi. ⁊ ꝑ.ꝑ totū.ſi aūt
ep̄s vel alius iudex cōminaret̄ alicui ꝙ lederet eum: nō credo ꝙ
poſſit appellare ꝓpter hoc:q: vanus metus eſt: ⁊ nō inſtās.ff.qđ
me.cau.l.j.⁊.ij.Sed certe melius videt̄ ꝙ tenet appellatio quan
do cōminat̄ de his que ad ſuā iuriſdictionē ꝑtinet.ff.qđ me.cā.
l.ij.⁊.l.fi.§.j.ſed in alijs poteſtatibus q nō habēt iuriſdictionem
obtinet dictū p̄mo.(interloquēdo.)no.ab interlocutoria appella
ri:vt no.j.de no.ope.nū.c.iij.nec poteſt eam reuocare qui tulit ſi
ne licentia eius ꝑ quo lata eſt ſi tranſit in rē iudicatā ꝑ lapſuȝ de-
cem dierū ⁊ appellatū nō fuerit.ſ.de ſen.⁊ re iudi.ꝙ ad ꝯſul.ff.
de reg.iur.l.nemo.ante aūt.x.dies vel etiā poſt.ſi ante.x.dies fu-
erit appellatū licet reuocare.ff.de reg.iur.ꝙ iuſſit.niſi appellans
aliquas feciſſet expenſas.nā tūc nō poſſet niſi ei reficeret expen-
ſas cū eis nō reſtitutis nō plene remoueret grauamina.ff.de con
di.ob tur.cau.ſi pecuniā.⁊ de hoc no.j.de ſen.ex.ſacro.⁊ melius
ſ.de re iudi.qđ ad conſultationeȝ.(deſtiterit.)reuocādo de facto
ſi ad factū ꝓceſſum eſt vel ꝯ̄tria ſnīa ſi ad factū nō eſt ꝓceſſum. ⁊
non ſufficit dicere paratus ſum reuocare niſi de facto reuocet:re
uocat̄ etiam grauamē tacite.verbi gr̄a:appellauit quis a iudice
ne ꝓcederet cōtra eū:q: erat exemptus ab eius iuriſdictione:ſi iu
dex dat ei terminuȝ ad hoc ꝓbandum tacite videt̄ reuocare gra
uamē qđ ei intulerat mandato qđ ꝓcederet in p̄n.q: modo man
dat qđ ꝓcedat in exceptiō.ꝓbanda ꝙ non eſt grauamen:quia de
exceptione.ſ. an ſua ſit iuriſdictio cognoſcere deberet.ff. de iudi.
ſiquis ex aliena iuriſdictione.

Q̲Uam ſpeciali.recuſatiōis.
Nos non credimus ꝙ a iudice deleg.vel ordinario
poſſit appellari ex ea cā:q: ſuſpectus eſt cū tunc habe
at certū remediū.ſ.recuſationis.iij.q.v.q: ſuſpecti. Itē lȝ cā ſuſpi
tiōis ſit cōtra eū: nō tñ ſequit̄ ꝙ grauaret:q: iudex ſuſpectus be-
ne poſſet ꝓcedere in cā:ita ꝙ nullā ꝑtem grauaret: ⁊ appellatio
nō hȝ locū niſi a grauamine.ſ.eo.vt debitus.ſed iſta decre.vide
tur dicere cōtra.ſ.q: cōmonitus pōt recuſare iudiciū monitionis
⁊ etiā poteſt appellare ab eo: ⁊ ſic videt̄ ꝙ vtrūq̄ȝ remediū habe
at.ſ.recuſatiōis ⁊ appellatiōis:ſed rñde ⁊ dic ꝙ ex eadē cā nō po
teſt recuſare ⁊ appellare.ſ.q: ſit ſibi ſuſpectus: ſed cōtra eundeȝ
vel eodē tp̄e: vel diuerſis poteſt petere: ⁊ recuſatio ꝓpter ſuſpiti-
onē ⁊ appellatio ꝓpter grauamen. Itē dicimus ꝙ ſufficit ei q re
cuſat iudicē cās recuſatiōis legitimas ꝓponere:nec oportet ꝙ pe
tat iudices corā qbus de cauſis ſuſpitionis ꝓbet: q: ſufficit recu-
ſanti ꝓponere iuſtas cās recuſationis : iudicis aūt eſt admittere
cās recuſatiōis ⁊ reqrere ꝙ eas ꝓbet: ſed reprobare non poteſt:
hec enim cognitio eſt arbitror̄.ſ.de fo.compe.licet veruȝ.q: ad-
miſſis ꝑ iudicē cauſis recuſationis licitū eſt recuſanti ꝓbare: vel
corā recuſato vel corā arbitris cās recuſationis:recuſantis eſt pe
tere ꝙ arbitros eligāt corā qbus ꝓbāt: vel poteſt dicere ꝙ ſtatim
poteſt ⁊ debet iudex cogere recuſantes ad arbitros eligendos.
ar.C.de iudi.l.cū apertiſſimi.⁊.l.cū ſpāli.⁊ no.ſi.j.eo.interpoſi-
ta.(cōmonitus.) q̄ȝcito enim quidam mouebat̄ ſatiſfacere de ali
quo ſtatim appellabāt vel recuſabāt iudices ſuꝑ emēdatione ali
cuius criminis vel alia ſatiſfactiōe faciēda.(ſtatuimus.)credimꝰ
ꝙ iudex ordinarius non ſolū : ſed etiā delegatus anteq̄ȝ recuſet̄
poteſt totā cāȝ alij delegare ⁊ valet delegatio:nō obſtāte ꝙ dele-
gatus eſt ſuſpectus.ff.de iuriſdi.om.iu. ait p̄tor. ſed ſi parteȝ tm̄
delegaſſet:tūc poſſet recuſari vt ſuſpectus.rō diuerſitatis eſt : q:
in p̄mo caſu vlterius cā non debet ad ip̄m redire:nec poteſt poſt
cōmiſſionē reuocare iuriſdictionē:nec etiā debet cognoſcere vtr̄
ab ea ſubdelegatus ſit ſuſpectus:ſed vt in ſecūdo caſu poteſt hec
oīa facere.ſ.de offi.⁊ po.iu.del̄.ſuꝑ queſtionū.§.ij.⁊.vlt.ff.de iu
di.iudiciū.. Alij tñ dicūt ꝙ etiā ſi totā cauſam cōmittat ꝙ poteſt
recuſari vt ſuſpectus.(iudicē.)ordinariū ⁊ delegatū:ſecus in ſub
del̄.nā ſi ſubdelegatus recuſet̄ vt ſuſpectus coraȝ p̄mo delegato
agetur.ſ.de offi.del̄.ſuꝑ queſtionuȝ.§.qui vero.⁊.§.eius.(ſuſpe-
ctū.)iſte recuſans nō debet petere ꝙ iudex recuſatus iudicet: nec
an cā recuſatiōis ſit iuſta.ſ.de fo.cōpe.licet. q: ſic videretur a re-
cuſatiōe recedere ſi in h̄ eius arbitriuȝ eligeret.iij.q.viij.cuius. ⁊
ſ.de re.iu.inter.q̄ȝuis poſſet dici ꝙ talis petitio que tm̄ tēdit ad
recuſandū ⁊ declinādū eius iudiciū nō p̄iudicat recuſatiōi. Iteȝ
no.ꝙ hec ſnīa.ſ.h̄ cā recuſatiōis non eſt legitima nec tranſit in rē
iudi.nec p̄iudicat ſi illa cā a iure decernitur legitima:q: eſt cōtra
ius ſcriptuȝ.ij.q.vj.§.diffinitiua.ſecus aūt ſi diceret decernimus
talē nō admittēdū ad ꝓponendū talē cāȝ recuſatiōis:q: hec ſen-
tētia eſt cōtra ius litigatoris a qua neceſſe eſt appellari: vt in p̄al
le.§.diffi.⁊.ſ.ti.ꝓxi.cū inter. ⁊ hec vera ſunt in cā recuſationum
que ſunt exp̄ſſa in iure:ſed cuȝ dicat ius generaliter ꝙ ſuſpecti iu
dices poſſunt recuſari.iij.q.v.q: ſuſpecti.ſ.e.porro.nec genera-
liter oēs cauſe ſint in iure exp̄ſſe:imo multe poſſunt ꝓuenire cau-
ſe que iuſtiores ſunt q̄ȝ in iure exp̄ſſe:oēs cās reputo legitimas q̄
ſunt difficiliores q̄ȝ exp̄ſſe in iure : ⁊ hoc relinquit̄ arbitrio iudi-
cis. Et ſuꝑ his dicūt q̄dā ꝙ ſi iudex ſnīet ꝙ tranſibit in rē iudica
tā niſi appellet̄ a ſimili eius qđ dicit̄ de interrogatiōibus in iure
faciēdis:quarū alique ſunt exp̄ſſe in iure: ⁊ tñ vltra exp̄ſſas ī iu-
re lȝ iudici al̄s facere vbi eq̄tas eū mouerit.ff. de interrog. act.l.
pe. Et tñ ſi iudex dicit ſe moueri eq̄tate vbi moueri nō debet ap
pellandū eſt: ⁊ niſi appellet̄ fit ſibi p̄iudiciū. Quidam tñ dicūt
⁊ forte nō male:q: in inferioribus iudi.nō licet neq̄ȝ cōdere neq̄ȝ
interp̄tari iura.j.de ſen.ex.inter alia.nec etiā licet interp̄tari int̄
ius ſcriptū ⁊ equitatē:imo h̄ ſolū p̄ncipibus licet.C.de le.⁊ con.
l.fi.fatemur tñ ꝙ in cauſis quas corā ſe habēt inferiores iudices
bene poſſunt quātū ad ius litigatoris ꝑtinet ſuꝑ iuribus ⁊ inter-
rogationibus etiā inter ius ⁊ equitatē interp̄tari: vt no.ſ.de po
ſtu.ad hec.ff.de legi.l fi. int̄ ſuſpectū in ſubdele. quidā dicūt hoc
mō ꝓcedendū:q: nō dabit̄ libellus ei recuſationis:nec corā eo ꝓ
ponent̄ cauſe recuſationis: ſed coraȝ delegato tm̄ ſi eſt p̄ñs.ſ.de
offi.dele.ſuꝑ queſtionū.§.qđ vero.⁊.§.fi. Et ſi delegatus eſt ab-
ſens ꝓteſtabit̄ ⁊ etiā ꝓbabit cās recuſatiōis corā ep̄o loci: vel ar-
chiđ.vel alijs iudicibus ordinarijs loci: ⁊ hūc moduȝ ꝓcedendi
approbat.l.C.de iudi.cū ſpāli.ſed ſ̄m cano. quantū ad ſecūduȝ
mēbrū nō inuenio approbatū nec reprobatū in ſubdele. vbi nō
elidunt̄ arbitri: ⁊ ideo videt̄ ꝙ legibus ſtandū eſſet:ex quo ꝑ ca
nones nō reprobat̄:ſed in hoc caſu etiam ſ̄m iſtos ꝓceſſus habi
tus a recuſato poſtq̄ȝ ꝑ aliquem p̄dictor̄ modor̄ tranſlata eēt co
gnitio ad aliū nō valet.ſ.de offi.dele.licet.⁊.ſ.eo.dilecti. Alij di-
cūt ꝙ nō eſt eundū ad ordines iſtos : ſed ad delegatos tm̄ ſi ſunt
p̄ñtes: ⁊ ſi ſunt abſentes dicet ſubdelegatus ꝙ habet eū ſuſpectū
ſimpliciter nō aſſignatis cauſis recuſatiōis: ⁊ ꝙ vult ire ad dele-
gatū vt cā recuſatiōis ꝓbata obtinet cāȝ alijs cōmitti: ⁊ ex tūc ſb-
delegatus ꝓcedere nō debet: ⁊ ſi ꝓceſſerit appellari debet ab eo
qui eum grauat ꝓcedēdo cōtra eū poſtq̄ȝ vult ꝓbare eū ſuſpectū
corā delegato qui ſibi ius concedit.ſ.de offi.deleg.ſuꝑ.in fi. Et ſi
nō appellauerit cū iuriſdictio eius nō ſit ad alium trāſlata:neq̄ȝ
per appellationē: neq̄ȝ ꝑ reuocationē:neq̄ȝ alio modo tenebit ꝓ-
ceſſus ſubdel̄.habitus cōtra recuſanteȝ.Sed certe tutius eſt ꝙ h̄
recuſans ſ̄m hanc ſecūdam opinionē etiā cās recuſationis ꝓpo
nat corā ſubdele.ſ.eo.ſecūdo.⁊ etiā poſtea corā del̄.ꝓbet. Nam
ſi ſubdelegatus cognouerit eas eē iuſtas ⁊ veras poterit eas ad
mittere ⁊ partes releuare ab onere ꝓbatiōis. Et ſi eēt certū ⁊ no
toriū ꝙ eēnt falſe ⁊ iniuſte:certe nō obſtante tali recuſatiōe:neq̄ȝ
notoria:neq̄ȝ fruſtratoria ap.tenebit ꝓceſſus ſubdele. ⁊ no.q: cū
appellat a ſubdele.ex eo ꝙ ꝓceſſit ꝯ̄ eū poſt recuſationē: ⁊ in hoc
recuſans appellet:prudenter facit ſi ꝓſequitur cāȝ appellatiōis:
q: hoc ipſo ꝙ ꝓbabit ſe ꝓpter predictas cās appellaſſe caſſabit̄
quicquid factum eſt poſt talē appellationē: ⁊ etiam ſi cauſa recu
ſationis non ꝓbetur: vt.ſ.de offi.dele.ſuꝑ queſtionuȝ.§.fi.ſicut a
dele.p̄mo vel ordinario legitime appellaret̄ ſi arbitros non ele-
gerint:etiā ſi cauſe ſuſpitionis nō probarent̄: vt hic.finita auteȝ
cā appellationis que eſt vt caſſet̄ quicquid factū eſt cōtra eā nō
oportet proſequi cāȝ recuſationis: vt recedat̄ a ſubdele. que ſola
iuſta appellatio ad hoc ſufficit.ſ.eo. accepta. ſed ſi reprobaret̄
appellatio adhuc poteſt proſequi cās recuſationis: ſi aūt poſt re
cuſationē nō procederet ſubdel̄.ſtulte faceret ſi proſequit̄ appel
lationē cū appellatio nō habet locū niſi a grauamine p̄ñti : ꝙ in
ſcriptis exp̄mas.j.eo.cordi.ſ.eo.vt debitus.ſed prudēter faciet
ſi coram deleg.cauſas recuſationis proponat ⁊ probet: vt.ſ. de
offi.dele.ſuꝑ queſtionū.§.fi. Quidā tñ dicunt ꝙ a ſubdel.appel-
lari poteſt ſine vllo grauamine hoc modo. Habeo te ſuſpectum

ex talibus causis ⁊ appello ne ꝓcedas: ⁊ hoc satis sumitur.s.e.
de offi.dele.sup.§. cuz vero ro. sed certe alij verisimiliter rñdent
illud reuocatũ per decre.s.eo.vt debitus.⁊.j.eo.cordi. Illud au
tẽ nõ memini inuenisse quin ꝓcessus subdel.⁊ del.⁊ ordi. teneat
etiã post recusationẽ habitus nisi appelleref: vel alio mõ ad al
terius audientiam cum effectu sit causa reuocata.(coram eodẽ.)
quid si plures sunnt del.⁊ vnus tm̃ recusetur: de hoc no.s. de of
fi.iudi.del.cum super. Item scias q̄ ẜm.l.nõ est cã suspitionis ꝓ
ponẽda corã recusato:sed coram del.⁊ si ipe absens est corã alijs
iudicibus ordinarijs ⁊ p̃ntibus in ꝓuincia fiat.C.de iudi.cũ spe
ciali.nec est contra.C.eo.ti.apertissimi. vbi dicit ei libello recusa
tionis porrecto:q2 ibi sic exponẽdũ est.i.ad eius recusatiõis por
recto libello.(assignet).s.eo.secũdo.(aduersarium.) in causa inq
sitionis.(iudice.) h habes ar.q̄ iudex a quo appellatur citari de
bet ad defendendum sentẽtiam ⁊ ꝓcessum suum cum h admit
tatur iudex vt ostendat se non suspectũ.ar.contra.ij.q.vj.statuẽ
dum.viij.q.iij.artaldus.So.nos hoc credimus verum qd̃ cita
ri non debet nisi ꝓ iure suo ꝓprio contẽdat iudex.ij.q.vij.siquis.
a.vel nisi ageretur de pena imponẽda iudici. verbi gratia: si ali
quis diceret q̄ appellauit a ꝓprio ep̃o:q2 eum sine causa ꝯfirma
re renuebat. Nã si mandef alij q̄ inq̃sita veritate super electio
ne eius eum confirmet si inuenerit eam cauonicã nominatim ci
tandus est ep̃us:q2 de eius pena agif.nã in eius pena mandaf
alij q̄ cõfirmet:cum ipe sine cã eum cõfirmare nollet.ar.ix.q.iij.
nũc.hec aũt decre.nõ cõtradicit: q2 aliud est i recusatiõe ⁊ aliud
est in appellatiõe. Nã in recusatiõe ideo admittitur iudex ad eli
gendũ arbitros:q2 nisi sic admitteref sequeref incõueniẽs illud
s.q2 sufficiet assignare cãs suspitiõis etiã falsas cum nullus alius
eẽt qui eligeret arbitros qui de causis suspitionis cognosceret:s;
in cã appellationis est superior ad quẽ appellatur qui de causis
ap.cognoscet. Item est alia ratio:q2 appellatio non mutat natu
rã cause: vnde sicut corã illo a quo fuit appellatũ ꝓcedebaf sine
parte:ita ⁊ corã superiore ad quẽ appellatũ est ꝓcedi debet sine
parte. Itẽ derisoriũ ⁊ suspectũ redderef iudiciũ inferioris si co
rã superiore partẽ se faceret ⁊ cũ ipo fieret li.con.⁊ alius iudicia
lis ꝓcessus. Fateor tñ q̄ instruere posset superiorẽ si spõte veni
ret:nõ tñ vt pars sed vt iudex. Item mirũ eẽt si is eẽt pars q fu
it iudex in eadẽ causa.(causa).s.an sit iusta ⁊ legitima si nõ est de
expressis in iure.s.de fo.compe.licet. Naz exp̃ssas in iure potest
⁊ debet admittere recusatus:q2 non est notoriũ. Item arbitri co
gnoscent an cause suspitiõis sint vere an false: vt hic. Item arbi
tri cognoscent an sint recipiende: etiam si constet eas legitimas
⁊ veras: si tamẽ dicif renunciatuz recusationi a partibus: ⁊ de h
cognoscere habent ⁊ nõ recusaf. Nã si diceref cõtrariũ.s.q̄ hec
cognitio cõpeteret del.eẽt iniquum cũ pariter sit sibi suspectus i
hac cognitione sicut in alia: cum pars eligẽdo in hoc iudiciũ ei9
in alijs non poterit recusare.iij.q.viij.cui9.ar.contra de cau.pos.
cum olim.vbi innuif q̄ iudex ⁊ nõ arbiter fuere illi qui repulere
causas recusationis. Sed rñdeo q̄ vbi notoriũ est q̄ admitti nõ
debet: tunc iudex repellet causas recusationis: ⁊ sic erat ibi. Nã
ibi in litteris pape cõtinebatur q̄ de consensu partiuz erãt dati
iud.⁊ ideo in notorio neq3 arbiter neq3 alius ordo requirendus
erat.ij.q.j.de ma.s.de iureiurã.ad nostrã.(aduocẽt.) de hoc no.
s.de arbi.innotuit.⁊.c.antepenul.⁊ hoc habet a potestate iuris
al's finẽ mandati egredi nõ potest.ff.de arbi. nõ distinguemus.
§.vlti. Item forte partes al's hãc potestatem sibi dare ab initio
nõ possunt: vt no.s.de arbi.c.antepenul.(cõpetentem.) arbitrio
boni viri p̃sigendũ.ff.de iu.del.l.j.§. ait p̃tor. vel recusari iud.cũ
ex causa posset eos cogere ad concordandũ: ⁊ eodẽ modo vt in
fra certũ terminũ diffiniret.s.de offi.deleg.suspitionis. Itẽ cum
constet eũ iud.⁊ per cõsequens constat eum debere ꝓcedere nisi
recusef: ⁊ idẽ est nõ ꝓsequi causam recusationis ac si nõ recusaret
⁊ si nõ ꝓsequeref recusationẽ infra terminũ ꝓcederet ⁊ ratione i
certe iurisdictionis terminũ assignabit.ar.s.eo.si duobus.(de re
cusatoris.) de hoc no.s.de fo.cõpet.siquis.(porro.) hucusq3 dicit
quando monitus recusat monitionẽ: ⁊ nunc ponit qñ ab eo ap
pellat.(manifestus).s.eo.cuz sit romana.⁊.c.ꝓposuit.(deferen
dũ.) nisi modũ excedat in pena.s.eo.nouit. vbi no.(ex ꝓcessu.) de
quo quis cõuenif.(ꝓbabilẽ).s.eo.vt debitus.infra terminũ.s.e.
cum sit ro.(iudex.) a quo appellatũ est.(ꝓcedat.) in p̃ncipali.s.e.
vt debitus.(aduersario).s.appellato.(cõpetentem.) coram iudi
ce ap.(ꝓcedat.) in p̃ncipali cum hec decre.in p̃nci. posuerit duos
casus: vnũ quando agif inter partes: ⁊ aliuz quãdo agif ex offi
cio. modo h loquitur in eo casu qñ iudex ex officio ꝓcedit: ⁊ h est
qd̃ dicit ex suo ꝓcedit offi.⁊ falsa littera est ꝓcedat: vt patet ex re
gistro: nec eẽt verũ si causa ageref inter partes.s.q̄ si appellatus
nõ cõpareret corã iud.ap.q̄ ipe possit ꝓcedere in p̃n.cã.cũ lis nõ
eẽt contest. h enim decre.loquif tm̃ quando lis nõ erat contesta:
sicut patet in p̃n.decre.⁊ tũc reo vel appellato existente cõtuma
ce nõ in p̃n.cause est ꝓcedendũ:sed ad missionẽ in pos.vel excõi
cationẽ.s.vt li.nõ cõtesta.qm̃.⁊.c.tue. Sed qñ ex officio suo ꝓce
dit iudex vt in causa inquisitiõis: tũc reo vel appellato contuma
ce nõ existente bene ꝓcedif in p̃ncipali causa: vt hic.s.vt lit.non
contest.qm̃.§.in alijs.(iurisdictionis.) super p̃n.s.eo.vt debitus.
remittatur etiã cum aduersarius nõ cõpareat: hoc autẽ locũ ha
bet siue iudex ex officio ꝓcedat: siue lis sit inter partes: sed iudex
reprobare nõ potest: h enim cognitio est arbitroꝝ.s.de fo. cõpe.
licet.(duas).i.hac p̃nti constif.cum speciali duo capitula continẽ
tur: de appellatione ⁊ recusatione.(speciales.) tutius vel cuiuscũ
q3 monasterij. Nam l3 possit appellare monach9 si excedat ab
bas in puniendo: si tamẽ puniat ẜm obseruantias regulares nõ
potest appellare: recusare etiã nõ potest.s.eo.rep̃hensibilis.⁊.c.
super eo.ij.si tamẽ abbas iurisdic.de consue.ꝓut no.s.de offi.or.
quanto.in glo. ⁊ sic videtur in fi. vel alio speciali iure ꝓcedat in
forma iudicij contra monachũ: monachus recusare potest eum:
ar.iij.q.v.quia suspecti.⁊.iiij.q.iiij.contra ritum.in fi.⁊ appella
re.ar.ij.q.vj.omnis oppressus.⁊.c.ad romanã.ij.ad hoc qd̃ no.
s.eo.ad nostram.

Cum causaz. inducias.

s.de exce ptio.c.pastoralis.(ipius.) ꝓcuratoris.ꝓoris ⁊ cõuen
tus de nouo loco.(licet ipe.) procurator de nouo loco
aduocati errorẽ correxit:q2 dixit q̄ nolebat habere ratã eius re
sponsionẽ.j.de cen.olim.C.de erro.aduo.l.iij.(contradicere.)q2
cõtrariũ est litẽ cõtestari ⁊ petere dilationẽ ad ꝓponẽdas dilato
rias.(erroneã.) erronea dicif:q2 errauit aduocatus cuz nõ eẽt ve
rũ qd̃ dixit: vel dicif erronea:q2 errorẽ inducebat cuz verba litis
cõtest.sonarẽt ⁊ intentio cõtradicebat.(credẽtes.) ⁊ male cũ con
trariũ apparet: etiã q̄ nõ intendebat hãc litẽ contestari ex petiti
one dilationũ ad dilatorias ꝓponendas.ar.sumẽtes ex eo qd̃ est
s.de do.⁊ contu.ꝓut ibi no.(fuit).i.presumitur nõ fuisse contesta
tã: nã ex reuocatiõe eadẽ die facta p̃sumitur q̄ ꝓcurator noluit li.
contest.vel dic ⁊ melius q̄ cõtestatio aduocati nõ habef ꝓ li.cõt.
ex quo eadem die fuit reuocata: sed p̃sumitur ex taciturnitate dñi
vel procuratoris eos habuisse eam ratam si vltra vnum diẽ ta
cuere.(subdelegatorum.) contra id qd̃ est.s. de offi.deleg. super
questionum.C. de iudi.a iudice.ar. contra.s.ti.ꝓxi. cum bertol
dus.ibi so.(expressa.)s.eo.consti.j.c.ꝓxi.

Dilecto filio

q̄ cũ).s.de rescript.cõstitutꝭ.(⁊ ne alif.) l3 iusta sit hec ex
ceptio: ⁊ ex qua nõ admissa sequif legitima appella
tio: hec tñ inepte ꝓposita fuerit. Nã debebat ꝓpone
re exceptionẽ ⁊ expectare rñsionẽ iud.de ea admittẽda vel non:
nã si exceptionẽ admisisset habebat ꝓpositum: si vero nõ admi
sisset postea poterat legitime appellare: sed hic rñsum nõ expe
ctauit: sed appellans recessit.(ꝓpter exceptionez.) no. appellan
tẽ debere ꝓbare ꝓpositã legitimã except.⁊ q̄ ex ea non admissa
appellatũ fuit: sed hic nõ ita fuit: nõ enĩ denegauerũt iudices ad
mittere exceptionẽ: sed illicẽtiat9 recessit appellãs sine vllo gra
uamine: ⁊ ideo nõ valet.(ideo).s.eo.c. ꝓxi.qñ appellaf añ s̃niaz
appellatiõis iudex non debet cognoscere: nisi de causis ex q̃bus
appellatũ est qn cognoscat an fuerint a iudice denegate: vt hic.
s.c.ꝓxi.j.eo.significãte. Si aũt est appellatũ post s̃niaz diffiniti
uã: tunc debet querere de oĩ cã ex qua dicif s̃nia iniusta.C.de ap.
eos.§.siq̃s.⁊.c.se.ij.q.vj.§.si.corã aũt iudice ap.nec in p̃mo: nec
in secũdo casu licet ꝓponi q̄ s̃nia sit nulla: vel q2 iudex nõ habuit
iurisdictionẽ: vel q2 eẽt excõicatus: vel q2 nõ sit lis cõtest. vel ex q̃
uis alia cã:q2 h nõ veniũt in ꝓsecutiõe appellatiõis: non tñ nega
mus qn corã cõpetẽti iudice ĩplorato officio iudicis possit dicere
s̃niaz nullã: nõ tñ ꝓsequẽdo appellationẽ: vt dictũ est. Et est h ve
rũ q̄ appellãs nõ põt dicere s̃niaz nullã qñ ipe ꝓsequif cãz appel
latiõis. Sed si nõ ipe sed appellatus ꝓsequitur cãz appellatiõis
petẽdo suã s̃niam cõfirmari quod põt de iure auc.de his q igre.
ad ap.coll.v.⁊.j.de confir.c.bone. tunc appellãs bene potest sic
excipere: nõ debet cõfirmari s̃nia ꝓ se lata: q2 est nulla: q2 iudex
qui eã tulit nõ habebat iurisdictionẽ: vel ex alia cõsimili causa: ⁊
assignant isti rationem diuersitatis: q2 appellat9 nõ innitif iuri
bus appellationis: imo cõtra eam dicit.s.quia est iniusta: ⁊ ideo
cum petit sententiam suaz confirmari intelligitur hoc petere nõ
ex vi appellationis: sed quocunq3 iure potest: ⁊ ideo appellans
admittitur ad excipiendum de omni suo iure.s.q̄ siue sit iusta si
ue q̄ sit nulla. Alijs videtur ⁊ forte melius q̄ si appellaref post
sententiam appellans non tm̃ excipiendo: sed etiam agendo co
ram iudice ad quẽ appellauit potest dicere s̃niam iniustã ⁊ nul

lam:qꝛ quibuſcūqꝫ modis poteſt debet defendere ap.ſuaꝫ.ff. de
ap.ſcio.in fi. Et a ſnīa que nulla eſt appellare licet.ff.de ap. ſi ex/
preſſim.ff. que ſen.ſine ap.l.j.§.fi.⁊.l.ſe.⁊ ſic pōt appellare:⁊ ꝓ
cōſequēs appellationē ꝓſequi. Sed dices quō proſequit̄ appel/
lationē q petit ſnīaꝫ pronūciari nullā:qꝛ nullaꝫ mētionē facit de
appellatiōe in petitiōe ſua:nec aliquo mō nitit̄ iuribus appella/
tiōis? Rñ.imo nitit̄ ex vi appellatiōis:in hoc ſaltē ꝙ corā iudice
appellatōis h̄ petit: qꝛ niſi appellaſſet tm̄ coram ordinario hoc
petere poſſet:⁊ iſte eſt vnus effectus appellatiōis.ſ.cāꝫ ad ſupio/
rē trāſferre:⁊ eius cognitionē.ſ.eo.c.ſolicitudinē.imo dicunt q/
dā ꝙ h̄ bene appellauit cōtra ꝓnūciationē iſtā: qꝛ grauatus fuit
de facto:tm̄ ſnīa lata fuit cōtra eū lꝫ nulla : pōt ergo petere ſnīam
nullā ꝓnūciari:⁊ de ap.nō faciat mētionē.alij cōtra ⁊ h̄ ē etiā vi/
dere ī appellato q ꝓſequit̄ appellationē petēdo ꝯfirmari ſnīaꝫ
ꝓ ſe latā:⁊ tm̄ in ſua petitiōe nō faciat mētionē de ap.nec alit̄ niti
tur iuribus appellatiōis:niſi qꝛ negociū dicit eē ad ſuperiorem
ꝑ appellationē delatū.Si aūt ante ſnīam appellat̄:tūc nō poteſt
appellās agere de nullitate ſnīe coram iudice appellatiōis:qꝛ ſi
cā appellatiōis nō eſt vera remittēdus eſt ad iudicem a quo ap/
pellatū fuit.ſ.eo.vt debitus.Sed qñ appellat̄ a ſnīa nō remitti
tur ad ꝑmū:qꝛ functus eſt officio ſuo. Itē appellatus nō pōt pe
tere cōfirmari ꝓceſſum ante ſnīaꝫ habitā:qꝛ facile reuocat̄.ff.de
reg.iur.ꝙ iuſſit.Sed quero ſi appellauit in iudicio ante ſnīaꝫ ſi/
ue extra iudiciū:⁊ iterū appellet poſt ſnīam: an ꝑ appellationeꝫ
poſteriorē videt̄ renūciare ꝑori vel ratificare ſnīam.ar.ꝙ ſic.ff.
rē ra.ha.cū minor.§.falſus.vbi dicit̄ ꝙ ſiqs appellauit a ſnīa la
ta cōtra aliquē qui falſo finxerat ſe ꝓcuratorē eius ꝙ decetero nō
poteſt dicere eū non fuiſſe ſuum ꝓcuratorē. Sed nos dicimus cō
tra:qꝛ geminando vel multiplicando appellationes non videt̄
ratificaſſe factum iud.a quo appellauit:vel appellationi renun/
ciare:imo potius videtur ſuū deſideriū augmentare: vt ab eius
iuriſdictione recedat.arg.contra.ſ.de teſti.cuꝫ tu fili.ſ.eo.bone.
xxxj.q.ij.lotharius. Sed in ſupiori caſu:lꝫ vellet recedere a iud.
videtur tamen acceptare factum ꝓcuratoris cum ꝓ eo appellet:
nec ibi ſnīa eſt nulla:imo tenet contra ꝓcuratorē ⁊ eſt executioni
mandanda:vt paeet.ff.de reg.iu.l.iiij.j.rñ.

Icolao ſufficiente.

ſ.c. ſepe. no. (ꝓdemnetis.) ⁊ nihilominꝯ rata manet ſnīa: ſi appellatū eēt a ſen/
tentia:vel ſi appellatum fuit añ ſnīam partes remit
tant̄ ad priores iudices.

Ua nobis.obtinuit.

Per veri ſuppreſſio nē:nam ſi ſciuiſſet papa tertio appellatū lr̄as non de
diſſet.C.ne li.in vna:ꝑ totū.ꝑdicta tamē cā ad ſe.ap.
reuocata cōmiſſa fuit cardinali.

Ilecti.appellatum.

Ab aliq or dinario dio ce.cū omiſſo epo fuit ad bixorieñ.archiepm appella/
tū:vt contineꝛ in integra.(ad quē gradatim).ij.q.vj.
biduū.(ſnīas.)no.ꝙ aliqñ īuenimus ꝙ iudex appellatiōis ſnīat
latas ſnīas poſt appellatiōes nullas: vt hic:aliqñ ꝓceſſum poſt
appellationē habitū nullū.ſ.eo.dilecto. aliqñ tm̄ ſnīam excōica
tionis nullā.ſ.eo.dilecti.aliqñ q̇cq̇d fit poſt appellationē.ſ. eo.
cū cā. Qñqꝫ q̇cq̇d fit cōtra ap.ſ.de elec.cū nobis. Qñqꝫ reducē
dū in ꝑmū ſtatū.ſ.eo.bone.⁊ lꝫ oēs iſte ſnīe recipiant̄:qꝛ ſic erat
petitū ſicut ſnīatur:tm̄ melior libellus eſt iſte. Peto ꝓnunciari ap
pellatiōis materiā iuſtaꝫ. Et ſi nō ꝓnūciet̄ appellatio iuſta ex vi
huius ſnīe ſequit̄:qꝛ ⁊ acceſſoriū huius ſnīe eſt non ſolū poſt ap/
pellationē factā reuocare:ſed etiā ſnīaꝫ que eſt ante lata ſi fuit a
ſnīa appellatū. C.de ap.eos.in ꝑn.⁊.§.ſeq.⁊.ij.q.vj.§.fi.Sed ⁊
ſi ſm̄ ꝑmos poſitos modos cōcipiant̄ libelli in qbus nō petit̄ ꝓ
nūciari appellationē iuſtā:ſed certū qd irritari: dicūt quidaꝫ ꝙ
ſi vnus ſolus articulus reuocet̄ ꝑtextu appellationis oēs intelli
gunt̄ vel debere reuocari ⁊ appellatio intelligit̄ ꝓnūciata iuſta:
⁊ hoc ea rōne:qꝛ oēs articuli eadē rōne nitunt̄.ſ.ꝓpter appella/
tionē:⁊ vna ſnīa ad oēs extēdit̄.ar.j.eo.vna.ar.ſ.de cōſti.trāſla
to. Itē ſi cōtrariū diceret̄ abſurditas ſequeret̄.ſ. ꝙ ſnīa ꝓ pte te/
neret.ſ.ꝓ ea pte ⁊ ſup illis articulis q caſſati nō ſunt:⁊ in quibus
ſnīa lapſu tpis trāſiuit in rē iudicatā ⁊ ꝓ alia pte caſſaret̄.ſ. in il/
lis articulis q reuocati ſunt.ar.contra id.ff.cō.di.in hoc iudicio.
Itē ſequeret̄ ꝙ ſi contra appellantē lata eſt ſnīa diffinitiua ⁊ ex
cōicatiōis:⁊ appellās tm̄ petat reuocari ſnīam excōicationis:qꝛ
poſt appellationē lata eſt ⁊ ſnīa alit̄ reuocat̄: ⁊ tm̄ in hoc caſu diffi
nitiua ſup ꝑncipali tenet:ꝙ eis videt̄ valde abſonū: imo maior
abſurditas ſequeret̄ ꝙ iterū eadē ſnīa excōicatiōis reuerteret̄ ⁊
adnihilaret̄ ſnīa:quare dicit̄ ꝓnūciatū ſnīam excōicationis nul
lā:qꝛ poſt appellationē lata fuit: qꝛ cū appellās nō ꝓſeqt̄ ap.in/
fra tēpus legitimū fingit̄ nō appellaſſe:vt.ſ.eo.cū ſit.⁊.c.perſo/
nas.⁊ ſit retro excōicatꝯ.ff.de his q no.infa.l.furti. nobis nō vi/
det̄ ſic:imo dicimꝯ ꝙ ſi tm̄ vnꝯ articulus retractet̄ ꝓpter iuſtā ap
pellationē:nō tm̄ alij articuli retractabunt̄:⁊ bene dicimus ꝙ ſta
bit firma retractatio ſnīe excōicatiōis quā appellās ꝓſecutus ē:
⁊ quo ad ꝑncipale ⁊ q̇ ad alios articulos ratificabit̄ ſnīa lapſu
tpis:qꝛ nō eſt ꝓſecutꝯ appellationē ſup illis:nec valet ſi dicas: er
go ſnīa ꝓ pte valet ⁊ ꝓ pte nō:qꝛ iſte appellās ꝓ quo lata ē ſnīa ī
reuocatiōe excōicatiōis vel alteriꝯ articuli poſt ſnīaꝫ reuocatōis
latā ꝓ eo nō iuuabit ſe ap.ſꝫ hac ſnīa tm̄ q̄ etiā ſi eſſet iniuſta.ſ. ꝯ
ius litigatoris:tm̄ trāſijt in rē iudicatā poſtq̄ꝫ non eſt ap.ſ.de re
iudi.ꝙ ad cōſultationē.ij.q.vj.§.diffinitiua. Itē non valet ꝙ di
cit ꝙ fieri dꝫ retro excōicatio: q illud hr̄et locum ſi nullo mō eēt
ꝓſecutꝯ appellationē ſuā.ſꝫ h̄ ꝓſecutꝯ ē quo ad vnū articulum: lꝫ
non quo ad oēs:⁊ ſic bñ licet in vno articulo appellare ⁊ in alio
nō:⁊ eodē mō in vno articulo ꝓſeq̇ ⁊ in alio nō.j.de teſta.raynu/
tius.circa fi.⁊.c.ray.circa mediū. Itē no.ꝙ nō ſolū iuuat ſe quis
ap.ꝓſequēdo cā directe:ſed etiā excipiendo de ea.v gr̄a:peto ne
exequaris hāc ſnīaꝫ vel ne ꝯfirmes hāc electiōꝫ.qꝛ ego appella/
ui.ſ.de excep.dilecte.ſ.de elec.cū inter.R.⁊.c.cum inter canoni/
cos.Sed nō pōt excipe de ap.niſi infra tm̄ tēpus infra quantuꝫ
pōt ꝓſequi directe.ar.ad hoc.ff.de nego.geſt.l.iij.§.pupillus.ff.
ex qui.cau.ma.nec non.ff.de inoffi.teſta.pap.§.ſi filius.nec dici/
mus ſiƚ in his ⁊ in acceſſorijs:ſicut dicimus in qbuſdam alijs ⁊
acceſſorijs:ſiue in qbus di ꝙ nō dat̄ actio ad acceſſoria ſine ꝑnci
pali:ſicut in interdicto vnde vi:qd nō dat̄ ad dāna ⁊ intereſſe q̄
ſunt acceſſoria:niſi rōne ꝑncipalis: niſi de ipo ꝑncipali agat̄ : qꝛ
appellatio bene valet nō ſolū ad reuocandū ſnīam:ſed ad aliud
ꝑncipale ſup quo appellatū eſt:ſed etiā dat̄ ad reuocandū omne
grauamē acceſſoriū ꝑmo ⁊ ꝑncipaliter de ſeipo agendo: ſicut h̄
habes ⁊ in oībus decr.ſuperius allegatis.

X parte ſecunda.

No.C.qñ.muli. tu.offi.fun.l.vlt. h̄ eni ipo ꝙ nubit tutelā filioꝝ admittit.auc. de nupt.
§.ſin aūt tutelaꝫ.ita.ſ.ꝙ ſi nō nutrix eoꝝ.ex hac eni cā
appellaſſe nō ſufficeret:niſi ⁊ ſbeſſꝫ veritas cāe.j.eo.īterpoſita.

Utimaſti relationem.

In re latiōi bus diligēter attēde: vtrū facta ſit ptibꝯ cōſentiētibꝯ
vel ſaltē nō appellātibus:⁊ tūc ei ſemp ſtādum eſt: ⁊
ſic pōt intelligi.j.de pur.ca.cū dilectus.§. his igit̄. ⁊ terminus ī
ea ꝑfixus ad cōparēdū corā ſupiore ꝑ pemptorio habēdus eſt:
ſicut in termino aſſignato appellāti.ſ.e.ſepe. Si aūt poſt appel
lationē facta eſt ei nō credit̄ niſi alijs actis ꝯſtet.C. de rela.l.j.ij.
q.vj.biduū.Si aūt fiat relatio vna pte abſente ꝑ ꝯtumaciā : nec
videt̄ tūc relatiōi cedēdū niſi alia ꝓbatio ſit de his q̄ ī ea ꝓtinēt̄:
ſꝫ termini aſſignatio bñ valet :⁊ pte ꝯtumace amplꝯ nō citata ꝓ
cederet ſupior:ſicut ipe q retulit poterat ꝓcedere contumace ab/
ſente.Sꝫ ſi ps quā relator dixit ꝯtumacē coram papa:vel alio ſu
periore dicat:dn̄e nunq̄ꝫ fui ꝯtumax.Sed appellās receſſit ab eo
⁊ cāꝫ appellatiōis obtinui a vobis alij cōmitti: tūc iudex ſupior
ſi verꝝ ſit ꝙ cōmiſerit vlteriꝯ nō credet relatiōi: ſed ptes remittet
ad iudices īpetratos ſup appellatiōe q̄ cognoſcēt de appellatio
ne:⁊ an qcq̇d factū eſt poſt appellationē ſit reuocādū vel nō:vt̄
etiā ipe papa vel aliꝯ iudex relatiōis cognoſcet:qꝛ ei bñ licet iuriſ
dictionē del̄.ſui reuocare.ff.de iudi.iudiciū.tm̄ totus ꝓceſſus ha/
bitus añ reuocationem erit ratus.ſ.de reſti.ſpol.audita.ar. imo
plus videt̄ ꝙ ipo facto videt̄ reuocare.ſ.ſi ex certa ſcia ſciens alij
cōmiſſum incipiat cognoſcere de eo qd alij delegauerit.j.de con
ceſ.ꝑbē.vel ec.nō va.qꝛ diuerſi.§.j.ſꝫ ſi iudex relatiōis alij cōmit
tat cāꝫ remiſſaꝫ q̄ iā a pte appellāte alij cōmiſſa erat:dicūt qdaꝫ
ꝙ de iure vtriqꝫ iudices debēt ꝯuenire ad cognoſcendū cuius ſit
iuriſdictio ſm̄ tenorē del̄.ſ.de reſcrip.paſtoral̄.ſꝫ alijs videt̄ me
liꝯ ꝙ ad hūc iudiceꝫ cui cōmiſſa ē cā relata nihil aliud ptinet niſi
cognoſcere an cā appellatiōis ꝑus alij fuerit cōmiſſa:ꝙ ſi ſibi cō
ſteterit ptes ad iudicē cui cā appellatiōis cōmiſſa eſt remittit ad
quē ptinet cognoſcere an ſua ſit iuriſdictio.ſ.de reſcrip. dilect.fi.
I.ꝑ.Sꝫ q̄res q̄re nō eodē mō ⁊ iudex q cāꝫ remiſit ſtatī caſſari
dꝫ ⁊ remittere cāꝫ ad iudicē cui cōmiſſa eſt cā appellatiōis? Rñ.
ꝙ etiā ipe relator prudēt̄ faciet ſi ſcit vel credit ꝙ vera ē cā appel
latiōis ſi ſupſedeat:qꝛ ſi nō ſupſederit ⁊ poſtea ꝯſteterit verā eē
cāꝫ appellatiōis totū caſſabit̄ q̇cquid per eū factuꝫ fuerit: vt no.
j.eo.interpoſita.⁊.c.ro.§.ſi vero.⁊.§.ſe.certe ⁊ eodē mō iſte iu
dex cui cauſa relata cōmiſſa eſt ſi confidit indubitanter ꝙ appel
latio ē iniuſta ꝓcedere poteſt ⁊ tenebit qcq̇d fiet ab eo: nō obſtā/
te cōmiſſione primo facta ſuper appellatione: dūmodo conſtet

postea ꝑ sentētiā diffinitiuā ꝙ appellatio fuit iniusta:vt no.in ꝑ.
decre.romana.§.si vero.⁊.§.se. Itē in relationibus no.q: qn̄ fit
cōmissio ꝙ infra certū tempus:aliqn̄ sine certo tpe remittā cām
instructā sufficienter:qn̄q꞉ instructā vel nō instructā:⁊ in omni-
bus casibus nō est ius:q: sufficit remittere cāz ea instructione: ⁊
cū illis actis que recipit iudex ⁊ que habēt ptes:⁊ si nō est plene
instructa:⁊ etiā debet ptibus terminū ꝓfigere. Itē in omnibus
ꝓdictis causis lꝫ ptibus appellare si grauenť ⁊ lr̄as īpetrare nō
facta mētiōe de remissiōe faciēda in ꝓmis iudicibus:q: nō sem-
per ꝑcipiť remissio propter hoc ꝙ supior de illo velit iudicare:q:
tūc oportet fieri mentionē.s̄.eo.vt nostrū.s̄.de offi.dele.sup que
stionū.§.verū.sed qn̄q꞉ fit:q: ptes nō cōfidūt de iud.in diffinitio
ne:lꝫ confidāt in cause examinatiōe.s̄.de rescrip.ex pte decani.⁊
s̄.de elec.dudū. Itē qn̄q꞉ expedit in vno loco inquiri de vno ar-
ticulo ⁊ in alio sn̄iari.s̄.de elec.scriptū. terminum aūt assignare
ptibus:vt corā papa cōpareāt:⁊ relationem facere de cā que est
eis cōmissa decidēda infra certū terminū non possunt quocūq꞉
impedimēto teneanť iudices nisi ptibus placeat:q: tenor rescri
pti cōtradit:⁊ q: prohibite sunt relatiōes cā iudici retractanda:
vt ī auc̄.vt nō expec.iu.sa.ius.§.iubem⁹.col.ix.auc̄.vt oēs obe.iu
di.§.in initio.nisi in casibus.ff.de offi.ꝓcō.solēt.⁊.l.siquidē.C.
de fal.vbiq꞉. Fateor tn̄ ꝙ ⁊ si ante terminū assignatū liqueret d
causa ⁊ nollent audire sn̄iam ꝙ potest referre nō ex vi rescripti
tm̄:sed rōne sue iurisdictiōis:semꝑ aūt post terminū vsq꞉ ad infi
nitū potest remittere cās ⁊ terminū ꝓfigere nisi reuoceť manda-
tū:⁊ hoc sonať lr̄a:vbi dicit:alioquin remittas.s.si non termina-
ueris infra terminū.(apud acta).C.de rela.l.j.

Significante. ipsiuz episco
pū cōuenissent.) ⁊ ideo male faciebat eṗs vt dicebat
decanus:q: in stallis suis carnes vendi faciebat: vel
male faciebat eṗs ꝙ dimittebat carnifices suos alibi carnes vē-
dere:⁊ nitebať decanus de cōsuetudine vel ꝓuilegio: vt no.j.de
ver.sig.abbatē.vł forte agebat potius vti pos.erat eni molestia
si in terra vbi h̄ ius habebat monasteriū alius vēdebat: vel agi
tur cōfessoria.ff.de ser.l.quotiēs.§.fi. Hec petitio videť eē cōtra
ius.C.de monopo.ꝑ totū.So.illud loquiť qn̄ homines fraudu
lēter faciūt pacta:ꝙ alijs nō liceat vēdere:vel ꝙ alios nō institu-
ant in aliqua arte:qđ nō licet. Isti aūt nō frauduleter faciūt: sed
ex ꝓuilegio vel cōsuetudine.vel illud nō est licitū de ꝑsonis vł re-
bus:sed de loco vbi fit vēditio bene licet pacisci:vt hic.alijs suis
c.vel etiā alijs ꝑ suos carnifices.(reuocarēt.)restruēdo banchas
carnificū.ff.de aqua plu.arcē.si vsus.§.vlt.⁊ male petebāt.non
enim ꝓhibēdi sunt li.pen.etiā noua facere sine ꝓiudicio iuris ad
uersarij:sufficit enim ꝙ aduersarij nō intersit.ff.si ser.ven.l.loci.
§.ī cōfessoria.⁊.§.se.(cōtestata.)idē eēt si cōtestata nō fuerit.(im-
plorato huius).s.sup ꝓncipali.in multis enim ante litē cōtest.ha
bet locū officiū iudicis: puta siquis īpediat ptes ꝓsentare coraz
iudice.s̄.de offi.dele.c.j.vel si fuerit ꝑs cōtumax.s̄.vt li.nō cōtes.
tue.⁊ multis alijs que possunt notari.insti.de offi.iudi.§.j.⁊ seq.
⁊ in summa eo.ti.⁊.s̄.de offi.iudi.c.j.sed qcq̇d fit in ꝓdictis casi-
bus:dic ꝙ bene potest repellere iniuriā litigatoꝝ:cōcedere tn̄ vti
alicuius iure nō potest: nec de hoc se iudex intromittet. (solutuz.)
fuit enim facta hec imploratio officij pendēte termino ad delibe
rationē sup libello.(audiebāt.)nimis festinabāt impēdēdo offi-
ciū cū adhuc posset recusari:⁊ exceptiones declinatorie iud.⁊ di
la.ꝓponi.ī auc̄.de exhi.⁊ intro.§.si vero quidā.⁊ vt no.s̄.de ex-
cep.pastoralis.⁊ de re iudi.inter.post litē aūt cōtest.debet suum
officiū īpēdere.ff.de edił.edic.ediles.§.illud sci. Et hec ē rō qua
re sequēs exceptio est valida.s.ꝙ pen.termino assignato nō po-
test ꝓcedi.si enim lis cōtestata eēt:⁊ aliqd noui fieret pen.termi
no crederē:q: iudex impēderet officiū suū in ꝓhibēdo.ar.xj.q.
j.q: res.nec cōtradicit.C.de edił.edic.siue ꝑs.ibi loquiť ꝙ pēdē
te dilatiōe nō est ꝓducendū in ꝓn.vel sup antiqs iniurijs:sed su-
per nouis vel de nouo exortis satis potest:⁊ maxime in illis cau
sis vbi mora est piculosa.ff.de fer.l.j.§.fi.⁊.l.ij.⁊.iij. h̄ autē satis
credimus ꝙ si cōtra eṗm corā del.velit monasteriū aliqd ꝓpone
re de his que fecit post citationē circa rem de qua agiť ꝙ poterit
cognoscere:q: ꝑpetua est eius iurisdictio.s̄.de offi.dele.gratū. ⁊
q: nō debet ad diuersos iudices ire.ar.ff.de li.cau.l.si pariter. i-
mo plus dicimus ꝙ etiā si ante citationē aliqd dolo facit eṗs co-
gnoscet del.s̄.de ali.mu.iu.cau.fac.c.j.hoc aūt semꝑ est verum ꝙ
nō procederet ex officio suo : sed libello dato ⁊ alio ordine obser-
uato:de illis que ante lit.cōtest.accidūt:de his aūt que post lit.cō
test.accidūt:puta si violētiā in re petita fecit:vel damnū ibi dede
rit:vel ꝓ fructibus iudex suū officiū impēderit:vt in.l.ꝓalle.ff.de
edił.edic.ediles.§.illud sci.⁊.ff.de aqua plu.ar.si tertius.§.offici

um. Alij dicūt ⁊ forte melius:ꝙ lꝫ sup nouis articulis possit:po-
test li.cōtest.iudex impēdere officiū suū:nō tn̄ in modū directi ī-
terdicti vel actiōis potest cognoscere de his que ante li.cōtest.cō
tingūt:q: nec cōmissum intelligiť.s̄.de rescrip.significauit.ff.de
arbi.de his.ff.de iudi.nō potest.⁊ est h̄ verū in his que nō veni-
unt ex vi actiōis:sed noua actione opus est vt est in ꝓmissis casi-
bus:⁊ in actiōe ex stipulatione:⁊ in alijs stricti iuris: vt peto qđ
nō est meū vbi ex vi actiōis nō veniūt dāna data in re stipulata
nec fructus. Secus aūt in actiōibus bo.fi.⁊ in arbitris ⁊ alijs q-
busdā:vbi veniūt ꝑ officiū iudicis nō solū dāna data:sed fructus
ꝑcepti ante impetrationē lr̄aꝝ:sed etiā post:⁊ etiā qui ꝓueniunt
post citationē ante sn̄iaz qn̄cūq꞉.ff.de dolo.⁊ elegāter.§.nō solū.
ff.de act.emp.l.iuł.§.offerri.⁊.§.ex vendito.⁊ tn̄ necesse est ⁊ ex-
ꝓsse hoc peti:vt no.s̄.de resti.spo.grauis.(cōtra inhibitionē.)in-
hibitio potuit eē ꝙ ad certos iudices lr̄as nō impetraret: sed vi-
detur ꝙ nō valet talis inhibitio cū iudicē dare sit delegātis ⁊ nō
ptiū.ff.de iudi.obseruandū. Et nos fatemur ꝙ si papa ex officio
suo ⁊ motu ꝓprio dedisset ꝙ ꝓiudicasset lapsus anni. Sed cuz de
cōsuetudine habeatur ꝙ de cōsensu ptiū denť.s̄.de offi.deleg.su
per.§.verū.⁊.c.cum olim magister.⁊.s̄.de cau.pos.cū olim. Si
cōtra inhibitionez faciat nō sibi ꝓiudicat si aduersario innotuit:
vel dic ꝙ inhibitio fuit ꝙ plus nō instaret ꝓ cōmissione obtinen-
da:sed vt causa in curia ageretur:iṗe aūt in contrariū institit: ⁊
hoc sciebat aduersarius:⁊ ideo non ꝓiudicat aduersario:⁊ vide
tur ꝙ ad hoc ꝙ nō obstat lapsus anni necessaria sit restitutio ī in
teg.de hoc no.s̄.eo.ex rōne.(inhibitionē.)si lr̄e essent impetrate
de cōmuni cōsensu partiū non posset dicere se inhibuisse nisi ad-
uersario vel iudici innotuisset.ar.s̄.de ꝓcura.in ꝓn̄tia.⁊.c.ex in-
sinuatiōe.ꝓpter inhibitionē reuocanť lr̄e impetrate a ꝓcurato-
re:ꝓpter appellationē aūt nō reuocať qđ factum est post eā. Tu
dic melius ꝙ nisi inhibitio fuisset non eēt iusta causa quare resti
tuereť a ꝓsecutiōe appellationis.(causis.)ꝙ ante li.contesta.nole
bat impendere officiū suū:siue in ꝓhibēdo eṗm vti eo iure qđ si
bi competere dicebat:vel etiam volebāt impendere officiū suuz
in cognoscēdo an eṗs deberet ꝓhiberi a carnibus vendēdis ali-
bi ⁊ male volebat:q: h̄ erat ꝓncipalis questio in qua nondū lis
erat contestata:vel ꝙ pendēte termino volebant ꝓcedere super
eo ad qđ terminus erat assignatus.

Interposita.ex ca. Inducias has petere.s.ad pro
bādū exceptiōes ꝓpositas est partis.C.de dila.ad ꝓ-
cedendū.C.de tēp.in integ.resti.petēde.sed offerre ꝓ-
batiōes nō est partis:sed est ex supabūdanti.ar.ff.quo.lega.l.ij.
§.j.ff.ad exhi.l.ij.⁊.iij.§.ibidē. Sufficit enī pti exceptiōz ⁊ cāz le
gitimā ꝓponere quare nō debebat ꝓcedere iudex: ⁊ si iudex ad-
mittit exceptionē ⁊ nō grauat eū ꝓbatiōibus:q: forte scit eā esse
veram:⁊ ideo vlterius nō ꝓcedit bene est. Sed si iudex dubitat
debet dicere ꝓponenti exceptionē ꝙ eā admittit:⁊ infra certū tē-
pus ꝓbet si vult.s̄.de offi.dele.prudentiam.§.vl.s̄.de testi.veni-
ens.xxx.q.vlti.iudicantē.C.de iudi.iudices. Et si nolit excipiēs
tēpus oblatū ad ꝓbādū recipe si appellet qcq̇d fit cōtra eum ite-
net. Nā cū nō teneat appellatio nisi a iusto grauamine.s̄.eo.vt
debitus.⁊ si iste nō graueť eius appellatio nihil ei ꝓdest: etiā si
ꝓbet postea eē verā exceptionē:vt patet in eo qđ legiť ⁊ no.s̄.e.
dilecte.§.vlti.s̄.eo.ex pte.sed si iudex ꝓpositā exceptionē repudi
et ⁊ eā negligat admittere tacite vel exꝓsse.s. ꝓcedendo in nego
cio:⁊ ideo appellať tūc nō reuocať qđ facit iudex anteq꞉ cāz ap-
pellatiōis cōmittat:nisi postea corā eo iudice appellatiōis ꝓba-
uerit verā cāz ex qua appellauit:vt.s̄.eo.dilect. ex pte.⁊ sic loqť
h̄. Sed dices:nōne grauauit eū iudex ꝙ non admisit exceptionē
legitimaz si vera eēt? Rn̄deo nō fuit grauamē in nō admittēdo
exceptionez si falsam eē credebat:īmo fuit ⁊ ꝓsumiť prudētia:⁊
ideo tūc non reuocať qđ fit ab isto iudice a quo appellať:sed si ꝓ-
bať corā iudice appellatiōis eē verā exceptionē ꝓpositā: cassať
qcq̇d post appellationē facit:q: ꝓsumiť ⁊ apparet malitiose re-
futasse exceptionē vel nō admisisse:sed cōtra.s̄.eo.ex pte.M.⁊
c.significauit.vbi diciť ꝙ qcq̇d fit post talē appellationē reuoca
tur:sed expone illas vt cōsonēt huic.vel dic eas correctas ꝑ istā.
Sed si ꝓdictus appellator ꝓposuit cāz legitimā si vera est ⁊ eaz
offert se ꝓbaturū corā iudice a quo appellať:si iṗe iudex velit ex
cipientis ꝓbationes admittere: etiā si falsa sit exceptio vel causa
tamē qcquid iudex post talem appellationē fecit cassať:q: vere
grauatus fuit eo ꝙ eius ꝓbationes admisse nō fuerūt:⁊ sic intel-
ligitur hic. Et hoc intelligimus verū:⁊ si sic dictum sit:appello
ne ꝓcedatur vltra in hoc negocio:q: habemus certum canonico
rū numerū:hac vestra exceptione omissa:vel etiam sine his vlti
mis verbis:dūmodo expectat si negligat exceptionē admittere

vt.ṡ.eo.ex parte.M.sed si simpliciter dicat appello ne vltra ꝓcedas ⁊ recedat credẽs h̄ sibi sufficere ꝑ appellatione:non valet hec appellatio.ṡ.eo.dilecto. Est ergo diligẽter attẽdẽdus ordo. P̄mo enim excipiens debet ꝓponere exceptionem:⁊ consequenter iudex debet eã repudiare vel admittere:⁊ si iudex ipã repudiat est locus appellatiõi.si vero ipam admittit exceptioni ipius iudicis est querere excipientẽ an ipam exceptionem ꝓbare velit ar.xxx.q.vlti.iudicantẽ.nec est excipientis ꝓbationes offerre:q: rei est fugere.iiij.q.iiij.c.j.⁊.ij.⁊ iudiciũ redditur in inuitũ.ff.de ver.ob.inter stipulantez.§.sacra.⁊ si offert ex supabũdanti est:⁊ si iudex exp̄sse repudiat vel nõ admittat vel admittere negligat iuste appellaᷣ ab eo.ṡ.eo.dilecti.⁊.c.ex pte.M.(nõ doceat.)cum tãtũ ante sn̄iam locum habeat. Nã post licet appellare sine vllo grauamine. Mirũ est qđ dicere videᷣ.s.ꝙ si corã iudice a quo appellauit appellãs nõ obtulit se ꝓbaturum causaz ꝙ corã iudice appellationis debet ꝓbare veritatẽ cause ap.⁊ causam ꝓpositã cum iudex a quo appellatur nõ debeat in eum differre sententiã ꝓpter appellationẽ ex cã ꝓbabili interpositã:nisi eã se offerat ꝓbaturum.ṡ.eo.sup eo.§.vlti.⁊.c.dilecto.So.h̄ nõ dicit admittendaz talẽ appellationẽ:sed si fuerat admissa diciᷣ ꝙ debet fieri.Sed iterũ obijciᷣ si iudex admisit appellationẽ:non ẽ necesse postea iudici appellatiõis regrere ꝓbationes sup tali questione appellatio:sed sup principali tm̄ ꝓcedit? Rn̄deo.imo si appellatus petat remitti ad iudicẽ a quo appellatũ est audiendus est:nisi appellãs ꝓbauerit veritatẽ cause ex qua appellatum est: vt.ṡ.eo.vt debitus.⁊ idẽ dicimus vbi detulisset appellatiõi sine causa assignata:vel dic ꝙ iudex ꝓposita causa appellationis ꝓbabili:⁊ si nõ offerat se ꝓbaturum in veritate debet ꝓponentem interrogare:an velit eã ꝓbare:vel ad minus debet dicere ego admitto exceptionẽ tuã:⁊ si nõ inuitauerit vel exceptionẽ non admiserit petat ⁊ tenet appellatio. Quia sufficit ad hoc vt iusta sit appellatio:ꝙ iudex non admittat.ṡ.eo.dilecto.⁊.c.ex pte.M.⁊.c.vt debitus.Sed si interrogatus vellet ꝓbare causam ꝓpositam tũc nõ eẽt iusta appellatio. Item dicimus ꝙ in eo casu qñ nõ obtulit se ꝓbaturum cãz appellationis:sed tm̄ iustã cãz exp̄ssit quaz iudex admittere renuit ꝙ ad eaz ꝓbandã admittitur.sed si post talẽ appellationẽ ferᷣ sn̄ia diffinitiua sup p̄ncipali: ⁊ velit aliaz causam appellationis ꝓbare:vel etiaz sup p̄ncipali aliquid dicere:vel etiã ꝙ plus est ex actis receptis ostendere iustã sententiaz vel ꝓcessum.ṡ.eo.dilecto.nõ potest.qđ sic ꝓbamus:q: sequereᷣ incõueniẽs:q: nulla eẽt differẽtia:siue offert se ꝓbaturũ:siue non offert:cũ etiã possit ꝓbare causas sup quibus ꝓbatiões nõ obtulit. Item ⁊ est alia efficax ⁊ euidens ratio:q: non admittiᷣ ad ꝓbandũ alias causas:q: si ꝓposita cã appellationis etiam iusta ⁊ nõ admissa appellauit:⁊ recessit etiã cũ admittebaᷣ iusta causa: si illa cã ꝓposita vera nõ est:neqꝫ ꝓbaᷣ apparet ꝙ contumaciter recessit ab illo iudice:⁊ sic nulla appellatio eius fuit: nec appellatio eum potuit releuare.etiã si alie cause non ꝓposite vere ⁊ iuste subessent.ff.de in integ.resti.diuus.⁊.ṡ.eo.c.constitutis.§.fi. Si aũt postea in iudicio appellatiõis stetisset videtur appellatiõi renũciasse.ṡ.eo.solicitudinẽ:nec obest si dicas etiã si sn̄ia lata esset ⁊ ab eo appellatũ fuisset sine causa:tamen ex p̄oribus actis ⁊ nouis posset irritare sentẽtiã.ṡ.de testi.fraternitatis.ṡ.de fi.instru: cũ iohãnes.q: vbi appellatur post sn̄iaz nõ contumaciter receditur:sed qñ appellatur ante sn̄iam nisi vera sit cã expressa fingiᷣ nõ appellasse:vel verius fingiᷣ cõtumaciter recessisse:vt p̄dictũ est:q: iudex non admittit causam falsam:lꝫ al's vera esset:fingiᷣ prudẽs:vt no.in glo.j.(ꝓbaturum.)sed etiã si obtulit se ꝓbaturũ: ⁊ q: nõ fuit admissus appellauit:⁊ nihilominus lata est sentẽtia post appellationẽ sup p̄ncipali: cõtra eũ iudex appellationis appellãtis recipiet ꝓbatiões tam sup appellatiõe:vt casseᷣ qcquid factuz est postea sup accessorio qꝫ sup p̄ncipali:vt super illa feraᷣ sn̄ia:etiã si appellatio nõ valeret:nec est aduersarius audiẽdus qui cã dilatiõis petit p̄us inquiri de appellatiõe tm̄:cũ boni iudicis sit tẽdere ad finẽ litis.ṡ.de do.⁊ contu.finem.⁊ de ꝓbat.licet. vbi similes ꝓbationes recipiunᷣ sup p̄ncipali. ⁊ except.j. Secus si sn̄ia lata nõ eẽt:q: tunc pars appellata posset petere ꝙ appellans remittereᷣ ad iudicẽ a quo appellatuz est male:vt.ṡ.e.c.vt debitus. Et hoc sic dicimus nisi incõtinẽti constaret sentẽtiã irritandã vel potius irritatã nunciandã: puta quia constat ex iusta causa appellatũ quo casu ꝓnunciaᷣ sn̄ia nulla: ⁊ habet hoc locuz in iudicijs tm̄ nõ extra iudiciũ etiã si offerret se ꝓbaturum iustaz causam:nisi ꝓbet cãm verã nõ cassabiᷣ qđ fit post appellationẽ. ṡ.de elec.cum inter.⁊.j.de his que fi.a ma. par.ca. cũ in cunctis. Quibusdã non placet h̄ qđ diciᷣ h̄ in glo.q: vt dicunt si appellatio nõ tenuit semp sn̄ia reuocaᷣ:⁊ qcqd fit post appellationem: ⁊ si appellatio non tenuit fuit contumax appellãs: ⁊ sic nihil reuocabiᷣ:hoc habet locum in iudicijs. Nã extra iudicium nõ potest habere locum:cum nõ possint induci ꝓbatiões que etiã ꝓducte nõ preiudicãt neqꝫ ꝓsunt:sicut nec cõfessio. Item si recipet is cõtra quẽ appellaᷣ extra iudiciũ ꝓbatiões oblatas contra aliuz: puta cõtra aliquẽ cui vellet ꝓuidere:nõ p̄iudicarẽt ei quẽ tãgũt: nec etiam isti cui est ꝓuidendum: q: in iudicio nõ est:nec esse potest:cum nondum sit sibi ꝓuisum. Si aũt ad sui instructionẽ recipit nõ alligatur eis:nec etiã alijs p̄iudicat:ad idẽ est videre in similibus.si aũt alie cause sint vbi nõ possit offerri ꝓbatio etiaz in iudicio:vt si negeᷣ tempus ad deliberandum vel spaciũ ad producendũ testes:vel si denegeᷣ editio sn̄ie vel actoꝝ vel alioꝝ cõsimiliũ:videtur ꝙ teneat appellatio:etiã si nõ offerat se ꝓbaturꝝ grauamẽ in p̄dictis:q: nec ꝓbari potest.ṡ. vt li. pen.l. penul.C. eo.ti.a pro cõsulibus.ṡ.de dil.c.j.ṡ.de testi.significauerũt.⁊ ante omnia reuocanda est sentẽtia post talẽ appellationẽ lata : etiã si non probetur alia veritas grauaminis : nisi q: fuit admissa sua petitio que erat de iure: ⁊ est iusta ratio huius cõstitutionis:cum enim sit facile proponẽti grauamẽ ꝙ probari potest offerre se illud probaturũ:imputãdũ est ei si illud non offerat. Et hoc obtinet in exceptionibus declinatorijs fori:vt si dicit litteras obreptitias de quo cognoscere debet delegatus.ṡ.de rescrip.sup. ⁊ in ꝑemptorijs:vt penis de nõ petẽdo.⁊ rei iu.⁊ cõsimilibus omnibꝰ que probari possunt.đ interlocutorijs.no.j.de no.op.nun.c.j. ⁊ pe.ƀm antiqua aũt iura non videᷣ necessaria oblatio probaᷣ.ṡ. vt li.non cõtest.accedẽs.⁊ in multis alijs iuribus. Secus aũt est si grauamẽ propositũ nõ subiacuit probationi : sicut dictum est. Idem credo vbi absente iudice in casibus cõcessis a iure appellatur.nã vanũ est ibi offerre probationẽ cũ non sit qui eã recipiat ⁊ possit ꝑ maliciã offerri:etiam si falsa eẽt:nõ enim inueniᷣ ꝙ debeat eẽ melioris cõditiõis qui appellat absente iudice: qꝫ q p̄sente:cũ si valeret hec oblatio melioris eẽt cõditiõis p̄cipue cum in odiũ iudicis qui probatiões oblatas admittere noluit:h̄ statutũ probaᷣ ad qđ inducunᷣ iura supius allegata que loquunᷣ de his appellatiõibus que fiunt extra iudiciũ.(approbeᷣ.)no. non valere appellationẽ ex quo ab aduersario approbaᷣ: secus si nõ approbeᷣ:vt.ṡ.eo.sepe.(parata.)sed si ps appellãs cuz nõ est recepta appellatio sua ab appellato velit corã iudice ap.cãz ipius appellationis prosequi: potest etiã altera pte absente.ṡ.de ꝓcu. in p̄sentia.Sed potest dici illã decre.loqui in eo casu qñ certũ est fuisse appellatũ:⁊ qñ obtulit se probaturũ legitimã cãz appellationis.Sed nos dicimus idẽ etiã si nõ obtulit se probaturum:q: ex quo constat appellatũ:iudex de appellatione cognoscet an sit admittenda pte absente.ṡ.eo.cuz speciali.§.fi. Et si fuerit admittenda procedet quantũ poterit in cã p̄ncipali si appellatum fuit ante sententiã:si post sentẽtiã rata manet post annũ.ṡ.eo. cũ sit ro.sed ante annũ non potest procedere:nec ad cognoscẽdum de sentẽtia:nec alio modo:nisi ptibus vocatis:vt no.ṡ.eo.sepe.(ad petitionez.)secus si nolit.ṡ.eo.accepta.nisi ps appellata peteret ꝙ appellatus instructus cum suis munimentis accederet ad se. ap.j.eo.cordi.(absentãte.)sed opponiᷣ quõ constabit appellatũ nisi ptibus p̄sentibus? Rn̄demus.cum h̄ non queraᷣ nisi de appellatione:nec sup alio pronunciaᷣ: nisi decernimus appellationẽ iustã vel econuerso:⁊ cassari qcqd factũ est post appellationẽ vel ecõuerso:nullũ aũt ꝑiculũ est si nõ sit appellatũ : cum si nõ sit appellatũ de alijs nõ ageᷣ. vel dic ꝙ potest constare pacta ⁊ sufficit sic si cõstet cũ ps alia sit cõtumax.(se cõtumaciter.) non aũt reputamus cõtumaciter appellatũ qui nõ compet si nõ est delatũ appellationi. Et hoc probaᷣ ex p̄mo.§. huius decre. vbi diciᷣ ꝙ appellãs nõ reputaᷣ cõtumax si nõ venit prosecuturus appellationẽ cui nõ est delatũ:multo minus est cõtumax appellatus qui nõ prouocauit supius iudiciũ.alij cõtra.

Inquisitiõi. plura. ṡ.eo. secũdo cõtra sol.illđ hꝫ locũ qñ negociũ cõmittiᷣ plures articulos ꝯtinẽs: h̄ aũt qñ sunt plura negocia cõmissa.

Una sentẽtia iuri. Incorpali re si sit diuidua sic̃ vsuf.si nõ eẽt nõ ꝓdest vnius appellatio: si aũt sint diuidua prodest.ff.ad.l.fal.l.j.§.si vsufru.ff.quemadmo.ser. amit.si cõez.(si cõi.)secꝰ si ꝑ bñficiũ rest.ĩ inte.C.si vnus ex pluribus appellaret:si ĩ vna. vbi sit res cõis ⁊ incorporalis ⁊ indiuidua vt seruitꝰ nisi victoria minoris etiã ꝑ bñficiũ ĩ integ.re.etiaz prodest maiori.ff.quẽadmo.ser.amit.si cõez.(negociũ.)hoc diciᷣ propter tutores ⁊ cõsimiles:q: si habeãt idẽ negociũ.s.tutelam. nõ est tn̄ res cõis:sed ⁊ tũc si hñt oẽs eandẽ cãm defensionis:puta quia res mobiles vel al's sicut debuere alienare: vnius appellatio alijs prodest. Sed si vnus conuenitur : q: illicite alienauit

alijs:qꝛ neglexit cõtradicere vł reuocare vniꝰ appellatio alij nõ ꝓdest.ff.de ap.si qs.§.vl.C.si vnus ex pluri.ap.l.j.

SI iustus. Secus si vanus.ff.de reg.iur.vani.(ꝓuocaꝛ.) hoc vult dicere hec decre.ꝙ siquis iusto metu ꝑterritus nõ appellauerit sufficit ei si cãs appellatiõis coꝛam iudice a quo vult appellare exponat dicẽdo:dñe iudex vos grauatis me in his expressis illis que eẽnt iuste cause appellatiõis. Quãuis enĩ non dicat ex his causis appello:tñ sola exꝑssio causaꝝ habeꝛ ꝓ appellatiõe sicut dicit lex.C.de his qui ꝓpter me.iu.non ap.l.j.⁊.ij.⁊.C.eo.l.ij. ĩmo plus potest dici: qꝛ lꝫ postea litiget coꝛaꝫ eodẽ iudice videꝛ renũciare appellatiõi facte dũmodo timoꝛ duret.ar.s̃.de his que vi me.ve cau.fi.c.j.C.qd̃ me.cau.l.ij. nec est credẽdũ illi qui dicit se timuisse appellasse ab aliquo ep̃o vel alio iudice: nisi ius interuenerit:⁊ ꝓbeꝛ.ff.de his q̃ ꝓpter me.iudi.nõ ap.l.j.⁊.ij. C.qd̃ me.cau.ꝑ totũ.(copiã.)nõ negaꝛ ħ qn possit appellare ĩ absentia iudicis:ĩmo innuiꝛ qd̃ fieri possit si nequit hr̃e copiã eius.ij.q.vj.biduum.C.quõ ⁊ qñ.l.ab eo.C.de iudi.l.vlti.s̃.de ali.iu.mu.cau.fac.c.j.Si aũt eius copiã habere possit a quo appellare vult:vel eius ad quẽ vult appellare:⁊ ad eũ nõ accedat:crederẽ ꝙ ei ĩputeꝛ.ar.ij.q.vj.biduũ.C.de an.excep.vt ꝑfectius.s̃.de offi.oꝛ.pastoꝛalis.nisi ex timoꝛe dimittat.

QUodi extra. A iudice tñ: qꝛ extra iudiciũ appellet ẽ differẽtia que no.s̃.eo.c.audientiã.⁊ ꝙ loquitur in appellatiõe facta a iudice:apparet ꝑ id qd̃ sequiꝛ.s.qꝛ debet dare ap̃los quos nõ daret nisi eẽt iudex.(extra que.)etiã appellans suũ iudicẽ cõfiteꝛ etiã in eo sup quo appellat.sed tñ dicit ꝙ iniuste eũ grauat ⁊ extra iudicium: ⁊ ideo appellat. Item ille qui nõ est iudex sed ꝑs tm̃ nõ ꝑfigeret terminũ appellatiõi ꝙ ħ facit:vt.j.sequiꝛ.aĺs modica est differẽtia an appellet a iudice vel ab aduersario vel in iudicio:vel extra iudiciuꝫ:vt no.s̃.de ma.⁊ obe.dilecti.(interlocutoꝛia.)No. qꝛ qñ appellatur ab ĩterlocutoꝛia necesse est causam appellatiõis exꝑmi.de hoc no.j.de no.oper.nũ.c.pe.(in scripturis.)no.ꝙ siue in iudicio siue extra appelleꝛ : semꝑ appellatio redigiꝛ in scriptis:⁊ siue ante sñiam siue post.nos tñ nõ intelligimꝰ sublatũ ius illud ꝑ qd̃ ꝯcediꝛ sola voce post sñiaꝫ illico apud acta ĩ scriptꝭ siue sine scriptꝭ appellare.C.de ap.litigatoꝛibus.vł dic ꝙ ħ loquiꝛ de ap.q̃ fit añ sñiaꝫ.qd̃ appet ex eo qd̃ ħ diciꝛ ꝙ causam appellatiõis scribat appellans.⁊ ex eo qd̃ sequiꝛ ꝙ iudex in ap̃lis debet inserere causam appellatiõis. Item qꝛ ĩfra sequiꝛ: his que appellatõibus ⁊c̃.qd̃ nõ eẽt necesse si post sñiaꝫ appellaret.(in scriptis.)non est vis si scriptura sit auc̃.s.ꝑ manũ tabellionis siue nõ quantũ ad hoc ꝙ appellatio valeat:tñ ꝑuate scripture nõ crediꝛ:nec quo ad hoc ꝙ ꝓbetur appellasse: nec ad hoc ꝙ ꝓbetur foꝛma appellatiõis fuisse talẽ qualẽ ista scriptura cõtinet:nisi ꝓbet aliter q̃ꝫ ꝑ ꝑuatam ⁊ nõ autenticã scripturam.(apostolos.)qui cõtinent quõ partes dimittit a sua iurisdictione ⁊ eas trãsmittit ad iudicẽ appellationis.ij.q.vj.§.foꝛma.⁊ nisi appellatoꝛ infra.xxx.dies petat ap̃los:ꝑsumiꝛ renunciare appellationi.C.de ap.qm̃.nisi ꝑ alia argumẽta appareat eũ velle ꝓsequi appellationẽ:vt si ad eã ꝓsequendã mittat. Item ap̃los debet dare iudex etiã si nõ deferat ap.ff.de ap.re.sciendũ.(appellatio nõ sit admissa).ff.de ap.re.sciendũ.(reuerẽtia.)vbi de iure fuit admittẽda:vł etiã vbi dubitabat iudex an eẽt admittẽda necne:sed tñ ꝓpter reuerẽtiã detulit.si aũt deferret appellatiõi quã sciret iniustã nõ eẽt reuerẽtia:sed malitia vel imprudentia : ⁊ iõ puniendus eẽt.insti.de obli.que ex quasi delict.in ꝑn.ar.s̃.de offi.dele.pastoꝛalis.in ꝑn. Item ⁊ appellans remittendus est ad iudicẽ a quo appellauit:⁊ cõdẽnandus in expensis.(⁊ petierit.) ħ obtinet in omnibus casibus ꝑter q̃ꝫ in causis electionuꝫ: vbi siue appellatus exꝑmat ⁊ petat ꝙ aduersarius cõpareat cũ mandato siue non:tñ plene instructus cõparere debet: vt siue appellans siue appellatus ꝓcedere voluerit:⁊ altera pars ꝓcedere cogatur.s̃.de elec.c.fi.ĩmo ⁊ si vtraqꝫ pars non curaret ꝓcedere.tamẽ superioꝛ ad quẽ appellatũ est in officio suo possit eos cogere ad ꝓcedendũ.s̃.eo.oblate.in fine.(petierit.) ante q̃ꝫ littere impetrenꝛ super appellatione:vel etiam nunciũ mittat ꝓ impetrãdo extunc enim cum iam non sit res integra non habebit locum petitio:nisi foꝛte maliciose festinasset vel ĩmittendo nunciũ:vel impetrando litteras.s̃. eo. oblate. ⁊ credimus ꝙ hoc possit petere etiam si iudex nullum terminuꝫ appellationi ꝑfixit. Nam tunc ip̃e appellatus terminũ sue ꝓsecutionis ꝑfigere potest. si autem nec iudex nec pars terminũ ꝑfigat:tũc expectabitur terminus legitimus.ar.s̃.eo.ti.oblate.Alij tamen dicunt ꝙ appellãs nulluꝫ terminũ potest ꝑfigere appellanti:nisi terminũ legitimũ:graue enim videtur ꝙ actoꝛ ⁊ appellans cui incũbit onus ꝓbandi mẽtiatur terminum legis ex volũtate rei:⁊ hoc est verius.ff. qui satisda.cog.de die.in pꝛin. Item lꝫ appellans possit diminuere terminũ sibi datum a iure:vel etiam iudex ex iusta causa:reus tamẽ appellatus hoc posse non debet.s. diminuere beneficium iuꝛ alteri parti concessum.habebit ergo locum decre.etiam vbi nõ est ꝑfixus terminus a iudice vel a parte:vt appellatus possit petere appellantem comparere coꝛam iudice appellatiõis in termino assignato a iure.s.qꝛ cum vnus mẽsis restat de anno:⁊ etiam si ante annũ vellet appellãs ꝓsequi appellationem suam qd̃ potest:tamen non poterit impetrare litteras super appellatõe sua: sed opoꝛtebit eum poꝛtare acta sua ad curiam ⁊ facere citari aduersariũ.⁊ ħ satis innuit hec decre.petierit.si autem appellatus ħ nõ peteret nõ pateretur penas que sequunꝛ: nec actoꝛ nec reus si nõ irent parati ꝓcedere sup pꝛincipali causa:lꝫ bene faciat si parati vadunt:sed lꝫ non tenenanꝛ ire instructi sup pꝛincipali causa.tamẽ debent ire parati rñdere sup causa appellatiõis:⁊ si nõ iuerint nulla alia citatiõe emissa poterit iudex appellatiõis diffinire vtrũ vera ⁊ iusta sit appellatio ante seutentiã emissa:an nõ. Nam ħ nõ agiꝛ nisi de appellatione ante sententiã.s.ad ꝓcedẽdum li.nõ con.s̃.eo.interposita.§.fi.⁊ etiã condẽnari in expẽsis s̃.eo.nicolao.⁊ aĺs in causa appellatiõis ꝓcedereꝛ cõtra eũ quasi cõtra contumacẽ.s̃.eo.vt debitus.in fi.sepe.⁊.c.cum speciali.in fi.⁊.c.per tuas.⁊.s̃.de offic.dele.pastoꝛalis.§.ꝑterea.in fi. Hanc aũt petitionẽ.s.ꝙ appellatus vadit instructus ꝓcedere in causa pꝛincipali nõ potest facere appellatoꝛ. non enim ad aliud teneꝛ appellatus:nisi vt vadat ꝓsecuturus causaꝫ appellationis ⁊ nõ pꝛincipalẽ.hec aũt habent locũ si appellatio recepta est aĺs sufficit ⁊ appellatoꝛi ⁊ appellato ꝙ mittãt nunciũ ꝓ litteris ĩpetrandis.s̃.eo.interposita.§.ei quoqꝫ.⁊ no.s̃.eo.sepe. Item ħ habent locũ vbi certus est terminus appellationi ꝑfixus.s̃. eo. nicolao. sed vbi non est ꝑfixus si aliqua partiũ vult impetrare potest ꝭm modũ qd̃ notaui.s̃.eo.oblate.⁊.c.sepe. Item in hoc casu.s. quãdo nõ est certus terminus ꝑfixus appellationi:tamẽ recepta est si appellatus est ꝑsens apud iudicẽ appellatiõis:sed appellatoꝛ est absens:est tamẽ ꝑsens ꝓcuratoꝛ eius qui vult impetrare litteras sup appellatione sua:tunc appellatus si vult semꝑ debet obtinere ꝙ nulle littere ap. impetranꝛ: sed faciet citari aduersariuꝫ vt coꝛã iudice appellationis quem appellatoꝛ eligit ꝓcedatur.⁊ idẽ dicimus etiã in appellante ꝙ debet obtinere citari aduersarium appellatũ si vult:⁊ ꝓcedere appellatum ne aliquas litteras ap.impetret.nã oꝛdinariũ est ꝙ semper iudex appellationis cognoscat de ap.nisi ex iusta causa alijs cõmittat.(appellationis articulo.)si talis erat appellatio sine qua nõ poterat terminari cã principalis.alioquin cõtra.s̃.eo.sup eo.alij tamen dicũt aliter:si iste qui obtinuit articulũ ap.intendit renũciare ap.decetero non poterit agere ꝓ expensis si non intẽdit renũciare : sed suspẽdere articulũ ap.tunc coꝛã iudice qui ꝓcedit in causa appellatiõis poterit petere expensas:siue sit ip̃e iudex ad quẽ appellatũ est: siue sit alius quẽ ꝑtes elegerunt.nam tunc cuꝫ successerit loco iudicis appellationis de omnibus cognoscet:sicut iudex appellatiõis cognouisset.cognosceret enim si appellatum est ante sententiam si causa ap.est vera vel falsa:⁊ si post sñiam est appellatũ que erit tm̃ de pꝛincipali causa.C.de ap.eos.§.j. Item si expꝛesse dicerẽt litigatoꝛes ꝙ nolunt iudicem cognoscere ad ꝑsens de ap.sed tm̃ volunt sibi saluum eẽ:vt quando voluerint ius saluum sit eis super expensis quibus sibi dicunt deberi occasione male vel bone ap.tunc videtur ꝙ etiã post finitã causam ꝑncipalem vel ea pẽdente possint etiam expẽsas petere: ꝓsequẽdo tamẽ ap. non tamen tunc peteret ꝓnunciari ap.iustam : sed petit tamẽ expẽsas: qꝛ male appellauit.⁊ hoc vix potest locũ habere quãdo appellatur a sñia.(partium).i.partis.(partiũ voluntate.)no.ꝙ ħ fit ꝓꝛogatio iurisdictiõis conditionalis:vel de casu in casum.nã iudex appellationis ꝓ magna parte non habet iurisdictionẽ: nisi sub conditione in casu.s.si vera est causa appellationis.sed ꝑtes ꝑñt extendere eius iurisdictionẽ vt simpliciter cognoscat: vt ħ. ⁊ est si.in iudice delegato cum clausula:ꝙ si non omnes ⁊c̃. Est tamẽ casus vbi nõ possunt ꝓꝛogare.s̃.de fo.compe.romana.ꝙ quare non possit ibi inuenies.tñ ħ impꝛopꝛie dicitur ꝓꝛogatio: sed exceptionis omissio:vt no.s̃.de offi.dele.pꝛudẽtiaꝫ.(ꝓcedaꝛ.)⁊ debet semꝑ ꝓcedere in causa ꝑncipali:nisi dimittat ꝓpter ꝓbationes remotas:vel alia iusta impedimẽta.(ꝑmissa).i.si ad cãm appellationis in scriptis nõ exꝑssit:⁊ ap̃los non petijt:⁊ si nõ venerit instructus:vt ħ diciꝛ.(non appellans.) tunc reputaꝛ appellatoꝛ nõ appellãs quando appellauit sine scriptis : vel quãdo nõ petijt apostolos:sed quãdo nõ poterat sua munimenta bene reputatur appellans: sed non datur ei terminus ad ea ꝓducenda ⁊ pꝛoceditur eis non expectatis:etiam si appellat remittetur ad

pꝛimos iudices. Et ideꝫ videt̃ dicendū.s.ꝙ ꝓcedi pōt nō solū in
cā appellatiōis sed etiā in cā pꝛincipali sine vlla citatione qn̄ nō
petijt appellatus ꝙ appellatoꝛ compareat cum ꝓbationibus:sꝫ
tm̄ sibi terminus p̄fixus est ad ꝓsequendū appel.s.de renū.ve
niens.s.e.cum cā.§.fi. Et no.hic in glo.si aūt.lꝫ aliq ꝯdicant di
centes ꝙ licet in cā appel.possit ꝓcedi sine citatione:tm̄ in pꝛinci
pali non pꝛocedit̃ sine citatione.sed iste q non petijt ꝙ cū muni
mentis aduersarius cōpareret bene dabit̃ ei.s.aduersario termi
nus ad munimenta pꝛoducendū.nec intelligit̃ nomine pꝛobati
onum vel munimentoꝝ testes: quia ad eos pꝛoducendos bene
dabit̃ terminus. Itē no.ꝙ si iudex a quo appellat̃ defert appel
lationi:superioꝛ ad quem appellat̃ siue sit papa siue archiep̄s si
ue delegatus eoꝝ pꝛocedere poterit in cā appellante inuito:licet
in scriptis non appellauerit nec ap̄los petierit nec cāꝫ assignaue
rit:arg.s.de fo.compe.significasti.⁊.c.romana.si vero iudex nō
detulit appel.expꝛesse:sꝫ pars appellata secuta est partē appellā
te ad papā:tunc papa vel etiam eius delegatus inuito appellan
te pꝛocedet in cā appellationis:quia in odiū appellantis ⁊ fauo
re partis appellate:statutū est ꝙ reputet̃ nō appellās ⁊ ꝙ hmōi
solēnitates non reqrant̃:vn̄ non debet in eius odiū retoꝛqueri.
C.de leg.ꝙ fauoꝛe.ff.de excep.rei iudi.euidēter. In archiep̄is au
tem ⁊ in alijs inferioꝛibus a papa non sufficit ꝯsensus partium
sine ꝯsensu oꝛdinarij.s.de fo.compe.c.romana. Foꝛte secus est:
nisi pꝛius ip̄i iudicent ꝙ appellationem legitimā ad eos est iuris
dictio deuoluta:tūc etiam sine scriptis vel sine cause assignatiōe
est appellatū:tamen pōt cognoscere:quia hec sententia etiā si sit
contra ius litigatoꝛis:tamen facit ius inter partes:vt no.s.de re
scrip.sup litteris.(Contempserit)puta quia non cōparuit instru
ctus in termino quē ip̄e p̄fixit.(Pꝛocedet̃)vt si appellatus sit re⁹
⁊ lis non fuerit coꝛā pꝛimo iudice contestata:cū terminus datus
ad pꝛosequendū vicem pemptoꝛij obtineat.⁊ sic non venies in
termino peremptoꝛio ad cāꝫ pꝛincipalem:⁊ ante li.ꝯtesta.pate
ret̃ mis.in pos.si locū haberet missio: vel si locū nō haberet excō
municaret̃.s.vt li.non ꝯtesta.quoniā.⁊.c.tue. Si vero esset actoꝛ
⁊ ad terminum peremptoꝛiū non veniret:reo veniente absolue
tur reus ab instantia iudicij nec actoꝛ audiret̃ nisi restitutis expē
sis.⁊ pꝛobatur h̄.ff.de iudi.l.⁊ post edictū.C.de iudi.sancimus.
C.quō ⁊ quando iud.auc.qui semel.sic fiet in causa appellatio
nis:⁊ pꝛobantur ista in hoc.c.⁊.e.ti.sepe contingit.⁊.c.rep̄hensi
bilis. Si vero lis sit cōtesta.in pꝛimo iudicio ⁊ reus appellatus
non veniat ad pꝛosequendā appellationem:appellatoꝛe pꝛose
quente pꝛocedetur in causa appellationis: vt.C.de temp.ap.in
auc.ei qui appellat.⁊.ij.q.vj.siquis appellat. Nam ⁊ in pꝛimo
iudicio pꝛocedet̃ ꝯtra eum ꝯtumaciter post li.ꝯtesta.ad diffiniti
uam si liquere potest de causa:vel ad missionem incōmutabileꝫ
si liquere non posset:vt pꝛobatur hic.C.de iudi.l.ꝓperandū.§.
si aūt absfuerit reus etiam.C.quō ⁊ qn̄ iu.l.ꝯsentaneum. Si autē
actoꝛ appellatus non veniat reo appellante veniente.similit̃ ꝓ
cedet̃ in appellationis causa appellāte in expensis nihilominus
condemnato.hoc enim est cōmune in quolibet condemnato ꝯtu
mace siue vincat in pꝛincipali siue succūbat:vt.C.de iudi.l.ꝓpe
randum.§.si aūt ex gestis.

Legitima.(ꝙ ip̄is)arbitris(In idem).i.in
eadem snīa.s.vt iudicent ꝙ legi
time sup causa recusationis vel ꝯtra.

Romana ecclesia.generali
ter).Hoc colligi pōt ꝙ h̄ officialis habeat oꝛdinariā
iurisdictionem a lege ⁊ ꝓpꝛius appellant̃ iudices q̄ꝫ
officiales.sic optime videt̃ dicere auc.de iudi.in p̄n.⁊.§.illo cu
stodiendo.⁊.C.de ap.si quis diuturno.⁊ per has leges videt̃ h̄
articulus determinatus fuisse.⁊ sic nō obstat.ff.qs ⁊ a quo ap.l.
j.⁊.ff.de ap.impatoꝛes.vbi dicit̃ ꝙ a delegato tm̄ ad delegātem
appellandū est:quia iste officialis nō est delegatus sꝫ oꝛdinarius
vel pōt dici ꝙ hn̄ appellatur vicarius q̄ similiter hꝫ oꝛdinariam
iurisdictionem: vt no.s.de offi.vica.c.tua.⁊ ab his vicarijs eo
dem mō appellandū est quomō appellaret̃ ab his quoꝝ vicarij
sunt.C.de ap.p̄cipimus.(Ipoꝝ.)suffraganeoꝝ.(Eoꝝ)suffraga.
(Siue auditoꝛum)idemtitatis auditoꝛium tollit omnem contra
rietatem:quia bene sit gradatim appellato ab officiali suffraga
nei ad archiep̄m:sicut dicit̃.ij.q.vj.biduum.quia nullum audi
toꝛium est medium inter auditoꝛiū huius officialis:⁊ auditoꝛiū
archiep̄i. Item non obstat.s.e.dilecti.quia ibi non loquitur de
appellatione facta ab officialibus:sed de appellatione facta a sb
ditis suffraganei quoꝝ auditoꝛium non est idem sed diuersum.
⁊ ideo ibi gradatim est appellandum.(Sit censendum)quo ad
appellationem:⁊.s.quo ad quedam alia:licet non quo ad om̄ia:

quia credim⁹ ꝙ ab officialis snīa possit supplicari suffraganeo.
Item pōt ꝓhibere ne iudicet:ff.de iudi.iudiciū.⁊ idem in multꝫ
alijs.(Ad suffraganeos.)ꝯtra.j.de p̄ben.c.referēte.solue vt ibi.
vel ibi loquit̃ de cōsuetudine speciali.⁊ eodem modo solue.j.de
no.oper.nun.significātibus.(Nisi)nō mireris qūo cognitio po
nitur in snīa ista.hic enim fuit qꝛ archiep̄s ⁊ suffraganei petiere
declarari q̄d esset iuris ep̄alis f̄m canones:⁊ hoc diffiniuit papa
in hac snīa.⁊ ideo in fi.addidit ꝙ in alijs eccl̄ijs seruaret̃.(Cau
sa)idem dicim⁹ vbicūqꝫ aliquis iudex citat aliquē:quia nisi ꝯstet
ꝙ citatus sit de iurisdictiōe eius nunq̄ꝫ debet compere:nisi in lit
teris expꝛimat tale quid: q̄ꝺ si esset veꝝ esset de iurisdictiōe eius.
ff.qui satisda.cog.si vero.ff.de fer.l.j.ff.de iudi.nō videt̃.de hoc
no.s.de dila.p̄terea.sed cōtra.s.e.si duob⁹.in pꝛin.vbi archiep̄s
citauit nulla causa appellatiōis exp̄ssa:⁊ cū ad papā esset appel
latum:⁊ qꝛ nō cōparuit tm̄ tenuit excōicatio lata in euꝫ: sed solue
quia tunc nondū statutū erat ꝙ exp̄ssa causa appellaret̃. Iteꝫ ibi
cōstat archiep̄m legitimū iudicē subditoꝛū suffraganeoꝛū suoꝛū
in causis appellationis:⁊ eodē modo solue.ff.de iudi.si quis ex.
quia ibi loquit̃ qn̄ cōstabat ꝙ erat de sua iurisdictione:puta quia
erat in sue iurisdictionis territoꝛio qn̄ citabat eū:licet al̄s nō esset
de ei⁹ foꝛo:⁊ hoc bene innuit lr̄a legis que loquit̃ de legatis.⁊ ꝙ
dicit ꝙ nō debebat contēnere p̄toꝛis dignitatē si enī nō esset ī suo
territoꝛio.nec esset al̄s de sua iurisdictione nō video qūo videret̃
contēnere iurisdictionē ei⁹.(Expꝛessa)in citatoꝛio.(Vocatis)no.
ergo hic tres gradus in ꝓsecutione appellatiōis. Pꝛimus est:qꝛ
quādoqꝫ pꝛoponit̃ nō esse appellatū.vel al̄s iurisdictionē nō ꝑ
tinere ad eū ad quē dicit̃ appellatū: ⁊ tūc nō deberet ꝓhibere p̄
mos iudices aliq̄d facere sed tm̄ cognoscere an sua sit iurisditio:
s.de rescrip.sup lr̄is.⁊ iste gradus no.ibi si vo vocatis ptib⁹ ⁊c.
Secūdus gradus est qn̄ nō diffidet̃ appellatū:sed dicit ex insuffi
cienti causa appellatū.⁊ sic tūc distinguit̃:quia si sit appellatum
post sententiā pōt ꝓhibere pꝛimos iudices ꝓcedere.ff.ap.pen.
nihil inno.l.j.in pꝛin.si vero sit appellatū ante snīam non pōt ꝓ
hibere pꝛimos iudices ꝓcedere:nisi pꝛimo diffiniat ex cā legitīa
appellatū esse:⁊ iste gradus no.ibi.ꝙ si obijciat̃ ex iniusta causa
⁊c. Tertius gradus est qn̄ nō diffitetur appellatū nec etiā negat
causam appellatiōis sufficiēter:sꝫ dicit falsaꝫ esse cām ex qua ap
pellatum est in hoc casu semp iudex appellationis pꝛohibet pꝛi
mos iudices ꝓcedere:⁊ sic loquit̃.s.de rescrip.dilecta.Rn̄.j.(ptī
bus) que semp vocāde sunt.(Aliud simul.) quia foꝛte renūtiauit
ap.vel dixit nullā cām insertā fuisse appellationi:licet contrariū
in lr̄is expꝛesserit:⁊ sic est multa similia inuenire.(Taliter.)idest
ꝑ appellationē:que teneret ⁊ cām ad superioꝛē transferret.licet
foꝛte falsam:sed ignoꝛat̃.(Ne in illa) causa qn̄ ante snīam est ap
pellatum.(Pꝛesumāt.) quia hec cognitio an sit iudex p̄cedere dꝫ
omne exercitiū.s.de rescrip.sup lr̄is.in fi.(Obijciat̃) nō est audiē
dus:quia cām in iure pꝛobatā dicit iniustā vel minus legitimā.
vel ecōuerso.s.quia repꝛobatā a iure dicāt legitimā cum sit h̄ no
toꝛia iuris:⁊ tūc locū habet cū causa vel grauamie q̄ꝺ ꝓponitur
in iure exp̄ssum nō est tm̄:⁊ iusta causa videt̃.nō enī omnes iuste
cause appellatiōis in iure exp̄sse sunt.(Minus legitima) hic vult
dicere ꝙ si ante snīam appellat̃.⁊ coꝛā iudice appellatiōis dica
tur appellationem nō recipiendaꝫ:quia nō sit sufficiens causa ex
qua appellatuꝫ est:quia q̄ꝫdiu hec questio pendet: an sit recipiē
da appellatio: non debet pꝛohibere iudicem a quo appellatum
est ꝓcedere in causa:⁊ bene facit ad hoc.s.de offi.del.pastoꝛalis
§.p̄terea.licet dici possit ꝙ illa decre.nō habet locū nisi vbi appel
letur post snīam.sed cōtra videt̃.s.de rescrip.dilec.fi.in.fi.vbi di
citur ad iudicē appellationis ptium cognitio cause.s.ad quos ꝑ
tinet iurisditio.⁊ interim p̄mi iudices supsedere debēt.sed respō
de ⁊ expone vt ibi.(Pꝛohibere) ex hoc loco satis apparet ꝙ iu
dex a quo appellatum est ante snīam non tenet̃ dimittere pꝛoce
dere in causa anteq̄ꝫ iudex appellationis incipiat cognoscere an
vera sit causa appellationis:nisi appellans obtulisset se ꝓbatuꝝ
causaꝫ appellationis coꝛā iudice a quo appellauit.s.e.interposi
ta:vbi vero.sed de hoc pōt dubitari ex quo incipit iudex appella
tionis cognoscere de veritate cause.an iudex a quo appellatū est
debeat supsedere etiā si ei nō mādetur a iudice appellationis.⁊
an teneat q̄ꝺ postea fecerit si postea ꝓcesserit.⁊ videt̃ ex hoc lo
co ꝙ teneat sup pꝛincipali causa anteq̄ꝫ ei mandet̃: quia p̄ncipa
lis cā nō tangit ꝓcessum iudicis ap.qui cognoscit de veritate ap
pellationis. Et hoc q̄ꝺ dicitur hic est quoddā nouū beneficiū q̄ꝺ
datur per hāc constitutionē iudi.ap.s.vt possint pꝛohibere pꝛi
mos iudices:sed si nō ꝓhibeat vel anteq̄ꝫ perueniat ꝓhibitio ad
eos tenebit ꝙ faciet.ar.s.de re.spo.c.audita. Plures tamē dicūt
ꝙ ex quo iudex appellatiōis incipit cognoscere de veritate cause
nō valet q̄ꝺ fit per iudicē a quo appellatū est:quia licet mādetur

iudici intelligit tamē mādare parti que p̄sens est in prosecutiōe appellationis. ⁊ si diceres eam non presentē sed absentē contumaciter: nec tūc certe sua cōtumacia debet ei prodesse: immo cuȝ facit presenteȝ. ff. de re iudi. l. de vnoquoq̄. §. j. ⁊ l. contumacia. §. vlti. C. de iudi. l. properandū. ⁊ facit pro his: quia si ius dat iudicem appellationis q̄ cognoscat de veritate cause. s̄. de rescrip. dilec. fil. j. certe hoc ipso videtur abstulisse priorib⁹ potestatē cognoscēdi de principali. Item dicit lex q̄ propter minorē causaȝ non dȝ fieri preiudiciū minori cōditioni. ff. de iudi. p minorē: sed constat q̄ maior causa appellationis ꝑpter auctoritatē maioris iudicis est cognitio de qua cognoscit iudex appellationis q̄ȝ illa de qua cognoscit primus iudex. Item maior est: quia de plurib⁹ cognoscit. s. de veritate cause ap. ⁊ etiā in casu de principali: puta si probetur vera causa appellatiōis. s̄. e. vt debitus. Item cōstat q̄ in casu posset ei fieri preiudiciū si ꝓbaret veritatē cause appellationis: si p̄mus iudex cognosceret. Item decre. preall. vt debitus. hic videt̄ dicere expresse. i. q̄ primus iudex nō debet se intromittere ex quo superior cognoscit de veritate cause cuȝ dicat q̄ si inuenerit iniustā appellationē debet eum ad priorē iudicē remittere. alioquin ipse ꝓcedat: sed queres quare in eadē ratione debet supsedere prim⁹ iudex: ex quo iudex appellationis incipit cognoscere an appellatio sit interposita: vel iusta appellatiōis cā expressa: cum etiā tunc si procedat primus iudex fiet preiudiciū in causa appellatiōis? Ad hoc respōdeo: quia licet fiat preiudicium quo ad aliquid cause appellationis. nō tamē fit preiudiciū maiori cognitioni: quia iudex appellatiōis de predictis cognoscens nō cognoscit neq̄ȝ de cā appellatiōis que sola est: an sit vera causa appellatiōis neq̄ȝ de princi. sed tm̄ an sua sit iurisditio: vt hic dicit: primi tn̄ omnib⁹ his respōdent: dicētes hāc decre. habere locū postq̄ȝ primo iudici renūciantur. vel al's scit q̄ secūdus iudex ap. ꝓcedit in causa appellationis. s. vt cognoscat de veritate cause: ⁊ multū facit pro eis decre. p̄alle. de resti. spol. audita. sed si contrariū dicit̄ sequit̄ magnū incōueniēs: quia si appellatū esset in curia romana: ⁊ ibi prosequeret̄ causa appellationis. s. de veritate cause. ⁊ p procuratorē ꝓsequeretur causam principalē corā primo iudice qui nō detulit appellatiōi qui nihil scit de prosecutione ap. que fit in curia: iniustū est quia ꝑpter hoc soluȝ q̄ iudex appellationis cognoscat de veritate cause licȝ postea cōstet q̄ nō sit verū cassaret ꝓcessus primi iudicis: qui in nullo peccauit cum nil sciret. Illud autē indubitatū est q̄ siue ante mādatū iudi. ap. siue ante sn̄iam. siue ante mandatū principis ꝓcesserit si coram iudice appellationis probet̄ vera causa appellationis q̄ casset̄ totū q̄cquid fit p primū iudicē. s̄. e. ex pte. M. ⁊ etiā multis alijs decre. Hec autē habet locū q̄n̄ appellat̄ in iudicio: si enim extra iudiciuȝ appellaret̄: certe nō minus ꝑpter hoc q̄ superior iudex ap. incipit cognoscere de ap. siue in principali siue in alio modo debet impediri officiū: vel ius primi vel alterius hoīs quin illud exequeret̄ sicut p̄mo: quia lis vel appellatio nō debet quenq̄ȝ priuate sua possessione. s̄. vt lit. pen. per totuȝ. q̄uis ⁊ hoc ip̄m fit in iudicio. ⁊ est ratio: quia officiū vel posses. vel aliud ius nō transfertur ad iudicē ap. sed iurisditio tm̄. Et hac ratione dicunt quidam ⁊ forte bene: q̄ si aliquis appellat ne prelatus instituat aliquem in aliqua eccl'ia. ⁊ p̄latus nihilomin⁹ instituat: ⁊ appellās super hoc ꝓsequitur appellationē: q̄ si pen. ap. iterum inueniret institutio faciēda: iudex appellationis nō ꝓhibebit eum instituere vt dictū est: ⁊ si vellet appellantē excōmunicare: quia cum nō habet pro instituto: nō valet excōmunicatio. Et hic est ea ratiōe: quia iurisditio cuius pars est al's excōicatio deuoluta est ad iudicem ap. ⁊ hoc est verū postq̄ȝ iudex appellationis cognoscere cepit de principali. s. an ad prelatū ptineat institutio: in appellationibus autē que fiunt extra iudiciū nō queritur aliter: an vera vel iusta sit causa appellationis. Sed his videt̄ ꝯtra. s̄. e. vt nostrū. So. hec aūt obtinēt in appellationib⁹ que fiunt an̄ sn̄iam. in his autē que fiunt post sententiā obtinet. q̄ no. s̄. de offi. del. pastoralis. §. j. Si autē iudex qui cognoscit de principali causa nō admissa ap. quā dicit nō valere: quia nō fuit emissa infra. x. dies vel q̄a nulla causa annexa fuit ap. vel quia iniusta vel falsa causa est appellationis ꝓcedit ad diffinitiuā sententiā: ⁊ iudex appellatiōis similiter ꝓcedat: quia iudicauit bene ap. vel ex iusta causa: ⁊ etiā consequenter sup principali iudicauit siue bene siue male tenet: quia cum cōstet eū habere iurisditionē nō est reuocāda sentētia que est cōtra ius litigatoris nisi appellet̄. ij. q. vj. §. diffinitiua: tenebit igit̄ sentētia iudicis appellationis p quaȝ reuocatus est ꝓcessus ⁊ sententia prioris iudicis: nec obest si dicat q̄ est ꝯtra res prius iudicatas: quia dicit̄ p̄ma sentētia nō valere: quia lata est post appellationē: ⁊ tūc bene valet secūda sentētia cōtra res pri⁹ iudicatas. ff. que sen. si. ap. re. l. j. Si autē iudex appellatiōis iudicet ap. iniustā: puta quia nō fuit appellatū infra. x. dies. vel quia nō subiecit iustaȝ causam ap. vel quia cām quā subiecit licet esset iusta nō erat tn̄ vera. vel ex alijs similib⁹ causis: tunc quicq̄d factum est per primū iudicē qui nō detulit appellationi ratū manet nisi obtulisset appellans se velle ꝓbare causaȝ appellatiōis corā primo iudice: ⁊ ip̄e noluit recipere probationes. Nam isto casu iudex appellationis nō debet aliter cognoscere de causa appellationis nisi ꝓbet appellans q̄ obtulit se probatuꝝ veritatē cause: ⁊ cassabit quicquid factū est postea p primū iudicē etiam si causa appellationis esset falsa: nisi forte notoriū esset cā falsam. s̄. e. interposita. cum sit ro. Et idem dicūt quidā si primus iudex ꝓcedat post inhibitionē sibi factā a iudice in casu a iure cōcesso vt h̄. alij dicunt cōtra: nec est cōtra. ff. ap. pen. l. j. quia illa loquit̄ in appellationibus factis post sententiā vel post decretū cum cause cognitione interponit̄ vt ibidem dicit̄: tunc eni statim anteq̄ȝ ꝓcedatur in causa appellationis reuocat̄ quicquid factū est post appellationē: vt no. s̄. de excep. dilecte. nisi forte notoriū esset q̄ appellatio esset iniusta. vt no. s̄. de offi. del. pastoralis. in glo. mirū. Item no. q̄ licet decre. ista innuat q̄ iudex appellationis in quibusdam casibus potest inhibere priori iudici q̄ non ꝓcedat: ⁊ q̄ in aliquibus nō debet inhibere: nō tamen dicit quādo primus iudex debet cessare ꝑpter appellationē a procedēdo in prima causa. vel q̄n̄ nō debet cessare. ⁊ ideo sup hoc tene: sicut no. s̄. de offi. del. pastoralis. in glo. mirū videt̄. (A iure.) tales sunt casus. ij. q. vj. §. sunt quorū. ⁊ §. se. Ideo autē ponit de istis appellationib⁹ que prohibent̄: quia de alijs que a iure nō prohibent̄ nō erat dubium: quia ex quo iudex ap. incipit cognoscere q̄ pōt iudicē ꝓhibere a quo appellatū est. immo ⁊ q̄d plus est sine ꝓhibitione ꝓcedere nō potest. ff. ap. pen. nihil inno. ⁊ de ap. resti. p totū. Sed distingue a iure prohibētur: quia poterat dubitari. Ideo hic determinat. s. quia idem est. s. quia prohibere pōt. immo si nō ꝓhibetur ꝓcedere possunt primi iudices. ff. de ap. re. l. fi. ⁊ in preall. §. sup quoruȝ. (Consimilibus) puta ne testamentū aperiat̄. ⁊ in alijs huiusmōi. ff. de ap. re. l. fi. ⁊ in preall. §. sunt quorū. (Inhibere.) iudex eni appellationis post sententiā emisse dum cognoscat an appellatio sit recipiēda nec ne ꝓhibere iudicē debet qui tulit sententiā a qua appellatū est. ne sententiā exequat̄. ⁊ hoc est expressum. ff. ap. pen. nihil inno. l. j. in prin. (In aliuȝ). s. ab eis qui coram archi. litigāt. (Iurisdictioni) licet enim certis ex causis ali qui ad eūdem iudicē remittēdi sunt. ff. de li. cau. liberis. ⁊ vbi est cōmixtio actuū vel rerū: vt no. s̄. de rescrip. pastoralis. §. j. ⁊ etiā licet audire possint etiā eos extraneos qui se offerūt iu. ff. de re iudi. a diuo. §. si sup. j̄. de testi. veniēs. tn̄ eos ad iudiciū vocare non possunt nisi impedirēt iurisditionē eoꝝ. j̄. de spon. veniēs. ⁊ no. s̄. de offi. iu. del. c. j. (Impediant.) cōtra. s̄. de ap. ad hoc solue. vt ibi. (Ad eos) siue eni sint res tēporales siue spirituales ecclesiaꝝ oēs sunt in potestate ep̄orum ⁊ dispositione. x. q. j. nouerit. xvj. q. vij. oēs. lxxxix. di. iudicatū. ⁊ eodem modo si appellet̄ sup eis appellabit̄ ad archiep̄m. (Seu in re.) sic in causis feudorū. s̄. de fo. cōpe. ex trāsmissa. §. verū. s̄. de ma. ⁊ obe. solite. (Reuocēt) de hoc no. s̄. de offi. ordi. ad reprimēdā. j̄. de sen. ex. p tuas. (Remittere) de hoc no. s̄. de rescrip. ab excōicato. ⁊ de offi. ordi. reprimendā.

Et super appellatiōe

cōsti. nostre. s̄. e. cordi. ⁊ est hoc ius nouū ⁊ bonū. (Nihilomin⁹ capiatur.) tangit hic consuetudinē anglie ⁊ romane que est q̄ si quis p xl. dies steterit in excōicatione q̄ capit̄. (Nam post). ff. ap. pen. nihil inno. per totum. ⁊ no. s̄. de excep. dilecte. (Exceptis) casibus. s̄. e. ti. ro. §. q̄ si. (Inhibuit). s̄. e. ro. additio est in originali.

De clericis peregrinantibus. Rubrica.

Onquerente. accedūt.) Naȝ cū oēs pegrini sint sub ꝓtectione dn̄i pape. specialius tn̄ venientes ad se. ap. xxiiij. q. iij. si quis ro. clericis tn̄ nō licet peregrinari sine auctoritate supioris. de cōse. di. v. nō oportet. nec etiam ep̄is. j̄. de vo. ⁊ vo. re. magne. Si autē nō cā pegrinationis: sed ꝓsecutione appellationis sue. vel etiā pro vitāda oppressione pōt ire ad papā vel aliū superiorē inuito ep̄o vel p̄lato suo. ij. q. vj. oīs oppressus. ⁊ trib⁹. c. se. credim⁹ tn̄ q̄ semp debet ad minus de honestate petere licentiā sine necessaria aūt cā. sȝ p aliqua vtilitate tm̄ nō lȝ ad papā accedere sine auc̄te sui p̄lati vl dn̄i pape. aut̄. de ep̄is. §. interdicim⁹. ⁊ hoc intelligim⁹ saluo q̄d de regib⁹ dixit. s̄. e. cū parati. C. si p vim. l. j. C. de emā. iubem⁹.

De confirmatione vtili vel inutili. Rubrica.

SI quis litigiose. Que res dicaꝛ litigiosa habes C. de litig. auꝛ. litigiosa. (Cognoscere.) ⁊ ɔsonat h̄ l. que dicit ꝙ ea q̄ post. lit. cõtes. ⁊c̈. ff. de edil. edic. l. ediles. §. fi. (Causa.) iam cepta. s̈. de testi. cām que. (De questiõe.) quidā intelligūt decre. istā sicut iacet. alij dicūt ꝙ nō est post ɔfirmationē alicui licitū decernere de q̄stione post or/ ta: si qō sit: an vera vel falsa sit cõfirmatio. s̈. de iudi. cū venissent. secus si velit cognoscere de rebus ɔfirmatis qō pōt: ⁊ hoc intelli gas verū vbi ɔfirmatio facta est sine cause cognitiõe: si enī cū cāe cognitiõe fiat cõfirmatio siue possessionis siue ecclie siue electõis sup ipa electiõe: postea inferior iudex cognoscere nō pōt. Cõfir/ mationes autē cū cāe cognitione fiūt: de offi. del. qn̄ abbas. s̈. de pac. quotiēs. s̈. de testi. veniēs. j. Planior intellectus est vt dicas ꝙ si q̄s cõfirmationez ipetret alicui⁹ rei li. pen. vel ꝓpter defectū q erat in ɔtractu. vel q: pape auctoritas requirebaꝛ: nihilomin⁹ iudex corā quo qō vertebaꝛ in q̄stione ꝓcedet: nisi forte diceret nō obstāte ꝙ res est litigiosa. imo ꝙ plus est dicim⁹: q: nō solū si cõfirmationē. imo ⁊ si priuilegiū ɔcessum a papa obtinuisset: tn̄ ꝑmus iudex ꝓcederet. s̈. de test. cām. ij. si vo erat in pacifica pos/ sessione cū obtinuit cõfirmationē a papa: nō in forma cōi: sed ex certa sciētia volens supplere defectū si q̄s erat in priori cõcessio/ ne vel alia cum cause cognitione: postq̄ȝ sic ɔfirmauerit solus pa pa vlterius cognoscere pōt. vel dic vt no. s̈. de iudi. cū venissent. Queritur an possit peti ɔfirmatio sentētie a qua nō est appella/ tum: vel que trāsit in rem iudicatā cum cause cognitõne: puta q: dicit peto a vobis iudex ꝙ talē sniam ɔfirmetis ꝓ me ɔ̈ talem la tā: ⁊ vr̄ ꝙ nō: q: actor ex hac petitõe nihil ɔseq pōt: q: hoc ipo ꝙ appellatū nō est ⁊ trāsit in rē iudicatā rata est. ⁊ si dicas ꝙ nul/ la erat snia: forte q: nō erat iudex q eā dedit vel nō tenebat snia: q: nō fuerat lis ɔtesta. certe nec tūc snia ɔfirmatõis faceret eā te/ nere. Item nō vr̄ ꝙ possessori sit actio ꝓdita nisi forte alius diffa maret ⁊ detraheret iuri possessoris. j. q fi. sint leg. cāȝ. C. de inge. ma. diffamari. cū suis ɔcor. ſȝ ɔtra. xvj. q. vj. si epm. j. de insti. c. ij s̈. de ꝓcu. ex insinuatõe. ⁊ in fi. s̈. de pac. c. j. So. dicimus talē pe/ titionē admittendā ⁊ pōt ꝓdesse actori: q: si ꝓ eo lata fuit snia: decetero nullus pōt dicere eā nullā: neqȝ eo ꝑtextu ꝙ is q tulit eā nō erat iudex. nec ꝓ alio: q: si ille q̄ ɔfirmat est iudex snia quam fert sup ɔfirmatõe ꝑoris snie trāsit in rē iudicatā ⁊ dat robur pri me snie vt decetero ɔ̈ eā nihil possit dici. s̈. de transacꝛ. c. j. ꝓdest etiā actori ꝙ nullus inferior ɔfirmatore de ea cognoscere pōt: vt h̄. vn̄ dicimus ꝙ si archieps cognoscēs de cā appellatõis ɔfirma uit sniam: ⁊ postea corā epo volēte exeq sniaȝ ɔfirmatā excipeꝛ: ad h̄ ꝙ nō teneret snia prima: ⁊ ideo nō esse mādādā executioni nō audireꝛ. nec ipe cognosceret si nō fuisset appellatū: ſȝ si fuisset appellatū ab archiepo ad supiorē nō cognosceret eps cū ibi non appellareꝛ ab archiepo: ſȝ differret executionē quousqȝ superior diffiniret cāȝ appellationis. Ad scdam rn̄deo: q: etiam his q hȝ ius ⁊ q est in eius possessione pōt agere. Nā qlibet pōt petere h̄ ꝓnunciari se legitimū etiā sine diffamatõe ꝑcedēte ⁊ se canonice institutū. j. q̄ fi. sint leg. ꝑ tuas. s̈. de ꝓcu. ex insinuatõe. ⁊. ll. ɔ̈rie: scȝ diffamari. ⁊. c. loquunꝛ qn̄ nō agebat directe ſȝ cōpellere vo/ lebat aliū agere infra certū tempus. ⁊ tunc bn̄ est necesse ꝙ ꝑce/ dat diffamatio. Itē plus dicimus ꝙ ille q petet sniam ɔfirmari dȝ ꝓbare sniaȝ tenere: puta ꝙ iudex fuit q̄ tulit eā ⁊ ꝙ ordinē ser/ uauit. nō aūt hȝ necesse ꝓbare ꝙ iusta sit: ſȝ si nō peteret ɔfirma/ tionē ſȝ eius executionē ⁊ alius diceret: nō est executiōi mādāda q: nō tenet: sibi incumbit ꝓbatio: q: omnia ꝑsumunꝛ rite facta. Rō diuersitatis: q: in primo casu est actor. in scdo reus vn̄ sibi in cumbit ꝓbatio. v. q. fi. actor. vix videre possum ꝙ alij incumbat ꝓbatio si q̄s petit ɔfirmationē alicuius snie: ⁊ alij si idem petit executionē eiusdē snie. vel si petit sententiā executiõis obseruari vsqȝ ad satisfactõeȝ ɔdignā ⁊ tn̄ bn̄ cauet sibi iudex: q: nō plene sibi ɔstet de iusticia prime sententie vel iniusticie. Semꝑ tutius ē enim absoluere reū ab obseruatõe. s. iudicij q̄ȝ ferre sententiā cõ/ firmationis vel infirmatõis. vel etiā absolutõis ab impetitione rei. de hoc no. s̈. de offi. dele. cū ɔtingat. Illud aūt est indubitan/ ter verum ꝙ sententia a qua est appellatum potest confirmari. C. de appel. auc̈. ei autem.

EX confirmationibus. ex cer ta scia ⁊ cū cause cognitõe factis: al's secus est. s̈. de offi. dele. studuisti. Nō ꝙ ɔfirmatio aliq̄ tribuit multū iuris si cut est in ɔfirmationibus electionū ꝑ quas daꝛ ptās ministrādi. s̈. de elec. trāsmissam. ⁊. c. qualiter ⁊ qn̄. qn̄qȝ aūt ɔfirmatio non tm̄ vetus ius declarat: ſȝ illud solidum ponit: vt si quis petat con firmatõeȝ cū cause cognitione eoꝝ que ad iurisdictionē ptinent: vt est ɔfirmatio sententie ⁊ ꝓcessuum habitoꝝ in iudicio. Nam ɔtra hoc postq̄ȝ fuerit ɔfirmata cum cause cognitiõe ptes que in iudicio nihil dicere pn̄t. s̈. de trāsacꝛ. c. j. Idem dicimus etiam si actus legitimi ɔfirmenꝛ cum cause cognitiõe ⁊ ptibus pn̄tibus qō credimus fieri posse. ff. de adop. nā etiā. Idem etiam credi/ mus de actibus canonicis: sicut sunt cõfirmatio institutio q̄ pn̄t peti in iudicio ɔfirmari. s̈. de ꝓcu. ex insinuatiõe. in fi. actus autē de iure gen. introducti sunt: vt vēditio locatio ⁊ hmōi. nō debēt peti in iudicio ɔfirmari. Et est rō diuersitatis: quia isti ɔtractus tm̄ de volūtate ptiū nitunꝛ etiā lite nō ɔtesta: ideo in eoꝝ ɔfirma tione nihil facit iudicis auctoritas nisi esset de voluntate ptiū. s̈. de trāsac. c. j. vel nisi talis esset supior q sua auctoritate posset: vt est papa q̄ si ɔfirmaret aliquē ɔ̈ctū alienū factū ex certa scia ɔ̈ il/ lū vlterius nihil dici posset: ar. s̈. de ɔces. ꝑbē. ⁊ ec. nō va. qn̄ di. ſȝ actus legitimi q a iure sunt inuēti ⁊ custoditi bn̄ pn̄t peti ɔfirma ri a supioribus. ⁊ idē dicimus de actibus canonicis: vt sunt insti/ tutio ɔfirmatio. ⁊ idē de his q̄ a iurisdictõe coꝝ dependēt: vt snia ⁊ hmōi. Tn̄ in his no. ꝙ lȝ dicamus ꝙ actuū legitimoꝝ ⁊ canoni coꝝ ⁊ eoꝝ q̄ a iurisdictõe dependēt ɔfirmatio peti possit in iudi/ cio ⁊ ptibus pn̄tibus: tn̄ si nullus vult se opponere ipi ɔfirmatõi nemo cogiꝛ: ſȝ tn̄ tūc iudex ꝓposito legitimo edicto ꝓcedet ⁊ co/ gnoscet ⁊ diffiniet etiā li. nō ɔtest. ratū manere legitimū actū. ar. ff. de adop. nā ita. ⁊. C. si vt he. se. ab. auc̈. oēs. ⁊ hac rõne pōt di/ ci illā petitõeȝ de iure admitti: peto me ꝓnūciari legitimū: vl' ma trimoniū ꝓnuntiari legitimū. nā filioꝝ legitimitas a mr̄imonio ꝓcedit. qō est act⁹ canonicus. ſȝ si petaꝛ vēditio cõfirmari vl' ali⁹ cõtractus pēdens ex cõsensu partiū: tūc ptes nō cogunꝛ rn̄dere: nec etiaȝ iudex pōt ꝓcedere ad sniam ptibus volentib⁹ rn̄dere. Fatemur tn̄ ꝙ si ptes cõsentirēt ꝙ etiā cū cāe cognitione ꝓcedeꝛ in contractib⁹ pendētibus ex cõsensu ptium ꝙ teneret: vt i decre. ꝑalle. ⁊ de trāsac. c. j. q̄ȝtum ad hoc qō dictū est de ꝓnunciādo pti bus absentib⁹. plus placȝ qō no. j. q̄ fi. sint le. cām. (Falsi) si eniȝ agendo vel defendēdo de falso vel excipiēdo ꝓponaꝛ cognoscet vt h̄. vel dic si ꝓponatur de falso: siue accusādo siue excipiēdo nō audieꝛ nisi corā papa. s̈. de iudi. cū venissent. sed si esset notoriuȝ vel ꝑ confessionē vel ꝑ bullam: vel alio modo secus.

CVne. mandauerunt. s̈. de offi. del. pasto ralis. vbi de hoc no. caute an̄ terminū bene dȝ carere cõmodo illarū: al's autē secus. s̈. de ap. oblate. hic nō pōt: placet de termino assignato a iure. vt ibidē no. ſȝ expone cau te. i. fraudulēter. (De facta.) sicut nō tenebaꝛ: vt no. s̈. e. oblate. s̈. de offi. dele. ex lr̄is. (Priorib⁹.) fraudulēter impetratis. (Verū) mutat casum. hucusqȝ enī locut⁹ est qn̄ fraudulēter ꝑme lr̄e ipe/ trate sunt: ex nūc loquiꝛ qn̄ nō fraudulēter: ⁊ tūc si ipetranꝛ scde lr̄e nō faciētes mentionē de ꝑmis nō valēt scde: etiā si ibi sit clau/ sula nulla. l. veritati ⁊ iusticie ⁊c̈. nō exꝑsse dicaꝛ: non obstantib⁹ lr̄is cõfirmationis: ⁊ quasi idē videꝛ dicere hec decre. cuȝ eo. qō dicitur. s̈. de ap. oblate. vn̄ eadeȝ repetas que ibi dixit. (Dicanꝛ) in secundis litteris.

QVm dilecta innouari. tali. n. sūpto fides adhiberi debet cū corā iudice dele. ad hoc fue/ rit publicatū: de hoc no. s̈. de testi. albericus. (Maioris) no. ꝙ oēs clerici possūt se opponere ꝓ iurib⁹ epi. Quidā tn̄ dicūt hos hr̄e spāle mandatuȝ ab epo. (Nō dixim⁹) de suphabūdanti cautela. (Appellauit) li. prius ɔtest. corā eis qō ex eo apparet: q: post mā/ datū recipit ꝓbationes nulla alia facta ɔtest. vel dic speciale vbi agiꝛ de statu posse ꝓcedi li. nō ɔtest. vt no. s̈. de testi. c. oliȝ vel dic hoc esse ius nouū. s. ꝙ vbi petiꝛ innouatio priuil. admittiꝛ exce/ ptio talis: q: nō est faciēda innouatio: q: ego iura alia ꝑscripsi. q̄ tibi ꝑ illud priuilegiū cõceduntꝛ. lȝ ꝑ innouationē nihil noui iuris tribuaꝛ. j. de priuile. q iure. Sȝ obijcies: q: nō videꝛ talis admit/ tenda exceptio ꝑ illud qō sequiꝛ: q: hac exceptiõe nō obstāte fue rint priuilegia innouata. So. innouatio q̄ sequiꝛ nō fuit facta cōi iure. sed ꝓpter periculū cõsumptionis. sic hec rō ex ipa lr̄a appa ret. idē videꝛ ꝙ admittēda esset exceptio. hic nō sunt innouāda priuilegia: q: ego possideo iura q̄ petis inouari. (Renouare.) vi deꝛ ꝙ inordinate: cū primo loco deberet ɔstare de ap. s̈. de ap. vt debit⁹. Sȝ dic in optiõe esse ei⁹ ɔtra quē appellaꝛ: vt petat ꝓcedi in appellatiõe ⁊ ad hoc vt refundanꝛ ei expēse. ⁊ remittanꝛ ad ꝑores iudices. s̈. de ap. vt debit⁹. an velit corā iudice appellatio/ nis ꝓcedere in principali. vt h̄ cū sit in ei⁹ fauorē inductuȝ. C. de legi. ꝙ fauore. ⁊ dic ꝙ papa bene mādat ꝓcedi in cā sup qua est appellatū ab eo loco in antea: q: vo ⁊c̈. sed an̄ ꝓpter cām neces/ sariā ꝑcipit priuilegiū innouari. (Sic ciuilis.) auꝛ. de testi. multe. ⁊. §. hec vo. coll. vj. (Similitudines). s̈. de cõsti. nam ɔcu. ff. ad. l.

aquif.illud.C.de fal.l.vlti.nã si hic similitudo attendit videt̃ ꝙ eadem similitudine eqtatis debeat vel aduersariuz infra annũ couenire vel ei p̃uilegiũ innouatiõe nũciare.(Nouũ.)xij.q.p̃ceptis.j.de priuil.ex pte.(Procuratiõe).ff.de ꝓcura.feminas ꝯ.s;hoc est speciale in mulierib⁹ cõstitutis in dignitate.ad idẽ.s.de arbi.dilecti.xij.q.ij.cũ deuotissimã.vel ex quo est abbatissa põt esse ꝓcuratrix in reb⁹ monasterij.sic miles in reb⁹ ordinis sui.ff.de ꝓcu.filius.vel hoc fuit de spãli grã:qd alias nõ l;.ff.de re iu.quidã cõsu.(Centenariã).s.de priuil.cũ nobis.(In sua diocesi.)nã si monasteriũ nõ esset ĩ sua diocesi cõstitutũ nõ valeret p̃scriptio epi cõtra priuilegiũ q: erat sine titulo:q necessari⁹ ẽ ⁊ vbi est p̃scriptio cõtra aliquẽ ⁊ vere p̃sumptio est ꝯtra eũ q̇ in alia dioc.subiectiõe monasterij p̃scribit:de hoc no.s.de p̃scrip.si dilec. S; ep̃us in cuius dioc est bñ scribit cõtra hoc priuilegiũ:q: maior p̃sumptio est ꝓ ep̃o q̃ꝫ cõtra eũ:q: ⁊ si ꝯ eũ p̃sumit̃:q: priuil.apparet tñ ꝓ eo p̃sumitur,⁊ ꝯ monasteriũ ꝙ impetratũ sit p falsi suggestionẽ.⁊ ideo tãto tpe monasteriũ vti eo cessauit:⁊ sic fatenduz est monasteriũ fuisse exemptũ.s; fatendũ est ep̃m dioc.ꝯtra monasteriũ ⁊ priuil.posse p̃scribere.(Ad iudices)hoc videt̃ mirabile cum tñ esset petitũ priuilegiũ innouari.⁊ ad impediendũ innouationez exceptionis est de p̃scriptione qũo lit.nõ cõtest.ꝓcedet̃ ad diffinitiuã sñiam sup eo de quo actũ nõ est.s.ad iudicãduz monasterio an sit exemptũ.ꝯ.j.de si.licet. So.dixerũt quidã h̃ sup statu monasterij ꝓcedere lit.nõ ꝯtest.s.de testi.olim. S; adhuc nõ satisfit q̃stioni:q: nõ videt̃ debere ꝓnunciari nisi ad nouationẽ faciẽdã vel nõ. Tu autẽ sic rñde:q: cũ iam p̃uilegia essent innouata:non erat sup innouatiõe ferẽda sñia:nec fert̃ sñia lit.nõ ꝯtest.q: l; papa det formã ꝓcedendi sup p̃ncipali nõ remouet qn debeat fieri li.ꝯtes.supple ergo:vbi dic recipiat testes li.cõtest.p̃missa.(Eidẽ) ep̃o.(Resignato).i.ex vr̃a parte dato.

Ad nostrã.regularib⁹ Etiã si ꝓ ꝯrat⁹ sint ꝑpetui.j.de sta.mo.monachi.§.vlti.(Taliter) tacita veritate.s.de rescrip.sup lr̃is.j.e.c.ꝑxi.ff.de cõtrahen.emp.⁊ ven.ꝙ sepe.§.vlti.

Porrecta.falsitatis. Nisi ꝓbent de certa scia emanasse.si eni ꝓbaret sec⁹ esset.p̃sumptio.n.trãsfundit in eos on⁹ ꝓbationis.C.de ꝓbat.siue.⁊ no.s.d offi.del.cũ ĩ iure.

Examinata.

Venerabilis decimis. sc; quibus locis solui debẽt vel quo tpe:vel q̇bus p̃sonis.al's.n.sup diminuẽda quãtitate decimaꝝ nõ l; pacisci.(insertis) ad hoc fit h̃ insertio:q: rõne eoꝝ q̇ in ipsa ꝯpositione ponunt̃ nõ põt hoc dici:ꝙ aliq̇s sit ꝯtra ius ibi:⁊ si esset papa illud voluit sustinere ⁊ sup illo dispensare.ar.s.de biga.sup eo.s.de fil.p̃sbyte:veniens.⁊ no.s.de trãsac.c.j.ip̃e tñ de iure suo cõtradicere posset si ignorãs fecit.s.de fi.instru.inter dilec.§.porro.vbi no.multo forti⁹ q̇libet ex̃neus:q: res inter alios acta ⁊c̃. Itez si dolo vellet dicere se inductos ad cõpositionẽ audiunt̃.ff.de pac.tres fr̃es.§.emptor.⁊ ꝑpter hoc ponit̃ clausula sicut sine p̃iudicio ⁊c̃.⁊ hoc idẽ posset dicere etiã si in p̃dicta clausula nõ apponeret̃.⁊ iõ cuz illa clausula nihil operet̃ nõ d; ĩpediri executio ꝯpositionis.(Cõfirmationis)⁊ videbat̃ cõtra qd prius ponẽdus erat tenor ꝯpositionis:⁊ postea ꝓsequi debebat cõfirmatio vt diceret p̃dictaz cõpositionẽ cõfirmam⁹:⁊ nõ ꝯfirmam⁹ ꝯpositionẽ sequentẽ.q.d.sicut in iudicio future cõfirmatiões nõ possunt ꝯfirmari q̃ cãe cognitionẽ requirũt:ita nec priuile.d; valere ꝯfirmatio si verba cõfirmationis p̃cedũt verba cõpositionis:⁊ sic ex hoc v̇bo videbat̃ cõditionalis cõfirmatio.vñ videbat̃ eis ꝙ p̃mo q̃ꝫ mãdaret̃ executioni inquirendũ esset de cõditione:sed nõ est ita.

Ua nobis.specialib⁹ papa.n.vel legatus ꝯcedẽdo vel supponẽdo alij eccl'iam nihil alieno iuri detrahere intelligit̃.s; tñ ius subijciẽdo eccl'ie.i.vt extũc ei sit subiecta sibi cõcedere videt̃ saluo iure aliorũ.ar.s.de offi.del.sup eo.in oĩbus ergo salua erũt ep̃is ⁊ metropol.iura ep̃alia ⁊ metropolitana.illi autẽ q̇bus donant̃ poterũt tanq̃ꝫ patroni de tẽporalib⁹ exigere rationẽ. Et ꝓ his si male mĩstrent excõicare:iste etiã cui legat⁹ hoc donauit poterit inq̇rere:⁊ forte ẽt ex̃ ordinẽ nõ derogãdo iurib⁹ aliorũ:sed ⁊ cũ sũt negligẽtes visitare poterũt.vel meli⁹ videt̃ ꝙ legat⁹ nullã ꝑtãtem h; auferendi iura vni⁹ eccl'ie ⁊ dare alij:s; papa hoc põt facere:hic autẽ ꝑ suas confirmationes nihil dedisse intelligit̃:s; tñ data legitime cõfirmasse:ac data talia nõ erãt legitima.verba aũt hui⁹ p̃uilegij ne

scio excusare qn plene essent exẽpte a p̃riarchis ⁊ alijs si legatus de eo cõferendo ꝑtãtem haberet.(Eorũdem) hec dictio refertur ad illam dictionẽ quidam

Explicit liber secundus. Incipit liber tertius.

De vita ⁊ honestate clericorum. Rubrica.

Ut laici. Statuimus) de con.di.iij.sacerdotuz.xxiij.di.sacratas.hoc.c.loquit̃ de honestate.nõ eni crederem aliquẽ peccare mortalit si inter clericos staret:maxie vbi nõ est ꝯtraria ꝯsuetudo.(Sed pars).i.chorus.(Sctã).i.maior pars ecclesie siue corpus.

Clerici arma. xxiij.q.viij.clerici.(Portãtes) nisi ex causa.xxiij.q.viij.maximianus.

Ut quisquis. Honeste loquit̃ hoc.c.sed nõ peccat mortal'r si cõtra faciat ꝑpter pauptatem.(Plebẽ).i.ppl'm.(Clericũ) no.in minorib⁹ ordinib⁹ cõstitutus legeret ep̃l'am.⁊ hoc veruz qñ nõ est ibi subdiacon⁹ nec d; cãtare cũ solẽnitate in qua cãtat subdiacon⁹:⁊ ornamẽtis subdia.xxiij.di.subdia.lxxiij.di.si qui clerici.(Scholas tenere.)docẽdo p̃mo rudimẽta ⁊ psalterium:q̇ aũt maiores scholas regit de quo habes.xxxviij.di.de quibusdã.nõ legit de officio epistolas vel lectiones.(Ad fidẽ).i.symbolũ.qd est:credo in vnũ deum.

Si quis. relaxauerit) Nisi ex cã.j.e.clericis.(Fit) idest fiat.nõ enĩ ipso iure est excomunicatus.sic.xxx.di.per totum.

Cleric⁹ nutriat. xx.q.j.ꝓcliuis.xxiij.di.nõ liceat

Clericus si. sine gradu) Sacri ordinis.xxxij.di.si q̇s eoꝝ.(Tradit⁹) si dicto vel facto approbauit:esse euz in monasterio.xxj.q.j.q̃ꝫpio.al's secus.j.de regu.⁊ trans.ad relig.cũ simus.(Et litem)refert se ad propriũ casum de clerico vxorẽ ducẽte:⁊ habes hic ꝙ cleric⁹ coniugat⁹ portare debet tonsurã.xxxij.di.de eccl'iastica.xxxij.di.si q v̇o.in aut.qũo opor.epis.§.q semel.xx.q.iij.eos.⁊ h̃ intellige verũ si ꝑcipiunt bñficiũ.j.de cle.coniu.ioannes.⁊ si iterũ voluerint ad ordinẽ clericalẽ redire.al's oĩno sunt oĩ p̃uilegio clericali priuãdi vel nudãdi.lxxxiiij.di.si q̇s.j.e.c.vlt.vel lege plani⁹ ⁊ veri⁹ hoc.c.sit cleric⁹ si tõsura dimissa vxorem accepit q quidẽ sit sine gradu.i.si p̃dictus cleric⁹ nõ h; gradum sacri ordinis nec a parentib⁹ monasterio tradit⁹ est ⁊ semp vsq; ad hũc locũ lege suspẽsiue:⁊ ẽ sensus:si cleric⁹ nõ h; sacrũ ordinem nec est monach⁹ licite põt accipe vxorẽ tamẽ tonsurã portet si vult gaudere priuilegio clericorum.

Clericis. Etiã inuit̃.nec in hoc casu incidũt in canonem.

Monasteria ⁊ rõnabili. Ambo ꝯiuncti suni.s.rõnabili ⁊ necessaria.xj.q.iij.nõ sunt.nõ tñ ad loquendũ cũ eis:nec domos suas frequẽtare q̇s d;.

Quoniã vt expẽsis. xij.q.ij.nobis.C.d fruc.⁊ li.expẽ.lis(Valeat)ep̃is scribit greg.⁊ sic ẽ in registr̃.

Cum ab oĩ. expẽsas.)has.n.licite accipiũt.de legatis de quib⁹ h̃ loq̇mur.cũ nemo cogat̃ suis stipẽdijs militare:ordinarij autẽ suis expẽsis cãs agere debẽt.secus aũt in visitatione.vt no.j.de cen.romana.(In fraudẽ.)sibi retinẽdo.si est certũ salariũ assessorib⁹ dare facerẽt:licitũ est.C.de asses.l.j.ff.e.l.diez.ar.j.q.iij.nõ l;.xiiij.q.v.sane(Reprobẽtur)nec teneret.ij.q.vj.venales.sñia autẽ arbitri venalis tenet:l; ꝯ eã excipiat̃.C.d arbi.l.ij.

Deus qui.cõformetis. sic habes ꝙ in ꝑfectione circa solẽnitates intelligit̃ exẽpta auc̃tas pape.sec⁹ in s̃balib⁹.j.de sta.mo.cũ ad monasteriũ.

Cum decorem.thetrales. Mimi enĩ ⁊ histriones nullo tpe etiã post pniam sunt p̃ promouẽdi:nisi ꝑ dispensationẽ pape.lj.di.c.j.⁊.c.p̃terea.iiij.q.j.c.j.sunt enĩ infames.de conse.di.ij.ꝑ dilectiõe.ff.de his qui no.infa.l.ij.§.ait p̃tor.⁊ de postu.l.j.⁊ hoc ĩtelligo de his q̇ publice corã populis faciũt gesticulatiões sui corpis:vt ex p̃di

ctis.l.apparet.si enĩ in occulto etiã corã pluralibꝰ alijs saltaret vel corrizaret nõ ꝓhiberet a ꝓmotione post pniam: idẽ etiã videt si semel tm̃ vel etiã pluries fecisset corã pp̃lo dũmodo nõ assuefecisset:nec esset infamia. Infamia enĩ ⁊ vilitas psonarũ ẽ cã quare ꝓmoueri ꝓhibent ⁊ nõ pctm̃:q₂ sine pctõ hec fieri possẽt: q₂ dauid ⁊ plures alij salutauerũt sine pctõ: qui etiã hoc faceret ad cõsolationẽ alicuiꝰ infirmi vel ex alia iusta cã nõ peccaret: sed assuescere in his nõ posset esse sine infamia:⁊ nota vilitat ⁊ maxime in his qui querũt inde lucrũ:illud autẽ certuʒ est ꝙ si q̇s hʒ beneficiũ al's officiũ istrionis in aliqua curia: ꝙ ille ꝓmoueri nõ põt ⁊ sic loquit.lj.di.c.j.⁊.c.p̃terea.(Theatrales) sic dicti:q₂ fiũt in theatro.i.loco ad theorandũ siue ad speculandũ apto.(Laruarum.) larue dicũtur deformitates hoium siue p appositiones pelliũ:siue colorꝝ.(Ludibria)nedũ ꝙ monachi vel alij clerici exerceant ludibria:sʒ etiã in eorũ habitu exercere ꝓhibent.in aut.de sanc.epis.§.vlt.coll.ix.C.de epis.au.mĩme.aliqua aũt ad cõpunctionez fieri nõ ꝓhibent: puta p̃sepe dñi ⁊ sepultura ⁊ ꝯsimilia.ar.de consecra.di.ij.semel.⁊ de consecra.di.iij.queris.

AT clericorum.⁊c.

A Crapula ⁊ ebrietate.

Clerici officia.

Nõ credimꝰ hoc.c.loqui de p̃cepto:sed de cõsilio ⁊ hoẽstate.(Cõmertia)xcj.di.clericꝰ.de ꝯse.di.v.nũq̃ʒ.(tabernas.)xliiij.di.clerici.(taxillos)xxxv.di.c.j.

Ex litteris.quibus.

Statutis patrie.(Moniti) hi enĩ p̃mo monẽdi sunt:vt negociatiões clericis nõ cõuenietes dimttãt:⁊ si eas nõ dimiserint:⁊ si eas forte sine pctõ facere possent clericatu dimisso spoliabunt bñficio ⁊ eccl'ijs si habẽt:⁊ dimitterent dño sc'lari hoc mõ ꝙ eccl'ia nõ defẽdet eos vt hic in fi.(Ab huiusmodi).i.sc'laribus negociationibꝰ.(Pretermissis.)idem etiã si nõ p̃termissis dũmodo cõiugati sũt ⁊ negociationibus intẽdant.ar.j.de cleri.cõiu.c.pe.⁊.c.ioãnes.(Priuilegiũ) excepto p̃uilegio canonis.xvij.q.iiij.si qs suadẽte.alij cõtra.de hoc no.de cleri.cõiug.c.pe.⁊.c.iohes.⁊.j.de aposta.c.j.(Priuilegiũ)q₂ quo ad iudiciũ vel forũ:⁊ functiones municipales pdunt.j.de cleri.cõiug.c.pe.(Dum his.)ergo eis dimissis possunt vti p̃uilegio clericali.

¶ De cohabitatione clericorũ ⁊ mulierum. ¶ Rubrica.

Inhibenduz.canones

xxxij.di.nullus põt hoc.xxxij.di.interdixit.C.ð epis.⁊ cle.eũ q.lxxxiij.di.in oibus. ⁊ dicũt qdã hãc decre.canonibus derogare. Alij dicũt ꝙ p decr.istã ꝓhibent tm̃ clerici lasciui tenere in domo lasciuas cõsanguineas secũ:⁊ alias sil'es mulieres.

Si quisquã.fabulari

i auc̃.vt li.ma.⁊ a.§.pe.⁊ vl.(Judicet).i.monasterio tradat.xxxiiij.di.firmitas.vel in s'uitutẽ rediget.xxxij.di.eos.⁊ h intellige si fuerit publice ducta tãq̃ʒ vxor.⁊ sic loqt.c.xv.q.vl.cũ multe.lxxxj.di.qdam.si aũt teneat vt ꝯcubina imponit ei penitẽtia.xxvij.q.j.que xp̃o.

Clericos cõcubinas.

secus de vxoribꝰ.xxxv.q.vj.ab isto.(Incurrãt).xxij.di.in nouo.C.ð iudi.l.vl.l.di.penitẽtes.(Pecuniã).i.donec resipiscãt.si.insti.loca.§.adeo.ff.de pecu.id vestimentũ.⁊ sic nõ est ꝯ.ij.q.j.multi.⁊ dr̃ ꝑpetua:quia nullum certũ tempus p̃finitũ hʒ.vel expone excõicationis.i.depositionis

Sicut ĩ subdiaconatu.

Idẽ in mĩoribꝰ ordinibus:sʒ nõ sunt ita seuere puniẽdi.xxxij.di.lectores.(Satisfactõez cõgruã)Satisfactio cõgrua ẽ si dimiserit pctm̃ ⁊ pniaʒ egerit corã deo ꝯ quẽ peccauerat.⁊ si peccasset ꝯ ꝓximũ oportet ꝙ ei satisfaciat.⁊ dicimus ꝙ iste q suspẽsus ẽ vsq₃ ad congruã satisfactõez q̃ʒcito satisfecerit vt dʒ.⁊ sic dictũ ẽ statim offm̃ suũ ⁊ bñficiũ recupat:⁊ h satis ꝓbat p ip̃a ṽba.nã si vsq₃ ad cõgruã satisfactõez ẽ suspẽsus:g̊ post dignã satisfactõez p̃mũ statũ recupat:nisi aliud sit impedimẽtũ forte ꝙ pctm̃ ẽ manifestũ:vel alia iusta cã q̃re necessaria sit dispẽsatio:vt no.s̃.de tẽpo.or.ex tenore.⁊ idẽ dico suisq₃ ad annũ vel aliud tp̃s sic suspẽsus:⁊ idẽ si ꝓ ꝯtumacia.s̃.ð ꝯsti.ex l'ris.h enĩ sic suspẽsus nõ amittit iura sua siue tp̃alia siue sp̃ũalia nec possessionẽ eorꝝ: lʒ fructũ ⁊ effectum amittat ad tp̃s:qð ex eo patet:q₂ ad h animũ nõ hʒ sine q̊ possessio nõ amittit.ff.de acq.pos.possideri.§.cũ qbus. Et ideo nec eiꝰ bñficia ꝯferri pñt:tñ fructus q medio tpe colligunt nõ ei restituent:sʒ in vtilitatẽ eccl'ie ꝯuertent.s̃.de ap.pastoralis.in fi.⁊.j.de cle.nõ resi.cũ ad hec.(Suspẽdatis)p h nõ derogat.xxxij.di.nullꝰ ⁊.c.p̃ter.vbi dr̃ ꝙ suspensus ẽ ip̃o iure:qð tm̃ loquit de sacerdote ꝙ tm̃ suspẽdit amissa.h aũt loqmur de alijs sacris ordinibus: ⁊ etiã penas alias ĩponit.nos dicimus ꝙ ab offõ nõ tm̃ sacerdotũ sʒ etiã clericorꝝ ẽ abstinẽdũ.j.e.c.vl.⁊ nõ solũ a missa:sʒ etiam ab alijs officijs etiã minoribus.lxxxj.di.si q sunt.xxxij. di.p̃ter. ĩmo nec etiã bñficiũ hẽbit:nec etiã cũ alijs sedebit:⁊ sic nec electiõibꝰ intererit.ar.p̃dicti.c.p̃ter.⁊ idẽ dicendũ in oĩbus ordinibus sacris:⁊ qdã in mĩoribus idẽ dicũt.ar.c.p̃ter.⁊.j.e.c.vr̃a. nec tñ h decr.q̃ dicit suspẽdẽdũ antiq̃ iura tollit q̃ dicũt eos suspẽsos ip̃o iure cũ h loquit qñ erat occultũ añ ꝓbatõez ⁊ sñiam: vñ oportebat ꝙ añ sñiaʒ suspẽderet:vel loquit qñ tm̃ erat suspitio.s̃.e.c.ij. vel dic ꝙ lʒ q̇libet posset sua auc̃te reddere ab officijs publice fornicatoris:põt etiã ꝯ eũ ꝓcedi ordine iudiciario p quẽ alie pñie ĩponent illi.⁊ ꝓpterea g̃uior ẽ pena iudicis q̃ʒ iuris: q₂ penã iuris credimus cessare si cesset a pctõ.ar.j.e.c.vlti.q̃ʒtũ ad h vt alij pñt audire eiꝰ officia:ip̃e tñ nõ dʒ celebrare sine dispẽsatõe ⁊ absolutõe:ex q̊ notũ fuit crimẽ eius.lxxxj.di.mĩstri.⁊ no.l.di. sacerdotes.sñia aũt iudicis non cessabit nisi restituat de magna gr̃a. Itẽ nisi p sñiaʒ p̃uet nõ poterũt eiꝰ bñficia alijs ꝯferri.⁊ ideo necesse ẽ monitõz p̃cedere:vt h dic̃ ⁊ sequẽs.c.Si aũt a p̃lato suspẽsus esset possent eiꝰ bñficia alijs ꝯferri:q₂ vacat eccl'a.s̃.de eta.cũ bone.Secꝰ in bñficijs suspẽsorꝝ a canone vt h:⁊ lʒ talis dr̃ia sit inter suspẽsos a cãone ⁊ suspẽsos ab hoie.in exhibitõe tñ sacrorꝝ nõ ẽ dr̃ia.vt no.j.de here.c.ij. Itẽ si suspẽsus a cãone celebrat nõ ẽ irregularis.ar.j.de cle.ex.mi.si celebrat.in p̃n.secꝰ in suspẽso a iudice.xj.q.iij.si qs p̃sb̃r.excõicatus aũt a cãone bñ fieret irregularis si celebraret.j.de sen.ex.cũ illorꝝ.vel dic alit vt no.j. de scis.c.j.de cle.ex.mi.si celebrat.(Suspẽsi.)p tm̃ tp̃s ꝙ scãdalũ ⁊ infamia ꝯ eũ augmentat:⁊ relinquo h in arbitrio boni iudicis.vel nõ expectabunt nisi q̊usq₃ post suspensionẽ citent.

Super eo.litteras

a nob)sup restõe sua: secus si ꝯq̃reret de iniusta sñia vel suspẽsiõe:q₂ tũc valerẽt l'r̃e:⁊ ꝓcederet p eas nõ s'm formã l'rarꝝ sʒ s'm iuris ordinẽ.s̃.de rescrip.sup l'ris vel põt intelligi sp̃ale in hoc casu vt teneat facere mentionẽ de serie ꝓcessus.s̃.de rescrip.dilectus filius abbas.

Si aũt.liceat.

auc̃te sua(Portionibus).i.p̃bendis.

Vestra duxit.nullus.

.xxxij. di.nullus p̃ter.(Legit).xv.q.vlt.(Leterꝝ) soluit predictã ꝯtrarietatem.(Condẽnatur)dicit etiã notoriũ: ꝙ ita se exhibet oculus hoium ꝙ nõ est inficiationi locꝰ.(Tolerat) supple:⁊ ẽ inficiatiõi locus.(Pene occultũ)lʒ sit notoriũ p famaʒ: si enĩ esset notoriũ ꝙ teneret eã ĩ domo nihil ꝓdesset sibi sua negatio.ij.q.j.de manifesta. Alij dicũt ꝙ si publice teneat eã in domo dũmodo diffiteat se cognoscere eã nõ est vitandus a missa.(Abstinere) sic abstinere licet etiã si occulta esset fornicatio: vel etiã si esset aliud crimen q̃ʒ fornicatio a ꝓprio sacerdote in his officijs q̃ ab eo audire nõ cogit ⁊ in his sacramẽtis q̃ ab eo recipe cogit qualia sũt que habes.j.de pe.⁊ remis.oĩs.⁊ etiã est sic faciendũ si ex eiꝰ abstinẽtia cõtra talẽ sacerdotẽ.s.fornicatorẽ:⁊ tolerat scandalũ nõ generet:al's aũt nõ lʒ abstinere:nã ⁊ dñs corpꝰ suũ dedit iudeis.de cõse.di.ij.nõ ꝓhibebat.⁊.c.se.⁊ ar.vj.q.iij.si tm̃.viij.q.iij. nõne.(Peccãdi.)⁊ hoc bonũ.(Sit taliũ)q₂ cũ ꝯtemptu:⁊ quasi minoris efficacie ⁊ hoc malũ.(Opis)⁊ hoc dicimꝰ generale:ꝙ oĩuʒ suspensorũ a iure etiã sine sciẽtia hoĩs si crimina ꝓ qbus ius eos suspẽdit ab officijs vel quocũq₃ alio actu sunt notoria p facti euidentiaʒ ꝙ quicũq₃ licet eos vitare in his que eis interdicta sunt: licet adhuc ijdem suspẽsi tolerẽtur a suis p̃latis: ⁊ ideʒ dicendũ videt ⁊ in regularibꝰ:quia ⁊ ip̃i suspẽsi a iure dici possunt:sed ⁊ si crimina ꝓ quibꝰ a iure suspendunt sunt occulta q̃ʒtuncũq₃ sint grauia:vt simonia homicidiũ ⁊ huiusmõi:tamẽ euitari nõ debet in his que ab eis recipi debẽt de iure.ar.h de conse.di.ij.nõ ꝓhibebat.⁊ idem videt etiã dicendũ in occulto excõicato.vj.q.iij. si tm̃.s̃.de offi.ordi.si sacerdos.(Euidẽter.) puta quia mulierẽ suspectaʒ tenebat in domo.xxxij.q.j.c.j.s̃.e.si qs. sed si clericus inuentus sit coire cũ muliere: ꝓpter hoc tamen vitari nõ debet ab eo nisi al's sit notoriũ vt h.(Recipiãtur) notorij autẽ fornicatores suspensi sunt ipso iure vt hic.ar.a cõtrario sensu.xxxij.di.§.verũ.lxxxj.di.si qui sunt ministri.

Tu[m] nos habētibus. Nō in domo: q̄a tūc secus.ij.q.j.c.de manifesta.(Conueniūtur).i.interrogātur.(Notoriū facti puta qꝛ mulierē suspectā secū tenebat in domo ⁊ lecto:⁊ qꝛ confitet̄ vel nō diffitet̄: vel si filios habet de aliqua muliere.j.de diuoꝛ.significasti.(Notoriū)fama ꝓcedit ex scientia:⁊ aliqn̄ ex suspitione. Item ex certo auctoꝛe:⁊ aliqn̄ ex incerto.de conse.di.iiij.sanctū.hoc adducit inquisitionē: nisi a certo hoīe emulo vel inimico habeat originē.j.de accu.q̄liter.ij.manifestū aut solitū oꝛdinē iudiciariū requiret nō inquisitionē nisi sit infamat⁹.ij.q.viij.c.ij.⁊ tn̄ manifestū ex certa sciētia ⁊ certo auctoꝛe ꝓcedit:etiā ꝙ ꝓbari pōt.ff.de testa.heredes.§.ij.occultū etiā aliqn̄ dicit̄ qđ ꝓbari pōt.C.de ap.eos.§.j.sepe autē dicit̄ notoriū manifestū.ij.q.j.manifesta. Notoriū facti triplex est.primū est notoriū facti actu trāseūtis qđ ita habet euidētiam rei ꝙ negari nō pōt ꝓbabiliter: vt si epūs cepit ministrare bona eccl'ie.s̄.de trāslat̄.electi vel epi:quāto.idem si qs in cōspectu ppl'i occideret aliquē.⁊ dicūt quidā ꝙ in hoc notorio lꝫ sit occultū iudici si det̄ sic petitio vel accusatio: cū talis epūs trāstulerit se ad talē epatum sine licētia pape: peto eū amoueri vel cū talis talē in p̄ntia multoꝛū occiderit ꝙ inficiatiōi locus nō est:peto eū: puniri: ⁊ ex quo ita ꝓponit pōt ꝓcedere tanq̄ꝫ in notorio.i.li.nō ꝯtes.ij.q.j.manifesta.⁊.c.de manifesta.⁊.c.q̄ loca.s̄.đ iureiur.ad nostrā.⁊ dicūt nō esse necessariā lit.nō cōtest.vbi absens est accusatus est ⁊ cōtumax.si autē p̄sens esset faceret fieri li.cōtes.⁊ opoꝛtebit hunc ꝓbare duo.s.ꝙ fecerit homicidiū: nec hoc sufficiet nisi ꝓbauerit publice factū:aliogn nō posset condēnari ex quo sic foꝛmata est petitio cui debet sententia conuenire.vt.s̄.de oꝛ.cog.cū dilectus.§.fi.⁊.s̄.de probat.licet.sine probatione autem nunq̄ꝫ aliquē condēnabit.ij.q.j.nos in quēq̄ꝫ.⁊.c.deus oīpotens.⁊ in tali notorio nō audit̄ q̇s appellans.s̄.de ap.ꝓposuit.⁊ sic appellatur notoriū potius qualitate facti: puta ꝙ publice factū est: q̄ꝫ quia sit iudici notū:⁊ ī hoc notorio debet p̄cedere aliquod de illis qui cōtinent̄.j.e.in glo.§.quidā aūt.⁊ hoc notoriū actu transiēs satis ꝓbabiliter negat̄ a p̄sente.j.de soꝛtil̄.ex tuarū.si autē sit notorium interpellatū semiplena ꝓbatio requirit̄.j.de vsur.cum in dioc̄.si aūt sit continuū nullus oꝛdo requirit̄:nec ꝓbatio: vt si clericus in carcere teneat̄.s̄.de ap.dilectis.vel si in domo publice teneret cōcubinā.ij.q.j.de manifesta.vel ꝯtra iuramentū dn̄m p̄sequitur continue.s̄.de elec.venerabilē. Item notoriū est iuris.ff.de sta.ho.ingeniū.j.e.c.fi.s̄.c.ꝓxi.⁊ si neget̄ requirit̄ ꝓbatio.s̄.de re iu.sicut notoriū p̄sumptiōis est ꝑ quod p̄sumit̄ filius: qꝛ natus est de nuptijs.ff.de in ius vo.quia.habes etiā alia exempla.xxxij.q.j.c.j.s̄.de p̄sump.tertio.ij.q.j.de manifesta.⁊.c.quale.j.de emp.ad nostrā.j.de pig.illo.alij dicūt ꝙ in his duob⁹ notorijs scꝫ iuris.⁊ in notorio cōtinui facti sine accusatoꝛe ⁊ teste ꝓcedit̄: nec pōt appellari:vt in cōcoꝛdātijs positis.s̄.vbi de eis tractauimus:in notorio autē facti actu transeūtis:⁊ interpellati nō admititur directa accusatio:nisi cū oꝛdine iudiciario:⁊ admittēda est appellatio:sed pōt indirecte ꝓcedi in talib⁹ notorijs.s.inq̇rendo ⁊ sic pōt intelligi aut̄. vt iudices sine quoquo suf.§.si quis aūt.⁊ §.necessitatē.⁊.C.de accusa.ea q̇dem.que q̇dem.nec obstat decr.s̄.de elec.bone me.mag.⁊.c. venerabilē.s̄.de ap.cū sit.j.de ver.sig.ex ꝑte vt ibi no. citatio aūt semꝑ est in q̊libet notorio necessaria:vt.s̄.de iureiur.ad nr̄am. hoc aūt lꝫ sit securi⁹ nō tn̄ negam⁹ posse sustineri qđ dictū est.s̄.e.glo.⁊.j.e.glo.quidā aūt dicūt. In notorijs autē p̄sumptionis necessari⁹ est oīs oꝛdo iuris:sed sufficit ꝓbare circūstantias ⁊ p̄sumptiōes etiā si nō probet̄ factū.ar.in p̄all̄.decre.tertio.⁊.xxxij.q.j.c.j.q̇dam autē dicūt.s.ƀm primā opinionē sufficere ⁊ etiā necesse esse ad hoc vt possit ꝓcedi in tali notorio actu transeūte ꝙ lr̄as recepit a fide dignis.ar.s̄.đ postul̄.c.j.ij.q.j.c.fi.in aut̄.vt iudi.sine quoquo suf.§.si quis aūt.⁊.§.necessitatē.vel etiā ꝑ publicā famā.vel ꝑ denūciationē officialis.C.de accu.ea q̇dem.⁊ ꝙ faciat citari ꝑtes:nā merita causaꝝ ⁊c̄.s̄.đ sen.⁊ re iudi.inter.vt.s̄.de iureiur.ad nr̄am.iij.notoriū vero dep̄hendit̄ loco:quia fit in publico nō in domo occulta:⁊ ꝓpter astātes q̇ sunt multi tot.s.ꝙ nō inueniret̄ aliq̇s qui possit tot īuenire qui cōtrariū dicerēt:puta tota vicinia vel maioꝛ pars:vel tot ꝙ inficiari nō potest.p̄terea tꝑe puta die nō nocte:⁊ ex multis alijs circūstantijs quas discretus iudex videbit.ff.de insti.sed ⁊ si.§.j.⁊.ij.ff.de iur.⁊ fac.igno.l.regula.§.j.ij.q.j.§.qn̄ autē.ff.de ver.obli.cōtinuus.§.j.⁊ tūc quādo factū est notoriū:sed ꝑsona delinquens occultatur locū vt q̇dam dicunt ꝙ procedit̄ quasi in notorio.ar.s̄.de testi.cog.c.peruenit ad nos.⁊ no.s̄.de elec.bo.me.ma.⁊ de tali.notorio actu trāseunte loquit̄.j.de ver.sig.si ex ꝑte.in xp̄o.⁊.c.se.s̄.de ap.cū sit ro.§.vlt.⁊.c.ꝓposuit.s̄.de fil̄.p̄sby.cōquerente.s̄.de trāsla.e.vel electi:q̄ꝫto.hi etiā si notorie delinquētes nō sunt audiēdi appellātes.ij.q.vj.c.sunt.s̄.de ap.cū sit ro.§.vlti.⁊.c.ꝓposuit:sed ꝙ est mirabile post latā sententiā etiā executioni mandatā ꝯtra eam poterit de nouo ꝑpendi iudiciū idest agitari.C.de accu.ea q̇dem nō mireris quia dixi talē appellare:⁊ licet possit etiam post sentētiam:quia alibi non licet appellare:⁊ tn̄ causam agere licet:vt in supplicatiōe iudex.C.de p̄reci.impa.offe.aut̄.que suplicatio.⁊ retractabitur p̄ma sn̄ia siue ꝓcessus si ꝓbauerit falsū esse qđ obijciebat: vel etiā si notoriū.C.de accu.ea q̇dem.q̄uis hoc difficile videat̄: sed ꝯtra videt̄ ꝙ nō debeat citari in notorio actu transeūte.s̄.de elec.bo.me.mag.⁊.c. venerabilem.⁊ etiā ꝙ nō sunt in tali notorio recipiēde probatiōes.ij.q.j.de manifesta.⁊.c.que lotharius.sed illa habēt locū in notorio qđ in ꝯspectu iudicis ꝯtingit:vel in notorio cōtinuo:vel ibi interuenit citatio vt no.s̄.de ap.cū sit ro.vel dicas generaliter in quolibet notorio posse ꝓcedi sine citatione hoc nō placet:⁊ sine ꝓbationibus nō propter hoc reuocabit̄ sentētia nisi ꝯstet contrariū.vt.s̄.dictū est.sed meli⁹ est vt modo p̄dicto procedat̄: nisi forte periculū vel scandallū esset in moꝛa:⁊ sic pōt intelligi que cōtinebatur.s̄.đ elec.bo.me.mag.⁊.c.venerabilē.⁊ forte nō̄. differētia inter notoriū actu trāseuntis ⁊ actu interpellatū sic̄ in vsurario manifesto:q̇dam ꝯstituunt̄ specialia manifesta:vt no.j.de vsur.cum in dioc̄.⁊.c.quia.sed q̇d dices negatione fit res dubia:ergo vbicūq̄ꝫ negabit̄ nō seruabit̄ dictus processus.C.de inge.ma.l.iiij.respōdeo.sicut dictū est si p̄sentes sunt:⁊ neget̄ bonū est ꝙ seruetur oꝛdo iuris ⁊ ī cautionib⁹ ⁊ in alijs.ff.de custo.⁊ exi.reo.diuus.ar.ij.q.viij.c.j.⁊.ij.⁊ si nō fuerit p̄sens vel recessit tunc nō seruatur oꝛdo.vel dic illud habere locū in q̇bus ꝓbabiliter pōt esse inficiatio.vel dic ꝙ est dubiū ideo requirunt̄ probatiōes ⁊ quia notoriū ideo procedit̄ sine oꝛdine:⁊ sic diuersis respectib⁹ aliq̇d dicitur dubiū ⁊ notoriū:sic etiā oꝛdine nō seruato procedit̄ si de maleficijs notorijs excipiat̄ contra electū vel testem:⁊ sic loquit̄.s̄.de elec.bo.me.mag.⁊.c.venerabilē. In alijs autē preter maleficia:puta in cōtractibus nō credimus locū habere p̄dictum ꝓcessum:immo in ipsis seruabit̄ oꝛdo iudiciarius: quia ibi tēpoꝛe predicti cōtractus ⁊ ante ⁊ post cōtractum multa sunt ⁊ interueniunt etiam extra id qđ agitur que homines nō audiūt vel non notant notabiliter. Iterum quia que ꝯsensu vel verbis vel re cōtrahuntur nō possunt talia ita esse notoria.ff.cōmo.si is.§.vlt.ff.de act.⁊ ob.l.j.⁊.ij. Idem dicit̄ de possessione:que licet ꝯsistet in facto habet tn̄ aliquādo aliquid iuris.ff.de acquirē.pos.l.j.§.acquirimus.⁊.l.possessio.p̄terea alia ratione reprobam⁹ ꝓcessum notorij in cōtractibus quia si p̄sens esset reus forte haberet exceptiones suas:⁊ alius est modus subueniēdi actoꝛi.s.ꝑ excōmunicationem vel missionē in possessionē.s̄.vt li.nō cōtest.tue.⁊.c.q̄m.sed dices idem etiam pōt dubitari in criminib⁹:quia forte ad suā defensionē fecit homicidiū: vel qui trāsiuit ad episcopatū auctoritate pape: vel ꝙ est denūciatus post appellationē.s̄.de transla.c.vlt.s̄.de resti.spo.olim.j.de sen.ex.ꝑ tuas. Itē remediū aliud actoꝛ habet cōtrariū.C.de requir.re.⁊.ff.e.ꝑ totum. sed dicim⁹ ꝙ speciale est in maleficijs:quia interest reipublice ne maleficia remaneāt impunita.j.de sen.ex.vt fame.ꝙ procedit̄ sine oꝛdine ⁊ tamē necessariū est ꝙ nō solum ꝓbet maleficiū sed etiam qualitatem facti.s.ꝙ homicida insultū fecerit ⁊ ceciderit:⁊ sic de ciuibus alijs: quia al's est inficiationi locus.ar.ad predicta de resti.spol̄.olim.⁊.c.cum ad sedē.ij.q.j.que lotharius.quidā dicunt ꝙ si neget̄ notoriū semꝑ est negādum notoriū.vt.ff.qui satis.cog.si vero.§.vlt.⁊ hoc in absentia partis probari potest.ar.s̄.de ap.c.interposita.§.vlti.⁊ postq̄ꝫ ꝓbauerit notoriū tunc admittent̄ ꝓbationes suꝑ principali.sed prius dictū magis placet cum hoc sit prolōgare lites ⁊ circuitus adducere.(Nulla tergi.)tale notorium facti:puta quia mulierē suspectam secum tenet in domo vel lecto:⁊ quia confitetur vel nō diffitet̄: vel si filios habeat de aliqua muliere.j.de diuoꝛ.significasti. Illud factū vel potius maleficium dicit̄ notoriū vt homicidū adulterium:quia pluribus notum est etiā si circūstātie nō sint note que excusant vel aggrauāt maleficiū vtputa quia iudex est qui occidit vel etiā alius:sed ad sui defensionē vel etiam adulter nō tenet̄ quia ignoꝛāter eam cognouit:vel quia supposita: vel quia parētelam ignoꝛabat inter se ⁊ vxoꝛē suā.sed certe in hoc casu qn̄ q̇s teneat aliquā pro vxoꝛe nō videt̄ habere locū ꝓcessus notorij:qꝛ tunc nō est notū maleficium licet notoriū sit factū.s.ꝙ tenet ⁊ cognoscit talem mulierē ꝙ nō est peccatū:nec de genere pctōꝝ: nisi ⁊ ipa ꝯsanguinitas esset notoria:nō dico viro sed alijs ita ꝙ possit censeri notoriū:nō enim vt est necesse ad hoc vt ꝓcessus notorij habet locū ꝙ sit notum ꝑtibus:sed ꝙ in veritate sit notoriū: quia si velles dicere ꝙ oportet omnes circūstātias excusantes maleficiū esse notas: seq̇retur ꝙ nullū maleficiū posset esse notoriū:quia nullum est ꝙ nō

possit habere aliquã circunstantiã que possit excusare maleficiũ. sed cõtra: nõ dicit factum notoriũ nisi quãdo nõ est inficiationi locus: etiam qñ nõ põt vlla tagiuersatiõe celari: vt hic. ij. q. j. de manifesta. So. nõ dicit ꝙ maleficiũ nõ possit excusari: sed dicit ꝙ ipsum factũ quod dicit maleficiũ nõ põt celari qui sit factum notoriũ. i. si sit notoriũ factũ hꝫ locũ ꝓcessus sine iudiciario ordine: ꝓcessus aũt iste extraordinarius de quo loquunt canones raro locũ hꝫ ſm canones. Jtẽ no. ꝙ imputat accusato q̇ hꝫ legittimas causas inficiãdi ꝙ citatus nõ venit ⁊ ꝓcedit ad ingrendũ de circunstãtijs nõ notorijs: etiã si pñti accusato incũberet ꝓbatio habebit ꝑ ꝓbato ex quo absens est: alioqn si nõ absenti ⁊ non pñti incũbebat ꝓbatio: iudex ad sui instructõꝫ ꝓbatiões recipiet. Jtẽ ⁊ ꝓcedet ad penã huius ꝯtumacis sicut fuerit iustũ eius ꝯtumacia nõ obstãte. s̃. de elec. bone mẽorie. mag. ij. q. j. de manifesta. sꝫ si venerit audient excusatões eius. ij. q. j. deus ops. ⁊ si aliq̃ pena imponat eis: vel si aliqđ mandatũ fiat eis occasione malefacti eo nõ existente ꝯtumace. ⁊ si facta legitima inqsitõe de nõ notorijs illud vel erit nullũ vel erit reuocandũ tanq̃ꝫ iniustũ. Jteꝫ monitio iudicis q̇ monet reũ ꝙ satisfaciat nõ hẽ ꝓ citatione: q: monitiõi nõ teneret parere si hꝫ iustã excusationẽ. s̃. de ꝑsump. c. dudum. xxij. q. j. qsqs. arg. ꝯtra. s̃. de rescript. si qñ. vbi dicit ꝙ ꝑ lr̃as dꝫ se excusare. sꝫ ibi loquit de honestate. Alij dicũt ⁊ forte bñ ꝙ in notorijs post citationem põt ꝓcedi si citatus non mittit sufficientẽ rñsalem. arg. j. de cle. non resi. ex pte. ⁊ duobus capl'is sequentibus. Jtẽ si sit factum vbi reqret purgatio. videt ꝙ ad purgationẽ vocari dꝫ. ar. j. de sen. ex. si vo. ⁊ idẽ vr̃ ꝙ ad sñiam sit vocãdus. C. quõ ⁊ qñ. l. ea q̇. iij. q. ix. ꝑ totũ. ⁊ alij tñ ꝯtradicũt in ꝯtumacibus. ⁊ illa loquunt in absentibus nõ ꝯtumacibus. sed accusatori reputaret si sciret legitĩas excusatões accusati: ⁊ eas nõ diceret ⁊ ꝓuidet in hoc accusato ſm tenorẽ. l. ff. de iudi. l. si pretor. Jtem dicimus ꝙ licet in notorio possit ꝓcedi li. contesta. ⁊ seruato alio ordine iudiciario qñ ptes sunt pñtes. nihilominus tñ dicimus posse ꝓcedi pñtibus eisdẽ etiã li. non ꝯtesta. nec alio iudiciario ordine seruato: sicut ⁊ qñ reus absens est ⁊ ꝯtumax ꝑ ter citationem que semꝑ est necessaria. Jtem post citationẽ necessariũ est ei exponi factum ꝓ quo citatus est. ⁊ ꝙ audiatur defensio eius. ⁊ si h̃ non fiat satis dici potest nõ tenere sententiã super notorio latam. sic enim in alijs causis que requirunt ordinẽ iudiciariũ nõ valet sñia que fertur non cognito de causa. ⁊ sic intelligit. C. de sen. ⁊ inter. om. iudi. l. ꝓlatã. ⁊. C. de accu. si accusatoribus. ⁊. l. absentẽ. Jdẽ videtur etiam in notorijs vbi ⁊ si non omnes: aliqs tñ ordo seruandus est. s̃. de iureiurã. ad nostram. iij. sed si audiant eius excusatiões lꝫ suꝑ eis nõ admittit ꝓbatio: nihilominus tñ si est notorium in veritate tenet sententia. ⁊ hoc si ipm̃ ꝓbet coram illo coram quo petit sñia ꝓnunciari nulla: iudicabit sñiam debere manere ratam. secus tñ videt in alijs iudicijs que reqrunt ordinẽ iuris: quia ibi si nulle ꝓbationes reciperent suꝑ q̇stione de qua agit: non teneret sñia vt dictum ẽ. q̇dã tamẽ aliter dicũt. Jtem dr̃ ꝙ si accusat⁹ ẽ absens ⁊ ꝯtumax ꝙ tenet ꝯtra eũ sñia etiã nullo ordine seruato dummõ ei corã quo petit sñia ꝓnunciari nulla ꝓpter defectũ ordinis ꝓbet factũ notorium. nec ex aduerso corã eodẽ iudice ꝓbabit aliq̃ excusatio: immo plus dicit ꝙ in h̃ casu nõ est admittẽdus ille q̇ fuit ꝯtumax ad ꝓbandũ excusatõeꝫ. sꝫ in ꝑmo casu qñ nõ fuit ꝯtumax in ꝑmo iudicio: sꝫ si iudex ꝯtra ius litigatoris voluit admittere ei⁹ excusationes: tunc scđus iudex q̇ cognoscet an nulla sit sñia bñ admittet ꝓbationes suꝑ eius excusationibus. melius tamẽ potuit sibi ꝓuidisse si appellasset ante sententiã qñ ꝓbationes suꝑ suis excusationibus non admittebat: quia tunc hoc solo ꝙ sñia lata esset post talẽ appellationẽ cassaret sñia lata. aliq tñ aliter dicũt. Jtẽ dicimus ꝙ etiam si iudici non sit factum verum notoriuꝫ dũmõ vere sit notoriũ: lꝫ iudex peccet si fert sententiã anteq̃ꝫ ꝓbetur factum sibi notorium: tñ eius sñia irreuocabiliter tenet. Jtem dicimus ꝙ non solum factum sed etiã possessio ⁊ ꝯtractus possessionis pñt esse notoria: lꝫ in eis raro debeat ꝓcedi ſm formam notorij: sicut ⁊ in eis raro ꝓceditur in forma inq̇sitionis h̃ plus placet q̃ꝫ ea que notantur in glo. fama ⁊ q̇dem. (Testis). ij. q. vj. de manifesta. (Euidentia) puta q: non secũ tenet eam in domo ⁊ in camera si cõiter dr̃ ꝙ eam cognoscat.

Nobis. naturale. s̃. e. c. j. cõtrariũ. ibi tamen soluit.

Quesitum. notorium de hoc no tatur. s̃. e. tua. (Euidẽtiam). s. quia tenet mulierem in domo: vl' filios habet.

De clericis coniugatis. Rubrica.

Si qui. (Relinquẽda). xxxij. di. si q̇s vo. ꝯ. xij. q. j. q:. Sol. illud loquit vbi timet scãdalũ: vel illud de pauꝑibus cleric' ⁊ nõ intitulatis q̇bus nõ ex debito sꝫ ex elemosyna ẽ bñfaciendũ. vl' illud fuit dispẽsatio in nouitate gentis anglicoꝝ: vel illud vetus. hic autẽ qđ dicit hec decr. hodie seruatur

Sane. nisi forte. Licet enĩ habeãt vxores si ipẽ ⁊ mariti voluerint vouere castitatẽ. possunt habere beneficia.

Quod a te redire. ff. de coll'. illi. l. j. in fi. xvj. q. vj. de lapsis. ⁊. c. cognouimus. s̃. de renũ. ex trãmissa. xvij. q. iiij. quicũq̃ꝫ. ꝯ. xxvij. q. j. si qs rapu. xij. q. ij. nulli licet xviij. q. iiij. sunt qui opes. in aut. de mona. §. si vero reliquas. j. de con. ap. verũ. So. dicũt q̇dam aliud est cum spõte recedit quo casu nihil recuꝑat vt in ꝯtrarijs aliud cũ iudicis auctoritate recedit quo casu oĩa recuꝑat: vt hic ⁊ in cõcordantijs. Sed cõtra hoc videtur ꝙ nõ debet ei ꝓdesse iudic' auctoritas cũ ad hoc sua culpa deuenerit. ar. ff. cõmo. l. si vt certo: q̃ꝫuis nõ possit dici culpa si in minorib⁹ ꝯtrahat matrimoniũ: ꝓpter hoc dixerũt alij ꝙ sicut in dote vel donat. ꝓpter nup. intelligit ꝯditio. s. vt duret durãte matrimonio: sic ⁊ qñ ĩgressu suo aliquis donat aliq̇d eccl'ie. C. de rei vxo. act. l. j. sec⁹ si al's donet: q: tũc nil reuocabit nisi expꝰsse dicta sit cõditio. j. de condi. ap. verũ. alij dicũt hoc. c. cũ ꝯcordantijs intelligi de benignitate cõtraria de iure cõi. alij dicũt ꝙ si res aliq̃s donat expꝰsse non põt eas reuocare. sꝫ si tacite: ipo. s. ingressu eccl'ie secus. ar. C. si pen. ap. l. iij. alij vo dicũt ꝙ si simpl'r facta est donatio nunq̃ꝫ est reuocãda. C. de dona. l. irritã. C. de reuo. dona. si donatione. hec autẽ facta sunt sub cõditione si ibi ꝑmaneret.

Sane sacerdos. Nuncupãda. supple ⁊ propter hoc ꝑuati ecclesijs fuerunt. ⁊c̃.

Siuersis. cithara. idest vita cõtẽplatiua cũ ꝯiugali. (Cõtuleris) repete que diximꝰ. s̃. de elec. nostri. ⁊ de fil'. ꝑsby. veniens. possunt etiã al'r solui ꝯria ibi posita: q: hic intelligit dispensasse: quotienscũq̃ꝫ enĩ aliqs facit aliquid ꝯtra ius ⁊ illlud tale est in quo possit dispensare: dispensasse intelligit vt h̃. ⁊. s̃. de fil'. ꝑsby. veniẽs. s̃. de biga. c. ij. verũ tamen est vbi seruet ordinẽ: ⁊ cũ cause cognitione faciat dispensationẽ: vt. no. in decre. noua veniẽs. alius põt venire ꝯtra. s. suꝑior ⁊ successor: sed ipse nõ vt hic. ⁊. lxxxj. di. quicũq̃ꝫ. li. di. quẽ in aliquo. ⁊ credũt ꝙ in hoc casu ꝓꝑ inordinatũ ꝓcessuꝫ. s. puta: q: nõ ꝑmissa cognitiõe est dispensatũ possit reuocari dispẽsatio: ⁊ puniri dispẽsator ipẽ tñ sine pctõ tenet bñficiũ quousq̃ꝫ dispẽsatio reuocat: sicut h̃ ꝓbatur ⁊ tenet dispẽsatio ꝯtra est in diffinitiuis sentẽtijs: q̃ nõ reuocant. C. de sen. ⁊ inter. o. iu. prolatã. Si aũt dispẽsatio nõ teneret: q: in casu indispẽsabili ordinasset vel dispẽsasset: tũc etiã ipẽ posset ꝯtrauenire. lv. di. penitẽtes. s̃. de fil'. ꝑsby. veniẽs. ⁊. c. penul. Jtẽ dicas ꝙ si criminosuꝫ mouet eꝑs vel regularẽ ad aliquã eccl'iam vel ordinẽ: eꝑs de eo crimine vel irregularitate quã prius habebat ⁊ sciebat accusare nõ põt: quia mores eius quos approbauit reprobare nõ põt. ff. de adul. si vxori fi. ar. iiij. q. iij. si quis te. Sed põt denũciare crimẽ eius: ad denuntiationẽ enĩ q̇libet tenet. ⁊ nec facto suo vel ꝓmissione põt a denũtiatiõe excludi. s̃. de iureiur. quẽadmodũ. ⁊. c. vlt. ij. q. j. si peccauerit. sed si coram ordinatore de hmõi crimine vel irregularitate accuset bñ põt facere iusticiã: nulla enĩ exceptio põt eũ repellere a iudicãdo cũ si ꝓpter suspitionẽ diceret repellẽdus: nõ ab ordinato sed potius ab accusatore posset hoc dici: q: ꝑsumit velle suũ defendere factũ. sed si inquirẽdo vellet ꝓcedere: dicũt q̇dam ꝙ bene posset tali exceptiõe repelli: tu crimen meũ nosti heri sicut hodie. ⁊ hoc satis videt iustũ si inq̇sitor hoc fateat: vt hic vel al's notoriũ esset qđ sciret. sed si inqsitor hoc nõ fateat: nõ videt ꝙ aduersarius sit admittẽdus ad probationẽ exceptionis cũ nõ possit ꝓbare exceptionem nisi confiteat de crimine suo: ⁊ in confitenteꝫ nulle sunt ptes iudicis. ff. ad. l. aquil'. ꝓinde. Jtem ꝑ confessionẽ sit notoriũ crimen eius: nõ dꝫ audiri recusatio ei⁹: nec appellatio. s̃. de ap. cũ sit ro. ⁊. c. nouit. alij tñ ꝯtradicũt. s. ꝙ semꝑ est amittẽda exceptio. nec opponit hec exceptio cũ sit declinatoria iudicij: nisi in ꝑn. vt no. s̃. de excep. pastoralis. ar. ꝯ. s̃. de fil'. ꝑs. veniẽs. So. illa loquit vbi nullo ordine iudiciario seruato fuit spoliat⁹: ⁊ erat notorius defect⁹ ordinati esse notũ epo. vnde cũ an spoliationẽ nõ habuit ptãtem ꝓponẽdi exceptionẽ põt ꝓponere post: secus vbi seruat ordo: ⁊ facultateꝫ habet excipiẽdi. qñ aũt ordinatori lꝫ excipe ꝯ ordinatũ: dic vt no. s̃. de eta. ⁊ quali. in or. ꝑfi. accepimus.

Cum olim orientalis. xxxj.di.nicena.qm̄ iuro.(Cōsuetudo.)no.q̄ cōsuetudo impedit ⁊ suspēdit vsuꝫ mr̄imonij ⁊ multofortiꝰ impedit ɔtrahendū.j.de cog.spi.sup eo.xxxij.di.placuit.cōtractū aūt ⁊ ratū licite nō dirimit:ita q̄ possit cū alio cōtrahere.nec ɔtradicit.j.de diuor.gaudemus:quia ibi nō loquitur de rato.

Joannes.gaudere vt.j.c.pri.nisi priuilegiū illiꝰ canonis.xvij.q.iiij.si q̄s suadente.tn̄ si ter monitꝰ nō dimiserit negociatiōes ⁊ alia q̄ clericis phibent̄:hoc.n.p̄uilegio p̄uabit̄.s̄.de vi.⁊ ho.cle.c.vl.j.de sen.ex.i p̄ntia.j.de apo.c.j.vbi no.qdam tn̄ intelligūt p̄dicta.c.s.de apo.⁊ de sen.ex.loqui i casu spāli:q̄ clerici nō gaudeāt p̄uilegio canonis si q̄s suadēte:qn̄ violētias inferūt vel arma portāt:ſꝫ si al's vt laici agāt in negotiatōibus ⁊ alijs hmōi gaudēt p̄dicto p̄uilegio canonis:sed nō alijs.

Ex pte. abiectā) ⁊ nihilominꝰ sc̄lares negociationes exerceret.(Justicias).s̄.e.c.pri.s̄.de vi.⁊ ho.cler.c.vlt.secus dicimꝰ in depositis:q̄r ⁊ habitū portare debēt:⁊ in omnibꝰ clericaliter viuere lxxxj.di.dictū.⁊ gaudēt priuilegio.c.si quis suadente.

De clericis non residentibus. Rubrica.

Non liceat. Transire nisi cū auctoritate pape.s̄.de transla.inter corpalia (Manifesta).i.ambitio dignitatis vel diuitiarum.

Ex gestis. depositꝰ).i.a dignitate remotus nam in amotione cardinalis synodū cōgregat:⁊ sup ip̄ius amotione totius synodi ɔsensuꝫ habitū imo papa fecit depositionē.

Quia nō.inhibemꝰ penā hoꝝ habes.j.de p̄uil.⁊ digni.de multa.(Ministeriū).i.dignitas vel potes intelligere de q̄libet bn̄ficio q̄d reqrit residētiam:vel ex ɔsuetudine vel priuilegio:vel statuto eccl'ie:vel alio legitio mō (p̄sona) nisi esset ānexa p̄bēda.j.de p̄ben.⁊ digni.ad extirpādā.

Relatum in. a lateran̄.s̄.e.c.pri.(bn̄ficiū).i.dignitas q̄d,ex eo apparet q̄ in ɔsilio nō fit mētio nisi de dignitatibꝰ ⁊ eccl'ijs:vl' potes intelligere de quolibet bn̄ficio:⁊ bene fit de eo mētio in pri.s̄.c.vbi dicit eccl'iasticuꝫ ministeriū.(cōtradicūt) q̄r nō stant.l.in eis nisi caueāt.(Non admitti.) dic si p̄sentent̄ tales (Sciāt prelatoꝝ).nō inferiores p̄latos dare licentiā eūdi ad scholas ⁊ alibi.(Pro alijs).j.e.decetero.

Fraternitati. Commēdaticijs litteris.) lxxij.di.per totum.

Conquerēte.silentiū. no.q̄ si q̄s nō residet in eccl'ia sua vel habet alia bn̄ficia q̄ pōt agi cōtra eū vt amoueatur ab illo beneficio.

Decetero.subtrahi Special' gratia fuit.vl' dic hoc esse ius cōe vt q̄ꝫdiu canonici ⁊ alij clerici dioc̄.vl' alij subiecti suis p̄latj siue ep̄is siue alijs q̄ hn̄t sup eo ordinariā ⁊ immediatā iurisditioneꝫ q̄ h̄re dn̄t sua bn̄ficia vbi forte affectarēt.ff.si q̄s caut̄.l.ij.§.vlt. Item opꝫ q̄ necessitas ⁊ vtilitas ep̄i adsit.j.e.ad audientiā.al's eni cū nō ptineret ad officiuꝫ suū nō possit eis pcipe.vij.q.j.q̄r frater.⁊ no.s̄.de tēp.ordi.ad aures.(Victualia).x.q.iij.relata.

Ex parte.vocatꝰ .j.e.ex tue.no.sufficere solā monitionē q̄ redeat ad eccl'iam:nec est necesse eū citari ad cām:⁊ hec est ratio:q̄r nō pōt esse nisi notoriꝰ excessus eiꝰ.j.c.j.⁊.ij.tn̄ si iste iustā excusationē haberet quare nō redijt:totuꝫ reuocabit̄.vij.q.j.presentiū.iiij.q.v.c.j.

Qualiter reuocatꝰ No.capl'ꝫ reuocare ep̄m:q̄r per hanc reuocationē a canonicis factā papa mādat ad electionē alterius pcedi.(Eligatis)no.nullā sup̄ioris sn̄iam esse necessariā ɔtra hunc absentē.sed solā reuocationē sufficere vt canonice pcedat̄ ad aliū eligendū.ar.ɔ.j.c.pri.nos credimꝰ q̄ q̄ꝫ tuncūqꝫ subditi moneāt prelatū vel sociū de redeūdo nō tn̄ possunt pcedere ad eligendū sibi sup̄ioreꝫ sine auc̄te illiꝰ in cuiꝰ manibus pōt renūciare:vel qui iurisditionē habet sup eum vt eū remoueat:q̄r inferior ⁊c̄.xxj.di.inferior.⁊.c.se.s̄.de trāsac.inter.

Inter quatuor. expectati.) s̄m formā contentā in.c.pri.vel dic hoc tēpus p̄figi a iudice.(Impedimēto.) no.q̄ ēt si sine iusta cā abfuerit:si tn̄ postea incipiat legitimo impedimēto teneri nō priuabit̄ eccl'ia ⁊ est hoc ea ratione q̄r monitio debet p̄cedere.monitio autē cū impeditus est euꝫ artare nō pōt.s̄.de elec.bo.me.⁊c̄.

Ex tue.fraudulēter. Semp presumit̄ fraus cū semp debeat eccl'ie s̄uire.vn̄ cū sit in culpa magna iuste cōparat̄ fraudi.ff.de ver.sig.mag.ff.man.si fideiussor.in pn̄.ff.depo.q̄ nerua.(Citatio) q̄cquid dicāt iura ātiqua q̄ absens clericus tm̄ duobꝰ mēsibus sit expectādus.vij.q.j.p̄sentiū.vel tribus septimanis.vij.q.j.si q̄s in clero.vel.v.annis.s̄.e.c.ij.siue de anno.in aut̄.de san.epi.§.interdicimꝰ. Tu sic tene:q̄ si q̄s abest pbabili ⁊ necessaria cā:siue pbabili tm̄:puta studiorū:vel q̄r sit cum ep̄o suo vel alia iusta cā semp expectabit̄.s̄.e.relatū:⁊.c.de cetero.j.e.cū dilec.nisi citet̄ p̄mo vbicunqꝫ fuerit vltra mare:siue vbicūqꝫ alibi fuerit:cū eni in nulla culpa sit hic:sine cā expoliari nō debet.lvj.di.satis.xvj.q.vij.inuentuꝫ.hoc tn̄ bn̄ fatemur q̄ si certū tp̄s haberet ad redeundū:vel etiā q̄litas negocij certū tp̄s regreret:vt q̄ mittit̄ ad consiliū vel ad cām finē cōsilij vel cāe tacite p termino hꝫ.vn̄ si clericus post fineꝫ vaget̄ cōputatis diebꝰ ad redeundū vagari intelligit̄.ff.ex qui.cau.ma.in inte.re.si cui in fi.§.j.vn̄ extūc licite dat̄ eiꝰ beneficiū:nec est necessaria citatio:nec expectatio.vj.mensiū.de quibꝰ habet̄ i hac decre.⁊.vij.q.j.p̄sentiū.tn̄ vt ibi dicit̄ si pbauerit postea se legitimo impedimēto detentū fuisse recupabit eccl'iam suā:bn̄ficio suo resti.in inte.ex generali clausula:ad idē.iiij.q.v.quisq̄s.ff.q satis̄.cog.l.ij.⁊ p totū. alij aūt dicūt q̄ postq̄ꝫ ppria volūtate icipit morari dꝫ expectari p sex mēses:⁊ citatio ad domū fieri sicut dicit hec decre.nō enim debuit ei obesse:q̄ bonū initiū habuit absentie.⁊.c.p̄sentiū:loqt̄ s̄m antiqua iura vel tēpora qn̄ minꝰ tp̄s assignabat̄:hodie autē designat̄ maius vt hic. Item dicimꝰ q̄ si ex cā pbabili sit absens pōt reuocari ppter necessitates ecclesie.vnde semp dꝫ notificare eccl'ie sue vbi moret̄ q̄ si nō fecerit cū sit i culpa ⁊ latitare videat̄ sibi p̄iudicat.si q̄s aūt hꝫ aliquod officiū in eccl'ia semp compere debet:nec ad eum est transmittēda citatio post citationē sex mēsiuꝫ:⁊ edictū emissuꝫ vt hic.⁊ poterit eiꝰ beneficiū alij assignari q̄ eiꝰ necessitates suppleat:prefert̄ eni publica vtilitas p̄uate.vt vij.q.j.mutatiōes.⁊ multis alijs.c. Item opꝫ q̄ p̄dicti q ex pbabili cā absunt habeāt licentiā sui p̄lati.de ɔse.di.v.nō oportet:vel q̄ cōsuetudo sit q̄ possint abesse ex iusta cā licētia nō obtēta.bene eni posset hoc ex ɔsuetudine induci:q̄ꝫuis hoc nō posset ɔsuetudine induci q̄ sine licētia vagent̄:esset eni talis cōsuetudo cōtra bonos mores ⁊ in lesionē ecclesiaꝝ:vn̄ nō valet vt no.s̄.de ɔsue.c.j. imo plus dicimꝰ q̄ nec etiā p̄latus pōt ei licentiā dare vagādi.⁊ si dedit forte:lꝫ ipse p̄latus q̄ ei licentiā dedit nō possit cōtra eū pcedere tn̄ sup̄ior pcederet.j.de cle.cōiug.diuersis.q̄d tn̄ non fatemur. Item no.q̄ hec decre.hꝫ locū in eccl'ijs requirētibꝰ residentiā.iterū etiā in nō requirentibꝰ i eo casu qn̄ vagamur:q̄r sufficit delictū vagatiōis ad p̄uationē eiꝰ.vij.q.j.nō oportet.⁊.c.se. Itē ⁊ in eo casu qn̄ ex iusta cā absunt:sed moniti vbi sunt p necessitatibus vel vtilitatibꝰ eccl'ie sue venire recusant:q̄r tūc poterūt priuari eccl'ia.ar.xj.q.iij.sicut aūt.⁊.c.absit.si vero p̄sumptiue habeāt primā p derelicta q̄ ex eo vehemēter presumit̄ q̄ accepit sc̄dam que requirit residentiaꝫ:vel q̄r fit minꝰ:vel q̄r accepit vxorē:vel q̄r agit solennē pn̄iam.lxxxj.di.si.s̄.pri.ti.c.j.⁊.ij.xxj.q.ij.si q̄s. iam statim vacat p̄ma que simil'r residētiā requirit:quāuis forte melius dicat̄ q̄ nunq̄ꝫ sit sic cōfitenduꝫ beneficiū:q̄r ⁊ si vacet de iure nō tn̄ de facto:nisi p̄mo sibi sn̄ialiter adiudicet̄.j.de concess.preben.vel ec.nō va.l'ras.s̄.e.ex pte.⁊ satis colligit̄.s̄.ti.pri.c.j. nisi in casu.j.de p̄ben.⁊ dig.de multa.⁊ no.j.de con.preben.vel ec.nō va.cū nostris. Si vero cā leuitatis vagat̄ si pōt de facili inueniri vel scit̄ vbi ipse sit p̄sonaliter est requirēdus vel a capl'o suo si ep̄s sit absens:vel ab alio q ius requirēdi habeat:vel quē res tangat.⁊ si requisitꝰ nō venerit licet sua auctoritate nō possit pcedere ad electionē:obtēta tamē licētia a sup̄iore qui prestare debet eligeret aliū.s̄.e.qualiter.si vero nescit̄ vbi sit vel de facili citari nō pōt:puta quia est vltra mare:vel in remota p̄uincia:fiet quod dicit̄ hic.ar.j.qui ma.accu.pos.platum.interim autē de fructibus ecclesie faciet eccl'ie deseruire.s̄.de ap.puenit.ij.j.e.cuꝫ ad hoc.alij dicūt q̄ si est monitꝰ vel etiā sine monitiōe ⁊ sup̄ioris auctoritate:si certū est q̄ ab eccl'ia abest sine causa:pōt alij conferre eandem ecclesiā.j.de preben.⁊ digni.extirpande.hic autem certum est q̄ licet reuertatur tamen punietur de eo q̄ absens fuit siue in diebus festiuis siue alijs vltra q̄ꝫ debuit.vij.q.j.si quis.l.di.

contumace. (Edictū) sufficit edicta in publico ꝓponi τ si nō ꝑueniāt ad citatū. s. de eo q mit. in pos. cā rei ser. si aduersarius. τ C. quō τ qñ iu. ab eo. ar. ꝯ. ff. q sen. si. ap. re. l. j. §. itē cū ex edicto. sꝫ ibi nō fuit solēniter ꝓpositū. (Spoliari) etiā li. nō ꝯtest. ē enī h casus vt li. nō ꝯtesta. ꝓcedif ad ꝑuationē ecclie: sic. s. vt li. nō cōtesta. qm̄. §. ij. secus aūt si ꝓpter crimē peteref repelli: qꝛ tūc non nisi li. ꝯte. agi posset: vt no. s. vt li. nō ꝯte. qm̄. (Procedaf) excōicādo τ suspēdēdo pōt archieps ꝓcedere ꝯ epos deserētes ecclias suas. remoueri aūt ab epatu vel administratiōe nō pōt: sꝫ hoc h spāliter legato ꝯcedif. (Remoueat) h vꝫ ꝙ lꝫ ꝑlatus sit excōicatꝰ nō tñ dꝫ ꝓpter hoc cessare ab administratiōe ꝑlature sue. ꝯ. s. de ap. pastoralis. in fi. So. qdā rñdēt ꝙ administrare debēt in tpalibus τ in spūalibus τ ꝑ alios: cū. n. in ꝑlatura tolerenf: τ ipis imputaref nisi administrarēt τ sbditis imputaref nisi obedirent. viij. q. iij. nōn e. ipe tñ administraret τ sbditis imputaref si ꝑlatus nō vteref rebus ecclie: qꝛ q caret offō ꝯcarere dꝫ τ bñficio: vt no. s. de ap. pastoralis. Alij dicūt ꝙ exq̊ excōicatus ē nunǭ se dꝫ admiscere administratōi tpaliū neqꝫ spūaliū: arg. pall. decr. pastoralis. τ qꝛ peccat alijs cōicādo. τ intelligif ꝙ h dicit: qꝛ ipi ꝑlati ꝑ excōicatōez τ suspensionē ꝑmā τ simplicē bñ ꝑuanf admīnistratōe tpaliū τ spūaliū: sꝫ eis absolutis stati recupant ipo iure administrationē. sed qñ admonenf scdo ab epatibus: tūc nō restituenf ipo iure: sed post absolutionē. imo alij in locum eoꝝ ponuntur: vt hic.

Que fraternitatis.

Quum decorē. dimissis. s. dignitatibus.

Ex parte. absentando. vba. n. in iuramēto posita legitimā interꝑtatōez recipiūt. j. e. ad audientiā. (Residēs.) residēs intelligif siue pñs sit siue absens dummō ꝓ negocijs ecclie absit. j. c. ꝓxi. pñs aūt sp dicif q negocijs ecclie adest.

Quum dilectus. gaudere. sic. s. e. de cetero.

Ad audientiā. decernimꝰ Nō nō dispēsat h papa sꝫ decernit. nō est. n. necessaria dispēsatio cū nō facerēt ꝯ iuramentū qd sic interꝑtandum est. s. e. ex parte. ij. no. s. e. decetero. (Dici) sic. s. e. ex parte. τ. c. decetero.

Quum ad hos. indulgētiis h est de grā. τ ꝓpter cāꝫ. s. defectū seruitioꝝ. (Predecessoꝝ) dicūt qdā hoc ius cōe: qꝛ sicut sine cause cognitiōe nō pōt ꝓhibere vltra tps sue administratōis. ff. de penis. l. vl. ita nec licentiā dare. alij dicūt ꝙ hoc fuit de grā spāli τ ex cā.

Clericos. beneficia bñtia curaꝫ aīaꝝ. vl pōt loq etiā de minoribus clericis: τ de simplicibus bñficijs etiā si nō habeāt curā aīaꝝ: sꝫ tñ reqrūt residētiā vel ex statuto vel ex ꝑuilegio vel ex ꝯsuetudine approbata. hi. n. pñt spoliari illo bñficio in quo residere tenenf nisi moniti resideant. τ de talibus bñficijs pōt intelligi. s. e. qꝛ nō. τ. c. relatū. j. de ꝑben. cū nō ignores. lxx. di. scōꝝ. si aūt nō reqrūt residentiā bñficia: tūc nisi cā sbesset vel necessitas vl vtilitas nō cogeref in aliq ecclia morari: qꝛ h ꝑcipe nō ptinet ad eius offm̄: ar. vij. q. j. qꝛ frater. clerici. n. pñt hēe plura bñficia in talibus ecclijs q. s. residentiā nō reqrunt. arg. s. de excep. cū eccliastice. arg. ad hoc ꝙ epus alijs clericis τ etiā ꝑegrinis pōt ꝯcedere bñficia in talibus ecclesijs. xvj. q. j. possessiones. facit aūt ad hoc. s. de ꝯsti. cū omēs. nec obstat si dicif ꝙ non pōt duabus ecclijs seruire. xxvj. di. acutius. Rñ. qꝛ oēs ecclie vna ecclia sunt. xxj. di. qꝫuis. nec obstat. j. de prebē. cū scdm. vbi innuif a ꝯrio sensu ꝙ q nō seruit altari nō viuet de altari. cū tā q residet qꝫ q nō residet seruit altari dūmō bñ viuat τ bñ expendat qd inde ꝑcipit. Itē qcqd hꝫ ecclia pietati deputatū est. xij. q. ij. auꝝ hꝫ. liiij. di. militans. intelligo tñ omne bñficiū residentiā reqrere nisi ꝯriū ꝯstet. hoc tñ no. ꝙ siue bñficiuꝫ reqrat residentiā siue nō interim tñ qꝫdiu ꝑuef hēbit vocē in electionibus τ in alijs q in illa ecclia fuerunt faciēda nisi ꝯria sit cōsuetudo. sꝫ ꝑbendā nō recipiet de bñficijs q residentiā reqrunt. τ sic pōt intelligi. lxx. di. scōꝝ. vbi dicif ꝙ ex dispēsatōe epi nō potest esse canonicus ꝑbēdarius. q. d. ꝙ als erit cāonicus τ in alijs sꝫ ꝑbendā nō hēbit. τ hāc interꝑtatiōez vꝫ ecclia recepisse de facto: lꝫ. n. eps prioris ecclie dispēsare possit tacite τ expsse: vl sustinere fm nos sine dispēsatiōe ꝙ habeat canonicatū in alio epatu si placuerit scdo epo vel in suo: nō tñ valet dispēsatio eius vt ꝯtra statutū vel ꝯsuetudinē ecclie hēbat ꝑbendā. Et est rō: qꝛ si haberet ꝑbendā notaref cupiditati. j. c. ꝓxi. cū iā dudū. Itē diminuētur ꝑbēde alioꝝ τ nō debeat dispēsare cū alterius ꝑiudicio: sꝫ ꝙ intersit electōi oneris est. Itē τ ecclijs ad ꝓfectū est qꝫto plures sunt ꝯsiliarij. lxiiij. di. extra. τ dicimus ꝙ si sciēter scdi elegerunt clericū hñtē aliud bñficiū sine aliq ꝯditōe hac. s. si voluerit τ poterit primū bñficiū dimittere: sꝫ potius cū voluerit vtrunqꝫ bñficiū hēe videnf renūciasse priuilegio vel statuto qꝫtū in se ē ꝙ habeāt de residētia faciēda. ar. s. de ꝯsti. cū accessissent. τ. c. cū. M. ferra. tñ lꝫ sic pure τ sine ꝯditōe elegerint: eps si nō vult nō cogif ꝯfirmare: qꝛ sine eius auc͠te ꝯsuetudinē vl statutū infringere nō pñt. s. de ꝯsue. cū ꝯsuetudinis. sꝫ si vult ꝯfirmabit eū τ erit canonicus sꝫ nō ꝑbēdarius nisi resideat: qꝛ lꝫ intelligant renūciasse priuilegio vel ꝯsuetudini ꝙ nō teneanf facere residētiā. nō tñ renunciāt iuri cōi in quo cauef ꝙ nō debeāt hēe ꝑbendā nisi ei seruiāt. xiij. q. j. c. ij. τ maxime cū vergāt in ꝑiudicium ecclie. τ forte hac rōne. s. ꝙ vergit in damnum ecclie: dici pōt ꝙ nō videnf nec pñt renūciare priuilegio suo. τ no. ꝙ qñ ꝯfirmat clericū alterius dioc. vel epi oportet ꝙ pmissionē hēat a priore epo. lxxij. di. ꝓ totū. vel dic ꝙ lꝫ sine licētia prioris epi nō posset clericū alterius epi auferre vel etiā ad ordines ꝓmouere si tñ nō aufert ei vel nō ꝓmouet ad ordines vt auferat: qꝛ bñ vult ꝙ in omibus vt prius priori epo seruiat: bñ pōt eū ꝯfirmare in canonicū sue eccle. si aūt ꝯsuetudo sit prime ecclie seu statutū ꝙ hoc ipo ꝙ accipit scdaꝫ videaf primā hēe ꝓ derelicta: ꝯsuetudo h tāqꝫ laudabilis ē seruāda. xij. di. illud. Si aūt electores clericū quē eligūt nescirēt bñficiatū in ecclia q residentiā reqrit: tūc nisi ei renūciaret: possent euꝫ refutare. ff. de ac. emp. l. iul. in prin. Itē dria est inter ꝯsuetudinē q est ꝙ ꝯtinuā residētiā faciat τ eā q hꝫ ꝙ nō recipiat bñficiū nisi resideat: qꝛ primā videf ipo iure renūciare recipiēdo scdam q silr residentiā reqrit: vt no. s. e. ex tue. Scdaꝫ aūt nō videf renunciare cum hoc ꝯsuetudo nō habeat.

De prebendis τ dignitatibus. Rubrica.

Ut nullus. (Consanguinitas). viij. q. j. apostolica.

Non liceat clericos Hic collige ꝙ etiā clericis i miorībꝰ ordinibus ꝯstitutis dꝫ ꝓuidere ordinatoꝝ. ar. xxviij. di. de his. Sꝫ romana ecclia nō cogif ꝓuideri nisi ꝯstitutis in sacris ordinibus. j. e. cū fm aplm. τ. c. eps.

Ratio. proprius ꝙ sibi tāqꝫ ꝓpriū teneat vel heredibꝰ dimittat ꝑ ꝑbēdas: nō tñ ꝓhibenf hic diuidere.

Episcopus titulo. i. ecclia. (Subministret) ꝓ qlitate ecclie τ dignitate clerici. ff. de ali. τ ciba. leg. l. añpe. ff. de iur. do. qro. (Vel pīna) Nō nō cogi ordinatorē ordinato ꝓuidere ꝑ decr. j. e. cū scdm. si de pīmonio sustentari valeat. arg. j. q. ij. pastor. τ. c. clericos. tñ nō credimus ꝙ q hꝫ bñficiū viuere debeat de pīmonio: sꝫ de altari. j. e. cū scdm. ar. ꝯ j. q. iij. pastor. sꝫ ibi intēdit actor canonis ꝓhibere ne qs de pīmonio auaro thesaurizet τ bona ecclie expēdat: als aūt bñ lꝫ bona sua ꝯseruare heredibus: τ bona ecclie expendere. (Paterna) credimus aūt necessariū ꝙ ordinator τ ordinatus expsse ꝯsentiat ꝙ de patrimonialibus viuat. alioquin poterit petere bñficiū ab ordinatore. ar. quia qui altari seruit τc. j. e. cum scdm. Alij tñ contrarium dicunt ar. ꝓ eis hic. τ. j. e. tuis. τ credimus ꝙ alius eps ꝑter ꝓpriū non poterit eum ordinare sine titulo ecclie: quia non lꝫ ibi ꝯferre ordines sicut nec alia sacra. j. d paroch. c. iij. ar. lxxxj. di. primatus. Itē nō credimus ꝙ propter hoc pīmoniuꝫ eius fiat eccliasticū: τ ꝙ alienandū sit cū solennitate canonica: sꝫ tñ si alienat ordinator nō dꝫ ei prouidere: sꝫ ipe sibi ipi imputet si tñ casu fortuitu ꝑiret deberet ei sicut alij prouidere. vij. q. j. pñtiū τ. c. pastoralis.

Quia non multum. duas. j. e. de multa. (De multitudie). s. ꝑbēdaꝝ vel eccliaꝝ.

Quum teneamur. τ benefici um) repete que dixi. s. de rescrip. mandatum. (Commodum). argu. a contrario sensu: ergo si non potest commode sustentari valent littere. dic vt notatur. s. de rescript. postulasti.

Referente tuis. scribẽ ordiario(Spo+liauit)h̄ habuit de con
suetudine archidia.vt no.s̄.de offi.archi. cum satis.
tñ in duobus peccauit archi.qꝛ ordinẽ iudiciariũ nõ
seruauit.nõ.n.eũ p sñiam spoliauit:ꝙ si fecisset teneret sñia: nec
deberet sibi restitui eccl'ia cũ sñia trãsierit in rẽ iudicatam:qꝛ ap
pellatio ad archiepm̄ facta nõ potuit extinguere.ij.q.vj.metro/
pol'.Scd̄o peccauit:qꝛ ei optionẽ eligẽdi nõ dedit.(Appellauit)
ꝛ male:qꝛ de spãli ꝯsuetudine erat ꝙ appellabaꝛ postposit] me
dijs ad archiepm̄ ꝯ̄ id qd̄ est.ij.q.vj.metropol'.ꝛ.ff.de ap.impa
tores.vel dic ꝙ h̄ nõ ꝓbaꝛ factũ archiepi: lꝫ de facto ꝓcesserunt.
(Restitutus)cũ nõ teneret appellatio ad eũ facta:nõ tenuit restõ.
(Venire)siue pendẽte appellatiõe ꝙ nõ tenebat siue post:qꝛ nõ
vult allegare suũ ius:iccirco tenet excõicatio.s̄.de ap.si duobus.
j.e.ad hec(Astrinxit)scd̄o(Voluerit)de rigore iuris esset vtraqꝫ
ꝑuãdus.vij.q.j.siqs ep̄s eos.sꝫ hoc est de mĩa.s̄. de trãsac.c.qꝫ/
to.hodie aũt h̄ est correctũ.j.e.d̄ multa.sꝫ hodie esset vtraqꝫ pri/
uandus de quo iure si vtrũqꝫ ꝯtẽderet retinere.j.c.d̄ multa.ꝛ.s̄.
de eta.ꝛ qua. eam te.

Alioribus diuisionem. ꝑ h̄ tñ n̄
ꝓhibemus d̄ vna ꝑbẽda si nimis magna esset aliqd
inde trahere:ꝛ maiorẽ ꝑtẽ eius si nimis excedit alijs
ꝑbẽdis adijcere:qꝛ nõ intelligiꝛ p h̄ diuidi ꝑbẽda:imo in suo sta
tu integra manet:lꝫ sit diminuta in pẽsionibus vel redditibus:
qꝛ hoc nomen ꝑbẽda nomẽ est iuris:ꝛ nõ ꝯstituiꝛ tm̄ ex possessio
nibus:sꝫ ex iure quodã spãli cui annexa ẽ ꝑbẽda.sꝫ forte sine ali/
quo redditu nõ posset ꝯstitui ꝑbẽda vel ius ꝑbẽde cũ nõ esset ibi
qd̄ ꝑbereꝛ ꝑbendario.ꝛ hac rõne.s.qꝛ nõ põt ꝯstitui ꝑbẽda sine
redditibus.patet ꝙ in eccl'ijs vbi sunt.xij.canonici non põt ꝯsti/
tui numerus.x.vel paucoꝝ ꝑbẽdaꝝ:qꝛ seqreꝛ ꝙ vna ꝑbenda in
ter plures diuidereꝛ:sꝫ tñ ibi põt ꝯstitui certus numerus paucoꝝ
canonicoꝝ qꝫ sint pñtes canonici vel ꝑbẽda:qꝛ ibi canonicatus
bñ residet etiã penes illos q mõ sunt sup numeꝝ ꝛ moriꝛ cũ eis.
j.e.cũ dilectus. Item lꝫ ad vnã ꝑbendã nõ teneat electio facta d̄
duobus.j.e.tue.tñ si ad vnũ canonicatũ vacantẽ:etiã vbi est di/
stinctus nũerus canonicoꝝ duo eligaꝛ tenebit electio: qꝛ vide/
renꝛ renũciare numero.arg.s̄.de ꝯsti.cũ.M.ꝛ.j.e.c.relatũ.ꝛ.c.
dilectus.sꝫ numero ꝑbendaꝝ nõ videꝛ renunciare: lꝫ plures ad
vnã eligaꝛ:quia vna ꝑbenda nõ tm̄ ꝯsistit in iure: imo in facto
ꝛ redditib⁹.vñ optet ꝙ si dꝫ destrui ꝙ ip̄o facto ꝛ exp̄sse destrua
tur.ꝛ q eligit duos ad vnã ꝑbendã nõ intendit eã destruere: ar.
ꝑall'.decr.cũ.M.Alij ꝯ̄dicũt ꝛ bñ dicẽtes ꝙ nõ valet electio plu/
riũ canonicoꝝ ad vnã ꝑbendã:vt no.s̄.de ꝯsti.cũ.M. ita ꝙ vna
remaneat ꝑbenda:sꝫ vnus ex duobus electis hẽat vnã mediaꝫ:
ꝛ alius aliã mediã.j.e.tue.nã si ex vna fierẽt due hoc nõ ꝓhibeꝛ
j.e.vacante.ꝑterea non hꝫ locum nisi vbi ꝑbende sunt distincte.
j.eo.dilecto. Inno.

Relatum vacante. Hec decr.nõ lo+quiꝛ d̄ iure:sed
de grã in eo'ꝙ dicit ꝙ assignet sibi ꝑbendã q̄ nũc va/
cat:vel q̄ primo vacauerit ꝟm ꝓuisionẽ suã: qꝛ certũ
est ꝙ nõ valet ꝓmissio de ꝑbenda vacatura. Illud aũt bñ pote/
rat mãdare de iure ꝙ ex q̊ receptus est ꝙ deꝛ ei ꝑbẽda q̄cito se fa
cultas obtulerit.j.e.dilectus fil'.Sꝫ qd̄ si post receptõeꝫ aliquã a
capl'o papa scribit ꝓ aliq̊ q̇s cui ꝑferꝛ.Rñ.is ꝓ q̊ scribit papa si
iam receptus est.qd̄ sic ꝓbo:Primus nullũ ius hꝫ in ꝑbẽda va/
catura:qꝛ cũ nullũ sibi ius in ea ꝯferre potuit:sꝫ receptus in cano
nicũ p papã hꝫ ius:vt no.j.e.inter cetera.vtꝝ aũt possit recept⁹
in canonicũ excipe ꝯ̄ lr̄as:no.s̄.de rescrip.mãdato.sꝫ si añ rece/
ptionẽ retẽto ꝑmo casu capl'm ꝯferat ꝑbendã recepto a se tenet
collatio:qꝛ ille ꝓ q̊ scribit p lr̄as executorias añ receptiõeꝫ nullũ
ius hꝫ in ꝑbẽda:vt.j.e.inter te. sꝫ capl'm teneꝛ intantũ ꝓuidere
cãonico si maliciose litigauit ꝯ̄ eũ.j.e.dilectus fil'.g. Si autẽ non
maliciose ꝯ̄dixissent:tũc nõ recuparet ꝑbendã collatã pendente
lite:sꝫ hẽbit ius in alia q̄ ꝑmo vacabit post receptõeꝫ suã in cano
nicũ. Sꝫ oppones h̄ non posse stare:qꝛ papa scribebat tm̄ ꝙ'sibi
dareꝛ ꝑma vacatura:g̃ aliã petẽ nõ poterit.Rñ.qꝛ papa qñ mã/
dauit ꝙ recipeꝛ in cãonicũ nõ mãdauit d̄ certo cãonicatu.s. ꝑmo
vel scd̄o.sꝫ ꝑcise mãdauit vt oĩmode recipeꝛ in cãonicũ. ꝛ sic in
lr̄is pape ꝑmittebaꝛ ꝙ recipeꝛ in cãonicũ.ꝛ postea seqreꝛ ꝙ assi
gnareꝛ sibi ꝑbẽda q̄ vacaret ꝟ intelligẽdũ ẽ post receptionẽ in
cãonicũ. Itẽ alia rõe dꝫ hr̄e ꝑmã:qꝛ h̄ ip̄o ꝙ receptus ẽ in cãoni/
cũ dꝫ hr̄e ꝑbẽdã cũ se facultas offerret.ꝑmã aũt hr̄e dꝫ ꝛ alijs añ
eũ p capl'm receptis ꝑferri: qꝛ papa dispẽsauit cũ eo p lr̄as suas
ꝙ hẽat vacaturã.imo ꝛ si aliq ꝓpꝛ papã recepti essent in cãoni
cos sine ꝑbẽda pẽdẽte lite cũ ꝑmo:dicim⁹ ꝙ istis ꝑferꝛ dũmõ pñ/
tatio suaꝝ ꝑcesserit pñtatõeꝫ lr̄aꝝ aliaꝝ.s̄.d̄ rescrip.capl'm.Alia
rõne etiã h̄ ip̄m ꝓbam⁹.nã cũ adhuc inueniꝛ ꝑbẽda vacãs :nec
adhuc aliqs in ea hẽat ius:ꝛ appeat in eũ alios ꝑcessisse in pñta
tiõe lr̄aꝝ:ꝛ debuisse etiã ꝑcedẽ in receptiõe i cãonicũ.ꝛ qꝛ appet
ꝙ nõ habuerũt ius ei mouẽdi litẽ cũ in ea succubuerit ꝛ tãdẽ eũ
recepint:merito dꝫ eis ꝑferri ꝛ si post receptiõeꝫ suã alijs ꝯferaꝛ
credim⁹ ꝙ auferet ab eo ꝛ dabiꝛ ꝑmo pñtãti:lꝫ posteri⁹ recepto:
qꝛ ex sua receptõe hꝫ ip̄e ius in ea.ꝛ alij postea recepti ordie pñ/
tatõis ꝟuato hñt ius in alijs:h̄.s.ꝙ debẽt alijs ꝑferri:ꝛ si alijs ꝯfe
ranꝛ reuocanꝛ ab eis:vt no.j.e.inter cetera. Sꝫ q̃riꝛ gd dices si
certũ est ꝙ aliqs receptus ẽ in cãonicũ ꝛ p lr̄as apl'icas: sꝫ nesciꝛ
tp̄s pñtatõis lr̄aꝝ:ꝛ ideo nescit quã ꝑbendã petiturus ẽ.Rñ.qꝛ
tũc dꝫ dimittere in pace oẽs q hñt ꝑbendas: qꝛ si vellet agere ꝯ̄
eos q habuerũt ꝑbendã añqꝫ receptus esset:certũ est ꝙ h̄ nõ põt
j.e.dilectus fil'.g.Sꝫ ꝯ̄ illos q habuerũt ꝑbendã post suã recepti
onẽ posset:sꝫ incertũ est vtrũ ip̄e vel aliqs alioꝝ eoꝝ receptoꝝ p
papã ꝑus pñtauit lr̄as.nec tũc põt petere aliquã ꝛ si certuꝫ sit ꝙ
hmõi aliq̄ habitis ꝑbẽdis sibi debeaꝛ:tñ qꝛ nõ deberet sibi aliq̄
nisi illa q̄ ꝑmo vacauit post receptiõeꝫ suã si nullus eũ ꝑcedebat
in pñtatõe.vel si ꝑcedebat eũ alius dꝫ aliã hr̄e ꝛ certã ꝟuato ordi
ne pñtatõis.s̄.de rescrip.capl'm. sꝫ nescit quã:nec ip̄e ꝓbat q̄ sit il
la certa q̄ sibi debeꝛ ꝟuato ordine pñtatõnis . g̃ ꝯ̄ quẽcũqꝫ agat
absolueꝛ reus:qꝛ vbi dubia sunt iura ꝑtiũ ꝓ reo interꝑtandũ est
s̄.de fide instru.inter.vj.q.v.actor.de vacaturis aũt ꝑbẽdis po/
terit petere ꝑmã dũmõ nullus sit q ꝑcedat in pñtatõe lr̄aꝝ.si aũt
alius ꝑcedat in vacaturã ꝟuabiꝛ ordo ꝑdictus.ꝛ h̄ de rõne pñtis
decr.q̄ dicit ꝙ ex q̊ receptus est in canonicũ dꝫ hr̄e ꝑbendã.j.eo.
dilectus fil.g.imo dicũt qdã ꝙ etiã si certũ esset ꝙ si vellet agere
ꝯ̄ certã ꝑsonã ꝙ obtinet de vnius iure: tñ qꝛ exercet lites ꝑeligit
ordine suo vnã de vacaturis qd̄ põt dũmõ talis sit ꝙ si esset in eo
statu ꝙ si nulla ei ꝑbenda delata esset oẽs alios q expectãt ꝑcede
re debẽt de iure. ꝛ h̄ ꝓbo:qꝛ p taciturnitatẽ hmõi nullũ fit alijs
ꝑiudiciũ cũ etiã si aufert ꝑmo suã ꝑbendã ꝑmus ꝑferꝛ etiã expe
ctãtibus vacaturas.Sꝫ dices iste sic receptus hꝫ ius in ꝑma pre
benda vt dictũ est:ꝛ no.j.e.inter cetera. ꝛ eodem mõ põt petere
scd̄aꝫ:g̃ hꝫ ius in duabus.Rñ.ꝙ veꝝ est ꝙ hꝫ ius in ꝑma: sꝫ rece/
pta scd̄a ꝑdit illud ius ꝛ transit ad eũ q ꝓximus est post eum.nã
q prior est tp̄e dꝫ esse potior in iure.s̄.de maio. ꝛ obe.c.j. ꝛ dicũt
qdã hoc esse veꝝ si scd̄us sit receptus in canonicũ auc̄te pape.ꝛ
ꝓpter hoc hẽat ius in scd̄a ꝑbenda.ꝛ h̄ dicũt argu.ꝑall'.decre.de
ma.ꝛ obe.c.j.Alij intelligunt ꝙ si scd̄s receptus est ꝛ p hoc est si
bi ius q̄situm in scd̄a ꝑbenda:quia tunc non poterit primo rece/
ptus petere scd̄am ꝑbẽdam:quia non lꝫ collatori alterius ius in
aliũ transferre.sꝫ si scd̄o non esset ius q̄situm in scd̄a ꝑbenda:pu
ta quia non esset receptus in canonicũ vel esset receptus:sꝫ nõ au
ctoritate pape:tunc ꝯferẽda esset ꝑbenda tm̄ primo:arg.quia si
ꝑbenda inueniꝛ vacãs:ꝛ nec ꝑmus hꝫ ius nec scd̄s:melius est ꝙ
primo assigneꝛ ꝑbenda que est expedita:ꝛ scd̄o detur prebenda
que est in lite.immo plus videꝛ ꝙ si aliquis habuisset ꝑbendam
vnam p.x.an. ꝛ modo spoliatus eẽt ea de facto vel de iure forte
ꝙ alij debebaꝛ:si modo aliqua inueniꝛ vacãs danda ẽ sibi ꝛ nõ
alijs ꝓ qbus scriptũ ẽ:arg.vij.q.j. pastoralis(Scd̄m ꝓmissionẽ)
ad idẽ etiã sine ꝓmissiõe teneꝛ.j.e.dil'.ꝛ.s̄.de ꝯsti.cũ.M. ꝓmis/
sio.n.sola sine receptõe in canonicũ reprobaꝛ.j.de ꝯcesͤ.ꝑbẽ.vel
ec.nõ va.c.ij.ꝛ etiã cum receptione.s̄.e.relatum.(Careat)si va/
cat vel alias ei põt de cõmunibus ꝓuentibus prouidere.s̄.de cõ
stitu.cum.M. Inno.

Auaritie. portiones Forte aliq̄s res cõcs ha/
bebãt monachi cũ eccl'ijs suis ꝛ ip̄aꝝ eccl'iaꝝ portio/
nẽ monachi abstulerãt. ꝛ is ẽ sensus: monachi suas
portiones augebãt:ꝛ portõnes vel redditus quos clerici ꝑcipe
ꝯsueuerũt mõachi diminuebãt.ꝛ h̄ sonat lr̄a.vl' portões dic̄ ꝑbẽ
das q̄ ꝯsueuerũt clericis assignare.(Cõsensu)si aũt eius ꝯsensus
infueniat secus:vt.j.de ec.edi.ad audiẽtiã.j.de exces.ꝑla.sic̄.xvj
q.j.sic̄ duo.ꝛ silr' ꝑlatus nõ põt facere clericis non ꝯsentiẽtibus:
vt dicta decr.ad audiẽtiã.ar.lvj.di. satis ꝑuersum.ꝛ si sine cã cõ
sentire nollẽt cogẽdi sunt.ar.de his q̄ fi.a ma.par.ca.c.vl.

Significatum. ita dicunt qdam ꝛ bñ:
quia h̄ fuit statutũ:ꝛ iõ
a simonia excusanꝛ.de hoc no.s̄.de elec.significasti.
(Dimittere)sine pctõ:ꝛ nõ poterat dimittẽ.s̄.de re/
nũ.admonet.(Prebẽdam officiũ)ꝙ sibi faciẽdũ imminet p an/
nũ:alij delegare faciẽdũ cũ ꝑbẽda.ꝛ hoc ẽ qd̄ in sequẽtibus ꝯfir/
mat.(Assidue debeat eatenus) Nõ pacta inꝛ ꝑtes facta postea
ꝯfirmari:vel interꝑtanda a iudice vel tẽꝑanda.nã cũ dictũ esset
inter ꝑtes ꝙ omni die cãtaret missam de sancta maria. ꝛ in cõu/

firmatiõe dicit̃ ꝙ cantaret missam simplr̃: nõ adiecto sancte marie. insup addit salua honestate. s. ⁊ deuotiõe. Itez cũ dictũ esset ꝙ nõ liceret ei dimittere eccłiaȝ in ꝯfirmatiõe dicit̃ cã voluptatis siue ad aliã trãsac. nõ credimus tñ si aliqd esset in pactĩ a iure tolerabile ꝙ illud liceret a ꝯfirmatõe cõmutari. sȝ h̃ immutatio nõ ꝓprie põt dici mutatio sȝ interp̃tatio. Alij tñ dicũt ꝙ si pacta respiciũt tm̃ religionẽ: sicut ẽ cãtare missam de sancta maria: ꝙ lȝ de supioribus eã mutare sicut h̃ etiã si sint licita. sȝ si respicerent tempale cõmodũ nõ liceret supioribus ea mutare dummõ licita sint. (Honestate) quia forte nõ deceret eũ celebrare cũ vilibus ornamẽtis: vel in calice ereo. (Deuotionẽ) q2 nõ deceret eũ celebrare si p somnũ polutus esset. vj. di. c. j. vel ꝙ bis celebraret in die. de ꝯse. di. ij. sufficit hoc illi diuinũ offiñ: qd̃ est ideȝ ac si diceret: si non lȝ ad aliam eccłiam transire. (Voluptatis) cã aũt religionis põt. j. de regu. lȝ.

NE mõachis. hospitalita

tem) solitã ⁊ cõgruentẽ. omnes aũt recipe nõ pñt. ar. lxxxv. di. florentinũ. xlij. di. §. j. ⁊ si talẽ portõeȝ nolit assignare eṕs alijs ꝯferet eccłiam. s̃. de sup. negli. p̃. sicut. (Assignatũ) vbi religiosi solũ ius p̃onatus hñt: neqȝ cẽsum neqȝ pensionẽ pñt augere. s̃. e. auaricie. s̃. de pac. cũ clerici. j̃. de censi. ꝓhibemus. imo plus videt̃ ꝙ si hñs solũ ius p̃onatus nõ solũ non dȝ augere cẽsum: sȝ nec etiã hr̃e q̃zuis posset rñderi ꝙ lȝ patrono ex pacto aliqd recipe. xviij. q. vi. eleuthe. nos credimus ꝙ abbas vel quis alius clericus ab eccłia cuius ẽ p̃onus nihil accipiet nisi cẽsum solitũ. j̃. de cẽsi. ꝓhibemus. nã si eṕo h̃ nõ lȝ. x. q. ij. quia. ⁊. c. se. xviij. q. j. c. j. quõ licebit abbati? ⁊ hoc qd̃ dictũ est hȝ locuȝ vbi possessiones pleno iure transferunt̃ in eccłiam edificatã. Si vero ꝓprietas possessionũ nõ trãsfert̃ sȝ remanet penes edificatorẽ: ita tñ ꝙ edificata eccłia habeat vtile dominiũ s̃b certa pẽsione quã reddat edificatori: vel etiã sine pẽsione. ⁊ sic videt̃ sonare h̃. ⁊. xij. q. ij. bone. vbi videt̃ dicere ꝙ eṕs certã ptẽ cẽsus transferat in monasteriũ: q̃zuis non egemus ⁊ ꝓprietatẽ regulariter transferri posse. j̃. de dona. apłice. ⁊ tunc non lȝ augere pensionẽ ⁊ si fiat punit̃. s̃. d̃ pac. cũ clerici. nisi fiat cũ auctoritate epi. ⁊ eṕs nunq̃ȝ ꝯsentire dȝ ꝙ redditus soliti clericoꝝ minorent̃. s̃. e. auaricie. ⁊ nisi ita ꝓuideat̃ ꝙ clerici hospitalitatem seruare possint: ⁊ eṕo de iuribus eṕalibus rñdere: vt hic. ⁊. j̃. de censi. p̃terea. s̃. de sup. negli. p̃la. sicut. ⁊ in hoc casu intelligunt. c. que dicunt ꝙ dȝ rõnem reddere abbati de tempalibus. xvj. q. j. sane. j̃. de capel. mona. c. j. dicunt tñ qdam ⁊ non male ꝙ vbicunqȝ aliqui habeãt ecclesias ꝓpria fundatione possunt exigere ratione de tempalibus ⁊ etiam addunt quidam ꝙ possunt augere pẽsiones. ⁊ sic intelligunt capitulũ h̃.

AD hec.

(licet vel diuersis). j̃. c. de multa. vbi notatur.

PReterea. vteret.

⁊ male. j̃. de relig. do. ne vi. quia etiã de volũtate abbatis ⁊ ꝯuẽtus hoc fieri nõ põt: ar. s̃. de elec. ꝯstitutus. (Altero.) de hoc no. s̃. e. referẽte. tñ id qd̃ ibi diximus nõ credimus locũ hr̃e in religiosis q ꝓprium velle nõ hñt. xij. q. j. nõ dicatis. ⁊ ꝙ h̃ sibi data ẽ optio eligẽdi gr̃a fuit: q2 tm̃ vltimã quã recepat ⁊ accipe poterat aucte p̃mi p̃lati tenere debebat. xxj. q. ij. siqs iã. de h̃ no. s̃. e. referente.

QUm non ecclesia.

⁊ ita videt̃ ꝙ loquit̃ de eccłijs: sȝ ꝙ de ꝑbẽdis loquat̃ apparet infra vbi dicit locũ q̃si nõ plures sunt eccłie. (Vnius). j̃. e. de multa. nec vna eccłia dȝ hr̃e plures sacerdotes. xxj. q. ij. sacer. vij. q. j. in apibus. vnus. n. dȝ esse sup alios q curã habeat aïaꝝ: ⁊ si alicui ꝯtingat ꝙ in vna eccłia plures ibi sint sacerdotes q piter habeãt curam animaꝝ totius parochie nõ est ꝯ̃rius: quia ipi non sunt p̃lati vel sponsi nec aliquis eoꝝ: sȝ eṕus vel alius supior erit p̃latus eoꝝ. ⁊ lȝ nõ habeat p̃latũ tm̃ sunt collegiũ: quia ad esse collegij non exigit̃ ꝙ ibi sit p̃lat⁹. ar. ff. qd̃ cuiuscȝ vni. l. j. Itẽ bñ lȝ in vna eccłia esse plures p̃latos ꝭm diuersa. sicut in vna ecclesia potest esse archidia. q p̃erit in his que ad iurisdictionem suam pertinẽt ⁊ archip̃sbyter in alijs: ⁊ sic de ceteris. Item non est contra ius si in eadem eccłia plures sunt p̃lati: sȝ vnus s̃b alio: sicut apparet in eṕo q̃ est p̃latus in omnibus eccłijs: ⁊ tñ singule habent singulos p̃latos. Sȝ hoc est ea rõne: quia vna ptãs est s̃b alia. Vel dic ipm̃ collegium dicit̃ p̃latus singuloꝝ: ⁊ p̃latus in administratione tam tempalium q̃ȝ spiritualium: arg. s̃. de offi. ordi. irrefragabili. quã administrationem p plures sacerdotes potest facere. ⁊ si est consuetudo ꝙ capitulũ cõmittat curam istam animarũ quibus vult: ⁊ ꝙ eos mutet qñ vult: non dicunt̃ illi sacerdotes hr̃e curã animaꝝ. si aũt ꝑpetuo daret̃ a capł'o: vel etiã a quocũqȝ alio vel etiã hoc ipm̃ de ꝯsuetudine est ꝙ q̃cũqȝ sacerdos est q curam habeat animaꝝ populi illius eccłie. nec põt ab ea remoueri sine cã: videt̃ ꝙ cẽsendus est iste sacerdos iure sacerdotis hñtis curã animaꝝ siue vt ꝓprius sacerdos siue vt vicarius. s̃. de fil. p̃sby. ꝯstitutus. C. de emã. l. j. (Locũ habere.) qd̃ facere non dȝ regulariter: casualiter secus. aliqñ obtinet puta si dispẽsetur. lxx. di. sanctoꝝ. Item si ecclesie sunt pauperes. x. q. iij. vnio. Item si nõ inueniant̃ idonei clerici ꝓ eccłijs singulis. xxj. q. j. c. j. Item si vna sit intitulata alia cõmẽdata. xxj. q. j. qui plures. Item si vna pẽdet ex altera. s̃. de eta. ⁊ qua. eam te. (Duabus.) si vis exponere locũ ꝓ ꝑbenda: dic ꝙ tales erunt ꝑbende ꝙ residentiã reqrebãt s̃. ti. pri. c. vi. (Desidẽtibus) forte iste p̃sb2 noluit ꝯsentire nisi haberet vtrũqȝ. postea aũt mutato ꝓposito voluit ꝯsentire: sed alij nolebant: vñ dr̃ ꝙ cũ eoꝝ scandalo nõ petat. s̃. de elec. cum inter canonicos. vij. q. j. quem ꝓ.

QUm secũdum. ad cleros

xij. q. j. cum portio. (Irritas). lxx. di. neminẽ. §. quo ad excusationem. (Successores) tenent̃ de facto p̃decessoris ꝓpter opprobrium pauptatis clericoꝝ. xciij. di. diaconi. ⁊ quia fauorabile est augere numerum clericoꝝ. s̃. de ꝯsti. ex pte de ꝯse. di. j. vasa. xxv. q. j. que ad ꝑpetuam. ⁊. q. ij. quicunqȝ q̃ ap. Item quia pauperibus clericis in vita clericoꝝ ꝓuidere potest. xvj. q. j. possessiones. ⁊ ordinando sine titulo tenetur: ⁊ videt̃ cõcedere sibi vite necessaria quousqȝ sibi ꝓuideat. Item quia omnia bona clericorum sunt pauperum. xvj. q. j. quoniã. j. q. ij. c. clericos. c. pastor. dicimus tamen ꝙ si ordinator resignauit eṕatũ: vel depositus est ⁊ habet vnde in clericis a se ordinatis sine titulo possit dare vite necessaria ipe ad hoc compellatur ⁊ nõ successor. ⁊ sic factum fuit in ambia. ⁊ est argu. ad hoc: quia si pñtator prius teneret ꝓuidere talibus q̃ȝ ordinator: vt hic: colligitur ar. a contrario sensu: quia non eadem ratione p̃us non cogeret ordinator qui non solum ordinauit: sȝ etiam sibi pñtauit. naȝ de talibus loquitur vbi non fuit alius pñtator: quia tunc pñtator tenetur. immo plus videtur ꝙ ordinator dum viuit si habeat de proprio cogi potest vt sibi constituat vnde perpetuo viuere posset. videtur etiam ꝙ heredes sui ad hoc teneantur: quia ex quasi contractu est hec obligatio inter ordinatorem ⁊ ordinatũ: ideo transit ad heredem. insti. de oblig. q̃ ex quasi contrac. Sed numquid si ordinatus negligit petere ab ordinatore dum est potens in diuitijs proprijs assignare sibi necessaria potest postea petere a successore? videtur ꝙ sic cum hec decre. concedat sibi hoc ius sine exceptione ista. (Presentationem.) secus si alius pñtasset ⁊ examinasset. liiij. di. de antiquis: si seruus. xxiiij. di. quando. ⁊ de hoc no. s̃. de eta. ⁊ qual. i or. p̃. accepimus. hic apparet ꝙ pñtati ab alijs eṕis ⁊ exemptis non debent examinari ab ordinatore: quia eis prouidere non tenet̃: si tamen sciret eos criminosos peccaret sed ordinaret. (Citato) no. in hoc casu sufficere aliquẽ citari legitime quo nõ comparẽte põt ꝓcedi ad examinationẽ ⁊ ꝯdẽnationẽ. (Assecutus) p te vel quẽuis alium.

INter cetera. resignatione

nos credimus hanc resignationẽ tenere ⁊ collationẽ eṕi non valere: ⁊ ideo cum ex causa facta sit renũciatio ⁊ auctoritate pape non tenet quicquid contra factum fuerit: non videtur tenere talis renunciatio facta s̃b mõ ⁊ spe aliam consequendi ꝑbendam si postea sibi non cõfertur: sicut nec spes possessionis transit s̃b mõ facta nisi modum sequatur. ff. de acq̃. pos. ꝙ absenti. §. siquis. ⁊. l. si me. s̃. de resti. spo. olim. sed quid si postq̃ȝ papa mãdauit alicui dari ꝑbẽdam: eṕs alij det? videtur ꝙ valeat collatio eṕi. j̃. de his que fi. a ma. par. ca. ex ore. nam lȝ iudex p sententiam pignus constituat non valet nisi in possessionem iudicatur. ff. de pig. ac. non est mirum. Itẽ ex mandato obligantur persone non res vel prebende. arg. ff. de polli. l. ij. ff. de ꝯtraben. emp. l. vi. in fi. ⁊. l. ij. arg. ꝯ̃. j̃. de dona. p tuas. j̃. de noui oper. nun. c. j. ff. ad. l. fal. dolo. ff. de eden. quidam. ⁊ bene dicunt quidam collationem eṕi tenere: lȝ sit puniendus. j̃. e. dilectus fil̃. Si autem decerneret irritum quicquid contra fieret tunc non tenet collatio. ff. de leg. j. hoc mõ. C. de re. alie. non ali. l. sancimus. sȝ oppones p̃dictis quare h̃ non tenet collatio eṕi. Rñ. quia fraudulenter facta fuit. ⁊ alias solutiones collige ex glo. s̃. coll̃. retractata. s. collatio ꝑbende facta. p. preterea retractata fuit petitio h̃ porrecta. p. ⁊ omnia acta ꝯtra eum habita cum nulla sibi ꝯtra eum actio competeret ex pmutatiõe tali. C. de p. re. p̃cibus. ⁊ tamen inde q̃zuis contra. p. non competet actio: tamen quia fraudulenter bñficium alterius recipit priuat̃ eo. ⁊ etiã forte si frau

duléter nõ fecisset:qꝛ fraus ipõ facto interuenit.⁊ qꝛ talia nõ recipiũt interesse ad qd̃ agi possit ⁊ debeat ꝯ fraudulenter collatore.C.de reꝝ ꝑmu.rebus. nec etiã ad bñficiũ qd̃ resignauit agere põt:cũ illud nõ hẽat ille ꝑ quẽ ꝑmutatio impedit̃:⁊ cũ omne ius h̃ amiserit renũciãdo.ar.vij.q.j.q̃ꝫ ꝑiculosuꝫ.C.de ĩoffi.testa.cõmota.al̃s oĩmõ ⁊ iustũ sit ei succurri.põt dici.h. ꝯ.p. actionẽ cõpetere de dolo.ff.de dolo:⁊ elegãter.§.seruus. Itẽ põt dici spãle esse in bñficijs ⁊ spũalibus:vt a q̃cũqꝫ peti pñt facta ꝑmutatiõe ⁊ maxime auc̃te pape.posset etiã dici ꝙ in ꝑmutatõe iuriũ q̃lis ẽ ꝑmutatio bñficioꝝ postq̃ꝫ interuenit auc̃tas supioris statim ius h̃ñt in iuribus ꝑmutatis ꝑmutãtes:secus ẽ in rebus corꝑalib⁹ ꝑmutatis.Sꝫ q̃res quõ huic.p.ablata ẽ p̃bẽda.s.q̃ sibi vacãs collata erat:⁊ ab eo.s.epõ q̃ ꝯferẽdi ꝑtãtẽ hẽbat.Rñ.hoc ideo esse: qꝛ eps̃ h̃ facere nõ poterat nisi auc̃te dñi pape.s. ꝑ mutationẽ p̃bẽdaꝝ vñ ꝯferẽdo illã p̃bẽdã alij excessit fines mãdati:vñ nõ tenuit.s̃.de offi.deleg.cũ oli.vel dicat melius ꝙ papa h̃ negociũ ꝑmutationis ad se reuocauit:vñ in rebus illis q̃ in ꝑmutatiõe veniebãt reuocauerat oẽꝫ iurisdictõeꝫ ab ordinario: ⁊ ad se eã traxerat.ar.s̃.d̃ offi.dele.lꝫ.iij.q.vj.dudũ. Itẽ factũ ẽ hoc ꝓpter causas notatas in glo.s.collatio.⁊ ꝓpter id qd̃ dicit hec decr. credimus ꝙ si aliq̇s auc̃te lr̃aꝝ pape receptus sit in canonicũ alicuius ecc̃lie:⁊ capl̃m postea p̃bẽdã huic debitã alij assignẽt non valet hm̃õi collatio.nã cũ sit receptus in canonicũ auc̃te pape:⁊ ipi ꝓ ꝑte impleuerũt mandatũ eius.s.recipiẽdo ipm̃ in canonicũ.videret̃ ꝯsensisse ꝙ totũ impleãt.i.ꝙ p̃bẽdã assignẽt cũ se facultas obtulerit:⁊ ita vꝫ remisisse negociũ ad papaꝫ.vñ si ꝯ fieret deluderet̃ mãdatũ pape ⁊ impediret̃ remissio vel reuocatio huius bñficij quã papa fecisse vꝫ? Rñ.ex q̃ canonici ꝯsenserũt ⁊ hẽbit actionẽ de dolo:vel ꝯdi.ex hac decr.vel offm̃ iudicis ꝯ quẽlibet p̃orẽ sicut h̃:papa.n.nõ dꝫ sustinere ꝙ sibi deludat̃: vel ꝙ sua reuocatio impediat̃.j.e.dilectus fil̃.s.de postu.bo.mẽo.ij.de offi.del̃.lꝫ. ⁊ idẽ dicere vꝫ ⁊ eadẽ rõne si mandatũ esset eis ꝙ recipent lꝫ etiam ipi ꝯdiceret ⁊ etiã excõicationẽ sustineret dũmõ non appellarẽt:qꝛ ⁊ tũc vꝫ mãdatũ trãsisse in rẽ iudicatã.s̃.de sen.⁊ re iudi. ꝙ ad ꝯsultationẽ.secus aũt si appellassent: vel si ꝯferẽt bñficiuꝫ añq̃ꝫ mandatũ recipent:qꝛ tũc bñ teneret collatio huius bñficij: qꝛ nõdũ ꝯsenserũt cãonici collatiõi pape:nec ẽ negociũ reuocatũ ad papã.j.d̃ p̃bẽ.fil̃.g. Itẽ secus ẽ si capl̃m aliquẽ recepisset ĩ canonicũ sine p̃bẽda.nã tũc nõ credim⁹ ꝙ ille sic recept⁹ hẽat actionẽ ꝯ possidentẽ. Et ẽ rõ diuersitatis:qꝛ h̃ nihil ad se papa reuocauit.nec cãonici aliq̇d ad eũ remisisse vident̃ nec ꝯsensisse ꝙ remitteret̃:sꝫ tm̃ penes se ꝑtãtẽ p̃bende ꝯferẽde renuere. Itẽ etiã ipi si vellẽt nõ possent aliqd̃ ius ꝯferre in p̃bẽda vacatura.j.d̃ cõces.p̃bẽ.nulla.sꝫ qñ papa scribit ꝓ aliq̊ ꝙ ꝯferãt tũc neqꝫ collatio iuris in futura p̃bẽda.(Dedimus) h̃ qd̃ sequit̃ de gr̃a loquit̃:sic̃ patet in integra.(Põt).vij.q.j. pñtiũ.ff. de pig.act. elegãter.§.si reprobos.ff.de le.j.filius.§.siq̇s. de le.iij.mortuo.§. labeo.ff.cõmo.in cõmodato.§.pe.ar.ꝯ.ff.de edi.edic.l.ad res.ff.de adimẽ. leg.relega. ⁊ intelligo ꝑma vera vbi recipiẽs bñficiũ nesciebat alij debitum:al̃s secus.ff.d̃ ac.ẽp.⁊ vẽ.l.j.de ꝯ hẽ.ẽp.⁊ vẽ.liberi.

Um iam dudum. j.e.bitinia.iste ĩfra petebat cõfirmationẽ electiõis facte de se in ecc̃lia siduneñ.sꝫ ꝯ: qꝛ iã erat eius electio ꝯfirmata ⁊ iteꝝ ꝯfirmatio cassata vt stati sequit̃.So.ꝯfirmatio cassata fuit ꝓpter defectũ ordis scꝫ qꝛ ꝓcessum erat nõ admisso ꝯdictore.in auc̃.de sanc.epis.§.si q̇s aũt.⁊ ideo saluũ remanebat ei ius q̃situ̇ ex electiõe.vel dic ꝙ ꝯdictor petebat ꝯfirmationẽ cassatõis nõ obstãte ap.j. ⁊ ad iustificãdũ petitionẽ suã ꝓponebat q̃ sequunt̃.(Prebẽdaꝝ) h̃ dꝫ ꝙ q̇s plures p̃bẽdas hr̃e nõ possit sine pctõ.s̃. eo.cũ nõ ĩgr̃es.lxx. di.scõꝝ.xxij.q.j.c.j lxxx.di.epi.xvj.q.j.p̃sb̃ros.j.de ꝯces.p̃bẽ.vel ec.nõ va.lr̃is.ar.ꝯ.s̃.de excep.cũ ecc̃liastice. Itẽ ꝯsuetudo ꝯria ẽ So.dicũt q̇dã ꝙ de iure cõi hodie lꝫ hr̃e plures p̃bẽdas ⁊ plures canonicatus cũ ꝯstõ de multa tm̃ ꝓhibeat de dignitatibus ⁊ curis:⁊ nõ de p̃bẽdis. Si.n.papa vtrobiqꝫ ꝑiter idẽ voluisset vtrobiqꝫ idẽ ꝑiter ꝓhibuisset. ⁊ dicũt.c.sctõꝝ loq̇ ſm antiq̃ tp̃a. h̃.c. nõ ꝯdicit:qꝛ lꝫ p̃dicti ꝯcedãt plures p̃bedas: nõ tm̃ multitudinẽ q̃ sonãt in vitiũ.⁊ sic intelligũt oĩa.c. vbi ꝓhibent̃ plura bñficia vel de bñficijs hñtibus curã aĩaꝝ alij inherẽt.c.scõꝝ dicẽtes ꝙ q̇s plures p̃bẽdas hr̃e põt:sꝫ nõ erit canonicus nisi in vna. nã rõne canonicatus dꝫ seruare statuta p̃oris ecc̃lie:⁊ ordines ab epõ illius ecc̃lie accipe:⁊ electõibus ⁊ ordinatõibus illius infesse.⁊ ab eo iudicabit̃ nõ a scd̃o.arg.lxxij.di.c.j.⁊.ij.⁊ ꝑ totum.nisi ꝯueniret̃ sup bñficio scd̃o:vel rõne maleficij cõmissi in scd̃a dioc̃.ar.s̃. de fo.compe.sane.⁊.c.postulasti.C.vbi de cri.agi opor.auc̃.qua in ꝓuincia.C.vbi in rẽ act.l.ij.Tu aũt dic ꝙ q̇s ⁊ canonicus ⁊ p̃bẽdarius põt esse in pluribus ecc̃ijs. Sꝫ contra hanc opinionẽ obijcitur de absurditate que sequitur: quia vnus p̄latus precipiet ꝙ fiat sacerdos:alter ꝙ remaneret in diaconatu :vnus precipiet ꝙ negocia sue ecclesie prosequatur in curia regis. alius precipiet ꝙ negocia alterius ecc̃lie sue in curia pape prosequat̃:vnus vocabit ad electionem faciendam:alter mandauit vt stet ad seruiendum ecc̃lie:⁊ nemo potest duobus dominis seruire:arg.xxvij.di.c.ij.⁊.xxj.q.j.c.j. Sꝫ tu dic ꝙ primo obediendum est: quia scd̃s eum eligendo saluo iure primi recepisse intelligitur.argu.s̃. de confir.vti.vel inuti.c.vl.s̃.de iureiuran.tua.j. de rel̃.do.quia monasterium.nisi forte in scd̃a ecclesia essent aliqua faciẽda vbi esset necessarius:nec prima sentit incõmodum: sꝫ si sentit modicum sentit.nam tunc agendum esset cum superiore vt eum cogeret dare licentiam: ⁊ forte si mora esset periculosa ipemet posset venire contra mandatum.non enim est malicijs hominum indulgendum.ff.de rei ven.in fundo.⁊ hoc intellige veꝝ vbi neutra earum vel alterutra requirit residentiam:al̃s si vtraqꝫ requireret:dic vt no.s̃.de cler.non resi.in p̃.c.vl.ad illud.c. sanctorum rñde: quia in vna ecclesia tm̃ debet intitulari.i. denominari:vt dicit in eadem di.c.j.⁊ simul.in prin.⁊ non debet in pluribus intitulari.sꝫ ex postfacto bñ licet plures habere que tamẽ nõ erunt eius. tituli:quia cum factus sit clericus vnius epi ad titulum vnius non iterum fiet clericus ad titulum alterius ⁊ ordines tm̃ ad titulum prioris recipiet. possit tamen dici ꝙ vtranqꝫ habeat intitulatam ⁊ vtriqꝫ epus poterit dare ordines sibi.arg.contra.s̃. de elec.dudum.ij.circa fi.nec obstat ꝙ nedum clerico: sꝫ nec laico alterius epi licet conferre ecclesiastica sacramenta.j. de pe. omnes.j.de paroch.⁊ ali.paroch.c.ij.⁊.iij.⁊.iiij.So.ex quo ꝑ electionem canonicam factus est canonicus ecclesie alterius epi iam factus est ei s̃bditus.⁊ ideo non est dicẽdus ordinare clericus alterius epi sꝫ suum.põt enim vt dictũ est esse clericus pluriũ epoꝝ Itẽ nec obstat.lxxj.di.primatus.vbi dicit̃ ꝙ nedum clericum:sꝫ nec laicũ potest recipe sine cõmẽdaticijs lr̃is sui epi. dic tu illud verum esse ad ordines: sꝫ ad p̃bẽdam bñ dabit sine eius lr̃is. vl̃ dic illud loqui de ignotis clericis vel laicis. In clericis autem notis ad quid frustra littere requirent̃:sꝫ non prohibetur quin canonicus ⁊ iura canonicatus ⁊ p̃bẽdaꝫ in vtraqꝫ retineat qd̃ enim in eodem capitulo.lxx.di.sanctoꝝ.sequitur ꝙ dispensatione epi non põt fieri p̃bẽdarius in diuersis ecclesijs non ob.voluit enim sibi auaros notare qui prebendam vel beneficium petebant nõ propter deum sꝫ propter fructus quos cum tali intentione nec de iure cõmuni nec de dispensatione tenere possunt. Sed siquis in habendo plures canonicatus vel prebendas non attendant propriam voluntatem sed dei:⁊ nõ proprium honorem sꝫ onus hic sine dispensatione accipiet plures prebendas que non requirunt residentiam.argu.viij.q.j.inseri ꝙ epõ.⁊ ad idem facit idẽ capl̃m qd̃ dicit ⁊ qd̃ potest epi dispensatione fieri vt possit canonicus esse in pluribus ecclesijs. vel loquitur in ecc̃ijs residentiã requirẽtibus.quod verum est vbi persona bona est ⁊ industris ⁊ lr̃ata que melius sciret ⁊ posset regere duas ecc̃lias vel decem q̃ꝫ alius vnam.⁊ hoc enim propter ecc̃lias fit non ꝓpter ꝑsonã. hic cõmunis vtilitas p̃fertur ꝑuate.vij.q.j.mutationes. sic etiã dicimus in p̃bendis vt plures propter honorem dei dent̃ ⁊ dari possunt:non propter honorem persone: quia status ⁊c̃.lxj.di. miramur.(Ante).s̃.d̃ elec.qualiter.(Confirmationem) dicebat enim ille qui excipiebat ꝙ confirmatus esset:ibi forte ab ordinario.⁊ postea ipa ꝯfirmatio cassata ꝑ supiorem forte ad quẽ fuerat appellatum:⁊ ipe post cassationem ministrauit ꝙ indignus erat ꝓmotione.arg.s̃.de elec.ꝑ inquisitionem. sꝫ potes ex parte ista intelligere ꝙ vel fuerat appellatum:vel negabat cassationeꝫ ꝯfirmationis.nam si cassatus fuisset ⁊ non appellasset vlterius nõ audiet̃ ⁊ si nõ administrasset.

Ilectus fili⁹.⁊ ꝑticipatõe id est voce in capl̃o ⁊ ꝯsilibus.(Proximo.) hic videt̃ ꝯrium ei qd̃ diximus.s̃.de ꝯsti.cum.M.s.quia quando vnus actus tm̃ interuenit: vt receptõis in canonicũ ⁊ ꝓmissionis p̃bẽde ꝙ tunc viciosa est receptio ⁊ nõ valet: sꝫ hic fuit tm̃ vnus actus:quia simul facta fuerat ⁊ receptio ⁊ ꝓmissio:⁊ tm̃ receptio tenet. So.nos nõ intelligimus vnum actum: quia simul facta sint:sꝫ quia simul deberet sortiri effectũ.i. ꝙ tũc tm̃ habeat ꝓ recepto ⁊ iura canonica adipiscat̃ cũ p̃benda vacabit:⁊ cũ ea sibi dabit̃:quia tũc non est tm̃ ꝓmissio p̃bẽde non vacantis: sꝫ ẽ etiam ꝓmissio canonicatus non vacantis. Sꝫ si factũ esset ꝙ statim habeat iura canonicatus: licet incontinẽti dicat ⁊ ꝓtestetur expss̃e ꝙ tm̃ p̃mo vacaturam p̃bendam habebit non est viciosa receptio:⁊ ideo tenet. sed promissio viciosa est: ⁊ ideo non tenet vt hic ⁊.s̃.de constitutioni.cum.M. Item hic habes ꝙ licitum

est recipe canonicos sine bñficijs. ⁊ simile. j. eo. dilec. j. de ꝯces. ꝑben. vel ec. nõ va. cũ sup. Sꝫ ꝯ in eodẽ. c. vbi dicit ꝙ nõ dꝫ esse canonicus sine ꝑbenda. Itẽ non debẽt plures clerici institui in ecclesijs q̃ꝫ de eccl'ijs viuere pñt. j. de insti. c. j. Itẽ hec receptio vꝫ fieri in fraudẽ vacaturaꝝ. Sol'. bñ lꝫ recipe canonicos sine bñficijs vt instruanť in moribus ⁊ officijs eccl'iasticis: ⁊ vt seruiant prioribus canonicis ⁊ eccl'ijs. s. de maio. ⁊ obe. statuimus. Sꝫ si sine causa faciant superior cassabit ⁊ maxime si multos facient: vt. ff. de va. ⁊ extraor. co. l. j. §. in honorarijs. ⁊ l. se. ⁊ l. ij. ⁊ iij. ⁊ hoc etiam sic probatur ꝙ constat ꝑdictis rationibus hoc esse illicitum nisi causa ſbsit: ergo ad officium iudicis pertinet illud cassare nisi iusta causa ſbsit. insti. de offi. iudi. (Defraudeť) si oportunitas est dandi alioquin expectabit oportunitatem. s. eo. relatum. s. de consti. cum. M. j. de conces. ꝑben. vel eccle. non va. cuꝫ sup. hec autem oportunitas nec semꝑ est quando vacat prebenda: ⁊ aliquando est sine vacatione prebende: vt no. j. de conces. preben. vel eccle. non vacan. accedens. (Prebendam.) queritur autem an hic canonicus possit petere prebendam primam que vacauerit an sit de gratia ꝙ hic dicitur? ⁊ videtur ꝙ canonicus ius petendi eam non habeat: ꝙ si hoc cõcederetur ꝑ consequẽs aperiretur via vacaturis. Rñ. ꝙ vbi prebẽde sunt distincte nullum ius habet in canonicatu sic receptus. s. non vacante prebenda ad petendum eam. ⁊ ꝙ hic sit de gratia est ⁊ de honesto. contra. s. de consti. cum. M. nam ibi dicitur ꝙ canonici recepti sine ꝑbenda habent ius ad petendum fructus super excrescentes: ergo eadem ratione ⁊ ad prebẽdam que vacauit. Rñ. aliud in fructibus excrescentibus: quia illi rumpunt priuilegia: ⁊ ita cũ ruptum sit priuilegium cõmuniter ꝑbendam percipiet cum alijs: cum sit canonicus ⁊ aliud in ꝑbenda: quia ꝑ eius vacationẽ non rumpitur priuilegium. ⁊ idẽ qđ dico in prebenda dico etiam in portionibus priuilegiatis: puta quia priuilegium dedit ꝙ tantũ certe portiones fiant de redditibus ecclesie. nam he portiones quo ad prohibitionem vacaturarum eodem iure censende sunt cum ꝑbenda cum decr. j. de conces. ꝑben. vel ecc. non vacan. c. ij. non tamen prohibeat prebendas vacaturas: sed etiam ministeria ⁊ ecclesias. ⁊ idẽ intelligendum est de altaribus ⁊ omnibus fructibus eccl'iasticis. ⁊ he portiones bñ possunt dici ꝑbende ⁊ redditus. sꝫ si non essent ibi portiones priuilegiate: sꝫ tm̃ consequentes ad numerum clericorum: tũc bñ diceret ꝙ si est electus in canonicum vltra numerum: ꝙ bene potest petere portionem ⁊ si non vacet ꝑbenda vel canonicatus vel portio: quia ex quo rumpit priuilegium in numero canonicoꝝ: eodem mõ ⁊ in numero portionum. Et ratio diuersitatis est: quia ꝑ hoc accessoria est portio: ⁊ ideo sublato principali tollitur ⁊ accessoriũ. s. de cõsti. translato. cum suis concor. sꝫ in alio casu ⁊ numerus canonicorum est principale: ⁊ numerus portionũ ẽ principale. ⁊ qđ diximus ꝙ vbi non sunt portiones priuilegiate ꝙ statim potest peti portio: intelligo nisi aliter obtineat de consuetudine sicut est in vrbe: nam cum ibi obtineat de consuetudine approbata ꝙ habeant canonicos sine portionibus. ⁊ ꝙ non tenẽtur sic receptis dare portionem infra certum tempus: immo aliquando differunt aliqui vsqꝫ ad annũ: aliquando vsqꝫ ad duos vel plures annos: hi non possunt petere portiones quãuis moriãtur canonici. ⁊ de hac consuetudine loquitur. s. de consti. c. fi. ⁊ j. de iure patro. postulasti. Item dicimus ratione eiusdem consuetudinis ⁊ si non sit ibi certus numerus canonicorum vel portionuꝫ. (Facultas) sꝫ nonne quod irritauit confirmat. s. promissionẽ vacature? Rñ. non: illud tamen dicit qđ dixerat: quia addit de quotidianis distributionibus dandis. vel dic ꝙ hic non mandat ꝙ si imposterum offerret se facultas ꝙ daretur ei ꝑbẽda: sꝫ cum tunc. s. quando papa has litteras dedit dum esset facultas ꝙ statim detur ei ⁊ sic hoc verbum obtulerit est ꝑteriti temporis. vel dic ꝙ sit futuri temporis: ⁊ tamẽ aliud ẽ ꝙ mandat. s. prouideri cum se facultas obtulerit: qđ licet: ⁊ ꝙ pluribus modis potest cõtingere. s. ꝓpter redditus superexcrescentes: vel propter donationẽ nouam de qua possit fieri noua ꝑbenda. ⁊ aliud quod cessat. s. vacature ꝑbende expectationem: qđ non licet. j. de conces. ꝑbẽ. vel ec. non vacan. c. ij. arg. ad hoc. j. c. allegato accedens. vel dic ꝙ hec ẽ intentio decre. prouidere ne aliquis sit canonicus ⁊ nihil temporale habeat ꝓ bñficio. ⁊ hoc videtur sonare hec littera vbi dicit ꝙ composuerunt ꝙ participationẽ haberet spiritualium: sꝫ nullos fructus ꝑbende. Item ⁊ ibi indignum est vt sit canonicus ⁊ ꝑbende bñficio defraudetur. ⁊ in ambobus locis sumitur ꝑbẽda nõ pro iure ꝑbẽde distincte: sꝫ pro qualibet re que ꝑbetur ad sustentationem vite. ⁊ qđ sic intelligere voluerit ex eo apparet ꝙ multi clerici sunt ⁊ multe eccl'ie que ꝑbẽdas non hñt distinctas: ⁊ tamẽ sunt legitimi canonici ⁊ quasi idẽ qđ dicit h. c. ⁊ qđ dicit s. eo. cum sc'dm. ⁊ c. non licet. vbi dicit ꝙ non dꝫ aliquis esse clericus ⁊ nõ habere elemosynas. Itẽ no. ꝙ in aliquibus eccl'ijs ẽ certus numerus canonicoꝝ: sꝫ mille sunt ꝑbẽde distincte. s. de vi. ⁊ ho. cleri. quoniam. ⁊ ibi si recipiant canonicos vltra numeꝝ habebũt partẽ de victualibus q̃ in mẽsa veniunt: argu. h. s. de ꝯsti. cum. M. sꝫ non habebũt partẽ de his q̃ diuiduntur etiam si ea sint victualia: vt granum vinum ⁊ hmõi. quia lꝫ ibi non sint ꝑbẽde: tamẽ ſm numeꝝ canonicoꝝ intelliguntur ibi esse portiones: ar. s. de ꝯsti. c. fi. sꝫ vbi sunt ꝑbẽde distincte ⁊ sine vlla detractatõne de omnibus cõmunibus hẽbũt partẽ isti canonici vltra numeꝝ recepti: vt hic. s. de ꝯsti. cum. M. j. de v. sig. olim. Et ẽ rõ diuersitatis: quia ex quo distinxerunt ꝑbendas non debebãt ibi esse portiones ſm numerum canonicoꝝ: sꝫ vbi non erant ꝑbende distincte iustum est vt ſm numerum canonicoꝝ ⁊ portiones distincte esse intelligantur: nisi essent regulares q̃ nec proprium habere possunt. xij. q. j. non di. ⁊ sic etiam nec portiones distinctas. Alij contra: ⁊ licet portio possit dici ꝑbenda ⁊ econtra: hic tamẽ dicimus ꝑbẽdam que distincta est in possessionibus vel redditibus certis. portio autem est que sic diuisa non est: sꝫ de omnibus redditibus cõmuniter collectis extrahitur.

Tue fraternitatis. eligunť

Ista receptio non hꝫ nisi vnum sensum. s. qñ ambo statim ⁊ simul sunt canonici ⁊ ꝑbẽdarij qđ fieri ius ꝓhibet ꝓpter sectõeꝫ ꝑbẽdaꝝ. s. eo. maioribus. ⁊ ideo cassať vt in fine huius decre. dicit. sꝫ lr̃a sequẽs innuit ꝙ etiaꝫ aliũ sensum al's põt habere ibi. s. ⁊ si vnus ⁊c̃. vbi innuit ꝙ etiam hũc sensuꝫ possit hr̃e. s. ꝙ vnus statim sit canonicus ⁊ ꝑbẽdarius: ⁊ alius cõsequẽter esset canonicus ⁊ ꝑbẽdarius. Sꝫ certe nõ est verum ꝙ iste sensus eliciatur de v'bis ꝑmissis. Sꝫ dicit ꝙ etiam iste sensus non est tolerabilis de iure. sꝫ cõtra. s. de ꝯsti. cum. M. vbi exꝑsse dicit ꝙ plures electi fuerunt ad vnam ꝑbendam. So. ibi. vel dic ꝙ illud intelligitur qñ expresse dixerunt in receptione ꝙ vnus statim deberet esse canonicus ⁊ ꝑbendarius: ⁊ alij statim essent canonici: sꝫ ꝑbendas haberent consequenter quod ex causa licet vt no. s. e. c. proxi. ⁊ sic loquitur decr. j. e. dilectus. vltra me. (Turonen̄.) s. e. miramur. ⁊ c. maioribus. vbi no. (Lateranen̄.) j. de ꝯces. ꝑben. vel eccl'. non vacan. c. ij. (Cassanda). s. de consti. cum M. contra. Sol'. ibi.

Nisi essent. iusticiam

hoc fecerũt cuidaꝫ ex iusticia cũ esset canonice electus. ꝑ arbitriũ. n. nõ posset hr̃e canonicã institutionẽ. j. de insti. cũ ad nostram. ⁊ c. iij. s. de transac. sup eo. nec posset ius vnius in alium trãsferre. (Prouidentiã) ⁊ intellige ⁊ priores ⁊ clericos esse canonicos seculares: al's esset ꝯ. xij. q. j. nõ dicatis. j. de sta. mo. cum ad mo. vel dic ꝙ istos redditus non habebit vt ꝓprium. s. ꝙ possit eos alijs dare vel in testamẽto relinq̃re: sꝫ hẽbit vt dispẽsator ⁊ obediẽtiarius. ⁊ qñcunqꝫ placebit suo abbati põt illos sibi tollere nisi essent a papa ꝯfirmati. ⁊ tunc papa sine iniuria quãdo vult põt sibi auferre: quia sub eius obediẽtia eos intelligitur tenere. (Cõpromissum) ita ꝙ metu pene vel interesse stent arbitrio tam capitulum q̃ꝫ confirmatus ⁊ cassatus qui compromiserunt. (Nos eam) ordinationem vel prouisionem. (Sectio). h est ratio quare capitulum teneť toto temꝑe vite cassati dare. xx. sꝫ prior non tenetur nisi tꝑe sue vite: quia prior hẽbat certos redditus qui diuidi non poterant contra ꝯcil'. turonen̄. sꝫ. s. e. maioribus. sꝫ capitulũ minime. Et ẽ alia ratio: quia quando factum fuit compromissuꝫ nemo erat adhuc prior vnde per eorum compromissum nõ potuerunt obligari prioratus vel successor: sed persona litigans tm̃. Item cum ageretur de iure personali non poterat obligari prioratus vel successor cum de eius vtilitate non ageretur. ff. de pact. quo iure. §. vl. ⁊ l. in ꝑsona. §. j. sꝫ capitulum idem permanet. ⁊ ideo se ꝑpetuo obligare põt. ⁊ maxime ꝙ ex causa pacis ⁊ pietatis q̃ꝫuis posset restitui in integrũ si lesum esset.

Pro illorum. suarum

Nõ ꝙ noĩe suarum intelliguntur oẽs eccl'ie ꝓuincie etiã cathedral'. ar. s. de vsupal. c. j. Si aũt epõ scribebať intelligiť de ecclesijs sue dioc̃. ⁊ nõ de dignitatibus. ⁊ nõ distinguimus an hẽat ipẽ collatõeꝫ vel alius dũmõ sit in sua ꝓuincia vel in sua dioc̃. cõstituta: ⁊ ibi ius ep̃ale vel archiep̃ale hẽat: q2 rõne illius iuris cõꝓhẽdit ſb hoc nomine suaꝝ. ff. de contrahẽ. empť. qui tabernas. sed si sint alique eccl'ie vbi nihil iuris habeat forte ibi ꝓuidere nõ posset nisi diceretur in aliqua ecclesiarum tue prouincie. sed alijs videtur ꝙ etiam per hmõi lr̃as non haberet potestatẽ ꝓuidẽdi nisi in ecclesijs vbi ad eum spectat collatio. argu. s. de offi. ordi.

licet in ea. vñ dixerūt q̄dam q̄ papa h̄ mādauit auc̄te nr̄a facias nos dicimus q̄ etiā sine clausula hac pōt etiā in alijs ꝓuidere: q: ibi est ꝯ̄dictores ⁊c̄. ⁊ ipe nō pōt esse executor ꝯ̄ se. ff. de arbi. l. vl. Sȝ q̄d si tm̄ esset in lr̄is mādamus q̄tenus tali ꝓuideas in aliq̄ eccl'iaꝝ tuaꝝ: ⁊ forte idē. (Mādati) qđ fecerat ꝑ magr̄o. p. ⁊ vere illudebat: q: alios sine mādato pape recipiebāt. ſȝ eos de q̄bus papa mādabat irreuerenter recusabāt. (Inuestiuit) Nō de legatus cui cōmissum est q̄ alicui faciat bñficiū assignari pōt illū ꝑ quo sibi scribit de p̄bēda vel bñficio inuestire: ar. ꝯ̄. s̄. de regu. abbatē. Sȝ dic aliud ē vbi mādat: facias ꝓuideri. q: tunc nō pōt ꝓuidere cū h̄ nō sit ei cōmissum: ſȝ tm̄ facere ꝓuideri. aliud aūt est cū mādat alicui q̄ faciat competēs bñficiū assignari: vt h̄. q: tūc cum bñficiū sit annexū canonicatui poterit inuestiri aliquē de canonicatu. ⁊ ꝑ ꝯ̄sequēs dabit ei p̄bēda q̄ est ꝯ̄nexa canonicatui. j. q. iij. siqs ob. tacitē enim vr̄ dixisse: des eis ius inuestiēdo eum ⁊ post de facto facias bñficiū assignari qđ annexū est canonicatui. vel pōt dicere q̄ canonicatū istū ꝯ̄tulerit archiepūs de voluntate epi asagoneñ. ad quē siue de suo iure siue de iure ad eū deuoluto ꝓpter negligentiā canonicoꝝ ꝑtinebat ptās eligendi. ⁊ dicit q̄ lȝ aliqñ nō possit inuestire. s. qñ mādat iudici q̄ faciat alicui ꝓuideri: vel aliquē in aliq̄ eccl'ia recipi. s̄. de offi. deleg. sup eo. pōt tm̄ interdicere ne eligāt. ar. q̄ ex quo ꝓuisio sibi cōmissa est ⁊ oīa ad idem faciēda. s̄. de offi. dele. p̄terea. Itē q̄zuis nō sit spāliter mādatū q̄ suspendat: est tm̄ affinis mādato ꝓuisionis. ff. iudi. sol. iā tm̄. §. in hac. Item de cre. dicit q̄ legatus generalis sibi pōt p̄bēdā reseruare. vt. j. de iure pa. cū dilectus. ergo ⁊ eadē rōne ⁊ spālis delegatus in eccl'ia vbi est mandatum sibi q̄ prouideat alicui cum in ea eccl'ia maiorem potestatem habeat q̄z generalis legatus. s̄. de offi. deleg. studuisti. (Auctoritate). de excōmunicatione inuestiturā autē nō potuit facere auctoritate: quia sibi cōmissum non erat. (Contradictores) h̄ sententia sic a iudice lata nō comp̄hendit nisi ꝑtes que fuerint in iudicio: vel illos qui fuerint vocādi: vel heredes eoꝝ: vel singulares successores: alij enim nō sunt de iurisdictione eius. ⁊ h̄ est forte ratio q̄ successores ligent: quia iudicium trāsit ad successores: ſȝ non arbitrium. ff. de arbi. ſȝ interpellat. §. vl. ⁊ si sit iudicium reale transit ad singulos successores: arg. tm̄ ꝯ̄. s̄. de offi. dele. c. j. vbi dicit q̄ quoslibet turbatores pōt excōmunicare. ſȝ ibi loquit de ꝑturbatoribus iurisdictionis: vt ibi no. ⁊. j. de p̄ben. dilect⁹. h̄ autem loquit de ꝑturbatoribus ꝑtis. videtur autem q̄ in nullo casu debēt ferre talē sententiā: excōmunico omnes ꝑturbatores talis clerici cum tractus futuri tēporis nō ꝑtineat ad iudicem. ff. de vsur. l. j. in ꝓnci. ſȝ rñ. vt no. s̄. de ꝓcu. auditis. Item ꝯ̄stitutio videtur hec: excōmunico omnes qui sibi ꝯ̄dixerunt q̄ delegato non licet. Rñ. non est ꝯ̄stitutio. ⁊ h̄ apparet ex ꝑsona ꝯ̄stituentis ⁊ ex forma sententie que nō est generalis nec ꝑpetua nec alia hȝ que in ea requirunt. iiij. di. erit. immo est sentētia q̄ ex eo apparet: q: cā cognita fertur: ⁊ si ferat nisi cā cognita licet teneat tm̄ iniusta est. xj. q. j. c. j. ⁊ si sup alio sine cause cognitione fert: puta si ꝑcipet q̄ ei obediretur a quolibet: ⁊ qui non obediret ei talem penam pateret. nec credimus valere nec tenere ipo iure: vt no. s̄. de in integ. resti. c. ij. cum aūt cause cognitione legitime fertur. j. de ap. p̄terea. Sȝ si dicas quare nō expectat turbationem anteq̄z ferat sentētiā. Rñ. q̄ posset esse periculuȝ si tm̄ expectaret: ⁊ ponamus q̄ melius faceret si expectaret: tamen ⁊ hoc teneret. ij. q. vj. biduum. s̄. de appel. p̄terea. ar. ff. de euict. l. ij. ff. ad. l. aquil. in. l. illa aquil. ⁊ nō extendit hec sententia generalis ⁊ ante receptionē lata: vel etiā post: nisi in tempore in quo sentētia ferri posset. Item videtur q̄ auctoritate huius clausule etiam post annum imperpetuum postq̄z inuestitus est. ⁊ postq̄z mandauit de eo recipiendo possit excōmunicare rebelles: ⁊ etiā postq̄z sententia lata esset si esset negocium vbi esset sententia ferenda: licet al's non posset tanq̄z ille qui functus esset officio suo infra annum. s̄. de offi. deleg. in lr̄is. ⁊. c. q̄renti. Sed nobis videtur q̄ etiam post diffinitiuam non possit nisi infra annum: arg. eiusdem decre. querenti. In alijs autem. s. qñ non fertur diffinitiua sententia: ſȝ mādat eum recipi in canonicum poterit cōpescere ꝯ̄dictores auctoritate huius clausule quousq̄z mādatum pape plene sortiatur effectum. s. q̄ recipiatur in canonicū ſȝ ex quo receptus est q̄zuis postea molestetur sup canonicatu vl' alijs non poterit eos compescere: quia si ꝯ̄riuȝ diceretur iam videretur eius ordinarius esse: ⁊ talia scripta redarguuntur. s̄. de rescrip. ad hec. ſȝ quid si aliqui receperunt ⁊ pape mādatum impleuerunt: ⁊ aliq non? Rñdemus sup illos q̄ mandatū dñi pape impleuerint nihil vltra facere possint: etiā si molestent eum: cum in illos functus sit officio suo: in alios tm̄ pōt. Item si illi qui receperunt ⁊ mandatū dñi pape impleuerunt: ⁊ eum de nouo molestant sup fructibus p̄bende: vel etiā sup ipo canonicatu: nō tamē pn̄t compesci auctoritate huius clausule: quia non videt ei commissum de futuro excessu: ⁊ tp̄s date inspici dȝ. s̄. de rescrip. eam te. Illud autem qđ dictū est q̄ non extendit hec iurisdictio: nisi ꝯ̄ certas ꝑsonas. s. illos qui sunt vocandi ⁊ quosdam alios. nos non credimus sic verū: immo salua meliori opinione credimus q̄ omnes contradictores possint compescere etiam quoscūq̄z extraneos dummō de facto contradicant non de iure: quia sententia lata in illos qui de iure contradicunt non tenet: cum nullā habeat iurisdictionem. nisi contineretur in lr̄is: vel exp̄sse vel tacite sub generali clausula: ⁊ postea coram delegato exp̄ssisset. s̄. de rescrip. pastoralis. quia tuc siue iuste siue iniuste teneret sententia. In pn̄ti autem casu vbi non mandat de recipiendo: ſȝ ipemet eū inuestit: satis credimus q̄ posset contradictores suos inuestire infra annum excōmunicare: arg. p̄alleg. decre. querenti. ⁊. s̄. de re iudi. ad consultationem. (Seruasse) de hoc no. s̄. de cōsti. cum accessisset. (Recipiant) ⁊ sic excōmunicati recipiunt aliquem in canonicum: ſȝ hec receptio nō tribuit ius: quia iam canonicus erat al's secus. s̄. de eta. cum bone. vel dic excōmunicatos teneri ad ea que fiunt in eoꝝ p̄iudicium. s̄. de iudi. intelleximus. vel dic ⁊ forte melius q̄ nec receptionem nec installationem facit excōmunicatus. nec contradicit: quia ibi dicitur ⁊ expone recipiant. i. docationem faciant de recipiēdo eum in canonicum pro quo excōmunicati erant. ⁊ si p̄stita absolutione velint appellare non audiuntur: nisi nouum grauamen eis fieret. s̄. de appel. questioni. Sȝ obijcies ex quo pro manifesta offensa est excōmunicatus non debet absolui nisi prius recipiatur. j. de ver. sig. ex parte. ij. q. j. p̄sbyter si. Sȝ dic illa etiam in spiritualibus non habere locum: vt no. s̄. de dolo ⁊ contu. veritatis. q̄d enim si excōmunicatus esset si se faceret ordinari deberet ne promoueri anteq̄z absoluatur? absit: quicquid dicant p̄dicti expresse dicit decre. q̄ ante absolutionem recipere debet. s̄. de rescrip. capitulum. (Ad canonicatum) bñ mandat dominus papa q̄ huic dentur ea que pertinent ad canonicatum ⁊ non ad p̄bēdam: quia licet canonici infrigissent statutum suum de certo numero: non tamē fractum esset istud statutuȝ quo ad p̄bendas: quia licet canonici qui habēt certum numerum eligant vltra illum numerum p̄bende tamen distincte firme maneat. s̄. de consti. cum. M. s̄. eo. dilectus. ⁊ de hoc no. j. eo. dilecto. ⁊ hic executor de quo hic dicit peccauit inuestiendo eum de p̄benda. vel dic q̄ non peccauit inuestiendo cum de p̄benda: quia non erant ibi distincte p̄bēde: nec certus numerus earum. ⁊ ex hoc dico q̄ si etiam peterētur littere in aliqua ecclesia in qua canonici suum statutū fregerunt eligendo vltra numerū q̄ adhuc salua manet eius exceptio vt p̄benda nō assignet vltra numerū: ſȝ nō manet eis salua quin eū recipiāt in canonicū arg. p̄alleg. decr. cum. M. dilec.

Tuis questionibus.

Accedēs vel alius magis

Q. d. melius est q̄ inuestitor dicat: inuestimus te pro tali absente: q̄z inuestimus talē absenteȝ ꝑ te. ⁊ pōt h̄ intelligi vbi ꝓcurator hȝ mādatū. ff. de dona. q mihi. ⁊. ff. d acq. re. do. si ꝓcurator. q̄zuis lex videat dicere q̄ etiā cuȝ mādato nō transit dominiū. ff. de acq. re. do. res ex. Sȝ illud intelligimus qñ nō hȝ spāle mandatū de aliq̄ re emēda. Sȝ q̄d si ꝯ̄sanguineus q sine mādato noīe absentis recipiat inuestiturā? nō credimus absenti acq̄ri p̄bendā: nam lȝ agere possit: vt. ff. de ꝓcu. ſȝ he ꝑsone nō tm̄ acq̄ret dominiū nec etiā canonicatū q solo ꝯ̄sensu eligentiū ⁊ electi acq̄runt. Sȝ querit an teneat si postea ratū habuerit ille cuius noīe recepta ē inuestitura si ꝑus alij eēt collata. ſȝ nec h̄ credimus q̄ eis liceat a ꝑmo facto recedē: vt no. s̄. de elec. cū inter.

Dilecto filio. p. legatus.

legato nō fuit licitū infringere ꝑuilegiū cāonicoꝝ: ⁊ idcirco nō valuit qđ factū ē de celerario. ſȝ si cāonici fecissent cū ad eos spectaret electio teneret cāonicatus ⁊ nō diuisio p̄bēdaꝝ: vl' dic q: ꝑuilegiū ꝑ se datū pn̄t renūciare. s̄. de ꝯ̄sti. cū accessisset. vl' dic q̄ idcirco fuit cassata: q: ābo fuerūt electi ad vnū ius p̄bēde diuidendū. ad h̄ no. s̄. de ꝯ̄sti. cū. M. s̄. e. dilec. (Generalis) cuius ꝯ̄sensus nō p̄iudicat epo: cū h̄ ei spāliter cōpromissum non fuisset. Sȝ plus dico q̄ nedū ꝓcuratoris nec epi ꝯ̄sensus ꝓdesset in his q̄ ꝯ̄ ius fiūt. ff. de ꝯ̄di. insti. si ꝓcurator. ff. de his q̄ in frau. cre. si pr̄ filio. (Ad osculū) vehemēs ē p̄sumptio. ar. j. de his q̄ fi. a ma. par. ca. ex tenore. j. de ꝑuil. cū oli. C. de acq. pos. l. j. C. đ pa. po. si filiū. xx. q. j. q̄ ꝑ. Rñ: epm ig̃rasse eū nō fuisse cāonice receptū. ff. de integro. act. de etate. §. vl. Itē receptio ad osculū nō fac̄ cāonicū: ſȝ legitima electio. C. de li. cā: nō iccirco. ff. de decu. nō hērem⁹. vl' dic ne

dum ꝑ tacitũ ꝯſenſum: ſꝫ nec expſſum habet contra tenorem alte
rius ꝯcilij poſſe habere ius in p̄benda. ſ. e. tue. ⁊ ideo ſemp cõtra
eum dicimus nõ canonicam electionẽ. (Moleſtatione) intẽtabit
ip̄e vti poſſidetis. nã ep̄s eum vt in cãonicũ nõ tractabat. vel etiã
al's eum in poſſeſſione iuris canonicatus moleſtabat: vel ſuper
hoc implorabat auxilium iudicis. vel melius ep̄s agebat negato
ria contra electum: vel clericus ꝯfeſſoria ꝯtra ep̄m (Turoneñ.) ſ.
e. maioribus. (Lateraneñ.) j. de ꝯceſ. p̄ben. vel eccle. non va. c. ij.
⁊ iſte celerarius cenſeri deberet ſecũdus: quia ob hoc reſignauit
vt nepos archiep̄i haberet: vt in prin. huius decre. habeƭ. (Nõ
eſt certus) idẽ eſt ⁊ ſi certus eſſet ibi numerus p̄bendaꝝ vel etiaꝫ
canonicorum: vel vtriuſqꝫ. ſ. de conſti. cum. M. nam ſemper eli
gẽdo canoñ. vltra numerũ valet electio: ſꝫ priuilegium rumpiƭ
quantũ ad certum numeꝝ canonicoꝝ: ſꝫ nõ rũpitur ſꝫ durat quo
ad numerum p̄bendarum. ⁊ hoc bñ colligitur. ſ. e. dilectus. ⁊. ſ.
de conſti. cum. M. Ratio diuerſitatis eſt: quia cum non obſtante
certo numero teneat electio quo ad canonicatum: rumpiƭ priui
legium qu oad ius can onicatus. ſꝫ eligendo plures ad vnam p̄
bendam vacantẽ licet etiam non vacantẽ vltra numerum nõ te
net electio vt hic: quia ẽ contra concilium turoneñ. vel lateranẽ.
niſi vellẽt nouum ius p̄bende ſtatuere. j. eo. vacante. ⁊ ideo cum
non teneret electio non rumpit priuilegium. Itẽ ratio quare te
net electio quo ad ius canonicatus non quo ad p̄bendam: quia
ſic ſtatutum ẽ. j. de ꝯceſ. p̄ben. vel ecc. non va. c. j. ſ. e. maioribus.
ſꝫ in canonicatu non ſic ſtatutum ẽ hoc ip̄o iuſte conſtitutum eſt:
quia cum p̄benda maxime conſiſtit in rebus corporalibus: non
poterat ius p̄bendale fieri niſi poſſeſſiones alicuius eccleſie diui
derentur. ⁊ h̄ eſſet malum ꝙ vna prebenda eſſet pinguis: ⁊ alia
pauper. ſ. de conſti. cum. M. non tamen dicimus malũ: ſꝫ de om
nibus p̄bendis vel de vna pinguioris alijs vellẽt vnam nouam
facere quin poſſent. j. e. vacante. ius auteꝫ canonicatus qđ incor
porale vel indiuiſibile eſt multi poſſunt ſine aliorum damno ha
bere: ⁊ ideo aliud fuit ſtatutũ in iure canonicatus: ⁊ aliud in p̄
bendali. melius diciƭ ꝙ hic nõ facit vim quin plures poſſunt eli
gere vno ſolo iure vacante ſi hoc intenderent ⁊ exprimerent: ſꝫ
hic non exprimebant nec hic p̄ſumentur intẽdere niſi exprimãt
nec ẽ contra. ſ. de conſti. cum. M. quia ibi expreſſerũt. (Deſunt)
⁊ ideo licet in aliqua eccl'ia vbi non ẽ certus numerus canonico
rum ſint plures canonici ⁊ vnus moriatur non valerẽt littere ſi
impetrentur ſuper canonicatu illius alicui conferẽdo quaſi va
cet: quia non vacat immo deſijt vt hic dicit: ſecus autem ſi ibi eẽt
certus canonicoꝝ numerus: quia tũc nõ deſinit ſꝫ vacat. (Illud)
id eſt ad p̄bẽdam vacantẽ: ſꝫ ad ius canonicatus vna ſola p̄ben
da vacante poſſunt plures eligi. ſ. de conſti. cum. M. j. e. c. pxi.
ſecus al's vt ibi notaƭ. melius diciƭ ꝙ non poſſuut ad vnum ius
canonicatus duo eligi. ſ. ꝙ duo cãonici ſint electi habeãt tm̃ vnã
vocẽ in electionibus ⁊ in alijs: ⁊ ꝙ in omnibus fungantƭ ambo
tm̃ vice vnius. ſꝫ bene poſſent fieri duo canonici qui haberent
voces: licet vna tm̃ vel nulla p̄bẽda vacaret. Item nota ꝙ licet
poſſint plures canonicos facere vna tm̃ p̄bẽda vacante nõ poſ
ſunt plures canonicatus ius dare ad vacaturam. j. de ꝯceſ. p̄bẽ.
nulla. nam canonicatus miniſterium ẽ. (Spectat) cum ꝯſenſu ta
mẽ eoꝝ quoꝝ intereſt. (Augmẽtatum) ordinando ꝙ vbi ſunt. x.
p̄bẽde ſint. xv. (Statutum) No. ꝙ ſi in aliqua eccl'ia ẽ certus nu
merus canonicorum iuramẽto firmatus: ⁊ aliquis eligatur ſup
numerum non tenet electio. ⁊ idẽ ſi numerus ſit ꝯfirmatus au
ctoritate pape cum clauſula: ⁊ ſi quid factum ſit contra non va
let: al's enim ſecus: vt hic ⁊. ſ. c. ꝑ illoꝝ. ſ. de conſti. cũ acceſſiſſent
⁊. c. cum. M. ſecus al's ſi quis iuraſſet non vendere librum ⁊ po
ſtea venderet teneret venditio. ſꝫ contra videtur. ſ. de iureiurã.
c. intellecto. ſꝫ hic loquitur de alienatione licita. alienatio enim li
bri non ẽ a principio interdicta: ibi loquitur de alienatione illici
ta etiam ſine iuramẽto. dicunt enim ſpeciale in ſp̄ualibus vt nõ
valeat ꝙ in eis fit contra iuramẽtum. Alij dicũt ꝙ etiã receptio
in canonicũ contra iuramẽtum tenet: ⁊ hec ẽ allegatio. ſi aũt ad
p̄bẽdam electus eſſet vacaturam: vel etiam plures ad vnam di
uidẽdam eſſent electi caſſanda electio eẽt: vt. ſ. e. tue. (Si quicqꝫ)
h̄ certum ẽ ꝙ contra iuramẽtum venire non poſſunt ſi ẽ bonoñ.
eccl'ie. immo ⁊ ſi eſſet temerarium non liceret venire contra ſine
ſupioris auctoritate: vt no. ſ. de elec. ꝑ venerabilẽ. Itẽ nulla alia
ratio videtur quare canonici non poſſunt venire contra priuile
gium ſibi ꝯceſſum qñ ẽ ibi p̄ñs clauſula ſicut qñ non ẽ ibi clauſu
la. ſ. de conſti. cum ac. C. de leg. ⁊ ꝯſti. ꝙ fauore. in fi. niſi qꝛ h̄ ſta
tuere voluit de nouo in fauorẽ eccleſiarum ad confutandam in
conſtantiam eligẽtiũ. ⁊ põt dici quia qđ h̄ diciƭ locum hꝫ in om
nibus priuilegijs ⁊ ꝯfirmationibus ꝯceſſis eccl'ijs vbi p̄ñs clau
ſula ꝯtineƭ. h̄ clauſula hic facit ꝙ canonici ſuo facto ꝯrio nõ p̄nt

rumpe priuilegiũ vt h̄ apparet. ⁊ dicunt qđam ꝙ hoc decretum
põt opponere non ſolum papa ſꝫ etiam quilibet alius iudex etiã
delegatus de his q̃ ad ſuam iuriſdictionẽ pertinẽt. vij. q. j. quia
frater. C. de iudi. ꝓperandũ. §. ſi aũt. immo etiã priuatus q̃libet
põt interponere h̄ decretũ. ff. de leg. iij. l. q̃ſitum. ſꝫ ſciẽdum ẽ ꝙ
hoc decretũ maiores vires hꝫ qñ cũ cauſe cognitõe fit: vt no. j. q̃
ma. accu. poſ. cũ in tua. (Vñ) ſñia pape. (Silẽtiũ) h̄ apparet ꝙ nõ
fuit actũ vti poſ. in quo nõ ꝯdẽnatus fuiſſet niſi ad ceſſandũ ab
inqetate ⁊ ad intereſſe. ff. vti poſ. ſi duo. §. fi. ſꝫ fuit actũ ꝯfeſſorio
vel officio iudicis implorãdo ſ̄m tenorẽ legis. C. de inge. ma. diſ
famari. ⁊ ſ̄m hũc modũ agendi bñ hꝫ locum hec ſñia: ſꝫ expone
ad reſtitutõeꝫ eoꝝ que rõne dicte inſtitutionis tenebat. i. admiſ
ſionẽ poſſeſſionis p̄bẽde ⁊ alioꝝ iuriũ ad p̄bendã ꝑtinentiũ. ⁊ h̄
bñ poterit petere ep̄s ad cuius collationẽ ꝑtinebat collatio p̄bẽ
daꝝ ꝙ imponereƭ ei ſilẽtium vt ſtatim ſequiƭ: al's aũt ad reſtitu
tionẽ ſibi faciẽdã ꝓprio ſumpto vocabulo agere nõ poſſet ep̄s:
⁊ ea ſibi reſtituẽdo non eẽt p̄bẽda. ſꝫ ſi noĩe p̄bẽde egiſſet ꝙ põt
bñ. j. de ſuc. ab inteſta. c. ſi. etiã tunc ꝓprie ſumiƭ verbũ.

Vacãte. duas.

p̄bẽdas. (Integrate). qꝛ ſimplr eligũt eos in canonicos nõ expſſe ad vnã p̄bendã vel ad aliã. ſi eñi ele
giſſet eos expſſe ad vnã p̄bendã diuidendã nõ vale
ret electio. ſi. ſ. e. c. pxi. vel dic lꝫ non valuit talis electio de rigore
iuris: vt. ſ. e. c. tue. de eqtate tñ dꝫ eis ꝓuidere. ſ. e. inter cetera.
vel potes dicere ꝙ bñ fuit intẽtio eligẽtis ꝙ due p̄bẽde ex vna fi
erẽt. ⁊ h̄ nõ ſufficit niſi p̄habita ꝓuentuũ rõne ita ꝙ cõgrue inde
fieri poſſint ⁊ in hoc caſu. ſ. qñ vna p̄benda inſufficiens ẽ diuiſa
⁊ duobus data põt dici ꝙ ſic diuiſam p̄bendã vterqꝫ poſſidebat
ſꝫ quã cito poterit ſiue ꝑ vacationẽ ſiue alio mõ tenebiƭ integra
re p̄bendã. vel dic melius ꝙ bñ potuit ep̄s diuidere vnã p̄bendã
j. de exceſ. p̄la. ſicut vnire. ⁊ ſic h̄ bñ tenuit diuiſio: ⁊ ideo ambo
remanẽt legitimi canonici. ſꝫ quia referebaƭ pape: quia lꝫ ep̄us
cum cap'lo potuit diuidere non tñ bñ fecerat: quia nimis parue
erãt ⁊ al's inequales: qđ eſſe non dꝫ. ſ. de ꝯſti. cum omnes. ⁊ ideo
papa mãdauit de hoc inquiri: mãdauit p̄bẽdas integrari ſi ſic
eſſet veꝝ ⁊ alijs equipari.

Dilectus filius. g. miſim⁹.

Nõ ꝙ hi canonici nõ obedierũt ſimplici mãdato: po
ſtea teneñƭ ei ꝓuidere de cõibus redditibus: ⁊ h̄ ẽ in
penã illoꝝ canonicoꝝ qui cũ nullã excuſationẽ haberẽt mãdato
pape ꝯtẽpſerũt obedire. ſ. de reſcrip. ſi qñ. ⁊. c. cum adeo. ⁊ h̄ eſt
ꝯuemẽtior pena q̃ eis ĩponi poſſent cũ in hoc deliqrunt. ſ. de tem
po. or. l'ras. ſꝫ ⁊ aliã imponere poſſet: qꝛ in re ſiue in p̄bẽda nul
lũ ius hꝫ qđ ex eo apparet: qꝛ collatio de ip̄o facta tenet: vt h̄ in fi.
⁊ no. ſ. de reſcrip. cap'lm. ⁊ ad hoc facit. ſ. de reſcript. ꝯſtitutus.
arg. ꝯ. ſ. de reſcrip. l'ras. vbi diciƭ ꝙ ſucceſſor dando executorias
l'ras illi clerico ꝓ quo p̄deceſſor direxerat monitorias nõ factũ ſuũ
ſꝫ p̄deceſſoris exequi videƭ. So. vere factũ p̄deceſſoris exequiƭ:
qꝛ p̄deceſſor monitorias ꝯcedẽdo incepit: ⁊ de honeſtate ſucceſ
ſor factũ p̄deceſſoris exequi tenetur niſi aliqua iuſta cã ꝯ faciat.
lxiij. di. adrianus. ſꝫ tamen ex hoc nõ ſequiƭ ꝙ habeat ius in re.
(Sufficiẽs) nec aliud legitimũ ſibi obſtat. (Recipiatis.) iſte enim
nondũ receptus erat in canonicũ: ⁊ ideo non daƭ ſibi p̄bẽda va
cãs: ſꝫ tenet collatio alij facta de illa vt hic. ⁊ ſecus eſſet ſi recept⁹
eſſet in canonicũ auctoritate l'raꝝ pape: qꝛ tunc credimus ꝙ ha
beret actionẽ ad p̄bendã poſtea vacantẽ petendã ſi alius eũ nõ
p̄cederet: arg. ſ. e. relatũ. dilectus. j. de ꝯſti. cum ſup. ſ. de ꝯſti. cũ
M. nã lꝫ non habeat ius in p̄benda niſi ſibi aſſigneƭ: vt in p̄all.
decre. dilectus. tamẽ illa ad quẽ ꝑtinet collatio p̄bendaꝝ nõ hꝫ
tunc poteſtatẽ ꝯferendi eã niſi canonico: quia iam receptus ẽ ca
nonice ſeruata diſtinctione quã no. ſ. de maio. ⁊ obe. ſtatuimus.
aget ergo cum eo ad quẽ pertinet vt ſibi eam aſſignet ſi nonduꝫ
ꝯtulit eam alteri: alioquin aget cum ſuperiore vt eã ſibi aſſignet
⁊ poſtea aget ꝯtra detractorẽ p̄beñ. Alij tamẽ dicunt ꝙ ſine alia
aſſignatione aget contra detentorẽ p̄bende: arg. ſ. e. inter cetera
Põt enim dici ꝙ quilibet receptus in canonicum ius hꝫ in p̄bẽ.
q̃ ſibi ſuo ordine defendẽda eſt cũ ꝯnexa ſint iura canonicatus ⁊
p̄ben. lꝫ aliqñ differanƭ collationes p̄bendaꝝ. ſ. eo. cũ dilectus. ⁊
ſic apparet ꝙ male faciũt iudices q deputati ſunt executores plu
ribus receptis in canonicos: qꝛ qlibet executor excõicat illum ad
quẽ ꝑtinet collatio p̄me p̄bẽde q̃ vacabit: niſi eã ꝯferat illi cuius
executor eſt. nã ſolius p̄mi executio iuſta eſt: quia ex quo ad p̄mi
mãdatũ eã aſſignauit ſine dolo deſijt eã poſſe alijs aſſignare. vñ
ſi decetero alij executores ei p̄cipiãt ꝙ alijs ꝯferãt: ⁊ ſi ꝓpter h̄ cũ
excõicẽt male faciũt niſi forte cũ ꝯria mãdata recipet malicioſe ⁊
manifeſte ĩiuſtũ mãdatũ ĩpleret ⁊ iuſtũ poſtponeret. ſ. de reſcp.

cum ꝯtingat. Item videt̃ ꝙ huic recepto in canonicũ ꝯtra eum
qui eũ ꝯtulit alteri nõ hʒ actionẽ. nisi forte de dolo vel in factum
ad expensas. ff. de dolo. l. j. Sʒ tñ bñ dicimus ꝙ collator põt assi-
stere ei cui ꝯtulit in cã sicut vẽditor emptori a quo res vẽdita vẽ
dicat̃: qꝛ põt sua interesse si euinceret̃ ab eo ꝓbenda: qꝛ tenent̃ si-
bi in ꝯsimili ꝓuidere. s. e. inter cetera. secus aũt in electoribus: qꝛ
ibi bñ pñt suã electõez defendere ⁊ ꝓseq. s. de elec. sup eo. ⁊ c. du
dum romana. vbi no. ⁊ est rõ diuersitatis: qꝛ nõ dicit̃ electio ꝑfe
cta quousqꝫ sit ꝯfirmata. ⁊ ideo electores electionẽ defendũt ⁊ ꝓ
sequunt̃ quousqꝫ fuerit ꝯfirmata. sʒ post ꝯfirmationem si agere
tur cũ electo nõ vocarent̃ canonici: nec etiã ad defensionem ad-
mitterent̃: qꝛ si functi sunt officio suo. ⁊ idem dicimus in eo q cõ
tulit beneficiũ ⁊ in ꝯfirmatore. s. ꝙ nõ competit ꝯ eos actio. (As
signari ꝓuentus) vel dic ꝙ nec ꝑ monitorias nec ꝓceptorias lr̃as
obtineret iste clericus qđ hic dicit̃: nisi in lr̃is eis directis ꝯtentuʒ
fuisset: alioqn damus tali in mãdatis vt vos ad id cõpellat. Sʒ
arg. ꝯ. s. de rescript̃. caplm̃. dicũt qdam ꝙ ex ꝯduc. ex hac decre.
põt qlibet ꝓ quo scribit̃ monitorie agere ⁊ ꝯseq ꝙ in hac decre.
ꝯtinet̃. sʒ certe hoc nõ placet nobis: qꝛ iã frustra ecclia daret exe-
cutores. ⁊ lʒ qñqꝫ papa det monitorias: non tñ dat executorias.
Alij aũt dicũt ꝙ collator bñficij q sine causa noluit implere man
datũ pape in ꝑiudiciũ impetrãtes lr̃as peccauit in eũ. ⁊ ideo te-
net̃ crimine stellionatus. ⁊ hanc accusatõez criminalẽ vel denũ-
ciationẽ ciuilẽ ꝓsequet̃ impetrans. sʒ caueat sibi impetrans qđ
nõ obtinebit impetrãs lr̃as nec in accusatõe nec in denunciatõe
nisi ꝓbauerit eũ maliciose nõ obedisse qđ est difficile cũ multas
possit habere excusatiões. hic aũt manifeste apparuerit pape de
malitijs capli si sine cã aliũ recepert postposito mãdato pape.
⁊ dicũt qdam ꝙ h dicit̃ tm̃ locũ habere qñ ꝓceptorie lr̃e impetrã
tur: arg. s. de rescrip. caplm̃. nã nemo astringit̃ ex ꝯcilio. xiiij. q. j.
qđ dʒ. ff. mã. l. j. ⁊ eode mõ nõ dʒ astringi monitiõe. sʒ ⁊ alij ꝯdi-
cũt. s. ꝙ etiã monitioni pape obediendũ est que ẽ pura: ⁊ maxie
qꝛ nõ est sine mãdato. lex aũt ⁊ c. loquunt̃ in ꝯcilio ꝙ dat̃ tm̃ in
fauorẽ eius cui ꝯsulit̃. alij tñ dicũt ꝙ nihil h fieri de necessitate iu
ris: sʒ de grã. (Prebendali) dic vt no. s. e. inter cetera.

DE multa in laterañ. s. eo. qm̃ nonnulli.

(Curã animaꝝ) hic large sumit̃ cura animaꝝ siue in
foro penitẽtiali habeat curã siue alias. s. de elect. du-
dũ romana. ⁊ nõ est vis siue rõne ecclie habeat curã aĩaꝝ siue in
villa. sʒ illius ville ecclia est alterius sicut apparet in decre. ꝓall.
dudũ romana. vbi nõ dicit̃ ꝙ archidiaconus in archidia. habue
rit aliquã eccliaʒ: sʒ ius archidiaconale tm̃. ⁊ sic ẽ in dioc. picta-
uieñ. vbi sunt archipsbri q nunqꝫ hñt aliquã eccliaʒ spãlẽ cui pre
sunt. sed hñt iurisdictionẽ spũalem sup multa loca. Item non est
vis siue sit ecclia baptismalis siue capella tm̃ dũmõ curã habeat
aliquoꝝ parochianoꝝ. Itẽ nõ est vis siue habeat parochianos
de facto siue nõ dũmõ parochiam habeat in qua parochiale ius
habeat. (Recepit) Nõ solã receptionẽ in aliã eccliam sine ꝯsensu
sufficere ad hoc ꝙ ꝑma sit ꝓuatus. sʒ videt̃ ꝙ necessariũ est etiaʒ
ꝙ possessionẽ habeat scđe: vel ꝑ eũ stet quo minus habeat: arg.
xxj. q. ij. siqs iã. ⁊ no. s. de elec. cũ in cũctis. ⁊ xc. di. si q epi. ⁊ c. se.
sʒ hoc nõ credũt alij cũ ꝑ ꝯsensum ꝯctũ sit matrimoniũ: arg. s. de
trãsac. epi. vel. c. inter corꝑalia. vel aliud ius ei acqsitũ admini-
strãdi. s. de elec. cũ in cũctis. ⁊ h intelligũt qdam veꝝ nisi adhuc
ꝯ eũ excipi possit: puta qꝛ electus sit in archidiaconum vel archi
ꝑsbyteꝝ: ⁊ nondũ habeat eundẽ ordinẽ quẽ dignitas requirit:
tũc etiã si transferat̃ corꝑe cũ ꝯ eũ excipi possit quousqꝫ transeat tẽ
pus infra qđ debeat ordinari nõ credũt posse ꝯferri ꝑma benefi
cia: arg. eius qđ dr̃ in epõ. s. de elec. cũ in cũctis. melius credimꝰ
ꝙ statiʒ vacat postqꝫ habet bñficiũ hñs curam aĩaꝝ ꝑus simile
stati vacat nullo tempe ꝓtextu ordinatiõis expectato. nec est sile
de epõ: qꝛ electus ⁊ ꝯfirmatus in epm̃ nõ est eps̃ nisi sit ꝯsecratꝰ
in epm̃. sʒ archidiaconus qꝫcito est ꝯfirmatus est verus archid.
⁊ oĩa q ꝑtinẽt ad dignitatẽ facere põt: nec põt de cetero excipi ꝯ
eũ ꝙ nõ fiat archidiaconus: lʒ possit excipi ꝙ nõ ordinet̃: qꝛ est
criminosus (sicut ꝯ quẽlibet etiam nõ archidi. excipet̃: arg. s. de
ap. ꝯstitutis. Sʒ qđ si ex dispẽsatione longo tpe differt̃ ordina-
tio epi: nũqd interim vacabũt bñficia. Rñ. immo vacabũt etiam
tanqꝫ vacantia alijs ꝯferent̃: qꝛ dispensatio est restringenda vt
non extendat̃ ad restitutionẽ beneficioꝝ: arg. j. de ꝯsang. ⁊ affi.
quia dilectio. Si autem per infirmitatem vel alio legitimo mõ
impediatur eius ordinatio non credimus ei currere tempus: ar
gu. j. de ꝯces. ꝓben. vel eccle. non va. quia diuersitatem. Iterum
qꝫdiu litigatur non conferentur ei beneficia si non est adeptus
possessionem secunde: sed si habet possessionem licet de ea litige
tur: videtur ꝙ statim possunt eis beneficia ꝯferri. xxj. q. ij. si quis
iam. s. de elec. cum in cunctis. nec valet si dicis ꝙ ex quo postea ꝑ
sententiam apparet scđm ꝓuisionem non tenere: non debet tol-
lere primam: quia in culpa fuit acceptãdo rem litigiosam: vel qꝛ
de hoc non bene disquisiuit. de hoc no. s. de rescrip. in pñtia. qdã
etiam dicunt vel credunt ꝙ sit necesse vt habeat aministrationẽ
maioris partis reꝝ scđe ecclesie: ar. s. de resti. spo. c. fi. sʒ illud no.
ꝙ bene facit ꝑmus ꝓlatus si dum litigatur cõmendat ei ꝑmã ec-
clesiam: ⁊ est iusta causa cõmendationis. j. de act. si consti. (Con
tenditur) contendendo de iure suo si non habet dispensationem
⁊ intelligimus si ꝑstiterit vsqꝫ ad litem contestatam: arg. ff. rem
ra. ha. amplius. ff. de in ius vocã. quãuis. ⁊ hoc satis innuitur ex
verbo hic posito spolietur. s. ꝑ sententiã. ⁊ sic videt̃ ꝙ necesse est
ad hoc ꝙ locum habeat hec decre. ꝙ contenderunt in iudicio. ⁊
ꝙ ipo iure sit priuatus. vel dic ꝙ ex sola retentione sit priuandus
etiam si quando incipit conueniri velit dimittere cum satis ma-
nifesta causa priuationis appareat. s. quia canoni non obediuit.
Item quia furtum cõmittit in rebus prioris ecclesie qua priua-
tus est. s. eo. cum iam dudum. s. de elec. dudum romana. sʒ quid
si secundam inuasit propria auctoritate? argu. ꝙ ipo iure videt̃
primam renunciasse. xxj. q. ij. si quis iam. Alij tamen contradi-
cunt quando propria auctoritate inuasit. sed si non ꝓpria aucto-
ritate inuasisset: sed auctoritate superioris ꝯfirmatus esset: tunc
quãuis als̃ nulla esset electio: vel esset talis qui ordinari non pos
set ad secundã ecclesiam: tamẽ ipo iure renunciasse videt̃ priori
quia ad hoc ꝙ renunciasse videat̃ sufficit ꝙ auctoritatem vel tui
tionem ꝓtoris habeat: arg. ff. qđ cum fal. tu. l. j. §. fi. arg. s. de trãs
la. e. vel. e. qꝫto. Quid ergo dices etiam in casibus qui hodie ac-
cidunt in regno: vt licet interdictum sit regnum ⁊ omnibus ca-
pitulis sit generaliter interdictũ eligere multi eligunt̃ ⁊ aliq cõ-
firmantur per metropolitanũ ⁊ administrant: nunquid lapso tẽ
pore de ꝯsecrandis epis vacent taliter confirmatoruʒ beneficia?
arg. ꝙ sic. ff. de dona. inter vi. ⁊ vxo. l. iij. §. videamus. in auc. de
re. ⁊ ea que pa. §. fi. ⁊ facit. j. de exces. ꝑla. tanta. ⁊ de transla. quã-
ta. (Conferat) No. ꝙ is ad quem pertinet collatio sine alia ꝓua-
tione ⁊ alio possidente conferre potest beneficiũ sic ab alio posses
sum. ⁊ est h speciale beneficium concessum a iure in hoc casu: naʒ
generaliter contrariũ obtinet. argu. ꝓ eis. j. de ꝯces. ꝓben. vel ec-
cle. non va. cum nostris. sed etiam in hoc casu possessionem bene
ficij non dabit quãdiu ꝑmus de facto possidet: cum nec rem suã
liceat ꝓpria auctoritate occupare. j. de ꝯces. ꝓben. quia di. C. vñ
vi: si quis in tantam. nisi essent idem conferens ⁊ iudex: sed aget
ille cui mandatum est cum superiore vt sibi habenti ius det pos-
sessionẽ vocato illo qui detinebat ⁊ ꝓcedetur in hoc facto sine so
lennitate iuris cum translatio eius ad aliã eccliaʒ non posset esse
nisi notoria. s. de transla. epis. qꝫto. vel dic ꝙ nec citatio necessa-
ria est. nos quantũ ad hoc ꝙ speciale sit in hoc casu ꝙ quis possit
dare eccliaʒ vel aliam rem quam alius tenet ⁊ in qua ius habet
non credimus eos veꝝ dicere: quia non est speciale: imo genera
liter veꝝ est. ⁊ sic credimus ꝙ eccliaʒ ⁊ alias omnes res nostras
vel ad nostram collationẽ vel ad ius ꝑtinentis possimus vende
re ⁊ donare: ⁊ quocunqꝫ alio titulo ius qđ in eis habemus in ali-
os transferre. C. de here. vel act. vẽ. ꝑ totum. ff. de cõtrahẽ. emp.
qui tabernam. ⁊ sic no. j. de ꝯces. ꝓben. cum nostris. sed his forti-
ter est ꝯtra. s. de cã pos. cum ecclia. vbi dicit̃ ꝙ nõ valet electio fa
cta a canonicis ad quos ꝑtinebat de iure: ꝯtemptis his qui possi
debant. ergo eadem rõne non valet donatio vel vẽditio vel col-
latio alicuius rei quã alius possidet: quãuis collator ius ꝯferen-
di habeat in ea. So. illa decre. concordat nostre opinioni. nã ve-
ritas est hec: ꝙ quilibet possessor tuendus est in possessione sua: ⁊
ratione possessionis colligit fructus. j. de insti. cum bene. j. de iu-
re pa. ex litteris. ꝯsul. ⁊ ex hoc ẽ ꝙ ille qui est in possessione eligẽ-
di tuẽdus ẽ in possessione hac ⁊ in colligendo fructũ ac eius fru-
ctus est eligere facto: vñ ille qui ẽ in possessione iuris eligẽdi quã-
diu est in possessione de iure est ꝙ eligat. ⁊ si alius elegerit ad quẽ
nõ ꝑtinet accipere fructum qualis est ꝓprietarius. ⁊ ille ad quẽ
pertinet potestas eligẽdi nõ valebit electio eius: ⁊ sic loquit̃ de-
cre. ꝓalleg. cum ecclia. sed dare alij ius eligẽdi nõ est fructus pos-
sessionis: ⁊ ideo non pertinet ad possessionem iuris eligẽdi illud
alij donare nec impedire illum ad quẽ ꝑtinet quo minus alij cõ-
ferat. ⁊ eodem mõ dicimus in possessore ecclesie. s. ꝙ tuendus est
in possessione eius: ⁊ in colligendis redditibus eius. sʒ nõ potest
impedire quin ille ad quem ꝑtinet ius conferendi eam alij con-
ferat ipam. (Sex menses) computandos a die quo sciuerit eũ re-
cepisse secundam. j. de ꝯces. ꝓben. quia di. Item computãdi sunt
isti sex menses a die quo sciuerunt ecclesiam vacare ꝑ receptionẽ
secunde. ⁊ hoc non ideo dico: quia licet receperit secundã nõ põt
habere possessionẽ eius. vel de iure: quia dicit aduersarius ꝙ de

iure eā habere nō dꝫ siue de facto:q꞉ nō ꝑmittit̄ intrare possessi/
onē non currit collatori tp̄s.xxj.q.ij.siq̇s iam.xix.di.si q̇ ep̄i.⁊ v̄
ba cū effectu accipiēda sunt.ff.qđ q̄sqꝫ iur.in al.sta.l.j. sꝫ si posses/
sionē h̄ret lꝫ litē haberet de ea tunc forte deberet eā ꝯferre ⁊ cur/
rit ei tp̄s a die quo recepit scđaꝫ.⁊ etiā si ferat̄ snīa contra eū qui
impugnat recipientē scđam ecclīam:sꝫ non possidentē appellet
tp̄s incipit currere collatori ab eodē die quo finita est cā appella
tionis:immo plus est ꝙ si non ꝓsequat̄ appellationē:tn̄ non cō/
putat̄ tp̄s nisi a die quo rata manet snīa.nec est ꝯ̄.ff.ex q.cau.in
fa.irro.furti.hoc.n.ideo est:q꞉ ante nō potuit scire vacationē ec/
clesie cū adhuc posset ꝓseq appellationē lꝫ non fuerit ꝓsecutus.
(Logat̄)ille q negligens ē in collatione prioris bn̄ficij.(Vocidē)
h̄ vult dicere ꝙ sicut statutū est in bn̄ficijs hn̄tibus curā aīaꝝ ꝙ
ip̄o iure vacāt recepto scđo simili.⁊ alijs licite ꝯferri pn̄t.Idem
statuimus in ꝑsonatibus diuersarum ecclīaꝝ habētibus curam
animarum.si aūt non hn̄t curam animaꝝ lꝫ sine dispensatiōe te/
neri non possint.credimus tamē posse ꝑ ep̄os dispensari.arg.ꝯ̄
s̄.de elec.dudum romana.Sꝫ rn̄demus ꝙ ibi non dicit nō posse
dispensari sꝫ peccare eum q sine dispensatione tenet: qđ verum
est.s̄.e.ad h̄.vel ibi loquitur allegando.⁊ huic nostro intellectui
satis ꝯcordat qđ seq̇tur ꝙ addit ꝙ in vna ecclīa non possunt ha/
bere plures dignitates:supple etiam non habentes curam ani/
marum:⁊ sic aliqua erit adiectio.nam tunc vt q̇dam dicunt ideꝫ
erit ꝙ in pluribus bn̄ficijs habentibus curam animarum.h̄ ta/
men hic non videt̄ dicere. vn̄ alij dicunt ꝙ in eis idem erit sic si
ꝑsonatus in diuersis ecclījs haberet.(Personatus fere.)semꝑ ⁊
ꝓ eodē sumitur ꝑsonatus ⁊ dignitas.fere ideo dixi: quia ꝑsone
ecclīaꝝ dicuntur in anglia q ꝑ̄sunt ecclījs qui alibi dicuntur cura
ti.s̄.de ap.ꝑsonas.⁊ tamen in dignitate dicuntur ꝯstituti.Simi
liter abbates ep̄i ⁊ alij superiores dicūtur esse in dignitate ⁊ nō
ꝑsone.⁊ intelligimus dignitates vel ꝑsonatus ꝯm institutionem
vel ꝯm ꝯsuetudinem ecclīe.nam posset esse ꝙ aliqs in vna ecclīa
exercet officium archidia. cognoscendo de causis clericoꝝ: ⁊ sic
de alijs officijs vel dignitatibus dicimus. non tamen puto eum
cadere in hanc ꝯstitutionem nisi vocet̄ hoc nomine vel alio ꝙ in
dignitate sonat.sed si vocetur aliquo nomine dignitatis vł quo
ꝓ ꝑsona in dignitate ꝯstituta reputetur: licet nullum ministeriū
dignitatis faceret reputo eum hac ꝯstitutiōe retineri.sicut ē par/
me vbi quasi nullum officium archidiaco.facit archidiacono.⁊
tamen illa dignitas reputatur.si aūt ministeria faceret alicuius
dignitatis ⁊ tamen non reputet̄ dignitas non cadit in hanc con
stitutionem sicut sunt p̄positi turonen̄.⁊ carnen̄.nunq̄ꝫ autem re
putamus aliquem hanc ꝯstitutionem teneri nisi ꝑpetuam habe
at dignitatem.ĩ.de sta.mo.c.ij.§.fi.Item dignitatem vocamus
dummodo ꝓ dignitate habeatur in ecclīa vbi est ⁊ etiam si ha/
beat aministrationē tempalium ꝑpetuaꝫ.arg.lxxxviij.di.volu/
lumus.⁊ quatuor caplīs se.licet inter dignitates ecclasticas hoc
non ꝯnumeretur.s.vbi agitur de offi.archidia.⁊ de alijs officijs.
ministeria autem que sine vlla penitus iurisdictione officium ali
qđ habent.sicut sunt sindici ꝓcuratores ⁊ sacriste qui pulsant cā
panas ⁊ hmōi non dicūtur esse in dignitate etiam si sint ꝑpetui.
si autem haberent aliquā iurisdictionem:secus.ff.de offi.procu/
ra.ce.l.j.Inno.

GRaue conci. ad hoc concilium de neces/
sitate vocādi sunt ep̄i ⁊ nō
alij.arg.xxviij.di.quoniā qdem.⁊ ep̄o.⁊.c.placuit.⁊
c.si ep̄s metropolitanum.⁊.c.ꝓpter.⁊ hoc de archi/
ep̄ali siue ꝓuinciali concilio.ad ep̄ale autem concilium vocandi
sunt abbates sacerdotes ⁊ omnē clerum ciuitatis ⁊ dioc̄.conuo/
care dꝫ ep̄s.xviij.di.decernimus. Sunt autem ep̄i sic congrega/
ti in concilio ꝓuinciali loco ordinarij in omnibus causis q̄ vertū
tur inter ep̄os ⁊ clericos.ij.q.v.placuit.si ep̄s actu.xj.q.iij.si ep̄s
forte.⁊ quatuor caplīs sequētibus. immo plus dicimus ꝙ ijdeꝫ
ep̄i sine concił.sunt vt iudices ordinarij in omnibus causis cleri/
coꝝ q̄ ad concilium referunt̄.vj.q.iij.scitote.xviij.di.c.j.⁊.ij.capi
tula autem cathedralium ecclīaꝝ tunc sunt vocanda ad ꝯcilium
ꝓuinciale cum de eorum factis agitur.ĩ.de his q̄ fi.a p̄la.sine cō/
sen.ca.c.nullus.ałs non nisi de honestate vel propter concilium
lxiij.di.obeuntibus.Cause autem archiep̄oꝝ ad papam sunt re/
ferende vt hic.Alij tamen dicunt ꝙ ep̄i in concilio non sunt iudi
ces sed assessores:sed siue sint assessores siue iudices non valet ꝙ
fit eis non vocatis.xv.q.vij.ep̄s.nullus.lxiiij.di.ep̄i.sicut nec va
let snīa absente aduocato fisci.ff.de iur.fis.si fiscus.arg.C.đ sen.
⁊ interlo.cum snīa.Item concilium sic congregatum audire po
test accusationem criminalē ep̄i:sed determinare non.iij.q.viij.
c.j.⁊.q.vj.q̄ꝫuis.⁊.c.dudum.Et quando tractatur accusatio ep̄i
etiā in ip̄o tractatu necessarij sunt.xij.ep̄i.vt in ꝑ̄alleg.c.iij.q.viij.
c.j.nec n his.xij.computat̄ archiep̄s.xv.q.vij.felix.⁊ si haberet
suspectos aliquos ep̄os loco suspectorum metropoł.⁊ accusatus
alios eligēt:de cōsensu tn̄ alterius partis ⁊ de ea ꝓuincia si possit
vel đ vicina.ar.ij.q.viij.placuit.lxv.di.pla.⁊ credim⁹ ꝙ sint alij.
xij.necessarij ep̄i in ꝓcessu.s.in lit.cōtest.⁊ forte in auditione alle/
gationū:in receptione autē testiuꝫ nō vident̄ necessarij.Item vi/
detur ꝙ hic numerus sit necessari⁹ nō solum in criminali accusa
tione ep̄i:sed etiam si ciuiliter agit̄ de crimine qđ fatemur si exci
piat̄ de crimīe vt remoueat̄ ab archiep̄atu.xxiij.di.illud.xxxiiij.
di.quorūdam.nā post ammotionē taleꝫ vel repulsionē remanet
ita infamis ꝙ ineligibilis fit.vt.s̄.de elec.sup.Item ideꝫ dicim⁹
de inquisitione sacerdotū diaconorū vel subdiaconorū.⁊ vbicū/
q̄ꝫ ꝓ crimine agit̄ siue criminaliter siue ciuiliter dūmodo depo/
sitionis ab ordine vel officio snīa ferri debeat sic loquūtur.c.xv.
q.vij.ꝑ totum.iij.q.vj.accusatus.secus si pro ꝯtumacia ep̄s excō
municaret̄ vel suspenderet̄ ab archiep̄o solo qđ licet. Idem sec⁹
si agat̄ de crimine nō ad depositionē ab officio vel ordine:sꝫ am
motionē ab ecclīa:quia tunc solus ep̄s cum clericis suis pōt ꝓce/
dere:⁊ sic loquunt̄ capitula.xviij.di.si qs abbas.xvj.q.vij.inuē
tum.ĩ.de his que fi.a prela.sine con.ca.nouit.lxxxvj.di.siquidē.
Item secus etiā si suū interesse ꝓsequatur agēdo de crimine pu/
ta agēdo furti.Item no.ꝙ consiliū ꝓuinciale facit archiep̄s sine
primate:⁊ p̄mas sine archiep̄o.vt bene colligit̄.xviij.di.c.j. Itē
dicunt quidā hunc numerū esse necessariū etiam si ex delegatiōe
procedatur.ar.iij.q.vij.hoc quippe.sed hoc nō credimus de ne
cessitate:licet sit honestū pro excellentia cause ꝙ ita sit:⁊ in illo.c.
hec quippe:papa mādauit hoc ex speciali causa ꝓpter scandalū
regis.Item no.ꝙ in ꝯsilio omnes respōdere tenent̄ de singulis
querelis ac si citati essent.xviij.di.ꝓpter.qm̄ in criminali non de/
berent ad hoc respōdere nisi citati sint ⁊ nisi exp̄ssa sint crimina
sup quibus accusant̄.v.q.ij.c.vlt.quod autē dictū est ꝙ de ciuili/
bus questionib⁹ tenent̄ respōdere in cōcilio:intelligūt quidaꝫ de
cōsilio ꝓuinciali vel episcopali:sed in generali cōcilio dicūt cuili/
bet cōpetere ius reuocādi domum.Sed ar.cōtra eos.ij.q.vij.sy/
machus.credim⁹ tamē ꝙ si ꝑticulare vel generale consiliū ꝓ ali
quibus specialib⁹ negocijs inuocatiōe nominatis vocaret̄:qđ in
alijs ⁊ in ciuilibus ⁊ in criminalib⁹ causis haberet ius reuocādi
domū.(Inquisitio) licet quidā dicāt cōtra.hec inq̄sitio pōt fieri
sine p̄cedēte fama p.c.xviij.di.sane.qm̄ quidē.⁊ hoc eadē rōne:
q꞉ nō agit̄ hic ad interponendā penā de crimine. Item nō agit̄
spāliter de crimīe:sꝫ vt rationē reddat de talēto sibi ꝯmisso quo
illud administret ad qđ q̄libet minister tenet̄.Itē consiliū fit ob
hoc maxime.s.ad correctorē moꝝ.xviij.di.qm̄ quidē.(Consiliū)
ar.cōtra.s̄.de elec.cū in cūctis.§.penul.⁊ vlt.So.illud in digni/
tatibus.sed hic in bn̄ficijs.Item hic pena nō infringit̄ nisi post
secundā monitionē ⁊ post peccatū iteratū.illa in primo peccato
⁊ sine monitione.Item hec pena pōt sustineri ⁊ illa:quia licet su
perior ꝓuiderit ecclesie ꝓpter delictaꝫ eligētium illa vice qn̄ ma/
lum eligit.nihilominus ⁊ ꝑ consilium hec pena infert̄ vel impe/
tratur vt decetero ꝑ alium conferātur beneficia.(Suspēsionis.)
scꝫ archiep̄i vel omniū supradictoꝝ:nam licet consiliū ꝓuinciale
habeat potestatē suspēdendi:nō tamen habet absoluēdi.

EXtirpande. Puta episcopi abbates vel
alij potētes sꝫ iniuste.(Suf/
ficiens.)ibi dicit̄ studeat.s̄.de p̄ben.monachis.(Pre
benda.) hinc collige ꝙ in ecclīa annexa prebēde quis
non cogit̄ residere.⁊ licet cum tali prebēda recipiat aliā haben
tem curam animarū nō ipso iure vacat prima.immo licitum est
aliam habere:vel ex dispēsatione cuiuslibet supioris vel etiaꝫ de
iure cōmuni ꝯm diuersas opiniones quas no.s̄.de cle.nō resi.c.
vlt.⁊.s̄.e.cum iam dudū.nam cū causa ꝓhibitionis sit:quia non
potest apud vtrāqꝫ residere ⁊ ꝑ se curam agere.s̄.de cle.nō resi.
quia nōnulli.⁊.c.relatū.⁊ causa cesset in annexa que habet curā
quia ibi residere nō tenet̄:vt hic.Item ꝓhibitio cessat in prebē/
da de iure cōmuni apparet ꝙ cōstitutio de multa locuꝫ nō habet.
caue tamen tibi:quia licet talis prebendarins habeat in ecclesia
sibi subiecta vicariū:sepe tn̄ ⁊ ipse prebēdarius habeat curā ali/
quam laxiorē:quia non tm̄ sup vicariū vt possit euꝫ excōicare:vi
sitare:interdicere:⁊ alia huiusmodi facere:⁊ aliquādo minus la/
xam:quia sup vicariū tm̄ vel in ceteris casibus tm̄ : ⁊ hec omnia
ad curam ꝑtinent animarū.s̄.de elec.dudum.(Alioquin)idest si
nō residant in ecclesia que alij nō est annexa.vel nisi ibi ꝑpetuuꝫ
constituat vicariū.(Ille sciat se) parrochiali ecclīa ⁊ nō priuabit̄
illa ecclesia prebenda sed ꝑsona tm̄ tempore sue vite.ar.s̄.e.nisi.
(Priuatum) no.ꝙ qui nō residet in ecclesia in qua habet curam
animarū priuatus est ea ipso iure ⁊ potest alij cōferri.de hac no.
s̄.ti.proxi.ex tue.tutius est enim eum ꝑ sententiā priuare.ar.ĩ.de

concef.preben.vel eccle.nō vac.cum nostris.licet tutius sit nō re sidentem vel vicariū nō constituentē ꝑ sententiā priuare: tamen cum hec cōstitutio hanc penā constiterit ei satis videt̃ ꝙ sine alia sentētia priuationis sit priuatus auctoritate huius cōstitututiōis ⁊ ꝙ ille ad quē ptinet collatio possit eam alij cōferre dūmodo ca interueniāt que interuenire debent: quia oportet ꝙ moneat̃ tem pore cōgruo ⁊ loco ꝙ resideat ⁊ ꝙ assignet̃ tēpus ei certū.ff.de. ver.obli.si ex le.causa.⁊.l.se.s̃.de cle.nō resi.ex parte.⁊ tribus.c. se.immo ⁊ post hoc prudēter faciat si aliquantulū expectet: quia forte iusta causa impedit̃ que si esset reuocaret̃ sua collatio.v.q. v.c.j.ff.de vsur.mora.j.Rū.⁊.l.sciēdum.ff.de dam.infec.l.si fini ta.⁊ si forte.s̃.de re iudi.cū bertoldus. Item videt̃ ꝙ si pateret̃ li.con.super hoc.s.an teneat̃ residere ꝙ ex tūc sit priuatꝰ ⁊ possit alij cōferri.ar.ff.de ver.obli.nemo.⁊ hec vera sunt nisi certa dies ei assignata sit a p̄lato nō a capitulo: ꝙ nō habet potestatē eū iu dicandi: vel eius renūciationem recipiēdi infra quē residere vel aliud facere deberet: quia tūc nō est necessaria alia monitio post diem.C.de cōtrahen.⁊ cōmit.stip.l.magnā.j̃.de cōcef.p̄ben. vel ec.nō va.c.ij.s̃.de elec.cū in cunctis.vij.q.j.p̄sentium. Item hec habēt locū vbi est pena adiecta alicui negatiue vel alijs verbis equipollētibus negatiue sicut erat hic.s.si non resederit in eccl̃ia: vel si nō cōstituat vicariū: ⁊ sic de de alijs.sed si pena esset adie cta alicui affirmatiue: videlicet si pcussisset clericū sit excōicatus: vel si receperit scd̃am eccl̃iam careat prima.xvij.q.iiij.si qs sua dente.s̃.e.de multa.⁊ hoc pōt videri vbicunq̃ irrogat̃ infamia ip̄o facto.ff.de ritu nup.palam.§.quēadmodū.C.de secun.nup. l.j.⁊.ij.tunc sine vlla monitione statim ipso facto incurrit in pe nam: vt in p̄dictis decre.⁊ est ratio quia nō facta lateret: sed facta se manifestāt. Si autem super priuatione nulla lata sententia est a iure tunc nō poterit ꝓcedi ad electionē nisi prius obtineāt sen tentiam a supiore siue papa siue alio.s̃.de cle.nō resi.ex pte.⁊.c. qualiter.vel nisi ferat̃ cōtra eos sn̄ia priuatiōis.s̃.de cle.nō resi. ex tue.potest tñ ⁊ minor pena eis infligi.s̃.de cle.nō resi.c.cū ad hoc.⁊.c.tue.⁊ in his omnibꝰ contrahit̃ heremodiciū: quia noto rium est crimen.s.cōtumacia: sed tñ si postea inueniant̃ excusabi les restituant̃.s̃.de in inte.re.ex litteris.iiij.q.v.c.j.vij.q.j.presen tium.C.de ac.ea.

IN lateranē. decimas. j̃.d̃ bis que fi. a prela.sine con.ca.cum apl̃ica. (Nominatim interdi ctos.) nominatim interdicti dicunt̃ quilibet de qbus certū est ꝙ sint interdicti. vnde dicunt̃ hic noīatim interdicti etiā si castrū vel ciuitas sit interdicta: nō nominatim autē excōicati vel inter dicti dicūtur quādo sic fert̃ sn̄ia: excōmunico vel interdico talem cum suis fautoribꝰ vel pticipibus. pticipes enī nō sunt noīatim excōicati vel interdicti.⁊ ideo nō tenet̃ quis vitare eos. vt.vj.q. ij.c.ij.⁊.iij.nisi forte esset notoria horū participatio ita ꝙ nō esset inficiatiōi locus.s̃.de coha.cleri.⁊ muli.tua.ar.cōtra.xj.q.iij. ex cellentissimus.vbi innuit̃ ꝙ tales vitari debent.sed nō dicit hoc: sed dicit pticipes puniēdos qui cōtra preceptū talibus cōicaue runt.s.excōmunicatis. (Pleno) idest que nō sunt exēpte a iuribꝰ diocesanorū.xvj.q.ij.visis.licet eas edificauerūt.vt no.j̃.de pri uile.cū ⁊ plantare.in.§.in eccl̃ijs.quales sunt in quibꝰ dn̄i habēt iuspatronatus ex fundatione sua.nam tunc deberēt p̄sentare in stituendos p̄sbyteros ep̄o: ⁊ ep̄us cum eius ꝯsensu presentatos instituat.presentati autē ep̄o de sp̄ualibus: patronis aūt clericis de temporalibꝰ respondebūt: ⁊ sic intellige.xvj.q.ij.c.ij.j̃.de ca pel.mo.c.in ecclesijs.hi patroni etiā habere debēt curā ecclesia rum vacātium.s̃.de sp.bo.me.⁊ no.de offi.ordi.cum vos.Si au tem in fundatione dominiū rerū ecclesiaꝝ quas eccl̃ie dedit sibi detinuisset tunc posset censum imponere.vt no.s̃.e.de monachis ⁊ alia faciet vt ibi no.nam tunc p̄sbyteros ponet si nō habēt ali quam prochiam ⁊ remouebit ad velle suū vt.j̃.de priuil̃.volen tes.§.sane.quem aliqui nō habent: immo plus dicimꝰ ꝙ etiam si prochiam nō habeat.tamē sacerdos de spiritualibus debet ep̄o respōdere: puta qualiter celebret: qualiter ornet eccl̃iam ⁊ huius modi: sed tunc credimus ꝙ abbas possit ponere ⁊ remouere sa cerdotem ad suū velle. Si autem ex donatione laici habēt iuspa. ecclesie tunc nō plus poterit.s.q̃ʒ laicus poterat.s.p̄ñtare poterit tm̄.nam plus iuris in aliū transferre nō pōt q̃ʒ ip̄e habuerit.xvj. q.j.si quis laicus.ff.de distrac.pig.si de. Si autē ep̄us dat nō ius patronatus sed ecclesia que nullum habet pplm alteri ecclesie: si dat eam in ꝓprios vsus tunc eccl̃ia ponat in ea aliquē vicarium qui sine ep̄o ponet ⁊ remouebit qui nihil iuris habet in eccl̃ia do nata.j̃.de his que fi.a prela.sine con.ca.tua. sed tm̄ alia eccl̃ia fin gitur p̄latus illius ecclesie vel potius ecclesia donata fingit̃ gran gia vel prioratus vel administratio.s̃.de cōfir.vti.vel inuti.por recta.j̃.de censi.c.vlti.sed quicūq̃ʒ fuerit sacerdos ep̄o de spiritu alibus p̄dictis.s.vita sua ⁊ alijs respōdebit: ⁊ tunc licet posit resi duum sibi accipere fructū tñ seruabit ecclesia in pristino statu.s. vt sint ibi clerici licet nō ppetui vt consueuerūt nisi expresse cōcef sa sit: sic ꝙ eam sibi appropriet eiectis clericis.j̃.de donatio.pa storalis.alij autē dicunt cōtra.ar.opti.pro eis.j̃.de his que fiunt a prela.sine con.ca.tua.⁊ hec intelligo vera: sed hec ecclesia non habet collegiū: si enim haberet collegiū oporteret ꝙ clerici ⁊ p̄la tus essent ppetui.vnde nō posset remoueri p̄latus eius nec clerici qui ius habent ab abbate sine iusta causa.j̃.de sta.mo.c.ij.§.vlti. Et dicunt quidā ꝙ si nec etiam si cōmittat culpam pōt remoueri de ecclesia collegiata seculari ꝑ abbatem tm̄: sed abbas requirat ⁊ ipso referat: non enī abbates ⁊ minores iudices possunt cleri corū causas crimīales diffinire.ar.xvj.q.vij.ep̄o nulli.lvj.di.sa tis.s̃.de offi.archid̃.ad hec.⁊ no.s̃.de offi.ordi.quāto.nec mirū si facilius monachi q̃ʒ clerici remoueātur.j̃.de si.per tuas. Item hoc locū habet in eccl̃ijs que nō sunt prochiales nec populū ha bent.nam ille etsi ꝯcedantur in ꝓprios vsus vel auctoritate pro pria qui couuertat̃ ī ꝓprios vsus tamē necesse habet in ea aucto ritate ep̄i instituere prelatū ad minus ppetuum vicariū quē nō potest remouere aliquis preter ep̄m.ar.j̃.de priuil̃.pastoralis.s̃. de sup.negli.prela.c.ij.⁊.s̃.e.c.ꝓxi. Item p̄dicta intelligūtur nisi concessa sint in ꝓprios vsus ⁊ pleno iure quo casu potest abbas presbyterū instituere in eccl̃ia donata ⁊ quasi vicarius ep̄i conce dere ei curam animarū ⁊ remouere ex causa cū cause cognitiōe. sed causam vel accusationē criminalē huiꝰ sacerdotis nō audiet: nec ꝓpter crimen eum ammouebit: licet forte ꝓpter malā admi nistrationē amouere liceat.ar.xvj.q.ij.visis. nam vt ibi dicitur piacula sacerdotū puniētur ꝑ episcopū. Item omnia sacramēta que ꝑ alium q̃ʒ ꝑ ep̄m ministrari nō possunt: vt consecratio alta rium: collatio odinū ꝑ episcopū ibi fient. Item etiā dicūt quidā ꝙ visitare poterit.ar.de censi.cum ve.⁊ hoc satis credimus ma xime si abbas sit negligēs in visitādo.nam licet sp̄ualia cōcesse rit abbati tamen sibi retinuit visitationē. maxime si negligēs sit abbas. vel dic ꝙ vterq̃ʒ habet ⁊ si concurrant: ep̄us preferet̃ nisi aliter obtineat de cōsuetudine: sicut est in archidiacono ⁊ alijs p̄ latis qui sub ep̄o sunt. Et ꝙ dicit.c.xvj.q.ij.c.j.loquit̃ etiam spe cialiter de institutiōe ⁊ nō est trahendū ad alia. Item hic de spe cialibus respōdebit abbati: ⁊ est ratio supradictoꝝ.s.ꝙ predicta remaneāt penes ep̄m.licet enī pleno iure eccl̃ia trāstulit in abba tem: quia tamen exercere nō possit abbas ⁊ nō sit aliqua ecclesia vbi nō oporteat fieri ea que iuris ep̄alis sunt: iustum est ꝙ hec in abbatē trāslata nō intelligātur.ar.ff.de offi.preto.legatus. hoc ipsum intelligimus verū: etiā si abbas cui donat exemptus est. Sed si alij ep̄o donaret̃ pleno iure: tunc cum recipiēs ep̄us iura ep̄alia exercere possit: intelligimus enī illa trāsisse: nec vlteriꝰ p̄ dicta alius ep̄us exercere poterit dūmodo al̃s donatio sit legiti me facta. Si autē nō concedat ep̄us eccl̃iam in ꝓprios vsus sed vt al̃s sit ei subiecta obtinet qd̃ habet̃.j̃.de dona pastoralis. Itē no.ꝙ nō est licitum monasterio quādo edificat eccl̃iam ip̄am in stituere vt habeat eam ꝓ grangia vel etiam ꝓ monasterio: ⁊ vt ea que dabātur ei ad proprietatē monasterij deuoluant̃: cū enī capelle a monasterijs edificate lege diocesano ep̄o sint subiecte. s̃.de offi.ordi.conquerēte.⁊ non sit licitū edificatori ep̄alia iura minuere: ⁊ ꝑ quodcūq̃ʒ pactū vel legem donationi impositaꝫ.x. q.j.c.ij.⁊ se.c.⁊.c.nouerint.sed si essent grāgia vel monasterium minueret̃ eius ius: quia lege dioc̃.sibi nō subesset.xvj.q.j.cū pro. de censibus.c.fi.ergo hic nō licet facere: sed si vult facere ꝯtra eiꝰ consensum faciat.x.q.j.c.j.⁊ si nollet hoc facere agat cū supiore. (Pro rebus) quādo directū dominiū penes edificantē vel qñ ad minus edificauerit.vt.s̃.e.de monachis.⁊.c.cū de possessore.⁊. j̃.de priuil̃.cum ⁊ plantare.§.in eccl̃ijs.vbi no. (Inconsultis) sed nec episcopis cōsultis ep̄us faciet hoc cū cōsilio abbatis.xvj.q.ij. c.ij. (Notos) no.si prelatis presentētur noti eos tenetur admitte re nisi aliud prohibetur cōtra eos: si ignoti nō admitterētur nisi probarētur esse boni testimonij.

LIcet. ⁊ distributores. s̃.d̃ cle. nō resi. in pre.decetero.si tñ nō sunt distincte p̄bende vel certi redditus scholaribꝰ ꝓuideri debet de cōibus ꝓuentibꝰ detracto eo qd̃ cōmuni mense debet̃.ar.s̃.de cle.nō resi.in pre.c.decetero.

EXposuisti. (Generalis) q̄r ibi statuebat̃ ne aliqs haberet eccl̃iam nisi resi deret ī ea.s̃.e.ti.extirpāde. (Cū eis canonicis. (Fieri ⁊) intellige ꝙ sepatim ꝯcedebat̃ capelle a canonicatu q̄r si essent ānexe p̄bendis nō debuerūt eis auferri. (Poteris) au ctoritate dn̄i pape: alij ꝙ sua auct̃e.vt.j̃.de exces.p̄la.sicut vnire.

O[Q]ilectus fili⁹. friuolaꝫ. Quia siue clericus siue laicus sit qui iura spūalia habet semꝑ de eis rñdere teneẜ exequi cōferēdo primā que vacauerit.

S[A]p inordinata. reputādi Ad ꝑlaturas qđ ex eo apparet qđ sequitur: bñficiari. ṡ. de eta. ⁊ quali. ⁊ or. pre. ex ratione.

C[A]um causam. scinderetur ſꝫ de cōmunibus integrari debet.

U[V]enerabilis frater. deuoluta) ⁊ ideo ad delegatū pape eius donatio ꝑtiebat.

C[A]um oliꝫ. ad rethoricam. ĩ. de ṽ. sig. tua nob. ⁊. ĩ. de rescrip. de mandato. ꝯtra so. satis vꝫ ꝙ attenta significatōne vbi: nomīe bñficij pñt intelligi dignitates ⁊ bñficia hñtia curam animaꝝ. ⁊ sic loqtur ꝯtrariuꝫ. Sꝫ rescripta bñficialia sunt restringenda: vt no. ṡ. de trāsla. epi. c. fi. ⁊ ideo hoc sic restringitur. vñ aliquib⁹ videẜ ꝙ si in lr̃a diceret ꝙ alicui ꝓuideret in bñficio ꝓbendali vel alio ꝙ bñ poterit ei ꝓuideri in cura animaꝝ ꝙ facilis ē regressus ad suam naturam. ff. de pac. si vnus. §. pactū. Alij tñ dicūt ꝙ propter adiectionē ꝑdictam nō poterunt sibi ꝓuideri in cura animarū: ſꝫ in altaribus ⁊ decimis ⁊ etiam ecclijs que non hñt curas animaꝝ. Aliqui tñ dicunt ꝙ ꝑ hāc decre. non ꝓhibentur ꝓuideri in bñficio hñte curam animaꝝ: ſꝫ in dignitate hec eius eccl̃a de qua hic loquiẜ hꝫ canonicos ⁊ priorem licet mandeẜ alicui ꝙ prouiderit alicui in bñficio hñte curam animarum: non tñ potest prouideri in aliqua dignitate vel ꝑsonatu: nec etiā in plebanatu alicuius plebis. sed potest ꝓuideri in aliq̃ eccl̃a vbi sit minister sic simplex in tꝑalibus ⁊ spūalibus ꝙ non voceẜ in aliquo nomine dignitatis. nec facio vim an eligatur a capl̃o an ab alio vt hic ꝙ rescripta bñficialia tanq̃ꝫ ambitiosa sunt restringenda. Item ⁊ eadem ratione videẜ in dispensationibus sup pluralitate beneficioꝝ. Item no. ꝙ si scribatur pro aliquo ꝙ sibi ꝓuideaẜ de ꝓma vacatura alicuius eccl̃ie vl̃ q̃ꝫcito se facultas obtulerit si vacet ꝑpositura vel aliqua dignitas ipius eccl̃ie vel officium non debet ei ꝓuideri: tunc ꝓbenda que tunc vacauit ꝑ mortem ꝑpositi siue ꝓbenda esset ꝯnexa ꝑpositure siue dignitati vel officio siue non. Et hoc dicimus ea rōne: quia rescripta pape sunt intelligenda: ſꝫ ꝙ honeste pñt impleri. ⁊ si honeste non pñt iam impleri papa libenter audit excusationes. ⁊ maxime in istis bñficialibus rescriptis que sunt ambitiosa: argu. ṡ. e. cum teneamur. ṡ. de rescrip. si qñ. ṡ. de trāsla. epi. c. fi. vbi no. Item si hoc exꝑssisset papa dicere si vacauerit aliqua dignitas: peto ꝙ illa dignitas remaneat sine ꝑlato ⁊ ꝓbenda sua mihi assigneẜ: ꝑsumendum est ꝙ ista nūquā ꝯcessisset. Item si dixisset: dñe peto ꝙ bene eligatur aliquis ad dignitatem vacantē: sed non detur aliqua ꝓbenda electo sed mihi. non enim ꝑsumendum est ꝙ sub generali clausula ꝯcedat qđ sub speciali ꝯcessurus non erat. C. q̃ res pig. ob. pos. l. j. ⁊ idem qđ dicum est in dignitatibus idem intelligo ⁊ eadem rōne etiā in ꝓbendis aliquibus ordinibus annexis ꝑ statutum vel ꝯsuetudinem vel ꝑuilegium. ⁊ idē est etiam si ꝓbende non sunt annexe aliquibus ordinibus: sed tm̃ certus numerus debet eē in aliqua eccl̃ia sacerdotum vel diaconoꝝ vel alicuius ordinis. nam tūc si moriaẜ aliquis de numero statuto non assignabiẜ ꝓbenda mortui prius recepto: immo dabiẜ illi qui successit in eodem in ꝑmo ordine. tñ in hoc casu credo ꝙ si ille qui primo receptus est si velit ⁊ idoneus est ꝓmoueri ad ordinem defuncti qđ ꝑferri debet: licet secus sit in dignitatibus. ibi enim quādocunqꝫ ille pro quo primo scriptum est velit ⁊ idoneus sit ꝓmoueri ad dignitatem vacātem non tñ potest eam petere: quia non est de ea ꝯferenda mādatum: ſꝫ secus ē quādo vacat canonicatus alicuius ordinis quia illum bñ petere potest dum velit ⁊ idoneus sit ad illū ordinem promoueri cum scriptum sit ꝓ canonicatu: ⁊ nulla vel modica est distinctio inter canonicos ꝓpter ordines. est ergo sic intelligēdum rescriptum ꝙ primo recepto prouideatur de prima ꝓbenda que ibi vacauerit: ⁊ nulli alij ꝓbeaẜ. ac ista ꝓbenda etiā si non debeatur certe ꝑsone: debentur tñ dignitati vel officio vel ordini q̃ non moriunẜ. Item intelligendum est de ꝓbendis que honeste ⁊ sine ꝑiudicio ecclesie ꝯferri pñt. (Tenere) quia sup eis potestatem non habebāt. ṡ. de off. iudi. c. pe. vel qđ est melius nō hēbat iurisdictionē super collatione rectorie. (Prouidet) Nō ꝙ cum mādaẜ alicui ꝙ alij ꝓuideat si hꝫ aliud bñficium sufficiens admittenda est exceptio cōtra ꝓmissores ne ꝓuideat ꝙ al's sufficienter est bñficiatus: vel si iam ꝓuidit q̃ꝫtum in se fuit admittetur ꝯtradictio. ⁊ etiā post latam ꝓ eo sententiaꝫ si mō appareat ꝙ iure nō potuit hoc bñficium obtinere. vide. ṡ. de rescrip. ꝯstitutus. in fi. ⁊ no. in. e. c. ad aures. ꝙ nō ꝓsequaẜ effectū ꝓuisio tāq̃ꝫ ea q̃ nulla est puta facta de ea ꝑsona ad quē nō tradebaẜ mādatū pape. ṡ. e. cū teneamur. ṡ. de rescrip. postulasti. secus aūt videẜ si alicui esset ꝯcessum ꝙ ꝓuidet vni clerico cui vellet nulli⁹ noīe exꝑsso: q̃ tūc pōt ꝓuideri tali clerico q haberet sufficiēs bñficium dūmō nō ꝓhibeaẜ a iure habere aliud bñficiū. Rō diuersitatis ē: quia primū rescriptū fuit ambitiosuꝫ ideoqꝫ restringēdū: vt no. ṡ. de trans. epi. licet. sed secundū rescriptū nō est ābitiosum ſꝫ gratiosum ⁊ iō expectandū est. ĩ. de dona. cū dilect⁹ ⁊ magis gratiosum ⁊ magis extēdendum est si dicat: ꝓuideas tali ecclesie.

De clerico egrotante vel debilitato. Rubrica

C[A]um percussio. Hortamur) forte talis excōmunicato necessitatis est. (Exiguitate) ⁊ sic videẜ ꝙ habebit de victualibus ⁊ de quotidianis distributionibus.

Presbyterū. abscisos. repete q̃ dixim⁹ ṡ. de cor. vitia. c. ex parte. (Probibemus.) no. nō esse irregularē corpore mutilatum.

D[E] rectorib⁹ ecclesiaꝝ. ⁊c.

T[V]anos. lepre. ⁊ dicit lau. ꝙ sacerdos leprosus priuatur officio actualis administrationis: dignitatē autē tenet siue officiuꝫ ꝙ in ius resonat: puta quia sibi obedieẜ in his que vtiliter mādabat. ar. ĩ. e. c. pri. vij. q. j. quia frater. ⁊ dandus est ei coadiutor. ṡ. e. c. pri. alijs videẜ ⁊ forte melius ꝙ oīno sit ab administratione ⁊ dignitate repellēdus: ⁊ rñdetur. c. pri. ꝙ ille nō erat sic infectus ꝙ adhuc posset esse in collegio suo. his casibus priuaẜ quis iure suo sine culpa sua. Pauptas: odiuꝫ: fauor: vitium: scelus: ⁊ ordo. Pauptas. xvj. q. ij. ⁊ temporis odiuꝫ xv. q. ij. ita nos. fauor. xxij. di. renouātes. vitiuꝫ vt h. scelus. xxiiij. q. iij. si habes. ordo. xliiij. di. frequens. generaliter.

C[C]onsultationibus.

E[E]x parte. cōpellere Secus ĩ leproso. ṡ. c. pri.

De institutionibus. Rubrica.

N[N]on ampli. Regere.) ⁊ hospitalitatē seruare. ṡ. de ꝓben. ꝺ monachis. ⁊. ṡ. de sup. neg. prela. sicut. §. similiter. Sꝫ si plures q̃ꝫ sint ibi inde possint cōmode sustentari ibi plures ponendi sunt. ĩ. de cen. q̃ꝫto. xij. q. j. ꝑcipimus. xvj. q. vij. omnes. tñ ꝓpter incrementum modicū nō est augendus numerus. C. de alluuionibus. l. penult. ⁊ vlti.

I[I]n ecclesia. numero ⁊ ita ius canonici ⁊ canonie nō cadit nisi ĩ clericū. xxj. di. cleros. vel in ꝯuersum habitu ⁊ ꝓcessione. ar. xxiij. q. j. paratus. xij. q. j. cui. nam ⁊ q tale ius emit simoniā cōmittit. j. q. iij. saluator. nam si in alios laicos ius canonici caderet: ergo de rebus eccl̃ie disponere possent: ⁊ essent in cōtrarium iura illa. xcvj. di. bene quidē. ṡ. de iudi. c. ij. nos credim⁹ ꝙ vbi est certus numerus canonicorū vel distincte prebēde ꝙ etiam ꝑ cōuersos ꝓfessos nō impleẜ numerus canonicorum: canonici eni debēt scire lr̃as: ⁊ seruire deo in ordinib⁹ suis ⁊ in officijs. xxj. di. cleros. ⁊ ꝑ totum. lxxxj. di. eos. ⁊. c. si qd. q̃ꝫuis aliter sint religiose ꝑsone. xij. q. j. duo. ⁊ incidat in canonē q tales verberat. ĩ. de sen. excō. nō dubiū. Quidā etiā dicūt in hos cōuersos nō possidere ius canonici vt voceẜ ad electōes vel alienationes vel ceteros cōtractus. xij. q. ij. sine exceptione. ⁊. c. placuit. lxiij. di. c. j. ⁊. ij. ĩ. de sta. mo. c. vlt. §. ꝑcipimus. Ius autē monachi bene cadit in laicū. vñ credimus ꝙ intererūt electionibus alienationib⁹ ⁊ ceteris cōtractibus monasterij. ar. xvj. q. j. generaliter. xciij. di. a subdiacono. Idem dicim⁹ de hospitalarijs. ṡ. de arbi. cū olim. Alij tñ dicūt ꝙ si de ꝯsuetudine esset ꝙ de aliquo religioso loco aliqs laicorū vel professoꝝ vocareẜ ad electionē in ecclesia sclari: vel etiam cōuersi eccl̃ie: forte ꝓpter hoc nō esset censenda nulla electio: nec est contrariū. ṡ. de elec. massana. quia ibi

loquif de laicis puris nō ꝓfessis: clerici tñ q̄ prebendanf in eccle
sijs si non habēt ibi ius canonicat⁹ nullo modo ad electionē vel
ad alia canonica facta capituli vocari debēt. Sed aliter deberet
deuote seruire. j. de sta. mo. c. vlti. ⁊ penult.

Ex frequentib⁹. officialiū.

Nomine taliū officialiū intelligo hic ꝯprehendi oēs
ad quos de iure vel ꝯsuetudine approbata ptinet col
latio: siue sicut archidia. siue alij dūmodo auctoritate spāli vel ge
nerali epi faciāt. (Recipiūt) ⁊ male. licet eni patroni laici: vel etiā
laici vel alij possint pñtare nō tñ possunt ꝯferre: sed epus hoc fa
cere debet. s. de pben. ⁊ digni. in laterañ. imo idem dicim⁹ de cle
ricis qui licet possint eligere tñ bñficia habere nō debēt sine assē
su epoꝝ: nec instituere vel cōferre: nec etiā ei ꝓdest cōsuetudo
de hoc no. j. de conces. pben. ꝓposuit. (Institutiōibus) xvij. q. ij.
nullus. lxxj. di. per totū. (Ex officio.) no. archiepm habere iurisdi
ctionem in oībus que generaliter tangūt statutū totius ꝓuincie.
(In illos) tenet hec sentētia archiepiscopi in subditos suffraga
neoꝝ: quia negligētes erant: vel quia status totius prouincie
inficiebantur. ar. viij. q. iij. c. j. ⁊ c. sequen.

Auctoritate vltra. quam facultas.) s. e. c. j.

Ad decorē. acceptus est deo xxij. q. iiij. c. his ita. (Hereditario) vij. q. j. apostolica. (Dicit) patriarcha.

Cum venissent.

Potest itelligi hec de
cre. q̄ solus archieps
intētauit petitoriū sup iurib⁹ istis cōtra archidiaco
num. s. intentando negatoriā: negādo ius custodie ⁊
institutionē ptinere ad archidiaconū: vel confessoriā: dicēdo hec
iura ad se ptinere: sed huic intellectui videf ꝯtradicere infra: vbi
dicit statuim⁹ archidiaconū tuendū: per qđ apparet possessorio
actū. Sed dic illā nō fuisse diffinitiuā sniam sed interlocutoriā vt
ibi dicit illaꝫ nō fuisse. nam pēdente primo iudicio sup ꝓprietate
archiepus molestabat eum vel archidiaconus timebat molesta
tionem archiepi sup possessorio. vnde papa ex officio suo qđ ha
bet locū in his que post litē contestatā accidūt pcepit euꝫ tuendū
supple lite pendente: ⁊ hoc innuit lr̄a que sequif: donec ꝓbatum
⁊c̄. pōt etiā intelligi hec decre. q̄ vterq̄ agebat iterdicto vti pos
sidetis. ff. vti pos. si duo. ⁊ l. ambo quoq̄ in fi. ⁊ l. vlti. ff. de sup
fi. l. j. §. proponif. ⁊ quia archi. melius ꝓbauit ferf pro eo snia. ⁊
est idem dicere eū tuendū: sicut aduersariū cessare a molestatiōe:
quia dicif prius. nam iudex in snia nō debet condēnare id quod
hic fecisse videf dicendū eū tuēdum qđ p aliū q̄ꝫ p iudicē fieri nō
debet: sed aduersarius tamen condemnādus est: vt nō molestet
non iudex vt tueatur: ⁊ idem esset si ab altera parte intētaretur:
sed huic videtur cōtradicere quod sequitur donec eius ⁊c̄. quod
habet locū tm̄ cum de ꝓprietate agif. Sed respōdeo expone lit
teram donec ꝓbatum fuerit: supple cū agef de ꝓprietate postea
nō modo cum possessorio tm̄ agif: ⁊ si huic archidiacono posses
sorio agenti obiectuꝫ esset q̄ precario possideret ab eo audiēdus
erat. ff. vti pos. l. j. §. vlt. ⁊ eodē si obijciaf q̄ psonalis est donatio:
sed vnū credimus q̄ licet qñ aget possessorio nō potuit ꝓbare p
sonalem concessionē. nihilominus tñ postea cuꝫ agit de proprie
tate probare poterit: quia alia est actio ⁊ ad aliud agif. ff. de ex.
re. iu. ⁊ an eadem. ⁊ no. s. de elec. cum dilecti. j. de pur. cano. cum
dilectus. pōt etiam dici ⁊ leuius q̄ simul intentabaf possessoriuꝫ
ex parte archidiaconi: ⁊ petitoriū ex parte epi: ⁊ q̄ simul nō fuit
vtrūq̄ finitū: ideo est quia de possessorio liquebat p confessionē:
⁊ de ꝓprietate liquere nō poterat de facili. s. de testi. significaue
runt. ⁊ fm hoc videf vera opinio dicentiū q̄ in possessorio non
dicif dari diffinitiua snia sed interlocutoria: cuꝫ dicat interlocuti
⁊c̄. Et dic q̄ interlocutoria dicif que ferf ante diffinitiuā sniam
in petitorio proferendā. pmo dictū magis placet: licet ⁊ alia pos
sint de iure defendi: quia tunc pcarius nō pōt agere vti posside
tis cōtra donationē precario: vt. ff. de preca. l. si pcario. vel dic q̄
ambe ptes fuerūt corā papa: ⁊ vtraq̄ pars ꝓposuit ibi ius suū:
sed nō fuit ibi edicta actio: nec modus agēdi: nec libellus datus:
nec lit. contest. facta: sed cum ex narratione facti cōstaret pape q̄
archidiaconus possidebat decreuit eū in possessione tuendū do
nec archiepus ꝓbaret corā competēti iudice: ⁊ p legitimos tra
mites iuris personalē tm̄ fuisse donationē: vel abiurationē archi
dia. dicebat enim archiepus q̄ archidiacon⁹ iurauerat q̄ huius
modi libertatib⁹ se nō immisceret: sed cōtra videf q̄ quia abiu
ratio q̄ nunq̄ꝫ posset ꝓdesse archiepo: nec nūq̄ꝫ eius ꝓbationes
sup ea sint admittēde: quia archiepus ex iuramēto nō pōt agere
quia ex iuramēto nulla ꝓdita est actio nisi ex iudiciali vel neces
sario. ff. de iureiur. si duo. §. si iurauerit. ⁊ §. marcellus. Item nō
pōt dici q̄ forte agente archidiacono archiepus possit excipe de
abiuratione: quia cum archiepus possideat nō ꝯpetit ei actio nisi
interdictū retinēde possessionis: ⁊ cōtra agētem illi nō cōpeteret
exceptio abiurationis: vt no. de renū. sup eo. Item si admitteref
cōtra ius ⁊ ꝓbaret abiurationē nō tm̄ interponeref silentiū sup
libertatibus archidiaconi: sed archiepus absoluef ab impetitōe
rei. So. dicūt quidā q̄ fm canones etiam ex volūtario iuramēto
datur actio. ar. xij. q. ij. quicūq̄. ⁊ q. v. ioānes. xxij. q. v. iuramēti
sed nobis videf q̄ ex iuramēto nō cōpetit actio ciuilis: sed archi
episcopus poterat denūciare crimen piurij in quo archidiacon⁹
manebat miscēdo se pdictis libertatib⁹ ꝯtra ꝓprium iuramentū
sicut expsse innuif. ⁊ ar. s. de iudi. nouit. xxij. q. v. oia. ⁊ s. de iu
reiur. quēadmodū. in fi. ⁊ tunc bñ cōsonaret sentētia petitioni. s.
q̄ imponeret archidiacono silentiuꝫ. i. q̄ de cetero nō immisceret
se pdictis libertatib⁹. ⁊ hoc videtur verius: ⁊ sic est in registro.
Item nō videf veꝝ qđ hic proxime dictū est q̄ possessori nō cō
petit nisi interdictū vti possidetis: quia pro incorporalib⁹ bñ cō
petit cōfessio ⁊ negatio: vt no. s. de iudi. examinata. ⁊ ea ꝓposita
ab archidiacono archiepus excipiet de psonali concessione ⁊ de
abiuratione. (Venissent) ligaturi sup iure instituēdi psonas ⁊ cu
stodiendi vacātes ecclesias. (Iure cōmuni). s. de offi. ordi. cum
nos. contrariū. ar. lxx. di. c. ij. ar. lxiij. di. si in plebib⁹. (Cōsuetudi
nem.) j. q. iij. c. res. ⁊ c. ꝓuenit. xvj. q. vlt. nulli. ar. cōtra. s. de ap.
bo. me. cum. sed illud est de speciali ꝯsuetudine: vel illud est verū
in eccl'ijs que sunt de patronatu monachoꝝ. (Libertatū.) no. in
stitutioneꝫ ⁊ custodiā vocari libertates. (Ipm). s. archidiaconū.
(Post concessionē.) no. concessionē liberā extitisse licet post cōces
sionem aliqua excepit: ⁊ ex hoc nō fuit simoniaca receptio eius:
nam cum ius haberet: licitū fuit p talem responsionē ⁊ archiepo
deludere: ⁊ suā vexationē redimere. j. de simo. dilect⁹ fili⁹. (Tuē
dum) ppetuo fm opinionē q̄ actū fuit possessorio fm aliā opini
onem supple pendente: hoc video corā papa vel suis delegatis.
nam post litē terminatā auctoritate huius mādati nō esset tuen
dus cū hoc fecerit ex officio suo qđ finif postq̄ꝫ functus est officio
suo. s. de offi. dele. in litteris. Item quia acta iudicij pereūt. C. de
iudi. properandū: ⁊ interea cōputanda sunt hec mādata ⁊ forte
nō dicere male: q̄ interlocutoriā istaꝫ ꝓtulisset cum cause cogni
tione. s. auditis rationib⁹ hinc ⁊ inde: ⁊ interlocutoria solēniter
sit lata q̄ ppetuo ei staref: ⁊ in rem iudicatā trāsiret. ar. C. cōmi
nationes vel epistolas. l. iij. C. de sen. ⁊ interlo. ex stipulatu. ⁊ l. se
quen. ⁊ l. nemo iudex. ⁊ ff. q̄ me. cau. l. metum. ij. ⁊ s. de re iudi.
quēadmodū. nō ꝓbatur huic psumi concessionē realē nisi ꝓbef
psonalis: cum hic nō dicaf hic: sed quia est in possessione dicif eū
tuendū donec probef psonalis. dicunt eni quidā q̄ qñ fit psone p
sonalis presumif: qñ vero fit dignitati presumif realis: ⁊ alij di
cunt q̄ etiam qñ fit psone presumif realis: vt. ff. de an. lega. l. an
nua. §. titia. ff. de pac. iure gentiuꝫ. §. pactoꝝ. alij dicūt q̄ quādo
est in quieta possessiōe archidiaconi: incumbit ꝓbatio archiepi
scopo q̄ fuit personalis: secus autem si archiepiscopus esset in
possessione pacifica. ar. ff. si vsufru. pe. vt fru. iste archidiaconus
agebat nomie archidiaconatus: ⁊ ideo sufficit si archidiacona
tus erat in possessione hoꝝ iurium: etiam si archidiaconus qui
nunc est nunq̄ꝫ ea exercuisset. (Ex aduerso) mirū videf cum archi
diaconus hoc ipso q̄ cōfessus fuit sibi esse donatas libertates ab
archiepo confiteaf eas fuisse archiepi: q̄ archiepo incumbit pro
batio q̄ donatio fuit psonalis cum adhuc presumaf apud euꝫ p
durare: nisi cōtra ꝓbetur. ar. contra. s. de pscrip. si dilec. C. de p
ba. siue post. Respondem⁹ duas psumptiones esse ꝯtra istā. vnā
q̄ archiepus ꝯfiteatur se donasse licet psonaliter: ⁊ quia archidi
aconus erat in possessiōe sed si archiepus esset in possessione ⁊ nō
ꝯfiteretur se donasse nec psonaliter nec realiter tūc nō incūberet
ei ꝓbatio q̄ donatio esset psonalis: sed sufficeret ad probationē
dñi archiepiscopi cōfessio archidiaconi. (Hoc casu). s. quādo pso
nalis fuit donatio. (Anteq̄ꝫ). s. ante confessionem archidiaconi.
(Eas) libertates. (Archidiaconus) qui agebat. (Abiurasse.) hic
habes expresse fm secundā opinionē que erat q̄ vterq̄ agebat
possessorio retinēde possessionis q̄ exceptio abiurationis nō est
admittēda cōtra agētem interdicto vti possidetis: quia hic non
fuit admissa hec exceptio q̄ꝫdiu actū fuit possessorio. Sed modo
admittif quādo agif petitorio quod credim⁹: de hoc no. s. de re
nun. sup hoc. ⁊ idem videf q̄ exceptio psonalis cōcessionis ab co
facta nō sit admittenda: quia hic admissa nō fuit nec impediuit
sententiā super interdicto vti possidetis latam. Item si admissa
esset hec exceptio tamen cōtra eum erat sentētia dāda. ⁊ est ea ra
tio: quia licet psonaliter dicat se cōcessisse archiepus: archidiaco

nus tamen negabat nec in contrariū probatū fuit:⁊ etiam quia archidiaconus possessionē habet cui dicitur ꝑsonaliter cõcessa. secus autem esset si exceptio esset ꝙ ꝓcario esset ab archiepiscopo concessa.ff.de acquir.pos.si quis postea.quia tunc ꝓcarius nõ potest agere vti possidetis contra dãtem precario.ff.de preca.qui ꝓcario.(In hoc casu).s.qñ abiurauit.(Eboracē.)cuius specialiter intererat iura omniū membrorū sui corporis defendere:vel forte quia alienatio fuit quilibet admittif:vt no.s.de resti.cum olim.(Consulemus) hoc consiliū nõ habet locū nisi prius sētētia lata contra archidiaconū ante sententiã enim archidiacon⁹ iuuare se debet suis rationibus:quia cõtra archidiaconū tñ agebaf:⁊ ꝑsonaliter tñ cõtra eum:⁊ si ecclesia eboracē.vellet causam eius agere siue eo volēte siue nolente nõ admitteref:quia eius nõ interest causam archidiaconi ꝑsonalem agere:sed si admitteref cõtra ius excipe debet cum causa iam cepta esset nõ agere:⁊ h̄ dicit.j.s.ecclesia petēte:sed qualiter post sententiã habet locum:no.in glo.quid ꝓdest consiliū pape dignitati archidiaconi:cum plena sit ipsi archidiacono predictorū iuriū adiudicata possessio.imo si postea ꝓbetur archidiaconū ab archiepō abiurasse:si erat concessio realis nõ debēt restitui iura ꝑdicta archiepō nec sententiã pro eis restituēdis ferri:quia nõ pōt archidiacon⁹ dignitati sue preiudicare:sed tñ ꝑsone archidiacono precipif ꝙ se nõ immisceat.ar.s.de iureiurã.puenit.So.licet nõ restituãtur archiepō ꝑdicta iura:tñ ipse exercebit cū ipsi ꝑsenti archidiacono impositū sit silentiū nec ei cõtradicere poterit archidiaconus ꝓpter iuramentum ⁊ sententiã qua impositū est ei silentiū ⁊ archiepiscop⁹ solus est ad quē vacante archidiaconatu iura archidiaconalia tinent.vt no.j.de here.ad abolen.⁊ modo quo ad hec iura abiurata vacare intelligif:ꝙ ea exercere nõ pōt archidiaconus ꝓpter suã abiurationē:⁊ sic archiepūs exercebit.vnde necesse est ꝙ vel agente eboracē.ecclesia vel ꝑ officiū pape prouideaf dignitati archidia.vt restituaf ad id qđ ꝓcessum erat de facto.s.ad possessionem restituendã dignitati archidia.quã exerceat archiepūs. Sentētia lata cõtra presentē archidiaconū ꝓpter abiurationem vel vt decernaf ꝙ per vsum archiepiscopi vel per abiurationē archidi.nullum dignitate archidi.preiudiciū generef:auxiliū autem pape in modico vel nullo necessariū videf cõtra iuramentū quod nõ distringebat nisi ꝑsonam vel ꝯtra sententiã que nõ tangebat dignitatē:quia presenti archidiacono tñ impositū erat silentium:ꝙ predicta nõ exercent. vel potes dicere ꝙ etiã contra iuramētum necessariū est auxiliū:posset enim succedētibus temporibus:quãdo crederet aduersarij deficere ꝓbationes illicite ꝑstiti iuramēti vel etiã statim licet falso vel ficte diceret archiepūs ꝙ iuramētum erat prestitū in casu licito archidi.vnde ⁊ preiudicat successorib⁹:puta quia sciebat se nihil iuris habere vnde sibi litigare nõ expediebat vel alia iura equiualētia recepit pro istis iuribus que abiurauit.ar.ff.de pactis:cõtra iura.§.vlt.⁊.l.in ꝑsona.§.j. Sed certe ĩ istis casibus nõ petet ecclesia in inte.resti.aduersus renūciationem archidia. vel adiurationē archidiaconi quia nulla abiuratio. Sed dicet eam nullã:⁊ petet eam de facto tolli vel nullam pronūciari.ff.de in inte.resti.in cause.ff.de ferijs.l.j.Sed si renūciatio ꝓpter ꝑdictas causas teneat de iure:tamen quia in aliquo probaf lesa dignitas:tunc necessariū est auxiliū pape concessa resti.in inte.ipse etiã papa ex his que acta fuerūt coram eo fuit ita motus:quia ipemet ex officio suo ꝓcederet hoc. vnde nolens incutere timorem archiepiscopo vt aliter ꝙ̃ papa iniustam credebat discederet:cõminatur ei ꝙ ipse suū impendet consiliū:sed quãdo hic faciet vocabit archiepiscopū ⁊ audiet rationes suas:etiam alias ꝙ̃ illas quas allegauit agendo cõtra archidiaconum:quia cum tunc ad imponēdum silentiū ꝑsonalem archidia.sufficeret iuramentū etiam sine causa prestitū nõ illigabitur illa probatione tñ vbi petif sententia pronūciari nulla vbi eum oportet probare multa:vel etiã si petatur cõtra sententiã q̃ aliqua est restitutio in inte.que nõ datur nisi vbi cõtractus teneret:⁊ tamen propter lesionē datur restitutio.⁊ credimus hãc restitutionem posse peti viuēte isto archidiacono:sed si iurauit nõ exercere hec iura ille qui cõfert archidiaconatū exercebit nõ suo nomĩe sed dignitatis archidiaco.vel papa alicui cõmittet ꝙ hoc exerceat:vt no.j.c.pri.quia diuersitatē. vel dic cum effectu nihil vtilitatis accidit archiepō:quia postea petita restitutione vel sententia ꝓnunciari nulla:omnia iura restituanf archidiaconatui:⁊ hoc satis innuit littera precedēs:quia nos vel ad petitionē ⁊c̃. videtur alijs ꝙ archiepūs cõtra archidiaconū specialiter egerat proponens ꝙ iura predicta que sibi renunciauerat idem archidiaconus:⁊ etiam iurauerat ꝙ ea vlterius nõ exerceret ꝙ super eorum exercitio nõ molestaret archiepm̄. Vnde dominus papa iuste mãdat:ꝙ si ita est vt imponaf archidiacono silentium.s.ꝙ decetero nõ exerceat predicta ꝙ pōt esse sine preiudicio dignitatis archidiaconatus:non tñ complebit iuramentū in alijs.s.ꝙ ꝑdicta iura vel possessionē eorū vel quasi trãsferat in archiepm̄ cū hoc sine pctō facere nõ posset ⁊ sine ꝑiudicio eccl̄ie.s.de iureiur.puenit.⁊.c.si vero.⁊ ideo bñ dicit papa ꝙ etiã si iurauerit ꝯsulet dignitati:q2 lʒ sit priuat⁹ archidiacon⁹ exercitio illorū iuriū ꝑsonaliter:non tñ dignitatis priuabif nec in archiepm̄ transfertur:immo lʒ archidiaconus non exerceat:exercebit tñ alius nomine dignitatis.vel forte ipē archidiaconus hoc non suo nomine nec nomine archiepātus exercebit:sʒ nomine archidia.vel potes dicere ꝙ nõ solum egit archieps vt imponeref silētium persone:sʒ etiam dignitati cui intendebat ꝑiudicare archidiaconus:nõ ob.ꝑdicta decr.peruenit:⁊ si vero.quia hoc poterat fieri sine pctō ⁊ sine ꝑiudicio eccl̄ie hoc mõ:quia postea agēte eccl̄a vel papa ex officio suo restituet ꝑdicta iura archidiacono.arg.ad hunc processum.s.de iureiuran.debitores.⁊.c.ad nostram. ⁊ si his obijciaf ꝙ ipi capitulū ante sñiam latam contra archiepm̄ debebãt se opponere. Rñ.ꝙ non poterant:quia tantū ad archidiaconū possessio pertinet sui archidiaconatus iura defendere.⁊ ad capitulum pertinet postea cū apparet archidiaconum nõ posse agere.h̄ opinio non placet.(Alterutrum)siue fuerit concessio ꝑsonalis siue abiuratio intercessit(Archidia.).i.ꝑsone archidia.⁊ etiã ipi archidiaconatui. Sʒ in hoc casu vlti.s.qñ super abiuratione prouidebif successoribus si concessio fuerit realis. melius dicif ꝙ tantū archidiacono imponitur silentium personale.s.ꝙ tempore suo non se immisceat.⁊ prudenter faciet iudex si dicat in posterum ex hac sñia nullum dignitati ꝑiudicium generari. Sʒ oppones hanc exceptionem abiurationis ante litem ceptam cõtra archidiaconum proponendam:sicut falsi vel minus idonei procuratoris.C.de excep.l.penul.⁊ vl. Rñ.hanc exceptionem nõ eē declinatoriam fori sicut procuratoriam:sʒ dilatoriam. ⁊ iccirco sufficit ponere eam ante litem contestatam:⁊ postea probabitur ff.de excep.exceptiones.⁊ sic fuit hoc factum. vel pōt dici pemptoria:quia quo ad personam hmõi archidiaconus perimit negocium.nec intelligas ꝙ papa ꝑmittat consulere super sentētiã que nullo mõ tangit archidiaconalem dignitatem:sʒ sup abiuratione que erat generalis.s.quia archidiaconatus nomine renunciabat ⁊ iurabat.s.vt ea non obstãte libertates ꝑdicte adiudicētur dignitati archidiaconatus. vel intelligas aliter vt dicimus in glo.illa:quid prodest.(Neutrum).i.si concessio fuerit realis:⁊ non est iuratū.

Quam ad nostram. abbatie

Hec abbatia ē secularis.sic.s.de renun.ex trãsmissa.(Distinctio).xxiiij.q.j.dicim⁹.j.de iurepa.ꝑ tuas.j.de bap.⁊ eius effec.debitū.ff.de ac.tu.l.j.

Qui in viuorū. ponuntur.

sciēter:al's secus.vij.q.j.ꝑñtiū.

De ꝯcessione ꝑbende ⁊ eccl̄ie nõ vacantis. Rubrica.

Nulla ecclesiastica.(Tribuãtur.) vt in eis alicui def q̃si possessio iuris.(Promittatur) arg.contra.s.de ꝑbé.relatum.So.verum ē nisi a papa.s.de rescrip.eam te.(Et legibus).C.de inuti.stipu.ex eo.C.de pac.l.vl.(Inhibituʒ) promissio future successionis.(Sex menses)quidam dicunt ꝙ semestre tp̄s currit post ãmonitionem.arg.j.e.quia diuersitatem Alij dicunt ꝙ a tempore scientie.j.e.quoniam.arg.ff.de calū.annus.C.qui admi.ad bo.pos.l.ij.s.de sup.neg.ꝑla.lʒ.Alij dicunt ꝙ a tempore vacationis.s.de ꝑben.de multa.sʒ ibi supplendum est ⁊ scientie subtrahitur de hac ꝑscriptione sex mēsium tempus suspensionis ⁊ ꝑegrinationis.j.e.quoniam. Item dicunt qdã ꝙ lʒ sit decursū semestre tempus si anteq̃ʒ alius eligatur:ipse eligat qđ purgatur.s.de sup.neg.ꝑla.litteras.arg.ff.si quis cauť.⁊ si post.ff.de arbi.celsus.nos autem dicimus non posse purgare moram.arg.s.de sup.neg.ꝑla.lʒ.⁊.c.litteras.⁊ dicimus locū habere hãc translationem potestatis in omnibus dignitatibus officijs ꝑbendis vbi non sunt distincte vel certus numerus statutus:vt hic.⁊.j.e.dilectus.⁊.c.ex parte.s.de ꝑben.dilecto.⁊ licet olim non haberet locum in ep̄atibus.vt.j.e.dilectus.hodie tamē locum habet in illis.s.de elec.ne pro defectu.(Distulerit.) culpa sua.j.e.quia diuersitatem.vel per negligentiam:secus si per impotentiam iuris vel facti etiam culpa contingēte.j.e.quia diuersitatem.

Relatum debet. Nisi sit receptus in canonicũ.s.de pbẽ. relatũ.⁊.c.dilectus.s.de ↄsti.cũ.M.

Proposuit.⁊ assignatione Facienda cuȝ vacauerit nõ modo: alij dicũt q' statim debent assignare prebẽdam vacaturã: hoc modo ꝙ statim dabif ei quasi possessio iure pben. No.ꝙ cũ aliquis eligif in canonicũ ꝙ q̃ȝtuncũꝙ canonica sit electio:tamẽ post electionẽ necessaria est assignatio pben.per electionẽ eius datur ei ius canonicatus:assignatio aũt prebẽde consistit in facto ⁊ tribuit potestateȝ administrãdi i ea.nam nulli licitũ est sua auctoritate i eaministrare anteq̃ȝ prebẽda sibi assignef ab eo q potestatẽ habet assignandi a iure qualis est ꝓpositus vel decanus:vel quicunq̃ȝ alius cuiuscũq̃ȝ nomine censeaf qui curaȝ habet illius ecclesie in qua canonicus est elect⁹ in tẽporalib⁹.ar.s.de insti.c.ij.⁊ plus dicimus quia ex quo assignata est sibi prebẽda p eum ad quẽ pertinet de iure vel de cõsuetudine:etiã si ab aliquibus controuersiaȝ patiatur sup iure suo nihilominus tñ licite ministrabat:quia auctore pretore possidet:nec dicimus hãc assignationẽ esse cõfirmationem:nec in ea requiri examinationẽ psone nec electionis nec ipm debere audire contradictionẽ alicui⁹:sed summatim ⁊ sine inquisitiõe:si videf assignationẽ faciendã faciat eã:alioqn supsedeat ⁊ examinationẽ supiori dimittat:in platis autẽ qui habẽt curam animarũ necessaria est cõfirmatio ⁊ examinatio ⁊ psone ⁊ electionis. Sed cõfirmatio in his qui habẽt curã animarũ pcedit assignationẽ nec assignatio que als sibi videf bona ꝓpter appellationem est retardãda:quia nõ fit cum cause cognitione:nec in ea tribuitur aliquid iuris:⁊ hoc bene probatur.s.de ap.cõstitutis:⁊ eodem modo dicimus debere fieri assignationem stalli in choro:⁊ loci in capitulo p eum ad quẽ ptinet de iure vel de cõsuetudine.s.de pben.dilecto.⁊ si esset de consuetudine ꝙ sine aliqua assignatione ministraret staretur cõsuetudini. In his auteȝ qui solam administrationẽ temporaliũ habent sine cura nõ credunt quidã necessariã confirmationẽ nec examinationẽ. alij cõtradicunt ⁊ bene.ar.pro istis.s.de insti.ex frequẽ.(Executore) dicebatur enĩ in litteris exequaris.hic erat merus executor vel potius habẽs ministeriũ tm̃:de quo habes.s.de offi.dele.c.quoniã.⁊.c.pastoralis.§.quia.sicut ⁊ ille cui mãdatur ꝙ alicui ꝓuideat:videtur ꝙ teneat collatio facta ab huiusmodi executorib⁹ etiam nõ vocatis illis ad quos ptinet electio:quia eum recipere debẽt:sicut teneret collatio episcopi nõ vocatis canonicis qui eũ recipere debent ⁊ prebendam assignare:nisi in litteris contineref ꝙ istos moneret vel vocaret:quia tunc fines mãdati custodiẽdi sunt.ff.man.diligenter.s.de rescrip.cum dilectus.⁊ hoc satis videf hic.⁊ ar.j.de accu.accedẽs.immo plus videtur ꝙ si compareat aliquis qui velit aliqua dicere in personã eius cui conferẽda est prebenda ꝙ nõ debet audiri:quia minister vel merus executor est:⁊ super hoc nullã iurisditionẽ habet.s.de re iudi.decetero.vbi no.⁊ idem dico si vellet iudicẽ recusare quia nõ est audiendus.s.de offi.lega.nouit. Sed si vellet dicere rescriptuȝ per obreptionem obreptum videf ꝙ sit audiẽdus:quia etiã si executus fuisset mãdatum nõ reuocaref.s.de re iudi.cum olim.s.de rescrip.cũ dilec. sed hac ratione videtur ꝙ possit obijcere in personã instituendi. quicquid velit de iure ⁊ maxime peccatũ ꝙ si tacuit peccatũ suũ videtur littere surrepticie. Sed tu dic ꝙ ꝓpter hoc stricto sensu nõ dicnuf littere surrepticie:vt no.s.de rescrip.cum dilecta.xxv.q.ij.⁊ si non.sed certe hoc nõ placet quia nõ videf nobis ꝙ littere dicãtur obrepticie:quia impetrãs sit peccator.hec enĩ exceptio est contra personã ⁊ non cõtra litteras.alij tamen dicunt ⁊ forte bene:quia licet iste executor nullũ vocare teneaf:si tñ aliquis cõpareat qui velit dicere in psonaȝ ꝙ audire debet.ar.j.de accu.accedens.⁊.xxv.q.ij.c.fi.⁊ no.de hoc.s.de cau.pos.cũ olim. nec est simile de hoc executore vel ministro qui iurisdictionẽ habet:⁊ in eo qui solũmodo ex officio facit:prius tamen dictũ de districto iure magis sustineri potest. Item videtur ꝙ iste executor nõ possit cogere canonicos ad implendũ mãdatum aplicum.i.faciẽdum hunc canonicũ ⁊ primuȝ ea ratione:quia nõ videf sibi p litteras concessum.s.ꝙ eos cogat ad hoc:sed ꝙ ipse faciat. Item alia ratione hoc videf:ꝙ nõ videf ꝙ canonici etiaȝ si velint transactio temporis sibi indulto ad faciendũ hunc canonicũ vel etiã postq̃ȝ renunciauerũt euȝ facere canonicũ qd possunt:cum hec potestas faciẽdi eum canonicũ translata sit ad executorẽ:licet penes duos insolidũ hec potestas esse nõ põt. Sed licet nõ possit eos ad hoc cogere.postq̃ȝ tamen ipse executor vel minister cõtulerit prebendam coget eos ad recipiẽdum eum ⁊ tractãdum vt canonicũ:si mandans cuius auctoritate fungif habebat potestatem cogẽdi eos cum eius auctoritate fungaf:plus placet ꝙ nõ possit:quia p formã predictã non est sibi data iurisditio sed ministeriũ tm̃:hic tamen semper no.ꝙ iste executor bene faciet si audierit aliqua q̃ eum moueãt si cõsulat supiori:i auten.vt nulli iudi.§.⁊ hoc vero iubemus.de his no.j.de despon.impu.ad dissoluẽdum. hec que dicunf in fi.glo.posite super decre.ꝓposuit.in glo.que incipit:dicebatur:habent locuȝ vbi in litteris nõ est clausula ↄtradictores ⁊c̃.quia si est illa clausula ibi:tunc ⁊ anteq̃ȝ inuestiat eum ⁊ post potest audire cõtradictores ⁊ summatim cognoscere.s.de renũ.veniens.ff.de re iudi.l.a diuo.§.si super. Quidam tñ dicũt ꝙ nõ debet audire nisi postq̃ȝ fuerit executus mandatũ:sed nõ video causam quare nõ sit melius eos audire anteq̃ȝ post.s.de renun.veniens.fatemur tñ ꝙ si omissa summaria cognitione hac:⁊ repulsis cõtradictoribus exequaf mãdatum quod valet:quia merus est executor in implẽdo mandatũ. Item quia summaria cognitio nõ est semper de necessitate neq̃ȝ de substãtialibus executoris mãdati. In compulsione autẽ bene necessariaria est cause cognitio. Sicut aũt est iste merus executor de quo loquif hec decre.⁊ sic est merus executor si in litteris dicit:facias bñficiuȝ sibi assignari:⁊ eodem modo si dicit facias eum recipi vel alia consimilia.nam qualitercũq̃ȝ scribaf sibi:si voluerit statim mãdabis de eo recipiendo nisi recipiãt sunt excõmunicati.ar.s.de rescrip.capitulum.⁊.c.abbatem.⁊.c.mãdatum.⁊.s.de pben.pro illorũ.ab executore enĩ ꝓpter defectũ ordinis iudiciarij nõ appellaf nisi excedat modum vel nimis festinet.s.de ap.nonit.s.de offi.delega.sup.ff.de ap.l.ab execu.C.quorũ ap.nõ re.l.ab executore.⁊ no.ꝙ iste executor nõ tm̃ ꝓuidebit ⁊ pcipiet prouideri de beneficijs vacãtibus de iure ⁊ de facto:sed etiã de vacãtibus de iure tm̃ sed tamen in eis debet pmittere cognitionẽ ⁊ audire sentẽtiatim illum qui possidet:⁊ si nõ habet ius tũc nõ fert sentẽtiam:sed mãdabit detentori ⁊ coget de facto dimittere sicut de facto tenet:⁊ postea exequif mãdatum:⁊ si hunc ordinẽ dimiteret cassaref ꝙ fit ab eo.j.e.cum nostris.⁊.c.litteras.ff.de re iudi.l.a diuo.pio.§.si super. Item ⁊ si nõ cõpareat ille qui beneficiũ possidet sed cõpareat ille qui ↄtulit:⁊ cuius collatio dicitur non valere de iure:vel etiam si nõ cõtulit:sed patitur possidẽtem possidere:sed petitur ab eo ꝙ tanq̃ȝ vacans de iure cõferat alij ⁊ feratur sentẽtia cõtra eum preiudicabit possessori qui sciuit causam suã agi.s.de re iudi.q̃ȝuis.nec vlterius erũt partes executiõis nisi vt cogat possessorem dimittere possessionẽ. Sed quid si ille cui commissuȝ est ꝙ compellat capitulũ ad conferẽdum alicui prebẽdam alicuius ecclesie si vacat:vel q̃ȝcito ad id obtulerit se facultas:nũquid potest cognoscere de prebẽda quam aliquis detinuit diu anteq̃ȝ huiusmodi littere impetrarẽtur:quo iure habet iurisditioneȝ super hunc possessorẽ:de quo nulla in litteris habetur mẽtio. Item cui restituet prebẽdam possessor:quia si dicis executori:ille nõ habet potestatem alicui conferẽdi sed tamen compellendi.si dicis ꝙ restituet capitulo:quomodo ad hoc agit cum nõ habeat mandatũ a capitulo.de ipso autẽ possessore certum est ꝙ ille nulli eam dare potest quia ad ipm nulla potestas ↄferendi ptinet. Sõ.executor hoc modo ꝓcedet:quia vocabit capitulũ ⁊ dicet ei ꝙ ↄferat prebendaȝ que vacat de iure:⁊ si capitulũ respõdit:domine nõ possidemus prebẽdam quã petitis:⁊ credimus ꝙ ille qui tenet bene teneat.vnde faciatis de ea qd vultis:quia nõ credimus ꝙ vos precipiatis nobis vel etiam cõsulatis ꝙ nos cõtra conscientiam eam ↄferamus:tunc vocabit possessorẽ prebẽde ⁊ dicet ei:ista prebenda quã vos possidetis vacat de iure:⁊ hoc vult probare iste qui impetrauit litteras ⁊ admittet ꝓbationes eius.ff.de re iudi.l.a diuo.§.si super.⁊ si ꝓbauerit precipiet possessori ꝙ dimittat possessionẽ pbende:qua dimissa pcipiet capitulo ⁊ coget ꝙ eam det impetratori litterarũ.ar.s.de preben.inter cetera. vbi dic ꝙ omnia retractata fuerũt inter ptes ⁊ non fuit iudicatũ ꝙ vna ps daret aliquid alij. Sed ille ad quẽ de iure ptinebat conferre post cassationẽ factã contulit:de hoc etiam no.s.de re iudi.cũ bertholdus.nec miref aliquis ꝙ habet aliquis executor iurisdictionẽ super psonas nõ nominatas i rescripto ⁊ penitus extraneas:quia hoc est in quolibet executore qui contra extraneos summatim cognoscunt de ꝓprietate:⁊ etiam res ab eis auferũt.ff.de re iudi.a diuo.§.si sup.C.de his qui ad eccle.confu.psenti.s.de offi.deleg.sane.ij. Item nõ est necesse ꝙ petaf prebẽda restitui in capitulo:sed tm̃ ꝙ eam resignet:⁊ per consequẽs veniat ad collationẽ capituli:⁊ postea cogetur capitulum eam dare quãdo in litteris dicitur ꝙ compellaf.⁊ si in litteris dicitur exequaris:tunc ipse executor conferret post resignationeȝ ⁊ si nollet resignare violenter ab eo auferenda est possessio.ff.de rei ven.qui restituere.hic autẽ loquitur tm̃ de resignatione facti ⁊ non de resignatione iuris ad quam nõ tenetur:sicut nec suũ ius cedere.ff.si serui. ven.sicut.§.

ſed quia. immo ſaluum ei remanet ius ſuum.ff.de re iudi.admo net.§.ſi ſuper.ſ.de conceſ.preben.⁊ eccle.nõ va.c.cum noſtris.lit tere tamen erant.j.e.litteras.nec poterat cõtra eas excipi de fal ſi ſuggeſtione vel veri ſuppreſſione intãtum ꝙ per eas nõ proce deretur:quia hec falſitas nõ erat expreſſa vel veritas tacita per maliciam ſed per ſimplicitatẽ ⁊ per ignorãtiam iuris : quia cre debat ꝙ ex quo de iure vacabat ꝙ littere ſibi valerent intãtum ꝙ ſtatim ſine alia compulſione ad reſignãdum:⁊ ꝙ executor ſuus poſſit ſibi cõferre ꝓpoſiturã:⁊ ita littere valebãt non obſtante tali taciturnitate veritatis:vel ſm formã iuris.xxv.q.ij.preſcri ptione.ſ.de reſcrip.ſuper litteris.⁊ ſi iudex vel executor per eã dem iuris ignorãtiam ⁊ ſimplicitatẽ male procedat: ſicut etiam hic illud caſſabitur:ſicut ⁊ hic caſſata fuit male facta collatio:ſed nihilominus manet ſibi ius saluũ ſuper litteras cõceſſum remã ſit ſibi ius ſaluũ ſuper prepoſiturã. vnde in fi.decre. mandat ⁊ hoc ſibi dari:⁊ hoc placet qđ dicitur in glo.hic poſita credimus. Alij contradicunt aſſerentes has litteras elidi poſſe ꝑ exceptio nem:⁊ ꝙ hic factum eſt:⁊.j.e.litteras.fuit falſum tñ auctoritate ſecũdarum litterarum.quidam diſtinguũt inter illum cui cõmit titur prouiſio alicuius pſone ſimpliciter:⁊ eum de quo hic loqui tur.nam de primo dicunt ꝙ ſine cauſe cognitione poteſt conferre beneficium ſed ille de quo hic loquitur nõ poteſt conferre benefi cium de quo ſcribitur niſi prius ſciat quare illi quibus ſcribitur non conferunt.ar.ſ.de reſcrip.ſi quãdo.⁊.c.cum adeo.⁊ melius in.c.ab excommunicato.vbi dicitur ꝙ ſecũdus.ſ.executor cui ſcri bitur in defectum primi cum cauſe cognitione debet procedere. Sed certe alij dicunt illud eſſe ea ratione : quia excõmunicatio ⁊ abſolutio nõ debet fieri ſine cauſe cognitione ſolẽni.ij.q.j.nemo. ſed collatio beneficij licet fieri debeat precedente inquiſitione ſi cut.no.ſ.de poſtul.c.j.cauſe tamen cognitio ſolennis non eſt ne ceſſaria ibi. vel dic melius vt ibi.no.(Inueſtiuit.) bene hinc colli ge idem eſſe aſſignare ⁊ inueſtire. Et nõ ꝙ quãdo dicitur in litte ris:exequeris ꝙ poteſt inueſtire:⁊ potes hinc colligere ꝙ ꝓpter inueſtituram non datur poſſeſſio:quia hic inueſtitus erat de pre benda quam alius poſſidebat quam ambo inſolidũ poſſidere non poſſunt.ſ.de proba.licet.⁊ no.ſ.de conſue.c.ij. ⁊ poteſt dici qđ hec inueſtitura locum habet quãdo ſibi reſeruat prebẽdam conferendã ꝙ poteſt: vt no.ſ.de preben.pro illorũ.⁊ non placet qđ dicitur hic:quia non credimus ꝙ decanus potuit eũ inueſtire de vacatura.vt.j.ſequitur.(Aſſignaſtis) ⁊ male cũ eſſet alij hec poteſtas data:⁊ ſic apparet hic:ꝙ quãdo ſcribitur pro aliquo ⁊ datur ei executor qui eis negligentibus illud exequetur ꝙ nõ te net electio facta ab illis contra mandatum pape. ſecus autem ſi eſſet datus tñ executor ad compellendum:quia tunc teneret ele ctio facta ab illis.ſ.de preben.dilectus filius.g. Ratio diuerſita tis: quia in primo caſu videtur ad ſe vel ad ſuum delegatum ele ctionẽ reuocare.ideo de ea nihil ad eos : in ſecundo autẽ ſecus. (Vacaturis).ſ.eo.c.j.(Contra canonum) qđ eſt quando non au ctoritate pape: ſed hec legitima erat : quia auctoritate pape hoc non placet.ſed vere male proceſſit. (Attendentes) quaſi di .non eſt neceſſe ꝙ defendat inſtitutionem ſuam factam decani qui in ueſtiuit eum de vacatura cum ſufficiat factum pape qui eum in ueſtiuit de vacante : factum tamen decani fecit caſſationem iu ſtam: hoc non placet. Sed quia poteſtas conferẽdi ad aliũ erat tranſlata. (Per predeceſſorem noſtrum.) ſed per decanum fuit inueſtitus de vacatura ⁊ licite cum ſuper hoc fuerit executor.⁊ il la inueſtitura fuit cauſa caſſationis electionis ſecundo facta a ca nonicis:hoc non placet vt dictum eſt.facta autem caſſatõne non fuit inueſtitus per papam de vacatura:ſed de vacante intellige batur.arg.ꝙ per ſententiam perditur dominiũ.ff.de rei vendi. in fundo.inſti.de offi.inſti.§.vlt.C.de arbi.l.iiij.§.ſed ⁊ ſi qs.ar. cõtra ipſius.ff.de pig.act.nõ mirũ.

Quia diuerſitatẽ. in ipſas.

⁊ ideo petebat inſtitutos vel intruſos ab eccleſijs a moueri: vt ex ſententia que ſtatim ſequitur apparet. Unde notat ꝙ aliqñ ille ad quem pertinet inſtitutio de iure pe tit inſtitutos amoueri vt hic.⁊.ſ.de preben. dilecto. ⁊ etiam pa tronus.j.de iure patro. ex litteris. Item hoc ipm petit clericus inſtitutus:vel als etiam ſi nondum inſtitutus ſit ⁊ habeat ius.ſ. de ſen.⁊ re iu.cum bertoldus.vt no.⁊.iij.q.vij.hoc quippe. Itẽ hoc ipm poteſt quilibet clericus de eccl'ia petere.ſ.de elec.cum di lectus.ſed hic vltimus cum ſuum ius ſpeciale non proſequit vi detur ꝙ non poſſet agere niſi agat denunciando vel accuſando. ſ.de ap.conſtitutus.in fi.⁊ non ſolum poſſunt predicti agere cõ tra inſtitutos:ſed etiam contra inſtituentes peruerſe.vij.q.j.pre ſentium.⁊ de hoc no.ſ.de fil.preſby.veniens. Is tamẽ qui agit

modis predictis debet cauſam adijcere:quare ſit minus canoni ca ſicut in alijs perſonalibus: vt no.ſ.de offi.ordi.conquerente. puta quia ad eum qui agit pertinet inſtitutio:quia eſt in poſſeſſi one inſtituendi:⁊ quia non pertinet ad eum qui inſtituit vel als conſimiles. Et eſt ratio quare exprimere debet: quia naturalis actio eſt quod ex eo patet: quia nec in rem nec mixta eſt. no.ſ. de offi.ordi.conquerente.⁊ hinc eſt ꝙ nullus predictorum põt no minare inſtituentem in iudicio cum nominatio non habeat lo cum niſi in realibus.C.de in rem act.l.ij.ſecus ſi peteret obediẽ tiam:quia tunc poſſet nominare dominium in iudicio.vt no.ſ.đ maio.⁊ obe.inter quatuor.⁊ ſepe quis contra neminẽ agit: ſed petit electionem ſuam confirmari.j.eo. poſt electionem.⁊ iudex tunc vocabit omnes quos res tangit.ff.đ adop. nam de hoc no. ſ.c.vlt.(Reſignandas) hoc quod dicit hic intelligitur ſic ꝙ quã do aliquis habet poſſeſſionem alicuius prebende vel dignitatis tunc nullus iudex ordinarius vel delegatus debet aliquẽ inſti tuere in locum eius niſi prior a loco illo remoueatur vel de facto auctoritate ſuperioris vel per ſententiam ad minus.⁊ ſic loqui tur.j.e.cum noſtris.⁊.c.litteras.vbi no. Sed ille ad quem perti net electio de iure hñ poterit alium eligere ad eum locum quem tenet inſtitutus.ſ. de re iudi. cum bertoldus. licet quidam illud qđ dicit illa decr. dicant locum habere vt preſentatio fieri poſſit non obſtante inſtitutione alterius:ſed non electio que ius tribu it.hoc autem certum eſt ꝙ propter precedentem electionem fa ctam ab illis ad quos non pertinet non caſſatur electio facta ab illis ad quos pertinet: vt in preallega.decr.cum bertoldus.⁊ no tat.ſ.de elec.conſiderauimus. Item licet ille ad quem pertinet iure proprio electio poſſit eligere non obſtante prima electõne ⁊ inſtitutione:executor tamen pape non poteſt prouidere alio exi ſtente in poſſeſſione qui eſt inſtitutus per ſuperiorem. ſed ſi per ſuperiorem non eſſet inſtitutus primus:ſed tantũ in poſſeſſione eſſet propter hoc nec dimitteret executor quin đ alio prouideret ſm mandatum pape.ſ.de preben.de multa. quãuis illa non lo quatur de prouiſione executorum pape:ſed de prouiſione eorũ ad quos iure proprio pertinet. vel dic vt no.j.c. litteras.(Reſi gnandas).i.de facto admittendas(Per excõmunicatõnis).xvj. q.j.in fi.(Confirmatione.) repete que diximus.ſ.de confir. vti. vel inuti.c.j.(Adepti) ita ꝙ hi ſex menſes concurrẽt vel ante ſuſ penſionem vel poſt cum ferre poſſet archiepiſcopus.(Compu tentur) hoc intelligimus quando collatio beneficiorum ad ipm ſolum pertinet. nam ſi ad plures quorum vnus ſuſpenſus eſſet ſecus diceremus.nam ſi pertinet electio ad epm ⁊ capitulum ſi mul : ſi eps eſſet ſuſpenſus pertineret electio ad capitulum ſolũ: ſicut ſi vnus ex capitulo eſſet ſuſpenſus non impediretur capitu lum procedere ad electionem. nam quãtum ad ea que cõmuni ter imminent faciẽdo epo ⁊ capitulo vnde caput vel corpus in telliguntur. C.de iure deli.ſancimus.§.ſi vero epus. ⁊.ff.quem admo.ſerui.amit.ſiquis alio.§.vlt.⁊.l. ſi locus.xvj.q.ij. ſi ſacer dotes.ſ.de pſcrip.auditis.ex tranſmiſſa.(Valuit).C.de an. ex cep.l.j.in fi.ſ.de pſcrip.c.j.argu.contra.ff.de vſur.cum quidam §.ſi pupillo.ff.ex qui.cau.ma.in integ.reſti.ei.(Poteſtate) No. ſuſpenſum non poſſe conferre pbendas. de hoc no.ſ. de conſue. cum dilectus.(Culpa)licet fuerit in culpa non erat in mora.ſta tim enim pro abſolutione ad ſedẽ apoſtolicam properauit.ſi enĩ eſſet in mora vel negligentia obtinendi abſolutionẽ ſecus eſſet: vt hic.arg.c.di.quoniam.ſ.de reſcrip.ſi autem.ff.de re iudi. qm̃ poteſt.ff.de re.mi.non omnes.⁊.l.qui captus.⁊.l.j.§.j.ff.ex qui bus cau.in inte.ſed ſi per.§.j.⁊ ſic habes ꝙ non imputantur ea alicui que ſua culpa precedente accidunt.xv.q.j.cõcupiſcere.⁊.c. inebriatur.ff.de furt.verũ.⁊.l.que iniurie.ff.de publ.ſed ⁊ hi q. §.ſiue autem.arg.contra.l.di.ſepe.⁊.c.ſtudeat.ff. ꝙ me.cau.mu lier.ſed tamen hoc nõ eſt verum:quia bene imputatur archiepi ſcopo ſua culpa quia iuſte poteſt puniri hec tamẽ pena ꝙ electio deuoluatur ad capitulum nõ inuenit ſibi impoſita a iure: ⁊ ideo non potuerunt cõferre beneficia.ſ.de ſup.negli.prela. romana. (Ad illum) ſcz papam ⁊ hoc ex plenitudine poteſtatis. Sed nun quid ſi epiſcopus eſſet ſuſpẽſus poſſet archidiaconus conferre beneficia ſpectantia ad epiſcopũ: ⁊ dicunt quidam ꝙ ſic:nec eſt neceſſe ꝙ expectet ſex menſes.ar. pro eis.ix.q.iij. cum ſcimus.ꝙ poteſt loqui in hoc caſu quãdo epiſcopus neceſſaria officia non inſtituit in eccleſia: vt econonum vel alium qui temporalia mini ſtret. In non neceſſarijs autem officijs puta canonicis ordinan dis locum non haberet.ſ.de elec.cum eccleſia vulterana. Sed in hoc caſu cum non habeat tempus prefixũ credunt ꝙ poſſit ille ad quem pertinebat collatio poſt abſolutionẽ conferre ſi non ſit per ſuperiorem alij collata.C.de contrahen.ſtip.magna. melius videtur ꝙ nec capitulum nec ſuperior poteſt ſupplere alteri⁹ de

fectum: nisi ius hoc dicat ꝙ ei liceat alterius defectuz supplere. s̃.
de elec. cum ecclesia vulterata. sed seruatur ei faciēdum post ab/
solutionez. ar. ĩ. ne. se. va. illa. nisi necessitas immineret ⁊ poterit
sine vlla restitutione iste archidiaconus vel archiepiscopꝰ dare
beneficia vacātia etiā que vacauerunt vltra sex menses: nec sunt
cōtraria decre. s̃. de supplen. negli. prela. licet. c. litteras. quia ibi
loquitur quando illi ad quos spectabat electio fuerunt negligen
tes: ⁊ tunc ipso iure admittunt potestatez eligendi: sed quando
per impotentiam dimittunt non amittunt ipso iure potestatem
eligēdi: licet in eo puniri possent extraordinarie. Si autem eius
concederet ꝙ posset supplere defectum alterius: posset supplere
sine superioris auctoritate. vt no. s̃. e. nulla. lxv. di. si forte. (Ad il
lum.) cōmuni autem iure remanet potestas conferēdi penes se/
dem archiepiscopalem. s̃. de insti. cum venissent. ĩ. ne se va. c. ij. ⁊
seruabitur prouisio successori. (Tempus.) si nesciuit prebendas
vacare non imputatur: quia si sciuisset imputaretur ei cum etiā
rome ⁊ in via posset beneficia conferre. vel dic ꝙ licet in via con/
ferre posset non tamen imputaretur ei si non cōferat: cum in col/
latione beneficiorū debeat personas examinare. s̃. de preben. in
lateraneñ. ⁊ etiam quia iustum est ꝙ clericis de terra sua prouide/
at. C. de episco. ⁊ cleri. l. in eccl'ijs. lxij. di. extraneo. de quibus co/
piam secum non habet. (Recessit). ff. ex qui. cau. in inte. resti. qui
mittuntur. (Computetur.) nisi moretur accepto commeatu. ff. ex
qui. cau. in inte. resti. miles.

Cum nostris. tanto Sex mensiū. s̃. e. nulla. (Di/
xerunt.) ⁊ bene quia de facto nō vacabat. (Electus) ⁊
male quia licet de iure: de facto nō vacabat. lxiij. di. lit
teras. s̃. de postul. c. j. ⁊. ij. (Possidebat) idem videt si solus electꝰ
esset si non possideret: quia verum videtur regulariter ꝙ etiam
si ille ad quem pertinet electio personam ineligibilem: puta ho/
minem illegitimum homicidam vel al's quēcunqz irregularem
vel malum: nunqz tamen propter negligentiam vel per lapsum
temporis deuoluitur potestas eligendi ad superiorem. licet eniz
huiusmodi elector malus sit ⁊ malum elegerit: nō deuoluitur po
testas eligendi ad eum ad quem ius statuit deuoluenduz propter
alicuius maliciaz. s̃. de elec. cum in cunctis. in fi. nō tamen est ne/
gligens. ⁊ ideo non deuoluitur potestas eligēdi ad eos ad quos
ius statuit deuolui propter negligentiam. s̃. eo. c. proxi. ⁊ hec ve
ra sunt dūmodo electio talis sit in quem ius illius dignitatis ca/
dere possit. naz in homicidas ⁊ irregulares cadere potest ius cu/
iuslibet dignitatis: quia etiam iuste habent eam si cum eis fuerit
dispensatum: ⁊ etiam sine dispensatione iuste tenent predicti di/
gnitates suas quousqz renūciant vel deponātur: sed si post ade/
ptas dignitates fecerunt homicidium vel aliā irregularitatem
incurrunt: sed si talis electus sit in quo ius dignitatis cadere nō
potest vt si sit omnino illiteratus: vel si sit mulier vel infans: sa/
tis videtur ꝙ talis electio vel possessio nō impediret quo minus
lapsu temporis per negligentiam potestas eligendi ad superio/
rem deuoluatur. (Dicentes) ⁊ bene. (Assignarunt.) ⁊ male: quia
licet de iure de facto tamen non vacabat. (Assignarunt.) planus
est intellectus huius decretalis: quia propter negligentiam non
erat deuoluta potestas eligendi ad papam: quia elegerant per/
sonam in quam aliquo casu poterat cadere ius prepositure: nec
propter delictum: quia. s. personaz ineligibilem elegerant. s. epi
scopum: quia hoc non est iure cautum ꝙ propter talem persone
electionem transferatur ad alium potestas eligendi: licet electio
sit nulla ⁊ ipsi priuati potestate eligendi sint: vt no. s̃. de post. gra
tum. s̃. de elec. bo. me. ma. Item si esset deuoluta hec potestas ad
proximum superiorem non tamen esse deuoluta ad papam com
muni iure: ⁊ sic intelligit. ĩ. e. litteras. ⁊ idez est si auctoritate pa/
pe aliqui habent potestatem eligendi: eligant penitus indignū
in quem non cadit ius quod sibi datur: non propter hoc reuertit
ius eligendi nisi ad illos penes quos primo erat de iure cōmuni
nec etiam ad illos delegit qui forte habent potestatem prouiden
di alij: quia certum est ꝙ primi prouisores potestatem habebāt
prouidendi ⁊ prouiderunt sed male. Item iure nō cauetur ꝙ pro/
pter eorum peccatū ius eligendi ad alios transferatur: quia tunc
secus esset. s̃. de preben. de multa. s̃. de elec. cum in cunctis. ⁊ hoc
placet magis qz ꝙ alias hic no. ⁊. ĩ. e. litteras. ⁊. c. post elect. ⁊. ĩ.
de exces. prela. inter dilectos. immo idem forte videtur etiaz si in
in eo non caderet ius sibi datum dummodo in litteris non sit ex
pressus error intolerabilis. i. indispensabilis. ĩ. de sen. ex. p tuas.
⁊. c. solet. nec est error intolerabilis si scribitur etiaz pro irregula/
ri: intolerabilis eniz esset si pro criminoso scriberetur in crimine
perseuerante: sed nec hoc sufficeret nisi in litteris contineretur ꝙ
in crimine perseuerat: quia alias licet error sit intolerabilis non

tamen est expressus: ⁊ vtrunqz est necessariuz. Quidam dicunt
sufficere si error sit notorius: etiam si non exprimitur in litteris.
arg. s̃. de offi. iudi. c. j. Alij dicunt nō sufficere ꝙ est notorium ni/
si sit expressum. ij. q. vj. §. item si sententia cōtra ius. Expirat au/
tem hec potestas si prouidi non capaci: nec tamen propter pro/
uisionem factam de notorie ⁊ scienter indigna psona transit po/
testas ad aliquos nisi prius cassetur: sed ea cassata statim redit
ius eligendi ad primos ad quos pertinet de iure communi ⁊ nō
ad papam. Item expirat morte eius pro quo scribit. Item mor
te executoris. Quidam tamen dicunt sed non placet ꝙ in hoc ca
su si scribatur in fauorem eius cui prouideri mandabatur ꝙ hec
potestas reuertitur ad delegantem: morte autem delegantis nō
expirat: etiam si littere non sunt exhibite: nec est contra. s̃. de offi.
delega. gratum. ⁊. c. relatum. quia illud obtinet in litteris iuris/
ditionis. secus in beneficialibus cum sepe cōtingat ꝙ in vita de/
legātis non occurrat facultas prouidendi: licet aliqui contradi/
cant. Item littere per falsi suggestionem impetrate valent: licet
elidi possint per exceptionem. s̃. de rescript. super litteris. ⁊ sic
etiam valet potestas data per easdem litteras. sufficit enim ad
hoc vt executor receperit potestatem conferendi ꝙ legatus ha/
beret potestatem committendi: ⁊ delegatus potestatem recipi/
endi: ⁊ ꝙ res que committitur sit de potestate ⁊ iurisdictione cō/
mittentis: ⁊ tamen est ꝙ si tempore impetrati rescripti impe/
trās bona fide nō est incapax beneficij: sed potius sit capax po/
test ei conferri. argu. s̃. de foro competen. ex tenore. nec est con/
tra. s̃. de transact. ex litteris. quia ibi non dicit non tenere prouis/
sionem: sed dicit cassandam propter delictum impetrantis ob/
repticie. nec est contra. institu. de here. quali. ⁊ differen. §. in ex/
traneis. vbi dicit ꝙ non valet testamentum nisi sit capax: ⁊ tem
pore confecti testamenti: ⁊ tempore mortis ⁊ adhibitionis. sed
certe si quis bene attendat quod dicit idem. §. colliget contra.
quia ibi dicit ꝙ ideo est necesse ꝙ tempore confectionis testamē/
ti sit capax: quia testamentum non valet sine institutione capa/
cis heredis: secus est in collatione potestatis transferendi bene/
ficium: quia hec potestas etiam nulla persona expressa cui pro/
uideatur valet. ĩ. eo. constitutus. ⁊ sic in legatario: quia sufficit ⁊
est necesse ꝙ tempore mortis sit capax: nisi in casibus si legatum
est purum: etiam si tempore testamenti non sit capax. ff. de iure
fisci. l. neqz. §. j. C. de lega. seruis. ⁊. C. de cadu. tollen. l. j. §. cum
ideo. ⁊. §. in nouis. C. quando dies lega. cedit. l. neqz. si autē sub
conditione a die conditionis extantis. C. de caduc. tollen. l. j. §.
sin autem. ⁊ hoc ideo: quia testamentum non subsistit ex legatis
⁊ sic nota ꝙ causa cessionis electionis facte a canonicis est: quia
eis erat ablata potestas eligendi: ⁊ non ꝙ prima electio fuerit
aliqua. (Litterarum.) prudenter petijt iste qui petijt ꝙ cassare/
tur processus delegati qui erat inordinatus: quia primo cogen/
dus erat ad resignationem: vt hic ⁊. s̃. c. proximo. sed si egisset
quasi confessoria dicendo se ius habere: ⁊ aduersario silentium
imponi succubuisset: quia nullum ius habebat ĩ prepositura epi/
scopus de nouo electus: vt hic sequitur. argum̄. ad predicta. s̃. de
procurato. ex insinuatione. fatemur tamen ꝙ posset habere pu/
blicianam ad ecclesiam contra non dominum: si bona fide ⁊ iu
sto titulo habuisset eam: ⁊ si ambo scilicet actor ⁊ reus habuis/
sent bona fide ⁊ iusto titulo: tunc distingue: an habuerant ab eo/
dem collatore vel a diuersis: vt habes de publicia. sine. §. si duo/
bus. ⁊. l. sequen. in beneficijs autem in spiritualibus dicunt qui/
dam aliter. Item prudenter facit qui dicit in libello: peto talem
ecclesiam que ad me pertinet vt comprehēdat ⁊ directam con/
fessoriam ⁊ publicianam: ⁊ non dicat: quia siue canonice institu/
tus. (Litterarum.) littere tamen bene erant: vt. ĩ. eo. litteras. nec
poterat contra eas excipi de falsi suggestione vel veri suppres/
sione: intantum ꝙ per eas non procedetur: vl' legitime: quia hic
falsitas non erat expressa: vel veritas tacita per malitiam: sed
per simplicitatem ⁊ per ignorantiam iuris: quia credebat ꝙ ex
quo de iure vacabat: ꝙ littere sibi valerent intantum ꝙ statim si/
ne sententia alia compulsione ad resignandum executor suus
posset sibi conferre preposituram: ⁊ ita littere non obstante tali
taciturnitate veritatis vel expressione falsitatis valerent: sed nō
debet seruari forma in eis expressa: sed procedi s̄m formam iu/
ris. xxv. q. j. prescriptione. s̃. de rescript. super litteris. ⁊ si iudex
vel executor per eandem iuris ignorantiā vl' simplicitatem ma/
le procedat sicut hic fecit: illud cassabitur: sicut ⁊ hic cassata fuit
male facta collatio: sed nihilominus manet sibi ius suum sal/
uum per litteras concessum: sicut huic remansit ius suum saluū
supra preposituram. vnde in fine decretalis mandatur sibi da/
ri. ⁊ hoc plus placet qz qđ dicitur in glo. hic preposita: credimus
Alij tñ contradicunt asserentes has lr̃as elidi posse p exceptōes

⁊ qd̄ hic factū est: ⁊. j. e. lr̄as. fuit factū tm̄ auctoritate scdar̄ lr̄ar̄. (Quia possessio talis). s. que habetur ab his qui plures dignitates habent: ⁊ hoc non placet. sȝ talem possessionē dicit plus habere facti q̄ȝ iuris: que ꝑtenditur esse ex tali causa que potest esse iusta sicut hic. nam hic iste poterat possidere vel de speciali gratia vel si ex iusta causa esset concessa. (Facti quoniam) quando ꝑ me ip̄m possideo plus habet facti q̄ȝ iuris: vt hic. ff. ex q̄bus cau. ma. re. deniq̄ȝ. ⁊. l. si emptor. Si autem per seruum vel filiū possideam plus hȝ iuris q̄ȝ facti. ff. de acq̄. pos. possessio quoq̄ȝ. ff. pro socio. l. ij. si autem ꝑ ꝑsonam liberam possideo: puta ꝑ procuratorem hec possessio aliquid facti hȝ ⁊ aliquid iuris. C. de acqui. pos. l. j. ⁊ ideo in primo casu. s. cū ꝑ me possideo non desino possidere: nec vsucapio incipiet anteq̄ȝ scia ꝑ alium possideri: ⁊ suspicatus sim me posse repelli: secus si ꝑ alium possideo. (Irritū.) credimus tamē q̄ sicut recepta noua cura animarum vel dignitate vel etiaȝ ep̄atu prima vacat: ⁊ ille ad quem eius donatio ꝑtinet pōt eam alij conferre. ita delegatus ꝑ huiusmodi lr̄as pōt conferre etiam eo permanente in possessione. s̄. de p̄ben. de multa. s̄. de elect. cum in cunctis. dummodo sciat alium possidere q̇n confert. sȝ si nescirent: dicunt quidam q̄ obrepticia est huiusmodi collatio. ⁊ hoc satis videtur verum si verisimile esset q̄ si sciret alium possidere non conferret: sed hec p̄sumptio cessat hic cū in precepto contineatur q̄ conferat: ⁊ puniatur nisi conferat. s̄. de preben. de multa. sed certe p̄sumptio. s. q̄ vellet conferre etiaȝ si alius possideret non erat ita vehemens ante constitutionem d̄ multa sicut postea: quia prius nō erant ibi tot pene sicut postea. ⁊ ideo hic qd̄ fuit ante constitutionem non ita p̄sumebatur q̄ cōtulisset si sciuisset alium possidere. Item facit presumptōnem q̄ obrepticia est collatio: quia episcopus erat qui possidebat quare non erat presumendum q̄ papa vellet eum vilificare inter sb̄iectos suos auferendo sic sibi ecclesiam vel dignitatem etiaȝ alij conferendo: immo plus videtur q̄ etiam si teneretur collatio pape vel cuiuslibet superioris: non tamen littere valebant dare super collatione faciēda per alium: quia rescripta stricti iuris sunt. argu. s̄. de testi. sedes. vt sint intelligēda contra eum qui vult impetrare litteras super beneficio quod dicat vacare q̄ vacet d̄ facto ⁊ de iure: maxīe quia ambitiosum est huiusmodi responsum s̄. de transla. epi. licet. Et est potentissima ratio: quia rescriptum restringitur: ⁊ quia imputandum est impetranti q̄ potuit apertius dicere. vel hic nouo iure vtebatur episcopus vel noua collatione qd̄ ex causa fieri potest: vt no. in fi. decr. huius. Item secus in prebendis: quia licet accipiendo secundam p̄bendam prima aliquando vacare intelligatur: non tamen potest primam conferre quousq̄ȝ possidet eam de facto: sed cogi debet per excōmunicationem ⁊ subtractionē aliorum beneficiorum eam resignare: vt hic. s̄. e. quia diuersitatem. j. eo. litteras. vbi no. non credimus idem in p̄bendis si tales sunt q̄ vacent de iure ꝑ receptionem alterius nisi q̄ facilius creditur q̄ ꝑ obreptionem obtinuit ex his decr. liquet: quia non sufficit sententiam latam esse suꝑ priuatione alicuius beneficij quo ad hoc q̄ liceat illi pro quo lata ē sententia illud occupare nisi illud resignet ille qui prius tenebat vel nisi manu militari auferatur ab eo: ⁊ si contra factum fuerit priuatur iure quod in eo habebat: etiam si ab alio non prohibeatur possessionē capere dummodo sua auctoritate capiat nisi consentiat aduersarius. ff. ne vis fiat ei: si quis pro derelicto. ff. de rei ven. qui restituere. ⁊. ff. ne vis fiat ei: si quis. in prin. ff. vt in pos. lega. his qui. §. missus. argu. C. vnde vi: meminerint. ⁊ idem dicimus in omni sententia vt etiam post sententiam non occupet victor rem sibi iudicatam: sed per executores sibi tradi debet. C. d̄ arbi. l. penult. j. rn̄. C. de iudi. properandum. §. sin autem reus. argu. contra. C. vnde vi: si quis in tantam. ibi ante euentum. s. litis. sȝ supple ibi maxime: quia idem est post sententiam obsoluto: non ē necessarius executor: quia sufficit ei exceptio rei iudicate ff. de excep. rei iudi. ꝑ totum. ⁊ si q̄s vellet dicere q̄ redditū forte annuum in cuius possessione erat aduersarius cui silentiū impositum est adhuc dare debeat quousq̄ȝ amittat possessionē dicat nobis pro deo quomodo aliter amittet nisi per sententiam. Item nonne peccaret si redditum daret ei cui ꝑ sententiam ē silentium impositum. argu. q̄ sic: quia ille peccat recipiendo ⁊ alter conferēdo: ⁊ possum eum ꝑturbare in hoc peccato ⁊ etiaȝ debeo. ij. q. vij. negligere. ⁊ est quasi exp̄ssum. s̄. de ap. pastoralis. in fi. immo plus videtur q̄ in his incorꝑalibus iuribus vbi nihil corꝑale attingit: vt in electōibus ⁊ iurisdictōibus ⁊ silibus statim lata sn̄ia ⁊ actor pōt ingredi possessionē: ⁊ aduersarius possessionē admisit: tn̄ vt omnis remoueat̄ dubitatio iudex dicat in sn̄ia: vobis adiudicamus ius eligēdi: ⁊ aduersario silētium imponimus. sic. s̄. de cau. pos. ⁊ ꝓprieta. cum eccl'ia sui. Si aūt talia sunt incorporalia vbi aliquid corporale attingit: vt in p̄ben. possessor condemnatus ꝑ aduersarium non prohibetur exercere vt prius: sȝ ille qui in possessione erat ⁊ nunc est impositum ei silentium cogitur cauere q̄ decetero illa seruitute non vtetur. ff. si ser. ven. egi. harum. vbi etiam dicitur q̄ si nolit cauere condemnabitur quanti in lite iurabit̄: ⁊ si nec possit expelli de possessione: ꝑ officialē expelletur: vel dabitur ip̄i potestas expellēdi si talis sit iudex qui suā sn̄iam exequi possit: ⁊ erit ip̄e qui vicit ministrum iudicis. Ista aūt decr. non obstat suꝑioribus: quia ⁊ hic aliquid corꝑale tangebat̄. s. corpus ⁊ possessiones p̄bēde annexe: ⁊ ideo non licebat nec p̄bendam nec canonicatum illum conferre cuius possessionem alius tenebat ꝑ possessionem p̄bende realis. vl' dic hoc fuisse ꝑ obreptionem litterarum. Item non obstat. j. d̄ ap. pastoralis. in fi. quia ibi nihil corporale possidebat: licet eniȝ canonico qui non habet aliquam certam prebendam debeatur beneficium suum vel redditus: nihil tamen corporale ibi possidetur quousq̄ȝ recipiat. Item fatendum est q̄ si postea redditus prebende soluantur ei cui impositum est silentium: quasi ex noua possessione poterit agi si subtrahantur sibi postea illi redditus prebende interdicto vnde vi: vel conditōe ex hac decr. vt restituatur in possessionem amissam vt iterum soluant: sed non ex prima que sublata est per sententiam. hoc ip̄m tamen in excommunicato fallit q̄ non petit restitutioneȝ cui semper obstat exceptio excommunicationis: ⁊ cui nihil solui debet. Sed quid si cōdemnetur quis per sentētiam ad amissionem beneficij vel prebende: vel contra possessorem seruitutis pronuncietur in negatoria an liceat statim eligere: vel beneficium subtrahere: vel seruitutem negare? videtur q̄ non. argu. hic ⁊. s̄. c. proximo. Sȝ debet licentiam obtinere a superiore: ⁊ ab eo qui potestatem habebat priuandi vt eligerent. j. de iure patro. cum dilectus. s̄. de cler. non resi. in prin. ex parte. ⁊ vt beneficium vel seruitutem tollat. argu. ff. vt in pos. lega. mi. l. si inutiles. nam ex quo partibus presentibus facit: satis potest concedere parti victrici vt sua auctoritate deneget petita vel q̄ occupet possessionem sibi adiudicataȝ si est talis q̄ per sententiam exequi possit. argu. a contrario sensu. C. si per vim vel alio mo. l. vlti. Alij tamen dicunt ⁊ bene q̄ sine alia licentia eligere potest ⁊ beneficium subtrahere: ⁊ seruitutem negare. ⁊ non dicit hic nihil valere electionem sȝ litteras pape propter mendacium: vel etiam non valet electio propter secundam electionem factam de episcopo in prepositum non cassata. nam nulla ratione videtur quamuis canonice q̄ȝ per sentētiam notum est vacare alij conferre non posset: sed primum est securius. de possessione autem quā alius tenet fatemur q̄ non licet alij occupare. argu. pro his qui dicunt q̄ non requiratur alia licentia: insti. de offi. iudi. §. vlti. ff. de acquiren. possessi. l. iij. §. fi. ff. si ex noxa. cau. l. iij. in fi. ff. communi diuidun. sed si res. vbi dicitur q̄ res adiudicata eius est cui adiudicatur. Sol'. intelligendum est traditionem interuenisse: vel sunt casus speciales. sed videtur q̄ episcopatus vacaret hoc ip̄o q̄ accepit prepositurā: tamen prepositura non. s̄. de preben. de multa. Sed illa constitutio non habet locum in episcopatibus: quibus nec expresse: nec tacite renunciari potest sine voluntate pape: vt. s̄. de translatio. epi. inter corporalia. sed quia non potest resignare non tenet receptio prepositure. (Iusta causa.) hodie non hoc licet ex aliqua causa: sed si pauper esset excommunicatus possent ei vniri alie dignitates ⁊ beneficia. s̄. de preben. exposuisti. vel dic q̄ persone non potest dari dignitas ex quo est episcopus: sed ip̄i episcopatui fructus dignitatis dari possunt ad tempus propter exhonerationem debitorum: vel alia iusta causa. vel dic q̄ papa voluit de speciali gratia prouidere cū adhuc vacaret prepositura: capitulum autem, vel alius citra papam hoc facere non posset. proximum dictū plus placet.

Post electionem. tenuerat

elionen̄. episcopus. (Ordinationem). i. ordinatio libere ⁊ sine contradictione aliqua fiat in eccl'ia eboracen̄. ab archiepiscopo: ⁊ ꝯm formam que sequitur. ⁊ si contra fieret non valeret. (Personarum.) id est dignitatum. (Extiterit.) ⁊ male: quia in capitulo intelligitur decanus. argu. ff. de verbo. significatio. l. familie. ff. qui ⁊ a quo. l. j. §. si presens. institu. de iure natura. §. plebs. (Ipius) archiepiscopi institutōe vel mandato de instituendo (Ipi) id est capitulum. (Intelligentes) ⁊ male. (Auctoritate.) intelligebant enim ecclesiam suam ideo vacare: quia institutum ab archiepiscopo reputabant pro non instituto propter priuilegium: ⁊ quia dicebant semestre tempus computandum a tempore vacationis vsq̄ȝquo ꝓuideretur ita q̄ installaret̄ ⁊ male: quia nō debebat cōputari nisi vsq̄ȝ ad tp̄s quo

archieps elegit ho. vel aliatpa debebāt deduci de semestri tpe. s.e.qm̄.(A te ho.) recepta vt dicebat: sꝫ ho. non fatebaṫ(Ab ipo) archiepo.(Prime) facte a capitulo(Scde) facte ab archiepo(Cō firmari) ⁊ male. nam concessio capituli nō valet: quia nō erat ad eos ptās eligēdi deuoluta. concessio etiā archiepi non valet etiā si constaret ho. renunciasse vel resignasse: quia ex quo semel locū viuētis sciēter occupauit vlterius ad eam non pōt assumi. ij.q.j. in personis. secus si ignoranter. vij.q.j. pn̄tium.(Debuit). s.e.c. j.(Idonee). s.e.c.ij. electio enim deuoluitur ad capitulum nō so/ lum propter neglig̅ētiam sꝫ etiam propter pctm̄ electi. s. de elec. cum in cunctis. ⁊ satis colligitur hic ꝙ non solum non tenet ele/ ctio de ineligibili: sꝫ etiam nec prouisio. vnde non impedit quin alij ad quos deuoluitur potestas prouidendi prouideant. s. de elect. cum in cunctis. Sꝫ confirmatio etiam de ineligibi facta im pedit electionem. s.c. proxi. j.e.c. litteras. Alij tamē dicunt ⁊ for te non male ꝙ electio non impeditur: sꝫ assignatio p̄bende cum alterius electio iam sit confirmata bn̄ impeditur nisi prima con firmatio primo fuerit reuocata. ⁊ facit pro eis. s.c. proxi. j. eo. lit/ teras. vbi dicit ꝙ assignatio prebende non valet. Sꝫ tamē man datum de ea conferenda valet: quia mandat ꝙ post resignatio/ nem conferatur. ⁊ sicut tenet mandatum ita valet electio. Et vi/ detur ꝙ ille ad quem pertinet non tantū electio sꝫ prouisio post confirmationem prouideat ꝙ talis prouisio valet: sꝫ non habet nisi vim electionis ⁊ non confirmationis vt res potius valeat q̃ꝫ pereat. j. de vbo. sig. abbate. Confirmatio autem de excōmuni cato facta nisi exprimatur error: vel nisi esset notorium dicunt q dam ꝙ tenet. argu. s. de re iudi. ad probandum. s. de excep. c. fi. Alij tamē dicunt contra.(Institutio.) argu. contra. s. de cau. pos. ⁊ proprie. cum olim. vbi fuit cognitum de his que obijciebantur cuidam instituto ab episcopo anteq̃ꝫ institutio sortiretur effectū. Solꝰ. hoc qđ hic dicitur verum est vbi non refertur questio ꝙ ad eligentes spectat electio: ⁊ ad confirmātes confirmatio: vel quo ad aliquem spectat vtrunq̃ꝫ. simile. s. de appellꝰ. constitutus. ij. vbi autem referebatur questio ꝙ ad episcopum non pertinebat electio. Idem etiam forte dicendum est si ad aliam spectaret ele ctio: ⁊ alium confirmatio: ⁊ post confirmationem vellent impe/ dire effectum confirmationis posset. s. de electi. cum dilectus. ⁊ no. s. de cau. pos. ⁊ ꝓprie. cum olim(Que institutio). s.e.c. appel laṫ.(Concessio) etiam dici potest inuestitura. Et cum idem archi eps qui eligit eligendo confirmasse intelligaṫ prius debet gaude re pacifica possessione q̃ꝫ aduersarius de crimine contra eum au diatur in modum exceptionis. s. de ap. constitutus. vbi no. s. de cau. pos. ⁊ proprie. cum olim.(Institutio.) sniam istam iustificat vehemens p̄sumptio que erat contra illos qui obijciebant exce/ ptionem renunciationis ⁊ abiurationis: ⁊ hoc facerēt causa mo rande possessionis. arg. C. de fal. l. ij. si autem hec p̄sumptio non subesset nō video causam quare nō sit legitima exceptio de renū/ ciatione sequente institutione: immo esset legitima exceptio etiā post rem iudicatam. si autem obijciatur exceptio de aliquo ꝙ p̄/ cedat institutionem vel sententiaꝫ: tunc p̄sumitur ꝙ proponitur ad morandum dationem possessionis vel executionem sententie cum sint quasi consecutiua ad illam. ⁊ ideo non est de facili audi enda: vt no. s. de cau. pos. ⁊ proprie. cum olim. s. de dolo: cū olim s. de ap. constitutus. s. de re iudi. decetero. vel dic ꝙ hic facilius admittenda est acceptio de eo ꝙ p̄cessisset institutionem q̃ꝫ hec de renunciatione que secuta est: quia non p̄sumitur quis facile renū/ ciare iuri suo. s. de renun. super hec. Sꝫ dices si agenti ex mutuo vel actione alia ⁊ exhibenti instrumentum super eo quod petit: obijciatur exceptio pacti de non petendo vel ꝯsimilis: nūquid ꝓ/ pter hanc contrariam p̄sumptionem respuet exceptionem. Rn̄. ꝙ quando proceditur ordine iudiciario de facili non debent seq p̄sumptiones hmōi. ij.q.j. in primo. sꝫ in his vbi non seruatur so lennis ordo iuris magis potest sequi hmōi probabiles p̄sumpti/ ones: arg. C. vt in pos. lega. l. j. C. de edic. di. adria. tol. l. iij. potest tamen dici ꝙ etiam si quando proceditur cum solenni ordine iu/ ris: ꝙ si iudex vehementer suspicaretur pactum de non petendo tantū proponi causa morande litis ꝙ non male faceret si hac ex/ ceptione non admissa sententiam ferret: nec cassabitur sentētia propter hoc ꝙ non admisit exceptionem nisi probet veritatē ex/ ceptionis ad quam probandam semper dicimus eum admittē/ dum etiam si procedatur sine ordine: vt plene dicitur. ⁊ dicimus ꝙ si is qui proponit exceptionem tollere potest hanc p̄sumptōēꝫ puta quia incontinenti velit suam exceptionem probare ꝙ audi/ endus est. ff. vt in pos. leg. si is. arg. s. de testi. veniens. si quis ta/ men bn̄ inspicit p̄dictam decr. non multum facit pro eis. vel dic ꝙ hec decr. loquitur quando petebat per officium iudicis sibi re/ stitui possessionem de qua apparebat ꝙ eā bona fide habuerat. ⁊ ideo ante restituenda erat q̃ꝫ audiretur questio de proprietate etiam non probata spoliatione. C. de agri. ⁊ cen. si colonus. li. xj. ⁊ no. s. de resti. spo. sepe. sꝫ hoc non placet: quia nunq̃ꝫ inueni. h. habuisse possessionem. Inno.

Cum super questione tre/ donen̄. p̄bēde) ⁊. j. tredonen̄. canonici p̄cibus epi an/ nuentes te in canonicum recipiunt: ⁊ locum in choro ⁊ caplo habuisti: ⁊ domū in canonica possedisti: cū ius ex illis ca nonicis q p̄bendā in ea p̄mo possidēt: tu p̄mo institutus fueris ⁊ receptus: ⁊ nūc vacet bn̄ficiū postulabas vt illud faceremus ti bi dilatione postposita assignari. pars vero altera respondebat ꝙ cum inter donationem eccl̄e certus sit canonicoꝝ numerus au ctoritate sedis apostolice ⁊ iuramento firmatus: nosq̃ꝫ ei mādа/ uerimus vt. O. in canonicum reciperēt: ⁊ p̄bendam sicut vni ex alijs assignarent. ⁊ ita nos igitur concessionem predicte preben/ de prefato. O. in tordonen̄. canonicis factam ratam habentes eam duximus confirmandam.(Opponere) hec replicatio. s. nō potestis contra me excipere ꝙ non teneat promissio vacature: q2 vos promisistis que potius dicenda est defensio vel allegatio vi detur ꝙ semper. s. ⁊ ante litem contestatam ⁊ post ꝓponi potest: sicut super eam de iure allegare potest. ⁊ est hoc verum vbi con/ stat de facto. s. ꝙ eum receperunt. sed si de facto non constaret li/ cet possit proponi post litem cōtestatam premissa: replicatio ta/ men receptione testium facta super ea testes introducere nō po/ test.(Quod se). s. de excep. eccl̄iastice.(Sententiando) no. ꝙ hec sententia est de futuro. s. ꝙ detur huic clerico prebenda q̃ꝫcito se facultas obtulerit: ⁊ est incerta. ⁊ sic est contra. ff. de vsur. l. j. in prin. C. de sen. que si. cer. quanti. ꝓ l. j. Item videṫ per tenorem sententie ꝙ libellus fuerit incertus: ⁊ de futuro ꝙ videṫ iniquum s. de libel. obla. significauit. Solꝰ. nos dicimus ꝙ canonici tredo/ nen̄. diffamabant statum huius canonici dicēdo ꝙ non valebat receptio eius: quia erat de vacatura. ⁊ icci rco egit contra eos cō/ ditione ex illa. l. diffamari. C. de inge. manu. ⁊ tunc bene sequiṫ sententia ista in qua repelluntur ab eius perturbatione. ⁊ preci/ pitur ꝙ detur sibi prebenda quando facultas se obtulerit. vel dic ꝙ clericus non agebat: sed canonici contra clericum qui erat in possessione canonicatus. ⁊ expectabat prebendam quando esset facultas dicentes ⁊ denunciantes ꝙ non poterat tenere illud be neficium sine peccato: ⁊ quia defecerunt in probatione imponi/ tur eis silentium ⁊ mandatur ꝙ detur sibi prebēda cum se facul tas obtulerit. ⁊ hec adiectio potius venit: quia sic est de iure q̃ꝫ ex vi petitionis: vt no. s. de preben. dilectus filius. vel dic sicut con/ tinetur in registro ꝙ iste canonicus prebendam vacantem pete/ bat a capitulo: sed succubuit in petitione eius: quia non ipi sꝫ alij debebatur: tamen quia papa vidit ꝙ de iure debebatur sibi alia dedit hanc sententiam: nec esset alij sicut licitum iudicare: cū de hoc actum non esset nec agi potuisset. fatemur tamen ꝙ si peta/ tur prebenda a recepto in canonicum cum offerret se facultas ꝙ danda est ei. ⁊ confert sibi hec sententia: quia decetero non pa/ tietur controuersiam canonicatus: ⁊ etiā quia debet habere pri/ mam prebendam canonicatus que vacabat: nisi expresse pro/ bauerit apparere vel facti euidentia vel probationibus ꝙ non offert se facultas. s. de preben. relatum. dilectus. vel dic ꝙ bn̄ va/ let huiusmodi libellus si recipiatur ⁊ sententia. argu. C. de sen. que sine cer. quantita. l. ij. quamuis a principio possit cogi actor ad maiorem expressionem. de hoc no. s. de restit. spolia. cum ad sedem. argu. sumunt quidam ex isto capitulo ꝙ si aliquis negli/ gat prebendam sibi debitam ꝙ potest nihilominus aliam pete/ re. argu. C. proxi. sacr. scri. l. vnicuiq̃ꝫ. argu. contra. s. de regu. iu/ ris: quāuis.(Carere) cum se facultas obtulerit. s. de preben. rela/ tum. ⁊. c. dilectus. vbi no.

Litteras vestras. concilii. s.e. nulla.(Prepositum.) pro dicto clerico. allegabaṫ enim pro dicto clerico: quia primam prebēdam quā habebat prepositus in eccl̄ia sancti gerardi vacasse intelligitur: cum receperit maiorem eccl̄iam: vel ad minus tamen cum po/ stea in eadem ecclesia acceperit propositurам: ⁊ quia non pote rat habere prebendam annexam prepositure ⁊ prebendam an tiquam in vna ecclesia.(Est electus) ⁊ nihilominus priorem pre bendam retinuit.(In eccl̄ia) sancti geraldi.(Consuetudine) que non fuit collocanda: vt infra sequiṫ. tot enim clerici constitui de/ bēt quot sunt p̄bende. s.e.c. ij. lxxxix. di. singula.(Quoniam) no. ep̄m non posse dispēsare vt quis in vna eccl̄ia habeat plures p̄/ bēdas.(Prior vacare) dic vt no. s. de p̄bē. dudum. de cle. non re/ si. in p̄ben. c. vlti.(Confirmationem.) hec confirmatio non tu/

etur priorē sententiā qn̄ ea nō cassata possit ille ad quē de iure ptinet eligere ad eādē pbēdā ꝓ suo velle. nec ē ad h ꝯ̃triū qd. j. sequitur: q2 h loquit de legato pape q nō pōt ꝓuidere nisi pmo cogat possessorē ad resignationē. Et ē rō diuersitatis: q2 magis est restringēda ptās ex ordinaria q̃lis est ptās delega. q3 ordinaria. s. de pbē. de multa. S3 ꝯ̃. s. e. q̃n diuersitatē. vbi vi3 idē etia3 in ordinaria. s3 certe ibi nō dicit: q2 ordinarius nō possit eligere anteq3 possessor renūciet. S3 dicit ꝙ cogēdi sunt renūciare: imo dicūt q̄dā ꝙ si ipe papa daret ignorās aliū possidere: nō teneret eius collatio. ar. s. de ꝓuis. dudū. ff. d nata. resti. l. ij. Item ē alia rō: q2 nō psumēdū est ꝙ papa ꝑ suas lr̃as velit aliqbus dare cā3 litigij ⁊ litis: s3 bn̄ intētio pape ē ꝙ possessiōe aduocata a possessore ꝙ eccl'ia def impetratori lr̃arum. s3 in dn̄o ordinario psumit ꝙ velit oīno ius suū defendere. j. de feu. c. ij. ff. si qs ius di. nō ob. l. j. Itē nō est is ꝯ̃. ff. ꝙ cū fal. tu. l. j. §. fi. ⁊ qd no. s. de elec. nihil. q2 h loquitur de ꝯfirmatōe quā ꝯstat esse nullā: ⁊ q est ꝯ̃ ius scriptū: ⁊ q est ipossibilis de iure. ar. ff. de excu. tu. qd testō. q2 ex q pbēde distincte sunt in aliq eccl'ia due pbēde nō pn̄t vniri in vna ꝑsona: sicut nec vna pbēda pōt diuidi in duas ꝑsonas. s. de pben. tue. lxxxix. di. singula. (Dici) ⁊ est h casu dicēdū ꝙ nullo mō pōt eps dispensare: vt h satis innuit. (Prebēda) quā hēbat in eccl'ia sci gerardi h intelligimus verum si illā hēbat in eadē eccl'ia: secus si in diuersis pbēdas acqrat (De facto). s. e. cū nr̃is. ff. ad munici. si municipi. C. d pac. do. si mulier. xxvj. di. acutius. ar. ꝯ̃triū. j. de testa. offi. C. de ac. ⁊ ob. q̄tiēs. C. d rei vx. l. j. §. sciēdū (Cōferre). i. de facto assignare. nā ⁊ an̄ poterāt isti executores pbēdā de iure vacātē q ad ius ꝯferre ⁊ sibi assignare: vt. s. de pbē. de multa. Itē satis honestū est q etiā de facto vacet pbēda qn̄ alij ꝯferat. vel dic ꝙ l3 dn̄s ad quē ptinet collatio illius pbende possit eā ꝯferre q̃cito vacat de iure: legati tn̄ eius h facere nō pn̄t: nisi h expsse ꝯtineat in lr̃is ꝙ alius possidet. s. e. cū nr̃is. vbi no. ⁊ melius. s. de pbē. exterius plus placet ꝙ ideo dicit vacare de iure: q2 in vitate platus nō est vt no. s. de elec. cū dilectus. de facto tn̄ nō de iure est platus vl canonicus: q2 eius electio est ꝯfirmata vel de eo ꝓuisum ꝑ eum ad quē ptinet collatio. ⁊ ideo tenēt ⁊ valēt q̃mq3 eo fiūt noīe dignitatis sue vel pbēde. ff. de offi. pto. barbarius. ⁊ ideo necessaria est amotio sentētialis etiā de facto: vt hic. Si aūt ꝑ talē esset ꝓuisum vel ꝯfirmatio facta ꝑ illū q nō hēt potestatē ꝓuidēdi vel confirmandi tūc nō impediret electio vel ꝓuisio corum ad quos pertinet electio vel ꝓuisio etiā si possideret alius nec ꝯ̃dicit. s. e. q2 diuersitatē. quia caplm eboracen̄. bn̄ hēbat potestatē dādi possessionē pbēdarum. s. e. post electionē. ⁊ nō archieps. ⁊ ideo ex quo possessionē legitime hēbat ⁊ tenebat a decano nō debuit alius mitti in possessionē illā: nisi prius ei auferent quibus erant collate ꝑ capitulum: licet eligi posset.

Ex parte credens. tn̄ male crederet cū nō essent ibi determinate pbēde: vel certus nūerus canonicorum esset determinatus. (Assensum) ꝙ essent canonici nō facto epi vel archiepi: quia qd nullū erat ꝑ ratihabitionē nō poterat ꝯfirmari. s. de elec. auditis. (Opponere.) noīe suo ⁊ ꝓ iure suo: quia ꝯtēti erant vel in piudiciū suum vel als de iure suo dicebant. aliter aūt agere vel se opponere ꝓ sua eccl'ia vel ꝓ eius defensione nō possent. S3 dic vt no. s. d testi. cū olim. (Nullatenus) Hac rōne dicūt quidā ꝙ si scriptū est ꝓ aliquo in eccl'ia vbi non est certus numerus canonicorum: ⁊ nec sunt pbēde distincte ꝙ recipiat in fratrē ⁊ canonicū: ⁊ assignet sibi pbēda vel bn̄ficiū cū se facultas obtulerit: quia non valent lr̃e. nam si diceret contra sequit absurditas. s. ꝙ statim hēbit ⁊ canonicatū ⁊ pbēdam: quia semꝑ offert se facultas dummō canonici q̃litercūq3 possent inde cōmode vitā ducere. Itē lr̃a non pōt aliter intelligi quō. n. recipiat iste in eccl'ia in qua nō est certus numerus canonicorum cū nūquā sit exitura ꝯditio: q2 nūq3 pōt vacare canonicatus vel pbēda vbi nō sunt distincte pbēde: ibi p ꝯsequēs non pn̄t vacare nec canonicatus nec pbēda. s. de pbē. dilectus. vltra mediū. Itē rescripta hmōi sunt ambitiosa: ⁊ ideo restringēda. s. de trāsac. c. l3 Si aūt adijciat in lr̃is hic alia clausula: nō obstāte certo numero canonicorum. Idē est ꝙ hec clausula ad nihil valet nisi ad hoc: q2 si mādat ꝙ statim recipiat. s. an̄q3 vacet canonicatus nō poterit recipi nisi in lr̃is posita sit pdicta clausula: ⁊ ideo nō ponit in lr̃is nō obstāte certo numero pbēdarum: q2 nō est intētio pape ꝙ detur alicui pbēda vl portio an̄q3 vacet. Si aūt in lr̃is aplicis ꝯtineret ꝙ recipiat in canonicū ⁊ in fratrē nō obstāte certo numero canonicorum: nec adijciat hec alia clausula ⁊ assignes sibi pbēdā vl portionē si vacat vel q primo vacauerit isto casu bn̄ debebit recipi in eccl'ia q nō h3 certū numerum pbēdarum vel canonicorum. h. n. clausula nihil ei tollit: s3 adijcit ꝙ etiam in eccl'ijs ē certus numerus canonicorum pfinitus possit sibi ꝓuideri. dicūt q̄dam ꝙ statuto certo numero canonicorum intelligit ꝑ ꝯsequēs. ⁊ statutus certus numerus portionū: etiā si nō ibi sint distincte pbēde ⁊ econtra statuto certo nūero pbēdarum vel portionū: intelligit certus canonicorum numerus statutus: ⁊ silibus casibus qn̄ vnū sic est accessoriū alteri puto pncipali intelligit ruptū accessoriū: q2 accessoriū sapit naturā pncipalis p. l. si eū. §. q iniuriarum. ff. si qs caut. s3 nō sic videt ecōtra. s. ꝙ rupto accessorio rūpat pncipale. Alij tn̄ dicūt ꝯ̃: ⁊ dicūt ꝙ nō debēt hr̃e bn̄ficiū de eccl'ia nisi offerat se facultas: nō q̃liscūq3 s3 talis ꝙ honeste possit inde viuere ƀm ꝙ ꝯsueuerit: ⁊ ƀm cōsuetudinē ꝓuincie. (Affectāt.) No. ꝙ in electōe canonicorum nō est necessaria forma s3 sufficit solus ꝯsensus: secus in electiōe eccl'iarum viduatarum. s. de elec. q2. (Suppetūt) qn̄. n. suppetūt facultates: q2 nō ledit eccl'ia s3 honorat qd fit a maiori pte ratū habet. j. de his q fi. a ma. par. ca. c. j. Si aūt facultates nō suppeterēt: tūc q2 esset opprobriū eccl'ie si sui clerici mēdicarent. xciij. di. diaconus. ⁊ q2 esset iniquū ⁊ ꝯ̃ iuris formā. s. de testi. c. j. hoc habet vt vnus solus potest contradicere. xij. q. ij. nō liceat. ⁊ no. de hoc. s. de testi. cum olim. Inno.

Constitutus nostram. Mādauerat. n. dn̄s papa legato vt collationē quā eps laudon̄. fecerat sacerdoti. h. canonico eiusdē laudonen̄. eccl'ie faceret inuiolabiliter obseruari. (Canonice) quia digno: secus si indignus: vt. c. cā3 q. s. de elec. ⁊ ar. j. vt ec. bn̄. vt nr̃m. arg. l. sicut. ff. de serui. ⁊ de ritu nup. l. quanq3. nam hoc tacite intelligit in tali ꝯcessione vt eligat idoneus. (Contra formam.) ⁊ sic nō pōt eā reuocare: quia perfecta donatio est. de hoc no. s. de elec. in causis (Contra formam). s. de elec. in causis. vbi innuit ꝙ qn̄ in alium transfert eligēdi ptās ꝙ l3 eam reuocare re integra. Sol'. hec decre. loquit in donatōe q fit gr̃a donatarij quā reuocare nō l3 inuito donatario: vt no. s. in decr. ꝯ̃ria. ⁊ hoc apparet ex vbis h positis vbi dicit: ptātē sibi dedisti sacerdotalē pbendā ꝯferēdi. na3 sepe plati ꝓ magno dono ꝯferunt alicui ptātē istā. s. ꝯferēdi vnā pbendā: quia licet hic inhibeat de vacaturis. de vacantibus tn̄ l3. decr. aūt ꝯ̃ non loquit in donatione nec in collatione ptātis q fit fauore ꝓuidētis: s3 fauore eccl'ie. ⁊ talis prouisio potius pertinet ad onus q3 ad vtilitatē compromissarij. (Ad ꝯsequētiam) j. e. c. vl. (Concedat) q̃si diceret nō ꝯcedimus ꝙ tales ꝯcessiones fiāt. s. ꝙ alicui liceat ꝯferre pmā pbendā.

Dilectus filius. extendi. Vo. die aūt ⁊ infra tres mēses eligit vacante cathedrali vel regulari eccl'ia. deuoluit ptās eligēdi ad superiorem proxi. s. de elect. ne pro defectu. Sed oppones vt quid ergo mēbranas occupat. vt. xix. di. si romanorum. Rn̄d. ꝙ vtile est ꝙ in hac decr. dicitur. s. ꝙ licet ius aliquod fiat super eccl'ijs ⁊ monasterijs eccl'e: non tn̄ extenditur ad epatus. ⁊ idem dicimus si super dignitatibus vel personatibus fieret aliqua constitutio non extēditur ad epatus. ex hoc dicimus ꝙ si aliquis habeat dispensationem ꝙ non obstet defectus natalium vel aliud quin possit honores ⁊ dignitates eccl'iasticas obtinere: tamen non poterit epatū obtinere: quia dispensationes restringende sunt. j. de consang. ⁊ affini. ꝙ dilecto. immo plus dicimus: quia si dispensatum esset cū aliquo super epatu: non intelligitur dispēsatum super archiepatu. xij. di. nos consu. Sed ⁊ si dispensatum esset ꝙ ad omnia spiritualia licite assumatur: tamen eligi non poterit in epm. nam in generali obligatione non comprehenduntur ea in quibus specialiter concessurus non presumitur. C. que res pig. obli. nō pos. l. j. Cum autem hec dignitas excellens sit inter alias: ⁊ speciali priuilegio gaudeat: ⁊ inueniam ipsarū aliarum dignitatum iuribus non comprehendi sub generali obligatōe vel ꝯstitutōe eam comphendi non credimus. arg. hic.

Ex tenore. causam. Forte petebat abbatem ⁊ cōuentum de bello fore cogendum ad prouisionē eius propter promissionem sibi factam. arg. j. de iure patro. pastoralis. vel eccl'iam vacantem petebat. Tamen propter rationem hic assignatam non valet petitio. (ꝙ primam.) quod idem erat ac si diceret: faciam te prelatum prime eccl'ie que mihi vacauerit vbi non poterat se offerre facultas dandi bn̄ficium vacaturum. nam nisi vacauerit non confertur nec promittit. ⁊ hoc statutum est ex lateranen̄. concilio nisi per vacationem. si autem aliter posset se offerre facultas: secus. j. c. proxi. ⁊ si pena ꝓmissa esset non credimus eum obligari. C. de pac. l. xl. ff. de v. ob. stipulatio. ⁊ nota ꝙ qn̄cunq3 ⁊ quōcūq3 ꝓmissio vacature nō tenet ꝑ hūc tex. ⁊ ꝑ totū q̃si hūc ti.

Accedens.offerre. h pmissio excusat:q2 nō tenet ei puidere sp cū vacat. ponamus q post talē pmissionē vacat eccłia:sz indiget sacerdote:certe nō dabit pbēda ei cui pmissa ē:sz assumet ad eā sacerdos. nā cū dicat cū potero intelligit recte.xxij.q.ij.faciat.et de iure.s̄.de rescript. suscitatus.et honeste.de pe.di.ij.charitas.ff.de osti.insti.filius.et cōmode.ff.de v.sig.nepos p.cū aūt simplr dicit primo vacans bnficiū secus:q2 tūc pcise tenet. Itē est et alia rō q h assignat:q2 cū dicit cū potero multi sunt mōi possidēdi sine morte:cuius desideriū fuit spālis cā phibitōis vacaturay.s̄.e.c.ij.nā als potest offerri facultas:q2 puētus et pbēde augeant.s̄.de osti.cū.M.et q2 sunt aliq eccłie q nō hnt numey certū vbi pnt ostitui canonici sine vacatōe.s̄.e.ex pte. Est g fixe tenendū q pmissio de vacatura nō tenet:vbi aūt nō fit mētio vacature tacite vel expsse vt hic: bn tenet pmissio.nec est 2.s̄.pri.decr.cū ibi tacite fieret mentio: vt ibi no.silr bn tenet pmissio si dicat pmitto tibi puidere vel ecclesiasticū bnficiū dare.xij.q.ij.qcūqz.tn si aliqs pmittat alicui puidere in aliq eccłia spāliter q hz distinctas pbēdas nō credo q valeat pmissio.arg.2.s̄.de pbē.dilectus filius.g.et c.relatum nā ibi dicit q tenet receptio in canonicū:et p ssequēs hēbit pbēdā cū facultas se offerret.g et eadē rōne simplr pōt sibi pmitti pbēda cū se facultas obtulerit.sz pōt rnderi q aliud est qn accessorio daf qz qn pura pmissione:qd nō lz.Sz si epus nō hēt nisi in vna eccłia collationem pbenday et promitteret alicui prouidere cum se fa.ob.tenet promissio:quia pōt esse q ab alio obtiebit vbi sibi faciet prouideri.

Postulastis. sz vt cāonicus:q2 forte ius canonici et pbendā ex spāli gra hz in ea.nec facias vim vty vni soli epo sit huata gra scz q sit canonicus alicuius eccłie siue generali priuilegio ocessum sit q qcūqz est eps sit et canonicus alicuius vel vocē canonici hēat in electōe vel in aliquo alio tractatu.et hm h nō valebit vox epi plus qz alterius canonici. Itē et hm hoc dicit tm capłm canonicoy et nō cōe epi et canonicoy: q2 ibi eps nō intest vt eps:sz si tanqz platus sit in caplo:et sit vnū capłm cōe epi et canonicoy et ibi eps sit vt eps:puta q2 vox eius pualet voci cuiuslibet alterius inferioris tūc imputaf ei nisi eligat:q2 totū ius epale et canonicoy fingit esse vnicū in electōe faciēda: vn ab vno in altey trāsire nō dz.sz qn vnā vocem hz in caplo:tūc nō vnit ius vtriusqz sz adijcit iuri epali q vnā vocē habeat in electōe. Item qn tanqz platus ē in electōe ideo imputaf sibi: q2 pōt vocare capitulū et alios cogere ad electionē:sz qn est tāqz canonicus secus est:et ideo magis imputaf in primo casu qz in scdo. nec obstat si dicit:pares aut oēs in negligētia:etiā si tanqz canonicus intersit ergo omniū negligētia pariter puniri dz.s̄.d sup.ne.pla.dilecto. s̄.de elec.bone me.M. dic q h est:q2 alterius psonā gerit in prima electōe:et alterius in scda. Itē pdicta hnt locū.s.q ad aliū nō deuoluit ptās eligēdi si tāqz eps intersit caplo.sz tn si appellandū fuerit ad ipm appellabit.ff.qn ap.li.l.j.§.j.in fi.et est h ea rōne:q2 lz eps et canonici faciāt vnū capłm in electōe:nō tn est vnū capłm in iurisdictione faciēda:immo cū ad solū epm ptineat iurisdictio ad ipm appellare licebit.et repete qd diximus.s̄. d offi. ordi.irrefragabili.

Cum dilecta.coy. s̄.e.ostitutus.

Quia cunctis. et.j.(Per priorē.) iste prior erat executor alterius ptis.(Impedire)bn dicit q nō pcessit aliq inhibitio q nō posset impedire collatōez factā aucte epi.nā bn pcesserat aliq inhibitio:sz nō talis q posset impedire collationem aucte epi factā:sicut ex sequētibus apparet.(Premisse lre)pro se impetrate.(Altera)cū plures ocurrunt ad vnam eandem pbēdam petendam ille qui illam possidet tempore vacationis vel alio modo hoc modo pcedet:quia quicūqz sit ille qui petijt illaz coram iudice ordiario ipius possessoris possessor queret ab actore an petat prebendam quasi sibi debitam an quasi suam:quia si petit eam quasi debitam:tunc coget dicere cām sue petitionis scz quare sit sibi debita:videlicet q2 canonice ad eā est electus:vł quia ad mādatum pape vel etiā sine mandato receptus ē in canonicum.s̄.e.ex pte.s̄.de pbē.relatum.s̄.de libe.ob.dilecti. et sic postea causa suo marte perueniet ad finem.Si autē papa mandat capitulo quātūcunqz precipiendo q alicui det prebendam tunc non competit aliqua actio directo ad petendam pbendam sed ad puniendum capitulum de inobedientia:vt no.s̄.de pbē. dilectus.sicut si papa mandaret alicui executori q alicui conferret aliquā pbendā et nō oferret puniendus esset:vt no.s̄.de offi.

deleg.pastoralis.in prin.sz et tūc qn papa mādat alicui q prouideat nulla actio competit ad petendū pbendā corā ordinario:sz corā ipo executore bn pōt eā petere:sz executor sine vlla pcedēti cognitōne possit eā oferre:vt no.s̄.e.pposuit. et in isto casu.s.qn petit pbēda sibi debita si supueniat alius qui silr dicit eandem pbendam sibi debitam vel suam esse:procedet hoc modo:quia illi qui primo obtinebit dabit prebendam cum cautione de seruādo indemnem.ff.de rei ven.is a quo.et de hoc plene no.s̄.de regu.iur.cum super.vel vt no.s̄.de rescrip.mandatum. Si vo petat pbendam vt suam tunc oportet eum probare q ille qui eam contulit habuit potestatem eam conferendi: siue a papa siue a sua auctoritate:et q legitime eam contulit.s.quādo vacabat et psone idonee quāuis quilibet psumat idoneus:et tempus competens nisi probet vel psumatur.contra.s̄.de presump.dudum.j. vt ecc.bn.c.j. Cum enim talis prouisio vicem obtineat et electionis et confirmationis:oportet q probet et ea q ptinent ad electorem et ea que pertinent ad confirmatorem legitime factam. Si vero alius esset elector alius confirmator sufficeret petenti pbēdam q probaret confirmationem legitime factam etiaz si nihil de legitimitate electionis ofirmaret.et de hoc plene no.s̄.de elec. cum dilectus.et.s̄.de do.et contu.cum olim. Si vero nullus corā ordinario suo petat prebendam suam:sed executor cui scriptuz est q alicui prebendam conferat postqz contulerit prebendam quasi exequens mandatum pape: cum enim mandatum est q etiam inducat in possessionem et contradictores compescat:dicimus q male fecit iste executor:quia licet possit pbēdam conferre non vocatis his quoy interest: tamen nullo modo dz auferre possessionem alicui nisi vocato et conuicto possessore: nec etiam als statum possessionis mutare.C.si per vim vel alio modo.l.fi. nisi primo collationem fecisset partibus vocatis et cum cause cognitione:quia tunc non esset necessaria magna cause cognitio in danda possessione:quia tunc datio possessionis est executio collationis primo facte cum cause cognitione.nec videtur vis faciēda in executione pape siue dicat conferas siue adijciat etiam in possessionem inducas:quia semper possessionem dare pōt.arg. s̄.de offi.deleg.significasti. Sed quid si duo sunt confirmati et p eos qui confirmare possunt:puta quia vnus confirmatus ab ordinario:alter a deleg.pape si vterqz horum conuenitur videtur procedēdum sicut quādo conueniunt heredes qui inter se de hereditate contendunt.C.de peti.here.l.vl.et.C.fam.her.l.penul. Si vero contra alios agāt nomine eccłie pro redditibus et eccłie iuribus nullus cogetur eis respondere nisi prius probet suā confirmationem canonicam:puta factam vocatis qui fuerunt vocādi:sufficit tamē probare confirmationē factā vocatis his quos res tangebat.vel si nullus fuit vocatus in confirmatione oportet q pbet et electionē et confirmationē legitime factam fuisse.et sunt hec vera etiam si in possessione est predictus electus.nec obstat si dicas nemo cogitur pbare titulū sue possessionis.C.de peti.here.cogi.quia illud hz locū vbi non psumitur cōtra possessorem. at h secus est cum otrouersiam patiat sup dignitate sua: et maxime in nouitate. In noibus aūt pdictis vbicūqz iudici visum fuerit expedire vtilis ē pdicta cautio de indēni seruando.p hūc aūt modū puidet 2 executores pluriū quoy qlibet fulminat sniaz excōicatōis:q2 iuste ab eis appellari pōt nisi pmo qsqz p/bet de iure suo vł corā ordiario vel coraz delegato executore. vel forte nō tenet snia excōicationis:q2 cū executor de quo actum est nō habeat iurisdictionē sup hūc possessorē nisi indebite 2dicat: q2 sup ipm nō habeat expssam iurisdictionē: et ipe nisi indebite 2dicit nolēdo dare possessionē sine cognitōe: g nec excōcare pōt eū.p pdictis facit.ff.depo.l.j.§.apud iulianū.ff.de pe.he.si debitor.(De capitulo).s̄.de rescrip.eam te.repete q ibi no.(Esse sblatam)repete q no.s̄.de rescrip.capłm.in glo.que incipit: videtur et de preben.inter cetera. et dic q si mandetur ei ad quez spectat collatio vt aliquē in canonicum recipiat et ei pbendam conferat executore dato ad compellendum tm si pbenda illa alteri confeeratur tenet collatio:licet peccet conferens et puniendus sit:quia per talē formam apud ipm ordinarium semper remansit potestas:vt.s̄.de pben.dilectus filius.tam in primo qz in secūdo:nisi esset in rescripto decernentes irritum et in inane et c̄.vel nisi eēt iā receptus in canonicū:vt.s̄.de pben.relatū.et.c.dilectus filius. Si vero datur executor ad prouidēdum tunc non valet collatio per ordinarium:quia papa dando potestatem executori subtrabit eam ordinario:vt.j.de concess.pben.c.proposuit.argu.ff.de condi.inde.l.cum ita legitur.et de pcu.pomponius.§.sed et is.et.lv.di.disciplina.et quia negocium videt ad se reuocasse: vt.ē.de pben.inter cetera.(Contulisset)etiam ante vacationē.et fuit stultus iste executor qui verbis prebendam vel dignitatē non va

cantē ⁊ incertā alicui ꝯferebat: q: ſi volebat ꝙ ſtatim haberet h̄ erat iniuſtū. ſ. de ꝯceſ. ꝓbē. nō va. c. j. ſi nolebat ꝙ ſtati hr̄et locū nec ius in poſſeſſionē. vbū facto ꝯ̄dicebat: q: cū nihil ꝯferret ſe aliqd ꝯferre dicebat. Item donatio vel poſſeſſio nō pōt eſſe niſi certe rei. (Nō tñ ꝓpter h̄) Ignorātia. n. ꝑlati nihil facit q̊ minus ꝓuilegiū pape tueaꝛ ꝓuilegiatū. j. de reli. do. cū dilecti. (Sic̄r) nō eſt bona iſta ſilitudo ſicut ex inferioribus patebit. (Quid lex) qd ſit lex: qd ꝯſtitutio: qd decretum: qd decretalis epl̄a: qd dogma: qd mādatū: qd interdictū: qd ſanctio: no. i decretis di. iij. ⁊. xxv q. ij. ſi qs dogmata. (Aſtringūt) repete qd no. ſ. de ꝯſti. c. ij. ⁊. ſ. d poſtu. c. j. (In ꝓuilegijs) h̄ allegatio lꝫ videaꝛ bona nō tñ eſt ꝑpetua nec ſꝑ tenēda: vt plene ſequiꝛ. j. in rn̄ſione ꝑtis adūerſe: ibi ex ꝑte v̄o tua. (Aliqd ſpāle) ⁊ ſic apparet ſm̄ intentōeꝫ allegantis ꝙ lr̄a ꝓ ipō directa cēſenda ē iure ꝓuilegij ⁊ ita nō fit neceſſaria ſcia epi ꝙ falſum ē: vt. j. ſequiꝛ. (Sup his). ſ. ꝙ ipē acceptaret ⁊ poſtq̄ꝫ acceptaret. (Nō valebat) bn̄ dicit ꝑs iſta ſi ſn̄ia vel decretū pape fuiſſet de certa ꝓbēda vel dignitate. ſꝫ h̄ nō ita: q: papa tantū irritū eſſe voluit ſi qd fieret de dignitate quā ipē acceptaret ſicut in hac decr. ſ. ꝑx. contineꝛ. i. poſtq̄ꝫ acceptaret: quia aliter eſſe non poterat. (Intelligi) optima ⁊ vera eſt h̄ reſpōſio ⁊ valde notabilis. ⁊ eſt arg. op. ad hanc reſponſionē. ff. de acq. poſ. q abſenti. in ꝑn. (Facultatem). h̄ intelligunt qdam verū qñ quis ꝑ ſe pn̄tem vel per nuncium ſuum impetrat hmōi indulgētiam: quia lꝫ abſens vel ignorans ſit ille qui poteſtateꝫ habet excōmunicādi: tñ non tenebit excōmunicatio lata poſt hmōi indulgentiam. Non. n. oportet ꝙ noticia hmōi indulgentie ꝑueniat ad illum vel ad omnes qui poteſtatē hn̄t excōmunicandi cū penes multos poſſit eſſe h̄ poteſtas: ſꝫ ſufficit illum ſcire cui ꝯcediꝛ indulgētia ⁊ obtinet qd dixi: non ſolū ſi impetraꝛ indulgētia ꝙ non poſſit excōmunicari. ſꝫ etiā ſi in indulgētia diciꝛ ꝓhibemus omnibus ne qs eū excōmunicet: q: ſꝑ huic pn̄ti ꝑ ſe vel ꝑ nunciū ꝯcediꝛ priuilegium: ⁊ ideo ſtatim gaudet priuilegio indulgētie quia ſic ꝓ̄ſumiꝛ priuilegiantē voluiſſe exquo ſimul concurrunt voluntates. ſecus aūt eſſet ſi probibitio in penitētiā abſentis tm̄ dareꝛ: quia tunc ſatis dici poſſet ꝙ illa probibitio non ligaret abſentē niſi a tempe quo ſciret. ſ. de priuileg. c. j. ſ. de conſti. c. ij. ſ. de ap. ſup eo. niſi ex genere inhibitionis contrarium ꝓ̄ſumereꝛ papam voluiſſe: vt eſt in inhibitione alienationis. ſ. de do. veritatis. Ea aūt que fiunt in iudicio vt ſn̄ie ⁊ diffinitiue ⁊ interlocutorie ⁊ excōmunicationis etiā ꝑter ſciaꝫ ꝯdēnatoꝝ ſtati hn̄t ſuuꝫ effectū. Si aūt nec ꝑ ſe nec ꝑ nunciū pn̄tē impetraret: ſꝫ ꝓꝓo motu vel ad alterius ſupplicationē papa vel alius priuilegiās ꝯcederet ꝓ̄dictā indulgentiā: tūc niſi appareret de ꝯ̄ria voluntate ꝯcedētis indulgētiā nō gaudebit bn̄ficio indulgētie niſi poſtq̄ꝫ ꝑuenit ad eum. ij. q. v. q̄ꝫto. ff. de acq. poſ. q abſenti. ⁊ idem videtur in reuocatione indulgentie ⁊ cuiuſlibet mādati: quia nō oberit reuocatio abſentibus niſi poſtq̄ꝫ ꝑuenit ad eoꝝ noticiā. ff. de ꝓcu. ſi ꝓcurator. ff. de inſtito. ſꝫ ⁊ ſi. ff. māda. ſi mādaſſem. ⁊. l. ſi ꝓcedente. ſ. de procura. c. penul. immo adhuc plus eſt in mādato: quia ſi etiam a pn̄te procuratore reuocē mandatum non fit ꝓ̄ iudicium litigatoribus abſentibus ſi neſciant: vt in ꝓ̄dicta. l. de ꝓcu. ſi procurator. Et h̄ intelligimus vera ꝙ reuocatio mandati non obeſt quin etiam ꝓ his qui ignorans fecit poſt reuocationē mandati habeat ꝯ̄ria mādati: vt in. l. ꝓ̄alleg. vel etiā ꝙ teneatur de inobediētia ſiue ſciens reuocationē vſus eſt indulgētiam non gerēs ſe ꝓ excōmunicato: ſꝫ tñ bn̄ tenet excōmunicatio lata ab eo cui reſtituta eſt poteſtas excōmunicandi: exquo reuocatio ꝑuenit ad excōmunicatorē. ſi aūt habet animum reuocandi ſtati extunc non valet qd facit mandatarius in his ꝑ q̄ non fit alijs ꝓ̄ iudicium. ff. d manumiſ. vin. ſi paterfamilias. Et idem videtur in lr̄is iuriſdictionalibus: quia ſi ꝑ aliquas lr̄as mandata eſt alicui iuriſdictio: ⁊ poſtea ꝑ alias lr̄as mandatur alij ꝙ non obſtātibus ꝓ̄mis lr̄is audiat cauſam ſup eodem: tenet quicquid fit ꝑ primas lr̄as reuocatas: quia ſi aliter diceretur contingeret fieri ꝓ̄iudiciū abſenti ſine cauſa ꝯ̄ id qd eſt. ff. de procu. ſi procurator immo plus eſt: quia etiā poſtq̄ꝫ ſcit valet quicqd fit ab eo niſi excipiaꝛ: q: cum ſcd̄e lr̄e ſunt impetrate in fauorē impetrantis non eſt cogēdus vti eis niſi velit. C. de leg. qui fa. ff. de ex. rei iudi. cui dēter. ꝙ intelligitur verum ſi eſt pn̄s: quia ſic videtur lr̄is reuocationis renunciare. qd autem fit eo abſente ⁊ non ꝯſentiente tacite vel exꝓ̄ſſe non valet. nec obſtat ſi dicas h̄ iudex hꝫ iuriſdictionem: ergo tenet quicquid facit niſi excipiaꝛ. Rn̄. h̄ eſſe verum niſi reuocata eſſet eius iuriſdictio. qdam tñ dixerunt ꝙ bn̄ tenet quicquid fit ab eo in iudicio niſi appellet poſtq̄ꝫ ſciuerit contra ſe ꝓceſſum infra. x. dies. C. quō ⁊ qn̄. l. j. ſecus aūt eſſet in his que fiunt extra iudicium: vt in lr̄is ꝓ̄bendalibus. nam ⁊ ibi lꝫ remaneat poteſtas prouidendi penes prouiſores primos etiam poſt reuocationem ⁊ etiam poſt ſcientiam reuocationis: vt hic apparet: vbi dicit ꝙ non tollitur poteſtas a primo prouiſore niſi ſecūdus notificet ei qui vult ſuis litteris vti: tñ exquo nouit ꝙ ſecundus vult ſuis litteris vti non valet qd fit a primo. nec impedit quin valeat qd fit a ſcd̄o: etiam ſi non appellareꝛ: quia extra iudiciū parum oꝑaꝛ appellatio. de hoc no. ſ. de ma. ⁊ obe. cū dilecti. Alij dicūt ⁊ forte melius: q: qcqd fit a ꝓ̄mo ꝓuiſore vel iudice an̄q̄ꝫ appareat ꝓuilegiatū velle vti ꝓuilegio ſuo in negocio de quo agit ſiue tacite ſiue exꝓ̄ſſe ſꝑ tenet qd fit ab eo ꝓpter rōnes ſupradictas: tñ ſi primus ꝓuidiſſet vel in cā ꝓceſſiſſet abſente ꝓ̄uilegiato: ⁊ tūc ꝓuilegiatus diceret debere irritū eſſe qcqd factuꝫ eſt primo a prouiſore vel iudice poſtq̄ꝫ in vno ſimul ꝯcurrerunt ꝯſenſus priuilegiātis ⁊ priuilegiati ꝙ vti volebat ꝓuilegio i negocio de quo agiꝛ. credēdū eſt ei cū ꝓ̄ſumēdū ſit ꝙ nō fruſtra laborauerit ꝓ ꝓuilegio impetrādo. ⁊ ſic erit hmōi ꝓuiſio nulla vꝛ ꝓceſſus iudicis. nec impediet electōꝫ vel ꝓceſſum futuꝝ: niſi forte ꝯ̄ria ꝓ̄ſumptio toleret iſtā ꝓ̄ſumptōeꝫ: puta q: pn̄s fuit in iudicio ⁊ non excepit: vel vidit prouiſorem paratum ad prouiſionem faciendam nec contradixit nec ex aliqua cauſa ꝯ̄dictionē dimiſit quā ſi ſbeſſet ꝓteſtari debebat ſi poterat ſine ꝑiculo: vt no. ſ. de ꝯſti. cū. M. ſi aūt nō ſimul ꝯcurrereꝛ ꝯſenſus an̄ ꝓuiſionē vel ꝓceſſum iudicis tenēt reuocabiliter q̄ fiūt ab eis vt h̄ ſequtur. Sꝫ ꝯ̄ ꝓ̄miſſa vꝫ qd dicit ſequēs lr̄a. ſ. ꝙ ſi ille cui data eſt ꝑtās ꝓuidēdi nō notificet priori ꝙ vult vti ꝓuiſione ſibi ꝯceſſa ꝙ tenebit prouiſio facta a primo. exquo colligiꝛ ꝙ non crediꝛ ei niſi exꝓ̄ſſe mādet. So. hoc ꝙ dicit h̄ decr. locum hꝫ vbi non ſunt predicte clauſule. Item vbi voluntas priuilegiantis non crediꝛ eſſe ꝙ primus ſit priuatus poteſtate ſua niſi poſtq̄ꝫ ſciuerit: ſicut dicit lr̄a ſequēs. Idem videtur ſi exꝓ̄ſſe dicit in ſecundis litteris: reuocamus iuriſdictionem primi iudicis: quia cum in alicuius fauorē dictum ſit intelligendum eſt ſi vti voluerit predicta reuocatione. ſꝫ ſi ad nullius petitionem feciſſet vel fauorem: ſꝫ proprio motu extunc intelligitur reuocare: ⁊ nō valebit quod fiet exquo ad noticiam reuocati peruenerit niſi aliud appareat de intētione reuocātis. Sꝫ dices quare nō eſt idē in decreto de quo contrarium h̄ diciꝛ. ſ. quia exnunc nihil valet quicquid fit poſt decretū Rn̄. quia decretū ſicut ⁊ ſentētia fit cum cauſe cognitione. ⁊ ideꝫ intelligendū eſt ꝙ ſtatim poſui prolationē vult gaudere ſuo effectu. Sꝫ oppones: quia decretū de quo loquiꝛ h̄ decr. nunq̄ꝫ datur cum cauſe cognitione. Rn̄. verum dicit: ſꝫ exquo papa ſuam inhibitionē decretum appellat: vult ꝙ vim decreti obtineat vt ſtatim ſuum ſequatur effectum. ⁊ idem etiam eſſet in alio q̄ꝫ in papa: quia exquo hoc verbo vtitur ſtatim indicat ſue volūtatis eſſe ꝙ mandatum ſuum ſtatim habeat effectum. ⁊ idem eſt ac ſi expreſſe dicat: voluntatis mee eſt ꝙ exnunc non valeat electio facta ab illis a quibus reuoco ⁊ poſſum reuocare vt hic dicit. ſecꝰ autē eſſet ſi diceret: inhibemus talibus ne eligant: quia intelligēdum eſt ne eligant poſtq̄ꝫ ſciuerint: immo ꝙ plus eſt etiam ſi ſciant lr̄as impetratas ꝑtinentes reuocationem vel inhibitionem nihilominus tamen valet qd fit ab eis niſi prius notificet eis ꝙ vult eam conferre: vel niſi ei collatio eſt interdicta: vel niſi decernat irritum ⁊ inane qd contra factum fuerit: vt hic exꝓ̄ſſe dicit. Sꝫ contra ꝓ̄dicta videtur qd dicit h̄ decr. vbi dicit niſi forſan ꝙ ipām conferre non poſſit exprimatur in ꝯceſſione huius poteſtatis. nam ex his verbis colligitur ꝙ ſi papa dicit ꝙ primus collator non poſſit cōferre poſtea: nō tenet ſua collatio. Sꝫ certe multomagis videtur ꝙ non debet tenere ſi dicit: reuocamus poteſtatē eius vel alia v̄ba ſupradicta. So. nō dicit h̄ ꝙ ꝓ̄dicta impediat ꝙ nō teneat ꝓuiſio primi ꝓuiſoris ſi ſcd̄s nō ꝯ̄dicit: q: hoc falſum eſſet vt ꝓ̄dictū eſt. ſꝫ h̄ dicit ꝙ ꝓ̄dicta clauſula oꝑaꝛ ⁊ oſtēdit ꝙ ille q ꝯcedit iſtā indulgentiā eſt eius volūtatis ꝙ ſtati a die cōceſſionis etiā an̄ ſciam non valeat collatio primi ſi ſcd̄s voluerit vti ſua indulgētia. ⁊ hunc eundem effectum hn̄ credimus etiaꝫ alias ſuperiores clauſulas habere. Nec mireris ſi diximus prouiſionem tenere: ſꝫ alius faciet eam caſſari ſi vult. ⁊ ſi nō vult rata manet: quia hoc idē habes in contempto. ſ. de elec. ꝙ ſicut. §. j. (Siue certam) ſcꝫ primam que vacauerit. (Siue incertam). ſ. illā quam acceptauerit. (Niſi prius) ille. ſ. delegatus vel potius executor. (Sibi notificet) illi ad quem pertinet collatio. (Vacuum decernat) No. hic habes exꝓ̄ſſum ꝙ executor poteſt ſuſpendere a collatione benefitij. de hoc notaꝛ. j. de iurepatro. cum dilectus. (Quia cum illi) Nō optimam rationem. (Vel etiam conferat). No. ꝙ ſi executor prius conferat q̄ꝫ ille ad quem pertinet de iure collatio: ⁊ etiam ſi ignoret tamē ꝓ̄ualebit collatio executoris. (Si forte vacet) quia ſi non vacet nullo mō conferri poteſt: vt. ſ. no. (Niſi forſan) quia ſi in reſcripto apoſtolico contineret decernētes irritum ⁊ inane quicqd de prima ꝓbēda fuerit acceptatū:

tũc non teneret collatio epi etiã ignorantis. nec est ꝯ q̃ ħ supradi/ctũ est: q: etiã ħ decreuit irritũ τ inane. τ.c. q: sicut ħ.s.no.ħ non decreuit de certa ꝑbẽda nõ ꝯferẽda: imo de incerta: τ tñ postq̃ȝ is ꝓ quo scribebat acceptasset. (Etiã excitat) a te cui scribit τ bñ. (Acceptaret). ħ vult dicere q̃ qñ papa scribit alicui q̃ prouideat alij de ꝑbẽda quã acceptauerit decernẽs irrituȝ si qd de ea fuerit acceptatũ q̃ sic est intelligendũ hmõi decretũ q̃ si post acceptio/nẽ aliqd fuerit factũ de ꝑbenda acceptata q̃ illud sit irritũ. nã si intelligeret q̃ esset irritũ añ acceptationẽ de ꝑbẽda acceptanda ħ decretũ esset inualidũ tãq̃ȝ sup incerto ꝓlatũ. ff. qđ cuiusqȝ vni. itẽ coꝝ. §. j. τ est hoc veꝝ q̃ dictũ est etiã si eps nihil sciret de acce/ptatione vel decreto. secus aũt esset si papa mãdasset alicui ꝓui/deri de ꝑbẽda quã acceptaret sine decreto ꝑdicto: q: tũc tenebit collatio facta ab epo añq̃ȝ ei nunciet de acceptatõe: vt ex supiori/bus apparet. ar. s. de ap. sup eo. τ. j. si aũt papa mandat alicui q̃ ꝓuideat de ꝑbẽda quã acceptauerit τ decernat irritũ τ inane si qd ꝯtra mãdatũ fuerit acceptatũ: tũc statim acceptatõe facta po/test interponere decretũ cũ hoc ideo sit ei ꝯcessuȝ ex spãli gr̃a. nec valebit ꝓuisio ex tũc facta ab epo etiã ignorãte hmõi decretum. Alij tñ dicũt ꝯ. s. q̃ non dȝ interponere hmõi decretũ nisi ptibus pñtibus: q: mandatũ pape intelligendũ est ꝓm ius. (Sup incer/to). ff. qđ cuiusqȝ vni. itẽ coꝝ. §. j. insti. de ac. §. curare. (Sicut cum legat). ff. de optio. le. sicut optio. (Ceditqȝ ille legato) seruus. i. le/gatarius illũ seruũ venditũ petere põt. (Pro te ꝓpositũ) τ bene (In vltimis) hoc aũt in ꝯctibus inter viuos nõ obtineret. Nam in illis certũ est q̃ si aliqs alicui donat vel vẽdit vel ꝓmittit ꝓm vnã ꝑbendã vel aliã rẽ de multis quã donatarius acceptauerit q̃ nullus obiectus tenet donatio vel venditio facta alij dummõ secuta sit traditio: q: si vnã τ certã rẽ donasset vel ꝓmisisset sine traditione: τ postea eandẽ rẽ alij traderet transferret in eũ dñiũ nec ꝑmus donatarius posset hãc rẽ ab eo aduocare. C. đ pac. tra/ditionibus. C. de rei ven. seruũ emptor. In vltimis aũt volũtati/bus dominiũ recta via transit ad legatariũ vel donatariũ causa mortis. ff. quẽad. ser. admit. si p partẽ. §. si fundum. τ hec vera vbi dominiũ reꝝ legataꝝ esset penes testatorẽ: sȝ si non penes eũ sȝ penes heredẽ vel quẽcunqȝ alium esset tunc non transit nisi il/le q hȝ illud tradat. τ ex hoc videtur q̃ si testator iussit heredi q̃ partum ancille conceptum tempore testatoris vel fructus factos eodẽ tempe alicui dari q̃ dominiũ eoꝝ recta via transit ad here/dem. sed si heres seuerit vel ancilla apud eum concepit tunc illi fructus vel partus non transeũt ad legatarium nisi dent ab he/rede penes quẽ est dominiũ. Fatemur tñ q̃ heres tenetur perso/nali actione ex testamento sicut si ꝓpriã rem heredis vel alienã legasset. insti. de leg. §. ea quoqȝ. τ. §. si res. τ sicut non transit do/miniũ reꝝ heredis ad legatariũ: sic nec eas põt sbijcere restitu/tioni nec oppositioni. arg. C. cõia de leg. l. vl. §. nemo. vbi dicitur q̃ res que non pure in rebus heredis non potest alienari: sed ħ ẽ pure: ergo potest alienari. Item videtur hoc exꝑssum. ff. de pig. l. j. §. cum ꝑdium. vbi dicit q̃ res que nunq̃ȝ fuere debitoris non tenentur hypothecaria. certe eadem ratione nec restitutioni sbij/ci. nec est contra. ff. de pi. paulus. §. j. vbi dicitur q̃ si res obligate pignori ꝑueniunt ad heredem q̃ fructus τ partus earum tene/tur hypothecaria. So. ibi loquitur de partubus τ fructibus qui concepti τ facti erant. τ ita intelligit arg. vt no. in summa. C. sup/ti. de pigno. §. item interdicitur. τ sic per ꝑdicta apparet q̃ optio partuum concipiendoꝝ apud heredem alicui legata non impe/diat quin heres ea possit alienare sicut hic dicit. (Volũtatibus) in quibus a tempore adite hereditis intelligitur dominium rei obligate fuisse ipsius legatarij vt infra sequitur ꝓpter fauorẽ vl/time voluntatis: τ in quibus est plenior impetratio adhibenda vt. ff. de tri. τ ole. leg. l. ij. τ. l. pe. τ. ff. de fun. in. l. quesitum. §. ideȝ rñ. τ pompo. al. l. j. nam etiam seruum legatum sub ꝯditiõe he/res manumittendo liberum non facit: vt. ff. de ma. l. seruũ. τ. ff. q τ a qbus. l. cum is. optione autem legata serui sub ꝯdi. legata ee videt. ff. q τ a qbus: si optio. Et est ratio quare aliud in legatis τ aliud in casu ꝓposito τ etiã in ꝯctibus. si. n. heres non repulit legatum ex die adite hereditatis eius retro intelligit. ff. de leg. j. si tibi homo. §. cum seruus legatus. nam rei legate dominiũ re/cta via trãsit in legatariũ: vt. ff. de fur. a ticio. τ ideo alienatio vel manumissio interim facta tanq̃ȝ a non dño non valet: secus autẽ est in ꝯctibus: vt. ff. de act. τ ob. l. is qui. ff. de v̄. ob. si seruũ. §. sȝ si sic. Et no. q̃ optio imposita ante aditã hereditatẽ non valet. ff. de leg. j. iulianus. τ facit. ff. quoꝝ leg. l. j. §. q̃ ait. Sed quero virũ semel acceptãs bñficiũ ꝓ quo sub hmõi forma scriptũ ẽ possit pe/nitere. τ videt q̃ nõ. nã ꝑma attestatõne quã summe dixisset ius suũ ꝯsumpsit: vt. ff. de op. le. l. apud. sȝ q̃ in casu põt: puta si eligit bñficiũ alij debitũ ꝓ dignitate bñficiũ simplex: vt. ff. de op. le. l.

ij. ar. de ħ plus. s. de elec. cãmqȝ. q: iteꝝ põt optare si male opta/uit. Sȝ opponit pono q̃ in casu ꝓposito cũ agat de bñficio non solũ plenior sȝ etiã plenissima circa acceptatiõeȝ fuit interꝑtatio facienda. nã in ꝯctibus plena: in testamentis plenior: in bñficijs plenissima interꝑtatio est adhibẽda: vt extra de do. cũ dilecti. τ de deci. ex pte. τ de ꝑuil. q: circa. τ de v̄. sig. olim. xvj. q. ij. visis. ff. de ꝯsti. pri. bñficia. Sol. in bñficijs plenissima faciẽda est cum absqȝ alicuius dispẽdio ꝓcedunt: vt in ꝑmis ꝯcordãtijs. τ. ff. de vul. τ pu. sub. ex facto. ar. ꝯ. C. de ꝑci. impa. of. quotiẽs. vel dic q̃ idẽ est ꝓm quosdã in bñficijs vacãtibus tẽpe rescripti q̃ in lega/tis extãtibus vt collatio taliũ nõ valeat: sicut nec alienatio lega/toꝝ existentiũ quoꝝ legata est optio. vel melius aliud in legatis in qbus a tpe adite hereditatis intelliget dominiũ rei legate re/tro fuisse legatarij. aliud in hmõi bñficijs etiã vacãtibus τ in cõ/tractibus in qbus nihil retro intelligit acqsitũ: vt supradictũ est τ dicit lex nõ sicuti viuẽtiũ ita etiã defunctoꝝ actus suspẽdi rece/ptũ est. ff. cõi ꝑ. l. receptũ. (Premissa). s. qñ nõ teneat alienatio vl manumissio añ optionẽ. (Nec ꝑmissa) puta lego vnum fetũ na/scituꝝ de grege meo quẽ elegerit. (Terminus) de hoc termio ha/bes. ff. de op. leg. mãcipioꝝ. (Acceptaret) bñ videt ex hoc q̃ sola acceptatio eius cui ꝓuideri mãdat sine collatõe τ pñtia executo/ris impedit collationẽ epi dummõ ꝑuenerit decretũ. i. ꝯtineat in lr̃a papali decernẽtes irritũ τ inane τc̈. (Et eius) siue acceptaret vacantẽ siue vacaturã dummõ primã. s. vel scđaȝ vel aliaȝ vt in glo. sequẽti. secus si scribat sine illa clausula decernẽtes τc̈. τ hoc videt dicere glo. absqȝ ꝑiculo. s. de elec. ne ꝓ defectu. τ. c. q: ꝓpt (Ex eis ꝑmã) no. q̃ is ꝓ quo sic scribit vt sibi ꝓuideat de ꝑbẽda quã acceptauerit potest ante vacationem alicuius ꝑbende acce/ptare primã ꝑbendã que vacauerit in loco vbi mandat sibi pro/uideri. Itẽ optare potest scđam vel tertiã si aliqua causa sbsit q̃/re primam non vult optare: forte quia alij debet: vel q: de hoc ip/so. s. an alij debeat dubitatur. nam sine cã non videtur q̃ possit aliqui dimittere primã τ optare vlteriorẽ. arg. ħ. Item videtur apostoli/bus q̃ eodem mõ acceptare possit etiam si in rescripto ꝓuide/co non ꝯtineat de ipsius acceptatione: sed tñ vbi dicitur ꝓuide/as ei in tali ecclesia vel in tali diocesi vel prouincia. de hoc auteȝ non est dubium q̃ hmõi executor reseruare potest primam ꝑbẽ/dam vel vlteriorem ex causa. arg. ħ. τ no. j. de iurepa. cum dile. Alij tamen in hoc vltimo casu. s. quando mandatur q̃ alicui ꝓ/uideatur aliter dicunt. s. q̃ ipsius optatio non impedit ꝓuisioneȝ epi: sed sola prouisio vel inhibitio executoris impedit: imo plus q̃ȝ dicunt q̃ plus videt hec optatio cõmitti discretioni executoris re/voluntati eius pro quo scribit: τ pro his videtur facere tenor re/scripti. Item no. quia semp ille qui optat vel qui reseruat vel q suspendit semp de certa ꝑbenda hoc facere debet. arg. s. de elec. c. fi. de ħ no. j. de iurepa. cũ dilectus. certa autem appellatio dicit opto vel reseruo primã ꝑbendã q̃ vacauerit in tali eccl̃ia vel etiã in tali ꝓuincia. illud aũt non potest facere executor hmõi etiã cuȝ cause cognitione datus vt mãdet sibi reseruari ꝑbẽdã quã opta/uerit is pro quo scribit vel etiã alius. arg. s. de offi. dele. qm̃ ap. §. is aũt. aliq tñ contradicũt.

Ne sede vacante aliquid innouetur.

N Quit. vniendo. Fit vnio ꝑmo mõ q̃ vna ec/clesia alteri sbijciat: τ ꝓm hoc remãet cathedra/lis illa cui sbijcit. Scđo fit vnio vt ex duabus fi/at vna: τ ꝓm hoc canonici vnius fiunt canonici alterius. τ canonici vtriusqȝ simul interesse ele/ctõibus τ alijs negocijs: τ tũc ꝯsuetudines τ alia ꝑuilegia q̃ me/liora sunt τ hũaniora in alterutra retinet vnicũ. argu. de pe. di. j. medicamẽtũ. xxxij. q. j. tũc ẽ culpãdus. C. de rei vxo. ac. in ꝑn. C. cõi. de leg. l. ij. in fi. Tertio mõ pñt vniri q̃ sint ãbo epales siue in ꝑmo statu. τ ꝓm hoc ẽ vnus eps ãbaꝝ τ sunt duo epatus. τ sic il/le eccl'ie sberũt diuersis metropolitanis. τ idẽ eps erit ãbobus sb/iectus. j. de relig. do. q: s. de ꝯfir. vti. vel inuti. c. vlt. si v̄o de vno ordine fit trãslatio ad aliũ: illud q̃ transfert sumit naturã illius ad quã transfert. ħ v̄o q̃ sunt dicta non sunt ꝑpetuo vera. τ ideo diligẽter attẽdendus est tenor priuil. j. de priuil. porro. (Mona/sterium) q̃ factum erat sedes epalis τ gubernabatur forte sb re/gimine epi. (Vacante) ħ autem constat q̃ vacante sede nihil est alienandum in preiudicium sedis: vt hic. s. de iureiurã. sicut. ni/si necessitas immineret: vt no. in glo. sȝ nos. ea autẽ q̃ cõmuniter habet ꝑlatus cum capitulo τ vbi faciunt vnum capitulum prela/tus τ clerici vt pro magna parte est videre in capitulis τ abba/tijs vbi cõmunia sunt q̃si omia inter ꝑpositos τ abbates. τ capi/

nula.tunc etiā vacāte sede abbate vel ꝑposito nihil alienari pōt nisi de his q̄ seruādo seruari nō pn̄t ⁊ alijs hmōi.C.de admi.tu. lex q̄.C.si ob.publi.pē.l.fi.⁊ si diu staret eccl'a sine p̄lato dabit̄ ei curator cuius auc̄te fiet alienatio vel obligatio:ar.ꝯ.C.q̄ admi. ad bo.pos.bonoꝝ.ſ3 ibi est sp̄ale in hereditate q̄ q̄si sp̄ est lucrosa.Jtē nō est ꝯ.ff.de in integ.restit.ait.§.pmittat̄.q2 minor nulli se obligat ſ3 tm̄ a sua obligatōe liberat.Jtē videt̄ ꝯ.ff.de iur.deli.ait.vbi dicit̄ q̄ genus alienādi est agere:ſ3 agere sibi l3:vt no. in glo.ſ3 nos.ḡ ⁊ alienare.Sol̄.l3 p actiones posset fieri necessaria alienatio:non tn̄ ita directo fit alienatio q̄ fit p iudiciū in iudicio intentādo actionē:sicut fit qn̄ fit volūtarie.Jtē alienatio que fit p iudiciū fit cū maiori examinatōe ⁊ deliberatōne q̄3 illa q̄ fit extra iudiciū:īmo plus dicit q̄ nec etiā ad agendū sp̄ admittēda sunt capl'a nisi essent actiones tales q̄ melius intentent̄ vacante eccl'ia q̄3 nō:sicut qn̄ q̄ritur de electōe ad quē ptineat cum electio fit in discordia:quia aliter nō pōt ꝓcedi ad ꝯfirmationē3 nisi de hoc primo queratur.Jtem sicut minor nunq̄3 pōt agere sine curatore sic nec ecclesia.at sicut dictum est in minore q̄ auctoritate curatoris ⁊ p̄sidio pōt agere:sic ⁊ ecclesia.dicunt tamē aliqui ⁊ forte non male q̄ si esset aliqua capella que nullū sp̄alem p̄latum haberet p quē fierent ꝯtractus eccl'ie q̄ tūc bn̄ valeret alienatio facta a capl'o auctoritate p̄lati ⁊ vacāte sede.ar.ī auc̄.d̄ ali.ī emphi.§.emphiteosis.vltra me.vbi dicit q̄ res vnius eccl'e debent alienari iurantibus administratoribus economis ⁊ cartularijs. ⁊ sic apparet q̄ loquitur de ecclesia que non habet sp̄alem p̄latū quia tunc ille solum iurasset:semp̄ tamen tutius est facere curatorem.(Nequiuimus)sed nos dicimus q̄ vacante ep̄atu non tenet quicquid fit de bonis ecclesie vel causis.ecclesia enim fungitur vice minoris sicut non tenet sn̄ia lata contra minorem nisi legitime defendat̄.ff.de re iudi.acta.§.vl.⁊.j.e.c.vl.ſ3 si necessitas vel vtilitas requireretur posset constitui visitator vel procurator ep̄atui qui causas ageret.lxj.di.obitū.⁊.c.se.sed ⁊ ip̄e archiep̄us in rebus ep̄alibus ⁊ ep̄us in rebus capellaꝝ suaꝝ est visitator a iure.arg.p̄dictoꝝ.c.fraternitatē.⁊.x.q.j.c.fi. si autem eccl'ia collegiata vacet bn̄ pōt etiam dum vacat eccl'ia ꝓ p̄lato constituere auctorē vel syndicū.ff.q̄d cuiusq3 vni.l.j.§.ij.⁊ hoc ꝓbamus:q2 cum p̄latus cum ꝯuentu censeant̄ vnum collegium in bonis cōmunibus simul p̄sidēdis mortuo p̄lato ius ministrandi cadit in collegiū.ff.q̄d cuiusq3 vni.noīe:sicut.§.fi.exp̄ssum aūt habes.s̄. de resti.in integ.c.ij.si tn̄ cito possit eccl'ie ꝓuideri expectabit̄.ff. de va.mu.l.pe.§.vl.quedam tamen sunt que melius fiunt vacāte eccl'ia q̄3 non vacante:sicut est vsus ep̄oꝝ.xvj.q.j.⁊ temporis ⁊ facilius eccl'ia in alterius eccl'ie vsus conuertitur.j̄.de dona.cōsultationem.⁊ melius aliquid de p̄benda retinet.j̄.vt ec.bn̄.s.d. cō.vt nostrum.in fi.vel dic q̄ eccl'a que vacat nunq̄3 faciet syndicum vel ꝓcuratorē ad res quas cōmuniter hn̄t p̄latus ⁊ conuentus.s̄.de rescrip.edoceri.p p̄latos enim debēt ministrari res ecclesie.ff.q̄d cuiusq3 vni.ciuitatis.⁊.l.vl.⁊ lex p̄ma loq̄tur qn̄ collegiū nō h3 p̄latum:vel in bonis que discreta sunt a bonis p̄lati. posset tamen dici q̄ si nimis differretur ordinatio p̄lati daretur curator bonis:sed primum dictum magis placet.viuis autē p̄latis nunq̄3 capitulum ꝯstituet ꝓcuratores cum ip̄i nō habeant exercitium sed p̄lati eoꝝ.ff.q̄d cuiusq3 vni.nulli.videtur tamen q̄busdam ⁊ forte bn̄:q̄ si ꝓcurator ꝯstituat̄ nomine eccl'ie vel alterius vniuersitatis que h3 ꝓprium rectorē de voluntate auctoritate ip̄ius rectoris q̄ valet hmōi ꝓcuratio.arg.C.de ꝓcu.neq3 s̄.de iudi.cām.s̄.de ꝓcu.c.j.h̄ enim ꝓpria cā est vniuersitatis.ij. q.vj.ī ꝓpria.immo plus videt̄ q̄ etiā si sine eius auctoritate cōstituit si sn̄ia fert̄ ꝓ eccl'ia q̄ valet ei.C.de ꝓcu.non eo.ſ3 si absentes essent p̄lati auctoritate sup̄ioris posset eis dari curator.⁊ idē forte si pn̄s esset:ſ3 agere nollet.argu.C.de bo.q̄ li.non solu3.xij. q.ij.si q̄ de rebus.⁊.x.q.ij.siq̄s ep̄s.xxv.di.qm̄.h.tn̄ dicit q̄ contractus factus vacante eccl'a p̄lato que nō habeat bona discreta tenet:l3 possit rescindi p in integꝝ restitutionē.arg.C.de in inte. resti.si curatorem.Jdē etiam dicit q̄ si magna necessitas immineat de consensu archiep̄i fiet alienatio reru3 ep̄alium etiā si eas habeat discretas ep̄s.arg.lxxj.di.fraternitatē.⁊ ep̄s mortuo sacerdote alienabit in necessitate res eccl'ie sibi subiecte.x.q.j.c.vl. De hoc aūt non est dubium q̄ vacante eccl'ia pōt ep̄s repetere ⁊ agere nomine eccl'ie.j̄.de suc.ab intesta.cum dilectus.nam h̄ titulus non h3 locum in minoribus eccl'ijs.j̄.vt ec.bn̄.sine di.cō.c.j. sed ꝓ ep̄atu eo vacante nec capitulum maioris eccl'e nec alius admittitur ad agēdum vel defendendum nisi forte det visitator.ille enī causas ep̄atus bn̄ aget vel coadiutor.vij.q.j.q2 frater.xij. q.ij.vulteranus.Jtē modica vis est siue agat̄ de statu siue d̄ possessionibus ꝯ eccl'ia3 collegiatā vacantē p̄lato:q2 sp̄ rn̄dere cogitur.j̄.de v̄.sig.abbate.s̄.de ꝯsue.cū dilectus.s̄.d̄ in inte.resti.c.ij.

(Jndulgētes)in hoc fuit indulgētia:q2 de iure cōi p̄mo agi debebat potius cā ista corā p̄mo metropol'.q̄3 corā papa.Jtē sp̄alis gr̄a est q̄ ꝓmittit ad curiā aduersarios euocabit.Jte3 est sp̄alis gr̄a q̄ eos audire ꝓmittit ꝯ factū p̄decessoris sui nisi p in integꝝ restitutionē q̄ nō cōpetit ꝯ factū pape.ff.de mino.minor.nec poterat supplicare:q2 bienniū trāsierat.C.de p̄.impa.offe.auc̄.ibi posita fuit:ḡ sp̄alis gr̄a.vel dic q̄ h̄ appellat indulgētiā licentiā quā eis dat q̄ liceat eis cum suo p̄lato litigare:q̄ al's non liceret. insti.de cura.§.fi.

Illa deuotionis.fungat̄.

immo seruari debēt successoribus p̄bēde.si aūt picu lū esset in vacatōe cū sup̄iore agēdū est.s̄.d̄ ꝯces.p̄bē. qm̄ diuersitatē.hāc.n.ꝑtātē nō hn̄t a capl'o:ſ3 a fundatōe vel priuilegio vel alio mō.de hoc no.j̄.de here.abolēdam.⁊ est rō q̄re non pōt ꝯferre p̄bēdas vt hic:⁊ tamē pōt electiones confirmare.s̄.de ma.⁊ obe.cum olim.quia illud ē de iure ep̄ali q̄ intuitu eccl'ie h3:h̄ est de iure q̄ sp̄ale h3 vt dictum est.(Negligētiam).s̄. de ꝯces.p̄bē.qm̄ diuersitatē.

Constitutus.depositōes.

Nō nō solū litē non licere incipe se.va.ſ3 etiā a cepta desistēdum:nisi forte essent testes valitudinarij:⁊ alij de q̄bus habes.s̄.vt li.nō ꝯtesta.qm̄.§.j.

De his q̄ fiūt a p̄latis sine ꝯsensu capl'i. Rubrica.

Jrrita.episcopoꝝ.

S3 l3 irrita sit h̄ vēditio si placet eccl'ie vt h̄:si tn̄ sibi placeat q̄ teneat vēditio tenet:q2 h̄ claudicat ꝯctus.ff.de ac.emp.iulianus.§.siq̄s a pupillo.ff.d̄ resci.vē. si id q̄.sil'r nec eccl'ia pōt aliq̄d alienare īmobile sine auc̄te epi.xvij.q.iiij.inuē.⁊ si fecerit nō valet.arg.C.de p̄. mi.si p̄diū.(Rei)magne:secus si parue.xij.q.ij.terrulas.vel si sit talis q̄ seruādo seruari nō possit.C.d̄ admi.tu.lex.ff.d̄ pet̄.here. diuus.(Subscriptiōe)s̄bscriptio nō ē necessaria nisi inueniat̄ exp̄ssum.(Clericoꝝ)⁊ maioris eccl'ie.j̄.de dona.pastoral'.⁊.j̄.e.tua ⁊ si nō hn̄t aliquā eccl'ia3 cathedralē hēbit idoniores de alio clero q̄ s̄bscribent̄.xij.q.ij.placuit.vel dic ꝯsiliū maioris eccl'ie req̄rēdū ⁊ ꝯsensum in rebus cuiuslibet eccl'ie alienādis ⁊ illud sufficere.j̄.e.pastoralis.ar.j̄.e.nouit.Subscriptio aūt clericoꝝ eccl'ie cuius bonoꝝ fit alienatio ē necessaria vt h̄.⁊ in bonis ep̄alibus necessaria ē s̄bscriptio cāonicoꝝ maioris eccl'e ita q̄ sine ea nō valet xij.q.ij.sine sub.⁊.j̄.e.tua.nec sunt ad hmōi vocandi nisi pn̄tes xij.q.ij.h̄ ius.nec v2 necessarius ꝯsensus archiep̄i vel pape:quia non inuenit̄ iure exp̄ssum.Alij tn̄ dicunt eoꝝ ꝯsensum necessariū arg.x.q.ij.casellas.

Continebat̄.concessio

in bn̄ficiū:sec9 si alienaret̄.tūc.n.necessarius ē ⁊ exp̄ssus ꝯsensus:⁊ ideo nō sufficit taciturnitas.xij.q.ij.sine ex.x.q.ij.h̄ ius.vel loq̄t̄ de modica decīa.xij.q.ij.terrulas.al's.n.necessaria eēt sup̄ioris auctoritas.xij.q.iiij.in venditionibus.(Nisi post multū)maxime.idē.n.est ⁊ si post multum.(Preiudicare).i.scd̄a tenet nō obstāte q̄ p̄ma ē illicita vel illegitime facta.

Cum nos.ratam.

Nō ī alienatōib9 reꝝ eccl'e sufficere ratihabitōe3 capl'i.xvj.q.j.c.vl.j̄.d̄ iur.pa.cura.ar.ꝯrium.xij.q.ij.sine ex.vbi dicit necessarium esse tractatum.ſ3 hic pōt loq̄ in modicis rebus.

Nouit.fratres tui.

capl'm maioris ecclesie.ar.j̄.de v̄.si. cū clerici.ar.j̄.de testa.req̄sisti.j̄.de dona.pastoralis. j̄.e.tua.(Cōsilio)dicūt q̄dā sufficē in his req̄rē ꝯsilia canonicoꝝ etiā si nō habeat̄ ꝯsensus.ar.s̄.d̄ arbi.cū oli.⁊.s̄.de elec.cū in ve. nisi forte eēnt talia vbi req̄rēt̄ ꝯsensus ⁊ s̄bsc̄ptio eoꝝ:sic̄ esset in alienatōe reꝝ ep̄aliū.s̄.e.c.j.xij.q.ij.sine ex.q2 infest cuiuslibet canonici q̄ possessiōes eccl'e sue nō alienent̄.⁊ eq̄ bn̄ dicunt̄ possessiones eccl'e ille q̄ ptinēt ad ep̄atū:sic̄ ille q̄ ptinēt ad cāonicos.ar. j̄.de v̄.sig.cū clerici.j̄.de testa.req̄sisti.⁊ idē forte dicēdū eēt vbi cūq3 eoꝝ infesset.S3 si in alteri9 alienatōe ep̄s deberet interponē suā auc̄tē tūc suffic̄ ꝯsiliū req̄rere cāonicoꝝ.nec ē necesse q̄ s̄bscribāt(Jnstituis).i.instituēdas decernis.nā corp̄alis inhibitio nedū p ep̄m ſ3 p archidiaconū sine ꝯsensu capl'i fit.s̄.de offi.archi. ad h̄.credimus q̄ in minoribus eccl'ijs pn̄t fieri institutōes ⁊ destitutōes etiā sine ꝯsilio capl'i.ar.xij.q.ij.terrulas.

Quanto negociis. magnis.(Fratres tuos) Nō in institutiōibus ꝛ destitutōibus cuiuslibet ꝑsone ecclīastice reqrendū ꝛ obtinendū ꝯsiliū capl̄i.s̄.e.nouit.ꝛ in pn̄tationibus q̄ ꝑtinēt ad collegiū vt exp̄sse dicit.j.e.ea noscitur. Itē causas criminales cū capl̄o audiet eps.xv.q.vij.eps.ꝛ etiā ciuiles vt q̄dam dicunt.ar.eiusdem capl̄i. Itē excōmunicare interdicere suspendere non pōt sine capl̄o.j.de exces.p̄la.q̄zto vbi no.(Munimenta.)hi tenenf crimine falsi.C.de fal.q veluti. C.de testa.iubemus.auc̄.de in cau.§.ij.immo oportet q etiā videant.C.plus valere q.i.q̄z q si ꝯci.l.vl.C.de dona.nec ignorās ꝛ h̄ credimus veꝝ si in eo instrumento contineaf q vidit vel audiuit q̄ in instrumento ꝯtinenf.si aūt ꝯtineaf ibi tm̄ qđ instrumētum a se est sigillatum ad p̄ces eius qđ illud ꝯfecerit non est necesse q videat contenta in instrumento.C.de testa.h̄ ꝯsul.in p̄n.

Quanoscitur.collegia. Bn̄ dicit nā lꝫ pn̄tatio ꝑtineat ad collegia:tn̄ abbas q est caput collegij ꝛ de collegio faciet illā pn̄tationē sicut causas ꝛ alia collegia negocij agit.s̄.de rescrip.edoceri. dicimus tn̄ q si pn̄tatio in aliqua ecclīa discrete ꝛ sepatim ab abbate ꝑtineret ad collegium q tunc non abbas sꝫ collegium ꝑ sindicum suum pn̄tarēt arg.p̄alleg.decr.edoceri.ꝛ.ff.qđ cuiusq̄z vni.l.j.(Intelligi)h̄ habes q nisi ꝯ̄rium ꝓbetur q sꝑ pn̄tatiōes facte ab abbate p̄sumūtur fieri de ꝯsensu conuentus.ꝛ ideo etiam si abbas non ostēdat eius l̄ras eps secure pōt eas confirmare.idem forte in ꝓcuratoribus. Intantū autē est efficax ista p̄sumptio q ei staf nisi ꝓbef contra.alij dicunt q lꝫ sic p̄sumatur si tamē aliquis apparet contradictor oportebit abbatem ꝓbare ꝯsensum saltē anteq̄z instituaf pn̄tatus vel sn̄ia ꝓferaf ꝑ alio tali ꝓcuratore:postea autē forte non reuocaref factum.

Cum apostolica.auctoritate. hier.)xvj.q.j.qm̄ q̄cq̄d.(Male).i.cōtraria iura. sꝫ tamē q̄ ex dispensatione habēt est sine pctō.(Monachoꝝ)idē est de alijs clericis.(Leonis).xij.q.ij.sine ex.(Ecclesie).i.ep̄alibus.vel etiam ecclīe ep̄alis vbi inter eos bona nō sunt discreta.bona.n.aliaꝝ ecclīaꝝ vendere non dꝫ ep̄s:sed venditioni dꝫ p̄stare auctoritatem.xvij.q.iiij.in vēditionibus(Clerici).i. capl̄i cathedralis ecclīe.(Ecclīa)siue regulari siue seculari.(Religioso)idem est si alij ecclīe.(Ecclīe)generalis. non illius ad quā de iure spectat. Et est nō.dignum intelligi reuocationem non solum si reuocetur ad ecclīam ad quā de iure ꝑtinet:sed etiaꝫ si ad quācunq̄z aliam ecclīam reuocetur(Infeudum)de hoc mirādū est q dicit se loqui de decimis in feudum ꝯcessis: quia aut erant ꝯcesse in feudum ecclīe tanq̄z sue ab ep̄o qui ꝯfirmauit tanq̄z sue. ꝛ tunc male dicit q monendus est ille qui tenet q decimam restituat ecclīe ad quā spectat:cum non ad ecclīam sed ad ep̄m ꝑtineret.aut decime erant ꝯcesse in feudum ab ecclīa sancti stephani: ꝛ tunc ꝯstat q miles qui eas altari donauit cecidit a iure feudi:ꝛ ip̄o iure vtile dominiū redit ad priorē dominū.i.ad ecclīam sancti stephani. Ad hoc rn̄dent q̄dam q ep̄s a principio ex cā potuit ꝯcedere fructus haꝝ decimaꝝ tenendos a se in feudum. tamen dominiū directū remansit apud ecclīam sancti stephani: sꝫ ꝛ mō lꝫ eidem ep̄o ex iusta cā decimas q̄ tenentur in feudum ab vna ecclīa ꝯcedere alij:cum modicum damnū sit ecclīe a qua tenentur in feudū:ꝛ magnū est lucrum illius cui ꝯferf:ꝛ vna est ecclesia.j.vt ec.bn̄.c.j.xxiiij.q.j.loquif. vel dic q si iste decime alij ecclīe ꝯferanf de ꝯsensu ep̄i sꝑ ep̄s intelligitur ꝯcedere sine p̄iudicio alterius vnde remanet vasallus eiusdē domini sicut ꝛ prius ꝛ p̄latus monasterij erit vasallus huius militis vel ecclīe ad quā directum dominiū ꝑtinebat.absurdum.n.videf ecclīa sancti stephani priuaref suo feudario sine sua voluntate. ꝛ qđ h̄ decr.dicit sine clerici ꝯsensu intelligi videf tam de ꝯsensu capl̄i sui q̄z de ꝯsensu ecclīe ad quā ꝑtinet directū dominiū decime.(In feudū) quasi dicat si non date in feudum ꝑpetuo:sed forte violenter vel alio mō occupate.ꝛ tunc etiam cum ꝯsensu ep̄i non pn̄t alij ecclīe ꝯferre vel reddi nisi ei cuius de iure sunt.illa vero decime q̄ ꝑpetuo in feudum date sunt rite in aliam ecclīaꝫ cum ꝯsensu ep̄i trāsferunf.ꝛ dicunt q̄dam hoc ea rōne esse: quia ex quo cōcesse sunt in feudum ꝑpetuo nimium esset scandalum si inuiti cogerentur restituere.vnde ad vitandum scandalum sufficit si cuicunq̄z detur:sed tamē dum tenent non sunt sine pctō. Alij dicunt q de iuris ꝑmissione possunt habere fructus decimaꝝ in feudum:quia directum dominium remanet apud ecclīam:lꝫ vtile quo ad fructus ꝑcipiendos sit penes vasallum. ꝛ ecclīa ꝓprie dicif recipere decimas cuius nomine recipiunf a vasallo.hodie autem est contrarium.j.de lo.ꝛ ꝯdu.vestra.ꝛ idem q dicimus de decimis dicimus de oblationibus ꝯcessis in feudum cum.c.xvj.q.j.c.fi.generaliter loquif.sed idem.c.contradicere videf cum ibi dicaf q male sunt detenta: ex quo videtur q sine pctō talia concedi non possunt.sed pōt responderi q ideo dicunf male detenta: q̄ laici nō ministrant spūalia laicis q̄re decime p̄stanf. ꝛ ideo male ab eis detinenf.i.sine exhibitione adiuncti obsequij:sed tamen sine pctō:q̄ q̄zuis ip̄i non exhibeāt:tamē dicti clerici quoꝝ est principale dominiū ip̄a obsequia exhibēt. dicunt tamē aliqui q hodie ep̄i ꝛ etiam alij p̄lati de consensu ep̄oꝝ possunt infeudare fructus decimaꝝ.ꝛ illa decr.vīa.j.de lo.ꝛ ꝯduc.non obstat. q̄ nec vnq̄z nec mō fuit licitū abbatibus ꝛ minoribus p̄latis infeudare sine ep̄oꝝ licentia.xvij.q.iiij.in vēditionibus.ꝛ illa decr.intelligitur loq̄ tm̄ de illis q̄ nō habēt ꝯsensum ep̄oꝝ.nec obstat.j.de feudis c.ij.q̄ loq̄tur de his q iurauerāt non infeudare.melius placet q ista decr. loquaf tm̄ de decimis q̄ tenenf in feudum ab ep̄is. nec mireris qđ dicit q monēdus est feudatarius.s.q restituat ecclīe parochiali:q̄ sꝫ intelligēdum est si ep̄s a quo tenenf in feudum ꝯsenserit:sicut h̄ dicit.nec sine eius ꝯsensu auferef ab ep̄o feuduꝫ suū. Itē nō mireris si dicit q prius restituaf ecclīe parochiali q̄z alij:q̄ res facili redit ad suam naturā.ff.de pac.si vnus.j.q̄ credif q qn̄ ep̄s illam rē ꝯcessit in feudū q fuit accepta ab ecclīa ꝓ aliq̄ vtilitate ep̄atus:q lꝫ.vt no.j.vt ec.bn̄.c.j.ꝛ ideo ꝑmo dꝫ ad eā redire:imo si ep̄s nollet ꝯsentire supior dꝫ eum aliqn̄ cogere. j.de iure patro.nullus.si aūt feudum teneref ab ecclīa sancti stephani nunq̄z suffecisset ꝯsensus ep̄i vt ꝑderet feudum suum:nisi magna cā sꝫesset. Inno.

Cum nuper.maioris. cathedral̄(Abip̄a)ecclesia cathedrali.(Sumaf)No. quia nō lꝫ ep̄o eligere archidiaconū aliunde nisi de ecclīa cathedrali:q intelligimus verum vbi archidiaconus est de capl̄o:ꝛ dꝫ esse canonicus.ad ep̄m tamē spectat electio archidiaconi vel quemuis alium qui non pōt dare p̄bēdam canonicalem.nam si ad eū ꝑtinet collatio tam archidiaconatus q̄z p̄bende canonicalis tunc simul dabit vtrunq̄z etiam extraneo.(Conferre.)in ꝓprios vsus. (Baptismales)idē in nō baptismalibus.ꝛ h̄ apparet ex fine decre.q̄ generaliter rn̄det.(Alterius).i.h̄ ꝓposite: erat tamen altera in integra siue h̄ dicit ꝭm que p̄cesserat ꝛ ꝯtinetur in integra. (Leonis).xij.q.ij.sine ex.(Dubiū)ꝓbabili iudicio.(Questionē) illaꝫ.s.que p̄ponif in prin.huius decr.(Perpetuas).i.ꝑpetuo in ꝓprios vsus ꝯcessas.

Pastoralis.preterea. Prima q̄stio est an possit ꝯcedere obuentiones ecclīaꝝ alijs ecclījs ecclīa sibi retēta cuꝫ idonea sustētatiōe vicarij. Scd̄a q̄stio est an liceat ep̄o ꝯcedere totā ecclīam vel ꝑtem eius. ꝛ vt ꝯsona sit l̄ra supple in ꝓprios vsus.ꝛ sic bn̄ consonat.argu.decr.q induxerat cum statuta lateranen̄.concilij prohibeāt ecclījs no.im.ꝛc̄.ꝛ est h̄ q̄stio fere eadē cum ea q̄ p̄ponif.s̄.ꝓxi.decr.vel melius scd̄a q̄stio de eadē est:sed ꝑma dicit de ecclīa ad se ꝑtinente: scd̄a de ecclīa q̄ hꝫ patronum. nos dicimus q cause hmōi dubitationum sunt iste:q̄ dionysius limitatur parochias vt infra eas obuentiones spūales ꝑtinerent ad ecclīam parochialē: vt decime primitie oblationes mortuaria ꝛ hmōi.ꝛ videbaf q nec in totū nec in ꝑtē eoꝝ posset ꝯferre alij ecclīe: q̄ sic ꝯfunderenf termini parochiaꝝ ꝛ fieret ꝯtra diuisionem dionysij ꝛ ecclīa parochiali manēte q ex eo apparet:q̄ ibi vicarius remanet q̄ iura parochialia reddat parochianis.s.baptisma:pn̄ias ꝛ hmōi. Causa scd̄e dubitatōis fuit:q̄ cū ꝯciliū ꝓhibeat augeri pēsiones vel d̄ nouo imponi:multo fortius videbaf ꝓhibēdū q totā ecclīaꝫ nō daret alij.(Dionysij).xij.q.ij.parochie.(Obuētōes).i.fructus vel redditus.(Sustētatōe).s̄.de p̄bē.de monachis.(Concil̄.statuta).j.de censi.ꝓhibemus.(Canonica).xij.q.ij.bone.sꝫ in hac ꝯcessione necessarius est ꝯsensus capl̄i.qđ ꝓbamus sic:q̄ si ep̄s redditus ꝓprios quos hꝫ ab antiq̄ ecclīa vel possessione nō pōt donare sine ꝯsensu capl̄i.multo fortius redditus ecclīe sibi sꝫdite.xij. q.ij.si ep̄us.j.de dona.pastoralis.posset tn̄ dici q.c.illud.xij.q.ij bone.loquif in casu sp̄ali.s.qn̄ ep̄s ꝯstruit monasterium:q̄ tunc ꝭm q hic dicif ꝛ sine ꝯsensu capl̄i ꝛ de suis rebus ꝛ de rebus sꝫditaꝝ ecclīaꝝ vsq̄z ad quinquagesimā poterit ꝯferre.nos tamen h̄ non fatemur:quia illud capl̄m loquitur tantū de rebus episcopalibus. Inno.

Et si.capitula. repete q diximus.s̄.de p̄ben.graue.

De his que fiunt a maiori parte capl̄i. Rubrica.

Quum in cūctis.pluribꝰ. (et sanioribus).lxiiij.di.in nomine.extra.xxiij.di.in nomine.xx.di.de quibus.ff.de reg.iur.pomponius.(Post q̄sdam).i.in quibusdam eccl'ijs.(Permittunt)appellando ne fiat contradicendo vel cōminando tam de iure q̄z de facto.appellatio aūt ista facta extra iudiciū h operatur q̄ factū sup quo appellatur reuocat ad audientiā pape vel alterius proximi supioris ad quē appellat: ita q̄ si appelletur ad papā ex iusta causa alius inferior iudex non cognoscet de illo:nec etiā valebunt littere impetrate ab aliqua ptum sup eodē negocio nisi fecerint mentionē de appellatione siue ad papam facta siue ad aliū inferiorē.s.de rescrip.ex parte.s. ipse autem aquo appellatur ꝑpter huiusmodi appellationē non dimitet quin pficiat factuz sup quo appellatur:nec reuocabitur nisi probetur veritas cause.ratio diuersitatis est inter euz q̄ ꝓcedat in forma iudicij et euz q extra formā iudicij est quia iudex ꝓcedit in forma iudicij et debet audire legitimas exceptiones et nisi audiat iuste appellatur ab eo:sed secus est in eo qui nō vt iudex sed vt priuata psona perficit factū suū:quia ille in forma iudicij nō ꝓcedit nec procedere potest:et nō imputatur ei si nō audit contradictionē vel appellationē aduersarij nisi ꝓbet veritatē appellationis.(A paucioribus).xxxj.di.nicena.(Appellationis).xx.q.ij.non licet.(Obiectum.)in capl'o.nō est vis huiusmōi decre.vel in obiectiōe cause rationabilis:quia etiā si nō obiecerit tamē postea audietur.s.de elec.cum in veteri.et c.cōgregato.s.de ap.cōstitutus cū infinitis cōcordantijs:sed est vis et ius nouū huius ꝯstitutiōis q̄ nō reuocatur factū post talem contradictionē vel appellationē nisi ꝓbetur corā supiore:et datur securitas maiori parti q̄ secure ꝓcedat non obstāte cōtradictione paucorū:et intelligimꝰ hoc veruz.s.q̄ semper quisq̄z pōt cōtradicere his qui facit capl'm in lesiōe iuris capituli:vel etiā cōtra eos qui contradicūt et ꝯtra alios iniuste et extra officiuz et ius q̄ capl'm in eos habet:alias si capl'm aliquid alicui mādat qđ ad officiū capituli ptinet adimplere tenetur:alioquin in eū iurisdictionē exercebit:quia cuicūq̄z licet iurisdictionē suam defendere.ff.si quis ius.di.nō obtē.l.j.tamē vt quidā dicūt quādoq̄z valet appellatio huiusmodi:vt puta si cōtra ius grauetur quia quicquid fit post appellationē cassatur:secus autē si nō esset appellatū:sed hic nō credimus.item est casus vbi est necesse appellare:alioquin videtur cōsentire:vt si vocetur ad massariā vel aliquod aliud officiū eccl'ie puta syndicatū vel officialatuz vel cōsimile:q̄ sit publicū officiū auctoritate et vtilitate.vt.C.de ap.si ad et.l.hi qui ad ciui.secus autē si sit publicū officiū auctoritate et nō vtilitate:qualia sunt illa de q̄bus habes.lxxxvj.di.c.vl.et.lxxxvij.di.c.j.quia tunc nō habet necesse appellare:sed excusatiōes ꝓponere.ff.quādo ap.sit.l.j.et.l.si quis tutor.vnde dicimꝰ q̄ qui eligitur ad aliquaz dignitatē si est de capitulo appellare tenetur si nō vult recipere:si autē nō sit de capitulo nō videtur cōsentire tacite sz expressus cōsensus est necessarius.s.de elec.cum inter.alij tamē dicunt in honoribus et muneribꝰ ciuilibꝰ obtinere nō in ecclesiasticis vbi liber debet esse cōsensus et vbi nemo cogitur ꝯsentire.si autē in iudicio vel in forma iudicij aliq̄d pciperet vel faceret capitulum necesse est appellare vel precepto obedire.s.de re.iu.q̄ ad cōsul.et idem intelligenduz videtur in omni mādato q̄ fit extra iudiciū.s.q̄ nō sit necesse appellare:et salua sit sibi oīs exceptio et omne oē ius q̄zuis nō appellet.(Obiectū.)alijs videtur q̄ q̄libet de capl'o tenetur cōtradicere his q̄ male fiunt in capl'o siue p ea ledatur capitulū siue ipse cōtradicens siue quicūq̄z alius: quia si cōsenserit vel si nō cōtradixerit:cū tacite cōsentire videatur vel ꝯtradicere teneatur:inuoluetur pctō et pena cū alijs qui consentiūt expresse:non videtur tñ nobis q̄ liceat sibi appellare ꝑpter hoc q̄ alius grauetur p capitulū nec appellationē nec contradictionē ꝓsequi:quia nō interest sua.ij.q.vj.nō solent:sed bene pōt denūciare supiori peccatum capituli vt emēdetur et etiā puniatur.iij.q.vij.que ꝑpter.et c.sequēti.(Et ostēsuz.)corā supiore:et eodē modo in electione nō retractatur q̄ fit post appellationē etiaz ex legitima causa interpositam nisi probetur causa.s.de elec.cū inter canonicos.et idem dicimus vbicūq̄z tractatur de ordinatione eccl'ie vt hic:imo plus vbicū appellatur extra iudiciū:quia nō fuit iudex corā quo posset ꝓbare veritatē cause.et ideo nec offerre tenetur:sed coraz superiore ꝓbabit:nec sufficiet ꝓbare ex iusta causa appellatū nisi ꝓbet veritatē cause ad h vt que postea facta sunt reuocētur:esset enim intolerabile q̄ quācito aliquis appellaret nō iusta sed falsa causa assignata q̄ statim cessaret a faciēdo is a quo appellatur.(De iuramento) scz quia iurauerit nō facere nisi cum consensu totiꝰ capituli etiam vno solo discordante.et hec fuit causa huius ꝯstitutionis et h inq̄z nō debet impedire ꝯstitutionem istā:vel licet canonici iurauerint aliquid facere q̄ sit contradictū:vel vtilitatē ecclesie et occasionē huius iuramēti velint impedire ne id vtilitatis fiat:ꝓ ꝯmuniter placet constitui:non sunt audiendi.

Quesiui minimis. idest modice sciētie.vel.i.inferioris gradus.(Non debes.)no.consuetudinē non iuuare aliquē canonicū vt possit interdicere ecclesiam q̄zuis possit iurare vt habeat iurisdictionē:et p ꝯsequens poterit ecclesiam et psonas interdicere.ar.s.de offi.del.ex lr̄is.si autē esset p̄latus q̄ haberet ordinariā iurisdictionē vel delegatā posset interdicere eccl'iam.s.de app.dilecto.s.de offi.del.sane.ij.vel dic q̄ ex cōsuetudine pōt induci vt quisq̄z canonicus habeat iurisdictionē in aliquos hoīes sup quos habet aliquā p̄lationem:puta q̄r sunt vel habitant in prebēda:et tunc fm consuetudinē poterit non tm̄ interdicere certos hoīes vel excōicare:sed etiā terraz.sed hoc nō pōt ꝯsuetudine induci q̄ ꝓ factis ꝯmunibus eccl'ie quilibet canonicus interdicat vel excōicet hoīes ecclesie:quia q̄uo poterit eos ligare q̄ nō sunt subditi eius.ar.cōtra eos.xxj.di.inferior.nec enī quilibet de capitulo dn̄s est hominū eccl'ie vel de capitulo sz vniuersitas.xij.q.ij.q̄ manumittitur.(Ab alijs.)no.epm teneri ad cogendum aliquos vt interdictuz nō seruēt:et ad hoc ex officio suo coget subditos.(Deliquerit.)puta q̄r ponit interdictū in eccl'ia: vel q̄ melius est nō loquitur de delicto ponēdi interdictum:sed de delicto qđ alius ꝑpetrat:et dicit q̄ ꝑpter hoc nō est interdicēda terra sed ipse tm̄ puniendus est.

Ex ore.in prepositū. Prepositꝰ autē augusteñ.electus erat in epm brixieñ.iam enī trāsierat tempus de consecrādis epis:quia al's nō licet.s.de elec.cū in cūctis.(In signū.)licet sic diceret non ꝓbabat:quia si ꝓbauisset sicut ex electiōe acquiritur ius canonicatꝰ ita ex inuestitura vacātis bn̄ficij cū ad hoc q̄ sit canonicꝰ sufficiat cōsensus electi et eiꝰ qui potestatem habet eligēdi vel cōferendi.s.de elec.cū inter dilec.alias aūt per inuestiturā in coporalibꝰ vel p alium contractū non transit dn̄ium sine traditione.C.de distrac.pig.qui p̄dium.nisi in casu.C.de dona.que sub modo.l.j.C.de pac.inter emp.cōmissorie.ff.de acqui.pos.l.j.§.sed p eū.ff.de acqui.re.dn̄io:homo liber.ff.de dona.inter vi.et vxo.si vxor filios.nec possessio vt hic.ar.tñ contrarium.s.de consue.c.ij.et ibi de h no.vel dic q̄ dedit annuluz in signum inuestiture:nō p̄sentis sed future: vel forte inuestiri debebat sub cōditione que forte nō extitit.et q̄ eū nō inuestiuerit ex eo apparet quia ip̄e hic nō erat in curia:sed ei alibi existēti annuluz destinauit.s.executori de quo eū inuestiret.(Annulo.) hic ānulus fuit destinatꝰ iudici:vt cū vacaret p̄positura eidē.b.p electionez canonicorum vel p executores conferretur sibi p̄positura:et p illuz annulū inuestiretur de ea.(Audiuissent)forte ab his q̄ de curia venerant vbi confirmatus erat.(Litteras.)de p̄positura danda.b.(Earū) litterarū pape vel delegatorū eius.(Assignato) a iudice delegato.(q̄ ipsi)canonici augusteñ.h.nō est h.b.ille prepositꝰ de quo hic agit et cuiꝰ fuit electio cōfirmata:sed alius cuiꝰ electio cassata fuit vel erat mortuꝰ.(Eligere.)p quo facto licet ipsi ꝓ inobedientia sint puniēdi electio tñ ab eis facta tenet:de hoc no.s.de p̄ben.inter cetera.(Inuestitꝰ).s.in signū inuestiture future annulus destinatur.(Inuestiretur.) p executores.(Ratione) qua ratiōe cassata fuerit h nō dicitur:sed propter defectuz etatis cassata fuit vt quidā dicunt.(Exhibuit).s.de p̄ben.dilectus filius.p.vbi habes contrariū:soluitur tñ ibi.(Per appellationē) appellauit enim hic.b.mortuo.h.cui reuerentiā vt p̄posito exibuit:et capitulo augusteñ.coadunato pro eligēdo alio p̄posito:ne alius preter ip̄m in prepositū eligeretur:cum ad eum de iure p̄positura expectaret.(Cōmunem).s.e.c.j.de preposito faciēdo.

Ex parte.restaurādaz. Ad hoc faciēdū deputata est quarta reddituū vel tertia fm diuersas cōsuetudines.x.q.iij.vnio.xij.q.ij.ꝯcesso.et.c.sequēti. vnde videtur q̄ canonici ad hoc cōferre non deberēt. Respōdemus nō vbiq̄z fieri illam diuisionē quartaꝝ fm q̄ habes.xj.q.j.antiquos.et.c.de his.et ibi locum habet decretalis.cōsuetudo enī in talibus est seruāda.j.de sepul.certificari:et etiam si quarta nō sufficeret ad fabricam posset cogi cōferre de alijs.xvj.q.j.si monachus.(Statuimus.)no.q̄ de iure est nō de gratia.(Sanioris.) no.maiorem partem capituli cum epo pro vtilitate ecclesie posse aliquid statuere de rebus eccl'ie singulariter et specialiter ad quēlibet canonicorū pertinētibus.secus autem si nō essent res ecclesie:sed proprie canonicoꝝ:quia ibi potior esset conditio prohibētis.ff.co.di.sabinus.ff.de ser.ru.pre.per fundū.ar.cōtrarium.s.de consti.cum omnes.

t

Ut ecclesiastica bñficia sine aliqua diminutiõe ↄferant. Rubrica.

Ut nostrum. Archiepõ mediolañ mãdauit papa q̃ cancellariam cuidã conferret: cui ipe archiepus rescripsit q̃ eam alij ↄtulerat: dñs autẽ papa inde motus ex eo q̃ p annuz steterat cancellaria sine aliquo q̃ se diceret cancellariũ: ꝛ quia viua voce sibi aliqñ dixerat archiepus q̃ nemini eam cõtulerat: mandauit inquiri de tẽpore quo donauit cancellariã: ꝛ si modo canonico: ꝛ si psona instituta erat idonea: sup quib⁹ cum recepti essent testes archiepi: archiepus quasi in modũ redargutionis scripsit pape se grauatũ ex eo q̃ coactus erat ꝓbationes inducere sup p̃missis cum dño pape tanq̃ʒ actori onus ꝓbandi incũberet: cõtra autez inuectionẽ archiepi papa rñdet h̃. (Negociũ). s. inquisitiõis quã fecit an vacaret cãcellaria. (Judicij.) directi sed inq̃sitionis. (Cũ enim) poni rõnem archiepi cõtra se ꝛ post rñdet. (Jure). s. de renun. sup hoc. vj. q. vlt. actor. C. de ꝓba. actor. (Explorati). i. manifesti. (Couueniebaris.) verba ponit archiepi. nõ enĩ cõueniebat sʒ inquirebat. (Occulta.) no. presumi cõtra facientes aliquid occulte. sic. s. de offi. del. consuluit. xix. di. anastasius. ff. de iure fi. ita. ff. de admi. tu. existimo. xviij. q. ij. pernitiosaz. ff. de ven. inspi. l. j. §. inspiciendo. ar. C. de latorib⁹. l. j. li. x. hodie aũt electiões clandestine nõ valent. s. de elec. quia ꝑpter. (Suspitione.) no. p̃sumptionem trãsferre onus ꝓbandi in reũ. sic. s. de ꝓcuratoribus ex insinuatione. ff. de dona. inter vi. ꝛ vxo. quintus. Idem est qñ actor fundauit intentionẽ suã. C. de cõtra. morẽ. C. de ꝓba. siue. idem qñ sponte assumit onus ꝓbationis. ff. de probationib⁹ circa. idẽ in oibus cõibus iudicijs: ꝛ cuz vterq̃ʒ se possidere contẽdit. s. de ꝓba. c. ij. ꝛ. c. licet. ff. de ꝓba. in tribus. idem in crimine lese maiestatis ꝓditionis patrie ꝓculatus ꝛ sacramẽtis desertis. vt. C. de aboli. fallaciter. item actoris priuilegio transferẽ onus ꝓbatiõis in reũ. puta si priuilegiat⁹ vel miles solutũ repetat tanq̃ʒ indebitum. ff. de ꝓba. cũ deinde item ipsi⁹ rei deliciũ transfer onus ꝓbãdi in ipm: si enĩ actor ꝓbauit solutionẽ esse factã actori q negauerat: actor ꝓbare teneẽ se debitũ recepisse. vt in. l. p̃allegata cũ deinde. ꝛ. j. de solutionib⁹ his que. idem ĩ negatiua q̃ habet implicitam affirmatiuã. s. de ꝓba. sup eo. ꝛ. ff. de ꝓba. ab eo. ꝛ. l. filius. iij. q. ix. indicas. j. de succes. ab inte. cũ dilec. (Statuta). s. de ꝓces. preben. vel eccle. nõ va. c. ij. (Potuisses) no. nõ solũ in ep̃atib⁹ sʒ ẽt in p̃bendis publicari electionez esse necesse ꝛ nisi publiceẽ si fiat alia electio tʒ: credim⁹ tñ q̃ fiat infra tp̃s legitimũ electio qñcũq̃ʒ publiceẽ nõ tenet alia electio post publicationẽ facta. ar. s. d elec. q̃ ꝑpter in fi. ꝛ h̃ satis innuiẽ hic: tñ q̃ nõ põt esse sine graui negligentia: põt illi cãcellario qui se celauit auferri cãcellaria ꝛ alij dari. (Prima vice.). j. de censi. cũ olim. C. de errorib⁹ aduocatoꝝ. l. vlt. iij. q. iiij. itẽ qui falso. ff. de q̃sti. de mino. ꝛ. l. ex libero. (Contrarietatẽ). s. de ap. sollicitudinẽ. C. de li. cã: cuz precũ. (Carnali) no. p̃sumi ↄtra cõsanguineos. x. q. iij. ep̃s. lxxxix. di. decẽter. C. de dona. donatio. j. q. j. si qs vtriq̃ʒ. s. de etate: tuã. vbi no. (Et in lateran.). j. de censi. prohibem⁹. (Qui dat.) qualis hic erat archiep̃s (Donatione) põt sic sonare p̃sens distinctio: vt si alius siue cã custodie siue alio mõ possidet prouẽtus alicui⁹ dignitatis vacãtis non põt ep̃s de prouentib⁹ aliquid disponere sed si ep̃s possidet fructus de iure vacãtis dignitatis: puta quia est dignitas q̃ bñficium ꝛ prouisionẽ recipit de mensa epi: põt statuere q̃ ad tẽpus teneaẽ fruct⁹ eius vt h̃: nec erit tũc aliquis in dignitate. vel dic ꝛ melius q̃ aliq̃s erit in dignitate sed prouent⁹ nõ recipiet: vel posset intelligere q̃ h̃ sit nõ tm̃ si de mensa epi recipit sʒ etiã si aliũde habet cũ dignitas reddit⁹ archiepi tñ de iure vel cõsuetudine cã custodie tm̃ fructus ꝑcipiat vt futuro successori reseruet: semp fieri debet nisi forte in p̃cedenti casu. xij. q. ij. hui⁹ charitatẽ. (Ipse.) archiepus. (Sed alius.) forte capl̃m vel alius. (Et ex donatione) siue statuẽdo siue paciscendo. quidã tñ dicũt q̃ etiam si capl̃m vl̃ alius possideret q̃ posset epus statuere de prouentib⁹ habẽdis sed nõ ꝑpter donationez dignitatis. (Simoniacũ). j. q. iij. si quis pre. ꝛ. c. si qs asy. (Ipse.) forte q̃ epus creauerat dignitatẽ illam ꝛ inde est q̃ vacante cancellaria possidebat vel potius custodiebat prouent⁹. (Prouentus.) q̃ hic archiepus ereat patron⁹ hui⁹ dignitatis: ideo mortuo p̃lato debet hre custodiã bonoꝝ dignitatis. ar. s. de ap. bone me. o. cũ ei de temporalib⁹ debeat respõderi xvj. q. ij. c. ij. secus si esset patron⁹ laicus q̃ tunc nõ laicus sʒ epus cui subet ecclia per se vel per aliũ res ecclie gubernabit. s. de offi. ordi. cuz nos. j. de successi. ab intesta. c. ij. vel ad archid. si h̃ habet de cõsuetudine. s. de insti. cũ venissent. lxiij. di. si imple. ꝛ hec sunt vera si predicte ecclie nõ hñt collegiũ quia tũc custodia reꝝ pertinet ad collegiũ mortuo p̃lato. ar. ij. q. ij. nõ lʒ. mortuo aũt epo: res eius debent esse in potestate ecconomi. lxxv. di. qm̃ quidã. vel dic ꝛ melius in potestate economi ꝛ cleri ecclesie. xij. q. ij. illud sta. ꝛ. c. charitatẽ. ꝛ si nõ sit ibi economus clerici ea custodiẽt. ꝛ si nõ sint ibi clerici custodient ea archiepi. xij. q. ij. non lʒ. ꝛ. q. v. sic. vbi aũt ad clericos pertinet custodia possunt eaz cõmittere archiepo: vt ix. q. iij. ↄquest⁹. ꝛ hec vera sunt quousq̃ʒ papa det visitatorẽ: q̃ extunc ipse solus visitator res ecclie custodiet. lxj. di. obtinet. ꝛ. j. c. seq̃nti. ꝛ nõ credim⁹ q̃ sine cause cognitiõe ꝛ nõ vocatis quoꝝ interest custodiã vel visitatorẽ in preiudiciũ alteri⁹ ali⁹ q̃ʒ papa dare possit. (Cõstituat.) cum caplo suo. s. de his q̃ fiunt a pla. sine con. ca. q̃ʒto. ꝛ sic habes ar. q̃ epus ex cã põt ↄstituere cum cõsensu capl̃i sui de retinẽdis fructib⁹ dignitatis vel prebẽde vacãtis puta si ecclia graueẽ debitis: sic. s. de preben. significatũ: pro vtilitate etiam ecclie vacãtis alienari possunt res etiam ecclie vacãtis. x. q. ij. c. vlt. sed ↄ. s. ne se. va. c. j. soluiẽ ibi: ĩmo etiã nõ vacãte ecclesia epus põt ex cã iusta alienare res ecclie: vt. j. de his q̃ fiunt a pre. sine. con. c. p tuas. ꝛ. c. pastoralis. j. de dona. ↄsulta. xvj. q. j. statuimus. s. de p̃ben. auaritie. nam ꝛ agere pro eis põt. j. de succes. ab intesta. cum dilec. ꝛ ecclie cum dotib⁹ suis ꝑtinent ad epos. x. q. j. c. ij. ꝛ. c. seq. item põt vnire ecclias. j. de exces. prela. sicut. ꝛ de vna facere duas. j. de eccle. edifi. ad audientiã. ĩmo ex toto dignitatẽ remouere põt. s. de consti. cũ venissent. sed cuz dignitas nõ vacat p̃lato irreq̃sito qui est in dignitate institut⁹ nõ põt eius iura diminuere sine cause cognitione. C. de mã. nec tu. j. de eccle. edi. ad audiẽtiã. C. d cõi. ag. d. quicũq̃ʒ. ꝛ hec forte tm̃ habẽt locũ in eccl̃ijs vbi epi habẽt iuspatronat⁹ ex sua fundatione cuz eis sit reddenda ratio. xvj. q. ij. c. ij. eis incũbit q̃ vacãtes ecclias custodiant: vt no. s. de ap. bo. me. ꝛ q̃ eaꝝ noie agant: nec poterũt epi res illarũ alienare. si aũt laici haberẽt iuspatronat⁹ cum tũc eccl̃ie cũ dotib⁹ suis ꝑtineant ad epos: ex iusta cã res ipsarũ poterũt epi alienare. ar. x. q. j. c. ij. sed patroni poterũt ↄtradicere. ar. xvj. q. vij. filijs. ꝛ etiã de honesto reqrend⁹ est assensus patroni. xij. q. ij. precarie. x. q. ij. p̃carie lʒ quidã illa capl̃a intelligãt de imparibus. ꝛ s̃m hoc modica videẽ differẽtia siue vacet siue nõ: cũ semper de rebus ei⁹ possit ordinare q̃ iustũ est: sed facili⁹ cũ vacat. itẽ cũ vacat nõ põt statuere nisi forte vrgentissima cã subesset q̃ fructus diminuãẽ in vita p̃lati. j. de donat. cõsulta. item lʒ possit statuere vel cõcedere alicui q̃ eccl̃iam ↄuertat in suos vsus: vt in p̃alleg. decre. cõsulta. tñ nõ debet vẽdere vel dissipare res ecclie. x. q. ij. c. vlt. nec aliquid inde accipe pro se. xij. q. j. nulli. nisi q̃ canonibus vel cõsuetudine sibi debeẽ. x. q. iij. p totũ nec põt in suã vtilitatẽ vel in suos vsus cõuertere: cũ nõ possit fieri sine summaria cognitione. x. q. ij. c. j. ꝛ h̃ ius. xij. q. ij. sine ex. item differẽtia debet esse inter dantẽ ꝛ recipientẽ: ꝛ dantẽ ꝛ auctoritatẽ prestantẽ. j. d iurepa. p tuas. s. de insti. c. vlt. C. de actore tu. l. j. sed bñ dicim⁹ q̃ cum auctoritate capl̃i sui põt ↄstituere q̃ ad tp̃s ꝛ etiaz in perpetuum possit fruct⁹ alicui⁹ dignitatis tenere: ꝛ eccl̃iaz in proprios vsus cõuertere. ar. s. de rescrip. cũ accessissent. ꝛ. s. de con. prebẽ. vel eccle. nõ va. cũ nostris. sed alij intelligũt illã decre. cũ nostris q̃ retinere q̃ auctoritate supioris tenebat. ꝛ hãc decre. intelligũt q̃ retinere põt ꝓuentus pro vtilitate dignitatis nõ sua. oẽs enĩ prouentus successori seruari debẽt: vt expse habes. xij. q. ij. de redditib⁹. vel intelligiẽ qñ de mensa sua ꝓuidebat dignitati: vt diximus in glo. illa põt. hoc aũt scias q̃ si in p̃dictis casibus male alienauerit aliepus ecclie: cui⁹ res alienate sunt subueniẽ: vel p beneficiuz restitutionis in integrũ: vel alio mõ. (Causa iusta.) ꝑ debitis ecclie vl̃ dignitatis soluẽdis. (Pro iusta causa.) quãtũcũq̃ʒ ꝑ iusta cã ep̃s alienet ꝑpetuo bona ecclie vacãtis nõ valet alienatio nisi ecclesia habeat defensorẽ legitime ↄstitutũ: vt hẽs. ar. op. C. si ob. publicas pres. l. f. C. de admi. tu. lex. ꝛ nisi fiat p̃misso tractatu ꝛ cãe cognitiõe. xij. q. ij. sine. x. q. ij. c. j. nec est ↄ. s. de his q̃ fiũt ab epi. tua. ꝛ. c. pasto. q̃ nõ negat h̃ debere reqri. ꝛ q̃ ibi min⁹ dr̃ p alia iura suppleẽ. ad temp⁹ aũt cõcedere põt sine tãta solẽnitate. ar. hic.

De rebus ecclesie alienandis vel non. Rubrica.

Non licet. Ecclie vertere.) sibi subiecte. si tñ iusta de cã edificet nouã eccl̃iam iura q̃ debenẽ matrici ecclie rõne ecclie vel rõne parrochianoꝝ q sibi deputãẽ dare põt ecclie de nouo edificate: puta decimas oblationes mortuaria ꝛ ↄsilia. j. de ec. edi. ad audiẽtiã. ꝑprie aũt ecclie quã fundauit tm̃ dare põt si iusta cã subsit. xij. q. ij. bone. s. ti. px. cõtinebaẽ. (ↄmutare). x. q. ij. hoc. ius sʒ ꝑmutare. xvj. q. j. qm̃ quicq̃ʒ.

Quires egentiũ. (Que obtinẽt). i. donationes a regib⁹ facte p quas obtinẽt bona eccl̃iaꝝ.

COnsensus.acquirunt. etiã de bonis eccřie.(Aliquos)etiã nõ bñ meritos:bene meritos.n. pñt manumittere etiã si nihil acgrãt.xij.q.ij.siq̃s de seruis.(Mãumittere)cũ ꝯsensu tñ epi.xij.q.ij.placuit.(Antiq)xij q.ij.ep̃s q man.(Et posteritate)h̃ spãle est in libertis eccřie.xij q ij.liberti.(Longingtate.)ꝛ no.s̃.de ser.non oꝛ.de famuł.(Utilitates)operas manumissionis tempoꝛe impositas.

EPiscopi. qui conferunt. s̃.c.px.xij.q.j.ep̃s q tuã.(Condẽnatõez)q꞉ illicita datio libertatis est cã q̃re eternaliter ꝯdẽneł:ꝛ etiã h̃ a iudicib⁹ suis.(Successoꝛ)ꝫ ip̃e corã iudice legato posit reuocare. C.de agri.ꝛ cẽ.queãdmodũ.ꝛ no.s̃.de elec.nosti(Ad ius eccřie) idest ꝑtãtẽ.q.d.facias ꝙ illi q sunt alienati ab eccřia redeãt ad suam ꝑtãtẽ.ꝛ sic sumił insti.de his q sui vel alie.iur.sunt.ꝛ in ti.ꝛ in tex.vñ apparet ꝙ qñ alicui mandał ꝙ ea q̃ de bonis alicuius eccřie inuenerit alienata studeat ad ius ꝛ ꝓprietatẽ eiusdẽ eccřie reuocare.i.ꝙ aliq̃ res intelligunł ad ius eccřie reuocari ꝑtãtẽ etiam si eccřia nõ admiserit ꝓprietatẽ ꝫ possessionẽ tm̃. nam ꝛ duplex ius habeł in rebus.s.ꝓprietatis ꝛ possessionis.Sꝫ iterũ oppones:q꞉ vꝫ ꝙ ꝑ p̃dictas lr̃as nullo mõ agi possit possessoꝛio ab illo q hꝫ ꝓprietatẽ.ꝙ sic ꝓbabił:q꞉ nunq̃ꝫ dꝫ dici alienatũ vel distractũ si dñiũ apud eũ remãsit.ff.de ṽ.sig.alienatũ.ff.ꝛ.C.d̃ distrac.pig.ꝑ totũ.Jtẽ ꝓbabił alia rõne:q꞉ nõ p̃ot dici alienatũ nisi sit ab aliq̃ alienatũ vel distractuꝫ.ꝫ ꝯstat ꝙ si agał possessoꝛio recupande possessionis:ꝙ ẽ inuasum ꝛ a nemĩe alienatũ:ꝛ h̃ inq̃ꝫ q̃dã dixerũt.Sꝫ alij dixerũt ꝛ foꝛte melius ꝙ ꝑ hm̃õi lr̃as p̃ot agi petitoꝛio ꝛ possessoꝛio:q꞉ nõ solũ in larga significatõe dꝛ alienari ꝓprietas ꝫ possessio.ff.d̃ alie.iudi.mu.cau.fac. nõ solũ.in p̃n. ff.qd̃ me.cau.sił.§.ij.j.e.c.px.C.de re.ali.sancimus.s̃.de rescp. sup lr̃is.ꝯria aũt loquunł in stricta significatõe.ꝛ ꝙ dꝛ ꝙ non dꝛ alienatũ inuasum:ꝫ opoꝛtet ꝙ ab aliq̃ alieneł.Rñ.h̃ falsum esse: q꞉ ꝓprie dꝛ de p̃dio qd̃ eccřia amisit ꝑ occupatõez alterius:q꞉ idẽ p̃diũ est alienatũ ab eccřia.i.alienũ factũ.ꝛ sic sumił qñ dꝛ aliqs est alienatus mẽte.i.alienus factus a mẽte.j.de suc.ab inte.c.fi. xv.q.j.in p̃n.sic etiã sumił in psal.vbi dꝛ:alienati sunt pctõres a vulua.i.pctõres facti sunt alieni a veritate.i.p̃uisum est ꝙ fierent alieni ip̃i dico pctõres a vulua.i.a sua oꝛigine.ꝛ in h̃ sensu sumił ab ap̃lo vbi loquił ad colloceñ.ꝛ vos cũ essetis aliqñ alienati ꝛ inimici.ꝛ alibi etiã loquił ad ephesios dicẽs eos alienatos a cõuersione israel ꝛ a gr̃a.Ex his.n.apparet ꝙ dꝛ alienatũ ꝛ si a nemine esset alienatũ.Jtẽ nõ vꝫ nobis ꝙ ꝑ hm̃õi foꝛmã lr̃aꝝ debeat iudex ꝓcedere ingrẽdo:ꝫ in foꝛma iudicij.ꝛ h̃ satis colligił ex eo ꝙ dꝛ.j.e.ad audientiã.ꝛ.j.de dona.fraternitatẽ.vbi dicit legitime reuocare.nec mireris si aliqñ recedił a p̃ma significatione ṽbi:p̃ualet.n.sensus ṽbo.ff.de here.insti.l.iiij.C.de liber.p̃.l.pe. Jtẽ rescripta latissime sunt interp̃tãda.ff.de iudi.solemus.s̃.de cã pos.cũ eccřia.circa fi.ff.de iudi.in ãbi.Alij tñ aliter dicũt.s.ꝙ ꝑ hm̃õi lr̃as nõ p̃ot agi possessoꝛio recupande possessionis.idẽ ꝙ dictũ est in hac foꝛma dicendũ est ꝛ in illa qcq̃d p̃ot.Jtẽ arreptũ inueneris attentatũ:vel post litẽ ceptã studeas in statũ legitimũ reuocare.has foꝛmas hẽs.s̃.de pegri.c.j.s̃.de ꝯsti.cũ.M.nã in istis foꝛmis sicut in pꝛima ꝓcedendũ est oꝛdine iudiciario:ita ꝓcedi p̃ot s̃m eas ꝛ possessoꝛio ꝛ petitoꝛio.ꝛ sic sententiauit papa in causa sancte marie eboꝛaceñ.

NUlli alienare. nisi ꝑ vtilitate eccřie ꝛ cũ iuris solẽnitate.xij.q.ij. sine ex.ꝛ.x.q.ij.h̃ ius.Alij tñ dicũt ꝛ foꝛte melius cũ solẽnitate q̃ in eccřia illa ꝑ ꝯsuetudinẽ introducta ẽ ꝛ si sit p̃ter ius dummõ nõ sit ał's grauis ne sit ꝯ.s̃.de re iudi.cũ cã. (Immobilẽ)secus in mobilibus.ar.C.de cã tu.lex q̃.C.de p̃.mi. iter oẽs.(Hypothece)insti.de ac.§.int pign⁹.(Alienatiõis)h̃ large accipił:alibi districte.C.de fun.do.l.j.ff.de ṽ.sig.alienatiõis. (Conditionẽ)ꝯctus ꝯditõis dꝛ vbi p̃diũ ꝯstituił tributoꝝ ꝛ vulgariter tale p̃diũ dꝛ ꝯditõale:q꞉ sb̃ ꝯditõe tale p̃diũ cadit in commissum.s.si nõ soluat tributũ.vel ꝯctus ꝯditõis dꝛ vbi ꝯctus celebrał sub ꝯditõe.q̃dã tñ nõ intelligẽtes coꝛrumpũt lr̃aꝫ h̃.s.ꝯductionẽ ponẽdo cũ ꝯducere nullo mõ sit alienare(Perpetuum).s. q̃ꝫdiu pẽsio soluił ab eo vel ab heredibus eius si certũ tp̃s apponał.C.de re.alie.nõ ali.sancimus.insti.locati.§.ad h̃.vel q̃ꝫdiu viuet ꝯductoꝛ si ꝯhẽtes h̃ nolũt.ff.ꝑ socio.l.iij.ar.ꝯriũ.C.de iure emphi.l.j.(Cõminarunt).C.de epi.iubemus.

SI quis defensoꝛum. aduocatorũ vel ꝓcuratoꝝ.xvj.q.j.pñtiũ.(Anathemate).i.anathẽatizeł q̃ anathemate nõ tm̃ fit coꝛꝑalis sepatio a cõione fratrũ:s.etiã deus sepat aĩas a custodia ꝛ gr̃a sua.(Et alienatoꝛ).ꝫ nõne h̃ emptoꝛ habet actionẽ ex cõtractu aduersus p̃latũ vendentem ad p̃ciuꝫ reddendũ? Rñdemus.sic.x.q.ij.hoc ius.§.q rem.xij.q.ij.vulterane.auł.de non.alie.§.q꞉ vero leonis.idẽ etiã est in illis qui cõtrahunt noĩe ciuitatis:q꞉ si ciuitas nõ sit facta locupletioꝛ teneuł ip̃si q ꝯtrahunt.ff.si cer.pe.ciuitas.C.si cer.pe. eum.sed dices nõne p̃lato ꝯ agentẽ dabił exceptio doli.s.q꞉ rem eccřie illicite emit:vñ sibi iputare dꝫ si qd̃ dãnum incurrit? p̃ot respondeꝛi ꝙ nõ dabił p̃lato hec exceptio.licet enĩ male ꝛ ꝯ leges emerit tñ vẽditoꝛ de euictione teneł:vel dic dari doli exceptionẽ p̃lato:sed ꝯtra illam doli exceptionẽ dał emptoꝛi doli replicatio. qd̃ lꝫ qñ excipiens de dolo incipit ꝓponere s̃m ꝙ no.j.de adul.c. penult.ꝛ h̃ excipiẽs de do.incipit ꝓponere:actio enĩ ex empto cõpetit emẽti ꝯ eum q noĩe eccřie vel ciuitatis vẽdidit:nisi eccřia vł ciuitas facta sit locupletioꝛ.ꝛ si nihil dolo fecerit vẽditoꝛ vt in iuribus p̃allegatis:ꝛ ita actoꝛ agẽs in ꝓpositione actionis nihil de dolo ꝓponẽ debet:sed tñ sic dicet:talẽ rem quã vẽdidisti mihi noĩe talis eccřie me opoꝛtuit ei restituere q̃ non fuit ex p̃cio facta locupletioꝛ:vel etiã ꝑ hec ṽba:peto ꝙ mihi p̃cium cũ interesse restituas:si enĩ a dolo incipet agere tũc p̃lato dareł doli exceptio ꝛ nõ cõpeteret doli replicatio emptoꝛi.ff.de do.excep.apud.§.marcellus.vñ s̃m hoc videł si diceret peto p̃cium ꝛ interesse q꞉ vendidisti.ꝯ foꝛmã ꝙ nõ esset audiẽdus vel ꝙ dareł exceptio:tu allegas turpitudinẽ tuã:ꝛ i pari cã turpitudinis potioꝛ est ꝯditio possidentis.ff.de con.ob.tur.cãm.l.penult.Sed dices nõne q̃libet p̃ot hr̃e actionẽ vbi nõ fiet mẽtio de dolo:nam fere i oĩbus casibus cõpetit certi ꝯditio:vel triticaria q̃ doli mentionẽ nõ habet ff.si cer.pe.certi cõditio.ff.de trictic.l.vlti.Sed rñdemus lꝫ ꝓponatur generalis actio q̃ de do.nõ hꝫ mentionẽ:tñ qñ ꝓponił ex cã turpi.sicut ex cã furti:nõ admitteł petitio vel libellus nisi cãꝫ exp̃mat:vt no.s̃.de offi.oꝛ.cõquerẽte.Jtẽ no.ꝙ solus p̃ncipalis alienatoꝛ teneł de euictione.ꝛ si multi fuerũt q simul fecerũt oẽs tenebunł:assentiẽtes aũt ꝛ subscribentes alijs penis subiacebũt. xij.q.ij.non lꝫ.Qualiter aũt ꝛ qñ tutoꝛ vel curatoꝛ vel q̃libet ali⁹ ꝓcuratoꝛ teneał d̃ his q̃ agit noĩe dñi sui no.est i sũma.C.d̃ ꝓcu. sicut.p.quidã dicũt ꝛ nõ male sed leui⁹ ꝙ huiusmõi ꝯductoꝛes si sunt bone fidei hñt actionẽ ꝯ locatoꝛes ad pecuniã repetandaꝫ. xij.q.ij.vlteran.auł.d̃ nõ ał.ec.§.si q̇s igił.ꝫ male fidei nõ.xvj.q. iij.§.vniuersos.x.q.ij.hoc ius in fi.nisi sibi de euictiõe ꝓspexerit. C.de euic.si fundũ.in casu tñ speciali agit male fidei possessoꝛ ad p̃ciuꝫ.C.cõia deł.l.fi.§.fi.(Celeri)anteq̃ꝫ excõicetur vel anteq̃ꝫ eccřia damnificeł.(Restitutione).C.ne fiscus rem quã vẽ.l.circa. li.x.ff.de ali.iu.mu.cã:ex hoc.§.iij.(Sibi.)de hoc no.s̃.de elec.nosti.(Remediũ).s.ꝙ res eccřie restituãt.(Ascriptam)ꝯ alienatoꝛes ꝛ assentiẽtes ꝛ subscribẽtes.(Vaceł).i.ꝑ sñiam publice nũcieł. (Quibuscũq̃ꝫ)maioꝛib⁹ ꝛ minoꝛib⁹ cõuersis ꝛ patronis.xvj.q. vj.filijs.imo ꝛ laicis.ar.i auł.de ecc.ti.§.si aũt sancim⁹.quidã tñ hoc negãt:sed tu repete q̃ dixim⁹.s̃.de testi.cũ olim.(Reposcere) nec satis dabit iste agẽs ꝓ eccřia ꝙ rem deducit in iudiciũ ꝛ p̃iudicat eccřie sñia ꝯtra hũc lata si sciuit cãm agi.ff.de accu.si tibi.§. isdẽ.ff.de admi.tu.vulgo.C.de admi.tu.l.fi.§.defen.qualr autez concipe debet libellum no.s̃.de testi.cum olim.

AD aures.extirpare. x.q.ij.hoc ius.§.ꝑpetua.ꝛ.§.si qua.(Hereditatis.).i.in ꝑpetuam emphiteosim.(Cõcedere.)cũ ꝯsensu tñ capři.x.q.ij.hoc ius.§.ꝑpetua.(Tũc possunt.)tp̃e locationis:quasi dicat q̃uis pꝛimo potuerit plus locari h̃ nõ debet obesse ꝯductoꝛi.ar.C.locati idẽq̃ꝫ.ꝛ l.quidã.ꝛ.C.de alluui.l.vlt.(Alijs)ꝛ tñ sibi nõ liceret locare alijs sicut nec alienare.s̃.e.nulli.in hoc ergo hꝫ p̃iuił.ꝙ ei locari lꝫ.

ET sup.si possessiones. quocũq̃ꝫ mõdo ad man⁹ p̃decessoꝛis deuolute ꝛ q̃ꝫdiu vixerit possesse.vel dic ꝙ genitiui q sequnł.s.regaliũ regunł ab hoc noĩe reddit⁹:seu etiã ab hoc noĩe possessiones:reges enĩ sepe solebant ꝓ decimis retẽtis dare possessiones vel redditus (Prouenientes).s.reddit⁹ vel possessiones de mẽsa.(De mensa) quia enim p̃cessoꝛ toto tp̃e vite sue possedit eas:videbał ꝙ deberenł dici de mẽsa epi:q꞉ ṽo de nouo erãt ad eccřiaꝫ deuolute videbatur ꝙ nõ deberẽt dici de mẽsa epi:ꝛ sic ꝑ ꝯsequẽs possent alienari.ar.ĩ.de feudis.c.vlt.sed q꞉ in tutioꝛẽ ꝑtem interp̃tanduꝫ cõsulit nõ alienandũ ꝛ est sanũ ꝛ necessariũ ꝯsiliuꝫ cũ iurat nõ alienare ea q̃ de mensa sunt:intelligił vt nõ solũ teneał nõ alienare q̃ antiq̃tus assignata sunt mẽse sed etiam q̃ de nouo:nec enĩ videmus quare plus de quibusdã q̃ꝫ de alijs intelligeł:secus aũt est ĩ illis rebus que eccřie sunt:ꝫ alijs dał vtile dñium ꝛ etiã qñq̃ꝫ ad eccřiam reuertunł:q꞉ illa nõ sic de mẽsa intelligunł vt sũt feuda.

vt.j.de feudis.c.fi.sed quasi videt ordinatū de eis q sic sit licitū cis in feudū dare:sed si hodie de nouo dent̄ vident̄ data vt in bonis ⁊ in vtilitate ecclie pseuerent.vn̄ non lz ordinare q aliqd exeat de mēsa.(Minus).xij.q.ij.terrulas: contrariū.So.ibi.possessiones vo appellant̄ minus vtiles.i.inutiles vel quasi:hic aūt dicuntur minꝰ vtiles nō q sint inutiles vel quasi:sed q: sunt minꝰ vtiles q̄z alie.(Cōcedimus) de speciali gr̄a.de iure eni cōi nō potes alienare sine cōsensu supioris nisi obstāte iuramēto.

AD audientiaz.procures. De facto:de iure eni nō tenebat ꝯtus.xij.q.ij.sine ex.(Reuocari)de facto vel sine scādalo.(Conductoribꝰ) si cōductores fuerint bone fidei in cōducēdo hn̄t actionē ꝯ locatores.xij.q.ij.vulterañ.i aut.de re eccl.nō ali.§.si qs fuus.si esset malefidei nō.xvj.q.iij.§.pt.v.vniuersas.x.q.ij.hoc ius in fi.

POssessiones. alienare.) sine auctoritate supioris.(Assignare.) nisi fuerint regulares.j.de reli.do.inter.

AD nostrā. necessitatez.)debitorū.(Monasterium.) hic intelligit qn̄ ꝯtractus tenebat nec aliq̄ solennitas deerat:⁊ tn̄ pp enorme dānum monasterij dat restitutio ⁊ nō ꝓpter leue. ff.de mino.si ex cā.j.rn̄.(Recepta.)de gr̄a.q: de iure ꝯpensare debebat:vel dic de iure esse ex quo in feuduz tenebat.⁊ ex hoc vtile dn̄ium habebat q faceret suos fructꝰ.⁊ maxie q: bona fide possidebat:⁊ nō est vis siue ꝯtus nō teneret ꝓpter defectū solēnitatis siue tenebat:sed ꝓpter lesionē dabat in integrū restitutio. itez pdicta villa nō est pignꝰ.s.q sola ꝯuentione constituat:pecuniaz autē reddere tenent siue mutui ꝯtum fecerint siue actionē mandati siue mandato ecclie soluit.(Dimittat) petita in inte.si tenebat contractꝰ:si aūt nō tenebat ꝯtractus: vēdicabit.

QUum laicis. priuilegijs).xvj.q.j.generalr xvij.di.§.hinc etiam.

QUdum. Et.j.(Defensorie)idem est i pupillo:q: qn̄ iminet alienatio reruz pupilli faciēda si nō hz vl̄ habet minus bonū defensorē: debet ei bonꝰ defensor vel adnocatꝰ dari p iudicē.ff. de rebus eorū q sub tu.mag.§.nō passum in fi.h autē defensor tā rerū minoꝝ q̄z rerū eccliasticarū docebat quare alienatio dz fieri vel denegari:⁊ pcipiet epus alienationē fieri p ipm defensorez: vel ipe epus alienabit.nam de iure canonū epus ex cā pōt vnam eccliam ⁊ res eiꝰ dare alteri.xij.q.ij.si epus.⁊.c.se.j.de dona.pa. s.de his q̄ fi.a pla.pasto.⁊ no.s.vt eccl.bn̄.c.j.nec mireri q idē ē alienator ⁊ pstans auctoritatē alienationi: q: alienationez facit noīe ecclie q̄ vel cuiꝰ res alienant:auctoritatē pstat vt epus: nec obest si ledit ecclia cuiꝰ res donant: q: pferri dz cōis vtilitas priuate:vel maius bonū minori.vij.q.j.mutationes.⁊.c.seq.si autē epus aliqd de iure suo alienaret tunc fm quosdā necessaria esset auctoritas archiepi:vt no.s.de trāsac.c.ij.⁊.s.de his q̄ fi.ab epis. c.j.(Defensore.)vel ppetuo vt est legitimꝰ minister illiꝰ ecclie:vl tpali vt est defensor vel curator datꝰ ecclie ad oñdendas,rōnes quare alienatio huiusmōi esset fiēda vel denegāda.nam sine tali defensore alienatio facta nō valet.C.ob.pub.pen.l.fi.(Cōtractꝰ) xij.q.ij.sine ex.x.q.ij.c.j.sic est in rebꝰ pciosis pupilli q̄ nō debēt alienari:nisi pmissa cognitiōe ⁊ interpositiōe decreti.C.de pdijs mi.minorū.⁊.l.si minores.ff.de rebꝰ eoꝝ q sub tu.mag.§.nō passim.⁊.§.si eos.imo etiā si interuenerint cognitio ⁊ decretū tn̄ nō valet alienatio nec transfert dn̄ium ex tali alienatione:nisi in veritate subsit iusta cā alienatiōis.vn̄ ea nō ꝯstante dat minori rei ven.ꝯ possidentē.⁊ etiaz psonalis actio tutele vel negoci. gest.ꝯ tutorē vel curatorē.ff.de rebus eoꝝ: mag.§.eos.⁊.§.se.⁊.l.q̄zuis C.de pre.mi.si pses.sz si iusta cā subesset alienatiōis:lz als minor lederet in pcio vel alijs:nō subueniret nisi p bn̄ficiū in inte.resti. C.de pre.mi.si qs.⁊ hec oīa dicūt quidā in alienatiōe rerū ecclie obtinere:q̄ pupillo cōparat.ff.qbus ex causis ma.in inte.re.pupilli.sed alij dicūt vt videt meliꝰ q in alienationibꝰ rerū ecclie nō est necessariū decretū sz sufficit sola cognitio causarū alienatiōis cū expsso cōsensu epi ⁊ subscriptione ipsius.x.q.ij.casellas.h ius prior.xij.q.ij.abbatibꝰ sine ex.lz eni leges pcipiant iterponi decretū in alienationibꝰ minorū:nunq̄z tn̄ dicūt necessariū decretū in alienationibꝰ reꝝ ecclie.imo dicūt tm̄ ꝯsensus suoꝝ ordinatoꝝ interuenire debere.x.q.ij.h ius.nec canones etiā vnq̄z decretū pcipiunt interuenire sed de sola cōsensu dicūt:vt in pall.c.sicut.nec credimꝰ necessaria alia q̄ leges statuerūt in forma alienatiōis:vt est de iuramēto ordinatoris.s.q nihil est mobile vn̄ debitū solui possit.item q inscribat nihil fieri in lesionē domus scē.x.q.ij.hoc ius.item q ad simitudinē pupilli mittat nuntiꝰ q rescribat preciū solutū in vtilitate domꝰ.ff.de rebꝰ coꝝ:mag.§.ne tn̄.nā statuta legalia sup rebꝰ eccliasticicis nō ligāt eccliam nisi ea acceptauerit xcvj.di.bn̄ quidē.circa fi.in decreti aūt interpositiōe ⁊ alijs pdictis ecclia nō acceptauit leges sclarcs nec vsu nec alio modo.⁊ iō si pdicta nō interueniāt:nihilominꝰ valet ꝯtus alienatiōis.Et nō q aliud est decretū aliud auctoritas aliud ꝯsensus siue collaudatio.decretū eni est sn̄ia ⁊ nō interponit sine cause cognitiōe.⁊ iō in rescriptis dandū est.C.d sentētijs ex pi.re.l.j.⁊.ij.ff.de rebꝰ qui sub tu.l.j.⁊.l.mag.si es.C.de pre.mi.minorū.sepe tn̄ decretū in iure dr̄ auctoritas.C.de pre.mi.l.j.C.qn̄ decre.op.nō est.l.j.itē decretū dz interponi an̄ alienationē.ff.de rebꝰ eoruz qui sub tu.l. mag.§.nō passim.d.§.se.auctoritatē autē pstare in tutoribꝰ ⁊ curatoribus est auctorem facere in his qbus auctoritatē prestat.ff. de auctoritatibꝰ pre.etiā.q̄ pstant etiā sine scriptj.ar.ff.de auc.p. obligari.§.fi.hāc fm canones debēt pstare abbates ⁊ pposLiti ⁊ alij vniuersitatū rectores cōuētibus ⁊ vniuersitatibꝰ qn̄ dn̄t agē vel se obligare.ar.C.de auc.p.clarū.ff.de cōfessis.certū.§.i pupillo.s.de iudi.c.cām.j.de pcura.ꝯsulti.⁊.c.j.⁊ interponit auctoritas dū agit ipm negociū vel parū post.insti.de auctoritate pos. §.tutor.ff.d auc.pre.obli.§.tutor.ff.de acqr.here.q bona.§.iussu. epi aūt dicunt pstare auctoritatez alienationibꝰ ⁊ ꝯtibꝰ obligationibꝰ.i.ꝯsensuz ⁊ tn̄ plus:q: corū ꝯsensus est necessariꝰ:sz alioꝝ canonicorū cōsensus nō est necessariꝰ:lz necessariū sit reqri:⁊ sufficit cōsensus maioris ptis.x.q.ij.hoc ius.ꝯsensum aūt pstare minus est:⁊ valet fieri sine scriptis:nisi vbi expssum est q scriptura est necessaria:vt no.s.de his q̄ fi.a pla.c.j.item prestat an̄ ꝯtum ⁊ post q̄ztum ad hoc vt postea nō possit ꝯdicere:sed nō q̄ztuz ad hoc q est factū q nō valet a principio ꝯualescere possit.s.de elec. auditis.q sicut.ecclia vr̄a.qd videt hr̄e locū in ꝯtibus vbi certa forma requirit:sicut est in electionibꝰ de q̄bus predictū est ⁊ i sententijs:sed in alij ꝯtibus q̄ pendēt ex solo ꝯsensu vr̄ q si etiaz ab initio nō teneāt tn̄ ex post facto p subsequētes ꝯsensus ꝯfirmant ff.de fui.ru.predi.p fundū.ff.cōia pre.receptū.⁊ no.s.d offi.del. prudentiā.itē cōsensus est etiā minoꝝ:sed auctoritas tm̄ maioꝝ. Itē no.q quidā legiste dicūt q alienatio rerū ecclie dz fieri tm̄ i scriptis.i.ita q ꝯtus alienatiōis fbam capiat ex scriptura.decretiste tn̄ dicūt q alienatiōes rerū pciosaꝝ ecclie dn̄t redigi i scripturam: q ex eo appet qd clerici eiusdē ecclie dn̄t subscribē ⁊ platꝰ i scriptis auctez pstare.xij.q.ij.abbatibꝰ.s.de his q̄ fi.a pla.c.j.sz tn̄ ipe ꝯtus nō capit fbam a scriptura:sz a ꝯsensu ꝯhentiū.vn̄ dicūt q bn̄ tenet ꝯtus postq̄z ptes ꝯsenserit etiā an̄q̄z scribat ꝯctꝰ vel sbscribāt plati vel clerici:sz dat exceptio ꝯ illū an̄q̄z scribat ꝯtus ⁊ sbscribat:sz qn̄cūq̄z fuerit scriptꝰ ⁊ sbscriptus siue tpe q̄ cōsensus infuenit siue postea licite aget ex illo ꝯtu.imo q̄dā decretiste dicūt q sine vlla scriptura ⁊ sbscriptōe valet ꝯctꝰ alienatōis reꝝ eccle:sbscribere āt qs pōt p se ⁊ p aliuz.C.d testa.hac ꝯsul.in pn.⁊.l.ātiqtas.§.fi.(Tractatꝰ)in hmōi āt alienatōibus dicūt q̄dā necessariū decretū:lz q̄z sepe vniuoce sumat decretū ⁊ sn̄ia:inter q̄s tn̄ est dr̄ia:q: sn̄ia absolutōis ⁊ ꝯdēnatōis fert int aliq̄s q̄ꝝ vnꝰ ab alio aliud petit.j.de v.si.in his.ff.d re iudi.in sūma.C.de sen.⁊ iter.l.iij.decretū āt dr̄ q nō a pte sz a iudice aliqd petit ⁊ ipse ꝯcedit illud cognitōe puisa.C.de p.mi.obel.ff.de suc.edi.l.j.de cretalis.ff.qd cuiusq̄z vni.itē eoꝝ.§.fi.(Perpetuis)secꝰ est de tpalibus.s.vt ec.bene.si.di.confe.c.j.vbi no.

De precarijs. Rubrica.

PRecarie. (De qnquēnio)Loquit fm ꝯsuetudinē patrie:ibi.n.sic fiebat:alibi.n.fit vsq̄z ad mortē recipiētis.x.q.ij.pcarie. ⁊ pōt dici q ex h ꝯtu nascit ꝯditio ex hac decr.sic in ēphiteosi:vbi est hec cōsuetudo.

DE precariis. (Irrōnabiliter).i.ꝯ vtilitatē eccle.(Sit obligatꝰ)h ideo dr̄ q: nō tenet h ꝯctꝰ vel reuocat pncipale:⁊ p cōsequēs accessoriū.C.de legi.nō dubiū.xv.q.j.c.j.⁊.ij. secꝰ āt si ꝯctꝰ esset legitimꝰ ⁊ ex appositione pene aliqd cōmodi ꝯsequeret ecclia.vel si ꝯsuetū est apponi.ar.ff.de pig.ac.si pigre. §.vl.ff.de euic.illud.§.vlti.ar.ꝯtra.C.de iur.fis.si pcurator cesa.

PRecariū. Supra agit de pcaria:h agit de pcario ex q̄ orit interdictū qd ꝑpetit ꝯ pcariū rogātē ei q vult reuocare ꝯ pcariū.ff.e.l.ij.(Soluit)heres.n.rogātis pcariū nō tenet pcario ex psona sua cū iā defecerit pcariū nisi ad h vt restituat si hz vel dolo fecit q̄ minꝰ hr̄et.ff.e.q̄ situ.§.vl.hereditaria āt actōe de pcario sp tenet.ff.de tēpo.p.cū heres.(Obitu)ff.de pca.cū pcarie.Itē si debitor soluat debitū pigris.ff.d pca.debitor.itē si in diē ꝯcedat

ꝑ: ariū.ff.de ꝑ.cū ꝑcario.nā vt ibidē dꝛ añ diē reuocari pōt(Alienari)ff.e.ꝙ a ticio.§.q̄ situ.ꝛ.§.illud.(Per ꝯuentōꝫ).s.ꝙ nō possit ante certum diem reuocari(Precarie)de qbus loquit̄.s.e.c.j.

De commodato. Rubrica.

Cum gratia. Si aūt cōmodaui gr̄a mei tm̄:puta vxori vel spōse sue vt honesti⁹ viueret:venit tm̄ dolus ꝛ lata culpa.si āt mei ꝛ tui gr̄a cōmodaui puta vt cōis amic⁹ inuitaret̄ venit dol⁹ ꝛ lata culpa ꝛ leuis.ff.cōmo.si vt certo.§.ꝛ interdū.ꝛ.l.iij.reb⁹ (Culpa)ff.e.si vt certo.§.interdū.ꝛ.§.vl.ff.e.si mei.ꝛ.l.si argētū ff.si men.fal.mo.dixe.(Pactū)de mora ꝛ de pacto:dic vt ti.px.ī feriori.bona.(Post vsum) h̄ est drīa īter cōmodatū ꝛ ꝑcariū:qꝛ ꝑcariū nō ē ad certū vsum ꝯcessuꝫ.ff.de ꝑca.cū ꝑcario.cōmodatū āt ad certū vsuꝫ.sic.ff.e.l.iij.§.vl.ꝛ.l.iiij.ꝛ.l.siue.§.īterdū.ꝛ.l.vl.

De deposito. Rubrica.

Grauis illa. (Cōuersam)C.ꝙ cū eo ea q̄.ꝛ.x.q.ij.h̄ ius.§.is eū.ff.depo.l.j.§.an in ꝑn.pōt etiā dici ꝙ iō h̄ nō tenet̄ eccl̄a:qꝛ nō fuit apud eū depositū. Et no. nō solū in mutuo:sꝫ etiā in alijs ꝯctib⁹ nō teneri eccl̄aꝫ nisi inq̄ꝫtū v̄suꝫ est in vtilitatē ei⁹ ꝙ ītelligimus veꝝ in ꝯctib⁹ q̄ fiūt alteri⁹ gr̄a tm̄:si āt fiāt gr̄a eccl̄ie puta in emptōe ꝛ locatōe ꝛ ꝯsilib⁹ sec⁹: sufficit.n.ꝙ vtiliter ꝯcurrit.ff.de mino.veꝝ.§.sciēdū.ꝛ.§.se.nisi in mutuo:ꝙ lꝫ ꝯ̄hat̄ gr̄a eccl̄ie nō tm̄ tenet̄ nisi v̄sum sit in vtilitatē eccl̄e.x.q.ij.h̄ ius.īmo ꝛ si nō vtiliter ꝯ̄hat eccl̄a:dūmō forma seruet̄ ꝯct⁹ tenet:sꝫ reuocari pōt ꝑ in īte.re.C.de ꝑ.mi.si q̄d.s.de in īte.re.c.j.nec credim⁹ ꝙ ī aliq̄ ꝯctu nisi in mutuo ꝙ ille q ꝯ̄hit cū eccl̄a debeat esse solicit⁹ ꝙ pecunia quā ei ꝓ ꝯctu dat in vtilitates eccl̄e ꝯuertat̄ vel expēdat̄.non enī inuenit̄ h̄ iure cautū:nec obstat.ff.de re.eoꝝ q̄ s̄b tu.mag.§.illud.qꝛ ibi de mḡratu q ꝑstat auctē vēditōi q dꝫ esse solicitus:alioq̄n forte tenet̄.nec ob.x.q.ij.h̄ ius.ꝙ sil̄r intelligit̄ de ep̄o auctē ꝑstāte.vel nō dꝛ ibi ꝙ si nō fuerit ꝑciū solutū ꝓ debito ꝙ res vēdita ab eo reuocet̄:sꝫ si nō fuerit forma seruata.alij tm̄ dicūt ꝙ curiosus esse dꝫ vt pecunia expēdat̄ in vtilitates eccl̄e alioq̄n nō tenet ꝯct⁹.h̄ āt bn̄ fatemur ꝙ ille q soluit pecuniā dꝫ soluē si vult esse bn̄ tus aucte supioris ordinarij.ar.ff.de mino.ait ꝑtoꝛ.§.j.C.de admi.tu.sancim⁹.ꝛ.l.penl̄t.si aūt sine eo soluat liberat̄ sed eccl̄a restituit̄ in integrū.si pecunia nō ꝯuertat̄ in vtilitatē ipsi⁹ eccl̄ie.C.si tutoꝛ.l.cū interue.li.ꝛ ꝑ totū.C.si ad.so.l.j.in quibusdā aūt casibus nō crederem⁹ eccl̄iam restituendā.s.ꝯ̄ illos q soluūt sibi redditus vel pēsiones ānuales:ꝛ nisi excedūt summā centū aureoꝝ.C.de admi.tu.sancim⁹:ꝯstitutiōes.C.de trabel̄l.sancim⁹.ꝓ eodē enī reputam⁹ soluere p̄lato ꝛ tutoꝛi d̄ quo ꝑdicte leges loquunt̄.īmo plus dicim⁹ ꝙ si qs alicui canonico vel alij etiā recipienti ꝓ eccl̄ia soluerit ꝛ salua sit pecunia eccl̄ie tut⁹ est exceptiōe doli qui soluit.ar.ff.de admi.tu.minoꝛis.ff.de cōdi.inde.nāl̄is fili.insti.qbus al̄.non lꝫ.§.vlt.C.ꝓ emp.eū.vel forte posset dici hoc spāle ꝙ q̄n ꝓ debitis fit vēditio rei īmobilis ꝙ sic dꝫ esse curiosus vt dictū est:īmo pꝛioꝛi creditoꝛi soluē dꝫ.ī aut̄.de ecc.ti.§.sancim⁹.nec al̄s petet nisi hoc fecerit sicut in mutuo dixim⁹:sicut hoc ip̄m spāle ē in mutuo ciuitati facto.ff.si cer pe.ciuitas.ꝛ ī muliere ꝯsentire instrumēto creditoꝛis.C.ad vell̄.aut̄.si qua.§.ꝛ in seruo.ff.de in rē verso.ꝙ si.§.necnō.in alijs autē ꝯctibus vel in venditionib⁹ nō sic est adhibēda diligētia.(Non eccl̄ia) q̄n autē apud pꝛelatū ꝛ eccl̄iam aliq̄d deponit̄:tūc ad reddendū eccl̄ia obligat̄.ꝛ tm̄ tunc etiā nō videt̄ teneri nisi aliquod lucrū de deposito sentierit.ar.ff.depo.lꝫ.§.si filius.(Sub questionib⁹).xiiij.q.vj.c.j.xij.q.ij.fraternitas.xxiij.q.v.illi.(Pacisci.)de gr̄a in sustentamentū vite ꝛ restaurationē dāni.naꝫ si calūniose ꝓmissionē vel pactū obtinuisset secus esset.ff.de cōdi.inde.in summa.circa ꝑn.(Pacisci.)hoc pactū dicit̄ valere de gr̄a ꝛ nō mero iure:qꝛ nō lꝫ p̄lato renūciare gratis vtilē exceptionē eccl̄ie cōpetentē:sicut hic erat ꝙ depositū vel debitū nō est in vtilitatē eccl̄ie ꝯuersum.ar.ff.de pac.ꝯ̄ iur̄.§.si curatoꝛ.ꝛ.§.se.C.de transac.ꝑses.sed si sup mutuo ꝯ̄ q̄d poterat excipi ꝙ nō esset ꝯuersum in vtilitatē eccl̄ie sit transactū vel iudicatū ꝛ agat̄ act̄.in factū ex re iudi.vel cōditione ob.ca.vel ex stipulatione vel ꝑscriptis verbis vt det̄ ꝙ in transactionē ꝯuenit:vel ꝙ iudicatū est nō poteri expipe ꝙ debitū de quo est iudicatū vel trāsactū nō sit ꝯuersum in vtilitatē eccl̄ie nisi iuuet se bn̄ficio resti.in integrū ꝯ̄ rem iudicatā vel ꝯ̄ trāsactioneꝫ.C.si aduer.trā.ꝛ.C.si aduer.rem iudi.ꝑ totū.ar.ad hoc qꝛ post sn̄iaꝫ nō lꝫ exceptionē ꝓponere nec noua instrumēta ꝓducere.s.de re iudi.inter.suboꝛta.C.de excep.ꝑscriptione.s.de trāsac.c.j.ff.si qs caut̄.l.ij.in ꝑn.itē solutū ab eccl̄ia ex cā iudicati vel trāsactionis repetere nō poterit qꝛ indebitū vel sine cā solutū:cū nō sit indebitū saltim ciuil̄r nec sine cā soluit ex quo transactū est vel iudicatū.ff.famil̄.her.cū pu.ff.de iudi.de qua.§.fi.ff.de cōdi.inde in sūma.in pꝛin.quidaꝫ tm̄ dicūt ꝛ forte bn̄:ꝙ si sciēs indebitū vel nō ꝯuersuꝫ in vtilitatē eccl̄ie trāsegisset:dat̄ repetitio ꝑ cōdit.ex iniusta cā qꝛ calūniosa ē huiusmōi trāsactio.ff.de cōdi.inde.in sūma in pꝛin.ij.q.iij.§.notandū.itē dicūt quidā ꝛ forte bn̄:si ꝑ calūniam falsuꝫ allegās sciens qs obtinuit iniustā sn̄iam etiā aduersario ꝛ iudice cōsentiētibus obstat ei doli exceptio ibi eoꝝ ꝯsensus nō excusat a malicia.ar.ff.de iudi.si ꝑtoꝛ.§.j.qꝛ dicūt in hoc casu ꝙ res iudi.nō tollit cōditionē sine cā:alij tm̄ in sn̄ia ꝯ̄rium dicūt ꝛ intelligunt illū.§.tm̄ q̄n cōtra absentē fert̄ sn̄ia ꝓ aliquo ꝑn̄te sciēter falso allegante:ꝛ hec vident̄ vera.s.ꝙ repetere possit eccl̄ia q̄d dedit ex calūniosa trāsactione:q̄n credidit ꝯuersum in vtilitatē eccl̄ie ꝛ nō erat:qꝛ si sciret nō ꝯuersum ꝛ sciēter trāsigeret tūc nō posset repetē:qꝛ sciēti nō infert̄ dolus.ff.de ac.emp.l.j.in fi.nisi tp̄e quo pꝛim⁹ ꝯctus mutui fiebat in fraudē oꝛdinatū esset:ꝙ subsequēti tp̄e fieret trāsactio sup ꝑmo ꝯctu mutui:aut auxiliū q̄d habebat eccl̄ia ī ꝯctu mutui tolleret̄ ei in ꝯctu trāsactionis.nam hoc casu satis dici posset ꝙ etiā si vterq̄ꝫ sciret nō ꝯuersum in vtilitatē eccl̄ie:tm̄ eccl̄ie repetens datū ex cā hui⁹ trāsactionis repeteret ꝑ cōditionē ex iniusta cā:ꝛ ꝯtra agentē ex tali transactione dat̄ exceptio:qꝛ dat̄ sicut repetitio q̄n fit fraus de ꝯtractu ad ꝯctum alteꝝ vel eundē:eodē tp̄e celebꝛatū.ff.de donat.inter.vir.ꝛ vxo.si spōsus.§.circa.ff.ad vell̄.q̄dam.ff.de ac.emp.l.iul̄.§.idē pompon⁹.ꝛ.l.emptoꝛeꝫ.§.iul̄.eadē rōne dꝫ dari repetitio si fraus sit de cōtractu ad ꝯtractū q alio tp̄e fieri dꝫ cū equalis fraus sit vtrobiq̄ꝫ ꝛ sola fraus est cā repetitiōis.quidā tm̄ dicūt ꝙ semꝑ lꝫ eccl̄ie venire ꝯ̄ trāsactionem initā frauduleter scientib⁹ ꝛ cōsentientib⁹ ambab⁹ ꝑtibus.C.de transac.ꝑses.si aūt transactio dicat̄ nulla:vt si ꝯueniāt ꝙ aliquid det̄ ꝓ vsuris hec trāsactio nec actionē impedit nec exceptioneꝫ:quia ꝑ nullam transactionē tenet̄ quis ad vsuras.

Bona fides. saluis).C.locati.l.j.ff.e.ꝙ nerua.(Deposita).ff.e.l.j.§.sepe.ꝛ.§.de leui.idē ꝛ si tui gr̄a depositūꝫ tm̄ sit factū ꝛ tūc etiaꝫ forte tenebit̄ de leuissima culpa.ff.si cer.pe.si qs nec.(Pro custodia.)nisi tm̄ ꝑ actionē depositi sed locati si q̄ꝫtitas fuit data.si aūt species ꝑ actionē pꝛe.ver.insti.mādati.§.vlt.ff.e.l.j.s.si qs seruū:ꝛ tenet̄ h̄ de leui tm̄.(Pacto.).ff.e.l.j.§.si cōuenerit.ꝛ.§.sepe.ff.locati.q̄ mercedē.(Culpa).ff.e.l.j.§.si rē.(Moꝛa) depositari⁹ enī ꝛ q̄libet debitoꝛ post moꝛaꝫ tenet̄ de casu fortuito:satis enī est ꝙ res potuerit nō ꝑire penes actoꝛē.ff.de le.j.seruos.§.j.ff.e.si ī asia.§.vlt.quidā aūt distinguūt an res eēt penes actoꝛē ꝑitura:an nō.ar.ff.e.plures.§.siue.(Foꝛtuit⁹) dū tm̄ casus numerent̄ in pacto.ff.si qs cau.sed si q̄s.§.q̄situm.(Reuocare.) etiā cōtra pactū appositū.ff.e.l.j.§.penult.(Cōpensationi) insti.de ac.§.in bonefidei.(Si causa).C.de compen.l.vlt.

De emptione ꝛ venditione. Rubrica.

Placuit. Moneāt.)ꝛ si necesse fuerit cōpellant.xlij.di.§.hinc etiā.sed nos ꝯ̄ s̄m alanū.(Iussu.) no.defensionē ꝑegrinoꝛum ꝑtinere ad eccl̄iam ꝛ ad quoslibet sacerdotes.alij cōtra.s.de episco.audien.l.j.

Tamen sure. peniteat. Et puinit̄ per.l.coꝛ.de fal.ꝛ.ff.de va.ꝛ extraoꝛ.cog.nouerit.

Cum dilecti.tūc. Tēpoꝛe venditiōis q̄d spectandū est.ff.de euic.ex nulle.§.iij.C.de rei ven.si voluntate.Arbitrio).C.de ven.rei.l.ij.(Contrariā.) sed nōne hoc ip̄o ꝙ capl̄o ignoꝛāte factuꝫ est nulla erat vēditio:ꝛ sic nō erat necessaria restitutio in integrū.R̄n̄demus lꝫ diceret̄ capl̄m ignoꝛasse nō pꝛobabat̄ vel nō fuit actuꝫ nisi ex hac cā qꝛ decept⁹ erat vltra mediā iusti ꝑcij.vn̄ ꝑmo soluat̄ capl̄o si velit dicere ꝯctum nullū ꝓpter ꝯsensuꝫ capl̄i nō habitū q̄d dicere possunt:q enī q̄d ex vna cā petit nō ꝓhibet̄ petere ex alia.ff.de ex.rei.iu.ꝛ .l. eadeꝫ.C.de inoffi.te.eū qui.sꝫ dices nōne agēdo ex ēpto videt̄ ratū habuisse contractū ergo de cetero pōt dicere nullū.C.de fur.l.j.ff.de tribu.ꝙ in hered.§.eligere.Sed r̄n̄demus ꝙ sicut ab initio nō pōt fieri contract⁹ sine solēnitate q̄ est.xij.q.ij.sine ex.sic nec ratuꝫ haberi hec sn̄ia fuit iusta qꝛ nō cōstabat de ꝑcij q̄ꝫtitate:si enī de ea cōstitisset tunc debuisset mādare ꝙ sentētiaret̄ in optione esse empto-

ris an vellet p̄cium recipe ⁊ rem emptā dimittere dimittere venditori:an vellet rem retinere ⁊ p̄cium supplere vt h̄ dicit.⁊ iō expone verbū qd̄ sequit̄ salua qōne canonicis sup deceptiōe p̄cij.i. sup q̄ītitate p̄cij.ar.s̄.de testi.cū cām.iudex enī ⁊ supplere ⁊ emēdare dʒ sniam.j̄.de testi.reynuci⁹.in fi.de ꝯsensu autē capituli bn̄ facit q illud reseruat:q̄ꝛ de illo nō potuit iudicare:q̄ꝛ nō fuit petita reuocatio ꝯtractus ex illa cā:p officiū aūt iudicis anteq̄ʒ inciperet cognoscē de appellatione an esset iusta vel iniusta bn̄ poterat mādare q res trāslata in alterutrū partiū post appellationeʒ reuocaretur in primū statuʒ:vt no.s̄.de excep.dilecte.

Peruenit.alienari. vo.).C.ad vell̄.aut.siue a me.(p xxx.) hoc enī nō pdest:cū tpe mariti nō currat ei p̄scriptio in reb⁹ mariti. C.de iure do.in rebus.C.de p̄scri. xxx.an.cū no.§.illū.C.de āna.ex.l.j.§.vlt.nec possūt alienari etiā ꝯsentiente vxore.C.ad vell̄.aut.siue a me.(In cōmunes) sil̄r nec hoc sufficit cū saltē p parte viri vel id qd̄ in vsum viri cesserat nō debuerit cōputari.C.ad vell̄.aut.si qua mulieri.⁊ nec etiaʒ p pte mulieris:q̄ꝛ marit⁹ de suo nō de bonis mulieris eā alere dʒ.(Cōsulere) nec hoc etiā ei pderat.ar.j̄.de do.post di.re.p vīas.lʒ enī agere possit tūc.C.d̄ iure do.vbi.nō tn̄ cogit̄.dic ergo mulierē iō nō potuisse venire ꝯ eā:q̄ꝛ nō debet de iure eā lucrari post mortē mariti.C.de pac.ꝯ.sup.do.l.pe.⁊ vlt.⁊ aut.qualitas.nisi pactuʒ īteruenisset.C.de rei vxo.ac.l.j.§.illo pculdu.⁊ sic intelligit̄ aut. C.ad vell̄.aut.siue a me.vl̄ dic q ratificauit eā p scdam cōfessionē C.ad vell̄.siue a me.

Ad nostrā.patet. P̄resūptiue.sic.j̄.de pig.illo.(Dimidiam) hec sola p̄sumptio sufficiebat vt iudicaret̄ fraudulenta vel vsura.ar.ff.de trāsac.cū hi.§.mod⁹.C.mādati.p diuersas.tn̄ h̄ sine prima nihil valet.s.q.j̄.certuʒ tp̄s dʒ restituere empta.(P̄recij.) predictarū rerū venditaꝝ.(Penā).j̄.de vsuris q̄ꝛ in oībus:sed ⁊ alias penas iponere pōt.s̄.de iureiur̄.ad n̄raʒ. j̄.de vsuris:conq̄stus.⁊.c.tuas.sʒ ab ista incipiendū est.sic.s̄.vt lit.nō contest.q̄m̄.in fi.

Qum cā.recepto. C.de re.vē.l.ij.(Restituerēt.) cū q̄s decipitur vltra dimidiā iusti p̄cij agi pōt:vt vel rescindat̄ ꝯctus vel suppleat̄ p̄cium actū ex ꝯctu ⁊ sic agit ppetuo:q̄a oēs actiones p̄sonales sunt ppetue:vl̄ ꝯditione ex lege q̄ est.C.de rei ven.l.ij.vel officio iudicis petita restitutiōe in integrū infra quadrienniū tm̄.C.ex q̄bus ca.i ꝯctibus.C.de temp.re.sup vacuā. ⁊ habet h̄ locū in ꝯctibus bonefidei sec⁹ in ꝯctibus stricti iuris. lʒ tunc habeat locū exceptio scd̄m quosdā.ff.de ver.obli.si q̄s.cū alr̄ in trāsactiōe nō hʒ locuʒ deceptio vltra dimidiā.j̄.de reli.do. ꝯstitutus.ff.ad trebell̄.luti⁹.§.vlt.est autē decept⁹ vltra dimidiā qui rem valētē.ix.dedit p quattuor.alij dicūt qui rem valentē septem dedit pro quattuor.

Si vēditori. institutū.) In his casib⁹ repellit̄ actor agens de euictōe ff.de euic.si reʒ quā.§.vlt.⁊.l.si dictū.§.si p̄n̄te.⁊.l.haberem⁹.⁊.l.si dictū.§.si pmissio.⁊.l.si rem.§.si duple.⁊.l.si suuʒ cū.⁊.l.si mancipiū.⁊.l.si ideo.⁊.l.que aliā.⁊.l.mādati.⁊.l.si pcuratori.§.si ignoras.⁊.l.si p imprudentiā.rn̄.j.⁊.§.si q̄s.⁊.l.vlt.ff. quarū re.ac.nō dat̄.l.vlt.§.j.(Affuit.)etiā cū terminauerat.(Per iniuriā.)talē.s.ex qua iudex litē suā facit:q̄ꝛ tunc ipse iudex tenet̄. C.de pena iudi.q.m.i.l.j.ff.de iudi.filius.si aūt talis esset casus q iudex nō teneret̄:vel si nō sufficiētes pbationes induxisset emptor sine dolo malo:tūc bn̄ teneret̄ vēditor:q de pbationib⁹ illi⁹ rei quā vēdidit debet esse solicitus:⁊ vt hic apparet vēditori imputatur defect⁹ probationuʒ ⁊ emptori culpa sua:vel malitia iudicis vl̄ imprudentia.

De locato ⁊ conducto — Rubrica.

Ex rescripto. Magistrorū) hic non cōprehendunt̄ alij inq̄lini seu ꝯductores alij nisi scholares vl̄ q priuilegio scholariū gaudēt:vt scriptores ⁊ consil̄es (Cōsensum.) hec decr.ꝯtinet spāle.al̄s enī secus. C.locati.nec cui.

Extra statuto. Licet enī ep̄s cū capl̄o suo possit statuta facē. vt.s̄.d̄ his q̄ fi.a ma.p.ca.c.vlt.s̄.d̄ ma.⁊ obe.c.ij.tu respōdeas q sup iurisdictiōe sua pōt ep̄s cū capl̄o suo statuta sua facere:sed si sup alijs velit facere statuta nō pōt:nisi hi quorū interest ꝯsentiāt vel ad minus sint p̄n̄tes.de con.di.iij.c.j.s̄.de his que fi.a p̄la.sine con.ca.c.vlt.(Alienationē.) ppetuā:directi vel vtilis dn̄ij.ar.s̄.de rebus eccle.non alie.si quis pre.

Propter.sterilitatē. sterilitas dī si semē receptū nō sit.ff.e.ex cōducto.§.suus ibi.⁊.§.si labes.⁊.l. si vno.§.vbicūq̄ʒ.io.⁊.b.dicūt sterilitatē qn̄ cōis vox est q malū tp̄s fuit hoc āno ppter fruct⁹.(Vitio.) insolito ⁊ fortuito.nā si solito vitio ⁊ debilitate terre hoc cōtingat:nulla fit remissio.ff.e.ex.ꝯducto.§.sʒ si vtēdo.⁊.§.vlt.⁊.l.si vno.§.cū q̄daʒ. (Fortuito).s.deuastatiōe inimicoꝝ ⁊ cōsilibus:⁊ meli⁹ pōt dici.s. inundatione fluminis insolita.idē etiā si p terre motū vel incursuʒ hostiū fruct⁹ sit amissus:sec⁹ aūt si p lasciuiā exercit⁹ trāsiens fructus corrupit.ff.e.ex cōducto.§.j.⁊ pen̄l.vel si p incendiū.ff.e. q insulā.si q̄s aūt recte inspexerit leges dicet idē in exercito lasciuiente.(Remissio) hec vera sunt in locatorib⁹ corpoꝝ q nocet eis casus fortuit⁹.secus in locatorib⁹ operaꝝ vel rei ⁊ ope:⁊ secus in his q accipiūt spēm ex innoiato ꝯctu vt aliq̄d faciāt:q̄ꝛ lʒ eos casus fortuit⁹ impediat:nihilomin⁹ totā mercedē recipiēt:nisi culpa vel mora possit eis iputari:vel nisi tpe quo nō ei potuit oparī alij opatus sit a quo mercedē habuit.ff.d̄ va.⁊ ex.co.l.j.§.pen̄l. ff.de statuli.cū heres.§.antepe.C.de con.c.d.l.pen̄l.ff.e.sʒ adijci §.vlt.⁊.l.defūcto.ff.de asse.diē.ff.locati.q opas.(Cum vbertate). C.e.lʒ.⁊.l.exempto.ff.e.cōducto.§.suus.⁊.dicūt quidā vbertatē dici qn̄ duplū hʒ ei⁹ q solit⁹ est hr̄e.io.⁊.b.vbertatē dicūt hoc anno fuisse qn̄ tm̄ habuit facta cōi extimatiōe ⁊ p̄n̄tis anni ⁊ p̄teriti q neuter ann⁹ cōi voce diceret̄ sterilis.(Precedētis.) primi.naʒ interpolati āni nō pderit:⁊ vtili⁹ est agē post s̄m annū q̄ʒ āñ:q̄ꝛ tūc duo anni veniūt in cōpensationē q iam p̄terierunt.(Inuito) C.loco.edem.(Tēpore).ff.vt i pos.le.m.l.iij.§.vlt.(Per bienniū) no.conductorē cadere a iure locationis si biēnio nō soluerit pensionē.ff.locati.q̄ro.§.inter loca.sec⁹ aūt est in amphiteota q nō cadit biēnio sed triēnio.C.de iure emphi.l.ij.in fi.nisi emphiteota eccl̄ie ꝯ quē sufficit biēniuʒ.x.q.ij.hoc ius.§.q rem.(Soluisset) nullo casuū p̄dictorū interueniēte pōt colon⁹ resistere dn̄o.ff.vti. po.si duo.§.iij.ff.de vi ⁊ vi ar.colonus.in casibus aūt p̄dictis lʒ locatori ppria auc̄te expellere ꝯductorem modici tp̄is q̄ꝛ nō possidet.ff.e.cū in plures.§.heredū.ff.de acq̄.pos.q vniuersas.§.q p.C.e.p emptori.vbi cōductor interuerteret possessionē.ff.de vi ⁊ vi ar.colon⁹.⁊.l.cū fundū.colon⁹ aūt ppetuus vel q̄ ad nō modicuʒ tp̄s coduxit cū possideat naturalr̄ ⁊ habeat ius iure expelli nō pōt.ff.si ager vec.l.j.⁊.ij.ff.d̄ supficiebus.l.j.§.j C.de fun.pa. cū iubem⁹.idē videt̄ in ꝯmodatore ⁊ p̄cario cōcedente.nā tales cū possideāt possunt rem suā violēter auferre a colono:⁊ cōmodatarijs.⁊ p̄cario recipiēte.nec p̄dictis copetit interdictū vn̄ vi:cuʒ nō possideāt ⁊ si agāt repellunt̄ hac exceptiōe q nō possunt intē tare interdictū:q̄ꝛ nō possidebāt qn̄ fuit eis ablata res.(Nō soluisset.) cōductor aūt pensionē soluet in fine tp̄is quo cōduxit nisi alr̄ sit conuentū:vel nisi alia sit ꝯsuetudo terre:q̄ꝛ semp in pmissionib⁹ q minimū est eligim⁹.ff.de reg.iur̄.in stipulationib⁹.itē q̄ꝛ semp qd̄ debet̄ vel pmittit̄ vel in diē certū vel in annū certuʒ: vel in certis nūdinis:vel añ nūdinas:vel añ annū:semp trāsactis nūdinis vel anno vel alio tpe soluendū est:siue sit legatū siue libertas siue q̄d aliud.ff.de ver.obli.eū q kal̄is.⁊.l.eū q certarū.⁊ l.q̇ añ kalēdas.⁊.l.eū q.§.q̇ ita.⁊.l.q in hoc anno.insti de inutili stip.§.si.idē est ⁊ si aliq̄d debeat̄ post ānos certos.ff.de condi.⁊ demon.qui in annos.ibi enim exponit̄ in annos.x.i.post annos x.q̄ꝛ si in annos.x.debēt.i.singl̄is annis vsq̄ʒ ad.x.ānos.semp in p̄ncipio cuiuslibet āni debēt dare debitū:sicut qn̄ legat̄ vel debet alicui in annos singl̄os:vel aliq̄d annuū vel quolibet anno vl̄ annuatim siue debeat̄ q̄ʒdiu vixerit siue q̄ʒdiu fuerit in scholis siue vsq̄ʒ ad.v.vel.x.annos.semp hoc debitū in p̄ncipio anni solui dʒ ff.qn̄.di.l.c.nec semel in p̄n.⁊.§.j.⁊.C.qn̄ dies.l.c.l.j.quidā tn̄ intellexerūt aliud esse i legatis:aliud in stipulationib⁹.sʒ nō placet: quia.l.p̄all̄.ff.de con.⁊ de.q̇ in annos.loquit̄ exp̄sse i legatis.idē videt̄ q si aliq̄s locauit opas suas p aliquo ope faciēdo vel exercendo nouo:vel etiā si salariū pmisit aduocato vel medico vel p curatori vel in alijs ꝯsil̄ibus causis.q tm̄ finito ope soluendū est debitū.ar.C.de suffra.l.j.quidā tn̄ aliud dicūt in aduocato.ar.C. de iudi.pperandū.§.honorarijs.q̇.l.nō multū vrget opponētē. item ar.p eis.ff.de varijs ⁊ ex̄.l.j.§.est q̇dem.sʒ certe nō est ꝯ:q̄ꝛ ibi dicit q in p̄ncipio est cōueniendū de salario.sed nō dicit q sit soluendū.ad idē.C.de postu.quisq̄s.§.p̄terea.in aduocato autē fisci videt̄ spāle q in medio soluat̄ sibi salariū.C.de aduo.diuer. iu.p hāc.§.vincēti.⁊ hec sunt vera nisi ppter cōsuetudinē vl̄ aliā iustā cām alr̄ p̄sumat̄:q̄ꝛ si q̄s pmisit vl̄ legauit alicui mercedes magrorum vel pensiōes domorū illo tpe soluere dʒ pmissor quo ille cui pmittit̄ soluere dʒ.ff.qn̄ di.l.c.nec semel.§.j.hic habes q i

mora est quicūq̄ q infra tp̄s statutū a lege nō soluit canonē ꝛ penam icurrit: sicut q nō soluit infra tp̄s statutū ab hoīe. ff. de ver. obli. si fundū. C. de cōtrahen. sti. magnā. idem est in electione. ē. de cōces. p̄ben. ꝛ. eccl. nō va. nulla. quia. de elec. cū in cūctis. itez in mora est debitor dandi vel faciēdi si anteq̄ȝ soluat debitū etiam si nō die litꝭ contestate. ff. de ver. obli. nemo. in fi. item est i mora si nō soluerit debitū etiā sine die post denunciationē sibi cōgruo loco ꝛ tpe factā. ff. de ver. obli. si ex legati. ff. de vsuris mora. dūmodo intelligat vel intelligere debeat se debere. ff. si certū pe. q̄ a te. nisi remissa sit rei rep̄tēde instātia. ff. de vsuris: sciendū. (Mora.) hic mora facit rem vel factū vel interesse tm̄ estimari officio iudicis q̄ȝtum fuit tpe more vel cepit esse postea vsq̄ȝ ad sniam p̄seuerante tm̄ mora. ff. de eden. nisi. §. j. ff. de tricticaria. l. penlti. ꝛ de ac. emp. ratio. §. si p. ff. de regu. iu. si kal. ff. de con. fur. iure. ff. d̄ ver. obli. quotiēs in diē. hic mora s̄m legē inducit vsuras in contractib⁹ bonefidei ꝛ i legatis ꝛ fideicōmissarijs. ff. de vsuris mora. si. ff. de leg. ij. si qs seruo. ꝛ. l. q solidū. §. j. ꝛ. §. etiā. legata eniȝ licet sint stricti iuris tm̄ in hoc equiparant̄ ꝯtibus bone fidei. C. in q̄bus cau. in inte. resti. nō est: minoꝝ. secus autez est in ꝯtibus stricti iuris. C. de con. inde. l. j. etiaȝ lite nō ꝯtest. lȝ. s. dixerit cōtra itē hic mora inducit fructuū petitionē p̄ officiū iudicis in quolibet ꝯtu: si petā q̄ aliq̄n fuit meū vel eius cui⁹ iure nitor. aliogn exigit̄ lit. ꝯtest. in ꝯtibus stricti iuris. ff. de vsuris: videam⁹ rn̄. j. ꝛ. §. j. ꝛ. §. si autē. ꝛ. §. ex. cā. ꝛ. §. si possessione. ꝛ. l. ij. itē hec mora q̄nq̄ȝ punit̄ in tertia pte debiti. ff. de inoffi. te. ꝛ si qs suo. iteȝ facit indistincte periculū ptinere ad reū etiā si res erat eodeȝ mō peritura apud actorē. satis enī est q̄ potuit nō pire. ff. de leg. j. cū res. §. j. nec est ꝯ. ff. depo. si plures. §. fi. q̄ ibi nō erat in mora lȝ esset cōuentus: q̄ habebat p̄babilr cām resistēdi. s. p̄pter expēsas. ꝛ h̄ expsse p̄batur aut. deposito. §. nemo. vbi dicit q̄ interdicit depositario ne rem restituat tenet̄ de piculo. multofortius tenet̄ depositarius q̄ p̄fidiam facit si sine cā teneat. vn̄ no. q̄ si ille q conuenit̄ reali actiōe ab initio fuit bonefidei possessor sed postea cepit esse malefidei vel in mora: tūc distinguit̄ an res esset eodē mō pitura apud actorē vel nō: sicut distinguit. ff. de rei vē. itē siue. §. fi. i qua tam ex p̄cedētibus q̄ȝ ex sequentib⁹ patet q̄ loquit̄ in bonefidei possessore ab initio. ꝛ sic̄ habes in. e. ti. si in aliena. ꝛ adijcies prime regule q̄ q̄cunq̄ȝ iustā cām litigādi hȝ non tenet̄ de piculo. ff. de rei ven. vtiq̄ȝ. dūmodo ab initio bonafide ꝯxerit vel res ad eū p̄uenerit: mala aūt fide ꝯhens semp de piculo tenet̄. ff. de rei. vē. iul. rn̄. j. ꝛ. §. j. itē illud no. q̄ lȝ in peti. here. reputet̄ i mora ꝛ ma. fi. pos. quo ad fruct⁹ qualitercūq̄ȝ sciuerit ad aliū ptinere. ff. d̄ pe. here. iteȝ veniūt. §. petitā. ꝛ. §. a quo. ꝛ. l. sed si: ꝛ se. ꝛ. §. ꝛ si ante. sed nō sic in rei vē. q̄ ille q̄ bonafide ab initio cōtraxit nō dicit̄ eē in mora: vel male fidei pos. quo ad fruct⁹ nisi post lit. cōtes. C. de rei ven. certū imo ꝛ post lit. ꝯtest. remanet bonefidei quo ad vsucapionē triēnij cōplendā: ꝛ quo ad hoc q̄ fruct⁹ facit suos lȝ illos cogat̄ restituere: sicut ꝛ rē vsucaptā post lit. cōtest. ff. de rei ven. si post ac. ff. p̄ emp. l. ij. in fi. ff. de vsuris. q̄ sit. §. fi. itē q̄ȝtum ad fatalitatē etiā post lit. contest. remanet bonefidei pos. ff. de peti. here. illud. q̄ȝtum autē ad p̄scriptionē. x. vel pluriū ānorū nō dicit̄ possidere q̄ interrupta est p̄ lit. ꝯtest. C. de rei vē. in cā. alijs videt̄ ꝛ forte melius q̄ q̄ȝtuncūq̄ȝ fuerit bonefidei ab initio: q̄ ex quo fuit malefidei pos. etiā an̄ lit. ꝯtest. tenet̄ de fructib⁹ nec vsucapit ꝛ d̄ facto tenet̄ maxime s̄m canones. ē. de p̄scrip. q̄m̄. hāc morā ꝛ p̄dictas eius penas incurrit eccl̄ia fiscus ꝛ etiā minor. xxv. annis. dūmodo sit maior. xiiij. ipubes enī nullā moraȝ facere pōt. ff. de ver. obli. si pupillus. item p̄dicte p̄sone lȝ incurrāt hanc morā tm̄ sepe restituunt̄ in integrū. ff. de in te. res. corā. itē lȝ dixerim⁹ q̄ debitor p̄dictis modis cōtrahit morā ꝛ penā: tm̄ ꝛ alio mō ꝯtrahit: q̄ sine vlla diei appositiōe appellat̄ vel litis cōte. vel interpollatione ꝯtrahit morā. ff. de ver. obli. cōtinuis. ꝛ. l. stipulatiōes. §. fi. item quodā spāli iure maior obligat⁹ minori vel eccl̄ie vl̄ fisco cōtrahit mora ꝛ penā. C. in q̄bus causis nō est ne. in inte. rest. in minorū. ff. de vsuris. cū quidā. §. fiscus. item quidā spāles casus sūt vbi extraordinarie ꝯtrahit̄ mora ꝛ pena. ff. de fideicō. li. cū vo. §. apparet. C. de iure do. §. pe. ff. d̄ vi ꝛ vi ar. l. j. §. rectissime. ꝛ. l. pe. ff. q̄ met⁹ cā: si cū. §. q̄ si homo.

P Otuit emere. C. d̄ iure emphi. l. vlt. (vēdere.) donare aūt pōt domino nō req̄sito. C. sine pat. l. j. insti. locati. §. iō. ꝛ forte pignori obligare. ff. de pig. lex. ff. de pig. ac. tutor. §. vl. (Prohibentur.) pacto q̄ infuenit inter emphiteotā ꝛ dn̄m. (Nisi celeri) vsq̄ȝ ad li. ꝯtesta. ff. rē ra. ha. āplius. melius vr̄ q̄usq̄ȝ expellat̄ s̄m s̄m eos q dicūt licere dn̄o expellere emphiteotā p̄pria auc̄te ꝛ i casibus in q̄bus lȝ s̄m nos vel s̄m illos q dicūt q̄ tm̄ auc̄te iudicꝭ faciendū est quousq̄ ꝛ an̄q̄ȝ ad iudiciū vocet̄: vel an̄q̄ȝ aliq̄d dānū dn̄s ꝯsequat̄ ex eo q̄ emphiteota nō soluit. ff. si qs cau. ꝛ si pri. ꝛ h̄ p̄bat lr̄a seq̄ns: nō obstāte q̄ ei vt canonē solueret nō extitit nuuciatū: q̄ si ex q̄ vocatus ē an̄ li. ꝯte. liceret sibi ꝯsulere frustra h̄ dixisset cū plus sit eū in iudiciū vocare q̄ȝ ex̄ iudiciū admonere Sȝ q̄res: nōne hoc ip̄o q̄ nō soluit infra tp̄us statutū videt̄ recisa emphiteosis? Rn̄demus: nō q̄usq̄ȝ patit̄ ꝯductorē tenere rē locatā: vn̄ ꝛ si postea accipit p̄sionē refirmat̄ tacite ꝯctus. vel dic q̄ sp̄ durat emphiteosis quousq̄ȝ auc̄te iudicis rescindat̄. Itē q̄rimus si post tp̄s q̄rat pensionē ꝛ emphiteota deneget: an vlteri⁹ possit sibi celeri satisfactōe p̄uidere? Rn̄demus nō: nā cū antiq̄ iure ꝛ cōi iure nō liceret vltra tp̄s p̄fixū soluere: imo res emphiteotica sibi auferebat̄: lȝ hodie de gr̄a aliq̄ sit facta additio iuri cōi. s. q̄ possit p̄uidere celeri satisfactōe restringēdū est. nā q̄ exact⁹ debitū nō soluit: nō pōt dici q̄ sibi celeriter p̄uideat: illū ergo putamus sibi celeriter p̄uidere q̄ exactus vel in iudicio vel ex̄ iudiciū statim ꝛ sine vllo termino soluit. ꝛ multofortius sibi p̄uidet celeriter si an̄q̄ȝ exigat̄ in iudicio vel ex̄ soluat. alij exponūt celeri satisfactōe. i. q̄ȝcito potuit. ff. ad tercul. l. ij. §. ꝯfestim. alij dicūt post bienniū dandū modicū tp̄s: ꝛ interp̄tant̄ modicū respectu biennij. ff. de v̄. sig. h̄ adiectio. (Expelli) auc̄te locatoris. vl̄ tuti⁹ auc̄te iudicis. C. de iur. emphi. l. ij. (Interpellet) C. de emphi. j. l. ij.

De rerum permutatione. Rubrica

S I princeps. pragmatica). i. ꝯfirmatōe facta a principe cū cāe cognitōe al̄s aūt pragma dr̄ cā pragmatica scia ꝯstō sup cā aliqua p̄mulgata. (Promulgata.) supple ꝛ relique solēnitates iuris interuenerint.

T Et cōmutationes. successor) ꝛ etiā ab ip̄o faciēte cōmutatōeȝ si sustineat̄ in admistratōe. ē. de re. ec. nō ali. si qs p̄. ꝛ no. ē. d̄ ele. nosti.

M Ancipia conuenit. de honesto: si enī alit̄ fiat tȝ xij. q. ij. eccl̄iasticis (Ad hūanos). i. secl̄ares (nō decet) de honesto vel de facili. i. sine manifesta cā.

E Ustum mancipio. i. collatōe (fugitiuos). i. q fuerūt fugitiui ȝ mō desierūt. xij. q. ij. fugitiui. ꝛ sic nō ē ꝯriū. C. ad. l. fal. d̄ pla. i fuga. dȝ tn̄ denunciari ēptori vitiū s̄ui ne redibitōi subiaceat. ff. d̄ ꝯ. ēp. q̄ sepe. §. si qs amico (Est absurdū) de honesto vel sine cā.

Q Uesitum prebendarum. q̄ in diuersꝭ eccl̄ijs sunt: vel etiā in eadē eccl̄a ȝ diuerso iure cēset̄: puta q̄ vni p̄bēde aliq̄d spāle on⁹ incūbit q̄ nō incūbit alij. vel si sunt in eadē eccl̄ia diuerse dignitates vel diuersoꝝ offōꝝ p̄bende forte q̄ aliq̄ deputate sunt cātatorib⁹ alie alijs officijs: al̄s aūt bn̄ pōt vn⁹ cāonic⁹ vnā p̄bēdā cū alio p̄mutare dūmō collatio p̄bēde nō ptieret ad inuestiturā alicui⁹: q̄ tūc vr̄ q̄ eius dȝ req̄ri consensus (Simonie) j. c. p̄x. j. q. ij. q̄ȝpio. bn̄ pōt dicere q̄ ex q̄ nō possum secure i mea eccl̄a morari vel p̄ficere ibi p̄pt̄ diuersitatē lingue vel alia iusta de cā: supplico vt de mea p̄bēda vel eccl̄a alij p̄uideatis ꝛ mihi p̄uideatis in alia: credim⁹ etiā q̄ possit ei dicē ꝛ tali meli⁹ cōpeteret mea eccl̄a ꝛ mihi sua. ar. ē. de p̄bē. int̄ cetera ꝯtip̄is q̄ cōmutare debēt h̄ iter se pacisci ꝛ tractare non lȝ.

A D questiones. habet. ad mēsaȝ suā deputatā: al̄s non liceret. ē. de re. ec. nō ali. c. j. vel non solū eccl̄a erat maioris eccl̄ie ȝ etiā possessiones. xvj. q. ij. c. j. ꝛ no. ē. de p̄bē. de monachis. vel dic q̄ p̄mutatio pōt fieri de eccl̄ijs non solū ad mēsam ptinētibus: sed etiam de alijs in q̄bus quātūlumcunq̄ȝ iuris hȝ: non. n. p̄hibet̄ p̄mutationem fieri iuriū sp̄ūalium inter se vt hic dicit (Eccl̄ijs) ꝛ cū eccl̄ijs transibūt alia spiritualia: vt sunt decime ꝛ mortuaria (Misceantur). id est separatim fiat contractus eccl̄aꝝ a contractu possessionū. vel hic vult dicere q̄ caueant p̄mutantes ne occasione sp̄ūaliū iuriūȝ de q̄bus plus hȝ vna eccl̄ia q̄ȝ alia plus vel minus pecunie vel alterius rei tp̄alis tribuant.

Q Uam oliȝ. commutassent. ꝛ male. ē. e. q̄ sitū (inficiabat̄) ȝ postea fuit p̄batū alio mō vt statim sequit̄ (Resignauit) mentit̄ vt stati sequit̄: ꝛ p̄ alias p̄batōes ꝯstituit (Constaret) forte p̄ testes. ꝯfessio. n. ꝯdicebat vt statim dixit (Errorem). s. permutationem.

Cum vniuersorū. prebēda.)hoc enī cōuenerat inter eos q̄. S. prebendā suā daret cuidā cōsanguineo ipsius. L. ⁊ L. prebēdam suā daret. S.(Cōsanguineo) q etiā illicite ꝑmutationis ꝯscius ⁊ fautor erat.(De iure). s̄. e. q̄situm.(Simplicitati.)hic enī de benignitate loquit̃. secus de iure.(Amoto)resignauerat enī ex cā que nō fuerat secuta. tm̄ iusti⁹ videt̃ q̄. L. q fuerat deceptor priuaret̃ sed ⁊ h̄ iustū erat: lʒ enī. S. esset puniēdus ex eo q̄ simoniace resignauerat vel renūciauerat: renūciatio tm̄ non tenebat q̄ simoniace: sicut nec collatio bn̄ficij simoniace facta tenet. ar. j. q. j. ordinationes: ⁊ q̄ ex causa renūciauit que nō fuit secuta.

Exhibita. ipse.)capellanus.(Saluum.)certa mēsura. sal. hic sal. vocatur.

De feudis. Rubrica.

Insinuatione. Sanzeriani.) villam vl̃ possessiões (Ecclia). i. epatus vel molendinū.(Recepisse.)i cā pignoris cōputandos ⁊ est hoc forte modiū feudorū sicut. j. de vsur. c. j. nā cū liceat res ecclie alienare sine necessitate. xij. q. ij. necessitatē. ⁊ c. sine ex. ⁊ feuda de grā cōcedant̃ ⁊ ꝯ ius facilis est eoꝝ reuocatio ar. s̄. de his q̄ fiūt a pla. sine con. ca. cū aplica. vel hic vocat feudatarios rusticos q teneāt aliquas possessiones quarū rōne debēt aliqua seruitia exhibere: ⁊ nō excedāt multū fruct⁹ valorē fuitij. alioquin esset ꝯ mandatū dei: mutuū dātes ⁊c̃. vel dic hāc decre. ⁊ ꝯsimiles loq in eo casu qn̄ illicite tenēt. s. q̄ in feudo date fuerūt in casu illicito: sicut si decime in feudo darent̃ q̄ tm̄ sine scādalo recuperari nō possunt: ⁊ hic innuit̃. j. de vsuris. c. j.

Ex parte. de nouo. Hoc enī iuramentū intelligitur vt rem feudatariā cōstituat.(Alienare.) ⁊ ꝑpter hoc debeat amittere feudū.(Recuperare.)de facto: q̄ de iure ipo facto cadit a feudo vel a iure feudi.(Concedas)i nullo enī casuū p̄dictorum erāt possessiones de mensa. vn̄ iuramēto nō astringebat̃ q̄ tm̄ loquit̃ de possessionib⁹ ad mēsam pertinētibus. ar. s̄. de rebus eccle. nō alie. vt sine posses. vbi no.

De pignoribus ⁊ alijs cautionibus. Rubrica.

Nullus presbyter. Librum h̄ ꝓhibetur obligari ꝑpter honestatē: q̄ al's ꝯsecratus non est. calix autē certā recipit cōsecrationē: ⁊ ad minus cū ibi ꝯfectū sit corpus ⁊ sanguis dn̄i iesu xp̄i nō dʒ a ꝓphanis tangi: vestis ēt bn̄dictionē recipit. ar. xij. q. ij. aurū.(necessitate.) no. necessitate iminēte vasa ⁊ alia sacra obligari pignori. ar. j. c. ij. s̄m legē ꝯrium. C. d̄ sa. sāc. eccl. sancim⁹. ff. q̄ res pigno. obli. l. j. eā. ff. d̄ pig. sʒ ⁊ q̄. §. q̄ emp.

Lator. liber. arg. contra. s̄. de iuriur. ex rescripto. so. ibi.

Ex presentiū. pro sua). i. ꝑpria nō ecclie. creditor tm̄ hoc nesciebat: sʒ ꝓ vtilitate ecclie accipi credebat ⁊ sic etiā ꝯctus noie ecclie celebrat̃. al's enī res ecclie obligate nō essent: nec cogeret̃ aliq̄s ꝓ earū liberatiōe soluere ꝑcium. C. si res al. pi. d. c. curator. C. que res pi. obli. pos. q filios. ⁊ ecclia libere petere pōt. x. q. ij. hoc ius. in. ṽ. q ṽo res. s̄. de reb⁹ eccl. nō alie. si q̄s. vel h̄ de f̄co recupare nō poterat nisi preciū reddi faceret. si. s̄. d̄ reb⁹ eccl. nō alie. ad audientiā. vel dic ꝯctum factū noie ecclie ⁊ fuata fuit forma: sed nō cōstat fuisse ꝯuersum in vtilitatē ipsi⁹ ecclie: ⁊ quia nō cogebat̃ ecclia cogit̃ sacerdos. x. q. ij. hoc ius. ⁊ no. h̄ q̄ nō solū hʒ ecclia rei vēdicationē ꝯ deceptionē sʒ etiā actionē neg. gest. ꝯ sacerdotē q̄ male ministrauit. ff. de neg. gest. l. iij. §. vlt. xij. q. ij. si qua de reb⁹. ⁊ c. si q̄s. qm̄ lʒ ⁊ nō solū hʒ actionē ꝯ sacerdotē administratorē sʒ etiā ꝯ heredes: q̄ tm̄ intelligim⁹ qn̄ dolo vel lata culpa aliq̄d gessit sacerdos: vl̃ si q̄d ad eū ꝑuenit vel hēdes suos: al's enī hēdes nō tenent̃ nec de leui culpa. ff. de here. tu. nō oīdimus. C. de here. tu. l. j. ⁊ vlt.(Et ea.)pignora.(Ipsi⁹)sacerdotis.

Illo vos. causam. Agebant enī h. ⁊ b. ꝯ. L. pigno. actiōe.(Predicte. g.) ꝑmo enī h̄. g. ꝓposuit dum viuebat: ⁊ postea ea mortua hoc ipm ꝓposuerūt heredes ei⁹.(Propositū) tāq̄ exceptio ꝑemptoria post lit. con.(Pignus.)q̄ si pign⁹ est pacto nō pōt facere q̄ dn̄ium trāseat in creditorē vel q̄ nō possit redimere. C. de pac. pig. l. vlt.(Ex duob⁹.) no. ex plurib⁹ ꝑsumptionib⁹ iudicari. sic. s̄. de emp. ad nostram.(Numerari.)si enī vēditor esset emptor fruct⁹ faceret suos.(Emptorem). s. q̄ simulate ingerit ꝯctum sub specie venditionis cū in veritate ageret̃ vt esset pign⁹: ⁊ plus valet q̄ agit̃ q̄ꝫ q̄ silate cōcipitur. C. plus valere q̄d agitur q̄ si. ꝯ. ꝓ totū. ⁊ ita fiat condēnatio in pignoratia ac. in qua. actum est.

Ex litteris. distractio. Iustū est dūmodo primo extractū esset debitū vxoris ⁊ oīum aliorū habentiū hypotecas tacitas vel exp̄ssas.(Dicit). i. petit in libello suo.(Cū mulierib⁹.) mulier in repetitiōe dotis prefert̃ oībus habentib⁹ ꝑsonales actiones vel tacitas hypotecas. C. q̄ po. in pi. ha. assiduis. hn̄tibus autē exp̄ssas nō p̄fert̃. ar. ei⁹ q̄ dī in fisco qui sil̃e priuilegiū hʒ. C. de priuil. fi. q̄ꝫuis. ff. q̄ po. in pi. l. vlt. hoc autē priuilegiū nō habet mulier in reb⁹ parafrenalib⁹. C. de pac. cōuen. l. vlt. nec ī donationib⁹ ꝑpter nuptias. C. q po. in pig. ha. l. vlt. in his enī hn̄ hʒ tacitas hypotecas: sʒ prefert̃ tm̄ posteriorib⁹ creditorib⁹ ⁊ hn̄tibus hypotecas sed nō priorib⁹.

Cum contra questionem. Petēdo restitutionē pignoris ⁊ intētando pignoratitiā actionē: hic tm̄ nō videt̃ cū pigoraticia actio sit ꝑsonalis ⁊ nō det̃ in rem.(Anullassent.) repete q̄ diximus supra de iureiurando. ad nostram. j.

Significāte. cōmissorie. C. de pact. pig. l. j. ⁊ ij. q̄ nō obstāte pacto tali. s. q̄ res pignorata ꝑpria sit creditoris: vel q̄ vlteri⁹ nō reddat̃ pign⁹ debitori poterit agere pignoratitia ac. ad recuperandū pign⁹: sed iuramētū hn̄ obstaret sibi si in culpa fuisset.(Nūcium.) no. malitiā ꝓcuratoris nō obesse dn̄o: dūmō in culpa eligēdi nō fuerit. ff. ꝯmodati. argentū. C. q̄ pe. tu. cū ap.(Remiserit.) quicūq̄ꝫ enī aliq̄d alicui debet nō dʒ expectare q̄ is cui debet̃ istud petat. sʒ debitor dʒ ire ad locū vbi creditor hʒ domiciliū ⁊ ibi sibi offerre: ⁊ si nō est ibi corā iudice loci h̄ protestet̃. ar. h̄. C. de vsur. si creditricis. C. de sol. obli. ⁊ idē est dicendū qn̄ aliq̄s ꝓmisit alicui facere cessionē ac. vl̃ renūciationē. ar. s̄. de offi. or. pasto. §. fi.(Captione.) nā lʒ ꝑ missionē nūcij excuset̃ q̄ nō incurrerit periuriū q̄ credebat solutā esse pecuniā creditori nō tm̄ excusaret̃ si cito nō solueret postq̄ꝫ sciuit pecuniā nō solutā q̄ adhuc durat debitū ⁊ vinculū iuramēti: q̄ lʒ ex pacto nō teneret̃ qn̄ posset recupare pign⁹: ex iuramēto aūt sic obligat⁹ est vt vlteri⁹ petē nō posset nisi p̄dictis excusationib⁹ defenderet̃.(Cogatis) hoc est de iure siue aliq̄ dispēsatiōe.

Cum constet. in mulierem. Ista. J. habuerat filiū ⁊ filiā noie. m. de primo mrīmonio q̄ ad scd̄a vota cōuolauit. mortuo aūt filio successit ista cū sorore defuncti in viriles portiōes: sed in oībus q̄ ad filiū noie defūcti ꝑuenerūt a p̄re nō habebat. J. mulier nisi vsūfructū in donatione ꝑpter nuptias aut. de nup. §. huic nos. ⁊ §. qm̄ mulier. sed. m. habebit ꝑprietatē tanq̄ꝫ heres ꝓximior abintestato: ⁊ iō ipi caueri debēt vt sequit̃: pōt etiā poni casus qn̄ vsufruc erat relict⁹. J. mulieris ⁊ ꝑprietas. m. pōt poni qn̄ ī iudicio cōi di. vel fa. herc. vni erat adiudicat⁹ vsusfructus ⁊ alij ꝑprietates: sed ꝑmo dictū magis placet. m.(Mulierem.)sororē defuncti filij.(Salua). ff. de vsufru. l. j.(Pecuniā). ff. de rebus que vsu. con. ꝑ totum insti. de vsufructu. §. j. ⁊ ij.

De fideiussoribus. Rubrica.

Clericus. Inseruiēs.)hoc verbū frequētiā ⁊ assiduitatē notat. vel dic q̄ nec semel fideiubere dʒ nisi in necessitat: si tm̄ fideiubebat tenet. j. c. ꝓxi. xj. q. j. te quidē. sed peccat ⁊ punit̃ nisi frequēter vt hic.

Peruenit. transcripta.) q̄ tm̄ ad ꝓbationem nō sufficiūt vt. s̄. de fide instru. c. j. ⁊ hoc satis colligit̃ ex eo q̄ sequit̃. si ex ꝯfessiōe ⁊c̃. nisi enī trāscrtpta facta essent cū ea solēnitate q̄ ē notata. s̄. de testi. alberic⁹. nō faciūt fidē.(Redditib⁹). C. q̄ res pi. ob. ⁊ l. spē. ⁊ l. vlt. ꝯ. so. nō p̄nt obligari spāli ꝯuentiōe: sʒ a iudice ꝓ debito canonici ⁊ ex cā iudicati p̄nt obligari ⁊ addici. C. de excep. rei iudi. stipēdia. C. de pri. mil. l. j. ff. de reb⁹ eo. q̄ sub tu. vel cu. mag. §. nō passū. ⁊ ex eadē cā possunt interdici stipēdia. ff. de re iu. cō modis prediorū.(Suspēdatis.) nā lʒ ad hoc nō agat̃ si tm̄ ipsis defendentib⁹ cōuicti fuerint de aliquo crimine: taꝫ ordinari⁹ q̄ꝫ

delegatus eos punire poterit: maxīe cū sit notoriū in iure: ꝛ infamia inde orta sufficiat ad suspēsionē eius. ij. q. vj. pſbꝛ si. secus āt esset ꝛ si non esset in iudicio: ꝛ tunc probaret aliqḋ crimen cōtra eum. s̄. de or. cog. cum dilectus.

Constitutus. soluat. ħ hꝫ locū in q̄tuor casib⁹ Primus ē: si re⁹ dilapidat bōa sua. Scḋs: si fideiussor ꝯdēnatus ē creditori. Tertius: si ex pacto ħ ꝯuenit a ṗncipio. C. mādati: si ꝓ ea. Quart⁹ si diu stetit in obligatōe. ff. māda. lutius titius. ar. ff. māda. si mādato. §. q̄tiēs. ff. cōmo. si vt certo. j. c. vi. (Jlle) cācellari⁹ (Satisdatiōe) ħ cautio nō ē necessaria cū sufficiat sola citatio: ꝛ si nō se p̄ntauerit ꝓcedi pōt ad testiū receptōēꝫ. s̄. ḋ testi. c. j. ħ aūt ideo petita fuit cautio: qꝛ ṗsumebat papa ꝙ cācellarius maliciose vellet fatigare aduersariū in mittēdo bononiā ꝓ testibus recipiēdis: vt aūt cesset ab ħ grauamine vult ꝙ etiā ip̄e suū nunciū mittere cōpellat (Significēt). s̄. de testi. cāꝫ. s̄. de proba. lꝫ. no. eū q̄ refert negociū nō soluꝫ debere referri q̄ꝫta sit fides adhibēda testibus: sꝫ etiā in instr̄is.

Quod qbusdā. religiosis. locis (Ad vniuersos) religiosos (Cōi) si vltra id ꝙ capitulū sibi mutuādū mādauit qn̄ aliqs ꝯhit nunciū vel quēcūqꝫ aliū ꝯctū inijt cū ꝓcuratore dꝫ diligēter inspicere tenorē mādati ff. māda. diligēter. j. de puil. porro. qꝛ si illḋ excessit nō tenet dn̄s nisi inq̄ꝫtū ꝓbaret v̄sum in vtilitatē dn̄i: vt ħ. nisi illud ꝙ facit vltra mādatū ex necessitate ꝯsecutiuū sit mādato: vt ē cautio ḋ euictio. ꝛ siīa. ad q̄ bn̄ ꝓcurator obligat dn̄m: vt. ff. de ac. ēp. l. iuli⁹. §. si ꝓcurator. ff. de ꝓcu. q ꝑp̄o. ꝛ. l. ꝓcurator. sꝫ sp̄ caueat iste procurator q adhuc mādatū nō hꝫ ne pecuniā mutuā accipiat: qꝛ in ea nunq̄ꝫ dn̄m obligat. C. ꝙ cū eo. l. fi. nec obligare pōt pign⁹. ff. qḋ iussu. l. an̄pe. Si āt aliqs p̄latus ꝯstituat aliquē ꝓcuratorē ad ꝓcurandū aliquā villā vel aliquā p̄bendā si dat sibi liberam administratōēꝫ in ea vꝫ mihi ꝙ pōt agere noīe eius ꝓ vtilitatibus ville vel p̄bēde: ꝛ pōt locare ꝛ ꝑmutare res illi⁹ ville vel p̄bende ꝛ pōt ei solui debitū qḋ eis debet ꝛ pacisci. ff. de pac. rescriptū. §. fi. ꝛ tribus. l. se. ff. de ꝓcu. ꝓcurator cui. ꝛ. l. se. ꝛ. C. ꝙ cū eo: si liberā. ff. de rei ven. siqs hac. §. fi. ꝛ hac rōne vꝫ q̄busdā ꝙ etiā possit mutuū ꝯhere: sic tn̄ ꝙ nō obliget ꝑsonā dn̄i: sꝫ res tm̄ ville vel p̄bende q̄s administrādas recepit. Si āt hꝫet generalē administrationē oīuꝫ bonoꝝ dn̄i: tūc forte posset obligare dn̄m: ar. p̄dictaꝝ l. ff. de ꝓcu. gn̄ali. ꝛ de pac. rescriptū. ꝛ tribus. l. se. ꝛ ħ ex eo maxime ꝓbat: qꝛ talis ꝓcurator pōt facere institorē ꝛ ex ꝯctu cū tali institore hito obligabit: ꝛ ꝓcurator gn̄alis q̄ instituit ꝛ dn̄s. ff. ḋ insti. cuicūqꝫ. §. fi. ꝛ. l. se. ex q̄ sequit ꝙ multo fortius ip̄e ꝓcurator gn̄alis dn̄m obligabit etiā mutuā pecuniā accipiēdo: ciuitas tn̄ vel eccl̄ia nunq̄ꝫ in mutuo obligat nisi v̄sum sit in vtilitatē ciuitatis vel eccl̄e. ff. si cer. pe. ciuitas. secus tn̄ est in ꝑuato: vt no. ī summa. C. si cer. pe. §. vbi āt accipit mu. si āt nō habeat liberā administratōēꝫ nec sp̄ale mādatū ad p̄dicta nō pōt ea facere. ff. ḋ ꝓcu. mādato gn̄ali: igratis. ꝛ. l. ꝓcurator totoꝝ. ff. de of. ꝓcu. ce. l. j. §. j. C. de ꝓcu. ꝓcuratorē. ff. de pecu. ꝙ pecul ij. vꝫ tn̄ ꝙ huic etiā nō libero solui debent pensiones: ꝛ alij redditus ville ꝛ prebende: ꝛ ꝙ ip̄os possit alienare. ar. ff. de ꝓcu. ꝓcurator. to. ar. C. de admi. tu. lex q̄. ħ āt hn̄t locū in ꝓcuratorib⁹ ad aliq̄ ꝓcurāda: ꝛ nō hn̄t locū in institoribus vel ꝓcuratoribus negociationū. in eis. n. vꝫ ꝙ siqs alicui mādasset ꝙ pānos cā negociatōis ei emeret ꝙ licite pōt accipe pecuniā pro his perficiendis: ꝛ dn̄m obligat institoria. ff. ad mace. sed si filius. §. interdū. ff. de insti. cuicūqꝫ. in ṗn. ꝛ. §. nō tn̄ omne ꝛ in oībus. §. eiusdem. l. nec est vis vtꝝ de m̄ltis rebus mādauerit dn̄s vt tunc habeat locū directa: insti. ff. de insti. cuicunqꝫ. §. j. nā ibi in plurali tm̄ loquit. s. agris colendis mercaturis faciendis. Si āt de vna re tm̄ mādet: ꝛ tunc dat vtilis: insti. ff. de insti. in eum. j. rn̄. ꝛ. §. j. ꝛ. C. de exer. l. iij. ꝛ. l. si mutuaꝫ. ꝛ C. si cer. pe. l. eum qui. Jtem non videt esse vis vtꝝ dicat dn̄s p̄ficio talem: vel instituo tali negociationi: an dicat facio talem procuratorem meū in tali negociatione. nā ex ꝯctu talis ꝓcuratoris q est ad negociatōes vel ad certū qd. si. n. est ꝓcurator ad pecunias recipiendas dat vtilis insti. ꝯ dn̄m. ff. de insti. in eum. sed ꝯ ff. de insti. cuicūqꝫ. §. sꝫ cū ꝛ fullo. So. ibi loquit de ꝓcuratore qui nullā hꝫ ptātem negociādi in rebus dn̄i: sꝫ tm̄ discipulos regere debebat ꝛ necessaria eis ministrare ex ꝯctu. n. cū tali hito nō q̄rit insti. q̄ non q̄rit nisi qn̄ aliqs fit institor: vel ꝓcurator ad negociandū ꝓ vtilitate ꝛ q̄stu dn̄i: ꝛ nō loquit de ꝓcuratore q instituit ad colligendos redditus ꝛ faciendū coli terrā: ħ. n. nulla ē negociatio q̄stuaria: ꝛ ideo nō dat insti. ff. de insti. sicut villicus. possꝫ tn̄ aliqn̄ dari ne. ge. Jtē lꝫ dixerim ꝙ aliqn̄ pōt ꝯhere nunciū institor: tn̄ diligēter caueat sibi ille q mutuat. quā an̄ cautelā dꝫ hr̄e collige. ff. de exerci. l. j. §. nō aūt ex cōi cā. ꝛ. l. fi. in cautela. n. hmōi equipo exercitoriā ꝛ insti. lꝫ aliq aliter dicāt. Ex his āt legib⁹ sic distinguit: qꝛ si p̄positus alicui rei vt institor vel exercitor ꝯhat in rē q̄ ei noīatim ē ꝑmissa sp̄ p̄positores tenent insti. vł exer. nec attendit an sit ꝯuersum in rē vel nō. si āt ꝯhat in rē q̄ tacite ē sibi cōmissa si id qḋ accipit vel in q̄ ꝯhit vertit in rem dn̄i idem est. sed si non vertit in rem dn̄i tūc locum hꝫ. l. fi. ff. de exer. vbi dꝫ creditorem scire debere se ꝯhere in cā cāꝫ que tacite est ei permissa: ꝛ ꝙ non credat plus q̄ꝫ est ei necessarium: ꝛ ꝙ res ibi possit comparari: nec sufficit sola assertio p̄positi dicentis ꝙ in cāꝫ necessariam accipit: immo eo sciente dꝫ subesse causa. quid autem sibi tacite cōmittat in summa de exer. no. dꝫ autem institor ab insto: quia p̄stat vel p̄ficitur negociationi vel negocio etiam singulari. ff. de insti. l. ij. ꝛ. l. cuicunqꝫ. in ṗn. vbi habes ꝙ institor dicit etiam qui edificio p̄ponit: ꝛ insulanus ħ hoc noīe continet. ꝛ de institore videt ꝙ si pro edificio accipit mutuum ꝙ bn̄ obligat dominum. ff. de insti. certum. §. non tn̄ omne. sꝫ si tm̄ esset institutus ꝓcurator nō institor ad edificium: tunc nō videt ꝙ possit accipe mutuū pro edificio: sed de sua pecunia vel domini facere dꝫ. C. ꝙ cū eo. l. fi. sed ꝯtra. ff. de insti. meum. C. de exer. si mu. So. ille. l. loquuntur ꝙ ꝓcurator obligat dn̄m de mutuo qn̄ ei sp̄āliter mandatum est ꝙ mutuet: ꝛ ħ ip̄m dicit. l. p̄allegata. C. ꝙ cum eo. l. fi. in ṗn. sꝫ si non esset mandatum sibi sp̄āliter tunc nō posset dn̄m institor obligare nisi esset procurator ꝛ institor. ff. de insti. cuicunqꝫ. §. sꝫ si fullo. §. ꝙ cum eo. l. fi. ħ materia lꝫ sit legalis tn̄ multuꝫ necessaria est clericis qui suis negocijs multos p̄ponunt: ex dolo autem extra officium suum cōmisso nō tenet dn̄s: sed si in officio sibi cōmisso delinquat in ꝯtractu tenet dominus. ff. de tribu. sꝫ si huus. ꝛ duabus. l. se. nisi quācito sciuit purgauerit. C. de exer. mi. an. l. fi. C. de hereti. quicunqꝫ. s̄. vt li. non contesta. accedens. sicut ex dolo defuncti tenet heres si in ꝯtractu admittat. ff. depo. si hoīeꝫ §. dat. (In vtilitatē) sꝫ ꝯ: qꝛ siue infra summā cōi ꝓuidentia ꝯstitutus siue supra mutuatus fuerit non tenetur eccl̄a: nisi conuersa sit in ip̄ius vtilitatem. x. q. ij. ħ ius. §. is cum. ꝛ insup quātūcūqꝫ recepit si ꝯuersa est in vtilitatem eccl̄ie sp̄ tenet vt hic. Sol. duobus modis dicit ꝯuerti in vtilitatē eccl̄ie. Primo id tm̄ qḋ ꝯuertit in rem eccl̄ie ꝛ in posteꝝ duraturā: puta emptōēꝫ alicuius rei edificium ꝛ ꝯsilia. ꝛ sic accipit ħ. ꝛ. ff. ḋ impe. in re. do. fa. l. j. ꝛ. iij ꝛ pe. ꝛ q̄si ꝑ totum. dicit ꝛ alio mō conuerti in vtilitatem eccl̄ie: etiam id ꝙ nō accipit ad perpetuam vtilitatem sed temporalem puta ꝑ colendis agris ꝛ domibus nō necessarijs: alˀs tn̄ vtilibus faciendis ꝛ magnifice ꝛ vtiliter: sꝫ tn̄ eccl̄ia non sufficit ad tātas expensas facere: ꝛ ideo ħ inspecto nō est vere ħ vtilitas. ꝛ idē in alimentis monachoꝝ quos voluit parce viuere: sed ip̄e multa expendit que vtilia fuerunt: sed tn̄ nimis grauabat: ꝛ ip̄i paucioribus poterant esse contenti lꝫ cum difficultate. ꝛ sic accipitur. ff. ḋ rei ven. si fundo. ꝛ. ff. de pe. here. si a domino. §. vi. ꝛ. l. se. qn̄ ergo fit ħ prouisio ꝙ accipiāt vsqꝫ ad certā summā: poterit obligare ꝛ accipe etiā ꝓ tp̄alibus ꝛ nō ꝑpetuis vtilitatibus: sꝫ vltra non ꝓ tp̄alibus: sꝫ ꝑpetuis sp̄ tenebit. Jtē si vsqꝫ ad summā p̄taxatam mutuū accepit ꝛ ꝯuersum sit in vtilitatē eccl̄e etiā si p ost ꝑierit tn̄ tenet eccl̄ia. si āt vltra summā p̄taxatā accepit lꝫ ꝯuertat in vtilitatē eccl̄ie: nisi ꝑduret nō tenet. sic. ff. de transac. cum hi. §. siqs ḋ ali. sꝫ ħ non placet aliqbus: qꝛ in casu ꝑrimo eque cōpetit actio sicut si duraret v̄sum. ff. ḋ neg. ge. siue. Sꝫ alij dicunt ꝙ q̄ꝫtūcūqꝫ sit v̄sum vsqꝫ ad p̄taxatam summam competit actio nego. ge. si ꝯtemplatione eccl̄ie mutuauit: sed vltra summam non hꝫ actionem nisi duret versum. C. de neg. gest. l. vi. quia videtur ꝓhibere vltra p̄taxatam summam. sed ħ non vꝫ pati ħ lr̄a: cum etiā velit ꝙ si vltra summam sit mutuatū ꝛ sit v̄sum in vtilitatem eccl̄e ꝙ ad illum teneat eccl̄ia. probat etiā ħ ip̄m ea rōne: qꝛ ex q̄ pecunia mea ꝯuersa est in vtilitatē eccl̄ie: ꝛ si alˀs ius non sit tn̄ equum est pecuniā mihi restitui. ff. si cer. pe. si me. sꝫ certe ħ vera sunt vbi durat v̄sum: vel vbi non durat dummō certa summa nō esset p̄taxata: sꝫ vbi certa summa est p̄taxata videt vltra summā p̄taxatam prohibere: ꝛ ideo tunc non hꝫ locum actio ne. ge. C. de neg. gest. l. fi. posset tn̄ dici eum videri donasse. sed hanc p̄sumptōem donatōis aufert: quia expresse dicit se velle recupare pecuniā suā vsqꝫ ad summam autem p̄taxatam certum est ꝙ tenet monasterium certi conditione. ar. ff. si cer. pe. ciuitas. Jtem pōt dici ꝙ sicut seruus contrahendo mutuum obligat dn̄m ex mutuo: sicut ꝛ monachus ꝛ etiam forte clericus.

Cum pro quo. si diu. ff. in anda. lutius (Dissipare). C. manda. si pro ea.

De solutionibus. Rubrica.

Ad hec.sic predecesso/
ris).xij.q.v.qꝛ.l.(Heres).xvj.q.vj.illud.(Ne
cessitate)si ṽsa sint in vtilitatē eccłe

Si quoꝝ.obliga/
ri)alienis debitis. nam ꝑ suis debi/
tis liceret dare lr̃as τ sigilla.(Suspẽsum)hanc absolutionē non
seruat sibi papa:τ ideo cuilibet ep̃o lꝫ:ar.j.de sen.ex.nup.

Adoardus.relaxaris. Videt̃ ꝙ h̃ lo/
cum hꝫ siue ex ꝯtctu siue ex maleficio ꝯueniat̃ egenus
ad interesse alicui reddendū tm̃.si ṽo nō agit̃ ad int/
esse tm̃:sꝫ ad penā τ interesse vt ē in furto:tūc si placet actori ꝙ ē
ibi pene poterit cōmutari in penā corpalē:ar.xij.q.ij.fraternitas
sꝫ ꝑ puro interesse nō sb̃ijcit̃ pnīe:sꝫ reseruabit̃ res bñda tempe
ꝓsperioris fortune.Si aūt ꝯueniat̃ qs actōe iniuriaꝝ q̃ ē tm̃ ad
vindictā.vel etiā si al̃s ꝯueniat̃ criminaliter vbi dꝫ q̃s ꝯdēnari
pecunialiter fiat cōmutatio pene etiā inuitis actoribus.ff.de pe/
nis.l.j.j.de sen.ex.vt fame.Alij tñ dicūt ꝙ h̃ cōmutatio locuꝫ hꝫ
tm̃ vbi pene applicant̃ fisco ꝙ ē sp̃'nisi in casibus exceptis:sed
vbi applicant̃ certis ꝑsonis nō fit cōmutatio eis inuitis.

Si qui.indebitum. ff.de ꝓba.cuꝫ de indebito

Prudentes. τc̃.

De donationibus. Rubrica.

Fraternitatē.deteriorē
hāc regulā intelligo cū agit̃ de dāno vitādo nō
de lucro captādo.C.de acq.pos.l.vlt.tñ in mo/
dicū pōt facere deteriorē:vt in.c.ꝑxi.τ.xij.q.ij.
terrulas.τ in h̃ differt a ꝓcuratore ꝙ etiā aliq̃z/
tulū ꝓcurator donare nō pōt.ff.de ꝓcur.ꝓcurator.τ ꝑ totum.in
omittēdo aūt facit ꝯditōeꝫ deteriorē etiā in multo.xvj.q.iij.pla/
cuit.s.de p̃scrip.c.j.ł(Legitie)reuocare.dic vt no.s.de elec.nosti.

Ceterum.quantitas. qꝛ τ si cō
suetudo
esset nō tñ teneret in magna q̃ztitate cum esset onero
sa ecclijs.s.de ꝯsue.c.j.(Ratū)τ si tot faceret que lesio
nem inducerent eccłie reuocaret̃ vltime tm̃ ꝑ q̃s ledit̃ eccłia.j.e.
ap̃lice.xij.q.ij.si quos.C.de dona.si qs.ar.tñ ꝙ totum reuocaret̃
ff.de iure pa.si libertus.

Consultationibus.fiant Pu/
ta qꝛ
eis dant̃ in bñficiū(Priuatis).i.clericis(Momentu)
etiā postq̃z vacauerit(Fiāt etiā viuētibus ꝑsonis ea
rum:puta qꝛ eis deberent in ꝑpetuū auctoritate τ cum alijs solē
nitatibus.Inno.

Per tuas.quatuor modi/
os)non designādo in aliquo certo loco hos quattuor
modios:sed simpł̃r eos de q̃tuor modijs inuestiuit ꝑ
quā inuestiturā nec meliores nec deteriores q̃tuor modios sꝫ me
diocres dari cogi debebat.successor aūt duos modios tm̃ assigna
uit τ de eis ip̃os inuestiuit cū crederent quatuor esse:nec erat cer
tus terminus assignatus mensurationi.τ ꝙ.j.eundem renūcia/
ret de q̃ztitate:nam tunc secus esset.ff.de ꝯben.emp.si q fundū.
(Quatuor).i.ac si q̃tuor essent modij.

Quam dilec.in forestā. ꝓpter ve
nationes
(Ac snīa)egerat.n.monasteriū interdicto vti pos.ꝯtra
alanū vt ab ip̃oꝝ molestatōe desisteret:sup q̃ petitiōe
cū esses lis ꝯtesta.τ testes ꝓducti ac plene de cā liq̃ret mandat
dñs papa snīaꝫ ferri sic(Donatōeꝫ)duplicis generis donatiōes
τ diuersaꝝ reꝝ ꝯtinebant̃ in instr̃o.p̃ma donatio erat pura.scd̃a
cū pēsione τ determinatōe tali.s.ꝙ possit illā donatōeꝫ cōmuta/
re vel reuocare.τ ad hāc vltimā donatōeꝫ refert̃ clausula de fore
sta:q̃ forte erat ꝙ liceret ei venari in reb⁹ donatis:vel in forestaꝫ
dirigere.ar.ꝯ.s.de ap.scd̃o.ff.de leg.iij.si qs.in p̃n.de leg.j.talis
§.vl.τ.l.se.sꝫ h̃ ideo ē:qꝛ in donatōe ē plenissima interp̃tatio faci
enda:vt h̃(Plena)vt.ff.de ṽ.ob.in ꝯuētōalibus.C.q̃ res pi.ob.
l.vl.ff.si cer.pe.l.iij.(Plenior).ff.de reg.iu.in testamētis.ff.de iu.
τ fac.ig.l.iiij.(Bñficijs).i.ꝑuilegijs.τ intellige si alij nō sit enor/
me p̃iudiciū.C.de p̃.impe.of.q̊tiēs.ff.de admi.tu.ipuberi.s.d̃ re

scrip.sedes.Itē ꝑuił.q̃ tangūt iura ꝯcedentiū large interp̃tamur
vt h̃.xvj.q.j.q̃ aūt iura alioꝝ tangūt stricte.s.de vsu pal.ex tuaꝝ
nō tñ calūniose.j.de ꝑuił.in his.τ no.s.de trāsla.ep̃i vel ec.c.vlt.

Pastoralis.religiosis. sec⁹ si cō
cedat ec/
clesiā alicui archip̃sb̃ro q̃ sit īfra fines sui archip̃sb̃ra
tus.nā tūc nō intelligim⁹ ꝙ ꝯcedat ei fruct⁹ vel ꝓuen
tus suos tpales:sꝫ ꝙ sibi sit sb̃iecta tāq̃z archip̃sb̃ro.τ idē si ꝯce/
dat archid̃.eccłaꝫ vbi nō hꝫ iura archidiacon⁹:qꝛ tūc ea ꝯcede/
re intelligit̃.Rō diuersitatis ē:q̃ cū abbates nihil hēant certi iu/
ris in ecclijs suis vt aliq̃d eis ꝯcedere videant̃ locū hꝫ qd̃ hic di
idē credim⁹.s.qd̃ h̃ dꝛ etiā si donet mōasterio exēpto vel ep̃o alie
no.xvj.q.v.c.j.nisi forte mōasteriū esset exēptū cū capellis habi/
tis τ hñdis:qꝛ tūc vꝛ dare vel donare eccłiaꝫ vt sit exēpta:tñ ep̃s
suos ꝓuētus tpales dare nō intelligit̃.h̃ ideo dicim⁹:qꝛ ex perso
nis dātiū τ eoꝝ q̃ dant̃ debem⁹ cogscere q̃d dari intelligat̃:vt h̃
colligit̃.h̃ ꝙ dicit decr.h̃ locū hꝫ cū ep̃s dat mōasterijs eccłas hñ/
tes vel nō hñtes pochias.τ idē vꝛ si papa suā capellam q̃ ppłm
nō hꝫ dat mōasterio.sꝫ si eximit aliquā eccłiaꝫ ab ip̃o vt det eam
abbati:siue in ea p̃us abbas ius p̄ronatus h̄ret siue nihil:tūc illa
sb̃erit abbati q̊ ad leg.dioc.τ q̊ ad leg.iurisdictōis:qꝛ ex q̊ eā exe
mit vt eā det abbati vtrāq̃z legē trāstulisse vꝛ in abbatē:cū papa
ip̃m emerit:τ cupiditas pape videret̃ si aliq̃d sibi retineret:ar.
C.de bo.va.si qñ.τ est h̃ veꝝ si eccłia donata nō hꝫ ppłm:sꝫ si hꝫ
ppłm tūc eodē mō eccłia cū clericis sb̃erit abbati q̊ ad vtrāq̃z le/
gē:qꝛ solus abbas sup eā τ eos exercebit iurisdictōneꝫ h̃ saluo ꝙ
in grauioribus regret papā.s.de offi.archi.ad h̃.ip̃e.n.instituet
rectorē in ip̃a eccłia:τ sic de alijs q̃ ad legē iurisdictiōis ptinēt:sꝫ
τ legē etiam dioc̃.habebit in ea:qꝛ si qua aliunde ei obuenerit q̃z
a papa:de illis habebit canonicā portōꝫ:τ sic etiā de mortuarijs
τ aliūde veniētibus.sed cū p̃dicta exemptio sit restringenda q̃z/
tum ad ep̃m a quo eximit̃ non intelligo ppłm exemptum.τ ideo
quantū ad ppłm dꝫ ep̃o de lege dioc.rñdere.s.quia curam popu
li ab eo retinet sine examinatione tm̃:sed tñ bñ poterit ꝯtra eum
excipe τ accusare coram abbate:τ d̃ causa eius rñdebit ep̃o.Itē
de oblationibus τ mortuarijs q̃ illi eccłie a populo obueniēt:rñ/
debis ep̃o.ar.j.de priuile.ex ore.τ idem dicimus de lege iurisdi/
ctionis:qꝛ si quas causas populi tractabat:ad ep̃m appellabit̃.
(ꝙ suum)qui enim concedit eccłaꝫ:ius qd̃ in ea hꝫ ꝯcedere videt̃
ff.de ꝯben.emp.qꝛ tabernas.ff.de le.j.si domus.τ.l.vlt.ff.d̃ vsu
τ ha.si ita.ff.de leg.ij.in eius.§.pe.arg.ꝯ.(Temporaliter)puta
tertiam vel quartā partem fructuum possessionum nō decimaꝝ
vel forte qꝛ de possessionibus aliquē annū redditū p̃stabat:τ si ta
lem partē non hꝫ in tempalibus videt̃ ꝯcedere ꝓuentus sp̄ualiū
puta quartā decimaꝝ τ oblationū τ sīłia.s.sp̄ualium redditus.
x.q.ij.antiquos.xij.q.ij.vulteranos.(Portio conuertatur)τ non
institutio τ cetera consiłia que institutio bene intelligeret̃ ꝯcessa
si diceret ep̃s:ꝯcedimus tibi eccłaꝫ pleno iure.xvj.q.ij.c.j.arg.ff.
ꝓ socio.l.iij.§.j.τ.l.cum societas.j.q.j.sunt nonnulli.(Nullam.)
certā:qꝛ cathedraticuꝫ dat̃ in signum subiectionis in sp̄ualibus
τ iurisdictionis sp̄ualis:τ ideo cum illā ꝑ remittere nō intelligāt
ꝑ ꝯsequēs nec cathedraticū(Prouentus)puta moderatū auxili
um.j.de cen.cū ap̃ls.§.ꝓhibemus.τ que de multis vel iurisdicti
one ꝓueniunt:nam noīe ꝓuentus oīa compḣendit.ff.de vsufr.
vsufru.legato.a criminalibus aūt abstineat τ ep̃o dimittat.xvj
q.ij.visis.in fi.vel vt dictū est conferre intelligit̃ quartā decima/
rum τ alios sp̄ualium redditus non iurisdictiōeꝫ nec ea q̃ ex iu/
risdictōe ꝓueniunt.vel is est sensus ꝙ si ep̃s nullos habet reddi
tus in tpalibus:qꝛ tunc intēdit ꝯcedere religiosis ꝙ omnes red/
ditus eccłie concesse eis appropꝛient̃ sibi.Sed oppones si h̃ fiat
ergo eccłia concessa est in grangica:τ sic nec etiam cathedraticū
habebit ibi ep̃s.sed ibi rñdent:lꝫ appropꝛient sibi redditus sup/
fluos:non tñ eccłia dꝫ absq̃z clericis remanere:vt no.s.de p̃ben.
in lateraū.τ no.qꝛ cum ep̃s dat eccłiaꝫ aliqñ intelligit̃ dare tem/
poralia.i.redditus rōne tpalium debitos quos in ea habet:ali/
qñ alias obuentiones vt h̃:aliqñ dat institutionem cum pleno iu
re.xvj.q.ij.c.j.aliqñ omnē ꝓuentū temporalē ex quacunq̃z cā ꝓ
uenientē.j.de cen.cum venerabilis.sed dando priuilegium exē/
ptionis nō eximit a iurisdictione sua eccłiaꝫ cui dat priuilegium
vt p̃dictis iuribus ꝓbat̃.ar.ff.de offi.pre.legatus.τ dicūt q̃dam
ꝙ nō valet talis exemptio nisi dicat in q̃bus eximit:sicut ꝙ non
soluat moderatū auxiliū:τ in illo valet exemptio:τ sic de alijs.ꝯ
j.de reli.do.constitutus.sed dic vt ibi no.sed melius videtur ꝙ si
generalis fiat exemptio de oībus tpalibus ꝙ valet.j.de cen.cuꝫ
ve.τ idē forte in sp̄ualibus que remitti p̄nt:supior ergo tantum
eximet:non tm̃ solus papa sꝫ τ archiep̃s τ ep̃s:ar.j.de excess.p̄.
sicut.xvj.q.j.τ tpis qualitas.dummō cum solēnitate debita fa/

ciat:vt no.s̃.vt ec.bñ.sine di.con.vt nostrũ.in fi.⁊ si eṗs eximat aliquã ecclĩaꝫ abbati vel archieṗo vel alij p̃lato:intelligit̃ in totũ exẽpta cũ clericis ⁊ laicis:⁊ soli eṗo sb̃est:vel illi cui tradit̃:⁊ h̃ ẽ veꝝ in iure pochiali:secus aũt diceremꝰ in iure eṗali. nã lꝫ ecclĩa quã dat religiosis a iure eṗali sit exẽpta p papã:nõ tñ pplꝰs erit exẽptus:vt no.j̃.de puile.recepimꝰ. Et ẽ ea forte rõ:q꞉ eẽt grãde piculũ si eṗs nõ posset mĩstrare pplõ sacr̃a:q꞉ abbas vel aliꝰ p̃latus ipĩus ecclẽ exẽpte nõ põt:vt ɔsecrare altaria ⁊ ɔsilia.imo plꝰ vꝫ ꝙ etiã si eṗs aliquã ecclĩam eximat nõ vꝫ illã a se eximisse. vñ forte vꝫ ꝙ si papa daret ecclĩaꝫ alicui alij eṗo ꝙ tũc etiã pplꝰs videret̃ exẽptus:q꞉ eṗalia iura posset recipe ab epo cui dat̃.(Cathedraticũ)idẽ in correptõe etiã si pleno iure ɔcessisset ecclĩaꝫ.xvj.q.ij.visis.idẽ in ꝓcuratore ⁊ iurisdictõe ⁊ visitatõe.j̃.de cen.cũ venerabilis.etiã si pleno iure ɔcessisset.(Cõsensus.)⁊ sine eo nõ valet.si aũt collatões bñficioꝝ fierẽt de ɔsuetudine valerẽt sine consensu capl̃i.s̃.de his q̃ fi.a p̃la.sine con.ca.ea noscit̃.

INter dilectos. hospitali.

sci alutij(Hospitalarij)sci sepulchri(Difficilibus)ꝙ licite fit:q꞉ p̃mo egerũt int̃dicto vti pos.⁊ postea interdicto de recupanda possessiõe.ff.de acq.pos.nãliter.§.nihil.⁊ eadẽ res vno interdicto sic̃ vna actiõe ex diuersis causis:puta turbatõibus vel deiectõibus petit̃.C.d̃ pe.he.hereditas.ff.d̃ excep.rei iudi.cũ q̃rit̃.nã ⁊ cũ etiã interdicta ꝑsonalia sint:⁊ ex diuersis causis ꝓponit̃ idẽ interdictũ. vbi gr̃a:ago interdicto vñ vi:q꞉ deiecit ⁊ iteꝝ si p̃mo succubuit:q꞉ deiecit mãdauit:⁊ iteꝝ q꞉ ratum habuit.s̃.de resti.spo.sepe.⁊.c.cũ ad sedẽ.(Patroni).q꞉ patroni ɔsentiebãt ꝙ suũ esset ius pronatus ɔcedere videbat̃:ar.s̃.c.pxi.(Hospitalis)sci alutij(Cõmiserũt)sic.ff.qd̃ cuiuscꝫ vni.itẽ coꝝ.§.j.(Assignatõeꝫ).i.ɔ̃ctũ donatiõis vel ɔcessiõis pficerẽt q̃ oĩa pñt p ꝓcuratorẽ fieri.s̃.de p̃bẽ.accedẽs.s̃.de p̃scrip.si diligẽter.(Recepint)h̃ sb̃iectio lꝫ nõ tenuerit de iure:q꞉ ad epm ptinet h̃.s.sb̃ijcere vnã ecclĩaꝫ alij.s̃.de sup.negl.p̃.sicut.j̃.de exces.p̃la.sicut.s̃.de ɔsue.cũ dilectus.s̃.de resti.spo.cuꝫ olim.tñ eis obest ne ɔ̃uenire possint.sic.s̃.de renũ.ꝙ in dubijs.vij.q.v.siqs eṗs.⁊ sic nõ est ɔ̃.s̃.de his q̃ vi me.cã fi.cũ dilectus.h̃ solõ non valet:q꞉ ẜm h̃ nõ adiudicasset hospitale cum suis ptiuentijs:sed tm̃ facultatẽ ɔtradicendi aduersarijs abstulisset:vel eis tm̃ silentium imposuisset. Sed põt rñderi hoc ideo factũ est:q꞉ possidebant. Alij dicũt ꝙ ⁊ subiectio ⁊ assignatio tenuit q̃ ad eos:⁊ ideo bona est sentẽtia p quã adiudicat eis hospitale.i.ꝙ qs iuris habebat ⁊ ɔferre poterant in hospitali ius.s.pa.de facto:non tñ video quõ in alijs valeat subiectio. vel dic ꝙ ecclĩa sancti alutij possidebat quodã hospitale quod nominabat̃ hospitale sancti alutij.⁊ h̃ ecclĩa donauit illud hospitale hospitali sancti sepulchri.⁊ si veꝝ est ꝙ ab istis d꞉ bona solutio est:q꞉ cum ecclĩe pingue ius pa.habeant.xvj.q.ij.sane.bñ sequit̃ ɔdẽnatio hospitalis cum suis ptinentijs. vel dic ꝙ melius videt̃ ꝙ hospitale sancti alutij.i.qd̃ sic dicebat̃ nõ erat adhuc religioni deputatum:vñ ꝑsone que illud regebãt poterãt eẽ seculares:⁊ talis locus p dños eius alienari põt in q̃scunqꝫ ꝑsonas.ar.j̃.de reli.do.ad h̃.Sed oppones ibi erat ecclĩa sci alutij:g̃ erat locus religiosus ⁊ eius cura ad archiepm ptinebat. So.nõ erat ibi ecclĩa q̃ dignitatẽ ecclẽ obtineret:sꝫ forte erat ibi locus aliquis q̇ erat deputatus celebratõi ⁊ orõni:sicut fere est in om̃ibus palatijs magnaꝝ ꝑsonaꝝ. vel dic ꝙ h̃ non se supposuerũt nec cõtractũ inierũt sup ecclĩa:sꝫ sup hospitali tm̃:⁊ hospitale non erat ecclĩe nec ecclĩa hospitali:sꝫ erãt iux̃:nihil se ad inuicẽ ɔtingentes Sꝫ oppones:ergo non erat ibi rector vel frẽs cũ non esset ibi licitũ collegium:sꝫ ibi rñderet ꝙ fratres vocabant̃:sꝫ ibi non erat collegium nec erat ibi religio. vel dic ꝙ bñ erat licitum collegium eoꝝ ꝙ hospitalitati intẽdebant.⁊ hi fratres p dñm ⁊ fundatorẽ hospitalis ius habebant in hospitali vt tpe vite sue ibi deseruirent ⁊ ibi necessaria haberent ⁊ eoꝝ ɔsilio omnia facerent.sꝫ adhuc oppones non debebant dici patroni sꝫ dñi cum non esset locus religiosus. Sꝫ rñdemus ꝙ large sumendo patroni dici pñt propter sp̃ũalia ad quem locum illum deputauerant.aliter aũt si esset locus religiosus factus auctoritate eṗi ad dispositõeꝫ eṗi ptineret nec primus status sine eius auctoritate põt mutari.j̃.de relĩ.do.de zenodochijs.⁊ ita nõ esset receptus libellus hospitalis sancti sepulchri vbi p̃oebat̃ cã iusta:sꝫ ꝙ hẽbat ex donatõe fratꝝ hospitalis sancti alutij:vt no.s̃.de offi.iu.c.j. solus.n. eṗs h̃ facere põt j̃.de exces.p̃la.sicut.⁊ no.s̃.vt ec.bñ.si.di.con.c.j.in fi.(Partis).i.hospitalis sancti alutij.(Partis)lꝫ contempti non fraudulenti h̃ suo nomine possent ꝓponere exceptionem piurij:non obstat.s̃.de elec.ꝙ sicut.⁊ de re.ec.nõ alie.siqs p̃sbyteroꝝ.⁊ no.s̃.de testi.cum olim.noĩe tñ capituli ꝓponi non põt vt hic.posset etiam dici ꝙ lꝫ excõmunicati vel piuri essent tñ donare pñt:vt no.s̃.d̃ dolo:veritatis. Item dic ꝙ capl̃m vel ɔuentus bñ poterat dicere ɔ̃ctum non tenere. vel ꝙ forma debita seruata non erat vel petere restõnem in integꝝ si lesa erat ecclĩa p̃textu solius malitie sue vel malitie ꝑsonaꝝ de ɔuẽtu dũmõ alĩs ɔ̃ctus bonus esset nõ posset se iuuari.illud aũt ꝙ a minori pte ɔuẽtus celebratus ẽ ɔ̃ctus bñ fuisset receptus si ꝓbauissent eũ:qd̃ si veꝝ esset nullus eẽt ɔ̃ctus:sꝫ q꞉ nõ ꝓbauerũt iccirco ɔ̃ eos iudicatũ fuit.(Litigiosa)⁊ ita cum res litigiosa esset nõ potuit in aliũ trãsferri:⁊ si trãslata sit nihil valet.C.de litig.l.ij.C.cõidi.l.j.imo alienãtes incidũt in penã litigij.C.de litig.l.vl.ipi tñ q alienauerũt ɔ̃uenire nõ pñt. vel dic ꝙ lꝫ res diceret̃ litigiosa non tñ ꝓbat̃.⁊ h̃ isti bñ poterãt allegare qd̃ eoꝝ interesse videbat̃.de h̃ no.s̃.de p̃ben.auditis.(Turpitudinem).C.de ser.pi.da.ita si creditoribus.C.de trãsac.l.transactione finita.C.de reuo.do.cũ ꝓfitearis.xvj.q.iij.nulli.ar.ɔ̃.s̃.de ɔces.p̃bẽ.ex tenore.C.de libe.cã.l.j.xxxv.q.iij.exor.⁊ qdẽ allegans turpitudinẽ suã audit̃ ꝓpter piculũ aĩe.s̃.de re iudi.lator.⁊ in fauorẽ ecclĩe.xxxv.q.ix.qs.(Sꝫ deceptis).ff.ad vell̃.l.ij.C.si mi.se ma.di.l.ij.s̃.de reꝝ pmu.cum vniuersoꝝ.(Pertinẽtijs)no.ergo qñ aliqd petit̃ vt accessoriũ ꝙ fert̃ sñia incerta.⁊ no.de h̃.s̃.de resti.spo.cum ad sedẽ.⁊ de or.cog.cũ dilectus.(Adiudicare.)no.hic adiudicat̃ hospitali ꝓpter solũ ius patronatus ꝙ in eos transferri poterat p patronos:h̃ non difficile videt̃:⁊ ideo plus placet ꝙ no.s̃.in glo.que incipit:h̃ subiectio.(Preiudiciuꝫ) q꞉ si prius locus sacer erat ꝙ non potuit fieri sine auctoritate eṗi:eṗs ibi ius eṗale hẽbat:insti.de re.di.§.sacre. vbi forte hospitalarij hierosolymitani de qbus hic agit̃ sup hoc habebãt sp̃ale priuilegium ꝙ sacra hospitalia possint facere in p̃dicto casu.s.qñ locus erat religiosus non tenet p̃dicta collatio ⁊ assignatio. Item ⁊ si hospitalarij possint hospitalia facere:tamen semper intelligitur ius plebis ⁊ eṗi saluum.

APostolice.in canone. xij.q.ij hõe.(Siqs)an solus eṗs possit sine ɔsensu capl̃i:dic vt no.s̃.d̃ his q̃ fi.a p̃la.si.con.ca.pastoralis(Cẽsus).i.tot possessiones vñ possint monasteriũ vel ecclĩa tm̃ recipe q̃ꝫtũ est q̃nq̈gesima vel cẽtesima cẽsus eṗalis ecclĩe:vel de oĩbus redditibus ecclesie recipiet q̇nq̈gesimã vel cẽtesimã:⁊ hoc vꝫ velle h̃ decre.ꝙ sꝑ eṗs directũ dñiũ sibi retineat ⁊ vtile trãsferat:vel cẽsuꝫ appellat oĩa bona ecclĩe vel cuiuscũqꝫ alterius.ff.ad trebel.cogi.in pn.(De possessionibus)hic no.ꝙ nõ solum q̇nq̈gesimã vel cẽtesimã census põt eṗs dare:sed etiã quinq̈gesimam vel centesimã possessionum in idem enim recidit. Item no.ꝙ centesimã vel quinq̈gesimam dabit non solũ de suis possessionibus sꝫ etiã de possessionibus cathedralis ecclesie.(Legitime)per beneficium restitutionis.(Ostensione)puta quia ecclĩa grauat̃ debitis.(Potest.)⁊ papa debet concedere.

PRopter reuocare. ɔcedit̃ ex.l.vl̃ rei vẽ.C.d̃ rei ven.his.C.de ɔ̃hen.emp.cum res.ff.de do.cã mor.l.si mortis cã donatio facta.(Presumpsit)vel nisi ɔditionẽ in donatõe appositã nõ impleat:vt hoc hẽs.C.de reuo.do.l.vl.⁊ hñt locũ in donatõibus factis ex̃neis ⁊ etiã filijs emancipatis vel alijs liberis nõ in ptãte ɔstitutis. h̃ tñ saluo ꝙ si donator transeat ad scd̃m matrimoniũ nõ põt reuocare nisi in tribus causis ɔtẽtis.C.de reuo.don.auc̃.hec quoqꝫ.⁊.l.his. si aũt facta sit donatio liberto reuocat̃ ꝓpter obsequiũ nõ p̃stitũ:⁊ non solũ reuocatur donatio sed ⁊ ꝙ emptum est ex re donata.C. de reuo.do.l.j.⁊.C.de libe.cã:solo. Item ꝓpter liberos postea susceptos a patrono.C.de reuo.do.si vnq̃ꝫ.alius aũt totũ non reuocat.C.de inoffi.do.si totas.(Tacuit)q꞉ si dixisset si p̃dicta contra me vl̃ contra heredem meum fecerit donatio reuocetur:tunc donatio reuocabitur etiam a successore donatoris.(Successoris)nec contra heredes donatarij.C.de reuo.do.l.vl.

De peculio clericorum. Rubrica.

INuestigandũ.ecclesia presumuntur eius obtentu ecclesie acquisita.xij q.iij.c.j.arg.C. de dona.inter virum ⁊ vxorem etiam.tamen contra hanc presumptionem admittitur probatio contraria.xij.q.j.sint manifeste.⁊.q.iiij.c.j.(Canonicam).xij.q.v.nulli.⁊.q.iij.q̇cunqꝫ fixũ.xvj.q.iij.placuit.

QRedit̃.emit̃. de rebus ecclĩe tm̃. nam si de suis ⁊ ecclĩe emerit fit cõis diuisio.xij.q.iij.c.j.

V T vnusq̃sqz. acquisierit de rebus eccle sie.
A Nquirendũ alio nomine
ꝙ si fecerit p̃ter penã pcti dicim⁹ ꝙ ecc̃lia põt eos vẽ-
dicare: lȝ nõ sint sue. C. de rei vẽ. l. si vt pponis. C. ꝺ ad
mini. tu. l. iij.

S Iquis. fecisse. q̃ emit aliq̃s possessio-
nes de redditib⁹ suis. xij.
q. v. fixũ. vel de terra inculta fecit cultã vel vineã. h̃ ãt
tenebit etiã si ecc̃laȝ dimittat etiã ꝑpter crimẽ. q̃dã tñ dicũt ꝯ nisi
de ꝯsensu epi h̃ fecisset. C. ꝺ allu. l. vl. s. de re. ec. nõ alie. ad aures.

De testamentis ⁊ vltimis voluntatibus. Rubrica.

Q Vorũdã. in octo. .i. in duab⁹
ptib⁹ here-
ditatis. insti. de here. insti. §. hereditas (Nutrix)
⁊ sic appꝫ ꝙ h̃ns filios põt fieri etiã eps̃. xij. q.
ij. eps̃ q̃ fi. sȝ ꝯ. lxj. di. catinen̄. xxviij. di. de sira. ⁊
auc̃. quõ opoꝛ. §. j. col. ix. vbi etiã ꝓhibeꝛ de ne-
potib⁹. Sȝ q̃dã illa intelligũt qñ filij vel nepotes sunt mali: vł qñ
ꝑpter nimiũ amoꝛẽ filioꝝ p̃sumiꝛ ꝙ pꝛ dilapidet bona ecc̃le: nos
tñ dicim⁹ ꝙ de iure cõi nõ dȝ ꝓmoueri q̃ filios vel nepotes hȝ. in
auc̃. de epi. ⁊ cle. in p̃n. ⁊ idẽ etiã dicim⁹ in q̃libet p̃lato: dispẽsati-
ue tñ p̃nt ꝓmoueri si lõga p̃cesserit ꝯtinẽtia. xxviij. di. p̃ulq̃z. cuȝ
cautõe tñ q̃ ꝯtineꝛ. xxviij. di. de sira. ẜm antiq̃ tp̃a qñ ecc̃lie erãt
paupes hoc licebat. xlvij. di. §. necesse. (Patuerit) de bonis ecc̃lie.
(Habuisse) supple vel mansit acquisitum (Acquisisse) intuitu ep̃a-
tus vel intuitu officij. j. e. requisisti.

Q Via ingrediẽtibus sed in
uestibus) No. q̃ nõ allegabat se ꝓfessaȝ: sȝ nõ poꝛtab-
se vestẽ monachalẽ q̃ nõ facit monachã. j. de regu. ⁊ trã. ad reli.
poꝛrectum. si autem moniales essent non pꝛofesse possent conde-
re testamentum. xij. q. v. c. vl.

E Os quidẽ. annũ. infra hoc tp̃us dȝ
volũtas testatoꝛis
executõi mãdari. C. de fideicõ. auc̃. ãplius. in auc̃. de
ec. ti. §. siq̃s pedi. (Constitutũ) p testatoꝛẽ. ⁊ sic est h̃ ar. ꝙ si testa-
toꝛ de certo loco mãdat ⁊ ibi fieri nõ põt dȝ alibi fieri: vel si man-
dauerit mõasteriũ destructũ recupari ⁊ si ibi vbi p̃us erat nõ põt
edificari alibi edificabiꝛ. (Parte) defensio testõꝝ. n. ad ep̃m pti-
net maxie q̃ ad pias cãs. j. c. px. C. de sa. sanc. ec. nulli. idẽ vꝛ etiã
in non pijs. j. c. px. ⁊ c. si heredes. publicatio aũt fieri nõ dȝ ap̃d
ep̃m. q. de testa. ꝯsulta. ⁊ sic exponimus. lxxxviij. di. ep̃us cui. (Et
oia) relicta ꝓ monasterio faciẽdo vel etiã alia. (Leges) C. de epi.
nulli. in auc̃. de ec. ti. §. siq̃s aũt. col. ix.

I Vdicãte. nudis. v̄bis sine scriptis
etiã ẜm legẽ suffic̃
C. de fideicõ. l. vl. erant. n. cuiusdam ecc̃le (Si auctoꝛ)
id est si testatoꝛ.

F Ilius alieni. legauerit. scien-
ter: te-
neꝛ. n. eã heres redimere vel p̃cium dare: insti. ꝺ leg.
§. nõ solũ. ⁊ §. ꝙ ãt. si ãt igrãter sec⁹ nisi legareꝛ ꝯiũcte psone. C. ꝺ
leg. cũ aliena. ⁊ dȝ legatari⁹ ꝓbare sciaȝ: vt in. d. §. ꝙ aũt. ff. de ꝓ-
ba. veri⁹. (Teneanꝛ) ecc̃lia repetẽte sine cui⁹ scia sibi tradite sunt
sȝ h̃ lr̃a vꝛ dicere ꝙ nec ecc̃lia repetebat sȝ heredes. ⁊ iõ dic ꝙ res
legate deposite erãt apud testatoꝛẽ: vel obligate a q̃dã ecc̃lia q̃
ecc̃lia nũc agẽte aduersus heredẽ de deposito vel de pigñre vł pe-
tẽte restõnẽ in itegꝝ mãdaꝛ legatario ꝙ restituat: tũc heres tene-
biꝛ ad restõnẽ faciẽdã ecc̃le cui legatũ factũ erat. h̃ nõ vult pcere
heredi ꝙ estimationẽ nõ det: sȝ in h̃ pciꝛ heredi ꝙ nisi rẽ restitue-
rat forte magnũ dãnũ vel penã incurret: vel testatoꝛ igrãs rẽ eẽ
alienã legauit eã: ⁊ ideo reddere tenebaꝛ ecc̃lia (Teneanꝛ) meli⁹
placet ꝙ nec heres teneꝛ ad estimationẽ. nã lȝ illud veꝝ sit gñalr
ꝙ heres teneꝛ ad estimationẽ. insti. de leg. §. nõ solũ. fallit in casi-
bus: vt siq̃s legat ea q̃ nõ p̃nt hr̃i sine magna difficultate: vt sunt
p̃dia cesaris. ff. de le. j. apud iuł. §. ꝯstat. Si ãt h̃ p̃uilegiũ h̃nt res
cesaris multo forti⁹ res ecc̃le in q̃ꝝ alienatõe magna difficultas ẽ
x. q. ij. h̃ ius. xij. q. ij. sine ex. Itẽ legari nõ p̃nt ea q̃ cõib⁹ vsib⁹ de-
putata sunt: vt in p̃al. l. apud iuł. insti. de leg. in. §. nõ solũ. Itẽ in
testõ scribi nõ dȝ aliq̃d ꝙ sit ꝯ bonos moꝛes vel ꝯ ius. ff. de le. ij.
siq̃s in q̃l. §. si. res ãt ecc̃le cõib⁹ vsib⁹ sunt deputate. xij. q. j. iude-
os. ⁊ ꝯ ius ẽ ꝙ res ecc̃le alieneꝛ nisi in certis casib⁹: vt. x. q. ij. h̃
ius. Itẽ nõ ẽ cõmertiũ rei ecc̃lastice ad laicos. xij. q. ij. ñ liceat ig.

⁊. c. se. ⁊ ideo in legatis laicis factis de reb⁹ ecc̃le nõ tenet legatũ.
ff. de le. j. moꝛtuo. §. labeo. ff. de v̄. ob. multũ. C. ꝺ iude. ⁊ celi. l. j. ⁊
expone: sȝ q̃ꝛ. l. dei nõ ãt. l. seculi vnus. i. res ecc̃lie nõ sunt cẽsende
p oĩa sic̃ alie res seculi sic̃ h̃ appꝫ. vel dic ꝙ ius poli appellaꝛ etiã
ius q̃ꝺ ꝯtieꝛ in iure ciuili: sȝ tñ ꝑpter fauoꝛẽ dei ẽ in aliq̃ a iure cõi
segregatũ: sic̃ h̃ appꝫ. vel dic ꝙ de reb⁹ ecc̃liasticis exp̃sse non ꝯti-
neꝛ in aliq̃ iure ciuili: sȝ in iure canonico tm̃ vbi dꝛ ꝙ res ecc̃le ali-
enari non p̃nt. x. q. ij. hoc ius. xij. q. ij. sine ex. Itẽ lȝ sustineri posseȝ
ꝙ ecc̃lia ageret: tñ melius est ꝙ heres agat.

S I heredes. (ab ep̃o) repete que diximus
s. e. nos.

C Um in officijs. (si bñficiũ). ff. de pe.
he. sȝ si legat⁹. §. ꝯsu-
luit. viij. q. ij. illud. (Clerici) no. ñ solũ p̃lat⁹ sȝ etiã ali⁹
cleric⁹ oĩa acq̃sita intuitu ecc̃le debẽt reliq̃re ecc̃le. j. c.
px. ⁊ c. relatũ. ij. (Cãonib⁹) xij. q. v. obitũ. ⁊ q. iij. placuit (Remãe-
re) no. ꝙ null⁹ siue p̃lat⁹ siue cleric⁹ siue laic⁹ de reb⁹ ecc̃le etiã mo-
bilib⁹ testari põt: vt h̃. ⁊. j. e. ad h̃. ⁊ c. q̃ꝛ. ⁊ c. relatũ. xij. q. iij. c. j. ⁊
ij. ⁊ q. v. p totũ. p̃nt tñ i egritudine ꝯstituti aliq̃ ituitu elemosyne
erogare. j. e. ad h̃. ⁊ i remũeratõe ẜuitioꝝ sibi exhibitoꝝ tã a ꝯsã-
guineis q̃ȝ ab alijs. j. e. relatũ. §. lȝ. idẽ etiã dicim⁹ de reb⁹ q̃s eme-
rũt de redditib⁹ suis. xij. q. ij. eps̃. ⁊ q. iij. c. j. ⁊ q. v. fixũ. ⁊ s. ꝺ pe.
cle. c. pe. nisi in cõpẽsatõe relicti tm̃ darẽt ecc̃lie q̃ȝtũ relinquũt. xij.
q. v. si eps̃. ⁊ q. ij. siq̃s q̃libet. vel nisi aliud obtineat de ꝯsuetudie
vt q̃dã dicũt. Si ãt hȝ res ꝓp̃as de eis testari põt: vt i p̃alł. c. xij.
q. v. c. j. ⁊ q. iij. c. j. ⁊. ij. ⁊. y. q. j. sint manifeste. in auc̃. de san. epi.
§. p̃sb̃ros. veniẽt ãt ad heredes istitutos vel ab itestato ea q̃ cle-
ric⁹ habuit añ clericatũ: vł etiã q̃ postea obueniũt ex successiõe vł
dõatõe vł artificio seu doctrĩa. j. e. q̃ꝛ. ⁊ c. relatũ. §. ceteꝝ. De his
q̃ acq̃siuit post clericatũ p̃ma facie p̃sumiꝛ ꝙ ituitu ecc̃le ⁊ de red-
ditib⁹ ecc̃le acq̃siuerit. s. e. c. j. xij. q. iij. c. j. in auc̃. de ec. ti. §. in p̃dici-
mus. h̃ ãt lȝ p̃sumanꝛ in singuł clericis: vt in p̃alł. iurib⁹. in p̃latj
maxie p̃sumiꝛ. xij. q. iij. q̃cũq̃ȝ. ⁊ q. iiij. sacerdotes. ⁊ c. p̃sb̃ri. ⁊ ẽ
dicẽdũ ꝙ intãtũ stãdũ ẽ huic p̃sumptõi ꝙ sñia ferꝛ ꝓ ecc̃la: nisi ex
aduerso ꝓbeꝛ vel p̃sumaꝛ ꝯriũ: vt in p̃dicta auc̃. §. interdicimus
q̃dã tñ ⁊ forte nõ male dicũt ꝙ in nõ p̃latis crediꝛ acq̃ri ituitu p-
sone nõ ecc̃le: cũ ad h̃. s. q̃rẽdũ noĩe ecc̃le nullũ hȝ offĩm ⁊ ideo suo
noĩe q̃rere vꝛ si aliũde hȝ bona q̃ȝ de ecc̃la vñ heres su⁹ licite post
ei⁹ moꝛtẽ h̃ occupabit. ⁊ ẽ ad h̃. j. e. req̃sisti. i fi. sȝ q̃ꝛ in his diffici-
les ⁊ q̃si ipossibiles essent ꝓbatões testiũ vel instroꝝ. s. q̃d vł q̃ȝ-
tũ de redditib⁹ ecc̃lie ⁊ q̃ȝtũ de suo ꝓp̃o emerit: iccirco iudex in h̃
facto multũ ex p̃sumptõib⁹ p̃cedet. ⁊ cũ ꝯtingat aliq̃n vnã p̃sum-
ptionẽ alij cedẽ. s. de p̃sump. q̃ꝛ illõ. ⁊ c. lr̃as. iudex. n. arbitrabiꝛ
q̃ȝtũ sit pꝛimoniũ: ⁊ q̃t sint reddit⁹ ecc̃lie. Itẽ q̃d lucraꝛ de artifi-
cio seu doctrĩa: ⁊ sic multa alia. ⁊ h̃ vꝛ dicere. c. xij. q. iiij. sacerdo-
tes. sꝑ tñ in cõputatõe faciẽda p̃us deducet expẽsas q̃s fec̃ in vi-
ctu ⁊ vestitu sup ecc̃lia: q̃ꝛ q̃ altari ẜuit dȝ viuere de altari. xij. q. j.
ex his. ⁊ c. ep̃s. ⁊ q. ij. charitatẽ. ar. ꝯ. j. q. ij. pastoꝛ. s. de p̃bẽ. eps̃
§. alij. solue vt ibi. Itẽ cũ p̃lat⁹ segregare debeat res suas a rebus
ecc̃lie. xij. q. j. sic̃. ⁊ oĩa dȝ agere sꝑ cũ ꝯsilio clericoꝝ suoꝝ. xij. q. j.
ep̃s. multũ ꝯ eũ p̃sumiꝛ si omiserit hmõi: ⁊ sepe posset ꝑpter cul-
pã ei⁹ deferri iusiurãdũ ecc̃lie. ar. ij. q. j. in p̃mis. maxie vbi mani-
festa ⁊ lata dep̃hẽdereꝛ culpa p̃lati: ⁊ no. s. de his q̃ vi metus ve
cã fi. c. vl. sic̃ in tutoꝛe dꝛ. C. ꝺ in li. iur. l. j. ⁊ p totũ. Itẽ oẽs vanas
⁊ delicatas expẽsas p̃us deducet de bonis clerici. solas ãt expen-
sas appꝛobabit iudex de bonis q̃ facte sũt in alimoniã suã ⁊ pau-
peꝝ: vel i redẽptiõe captiuoꝝ: vel i hospitalẽ vel alias pias cãs.
xij. q. ij. auꝝ hȝ. ⁊ c. glĩa. ⁊. xlij. di. cõmessatões. s. de sup. ne. p̃. c. ij.
nec credim⁹ melioꝛis ꝯditõis q̃ ad ꝓbatõeȝ esse alteꝝ. s. ecc̃liaȝ vł
heredẽ ex eo ꝙ possidet q̃ȝtũ ad h̃ ꝙ on⁹ ꝓbãdi alij incũbat: q̃ꝛ sꝑ
ꝓ ecc̃lia p̃sumiꝛ nisi heres defuncti clerici ꝓbauerit añ clericatuȝ
defunctũ clericũ aliq̃d habuisse: vel aliũde suo intuitu obuenisse:
vt in p̃dicta auc̃. §. interdicim⁹. ꝓbat ãt ꝙ dictũ ẽ vel vere vel p p̃-
sumptões: vt. j. e. req̃sisti. fac̃ etiã ad h̃ q̃ꝺ dꝛ de vxoꝛe: qm̃ q̃cq̃d
acq̃rit matrimonio ꝯstante p̃sumiꝛ de bonis viri acquisisse. C. ꝺ
dona. inter vi. ⁊ vxo. etiã. ff. e. quintus. q̃ȝuis non sit p oĩa sile:
quia q̃cq̃d vxoꝛ acq̃rit ex p̃sona vel opera sua marito acq̃rit. cle-
ricus autem ⁊ etiam p̃latus sibi non ecclesie acquirit. j. e. q̃ꝛ. ⁊ c.
relatũ. §. certum. Si aũt plures quis ecc̃lias hȝ equa distributio-
ne bona clerici sunt inter illas ecc̃lias diuidenda. j. e. relatum. in
fi. ⁊ si clericus nullum hȝ heredem vsq̃ȝ ad. vij. gradũ succedet
ecc̃lia. xij. q. vj. c. pe. ⁊ vlt. Sed rñde nobis: quis occupabit bona
intestati defuncti. Rñ. ẜm p̃dicta in bonis ecclesie non habet he-
redem sed successoꝛem: vnde illa occupabit ecc̃lia. illa vero de q̃-
bus certũ est ꝙ fuerunt testatoꝛis occupabit heres. ea autem de
q̃bus dubitari põt cum pꝛo ecc̃lia pꝛesumaꝛ ecclesia occupabit: ⁊
si heres occupet sua auctoꝛitate cõpetit cõtra eũ ꝯstitutio: siq̃s in-

tantā. Itē q: in rem quā possidebat ecclia ꝑ clericū defunctū sibi ius dixit: vel edictū diui marci vel furti vel vi bo. rap. vel rei vē. vel ad exhibēdū vt in singulis notare poteris: actio aūt expila. here. vł edictū diui adri. nō cōpetūc ecclie: q: ꝑdicta nō petit tā q̄ȝ heres: ſȝ dn̄a. ſi aūt ꝑlatus in aliū trāsferret tūc nō h̄ret ecclia nisi rei vēdicatōeȝ vel ad exhibēdū. ſȝ qd ſi in testō relinq̄t res ecclie alij: vel in eis ſpāliter instituat heredē? videt̄ ꝙ h̄ non debeat formidare penā ꝯstōnis: ſi q̄s intātā. vel aliaꝝ ꝯstōnū: q: testator interuertit possessionē ꝙ pōt. ff. de vi ⁊ vi ar. colonus. ſȝ melius dr̄ ꝙ nō potuit sibi possessionē ꝓpā interuertere volūtate. C. ꝺ acq. pos. cū nemo. nisi expelleret dn̄m vel nūciū eius: vt in ꝑdicta. l. colonus. vel nisi alij dedisset possessionē vel eiect⁹ fuisset. ff. de acq. pos. ꝑegre. §. q̄bus. ⁊. l. possideri. §. ꝙ ſi seruus. ⁊. l. lȝ. ⁊. l. q̄ȝuis. vel nisi ſuo noīe emisset: q: tūc cū possessio eēt penes clericū testatorē nō noīe ecclie: ſȝ ſuo ꝓprio ſi heres occupat possessionē nullā penā incurrit lȝ possit ab eo vēdicari ſi de bonis ecclie empta ē hoc casu. ſ. qn̄ ſuo. ſ. clerici noīe emit ſi ecclia sciēter ſuo noīe occuparet teneret̄ ꝯstōne: ſi q̄s intātā: vel ꝯditōne ex cā. xvj. q. vj. placuit. Si aūt ignorāter occupasset rē quā ſuo noīe possidebat ꝑlatus nō teneret̄ ꝑdicta pena: q: iustā cāȝ hȝ igꝛantie ⁊ ꝯ̄trie ꝑsumptionis. cū. n. ꝑsumat̄ vt dictū ē oīa acq̄sita de bonis eccle. Itē cū q̄cq̄d emit ꝑlatus ꝑsumat̄ emptū noīe ecclie: vel noīe eccle emere debeat: vt. xij. q. iiij. eps̄. ſi aliud nō appareat debeo eū ꝑsumere potius fecisse qꝺ ius ꝑcipit q̄ȝ ꝯ̄ ius. ſ. ꝙ emerit ⁊ possiderit nomine eccle: ſȝ ſic nō excusaret̄ heres occupās cū ꝓ eo nō faceret ꝑsumptio nisi testator ei reliq̄sset: q: tūc excusaret̄ vt sequit̄. ſi autē solūmō dimittat rē post mortē ſuā inter alias res ſuas ꝓpas: ciuilē possessionē retinet ecclia: cū ꝑlatus nō possideat noīe ſuo ſed ecclie ſicut cōmodatarius. ff. de acq. pos. ſi colon⁹. xij. q. ij. ſine ex. ⁊. q. j. c. vl. ⁊ ideo nō ꝑiudicat ecclie ſi possessionē dimittat vel leget alij. C. de acq. pos. l. vl. ⁊ ideo vr̄ ꝙ ꝯ̄ eū cōpetat interdictū vn̄ vi ⁊ ꝯstōnis ꝑdicte ſi violēter occupet cū ecclia possideret. ⁊ hec vera sunt ſi reliquat res ſuas ꝯstat esse ecclie. ſi aūt relinquat ea de q̄bus dubiū est an ſint ecclie videlȝ postmodū acq̄sita: illa bn̄ occupabit heres: q: lȝ ꝑsumant̄ acq̄sita ecclie tn̄ dubitat̄: ⁊ cū in optōe ꝑlati fuerit qn̄ acq̄siuit illa vtꝝ ſuo noīe accipet vel eccle: lȝ malū faceret ſi de bonis ecclie vel intuitu ecclie q̄situs nisi nomie eccle accipiet: ⁊ qm̄ nō ꝑsumit̄ imemor ſue salutis: ſic. j. q. vij. ſancim⁹. ea accipiet heres: nec ē ꝯ̄ insti. vi bo. rap. §. ij. vbi dr̄ ꝙ ꝯstō ſi q̄s intantā hȝ locū etiā vbi q̄s credit sibi licere de iure rē ſuā ꝓpria aucte accipe. ſȝ nō est ꝯ̄: q: ibi loquit̄ de errāte in iure: h̄ aūt errabat in facto: q: iste nō credebat sibi licere rē ſuā ꝓpria aucte occupare: ſȝ credit rē ſuā esse ⁊ eū cui succedit ſuo noīe possidere: ⁊ tūc non incidit in ꝯstōnē. Itē alia rō est in herede q̄ȝ in alijs: q: ad heredē veniūt ⁊ nō solū pōt occupare q̄ possedit testator ſed etiā q̄ inuenit in hereditatē etiā cōmodata ⁊ deposita. ff. de pet. here. nō solū. vn̄ pōt dici ꝙ ſi accipit ꝑdicta nō incidit in ꝯstōnem cū nō debeat credi eū velle possidere aliter q̄ȝ testator possederit ⁊ ita nec possessione nec ꝓpetate voluit ecclāȝ spoliare: ſȝ ſi vult esse tutus occupet saluo iure ecclie tā in possessione q̄ȝ in ꝓpetate ar. op. ff. de fur. falsus creditor. §. q̄ alienū. tn̄ hec nō multū valet ſȝ ſi ecclia occupet aget̄ ꝯ̄ eā rei vē. vel act. ad exhi. ⁊ accusaret̄ ꝺ crimine expilate hereditatis: vt hr̄. ff. de cri. expi. here. l. j. ij. ⁊. iij. q̄dā tn̄ dicūt etiā h̄ ſi ꝓtestet̄ vt supradictū ē nō teneri: in his aūt verius ꝑsumit̄ indubitatum: ſic̄ qn̄ donat̄ aliq̄d ꝑlato ab extꝛ̄neo forte secus posset dici: q: illa heres nō occupabit: ⁊ ecclia eū occupare ꝓhibebit. h̄ aūt scias ꝙ oē dānū qꝺ facit ecclie clericus eius heres sibi cōpēsare dȝ. xij. q. ij. eps̄. ⁊. c. q̄ filios. ſȝ q: nimis difficilis esset ꝙ ſp̄ ad oīa teneret̄ heres. dicim⁹ ad ſilitudinē tutoris ꝙ tm̄ post li. ꝯte. cū testatore tenet̄ de his in q̄bus lis ꝯte. ē: insti. ꝺ here. tu. heres. §. paulus. ſȝ etiā li. nō ꝯte. de his q̄ ꝑuenerūt ad eū vel ad ꝑlatū testatorē. Itē ſi ꝑlatus aliq̄d fecit dolo vł culpa nō tn̄ leui tenet̄: ⁊ etiā ſi ꝑlatus de bonis ecclie alicui grāȝ fecit. ff. de here. tu. cū ostendimus. C. e. l. j. ⁊. l. vl.

Ad hoc testari. ſ. c. pri. erogare etiam p̄nt i morte. j. e. relatū. ⁊ pōt fieri h̄ donatio ſine traditiōe. C. de do. ſi q̄s. ar. ⁊ successor tenebit̄. ar. xij. q. ij. q̄cunq̄ȝ suffragio.

Quia nos. (ꝯsideratiōe ecclie) idē dicimus ſi rōne officij: puta q: fuit capellanus alicuius ꝑncipis q multa ei donauit.

Cum esses. leges. C. de testi. ſi vnus ⁊. l. vl. (Cū sc̄ptū) ij. q. iiij. c. j. (Improbamus) q̄ ad relicta ad pias cās: vel alit̄ vt in. c. pr. (Anathēatis) canō ferēde ſnīe est.

Relatū. relictis. ſm̄ h̄ intelligūt q̄daȝ ſ. c. pr. legat. j. ⁊ i primis ꝑsonis cā pietatis relictis vbi minor solēnitas req̄rit̄ ſicut inter filios. C. de testa. hac ꝯsul. C. fa. her. l. j. C. ad. l. fal. auc̄. ſi mulier. est. n. q̄ue papā vno v̄bo voluisse tollere oēs leges. C. de inof. testa. ſi qn̄. alij intelligūt in oībus legatis ⁊ dicūt derogatū oībus legibus. alij dicūt leges ſuādas in foro seculari: canones in foro ecclīastico. ⁊ no. de hoc. x. di. in summa. (Cā talis) q̄ ad meꝝ examē ꝑtineat: puta q: ſit de relictis ecclie: vel ad pias causas.

Relatū. ī latera. ſ. e. cum in officijs. (Sȝ cōis). xij. q. ij. ꝑ totū (Vnus) vt in loco epi defuncti ali⁹ succedit vn̄ bona defūcti successori sunt reſuāda. xij. q. ij. hm̄ōi. placiti. ⁊ de laicis. ⁊. c. illud. ſȝ qd dices de archiꝺ. distinguimus: an hēat certā dotē archiꝺ. ſiue discreta bona. ar. ſ. de rescrip. edoceri. ⁊ tūc succedūt archiꝺ. tm̄ nisi aliud statutū ſit vł ꝯsuetudo: habita tn̄ cōgrua extimatōe int̄ canonicos ſi erat canonicus: ⁊ archidiacon⁹ successor ē ſi discreta erāt bōa archidiaconat⁹ ⁊ canonie ſue ꝑbēde. j. e. c. §. vl. ſi v̄o nō hēat certā dotē: ſȝ de redditib⁹ ecclie plus ceteris ꝓpter dignitatē accipit: caplm̄ succedet ⁊ non archidiacon⁹ successor. ꝙ aūt archidiacon⁹ nō caplm̄ succederet qn̄ hȝ bona discreta vehemēti rōne ꝓbamus: ponat̄ ꝙ archieps̄ tus dotauit archidiaconatū: mortuo archidiacono eps̄ custodiat bona archidiaconat⁹: ⁊ ſup illis pōt ꝯstōnē facere. ſ. vt ec. bn̄. ſi. di. cō. vt nr̄m. ſ. de ꝯsti. cū venisset. quō ḡ succedet caplm̄. idē dicim⁹ etiā i alijs dignitatib⁹ tā in seclarib⁹ q̄ȝ in regularib⁹ ecclijs: ī ecclijs āt hn̄tib⁹ ꝑbēdas distictas sec⁹: q: capli bōa sūt ⁊ n̄ sūt discreta a caplo: lȝ ſint ꝑ ꝑbēdas assiḡta (religios̄) ſ. e. ad h̄. vbi no.

Cum tibi. in alterius. ar. ꝯ̄. C. de mili. te. captatorias. So. illa loq̄t̄ in instōne heredis q̄ nō pōt in alteri⁹ arbitriū cōmitti. h̄ aūt loq̄t̄ de dispositōe aliaꝝ reꝝ. ſȝ h̄ stare nō pōt: q: ⁊ h̄ oīa in alteri⁹ dispōnē cōmittit ⁊ itestatus decedit: ⁊ legitim⁹ heres ab itestato succedit q poti⁹ ad volūtatē defūcti oīa deducta legitīa fideicōmissarijs distribuēda assignabit: ar. C. de fideicō. eā quā. Alij dicūt ꝙ lȝ nō possit alij committere instōnē puta instituo talē ſi tal̄ voluerit. C. ꝺ mi. te. captatorias. tacite tn̄ bn̄ pōt: puta cōmitto tibi dispōnē oiuȝ reꝝ meaꝝ ar. ff. ꝺ here. insti. ſi q̄s semproniū. ⁊. l. captatorias. ⁊. l. ille aūt. ff. de ꝯdi. ⁊ de. nōnūq̄ȝ. ⁊ idē vr̄ in legato. ff. ꝺ leg. j. captatorie. ⁊. ff de leg. ij. l. j. sec⁹ aūt in libertate. ff. de fideicō. li. ⁊ fideicōmissis. alij dicūt ⁊ hoc vr̄ plani⁹ ꝙ ꝑ hec v̄ba cōmitto tibi meā volūtatē eū instituit heredē. ar. ff. de leg. ij. l. cōpr. §. donatōis. ⁊ nō dat ei ptātē aliū instituēdi: q: tūc esset cap. C. de testa. mili. l. captatorie. q: decedit testatus ſi in pias cās iussit oīa erogari: q: tūc nō dȝ legitimus heres succedere ab itestato ꝙ legitimā deducat: ſȝ oīa pijs causis applicabunt̄. C. ꝺ sa. san. ec. ſi q̄s ad declinādā. (Alterius) ideo credim⁹ hūc reputari testatū decedere: q: ꝑ h̄ v̄ba extremā volūtatē meā cōmitto dispōni talis intelligit̄ voluisse ꝙ oīa ſua paupib⁹ ⁊ in pias cās expēdant̄: ſi. n. al̄s voluisset expēdi ⁊ non in pias cās intestat⁹ decedere vr̄. Si aūt ꝑcepisset fideicōmissario ꝙ oīa ꝑter pauca in alias cās ⁊ nō pias dispēsaret. tūc dicūt q̄dā ꝙ rōne paucoꝝ q̄ ꝑcepit dispēsari in pias cās testat⁹ decedere intelligit̄. ff. de leg. ij. ſi q̄s ticio. x. alij dicūt ⁊ vt vr̄ meli⁹ ꝙ in h̄ casu cōmissari⁹ hēbit ⁊ expēdet illud paucū in pias cās relictū: alia aūt hēbit heres ab intestato: ⁊ detracta falcidia solū legata ſm̄ mādatuȝ testatoris. ſi q̄s aūt instituat xp̄m vel paupes heredes tūc ipi adirent hereditatē ⁊ alijs soluerēt legata ⁊ fideicōmissa ſm̄ volūtatē testatoris. ar. C. de epi. ſi q̄s.

Officii. ecclesiis. sibi subiectis: in alijs secus (Legitia) vbi cōsuetudo est ꝙ aliq̄ȝtā portōeȝ habeāt. j. de sepul. certificari. vel potius vbi nō ē ꝯsuetudo ꝯ̄ria (Acceptauit) acceptare nō tenet̄. j. c. pr. (Renūciasse). ff. de iof. testa. l. ſi ps. §. vl. ⁊. l. se. C de iof. testa. l. parētib⁹. (Renūciasse) ar. C. ꝺ rei vx. ac. l. j. §. sciēdū etiā ſi sibi relictū accepit in toto. alij dicūt ꝙ ad supplemētū aget C. de inof. te. ſi qn̄. §. illud. ⁊. l. oīno. qꝺ intelligim⁹ qn̄ ſine ꝑdicta ꝯditōe relictū ē sibi ⁊ ꝯditio nō acceptat: nā tūc tm̄ ad supplemētū aget̄. (Vendicare) vt. j. c. pr. (Constituit) ſcȝ paꝝ reliq̄t monasterio ꝓ aīa. (Ceteris) q: testator dixit se relinq̄re nō ꝓ aīa ſȝ forte ꝓ aliq̄ seruitio ꝙ recepit ab ecclia in q̄bus eps̄ portionem hr̄e non dȝ: vel reliq̄t in eas cās que sunt. j. c. vl. de q̄bus portio canonica detrahenda non est. (Portionem. j. c. pri.

Requisiti. volūtate. Qn̄cunq̄ȝ fiat testm̄ etiaȝ ſi in plena sanitate ⁊ multo tp̄e ante mortem: tamen inde habebit canonicam portionem eps̄: q: in morte testm̄ confirmatur. j. de cele. mis. cum marthe. (Eccliam) ep̄alem (Vel quartam). ij. q. ij. vobis. ⁊. c. ꝯcesso. ⁊. c. quatuor. alicubi medietatem.

x.q.j.antiqs.alicubi nihil:si de h est ꝯsuetudo ꝙ nihil habeat.nã ꝯsuetudo ſeruãda ẽ.j.ð ſepul.certificari.⁊ ſm h vbi nihil ꝑcipit nõ hꝫ locũ h decr.(Relinq)tñ:nõ hita mẽtõe eccłie(Iſtud eccłe) tñ:nõ hita mentõe epi(Relinq iſtud)h ãbobus religt:ſꝫ diuiſim (Diſtinguẽdũ)ꝑmũ mẽbꝝ diſtinctũ(Canonicã).i.canonibus ꝑfinitã q̃ tñ eſt ꝯſuetudinaria.xij.q.ij.nob ꝯceſſo.(Si aliqd h)q̃ſi ſb ſilẽtio expedit ſcðm mẽbꝝ diſti.(Illud tñ).i.ꝓpriũ q̃ſi ꝙ reliq̃rit illud intuitu ꝑſone nõ eccłie(Nõ epi).i.nõ epalis mẽſe.⁊ idẽ intelligerem⁹ ſi diceret:relinq iſtud epo:⁊ diceret ꝙ tñ volebat ad epalẽ mẽſam ꝑtinere legatũ nõ ad cathedralẽ eccłaꝫ.⁊ hunc ſenſuꝫ ſatis canõ h introductus ſonat.Lau.tñ dixit ꝙ ſi epali mẽſe aliqd relinquaꝭ:nõ tñ hẽbit ꝑtẽ eccłia. Et ẽ rõ diuerſitatis:qꝛ ſi qñ relinquiꝭ eccłe nõ hꝫ ꝑtẽ eps ius offenderetur:ſecus ſi tñ epo ff.de leg.j.nemo põt.vel dic ꝙ noĩe eccłie intelligiꝭ eps:ſꝫ nõ ecõ uerſo.(Priuata).x.q.j.ſic q̃dã.j.e.tua.ff.de leg.j.nemo põt.ff.ad l.fal.ꝙ de bonis.(Generalẽ ꝯſtõnẽ).q.d.canones ꝯſtituerũt ꝙ ð oblatõibus eccłie fieret diuiſio inter eccłiaꝫ epalẽ ⁊ epm.xij.q.ij.ꝯceſſo.⁊.c.nobis.⁊ ideo ſi teſtatoꝛ in teſtõ hãc diuiſionẽ interdicat nõ obſtãte ꝓhibitõe eius fiet ꝯſuetudinaria diuiſio.ad idem facit.x.q.j.ſic q̃dã.Sꝫ ſi dicat ꝙ velit legatum tñ eſſe ꝓpriũ epi:tũc nullã portõeꝫ hẽbit eccłia:qꝛ nulli canones ꝑcipiũt diuiſionẽ aliquã faciendã inter epm ⁊ eccłiaꝫ de legatis relictis intuitu ꝑſone epi.(Contrariũ)ei ꝙ dictũ eſt.ſ.ꝙ qñ teſtatoꝛ relinq̃t aliqd epo intuitu ꝑſone:⁊ hoc expmit in legato ꝙ de eo nullã portionẽ dꝫ hře eccłia:vel eps ꝓ ſuo velle diſponat.(In canone).xij.q.iij.põtifices.(Probaꝭ).i.ꝓſumiꝭ.(Hoc)qð dicit h canõ(Pertinere) illud aũt qð in hac decr.dꝛ cũ teſtatoꝛ expſſit ꝙ legatũ tñ epi eſſe volebat.i.ꝓpriũ.(Propinq)vſqꝫ ad q̃rtũ gradũ.ar.C.de epi.⁊ cle.auc.licentiã.in auc.de ec.ti.§.interdicimus.col.ix.alij dicunt vſqꝫ ad.vij.ar.xij.q.iij.c.j.ẽ.e.qꝛ nos.(ꝙ ſi)certũ membꝝ diſtin.(Canonica)q̃ eſt eadem ꝙ ꝯſuetudinaria:vt in ꝑn.huius.c.(Si vero)quartũ membꝝ diſtin.(Canonicã).i.ꝯſuetudinariã.(In iure).ff.loca.habitatores(Alij)extraneo.(Legareꝭ.)extraneo:qꝛ ſi alicui extraneo legatũ eſſet nullã portõꝫ de illo habuiſſent capelle nec alia pia loca:ſic nec de legatis epo debent habere aliquã portionem.(Illis)eccłijs non cathedralibus.(Cõmunio)lꝫ multa ſit cõio inter abbatẽ ⁊ ꝯuentũ:vel etiã inter alias dignitates ⁊ capła:non tñ fierent iſte diuiſiones inter eos ſi hñt bona diſtincta:niſi h inter ſe ꝯuenerint:qꝛ inter eos ꝑ canones non eſt facta nec cõio nec diuiſio.⁊ ex h apparet:qꝛ ſi nulli canones eſſent ꝙ dicerent ꝙ aliquã portionẽ deberet hře eps in legatis eccłiaꝝ:tñ partẽ aliquã ibi hře deberet:qꝛ cõio eſt inter epm ⁊ eccłias:ex q̊ inter eos eſt cõmunio ⁊ bona deberẽt eſſe cõia:qꝛ nõ diciꝭ hic ꝙ in aliq̃bus ſpãliter ſit inter eos cõio:ſꝫ generaliter loquiꝭ:⁊ ideo eſt intelligendũ de oĩbus.immo plus videꝭ ꝙ in hac cõione dñs ⁊ ꝑncipalis erit eps:nam ipe eſt ꝑordinatoꝛ in cũctis.xxv.di.plectis.⁊ ipe eſt ad quẽ pertinet cura omniũ eccłiaꝝ.x.q.j.decretũ.⁊.c.ſe.xvij.q.vij.omne.ſꝫ tñ vt tolleretur cauſa ſcãdali ꝙ ſolet cõio generare editi ſunt canones quã partẽ hře debeat eps:⁊ quã alie eccłie determinate.⁊ h etiã diuerſimode diffinierũt ſm diuerſas ꝯſuetudies ꝓuinciaꝝ:vel ſm diuerſas ꝯditiones tempoꝝ.⁊ ideo in hoc ſtãdum eſt ꝯſuetudini.j.de ſepul.certificari.⁊ in ꝑn.huius decr.nã q̃dã canones dant epo medietatẽ de oĩbus datis eccłijs.x.q.j.antiquos.⁊ dicũt alij ꝙ tã magnã partẽ dedit illud.c.j.epo:qꝛ loquitur de portõe quã dꝫ hře eps cũ eccłia cathedrali cũ q̃ hꝫ maiorẽ cõmunionẽ vt hic.alij canones dãt ei tertiã.x.q.j.decernimus.x.q.iij.c.j.ij.⁊.iij.⁊.vj.q.j.ꝯſtitutũ.alij aũt dant ei quartã.xij.q.ij.nobis.⁊.c.ſe.⁊.xvj.q.j.ad hoc.⁊ ſm hunc modũ ꝑceperũt canones diuidi pñtia ⁊ poſtmodũ acq̃renda:ſicut ex eiſdẽ.c.colligiꝭ.Sꝫ vbi nõ ꝯſtat de ꝯſuetudine videꝭ ꝙ eps poſſit petere quartaꝫ qꝛ cũ h decr.dicat ꝙ ſoluat tertiã vel quartã ſm diuerſas ꝯſuetudines:ad minorẽ ſummã recurrendũ eſt.h nõ placet:qꝛ qð h diciꝭ ⁊ in.c.certificari:loquiꝭ ſm diuerſas ꝯſuetudines dãdi portiones diuerſas:ſꝫ cũ ſbmouemus ꝯſuetudinẽ ⁊ loq̃mur tñ de iure ibi nõ eſt dicendũ ꝙ eligaꝭ minoꝛ portio:ſꝫ portio poſterioribus canonibus ſtatuta dabiꝭ.ff.de leg.nõ eſt nouũ.⁊.l.nã poſteriores ſꝫ qꝛ plures inueniunꝭ canones de q̃rta ⁊ vt credo poſteriores.⁊ qꝛ etiã moderati ſunt:⁊ qꝛ iã ſibi vniuerſalis eccłia eaꝫ appellat ſcꝫ quartã decimaꝝ ⁊ mortuarioꝝ.j.de ſepulꭍ.in pñtia.§.cũ ſup.credimus noĩe canonice portionis quartã intelligendã.dicimus tñ ꝙ ſi aliq̃s legitime ꝑſcripſiſſet ꝯ ſolutõeꝫ hmõi portiõis ꝙ bñ valet in h ꝑſcripta ꝯſuetudo.Itẽ dicimus ꝙ ſi nũq̃ꝫ ſit ꝯſuetudo ꝙ deꝭ q̃nta vel ſexta ꝙ h nõ põt peti noĩe canonice portõis:ſꝫ cõſuetudinarie tñ:qꝛ h portio nõ inueniꝭ in aliq̊ canone.ſꝫ vꝛ ꝙ hi canones oẽs ſunt reuocati ꝑ.c.x.q.ij.c.j.ij.⁊.iij.vbi dꝛ ꝙ tertia ſolita dari epis vlterius nõ ſoluaꝭ.Sol.illa.c.nõ loquunꝭ de q̃rta vel tertia debita epo ꝓ ſua pte:ſꝫ de pte fabrice q̃ ſilr aſſignabiꝭ

epo ꝑter ſuã partẽ.xij.q.ij.de redditibus.⁊ videꝭ ꝙ ꝓpter ꝓdictã cõionẽ q̃ eſt inter capłm ⁊ eccłas inferiores clerici locatões ⁊ venditões nõ pñt facere de reb⁹ eccłiaꝝ.xij.q.ij.abbatibus.xvij.q.ij.in venditõibus.q̃ꝫuis videaꝭ h facere plus ꝓpter iuriſdictionẽ q̃ꝫ ꝓpter cõionẽ.Item ex cõione ꝓcedit ꝙ ſtatuta eccłiaꝝ debẽt facere cum ꝯſilio clericoꝝ ſuoꝝ.ſ.de ꝯſue.cũ ꝯſuetudinis.⁊ ꝙ poſſint agere epi ꝓ eccłijs.j.de ſuc.ab inteſta.cũ dilectus.⁊ ꝙ in ꝓcuratõibus ⁊ in alijs arduis negocijs ſua ꝯſilia ⁊ ꝯſenſus requirere debẽt.x.q.ij.§.ꝑpetua.ſ.de ma.⁊ obe.his.ſ.de ꝓcu.c.j.⁊ de iudi.cãꝫ.(Sꝫ iſti).xviij.q.j.c.j.(Illð)qð ſequiꝭ(Inuita)poſt mortẽ aũt põt ſi inteſtatus decedat ⁊ ſine agnatis vſqꝫ ad.vij.gradũ vel ſine cognatis vſqꝫ ad q̃rtũ.j.de ſuc.ab inteſta.cũ dilectus.xij.q.iij.c.j.(Fraus)no.ꝯ ſacerdotes q̃ ꝓcurãt ſibi aliqd relinq in teſtamento ab his q̃bus pniaꝫ iniungũt:q̃ꝫuis poſſet dici ꝙ ipi adminiſtratõeꝫ habere dicunꝭ.ſ.iniungẽdi penitentias.

RAinutius.de clera

.i.filius clere (Et vxorem) raynutij(relinquẽs)inſtituẽdo eã heredẽ in eis:alij aliter.(Cetera)ꝑ h v̈ba fit heredis inſtitutio.C.ð teſta.(Et ſoboles)iſta duo in teſtamẽtis.⁊ maxie in filijs.C.e.hac ꝯſul.(In pu.ſuccederẽt)ſiue teſtatoꝛ dixit ſi filius meus impubes deceſſerit:ſine liberis talis heres meus eſto.q̃bus v̈bis ſiue hac adiectõe ſine liberis ꝓprie ſbſtitutio fit expſſa pupillaris.in ſti.de pupil.ſb.j.rñ.⁊.§.ſubſtituiꭍ.ſiue dixerit ſubſtituo talẽ q̃ v̈ba trahunꝭ ad fideicõmiſſariã.C.ð inſti.⁊ ſub.gñaliter.§.vl.ſꝑ ſubſtitutio cũ ꝓdicta adiectõe facta fuit fideicõmiſſaria:qꝛ talibus v̈bis ſi deceſſerit ſine liberis ⁊ de iure ⁊ de facto ꝯſueuit eſſe fideicõmiſſaria ſubſtitutio nõ directa:qꝛ niſi v̈ba directa.ſ.ſit heres vł ſuccedat:⁊ ſi ita traherenꝭ ad fideicõmiſſuꝫ nullo tpe magis q̃ꝫ alio valeret.⁊ dicimus etiã qꝛ v̈bũ ſine liberis innuit ꝙ etiã in pupillari etate ſubſtituere voluit ꝑ fideicõmiſſum:qꝛ tũc liberos hře nõ potuit.nec ẽ abſurdũ ꝙ v̈ba directa trahanꝭ ad fideicõmiſſuꝫ.ff.ad trebel.ſic ſceuola.⁊ in hoc caſu mꝛ ab inteſtato ſuccedere dꝫ vel ex teſtõ:ſic h maritus ſucceſſit:⁊ bona reſtituere detracta falcidia ⁊ q̃rta trebellianica.C.ad trebelł.etiã.(Lõbarda).i.ꝙ ꝯtineꝭ in libro q dicꭍ lõbarda:nã ibi ſpãlia iura ſtatuunꝭ ſup dote.(Liberis)q̃re ꝑ eo cẽſenda ẽ ac ſi nõ habuiſſent.ff.ad trebel.ex offõ.§.ſi q̃s autẽ.(Maritus)inſtitutus heres ab adiecta:alꝭ.n.ſoroꝛ vel filius ſororis in totũ ſucceſſiſſet.C.de fideicõ.ſi in ꝑſona.(Raynutij)intellige ꝙ h tertie.ſ.mřis ⁊ auie adiecte nõ fuerũt ſeꝑate de bonis.R eo viuẽte:nec mortuo de bonis adiecte.nec intelligimus ꝙ donauit vel vendiderit certas res de dictis tertijs:ſꝫ ius qð hẽbat in ipis tertijs vel in bonis ꝓ rõne illaꝝ tertiaꝝ:alꝭ.n.ſi eas ſeꝑatas habuiſſent:oportuiſſet ꝙ nõ ex cã ſubſtitutõis vel fideicõ.ſꝫ vł ex teſtõ vel ab inteſtato ꝓdicta q̃rerẽt in libello.Alij dicũt lꝫ non ſit veriſiłe ꝙ etiã iura q̃ altera habuit in ꝓdictis tertijs petijt.(Vel ſubſtitutionibus).i.fideicõmiſſarie ſubſtitutiõis.ex cã aũt ſubſtitutionis pupillaris vel directe petere non poterat:qꝛ v̈ba iſtius ſubſtitutionis ad fideicõmiſſum trahebanꝭ tñ vt diximus in glo.ſiue.qꝛ ſi eẽt pupillaris euanuerat adueniẽte pubertate adiecte q̃ iã euanuerat cũ filios hũerit.Eſt.n.ſubſtitutio directa qñ nullo medio ſubſtitut⁹ capit hereditatẽ q̃lis ẽ pupillaris vulgaris exẽplaris ⁊ cõpẽdioſa eſt ſubſtitutio [illegible]directa q̃ alio medio hꝫ:vt fideicõmiſſaria(Petiere)⁊ bñ(Annalis)q̃ hodie ſblata ẽ.C.ð vſuca.trãſfor.⁊ ſm l.j.vel loquiꭍ de annali ꝑſcriptõe q̃ cõpetebat iure lõgobar.⁊ ſm h falſum dicebat:ꝙ ſi veꝝ eſſet ꝙ iure lõbardo nupta eſſet obtineret.(Vſucapio)que ꝓdeſt qñ res tradiꭍ in dotẽ eſtimatã ⁊ ſeq̃t mřimoniũ ⁊ de iure ⁊ de facto:q̊ caſu ſi res nõ ſint eius q̃ eas aſſignauit in doteꝫ vſucapiꭍ ꝓ dote.ſi v̈o eſſet eſtimata vſucapiꭍ ꝑ ẽptore.ff.de vſuca.ꝓ dote.l.j.⁊.ij.h aũt cũ eſſent puelle aſſig̃ta in dotẽ:lꝫ eſſet obligata reſtõni potuit in dotẽ dari:nec incipit cã ꝯ alterochã cui reſtõ faciẽda eſt currere ꝑſcriptio niſi ex q̊ tpe cõpetit actio ex teſtõ ⁊ petitio fideicõ.nec curreret niſi triẽnalis ꝑſcriptio.C.ð fideicõ.auc.res.C.ð ꝑſcrip.xxx.an.ſic in rẽ.C.ð an.excep.l.j.§.vl.(Silẽtiũ)ꝙ ſilentiũ ⁊ taciturnitas loco pacti haberetur ſꝫ male dicebat(Bonis illis)ꝓdicte adiecte vel potius.R.q̃ petebanꭍ(Tertia)iſte tertie mřis ⁊ vxoris.R.non iure ciuili ſꝫ lõbardo debenꝭ:q̊ cautũ ẽ ꝙ vxoꝛ ſupuiuẽs marito dꝫ hře tertiã in bonis eius:qꝛ mꝛ ⁊ vxoꝛ.R.ſupuixerũt maritis:ideo has tertias deducũt(Clere)quã tertia clera hũerat in bonis.R.filij:qꝛ ſupuixerat ſuo marito pꝛi.R.(Teſtatoris)R.ſ.(Quarta)h iure ciuili deduciꭍ.ff.de vul.⁊ pupil.ſb.l.coheredi.§.cũ filie.(Pupilloꝝ)filiorũ petri mariti adiecte.(Raynutij)pꝛis alterochẽ ⁊ adiecte.(Cogitaſſe)ꝙ etiã ſi cogitaſſet nõ tñ mariti aut vxori ꝑiudicaſſet niſi aliud eſſet de ꝯſuetudine vel de iure lõbardo.ꝑ.marito adiecte.(Conſuetudinem)no.iudicem appellatiõis ſequi ꝯſuetudinem

ptinet:vt no.s̃.de ꝯsue.c.j.forte erat ꝯsuetudo q̃ d̃ mobilibus vł ꝯsilibus nõ fiebat deductio.(Vt legitima.) dicũt qdã h etiã iure lõbardo ꝯtineri q̃ vxor supuiuẽs p nullũ ꝯctũ põt alienare tertiam sibi a marito obueniẽtẽ qn tertiã vel debitũ bonoꝝ sbsidiuꝫ ibi habeãt ex marito descẽdẽtes vel alienatiões iste sit are:vel in fraudẽ facte erãt:vel donatio facta erat inofficiosa:ꝛ ꝯctus venditõis nõ erat verus:sꝫ sb silatõe venditõis intellexit facere donationẽ.C.de inoffi.do.l.j.ij.ꝛ.iij.(In vtraqꝫ).i.in tertia mr̃is ꝛ auie.C.de inoffi.testa.l.j.ꝛ.l.filiã.(Litis)añ litẽ ꝯtesta.liberi primi gradus nõ cõputãt fructus in q̃rtã ptẽ trebellianicã etiã si pr̃ rogauerit.C.ad trebel.iubemus. secus in nepotib⁹ meis ꝛ alijs q cõputãt in fructus ex volũtate defuncti pceptos:puta q̃ rogauit post tp̃s hereditatẽ restituere.isti tñ si pcipiãt vltra q̃rtã non restituunᷓ.si vo ex negligẽtia heredis pcipiat fructus bona fide nõ cõputat in q̃rtã nisi post morã:tũc.n.cõputat ꝛ restituit qd̃ hꝫ sup q̃rtã.ff.ad trebel.etiã fideicõ.ꝛ.l.mulier.§.si heres.ꝛ.l.ita tñ §.heres ex asse.ꝛ post li.ꝯtesta.ẽ in culpa.ꝛ in mora:iteꝝ posset dici q̃ etiã liberi pmi gd̃us cõputãt post li.ꝯtesta.in q̃rtã.ar.C.de rei vẽ.cetũ.Alij etiã dicũt ꝛ forte nõ bñ q̃ fructus aliaꝝ ptiũ non q̃rte cõputãt in q̃rtã:ꝛ sic nõ est ꝯ̃riũ.C.ad trebel.iubemus.a.p.(Istud).s.a.p.p̃dicto ꝛ filijs eius nõ ẽ in integra nec dꝫ esse cũ.p.mortuus esset:vt in hac decr.exp̃sse dr̃. si tñ vis sustinere lr̃aꝫ hic dic q̃ etiã cũ.p.dũ viuebat fuit li.ꝯtesta.facta.(Eius)q̃rte.(In legitima).m.d̃ plano ꝯcessit ꝛ q̃rtã trebellianã ꝛ debitũ bonoꝝ sbsidiũ simul ab eodẽ.p.deducẽda. Jo. dixit q̃ nõ integre ãbe deducunᷓ:sꝫ qd̃ in vna deest supplet p aliã.ꝛ sic intelligũt hãc dec. vr̃ tñ q̃ opi.pma p hãc decr.ꝛ seq.raynaldus ꝯfirmaᷓ(Leũit) cardinalis q iudicauit de appellatõe.ꝛ no.q̃ sequiᷓ ꝯsuetudinẽ ptiũ:vt no.s̃.d̃ ꝯsue.c.j.no.etiã iudicẽ ap.nõ solũ pnũciare sniaꝫ iustã vel iniustã:sꝫ etiã ad cle.ar.ꝯ̃.C.de ap.eos.in pr̃. Itẽ nõ iudicẽ supplere de facto q̃ qdã ꝯcedũt.ar.ff.de pe.her.l.vl. nos tñ hoc nõ ꝯcedimus.ꝛ h põt dici suppletio iuris.

Ua nobis.ꝛ alia. in his legatis cessat falci.C.d̃ epis.nulli.ꝛ si q̃s ad declinãdas.(Locoꝝ)vñ dixerũt origine defuncti.vel si h ẽ incertum p ep̃os locoꝝ vbi sunt mortui ingreᷓ.C.de sanc.epi.nulli.(Interdici)in auc̃.de ec.ti.§.si q̃s.(Cõpellas)põt etiã ep̃s ea dispẽsare si certus executor deputatus nõ ẽ:vel etiã si deputatus ẽ ꝛ nõ ipleat volũtatẽ testatoris ip̃emet iplere põt.ꝛ si legatũ erat executori aliq̃d id amittit.C.de san.epi.nulli.in auc̃.de ec.ti.§.si q̃s añ.cũ duobus.§.seq.ꝛc̃.

Rainaldus.ab ipso. pepone.(Restitueret)hic sbstitutio disiunctim facta fuit.s.h mõ:vt tali patruo suo restituat medietatẽ hereditatis:ꝛ alij patruo aliã medietatẽ:si.n.ꝯiuncti facta esset talis sbstitutio:raynaldus nõ potuisset instituisse heredes filios patrui cũ ad solũ ꝯuictũ.s.patruũ supueniẽtẽ debuit hereditas deuenire.C.d̃ cadu.tol.l.j.§.si aũt aliq.põt tñ dici q̃ in nulla pte decr. approbaᷓ institutio filiorũ nisi forte in tertia ꝛ q̃rta:ꝛ q̃ ipi absoluunᷓ nõ ẽ pp̃ter ius q̃ hereditatẽ hr̃ent:sꝫ q̃ nõ possidebãt.(Eis)patruis(Quibusdã) h pepo q̃dã p̃dia cõiter filio suo.R.ꝛ patruis ipius.R.reliq̃rat sup q̃bus cõpromissum de q̃ h agiᷓ factũ fuit:vel als̃ dicebant se ius h̃re in illis.(Ex forma)q̃ erat vt vno absente vel mortuo duo pcederẽt:als̃.n.vno absente vel mortuo alij pcedere nõ potuissent.ff.de arbi.itẽ vnus.§.vl.sꝫ si pñtes essent oẽs:sꝫ vnus nollet ꝯcordare cũ alijs siue in vnã sniaꝫ siue etiam q̃ snia ferreᷓ tũc eo ꝯ̃dicẽte alij possent ferre sniaꝫ.ff.d̃ re iudi.duo ex.ꝛ si dicat se nõ instructũ de cã idẽ.ff.de re iudic.si vni. idẽ etiã dicimus si postq̃ꝫ dixisset opinionẽ suã ꝛ intellexisset alioꝝ opinionẽ ꝯ̃riã recederet.nã tũc credimus q̃ etiã eo absente possent alij pcedere.ar.q̃ tũc cessat rõ legis.s.q̃ posset alios in suã opinionẽ trahere:vt i.l.p̃alleg.itẽ si vnus.§.fi.sꝫ si nõ intellexisset opinionẽ alioꝝ ꝛ recederet etiã sine cã:vel etiã maliciose volẽs cãꝫ terminare:tũc pcedere nõ pñt pñtes.ar.p̃dictaꝝ.l.itẽ:ꝛ duo.q̃uis dicãt q̃dã q̃ ex quo ꝯuenerũt ad sniaꝫ ferẽdã q̃ etiã vno recedẽte alij pñt sniare q̃ veꝝ ẽ oẽs adesse ad sniaꝫ ferẽdã.i.ad diẽ snie ferẽde.(Trãsserẽde)diuise.n.fuerũt inter.R.ꝛ patruos res de q̃bus q̃stio erat.(Predictas)in cõpromisso vł in alia pte snie arbitroꝝ.(Legitie) ff.ad trebel.ex facto.§.si q̃s.ꝛ.l.heredibus.C.d̃ insti.ꝛ sb.gñalit.in fi.ff.d̃ leg.ij.cũ pr̃.§.volo.(Predictis)de q̃bus fuit cõpromissũ (Vni)forte alius mortuus erat:vł alius ꝯsenserat ꝛ ratã hẽbat institutionẽ factã de vno solo:vñ solus alius iure accrescẽdi totũ fideicõmissum h̃re dꝫ.C.d̃ cadu.tol.§.si aũt.ꝛ.§.his itaqꝫ.C.de fideicõ.in p̃sona.ff.d̃ leg.ij.cũ filiofa.in fi.ff.ad trebel.apud.§.vl.C.d̃ ꝯdi.ꝛ de.l.si q̃s leg.§.j. Itẽ alia rõne nõ ẽ curadũ q̃ nõ facit mẽtionẽ de alijs patruis:q̃ nõ p̃sequiᷓ h decr.materiã nisi legati tertie ꝛ q̃rte in quo non potuit grauari raynaldus qn illud dimitteret vni ex patruis vel filijs eius tñ vel penitus extneis:vt h diciᷓ.fuit aũt h legatũ debitũ iure nature ꝛ q̃rta trebellianica in bonis pr̃nis.(Heredes)vnus patruus ꝛ filij.(Possent)h ṽba generalia iustificãt sniaꝫ sequentẽ in q̃ ꝯdẽnaᷓ patruus nõ solũ ad tertiã ꝛ q̃rtã legati.s.medietatis tertie ꝛ q̃rte relicte auunculis:sꝫ etiã tertiã ꝛ q̃rtã totius hereditatis:puta ꝛ alie medietatis tertie ꝛ q̃rte relicte patruis. sole.n.tertie ꝛ q̃rte erat hereditas quam possit p̃hibito dimittere:als̃.n.sibi nõ sic generaliter locutus esset dꝫ sufficere q̃ vel penã soluat.s.tertiã vel q̃rtã in alijs rebus a legato vel legatũ.ff.de pac.rescriptũ.§.si pacto.potius.n.res legata.i.tertiã ꝛ q̃rtã reꝝ legataꝝ auũculis puenit ad auũculos pp̃ter penã appositã q̃ꝫ pp̃ter legatũ pmũ. secus aũt si dixisset si nõ dederit rẽ legatã det duplũ vel aliã rẽ:tũc.n.oporteret eũ esse altero ꝯtentũ.vel dic q̃ ideo tertiã ꝛ q̃rtã daᷓ patruis etiã filij in oĩbus rebus q̃ fuerũt.p.auũculis.R.q̃ p̃dicte tertie ꝛ q̃rta alio iure cẽsenᷓ.s.q̃ restõni nõ sbiacẽt q̃ꝫ alie res q̃ restitutõi sbiacẽt.hec vltĩa solo nõ valet:q̃ tertia ꝛ q̃rta debite nõ potuere grauari.vel dic q̃ lex q̃ p̃hibet petere vtrũqꝫ.s.rẽ pmissam ꝛ penã bñ dicit:q̃ loquiᷓ qñ agit p̃sonaliᷓ:qñ nec res ẽ mea:nec pena:lꝫ promissor sit obligatus ad alteꝝ.sꝫ h legatũ.R.q̃ ad medietatẽ tertie ꝛ q̃rte in q̃bus grauari nõ potuit recta via trãsijt ad legatarios.s.ad auũculos:ꝛ stati post mortẽ facti sunt dñi.ff.d̃ fur.a ticio h so.reprobaᷓ.ff.de ex.doli.apud.§.labeo.p̃or soł.melior ẽ.(Ad ipos)auũculos.(Pro determinatis).i.portõibus q̃bus auũculi erãt instituti heredes.(Deuenirẽt).i.ex cã fideicõ.restituerẽt ipe patruus ꝛ filij heredes instituti qd̃ ex fine apparet nisi eius falcidiã soluat.vel is ẽ sensus.i.legamus auũculis nr̃is oĩa alia q̃ de bonis nr̃is ad nos puẽtura erãt.nã ṽbũ deuenirẽt inuit q̃ recta via ad auũculos puẽtuꝝ sit q̃ ẽ pp̃riũ legati nõ fideicõ.ꝛ h placet magis.ff.de fur.a ticio.(Questionẽ)ex testõ:cõpetũt etiã p legatis rei vẽ.ꝛ hypothe.insti.de leg.§.j.ꝛ q̃ dicimus cõpetere rei vẽdicatõeꝫ veꝝ ẽ in sp̃ali legato:gñalis.n.fideicõ.nõ hꝫ rei vẽ.sꝫ hꝫ ex testõ ex cã fideicõ.s̃.e.raynutius.nec dñiũ añq̃ꝫ re vel ṽbo fiat sibi restõ.ff.ad treb.facta.ar.ꝯ̃.C.cõ.de fideicõ.l.vl.q̃ qdã dicũt.Tu aũt rñde q̃ illa loquiᷓ facta restõne saltẽ ṽbo:vel sp̃ale in rebus alienatis vt añ restitutã hereditatẽ deᷓ in fideicõ.rei ven.vtilis.q̃ aũt añ restõnẽ nõ trãseat dñiũ in gñalẽ fideicõ.pꝫ:q̃ interi tenet alienatio ab eo facta:lꝫ sibi iputet in q̃rtã.ff.ad trebel.marcellus.§.res.ꝛ.l.si heres insti.§.si heres. Cõtra heredẽ aũt rogatũ nõ cõpetit petitio hereditatis:q̃ nõ possidet p herede:q̃ vere ẽ heres nisi forte post resti.ṽbo facta aliq̃ possideret:q̃ illa possidet p herede.(Pro rata).i.p medietate q̃ sibi legata erat.(Restitui)miꝝ ẽ q̃ petit penã añq̃ꝫ debeaᷓ.Rñ.imo cõmissa ẽ pena.q̃ꝫcito.n.adiuit hereditatẽ trãsiuit dñiũ rei legate ad legatariũ.ff.d̃ fur.a ticio.vñ heres ꝯ̃ legatũ facere vr̃ ex q̃ illud nõ p̃stat vñ de gr̃a legatarius petat legatũ volẽs ꝯtẽtus esse illo cũ possit petere penã.vel dic q̃ lꝫ pena sit cõmissa:tñ q̃ dies nõ erat p̃fix⁹ infra quẽ restitueret põt purgari mora.vł dic penã nõ cõmissaꝫ ꝛ tñ in iudicijs talẽ libellũ admitti pp̃ter lites dirimẽdas.ar.C loca.ꝯductores.ar.ꝯ̃.ff.de iudi.nõ queãd.sꝫ dic nõ esse iudiciũ in pẽdẽti:ex q̃ ex his q̃ agenᷓ snia certa ferri põt:sicut h.nã si p̃stiterint in ꝯ̃dictõe heres iuste ꝯdẽnaᷓ ad penã:secus aũt si iudiciuꝫ pẽderet exteri⁹:puta q̃ debereᷓ sb ꝯditõe.ꝛ sic põt loq̃.l.nõ quẽadmodũ.ff.de ṽ.sig.cedere.(Poterãt)dꝫ.n.iputari patruo ꝛ filijs heredibus institutis:ꝛ in certũ casum restõne vel legati solo ne grauatis si nõ petierũt ꝛ recupauerũt oĩa bona q̃ fuerũt.R.testatoris ex q̃ hereditatẽ adierũt.(Legato)medietatẽ bonoꝝ de q̃bus fuit cõpromissum q̃ ipis auũculis legata fuerũt a.R.(Absoluẽs)mittẽs arbitrio ꝛ male ex testõ peponis q.R.grauauerat restõne haꝝ reꝝ vñ eas alijs legare nõ poterat vt eis videbatur:sꝫ nõ erat veꝝ in debita iure nature ꝛ q̃rta trebell.q̃uis hãc restõnẽ nõ videaᷓ cogitasse iudex qñ postea mãdauit patruo q̃ alia oĩa bona restitueret in q̃bus p pene adiectõeꝫ.R.patruũ nõ potuit grauare.(Contestata).no.litem ꝯtestari in causa appellationis:lꝫ non sit necesse.(Quoniam)interpositio est vsqꝫ ibi pronũciauit.(Jure).s̃.e.raynutius.(Grauari)quo ad istas:g̃ ad tertiã ꝛ quartã nõ fuit volũtati peponis mittendũ:cũ in his nõ potuerit filium grauare.(Trebellianica)ꝛ sunt deducende iste tertia ꝛ quarta de toto:ita q̃ de.xij.vntijs ꝯtingerent filium.vij.vntie:tres.s.in vna parte:ꝛ q̃tuor in alia.ꝛ hoc ideo:q̃ simul debẽtur ex eodem testõ.secus aũt si ex diuersis causis debereᷓ:vt in tertijs matris ꝛ vxoris.s̃.e.raynutius. tunc.n.p qualibet deductione fiat vnus as.(In rebus.)lꝫ.n.de vniuersitate deducende sint iste tertie ꝛ quarta quousq̃ꝫ tñ hoc per iudicem fit in singulis rebus pro indiuiso hꝫ eas.(Expresserit.)te legando videtur legasse partem quã in eam hꝫ.ff.de leg.j.si domus.p̃sumiᷓ enim

ꝙ si totū voluit legare si esset suū: multo fortius partē etiā si hoc
nō dixit nec cogitauit.(Pronūciauit)cardinalis(Arbitrio)⁊ sic
ecōtra etiā nō fuit arbitrio mittendū.(Teneret.)pactū.n.nō pōt
facere ꝙ alienatio facta nō teneat: vł ꝙ dominiū nō trāseat in ac-
cipientē. vel ꝙ sine retraditōe redeat ad alienantē vel quemuis
aliū.arg.C.de pact.traditōibus.ff.de pact.traditio.ff.de pact.in
traditionibus.ff.de iure pa.si libertus.§.plane.sȝ agere pōt: vel
ad interesse vel ad penā: vel si qs trāstulisset in aliū dominiū cū
hac adiectōe ne in aliū alienaret: ipi trāsferēti dominiū contra re
cipientē cōpetit ꝯditio ob cāȝ: nō aūt alijs etiā quoꝝ interest.C.
de ꝯdi.ca.da.ea lege.C.de rebus alie.l.vl.h̄ fallit in seruo aliena-
to ne manumittat̄.s.qꝛ nō tenet manumissio.C.si māci.ita fu.al̄.
ea.⁊ etiā hoc ea rōne: qꝛ libertas exq̄ cōpetit reuocari nō pōt: se-
cus aūt in dominio.insti.qbus ex cau.ma.nō po.§.semel.vbi aūt
lex inhibet alienatōeȝ si ꝯ̄ factū sit nō tenet: nec trāsfert̄ dominiū
ff.⁊.C.de fun.do.ꝑ totū.xij.q.ij.sine exceptōe.⁊.x.q.ij.hoc ius.in
auc̄.de nō ali.in emphi.§.sanctissimas.in auc̄.vt li.ma.j.rñ. Idē
⁊ vbi testatoꝛ ꝓhibet ⁊ apparet ꝑsona cuius gr̄a ꝓhibita ē: al̄s
secus.arg.ff.de leg.j.filius.§.diui.ff.de lega.iij.pact.§.filia.⁊.§.
fundus.⁊.§.qndecim. Et est rō diuersitatis: qꝛ in testamento so
la volūtas testatoris transfert dominiū in legatariū sine traditi-
one.ff.quēad.ser.amit.si partē.§.si ꝑ fundū.sic ⁊ sine traditōne
pōt amittere dominiū ⁊ ad aliū transire aliter in pacto cū per il-
lud nō possit transire dominiū ita nec transfert̄. Idē dicimus in
sniā arbitroꝝ ⁊ etiā alioꝝ iudicū: qꝛ per eoꝝ snias nō impeditur
translatio dominij: vt hic.in bñficijs aūt eccl'iasticis ⁊ etiā in alijs
spūalibus ꝯtrariū dici pōt.s.qꝛ si aliqs ꝓhibeat̄ aliq̄ ꝯferre non
tenet collatio a ꝓhibito facta: qꝛ suspēsus est a collatōe saltē illi⁹
bñficij.s̄.de ꝯsue.cū dilectus. Idē etiam dico si p̄latus ꝓhiberet̄
alienare etiā in casibus ꝯcessis a iure: quia nō teneret alienatio.j.
de accu.c.fi.s̄.de ordi.cog.veritatis.in fi. Iteȝ rō diuersitatis sa-
tis apparet ex p̄dictis: quia bñficia sine traditōe ex sola electione
⁊ ꝯfirmatōe acqrunt̄.s̄.d elec.trāsmissa.⁊ etiā dominia sine tra-
ditione eccl'ijs acqrunt̄.C.de sa.sanc.ec.vt inter.dominia rerum
eccl'iaꝝ nō sunt apud p̄latos sicut apud alios: ⁊ ideo ꝑ eos q dant
administratiōes ꝓhiberi pñt.(Super hoc).i.legato medietatis
bonoꝝ de qbus fuit compromissum.(Pro medietate)aliā auteȝ
medietatē non possidebāt adhuc filij patrui: sed forte vacās ia-
cebat.(Predicta).s.ea de qbus cōpromissum fuit.(Medietatis)
qꝛ tñ medietatē auūculis legauerat(Legati facti)auūculis de re-
bus de qbus fuit cōpromissum.(Residuo).i.in alijs ptibus eius-
dem legati p̄ter medietatē tertie ⁊ q̄rte. Contra vident̄.s.ꝙ.R.
debuisset sibi computasse quartā ⁊ tertiā sibi debitas in omibus
rebus.p.h̄ omnia q̄ legauit auūculis.ff.ad trebell̄.marcellus.§.
res.⁊.l.si heres.§.si heres.sȝ dic tu alienata computari in quar-
tā si fideicōmissarius velit: sȝ hic volebat nec alienata erat.(Ar-
ticulo)libelli(Filij)isti filij heredes erāt raynutij: saltē ⁊ tertia ⁊
quarta deducēdis de bonis.R.⁊ ideo ꝓ portōe hereditatis tenē
tur patruis.R.fideicōmissarijs restituere totā hereditatem ⁊ nō
auūculis: vel nisi tertiā ⁊ quartā in qbus hi filij grauari non po-
tuerūt per testamentū.p.hereditas enī.R.intelligit̄ deducto fi-
deicōmisso de quo rogauerat pepo ꝑmus testatoꝛ. h̄ glo. bona
est si patrui erāt ꝯiunctim substituti: sed si disiuncti erāt sḃstituti
etiā in parte patrui defuncti bñ potuerūt institui filij alterius pa
trui: vt no.in ꝑn.illius glo.h̄ substitutio.(De petitis.)nec se tāq̄
possessores obtulerūt liti in rei ven.quia tūc secus.ff.de rei vēdi.
his qui.⁊ cū non possiderēt non potuerūt ꝯueniri rei ven. Item
nō potuerunt ꝯdēnari ad restitutionē eoꝝ que non possidebant
(Possidere)nisi h̄ causa iuuasset filios bñ puniti essent in restitu
tione omniū bonoꝝ que habebāt ex testamēto.R.cum circa eos
teneret omnis pene adiectio: raynaldus.n.nihil eis restituere te
nebat̄.(Bonis).i.in omibus alijs bonis q̄ fuerūt peponis.(Eis-
dem).i.raynaldi in qbus.s.institutus erat patruus: vel melius
pepo.(In qbus).s.tertia ⁊ quarta omniū bonoꝝ peponis.(Te-
nebat)cū nō potuerit in eis grauari a patre: ⁊ ideo potuit vbi vo-
luit legare ⁊ penā adijcere.(Prorata)medietate.s.tertie ⁊ q̄rte
in oībus bonis peponis.(Cōfirmauit)⁊ bñ: qꝛ in illis tertia ⁊ q̄r
ta in qbus ray.non potuit grauari bñ potuit ray. grauare here-
des suos: sȝ in alijs q̄ ibi erāt p̄ter tertiā ⁊ q̄rtā nō poterat graua
re.R.suū patruū cū subiaceret restitutioni: sȝ filios patrui bñ po-
tuit ī eis grauare: vñ nō absoluit eos: qꝛ nō posset adijcere penā
legato vel hereditati: sȝ qꝛ nō possidebāt.(Filijs)non mireris si
absoluent̄ hi filij.nā h̄ absolutio eoꝝ iusta ē si nō possidēt: qꝛ qui
nō possidet ꝯdēnari nō pōt: nisi ꝓpter suā maliciā nō possideret
⁊ eodē mō si possidebāt iusta ē snia ꝯ̄ hos filios sicut ꝯ̄ patrē. h̄
vltimū nō est veꝝ.(Ei)patruo instituto heredi.(In restōne).i.ꝑ-
statione.(Legate).i.tertie vel q̄rte tā reꝝ adiudicataꝝ auūculis

vñ fuit cōpromissum q̄ȝ in alijs: cū oīa habebāt auunculi rōne le-
gati: ⁊ tāq̄ȝ legatū petēda sunt oīa: nō tāq̄ȝ hereditas iussa resti-
tui: ⁊ ideo bñ dicit falcidiā locū hr̄e q̄ locū hȝ qñ hereditas lega
tis exhaurit̄ ⁊ nō trebel.ꝙ locū hr̄et si q̄si hereditas restitueret̄.
nec obest si dicit̄ ꝙ fideicōmissaria hereditas dici dȝ: qꝛ vniuer-
sa q̄ sunt in hereditate auūculis restituunt̄: qꝛ hoc ē: qꝛ succedit lo
co prioris legati: ⁊ qꝛ hereditas dari nō dȝ sḃ pena ꝙ non credi-
mus.nec mireris: qꝛ id qd̄ debet̄ ex pene adiectōe legatū dicitur
habes.n.sil̄e.ff.ad.l.fal.cū pꝛ.§.vl.insti.de leg.§.pe.⁊ vl. vel dic
ꝙ loquit̄ tm̄ de legato reꝝ de qbus cōpromissum ē.nec obstat qd̄
dicit̄ ꝙ plus hȝ in illis rebus q̄ȝ q̄rtā cū habeat etiā medietatē: si
cut apparet ex ꝑn.decr.potes.n.rñdere ꝙ ex alijs legatis.R.ex-
hausit dictas tertiā ⁊ q̄rtā.vel dic nihil hȝ ex illis tertia ⁊ q̄rta cū
illas restituerit ꝓpter adiectionē pene: vñ dignū fuit ꝙ de primo
legato extraheret falcidiā. Tu dic melius ꝙ hereditas.R.q̄ erat
solūmō tertia ⁊ q̄rta erat exhausta duobus legatis ꝙ in ea inter
remāfat. Primū legatū fuit qñ legauit auūculis medietatē reꝝ
de qbus erat cōpromissum.i.tertiā ⁊ q̄rtā sibi debitas in eis. Se-
cundū fuit legatū pene qd̄ eodē iure cēseri dȝ vt alia legata: insti.
de leg.§.fi.ff.ad.l.fal.cū pꝛ.§.fi.q̄dā tñ arg.eiusdē.l.dicūt ꝙ nun-
quā de legato pene dȝ detrahere falcidiā.nā ibi dicit ꝙ q̄ pene cā
accreuit in.l.fal.nō incidit.sȝ expone sic p̄dicta v̄ba.l.ꝙ pene cā
accreuit sup.ꝑ ꝯdēnationē iudicis q̄ ꝯdēnauit heredē legatario
in q̄ȝtū in litē iurauit.⁊ tūc de eo ꝙ vltra valorē rei legat iurauit
ꝓpter spālē affectionē nō detrahet heres falcidiā: qꝛ nō ē legatū
imo ꝯdēnatio: sȝ secus si testatoꝛ penā sibi imponit nisi soluat le-
gatū.nā tūc si heres legatū pene soluit cū in veritate legatū sit ⁊
sicut alia legata cēseri debeāt bñ detrahet fal.⁊ sic hēs h̄ ꝙ q̄ȝuis
heres añ annū ꝯueniat̄ sup legatis ꝑstādis ⁊ ꝯdēnet̄: tñ nō pri-
uat̄ fal.dummō infra annū satisfaciat q̄ est pena a lege interposi
ta.C.de fideicō.auc̄.amplius.penā aūt a testatore impositam in
currit si litē ꝯtestet̄.ff.rē ra.ha.amplius.⁊ h̄ sil̄r.s̄.e.raynutius.
quo ad legatū pene ꝙ integre soluit patruis.s.tertiā ⁊ q̄rtā in q
bus tenebat.n.restō p̄ter fal.quā detraxit bñficio.l.vt no.in glo.
q̄ incipit: bñ.(Sed infra) mix ē quō hic fert̄ snia sub ꝯditōe ⁊ si-
ne certa q̄ȝtitate.ꝯ̄ illud qd̄ ē.ij.q.vj.biduū.C.de sen.q̄ si.cer.q̄ȝ-
ti.ꝑ totū.Rñ.ꝙ hic patruus petijt hāc detractōeȝ falcidie.⁊ ideo
etiā si hoc nō diceret̄ in hac snia: tñ sꝑ posset deducere falc.qꝛ qñ
adiudicat legata sꝑ dāda intelligit̄ ꝙ vel in totū vel ꝓ rata detra
hat fal.sȝ si de falcidia detrahēda patruus egisset: tūc si h̄ bñficiū
falcidie nō solueret̄ vlterius petere nō potuisset.ff.d nego.gest.si
aūt.sȝ si soluat petere pōt vt h̄.⁊ forte posset dici h̄ ꝙ exq̊ snia la-
ta ē statim oportet hūc patruū in integꝝ.s.tertiā ⁊ q̄rtā restitue-
re: sȝ post ꝯdi.ex.l.fal.petet falcidiā cū sit saluatū. Si aūt sibi sal-
uatū nō esset si ꝑ errorē facti soluisset ageret ꝯditōne indebiti: se-
cus si ꝑ errorē iuris.C.ad.l.falc.error. Alij aūt dicūt ꝙ cū de hac
fal.nō sit actū ea retinebit patruus: ⁊ reliqs tres ptes cum de eis
ꝯstet restituet sine vlteriori lite.⁊ sic apparet ꝙ non est snia sine
certa q̄ȝtitate cū ad minus tres ptes tertie ⁊ q̄rte p̄dictaꝝ statim
ꝑueniāt ad auūculos: ⁊ sup quarta de eis detrahēda remāeat lis
qꝛ eā dȝ hr̄e patruus si infra tp̄s legis.s.annū obtulit tres partes
tertie ⁊ q̄rte: alioqn nihil detraheret de integris tertia ⁊ quarta.
(Legitimū)infra annū a iussu iudicis cōputādo.s̄.e.nos qdē.C.
de fideicō.auc̄.amplius.(Inuētariū)ꝙ ipm exonerat a ꝑstatiōe
legatoꝝ ⁊ fideicōmissoꝝ ⁊ alioꝝ debitoꝝ vltra vires patrimonij
C.de iu.deli.sancimus.⁊ ius tribuit ꝙ de legatis ⁊ fideicō.detra
hat falcidiā si facit inuētariū ⁊ nō aliter.in auc̄.de here.⁊ falc.§.
si v̄o ne fe.col.j.in debitis secus: vt in ea.l.qꝛ de eis nunq̄ȝ detra-
het fal.(Contra voluntatē testatoris)bñ dicit ꝯ̄ voluntatē testa-
toris: qꝛ nō credit̄ testatorē voluisse ꝙ aliq̄ ps de his tertia ⁊ q̄r-
ta ꝑuenerit ad patruū: ⁊ erat veꝝ olim ꝙ ꝯ̄ voluntatē testatoris
detrahebat̄ falcidia.C.ad.l.fal.sine.⁊.l.pe.⁊.ff.e.ti.ꝙ de bonis.
§.vl.sȝ hodie nō inducit̄ ꝯ̄ voluntatē testatoris exp̄ssam: si testa-
toꝛ certus de q̄ȝtitate sui pꝛimonij ꝓhibeat.in auc̄.de her.⁊ fal.§.
si v̄o exp̄ssim.sȝ ꝯ̄ tacitā bñ inducit̄ falcidia: vt in.l.p̄alleg.no.ꝙ
heres rogatus dare aliqd̄ legatū de suo: lȝ nō det vt testatoꝛ p̄ce-
pit: cū tñ postea dat detrahit falcidiā de oībus legatis vt h̄: qd̄ in
telleximus veꝝ vbi rogatus ē restituere oīa bona hereditaria ni
si legatū sibi iniunctū: vel de suo ꝓpo vel de bonis testatoris sol-
uerit: vt h̄. Et est rō: qꝛ ipemet testatoꝛ penā suā adiecit h̄ q non
pōt eū priuare falcidia.vñ non ē necesse recurrere ad penā legis:
sȝ si testatoꝛ nō apposuisset penā: tūc locū hr̄et pena legis vel ca-
nonis.s.ꝙ tota hereditate priuaret̄.s̄.e.nos.⁊.c.si heredes.C.d
leg.auc̄.h̄ amplius. vel dic ꝙ nūq̄ȝ fuit in mora añ annū iste pa-
truus: qꝛ nūq̄ȝ ab eo petite fuerūt tertia ⁊ q̄rta p̄dicte exp̄ssim ⁊
determinate: sȝ fuit tantū petitū vel legatū reꝝ q̄ venerāt in com
promisso vel oīa alia bona: sic̄ apparet ex lr̄a decr.

Joannes. suis ꝓpriis creditorib⁹.) no. nõ esse dubiũ executorẽ ad pias causas posse agere ꝯ heredes. C. de sanctis. epis. nulli. ⁊ nullus sit heres tñ ipse cui cõmissum est ꝙ oĩa que hꝫ dispẽset in pias causas: põt totã hereditatẽ vẽdicare nec detrahet falcidiã. C. de sac. sanc. eccle. si qs ad. s̃. e. tua. ⁊ hic. si aũt ad alios vsus testator vellet expẽdi si nullũ cõmodũ ad executorẽ ptinere dꝫ: puta quia ministrũ tñ ꝯstituit tũc nõ poterit agere. ff. ad tre. luti⁹. §. meuia. si vero aliqđ cõmodũ puta falci. ad eũ voluit ptinere tũc aget. ff. de leg. ij. si qs titio. x. sed hec decre. videt̃ ꝯ dicere q: hic afr mandat expẽdi q̃ꝫ in pias cãs. s. in solutiõe debitoꝝ: sed rñdere potes ꝙ totã hereditatẽ iusserat expẽdi in pios vsus: sed hereditas intelligit̃ detracto ere alie. C. de bonis q̃ liberis. l. vlt. ad hoc autẽ vt licite possit dare bona q̃ inuenit in hẽditate oportet euꝫ primo soluere debita. (Susceptũ) insti. man. §. mandatũ: quia alicui creditori satisfecerũt vel aliud pijs locis dederunt.

O. E his. pro eis. scꝫ emẽdis vel reparandis. (Ad ꝑpetuũ). s. ꝙ oĩ anno solẽniter fiat festiuitas alicui⁹ sci: vel ꝙ in aliqua ecclia cõstituat̃ ꝑbenda vel altare vel pulpitũ vl aliud huius. (Parrochialis.) q: aliqñ ꝓchialis ecclia portionem aliquã habet. j. de sepul. c. j. ꝑ totũ. (Joannes frãgipanis) in certa q̃ꝫtitate. h nõ est censenda vt heres postq̃ꝫ testator instituit aliũ heredẽ vel simpliciter ꝓ quota parte. C. de here. insti. quotiens. si aut aliũ nõ instituisset valet institutio facta de certa re ⁊ rem illã habebit prelegatã. ff. de here. insti. l. j. §. si ex fundo. ⁊ l. si ita qs heres. ⁊ l. ex facto. ff. ad tre. l. j. §. is q̃. ⁊ ĩ hoc bene valet institutio vt nõ valeat impugnare testm̃: sed aget tñ ad supplementũ. in aut. vt cũ de ap. co. §. illud quoqꝫ. ⁊. §. ceterũ. ⁊. C. de ĩoffi. test. l. oĩmodo. nec habebit iste sic institut⁹ in re certa tñ loco legatarij. ĩmo si nullus alius fact⁹ est heres in totũ succedet vt dictum est. Item videt̃ ꝙ si alij repudiẽt hereditatẽ ꝙ ip̃e habebit hereditatẽ sicut si ab initio nullũ instituisset. secus aũt si nõ dixisset eam in tali re institutio sed si dixisset tñ lego sibi talẽ rem quia tũc loco legatarij nec ob. aut. de tri. ⁊ semi. §. h nos. q: correcta est ꝑ aliã. sed ꝯ: si hec puella nõ est instituta nec heres data: ergo nec ei substituere põt pupillarit̃. insti. de pu. sub. §. non solũ. ⁊ de vul. sub. sed si pl̃es. §. si sub cõdi. So. lꝫ hec puella non fuerit instituta heres in ꝑmo gradu: fuit tñ instituta in scđo. s. post mortẽ filij. ⁊ ideo bñ põt ei pupillariter substituere. (Executorib⁹) de executoribus huiusmoĩ no. s̃. e. ioãnes. ⁊. c. cũ tibi. (Et ꝑfate) filie lꝫ securius fecerit iste q̃ petijt vtriusqꝫ hereditatẽ ⁊ q etiã adiecit de bonis filij ꝑmortui: quia in veritate due sunt hereditates: institu. de vulg. sub. §. igit̃. ff. đ vul. sub. l. p̃ris ⁊ filij. ⁊. l. q duos. tñ sufficisset si solius filie hereditatẽ petijsset. ar. s̃. c. raynutius. (Querit̃ primo.) hic vult dicere ꝙ ⁊ in primo gradu substitutiõis qñ filius visus est mori filie mr̃i tanq̃ꝫ ab intestato succedens ipsi filio de fideicõ. filie restituẽdo dꝫ detrahere debitã nature ad quariã tre. in eadẽ etiã deductionẽ dicit faciendã de substitutiõe secũdi gradus. s. qñ paupes sibi instituit heredes ꝓpter mortẽ filie: qm̃ ille allegatiões hui⁹ dñe nõ vident̃ multũ mouẽ papã. (Fecisse sibi) ⁊ ꝑ hoc videbat̃ ꝙ priora testamẽta fierẽt recta: vel ꝙ hereditates filioꝝ nõ ꝑuenirẽt ad paupes: sed ꝑma hereditas tñ ⁊ quarta trebellianica. l. q̃ est. ff. ad. l. fal. l. j. §. inimici. h. d. sed corrigit̃ ꝑ l. C. de epi. ⁊ cleri. si qs ad. ⁊ ꝑ aut̃. de eccl̃. ti. §. si aũt heres. nec recipit illũ prauũ intellectũ q innuit̃. ĩmo hec est v̓itas ꝙ de hereditatibus ⁊ de legatis ad pias cãs relictis nulla falcidia nec etiam debita iure nature detrahit̃ sicut ex sequẽ. apparet. ⁊ est ar. ꝑdi. l. ⁊ auc̃. nam ⁊ in ambiguis questionib⁹ religionũ stricta rõ omittitur: ⁊ summa est rõ q̃ ꝓ religione facit. ff. de re. ⁊ sump. fu. l. sunt ꝑsone mõ. xix. q. vlt. si qua mulier exheredato. xvij. q. ii. q̃cunqꝫ ꝑ parte: ẜm has allegatiões sentẽtiauit papa moreret̃: hec v̓ba heres esto semꝑ sonãt in directã substitutionẽ: vñ siue dicat testator si institut⁹ nõ erit talis sit heres: siue dicat: ⁊ si talis decesserit in pupillari etate talis sit heres semꝑ sonat in vulgarẽ ⁊ pupillarẽ substitutionẽ. qñ autẽ sunt directe hanc autẽ substitutionẽ nunq̃ꝫ põt facere puberi si institut⁹ nõ fuerit talis esto heres: insti. de pupil. sub. §. fi. ff. de vulg. ⁊ pu. l. verbis. nisi esset miles. ff. de vulg. ⁊ pu. l. centurio. ⁊ nunq̃ꝫ ꝑ se posita ꝑdicta verba trahũt ad indirectaꝫ. s. fideicõmissariã. insti. de pup. sub. §. fi. sed si adijciat̃ hoc verbũ rogo institutũ vt talẽ faciat heredẽ: talis bene trahit̃ ad fideicõ. q: ille de quo rogat⁹ est petet hereditatẽ ex cã fideicõ. ff. ad trebell̃. ex facto. in prin. Idẽ videt̃ si dicat testator instituo mihi talem heredẽ ⁊ ẜm heredẽ mihi instituo aliuꝫ. C. de impu. ⁊ ali. sub. l. ꝑcibus. q̃ꝫuis posset dici ꝙ ibi nõ instituit ẜm heredẽ ꝑ ꝑdicta verba: sed ꝑ exꝑssa talia. s. instituo talẽ mihi heredẽ: ⁊ si non fuerit heres talem substituo: ꝑ verba autẽ rogo vel mando vel ꝯsilia nũq̃ꝫ fit substitutio directa sꝫ indirecta vel fideicõ. ff. đ vul. sub. cũ heredi. §. cũ filie. circa mediũ. h aũt v̓bũ substituo pariter trahit̃ ad directã ⁊ fideicõ. qđ ex eo apꝑet q: cõis distinctio ẽ: sbstitutio alia directa: alia indirecta. satis tñ vꝫ ꝙ ꝑus ponit̃ ꝓ indirecta: lꝫ ad fideicõ. trahat̃. ff. ad trebel. sceuola. hoꝝ aũt sonet indirectã ꝑꝫ exꝑsse. ff. de vul. sub. coheredi. §. cũ filie. Itẽ ꝙ trahat̃ ad fideicõ. patet ꝑ eundẽ. §. circa mediũ. ⁊. C. de insti. ⁊ sub. l. generaliter. Idem aũt vꝫ posse h dici de v̓bo h posito moriatur ꝙ nõ memini in aliq̃ lege me legisse. s. ꝙ possit trahi ad vtrãqꝫ substitutõeꝫ: lꝫ prius ad directã. (Intentio) q̃ sꝑ seruãda est. C. de sa. sanc. ec. l. j. C. qñ dec. opus nõ est. l. ꝑdiũ. C. de iof. te. l. si p̃. insti. de pu. sub. §. nõ aũt. in auc̃. de he. ⁊ fal. §. cui. ⁊. §. si q̃s. ⁊. §. is igit̃ in auc̃. de nup. §. vnũ itaqꝫ. §. si sine. ⁊. §. si qs ex. ⁊. §. si igitur. ⁊ §. pignori. in auc̃. de iureiur̃. a mori. ꝑ. in prin. in auc̃. qui. modis na. ef. leg. §. si qs autem. (Extraneo) in sorore non põt ita loquendo apparere ꝙ maior pars perueniat ad matrẽ: q: mortuo p̃re mater succedit ab intestato in medietateꝫ restituet mr̃ filie: tñ detractis debita nature ⁊ q̃rta trebellianica: ⁊ sic nõ hẽbit pl⁹ mr̃ q̃ꝫ filia. sed in ex̃neo q̃ nullã partẽ recipit ab intestato: melius apparet ꝙ plus peruenit ad p̃reꝫ q̃ꝫ ad extraneũ (Septẽ) de hac deductione no. s̃. eo. rainaldus. (Si absqꝫ liberis.) de hoc queritur si ꝑ hec v̓ba fiat sbstitutio pupillaris ⁊ directa si fili⁹ meus mortuus fuerit sine liberis moriat̃ sorori: ⁊ an soror sußuiuẽs fere directo ei succedat an mediãte mr̃e: ⁊ nõ vꝫ dubiũ ꝙ directe. ꝯstat enĩ ꝙ si his v̓bis vsus fuisset: si filius meus decesserit sine liberis soror esto heres: ꝙ h directe succederet. ff. de vul. ⁊ pu. sb. cẽturio certe nõ possum videre rõnem q̃re non eodẽ mõ si dicat: moriat̃ vel sbstituo eũ ꝑ talia v̓ba fiat directa sbstitutio: vt h ꝓbat̃ ĩ tex. ⁊ in glo. Sꝫ dices lꝫ ꝑdicta sbstitutio possit ad vtrãqꝫ sbstitutionem trahi: vtilius est ꝙ detrahat̃ ad fideicõ. h q̃ oĩ tẽpe valebit q̃ꝫ ad pupillarẽ directã q̃ nõ valebit nisi pupillari etate. sꝫ rñdeo ꝙ melius est scđaꝫ naturã ꝙ trahat̃ ad directã q̃ꝫ ad indirectam sed h plus vꝫ. s. ꝙ põt trahi ad directã si moriat̃ in pupillari etate: ⁊ ad indirectã si moriat̃ pubes. ⁊ h satis bñ dicere vꝫ. C. de fideicõ. si frater sbstitutus impuberi nõ succedit ei si factus fuerit pubes: etiã si decesserit sine liberis: nisi pupillaris sbstõ ꝯfirmata fuerit v̓bis fideicõ. in aliq̃ pte testamenti: q: tũc frater ex cã fideicõ. succedit. ex qbus colligit̃ ꝙ ꝑ v̓ba fideicõ. adiũcta pupillari sbstitutiõe nõ tollit̃ pupillaris sꝫ ꝯfirmat ⁊ durat. Itẽ idẽ ẽ in sbiectõe facta a milite. s. ꝙ vnicis v̓bis facta substõ trahit̃ ad directã ⁊ indirectã. C. de impu. ⁊ ali. sub. ꝑcibus. q̃re nõ est idẽ in ꝑuato: lꝫ. n. multa ꝑuilegia miles hẽat ex cã sibi ꝯcessa tã in cõfectione testamẽti q̃ꝫ etiã in hẽdis instõne: vt no. ĩ summa. C. de testa. mi. in seruando. tñ vltimam voluntatẽ eius nõ hꝫ priuilegiũ q: oẽs volũtates vltime ptite sunt seruande. nec h dicit certe pari rõne nec interꝑtatõe gaudet priuilegio. ꝑdicta aũt. s. si moriat̃ sine liberis q̃ nõ denotãt certã etatẽ: ĩmo vtranqꝫ etatẽ cõꝑhendere vident̃ ⁊ pupillarẽ substitutõeꝫ ꝯfirmabũt: ⁊ ad fideicom. trahent̃. ⁊ ideo posset dici h substitutio ꝯpendiosa. ar. C. de ipu. ⁊ ali. sub. ꝑcibus. ⁊ forte idẽ dicendũ est si dicat testator: instituo mihi filiũ meũ impuberẽ heredẽ: ⁊ substituo ei talem si nauis venerit ex asia. h plus placent q̃ꝫ no. s̃. e. raynutius. (Jure ciuili) ff. de vul. sub. centurio. quasi per fideicõ. C. de impu. ⁊ ali. substi. ꝑcibus. (Nam cum) h ꝙ h dicit̃ satis habetur exꝑsse. ff. de vulga. sub. l. iam hoc iure. (Etas) quia si ambo vel alter essent impubes non posset trahi ad pupillarem: eq̃dem si alter ⁊ idẽ sicut si alter nõ esset in ptãte ꝯstitutus. ff. de vul. sub. iam h iure. ⁊. l. lutius. C. de ipu. ⁊ ali. sub. hereditateꝫ. ⁊. l. q̃ꝫuis. ⁊ ad fideicõ. ff. ad treb. sceuola. C. de insti. ⁊ substi. sub con. fa. l. generaliter. in substitutione. C. de impu. ⁊ ali. sub. l. ꝑcibus añferre. C. de impu. ⁊ ali. substi. cũ qdam adiunxerit. erat. n. testõ scriptũ si de liberis meis fuerit sola filia sußstes tñ augeo legata eius. Iteꝫ si nec filius nec filia superfuerit: ⁊ tunc silr̃ ad h plus augeo: tñ in testamẽto hoc satis probat̃. ff. de inof. testa. ꝯtra vetera. §. j. vbi dꝫ ꝙ mr̃ nõ põt expugnare testm̃ ꝙ facit ei pater per q̃relã inofficiosi testamẽti: ergo eadẽ rõne apparet ꝙ eã priuare põt debita iure nature vel ꝑs. ff. de vulg. sub. vel insti. de vti. sub. pꝫ. ff. đ bo. pos. ẜm ta. si ita scriptũ. §. j. vel subiectõe. xx. q. v. ꝯstituit.

De successionibus ab intestato. Rubrica.

S. Ed hoc donare. Siue inter viuos siue in vltima volũtate (Sanctificent̃) nisi ꝯsanguineos habeãt q̃ ab intestato succedãt. xij. q. ij. q̃cunqꝫ. j. e. cũ dilectus.

v

Sancto cõsilio. ablatũ. Hoc.c. locale ē nõ de iure ⁊ loquit̄ qñ certũ ē sacerdotes aliqd habuisse ante ordinationē. nam ꝓpter dubiũ diuidēde sunt res ꝓprie a rebus eccl'ie: vt hic dicit̄. si autē distincte essent res ꝓprie a rebus eccl'ie: res ꝓprie heredibꝰ consanguineis alie eccl'ie darent̄. xij.q.ij. qcunqꝫ. si autē dubitet̄ an aliqua habuerit añ ordinationē p̄sumit̄ pro eccl'ia nisi ꝓbet se antea habuisse. xij.q.ij. quicunqꝫ. ff. de rebus dubijs. ciuilibꝰ. alij intelligũt hoc capitulũ tm̄ quando ex seruis fiunt sacerdotes.

Cum dilectus. pro causa. Erat enī cā iter eos: vterqꝫ enī ab altero petebat res q̄ fuerāt archip̄sbyteri. vterqꝫ eniꝫ de eis aliqua possidebat. (Paticipationē). i. vt ꝑticeps esset orationũ. (Asseruit) h̄ assertio q̄ est de p̄terito ⁊ extra iudiciũ nõ est sufficiēs ꝓbatio eiꝰ ꝙ dicebat: si tñ solēniter qs cõfiteret̄ extra iudiciũ si post ꝯuenit̄ nõ est est ad admittēdus ꝯ̄ suam confessionē: nisi ostēderet se in alio casu intellexisse: vt no. s̄. de elec. ꝑ inquisitionē. h̄ autē iõ ꝯfessio eiꝰ nõ est sufficiens ꝓbatio: q2 nõ viuebat q̄ confessionez fecerat: ⁊ iõ nõ poterat dare intellectũ cõfessioni. ar. j. de accu. cum dilectus. sꝫ tñ est ad plenũ p̄sumptio: vñ ei stat̄ vt hic sequit̄: ⁊ non intelligas ꝙ ex his verbis ꝓbaret̄ eũ fuisse oblatũ monasterio cũ rebus suis. sed ꝓbatur ꝙ voluit bona sua ꝑuenire ad monasteriũ ad qd̄ quasi q̄libet verba sufficiũt. ff. d̄ fun. instru. cũ delanionis. §. asinā. ff. de supel. le. l. labeo. (Unde.) exp̄ssius dicit ꝙ dixerat. (Probatiões). s. ꝙ se ⁊ sua obtulit vni testi tm̄ nõ credit̄: vt no. s̄. de ꝓcura. ex insinuatione. sed cũ aliqua ꝓbatione. s. cõfessio bene credit̄: nisi probet̄ freneticus vt sequit̄. (Amminiculātes.) in tm̄ amminiculabant̄ archip̄sbyteri ꝯfessio ꝙ se ⁊ sua dedit monasterio: q2 sic condēnat̄ ep̄s ad restitutionē ac si vere redditus esset. (Compotē.) ⁊ sic ꝓbat̄ negatiua. C. de codicil'. nec codi. ff. de cõdi. insti. quidā. ff. de ꝓba. si filius. (Ultimā). q.d. ⁊ si h̄ verba nõ exp̄ssisset tñ tacite vim tenerēt vltime volũtatis. (Imponat̄.) in eo ꝙ ep̄s erat actor. (Compellat̄) in eo ꝙ ep̄s erat reus. (Ei.) ep̄o ⁊ sic habes ꝙ vacāte eccl'ia subiecta ep̄o: ep̄s eius noīe agit ⁊ sic forte est in quolibet sup̄iore qui ꝓ quolibet collegio sibi subiecto p̄õt agere. C. de epi. ⁊ cle. nulli. ⁊. l. si q̇s ad. s̄. de p̄scrip. ex transmissa. de hoc no. s̄. de resti. spol'. oliꝫ. (Ab intestaio.) nec legitimos agnatos vel cognatos reliquerit. s̄. eo. c. j.

De sepulturis. **Rubrica.**

Nos instituta. Patriarcharũ) q̇ in patrũ sepulchris sepulti sũt. xij.q.ij. §. ioseph. (Sepulturā) general'r dicimꝰ ꝙ q̇libet adultus ⁊ discretꝰ p̄õt eligere sepulturā vbi vult ī vltima volũtate: vt hic ⁊. j. eo. de vxore. ⁊. c. cũ sup: nisi malitiose faciat: ⁊ p̄sumit̄ malitiose facere si dimittat sepulturā parentũ quā p̄cipue tenere dꝫ: vt h̄. j. e. fraternitatē. xxiij.q.ij. placuit. Si aũt sepulturam paternā nõ hꝫ: ī eccl'ia prochiali sepeliri debet. j. e. ī nostra. hāc aute p̄sumptionē tollimꝰ si eligat in cathedrali eccl'ia: vel in religioso monasterio: vel in canonica: vel in loco vbi bñ facit decimas soluēdo. ar. xiij.q.ij. q̄cunqꝫ: vel in eccl'ia quam edificauit. ar. ij.q.ij. bone. vel nisi eligat in loco p̄uilegiato sup sepulturis. j. e. in nr̄a. ⁊ lꝫ hoc p̄sumat̄: tñ si ꝓbat̄ ꝯ̄rium nõ tenebit. j. e. ex ꝑte. ⁊. c. in nr̄a. viatores autē sepelient̄ in ecclesia cathedrali. xvj.q.j. c. j. s̄. de officio archip̄sbyteri: officiũ. xiij.q.ij. vbicũqꝫ. ⁊ clerici in eccl'ijs vbi clerici sunt: ⁊ hec oīa discreto iudici ꝯmittantur. vxor autē cũ marito sepeliri debet. xiij.q.ij. ebrõ: caue tñ tibi q2 nõ oīs eccl'ia hꝫ cimiteriũ: sꝫ ille tm̄ q̄ habet ppl'm: vel ille q̇bus ꝯcessum est ex p̄uilegio: pacta aũt huiuſ. ipediũt electionez q̄ fiũt alteri ꝙ nullũ recipiat ad sepulturā qñqꝫ de certa parrochia qñqꝫ certos hoīes nõ dꝫ recipe: de cõ. di. j. certũ. (Elegit) natꝰ est in bethleē nutritus nazareth sepultꝰ in hierl'm ī sepl'chro ioseph. (Tertiā) vbi hm̄õi cõsuetudo est q̄ in hoc iuri p̄ualet. j. e. certificari. imo idem est ⁊ si nõ sit cõsuetudo dũmodo nõ sit cõtraria ꝯsuetudo.

Relatum. vita. In egritudine tñ de q̄ decedit: al's. ꝯtra. j. e. de his. vel dic ꝙ etiā si esset sanꝰ ⁊ multo tp̄e viueret postea: tñ q2 mori fingit̄ qñ monasteriũ ingredit̄. xix.q.iij. q2 ingrediētibus. ⁊ aut̄. si qua. de oībus autē q̄ tunc ꝓ aīa dat monasterio ad qd̄ transit: partē habebit prochialis eccl'ia. de bonis aũt alijs monasterijs relictis nõ hꝫ portionē prochialis eccl'a nisi de illa egritudīe moriat̄: vel dic vt no. j. e. de his. (Disponē) eccl'ijs. si enī ꝯsanguineis vel amicis vel pauperibꝰ aliqd ꝓ aīa sua relinq̄ret nullā partē habebit eccl'ia: q2 ꝑsonis singl'ariter relinquit̄. j. de ver. sig. ex ꝑte. ⁊ nõ ꝓ eccl'ia: hꝫ enī locũ hec canonica portio tm̄ in relictis eccl'ie vbi sepelit̄ vel ad quē transit vel se cõuertendo vel alio mõ: vt hic ⁊. s̄. c. ꝑxi. j. e. de his. vbi no. ⁊ hoc ideo ne alias eccl'ias sue p̄serat. (Medietatē) cõsuetudine s̄uata. j. e. certificari. ⁊ no. tertiā vel quartā nõ dari ep̄o sꝫ eccl'ie prochia li. ar. s̄. c. ꝑxi. ar. ꝯ̄. s̄. de testamentis: req̇sisti. ⁊. c. si. ⁊. c. officij tui. Rñdimus cõsuetudinē in his seruandā: vel dic ꝙ minores eccl'ie inter se diuidēt: vt hic dicit̄. sed ep̄s postea partē suā ab vtraqꝫ recipiet. s̄. de testa. requisisti. si sunt ambe in sua dioc̄. sꝫ si alterutra sit ī alia dioc̄. vterqꝫ ep̄s tm̄ a sua eccl'ia recipiet suā canonicā portionē: si enī al'r diceret̄ sequeret̄ absurditas: q2 vna eccl'a solueret duas canonicas portiones. Item quartā quaꝫ accipit ep̄s q̄ est quarta ep̄alis nõ accipit ipse ꝓpter sepulturā: q2 ipse nõ debebat eũ sepelire: sed ꝓ iure ep̄ali ⁊ ꝓpter cõionem quā hꝫ cũ ecclesijs suis. s̄. de testa. req̇sisti. monasteria aũt ⁊ alia loca etiā exēpta ab ista canonica portione prochialibus eccl'ijs danda non sunt exēpta. j. e. in nr̄a p̄ñtia. s̄. de testa. req̇sisti. ⁊. c. officij. Itē no. ꝙ lꝫ dixerimus ꝙ hec portio ⁊ petitio expetat prochiali sacerdoti: tñ si ip̄e negligēs sit in petēdo ep̄s petet etiā noīe eccl'ie. ⁊ h̄ generali rõne q2 ꝓ eccl'ijs sibi subiectis p̄õt agere. s̄. de suc. ab intest. c. fi. ⁊ no. s̄. de resti. spol'. cũ olim. item ꝓbo alia rõne p̄mitiuo iure cõstat ꝙ hec oīa q̄ eccl'ijs relinquent̄ ad manꝰ ep̄i venire debēt ⁊ ad eiꝰ voluntatē expēdi. xij.q.ij. uobis vlt. ⁊. c. seq. vñ si ius illud attenderemꝰ primũ: sicut ip̄e solus hoc recipe ⁊ disp̄ēsare dꝫ sic ⁊ pro eis agere: ⁊ hoc verũ est ꝙ ip̄e p̄ncipaliꝰ ⁊ directiꝰ q̄ꝫ alius agit: sed q2 constitutũ est ꝙ q̇libet sacerdos minister ꝓ rebꝰ q̄ special'r ad suā eccl'iaꝫ ꝑtinēt agat. s̄. d̄ iudi. cũ deputati. ⁊ no. s̄. de rescrip. edoceri. iõ q̄libet sacerdos p̄õt agere. ⁊ hac eadem rõne pꝫ ꝙ si ꝓ rex dux vl' magna ꝑsona morit̄ vel sepelit̄ alicubi: ꝙ ep̄s data ꝓ sepultura sua dꝫ accipe ⁊ suā ꝑtem dare eccl'ie vbi sepelit̄: ⁊ de residuo dꝫ ꝑtes facere inter eccl'ias vbi ꝑ circulũ anni ꝑcipiebat ecclesiastica sacr̄a: isti enī magnates nõ morant̄ in vno loco sed circũerũt terrā suā ⁊ hoc optime ꝓbat̄. j. de decimis. qm̄. xij.q.ij. vobis. vlt. ⁊. c. seq̄n. Item no. ꝙ sicut canonicā portionem percipit eccl'ia prochialis de relictis ꝓ sepultura ita credimꝰ ꝙ recipiet canonicā portionē de oblatis ꝓ alijs sacramētis: sicut ꝓ bñdictiōibus nubentiũ ⁊ ꝓ penitētijs ⁊ ꝓ extrema vnctiōe ⁊ alijs huiusmodi. nam cũ eadē sit rõ de oībus idē dꝫ esse ius. rõ hec est: q2 dignus est operariꝰ mercede sua. s̄. e. c. j. xvj.q.j. si qs iam. itē nõ videtur ꝙ de relictis alias ꝓ aīa sua: puta pauperibꝰ vl' alijs ecclesijs vbi nõ sepelit̄ nec alia recipit sacr̄a debeat hr̄e prochialis ecclesia aliquā portionē: nisi forte relinquat̄ eccl'ijs illis vbi sepelit̄ tũc enī cõstat ꝙ quõcũqꝫ eis relinquat̄ ꝙ portionē habebit eccl'ia. s̄. de testa. offi. req̇sisti. ⁊ hic ⁊. j. c. de his. ⁊ est iõ q2 vel eccl'iasticis sacramētis relinq̄re videt̄: vel eis q̄ sunt annexa ad eccl'iastica sacramēta. sꝫ quid si reliquat̄ tēplarijs vel hospital'. nā nec de illis est dubiũ: ꝙ si eis ꝓ sepultura relinquat̄ ꝙ debet prochialis ecclesia hr̄e canonicā portionē. j. e. in p̄ñtia.

Fraternitatem. deposita. No. nullā eccl'iam hr̄e cimiteriũ nisi ex p̄uilegio: vel dic apud illas maxime de q̇bus habes. s̄. e. c. j. (Frequētiꝰ.) ⁊ tñ nõ mesacrificiũ nõ magis ꝓdest ī ea sepult] q̄ꝫ alijs. de con. di. v. nõ mediocriter. sꝫ honor est eccl'e ⁊ etiā forte maiorē honorē consequit̄ aīa sicut de canistro pomoꝝ oblato abbati maiorē honorē ꝯseq̄t̄ abbas sꝫ oēs pariter monachi gaudēt: ⁊ maior honor est esse canonicus cathedralis eccl'ie q̄ꝫ alteriꝰ quāuis equal'r abundent.

De his. Loquit̄ decre. h̄ qñ qs trāsit ad monasteriũ ⁊ ibi sua ꝯfert vt ibi viuat: nõ vt sit ꝓfessus. si. j. de p̄uil'. c. iij. ⁊. c. vt p̄uileg. j. e. ī p̄ñtia: q2 si ibi ꝓfiteret̄ canonicā portionē de oībus q̄ daret illi eccl'ie haberet eccl'ia prochialis: etiā si longo tp̄e posteāq̄ꝫ ingressus est moriat̄: ⁊ sic loquit̄. s̄. e. relatũ q2 tunc fingit̄ mori: dicimus tñ ꝙ p̄õt aliq̇d special'r relinq̄re pro aīa sua: ⁊ de illo tm̄ hꝫ portionē prochialis eccl'ia: ⁊ alia p̄õt relinq̄re eidez monasterio ꝓ substētamēto sue vite. xvj.q.v. de lapsis. ⁊ etiā ꝓ alijs causis: puta si primo recepat s̄uitia a monasterio. naꝫ fraus tm̄ q̄ timet̄ ne velit fraudare eccl'iam parrochialē attenditur. ar. s̄. de testa. officij. req̇sisti. ⁊. c. de his. vel dic al'r vt no. s̄. relatũ. ꝙ multi magis approbāt. (Ecclesijs.) dicũt quidā ꝙ hec eccl'ia parrochialis nõ tm̄ aduersus aliā eccl'iam q̄ hꝫ res defuncti hꝫ condictionē ex hac decr. sed etiā aduersus hēdes defuncti hꝫ actionē ex testamēto ⁊ al's de q̇bus diximꝰ. s̄. de testa. rai. q2 lꝫ tm̄ dixerit: relinquo tali eccl'ie tñ nõie illiꝰ intelligit̄ etiā alia. s. prochialis. vna enī est eccl'ia. xxiiij.q.j. loquit̄. ⁊ maxime quo ad legatũ habendũ ī quo sunt cões: vt hic. imo ꝙ plus est etiā ep̄s agere p̄õt ꝓ parte eũcõ/

tingente eadē rōne: ⁊ q꞉ eṗs est in ecclīa ⁊c̄. vij. q. j. fact⁹. ⁊ eisdē actionib⁹ aget nō tm̄ ꝯ eccl̄iam suā ꝓchialem sed etiā ꝯ aliam cui noīatim legatū est etiā si nō sit sua ecclīa ſʒ alteri⁹ dioc̄. ⁊ etiā ꝯ hēdes: ⁊ legatū ad epm̄ recta via venit. ff. de fur. a ticio nec mireris ꝙ agit cū de epō nō sit facta mētio in testamēto. R. imo tacite de p̄dictis videt̄ esse dictū rōne pall̄. nam ita vnite sūt p̄dicte eccl̄ie. s. ꝓchialis ⁊ alia vbi sepelit̄ ⁊ eṗs quo ad legatū istud ꝙ etiā testator hoc mutare nō pōt. s̄. eo. reqsisti. ar. ad hoc. C. de inoffi. te. si mr̄. nam ibi ali⁹ q̄ʒ q institut⁹ est ꝓ instituto haberet̄. C. de her. insti. quotiēs. Item lʒ dixerim⁹ ꝙ eṗs pōt agere ꝓ parte sua nihilomin⁹ tn̄ poterit agere pro portionib⁹ ecclesiarū suaruʒ vbi ceteri: vt no. s̄. de resti. spol. cū olim. ſʒ dʒ hic in libello exp̄mere ꝙ ꝓ eis petat: sed si ecclīa ꝓchialis agit nō tenet̄ dicere ꝙ ꝓ epō agat: q꞉ ipi ad totū cōpetit actio suo noīe vt hic: ⁊ postea tenet̄ epō rn̄dere de sua pte. s. ꝑ condic. ex dec. s̄. de testa. reqsisti. ſʒ eṗs nō hʒ actionē suo noīe nisi ꝓ suo pte. alij dicūt ꝙ eṗs vl̄ eccl̄a nō hʒ actiones ex testamēto: ſʒ tn̄ cōdic. ex canonib⁹. xij. q. iiij. pōtifices. s̄. de testa. officij. reqsisti. alij dixerūt ꝙ ꝯ heredes nulla cōpetit actio nisi eccl̄ie cui relictū est: eṗs autē ⁊ alij eccl̄ie q in legato ius hn̄t possunt auc̄te iudicis obtinere vt mittat̄ in possessiōe nominū: ⁊ postea aget sicut illa ecclīa cui relictū erat. ff. vt in pos. vel si inutil̄. vel obtinebūt a iudice ꝙ det eis pretoriū pign⁹. C. de p̄to. pi. l. j. ⁊ ij. vel poterūt agere ꝯ debitores sui debitoris. s. illius eccl̄ie q agere dʒ ꝯdictione ex legib⁹. q sunt. C. qn̄ fi. vl̄ priua. l. ij. ⁊ l. seq. plus videt̄ inniti rōnibus ꝙ sola illa ecclīa agere possit d̄ qua fit mētio in testamēto ꝯ heredes testatoris: ⁊ sola ecclīa ꝓchialis pōt agere ꝯ illam in qua sepult⁹ est. eṗs aūt tm̄ ꝯ parrochialem ageret eccl̄iam: sed si ꝓchialis vel illa de qua fit mētio in testamēto nollet agere tūc eṗs vel q̇sqʒ ali⁹ ad queʒ ptinet aliquē cōmodū ex hoc legato dʒ petere ꝙ ille ad quē p̄mo loco ptinet h̄ ⁊ actio cedat sibi actiones. ff. de pact. ꝙ debet̄. ⁊ si ille nollet cedere: vel si nō esset nullus q cedere posset tūc esset recurrenduʒ ad p̄dicta auxilia vel missionis in possessionē: vel ad pretoriū pignus: vel condic. ex illis. ll. C. qn̄ fi. vel priua. nullo eni modo videtur ꝙ alijs nisi eccl̄ie legatarie cōpetat actio ex testamēto: cū de eis nulla ibi mētio sit: nec rei ven. vel hypo. cū ille cōpetant leg. ⁊ dn̄ium nō pōt esse apud duos: nec etiā eis ꝯpetūt ꝯdictiōes ex canonib⁹ illis legib⁹ p̄dictis: cū de eis mentionē nō faciat nisi postq̄ʒ fuerit in defectu cedendi. Illud aūt diximus⁹ bn̄ ꝙ eṗs noīe ecclesiarū suarū pōt agere ad p̄dicta: sicut ꝑ singulis vtilitatib⁹ agere posset: vt no. s̄. de resti. spo. cū olim. sed nō ꝓ sua pte. (Ecclesijs.) ⁊ si in vna ecclīa recepit sacramēta ⁊ alia diuina officia. etiā si in diuersis eccl̄ijs ꝓ diuersis partib⁹ anni officia audiuerit: inter se diuident quartā vel tertiā canonicā. s̄. e. c. j. ⁊ ij. De ecclīa autē vbi habuit ecclesiasticā ⁊ paternā sepulturā nō credimus ꝙ debeat hr̄e aliquā portioneʒ: imo ipsa dʒ alijs pochialibus. s̄. e. c. j. (Exhiberi) q꞉ q̇cqd dedit mōasterio ad qđ trāsiuit intelligit̄ pro aīa dare ex quo in infirmitate ad illud transfert. (In sanitate) vl̄ etiam in infirmitate dummō inde non obierit: q꞉ tunc intelligit̄ dare ꝓ sustentamento vite sue.

Ex parte. restituat. si ꝓbatū fuerit ī p̄iudiciū alteri⁹ eccl̄ie factū ꝭm. l. vbi nō est sepultura eccl̄astica nec rōne sacrorū ē. spāle in h̄ casu: vt nō debeat audiri appellās ne corp⁹ sepeliat̄. C. d̄ sepul. vio. auc̄. itē q ꝯ. in auc̄. vt cū d̄ ap. co. circa p̄n. ſʒ ī h̄ vʒ appellatio: q꞉ ꝓbata v̄itate alij eccl̄e corp⁹ reddit̄: q̄ʒuis forte idē fieret ⁊ si nō appellaret̄. s̄. e. fraternitatē. s̄. d̄ ele. cū int̄ ea. (Exide). i. de his q occasione sepulture obueniunt. j. c. ꝑx.

Cum liberum. violenter. lʒ possit agere possessorio iudicio ꝓ iure sepeliēdi: nō tn̄ credim⁹ ꝙ ꝑ h̄ q̇usqʒ plene ꝯstet corp⁹ defuncti sit restituendū: q꞉ sic etiā postea esset tertio dādū priori eccl̄e q obtineret in ꝓprietate: corp⁹ aūt defuncti nō sic est tractandum. C. de re li. do. ⁊ super fu. nec corpora diui.

De vxore. liberam. xiij. q. ij. vnaq̇qʒ. ꝯ sol. illđ de honestate: h̄ de iure. vel illud loquit̄ qn̄ mulier nō eligit sepulturam. (In quo). vij. q. j. sicut. C. de do. inter vi. ⁊ vx. l. qđ sponse. ⁊ ff. de dona. inter vi. ⁊ vxo. l. si. n. in fi. (Voluerit) vl̄ in sepulchris parentum: vel vbi accipiunt sacra.

Cum sup. statuimus .i. statutuʒ declaram⁹ improprie. n. dicit̄ ꝙ papa vnam ꝯstitutionem faceret de vna ecclīa: imo est priuilegium.

Certificari. apponi. sic icipit cl̄a in puilegio d̄

cernimus autē eccl̄e vestre sepulturā fore liberā salua iusticia ⁊c̄. (Tertiam) s̄. e. c. j. (Mediā) s̄. e. c. ij. (Et vrbano) de hoc nō habes ꝯciliū vrbani ſʒ lucij. s̄. c. ꝑx. (Hieronymus) lxxvj. di. vtinā. (Diuersitatib⁹) ꝓpter hāc diuersitatē. s. q꞉ canonica portio dr̄ nō solū a canonib⁹ statuta ſʒ etiā ꝯsuetudiaria q dr̄ etiā canonica: q꞉ a canonib⁹ est approbata: lʒ nō statuta vt h̄: ⁊. s̄. de testi. reqsisti. vr̄ dicendū ꝙ ille q petit ptē in hm̄ōi relictis dʒ exp̄mere in libello an petat canonicā portiōeʒ statutā in canonib⁹ an ꝯsuetudiariā: q꞉ aliter nō posset re⁹ deliberare. ff. de eden. l. j. nec obstat. j. de reli. do. ꝯstitutus. vbi admissa fuit petitio iure epali: q꞉ ius epale p̄bēde certū est vel a iure tm̄ statutū. s̄. de of. or. ꝯq̄stus. sed canonica portio ē incerta. sed h̄ solo nō pōt stare: q꞉ etiā ius epale incertū ē ꝓpter diuersas ꝯsuetudiēs: vt ꝓbat̄. s̄. de p̄scrip. auditis. vbi ꝓpter ꝯsuetudinē collectio denarij scti petri cōputat̄ in iure epali. Rn̄. ḡ ad h̄ ꝙ qn̄ ab aliq petit̄ ius epale bn̄ certus ē qd ab eo petit̄. s. oē ius epale siue sit illud qđ a iure statutū est: siue al̄s ex priuilegio vel ꝯsuetudie alio mō debeat̄. oīa. n. addita iuri epali accedent ⁊ bn̄ simul ꝯcurrūt ⁊ in petitōe ⁊ in solōne ius epale a iure statutū ⁊ ꝯsuetudiariū: sed sec⁹ est in petitōe canonice ptis: q꞉ ibi certus esse nō pōt ꝙ nūq̄ʒ simul ꝯcurrūt neqʒ in petitiōe neqʒ in solōne canonice ꝓportōis in canonib⁹ statuta cū canonica consuetudiaria. vr̄ tn̄ ꝙ si nesciret q portio soluat̄ in illa terra ꝙ recipiēdus est libellus sine exp̄ssione: q꞉ ꝑ hm̄ōi libellū lʒ posset plus exprimi nō est tn̄ penit⁹ incert⁹ cū certū sit aliquā portōem deberi. ar. ff. de pe. he. q de to. ⁊ no. s̄. de libel. ob. significauit. ff. q̄r leri. l. j. §. q꞉ aūt. sed q̄rit̄ an teneat̄ exprimere in libello: peto canonicā portionē an ꝯsuetudiariā talis fundi certis finib⁹ limitati an sufficit dicere: peto ptē fundi tibi in testō talis relicti. ⁊ vr̄ exp̄ssuʒ ꝙ sic. ff. de rei vē. si in rē. circa fi. ⁊ eodem mō si dicat fundorū. sed qd si dicat: peto talē ptē oium rerū tibi in testō talis relictarū: vel obuenientiū ex bonis ei⁹. ar. ꝙ sit admittenda hm̄ōi petitio: q꞉ admittit̄ petitio gregis ⁊ armēti sine exp̄ssiōe capitū. ff. d̄ rei vē. l. j. §. fi. ⁊ l. se. sed nō facit aliqd ad rem. l. ista: q꞉ ibi ꝯcedit̄ ꝙ vniuersitas realis petat̄. sed h̄ legata nec vniuersitatē rerū ꝯstituūt: vt grex ⁊ armentū: nec iure vt petitio hereditatis: ⁊ iure epali si eni ꝯstitueret aliquā vniuersitatē hr̄et aliqđ nomē a iure ipositū tn̄ nob̄ satis placet rn̄sio eorū. s. ꝙ admittēdus est talis libell⁹: q꞉ satis pōt esse cert⁹ ꝑ exp̄ssionē p̄dictā. ar. p̄dicte. l. si in rem. q dicit ꝙ sufficit dicere peto ꝭuū ꝙ fuit ex tali heredita. postea tn̄ dʒ probare ꝙ illa sibi debeant̄: ⁊ ꝙ reo obuenerit ex bonis tal̄ ⁊ est q̄si exp̄ssum. C. qbus q̄rta ps. l. j. ⁊ se. ⁊. ff. de re iudi. ait p̄. C. d̄ sen. q si. cer. q̄ʒ. l. ij. iudex tn̄ bn̄ faciet si cogerit eū ad maiorē exp̄ssionē vel ad iurādū ꝙ nescit pl⁹ exprimere. arg. ff. de fur. in ac. ⁊ h̄ dico vera ꝙ admittenda est h̄ petitio sic gnālis. s. peto taleʒ ptem omniū bonorū obuenientiū tibi a tali si agat̄ ꝑsonali actōe ꝑ quā bn̄ petunt̄ nō solū corpalia: sed etiā iura incorporalia. C. d̄ her. l. ac. ven. sed si ageret̄ rei ven. nō admitteret̄ hec petitio cū in ea non veniāt nisi incorporalia. ff. de rei ven. in. l. j. in p̄n. ⁊ ꝭm hoc itelligit̄ lex p̄ma. ff. de rei ven. Itē dicūt quidā ꝙ nec noīa sepultorū exp̄mere tenet̄. j. e. in p̄ntia. j. de deci. dudū. s̄. de p̄scri. veniens. videt̄ tn̄ alijs ⁊ forte nō male ꝙ vel nō sit admittēdus talis libellus vl̄ cū magna difficultate ⁊ nō nisi cū iuramēto: ꝙ nō pōt scire noīe sepultorū: vel ꝓpter malitiā ptis aduerse vel ꝓpter aliā cām q tn̄ scire sperat ꝑ dicta testiū. ar. ꝓ his: q꞉ nunq̄ʒ pōt reus bn̄ deliberare nisi sciat noīa sepultorū: ⁊ ꝓpter hoc fit editio actionis vt deliberet reus. ff. de eden. l. j. ſʒ secus est ī reb⁹ q meli⁹ patere possunt ex tenore testamēti vel alteri⁹ instr̄i: vbi ꝯtinet̄ donatio rerū. Item meli⁹ denoīatur res a dn̄o q̄ʒ dn̄s a reb⁹. vn̄ videt̄ ꝙ nūq̄ʒ talis libellus esset admittēdus: peto quartā ptem talis fundi q tibi relict⁹ est a quodaʒ ꝓchiano meo: nec obstat decretal̄ p̄dicta: q꞉ ibi nō fuit petita exp̄ssio. vel dic ꝙ ibi fuerūt exp̄ssa lʒ h̄ nō dicat̄ in decr. vel dic ꝙ ibi agebat̄ vniuersali actione vel gnāli: q꞉ dicebat sibi ius hr̄e decimas vel alia iura a certis hoībus: ⁊ tunc nō cogit̄ exp̄mere: vt no. s̄. de offi. or. cōquerente. sed h̄ loquit̄ qn̄ agit̄ singl̄ari vbi necesse est exp̄mi ⁊ personā agētis ⁊ ꝑsonaʒ rei ⁊ res q petit̄ ⁊ cā ex q petit̄. h̄ aūt nō exprimit̄ res nec certo noīe nec certis finib⁹ nec circūlocutiōib⁹ manifestis ꝙ reus possit deliberare: imo videt̄ ꝙ in hoc casu nō esset admittendū iuramētū actoris q vult iurare ꝙ nō possint scire noīa oium sepultorū: qa nullū p̄iudiciū fit actori si mō nō noīat oēs: q꞉ alia vice poterit petere canonicā portionē relictorū ab alijs: nec obstabit sibi exceptō rei iudi. Illud autē ꝙ dictū est nō ꝑ oīa placet aliqbus ꝙ vniuersalis vl̄ gnālis petitio sit: qn̄ aliqd dicit ius sibi esse hr̄e canonicā portionē relictorū a ꝓchianis suis: vel hn̄di decimas vel iurisdictionē in aliquo castro: imo est singularis q꞉ vna sola res petitur. s. ius decimādi vel iurisdictionē exercēdi vel ꝯsil̄em. vn̄ licet sn̄ia ferat̄ ꝓ actore ꝙ sibi est ius decimādi vel iurisdictionē exer-

cendi in aliquo castro nõ p̄iudicat illis q̄ singulari iure se iuuāt:
puta priuilegio vel p̄scriptione vel quocũq3 alio.nam cã q̄ fuit ꝯ
vniuersitatē ⁊ s̄nia sup eo lata singulis psonis nõ p̄iudicat.xij.q.
ij.§.q manumittit. ſ3 illa petitio satis põt dici gnãlis i qua petit
canonica portio oĩum relictorũ alicui eccl̄ie a sepultis i ea q̄ de iu-
re ad eũ ptinent. Item q2 nõ vna res tm̄ petit sed multe:sicut qñ
petit rõ administratiõis alicui⁹ de sale vl̄ de vino ⁊ hmõi.dic er-
go sic q̄ vbi q̄s agit cõfesso.vel negato.dices mihi est ius hr̄e ca-
nonicã portionē de relictis oĩum sepultorũ in eccl̄ia tua.⁊ iõ peto
declarari p s̄niam te ad hoc teneri ⁊ vt ꝯpellaris mihi restituere
ea q̄ iam pcepisti:q̄ in isto casu nõ cogit a p̄ncipio exp̄mere noĩa
sepultorũ sed in ꝓsecutione cãe ad hoc vt sibi fiat ꝯdemnatio. ⁊
idē est si agit sibi esse ius instituēdi clericos in aliq̄bus eccl̄ijs. ⁊
petat ius suũ declarari ⁊ institutos p eũ remoueri.⁊ idē est si agit
neg.dicēs nõ esse alicui ius sepelire aliquos vel hr̄e canonicã por-
tionē de relictis sepultorũ vel instituēdi aliquos in talib⁹ eccl̄ijs.
⁊ iõ petit i poni perpetuũ silentiũ sup p̄dictis ⁊ reuocari q̄cquid
factũ est.idē ē si agit int̄dicto vñ vi:vel quacũq3 alia actiõe si re⁹
petit exprimē vel noĩa sepultorũ vel canonicorũ institutorũ:vel
res in q̄bus dãna data sunt tpe spoliationis vel fruct⁹ pceptos a
possessore l3 bonũ sit q̄ exprimat:si põt tm̄ nõ est ad hoc cogēdus.
secus autē esset si ageret officio iudicis vel quacũq3 alia actiõe ad
hoc vt haberet canonicã portionē de aliq̄bus spãlib⁹ sepulturis
vel si peteret al̄s institutos i eccl̄ijs remoueri vel fruct⁹ alicui⁹ fũ-
di ⁊ tm̄ nõ peteret fundũ:nec etiã peteret ius suũ in alijs declara-
ri:q2 satis credo q̄ tũc d3 q̄ztũ põt vt p̄dictũ est p̄dicta cogi decla-
rare.⁊ est rõ diuersitatj: q2 in p̄mo casu q̄ soluat canonica portio
aliquorũ etiã sepultoꝝ:⁊ q̄ aliq̄ remoueãt de eccl̄ijs:q̄ dãna aliq̄
soluant spoliatis:⁊ aliq̄ fruct⁹ restituant obtinēt in actio.benefi.
oĩa ista veniũt quasi accessoria l3 peti debeãt expresse: vt no.s̄.de
resti.spol̄.grauis.ſ3 i scdo casu vbi singl̄ari ⁊ spãli actiõe agit ad
p̄dicta exp̄ssuz ea dicere d3.imo q̄ est no.dignũ in p̄mo casu si ali
quis ali⁹ p̄ter psonã rei tãgeret nõ deberet sup illo ferri s̄nia nisi
sup interesse. Vbi grã:actũ est ꝯ aliquē nõ esse sibi ius s̄bstituēdi i
aliq̄bus eccl̄ijs.⁊ iõ petit ei iponi ppetuuz silentiũ ⁊ p eũ institu-
tos remoueri de eccl̄ijs.nã h̄ nõ fert sic s̄nia:imposuim⁹ tali ppe-
tuum silentiũ: ⁊ tales remouem⁹ s̄nialiter a dictis eccl̄ijs:q̄ idu-
bitãter esset iniustũ eis ignorantib⁹ h̄ facere:sed cõdēnabit insti-
tuentē ad interesse ei⁹ q̄ interest actoris eũ nõ fuisse institutũ nisi
posset efficere q̄ instituti libere cedãt.⁊ hoc idē fit vbicũq3 q̄s nõ
põt soluē rem ad quaz tenet.ff.de do. arbitrio.§.j.⁊ no.j.de sen.
excõ.sacro.qual̄r autē estimet hoc interesse no.j.q̄ fi.sint le. cãm
q̄.ſ3 in scdo casu qñ singl̄ari actiõe petit institutos amoueri:actio
hec nõ intētabit ꝯ instituentē sed tm̄ ꝯ institutos.⁊ tũc bñ fert ꝯ
eos s̄nia perpetue amonitionis.

In nostra.receperũt.

Hic vz q̄ sufficit da-
re talē libellũ:ꝯqueror de hospitalarijs q̄ prochianos
meos recipiũt ad sepulturã.etiã si nihil petat:cui videt ꝯ q2 actõ
est ius petēdi in iudicio q̄ sibi debet.insti.de act.in p̄n.so.h̄ i libel
lo continebat petitio.(Ex priuilegijs.)hoc p̄uilegiũ nõ loquit de
pueris.(De cetero.)ꝯ.ff.de vsur.l.j.§.j.So.spãle est in iurib⁹ ⁊ p̄
sentationib⁹ ⁊ seruitutib⁹ q̄ tract⁹ futuri tp̄is ptinet ad iudicez.
imo in his nõ solũ ꝯdēnat imo etiã caueri facit.ff.si s̄ui.ven.hab
actionũ.(Elegerint.)cũ tēplarij ⁊ hospitalarij min⁹ sint religiosi
q̄z monachi p̄sumit mala intētione apud eos elegisse sepulturã.
⁊ idcirco reddet monachis cũ oĩbus bonis suis:vt.s̄.e. fraterni
tatē:nisi eēt ꝓpter priuilegiũ.(Religt.)si q̄s eligit sepulturã apd
eccl̄iam hospital̄.tũc canonicã portionē d3 hr̄e prochialis eccl̄ia
de oĩbus relictis ꝑ aĩa sua:siue relinquat eccl̄ie eoꝝ tm̄ in q̄ sepe-
litur siue relinquat eccl̄ie ⁊ fr̄ibus ibi morantib⁹:siue i genere lo
cutus sit dicēdo:reliquo h̄ tali eccl̄ie ⁊ hospitalarijs.imo idē vz
si dicat tm̄:relinquo h̄ hospitali.ar.h̄.ar.ff.d adimē.leg.a ticia.§.
annua.adhuc plus dicũt quidã:q̄ etiã si dixerit:reliquo h̄ hospi
tali vltramarino:nihilomin⁹ tm̄ canonicã portionē habebit idē
eccl̄ia prochialis:ex quo apud eos eligit sepulturã.oĩa eni q̄ tũc
dat videt dare ꝑ aĩa ⁊ sepultura.ar.s̄.de his. Itez q̄ dicim⁹ qñ
eligit sepulturã.idē dicim⁹ si nõ eligat:ſ3 tm̄ ibi sepeliendus est de
iure:vt q2 reddit se ⁊ sua eis:vel q2 fact⁹ est tēplarius vel hospita
larius:vel sit sepult⁹:q2 ibi erat sepulchrũ parentũ.j.de priuil̄.vt
priuil̄.s̄.e.c.j.nã ⁊ tũc prochialis eccl̄ia portionē canonicã hēbit
de oĩbus relictis illi eccl̄ie apud quã sepelit de iure sine electione
sicut si ibi elegisset.imo plus dicim⁹ q̄ si ibi non sepeliret ꝓpter
aliquã cãm: forte q2 tpe mortis ille locus caperet ab hostib⁹ vel
alia iusta cã:partē suã de oĩbus legatis habebit eccl̄ia:ſ3 si dixisset
relinquo h̄ eccl̄ie in q̄ sepeliar.⁊ h̄ hospital̄.tũc sec⁹:q2 vterq3 ha
bebit partē suã: ⁊ eccl̄ia prochialis hēbit partē canonicã de reli-
ctis eccl̄ie ⁊ nõ de relictis hospital̄.q̄ sunt exēpti:⁊ nos dicim⁹ q̄
de legatj locis exēptis nullã portionē hēbit eccl̄ia prochialis:nisi
ibi eligat sepulturã.ar.ad h̄.s̄.de testa.officij.req̄sisti.s̄.e.de his.
⁊.c.j.nã illa q̄ reliq̄t eccl̄ie tm̄ ꝑ sepultura relinq̄re vz.⁊ iõ ibi por
tionē hēbit eccl̄ia prochialis:ſ3 relicta hospital̄.sepatim nõ vz re
liquisse ꝑ sepultura ſ3 al̄s ꝑ aĩa sua:⁊ idē q̄ dico de hospitali idē
dicim⁹ si eligat sepulturã in alia dioc̄.Si aũt nõ de iure sepelirēt
illũ q̄ reliq̄sset eis aliq̄ de bonis suis:tũc nõ credo q̄ deberet red-
dere totũ vel partē eccl̄ie prochiali de legato:ſ3 deberet reddere
corp⁹.s̄.e.ex pte.⁊ oēs oblatiões q̄ facte essent in sepultura vt h̄.
Si aũt hospitale h3 prochiam vel poti⁹ eccl̄ia hospital̄: tũc nisi
eccl̄ia sit exēpta cũ prochia diuidet legatũ factũ eccl̄ie a legato fa
cto hospitali:⁊ de legato facto eccl̄ie habebit partē suaz ep̄s.s̄.e.
req̄.⁊ nõ de legato facto hospitali q̄ sũt exēpti.ſ3 si eccl̄ia cũ hospi
tali sint exēpta ⁊ nõ ppl̄s:tũc d3 ep̄o dare portionē tãq̄z ep̄o suo:
nec obstat si dicat exēpta est eccl̄ia:ergo nullã cõionez hēbit in ea
ep̄s.ar.s̄.de testa.req̄sisti.Rñ.l3 eccl̄ia sit exēpta tm̄ cõionez h3 cũ
ea ꝓpter ppl̄m quē tenet ab eo.j.de priuil̄.ex ore.aliq̄ dixerunt q̄
ep̄s iure prochiali exiget partē q2 suus prochian⁹ est:⁊ non iure
ep̄ali.ſ3 nõ placet:q2 bñ sepelit in prochia sua g̃ alij nõ debet ius
prochiale.itē q̄ dictũ est q2 si reliq̄t etiã hospitali q̄ eccl̄a prochia
lis hēbit partē:intelligo verũ nisi exp̄sse dixisset:hoc relinq̄ hospi
tali nõ ꝑ sepultura ſ3 ꝑ alia iusta cã:q2 tũc prochialis eccl̄ia i illo
legato nullã haberet portionē nisi parrochian⁹ se trãstulisset ad
eos.s̄.e.de his.vel nisi eccl̄ia ⁊ hospitale essent ita vnita q̄ nulla
sepabilitas posset iter eos fieri:puta q2 sil̄ hospitale cũ eccl̄ia sua
sunt exēpti ⁊ nihil appropriatũ est eccl̄ie nec in spũalibus nec i tē
poralib⁹:tunc eni satis videret q̄ de relicto hospitali prochialis
eccl̄ia haberet portionē suã:etiã si testator dixisset q̄ nõ relinque
bat ituitu eccl̄ie ſ3 hospitali:q2 sic sunt vnita vt diuidi nõ possint.
Sed dices semp est distinctio inter eccl̄iam ⁊ hospitale: q2 prior
clericorũ sacerdos põt absoluere fr̄es.j.de sen.ex.canonica.so.h̄
nõ facit d̄riam inter eccl̄iam ⁊ hospitale:ſ3 iter clericos ⁊ laicos:
vel poti⁹ inter officia hoc eni offm̄ absoluēdi datũ est ex p̄uilegio
priori dom⁹:q̄ poterat hr̄e etiã si nõ esset ibi eccl̄ia sicut ⁊ alij offi
ciales dom⁹ hñt sua spũalia officia.de hac aũt sepabilitate no.j.
de priuil̄.pasto.(Nisi dolo)q2 tũc prochialis eccl̄ia habebit totũ.
(Vniuersa) xx.q.iij.ꝯstituit.ff.si q̄s caut.si duo.s̄.d testa.req̄sisti.
(Nisi p̄cesserit) idest oblatiões factas in sepultura:corp⁹ aũt nõ reddit nisi p̄ces-
sit appl̄o.s̄.e.ex pte.vel nisi p̄cesserit violētia.alij dicũt q̄ semper
reddenduz est corp⁹ si petit.hic autē nõ petebat.s̄.e.fr̄nitatem.
(Restituãt.)cũ nõ fuerint in etate eligendi sepulturã.

Ex parte parentũ.sponte.

Alias secus.xxiij.q.v.placuit.

Sacris.recõsiliati

Etiã post cũ pri⁹ signa pnie appa
ruerint.xxvj.q.vj.is.q:p totũ.(Excõicatorũ) idē de
interdictis a cõione sacrorum.(Non poterunt).ff.de
sol̄.si alieni.ff.ad admi.tu.tutorē q̄.ff.de neg.ge.cũ actũ.xiij.q.ij.
non estimemus.

Abolende certũ.

Sepultura dz pos-
sessio siue terra vbi
aliq̄s sepeliēdus est ⁊ hoc vēdi põt anteq̄z ꝯsecrata
sit p pontificē:sicut vēdunt possessiões ad eccl̄ias edi
ficãdas.ar.xij.q.ij.aurũ.⁊ dz sepultura aliquod vas lapideũ vel
ligneũ ꝑ aliquo sepeliēdo factũ:⁊ hoc sil̄r vēdi põt nisi sit factuz
sacrũ p pontificē:vel ad hoc spãliter deputatũ.j.de reli.do.ad h̄.
l3 eni in aliquo loco sit sepult⁹ aliq̄s sine põtifice nõ credim⁹ locũ
sacrũ s̄m canones l3 secus s̄m leges.ff.de relig.l.ij.si aũt loca p̄di
cta sint sacra vl̄ ad hoc deputata p ep̄m vēdere nõ l3:vt h̄.⁊.xiij.
q.ij.q̄sta.⁊.c.postq̄z.dz etiã sepultura ius inferēdi in sepulchruz:
nec h̄ etiã vēdere possunt clerici:q2 ad hoc ex offõ tenet.xiij.q.ij.
p̄cipiendũ.j.q.j.dictũ.j.de si.cũ satis. Item no.q̄ cimiteriũ vl̄ se-
pulture ordinarie debēt esse circa eccl̄iam.xvij.q.iiij.sicut anti.ſ3
⁊ põt esse remotũ sicut est in francia ꝓpter fetorē:tm̄ nõ credim⁹
q̄ alicui loco etiã religioso:vt hospital̄.vl̄ tēplarijs possit accedē
sepultura nisi habeat eccl̄iaz:q2 cũ cimiteriũ debeat esse ꝯsecratũ:
vt p̄allegato.c.sic loco nõ ꝯsecrato accedere nõ põt.item i vno ci-
miterio multe eccl̄ie possunt hr̄e ius sepeliēdi suos prochianos.

Parrochiano.

(heredes).ar.ꝯ.C.ne ex
delic.defun.l.iij.so.h̄ nõ
agit ꝯ hēdes ex delicto defũcti:ſ3 sacerdos nõ dz ab
soluere excõicatũ nisi ei q̄ ē publica psona de satisfaciē
do sufficiētē p̄stiterit cautionē.s̄.de ap.qua frõte.§.sane.⁊ ex illa
stipulatiõe agēt oēs quoꝝ interest.ff.rem.pub.sa.fo.nõ q̄ritur.⁊
plus dicim⁹:q2 si omittat cautio vel stipl̄o:tm̄ intelligit apposita.

⁊ exigiṫ acsi inꝑposita eē̄t.ff.ꝺ̓ adop.his v̄bis.tm̄ cū nullū ius dei eis ex stipulatiōe agē̄ nisi interposita nō videmꝰ q̄uō agē̄ possint: sꝫ cogē̄di sunt officio iudicis vt satiſfaciāt.⁊ hoc innuiṫ hic. Jtē̄ rō̄ videṫ ꝙ ex quo penituit nec alr̄ penitē̄ potuit nisi faceret satisfieri videṫ heredibꝰ iniunxisse vt satiſfacerē̄t ⁊ iō̄ cogendi sunt.

De parochijs ⁊ alienis parochianis. Rubrica.

IUs pochiale.consistit vt in diebꝰ festiuis pochiani missam audiant in suis eccl̄ijs.j.e.vt dn̄icis.de ꝯse.di.j.si qs.⁊ i decimis ꝑsonalibꝰ.xvj.q.j.siqs la.⁊.c.qcūqꝫ.j.ꝺ deci.ad apl̄ice.⁊ in oblatōibꝰ.x.q.j.q2 sa.scoꝝ.hāc. Jtē̄ in penitētijs accipiēdis a sacerdote pochiali.j.de peni.ois. Jtē̄ in sepulturis bn̄dictōibꝰ nubētiū ⁊ alijs sacris ꝯferēdis.s̄.de sepul.c.j.ij.⁊ ꝑ totā.xiij.q.ij.j.de si.suā.⁊ vꝫ qbusdā ⁊ forte nō male ꝙ ad oblatōes cogi possint pochiani:maxie si sacerdos est paup.ar.xxxij.di.archiō.de ꝯse.di.j.ois.xvj.q.j.statuimus.an ad ꝑstandū aliqd ꝓ alijs sacris cogi possint:no.j.de si.ad apl̄icā. Jtē̄ no.ꝙ h̄ dicimꝰ ꝑceptōez decimaꝝ esse de iure pochiali.⁊ idē̄ dicimus de ꝑceptōe canonice portionis quā eccl̄ia pochialis hr̄e dꝫ ab eccl̄ia vbi suus pochianus sepeliṫ.s̄.de sepul.c.j.⁊.ij.⁊ c.de his.sꝫ ⁊ iste eedē̄ portōes dicunṫ esse de iure ep̄ali.s̄.de offi.or.ꝯqrēte.⁊ h̄ est veꝝ ꝙ portio quā ꝑcipit eccl̄ia pochial̄ ab eccl̄a vbi sepeliṫ de iure parochiali ē:sed portio quā ꝑcipit ep̄us a sua eccl̄a ꝓpter cōionē̄ q̄ ē inter eos ē de iure ep̄ali.s̄.de testa.reqsisti.

SJ episcopꝰ ⁊ episcopatꝰ. h̄.c.loquiṫ de dispēsatōe:de iure.n.remouē̄di essent ⁊ ꝑpetuo deponēdi.j.q.vij.c.si q̇s oēꝫ.⁊ loquiṫ in ptibus aphrice vbi ꝑualebāt:⁊ q̄si q̇cq̇d dr̄ ꝓuisio fuit.(Diuidāt.) ep̄s catholicꝰ ⁊ ꝯuersus.(Eas) pochias siue plebes.(Sic).i.i heresi.catholici.n.sine diuisione oēs catholicos ep̄o dimittenṫ. vel meliꝰ credimꝰ sic exponēdū q̄ sic inuente fuerūt.i.vbi ābe.i.q̄ ꝑtē̄ hēbāt ꝓpl̄i adherentē̄ heretico:⁊ ꝑtē̄ adherētē̄ catholico:oia āt loca q̄ adheserūt catholico ep̄o sua tñ erūt ⁊ loca q̄ adheserūt heretico tñ sua erūt:cōia āt.i.vbi sunt heretici ⁊ catholici cōia erūt (Vbi).i.vbi possent fieri due ꝑtes: puta q2 multe sunt pochie q̄ diuidi pn̄t:secꝰ āt si vnꝰ locꝰ tm̄ sit.⁊ h̄ est qꝺ sequiṫ:ꝙ si forte ⁊c̄.(Alia).i.vna ps.(Ad illū).i.hereticū ep̄m.(Vnꝰ) tm̄.⁊ ideo aliꝰ locꝰ in eiꝰ cābiū dare nō pōt cū nō sit:ꝙ āt in vno loco vterqꝫ ptē̄ suā hr̄et nō est ꝯueniens:⁊ esset cā litis inter eos.(Inueniunṫ) puta q2 tria vel q̇nqꝫ sunt loca in q̇bus cōiter esset plebs adherens heretico ⁊ adherēs catholico.

UT dominicis.cō̄tempto de pe.di.vj.placuit.lxxj.di.primatꝰ.ix.q.ij.ꝑ totū. si āt nō ꝯtēneret sed ex iusta cā ad aliā pochiā trāsiret:vel in trāsitu ꝑegrinationis nō expelleret̄.vij.q.j.ep̄i vel ꝑ̄sb̄ri.xcij.di.c.vl.(Abijciāt) forte in hoc casu est licitū cuilibet ꝑ̄lato cuiuslibet eccl̄ie eijcere violē̄ter non solū laicos sed etiā clericos.ar.j.de sen.ex.c.veniēs.sꝫ potius sibi ꝯsulimus ꝙ v̄bis moneat ⁊ non inijciat manus.

NUllus episcopus.iudica re)ex ep̄ali ordine:al̄s.n.esset ꝯ̄:q2 qlibet ordinarius tam ꝑ̄positus q̄ꝫ archiꝺ.iudicare pōt:non tñ ordinare.s̄.de offi.or.c.j.

SUp eo.de finibus. no.ꝙ vbi limites nō sunt distincti ꝑm oēs fere locū hꝫ ꝑ̄scriptio in ꝓuintijs ⁊ in ep̄atibꝰ ⁊ in pochijs ⁊ q̊ ad oia iura.xvj.q.iij.inter mē̄oratos.⁊ c.dilectio.s̄.de ꝑ̄scrip.ad aures. vbi v̄o distincti sunt limites dicūt fere oēs ꝙ nec limes nec ꝙ ānexū est limiti ꝑ̄scribi pōt.xvj.q.iij.lꝫ dilectio.qꝺ āt remotū est q̊ ad oia iura ꝑ̄scribi pōt: lꝫ inṫ alterius limites ꝯtineaṫ.Gōf̄anus tñ ⁊ alanus ⁊ qdā alij dixerunt ꝙ etiā remotū a limite ꝑ̄scribi nō pōt q̊ ad iura mere ep̄alia siue sit deleg.iurisdic.siue dioc̄.sꝫ hoꝝ opi.ꝯuinci vꝫ.j.de reli.do.c.j.s̄ de ꝑ̄scrip.ad aures.⁊.c.auditis.⁊.c.cū ex offi.in q̇bus oibus ondiṫ ꝙ iura ep̄alia ꝑ̄scribunṫ. Quidā tñ dicūt ꝙ iura q̄ ꝑtinē̄t ad ordinē̄ ep̄alē̄:vt ē ꝯsecratio ⁊ ordinatio ⁊ silia:⁊ etiā ꝑtinent ad iurisdictōez nō pōt ꝑ̄scribere vt ī̄fra limites alteriꝰ ep̄i faciat:sed pōt ꝑ̄scribere vt clericos alteriꝰ dioc̄.in sua ordīet ⁊ iudicet. Illꝺ āt certū ē ꝙ q̊ ad ꝓprietatē̄ ⁊ etiā q̊ ad ius pa.ea q̄ sunt in limitibus ⁊ circa limites ꝑ̄scribi pn̄t.xvj.q.iiij.volumꝰ.⁊ qꝺ dictū est de limitibꝰ ꝑ̄scribēdis locū hꝫ in ꝓuincijs.xvj.q.iij.q̇cūqꝫ.C.de fu.li.agros.⁊ in ep̄atibꝰ ⁊ pochijs.xvj.q.iij.inter me.in fi.⁊ i parochijs:vt h̄. Jtē̄ no.ꝙ ꝓprie limes ē lōgitudo siue latitudo spaciū a spacio distinguēs:⁊ ī tali limite nihil esse pōt qm̄ ē linea tm̄ verūtñ nō sic stricte limites ep̄atꝰ accipiunṫ:sꝫ fluīa mōtes ⁊ paludes ī ep̄atibꝰ solē̄t esse limites.⁊ de h̄ limite dicūt qdā ꝙ ē cōis vtriusqꝫ.⁊ qꝺ ī eo fundaṫ cōe erit.alij dicūt ꝙ ē nulliꝰ.alij dicūt ⁊ forte meliꝰ ꝙ talis limes diuisus inter ep̄os intelligiṫ ip̄o iure:lꝫ nūq̄ꝫ actu diuisus fuerit. vn̄ si fluuij limes exiccatꝰ sit ꝑ lōgitudinem vl̄ ꝑ latitudinē̄ diuersis intelligiṫ:⁊ ꝑinde arbitri boni viri actuali signo distingueṫ:⁊ si eccl̄ia sit in medio limitis ī duas ecclesias diuideṫ nisi alr̄ ip̄i ep̄i inter se potuerit ꝯuenire.q̄ꝫdiu aūt nō fiūt due cōis intelligiṫ quo ad ꝓchialia ⁊ ep̄alia iura: sicut arbor in ꝯfinio posita.ff.coi.di.arbor.insti.de reꝝ di.§.insula nec ꝑ̄scribet vnꝰ ꝯ̄ aliū.xvj.q.iij.inter me. Si aūt de illa eccl̄ia nō possint fieri due:supior ordinabit ꝙ alternis ānis vel iudicibꝰ disponant.ff.de vsuf.si rei.§.si fu.⁊.l.quotiēs.vel dic ꝙ illiꝰ soli erit ecclesia ī cuiꝰ ꝑte caput positū est.ff.de aq.re.do.ad cos.§.fi.itē̄ nō pōt ep̄s donare alij q̄ sunt ī limite.xvj.q.iij.lꝫ.(Que finibꝰ).ff.de rei ven.q̄ religiosis.ff.de ꝯ̄hen.emp.in modicis.ꝑ̄ncipal̄r ita ꝙ sunt ꝑtes eiꝰ.ff.de rei ven.q̇ ꝓre.ff.de ꝯ̄hen.emp.in modicis: vl̄ vicina sūt ⁊ si nō sunt ꝑtes eiꝰ.nā rō̄ne vicinitatis possēꝫ cōfundi fines ⁊ relinqtur h̄ arbitrio boni viri.nā q̄dam sūt q̄ potiꝰ ītellectu accipiunṫ.ff.de soluṫ.ratū.(Parrochiarū).i.ep̄atum.nos ītelligimꝰ vt iacet.s.⁊ plebiū vel capellarū.

SIgnificauit. tē̄poralia.) Decimas ꝑsonales oblatiōes ⁊ hmōi.nam decimas ꝑ̄diales exigere pn̄t vt statim sequiṫ.(Partibus).j.ti.pxi.ad apl̄ice.(Persoluunṫ.) sup.illis eccl̄ijs in quaꝝ ꝓchijs possessiōes site sunt:q2 si esset cōsuetudo ꝙ alij eccl̄ie soluerenṫ stabiṫ cōsuetudini.j.e.ad apl̄ice.h̄ aūt cōsuetudine induci nō pōt ꝙ qs alicui nō soluat decimas si sūt ꝑ̄dia laicoꝝ nō religiosoruꝫ.qcq̇d alij dicāt nobis videṫ ꝙ clericis vel potiꝰ eccl̄ijs siue sint diuites siue paupes decime integre eis soluē̄de sūt de oibus q̄ ꝓueniunt de terra siue de aīalibus siue de opatura manuū:⁊ ꝙ diuitie eccl̄iarū nō dn̄t ī̄pedire dationē̄ decimaꝝ.ꝓbaṫ q2 ī nullo casu pōt esse veruꝫ ꝙ ꝓpter diuitias liceat alijs diuitibꝰ sua iura auferre.xiij.q.iiij.c.q̇d dicā.⁊.q.v.itē̄ decime.nō sūt tm̄ clericoꝝ sed paupeꝝ ⁊ fabrice.xij.q.ij.nobis.⁊.c.seq̄n. Jtem decime sunt tributa egentiū aīaꝝ ⁊ ea sibi dn̄s reṡuauit in signū vniuersalis dn̄ij.xvj.q.j.decime.j.e.tua.ꝙ aūt oēs decime ⁊ ꝑsonales ⁊ reales decime sint integre ꝑsoluē̄de ꝓbatur:q2 auctores ve.⁊ no.te.general̄r loquunṫ. Nā Abrahā obtulit decimas melchidech sacerdoti de oibus geñ.xiiij.circa fi.ob2e.vij.circa.ꝑ̇n. Jtem iacob ꝓmisit dn̄o:cūctorū q̄ dederis mihi decimas offerā tibi.⁊ ī Exo.xxij.circa fi.legiṫ. Decimas ⁊ ꝑ̇mitias nō tardab̄ offerre.⁊ ī Leui.xxvij.circa.fi. Oēs decime terre siue de frugibꝰ siue de pomis arborū dn̄i sunt.⁊.j.e.c. Oues ⁊ boues ⁊ capre q̄ sub v̄ga pastoris transeūt q̄cqd decimaꝝ fuerit scificabiṫ dn̄o ⁊ nō eligeṫ neqꝫ bonū neqꝫ maluꝫ:nec altero cō̄mutabis:⁊ numeri.xviij.circa fi. Filij leui dedi oēs decimas isr̄l in possessiōe ꝓ misterio q2 seruiūt mihi in tabernacul̄ federis.⁊.j.nihil aliud possidebūt decimarū oblatiōe ꝯtenti.quas in vsum eoꝝ ⁊ necessaria sepaui:⁊ deutero.xij.c.in ꝑ̇n. Offeretis in tabernacul̄ victimas ⁊ decimas ⁊ ꝑ̇mitias manuū v̄rarum:⁊ eiusdē̄.xiiij.circa mediū. Decimā partē̄ separabis de oibus frugibꝰ tuis q̄ nascunṫ ī terra.item.ij.pal̄.xxxj.circa prin. Primitias obtulerūt ꝑ̇mi frumenti vini ⁊ olei:mellis quoqꝫ ⁊ oiuꝫ q̄ gignit humꝰ decimas obtulerūt.nume.x.circa fi. Ipsi leuite decimas accipiāt ex oibus ciuitatibꝰ operū vestraꝝ. Tob.j. Tobias fideliter offerebat oia primitiua sua ⁊ decimas. Jteꝫ eccl̄iasti.xxxv.circa ꝑ̇n. In exultatiōe scifica decimas tuas. mal̄.iij. Ante me cōfugisti me ī decimis ⁊ ꝑ̇mi.⁊.j.inferēte oēm decimā in horreū meū vt sit cibus in domo mea. Jteꝫ luce.xviij. Do decimas oium q̄ possideo.idē̄ mathei.xxiij. Ve vobis q decimitatis metā ⁊ anetū ⁊ ci.⁊ relinqtis q̄ grauiora sunt:legis misericordiā iudiciū ⁊ fidē̄ ⁊ hoc oportuit facē̄ ⁊ illa nō admittere. Jtem ꝯfundi dn̄t vehemēter isti noui magr̄i ⁊ ꝑ̄dicatores q docent ⁊ ꝑ̄dicant ꝯ̄ no.⁊ ve.te.nunq̄ꝫ enī inueniēt aug.amb.greg. vel aliū sctm̄ vel doctorē̄ aliud sensisse.xvj.q.vij.decimas.⁊ in.c.seq. Sꝫ dicūt aliq:decime date fuerūt clericis ꝓ ꝑte sua ⁊ nō debebant aliā portionē̄ hr̄e nisi decimas.numeri.xviij.circa fi.cū ergo mō̄ multa habeāt nō dn̄t hr̄e decimas. Sed veꝝ est ꝙ in diuisiōe terre ꝓmissionis nō debuerūt hr̄e ꝑtem sicut alie tribꝰ:sed ꝓ ꝑte debuerūt esse ꝯtenti decimis:sed si al̄s offerenṫ eis vel alio iusto titulo darenṫ bñ poterāt possessiōes hr̄e:vt leui.c.fi.vltra mediuꝫ. Jtem decime sūt pars dn̄i:leui.xxvij.circa fi.⁊ dn̄s dedit eas leuitis.numeri.xviij.circa fi.ꝙ aūt de suo dn̄s dedit leuitis nulli lꝫ auferre q̄ꝫtuncūqꝫ sint diuites vl̄ mali.j.e.tua. Jtē̄ mirū est de q̄busdaꝫ q quasi insani ⁊ heretici dicūt ꝙ ꝑsonales decime nō sunt

uandecū exp̄sse habeat contra:numeri.x.circa fi.& deuto.xij.circa prin.item maior ratio est q̄ qs det tributū de eo qd̄ p̄ducit manus sua tanq̄ digitus q̄z de eo qd̄ producit humus.

De decimis. Rubrica.

DEcimam.traditionez.
Arg.p opinionib⁹ magistrorū vobis videt̄ q̄ primitie dāde sunt f̄m cōsuetudinem regiōis & hoc h̄ p̄batur q̄ nunq̄ p̄ceptuz inuenit̄ de certa q̄titate.(Et lx.) imo cū nō inueniat̄ exp̄ssa q̄titas ī optiōe relinquit̄ dātis vt quātūcūq̄z velit det nisi ꝯsuetudo aliud induceret.(Hac.)in ezechiele vel in traditionib⁹ hebreorū.

NOuum genus.a clericis.
Quidā hoc intelligūt verū in oībus clericis & oībus p̄dijs.s.tam ecclie q̄z hēditarijs.ꝫ.xvj.q.j.si qs laic⁹. sed illud intelligit̄ de clericis cōiugatis q̄ nec in p̄sonalib⁹ nec ī p̄dialib⁹ decimis habēt exceptionē.h̄ nō placet.alij dicūt q̄ de dote ecclie nō debēt clerici clericis decimas soluere:& sic loquit̄.c.h̄.de alijs aūt possessionib⁹ in alteri⁹ prochia sitis sec⁹:& sic loquit̄.c. si qs laicus.alij dicūt q̄ de p̄sonalibus decimis loquit̄ principiū hui⁹.c.finis aūt hui⁹.c.de p̄dialibus vl̄ de ꝯiugatis clericis loq̄t̄: q̄r & p̄sonales & p̄diales soluūt.vel dic q̄ ecclia infra limites alterius baptismal̄ ecclie sita nō soluit p̄sonales decimas de laborib⁹ ecclie vel alijs.i.de his q̄ ad eccliam ptinēt vel acquirunt̄ ei. & sic loquit̄ p̄n.dec.s̄z clerici de his q̄ sibi p̄pria acq̄runt b̄n soluēt decimas p̄sonales:vt de aduocatiōe & filibus:& sic loquit̄ finis decre.p̄diales aūt soluūt sicut alij nō p̄uilegiati.j.e.suggestū.&.c. ex pte.&.c.pri.& multis alijs.c. Item plus dicim⁹ q̄ clerici cuiuslibet ecclie & etiā sacerdotes:& q̄ plus est p̄lati sue ecclie a qua p̄cipiunt ecclīastica sacr̄a soluūt etiā decimas p̄sonales:l̄z eni ipi seruiāt ecclie & alijs ministrēt sacr̄a:tn̄ noīe ecclie faciūt & noīe ecclie suscipiūt decimas:& ipi idē a seipis noīe ecclesiarū recipiūt sacr̄a. Quid dices de cistercien̄. & alijs clericis q̄ mercenarios tenēt in alijs prochijs q ibi texēt vestes:& alia manib⁹ suis operant̄:& ex taliū mercenariorū operibus multa lucrant̄ monachi vel clerici. R̄ndimus q̄ mercenarij de mercede sua soluēt decimas:s̄z de eo q̄ puenit ad monasteriū etiā de mercede nihil soluet̄:& si fui monasterij vel monachi ī alia prochia operant̄ cū nihil sibi acq̄rāt nullas decimas p̄sonales p̄sonales soluūt illi ecclie ī cui⁹ prochia operant̄:& vbi audiūt diuina officia. Idez etiā vr̄ in fuis & mercenarijs laicorū si operent̄ ī alia prochia q̄z in qua dn̄s ꝯmorat̄: q̄r ibi mercenari⁹ soluet decimas de mercede sua:fui autē nihil soluēt cū nihil h̄re possint:imo dn̄s soluet ī de decimas ecclie vbi ipse dn̄s p circuluz anni audiuit diuina officia & vbi morat̄ dn̄s. alij tn̄ dicūt cū nāliter etiā in fuo mercedes debeant̄.ar.ff.de ꝯdi. in.nāliter:q̄ ecclia in cui⁹ prochia opabat̄ fuus soluēde sūt decime:& idē forte dr̄ in monacho:s̄z hoc nō placet:cū nō possit q̄rere nisi monasterio:& monasteriū decimas soluē nō tenet̄. & idē dicimus in his q̄ nogociant̄ noīe alioꝝ. Itez nō credim⁹ q̄ l̄z hodie in aliqua ecclia audiuit officia & hodie ibi lucret̄ centuz q̄ ex eis det decimā illi ecclie:sed vbi p totū annū ecclīastica sumit sacr̄a.i. audiuerit diuina officia.xvj.q.j.q̄sti.j.e.ad ap̄lice:& si forte ī pluribus audiret officia & q̄si p equali pte nō esset malū q̄ auc̄te superioris inter eos decime diuiderent̄:q̄r dignū est vt tpalia metat q̄ seminat spūalia.de p̄bendis aūt suis clerici nō dn̄t dare aliquid eccl̄ijs in q̄bus audiūt diuina officia si forte alibi audiūt q̄z in eccl̄ijs vbi h̄nt p̄bendas.& hoc veꝝ si ille ecclie vn̄ h̄nt p̄bēdas nulli debēt soluere decimas:vl̄ si debēt soluē decimauerūt b̄n illa bona vn̄ p̄bendas dederūt.qd̄ sic p̄bo:q̄r p̄bēde date clericis nō sunt clericorū imo p̄prietates est earū ecclesiarū q̄ dāt p̄bendas. vn̄ de eis nō p̄nt testari.s̄.de testa.c.vlt.c.vo.&.c.ad hoc.&.c.relatum. Si aūt ecclie q̄ dant p̄bendas deberēt alijs dare decimas & nō dedissent:tūc clerici qui receperūt p̄bendas debent inde dare decimas.j.e.a nobis.&.c.tua.

EX multiplici. derogare.)no.per p̄uilegium non derogari pacto nec transactioni.

COmmissum. pascuis.) q̄ vendebant̄:& sic p̄cio soluebant̄ vl̄ solui debebāt ecclie prochiali:vel decime debēt solui pascuis.i.de lacte & lana bestiarū q̄ pascebant̄ in illis de pascuis.si.j.e.nūcios.& sic ē ar.q̄ tales decime cēseant̄ p̄diales:q̄r si p̄sonales essent nō prochiali s̄z illi vbi audit officia dari p̄cipiūt̄. primū dictū magis placet:& si dn̄s fundi gratis patiat̄ pascē bestias in fundo suo:tn̄ cū herba deuulsa de terra a bestia vel potius ab eo q̄ bestias pascit trāseat cū onere suo decime.j.e.tua.&.c.pasto.dn̄s bestie decimā estimationē ius toti⁹ herbe dz dare ecclie. ff.de vsuf.si vsufructuari⁹.& idē videt̄ ar.hui⁹.l.& p̄all.rōnis:q̄ si q̄s cōburat vel al̄r destruat segentē maxie naturā vel arbores cedat:q̄ prochialis sacerdos pōt agere ad decimaz estimatiōis. alij aūt ꝯ̄dicunt:de feris aūt auib⁹ & piscib⁹ nō reclusis b̄n dāde sunt decime ecclie vbi p̄cipit sacr̄a & nō baptismali ecclie:quia in nullius parrochia debēt esse.insti.de re.di.§.fere.&.§.seq̄n.

PEruenit.

NUncios. de apibus.)idest de melle apum & cera si.s̄.e.commissum.

CUm homines.

DIlecti filii. cōduxistis.)no.licere clericis cōducere predia si sua eis nō sufficiant.(Cōduxistis.)sed de proprijs tm̄.

SUggestū. opponatis.)cū enormiter ledāt̄ alij monachi q decimas recipe dn̄t nisi soluatis.(Ordinis).i.cistercien̄.(Priuilegiū) circa decimas monachoꝝ.no.q̄ oliz ī p̄mitiua ecclia decimas de laborib⁹ & p̄dijs suis dabāt sicut laici.xvj.q.j.alij generat̄r.x.q.ij.duo.in fi.&.c.p̄cedente.S̄z pascal̄.ij.& greg.& cōcil. magūtin̄.ꝯstituerūt ne religiosi nec alij cōiter viuētes decimas d̄ suis laborib⁹ soluerēt.xvj.q.ij.q̄sti.&.c.decimas.& certo tpe h̄ priuilegiū artatū est circa cistercien̄.tēplarios & hospitalarios hierosolimytanos.alijs v̄o monachis ꝯcessit tn̄ de noualib⁹ q̄ p̄prijs manib⁹ excolūt:& de hortis & nutrimētis aīaliuz.j.e.c.pxi.&.c.ad audientiā.est ḡ sic tenendū q̄ monachi cistercien̄.nō dabūt decimas de possessionib⁹ p̄prijs quas colunt manib⁹ vel sumptib⁹ p̄prijs:nisi pacto vel trāsactiōe sint legati.s̄.e.ex multiplici:& nisi enormiter ledat̄ ecclia:vt h̄.vel nisi soluēdo renūciauerunt p̄uilegio suo.vt.j.de priuil̄.si de terra.monachi aūt alij & canonici de oībus tenent̄ dare decimas:nisi de noualib⁹ p̄prijs manib⁹ cultis & hortis & nutrimētis aīaliuz.j.e.c.pxi.s̄z & eas.s.decimas de noua.& or.& nutri.& aīalium soluēt si prochialis ecclia ledat̄.j.d̄ ver.sig.q̄d p no.§.ij.de alij aūt soluēt:nisi sup decimis sp̄ale p̄uilegiū habeāt:vel nisi p̄scripserint:& hec vera sunt in monasterijs q̄ p̄p̄m nō h̄nt.al̄s secus:q̄r tūc etiā p̄diales & p̄sonales h̄ebunt. vt h̄.&.xvj.q.j.si monach⁹.de possessionib⁹ v̄o post concil̄.habitis indifferēter oēs religiosi decimas soluēt:siue sint cistercien̄.siue tēplarij siue hospitalarij:siue q̄cunq̄z alij sup decimis p̄uilegiati.j.e.nup.olim aūt vel hodie de cōductis & p̄prijs manibus cultis decimas soluēt.s̄.e.dilecti.(Sed nūc.) no.vbi p̄uilegiū ex postfacto ad iniquū grauamē etiā nō iniquū deuenit tēperandū est p superiorem.ff.de reg.iur.nerati⁹.in fi.ff.de vulg.sub.ex facto. xij.q.j.

EX pte predecessoris. tua.

LIcet.

AD audientiaz.vbi ponimus. ff.de consti.prin.b̄nficium.s̄.de solu.cū dilec.

QUoniam. a vobis alioquin.)idest si nō sūt in alicuius parrochia.

PArrochianos. domino).xvj.q.j.reuertimini.(Debituz) p acc̄.cōfesso.ar.ff.si ser.ven.l.ij.ff.si vsuf.pe.l.penl̄.p rei ven.ad fruct⁹.xvj.q.j.reuertimini.moderamine. nec est curandū si p̄mo ecclia nō habeat dn̄iuz.C.de sa.sanc.eccl̄. vt inter di.s̄.de condi.c.ij.ar.ꝯ.ff.de polli.l.ij.§.vlt.vbi dr̄ q̄zdiu decima nō sit semp sepata in possessiōe p̄oris dn̄ij:s̄z ibi loquit̄ de p̄phana decima:hic spūali vel petant̄ ꝯditiōe ex canōne.xvj.q.j. decie.&.c.reuerti.vl̄ offō iudicis.p his etiā intētat̄ iudiciū cōdi.

AD hoc per successionez.
Nō ḡ l̄z ꝯcedere in feudū nec in emphitheosim nec i locatiōe ad longuz tp̄s:nullus eni ꝯ̄ctus sup eis iniri dz p quē fiat vl̄ feudū vel alienatio q̄ fit p p̄dictos ꝯ̄ctus.ff.si ag.vec.l.vlt.ff.de supficie.l.j.ar.s̄.de re.eccl̄.nō alie.nulli.ad firmaz autē ad certū tēpus cōcedi pōt.s̄.de loc.& cōduc.c.ij.

DE terris iudei. Ad decimas q̄ ratiōe prediorū soluuntur tenentur iudei:ad p̄sonales non.

QUamuis disponere. Et male.lxxxix.di.

quoniā.ꝛ.c.iudicatū.xvj.q.vlt.nullus.

Q Um sint hoīes. diuerse.) non tñ aduerse. (Difficile.) nō tñ impossibile: puta si ꝑscripsit. vł dic ꝙ ꝑscribere nō pōt si est possessio vñ decima collr ī limite. §.de proc. c.penul. ꝛ loquit̄ de possessionibꝰ in limite cōstitutis.

P Rohibemꝰ in alios. ꝛ sic.laicꝰ tenens in feudū decimas eas alij infeudare nō pōt: tñ ſm quosdam illi q detinēt in feudū nō tenēt eas cū pctō: vt no. ꝯ.de his q̄ fiūt a ꝑla.sine cō.ca.cū apłica. ꝛ ſm hoc nō loquit̄ h̄ ꝺ decimis infeudatis ſ; de alijs male detētis.

A D apostolice. ꝯsuetudo.) No.ꝯsuetudinē valere in decimis sed inter ecclias tm̄.ꝯ.e.cū sint: ſ; si de cōsuetudine nō constat ꝑdiales dāde sunt baptimali ꝛ ꝑsonales capelle.xvj.q.j. decimas.ꝯ.e.nuncios.

E X parte.

N On est. de venatiōe. Jste sūt ꝑsonales decime q: ministerio ꝛ ꝑsonalis opa ꝓueniūt ea. vñ decime solui debēt vel in terra vel in aere vel ī aqua nutriant̄ ꝛ bñficio ꝛ nutrimēto terre. ꝛ iō he decime dāde sunt vbi ꝑ anni circulū pcipit eccłiastica sacr̄a: ꝛ hec ītelligo ꝟa vbi libere q̄ſq; piscat̄ nullo ꝑcio dato nec pte piscatiōis: q: si ide daret̄ ꝑciū vł ps tūc bñ vi; ꝙ de illo ꝑcio vel pte dāde sint decie.eccłie baptismali: q: nō ex misterio hoīs ſ; ex aq̄ ꝛ terra ꝓueniunt. S; si esset locus publicꝰ vbi l; cuiq; piscari potiꝰ reputo ꝑsonales q̄; ꝑdiales. ꝛ idē dicimꝰ in piscatoꝛe ꝛ venatoꝛe ꝛ alijs hmōi. Jtē vi; ꝙ si aliqs capiat pisces in mari ꝛ ī stagno poꝛtet ꝛ ibi viuāt aliquot diebꝰ ꝙ decimas d; inde hr̄e eccłia in cuiꝰ prochia est stagnū. ꝛ idē vi; si bestie redūdant̄ in reclusoꝛiū cū ibi viuāt bñficio aq̄ vel terre q̄ est in eiꝰ prochia.ar.j.e.cū nō ab hoīe. alijs tñ vi; ꝙ nō sūt dāde decime de ꝑdictis baptismali eccłie: ſ; illi vbi pcepit sacr̄a eccłiastica: q: oīa ꝓueniūt opa ꝛ artificio hoīs. nec ē ꝯ.j.e.cū nō ſ; q: ibi nō ꝓuenit fructꝰ artificio hoīs ſ; ex sola gr̄a dei ꝙ inde apparet q: semē moꝛtificat̄ ꝛ deo ñ hoīe operāte viuificat̄ ꝛ fructū plus affert: ſ; pisces vel aīalia reclusa nō moꝛiunt̄. Jtē si arboꝛes de silua excisa nō valentē librā qs poꝛtet ad poꝛtū vbi valēt mille nō d; soluē nisi decimā eiꝰ ꝙ valebāt in silua vel meliꝰ deductꝭ expēsis q̄s fecit in ducēdo soluet decimā dūmō bona fide fecerit. (Oībus) si alicui donant̄ īmobilia non credimꝰ ꝙ de illis qs debeat dare decimas: cū ī veteri testō vbi ꝑcepit fuerūt decime: leuite nō habebāt partē in possessionē: q: de fructibꝰ tm̄ decimas dari dñs ꝑcepit. ałs aūt mobilia quocūq; titulo ad aliquē ꝓuenerit siue ex dono siue ex legato siue ex institutōe hēdis soluet decimas q̄;uis aliq excipiāt suos hēdes q̄ fingunt̄ dñi etiā pꝛeviuēte: isti. de her.quali. ꝛ diffe.§.sui. alij tñ dicūt foꝛte nō male ꝙ de his que dono dant̄ vel ex successiōe qualicūq; obueniūt nō dñt dari decie: q: nec de humo ꝑducunt̄ nec de opa manuū sūt. ꝛ ſm hoc exponendū est hoc verbū: de oībus bonis.s.q̄ ꝓueniūt ab humo vł a manibꝰ. Jtē si aliqs ꝓ mercede militie sue vel aduocatiōis vel ꝓ aliq̄ ope suo recipiat ex pacto vel sine pacto aliqd castrū vel villā vel aliā possessionē īmobile; nunq̄; de ea tenet̄ dare decimā ꝑdicta rōne.s.de īmobilibꝰ nō sunt dāde decime. alij tñ dicūt ꝙ ī hoc casu ꝛ de immobilibꝰ sunt dande decime.

E X trāsmissa. licite.) Secus si illicite.j.q.j. nō ē pu. Quid dices de meretrice ꝛ histriōe ꝛ alijs in quos transfert̄ dñiu; ꝛ nō ꝯpetit repetitio? dicimꝰ ꝙ tenet̄ soluē q: nō turpiter accipit.ff.de cōdi.ob.tur.cām: idē ꝛ si.§.q̄tiens.ar.ff.de iter. ꝛ reł.relegatoꝝ. §.vlt. ſ; eccłia ī detestationē criminis nō recipiet: ꝛ ne videat̄ tacite appꝛobare. vñ scriptū est: nō accipies mercedē ꝓstribuli: sicut ꝛ nō recipiet oblatiōes notoꝛij diffidentiū.xc.di.oblatiōes. itē oppꝛimentiū paupes vt ibi dr̄. itē raptoꝝ ꝛ vsurarioꝝ.j.de rap.sup ea.j.de vsur.q: itē meretricꝭ: ꝛ ꝓpter q̄dlibet aliud notoꝛiū crimē vel hoꝛrendū.xvij.q.iiij.miroꝛ. secꝰ aūt vbi dñiu; nō est trāslatū vel est translatū ſ; cōpetit repetitio. nā tūc nullo mō nec aliq̄ tpe dāde sunt decime vel elemosyne faciēde: ꝛ sic loquit̄ h̄. ꝛ.j.q.j.nō est pu.xiiij.q.v.c.vlt. a meretrice autē post pniā; crederemꝰ posse exigi decimā: q: iam post pniam despici nō d; ī eo qd fuit.l.di. ferrū de terra. Jn decimis autē ꝑdialibus secus est dicēdu; quia semper soluēde sunt de ꝑdijs decime ꝛ si infinita sit malitia possidentium.ꝯ.e.de terris.

A Nobisꝰ fictū. Puta q: ē colonꝰ poꝛtionariꝰ.s.q̄ certā partē fructuū recipit. si āt esset pēsionariꝰ: puta q: ꝓ.x.colit agꝝ de fructibus cū nō sint sui nō tenet̄ soluē decimā: tñ si possideat vel tm̄ detineat fructꝰ terre pñt sic̄ ꝛ a q̄libet alio detētoꝛe vēdicari: ar.xvj q.j.c.si qs laicꝰ.j.e.pastoꝛał.ff.ꝺ vsufr.hactenꝰ. Jtē dicimꝰ ꝙ l; dñs cū pēsionario ꝯueiat ꝙ pēsionariꝰ oēs decias soluat: tñ pōt dñs ꝯueiri de eo ꝙ recipit nisi pēsionariꝰ soluat: cū de oībꝰ bonis debeāt solui decie.ꝯ.e.nō ē. Jtē credimꝰ ꝙ coloni etiā si ī alia parochia pcipiāt eccłastica sacr̄a: tñ de fructibꝰ q̄s pcipiūt de ꝑdijs q̄s colūt rōne culture nō debēt soluē decias sue eccłe: ſ; illi in cuiꝰ pochia sita sunt ꝑdia: ar.h̄. ꝛ rō ē.ꝯ.e.nō ē. ꝛ dicimꝰ h̄ sic veꝝ siue q̄rtā ptē fructuū recipiāt ꝓ laboꝛe: siue certas mēsuras tm̄: dūmō de fūdo illo recipe debeāt illas mēsuras ꝛ nō aliunde: puta q: si in fundo essent soluent̄ ille mensure. ꝛ si nō essent ibi nō soluerētur ille mensure. ꝛ ide; videtur dicēdum etiā si non de fructibus illoꝛū ꝑdioꝛu;: sed etiā certa pecunie summa deberet solui dūmodo sic esset ꝯuētū ꝙ de fructibꝰ illoꝝ ꝑdioꝝ solueret̄ illa pecunia: ar.ff.ꝺ vsufr.hactenꝰ.ff.ꝺ iudi.fideicō. ſ; secꝰ esset si de fructibꝰ ꝑdij nō deberēt coloni recipe poꝛtōe; suā: ſ; ꝑsona esset tm̄ obligata ad soluēdū mercedē siue merces esset in fructibꝰ vñcunq; pceptis siue ī pecunia: q: tunc de mercede illa soluit decias eccłie sue vbi pcipit diuia sacr̄a.xvj.q.j.ꝯq̄sti. nā ibi loq̄t in casu isto: ꝛ est ar.ad h̄.ff.ꝺ ꝯhē.ēp.l.fi. ꝛ hipm ꝓbo rōnibꝰ. Jn ꝑmo.n.casu cū oēs fructꝰ sint decimādi añq; diuidant̄ sine deductōe expēsaꝝ.j e.tua.ḡ ex q̄ semel sunt deciati vlteriꝰ decimari nō debēt ab his ad q̄s ex debito ꝓueniūt: sic̄ sunt coloni.j.e.pastoꝛał. Jtē in scđo casu ē optia rō: q: ē lucꝝ manuū suaꝝ: ḡ d; hr̄e inde decimas eccłia vbi pcipit sacr̄a. Jtē in ꝑmo casu totꝰ fructꝰ ē de terra: l; in eo hñdo coopet̄ opa hoīs.ꝯ.e.nō ē. iō tm̄ eccłe vbi sunt sita ꝑdia dāde sunt decie. nā ſm pacta q̄ diximꝰ nihil nihil h; dr̄e de mercede nisi terra fructificet. Jn scđo aūt casu totus fructus vel potius lucꝝ ꝛ merces est de opera manuū: q: etiā si fundus esset ex toto sterilis: tñ mercedē suā haberet colonus.

T Ua. ꝛ.j.(extēdēda).j.e.ex pte.ꝯ.so.ibi ꝓuilegiū gñale datū eccłie sup decimis alteriꝰ pochie legitia; recipit interꝑtatōe; ꝛ ſm ꝓpꝛietatē ꝟboꝝ.s. ꙗ ex q̄ ꝯcesse sunt ei decie alicuiꝰ pochie nō solū decie veteres: ſ; etiā de noualibꝰ ꝯcesse vident̄: ſ; tñ nec in h̄ casu credimꝰ ꝓuilegiū largissime: ſ; tm̄ large interꝑtādū ē in q̄;tū ius alioꝝ tāgit.ff. de vul.ſb.ex facto.ꝯ.e.dilecti. ꝛ.c.suggestū. in q̄;tū āt ius ꝯcedētis tāgit largissime iterꝑtādū ē.ꝯ.de do.cū dilec. ſ; l; h̄ sit in ꝓuił.cōcessis eccłijs: tñ secꝰ ē in feudatōibꝰ deciaꝝ ꝯcessis laicis: q: ibi solūmō sunt large interꝑtāda ꝟba: vt intelligant̄ tm̄ de decimis q̄ tpe īfeudatōis erāt: ar.ff.de ꝯhē.ēp.rutił.cū.n.īfeudare sit ꝯctꝰ suffic̄ si fiat ibi larga iterꝑtatio: vt ī ꝑał.c.cū dilecti. ꝛ iō ad futura extēdi nō d;: vt ī ꝑdic.l.rutił. q̄;uis h̄ ꝯcessio deciaꝝ facta laicꝭ spāliter sit odiosa: vt.ꝯ.de his q̄ fi.a ꝑ.si.cō.ca.cū apłica. ꝛ si h̄ ē in ꝯctibꝰ q nō sunt extēdēdi ad futura: multo foꝛtiꝰ iura ex ꝑscꝑtōe q̄sita ad futura nō extēdūt̄. ꝟbi gr̄a: si ꝑscꝑsit āliqd ius decimādi ī tota pochia alicuiꝰ nō tñ vi; ꝑscꝑsisse ī noualibꝰ.j.e.cū ꝯtigat. nā ꝑscriptōes nō tm̄ nō sunt large īterꝑtāde: ſ; sunt restrīgēde: vt ñ intelligat̄ ꝑscriptū nisi illud qd ꝑscriptū pꝛobat̄. nā l; qs pꝛobauerit ꙗ per totā parochiā decimam colligit excepto vno pꝛedio de q̄ nō ꝓbauit nō adiudicabo sibi decimā in illo ꝑdio: ꝛ ad h̄ est ar.j.e.cū ꝯtigat. vñ ē ꙗ qñ aliqs petit decias q̄s ꝑscripsit ex suā parochiā ꙗ d; ꝓbare de singulis fundis per se: q: decia collecta ex vicinis fundis nō ꝓbat in alijs deberi.

T Ua nobis. statutū. .i.redditꝰ vel cēsus. (Aut semine) no. ꙗ qñ aliqs dat terrā alicui colēdā ad tertiū vel q̄rtū vel ad aliū redditū: nūq̄; colonꝰ d; inde deducē semē vł alias expēsas de iure: nisi per spāle pactū aliud fiat.

E X pte tua. laboꝛibꝰ.).i.de terrꝭ laboꝛat. is (ꝑ vos).i.prochias ī q̄bus ius pꝛonatꝰ habetis. (De noualibus).ꝯ.e.tua.contra.so.ibi.

P Astoꝛalis. causis. ēps elieñ. q̄suit si qñ soluunt̄ decime de fructibꝰ vel ꝓuētibꝰ molēdinoꝝ ꝛ piscariaꝝ deducēde sint expēse facte ꝓ eis pcipiēdis: sic̄ deducunt̄ qñ decime soluunt̄ de lucro negociatoꝛis. huic āt q̄stioni rñdit papa ñ ē dr̄ia de molēdinis ꝛ piscarijs: vel agris vel gregibꝰ vł q̄buscunq; alijs mercibꝰ: q: si ipe fuerūt ēpte ꝺ pecunia deci[illegible]ta q̄;tūcūq; postea vēdi ꝯtigerit easdē etiā si post multos ānos ꝛ postq̄; multos collegerit fructꝰ ex eis: tñ oēs expēsas deducet: ſ; qñ soluit decimas de ꝓuētibꝰ vel fructibꝰ molēdinoꝝ vel piscariaꝝ vł agroꝝ vel q̄rūq; aliaꝝ reꝝ siue sint ēpti cā ꝓpꝛij vsus siue ad reuendēdū nō d; inde exhere expēsas: siue fiāt ꝓ fructibꝰ colēdis siue fiāt ꝓ restaurādis rebꝰ vñ fructꝰ ꝓueniūt: siue cedē res ꝓ parte

coꝛruāt siue in totū.aliq tñ dicūt ꝙ qñ danᷓ decie de ꝓuētib⁹ molēdini vel piscarie ꝙ deduci debēt expēse q̄ fiūt ex̄ rē vñ ꝓueniūt fruct⁹ ⁊ deīde soluunᷓ decie.⁊ ītelligūt lr̄az istā vbi dī expensas tñ q̄ fiūt ꝓ fructib⁹ ⁊c̈.loq in tali casu.s.qñ aliqs emit molendinū vel piscariā ⁊ ex eis ꝑcipit fruct⁹:⁊ ꝓ illis fructib⁹ vel ꝓuentib⁹ ꝑcipiēdis fecit expēsas ex̄ rem:puta ꝓ mercenarijs retijs:postea qñ reuēdet molendinū ⁊ piscariā soluit decimā ꝺ lucro nō deducet expēsas istas.sec⁹ aūt esset si circa rem fecisset expēsas:puta ī refectiōe molēdini vel piscarie:qꝛ illas bñ deducet:⁊ h̄ dicit finis decre.hui⁹.h̄ lꝫ eq̄tati ꝯsonent tñ lr̄e ꝯ̄dicere videnᷓ.Nobis vꝫ ꝙ bñ fuit qꝺ in hac dec̄.an sicut de negociatiōe deducunᷓ expēse añ decimas q̄ fiūt ꝓ lucro habēdo.s.q̄ fiūt in mercenarijs in mediatoꝛib⁹ ī pedagijs ⁊ mercib⁹ deducēdis ꝙ in alijs hm̄ōi:siue etiā fiāt circa res in qbus negocianᷓ:vt sunt merces q̄ danᷓ vel textorib⁹ vel sarcinatoꝛib⁹ vel fullonib⁹ vel alijs hm̄ōi:an sic etiā deduci debeāt de molēdinis ⁊ piscarijs:⁊ rn̄dit ꝙ nō:qꝛ nec prime expēse.s.q̄ sunt ex̄ rem.s.molēdini:vt q̄ fiūt in mercenarijs q seruiūt molēdino ⁊ iumētis sint deducēdi:⁊ hoc dicit ibi:expēsas q̄ fiūt ⁊c̈.nec scd̄e etiā expēse q̄ fiūt circa rem.s.molēdini silr̄ sūt deducende.⁊ hoc dicit ibi:nec ꝓ restauratiōe detrimēto ⁊c̈.aliq tñ dicūt ꝙ expēse mercenarioꝝ nō sunt deducēde añ decimas neqꝫ ī negociatiōe neqꝫ in molēdino:ſꝫ h̄ est dr̄ia inter negociatores ⁊ alios:qꝛ negociatores deducūt expēsas factas circa reꝫ:ſꝫ alij nō deducūt expēsas neqꝫ circa rem fc̄as neqꝫ alias:nisi qñ res venduntur.Sꝫ q̄ritur circa ꝑmos q mouit papā vel q̄ rō est ꝙ deducanᷓ h̄ expēse siue ex̄ rē siue circa rē de negociatiōe ⁊ nō de alijs. Rñ.rō est.s̄.e.nō ē.⁊.c.tua.⁊.j.e.cū nō.vbi dī ꝙ dn̄s oīum reꝝ.s.oꝛbis ⁊ terre ⁊ plenitudīs ei⁹ decimas sibi reſuauit in signū vniuersalis dn̄ij.⁊ indignū eēt ꝙ de fructu terre siue vl̄ alteri⁹ rei siue sit molendinū siue grex siue piscaria siue possessio deduceret aliq̄ expēsa ex̄ rē nec circa rē qñ nec talis expēsa detrahiᷓ dn̄is tpalib⁹ suos fūdos vel alias res locantib⁹ vel ad cēsum dantib⁹:sec⁹ āt est in negociatiōe:qꝛ ibi nullus est fruct⁹:quō enī pōt dici fruct⁹ si ego emo lanā ⁊ inde facio vestē:vel si emo fundū ꝓ.c.⁊ vēdo ꝓ.c.certe nunq̄ꝫ pōt dici fruct⁹:ſꝫ lucrū est ⁊ p̄cium qcq̄d residuū est deductis expēsis ⁊ p̄cio.ff.de her.vel ac.ven.vēditoꝛ exher.ff.ad l.fal.l.iij.⁊ de hoc lucro bñ dāda est decīa.s̄.e.nō ē.ſꝫ in molēdino grege possessionib⁹ ⁊ alijs reb⁹ elemētatis fruct⁹ ⁊ reddit⁹ ē ꝙ inde ꝓuenit nō ēt deducti expēsis lꝫ.n.expēse mercenarioꝝ ⁊ alie siue fiāt ex̄ rem siue circa rē ⁊ ꝓsint vt maioꝛ fruct⁹ habeaᷓ ī de tñ nūq̄ꝫ ex eis habeᷓ fruct⁹ molēdini:ſꝫ tm̄ ex re puta molēdino vel grege:⁊ sic vulgari ſmone dī fruct⁹ vel reddit⁹ hui⁹ molēdini vel gregi tant⁹ ē ⁊ lucrū h⁹ negociatiōis tm̄ est:ff.de vsuf.vsuf.legato.Cū ḡ de fructib⁹ ⁊ redditib⁹ ītegre decie dāde sūt nullo mō integre darenᷓ si expēse deducerēᷓ.s̄.e.tua.j.e.cū vo.ſꝫ de toto lucro danᷓ bñ decie lꝫ trahanᷓ expēse facte ī negociatiōe:qꝛ eis deducti dī lucrū:ſꝫ ꝯ̄.ff.de peᷓ.her.si a dn̄o.§.fi.vbi dī ꝙ fruct⁹ ītelligunᷓ deducti necessarijs ⁊ vtilib⁹ expēsis.So.ibi appellat fructuꝫ lucrū.vl̄ dic ꝙ illa expositio ē ciuil̄ nō nāl̄is.ꝯstat.n.ꝙ ī v̄tate fruct⁹ vel reddit⁹ ē qcq̄d venit de molēdino grege vel possessiōe lꝫ nulle expēse deducanᷓ:vꝫ ḡ sic tenēdū.qꝛ qñ soluiᷓ decima a lucro deducēde sūt expēse:ſꝫ vbi soluunᷓ ꝺ fructib⁹ vl̄ redditib⁹ nō deducunᷓ expēse.(vēdunᷓ.)qñcūqꝫ vēdanᷓ empte res vel fc̄e tñ sp̄ si aliqꝺ lucꝝ fuerit ī eis qñ vendunᷓ de lucro soluēᷓ decīa ⁊ de decimis detrahenᷓ expēse:nec distīguiᷓ an empta vl̄ facta sit res cā mercimonij vel negociatiōis vel cā ꝓprij vsus:lꝫ quidā distinguant:vt qñ mercimonij cā emit tūc det decimas de lucro:ſꝫ si cā vsus ꝓprij emit tūc ēt si multū inde lucreᷓ tñ nō dat decīas:ſꝫ certe his ꝯ̄dicit ꝙ h̄ dicit.s.qꝛ dī ꝙ cū vēdunᷓ decīari dꝫ lucrū deductis expēsis. Jtē vꝫ nobis ꝙ ēt si cā mercimonij emerit mercē q̄ multū plus valeat q̄ꝫ sit p̄ciū ꝓ ea datū:si tñ retineat ad ꝓpꝛium vsum nō soluet decimas de eo ꝙ res plus vꝫ. Jtē vꝫ siqs emerit mercē ꝓ.c.⁊ postea de medietate mercis accepit.m.ꝙ si vult de mercibus q̄ remanserūt q̄ oēs sunt lucrū dare decimā ꝙ pōt siue merces sint īmobiles siue mobiles:ſꝫ si nolit dare partē de mercib⁹ q̄ remāserūt dꝫ dare decimā de p̄cio rerū vēditaꝝ:⁊ hec sati ꝓbanᷓ h̄.⁊.s̄.e.nō ē.Sꝫ q̄d si de pte quā vēdidi nō accipit totū p̄ciū ꝙ dedit ꝓ mercede.s.c.ſꝫ accepit fere totū.puta.xc.⁊ nō dedit nisi tertiā vl̄ mediā partē mercis:certe ⁊ tūc idē vꝫ:qꝛ fc̄a legitia estimatiōe ei⁹ ꝙ apud eū remanet soluet decimā de lucro rerū vēditarū.(molēdinis).i.ꝓuentib⁹ molendinoꝛū ⁊ piscariaꝝ.(necessarias).s.ꝓ ſuitoꝛib⁹ ⁊ mercenarijs molēdini:vel etiā ipsi⁹ molēdini refectiōe vl̄ piscarie.(exhibere).s.ex fructib⁹ molēdini vl̄ piscarie.(Cōcessuꝫ) ꝯsuetudīe approbata vel rōne lꝫ nō p̄scripta.s.ꝙ detrahāt p̄cia rerū suaꝝ negociatoꝝ expēsas ⁊ alia.(acq̄sitas) in sua foꝛma:vt cāpus castꝝ ⁊ silr̄a quocūqꝫ titulo:vt realienenᷓ:vel etiā sine hac intētiōe.(factas) ex alia mā vt tutela.(decimata)

si enī nō eēt decimata nō soluit de lucro:ſꝫ etiā p̄ciū ꝙ ēt ī re empta datū ē decīari dꝫ:vel vt alij dicūt ipa res empta.ar.s̄.ꝺ pecul̄.cle.c.j.vl̄ p̄ciuꝫ qꝺ de re empta accipiᷓ.(vēdunᷓ)si enī donaret vl̄ ꝑmutaret vel alio titulo alienaret:nā tūc lꝫ res plus valeat q̄ꝫ cā emerit tñ nullas decimas soluē teneᷓ.idē ē si sibi retineret:ꝙ veꝝ est si pecunia vñ res empta vl̄ facta decimata eēt:qꝛ si pecunia ñ esset decimata crederem⁹ ꝙ res empta ꝓ decima pte esset ecclie:cū ⁊ ipa pecunia vñ empta ē ꝓ decia pte eēt ecclie.j.e.c.§.fruct⁹.ar.op.s̄.de pecul̄.cle.c.j.(expēsas)q̄ fiūt in eūdo ⁊ redeūdo ad negociandū ⁊ q̄ danᷓ mediatoꝛib⁹ ⁊ ꝯsil̄es.⁊ nō solū necessarias ⁊ vtiles ſꝫ ēt voluptuosas ⁊ q̄slibet.dūmō ī fraudē nō fieret eccliaꝝ ⁊ añ oīa deducendū ē p̄ciuꝫ datū ꝓ re:decie v̄o p̄diales soluunᷓ nullis sūptib⁹ deducti.s̄.e.cū hoīes.⁊.c.tua.(p̄sonales.) si surgūt ex reb⁹ decimati deducunᷓ expense al̄s nō:vt h̄. Jtē p̄diales dn̄t dari statī vbi fruct⁹ ꝑcipiunᷓ añq̄ꝫ sepanᷓ inde cēsus vel tributū:tñ ⁊ si tūc omissa fuerit postea faciēda ē.j.e.cū nō sint.⁊.e.tua.ſꝫ ⁊ p̄sonales eodeꝫ tpe securi⁹ est dari:q̄ꝫuis quidā dicūt ꝙ meli⁹ ē dari ī fine āni pp inimicitias.ar.s̄.de pig.ex lr̄is. Jtē in aīalibus ⁊ ī alijs nō dꝫ dare deterioꝛes ſꝫ melioꝛes vel mediocres:qꝛ nō ē indignū dādū deo.xlix.di.c.facer.⁊.xvj.q.viij.oēs decime.(expēsas.)puta in colēdo agrū vel pascēdo gregē in lignis ⁊ mercenarijs clibani ⁊ molēdini.(fructib⁹.) h̄ vult dicē ꝙ expēsas factas ī re vt sit p̄ciosioꝛ illas detrahet cū vēdet ⁊ nō añ.illas aūt q̄s fecit ꝓ fructib⁹ recipiēdis de ea tm̄ ⁊ cū eis ꝑeunt ⁊ nō deducet. Jdē est ēt si emptā rē ⁊ post destructā reficēt:crederem⁹ tñ ꝙ postea eā rem vēdat ⁊ plus etiā nō accipiet pp melioꝛatiōeꝫ illā q̄ꝫ accepisset si in p̄oꝛi foꝛma res ꝑmāsisset ꝙ expēsas ſm quātitatē meliorationis accipiet.(decimate.) expēse ꝓ fructib⁹ facte.i.etiā si pecunia ꝓ fructib⁹ colligēdis soluta fuerit decimata.(salua) eccl̄ijs.(onere).xvj.q.j.si qs laic⁹.ff.de ꝯ̄hen.emp.alienatio.(ꝓ restaurādo).s.ꝙ aliq̄d datū est ꝓ restaurādo furno vl̄ molēdino vl̄ hm̄ōi.(deducendas) sp̄ale in decimis.al̄s ꝯ̄.ff.de peᷓ.her.si a dn̄o.§.vlt.⁊.l.se.(ꝓuentibus).i.qñ decimanᷓ ꝓuentus ⁊ si venderet grex ⁊ cliban⁹ decimareᷓ lucrū nō intelligereᷓ lucrū nisi deductis expēsis in reficiendo factis.

Cum cōtingat. ab antiquo.) ita ꝙ p̄scriꝑserit.⁊ est odiosuꝫ ⁊ restringendū.sec⁹ si ex p̄uilegio habēt decimas:ꝙ ē fauoꝛabile ⁊ extendendū:vt no.§.e.tua.(ipas).s̄.e.ex.pte.ꝯ̄:sol.ibi.(Causa rōnabilis) puta pꝛiuilegiuꝫ vel trāsactio vel alia silr̄s vel sp̄alis p̄scriptio in singulis agris noualiū:vt no.s̄.e.tua.ꝙ hic signaᷓ contra.⁊ ibi.sol̄.

Cum in tua. ꝓchijs) aliaꝝ eccl̄iarū ⁊ certis locis ipsaꝝ ꝓchiaꝝ ⁊ determinati.(ꝑcipiant.) ex p̄uilegio vl̄ ꝯsuetudīe vl̄ alio iure.(annuatim.) nō posset currere p̄scriptio:qꝛ pteꝫ totū retinet:cū nō possint decie eiusdē agri diuerso iure cēseri:ſꝫ sec⁹ si diuersi esset agri:qꝛ tūc bñ ī alīo p̄scribeᷓ ⁊ ī alīo nō.s̄.e.c.ꝓx.nec ꝑ vnū aliud teneret:ſꝫ obijciᷓ ꝙ ē.s̄.e.ex mltiplici:vbi due decie eiusdē agri alio iure cēsenᷓ q̄ꝫ alie decie eiusdē agri.so.illud est pp sp̄ale pactū.ſꝫ ad hoc ē ꝯ̄ ꝙ legiᷓ.s̄.c.ꝓx.⁊.s̄.e.tua.j.so.ibi diuersa sunt qꝛ diuerso iure cesenᷓ.nā alia iure cēsenᷓ noualia q̄ꝫ terre culte q̄ ad hoc ꝙ in p̄uilegio ꝯtineri ītelliganᷓ lꝫ q̄o ad ius cōe eodeꝫ iure censeanᷓ.s̄.e.ex pte.aliq tñ dicūt ꝙ bñ posset p̄scribi ꝙ de certi fructib⁹ nō darenᷓ decie:ex quo pacto pōt induci ꝙ de certi tpib⁹ nō solūt nō denᷓ.h̄ aūt qꝛ nō p̄scripserat nō ꝓdest ei ꝙ lꝫ certi tpib⁹ nō sol dictū uit nō tñ tāto tpe cessaret qꝺ ad p̄scriptionē sufficēt.sed p̄us dictū magis plꝫ.(ꝑceptis.) de eisdē possessionib⁹ de q̄bus hacten⁹ ꝑceꝑūt decimas ⁊ ꝑcipe debuerūt de alijs fructib⁹.(p̄solute) his q̄ de alijs fructib⁹ ꝑcipe ꝯsueuerūt de p̄uilegio vl̄ ꝯsuetudīe (debēᷓ) dic vt no.de offi.archi.c.vlt.(debeat).xij.q.ij.cognouim⁹.(cēseri) sup eadē re.(aliogn).i.si fruct⁹ p̄dicti nō ꝑuenerūt ꝺ terra deciali

Dudum. monasterij meli⁹ vꝫ ꝙ h̄ actio fuerit ꝯfessoꝛia. q̄stionem) inᷓdicto vti possi.ītentādo:de facto enī molestabāt ep̄m sup decimis nō ꝑmittēdo eas solui a rustici:⁊ ſm iterdc̄m vꝫ lata snīa ī fi.decr.vel dic ītentabaᷓ actio de dolo nō an decīas ſbtractas ſꝫ ad dānū ꝙ ꝯtingit ex eo ꝙ hospitalarij suadebāt rustici ne soluerēt decīas:vt.ff.ꝺ do.cū qs.vl̄ offīm iudici īploꝛabat.meli⁹ vꝫ ꝙ actū fuit ꝯfessoꝛia.(cōi) xvj.q.viij.oēs.xij.q.ij.q̄tuoꝛ.s̄.e.qm̄ a nob.ī his nihil vꝫ ꝙ iure cōi ⁊ eccl̄ie ⁊ decie ptinēt ad epꝫ dioc̄.(eccl̄ie).i.mēse ep̄aᷓ.vl̄ dic ꝙ bñ noīe eccl̄ie.pōt agē ep̄s vt no.s̄.de re.spo.oli.(titulū).i.aliquē titulū dicē ꝑ quē locū habēt p̄scriptio ī quā necessari⁹ ē titul⁹ ⁊ bōa fides.(ꝓbaret).s̄.ꝺ ꝓba.lꝫ ī lōga.n.p̄scriptiōe ꝓbaᷓ titul⁹ etiā ſm leges:ſꝫ ī lōgissima nō.ſm.l.ſꝫ ſm canōes sic lꝫ sufficiat ꝓbari tp̄s ⁊ nō titulū ſꝫ allegari.vt.C.de p̄scri.lon.tpis.diutina.C.ꝓ her.l.vlt.s̄.de p̄scrip.si diligē.vbi

no.de h.⁊.c.qm̄ oē.ar.ꝫ.C.de pe. her.cogi. ſꝫ illud loquif qn̄ nō
allegaf p̄ſcriptio ⁊ qn̄ p̄ſūptio nō ē in ꝯriū.C.d ꝓba.ſiue. p̄ſcri/
ptio.n.ſb ſe hꝫ titulū ⁊ bonā fidē:⁊ iō p̄ſcriptiōe allegata allega/
re vꝫ iuſtū titulū ⁊ bonā fidē etiā ſi nō dicaf ꝙ rex ⁊ regia(Con/
ceſſerūt)ꝑ hāc ꝯceſſionē vꝫ ꝯceſſiſſe id ius ꝙ hēbat.ṡ.d teſti.ray.
ſcꝫ ius p̄ronatꝰ.ṡ.de dona.paſto.(Cōfirmatōis)i forma cōi:ſi.n.
ex certa ſcīa ⁊ cū cāe cognitōe ꝯfirmaſſet ſecꝰ eſſet:vt no.ṡ.de con
fir.vti.vel īuti.c.pe.ṡ.de trāſac.c.j.(Cōfirmatōe)cū ꝯfirmatio ni
hil iuris noui tribuat:ſꝫ tm̄ vetꝰ ꝯfirmet.ṡ.de ꝯfir.vti.vel īuti.cū
dilecte.lꝫ.n.iḡrātia iuris q̄ ſe putauit iuſte poſſidere excuſet eū a
culpa cū det bonā fidē:nō tn̄ dat iuſtū titulū. Jtē iḡrātia iuris nō
ꝓdeſt in p̄ſcriptōe.ff.d iur.⁊ fac.ig.ī vſu.⁊.l.regula.ff. ꝓ ēp.l.ij.
§.ſi a pupillo.ff.d vſu.l.nūq̄ꝫ.ar.ꝙ ſi'fluxiſſet tp̄s ꝙ p̄ſcriptio va/
leret cū tn̄ nō p̄ceſſerit titulꝰ:nā donatio regis ꝓ nō titulo ē.ſꝫ dic
idē ē ſi effluxiſſet nō tn̄ ea rōne:q² titulū nō ꝓbauit:q² ī incorpa/
libꝰ nō tenef titulū ꝓbare:vt no.ṡ.de p̄ſcrip.ſi dilec.ſꝫ q² tn̄ malū
allegauit.ſ.donatōeꝫ regis h vꝫ ſonare lr̄a ſequens:nos igif ⁊c.
(Et ꝯfirmatōeꝫ)ſup.factā(Derogef)q² nō intēdebat illd tollere
papa ꝓpter ſuā ꝯfirmatōeꝫ:ſꝫ tm̄ donatōeꝫ eis cāonice factā(Cō
firmabat)ſꝫ obijcies nōne eoipo ꝙ dicebat dona tōeꝫ de decimis
tibi a rege factā ꝯfirmamꝰ vꝫ ſupplere defectū ꝙ erat ī donatiōe
ex pſonis donātiū.ṡ.de trāſac.c.j.Rn̄.h nō fec̄ mētōeꝫ ꝙ he dona
tiones facte eſſent a rege vel alia laica pſona:ſꝫ ſic̄ ſimpl'r dixit:
ꝯfirmo decīas ſic̄ iuſte poſ.vel dic ꝙ etiā ſi ꝯfirmaſſet decias do
natas a rege ītelligeref ꝯfirmare in eo caſu in q̊ donare liceret ꝙ
dōaret.ſ.decias q̄s in feudū ab eccl'ia detinebat q̄s donare lice/
bat cū auc̄te ſupiorꝭ.ṡ.de his q̄ fi.a p̄.ſi.cō.ca.cū apl'ica.ſꝫ h non
tales decias:ſꝫ decias donare intēdebat ſitas in locis vbi erant
eccl'ie:vbi hēbat ius patronatꝰ:⁊ ꝙ ius patronatus
hoſpitalarijs donabat:⁊ hoc nō poterat facere.

Taliqbus.ꝑmixte. puta ſarace ni ⁊ iudei ſi
cut ī vngaria(Xp̄iano)vt greci ⁊ armeni ⁊ ꝯſikes(Jn ītegritate)
ſꝫ nōne iudei coguntf ſoluere decimas p̄dīales:vt.ṡ.e.de terris.
Rn̄.lꝫ cogantf:q² tn̄ nō pn̄t de facili cogi ꝑ cēſurā eccl'aſticā:iccir/
co ſpāle ē vt eis locari nō poſſint:⁊ ē ſi.j.ꝑx.c.vel ſi locantf eis lo
centf tali ꝯditōe ꝙ abſqꝫ ꝯtrouerſia decias reddāt(Cōſuetudinē)
no.loci ꝯſuetudinē ſuari.ſ.in eccl'ijs in qbꝰ ſunt ſoluēde:vt ſi con
ſuetudo ē ꝙ vni eccl'e ſoluantf.ſ.ꝑochiali valet ꝯſuetudo.⁊ idē for
te ſi ſoluit illi eccl'ie vbi ꝑcipit eccl'aſtica ſacr'a.ṡ.e.cū ſint.⁊.c.ad
apl'ice.in eo āt ꝙ non ſoluantf vel minꝰ plene ſoluantf nulla valet
ꝯſuetudo.xvj.q.vij.qcūqꝫ.ṡ.e.cū hoīes.

Quam nō ſit. de facto:nō de iure:vel dum ni mis potētes ſunt qbꝰ ſoluuntf:
vel nimis abſentes ⁊ remoti.(Quos)no.ꝙ ſi de fru/
ctibꝰ fundi tributarij ſolure ſint plene decīe:dn̄s cui tributū ſolui
tur nō tenef ſoluere decias de tributo.ṡ.e.paſto. ⁊ h qd dic̄ h gl.
vꝫ verꝫ qn̄ de certa terra dꝫ hr̄e cēſum vel tributū:q² tūc hꝫ q̊ddā
ius ī terra illa vel ſaltē in fructibꝰ.ſꝫ ſi al's aliqs recipet pēſioneꝫ
ꝓ aliq̊ ſuitio ab aliq̄ pſona nō video rōnē q̄re nō eodē mō tene/
atur reddere decimā de pēſione iſta ſic̄ de militia vel de aduoca
tione.ṡ.e.nō ē.etiā ſi pecunia p̄us eſſet decimata.ſi āt ḡtis daref
pēſio ſine vllo ſuitio: tūc ſi illa pēſio eſſet deciata:nō vꝫ ꝙ iterꝫ a
donatario debeat deciari:vt no.ṡ.nō eſt.⁊ hac eadē rōne vꝫ ꝙ ſi
dn̄s ad quē ꝑueniūt oēs fructꝰ fundi eos deciauerit ꝙ vlteriꝰ co/
lonꝰ partionariꝰ q dꝫ recipe certā ꝑtē fructuū ꝓ cultura ſuā ꝑteꝫ
fructꝰ deciare nō dꝫ:q² ip̄e colonꝰ ius hꝫ in fructibꝰ.ſecꝰ āt eſſet ſi
certā mercedē accipet colonꝰ ꝓ agricultura:q² tūc etiā dn̄s dꝫ de
cimare oēs fructꝰ:⁊ colonꝰ dꝫ deciare mercedē ſuā: ſiue merces
fuerit ī pecunia ſiue in alijs rebꝰ iā deciatis.aliq tn̄ dicunt ꝙ ex q̊
merces certa ſuccedit loco ꝑtis fructuū quā dꝫ hr̄e colonꝰ ꝙ eiuſ/
dē iuris deberet cēſeri pecuniaria merces: ſic̄ ꝑceptio certe ꝑtis
fructuū:ar.j.de cen.oli caꝫ.ſ.ex q̊ a dn̄o deciati ſunt fructꝰ ꝙ vlte/
rius a colono nō decimef merces.Sꝫ certe non vꝫ ꝙ bn̄ dicāt iſti
q² nūq̄ꝫ merces iſta ſuccedit loco ꝑtis fructuū:nūq̄ꝫ.n.niſi ꝯſuetu
dine vel lege ē introducta iſta ſucceſſio.nā ſi eſſet ītroducta forte
aliud dicendū eſſet. Jtē vna bōa rō eſt ꝙ melioris ꝯditōis dꝫ eſſe
colonꝰ partiariꝰ q̄ꝫ pēſionariꝰ:q² partionariꝰ exponit oꝑas ſuas
fortune ⁊ miſicordie dei:ſꝫ penſionariꝰ ſꝑ ē in certo de mercede
ſua.in dn̄o āt fundi ſecus ē: q² ſi recipiat certā pēſionē a colono
ꝓ fructibꝰ fundi nūq̄ꝫ de illa pēſione dare dꝫ decias ꝙ intelligif
vēdidiſſe fructꝰ ſalua decīa.ṡ.e.paſto.vn̄ fructꝰ debēt deciari ⁊
nō pēſio:niſi forte pēſio ꝯſtituta eſſet in fructibꝰ eiuſdē fundi:q²
tūc trāſeūt cū onere ſuo:niſi p̄us a colono decimenf:vt h. Sꝫ q̄/
res q̄re nō eodē mō decimat dn̄s p̄ciū fructuū nō venditorꝫ ſicut
colonus decimat mercedē oꝑaꝫ ſuaꝫ. Rn̄. merces oꝑaꝫ ꝓcedit
ex mēbris hoīs:⁊ ideo ex his danf decime.vn̄ Jer.Leuite deci/
mas accipient ex oībus ciuitatibꝰ oꝑeꝫ viaꝫ.ſecꝰ in vēditōe fru/
ctuū vbi nec oꝑa nec aliud deduci dꝫ an̄ decimas.ṡ.e.paſto.

Nup abbates. a q bus colonis pſoluant repete q̄ diximus.ṡ.e.ſug
geſtū.(Alios).ſ.templarios ⁊ hoſpitalarios ⁊ alios.

Interdicimus. detentas.
forte in feudū.(Jn pignus)ſicut nec dono ſine auc̄te
ep̄i.ṡ.de his que fi.a p̄.ſi.con.ca.ad apl'icā.(Ab eiſdē
laicis)ab his aūt ad quos pertinet licet accipere:arg.ṡ.de loca.⁊
conduc.noſtra.

De regularibus ⁊ tranſeūtibus ad religionem. Rubrica.

Nullus.tondeaf vt ſit verus monachus ⁊
ꝓfeſſus.xx.q.j.illud.tonderiāt vt ſit verus cle
ricus pōt in.vij.an.xxviij.di. de his.lxxviij.di.
qcunqꝫ in ſingulis.⁊ etiā ſi ſit oblatus a paren
tibus.xx.q.ij.per totum.idem tn̄ ē ⁊ ſi nō offera
tur:ſed tonſoratus manet in monaſterio.j.e.c.proxi.

Si qs tōſuratus. vt monachus.(Cō ſenſu)ſi v̊o conſenſu
eoꝝ tacito vel exp̄ſſo intrauerit vlterius reuocari nō
potuerunt.j.e.ſignificauit.xx.q.ij.c.j.⁊ ſic in eo.c.dꝫ
⁊ eadem cā.q.j.audiſti.⁊.c.q̊cunqꝫ.⁊ videf ꝙ ſiqs hꝫ patreꝫ ⁊
matrē ꝙ ſufficit alterius oblatio.⁊ eadem rōne ſiqs hꝫ plures tu
tores vnus ſolus offerre pōt:cum ſil'em ꝑtātem hn̄t quo ad hoc
tutores ſicut parentes.xx.q.ij.puella. tn̄ ꝯtrariū videf ibi ꝙ po/
tior ſit ꝯditio ꝓhibentis.ff.cōidiui.ſabinus.ſi tn̄ vnū parentē tm̄
hꝫ ille ſolus offerre pōt.⁊ ſi hꝫ tutorem alios q̄ꝫ parentes:tamen
parētes inuitis tutoribus eos monaſterijs offerre pn̄t. Jtē etiaꝫ
credunt aliqui etiā ſi ſit auus q hꝫ filiū ⁊ nepotem in poteſtate
ꝙ pater inuito auo eū poterit offerre:⁊ nō ecōuerſo. Et eſt rō:q²
in ſpālibus p̄ferf naturale ius poſitiuo vel ciuili.nec videf faciē
da differentia q̊ ad h ꝙ offerre ⁊ offerri poſſint inter patrē ⁊ mu
lierem ⁊ eos q̄ ſunt in ꝑtāte vel emancipati ingrediēs vel obla/
tus infra annos pubertatis exire nō poterit:ar.eius ꝙ dꝫ in ma
trimonio carnali.j.de ſpō.impu.de illis.ſed tn̄ videf ꝙ ſua auc̄te
ingreſſus poſſit egredi intra pubertatē.j.e.ſignificauit. Si aūt
coacti miſſi eſſent in monaſterio:dicūt qdā ꝙ qn̄cunqꝫ volūt pn̄t
exire etiā ante tp̄s pubertatis.ar.a ꝯ̄rio ſenſu.xx.q.j.puelle.⁊.q.
ij.puella.contrariū tn̄ videf ꝙ ante pubertatē exire nō poſſit.xx.
q.j.illud.q.ij.c.j.tūc.ſ.qn̄ parentes eos offerūt īfra.xv.annum:⁊
etiā vltra in infinitū poterunt exire niſi prius voueant vel pro/
feſſionem faciāt vel habitū ſumāt q ꝓfitentibus dari ſolitū eſt.
j.e.ſtatuimus.xx.q.j.illud.⁊ hoc idem dicif in mr̄imonio carna
li.ſ.ꝙ trāſcurſu temporis nō fit deſpōſatio mr̄imonij.j.d deſpō.
impu.atteſtatōes.nec obſtat.j.e.cū virꝫ.vbi innuif ꝙ ſi veniens
ad etatē legitimā nō ꝯtradicat ratū habere videf.Sol. non fuit
ibi ſolus trāſcurſus temporis: ſed bn̄dictio monachalis recepta
fuit in maiori etate. alij tn̄ dicunt h.ſ. ꝙ ſufficit curſus tēporis ꝓ
ratihabitiōe.nam ſiue in maiori etate ſumpſerit habitū ⁊ in ma
iori etate eum portauerit cū non ſit diſtinctio habituū.nec alia ſo
lennitas fieri conſueuit:lapſo anno ſiue finito tempore ꝓbatōis
perſeuerauerit dicūt hos tacite videri ꝓfiteri.⁊ non obſtat ꝙ di/
ctum eſt de carnali matrimonie:q² facilius ꝑ alias leuiores p̄ſum/
ptiones preſumif quis fieri monachus q̄ꝫ coniunx.per hanc au
tem opinionē vehementer facit:quia ſi ille q per vim mittitur in
monaſteriū lapſu anni p̄ſumif tacite profeſſus vt hoc capl'm di/
cit:q̄ꝫto magis ille q̄ ſponte ingredif.item ar.j.e.ex ꝑte.⁊.c.cum
virꝫ.h aūt ſatis poſſet ꝯcedi ꝙ in monaſterijs vbi ꝯſuetudo ē ꝙ
certo tempore fit profeſſio vocalis:vel alie ſolennitates fiunt cir
ca facientes profeſſionē:ꝙ niſi ille ſolēnitates ſuenf ꝑ ſolā habi/
tus portationē non preſumif profiteri.ar.j.e. ſtatuimus.xx.q.j.
illud.ſi autem in illo monaſterio non eſt diſtinctio habitus pro/
feſſoꝝ ab habitu quem pueri portant vel nouitij.dicunt quidam
idem.ſ.ꝙ per portatōeꝫ hꝫitus nō intelligif profiteri: cum decre.
dicat ꝙ ſemper aliqd ſignū diſtinctionis dꝫ eſſe inter eos hꝫitus.
j.e.ti.ſtatuimus.in fi.vn̄ monachis ingredientibus nō eſt impu
tandū nec ꝯtra eos p̄ſumendū lapſu anni vouiſſe ordinē tacite
niſi nouus hꝫitus eis def ab abbate.nec obſtat.ṡ.qd me.cau.per/
latū.quia ibi votū emiſit ⁊ ꝓfeſſionē fecit:lꝫ ꝓteſtatōeꝫ p̄miſerit
cui ꝓteſtationi facile renūciare intelligif. Jtē h ꝙ dicimus hꝫ lo/
cum vbi certū eſt ꝙ nō eſt facta exp̄ſſa ⁊ vocalis profeſſio.ſi autē
dubium eſſet ex portatione habitus p̄ſumif ꝓfeſſionē p̄ceſſiſſe.
xxviij.diſt.ꝙ inter.xx.q.j.puelle.j.eo.vidua.etiam expreſſam ⁊

vocalē:nec ē necesse ꝙ abbas h̄ ꝓbet.ꝑsumptio.n.h̄ onus.s.ꝓbā di ꝯriū in monachū portare hītū refundit: ⁊ tn̄ illud ꝓbare non pōt cū sit negatiua. Alij tn̄ dicūt vt vr̄ meli⁹ ꝙ ꝓfiteri tacite presumit̄ qn̄ nō sunt disticti hītus:lꝫ p annū portauit. ⁊ si ab initio solēniter accepit hītū q̄ monachi illius monasterij vtebant̄:sic alij mōachi facere ꝯsueuerūt ⁊ cū solita solēnitate: ⁊ h̄ in maiore.j.e. ex pte. ⁊ ideo vr̄ ꝙ in puero sufficiat ꝓ solēnitate oblatio parentū sꝫ mihi vr̄ ꝙ interrogari debēt in.xv.āno an velit remāere monachi aut nō.xx.q.j.illud. ⁊ credim⁹ ꝙ lꝫ multo tpe post.xv. ānū steterit in mōasterio nisi fiat h̄ interrogatio nō intelligunt̄ tacite ꝓfiteri nisi aliqd faciāt ex certa scīa ꝙ soli mōachi facere ꝯsueuerūt.s.de his q̄ fi.a ma.par.ca.ex ore.s. de ꝑbē. dilecto. ꝯstitutio tn̄ q̄ ponit̄.j.e.statuim⁹:ꝙ in aliq̄ huic opinioni ꝯdicere vr̄. ⁊ tu dic sic ibi dr̄.(Infra annū ⁊ diē) xx.q.ij.puella.(Ad principē).i. papā.de ꝯse.di.j.corpe.vel.i.ꝑlatū forte ꝑpositū ecclie.(Ad missum).i.legatū vl' vicariū epi.(In clericatu).i.mōachatu(Permaneat)q̄ ad h̄ ꝙ parētes reuocare nō possint:vt h̄.⁊.xx.q.ij.si in q̄libet.ipe āt puer vsqꝫ ad.xiiij.ānū poterit exire.j.e.significatuꝫ. ⁊.c.cū scim⁹.(Per vi).i.tractus ⁊ tōsorat⁹ manib⁹ ligatis: ⁊ tūc hꝫ locū qd h̄ dr̄.s.ꝙ fit sibi ꝑiudiciū si p ānū tacet ⁊ manet in monasterio ⁊ tōsurā portās ⁊ reliquū hītū:si tn̄ infra illū ānū libere exire possit:tūc vsqꝫ ad ānū nō fit ei ꝑiudiciū: ⁊ post ānū fiet ei ꝑiudiciū vt dic̄ hec decr.sꝫ si p metū vouit vel ꝓfessus ē vel tōsurā accepit q̄ꝫdiu metus durat non fit ei ꝑiudicium: sed eo cessante nisi incōtinenti exeat ratum hr̄e videt̄.s.de his que vi me.cā fi. perlatum. Quidam tn̄ hic exponunt:per vim.i.per metū. Sed q̄rit̄ quō pōt hoc esse ꝙ si a principio sumerit hītū p vim postea stando per annum ratificabit̄:sed p se sumendo.i.non intentōne vouendi non ratificat̄. Rn̄.ꝙ qn̄ datus est ei habitus lꝫ inuito tn̄ ea intentione datus est vt fiat monachus vn̄ ꝙ eius nomine factum est lꝫ ꝯ voluntatem eius:non solum exꝑsse vouendo:sꝫ etiā tacite in monasterio per annum manendo ratificare videt̄.j.e. cuꝫ viꝝ. secus aūt qn̄ nunq̄ꝫ nec ipē nec ille q̄ eum habitū induit intendebat ꝙ deberet fieri monachus:quia tunc ꝙ nihil est tacite per lapsum temporis ratificari nō intelligit̄.(Clericus).i.monachus.(Reclamauerunt)tacite.n. ratum hr̄e videt̄.s. de his q̄ vi me.cā fi.perlatum.

T clerici. h̄ decr. ⁊ ꝯsil'es loquunt̄ qn̄ ꝯuersi ⁊ nō ꝓfessi nec ꝓfiteri volētes lꝫ male eūdē hītū religionis portāt. vel loquit̄ qn̄ sine solēnitate aliqs portat hītū.(Monachi)s.de elec.cū cāꝫ.in fi. §.j.vel faciant ꝓfessionē ⁊ sint mōachi: vel dimisso hitu monachoꝝ remaneant clerici.

Idua.sponte. xxviij.di.ꝙ interrogasti. sec⁹ si coacte.s.de his q̄ vi me.cā fi.ꝑlatū.(Couersionis)h̄ vidua lꝫ velū ꝯuersionis accepit vel etiā ꝓfessionis.i.q tm̄ vl' ꝯuersis vl' ꝓfessis deputat⁹ ē:nō tn̄ ꝑsumim⁹ eā velle fieri ꝯuersam vel ꝓfessam: nisi aliq̄ ꝑsumptōes h̄ iuuēt:puta q: cū solēnitate accepit:puta vocatis parētib⁹ vel de altari vel in ecclia:vel si accepit ab epō vel abbate vel simplici mōacho vel sacerdote cū ea solēnitate q̄ ꝯsueuit alijs ꝓficiētibus dari. ⁊ sic intelligim⁹.j.e.ad nr̄am.⁊.c.se.xxvij di.ꝙ interrogasti.xxij.q.j.viduas. Est autē necesse ꝙ sciat ꝙ ex ꝯstōne eiusdē mōasterij est eidē habitū annexū.i.ꝙ habeat̄ pro ꝯuersa vel ꝓfessa. ⁊ pl⁹ dicūt qdā lꝫ nos nō credam⁹ ꝙ si habitū etiā sine solēnitate recepit:sꝫ ex postfacto sequant̄ ꝑsumptiōes ꝙ intēdit hītū cū effectu accipe:puta q: ea fecit q̄ sole ꝓfesse faciūt tacite vouere intelligit̄.j.e.ad nr̄aꝫ. ⁊ h̄.⁊.xx.q.j.q̄ꝫ ꝓgenitores. Si vo nō sit distictus hitus ꝓbatoꝝ ꝯuersoꝝ ⁊ ꝓfessoꝝ:tūc si cū solēnitate q̄ dicta ē vel ꝯsil'i sumat hītū tūc intendo eā sumpsisse hītū ꝓbatōis ⁊ nō ꝓfessionis.j.e. ex pte. ad aplicā. Itē no.ꝙ si cum solennitate sumpserit hītū etiā si p vim vel metū nisi cū potuerit dimiserit hītū ratum habuisse videt̄.j.e.cum viꝝ.s.e.c.ij. s.qd me.cau.perlatum.si aūt sine solennitate secus.s.e. vt clerici.s.de elec.cū cāꝫ.vel dic ꝙ ille decr.loquunt̄ qn̄ in aliqua ecclia plures sunt tam ꝓfessi q̄ꝫ non professi eundem habitum regularem portantes: ⁊ hoc ipm̄ certum est ⁊ toleratur hītū quo monachi illius monasterij vtebant̄ sicut alij monachi facere ꝯsueuert ⁊ cum solennitate solita: ⁊ h̄ in maiore.(Sacrum.)non facit ꝓ ea ꝙ non sacrum velamen accepit cum vidue velamen non sacruꝫ accipiant. vel dic ꝙ ipā h̄ dicebat sed non credebat̄ ei:q: si ꝯstaret ꝙ velum non sacꝝ vel etiā sacꝝ sine solennitate accepisset q̄ꝫuis postea obtulisset sicut monialis:nō videt̄ ꝙ ꝓfessa tacite haberi debuisset:lꝫ aliq̄ ꝯdicant:vt no. in glo.h̄ vidua.(Imposuerit)vidua.n.p seipāꝫ pōt velum ꝯuersionis accipe: vt h̄.xxvij.q. j.viduas. ⁊ a sacerdote.xx.q.j.vidua. ⁊ ab epō.s.d his q̄ vi me. perlatuꝫ.(Velatas.)alludit ꝯsuetudini que est alicubi ꝙ velate offerūt panē ad eucharistiā ꝯficiendaꝫ.xxvij.q.j.vidua. ⁊ h̄ duo scꝫ velū nō sacꝝ sibi imponere ⁊ cū velatis offerre:sufficiūt ad ꝓbandū ꝙ sit mōacha vel ꝯuersa.xxvij.di.ꝙ interrogasti.alteꝝ āt solū nō sufficeret:i auc̄.ꝯsti.interꝑ.ꝯsti.j.de ꝯuer.ꝯiu.charissim⁹ Si vo ab epō vel sacerdote accepisset h̄ solū sufficeret.(Sacro)ni si alijs ꝑsumptōibus adiuuet̄:q: tūc secus.s.de his q̄ vi.ꝑlatum sꝫ ⁊ si alias ꝓbatōes sup hoc inducere velit nō videt̄ audienda nisi probet se protestationem ex iusta cā omisisse.(Tenore).i.ꝓtestatione vel intentiōe.

Oannes.migrare. cā leuitatis:q: ad artiorē lꝫ.j e.lꝫ.(Reddat̄) ⁊ abbas eū recipe tenet̄ de iure poli si penituerit.xviij.q.ij.abbates.nisi timeat̄ ꝙ eius occasione monasterium dissolutionē patiat̄.xvij.q.j.si qua mu.⁊.c.siqs rapuerit.de iure tn̄ canonico non cogit̄ cū renunciasse intelligat̄.s.de renun.ꝙ in dubijs. ⁊ no.s.de eta. ⁊ q̄. ⁊ or.ꝑ.intelleximus.q̄ꝫuis posset aliud dici in monachis q̄ꝫ in clericis: q: g velle nō hn̄t nec tacite nec exꝑsse renunciare pn̄t.

Uia i insulis. alibi secus.xx.q.j.c.j.⁊.q ij.siqs in q̄.⁊.c.puella.

On est nobis.recipi. Neqꝫ in mōachos alioꝝ mōasterioꝝ:neqꝫ ad hospitium.

D nostrā.religionis. .i.ꝓfessionis.i. q̄ deputatus est tm̄ ꝓfessis: vl' sume i ꝓprio sensu:sꝫ ita nō sumit̄ ar.a ꝯrio sensu vbi dic̄ ꝙ mr̄imoniuꝫ teneat:q: hitus ꝯuersatōis lꝫ impediat nō dirimit.(Cōsummatione)no.in ingressis mōasteria reqri.xiiij.ānū cōpletū nō ceptū.j. e.cū scimus.xx.q.j.illud.⁊.q.ij.si in q̄libet.(Hitū ipm)nō tn̄ votū emisit:q: tunc secus.xx.q.j.firma.j.e.sic̄.xxvij.q.j.p totū.vel dic ꝙ etiā si votū emisisset:q: tn̄ ex multis idicijs ꝑsumit̄ sine deliberatōe factū vꝫ:q: illectus:q: proxim⁹ pubertati:q: sine ꝓbatione:q: cito exiuit exire potuit:sꝫ primū dictū magis placet qbusdā. sꝫ siqs diligenter attendit intentionē pape plus acceptabit scdo dictū. ⁊ qd hic intēderit papa ꝯstituere ꝙ non astringat̄ qs voto emisso sine ꝑcedenti probatōe vel deliberatōe nisi p triduum ꝑseuerauerit sine reuocatione exꝑssa vel tacita. nam si votū non emisisset sꝫ hitū tm̄ accepisset:nedum infra triduum sed etiā vsqꝫ ad annū potuisset ꝯdixisse.j.e.statuimus.nam cum votū sit ꝯceptio animi deliberatōe firmati:nō intelligit̄ firmatū votū deliberatōe plena nisi p triduū steterit in eo voto si probatio nō ꝑcessit. Secus autem videt̄ si nō faceret votum ordinis: sed alr̄s siue solenniter siue simpl'r ꝯtinentiam: vel qcqd aliud voueret. nā tunc nō expectat̄ triduū sed statim obligat votum. Rō diuersitatis:q: cum in ordine suscipiēdo debeat ꝑcedere probatio nō ꝑsumit̄ ꝙ ꝑcesserit deliberatio si omittit̄ probatio. sed in alijs vbi nō est necessaria probatio secus:in morte aūt sp ꝑsumit̄ ꝑcedere deliberatio.j.e.sicut.

Uper eo religiosis. .i.professionis:secus si probatōis vt stati sequit̄:in mōachali āt hitu probari.dꝫ.xviij.q.vl.in mōasterijs.i.volētes ꝯuerti ⁊ vitā mutare. ⁊ h̄ protestant̄.(Professionē)vocalē ⁊ exꝑssam.(Austeritatē.)qd si aliq intrauerūt mōasteriū in q̄ comedebant̄ carnes:sꝫ postea corruptū nō dat carnes ⁊ alias maiores austeritates ꝯuāt:nūqd h̄ mōabus eas ꝯuare tenet̄. ⁊ qd si loqris de iure positiuo vel ꝯ iudicio ecclie:credim⁹ quēlibet ꝑitū anq̄ꝫ ꝓfiteat̄ diligēter attēdere qd ꝓmittat:nec se sine deliberatōe: vel etiā ad ignota obligare.si vo essent mulieres vel alie ꝑsone q̄ excusant̄ igrātia iuris dicūt qdā ꝙ pn̄t transire ad aliā religionē q̄ nō habeat maiorem asperitatem q̄ꝫ ꝓmisit ⁊ inuenit. melius tn̄ videt̄ dicendū ꝙ ex quo ꝓfessionem fecit ꝙ etiā in iudicio ecclie ⁊ in iudicio anime sp tenebit̄ illam regulam obꝯuare.xx.q.iij.ꝯstituit.s.de his que vi me.cā:cū dilectus.qn̄ autem dicit se bona ꝯscīa intrasse ⁊ se spiritu dei ductū ꝙ esse dꝫ.j.e.lꝫ.xix.q.ij.due. ⁊ sicut vnctio docuit euꝫ omnia.s.de sacra vnc.c.vlt.aut mala intentione dicit se intrasse nec se spū ductum: ⁊ sic non est audiendus. Et est alia ratio:quia ꝑsumit̄ qn̄ regulam beati. B.vel aliā elegit ꝙ plene deliberauit de honore ⁊ vtilitate eiusdem regule.imo plus:quia si tunc plene non deliberant postea deliberare non pn̄t.viij.q.iij. dilectissimi. ꝯfitemur tn̄ ꝙ si impotens esset ad ordinem tolerandum ꝙ potuit secum dispensari de minori religione.j.e.significa. ⁊ non pōt dici seductus:q: deo magis ꝯuire deuouit.s.de his q̄ vi me. ca.c.pe. Item sine cuiusqꝫ voluntate grauari non potest grauiori regula.h̄ forte verum est in clericis non professis:sed in ꝓfessis qui renunciauerunt proprie voluntati.xij.q.ij.nō dicatis. videt̄

secus dicendū.s.q lʒ nō possit sine oī volūtate mutare ordinē.s. qd me.cā:cū dilect⁹.tñ ɔstōnes austeriores facere pñt.(Assumi) nisi in necessitate vel dispensatione.xxvij.q.j.doctos.⁊.c.si qs. (Voluerit).i.si non habuerunt propositū firmū mutandi vitā:sed tñ pbare regulā intendebant.

Sane canonico. regulari.(Fugerat) nō tñ cā leuitatis(nūc) q.d.lʒ moasteriū vbi fec pfessionē institutū fuerit in districtiori regula ⁊ mōasteriū ad qd trāsiuit:ī laxiori tñ h nō est attēdēdū: sʒ qd mōasteriū mō sit artius.(Manere).xix.q.iij.mandamus ɔ.so.h qñ bono zelo transiuit:illud duʒ cā leuitatis.j.e.lʒ.⁊ repete q dixim⁹.s.de eta.⁊ qli.intelleximus.

Significatum denuncies si.n.parētes obtulissent añ.xiiij.ānū exire nō posset: ar.h a ɔrio sensu.(Oblat⁹)⁊ post maiorē etatē ratā hūit oblationē factā a parētib⁹ ī mīori etate(Factā)siue oblatōe parētū(Ratā)expsse vel tacite vltra tps morādo.(Aliā).i.aliū locū eiusdeʒ religiōis vel aliū artiorē etiā alteri⁹ religiōis.j.e.lʒ.vel dic q vbi fac mior pfessionē ex leui dispensatōe etiā epi pōt ad minorē religionē transire.⁊ h innuit hec lrā:ad religionem.

Cum vix.a parētibus. ideʒ si a tutoribus.xx.q.ij.puella.(Accepit)nō qñ fuit tradita a parentib⁹:sʒ postea cū facta fuit pubes:vt ī hac.e.decr.dī(Cōsiliū) xx.q.j.mōach⁹.(Pīna)pīna deuotio dī facere mōachū:qꝛ filius deuot⁹ in h pri obedit:necessitatē āt non iponit.xx.q.j.illud.⁊.c. puelle.vel qꝛ in mīorib⁹ annis a pre oblat⁹ añ annos.xiiij.exire nō pōt.s.c.px.(Allegatū).i.siue secut⁹ fuit prinā deuotōneʒ eā ratā hñdo post legitios ānos siue primā pfessionē:sp ex vtroqʒ ligat⁹ ē fili⁹.s.ex ratificatōe oblatōis pris ⁊ ex ppa pfessiōe.(Infdictū)illi q altero pdictoꝝ alligat⁹ est ad stādum in monasterio. (Accepit).s.ī mīori etate.(Cōtradixisse)s.e.c.ij.(Añ).s.in mīori etate.(Constōne)xx.q.j.puelle.(Vt puelle)nō ē h sensus.c.nec vba.sʒ h intellect⁹ collect⁹ ē a ɔrio sensu.(Nubili)certe nec ipubes postqʒ puenerit ad legitios ānos:sʒ vsqʒ ad illos exire pōt:vt.s. ti.px.c.j.§.q ad nubilē etatē puenit.(Tunc.n.)q.d.si puella q in minoribus offert monasterio a parentib⁹ puenerit ad pubertatē:nō cogit stare oblatōi parētū:imo exire pōt.

Porrectū.reddidit. hē vehemēs psumptio pfessionis:lʒ vba pfessiōis nō expsserit sic ⁊ si reddat se alicui religioni.j.q cle.vel vo.isinuāte. vel reddere se religioni idē ē q pfiteri.pmittere etiā obediētiā mōachalē:idē est q psenti pfiteri.j.q cle.vel vo.c.ɔsuluit.(Professio.)no.sm qsdā solā ⁊ sp pfessionē alicui de regulis approbatis ⁊ de pñti factā nō de futuro in manib⁹ ei⁹ q hʒ ptātē recipiendi pfessionē dirimere mrimoniū ⁊ facere mōachū.s.de renū.ex trāsmissa.qñqʒ āt hit⁹ sumptio psumptio est vehemēs voti facti vel pfessionis:puta si suscipiat in ecclia ⁊ alijs solennitatib⁹ illi⁹ mōasterij obfuatis habitū pfessionis deputatū ⁊ tpe pbatōis finito vel saltem inchoato:sed si ante tps inchoatū acciperet:nō reputaremus eum pro pfesso haberi.xxvij.di.q īterrogasti.xxvj.q.j.vidua.s.e.vidua ⁊.c.sup eo.⁊ huic psumptioni stat nisi ɔria voluntas probet.s. de his q vi me.cau.fi.perlatū.cessat aūt hec psumptio si sumat habitum extra eccliam ⁊ sine alia consueta solennitate.j.q cler. vel vo.consuluit.nisi probet ɔriū:vt hic.⁊.j.qui cle.vel vo.insinuante.alij distinguunt triplicē habitū. Primū professionis qd votū ɔtinentie hʒ annexū.xxvij.di.q interrogasti.xxvij.q.j.vidua.s.e.vidua.Scdm ɔuersionis qd hʒ votum simplex annexū s.eo.super eo.Tertium ⁊ pbationis q nullū votum simplex hʒ annexum.s.de renun.ex transmissa.solennizatur etiam votum per ordinis susceptionem.lxxxiiij.di.cū in pterito.Itē intelligit pfiteri vnā de approbatis religionibus si dicit:pfiteor ordineʒ monachatus lʒ nō dicat ordinē sci bñdicti. Nos dicimus q etiā alio mō pter pdictos solennizat votū. nam si qua mulier virgo vel vidua velum viduitatis vel virginitatis acceperit:⁊ vestem religiosam sumpserit etiaʒ in scriptis a se vel ab alio factis ⁊ suo signo signatis promiserit se ppetuo continentiam seruaturā:credimus q hmōi votum sit solenne ⁊ dirimit mrimoniū ɔctū post tale votum.credimus etiam idem si sine lris in manibus alicui⁹ religiosi fecit votum ⁊ vestem mutauit vel als apparentes solēnitates exhibuit.s.de ɔuer.ɔiug.ex parte.vt expsse habes.j.qui cle.vel vo.insinuante.j.de fri.⁊ male.frater.nec sunt iste psone d foro ecclie ⁊ pñt habere propriū:vt expsse dicit pdic.c.insinuante.xxvij.q.j.de viduis.nec videt q quantūcunqʒ publice faciant ⁊ ɔuocatis testibus q sit solenne votū nisi vestem mutaret ⁊ in manibus religiosi fecit votū suū:sed si vestē mutauit ⁊ scripsit ī manib⁹ religiosi vl sigillauit:votū solēne erit lʒ in puato fecerit: ar.xxvij.q.j.de viduis.xx.q.ij.vidua.Itē etiā si in manib⁹ sacerdotis publice voueat ɔtinentiā nō est votū solēne sine alijs solēnitatib⁹.j.q cler.vel vo.veniēs.si ɔ h fecit valet:sʒ peccat guit.⁊ sic loquunt.c.xxvij.q.j.h vo.q xpo.⁊.c.si.Itē si sumat velū ⁊ vestē mutet nisi ɔtinentiā voueat nō ē votū solēne.j.q cleri.vel vo. ɔsuluit.Hu.tñ in summa sua dic h vanū esse dicere q aliqs magis obliget ex voto publico vel solēni qʒ ex puato vel simplici.⁊ facit tñ vim inter votum de pñti ⁊ votum de futuro.⁊ h mō soluit ɔrietatem.c.q sunt.xxvij.q.j.p totum.sʒ certe si Hug.attendisset q vtile ē introducere distinctōes ⁊ solēnitates istas ppter varias causas nō reputasset hoc vanū:nimis.n.esset gue si qʒcito aliqs in corde suo deliberet de ɔtinendo:vel etiā si qʒcito hoc ipm verbū exprimit infra seipm vel etiā corā aliqbus exprimit statim dirimeret matrimoniū post ɔctū.vel etiā sic pcise cogeretur ɔtinere:voluit.n.⁊ statuit ecclia q ad h vt dirimeret mrimoniū q pdicte solēnitates vel alie maiores sm ɔsuetudinē patrie interuenirēt:⁊ tūc bñ fecit ecclia q statuit q mrimoniū post iā solenne votū ɔctū dirimeret ppter scandalū ecclie.nec mireris q ecclia talia statuit cū als sup mrimonio īuenerit vltra ɔsensuʒ formā necessariā:sunt.n.vba ibi necessaria.j.de spō.due.⁊ etiam q plus ē in baptismo inuēta est forma noua ex cā.j.de bap.c.j.⁊ certā formā inuenit in collatōe ordinū.s.q certis dieb⁹ ⁊ certis orōnibus fiat.s.de sa.nō ite.c.j.⁊.ij.⁊ de sacra vn.⁊.c.j.⁊ sic etiā est inuenire in sacro eucharistie ⁊ in multis alijs. viri autem solenniter pñt vouere pter ingressum monasterioꝝ:eodem modo sicut mulieres:nisi quia non sumunt velū q viris non competit. (Ab abbate)non.n.esset aliquis qui posset ei dare regulam ⁊ ipsum corpori ordinis aggregare quomō posset profiteri.⁊ sic videt q necessarius sit abbas:⁊ sine ipo abbate non possit quis pfiteri.Rñ.quidam q cum in pfessione ɔtineat obedientia supiori exhibenda.j.de sta.mo.cum ad mo.q non sufficit intra se profiteri:vel pro voto simplici est habendum:sed si profiteat in manibus alicuius monachi vel etiā clerici secularis:vel etiā alicui⁹ laici de mandato abbatis sufficit.j.e.ti.ad ap.xvij.q.j.gōsaldus j.qui cle.vel vo.insinuante.⁊ idem est si sine eius mandato sed eius nomine fecit ⁊ postea ratum habuit abbas.j.de ɔuer.ɔiu. dudum.Idem etiam videt qbusdā si in illius manu faceret:hic tñ agit vt ipi abbati fiat:ar.j.q cle.vel vo.ɔsuluit.illa tñ decr.dicit expsse q tale votum non est solenne:sed simplex.sed sicut dicimus in matrimonio carnali sic etiaʒ dicit in professione quā ali⁹ recipit nomine alterius.s.qñ pfessio fit in manibus alicuius qui noīe alterius recipit pfessionē:sed non hʒ potestatem incorpandi ordini nec recipiendi eius obedientiā:q talis pfessio non dirimit matrimonium iam contractum cū non sit monachus: sed de futuro tñ est hmōi professio.sed postqʒ supior ɔsenserit tūc solennizat professio de futuro vel simplex:ar.j.de ɔuer.ɔiu.dudū. sicut ratificat matrimonium accedente ɔsensu eius cuius nomie ɔtractum est.videt etiam dicendum q etiam eps p se vel missos suos vel als:sed eius nomine pñt pfessionem talium recipe.naʒ ⁊ si nō habeant monasteriū in quo morent:tñ in domo sua habitum portabunt:⁊ sb obedientia epi erunt.xxvij.q.j.de viduis. j.q cle.vel vo.insinuante.j.de ɔuer.ɔiu.dudū.immo plus videt etiā q si non sit eius nomine factum tñ tenet pfessio vel votum: tñ in hoc casu videt q sit simplex votū:alius tñ pter epm nō poterit eos recipe in sua obedientia:nec archidi.vel plebanoꝝ vel alioꝝ platoꝝ aucte poterūt esse pfesse in domibus suis:cū h spāliter videat esse ɔcessum epis.xxvij.q.ij.si vir.ar.xxiij.di.nulla.⁊ c.vxor.tñ tenent qdam q simplex sacerdos votum ɔtinentie recipere possit:⁊ eo recipiente cum suis solennitatibus solennizabitur votum.j.de ɔuer.ɔiu.dudum:qꝛ etiam sine sacerdote h pñt. xxxiij.q.ij.admonere. Sed in professione dicunt qdam q si aliqs voueat aliquā de approbatis religionib⁹ vel p se tñ vel ī manibus clerici vel laici q noīe alicuius eccle recipiat votū simplex est:vñ cogendus est solennizare votum per susceptionem habitus:⁊ nouā oblationem faciendā in manibus eius corā quo pri⁹ vouerat:ar.j.de vo.⁊ vo.re.p tuas.⁊ idē intelligendū vꝫ etiā si nullius nomine expsso aliq q non hñt potestatem incorporandi aliquem ordini recipiant pfessionem alicui⁹ cum videant recipere pfessionem nomine ecclie.pdicti autem q pfessi sunt intra se tñ vel in manibus eius q nō hʒ ptātem incorporandi aliquē alicui ordini sicut dictum est:lʒ non sit solennis professio:tñ cogeret intrare aliquam religionem:⁊ si nō inueniat q recipiat sit sb obedientia epi ⁊ monachus eius.Sed dices qre nō eodē mō solennizat hec professio sicut votuʒ ɔtinentie ex quo fit solenniter: vt no.s.hic in glo.no. Sed rñdeo:quia professio non potest esse

de futuro quousqꝫ supioꝛ acceptet votū vel ꝓfessionē nisi pñs sit ille q acceptet ⁊ q pōt eū incoꝛpare oꝛdini ⁊ in sua obediētia reci pere: ſꝫ votū ꝯtinētie bñ pōt aliqs emittere etiā si nō sit q̄ votum recipiat vel q̄ eū alicui oꝛdini incoꝛpet. j. de ꝯuer. ꝯiug. ex pte tua. aliq tñ dicūt etiā talē ꝓfessionē dici solēnē ⁊ dirimere m̄rimoniū iā ꝯctū: pmo dictū plus placet. Itē aliq distinxerūt an ꝓfiteat᷑ in gñe vnā de regul᷑ approbatis sic. s. ꝓfiteoꝛ regulā btī bñdicti: ⁊ tūc hꝫ locū qꝺ dictū ē an spālit᷑ regulā alicꝰ loci ꝓfessus ē: sic. s. ꝓfi teoꝛ regulā mōasterij elim. qꝛ si tc̄ abbas elim̄. nolit eū recipe nō cogit᷑ alibi sumē oꝛdinē. ſꝫ nō vꝫ bōa h̄ distictio: qꝛ ꝓfessio q̄ ē de pñti nō recipit diē vl᷑ ꝯditōꝫ neqꝫ tacite neqꝫ exp̄sse. si āt eēt de fu turo: vt si dicat ego ꝓmitto ꝙ ꝓfitebor in monasterio elim̄. tunc tacite intelligit᷑ si abbas elim̄. voluerit eū recipe. (Fi at). i. perseueret ꝙ iam est.

Cum simus. cōtulisset.

se red dendo qꝺ vi ꝓfessionis tenet. s̄. c. pr. (Dīna) legitimā. s. xix. q. vl. si qua mulier. q̄ ingrediens monasteriū filium suū priuare non pōt: vt ibi dicit᷑.

Sicut tenoꝛ. extra se.

.i. furiosus. (Monachali). i. q̄ tantum ꝓfessioni deputatus est.

Ad apostolicā fieri.

viij. q. ij. monasterijs.

Sicut nobis. habitū.

tm̄ ꝓfessis deputatuꝫ.

Licet quibusdam. trāsire.

supple temerarie: ſꝫ si velit discrete trāsire nō obstāte ꝑuilegio poterit trāsire. (Vocatōe). i. in eā religionēꝫ vel eccl̄iaꝫ. (In iacturā) no. ꝙ siqs vult trāsire ad aliā religionēꝫ etiā si ꝯstet eā artioꝛē: tñ ñ poterit trāsire nisi ex suo trāsitu iactu rā gūē vel īfamiā ꝑoꝛ eccl̄a sustineret: ar. xj. q. iij. siqs v̄o. Itē qꝛ nō dꝫ esse cā scādali. s̄. de renū. nisi cū ꝑdē. Itē qꝛ cōeꝫ vtilitatē q̄ ē vt nō fiat iniuria huic. c. dꝫ p̄ferri ꝑuate q̄ ē vt sit in artioꝛi reli gione. (Postulādā) ⁊ cā assignata coꝛā ꝑoꝛe suo: ⁊ h̄ innuit qꝺ se quit᷑. s. vt nō ficte ⁊c̄. (Postulauerit) ⁊ sine cāe assignatōe trāseū di licētiā denegauerit. (Priuata). i. spāli inspiratōe. (Publice). i. iure cōi. (Adiplere) sua auc̄te. (Prelati qꝛ nullā rōnabilē cāꝫ sue ꝯdictōis assignat: ſꝫ tñ simpl᷑r ꝯdicit. (Postulare) cā assignata. (Probabilit᷑) petita licētia abbas cui eiꝰ cura cōmissa ē dꝫ ab eo q̄ rere cāꝫ q̄re vult trāsire de loco ad locū: quā si abbas acceptat li bere trāsire pōt etiā si neget licētiā trāseūdi. Idē dicēdū ē si cāꝫ eiꝰ nolit audire: vel audit ſꝫ nō rñdet: vel etiā rñdet ſꝫ nō ꝓbabi liter: imo notoꝛie: ſꝫ false vel īiuste vel maliciose. Si āt ꝓbabilit᷑ rñdeat abbas: ſꝫ mōachus in suo ꝓposito ꝑseueret: tūc supioꝛ ē regrēdus: ⁊ h̄ de mōacho. clericꝰ āt pōt trāsire ad religionē non petita licētia etiā si ꝯdicat᷑. xix. q. ij. due. crederemꝰ tñ ꝙ posset eū repetere si ex trāsitu suo ꝑma eccl̄a grauē sustineret iacturā: ar. h̄ (Renūciare) qꝛ hō q̄ nō pōt stare sine carnibꝰ de cāonico regula ri vult trāsire ad mōachos. (Regrēdū) iustis. n. causis assignatis si appellaret abbas crederemꝰ eū restituendū añ cāe cognitōeꝫ dūmō verisil᷑e esset dictū abbatis: ar. s̄. de ap. bōe me. o. ⁊ etiā foꝛ te idē si nō appellaret si tm̄ de trāseūte monacho q̄rimoniā detu lisset si mōachus velit ꝓbare artioꝛē religionē ad eū redibit ad quē trāsiuit: tñ añ cāe cognitōeꝫ ad eū redibit. xxx. q. ij. mādamꝰ ⁊ intētabit᷑ ꝯ istū vel rei vē. vel alia: vt no. s̄. de ma. ⁊ obe. inter. vel offm̄ iudicis: vel ꝯditōe ex p̄dicto cāone. tñ h̄ vltimū tunc in telligimꝰ qñ sine licētia petita trāsiuit: vel etiā petita ⁊ denega ta ex iusta cā: vel etiā nulla iusta cā assig̃ta: cū sufficit supioꝛi licē tiā denegare: ⁊ ad s̄bditū ꝑtineat cāꝫ reqrere negatōis. ⁊ tunc si supioꝛ denegaret reddere rōnē ipi īputādū esset: ar. xxxvij. di. §. ecce. h̄ tñ scitote ꝙ si mōachꝰ maliciose trāseat ⁊ sine iusta cā lꝫ oꝛ dinē ſuauerit debitū in petitōe licētie q̄ sibi denegata fuit: tñ ab bas mōachū suū reqrere poterit etiā si nō fuit appellatū: ar. ad h̄ s̄. de sepul. fraternitatē. s̄. de eta. ⁊ q̄. intelleximꝰ. vbi dꝛ ꝙ mona chus trāsiēs pōt redire ad ꝑus mōasteriū: g̃ multo foꝛtiꝰ reuoca ri ab abbate pōt: ⁊ ita puniet᷑ mōachꝰ q sine cā trāsiuit cū g̃uiter deliq̄rit. ⁊ eodē mō abbas puniet᷑ si īiuste d̄negauit: vt h̄ dic̄. Sꝫ q̄d dices in alijs abbatibꝰ ad q̄s trāseūt: nūq̄d stati tales mona chos recipiēt ad eoꝝ solā petitōeꝫ an cog̃scēt de causis q̄ hīc inde assignant᷑. Rñ. ꝙ abbas nūqꝫ dꝫ recipe mōachū sine l̄ris dimis soꝛijs ꝑoꝛis abbatis. xix. q. iij. statuimꝰ. ſꝫ abbas ad quē accedit mōachꝰ q vult trāsire poterit ad ꝑoꝛē abbatē mittere ⁊ ipm req rere q̄re eū nō licētiet. ⁊ tūc si nullā vel manifeste iniustā cāꝫ assi gnet abbas tūc secure ipm recipiet. si v̄o iustā cāꝫ assignet abbas ſꝫ mōachꝰ eā velit ꝓbare falsam ⁊ incōtinēti: tñ scꝺs abbas nullo mō cog̃scet: ſꝫ monachū ꝑoꝛi abbati dimittet: ar. ad h̄. s̄. de rescp. cū ꝯtingat. nisi malicia abbatis negātis notoꝛie falsa eēt: qꝛ tūc nō esset oꝛdo iudiciariꝰ regrēdus. s̄. de coha. cle. ⁊ mu. c. vꝛa. ⁊ h̄ eadē dicimꝰ ⁊ sil᷑r ꝓcedēdū sic̄ dicit h̄ glo. petita licētia ab abba tibꝰ cistercie. cū oꝛdinarij eoꝝ s̄bditis abbatibꝰ negāt bñdictōeꝫ īpendere. s̄. de sup. negli. p̄. c. j. ⁊ idē dicimꝰ in ꝑuilegiatis q hñt ꝑuilegiū ꝙ si eoꝝ oꝛdinarij negauerint maliciose suos mōachos oꝛdinare: ꝙ liceat eos a q̄buscūqꝫ catholicis ep̄is oꝛdīari: ⁊ idē in alijs silibus. (Transmigrauerit) licētia petita ⁊ sine cā denega ta. (Derogaret). i. ꝙ nō fuit in derogatōe vꝛi oꝛdinis.

Veniens. p̄estiterit.

no. tñ inten tione ſuandi ꝯtinētiā ꝙ bñ liceret. xxxiij. q. v. ꝙ de eo. ſꝫ si ꝓpter odia ⁊ vt liberiꝰ posset cū alijs adulterari ꝙ nō lꝫ. s̄. de iureiu. tua. (In arto loco) nō tñ vouēs: qꝛ vouere non poterat viuēte v̄o marito q eā repetere poterit ⁊ ecōtrario: qꝛ paria ⁊c̄. j. de adul. c. pe. (Prefatū) h̄ sacr̄m nō pōt ſuare sine īteritu salu tis et̄ne: ⁊ iō nō dꝫ ſuare. s̄. de iureiu. si v̄o. nec valet si dicat nullꝰ eā repetit: qꝛ cū suo iuramēto occasionē dederit adulterio mari ti nō ē excusabil᷑ nisi q̄cq̄d facere pōt faciat vt eū ab adulterio re uocet. xxvij. q. ij. si tu ab. Sꝫ q̄res si huic nō erat licitū ītrare reli gionē q̄re viro dat᷑ licētia vt seq̄t᷑. Rñ. nō dat᷑ ei licētia nisi muli er h̄ ꝯsenserit. vel dic ⁊ meliꝰ. s. ꝙ mulier admittit᷑ vt veniat ꝯ ꝓ priū iuramētū ⁊ nō ē ī sui fauoꝛē ſꝫ mariti. s. vt maritꝰ ab adulte rio reuocet᷑. nā si diceret mulier peto eū mihi restitui: qꝛ ꝯtiere nō valeo nō admitteret᷑ ꝯ ꝓpriū iuramētū nisi ex magna dispēsati one. C. ꝺ leg. ꝙ fauoꝛe. ar. s̄. de iureiu. si v̄o. ⁊ hic ē ꝙ si vir adul teriū dimittat ꝓpt᷑ ꝙ ē iusta cā ꝑ quā mulier āgit ad repetēdū ꝯ ꝓpriū iuramētū: qꝛ sic̄ dictū ē in petitōe mulieris nō attendit᷑ fa uoꝛ mulieris ſꝫ viri. s. vt dimittat adulteriū nō ē cogēdꝰ ad eā re dire. s. qꝛ suspectꝰ ē: qꝛ frauduleter ad t̄ps vt effugeret disciplinā eccl̄e h̄ faceret cogit᷑ ītrare mōasteriū vt h̄. aliꝺ tñ diceremus si h̄ mulier ītrasset mōasteriū de licentia viri etiā calūniose ⁊ cū pctō obtēta: nā tūc viro adulterāte nō deberet exire ꝺ mōasterio nec redire ad viꝝ adulterinū: tñ ꝑ adulteriū mariti solennizat᷑ votū vxoꝛis. j. e. c. pr. ⁊ c. ꝯstitutꝰ. ⁊ c. veniens. (Recipias) no. in m̄ri monijs ꝙ vbi volūtaria ē sepatio tñ cōpetit petitio restōnis vni ꝯ alteꝝ vel offm̄ iudicis vel ꝯditōe ex hac decr. plꝰ dicimꝰ ꝙ cōpe teret viro restō etiā si eā eiecisset. (Matrimoniū.) p̄dicto. h̄. ⁊. E. (Migrare) h̄ ꝯcedit papa viro. s. ꝙ possit trāsire ad religionē: qꝛ h̄ volebat mulier: qꝛ si mulier nollet ꝑcise cogeret᷑ eaꝫ recipe. nec obest si dicat eā adulterā: qꝛ ⁊ vir sil᷑r adulterat: ⁊ pia ꝺlicta pari recōpēsatōe delēt᷑. j. ꝺ adul. c. ij. ⁊ se. vl᷑ dic vt ī gl. q̄ īcipit: h̄ sacra.

Consulti. nouitii

.i. ꝓbatōis (Proposuerit) ⁊ de h̄ ꝓposito pōt ꝯstare vel ꝯfessionē suā quā mō fac̄: vel qꝛ ītra uit sic ꝓtestās. s. ꝙ vult mutare vitā ⁊ hītū. ⁊ si ꝺ his ꝓstiterit h̄ hītus solēnit᷑ susceptꝰ dirimit m̄rimoniū iā ꝯctū: h̄. n. ꝓtestatio siue intētio cū susceptōe hītꝰ ꝓbatōis hꝫ ꝓ tacita ꝓfessi one. ⁊ ē h̄ ar. ꝙ hītꝰ ꝓbatōis solēnizat ꝓpositū: ⁊ multo foꝛtiꝰ vo tū tale q̄ abrenūciat. Scꝺo solennizat᷑ capiēdo hītū ꝓbatōis: ar. xxvij. q. j. c. j. votū āt ꝯtinētie soliꝰ suffic̄ vt solēnizet᷑ votū si muli er postea hītū alicuiꝰ religiōis solēnit᷑ suscepit. j. q̄ cle. vel vo. isti nuāte. ⁊ idē foꝛte esset dicēdū si abrenūciet ꝓprijs. s. q postea ac cipiēdo hītū ꝓbatōis vꝫ solēnizare votū ꝑmū de abrenūciatiōe ꝓprioꝝ qꝺ erat simplex ⁊ m̄rimoniū nō dirimebat: cū abrenūci atio ꝓpoꝝ sic̄ ꝯtinētia sit ꝺ s̄ba mōachatꝰ. j. ꝺ sta. mo. cū ad mo. secꝰ si voueret nō comedere carnes vel ſuare vigilias mōachoꝝ nā lꝫ post tale votū accipet hītū nō crederemꝰ solennizari votū. Rō āt q̄re p̄dictis modis vꝫ solēnizari votū ē: qꝛ ex q̄ p̄dicta vo uit cogēdus ē ea ſuare: etiā si hītū nō accepisset. igit᷑ meliꝰ ē ꝙ si ꝑ se sine hītu fecit illud ꝙ facere tenet᷑ suscipiēdo hītū qꝺ vlteriꝰ hītū deserere nō ꝑmittat᷑: ar. ꝯ. xvij. q. ij. gonsaldꝰ. vbi dꝛ ꝙ q vo uit se fieri mōachū nō est ad h̄ cogēdus: g̃ nec hītū accipiendo vi det᷑ solennizare votum. Sol᷑. ibi votū emisit mente alienata: vel ibi nullū votū emisit nec ꝓfessionem fecit exp̄sse. nec etiaꝫ exp̄sse ꝑsumit᷑ fecisse: quia ibi nullū habitū suscepit. hic autem primo ꝓ positū habuit ⁊ postea habitum suscepit: ⁊ iō suscipiendo hituꝫ illud solennizat. Gonsaldus autem q ꝓmisit se facturum mona chum sine pñti susceptione hītus: lꝫ peccet si non fiat. xxvij. q. j. q bona. nō tñ votū fecit nec ꝓfiteri intelligit᷑: nec etiā cogit᷑ postea fieri monachus: ar. s̄. de renun. ex transmissa. ff. si cer. pe. q̄ mu tuā. Alij āt dicūt ⁊ melius eū esse cogendū: ⁊ in p̄dicta decre. ex transmissa nullum votū vel ꝓpositum certum habuit: sed tantū habitū ꝓbatōis petijt: vt ibi no. nullo voto ꝑcedente (Seculare) poꝛtādo arma vel viuendo luxuriose: ar. xx. q. iij. eos. matrimo nium aūt licite ꝯhunt: ⁊ vestes ⁊ tonsuram secularē poꝛtabunt

cū dicat regula ꝙ in veste q̄ intrabit exibit.ṡ.e.ſup eo.ar.ṡ.de cle. ꝯiu.ioānes.⁊ q꞉ ſb̄ ꝯditōe intrauit.ar.ī.de ſpon.de illis.alij dicūt ſꝫ male ꝙ ſumēdo habitū ꝓbatiōis intelligit̄ ſimplr̄ vouiſſe:vn̄ impedit matrimoniū ꝯtrahendū.ī.q̇ cle.vel vo.rurſus.(Proteſtet̄)⁊ tn̄ ſi nō ꝓteſtet̄ poterit ad ſeculū redire.ī.e.ſtatuimus.niſi ꝯ̄riū appeat.ſ.ꝙ voluerit mutare vitā:lꝫ videat̄ eſſe in culpa cū ꝓteſtari deberet ⁊ nō ꝓteſtatus fuit:⁊ ideo ſibi īputari dꝫ.ſꝫ iō h̄ excuſat̄ a ꝓteſtatōe:vel ideo nō cogit̄ ad ꝓteſtatōꝫ:q꞉ ſi cogeret̄ fere oēs ꝓteſtarent̄ ꝑ ingreſſu.⁊ ſic multi poſtea h̄rent occaſionē facilius ⁊ ſine rubore exeūdi.⁊ q꞉ qlibet ꝯceſſum ē h̄ de ſua cōſcia teſtificari:⁊ ſolus deus cognitor ē ſecretoꝝ introductū eſt vt qcqd dixit de h̄ credat̄ ſibi.imo plus dicimus ꝙ ſi ꝑ ꝯfeſſionem eius fieret ꝑiudiciū mr̄imonio nō crederet̄ ei. Itē aliq̄ cā eſt q̄re etiā ſi nō exprimat nō p̄ſumit̄ contra eū:q꞉ p̄ſumit̄ ꝙ ex rubore omiſerit proteſtari ꝙ ſi regula ei diſpliceret liceret ſibi ad ſeculuꝫ redire.vl̄ forte ideo excuſat̄:q꞉ timet ſi proteſtaret̄ ꝙ nō darēt ſibi habitum probationis.

POſtulaſti.nouitioꝝ.i.ꝓbatōis (Reuerſi.) qn̄ nō intrauerūt aīo mutādi vel fugiendi ſeculū.ṡ.c.pr.(Ab ipis eccl̄ijs)ſi clericus de licētia epi accepit habitū ꝓbationis infra annū ſeruabunt̄ ſibi ſua bn̄ficia:ar.ṡ.de elec.cū in cūctis.ſi aūt ſine licen tia ꝓcedit̄ ſm̄ formā decre.ṡ.d̄ cle.nō reſi.ex tue.hoc nō placet:q꞉ decre.illa loquit̄ de clerico latitāte.ſ.q̄liter contra eū ꝓcedat̄.⁊ credimus ꝙ etiā ſi ſine licentia epi tranſiuerit ꝙ dꝫ expectari ꝑ annū:q꞉ exq̄ hꝫ h̄ de iure ꝙ etiā ſine licētia p̄lati poſſit trāſire ad religionē.xviij.q.ij.due.⁊ ꝙ ꝑ annū ſit in ꝓbatōe tali ꝯditōe:ꝙ poſſit ad priorē vitā redire:ḡ ⁊ bn̄ficia recuperare pn̄t vel potius nō amiſerūt.ſꝫ poterit eps̄ moderari eis reſciſſius tp̄s:⁊ maxie duoꝝ menſiū.ī.ti.ꝓxi.ex publico. vel dic ꝙ ipo iure vacāt.ar.ṡ.de renū.ex trāſmiſſa. hoc nō placet.⁊ pōt dici illud fieri ꝓpter exp̄ſſa ſigna renūciatiōis q̇ ibi fuerūt.

EX parte tua.habitum.quem cū ſolēnitate ſoluta receperūt:al̄s ſecus.vt no.ṡ.e. vidua.h̄ nō erāt diſtincti hītus ꝓbatiōis ⁊ ꝓfeſſionis:q꞉ ſi eſſent diſtincti q̄ꝫtūcū qꝫ tp̄e portaret habitū ꝓbatōis nō cogeret̄ illā regulā ꝓfiteri.vel dic ꝙ etiā ſi nō ꝓfiteat̄ ⁊ etiaꝫ ſint diſtincti hītus ꝙ hoc ipo ꝙ vltra tp̄s ꝓbationis morat̄ cogit̄ eſſe in ordine:lꝫ non in illo.ſed hoc non placet.(Habitus).ṡ.eo.porrectum.(Per annū)p̄ſumit̄.n.cā probatiōis vſqꝫ ad annū portaſſe:poſt annū aūt q̄ſi profeſſus portaſſe videt̄.de hoc no.ṡ.eo.c.ij.tn̄ hec lr̄a potius innuit contrariū ꝙ non habeat̄ ꝓ ꝓfeſſo:ſꝫ vt negare nō poſſit cogit̄ viua voce ꝓfiteri. vel poſſes dicere ꝙ loquit̄ vbi habitus ſunt diſtincti qđ non placet:q꞉ tunc niſi ſola ſolennitas obſeruet̄ pro ſuſceptione habitus nunq̄ꝫ habet̄ pro profeſſo.ar.ī.c.proxi.⁊ no.ṡ.e.c.ij.

STatuimus.nouitios.nullūꝫ votū emittētes:al̄s ſecus.ī.q cle.vel vo.c.vl.(Religionis).i.ꝓfeſſionis.(Poſſe)⁊ ſi qs eos medio tp̄e v̄berat nō incidit in canonē:q꞉ nō eſt pſona religioſa.(Appeat.)forte q꞉ ꝯfitent̄ mō ꝙ qn̄ intrauerūt habuerūt aīuꝫ fugiēdi ſeculū: vel q꞉ qn̄ ſumpſerūt habitū hoc ipm̄ ꝓteſtati ſunt:⁊ ſic nō tollit̄ ꝑ hāc decre.ſupior.ſ.ꝯſulti. ſed eaꝫ interp̄tat̄:q꞉ cū ibi nō diceret̄ qs ꝓbare deberet in foro eccl̄ie an h̄ret aīuꝫ reuertēdi:vel ꝙ ipe cogat̄ ꝓbare ꝙ eo aīo intrauit ꝙ ſibi liceret ad ſeculū redire.⁊ h̄ lr̄a decr.magis innuere videbat̄.vel ꝙ ſi nihil ꝓbaret poſſet redire ꝓpter p̄ſumptōeꝫ q̄ eū iuuaret.⁊ hoc mō in hac decr. determinat̄.ſ.ꝙ niſi appet ꝑ ꝯfeſſionē eius vel alio mō ꝙ non habuit animū reuertendi:ꝙ libere poterit ad ſeculuꝫ redire. (Benedicant̄)⁊ hec bn̄dictio fac̄ ꝙ ille hītus ſit cenſendus profeſſum.

RE religioſi.priores.⁊ ex̄ capitulū generā.ꝯſtitutū.(Suis)vt locis p̄mis(In locis)nō cū alijs monachis:ſꝫ forte ad ſuiendū vel alio mō.(Miniſtrent̄)a p̄mo mōaſterio.ar.xvj.q.vj.de lapſis. alij ab alio in q̄ morant̄.

De conuerſione coniugatorum. Rubrica.

PReterea.preſentibus.he ſolennitates vel exhibite vel omiſſe modicū faciunt ex quo conſtat de profeſſione.(De licentia).q.d.hoc faciat ad caſum pn̄teꝫ in fi. dicemꝰ (Tranſierit).ī.e.veniens.contra.ſo.illa ideo nō potuit reuocare:quia adulterium cōmiſerat: al̄s.n. ſecus.xxvij. q.ij.agathoſa.(Seruare)breuiter dicimus ꝙ alterum de his duobus oportet eam facere ad hoc vt valeat ingreſſus.ſ. vel ꝙ intret religionem vel ꝙ voueat ꝯtinentiam.ī.e.ꝯiugatis.⁊ ſi vouerit ꝯtinentiā ſufficit ad hoc vt non poſſit eā reuocare maritus tn̄ ſi eſt iuuenis ⁊ ſuſpecta non ſufficit ad hoc vt non poſſit eam reuocare:maritus tn̄ ſi eſt iuuenis ⁊ ſuſpectus non ſufficit ſi ſolum mō vouit:ſed etiam cogeret̄ monaſteriū intrare. ⁊ ſic intelligūt̄ ꝯtraria hic ſignata.xxxiij.q.v.q vxorē.ī.e.cum ſis.⁊.c.vxoratus. tn̄ non coget̄ fieri monacha:nec viuere monachaliter:hoc excepto ꝙ cōpeſcet̄ a vagatōe ⁊ cuſtodiet̄ ne luxuriari poſſit:ſecus ſi eſſet vetula vt ibi dicit̄.alij dicunt ſed non bn̄ ſolā licentiam ſufficere.xxxiij.q.v.qui vxorem.⁊ in alijs contrarijs.hoc autem.c.cū ſuis ꝯcor.intelligit de licentia extorta: arg.xxxiij.q.ij. notificaſti. alij dicunt ⁊ minus bene:ꝙ ſi erat viri ignara non obſtante licentia poterit reuocare:al̄s non. Item querunt qđ ſi maritus non intrauit religionē:ſed tn̄ ꝯſentiente vxore vouit ꝯtinentiā. Rn̄. ſi vxor vouit ⁊ marito vouente conſenſerit vterqꝫ debet ꝯtinentiam ſeruare:nec alter alteri debitum reddere teneret̄ cū ius ſuū remiſerat:tamen monaſteriū intrare non pōt ſine voluntate alterius:vt.xxxiij.q.v.q̇dam.ſed ſi tm̄ vnus alteri vouēdi licentiā dederit ⁊ nō vouit debitum exigere pōt ꝙ non renunciauit:ar.ꝯ̄ quia dando licentiā intrādi monaſteriū videt̄ ei dediſſe licentiā vouendi:⁊ tn̄ eū pōt repetere vt hic.

VErum eligere.vt hic ⁊.ī.e.ex publico.(Satis pōt.)⁊ credimus primi mr̄imonij vinculū penitus frangi.

QUidam.votuꝫ nō tenuit.quo ad hoc ꝙ ſit in monaſterio cū nō eſſet pſona idonea tūc ad intrandū monaſteriū intrare nō pōt ſine voluntate vxoris.ſed tenet quo ad hoc ꝙ nō exigat debituꝫ:vt h̄ ſequit̄:q꞉ pſona idonea ad hoc erat.tūc dicunt qdā ⁊ bn̄ ꝙ votū hmōi qđ fit inuita vxore vel etiā ꝙ plus ē volūtaria:ſꝫ nō vouēte nec religionē intrante nō eſſet ſolēne ſed ſimplex:⁊ ideo impedit ꝯtrahendū:ſed nō dirimit iā ꝯ̄ctū:vt h̄ ⁊.ī.co.placet.ī.q̇ cle. vel vo.ꝯſuluit.⁊.c.rurſus.votum aūt ſimplex ꝯtinentie non dirimit matrimoniū ꝯ̄ctū:vt.ī.q̇ cle.vel vo.veniens.⁊.c.rurſus.⁊ ſimiliter dicimus ꝙ ingreſſus monaſterij ſine voto vxoris nō dirimit contractū:ar.h̄ ⁊.ī.e.placet.Ad contraria aūt.ī.e.ex pte.⁊ c.ꝯſuluit.⁊.c. dudum rn̄.ꝙ vel habuit poſt ingreſſum ratum votum ꝯiugis marito hoc petente:in quo caſu tenet vel ratificat̄ ingreſſus:⁊ ipa mulier ītrare cogit̄:vt no.ṡ.c.ꝓxi.C.ad vell̄.iubemus.vel poſt mortem vxoris tacite vel exp̄ſſe vir ingreſſus priorem ingreſſum qui non tenebat ratum habuit:arg.ṡ.de his q̇ vi me.cā.c.j.cū aut̄.ꝙ deo.non contradicit:q꞉ ibi ambo ꝯiuges pariter ⁊ ſolēniter hoc nouerūt. Itē dicimꝰ ſilr̄ ſi remanēs in ſeculo velit intrare religionē:ille q ingreſſus eſt anq̄ꝫ reſtituat̄ ꝓhibere nō pōt.xxvij.q.ij.agathoſa.xxxiij.q.v.q vxore. q꞉ non pōt ab ea debitū exigere:vt hic dicit̄.⁊ multo minus pōt eā reuocare de monaſterio qđ intrauit.ar.ad hoc:q꞉ ſi ꝓpoſitū videt̄ qs ſolēnizare ꝑ ſuſceptōeꝫ habitus.ṡ.e.ꝯſuluiti. multo fortius votū ingreſſu monaſterij:lꝫ tūc eſſet inutilis ingreſſus.videt̄ tn̄ eū ratificare ꝑ receptōeꝫ habitus:qđ veꝝ intelligimus ſi ꝯſtat eū voluiſſe vitam mutare:vt in p̄dicta decr.dicit̄.Alij tn̄ dicūt ⁊ videt̄ melius ꝙ h̄ mulier que nō vouit qn̄ vir ingreſſus eſt monaſteriū viro inuito non pōt ingredi religionem ⁊ ingreſſum pōt educere. arg.xxxiij.q.iij.ꝙ deo.q꞉ non tenuit ingreſſus eius: vt hic. ſecus aūt ſi ingreſſu viri vouiſſet: q꞉ tūc ingreſſus tenet. ⁊ ſic loquit̄.c. agathoſa.hac eadē rōne dicimus ꝙ ſi qs poſt mortē vxoris ſtetit in monaſterio etiā ꝑ momentū votū eius fit ſolēne: ⁊ ſi ignorauit mortē vxoris:vt no.ī.e.c.ꝯſuluit.ſalua tn̄ diſtinctiōe quam ponimus.ī.de eo q duxit in matri.c.j. idem eſt ⁊ ſi ambo ꝯiuges ſiue ignorantes ſiue ſcientes alteꝝ viuere ingreſſi ſunt monaſterium:quia amboꝝ votum videt̄ ratum ratificatum ⁊ ſolennizatū ꝑ ꝓfeſſionē ⁊ ingreſſum vltīo ingrediētis:ſed ſi reſtitutus eēt tūc eo inuito ille q remāſit in ſeculo religionē intrare nō pōt. Itē dicimus ꝙ nō ſolū remanēs in ſeculo pōt repetere vxorē ingredientē monaſterium:ſꝫ ipa ingrediēs pōt petere ꝯiugem in ſeculo remanentē: nā vnus ꝯiugū ſine altero vouere nō pōt. ⁊ ſi vouit nō dꝫ ſoluere ꝓmiſſionē:vt h̄.⁊.xxxiij.q.v.vna. Itē alia ē rō:q꞉ eius ingreſſus non tenet vn̄ peccat ſi ſe ab vxore alienat:vel ſi ei occaſionē adulterādi p̄ſtat.xxvij.q.ij.ſi tu.ṡ.ti.ꝓxi.veniēs.⁊ intelligimus hec vera etiā ſi de volūtate alterius nō vouētis ītraſſet ꝓpter cauſas ⁊ rōnes p̄dictas:q꞉ pares ſunt ſiue īuita vxore trāſierit ſiue volēte:ſed ſecus eſt ſi remanēte in ſeculo adulteraret̄:q꞉ tūc nō poſſet ad eā redire.ī.e.ꝯſtitutus.⁊.c. veniēs.xxxiij q.v.c.notificaſti.ſed licet rediret ad maritum:non tamen exiget

debitū vt ħ: sꝫ secū cohabitabit ⁊ debitū reddet. xxxiij. q. v. ꝙ deo Alij dicūt ⁊ male ꝙ si nō inuita vxore vouet vir: sꝫ volūtaria vt ħ: nō tñ vouēte ⁊ trāseūte: vt. j. ex pte. j. nō tꝫ votū ita ꝙ sit irreuocabile: imo reuocari pōt vxore petēte: vt ħ. sꝫ ipa vxore vel mortua vel vouēte ꝯtīere cogit marit⁹ ad mōasteriū redire: ⁊ si cum alia ꝯxit sepat mrīmoniū. j. e. ex pte. ⁊. c. se. sꝫ. j. e. placet. vehemēter ꝯdicit. sꝫ dicūt illud. c. loq in errante. ⁊ nihil ē tā ꝯriū ꝯsensui sic error. ff. ꝺ iur. om. iu. si p errorē. sec⁹ āt vbi nō errat. ⁊ dicūt istū verꝫ esse mōachū ⁊ in oīb⁹ debere suare regulā saluo iure vxoris ⁊ ꝙ sine scādalo cū ea viuat. ar. s̄. ꝺ cle. ꝯiu. ioannes. s̄. ꝺ vi. ⁊ ho. cle. de⁹. pōt etiā dici ꝑm eos q̄ īuita vxore portabit hītū ex q̄ consensit mōachatui. sꝫ ꝯ vꝫ ꝙ nō sit mōach⁹ cū nō possit viuere sine ꝯtinētia. sꝫ dicūt in ħ casu spāle qñ āt inuita vxore vel etiā nesciente ītrat mōasteriū nō fit mōach⁹ nec tꝫ īgressus: vt ħ. ⁊ sic pōt intelligi. j. e. placet. vl' dic lꝫ ħ distīctio nō placeat ꝙ īgressus monasterij sine ꝓfessiōe vel voto ꝯtinētie pōt solēnizare votū etiā si alter ꝯiugū ꝯsentiat altero ꝯiugiū nō intrāte monasteriū vel nō vouente ꝯtinētiā. ⁊ iccirco si post mortē pñtꝭ vxoris ꝯhat cū alia tꝫ: nec p̄cise cogēdus est intrare mōasteriū. ⁊ sic loquit pñs decr. ⁊ j. e. placet. nisi postea ratū habuisset p̄mū ingressum q̄d nō tenebat. s̄. de trāsac. c. ij. de his q̄ vi me. cā: platū. ⁊. j. e. ex pte. ⁊. c. cōsuluit. Si v̄o ille q īgredit mōasteriū nō solū īgredit: sꝫ etiā votū ꝯtinētie emittit: lꝫ possit ab vxore nō ꝓfitēte nec volēte reuocari tñ post mortē ei⁹ nō pōt ꝯhere: ⁊ si ꝯxit nō tꝫ mrīmoniū. nā lꝫ ingressus mōasterij q nō potuit solēnizare votū sine ꝯsensu vxoris ad ħ nō sufficiat: sufficit tñ votū ꝯtinētie cū p̄dicta solennizatiōe. de hoc no. j. e. c. pe. (Poterit) tñ si accepit tenet mrīmonium cum tantum sit simplex votum.

Uam si transire. nisi ꝓpter adulteriū alterutri⁹ ferat snīa diuortij: q2 ex tūc licitū est nō adultero ingredi monasteriū. xxvij. q. ij. agathosa. ⁊ post mortē īgressi mōasteriū licitū est remanenti in seculo ꝯhere: q2 post mortem soluta est a lege viri. j. de secun. nup. c. fi. (Transeat) nisi in ep̄o vbi oportet q̄ ⁊ vxor intret religionem. j. e. sane.

Oniugatus. sacros. dicūt qdaꝫ idem si ad miores: cū nō possit ordīari sine titulo. lxx. di. c. j. ⁊ cōiugati nō pñt hře p̄bēdas. s̄. de cle. ꝯiu. c. ij. alij ꝯ cū possit ītitulari ad p2imoniū. s̄. de p̄ben. tuis. Jtē pōt esse ꝙ volet dimittere ⁊ accipe vxorē: ⁊ ideo malū esset ligare eū (Cōsitente) no. vxorē ordinati nō cogi ītrare religionē: sꝫ sufficere si voueat ꝯtinētiā. xxviij. di. si se. lxxvij. di. ep̄s. sec⁹ in mōacho. s̄. c. px. ⁊ ep̄o. j. c. px. sꝫ q̄rit an sufficit in ordināndo sola taciturnitas vxoris. ar. ꝙ sic. xxviij. di. q2 sunt. sed tñ ordīator peccat nisi a p̄ncipio anq̄ꝫ eū ordinet mulierem ipaꝫ faciat ꝓfiteri. alij tñ dicūt ꝙ sic in ꝓfessiōe: sic ⁊ in clericatu tenet: vel ad īgressum monasterij vel ad ꝓmittendam ꝯtinentiam. ar. j. c. pxi.

Ane. ⁊ infra.

X publico. religionē. nō tñ in domo ꝓpria remāere. j. e. ex pte. al's āt bñ liceret sibi ī domo remāere. j. q cle. vel vo. insinuāte. (Cautōe.) ħ cautio exigit ne hāc dilatōeꝫ lꝫ modicā maliciose peteret. (Diuoꝝ) q̄dā dicūt ħ tp̄s currere a tpe ꝯcti mrīmonij: alij a die monitōis ꝙ ꝯsūmauit mrīmoniū. nos dicim⁹ ep̄m audita defensiōe puelle ꝙ velit ītrare religionē p̄figet ei ħ tp̄s: ⁊ nō credim⁹ ħ tp̄s dari ad deliberādū ei an redeat ad spōsum vel ītret religionē: sꝫ ad ꝓbādū religionē: ⁊ nō hēbit āpli⁹ tp̄s ꝓbatōis: sꝫ tūc ꝓfiteri coget: lꝫ credam⁹ ep̄m posse illū ꝓrogare ⁊ restrīgere: sꝫ nūqd trāsacto tpe si nōdū ītrauit: sꝫ si p⁹ ea ītret tenebit. Rñ. ꝙ sic tñ iudex dꝫ eā excōīre trāsacto tpe ⁊ termīo: ⁊ sic excōicata manebit vsqꝫ ad introitū mōasterij: sꝫ tūc absoluet. s̄. de re. spo. lr̄as. ī fi. (Cōsumatū.) ⁊ sic no. circa mrīmoniū nō ꝯsūmatū valere ꝯstōnes eccl'e.

Xoratus. s̄. e. cū scis p̄dictus (Nestro) loquitur fratribus.

X parte. vxore. ⁊ simr vouente: ⁊ sic nullū est ꝯriū. (Retinuit) illicite (De iure) vt no. j. e. dudū. cū esset suspecta ⁊ viuēs. (Muliere) iustū ē ꝙ ħ dꝫ cū habuerit licentiā ab vxore vñ male fecit ꝙ ad eā redijt: sꝫ ipa cōpellenda erat ītrare. xxxiij. q. v. q vxorem. alij tñ ꝯdicūt ⁊ forte melius: vt no. s̄. e. c. j. (Monasterium) ar. ꝯ. s̄. e. qdam non.

Onsuluit terra. si erat. ip̄e vir. (dirimēdū) ħ iō est: q2 post mortē vxoris stetit ī mōasterio vñ q̄d ab initio nō tenebat ratificat. s̄. de his q̄ vi me. cā: platū. vel votū q̄d vxore sua viuēte emiserat ⁊ nō valebat īgrediēdo mōasteriū mō solēnizatū ē ꝑseuerādo ī mōasterio post mortē vxoris nec reqrit ad ħ ꝙ solēnizasse ītelligat ꝙ sciuerit mortē vxoris ⁊ ꝙ postea ī mōasterio remāserit: sꝫ suffic ꝙ mortua sit. ⁊ est ea rō: q2 sepando se ab vxore siue īuita. s̄. e. qdā. siue volūtaria. s̄. e. ex pte. sp p̄sumit velle mutare seculū: vt. s̄. ī pal. decr. ex q̄ tale ꝓpositū hꝫ p hītus susceptōeꝫ esset solēnizatū votū nisi vxor īpediret. s̄. ti. px. ꝯsulti. ꝰ sublato īpedimēto vxoris stati p̄mo momēto p⁹ mortē ei⁹ ⁊ votū solennizatū esse vꝫ. Jtē alia rō est: q2 ad ħ vt votū valeat nō reqrunt scia vel opinio: sꝫ rei v̄itas. j. e. placet. Jtē si allegaret se iō morā ī mōasterio fecisse: q2 vxor viuebat ad quē redire nolebat allegare turpitudinē suā: ⁊ sic audiend⁹ nō esset. s̄. de do. cū int. sec⁹ āt esset si ꝓtestat⁹ esset hñs vxorē ꝙ nō intētōe mutādi vitā sꝫ ꝓbādi ītrauit: q2 tūc etiā post mortē vxoris nō ratificat q̄ꝫdiu durat tp̄s ꝓbatōis: īmo exire pōt sic si nō hñs vxorem īgressus est. s̄. ti. px. sup eo. tūc āt tm̄ dicim⁹ ꝝtificari votum ꝯiugati īgressi vel solēnizari qñ p̄us exp̄sse ꝓfessus est vel tacite: q̄uis. n. ꝓfessio ei⁹ nō tenuerit ꝓpter ꝯiugē viuentē. qñ āt tacite vel exp̄sse qs vouere ītelligit: no. s̄. ti. px. c. ij. alijs āt tm̄ vꝫ ⁊ forte meli⁹ ꝙ nō ratificat votū vel īgressus monasterij illi⁹ ꝯiugati q̄ īuita vxore ītrauit: lꝫ post mortē ei⁹ īgrāter in mōasterio māserit: sic notam⁹ in mrīmonio carnali plene sup his rōnes assignādo. j. de eo q̄ dux. in matri. c. j.

Arissimis. maxime. id est tantum.

Lacet nobis. promisit. ⁊ intelligit simplex ħ votū: vt no. s̄. e. qdā. (Cogendā). s̄. e. qdā ītrauit. vbi de ħ no. s̄. e. ex pte. ꝯ. nūqd idē dices ī ꝓmoto ad sacros ordīes. s. q2 si ordīat⁹ fuerit ad sacros ordines īuita vel nesciēte vxore ꝙ ea mortua nō sit cogēd⁹ suare ordineꝫ. ⁊ ꝙ si ꝯhat cū alia de nouo ꝙ tꝫ mrīmoniū. ar. ħ. nos credim⁹ ꝯriū. s. ꝙ lꝫ ordīatus reddēd⁹ sit vxori: tñ si de nouo cū alia ꝯhat nō tꝫ mrīmoniuꝫ. ⁊ rō est diuersitatis: q2 mrīmoniū de iure nāli nō īpedit quēq̄ꝫ ordīari ad sacros ordīes: q2 nāli iure pōt ordīatus vti mrīmonio ꝯcto: sic facit orientał eccl'a. xxxj. d. nicena. xxvij. di. si qs eoꝝ. ⁊ etiā ꝯhere posset nisi ꝯstōnes eccl'ie ħ ꝓhibent. ex ħ ꝰ appet ꝙ sola ꝯstō īpedit q̄ ħ ꝯiugat⁹ nō ꝯhat. cessante ꝰ īpedimēto. i. mortua vxore suet ꝯstōnē q̄ est ꝙ ordīat⁹ in sacro ordine si ꝯhat ꝙ nō tꝫ mrīmoniū. sed in voto sec⁹: q2 de iure nāli mrīmoniū vel vsus mrīmonij īpedit votū in q̄ ꝯtinet ꝯtinentia que simul esse nō pñt. s. ꝯtinentia ⁊ vsus matrimonij. s̄. e. q̄dam. vñ cum a principio de iure nāli non tenuerit: non pōt dirimere matrimonium iam contractum.

Ad apostolicam.

X parte. viduitatis. . i. ꝓfessionis: sꝫ dꝫ viduitatis: q2 ipa vidua erat: ⁊ erat signū ꝙ in viduitate māere debebat. pl⁹ placet ꝙ nō assumpsit velū ꝓfessionis sed viduitatis tm̄ in q̄ ꝓponebat ⁊ se ꝓponere ⁊ vouere oñdebat ꝙ ī viduitate ꝑmāeret. ⁊ ħ satis pꝫ p ħ ꝙ sequit in fi. vbi dꝫ ꝙ si voluerit ītrare mōasteriū ꝙ cogit ire ad spōsum ꝙ nō esset si ꝓfessa esset (Solēni celebratōe ac letania) forte q̄libet istaꝝ sufficit ad solennitateꝫ si nō hꝫ viꝝ: vl' si nō ītrasset mōasteriū: vt no. s̄. ti. px. vidua. al's si viꝝ hꝫ sec⁹ vt ħ in fi. ħ nō fatemur nisi cū solēnitate solita ħ faciat vl' nisi suā volūtatē exp̄mat. (Videri) lꝫ nō sit veꝝ vt seqt. (ꝯsumādū). j. q cle. vl' vo. īsinuāte. ꝯ so. ibi emiserat votū: ħ nō. vl' illa erat libera vñ facili⁹ p̄sumit ꝓ solēnizatōe voti. s. ꝙ sola susceptōe hīt⁹ sit solēnizatū. s̄. ꝺ re. ⁊ trā. ad rel. ꝯsuluisti. ħ hēbat spōsum vñ difficili⁹ p̄sumit ꝓ solēnizatōe voti. nō enī votū spōsi de pñti solēnizat p susceptōeꝫ hītus: q̄uis alteri⁹ simplicis ⁊ solute ꝑsone solēnizaret. s̄. de re. ⁊ trā. ad rel. ꝯsuluisti. plus placet ꝙ hic ⁊ ibi fuit solenne votum continentie ⁊ non professionis. ⁊ ħ solenne votum ꝯtinentie non dirimit matrimonium ꝯtractum anñ ip̄m votum: vt ħ. sed bene dirimit matrimonium ꝯtractum post votū hmōi. s. ꝯtinētie solēne. ⁊ sic loqt dec. insinuāte. de hoc no. s̄. de reg. ⁊ tran. ad reli. porrectum. (Regularem) no. ꝙ vbi alter ꝯiugum transiuit ad scd̄a vota anteq̄ꝫ interueniat carnalis copula non sufficit alteri ꝯiugū habitū sumere vouere ꝯtinentiā: ⁊ in domo sua manere: īmo cogenda est ꝓfessionem facere alicui ꝺ regulis approbatis: vt ħ hēs ⁊ postmodum cogenda monasteriū ingredi. Jdem dicendum vꝫ in vxore ep̄i: q2 nō sufficit vxor eius vouere nisi ītret religionē ⁊ ꝯtinentiam ꝓfiteatur. s̄. e. sane. ⁊ idem est si suspecta sit q̄ in seculo permanet. s̄. e. cum sit. sed si de facto non sit a p̄dictis exacta ⁊ facta

ꝓfessio:cū tm̄ hec ꝓfessio sequaꝛ ad illud in p̄dictis casibꝰ cogeꝛ et ꝓfiteri et religionē intrare:ar.j.e.significauit.in alijs aūt credimus sufficere solum votum ꝯtinentie:et remanebit in domo propria et proprium habebit:nec vllam regulā seruare tenebiꝛ.s.e.c.j.et.c.cū sis.et.c.ꝯiugatus.j.e.significauit.

Constitutus.copulata. et male:ipsa enī potiꝰ oīa mala debuit sustinere q̄ȝ huic malo ꝯsentire.xxxij.q.vij.ita ne.(Gradū)h licite potuit sacros ordines recipe et mōasteriū ingredi cū vxor cōmiserit adulteriū cui cāȝ nō p̄stitit.et sic nō ē ꝯ.s.ti.px.veniēs.ſȝ etiā si p̄stitisse cāȝ dicaꝛ ex eo:qꝛ vxori nubenti p iudicē nō ꝯdixit cū teneat eiꝰ mōachꝰ et vlterius redire ñ pōt.j.e.c.px.(Impetat)s.e.c.j.ꝯ.ibi so.qꝛ adultera.

Veniēs.tōsuratus. et male:nec tenuit.s.e.c.j.(amatores)ꝓpter h adulteriū solēnizatū ē votū q nō tenuit(Spōte)idē dicimꝰ et si ꝯ eius volūtatē intrasset:ex q̄ adulteriū cōmisit.xxvij.q.ij.agathosa.(Cōtinuit)h solū sufficit ne mr̄imoniū possit repetere.xxvij.q.ij.agathosa.vt.j.de diuor.significauit.Sȝ q̄d si mlr̄ieri repetēti nolit opponere exceptionē fornicatōis seu adulterij.ar.q possit omittere.C.de pac.siqs C.ne q̄s inui.ag.l.actio.Rñ.q cū sit verus mōachus et irreuocabilis ꝓpter adulteriū vxoris.etiā si nō opponat exceptōeȝ:tm̄ reuocari nō poterit.et mōasteriū excipiet etiā eo nolēte cū sit eiꝰ monachus et ei acq̄sita sit exceptio et ꝓ eo agere et defendere debeat et ex h ē q etiā si inuita vxore intrauit mōasteriū et postea fornicetur firmaꝛ mōachatus eius:nec poterit reuocari.xxvij.q.ij.agathosa.imo et si vir forniceꝛ in mōasterio post fornicatōeȝ vxoris nō tm̄ ius qd amisit p fornicatōeȝ suā recupabit:cū iā semel sit factus verus et irreuocabilis mōachus.ar.de ꝯse.di.iiij.q̄ris.lȝ secus sit si essent ābo in seculo.s.de iureiu.tua.j.de adul.c.vl.h aūt certū tenemus q lȝ alteruter ꝯiugū post sn̄iaȝ diuortij q̊ ad thorū lata intret mōasteriū tm̄ remanēs in seculo post mortē eiꝰ licite ꝯbit:mortuo.n.p̄mo marito soluta ē vxor a lege viri:vt.j.de secū.nup.c.pe.et vl.et.j.de diuor.de illa.nec obstat.s.e.cū sis.et.c.se.qꝛ illa loquunꝛ in volūtarie vouētibus:h ꝓpter delictū suū et in penā lata ē sn̄ia diuortij:secus aūt ē in ordinibus:qꝛ nō pōt fieri sbdiaconus cū vxor adulterata ē ea inuita.Et ē ea rō:qꝛ vxor cuiuslibet in sacris ordinibus ꝯstituti teneꝛ ꝯtinere post mortē eius.xxviij.di.qꝛ sunt.xxxij.di.seriati.ſȝ ad hoc inuita cogi nō pōt:cū sit res voti nō p̄cepti.xxij.q.j.integritas.

Accedēs verba. ob h v̄berabat vt licentiā p̄beret intrādi monasteriū:et iccirco nō p̄iudicauit sibi.xxxij.q.v.notificasti(Voto)qd si emisisset cū in h h̄ret liberū ꝯsensum mariti intrādi:vel potius qꝛ ip̄e intrando votū intelligiꝛ solēnizasse postea exire nō posset.alij aliꝛ dicūt:vt no.s.ti.px.q̄dā.(Religsset)etiā inuitū d mōasterio educē potuisset.xxxiij.q.v.notificasti.

Significauit. eidē mlr̄ieri.(Iniūcto)a decano(Etatis).s.e.cū sis:p̄dictus.aꝉs.n.cōpelli posset.xxxiij.q.v.q̊ vxorē.ex q̄.n.mulier vouet ꝯtinentiā et pmittit viꝝ intrare religionē.hoc ip̄o vr̄ etiā ꝯcedere q etiā ip̄a trāseat et si suspecta erit:tm̄ nos nō cogeremus eā ꝓfiteri regulā nec abstinere a ꝓprio.nā cū hoc nunq̄ȝ ꝓmiserit q̄re g̊ ad id cogereꝛ:ſȝ bn̄ dȝ cogi esse in monasterio vt cesset oīs mala suspitio.fatemur tm̄ q si mulier ē suspecta q añq̄ȝ admittaꝛ ꝓfessio viri dȝ etiā mulierē facere ꝓfiteri si ē suspecta:et sic loquiꝛ.s.e.cū sis.tm̄ si recepta ē eius ꝓfessio et nō ꝓfessio mulieris:ſȝ tm̄ votū ꝯtinētie p̄stiterit nō facerē eā mō ꝓfiteri:vt dictū ē.Alij tm̄ dicūt.s.q hoc ip̄o q dat licentiā intrādi monasteriū et emittet votū ꝯtinētie si ē suspectus cogi pōt ītrare monasterium.et sic loquiꝛ.xxxiij.q.v.q̊ vxorem.et etiā cogiꝛ viuere sine ꝓprio et sub obedientia:vt no.s.e.ex parte.

Gaudemus.ad frugē. nō tm̄ intrauerit religionē nec fecerūt votum.(Collocare.)non tm̄ erit monachus sed penitens:lȝ nō solenniter.l.di.si ille.in auc.vt nulli iudi.§.si vero qñ ad.

Quadū renūciauit.oīno ꝓpt h est cōmēdādū qd fecit in manu sacerdotis:qꝛ ꝓpter deū fiebat:aꝉs.n.si ꝓpter īfirmitatē faceret vel aliā cāȝ iustā vel iniustā tm̄ mulieri faciēda erat h renūciatio:insti.d iuti.sti.§.alteri.et pōt dici q nō tȝ ex alia cā facta renūciatio.s.ti.px.veniēs.et qꝛ aꝉs sp intēdendū ē ꝓli.nisi ꝓpter deū fiat:poterat etiā bn̄ fieri in manibus vxoris.(In p̄sona).ff.rē pu.sal.fo.l.ij.(Eccl̄ie).q.d.in p̄sona sua nō potuit recipe resignatōeȝ:qꝛ nō eiꝰ interat sp̄aꝉr vel singulariter.ff.d pac.si vnꝰ.§.si pacta.totiꝰ āt eccl̄ie interest mlr̄tos h̄re ꝯtēplatiuos:et iō in eis p̄sona stipulari potuit et pacisci:cū officialis eccl̄e sit.ff.qd cuiusqȝ vni.l.vl.imo plꝰ dicimꝰ q tabelliones et alij officiales pn̄t cuilibet pacisci et iudicio:et qñ aꝉs ꝓcedit iudex ex offō suo si nō ē aliꝰ q̊ alteri pacisci potuit:et h ip̄m facere debēt auc̄te iudicis:et tūc qñ iusta cā subest.ff.rē pu.sal.fo.l.ij.et.iij.sed etiā ip̄i mgr̄atus h facere pn̄t etiā sine alteriꝰ auc̄te.ff.d mag.cō.l.pe.(Castitatē)dicūt q̄dā ſȝ nō bn̄ vt nob vr̄:q vbicūqȝ q̄s voue at ꝯuare ꝯtinēttā siue in publico siue in p̄uato sp si ꝯstat de voto votū solēne dr̄ et dirimit mr̄imoniū iā ꝯctū.nā si nō essȝ solēne:qꝛ īpedireꝛ repetere vxorē vꝉ cogereꝛ intrare mōasteriū:vt.j.seqꝛ ad idē.xxxiij.q.v.q̊ vxo.et.c.q deo.ar.ꝯ.s.e.ex pte.ſȝ ibi ñ vouit ſȝ tm̄ h̄itū sumpsit:et nō p̄sumiꝛ in sp̄osa alteriꝰ q suscipiēdo h̄itū solēnizat votū nisi exp̄sse voueat vꝉ nisi mōasterium īgrediaꝛ vt ibidē dr̄.Sȝ ē ꝯriū cui rn̄deri nō pōt.j.q cle.vel vo.rursus.xxvij di.si vir.alij nō dicūt solēne nisi aliq̄ de solēnitatibꝰ infueniat q̄s diximꝰ.s.ti.px.vidua.alij dicūt nullū h̄itū vꝉ votū dici solēne vꝉ dirimere mr̄imoniū iā ꝯctū q̄ȝtūcūqȝ solenniter fiat nisi se reddiderit vni de approbatis religionibꝰ.j.q cle.vꝉ vo.insinuāte.et in h solo casu votū ꝯtinētie pōt dici solēne de q̊ h dr̄.s.cū ꝯiūx ꝯtinētiā voueret intelligūt h solēne nisi a p̄ncipio qñ vouēt:ſȝ ex postfacto solennizaꝛ cū ābo intrāt religionē vel alter tm̄:dūmō ingressus p̄dictꝰ in mōasteriū fiat de volūtate vtriusqȝ:qꝛ aliter nō liceret.xxxiij.q.v.q deo.s.e.c.j.et h sola mulier ītrauit et nō maritus qꝛ lȝ deuouerit se hospitali nō tm̄ hospitale erat religiosuȝ.et ideo ꝓpter illud qd deuouerit se hospitali ꝯuire nō solēnizabaꝛ votū:ſȝ tm̄ ꝓpter igressum vxoris solēnizaꝛ votū etiā remanētis in seculo:et bn̄ vtriusqȝ ꝯsensus reqriꝛ in voto emittendo:qꝛ et si a debito reddēdo sint absoluti:nō tm̄ ab alijs obsequijs.xxxiij.q.v.q deo.ſȝ si tm̄ ītrauit dicūt q̄dā et male solēnizari votū et ingressum tenere:qꝛ libera ē a redditōe debiti viro.Itē q̄ȝuis ijdē vouētes carnaliter se cog̅scāt post tale votū etiā añ ingressum et renūciationē viri sui:et licētiā datā de ingressu mōasterij:tm̄ nihilominꝰ p̄dicto mō.s.p ingressuȝ mōasterij poterit solēnizare votū.nā nulla dicit vꝉ patiꝛ q illicita ꝯiugū cōmixtio tollat votū.ſȝ mr̄imonium sequēs tm̄:idē ē et si añ mr̄imoniū ābo vouissent ꝯiuges si postea inꝛ ip̄os ꝯcto mr̄imonio alter velit īgredi mōasteriū sine licētia alteriꝰ nō poterit:nec tenebit īgressus:qꝛ lȝ neuter possit exigē.s.de ꝯuer.ꝯiu.q̄dā.q̄dā tm̄ dicūt q vterqȝ teneꝛ reddē debitū alteri.ſȝ obijcies:nōne peccat vouēs exigēdo debitū.s.e.qꝛ.g̊ et reddēs:qꝛ nō ē ip̄i vouēti in cr̄ie fauēdū:īmo ꝓhibēdū ē.ij.q.vij.neglige.xxij.q.v.aīa.Rñ.sine dubio illud hȝ locū:ſȝ nō ē verisiꝉe p̄sumēdū q vellet cū altero adulterari.ſȝ cū p̄sumiꝛ potiꝰ debemꝰ pmittē reddē debitū ad qd tenemur:et dare sibi ꝯsiliū vt minus peccādo vitet pctm̄ maiꝰ q̄ȝ pmittere ip̄aȝ cū alio adulterari qd esset g̊uiꝰ pctm̄:ar.xiiij.di.p totū.lȝ h aliqñ sic tenuerimꝰ:tm̄ pꝰ ea visum ē nob aliter in aliq̄bꝰ.et maxīe in h:qꝛ credimꝰ in ꝯiugatis aliqd sp̄āle:qꝛ ex q̊ ꝯiuges siue in p̄uato siue ī publico siue solēniter siue nō vouerit ꝯtinētiā illā ꝯuare teneꝛ:et si cōmisceꝛ illicita ē cōmixtio:et filij īde nati sunt illegitimi et si ꝯxit postea cū alio viro post mortē p̄mi viri q nō tȝ mr̄imoniū:ſȝ tm̄ viuēte p̄mo viro q̊ secū piꝛ vouit nō pōt ītrare mōasteriū nec vestē mutare:ar.ad h.xxxiij.q.v.q deo.ī alijs āt nō ꝯiugatꝭ ad h vt solennizeꝛ votū ꝯtinētie necessaria ē certa solēnitas:vt no.s.d re.et trā.ad re.porrectū.In ꝓfessiōe āt religionis ad h vt dirimat ꝯctū mr̄imoniū necesse ē q ꝓfiteaꝛ vnā d reguꝉ approbatis:vt no.ī hac gl.s de re.trās.ad reꝛ.porrectū.(Priꝰ)h nō vitiat instr̄m.(Pluribus) nec h vitiat instr̄m cū falsa nō adiecerit.(Allexeꝛ.)h lȝ fieri nō debuerit tm̄ nō irritat votū.xx.q.iij.ꝯstituit.s.d his q̄ vi me.cā:cuȝ dilectꝰ.vbi de h:q̊ ad bōa āt bn̄ obest dolꝰ eccl̄ie:et iō nō lucraꝛ:ſȝ heredibꝰ differꝛ.xx.q.iij.ꝯstituit(Retiere)h erat veꝝ.s.q nō erat locꝰ de q̊ agiꝛ taꝉ vbi īgressi ꝓfitereꝛ aliquā religionē:nec tenereꝛ ꝓprijs renūciare.si āt secꝰ eēt.s.q tenereꝛ aliquā religionē ꝓfiteri:tūc si ꝯriū diciereꝛ īgrediēs pꝰ īgressuȝ nō tenereꝛ ꝓfiteri.et plꝰ dicimꝰ:qꝛ etiā si ingrediētibꝰ diceret vos debetis ꝓfiteri regulā b̄ti augusti.ſȝ bn̄ poteritis comedere carnes:et in illa eccl̄ia essent ꝯstōnes q nō comederēt carnes:bn̄ possent comedere carnes:cū nec regula h̄eat nec vꝉis ꝯstō:nec eis posset aliq̄d īputari:cū igiꝛ p̄dicta nō vouerīt nec ad ea teneanꝛ d iure nāli nec cōi cōsuetudine:nō g̊ ad ea cogendi sunt nisi esset īde ī scādalū:ī q̊ casu posset aliū locū mutare.alij dicūt q ex q̊ submittūt se obediētie alteriꝰ q nō obstātibꝰ talibꝰ ꝓmissionibꝰ teneꝛ ꝯuare regulā et eius ꝯstōnes.xxij.q.j.nō dicatis.secꝰ dicéremꝰ si ꝓfitereꝛ regulā b̄ti bn̄dicti.nā cū s̄m eā oēs gn̄aꝉr abstīere debeāt a carnibꝰ fatuitati eoꝝ īputandum est si crederent eis q ꝓmittebāt sibi q liceret cōmedere carnes.Item ē et alia rō:qꝛ dȝ eis p̄iudicare.s.vt viuere debeant s̄m regulā:qꝛ ig̊rantia regule est ig̊rantia iuris quam

nulli ignorare lz.ff.de iur.ꝛ fac.ig.l.regula. h nō placet:qꝛ regu/
la vel statuta eius nō sunt ius.(Appetitū)fatuus fuit:qꝛ h credi/
dit:ꝛ ideo sibi nō ꝓdest si fatue credidit.s̄. de his q̄ vi me.cā.c.
pe.vel vez ꝑmittebāt:qꝛ si deo fidelis esset nō vincereꝶ libidine
qꝛ dn̄s dat sp cū tētatōne ꝓuētū.(Pure)si.n. sub ꝯditōe venisset
idē diceremus:cū vel fatuus esset ꝙ ꝯditōi credidisset.vel spālit
sit intelligēda(Debet)ipa mulier:immo vir(Mutare)xxxiij.q.v
q̄ vxorem(Suspitione)s̄.e.cum sis.

Mulier.iudicio.

secus si nō esset sepata ꝑ sniaz:qꝛ tūc teneꝶ eā recipe.ꝛ idē dicendū vz in mr̄imonia carnali ꝛ spūa/
li.de quo no.j.de diuoꝛ.de illis.

De conuersione infidelium. Rubrica.

Laudabilem.damnuz

xiiij.di.ꝙ ait.xxxij.q.v.si dicat.(Tales)mulieres

Ex litteris.ptāte.

C.de patria potestate.per totum.C.
de emā.ꝑ totum(Mr̄is)C.ō adop.
mulierē.(Tali.)maiorēs triennio apud p̄rez nutriunꝶ:minores
apud matrē diuortio facto ꝓpter ꝯsanguinitatē.C. de diuoꝛ.fa/
cto ap.l.j.ꝛ.C.de pa.po.l.nec filiū.nec iudex ex certis causis aliō
arbitreꝶ:qꝛ eius interest circa talia arbitrari:ꝛ eius arbitrio reꝶ
uaꝶ.j.de eo q dux.in ma.c.cū h̄ret.v̄.solicitudinis tue ꝛc̄. Si vo
ꝓpter adulterium vxoris:vel quia nolit conuerti ad fidem ca/
tholicā vel aliā suā culpā sepeꝶ mr̄imoniū siue ꝑ eccl'az siue de fa/
cto apud viz sunt alēdi cū expēsis mr̄is:ꝛ idē ecōuerso si ꝑ culpā
mariti sint sepati apō mulierē erūt educādi expēsis p̄ris. in auc̄.
vt li.ma.ꝛ a.§.illud q̄z. filij etiā nāles alēdi sunt a parentibus ꝛ
ꝯsanguineis.in auc̄.q.mo.na.fi.ef.le.l.j.§.siqs igiꝶ h̄ns (Suspi/
tio)hec ē melior rō:qꝛ ꝛ si mr̄ ꝯuersa erit ipi ꝛ nō p̄ri assigreꝶ pu/
er(Baptizabiꝶ)nā bona ē rō q̄ religio xp̄iana facit.

De voto ꝛ voti redemptione. Rubrica.

Ex pegrinatōnis.alex.

iij.exon̄.ep̄o.)colligimus qꝛ exonē.ep̄o scribitur
colligimus ꝙ cuilibet ep̄o lz votū cōmutare:ni/
si sit votū pegriatōis vltramarine qō soli pape
reseruaꝶ.j.e.ex multa.(Necessitate)infirmitatē
vel viaz(Ab eius)epi vel supioris p̄lati nō inferioris(Cōmutati
onis)si sit infirma vel diues vel ecōuerso vel h̄mōi.(Dispēsare)
in oī voto siue sit in faciēdo siue in nō faciēdo dispensari pōt.vł
potius cōpensari etiā si solēniter vouerit: vel cōmutari dummō
iusta s̄bsit cā ꝛ supioris auc̄tas interuenerit ꝛ melior sit cōpensa/
tio:qꝛ aliter nō tenet.j.e.scripture.ꝛ.c.nō est.in voto tn̄ ꝯtinētie
spāle ē ꝙ in eo nullus dispēsare pōt.j.de sta.mo.cū ad mo.xxxiij
q.j.nuptie.ꝛ.q.v.ille.xxxij.q.vlt.c.j.vel dic aliter vt no.j.de sta.
mo.cum ad mo. Item omne votū pōt cōmutare ingressū religi/
onis.j.e.scripture.Aliq tamen dicunt ꝙ in votis nō pōt dispen
sari sed pn̄t cōmutari.sed hanc dr̄iaz non vidimus cum cōmuta
tio non fiat sine dispensatione

Venientis.puerili.

doli tn̄ capaci:
al's.n.nō coge/
tur cōpensare vt h dr̄. vel h ideo ē: qꝛ votū in minori
etate factū ratū habuit in maiori.xx.q.j.illud.ꝛ nō est
dr̄ia siue in maiori etate siue in minori vouerit: qꝛ sp illud auc̄te
supioris cōmutari pōt.s̄.e.c.px.(A voto)ꝛ ita papa absoluit eū
ab obligatōe q̄ socio tenebaꝶ:ꝙ de plenitudine ptātis facere pōt
ix.q.iij.ꝑncipale.C.de q̄dri.ꝑ.a zenone.C.de ꝑ.impa.of. q̄tiens
vel hoc est ꝓpter fauorem minoris etatis:minor.n. etas ꝛ facili
tas leuiorem dispensationem adducunt. Item nō obligaꝶ ex vo
to.ff.de postu.l.ij.

Literaturā.morabor.

Non animo
obligādi:ꝛ ideo nō fuit mēdax nec transgressor voti.
xvij.q.ij.§.sicut g̃.in fi.ar.ff.si cer.pe.si g̃.(Trāsgres/
sor)lz.n.qs licitū ꝓponat vel voueat:nō tn̄ ꝓpositū vel votū com
plere teneꝶ nisi deliberatio p̄cesserit:vel nisi aīo obligādi fecerit
xvij.q.ij.gonsaldus.ar.s̄.de re iudi.ad nr̄az.in foro tn̄ eccl'ie ex q̄
exprimit votum cogiꝶ illud perficere:quia crediꝶ ex deliberatōe
p̄cedente in mente proposuerit ꝯtinere vł pegrinari: illud facere
teneꝶ etiam si voce non exp̄ssit.xvij.q.j.q bona. sed eccl'ia nō co/
git eum nisi confiteatur.

Scripture.perpetuam.

Hoc cre/
dimus fieri sine dispēsatōe:sz tutius ē vt dispēseꝶ(Re
ligionis)irritaꝶ votū ex defectu ꝯditōnis siue gn̄alis:
puta si vixero:si poterō:si deo placuerit:q̄ sp intelligiꝶ ꝛ si non di
caꝶ.j.e.nō est.xxij.q.ij.btūs.xvj.q.j.in pochia. vel spālis:puta si
filius meus liberabiꝶ dn̄o offerā tale palliū:vel tūc ibo ad scm̄ iaco
bū:nā tūc nō teneꝶ implere votū nisi extiterit ꝯditio.i.filij libera
tio.xxxij.q.viij.c.fi.ar.s̄.de resti.spo.oli cāz.j.de ꝯdi.ap.vez.cre
dimus tn̄ ꝙ etiā si extaret ꝯditio:tn̄ rector loci cui facta ē ꝓmis/
sio oblatōis nō posset ad illā agere:qꝛ lz q̄dā dixerint ꝙ teneꝶ im
plere votū.nos tn̄ h nō credimus nisi de licito.sz tale votū ē illici
tū:qꝛ intēdit a deo vel aliq̄ scō emere sanitatē ꝙ esset simoniacū.
j.q.j.studeat.liberaliter g̃ q sqz offerre dz ꝛ postea p̄cibus ꝓ sani
tate vel q̄cūqz aliq̄ supplicare.j.q.j. duces. ꝛ.q.ij. q̄zpio.xxiij.q.
iiij.c.fi.xxviij.q.j.caue.nec ꝑ h dico ꝯditōes in votis reprobādas
nisi simoniace essent vt est p̄dictū vel alie turpes.ar.p̄al.c.ꝛ.s̄.ō
iureiur.ꝓuenit.tn̄ vbi publice vouit ꝛ cāz voti nō exp̄ssit:sz in cor
de retinuit:tū ꝓpter scandalū:tū ꝓpter igrantiā cōpelleꝶ votum
vel adīplere vel mutare.j.e.magne.j.de cen.ex pte.Alij tn̄ dicūt
h̄mōi vota esse licita:nec ē ibi simonia si offert deo cordis sui con
tritiones:vel aliā deuotōez siue in dādo siue in faciēdo ꝯsistat:qꝛ
qcq̄d dat vel facit nō de suo facit:sz deo eo ꝙ dei est.Itē spūale ꝓ
spūali dare lz.s̄.de re.ꝑmu.ad q̄stiones.ꝛ sic lz palliū suū vł ali/
am elemosynā vel pegrinatōz ꝓ re spūali.s.sanitate dare.ꝛ vz ex
p̄ssum ꝙ liceat.xxviij.q.j.§.ex his.ꝛ.§.fi.in fi.Itē irritaꝶ votum
ptāte supioris. nā mōachus votū facere vel cōplere nō pōt sine
licētia supioris:siue sit abstinentie siue pegrinatōis siue q̄dlibet
tale vn̄ posset p̄bere viā vagādi vel scandalizādi frēs:vel minu/
endi obsequiū debitū.xx.q.j.monacho.imo etiā si an̄ ingressum
monasterij vouisset nō teneꝶ soluere.arg.e.c.scripture.xxij.q.v.
noluit.si āt voueret dicere vnū psalmū vel aliquā orōnem vbi ni
hil mali pōt ꝯtingere seruet votū:est.n.sibi licitū plus mereri.cle
ricus aūt secularis pōt vouere ꝯtinentiā:sz pegrinatōnez nō sine
licentia p̄lati.de ꝯse.di.v.nō optet.ꝛ no.s̄.de cle.pegri.c.j.ep̄s āt
sine spāli licentia pape nō pōt votū pegrinatiōis vel religionis
emittere.s̄.de reg.lz.trāsmarino forsan excepto.j.e.magne.Itē
seruus vouere nō pōt aliqd vn̄ minuaꝶ seruitiū dn̄i.liiij.di.si ser
uus.j.de sen.ex.mulieres.ꝛ.c.relatū.Itē nec pueri nec puelle si/
ne licentia parentū vel tutoz pn̄t an̄ pubertatē votū religionis
emittere.xx.q.ij.c.j.ꝛ.ij.Item nec votū abstinentie vel pegrina/
tionis.xxij.q.ij.tribus.ꝛ.q.iiij.pueri.qō intelligūt q̄dā si sint im
puberes.ar.op.ꝓ eis a ꝯrio sensu.xxxij.q.ij.si q̄. Sz nob vz idez
ꝛ si sint puberes dūmō sint in ptāte p̄ris.ff.de pol.l.ij.nisi patres
ꝯsentiāt exp̄sse vel tacite:sufficit.n. si sciāt ꝛ nō ꝯdicāt.xxx.q.j.si
q̄.nec obstat.xxj.q.ij.c.j.ꝛ.ij.qꝛ illud idē in voto religionis ꝑ qō
a ptāte p̄ris eximiꝶ.Idē credimus ꝙ etiā impubes si doli capax
sit ꝛ fecerit votū abstinentie vel pegrinatōis vel aliud ꝙ dz illō
adimplere postq̄z paternā ptātē exiuerit q̄ obligauit deo ꝙ potu
it sicut ꝑ delictū se obligat diabolo.j.de delic.pu.c.j.tn̄ cū talibus
facile est dispensandū ꝛ cōmutandū:cū lz in aliq̄ sint doli capa/
ces:tn̄ nō multa cognoscūt cū sint inexpti. vir āt ꝛ mulier q non
sunt ad impia iudicādi.xxxij.q.ij.siqs vxor.ꝛ.q.v. p̄cepit xp̄ia/
nā.nō pn̄t vouere abstinentiā vel pegrinatōez vnus sine ꝯsensu
alterius.imo ꝛ si aliqn̄ ꝯsensit pōt reuocare:lz peccet.xxxiij.q.v.
manifestū:voluit:h imago.excipimus votū pegrinatōnis vltra/
marine:qō viri vel mulieres si sunt potētes pn̄t facere altero in/
uito.j.e.ex multa.§.in tāta.sz nō vouens pōt aliū seq.j.co.ꝙ sup
§.fi.de voto aūt ꝯtinentie no.s̄.de ꝯuer.ꝯiu.c.j.ꝛ.c.ꝑ.Item sicut
vterqz pōt dare qō suū ē: ita pōt vouere de dādo. nec credimus
peccare p̄dictos si ꝯ iuramētū vel votū suū faciāt in casibus p̄di/
ctis:lex.n.ꝛ patria ptās eos excusant.xxxij.q.v. voluit manife/
stū.ꝛ etiā cāones hos excusant.xxxij.q.iiij.tribus.ꝛ.q.v.pueri.
Item nec pater peccat reuocando: quia vtitur iure suo.ff.de in
iur.l.iniuriarum.

Non est.

Licet vniuersis maledicti

onis)h pena nō includit aliā.s.ꝑuatōez successiōis p̄ri/
ne:vt h sequiꝶ.(Tue)no.ꝙ qs exequiꝶ votū suū ꝑ ali/
um.xiij.q.ij.aīe.xxvj.q.vj.siqs fuerit.(Et h)h est licitū ꝛ debitū
vbi ꝑ se nullo mō pōt exeq: sz si ꝑ se exeq posset lz inutiliter.s.qꝛ
eēt claud9 vel al's mutilat9:tūc si nō ad s̄bsidiū sz ad deuotiōz tm̄
scz vt videret terrā scāz vouisset:ire ꝑsonaliꝶ deberet.ꝛ codē mō
si ꝓpter s̄bsidiū vouisset si est talis ꝙ suū defectū possit supplere

per alios:q2 secū ducere pōt:sed in vtroq3 casu admittif compē/
satio.j.e.magne.⁊.c.se. Hanc tñ assignam⁹ differentiā inter eos
q̄ vouent ꝓ subsidio ⁊ eos q̄ vouent ꝓ deuotiōe:q2 primi mor
te vel alio impedimēto detenti cogunf alijs cōmittere ꝙ eorū vo
tum cōpleant.ar.hic.imo plus videf ꝙ si alijs non cōmittant tñ
heredes cōpelli possunt vt vel ipi ꝯpleant votū p̄ris vel expēsas
⁊ subsidiū ꝙ pater vel testator factur⁹ erat ipi faciēt.nam voluis
se intelligif subsidiū terre scē siue ꝑ se siue ꝑ aliū faciendū: vñ ad
illud cōpellendi sunt heredes:cū ex nudo voto obligatio nascaf.
ff.de polli.l.ij.in p̄n.⁊ nuda promissio facta ciuitati obligat.ff.de
polli.pactū.multo forti⁹ facta deo vel subsidio terre scē. item ar.
ad hoc.j.e.ꝙ sup.⁊.c.se. In scdo aūt casu.s.qñ ꝓpter deuotionez
vidēdi terraz vel aliam vouit:nō credim⁹ ꝙ mittere teneaf si iu
sto impedimēto psonaliter ire impediaf ꝓpter conditionē gñā/
lem q̄ subintelligif.s.si potero vt supradictū est.(Promisisti.)idē
est ⁊ si nō ꝓmisisset:vel etiā si crucē nō assumpsit q̄ztuz ad hoc ꝙ
hereditate priuef:sed p̄cise ire vltra mare non cogif nisi vouerit
vel nisi signū crucis acceperit.(Successionem).i.iure fideicō.vel
successiōis ab intestato ꝙ in paterna hereditate habes:sic.xj.q.j.
sane.C.de fideicō.l.vlt.⁊ si esset alia hereditas p̄ter regnū filius
haberet legitimā.C.de fidecō.auf.hoc ampli⁹:sed in regno sec⁹
q2 sectionē nō patif.(Si dict⁹) in alia parte hui⁹.c.(Rex) frater.s.
hui⁹ ducis q post p̄rem regnū habuit q erat primogenit⁹:sed tñ
pater vtriusq3 in testamēto p̄ceperat ꝙ si ille sine filijs decederet
ꝙ iste dux esset rex.

Magne.cōsilio. Nō eni debuit contra votū suū venire sua au/
ctoritate.j.e.ex multa.sicut nec ꝯ iuramētū.s.de elec.
venerabilē.nisi esset cert⁹ ꝙ nō obligat⁹ esset.j.de sen.excō.inq̄si
tionis.(Equitatez).i.qd de eq̄tate ⁊ iusticia sit faciendū.(Assen/
su.)cum eni pegrinatio epi sit magnū negociū non pōt sine cōsen
su capituli.s.de his q̄ fi.a prela.sine cō.ca.q̄zto.⁊ no.de hoc.s.de
cleri.pegri.c.j.(Tandiu).q.d.modicā peregrinationē posset fa/
cere sine licentia pape.

Quod sup quesiuisti. q̄d fieri de/
beat.(Sint nobiles) ⁊ diuites.(Artifices.) Paupes robusti.(Di
latio).ff.de vacati.mu.l.vlt.ff.de iudi.⁊ si longius.(Cōpensato.)
cum gemitib⁹ ⁊ vigilijs.s.c.pri.(Pro defensiōe.) H nō est dubiū
ꝙ lz papa fidelib⁹ suadere ⁊ indulgētias dare vt terraz sanctā ⁊
fideles habitātes in ea defendant.xxiij.q.viij.oī timore ⁊.c.igif.
sed nunq̄d est licitū inuadere terrā quā infideles possident vel q̄
est sua. Et nos ad hoc sic rñdimus ꝙ in vitate dñi est terra ⁊ ple
nitudo ei⁹ orbis terraꝝ ⁊ vniuersi q̄ habitāt in ea.ipe eni est cre/
ator oium.idem etiā ipse deus hic vniuersa subiecit dñio rōnalis
creature ꝓpter quā hec oia fecerat.vt habemus in p̄mo.c.geñ.⁊
hic a p̄ncipio seculi sunt cōis.quousq3 vsibus proprioꝝ parentū
introductū est ꝙ aliqui aliqua ⁊ alij alia sibi appropriāt:nec fuit
hoc malū imo bonū:q2 nāle est res cōes negligi:⁊ etiā cōio discor
diam parit:⁊ fuerunt a p̄ncipio cuiuscūq3 q̄ occupauit:q2 in nul/
lius bonis erāt nisi dei.⁊ iō licebat cuilibet occupare qd̄ occupatū
non erat:sed ab alijs occupatā occupare nō licebat:q2 fiebat con
tra legem nature qua cuilibet indictū est vt alij non faciat qd̄ sibi
nō vult fieri.habuerūt etiam spālia dñia ꝑ diuisiones primi pa/
rentis:sicut apparet in abrahā ⁊ loth: quoꝝ vn⁹ accepit ad vnā
ptem ⁊ alius ad aliā.geñ.xiij.sup hoīes autē quasi super seruos
nullus habuit dominiū nisi de iure gen.vel ciuili.natura eni oēs
hoīes liberi sunt.insti.de libertis. Iurisdictionē eni iustā ⁊ rectā
lego vbi dicif dat⁹ gladius ad vindictaz.s.de ma.⁊ obe.solite.s3
q̄uo ceperit nescio nisi forte ꝙ deus dedit aliquē vel aliquos qui
facerent iusticiā sup delinquētes: vel iure nature pater familias
sup familiā suā habebat iurisdictionē omnē a p̄ncipio:sed hodie
non h3 nisi in paucis ⁊ modicis.ff.de fur.respiciendū.⁊.C.d̄ pa.
po.per totū.hoc aūt certū est ꝙ ipse deus ꝑ se a principio exercuit
iurisdictionē.vt no.s.de fo.cōpe.l3. Item ꝑ electionē poterūt ha
bere principes sicut habuerūt saul ⁊ multos alios.viij.q.j.l3. sic
ergo audacter ⁊ in pluribꝰ alijs.c.p̄dicta vnq̄3.s.dñia possessio/
nes ⁊ iurisdictiones licite sine pctō possunt esse apud infideles.
hoc eni nō tm̄ ꝓ fidelib⁹ sed pro oī rōnabili creatura facta sunt:
vt est p̄dictum.ipe eni solem suū oriri facit sup bonos ⁊ malos: ⁊
ipse etiā volatilia pascit.mathei.c.v.circa fi.⁊ vi.⁊ ꝓpter hoc di/
cimus ꝙ nō l3 pape vel fidelib⁹ auferre sua siue dñia siue iurisdi/
ctiones infidelib⁹:q2 sine pctō ea possident: sed bene tñ credim⁹
ꝙ papa q̄ est vicarius Iesu xpi potestatē habet non tm̄ sup xpia/
nos sed etiam sup oēs infideles:cū eni xps habuerit sup oēs po
testatem.vñ in psalmo: Deus iudiciū tuū regi da.non videf dili
gens p̄rfamilias nisi vicario suo quē in fra dimittebat plenā ptā

tē sup oēs dimisisset. Itē ipe petro ⁊ successorib⁹ ei⁹ dedit claues
regni celoꝝ.⁊ ei dixit:qd̄cūq3 li.⁊c̄. Itē alibi:pasce oues meas ⁊c̄
s.d̄ elec.significasti. oēs āt tā fideles q̄3 īfideles oues sunt xpi ꝑ
creatōez:l3 nō sint de ouili eccl'e.⁊ sic ꝑ p̄dicta appet ꝙ papa sup
oēs h3 iurisdictōez ⁊ ptātē de iure:l3 nō de facto:vñ ꝑ hāc ptātē
quā h3 papa credo ꝙ si gētif q nō h3 legē nisi nature si ꝯ legem
nature fac̄ pōt licite puniri ꝑ papā.ar.geñ.xix. vbi hēs ꝙ sodo/
mite q ꝯ legē nature peccabāt puniti sunt a deo:cū āt dei iudicia
sint nob̄ exēplaria nō video q̄re papa q̄ ē vicari⁹ xpi h nō possit
⁊ etiā debeat dūmō facultas adsit.⁊ idē dico si colāt idola. nāle
eni ē vnū ⁊ solū deū creatorē colē ⁊ nō creaturas. Item iudeos
pōt iudicare papa si ꝯ legē euāgelij faciūt in moralib⁹ si eoꝝ p̄la
ti eos nō puniāt.⁊ eodē mō si hereses circa suā legem īueniāt.⁊
hac rōne mot⁹ papa Greg.⁊ Inno.mādauerūt cōburi libros ta
liū in q̄ multe ꝯtinebanf hereses:⁊ mādauerūt puniri illos q p̄di/
ctas hereses seq̄renf vł docerēt. De xpianis āt nō ē dubiū ꝙ eos
iudicare pōt papa si ꝯ legē euangelicā facerent:⁊ l3 papa aliq̄ñ
omittat pnīas iustas ⁊ debitas oīb⁹ p̄dictis inferēdas:vel q2 fa/
cultatē nō h3 vel ꝓpf picula vel scādala q̄ inde obueniūt vel eue
nire timerenf:ptās tñ faciēdi ē apud eū.ꝙ āt papa fac̄ indulgē
tias illis q vadūt ad recupandū terrā scā3:l3 cā possideāt sarace
ni.pōt etiā indicē bellū ⁊ dare īdulgētias illis q occupāt terram
scā3 quā infideles licite possidēt h totū ē ex cā.nā iuste mot⁹ ē pa
pa si intendit terrā scā3 q̄ ꝯsecrata ē natiuitate hītatiōe ⁊ morte
iesu xpi:⁊ in q̄ nō colif xps s3 machometus reuocare vt icolaf a
xpianis. Itē terra scā iusto bello victa fuit ab īpatore romano
post mortē xpi:vñ licitū ē pape rōne īpij romani qd̄ obtīet illud
ad suā iurisdictōez reuocare:q2 īiuste expoliat⁹ ē: ⁊ ab eo q̄ non
habuit ius spoliādi eū.⁊ h rō suffic̄ in oīb⁹ alijs terris in qb⁹ īpa
tores romani iurisdictōez habuerūt.l3 possit dici ꝙ h iure.s.rōne
īpij nō possit:cū eccl'ia nō h3 īpiū nisi ī occidētē.xcvj.di.ꝯstā.s3 si
nō pōt facē,tā q̄3 īpator pōt facē ex alijs p̄dictis causis.vel ad mi
nus īpator pōt facē vel rex hierl'm ad quē regnū illud de iure ve
nit sic̄ credim⁹ ⁊ credē debem⁹ ex q̄ ꝯriū nob̄ nō ꝯstat.s3 ⁊ ꝯ alios
infideles q tūc tenēt terrā in q̄ iurisdictōez hūerūt xpiani princi
pes pōt papa iuste facē p̄ceptū ⁊ ꝯstōnē ꝙ nō molestet xpianos
īiuste q s̄bsunt eoꝝ iurisdictōi:īmo ꝙ pl⁹ ē pñt eos eximē a iuris/
dictōe eoꝝ ⁊ dñio ī totū.j.de iude.⁊ sa.cū sit ec.c.ex spāli.⁊.c.j.⁊
c.fi.⁊.liiij.di.mācipia.⁊.c.se.īmo si male tractarēt xpianos pos/
sent eos puare ꝑ sñiam iurisdictiōe ⁊ dñio ꝙ sup eos hñt.tñ ma/
gna cā d3 esse ꝙ ad h veniāt d3 papa eos q̄ztū pōt sustīere dūmō
piculū nō sit xpianis:nec g̃ue scādalū gñef. Itē l3 nō debeāt īfi/
deles cogi ad fidem:q2 oēs libero arbitrio relinq̄ndi sunt:⁊ sola
dei gr̄a in hac vocatiōe valeat.xlv.di. de viduis.tñ mādare pōt
papa īfidelib⁹ ꝙ admittāt p̄dicatores euāgelij in terris sue iuris
dictōis.nā cū oīs creatura rōabilf facta sit ad deū laudādū sentē.
ij.di.j.si q̄r si ipi ꝓhibēt p̄dicatores h p̄dicare peccāt:⁊ iō puniē/
di sunt. In oīb⁹ āt p̄dictis casib⁹ ⁊ in alijs vbi l3 pape eis aliq̄d
mādare si nō obediāt ꝯpellēdi sunt brachio seculari: īdicendū ē
bellū ꝯ eos ꝑ papā ⁊ nō ꝑ alios vbi q̄s de iure suo ꝯtēdit.nec ē ꝯ.
ij.q.j.multi.vbi dr̄ ꝙ nō ptiet ad nos iudicare de his q foris sunt
q2 ītelligif ꝙ nō debem⁹ eos iudicare excōicādo vel cōpellendo
ad fidē ad quā sola dei gr̄a vocanf.xl.di.de iudeis. S3 dices q̄re
nō eodē mō l3 eis repetē terrā istā.s.italiā vel al's vbi dñati fue/
rūt īfideles. Rñ.q2 dñi haꝝ terraꝝ cū pplis eoꝝ ꝯuersi sunt.fate
mur tñ ꝙ si ppl'i couersi essent s3 dñi remanerēt īfideles q papa
bñ posset dño īfideli dñiū ⁊ iurisdictōez dimittere sup fideles.ar.
ad thimo.vj.in p̄n.dūmō xpianos nō g̃uaret īiuste. Itē3 ꝓpter
piculū posset cogi dñs ad recipiendū p̄ciū vel cōmutatiōez:sepe
q̄s.n.amittit res suas sine culpa sua.C.ꝓ q.cau.ser.li.ꝑ totū.ar.
ff.d̄ reli.⁊ sump.fu.l.sunt psone.nā fauorabilf est rō q̄ ꝓ religione
fac̄. S3 dices nūq̄d ⁊ eodē mō d3 papa admittere illos q vellent
p̄dicare lege3 machometi. Rñ.nō.n.ad paria debem⁹ eos nobi/
scū iudicare cū ipi sint ī errore ⁊ nos ī via vitatis: ⁊ h ꝓ cōstāti
tenem⁹. S3 q̄res quō pōt eccl'ia romana ⁊ oēs alie eccl'e ⁊ etiam
alij xpiani licite tenere q̄ tenent ī occidente ⁊ alibi:cū īpatores ro
mani armis ꝑ violentiā h oīa occuparūt:⁊ ita ꝯstat ꝙ mala fide
tenent. Rñ.oēs gñalif clerici ⁊ laici pñt secure tenere ⁊ bōa fide
q̄cūq3 tenent:q2 nescim⁹ vtꝝ illi q̄ occupauerūt p̄dicta vł si fuerit
iure suo ī occupādo.⁊ debem⁹ credē ꝙ vł si fuerit iure suo:q2 for/
te recupauerūt qd̄ p̄us ꝑ violentiā amiserāt.vel forte ꝑ mūera vł
donatōes ad eos puenerūt legitie l3 ī eis multos hūerūt rebelles
q̄s vicerūt.s3 de eccl'ijs ꝯstat ꝙ ipe bñ pñt tenē: q2 si nō cōstat q̄s
fuerit dñs añ occupatōe: ipi faciēda est restō tā q̄3 vicario xpi ⁊
eccl'ijs alijs q̄ ꝓ papa possident ⁊ ei⁹ auctē.nā papa ⁊ eccl'ie noīe
oīu3 hoīu3 oīa possident vt inde oīb⁹ necessitatem hñtib⁹ s̄bue/
niāt.xij.q.j.videntes.bōa āt scismaticoꝝ ⁊ hereticoꝝ l3 occupare

ꝓpter cōſtitutiones principiū q̄ ceſſent ea occupāda.viij.di.quo
iure.xxiij.q.vij.ꝑ totum.(Hoc modo).ſ.ꝓ ſuccurſu terre ſcē.(Pe
nitentem.)⁊ de eo cui pro ſatiſfactiōe eſt iniunctū ꝙ vadat vltra
mare.(Item) quia impotens eſt ad eūdem.

Ex multa.edidim⁹.ſ.c.px.(Qua
les).ſ.religio
ſos:dicebat eni in illa cōſtitutiōe ꝙ ꝑ religioſos viros
fieret huiuſmōi cōmutatio vel diſpēſatio:de quo vbo
orta eſt dubitatio.(Quos).ſ.epōs tm̄ vel alios p̄latos vel delega
tus pape tm̄.qḋ veri⁹ eſt ſicut.j.exponit.(Vtrū) ecce rn̄ſio.(per
fectum.) at iſti q̄ ſunt cōſilio ſtrenui vel ſecū poſſunt ducere bella
tores nō tendūt defectū terre.⁊ iō nō ꝯprehendunt.(aſtrinxerūt)
ille q̄ vouerūt cogēde ſūt vel ire vel votū redimē.(Vxorū)ſpālis
eſt i hoc caſu vt liceat viro vouere ſine auc̄te vxoris.al's.ꝯ.xxxiij.
q.v.qḋ deo.xxvij.q.ij.ſi tu.nec ꝑ hoc ſequit ꝙ h̄ votū ſit mai⁹ cōti
nētia q̄ nō ſit ꝑpetuo ⁊ ſine p̄iudicio alicui⁹.xxxiij.q.iiij.noluit.
(Labor.)in illis eni alie cōſiderationes habēde ſunt.ſ.c.pxi.

Ex tuas.ſolēniter.i.in p̄ntia ab
batis ⁊ multo
rum hoc votū emiſerit:q̄ tn̄ nō fuit de p̄nti ſʒ de futu
ro non fuit ſolēne:ſm ꝙ dicit ſolēne votuʒ cōtinentie
vel religionis qḋ dirimit mr̄imoniū:vnde ſi ꝯtxiſſet mr̄imoniuʒ
carnale nō ſeparet.j.q cleri.vel vo.c.rurſus.Sʒ q̄res quare non
ita dicit votum ſolēne ſi dicat:voueo ꝙ itrabo monaſteriū:ſicut
ſi dicat:ibo vltra mare:ꝙ etiā eſt de futuro? Rn̄dimus ꝙ vtrūq̄ʒ
votū pōt dici ſolēne ſm ꝙ ſolēne dicit ꝓpter ſolēnitates vulgi vt
hic.ſed votū ꝯtinentie vel religionis nō dicit ꝓprie ſolēne niſi ſit
de p̄ſenti:vel alicui religioni ſe deuoueat:de hoc no.ſ.de regul.⁊
tranſ.ad re.c.ij.⁊.c.porrectū.votū autē ꝑegrinationis a iure non
dicit ſolēne:⁊ ſicut vouēs ꝑegrinationē cogit eā ꝑficere ſic ⁊ vo
uens ingredi monaſteriū:⁊ ad hoc facit p̄ſens decre.⁊.j.e.ꝙ ſup
vbi vocat taleʒ ꝓmiſſionem de futuro nō ſolennē.(Trāſgreſſor)
q̄ infra duos mēſes nō ꝑficit votū vt ꝓmiſerat.(Cōſulimus.)⁊
etiā ſi petitū fuerit cogerem⁹ cū cogēdus ſit dn̄o reddē vota ſua.
ſ.e.magne.(Reſignes.) mir̄ videt q̄ ſi iam eſſet canonic⁹ poſſet
eligi vel poſtulari.multo forti⁹ ſi nondū fact⁹ eſt canonic⁹:ſʒ hoc
eſt ea rōne q̄ nō pōt fieri monach⁹ vel canonic⁹ regularis ex quo
eſt ep̄us niſi reſignet.ad hoc ergo vt cōpleat votuʒ reſignare dʒ:
ſed canonic⁹ vel monachus bn̄ pōt fieri ep̄s:⁊ ſic pōt votū ſuuʒ
implē ⁊ ep̄atū hr̄e.ar.j.e.(Eligendū).i.poſtulandū.alij dicūt ꝙ
ſimpl'r eligend⁹ ē.(electionē)p̄miſſa tn̄ poſtulatiōe fc̄a a p̄ore.⁊ ē
ar.ꝙ canonic⁹ regl'aris dʒ eligi.ꝺ h̄ no.ſ.ꝺ renū.poſt trāſlationē.

Oſtulaſtis.eccleſiaꝝ.) nō dicit p̄bendaꝝ
cū regularib⁹ nō liceat hr̄e p̄
bendas.(Eccl'ijs) iſti p̄poſiti erāt ſicut ex titulo appa
ret.(Viceſima) ⁊ eſt nō dignū ꝙ p̄poſit⁹ cruce ſigna
tus non ſolū viceſimā partis ſue ſed totius eccl'ie acceperit.

De ſtatu monachorū ⁊ canonicoꝝ regulariū. Rubrica.

Heodoſius. Diſcipline).i.preter
viſitationē quā facē
pōt quotiēs expedit.xviij.q.ij.nō ſemel.(Acceſ
ſerit) niſi in morte.ſ.de teſt.officij.⁊.c.req̄ſiſti.
⁊ de ſepl'.relatū.⁊.c.ꝺ his.(Mēdicare)q̄ hoc.c.
de duplici lege mētionē facit.ſ.dioc̄.⁊ iuriſdi.iō
no.ꝙ eccl'ie dioc̄.ad ep̄m ꝑtinent duplici lege.ſ.dioc̄.⁊.l.iuriſdi
ctionis.⁊.l.aliq̄ certis regl'is diſtinxerūt ꝙ illud ſit de lege dioc̄.i.
ꝙ in recipiēdo ꝯſiſtit vt eſt recipe tertiā oblationū ⁊ conſilia.lex
autē iuriſdictiōis cōſiſtit in cōferendo:vt ordines ſiſa.tn̄ nobis
nō videnť h̄ ꝓpria verba:nec alia rōne dicunť lex dioc̄.⁊ iuriſdi
ctionis niſi q̄ ſic aſſumpta ſunt a iure.ſ.ꝺ offi.ordi.dilec.vbi no.
⁊.e.ti.veniēs.⁊.x.q.j.c.j.xvj.q.j.cū ꝓ vtilitate.nos igiť q̄ de his
ꝓpriam ⁊ gn̄alem doctrinā inuariabilē dare neſcim⁹ ꝑ ſingula
ria diuidem⁹ hoc mō:eſt ergo de lege dioc̄.ꝑceptio cathedratici.
x.q.iij.c.j.debita pars oblationū decimationū ⁊ mortuariorū.ſ.
de offi.ordi.ꝯquerente.xvj.q.j.queſti.⁊.c.decimas.x.q.j.de his.
antiquos.xij.q.ij.ꝯceſſos vulterane.⁊.c.de redditib⁹. Itē ꝙ miſ
ſas publicas cātet i qualibet eccl'ia ⁊ ꝙ cathedrā ponat vbi vult
vel cā p̄dicandi vel audiēdi cāſ.xviij.q.ij.luminoſo.moderatuʒ
auxiliū petē a ſubditis.j.de cenſi.cū apl'us.item ꝓ negocijs eccl'ie
pōt ep̄s clericis impare ꝙ vult ⁊ eos mittere.vij.q.j.q̄ frater.ſ.
de cleri.nō reſi.deceto.ſ.de ma.⁊ obe.c.ij.item ad exeq̄as mortu
oruʒ.xvj.q.j.placuit.⁊ vocatio ad ſynodū.xviij.di.c.vl. De lege
iuriſdictionis eſt cāſ audire.⁊ oīa q̄ circa iudiciū agunť:colatio
oīum ſacrorum:viſitatio:ordinatio:correctio inq̄ſitio:excōicare:
interdicere:ſtatuta facē ſup iudicijs vel acceſſorijs eoꝝ ⁊ etiā de

vita officijs ⁊ alijs huiuſmōi inſtitutio deſtitutio ꝯfirmatio ⁊ in
ueſtitura.xij.di.de his.⁊.c.illa de con.di.iij.c.j.ſ.de cōſue.cū ꝯſue
tudinis.ſ.de offi.ord.ꝯquerente.⁊.c.dilec.lʒ eni ibi ꝑmixtim de
ponat ea q̄ ad vtrāq̄ʒ legē ꝑtinent.ponit ibi etiā q̄ ſūt de iure ep̄a
li qḋ in p̄dictis duab⁹ legib⁹ cōſiſtit:ſed ꝑ hec ſtatuta nunq̄ʒ mo
nachi tenenť ad aliq̄d ꝯ regulam.ſ.de offi.archi.dilecto.tn̄ ſm
hanc nr̄am declarationē oīa dicim⁹ de lege iuriſdictiōis eſſe a q̄
bus monaſteria exēpta nō ſunt ꝑ canones:ea eni a q̄bus ſunt exē
pta ⁊ tn̄ ſunt de iure ep̄ali dicim⁹ de lege dioceſana eſſe cū canōes
dicāt eē monaſteria a lege dioc̄.exēpta.x.q.j.c.j.xvj.q.j.cū ꝓ vti.
⁊ ab eis canones dicūt ea exēpta q̄ de lege dioceſana nūerauim⁹
xvj.q.j.cum pro.xviij.q.ij.q̄ʒ ſit.⁊.c.lumino.ſo.xij.di.de his.x.q.
iij.relatū.xviij.q.vlt.§.vlt.ad ea aūt q̄ de lege iuriſdictiōis ſūt te
nenť monaſteria.⁊ multo forti⁹ oēs alie eccl'ie.x.q.iij.relatuʒ.⁊.
q.j.in ſex p̄mis.c.xviij.q.ij.hoc tm̄ monaſteria abbates.⁊.q.vlt.
nō ſemel viſitādi.iteʒ no.ꙗ lʒ monaſteria ſint a lege dioc̄.exēpta
tn̄ ſi hn̄t ꝑp̄l'm debēt facere oīa q̄ ꝑtinent ad legē dioc̄.⁊ ad q̄ ra
tione ꝑp̄l'i alie eccl'ie tenenť vn̄ habent ꝑp̄l'm ad ſynodū ire.ſ.de
ma.⁊ obe.ꝙ ſup.xviij.di.vlt.c.vt ibi no.imo ſi eēnt exēpti ex quo
hn̄t ꝑp̄l'm q̄ nō eſt exēptus:vel ſi hn̄t nō exēpta mēbra.l.dioc̄.te
nenť:inquantū lex dicit ꝑp̄l'm tāgit vl' mēbra nō exēpta.j.de pri
uile.ex ore.in fi.bn̄ tn̄ dicūt q̄dam ꝙ ſi ſunt aliqua q̄ ꝑp̄l'm nō re
ſpiciūt quo ad illā legē dioc̄.nō tenebiť:ſicut in his q̄ eis donanť
intuitu pietatis vel religionis nullā partē ꝑ.l.dioc̄.habebit ep̄s.
xvj.q.j.cū ꝓ vti.⁊ ſic eodē mō ſi velit monach⁹ ꝓ negocijs cōib⁹
nō ꝑp̄l'i ſui.i.monaſterij exēpti vel etiā nō exēpti dirigē cū ei ꝓhi
bitum ⁊ ꝑiculoſum ſit vagari.xvj.q.j.ſi cupis.placuit.ꝑuenit.ſʒ
ar.ꝯ.e.q.q vere.in ꝑrochia.ſed illa.c.loquunť ꙗ de licētia abbatꝭ
faciant nō de mādato ep̄i:q̄ nihil niſi ratione ꝑp̄l'i ꝑcipere pōt.
xviij.q.ij.luminoſo.idem etiā dicūt ꝙ in nullis alijs ad.l.dioc̄.ꝑ
tinentib⁹ tenenť ep̄o niſi in his ad q̄ alie eccl'ie al's exēpte ratiōe
ꝑp̄l'i tenenť.Sed q̄res cū exēpti ⁊ monaſteria teneanť ad debitā
partē relictoꝝ cā mortis.ſ.de teſta.req̄ſiſti.ſ.de ſepul.in p̄ſentia.
de his queriť nō eodē mō debitā portionē habebit q̄ nō cā mor
tis danť:cum vtrumq̄ʒ ſit debitū.l.dioc̄.x.q.j.decretū. Rn̄deo lex
dioc̄.vt dictū eſt remiſſa monaſterijs nec ad illaʒ tenenť ſiue ha
beant ꝑp̄l'm ſiue non:niſi ſint talia q̄ rōne ꝑp̄l'i debenť vel dātur
quale eſt qḋ dať cā mortis:nō aūt tale eſt qḋ dať inter viuos:vel
dic aliud eſt in iure ꝑrochiali quale eſt q̄rta ſepulture.aliud in.l.
dioc̄.ſed hoc ꝓbatur eſſe falſum.ſ.de teſta.req̄ſiſti.§.penul.vbi
ad ep̄m ꝑtinet partē debitaʒ hr̄e de legatis monaſterijs.eſt ergo
melior rn̄ſio ꙗ ꝑtem de hmōi legatis recipe eſt de.l.iuriſdictiōis:
qḋ ſic probať.diuiſio h̄ fit ꝓpter ſacra eccl'ie ⁊ inter eas eccl'ias fit
diuiſio vbi ſacra ꝑcepit.ſ.de ſepul.c.j.⁊.c.de his.cū autē collatio
ſacramētoꝝ ſit de.l.iuriſdictionis.xvj.q.j.interdicim⁹.⁊ hec di
uiſio q̄ ꝯſequens eſt vel acceſſoria ad collationē ſacrorum de.l.iu
riſdictionis dicēda eſt:ſic etiā dici pōt in quarta decimarū q̄ ꝓ ſa
cramētis dať:vel dic in quarta decimaꝝ nō poſſe hr̄e locū p̄dictā
q̄ſtionem q̄ decimas nō dʒ recipe monaſteriū ſed dʒ alij ſoluere.
xvj.q.j.alia.ſ.de deci.nup.⁊ ſic nō dʒ ſoluere quartā decimarū q̄
tm̄ debeť de decimis acceptis:ſed nō pōt hr̄e monaſteriū ex dona
tione alicuius niſi cū honore ſuo:vel nullus donator pōt plus do
nare q̄ʒ partē ſuā.xvj.q.j.ſi quis.ergo ⁊ ſi vna eccl'ia monaſterio
aliquā decimā donet intell'r donare partē ſuā ⁊ aliorū partes ſal
ue erūt ſiue ep̄s ſiue cuiuſcūq̄ʒ alius.ſi autē ꝑceptionē decimaruʒ
nō quarte tm̄ dicis.l.dioc̄.ſcire debes ob hoc quo ad poſſeſſiones
nō eſſe exēpta monaſteria:niſi per priuilegiū exēpta ꝓbentur:vt
no.ſ.de deci.ſuggeſtū.ad ꝑſonales autē nec monachi nec clerici
tenenť.vt no.ſ.de deci.nouū.⁊ iō ꝑceptio illarū nō ē de lege dioc̄.
vel iure cū nō debeať. Item no.ꙗ lʒ in aliqua eccl'ia moranť mo
nachi niſi ſit ibi ꝯgregatio nihilomin⁹.l.dioc̄.tenenť.x.q.j.c.j.itē
grangie nō tenenť.l.dioce.j.de cenſi.c.vlt.capelle autē monachoꝝ
ruʒ vtraq̄ʒ.l.ep̄i ſunt ſubiecte.xj.q.q.ij.ſane.j.de priuil'.cū ⁊ pla.
§.in eccl'ijs. Quidā aūt dicūt ⁊ multū ꝓbabiliter ꙗ monaſteria
non ſunt exēpta a quarta decimarū vel mortuariorū vel oblatio
num ſiue i morte ſiue in vita eis aliqua donenť:⁊ hoc ſatis ꝓba
tur.ſ.de offi.or.ꝯquerente.⁊ de oblationib⁹ eſt exp̄ſſum.xvj.q.j.
ad hoc exp̄ſſe loquiť de monaſterio:nā cathām̄.eccl'a monachoꝝ
eſt:nec obſtat.xvj.q.j.decimas.q̄ſti.q̄ ꙗ monachi hn̄t decīas de
ꝓprijs laborib⁹:vt in preall'.decr.diciť:eſt ex p̄uilegio.ſ.de deci.
nup.ex parte.⁊ ſuggeſtū.al's eni tenenť ad decimas.xj.q.j.alia.
ſed ꝯ hoc eſt.xvj.q.j.cum pro.x.q.j.c.j.xviij.q.j.q pi.vbi diciť ꙗ
ea q̄ offerunť monaſterijs nō tenenť.l.dioce.So.iſti bn̄ fatenť ꙗ
nō tenenť oībus.l.dioce.nam de.l.dioce.eſt ꙗ ſingule eccl'ie debe
ant ꝯferre cū ep̄o qn̄ vadit ad papā vel regē vel ad ſynoduʒ:vel
qn̄ facit expēſas ꝓ aliquib⁹ negocijs cōibus totius dioce.x.q.ij.
vnio.⁊.xij.q.ij.nobis.ſed ab his collationib⁹ ſunt exēpta mona

steria: ⁊ sic videnť sonare p̄dicta.c.⁊ maxie.c.q̄d est.xviij.q.v.q̄ʒ sit in fi.vel dic ꝙ h̄ nõ sunt de.l.dioce.ſʒ iurisdictionis: qꝛ de.l.iurisdictiõis dicit̃ esse oē illud ad q̄d monasteria teneñť:nunq̄ʒ enĩ in canonibꝰ ãtiquis aliqua mẽtio fit de.l.iurisdictionis:sed noua decre.tm̄ facit mentionẽ de ea:in generali enĩ verbo fuerũt.(Estimetis) honesta ꝟuitia ex ꝯstitutione vel ꝯsuetudine debita.xviij. q.vlt.seruitium.j.q.iij.q̄situm.

Monachi peculiũ. Nisi ꝓ iniuncta administratione vt.j.§.seq.(Parrochialis.)nisi ex dispẽsatione cũ cõsensu abbatis.xvj.q.j.in prochia.cũ ꝓ vtilitate.dotes. simoniacus:si qs monachꝰ.(Administratiõe)puta qꝛ est vestiariꝰ vel elemosynariꝰ.(Datione.)h̄ intelligiť q̄ñ prioratꝰ hñt ius spãle ãnexum:vel distincta bona ⁊ appropriata a bonis monasterij:sed si sint de mensa abbatie dicti prioratꝰ tũc possunt indicẽ ⁊ statuere ꝙ monachꝰ cui cõmittiť dictꝰ prioratꝰ certũ q̄d soluat de redditibus dicti prioratꝰ:sed nõ aliũde.⁊ hi potiꝰ diceren̄ť ministri q̄ʒ priores:q̄d sonat in dignitatẽ.(Nõ mittenť)ab abbate si curam animaꝝ nõ hñt:si enĩ curã aĩarum hñt nõ possunt amoueri sine ꝯsilio ep̄orum q eis curã aĩarum ꝯcedunt.s̄.de p̄ben.in lateraꝰ.(Non mutenť)his enĩ ꝯfirmari pñt bñficia.s̄.de p̄ben.nisi eẽnt. secus in prioratibꝰ qui conceduñť ab abbate.s̄.de confir.vti.vel inuti.porrecta.j.e.cum ad monasteriũ.§.tales.

Recolẽtes institutiõe. Qua dicitur istitutum ne cistercieñ.habeãt villas:ecclesias:vel alia q̄ consequuñť.(Similem).C.locati.l.milites.

Super quodã. prohibiti).s̄.de sepul.sacris.no. ꝑpter scandalũ non extumulari quod extumulandũ est.

Quod dei timorẽ. officiũ. In alijs põt laudari intentionẽ plebani.ſʒ factũ eius in hoc laudandũ nõ est:cũ in manibꝰ sui ep̄i debuerit resignare.s̄.de renũ.admouet.(Coram f̄ribus sci victo.)no.ꝙ lʒ dixerit cui regule ſʒ deuoueat intelligiť illi se deuouere in cuiꝰ manibus fecit ꝓmissionẽ.nam eccl̄ia sci victoris est regularis.(Promissionem.)lʒ ꝑ hanc ꝓmissionẽ de futuro nõ sit cẽsendus regularis:qꝛ tñ cogendus est ex quo ꝓmisit fieri regularis: idcirco r̄ñdet ac si regularis esset.si.s̄.ti.ꝑxi.ꝑ tuas.(A florẽtino.)⁊ boñ cõsentiẽte:vel ad minꝰ priore ⁊ cõuentu eius dispẽsatio:soliꝰ tñ ep̄i florentini est.(Ministratores.)in hoc enĩ credimꝰ ep̄m dispẽsare posse.(Licẽtia) q̄ necessaria est.(In latera.).s̄.e.c.in sc̄do.(Cõmodum)monachꝰ aũt nullo mõ põt esse sine monacho:⁊ in hoc est ꝑspãle de canonico regulari.s̄.e.c.ij.(Canonicꝰ.) ꝙ hic nõ fuit canonicꝰ regularis ex principio apparet:vbi dicit ꝙ nec ꝓfessionem fecit nec habitũ assũpsit: ꝙ fuerit canonicꝰ hinc apparet vt diciť ꝙ habeat canonicũ:⁊ etiã supiori argumento vbi innuit ꝙ possit ad regimẽ secularis eccl̄ie assumi.quidã dicũt ꝙ fuit canonicus ⁊ lʒ a p̄ncipio nõ fecerit ꝓfessionẽ:ex postfacto tñ fecit:vel si prius nõ fecisset tñ mõ papa mãdauit ꝙ faceret vt votũ cõpleret.ar.s̄.c.ꝑxi.ꝑ tuas.j.de spon.cõmissum.vel dic lʒ nõ multũ videatur cõsonare v̄itati ꝙ nõ fuit canonicꝰ:⁊ ep̄s cũ volũtate prioris dispẽsauit:ꝙ nõ fieret canonicꝰ lʒ vouisset ⁊ ꝑmutauerit votum magis vtile:q̄d lʒ.ar.s̄.ti.ꝑxi.c.j.⁊.c.magne.⁊ moneť hr̄e canonicũ vt regulariter viuat:nec ꝯ̄dicit decre.ꝑ tuas.qꝛ ibi no dispensabať cũ eo:vt nõ obstãte voto haberet ep̄atum:vel ibi aliud est in electo ad ep̄atum vbi bñ dʒ ꝯplere votũ:qꝛ sine dispẽsatiõe põt fieri ep̄s aliud in plebanatu ad quẽ trãsire nõ põt sine dispẽsatiõe.lv.di.prisciſ.meliꝰ ergo fuit eũ nõ fieri canonicũ ⁊ ꝑmutare votũ q̄ʒ canonicũ fieri ⁊ postea ex dispẽsatiõe archip̄sbyterũ.

Cum ad monasteriũ. exhibere etiam de carnibꝰ in hoc enĩ põt dispẽsare abbas sicut in ꝓpria cella hñda.xx.q.vlt.monachũ.⁊ circa ordinẽ.j.de eo q̄ fur.or.re.cũ h̄.⁊ cica canonẽ late snĩe.j.de snĩa.ex. cum ꝓ illoꝝ. alij tñ dicũt ꝙ nunq̄ʒ lʒ vesci carnibꝰ nec abbati lʒ dispẽsare.(Preuaricator.)abbas.(Annexa.)hec aũt sunt ãnexa ordini a iure positiuo:ꝙ ꝓbo.monachꝰ aũt nihil aliud est q̄ʒ solitariꝰ tristis.xvj. q.j.placuit.si igiť plura imponanť illud est impositũ a cõditore iuris.⁊ ex hoc pʒ ꝙ papa põt dispẽsare cũ monacho ꝙ habeat ꝓprium vel coniugẽ:cũ posset ordinẽʒ ⁊ nãm quã dedit ordiini ⁊ r̄bam tollere.(Summus.) nisi ex cã.q̄ʒq̄ʒ enĩ papa dispenset nisi iusta cã subsit peccat ⁊ dispẽsans ⁊ cũ quo dispensať.nos dicimꝰ ꝙ nunq̄ʒ valet dispẽsatio in ꝓprio ⁊ in talibꝰ: lʒ ex cã posset cõcedere ei ꝙ pegrineť ⁊ portet secũ viaticũ:illud tñ nõ possidebit suo noĩe ſʒ noĩe monasterij.vñ de eo nõ potit testari.⁊ hec v̄a sũt nisi magna cã ⁊ v̄a subesset.videť tñ ꝙ si dispẽsareť cũ monacho in casu in quo cũ eo dispensari nõ dʒ:vt puta ꝙ ꝯ̄hat cũ vxore:⁊ nõ necessitas vel vtilitas dispẽsandi:si tñ ꝯ̄hat cũ aliq̄ credẽs bonã dispensationẽ ⁊ licitã ꝙ tenet m̄rimoniũ:lʒ ille q fuit monachus sꝑ peccet exigendo debitũ ⁊ nõ reddendo:qꝛ veꝝ m̄rimoniũ est inter eos. Rõ diuersitatis est:qꝛ ex dispensatiõe hñdi ꝓpriũ nemini p̄iudicať:nec alicui ꝓdest nec obest:nisi cuʒ q̄ dispensať:vñ ibi nisi sit vtilitas nõ valet dispensatio: ſʒ secus est in m̄rimonio vbi dispensatio ꝓdest alij.s.ꝯiugi vel p̄iudicat:ĩmo ⁊ ibi idẽ q̄dã mõ est.s.qꝛ monacho cũ quo dispensatũ est male:sup m̄rimonio nõ ꝓdest dispensatio q̄n sꝑ peccet. Item no.ꝙ q̄dã dicũt ⁊ forte nõ male:ꝙ lʒ in his q̄ sunt ꝯ̄ votũ tacitũ vel exp̄ssum:⁊ in alijs q̄ sunt ꝯ̄ euangeliũ non ꝓsit dispensatio nisi ex cã fiat. ⁊ forte ideʒ intelligendũ ẽ,si dispenseť in his q̄ sunt ꝯ̄ generalẽ statum eccl̄e non tñ hoc est veꝝ in his dispensationibus q̄ fiũt ꝯ̄ ius positiuũ tm̄ sicut apparet in statutis q̄ facta sunt de ordinibus faciẽdis infra certa interstitia tempoꝝ.xl.⁊.lxxxvij.dist.ꝑ totũ.⁊ ꝙ qs non possit hr̄e nisi duas curas:vt no.s̄.de p̄ben.c.de multa.⁊ de elec.dudũ.in his.n.dispensationibus sufficit sola volũtas dispensatoris ẽt ꝙ sine cã:q̄d ꝓbo.nã si sola volũtaria ꝯstitutio erat cã q̄re aliq̄d ꝓhibeať:⁊ sola voluntas erat cã q̄re ꝓhibitio relaxeť:qꝛ eius est destruere ius q illud ꝯdidit: nec teneť princeps sua lege ligatus.C.de leg.digna.⁊ res facile redit ad suã nãm.ff.de pac. si vnus.§.pacta.tñ sicut lex eadẽ dicit:ip̄e tñ bñ facit si suã legeʒ ꝟuat. Item lʒ ꝯditori ꝯstõnis dispensare sine cãe cognitõe ex certa scia ꝯ̄ suã ꝯstõnẽ:nõ tñ alijs q̄bus ꝯcessum ẽ dispẽsare lʒ dispẽsare nisi cũ cãe cognitõe:⁊ si dispẽsat nõ valet dispensatio:vel reuocať ⁊ ip̄e peccat ⁊ puniť.lj.di.q̄ in aliq̄.(Licentiã)bñ dicit licẽtiã:qꝛ volũtaria tm̄ ⁊ sine cã.nã ⁊ si cã r̄besset bñ posset dispensare ꝙ ꝓpriũ hr̄et. Quid.n.si tota xp̄ianitas vel etiã aliq̄ pars eiꝰ esset in piculo nisi monachus fieret rex: forte qꝛ nõ esset alius q sciret aliq̄d regnũ regere vel posset nisi mõachus:nõne dices ꝙ fiat rex:nõne q̄libet dʒ se totũ in holocaustũ offerre deo vt in eo ꝙ sibi plus placet p̄eligat ꝟuire.ſʒ p̄ oĩbus plʒ ei ꝙ creaturã suaʒ rõnabilẽ ⁊ tꝑalem ꝯꝟuet ꝓ quo etiã ip̄e aĩaʒ suã posuit. Itẽ non ne peccat q minꝰ bonũ maiori bono p̄ponit.s̄.de regu.lʒ.ĩ fi.xj.q iij.si qs di.⁊.c.ve q dicitis. Itẽ cõis vtilitas p̄ferť priuate.vij.q. j.scias.⁊.c.imitatiões. Itẽ si ꝑpter cõeʒ vtilitatẽ põt fieri ep̄s.j. e.lʒ.⁊ etiã clericus.lv.di.priscis.lxvj.q.j.ne ꝓ cuſ.q̄re nõ eodem mõ rex:sed forte r̄ñdebit ꝯditor.ꝯcedo ꝙ fiat rex sed nõ hẽbit ꝓpriũ:qꝛ regnũ cõe est:⁊ q̄ acq̄ret:regno acq̄ret:ar.ꝓ his.xviij.q. j.c.j.j.de priuile.cũ oli.sed ꝯ̄:q̄d si nõ põt esse salua xp̄ianitas nisi regnũ in suũ ꝓpriũ accipiat:illud suis heredibus relinq̄ẽdũ: qꝛ forte hẽbat filios añq̄ʒ fieret monachus. Itẽ q̄d si dixerint ei illi q pñt dare regnũ:oportet ꝙ si vis hr̄e regnũ accipias hãc reginã in vxorẽ:al̄s dabimus eã infideli vl̄ tirãno:an h̄ ita diligẽs ꝯtemplationẽ huius monachi ⁊ ꝯtinentiã hoĩs vnius: ⁊ ita reputabit deũ crudelẽ,ꝙ noluit ꝑ ꝓuisionẽ vicarij sui huic xp̄ianitati ꝓuideri. Itẽ papa fecit ꝯstõnẽ ꝙ etiã ille q̄ vouit simpl̄r si ꝯ̄hat ꝙ tenet matrimoniũ.j.q̄ cle.vel vo.rursus.xviij.q.ij.gonsaldus.s̄.de ꝯuer.ꝯiu.placet.q̄re nõ eodem mõ põt dispensare. Itẽ fecit ꝯstõnem ꝙ vxor vnius alij nubat.j.de diuor.gaudemus.§. pe. Itẽ ex ꝯstõne est ꝙ minor.xiiij.annis nõ põt se obligare.s̄.de regu.⁊ tran.ad n̄ram.q̄d est ꝯ̄ ius nãle:qꝛ sicut puer exq̄ doli capax est põt se diabolo obligare eodẽ mõ ⁊ deo. Itẽ pape dr̄:q̄dcũq̄ʒ ligaueris ⁊c̄. Itẽ in quolibet voto ĩtelligendũ est nisi aliter deo placeat.ſʒ credendũ est ꝙ deo aliud placeat si vtilitas r̄best ꝙ ꝯ̄ votũ faciat. Itẽ sicut dr̄ ꝙ nõ intelligiť venire ꝯ̄ votũ q fac̄ ꝯ̄ illud auc̄te supioris q est vicarius iesu xp̄i sicut ĩ m̄rimonio.s̄. de trãsac.c.inter.in prin.nec obstat p̄dictis q̄d dr̄:vouete ⁊ reddite.vouere q̄dẽ est volũtatis:ſʒ reddẽ necessitatis:qꝛ bñ intelligiť votũ deo reddẽ q̄ se eius dispositõi cõmittit:⁊ qꝛ magis eius bñ placitũ facit:vt p̄dictũ est.s̄. de vo. ⁊ vo.re.magne.

In singulis abbatuʒ.atq̄ʒ prioꝝ)nõ exemptoꝝ.j.c.ꝑx.§.h̄ eadẽ.(Aduocẽt)capitulũ abbatũ ⁊ prioꝝ q̄ ꝯueniũt ad generale cap̄l̄m:⁊ factis etiaʒ his primordijs. Item cap̄l̄m totum vel maior pars eliget quatuor abbates q̄ presint capitulo(Qui)cistercieñ.(De ip̄is)abbatibus qui ꝯueniunt ad capitulũ p̄lationis:isti cum sint p̄lati ordinariã iurisdictionem non hñt:sed delegatõe pape funguñť. Itẽ de visitatoribus ab his deputatis: nam delegatione pape non istoꝝ quatuor funguñť:vt.j.e.c.j.(Vice nostra)vel dic ꝙ est ordinario iure istoꝝ ab hac ꝯstone eis ꝯcessa.(Denuncient)no.ꝙ remouere non pñt:sed tm̄ ep̄o nunciare:⁊ cũ tam ep̄s q̄ʒ hi visitatores habeãt iurisdictionẽ cog̃scẽdi vel inq̄rẽdi d̄ his occupãdis melior erit ꝯditio:vt.ff.de procu.pluribus.alij tñ dicũt ꝙ visita

tores nō ꝓcedēt nisi pmo moneāt epm ⁊ appeat eis negligētia.
ar.ꝫ.de offi.ordi.qꝫto.ix.q.iij.nūc vo.vel dic ⁊ meliꝰ q abo visi
tabūt ⁊ erit forte vtraqꝫ ordinaria.ar.j.e.c.§.porro.itē sic.j.c.
ꝓxi.nec est ꝯ.ꝫ.de re iu.c.j.vbi innuit q visitatores pūt deponē:
qꝛ ibi nō erāt tm visitatores sꝫ inqsitores ⁊ iudices:vt ibi colligit
alij dicūt alr in gnali visitatore:⁊ sic loquit hic:aliud i spāli: ⁊ sic
loquit.c.primū.pmo dictū placet.(Diocesani)epi eni curā gerūt
suarū diocesuꝫ.ꝫ.de offi.or.pnitiosaꝫ.(iure)quoꝝ ipe dioceses exi
stere dinoscunt.ix.q.ij.nullus primas.⁊ in alijs.c.se.⁊ iō cū ipi cu
ram habeāt ad illos ptinet ipam cōmittere.de offi.archidi.cū sa
tis.xvj.q.vlt.nullus.(oio) vn̄ epoꝝ auc̄te cura siue administra
tio gerēda est ⁊ prochia regēda.x.q.j.regēda.ac ipis de hmōi cu
ra vel regimi ē rn̄dendū.xvj.q.ij.sane.ꝫ.de pben.in lateran̄.⁊ de
priuil.cū ⁊ plātare.§.in eccl'ijs.⁊ ita talibꝰ prioratibꝰ qbus cura
ppli est annexa pores institui debēt p epos: ⁊ hoc est verū qn̄ p
ipsos cura gerit.nam ⁊ fm antiquos canones monachi possunt
assumi ad regimē ecclesiarū prochialiū.xvj.q.j.doctos.⁊.c.in p
rochia.lv.di.priscis.⁊.ꝫ.e.q dei.secꝰ aūt qn̄ p psbyteros sclares
quia tūc ipsi psbri ⁊ nō monachi instituendi sunt p epos de ꝯsilio
monachoꝝ.j.de cap.mo.in eccl'ijs.item hoc est verū qn̄ tales p
oratus vel eccl'ie pleno iure nō subsunt religiosis. secꝰ autē si ple
no iure sbsunt.xvj.q.ij.visis.⁊ in alr. decre.in lat.⁊.c.cū ⁊ plāta
re.item ꝓ graui culpa destituēdus est aliqs ⁊ auc̄te supioris. vꝫ
epi diocesani.xvj.q.vlt.inuentū.⁊.ꝫ.de fo.cōpe. potulasti. circa
maiora nāqꝫ piculuꝫ vertit.xiij.di.quiescamꝰ. ⁊ iō hmōi grauia
⁊ difficilia diocesanis referēda sunt in suis diocesibꝰ.de offi. ar
chipsl.singule.in fi.ardua sine epis nequeūt terminari.ꝫ.de offi.
archidi.ad hoc ver.itē in epl'a difficilia eni supioribus sunt inti
manda.ꝫ.e.circa mediū.xvj.di.multis denuo.in fi.⁊ lꝫ correctio
religiosoꝝ ad suos platos regulariter ptineat.ꝫ.d offi.or.qꝫto. ⁊
xc.di.si qs.si tn̄ aliqd graue ⁊ difficile emergat ad cuiꝰ correctio
nem detētio abbatis nō sufficit ꝓuidētia diocesani est sup hoc ad
hibenda.de sen.exc.monachi.⁊.c.cū illoꝝ.de pscrip.cū olim.vbi
dicit q pnia in leuibꝰ culpis ptinet ad abbatē.maxie autē ꝓuidē
tia ⁊ diligētia tūc adhibenda est cū pficiunt aliqui in platos seu
rectores seu etiā amouent.de ele.nihil.⁊.vij.q.vlt.c.fi. vbi dicit
q de tāta re.s.qn̄ inquirit de dignitate alicuiꝰ plati vt remoueat
vel det ei coadiutor nō segniꝰ est agendū.item priores q sic p ele
ctionē instituunt nō possunt mutari sine manifesta ⁊ rōnabili cā
vt dictū est:vꝫ si fuerint dilapidatores ⁊c̄.vt pdicta decre.mona
chi.§.vlt.sed siue sint abbates siue priores:vtpote i monasterijs
q abbates nō hn̄t ꝓprios ⁊ inueniant dilapidatores vel als me
rito amouēdi p diocesanū remouēdi sunt:dūmodo nō sint exēpti
ꝫ.e.vt itaqꝫ.j.e.c.ꝓxi.§.hoꝝ si abbas.⁊.§.vlt.pterea qꝫuis hu
iusmōi priores imediate subsint suis abbatibꝰ in illoꝝ iussionibꝰ
intēdere ⁊ obedire debeāt nō vr tn̄ posse amoueri p eos incōsul
tis diocesanis:sicut video q lꝫ custos eccl'ie i cūctis iussionibꝰ ar
chidiaconi obedire debeat ⁊ ei subsit:non tn̄ eū si minꝰ idoneꝰ sit
abijcere vel amouē pōt incōsulto epo.de offi.cu.c.j.item videt q
in prioratibꝰ in qbus p electionē collegioꝝ suoꝝ instituunt prio
res gerēda est administratio auc̄te diocesanoꝝ. Sꝫ obijcit ꝯ: qꝛ
si in monasterio subiecto alteri fiat plati electio psentandū est de
iure abbati vel collegio supioris monasterij:vt ab eo si canonica
fuerit ꝯfirmet de ꝯsue.cū dilec.circa fi.ita ordinatio iferioris mo
sterij pl'e ptinent ad abbatē supioris.de rel.do.qꝛ monaste. si er
go supior abbas cōfirmare hꝫ electionē abbatis vel prioris sibi
subiecti:⁊ p confessionē consequit qs liberā administrationē.de
elec trāmissam.videt q in talibꝰ prioratibꝰ auc̄te suoꝝ abbatuꝫ
administratio geri debeat.sed ꝯ:qꝛ videt q nec in istis nec i alijs
prioratibꝰ q nō hn̄t pplm:vel in qbus nō instituunt priores per
electionē : administratio geri debeat auc̄te abbatū:qꝛ īstitutio ⁊
destitutio de iure ad diocesanū ptinet.⁊ de.l.iurisdictionis est.ꝫ.
de offi.ordi.ꝯquerente ⁊.de insti.cū venisset.de hē.cū ex iniūcto.
in fi.itē oēs eccl'ie dioc̄.sub ptāte epi sui cōsistunt:⁊ ad ipius ordi
natioeꝫ ptinent.xvj.q.vij.oēs basilice.x.q.j.decretū est.so.circa
hmōi prioratꝰ q prochiales nō habent ⁊ q p electionē collegioꝝ
suoꝝ sed monachi tm̄ manēt in eis ⁊ abbates pl'e.i.ex sua fūda
tione in eisdē obtinēt tpalia.iō pmissum est ⁊ obseruatū sicut cre
ditur q ponātur in eis priores ⁊ remoueant ad mandatū suoꝝ
abatū vt in religionibꝰ magis vigeat ⁊ obseruet obediētia. ⁊ iō
hmōi prioratꝰ ꝓprie appellant obediētie.ꝫ.c.cū ad.§.tales.vn̄ ta
les priores ex eo q sic preficiunt nō possunt nec debēt assumē sibi
auctoritatē cōtinue plationis.imo cū expedierit absqꝫ ꝯdictione
mutari possunt sicut dicit de psidētibꝰ capl'is generalibꝰ.ꝫ.e.c.
si eni tales instituerent ⁊ ponerent p epos aut de suo ꝯsensu vel
auc̄te nō possent postea sic ad abbatū ꝯsensuꝫ remoueri.d offi.ar
chidi.ad hoc.ar.ꝫ.d trāsac.decefo:ꝓpter qd etiā talibꝰ sue admi

nistrationes non ꝯfirmant.ꝫ.de con.vti.vel inuti.porrecta.⁊ iō
in hmōi prioratibꝰ ponunt ⁊ deputant priores ꝓ volūtate suoꝝ
abbatū:⁊ etiā amouent:vt in pall.§.tales.⁊ de priuil.qm̄ p cōfes
sionē. vbi fit mētio de clerico vel monacho deputato a monaste
rio ad regimē alicuiꝰ eccl'ie diocesano subiecte.xvj.q.vlti.si quis
vult.dicit eni q si abbas vult ad meliorē locū trāsmutare mona
steriū faciat hoc de ꝯsilio epi:sꝫ dimittat in priori loco presbꝝ ad
exercēda ipsiꝰ ministeria:⁊ ita ad abbatē ptinet deputare ad re
gimen taliū locoꝝ psonas.secus autē est in prioratibus in qbus
creant pores p electiōes capl'orum suoꝝ:qꝛ tales priores pleniꝰ
ius assequunt in prioratibꝰ ipsis ad quos vocant p sua capl'a:qꝛ
p electionē ⁊ cōfirmationē acqrunt eos.de accu.sup his.⁊ quasi
vt abbates in loco ipsoꝝ psunt ibi : vn̄ sic leuiter amoueri nō pos
sunt ab eis.imo etiā si trāsferendi sunt ad maius officiū hoc fieri
dꝫ de ꝯsilio fratruꝫ locoꝝ in qbus psunt.ꝫ.e.monachi.§.priores.
lviij.di.c.ij.xix.q.iij.statuimꝰ.hmōi eni translatio qsi qdam alie
natio est psone:sunt aūt pciosiores psone qꝫ res.xij.q.ij.pcipimꝰ.
vn̄ sicut res absqꝫ cōsensu capl'i alienari nō pōt.xij.q.ij.sine exce
ptione.sic nec psona.monasteria vo bona sua alienare nō possūt
absqꝫ pmissione ⁊ licētia epi.xij.q.ij.abbatibꝰ.xvij.q.iiij.in vēdi
ditionibꝰ.⁊ ita in trāslatione taliū prioꝝ q fieri dꝫ de cōsilio fra
trum necessaria erit licētia ⁊ pmissio epi multo fortiꝰ qꝫ in trāsla
tione vel alienatiōe rerū.ꝫ.de renū.admonet.vn̄ apparet q i cre
atione ⁊ mutatiōe taliū prioꝝ q fieri dꝫ de consilio fratrū necessa
ria erit licētia: plus iurisdictionis ⁊ auctoritatis hn̄t diocesani qꝫ
in institutiōe ⁊ destitutiōe alioꝝ.sed qs cōfirmabit electiōes taliū
⁊ ipos instituet?videt q abbates supiores sicut allegatū est.ꝫ.sꝫ
certe satis videt in congruū q aliqs prioratū vel eccl'iam aliquā
intret ⁊ administret irrequisito diocesano cui subest:vt in pdicta
decre.admonet.ad diocesanū ptinet custodia eccl'iarū vacantiū
sue diocesis:de insti.cū venisset.vn̄ ipso incōsulto intrare non dꝫ.
qꝛ derogaret ꝓpter hoc iuri epali de priuil.pastoral.pōt ergo re
spōderi vt fiat dr'ia inter institutionē ⁊ cōfirmationē.ꝯfirmatio
eni est ꝓprie appropriatio ꝓcessus in electiōe habiti ⁊ qꝫtum ad
formā electiōis ⁊ qꝫtum ad personā electi.ꝫ.de elec.nihil.institu
tio aūt fit in eccl'ia de ipso electo approbato iam ⁊ admisso.qn̄.s.
inuestit de illa.de iu.pa.q aūt ꝯsultationibꝰ.indifferēter eni vtit
ius his vocabulis:institutiōe vꝫ ⁊ inuestitura.de cō.pre.post ele
ctionē:qꝛ ⁊ inuestiri dicit aliqs de eccl'ia vel pbenda.de cō.pre.p
posuit.⁊ institui in eccl'ia.de pben.dil'o.vbi dicit q vno iure indi
uiduo vacāte siue pbēda duo institui nō possunt ad illud de sup.
ne.pla.l'ras.inuestitura aūt fit post cōfirmationē de ap.cōstituꝰ.
vnde pōt dici ꝯfirmatio electiōis q in talibꝰ prioribꝰ de iure pti
neat ad abbates suos:vt pall.decre.de consue.cū dilec.institutio
autē ad diocesanos locoꝝ sicut examinatio ⁊ apprabatio clerico
rum q preficiēdi sunt bn̄ficijs eccl'iasticis ⁊ instituēdi in eis: pti
net ad suos archidiaconos:īstitutor vo ad epos.de offi.archidi.
ad hoc.in ver.in quadā. Et q institutio tam abbatū qꝫ prioꝝ in
officijs suis spectet ad diocesanos satis innuit.xv.q.ij.c.j.⁊.c.cel
lulas.⁊ ita abbates confirmabūt electiones ⁊ approbabūt prio
res electos.diocesani vo illos instituēt.de offi.archidi.sup eo.vbi
dicit q si alicui permittit aliqua eccl'ia ordināda de persona ido
nea ad pn̄tationem patroni lꝫ rector q instituēdus fuerit presen
tandꝰ sit illi cui ꝯmissio facta fuerit ⁊ ipe eū admittet : nō tn̄ ipm
cōstituet sed eps vel archidiaconꝰ ad quē institutio ptinet:qꝛ nō
est intētio cōmittentis sup hoc preiudicare epo vel archidiacono
Item ⁊ ipse archidiaconꝰ nō potest de iure presentatū sibi a pa
trono sine cōsensu ⁊ licētia epi instituere in eccl'ia.ꝫ.de offi.archi.
cum satis.de re iudi.cuꝫ bertoldus.nisi aliter obtineat de prescri
pta consuetudine.de deci.dudum.de offi.archidi.dil'o.de excessi.
prela.ad hec.sic ergo ad diocesanos ptinet taliū prioꝝ institutio.
nec debent difficultatē adhibere vel ingerere in ipsoꝝ institutiōe
postqꝫ examinati ⁊ approbati sunt p suos abbates sicut fit i his
q promouētur ab epis ad ordines.xxiiij.di.qn̄.⁊ de offi.archidi.
vt nostrū.⁊ in his q preficiēdi sunt eccl'iasticis bn̄ficijs:qm̄ vt di
ctum est examinādi sunt prius a suo archidiacono:⁊ postea per
ipsuꝫ presentādi epo vt eos preficiat.de offi.archidi.ad hoc.i v.
in quadaꝫ.postqꝫ vero examinatꝰ est alias diligēter ⁊ approba
tus per illū quē pertinet hic non est denuo examinādus.de eta.⁊
qualita.accepimꝰ.de offi.del.licet de purga.cano.dilec.in fi.⁊ suf
ficit monachis testimoniū sui abbatis.xvj.q.j.monachi vagan
tes:nisi forte aliquis ꝓmotus ad vnā dignitatē vocet vel postu
letur seu eligat postea ad aliā:quia tūc opportuna est postea alia
examinatio:pōt eni aliquis esse idoneus ad vnā ⁊ nō ad aliā.de
elec.in causis.in fi.vnde absqꝫ difficultate admittēdi sunt siue in
stituendi tales priores ab epis:sicut sine difficultate ⁊ absqꝫ iudi
ciorum strepitu amouendi sunt ab eis postqꝫ denunciatū fuerit

episcopis p illos ad quos denunciare spectat ꝙ sint indigni.j.c.
ꝓxi.§.ꝙ si abbas.⁊.§.vlt.de accu.qualiter.in fi.⁊ si forte in eoꝝ
institutiōe malitiā adhiberēt posset sup hoc haberi recursus ad
superiorē.de iurepa.nullus.⁊ in p̄dicta decre.ea'q̄.§.ꝙ si abbas.
xvj.q.fi.decernim⁹.ar.de iurepa.pastoralis.in fi.de ele.publica/
to.scd'm p̄missa pōt dici ꝙ institutio in talib⁹ prioratibus perti/
net ad diocesanos:cōfirmatio vero electiōis eorum ad abbates.
Sed ponam⁹ ꝙ institutio etiā taliū priorū ptinet ad ipsos abba
tes nō tn̄ eos possent auctoritate ꝓpria īstituere corpaliter de hu
iusmodi incorporali institutione in bn̄ficijs ⁊ dignitatib⁹ loquit
decre.ad hoc.de offi.archidi.in.v̄.in quadā.nam p ipam institu
tionem q̄ cōsistit in cōcessione siue in collatiōe bn̄ficij vel dignita/
tis nō adipiscit q̄s possessionē sed postea inducit.de sen.⁊ re.cuz
bertoldus.circa prin.⁊ de con.prebē.post electionē in fi.nec per
inuestiturā intelligit qs adept⁹ esse possessionē.de dona.p tuas.
de con.preben.ꝓposuit.vn̄ nō liceret huiusmōi priorib⁹ ⁊ p eoꝝ
institutione spectaret ad abbates prioratū possessionē ingredi ⁊
eos gubernare ac administrare ibi auctoritate ꝓpria irreq̄sitis
diocesanis.de priuil.pastoralis.in fi.de fo.cōpe.romana.§.ꝯhen
tes.⁊.xvj.q.v.si quis ep̄orum.vbi dicit ꝙ si prelat⁹ in eccl'ia sua
quā habet in alia diocesi voluerit ordinare clericos vl' instituere
ꝙ idem est:vt de arbi.nō sine.vel si ordinati sunt ⁊ instituti acqe
scat eos hr̄e ⁊ regimen:⁊ gubernatio eccl'ie ad euz ptinet:⁊ ita cū
cōscientia ⁊ pmissu dixi in ecclesijs sue diocesis administratio est
gerēda siue ptineat ad abbates cōfirmatio ⁊ ad ep̄os institutio
taliuz priorū siue vtrūqz ad abbates.administratio tn̄ gerenda
est auctoritate ⁊ permissu episcoporū.nam ⁊ decre.de ele.cum in
cunctis.§.cū v̄o:distinguit h̄ tria:electionē:confirmationez:⁊ ad/
ministrationē.sed qualr respondet ad alias decre.nosti.⁊ trans
missam de ele.in q̄bus dicit ꝙ p confirmationē q̄s hz plenā ⁊ li/
beram administrationē.⁊ dicenduz est ꝙ refert an cōfirmet is q
est ordinari⁹ loci ⁊ plenā ptātem habet iure:vt archiepiscop⁹ q̄z
tum ad suos suffraganeos:⁊ ep̄i q̄ztum ad p̄latos eccl'iaruz suaꝝ
diocesum sibi subiectaꝝ:⁊ papa q̄ztum ad oēs q: super oēs ordi
nariam hz potestatē:an cōfirmet alius quia si archiep̄s vel ep̄s
aut papa cōfirmet:ex ipsa cōfirmatione intelliget ei concessa esse
administratio:vt p̄dicta decre.trāmissam.⁊.c.nosti.⁊ intelligit
esse institut⁹ ⁊ accepisse p hoc institutionē.de si.sicut tuis.vbi di/
citur ꝙ petita fuit ꝯfirmatio:⁊ postea sequit ꝙ accepit institutio
nem sicut petiuerat vn̄ ꝓ eodē ponit confirmationē ⁊ institutio/
nem:⁊ hoc accidit quia huiusmōi cōfirmatores pleniorez habēt
auctoritatē ⁊ res vel loca pleni⁹ subsunt eis maxime in sp̄ualibus
propter ꝙ eis cōpetit instituere.de elec.querelā.⁊ iō efficacior est
eorū ꝯfirmatio:⁊ intelligunt p hāc instituere q: nō exigit alicui⁹
alterius ꝯuenientia vel assensus.sec⁹ autē est qn̄ alij cōfirmant q̄
nō sunt locorū ordinarij:q: nō sic plene p̄sunt illis vn̄ alterius vz
superioris vtpote diocesani q̄ plenius cure ac regimini est cōue/
nientia expectat sicut dictū est supra.vel pōt alr dici confirmatio
electionū in talib⁹ prioratib⁹ ptinet de iure ad ipsos diocesanos.
qm̄ ad ipsos spectat regimē animaꝝ cōmittere.xvj.q.vlt.nullus
oīo.⁊ ad illam decre.de consue.sic rn̄dendum est:q: monasteriū
carrofen̄.dicebat ꝙ fratres andren̄.monasterij.debebāt in carro
fen̄.capitulo aliquā de gremio ipsi⁹ monasterij carrofen̄.eligere
sibi in abbatem ꝓpter statuta diocesani ep̄i:q ꝯstituerat ꝙ electio
prioris vel abbatis monasterij andren̄.penderet penes fratres
ipsius loci ⁊ capl'm carrofen̄.monasteriuz v̄o andren̄.dicebat ꝙ
de iure cōmuni ⁊ priuilegio ad ipsos fr̄es tm̄ pertinebat electio.
⁊ papa rn̄det ꝙ illud statutum pōt ita sane intelligi:vt nec iuri cō
muni nec priuilegio derogetur per ip̄m.videlz vt ad fr̄es andren̄.
monasterij spectet electio:⁊ ad capl'm carrofen̄.confirmatio.sed
nō est ita intelligendū ꝙ de iure cōi pertineat cōfirmatio ad car/
rofen̄.capl'm.nec ad hoc se refert decre.cum dicit ꝙ statutū illud
nō obuiat iuri cōmuni:quia nō erat q̄stio de' cōfirmatione sed de
electione solū quā de iure cōmuni dicebat ad se spectare andren̄.
monasterio.vnde statutū illud sic pōt intelligi ꝙ nō obuiaret iuri
cōmuni ꝙ est vt cōgregatio sibi abbatē eligat.xvj.q.vlt.c.fi.⁊ tn̄
statutū ipsum cōcedebat capl'o carrofen̄.videlz ius confirmandi
quē ipse diocesanus videt ei cōcessisse huiusmōi statuto nam al's
statutū ipsum fuit inane nisi aliquid specialr indulsisset.de.ver.
sig.abbate circa fi.nō obuiat huic intellectui decre.illa de reli.do.
quia monasteriuz.dicit eni ibi ꝙ vnū monasteriū fuit vnitū alte/
ri.vnde ipse erat abbas vtriusqz ⁊ amborū administrationez ⁊
ordinationē habebat:nec preficiebat alius in vno ⁊ alius in alte
ro:sed quia vtrūqz incongruū videt ꝙ in aliquo prioratu subie/
cto monasterio vl' abbati confirmet vel instituat prior inscio ip̄o
abbate cui subest priorat⁹:iō pōt dici ꝙ electio que in tali p̄oratu
celebrat denunciāda est abbati cui subest p eum ⁊ p electores vel
per illos cum eius ꝯuenientia p̄n̄tando dioce.de eccle.edi.ad au
dientiam.⁊ de elec.sacrosancta.⁊ ita dici pōt ꝙ confirmatio tali
um electionum ad dioc.pertinet:⁊ sic eoꝝ auctoritate geri dz ad/
ministratio:nisi aliud abbatibus de iure competeret speciali:vt
supra notatum est.vel nisi circa institutiones ⁊ destitutiones ab
batum ⁊ hmōi p̄latoꝝ ⁊ religiosoꝝ aliud obtineat ⁊ obseruetur
ex regula ⁊ institutione sui ordinis approbata:sicut pz in cister/
cien̄.de si.ne dei.degradare aūt hmōi p̄latos vel priores ad so/
lum ep̄m pertinet.xv.q.v.c.j.⁊ se.⁊.xvj.q.ij.visis.in cellis autē
que fieri deberet infra septa monasterij.xx.q.vlt.c.fi.nullum in/
stituere vel destituere debent ep̄i.xviij.q.ij.q̄z sit. Alij dicunt ꝙ
non solum in prioratibus qui hn̄t curam:sed etiam in alijs.⁊ eti/
am in his vbi est prior datus ab abbate semper est p̄n̄tatio faciē
da ep̄o ⁊ per eum confirmatio facienda.(Precauentes.) ipi ep̄i
vel visitatores(Eos) ep̄os vel visitatores.(Personis) no.eos q
p̄sunt capitulis celebrandis hr̄e iurisdictionē super eos q offen/
dunt monasteria.

Q Aque. Hoc.c.loquit de visitatoribus depu/
tatis a p̄sidentibus capitulis.(Loci.)
s̄.c.proxi.(Normam) forte nimis leuē.(Monachos)
hic apparet ꝙ visitatores pn̄t punire monachos:⁊
ad abbatem remittere puniendos.vel dic melius ꝙ non pn̄t pu
nire delinquentes monachos nisi essent contumaces:vt puta q:
cum visitatores vellent interrogare de statu monasterij ipi nole
bant rn̄dere:vel alio modo visitationem eoꝝ impediebāt.⁊ sic
hic loquit.(Puniat.) suspensionis pena vel interdicti.deponere
enim non possunt vel remouere.s̄.c.pxi.§.ordinent.vel dic me/
lius ꝙ non suspendentur vel interdicentur nisi per ep̄m:sed di/
sciplinam publice recipiant in capitulo.⁊ hoc videtur sonare l'ra
(Judicioꝝ) no.inquisitionibus abbatum non esse seruandū soli
tum ordinē iudicioꝝ.j.de accu.qualiter.ij.in fi.⁊ de si.per tuas.
(Ab administratione.) h̄ spāliter ꝯcedit sibi in exemptis ꝓpter
periculum more ⁊ longā absentiam pape.(Portet) a diocesano
vel a papa.

De religiosis domibus vt ep̄o sint s̄biecte. Rubrica.

N Unc autez ad basilicā. Si vis scire quis ep̄s dz consecrare eccl'iaz dz in
quiri cuius ciuitatis ep̄us ⁊c̄.(Cuius) no.s̄.de
offi.archi.c.vl.s̄.de ꝓba.cāz.(Consignationē)
no.non licere nisi ꝓprio ep̄o ꝯsignare infantes
(Cōcurrerit) xvj.q.j.huic.(Terminus) distinctus inter ciuitates
p ciues.x.di.c.j.⁊.c.imperiū.iij.q.vj.h̄ quippe.vel terminis no/
uis:quia si de his constat sufficit.xvj.q.iij.intra memoratos.⁊
c.dilecto.cum.n.h̄ iura.s.crismare ⁊ baptizare ⁊ consecrare eius/
dem iuris sint:vt qui est in possessione vnius ⁊ alterius presumi
tur nisi contra probetur.arg.xij.q.ij.cognouimus.s̄.de deci.cuz
in tua.nisi alius probaret aliquod de iuribus p̄dictis exercuisse.
⁊ est necessariū ad hoc vt sic p̄sumat ꝙ certū sit ꝙ pochia hec sit
in eius dioc.vel nō ꝯstet ꝙ sit in alicuius dioc.

Q Uia mōasteriū.cuius est dioc̄.) monasteriū in fundo marciano situm.de hoc
no.s̄.ne se.vacan.c.j.(Terminis) ideo seruant omni
bus iura sua:quia locus vnitus alij non mutat naturā suam:sed
si locus mutaret naturam suam:tunc acciperet iura annexa a iu/
re vel consuetudine nature mutate:sicut est videre in monacho
facto a capella ꝙ assumit iura competentia capelle ⁊ cum suo p̄/
iudicio.j.de capel.mona.dilectus.⁊ idem de eccle.edi.ad audiē
tiam.s̄.de ma.⁊ obe.cū inferior.s̄.de ꝯsue.cum olim.⁊.c.cū dile/
ctus.s̄.de sta.mo.recolentes.

X Exenodochijs. s.statuim⁹(Per solicitudinē.) per
hoc.c.pn̄t intelligi.c.x.q.j.c.j.⁊ se.xvj.q.vij.omnes.
videlicet:ꝙ in hoc sit tm̄ dispositio ep̄oꝝ ad que ordi
nata est eccl'ia:⁊ que inueniunt expressa in iure:vt no.s̄.de offi.
ordi.conquerente.alias.n.ep̄s nihil ab eccl'ijs saltē in tpalibus
petere dz.s̄.de excep.cū venisset.x.q.iij.quia cogno.

A D hoc auctoritate pōti. q: priuatus sine aucte ep̄i locū religiosum facere nō
pōt.ff.de re.diui.intantū.§.sacre.ff.de re iudi.l.iij.§.
si qs do.⁊.§.si his.Alij tn̄ dicunt ꝙ cuicunqz laico licitum est hr̄e
oratoriū ⁊ hospitale in domo propria:dūmodo nō hēat formaz
eccl'ie etiā sine aucte ep̄i.de ꝯse.di.j.vnicuiqz.⁊.c.clericos.sed ibi

celebrari non poterit absq3 auctoritate epi: vt in p̄dictis capl'is.c. hoc auté certū est: q̄ domū deputare pōt ad paupes recipiēdos.

Constitut⁹ Qui.(Fuerat episcop⁹) forte di uersis tpibus.c.(Inter quattu or) vel eodē.(Pertinētes) hoc verbū latissimuʒ est.ff. de ver.sig. verbuʒ.(ptinere) vt cōprehendat illa in q bus iuspatronat⁹ habet.(Ita videlicet) p hoc videt̃ q̄ distinct⁹ fuerit cōtractus emphiteosis qui fuit de tēporalib⁹ tm̃ a cōtractu liberalitatis q fuit de spūalibus tm̃: sicut sequit̃ q̄ licet.s̃.de rerū permu. ad q̄stiones. vel dic q̄ appellat emphi. compēsationē cē sus quē in signū deuotionis ⁊ memoriā bn̄ficiorum lʒ imponere xviij.q.vlt.eleuterius. vel dic q̄ licitū fuit epo sibi cōstituere sine pacto certā pensioneʒ.ar.s̃.vt.eccl.bn̄.vt nostrum.in fi. vel sicut innuit hec decre. inferius. eps liberaliter donauit ⁊ monasteriū li beraliter pensionē cōstituit.(Ordinationē) licet nō possit in totū ius ep̄ale dimittere ⁊ eccl'iaʒ a tota sua iurisdictiōe dimittere. qđ sic probo: q2 sic esset eccl'ia illa acephala: q2 cū nullus sit q eam in sua recipiat acephala remaneret: qđ esse nō dʒ vel potest.xciij.di. nulla. tm̃ ad iura ep̄alia ꝯstituere pōt vicarios qui suo noīe hoc fa ciant: ⁊ sic factū fuit hic: q2 abbatē ⁊ conuentū eiusdē monasterij cōstituit vice sua: vt alios quos vellent ad officiū ep̄ale exhibēdū vocarent: sicut archidiacon⁹ ⁊ ad alios psonatus vice sua cōsti tuit in multis iurib⁹ ep̄alib⁹.s̃.de offi.archidi.c.j.⁊ f̃m hoc opor tet te dicere q̄ ille ep̄us qui exercebat ista vice epi albañ.faciet.⁊ hoc etiā satis ꝓbari pōt: q2 vice pape nō facit cū papa eū nō acce perit: ponam⁹ tēpus illud in quo nondū acceperat auc̈te sua fa cere: pōt cū ei nō subsit: nec auctoritate ꝓpria monasterij: q2 cū ex se hac ptātem nō habet nec h̃re pōt: ergo nec alij ꝯcedere.j.q.vij. daibertū. restat ergo q̄ auc̈te albañ. epi hec ep̄alia faciet. marie cum eā nō exemerit p aliqua verba q̄ hic ponant̃. alij dicūt q̄ non valuit hec ꝯcessio suis iurib⁹ sed cōfirmatione pape tm̃.⁊ h̃ ea ra tione: q2 ea q̄ per decretū expediunt̃ alijs delegari nō possunt.ff. de offi.procō.nec quicūq3. Rn̄deo illā regulā nō h̃re locū in spūa libus: q2 bn̄ archidiacon⁹ ⁊ etiā alij pōt eps cōmittere examina tionē ordinandorū ⁊ visitationē clericorū.s̃.de offi.archidi.ad hoc.⁊.c.j.x.q.j.placuit.⁊.c.eps etiam in multis alijs q̄ oīa sum mariaʒ cognitionē ⁊ decretū requirūt.(Cōfirmauit.) sola confir matio sufficit ex certa sciētia pape ꝯcessa: etiā si al's de iure non te nent: vt no.s̃.de confir.vti.vel inuti.c.penult.s̃.de trāsac.c.j.(Ra tam) pro plurib⁹ eni eccl'ijs soluebat̃ hec pēsio. rata est vt equal'r singule eccl'ie soluāt: ⁊ h̃ obtinet in iudicijs ⁊ stipulationib⁹ ⁊ cō tractibus vt si plures sunt q agūt vel ꝯhunt singuli ꝓ equalibus partib⁹ intelligunt̃ agere vel ꝯhere. ⁊ eodē mō si ꝯ plures agit̃ vel cōtrahit̃. cōtra singulos ꝓ parte sua intelligit̃ diuisa actio vel ꝯctus nisi aliud dicat̃: ⁊ hec sunt vera siue factū siue dandū sit in obligatione. ⁊ idē est etiā si res indiuisibilis vel etiā seruit⁹ debe atur: q2 interest ad qđ agit̃ diuidit̃.ff.de v̄.obli.l.ij.§.fi.⁊.l.seq̄n. ⁊.l.stipulationes diui.ff.depo.si depo.si duo.in fi.⁊ est h̃ iō q2 nō fiūt plures rei debēdi vel credendi nisi hic exp̄sse agat̃. in aut.de duo.re.coll'.vij.lʒ secus esset ante tp̄s autenticoꝝ. itē in delictis se cus est: vt no.j.de homici.sicut.(Subtracte.) cū non fuerit petitū aliqđ de pensione mirū est q2 sup ea fit condēnatio. item mirū vi detur q̄ nō cadit a iure q2 tāto tpe stetit q̄ nō soluit pensioneʒ.x. q.ij.hoc ius. Rn̄deo vere priuādus esset emphiteota iure qđ hʒ i re in emphiteosim data sit tāto tpe cessasset. sʒ hic nō erat emphi teota: q2 sic nō trāsisset directū dn̄ium in monasteriū: sed cēsuale fuit vbi ⁊ directū ⁊ vtile dominiū rerū concessaꝝ trāsiuit in dona tarium. vn̄ q̄ʒtocūq3 tpe cesset nō pdit res cōcessas. Ad aliā q̄stio nem rn̄deo q̄ eps petēdo ius ep̄ale intelligit̃ censuʒ petere q loco iuris ep̄alis successit: ⁊ q̄ in ꝯitate ordinat⁹ est. nā sub petitiōe iu ris ep̄alis nō solū ꝯprehendit̃ ius ep̄ale qđ continet̃ in iure sʒ etiā qđ constitutuʒ est pactis vel ꝯsuetudine.s̃.de p̄script̃.auditꝫ.⁊.s̃. de offi.archidi.c.vlt.⁊ no.s̃.de offi.ordi.conq̄rente.

Quam venerabilis.ecclesiā sācti angeli.) Hic est bon⁹ libellus qn̄ q̄s petit aliquā ecclesiā.s.q̄ dʒ petere eccl'iaʒ ⁊ post dʒ addijcere dicēs eam ad se ptinere in tpalibus vel in spūalibus vel in vtroq3: vel dicat quā dicit ei subiectā in scrutinio baptismo ⁊ consil'ibus.j.đ capl'.mo.c.ij. laici etiā ⁊ clerici f̃m quosdā sil'r possunt petē eccle sias rōne iurispatronat⁹.s̃.de iudi.examinata.s̃.e.c.ꝓxi. sed ⁊ si has adiectiones nō faciāt sʒ simpl'r vēdicet valebit sn̄ia sup tali libello data: q2 vtilis actio in rem ꝓ spūalibus ⁊ cōsecratis rebus locuʒ hʒ: q̄ʒuis nō habeat locū directa vēdicatio.ar.s̃.de iu.exa minata.s̃.de deci.dudū.C.de sac.sanc.eccl.sancim⁹.ff.de rei vē. in rem.§.j.⁊.l.q̄ relig.eccl'ia.(Eccl'iam) eccl'ia recte vendicat̃ vt q dam dicūt: sʒ solūmodo res corpalis certis finib⁹ distincta petit̃ lʒ sit res sacra.C.de sac.sanc.eccl.sancim⁹: sed si petit̃ eccl'ia cū iu ribus suis: puta cū iure decimādi ⁊ cū alijs iurib⁹ incorporalib⁹ nō recte intētatur rei vēdicatio in qua non veniūt nisi incorpalia. ff.de rei ven.l.j.⁊.l.vēditio. sed prudēter faciet si p̄mo intētet rei vendicationē ad eccl'iam cū ptinētijs corporal'ib⁹: ⁊ postq̄ʒ i hac petitione obtinuerit agat ꝯfessoria vel quasi noīe eccl'ie ꝓ iurib⁹ incorporalib⁹ eccl'ie cōpetentib⁹. alij dicūt ⁊ vt videt̃ meli⁹ q̄ qn̄ petit eccl'ia q̄ recte vēdicat̃ eccl'ia: ⁊ tūc nō solū mādabit̃ sn̄ia exe cutioni in corporalib⁹ sʒ etiā in incopalibus: q2 incorpalia nō ve niunt quasi p̄ncipale sʒ quasi accessoriū: sicut est in interdicto vn̄ vi: vbi veniūt res tm̃ soli ex sui natura: sʒ īcidēter veniūt res mo biles.ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.§.illud. nec est sil'e de hēditate ⁊ peculio q2 ibi non est aliqua res corpalis cui alia accidāt: ⁊ videt̃ q̄ recte vendicāt eccl'iam cū suis ptinentijs p̄latus tpalis eccl'ie.s̃.de offi. del'.si qn̄.⁊ de pac.ꝯstitut⁹.⁊.c.se. itē ppetuus p̄latus eā recte vē dicat cū ptinentijs suis si ad eū ptinet plenarie: puta q2 fit ei in ꝓ prios vsus cōcessa.ar.j.de priuil'.pastoralis. itē si dicit eā sibi sub iectam solūmō: pōt eā vēdi: vt h̃ dicit̃: tm̃ meli⁹ est q̄ agat ꝯfesso ria ⁊ petat in ea ius subiectiōis: vt h̃.⁊.s̃.c.ꝓx.ff.si v susfru.pe.l.j. in prin.s̃.de rescrip.ex pte.o. si autē q̄s petat archidiaconatū vel p̄positurā vel ep̄atum vel aliā dignitatē etiā secularē: vt canoni catū vl' marchiā nō recte aget rei ven. sʒ si implorabit cognitionē pretoriā vel offm̃ iudicis q̄ sic ꝓbo q2 iustū est q̄ si aliq̄s hʒ ius i aliqua dignitate q̄ illā possit petere. sʒ nō ꝯpetit sibi alia actio: er go habebit offm̃ iudicis.ff.de mino.q̄ si minor.§.fi.ff.de lib.exhi ben.l.iij.§.hoc interdictū.iij.q.vj.hoc qppe.ij.q.j.in p̄mis.⁊ hec actio erit vel hoc offm̃ vtile: sicut petitio hēditatis: ⁊ sic ꝓcedet̃ i hoc officio sicut in petione hēditatis. quidā tm̃ dicūt etiā meli⁹ vt no.j.de exces.p̄la.inter. q̄ in his casib⁹ cōpetit ꝯfessoria in rē. Si autē petat̃ ciuitas vel castrū vel villa si solū est actoris recte vēdi cabit cū suis ptinētijs.ar.C.de fun.limi.l.ij.⁊ de bo.va.l.ij. si aūt nō est solū actoris. petat subiectionē ciuitatis vel ville vl' castri si cut dictū est.s̃.de subie.eccl'ie. sʒ si vniuersitas aliqua hoīm alicui⁹ castri vel ciuitatis essent alicui⁹ dn̄i quo ad fodrū al's feu. bana ⁊ aliā iurisdictionē ⁊ ipi denegarēt de p̄dictꝫ dn̄o rn̄dere aget dn̄s sicut ageret ꝯ singularē hoīem liberū: q2 vniuersitas corpalis ē ar.ff.de rei ven.l.ij.⁊.iij.ff.de leg.iij.si chorū tm̃ tuti⁹ est ei q̄ agat cōfessoria ꝓ iurib⁹ denegatis. de hoc no.s̃.de maio.⁊ obe.inter.đ ap.dilect⁹.(Adiudicauim⁹) eps iste iuste defendit eccl'iam istā in spūalibus ⁊ tēporalib⁹: q2 habebat eā in ꝓprios vsus vel aliorū vel sibi placebat vsus ⁊ ita erat sua cā: q2 cōmodū ⁊ incōmoduʒ ad eū ptinebat suo noīe.ij.q.vj.biduū q2 si i spūalib⁹ obtinuisset habuisset decimas ⁊ alia spūalia iura.s̃.de do.pasto.⁊ idē est de tpalibus: nec est vis q̄ ista eccl'ia habeat ꝓprium ⁊ ppetuū p̄latū vel vicariū vel custodē vel cōmodatariā vel etiā q̄ bona ei⁹ oīo sint discreta a bonis monasterij: q2 abbas magis ꝓprie dicit̃ p̄la tus hui⁹ eccl'ie q̄ʒ ille p̄latus vel custos q ibi morat̃: ⁊ ille abbas di citur possidē eccl'iam ⁊ ei⁹ possessionē retinere p inferiorē p̄latuʒ vel custodē.s̃.de resti.spo.cū venissent.ar.ad hoc.s̃.de sup.ne.p̄. sicut. itē apud abbatē sūt nō solū dn̄ia ⁊ possessio reꝝ sʒ etiā actio nes.s̃.e.c.ij.ar.ad hoc.s̃.c.ꝓxi.⁊.s̃.de offi.or.ꝯquerēte. vbi no. fa temur tm̃ q̄ vterq3 pōt ꝯueniri q2 vna censet̃ administratio am boꝝ. sicut dicit̃ vnū ꝯsistoriū officialis ⁊ epi.s̃.de ap.romana. vl' dic q̄ secus est in ppetuis p̄latis ⁊ necessarijs q̄ʒ in tpalibus ⁊ vo luntarijs: q2 primi sint nec possint remoueri a p̄latura sine cā: sic nec agēdo. in tpalib⁹ aūt sec⁹ q̄ tm̃ custodib⁹ ꝯparant̃: vt no.s̃.de iudi.c.cū dilect⁹. Si aūt nō haberet eccl'iaʒ in ꝓprios vsus sʒ esset tm̃ patron⁹: tūc si q̄s vellet agē de iure q̄ patronū tāgeret ⁊ non de alijs: debet ipse respōdere: ⁊ de alijs debet respondere p̄latus ipi eccl'ie.ar.ad hoc.s̃.de offi.or.cū vos.s̃.de ap.bone.s̃.de insti. cū venissent. q̄s aūt cui sit p̄ferendus no.s̃.de resti.olim.⁊ đ iudi. cū depu.⁊ vi.q̄ vbi sunt plures q ꝯueniri possunt sup eadē q̄ōne noīe alicui⁹ eccl'ie: q̄ nō dʒ iudex ꝓcedere ad missionē i possessio nem etiā si vn⁹ sit ꝯtumax nisi oēs vocent̃.ff.đ minor.emili⁹.ar. ff.ex q̄.c.in pos.hoc aūt.⁊ h̃ plus placet q̄ʒ qđ no.s̃.de iudi.cū de putati.⁊ de resti.spo.cū olim. itē no. q̄ in hac glo.loq̄mur de defē sore legitimo. vbi si sn̄ia ferat̃ ꝯ eū mandat̃ sn̄ia executiōi ꝯ eccle siaʒ: nec cogit̃ satisdare de iudi.sol.ff.de admi.tu.vulgo quia al's certū est q̄ q̄libet admittit̃ ad defendēdū etiā sine mādato cū sa tisdatiōe.C.de satisda.l.j.⁊ de ꝓcu.exigēdi.(Ius cōe).xvj.q.vij. oēs.(Eccl'iam).i.tpalia q̄ habebat in eccl'ia.(Locauisse.) repete q̄ diximus.s̃.c.ꝓx.⁊ sic si locauit apparet eū dn̄m etiā finito tpe loca tionis. vel eā nō tenēre apparet q̄ dn̄ium tā vtile q̄ʒ directū est pe nes locatorē.(Annotatio).s.anno dn̄i.m.cc.⁊c.

Quam dilect⁹ filius. vel mo nasterij) si ꝯsistit: subaudi obiam. hinc satis exp̄sse col

ligi vʒ ꝙ ꝗuis sit in possessiōe subiectionis aliquorū nō tñ valet excōicationis sn̄ia in eū lata. nā vʒ ꝙ hic eṗs fuerit in possessione subiectiōis abbatis hui⁹. ⁊ tñ nō valet excōicatio ab ipo eṗo in eū lata: ⁊ ꝯsili rōne vʒ etiā de alia sn̄ia: puta si cōdēnasset eū in ciuili vel criminali actiōe: ⁊ certe ꝗdam hic fatenť ꝙ ꝑpter possessionē quā hēbat subiectiōis hui⁹ monasterij nō tʒ ei⁹ sn̄ia excōicatiōis vel alia. nec est ꝯ. s̄. de iu. pa. ꝯsul. ⁊ de cā pos. cū eccl'ia. vbi dʒ ꝙ ē in possessiōe eligēdi vel p̄n̄tandi lite pendēte p̄n̄tabit ⁊ eliget: qꝛ illa v̄a sunt. s. ꝙ ea facere dʒ possidēs: qꝛ. s. illa sunt fruct⁹ possessionis: vt no. in illa decre. ꝯsulta. sʒ iudicare vł excōicare nō sūt fruct⁹ iurisdi. qꝛ nec ꝓprie fruct⁹ dici p̄n̄t: imo labor ⁊ on⁹. itē nō est. ꝯ. ff. de offi. p̄to. barbari⁹. vbi dʒ ꝙ sn̄ie late ab eo ꝗ erat ī possessiōe tenēt lʒ p̄tor nō esset: sʒ ibi rn̄dent illud iō esse nō qꝛ in possessione erat qꝛ v̄e iudicādi ꝑtātem accepat ab impatore. ⁊ oīa alia faciēdi ꝗ ad p̄torē ꝑtinebāt lʒ nō esset legitim⁹ p̄tor sʒ ꝑ obreptionē. ⁊ idē dicendū est in ꝗlibet p̄lato cōfirmato. ⁊ de hoc no. s̄. de ele. nihil. itē in hoc casu nō dʒ p̄latus ꝯfirmat⁹ esse in possessiōe excōicādi aliquos qꝛ eos excōicauit vel al's iudicauit: qꝛ nō noīe suo eos iudicat sʒ eccl'ie. vn̄ ipsa ꝑ eū dʒ ꝗrere vł retinere possessionē iudicandi vel excōicandi: sʒ in hoc casu. s. qn̄ excōicaret vel iudicaret illos in quorū possessiōe erat eccl'ia sʒ in v̄itate subiecti nō erāt nō valebit excōicatio in eos lata: qꝛ sicut dictū est nō ē fruct⁹ possessionis vel cōmodi excōicare vel iudicare. interī tñ quousqꝫ ꝯstet de ꝓprie debēt p̄dicte sn̄ie iuiolabiľr obſuari ⁊ mādari ꝙ obseruētur. alij tñ al'r dicūt ⁊ vt vʒ meli⁹ vt no. s̄. de rest. spo. olī. (Repromisit.) qꝛ nō potuit suo priuilegio renūciare. s̄. de arbi. cū tp̄e. vel exēptū monasteriū alij subijcere. cū monasteriū sit in possessione libertatꝭ. ⁊ abbas dicať esse in possessiōe nō suo noīe sʒ eccl'ie. s̄. de insti. cū venisset. satis appet ꝙ ꝑ fc̄m abbatꝭ sine scia ꝯuent⁹ non amittať possessio alicui⁹ iuris ꝗ sine animo possidentis non p̄ot admitti. ff. de acq̇. pos. ꝑegre. §. ꝗbus. ꝙ dicit h̄ glo. s. cū monasteriū nō est ita simpl'r verū: qꝛ qn̄ aliꝗs ꝑ aliū aliꝗd possidet bn̄ se nesciēte amittit possessionē. ff. de acq̇. pos. possideri. §. ꝙ si ser. sʒ h̄ nō tm̄ possidebat abbas lʒ ip̄e solus agē̄ posset: sʒ etiā ꝯuent⁹ monasterij noīe. ⁊ iō vtriusqꝫ scia necessaria est. vel dic ꝙ bn̄ ꝑ factū abbatis habuit eṗs possessionē. sʒ cū ꝯstet illā fuisse iniquā ⁊ dolosam cassum dʒ iudicari, ꝗcꝗd fit ex ea vt no. s̄. de res. spo. in l'ris. (p̄scriptione.) no. de exceptiōe exēptionis fieri trāsitum ad p̄scriptionē. ꝗ est quasi ꝯ̄ria. no. s̄. de p̄scri. auditis. (Judicetis) sn̄ias excōicatiōis nullas: si iusta p̄cessit appellatio (Judicetis) erāt cnī duo petita. ⁊ ꝙ sn̄ie post appellatiōeʒ late decernerenť nulle: ⁊ ꝙ monasteriū decernereť liberū eṗo ecōtra petēte subiectionē ip̄i⁹. (Absoluatis) ⁊ sn̄ia excōicationis tenere si erat in possessiōe eius vel nō. sed de hoc no. s̄. de in inť. re. c. ij.

Ex nimia loc. Per hoc dicim⁹ ꝙ monachi mōasterij lʒ ꝓfessionē fecerint ī maiori monasterio ⁊ ibi habitū sumpserint ⁊ in abbatꝭ obiam semꝑ remaneāt: si tñ mittanť ꝑ priorat⁹ vł cellas nō dʒ ad electionē abbatꝭ vł ad alia negocia monasterij vocari: qꝛ idē monach⁹ nō dʒ h̄re ī diuersis monasterijs locū. ⁊ h̄ est īntelligendū si priorat⁹ vł cella hʒ electionē p̄oris. alij aūt dicūt idē etiā si nō hʒ electionē p̄oris. dūmō hēat discreta bona. ⁊ mōachi ibi habitātes habeāt liberā administrationē. si aūt neutrū istoꝝ esset: tūc de iure dʒ vocari ad electionē: sʒ ī his preualet ꝯsuetudo.

De capellis monachorum. Rubrica.

In ecclesiis. Que nō pleno iure ꝑtinent ad monachos al's sec⁹. xvj. q. j. c. j. idē dicūt ꝗdā ⁊ forte nō male: ꝙ ⁊ si pleno iure ꝑtineant ad monachos dūmō ppl's nō sit exēptus: qꝛ rōne ppl'i dʒ examiare sacerdotē cui ppl'i curā ꝯmittit. ⁊ si ꝑnitiosus fuerit remouebit. ⁊ sic intelligiť. c. xvj. q. ij. sane. ad idē. j. d̄ p̄uil. ex ore. alij dicūt hanc decre. loq̇ vbi monasteriū nō ē patron⁹ bn̄ficij illi⁹ sacerdotꝭ: qꝛ forte nihil recepit ab abbate sʒ a ppl'o tm̄. sʒ si abbas erat patron⁹ abbas remoueret archi. de p̄ben. in lať. tñ meli⁹ vʒ vt sꝑ qn̄cūqꝫ eṗs ꝯcedit curā aīarū ip̄e remouebit nō abbas. ⁊ expone decr. ī lať. vt ibi dixim⁹: qꝛ nemo remouē p̄ot nisi ꝗ cōcessit: nisi h̄ faciat ex del'. l. di. studeat. ⁊ in multꝭ alijs. c. vł nisi h̄ habeat aliꝗs ex priuilegio sicut p̄mostraten̄. ⁊ miliacen̄. ⁊ ꝗdā alij. si aūt archidiacon⁹ vel abbas vł ꝗs alius inueniať aliquē remouere institutū ab eṗo dicendū est hoc eos facere quasi vicari⁹ vel ex certo p̄uilegio vel ex ꝯsuetudine p̄scripta.

Dilect⁹ baptismate. i. vt p̄sbyter dc̄e eccl'ie iret ad eccl'iaʒ sc̄ē cecilie ad baptizandū ī solēni baptismo (Et ad capl'm) vbi. s. de correctiōe clericoꝝ agiť. (Et ad scrutiniū) ⁊ sil'ib⁹. h̄ adiectio admittiť vbi multa sunt iura eiusdē iuris vel ꝯditōis: sic ē qn̄ eṗs petit aliꝗ iura eṗalia ⁊ p⁹ ea s̄bijc̄ gnāl'ē cl'aʒ. s. ad oīa alia ad ius eṗale ꝑtinētia vel etiā ꝯsil'ia. i. ꝗ a iure vel pacto vel ꝯsuetudīe gnāľ ꝓuicie si archieṗs agit vel dioc. si agit eṗs statuta sūt vt sint de iure eṗali. eodē mō petē̄ potit archidia. s̄. d̄ of. archi. dilecto. ⁊ idē credim⁹ hāc adiectōeʒ adijcē̄ sic̄ si solū ius eṗale petē̄t. s̄. ti. p̄xi. ꝯstitut⁹. nec extēdiť h̄ adiectio ad alia iura nisi ad ea ꝗ eodē iure cēsenť. s̄. de reli. do. c. j. ⁊ eodē mō sacerdos petē̄ p̄ot iura ꝑochialia. Itē no. ꝙ hāc petitōeʒ sic gnāl'ē ꝓponē̄ nō p̄n̄t nisi illi ad ꝗs ipa iura ꝑtinent de iure cōi: vt sunt eṗi archidiaconi ⁊ ꝑochiales p̄lati ⁊ sil'es. ⁊ h̄ ea rōne ē: ꝙ si al'r petat iure sp̄āli oʒ ꝙ singl'a p̄scripſit: vt. s̄. de of. archi. c. vl. vel dic ꝙ ꝗcūqꝫ oīa illa iura possidē̄ p̄ot ⁊ h̄ petē̄ p̄ot: sʒ nō fiet ꝯdēnatio nisi ī his ꝗ p̄scripſit vel al's approbauerit. si āt taľ eēt ꝙ oīa iura s̄b gnāli cl'a ꝯtēta possidē̄ nō posset: tūc libell⁹ tāqꝫ īept⁹ reijciēd⁹ eēt. s̄. de iudi. ex aīata. s̄. d̄ of. iu. c. j. alij tñ dicūt ꝙ ea ꝗ ꝯsuetudīe vł pacto debenť specificare dʒ: vt no. s̄. d̄ of. or. ꝯꝗrēte. (possessoriū). s. recuperāde possessiōis. sec⁹ si retinēde: qꝛ tūc sil' vtrūqꝫ ītētare n̄ p̄ot de h̄ no. s̄. d̄ cā pos. c. ij. possessio gnāľ iurisdictiōis acꝗriť si vnus act⁹ iurisdictiōis exerceať: puta qꝛ cū cog̊scat de cā vna siue ciuili siue crīali: vł si excōicauit aliquē. ⁊ idē ē ꝗcꝗd aliđ faciat ꝙ ad iurisdictōʒ ꝑtīeat dūmō ītēdat vti iure suo ꝗ ad iurisdictōʒ vl'r. nā si ītēdē̄t ꝑ istū actū ī ciuilib⁹ cāis iure suo vti nō credim⁹ ꝙ ꝓpť h̄ acꝗsisset possessionē ī crīalib⁹: ar. ff. quēad. ser. a. l. vl. s̄. d̄ p̄scrip. auditꝭ. ⁊ c. cū oī. sʒ h̄ gnāľ iurisdictio nō ꝓcedet vltra ꝑsonā ī quā eā exercuit. Sʒ ꝗres ꝗre poti⁹ extēdis iurisdictōʒ ꝗ ad ꝑtes iurisdictōis qꝫ ꝗ ad ꝑsonas: qꝛ vt dicꝭ ꝗ cog̊uit de cā ciuili cog̊scet ⁊ d̄ crīali: sʒ ꝗ iurisdictōe vsus ē ī vna ꝑsona ꝓpť h̄ nō vteť ī alia ꝑsona? Rn̄. qꝛ s̄b iurisdictōe ꝯp̄hēdunť oēs ꝑtes ei⁹ ⁊ act⁹: sʒ s̄b ꝑsōa nō ꝯtīeť alia ꝑsona. Sʒ oppones: ꝗd erit si qđ exercebat ī ꝑsonā illi⁹ ītētebat vti ī toto ppl'o. Rn̄. ī h̄ nō ꝓdest ei sua ītētio. s. ꝙ sit illud ꝙ nō ē. nā nō p̄ot ītendē̄ ī totū ppl'm exercē̄ ꝙ ī vno de ppl'o exercet: qꝛ nō ē veꝝ. diuisi sunt. n. hoīes eiusdē ppl'i ⁊ p̄ot īduci ī ar. hui⁹ nr̄i dicti qđ dʒ de gleba: qꝛ vna ap̄phēsa oēs ꝯtigue ap̄phēdūť: sʒ seꝑate n̄. sic ē h̄: qꝛ ap̄phēsa vna possessiōe ī vno capl'o iurisdictōis. ⁊ ī oīb⁹ alijs capl'is iurisdictiōis ap̄phēdē̄ ītelligūť dūmō h̄ ītēdat: qꝛ oīa capl'a iurisdictōis ꝯtigua ītelligūť: sʒ sec⁹ ē ī ꝑsona ꝗ diuerse sūt. ⁊ ꝑ h̄ pʒ ꝙ si eṗs hēat iurisdictōʒ ⁊ possessionē iurisdictōis ī vna ꝑsona: ⁊ ali⁹ aliꝗd iurisdictōis ī ea exercet ītēdēdo vti iure suo ꝙ possessionē toti⁹ iurisdictōis in eo amittit nisi ꝗꝫcito sciuerit doceat se aīo nō dimisisse possessionē: de ꝗ no. s̄. de ī ite. re. c. ij. gnāl'ē āt possessio iurisdictōis alic⁹ cītatis vel ꝓuīcie acꝗriť si ꝑblice ꝑ oēs ꝑtes cītatis ⁊ vl'r. posuit bānū ī cītatē sic dicēs: taľ dn̄s hui⁹ cītatis ⁊ mādat ꝙ ꝗcūqꝫ sic fecerit īcurret talē penā. istud. n. sic publicare edicta iurisdictōis ēt si null⁹ īcurrit h̄ bānū: tñ possessionē iurisdictōis acꝗrit gnāl'ē. ⁊ h̄ est veꝝ si null⁹ ī possessiōe erat iurisdictōis gnāľ. nā si ali⁹ erat ī possessione iurisdictōis gnāľ: tūc ille ꝗ p̄dicto mō vel ꝗcūqꝫ alio vult ap̄phēdere possessioneʒ iurisdictiōis gnālis nō fit ī possessiōe nisi illoꝝ capl'oꝝ ⁊ hoīuʒ ꝗs ⁊ ꝗ ap̄phēdit. ff. d̄ acq̇. pos. ꝙ ī eo. §. vl. ⁊ sunt alij mōi ꝗb⁹ gnāľ iurisdictio ꝗriť ī cītatib⁹ ꝗs ꝗlibet p̄noīatis īnspectꝭ potit ꝑ se īueīre. ꝑ h̄ āt ꝙ exerceat iurisdictōʒ ī vniuersitatē nō credim⁹ eū acꝗrē̄ possessionem iurisdictōis ī singl'ares ꝑsonas: qꝛ lʒ vniuersitas sit astricta: nō tñ singuli. xij. q. ij. §. ꝗ manumittiť. p̄terea si faciat hoīes ꝯfiteri ꝙ sūt sue iurisdictōnis. vel ēt abiurare ⁊ renūciare iurisdictiōʒ p̄oris dn̄i: nō tñ ꝑ h̄ acꝗrit possessionē iurisdictōis: qꝛ h̄ nō sūt iurisdictōis: nec aliꝗs act⁹ iurisdictōis īnueīt ꝑ quē iurisdictio ꝗriť: ar. s̄. ti. ꝓx. cū dilec. ⁊ idē dico si iuramētū fidelitatꝭ ab eis recipiat. interruptio āt ꝗliť fiat no. j. d̄ p̄scrip. auditꝭ. ⁊ ꝙ no. de acꝗsitōe possessiōis iurisdictōis ⁊ amissione idē ītelligit ī alijs sil'ib⁹. dʒ iaʒ āt quā feci inť ꝑsonas ⁊ capl'a iurisdictōis locū hʒ si null⁹ ali⁹ ē ī possessiōe iurisdictōis illaꝝ ꝑsonaꝝ: qꝛ tūc ad alias vel suꝑ alias ꝑsōas nō extēdiť possessio iurisdictōis ꝗ sita ī vno hoīe: sʒ si ali⁹ ē ī possessiōe iurisdictōis suꝑ vnū ppl'm ⁊ ego exerceā iurisdictōʒ ī vna ꝑsona tm̄ illi⁹ ppl'i sciēte dn̄o ⁊ patiēte ꝙ suꝑ totū ppl'm ītēdo ꝗrē̄ possessionem suꝑ totū ppl'm acꝗro: qꝛ ꝗsi vna ⁊ ꝯtinua ē gleba. s. vn⁹ ppl's. ⁊ nō extēdiť possessio d̄ ꝑsona ad ꝑsonā: qꝛ ille ī quē exerceo iurisdictōʒ n̄ possidebat ī se iurisdictiōʒ. sʒ ali⁹ ꝯ̄ quē ego p̄scribo ꝗ iurisdictōeʒ in hāc ꝑsonā ⁊ al's cōiť hēbat (possessoriū) ex eo ꝙ dʒ ī fi. h⁹ glo. s. recupāde pʒ ꝙ si eṗs vel ꝗcūqꝫ ali⁹ ꝗ hʒ iurisdictōʒ vł aliđ ius gnāle statutū a iure vł a ꝯsuetudīe vel statuto in aliꝗ loca vel ꝑsonas ꝗꝫtūcūqꝫ tp̄e stet ꝙ ī aliꝗ illoꝝ locoꝝ vel ꝑsonaꝝ n̄ vtať vł oī iure qđ ī eis hʒ vł aliꝗ capl'o: nō tñ ꝯ̄ eū p̄scribiť qꝛ sꝑ possidet. nā exercēdo ius illđ vel vnū capl'm illi⁹ iurꝭ gnāľ ī vno solo loco ī oīb⁹ locis ⁊ ꝑsonis ⁊ capl'is retīere vʒ nisi amittat possessionē: vł qꝛ expellať vł reuertēs n̄ admittať vł suspiceť se posse repelli. ff. d̄ acq̇. pos. l. j. §. deiciť. ⁊ l. se. §. fi. nā. cū hec iura sint cōtigua suffic̄ ī vno

p̄dictoꝝ retinē possessionē.ff.de.acq̄.pos.possideri.ī pn.imo nec
p̄scriptio ei⁹ tp̄is cui⁹ nō extat mēoria currit.de q̄ no.j.d̄ v̄.si.ꝗd
p nouale:q꞉ sp̄ possidet.itē si ꝯdicereť seq̄reť absurditas.qd.n.si
in aliq̄ eccl̄ia vł p̄sona ita bn̄ se hʒ p.l.vł pl̄es ānos ꝙ nūq̄ʒ potuit
exercē visitationē ī ea vł iurisdictionē:nūq̄d pp̄ h̄ amittet ep̄s ius
suū ī ea absit.(de iure cōi) h̄ ius vbi sit ignoro:imo in monasterijs.ꝯ
vi.s̄.de offi.archidi.c.fi.lʒ enī p̄rochiani cuiuslibʒ eccl̄ie a p̄prio
sacerdote debeāt baptizari ⁊ alia sacra q̄ ipi cōferre pn̄t recipe ⁊
iura p̄rochialia eis reddē.s̄.de sepł.in nr̄a.⁊ p totū.⁊ de p̄ro.nul
lus.⁊ p totū.⁊ de deci.p totū.xvj.q.j.doctos.⁊.c.ex aucte.ꝙ tn̄ sa
cerdotes h̄ debeāt nō īuenio inť iura p̄rochialia nisi sp̄ālis ꝯsuetu
do aliud īducat.s̄.de ma.⁊ obe.his.īstitutio tn̄ posset dici ī nō re
gularib⁹ eccl̄ijs ad titulū p̄tinē.ar.decr.p̄all.his.sʒ posset dici illō
obtinē in tituł cardinał.q hn̄t pingui⁹ ius q̄ʒ plebani:q꞉ īstitutō
⁊ destitutio p̄tinēt ad ep̄m.s̄.d̄ offi.or.ꝯq̄rente.xvj.q.ij.c.j.⁊ no.
s̄.de offi.archid̄.cū sat].nec eēt dignū ꝙ ad plebanos p̄tineret vel
alios p̄rochiales p̄latos ad q̄s nō inuenio aliq̄d de iure p̄tinē sup
minores titulos:nisi qd̄ hētur.s̄.d̄ offi.archip̄ſ.c.fi.hoc āt dicūt q
dam ꝙ si ex ꝯsue.aliq̄ iura hēant plebani ī p̄rochia:illa iura petē
pn̄t:vt no.s̄.de ꝯsue.cū oli.sʒ nihil p̄hibeat eadē iura eē p̄rochia
lia ⁊ ep̄alia:sic vides ī institutiōe q̄ est de iure archidi.⁊ ep̄i ⁊ ēt
metropoł.s̄.de offi.archid̄.c.j.⁊.c.mādam⁹.s̄.de p̄scri.cū nō lice
at.aliq̄ notaui.j.de ec.edi.ad audiētiā.(p̄scripsisset).s.p̄dc̄a iura.
(cōferre) ⁊ hec ꝯfessio sic.j.appet:in tm̄ p̄iudicat ⁊ in alio iudicio
hito corā inno.ꝙ sn̄ia ferť ꝯ eū.ar.ꝯ.s̄.de iudi.at si clerici.Sʒ rn̄
deo q꞉ hec ꝯfessio publica erat.vel iō p̄iudicat q꞉ h̄ papa ī hac co
gnitiōe illi successit ⁊ de hac mā no.s̄.de ele.p inq̄sitionē.s̄.de tes.
alberic⁹.sʒ si bn̄ attēdas ꝯriū p̄bať.tn̄ si p hāc ꝯfessionē sn̄iaʒ tu
lisset sup p̄prietate sn̄iasset nō sup possessiōe.q̄ʒuis posset rn̄deri
ꝙ papa celestin⁹ errauit ꝙ nō sup p̄prietate sn̄iauit.sed papa in
noc.mō sn̄iat:vł dic ꝙ iō papa cele.nō iudicauit sup p̄prietate q꞉
nō fuit petitū sʒ tn̄ possessorio agebať.vt ex hac lr̄a appet.vbi di
cit.vn̄ p̄dict⁹ p̄decessor nr̄ eccl̄iaʒ v꞉iam q̄ se asserit spo.sup duob⁹
aūt p̄mis.s.scrutinio bap̄tō nō sn̄iat sʒ papa reſuat.(debebat) ec
clesia sc̄i laurētij.(capło).i.iure veniēdi ad capłm.(illū) sacerdotē
sc̄i laurētij.(Reinuestire).i.possessionē restituē.(p hoc) nō p sn̄iaʒ
ceł.sʒ p ꝯfessionē p̄sbri.(monialiū) si.n.alia monasteria eiusdē p̄
uincie h̄ iure cēserenť ⁊ h̄ eodē iure cēseri dʒ.ar.j.de cēsi.sopite.c.
di.ꝯ morē.de hac mā no.s̄.de offi.ar.c.vlt.sʒ vi꞉ ex q̄ desijt eē mo
nasteriū ꝙ debēt cēseri iure aliaꝝ eccl̄iaꝝ q̄ nō sūt monasteria.ar.
s̄.de sta.mo.recolētes.Rn̄o ꝙ de iure aliaꝝ eccl̄iarū cēseri dʒ sʒ ei
subesse cui suberat dū erat monasteriū.s̄.ti.p̄xi.q꞉ mo.(subiectū).s̄.
de offi.archi.dilecto.⁊ ita dʒ illi subesse cui p̄mo suberat.s̄.ti.p̄xi.
c.ij.(cōdēnam⁹.) no hāc eccl̄iam in q̄busdā iurib⁹ ep̄alib⁹ ꝯdēna
ri ⁊ in alijs absolui ex q̄ vi꞉ ꝙ aliq̄ possit q̄s p̄scribē ⁊ alia nō.s̄.de
p̄sc.audit].ar.ꝯ.ff.de ſ.ru.p̄.vna ē via.(condēnam⁹) q꞉ p̄scripse
rat vł ꝯfessus erat corā ceł.vt sup̄ dictū ē.sacerdos sc̄i lauretij.isti.
aūt ⁊ desti.q꞉ nō p̄scripserat īmo nō possidebat vt h̄ d꞉ nō adiudi
cat ei nec ēt corā ceł.fuit ꝯfessus de eis.s.ꝙ p̄tinēt capłm ad eccl̄iaʒ
sc̄i lauř.sʒ d̄ possessiōe tm̄ ꝯfessus ē.(⁊ capło) stulte sup capło ⁊ oī
bus consilib⁹ egit petitorio.nā pp̄ h̄ absoluta fuit eccl̄ia sc̄i lauř.ī
toto:q꞉ ei⁹ ius ⁊ possessoriū ⁊ petitoriū deducit ī iudiciū lʒ sn̄ia la
ta a ceł.sufficēt ad possessoriū ī his sup q̄bus lata erat:q꞉ tn̄ nō p̄
bauit peti.sn̄ia ferť ꝯ euʒ.s̄.de cā pos.⁊ p̄prie.cū eccl̄ia.sʒ vi꞉ ꝙ nō
tm̄ sup īstitutiōe ⁊ destitutiōe ⁊ capło debuisset absoluē eccl̄iaʒ sc̄i
lauř.sʒ ī oībus ⁊ ꝯsilib⁹.s.ī oībus gn̄alib⁹ cū gn̄ałr fuit petitū.ad
qd̄ rn̄deo ꝙ ſʒ ꝯsuetudinē vrb ro.tm̄ mō iura q̄ ibi dn̄r eiusdē vi꞉
esse cēsendū.s.de iure p̄rochiali:nec obstat.s̄.de ma.⁊ ob.his.vbi
pl̄a alia dn̄r esse de iure tituloꝝ ſm ꝯsuetudinē ro.so.ibi.vł dic ꝙ
lʒ hec petitio eēt gn̄alis tn̄ q꞉ nō fuit p̄secut⁹ gn̄ałr de oīb⁹ iurib⁹
p̄rochialib⁹ sʒ de his tm̄ q̄ hic dn̄r.iō sup illis tm̄ dʒ ferri sn̄ia ⁊ nō
sup alijs.C.de iudi.lʒ.⁊ no.s̄.de of.or ꝯq̄rēte.sʒ vi꞉ ꝙ ex q̄ eēt ī pos
sessiōe p̄dc̄oꝝ ꝙ ⁊ alia deberēt eis adiudicare.ar.s̄.ti.p̄x.c.j.Rn̄o
iō h̄ nō ꝯtigit h̄ q꞉ ali⁹.s.pp̄ h̄ iura hēbat:vt ī lr̄a exp̄sse appet.itē
⁊ ē alia rō q꞉ illa locū hn̄t qn̄ ea iura q̄ possideť de iure cōi p̄tinēt
ad hoīeʒ illi⁹ ordīs cui⁹ ē ille q possidet:puta iura ep̄alia posside
bat in sua dioc̄.ałs sacerdos iura p̄rochialia ī sua p̄rocbia.itē est
⁊ h̄ notoriū ꝙ nullus ali⁹ ea iura vel aliq̄ eiusdē cōditiōis ibi pos
siderat:sʒ in monasterijs hec iura nō possidet de iure cōi tituli.

Ex pte. mētio.) de hoc no.s̄.de ꝯsti.q̄ in eccl̄iarū
vbi nō d꞉ ꝙ debeat facē mētionē ī eisdē
cōcił.q꞉ nō ē veꝝ ꝙ in lr̄is q̄s papa ꝯcedit nō dʒ facē
de iure cōi mentionē.xxxj.q.j.qūo v̄ginib⁹.etiā si sint
statuta ꝯcilioꝝ.s̄.xv.di.canones.⁊ de hoc no.s̄.de rescrip.c.j.sed
dicit ꝙ credit has lr̄as p obreptionē obtētas.⁊ tn̄ hoc ip̄m nō po
nit p constāti.īmo sub cōditione mādat:vt si h̄ est non valeat.si.
C.si ꝯ ius vł vtilitatē:⁊ si legib⁹.vel dic ꝙ aliq̄n debet facere mē

tionem vt no.s̄.de consti.q̄ in ecclesiarū.

Ad audientiā. Repete que dicunť.xvj.q.vij.pie.

De iure patronatus. Rubrica.

Jus patronat⁹ est ius quoddā ꝙ neq̄ʒ mere tp̄ale ē neq̄ʒ mere
sp̄ūale.sp̄ūale vi꞉ q꞉ nō pōt vēdi.j.e.ad aures.tp̄ale q꞉ trāsmittiť
ad hēdes.xvij.q.vij.filijs.ꝯsiderandū.p̄uidētia patrōi ī duob⁹
ꝯsistit.s.de tp̄alib⁹ sit sollicit⁹ ne dilapidenť:ī sp̄ūalib⁹ vt talē mi
nistrū pn̄tet q digne deo valeat mīstrare.Acq̄riť aūt iuspatrona
tus trib⁹ ex cāis.s.eccl̄ie cōstitutiōe:eccl̄ie dotatiōe:⁊ territorij ad
eccl̄iam fundādā collatiōe.De p̄ma.xvj.q.vij.mōasteriū d̄ p̄mo
⁊ sc̄do.e.q.filijs.de t̄tio hēs.xviij.q.ij.abbatē.Quilibʒ aūt istoꝝ
patron⁹ est:⁊ recte sic vocať:q꞉ sic p꞉ filiū ita p꞉onus rē.i.eccl̄iaʒ
de nō esse ducit ad esse:nō enī pōt fieri eccl̄ia nisi fund⁹ vbi fiat as
signeť:⁊ ibi eccl̄ia edificeť:⁊ an̄ fūdationē dos assigneť.d̄ cō.di.j.
nemo.ali⁹ āt q̄ʒtuncūq̄ʒ postea illā eccl̄iaʒ dotet lʒ bn̄factor sit nū
q̄ʒ tn̄ p꞉onus cēsendus ē:q꞉ nō duxit eccl̄iam de nō esse ad eē:⁊ ex
his appet ꝙ post fūdationē nō q̄riť iusp꞉onatus.posset tn̄ dici lʒ
alij ꝯdicant ꝙ ab initio lʒ male omissa esset dos eccl̄ie ꝙ post edi
ficationē ⁊ etiā post cōsecrationē si eā dotaret p꞉on⁹ esset:cū sine
s̄ba reꝝ nō posset eccl̄ie deſuiri.j.q.iij.si q̄s ob.⁊ si eccl̄ia vbi p꞉o
natus erat p̄us destructa est ⁊ alia ī alio loco edificata cui dos p̄
me eccl̄ie esset assignata:cū dicať ī loco p̄oris eccl̄ie successisse idē
dotator:erit p꞉onus ēt hui⁹ posterioris.ar.s̄.de re.do.c.iij.sʒ q fū
dū dedit in p̄ma eccl̄ia nō erit p꞉onus ī sc̄da.nec tn̄ fundū recup̄a
bit.xij.q.ij.q̄cūq̄ʒ ⁊.c.se.x.q.j.noueř.sʒ q fundū dedit in sc̄da erit
p꞉onus.xviij.q.ij.abbatē.⁊ eodē mō sc̄daʒ edificauit p꞉on⁹ erit.
Ex iuř āt p꞉onat⁹ p̄ueniūt onera:q꞉ teneť eccl̄iaʒ ab īpugnatiōe
defendē:⁊ de reb⁹ eccl̄ie sollicitudinē gerē ne fraudenť.xvj.q.j.
ꝯstitutū.⁊.q.vij.filijs.itē cōmodū q꞉ si p̄ueniat ad pauptatē aliť
de bōis eccl̄ie.xvj.q.vij.q̄cūq̄ʒ.itē honor.q꞉ honorificēti⁹ recipiť
⁊ studiose ei ſuiť.⁊ in possessiōe p̄ alijs honorať.xvj.q.vij.pie.⁊
c.frigenti⁹.⁊ si eccl̄ia nō eēt collegiata pn̄tat ibi p꞉on⁹ sacerdotē.
xvj.q.vij.decernim⁹.si ē collegiata eligit cū alijs.xviij.q.ij.abba
tē.qd̄ tn̄ nō credim⁹.sʒ pōt interesse electiōi nō tāq̄ʒ eligēs sʒ tāq̄ʒ cō
sulēs:electio.n.cui iterest laic⁹ nulla ē.s̄.de ele.massana.sacrosc̄ā.
⁊.c.q̄sq̄s.Trāsferť āt q̄ttuor modis.p̄mo successiōe tā ad suos si
īstituanť hēdes vel alio mō succedāt.q̄ʒ ad ex̄neos.xvij.q.vij.cō
siderandū.⁊.c.si pl̄es.j.e.qm̄.ff.de reł.familiaria.q̄dā tn̄ dicunť
ad solos hēdes sanguinis deferri.ar.j.xvj.q.vij.filijs.⁊ intm̄ de
ferť suis ⁊ hēdib⁹ sanguis:q꞉ ēt si nō sūt hēdes tn̄ iusp̄a.filij hn̄t
ar.ff.de iuř pa.l.filij.⁊ de lib.leg.l.aureli⁹.sʒ h̄ nō plʒ donatiōe.j.
ex insi.⁊.c.ꝯsultationib⁹.p̄mutatione.xvj.q.vij.memi.⁊ cū vni
uersitate.j.e.ex lr̄is.ex hoc sat] appet ꝙ nō ad p̄pinquos sāguis:
sʒ ad īstitutos hēdes iusp̄a.deferť.nā si ad emptorē ville cū alijs
iurib⁹ ville deferť:multo plus ad heredē cū alijs iurib⁹ hēditat].

Perlatum. Diuidi.) Iusp̄a.est in soli
dū penes oēm hēdeʒ quo
ad oēm suū effectū:puta honorē.onus ⁊ emolu
mentū.p̄terq̄ʒ q̄ ad pn̄tationē q̄ est ita apud oēs
sił ꝙ apud nullū singłariter:vt h̄.⁊.j.c.p̄xi.sic
dn̄iuʒ rei cōis.⁊ hoc ꝙ p̄mo dictū est iō est:q꞉ cū
sit res simplex ⁊ incorp̄alis p̄uenit ad aliquē heredē in solidū ēt
si ī equalib⁹ p̄tibus sint hēdes.ar.ff.de ſui.vie.ff.de relig.⁊ sūp.
fu.si sepulchrū.ff.ad.l.fal.l.j.§.si vsufr.incorp̄alia enī diuidi nō
pn̄t.vij.q.j.nihil.⁊ dicūt q̄dā ꝙ patroni pn̄t inter se cōuenire:ꝙ
vna vice p̄sentet vn⁹ ⁊ alia vice ali⁹.ar.ff.de vsufr.quoť.§.j.h̄ tn̄
nobis nō plʒ in iurib⁹ eccl̄iasticis.j.e.q̄rimoniā.tantā igiť vocē
hēbit ⁊ ius q̄ min⁹ hʒ ī hēditate q̄ʒtū q plus.ar.lʒ multū remotū.
xvj.q.vij.filijs.⁊ tm̄ q paꝝ posuit ī dote q̄ʒtum q multū.dūmō de
illis fuerit q̄ aliq̄d posuerāt ī dote cōstituēda.posset tn̄ dici:q꞉ sic
rōne dignitatis in electionib⁹ aliq̄n vn⁹ hʒ duas voces vel pl̄es:
ꝙ sic etiā posset esse inter p꞉onos:q꞉ ſm p̄tē hēditatis habēt etiā
vocē in electiōe.sec⁹.n.si etiā an̄ fundationē aliq̄d magnū eccl̄ie
darē sʒ nō p̄ dote.h̄ tn̄ nō dicit iusp̄a.nō posse diuidi sʒ eccl̄ia.⁊ si
plures vni succedāt tm̄ p̄ vno vocē hēbūt ⁊ loco vni⁹ reputabūť.
ar.ff.de cōdi.⁊ demō.l.cui fund⁹.fit enī successio ē linea descēdē
ti in stirpes:nō in capita.insti.de hē.q̄ ab intest.deferūtur.§.⁊ q꞉
placuit.⁊ magis ꝯsonat eq̄tati quā iura p̄ponūt etiā subtilitatib⁹
alijs.ff.ad.l.acq̄ł.ita vul.§.fi.ff.d̄ insti.l.j.(simultates).i.discordie
(Sacerdos.) instituend⁹.(Nō poterit.) q꞉ si ep̄s sine scādalo facē
posset de iure esset ꝙ institueret ibi sacerdotē.(Missarū.) si ꝯtro
uersia est inter eos quos cōstat esset patronos stabiť saniori p̄ti:
⁊ si p̄tes sunt pares:distingues merita electorū.lxiij.di.si forte.⁊
si pares sunt in meritis locus est gratificationi.j.e.cū autē.si aūt
sine scandalo nō potest gratificare:cum p oīa pares sunt partes

tũc interdicent̃ diuina in illa eccl̃a: vt h̃. ꝛ si nec sic ꝯcordabũt au-
ferent̃ inde reliq̃ q̃ sunt in capsis. j. c. pxi. ꝛ si nec sic poterũt in-
fra sex mẽses ꝯcordare ep̃s ĩstituet aliũ auc̃te ꝯcil. s̃. de ꝯces. p̃bẽ.
ꝛ ec. nõ va. c. ij. ꝛ. j. e. eã. q̃zuis posset dici ꝛ nõ male q̃ añq̃z ĩt̃di
cant̃ officia vel reliq̃e ex̃hant̃ debẽt trãsisse. vj. mẽses. si ãt sit di-
scordia int̃ p̃ronos ꝺ iure pa. nisi cã finita fuerit ĩfra q̃tuor mẽses
tũc ep̃s instituet aliũ. j. e. qm̃. si ãt sit discordia int̃ ep̃m ꝛ p̃ronos
laicos stati ep̃s ponet ibi economũ q̃ bõa eccl̃ie ꝯseruet. s̃. de offi.
or. cũ vos. Jtẽ si ꝓpter discordias p̃ronoꝝ non possit
sacerdos institutus in ecclesia stare: sicut hic dicit̃.

Quicũq3 reliqas. q̃ sunt ex̃ altare in capsis: al̃s. n. nõ li
ceret. xvj. q. vij. ꝯsiderandum. si plures.

Quoniã. fundatores) sec⁹ de refectorib⁹: ar. ff. ne q̃d in lo. pu. l. p̃tor. §. viciales. ꝛ h̃
ea rõe: q2 q̃ hũani iuris eẽ desijt ꝟuitutẽ nõ recipit. ff.
cõia vtriusq3 iu. l. caueri. ordĩet p̃ficiẽdo ibi p̃sb̃ꝝ p⁹ q̃tuor mẽses
vt̃ si. vel dic q̃ qñ nõ ẽ discordia ꝺ iure pa. s3 ñ p̃nt ꝯcordare ꝺ ꝑ
sona h̃ret locũ decr. s̃. ꝺ ꝯces. p̃. nulla. s. q̃. vj. mẽsib⁹ expectari d3.
iõ ãt p̃ntat⁹ a maiori p̃te põt refutare: q2 ex p̃ntatõe nõ q̃rit̃ ius:
ar. j. e. q̃ ãt. (de iure ãt p̃ro.) .i. q̃si possessiõe. j. e. ꝯsu. nob idẽ vꝫ ꝛ
si de ꝓpetate iuris ẽ q̃õ: nec ẽ aliq̃s ĩ pos. ꝛ idẽ ꝑ sil̃e vꝫ ꝛ si inter
eccl̃ias de iure eligendi fit q̃õ: nec aliq̃s ẽ ĩ pos. q2 si aliq̃d esset in
pos. nõ obstãte ꝯtrouersia iuris ꝓpetatis ip̃e eliget. j. e. ꝯsul. diffi
cile tñ vꝫ q̃ int̃ duos possit esse q̃õ de aliq̃ iure nisi alt̃ possideat.

Preterea. priuet̃) .i. sit p̃uat⁹ ip̃o iure. xvj. q.
vij. si q̃s deinceps. vel p̃uet̃ ꝑ s̃niã3
ꝛ sic ꝑ h̃. c. exponens illꝺ. ꝛ dic vt no. s̃. de elect. q̃sq̃s.

Quod ãt. p̃ntat⁹) a p̃rono (possidẽtis) h̃ ẽ veꝝ
in p̃ntatis a laicis: sec⁹ ĩ p̃ntatꝫ a cle
ricis. j. e. c. ãt. ep̃s tñ q̃ idoneũ etiã a laico p̃ntatũ recu
sauit ei ꝓuidẽ cogit̃. j. e. pasto. (dedi) nõ ius pa. s3 ĩ ꝓ
prios vsus q̃ nõ poterat. (eccl̃a3) expone: vt. j. e. illud.

Quia clerici. aduocatias) aduocati ꝟm di
uersas ꝯsuetudĩes h̃nt pl⁹ vl̃
min⁹ honoris ꝛ oneris. S3 oppones q̃re nõ licitũ ius
suũ t̃pale vẽdẽ? R̃ñ. q2 nullũ offm̃ nulla castaldia eccl̃astica vẽdi
põt. j. q. iij. saluator. h̃ ãt appellat aduocatiã ius pa. q2 al̃r nõ h̃ret
p̃sentatõe3 (p̃sentet̃) q̃ fieri nõ põt: sic̃ nec p̃roni. j. e. ꝯsuluit. (spo
liando) ꝛ sic eccl̃ia erit libera ab aduocato. xvij. q. iiij.
si q̃s in atrio. j. de si. de hoc aũt.

Ex litteris. ad firmã) talẽ ꝯctũ int̃ se celebra
uerãt q̃ vtile dñiũ trãsierat ĩ cõ-
ductorẽ: ꝛ iõ de iure in ip̃m trãsierat ius pa. cũ vniuersitate: sec⁹ ĩ
creditore. s̃. de re iudi. cũ bertold⁹. vbi no. nã ĩ eũ nec vtile dñiu3
trãsit nec directũ (nõ excepto) idẽ q̃ ĩ iure pa. põt dici ꝛ in iure se-
pulchri q̃ a laicis possidet̃. ff. de ꝯ. ẽp. ĩ modicis. sec⁹ ẽ in decis ꝛ
alijs iurib⁹ mere sp̃ualib⁹: q2 nõ trãseũt cũ vniuersitate. ꝛ ẽ rõ di-
uersitatꝫ: q2 cũ ius pa. nõ sit mẽ sp̃uale: s3 p̃ti t̃pale nõ ẽ mirꝫ si an
nectat̃ t̃palib⁹: s3 mẽ sp̃ualia cũ in nullo cõicẽt t̃palib⁹ eis nec cu3
vniuersitate nec sine ãnecti p̃nt. ẽt si dicat: vẽdo vl̃ dono villã cũ
oib⁹ iurib⁹ suis. q2 sp̃ualia nõ sũt iura t̃paliũ: imo pl⁹ dicim⁹ q̃ ẽt
ep̃s si dicẽt: dono tibi villã ꝛ oĩa iura q̃ ibi h̃eo: nõ tñ ĩtelligit̃ do-
nare decias vel alia mẽ sp̃ualia. nã h̃ nomẽ oĩa nõ h3 ĩ dicta ꝓpo
sitõe supponẽ vel referri ad ea q̃ sũt penit⁹ alteri⁹ iuris q̃3 ea q̃ p̃n
cipal̃r donant̃ q̃ ẽ h̃. nã mẽ sp̃ualia penit⁹ sũt alteri⁹ iurꝫ q̃3 t̃palia
l3 alij al̃r dicũt. si g̃ vult decias dõare faciat exp̃ssã mẽtõ3 de eis: h̃
tñ fatemur q̃ si aliq̃ꝺ iussit q̃ p̃it̃ in se h3 ꝛ t̃palia ꝛ sp̃ualia iura:
vt ẽ p̃benda q̃ qñq̃3 h3 ꝛ possessiões ꝛ decias ꝛ donat̃ alij eccl̃ie
oĩa. s. t̃palia ꝛ sp̃ualia sil̃ trãsferũt̃: q2 oĩa sũt sp̃ualia ꝛ ãnexa sp̃ũ
alib⁹. S3 si q̃s obliget vl̃ vẽdat oĩa iura q̃ h3 ĩ aliq̃ villa cũ nõ sit
sua: s3 ibi tm̃ certos fũdos h̃eat vl̃ certa iura ꝛ villa nõ sit sua: nũ
q̃d ĩ tali ꝯctu trãsit ius pa. R̃ñ. nõ. nã ad h̃ vt trãseat o3 q̃ res q̃
vẽdit̃ sit tal̃ q̃ etiã sine exp̃ssione vniuersitatẽ vl̃ ius pa. ĩ se ꝯtie-
at: sic̃ ẽ villa vel castꝝ q̃ ĩ se ꝯtinẽt iurisdictõe3 honorẽ: districtũ ꝛ
ius pa. s3 qñ dico vẽdo tibi oĩa iura h̃ vl̃is ẽ resoluẽda ĩ singl̃ares
.i. vẽdo tibi h̃ ꝛ illꝺ. cũ ãt ius pa. vẽdi nõ possit s̃b tali vl̃i locatõe
vel vẽditõe nõ cõp̃hẽdit̃. si tñ sit aliq̃ꝺ ius vl̃e q̃ꝺ multa iura ĩ se
ꝯtiet: vt hereditas cũ illo h̃ñ trãsit ius pa. Jtẽ multo forti⁹ si vẽ
dit aliq̃s fũdũ vbi h3 eccl̃a3: nõ ĩtelligit̃ eccl̃a trãsire ĩ vẽditõe. ff.
de ac. ẽp. si mercedẽ. §. si cũ fũdũ. q̃d si vẽdat q̃s palaciũ suũ vbi
h3 capellã q̃ forte multa ꝓuilegia h3 ꝛ multos reddit⁹. vꝫ q̃ ius
pa. trãseat cũ palatio. ar. p̃di. l. si mercedẽ. q2 ad capellã nõ ẽ iter
nisi ꝑ palatiũ: s3 dic sec⁹ eẽ ĩ iure pa. q̃ h̃ñ põt teneri ẽt si ñ vadat
ad eccl̃a3 sic̃ ẽ p̃ntare. ꝛ aliꝺ ẽ in iure sepulchri q̃ nihil valet nisi
ad illꝺ portet̃ ꝛ ibi sepeliat̃ (s̃borta) maxĩe: idẽ. n. ꝛ si s̃borta fuiss3
añ dũ nõ ĩ pos. eẽt. j. e. ꝯsul. vl̃ magꝫ si ali⁹ nõ eẽt ĩ pos. h̃. n. ip̃o q̃
ali⁹ nõ est ꝛ ip̃e est in pos. ville p̃ntabit. p̃us dcm̃ pl3 magꝫ.

Illud. eccl̃a) ĩtẽdebat. n. eis dare ꝓpetatẽ eccl̃e
vel eccl̃a3 ĩ vsus ꝓpos: vl̃ instõnẽ ꝛ de-
stitutõe3 vel iura ep̃alia q̃ꝺ nõ ꝓ̃cat. s̃. de do. pasto. x
q. j. nouerit. j. e. suggestũ. j. de p̃uil. pasto. ꝛ ꝓpt̃ h̃ h̃ñ seq̃t̃ nõ va
gãte: q2 h̃ erat vnũ ĩpedimẽtũ q̃re nõ tenebat coll̃o ĩ ꝓpos vsus
cũ ali⁹. s. cl̃ic⁹ ĩstitut⁹ eã possidẽt. S3 dices q̃re nõ v3 dõatio q̃ ad
ius pa. ff. ꝺ ꝯ. ẽp. q̃ tabernas. ff. ꝺ leg. j. si dom⁹. R̃ñ. q2 nõ intẽde
bat dare ius pa. ius. n. pa. dõari põt ꝛ clericis ꝛ laicis sine auc̃te
ep̃i. j. e. ex ĩsi. ꝛ h̃. s3 l3 nõ teneat ꝯcessio eccl̃e quã fec̃ laic⁹ si tñ fiat
auc̃te ep̃i: vel ẽt si postea ꝯsensus ep̃i accedat t3 ꝯcessio. xvj. q. vj.
decias. ꝛ. c. nemi. ꝛ ẽt p̃scribẽ põt. j. e. cura. ꝛ si q̃ras q̃d venit in
dicta ꝯcessiõe? R̃ñ. cũ illa ꝯcessio vigorẽ accipiat ex ꝯsensu ep̃i illꝺ
ĩtelligat̃ ꝯcessum q̃ꝺ dꝫ. s̃. de do. pastor. p̃ter ius pa. q̃ꝺ vt dictũ ẽ
ꝯcedẽ nõ ĩtẽdebat. S3 dices nõne h̃ ip̃o q̃ laic⁹ ꝯfert eccl̃a3 excõi
cat⁹ ẽ minori excõicatõe. xvj. q. vij. si q̃s eccl. ꝯstõnes. R̃ñ. nõ: cũ ibi
loquunt̃ qñ laic⁹ intẽdit ꝯferre p̃latõe3 vel p̃bẽdã: h̃ ãt qñ intẽdit
ꝯferre ꝓpetatẽ eccl̃e: vel aliq̃ꝺ ius in eccl̃ia q̃ꝺ de iure h̃re nõ põt:
ꝛ de facto ãt t3. in his ãt ꝯcedit̃ q̃ laic⁹ possit ꝯcedẽ eccl̃ia3 vel ꝓ-
prietatẽ eccl̃e cũ ꝯsensu ep̃i: vt sic eccl̃e de laicoꝝ manib⁹ eripiant̃
xvj. q. vij. decias. ꝛ. c. nomini. (ĩpedire) . s̃. de re iudi.
cũ bertoldus. ibi no. (vacante.) idẽ est ꝛ si nõ vacãte.

Querimoniã. mutationes) qñ moriebat̃
p̃ron⁹ heres mutabat sacer
dotẽ (ꝛ vicissitudĩes). q. tu erꝫ vno ãno aduocat⁹ ꝛ ego alio. nõ. n.
l3 laicis iura q̃ int̃ se h̃nt diuidẽ: vt h̃ h̃es: s3 auc̃te sup̃ioris ep̃i p̃nt
sic̃ dauid int̃ filios aarõ diuisit misterio eoꝝ. luc̃. c. j. ꝛ pal̃. xxiiij.

Cum laici. p̃ori) s̃. ꝺ elec. ꝯsiderauim⁹. ar. ꝯ
so. vt diximus. s̃. ꝺ re iu. cũ bertol.

Cum pastoralis. eccl̃as q̃ ad ꝓpeta
tẽ vl̃ al̃s vt dixim⁹
s̃. e. illꝺ (legitia) xl. ãnoꝝ. s̃. de p̃scrip. de q̃rta. S3 dices
quõ potuert̃ p̃scribẽ cũ nõ h̃re potuert̃ iustũ titulũ vel
bonã fidẽ in p̃scribẽda eccl̃a data a laico cũ sit ꝯ ius. s̃. e. illud. s3
dic ĩg̃rabat ius. ꝛ ego r̃ñdeo q̃ ĩg̃rãtia iurꝫ in p̃scriptiõe ꝛ si q̃ ad
h̃ñdã bo. fi. valeat tñ q̃ ad q̃rẽdũ titulũ nõ v3. ff. ꝺ vsuc. nũq̃3. nõ
solũ is si apꝺ so. dicim⁹ q̃ bo. fi. p̃scripserũt ꝛ iusto titulo: si ꝓ suo
nõ errãdo in iure: q2 h̃ñ sciebat laicũ nõ posse dare eccl̃a3 sine cõ-
sensu ep̃i. s3 ibi ꝯsensũ ep̃i accessisse credebãt: ꝛ ita potuit p̃scribẽ.
ff. ꝓ dona. si vir vxori. ꝛ suffic̃ ꝯsensus ep̃i nõ tm̃ q̃ h̃it⁹ ẽ t̃pe ꝯct⁹
s3 ẽt si p⁹ accessit. j. e. suggestũ. vꝫ tñ q̃ a die q̃ visil̃e ẽ eos vel ma-
iorẽ p̃tẽ ꝯuẽt⁹ bo. fi. possedisse ĩcipit currẽ p̃scp̃tio: puta mortuis
ill̃ q̃ int̃fuert̃ donatiõi. ꝛ ẽ ad h̃ op. ar. s̃. de deci. dudũ. vbi dꝫ q̃ a
t̃pe ꝯfirmatõis ĩcepit currẽ p̃scp̃tio. s3 nõ vꝫ posse stare: q2 vitio-
se possessiõi vel rei vitiosa nõ accedit res. ff. ꝺ acq. pos. põp. §. vl.
s3 ip̃i ĩtelligũt illa q̃ rei vitiose. i. q̃ vitio reali affecta ẽ: vt furata ꝛ
rapta: tales ꝑ q̃scũq̃3 possessores trãseat nũq̃3 vitiũ amittũt. ꝛ iõ
p̃scribi nõ p̃nt: insti. ꝺ vsuca. §. furtiue. nã si alias res q̃ sine titulo
possidebant̃ vel detiebant̃ ab aliq̃. s. ex cã depositi vel cõmodati
vl̃ ꝯsil̃i successor ei⁹ ꝓ suo ĩcipit possidẽ h̃ñ vsuca. ꝓ suo. ff. ꝓ her.
l. pleriq̃3. ꝛ sic ẽ h̃: l3. n. illi q̃ p̃mo accepert̃ nõ h̃uert̃ iustã cã3 pos-
sidẽdi. alij tñ postea fecerũt ꝛ h̃uerũt q̃ p⁹ ea s̃bsecuti sũt ꝛ q̃ ni-
hil sciuerunt. s3 certe h̃ nõ põt esse: q2 p̃lati isti nõ possidẽt eccl̃ias
istas sic donatas ꝓ suo: q2 suo noĩe nõ possidẽt s3 eccl̃e. ꝛ sic eccl̃a
q̃ male cepit possidẽ nũq̃3 põt mutare suũ titulũ neq̃3 fidẽ. s3 po-
tes r̃ñdere q̃ l3 p̃lat⁹ q̃ male accepit mala fide possideat: eccl̃a tñ
cui⁹ noĩe accipit̃ dõatio sp̃ bõa fide possidet. ꝛ si nullus ẽ bon⁹ ti-
tulus ꝓ illa vsucapit. si ãt mal⁹ vel nullus nisi res esset rapta vel
furtiua sp̃ vsucapit ꝓ suo. nec obest ei malus ti. vel ma. fi. p̃lati. s3
certe h̃ stare nõ põt ꝑ id q̃ꝺ ẽ. s̃. de deci. dudũ. idẽ dici põt q̃ si ali
q̃bus de cap̃lo noĩe cap̃li facta eẽt donatio a laico. cap̃lm tñ cre-
debat ep̃m ꝯsensisse. nã in oĩb⁹ his casib⁹ ꝓ suo vsucapit. ff. ꝺ vsu
ca. ꝓ suo. l. vl. vel ꝓ dõato. vel põt dici q̃ ep̃s ꝑmittẽdo dõatariũ
q̃ eccl̃a3 a laico pacifice possidere cã3 ꝛ titulũ possidendi ꝛ p̃scri
bẽdi sibi p̃stitit: ar. s̃. de his q̃ fi. a p̃. si. cõ. ca. c. ij. ꝛ. iij. ꝛ h̃ tacitus
ꝯsensus h̃r ꝓ titulo (p̃scriptũ) no. q̃ si finita p̃scriptiõe ꝯstet de le-
gitĩo titulo ꝛ q̃ ma. fi. h̃ñtis añ ceptã p̃scriptõ3: tñ salua ꝯscia p̃nt
illa retiere: q2 tuti sunt auc̃te ei⁹ q̃ ꝑtãtẽ ꝯdẽdi ius h3 sup t̃palib⁹
q̃ hãc penã amissionis iuriũ suoꝝ induxit in odiũ negligentiũ ꝛ
ꝛ fauorẽ sollicitoꝝ (nisi ius) g̃ ius patr. trãsferre p̃nt
quod habent. s̃. e. illud.

Si vero. rep̃ntent̃) h̃ p̃ntatio fit ad ꝓbatiõe3
iuris veterꝫ p̃roni. nihil. n. iurꝫ p̃nta-
to accrescit: ꝛ vt h̃eat frõtẽ nõ r̃ñdẽdi sibi de iure pa. s̃. e. ex l̃ris.

Cum seculũ. ẽptoꝝ) . ius. n. p̃ronat⁹ trãsit
cũ vniuersitate. s̃. eo. ex l̃ris
(ẽptoꝝ) h̃ ĩtelligit̃ qñ villa vl̃ castꝝ data erãt ĩ feudũ

qꝫ tũc trãsit in feudũ etiã ius pa. eccl'e q̃ erat sita ĩ villa vel castro qꝫ si fũdũ daret ĩ feudũ vbi eẽt eccl'a nõ trãsiret cũ fũdo ius pa. eccl'e. j.e. suggestũ: vt no. s̃.e. ex lr̃is. alij tñ dicũt q̃ ius pa. etiã sine aliq̃ vniuersitate dari põt ĩ feudũ sic̃ donari: nã feudũ bñficiũ ẽ.

Ex insinuatõe. contulisset. s̃.e. illud (occupauerũt) tãq̃z clerici earũdẽ eccl'az (restituãt) de facto: qꝫ nihil iuris hñt ĩ eis cũ nõ fuerĩt ab eis pñtati. (restituãt). i. in pace dimittãt eos ordĩare.

Consuluit. detineant. colligẽdo tñ fructus in ꝓꝑos vsus ꝯuertẽdo (vel aliq̃b⁹ alijs) descẽdẽtib⁹ puta nepotib⁹ ꝓnepotib⁹: h̃ nõ plꝫ. credim⁹. n. q̃ p̃ronus possit filiũ p̃sentare: h̃ g̃ interdicit̃ p̃ronus dare eccl'ias. i. ꝓprietatem ⁊ alia: vt. s̃.c. illud.

De iure.

Nullus. aut ecclesiam. expone vt. s̃.c. illud. (⁊ sigs) h̃ nõ refert̃ nisi ad decias: vbi sp̃ si laicus vult ĩ aliũ decias trãsferre: necessari⁹ ẽ ꝯsensus epi. s̃. de his q̃ fi. ab epi. cũ ap̄lica. eccl'az. n. si de ꝓpetate ĩtelligis nũq̃z ꝯferre põt alij. s̃.c. illd̃. sꝫ de iure pa. illd̃ ꝯferre põt nesciẽte ep̃o. s̃.e. ex ĩsinuatõe. vel dic q̃ si p̃ron⁹ vult ꝯcedẽ eccl'az in q̃ hꝫ ius pa. alicui ĩ vsus ꝓꝑos: h̃ nõ põt facẽ sine ꝯsensu epi: sꝫ ep̃s facil' dꝫ eẽ ĩ ꝯsentiẽdo alioqn agẽdũ ẽ cũ supiore. vel dic referri ad vtrũqꝫ. ⁊ loq̃t qñ eccl'az vel decimas de facto detinẽt: ar. j. ti. ꝓxi. c. eccl'ijs.

Significasti. si episcopi. h̃ volũt dicere q̃ si p̃roni alicui ep̃o noĩe eccl'e sue ꝯcesserĩt pñtationẽ aliq̃z eccl'az ꝯstitutaz ĩ alijs dio. epi dio. ab illo ep̃o cui ius pa. donatũ fuit pñtatos admittẽ debent.

Consultationibus. patro/nat⁹) repete q̃ diximus. s̃. de ĩ ite. re. c. ij. (possidebat) q̃ ẽ in pos. bo. fi. ⁊ añ li. ꝯte. ⁊ p⁹ li. ꝯte. sp̃ pñtabit: qꝫ li. pẽ. ⁊ c̃. s̃. vt li. pẽ. c. j. ⁊. ij. ⁊ p totũ. nã ille q̃ ẽ ab initio bo. fi. possessor etiã post li. ꝯte. dicet̃ bo. fi. q̃ztũ ad h̃ vt fruct⁹ suos faciat: ⁊ etiã vsuca. triẽ/nij cõpleat. Jtẽ vt nõ p̃stet ĩtroitũ nisi ĩtelligere se debẽ: sꝫ ⁊ si in/telligeret si debẽ nõ tenet̃ si iustã cãz litigãdi hũerit. ff. de rei vẽ. vtiqꝫ. ff. de pe. he. illud. ⁊ qꝫ fac̃ fruct⁹ suos: g̃ si fructũ in aliũ alienat: ille in quẽ alienat⁹ erit ꝯtrouersiã nõ patiet̃: ẽ. n. fruct⁹ iuris pa. pñtare: tut⁹ g̃ erit pñtat⁹. sꝫ nãli rõne viꝫ q̃ pñtare cẽsend⁹ sit fruct⁹ nãlis. ⁊ iõ viꝫ dicẽdũ q̃ nõ trãseat in dñium bo. fi. pos. ff. de vsu. fruc. sꝫ si vere inspicim⁹ nũq̃z nã ꝓducit̃ pñtatio: sꝫ poti⁹ in/dustria. q̃zuis posset dici q̃ ⁊ h̃ fruct⁹ restituant̃ euincẽti: qꝫ p̃ro/no nõ debebit ea q̃ ad ius pa. ꝑtinẽt: p̃sona ãt nõ remoueret̃ ab eccl'ia. si ãt esset ma. fi. possessor is q̃ in possessiõe iurĩ pa. ẽ. vel qꝫ esset violẽt⁹ possessor ⁊ siue auc̃te iudi. bñ expelleret̃ de eccl'a pñ/tatus p eũ: qꝫ cũ ma. fi. pos. nõ faciat fruct⁹ suos. C. d̃ rei vẽ. certũ ⁊. ff. de rei vẽ. si nauis. g̃ nec fruct⁹. s. ius in aliq̃ eccl'a p pñtatõez ipi trãsfert: idẽ etiã si sit missus in possessiõe auc̃te iudicis ⁊ ordinate. C. si p vi vel alio mõ. l. vl. Si ãt p̃ron⁹ ma. fi. possidẽs esset in possessiõe auc̃te iudicis ⁊ ordĩate: tũc q̃zuis mala fide q̃ ad se possideret. tñ ille q̃ bo. fi. recepit ab eo eccl'az nõ dimittet eã: ar. C. vñ vi: si q̃s intantã. nã facta tal' q̃ possidet auc̃te p̃toris tuet̃ p̃tor vt no. s̃. de elec. nisi. quãuis posset dici q̃ aliđ ẽ in p̃rono q̃ nõ ni/tit̃ auc̃te supioris nec publico offõ: lꝫ ꝓ eo ferat̃ s̃nia q̃ sit p̃ronus qꝫ sp̃ hꝫ malã fidẽ: ⁊ iõ nõ fac̃ fruct⁹ suos: ar. ff. d̃ ꝯdi. inde. l. iul'. ait. ⁊ aliud ĩ p̃lato q̃ nitit̃ ꝯfirmatõe supioris ĩ publico offõ. ⁊ sic loq̃t gl. q̃ ẽ. s̃. de elec. nihil. Jtẽ no. q̃ bo. fi. pos. fit ma. fi. p⁹ li. ꝯte. qꝫ fruct⁹ restituere tenet̃. C. d̃ rei vẽ. certũ. ⁊ qꝫ p̃sc̃ptio lõgi tp̃is infrũpit̃. C. de acq̃r. pos. nẽo. ⁊ de p̃sc̃p. xxx. an. cũ no. ẽ etiã casus vbi bo. fi. pos. ab initio p⁹ li. ꝯte. nec oĩno bo. fi. remãet. nec oĩno ma. fi. cẽset̃. ff. de rei vẽ. iul'. scribit. si. ⁊ hac rõe. s. qꝫ ma. fi. pos. nõ fac̃ fruct⁹ suos: sꝫ iuri dñi sunt fruct⁹: vt no. ĩ gl. h̃ posita q̃ ĩcipit: qꝫ ẽ dicẽdũ. viꝫ q̃ ma. fi. pos. pñtet vnũ: ⁊ bo. fi. pos. pñtet aliũ: lꝫ ep̃s admittat pñtatũ a ma. fi. possessore ꝓpt̃ ĩcertitudinẽ: qꝫ tuẽdus ẽ in possessiõe. s̃. de ĩsti. cũ veĩsset. ⁊ de ĩ inte. re. cũ veĩsset. tñ qñcũqꝫ postea ꝯstet de v̾itate remouebit̃ pñtatus a ma. fi. pos. ⁊ dabit̃ pñtato a bo. fi. pos. penes quẽ ẽ fruct⁹ iuris pa. ⁊ idẽ dicendũ ẽ in sentẽtijs datis ⁊ alijs factĩ a bo. fi. pos. iurisdictõis: ⁊ ma. fi. pos. ar. s̃. de reli. do. cũ dilec. nec ẽ ꝯ. s̃. de cã pos. cũ eccl'ia. qꝫ ibi loq̃t de bo. fi. pos. vt ibi no. (credebat̃) xvj. q. vij. decernim⁹. in fi.

Suggestũ. p̃rebẽdã. i. ĩ suos vsus (Eccl'iaz) expone: vt. s̃.e. illđ. (posteri⁹) q̃ztũ ad h̃ vt fiãt de eccl'ijs p̃bende: cum p h̃ patronus admitteret ius patr. qđ esse non põt absqꝫ ei⁹ assensu: sp̃ tñ donatio facta ab ep̃o tꝫ q̃ztũ ad iura epi: ⁊ q̃ ad illa p̃fert̃ sp̃ ꝑma. s̃. de dona. pastoralis.

Relatũ recognitõis. hi recognoscũt bñficia h̃re a laicĩ sine aliq̃ ĩuestitura vel instõne ep̃oz (vẽdicare) tãq̃z clerici (alienos) s̃.e. p̃terea. (corã seculari) repete q̃ diximus. s̃. de fo. cõpe. cũ sit generale.

Eam te. sex menses) dic vt no. s̃.e.c. j.

Preterea. nõ habere. no. q̃ aduocati nõ solũ nõ pñt vẽdẽ ius aduocatõis: sꝫ nec dõare: sec⁹ in p̃ronis q̃ dõare pñt ius pa. s̃.c. ex ĩsinua. ⁊ ẽ rõ diuersitatĩ: qꝫ p̃ron⁹ ẽ q̃si ex debito: sꝫ aduocatia de gr̃a tm̃. ⁊ idẽ dicimus ĩ guardijs custodijs ⁊ ꝯsilib⁹. vel dic q̃ ꝓhibent̃ vẽdẽ ⁊ donare aduocatias ⁊ ꝯsilia iura eo mõ q̃ isti vẽdebãt. s. h̃ ẽ ius q̃ h̃ extorq̃as a rusticis q̃ tñ ab ordĩarijs statuta nõ erãt. ⁊ sic põt loq̃ decr. s̃.e. qꝫ clerici. si ãt statutos reddit⁹ ⁊ legitios donẽt: ⁊ ẽt for te vẽdãt h̃ nõ ẽ ĩhibitũ. sꝫ dices q̃re dꝫ q̃ ꝯct⁹ sit null⁹ cũ ⁊ q̃ ad h̃ iura nõ tꝫ q̃ nõ hꝫ dꝫ tenẽ: tñ q̃ ad ea q̃ hꝫ põt rñderi q̃ iõ nõ tꝫ: qꝫ cũ nõ sint determĩati ĩ iure reddit⁹ hmõi offõz nõ tꝫ vẽditio rei. q̃ nõ ẽ vel ẽ ĩcerta. ff. de ꝯ. ẽp. l. j. ĩ iure tñ pa. vbi certa sunt iura sec⁹ s̃.e. ex ĩsinua. sepe tamen aduocat⁹ ꝓ p̃rono sumit̃: vt in. c. ꝓxi.

Quam aũt aduocatus. i. p̃ron⁹. al'r sumit̃ s̃. ꝓx. c. (iudicio) q̃ztũ ad h̃ vt ius h̃eat q̃ ab ep̃o elect⁹ fuerit ep̃us: tñ peccat q̃ ꝑmũ idoneũ admittẽ recusauit: ⁊ iõ punit̃. j.e. pasto. sꝫ si nõ refutauit ꝑmũ põt eligẽ vtz eoz velit (p̃sentatõez) qꝫ p̃sentatio clericoz vĩ electõis hꝫ.

Nobis cõstruxerit. al'r. n. nõ põt. de ꝯse. di. j. nẽo. q̃t mõis q̃rat̃ ius pa. ⁊ cui ius pa. debeat̃: h̃es no. xvj. q. viij. pie. ⁊. s̃.e. ti. j. (iurisdictõe) statuto vel ꝯsuetudĩe: de h̃ no. s̃. d̃ elec. q̃ sic̃. (tractãde). q. d. nõ solũ p⁹ electõez ꝯsensisset: sꝫ etiã ĩ tractatu electõis si h̃ hꝫ ex sua iurisdictõe. i. ꝯsuetudine vel ꝑuilegio vel statuto. q̃ ãt vox ei⁹ suffragiũ p̃stet in electõe h̃ nõ põt ꝯsuetudĩe induci. s̃. de elec. sacrosancta.

Per vestras. nullus se põt). s̃. de insti. ad nostram.

Cum ꝓpter. j. (q̃ttuor) s̃.e. eã. ꝯ. so. ibi sex mẽses cõputant̃ a die vaca/tiõis. iiij. a die mote litĩ. vel al'r vt dixim⁹. s̃.e.c. j. (idonea) ꝯ. s̃.e.c. j. So. qñ nõ põt fieri q̃ h̃ dꝫ sine scãdalo dꝫ fieri q̃ hic dꝫ. vel aliter vt ibi no.

Cum dilectus. vacare) no. legatũ posse donatiõi sue reŝuare dõatõz p̃bẽde vacature certe p̃sone ꝯferẽdã. sꝫ ꝑmissio facta a legato de vacatura nõ tꝫ: h̃ ipm põt delegat⁹ pape cui papa cõmisit q̃ alicui ꝓuidẽt. sꝫ tñ distigue: qꝫ qñ mãdauit q̃ ꝓuidẽt alicui d̃ ꝑmo bñficio q̃ ĩ aliq̃ eccl'a vacaret ꝑmũ bñficiũ sue dõatõi reŝuare põt: ⁊ nõ aliđ. si v̾o mãdauit papa q̃ alicui ꝓui/deret ĩ aliq̃ cĩtate vel dio. de ꝑmo bñficio q̃ ibi vacauerit põt sue dõatõi reŝuare bñficia illi⁹ dio. vel ꝓuĩcie ĩ hac forma cuilꝫ eccl'e scribet cũ dñs papa mihi mãdauerit q̃ tali ꝓuideã ĩ ipo bñficio ꝑmã q̃ vacauerit ĩ dio. ista vl' ꝓuĩcia: mãdam⁹ vob̃ q̃ si ꝯtigerit ꝑmo vacãtẽ eẽ ĩ eccl'a v̾ra illã mihi reŝuetĩ. ⁊ tũc si de illo bñficio q̃ p̃rius vacabit aliq̃d attẽtaret̃ ꝯ reŝuatõez factã nõ valẽt: qꝫ p̃tãs h̃ ꝓuidendi ꝓ supiorẽ ẽ eis ablata. si v̾o papa sic cõmisit alicui ꝓuisionẽ: ꝓuideas tali ĩ tali ꝓuĩcia ĩ bñficio qđ duxit acceptãdũ: tũc erit ipius eligere q̃ bñficiũ acceptet ⁊ eã dare suo ꝓuisori: ⁊ ꝓuisor tũc sic sibi reŝuauit bñficiũ ⁊ sic scribet ill' vbi beneficia reŝuat papa: sic sc̃psit mihi ⁊ ip̃e talia beneficia elegit de q̃b⁹ ĩ eccl'a v̾ra ẽ vnũ. vñ mãdam⁹ q̃ si illđ ãte vacauerit q̃z alia q̃ elegit illđ mihi reŝuetis. si ãt ĩ arbitrio iudicis cõmisit q̃ ei ꝓuideret ĩ beneficio ꝯpetẽti tũc iudicis ẽ exaĩare q̃ beneficia sint sibi cõpetẽtia. ⁊ tũc s̃m p̃dictaz formã poterit beneficia q̃ voluerit sibi reŝuare: q̃rit̃ an p⁹ q̃z sel elegerit possit p⁹ea variare. de h̃ aliq̃ no. j. q̃ mat. accu. pos. cũ in tua. q̃ ãt hmõi reŝuatões fieri possent ex eo ꝓbat̃ q̃ al's inutile essent mãdatũ de ꝓuisiõe: ⁊ mãdato ꝑncipali mandat̃ ⁊ accessorio. s̃. de offi. dele. prudẽtiã. cũ multis ꝯcordãtijs. alij tamẽ dicũt q̃ in q̃cũqꝫ forma p̃dictaz scribat̃ q̃ nec ip̃e ꝓ quo scribit̃ nec ille cui scribit̃ põt acceptare nisi vnũ beneficiũ: nec fiet reŝuatio nisi de vno beneficio: ar. qꝫ vnũ beneficiũ tm̃ h̃re dꝫ. ⁊ sic vnuꝫ tm̃ rescripti seruãdũ ẽ. Jtẽ g̃uis ⁊ ãbitiosus esset intellectus huius rescripti: qꝫ sup̃dictus est vagus q̃ esse nõ dꝫ. s̃. de trãsla. c. lꝫ. imo plus dicunt q̃dam ⁊ vt viꝫ bene q̃ p tales lr̃as non põt aliquod benefi/

ciū seruare:sꝫ cū vacat pōt illud ꝯferre.⁊ sufficit nunciare capl'o vel ep̄o q̄ ꝑmū bn̄ficiū dꝫ ꝯferre auc̄te pape ⁊ si ꝯ̄fecerint tūc im ponet̄ eis pn̄a q̄ ē.s̄.d ꝑbē.int̄ cetera.⁊.c.dilec.⁊ si ꝯ̄dicit̄ aptet̄ via vacaturis ꝯ̄ id qd ē.s̄.de ꝯces.ꝑ.c.j.⁊.c.ꝯstitutus.(Inhibēs) si.n.ille q ptātē hꝫ sup h̄ sibi re̱ſuet bn̄ficiū illud siue ī hibeat illd aliȷ̄ ꝯferre nō vꝫ q̄ post talē reſuatōeꝫ vel ībibitiōeꝫ de eo fuerit acceptatū:ar.h̄:q̄ꝛ ꝑ h̄ illa vice sunt suspēsi a collatōe hui⁹ bn̄ficiȷ̄ ⁊ collatio a suspēsis facta nō vꝫ.s̄.de rescrip.cū dilec.⁊ de elec.cū inter.ar.s̄.de ꝑbē.int̄ cetera.⁊.c.dilec.⁊.s̄.de elec.ī notuit.nā ibi sp̄ ponit̄:⁊ si ꝯ̄ factū fuerit sit irritū.⁊ sic nō vꝫ sufficiēs ībibitio nisi adiȷ̄ciat̄ h̄ cl'a.aliȷ̄s vꝫ ⁊ forte meli⁹ q̄ si scp̄tū ē alicui q̄ ꝓui deat alicui ī certa eccl'a q̄ exq̄ ꝓuisoꝛ recipit lr̄aꝫ ꝓuisiōis penes eū ē ptās ꝯferēdi ⁊ ablata ē ab eo penes quē ꝑus erat.vn̄ si h̄ sci ens ꝑus collatoꝛ eā alicui ꝯferat nō vꝫ.si āt nescit ī aliū collatam hāc ptātē tūc obtīet qd no.s̄.de elect.ī notuit.illd āt dicūt qdā in oēꝫ casuꝫ q̄ si aliq̄s īpetrauit lr̄as ad aliquē q̄ sibi ꝓuidēt ī aliq̄ eccl'a:⁊ ali⁹ silr̄ p⁹ea obtinuit lr̄as ad aliū q̄ sibi in eadē eccl'a ꝓ uidēt nūq̄ꝫ scd̄s executoꝛ ꝓuidē poterit an̄q̄ꝫ ꝑmo ꝓuidēt̄:neq̄ꝫ vꝫ ꝓuisio facta a scd̄o executoꝛe ēt si ig̃rauerit de ꝑmo executoꝛe ar.s̄.de rescp̄.ceteꝝ.nec h̄ ꝯ̄dic̄ aliȷ̄s q̄ no.s̄.de elect.ī notuit.vbi dixim⁹ q̄ collatio facta ig̃rāter ab eo ad quē iure oꝛdīario ꝑtinet tenet:q̄ꝛ fauoꝛabili⁹ ē ius oꝛdīariū q̄ꝫ extoꝛdīariū:⁊ q̄ꝛ ꝑme lr̄e ꝑ ualēt.s̄.de rescrip.ceteꝝ.tn̄ aliȷ̄ dicūt idē vtrobiq̄ꝫ.si vo aliq̄s im petret lr̄as ad aliquē q̄ sibi ꝓuideat ī aliq̄ eccl'aꝝ sue ciuitatis vl' dioc̄.vel de aliq̄ bn̄ficioꝝ ad donatōeꝫ alicui⁹ abbatis ꝑtinentiū cū plura bn̄ficia ī diuersis eccl'ȷ̄s ad ip̄m abbatē ꝑtineāt.tūc vꝫ q̄ iste ꝓuisoꝛ qn̄cūq̄ꝫ an̄q̄ꝫ eligat eccl'as vbi dꝫ sibi ꝓuideri inue nerit aliquā ꝑbendā vacantē q̄ illā poterit ꝯferre:sꝫ an̄q̄ꝫ ꝯferat nullus eoꝝ ad quē ꝑtīet collatio de iure oꝛdīario ī eadē dioc̄.īpe dit̄ ꝯferre bn̄ficiū suū cui vult ⁊ collatio.idē etiā vꝫ si ali⁹ ꝓuisoꝛ aliȷ̄ deputat̄:siue ī aliq̄ eccl'a ꝯtēta s̄b ꝑdicta gn̄alitate ciuitatis vl' dioc̄.siue ꝓuīcie:siue etiā scd̄s sit gn̄aliter deputat⁹ vt in ciuitate vel ꝓuīcia ꝓuideret q̄ tꝫ ꝓuisio facta a scd̄o ꝓuisoꝛe:ar.ad h̄.s̄. de rescrip.pasto.in fi.vbi dic̄ q̄ dele.ꝑ gn̄alē cl'aꝫ nō hꝫ iurisdicti onē sup expr̄ssis ꝯtētis:s̄b gn̄ali g̃ cl'a an̄ expr̄ssionē.bn̄.n.dicimus q̄ si postq̄ꝫ coꝛā ꝓuisoꝛe suo expr̄ssit in q̄ eccl'ia sibi ꝓuideri vole bat ⁊ expr̄ssio ꝑuenit ad eū ad quē ꝑtīet collatio:⁊ de iure oꝛdina rio q̄ ita ꝑ expr̄ssionē istā ē ablata ab eo ptās ꝑbendā ꝯferēdi:sic̄ si in lr̄is esset eccl'a in q̄ ꝓuisio fieri dꝫ:ar.s̄.de rescrip.pasto. Itē lꝫ ꝯcedam⁹ q̄ ille cui ꝯcedit̄ ptās alicui ꝓuidēdi possit reſuare ꝑ bendā sue collatōi:vt no.s̄.de ꝑbē.ꝑ illoꝝ.quā reſuatōeꝫ cōpa ramus expr̄ssioni.nō tn̄ dicim⁹ q̄ possit eā reſuare nisi ī vna eccl'a qd sic ꝓbo.nullus expr̄ssit hr̄e lr̄as de plurib⁹ eccl'ȷ̄s a ꝑncipio:⁊ si īpetret frauduleter ꝑsumet̄.s̄.de rescrip.in pn̄tia.⁊.c.ad audi entiā.g̃ eadē rōne ⁊ si īpetrauerit lr̄as gn̄ales nō poterit pluri mū reſuatōeꝫ facere:q̄ꝛ dele.dꝫ ꝓcedē vt delegans.s̄.de rescrip. sup lr̄is.in fi.si āt alicui scriptū esset q̄ alicui ꝓuideret in bn̄ficȷ̄s q̄ valerēt.c.marcas:tūc bn̄ posset plura bn̄ficia reſuare vsq̄ꝫ ad ꝑdictā q̄ꝫtitatē ⁊ nō plus:sec⁹ si in lr̄is diceret̄:in singulari bene ficio.nec vꝫ faciēda vis si in lr̄is dꝛ:in ꝑrimo bn̄ficio ꝓuideas q̄ vacauerit vel in certa eccl'a vel dioc̄.q̄ꝛ tūc ⁊ si nō ꝯtulerit ꝑmuꝫ q̄ vacabit ī eccl'a certa vel dioc̄.tn̄ poterit ꝯferre scd̄m vel tertiuꝫ vel vlteri⁹.ar.s̄.de ꝑbē.dilec.fi.g. Itē vꝫ q̄ etiā qn̄ scriptū ē q̄ in dioc̄.ꝓuideat in ꝑmo bn̄ficio q̄ ī ea vacabit:q̄ ⁊ tūc pōt ꝑelige re vnā eccl'aꝫ ⁊ extūc ī aliȷ̄s nō poterit ꝓuidere.aliȷ̄ tn̄ h̄ nō conce dūt. Itē no.q̄ exq̄ ꝓuisoꝛ reſuabit sibi ꝓuisionē in aliq̄ eccl'ia ꝑ aliq̄ etiā si ꝓuisoꝛ moꝛiat̄ nō redit ꝓuisio ad oꝛdinariū ꝓuisoꝛeꝫ sed ad papā cui⁹ auc̄te facta ē reſuatio vel expr̄ssio. Itē exq̄ ꝓui soꝛ reſuauit sibi ꝑbendā in vna eccl'a decetero nō pōt in alia pro uidē nec mutare dūmō talis eccl'a sit quā hr̄e possit.⁊.ff.d adop. l.ȷ̄.s̄.de rescrip.in multis. Itē vꝫ q̄ siue mādet̄ q̄ in ꝓuincia vel in dioc̄.sit ⁊ ī certa eccl'a alicui ꝓuideat̄ tn̄ nō poterit ꝓuisoꝛ si bi reſuare nec oīa bn̄ficia ꝓuincie vel dioc̄.nec etiā solius sp̄alis eccl'ie nec suspēdē collatōeꝫ ab illoꝝ collatōe ita in gn̄e:sꝫ bn̄ pōt suspēdē in sp̄ē.h̄ mō suspēdēdo talē ⁊ collatōneꝫ ꝑmi bn̄ficȷ̄ vel scd̄i vel vlterioꝛis.vel sic pōt suspēdi:suspēdo talē a ꝑmo benefi cio q̄ valeat.x.vel.xx.marcas si estimet illū cui ꝓuidē dꝫ tāto bn̄ ficio dignū ⁊ cū eadē determiatōe pōt totā ꝓuīciā vel dioce.sus pēdere.⁊ ē efficax rō ꝓ his:q̄ꝛ in aliq̄ mādato alicui dato oīa mā data vident̄ sine qb⁹ mādatū expedire nō pōt.ff.de iur.om.iu.l. ȷ̄.s̄.de of.dele.ex lr̄is.c.fi.at ꝓuisoꝛ iste de q̄ dictū ē pōt mandatū suū expedire sine cā gn̄ali suspēsione vel reſuatōe:g̃ eā facē non pōt:sꝫ absq̄ꝫ sp̄ali nō pōt exeq̄ mādatū suū:⁊ iō illa facē pōt. Itē effusa suspēsio ē illaudabil':g̃ rescriptū scd̄m qd expr̄sse nō ꝯcedit ad iniquū intellectū ꝑ interꝑtatōeꝫ trahēdū ē.ff.de vulg.s̄b.ex fa cto.ff.de reg.iu.nerati⁹.in fi.sꝫ dic illud esse de suphabūdāti.vel q̄ ibi nec reſuauit nec ībibuerat:⁊ iō nō erāt suspēsi a collatione illoꝝ bn̄ficioꝝ.sꝫ mādauerat papa alicui ꝯferri.nā tunc cū multa possint obiȷ̄ci ꝯ̄ ꝑsonas ip̄oꝝ q̄bus sunt dāda bn̄ficia:⁊ ꝯ̄ lr̄as sp petēte q̄stione cū nō sit suspēsione collatio ab eis facta:vt ī ꝑal.c. int̄ ce.⁊.c.dilec.sec⁹ si alicui ꝯtulisset ptātē ꝯferēdi.nā tūc vꝫ pri mis abstulisse hāc ptātē.de h̄ no.s̄.de rescrip.capl'm. Idē dicūt q̄dā q̄ ille cui data ē ptās ꝓuidēdi alicui in ꝑmo bn̄ficio q̄ vaca bit in aliq̄ eccl'a vel dioc̄.vel ꝓuīcia.in ꝑmo tn̄ bn̄ficio q̄ vacaue rit post receptōeꝫ hmōi lr̄aꝝ:⁊ postq̄ꝫ h̄ ip̄m notificauerit eccl'ȷ̄s in q̄bus hꝫ ptātē ꝓuidēdi ꝓuidē dꝫ:ar.s̄.de ap.sup eo.§.fi.iiȷ̄.q v.c.j.⁊ si in aliq̄bus scripserit in aliq̄bus nō:extūc pōt tn̄ ꝓuidē in ꝑmo bn̄ficio exq̄ oīb⁹ eccl'ȷ̄s h̄ notificauerit vbi ptātē ꝓuiden di hꝫ.⁊ si in medio tp̄e quo scripsit:sed nō ꝑfecit vacauerit bene ficiū nō pōt de illo ꝓuidere:q̄ꝛ non pn̄t dici pn̄tate lr̄e directe toti dioc̄.vel ꝓuīcie q̄usq̄ꝫ oībus ⁊ singul' fuerint pn̄tate.vn̄ si iudex vellet amittere forte vnā eccl'aꝫ in q̄ notificaret ptātē sibi datam in nullo loco posset ꝯferre primū bn̄ficiū.aliȷ̄ dicūt ⁊ vt vꝫ meli⁹ q̄ exq̄ recipit lr̄as statī bn̄ficiū ꝑmo vacās pōt ꝯferre:⁊ si nō scri bat eccl'ȷ̄s vbi hꝫ ptātē ꝓuidēdi:q̄ꝛ lr̄a nō dic̄ q̄ eis scribat:sꝫ q̄ in eis iudex ꝓuideat.⁊ pl⁹ dicūt q̄dā:q̄ꝛ sic̄ vacauerit ꝑmū bn̄fi ciū nō possit illud ꝯferre:q̄ꝛ ꝑuētus fuit ab aliȷ̄s:tūc ꝓuidebit in scd̄o vel tertio vel vlterioꝛi:q̄ꝛ bn̄ficia latissime sunt interꝑtāda. s̄.de dona.cū dilectus.j.de v̄.sig.olim.credūt tn̄ isti q̄ missio lr̄a rum hmōi iudicis ad omnes eccl'ias hoc operat̄:quia si postq̄ꝫ sciuerunt ⁊ mandatū est eis ꝑ aliquo scripto in sua eccl'ia esse q̄ tunc si aliȷ̄ conferunt illud beneficiū patient̄ penā decre.de ꝑbē. dilectus.ȷ̄.sed aliȷ̄ dicūt ei ꝑ quo scriptum est obesse:quia exquo primū beneficiū nō habebit vlterius nō poterit ei in alio ꝓuide ri si ꝯtentus sit pena ꝑdicta:h̄ nō placet.hec autem fortius vera sunt qn̄ mandauit sibi ꝓuideri cū se facultas obtulerit:quia non intelligit̄ sibi auferri facultas si ab aliquo ꝑuenit̄.(Ipe) legatus (Eccl'iam) de berouill'.quā legatus ꝯcesserat gu.sed mō eā renun ciauerat vt haberet prebēdam sancte.m.(Supplicabat) ⁊ bene. (Attendentes).q.d.iste gu.nullo mō pōt dicere se habere ius ex pn̄tatione ꝑdicta:quia si archidia.in dicta eccl'ia hꝫ ius pa.iure laico:⁊ sic innuat vel dicat q̄ non obstāte collatōe legati qui non pōt ꝯcedere eccl'ias in quibus laici ius patro.hn̄t sua collatio va lere debeat male dicit:quia tunc si q̄s pn̄tat duos sicut h̄ archidi. pn̄tauit potioꝛ est ab oꝛdinario institutus:⁊ sic ſm h̄ potioꝛ ē.h. ab oꝛdinario scd̄o admissus q̄ꝫ.g.qui non fuit admissus.Sed si dicat q̄ in ip̄a eccl'ia hꝫ archidia.ius patronatus tanq̄ꝫ clericus certe non ſm hoc hꝫ quicq̄ꝫ iuris ꝑdictus.g.cum legatus dona tionem ip̄ius eccl'ie sibi reseruauerit.non ergo tenuit pn̄tatio fa cta ab archidiacono:cum legatus bene potuerit sibi reſuare ec clesias q̄ sunt de donatione clericoꝝ.(Tanq̄ꝫ laicus) quia ex here ditate patris vel alterius ad ip̄m deuenerat:vel alio modo tn̄ (Eccl'iam) de berouill'.(Pn̄tasset) in alia vocatione anteq̄ꝫ lega tus eam daret gu.vel in hac eadē vacatione.s.post resignationē gu.iteꝝ pn̄tauit eundē gu.sed ep̄s eū noluit admittere:sꝫ.h.admi sit.sꝫ prius dictū est veꝝ:⁊ h̄ no.(Statutū) s̄.e.cū āt.⁊.c.qd a iure

Pastoralis. appellauerit.

lꝫ appellatōi eius defendēd⁹ esset:nō tn̄ in cā h̄ cassat̄ q̄ fit post appellatōeꝫ:q̄ꝛ fit auc̄te iuris.s̄.e.ti.cū aūt Itē multa impediūt faciēdū:⁊ nō cassant iā factū (Possidētis) si tn̄ oēs pn̄tatos a laico pro ꝯ refutaret ⁊ suū instituēt cassaret̄ ei⁹ institutio.s̄.e.ꝯsaltationibus.⁊.s̄.c.ꝓxi.

Postulasti.

q̄ eccl'ia sit collegiata ⁊ iura ha beāt eccl'ie collegiate satis ꝓbat̄ ꝑ ꝑuilegiū q̄ ꝯstituūt eā collegiatā:lꝫ ⁊ si priuilegiuꝫ vel si certa alia oꝛdīatio sup h̄ nō appet:si ꝯstat q̄ ī sui oꝛdīatōe fuit oꝛdīatū q̄ ibi eēnt tres clerici vel plures.vl' si ꝑ tot fuerit eccl'ia dotata:⁊ tūc silr̄ hēbit̄ eccl'a ꝑ collegiata.x.q.j.c.j.de ꝯse.di.j.nemo.j.q.ȷ̄.placuit.si aūt constat q̄ fuit oꝛdinatū q̄ nō censeretur iure collegiata:sed presentationem haberet in patro nis:vel si fuit oꝛdinatū q̄ tn̄ vnus vel duo clerici essent ibi:tunc non censebit̄ iure collegiata.⁊ sic loquit̄.c.xvj.q.vȷ̄.pie.⁊.c.se. ⁊ in hoc.n.q̄si ꝑ totū. Itē si postea ꝯtingat de incollegiata fieri multos clericos:tamen nō erunt vt collegium:nisi patronus cō sentiat ⁊ omnes aliȷ̄ q̄ ledunt̄ de mutatiōe status eius:ar.xvj.q. vȷ̄.monasteriū.c.rōnis.⁊.c.si q̄s vult. Itē si in collegiata non re maneat nisi vnus clericus:tn̄ iura collegiate eccl'ie hēbit:ita q̄ si postea ad pinguioꝛē foꝛtunam deuenerit in oībus iure collegia te eccl'ie vtat̄:⁊ etiā interim qn̄ vno moꝛtuo clerico eiusdem eccl'e ep̄s qui eliget non nomine suo sed nomīe eccl'ie eligit:ar.lxv.di. si forte.si aūt nō apparet q̄liter eccl'ia fuerit instituta.s.vt sit col legiata vel alio modo:tunc si clerici sunt in possessione q̄ faciant sicut clerici collegiate eccl'ie clerici defendent̄ in hac possessione

etiā si patronus est in q̄si possessione ꝙ in ea faciat sicut in eccl'ia
nō collegiata: defendeť in possessiōe sua q̊usq3 aliud ꝓbeť.s.de
insti.cū venisset.fatemur tñ ꝙ epi ⁊ alij clerici pñt hr̄e ⁊ electōes
⁊ collatiōes ꝓbēdaꝝ ⁊ dignitatū etiā in eccl'ijs collegiatis:q2 sic
ꝯstitutū fuit a ꝓncipio.s.de ꝯsue.cū dilec.j.de v.sig.abbate.ide3
etiā credimꝰ de laicis:s3 tñ p collatō3 laicalē nullū ius spūale hē-
būt inuestiti ab eis:nec p illā inuestiturā hēbūt aliqd ius in colle
gio q̊usq3 p epm vel aliū clericū iura spūalia ⁊ cāonicalia acqui-
rūť:ar.lxiij.di.in synodo.⁊ de h no.d elec.ꝙ sic.(Titulos)p hmōi
titulatō3 nullū ius q̄riť titulato:ꝙ si q̄rereť necesse esset ꝯsentire
patronū:vt no.s.de fi.p.ꝓposuit. vel dic huic titulato q̄riť ius ⁊
ē vere cāonicꝰ ⁊ fa.nō hēbit redditꝰ nisi qñ placuerit electoribus
⁊ ē h ꝯ ius ꝓpť ꝯsuetudinē approbatā.fi.s.de ꝯsti.c.fi.s.de ma.
⁊ obe.statuimꝰ.(Electio)h ponit duas q̄stōnes. Prima ē vtꝝ ele
ctio titulādoꝝ spectet ad rectorē eccl'ie vel ad pr̄onū:⁊ huic q̄stio
ni nō rñdet exp̄sse. Scd'a ē:si eccl'ia3 vacare ꝯtigerit rectore vtrū
pr̄onus hmōi titulatis postpositis possit aliū p̄ntare. ⁊ huic rñ-
det exp̄sse ꝙ pōt aliū p̄ntare:nec fit ei p̄iudiciū. ⁊ sic etiā tacite p̄-
me rñdet ex q̊ pr̄ono nō fit p̄iudiciū pōt alios titulare p̄latꝰ:ar.de
fi.p.ꝓposuit.s.de of.vi.ad h.vij.q.j.illud. aliud aūt dicūt q̇dā si
eps̄ esset pr̄onꝰ.xvj.q.ij.siqs.(Preiudiciū genereť)qn eis possit
remouere post mortē intitulātis cū ad pr̄onū spectet nō solū p̄la
tū:s3 alios etiā ministros p̄ntare.lxiij.di.ꝓncipali.xviij.q.ij.eleu
therius.xvj.q.v.siqs.⁊.q.vij.decernimus.in auc.de sanc.epi.§.
siqs oratoriū.s.de fi.p.ex trāsmissa.vel dic vt no.in glo.illa h po
sita.(Assensum)idē intelligo ⁊ si eius assensus intuenissent:q2 si
aliud diceret apireť via vacaturis ꝯ id qd est.s.de ꝯcessi.pre.c.ij.
vel dic ꝙ bñ posset induci p ꝯsuetudinē vbi ē ꝯsuetudo ꝙ hmōi
intitulati fiūt sine malicia vacaturaꝝ ꝙ pr̄onus reqreret de eis
tm̄ p̄ntare deberet:sicut ⁊ de ꝯsuetudīe inducit ꝙ certa eccl'a eli-
giť.s.de ꝯsue.cū dilec.j.de v.sig.abbate.

TRāsmisse cōcessissent etiamꝰ ⁊ male cū
a pr̄onis nō ꝯcessio s3 p̄ntatio ꝑtineat.(Appellatōe3)
hec appellatio fuit iniusta.(P̄ntatum).s.R.

De cēsibus ⁊ exactionibus ⁊ ꝓcurationibus. Rubrica.

SAncitū.māsus. Māsus ꝓprie
scd'm vulgare
italie dr̄ tm̄ terre ꝙ sufficeret duobꝰ bobus.⁊ tu
dic h appellari māsum dotē ꝯstitutā ꝓ sustēta-
tione clericoꝝ ⁊ alijs necessarijs eccl'e:de ꝯse.di.
j.nemo.q̊ tñ dicūt q̇dā aucte epi posse fieri tri-
butariā:ar.s.ti.ꝓx.preterea.⁊ nō alr(Seruitio)de nouo posito:
⁊ etiā si antiq̇tus fundatores eccl'iaꝝ ꝯsueuerūt aliquē cēsum de
fūdo ꝓ dote assignato recipe:illū remittere debebūt:vt h.ar.x.q
j.c.j.⁊ se.⁊ si nō remittet:⁊ si d nouo p̄nt iponere ꝓ remisso hr̄eť
⁊ ꝓ nō iposito:vt.x.q.j.c.j.C.de leg.nō dubiū.S3 si alij eadē ter
ra esset tributaria nō erit libera a tributo.xvj.q.j.c.siqs laicꝰ.ff.
de pac.inter.s3 eccl'ia nō d3 eā recipe:imo potiꝰ ab eccl'ie edifica-
tione cessare.(Eis).s.eccl'ijs.xxiij.q.viij.s3 cāonicam.
(Senioribus).i.dn̄is etiā tp̄alibus.

OMnis ⁊ vos. h dictū ē laicis.xj.q.j.
magnū.s.de maio. ⁊
obe.lite.vel etiā cōp̄hēdit clericos q̊ ad exteriora.xxiij.q.vij.tri-
butū.vel p̄cepit ꝙ sint s̄biecti eccl'iasticis p̄latis.xxiij.di.quanq̄3.
(Probatio)q̊ ad aliqd cēsus ānualr nō sp.est ꝓbatio plene s̄biecti
onis.j.de p̄ui.recepimꝰ.s.de reli.do.cū venerabiľ.

SCiētes īponere. Vel ꝙ sacerdos
hr̄et i mōasterio
vel mōasteriū i sacerdote:vel ꝙ alij hr̄ent in mōaste-
rio.(Promittas)ē.n.ad h epi ꝯsensus necessariꝰ.s.de p̄ben.aua
ricie.de mōachis(L3 ad collectas)ꝑsonales:secꝰ de realibꝰ(Leci
tas)no.cecis deferēdū p eccl'ia3.lxxxvij.di.desolatis.

LIcet.

PEruenit. igrātie.)h.c.loquiť qñ petēs cen-
sum nō ē in possessione:alr̄ q̊usq3
s̄bcūberet in ꝓꝑetate defendereť in possessiōe cēsus.
s.vt li.pē.a mēoria.⁊.c. laudabilem.s.de cā.poss.cū
eccl'ia.⁊ qñ agit petitorio ⁊ nō possessorio.(Igrantie).i.cuius cā
igrať ⁊ etiā igrať vtꝝ debeať:q2 si certū esset deberi cēsum:l3 nul
la cā s̄besset:tñ sibi solui deberet.j.e.q̄3to.⁊ no.ꝙ l3 oblatiōes nō
q̄ranť tp̄e.ff.de ac.⁊ ob.obligationū.§.placet.tñ ꝑuitia ⁊ ꝑuitu-
tes etiā si nō habeāt ꝯtinuā cā3 bñ q̄runť tp̄e.C.de serui.l.j. ⁊.ij.
ff.de aq̄ plu.ar.l.vl.C.d agri.⁊ cē.l.litibꝰ.xviij.q.vl.ꝑuitiū.⁊ di-
cūt ꝙ necesse h3 allegare cā3 ⁊ sufficit ꝓbare tp̄s:ar.ff.de vsur.cū
de in rem vso.alij dicūt ꝙ nec etiā cām assignare teneť.

QUam apostolꝰ. ꝯtēti)⁊ si excedāt hunc
nūeꝝ s̄bditi p̄nt sua au-
ctoritate ꝓhibē vel denegare.ff.d aq̄ q̊.l.j.§.trebatiꝰ
x.q.iij.q2 coguimus.lxiij.di.q2.⁊ si ꝓpť h excōiceť nō
tenet.j.de exces.p.cū ad q̊rūdā.s3 securiꝰ ē ꝙ penes supiorē depo
nāt q̄relā.(Charitatē)nō g̃ inuiti sunt cogēdi p epm ꝙ exigit:sed
supior facilis d3 esse in cogēdo.s3 nūqd archieps̄ poterit cogē s̄b
ditos suffraganeoꝝ suoꝝ si ip̄is suffraganeis nō archiep̄o q̊ non
pōt petē negāt auxiliū.vr̄ ꝙ sic:q2 ex q̊ ius h3 eps̄ petēdi:vt h:g̃
denegātes p supiorē ad id cogi p̄nt.s3 h fateor veꝝ esse p iudicem
ordinariū clericoꝝ q solus ē papa qñ ꝯueniunť ab ep̄o:nō āt p ar
chiep̄m:q eoꝝ iudex nō est.s.de of.or.pasto. q̇dā tñ dicunt ⁊ vr̄
bñ ⁊ ꝓbabilr ꝙ etiā ip̄e eps̄ poterit eos cogere ad soluēdū h au-
xiliū.nec h obuiat cū charitate ꝯdič:q2 in ꝯitate clericis suis d3 cō-
dere necessitates suas p̄cibꝰ ⁊ ꝯuentōibꝰ apud eos īstare ꝙ m̄ri-
trici eccl'e s̄bueniāt.⁊ si noluerit p̄cibus acq̇escere p̄nt addere co-
actō3:d3.n.simul adesse charitas ⁊ coactio.xlv.di.l3.x.q.ij.cauē
dū:ar.ad h:q2 fructꝰ eccl'iaꝝ pōt ꝓ suis necessitatibꝰ accipe.s.de
ꝯces.p.cū nr̄is.⁊ de insti.cū veni.⁊ vt ec.be.vt nr̄m.tñ h nō d3 si-
ne ꝯsilio capl'i sui:⁊ ēt ip̄oꝝ cl'icoꝝ:ar.s.de his q̄ fi.a ma. per totū

PRohibemꝰ. nec veteres) ꝓpť vbertatē
fructuu3:s3 si noua ꝑochia
vel noue diuitie ei accedūt dicūt cēsum augēdū:ar.ff.
de vsufr.itē si fūdi.s.de p̄bē.auaritie.j.e.q̄3to. Itē l3
epi ꝓ se nō possint iponē cēsus ꝓ alijs p̄nt.j.e.cū clerici.

PReterea illusiōe. .i.fraude(Audiē
di)agēdo petito-
rio:s3 si petitorio agiť ꝯdēnabiť ad soluēdū cēsū q̊us-
q3 alid ꝯstet:vt eadē h dec.īnuit.⁊ no.j.e.significauit

ECclesiis eripiūt. s3 q2 de facto eius
occupabāt laici ⁊
eoꝝ possessiones vsufructuabāt:vel laici ius pa.ꝙ in
eccl'ijs hēbāt donarunnt epis.(Imponenť)siue d iu
re/siue de ꝯsuetudine approbata.

INnouamꝰ regnū. q̄ aūt ꝯsue.me
moriā excedē-
te hīta ꝯꝑuabunť.j.d v.sig.sup qbusdā.§.j.itē a regi
bus p̄nt poni de nouo cū in eis plenam hēant iurisdi
ctionē:verūtñ peccāt si h faciant sine cā.

QUam clerici. remouere)⁊ census pꝰ mor
tem statuentis nō solueť:vt
no.s.e.scientes.ꝓterea.

EA que id. .s.remissionem predictoꝝ vel ar
chidia.

SIgnificauit. inťdixit)nō fuit bñ p̄ceptū
p qd mōachi possessione3
admittebāt.vel dic ꝙ licitū fuit p̄ceptū:nō.n.mōachi
p̄dictū cēsum recipiendū possidebāt:q2 tp̄e p̄decesso
ris nō recepant aīo q̄rēdi ius vel clā possidebāt.s.igrāte ep̄o cu-
ius aucte cēsus ꝯstituēdꝰ erat:⁊ nō aucte īferioꝝ p̄latoꝝ.s.e.sciē-
tes.ꝓterea.s.de p̄bē.auaricie.⁊ si clā vel igrāte ep̄o cēsu3 recipie
bāt nō erāt in patia epi:qd necesse ē ad possessionē q̄rēdā:cū g̃
eēt i possessiōe tm̄ recipiēdi a sacerdote nō ab eccl'a mortuo sacer
dote vel etiā viuo eccl'ia3 ꝯueire nō potuerit tāq̄3 sit spoliatꝰ nec
successo.mōachis tāq̄3 existētibꝰ i possessiōe cēsus soluet cū eccl'a3
nō potuerit obligare nisi legitīs modis.ff.qd vi aut clā:ꝓhibē.§
nō tm̄.h nō placet:q2 satis credimꝰ posse q̄ri possessiōes p solonē
sacerdotis:vt.s.de cap.mo.c.ij.vel h fuit intētio epi p̄cipiētis ꝙ
nō soluēt cēsū ꝙ iuramētū nō erat ꝑuādū in p̄iudiciū eccl'e:⁊ ñ au
feꝛt ei si alio iure iuuare se posset.vel potes dicē ꝙ vbi qs scit ali-
quē in possessione iniuste ⁊ mala fide pōt denegare redditus so-
litos etiā si iurauit:cū iuramētū p̄stitū i lesiōe eccl'e nō sit ꝑuādū.
s.de iureiur.ꝑueīt. ⁊ qd iudex p̄cipit illud solui q̊usq3 cognoscať:⁊
ꝓpter igrātiā facti:esto tñ ꝙ eps̄ bñ sciebat hūc cēsum nō deberi
de iure:bñ p̄cepit vt decetero nō solueret:s3 si p̄cipet ꝙ possessio
nē rei corꝑalis q̄3 alius t3 violēter auferret malū p̄ceptū esset:q2
etiā violēto ⁊ malo possessori nō ē vis faciēda.iij.q.ij.§.vl.⁊ eo-
dē mō si ille q̊ ꝯsueuit recipe cēsum cū violētia vellet accipe forte
armis sibi resistēdū nō eēt:s3 de iure tm̄ agēdū.s.d of.dele.si qñ
l3 alij ꝯdicāt. Si āt eēt bo.fi.possessor ille q recipiebat cēsu3:tūc
sacerdos q̊ in ꝯitate nō d3:cēsum soluē d3:q2 sic nō ē licitū aliquē
spoliare aliq̄ re:sic nec possessione.C.vñ vi:siqs in. s3 q̄res quō
aget possessor bo.fi.ꝯ hūc sacerdotē:q2 nō soluit cēsum.⁊ loqui-
mur in eo casu qñ nec solutio nec iuramētū appebat sup censum.
Rñ. si sacerdos intendebat eū spoliare sup possessione aget in-

terdicto vñ vi:vel ꝯditiõe ex decr.s̃.de elec.q̃relã. si v̾o nõ inten/
debat spoliare possessiõe: sꝫ tm̃ in cẽsus solõne cessabat: tũc aget
interdicto vti pos.q̄ꝛ sic molestabat eũ nõ soluẽdo cẽsuꝫ suo tp̃e:ar.
ff.vti pos.si duo.§.fi.ꝛ sic ẽt agẽdũ ẽ ꝯ illũ q eligit vl̾ instituit ali
quẽ i eccl̾a i q̃ ad me ptĩet electio vel ĩstitutio: ꝛ eodẽ mõ ꝯ cl̾icũ
electũ vel ĩstitutũ:q̄ꝛ ipi sunt q mihi turbãt possessionẽ meã.ff.si
ser.vẽ.siq̃s diu.iste sacerdos ãt si ep̃s p̃cipet ei q̄ cẽsum ñ soluẽt
bo.fi.possessori dꝫ appellare:q̄ꝛ ĩiustũ ẽ p̃ceptũ. ꝛ idẽ vꝫ dicẽdũ
qñ ep̃s p̃cipit alicui d̾ sua dioc̃.q̄ p̃stet obiaꝫ vl̾ q̄ recipiat aliquẽ
ad visitatõꝫ vl̾ p̃stet aliq̃ alia ad q̃ ius eũ dicit teneri si s̾bdit⁹ ap/
pellet ab h̃ ep̃o dicẽs se ab his liber̃ vel p̾uilegio vel p̃scp̃tõe vel
alio mõ si ep̃s eũ excõicet p⁹ hmõi ap.sine aliq̃ cãe cognitõne:tñ
teneret excõicatio dũmõ ver̃ sit q̄ ñ sit liber:q̄ꝛ q̄ petit ep̃s noto
riũ iuris ẽ:ꝛ iõ nõ req̃rit̾ ibi ordo iuris:sꝫ sec⁹ est si h̃ peteret a cle
rico q̃ nõ eẽt de sua dio.vl̾ al̾s si a cl̾ico sue dio.peteret ea q̃ nõ ꝯce
dunt̾ a iure:nã tũc si sine cãe cognitõe eũ excõicaret:nõ teneret ex
cõicatio ẽt si i v̾itate teneret̾:q̄ꝛ g̃uamẽ secutũ fac̃:q̄ꝛ p ap.nego/
ciũ ẽ delatũ ad audiẽtiã supioris.s̃.de ap.ad audiẽtiã. nã sec⁹ ãt
ẽ in alio casu:q̄ꝛ monitorijs ꝛ fal̾sis nõ vꝫ ap.s̃.d̾ ap.ꝑposuit.qd̾
aliq tñ ꝯdicũt dicẽtes q̄ sp̄ ẽt p⁹ ap.teneret sñia excõicatõis ẽt si/
ne cãe cognitõe dũmõ nõ sit v̾a cã ap.inp̄posite:ꝛ maxĩe i eo qui
possidet cẽsum q sibi denegat̾:h̃.n.ẽt p⁹ ap.ꝛ ẽt sine cãe cognitõe
excõicabit denegãtẽ cẽsum.ꝛ sic defẽdit possessionẽ suã:appell̾o
eñi nõ dꝫ alicui auferre possessionẽ suã. Sꝫ qd si abbas excõicat
hũc sacerdotẽ si nõ dat cẽsum:ꝛ ep̃s eũ excõicat si dat. Rñ.appel
let sacerdos ꝛ nũq̃ꝫ obliget eccl̾iaꝫ nisi ꝑbabilẽ ꝛ manifestã cre/
dulitatẽ hũerit q̄ dꝫ soluẽ:ar.j.de sen.ex.inq̃sitioni.

Sospite pcu. no.in cã cõi sibi ꝛ alijs posse esse ꝑcu.abbatẽ(Exhibitas) sine hac ꝑbatõne sufficiebat ei ius cõe vel ẽt gnal̾ cõ/
suetudo q̃ extẽdenda erat ad eccl̾as silis ꝯditõis cũ nõ esset ꝯ ius
cõe i eo q̄ petit ꝑcuratio qñ visitat i casib⁹ ꝯcessis.repete q̃ dixi/
mus.s̃.de p̃scrip.cũ ex of.s̃.de of.or.c.vl.(Cõis)x.q.j.decernim⁹
ep̃m placuit(cõi).xviij.q.ij.lumĩoso.ꝯ.so.ill̾d logt̾ de exẽpto(cõi)
in h̃ erat ius cõe vt sic alij faciebãt ita isti.j.e.sup. ius cõe ẽ q̄ ne/
gligẽte ep̃o visitet archiep̃s.vl̾ ius cõe ẽ q̄ visitet simpl̾r.j.e.c.fi.

Grauis fideiussoria)q̃ fideiussio nõ tꝫ cũ nõ te nuerit p̾ncipale.C.d̾ le.nõ dubiũ.j.d̾ do.post diuor.re.c.significauit.ꝛ.c.si necesse.C.de sa.
san.ec.sancim⁹.nemini.C.de ꝯdi. sine cã: ammiculo.

Quãto. de fũdatoris. h̃ iuste po/ tuit cẽsum ꝯstituere.xviij.q.ij.eleutheri⁹.iõ nõ absoluent̾ ab ea.
(Liberalit̾)ꝛ nihil hẽbat ab alio mõasterio vel tp̄ale
vel sp̄ũale q̃re hãc ꝑcuratõeꝫ p̃staret:debita tñ ẽ exq̃ ꝯstituta ẽ:lꝫ
liberal̾r(q̃ ꝑ vna)no.liberalitates ad tp̄antiã reducẽdas si d̾ eis
orit̾ g̃uamẽ.j.e.ex pte.s̃.d̾ deci.suggestũ.forte sec⁹ eẽt si ex pacto
aliq̃ dato vel recepto id ꝑmisissent.vl̾ ẽt si ex gr̃a fuerit ĩstituta h̃
ꝑcuratio:tñ nõ debẽt denegari ẽt qñ i supexcrescentib⁹ frib⁹ fiat
nisi sp̃al̾ sit indulgẽtia sup h̃.ꝛ h̃ inuit v̾bũ qd̾ sequit̾ ĩdulgem⁹.

Quam instãtia. se ĩdebite).s.vltra faculta tes eccl̾e.x.q.iij.illud.ꝛ te/ nuis patria ex̃ordĩario auxilio iuuat̾.C.no. vec.l.j.ꝛ
ij.ar.j.q.ij. placuit.in auc̃.de man.prin.§.sit tibi q̃ꝫ.
ff.de offi.p̃.illicitas.(Restaurent̾)cessis sibi actionib⁹
a legato:vel melius ꝯditõe ex hac decr.

Ex pte vota. erãt.n.vota q̄ singul̾ annis soluẽt certas mẽsuras g̃ni vl̾
vini.si ãt voto nõ tenerent̾ nõ cogerent̾ soluẽ ad certã mẽsurã vl̾
ẽt sine mẽsura(nõ ꝯstet)q̄ꝛ si de mẽsura parẽtũ ꝯstaret nõ req̃rẽt̾
alia ꝑbatio:q̄ꝛ ñ p̃sũeret̾ q̄ ad aliã mẽsurã voluerit obligare he/
redẽ(hitatores)oẽs cõit̾ vel maior ps.(ad eadẽ)no.qd̾ maior ps
boĩuꝫ s̾uat oẽs debẽ s̾uare.c.di.ꝯ morẽ.s̃.d̾ cap.mo.cũ dile. Jtẽ
ar.q̄ i dubijs s̾uat̾ ꝯsuetudo vicior̃.s̃.de ꝯsue. cũ oli.ff. de le.j.si
s̾u⁹ plurimũ.§.vl.ꝛ nõ ẽ h̃ tm̃ ꝑpt̾ ꝯsuetudinẽ. sꝫ q̄ꝛ ille q ꝑmisit
p̾mo exq̃ de nulla mẽsura mẽtõꝫ fec̃:p̃sumit̾ ĩtellexisse d̾ cõi mẽsu
ra(cogẽdi)lꝫ nulli fiat h̃ ꝑmissio vl̾ poti⁹ votũ:tñ vouẽs obligat̾
vt h̃.ff.d̾ pol.pac.in p̾n.s̃.de vo.lꝫ.magne.ꝛ ĩ multis alijs.c.eius/
dẽ ti.hac rõne vꝫ q̄ si aliqs ꝑmittat ĩtrare ĩ aliqd̾ mõasteriũ lꝫ ta
le votũ sit simplex vel d̾ futuro:tñ mõasteriũ ꝯditõe ex hac decr.
põt agẽ ꝯ vouentẽ vt ĩtret mõasteriũ(ne tãq̃ꝫ)C.d̾ bo.q̃ li.le.l.iij

Quam oli. ecclesia. iste eccl̾e ptinebãt ad abbatẽ sc̃i Jo. ita q̄ ĩ eis tp̄alia colligebat ꝛ ad ꝑpos vsus tenebat:
ꝛ iõ ꝑ eis rñdet:al̾r ipe eccl̾e p se rñdẽt: vt no.s̃.de re
scrip.edo.(p alia)forte p testes vel p ius cõe vel alio mõ(in ĩstr̃is)
h̃ ĩstr̃a ĩducebat ep̃s:ꝛ forte erãt talia ĩstr̃a q̄ p vnũ ãnũ tenebãt̾

ĩtegre iura ep̃alia soluẽ p aliũ aliq̃ soluere tenebat̾: sꝫ nõ oĩa.ꝯ h̃
ĩstr̃a obijcit abbas defectũ tal̾ solẽnitatj cui⁹ cõpletio ex ei⁹ ratiha
bitõe pẽdebat.s.ipa instr̃a nõ debẽ sibi obesse:q̄ꝛ nõ intueit ꝯsen/
sus capl̾i sui.ꝛ iõ iteri sibi p̃iudicat h̃ exceptio: vt ẽt si ĩstr̃a ꝑ eo
faciãt sibi nihil ꝑsint:sec⁹ ãt esset si obijcẽt defectũ solẽnitatj q̃ cõ
pleri posset p ptẽ epi:q̄ꝛ ĩ h̃ casu si ver̃ nõ esset:vel esset ver̃ si nõ
ep̃s illas solẽnitates ꝯpellẽ vellet:p h̃ abbas ñ vꝫ renũciare ĩstr̃is
Jtẽ dic q̄ qñ dic̃ ĩstr̃m falsuꝫ nisi ꝑbet remãet ĩstr̃m ĩ suo robore
nec tñ p ap.vꝫ renũciare iuri q̄ sibi ex illo ĩstr̃o cõpetebat.nec ill̾d
petẽ impedit̾:dũ tñ mõ ꝯsentiat id esse ver̃. nã cõpta v̾itate.s.q̄
ĩstr̃m nõ sit falsũ cedit error v̾itati.viij.di.v̾itate.nisi p̃seueret in
dicẽdo q̄ falsum esset:q̄ꝛ tũc ẽt p⁹ sñiaꝫ latã q̄ nõ esset falsum ni/
hil ex eo petẽ posset:q̄ꝛ facẽt ꝯ ꝯsciaꝫ.s̃.d̾ p̃scrip.qm̃ oẽ.ꝛ lꝫ ꝑbet̾
p v̾bũ q̄ seq̃t̾ nullaten⁹ approbauit abbas.iste.n.abbas vt dꝫ in
registro sp̄ dicebat q̄ h̃ cõpositio obtẽta erat p metũ regũ:nec tñ
reprobam⁹ q̄ sup dictũ ẽ. Jtẽ no.q̄ lꝫ aliqs dixerit ĩstr̃m falsuꝫ ꝛ
s̾cubuerit:tñ adhuc põt dicẽ illud nõ valẽ ꝑpt̾ defectũ solẽnita
tũ.ff.d̾ pe.he.l.luti⁹.itẽ ꝛ si dixerit ĩstr̃a deficẽ solẽnitatib⁹ tñ põt
petẽ legatũ ex eo ĩstr̃o.ff.d̾ pe.he.postq̃ꝫ.sec⁹ ãt si falsuꝫ vel ĩoffi/
ciosum dixisset(Deductões)ĩ ĩstr̃o cõpositõis sc̃õ ꝯtĩebat̾ q̄ de/
cime ĩtegre ꝑsoluerent̾ ep̃o:sꝫ de eis ĩ certis casib⁹ debẽt mõaste/
rio aliq̃d ĩpendẽ:vl̾ ep̃s debeat accipe q̃rtã deciar̃ ab ill̾ eccl̾ijs:
ꝛ de ea debebat aliq̃d dare mõasterio.nã si ĩstr̃m cõpositõis di/
ceret q̄ ep̃s tm̃ duas ptes deciar̃ vel aliã ptẽ sibi recipet tũc ñ fu/
isset mõasteriũ ꝯdẽnatũ ad plenã solõneꝫ deciar̃: q̄ꝛ sibi nõ debe
bant̾:nã lꝫ cõpositio nõ dẽat ꝑdesse abbati:q̄ꝛ ĩpugñit:nõ tñ dꝫ
dare ep̃o qd̾ sibi nõ debet̾. Sꝫ dices forte ĩmo debebat̾ de iure cõi
q̄ꝛ eccl̾e ĩ dioc̃.sua sunt site:sꝫ certe h̃ nõ ꝑdest ep̃o cũ recessuꝫ sit a
iure cõi cõpositõeꝫ q̃ nõ ĩprobat̾.fatemur tñ q̄ si ep̃s rñdisset ab
bati qñ dicebat cõpositõeꝫ nõ valẽ:ꝛ ego ratũ hẽo q̄ tũc standũ
esset iuri cõi:q̄ꝛ cõi volũtati recessum esset a cõpositõe.nã bñ vꝫ di
cendũ q̄ ꝑ abbate nihil sit iudicãdũ:sꝫ nec ꝑ ep̃o est ferẽda iniu/
sta sñia.vñ dico q̄ si instr̃m qd̾ qs ĩpugnat ꝯtineret q̄.t.dꝫ mihi
c.s̾b ꝯditõe:nõ adiudicabit mihi illa.c.pure:sꝫ s̾b ꝯditõne qñ nõ
debent̾ añ ꝯditõꝫ existentẽ:ĩmo pl⁹ dicim⁹ q̄ si in diẽ debent̾ nõ
ꝯdẽnaret nisi p⁹ diẽ p̃missa rõne:q̄ꝛ nũq̃ꝫ ferẽda ẽ iniusta sñia ꝑ
aliq̃ ptiũ:lꝫ aduersari⁹ ĩiuste improbet ꝯctũ:sꝫ ꝑ ĩprobãte nihil
sñiandũ ẽ. Sꝫ nũq̃d salua ꝯscia poterit iste ep̃s tenere integras
decias nulla facta deductõe. Rñ.lꝫ tuti⁹ sit q̄ soluat:q̄ꝛ tñ ĩiuste ob
tĩnuit in cã.ꝛ q̄ꝛ bñ põt mĩster eccl̾ie qñq̃ꝫ puniri: ĩmo ipa eccl̾ia
qñ mĩster male agit.xvj.q.iij.placuit. dicim⁹ q̄ sine pctõ tenere
põt q̃usq̃ꝫ abbas p in ĩte.resti.vel alio mõ sibi ꝑuideat(ĩpugñre)
xiij.q.ij.q̃ꝫ p̃postera.xvij.q.iiij.sunt q(impugñre)ĩ registro ꝯtinet̾
q̄ ĩpugnabat instr̃a ex ea cã:q̄ꝛ dicebat eũ p metũ regũ extorta ꝛ
in isto suo dicto p̃seuerauit abbas vsq̃ꝫ ad sñiaꝫ: ꝛ iõ iudex ĩ sñia
sibi noluit adiudicare aliquã deductõeꝫ:lꝫ sibi p instr̃a cõpeterẽt
ar.s̃.de testi.p̃ñtium.q̄ꝛ cũ ille deductiões essent s̾m eũ ꝯ ius:nec
peteret abbas nisi p instr̃a q̃ falsa ꝛ p metũ extorta dicebat ꝯ cõ/
sciam faceret si illa deduceret.ꝛ iudex male faceret si sibi mãda
ret q̄ ꝯ ꝯsciaꝫ faceret.si aũt nõ diceret instr̃a falsa:sꝫ ꝯtenderet lꝫ
male:illa nõ debere sibi p̃iudicare de iure:tũc nõ obstãte tali im/
pugnatõe iudex ferret sñiaꝫ ꝑ impugnatõe.si aũt ante sñiaꝫ ve
lit desistere ab impugnatõe instr̃i sibi lꝫ. nec exigit̾ tũc alia ꝑba/
tio q̄ ꝑbet ꝯ suã ꝯfessionem cũ aduersarius q̃ induxit instr̃a ni/
hil possit dicere ꝯ illa:nec ꝑbatõe sup h̃ aduersariũ aggrauare.
si v̾o aduersarius nõ induxisset instr̃a:sꝫ p̾mo motu diceret in iu
dicio illa falsa:postea ex ill̾ instr̃is nihil petẽ põt:nisi ꝑbet illa vt
al̾s no.(v̾a)post sñiaꝫ aũt:puta si instr̃a q̃ q̃s falsa dicebat iudicen
tur v̾a nõ ꝑhibet̾ ille q dixerat ea falsa p ea aliq̃d petere de iure/
iur.mulieri.nã v̾itate ma.ꝛc̃.di.viij.v̾itate.q̃dam tñ dicunt q̄ si
ep̃s nõ iuuaret̾ alio iure nisi eo q̄ ꝯtĩebat̾ in instr̃o in q̃ p̃cipiebãt̾
fieri ei deductões:q̄ sic̃ ep̃o adiudicãde sunt q̃rte deciar̃ sic̃ ab/
bati adiudicate essent deductões:q̄ꝛ eadẽ res ꝛc̃.xij.q.ij. sꝫ q̄ꝛ h̃
nõ iuuat̾ tm̃ illo instr̃o:sed etiã iure cõi.s.q̄ꝛ eccl̾ia erat in sua dioc.
sita sicut pꝫ p finem huius decr. sꝫ p̾us dictũ melius ꝑbat̾ ex hac
decr.(Tua)no.scripturã fidẽ facere in eo negocio sup quo p̾nci/
paliter nõ est facta:puta sup finib⁹ ep̃atus cũ esset p̾uilegiũ.C.de
ꝯhen.sti.optimã.C.de li.cã:cũ aliqs.(Instr̃a) instr̃a.n.h̃ ꝯtine/
bãt quõ ep̃s has eccl̾ias ꝯcessit monasterio p̃dicto p que satis cõ
uincebat̾ abbas q̄ ille eccl̾ie essent in sua dioce. Si.n. ab illo ep̃o
eccl̾ias ꝛ ius ep̃ale in eis receperat nõ poterat negare illas eccl̾as
in sua dioce.sitas. q̃ꝫuis forte posset dicere se non ad h̃ recepisse
priuilegiũ q̄ ab eo ius ep̃ale haberet:sed ab alio hẽbat:ab eo hoc
ideo impetrauit q̄ nõ petendi frontẽ nõ h̾ret:arg.C. de excep.si
q̃dem.ff.de proba.l.cũ de indebito.sꝫ ꝑtestari h̃ dꝫ:vt in.l.siq̃dẽ
aliogn sic̃ ꝑ se ita ꝯ se admittẽ tenet̾:sꝫ q̃re nõ fuerũt abbati ad/
iudicata ep̃alia. Rñ.lꝫ ver̃ esset priuilegiũ: tñ q̄ꝛ nõ affuit assen/

sus eoꝝ q̄ adesse debuit nō pōt p̄iudicare eccl'e:h̄ nō plz. vel iō nō fuerāt sibi adiudicata iura ep̄alia: q2 ñ fuerāt sibi data p ꝑuilegiū de q̄ h̄ fit mentio. p illa. n. v̄ba q̄ ibi ꝯtinebanť. s. q2 ꝯcedebat sibi eccl'az vt h̄ d2 ñ ius ep̄ale ꝯcedē ītelligebať: sz tm̄ tpale q̄ i eo hē‑bat: vel ī ꝑpos vsus eā ꝯcedebat. s̄. de don. pasto. h̄ āt īstr̄m de q̄ h̄, mētionē fac̄ nullatenꝰ rep2obať: sz īstr̄a cōpositōis tm̄. nā si al's ꝑ pte, epi fuisset ꝓbatū falsū eē īstr̄m: ñ ꝓbareť p illō q̄ eccl'a d̄ q̄ ꝑuilegiū dicebať eē ī dioc. huiꝰ epi: cū rep2obato īstr̄o nihil ex eo ꝓbeť ⁊ totū carē dēat vigo2e. ix. di. si ad. iij. q. ix. puta. lz. n. ꝓdu‑cēs ñ possit dicē falsū īstr̄m: vl' ꝯ aliq̄d q̄d ī īstr̄o ꝯtieť: vt h̄. ⁊ no. s̄. d̄ excep. cū venerabil'. tm̄. si aduersariꝰ ꝓbet falsuz etiā aduersa‑rio ñ nocebit. aliq̄ñ. n. p aduersariū hēo q̄ p me h2e ñ possū: si. C. de tē. ī ite. re. petēdū. sz dices nōne eoipō q̄ ꝓduxit īstr̄m vl' ꝑui‑legiū v2 ꝯfessus eē oīa iura q̄ ī eo ꝯtinenť. ⁊ sic ñ pōt ꝯ ea dicē sic̄ nec ꝯ ꝯfessionē suā tacitā vl' exp̄ssā etiā si ꝑuilegiū ꝓnūciareť fal‑sum. R̄ñ. vt no. ī decre. p̄al. cū venerabil'. Jtē no. q̄ lz ꝯ ꝯfessionē suā q̄s admittať ad ꝓbādū ꝯriū. C. d̄ iur. ⁊ fac. ig. l. erro2. ⁊ no. ī sūma de ꝯfes. tm̄ ꝯ īstr̄a q̄ ꝓduxit nō admittiť. nec mi2: q2 plꝰ ē ꝓ‑batio īstr̄oꝝ q̄z ꝯfessio. Jtē cū q̄s īduxit īstr̄m ad ꝓbādū aliquē articulū quō pꝰ ea admitteť ad ꝓbādū ꝯ. cū ꝯ2ia allegās ñ sit au‑diēdꝰ sz due ꝓbatōes ꝯrie sibi īuicē fidē derogāt. C. d̄ ꝓba. diuer‑se. ⁊ ēt q2 plꝰ ē ꝯfessionē tacitā h2e ⁊ ꝓbatōz īstr̄i q̄z ꝯfessionē tm̄.

Lim cāz. ad papiē.) ⁊ bñ: q2 erāt i obligati‑one: q̄zuis si nō īueniant possit d̄ alia pecūia sat' fieri: sic ēt q̄ñ agiť ex ēpto ad re vendi‑tā. nā bñ agiť: q2 res ī obligatōe ē. ff. d̄ ac. ēp. l. ex ēpto rñ. j. ⁊ in ꝯdēnatōe: sz liberať satisfaciēdo de interesse. ff. d̄ ac. ēp. l. j si āt ñ eēt ī obligatōe sic̄ si agať. l. aq. ad reficiēdū domos destru‑ctas: q2 iepte petit cū solū interesse in petitōe ⁊ obligatōe sit lacerā‑dus ē libellꝰ (ꝓtestatꝰ) idē eēt si ꝓtestatꝰ nō eēt: q2 ꝓtestatio nō ī‑terrūpit p̄scriptōez nisi ī casibꝰ. s̄. de of. o2. pasto. in fi. C. d̄ an. ex. h̄ āplius. (eisdē) v2 q̄ si h̄ ꝓbatū eēt. l. an. añ soluti essent luceñ. tm̄ possent exigi pap̄. ar. ff. de vsufr. q2 q. ff. de pet. si q̄s ꝑuū. ar. ꝯ. ff. quē ad. ꝑui. a. si cōez. §. j. ⁊ l. si q̄s alia. (Declinatōez). i. q2 moneta pap̄. nō inueniebať. (Pap̄.) no. nō solū petitōz esse faciēdā ad rē q̄ est ī petitōe ⁊ obligatōe: sz etiā ꝯdēnatōes q̄zuis soluēdo interesse libereť. ar. ff. d̄ ac. ēp. ex ēpto. rñ. j. (Pap̄.) ar. ad veterē mensurā solōnē faciēdā. s̄. de iureiu. q̄zto. ff. si cer. pe. l. iij. ar. ꝯ. xxxij. q. iiij. q̄s īgrat. ff. de ꝯhen. ēp. l. impato2es. (Pap̄.) h̄ ꝯstabat nec in du‑biū v̄tebať q̄ ep̄s vel ex ꝯstōne vel p̄scriptione p̄cedente solōnez luceñ. debeat ꝓ cathedratico recipe. vj. denarios pap̄. vel dic q̄ si sufficit ep̄o si cōputatis oībus ānis q̄bus recipit luceñ. ꝓ pap̄. cōpleuit tp̄s p̄scriptiōis. s. xl. an. ar. ff. d̄ vsufr. q2 q. sz ex hac decr. v2 colligi q̄ lz luceñ. soluēt ꝓ pap̄. si tm̄ nō soluit ip̄os luceñ. xl. an. nō cogeť soluere pap̄. ⁊ est mirabile q̄ solō eiusdem rei ꝓ vtraq̄z pte p̄scriptionem inducit. s. ꝓ ep̄o q̄ p̄scribit pap̄. sz finita p̄scri‑ptione epi de pap̄. etiā lapsu vniꝰ soliꝰ anni plebs p̄‑scribet: vt nō cogať soluere pap̄. sed luceñ.

Um venerabilis. (iponeret) q̄ztū cunq̄z. n. gn̄aliť eccl'az eximat ep̄s cathedraticū retīet ⁊ iurisdictōez ⁊ ꝓcuratiōz ⁊ visitatōez. xvj. q. ij. c. j. s̄. de do. pasto. nisi exemptio ꝯfirmareť aucte pape. ar. s̄. de re. do. vt ep̄o sint s̄bie. ꝯstitutꝰ. ⁊. s̄. d̄ his q̄ fi. a p̄. pasto. nō. n. pōt a se suā iurisdictōez ī totū reijcē. ar. s̄. de fo. cō pe. si dili. ar. s̄. de renū. admonet. C. de bo. li. l. iij. (Ep̄alis) q2 ius ep̄ale nō intelligiť remitti: lz oē ꝑuitiū remittať (De cōi) ⁊ ita ap‑paret q̄ p p̄dictū pactū nō tolliť ei aliq̄d de iure ep̄ali: ar. s̄. de do‑na. pasto. vbi no. (De cōi) ⁊ est: q2 remissio illa ꝑuitioꝝ nō trahiť ad iura ⁊ ꝑuitia q̄ cōi iure debēt oēs eccl'ie: sz ad ꝑuitia q̄ q̄tidie ⁊ de nono iponunť. (Procuratiōes) ⁊ alia iura ep̄alia.

Upeo. (q̄ fit ꝓuicijs) repete q̄ diximus. s̄. de ꝯsue. cū olim. ⁊ de offi. archidi. c. fi.

Rocuratōes. (ꝓcurationū) etiā de his q̄ ꝯsistūt victualibꝰ. naz si velit accipe vestes vel si eq̄ mo2ianť ⁊ velit alios e‑mere: vel etiā expēsas velit recupare q̄s fec̄ ī eūdo ad locū quē visitaturus est vel in alia ꝯsili cā: h̄ oīa petēt vel vltra computationē istaꝝ (ꝓcurationū) ad dies.

Enerabili fratri nr̄o. ꝓcuratōibꝰ.) q2 se‑pe occurrit q̄stiones exēptōis o2iri occasiōe denegataꝝ visitationū ⁊ ꝓcurationū vel alia ꝯsili: ⁊ iō de hac mā supposito thēate pleniꝰ tractemꝰ ep̄s edueñ. acces‑sit ad mōasteriū sci. m. ī sua dioc̄. sitū mādās abbati ⁊ ꝯuētui q̄ parēt se: q2 mōasterio illi volebat īpēdē offiñ visitatōis: ⁊ pareť etiā ꝓcuratōez rōe visitatōis debitā cui abbas rñdit q̄ nullo mō se paret nec ad visitatōez nec ad ꝓcuratōez: q2 exēpti erāt q̄ ad h̄ a iurisdictōez epi eduē. ⁊ appellauit ad se. ap. si ī aliq̄ mo. hac oc‑casione ḡuaret. ⁊ adiecit abbas: q2 co2ā eo volebat ꝓbare exēpti‑onē p̄dictā: vel co2ā papa si ep̄o placeret. sz ep̄s nō obstātibꝰ p̄di‑ctis excōicauit abbatē: ⁊ interdixit ꝯuētū: mō veīt abbas ⁊ aggre‑diť ꝯ ep̄m de īiusta excōicatōe: vel potiꝰ nulla ⁊ petit absolui ad cautelā. ꝓ se āt īduxit abbas: q2 v2 q̄ excōicatio sit nulla: q2 lata post ap. ex legitīa cā interpositā q̄ suffic̄ etiā si nō ē vera. Jtē q2 lata ē sine cāe cognitōe. j. de ap. ad audiētiā. ⁊. c. dilectj. ⁊ maxie cū co2ā ep̄o obtulit ex habūdāti se ꝓbatuꝝ exēptōez. j. de ap. int' posita. Jtē dic̄ abbas ep̄m oīno esse puniēdū: q2 sine manifesta ⁊ rōnabili cā excōicauit eū: añ q̄z iusta excōicatiōis cā ꝓbareť. j. de sen. ex. sacro. ij. q. j. nemo. cū. n. diceret abbas se exemptū esse q̄ ad p̄dicta: ⁊ ita sua negatōe esset res dubia. C. q̄. ad li. ꝓcla. nō lz l. iij. sup re dubia ⁊ nō sup māifesta tulit sniāz: ⁊ iō male. Jtē dic̄ abbas: ponamꝰ q̄ co2ā h̄ ep̄o eduē. aliq̄s ꝓchiał sacerdos pete‑ret ius ꝓchiale ab aliq̄ suo ꝓchiano: ⁊ ille ꝓchianus offerat se ꝓbatuꝝ q̄ alius hz in eo ius ꝓchiale: nōne audiet eū: vel potius nō admissa exceptōe ꝓchiani excōicabit eū? h̄ ē absurdū dicere. sz nūq̄d erit apud eū acceptio p̄sonaꝝ vt ꝯ sacerdotē ꝓchialem admittat exceptōez ⁊ ꝓbatōez sup ea ⁊ ꝯ se nō admittat? h̄ nō est eq̄ iudicij. iiij. q. iiij. c. iij. Ep̄s aūt econtra ꝓ se allegat: q2 ex q̄ con‑stat q̄ monasteriū sitū est ī sua dioc̄. p̄sumptio iuris est q̄ in eo hz visitatōez. s̄. de p̄scrip. cū ex offi. de censi. sopite. c. vene. cū nup. ⁊ sic p̄sumptio iuris ē s̄besse ⁊ v̄itas ē. s. q2 cā in p̄dictis: ḡ iusta est snia epi. iō āt dixit ep̄s ⁊ v̄itas s̄best: q2 bñ fateť ep̄s q̄ si in v̄ita‑te ꝓbaret abbas co2ā supio2e q̄ ad p̄dicta eē exēptū q̄ male sniās‑set. h̄ tm̄ vult defendē ep̄s: q̄ si abbas defecerit in ꝓbatiōe exem‑ptionis q̄ ad p̄dicta lz ꝓbet se ꝓposuisse exēptionē ⁊ se obtulisse ꝓbationē sup ea: q̄ h̄ nō sufficit ad ꝓnūciādū excōicationē nullā vel iniustā vel ad puniēdū ep̄m: ⁊ q̄ suꝰ ꝓcessus decernēdꝰ ē legi‑timꝰ nec v2 q̄ abbas dic̄: q2 app'lo ex cā legitīa p̄cessit excōcatōez ⁊ q̄ sine cāe cognitōe lata ē: ḡ excōicatio cēsenda ē īiusta vl' meliꝰ nulla. Sz rñdet q̄ nūq̄z app'lo ex̄ iudiciū q̄ztūcūq̄z fiat ex legitīs cāis. ⁊ q̄ztūcūq̄z appellās offerat se eā ꝓbatuꝝ ē cēsenda iusta ni‑si ꝓbauerit eā esse verā: vt no. s̄. de elect. cū inť ca. j. de his q̄ fi. a ma. par. ca. c. j. ⁊ h̄ appellatio vt q̄dā dicūt ex̄ iudiciū erat q̄ ex eo appet: q2 ip̄e abbas h̄ dicebat q̄ñ ꝓponebat se exēptū: ⁊ p̄ ꝯseq̄ns ep̄m ñ eē iudicē: sic̄ ⁊ cēsenda eēt app'lo ex̄ iudiciū: vt si q̄s appel‑laret ab ep̄o ne o2dīaret aliquā eccl'iaz d̄ cāonicj: vl' ne ꝯfirmaret electū vel īstitueret: q2 ⁊ ad se ꝑtinēt p̄dicta: lz. n. h̄ oīa sint de. l. iu‑risdictōis: nō tm̄ sp̄ req̄riť iudiciariꝰ o2do: nec sp̄ sic ꝓ eis faciēdis iudiciū o2dīať: imo plꝰ ex̄ iudiciū q̄z ī iudicio h̄ agunť. vel dic vt no. s̄. de ap. dilectis. ī gl. q̄ īcipit: h̄ fuit ⁊c̄. v̄. no. q̄ lz. itē ⁊ si in iu‑dicio eēnt ptes tm̄ h̄ nō fuit iuste petitū q̄ co2ā ep̄o offerret ꝓbati‑ones cū eas recipe nō deberet ī cā sua. q̄ āt co2ā papa offerebat se ꝓbatuꝝ etiā nō suffic̄ ad h̄: q2 reuocari d2 q̄cq̄d fit pꝰ talem ap‑pellatōez nisi ꝓbeť v̄itas cāe: sic̄ appet ex lr̄a decr. inťposita. nec v2 si dicat abbas q̄ vult q̄ ip̄e idē ep̄us coḡscat: q2 nec iudex pōt esse in cā sua nec arbiť. ff. de arbiť. si de re. C. ne q̄s in cā. l. j. nec v2 si dicat abbas q̄ nō d2 q̄s excōicari sine manifesta cā: ⁊ nisi eam ꝓbet: q2 h̄ fuit manifesta cā excōicationis. s. ꝯtūaciā recipiēdi eū ad visitationē. ⁊ h̄ ꝯtūacia bñ ꝓbať h̄ipo q̄ ē p̄sumptio iuris: ⁊ q̄ ꝓbatū ē q̄ ē i possessione. ⁊ q̄ ē veꝝ q̄ ē de dioc̄. epi: nec ꝓbať ꝯriū. nec obest si dicas q̄ ea p̄sumptio iuris q̄ ē ex eo q̄ est de sua dioc̄. q̄ ep̄s hz in ea visitationē tolliť p negationē abbatis p quā fiebat tūc res dubia: q2 id locū hz in iudicijs: sic̄ ex tex. l. apparet. sz secus ex̄ iudicia sic̄ h̄ vt q̄dā dicūt q̄ztū ad exemptionē de q̄ h̄ nō agebať. vel dic ⁊ meliꝰ res etiā dubia: ⁊ plꝰ litē īpedit ne noua possessio deť: vt ī p̄al. l. sz nō īpedit q̄n veteri vtať. s̄. vt li. pē. c. j. Jtē q2 nūq̄z p negatōez vel ꝓhibitōz vel appel'lonē alicꝰ d2 aliq̄s dimittē vti iure suo. C. d̄ rei vē. si fūdū. C. cre. ven. pig. l. j. ⁊ no. s̄. de ma. ⁊ obe. dilecti. nec obest q̄ opponiť: q2 si ep̄s iter s̄bditos suos coḡsceret. s. inter sacerdotē ⁊ ꝓchianū de iure ꝓchiali: q2 ꝓchiani. s. q̄ esset exēptus: ḡ eadē admittē d2 hmōi exceptionē ꝓchiani. s. q̄ esset exēptus: ḡ eadē rōne ꝯ se admittē d2. R̄ñ. q2 q̄ñ ep̄s īter s̄bditos coḡscit: tūc d2 o2‑dinem iudiciariū ꝑuare ⁊ s̄m allegata potiꝰ q̄z s̄m v̄itatē iudica‑re. ij. q. vij. iudicet. ij. q. j. deꝰ. xj. q. iij. illa. ff. de of. p̄. illicitas. nō. n. p̄sona sua gerit p2iuatā in iudicādo sz iudicis ⁊ publice p̄sone cu‑ius nō est iudicare de ꝓbatis. vj. q. j. si oīa. sz ad visitationē hāc faciendā ep̄s nō ꝓcedit o2dīe iudiciario ꝑuato: nec vt iudex s̄m q̄sdā maxie q̄ ad intentionē abbatis q̄ se dicit exemptū: lz ī ea o2‑dinē aliquē ꝑuare debeat. j. e. romana. j. d̄ accu. q̄liter. vltra me‑sed tā q̄z vtēs iure suo: vñ nō d2 ingrere si hz ius visitandi cū ip̄e sciat se h2e: sicut veꝝ ē. nec d2 admittē exceptōez cū non possit de hac exceptione coḡscere. Jtē iudex q̄ est mediꝰ d2 oīa audire sed ps tm̄ vtilitatē cāe sue s̄m deū ⁊ cū bona ꝯscia ꝓseq̄ d2 q̄ bñ hic ep̄s facit si visitatio ad ep̄m ꝑtiet. ad h̄ etiā facit q̄ ius dic̄: q2 nō p̄iudicat alicui vt ꝑuato q̄ fac̄ vt iudex. s̄. de fide īstru. inť dilec.

circa fi. vel dic meli⁹ q̄ si in iudicio corā archiepō vł papa abbas
ꝑuocaret in libertatē: vel etiā si epus interdicto vti pos. ageret ꝯ
abbatē: nihilominꝰ eṗs pēdēte lite vteret̄ pos. sua: ⁊ ꝯdictores ex
cōicaret iuste dūmō ī ꝟitate possidēt. s̄. vt li. pē. c. j. itē dicūt qdā
q̄ cū liceret epō cū armis mālib⁹ defendē pos. suā q̄re nō multo
magis cū spūalib⁹ s. p excōicatōꝫ q̄ ē medicial. ij. q. j. multi. q̄ ar/
ma epi ⁊ mucro ē excōicatio. xvj. q. ij. visis. xxiij. q. iij. corripiant̄
So. si eṗs exeq̄t̄ offm̄ suū sic̄ dictū ē ī thēate vadat ad aliq̄d mo
nasteriū visitādū in cui⁹ possessiōe sit visitādi q̄ꝫtūcunqꝫ abbas
mōasterij allegat se exēptū. ⁊ ad h̄ ipm̄ offerat se ꝓbatuꝝ: dūmō
eṗs sciat se q̄si possessionē h̄re q̄ nō potuit admitti sine aīo ei⁹ ⁊
eo sciēte si p se possidebat. ff. de acq̄. pos. pegre. §. qb⁹. ⁊ q̄ꝫtūcūqꝫ
ꝯdicat vł appellat abbas sp̄ visitabit eṗs: ⁊ si ptinacit renūciat:
mālib⁹ armis defendet eṗs possessionē suā. de h̄ no. de īmu. ec. c.
j. ⁊ spūalib⁹ armis. s̄. ð p̄scri. cū ex officij. ⁊. j̄. e. cū nup. ⁊ sic bn̄ ꝓ
bauit eṗs ī suis allegatōib⁹ ⁊ idē vꝫ si īcōtinēti recupet amissam
possessionē. s̄. de re. spo. oli. nā ⁊ ꝟm iura ciuilia lꝫ cuiqꝫ ius sibi
dicē in his casib⁹ ⁊ ī qbusdā alijs q̄ no. ī illo gn̄ali: qn̄ lꝫ cuiqꝫ si/
bi ius dicē. si āt esset q̄si pos. tal' iuris q̄ amitti etiā iḡrāte epō: vt si
aliq̄d ius p ꝑcu. possideat: q̄ id bn̄ admitteret eṗs etiā iḡrās: tūc
pōt differre vti iure suo si vult: ⁊ si nō vult vteꝛ̄ illo iure: ⁊ ꝯdicto
res excōicabit. ⁊ si p⁹ea appebit corā iudice corā q̄ agit̄ ð iniusta
excōicatōe: q̄ adhuc tpe excōicatōis erat ī pos. visitādi vel alteri⁹
iuris rata manebit sn̄ia. si ꝟo appebit q̄ n̄ possidebat tpe excōi/
catōis reuocabit̄ sn̄ia: ⁊ tn̄ nō punieꝛ̄ eṗs de iiusta excōicatōe vł
nulla: ar. ad h̄. s̄. de of. dele. ex lr̄is. nisi apperet de ei⁹ malicia vel
crassa iḡrātia q̄ satꝭ appet si abbas seriatī modū amisse pos. dice
bat. ⁊ h̄ ei se ostēsuꝝ offerebat. nec obstat huic oppositōi iura p̄al
le. nisi de eo q̄ sn̄ia excōcatōis nō debuit ferri sine cognitōe ⁊ si/
ne admonitōe: q̄ illa h̄nt locū qn̄ ꝓcedit vt iudex: h̄ āt ꝓcedit vt
ps q̄ iura sua defendit mucrone suo spūali: nā ⁊ als̄ sine cognitōe
⁊ monitōe ꝓcedit excōicatio. s̄. ð of. or. si sacerdos. j̄. de sen. ex. ro
mana. §. caueāt. v. q. j. qdā. monitio tn̄ sp̄ vꝫ neċaria. j̄. ð sen. ex.
sacro. sꝫ si nō exequēs offm̄ suū visitabat. sꝫ ī iudicio vult agē eṗs
ꝯ abbatē ius sibi esse id mōasteriū visitādi eligēt arbitros cū ab/
bate q̄ hāc cāꝫ dirimāt. xj. q. j. si clic⁹. ⁊ eṗs abbatē coget ad arbi
tros eligēdos. xj. q. j. ꝑueit. s̄. ð of. del. suspitiōis. si āt ꝯ aliū velit
agē q̄ dic̄ se visitatōeꝫ epalē ī eodē mōasterio h̄re ꝯueiet eū corā
iudice rei. ff. ad muni. de iur. de decu. l. j. idē q̄ dixim⁹ qn̄ ꝯstat q̄
mōasteriū ē sitū ī dioc̄. epi agentis. idē dicēdū vꝫ ⁊ si ꝯstet esse si
tū ī alia dioc̄. q̄ꝫtū ad h̄: q̄ si ī ꝟitate ē in possessiōe visitatōis rata
māebit sn̄ia. sꝫ si nō ꝓbabit̄ corā supiore q̄ eṗs ē in pos. visitatōis
facil' erit supior ad credēdū q̄ ma. fi. tulerit sn̄iaꝫ excōicatōis ⁊ ad
puniēdū epm̄ q̄ nō esset si esset ī sua dioc̄. q̄ tūc ē iuris p̄sūptio si
ꝓ epō nō p̄sumat̄ de ma. fi. nec facil' erit supior ad eū puniēdū. de
h̄ pleni⁹ no. j̄. de ꝟ. sig. ex pte. vn̄ prudēter fac̄ plat⁹ cui deneganꝛ̄
iura sua q̄ possidet: vt si ps ꝓcedit nō vt iudex: q̄ tūc nō astriḡit̄
ad iuris ordinē ꝟuadū. Itē erit re⁹ si agat̄ de iiusta excōicatōe q̄
ē fauorabilior q̄ꝫ actor. si ꝟo non tāq̄ꝫ ius suū ꝓsequēs: sꝫ q̄si del'.
a papa vel alio vadit ad visitādū aliq̄d monasteriū q̄ꝫtūcūqꝫ sit
del'. in ꝟitate: nisi delegatōꝫ oñdat nō pōt excōicare visitādos: ⁊
si fecerit nō tꝫ sn̄ia: q̄ nō vꝫ q̄ faciūt dele. nisi ꝓbata delegatiōe.
C. de mā. pn. l. j. xcvij. d. nobilissim⁹. s̄. de of. dele. cā in iure. sꝫ ⁊ si
dele. diceret: abbas ego sum exēpt⁹ vel ī possessiōe libertatis: h̄ n̄
obstāte dele. si sit esse ī possessiōe visitabit ⁊ ꝯdictores excōicabit
s̄. vt li. pē. c. j. si āt huic del'. vel ordiario obijceret q̄ eñ excōicat⁹
⁊ offerret se ꝓbatuꝝ: ⁊ ꝑpt̄ h̄ appellet iniusta esset seq̄ns excōica
tio vel nulla. j̄. de ap. int̄posita. Rō āt diuersitatis: q̄ ordiari⁹ dꝫ
admittē exceptōeꝫ excōicatōis: ⁊ nō dꝫ admittē exceptiōeꝫ q̄ sit
exēpt⁹ q̄ ad p̄dicta: q̄ qn̄ excipit ð excōicatōe ꝯfiteꝛ̄ eū iudicē vn̄
bn̄ pōt coḡscē de exceptōe fori. sꝫ vbi dic̄ se exēptū in p̄dictꝭ ꝯstat
epm̄ nō iudicē in p̄dictis. ⁊ iō nō pōt coḡscē de exceptiōib⁹ fori. sꝫ
ꝯ. ff. ð iudi. siq̄s ex. ff. siq̄s ī ius vo. l. j. ⁊. ij. So. qn̄ ꝯstat q̄ aliq̄s ē
de iurisdictōe alicui⁹ tūc cōpere dꝫ: si āt certū ē q̄ nō sit de ei⁹ iuris
dictōe tūc nō teneꝛ̄ cōpere. ff. q̄ satis. co. l. si ꝟo. si ꝟo dubitat̄ tūc
cōpere dꝫ: ⁊ rōne dubitatōis tꝫ sn̄ia siue sn̄iet sup eo q̄ sua ē iuris/
dictio: siue sn̄iet sup p̄ncipali cū ptes nō curāt de iurisdictōe ꝯten
dere: ar. ff. ð iudi. l. ij. §. sꝫ si duo. ⁊. l. siq̄s ex al'. ff. ad muni. l. ð iure
C. ð vsu. si ea. sꝫ h̄ hꝫ locū. s. q̄ iudicꝭ ē coḡscē an sit sua iurisdictio
sic̄ dicūt. ll. p̄alle. de iudi. siq̄s ex. ⁊ siq̄s ī ius vo. nō ie. l. j. vbi de h̄
si de iurisdictōe tm̄ q̄rit̄. Sꝫ siq̄s dicat q̄ nō teneꝛ̄ rn̄dē: q̄ hꝫ ius
reuocādi domū: vel q̄ nō teneꝛ̄ rn̄dē aucte lr̄aꝝ: q̄ sunt ipetrate
p dolū. s̄. de rescrip. sup lr̄is. ⁊. l. p̄al. siq̄s ex ali. sꝫ vbi nō tm̄ q̄rit̄
de iurisdictōe iudicis: sꝫ etiā ð p̄ncipali vt h̄. Si. n. abbas dic̄: dn̄e
epe nō potestis visitare mōasteriū: q̄ nō estis iudex: cū monaste
riū sit exēptū: h̄ nō q̄rit̄ tm̄ an sit iurisdictio epi: sꝫ etiā p̄ncipale
an sit monasteriū exēptū de q̄ nō pōt coḡscē eṗs: nec vt iudex nec

vt arbit̄ vt sup̄dictū ē. nec etiā posset iudex sn̄iare sup iurisdictio
ne nisi simul ꝓnūciaret sup p̄ncipali. vel dic ⁊ meli⁹ q̄ eṗs nō vo
cauit hūc abbatē vt iudex sꝫ vt ps: vł vt ꝓseq̄reꝛ̄ offm̄ suū: vn̄ nō
teneꝛ̄ ire ⁊ allegare p̄uilegiū suū: q̄ si vellet abbas omittē allega
tionē p̄uilegij ⁊ ꝓcedē in p̄ncipali nō posset: q̄ seq̄reꝛ̄ q̄ idē esset
actor ⁊ iudex: ⁊ q̄ q̄s esset iudex in cā sua q̄d esse nō dꝫ. leges. n. ꝯ
rie locū h̄nt qn̄ q̄s ꝓcedit vt iudex int̄ ptes: ⁊ q̄ q̄s esset iudex. sꝫ
⁊ si eṗs admitteret exceptōeꝫ exēptōis ꝑpt̄ h̄ nō min⁹ eṗs pē. li.
sup exceptōe vteꝛ̄ possessione visitādi si ī possessiōe eēt: ⁊ ꝯdicto
res excōicaret q̄ tn̄ non video quō posset esse: q̄ q̄d corā arbitra
tore fit nō dꝫ fieri ī iudicio: vt no. s̄. de iureiu. q̄ntauall'. Itē tales
q̄stiones ī p̄ricipali negocio sunt deferēde. s̄. de fo. cōpe. ex pre. ⁊
s̄. de li. ꝯte. exceptis. h̄ nob̄ magis placent q̄ꝫ ea q̄ no. sunt. j̄. ð ꝟ.
sig. ex pte. in gl. sꝫ dices. vltra me. vbi dꝫ q̄ nisi abbas incōtinēti
oñdat corā epō vel p̄uilegiū vel aliquā aliā ꝓbatiōeꝫ q̄ dꝫ eū ex/
cōicare. si ꝟo oñdat nō dꝫ eū excōicare: q̄ nō facim⁹ vi in exhibē
do vel nō exhibēdo ꝓbationes: cū nec abbas teneat̄ exhibē: nec
eṗs recipe eū cū nō possit de h̄ coḡscē vt p̄dictū ē: lꝫ tāq̄ꝫ q̄libet n̄
vt iudex possit eā vidē vt īde instruat̄: nō vt de his iudicet. si. s̄.
de rescp̄. cū ꝯtigat. h̄ tm̄ ꝯcedim⁹ an in ꝟitate sit exēptū vel nō. su/
perior āt nō statī absoluet hūc abbatē ad cautelā q̄ p̄sūptio iurꝭ ē
ꝓ epō cū sit ī sua dioc̄. vt dictū ē. sꝫ si sit ī alia dioc̄. vel etiā in eadē
si statī abbas exhibebat aliquā ꝓbatōeꝫ p quā h̄ semiplenū ap/
paret vtrūqꝫ tn̄ de exēptōe mōasterij: tūc supior statī absoluet ad
cautelā: vt no. j̄. de sen. ex. solet. §. j. ī gl. p h̄ dixerūt. ⁊. s̄. de excep.
ap̄lice. Itē ibi nō ē vis q̄ ī alijs ē ei s̄biect⁹: q̄ ꝑpt̄ h̄ nō minus est
nulla excōicatio. j̄. de exces. p̄. cū ad q̄rūdā. vbi no. Itē dixerūt q̄
dā h̄ tm̄ h̄re locū vbi q̄s exeq̄t̄ ius suū vel sibi debitū iure scripto
vel ꝯsuetudiario. sꝫ alij dicūt ⁊ forte meli⁹ q̄ quōcūqꝫ ꝯstitutū ali
q̄s hꝫ aliq̄d ius ⁊ ē in possessiōe: ⁊ q̄ id pōt defendē p excōicatio
nē q̄ꝫtūcūqꝫ ali⁹ dicat ⁊ se ꝓbatuꝝ offerat q̄ de iure suo ē: vel q̄ ī
possessione ē. sꝫ alr̄ ꝟitas se h̄eat. s. q̄ excōicās ē in possessiōe. ꝟbi
gr̄a: eṗs iste existēs in possessiōe alicui⁹ fūdi vult colligē fruct⁹ ex
eo ali⁹ se opponit dicēs: dn̄e nō colligatis: q̄ ego sum ī possessiōe
huius fūdi. ꝑpt̄ h̄mōi ꝯdictionē vel appellatōes nō min⁹ ē iusta
excōicatio epi dūmō possideat: sec⁹ āt esset si eṗs nō esset ī possessi
one: ⁊ in ꝟitate esset de iure suo. Rō diuersitatꝭ: q̄ cuicūqꝫ lꝫ defē/
dere possessionē suā ⁊ vi vi repellē. j̄. de sen. ex. si ꝟo alicui⁹. sed
sua p vī recupare nō lꝫ. C. vn̄ vi: siq̄s in tātā. ff. q̄d me. cā: extat. s̄
de resti. spo. in lr̄is. Sꝫ dices abbas allegādo ꝓ se q̄ sit exēpt⁹ nō
spoliat epm̄ possessione sua: ḡ ꝑpt̄ h̄ nō dꝫ excōicare. ⁊ ego fateor
sꝫ eṗs nō excōicat abbatē: q̄ excipit de exēptōe. sꝫ q̄ non pmittit
visitari monasteriū: q̄ ē eū spoliare possessiōe visitādi. vn̄ bn̄ vꝫ
q̄ si abbas ꝑposita exceptōe nō ꝓhibet epm̄ a visitatōne sic̄ nec
dꝫ: vt. s̄. vt li. pē. c. j. nūq̄ꝫ possit eū excōicare: q̄ iure suo vtit̄. s̄. de
elec. c. vl. finis hui⁹ gl. meli⁹ fac̄ ad solōnē hui⁹ q̄stionis ꝑposite
quā ea q̄ supi⁹ sunt no. q̄ꝫuis ⁊ ea plurimū sint vtilia (Visitatiōꝫ)
ab archiepō suā ꝓuiciā p scdm̄ tenorē ꝯstōnis sup h̄ a nob̄ edite
decreuim⁹ intentādā nō ob. ꝯsue. q̄ sup ip̄ius iteratiōe visitatōis
a suffraganeis allat̄ (Iteratiōe) no. q̄ ꝯsuetudo ⁊ pactū archiepi
⁊ suffraganei nō pōt īpedire nō solū ꝓcurationē: sꝫ nec ei⁹ visita/
tionē. ⁊ h̄ iō: q̄ ius q̄d ē de visitatōe iterāda ē publicū vtilitate ⁊
auctē. s̄. ð fo. cōpe. si diligēti. sꝫ si eēt publicū vtilitate: puta q̄ mo
dicā ꝓcurationē daret h̄ ⁊ pacto ⁊ ꝯsuetudīe īduci possit. x. q. vl.
relatio. sꝫ q̄ ꝓcuratio mādareꝛ̄ nō posset p̄scribi. s̄. ð p̄scp̄. cū ex.
q̄ h̄ ius q̄ aliq̄ ꝓcuratio deꝛ̄ ē publicū vtilitate: q̄ si nulla dareꝛ̄
negligereꝛ̄ visitatio: ⁊ ꝯsuetudo q̄ occasionē in tali tribuit nō est
tollenda. xij. di. nos ꝯsue. imo plus vꝫ q̄ etiā ꝯsuetudo illa q̄ est ꝯ
ius publicū vtilitate ex cā aliqn̄ valet: lꝫ tūc tm̄ qn̄ vel exp̄sso con/
sensu ppl'i vel tacito ex certa cā induciꝛ̄. xij. di. nos.

Cum nuper.

Cum cāonicis prioris.

s̄. e. cū olim.

Actoritate.

(p̄ntiū aliq̄) bn̄ dic̄ aliq̄ vꝫm q. d. null⁹ ordiat⁹ ē ibi ad cele
brādū. Itē nō ē ordinat⁹ q̄ ibi celebreꝛ̄ ordiate sꝫ tm̄
ordiatū erat vt eēt ibi loc⁹ q̄ q̄libet posset ibi orare q̄
vellet. nā tūc cū null⁹ esset ordiari⁹ vel vicari⁹ cleric⁹ hui⁹ oratorij
nec esset q̄ visitari posset rōne oratorij. fatemur tn̄ q̄ si hi quoruꝫ
sunt oratoria non teneant ea honeste: nec faciant ibi celebrari q̄
eṗs ea destruet. de ꝯse. di. j. oēs. nā si esset oratoriū istud sic ordia
tū q̄ certa persona vel aliq̄ de certis dꝫ in h̄ ordiario deꝟuire nō
video q̄re eṗs ibi ꝓcurationē non h̄ret rōne visitatōis: cū locus
sacer sit ⁊ in ptāte epi: ⁊ certā personā hꝫ q̄ visitāda est: arg. s̄. de
relig. do. de xenodochijs. ad h̄. s̄. de ꝯse. di. j. cleri. eccl'ia. n. dꝫ vbi
certa dos statuta est pro sacerdote ⁊ clericis qui ibi seruiant: ⁊

p alijs ecclie necessitatibus. de ↄse. di. j. nemo. Oratoriū aūt dr̄ locus vbi orat᷑: sʒ missa ibi nō dr̄. de ↄse. di. j. vnicuiqʒ. de licentia tn̄ epi aliqñ lʒ ibi missas celebrare: sed nō in magnis solēnitatibus de ↄse. di. j. clericos. τ. c. siqs. τ videt᷑ q̄ si in oratorijs sit ordinatus certus sit minister: q̄ sp̄ est p̄ntandus epo etiā si tale oratorium sit in grāgia. ar. xv. q. j. in parochia. alij ↄ.

Romana ecclesia. τ. j. (etiā visitare) p̄sonalit᷑. s. e. pcurationes. vr̄ tn̄ q̄ si ip̄e archieps̄ detineret᷑ legitio ip̄edimēto q̄ posset alijs cōmittere. x. q. j. ep̄s. alij tn̄ ↄdicūt in archiep̄is. τ illud. c. restrīgūt tm̄ ad ep̄os si simul ↄcurrāt in visitatione arch. τ ep̄s archiep̄. dʒ p̄ferri: ar. xj. q. iij. q resi. τ. c. seq. alij dicūt ep̄m p̄ferēdū cui sp̄alis cura cōmissa ē. h̄ tn̄ certū ē q̄ q pmo incepit pmo eā pficiet: vl̄ q̄ meli⁹ ē sil᷑ visitabūt. nā cū vtriqʒ liceat visitare τ nō p̄hibeat᷑ a iure sil᷑ visitare: ne aliq̄d mali sequat᷑ sil᷑ visitēt: nō vr̄ q̄ p̄hiberi debeāt sil᷑ visitare: τ si ↄcordabūt in vnā sn̄iaʒ bn̄: si nō tenebit sn̄ia p eo nisi ī casib⁹. s. ō of. dele. cāʒ (Plene) tūc plene visitauit: q̄ nulla pochia īuisitata remāsit: salté q̄ ad visitanté: q̄ oēs ad visitationē vocauit. Sʒ nūq̄d intelligit᷑ dioc̄. plene visitatā si ↄuocatis oībus sacerdotib⁹ ad ↄcilium ep̄ale ibi diligēter inq̄rat de qb⁹ visitatores inq̄rere debēt: ar. q̄ sic. xviij. di. qm̄. j. de accu. sic̄ oli. sʒ nos nō credim⁹ ↄciliū sufficere p visitatōe: imo p̄sonal̄r p pochias ire dʒ: τ ocul᷑ sb̄ijcere loca ecclaꝝ: τ videre quō ppl̄i ↄueniūt ad p̄dicatōeʒ: τ sic ō alijs. Jtē nō dʒ totā dioc̄. ad vnū locū vocare vt sic tota dioc̄. p visitata habeat᷑: sʒ ad plura loca ↄuocare dʒ: eos tamē vocare dʒ ad locū ad quē vadit: ad quē tā clerici q̄ʒ laici cōmode ↄuenire pn̄t: τ h̄ arbitrio cōmittit᷑ boni visitatoris. Jtē dioc̄. plene visitatā ītelligim⁹ lʒ aliq̄ pochie remaneāt inuisitate p̄sonal̄r: q̄ forte in illis nō est necessaria visitatio: vel sufficit si fiat p aliā discretā p̄sonā q̄ō lʒ. x. q. j. decernim⁹. τ h̄ ip̄m arbitrio boni viri relinquendū ē. (Accederet) h̄ satis appet q̄ loquit᷑ de p̄sonali visitatōe. (Pluribus) sic etiā credim⁹ q̄ si iusta cā sb̄esset q̄ possit vnū collegiū in diuersis locis visitare: lʒ sit ↄueniētius q̄ in eodē visitet. (Prouinciā.) q̄ ad archiep̄m ptiet cura τ sollicitudo toti⁹ puīcie. xxj. d. cleros. xj. q. iij. p singulas (Ciuitates) ex̄ de cen. venerabili. (Suffra.) h̄ hēs exp̄sse q̄ suffrag. p̄sone τ alie visitāde sunt. sʒ si vis ordinate visitare p̄sonas in cōi videlʒ in capl̄o visitare: debes simīl cū alijs nō ita dʒ pcedere sigillatī visitatio ↄ singl̄os: lʒ nō negem⁹ eā posse fieri si viderit expedire: τ sepe pōt expedire in p̄latj q̄ꝝ visitatio alijs pdest. dʒ. n. q̄ri q̄liter suos sb̄ditos corrigāt: τ al̄s suū offm̄ exerceāt: vn̄ etiā ē q̄ facta inq̄sitōe in capite fit etiā mēbris. s. de re iudi. c. j. pprie āt inq̄sitio dr̄ fieri ↄ singulos (Visitatis) visitare intellige τ si vadat cā ↄsignādi pueros in frōte vel ↄsecrandi ecclias vel p q̄cūq̄ʒ alio negocio cōi vel q̄ multos tāgit: ar. x. q. iij. relatū. τ. c. neqʒ. j. de si. cū sit. j. q. ij. placuit. sec⁹ āt si p causis expediēdis erat: τ q̄ fiat p salute aīaꝝ vel p cultu dei āpliādo loca visitata appellat: siue sint illa ad q̄ accedit p̄sonal̄r siue illa q̄ vocat ad suā visitatōeʒ. τ hāc vocationē pōt facere archieps̄ nō tm̄ in sua dioc̄. sʒ etiā in dioc̄. sb̄ditoꝝ qñ eas visitat. no. q̄ qñ archieps̄ visitat vnā dioc̄. si trāsitū faciat per aliā: illi per q̄s trāsit nō tenētur ei facere pcuratōeʒ q̄ h̄ satis colligit᷑ vbi dic̄ q̄ tm̄ ecclie visitate debēt facere pcurationē. τ idē dicim⁹ etiā de ecclijs eiusdem dioc̄. si eas nō visitat. nō āt credimus q̄ qñ vadit cā visitādi aliquā dioc̄. vel ecclaʒ q̄ possit petere expēsas q̄s fac̄ in via illuc eūdo: q̄ h̄ nullo iure caue t᷑: imo ↄriū inuit᷑ vbi dic̄ q̄ nō ḡuet ecclas τ q̄ nō faciat īmoderata ↄuiuia. x. q. ij. cauēdū. τ. c. vl. h̄. n. ↄuiuium vel pcuratio ī signū sb̄iectōis dat᷑: τ ppt̄ hospitalitatē potius q̄ʒ de iuris nāl̄is necessitate: q̄ ppt̄ h̄ hʒ iura ep̄atus: vt ex eis h̄ τ alia ad suū offm̄ ptinētia faciat: vn̄ ppter h̄ statutū ē q̄ si aliq̄ sunt paupes ecclie q̄ ad h̄ nō cogant᷑. s. e. cū apl̄s. in fi. nec credimus p̄dicta idē q̄ visitate ecclie debeāt soluere vecturas eq̄ꝝ vl̄ alia hmōi q̄ sunt p̄ter pcuratōeʒ hospitij. credim⁹ tn̄ q̄ si plurib⁹ dieb⁹ oportet eū intēdere circa visitatōeʒ eiusdē eccl̄e q̄ sp̄ debēt facere pcuratōeʒ: ar. x. q. j. placuit. τ si pōt statī redire τ pcurationē hr̄e q̄re nō poterit stare τ pcurationē hr̄e. Jtē q̄ circa iura nō est malignādū nec ē ecōtra. x. q. ij. int᷑ cetera. q̄ ibi loq̄t qñ necessitas nō req̄rit q̄ vltra diē moret᷑ (Et assensum) τ fm̄ h̄ itelligit᷑. c. ix. q. iij. nullus pmas. τ. c. saluti. (Diffinitōeʒ) h̄ erat diffinitio: diffinim⁹ p nos pcedēdū ad visitatōeʒ puīcie: nec ē necesse q̄ hāc diffinitōeʒ p̄cedat solēnis cāe cognitio vel ordo iudiciarius vt bn̄ h̄ l̄ra innuit. Jtē nec pōt appellari ab hac diffinitōne cū sit tm̄ sup executōe sui officij. s. ō offi. or. ex irrefragabili. (Opportunū) τ de h̄ credim⁹ ei⁹ arbitrio stādū (Proposito) p se vel p aliū. ar. x. q. j. epo. s. de tēp. or. cū sit. s. de offi. or. int᷑ cetera. (Querat) h̄ vult dicere q̄ visitator nō dʒ quēq̄ʒ cogere dicere v̄itatē sup his q̄ sunt corrigēda: nec super h̄ iuramētū exigere: sʒ simpl̄r q̄rat τ volētes rn̄dere audiat. τ h̄ idē credimus in epo visitante τ in oībus alijs. (De vita). x. q. j. ep̄s. placuit. xviij. q. ij. visitādi. τ. c. nō semel. (Absq̄ʒ coactōe). i. nō exigat a visitatis clericis iuramentū super v̄itate dicēda. nec etiā cogat eos iurare super h̄: sʒ bn̄ credimus: q̄ bn̄ pōt eos cogere dicere v̄itatē super his de q̄bus inq̄rit sine iuramēto: q̄ al̄s delusoria esset visitatio τ iurisdictio ei⁹ si coactōeʒ nō hr̄et. s. de offi. dele. ex l̄ris. q̄ ad v̄itatōeʒ ↄueniāt q̄ rn̄deāt de his q̄ ad visitatōeʒ spectāt: τ q̄ al̄s obediāt visitatori in his q̄ ad eius offm̄ pertinent bn̄ possent cogi per excōicatiōeʒ τ alijs modis: q̄ cui cōmittit᷑ pncipale τ accessoriū. s. de offi. dele. de causis: prudētiā. §. fi. (Eos). s. clericos visitatos (Denūciet) τ ep̄s ad ei⁹ solā denūciatōem inq̄rere tenet᷑: ar. ij. q. vij. mēnā. τ. c. oībus. τ si ep̄s nollet inq̄rere archieps̄ inq̄rat: q̄ eius curā hʒ τ ad ei⁹ pertīet offm̄: τ ppt̄ negligentiā epi: ar. ix. q. iij. tū sancim⁹ τ. c. se. alij dicūt q̄ per eius negligentiā nō deuoluit᷑ ad superiorē h̄ cognitio q̄ nō est in canonib⁹ exp̄ssa (Notoria) τ si sit iudici dubiū an crimia sint notoria h̄ pmo inq̄rendū est: τ nō vr̄ q̄ h̄ debeat aliud facere pnūciari: nisi meū est punire h̄ maleficia: q̄ notoria sunt: h̄ tm̄mō cognoscere vr̄ an sua sit iurisdictio ea puniēdi. (In cāonib⁹) s. e. cū apl̄s. c. sopite. c. super eo. τ. c. cū nuper. τ. c. p curatores. x. q. iij. relatū (Institui) s. ō sta. mo. i singul. τ. c. itaq̄ʒ.

De ↄsecratione ecclie vel altaris. Rubrica.

De ↄsecratione. De hac mā q̄re de conse. di. j. ecclijs. cū. v. c. se. (De ↄsecratōe.) (In tribus casibus est ecclia recōsecrāda. Primus si dubitet᷑ an sit ↄsecrata: q̄ non appet aliq̄ scriptura vel in libro ecclie vel colūna vel tabula marmorea vel etiā vnus testis de visu: τ q̄dā de auditu: ar. de ↄsec. di. j. solēnitates. τ. di. iiij. paruulos. xxiiij. q. ij. sane. xxij. q. v. h̄ vr̄. τ intelligas h•s semiplenas pbatōes sufficere: q̄ alijs nō fit p̄iudiciū. Scd̄s si sit exusta ecclia ita q̄ sit decrustata: de ↄse. di. j. ecclijs q̄ō forte intelligendū est etiā si nō tota sʒ p maiori pte sit decrustata: ar. ff. de ↄhen. emp. domū. Terti⁹ est si fundit⁹ sit diruta τ ex toto repata: siue de eisdem lapidib⁹ siue de alijs: de ↄse. di. j. de fabrica. Et est rō: q̄ ↄsecratio ecclie maxīe ↄsistit in vnctōe exteriori: τ ↄiūctōe τ dispositōe lapidū: de ↄse. di. j. ecclas. Si āt nō simul sʒ successiue oēs parietes ruerent τ reedificarent᷑ nō esset recōsecrāda ecclia: sʒ recōliāda tm̄: de ↄse. di. j. si motū. alij tn̄ dicunt ecclīam recōsecrādā in p̄dicto casu. ppter homicidiū āt vl̄ adulteriū nō recōsecrāda sʒ recōciliāda esset ecclia. j. e. pposuisti. j. de adul. significasti. τ sic etiā dicimus recōciliādā ecclam etiā si p̄us nō fuerat ↄsecrata: nec in diuinis laudibus taceat᷑: arg. j. eo. c. vl. Propter altaris aūt destructōeʒ vel mēse amotiōem: solū altare nō eccla recōsecrabit᷑. j. e. c. j. τ. c. ī dubijs. q̄ō aūt dictū est de mēsa intelligendū est si mensa fuerat penitus destructa vel enormiter fracta: vel iūctura mota q̄ stipiti adheret. nā in illa ↄiūctōne p̄cipue intelligit᷑ esse ↄsecratio altaris: vn̄ si aliq̄s de lapidibus stipitis tāgens ipaʒ mēsam esset motus recōsecrabit᷑ altare. j. e. q̄ ad h̄. τ. c. q̄ in dubijs. idē etiā dicūt doctores vbi fieret altari tm̄ augmentū q̄ amitteret formā: q̄ forma est esse rei: ar. x. q. j. hmōi.

Ad hoc si altare. sigillum. no. q̄ q̄ in altari ē q̄ōdā foramē in q̄ ponunt᷑ religē. τ dr̄ illud foramē sepulchꝝ: τ h̄ foramē qñq̄ʒ ponit᷑ in supiori pte: τ claudit᷑ qñq̄ʒ puo lapide: qñq̄ʒ tabula magni altaris: τ tūc si moueat᷑ tabula illa: nō est dubiū q̄ recōsecrandū ē altare. Jtem fit qñq̄ʒ p̄dictū sepulchrū in latere altaris τ claudit᷑ tm̄ paruo lapide τ nō magna tabula. τ in isto casu credimus q̄ si ille paru⁹ lapis moueret᷑ q̄ recōsecrādū esset altare: q̄ ille est ille lapis q ↄtinet sigillū sepulchri: τ sic loquit᷑ h̄. Jtē credim⁹ q̄ etiā si in isto casu si tabula supior moueat᷑ vel rūpat᷑ q̄ō eodē mō reconsecrādū est altare: τ sic loquit᷑. j. e. q̄ in dubijs. in altari etiaʒ viatico si moueat᷑ lapis vbi ē sigillū recōsecrādū ē: sed bn̄ lʒ ip̄m portare τ mouere de licentia epi. τ ideo dr̄ viaticū: ar. de ↄse. di. j. vl̄ dic locum ↄsecratū appellari altare viaticū: ex quo per ep̄m ↄsecratū ē. missaꝝ. sed innuit q̄ nō lʒ celebrare nisi in locis sacratis.

Qua fraternitas.

Quod in dubiis.

Proposuisti. τ infra.

Cum sis. τ infra.

Ligneis edificiis.

Consuluisti. (in dedicatõib⁹).i. ꝙ sic aspergatur cimiteriũ aq̃ bñdicta: sic̃ aspgit̃ idẽ cimiteriũ qñ eccl̃ia ꝯsecrat̃. Jtẽ aq̃ ista dꝫ bñdici cũ ea solẽnitate cũ q̃ bñdr̃ aq̃ ꝯsecratõis ecclaꝝ

Cum sicut. (ex rela.debito)no. ꝯ̃ ꝯsecratõeꝫ cõpetere ꝯditio.ex hac decr. vt dotet ecclesiam

Aqua p episcopũ. (in se dz) audiuimus aũt ꝙ papa plurib⁹ epĩs ĩdulsit ꝙ p simplices sacerdotes possent recõciliare eccl̃ias.aq̃ tñ ꝓmũ per epm̃ benedicta.

Si ecclesia nõ consecrata.

De celebratione missaꝝ: ⁊ sacramento eucharistie. Rubrica.

Presbyter. (Mane ꝓsoluat). Quilibet cleric⁹ etiã in nõ sacr̃ ordinib⁹ ꝯstitutis oĩ die dꝫ dicẽ officia diuĩa vel audire: vt h̃.ar.xcj.di.cleric⁹ vica.⁊.c.fi.⁊.xcij.di.c.fi. Jn eccl̃ia aũt oẽs clerici eiusdẽ eccl̃ie debẽt ꝯuenire vt eã officiẽt: vt h̃.⁊ in ꝑal.c.xcij.di.c.fi.⁊ q altario ⁊c.s̃.de ꝓben.cũ scõm apl̃m. Sꝫ ⁊ alij q nõ sunt clerici eiusdẽ eccl̃ie qñ pñt poti⁹ debent officia dicere in eccl̃ijs q̃ȝ in alijs locis.ille.n.ad h̃ deputate sunt: de ꝯsec.di.j.p totũ.imo ⁊ existẽtes illuc adorandũ accedere bonũ ẽ. videret̃ tñ ꝙ clerici cuiuscũq̃ȝ ordĩs ⁊ etiã ꝓlati ex cã pñt ab officijs q̃ dicunt̃ in eccl̃a abesse: vt si oportet eos intẽdere circa ministratõeꝫ tꝑaliũ: sꝫ tñ dicere dꝫ al̃s: vel eq̃tãdo vel stãdo vel in domo vel in via. Et sic̃ ministeriũ absentis ꝓdest illis q sunt in eccl̃ia: ita ⁊ offm̃ illoꝝ q̃ sũt in eccl̃ia ꝓdest illis q sunt ex̃ ministratõeꝫ: q2 oẽs sunt vnũ corp⁹ in dño. de ꝯsti.cũ oẽs. Jnfirmi aũt bñ excusant̃ a dicendo: ⁊ in ecclesia forte ab audiẽdo. talis tñ dꝫ esse infirmitas in q̃ directo vel occasionaliter sibi obesset: vel obesse timeret̃ si celebratõi diuinorũ interesset. Jnfirmis.n.nõ est lex ĩposita. Sꝫ nũq̃d tenet̃ redicẽ post recõualescentiã q̃ amiserat. vi2 qdẽ ꝙ siue ex necessitate siue ex voluptate vel etiã negligẽtia accurata omiserit: nũq̃ȝ tñ vlteri⁹ peccat si officia omissa nõ redicit. sed pñia est indicenda de pctõ omissionis. ⁊ satis ẽ ꝯueniẽs ꝙ sacerdos in eo ei pñiaꝫ imponat in q̃ deliq̃t. s. indicẽdo eadẽ officia. sꝫ si in hoc nõ crederet ei ꝓficere mutabit ei in aliã pñiaꝫ. Jn magnis aũt festiuitatibus sp̃ interesse debent in eccl̃ia nisi magna cã excusarent̃. vij.q.j.siq̃s in clero. de ꝯse.di.j.siq̃s ex̃.(Cõpetentibus) horas cõpetẽtes credimus illas q̃bus melius credit̃ ppl̃m accessuꝝ ad offm̃ audiendũ si venit ppl̃s: al̃s nõ tenet̃. Alij dicũt ꝙ sp̃ dꝫ dicere etiã si nõ veniat vt ip̃e sit excusatus.(A scholaribus) clericis h̃ lꝫ in quocũq̃ȝ gradu positis etiã psalmistarij: ar.ad h̃.xxiij.di.psalmista.s̃.de vi.⁊ ho.cle. vt q̃.vij.q.j.illud. vbi exp̃sse dicit de clericis. laici.n.q non sunt in sortẽ dei vocati: nõ debẽt ꝯtingere misteria dñi.s̃.de vi.⁊ ho.cle.c.j.ij.q.vij.§.de his etiã.xcij.di.nõ liceat.lxxxix.di.c.j. Laici aũt bñ pñt dicere psalmos q̃ dicunt̃ in horis: sꝫ nõ in modum officij. arg.xj.q.iij.si ep̃s.nõ debẽt tñ dicere: dñs vobiscũ. Laicos aũt intelligimus etiã templarios ⁊ hospitalarios ⁊ cistercieñ.⁊ fratres minores q nõ sunt clerici. moniales aũt lr̃ate dicunt officia: q2 ⁊ ip̃e possunt dici accip̃e aliquẽ ordinẽ in benedictõne vñ etiã aliq̃ inter eas sunt diaconisse.xxvij.q.j.diaconissam.q ordo lꝫ sufficiat ad officia dicenda: nõ tamen est de septẽ ordinibus ecclesie. Et hec q̃ dicta sunt ex ꝯstõnibus fiũt vel licent. De monachis aũt non est dubiũ: quia sunt clerici. hoc aũt quod dicit ꝓsoluant: h̃ consiliuꝫ est vbi sunt pauci ⁊ pauperes ꝓpter occupationes superuenientes.(Publice coram populo) vt iterum. hic vult dicere ꝙ iccirco debet stare ieiunus vsq̃ȝ ad horam tertiã vel nonam quando celebranda est missa: vt.xliiij.di. non licet. de ꝯsec. di.j.solent. vt si aduenerit necessitas celebrandi missam vel alia sacramenta ꝯferendi ꝙ illa possit perficere.

Quidã laicoꝝ. Peculiares.i.q̃s sibi appropriant.(Nisi fiat) nõ lꝫ has missas dicere ⁊ omittere missas de die: sic̃ non lꝫ elemosynã dare ꝓpter vanã gloriã. argu.j.q.j.non est putãda.⁊.c.inq̃ȝtum.(Reuerentiã) ꝓmissas missas: quia etiã missa de sancto michaele in honorẽ trinitatis dicenda est.(Pro alia).q.debeat meliores segetes hr̃e. vel h̃ vult dicẽ ꝙ soli deo sacrificiũ altaris offerẽdũ ẽ q se hostiã obtulit ꝓ nob.⁊ h̃ dicit: q2 solus deus adorãdus ẽ(Latria).i. ip̃e solus q̃ orõnes ꝓ se põt exaudire. sancti aũt pro nobis apud eũ interpellant.

Consuluisti. natiuitatis.) q2 moriat̃ aliq̃s. idẽ dicim⁹ ⁊ hõestat̃.s̃.e.c.j.

Consilium nostrum. ⁊.j.

Ex pte vestra. ⁊.j.(Perfusionis.) nõ reprobam⁹ tñ ꝯsuetudineꝫ cistercieñ. ⁊ etiã quorũdã alioꝝ q post sumptionẽ corporis ⁊ sanguĩs xp̃i aliq̃d de sanguĩe ibi dimittit̃ vt supponat̃ vinũ purã: vt postea cõicantes inde possunt aliq̃d sumere nõ est illicitũ: q2 etiã nõ ieiunis: nõ infirmis: ⁊ in cã necessitatis dat̃: ⁊ ita ex iusta causa fit: quia nõ esset decens tm̃ sanguinẽ cõficere. nec calix inueniret̃ qui posset tenere.

Cum marthe. ⁊.j. q̃s doctoꝝ vel maiorum.(ministeriũ) hoc est verbũ de quo q̃siuit q̃s adiecerit.(Panis.) panis aũt dꝫ esse de granis frumẽti: ⁊ vinũ de vuis. de ꝯse.di.ij. in sacr̃o. vñ videt̃ aliquib⁹ ꝙ alia grana nõ trãsubstãtiant̃. Jdẽ videt̃ aliquib⁹ ꝙ de agresta vl̃ vino spissato p decoctionẽ ⁊ facto nectare ⁊ de aceto ⁊ de vino extorto de vuis nõ fiat sanguis: sꝫ in his nõ est bonũ iudicare: sed bñ diximꝰ ꝙ meli⁹ est omittere celebrationeꝫ q̃ȝ de talib⁹ ꝯficere: q2 aliqua ex p̃dictis generãt abhominationes: vel nõ sunt pulchra: ⁊ pulcherrima eligẽda sunt in tãto sacr̃o ꝯficiendo.(Aqua cũ vino) veritas videt̃ ꝙ panis trãsubstãtiat̃ in corpus: ⁊ vinũ ⁊ aqua sil̃ in sanguinẽ: q2 Nicolaus dicit: Calix dñi nõ est tm̃ vinũ: nec est tm̃ aqua: sꝫ vinũ ⁊ aqua: de ꝯse.di.ij.c.j.⁊.ij. q2 si est ibi tm̃ vinũ: est ibi tm̃ xp̃s sine nobis. si ẽ ibi tm̃ aqua incipit esse ibi eccl̃ia sine xp̃o. Coniũctio enĩ aque ⁊ vini significat cõiunctionẽ xp̃i ⁊ eccl̃ie: tñ si ex negligẽtia ꝓ̃termittat̃ aqua: nihilomin⁹ videt̃ ꝙ ibi sit veꝝ sacr̃m: sed nõ perfectũ. ⁊ dꝫ tã paꝝ ibi poni de aqua ꝙ vinũ eã absorbeat: q2 xp̃s nõ mutat̃ in eccl̃ia: sed eccl̃ia in xp̃m. Unde dictũ est ad Augu. Et mãducabis me ⁊ nõ ego mutabor in te: sꝫ tu mutaberis in me. Et nota ꝙ lꝫ tm̃ panis trãsubstantiet̃ in corp⁹: ⁊ vinũ ⁊ aqua ĩ sanguinẽ: tñ sub vtraq̃ȝ specie xp̃s integer est: nõ enĩ est corp⁹ sine sanguine ⁊ aĩa: nec sanguis sine corp̃e ⁊ aĩa. Jtẽ videt̃ ꝙ si tm̃ aq̃ sit ĩ calice sine vino ꝙ nõ est ibi sacr̃m calicis. ⁊ iõ qñcunq̃ȝ ꝑpenderit añq̃ȝ sumat: dꝫ reincip̃e verba p q̃ fit ꝯsecratio calicis cũ oĩbus sequẽtibus orõnib⁹: nec nocet si aliqñ interserant̃ ṽba q̃ referant̃ ad sacramentũ corpis: sicut sunt illa panẽ scm̃ vite eterne: ⁊ illa sacrasanctũ filij tui corp⁹: q2 nõ sunt illa ṽba p q̃ conficiat̃ corp⁹. sed illa: hoc est corp⁹ meũ. Si aũt post q̃ȝ sumpsisset corp⁹ ex gustu vel aspectu dep̃hẽderet ibi tm̃ esse aquã nõ videt̃ ꝙ a capite debeat incip̃e: sed dimittat ⁊ de negligẽtia peniteat: meli⁹ videt̃ ꝙ añq̃ȝ gustet de aq̃ etiaꝫ post susceptionẽ corpis si ꝑpendat ꝙ ibi sit tm̃ aqua apponet in calice vinũ ⁊ repetet totã ꝯsecrationẽ sanguis. ¶ Jtem videt̃ ꝙ si timeret scandalũ ĩ ꝓrogatiõe misse ꝙ sufficeret dicere tm̃ verba p q̃ ꝯsecrat̃ sanguis. s. simili mõ ⁊c̃. nec ẽ necesse ꝙ repetat sequẽtes orõnes. ¶ Jtem videt̃ ꝙ si haberet aquã in ore ꝙ nõ dꝫ eam omittere: q2 ꝓpter ꝑticulam corpis xp̃i q̃ posita fuit in aqua est custodiẽda ne viliter tractet̃. ¶ Jtem timendũ ẽ ne generet scandalũ his qui viderãt si eã deglutiat tanq̃ȝ nõ ieiunus vlteri⁹ ꝯficere nõ dꝫ. vij.q.j.nihil.(Alij ṽo nõ tenẽt) h̃ videt̃ approbari.j.(Vinũ.) de vino expresso de botro ꝯstat ꝙ põt ꝯfici. de conse.di.ij.cũ oẽs. vltra medium.

De homine. ⁊.j.

In quadã vestra epistola. legisse.) ⁊ erat verũ. ⁊ ꝙ legerat ꝙ credẽ nefariũ erat.(Celo).i. ꝓbare eũ esse veꝝ deũ ⁊ celestẽ.(patrie) q̃ dicit: h̃ est filius meus dilect⁹: in quo mihi bñ ꝯplacui.(Verbũ) qñ trãsfigurat̃ est in mõte potẽtia diuinitatis.(Spũs) q in specie columbe sup eũ apparuit.(Tristis est.) p hoc appet ꝙ aĩa ei⁹ rõnalis erat: q2 tristiciã ⁊ leticiã hẽbat.(Et iteꝝ.) p hoc ondit ꝙ aĩa ei⁹ eterna erat: nõ tꝑalis vt brutorũ.(vitalẽ) rõnalẽ.(Corpe).i. ꝙ nõ fuerit fantasma ꝓbant sanguis ⁊ aqua q̃ de ei⁹ latere affluxere. sed aq̃ effusio nullo mõ ꝓbat eũ esse hoiem.(cõponentib⁹).i. elemẽtis q̃ ad ꝯpositionẽ hoĩs veniũt: vel.i. de mẽbris xp̃i q̃ ad ei⁹ cõpositionẽ venerãt.(ex illis.) elemẽtis.(ex istis) humoribus.

Dolentes. referimus. sincopa.) ad eccl̃iastica officia eundũ est in hõesto habitu. s̃.de vi.⁊ ho.cle.c.clerici offm̃. ⁊ cũ deuotiõe ibi stãdũ. ⁊ deo plus est corde q̃ȝ voce psallendum.xcij.di.c.j.⁊ iij. ⁊ videt̃ ꝙ cleric⁹ q̃ est in diuinis officijs nõ peccat etiã si q̃d dicit ibi non intelligat: sed cor suũ dꝫ ad deũ hr̃e ⁊ ei psallere. imo si aliquẽ versuꝫ omittat ex negligẽtia nõ peccat: nec etiam a capite psalmi ꝓpter hoc reuertẽduꝫ est: q2 si fieret posset aliq̃bus scãda

luȝ generari sine magna cā: imo ⁊ si omittat̃ psalm⁹: cū nō dȝ hō ad illū redire ꝓpter p̄dictā cām: tñ cōfiteri debet suā negligētiā. ¶ Sed ꝯtra: maledict⁹ q officiū suū agit negligēter. Sol. illud itelligit̃ de accurata vel lata ⁊ malitiosa negligentia: ⁊ nos h̄ loq̄mur de alia q̄ forte ꝯtingit ex nimia meditatiōe vł contēplatiōe: sed h̄ in hoc casu satis posset dici ꝙ si adhuc sunt in eodē nocturno: vel si adhuc sunt i dicēdo psalmos vesꝑtinos ꝙ psalmū omissuȝ dicēt ⁊ etiā idē forte facē nō est piculosum: ēt si aliū nocturnū dicerēt nisi esset timor scādali. Non. n. est tāti omissio vni⁹ psalmi ꝙ ꝓpter hoc esset aliquis scādalizādus: ꝙ enī septies orer̃ est p̄ceptuȝ. s̄. e. c. j. sȝ ꝙ isti vel illi psalmi dicant̃ nō est in p̄cepto. vñ videm⁹ ꝙ alios psalmos dicit vna ecc̃lia ⁊ alios alia. ¶ Sed nū quid peccat ille cleric⁹ q̄ dū est in officijs cogitat sup aliquo bono oꝑe spūali vel tꝑali. Solo: videt̃ ꝙ dū est in officijs nō dȝ alijs intendere nisi circa ea q̄ ibi dicunt̃ vel legūtur: nisi necessitas esset q̄ dilationē nō caperet ꝙ tunc cogitaret vel etiā expediret. ¶ Sed q̇d si non intelligit q̄ legunt̃? dȝ esse in silentio ⁊ rogare deū vt lectiones ⁊ orōnes ⁊ psalmi ⁊ cātus q̄ fiunt in ecc̃lia sibi ⁊ alijs ꝓsint ad salutē: nec tñ videt̃ peccare si qñ nimis fatigat⁹ esset spūs si posset fieri sine scandalo ꝙ aliquantulū exiret ecc̃liam vel aliq̄ preter ea q̄ legunt̃ diceret vel cogitaret: caueat tñ sibi ne in his excedat. ¶ Item si aliqs non interfuit in principio officij sine malicia: nō oportet ꝙ a capite incipiat. ⁊ idem dicim⁹ de fine si ei interesse non possit: sȝ tñ magnam ꝑtem vel nocturnoȝ vel laudis omitteret bene faceret si illud diceret.

Ane cum olim.

Am creatura.

Eferente. ⁊. j.

Erniciosus i. ꝑnicia) h̄ spālr̃ spectat ad offm̄ archiepi. xij. di. ō his.

De baptismo ⁊ eius effectu. Rubrica.

Itteras tuas. Baptism⁹ a sacerdote dȝ cōferri ⁊ si necessitas est supplere pōt vicez ei⁹ diacon⁹: sed nō alius q̄ȝuis cōstat a quocūqȝ collat⁹ nō sit iterandus: de cōse. di. iiij. ꝯstat. lxxxj. di. si diacon⁹. Cōsueuit aūt q̄ri in quo ꝯsistat sacr̃m baptismi. Sup quo nota triplicem opinionē. quidā dicūt ꝙ ipa aq̄ abluēs est baptism⁹ vel sacr̃m baptismi. alij dicūt ꝙ ablutio siue tinctio passio est baptism⁹ vel sacr̃m ⁊ nō tinctio actus: q̄ aliqñ est pctm̄. ⁊ huic opinioni assentit magister sniarū. alij dicūt ꝙ caracter est sacr̃m vel baptism⁹. de ꝯse. di. iiij. tūc valere. ⁊ nō aqua vel tinctio q̄ velociter transeūt. Et exponūt id qȯ hic dicit̃: Baptism⁹ est in tinctio. i. caracter in tinctiōe collat⁹. nos dicim⁹ ꝙ sicut in sacr̃o altaris sunt tria: vt. s̄. ti. pxi. cū marthe. §. distinguendū. ita ⁊ in baptismo vnū: qȯ est tm̄ sacr̃m. s. aqua abluens: vel ablutio passio. scdm qȯ est tm̄ res sacramēti. s. grē īfusio: ⁊ pctī remissio: ⁊ tertiū qȯ est sacr̃m ⁊ res. s. caracter. dicim⁹ ergo ꝙ aqua v̄bo dñi scīficata ꝓprie est sacr̃m: sicut ⁊ spēs panis: ⁊ caracter secundario sicut ⁊ verū corpus xpi. Et est aūt caracter q̄dam passibilis q̄litas illuminans aīam ad videndū facili⁹ q̇d sit credendū: ⁊ q̇d faciēdum: ⁊ q̇d nō. vel pōt dici ⁊ forte meli⁹ ꝙ est q̄daȝ q̄litas disponens ⁊ habilitās aīam ad suscipendū gr̃am: ⁊ hec q̄litas a qbusdam dicit̃ scītas: q: p̄parat aīam a scīficationē. Joānes aūt damasc. dicit: ꝙ caracter est mētis custodia eo ꝙ inseꝑabiliter custodit mentē: ⁊ q: eā p̄parat ⁊ habilitat ad gr̃am p quā ipa aīa custodit̃. ¶ Item nō ꝙ si q̇s baptizat⁹ in flumine illa sola aqua est sacr̃m q̄ corp⁹ tangit. etiā si q̇s eā biberet aquā sacr̃alem biberet ⁊ hoc idē esset si q̇s biberet aquā ꝯsecrataȝ de fontib⁹ baptismi. Tamē quidā dicūt totā aquā q̄ est in fontib⁹ baptismi sacr̃m: ex quo s̄m ordinē ecc̃lie ꝯsecrata est etiā si nullus ibi baptizaret̃: q: verbū ꝯsecrationis accessit ad totā aquā q̄ est ī fontib⁹: ⁊ eā totā ꝯsecrare intēdit: sed sec⁹ est si baptizaret̃ in flumīe: q: stultū esset nec fieri posset ꝙ totū flumē ꝯsecraret̃: sȝ meli⁹ videt̃ ꝙ etiā in fōtibus illa sola aqua sit sacr̃m q̄ tāgit corpus: nec aqua fontiū baptismaliū fit sacr̃m ꝑ v̄ba ꝯsecratoria q̄ ibi dicūt̃: nisi ibi puer baptizet̃ cū v̄bis ad hoc ordinatis. nā p̄ora verba sunt tm̄ de solēnitate ⁊ iō nō faciūt sacr̃m. j. e. pxi. c. Item cui⁹ rei esset sacr̃m cum nulla aīa sit i aqua significet infusionē grē vel caracterē infusuȝ.

I qs puerū ter. Idem est si semel. ō ꝯse. di. iiij. in nnoīe ⁊ intantū seruanda est forma data ab ecc̃lia ꝙ eā etiā p equipollētia verba mutare nō lȝ: vt dicat: ego te baptizo ī noīe generantis: generati: ⁊ ꝓcedentis. Itē nō lȝ alq̇ȯ verbū vel vulgariter vel lr̃aliter p̄ponere vel inserere vel postponere ī forma intendēs illud esse de forma ⁊ sine ipō nō esse formā: vt verbi grā: ego sacerdos baptizo ⁊c̃. vel ego baptizo te ioannem ⁊c̃. vel ego baptizo te in noīe p̄ris ⁊ filij ⁊ spūs scī ⁊ beati ioānis. alias aūt si nō crederet illā formā esse vel addita esse de forma si ex simplicitate vel ex deuotiōe p̄dicta adderet baptizat⁹ est. Ideȝ dicendū est ⁊ si ex malitia vel heresi diceret: vt si adijciat ⁊ diaboli ⁊ hereticorū dūmodo hoc nō credat ō forma ⁊ baptizare intēdat. ⁊ hec oīa ꝯtingunt ꝓpter formā baptismi q̄ inuiolabiliter est obseruāda: vt alibi no. Item si formā verā dicat ⁊ nō credat illā verā formam sed aliā nō erit baptizat⁹: ⁊ hoc iō: q: nō intēdit baptizare qȯ ex eo apparet: q: formā verā dicere nō intendit cū tñ sciat vel credat ad hoc certā formā statutā: q: si nō crederet certā formaȝ statutā ⁊ baptizare intēderet nō obstātib⁹ p̄dictis adiectiōibus baptizat⁹ esset. Quia recidit hec q̄stio in primū casuȝ qñ ex malicia vel ex simplicitate ea addit. sed si q̇s cert⁹ est certā formā prescriptā ī baptismo ⁊ p̄ter illā formā nō ꝯferri baptismū ⁊ postea baptizaret cū ea forma de q̄ dubitat an sit vera: nunq̇d erit baptizatus? Rñ. sic: q: lȝ dubitaret de forma intendit eū baptizare s̄m illā formā si vera est. vñ cū sit vera forma v̄e baptizat⁹ est. Verba autē q̄ sunt de s̄ba forme sunt hec. s. (Baptiso.) nec esset baptizatus si diceret baptizat te xp̄s: vel petrus: vel sacerdos: sȝ demōstrato vel baptizat̃ petrus a tali: verumtñ si aliqua ꝓuincia esset q̄ nunq̄ȝ nr̃am formā accepisset: ⁊ verba dicta vel alia eq̇pollētia q̄re nostris diceret: debēt haberi ꝓ baptizatis. ¶ Sed oppones q̄re nō idē dicis de vna ciuitate: q̄ nūq̄ȝ accepit nr̃am formā: vel ō singulis sacerdotib⁹? Rñ. q: ibi est iust⁹ ⁊ ꝓbabilis error: ⁊ iō ad illos cōstitutio ecc̃lie nō extendit̃ nisi ex quo sciūnt formā: ⁊ sic fuit diffinitū de grecis calabrie q hanc formā seruarunt. imo fuit eis ꝯcessum. s. ꝙ etiā in futurū baptizent̃ s̄m primā formā: sed ī alijs nō est ꝓbabilis error. ⁊ iō extendit̃ ad eos cōstitutio. ar. lxxxij. di. ꝙ ꝓposuisti. ⁊ hec forma ex ꝯstitutiōe ecc̃lie p̄dictas vires hȝ. qȯ ex eo apparet: q: aliqñ mutata est hec forma ī sentē. de ꝯse. di. iiij. firmissime a quodam. ⁊. c. seq. Item loco hui⁹ verbi baptizo nō pōt poni lauo vł balneo. ⁊ hoc ea rōne: q: hoc verbū baptizo pl⁹ importat ex institutiōe q̄ȝ sit ei⁹ ꝓpria significatio. nā baptizare est in aquā cōstringere sub certa forma verboȝ. s̄. e. c. j. Sequit̃. (In noīe p̄ris ⁊ filij ⁊ spūs scī.) nam ⁊ hec v̄ba multipliciter sūt de s̄ba forme: nec posset mutari vt diceret̃ in v̄tute: vel in noībus nec liceret inde tollere copulatiuā coniunctionē. s. ⁊: tñ satis credēdum est ꝙ valeret baptism⁹ si diceret̃ ī noīe p̄ris filijq̄ȝ spiritusq̄ȝ scī: q̄a nulla est dr̃ia inter p̄dictas copulatiuas. sed diligēs lector multas notabit dr̃ias inter hoc nomē v̄tute: ⁊ hoc nomē noīe: ⁊ inter singl̃are qȯ indicat vnitatē essentie: ⁊ plurale qȯ hoc nō facit. ⁊ idē est fere in oībus alijs verbis h̄ positis. ¶ De hoc aūt ꝓnomen noīe ego: cū subintelligat̃ pōt dici ꝙ nō est de s̄ba: sȝ hoc ꝓnomen ⁊ actū q̄ȝ si te bñ est de s̄ba. nā expssior est demōstratio p ꝓnomen ⁊ si loqueret̃ in tertia ꝑsona: vt nō diceret: ego baptizo in noīe p̄ris ⁊ filij ⁊ spūs scī. ⁊ hmōi verba sunt de forma verborū. sed ī forma facti secus est. verbi grā: nā si q̇s bis vel ter īmergat vel etiā quater vel pluries semꝑ baptizat⁹ esset dūmō baptizare intēdat etiā si credat vnā vel trinā immersionē nō sufficere: sed quattuor necessarias esse. Et hec est rō diuersitatis: q: in forma verbali certa verba sunt q̄ sunt de s̄ba: ⁊ etiā ipa forma est de s̄ba: sȝ in his q̄ facti sunt nihil est de s̄ba nisi ipsa tinctio aque. vñ etiā sine īmersione. i. lȝ nō immergat̃ in aqua sed tm̄ sup eū proijciat̃ baptizat⁹ ē. ⁊ iō cū tm̄ ad solennitatē ꝑtineat eoȝ omissio nō viciat baptismū: in snīa. de cōse. di. iiij. c. j. ⁊. ij. ⁊. c. de īmersione. ⁊ eodeȝ mō nō est nō est curandū q̊tiens īmergat: sed q̇cquid dicat̃ de possibilitate semꝑ tñ ⁊ in v̄bis ⁊ in factis exacte seruāda ē forma. De his aūt q corrūpunt v̄ba forme dicem⁹. j. e. c. vlt. Et caue tibi: q: nō dicimus ꝙ ecc̃lia infigat caracterē aīe sȝ solus deus: sed ecc̃lia pōt facere ꝯstitutiones sup baptismo: nō ꝙ nō sit vel ꝙ nō credat̃: oīb⁹ tñ circa baptismi collationē pōt facere ꝯstitutiones ⁊ p̄figere formas: quas q: deus ratas hȝ: ⁊ q: bone sunt: eis infigit caractarē q s̄m tales ꝯstitutiones baptizati sunt. Idem facit ecc̃lia in mr̃imonio ⁊ in alijs sacramētis: ⁊ dispensat in voto ⁊ iuramēto: ⁊ in oībus alijs fere nisi ꝯ fidem. de q̇bus als no. ¶ Nota ꝙ ad hoc ꝙ aliqs baptizat⁹ sit: necessariū est ꝙ baptizās intēdat baptizare nō tm̄ balneare vel carnes lauare: nec tñ videt̃ necesse quo ad effectū baptismi ꝙ sciat q̇d sit baptism⁹. s. ꝙ ibi infundat̃ grā vł ꝙ sit sacr̃m: nec etiā opȝ ꝙ credat hoc ipm̄ imo ⁊ si ꝯtrariuȝ credit ⁊ totū reputet truffaȝ ⁊ deceptionē: tñ baptism⁹ suū hȝ effectū. Itē nō est necesse ꝙ baptizās sciat q̇d sit ecc̃lia. q̇d baptizat⁹ vł vsq̄ȝ scit: nec ꝙ gerat in mēte facere qȯ facit ecc̃lia: imo si ꝯ̃rium gere

ret in mēte.ſ.nō facere qḋ facit eccl'ia:ſed tñ facit:q꞉ formā ſeruat nihilomin⁹ baptizat⁹ eſt:dūmodo baptizare intēdat. vñ ſi aliq̄s in caſu neceſſitatis ↄſtitutus vel etiā ſine neceſſitate vadat ad ſarracenū.⁊ dicat:baptiza me:⁊ doceat eū formā:⁊ ille ſaracenus baptizet nō credens ꝑ immerſionē aliq̄d aliud fieri niſi madefactionē:⁊ nō intēdat eū baptizare vel etiā madefacere ſm intētionem petētis baptiſmū.i.vt baptiſm⁹ operet quicq̄d opari pōt.⁊ ipe baptizās tanq̄ minister ↄferat qḋ alij baptizātes ↄferunt: licȝ nō credat ipm poſſe aliq̄d opari:vere baptizat⁹ eſt.ſed ſi hoc nō intēderet nō baptizaret:nec eſt neceſſe ꝙ aliq̄d ſciat q̄d in his eccl'ia itelligat:vel etiaȝ qḋ ſciat vel credat eccl'iam eſſe. ¶ Sȝ q̄d ſi baptizat⁹ petijt baptiſmū ſȝ baptizari nō intēdebat nec aliq̄d ꝑ baptiſmū ↄferri. Et videt ꝙ nō ſit baptizat⁹:q꞉ nunq̄ cōſenſit baptiſari:ſicut nō eſt mr̄imoniū vbi nō cōſentit:lȝ verba ↄſenſus exprimat.ex̄ de ſponſa.tua. Sed ↄ̄ videt:q꞉ nedū de fraudulēto ſed etiā coact⁹ accepit baptiſmuȝ.in decre.xlv.di.de iudeis.⁊ furioſus ⁊ dormiēs:ſi prius erat i volūtate baptizādi.j.e.ti.c.maiores.So.ħ q'ſic ficte accedit ad baptiſmū nō eſt baptizat⁹ lȝ ꝑpter ignorantiā eccl'ia eū cogat ſeruare legē baptizatorū. Nec obſtat de coacto:q꞉ habuit voluntatē:lȝ coactā.ſed ſi nunq̄ cōſenſiſſet baptiſmo:lȝ illū ṽbo petijſſet:idem dicem⁹ qḋ in caſu ſupiori. Furioſus aūt ⁊ dormiēs volūtatem credunt hr̄e in habitu lȝ nō in actu.(Baptizat⁹.) iō ſic exacta forma ſeruat de iure poſitiuo:q̄ tñ ſumpta eſt de euāgelio:q꞉ ſi formā mutare liceret de facili i hereſes q̄s labi poſſet:tñ credimus ꝙ eccl'ia poſſet ex cā aliā formā ſtatuere:ſicut aliq̄ñ ſtatutū fuit ꝙ in noīe xp̄i baptizarent.de ↄſe.di.iiij.a quodā.ſic etiā poſſet ſtatui:vt quidā dicūt ꝙ baptizaret in noīe pr̄is:vl'in noīe ſpūs ſci:q꞉ i exp̄ſſione vni⁹ pſone ⁊ alie intelligunt.in ſniā.di.xliij.c.hic querit.al's de ↄſe.di.iiij.ħ querit.

De quibus dubiū. De facto.nam de iure non pōt eſſe dubiū.(Dubiū.)vehemēter:puta q꞉ nat⁹ in captiuitate ſarracenoꝝ:ſi eni de parentib⁹ fidelibus:⁊ inter fideles natus ſit preſumit baptizat⁹.j.ti.ꝑxi.veniens.

Maiores.eū. petrū.(Querenti).i.interroganti petrum.(Ipſuȝ) xp̄m.(Paruulus)in aīa pueri nondū baptizati ſunt tria:ꝑnitas ad peccandū q̄ eſt ex corruptione carnis:⁊ macula q̄ eſt quedā ſordes aīe q̄ ↄtraxit in ſua infuſſione ex ↄmixtione carnis:⁊ ꝑpter hanc ſordē indignū eſt dei ↄſpectui p̄ſentari. tertiū eſt reat⁹ ſiue debitū pene eterne.⁊ ꝙ magiſter Pe.lombardus in ſentētijs videt fuiſſe in ea opinione ꝙ p̄dicta ꝑnitas ad peccandū ſit pctm̄ originale q̄ etiā ↄcupiſcentia ⁊ fomes. Sed ↄ̄ eum eſt:q̄a illa ꝑnitas remanet poſt baptiſmuȝ:⁊ ita videret ꝙ etiaȝ pctm̄ originale remanēt poſt baptiſmū:ſed reprobat illi ꝑnitati acceſſoriū eſſe ꝙ eſſet pctm̄:ꝑpter hoc fere oēs dicūt ꝙ peccatū originale nō eſt fomes nec ꝑnitas pcti:ſȝ quedā macula aīe annexa fomiti:⁊ illa macula in baptiſmo delet:ſed q꞉ illa macula annexa eſt fomiti.iō aliq̄ñ fomes ſiue illa ꝑnitas dicit originale pctm̄. Et ſm hoc intelligit qḋ dicit augu. quia pctm̄ originale tranſit reatu:ſed remanet actu:q꞉ macula q̄ facit hoīem reū pene eterne trāſit:vt de cetero rōne illi⁹ pcti originalis nō ſit pene eterne aſtrictus:ſed idē pctm̄ originale lȝ min⁹ ꝑprie dicit remanere actu:q꞉ ibi remanet ꝑnitas ex qua ſurgūt actuales cōcupiſcētie. Sȝ dices:q̄uō ſine vlla culpa volūtaria addicit pene etne? Rñ.ħ pena eſt tm̄ pena carētie.ſ.q꞉ caret viſiōe dei:⁊ nō eſt pena actualis.⁊ iō nō puniunt ſine voluntate pena actuali niſi voluntate peccent:⁊ malūt ſic eſſe q̄ nō eſſe.(Quē ꝑ ſe ſortiunt).i.q̄ ſine alterius fide vel opatione dant remiſſionē pctōrum.(Sed ficti).i.adulti nō vere credētes.(Compellant.A.)⁊ ſic nullus eſt vt fiat xp̄ianus cōpellendus.nec ob.qḋ ſeruo dicit vt ad nuptias inuitatos cōpellat intrare.luce.xiiij.xxiij.q.iiij.diſplicet.ṽ.repete.q̄a ibi intelligit de ↄpulſione facta ꝑ inſtantiā rōnis nō ꝑſeueritatē gladij materialis:ſeu ꝑ violentiā tpalem.xlv.di.de iudeis. quia executio talis gladij eſt iſti ſeruo.i.ordini p̄dicatoꝝ:vel ap'lis in pſona petri a dño interdicta.xxiij.q.j.§.item cum petro.vel dic ꝙ primo p̄cepit ſeruo.i.ordini p̄dicatorū qui magn⁹ eſt in eccl'ia dei.j.de here.cū ex iniuncto:vt exiret in plateas ⁊ vicos ciuitatis ⁊ pauperes ⁊ debiles cecos ⁊ claudos introduceret ⁊ nō cōpelleret ipos intrare:poſtmodū ei dixit:vt exiret in vias ⁊ ſepes ⁊ illos intrare cōpelleret quos ibi inueniret:vt in p̄alleg.c.diſplicet. ver.repete habet:innuēs ꝑ hoc ꝙ iudei ⁊ ſimiles q̄ fidez nō habent nō ſunt gladio materiali ad fidem cogēdi:ſed introducēdi per efficaciā ratiōis ⁊ legis:vt ex ſuis codicib⁹ conuincant:vt in p̄alle.c.de iudeis:ſed illi q a gremio eccl'ie diuerterunt:vt heretici ⁊ ſciſmatici ad eā ſunt redire cogendi:cū ſint de foro eccl'ie:etiā ꝑ potentiā ſecularē:vt hic. Nā ꝑ hoc ꝙ dicit ipm exire in plateas ⁊ vicos ciuitatis tangit iudeos qui tanq̄ ciues legem:prophetias ⁊ eloquia certa habebant ſtatuta ſupne ciuitatis. ſcientes q̄s quidem de ciuitate ad nuptias vult vocare ſine compulſione tamen:quia nihil ad nos de his que foris ſunt.j.de diuor.gaudemus.ſed per hoc quod dicit:ꝙ exeat in vias ⁊ ſepes notat hereticos ⁊ ſciſmaticos. Eſt enim duplex via que ducit ad vitam.j.de here.cuȝ ex iniuncto.⁊ que ducit ad mortem.j.de ſpon.inter ⁊ in hac ſunt heretici. Per ſepes tamē deſignat ſciſmaticos qui ſciſmatici ſpinis inconſutilem domini tunicam.i.eccleſie vnitatem lacerant.⁊ iſti tanq̄ de foro eccleſie ſunt congendi intrare ⁊ fidem tenere quam in baptiſmo receperunt:vt hic. Ex his ergo apparet ſarracenis vt fiant xp̄iani bellum indicendum nō eſſe: ſi tamen terras xp̄ianoꝝ inuaſiſſent vel occupatas tenerent:vel xp̄ianos hoſtiliter impugnarent:tunc tam per eccleſiam q̄ per principē cuiuſq̄ terre cui vel ſ̄bditis damna vel iniurie inferunt poteſt eis iuſtum bellum indici.xxiij.q.viij.diſpar.ſed ſi ſarraceni tributum ↄſuetum denegant reddere principi xp̄iano.⁊ ſi tūc ille princeps eis iuſtum bellum indicat:non tamen per eccleſiaȝ id fieri debet ſi nec terram xp̄ianorum ſuis ſordibus fedant:nec ipoꝝ perſonas impugnant. Illis tamen ſarracenis qui terram ſanctam detinent vel impugnant non ſolum per eccleſiam ſed ꝑ quemlibet principem xp̄ianum poteſt bellum indici:quia in omnium fert iniuriam quod in noſtri ſaluatoris cōmittit.C.de here.manicheos. Qui ṽo vere penitētes ſunt ſi occubuerunt in talibus bellis p̄terq̄ in illo quod eſt pro tributo negato ad patriā conuolant.xxiij.q.viij.omnium.B.

Debitum.⁊ infra.ſeipſum immerſit) Oportet.n.ad hoc vt ſit baptizatus ꝙ ali⁹ baptizās eū īmergat.nec ſufficit ſi ipe īmergat:⁊ alius ṽba apta dicat:q꞉ q non īmergit nō pōt dicere ego te baptizo ś.e.c.j.ſed ſi nō īmergat nec etiā eū tangat:ſed aquā ſup eū ſpargat dummō totum balneet vel maiorē partē:vel ſolum caput corporis ſufficit.arg.ff.de religio.⁊ ſump.fu.l.cū in diuerſis. Alij dicunt ⁊ forte melius ꝙ etiam ſi modica ſtilla aque ꝑiecte a baptizante eum tangat baptizatus eſt.⁊ ſatis hoc videt ↄſonare iuri ⁊ equitati:lȝ primum ſit tutius.

Non vt apponeres.

Dicet grecos. .i.diuerſas rōnes ↄſiderando baptizare dubitaſti ⁊ diſtuliſti.ſi enim introducere intenderet errorē: puta quia nomine patris intenderet inuocare virtutem diaboli ⁊ patris carnalis:vel aliquid hmōi non eſſet baptizatus.⁊ idem dicerem ſi exp̄ſſe diceret verba ratione eccleſie.ſed dices idem ſi dixiſſet:in nomine parietis:tecti:⁊ fundi. cum per hec tria intendat inuocare ṽtutem patris ⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti? Rñ.non eſt baptizatus:q꞉ ad minus oportet eum aliq̄s principales ſyllabas retinere:vt ſaltem ſi nō bñ:tamen aliq̄liter exp̄mere videat nomina pſonarum. Sed idem dicendum videt ſi diceret in nomine patris ⁊ filium ⁊ ſpiritu ſancto. ¶ Quid ſi eſſet latinus qui baptizaret:ſed illeratus? Rñ.idem quod de greco.immo plus videtur ꝙ etiam ſi eſſet bonus clericus:⁊ ſic baptizaret tñ vere baptizatus eſſet:tamen ſupior vehementer p̄ſumet contra eum ꝙ voluit introducere errorē niſi certis indicijs ↄtrariuȝ cōſtet. ¶ Sed dices:hec non eſt forma:ergo non eſt baptizatus? Rñ.forma verbalis ex toto non eſt:ſed eſt quaſi forma:vel iuxta formam verborum.⁊ inſuper eſt forma intellectualis integra:q꞉ in nomine earundem perſonarum intelligitur baptizare ſicut ille qui verbaliter plene formam exprimit.⁊ ſi aliter diceres oporteret te dicere ꝙ mater que baptizat filium in neceſſitate non baptizat ſi ꝑ verba vulgaria dicat. Et etiaȝ ꝙ grecus baptizare nō poſſit in ſua lingua:neq̄ vulgari neq̄ latina.ſ. vt ſacramentum baptiſmi accipiant:ſed vt ſani ſint. ¶ Et nota ꝙ licet intentio baptizantis ⁊ baptizati impediat ſacramentum:vt alias no.ś.e.c.j.tamen intentio patrinorum nunq̄ impedit. Sed etiam hic pōt dici ꝙ ⁊ ſi baptizans ⁊ baptizatus non crederent in baptiſmo aliquid conferri niſi ſanitateȝ dummodo baptizare intenderēt bñ eſſet baptizatus. ¶ Sed quid ſi non intenderet aliud per lauationem cōferri niſi ſanitatem.⁊ tunc idem dicerē:q꞉ baptizare intendit:lȝ malam credulitatē ⁊ intentionem habeat de viribus baptiſmi.ſȝ ſi non intenderet ↄferre baptiſmum:ſed q̄dam medicinā facere ↄtra infirmitatē:lȝ ṽba forme exp̄meret:tñ nō crederem eum baptizatum.

¶ De preſbytero non baptizato. Rubrica.

S Jquis. p̄sbyter baptizatū.) Si aūt ali-
quis nullū inferioꝝ ordinū ha
bens ordinef in sacerdotē dicūt aliq eū nō acci
pere ordinē.ar.xl.di.sicut.Sed ꝯriuꝫ videf ve-
rius ar:q2 a p̄ncipio tp̄e apl̄orum nō erāt mino
res ordines:eccl̄ia eni eos p̄mo cōstituit.xxj.di.
§.j.ꝛ tn̄ ipsi apl̄i sacerdotes fuerūt.xxj.di.in nouo. Sed posset re
sponderi eccl̄iam cōstituisse minores ordines anteq̄ꝫ aliqs apl̄s
ordinaref:ꝛ hoc etiam sonare videf illa lr̄a.(Ordinef.)cum enī
baptismus sit ianua omniū sacramentoꝝ.xxxij.di.§.verum.sine
baptismo nō recipit caracterem.

A Postolicā sedeꝫ. deo offerri.) Fuit
eni baptizat⁹ ba
ptismo flamminis.ș.ti.pxi.de homine.

V Eniens ad ap.se. q̄ ambigif etiaꝫ
de iure.

De custodia eucharistie:ꝛ alioꝝ sacramentoꝝ. Rubrica.

S Tatuimus vt. Quid debeat si
eri si ꝺ sacrificio
vel sacramēto aliqd ceciderit in terrā:vel in lin-
teum : vel si qs illud euomerit:vel si mus illud
comederit habes de cōse.di.ij.si p̄ negligentiā.
ꝛ.c.sequēti.ꝛ.c.qui bene.

R Elinqui nolumus.

De reliquijs ꝛ veneratione sanctorū. Rubrica.

A Udiuimus. q̄ quidā.) Venerādi
sunt oēs sc̄i canoniza
ti. Canonizare est sāctos canonice ꝛ regulariter
statuere q̄ aliqs sc̄us honoref p̄ sc̄ō:puta solen
ne officiū p̄ eo facere sicut fit p̄ alijs sc̄is qui sūt
eiusdē ꝯditionis:vt si canonizef ꝯfessor fiat pro
eo officio confessoꝝ.ꝛ si martyr:fiat p̄ eo officiū martyꝝ.ꝛ sic de
alijs. Et fit regulariter hec canonizatio qn̄ p̄ p̄bationes ꝯstat de
fide ꝛ excellentia vite:ꝛ miraculis ei⁹ q̄ petif canonizari.ș.de te-
sti.venerabili. Et opꝫ tantā esse excellentiā vite:ꝛ talia esse mira
cula q̄ sint vltra vires ꝛ potentiā nature. Item nō oꝫ esse vnica
tm̄ excellentia vite:imo opꝫ esse multas ꝛ cōtinuas: vt habes in
eccl̄iastico.xliiij.vbi dicif: Laudem⁹ viros gloriosos ꝛ parentes
nostros in generatiōe sua:multā gl̄iam fecit dn̄s sua magnificen
tia a sc̄l̄o. Per hoc qꝺ dicit:laudem⁹ viros gl̄iosos:on̄dit q̄ cano
nizati erant:q2 al̄r nō mandaref eccl̄ie q̄ eos laudaret. Per hoc
qꝺ dicit parētes nr̄os:on̄dit q̄ nullus canonizādus est nisi fideꝫ
habeat:soli eni parētes ei⁹ q̄ erāt iudei:ꝛ penes quos solos erat
fides canonizādi erāt. Per hoc autē q̄ sequif multā : gl̄iam fecit
dn̄s.supple cū eis:apparet q̄ nō sufficit q̄ in vno fuerit gl̄iosus:
vel semel tm̄:sed q̄ in multis ꝛ multotiēs:imo q̄ cōtinue ei⁹ vita
fuerit gl̄iosa. Per hoc q̄ dicit sua magnificētia.i.sua magna potē
tia:on̄dit q̄ excellentia vite ꝛ miracula talia esse debēt q̄ excedāt
vires ꝛ potētias naturales:nō sufficiūt miracula sine vite excel-
lentia cū magi pharaonis multa fecerint q̄ supra naturā esse vi-
denf:ꝛ in euangelio legif:q2 multi dicturi sunt : nōne in noīe tuo
demonia eijcim⁹.ꝛc̄.ꝛ tn̄ dn̄s rn̄debit eis:nō noui vos.vitā tn̄ si
ne miraculis crederē sufficere quo ad virtutē:tn̄ eccl̄ia nō oꝫ tales
canonizare p̄pter hoc:q2 in secreto poterunt laxiorē vitā ducere.
Solus aūt papa pōt sc̄ōs canonizare:qꝺ ex eo apparet:q2 cū ꝯsti
tuaf oībus fidelib⁹ adorandū: ꝛ nullus oībus p̄sit nisi papa ap
paret q̄ solus papa hoc pōt. Nec valet si dicas q̄ salteꝫ cuiqꝫ oꝫ
esse licitū q̄ in sua diocesi faciat:q2 oīo eis facta debet esse cōis: ꝛ
eccl̄ia vbi oꝫ venerari debet esse cōis. Item p̄ hoc inciderem⁹ in
illā reprehensionē qua quidā rep̄hensi sunt ab apl̄o.qui dicebāt:
ego sum petri:ego pauli. Per hāc aūt canonizationē cōsequif q̄
eccl̄ia solēniter dicit officiū p̄ eo sicut p̄ sc̄ō:ꝛ in letanijs in nūero
sanctoꝝ licite numeref.vn̄ in supradicto capl̄o eccl̄iastici legitur:
Sapientiā sc̄orum narrent p̄pl̄i:ꝛ laudē eoꝝ annūciet eccl̄ia. Ex
p̄dictis apparet q̄ pueri baptizati ꝛ incōtinenti mortui nō sunt
canonizādi:q2 nec multā gl̄iam fecit cū eis dn̄s sua magnificētia:
spāle tn̄ est in innocentib⁹ q̄ vice xp̄i mortui sunt. ¶ Item dicim⁹
q̄ etiā si eccl̄ia erraret qꝺ nō est credēdū: tn̄ p̄ces p̄ talē bona fide
porrectas deus acceptaret.ar.xxxij.di.§.veꝝ.xv.q.fi.ꝛ.fi. Itē nō
negam⁹ q̄n cuilibet liceat alicui defuncto quē credebat bonū viꝝ
porrigere p̄ces vt p̄ eo īcercedat ad deū:q2 deus fidē eoꝝ attēdit:
nō tn̄ p̄ eis lꝫ facere officiū solēne:vel p̄ces solennes.

Q Um ex eo quod.

De obseruatione ieiuniorum. Rubrica.

E X parte vestra. Ieiuniū est p̄-
simonia vict⁹:
ꝛ abstinētia ciboꝝ. Et dicif ieiuniū a quodā in-
testino qꝺ vocaf ieiuniū:quod semp est vacuū ꝛ
subtile:ꝛ ieiuniū siue media viscera vacua ꝛ ex-
inanita dimittit. ¶ Et ē triplex ieiuniū. Primū
est cuiuslibet diei ꝛ cuiuslibet rei edibilis abstinētia ꝺm p̄priam
voluntatē ꝛ nō ꝺm aliqꝺ statutū vel scriptū vel cōsuetudinariū:
ꝛ ꝺm hoc etiaꝫ si quater in die cōmedat ꝛ habundanter. tn̄ si ab
aliquo cibo placito abstineat dicif facē ieiuniū.i.cibi abstinentiā.
Secundū ieiuniū est qn̄ qs abstinet a cibis humectantibus: vt si
tm̄ ꝯmedat sicca:vt panē ꝛ nuces ꝛ poma:nō carnes: nō pisces:
nō olera.ꝛ hoc ieiuniū dicif xerofagia:a xeron qꝺ est siccū : ꝛ fa-
gin qꝺ est comedere. Tertiū ieiuniū est abstinētia victus ꝺm or-
dinationē eccl̄ie siue scripto siue ꝯsuetudine approbata. hoc ieiu-
niū est necessariū oībus sane mētis ꝛ doli capacib⁹ potentib⁹ ie-
iunare:cū ipsi peccare possint ꝛ pctā deflere.j̄.de deli.pue.c.j.di-
spensatiue tn̄ cū impuberib⁹:ꝛ etiaꝫ in maiori etate poterit dispē
sari:vt ab indictis ieiunijs absoluanf.ꝛ idē dicim⁹ in senib⁹ sicut
ꝛ infirmis ꝛ debilib⁹. Mulieres enī p̄pter p̄hibitionem viroꝝ
indicta ieiunia nō debēt dimittere:lꝫ votiua volūtaria dimittere
debeāt.xxxiij.q.vlti.manifestū.lꝫ cū his forte p̄pter scandalū vi
tandū posset sacerdos dispēsare etiā in indictis.nā p̄pter scan-
dalū vitandū legitima est dispensatio.l.di.vt ꝯstitueref.j̄.de cle.
excō.mi.latores.nō credim⁹ q̄ ista ieiunia possint redimi pecu-
nia vel alio mō:nisi cā vel necessitas in ieiunāte subsit. Volunta-
ria aūt ieiunia etiā sine cā que in ieiunāte subsit dūmodo sit alias
vtile:redimi possunt auctoritate supioris.lxxxij.di.c.fi. ¶ Sunt
aūt ieiunia indicta ꝛ necessaria quattuor temporū q̄ a veteribus
initiū habuere.lxxvj.di.c.ieiuniū. Item in vigilijs aplorum p̄ter
exceptuatas.j̄.e.c.j.ꝛ.ij. Item in vigilijs natiuitatū:natiuitatis
dn̄i ꝛ bti Iohānis. Item in vigilia oīum sanctoꝝ. Item in vigi
lia assumptiōis. Itē in vigilia bti laurētij. Item in q̄dragesima
Item ī sexta feria p̄ter exceptuatas:puta q̄ sūt post pascha:etiā si
natiuitas dn̄i ī ea venire ꝯtingat.j̄.e.c.fi.lxxvj.di.nō autē. Dicūt
tn̄ quidā ꝛ nō male q̄ hoc nō est ieiuniū necessitatis:q2 si esset nō
liceret cistercien̄.illud mutare nisi quo ad carnes. Volūtaria aūt
ieiunia sunt ad q̄ aliq voto vel p̄posito se astringūt:vel etiā q̄ sa-
cerdotes p̄ter indicta p̄pter magnitudinē pctī imponunt.lxxxij.
di.c.fi.ꝛ hoc lꝫ cōmutare ꝛ redimere etiā si nulla cā subsit in ieiu-
nante dūmō vtilior sit cōpensatio.ar.ș.de vo.ꝛ vo.re.c.j. ¶ Iteꝫ
nota q̄ inter indicta ieiunia:quedā sunt indicta general̄r:vt p̄di-
cta.alia special̄r:vt ieiuniū aduētus qꝺ nec ī oībus p̄uincijs cele
braf: nec ab oībus hoīb⁹ illi⁹ p̄uincie fit.j̄.e.c.ij.tale etiā erat qꝺ
matrone Rome ꝯsueuerant ieiunare in sabbato.xj.di.illa. Item
nota q̄ lꝫ ieiunia indicta nō debeāt ꝯmutari vel redimi sine cā tn̄
ea possunt mutari,sicut ieiuniū festi qꝺ est die lune fit in sabbato.
Et dicif q̄ in qbusdā locis Francie.s.vbi sunt eccl̄ie sc̄i Quintini
nō ieiunaf in vigilia oīum sanctoꝝ ſꝫ tertia p̄cedenti die. Iteꝫ cir
ca hec īdicta ieiunia credim⁹ posse statui q̄ bis sed paꝝ comedat
in die:sicut etiā faciūt cistercien̄.q̄ ad remouendū scandalū ꝛ cha
ritatē conseruandā statuerūt:q̄ illi q faciūt aliqd:aliqd p̄gustent
nec soluūt ieiuniū ab eccl̄ia indictū. ¶ Item ex cā liceret statuē q̄
etiā cibis q̄dragesimalib⁹ nō vterenf.j̄.e.c.ij.§.cū aūt. Item cre-
dim⁹ q̄ si carnib⁹ vtaf qs ī ieiunio indicto soluit ieiuniū:ꝛ eodeꝫ
mō si plus q̄ꝫ semel comedat nisi vbi al̄r est ex cā statutū:sicut est
in cistercien̄.tn̄ ꝛ hoc ea rōne dicim⁹:q2 sic vsu ieiunantiū appro
batū est.sed si al̄s vel horā anticipat vel latius capiat:vel si bellu
as marinas comedat:vel si nimis ardēter comedat:nō credim⁹
q̄ p̄pter hoc soluaf ieiuniū:sed in his ꝛ alijs excessib⁹ eū peccare
credim⁹: ꝛ sic intelligif de ꝯse.di.j.solēt.ꝛ di.v.quicūqꝫ. Item lꝫ
ieiuniū sit abstinētia vict⁹ tn̄ credim⁹ eū ieiunare q̄ in p̄dictis cō-
suetudinē obseruat:lꝫ ad ingurgitationē comedat ꝛ quicqd sibi
placet:q2 in ieiunio nō tm̄ abstinētia attendif: ſꝫ ꝯsuetudo eccl̄ie.
Alij tn̄ dicūt nunq̄ꝫ esse ieiunium nisi ꝛ ibi sit victus abstinentia.
¶ Item non credim⁹ solui ieiuniū indictū si qs comedat in ieiu-
nijs indictis nisi in q̄dragesima oua ꝛ caseū:sed tn̄ peccat:ꝛ sic in
telligif.di.iiij.deniqꝫ.alij tn̄ ꝯdicunt:credim⁹ tn̄ q̄ ex cā in aliqb⁹
p̄uincijs possit p̄uideri q̄ ꝛ his vtanf sine pctō:cū hec tm̄ ex cō-
stitutionib⁹ ꝛ obseruationib⁹ hoīum p̄cesserint. Electuarijs aūt
delicatis nō credimus q̄ al̄r liceat vti nisi sicut alio cibo delicato
Medicinā autē p̄ remouēda infirmitate vel fugiēda accipe licet

sine pctō in die ieiunij:sed ꝓ conseruāda sanitate tm̄ vbi nō est signū infirmitatis nō credo. Alij tm̄ dicūt ꝙ ꝑ nulla medicina nec ꝑ electuarijs soluet̄ ieiuniū. Pro potu autē vel añ cibuꝫ vel post cibū nō credim⁹ solui ieiuniū:sicut videm⁹ ꝯstitutū esse in consuetudine eccl̄ie ieiunātis. Senescalcos vel portātes exēnia:vel q̄sicūꝫ alios seruiētes ꝑgustantes cibos añ dn̄os timentes de toxico nō credim⁹ soluere ieiuniū:⁊ idē credim⁹ de medicis ꝑgustātib⁹ medicinas:⁊ in his casib⁹ credim⁹ ꝙ monachis lꝫ ꝑgustare carnes:⁊ hoc dicim⁹ ꝓpter generalē consuetudinē q̄ sic obtinet.

Consilium nostrum. ⁊.j.

Explicari.

De purificatione post partum. Rubrica.

Veniens.

De ecclesijs edificādis vel reparandis. Rubrica.

Vicunqꝫ.

Quaꝫ dicat. apostolus ⁊.j. tot.) ⁊ tā diuites ⁊ iō bn̄ sequit̄ ꝙ eccl̄ia ⁊c̄.(Cōstruere.)de suis facultatib⁹.(Gaudere).i. necessaria ꝓprio p̄sbytero ministrare.(Permittant̄).i.ep̄s cōcedat licentiā eis:ipsi aūt auctoritate canonis facere nō poterāt:sꝫ cū supiore agent vt cogant̄.(Tribuere.)Nō decimas laicis cōcedi tanqꝫ pauperib⁹:⁊ qꝛ est religiosum collegiū ⁊ licitū ⁊ ob hoc videtur approbatum.

Ad audientiā nostrā. sine magna).lxiij.di.cū longe.xiij.di.iuxta.ff.de iudi.si locus.ff.de recep.si cū dies.§.si arbiter.de ꝯse.di.j.si q̄s ex̄.xviij.di.q̄m quidē.(Prouētus.) spūales.nō eni credim⁹ ꝙ eis dare deberet cāpos:vel alia bona q̄ haberet in ipsa villa.(Fundatoris.) ⁊ ambo sunt patroni.matrix eccl̄ia ꝓpter dotē:qꝛ de redditib⁹ ei⁹ debitis dotat̄ eccl̄ia.fundatoris ꝓpter fundationē:⁊ qꝛ ꝓ pte do: vn̄ est ꝙ ex dotatiōe possūt plures esse patroni:⁊ siliter ex fundatione.(Honor).s.ānuus sensus q debet̄:vel ꝙ faciat scrutiniū baptismi.s̄.de cap.mo.dilec.de ma.⁊ obe.his.⁊ ꝙ alia iura prochialia soluat i decimis.⁊ alijs q̄ de iure vel ꝯsuetudīe debent̄ capelle matrici eccl̄ie:⁊ hoc rōne prochie nō iure pa.debent̄.(Honor.) matrices eccl̄ie.in alijs eccl̄ijs in suaꝫ prochiā ꝯstitutis.aliq̄n h̄nt certū ius statutū:vt hic ⁊.s̄.de ꝯsue.cū dilec.aliq̄n ꝯsuetudinariū terre vel ꝓuincie:vt in vrbe baptismū.scru.⁊.capl̄m.s̄.de.capel.mona.dilectus.plebib⁹ aūt prochialib⁹ eccl̄ijs ⁊ maxīe concedit̄ ꝙ cū habeāt curā ⁊ clericoꝝ ⁊ laicoꝝ in eadē prochia cōstitutoꝝ.s̄.de offi.archiepi:vt singule.q̄ꝫuis i oībus his preualere debeat ꝯsuetudo:vt no.s̄.de offi.ardi.c.j.

De his. p̄latis.(⁊ institutiōe).ad fundandū ecclesias de nouo:si forte pplus crescat.vt.j.c.pxi.j.c.vlt.(Cogi.) si pcipiunt quartā fabrice.x.q.j.decernim⁹.⁊.q.iij.vnio.⁊ si illa nō sufficit de bonis ꝓprijs ꝯferre debent.xij.q.iij.pontifices.

Ad audientiā nostrā. priuil̄).ff.de iure codi.quidā refert̄.§.j.ff.de ser.vr.pre.si suitus.§.vl.ar.ꝯ.ff.si ser.ven.l.vlt.ff.de ser.vr.pre.labeo.so.future.rei nō pōt cōstrui seruit⁹:sed pōt q̄s se obligare vt facto edificio ꝯstituat.ff.fa.herc.hēdes.§.an ea.vel iō papa nō ꝯcedit priuilegiū future ecclesie:qꝛ nō subito:sed cū deliberatiōe cōcedi debet.xxiij.di.cōis.

Quanos duxit.

De emu.eccle.cimiterij:⁊ rerū ad eas ptinentium. Rubrica.

¶Ecclesie dicunt̄ emunes.i.extra munia.i.officia vel munera.

Et in domibus. Ecclesiarum cōsuetudine.) Cōsuetudo eni in his casib⁹ nō ꝓdest cum esset onerosa eccl̄ijs.s̄.de ꝯsuetu.c.j. Sed si aliq̄s vel eccl̄iastica vel scl̄aris ꝑsona ꝓ recognitiōe bn̄ficiorū suoꝝ reseruasset sibi aliq̄d hospiciū in aliq̄ eccl̄ia:illud bn̄ debet̄.xviij.q.vlt.eleuteri⁹. ¶Sed q̄d si negaret hospiciū pōt ne sua auc̄te intrare domū ⁊ necessaria i hospitio recipe:ēt violēter cū ius hēat h̄ recipiēdi:⁊ etiā sit i q̄si possessiōe. vi: ꝙ sic:qꝛ lꝫ cuiqꝫ ius suū ⁊ possessionē defendē:⁊ vi vi repellē. C.vn̄ vi.l.j.s̄.de resti.spol̄.olī. ⁊ vi: ꝙ sibi lꝫ domū eccl̄ie frāgere ad hospitādū.ar.ff.q̄d vi aut clā.l.fi.§.si ad.C.ꝙ cū eo.si suus.ff.si ser.vē.si eo loco.ff.ad.l.aql̄.quēadmodū.§.j.⁊.ij.⁊ h̄ q̄daꝫ dixert̄.sꝫ nob̄ vi: ꝙ nulli laico vel etiā clerico lꝫ violenter rūpe domos eccl̄ie rōne alicuius iuris sibi debiti:cū oīa bona eccl̄aꝝ sint sctā sctōꝝ ⁊ dn̄o ꝯsecrata:⁊ in eis sacrilegiū cōmittat̄.xij.q.ij.nulli li.qcūqꝫ.⁊.c.seq.eadē etiā loca emunitate gaudēt:vt h̄.xvij.q.ij.id ꝯstituimus.xj.q.j.necessaria. Itē alia rōne dicendū ē ꝙ nō pōt violēter tollere necessaria in hospicio:⁊ violēter ingredi domū:qꝛ in p̄dicto casu nulla dom⁹ neqꝫ aliq̄ res deberēt hāc suitutē:vel etiā sunt ad h̄ obligate:sꝫ tm̄ eccl̄ia est ad h̄ obligata.⁊ ꝑsonalis actio nō realis ꝯ eccl̄iam ꝯpetit. fatemur tm̄ ꝙ ep̄o vl̄ ali⁹ q h̄ret iurisdictionē in aliq̄ eccl̄ia si alius ipaꝫ eccl̄iam iniq̄ intraret hn̄s iurisdictionē posset violent̄ rumpe domū ⁊ violētū expellē. ⁊ sic loquit̄ decr.de resti.spo.olī.⁊ idē etiā vi: si iurisdictionē non hꝫ:sꝫ hꝫ ius in eccl̄ia q̄si p̄latus vel possessionē tm̄ ea rōne: quia cuiqꝫ lꝫ possessionē suā defendere:vt in p̄alle.decr.olī. Sꝫ contrario dicerē in canonico q̄ nō possidet eccl̄iaꝫ sꝫ canonicatū in eccl̄a nā huic nō credo licere ꝑ violētiā rumpēdo ostia intrare domos eccl̄ie:qꝛ eas nō possidet nō lꝫ sibi ius dicere:ar.ff.q̄d me.cā:extat C.vn̄ vi:si q̄s in.⁊ idē ⁊ eadē rōne credim⁹ de illo cui sbiecta ē ecclesia:puta de abbāte ꝙ nō pōt ꝑ violentiā rumpe domos capelle sibi sbiecte:qꝛ eā nō possidet:lꝫ in ea hēat ius sbiectōis:ar.ff.ad l.aq.quēadmodū.§.j.⁊.ij.credim⁹ tm̄ ꝙ si canonico deputata eēt aliq̄ domus ꝓ sua habitatōe ⁊ ali⁹ inuaderet ꝙ incōtinēti posset irruere in camerā ⁊ eum expellere ea rōne:qꝛ sibi lꝫ suā possessionē defendere:⁊ vi vi repellere:vt in iuribus p̄all̄. Itē qꝛ in camerā sibi deputatā irrumpit: ⁊ qꝛ nō facit iniuriā eccl̄ie. Itē credimus ꝙ si aliq̄s opponeret se canonico vel abbati vel alij veniēti ad vtēdum iure suo q̄d hꝫ in aliq̄ eccl̄ia ꝙ pōt ꝑ violentiā illū expellere:lꝫ nō possit domum vel ostia vel sepē simpl̄r rumpe. Rō diuersitatis ē:qꝛ q̄n eijcio ꝑsonā mihi ꝯtradicētē videor vti possessione mea q̄d lꝫ:⁊ vi vi repello.sed vbi intro violēter possessionē rumpēdo hostia vel sepem:tunc dico mihi ius q̄d nō lꝫ nisi in spālibus casibus q notant̄.C.q̄n lꝫ sine iudi.se vin.ꝑ totū:cū suis ꝯcor.⁊ idē q̄d dicit de eccl̄ia ⁊ domib⁹ eccl̄iaꝝ dicimus in rebus ꝓphanis.nā si q̄s dicit se h̄re suitutē in fundo alteri⁹.⁊ ē etiam in possessione si fiat mur⁹ vel sepes q̄ minus vtat̄ suitute nō pōt illum rumpe:sꝫ se impediētes pōt expellere:arg.ꝯtra oībus sup̄dictis.ff.de vsufru.l.iij.in p̄n.vbi di: ꝙ ꝑ vsufructu inducit̄ in possessionē fundi vsufructuarij. vn̄ videret̄ ꝙ sicut dn̄s ꝓprietatis posset rumpe muꝝ q sup suo fieret: sic ⁊ vsufructuarius ⁊ alij q sunt in possessione aliq̄ꝝ iurium. sꝫ rn̄deo ideo licere ꝓprietario rumpe domū:qꝛ cessit solo:⁊ ꝑ ꝯsequēs dn̄io.sꝫ sec⁹ in vsufructuario.C.de rei vē.l.ij.de h̄ tm̄ ꝯstat ꝙ q̄ hꝫ ius in re: agē pōt vt remoueat̄ mur⁹.ff.si ser.vē.si eo loco.⁊.l.j.alij tm̄ cōtradicunt p̄dictis.(Hospitiū).ex debito.C.de epi.l.j.gratuitū āt dꝫ.xlij.di.§.j.⁊.c.j.

Peruenit. ⁊ infra. nomen. q̄si nō excuset̄ aliq̄s ꝑ h̄ ꝙ sit meus hō vl̄ alteri⁹ eccl̄ie nec ꝑ h̄ ꝓbat̄ ꝙ hoīes eccl̄iaꝝ subeāt angaria vl̄ pangaria cum illa ciuitas sit archiepi:vt.j.e.nō min⁹. Itē h̄ hꝫ locuꝫ ⁊ est spāle vbi timor est cōis ⁊ subitus ⁊ improuisus.

Iudicatuꝫ. ⁊ infra. rustici. hoc intelligo de astrictis glebe.C. de agri.⁊ cen.cum satis.v̄.omnis omnino.

Non minus. ⁊ infra. tallia. tallias ⁊ collectas iponi(Prohibem⁹)No.sacerdotes ⁊ clericos imunes eē ab oī exactōe seculariū ꝑsonaꝝ.xxiij.q.vl.ꝯuenior.v̄.q̄ꝫuis.C.de sacro san.ec.placet.⁊.l.administrationē.xvj.q.j.si tributū.xvj.q.j.§.nouaꝝ.xj.q.j.sacerdotib⁹.arg.ꝯtra.xxiij.q.viij.tributū.xj.q.j.magnum.s̄. de cēsi.c.j.C.de epi.de his.ff.de publicia.impator.Sol̄.q̄ vsib⁹ eccl̄iasticis dedicant̄ q̄ ad fundationē vel ortum vel māsum:vel dotē eccl̄ie emunia sunt:cetera cum suo onere trāseunt.s̄.de cēsi.c.j.vbi no.sordida munera sicut calcis coquēde:arene fodiēde nunq̄ꝫ subit eccl̄a C.de sa.san.ec.placet.sꝫ nec hospitia supindicta siue alia munera ex̄ordinaria:vt.C.de epi.⁊ cle.l.ij.xvj.q.j.§.nouaꝝ.⁊.l.iuxta sancionē.multa āt sordida mūera hēs.ff.de mune.l.muneꝝ.vsqꝫ ad.l.p̄rimoniū.(honesta) alia sunt ordīaria:alia ex̄ordīaria.⁊ q̄dā ordinaria siue sint angaria h̄ alio noīe dicunt̄ munera ꝑsonalia.s.q̄ opib⁹ cū labore ⁊ oī solicitudīe ꝑsonali p̄ncipalit̄ existunt

sumptibꝰ tñ alienis.ff.de mune.l.j.ꝛ.l.munerꝝ.vsqȝ ad.§.ad pꝛi
moniorꝝ.āgaria q̄ ꝯsistunt i exhibitiōe ope: siue pangaria hec di
cunẜ mixta.ff.de mune.munerū.§.mixta.pangaria q̄ ꝯsistunt in
exhibitiōe ope cū sumptu vel ꝑiculo ministrātis hec nō subit eccl'ia
C.de epis.l.j.ꝛ.l.ij.ꝛ.l.ꝓ̄sbꝛos.C.de sac.sanc.ecc.neminē.ſȝ solue
qꝛ ibi nō dicit eccl'iam subire angaria vel pangaria: ſȝ neminē di
cit excusari etiā si possessiones ꝑtineant ad eccl'iam: qȝ intelligo
ꝙ rustici ꝛ coloni possessionū eccl'ie nō excusanẜ in aduentū ꝓnci
pis.clerici tñ excusanẜ:cū tñ al's ꝟui ꝛ coloni eccl'iarum angarijs
vel pangarijs nō fatigenẜ.xij.q.ij.ecclesiarū.C.de epi.oēs:vl' dic
spāle esse in aduentu ꝓncipis vt angaria ꝛ pangaria ꝓ̄stet eccl'ia:
dūmodo absoꝛdida munera nō coganẜ:ꝛ etiaȝ foꝛte al's si eccl'ia
possessiōes habeat rōne quarū debeat ꝑsonale munꝰ vel pꝛimo
niale:puta exercitū vel legationē:vel aliqd sil'e illa ꝓ̄stabit.xviij.
di.si qs me.xxiij.q.viij.si nobis sepe.ſȝ certe nec tunc ꝓ̄dicta subit
tanq̄ȝ munera:ſȝ qꝛ ex pacto vl' alias ad ea ꝓ̄stāda obligatꝰ est.si
aūt sint honesta ꝛ oꝛdiaria. Item ab his etiā intelliguntur exēpte
eccl'ie quo ad dotē:ꝛ q̄dam alia:vt diximꝰ in glo.q̄ incipit:nō sa
tis.ꝛ hec ꝓꝓꝛie dicunẜ pꝛimonialia:ꝛ rerū q̄ alio noīe dicunẜ pa
trimonialia q̄.s.pꝛincipal'r ꝛ in sūptu ꝯsistunt ꝛ ꝑiculo ministrā
tis.ff.de mune.l.j.§.pꝛimoniale.ꝛ.l.munerū.§.patrimoniorꝝ.ea
bñ subit eccl'ia nisi sint supindicta.C.de epi.oēs.xj.q.j.si tributū.
ff.de mune.munerū.C.de indictionibꝰ.l.j.C.de exac.tri.l.si diui
na.ꝛ de mūeri.ꝓfessio.ꝛc̄.ꝛ.l.vlt.ꝛ ab his supindictis intelligo
īmunes clericos ꝛ vxoꝛes ꝛ liberos.xvj.q.j.§.nouarꝝ.C.de epi.
oēs.nisi sit necessitas.s̄.e.ꝓuenit.ſȝ nec tūc si sunt decime:vl' obla
tiones:vel alia spūalia:vel māsus eccl'ie.s.in q̄ fundata est eccl'ia:
vel vt quidā dicūt de quo dotata est.xxiij.q.vlt.sup ea.s̄.de censi
bus:sancitū.ꝛ si fundus ꝓ̄us erat tributariꝰ redimeẜ.ſȝ tributuȝ
nō solū.xxiij.q.vj.cōperimus.extraoꝛdinaria aūt q̄ respiciūt ad pie
tatē subit eccl'ia.C.de epi.ꝛ cle.administrationē.ꝛ sic pōt ītelligi
s̄.e.ꝓuenit.q̄ȝuis ad ea nō sint ꝑ secularē iudicē cogēdi:ſȝ ꝑ eccle
siasticū de cuiꝰ foꝛo sunt ꝑsone:l'ȝ res sint de foꝛo laici.s̄.de fo.cō
pe.si diligēti. Extraoꝛdiaria aūt q̄ tm̄ respiciūt publicā vtilitatē
nō subit eccl'ia nisi i aduētu ꝓncipis ꝛ felicis sobole:ꝛ ꝓbanẜ hec
cū supioꝛibꝰ.C.de sac.sanc.ecc.placet.iubemꝰ.nulli.neminē. Itē
a lucratiuorꝝ inscriptionibꝰ sunt libere eccl'ie.xxiij.q.viij.sancimꝰ.
ꝛ ꝙ eccl'ia vt dictū est nō cogiẜ subire munera a ꝓncipe scl'ari ꝛ ꝓ
suis negocijs:ſȝ eccl'ia ꝓ suis negocijs ꝛ ꝓ miserabilibꝰ ꝑsonis:ꝛ
etiā ꝓ pꝛincipibꝰ vel necessitatibꝰ natiuitatū cogit.s̄.de censi.cū
apl's.j.e.aduersus.s̄.de offi.deẜ.pastoꝛa.lxxxviij.di.c.ij.lxxxviij.
di.c.j.(Et clerus.) Est etiā necessaria auctoꝛitas pape.j.e.aduer
sus.(Excōicationi)nō ꝓ̄dictos ipso iure excōicatos.

Um ecclesia dei. causas.) Idez est
enī in causis ciuili
bus.sed secꝰ in eccl'iasticis.ij.q.ij.ꝓ̄ceptū.(Refugij) nō
debēt incastellari ad offensiones alicuiꝰ.xlij.di.c.vlti.
x.q.j.c.penl't.sed ad hoc vt ibi fugiāt ꝛ defendanẜ xp̄iani:vel al's
boni a malis satis licite credo posse incastellari:cū ꝛ alias ingru
ente necessitate possunt ibidē hospitari.xlij.di.nulli.

Nter alia ꝛ. j.sacroꝛuȝ).xvij.q.iiij.diffini
uit.ꝯstituit reū ad eccl'iam ve
niētes.(Legū).C.de his q ad ec.ꝯfu.ꝓ̄ses.(ad eccl'iaȝ)
etiaȝ nō consecratā dūmō aucte ep̄i sit edificata: cū in
nō ꝯsecrata fiāt diuina officia.j.c.penl't.ar.s̄.c.ꝓxi.s̄.de eccl'.edi.
c.fi.ꝛ maxīe cū hoc habeat cōsuetudo q̄ qꝛ pia est obseruāda est.
j.de simo.ad ap.j.de cogna.spiri.sup eo. Itē idē dicūt qdam in
palacio ep̄i.xvij.q.iiij.idē.sed alij q dicūt ꝯ: illud intelligūt cū pa
latiū ep̄i est.j.fines designatos eccl'ie.xlj.di.ep̄s ostrādus.idez in
iudeo:al's iudicio.C.d̄ his q ad eccl'.ꝯfu.l.j.(Ad penā coꝛpoꝛalē)
idest sanguis effusionē.posset tñ i monasteriū retrudi ad pn̄iaȝ
agendā.arg.l.di.si ep̄s.C.de adult.auc̄.sed nouo.(Ad penam)
xvij.q.iiij.id cōstituimꝰ.(Mēbꝛa).i.ꝓmissione de vita ꝛ mēbꝛis
saluādis:ꝛ si necesse fuerit iuramentū:ꝛ etiā maioꝛes cautiones.
s̄.de resti.spo.l'ras.(Puniēdus)pecuniariter.vel al's ꝓ̄ter penaȝ
sanguīs.xvij.q.iiij.reū id cōstituimꝰ.ſȝ nunq̄ȝ in carcerē mitten
duȝ.(Nisi)lex plures excipit ꝑsonas.i auc̄.de mā.ꝓn.§.ꝙ si fide
lis.ſȝ illud nō admitto.(Nisi).xxiij.q.v.cū bō.C.qn̄ li.vni.si.iu.
l.j.(Nocturnꝰ).i.sic dictꝰ:qꝛ in nocte segestes destruit dū ibi se ab
scondit vel latet:vel ꝓꝓter homicidia vel rapinas quas facit in
strata ꝯburit ꝛ destruit agros eorꝝ q' eis nō seruiūt.(Qui.)h̄ vult
dicere ꝙ duo ꝓ̄dicta genera hoīum si in stratis publicis ꝑ insidi
as aggressi fuerint aliquē ꝙ nō gaudēt īmunitate q̄si si nō i stra
tis publicis hoc facerēt emunitate gauderēt:q̄ȝuis posset dici ꝙ
quicūqȝ insidiose offendit hoc pꝛiuilegio nō gaudet:qꝛ nō debet
gaudē̄ ꝓuilegio q cōmittit in legē.j.de vsur.qꝛ.si aūt nō insidiose
facit puta ex impetu:vl' casu foꝛtuito semper emunitate gaudet.

Sȝ dicēs:quare ergo decre.fecit mentionē de his duobꝰ gene
ribus hoīum? Rñ.qꝛ de his semꝑ ꝓ̄sumiẜ ꝙ īsidiose fecerint. Idē
etiā pōt dici in eo q in eccl'ia aliquē occiderit:qꝛ nō dȝ ab eccl'ia de
fendi q eccl'iaȝ violat.ar.xij.q.ij.de viro.s̄.de ap.an sit.j.de vsur.
qꝛ alij tñ ꝯ̄rium dicūt:ſȝ dic cōsuetudinē in his q̄ pia sūt ꝟuandā.
(Canonic).xvij.q.iiij.sicut metuētes.id cōsti.(Cōpelliẜ).xvij.q.
iiij.diffamati.metuētes.reū.C.de his q̄ ad eccl.cōfu.si seruus.

Duersus cōsules. excōicationi.)
credimꝰ ꝙ ca
non h̄ sit late sn̄ie.(Et necessitates)iustas ꝛ hōestas.
(Quoꝛūdā platoꝛū.) q̄ sine cā iusta ꝛ sine vlla necessi
tate soluebāt ꝛ dabāt subsidiū:sic repete q̄ diximꝰ.s̄.de excep.ex
ceptionē.(A talibꝰ).s.de imponētibꝰ collectas(Sustineat.) teneẜ
etiā deposito offō:qꝛ ex suo maleficio cōueniẜ.si.j.q.vlt.iubemꝰ.
ff.de act.emp.iul'.§.idē.si autē ex ꝯ̄tu agereẜ finito offō nō cōue
nireẜ.ff.de ap.rescin.ad ꝓcuratoꝛes.§.in vnū.ff.de admi.tu.est q̄
dam.ff.de euictio.illud.§.j.ꝓcuratoꝛ finito offō teneẜ.ff.de ꝓcu.
ꝓcuratoꝛ.(Infra) ꝛ etiā añ si cōsenserit ei ꝓꝓter qȝ ꝓ̄decessoꝛ ex
cōicatus fuit:ꝛ excōicatus est.j.de sen.excō.nup. Sȝ dices q̄re
nō statim onꝰ excōicationis ad eū ꝓuenit? ar.s̄.de offi.deleg.qm̄
abbas. Rñ.qꝛ h̄ ꝓuenit ex delicto. vñ nō descēdit ad alios.xxiij.
q.iij.si heres.ꝛ qꝛ pōt dare operā bono pacis.(Satisfecit.)oē dā
num emēdando eccl'ie q' ex ipsiꝰ regimine ipsi cōtingit:ſȝ ꝛ si cō
siliuȝ dedit de collecta īponēda ipam eū emēdare opoꝛtebit.ſȝ si
consiliū nō dedisset foꝛte nō cogereẜ ad emendationē collecte:ſȝ
alias interesse ꝙ eccl'ie de eius regimīe obuenit emēdabit.ꝛ foꝛte
etiā pn̄iam spūalez:ꝛ etiā pecuniarias eū subire opoꝛtebit ſm ꝙ
bonꝰ iudex arbitrabiẜ. Itē hec h̄nt locū tm̄ qñ succedit i regimīe
illiꝰ q' est excōicatus ex ꝓ̄dictis causis:vel ꝓꝓter libertatē eccl'ie.ſȝ
secus est si ex alia cā vel ipse ptās vel etiā ꝯsiliū vel cōe esset excōi
catū vel interdictū:qꝛ tūc successoꝛ ptās nō esset excōcatus.

Uia pleriqȝ.restituat. Nō ꝙ
ad re
stitutionē teneẜ q̇s vbicūqȝ fit furtū:rapina:oppssio:
dolus vel calūnia.xiiij.q.v.c.fi. Et ꝑ hoc ꝯp̄hēdo oēs
casus in q̇bus cōpetit repetitio siue ꝑ actiōes:vt puta metꝰ cā:vel
de dolo:vel consil'es:siue iudicis offō. Itē idē dicimꝰ.s.ꝙ restituē
teneẜ siue iure nāli ꝛ ciuili sit debituȝ siue iure nāli tm̄:quale ē qȝ
debeẜ ꝟuo.ꝛ iō nō ide faciat elemosynā: ſȝ illud restituat. Si aūt
mathematicꝰ vel meretrix vel consil'es:dolo:fraude vel suasioni
bus induxerit aliquē vt eis crederet ꝛ pecuniaȝ daret nō cōpetit
repetitio cū vtrobiqȝ verseẜ turpido.vñ potioꝛ est cā possidētis.
ff.de cōdi.ob.tur.cām:si aūt.ꝛ cū sit hec iusta pn̄ia etiā in foꝛo pe
nitētiali est seruāda:si autē sit indebitū iure ciuili tm̄: vt si legatū
de quo potui trahē̄ falcidiā integrū solui credēs hereditatē suffi
cere ad oīa nō teneẜ legatariꝰ mihi restituere. Idez videẜ in eo q̄
scripsit se debere spe future numerationis cū nihil accepit l'ȝ trā
actuȝ sit tp̄s biēnij vltra qȝ nō h̄ȝ exceptionē nō numerate pecu
nie: tñ licite totū suū dabit i elemosynā:nec teneẜ reddē̄ aliqd:vl'
potius dare illi creditoꝛi ciuili tm̄. Idem est etiā in eo q condēna
tus est iniuste.q̄ȝuis enī si ꝯueniaẜ vel al's executiōi mandeẜ sn̄ia
parere dȝ:nō tñ iniuste condēnatus teneẜ dare spōte:qȝ sic ꝓbo:
qꝛ nūq̄ȝ dȝ aliqd facē̄ qȝ f'ri suo sit cā pcti:frater aūt semꝑ peccat
recipiēdo iniuste iudicatū.maxīe si victoꝛ iniustā sn̄iam sciat.ij.
q.vij.negli.quidaȝ tñ in legatario dicūt ꝯ̄rium. Est aūt ea rō di
uersitatis:qꝛ licȝ vtrobiqȝ sit tm̄ delictū de iure ciuili:tñ ius ciuile
qȝ dictū est de falcidia detrahenda h̄ȝ equitatē:ꝛ ꝓꝓter equitatē
facta est lex falcidia:ſȝ qȝ dicit in re iudi.ꝛ i verboꝝ obligatiōe.s.
qꝛ leges q̄ dāt actionē ad sn̄iam exequendā vel ad petendū ꝙ ꝓ
missuȝ est spe future nūerationis facte sunt tm̄ ꝓꝓter ignoꝛantiā.
nā etiā si scireẜ ꝙ indebitū esset post sn̄iam:puta qꝛ confiteaẜ vi
ctoꝛ sn̄iam iniquā: vel nō numeratā pecuniā nō hēbit petitionē
j.de pur.vul.c.ij. Item q tutus est ꝓ̄scriptione odiosa bona fide
vel etiā exceptione tm̄. vbi tñ nō fuerit crimē credo ꝙ dȝ istud re
stituere:vt est in ꝓ̄scriptione.xxx.annoꝛū vbi nullus requiriẜ titu
lus nec bona fides. Quidā tñ dicūt ꝙ l'ȝ nullus sit titulus dūmō
bona fides sit nō teneẜ restituere.secus autē in alijs ꝓ̄scriptionibꝰ
q̄ sunt iducte ꝯ̄ naturalē equitatē sed ꝓꝓter bonū ꝛ equū.nā illa
ꝓ̄scripta nō teneẜ restituere cū de iure ciuili habeat dn̄ium admi
nus vtile.insti.de vsucap.in pꝛin.ꝛ pꝛincipū est aliqñ ꝯ̄ nālez eq
tatē statuere:sicut no.ex̄ d̄ biga.c.ij.ꝛ.viij.di.q̄ iure.nec obstat qȝ
diximꝰ de ꝓ̄scrip.xxx.annoꝛū:qꝛ ibi ius nō dat aliqȝ ius vel dn̄iū
possidēti:ſȝ tm̄ in odiū aduersarij daẜ ei exceptio.C.de ꝓ̄scri.xxx.
an.si emptoꝛ.ſȝ in eo cuiꝰ est exceptio odiosa:vt macedonian̄.di
cimꝰ ꝙ teneẜ reddē̄:qꝛ illa exceptio ꝛ illud ius nō est tm̄ factuȝ in
odiū creditoꝛis:ſȝ etiā ꝓꝓter bonū publicū: vt viteẜ moꝛtes pa
rentuȝ.ff.ad mace.l.j.in pꝛin.vel melius qꝛ nihil est apud hunc

filiũfami. cuius dominiũ nõ habeat. nam etiã rei sibi mutuate dominiũ in eum trãsiuit. Contra actionẽ autez qua cõtra eum intẽtari põt legitimã exceptionez hz isti cum exceptio sit ei data cõtra actionẽ ab eo q actionẽ dedit sibi sufficit: ⁊ tutiꝰ ẽ etiã quo ad deũ. ¶ Sed q̇d dices ĩ eo a quo aliq̇d aduocari põt petita restitutiõe: nunq̇d si nõ petat̃ restituẽ tenet̃? nõ credimꝰ nisi malicia ꝯtrahẽtis lesa esset: si aũt ex donatiõe minoris: vel ex alio ꝯtracto inito ꝙ nõ tenet ipõ iure aliq̇d hz: vt in alienatione minoris nõ absit auctoritas tutoris: vel decretuz p̃sidis restituere tenet̃. Ad hoc enĩ vt restituẽ nõ cogat̃ opz adesse bona fides: iustus titulus q h nõ fuit cũ talis titulus ꝓ nõ titulo habeat̃. Si aũt q̇s q ꝑtãtem vl̃ iurisdictionẽ nõ hz opprimẽdi aliquẽ. Itẽ nõ dolo malo sz publice ĩmoderate tñ extorsit. i. accepit aliq̇d ab aliq̇. verbi gr̃a: aduocatus: vel medicꝰ: vl̃ minores officiales: puta cursores nõ videt̃ ꝙ teneãtur restituẽ. xiiij. q. v. c. vlt. nisi forte in medico aliud diceres vel nisi tm̃ esset vltra exactũ ꝙ iudex ex officio suo deberet eũ cogere ad restituendũ: ⁊ tunc etiã in foro pn̄iali restituere p̃cipiet̃: si aũt esset maiores officiales q possunt alios rõne iurisdictiõis punire: tũc si q̇d indebitũ recipiat restituẽ tenet̃. ar. p̃all̃. c. xiiij. q. v. c. vlt. sz vbicũqz aliq̇d male querit̃: vel ex negociatiõe: vel extorsione ex q̃ tñ restituere nõ tenet̃: prudẽter facit si oĩa in elemosynas dat. xvij. q. v. q habetis. ⁊ c. vlt. nõ tñ dãnamꝰ eos si heredibꝰ relinquãt. Si aũt illicitas negociatiões faciat vel al̃s iniuste aliq̇d q̃rat sine calũnia alicui facta: sacerdos dz ei iniũgere vt ĩ bonos vsus expendat: puta erogãdo pauperibꝰ: vel eccl̃ijs vel alijs. ar. xvij. q. iiij. si qs ro. s̃. de vo. ⁊ vo. re. magne. ꝙ sup his. De eo aũt qd̃ qs lucrat̃ in ludis: si tractus fuit nõ tenet̃ restituere: qꝛ tũc nihil dolo fecisse videt̃. sed secus esset si aliũ traxisset: qꝛ tũc reddẽ tenet̃ quasi q dolo fecit: sed h forte melior erit cõditio possidẽtis: sed si aliq̇d amisit põt repetere. ¶ Itez q cã recreatiõis modicũ ludit nõ tenet̃ restituere. ar. ff. de aleato. ꝑ totũ. xiiij. q. v. nõ sane. ff. si q̃dru. pau. l. j. §. cũ ariete. De q̃sitis in bello ⁊ dãnis ibi datis alibi no. j̃. de homici. sicut. hypocrita ãt q sb̃ noĩe boni xp̃iani mr̃ta q̃siuit ea restituẽ tenet̃: qꝛ ꝑ fraudẽ q̃siuit. xiiij. q. v. c. fi. sz forte nõ illi q dedit: q consecutꝰ est mercedẽ suã. Sz de hoc forte ꝓbabiliter dubitari posset: si sine iusta cã impedit̃: vel aliꝰ p̃nceps faceret aliquẽ cõstitutionẽ cõtra ius nãle: puta ꝙ dñia de vno in aliũ transferent̃ sine cã si ꝯstitutio in foro aĩe esset seruãda. Et videt̃ nobis ꝙ nõ: ĩmo nec in foro iudiciali qd̃ plus est: vt no. s̃. de ꝯsti. q in. ĩmo plus videt̃ ꝙ etiã si cõstitutio iusta fuerit ex cã. s. iusta. sz illa cã iusta cessat in casu de quo mõ agit̃: vl̃ in foro aĩe vel cõi: tñ ꝯstitutio tm̃ restringẽda est ad eũ casuz vbi fuit iusta ꝯstitutio: verbi gr̃a: iusta ꝯstitutio q̃ dat exceptionẽ macedoniani ꝓpter istam cãm. sed si certũ esset ꝙ illa cã nõ subesset: vt si in necessitate mutuasset peccaret q exceptiõe se defenderet. Cõstitutiones aũt q sunt ꝯ̃ salutẽ aĩe: vt de vsuris. ⁊ d̃ iuramẽtis nõ seruãdis ꝯ̃uari nõ debent. s̃. de iur̃iu. cum ꝯtingat. sacre enĩ leges in his nõ dedignant̃ sacros canones imitari. Quidã tñ alij dicunt ꝙ ex q̃ facta est ꝯstitutio lz sit ꝯ̃ ius naturale dũmodo iusta cã fuerit ꝯstitutionem illã faciẽdi lz postea eueniat casus vbi cessat cã iusta: tñ ꝯstitutio est seruãda q general̃r fuit facta: nõ potuit enĩ nec fuit etiaz expediẽs oẽs articulos sigillatĩ ꝯprehendẽ. ff. de leg. nõ possunt: nisi talis casus q a iure excipiat̃. (Pauperibꝰ.) vbi nescit̃ cui restitui dz al̃s ipis restituendũ esset. j. de vsur. cũ tu vel dic meliꝰ ꝙ id quod soluit̃ ꝓ pena tm̃ est pauperibꝰ erogãdum.

Ecclesie in qua.

Immunitatez ecclesiasticã.

Ne cle. vel mona. secularibꝰ negocijs se immisceãt. Rubrica.

Multa sunt negotia.

Tribus modis dicit̃ negociũ secl̃are. Primo qlibet actꝰ secl̃ariuz rerũ: sicut h enumerat̃ a qbus tꝑibus actibꝰ sit abstinendũ. Scd̃o dicit̃ negociũ secl̃are iudiciũ d̃ rebꝰ secularibꝰ qd̃ lz clericis ĩter clericos tm̃. xj. q. j. §. ex his. Tertio dicit̃ seculare negociũ inter secl̃ares hoies: qd̃ non lz clericis nisi de his q ꝑtinent ad iudiciũ eccl̃ie: puta de decimis ⁊ consi̇l̃ibus. s̃. de iudi. quãto. lxxxviij. di ꝑ totũ. (Ad q̇). s. negocia secl̃aria. (Cõductores.) de hoc no. s̃. de obli. ad rati. c. vnico. (Proposito). i. ordini vel religioni. (Negociũ). Si q̇s enĩ tꝑe fertilitatis emat multa victualia vt tꝑe famis abũdet: vt ioseph ꝓpheta fecit licitũ est: ĩmo etiã si nõ tm̃ ꝓ se: sed vt etiã alijs vendẽ possit tꝑe famis eo p̃cio q̊ tunc ab alijs vẽdebatur: hoc dũmodo in hoc vltimo casu hoc faciat: qꝛ hoĩs ꝓpter abundantiã ad gentes al̃s trãsportabant: vel qꝛ debitam curã circa victualia nõ adhibebãt dissipant̃. Sed si emant vt carius vendant: nulla vtilitate pensata peccãt oẽs: ⁊ grauiꝰ clerici. xiiij. q. iiij. quicũqz. (Negocium.) negociationes alias honeste fiunt inhoneste ex cã: puta cupiditatis. ¶ Item ex tẽpore: puta in festiuitabꝰ. ¶ Item ex loco vt in eccl̃ia. vel ex ꝑsona: vt clerici. ¶ Item q̃dam sunt in quibus nullo mõ lz negociari: vt in his q nec ꝑ se nec cũ admixto pñt esse vtilia. de qbus dicit. ff. de ꝯtra. emp. ꝙ sepe. §. veneni mali. Sz si sit venenũ qd̃ possit esse vtile cũ admixto: vel ꝓ feris bestijs occidendis: vel sunt gladij vel colores: qꝛ pñt esse vtilia ad aliq̇. s. ad sui defensionẽ: vel ad colorandũ hoĩez vel mulierẽ ꝓ bono: licita est in his negociatio.

Sacerdotibꝰ. ministri.

gñales (Ministri) repete qd̃ dixi. s̃. de obli. ad rati. c. j. (Subueni) vt det ei pecuniã ad satisfaciendũ de fraude. vel etiã vt det ei aliud auxiliũ: vel fauorem. non tñ dicimus ꝙ sb̃ seculari iudice debeãt capi vel cõueniri q̃zuis q̇dam contradixerint.

Non magno ope. legẽdas

ex h videt̃ ꝙ si aliq̇s de p̃dictis exit eccl̃iaz suã vl̃ claustrũ ⁊ legit leges q̃si studẽs in eis: lz nõ vadat ad scholas: tñ incidit in canonẽ. (Duoꝝ) hodie statĩ est excõicatus. j̃. eo. sup. (In nulla) vt no. s̃. de postu. c. j.

Sed nec ꝓcuratores.

generaliter.

Clericis in sacris.

idẽ etiã si nõ in sacris (Agitare) cog̊scẽdo de ea vice eiꝰ iudicis q sanguinẽ fundẽ ꝯsueuit in sil̃ibꝰ casibꝰ. sz si de cã criminali cog̊scẽt vice alicuiꝰ epĩ q nõ penas sanguĩs: sz retrusionẽ in monasteriũ facẽ cõsueuit nõ peccat nec fit irregularis. ar. s̃. de ꝓcur. ex tue.

Secundũ istitu. lucri.

vbi lucrũ ꝓueniat ex ope vel ex re sua. s̃. c. pxi. ⁊. s̃. eo. c. j. (Suo) noĩe. n. monasterij si paup est pñt alioꝝ possessiones ꝯducẽ. (Firmas) terraꝝ vel eccl̃iaꝝ q̃s laici non pñt possidere.

Relatum.

Sicut te accepimus.

in sacris: secus in nõ sacris. si tñ instr̃a fecerint añq̃z eis interdicat̃ tenerent: sed postea non.

Penitẽtiã sanguĩs. dictet.

etiã si nõ faciat vt iudex: qꝛ ad minus ẽ ꝯsiliũ vel auxiliũ. idẽ credo ꝙ nec testes in cã sanguĩs recipe dz nec scribere autẽtice. arg. ad h: qꝛ si nõ dz esse iudex in tali cã. s̃. e. clericis. xxiij. q. fi. his. q̊ eadẽ rõne nec testes scribere recipe vel autẽticare. scribere tñ nõ in forma autẽtica forte nõ faceret irregularẽ. Itẽ nec aduocatus sit in cã sanguĩs. lj. di. c. j. l. di. si q̇s. iij. (Intersit) h nõ facit irregularẽ nisi intersit auctoritatẽ p̃stãs vel auxiliũ (Preponat̃) ⁊ sic nec bello p̃poni dz. posset tñ dici ꝙ bello p̃poni pñt qd̃ nõ est recte ad occidendũ: sz ad sua recuꝑanda vel defendẽda: vt no. de resti. spo. oli. sz tñ nõ his ꝑsonis que q̃si recte viri sanguinũ sunt: vt balistarijs ⁊ ruptarijs. (Cirurgie) isti cirurgici nõ ꝓhibent̃ nisi ꝓpter piculũ in quo q̇s sꝑ errare põt. sz si in laicatu aliq̇ h offm̃ exercuerint lz multi in eoꝝ cura. sed nõ ꝓpt eoꝝ negligentiã mortui sunt nõ sunt irregulares. ar. j̃. de homici. tua. sed in clericatu oĩbus ꝓhibitũ est: qꝛ non est offm̃ clericale vñ deponẽdi sunt. nõ tñ eos credimꝰ irregulares h ipõ ꝙ h offm̃ exerceant. sed si mors secuta inde fuerit etiã sine culpa eoꝝ satis posset dici ꝙ sunt irregulares. ar. j̃. de homi. tua. vbi no. Itẽ nec lequentes sunt irregulares nisi mors inde ꝓuenerit. (Balistarijs) dicũt q̇dã ꝙ si q̇s in iusto bello balistario ⁊ ad sui defensionẽ nõ impugnationẽ mĩstraret balistã vel sagittas: ⁊ ipẽ balistariꝰ postea occidat quẽq̃z nõ ẽ irregularis: dũmõ nõ intẽdat p̃ncipalit̃ q balistariꝰ aduersariũ occidat: nec balistariũ credebat intẽdere ad occidendũ: sed ꝙ se vel sua defendat vel recuꝑet: lz in v̇itate eũ occiderit: qꝛ alienũ dimittẽ noluit. nec ab alteriꝰ ĩpugnatõe desistẽ ⁊ h sic ꝓbat̃: h. n. q balistã pauit facto homicidiũ nõ fecit nec ꝯsilio nec mãdato: qꝛ nec eũ occidi noluit: ĩmo voluit eũ alieno iuri cedẽ. ⁊ h intẽdebat: q̊ nõ est homicida. l. di. si q̇s vid̃. ⁊. j̃. de cle. ꝑcus. c. fi. ⁊. c. j. j̃. de homi. significasti. sed si alteꝝ p̃dictoꝝ interuenisset. s. ꝙ ipẽ q pauit balistã intẽdebat p̃ncipal̃r occidi quẽq̃z ꝑ eũ. vel credebat balistariũ ad h intẽdẽ eũ crederẽ irregularẽ: qꝛ ad minꝰ auxiliat̃ ad homicidiũ faciendũ. ar. j̃. de homi. significasti.

ꝑncipalr̄ āt ideo dico: q: si nō ꝑncipalr̄ ad h̄ intēdat: sed scd̄ario videlꝫ vt si aduersari⁹ voluerit aliena dimittē ꝙ īpugnet̄ balistꝭ ⁊ sagittis nō crederē irregularē: q: si ꝯtrariū diceret̄ iā nulli bel/lo interesse liceret cū ibi q̄si sp̄ homicidia ꝑpent̄.xxiij.q.j.noli esti mare.⁊.c.seq.tn̄ meli⁹ credim⁹ ꝙ bn̄ esset irregularis: q: nunq̄ꝫ etiā in iusto bello lꝫ ministeriū vl' consiliū ita īmediatū ꝑbere bel lis.j.de penis.qd̄ in dubijs. Si v̄o in iniusto bello etiā ad sui defē sionē ministraret ꝑdicta: dicūt esse eū homicidā ⁊ irregularē: q̇a cāꝫ ⁊ auxiliū dedit homicidio: cū nulli licito opi staret ī imo illici/to.s.iniusto bello. vn̄ sibi dꝫ īputari: ⁊ ꝙ nō adhibuit diligentiaꝫ quā debuit ī homicidiū vt nō fieret: īmo diligēs fuit vt fieret.ar. j.de homici.ioānes.⁊.c.vlt.⁊ ī multis.c.eiusdē tituli. ¶ Sed di/ces: q̄re ergo reputat̄ homicida ⁊ irregularis ille q̇ scribit sn̄iam ꝯtra dānatū ad mortē? Rn̄. ille directo ⁊ principalr̄ morti lꝫ iuste consiliū vel auxiliuꝫ ꝑbet. dicūt tn̄ alij ꝙ istis q q̄si recte sunt viri sanguinū parare balistas vel huiusmōi est ꝓhibitū etiā in iusto bello: sicut ⁊ eis ꝑesse est ꝓhibitū vt h̄: sed enseꝫ vel lanceā eis mi nistrare nō est ꝓhibitum: nec inducit irregularitatē.

Sup specula. ⁊.j.exeuntes.) de claustris suis: si enī ibi audirēt vel le gerēt secus. (Statuit). s̄.e.nō magno ope. (Excōicati) absolui tn̄ hos posse credim⁹ a q̄libet ep̄o. (diuersas) q: quidā dicebāt ꝙ canō late sn̄ie: alij ferēde. (Ipo fc̄o) si ꝑ duos mēses exiuerint ad legēdū leges vl' ꝑhisycā: nō enī videt̄ ꝙ h̄ipo ꝙ audiuerit nisi ꝑ duos mēses ꝑseuerauerit ꝙ sint excōicati. ⁊ h̄ satis innuit.j.vbi dicit ꝙ decani ⁊ alij cōsiles nō incidūt ī canonē nisi ꝑ duos mēses ꝑseuerauerint. Alij tn̄ dicūt ꝙ statim sine expe ctatione tp̄is sunt excōicati. (Loco).i.studio. (Funiculos).i.disci/pulos. (Bellatoꝝ).i.ꝑdicatoꝝ. (Parat⁹) si aūt curā habeat aliq̄s aīarum si nō sit sacerdos nec in dignitate vel ꝑsonatu ꝯstitut⁹ di/xerūt quidā ꝙ pōt audire leges ⁊ ꝑhisycā. sꝫ certe nos nō videm⁹ ꝙ hoc esse possit nisi sit sacerdos vl' ꝑsonatū habeat nisi ex dispē satione forte q: dispensaret̄ secū in dilatione ordinū: ⁊ tūc ita cre/dim⁹ eū teneri ac si eēt ordinat⁹: nisi forte ex delegatiōe vel vt vi carius faceret de q̄bus nō est dubiū ꝙ nō tenent̄ hac cōstitutiōe. (Prescriptū).s.duorū mensiū cōputandorū ab exitu monasterij: vel ex quo leges vl' ꝑhisycā audire ceperūt. s̄.eo.nō magno. (Ex/tendi.) scꝫ ꝙ si de ecclesijs suis exiuerint ꝑsone ꝑdicte: ⁊ per duos menses fuerint in scholis huiusmōi qd̄ sint excōicati.

¶ Explicit liber tertius. ¶ Incipit quartus.

De sponsalibus ⁊ matrimonijs. Rubrica.

De francia. quidaꝫ ⁊.j.lege).i. cōsuetudine. (ijsdeꝫ vtunt̄) alias enī solennitates h̄nt saxones alias frāci q̄ tn̄ nō sunt de s̄ba m̄rimonij lꝫ pctm̄ sit omittere.xxx.q.v.nostrates.femi ne. (Subijciat̄.) quo ad s̄bam enī m̄rimo/nij cōsuetudo nihil potuit statuere: quo ad accidētia forte posset: puta circa dotē.ar.s̄.de testa.raynutius.

Propterea. ⁊ infra.

Iuuenis. nōdū septennē.

Sed septēnio ꝓximā.j.e.spōsam: puta q: erat sex an/norū ⁊ dimidij. vel amplius.ar.j.c.ꝓxi. attestatiōes. insti.de obli.q̄ ex delic.nas̄.§.in sūma.ff.de mune.⁊ hono.ad reꝫ. ⁊ doli capacē q̄ ad spōsalia: sic enī orit̄ publice honestat̄ iustitia. j.ti.ꝓxi.lr̄as. vel dic ꝙ ducta fuit an̄ septēniū: sꝫ in domo detenta post septēniū.j.ti.ꝓxi.duo. si aūt nō esset septēnis nec ꝓxima nec in domo post septēniū detēta: bn̄ posset ducē consobrinā.vt.j.ti. ꝓxi.lr̄as.⁊.c.duo. (Dubitationē) lꝫ nō sit verisilē: q: tn̄ tutius est ꝑcauendū est: vel dic nō esse verisilē ꝙ eā corruperit: sꝫ ꝙ malicia supplet etatē: ⁊ ꝙ aliq̄d intendūt de sponsalib⁹. ⁊ iō orit̄ impedi mentū publice honestat̄ iusticia. (M̄rimonio). Matrimoniū est viri ⁊ mulier̄ ꝯiunctio indiuiduā vite ꝯsuetudinē retinēs.xxvij. q.ij.c.ij. Dicit̄ matrimoniū quasi m̄ris muniū.i.offm̄: q: plus est officiū m̄ris in m̄rimonio q̄ꝫ p̄ris. Contrahit̄ aūt m̄rimoniū solo ꝯsensu.xxvij.q.ij.sufficiat. Fuit aūt institutū m̄rimoniū in padi/so ꝑ illa v̄ba: hoc nūc os ex ossib⁹ meis.j.de diuor.c.gaudemus. Cause ꝑncipales quare m̄rimoniū fuit institutū: sunt due.s.susce ptio ꝓlis: ⁊ vitatio fornicatiōis.xxxij.q.ij.§.his ita. alie cause sūt multe: reformatio pacis: pulchritudo vxoris: ⁊ multe alie. Et lꝫ ille q̇ ꝯtrahit nullā de principalib⁹ causis attēdat: tn̄ tenet matri moniū: nisi circa illas cās intenderet̄: puta ꝙ nō nascerent̄ sobo/les.xxxij.q.ij.solet. pōt aūt ꝯ̄here q̄sq̇s q̇ pōt cōsentire in carnalē affectuꝫ: nisi expꝭsse ꝓhibeat̄ vt minor.xiiij.annis.j.e.tue fra.⁊ q̇ vtroq̄ꝫ testiculo caret.j.de frigi.⁊ male.ꝙ sedē. Itē nec furiosus. xxxij.q.vij.neq̄ꝫ furiosus. Est.n.edictū de m̄rimonio ꝓhibitoriū. j.e.cū apud se. Itē pōt q̄s ꝯ̄here ꝑ ꝓcuratorē dūmō duret volū/tas ei⁹ vsq̄ꝫ q̄ ꝯsentiat ali⁹.s.abn̄s: sed si euꝫ peniteat an̄q̄ꝫ absens ꝯsentiat nō tenebit fcm̄ ꝓcuratoris ēt si ad ꝓcuratorē vel absentē cū quo ꝯtrahit̄ nō ꝑueniat reuocatio: q: ibi deficit cōsensus in idē tp̄s ꝯcurrēs sine q̄ nō tꝫ m̄rimoniū.xxvij.q.ij.sufficiat.ar.ꝯ̄.s̄.de ꝓcu. in p̄ntia. sꝫ hoc sp̄āle credim⁹ ī m̄rimonio: ꝭm ꝙ etiā si nō ꝑ ueniat reuocatio ad ꝓcuratorē dūmō ꝯstet ꝙ nō tenꝫ m̄rimoniū. Bona m̄rimonij sūt tria: fides: ꝓles: ⁊ sacr̄m. Fides ē vt vēter cō iugū adulteret̄. Proles attendit̄ vt eā amet si deus dederit susci piat ⁊ educet. Sacramētū attēdit̄ vt m̄rimoniū nō separet̄: lꝫ.n. thori diuisio fiat ꝓpter adulteriū nō tn̄ sepatur m̄rimoniū.xxxij. q.vij.c.ij. nisi q̄n alter ꝯiugū ꝺ p̄nti ad religionē trāsit.s̄.ꝺ ꝯuer. coiug.ex publico. ¶ Impedimēta m̄rimonij sūt.xij.s.q̄ dirimūt m̄rimoniū. Primū furor.xxxij.q.vij.neq̄ꝫ furiosus. Scd̄m oīno sect⁹ ⁊ īpotēs coire.xxxij.q.vij.illi q̇. Tertiū affinitas.j.de ꝯsan. ⁊ affi.discretionē. Quartū si errat in ꝑsona. Quintū si est in ꝯdi tione ꝭuili. Sextū votū solēne. Septimū si machinat⁹ ē in mortē ꝑoris ꝯiugis: vel si eā in coniugē ducē ꝓmisit. Octauū si ē alteri⁹ cult⁹.s.sarracen⁹ vel iude⁹. Nonū si ꝑ vim coact⁹ ē ꝯ̄here. Deci mū ordo: vt in sacris ordinib⁹ sit ꝯstitut⁹. Vndecimū si est alteri nupta. Duodecimū publice honestatis iusticia. Sunt ⁊ alia duo q̇ impediūt: sꝫ nō dirimūt.s.tp̄s feriaꝝ: ⁊ interdictū ecclesie.

Ad audientiā. ⁊.j.ꝙ si ille.) hec adie/ctio nihil facit. (Imple/re ꝓpositū.) īpediente publice honestatis iustitia: vt no.s̄.c.ꝓxi. Et nō ꝙ vbi ꝯtrahētes īntelligūt q̄d agat̄ lꝫ illud nō teneat: surgit tn̄ inde publice honestat̄ iustitia: vt h̄ di/cit̄: vbi aūt nō intelligūt secus.j.c.ꝓxi.lr̄as.⁊.c.accessit. idē ītelli/go si frigidus cōtraxit: q: nullus ꝯsanguine⁹ ei⁹ eam h̄re poterit xxvij.q.ij.quidā desponsauit. ⁊ idē forte dicenduꝫ est in monacho ⁊ sacerdote ⁊ alijs huiusmōi.

De illis. ⁊.j.ꝓmittūt) h̄ fiūt spōsalia ꝺ futuro. (Trāsferētes.) mulier virū vagabun dū sequi nō tenet̄.ff.ꝺ ope.liber.suo.xxxiiij.q.ij.si q̄s.

De muliere. ⁊.j.vim.) alia enī cadit in cō stantē viꝝ ⁊ dirimit m̄rimo nium. alia q̄ in merticulosum ⁊ hec nō dirimit. de hoc no.s̄.ꝙ me.cau.dilect⁹.

Ex litteris. intelligit.) hec decr. loquit̄ q̄n ali qui intēdebāt spōsalia cōtrahē sed nō intelligebāt vires ⁊ effect⁹ spōsaliū: vel q: ꝓ eodē reputabāt spōsalia ⁊ m̄rimoniū: vel q: nō crede bāt ꝑ spōsalia se ligatos q̇n cū alijs ꝯ̄herent: vl' alia h̄mōi. quidā etiā intelligūt q̄n ꝭm diuersa vulgaria loq̄bant̄: nec se inuicē ītel ligebāt. sꝫ h̄ videt̄ verū: q: q nō intelligit nō ꝯsentit.s̄.de baptis. maiores. circa prin. nec est mirū si ē aliud q̄n nō ītelligit viꝫ datā v̄bis ⁊ effectū datū a iure: q: nemini lꝫ ignorare ius. ⁊ maxīe ius sponsaliū nō lꝫ ignorare ꝯ̄hentib⁹: sꝫ factū vl' vulgare alteri⁹ bn̄ lꝫ ignorare: tn̄ ⁊ illa expositio pōt sustineri q̄n diuersa vulgaria ha/bebāt ꝯtrahētes: nec vn⁹ vulgare alteri⁹ intelligebat: nec valet qd̄ dicit ꝙ nō pōt esse cōsensus si se intelligūt: q: hec decre. loquit̄ q̄n tractat⁹ ꝑcessit de m̄rimonio ꝯtrahēdo ⁊ ī hoc ip̄m ꝯsentiebat ⁊ hoc agebat̄: ⁊ tūc ex quo vterq̄ꝫ dicit v̄ba ī suo vulgari q̇ sonāt p̄ntem cōsensum sufficit. (Intelligit.) vt dicit cū tn̄ ꝑsumat̄ intelli gere cū sint eiusdē vulgaris. (Scia.) ꝙ nō furiosi etate: q: nō mi/nores. (Quo cognito).s.ꝙ sūt idonei: scia ⁊ etate. (nō ītellexit).i. dicat se nō intellexisse cū tn̄ cōtrariuꝫ ꝑsumat̄. (Intelligentiā.) nō solū quā poterat ex verbi ꝓprietate: sed etiā a iure appropriata sibi. (Solent).ff.de leg.iij.nō aliter.j.de ver.sig.intelligētia.

Sponsam. ⁊ infra.

Ex pte. eam ab eo.) ꝑ hec v̄ba ītelligo ꝯ̄hi m̄ri/moniū de p̄nti. qd̄ ē no. (habiturā) lꝫ ver ba ista sonēt futurū tp̄s: tn̄ spōsalia nō sunt de futuro īmo statiꝫ m̄rimoniū ꝯ̄hit: sꝫ qd̄ ꝓmisit ꝺ fide ꝭuāda respexit ad futurū: ⁊ idē dico in oībus v̄bis q̇ sonāt in fc̄o. verbi gr̄a: ꝓmitto ꝙ tenebo te in vxorē. idē est enī ac si dicat: habebo te/cum m̄rimoniū: vel accipio te ī meā: ⁊ ꝓmitto ꝙ de facto tenebo te ꝑ vxore: q̄ tn̄ modo es vxor de iure: ⁊ etiā sine ꝓmissione tenet̄ ad hoc ip̄m. secus autē esset si diceret: ꝓmitto ꝙ contrahā tecū: vl' accipiā te in meā: q: verba hec non referunt̄ ad factū tm̄ sed etiā ad ius: vt sit sensus: ꝓmitto ꝙ tūc fiā tua legitima vxor. alij dicūt ꝙ hic idcirco ꝑ verba de futuro fit m̄rimoniū: q: in prin. decr. po nunt̄ verba que trahūt futurū ad ꝑsens.s.ab eodē tp̄e ⁊ eadem repetita intelligunt̄ in verbis vxoris: ⁊ nō habent locuꝫ nisi vbi

ꝓcessit tractatus de matrimonio ꝯhēdo.(Tūc).i.cū fornicaꝛ(Jn
ducta) ⁊ si nullā supduxisset:tñ eā recipe teneꝛ:qꝛ mulier nō fue/
rat fornicata. sꝫ ⁊ si mulier fuisset fornicata eā accipe
teneꝛ:quia aliam supduxerat.

EX litteris. ⁊ ĩfra. ĩpubescē

tes) Queriꝛ si qs iurauit accipe vnā de filiabꝰ alicuiꝰ ⁊ postea co
gnoscat vnā an ꝓcise cogaꝛ accipe illā:ar.ꝙ sic.ff.de ꝯtra.emp.si
emptor.ff.de solu.stichū aut pāphi. qꝛ se coartauit.ff.si qs cau.l.
iij.xv.q.j.si qs insa.So.qdā dicunt eū cōpellendū eā accipe.alij
dicūt plus ꝙ cogscēdo eā ratificanꝛ spōsalia:vel potiꝰ fit mrīmo
niū.nos dicimꝰ ꝙ cū nō interuenerint inꝛ eos neqꝫ spōsalia neqꝫ
matrimoniū:nec etiā pñt interuenire nisi inꝛ certas ꝑsonas ꝙ li/
cite ꝯhit cū alia.(Pr̄es).h iuramentū intelligit ꝙ bōa fide dabit
operā ꝙ inuicē ꝯhāt.(Alteriꝰ).i.sup̄dicti.(Cōpellas).j.e.reqsi/
uit.ꝯ.So.h de rigore:illud de misericordia.Sꝫ ꝯtra mortaliꝛ pec/
cat veniēdo ꝯtra mādatū:ḡ pōt cogi ad eiꝰ obseruationē.xxiij.q.
iij.cū sacerdos ꝑpꝛ h.M.dixit illā nō esse decre.alij dicūt ꝙ illa ē
decr. ⁊ ius cōe ꝯtinet. ⁊ ē spāle vt nō cogaꝛ qs seruare iuramentū:
ꝑpꝛ futuꝝ piculū.alij dicūt ꝙ cogēdi sunt vt de nolētibꝰ fiāt volē
tes:vt ibi. sꝫ nō finaliꝛ vt in ꝯtrario.alij exponūt ibi:potiꝰ.i.ꝓus.

NOn est. petāt. vxor petiꝛ ꝑ interdictū de
libe.exhi.ff.de li.exhi.imo
C.de nup.si inuita. ⁊ h cū inuita teneꝛ.secus aūt si vo
lūtaria:qꝛ tūc cōpetit offi.iudi.(Jbi)ciis aūt exeūtibꝰ
sine aliq̄ absolutōe pñt dicere offm̄.lxxxj.di.si ꝙ.qꝛ nō ē terra inꝛ
dicta:sꝫ organa suspēsa ad tps.tñ irregulares fiūt q ibi celebrāt.
(Officia)ḡ nec crisma:nec extrema vnctio:nec corpus xp̄i:nec eti
am matrimoniū:nec sepultura.j.de ꝓuil.vt ꝓuilegiū.nec ad or/
dines poterit aliqs laicus loci interdicti ꝓmoueri.ꝙ aūt añ erāt
clerici cū nō sint interdicti ad alios ordines poterūt ꝓmoueri.sꝫ
de corpe xp̄i melius diciꝛ ꝙ ꝯferri pōt interdictis penitētibus.j.
de sen.ex.ꝑmittimus. Jtē matrimoniū credimꝰ posse fieri apud
interdictos:qꝛ ⁊ apud infideles ē.s.de p̄sby.nō bap.veniēs.xx/
vj.di.deniqꝫ. Jtē crismari debent.j.de sen.ex.c.rñso.

PReterea. ⁊ infra. a viro. cuꝫ q̊ ꝯ
rit ꝑ v̄ba de futuro.(Jmpetiꝛ) vt cogaꝛ mrīmoniū cō
sumare.(Cōfiteri) etiā si publice ꝯfitereꝛ nō videꝛ ei
credendū:qꝛ vnus testis.iiij.q.iij.§.itē. ⁊ qꝛ turpitudinē allegat
xiiij.q.v.nō sane.sꝫ hoc ē spāle ꝓpter piculū anime.(Juramētū)
secus si iurasset.j.de ꝯsang. ⁊ affi.sup eo.

VEniens. ⁊ infra. alii. q̄ desposa/
uit eā ꝑ v̄/
ba de pñti:aliogn nō esset obiectio nec dubitatio ꝙ se
quēs matrimoniū teneret.(Eos) inꝛ mulierē ⁊ ꝓmū
viꝝ.(Cā) inter mulierē ⁊ scdm viꝝ.melius credimus ꝙ cā ageret
inter mulierē ⁊ ꝓmū viꝝ ꝑ id qd̄ sequiꝛ a ꝓori viro iudicio eccl'ie
⁊c.(Cōsentire) ꝙ eius esset vxor:(Jp̄e).s.vir(De illo).s.E.cui ter
tio nupserit:vel de ꝓmo(Alio).s.scdo viro.L.(Defunctus) añ qꝫ
ꝯtraxisset cū scdo cui fuit inuita tradita.(Jlle) idē vir.(Decessit).
maxīe.nā sola coactio sufficꝫ vt matrimoniū scdm īpediat.(Ma/
ritali) ꝓma.n.spōsalia nō poterūt īpedire h matrimoniū:qꝛ fue/
rūt iudicio eccl'ie sepata. nec scda:qꝛ fuerūt coacta:⁊ qꝛ mortuus
erat maritus.(Alioqn).i.si noluerit ip̄aꝫ.M.maritaliꝛ tractare.
(Restituerit) nisi ꝓponēdo de iure.s.ꝙ ip̄e.T.nō sit maritꝰ.M.
sꝫ suus.nā h illa q̄ diciꝛ supinducta pōt ꝓponere corā ip̄o iudice
delegato vel etiā ordinario:lꝫ al's nō sit eius ordinariꝰ vꝉ delega
tus:ar.ff.de qbus re.ad eū.iu.ea.ꝑ totū.imo ⁊ post sñiaꝫ pōt ap
pellare ⁊ executōeꝫ sñie de iure īpedire.ff.de re iudic.a diuo.§.si
sup.s.de re iudi.cū sup ꝯtro.vbi no.h veꝝ ē si agat petitorio:sꝫ si
agit possessorio nō esset admittēda.sꝫ nos ꝯtrariū dicimꝰ.s.ꝙ est
admittēda:⁊ assistet h mulier viro:vt no.plene.s.de re iudi.cū
sup ꝯtro. ⁊ nō poterit ꝓponē h mulier ad īpediēdū restōnē de ꝓ
prietate.s.ꝙ ꝓus fuerit despōsata.vꝉ ꝙ nō teneat mrīmoniū cum
alia ꝯtractū ꝓpter aliqd̄ īpedimētū.nisi forte incontinēti ꝓbare
vellet.s.de resti.spo.lr̄as.in fi.sꝫ poterit dicē ꝙ alia mulier nūqꝫ
fuit in possessiōe viri tāqꝫ mariti. vel ꝙ vir nō spoliauit mulierē
possessiōe sui. sꝫ ip̄a mulier viꝝ spoliauit possessiōe sua:vel alias
legitīas exceptōes.(Restituerit) no.ꝙ lꝫ tertia ꝑsona q̄ dicꝫ se po/
tiorē in matrimonio sit admittēda vt assistat illi q̄ ꝓncipaliꝛ ꝯue
niꝛ sup mrīmonio:nō tñ sibi ē ꝓferēda in ꝓsecutōe cāe:qꝛ nō ad
eā ꝓmo loco ptinet defensio huiꝰ cāe:⁊ tūc tm̄ ꝓferri dꝫ tertia ꝑso
na.ff.de re iudi.sepe. Jtē dicimꝰ ꝙ si illa q̄ ꝯueniꝛ sup mrīmonio
inducat testes sup vno articulo videlꝫ ꝙ qñ ꝯtraxit cū illo q eā pe
tit in vxorē erat mīoris etatis ⁊ defecit in ꝓbatōe. ⁊ postea alius
vir q tenet eā sup eodē articulo velit inducē testes admittēdus ē
si ignorauit qñ ꝓmo mulier induxit testes sup eodē.de h no.s.de re
iudi.cū sup.nec ob.si dicꝫ ꝙ dꝫ ꝓbare de ꝓuaricatiōe ꝓoris mulie/
ris.ff.de ꝓua.ꝓuaricatōis.qꝛ illud loquiꝛ qñ sñia lata ē.h āt loq/
mur qñ sñia nō est lata.imo plꝰ vꝫ ꝙ in cā matrimoniali ꝭm oēs
etiā si sciuit qñ ꝓma mulier testes īducebat.tñ tertia ꝑsona admit
tēda ē sup eodē articulo ad ꝓducendū testes:qꝛ etiā eadē ꝑsona
admittereꝛ etiā pꝰ sñiaꝫ diffinitiuā.s.de re iudi.lator.ꝯsanguinei.

QUam locū. metus. q caderet in ꝯstā
tē viꝝ.ff.qd̄ me.
cā:metū.xxxij.q.vj.indignāter.de h no.s.qd̄ me.cā:
cū dilectꝰ.j.e.veniēs.(Coactio).i.vis:qꝛ capiꝛ vel te
neꝛ vel ligaꝛ vel hmōi.metꝰ aūt alteriꝰ qꝫ eiꝰ q ꝯtrahit īpedit ma
trimoniū:vt si pr̄ timet mortē vel captiuitatē sibi īminē. ⁊ ꝑpꝛ h
filia ꝯsentit nuptijs q̄s pr̄ ꝓ ea ꝯtraxit.vel etiā ip̄a h tiore vel alio
filii ducta ꝯtrahit nō valet matrimoniū.ar.eiꝰ qd̄ ecōuerso dr̄ de
pr̄e:qꝛ iustꝰ metꝰ ē in eo si timet stuprū vꝉ seruitutē filioꝝ.ff.qd̄ me.
cā:isti q̄dē.ar.xxj.q.ij.si veꝝ. ⁊ c.de nep.sꝫ illa.c.loquunꝛ qñ etiā
spōse erāt inuite.sꝫ certe nō vꝫ ꝙ ibi alia de cā inuite fuerit nisi ꝓ
pter picula eoꝝ q hēbāt eas in ptāte. ⁊ h nō vꝫ solum locū hr̄e in
pr̄ibꝰ sꝫ in alijs q filios hñt in ptāte.h aūt ꝯstat:qꝛ si ꝯsensus con
trahētiū esset liber qꝫuis pr̄es hr̄e iustū metū:tñ matrimoniū te/
net.alij tñ dicūt ꝙ nō impediꝛ matrimoniū:lꝫ filia timeat mortē
pr̄is(Vel coactio).i.si metꝰ vel coactio interuenit sup eo vbi ꝯsen
sus reqriꝛ.v̄bi gr̄a:si cogiꝛ ꝯtrahere matrimoniū.sꝫ si sup diuer
sis inꝛueniat vis ⁊ ꝯsensus.v̄bi gr̄a:incarcerauit qs aliū vt ab eo
pecuniā extorqret si idē vi ⁊ vincula patiēs ꝯsentiat in matrimo
niū vel etiā aliū ꝯtractū tenet.nā ⁊ agē pōt ꝑ ꝓcuratorē:⁊ ꝑ ꝯse/
quēs ꝓcuratorē ꝯstituere ⁊ vsucape.ff.de mino.papi.ff.ex q̄bus
cau.ma.in inte.ait ptor.nisi forte in vinculꝭ ꝯstitutꝰ captꝰ esset ab
hostibꝰ. ⁊ ꝓpter h esset seruus.nā tūc ꝯsensum nō hr̄et:vt in ꝓal.l.
ait ptor inire(Vētilatꝰ) q dā.n.petebat eā:qꝛ dicebat se ꝯtraxisse
cū ea ꝑ v̄ba de pñti vel de futuro.(Eā) no.ad offi.iudi.ptinere ꝑ
tibꝰ locū secuꝝ assignare.iij.q.ix.hortamur.ff.de arbi.pōpo.§.si
arbiter.s.de testi.cū oli.(Timere) sicꝫ mādat eā in securo loco po/
ni:qꝛ timebat ne vir eā rapet etiā si de iure eā nō posset hr̄e.(Do
nec) iccirco differreꝛ restitutio:qꝛ agebaꝛ petitorio:vel qꝛ timeba
tur seuitia viri.s.de or.cog.intelleximus.s.de resti.spo.lr̄as. ⁊ c.
ex trāsmissa. ⁊ c.ex pte.vbi no.de h:qꝛ nunqꝫ eā trāsduxerat. ⁊ iō
nō hēbat locum petitio restōnis.

VEniens. ⁊ infra. cui. spōsalia fu
erūt de fu/
turo.(Cogñit) matrimoniali affectu:al's.n.si ꝓtesta/
reꝛ se eā cogscē adulterino affectu secꝰ:ar.j.e.tua.alij ꝯtradicunt
qꝫtūcūqꝫ.n.ꝓtesteꝛ sibi nō ꝓdest sua ꝓtestatio cū nō fuerit iusta
cā ꝓtestatōis.de h no.s.de ꝯsti.cū.M.nec ob.decre.tua.qꝛ ibi nō
fuit substātia ꝯtractꝰ ꝯiugaꝉ:nec forma ꝯtrahēdi mrīmoniū. ⁊ h
ē veꝝ nisi forte ip̄i mulieri ꝓtestareꝛ:qꝛ tūc in h ambo ꝯsentire vi
denꝛ.sꝫ ⁊ tunc nō ꝓdest sibi ꝓtestatio:qꝛ nō admittiꝛ ꝓbatio in
ꝯtrariū.j.e.is q. Jtē ea rōne nō credimꝰ sibi ꝓdesse ꝓtestatiōeꝫ:
qꝛ turpis ē.sicut nec ꝓdesset ei turpis ꝯditio:immo ea reiecta te
neret matrimoniū.j.de ꝯdi.ap.c.j.

COmmissuz. ⁊ infra. dedit
iste q ꝓmittit cū aliq̄ ꝯtrahere mrīmoniū stati spōsa/
lia ꝯtrahit.ꝯtra.s.de ꝯuer.ꝯiu.ex publico.s.de iureiur.ꝓuenit.s.
de vo. ⁊ vo.re.scripture.xvij.q.j.q̄ bōa.xxviij.q.j.ex his.So.iste
nō fecit votū vñ ꝯtrahēdo nō fit trāsgressor voti.s.de voto:lr̄a/
turā. ⁊ si ꝯtrahit ꝓpositū gerēs in mēte ꝯtinēdi ⁊ vouēdi nō facꝫ
ꝯtra ꝯsciaꝫ.xxvij.q.ij.btā.qꝛ firmiꝛ nō ꝓponit ad religionē trāsi
re:sꝫ nec a se h ꝓpositū repellit:sꝫ sup h firmā deliberationē reꝭ/
uat post ꝯtractū matrimoniū. vñ bonū fuit ꝯsiliū vt adīpleat ꝙ
iurauit.qꝫuis iuramēto nō obstāte posset vitā monachalē eligē:
quia melius ē vtroqꝫ seruare qꝫ alteꝝ tm̄.sic.s.de iureiur.debito/
res.xxij.q.iiij.innocēs.dicunt alij ꝙ hic vir circa finē biēnij erat:
⁊ tunc cepit suspirare.i.cogitare ꝙ in futurum.s.post duos ānos
intraret monasterium.sed forte interim intrare nolebat:quia ad
huc in domo propria volebat melius probare onera ordinis.vel
forte tenebatur aliquibus debitis que primo soluere volebat.vꝉ
ex similibus causis ingressum monasterij protrahebat.vnde be
ne consuluit ei papa ꝙ ex quo non alligat se monasterio ⁊ alliga/
tus ē iam ꝙ in fine biennij aliud ligamen superadderet ꝙ illud
ligatū superaddat:cum dubiū sit qd futura pariat dies:vel ꝑ mor/
tē:vel ꝑ mutationē voluntatis.sꝫ si vir dixisset:ꝓterea ego statim
volo intrare monasteriū ⁊ rñdisset ei:intra. ⁊ non ꝯtrahas cū ille
ꝯtractus esset ad decipiendum tm̄.

REqsiuit. ⁊.j.(Cogenda).s.e.ex lr̄is.contra
So.vt ibi.

Cum in apostolica. ꝛ.j.(ꝓposuit) cui lꝫ credēdū nō esset:arg.C.de mā.pn.l.j.tñ ꝓpter fauorē mrīmonij ꝛ bonā fidē quā habuert:lꝫ nō ẜm ꝯsciaꝫ tenet matrimoniū.(Poterūt).j.de eo q du.in ma.quā pol.ex lr̃aꝝ.ꝛ.c.cuꝫ hr̃et.ꝯ.So.dicūt q̇dā ꝙ si sciēter ꝯhūt nō tenet:sꝫ si igrāter sec⁹.nos dicim⁹ ꝙ si p̄mū tenuit ꝺ iure:scōm nullum ē:cū eodē tp̄e q̇s nō possit hr̃e plures vxores.verūtñ si igrātes ꝯxerūt soluto mrīmonio morte:cogēdi sunt de nouo ꝯhere:ar.j.de eo q du.in ma.quā pol.c.j.ꝛ.c.veniēs.q̄uis ibi nō dicat ꝙ sint cogēdi vel tolerādi.si v̄o sciēter nullo mō tolerandū ē scōm mrīmoniū.j.de eo q du.in ma.ex lr̃aꝝ.ꝛ.c.cū hr̃et.si v̄o p̄mū mrīmoniū nō tenet de iure:sꝑ tenet scōm mrīmonium:vt h̄.

In presentia. ānoꝝ. C.de repu.in auc.hodie.ff de diuor.vxores.ꝯ.sꝫ illa correcta est ꝑ canones.

Inter opera charitatis. remissionē)xxxij.q.j.nō est.xxxij.q.j.c.j.ꝯtra.Sol.illud loquit̃ de incorrigibilibus:h̄ de corrigibilibus.

Ad id ꝙ p tuas. copulauit ad suasionē victrici:mulier alij nupsit:vel mulier prima spōsalia ei⁹ noīe ꝯcta rata habuerit:lꝫ ꝯ ꝓpriū velle.(Cohabitās) ꝛ ab eo carnalit̃ cognita:al's p solā cohabitatōēꝫ nō iudicarem matrimoniū:vt no.j.ti.ꝓxi.attestatōes.(Excludat) vbi vis vel metus in detinēdo interuenisset:ar.qꝺ me.cā.l.j.

Sicut ex litteris. iuramētū idē credo si in p̄mis spōsalib⁹ nō interuenit iuramentū:ꝛ in scꝺis interuenit:ar.s̄.de iureiu.q̄to.(Cōpellas) No.ꝙ si q̇s cū duab⁹ ꝯhat spōsalia p̄me tantū adherere dꝫ:ꝛ cogēdus ē ad eā redire:vt h̄.Fallit h̄ in casib⁹.Primus ē si alter spōsoꝝ ad religionē trāseat.s̄.de ꝯuer.ꝯiug.ex publico.Scꝺs ē si spōsus vagus nō inuenit̃.s̄.e.de illis aūt.Tertius ē si alter ꝯiugū leprosus vel palytic⁹ fiat:vel nasum amittat:vel aliqd ei deteri⁹ ꝯtingat.j de ꝯiu.lepro.c.lr̃as.s̄.ꝺ iureiu.quēadmodū.Quartus ē si supueniat affinitas.xxvij.q.j.si q̇s spōsa.filij.ꝛ sufficit in h̄ casu solū famā ꝓbare.s̄.e.p̄terea.Quīt⁹ ē si mutuo se absoluāt.s̄.e.p̄terea.j Sextus si alter fuerit fornicat⁹.s̄.de iureiu.quēadmodū.Septimus si cū alio ꝯxit p v̄ba de p̄nti.j.de spō.duo.c.j.Octauus ē si in minori etate fuert ꝯtracta spōsalia ab ambobus.nā cū ābo ad legitimā etatē venerint vterqꝫ altero inuito licentiā nubendi obtinebit.j.de despon.impu.de illis.

Cum apud se. signis. spāle est in matrimonio vt nutibus ꝯhi possit ꝓpter piculū qꝺ esset si ꝯhi nō possit.ꝛ ꝯhere nō pōt nisi suus adsit ꝯsensus.sec⁹ aūt in alijs ꝯctib⁹ q̇ p̄nt p ꝓcuratores taliū celebrari(signis).ff.ꝺ le.iij.nutu.

Dilectus filius.

Tue fraternitatis. cōsensu. Spōsalia sine v̄bis fiūt.s.p annuli sbarratōēꝫ.(Consensum)lꝫ.n.solus ꝯsensus sufficiat ad mrīmoniū ꝯhēdū in mutis:vt.s̄.e.cū apud.in loquētib⁹ tñ nō sufficit q̄ ad ecclaꝫ sine v̄bis:ar.xxij.q.ij.de his.ff.de leg.iij.nutu.īmo plus videt̃ ꝙ etiā si ꝯstet mō ꝙ adinuicē ꝯsenserūt:q̄ h̄ ꝯfitent̃:tñ nō ē mrīmoniū sine v̄bis:vt h̄.Et est h̄ rō:q̄ sic statuit eccl'ia:lꝫ sit ꝯ ius nāle qꝺ est ꝙ solo ꝯsensu ꝯhit̃ mrīmoniū.sꝫ fuit iusta cā statuti huius scꝫ ne tantū sacr̃m esset in certo.ꝛ si ꝯriū diceret̃ seq̄ret̃ absurditas.s.ꝙ si vir ꝛ mulier eūdo p viā sibi inuicē placerēt ꝛ in corde suo desiderarēt ꝙ essent ꝯiuges:seq̄ret̃ ꝙ int̃ eos esset matrimoniū q̄ nihil esset piculosius.si aūt parētes p filijs ꝯhāt sufficit filioꝝ taciturnitas.xxx.q.ij.onerant̃.ff.de spon.sꝫ q p̄ris.j.de despō.ipu.accessit.de illis.Itē vbi p̄cesserūt aliq̄ v̄ba apta ad spōsalia ꝯhēda vel mrīmonio ꝓpter aliqꝺ tñ impedimētū nō valeant spūsalia vel matrimoniū:postea tñ p solā carnalē copulā p̄sumit̃ matrimoniū.j.de eo q du.in ma.veniēs.j.de ꝯiu.ẜuo.c.vlt.(Nā) ꝛ ꝙ possint sine v̄bis ꝯhere ꝓbat̃.(Nā) ꝛc.(Et pueri) Itē ꝓbat ꝙ nō sꝑ v̄bis ꝯtrahit̃ matrimoniū.(Quia ꝛ pueri) ꝛc.

Tua nos duxit. forte. h̄ forte nō ponit̃ dubitatiue sꝫ assertiue.(Videm⁹.)nā lꝫ h̄ ꝓtestat⁹ fuerit ꝙ nō ꝯsentiebat in eā:vel ꝙ nō ꝯhere:sꝫ decipe intendebat nō ꝓficit sibi:q̄ nō s̄best iusta cā ꝓtestatōis.vñ p ꝯriū factū renūciare intelligit̃ ꝓtestatōi.vl' pociꝰ sibi ꝓdesse nō dꝫ:q̄ facto ꝯria dic̃:ar.s̄.de ap.sollicitudinē.ꝛ no.de h̄.s̄.de ꝯsti.cū.M.ferra.s̄.e.veniēs.p̄terea in his ad cōēꝫ intelligētiā recurrēdū est s̄.e.ex lr̃is.Alij ꝯriū dicūt.s.ꝙ ꝓtestatio suffic̃ vt nō ꝓbet̃ mrīmoniū.sꝫ ideo dic papa ꝙ nō videt̃ q̄cūqꝫ sibi h̄ ꝯstet:q̄ cū nullus interfuerit spōsalib⁹ de ꝓtestatōe sibi ꝯstare nō potuit:vt in foro eccl'ie iudicare posset nō fore matrimoniū.sꝫ in foro aīe iudicare pōt vbi iudicat̃ ẜm ꝯfessionē:sꝫ in foro eccl'ie sec⁹ ē.(Nos aūt) q̄ lꝫ q̄ ad eccl'iaꝫ nō possit de h̄ ꝯstare:tñ si ita foret sic est r̄ndendū.(De facto).s.despōsatōis.(Substātia) p̄nta ꝯsensus.xxvij.q.ij.sufficit.ꝛ h̄ intellige ẜm interrogationē ep̄i q̄uis in v̄itate ꝯriū p̄sumat̃:vt.s̄.dictū ē.(Forma) q̄ nō fuerūt v̄ba apta mrīmonio cōtrahēdo sine qb⁹ nō ꝓficit̃ matrimoniū.s̄.e.tue.vel dic ꝙ v̄ba sua tis erāt apta si vocaret̃ iohānes:sꝫ q̄ sic nō vocabat̃ nō ẜuabat̃ forma. ¶ Sꝫ obijcies:q̄re ḡ dictū ē.s̄.ꝙ p̄sumēdū ē mrīmoniū lꝫ R̄n.q̄ despōsatio appꝛebat q̄ sufficit ꝓ spōsalib⁹ etiā sine v̄bis lꝫ nō sufficeret ad mrīmoniū:ꝛ q̄ nō licebat ei allegare ꝙ suum nomē frauduleter mutasset.s̄.de dona.inter dilectos.

Cum in tua. cōtrahētiū. .i.cōtrahere volētiū.(Maioꝝ).i.antiq̄ꝝ suoꝝ ꝓpinq̄ꝝ.(Quesiuisti) dubitat iste ep̄s an in h̄ casu liceret recipe iuramēta ꝓpinq̄ꝝ q̄ iurare volebāt nullū īpedimentū ꝯsanguinitatis esse inter eos.ꝛ erat cā dubitatōis:q̄ nō videbant̃ recipienda cū nullus actor ꝯ mrīmoniū appꝛeret:ꝛ sic videbat̃ sine cā iurare.vl' cā dubitatōis fuit:q̄ videbat̃ ꝙ p talē denūciationē ꝛ famā non deberet postponere recipe sacr̃a:nec ꝓhibē mrīmoniū(Grauis) idē videt̃ ꝛ si turpis.s̄.e.p̄terea.Sꝫ illud ideo ē:q̄ cū p̄sona denūciāte dicebat̃ ꝑpetratū pctm̄.(Fama) no.famā ꝓbari.s̄.de testi.tā lr̃is.ꝛ.c.cāꝫ.ꝛ idē de scādalo.Nō solā denūciatōēꝫ nō ipedire matrimoniū nisi adsit fama.(De plano).j.de accu sic olim Nō plenariā inq̄sitionē fieri de fama.nā multiplex clamor fac̃ fidē de ea.j.de accu.q̄lit̃.Itē ꝛ sine ordine iudiciario ꝛ sine testibus pōt q̇s certiorari de fama.(Famā) hi hēbāt necesse iurare ꝙ fama falsa ē.(Cōtrahētes).i.ꝯtrahere volentes.

Consultatiōi tue. audiētia. denegꝫ.) ꝛ si possessorio agat̃.s̄.de resti.spo.ex transmissa.ꝛ.c.ex parte.alij tñ ꝯtradicunt.

Gemma mulier. stipulatio.ꝓpt̃.penie).ff.de v̄.ob.ticia in p̄n.sec⁹.n.dicim⁹ in arris.nā si p dātē arras remaneat matrimoniū amittit eas.si v̄o p recipientē reddit duplicatas nisi exp̄sse dictū sit ꝙ q̄druplicatas reddat.C.de spō.mulier.rñ.j.§.q̄druplici.ꝛ idē dicim⁹ in pig̃rib⁹ cū ꝑ igr̃a arre dicant̃.C de re.pign.l.j.cessat aūt h̄ pena arraꝝ si infra bienniū nō exequit̃ nuptias.C.de spō.si is.ff.de spō.sepe.Itē ꝓpter mortē spōsi vel spose.C.de spō.arre.Itē ꝓpter p̄sonā spōsi cū q̄ matrimoniū interdicit̃.C.de spō.mulier.§.q v̄o.ꝛ.§.his q̄ꝫ.Itē ꝓpter minorē etatē:vñ securius ē parētibus dare.C.de spō.l.vl.

Si qs fidē dedit.

Si inter virū ꝛ mulierē. alia) q̄ lia fūt.(Silia) puta cōs̄.e.ex pte.s.ꝓmitto te ꝓ ꝯiuge tenere.(Silia) puta cōtraham tecum.s̄.e.reqsiuit.ꝛ.s̄.c.ꝓxi.

Adolescens. .i.maior.xiiij.an.(Despōsatā).cū iā eēnt ābo puberes:q̄ tūc nō fit mrīmoniū nisi vere carnal' copula interueniat.si.n.an pubertatē ꝯxisset spōsalia tūc p aduentū pubertatis cū talib⁹ factis ratificatōis diceré veꝝ mrīmoniū factū:sic no.j.ti.ꝓxi.attestatōes.alij tñ ꝯtradicūt.(Cognoscens) ꝛ de h̄ ꝯstet p cōfessionem:sec⁹ si dubitaret̃.s̄.e.iuuenis.q̄ tūc p̄sumeret̃ carnalē copulā interuenisse.j.ti.ꝓxi.ꝯtinebat̃.

De desposatōe impubeꝝ. Rubrica.

Tua fra. adulto).i.pubē.(ꝯhere) mrīmoniū vel spōsalia.si āt esset maior septēnio:sꝫ ipubes ēt si ꝯcta spōsalia sint ea infancia.tñ pu.ho.iusti.ipedit mrīmoniū cū ꝯsāguineis.j.e.accessit.alij ꝯ cū nō fuert spōsalia nisi tacite vl' exp̄sse ꝯsenserit:iō nec pu.ho.iusti.ipedit ꝯhere cū ꝯsanguineis.ꝛ h̄ magis plꝫ.(ꝯsentit) tacite saltē nō ꝯdicēdo cū p̄ns eēt.ff.ꝺ spō.h̄ si.dic necessariū eē ꝙ ī mrīmonio exp̄sse ꝯsentiat.s̄.e.ti.ꝓx.tue.Itē ī spōsalib⁹ tacit⁹ ꝯsensus ñ vꝫ hr̃e locū nisi ī p̄re:ar.ff.ꝺ spō.i spōsalib⁹.§.vl.ꝛ.§.sꝫ q̄.ī alijs āt ꝛ si p alijs ꝯhē p̄nt:ē tñ necari⁹ ꝯsēsus exp̄ssus vl' ratihibitio.s̄.t.ꝓx.ad id.

⁊ ꝑalleg.l.h̄ si.⁊ no.ī.de ma.ꝯc.ꝯ interdic.ec.c.j.imo nec ratihabitio tacita suffic.s̄.de re.spo.ex pte.(Posse).⁊ forte in h̄ casu nō īpediēte pu.ho.iusticia poterit cū ꝯsāguineis ꝯhere.(Filiꝰ)adultus.(Volūtas)puta qꝛ si mīoꝛ.xiiij.an.ꝙ in mr̄imoniū ꝯsentire nō pōt.(Tradē).i.tradēdū ꝑmittere.⁊ sic ꝯtrahunť sponsalia.

Bi nō ē cōsensus.legibꝰ.

puta in spōsalibꝰ vsqꝫ ad.vij.an.⁊ vsqꝫ ad.xiiij.an.ī mr̄imonio.(Cōiungať)ꝯhēdo spōsalia vľ matrimoniū.ideo fit h̄ ꝓhibitio:qꝛ cū possint postea variare:⁊ cū faciles sint pueri ad dissentiēdū timeť ne transeant ad alia matrimonia tn̄ facta tenent.(Coniungať)carnaliter.⁊ fit ista ꝓhibitio ꝓpter dubitatōeꝫ ne ꝑ talē cōmixtionē ratificenť spōsalia.s̄.ti.ꝑx.iuuenis.vel mr̄imonium.ī.e.ꝯtinebať.

Puberes a pube existimāt

⁊ hn̄.(Certū).q.d.hn̄te.xiiij.an.⁊ nō potēte coire fuit dubitatuꝫ an possit ꝯhere mr̄imoniū.sꝫ de potēte coire lꝫ sit mīoꝛ.xiiij.an.certū ē ꝙ ꝯhere pōt.(Ex hitu)secꝰ qn̄ agiť de tutela:qꝛ ibi sufficit hr̄e an.xiiij.⁊ si gnār̄e nō possit.C.qn̄ tu.vel cu.de indecora.sꝫ h̄ veꝝ ē ꝙ in hac decr.dr̄ etiā si an̄.xiiij.an.possit gnār̄e.nā in.xiiij.an.⁊ si gnār̄e nō possit:tn̄ mr̄imoniū ꝯhere pōt:arg.ī.e.ti.c.vl.alij tn̄ dicūt ꝙ etiā si hēat.xx.an.⁊ nō possit cogſcē mulierē nec ꝯhere poterit:ar.h̄.⁊ iccirco ponit etatē.xij.vel.xiiij.an.qꝛ tūc ꝓsumiť potēs gnār̄e nisi ꝓbeť ꝯriū.ar.ad h̄.ī.de frigi.⁊ male.c.ij.sꝫ aliud ē in frigidis vt ibi no.ꝓus dictum placet.

Litteras tue.postquā.

licet.n.a ꝑncipio nō tenuerit spōsalia:nisi tn̄ ꝑus ꝯdixerit si sciuerit in septimo ꝯfirmanť.ī.c.ꝑxi.⁊.c.duo.(Filiā)filiā.n.hr̄e nō pōt im pediente affinitate.xxxv.q.iij.nec eā.nec matrem ꝓpter publice honestatis iusticiā.s̄.e.iuuenis.

Accessit.cōsenserit expres

se).expsse vel tacite.lapso.n.septēnio si sciuit nisi ꝯdicat ꝯsensisse videť in spōsalia.ī.e.duo.(Absolutus)an̄qꝫ ad.vij.an.ꝑuenisset sed ⁊ sine absolutione crederet sufficere si in septēnio alter ꝓtesteť se nolle ꝯsentire.

Continebať.cōsensisse.

supple etiaꝫ si vir ꝯdicat eā se carnaliter coḡuisse.(Stādū).xxxiij.q.j.c.ij.ꝯ.xxvij.q.ij.q inter.ꝯ.So.vbi vir dic̄ se coḡuisse vxorē maiorē.xj.an.siue illa ꝯfiteať siue neget sp̄ stabiť iuramēto viri:vt h̄ nisi ꝑ aspectū corpis mulier aliud ꝓbaret.i.v̄ginitatē.qdā tn̄ dicūt cū sepe oculus fallať nisi ꝯriū expsse indubitāter ꝑ testes apperet sp̄ ē stādū ꝓ eo q̄ dic̄ se coḡuisse.(Si aūt).q.d.dictū est in ꝓcedēte pte huius.c.qd iuris sit si mulier ꝑuenit ad nubiles ānos:nūc āt dicēdū ē q̄d iuris sit qn̄ nōdū ꝑuenit ad ānos nubiles:sꝫ tn̄ vicina ē eis.(Vndeci)ita ꝙ distet a.xij.an.i.an̄.xij.ceptū vltra.vj.mēses.ar.ff.de excu.tu.notandū.nos dicimꝰ eā esse circa.xij.an.si hꝫ.xj.cōpletos ⁊ dimidiū.⁊ h̄ ē ea rōne:qꝛ legitīa etas ad ꝯhēdū ē.xij.an.cōpleti nō cepti.s̄.e.puberes.⁊ h̄ tn̄ tene qcq̄d dicāt gl.alie.sꝫ etiā si an̄.xij.vľ.xj.an.essent ꝯiūcti.⁊ aliq̄ ꝓsumptio appet pubertatis:iudicarē ꝓ mr̄imonio:ar.ī.e.a nob.(Cognita.)h̄ solū.s.desponsatio vel cognitio suffic̄ in mr̄imoniū sit:⁊ sine h̄ sola despōsatio cū v̄bis aptis mr̄imonio sufficit si ē ꝓxīa pubertati:⁊ ex aspectu corpis pōt aliq̄ mō dephēdi eā esse potētē ad gn̄andū.vľ dic ꝙ nunq̄ꝫ sufficit ꝙ sit ꝓxīa pubertati qn̄ in solis v̄bis mr̄imonij vel spōsalia steterit ad h̄ vt mr̄imoniū ꝓsumať nisi.xij.an.hēat cōpletos.s̄.e.puberes.vľ nisi ex aspectu corpis appeat eā pubescē s̄.e.puberes.q̄re.n.posuisset decre.xij.an.si sufficerēt.xj.vel.x.⁊ dimidiū nō video.sꝫ si sit vel dicať cognita a viro:tūc hꝫ locum h̄ decr.sꝫ qꝛ suffic̄ ꝙ sit in.xj.vel etiā āpliꝰ circa.xij.¶ Sꝫ dices:nōne si coḡuit eā appet esse puberē eā.Rn̄.nō:pōt.n.esse ꝙ lanuginē in femore nō ꝓducit q̄ sola ē signum pubertatis:⁊ tn̄ claustra pudoris apta sunt.⁊ sic cognita apparet vel ꝓsumiť:lꝫ signa pubertatis nō appareāt.¶ Sꝫ oppones:nonne ⁊ si in.x.vel.xj.an.apta essent claustra pudoris idem ꝓsumeres.s̄.de spō.iuuenis.Rn̄.nō:qꝛ ibi nō loquiť ꝙ ꝓsumať carnaľ copula infuenisse:sꝫ cōsensus vel cognitio aliq̄ sponsaliū an̄.xj.an.lꝫ apta sint claustra pudoris nō ꝓsumať mr̄imoniū vel carnalis copula interuenisse de facili:nisi aptioni claustroꝝ alia iudicia āminicularenť.forte magnitudo ꝑsone vel alie q̄ mulieres meliꝰ norūt.nec expedit dicere vel lr̄is adnotare.vel dic hāc decr.locū hr̄e vbi in minoribus annis ꝯxerūt:sꝫ postea ꝑueniētes ad maiorē etatē si vnus petat separi:⁊ alter dicat:coḡui eā dū erat in.xj.āno:vel magis vicina xij.nō sepabiť mr̄imoniū:qꝛ pōt dubitari ꝙ tūc fuerit potēs cū ꝑmisit sup se viꝝ ascēdere:⁊ ideo in tutiorē partē interꝑtandū est s̄.de spō.iuuenis.Sꝫ de h̄ oportet ꝯstare ꝙ visus sit eā coḡscere.nō.n.sola etas.xj.an.sufficeret.sꝫ hec opi.in h̄ ꝯdicit ꝑxi.qꝛ dicūt ꝙ lꝫ hi in.xj.an.visi sint cōmisceri si tn̄ de h̄ pōt ꝯstare mulierem non esse puberē.s.qꝛ lanuginem non hꝫ nō iudicabiť matrimoniū nisi ꝑuenerit ad annos.xij.

De illis.

Hic ꝑmo loquiť qn̄ ambo sunt infra ānos pubertatis.nā tūc vterqꝫ eorū ad pubertatē ꝑueniēs iudicio eccľie de iure petit sepatōeꝫ:an̄ aūt petere nō pōt.Scdo ponit qn̄ tpe q̄ ꝯhūt alter ē maior:alť mīoꝛ.nā tūc mīoꝛ cū ad pubertatē venerit sepatōeꝫ petit.maioꝛ āt nullo tpe iudicio eccľie petet sepatōeꝫ:q̄uis si ꝯhat mr̄imoniū tenet s̄.e.ti.ꝑxi.c.pe.⁊ ꝯm h̄ intelligo.c.sequēs.(Si v̄o)et tunc loquiť qn̄ tpe q̄ ꝯhūt vnus ē pubes ⁊ alter īpubes.(Iudicio eccľie)h̄ iudiciū est imaginariū vbi spōsalia tenēt:sꝫ postea ex aliq̄ cā sepantur.sꝫ si nō tenerēt:puta qꝛ inter ꝯsanguineos:vel qꝛ ꝑus cū alia ꝯxisset:vel etiā qꝛ sb̄ ꝯditōe erāt celebrata:vel quocūqꝫ alio mō sint nulla nō est necessariū hoc iudiciū eccľie:lꝫ q̄dāmō sit honestū.Itē dicimus etiā si matrimoniū sit nullū ꝙ tūc nō est necessariū hmōi iudiciū nisi forte ꝯiūcti essent mr̄imonialiter:qꝛ tūc si recederet ab eo sine iudicio eccľie dareť sibi restitutio vxoris.ī.de diuoꝛ.porro.(Dissentire)ita ꝙ eccľia approbet.sed si ꝯxit cū alio mr̄imoniū tenet.⁊ ē h̄ veꝝ vbi tenēt spōsalia.secus aūt si nō tenerēt:qꝛ tūc maioꝛ posset sepatōꝫ petē ꝑ iudiciū eccľe.s̄.e.c.accessit.

A nobis tua.his.

scꝫ ābobus ꝯhētibꝰ.(Mr̄imonij).s.futuri.(Eoꝝ).s.ꝯhentiū.(Assensum)vn̄ dicūt qdā ꝙ si impuberes ꝑ v̄ba mr̄imonio apta ꝯhāt mr̄imoniū.⁊ h̄ etiā intēdāt nō est mr̄imoniū:qꝛ illud ꝯhere nō pn̄t.nec spōsalia qꝛ ad illa nō intēdūt:ar.ff.de spō.q̄situ.ff.de ri.nup.mīorē.verū tn̄ si vsqꝫ ad legitīaꝫ etatē in eadē volūtate ꝑsistāt ratificať mr̄imoniū:ar.ī.c.ꝑxi.⁊.l.minorē.Pōt tn̄ ꝓbabiliter dici ꝙ spōsalia cōtrahunt iuris ꝑtāte:lꝫ illud cōtrahere nō intendāt vel v̄ba nō dicāt:arg.ī.de ꝯdi.appo.sup eo.ī.e.c.vlt.(Tenenť.)neuter.n.an̄ pubertatē petet sepationē:sꝫ postq̄ꝫ ambo vel alter tm̄ ad pubertatem peruenerit petere pōt.s̄.e.ti.ꝑx.(Anticipare) malicia supplente etatem.ī.c.ꝑxi.

De illis.

ꝙ apparet ex lanugine vel facti vľ experiētia.(Carnali)h̄ videť satis inui in mr̄imonijs illā solā dici ꝓximā pubertati q̄ coḡsci pōt:arg.s̄.eo.puberes.In tutelis āt secus dicerē:vt no.in decr.puberes.⁊ idē qd̄ in matrimonio dicā in ingressu monasterij.alij ꝯtra.(Cōsensisse)vel dicendo v̄ba apta matrimonio:vel coḡscendo eam.⁊ hoc innuit lr̄a sequens:ꝯiug.⁊c̄.

Attestationes.credit.

h̄ crediť cōfessiōi mulieris:qꝛ ē ꝯtra se:⁊ vir nō dicebat ꝯtrariū.aliť.n.eiꝰ dicto stareť.s̄.e.ꝯtinebať.vel dic ꝙ etiā si mulier fuisset corrupta ⁊ nō vir:nō tn̄ eēt mr̄imoniū ꝯsūmatū.de h̄ no.ī.de eo q̄ cog.ꝯsan.vx.sue:fratnitatis.(Testes)spāle ē in cā mr̄imonij ꝙ nō solū pꝰ publicatas attestatōes:sꝫ etiā pꝰ sn̄iaꝫ audiť.s̄.ꝺ re iudi.lator.⁊.c.ꝯsang.vľ dic ꝙ h̄ erat nouꝰ articulꝰ sup q̄ lꝫ pꝰ publicatas attestatōes lꝫ de nouo ꝓducē testes.s̄.ꝺ testi.ex tēore.(Probare) Nō ꝙ si īpuberes ꝯhāt q̄ꝫtūcūqꝫ tpe steterit pꝰ pubertatē:nō tn̄ de spōsalibꝰ fit mr̄imoniū:nisi ꝺ nouo ꝯsenserit ꝑ carnalē copulā q̄ secuta inducit ꝓsumptū mr̄imoniū.s̄.ti.ꝑxi.is q.In spōsalibꝰ tn̄ dicimꝰ ꝙ si infantes mīores septēnio ꝯhāt spōsalia:lꝫ ea non teneāt:tn̄ ratificanť nisi in septēnio āno ꝯdixerit v̄bo vel facto:puta cū alio ꝯhēdo.s̄.e.lr̄as.⁊.c.accessit.ī.e.duo.⁊ ē mirabile ꝙ ꝺ nihilo lapsu tpis fit aliq̄d:puta ꝺ nō spōsalibꝰ spōsalia.sꝫ id qd̄ aliq̄d ē nō mutat nāꝫ:qꝛ nō fit de spōsalibꝰ mr̄imoniū.alij tn̄ cōtrariū dicūt h̄ incūbere ꝓbatōeꝫ mulieri:qꝛ signa appebāt dissensus:puta qꝛ vir discesserat ab ea.secꝰ si nec signa dissensus vľ ꝯsensus appebāt:qꝛ tūc debēt ꝓsumi de spōsalibꝰ factū esse matrimoniū.ꝑmū dictū magis placet.(Cōsensisset)coḡscēdo vľ de nouo ꝯhēdo:alʼs.n.⁊ si osculatꝰ ē eā:vel si hitaret cū ea nō ꝓsumerem matrimoniū.ī.de ma.ꝯtrac.ꝯtra infdic.ec.c.j.(Iuramēto)spāle est in h̄ casu vt actore nihil ꝓbāte reꝰ iurare cogať.(Cōsensit) si.n.vir ꝯfitereť ꝙ post.xiiij.an.ꝯsensit ⁊ voluit ꝙ ipa esset vxor eius:licet non interuenerit carnalis copula vel signum ꝯsensus exterioris:tn̄ matrimonium dꝫ inter eos iudicari cum sponsalia ꝓcesserint q̄ ꝓpter ꝯsensum sequentē transierūt in matrimoniū secus aūt esset si non ꝓcessissent sponsalia:quia tunc lꝫ ad inuiceꝫ eodem tpe ꝯsensus occultus sine verbis vel aliquo tractatu ꝓcedente interuenisset inter aliquos non faceret matrimoniū:cū in eo contrahendo in potentibus loqui necessaria sint v̄ba vel tractatus ꝓcedens:vt no.s̄.ti.ꝑxi.tue.

Ex litteris. liberā tribuas.
s.e.de illis.a nob.ꝯ.So.h mulier nūq͂ ꝯsensit spōsa-
lib⁹ parentū:vñ cū esset pubes nō tenuerit spōsalia.s.
eo.c.j.vñ ꝯdicere pōt.ꝛ ibi ipa libera volūtate ꝯxerat:vñ ꝯdicē
nō pōt.h tñ no.ꝙ lʒ nō teneāt spōsalia si tñ p⁹ ea cogscat rata hēre
videt sponsalia suo noīe contracta.vel hic de eq̄tate
vel ibi interuenerat iuramentum:hic non.

Quod pueri. p tres ānos.
No.spōsalia infantū lapsu tpis ratificari.(Copulauit)h mr̄imo
niū tenuit siue stati puenerit ad pubertatē siue post cū eā coguit.
(Reliq̄t)ꝛ male(Accepit)ꝛ male īpediēte publi.ho.iusticia.(Cō
pulit)ꝛ male:cū aliū vix hēet.ꝛ si copula interuenisset ꝓpter affi
nitatem.(Dabit)h inhibitio fit ꝓpter delictū vtrius-
q͂.sic.xxvij.q.j.§.xp̄s.vel ꝓpter scandalum.

Ad dissoluēdū remouere
ꝛ sup h sniat.(Denūciari)No.accusatōez nō hēe locū nisi super
crimie iā ꝑpetrato.denūciatōez āt sup ꝑpetratis vt pnīa agat.ꝛ
sup ꝑpetrādis vt cesset locū hʒ.j.de accu.q̄lit.xxij.q.v.h videt.
xciij.di.diaconi.ff.d dā.infec.l.ij.(Denūciari)h eodē mō dicimus
posse agi in mr̄imonio spūali.nā electo nō petēte ꝯfirmatōez vel
ꝯsecratōz pn̄t denūciari supiori:dn̄e talis ē in tali pctō:vñ nō pōt
nec dʒ ꝯfirmari ꝛ ꝯsecrari.xxij.q.v.h videt.sʒ caueat sibi ille q de
nūciat:q2 nō pōt denūciare pctm̄ ꝙ sit in forma electōis si ei⁹ exe
cutionē nō īpedit.nec de crimine de q̄ agit pniam nisi sit tale qd
post pniam īpediat executionē ordis.s.de renū.nisi cū pdē.§.j.
ꝛ no.ij.q.j.si peccauerit.ar.ꝯ.lj.di.ex pe.sʒ illud loquit in irregu
laritate ꝛ criminib⁹ vbi dispēsatio ē necessaria.¶ Itē ꝯ.j.d cle.
ex.mi.si celebrat.sʒ expone vt ibi. Itē denūciatōe agit ꝯ electum
post ꝯfirmationē.s.de ap.ꝯstitutis. Itē nō ꝙ lʒ denūciatio īpedi
at ꝯfirmādū ꝛ ꝯsecrādū:nō tñ dʒ tm̄ opari vt electores reuocet
ab electōe nisi credāt vex esse qd dicit.nec ꝓpter h ē impediēda
vel ꝓhibēda a supiore celebratio electōnis:nisi forte incōtinenti
hēet patas ꝓbatiōes.s.de his q̄ fi.a ma.par.ca.cū in cūctis.Alij
dicūt ꝛ forte meli⁹ ꝙ nō est dr̄ia inter ordinationē ꝛ ꝯsecratōez ꝛ
electionē:q2 vtrobiq͂ ꝛ ordinator ꝛ ꝯsecrator ꝛ elector diligētes
debēt esse vt inq̄rāt d psona ordinādi ꝛ ꝯsecrādi ꝛ eligēdi.si.xxx
iiij.di.q̄rundā.lxj.d.miramur.viij.q.ij.dilectissimi.ꝛ denūciatio
nes audire debēt ꝯ pdictos si credūt denūciātes bōa intentione
mouere ꝛ vex esse qd obijciūt.si āt nō credāt nihilomin⁹ pn̄t ꝓ-
cedere ad ordinationē ꝛ ꝯsecratōez ꝛ electōez.ꝛ tenebit qd factū
est etiā si denūciator appellet.ꝛ etiā si dicat se hēe patas ꝓbatio-
nes:q2 h pdicta.s.ordiatio ꝯsecratio ꝛ electio nō fiūt in forma iu
dicij:sʒ officia vel misteria sunt.h tñ fatemur ꝙ si corā supiore ꝓ
bauerit veras cās ex q̄bus appellauit ꝙ totū cassabit qd factū ē
ad min⁹ ad executōez.s.de elec.cū inter dilectus.ꝛ.s.de ap.ꝯstitu
tus.posset etiā supior ordinatori ꝛ ꝯsecratori īponere penā si in-
ueniret pdictos ꝑperā ꝓcessisse.videt tñ ꝙ si sit admissa denūcia
tio ꝛ ꝓcedat ordie suo qd postea pcedēte denūciatōe nec ipe q in
denūciatōe ꝓcedit:nec ali⁹ ad ordiatōez vel ꝯsecratōem ꝓcedet.
ar.h.lʒ in electōe forte ē aliud.de h āt no.j.de simo.accusatū. In
ꝯfirmatōe āt cū ꝓcedit in forma iudicij ꝛ cū cāe cognitōe bñ ad-
mitteret talis appellatio ꝛ cassaret q̄cq̄d fieret p⁹ talē appella
tionē etiā si nō ꝓbaret veras cās appellatōis.s.de ap.interposita
ꝛ qd dictū ē in ordinatore ꝯsecratore ꝛ electore.s.ꝙ nō obstāte ꝯ
dictōe ꝛ appellatōe cuiusq͂ tenet qd ab eo fit.idē videt etiā in eo
cui mādatū est ꝙ ꝓuideat in aliq̄ bñficio alicui ꝛ eo q̄ deputat⁹ ē
executor ē ad dādū.ꝛ h dicim⁹ pdicta rōne:q2 iudex nō est nec in
foro iudicij ꝓcedere dʒ.imo etiā idē dicim⁹ si als hēet iurisdictio
nē vt ep̄s:ꝛ ad eū ptinet collatio bñficiox:q2 nō teneret admitte
re hmōi exceptōes vel denūciatōes. nec appellatio ob h interposi-
ta īpediret ꝓcessum eius nisi ꝓbaret vitas cāx.s.de ap.ꝯstitu-
tus.ꝛ.c.se.imo si ꝓuisor vel executor vult audire exceptōes vl de
nūciatōes hmōi ille q dʒ ꝓuidere posset dicere nō ptinet ad te:q2
tm̄ executor ē.s.de re iudi.decetero.lʒ sec⁹ esset in ordīario.si āt ꝓ
uisor hēet cāe cognitōez:vt si mādat ꝙ ꝓuideat si ē idone⁹ vel ꝙ
alias cōpellat:tūc oppositā exceptionē vel denūciatōez audiet ꝛ
appellari pōt.ꝛ q̄cq̄d fieret post talē appellatōez si offerret ꝓba
tionē cāx cassaret.s.de ap.interposita.prudēter tñ faciet mer⁹ exe-
cutor si audierit ꝙ eū monet ꝛ si ꝯsulerit supiorē.(Cōtrahēdum)
maxīe vbi de eox spōsalib⁹ agit:q2 tūc sunt vicini pubertati.xxij
q.v.h videt.(Exceptōib⁹)q2 nō pcessit monitio.j.de accu.q̄liter
vl q2 ē criminosus denūciator.ij.q.vij.accusator.iij.q.vij.in q̄uib⁹
(Attētet).i.ne spōsalia de nouo ꝯhant.(Cēset)q2 appebit lapso
termio denūciatōi pfixo.(Attētatū)ꝑ extorsionē vl violētiā.(Ir-

ritū).i.puelle nō pīudicat.vel dic ꝙ ideo dicit irritū:q2 pēdēte cā
sepabit.vl dic ꝙ h obtiet in spōsalib⁹ nō i mr̄imonio.

Quae nobis. ex heredi. mu
tuo)ꝑ vba de pn̄ti.(Etatis).i.xij.an.cōpleuerit.(Eta
tis)q2.xij.an.nō hēbat.(Et etatē.)hic satis colligit ꝙ siue mulier
hēat.xij.an.siue cognoscibilis sit pōt contrahere matrimoniū.

De clandestina desponsatione. Rubrica.

¶ Clādestinū matrimoniū dicit qd nō pōt ꝓbari ꝑ testes.j.c.j.
ꝛ.ij. Itē qd nō fit cū solēnitate.j.e.c.iij.xxx.q.v.alit.q̄ lʒ nō debe
ant fieri:tñ facta teneāt.xxx.q.v.nostrates.

Si q̄s clā. Id ē nō publice:sʒ tñ tot fue-
rint pn̄tes q̄t sufficiebāt ad ꝓ
bationez:als male seq̄ret:viro incūbit ꝓbatio.
(Viro)petēti vxorē.ꝛ si mulier petat vix:q2 ne
gantis factum ꝛc.vj.q.v.actor.ff.de probatio.
ei incumbit.

Quod nobis. compellēdi
vt se habeāt ꝓ ꝯiugibus.(Rōnabilis)vt ꝯsanguitas
vel aliud impedimētū:puta q2 fiat pīudiciū alij mr̄i-
monio:vel alie ꝯsiles.

Cum inhibitio in ecclesiis
nō in vna tm̄:sʒ in omibus ecclijs illius loci vbi hitat
vel saltē in pluribus.(Proponat)cū ꝑiculosum sit illicita matri-
monia contrahere ꝛ ꝓpter pctm̄ ꝛ ꝓpter illegitimitatē filiox.di
gnū est ꝙ hec solēnis publicatio in eccl'ia fiat. ad idē.j.q ma.ac
poss.cū in tua.nā circa maiora matrimonia ꝑiculū vtit.xlij.di.q
escamus.ꝛ hac eadē rōne pōt dici ꝙ hec publicatio dʒ fieri in ec-
clesijs vbi antiq̄ hitatio ē parentū vtriusq͂. Illi.n.sunt q meli⁹
norūt ꝯsanguineos suos.s.d testi.nō dʒ.j.q ma.accu.poss.videt
¶ Itē q̄rendū ē de ꝯsanguinitate vbi meli⁹ vitas sciri pōt.s.de
elec.scriptū.j.de purga.cano.cū.p. Itē derisio esset dicere ꝙ pu-
blicatio hec alibi fieret.si.n.scotus vel ibernicus vult ꝯhere bo-
nonie cū aliq̄ siue scota siue lōbarda:q̄s erit q de eox ꝯsanguini-
tate sciat testificari cū nec terraʒ nouerit.ꝛ si alibi esset eox antiq̄
hitatio alibi moderna vtrobiq͂ fieri deberet.nā in pmo loco:q2
melius sciūt gradus ꝯsanguinitatis.in scdo:q2 melius sciūt si cū
alio contraxisset.Tñ dicūt quidā ꝛ nō male:q2 lʒ bonū sit vtro-
biq͂ nūciare:tñ si solummō fiat vbi est eox antiq̄ hitatio sufficit
ad hoc vt filij eox nō iudicent illegittimi:q2 hec ꝯstitutio nō iu-
dicat illegitimos ꝓpter cessationē denūciatōis:nisi illos q in ca-
su ꝓhibito sunt ꝯiuncti.tñ qdā credūt idē ꝛ si aliud impedimen-
tū adsit.j.q fi.sint leg.ex tenore.nā ibi dicit ꝙ ad hoc vt filij sint
legitimi oportet ꝙ matrimoniū contractū post aliud mr̄imoniū
sit contractū in facie eccl'ie ꝛ ignorāte altero ꝯiugū.sʒ vbi non fit
publicatio ſm tenorē huius decre.nō fit in facie eccl'ie:ḡ nec filij
sunt legitimi.Alij tñ dicūt ꝙ in facie eccl'ie fit si fit publice etiam si
ne solennitate huius decr.ꝛ ideo sufficit ꝙ tm̄ publice contrahat
ꝛ erūt filij legitimi dummō sit alterius ignorātia. Sʒ q̄d si vbi ē
eox antiq̄ hitatio nō habeat ꝯsanguineos:sʒ alibi ꝛ in pluribus
locis nūq̄d vbiq͂ erit necesse fieri publicationē.Rñ.nō.n.opor-
tet circa hoc minus sbtilizare ꝓpter ꝑiculū illegitimitatis filiox:
lʒ ab initio multū sit diligētia adhibēda.sʒ ex postfacto ppt cām
pdictā q̄ztū pōt dʒ negligentiā tolerari vel potius excusari. Sed
q̄d si publice contraxit ꝛ tenuit aliā.s.pmā ꝓ vxore:nūq̄d h pu-
blicatio facta in ecclijs sufficit vt sine pctō coniungat sibi alia.s.
secunda an dʒ querere sniam diuortij:ꝛ etiam iusticiam snie.i.ꝙ
iuste sepatus sit a prima?Rñ.ꝙ hec mulier q̄ sciuit prius matri-
monium non excusat a pctō.nec eius filij erunt legitimi si postea
appareat legitimum primū matrimonium:ꝛ nunq͂ p eccl'iam
sepatum.debuit.n.q̄rere sniam diuortij:negligens.n.fuit.ꝛ ideo
non dʒ excusari quin sciuerit impedimentum.debuit.n.diligen-
tius inquirere q͂ꝫ p solam publicationem:arg.s.vt li.non ꝯtesta.
qm̄.s.de spon.in pn̄tia.xxxv.q.j.cum ꝑ publicationē quoad alia
impedimenta pter consanguinitatem modicum opat:nisi quia
facit aliqn̄ psumi:quia si crederet aliquod impedimentū esse ſtio
matrimonio non fecisset suū matrimonium p eccl'ias publicari.
sed hanc psumptionē tollit si publice credebat vl sciebat ꝙ cum
alio contraxisset.ff.de iur.ꝛ fac.igno.regula iuris.discat igit cau
tius negociari.C.de fur.in ciuilem.ꝛ hec vera sunt si erant pso-
ne note sibi adinuicem.nam si esset vnus de vna prouincia ꝛ ali
us de alia:ibi facilius psumeret ꝓbabilis ignorantia.si autem
nihil sciret de priori matrimonio lʒ publice contraxisset:nec ipa

esset in pctō: nec filij illegitimi: q ab impedimēto excusat eos ꝯ-
ctū mrīmoniū publice ⁊ igrantia q̄ ābo in fuenire opoꝛtet vt ex-
cuset: vt expsse colligit. j. in pall. decr. q fi. sint legi. ex tenoꝛe. Itē
⁊ si sn̄ia lata sit dūmō nō sit appellatū sufficit ad excusatōeȝ mrī-
monij ⁊ legitiationis filioꝝ: qꝫuis possit postea ipa sn̄ia retracta
ri: ⁊ etiā retractet. s. de re iudi. tenoꝛ. q ꝓbabilē cāȝ hn̄t erroꝛis
imo videt etiā ꝙ si sciuerūt mrīmoniū ꝑmū ⁊ igrāte altero ꝯhāt
sm ꝙ credebant ꝑmū matrimoniū sepatū ꝓbabilit ꝙ sine pctō
sunt. ⁊ filij sunt legitimi etiā si nulla fiat publicatio in ecclijs. s. ꝺ
spon. cū in aplica. sȝ h nō credo. nā exq̄ mulier sciuit viꝝ hꝛe aliaȝ
vxoꝛē nō dȝ cū eo ꝯhere vel ei credere sup sepatōne ꝑmi mrīmo-
nij: nisi p vitatē h sciat: ar. s. de spon. in pn̄tia. nec ꝯdicit decre. cū
in aplica. q lȝ igrātia illā excuset vt postea possit cū ea ꝯhere nō
obstāte ꝙ de ea ducēda fidē dedit ꝑma viuēte: nō tn̄ filios defen
dit ab illegitimitate. (Probabilis) no. ꝓpter ꝓbabilē ꝯiecturā in
terdici mrīmoniū. s. de spō. cū in tua. (Interdicat) p ipos pꝛ̄sbꝛos
alij dicūt p solos oꝛdiarios. (Si ābo) secus si alter. j. q fi. sint leg.
ex tenoꝛe. Vn̄ no. ꝙ si aliq̄s petat aliquā in vxoꝛē ⁊ ꝓbet ꝙ ipe
ꝯxit cū ea de pn̄ti. ⁊ mulier silr ꝓbet ꝙ ꝯxit cū alio de pn̄ti. nec ꝓ
bet aliqd de an̄cedēti tpe reus absoluet: q vbi obscura sunt iura
partiū ꝓ reo interptādū ē. s. de fi. instru. int dilectos. ff. de re. iur.
fauoꝛabilioꝛes. ⁊ idē videt si duo egissent ꝯ eandē mulierē. ⁊ de
vtroqꝫ simul ꝯstaret ꝙ cū ea ꝯxisset: sȝ nō ꝯstaret de anterioꝛi tpe
ꝙ absoluēda ē ab vtroqꝫ. vel potiꝰ differēda ē sn̄ia q̄usqꝫ de an̄-
rioꝛi tpe ꝓbet. si aūt ꝑmo ꝯstaret de vno q̄ȝ de alio q forte nō ha-
buit ita patas ꝓbatōes: tūc etiā idē dicendū videt. s. ꝙ differēda
ē sn̄ia: ne ꝑiudiciū fiat alij mrīmonio: ar. j. de eo q cog. ꝯsang. vx.
sue: sup eo. j. de frigi. c. j. vbi no. ⁊ c. laudabilē. q ad hūc tn̄ articu
lū posterioꝛē. secꝰ est si agit de ꝑbēda vel possessionibꝰ: q tūc sta
tim etiā ꝑmo ꝓbāte fert sn̄ia. sȝ caueb ꝯdēnato qꝺ hūabis eū in
demnem si forte aliq̄s faciat expensas ꝓ eo ꝙ rē pendente lite re
stituit. ff. de rei ven. is a quo. ⁊ l. seq.

De sponsa duoꝝ. Rubrica.

Duobus modis. fides.

q ad spōsalia ꝯhēda vel matrimoniū. (Pactio
nis). s. p vba de futuro. (Et ꝯsensus). s. p vba de
pn̄ti. (Ducet) Quatuoꝛ modis ꝯhunt spōsalia
sȝ nuda ꝓmissione. s. cū dic vnꝰ alteri: accipiam
te in meā vxoꝛē ⁊ ecōtra: vel eq pollet. j. e. c. j. vt h. idē etiā credimꝰ
si inhabiles ad contrahendū matrimoniū vbis vtant mrīmo-
nio aptis. s. accipio te in meā: ⁊ ecōuerso: arg. s. de despon. ipu. at
testatōes. ⁊ c. duo. ⁊ c. a nobis. Ibi. n. dic: matrimonialiter ꝯiun
gebant. Itē datis arris spōsalitijs. C. de spon. arris. Itē annuli
sbarratōe. xxvij. q. ij. siq̄s despōsauerit. Sȝ aliter meliꝰ ꝓbari vi-
det ꝙ p annulū tm̄ spōsalia ꝯhunt: q matrimoniū nō ꝯtrahit:
nisi vbis aptis matrimonio interueniētibus dūmō ꝯhētes loq
possint. s. de spon. tue. Itē iuramento ꝯhunt spōsalia. s. de spō.
de illis. (Si ꝓmiserit) h satis expsse hēs ꝙ spōsalia intelligunt cō
tracta qn̄ ꝯditio in sponsalibus apponit. h. n. ꝯstat ꝙ an̄ aduen-
tū ꝯditōis. i. an̄q̄ȝ eā cogscerent fuerūt spōsalia de futuro. postea
enī fuit matrimoniū. s. de spon. is q fidē. Itē talia spōsalia indu
cūt publice honestatis iusticiā. s. ꝺ spon. ad audientiā. (Rē secū)
siue intelligat de foꝛnicario coitu siue de matrimoniali sp secuta
copula ratificat matrimoniū. s. de spon. is q. (Cōsensu) obtinen-
do nō obtento. i. si in me ꝯsenseris ego ꝯsentiā in te. vel si dederis
centū ego accipiā te in meā. (Stringit) annulo. ⁊ sic videt ꝙ ma-
nū stringere annulo sit expssius signū matrimonij cōtracti q̄ȝ ali
q̄d aliud. sȝ certe h vult dicere: q ⁊ si ꝯsuetudo sit ꝙ qn̄ mrīmo-
niū contrahit ꝙ mulier sbarrat annulo: tn̄ ⁊ sine sbarratōe ānu
li fit matrimonium solo ꝯsensu ⁊ vbis de pn̄ti.

Accepisti desponsatā. p vba ꝺ pn̄ti.

Licet. ꝓpter solitā.

Tua fraternitas. despōsati

one). i. ꝙ aliq̄s petūt: q se eas despōsasse dicūt. (Irri-
tare) ꝑpetuo si est causa ꝑpetua diuoꝛtij: vl ad tps ad
agendā pn̄iam: vel melius q̄usqꝫ cognoscat an teneat ꝑmū mrī-
monium. xxxiij. q. iiij. non opoꝛtet. ⁊ sic intelligo. s. ꝺ despon. im-
pube. duo. ⁊ c. ad dissoluendum. ⁊ sic non est contra.
xxxv. q. iij. contradicimus.

Tua dudū ⁊c.

De ꝯditionibus appositis in desponsatione. Rubrica.

Quicūqꝫ. sub cōditōis.

etiam inhoneste: sȝ nō ꝯ naturā matrimonij pu
ta si furtū fecerit. idē in impossibili. secꝰ si esset in
honesta: ⁊ ꝯ naturā mrīmonij. j. e. c. vlti. xxxiij.
q. ij. aliqn̄. ⁊ c. solet. q tunc mrīmoniū nō tenet.
Itē secꝰ in honesta ⁊ volūtaria ꝯditōe: q h suspendit spōsalia q̄
usqꝫ fuerit adīpleta: vl carnal copula sbsecuta: vl ꝯsensus de pn̄-
ti. j. e. de illis. Itē est ꝯditio honesta ⁊ necessaria: vt si xp̄ianus ꝯ
hēs cū iudea dicat si facta fuerit xp̄iana: als. n. nō tenet matrimo
niū. xxx. q. iij. nō opoꝛtet. ar. xxix. q. ij. idolatria. vbi innuit ꝙ q̄li-
bet turpis ꝯditio dissoluit mrīmoniū. sȝ dic illud loq ꝺ dissolutōe
vincli ꝯiugal. nō āt hȝ locū in collatōibꝰ factis ecclijs: q ibi si ap-
ponat ꝯditio ꝯ nāȝ ꝯctꝰ tn̄ tenet ꝯctꝰ. x. q. j. c. j. ⁊ idē ē in collatōe
oꝛdinū. xxviij. di. diaconi. ⁊ monachatus. j. ti. ꝓxi. insinuāte. vbi
no. sȝ in alijs cōtractibꝰ ꝯditōes ꝯ nāȝ sic ꝯditōes ipossibiles vi-
ciāt ꝯctū: insti. de inuti. stip. §. ipossibilis. ff. de ac. ⁊ ob. nō solū. sȝ
in vltimis volūtatibꝰ ꝓ nō adiectis habent. C. de insti. ⁊ sbsti. l.
rephēdenda. (Noluerit) foꝛte ꝙ nō adīpleuit ꝯditōeȝ furti faciē
di. (Despōsatio) nā si interuenerūt vba pn̄tis tpis: puta ꝯsentio
in te sic in vxoꝛē si feceris furtū: stati est firmū matrimoniū: nec
suspendit p ꝯditōeȝ. si vo interuenerūt vba de futuro: stati sunt
vera spōsalia: nec suspendunt p ꝯditōneȝ. si vo dixerit: accipio te
in vxoꝛē si dederis centū suspendet q̄usqꝫ det centū. j. e. sup eo. ⁊
si interim cōtrahat cū alia de pn̄ti tenet. j. e. de illis. si vo dixerit
cōtrahā si dederis centū: datis centū nō est mrīmoniū sȝ sponsa-
lia. vn̄ si datis centū cū alia ꝯhat tenebit mrīmoniuȝ. silr si dicat
impono tibi annulum ita ꝙ si dederis centum: sit matrimonium
datis centū mrīmoniū firmū erit. ⁊ eodem mō si dixerit: sint spō-
salia: nō datis centum erunt sponsalia. alij contra.

Cum sit ꝓpriū. presbyter.

huius pꝛ̄sbꝛi intererat: q erat sacerdos illiꝰ mōasterij
vbi hi manumissi moꝛari debebāt. (Hac ꝯditiōe) mi-
nus bn̄ sumūt hic q̄dā arg. ꝙ in spūalibꝰ infuenit ꝯditio: imo li-
bertas sb ꝯditōe dat. nec. n. ꝓpt h ꝑcise cogit mōachꝰ fieri. (Fue-
rat) clericꝰ vel pꝛonꝰ. nā si esset mōachꝰ cū nō posset hꝛe suos non
posset eis dare libertatē. xij. q. j. nō dicatis. vl libertati onꝰ spūale
adijcit. s. de ser. oꝛdi. eo. (Iteꝝ) repete q diximꝰ. s. de ser. nō oꝛ. de
famul. (Exhibe). q. d. sic de trāsgresso mādato peniteat. ⁊ etiā sic
firmas cautōes ab eo habeas ꝙ vlteriꝰ nō ꝑteribit ꝙ
vlterius sile facere nō attentes.

De illis aūt. accipiā. q̄d si dixerit accipio? Rn̄.

idē. j. e. sup eo. (Accipiā) q̄d si talis sit ꝯditio: si inuenero te virgi-
nem si mihi in ꝑmo coitu placueris? dicimꝰ tales ꝯdi
tiones inhonestas: ⁊ ideo reijciendas. s. e. c. j.

Ex cū alicui. interposita

ꝯditōe) q̄ si dixisset mō: ita ꝙ dōatio stati teneat: sȝ iponit onꝰ do-
natoꝛi. vbi gr̄a: dono tibi hāc possessionē vt oī die celebꝛes vel cō
silibꝰ. als aūt bn̄ lȝ eccle donare sb ꝯditōe sic alij. ⁊ nisi extiterit
ꝯditio nō tenebit dōatio: q tūc dōatio capit vires ex ꝯditōe. (Re-
uocari) sȝ ⁊ si sb tali ꝯditōe. s. vt nō alienent sit collatū ⁊ alienet
ob redēptōeȝ captiuoꝝ: ⁊ alijs casibꝰ a iure ꝯcessis tenet alienatio
si nō sint alie res q alienari possint. xij. q. ij. auꝝ. x. q. ij. h ius. als
āt nō tenet: vt in auc. de san. epi. §. scissimos. de h notatū ē. x. q. ij.
c. ij. ⁊ no. s. de testa. raynaldus. ¶ Itē nec in h casu re
uocat ipo iure: sȝ necessaria est retraditio.

Sup eo. cōsensit. p vba de pn̄ti. (Si

pꝛ) idē credūt q̄dā ꝺ
papa. nā sic pn̄t ꝯhi spōsalia si papa dispensauerit. alij dicunt ⁊
meliꝰ ꝙ cū spōsalia vbi req̄rit dispōsatio nō teneāt: q ius ea ꝑpe
tuo ꝓhibet. nec sb ꝯditōe ꝯhi potuert. ff. ꝺ v. ob. int stipulātē. §.
sacrā. ⁊ l. ꝯtinuꝰ. §. pe. (Si ꝯsensus) h oīo videbat adducē cāȝ ꝯ-
rietatis. nā si post spōsalia de futuro supueniēs ꝯsensus ꝺ pn̄ti fa
cit de spōsalibꝰ mrīmoniū. multo magis vr ꝙ si a ꝑncipio intue-
nit ꝯsensus de pn̄ti: sȝ suspēsus fuit p ꝯditōeȝ ꝙ p talē ꝯsensum ꝯ
hi deberet mrīmoniū ⁊ nō spōsalia. Sȝ tn̄ rn̄det ꝯriū: q nō ē ve
rū ꝙ sit ꝯsensus de pn̄ti q suspēsus ē p ꝯditōeȝ. (De pn̄ti) ⁊ q cō
sensus de pn̄ti nō est. sed de futuro dicendū videt ꝙ etiā postea
interueniēte ꝯsensu pn̄tis: tn̄ nō erit matrimoniū sȝ spōsalia tm̄.
⁊ satis dici posset ꝙ cogi dȝ ꝯsummare spōsalia. Sȝ dicūt q̄dam
adueniente ꝯsensu pn̄tis fieri matrimoniū. ꝯsensus. n. tunc inter-
ueniens signū est ꝯsensus de pn̄ti: dummodo contrahentes ipm

ꝯsensum requirant. ⁊ idem videt etiam si ipm ꝯsensum non re-
quirant dummõ nõ ꝯtradicant: q2 si contradicerent tunc sine cõ
sensu de p̄nti non posset contrahi matrimoniũ. ƺ si nõ appeat de
ꝯditõe p̄sumit ꝯsensus: q2 p matrimonio est p̄sumendũ. j. c. pxi.

PEr tuas litteras. (ꝯsentiret). h̄ ꝯditio honesta ē. ⁊ iõ
suādā ē lƺ h̄ ꝯditio sit apposita: tñ si carnal' copula in
terueniat p̄sumit a ꝯditõe recessum: ⁊ ē mr̄imoniũ. s̄.
eo. de ill. (Sibi) mulieri. (Pro mr̄imonio) in h̄ ē fauor mr̄imonij:
q2 cũ testes dixerit de ꝯditõne ⁊ copula carnali p̄sumit copulã p̄
cessisse ꝯditõeƺ (q aũt) nisi h̄ pbaret q añ copulã ꝯxissent: extunc
carnal' copula nõ ratificaret spõsalia cũ iã cessassent ppt adimē-
tum ꝯditõis. Alij tñ dicũt q etiã si post ꝯditõeƺ parentũ: vel al's
impletã ꝯditõem ig̃rantes: tñ impletã simul cõmiscerent q fit
matrimoniũ: ⁊ renunciare intelligunt ꝯditioni.

SI cõditiones. meli⁹ diceret pacta: Re
pete q̃ diximus. s̄. eo. c. j.
(Dicat) altero ꝯsentiēte. nã nisi ambo ꝯsentiãt nõ ipe
dit matrimoniũ. xxxij. q. ij. aliqñ. si vn⁹ dicat ꝯhõ tecũ si gñatio
nē plis vites: vel q̃usqƺ pulchriorē aliã inueniã: ƺ ali⁹ ꝯdicat ma
trimoniũ ē: vt in pall'. c. aliqñ. ƺ si taceat idē: q2 p̄sumit ꝯdicere i
fauorē mr̄imonij. s̄. c. pxi. (vouētes) votũ ē ꝯceptio boni ppositi
cũ deliberatõe firmata q̃ q̃s ad aliqd faciendũ vel nõ faciēdũ se
obligat. Et lƺ mlta sint vota s̄m diuersitatē rex q̃ vouet: tñ votũ
ꝯtinentie ⁊ mr̄imoniũ ipedit ⁊ dirimit ꝯctũ iã. Põt aũt vouere
q̃sqƺ sane mētis votum ꝯtinētie nisi expsse phibeat: q2 vouēs .i.
spũs .s. ducit. phibent ãt vouere ꝯiuges nisi p ꝯsensum. Jteƺ nec
furiosus: nec suus. Jtē nec ipubes .i. puella minor. xij. an. ⁊ puer
minor. xiiij. an. sic in matrimonio: ⁊ no. s̄. de despõ. ipu. puberes.
⁊ c. ꝯtinebat. imo forte pl⁹ dicerē: q2 votũ non teneat nisi sit po-
tēs coire: q2 q̃ nõ ē exptus aculeos carnis vouē ꝯtinentiã nõ põt
etiã si sit maior. xiiij. an. qd' tñ nõ placet. Alia ãt vota facili⁹ cre-
derē posse quēqƺ facere postq̃ƺ discret⁹ ē: q2 sic põt se diabolo ob
ligare p pctñ: sic deo p votũ. tñ votũ factũ in minori etate de mõa
chatu tenet si nõ ꝯtradixerit maior fact⁹. xx. q. j. illd'. ⁊ q. ij. c. j. ⁊
ij. ⁊. s̄. de regu. ⁊ tran. c. ad nostram. De voto solenni simplici di
ctum ē. s̄. de regu. ⁊ tran. ad relig. vidua. ⁊ c. porrectum.

Qui clerici vel vouētes matrimoniũ contrahere pñt. Rubrica.

DE diacono. dispēsatiue) no. laxam dispensationem epor.
EX litteraꝝ. (ordinē) .i. re-
ligionē. (Ad
vlterios) de ꝯsilio loquit. nam etiam
in supioribus dispensare põt. s̄. c. pxi.

MEminim⁹ (cogēdus) no. q semel pfessus
dũmõ faciat in manib⁹ eius q
ptãtē hƺ recipiēdi pfessionē vlteri⁹ ꝯhere nõ põt: sed
cogēdus ē ad regulã quã pfessus ē trãsire: vt h̄. idē dicim⁹ in vo
uēte ⁊ pponēte suare religionē dũmõ votũ vel ppositũ solenni
ƺet p susceptõeƺ hitus siue pfessionis siue nouitij: vt h̄. s̄. de reg.
ꝯsulti. j. e. insinuãte. si v̄o al's votũ emittat: siue de intrãdo religi
onē: siue d' ꝯtinētia ipedit matrimoniũ ꝯtrahendũ: ƺ nõ dirimit
ꝯtractũ: vt h̄. j. e. rursus. Jdē dicim⁹ si suscipiat hitũ
sine emissione voti. j. c. px. s̄. de ꝯuer. ꝯiu. ex parte.

COnsuluit. velamen. pbatõis nõ
pfessionis.
nec fecit votũ: q2 tũc sec⁹. s̄. c. px. ⁊. s̄. de reg. ⁊ trã. statuim⁹. (In-
trauit) idē esset ⁊ si intrasset sine voto vel pposito ppetuo imitã-
do vitã. s̄. de regu. ⁊ trã. statuim⁹. (Altare) h̄ pfessio sic facta sup
altare tũc pdest ⁊ p̄iudicat qñ h̄ agit de volũtate mõachoꝝ ⁊ ipi
us pfitētis q obligatio pfessionalis hicinde ꝯhat: al's ãt nõ p̄iu
dicaret. vel dic q sp p̄iudicat qñ postea suscepit hitũ sine ptestati
one. s̄. de regu. ⁊ trã. ꝯsulti. ⁊ c. statuim⁹. (Obediētiã) h̄ nõ suffic
cũ etiã canonici seculares hãc pmittant. s̄. de ma. ⁊ obe. his. nisi
obedientiã monachalē pmitterēt: puta q2 oĩ sue volũtati renun-
ciarēt. ⁊ oĩa cõmitterēt volũtati abbatis: q2 tũc talis
obediētia pfessione sufficeret. xij. q. j. nõ dicatis

VEniens ad p̄ntiã nr̄aƺ. pmisit) spõsalia fue
rũt de futuro (Seueritate) nõ fuit h̄
metus q caderet in ꝯstantē virꝫ (Suis) heremite (Votũ) sec⁹ si p
fessionē fecisset vel hitũ suscepisset: vt no. s̄. e. meminim⁹: vel se ei
reddidisset. s̄. de regu. ⁊ trã. porrectũ (Licētiã) de misericordia. nã
de rigore iuris etiã post votũ simplex nõ dat ei licētia nubēdi: lƺ
ꝯctũ teneat. s̄. c. pxi. vl' ideo dat ei licētia: q2 in pturbatõe animi
h̄ fac. xvij. q. ij. gõsaldus. vel fuit poti⁹ pmissio cõpatiua q̃ƺ licen-
tia. Alij dicũt q sic nõ tenet votũ solēne post matrimoniũ ꝯctũ.
s̄. de ꝯuer. ꝯiu. qdã. sic post spõsalia de futuro nõ tenet votũ sim-
plex: arg. j. c. pxi. vt h̄. cum q nõ tenuerit nõ dƺ ei nubēdi licentia
denegari si põt impedire mr̄imoniũ ꝯhendũ. tñ lƺ nõ teneat vo-
tũ ppter ꝯstõnes eccl'ie: tñ peccat ꝯ faciendo ⁊ suare dƺ. sic. s̄. de
ꝯuer. ꝯiu. qdã. ⁊ expone: tribuere nõ postponas .i. nõ phibeas.

RUrsus qdã. (emittēs) sine aliq̃ solēniza
tione. (Innuit) h̄ fuerũt spõ
salia de futuro (Nõ min⁹) .i. nõ minori tpe: q2 vtrũqƺ
ad penã eternã. xxij. q. vj. iuramēti. vel apud deũ: se-
cus tñ apud eccl'aƺ. (Votũ) sic. n. in spõsalibus p̄ora spõsalia sunt
ꝯsummãda. s̄. de spõ. sicut. sic etiã in voto ⁊ spõsalib⁹. si aũt spõ-
salia p̄cedãt votũ credimus q est cogendus: vel solennizare vo-
tũ: vel pficere spõsalia. s̄. de ꝯuer. ꝯiu. ex parte. in fi.

INsinuãte. supplicatũ. qd' faci
endum
nõ ē. xxxvj. q. ij. nullo. C. si nup. ex rescrip. pe. l. j. (Vt
in domo) cũ h̄ ꝯditio sit ꝯ sbstantiã monachat⁹. videt q nõ tene
at. s̄. de sta. mo. cũ ad monasteriũ. s̄. ti. pxi. c. vl. xij. q. ij. c. nõ solet
Rñ. illud in matrimonijs: h̄ secus in monachatu. si. xxviij. di. dia
coni. vel dic q potuit fieri monacha in pprio domo. xxvij. q. j. de
viduis. ⁊ hipo q etiã fit monacha oĩa bona ei⁹ q̃ ad pprietatem
siũt epi vel monasterij: cui spãliter se reddit. C. de epi. nulli. xix. q
vl. §. vl. ⁊ eps vel abbas põt sibi ꝯcedere vsumfructũ ad volũta-
tē suã. Alij dicũt q deueniēt ad succedētes ab intestato: ar. C. de
epi. si qs p̄sbr. Alij dicũt q sunt in pendēti. ff. de iudi. nõ quēad-
modũ. ⁊ in canonē late excõicationis incidũt si v̄berat ab his q
nouerũt. vel ab oĩbus q habitũ portãt. j. de sen. ex. nõ dubiũ. Jtē
dic q nõ est h̄ ꝯditio ꝯ sbstantiã mõachat⁹ q in certo loco moret
⁊ de certis redditib⁹ viuat: ƺ aliqñ abbas vel q̃libet supior põt h̄
ꝯcedere ex cã. s̄. de elec. cũ inf. R. ƺ tñ nullus p̄terea põt se obliga-
re: vt ppetuo dimittat aliquã eccl'iaƺ: vel locũ alicui mõacho. s̄. d'
sta. mo. cũ ad monasteriũ. ƺ ⁊ si obliget nõ est ꝯ sbstantiã mona
chat⁹: q2 nõ ponit q h̄ erat ppriũ cũ in certo loco morando possit
esse sine pprio ⁊ in obediētia. ƺ tñ q2 ē turpis ꝯditio ē reijciēda:
⁊ monachat⁹ tenet. ⁊ si occurreret casus in q̃ abbas vel superior
vellēt ex malicia remouere illũ a loco quē ei deputart posset sup-
plicare supiori: ⁊ supior eũ audire debēt ad silitudinē sui. C. d' p-
ci. impe. offe. l. j. insti. de his q sui vel alie. iur. vel dic qd' pl⁹ placet
q hec mulier nõ erat monacha: ⁊ bñ poterat hr̄e ppriũ: ⁊ tñ nõ
poterat nubere ppter votũ solēne qd' emiserat: qd' q̃lit fieri pos-
sit no. s̄. de regu. ⁊ tran. porrectũ. (Propriã) q̃dãmõ aũt sunt epi
vel monasterij (Habitũ) p hãc hitus susceptõeƺ solennizatũ ē vo
tũ: ⁊ ideo dirimit sequēs matrimoniũ: vt no. s̄. e. meminimus. ⁊
hoc ideo ē: q2 apparuit volũtas ei⁹ de vita mutãda. imo plus di
cimus q sine hitu solennizat votum: vt no. s̄. de regu. ⁊ trã. por-
rectũ. (Lobercere). s̄. de ꝯuer. ꝯiu. ex pte. in fi. So. ibi.

De eo q̃ duxit in matrimoniũ quã polluit p adulteriũ. Rubrica.

PRopositũ. mulier. q̃ cũ nõ
deliq̃rit
nec matrimoniũ teneat d' iure põt ab eo recede-
re si postq̃ƺ sciuit impedimentũ nullo mõ ꝯsen-
sit: q2 cũ añ mortē scdē vxoris nõ fuerit mr̄imo-
niũ: q2 nõ potuit ppter impedimentũ alterius
vxoris. nec post mortē fuit matrimoniũ si ab eo discessit: vel alia
signa dissensus oñdit. ⁊ sufficit p signo dissensus q etiã qñ muli-
er credebat se legitimã vxorē ab eo discessit: ⁊ etiã ꝯ ꝯsciaƺ. ⁊ hoc
sic pbo: p̄mus ꝯsensus nõ fec̃ matrimoniũ ppter impedimētũ.
nec potuit facere toto tpe vite alteri⁹ vxoris: nec post mortē põt
fieri sine ꝯsensu quē ꝯstat nõ adesse: ex q̃ ab eo sepata ē: lƺ iniuste:
q2 sine iudicio eccl'ie recedere ab eo nõ debebat. j. de diuor. porro
ƺ si de nouo ꝯsentiret in eã siue expsse ꝯhēdo secũ de nouo p v̄ba
formata siue tacite cohabitãdo sibi carnaliter: siue nõ carnaliter
more solito cohabitãdo sibi in domo vel alio mõ: dicimus q q̃si
nouo ꝯsensu fit matrimoniũ. ⁊ nõ tm̄ ppter nouũ ꝯsensuƺ lƺ etiã
ppter veterē: q2 lƺ nullũ esset de iure: q2 tñ effigiē matrimonij ge
stabat: ⁊ q2 p̄sumunt in eadē volũtate pmanēte: ar. C. de nup. ⁊
si. ꝯ. ff. e. nuptie. eos si qs. Sƺ dices quõ ratificabit p hunc ꝯsen-
sum tacitũ vel expssum id qd' nullũ ⁊ illicitũ erat ꝯtra id qd' ē. ff.
cõmo. l. ij. ⁊. ff. de v̄. ob. inter sti. §. sacrã. Rñ. h̄ spãle eē in mr̄imo-
nio. s̄. de despon. impu. duo. ⁊ c. accessit. ⁊ c. attestationes. vel dic
q generaliter veꝝ est qd' diximus: quia quotienscunqƺ ex alicui⁹
ꝯsensu pendet q aliquid valeat si eius cõsensus accedat tacitus
vel expssus dummõ talis sit q a iure nõ reprobet: qd' p̄us fictuƺ

est etiā si prius nō valebat: tn̄ mō ex quasi nouo ꝯsensu valere incipit: vt ex nunc: non vt ex tunc. ff. de offi. pcon. obseruare. §. fi. ff. ad tre. sꝫ ⁊ si. C. cōia vtri. l. j. ⁊. ij. ff. de do. int vi. ⁊ vx. cū h̄ stat⁹. §. si marit⁹. ⁊ pcedētes ꝯsensus tn̄ ad istū vltimū trahūr. ff. de ser. ru. p. p fundū. nec facim⁹ vī vtꝝ sciuerit aliā vxorē mortuā necne cū tpe q̄ pōt eā hr̄e vt vxorē: ꝯsentiat i eā vt i vxorē. ⁊ sol⁹ ꝯsensus fac̄ mr̄imoniū. xxvij. q. ij. sufficiat. sꝫ in h̄ facio vī q̄ bōa fide ꝯxit mr̄imoniū cū isto viro. s. igrās eū hr̄e aliā vxorē: q2 si sciēs eū hr̄e aliā vxorē ꝯxisset cū eo: nō crederē q̄ p hmōi tacitos ꝯsensus ratificaret pmū mr̄imoniū. sꝫ q̄ tn̄ sic pus. s. p adulteriū cōmiscet ei. ⁊ h̄ ē verꝫ. s. q̄ sic pdictū ē ratificat mr̄imoniū ex pte mulieris igrātis ⁊ bo. fi. vbi etiā ex pte viri interuenit ꝯsensus ꝯiugal. sꝫ si vir q̄ sciebat ipedimētū nūc cū pōt nollet mr̄imonialit ꝯsentire in eā: cogi dꝫ de nouo ꝯhere: vt no. s. d despō. cū in apl̄ica. si tn̄ post mortē poris vxoris ꝯiūcti sunt: siue sciuert de morte poris vxorꝫ siue nō: āmō separi nō pn̄t: cū sel ꝯsenserint mr̄imonialit ꝯiūgi: ⁊ eo tpe q̄ erāt soluti. alij ꝯ: vt no. s. de ꝯdi. ap. sup eo. ⁊ idē credūt si liber ꝯhit cū ācilla igrās eā ācillā: q2 si postea fiat libera etiā siue sciat eā fuisse ācillā siue nō si p⁹ cogscat eā ratificatū ē mr̄imoniū. ar. j. de ꝯiu. ser. c. ij. alij tn̄ bn̄ vt nob vī ꝯdicūt. nā ex ꝯsequentia poris ꝯsensus vī cogscē. ar. ff. d adul. q̄uis. ⁊ l. si mulier. ff. d mino. l. iij. §. scio. nisi aliq̄ pbabili argumēto apperet q̄ ei vellet mr̄imonialit cōmiscere: vt no. j. e. veniēs. ⁊ q̄ dixim⁹ de muliere qn̄ ē inscia: idē intelligim⁹ de viro inscio. ⁊ multo forti⁹ qn̄ ambo sunt inscij. qdā tn̄ in multꝫ ꝯdicūt his q̄ h̄ notauim⁹.

Ignificauit. (ꝯsenserit) p vba d pn̄ti: q2 si spōsalia tn̄ infuenirēt n̄ dissolueret scdm mr̄imoniū. s. de spō. duo. lꝫ. (Cogueuit) no. sufficē spōsalia de pn̄ti etiā sine carnali copula vt nō teneat mr̄imoniū cū scda cui fidē dedit ⁊ coguit tali spōsa viuēte. s. de pn̄ti. (Aliogn). i. si nō infuenerit coactio. (Ad scdam) scilicet quam desponsauit pma viuente.

Up hoc. (de facto) q2 de iure nihil agit (mr̄imonio) ꝯhēdo p vba de pn̄ti (fidē) de ea ducēda p⁹ mortē sue vxoris. j. e. cū hr̄et. (Fidē). idē ē ⁊ si cū ea ꝯhat stati p vba de pn̄ti ⁊ cogscat. j. c. px. ⁊ se. secus aūt si eā cogscat vel in domū adducat tanq̄ ꝯcubinā. j. q̄ fi. sint leg. tāta. j. e. significasti. Itē si ꝯhat tm̄ siue p vba de pn̄ti siue de futuro: ⁊ nō cogscat legitiā viuēte nō impedit post mortē cū ea ꝯhere. j. e. c. vl. si aūt coguerit eā anq̄ cū ea ꝯhat siue post nō pōt cū ea ꝯhere. j. e. c. vl. §. vl. machinatio aūt sufficit etiā si copula carnalis nō interuenerit: ⁊ etiā si fidē nō dederit de ea ducēda. sꝫ hāc intētionē hēbat in occidēdo marito. s. de ꝯuer. ifi. c. j. in fi. si aūt occidisset eum sed non hac intentiōe licite posset eam habere vxorem: ar. s. de ꝯuer. infi. c. j. in fi.

X litteraꝝ. (sumpsit) ⁊ iō nō valuit: vir āt posset (Aliā) facti ꝯsciā. (Supduxit) tanq̄ vxorem: vt no. s. c. pxi.

Um haberet. (adulteriū) h̄ adulteriū si nō dedisset ei fidem d ea ducēda: vel nisi facto ꝯxisset cū ea de pn̄ti nō impediret matrimoniū inter eos. s. e. c. ij. ⁊ h̄. (Ea) facti ꝯsciā. (Contrahere) de facto. ⁊ h̄ fuit legitimū impedimentū (Quasi) iō dicit q̄ si: q2 in vitate matrimoniū nō est. (Necessaria). i. alimētis. nā in debitis exoluēdis ⁊ alijs necessitatib⁹ nō tenet ſbuenire. ff. de libe. ag. siqs ab. §. si vel parēs. Itē qd h̄ dicit intelligo sm cāones nā sm leges pr̄es ⁊ ascendētes p lineā paternā nō tenent alere filios nisi iustos. mr̄es aūt ⁊ ascendētes p maternā lineā etiā vulgo q̄sitos alere tenent. ff. de libe. ag. siqs. rn̄. j. §. j. d alimētis aūt legit ⁊ notat. s. de ꝯuer. infi. c. vl.

Ignificasti. (alter.) no. sufficere alteꝝ machinatū in mortē poris. vn̄ etiā si vir in mortē sue vxoris machinat alterā pp̄ter quā ducendā machinat⁹ ē ducere nō poterit: ar. xxx. q. j. siqs nō. ⁊ si machinat⁹ est i mortē mariti ꝯcubine multo forti⁹. s. e. sup h̄ (Formā). no. etiā iniuste excōicatū absoluendū sm formā eccl̄ie.

Eniēs. (cohabitauit) ex q̄ copula infuenit: siue igret mortuā porē vxorem siue nō ratificant pora spōsalia: q2 bn̄ psumit q̄ ex q̄ timore pctī recessit ab ea: si postea redit ad eā cum sine pctō pōt ei cohabitare q̄ matrimonialit ei cohabitare intēdit. (Adultere) ducēdo eā post mortē vxoris pme: qd nō pōt esse nisi sciat eū hr̄e aliā vxorē. (Adultere) sciēti q̄ aliā hr̄et vxorem. nā vere ei fidem dederat viuente vxore pma: sicut ex lr̄a apparet. (Concedatis) ⁊ non compellatis.

Iqs vxorē an̄ fidē datā vel matrimoniū de facto ꝯctū. (Coguit). q̄ si pmā nunq̄ coguit forte puentā morte vel religione. dicūt qdā q̄ lꝫ nō tenuerit matrimoniū qd viuente pma ꝯxit. s. c. px. tn̄ postea cū ea cōtrahere poterit cū primam nō cognouerit. Alij dicunt contra: ⁊ p eis sufficere videt. s. e. c. pxi. ⁊ c. ij. ⁊ hoc placet.

De coniugio leprosoꝝ. Rubrica.

Eruenit. (de ꝯsuetudine). xxxiij. q. ij. hoc ipm. (Et viri) no. viruꝫ teneri ad sequendū vxorē cū ex necessaria cā abest. aliter. n. vxor tenet seq̄ viꝝ ex q̄cūq̄ cā recedat. xiij. q. ij. vnaq̄q. arg. xxx. q. v. cū apud. nisi vellet eā trahere ad maleficiū. j. de diuor. q̄to. nisi esset vagabūd⁹. xxxiij. q. ij. siqs necessitate. (Sequit) ad reddendū debitū nō ad iacendū in eodē loco: vel morandū in eadē domo. (Potuerūt) qdā credūt h̄ ius cōe. alij dicūt eos pcise cogēdos. sꝫ h̄ d benignitate aliud tolerari. xxxij. q. v. horrēdā. j. c. px.

Uoniā. (nemini sepanda). qn̄ sit mr̄imoniū. (Soluendū). s. c. pxi. no.

Itteras. cogi. s. de iureiur. quēadmodum. vbi no.

De coniugio seruoꝝ. Rubrica.

Ignū. seruitia. ⁊ si simul ꝯcurrāt: vxor ad petendū debitū ⁊ ad petendū suitiū: q2 de debito reddēdo se cito expedit: videt dn̄s maliciose facere si nec modicū momentū det suo ad satisfaciendū vxori: vn̄ eius malicie nō st eindulgendū. ff. de rei vē. in fundo. q2 tn̄ nō potuit se obligare in piudiciuꝫ poris obligatiōis: ⁊ q2 res trāsit cū onere suo: pmo ebediet dn̄o. ar. s. de iureiu. tua. nisi timeat de adulterio: ⁊ tenet eū seq̄ q̄cūq̄ dn̄s miserit eū. si tn̄ vellet eū vēdere grecis forte nō posset: q2 separari nō debēt: ar. C. cōia vtri. iu. possessionū. l. iiij. di. fraternitatē. sꝫ alicui ppinq̄ cogi poterit ad vendēdū bonis ꝯditi. interest. n. ne qs re sua male vtat: insti. de his q̄ sui vel ali. iur. §. pe. ff. e. si dn̄s. Itē credimus si diuersoꝝ sui ⁊ ācille copulent: q2 non debēt illa diuidi q̄ sibi aliqn̄ debitū reddere non possint.

Roposuit. carnaliter. pēdente aūt lite nō reddet sibi debitū: sꝫ pus excōicatōeꝫ sustinebit. j. de sen. ex. ingsitōi. sec⁹ est in adultera q̄ in vxore. d q̄ no. j. de sen. ex. inqsitōi. (Audiuit). ⁊ credidit. nō. n. cuilibet referenti credendū ē. xxiij. q. iiij. q̄ magnū. ff. q̄ cū fal. tu. l. ij. ⁊ titubās p igrāte hn̄dus est. C. de cōmer. l. vl. ff. de liber. ho. ex. l. iij. §. bis. (Diuortij). ⁊ q̄dē error deterioris ꝯditōis impedit mr̄imoniū ꝯhēdū ⁊ dirimit iā ꝯctū: vt si liber cōtrahat cū ācilla: vt h̄ p totū. sꝫ sec⁹ ē si sit ibi error maioris vel paris ꝯditōnis: vt si suus cū libera ꝯhat vel etiā cū ācilla. etiā si credat eā liberam: q2 nō hꝫ qd sibi obyciat. xxxij. q. vj. p totū. ar. j. de diuor. significasti. Itē alia rōne: q2 edictū de matrimonio ē phibitoriū. ⁊ tenet mr̄imoniū suoꝝ etiā dn̄is ꝯtradicētibus. (Mulieri). i. a dn̄o mulieris. vel de equitate canonica loquit.

Icet. cōditionē aliter. n. est de iure. xxxij. q. iiij. liberi. C. de rei vē. part⁹. (Patris) q̄tū ad patrē sufficiebat q̄nqueniū. C. ne de sta. defun. l. j. ⁊ l. si pr̄. (Iudicādū) nō ē diuortiū faciēdū.

Dnostrā. (intellexit.) ⁊ credidit: vt no. s. e. c. j. (Consenserit) repete qd diximus de eo qui dux. in ma. c. j.

De natis ex libero ventre. Rubrica

Adecens esse. (ad suitium). id est in suitutē. C. de natis ex libe. ven. l. j.

De cognatione spirituali. Rubrica.

¶ Cognatio spūalis diuidit in pr̄nitatē ⁊ filiatōeꝫ ⁊ fraternitatē sororitatē q. nō. n. pcedit ad nepotes ⁊ vlteriores. filia. n. spiritualis mea pōt cōtrahere cū filio filij mei: lꝫ nō cū filio meo: ar. xxx. q. iij. c. j. ⁊ sufficit ea sola rō: q2 phibitū nō inuenit matrimoniū inter tales. ⁊ credimus q̄ non solū filio legitimo non pōt copulari filia spūalis: sed nec illegitio. filio aūt adoptiuo filia spūalis legitime copulat.

Irrū aūt. mr̄imonij. forte illi q sunt. xxx. q. iiij. sup q̄b⁹ (Post susceptū) lꝫ ꝯ vr̄: q̄ꝛ p̄mus canō intitulatus ē noīe pascal. ij. q fuit post vrbanū q ē scōs intitulatus. sꝫ potes dicere ꝙ Gra. errauit in titulo. debuit. n. dicere pascalis. j. vel loquit de alijs canonibus q̄ nō sunt in nr̄is cōpilationibus (Cōsuetudo) q̄ in ꝯhēdo mr̄imonio valet: sꝫ in ꝯtractu minime: ar. s̄. de spon. duo. lꝫ. ⁊. c. tuas. j. e. sup. ꝯ. ibi sol. q̄zuis dici posset ꝙ cū ista impedimenta sint p ꝯstōnem ecclīe inducta p ꝯtrariā ꝯstōnem vel ꝯsuetudinē legitime introductā poterit ꝯtrariū introduci.

Si vir vel mulier.

Sup eo. (ita ꝙ) h̄ redit ad p̄mū casum. s. ꝙ q̄n filius p quē ꝯcta ē cōpr̄nitas ꝯhit. alij itelligūt de alijs filijs. ⁊ exponūt verbū separe ad penitentiā agendā: non ad'thoꝝ vel in perpetuum.

Martin⁹ bertā suscepit. postq̄ꝫ ꝯxit cuꝫ T. ⁊ eā cogn̄uit: q̄ꝛ tūc ei cōpr̄nitatē q̄siuit. xxx. q. iiij. si qs vn⁹. sec⁹ āt si copula secuta esset cōpr̄nitatē. xxx. q. iiij. c. j. (Qui spūalē post susceptū.) tūc. n. nō sunt effecti vna caro an̄ cōpr̄nitatē: lꝫ esset spōsa de p̄nti tn̄ nō q̄reret cognatōeꝫ spūalē vn̄ nō ꝓhibet aliq̄s comatrē quā vxor q̄siuit dū spōsa erat ducē in vxorē. alij tn̄ dicūt ꝯ. Quib⁹ āt casib⁹ qs possit hr̄e duas ꝯmatres vxores: ⁊ q̄ cōmaternitas h̄ ipediat mr̄imoniū ⁊ q̄ nō: his v̄sibus notat: Que mihi vel cuius mea natū fonte leuauit. Hec mea cōmater: fieri mea nō valet vxor. Si q̄ mee natū: nō ex me fonte leuauit. Hāc post fata mee: nō inde vetabor hr̄e. De fornicaria dicūt q̄dā ꝙ si leuauit filiū alteri⁹ de sacro fonte nihilominus fornicari⁹ pōt accipe in vxorē ꝯmatrē fornicarie sue: q̄ꝛ spūalē ꝓximitatē nō pōt q̄rere fornicaria. alij dicūt ꝙ sicut q̄rit carnalis affinitas p fornicariū coitū. j. d̄ eo q cog. ꝯsan. vx. sue: discretionē. ⁊ eadē rōne ⁊ spūalis ꝓximitas. maxīe cū canones idē ꝯstituāt in vnione carnali q̄ztū ad inq̄rēdū spūalē ꝓximitatē. si aūt duo leuauerūt eūdē d̄ sacro fonte ipi duo nō ꝓhibent ꝯhere. Itē si martin⁹ ꝓhibet accipe thebergā cui⁹ filiū berta suscepit d̄ sacro fonte: multo forti⁹ ꝓhibet accipere filiam spūalem vxoris sue.

Contracto. (Sal.) de ꝯsec. di. iiij. sal celestis. (Pabulo) ar. ex his q̄ p̄cedūt baptisma non ꝯhi cōpr̄nitatē. xxxij. di. in. §. ver. ꝯ in fi. xxx. q. iij. nō optet. sup q̄b⁹. ⁊. q. j. ꝓuenit. de ꝯse. di. iiij dehinc. ⁊. c. in cathecismo. So. h. dixit p. vij. sacra q̄ sunt a primo pabulo sacrati sal vsq̄ꝫ ad ꝯfirmatōeꝫ ꝯhi cōpr̄nitatē q̄ ⁊ ipedit ⁊ dirimit mr̄imoniū. ⁊ h̄ decr. rn̄det ꝙ puer erat tn̄ fili⁹ ꝯcubine nō petri. vel ꝙ h̄ nō sit decr. Bar. dixit: q̄ꝛ p tria tn̄ sacr̄a ꝯhit cōpr̄nitas p cathecismū: baptismū: ⁊ ꝯfirmatōeꝫ. de ꝯse. di. iiij. i cathecismis. ⁊ h̄ decr. rn̄det vt. h. vel nō tenuit ad totū cathecismū sꝫ ad missionē salis tn̄. ideo. G. dixit ꝙ p dicta tria sacr̄a tn̄ ꝯhitur ꝯpr̄nitas q̄ꝝ duo. s. baptism⁹ ⁊ ꝯfirmatio dirimūt mr̄imoniū sꝫ cathecism⁹ tn̄ ipedit ⁊ nō dirimit. ⁊ ē rō q̄ p̄cedit baptismū q̄ ē ianua oīuꝫ sacroꝝ. xxxij. di. §. v̄ra. s̄. de p̄s. nō bap. c. j. ⁊. iij. Iteꝫ ē alia rō: q̄ꝛ an̄ baptismū nō ē fili⁹ ecclē: q̄ꝛ sine baptismo null⁹ saluat. xj. q. j. firmissime. ⁊ si nō ē fili⁹ ecclē nō ē fili⁹ spūalis. ⁊ sic nō ē spūalis cognatio ꝯcta: nō g̃ ꝓpter h̄ dꝫ mr̄imoniū separari.

Veniens ante. secus si post.

Vanos. filiā. per quā contracta est cōpaternitas.

Ex litteris.

De cognatione legali. Rubrica.

Si qua. (p adoptōeꝫ). Legalis cognatio supioris ad inferiorē h̄ sp ꝓhibet q̄ꝛ etiā collateralis ipedit dūmō durat: vt h̄. ff. de ri. nup. p adop. Itē fili⁹ adoptiuus cū vxore adoptātis. ⁊ adoptās cū vxore filij adoptati ēt finita adoptōe ꝯhere nō pōt. ff. de ri. nup. adoptiuus. ⁊ h̄ vera sunt in filio arrogato q̄ in ptātē adoptātis trāsit nō aūt in adoptato q nō trāsit in ptātē adoptātis. h̄. n. licite ꝯhit cū filijs adoptātis. Itē arrogatus licite ꝯtrahit cū filijs illegitīs arrogantis cum non sint in eius ptāte. Alij dicunt idem in arrogato ⁊ adoptato. ar. C. de adop. l. pe. §. pe.

De eo q cognouit ꝯsanguineā vxoris sue. Rubrica.

Si qs. (cū filiastra. nec amat) ip̄a autem licite exiget.

Veniēs spōse de futuro. dispēsatōe) Dispēsatio necessaria est vbicunq̄ꝫ aliquid fit contra ius: siue sint clerici siue laici. (Eam). s. matrem.

De illo. publicū. ita ꝙ ꝓbari possit. nā meli⁹ ē tacere q̄ꝫ quū deficiat in ꝓbationibus. ij. q. vij. pleriq̄ꝫ. secus si esset sponsa de futuro. s̄. de spōsa. p̄terea.

Transmisse nobis.

Sup eo. (ꝙ separi). s̄. de testi. p̄terea. ꝯ. so. ibi. (Separi). s̄. de p̄sump. tertio. ꝯ. so. ibi.

Discretionē. (repetat) no. p fornicariū coitū ꝯhi affinitatē (Adulterij) no. dici adulterium q̄d fit cū sponsa alterius de p̄nti.

Fraternitati tue. extraordinaria) ⁊ idē esset si extraordinaria pollutio nō interuenisset. (Et extraordinaria) extraordinaria. n. pollutio alterius tn̄ etiā si intra claustra pudoris fiat non fac affinitatē: nec mr̄imoniū ꝯsūmat nisi ex affectu fiat mr̄imoniali. xxxv. q. iij. extraordinaria. ad hoc. n. vt ꝯhat affinitas necesse ē sanguis vtriusq̄ꝫ fieri cōmixtionē: ar. xxxv. q. x. fratnitatis. vn̄ lꝫ mulier semē emittat si vir nō emittit non ꝯhit affinitas. ⁊ ē ad h̄ ar. de frigido q palpitādo pōt mulierē ꝓuocare ad semis emissionē ⁊ ecōuerso: ⁊ tn̄ nō est ibi mr̄imoniū vel cōmixtio semis. ⁊ iō nec affinitas. sꝫ si vir emittat in mēbro mulieris ⁊ nō mulier dubitari pōt. tn̄ siue emittat siue nō ⁊ etiā neutro emittēte: tn̄ spōsalia p̄mo facta ratificari credere ꝓpter ꝯsensum matrimonialem q ibi est vel p̄sumit: ar. p̄all. c. extraordinaria: dūmō sint matrimonio apti vel ꝓximi. s̄. de despō. ipu. ꝯtinebat. h̄ aūt scōa spōsalia separant nō ꝓpter affinitatē: sꝫ ꝓpter pu. hone. iusticiam.

Ex litteris. (puelle) cuꝫ hac puella erant tn̄ sponsalia.

Veniēs. (ꝯsulas) nā si nō spōsam cogn̄uit an̄q̄ꝫ spōsam de futuro neutrā hr̄e pōt. s̄. c. ꝓxi. sec⁹ si p̄us cognuisset spōsaꝫ cū affinitas supueniēs nō dirimat mr̄imoniū. s̄. e. discretōeꝫ. j. c. ꝓx.

Ve fraternitatis deuotio

Ordane mulieris.

De ꝯsanguinitate ⁊ affinitate. Rubrica

Ex litteris tuis. (Barrasset). p annulū. (Reuixit.) no. sepe procedi ad inq̄sitōeꝫ vel accusatōeꝫ. ⁊ ē h̄ spāle in matrimonio. de h̄ no. j. de pur. ca. cū dilect⁹. (archipsbytero) q̄ vel ex ꝯsuetudine vel ex delegatōe cognoscebat vel male ꝓcessit. ⁊ ideo. q. nō teneat ꝙ corā eo factū ē mādat de nouo ꝓcedi p abbatē. (q̄rtus) bn̄ sufficiebat q̄nt⁹ g̃dus ad sepatōeꝫ. sꝫ q̄ꝛ ps voluit se h̄ onē ꝓbatōis g̃uare: ideo de q̄rto g̃du ꝓponit. vel h̄ iō dic: q̄ꝛ hēbat suspectos testes: ⁊ iō nō vult eos audire vltra q̄rtū g̃dū. sꝫ si vltra q̄rtū g̃dū sunt vult ꝓ dispēsato hr̄i. citra āt difficilior ē dispēsatio (si p testes) publicatas attestationes iteꝝ sup eodē articulo recipiunt testes: nō tn̄ in cā ap. sꝫ in cā p̄ncipali. ad idē. s̄. de testi. cū in tua. fac etiā ad h̄: q̄ꝛ si res idē non obest q̄n iteꝝ cogscat de eodē. imo satis vr̄ ꝙ etiā in eadē cā iterato recipiet nouas ꝓbatōes: nō tn̄ instroꝝ: sꝫ etiā testiū. ar. s̄. de reiudi. lator. ꝯsanguinei. s̄. de testi. cū in tua. (ptātē) sunt. n. iudici necessaria scia ⁊ ptās. xxj. di. §. j. ⁊. §. alit. ipi. n. p̄sumunt maioris scie ⁊ magis exercitati.

Sup eo. (nōdū) ⁊. j. ⁊ ita fuert tn̄ spōsalia d̄ futuro (fide) fides infposita ē cā q̄re solū dictū spōsi nō sufficit sine admiculo fame: alս. n. solus sufficeret. s̄. de spo. p̄terea.

Quod. (dilectio. sexto) hodie oīb⁹ lꝫ in q̄rto (legati) q sup h̄ hēbāt spāle mādatū: alr̄ n̄ licet. s̄. d̄ trāsac. c. vl. (q̄to) h̄ tria n̄ hn̄t h̄ locū: q̄ꝛ erat idulgētia ⁊ cōsuetudo ꝯria. (deferēdū). j. c. vl. ꝯ. So. h̄ spāle ē: q̄ꝛ h̄ fuit dispēsatio q̄ cū sit ꝯ ius cōe ē restrigēda: ibi loq̄t de iure cōi. sꝫ ar. ꝯ. ff. de ꝯsti. p̄n. l. vl. s̄. de do. cū dilec. Sꝫ illa loquūt de idulgētijs q̄ non sunt ꝯ ius vel in alteri⁹ p̄iudiciū: q̄ꝛ in illis secus. s̄. de trāsla. epi. c. vl. ff. q̄d q̄sq̄ꝫ iur. l. iij. Itē h̄ sec⁹ ꝓpter ꝯsuetudinē ꝯriā.

De infidelibus. denotatos

⁊ ꝓhibētes matrimoniū. (eos.) si matrimonium est apud iudeos. ergo indiuidua coniunctio. xxviij. q. ij. §. j. qūo ergo ſm vetꝰ testm̄ ꝓcedit libellꝰ repudij: vt. xxxiiij. q. ij non satis. Rn̄. illud semp fuisse pctm̄: sed ꝑmissiōe ꝯparatiua cōcessum. j. de diuoꝛ. gaudemꝰ. ⁊. c. quāto. sz ad hoc obijcit ꝙ vno infideliū ꝯuerso ad fidē: alio nō ꝯuerso nolēte sibi cohabitare sine ꝯtumelia nōis xp̄iani soluit m̄rimoniū. j. ď diuoꝛ. gaudemus ⁊. c. quāto. sz dic supioꝛē ďscriptōez locū hr̄e i m̄rimonio rato tm̄

¶ Itē obijcit nō videt eē m̄rimoniū apud iudeos cū ſm eos tā diu duret q̄zdiu libellꝰ repudij def. s. de ꝯdi. appo. c. vl. xxxij. q. ij solet. Rn̄. aliud ē cū a ꝯstitutōe vel ꝯsuetudine hz ꝙ separi possit aliud ē cū a pacto ꝯhentiū qď nō licet.

Quod super his.

Quia circa obtinenda.

nō itelligas ꝙ h obtēta fuerit dispēsatio sup mairimonio sed data fuit alicui ptās dispēsandi: ⁊ ille cui ꝯmissa erat dispensatio timuit ⁊ bn̄ ad dispēsationē ꝓcedere: q2 cā dispēsatōis cessabat. ⁊ h inuit h v̄bū obtinēda. (dissimulare.) ꝓpter maiꝰ malū vitandū. dispēsationē aūt valere nō credimꝰ. ar. ff. de na. libe. l. j s. de offi. oꝛdi. ex pte. j. ď sen. ex. cū ꝑ cā. sz ista dissimulatio habet vim dispēsatōis ita ꝙ decetero nō pōt separi ipm matrimonium nā stultū esset dicere ꝙ maneret in adulterio.

Qua duxit.

h est no. (filio) dicēdo sic: ego vidi vel audiui ꝙ tales vocabant se adinuicē patruus ⁊ nepos: vl q2 dicebat ꝙ ille fuerat frater patris ⁊ alter filiꝰ patris.

Non debet. de cōiugio.

cū tm̄ in his casibus: puta in scďo ⁊ tertio genere affinitatis ⁊ i sobole suscepta ex scďis nuptijs sit sublata publice honestatis iusticia: videt ꝙ sicut olim sic hodie q̄s nō possit habere vxoꝛē duoꝝ fratꝝ. xxxv. q. iij. poꝛro. quidā tn̄ dicūt in oībꝰ sublatā nisi in spōsa de futuro de qua habuisti. s. de spōsa. iuuenis. et s. de despō. impube. accessit. (perpetuam.) hodie ergo circa matrimonium nulla erit p2escriptio.

Vir qui a stipite. licite

s. e. quod dilectio ꝯ solue ibi.

De frigi. ⁊ malefi. ⁊ impotētia coeūdi. Rubꝛica.

Accepisti mulierem. p

mensem. idem ē si p vnū vl diē. idē est si p centū annos. (per veꝝ.) p iuramentū vtriusqz cū septima manu ꝓpinquoꝝ. xxxiij. q. j. c. ij. vel q2 mēbrū hz aridū. ⁊ ē tutiꝰ ꝙ tūc etiā per trienniū expectēt cū finale iudiciū de futuro pēdeat. j. e. lauda. ⁊. c. fraternitatis: in fi. tn̄ nō credit necessariū ꝙ tm̄ expectēt si alit ꝯstet indubitabilr de eiꝰ impotētia: puta q2 iam plene adultꝰ esset ⁊ indubitabilis ariditas appareret. j. e. lauda. in pꝛin. ⁊. c. fraterni. ibi lz p erroꝛē. vel potes dicere ꝙ ꝑncipiū huiꝰ decre. loquit qn̄ ꝯfitent ambo impotentiā viri. ⁊ tūc si p vnū mēsem simul dederit operā copule ꝯiugali etiā si non appareat impotēs ꝓpter paruitatē ⁊ ariditatē mēbꝛi: ⁊ etiā q2 mulier incoꝛrupta oñdit ⁊ etiaz si hoc nō appareat sed viꝝ impotentē dicūt: tn̄ necesse ē ꝙ septima manu ꝓpinquoꝝ hoc ꝓbet: vt h. q2 pōt eē ꝙ lz membꝛuz sit paruū ⁊ aridū tn̄ semē pōt emittere sicut ⁊ vꝛinā emittit. ⁊ ꝓpt hoc dubiū nō sufficit ꝓbatio aspectꝰ coꝛpis vel ꝯfessio nisi adsint iuramēta ꝓpinquoꝝ. Itē nō sufficit ꝙ vna die manserit mulier cū viro: īmo necesse ē ꝙ ad minꝰ p mēsem fuerit in expiētia copule ꝯiugalis. Itē si steterit cū viro plusq̄z p annum ꝙ nō reclamet etiā si postea oīa iudicia frigiditatis viri oñdere velit. ⁊ etiaz iuramēta p2estare alterius nō audiunt: quia omnibus modis ꝓsumit carnalis copula interuenisse q̄zuis in hoc casu possz dici ꝓbabilr ꝙ etiā post annuz ⁊ semp si ꝯfitent impotentē viꝝ separi debēt iuramētis p2estitis. ⁊ marie si ꝓdicta indicia frigiditatis apparēt. sz videt ꝙ deberēt esse triēnio in p2obatōe copule cōiugalis. j. e. lauda. so. illa loquit qn̄ nulla vel pauca signa frigiditatis apparēt ⁊ tūc erit necessariū trienniū. vel intelligit qn̄ fuerint simul plusq̄z p annū: q2 ⁊ tūc pōt mulier petere sepatratōez sed triēnio erūt in ꝓbatōe: vel illud hz locū qn̄ p2ius nō pōt ꝓbari frigiditas viri: q2 tūc dandū est trienniū. ⁊ hoc ipm sonat lr̄a illius. c. sz q2 h an̄ p2obat frigiditas nō est necessariū trienniū. vel hic loquit qn̄ vterqz ꝯfitet: ibi qn̄ alter tm̄. sz ⁊ qn̄ ambo ꝯfitētur videt necesse h trienniū. j. e. c. fi. sz dic ibi loq vltra annū qn̄ cū eo māserat. scďa aūt ps huiꝰ decre. loquit qn̄ mulier dicit maritum frigidū sz ipse negat. i hoc casu enī si p vj. mēses steterit cū marito sine reclamatōe nunq̄z decetero p2etextu frigiditatis poterūt ⁊ hoc iō q2 p2esumit ab eo cognita. nec ꝓderūt ei ꝓdicta indicia frigiditatis viri ⁊ sue virginitatis. q2 pōt esse ꝙ p2opter modicū mēbꝝ viri mulier adhuc apparet integra. vel alr timet oculi deceptio tertia pars dicit ꝙ si tm̄ p duos mēses vel p minꝰ spaciū sex mensiū fuerit cū viro. ⁊ tunc reclamauerit de frigiditate viri etiā si vir neget: tn̄ si ꝓbauerit p iuramēta frigiditatē viri: ⁊ nihilominꝰ p alia indicia viri vel p aspectū sui coꝛpis sepabit m̄rimoniū: sz in hoc casu nō est necesse trienniū expiētie copule ꝯiugalis vt in illa decreta. laudabilē. ⁊ h iō q2 cito reclamauit sz i scďo casu h. s. ꝓxi. no. posset dici succurri mulieri q̄ nimis tacuit p experientiā triēnij. ad h facit decre. laudabilē. ⁊ h magis lr̄e ꝯsonare vꝫ quicq̄d dicāt glo. no. in hoc casu. ⁊ in. c. laudabilē. Et no. ꝙ tria argumēta inuēta sunt ad ꝓbationē frigiditatis. s. aspectꝰ coꝛpis iuramēta septime manꝰ ꝓpinquoꝝ: ⁊ trienniū. sz discretꝰ iudex ꝓuidebit vtꝝ vnū solū vel duo vel oīa tria argumēta faciat p2estari. ⁊ cū in snīa separatōis m̄rimonij periculū aīe vertat meliꝰ est ꝙ supabundēt p2obatōes q̄z deficiāt. (reparare) no. ꝯ snīam veniri veritate manifesta. (repare). xxxiij. q. j. si p soꝛ. ꝯ so. illď tenet qn̄ ꝓpter maleficiū sepatur. sz h qn̄ ꝓpter frigiditatem. Alij dicūt illud derogatū ⁊ meliꝰ. (dimidiū.) idē si post duos menses vt. j. sequit. hoc nō plz. (credendū.) nisi mulier p aspectū coꝛpis velit ꝓbare se virginē q̄ p2obatio p2efert. s. de ꝓba. p2oposuisti aliq tn̄ dicūt ꝙ in hoc casu etiā si mulier p aspectū coꝛpis velit ꝓbare se virginē. nec admittit cū possit ⁊ ꝯsensisse videat euz hr̄e vt fratrē: ⁊ si nō possit eū hr̄e vt maritū. j. e. ꝯsulta. ⁊ q2 si ꝓpter frigiditatē viri separet daret mulieri licētia nubēdi alij. sed pōt esse ꝙ mulier ē virgo nō q2 vir sit impotēs. sed q2 sibi ꝯiungi nō vult ⁊ tūc nō est licētia sibi dāda nubēdi alteri. sz vir cogēdus est ad eā accedere. si aūt ambo ꝯfiterent viꝝ impotentē licite separi possent cū solēnitate sup2adicta. s. e. in pꝛin. (caput). xxxiij. q. j. si q̄s vxo. ⁊ sunt he rōes q2 tractu tpis ꝓsumit ꝯ eā. s. ď despō. ad id. ⁊ q2 quilibet p2esumit potēs. l. di. q2. Et q2 stat p2o m̄rimonio qď est fauoꝛabile. xxxiij. q. j. dixit. (poꝛrectū). i. iuramentū cuz septia manu p2opinquoꝝ mulierj: nā qn̄ aliq ꝯfitent ꝯ m̄rimoniū ne colludāt h iuramentū est necessariū. s. de eo q cog. cōsan. vx. sue. sup. xxxiij. q. j. de his. nisi fama eoꝝ assertionē adiuuet: q2 tūc exonerat p2obatōibꝰ hoꝝ iuramētoꝝ. xxxv. q. vj. si duo. h nō plz qn̄ petit separatio p2opt frigiditatē vbi paꝝ aut nihil fama valere pōt. sz secꝰ ē in ꝯsanguinitate vbi multū valet fama. sz de hoc pleniꝰ no. s. de ꝓsum. tertio. sz lz nō credat ꝯ matrimonium vt h dꝛ: p2o m̄rimonio bn̄ credit nisi eēt impedimētū alteriꝰ matrimonij. xxxj. q. ij. lothariꝰ. vel nisi de falso suspecti eēnt. ⁊ ꝙ dꝛ nō credi eis ꝯ m̄rimoniū intelligendū est separandū. secꝰ si vellēt separe thoꝝ p2opt ꝯtinentiā. xxxiij. q. v. ꝙ deo ꝯ id qď hic dꝛ scz ꝙ credit mulieris iuramēto cū. vij. manu.

¶ Sic opponitur Quid erit ⁊ si maritꝰ cū totidē sit paratꝰ iurare ꝙ coire pōt: vel ꝙ cognouit eā. dico ꝙ tūc ꝓfert p2obatō viri p2opt rōes q̄s h notaui. Habet g̊ locū qď h dicit ꝙ vir tm̄ ⁊ simplicit dicit ꝙ cognouit eā: mulier aūt ⁊ dicit ⁊ iurat cū septima manu p2opinquoꝛū aliq̄ etiā ꝓsumptōe ariditatis vel alia ꝓcedēte pōt etiā intelligi. q2 si mulier dic̄ se incognitā ⁊ v̄ginē ⁊ vir dic̄ se cognouisse si pꝰ duos mēses h dicat mulier: nō admittet p2obatio mulierj volētis se p2obare v̄ginē p aspectū coꝛpis. sz tm̄ viro credit cū sepe fallatur oculꝰ. xxvij. q. j. nec aliqua. idē ⁊ si vellēt eū p2obare maleficiatū nō admittet mulieris p2obatio. ⁊ h p2opt rōes in alia glosa assignatas. secꝰ aūt si vellēt p2obare p aspectū coꝛpis maritū frigidū: vel maritꝰ mulierē artā: q2 in h bn̄ admitteret eiꝰ p2obatō cū hec satis de facili cognoscant. secus aūt si an̄ duos mēses p2otestetur de impotentia mariti.

Quod sedem. impotētes

p2opt frigiditatē vel alio perpetuo impedimēto. nā senes lz sint impotētes p2opt defectū caloꝛis: q2 tn̄ bn̄ficio medicine coire pn̄t ⁊ ꝯhere pn̄t. ar. C. de nup. sancimꝰ. xxxj. q. j. aperuit. ⁊. c. ꝙ si doꝛmierit. De paruulis aūt dic vt no. s. de despon. impu. puberes. ⁊. c. ꝯtinebatur.

Ex litteris tuis. contraxit.

i. ꝯxisse apparuit. si enī certū essz ꝙ infirmitatē p2opter impotētiā mariti ꝯxissz nō bn̄ sequeret ꝙ si vitiū ⁊c̄. nec ꝓpter vitium de nouo contingens deberet separari matrimonium.

C**onsultationi tue. incredi**

bile.) sat; apparet ħ hāc decre. loq̄ in eo casu qñ qs ꝯ xit sciēter cū impotēte. operat enim scīa ei⁹ ꝙ eā tene at in sororē. si aūt ignorāter ꝯtraxisset cū arta nō cogeret eā; hr̄e vt sororē. lꝫ posset si vellet. j. c. proxi. potēs aūt si cū alia ꝯ hbat sꝑ tꝫ mr̄imoniū q̄ꝫuis in pmo casu artā vt sororē tenē cogat ꝛ alere

L**audabilem. requisisti.**

Prima ps decre. loquit qñ vn⁹ ꝯiugū dicit se cognouisse alter diffitet: q꞉ tūc dꝫ dari triēniū ꝛ iuramentuꝫ vij. man⁹ ꝓpinquoꝝ alteri⁹ ꝯiugis. s. negātis copulā. Scḋa aūt ps loquit qñ vterqꝫ ꝯfitet. ꝛ tūc nō est necesse dari triēniū. sꝫ sufficit septia man⁹ parentū vtriusqꝫ ꝯiugis. Intellect⁹ hui⁹ decre. satis declarat. s̄. e. c. j. in gl. q̄ incipit: ꝑ iuramentū. (naturalit). i. in his q̄ naturalr̄ frigidi dicunt. (celebrati ꝯiugij.) ꝛ cohabitationis ex q̄ dederūt operā copule carnali. xxxiij. q. j. de his. (ꝑ prius) nā si pmo ꝓbari possit puta q꞉ hꝫ mēbꝝ siccū ꝛ aridū stati petēti dabit licētia ꝯhēdi. j. c. pxi. qñ aūt ē dubiū expectat ꝑ triēniuꝫ auc̄. de nup. §. ꝑ occasionē. vel meli⁹ si ꝯfitent ꝛ multa indicia frigiditatis apparerēt: ꝛ insuꝑ pstaret iuramenta parentū: vl̄ alit vt no. s̄. e. c. j. i gl. ꝑ iuramentū (triēniū.) tāto tpe expectabit maleficiat⁹: nā si ħ tps sufficit naturalr̄ frigidis multo forti⁹ illis q̄ ñ ꝯxerūt a pmis ꝯponētib⁹ vitiū. j. c. vl. nos dicim⁹ ꝙ ꝓpter maleficiū nunq̄ꝫ separat mr̄imoniū: vt no. j. e. c. pxi. (noluerūt). i. nō potuerūt. (decretū). xxxiij. q. j. ꝙ aūt. (per iustū iudiciū). i. aspectū corpis vel testes. s̄. de ꝓba. ꝓposuisti. erat eni v̄go nec hꝫ necesse hr̄e septimā manū ꝓpinquoꝝ. vel dic cū sepe ocul⁹ fallat. xxvij q. j. nec aliq̄. semꝑ necessaria ē septia man⁹. j. e. c. vl. in arta tñ secus dicerē. j. c. pxi. q̄ ē infallibilis ꝓbatō. ħ plꝫ. alij dicūt. i. ꝑ aspectū corpis viri ꝙ siccū ꝛ aridū mēbꝝ hꝫ. ꝛ nō est ħ necessariū hr̄e vij. manū ꝓpinquoꝝ sicut ꝛ vbi ꝓbat arta. j. c. pxi. (separātur.) tam vir q̄ꝫ mulier. sec⁹ si ꝓpt maleficiū: q꞉ pōt eē maleficiat⁹ cū vna ꝛ nō cū altera. xxxiij. q. j. si ꝑ sortiarias. ħ ñ plꝫ. (vxorē) vxor eni eē nō pōt cū ñ possint ibi eē duo bōa mr̄imonij: ꝓles ꝛ sacrꝫ: xxvij. q. ij. oē. (cognouerit.) nec ꝑ aspectū corporis ꝓbare possint cū sit mulier corrupta ꝛ vir hēat mēbꝝ aptū vtqꝫ. Quid si alt iurare nolit. Rñ. vt dixi. s̄. e. c. i gl. ꝑ iuramentū. (effecti). ħ iurabūt pncipales: purgatores aūt ꝙ credūt eos veꝝ iurare. ar. j. ꝺ pur. cano. quot. Quales aūt dēant eē purgatores dī de purga. cano. inter. (tūc). s. pncipales ꝛ sacrales si sciēter male iurāt

F**raternitatis. prouidas.**

i. peritas. j. e. c. fi. ħ aūt duo i eis reqrunt ꝙ sint honeste ꝛ perite. ff. de vē. inspi. l. j. j. c. vl. ꝛ. s̄. de ꝓba. proposuisti. (sub periclo.) imo iurare debēt. s̄. de proba. ꝓposuisti. ꝛ ħ mod⁹ ē iurādi. (deerat). i. iutile erat ad mr̄imoniū ꝯhendū. (qui.) nō dī aūt ꝙ ħ fuit medic⁹ vl̄ ꝯcubitor. ꝛ iō hinc orta erit cā dubitatōis. (solēni.) de vouēdo se alicui religioni i manu ei⁹ q̄ ptātē hēat ordini aggregādi. nos tñ dicim⁹ idē ꝛ si nulli religioni se deuouerat sed aliter solēnizet votū. qḋ q̄liter eē possit no. de reg. ꝛ trāse. porrectū. (religionē.) q꞉ trāseūdo ad religionē ꝛ solūmō hituꝫ nouicij suscipiēdo. simplex votū solēnizat. s̄. de regu. ꝛ trāse. ꝯsulti. ꝛ. c. statuim⁹. (miraculū). meli⁹ plꝫ ꝙ siue ꝑ op⁹ medici etiā cū corpali periclo siue ꝑ ꝯcubitū alteri⁹ viri etiā dissimilis i genitalib⁹ reddat apta pmo: sꝑ restituenda ē pmo. ꝛ ħ sat; appꝫ vbi dicit pter diuinū mi. ꝛc̄. ħ ipm etiā probat rōnabilr̄: q꞉ si mulier ē arta vni oib⁹ arta ē. ꝛ si vni ē cog̃scibilis ꝛ oib⁹ ē cognoscibilis. Iteꝫ si ē vni cognoscibilis nō est arta. Itē si aliqñ ē cognoscibil nō hꝫ neqꝫ naturale neqꝫ ꝑpetuū impedimentū. ꝛ si ita ē nō est a pmo viro separāda. ꝛ si sepata fuit ꝑ errorē ꝯpta: v̄itate dꝫ pmo viro restitui: vt ħ. Itē ꝙ dixi de corpali periclo sic ꝓbo: q꞉ si añ incisionē in corpali impedimēto ꝯxerat cū vno solo nulla rō ē quare non dēat ꝯplere ꝓmissionē factā de mr̄imonio ꝯhēdo cū eo. ꝛ etiam imputandū eēt mulieri si postea cū alio ꝯheret. si v̄o añ incisionē cū plib⁹ ꝯxisset: sicut cū pmo nō tꝫ mr̄imoniū sic falso asserūt mlto forti⁹ nec cū scḋo. vñ scḋo nullo mō restituēda est. restat ḡ ꝙ semꝑ ē primo restituēda. in ħ tñ articlo. s. qñ ꝑ incisionē ꝑiclosaꝫ reddit apta pmo: vꝫ ꝯria lr̄a pñs. s. absqꝫ corpali periclo. sꝫ expone. i. absqꝫ morte. q. d. si mors nō fuerit subsecuta ex medicamine semꝑ restituēda ē pmo viro. ꝛ ħ inuit qḋ sequit in. §. ꝑ ħ tā grauis: vt ex ea mortis peri. ꝛc̄. hec gl. plꝫ: (humanū) siue medici siue mariti eā cognoscētis etiā cū aliq̄ violētia. sꝫ absqꝫ periclo corporis: nā lꝫ ꝑ assuefactionē alteri⁹ posset reddi habilis marito: vel etiā mariti sꝫ nō nisi cū corpali ꝑiculo nō crederē mr̄imoniuꝫ tenere. vñ si nubat alij nō sibi tenebit mr̄imoniū. ħ nō plꝫ. (humanū.) licitū: nā ꝙ nō nisi illicite fieri pōt dicit nō posse fieri. xxij. q.

ij. faciat: nō eni crederē licere ꝑ assuefactionē alicui⁹ iuuenis q̄ ꝛ paruū ꝛ duꝝ mēbꝝ hr̄et aliquā inhabilē ad cognoscendū ab ali quo q̄ hr̄et mai⁹ ꝛ debili⁹ mēbꝝ abilitari eidē. imo etiā si postea fieret abilis ꝑ vsum talis adulterij nō tñ est inter eos mr̄imoniū sꝫ spōsalia tm̄: sicut i impuberib⁹. s̄. ꝺ despō. ipu. pubēs. ħ qḋ dī de ipuberib⁹ nō plꝫ: vt no. s̄. e. c. j. ꝛ. s̄. de despō. ipu. puberes (humanū.) hic colligit so. pe. q̄ōnis. hui⁹. c. nā lꝫ aliq̄ arta ē cū graui periclo artificio medici possit fieri apta nō tñ ē idonea ad matrimoniū ꝯhendū. ꝛ si ꝯxisset postea reddita apta opa medici ꝛ nubat alij tenebit mr̄imoniū cū scḋo. sec⁹ autē si leui incisione possit apta reddi. ħ nō plꝫ. sꝫ dicvt glo. meli⁹. (ꝓbabilem.) quia contra veritatem fuit lata sententia licet probabiliter ꝯtra veritateꝫ fecerit. (siſi.) ꝑ oia q̄ ad coeūdū: nā possꝫ eē alij sil̄is i statura: eꝫ tñ ei dissil̄is i genitalib⁹ mēbris. vñ i ħ casu teneret mr̄imoniū cū secūdo. nec restituet pmo. lꝫ ꝑ vsum scḋi ei apta redderet. ꝛ ꝓ ħ intelligit solo vltie q̄stionis. ħ nō plꝫ. (ꝯmiscet.) forte q꞉ pm⁹ nō dedit operā tantū copule quantā scḋs: vel etiā modicā angustiā in coeūdo noluit sustinere: vel calida electuaria sumere: vel ēt noluit expectare aliquantū tpis vt crescēte ꝑsona cresceret ꝛ mēbꝝ: q̄ oia fecit scḋs. ꝛ iō separat a scḋo ꝛ restituit pmo (dicim⁹.) Nota sniam valē ꝯ rē pus iudicatā. dicūt q̄dā ħ iō tenē: q꞉ spāle i mr̄imonio. vel dic v̄itate manifesta i iudicio cū nō fuerit añ sniaꝫ exceptū valere sniam circa rē pri⁹ iudicatā. ar. s̄. de re iudi. cus bertold⁹: vbi de ħ. ꝛ idē est etiā si notorie appareret sniam iniustaꝫ vt ħ. ꝛ. j. de vul. purg. c. ij. nā v̄itas valet ꝛ iualescit. viij. di. ꝯsuetudo. (religionē.) sine voto solēni: nā ꝺ eo sequit. sꝫ tñ simplex votū emiserat qḋ fuit solēnizatū ꝑ habit⁹ susceptionē. vel ꝑ ingressum i religionē. nobis vꝫ idē si solēniter vouit: ꝛ ħ loquit de solēni vouēte: ꝛ postea ingrediēte monasteriū. (auctoritate). s̄. de ꝯuer. ꝯiu. c. ex publico. (aliogn). i. si nō trāsiuit. tñ ex hac decre. satis manifeste colligit ꝙ etiā si mulier vouerit solenniter ꝛ etiā ꝯsentiente viro: ꝛ etiā ꝙ pl⁹ est etiā si vir nupserit post votū vxoris nisi mulier monasteriū ingrediat tñ mr̄imoniū pmo ꝯctum reitegrat: sicut ħ plene probat vbi dicit ꝙ vir iste cogēdus est redire ad hāc mulierē a q̄ per artationē separat⁹ est: nisi ipsa post votū solēne nupsissꝫ viro q̄ tūc nō cogit ad eā redire: q꞉ ē adultera. et sic apparet ꝙ cā diuortij q̄ ad thoꝝ ē inter istos nō votū solēne sꝫ adulteriū. sꝫ huic multū videt ꝯdicere decre. s̄. de ꝯuer. ꝯiu. ex parte. in fi. sed certe si bñ intelligit nō ꝯdicit imo poti⁹ ꝯcordat. naꝫ ħ ꝛ ibi inuit ꝙ aliud est igredi monasteriū vel voto obligare se ad obſuantiā regularē de pñti: ꝛ istud votū nō tm̄ impedit ꝯhēdū mr̄imoniū: ꝛ dirimit iam ꝯctū. s. post votū: sed etiā dirimit ꝯctū añ votū dūmō nō interuenerit carnalis copula: vt ħ plene habes. ꝛ. s̄. de ꝯuer. ꝯiu. ex publico. ꝛ. c. ex pte. ꝛ aliud ē vouere solēniter ꝯtinentiā. qḋ qualr̄ fiat. no. s̄. de reg. ꝛ trās. porrectū. ꝛ istō votū nō dirimit mr̄imoniū ꝯctum añ votū. s̄. de ꝯuer. ꝯiu. ex pte sed impedit ꝯhendū ꝛ dirimit etiā ꝯtractū post votū. ꝛ ħ expsse hēs ħ. ꝛ. s̄. q̄ cle. vel vo. c. insinuāte: vbi loquit de vouēte ꝯtinentiā ꝛ nō de ꝓfessa aliquā religionē aliogn male ibi diceret. q. sibi dom⁹ ꝓpria remāsisset qḋ eēt ꝯtra substantiā ꝓfessionis. s̄. ꝺ statu mo. cū ad. ꝛ aliud est vouere simplr̄. ꝛ illud votū tm̄ impedit ꝯhendum. s̄. q̄ cle. vel vo. rursus. (voto.) solēni etiā sine transitu ad religionē: si eni solēniter vouit cogēda est monasteriū itrare s̄. de ꝯuer. ꝯiu. ex pte. in fi. (alij.) pterqꝫ. v. de q̄ sibi nō imputatur cū intenderet sibi mr̄imonialr̄ copulari. (dubitabil). s. ꝺ facto. scꝫ an posset cognosci a pmo. somniāt q̄ sic exponūt ꝛ dicunt ꝙ non solum semel sed etiā manens cū secūdo centies ꝯcedenda ē pmo viro vt experiat an possit eā cognoscē qḋ q̄ꝫ sit absurdū exponē eos exordinarie pollutioni: ꝛ ꝙ aliena vxor ita ab alio ꝯtractet q̄ libet etiā insipiēs videt. alij aūt sic exponūt ꝛ bñ. i. q̄ꝫdiu dubitatur an sententia sit reuocanda: vel an secundus sit sil̄is primo. nec cognoscetur an sit apta per cognitionem viri primi sed per aspectum corporis viri vtriusqꝫ. si enim similia membra habe rent presumitur ꝙ ei cognoscibil sit: ꝛ sic reddet ei. alij dicunt ꝙ q̄ꝫdiu de iure dubitabile erat an sit sepata ꝓpter artationeꝫ ꝛ ꝓpter sniam eccl̄ie posset alij nubere. ꝛ an etiā posset probare si inueniret quempiā sibi aptū. añ tpus eni hui⁹ decre. de hoc dubitabat a iurisperitis: nec erat adhuc iste articulus per ecclesiā terminatus: nec est iudicāda hec mulier fornicari nec peccare cum per ecclesiā mulier soluta a primo viro licite poterat cum alio cōtrahere. Est enim prohibitorium edictum de mr̄imonio. s̄. ꝺ de spon. cum apud. nec valet si dicas mr̄imonium esse de iure naturali ergo ibi ignorātia iuris nō excusat si quis illud violat. Rñ. q꞉ in his q̄ sunt de iure naturali ꝛ specialiter super mr̄monio ꝛ ꝯ mr̄imoniū sepe ꝯstituit ecclesia sicut apparet: q꞉ qñqꝫ prohibet vsqꝫ ad septimū gradum ꝯtrahi. aliqñ vsqꝫ ad quartum. s̄. ꝺ cō san. ꝛ affi. non dꝫ. s̄. de ꝯuer. ꝯiu. ex publico. ꝛ. c. ex parte. et no. s̄.

de biga.c.j.alij tñ dicũt ꝙ lꝫ non debeat iudicari fornicaria tamẽ in veritate peccabat:qꝛ hec dubitatio iuris non tollit peccatum cum in iure naturali maxime errare non liceat.sed a pena constitutionis humane bñ excusat q̃ non extendit vltra intentionẽ cõstitutionis que videt fuisse talis ⁊ debuisse esse ꝙ si aliquis facẽt ↄtra ↄstitutionem ecclesie q̃ est ꝙ ↄiuges caueãt ab adulterijs.et si aliquis ↄmiserit adulteriũ licite dimittit.qđ sic intelligi debet: si ↄmiserit adulterium declaratum per ↄstitutiones ecclesie. sed cum in hoc casu nõ esset diffinitum qnimo apud sapientes plurimũ dubitabatur ⁊c̃.plures in eã opinionem declinabãt ꝙ essꝫ mr̃imonium cum scđo.⁊ ita nõ dꝫ iudicari adultera vel peccare vel melius dicamus nõ debet iudicari teneri pena decre. q̃ dicit ꝙ fornicaria punitur in separatione thori: si alij tanq̃ꝫ marito ↄmiscetur cum hoc añ ↄstitutionem istã nõ esset diffinituꝫ a iure. ⁊ probabilem cãm dubitatõis haberet:nã ⁊ quidã dicebant ꝙ maleficiatus si ↄtraxit cum alia nõ fornicatur nec peccat:vt in sequen.c.dicere videt licet non dicat.per simile eis videbatur sic de arta ꝙ nubendo alteri nec fornicatur nec peccat.ecclesia tñ cõtrarium statuit ꝙ non posset cum alio ↄtrahere decetero:scꝫ post hãc decre.sed si ante hanc ↄstitutionem sic separata per probabilem errorem nupsisset alij nõ tenet matrimonium cum scđo.et restituenda est primo:nec obstat exceptio adulterij: cum añ hãc ↄstitutionem non erat prohibitum nec p̃ceptum ꝙ restitueretur primo viro si post sententiam primo viro apta fieret. Compat enim arta frigido:cum frigiditas ⁊ artatio sint naturalia vitia ⁊ nõ maleficiatio q̃ est vitium accidentale. Et debes scire ꝙ post ↄstitutionem istam si postea etiam matrimonialiter alij adhereret fornicaretur ⁊ peccaret ⁊ pena fornicaria teneretur:cuꝫ iam hm̃õi dubitatio hic sit soluta . Et hanc opi.probãt primo: sñiã quã tulit diuortij inter hanc mulierẽ ⁊ sm̃ maritũ ita ꝙ nec quer i fecit an esset apta primo nec ne:vel vtrum vir secũdus in genitalibꝰ similis esset primo nec ne.scđo probat vera:qꝛ impedimẽtũ eius remotũ fuit absqꝫ corporali periculo ⁊ sine diuino miraculo.hoc etiã ipsum probat finis decre. vbi dicit.de talibus auteꝫ nõ facile est iudicandũ cũ finale iudiciũ pẽdeat ex futuro.et hoc magis placet.(per hoc aũt).s.qđ.s̃.dictũ est ꝙ illud impedimentũ non erat prope ⁊c̃.(per hoc).i.per sñiam quã tulimꝰ ĩ hoc negocio in qua nõ discussimus de corporali periculo:neqꝫ đ simili viro:sꝫ tantũ qꝛ nobis ↄstitit mulierẽ nõ artã eẽ prĩo eã sibi restituendã decreuimus.sic ergo decetero faciendũ est:qꝛ non est curandũ de periculo neqꝫ de similitudine viroruꝫ.hoc placet.(idonea.)⁊ est rñdendũ ꝙ nõ est idonea:qꝛ per opus humanũ absqꝫ corporali periculo nõ reddit apta primo:plus placet ꝙ idonea sit:qꝛ perpetuũ impedimentũ nõ habet.vnde dicimus ꝙ separata a viro propter artationẽ si incidatur etiam cũ periculo tñ priori viro restituenda est.⁊ hoc satis apparet ex sententia pape licꝫ olim aliter distingueret.(de talibus).s.de his duabus questionibus.s.de diuidendis vxoribus propter artationeꝫ mulieris vel frigiditatẽ viri.(ex futuro.)quia si fuerit apta scđo:reddetur primo ⁊ constat primũ matrimoniũ fuisse.

Litere vestre. al.hic ↄuincit ꝙ hec decre.loquit in maleficiato.vbi distinguendũ est ꝙ si maleficiũ est temporale nõ dirimit matrimoniũ.si vero est perpetuũ dirimit xxxiij.q.j.si per sor.⁊ dicimus perpetuuꝫ ꝙ infra trienniũ p exorcismos ⁊ orationes nõ cessat:vt hic.xxxiij.q.j.si per sor.alias eñ nõ videtur esse ꝑpetuũ cũ maleficiator illđ destruere posset. Itẽ ad h ꝙ maleficiũ dirimat mr̃imoniũ necesse ẽ ꝙ p̃cesserit.si autẽ sequit nunq̃ꝫ dirimit:sicut nec alia impedimẽta seq̃ntia.xxxij.q viij.is.q.s̃.de eo q̇ cog.ↄsan.vx.sue.discretionẽ.⁊.c.tue. Itẽ no. ꝙ q̇s põt eẽ maleficiatꝰ cũ vna ⁊ nõ cũ altera.vñ nõ separat sm̃ mr̃imoniũ vt p̃mũ restituat:meliꝰ videt ꝙ ꝑpter maleficiũ nullũ mr̃imoniũ separandũ sit ⁊.c.xxxiij.q.j.si p sor.nõ tꝫ h decre.loquit ĩ frigido naturalr.hec v̄ba hic ↄ̃dicũt:qꝛ lꝫ ipẽ diceret se habere potentiã cognoscẽdi aliã nõ credit sibi.nec veꝝ erat. (trienniũ.) Nõ ꝙ nõ est necesse h trienniũ spãlit assignari ꝑpt experientiã copule ↄiugalis sed sufficit qũocũqꝫ sit triẽnio cohabitauerit.

De mr̃imo ↄ̃cto ↄ̃ interdictum ecclesie. Rubrica.

Litere quas.cõsentiente.) expresse iam tunc sicut p quẽlibet procuratorem sponsalia ↄtrahi possunt.ff.de sponsa.l.vlti.ibi per fratrẽ.aliter aũt nisi ↄsentiret soror ñ crederẽ ↄtracta sponsalia.ar.ↄ̃.s̃.đ sponsa.ad id:sed expone vt ibi. Pater aũt noĩe filioꝝ tam ↄstitutoꝝ ĩ ptãte q̃ꝫ emancipatoꝝ sponsalia ↄtrahere potest:dũmodo presens sit filius ⁊ nõ contradicat.ff.de sponsa.sed q̈:⁊.l.se.C.đ nup.vidue s̃.de sponsa.sicut:⁊.c.dilectus.j.c.proxi.in tutore aũt secus.C.de sponsa.si pater.(firmasset.)ista sunt sponsalia de futuro.(amplexata.)no.per signa ↄsensus nõ presumi spõsalia fieri matrimonium nisi cognosceret eã.s̃.de spon.is qui.⁊ no.de despon. impu. attestationes.(ↄtẽptibile.) ar.multa faciẽda ꝑ vilitate vitanda. xxxiij.di.c.j.xviij.q.j.sciendũ.xj.q.iij.si añ:⁊.c.qd ergo.

Ex litteris. desponsasset. hec fuerũt sponsalia de futuro.(interdixit.)no.iudicẽ a quo appellatũ est post appellationẽ suã interdicta ponere.⁊ super eo de quo appellatũ est:⁊ est hoc propter periculum aiaꝝ.⁊ in fauorẽ mr̃imonij.aliter eñ secus nisi in casibꝰ q̊s no.s̃.de ap.cũ teneamur.alij contradicũt ꝙ h tñ potest ordinarius ⁊ non delegatus.

Qui filij sunt legitimi. Rubrica.

Conquestus. Nomine vxoris sue (mulierẽ.)natam.scꝫ ante spon.(exheredare.)iste patruus nõ exheredabat istã mulierẽ sua hereditate:qꝛ ibi nõ hꝛ̃et locum exheredatio sed volebat eã priuare hereditate sui patris qui erat suus frater.(hereditate).j.e.lator.et.c. causam.ↄ̃.so.h nõ iubet papa hereditatem restitui sed prohibet eum turbari ea occasione ꝙ sit illegitimus.j.e.perlatuꝫ:vel erat de iurisditione ecclesie tpali.

Cum inter.infra eorũ. scꝫ filioꝝ (bona) ñ intromittit se de hereditate vel de bonis secularibus sed iudicat quid iuris sit.

Transmisse.paternã. ⁊ sic videtur ꝙ pat esset defunctus.C.de here.ven.l.j . Sed ↄ̃ videt vbi dicit standũ verbo patris:vnde dicũt quidã eũ viuere naturalr lꝫ mortuꝰ esset ciuilr puta factꝰ monachus. Vel dic standũ verbo viri ꝙ publice proferebat dũ viuebat.(negabant) dũ viuebant:vel modo facti monachi.(negabant.)hec confessio filio nõ preiudicat nisi quo ad presumptionẽ.ff.de inoffi.testa.si instituta.§.ij.sicut nec ecõuerso prodesset si ↄfiterẽtur eum filium C.de proba.nõ nundinis.ↄfitent tñ ꝙ ex sola noĩatione presumitur nisi probet ↄtrariũ.dũmodo noĩatio fiat cũ aliqua solẽnitate.ar.ff.de proba.l.vl.(questio) s.đ legitimate ipsius pueri (viri) his credit propter affectionẽ quã credunt habere ad filiũ. ff. de appel.l.vl. C.de cur.fu.l.vl.s̃.de p̃sum.afferte.(filiũ.)qualit hoc probare possit no.⁊.de filijs p̃s.michael.

Causam que. de auel.nomẽ est mulieris nõ loci vel generis.⁊ construit intransitiue cũ ablatiuo qđ sequit.s.mulier sui id est ipsiꝰ aul.(ipsa.)Auel.(eo.)alano.(viꝝ).s.p̃dictũ alanũ.(vxor.)h enim. R.ad auell.vxorem alani despõsauit.⁊ ex ea suscepit agatham.

Lator presentiuꝫ. h. patruũ ipsiꝰ R.(tractatũ.)tutiꝰ ẽ ꝙ ĩ hac p̃iudiciali det libellꝰ ⁊ fiat lit.ↄtes.tñ credere ꝑcessum tenere etiã si litis ↄtest.nõ fiat.nec aliꝰ ordo iudiciarius seruet.⁊ ẽ ea rõ:qꝛ in modũ exceptõis fuit ꝑpositũ coraꝫ primo iudice.sꝫ qꝛ ipse nõ potuit cognoscere:⁊ trãslata ẽ hec cognitio ad iudiciũ eccliasticũ sicut ĝ iudex sclaris de ea exceptiõe cognouisset lite nõ ↄtest.⁊ sine ordine iudicioꝝ:⁊ ita iudex eccliasticꝰ q in locũ eiꝰ succedit quantũ ad cognitionẽ exceptĩonis. alij tñ alr dicũt.(duos mẽses.) No.certũ terminũ p̃figi agẽtibus. C de ingenuis ma.diffamari.j.de pur.ca.ad audientiã. (duos mẽses.)C.vt nẽo ĩui.agere vel ac.l.j.so.illud reglare ẽ.⁊ est ar.ad h C.de pigno.creditor:sꝫ lꝫ ita dẽat facere cã cognita põt statuere: vt.j.certũ tp̃s agat actor aliogn vlteriꝰ nõ audiet.⁊ h maxĩe tũc scꝫ qñ videt actorẽ expectare tp̃s agẽdi quo reꝰ ꝑbatõibꝰ careat vel alicuiꝰ famã vel statũ grauari.C.đ inge.ma.diffamari.s̃.vt lit.nõ ↄtest.qm̃.§.j.C.de re.pig.si eo.⁊ vbicũqꝫ ĩ modũ exceptionis vel p̃iudicialis actio ꝑponit:vt h.⁊.j.e.lator.s̃.de or.cog.tuam.alr aũt reꝰ nõ cogit se defendere sꝫ sufficit ꝙ mittat actor in possessionẽ ⁊ fiat vẽditio ⁊ iudicat mlcta.ff.de bo.auc.iudi.pos. l.pe.ff.si q̇s ius di.nõ ob.l.j.gnãle tñ est ꝙ periculũ ĩminet qbusdã p̃sonis si nõ agãt vl defendãt vt tutoribꝰ ⁊ cu.C.ar.tu.noĩa. C.de admi.tu.tutoribꝰ.⁊ gestoribꝰ negocioꝝ si possint agere sñ mãdato.ff.de nego.§.videamꝰ.⁊ ꝑcuratoribꝰ.C.mãdati.ꝑcu

ratorē. ⁊ administratorib⁹ ciuitatꝭ. ff. de admi. re. ad ci. pti. l. vlti. §. iiij. ⁊. l. pe. heredi vidicāti necē defuncti. C. ad sill. l. j. ⁊ actori citato reo vl̄ lit. ꝯtes. h. No. ꝙ obijciēs illegitimitatē eā ꝓbare dȝ ⁊ p ꝯñs nō est mrimoniū int parētes. ar. ꝯ. xxx. q. j. alr: lȝ ⁊ h est ⁊ illud ē in fauorē mrimonij h vt filij sint legitimi illud vt clādestina mrimonia fiāt manifesta: vel iō incūbit ei ꝓbatio qꝛ ꝑsumptōes erāt ꝓ mrimonio. ar. ⁊. de ꝑsump. illud. (intimetꝭ). v. e. c. j. ꝯ so. ibi. (natitatis.) de q̄ lȝ sit incidēs sclaris iudex cognoscē nō pōt: qꝛ cā spūalis ē. ⁊. de or. cog. tuā. alias aūt sec⁹. C. de iudi. quotiens. C. de ordi. iudi. adire.

Quanta est. presentium. idē est ⁊ si nō fuit machinatus.

Causa que inter. agitari. vt ꝓpt h mr. R. ⁊ ipe. R. ab hereditate aui expellant: vt ī seqntib⁹ pȝ. (inseri.) min⁹ bñ. (institit.) ipe. R. (pricipalis). s. an mr dicti R. sit de legitimo mrimonio nata. (iudicare) lȝ iudex ecclīastic⁹ ꝯ hēditate nō debeat iudicare tñ pendēte legitīatis qōne ñ pmittitur ꝓcedere iudex sclaris. ⁊. e. c. j. ⁊. de ordi. cog. tuā. ibi expsse dicit. ⁊ ex h colligit ꝙ si ꝓnunciat illegitim⁹ postea agat ꝯ eū q obtinuit in cā illegitimitatis sup hereditate vel alijs q illegitimus petere nō pōt ꝙ obstabat exceptio rei iudi. vel doli. j. e. c. ꝓxi. immo vȝ ꝙ hec snia q̄ pronūciat illegitim⁹ ius faciat inter oēs. ar. j. e. puenit. ⁊. c. p tuas. ⁊. ff. de libe. ag. l. j. §. fi. ⁊. l. ij. sec⁹ si re⁹ absolueret ab impetitōe actoris. de hac enī dici posset ꝙ nō fac ius inter oēs. vñ si ꝓcurator vel defensor illi⁹ q impetebat de illegitimitate satisdedit rem ratā dñm habituꝝ fuerit ꝯdēnat⁹ q̄si ꝓcurator vel defensor. ⁊ postea dñs petat se pronūciari legitimū: qꝛ nō obstat ei snia lata ꝯ eum q sine ei⁹ mādato agebat vl̄ defendebat: statī ille pro quo lata fuit snia pōt agere ex stipulatōne ꝯ defensorē ad impēdia litis. ⁊ etiā quantū interfuit ei⁹ nō iteruȝ agi cām de illegitimitate ei⁹. ff. ré ra. ba. ꝓcurator. §. si qs. Sed nūqd dices hmōi interesse: qꝛ h p scđam sniam legitim⁹ iudicatus pōt ab eo q vincit in cā illegitimitatis euincere hereditatē? dicūt quidā ꝙ nō: qꝛ adhuc nō interest ei⁹ nisi pri⁹ euincat hereditas qꝛ etiā forte hereditatē defendet ab eo ⁊ sit illegitim⁹. Itē lȝ obtinuerit se ꝓnunciari legitimū: tñ p hoc nō sequit ꝙ petiturus sit hereditatē. forte qꝛ abhominat lites. Itē pōt timere ꝙ si iteruȝ ageret obstaret exceptio illegitimatis: hoc tñ nō credo ꝙ ex quo iudicatus ē legitim⁹. postea nō pōt ꝯ eū excipi de illegitimitate. ff. ré ra. ha. quotiēs. §. fi. ⁊. e. lator. ⁊. de ordi. cog. tuā. sed h bñ vȝ ꝙ si in ꝯtate ꝑdict⁹ hō iudicatus legitim⁹ obtineat hereditatē ab eo q obtinuit sup illegitimitate ꝯ defensorē ꝙ pōt agere ex stipu. ꝯ defensorē. ⁊ ꝙ pōt agere ad estimationē hereditatꝭ ⁊ interim si scđo ⁊ tertio etiā plures hereditates vel alia bona euincat ab eo q nō posset euincere sed ſuaret sniam ꝯ defensorē latā iterū ⁊ iterȝ ex stiplatu agetꝯ eundē defensorē. ar. ff. ad. l. agl. inde nerati⁹. §. visuȝ: ar. pdicte. l. ff. ré ra. ba. pcurator. ⁊. c. ti. l. ij. Sȝ obijcies ꝙ h nō pōt pcedere: qꝛ si succubuit ī hēditate non interest ei⁹ si restituat alienū. l. iiij. di. gnālis. ⁊ si obtinuit ad nihil tenet. Sȝ rndeo qꝛ tūc agit ad penā siue succūbat siue vincat. qꝛ statī cū nō ratū hȝ ꝯmittit stipulatio nō solū ī id qđ amittit: ſȝ etiā ī id qđ lucrari potuit si sniam habuisset ratā. ff. ré ra. ba. pcurator. ⁊ §. fi. ⁊. l. quo. §. fi. ⁊. l. si ꝯmissa. nos aūt lȝ fateamur verȝ interesse tñ sciri nō pōt nisi pri⁹ ꝯdēnet. Itē no. ꝙ nō semp nec indifferēter qs admittēdus ē vt petat se pronūciari legitimum: nec aduersari⁹ vt petat aliquē pnunciari illegitimū. sed tunc ista recte petūtur cū agit de bonis vel de dignitatib⁹ ecclesiasticꝭ. ⁊ qstio illegitimitatis incidit: vt h. ⁊. e. lator. ⁊. de or. cog. tuam. Itē hec recte petunt etiā si aliqua iusta cā subsit: puta cū habeat legitimus aliquē eū de illegitimitate diffamāt: ⁊ sic pōt qs plꝭs iustas cās inuenire. ar. C. de inge. ma. diffamari. C. de re. pig. si eo. ff. de cu. bo. dā. l. j. ff. ex qbus cau ma. in integ. sed ⁊ si. ff. de adop. l. mancipior. ⁊. l. si optio. §. fi. ff. de adul. ꝯstāte. ar. ꝯ. ff. de re iu. q in alti⁹ ⁊ tamen facilius admittit quis dicēs se pronunciari legitimum. Qꝫ aduersarius petens eum pronunciari illegitimū: qꝛ pmū fauorabile ē: hoc odiosum. nec dȝ qs admitti ad petendū se pronūciari legitimū nisi hēat ꝯdictorē ⁊ iustū. ⁊ si admissus fuerit nulla ē snia. ar. ff. de col. de nō. sed si hȝ iustū ꝯtra dictorē tūc admitteret ad pbandū de sua legitimitate. ar. ff. de pba. circa: tñ snia inter aliquos lata ignorātib⁹ nō pIudicat. ff. de mino. l. etiā. ⁊ dicūt quidā ⁊ forte nō male ꝙ lȝ snia filiatōis faciat ius inter eos. ff. de lib. ag. l. j. ⁊. §. vl. ⁊. l. se. nō tñ idē ē in cā legitimitatis: qꝛ h nusꝗ inuenit expssum. Qui aūt vult se assecurare sup sua legitimitate nec hȝ aduersariū pcedat sm tenorē decre. ⁊. de testi. significast ⁊ dicūt quidā ꝙ nunꝗ pōt quis petere se pronūciari legitimum nisi pmo ei⁹ aduersari⁹ cui⁹ interest ꝑpter successionē vel aliam cām agat vel excipiat vel alias petat eū pronūciari illegitimū: ⁊ sic loquit. ⁊. de or. cog. tuā. arg. ⁊. e. cū. j. e. puenit. alij tñ adijciūt ⁊ alium casum. s. si agat ꝯ diffamatores. C. de inge. ma. diffamari. alij tñ dicūt ꝙ p illā. l. nō pōt petere ꝯ diffamatores nisi vt cessent ab ei⁹ diffamatōe: nec admittet ꝙ pronūcietur legitim⁹. Sȝ queres si vno petēte aliquē pronūciari illegitimū ⁊ ipso ꝓbante ꝙ sit legitim⁹ pronūciet legitimus: ⁊ ab alio postea eodē mō agēte pronūcietur illegitim⁹ nunqd valebit snia ꝯ res pri⁹ iudi. vel que snia valebit? Rn. vtraqꝫ valet inter eos inter qs lata est. nec est ꝯ res pri⁹ iudicatas cū alie sint psone in scđa causa aliem pma. ff. de excep. rei iudi. ⁊ an eadē. s. si enim inter easdē esset non teneret scđa snia: ⁊ dicim⁹ gnālr ꝙ siue qs petat eū pronunciari illegitimū quecūqꝫ snia ferat legitimitatis siue illegitimitatis: ⁊ etiā si illegitimatis snia ferat pnte eo q pronūciat illegitim⁹ nec appellāte tñ hmōi snia nō obest ei nisi ꝯ illos q fuerūt in iudicio vñ si postea ꝯ alios petat hereditatē nō obstabit sibi exceptio rei iudicate: ⁊ idē videt ꝙ si aliqs petit⁹ inte. re. vt abstineret ab hereditate ⁊ denegata ē sibi in integ. re. p sniam si postea agit contra eundē ab alio ⁊ iterȝ petat in inte. resti. vt abstineat ab eadē hēditate nō obstabit sibi exceptio rei iudi. ⁊ idē vȝ q si instrm̄ ꝑnunciatū est falsum petro agēte: si postea alius producat idē instrumentū nō pIudicat ei snia inter alios ⁊ in alia cā lata. et si quis vellet dicere ꝯtra nō pōt rndere. l. ff. de excep. rei iudi. si a te ⁊. l. cū querit: ⁊. l. se. ⁊ idē videt si agēte. A ꝯtra. B. decernat vnū prediū alteri debere suitutē: lȝ ar. sit ꝯ. ff. de neg. ge. qꝛ negocia. §. fi. h fallit cū agit in modū denunciatōis: impugnatōis electionis: vel exceptōis ꝯtra electionē: vt no. ⁊. de elec. cuȝ dilec. ⁊. c. statuimus. Itē fallit in cā inqsitionis. j. de collu. dete. c. fi. ar. ꝯ. j. ꝯ pur. ca. ex tuaꝛ. tñ quādo inquirit de iuribus debēt vocari omēs quos res tangit: ⁊ nisi vocent vel etiā si ignorēt subueniet eis ꝯ facili. ⁊. de testi. cū olim. C. de bo. vaca. l. fi. Itē fallit in cā filiationis. ff. de li. ag. l. j. §. fi. ⁊. l. seque. ⁊ in querela inoffi. testa. ff. de inoffi. tes. papinian⁹. §. fi. ⁊ ex cā. ⁊ in cā ingenuitatis ex seruitute. ff. de sta. ho. ingenuū. ff. de lib. cā: diui. secus aūt esset si ex libertinitate diceret se ingenuū. l. j. ⁊. l. patronū. Itē fallit i criminali cā quo ad aliqd. ff. de puari. preuaricatōis. ⁊ in populari. ff. de iureiur. cū. §. in po. ⁊ in crimie adulterij. ff. de adul. denūciasse. §. querit. ⁊ in appellatōib⁹. ⁊. de ap. c. fi. ⁊ in suitutib⁹. ff. si ser. vēdi. loci. §. si fund. Itē ī officioso testō. ff. de inof. test. posthum⁹. §. si quis. Itē fallit in secularib⁹ ⁊ in vniuersalib⁹ successorib⁹. ff. de ex. rei iudi. si a te. ⁊. l. ⁊ an eadē exceptio rei iudi. Sed qres quō fertur snia in hac cā cum agit per defensorē: nā cōtra dñm ferri nō potest. C. de sen. ⁊ interlo. l. j. Itē ꝯtra defensorē nō videt posse dpi verba de illegitimitate: quidā dixerūt hanc cām nō posse agi per defensorē sine mādato. sed ꝯtrariū expsse appa ret. C. de satisda. l. j. ⁊. ff. ré ra. ba. si pcurator. §. si quis. vbi expsse dicit ꝙ cā status agit p procuratorē sine mādato. nos aūt dicimus sniam ferendā ꝯtra defensorē. ff. de his q no. infa. furti. §. j ⁊. l. fuus. ff. de neg. ge. liberta. §. fi. Et formabit sic snia. Cum A. agēt ꝯtra B. pcuratorē vel defensorē C. pcuratorio vel defensorio noīe ipsi⁹ C. sup illegitimitate ipsi⁹ C. nos visis auditꝭ rōnib⁹ ptiū B. pcuratorē vel defensorē C. pdicto A. ꝯdēnam⁹ nō enī est necesse exprimi cām ī snia. ⁊. de re iudi. si nobis: nec tñ reputem⁹ iniustā sniam si cām adijcēt hāc. s. cū illegitimitas B. bñ sit pbata: ⁊ p hmōi sniam nō pIudicaret B. de iure lȝ de facto eiset ei infamia. ⁊. de or. cog. cū dilec. i fi. ⁊ sic dicim⁹ formādas sententias si de furto vl de alijs ꝯsilib⁹ agit p defensorē. Qualr aūt sit formāda ꝯtra pcuratorē cū mādato vl ꝯtra dñm: no. ⁊. de elec. querelā. Itē no. q i his ⁊ i silib⁹ meli⁹ est certā penā stiplari ad quā statim cū ratū nō hȝ agi pōt. ff. ré ra. ba. quof. §. fi. ⁊. l. si procurato. §. si qs. ⁊. ff. de preto. stipu. l. fi. ꝗ stipulari sine pena vbi oportet expectari añꝗ agi possit ꝙ intersit ⁊ vbi semp minime effiabit: vt. ff. de pto. sti. l. ft. In cā aūt mrimonij nō ē admittēd⁹ defensor nisi i eo casu vbi pcederet in cā si defensor nō existēt. C. de pcu. exigendi: nec tūc dȝ satisdare ré ra. ba. do. que metu pene nō sit tenēda. ⁊. de spō. gēma. Nec formabit snia i psonā pcuratoris vel defensoris ſȝ pncipalis psone: lȝ sp fuerit abns. ar. j. e. c. pri. j. q ma. accusa. pos. c. j. In inqsitōe eni hn admittim⁹ pcuratorē. (incongruū.) pma facie. Iustū agi pmittit post mortē ne bonoꝝ. ⁊. e. lator. C. ne ꝯ statu defun. l. j. ⁊. l. ꝗuis.

Relatum. transisset. cā negādi querelaȝ accusans matrimoniū de parentela: vel dicens maritum mortuum (parentibus.) h debuit facere cum maliciose se absentasset: vl sine cā vagaret (mādauit) h licuit qꝛ vagabat pmulgauit) ⁊. vt lit. nō ꝯtest. qm̄ ꝯtra. so. ibi.

Quod nobis.

Deferente.eos. qui ꝯtrahere ꝓhibent̄ impediēte publice honestatis iusticia.(permissione)id est dispensatione vł id est tolerantia.

Peruenit.viduam. hi bn̄ ꝯfitebā tur mr̄imonium in facie ecclesie fuisse ꝯtractū sed dicebāt inter eos fuisse impidimentū ꝯsanguinitatis:vel aliud hmōi.⁊ iō nō sunt audiendi:q: hoc probato nō iudicarent̄ filij illegitimi.s; si dicere t̄ nō fuisse mr̄imoniū ꝯctū inter eos in facie ecclesie: sed more adulteroꝝ vixisse bn̄ eēnt audiēdi:vt h̄.s̄.eo.cām.Jtē audiendi eēnt si dicerēt ꝯiuges sciētib9 ambob9 ꝯsanguinitatē mr̄imoniū ꝯtrxisse.j.e.ex tenore.illud etiā credim9 q si mr̄imoniū ꝯtractum fuit clādestine ⁊ post mortē ꝯiugiū dicant̄ filij illegitimi: q: ꝯsanguinei sunt parētes q post mortē audiēdi sunt.ar.h̄:vbi dicit legit.ce.ar.s̄.de clāde.despōsa.cū inhibitio.

Per tuas litteras.firmauit hec affirmatio nō sufficit cū facto ꝯriū fuerit ꝓtestatus.s.accipiēdo vxorē.ar.s̄.de elec.cū inter.R.si aūt nō fieret ꝑiudiciū alij mr̄imonio valeret ꝯfessio vt ꝓ vxore eā hr̄et.ff.ad.l.agl.ꝓinde.§.vl.⁊ eodē mō hec ꝯfessio ꝓdesset filijs si alijs filijs ꝑiudiciū nō fiēt:nec obstat decre.s̄.e.trāsmisse.q ibi nō dr̄ q crederet̄ si diceret eū filiū.s; credit̄:q: dicebāt ñ filiū:⁊ p hāc ꝯfessionē nō fiebat alijs ꝑiudiciū imo proficiebat eis. posset tn̄ dici q vbi nō fieret ꝑiudiciū filijs alteri9 mr̄imonij staret ꝯfessiōi eoꝝ ⁊ sic loquit̄.s̄.e.trāmisse.sec9 si fieret preiudiciū filijs alteri9 mr̄imonij.⁊ sic loquit̄ hec decre.Jtē alia decre.nihil ꝯriū fecit vł dixit ille de quo loquit̄ illa decre.(filiū.)hoc ipō q naturalē filiū appellat i testō itellige ltimat̄ eū.C.d natu.lib.auc̄.sīgdē.nisi alios hēat ltimos filios.i auc̄.q̊.na.effi.le.§.si vo nō.(pr̄imoniū)h̄ nō obstāte q eēt illegitim9:nā alias nō ptinet de hēditate ad ecclesiā s̄.e.cām.⁊.c.lator.(decretali).s̄.e.trāsmisse.(denegasse)et iō sola ꝯfessio pr̄is nō sufficeret ꝓ legitimatōe filij.(dissili.)q: ibi cōtra filiū testabant̄ parētes tn̄ illa decre.pro iusticia siñe facit. vel aliter:vt no.in glo.h̄ affirmatio.

Per vene.f.n.habeat. allegando loquitur.alij dicūt q sic sit in ṽitate.(verisimili9.) nō tn̄ verū ē:nā tpalia ⁊ spūalia diuersa sunt ⁊ diuersos iudices hn̄t:nec vn9 iudex hz se intromittere de ptinētib9 ad aliū:lz se adinuicez iuuare debeāt.xcvj.di.cū ad.s̄.e.lator.s̄.de iudi.nouit.(ꝑ silem) ꝭm ar.(eximit̄.)⁊ sic h̄ ipso q dispēsat̄ vt possit fieri epūs:videt̄ q sit fact9 legitim9,etiā quo ad act9 legitimos.(preterea.)tertiū ar.(euaderet.)sic ⁊ legitimat9 p epm effugē dz obiectionē illegitime natiuitatis quo ad act9 legitimos.s.q possit eē iudex ⁊ testis.Jn pr̄na aūt hēditate vł alijs nō intelligit̄ dispensatū:q: nō pōt dispēsare sicut nec iudicare.s̄.e.lator.⁊.c.cām.Et no.q legitimat9 restitut9 fame ⁊c̄.cū quo dispēsatum ē in quocūq; foro siue ecclesiastico siue ciuili ⁊ oīa ea facere poterit sup quib9 habuit ptātē q̄ legitimauit vel fame restituit vel dispēsauit:poterit enī in omī iudicio testimoniū reddere:⁊ ad ciuiles honores vocari nisi sint talia q̄ sint in alteri9 preiudiciū.ṽbi gr̄a:nā legitimatus ab vno ꝑncipe vel ciuitate vel primate nō obtinebit ab intestato bōa hereditaria in terra q̄ nō sit subdita legitimāti:q: sic auferunt̄ bona ꝯsanguineis defuncti:vel fisco q dz succedere ab itestato.Jtē legitimat9 a iudice seculari nō intelligit̄ ad ordines legitimatus q: ꝓmoueri ad ordines nō est de iurisditōe laici iudicis.s; si vn9 epūs legitimet aliquē etiā in alia diocesi poterit promoueri:q: dispēsare i ordinib9 cū illegitimo d iurisditōe ē cuiusq; epi.⁊ q illegitim9 pmoueat̄ in nulli9 ꝑiudiciū est.in alijs aūt in q̄b9 non est necessaria legitimatio:fame restitutio:vel dispēsatio: vt si ꝭuus daret̄ libertati vel obligat9 nexibus curie absoluat̄:etiā si laicus hoc faciat tn̄ ad ordines aptus reddit̄.liiij.di.c.j.ij.⁊.iij.⁊.iiij.⁊ seq̄n.rō diuersitatis ē:q: in his nō est delictū vel defect9:nec est in ꝑdictis necessaria aliq̄ dispēsatio.alij aūt dicūt q etiā dispēsare pōt:⁊ intelligit̄ dispensatū in hereditate hoc ipō q dispēsat in ordine.Sed ꝯ vtrāq; opi.videt̄ q: nō hz iurisditionē ꝯtētiosaz in tpalib9.s̄.de ap.si duob9.sed dic lz nō hēat iurisditioē ꝯtentiosam tn̄ volūtariā exercere pōt.ff.de offi.procō.l.ij.Jtē aliq̄ conceduntur p ꝯsequentiā ⁊ indirecte q̄ nō ꝯceduntur directe.ij.q.iij.§.serui.ff.de pac.tutoꝝ.⁊ de his no.x.di.c.j.(videbat̄.)quartū ar.(recognoscat.)de facto.nā de iure subest impatori romano vt q̄daz dicūt.nos ꝯ:imo pape.(tanq̄.)agit enī aliq̄ñ q̄s vt alius.xxiiij.q iiij.si ecclia.ff.q cu.vniuer.itē.§.j.sic etiā hēs in adoptione.ff.de adop.si ꝯsul.melius tn̄ facit si abstinet a talibus.ff.de offi.ꝓcon. nec quicq̄;.ar.ꝯ.s̄.de insti.c.vl.s̄.de iurepa.p v̄ras.(rōnib9.)soluit.(sanguinē.)inter sang.⁊ sang.iudiciū variat̄ cū accusator dicit probatū est q re9 sanguinē fudit.i.aliqd crimē ciuile cōmisit puta homicidiū:adulteriū:furtū:vel aliqd aliud sile.(int̄ lepraz ⁊ leprā.)cū accusator dicit infectus es lepra:heresis.i.aliquo crimine ecclesiastico:puta simonia:sacrilegio:vel ꝯsili ⁊ accusatus negat.(inter cām ⁊ cām.)cū actor dicit teneris mihi in centuz ex mutuo vel ꝯmodato vel ꝯsili ciuili actōe:vel etiā teneris mihi ad decimas ꝑstandas vel hēo ius patronat9 in hac ecclesia vel alia ꝯsimili actione ciuili ⁊ ecclesiastica:re9 aūt negat:nā in his omnibus si quid difficile vel ambiguū fuerit ad sedē apl̄icam recurrēdū est.xviij.di.multis.s̄.de appel.vt debit9.(criminale.)idē vult intelligere crimīale ⁊ ciuile nō diuersa.⁊ sic de alijs.

Ex tenore.vidua. tāq̄ tutrix.C.qñ mu.tu.offi.fū po.l.ij.⁊ auc̄.m:r̄i.procuratrix aūt eē ñ pōt ⁊ ꝓ filio.ar.ff.de ꝓcu.feminas.(in facie.)ad hoc vt fiat in facie ecclesie necesse ē seruari solēnitatē q̄ est.s̄.de clādesti.despon.c.si.alij dicūt in facie ecclesie fieri si vocatis amicis publice nulli9 ꝓcurata celatione ꝯxit.(ignorātia.)sufficit enī alteri9 ꝯiugū ignorātia ad hoc vt sit legitimus ⁊ vt etiam scienti succedat.s̄.d clādesti.despon.c.iij

Gaudemus.

Qui mr̄imoniū accusare possunt. Rubrica.

(Accusare.)Quilibz pōt accusare matrimoniū ad plenū diuortiū celebrādū nō tn̄ quo ad thoꝝ vbi nō admittit̄ nisi maritus.s; in ꝑmo casu ex̄neis ꝑferunt̄ illi q sunt de ꝯsanguinitate ꝯiugū.s; ⁊ inter extraneos ꝑferent̄ antiq̊res ⁊ maturiores vicini.xxxv.q.vij.c.j.⁊.ij.j.e.videt̄ nobis.Jtē tam maritus q̄ vxor accusare pn̄t.j.e.insup.Oēs aūt q repellūtur ab accusatōe vel q ad eā admittunt̄ ⁊ a testimonio repellunt̄ ad illud admittunt̄ dūmodo aliter sint idonei ad testimoniū reddendū.Jtē no.q si fiat accusatio sup federe mr̄imonij:puta q: dicāt inter ꝯiuges ꝯsanguinitatē vel aliud impedimentū esse procedit̄ lite nō ꝯtes.secus si propter adulteriū ad thori separationē ageret̄.s̄.vt lite nō ꝯtes.ad h̄.⁊.c.qm̄ fre.§.porro.Jtē in cā mr̄imoniali idē potest eē accusator ⁊ testis.xxxv.q.vj.si duo.⁊.c.epūs.in fi.⁊.c.de parentela s̄.de testi.cog.ꝑterea ⁊ h̄ intelligit̄ veꝝ vbi querit̄ de ꝯsanguinitate ꝯiugū:vt in ꝑalle.c.melius.s̄.de ꝯsan.⁊ affi.c.j.s̄.de spōsali.cū in tua:nā tūc etiā ꝯsanguinei ⁊ etiā mr̄ pōt eē accusator ⁊ testis j.e.vī.s̄.de testi.sup eo.in fi.s; si nō quereretur de ꝯsanguinitate s; de alio ipedimēto.s.an ꝯtrxiss; cū ea:tūc lz cōiter sit admittēda mr̄ ⁊ pater ad accusationē ⁊ testimoniū tn̄ i hoc casu si propter potentiā alterius ꝯiugū haberet̄ suspectū testimoniū alicuius:repelleretur a testimonio sed nō ab accusatōe.s̄. de testi. sup eo.in prin.⁊ idem videt̄ si dicit̄ primo cū alio ꝯtrxisse vel votū emisisse vł de spūali cognatione:nā in his si suspectū sit alicui9 testimonium repellā eū.ar.predicte decre.sup eo.Jn ꝯsanguinitate autez est spāle q nunq̄ dz suspectū hr̄i testimoniū alicui9 ꝯsanguineoꝝ

Relatum.nequiuerit. s̄.vt lit.nō ꝯtes.qm̄.§.q si forsan.ꝯ:so.ibi.

A Nobis ē.accusa/ tione)pri9 dr̄ denūciatio q̄ accusatō q: ad h̄ intētio dirigi dz accusantis vt a pctō cessent.nec aſr interest:⁊ meli9 ē q fiat in scriptis q̄ sine scriptis.s̄.de rest.i integ.ex lr̄is.ꝑstat̄ etiā iuramentū de ṽitate dicēda.i mr̄imonio aūt ꝯhendo nō hz locū accusatio sed denunciatio tm̄.s̄.de despō.ipu.ad dissoluendū.(ꝑscriptio.) nō enī pōt ꝑ cartā accusare.ij.q.viij.ꝑscripta nec testificari.s̄.de coha.cle.tua.

Videtur nobis dirimēdū ꝓpter ꝯsanguinitatē:vel q aliud mr̄imoniū pri9 ꝯxerāt.(admittant̄.)repete q̄ diximus.s̄.de testi.super eo.(interesse) spōsalibus ꝯtrahendis.(leges.)sec9 ꝭm canones.

Insup adiecisti.cognita. sine cohabitatione.alias secus.

Significāte.ab accusatōe. Forte generale vt null9 admittat̄ ad accusationez si ꝯstat q mala intētione ducit̄:vel forte hz tm̄ locū in denūciatiōe

vbi necesse est q denunciator sit sine crimine.ij.q.vij. in grauib⁹ mrimoniū eni nō ꝓprie dicit accusari nisi ab vxore:nā cū non sit publicū crimē nō admittit nisi quoꝝ interest sꝫ denūciari dꝫ crimē in q̊ manet.ar.j.c.ꝑxi.s̄.de despō.impu.ad dissoluendū. Sꝫ queres nunqd necesse ē ꝓcedē monitionē?alibi no.

Cum in tua.prodierit. necipse necali⁹ q etiā si ali⁹ mrimoniū accusassꝫ tūc scd̄us nullomō eēt admittēdus nisi in casib⁹ q̊ no.s̄.de elec.cū dilecti.(banni.)q sūt vt qcunqꝫ scit aliqd īpedimētū infra certū tp̄s veniat et dicat s̄.de clāde. despō.c.iij.si aūt nō sit ꝓfixus termin⁹:dꝫ venire ifra modicū tp̄s:qd tn̄ est cū quodā temperamēto intelligendū.ff.d solu.q dn̄is.ff.ex q.cau.ma.ab,hostib⁹.§.vl.⁊ h q alteri⁹ accusare nō possit vera sunt qn̄ post ꝯtractū mrmoniū ⁊ post terminū transactū volūt accusare.Sꝫ qd si an̄ ꝯtractū mrimoniū sed post terminū transactū velint accusare.Itē qd si dictū sit in banno q vltra terminū nō audiet?Rn̄.si sic dictū sit audiendū an̄ ꝯtractū mrimonij.ar.op.ff.de adop.l.mācipiorū.⁊.l.si optio.§.vlt.p⁹ ꝯtractū aūt nō dꝫ audiri:vt h.ar.s̄.q fi.sint le.lator.arg.C.de repig.si eo.C.si vt ab here.auc̄.ibi posita.qdā tn̄ dicūt sniam hāc scꝫ q null⁹ decetero ꝯtra illud mrimoniū nō audiat necessariam ad h vt nō audiat.ar.C.de inge.ma.diffamari.sꝫ rn̄.ibi sniaꝫ necessariā esse ⁊ ad hoc ꝓdesse vt etiā si mrimoniū non sequatur tn̄ post sniam nō audiet.secus aūt si nō eēt lata snia:vt.s̄.dictū est. Itē hec hn̄t locū.s.q post interdictū agē nō possit vbi p decretū ꝓhibet ab agēdo vel accusando vel ꝯsilib⁹. secus si p decretum imponeret ei vt duplū vel quadruplū soluēt si aliqd nō faceret. nā tūc etiā si ꝯ fecerit nō incurrit penā.C.ꝯmi.epi.⁊ pro.l.interlocutorio.C.de sen.⁊ interlo.ex stip.nisi in casu spāli.ff.de admi.tu.tutor.§.si deponi.nisi forte cū cāe cognitōe decreta eēnt inposita:q tūc oīmodo ꝓuāda eēnt.C.ꝯmi.epi.⁊ ꝓ.l.ea q.vltra tminū aūt positū a lege nullaten⁹ lꝫ aliqd ꝓponere.C.de adl.ob cōmissa.⁊ eodē mō ꝯ id qd.l.municipali decernit venire nō licꝫ.ff de decre.ab or.fa.l.vl.⁊ ꝓm h nō vi differentia siue adijciat clausula siue nō.s.si ꝯ factū fuerit nō audiat.Aliud aūt ē interdicere aliqd alicui:nā tūc si ꝯ factū sit tenet.s̄.de ma.ꝯcto ꝯ iterdic.ec.c.ij.nisi adiectū sit ⁊ si ꝯ factū fuerit nō teneat.s̄.de ꝓben.dilecto hꝫ aūt locū h gnāle edictū vbicūqꝫ pūes admittunt ad agenduꝫ vel ꝯdicendū:vel aliqd sit agendū:vt in restōne ⁊ in matrimonio in adoptōe ⁊ in natalib⁹.s̄.q fi.sint le.lator.ff.de adop.naꝫ. C.vt ab here.se.ab.auc̄.ibi posita. ⁊ ē rō quare in talibus ꝓponit sic gnāle:q nescit q certa ꝑsona debet citari sicut de electōe actionū.ff.quoꝝ lega.l.ij.§.j.hec aūt decre.⁊ q dicit h gl.locū hꝫ vbi null⁹ ꝓcesserat accusator:q si ꝓcessisset etiā si ltīme absens et ignorās supuenirēt nō tn̄ audiret:vt no.s̄.de elec.cū dilec.(teneris.)minor.xiiij.ānis.⁊ forte sufficit q sit doli capax cū cuilibet q pōt peccare dictū sit si peccauerit ⁊c̄.ij.q.j.si pec.xxiiij.q.iij.tam sacerdos.xxij.q.ij.aīa.alias aūt minor nō admittit ad agēdum nisi hēat curatorē.insti.de cura.§.itē inuiti.(legitima)forte quia tūc ꝓbatōes n̄ hēbāt.ij.q.ij.pleriqꝫ.(ꝓsumat).xvj.di.qd dict.xij q.ij.hi.(repellēdus.)nō solū ab accusatōe sꝫ etiā testīo ⁊ denūciatōe.s̄.de spō.cū in tua:nā q vna via ꝓhibet ⁊ alia.ff.pro so.idē qꝫ.s̄.de ꝓcu.tue.ff.de ꝯdi.ind.q sub cō.ar.ꝯ.s̄.de iureiu.quēadmodū.(ab illis.)secus in teste.s̄.de testi.lꝫ.alij tn̄ idē dicūt i teste.

De diuortijs. Rubrica.

Si qua mulier.

Quesiuit. h nisi nō excipit d dictis sed dicēdis (religione.)trahēdo eā ad idolatriā (ad infidelitatis.)idē est ⁊ si ad aliqd pctm̄.h.c expone p.c.inferius positū quanto.⁊.c.gaudemus.(traxerit).id est nitatur trahere.

Porro. de comite et notoria). i.publica fama.alr aūt vix eē posset notoriuꝫ.)separari).debitū aūt dnegare dēbat lꝫ marit⁹ vxorē dimittē,nō dēat p quacūqꝫ notoria ꝯsanguitate:tn̄ iudex vbi notoriū est q̊ ad thoꝝ restituē non dꝫ.ar.j.c.ꝑxi.s̄.de re.spo.litteras. (restitutionem.)agebatur possessorio.

Significasti.postulat. siue possessorio siue petitorio agat iuste denegat ei restō cū eēt adulteriū sic notoriū qd inficiari nō pōt.s.testīonijs testātib⁹ sup terrā.xxviij.di.postqꝫ:nec h dicim⁹ spāle in mrimonio.sꝫ vbicūqꝫ ē notoriū facti actu ꝑmanētis quale ē hic cū filij maneāt q reddunt notoriā incōtinentiā vel notoriū iuris nunqꝫ faciēda est restō.⁊ sic pōt intelligi.ff.de doli excep.dolo.Itē intelligo h si notoriū ē iudici ⁊ alijs:vel alijs ⁊ nō iudici:sꝫ tn̄ secū ꝑatas hꝫ ꝓbationes ar.s̄.d re.spo.lrās:si neutꝝ hoꝝ eēt.sꝫ diffusuꝫ tminū ad ꝓbādū peteret nō dicerē denegandā restōem.(materiā.)mulier autē ad h nullo mō induci dꝫ.ff.de adul.l.j.§.si pu.(ꝯstaret.)no si mulier petit restōem mariti.⁊ marit⁹ excipiat de adulterio notorio:mulier replicet d adlterio viri:nō dꝫ fieri restitutio nisi ⁊ viri adulteriū eēt notoriū sicut ⁊ mulieris.sꝫ si vir nō reiecissiſſet mulierem ꝓpter notoriū adulteriū:sꝫ peteret p ecclīam separi.⁊ excipet mulier de adulterio viri audiēde eēnt ꝓbatōes mlieris sup exceptōe adulterij nō notorij.⁊ est rō diuersitatis:q ꝓmo mulier egit possessorio:vn̄ sicut facili⁹ ꝯcedit:ne admittet exceptio adlterij nō notorij sic ⁊ denegat facili⁹ vt nō audiat in h vt fiat statim restō sꝫ tn̄ hn̄ dicim⁹ admittēdas ꝓbatiōes mulier.⁊ si ꝓbauerit viri adulteriū fiet restō.sꝫ in alio casu.s.qn̄ vir petit sepatione agitur petitorio.vn̄ vtrūqꝫ plene recipiunt probationes.

Ex litteris.suggestionem. ⁊ falso.(ꝓuatum.)q.d.nō sniando.sꝫ ꝯsulēdo(redire) ar.contra.s̄.c.proxi.ibi so.propt adlteriū qd ꝯmisit:q iā paria crimina mutua compen.⁊c̄.

De illa. hec decre.loquit de illis quaꝝ alter ad hēsim labit:⁊ idē credo in duob⁹ infidelib⁹ quoꝝ alter ꝯuertit.(nullaten⁹.)ar.ꝯ.s̄.c.pxi.so.ibi.iō vir cogit eā recipe:q post sniam commisit adulteriū:vn̄ snia sibi ꝓdesse non dꝫ cū fecerit q̄si ꝯ eā.at h ꝯuersus post sniam p se latā nihil ꝯ sniam fecit:vel idē essꝫ in superiori decre.si snia lata fuissꝫ.sꝫ ibi nō fuit lata snia lꝫ nō sniaalr eis iniunxerit ꝯtinentiā.De alijs crimib⁹ qꝫ heresi qd dices?puta q vir ad latrociniū trahē volebat p ecclīam,separatū est mrimoniū:vt h.⁊.s̄.c.ꝑxi.xxviij.q.ij.idolatria.So.videt qbusdā q h decre.dicit.idē alias q nullā vel vilē cām iuenies q̄re nō sit idē in oīb⁹.tn̄ alij dicūt q ꝓ alijs crimib⁹ nunqꝫ ē ferēda snia perpetue sepatōis:sꝫ tm̄ quousqꝫ penituerit.⁊ rō diuersitatis ē periclꝫ hēsis.sꝫ pri⁹ dictū.s.in ꝓn.gl.magis plꝫ:dicim⁹ eni q lꝫ de rigore iuris post absolutionē iudicis nō dēat cogi redire lꝫ etiā q bene diffinitū est nō dēat retractari.vj.q.iiij.q semel:tn̄ iudex ex offo suo adulterantē post sniam redire coget ad adulterā.ar.s̄.de iureiu.tua nos.⁊.s̄.e.c.ꝑxi.sꝫ dic q nō facit ꝯ sniam.snia eni talis fuit q absolut⁹ fuit re⁹ ab impetitōe mulieris.tūc aūt fieret ꝯtra sententiā si mulieri iterū petenti virū fieret eius restitutio.sed si vir pro quo lata est sentētia:repetat mulierē:nō fit cōtra sententiā:īmo iniquū esset si ei⁹ sentētia ꝓdesset ꝯtra quē lata est.ff.de excep.rei iudi.euidēter.si aūt viro isto accusante mulierē adulteram:lata sit sentētia diuortij:q tūc nō pōt vir iuste absolui quia agit:tūc locū habet hec decre.qꝫuis iudicē illū credere ꝓudēter sentētiare:qui sic diceret:Diuortij sententiaꝫ inter vos ꝓferim⁹ propter adulteriū qꝫdiu viro accusatori iuste placuerit.

Quanto te nouimus. (infideliū) Quid dices de his q fiūt heretici sꝫ tn̄ baptizari lꝫ ab hēticis? Rn̄.h qō nō pōt hrē locū:qd sic ondo:q siue infans siue maior:aut fuit baptizat⁹ in forma ecclīe:⁊ sic hūit veꝝ fidei sacrm etiā si ab hereticis vl infidelib⁹ fuit collatū.⁊ sic etiā ratū ē mrimoniū int eos:⁊ iō vlteri⁹ nllo mō separi pōt.Aut nō fuit collatū in forma ecclīe ⁊ tūc nō hꝫ fidei sacrm sꝫ īfideles sūt ⁊ iure infideliū vtunt:⁊ sic eodē mō nō est ratū mrimoniū int eos(ait) xxviij.q.j.iam nūc:⁊.c.si infidelis.(soluit.)ipso iure etiā sine iudicio ecclīe:verū tn̄ si anqꝫ ab aliq ꝯiugū ꝯhat ꝯuersus ꝯuertat alter eū recipe ꝯpellit.j.e.c.c.ꝑxi.(eū).idem dicūt quidā ⁊ circa eū q in infidelitate remanet:lꝫ ille nō sine pctō ꝯhat.ꝯuersus aūt sine pctō(ratū).i.indissolubile.xxviij.q.j.itē illd.(p hāc.)s.vbi diximus q q ꝯuertit ad fidē licite ꝯxit.ex q̊ licite ꝯxit nō est cogēd⁹ redire ad priorē ꝯiugē de nouo ꝯuersam nisi mortua eēt secūda vxor:q tūc cogeret eū recipe.j.c.ꝑxi.§.vl.lꝫ alr videat distigui s̄.e.de illa.Tn̄ ꝯsueuit h q̄ri.Quid si velit trāsire ad religionē? Ad qd rn̄.q cū mrimoniū sit ꝯsūmatū n̄ pōt hētico volēte se corrigē ⁊ ad vxorē redire.ar.s̄.de ꝯuer.ꝯiu.ex publico.si aūt trāsissꝫ anqꝫ ali⁹ ei vellet cohitare nō reuocaret:sic nō reuocaret si ꝯxisset.s̄.e.c.ar.xxvij.q.j.agathosa.vl dic q soluit qō pn̄s sic:q cogitur redire nisi snia diuortij lata eēt.s̄.e.de illa.

Gaudem⁹ in domino.que reuelatō) quā reuelationē repudiauit:dato libello repudij:de q̊ libello lꝫ ꝯcessum eēt i lege q dāret ꝓpt mai⁹ malum

vitandū:nunꝙ̄ tñ eū dare fuit licitū:⁊ ꝙ sacerdos interueniebat ad cognoscendū.de h ꝓbat h eē licitū:qꝛ nūꝙ̄ diuortij sñiam int̄ eos ferre dēbat:imo ꝙ min⁹ est nō dēbat forte dicē ꝑmittim⁹ ꝙ vxorē tuā dimittas.sꝫ poterat dicē lex ꝑmittit ꝙ eū dimittas:sꝫ ñ sine pctō tuo:⁊ sic etiā hodie ferēda eēt sñia ī oīb⁹ ꝑmissoribus vbi ē pctm̄:sacdos aūt interueniebat ne qñcunqꝫ qs vellet hūc libellū daret.sꝫ ī certis casib⁹ tm̄ h licebat.(repudiauit.)sine cā(re stitutionē.)inō ꝯuersi ad fidē q vxorē eiecerat.(petēti.)vxori infi deli.(restitutio).No.exceptionē ꝯpetē ꝯ petentē restitutionem hāc.s.qꝛ nō ꝯuertit̄ ad fidē.simr ⁊ exceptō adulterij notorij ꝯpetit ꝯpetētē restōem.s.e.significasti.Itē ⁊ exceptio spoli.s.de ordi. cog.cū dilect⁹.Itē exceptio seuitie viri.xxxij.q.ij.siue d.s.d resti. spo.ex trās.Itē si nō intunerit carnalis copula:⁊ incontinēti pa te sūt ꝓbatōes.d re.spo.lr̄as.s.e.ex trāsmissa.ille idē si duxerit.sꝫ sit mortua.ar.j.e.ti.c.vlt.(fornicata.)qꝛ tūc.s.qñ infidel̄ q noluit ꝯuerti cū alio ꝯxit intelligit̄ ltīme ꝑm eoꝝ legē ꝯxisse q iurj hui⁹ lꝫ ꝑsidi auctoritate ꝯxit.s.d frigi.⁊ malef.fratnitatj.xxiij.q.iiij. q peccat.ff.de acq.pos.possidet iuste.Et vī mirꝫ cū ī baptismo d letū sit pctm̄ ⁊ seqla pcti.xxvj.di.deide.xxij.q.j.ꝙ aūt.qūo etiaꝫ aliud adulteriū sibi obijcē pōt ꝙ h innuit?.Rñ.quidā iō obstare fornicatōis exceptionē:qꝛ crimē fornicatōis nō tm̄ coinq̄nat cō mittētē sꝫ etiā ꝯiugē.xxxij.q.j.ꝯiugiū.Alij dicūt tolli ꝑ baptismū crimē:sꝫ nō actionē q̄sitā ꝑus vl̄ exceptionē.xxxiij.q.ij.admonē ar.ff.d his q no.īfa.l.pe.⁊.l.atletas.§.pōpo.nā ꝑ vni⁹ baptismū nō dꝫ alijs ius suū tolli.Itē in baptismo nō tollit̄ iusticia q̄ ligata est adultera.s.ꝙ virꝫ repetē nō possit:cū pctā tm̄ dimittant̄ ⁊ nō lex.xxvj.di.acuti⁹.⁊.c.deide.⁊.c.vna.⁊ idē dicendū si añ baptis mū hōicidiū vl̄ furtū ꝯmisisset:qꝛ post baptismuꝫ ⁊ accusabit̄ et ꝯdēnabit̄:nā lꝫ dimittat̄ pctm̄ q̄ ad deū ⁊ q̄ ad legē ꝓmotōis:qꝛ ꝓmoueri pōt q̄ꝫuis pctm̄ añ baptismū ꝯmissum sit notoriū.xxv. di.ꝑmū.§.j.tñ q̄ ad accusationē ⁊ penas alias nō spūales hñ li gabit̄ post baptismū sicut post pn̄iaꝫ ꝑ quā sicut ꝑ baptismū dat̄ rēissio pctōꝝ.⁊ sic intelligit̄ de cō.di.iiij.sine pn̄ia.s.spūali.tpalē aūt hñ subibūt:⁊ ꝑ h ēt dici pōt ꝙ ēt si añ baptismū erat infamis puta ꝯdēnat⁹ de adulterio vl̄ ipo iure:puta qꝛ fec̄ vsuras vsuraꝝ q̄ ad legē ꝓmotōis ei nō imputabit̄.Sꝫ ar.ꝯ:naꝫ sicut imputat̄ ei irregularitas añ baptismū puta hōicidiū fecit ita ⁊ infamia. Rñ.pōt:qꝛ īfamia ñ descēdit nisi ex pctō:vñ delet̄ ī baptismo si cut pctm̄.xxvj.di.deniqꝫ.Irreglaritas aūt nō fundat̄ sup pecca to:vñ ita ē irregularis q occidit sine pctō vt iudex:sicut q̄ cū pec cato.s.ne cle.vl̄ mona.sñiaꝫ.lj.di.aliquāto.⁊.c.sequenti:⁊ biga mus ⁊ corpore vitiatus.

Deus qui ecclesiaꝫ suam.

De dōatōib⁹ int̄ virꝫ ⁊ vxorē ⁊ de dote post diuortiū restituēda.

Mulieres. Rubrica.

Significauit.diui

sionē.)h ñ hꝫ locū nisi rōe ꝯsuetudis vl̄ nisi vtriusqꝫ ītuitu aliq̄ q̄sita sūt: nā alias oīa ꝑsumunt̄ mariti.ff.de do.int̄ vi.et vxo.q̄ntus muti⁹:⁊ qsqs tm̄ sibi nō alteri querit.

De prudentia.accessorie.

No.ꝙ iudex eccl̄iastic⁹ tā ordinari⁹ q̄ꝫ delegat⁹ coḡ scit de dote accessorie.s.cū cognoscit etiā d mr̄imonio ⁊ ī libello petit̄ mr̄imoniū separi ⁊ dotē restitui:vt h.⁊.s.e.c.j. ⁊.ij.⁊ de ꝯiu.ser.ꝓposuit.sec⁹ dicerē in successione:nā lꝫ coḡscat ī mr̄imonio nō tñ de hēditate.s.q̄ fi.sint le.cām.⁊.c.lator.lꝫ possit cogē ꝑtē ne occasione illegitimi mr̄imonij eū sup hēditate mole stet.s.q fi.sint le.c.j.īmo etiā ꝑncipalr̄ pōt coḡscē de dote.j.eo.ꝑ tuas.⁊ h.nec ob.s.q fi.sint le.lator.⁊.c.cām:q̄ loquūt̄ ꝙ iudex ec clesie nō dꝫ cognoscē de hēditate.maior enī ꝯiūctio ē int̄ doteꝫ et mr̄imoniū q̄ꝫ inter filios ⁊ hēditatē:cū dos nō possit eē sine mr̄i monio.j.c.ꝑxi.filij aūt pñt eē sine hēditate ⁊ exhēdari.nō retra ctarē etiā sñiam iudicis sclaris sup dote.Itē spālit̄ ad eccl̄iam ꝑ tinet cognoscere de dotibus:quia ad ecclesiam pertinet defensio dotium.j.e.nuper.

Pleruqꝫ.fornicatiōis.

sue.(re cōsilia ta:nā tunc redit ad antiquū statū.ff.de iure do.diuus ⁊.l.post mlieris.(vel)ꝑ a.nā idē dī dos ⁊ dotaliciū.arg.xxvj.q. ij.si aūt.vel dotaliciū vocat donationē ꝓpt̄ nuptias.(dotaliciū.) Sꝫ qd si lata sñia sup diuisiōe thori ꝓpter fornicationē is q adl̄

teriū ꝑpetrauit velit agē ꝯditōe sine cā ad repetitionē dotis di cēs nō fuisse mr̄imoniū.⁊ ꝓpter h velit ꝓbare ꝯsanguitatē ⁊ ita ñ fuisse mr̄imoniū nec adulteriū nec dotē ꝑꝑ h ñ recupabit dotē ar ꝙ sic.j.c.ꝑxi.ff.de ꝯdi.sine cā āminiculo.Sꝫ ꝯ:res iudi.ꝓ ve ritate accipit̄.s.de re iudi.cum inter vos.ff.fami.hercis.cū pu tarē.Itē ꝯ:qꝛ adulteriū ꝯmittere intēdebat.xxxiij.q.ij.in lectū Lau.dicit ꝙ dotē repetē non pōt.ar.ff.de adul.si vxor.rñ.j.C.de spō.mulier.§.is q̄ꝫ.T.dixit ꝙ si sit sñia lata sup sepatōe thori et dote nec sit appellatū vlteri⁹ petē nō pōt:sec⁹ aūt si sup adulterio tm̄:primū dictū magj plꝫ:qꝛ ꝯditōe sine cā nō pōt repetē dotē cō cā retinēde eius subsit.s.sñia si lata sit vl̄ adulteriū qd saltē intē tione commisit.

Et si necesse.ob turpē.

qꝛ si ob turpeꝫ cām data eēt potior eēt ꝯditio possidētis.ff.de condi. ob tur.cām.l.si ob turpē.ī fi.(ob nullā).i.ob mr̄imoniū qd tñ int̄ eos nō tenebat ꝓpter ꝯsanguinitatē:vt stati sequit̄.(restitui.)qñ inter ꝯsanguineos fit dotis datio si ignorabāt se ꝯsanguineos cō petit repetitio dotis.ff.de condi.si.cā:āminiculo.C.solu.ma.si igno.C.de incest.nup.q ꝯ.ff.de ritu nup.ꝑfect⁹.si aūt sciēter ꝯxe rint ꝯsanguinei ad fiscū dos deuoluit̄.ff.de dona.īter vi.⁊ vx.cū h stat⁹.§.vl.insti.d nup.§.aduersus.sꝫ h decre ꝯdic̄:hi enī ꝯsāgui neos se sciebāt.Ad h sic rñ.nā rex leg.nō petebat h dotē:qꝛ erat vir.⁊ ex ꝑte mulierj tm̄ ꝯpetit petitō dotj.j.e.dotj.j.c.ꝑxi.sꝫ q̄ dā castra q̄ dederat ꝓ ꝯs̄uatōe mr̄imonij qd nō lꝫ sic̄ nec penā pro mittē lꝫ:de ṽb.ob.titia.rñ.j.sꝫ dicas cū eēt data noīe arraꝝ ea re tinē lꝫ.C.de spō.mulier.rñ.j.sꝫ illud veꝝ ē in licitj spōsalib⁹.sec⁹ in illicitj:vt ī eadeꝫ.l.dicit̄.vel dic ꝙ hñ applicabunt̄ fisco:qꝛ rex legioñ.fiscum habebat.

Super a nobis.

induxit)ipe vsufructu ari⁹(ī dotē).i.vxoreꝫ suā dotauit de illa possessiōe qd lꝫ ⁊ merito ⁊ cuilibet alij.(in dotē.)expone vt.j.e.c.§.vl.(possidere.)nā ī dotē lꝫ feudū alienare:alias nō.s.de feudis.c.ij.

Per tuas litteras.

ꝯuenire).i.in iudi ciū euocare.(quā) pecuniā)repulerat.)h erat sufficiēs exceptio:qꝛ si eaꝫ nō sustētabat dotē hꝛe nō dꝫ.īmo dꝫ eā sustentare de dote.ff.de dona.inter vi.⁊ vxo.ex ānuo.sꝫ lꝫ eā ꝓponēt non erat vera.(veritate.)h etiā erat sufficiēs exceptio.s.rei iudi.C.sen.re. nō pos.l.vl.sꝫ qꝛ appellatū fuit idcirco audit̄.sꝫ lr̄a ꝯdic̄ vbi dic̄ ꝙ nō fecit mentionē de lr̄is.g̃ nec de appellatōe.vñ pōt dicē ꝙ ñ fuit appellatū nec fuit necesse fieri mentionē de ꝑori sñia ꝑ quaꝫ nō absoluebat̄ re⁹ ꝑpetuo.sꝫ q̄ꝫdiu sup ipsa dote mulieri cauet̄. ⁊ iō nō obstabat sñia huic petitōi cū offerret satisdationē vel pete bat ꝙ daret̄ mercatori.(cautionē.)h sñia nō erat sufficiēs:debue rūt enī addere vel pecuniā mercatoris dare:vt sequit̄.⁊ h idem defect⁹ fuit in sñia delegati.(credi).C.de pac.cō.hac.tm̄ nō cogit̄ vt in eadē.l.dī.(faciatis.)qcquid dicāt alie gl.h posite:tu dic ꝙ si ue vxor satisdet ꝙ dotē dabit:siue marit⁹ ꝙ donationē satisdede rit tꝫ datio.ff.de tu.do.ꝓmittēdo.⁊.l.cū dotj.si aūt satisdedit de restituēda:siue añ mr̄imoniū siue ꝯstāte mr̄imonio nō tꝫ satisda tio:vt ꝯtinet̄ in rubrica.C.ne fideius.do.den.l.j.⁊.l.ij.quidā tam̄ dicūt ꝙ lꝫ satisdare ñ cogat̄:tñ tenet si satisdederit cū possit renū ciari iuri suo.ar.isti.de satisda.t.C.d pac.siqs.soluto aūt mr̄imo nio satisdare pōt.ff.solu.ma.si ꝯstāte.§.quotiēs.Qūo g̃ excusa bis h sñiam pape?Rñ.marito ṽgente ad inopiā vxor dotē ⁊ res obligatas ꝑ dote repetē pōt.C.de iu.do.nisi.⁊ in auc̄.de eq̄.do. §.vl.Itē ab eo seq̄strāda ē possessio.ff.solu.ma.sicut dotē.§.si do tē ṽo.sꝫ si isto casu de ea soluēda etiā ꝯstāte matrimonio possint cautionem sufficientē prestare dotis admīstratōem hēbit:vt h. Sed adhuc est contra quod hic dicitur ꝙ si nō prestiterit cautio nem ꝙ res det̄ mercatori cū vxor habere debeat ad alendū se et marituꝫ ⁊ liberos.C.de iu.do.vbi.sed dic h ideo qꝛ mulier erat suspecta de minus idonea administratione ⁊ de dilapidatione: ar.ff.de ap.in pos.C.quoꝝ ap.nō re.ab execu.vel dic ꝙ satis ha bebat vxor:quia mercator habebat pro ea.(cautione.)que tamē sit sufficiens:alias incongrue sequeret̄ ꝯiunctō diffinitiua cū sem per cautionē iuratoriā dare posset.(onera.)vñ si mulier ꝯmittat aliquod delictū vel ꝯtrahat mutuū nō cogitur illud soluere d do te.ff.solu.ma.q̄ꝫuis.vir autem vxorem debet sustētare ꝑm vires dotis.ff.so.ma.sicut dotem.§.si maritus.⁊.§.si autē.sed ⁊ si nul lam dotem recepit maritus tñ alere debet pro velle suo:qꝛ per sonam suam pro dote dat mlier.ī auc̄.qui.mo.na.ef.le.§.fi.ff.vt in pos.le.l.penulti.vbi dicitur ꝙ vxorem debet alere vt filiā.Ad causas autem mulieris vir non dabit ei expensas nisi forte spe cia dicas quando vir accusat marimonium:nam tunc forte coge

tur ei dare expēsas etiā si īdotata sit mulier:ar. j. de accu. ex ptē.

Donatio. pauperior. alias enim si ñ sit pauperior: puta quia rez alienam donauit tenet donatio τ prescribit. ff. de iu. do. τ si constiterit. idez τ si repudiauerit hereditatem vel legatum quod τ ipsius repudiatione ad vxorem peruenit. ff. de iu. do. si sponsus. §. si marit⁹. τ. §. si qs (obitu). C. de do. inter vi. τ vxo. donationes. (tacite.) puta q: eandem rē alij donauit. (expresse.) dicendo: reuoco donationem quā tibi feci. (equale.) si fiat post nuptias. C. de dona. nup. l. vlti. τ debet esse equalitas non solum in quantitate vt non maior sit quātitas dotis q̃ȝ donationis: sed etiam in lucris ex pacto prouenientis. auc. de equa. do. §. h igitur. τ si maius pactum pars sit delucrāda dote q̃ȝ donatione magis pactum trahitur ad minus. ff. de pac. do. l. lege. si autem pactum factum sit de lucranda dote et nullum pactum sit de lucranda donatione: pactum dotis trahitur ad donationem. C. de dona. ante nup. l. vlti. §. si autem donatio. quod intelligo hoc modo: quia si mulier fecerat marito pactum q̄ ipse maritus lucraretur dotem si superuixisset vxori: maritus dotem lucrabitur si superuixerit vxori scd̄m pactum: et eodem modo vt sit paritas in pactis τ mulier lucrabitur donationem propter nuptias si superuixerit viro: τ si de donatione lucranda nullum pactum interuenerit. τ idem est econuerso et in alijs pactis dos τ donatio ante nuptias τ post. insti. de dona. §. est τ aliud. similiter fit augmentum dotis τ donatiōis ante nuptias τ post. C. de do. ante nup. si constante. ante nuptias autem potest esse disparitas: τ in quantitate dotis τ donationis. τ i pactis super lucris. C. de pac. con. tam super do. q̃ȝ super donatōne ex morte. post nuptias autem h non licet ne excogitaretur fraus contra prohibitionem factam de donatione inter virum τ vxorem. h autē scias q̄ non potest apponi pactum per quod deterior fiat conditio mulieris volentis iterum nubere. siue fiat añ nuptias siue post. ff. de pac. do. l. ij. C. de pac. con. super do. quāuis. ff. de dona. inter vi. τ vxo. per totū. ɔsuetudo aūt varia pōt esse ī quātitate τ in lucris.

De secundis nuptijs Rubrica.

Cappellanum.

Dominus ac redemptor (certitudine.) τ infallibili. sȝ habita presumtione propter longinq̄tatē tpis. testiū magistri exercitus τ militū in his requirendū est. ff. de diuor vxores. C. de repu. auc̄. hodie. s̄. de spōsa. in presentia. s̄. vt lit. nō ɔtest. qm̄. §. q̄ sic. vel dic q̄ nūq̄ȝ licet nubere nisi prius receperit certum nuntiū de morte viri: vt in prece. decre. (seruauerit.) in preterito. in futur enim nō habz nisi habito certo nuncio de morte viri. s̄. de spon. in presentia. sȝ τ si in futurum fieret idē seruandū esset. (dubitandum). probabiliter. j. de sen. ex. inquisitioni. j.

Vir autem vel mulier.

Super illa questione.

Cum secundū apostolum infamie) non solum credimus non teneri infamia sed nec alijs penis que irrogantur: quia nupsit infra tēpus luctus que continentur. C. de se. nup. l. j. τ. ij. sed penas quas sustinet qui ī secundo nupsit non euitat que continentur. C. de se. nup. hac edictali. τ. l. vltima τ. l. femie: τ expresse habes. s̄. d pigno. cum constet. auc̄. de nup. §. quia vero hactenus. τ. §. si vero ex. Ratio diuersitatis est: quia pene imposite nubentibus infra tempus luctus sunt mere pene: τ ideo omnes penas a legibus propter hoc inflictas tolli credimus sicut infamiam. sed pena que imponitur secundo nubentibus non est mera pena immo ē ꝓuisio filiorū: τ iō nō tollit hec pena p canones: sic etiā non credimus tolli penas īpositas illi q ɔ̄ ꝓpriū iuramentū nubit recepta tutela filij nō reddita ratiōe. C. ad tertul. oēȝ. ī auc̄. d nup. §. sin autem tutel.

Incipit liber quintus.

De accusatōibus: inq̄sitōib⁹: τ denūciatōib⁹.

Si legitimus. nō fatigetur vt ꝓbet suā inocētiā nisi publica īfamia accusat⁹ laboraret: nā tunc indicetur ei purgatio. ij. q. v. presbyter.

Si quis episcopus. accusatōnib⁹. i. denūciatiōibus. s. nō criminosis. (accusat⁹). i. denūciat⁹. Ex hoc c. colligūt q̄dā monitionē dēre p̄cedē accusationē. alij intelligūt h. c. in nō notorijs crimib⁹ τ ī his de q̄b⁹ pnia agi pōt p̄uato ordine τ ī criminib⁹ exceptis. sȝ nos ītelligim⁹ h. c. scȝ qñ agit denūciando. τ fm h expositum⁹ lrām. j. e. sup his. j. de simo. lȝ. (ɔuēt⁹). i. monit⁹. (cām). i. pniam agat. (nō olim). i. añ monitionē. (sȝ nūc). i. post monitionē. (ad pmates). i. iudices legitimos. τ. j. (cū eis). i. sub

Illa prepositarum ditis accusatoribus vel. i. p̄latis suis ordinarijs: subditi eniȝ accusatores necessarij sunt ad discussionem vt probent: ordinarij autem necessarij sunt vt consulant.

Omnipotens. nunciantur.) pendēte eni accusatōe nō dȝ aliqs ad dignitatē ꝓmoueri. lxxxj. di. tātis. C. de ꝓcu. reū. ff. de mu. τ ho. res q. §. eū. īmo sola infamia impedit C. de digni. l. iij. sȝ lȝ ꝓmoueri nō dȝ pōt eligi. τ electio tenebit. sȝ p p̄cedētia iura ꝓbat q̄ nō ɔfirmabit nisi purget innocentiā suā alij tñ dicūt q̄ nec eligi dȝ. de h no. j. de simo. accusatū.

Nulli episcoporum. si vxor. xvij. q. iiij. repellē). ff. de adl. qd accusandū. iudex tñ ex officio suo repellere potest ij. q. vij. si q sunt alieni. querendū. ff. de postu. l. q̄ prohibet: nisi obiectu maioris excōicatōis. s̄. de excep. a nobis. q̃ȝuis illa decre. in alio casu loquit q̃ȝ ista: h eni dicit q̄ in ɔmunē familiaritatē hēbat: illa aūt qñ in aliq̄ facto ei cōicauerit. ij. q. vij. alieni. Cōtra. C. q accu. nō pos. iniquū. ar. ɔ̄. C. de inof. testa. in areā. C. de here. qm̄. ij. q. vij. §. in h. Rñ. q̄ dixit nullū criminosum etiā ɔ̄ criminosum admittendū. C. de libe. cā. si filiū. C. de adul. qm̄. xxxij. q. vij. nihil. ver ē nisi in exceptis crimib⁹ in q̄bus nō ad testificandū sȝ accusandū tm̄ admittunt. Rñ. huic decr. q: accusabātur de crimie excepto: vel spāle ē in epis vt eis nō liceat ab accusatōe sua repellē familiares cū precipiantur hre hnnestos. ij. q. vij. cū pastoris: lex aūt iniquū: loquit de expositis: τ alijs dñis q nō tenētur hre cubicularios. at epi q̄si in q̄dā officio cubicularios hre tenentur: vt in p̄dictis. c. vñ si in eo officio aliq̄s approbauerit vbi tm̄ bone famie reqrunt nō pñt eos repellere ab accusatōe vl alio vbi tales psone silr reqrunt. ff. de adul. si vxor. sed si alias clericos malos hȝ bñ repellet eos ab accusatōe sua. sepe eni presbyter bon⁹ malos clericos patit ꝓpter scandalū vitandū Aliqñ q: p̄ bationib⁹ destituit. l. di. vt ɔstituerent. ij. q. ij. pleriqȝ. τ ꝓpt m̄tas alias cās q̄s lȝ tolēt ad supiores tñ ordies ñ ꝓmouebit: τ a sua accusatōe repellet: ar. ɔ̄. xlvij. di. §. necesse. sȝ ibi loq̄t qñ cl̄pa platī subdit⁹ mal⁹ ē. Itē τ si cl̄pabil erat p̄lat⁹ ī corrigēdo s̄bditos tñ eos repellē possȝ a sua accusatōe. nā alid ē offiñ dare q̄le est cubiclariū facē in q v: eū approbare τ spōte cū ad h nō cogat Alid est negligere correctionē subditorū: in quo licet culpabilis videatur tamen approbare non videt.

De his criminibus. replicari.) xxiij. q. iiij. si illic. ij. q. iij. notādū. ff. nau. cau. lȝ. §. vl. nisi ꝓbet p̄orē accusatorē p̄uaricatū. ff. de p̄ua. l. ij. Itē vl si corrūpit iudicē vl testes. j. d collu. c. vl. vl si suū dolorē ꝓsequat ig̃rās ab alio institutā accusatōem. ff. de accu. is cui. §. hisdē. τ ītelligit h qñ in forma iudicij ꝓcedit: naȝ lȝ p pniam q̄ ad deū fiat remissio nihilominus tñ poterit inde accusari

Repellantur.

Accusasti. calūniose als īmunis est accusator. xxxiij. q. iiij. illd ēt: τ iudx. xxiij. q. v. cū miles: vl nō calūniose sȝ ex alia scītilla odij. (p pace.) supple accusasti. i. vt alij q̄ete viuāt. xiiij. q. v. nō q: frustra. (delaturam). i. accusationem ipsius.

Euidentia. repete q dixi. s̄. de coha. cle. τ mu. si crimē ē notoriū iudici τ alijs.

Cum p. māconela) q: laicus. hic collige q̄ laici ēt i crimie simoniaco nō amittūt. s̄. d testi. veniēs. ij. q. j. ī p̄mis. Sȝ ɔ̄. j. d simo. si dñs tāta. lxxix. di. si papa So. ɔ̄ laicos simoniacos indistincte q̄libet admittit ad accusandū τ testificādū. sȝ ɔ̄ clericos distiguit: nā ɔ̄ clericos bone fame in criminib⁹ exceptis. ij. q. j. in p̄mis: τ ɔ̄ clericos male fame admittunt laici τ clerici male fame τ fures τ mētrices. j. d simo. tāta. τ maxie si agat ciuilr: ar. ad oia p̄dicta. s̄. d simo. p tuas. excipiūt ɔspiratores τ capitales īimici. j. d simo. lȝ heli. p tuas: q ēt cū tormtis admittēdi nō sūt. τ p̄ticipes crimīs τ mūeris. s̄. d testi. veniēs. Itē no. q̄ vbicūq̄ȝ τ q̄lescūq̄ȝ admittāt ad accusationez

ij lẽ admittunt ⁊ ad testioniũ nisi ꝓsecutores suaꝝ iiuriaꝝ: q ad mittũt ad accusatõez ⁊ nõ ad testioniũ.s̃.de testi.decero. In h tñ est differentia: q2 ad accusationẽ sine tormẽto admittunt etiam infames ⁊ viles: sed nõ ad testimoniuz.iiij.q.iij.§.si ea. Item ne cessaria est aliqua p̃sumptio cũ nõ sint sine tormẽtis admittẽdi: ⁊ a tormẽtis incipiendũ nõ est.ff.de questio.l.j.j.de reg.iur.cum in cõtẽplatiõe.in nõ exceptis aũt nõ admittunt criminosi clerici vel monachi.ij.q.vij.clericus.maiores p̃sumũt criminatiões. idẽ dicimus si rõne irregularitatis nõ possunt ascẽdere ad ordinẽ quem habet accusatus.ij.q.vij.ipi testes.alij aũt clerici secure suos p̃latos ⁊ clericos accusant.ij.q.vij.lator. p̃sumũt.sicut inqt paulus: laici aũt nullo mõ admittunt ad accusationẽ.ij.q.vij.c.j.ij.iij.iiij.v.vj.⁊.c.oues.⁊.c.accusatio.vj.q.j.cum beatus.xj.q.j.cleric.nisi ꝓsequat suã iniuriã.iiij.q.ij.omnibus.ij.q.vj.ꝓhibentur.s̃.de testi.decetero.clericus autẽ in nullo crimine ciuili: vt homicidio ⁊ similibus potest accusare laicũ etiã si suã iniuriam ꝓsequat.xj.q.j.clericus nullus.xxiij.q.viij.his a quib⁹.q2 nec testari potest in crimine contra laicũ.xj.q.j.testimoniũ. agat aũt clericus si vult ciuiliter de crimine.q̇dã tñ dicũt q possit accusare laicũ si ex crimine vnde accusat non irrogat pena sanguinis. Itẽ qdã dicũt bonos laicos admittẽdos ad accusationẽ clericoꝝ: ⁊ in hac opi.fuit gratia.similiter ⁊ ab accusatiõe laicoꝝ in criminib⁹ ecclesiasticis criminosi repellunt.iij.q.iiij.cõsanguineorũ.beat⁹.nulli.vj.q.j.q crimẽ. Monachi aũt abbatẽ suũ excusabũt sine licẽtia abbatis quẽ volũt accusare.j.eo.c.ex pte.aliũ nõ accusabũt absq3 licẽtia abbatis.ij.q.vij.placuit.⁊.c.nullus.nisi illum cuius est cubicularius: illuz enim sine licẽtia abbatis accusare possunt: nã cum ad hoc sint cubicularij vt sint testes dñoꝝ si viderint eos malos licite accusabũt.ij.q.vij.cũ pastoris.puenit.q2 nisi accusarẽt nõ exequerent laudabiliter officiũ suum: ⁊ etiã denunciare tenent saltẽ crimẽ cõmittẽdũ.ij.q.vij.negligere.⁊ hoc magis consulerẽ monachis. Itẽ ad accusationem clericoꝝ nullus admittit ignotus vel suspectus de fide vl' inimicitia.iij.q.v.accusatorib⁹. canonica.accusatiões.vbi habes de alienigena: nisi p̃us inquiratur de vita ⁊ fide ⁊ intẽtione eius.ij.q.vij.siq.⁊.c.querendũ.vel nisi habeant aliquas lr̃as autẽticarũ ꝑsonarũ que ꝓ eis testimoniũ ferãt vel testimoniũ ꝓpriũ.ij.q.vij.criminatores. Itẽ repellunt oẽs criminosi: corpe vitiati ⁊ irregulares tã ab accusatiõe q3 a testimonio: q2 ordinari nõ pñt.ij.q.vij.ipsi testes.(q2 laic⁹.) hic habes q etiã in exceptis criminibus laici repellunt ab accusatiõe clericorũ: sed h intelligo qñ laicus erat male fame.ij.q.j.in p̃mis.vel repellit ꝓpter suspitionem quã cõtraxit de mutuis accusatiõibus: vt in eodẽ.c.sequit.vel nõ accusabat de simonia: sed de alio crimine.(illius cause).i.criminis.vñ.M.accusabat petrũ ⁊ laicus vel ali⁹ iã eum accusauerat de simonia: ⁊ h fuerat testis. Sed obijcies si alia vice fuit accusatus: ergo mõ nõ poterat accusari.s̃.eo.de his? Rñ.l3 h fuerit accusatus ⁊ dati testes: nõ tñ fuit absolutus a crimine: sed ab obseruatiõe iudicij.vel dic dederat testimoniũ extra iudiciũ falsa crimina eis iponendo: vel etiã vera sed facile ⁊ sine cã insultãdo ⁊ exprobrãdo.v.q.v.illi.⁊.§.s3 aliud.sunt ergo tales detractores q repellunt ab accusatiõe ⁊ testimonio.iij.q.iiij.detractores.si aũt nõ sine cã diffamaret: sed q2 ꝓbare vellet: etiã si famoso libello cum ꝓposito accusandi cõfecto nõ repelleret.v.q.j.c.ij.⁊.C.de famo.li.l.ij. imo remuneraretur ille etiã q dixit semel testimoniũ cõtra aliquẽ vlterius ꝯ eũ testificari nõ põt.iiij.q.iij.in criminali.in p̃nc.⁊ hoc in criminalibus causis: vbi repellunt suspecti.iij.q.v.accusatoribus. ⁊ in multis alijs.c.eiusdẽ.q.⁊.q.viij.c.j.⁊ hi suspecti sunt de odio q totiens parãt se ad ferẽdũ testimoniũ: nã in ciuilib⁹ nõ ꝓhibet q̇s i multis causis testificari ꝯ eũdẽ.s̃.de testi.fraternitati.(accusauerat.) i.accusare voluerat.nisi eni fuit admissus: vt h dictũ est.(cum tribus.) h numerus arbitrarius est.ij.q.v.oĩbus.

Ex parte ⁊c. licet alios.

Sine licentia abbatis.nã tunc potest.ar.ij.q.vij.cuz pastoris.⁊ dicũt qdã nõ nisi intersit monasterij.xvj.q.j.placuit. denunciare aũt poterit ⁊ debebit cũ nemo a regula euãgelica excludat.ij.q.j.si peccauerit.xxiiij.q.iij.tam sacerdos.(ministrari) nõ statim qcũq3 vult accusare abbatẽ admittet ⁊ habebit expensas: sed p̃missa aliqua summaria cognitione: ⁊ videt q hec summaria cognitio sine p̃ñtia ptiũ fieri põt p solũ iudicẽ.ar.cõtra.d renũc.sup h. nã si alij nõ accusant sine inq̇sitiõe p̃missa.ij.q.vij.siq.⁊.c.querendũ.⁊.c.criminatiões.multo fortius monachi cõtra abbatẽ: nõ debẽt sine tali inq̇sitiõe admitti. alij tñ dicũt q in accusatiõe ⁊ inq̇sitiõe semp necessaria est cause cognitio: anteq3 monachus admittat ad ꝓsequẽdã inquisitionẽ vel accusationẽ sed in habẽdo expẽsas est differentia: q2 in accusatione cũ inscribat se ad talionẽ semp habebit expensas: sed in inquisitiõe non nisi cã cognita sibi decernant. nos dicimus q semper ex quo admittit ad accusandũ vel ingrendũ vel denunciandũ q expẽsas habebit: ⁊ papa vel quisq3 ordinarius h p se diligẽter inquirit: q delegatus ex quo sibi cõmittit cã inter ptes debet eũ reputare ꝓ admisso: nec amplius de aliqua cã ingrere d3: nec est cõtra.s̃.de rescrip.sup lr̃is.i fi.vbi dr̃ q ea debẽt mouere delegatũ q mouerẽt delegantẽ: q2 h cõstat iã delegantẽ motũ ad admittẽdũ eũ ex quo cõmisit cã3 inter eos: sed si ꝓsequat cãm suã siue possessorio siue petitorio agat nõ habebit expẽsas.

Si constiterit

q.d.) Iste.d.agebat petitorio: petebat enim quandã ecclesiam: q2 in ea erat canonice institutus vt dicebat.(cõmendata.) cõmendatio debet fieri cũ dispẽsatiõe.qđ ꝓbo: q2 p eã fit iuris relaxatio.ius enim vult q ecclesia ꝓpriũ habeat p̃latũ nõ cõmendatũ.⁊ dicimus q cõmẽdatio debet fieri ex cã.j.q.vij.dispensationes.⁊ p̃missa aliqua cause cognitione: ⁊ si aliqui ledant ex p̃dicta cõmendatiõe credimus q vocandi sunt.ar.ff.de adop.nã ita diuus.ff.de mino.deniq3.⁊.l.in cause.j.§.cã aũt.⁊ si nõ vocent faciẽt eã cassari p supiorẽ.si aũt vocati cõtumaciter abfuissent: tũc nõ audirent vlteri⁹.ar.s̃.q fil.sint le.lator.⁊ q ma.ac.pos.c.fi. Item vocari d3 i cõmẽdatiõe ille ad quẽ ptinet p̃ñtatio: vel collatio ecclesie cõmẽdãdũ: ⁊ d3 audiri si iustã cã3 h3 ꝯdicendi: ⁊ si nõ fuerit vocatus vel audit⁹ faciet p superiorẽ cassari cõmẽdationẽ. S3 q̇ro an si ꝯtẽtus iste eligat post cõmẽdationẽ factã an electio valeret. Ad hoc rñ.qdã q si ep̃us maliciose ⁊ sine cã fecit hãc cõmẽdã q tunc tenet electio facta ab eo ad quẽ ptinet p̃dicta cõmẽda nõ obstãte.ar.s̃.de cõces.p̃ben. postulasti.alij dicũt q plus placet q q̇̃uis in fraudẽ ⁊ sine cã fecerit dũmodo teneat l3 sit iniusta: tñ facit q ad ei⁹ officiuz ⁊ iurisdictionẽ ptinet.s.cõmẽdare: vñ ex tunc nõ licet illi ad quẽ ptinet eligere aliũ nisi p̃ma cõmendatio fuerit p̃mo cassata.ar.s̃.de cõces.p̃bẽ.cũ nostris.⁊.c.qm̃. Et est sciẽdũ q cõmẽdatarius l3 non habeat ius i ecclesia tñ est legitimus admĩstrator: ⁊ liberiorẽ administrationẽ h3 q3 ꝓcurator.ar.vij.q.j.pasto.lxj.di.obituz.⁊.c.seq.⁊ videt q has cõmẽdas possit recipe ꝓpria auctoritate sine req̇sitiõe ꝓprij p̃lati cũ nõ obliget ad cõmendã tenẽdã nisi quãtum voluerit: nec obest si dicis q nõ d3 eẽ generalis ꝓcurator alicuius: vt no.s̃.de oblig.ad rat.c.j.q2 nõ est alia pena si accipit nisi q cogit dimittere admĩstrationẽ: vel deponit.⁊ nos bene dicimus q semp ad mãdatũ sui p̃lati eã dimittere d3.(pnoctauerit). vigilãdo.(rõnabiliter conuictus).i.ordinarie accusatus.(vel ad rõnem).i.sine solẽnitate iudicij requisitus forte ingrendo ꝓcedebat cõtra eũ: ⁊ sic cõfessus est p̃dicta: vel aliqđ p̃dictoꝝ: q2 quodlibet p se sufficit.(cõfessus.) repete q dixim⁹.s̃.de elect.p inquisitio.(ipa.) ecclesia.(post appel.) recipiendã.

Reminimus. pro altera.

i.i cõtrariũ.s.ne benediceret.(appellauit.) no.q cõtra confirmantẽ petentẽ munus benedictiõis admittit exceptio dũmodo excipiẽs al's sit legitima ꝑsona ad excipiendũ.(accusaret).i.patus eẽt accusare.vel.i.exciperet cõtra eam.(manifestus.) no.inimicũ nõ solũ ab accusatiõe: sed etiã exceptiõe repelli: idẽ crederẽ in cõspiratione: secus de alijs.(tulerit.) alio accusante ex hoc p̃sumit inimicus: vel al's maliciose ꝓcedere.

Licet in beato petro ⁊c. ex

litteris.) No. colligit hic q q̇s possit accusare p scripta: contra id qđ legit.ij.q.viij.p scripta.sed in lr̃is significabant crimina pape ⁊ petebat citari vt accusatiõibus rñderet qđ bene licet: q2 h p̃ma citatio sine cause cognitione fit: ⁊ iã licite fit p nũciũ.(delatus).i.denũciatus.(ab.I.⁊.O.) hi forte erãt de his q ꝯ ep̃m scripserũt.(vel alijs).v.q.iij.in criminalib⁹. cõtra.j.c.pxi.cõtra.so.spãle est q etiã in criminalibus socius potest eẽ ꝓcurator socioꝝ.iij.q.vij.h qdẽ.s̃.de dolo ⁊ cõtu.cũ dilect. vel dicimus q hi admittebant ad excusanduz absentes qđ licet v.q.iij.reos.p qđ.c.l3 minus bene q̇dã dixerunt q semp p reo ꝓcurator admittit: in crimine etiã iniuriarũ admittitur ꝓcurator. iij.q.ix.§.nisi. Itẽ ad excusandũ ⁊ excipiendum.j.c.px.⁊.c.super his.xxiiij.q.v.reos. Itez in leuibus criminibus si agit cã appel. puta q nõ excedit penã relegatiõis.ff.an p ali.cã ap.l.j.sed qdaz dicũt illã legẽ tñ habere locũ in cã ap.sed secus in p̃ncipali. Itẽ in crimine suspecti tutoris.ff.de ꝓcur.non solum.§.vlti.⁊ idem dicimus si prelatus dicatur suspectus. Item in accusatiõe ingratitudinis.ff.de ꝓcurat.sed he.§.j. Item in accusatione populari ad agendum.ff.de ꝓcurat.licet.sed non ad defendendum.ff.de po.ac.q̇s populos. Itẽ dñs defendit seruũ.ff.de accusa.sicut.§.

pe. Jtē cū cā nō est pure criminalis.s.de pcu.tue.potes etiā dice re q̄ h̄ agebat̄ ciuiliter.s.ingrēdo vel denūciādo(q̄ non pposito accusandi.)sed dicunt qdā q̄ citari debet accusator anteq̄ȝ absol uat̄ accusatus.ar.C.q ac.pos.q̄ crimē.ꝛ.v.q.vlti.epiphaniū.h̄ aūt nō obstat:q2 pn̄tes erāt a quoꝝ accusatiōe absoluit̄.in ciuili bus aūt secus:q2 tm̄ a pn̄ti obseruatione iudicij absolueret̄.C.de iudi.pperādū.§.j.vel accusatore absente heremoditiū cōtrahe tur.C.quō ꝛ qn̄.auc̄.q semel.(intimanda.)vt per sedē ap.moni tiōibus tm̄ corriperet̄.(excessit.)faciēdo citari epm̄ vt rn̄deret ac cusatori.(silētiū.)no.accusatori īponi silētiū ppetuū si nō fuerit ī termino nisi iustā cām absentie pbauerit.iiij.q.v.q̄sqs.in fi.(īpu tādū.)q2 ante inscriptionem lȝ ab accusatione recedere.ij.q.iij.si quēq̄ȝ.ff.ad turpil.quesitū. Jnfamator tn̄ tenet̄ iniuriaruȝ.ff. de iniur.itē ap.§.siqs li. Jn ciuilibus autē dato libello cogit litē ad finē pducere.C.quō ꝛ qn̄.q semel.nō est cōtra.ei qd̄ dictuȝ est de criminali.C.q ac.nō pos.l.iij.q2 ibi p̄cesserat inscriptio vel ad mi nus satisdatio de accusatiōe psequenda. Jn ciuili aūt si reus no lit psequi cāȝ p̄ncipalē tn̄ ad expēsas agere pōt.s.de dolo:actor. si aūt sua nō interest sine pena reuocabit.ij.q.vj. siquis libellos. (fame.) naȝ criminuȝ p̄dictoꝝ fama bona vel mala pbari potest p testes:ꝛ etiā de plano.s.p cōmunē auditum.s.de spon.cum in tua.hanc inquisitionē etiā aliqua infamia p̄cedere debet: vel eti am denunciatio pbe persone:sed in inquisitione criminū maior infamia est necessaria. h̄ enim inquisitio illius est preparatoria. ar.j.eo.cum oporteat.

Eniens. excusationem.

Nulla harū excusationū fuit sufficiēs si bene inspici as.(excusationē.)excusatoris officiū est allegare ꝛ eti am pbare cās absentie de facto vt erāt iste:ꝛ.s.de pcu.querelaȝ. ꝛ.s.de do.ꝛ cōtu.cū dilecti.ff.de iudi.si p̄tor.excusator aūt ad cās cause allegādas nō admittit̄:q2 ibi necessarius est pcurator cuȝ mādato vel cū satisdatiōe:fatemur tn̄ q̄ tā in ciuilibus q̄ȝ in cri minalibus causis post li.cōtest.vel etiā in alijs causis vbi pcedi tur lite nō cōtest.quādocūq̄ȝ q̄ iudex anteq̄ȝ cōdēnet indefensuȝ siue ex cōtumacia sit absens:siue ppria volūtate quēlibet admit tet iura cause sue allegantē etiā minorē ꝛ forte infamē.ff.de pcu. seruū.§.publice.C.de pcu.exigendi.in fi.ꝛ intelligo q̄ admittit̄ ad allegādū cās hic homo q nō hȝ mandatū:nec satisdet:nec de psonis cōiunctis.cās dico que colligunt̄ ex actis in eadā cā habi tis:nā nullo mō credimus q̄ possit pducere testes vel instrumē ta vel cōfessiōes facere:q2 pcurator nō est ꝛ si h̄ eēt ei cōcessum a iure iniustū ius eēt:q2 fieret p̄iudiciū absenti p aliū q̄ȝ p pcurato rē:ꝛ hoc sic credo verū nisi in causis absentie:nā ad illas pban das bene admittit̄ excusator sine mādato ꝛ satisdatione:ꝛ sic lo quit̄.ff.de pcu.seruū.§.publice. Et bene facit ad hoc q̄ qlibet ad mittit̄ ad docendū de iure ptis absentis:q2 si ptis cōtumacis ab sentiā dei p̄sentia supplere dȝ.C.de iudi.pperādū.§.cum aūt. de beo non solū p me:sȝ etiā p quēcūq̄ȝ aliū q̄rere quō instruar in cā eius. Jtē excusator nō pōt allegare cās absentie de iure: puta ta lis nō tenet̄ venire corā nobis:q2 estis excōicati: vel q2 rescriptū nō valet.h̄ eni nō p excusatorē:sed p seipm̄ vel p pcuratorē ppo nere dȝ.s.de rescrip.s.lr̄is.(viaꝝ.)puta q2 vie erāt lutose.(crimi nali.)nisi in casib9 no.s.c.pxi.(p̄cepit.)ꝛ male nisi intellexerit p hibere tm̄ q̄ nō calūniose pponeret.vel dic q̄ mādatū fuit ꝛ lici tū ꝛ iustū.nā ex quo cōfitebat̄ se semel calūniose accusasse vlteri9 accusare nō dȝ.ar.s.c.pxi.nā sic remittere querelaȝ videt̄:vn̄ vl terius accusare nō pōt.xxiij.q.iiij.si illic.C.ad turpil.q̄ȝuis. imo si dicat se nolle vlterius accusare:vlterius nō accusabit.ff. de ad ul.si maritus.§.si negauerit.hic etiā q2 calūniatus est in accusan do si velit denūciare repellit̄:ꝛ q2 etiā nūc presumit̄ calūniari:si aūt nō eēt cōfessus de calūnia: sed tm̄ iurasset nō accusare denun ciare posset: cū iuramētuȝ nō valeat a p̄cepto euāgelico liberare s.de iureiur.quēadmodū.in fi.xxiiij.q.iij.tā sacerdos.ꝛ si p de nūciationē ecclesie nō posset īmunitas seruari:posset nō īmerito accusare.s.de iureiur.puenit.(cōtumaciā.) h̄ videt̄ nō reputan dus cōtumax: q2 si pn̄s eēt tali accusatori nō cogeret̄ rn̄dere.ff. de iudi.nō videt̄.sed illud hȝ locū vbi certū ē q̄ nō tenet̄ rn̄dere sed vbi est dubiū puta hic secus.ff.de iudi.siqs h̄. Jtē illud intelli git̄ qui neq̄ȝ sup p̄ncipali neq̄ȝ sup accessorio vel exceptionibus ꝛ agere ꝛ respondere cogit̄: sed hic bene respōdere ꝛ agere co gitur super exceptionibus.

Uper his.

Videt̄ q̄ quilibȝ admittēdus sit ad excipiēdū:q2 excipiēs de fendit ecclesiā:ꝛ nullus phibet̄ a defendēdo.ff.de p cu.seruuȝ.§.publice.sed tu dic illos admittēdos in p̄ dicto casu quorū interest:sed rn̄de.l. que loquit̄ qn̄ defensor agit noīe alterius ꝛ satisdat.hic autēȝ qui excipit noīe suo agit:ꝛ dici mus q̄ hec exceptio.s.q̄ nō interest excipientis pponit̄ etiā post li.cōtest.ad qd eni officiū nihil lucri portaturus est. Jtē q2 nullā hȝ actionē:ergo nec eā psequi pōt:q̄ȝuis posset dici q̄ si nō excipe ret̄ cōtra eū ꝛ fert̄ sn̄ia q̄ sn̄ia teneret ꝛ faceret ius inter ptes:ita q̄ infirmaret̄ electio eius vlterius nō pōt petere illā electionem cōfirmari:ꝛ cōtra nullū ex illa electiōe agere posset:ꝛ oībus ꝯtra eū paret̄ exceptio.ar.ff.de inof.testa.posthumis.§.siqs.ff.fami. herc.cū pu.sed si eius electio cōfirmaret̄ nō fieret p̄iudiciū alijs q nō fuerūt quominus adhuc cōtra electionē dicere possit:quia ipsis cū nō fuerint ptes non fit p̄iudiciū.ar.ff.de mino.etiā.in fi. Jtē scias q̄ si hec exceptio pponit̄ post li.cōtest.ille q petit cōfir mari p cōfessionē aduersarij: vel alio mō dȝ pbare q̄ nō intersit alioqn pseuerabit vsq̄ȝ ad sn̄iaȝ.ff.de pcu.pōpo.§.rati. sed post sn̄iam nō poterit dici sn̄ia nulla ea occasiōe q̄ excipiētis nō inter sit ppter vires rei iudi.que tenet etiā inter eos quoꝝ nō interest ff.fami.herc.cū pu.nec est simile ei qd̄ dicit̄ de falso pcuratore.s. de pcu.in pn̄tia.in fi.ꝛ.C.de pcur.licet.q2 ibi sn̄ia nō fecit ius int ptes:q2 ibi pcurator nō erat ps:q2 nō agebat suo noīe:nec dn̄s q in iudicio nō erat:ꝛ sic nō erāt ibi ptes:sed hic bene erāt: q2 lȝ ex cipiēs nō haberet ius excipiēdi:tn̄ ex quo noīe suo litē ꝯtetastus est ps ꝛ dn̄s litis.ar.p̄all̄.l.cū pu. ¶ Sed oppones: quare nō eo dē mō excipit̄ cōtra militē post li.cōtest. Cōtra.C.de pcu.ita.so. q2 miles bene hȝ actionē noīe alterius lȝ cōtra eū possit excipi: h̄ iste nō hȝ ius excipiēdi.credimus tn̄ q̄ si iudex ppendat q̄ nō in terest agētis q̄ ip̄emet sine exceptiōe supsedebit sn̄ie: q2 si fieret p appellationē posset reuocari q̄cq̄d dicāt hc glo.etiā alia que i cipit ad excipiendū:plus placet nobis q̄ etiā ille cuius nō inter est bene admittit̄ ad excipiendū de crimine lȝ nō ad accusanduȝ etiā cōtra simplicē clericū:ppter rōnes in p̄dictis glo.assignatas sed in forma sue electionis forte posset sustineri q̄ non admittit̄ nisi ille cuius interest:sicut nec ad prosequēdū ꝯtēpt9.s.de elect. q̄ sicut.§.ij.ꝛ videt̄ tm̄ interesse eligētiuȝ ꝛ etiā cōfirmatoris.s. de elec.nihil. Jtē nō placet q̄ dicit h̄ glo.s.q̄ post li.contest.potest repelli ille cuius nō interest:q2 dato q̄ talis posset repelli ante li. cōtest.tn̄ post li.cōtest.repelli nō potest: q2 nec exceptio psonalis est ꝛ declinatoria:ꝛ ideo nō potest pponi nisi ante li.ꝯtest.C. de excep.l.fi.insti.de excep.§.fi.(ꝛ accusando.)hic tacet de mō inq̄si tiōis.(inscribi.)etiā moneri.nā si monitio precedere dȝ accusatio nē ciuilē:multo fortius criminalē.ij.q.vij.accusatio.siqs ergo.lȝ bene fatemur q̄ lȝ nō p̄cedat monitio tenebit ꝛ procedet accusa tio ꝛ actio:sed tn̄ puniet̄ q nō monuit:vt.j.e.c.dicit̄. vel dic q̄ nō punit̄:sed honestū est q̄ monitio p̄cedat.(a promotiōe.)dicimus q̄ plures ꝯtra eundē petentē ꝯfirmationē audiendi sunt si de di uersis defectibus vel criminibus obijciāt.ar.s.de testi.veniens. j.q ma.accu.pos.c.fi.C.si vt ab here.se ab.auc̄.si oēs. si autēȝ de eodē defectu vel crimine excipiēt:tūc iudex eliget idoniorē.ff.de popu.ac.l.iij. Jtē qn̄ vnus excipit oēs alij q volūt excipe eodem tpe debēt excipere:ꝛ si tūc nō exceperint postea nō sunt audien di.ar.ff.de libe.cā:si pariter.nisi iusta cā subesset quare audiri de bēt:vt.j.q ma.ac.pos.c.fi.ꝛ idē dicunt qdā:q2 si qn̄ petit̄ confir matio nō excipit̄ postea in ordinatione vel ꝯsecratiōe excipi non potest:nisi ex causis que sunt in p̄all̄.c.q ma.ac.pos.c.fi.arg.ff.de li.cā:si pariter.alij dicunt ꝯ ꝛ forte verius.(excipiendo.)hec exce ptio est facti vel intētionis.ff.de excep.l.ij.ꝛ nō actiōis:q2 q ordi nari vel ꝯsecrari petit nullaȝ actionē intētat:sed tn̄ tali exceptiōe proposita ordinator supsedere debet si verisil̄e ē qd̄ opponit̄. i auc̄.quō op.epi.§.siqs.in auc̄.de sanc.epi.§.siqs ante.xxiij.di.il lud.sed si nō est verisil̄e procedet ad ordinationē ꝛ ꝯsecrationē: nec dimittat propter aliquā appellationē:q2 nunq̄ȝ reuocabitur qd̄ fiet ab eo:nisi probet̄ veritas cause:vt.s.de his q fi. a ma.p. ca.c.j.secus in ꝯfirmatione vbi requirit̄ forma iuris: vt no.s.de ap.ꝯstitutus.hec rō nō placet:q2 est sp̄āle in ordinatione ꝛ conse cratione:q2 nisi ordinator vel consecrator audiāt accusationē q̄ irritat̄ q̄cq̄d factū erit:ꝛ ipsi puniūt̄.ī auc̄.quō opor.§.siqs aūt. in auc̄.de sanc.epi.§.siqs ante.tn̄ intelligēde sunt p̄dicte autenti ce: nisi excipiēs de crimine calūniet̄: vel suspectus sit ea calūnia: sicut bene probat p̄dicta auc̄.quō opor.epi.§. siquis.ff. de accu. alij.bene autem est suspectus de calūnia qui presens fuit multo tempore ante consecrationem ꝛ ordinationeȝ:ꝛ noluit sine cau sa accusare:nisi qn̄ ita īminebat ordinatio:q̄ probationes recipi non poterāt ante ordinationē vel cōsecrationē. sed nunq̄d idēȝ est in confirmatione.(excludat̄.)ad excipiendū de crimine cōtra electū siue ꝯfirmatū admittit̄ nō soluȝ clericus sed etiā laicus:q2 ciuiliter agit:ꝛ cuiusq̄ȝ interest q̄ ecclesie non solū p̄latos:sed etiā alios clericos bonos habeāt:ꝛ est expressuȝ de episcopis.ī auc̄. quō opor.epi.§.siquis.in auc̄.de sanc.epi.§.si autēȝ.ar.viij.q.ij.

licet.⁊.ŝ.de testi.ex pte.⁊.lxiij.di.plebs.⁊.c.reuocata.lxiij.di.c.j.
lxxx.di.c.maximus.ar.xxiij.di.qui eṗs.in fi.⁊.c.illud.ius enim
publicū est qđ in sacris cōsistit.di.j.ius publicū.qdā tñ dicūt non
admittēdos nisi eos quoꝝ interest.ar.ŝ.de testi.veniens.⁊ nos
hoc ipm credimus qñ excipit cōtra clericos nō habētes curā aīa
rū:sed ī habētibus curā secus:⁊ idē ī his q ordinādi sunt.ī auc.
de sanc.epi.§.si aūt.cōtra nō habētē curā aīaꝝ criminosi nō sunt
ad excipiēdū admittēdi.xxiij.di.illud.cū nec sunt admittēdi ad
accusationē:⁊ hec exceptio.s.criminis que ꝓponit cōtra electum
viʒ actiōis hʒ.ī auc.de sanc.epi.§.j.⁊ no.ŝ.de postu.c.j.ar.cōtra.
s.ꝙ nō possint ꝑtextu criminis ab excipiēdo repelli:qꝛ contra do
li excep.nō admittit do.re.ff.de excep.do.ap.§.marcellus.sed il
la loquit qñ cōtra agentē excipit:at ille q petit cōfirmationē vel
cōsecrationē nō agit:⁊ si agit cōtra aliquē expsse nō agit.sed tñ
officiū iudicis īplorat:⁊ qđ dictū est de criminosis nō admitten
dis intelligēdū est nisi sua intersit:puta ꝙ sit futurus suus platꝰ:
vel sit patronus:nemini enī ius suū ꝓsequēti obstat exceptio cri
minis.iij.q.v.oībus.⁊ ar.xvj.q.j.cōstitutū.⁊.q.vij.filijs.alij di
cūt ⁊ melius ꝙ ille q petit cōfirmationē vel cōsecrationē agit:vñ
si hʒ aduersariū libellū dare dʒ ī quo etiā cām expmat:puta qꝛ a
maiore pte capituli vel a toto electus fuit:vel ab alio ad quē de
uoluta erat potestas eligēdi.ŝ.de cōces.pbē.ex pte.⁊ litis cōtest.
fiet:nisi spāle dicat:qꝛ cā mere spūalis est vbi sine scripto ꝓcedi
tur.ar.xj.q.j.si clericus.ŝ.de dolo.c.j.tñ ⁊ si ille q se opponit ante
det libellū admittēdus est.ŝ.đ elec.dudū.si aūt nō hʒ aduersariū
bene ꝓcedet sine li.cōtesta.Jtē dicimus ꝙ oēs criminosi indiffe
rēter admittant ad excipiendū nō ad testificādū:sed.c.videtur
ꝯtradicere.xxiij.di.illud.vbi dicit ꝙ pmo discutiēde sunt psone
cōtradicētiū:sed qdā sic exponūt ꝙ hoc solū discutit an cōtradicē
tes habeāt paratas ꝓbatiōes:qꝛ si paratas nō habēt ꝓbationes
cū periculū sit in mora nō differt cōfirmari vel cōsecrari.ar.ij.q.
vij.pleriqʒ.ŝ.de ap.oblate.Jtē si nō intersit criminosi nō admit
tunt als aūt admittuntur.iij.q.v.oībus.alij aliter dicūt ⁊ forte
melius ꝙ nunqʒ rōne criminis repellunt:sed tñ querēdū est cir
ca cōtradicētes qua intentiōe ꝓcedāt ad īpediēdū cōsecrationē
s.an zelo ecclesie:an ꝑ vana gloria:vel ꝑ odio.ij.q.vij.querēdū.
si q sunt.⁊ ꝑ illa.c.dicēdū videt ꝙ si aliqs spālē cāʒ habeat cōtra
ecclesiā vel electū:puta qꝛ dicat sibi ab ea vel eo deberi pecuniā:
vel iniuriā factā non audiet:qꝛ nec in cā criminali vel ecclesiasti
ca als audiēdus est.iij.q.x.c.fi.qꝛ licʒ intersit:als non tñ interest
ꝙ nō ꝓmouent cū ei salua sit oīs accusatio:nā licet pdicta.c.que
rendū.si qui.⁊.iij.q.x.c.fi.loquant in accusatione.tñ eadē rō est
in exceptiōibꝰ maxime cū hec exceptio vim accusatiōis obtineat
⁊ hac rōne dicimꝰ reges vel principes nō admittendos ad exci
piendū cōtra electuʒ de simonia de adulterio:vel certis crimibꝰ
cū psumant facere vt medio tpe regalia teneāt:vel aliqđ ab eo
extorqueāt:vel ꝓpter aliquā simile cām:sʒ si suspectꝰ nō esset ex
causa predicta vel alia potiꝰ admitteret qʒ aliꝰ.ar.xv.q.j.cōstitu
tus.⁊.q.vij.filij.sʒ qʒuis sit suspectꝰ vel ex hac causa:vel alia si ve
lit dicere cōtra eū ꝙ suspectū eū habet:vel de ꝓditiōe terre:vł cō
siliorū suoꝝ est admittēdus:qꝛ sua interest.Excipit aūt aliqñ ꝙ
pctm̄ est in forma vel ꝓcessu electiōis.⁊ ad hāc exceptionē pmis
sa rōne:qꝛ publice īterest quilibet admittit.alij tñ dicūt ꝙ soli illi
pñt excipe de forma q debēt electioni interesse.Jtē no.ꝙ qñ exci
pit etiā ꝙ peccatuʒ sit in ꝑsona electa ad hoc qlibet admittit:tñ
oportet eū ꝓbare crimē:cū als qsqs psumat bonus.ŝ.de psum.
dudū.Sed qd dices obijcies electo piuriū ꝓbās eū iurasse certo
die se soluturū nō sufficit nisi ⁊ ꝓbes ꝑ cōfessionem eius:vel alio
mō eū in termino nō soluisse.ꝓbasti enim ꝙ peccatū nō est.s.eum
iurasse nō ꝙ te ꝓbaturū obtulisti.s.ꝙ eēt piurus:qs enim ꝓbare
dʒ ꝙ asseuerat.ff.de ꝓba.ei q.⁊ excipiēs exceptionem suā.ff.de ꝓ
ba.in excep.⁊ idē dicendū videt etiā si sniā excōicatiōis lata sit
sub cōditiōe:puta excōico te nisi vsqʒ ad talē diē solueris.nā si ꝓ
bat sic exceptio dico hūc electū excōicatuʒ eē sub cōditiōe:⁊ ideo
nō cōfirmādū nō dʒ admitti:qꝛ excōicatio sub cōditiōe nō cōtra
bit aliqđ peccatū dūmodo cōditiōi pareat.ꝓbare aūt ꝙ cōditio
ni nō sit paritū:ptinet ad excipientē rōne pmissa:qꝛ onus ꝓbati
onis incūbit excipiēti.Sed ar.cōtra:qꝛ q ꝓponit negatiuā exce
ptionē h ipo ꝓbat ꝙ cōtrariū nō ꝓbat.C.de nō nu.pe.si ex cauti
one.ŝ.de fide instru.si cautio.⁊.ŝ.de psump.qꝛ.sed illa locū hñt
tm̄ in casibus in iure expssis.als aūt sicut dictū est excipiens siue
affirmatiue siue negatiue ꝓbare tenet.vel dic illud habere locū
qñ nō agit de crimine.si aūt de crimine agatur siue ciuiliter siue
criminaliter semp excipiēti negatiue incūbit ꝓbatio:qꝛ odiosus
est.ij.q.vij.si qs eṗs.⁊ qꝛ psumit nō īmemor sue salutis.j.q.j.iu
bemus:⁊ qꝛ psumit bonus.ŝ.de psump.dudū.tñ si creditor age
ret ad petendū debitū sufficeret ei ꝓbare:vel ꝓmissionē:vel iura

mentū:vel excōicationē:qꝛ sic ꝓbat obligationē ꝙ solū sibi ꝓba
ri sufficit:⁊ debitor incūbit onus ꝓbandi satisfactionē.rō diuersi
tatis:qꝛ creditor q agit ad debitū nō obligat se nisi ad ꝓbādū ꝓ
missionē:nec ad aliud cogit:sed qñ agit cōtra electū nō auditur
si dicat tm̄ eū ꝓmisisse vel iurasse nisi ⁊ se obliget ad ꝓbanduʒ ꝙ
cōtra ꝓmissum vel iuramentū venerit.vñ h totum ꝓbare debet:
qñ aūt vitiū dicit in forma interuenisse si electores vel electus pe
tant cōfirmationē q negat formā seruatā eā omissam ꝓbare de
bet pdicta rōne qua excipiēti incūbit ꝓbatio:⁊ qꝛ ex quo de facto
cōstat psumit interuenisse solēnitas.C.de cōtrahen.stip.l.j.ff.de
ꝓba.ab eo.dū tñ serutiniū vel vota fratrū ostendant in scriptis
redacta.ŝ.de elec.qꝛ ꝓpter.⁊ decretū in quo appareat consensus
capituli.lxj.di.dū.vel dic vt no.ŝ.de dolo.cū olim.Sed qd dices
si excipiat nō est subdiaconus qui potest eligi:vel nō habet lr̄as
cōmendatitias cū sit alienigena?Rñ.in his casibus eū debere ꝓ
bare se esse ordinatū ⁊ se dimissum ab eṗo cū iura in his casibus
dicāt lr̄as necessarias.ij.q.j.legū.ŝ.de cle.pcu.ꝑ totum.lxxiij.di.
ꝑ totū.tñ tāta posset esse psumptio ꝓ ordinato ꝙ transfert in aliū
onus probādi vt si multo tpe in subdiaconatus ordine seruiuis
set vel ꝙ certū esset ꝙ bene a suo eṗo dimissus esset.Sed tñ no.ꝙ
lʒ nullus appareat excipiens vel accusator:tñ confirmator vł or
dinator semper inquiret qñcūqʒ eū cōtigerit dubitare.ŝ.de elec.
cum nobis.⁊ no.ŝ.de pur.ca.c.j.in auc.de sanc.epi.§.siquis an
te.circa pn.ti.(ordinariam.)sine inscriptione aūt pena certa infli
gitur talibus.ŝ.de elect.statuimus.(circa).ŝ.de elect.cum dilecti.
ad hanc aūt ordinariā penā non solum se obligat q crimen obij
cit cōtra cōfirmatū:sed etiā q pter formā contra ordinationē vel
cōsecrationē obijcit.ŝ.de elec.cum dilecti.q autem inquisitioneʒ
impetrat vel denunciat ad hāc penā nō se obligat:qꝛ alteruʒ ex
officio iudicis procedit.alterum autē ad penā.(procuratorem.)
procurator nō potest cōtra electum excipe de crimine vel alio de
fectu cōtingente ꝑsonā electi quātūcūqʒ sit generalis procurator
nisi specialiter dicat ꝙ de crimine excipiat:qꝛ ꝑ talē exceptioneʒ
minuit status excipientis:qꝛ beneficijs puat per trienniuʒ.ŝ.de
elec.statuimus.ff.de mino.illud.ff.de procur.nō solum.§.fi.ff.de
va.⁊ extraor.cog.l.pe.nec est cōtra.ff.pro so.actionē.§.renuncia
re.ff.de iniur.sʒ si vnꝰ.§.procuratorē.qꝛ agēs iniuriaꝝ si succum
bit nō incurrit diminutionē sui status:⁊ bene est diminutio statꝰ
lʒ ad tēpus tm̄ suspēdat beneficijs:qꝛ relegatio ⁊ dānatio ī opꝰ
publicū tpales sunt:vt probat.ff.de penis:qdā.

Qualiter.ordinem. Jn processu:snīa enim nō
dum erat lata:vt infra sequit.(occasiōe.)forte zelo iu
sticie:vel propter nimiā infamiā ipsius epi.nō auteʒ
propter odium:qꝛ tunc nō eisdē mādaret ꝙ iteꝝ procederēt cō
tra eū:cū eēnt suspecti.iij.q.v.qꝛ suspecti.(corrigere.)no.iudicem
corrigere errorē suū si errauit in processu vel interlocutorijs.ŝ.de
ap.cuʒ cessante.ĵ.de sen.excō.sacro.ff.de reg.iu.ꝙ iussit.qʒuis sit
in diffinitiuis.cōtra.ff.de re.iu.iudex.(ad pñs).s.ne ex processu ī
ordinate habito procedatis ad diffinitiuā sniaʒ.(in sua ecclesia)
⁊ ita apparet hic loq qñ fit inquisitio de statu ecclesie:vel etiam
vbi generalis fuit inquisitio de aliquo clerico:lʒ de iure fieri non
debeat:nisi de spāli crimine nisi cū ꝑsona est multū als grauiter
diffamata cū cap.de quibus inquirit expmenda sunt.arg.ĵ.eo.
qualiter.qñ enim de spāli crimine inquirit quare diceret except
occultis cū anteqʒ iurēt testes:vel als procedatur debet inqri an
sit occultū nec ne.pōt tñ dici hoc etiā habere locum:vbi de certo
crimine fit inqsitio.nā ⁊ tūc si testis aliud nouit occulte de crimi
ne illo nō dʒ dicere.ĵ.eo.inqsitiōis.§.ij.vel dic vt ibi no.(occult.)
si enī de occultis ⁊ de qbus infamia nō pcessit aliquid dixerūt te
stes nō valebit dictū eoꝝ.ĵ.eo.inqsitiōis.nec enim iurati sunt.ŝ.
de testi.de testibus.⁊ hec vera sunt qñ fit generalis inqsitio.qñ
aūt fit sup certis capitalis:tūc nō opponet in iuramēto hec clau
sula:cū enī infamia pcesserit testes sup oībus que sciunt de eo qđ
inquirit veritatē dicēt etiā si illud qđ sciūt vel credūt si occultū:
vt si de fornicatiōe agit:⁊ reuocet aliqs testis q secū iuit ad pec
catū ꝑpetranduʒ de eo testificari dʒ q debet dicere secretas circū
stantias:⁊ ea que secreto nouit dūmodo sit infamatus de crimi
ne sup quo fit inqsitio:puta q cū tali muliere cōmisit fornicatio
nē:sed si tm̄ de fornicatiōe eēt infamatus nō expssa aliqua muli
ere:tunc nō credimus ꝙ debet testis reuelare fornicationē occul
tā:īmo plus dicimus in primo casu:qꝛ si iurasset testis ꝙ teneret
secretū:tñ illud reuelare debet:qꝛ vel a pncipio male iurauit.s.si
intellexit ꝙ iuratus vt testis illud non diceret:sed si illa praue nō
intellexit:iuramentum intelligenduʒ est ꝙ sine iusta cā nō reue
laret eum.ar.ŝ.de iureiu.ad nostram.queadmodū.tñ si in ꝯfessi
one penitētiali eēt reuelatū:tunc in testimonio nō dʒ reuelare:qꝛ

ſcit vt deus non vt homo: ſed idem dicitur etiam ſi generalis in
quiſitio fuerit: ſed hec eſt differentia: quia cum iaȝ ex cõmiſſione
ſuper certis criminibus facta appareat non eſſe de occulto crimi
ne ſemper valebit teſtimonium: ſed in alijs caſibus non valet: ni
appareat infamia. alij contra. ſ. ꝙ tam circunſtantias qȝ occulta
dicere non debet.

Cum dilectus ⁊c. legati.

Apoſtolice ſedis inquiſierũt de criminibus epiſcopi
agateñ. q preſtito iuramẽto cõfeſſus eſt ſuo tempore
res eccleſie dilapidatas. Et plures eccleſias ꝑ ſimoniam a ſe da-
tas: ⁊ de naufragio res aliquas recepiſſe qbus cõfeſſionibus fa-
ctis negociũ fuit ad ſedẽ apoſtolicã remiſſuȝ. cũ autẽ papa ex cõ-
feſſionibus vellet ꝓcedere cõtra ipm: eps confeſſiones excuſauit
excuſabat enim dilapidationẽ ꝓpter debita cõtracta tẽporibus
ꝑdeceſſoꝝ ſuoꝝ: vel ꝓpter inſolentiã hereticoꝝ. ſimoniaȝ excuſa-
bat per ſuã ignorantiã: ⁊ penã impoſitã ſimoniacis: naufragiuȝ
excuſabat: qꝛ res illas tm̃ accepit quoꝝ dñi nõ inueniebant᷑: mã-
dat ergo dñs papa: ꝙ ſi iurauit ad interrogata rñdere veritateȝ
⁊ excuſatiões ſuas ꝓbauerit abſoluat᷑. ſi vero iurauit plenã dice
re veritatẽ cũ ꝑſumendũ ſit ꝙ ſm̃ ꝙ iurauit nihil omiſit de veri-
tate: ⁊ ꝙ excuſationes de nouo cõfixerit remoueatur ab admini-
ſtratione. (epiſcopo.) no ꝙ infamia ꝑcedente de ꝑlato inquiſitio
fit de tota eccleſia. ſi. ſ. c. pri. ſ. de ſen. ⁊ re iu. cũ. i. ⁊. a. ⁊ hoc forte
ea rõne: qꝛ caput malũ ꝑſumptionẽ facit de malis mẽbris. xxvij.
di. §. vlti. tñ teſtes nõ dicẽt: niſi de his de quibus preceſſerit infa-
mia. ſ. c. pri. vel dic etiã tota eccleſia diffamata erat lȝ nõ qlibet:
vel dic ꝙ etiã quilibet. (reſponſionem.) hodie aũt nõ crederetur
eis niſi ꝓbarent. ſ. de ꝓba. qm̃. vel potes dicere ꝙ hodie credere
tur eis: qꝛ legati erant ſicut credit᷑ cardinales: ⁊ de omnibus actis
corã eis. vel ibi loquit᷑ qñ vnus eſt iudex tm̃: hic aũt erãt plures:
vel dic ꝙ hic iudici credit᷑: qꝛ iurabunt ⁊ erunt quaſi teſtes. ſȝ ve-
rius videtur ꝙ nõ ſint requirendi tanqȝ teſtes. ij. q. vj. ſtatuẽdũ.
ſed tanqȝ qui ſunt iudi. conſulendi. xviij. q. j. c. j. ar. ſ. de arbi. nõ
ſine. ff. de appel. reci. ſciendum. ſic etiaȝ requirunt᷑ omnes de fa-
cto ſuo: etiam qui alꝯ nõ admitterent᷑ ad teſtimoniũ vt latrones
C. de ferijs: ꝓuinciaruȝ. ⁊ ſerui. C. de queſtio. interroga. ff. de cu
ſto. diuus. de etate etiam alicuius admittunt᷑ mater ⁊ auia. ff. de
ꝓba. etiam. ſic etiã requirunt᷑. ff. de edil. edic. quero. §. fi. xx. q. iij.
ꝑſens. ſ. de teſti. ſicut. ſ. de arbit. nõ ſine. nec valet horum dictuȝ
tanqȝ teſtiũ ſed ad ꝑſumptionẽ tm̃ facit: vnde etiã poſt apertio
nẽ teſtiũ tales querendi ſunt: ⁊ ante ꝓductionẽ teſtiuȝ. ar. op. xx.
q. iij. ꝑſens. (ad inquiſita.) cũ iurãs de calũnia tm̃ iuret de verita
te ad interrogata reſpondere poterit ſuas cõfeſſiones excuſare.
teſtis aũt qui iurat dicere qcqd nouit nõ poterit excuſare teſtimo
niũ ſuũ vel mutare: niſi hoc faciat anteqȝ laquatur cũ partibus:
qꝛ nõ preſumitur ſubornatio ſed recordatio veritatis. alꝯ ſecus.
ar. i auc. de teſti. §. qꝛ vero. iudex auteȝ ex officio ſuo reuocare po
teſt teſtem vt melius inſtruat᷑. ff. de qſtio. repeti. (que tales ſunt.)
confeſſiones. (⁊ malum.) tales fuerũt poſitiões vel exceptiones
habite. lxxxv. di. florentinũ. (non obſtantibus.) ſed nõne etiã con
tra cõfeſſionẽ ſuã poteſt ꝓbare: vt. C. de iur. ⁊ fact. igno. error. ff.
de confeſ. nõ fatet᷑? Rñ. non: vbi ſic iurauit: vt hic habes. vel dic
ꝙ errorẽ poteſt ꝓbare: ſed ſuum dictũ nõ poteſt excuſare. erroreȝ
aũt ꝓbare poteſt ſi ꝓbaret ſe nõ dilapidaſſe: ſȝ excuſare qd dixit:
vel illud interpretari nõ eſt ꝓbare errorẽ vel reuocare. ſi enim ve
lit ꝓbare ſe erraſſe: oportet eũ ꝓbare ꝙ nihil de naufragio habu-
iſſet: ⁊ ꝙ eccleſie nõ eẽnt date per ſimoniã: ⁊ ꝙ bona eccleſie non
eſſent dilapidata: ſed ſi admittitur ꝙ excuſet vel interpretetur cõ
feſſiones ſuas ſufficit ꝙ ꝓbet ꝙ ea habuerit quorum dñi nõ inue-
niebantur. ⁊ ſic de alijs.

Cum oporteat ⁊c. ſub diſ-

ſimulatione.) Si de eis eẽt infamatus: ⁊ ideo de infa
mia ꝑmo ingri mãdat: vt. j. ſequit᷑. ipe tñ mandat in
quiſitionẽ fieri ꝓpter clamoſam inſinuationẽ ei factã non ꝓpter
hoc ꝙ penes ipm diffamatus eẽt. (criminibus.) nullus enim cri-
minoſus admittit᷑ ad denunciandũ vel teſtificandũ: niſi in exce
ptis criminibus. de hoc no. ſ. eo. cuȝ. p. ſed ſi ordinario non con-
ſtet de infamia alicuius p eũ moduȝ quẽ dicit finis glo. que inci-
pit h dic. ⁊ ſi non ſit ei ſuſpectus: nec etiã alij cui ordinarius velit
facere gratiam ꝙ ei fiat purgatio criminis obiecti quoꝝ vtrũqȝ
ſufficit: imo videt᷑ ꝙ nõ ex gratia: ſed de neceſſitate iuris dȝ ei i-
dici purgatio qui apud ꝑncipẽ ſuuȝ vel patronũ eſt infamatus.
C. ex qui. cau. ir. infa. verbũ. ij. q. v. mẽnã. ⁊. c. oĩbus. Itẽ ſi aliqs
petat inquiſitionẽ cõtra aliquẽ nõ faciet eã ordinarius: niſi ꝓui-
di ⁊ diſcreti ⁊ nõ leues qui credũt omni verbo exceſſum eius or-
dinario denunciẽt. Item h nõ ſufficit niſi h nunciet᷑ ſepe ordina-
rio ſiue ꝑ eoſdẽ q ꝑmo denũciarũt ſiue ꝑ alios: poſſet enĩ eẽ ꝙ ſe-
mel ex ĩpetu nũciaſſet. quot aũt vices h faciãt ſepe ipſius ordina
rij arbitrio relinquẽdũ videt᷑. i auc. de teſti. §. ij. ff. de ver. ob. cõti
nuus. §. j. Itẽ oportet ꝙ de crimine obiecto clamoſa nõ leuis nec
tacita ſit infamia. Itẽ oportet ꝙ tãta ſit ĩfamia que faciat crimẽ
quaſi manifeſtũ: ⁊ hoc ſonãt verba illa que ſunt in decre. j. eo. q̃
liter. ibi: qd clamor innuit: ⁊ infamia manifeſtat. ſȝ ſi hec ĩfamia
nõ eſt apud ordinariũ q eſt forte multũ abſens: ⁊ maxime apud
papã cui vniuerſi ſubſunt: ſed tñ aliq nũciãt aliquẽ ita infamatũ
tũc ipſe ordinarius vel delegatus eiꝰ vel papa recipiet ꝓbatiões
infamie ſm̃ eũ moduȝ q eſt. j. de pur. ca. c. ij. vel recipiet teſtes: ⁊
tũc teſtes debẽt deponere ꝙ ſciũt eũ de quo agit᷑ diffamatũ apud
ꝓuidos ⁊ diſcretos: ⁊ debẽt eos noĩare etiã ſi non interrogent᷑:
qꝛ nõ eſt cõmiſſum diſcernere teſtiũ arbitrio q ſunt ꝓuidi vel di-
ſcreti ſed arbitrio iudi. ff. de ver. ob. cõti. §. j. Itẽ debẽt adijcere i
teſtimonio ꝙ nõ tm̃ ſemel: ſȝ ſepe ſciũt eos eẽ diffamatos apud ꝓ
uidos ⁊ diſcretos. i. ꝙ mltotiẽs boni viri reputauerũt eos apud
ſe diffamatos ⁊ infames ꝑſonas. ſi aũt dicerẽt ꝙ apud ſeipos te
ſtes eẽnt diffamati: hoc qbuſdã nõ videt᷑ ſufficere cũ nõ ſint tan
te auctoritatis ꝙ ſufficiat eos diffamatos apud eos. Itẽ debent
adijcere ꝙ clamoſa ⁊ nõ tacita eſt infamia: ⁊ eſt tanta ꝙ quaſi fa
cit manifeſtũ crimẽ eiꝰ: qꝛ ſi hoc eſt neceſſe i ordinario: vt ꝑdictũ
ẽ qñ apud eũ ẽ infamia ſine ãminiculo teſtiũ multo fortius dȝ h
neceſſe eẽ qñ ſibi nihil eſt notũ de infamia: ſed ꝑ teſtes tm̃ dȝ eſſe
notũ. Iſte aũt inqſitiões ⁊ ꝓbationes hñt locũ anteqȝ fiat inqſi
tio ſup crimine. nã poſtqȝ ſup crimine fit inqſitio: extũc nõ habe-
rẽt locũ ꝓbatiões ſup infamia niſi ãminiculent᷑. iiij. q. iij. §. itẽ ſe-
pe. ſed ſup crimine debẽt recipi ꝓbatões: ꝙ ſi nõ ꝓbẽt: tñ dȝ indi
ci purgatio ſi ex ꝓbatiõibus remãſit aliqua ſuſpitio criminis. ſ.
de teſti. tã lr̃is. Itẽ ꝑdictus modus ꝓbãdi hȝ locũ vbi in moduȝ
exceptionis obijcit᷑ infamia vt repellat᷑ a dignitatibus vel here
ditate. C. de inof. teſta. frẽs. C. de dignita. l. ij. Nec mireris ꝙ ita
exactas ꝓbatiões exigo ſup infamia: qꝛ nõ eſt ſine cã. eſt enim ex
traordinarius modus agẽdi ꝑ inqſitioneȝ. Itẽ graue eẽt ꝓpter
leuẽ infamiã aliquẽ repellere vel a dignitate vel ab hereditate:
⁊ h etiã lex ſatis exꝑſſe dicit. C. de digni. l. ij. vbi dicit ꝙ famoſi q
ſ. multa ⁊ frequẽti infamia laborãt ⁊ annotati infamia. i. quoꝝ i
famia. i. infamie crimẽ ſcriptũ eſt ꝑ iudicẽ vel q alꝯ ſunt inqnati
q. manifeſto ſcelere vel ſordida vita: ſunt a dignitate repellendi
vnde alꝯ dicit lex ꝙ ad hoc vt ex verbis infamatorijs oriat᷑ infa
mia facti oportet ꝙ in ſcriptura redigat᷑: ⁊ etiã ꝙ fiat cuȝ aliqua
cauſe cognitiõe. Iteȝ nõ ſufficit qlibet ꝑſona: ſed eſt neceſſe ꝙ ſit
electa ⁊ ſpãlis ꝑſona: vt patris vel patroni: vel iudi. vel ꝯſimili-
um. C. ex q. cau. ir. infa. verbuȝ. ⁊. l. ea. ⁊. l. interlocutio. ff. eo. ob.
verbũ. ⁊ ad hoc facit: qꝛ etiaȝ quãtũcũqȝ intẽtet᷑ accuſatio famo
ſa ꝯ patronũ agentẽ ꝑ ꝓcuratorẽ niſi ſnĩa ferat᷑ nõ cõtrahit᷑ ĩfa-
mia facti. ff. de obli. honori. lȝ ſit ar. ꝯ. C. de inoff. teſta. frẽs. vbi
dicit ꝙ ſufficit leuis infamia ad hoc vt repellat᷑ a ꝑdictis. ſo. lȝ di-
cat ſufficere leuẽ infamiã: nõ tñ tollit qn ꝑdicita diligẽtia debeat
hñi in ꝓbãdo. Itẽ appellat leuẽ infamiã tranſactionẽ ſup famo
ſis actiõibus vel defenſionẽ etiã ſi ꝑ ꝓcuratorẽ agat᷑. ff. ex q. cau.
infa. ir. athletas. §. fi. ⁊. l. ſeq. ⁊ tene ꝙ in his multũ hȝ locũ arbi-
triũ iudicis. Itẽ de his no. j. eo. qualiter. In teſtibus aũt ſufficit
ꝙ nõ ſit cã repulſionis. ſ. de teſti. tã lr̃is. qȝuis bene regrant᷑ ꝑſo
ne ꝓbate. ij. q. vij. criminatões. ſiqs eps. iij. q. v. ꝑ totũ. ſed nõ eſt
vis an ſint clerici vel laici vl᷑ mulieres: ⁊ habẽt hec locũ in crimi
nibus nõ ꝑiculoſis: nã in periculoſis qd fieri dȝ no. j. eo. qualit᷑.
vltra mediũ. Itẽ qñcũqȝ ꝓbet᷑ infamia in modũ exceptiõis ſuffi
cit ſi ſe purget. ſ. de teſti. tã lr̃is. niſi illa infamia ortũ habuiſſȝ ex
ſnĩa vel interlocutiõe iudi. vel ex dicto parẽtis vel patroni vel cõ
ſimiliũ: ⁊ autẽtice ꝑſone. ⁊ ſic loquunt᷑. ll. C. ex q. cau. ir. infa. int.
⁊. l. verbũ. ⁊. l. ea que. ⁊ alie de hac materia loquentes. ſ. de elec.
ſup eo. ſ. de teſti. teſtimoniũ. ſed ⁊ tunc videt᷑ ꝙ ſufficiat indicere
purgationẽ. nobis videt᷑ ꝙ qñ infamia debet ꝓbari ꝑ teſtes ſiue
ad hoc vt fiat inquiſitio: ſiue vt repellat᷑ a dignitate: ſiue ob aliã
cãȝ ꝙ teſtes debent dicere eũ infamatũ apud epm ſuũ ⁊ eẽ ſuſpi
tioſum de tali crimine vel incredibiliter ꝓpter tale crimẽ de quo
habet eũ ſuſpectuȝ: ⁊ idẽ ſi eẽt ſuſpitioſus vel incredibilis apud
ſuos cõſacerdotes: vel apud bonos ⁊ iuſtos homines de plebe
ſua quã. ſ. regit vel in qua conuerſat᷑. ij. q. v. omnibus. vel apud
plebẽ nõ habita diſtinctione bonoꝝ ⁊ malorum. ij. q. v. preſbr. ⁊
debet ſubijcere cãȝ ſue ſcientie ſufficientẽ talẽ vel cõſimilem: ſcio
ꝙ eps habet eũ ſuſpectum de tali fornicatione: qꝛ in ſcriptis ali-
qua ſummaria cognitiõe ꝑmiſſa mandauit ei ꝙ nõ iret ſecum ꝑ
loca ſuſpecta: vel ego fui ꝑſens vbi ſuus epus ſcripſit: ꝙ ſuper h
mandaret fieri iniquiſitioneȝ: vel ego fui ꝑſens etiã ſine ſcriptu

ra: vbi ipe ſolēniter corā bonis viris mandauit ꝙ ab eius fami/
liaritate ceſſaret. ar. ꝓ p̄dictis. C. ex qui. cau. ir. infa. interlocutio.
verbū. ff. e. ti. alienū. xxxij. di. dic. ī auc̄. vt li. ma. ⁊ auie. §. j. illa au
tē cā nō videt̄ ſufficere: qꝛ audiui ab eo ꝙ eū ſuſpectū habebat: ni/
ſi ex p̄cedēti cauſa ⁊ cū ſolēnitate hoc diceret. C. de nō nu. pe. ge/
neraliter. ſi autē teſtes velint dicere de infamia alicuius que eſt
apud cōſacerdotes vel apud plebē deberēt dicere cauſam ſui te/
ſtimonij: qꝛ ſup hoc ſcripſerūt pape vel alij ſuperiori. ar. ī auc̄. vt
iudi. ſine quo. ſuff. §. ſiquis aūt p̄ter. ⁊. §. neceſſitatē. ī auc̄. vt nul/
li iudi. §. ⁊ h̄ ꝙ. Item ſufficiēs cā eſt ſi dicūt ſe ſcire de hoc eē infa/
miā: qꝛ tm̄ eſt ſcandaluꝫ ⁊ rumor ꝙ vix tolerari poteſt ⁊ ꝙ ex eo
factū redderet̄ quaſi manifeſtum. j. eo. qualiter. ſed cām ſui dicti
reddit melius ſi dicit ꝙ populus interrogatus ꝑ iuramentū rn̄/
dit ꝙ apud eos eſt ſuſpectus de obiecto crimine. j. de pur. ca. c. ij.
ſed ⁊ p̄mū videt̄ ſufficere. illud aūt non videt̄ ſufficere ſi dicūt ꝙ
de hoc eſt infamia cōmunis vel vox niſi dicāt de ſcandalo vel ru
more: vel de alijs p̄miſſis: ⁊ videt̄ ꝙ ſi ep̄s vel cōſacerdotes vel
plebs dicit nunꝗ̄ ſuſpectū eū habuimus: vel ſi habuimus erra/
uimus: ⁊ ceſſat ſuſpitio illa ꝙ vltimo dicto eoꝝ ſtanduꝫ eſt plus
ꝗ̄ teſtibus. ar. j. eo. inquiſitiōis. in fi. ꝓpter ſuſpitionē aūt regis
vel alioꝝ dn̄oꝝ potius eſt indicenda purgatio ꝓpter honorē eo/
rū ⁊ ſcandalū euitandū ꝗ̄ inquiſitio facienda ꝗ̄uis ⁊ illa faciē/
da ſit ſi viſuꝫ fuerit ep̄o. ij. q. v. mēnaꝫ. h̄ habet. (famā.) dic ꝙ vbi
in lr̄is inquiſitiōis dicit̄ tali ſignante accepimus ꝙ talis ſit gra/
uiter diffamatus de talibus criminibus ſemꝑ iudex de veritate p̄
cum. ſ. an ſit diffamatus inquirere debet. C. ſi cōtra ius: ⁊ ſi non
s̄. de reſcrip. ſuꝑ lr̄is. ſi vero in lr̄is nō dicit̄ aliquid de infamia: ſꝫ
tm̄ ibi dicit̄ tales cōtra talē ꝓpoſuerūt ꝙ talibus eſt criminibꝰ ir/
retitus: ⁊ ideo papa inquiſitionē cōmiſit: tūc ſicut hic dictuꝫ fuit
nō ſubito ꝓcedet ad inquiſitionē: ſed p̄mo inqret de īfamia: quā
ſi inuenerit ꝓcedet: alioqn cōſulet papā: vt hic. ſed non caſſabit ī
quiſitionem. In ſuperiori aūt caſu infamia nō inuēta caſſabit. ſi
aūt nō fiat mētio in lr̄is de aliquo denūciante: ſed tm̄ dictū ſit ad
audiētiā noſtrā ꝑuenit: tūc poterit ꝓcedē ſine aliqua inqſitiōe
fame: nā cū h̄ poſſit ipe p̄latus. j. eo. qualiter. ij. q. v. oībꝰ. lxxxvj.
di. ſi qd. eadē rōne ⁊ delegatus. ar. s̄. de reſcrip. ſuꝑ lr̄is. in fi. ve/
rū tn̄ melius faciet iudex ſi cognouerit falſum relatū pape ſi euꝫ
cōſulat ꝗ̄uis ad hoc teneat̄. ¶ Sed dices quomodo in caſibus
p̄cedentibus cognoſcet de fama cū nō ſit ei cōmiſſum? Rn̄. imo ē
cōmiſſum tanꝗ̄ acceſſoriuꝫ. s̄. de offi. dele. p̄terea. ff. de iuriſ. om.
iu. l. ij. ⁊ faciēda eſt inquiſitio vel danda epis vel p̄matibus cle/
ricoꝝ ſine ipa vniuerſitate clericoꝝ aliqua de quocūqꝫ denūciāti/
bus pape: ſed nō ꝓcedēt in modū denūciationis: ſed inquiret pa
pa denūciantibus ꝑſequētibus eis inquiſitionē vel non. ⁊ qd̄ eſt
nō dignū ſimul ꝓbato crimine in modū inquiſitionis imponet̄
penitētia corporalis ⁊ honore ⁊ dāna leſis reſartient̄: vt hic ha/
bes. ī auc̄. vt nulli iud. §. ⁊ h̄ ꝙ. ī auc̄. vt iudi. ſine quo. ſuf. §. ſiqs
aūt p̄ter. ⁊. §. neceſſitatē. (noueritis.) vel ꝑ teſtes qui ꝓbēt infami
am: vt ipe iudex de plano per rumorē vicinie apud bonos ⁊ gra
ues certificari poteſt. s̄. de ſpon. cuꝫ in tua. (inimicos.) capitales
j. de ſimo. per tuas. inſti. de excu. tu. §. inimicitie. s̄. de re iudi. cuꝫ
J. ff. de arbi. licet. ar. ff. de adi. leg. l. iij. ⁊ non ſoluꝫ qui nūc inimi
cus eſt: ſed etiā q nudiuſtertius. iij. q. v. c. ij. ſi aūt non ſunt capita
les inimici: ſed tn̄ aliquo modo inimici ſunt admittet ad teſtimo
niū: ſed minorē vel nullam fidem eis adhibebit qd̄ iudicis arbi/
trio relinquit̄. ī auc̄. de teſti. §. ſi vero dicat̄. ff. de queſtio. l. j. §. que
ſtione. (inquiratis.) auctoritate p̄ſentiū litterarū nō p̄teritarū. nā
ex quo denūciantes ſunt inimici ſi hoc ſignatū eēt pape eas non
cōceſſiſſet. ergo per eas lr̄as ꝓcedi non debet. s̄. de reſcrip. ſuper
lr̄is. ſed reſcripto ſic īpetrato tm̄ vtit̄ miniſterio ſiue ſit inimicus
ſiue ſeruus ſiue etiā excōicatus lr̄e valēt: ⁊ iudex ex officio ſuo ꝓce
det: ⁊ h̄ pōt ꝑpēdi ex lr̄is: puta ſi dicat̄ ad audientiā noſtrā ꝑue
nit. ſi vero nō miniſterio tm̄: ſed auctoritate vſus ſit in lr̄is impe
trādis. ſ. qꝛ ꝓpter eos motus eſt ad cōcedendā inquiſitionē: tūc
nō valebunt lr̄e ſi mendaciū dixit vel veritatē ſuppreſſit: niſi pa
pa mādaſſet in lr̄is de fama inquiri. nā tunc cum ad petitionem
cuiuſqꝫ poſſet ⁊ deberet mādare inqri de fama: ⁊ ſi eēt infamia
ꝓcedi ad inqrendū de crimine vnde infamia eſt: ⁊ tūc etiā ſi im
petratores inqſitionis repellant̄: tn̄ iudices ad inquiſitionē ꝓce
dēt. rō noſtri dicti eſt: qꝛ officio ſuo papa cōmittit ⁊ cōmitteret ni
hilominus ſi denunciātes eēnt excōicati: vn̄ in hac cōmiſſiōe tm̄
miniſteriū preſtant: ⁊ idē dicimus etiā ſi impetrantes ſint excōi
cati cū miniſteriū eoꝝ vires lr̄aruꝫ nō exhauriret. ar. ff. de inoffi.
teſta. ſi pars. §. vlti. ⁊. l. propter. §. meminiſſe. ⁊. C. de preci. imp.
off. vniuerſis. ⁊. l. j.

Cum dilec. fil. ⁊c.

Hec decre. loquit̄ de denunciatione (donec cauſa). ſ. denunciationis: quā volebat p̄mo expediri ꝗ̄ de appellatiōe cognoſceretur.

Inquiſitiōis ⁊c. puta.

Hic dicūt quidā ꝙ in nullo occulto crimine impēdit̄ executio poſt
pactā penitentiam: niſi in homicidio ⁊ ſimonia. nos
tamē ſecus dicimus: vt no. s̄. de temp. or. ex tenore. (in accuſatio/
nis.) ergo inſcribēdi ad talionē. hoc quidā dicūt: ſed nos contra
dicimus. ſ. ꝙ nec ad extraordinariā penā inſcribi debet: ſicut no.
s̄. eo. ſuper his. j. de ſimo. dilectus. ij. contra. ſo. in hoc eſt ſimilitu
do ꝙ vterqꝫ ꝑpetuo p̄uat̄ officio ⁊ beneficio: ſed ī hoc eſt diſſim
litudo ꝙ accuſatꝰ deponit̄: hic aūt nō. j. eo. ꝗ̄liter. (alioquin). i. ſi
ſit tale de quo poſſit agi pn̄ia ſeruato ordine. (īfamia.) iccirco nō
eſt puniendus: qꝛ de occultis criminibus nō inquirit̄: vt. s̄. eo. ꝗ̄/
liter. ⁊ ideo ſuper hoc dictū teſtiū nō valet. s̄. de teſti. de teſtibꝰ. nō
videt̄ h̄ habere poſſe locū niſi vbi fit inquiſitio generalis de oī/
bus criminibus vel ſuper ſtatu alicuius eccleſie. nam tūc ſi dicat
de occultis nō crederet̄ ei. ſi aūt de ſpeciali crimine fieret inquiſi
tio vlterius. ſ. poſt cōmiſſam vel ceptā inqſitionē nō queret̄: an
ſit in infamia nec ne: vel an teſtes illud ſciāt crimē occulte an ma
nifeſte. a p̄ncipio enim querendū eſt ſi ſit infamis an nō: ⁊ nō ex
poſt facto. ar. s̄. eo. cū oporteat. vel dic vt no. s̄. eo. qualiter. vl̄ dic
ꝙ hec decre. loquit̄ qn̄ ex īprouiſo ⁊ ſine mādato iudicis aliqui
ſic iurāt aliquē criminoſum. nā tunc eoꝝ depoſitiōes nihil valēt
(tacite.) qꝛ dicunt ſe nō multuꝫ illos diligere. (ſe aſſerunt.) ex hoc
loco nō colligit̄ ꝙ iudex a teſte debeat querere an ſit criminoſus
vel ꝙ teſtis teneatur rn̄dere: ſed inducūt in ar. ꝓ ſe qui hoc dicūt
ij. q. vij. querendū. ſiqui. ſed illud. c. in accuſatore loquit̄ nō in te/
ſte. Item ſicut in accuſatore ſic ⁊ in teſte multa requiro ⁊ exami/
no. iiij. q. ij. §. itē in teſtibus. ⁊. §. itē teſtiū. qꝛ ſiquid obijciat̄ con
tra eū. ſ. teſtē ab aduerſario audiā. s̄. de teſti. ſuper eo. ſed etiaꝫ ſi
nihil obijciat̄: iudex ex officio ſuo poteſt inqrere ſi accuſator vl̄ te
ſtis eſt ignotus: vel notus ⁊ ſuſpectus ab alijs ſummatim ⁊ ſine
ſolēnitate. ij. q. vij. criminationes. ſiqui. querendū. tamē de quo
libet noto bonū p̄ſumet niſi cōtrariū ꝓbet̄. s̄. de p̄ſump. dudum.
vel niſi apud populū eius vita cōmuni opinione ſit accuſabilis.
iij. q. v. ſuſpectos. ſi aūt ſint ignote vel de alia gēte non admittet̄
niſi p̄mo approbet̄. iij. q. v. canonica. accuſatores. debet enim eē
notus ⁊ iudici ⁊ alijs. ff. de iure deli. l. fi. §. ſin aūt. ī auc̄. de fide ī/
ſtru. §. ſi vero ignoti. Item ſi ex quacūqꝫ ꝓbabili ⁊ veriſimili cā
ſuſpectus ſit vel de inimicitia vel aliquo malo zelo ad accuſatio/
nē ꝓcedat. iij. q. v. accuſationibus. ſuſpectos. ⁊. c. ſequē. ⁊. q. viij.
c. j. ⁊ generaliter vbicūqꝫ veriſimilē ſuſpitionem habuerit facile
accuſationē repelleret. iij. q. ix. abſente. naꝫ illaudabile officium
eſt. ij. q. vij. ſiquis ep̄s aūt. ⁊ hoc intelligo in criminalibus. nam
in ciuilibus nō querunt̄ iſta: ſed ab eis h̄ nō quero niſi vt no. s̄. d̄
cōfeſ. c. iij. ſed iterū obijcit̄: ordo ⁊ teſtimoniuꝫ pari paſſu ambu
lāt. ij. q. vij. ipi apoſtoli. ſed in ordinibus debet confiteri: ergo in
teſtimonio. l. di. penitētibus? rn̄demus lꝫ in pluribus ſit ſimilitu
do nō tn̄ in oībus: nec in h̄: cū in ordinatiōe hoc ſpeciale ſtatutuꝫ
ſit ꝓpter periculū aīe. Itē illa. c. querēdū. ſi q. loquunt̄ tm̄ ī actio
ne criminali ſacerdotū. item nō dicunt ꝙ ab eis ſit aliqd queren
dū. Itē nō dicimus ordinādū debere dicere oīa crimina ſua: vt
no. l. di. ex pe. ſed illa tm̄ que ordinis executionē īpediūt: nō eniꝫ
teſtis ſuū crimē vel cōditionē in genere vel in ſpecie ꝓdere tenet̄
ij. q. j. ſi peccata. Sed qd ſi dicat nunqd ei credēdū eſt cuꝫ ſuper
hoc nō iurauerit. ar. qd̄ no. s̄. de teſti. de teſtibus. rn̄. ei credenduꝫ
eſt: nā cū iudex debeat ab alijs inqrere an ſit liber: an ſit bone fa
me: ⁊ multa alia circa ꝑſonā teſtis. iiij. q. ij. §. itē certe. ⁊. §. ſequē
ti. lꝫ ipe teſtis nō teneat̄ rn̄dere: tn̄ ſi rn̄dit tanꝗ̄ de acceſſorijs ſui
teſtimonij valet teſtimoniū. ar. h̄: vel ſi nō valet in hoc dictū eiꝰ
tanꝗ̄ iurati: valet tn̄ qꝛ ei in hoc magis credēdum eſt q̄ de ſe no/
uit melius veritatē. (aſſerunt.) ſponte: qꝛ non cogunt̄ rn̄dere niſi
velint: vt no. s̄. de cōfeſ. c. ij. (id facere.) vt poſt iuramentum non
adhibeat̄ fides dictis eoꝝ. iſta aūt p̄ſumptio remouet̄ ſi poſt iu
ramentū dixerit cū ſicut credit̄ verū dicere in teſtimonio: ita ⁊ in
hoc. (infamatuꝫ.) hec queſtio habet locū vbi p̄cedit inqſitio iſta
ſ. an qs ſit bone fame vel male: ⁊ poſtea ad inqſitioneꝫ ꝓcedat̄.
Item vbi querit̄ an ꝓpter taliū dicta ſit purgatio indicenda. (in
famatum.) no. ꝙ lꝫ teſtes aliqui dicant aliquē infamatuꝫ: ⁊ cōis
vox nō habet infamatum eſſe vox cōis p̄fert̄ dictis pluriū teſtiū
vt hic: nec eſt cōtra. s̄. de ſpon. cum in tua. qꝛ bene dicimus ꝓbari
infamiam per teſtes: ⁊ maxime vbi ꝓbationes nō inducuntur in
loco vbi dicitur infamia cōtracta: ſed tutius eſt ⁊ melius ſemꝑ
ꝓprijs auribus habere certitudinem de fama: ⁊ in loco vbi dici/
tur infamatus ꝗ̄ per teſtes ⁊ in alijs locis. ar. j. de pur. ca. cū di/
lectus. s̄. de elec. ſcriptum. s̄. de p̄ſump. qꝛ. ⁊ tunc quādo ſic ꝯſtat

aliquē eſſe bone fame:lʒ duó vel etiā plures dum tñ nō ſint multi
dicāt eē malā famā:nō tñ fiet inqſitio:vt hic:ſed ſi hoc modo nō
cōſtat de bona fama alicuius ⁊ ꝑ duos teſtes ꝓbet eū diffamatū
nō credo iudicē teneri recipe ꝓbatiōes ſuper bona fama cū etiaʒ
ſi ꝓbaret ꝑ multos plures nō ſit ei ꝓfuturū cū poſſit eſſe bone fa
me apud aliquos ⁊ male apud alios: ⁊ ꝓpter illos ſit indicē da
purgatio.ij.q.v.oībus. bene tamē facit ſi eos recipiat:⁊ ei gerat
morē:⁊ etiā aliquo mō poterit ex eis inſtrui.C.de ꝓba.circa.ar.
ij.q.vij.cū paſtoꝛis.⁊.q.v.oībus.xij.q.ij.manifeſte.xviij.q.ij.in
decima.i auc.de mona.§.cogitandū.tñ credimus ꝙ.(cuius ap.)
ſi h̄ cōſtat ꝙ cōiter apud oēs ſit bone fame: ſed ſi de hoc nō con
ſtaret ſufficient duo teſtes q eū dicerent infamatū.

AD petitionez ⁊c. correctione.) Jpſius monaſterij coꝛbieñ.(nec reclamare.) ex
hoc videt̃ in iudicem cōſenſiſſe.ar.s̃.de offi.dele.cuʒ
olim abbas.ff.de iudi.l.ij.in ꝑn.ſed dic ꝙ in nō ſuū iudicē non vi
det̃ cōſentire tacite:niſi aliqd facti interuenerit:puta q2 adierūt
iudicē ⁊ coꝛā eo litigauerit.ff.de iuriſdi.om.iudi.ſi ꝑ erroꝛeʒ.eſt
etiā neceſſe ꝙ nō erret in facto nec in iure.ff.de iudi.l.ij.in ꝑnc.q̄
h̄ nō contingūt:q2 nec coꝛā legato iuit ⁊ in iure errauit credēs ꝙ
nō poſſet eius iudiciū declinare.hec rō nō eſt bona: q2 iſte legat⁹
bene erat iudex abbatis:potes etiā dicere ꝙ in alijs iudicijs obti
net ꝙ qs poſſit in aliū iudicē cōſentire:ſed in inqſitiōe cū nō pen
deat de volūtate partiū:ſed de officio pape nulli eſt licitū officiū
pape tollere vel ipendere maxime cū iā eo vti ceperit.ſ.cū cōmi
ſit. Jtē h̄ eſt no.ꝙ vbi cōmittit̃ inquiſitio ſup ſtatu monaſterij q̄
libet poteſt exceptiōes ſuas ꝓponere:⁊ eſt hoc ea rōne: q2 quēli
bet ſpecialiter rōne pſone tangit:ſecus aūt in his que cōuentum
tm̄ cōmuniter tangerēt:q2 tūc nō poſſet ꝓponi exceptio niſi a to
to conuentu vel a maioꝛi pte ꝓponeret̃. Jtē opponit̃:rata videt̃
habuiſſe que acta ſunt ꝑ iudicē eo pſente.s̃.de re iudi.c.penul.ff.
de re iudi.ſepe? Rñ.illa habere locū qñ aliqs ꝓſequit̃ litem:lʒ ad
eū ꝑmo loco nō ptineat actio:vel qñ ſuo noīe agit:vt no.s̃.de re
ſcrip.ex pte decani.ſed vbi aliquid hoꝝ nō interuenit: ſed iudex
ꝓcedit ex officio nō habet locū ꝙ videat̃ ratū habere ꝓceſſuʒ iu
di.⁊ ita hic loquit̃.(ꝑus.)iuſta erat hec exceptio.s̃.de of.leg.ſtu
duiſti.ſed erat ꝓponēda int̃ ipā litis auſpicia.s̃.de re iudi.inter.
(ſuſpectū.) h̄ exceptio eſt iuſta dūmodo ꝓponat̃ vt debet.s̃.de ap
pel.cū ſpāli.(remouerit.⁊ regimē.)qdā dicūt ꝙ lʒ iſte abbas ap
pellauerit ⁊ appellās receſſerit:nihilominus tñ ad ſniaʒ vocan
dus fuit:⁊ niſi vocet̃ ad ſniam nō tenet cū nō ſit cōtumax in ſnia
audiēda ad quā nunq̄ʒ vocatus fuit:lʒ fuerit cōtumax in aliquo
articulo qñ.ſ.receſſit appellās.ar.C.quō ⁊ qñ iu.ea. quā opi.ſic
ꝓbāt:q2 aut cā appellatiōis fuit iuſta ⁊ vera:⁊ tunc nō valet qđ
fit ab eo nō ſolū ea rōne : q2 pars appellās nō eſt cōtumax cōtra
quā fert̃ ſnia:ſed etiā q2 fert̃ poſt appellationē legitimā. ſi vero
cā appellatiōis nō eſt vera vel legitima:aut defert appellationi:
⁊ tūc vlterius ꝓcedere nō poteſt.s̃.de ap.coꝛdi. aut nō detulit: ⁊
tūc nō eſt reuocata cā ad audientiā ſupioꝛis: imo penes iudiceʒ
a quo male appellatū eſt remanet poteſtas ꝓcedēdi: debet ergo
iuſte ꝓcedere:ſed non ꝓcedit iuſte qñ ꝓcedit ad ſniam vel ad ali
quē articulū aliū ſine noua citatiōe:lʒ in aliquo articulo ꝑmo fue
rit cōtumax:vt no.s̃.de offi.dele.cōſuluit. appellatio eniʒ ſua ma
la nō plus fecit niſi q2 fecit eū cōtumacē:ſicut iā ſupꝛa dictū eſt.⁊
h̄ obtinēt nō ſolū in appellationibus emiſſis in iudicio: ſʒ etiam
extra iudiciū.alij tñ aliter dicūt.ſ.ꝙ ille qui appellat in nullo vlte
ri⁹ vocādus ē niſi ſpōte ipe offerat pniam vel renūciationeʒ ap
pellationis.ar.C.de ap.ſiquis li.videt̃ enim ꝓteſtari ꝙ decetero
nō vult ſub eo litigare:ſed ſecus eſt in contumace.q2 lʒ ſit in vno
articulo cōtumax:nō tñ ꝓteſtat̃ ꝙ in alijs velit eē cōtumax maxi
me q2 nō dicit ſe velle effugere ſuā iuriſdictionē lʒ peccet exiſten
do cōtumax. Jtē appellās defendit ſuā cōtumaciā:q2 dicit eam
nō cōtumaciā:ſed ſe iuſte facere.cōtumax aūt qui nō appellat nō
defendit ſuā cōtumaciam de iure:q2 nō cōtendit ſe bene facere:⁊
ideo minus puniendus eſt:vt no.j.de cleri.excō.mi.latoꝛes. Jtē
no.ꝙ iudex nunq̄ʒ debet ꝓcedere ad ſniam diffinitiuā:nec ad ve
rā poſſeſſionē dandā:neqʒ ad abſoluēdū ab inſtantia iudicij:ne
qʒ ad annotationē bonoꝝ in cā criminali vel ciuili: vel in cā inq
ſitiōis:niſi tribus citatiōibus ꝑmiſſis nō minus.xxx.dierum vel
vna ꝓ oībus pemptoꝛie:nō negamus tñ qn has dilatiōes poſſit
moderari ex cā:⁊ niſi cā moderationis ſit iuſta appellari poteſt
iuſte.ſemp aūt in citationibus ponere debet pemptoꝛie:nec ſuffi
cit dicere ad ſniam audiendam:lʒ aliq cōtradicūt.C.quō ⁊ qñ.l.
ea.⁊ auc̃.q ſemel.ff.de iudi.ad p.⁊.l.ſequēti.C.vbi in rē act.l.ij.
ff.de req.reis.l.j.⁊.C.eo.ti.xxiiij.q.iij.de il. Tres aūt citationes
ſufficiūt etiā ſi i citatōib⁹ nō poneret̃ pemp.C.quō ⁊ qñ.l.tres.⁊
dicimus ꝙ h̄ pemp.quilibet iudex tam oꝛdinarius q̄ʒ delegatus
⁊ ſubdelegatus ꝓponere poteſt.s̃.de iudi.cū bertoldus.s̃.de off.
dele.ex lris.lʒ ſʒ legē qdā dicūt cōtra.i auc̃.de litig.§.cauſe. Jtē
no.ꝙ citatiōes iſte nō ſunt cū tāta ſolēnitate faciēde:niſi vbi ab
ſens eſt ps:⁊ nō iuenit̃ ⁊ citatus eſt domi:in quibus caſib⁹ ſuffi
cit citari ad domū:de h̄ no.s̃.de eo q mit.ſi ad.nā ſi pdicte ſolēni
tates pceſſerint:lʒ abſens citatus ex ꝓbabili cā poſt li. cōteſt. vel
etiā ante in caſu quo contrahit̃ heremoditiū.C.quō ⁊ qñ.auc̃.q
ſemel.abſit.⁊ ſi nō ſit vere ꝯtumax ſed iuris interptatiōe tm̄: tñ
iuſte cōtra eū ꝓcedit ad ꝓductionē teſtiū ⁊ examinationē cauſe:
⁊ etiā ad ſniam diffinitiuā ⁊ verā poſſeſſionē dandā: ⁊ ad abſo
lutionē ab inſtātia iudicij.C.de iudi.ꝓperāduʒ.§.j.C.quō ⁊ qñ.
ea que.ff.de iudi.ad p.lʒ pdictis ꝓbabiliter abſentibus ſubueni
atur ꝑ in integ.reſti.vt no.s̃.de ꝓcu.querelā.ſi aūt inueniatur ci
tatus ⁊ citāti reſpōdeat nō veniam ad cāʒ vel nihil rñdeat: ſʒ tñ
pſonaliter citatus non vadat vel malicioſe ꝓcurat ne ad eū pue
niat citatio.s̃.vt li.nō cōteſt.qm̄.§.j.in his caſibus non credo ne
ceſſe fieri citatiōes hmōi:ſed ſine vlla alia citatione ꝓcedi poteſt
ad examinationē cauſe ⁊ ſniam ⁊ ad alia pmiſſa: q2 cū pdicte ci
tatiōes nō fiant niſi ad ꝓbationē cōtumacie:⁊ in pdictis caſib⁹
apparet cōtumacia citatoꝝ ſine ſolēnibus citatiōibus: nō eſt er
go neceſſe vel vtile eas fieri : q2 in certis nō eſt opus coniecturis.
C.quō ⁊ qñ.l.ij.ff.de re iu.cōtumacia.§.cōtumax.ff.de ver. obli.
cōtinuus.quartā aūt citationē pemptoꝛiā credimus de vꝛbani
tate nō de neceſſitate faciēdā.s̃.de of.dele.cōſuluit.⁊ ſic intelligi
tur.ff.de iudi.⁊ poſt.prudēter aūt faciet iudex ſi in moderatiōe
pdictarū dilationū qñ faciet inſerat iuſtam cāʒ moderatiōis:vel
etiaʒ qđ plus eſt ſup hoc interloquat̃.ſ.ꝙ iuſta cā eſt moderatio
nis vt ſic vlterius ex illa cā nō poſſit qcq̄ʒ cōtra ſniam dici etiā ſi
ſit cōtra ius litigatoꝛis.s̃.de re iudi. ꝙ ad cō.nec mireris qđ dixi
mus interloquēdū pte abſente:q2 etiā alius ꝓceſſus fit eo abſen
te.ſi aūt nō inſerat̃ cā moderatiōis in ſnia:vel nulla erit ſnia ſm
quoſdā:vel adminus iuſte appellabit̃ ſi in veritate nulla mode
ratiōis ſubeſt cā. Jtē in caſib⁹ iſtis opoꝛtebit ptē pſentem ꝓbare
iuſtā cāʒ moderatiōis fuiſſe:cū al's vbi dilatiōes ſunt arbitrarie
pſumat̃ iuſta eoꝝ moderatio:niſi ꝓbet̃ cōtra. Jtē hec pdicta ſo
lēnitas citationū nō hʒ locū in citationibus q̄ fiūt a pncipio ante
q̄ʒ cōpareat: neqʒ inducijs deliberatoꝛijs:neqʒ in inducijs teſtiū
neqʒ in alijs inducijs q̄ dant̃ pſentibus.ar.ff.de iure delib.l.j. Jn
ducie aūt ad cōcludēdū in cā ſunt arbitrarie:de qbus habes.C.
de iudi.auc̃.iubemus.⁊ ſic ſunt oēs alie in qbus non dicit̃ expſſe
ꝙ nō ſunt arbitrarie. Sʒ ꝯ id qđ ſupꝛa dictū eſt.ſ.ꝙ ſolēnitas di
lationū nō hʒ locū vbi citat⁹ inuenit̃:videt̃ male dicere:q2 poſſet
detineri moꝛbo vel alio iuſto ipedimēto.ſo.tunc dʒ dimittere ꝓ
curatoꝛē:vel ſufficiētē excuſatoꝛē.s̃.de ꝓcu.querelā.s̃.de do.cum
dilec.vel al's ꝓuidebit̃ ei.iiij.q.v.c.j.(fides.)nō ꝓpter acta coꝛam
legato:habita que nō valebāt:ſed ꝓpter alia foꝛte:q2 ꝓbatū fuit
coꝛā papa vel cōfeſſum.(ꝓuidimus). vere fuit ꝓuidētia nō ius.
(amouētes.)⁊ ideo fert̃ ſnia cōtra eū:q2 citatus fuit:vel aliter: vt
no.s̃.de filijs preſ.veniens.

ACcedens ad preſentiam ⁊c̃.exceptiōis.) Excipiebat enī īfamiā inſtituēdi illi⁹
ꝓ quo ſcribit̃ ꝯ inſtitutionē faciēdā ⁊ poſſeſſionem
dādā qđ licet.ij.q.v.preſbr.ſic no.s̃.de ap.ꝯſtitutis. hec habent
locū vbi excipit̃ vel dicit̃ i pſonā diffamatā.ſec⁹ aūt ſi dicit̃ electi
onē vel ꝯfirmationē nō tenere vel al's illegitimū factū : vt no.s̃.
de ca.poſ.cū oli.s̃.de dolo.cū dilecti.s̃.de ap.ꝯſtitut⁹.(ſi vero.)lʒ
h̄ nō dicit̃ tñ innuit̃ ꝙ ſi accuſatoꝛ ſit parat⁹:⁊ ē infamat⁹ ꝙ ē au
diēdus anteq̄ʒ cōceſſio vel mādatū pape executiōi mādet̃.(accu
ſatoꝛ).i.exceptoꝛ.in tali enī caſu exceptio ⁊ accuſatio ꝑ eodē ſumi
tur.i auc̃.de ſanc.epi.§.ſiqs aūt.⁊.§.ſi aūt tpe.alij aūt dicūt ⁊ me
li⁹ ꝙ nō audiet̃ in modū exceptiōis:ſʒ accuſatiōis tm̄.s̃.de app.
cōſtitutus.in fi. Sed dices quare nō ſtatim dat̃ ei poſſeſſio: ⁊ po
ſtea audiat̃ in modū accuſationis? Rñ.q2 infamatus erat:⁊ ꝓpt
infamiā etiā ſi haberet deberet ſuſpendi.ij.q.v.preſbr.ſi ſup cā.
j.de pur.ca.inter ſol.(pſtiterit.)purgationē.

QUaliter ⁊ quādo ⁊c. per clamorē.) Clamorē poteſt dicere aliquoꝝ potētiuʒ lʒ
paucoꝝ ſi inde ſcādalum venit. Clamoꝛ eſt qñ neſcit̃ ꝙ
actoꝛ. Fama aūt tm̄ mltoꝝ.vel foꝛte idem eſt clamoꝛ ⁊ fama.(ꝙ
clamoꝛ).i.quē exceſſum.(⁊ famā.) h̄ potes colligere qualiter ꝓbe
tur infamia:dʒ enī dicere teſtis eū de quo agit̃ de tali crimine dif
famatū.⁊ ſi q̄rit̃ ab eo apud quos eſt infamat⁹:dʒ rñdere apud
tales:⁊ niſi eos aſſignet nō videt̃ reddere bonā cām dicti ſui: vt
hic. preterea non poteſt aliter ſciri an ſint graues vel maliuoli.

Item si queratur ab eis qualiter sciunt q apud eos eēt diffama-
tus vel potius suspectus: hoc enim dicere sufficit. ar. ij. q. v. omni
no. in fi. oportet eū rn̄dere: q2 ꝓpter hoc vitabant familiaritatē
eius vel hoc ab eo audiui: ⁊ cū hoc dicat a ꝓuidis ⁊ honestis nō
maliuolis: nec maiorē numerū adijciat: duo a quibus audiat suf
ficiunt. C. de testi. vbi. sed nō sufficit huic volenti ꝓbare infamiā
h̄ dicere q apud eos duos sit suspect⁹: sed oportet eū addere in
suo testimonio q hoc ipsum. s. q ille contra quē agit crimen com
misit aliqua pars vicinie clamat: ⁊ hoc dicit h̄ littera quando di
cit q illi ꝓuidi ⁊ honesti debēt dicere q clamor innuit: ad id facit
s. de eo qui cog. consang. vx. sue. super eo. j. de pur. ca. c. ij. nec suf-
ficit tm̄ semel audiuisse ab illis ꝓuidis: sed etiam sepe audire: nec
est necesse q omnes testes ab eisdē ꝓuidis audierunt: sed sufficit
q ambo vel ab eisdē audierunt vel a diuersis vel eodem tempo
re vel diuersis: vel eodem loco vel diuersis: q2 cum hoc de quo h̄
dicitur tm̄ infamiā ꝓbare teneatur: sufficit q in hoc concordāt te
stes q infamatus sit. ar. ff. de pe. here. siquis. l. j. §. quotiens. ff. de
ꝓba. si arbiter. ff. de edil. edic. l. j. §. causa. C. de iu. ⁊ fa. ign. cū fal
sa. non aūt in causis scientie concordare tenet̄: cū nec eas proba
re tenetur. verbi gratia: quomodo scis eū diffamatū: ⁊ ip̄e rn̄det
q2 audiui eos sic loqui ⁊c̄. quare enim ꝓbare debet q ab eo audi
uit: vel quare super hoc cū alijs cōcordaret: cum de hoc nulla in-
ter eos questio sit. tūc aūt habet necesse ꝓbare ⁊ cōcordare de tē-
pore qn̄ tempus est de substātia questiōis: ⁊ sic intelligitur. iij. q.
ix. nihilominus. xxxv. q. vj. de parē. verbi gratia: sicut qn̄ vult ꝓ
bare eū de quo dicitur in cōtractu vel in instrumēto: vel testamē-
to alibi eo tempore fuisse. C. de cōtrahē. sti. optimā. s. de testi. ex
tenore. senes. ⁊ sicut est in eo qui debet ꝓbare se tempore deiecti-
onis possedisse. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. interdictū. ⁊ idē qd̄ h̄ dicit̄ i
telligit̄ etiā siquis vult ꝓbare iurisdictionē: ⁊ p alios ꝓbat se ex
ercuisse iurisdictionē in loco de quo agit̄: lȝ in causis discrepēt: ⁊
in loco ⁊ in tempore ⁊ ꝑsonis nō nocet. verbi gratia: queritur a
teste quomodo scis q iurisdictionē exercuit: ⁊ vnus testis rn̄dit:
q2 vidi eū suspendere iohannē die lune. alius dicit: q2 vidit q ex
cōmunicauit petrū die martis. alius: q2 vidit q cognouit de tali
causa die mercurij: ⁊ sic de alijs. ⁊ idē dicunt quādo petunt̄ deci-
me: ⁊ vnus dicit se vidisse qn̄ collegit granū: alius dicit ordeū: ⁊
idē dicūt in ꝓscriptiōe ⁊ in omnibus similibus. ⁊ idē attēde i cō
tractibus: q2 si testes discordāt de loco ⁊ tempore initi cōtractus
nō valēt: q2 de substantia sunt cōtractus ⁊ ei cōcomitantia. s. de
sen. ⁊ re iudi. abbate. in fi. sed si discordarēt in causis vel circum-
stantijs: puta q2 vnus testis dicit scio q talis est in possessione iu-
risdictiōis: q2 vidi qn̄ fecit talē iusticiā: ⁊ alius dicit de alio die: ⁊
etiā de alia ꝑsona iustificata bene ꝓbāt: q2 vterqȝ bonā causam
sui testimonij reddit: sed alij cōtrariū dicūt asserentes q vbicūqȝ
aliqs tenet̄ aliquid ꝓbare nisi testes de loco tp̄e ꝑsonis ⁊ alijs oī
bus concordēt nō habent̄ p pluribus testibus. iij. q. ix. nihilomi
nus. ⁊ omnes sunt in suis testimonijs singulares. s. de elec. cum
dilecti. vnde dicūt q testes hi debēt cōcordare: vt dicant: tali die
audiuimus talē rumorē vel infamiā ⁊ tali loco a talibus: sed lȝ
diximus eos debere cōcordare si aliquid dicant: nō tamē sem-
per tenet̄ de ꝓdictis certū quid rn̄dere: si enim in p̄nti casu que-
rit̄ qn̄ audisti si habeat in memoria rn̄deat: ⁊ si nō habeat dicat
nō recordor: ⁊ tamē nihilominus valet testimoniū: nunqȝ enī in
uenit̄ q diē vel horā dicere debet: imo ar. contra. ij. q. viij. §. libel
loꝝ. nisi dies eēt de substantia ꝓbatiōis: vt quando quis agit in-
terdicto vn̄ vi oportet q ꝓbet illo die se possedisse quo fuit spolia
tus. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. interdictū aūt. ⁊ idē dicimus de loco. s.
de testi. ex tenore. ⁊ de ꝑsonis: vt in matrimonio: vbi necesse ē ꝑ-
sonas graues eē debet eas exꝓmere. s. de testi. licet. ⁊ sic dicimus
etiā de alijs circūstantijs. Et notandū est q expressius ⁊ melius
tenetur recordari de loco ⁊ persona qȝ de tp̄e: q2 melius memo-
rie tenet̄: tempus enim facile recedit. vij. q. ij. c. fi. Item in ꝓsenti
casu ⁊ etiā in alijs si pluries audiuit ⁊ in pluribus locis ⁊ a plu-
ribus personis: ⁊ de quibusdā recordat̄ de quibusdam nō: debet
testis dicere ego audiui hoc in tali loco ⁊ a quibusdā alijs: ⁊ tali
tempore ⁊ etiā alijs tēporibus: ⁊ sic p adiectionē generalē presu
met iudex eū cū alijs testibus cōcordare. ar. s. de testi. cū tu. in ꝓ-
senti aūt casu quidā nō improbabiliter dicūt q etiā nullis perso-
nis exꝓssis si tn̄ testes tm̄ dicant rumor ⁊ infamia est p viciniā q
sufficiat: reseruat̄ tn̄ parti alteri vt ⁊ ip̄a ꝓbet q apud viles ē hec
infamia: vel q a vilibus orta est quo facto nō ꝓcedet inquisitio.
ar. xj. q. iij. c. in cūctis. ⁊ hic nō dicit q debeat hoc dicere: sed dicit
q superior nō debet ꝓcedere ad inquisitionē nisi p bonos ⁊ gra
ues ad eū ꝑuenerit non per testes: vel forma iudicij ꝓductos: sȝ
tanqȝ volētes cōsulere statui ecclesie: si aūt ea ī quibus discrepāt
talia sint que nō sint de substantia ꝓbatiōis nō minus tanqȝ plu
riū valet testimoniū eoꝝ cū id qd̄ ꝓbāt ⁊ in quo ꝯcordant suffici-
at ad victoriā cause. (q). i. qm̄ excessum. (⁊ maledicis.) hic instru
itur superior qn̄ debet ad inqsitionē ꝓcedere. Itē no. q si aliqn̄
etiā si a maledicis infamia orirēt vel potius scandalū: ⁊ si non a
pluribus: sed ab vno tm̄ venerit infamia: potest ꝓcedere ad inq
sitionē. ar. ij. q. v. mādasti. ⁊ ar. ad h̄: q2 si soli ep̄o eēt suspectus
potest indici purgatio. ij. q. v. omnibus. in fi. ergo ab vno potest
ꝓcedere infamatio etiā si semel tm̄ suspectus est. (lȝ aūt). s. q non
fiat inqsitio nec ꝓcesserit infamia ortū habēs a ꝓuidis ⁊ sepius
iterata. (ad diminutionē.) qn̄ agit ciuiliter: non agit̄ nisi rōne spe
cialis interesse qd̄ ex ip̄a diffinitiōe actiōis patet. Est enim actio
ius ꝑ. ⁊c̄. insti. de act. in ꝓn. siue de crimine agat̄: puta furti vl̄ cō
simili: siue de pecuniaria causa agat: puta actione ex empto: vel
depositi: vel consimilibus: nisi in popularib⁹ actiōibus vbi agit̄
ciuiliter: ⁊ tn̄ speciale interesse nō ꝓsequit̄: vt in ti. de popu. ac. ꝑ
totū. tamē potest dici q in populari act. speciale interesse ꝓsequi
tur vniuersitatis cuius nomine agit. qn̄ aūt criminaliter agitur
nullū ꝓpriū interesse ꝓsequit̄: sed tm̄ pena imponi accusato siue
vindictā vel vltionē. C. qui ac. pos. non ignorat. ⁊ l. siquis ex. nec
interest an pena que imponit̄ sit in corpore vel dignitate vel fa-
ma: vt ꝓall. l. siquis: vel etiā in oblatiōe bonoꝝ. ff. de iu. pri. l. j. ar.
cōtra. s. q etiā in criminali actiōe suū īteresse cōseq possint. i auc.
vt nulli iudi. §. super h̄. auc. vt iudi. sine quo. suffr. §. necessitatē.
vbi iudicibus male se habentibus imponit̄ penitentia exilij que
nō imponeret̄ nisi criminaliter ageret̄ ⁊ etiā pecuniaria: dicitur
enī ibi q damnū lesis resartiat. sed potest rn̄deri q ibi agebatur
ingrendo ⁊ in inqsitione bene ad vtrūqȝ condemnari lȝ: ar. s. de
elec. p inquisitionē. vel dic q ad ambo ꝓdicta nō fit condēnatio
p accusationē criminalē vel ac. ciuilē: sed poterit separatim con-
tra tales agi vtroqȝ modo ⁊ criminaliter ⁊ postea ciuiliter vel
ecōuerso. C. qn̄ ciuilis ac. pri. cr. l. ij. ⁊ sic potest rn̄deri ad mltas
leges que in cā criminali pecuniā dādā leso debēt. C. ad. l. iul. re
pe. l. vlti. ⁊ ff. de sepul. vio. l. ij. §. q de se. ⁊ §. sequenti. nā ibi ciui-
liter agebāt: bene fatemur tn̄ q etiam criminaliter agēdo pena
pecuniaria infligit̄ fisco applicāda. ff. de ꝓua. l. iij. §. vlti. nā ita ē
vindicta in pecunia ⁊ fortuna sicut in corꝑe ⁊ fama. Et sunt ſm
leges ciuiles. vij. genera penarū quarū tres sunt capitales. Pri-
ma est mors corporis que multis modis infert̄. ff. de penis. aut
dā. §. vita. ⁊ l. si diuiti. ⁊ l. capitalis. §. fi. in ꝓn. ⁊ §. famosos. Se
cunda pena est morti ꝓxima. s. pena metalli. Et no. q quidā dā
nant̄ in metallum: ⁊ hi grauioribus vinculis ꝓmunt̄. alij ī opus
metalli: ⁊ hi leuioribus: sed ambo hi ⁊ ciuitatē ⁊ libertatē amit-
tunt. alij autem dānant̄ in ministerium metalloꝝ. i. vt seruiāt dā
natis in metallum: ⁊ hi nō libertatem sed ciuitatē tm̄ amittūt si
ad tempus damnant̄: si aūt in perpetuū vtrūqȝ amittūt. ff. de pe
nis: aut dā. §. est pena. ⁊ §. sequentibus. Tertia pena capitalis ē
deportatio ⁊ in opus publicum dānatio: nō tamē in metallum:
⁊ hi nō libertatē sed ciuitatē tm̄ amittūt. ff. de penis: quidā. Nō
capitales aūt sunt quattuor. Prima est relegatio ad tēpus vel ī
ꝑpetuū: hic bona nō amittit. Secunda est infamia. Tertia est di
gnitatis amissio vel ad dignitatē vel officiū seu forū interdicta
aspiratio. Quarta verberū experimentū. ff. de penis: siquis for-
te. §. vlti. ⁊ l. vlti. ⁊ l. an dā. ⁊ ff. de interrog. relegatoꝝ. §. ad tem
pus. ſm canones aūt nunqȝ imponit̄ pena corporalis mortꝭ. s.
ne cleri. sn̄iam. lj. di. c. j. ⁊ ij. sed est quedā que quasi similis ei ha
bet̄. s. q2 relinquit̄ seculari iudici puniendus. j. de cri. fal. ad fal-
sa. s. de iudi. cū nō ab hoīe. xvij. di. non licuit. xj. q. j. illud. Secun-
da est aūt pena dānationis in metallū nō inuenit̄ sepe in canoni
bus īposita: sed si īponeret̄ nō retractaretur. j. de calū. c. j. sed ei
equiparari potest pena carceris quā p grauissimis criminibus
ecclesia infligit. j. de here. c. pe. §. vlti. Et q quis redigat̄ in serui
tutē. xxxij. di. eas. vel tradit̄ curie seruiturus. xj. q. j. statuim⁹. vl̄
q vendit̄. lxxxj. di. qdā clerici. idē qd̄ dicimus de secūda ⁊ de ter
tia: ⁊ h̄ de capitalibus ſm canones: de nō capitalib⁹ aūt ꝓma ſȝ
canones. s. relegatio non est in vsu: sed ei accedit detrusio in mo
nasteriū: de qua habes. l. di. si ep̄us aūt. lxxxj. di. romanus. alia
aūt habēt locū ſm canones. s. depositio vel degradatio: vt h̄. xj.
q. iij. ep̄s aūt. ⁊ interdicit̄ q ad nullā dignitatē assumat̄: lȝ inha-
bita remaneat. s. de filijs p̄s. c. fi. s. de elec. super eo. vel q in certa
ecclesia nō ordinet̄. ij. q. j. ī p̄mis. ⁊ q ad superiores ordines nō
ascendat. s. de tēpo. or. ex tenore. Itē suspēsio ad tempus ⁊ in ꝑ-
petuū. Item ab officio ⁊ beneficio ⁊ ab ingressu ecclesie ⁊ multe
alie pene cōsimiles sunt ſm ecclesiā. Alia aūt. s. infamia locū ha
bet ſm canones: adeo vt qcunqȝ ſm leges infamis est ⁊ ſm ca-
nones. ij. q. j. §. hinc etiam. vj. q. j. infames. ſm canones etiā ali-
qui sunt infames infamia canonica: vt no. s. de testi. testiū. Itē
alia pena. s. verberum ſm canones locū habet. xxxj. di. c. vl. xlv.

di.cū beatus.⁊ no.ꝙ tres pme pene capitales:itē non capitales
vt degradatio nunq̄ȝ imponunƭ nisi quis directo accusatus con
uictus fuerit.j.de simo.diƚ.ij. Itē ad pdictas penas pterq̄ȝ ad
depositionē ꝓcediƭ cōtra absentē etiā cōtumacē:sed ad deposi/
tionē ⁊ alias penas que sunt vsq̄ȝ ad releg.nō ꝓcediƭ contra ab/
sentē.ff.de penis.absentē.iij.q.ix.decernimus.non negamus tn̄
ꝙ si aliquis crimē cōfiteaƭ in iudicio ꝙ etiā sine pdicto ⁊ directo
ꝓcessu statim quātūcūq̄ȝ grauior pena iponi posset.ff.ad.l.aql.
ꝓinde.s.de cōfes.c.ij.ij.q.j.c.j.⁊.ij.ideȝ dicimus:⁊ si nō cōfiteaƭ
sed notoriū sit iuƭ.vt si accusauerit dn̄m suū corā iudice.C.q.ac.
pos.siquis ex.alie aūt pene iponunƭ etiā si in modū inqsitionis
agaƭ.j.de simo.dilec.auc.vt nulli iu.§.sup h.infamia aūt qn̄q̄ȝ
etiā in ciuilibus ac.irrogaƭ.ff.de his qui no.infa.l.furti.§.penul.
⁊ fi.alique etiā ex pdictis penis imponunƭ in foro penitētiali.l.
di.si ille.⁊ alique ante li.cōtest.ad puniēdā cōtumaciā.s.de offi.
dele.sane.s.vt li.nō cōtest.tue.qm̄. Itē no.ꝙ iudex aliqn̄ in snīa
imponit penā.s.dicēdo:depono vl' in monasteriū detrudo:vel i
exiliū mittatis.aliqn̄ aūt penā nō expmit sed tm̄ condēnat de cri
mine:puta cōdēno te de adulterio:⁊ tūc non est iudicis q̄ snīam
tulit penā moderari:sed pena in.l.expressa infligetur.ij.q.iij.§.
notandū.lȝ ante moderari potuisset.xlv.di.omnis.⁊.c.qui.⁊ si
nō est in crimine ꝓ quo cōdēnaƭ certa pena inflixa de similibus
ad similia ꝓcedeƭ:vel minima pena imponeƭ. Item no.ꝙ sentē
tia lata statim sortiƭ quosdā effectus.verbi grā:si talis sit pena
imposita que libertatē aufert vlterius eius testimoniū nō valet
nec aliqd ex testō capiet.ff.de lega.iij.l.j.§.de post.ff.de penis.q
nihil.ꝙ ad.sed nō idē dicimus in his que rōne officij facit:puta
si sit platus ⁊ snīam ferat tenebit q̄ȝdiu toleratur.viij.q.iiij.nec
ne.nā si cōtrariū diceret absurditas sequereƭ:nā cōdēnatus mā/
dati vel depositi est infamis.ff.de his q no.infa.furti.§.pe.⁊ vl.
nūqd dicimus eius snīas vlterius nō valere p h.iij.q.vij.c.j.ab/
sit:omnia enim toleranƭ ꝓpter officiuȝ qd administrat.s.xix.di.
scd̄m.ff.de offi.pto.barbarius.nisi eēt in eū lata snīa depositiōis
vel expoliatus eēt insignibus dignitatis:tūc enim snīa a tali pre
lato lata nō tenet.ff.de his q no.infa.l.ij.§.igiƭ.ff.de iudi.cum p/
tor.nec potest dici ꝙ tolereƭ sed intrusus diciƭ:credimus tamen
ꝙ ex quo snīa de aliquo crimine lata est cōtra aliquē siue crimina
liter siue ciuiliter agiƭ ꝙ eps̄ vel platus suus potest eū spoliare
beneficijs que sub eo habet.ij.q.j.multi.tn̄ debet eum vocare:⁊
cōtra eū snīaȝ ferre si inuenireƭ:⁊ si non inueniet eodē mō dāna
bis eū:qr notoriū est crimē p snīam:vt no.s.de coha.cle.tua.nec
obstat.s.de accu.sup his.vbi diciƭ ꝙ nō potest puari alijs bene/
ficijs cui crimē in modū exceptionis ꝓbaƭ.sed veruȝ est ꝙ ibi di
ciƭ ꝙ iudex qui cognoscit in modū exceptionis nō potest sup alio
iudicare.j.de simo.licet.sed h iudex de quo dixi cognoscet in mo
dū accusatiōis vel inqsitiōis vbi bene sequiƭ pena ablationis:⁊
snīa nō induciƭ ad ꝓbandū ꝙ p eā dicaƭ puatus:sed induciƭ ad
ꝓbationē criminis.s.ꝙ sit notoriū:sicut ⁊ p eādem snīam de cri
mine lataȝ ꝓbareƭ infamis ⁊ repelleret a testimonio vel ordini/
bus.s.de testi.testimoniū.clerici aūt quoꝝ est electio nullum sua
auctoritate eligent:nisi pmo p superiorē eis licētia deƭ:vel p sen/
tentiā amoueaƭ hoc modo.s.depono talē platū vel clericū:vel p
petuo eū a sua ecclesia amoueo vel suspēdo.s.de cleri.nō resi.ex
pte.qualiter. Itē lȝ ex snīa cōtra quēq̄ȝ lata sup crimine.s.condē
no te de homicidio vel huiusmodi criminibus nō possint conca
nonici ꝓcedere ad electionē:vel eps̄:vel quicūq̄ȝ alius:tn̄ ex quo
imponiƭ ei pnīa ex tali cā que infamiā irrogat:puta suspēditur
ppetuo ꝓpter furtū:vel aliqd publicū crimē de quo dānatus est:
satis videƭ ꝙ alius in locuȝ eius eligi possit.ff.de decu.l.ij.⁊.l.ad
tempus.sed si ex alia cā suspēderetur:puta qr tumultū fecit i cō/
cilio nō credo ꝙ alius possit in locum eius eligi.v.q.iiij.in loco.
idē dicunt quidā ⁊ si pena sola sine snīa infligiƭ ex qua irrogaƭ i
famia.ff.ex quibus cau.in inte.fustibus.maior enim ⁊ euidenti
or est infamia que ex pena ꝓcedit q̄ȝ que ex snīa. Est ⁊ alia pena
s.excōmunicatio que est in his omnibus maior:⁊ nō solū pena ē
sed etiā medicina.ij.q.j.multi.⁊ statim habet hūc effectū vt sibi
vbiq̄ȝ licite beneficia ecclesiastica denegenƭ.s.de appel.pastora
lis.in fi.⁊ hunc effectū dicūt quidā habere quālibet snīam de cri
mine latā.(scandalo.) alioꝝ qui scandalizanƭ,in illo vnde est in/
famia.(periculo.)alioꝝ:puta si dicaƭ hereticus cum periculuȝ sit
ne alios inficiat:vel qr periculuȝ est ꝙ aliquis non occidat alium
vel occidaƭ:⁊ sic est multa exempla inuenire:⁊ potest dici ꝙ vbi
timeƭ periculū ⁊ sine multa infamia ꝓcediƭ:⁊ habes op.ar.vij.
q.vlti.c.vlti.xlij.di.quiescamus.xxij.q.j.si quis per ca.j.de simo.
sicut simoniam.(Debet.)hoc intellige quando inquisitio fit de p
sona certa ⁊ si de certo crimine:si autem de statu ecclesie vel i ge/
nere fiat inquisitio secus est.

Sicut olim.⁊c.personas.

Iste psone nullū citabūt:sed que viderint ⁊ audierit
corrigēda cōcilio referēt.xxxv.q.vj.eps̄.in fi.Sed di
ces nōne pmo ptinet correctio ad epm̄:⁊ eo negligēte ad archi/
epm̄.s.de offi.or.c.j.⁊.c.ad repmendā.ix.q.iij.§.vlti.Rn̄.veruȝ
est pmo ad epm̄ ptinere correctionē:sed hoc ipo eū apparere ne
gligētē:dico ꝙ nō citius ad cōciliū puenit emēdatio delinquen
tiuȝ q̄ȝ culpa.xviij.di.peruenit.xxvij.q.j.si custos.si homo.cum
eps̄ similes inquisitores habere debeat.xxxv.q.vj.eps̄.in fi.vl'
dic q lȝ archieps̄ non possit nisi post negligentiā epi cognoscere
de delictis subditoꝝ suffraganeoꝝ suoꝝ:concilium tn̄ ꝓuinciale
potest hoc modo ꝙ hic diciƭ de omnibus cognoscere.xviij.di.ꝓ/
pter ec.(⁊ alios.)arg.ꝙ non solum prelati.s.episcopi:sed etiā alij
debent interesse concilio prouinciali.s.de his que fiunt ab epi.c.
vlti.⁊ no.s.de prebē.graue.

Olim.i.ii.⁊c.relaxatis.

Non ē grā:
sed ius cōmune.contra.s.de offi.dele.prudentiā.§.se
xta.seruetur tn̄ forma ibi data.(restitutus.)no.mona
chos posse petere restitutionē si pēdente inquisitione vel accusa/
tione cōtra abbatē sint spoliati cōtra iusticiā qd aƚs nō licet.s.d
rescrip.cū dilecta.vel dic ꝙ hāc restitutionē potius fecit papa ex
officio q̄ȝ ex vi petitiōis:⁊ potius de ꝓuisione q̄ȝ de iure.vel dic
ꝙ bene possunt petere ꝙ restituanƭ ad monasteria saltem salua
ordinis disciplina:sed ꝙ restituanƭ ad poratus vel obediētias
h petere nō possunt:nec hoc dicit hec decre.(de plano.)⁊ hec ver
ba:sine strepitu iudicij ⁊ de plano:quidaȝ intelligūt sic sonare vt
in nullo ordinē iudicioꝝ teneaƭ seruare:sed solūmodo ad hoc te
neƭ:vt veritatē sup pncipali inquirat.ar.s.eo.ad petitionem.no
bis nō placet hoc:imo dicimus ꝙ omnē ordinē iudiciariū serua
re debēt:⁊ plenā nō semiplenā cognitionē adhibere in citationi
bus:⁊ in exceptionibus fori ⁊ dilatiōi admittēdis ⁊ expoliatio/
nis ⁊ excōmunicatiōis:sic hic talē ꝓcessum pcesserūt absolutio ⁊
restitutio in li.contest.iureiur.de calūnia in cōfessionibus:testiū
receptiōe eorūq̄ȝ reprobatiōe:⁊ in snīe ꝓlatiōe ⁊ appellatiōe:⁊ i
omnibus alijs hmōi. Sed queres:ad q̄d ergo valēt hec verba?
Rn̄.qr altera parte absente cōtumaciter vel etiā sine cōtumacia
vt qdā dicūt dūmodo citeƭ legitime potest ꝓcedi ad testium rece
ptionē:⁊ etiā ad diffinitionē cause:⁊ etiaȝ pn̄te si iussus nollet li
tē cōtestari.arg.s.de testi.cum olim.⁊ si sit cā vbi non sit necessa
ria litis cōtest.sicut in cā inquisitiōis:sicut hic.tūc hec verba ad/
huc multū valēt:qr tūc etiā si pars impetrās inqsitionē repelle/
reƭ ꝓpter excōmunicationē vel aliā cāȝ a ꝓsecutiōe inqsitiōis:ni
hilominus inqsitor ꝓcederet ad recipiendū testes ⁊ sniandum
j.de simo.licet. Item vtroq̄ȝ casu poterit ⁊ debebit magis refre
nare multitudinē testiū ⁊ reprobationē:⁊ in omnibus alijs dū/
modo nō faciat cōtra ius stepitū refrenare tam partiū q̄ȝ aduo/
catoꝝ:videƭ etiā aliquibus ꝙ ferias que fiūt ob necessitates ho/
minū possint postponere partibus cōtradicētibus dūmodo par
tiū nō intersit:⁊ etiam snīam ferre sine scriptis ⁊ sine libello. Ap
pellāt enim isti strepitū iudicij totū illū ꝓcessum q nō pertinet ad
rē petitā nec pncipaliter:vt testes p quos ꝓbabiƭ pncipale nego
ciū:nec accessorie vt iuramentū de calūnia:⁊ exceptiōes fori:qr p
eā veniƭ ad cognitionē veritatis in pncipali:sed li.nō cōtesta.ꝓ
cedere non ptinet ad rē petitā:nec pncipaliter:nec accessorie:dū
modo sit certū quid petitur ⁊ aduersarij nō intersit.alij cōtra:di
cūt enim ꝙ p hec verba nō potest omitti:neq̄ȝ li.cōtest.neq̄ȝ ali⁹
ordo:sed in hoc valēt hec verba vt magis cōpescat ptes ⁊ aduo
catos a superfluis ⁊ inutilibus ꝓbatiōibus ⁊ allegatiōibus.(De
plano.)seruet tn̄ forma in inqsitiōibus statuta.s.eo.qualiter.§.
debet.(obediāt.)Quid qn̄ sine figura iudicij ꝓcedi mandaƭ.C.
de la.li.tol.l.j.§.simili quoq̄ȝ modo.dic in nullo tūc iudiciarium
ordinē seruandū:sed p indaginē cognita veritate nō ꝓnūciabit:
sed qd iniunctū est sibi executiōi mandabit.verbi grā:ecce papa
mādat alicui ꝙ si de plano ⁊ sine strepitu ⁊ figura iudicij ei con/
stiterit ecclesiā tanto tpe vacauisse ꝙ ad ap.sedē sit eius collatio
deuoluta legitime ipsam tali clerico cōferat amoto ab eo quoli/
bet illicito detētore:in isto enim casu non citabunƭ aliqui:nec fiet
litis cōtest.nec iurabiƭ de veritate dicēda:testes tn̄ recipienƭ:nec
citabunƭ aliq ad videndū iurare:nec admittenƭ aliq ad dicēdū
in testes seu dicta eoꝝ que dixerint fiet aliqua publicatio:sȝ si ex
dictis eoꝝ iudici cōstiterit de premissis nulla ꝓnunciatiōe snīe in/
teriecta:illi clerico cōferet detentorē remouēdo ab ipsa:duȝ tn̄ de
falsitate lraꝝ seu aƚs nō excipiaƭ:⁊ si est in exceptiōe qd iudicem
moueat nō de hoc cognoscet:sed sicut merus executor facit supse
debit:ipsas exceptiōes ad sedē ap.deferēdo.s.de re iudi.decete/

ro:si tamē q̄n ꝯfert eccl̄iam ⁊ detentorē noluerit amouere appel lari ꝯtingat: qꝺ quidē pōt fieri: si ille q de appellatōe cogn̄scet ꝓ cedet sine figura iudicij: q꞉ cū causa appellatōis sit vna cū princi pali ⁊ q̄si vnꝰ articulꝰ ab ea dependēs. C. ne in vna eadē q꜠ causa tertio prouocet̄. ex quo prohibitū est in toto negocio ꝓcedi̇̄ for ma iudicij. ⁊ in cā seu articulo appellatōis est similiter interdictū sed hoc nō videt̄: q꞉ qꝺ fauore alicuiꝰ fit ad eius nō ꝺꝫ lesionē re torqueri. C. de le. qꝺ fauore. quod vtiq꜠ fieret si in cā appellatio nis sic ꝓcedi ꝯtingeret in preiudiciū impetrantis cui de gratia fuerat clausula ꝑdicta ꝯcessa. sed dic ꝙ vtendū est ꝯ ipm̄ iure qꝺ pro se impetrauit. ff. ꝙ quisq꜠ iurꝭ. l. si qs. ħ. de ꝯsti. cū oēs. sed cū iudex appellatōis prioris cāe acta dēat recēseri vt sic cognoscat an sit bn̄ appellatū q̄uo ꝓcedet cū nulla acta inuenisse noscatur? dic ꝙ queret a iudice q sic ꝓcessit ⁊ qꝺ eū mouit ad sic ꝓcedēdū ⁊ testes ab eo receptos repetet: ⁊ si tā ex r̄n̄so iudicis q꜠ ex dictis testiū vel alias intellexerit ipm̄ iudicē perperā processisse: reuo cabit nō pro tribunali sedēdo: nec in scriptis qꝺ per ipm̄ iudicē factū fuit. sed cū papa mādauerit sine iudicij figura procedi: et testes recipe: ⁊ eos ad ꝑhibenduꝫ testimoniū cohercere ⁊ reuo care qꝺ nō prouide factū est iurisditōis sit. ⁊ sine auctoritate iudi cātis nō fiat q sic procedit nō oīno sine iudicij forma procedit. Cū igit̄ fines madati diligēter ita debeāt obſuari vt non valeat qꝺ aliter factū est. ff. māda. diligēter. s̄. ꝺ rescrip. cū dilecta. vide tur ꝑ hoc nō valere q̄n ſm ꝑdictū moduꝫ ꝓcedit tanq꜠ formā in iunctā sibi nō seruauerit. Ad hoc pōt dici ꝙ q꜠tūcūq꜠ mādet pa pa aliqꝺ precise fieri: semꝑ t̄n intelligit̄ legitimas exceptōes de bere admitti. s̄. de offi. dele. ex pte. similit̄ lꝫ papa ad celerē expe ditionē negocij mādet sine iudicij forma ꝓcedi. non t̄n ītelligit̄ illud de iudicij forma dēre omitti sine quo non pōt negociū expe diri cū litibꝰ terminādis sit celeritas imponēda. C. de agri. ⁊ cē si. litibꝰ. sed illud tantū vult ꝑtermitti ꝑ qꝺ posset expeditio ne gocij ꝓrogari. ⁊ lꝫ dictū sit in cā appellatōis sicut in cā ꝑncipali debere ꝓcedi: hoc intelligas verū nisi ex forma lr̄aꝝ appellatōis appareat papā nolle ꝓcedi iudicij forma obmissa: sicut ē si in cō clusione ipsaꝝ ē: vocatis q fuerint euocādi ⁊c̄. viij. q. vlti. nonne. (idoneas.) no ꝙ plures simul admittunt̄ ad prosequendū inqui sitionē: vt ħ. ⁊. j. c. proxi. ⁊ ad ꝓsequendū accusationē. s̄. e. licꝫ: ⁊ ad prosequendū exceptionē. s̄. de excep. dilecti. Sed ꝯ q꞉ idone or eligi ꝺꝫ. ff. de popu. ac. l. iij. sol. dicimꝰ ꝙ plures pn̄t esse accusa tores ⁊ exceptores: ⁊ inq̄sitores de vno crimine sed de illis vnus eliget̄ q̇ prosequet̄ ⁊ alij eū iuuabūt: vt no. in ꝓcuratore. s̄. de te sti. insuꝑ. Itē videt̄ nobis ꝙ ꝓcurator a multis ꝯstitutus nomīe oīm ꝓsequit̄: nec cogi eligere cuius nomīe ꝓsequat̄: nā ibi cessat rō legis: q꞉ nō distinguit̄ in plures aduersarios. ⁊ hoc ē verū vbi ex eadē cā vel de eodē crimine plures ꝓsequunt̄ inquisitionem: vel exceptionē: q꞉ si sint diuersa crimina bn̄ tūc plures admittū tur ad ꝓsecutionē eoꝝ. siue ex vno facto descendāt siue ex pluri bus. C. de accu. q̇ de crimīe. (admittēdos.) hinc collige ꝙ si ille ꝯ quē ꝓcessum ē in inq̄sitōe in cā appellatōis vel alio mō dicat sen tentiā vel ꝓcessum ꝯ se habitā reuocari ꝙ non est necesse vocari illū q prosecutus fuit inq̄sitionē. s̄. de ꝓcu. in nostra: q꞉ nihil iuri bꝫ in hac ꝓsecutōe: q꞉ si haberet mutari nō posset: fateor t̄n ꝙ bo nus iudex prudēter faciet si eū vocet vel mittat vt ꝑ eū instruat̄. s̄. e. cū dilectꝰ: credo t̄n ꝙ pōt appellare ⁊ tenet appellatio vbi vl̄ ipse vel alius cām prosequit̄. ar. q꞉ ꝓcurator q̇ nō ꝺꝫ exercē cām appellatōis pōt appellare. ff. māda. si ꝓcuratorē. §. si ignorātes. s̄. de ꝓcu. c. pe. (ministrari). s̄. e. ex parte.

Relatorum excessus. ⁊c̄. (mi nus canonice.) ħ qualr̄ post ꝯsecrationē obijci possit: no. s̄. ꝺ elec. ꝙ sicut ecclesia vestra. (assignātes.) istū t̄minum pōt assignare iudex q instruxit cām vel recepit testes: vl̄ quicqꝺ aliud fecit de mādato suꝑioris iudicis etiā si in litteris non dicēt ꝙ ꝑfigeret ꝑtibus terminū: q꞉ hoc ipo ꝙ ꝯmittit̄ aliqs articulus videt̄ ei ꝯmisisse ꝙ ꝑtes ad priorē iudicē remittat ne remaneat cā sine termīo imo ꝙ plus ē iudex a quo appellat̄ ꝑfigit ꝑtibus terminū quo corā suꝑiore ꝯpareāt ad prosequendā appellatio nē. s̄. de appel. ꝑsonas. multo fortius pōt prefigere si nō ē appel latū. Itē dicimꝰ ꝙ si alicui ꝯmissa ē receptio testiū vel aliquis ali us articulꝰ: ⁊ anteq꜠ delegatꝰ incipiat ꝓcedere ī articulo sibi cō misso appellat̄ ab eo iusta cā assignata: quaꝫ t̄n non obtulit se in continēti probatuꝝ: de qua t̄n dubitat̄ an sit vera si postea dele gatus ꝓcedat in articulo sibi ꝯmisso: ⁊ ꝯtingat remittere negoci um ad suꝑiorē: nō pōt aliquē terminū appellāti assignare. qꝺ sic probo. nā in cā appellatōis. s. vt eā prosequat̄ nō pōt cū ei nō de tulerit. sed post appellationē processit in articulo sibi commisso. Itē in cā principali suꝑ cuiꝰ articulo ꝓcessit nō pōt: frustra enim ibi assignaret̄: q꞉ in illa causa nō procedetur nisi prius inquirat̄ de veritate cause appellatōis. s̄. de ap. vt debitꝰ: ⁊. c. interposita ⁊ intantū est ħ verū: q꞉ si delegās forte ignorās procedat in prin cipali: q꞉ delegatꝰ nihil sibi significauit ꝺ appellatōe facta a se n̄ valebit ꝓcessus eiꝰ: q꞉ dolose aduersariꝰ tacuit ꝺ appellatōe ad uersarij quam si dixisset nunq꜠ iudex ꝓcessisset vel ꝓcedere de buisset ꝯ nō legitime citatū: ⁊ ordine ꝑuerso cū cā appellatōnis ꝑcedere debuisset cām ꝑncipalē. ij. q. vj. prolatā. s̄. de ap. vt debi tus: ⁊. c. interposita. ff. de iudi. si pretor. si vero nullā causaꝫ assi gnasset sue appellationi quā an̄ sn̄iam emisit cū ꝯstet talē appel lationē nullā esse: tūc bn̄ potest assignare terminū vt in cā princi pali procedat: nec sufficiet tūc si t̄m parti pn̄ti terminū assignet. lꝫ ea pte tantū pn̄te tenuerit receptio testiū: q꞉ assignatio termini plus fit rōne iudicis ad quē appellatū est q꜠ iudicis a quo appel latur. Itē dicūt aliq̇ ꝙ si suꝑior ad quē remissa ē cā citet appellā tē in cā ꝑncipali nō facta mētione de appellatōe qꝺ suffic̄ appel lāti mittere excusatorē q dicat: dn̄e nō tenet citatio vestra suꝑ cā ꝑncipali vel nō potestis in ea ꝓcedere: q꞉ appellatū est ⁊ intēdit cām appellatōis proseq tpe suo. si aūt trāsissꝫ tp̄s appellationis ꝓsequēde tūc bn̄ teneret citatio facta suꝑ ꝑncipali tā a delegante q꜠ a delegato facta. huic aūt excusatori ħ solū sufficit dicere. nos credimꝰ ꝙ etiā ꝺꝫ on̄dere talē qualē appellationē cōmissaꝫ. ar. s̄. de testi. veniēs: q꞉ si aliꝺ diceret̄ seq̇ret̄ absurditas: q꞉ cuilibet facile eēt deludere cuilibet iudici si nō tenet̄ ꝓbare veritateꝫ cāe appellatōis: q꞉ tūc nō prosequit̄ cām appellatōis: q꞉ nec suꝑ ea citatus ē. si aūt in citatōe faceret mentionē de appellatōe: ⁊ cita ret suꝑ ꝑncipali cā n̄ teneret citatio: nec etiā teneret̄ mittē excusa torē: q꞉ exꝑssit errorē in citatōe. s. ꝙ vellet agere cām principalē omissa cā appellatōis. Itē dicimꝰ ꝙ si in casu isto vbi ꝺꝫ mittere excusatorē nō mittat ꝙ tenet ꝓcessus ꝯ eū habitꝰ suꝑ principali scꝫ iudex appellatū ignorauit: ⁊ aduersariꝰ nihil dolose egit. secꝰ aūt si sciuisset appellatū. s̄. de ap. si duobꝰ. Itē secꝰ si aduersariꝰ dolose subticuisset de ap. ff. de iudi. si pretor. In citatōe aūt facta a delegato post appellationē credo ꝙ nō tenet̄ mittere excusa torē lꝫ securiꝰ sit mittere. alij aūt dicūt ⁊ bn̄ ꝙ citatio delegantꝭ tꝫ etiā vbi facta mētione de appellatōe. ⁊ assignāt talē rōem sui di cti: q꞉ sicut citatꝰ ꝺꝫ apparere vt proponat suas exceptiones: ita vt ꝓponat hāc exceptionē appellatū eē vt alleget suū priuilegiū ff. de iudi. si qs ex aliena. ⁊ nisi ꝯpareat valet ꝓcessus habitꝰ ꝯ eū (ꝑtāte.) No. eū de quo fit inq̄sitio ꝑcedēte inq̄sitione non posse alienare bona ecclesie: nisi res q̇ seruādo seruari nō possunt que pōt alienare: cū administrationē habeat. s̄. c. proxi. s̄. de offi. de le. ven̄. f. si aūt post talē inhibitionē factā a iudice alienauerit nō valet alienatio. secꝰ si pacto obligatꝰ esset ad nō alienandū: quia tūc bn̄ valeret alienatio. s̄. de testa. raynaldꝰ. vbi no. pro eodem ꝺꝫ hr̄i q̄n lex viua prohibet sicut si prohiberet lex mortua.

De calumniatoribus. Rubrica.

Um fortius. puniēda ⁊c̄. (quaꝫ) i. quantū. (sacratis). i. sacris ordinibus cōstitutis. (culpabiles). ij. q. viij. quisquis. (criminatorē). i. calūniosum accu satorē. (iubemus.) ꝯ ius ē. ex quo in sn̄ia nō fuit ei pn̄ia imposita. ff. de calū. l. j. sed ħ fecit ex ple nitudine ꝑtātis: vn̄ nō est trahendū ad ꝯsequē tiā. insti. de iure na. §. plane. vel dic ꝙ ꝯdēnatus fuit calūniator. sꝫ pn̄ia nō erat ei imposita. ij. q. iij. §. notandū.

Um dilectus filius. ⁊c̄. (pur gauerit) ꝑ iuramentū suū ⁊ ꝯpurgatore: sed videt̄ etiā ꝙ pꝰ pur gationē ꝺꝫ puniri de tergiuersatōe. ij. q. iij. §. notādū circa fi. Rn̄. ħ nō negat̄ q̄n puniat̄. vel dic ꝙ t̄m ī accusatōe dr̄ q̇s tergiuersari nō in denūciatōe q꜠uis nō impetrata absolutōe desi stat: vel ħ dicit̄ tergiuersari: q꞉ vsq꜠ ad finē ꝑsistit lꝫ succubuerit. ⁊ q̇cqꝺ potuit fecit. (ab officio.) No. grauiorē pn̄iam calūniantꝭ q꜠ eius q denūciat̄ qui non punit̄ sed t̄m cogit̄ ad penā. s̄. e. qua liter: suꝑ his. Et est notandū ꝙ nō solū in accusatōe sꝫ etiā ī denū ciatiōe punit̄ calūniator extraordinaria pena.

De simonia: ⁊ ne aliquid pro spiritualibus exi gatur vl̄ promittatur. Rubrica.

Nordinando. ⁊c̄. (minister.) diaconꝰ q legit euangeliū. (notarius.) quidā ħ ītelligūt vt iacet vt etiā nō liceat in beneficijs etiā opas suas vē

⁊

dere ꝑpter odiū simonie. alij hoc intelligunt d illis qui recipiūt
salariū de publico. vł dic ꝙ vult remouere malā ꝯsuetudinē que
in quibusdā locis obtinebat ꝙ ille qui cātabat euangeliū in ordi
natione epi vel aliter certū aliqd recipiebat. Et similiter notari
us q̇ de ordinatōe eius litteras conficiebat: ꝛ similiter obtīebat
in palij donatōe qđ oīno vult remouere: ar. j. q. j. emendari. Si
autē alius notarius peteret pro operis suis iustū salariū vel eti/
am aliquantulū plus iusto propter magnitudinē negocij nō dice
rem prohibitū. Si quis aūt offerat aliquid spōte nō ꝯmittit simo
niā. ꝛ maxime si ꝯsuetudo est de aliquibꝰ offerēdis que pietatē
vel deuotionē ondēderet: vt est. j. e. ad ap. vł dic ꝙ loquiẜ de talibꝰ
notarijs ꝛ ministris q potestatē hn̄t in electōe vel ordinatione:
q̄ alius notarius nō habet ptātem inde faciēdi cartā. nec alius
diaconus potest ibi legere euangeliū: ꝛ si legerit nō diciẜ canoni
ce ordinatꝰ: vel alias aliquā calūniā recipit vel instrm̄: nō valet.

Qui alium.

Si quis dominus ꝛ magi

ster.) ꝛc̄. (vni.) sceleratissimo. cū dixit: si male locutus
sum testi. perhi. de malo. ij. q. vij. §. ecce. (respuēdus)
repete que diximus. s̄. de accu. cum p. māconella.

Accusatum.

ꝛc̄. (prohibere.) si aliqua si/
gna ꝯ eum apparebant. j.
e. sicut. no. accusatū suspēdi ab officio: ꝛ hoc ē ꝑpt in/
famiā. ꝛ nō obtinet solū in simonia. sed etiā ī alijs cri
minibꝰ. C. de re. spo. l. j. ij. q. v. presbyter. ꝛ propter suspitionem
quis remouetẜ ab administratōe. iij. q. ij. q̄ ea. Itē prohibetẜ ab
ordinibꝰ quilibet accusatꝰ ꝛ de quo fit inquisitio. lxxxj. di. tantis
ar. C. de procu. reū. sed nō credūt quidā ꝙ ab electōe prohibeatẜ
quare enī puniretẜ si nō est verꝫ crimē de quo accusatẜ. ꝛ sic facile
esset si hoc esset verꝫ quēlibet ab electōe excludere. sed cōfirmari
vel ꝯsecrari nō dꝫ accusatus nisi ꝑmo fuerit absolutꝰ. ꝛ ē etiā ar.
q̄ procurator ꝯstitui nō prohibetẜ sed procuratorē exercere: vt in
ꝑalle. l. rex. Alij ꝯ. s. ꝙ accusatꝰ remouetẜ ab electōne: ꝛ dꝫ prefigi
tp̄s accusatori triū mensiū infra qđ ꝑbet qđ obiecit. auc̄. de sanc.
epi. §. si qs an̄ or. qđ obtinet in epis ꝙ infra tres mēses debeant
ꝯsecrari a die electionis. lxxv. di. c. ij. In alijs aūt electis dabiẜ an
nus. ar. de mune. ꝛ ho. reus. vel iste dilatōes sunt ad arbitrium
iudicis. Itē si plus differretẜ propter accusatū non esset imputā
dū accusatori: vt in. l. ꝑal. l. reū. ar. C. de temp. in inte. petendū.
Capitła aūt q̇ videntẜ dicere ꝯ illos q tenēt aliā opinionē ſm h̄ ī
telligūt. s. ꝙ nō possunt ordinari sed nō prohibēt eū eligi. sꝫ ma/
gis contradicit. xciij. di. miramur. sed ibi loquiẜ de excōicato. hic
aūt non extēdimus ad exceptionē vel denunciationē: q̄ quantū
cūqꝫ excipiatẜ ꝯ aliquē de crimine vel denūcietẜ nihilominꝰ tamē
denegeretur: ꝯfirmabiẜ ꝛ ꝯsecrabiẜ in alia ecclesia vel electōe ēꝫ
in illa de qua excipiẜ. dē hoc no. s̄. de despō. impu. ad dissoluēdū
ꝛ eodē mō dicendū videtẜ quibusdā in accusatōe ꝛ forte non ma
le. hec aūt decre. tm̄ loquiẜ in inquisitōe. ꝛ exponūt hic accusatū
id ē infamatū. ꝛ propter infamiā cōtra eū ꝑcedit inquisitio. spā
le enim dicūt in inquisitōe: vt nullus ꝯ quē proceditẜ inquirendo
possit eligi. ꝛ est ratio: q̄ cū inquisitio nō debeat fieri nisi ꝯ diffa
matos. j. e. lꝫ. ꝛ electus bonū testimoniū debeat hr̄e etiā ab his q
foris sunt. ergo iste q diffamatus est eligi nō pōt. sed accusatio et
denunciatio ꝛ exceptio est in optione cuiusqꝫ etiā nulla infamia
precedente. ꝛ ita p ꝯn̄s esset ī cuiusqꝫ optione quēlibet ab electio
ne reuocare vel remouere: hoc plus ꝯsonat rōni.

Quotiens. per simoniam.

heresis.) nō intelligas ꝙ oīs simoniacus sit herecicꝰ
sed ille tm̄ qui credit ꝙ spūssanctus ꝛ gr̄a eius vena/
lis sit. ꝛ ꝙ precio queratur ꝛ sit in aliquo.

Sicut simoniacam.

ꝛc̄. (signa) aliquaꝫ pro
babilitatem habentia: h̄ autem est h̄ speciale ꝙ cum
in alijs negocijs requirendi sint luce clariores ꝑbatō
nes. ij. q. vij. si quis eps. ꝛ. q. viij. c. j. In crimine simonie mino/
res ꝑbationes sufficiūt gnīmo sola signa sicut in heresi. C. d he
re. l. ij. nos dicimꝰ ꝙ leuia signa sufficiūt ad presumendū aliqueꝫ
hereticū. sꝫ illa signa optet plene ꝑbari. s̄. de ꝑsump. lr̄as. ꝑpter
suspitionē aūt iudicetẜ purgatio. j. de here. excō. plꝰ plꝫ ꝙ etiam si
nulla signa probentur sed tm̄ grauis sit infamia ꝯ eū q̇ dꝫ remo
ueri. ar. s̄. de presum. litteras.

Tanta est labes.

ꝛc̄. (ois.) supple nō
ꝑcisus ab ecclesia ꝑ
sniam canonis vel hoīs ꝛ post pactā pniam: ꝛ sic nō
est ꝯtra de excōicatis toleratis: nec de fornicarijs suspēsis. xxxij.
di. nullus. nec ē ꝯ de peccatore q̇ non egit pniam q suspensus est
quo ad se. j. q. j. sacerdotes. sacrosancta. necesse. (cātare.) simonia
cus in ordine recipiēdo siue crimē sit occultū siue manifestū ipo
iure suspēsus ē: vt h̄ ab executione oīm ordinū non tm̄ simoniace
receptorꝫ. j. q. j. quibusdā. idē intelligo de notorio simoniaco in
bn̄ficio. j. q. j. reperiuntẜ. xxxij. di. §. verꝫ. nisi eo ignorāte alius pe
cuniā dedisset q̄ tūc credo nō eū suspēsū nisi eo ꝙ simoniace ob
tinuit. j. q. v. pn̄tium. si vero alias sit simoniacus siue pro benefi
cio siue pro ecclesie emēda: si crimē est manifestū sił ipo iure su/
spensus est. xxxij. di. §. verꝫ. si nō ē occultū suspēsus ē q̊ ad se nō q̊
ad alios q eiꝰ offm̄ licite audiūt sicut quilibet criminosus. j. q. j.
sacerdotes. Itē isti simoniaci in bn̄ficio occulti ꝛ criminosi licite
celebrāt post pniam: q̄ nec sunt suspēsi a iure. nec impediuntur
exequi officiū suū post pniam. sed beneficiū simoniace habitū
retinere nō potest. j. e. de regularibus: hec vera sunt de recipiēti/
bus aliqua scꝫ ordinē vel bn̄ficium simoniace. In dātibus autē
aliqua simoniace seruatẜ qđ dicit. j. c. pe. vbi de hoc no. ꝛ. j. e. dile
ctus fi. a. ꝛc̄. Itē no. ꝙ si quis obtinuerit ordinē vel beneficium
alio dante pecuniā non ordinatori nō est simonia si etiā sine pe/
cunia obtenturus erat. ar. j. q. vj. §. vl. si aūt ipse ordinatꝰ pecuni
am dedisset: etiā si sine pecunia habiturus erat ordinē simonia/
cus ē. ar. j. q. ij. qꝫ. ꝛ. q. iij. si quis ob. ꝛ. c. vl. ꝛ. q. vj. c. j. (pōt.) si ītel
ligas de possibilitate iuris nullus criminosus de iure pōt canta
re missam. j. q. j. sacerdotes. si de possibilitate facti sic conficit si/
moniacus: sicut quilibet alius. j. q. j. intra catholicā. cum multis se
quētibꝰ. xxxij. di. §. verꝫ. Rn̄. intelligo de possibilitate iuris: nam
alij criminosi post pniam de iure celebrāt preter homicidā: sed
simoniaci numqꝫ. Itē alij licite audiūt officiū aliorꝫ criminosorū
nisi sint suspēsi p sniam: sꝫ simoniacorꝫ officiū audire nō debēnt.
etiā si nulla snia feratur ꝯ eos. Est enim in eis speciale sicut ī no
torijs fornicatoribus ꝙ eorꝫ officia audire nō debent. xxxij. di. §.
verꝫ. est ergo speciale in notorio fornicatore ꝛ simoniaco ꝙ etiā si
tolerantẜ ab eccłia cuiqꝫ licet eorꝫ officiū euitare: vt h̄. xxxij. dist. §.
verꝫ. sed homicidarꝫ ꝛ etiā excōicatorꝫ occultorꝫ lꝫ sint suspēsi a iu
re si tm̄ alias occultū sit ꝛ tu scis nō dēs eorꝫ officia euitare. ar. vj.
q. iij. si tm̄. xxiij. q. iiij. nō ꝑhibeat. nisi abstineret quis propẜ cor
rectionē peccatoris qui ex erubescētia penitentiam ageret. s̄. de
de coha. cle. ꝛ mule. c. j.

Non satis.

ꝛc̄. capellanie) si aūt aliqua capel
la cū suis redditibus ꝯuersa sit in
vsus alicuiꝰ eccłe bn̄ pōt a capło ibi īstituto ex pacto
recipe aliqd annuatim pro fructibus. sꝫ ꝯctus debēt esse disticti.
s̄. de rerꝫ ꝑmu. ad questiones: nā lꝫ nō possint vēdi capellanie. i.
ius faciēdi ea q̄ pertinēt ad capellam p annū ꝛ multofortius in
perpetuū vel in tempore vite. opera tamen sacerdotis vēdi pōt
vel emi pro seruiēdo alicui capelle. Itē fructus capelle in prop/
os vsus ꝯcesse licite locantẜ. j. ne ꝑla. vic. c. fi.

Cum in ecclesia.

ꝛc̄. (ꝛ bn̄dictōibus) iō pro bn̄dictionibꝰ
nubentiū prohibetẜ accipe: q̄ ibi: gratia ꝯfertur: pro
mr̄imonio aūt cū ibi nō ꝯferatẜ gratia licet aliqd recipe. j. q. ij. gc
quid. xxxij. q. ij. honorantẜ. xxvj. q. j. nuptiarꝫ. xxxij. q. j. connubia
(regriẜ.) ob h̄ iustificatẜ decre. nam oblatū recipe lꝫ.

Cum sit romana.

procuratorē) quaꝫ
etiam exercere nō
pōt si ecclesia grauetẜ. xj. q. iij. camendūꝫ. j. q. ij. placu
it. in auc̄. de man. prin. §. sit tibi.

De hoc autē.

ꝛc̄. si manifestū). i. notoriū
q̄ in ꝯspectu populi inita
sūt pacta. (manifesta.) p famā sed nō notoriū. (si qua)
ꝛ d iure publico. ī auc̄. de sanc. epi. §. iij. (eccłie). xvij. q
j. si quis in atrio. ī auc̄. de san. epi. §. sꝫ neqꝫ. si tn̄ dans pecuniaꝫ ī
intraret religionē de mīa bonū esset ei reddere. j. e. veniēs. xvj.
q. vj. de lapsis. xxvij. q. j. si quis ita.

Cum esset in nostra.

ꝛc̄. V) q pro
pter) simoni
am dictū R. clericū petebat a quadā ecclesia amoue
ri vel potius clericus petebat ecclesiam ex eo ꝙ miles ei eam pro
miserat. (in causa illa.) ciuiliter agebatur.

Insinuatum est.

Nemo presbyterorꝫ

ꝛc̄. (celes) hoc ideo ē
q̄ qlibet tenetẜ pctm̄ alteriꝰ ad pniam indicare. xxiij
q. iij. tam sacerdos. secꝰ aūt in indicatiōe furis vel ser
ui vel fugitiui pro q̇ licite accipiẜ merces. ff. de offi. prefec. vi. so

lent.ff.de ꝯdi.ob tur.cau.l.iiij.§.vl.(simoniacū).i.in modū simo
nie puniendus:non enim proprie dicitur simoniacus qui celat
per gratiā crimen alterius.

Uedam mōachoꝝ ⁊c.no.mo-
nachos agē
ad reuocandū qd prior male alienauit.(sub annuo.)
ꝯstituto in signū deuotōis qd lꝫ:vt no.s̄.de reli.do.ꝯstitutꝰ.(redi
mi).s̄.de pac.cū pridē.(nec ꝑmittat).)iste fungit̃ vice ⁊ officio cō
seruatoris.de quo no.s̄.de offi.dele.c.fi.

Alque.

X diligenti. ⁊c.(ecclesiasticū)qd nō ē li
citū.j̄.de regu.iu. indignū
vbi no.i.x.fild.vel aliqd sil'e i eccl'ia.(tal'r)ꝑ collatiōe
beneficij ecclesiastici: et forte etiam sine collatione beneficij nō
est licituꝫ clerico nisi ꝓ ecclesia sua alicui facere fidelitatem.j.de
reg.iur.c.vlti.vbi plene no.

T si questiones. ⁊c.(hūane). C.de
fide instru.l. vlti.

Eniens ad nos. ⁊c.ꝯuenit.)ꝓpter
hāc ꝯuentionē iu-
dicat̃ simoniacus. secus enim esset si spōte obtulisset
(prefato).s̄.e.de hoc ꝯ.so.ibi.

X tue fraternitatis. officio.)lꝫ enī
ipso iur̃ suspē
sus sit n̄ tn̄ pōt ꝓhiberi nisi ꝓbatō ꝑcedat.ij.q.j.nos
in quēqꝫ.(pniam.)nō obdurescat in pctō sed nō sufficit ad vitaꝫ
⁊ ꝯ ius offm̄ exercē.j̄.de pe.⁊ re.qd quidā.xc.di.si qs ꝯctus.

D nostram. ⁊c.misterio)puta acolitus
vel subdiaconꝰ vel hmōi.

E simoniace. ⁊c.(remanē.)ex dispēsa
tōe epoꝝ.j.q.v.pn̄tium
In alijs aūt ordinibꝰ vel bn̄ficijs nō simoniace habi
tis etiā sine dispēsatōe manebit ⁊ noua bn̄ficia acqui
ret.nouos aūt ordines nō pōt hr̄e nisi ꝑmo dispēset̃ cum eo i or-
dine simoniace q̄sito cū ꝓmotus esset p saltū.lij.di.c.j.si autē eo
sciēte aliqd datū ē ordinatori:nō pōt dispēsari cū tali.j.q.j.erga
si qs a si.statuimꝰ.reqritis. In bn̄ficijs aūt distingui:qr si igno-
rāte aliq data pecunia obtinuerit ꝑlationē nō pōt eps dispēsare
vt illā prelationē hēat.sed in simplici bn̄ficio pōt episcopus bn̄
dispēsare.s̄.de elec.c.pe.j.q.v.c.j.sed ⁊ si se sciēte vel pecuniā dā
te bn̄ficiū obtineat:pōt eps cū eo dispēsare vt i alia eccl'ia obtine
at bn̄ficiū:⁊ ēt i eadē sꝫ nō pt eps dispēsare vt ad maiores ordies
ꝓmoueat̃.j.q.v.c.j.nunqꝫ aūt lꝫ dispēsare illi cū quo simonia cō
missa ē. Itē si qs ꝯmisit simoniā in dignitate cuꝫ eo nō pōt epus
dispēsare.j̄.e.nobis.vbi no. Itē cū nullo simoniaco scienter pōt
dispēsari i dignitate:etiā si ꝓ ea nō fec̄ simoniā.j.q.j.erga.

Atheus. card.⁊c.(ꝯdictio.)iusta ⁊ etiā in-
iusta an̄ ꝯfirmationē.de h̄ no.s̄.d
elec.significasti.

D aures nostras. ⁊c.(ꝓ solutiōe)
nā nō ē dubiuꝫ
ex pte recipiētis simoniā h̄ ꝯmitti.j.q.iij.nō soluꝫ. ex
pte aūt dātis dicūt quidā nō ꝯmitti.ar.j̄.dilectꝰ:qd intelligūt cū
p supiorē ius suū ꝯseq nō pōt.alias enī secus.s̄.de feu.insinuatō
ne:nā sicut bn̄ficiū nō lꝫ redimere ita pn̄iam spūalem.s̄.e.nemo
lxxxiij.di.c.j.verꝰ videt̃ ꝙ nunqꝫ lꝫ aliqd dare ꝓ pn̄ia spirituali
redimēda.j.q.j.nullꝰ eps.qr nunqꝫ dꝫ peccare vt a maiori malo
cesset̃.xxxij.q.v.ita.laico aūt quē ꝯstat nihil iurisditōis hr̄e si ex-
poliat eū ecclesia vel faceret eundē de facto vitari tanqꝫ excōica-
tū:vel etiā clerico q de iure nō ꝯtēdit se fecisse sꝫ de potētia lꝫ dare
qr nihil dat ꝓ spūali sꝫ tm̄ ꝓ vexatōe quā redimē lꝫ:⁊ ꝯm hoc q
dā dicūt licere aliq dare laico vt bn̄ soluat decimas in quibꝰ nec
feudi ius ꝯtēdit:alij dicūt ꝙ si sum in possessione alicuꝰ ecclesie
possum dare clerico ⁊ laico ne me expellat p violentiā ⁊ sine co-
gnitōe cause.sed si sum ex̄ possessionē ecclesie nullo mō est mihi
licitū aliqd dare ꝓ possessione recupanda:qr tūc nō tm̄ redimo
vexationē sed etiā possessionē amissam recupero.

E regularibus. ⁊c.ad renunciādū
lꝫ furtiuū hēat bn̄-
ficiū.j.q.j.ordinatōes.⁊ semp sit i mora.xiiij.q.vj.si
res:non tn̄ dꝫ dimittere ecclesiā sine licētia supioris.
ar.s̄.de re.⁊ trā.ad re.lꝫ.sꝫ ꝯsulimꝰ ꝙ a hōis eccl'e ⁊ offō cū sit su-
spēsus ipo iure oīno abstineat:vt no.s̄.e.tanta.

X insinuatione. ꝓposuisti. No.resi
gnationē fieri i ma
nibus alioꝝ qꝫ epi.sed meliꝰ dicit̃ in renūciaōe neces

sariū esse ꝯsensum episcopi si cōfirmauit ⁊ canonicorm qui elege
rūt.ar.xviij.q.iij.statuimꝰ.C.de ac.⁊ ob.sicut.⁊ pōt esse ꝙ hi ca-
nonici nō recipiūt ꝯfirmationē ab aliquo supiore.⁊ iō sine eo re-
signāt:vel dic ꝙ spāle ē in simonia.

Obis fuit.obtinere. h̄ intellige
qn̄ eo sciē
te ꝯmissa ē simonia.⁊ sic nō ē ꝯ.s̄.de simonia.vel qn̄
ꝯdēnatus ē p sn̄iam:nā tunc cū ꝓpter crimis enormitatē:tū qr
est notoriū p sn̄iam nō poterit dispēsare.l.di. vt ꝯstitueret̃:d his.
vel dic ꝙ dispēsari nō pōt vt hēat illā dignitatē.

Ilectus filius. R.post receptionē) .il
licite recipit.j.q.j.nul
lus eps.vel dic ꝙ licite accepit:nā cū ꝯtēderēt sup qui
busdā iuribꝰ ⁊ ꝑpositus diceret se grauari archidiano dicente se
vti iure suo ꝯpositio interuenit:⁊ fuit ꝯctus:do vt des vel facias
⁊ agit̃ ex h̄ ꝯtractu ꝑscriptis v̄bis ad interesse.ff.depositi.l.j.§.
in loca.ff.de ꝑscrip.ver.l.j.nec littera h̄ ꝯtradicit vbi dicit̃:ꝙ si re
stituit rē liberat̃:qr itelligit̃ si plꝰ nō est infesse.(venisse).maxime

Uam nobis.

Ilectus filius. a.nuntiꝰ corā te).spā
le ē in h̄ cātuar̃.q nō
solū est metropolitanꝰ sed etiā legatꝰ.s̄.de of.leg.c.j.
(seueritat).)amissionis honore si sint clerici vel mōa-
chi.si laici excōicatis.j.q.j.repiunt̃.Sꝫ dices qd nocet monachis
depositio? Rn̄deo qr nō recipiēt ꝑbendā de monasterio:nec hē-
būt ibi vocē in capitulo.monachi tn̄ semp remanēt.(artiora.)si
interueniant̃ alioqn mutabunt̃ ad eq̄lia.ar.lxxxj.di.valet.vl're
nūciabūt suis locis ⁊ eligent̃ d nouo.s̄.e.d regularibꝰ.s̄.d renū.
ex insinuatōe.(abbatibꝰ).iō hi ꝑcipue puniunt̃:qr eoꝝ ꝯsilio ⁊ au
ctoritate oīa fiūt.x.q.ij.eps.C.de ap.qm̄.ij.q.vij.quia propter:
⁊ qr in culpa sunt si h̄ negligāt.j̄.e.intm̄:sed videbit̃ ꝙ collegiuꝫ
possit accusari ⁊ de eo inquiri.xij.q.ij.q̇ manumittit̃.s̄.e.veniēs
⁊.ff.ꝙ me.cā:metū.§.ij.ar.vij.q.j.sicut.xxiiij.q.iij.si hēs.ff.d do.
q ex.ff.d acq.pos.l.j.§.vl. Itē vniuersitas p ꝓcuratorē dꝫ se defē
dere ⁊ in cā crimīali nō ꝯstituit̃ ꝓcurator.ff.ꝙ cu.vniuer.l.j.v.q
viij.in criminalibꝰ.nos dicimꝰ ꝙ vniuersitas non pōt accusari
nec puniri sed delinquētes tm̄:ciuil'r aūt ꝯueniri ⁊ pecunialit̃ pu
niri pōt ex delicto rectoꝝ:vt in ꝯtrarijs ⁊.s̄.e.veniēs.ꝑterea pōt
ingri sup statu vniuersitat) sꝫ nec tūc puniunt̃ nisi delinquentes
j̄.c.pri.s̄.de accu.c.pe.(officialibꝰ.)ꝙ ista faciūt vl' sciūt ⁊ tolerāt.

Icet heli. ⁊c.(clamosa.) dꝫ vel scandaluꝫ.
cū enī q̇sqs facē dꝫ qcq̇d pōt vt
scādalū a fratre remoueat:ergo ⁊ inquisitōꝫ faciet p
quā scandalū remouet̃.ar.j̄.de no.ope.nūc.c.j.sed h̄
rō nō videt̃ nobis bona ꝙ ꝓ cuiuslibet scādalo sit faciēda inqui
sitio cū ꝑ inq̇sitōe forte maiꝰ scādalū nasceret̃.sꝫ sat) dici possꝫ ꝙ
vbi scādalū timeret̃ ꝙ possꝫ ꝯturbare ecclesiā siue vnꝰ sit q scan
dalizat̃ de infamia vel pctō alteriꝰ ita potēs q scādalū suscitare
possit siue plures ꝙ licite fiet ingsitio.ar.xxiij.q.iiij.cū qs.l.dist.
vt ꝯsti. Itē ar.ad h̄ qr vt remoueat̃ scādalū indicit̃ purgatio.ij.q
v.ꝑsbyter.s; inq̇sitionē sequit̃ purgatio.ḡ ꝓ scādalo pōt fieri in
q̇sitio ꝯtra eū q suspectꝰ ē ꝑlato suo ordinario.⁊ etiā forte alij vl'
alijs bonis viris vel etiā ꝑncipi terre etiā si nō sit alias ifamatꝰ
ij.q.v.oibꝰ:⁊.c.mēnaꝫ.vbi dr̄ ꝙ indicit̃ eis purgatio.ḡ ⁊ ꝑ ꝯñs
pōt fieri ingsitio.alij tn̄ dicūt ꝙ lꝫ ꝑdictis casibꝰ possit idici pur-
gatio nō pōt fieri ingsitō:qr ꝑ ingsitionē:non semp tn̄ sequitur
purgatio:immo quandoqꝫ sequit̃ absolutio qn̄qꝫ amotio ab ec
clesia.s̄.de accu.ingsitōis. Itē ꝓpt̃ picl'm fit ingsitio etiā sine in
famia.s̄.de accu.qual'r:sic̄ est i heresi ⁊ i alijs pctis q̄ in occulto
serpēt.⁊ ibi ē picl'm qd in alios deriuet̃.s̄.e.sic̄(ꝑ publicaꝫ.)nota
duas causas quare descenditur ad inqrendū.(sanctōes).lxxxvj.
di.si q officij:qr ex officio ꝓcedit nō hꝫ locū ingsitio.hic colligere
potes q̄l'r sit ꝓbāda ifamia:qr si interroget̃ dꝫ rn̄dere.(formaꝫ)
qr si ꝓcedat i modū accusatōis ferret̃ sn̄ia depositōis.si vero in
modū ingsitōis remouebit̃ ab administratōe si in modū denun
ciatōis sibi pn̄ia iniunget̃.s̄.de accu.sup his.(insufficiētia.nota
abbatē ꝯfirmatū rēoueri ꝓpt̃ insufficiētiā.xviij.q.ij.si qs abbas
j̄.de hē.cū ex iniūcto.i fi.(ꝯtēdē.)no.ꝙ ceptꝰ sit ꝓcessus in modū
denūciatōis.tn̄ si ibi ingerat̃ aliq̄ difficl'tas trāsit̃ i modū ingsitō
nis nec puniet̃ denūciator cū nō sua volūtate desistat: aliogn pu
niret̃ de calūnia vel se purgaret.s̄.de calū.c.vl.(ꝯ ipm̄)h̄ veꝝ ē i
denūciatōe ⁊ iqsitōe.s.vt qvēit ad ipetrādū denūciatōem vel i-
q̇sitōnē.admittat̃ ad testimoniū i ingsitōe ⁊ denūciatōe si n̄ fue
rit eiꝰ mister in ꝓsequēdo ingsitionē vl' denūciationē.⁊ idē di-
cimꝰ scꝫ ꝙ dimittet̃ ꝑdictꝰ ad testificandū etiā i accusatōe.secꝰ au
tē est q̊ ad aliqd i accusatōe vbi accusator ad testimoniū i accusa

tõe vel inqsitõne nõ admitteř sič nec testē in accusatiõe admitte
ret ad ingrēdū vł accusandū.s.ð accu. cū p. Jtē no.ꝙ q̇ ipetrāt
inqsitionē vel denūciationē admittunř i testimoniū. secꝰ autē i
in his q accusationē impetrant.(de ꝓposit).h obtinet qñ sit inq
sitio ꝯ aliquē:qꝛ debēt exꝑmi crimia.ꝛ super illis tm̄ testes iura
būt dicere plenā ṽitatē:vt.s.de ac.q̃lit.ij.ꝛ.c.inqsitõis:vbi aūt
fit inqsitio sup statu eccłie nõ est necesse exꝑmi crimia de quibus
inqri dꝫ.imo ꝛ testes iurabūt sup oibꝰ de qbꝰ interrogabūř di
cere merā veritatē occultis except.s.e.q̃lr.j.optet tm̄ infamiā ꝑ
cedē.s.ecclesiā eē in malo statu.s.e.q̃lr.quidā tm̄ dicūt ꝛ forte nõ
male ꝙ si solꝰ ꝑlatus sit diffamatꝰ tm̄ inqsitio fiet de oibꝰ.vł po
tius sup statu eccłie:qꝛ cui caput cetera mēbra dolēt.s.ð re iudi.
cū.i.ꝛ a.vj.q.j.§.ver.hac.ꝛ.c.se. Visitare aūt põt ordinariꝰ sine
infamia ꝑcedēte:qꝛ id ex officio facit a canonibꝰ iniūcto.ꝛ nõ fit
visitatio tm̄ ꝓpter crimina sꝫ etiā vt instruat cler.ꝛ populū:ꝛ vt
alia faciat.x.q.j.placuit.decernimꝰ. inqsitõnē autē extraordinaria
tm̄ iduč ꝑcedēs ifamia:aut frequēs insinuatõ subditoꝝ.s.ꝛ di
cūt quidā nõ eē vim i aliq̃ cā vtꝝ altro ꝑdictoꝝ modoꝝ iuretur.
vel dic diuersum.s.de accu.cū dił. Cā aūt diuersitat ē:qꝛ nisi de
certis crimibꝰ inqriř satis põt dicē veritatē plenā:sed vbi nõ in
qriř de cert crimibꝰ sꝫ tm̄ sup statu eccłe:qꝛ nõ est ei leue:immo
valde difficile plenā veritatē dicē nõ cogiř tale anceps piurium
subire.ff.de iureiu.l.videamꝰ.i ꝑn.sꝫ decre.s.de accu q̃lr.j.ꝯdič
exꝑsse.dicimꝰ ḡ ꝙ siue sup statu eccłie siue sup spāle crimie inqui
rař sufficit iurare altero ꝑdictoꝝ mõꝝ.differētia aūt illoꝝ iuram
toꝝ no.s.de accu.cū dił.(q̃si de dilapidatõe)h no.ꝙ etiā si q̃ztun
cunqꝫ leuiter apperet de dilapidatõe suspēdiř ab admiñstratiõe
ff.de solu.ꝙ si forte.C.de suc.tu.tutor.iij.q.iij.qꝛ.Sꝫ no.ꝙ non ꝑ
solā accusationē remoueř nisi alia ꝓbatio adsit:vt h.sꝫ ꝯ insti.ð
suc.tu.§.si qs.sed certe aliud ē in tutore q nõ hꝫ nisi solā admini
strationē sicut ꝛ ꝓcurator.vñ facilꝰ remoueř.ar.ff.de ꝓcu.ra.q̃
oia.aliud ē in ꝑlato q ius hꝫ in rebꝰ ad dignitatē ptinētibꝰ.ꝛ id
circo difficilꝰ sibi toliř admiñstratio. Jtē no.ꝙ ad inqsitionē ꝓce
diř ꝓpter solā infamiā.de dilapidatõe etiā si nõ sit suspectus.sꝫ
ad remotõeꝫ ab admiñstratõe nõ nisi sit suspectꝰ vt h vł dic ꝙ ma
ior suspitio necessaria ē vt remoueař ab admiñstratõe q̃z ad ꝓce
dendū ad inqsitionē.(p vno.)pena lese ma.ē.vj.q.j.§.ver.ff.de
suis ꝛ le.he.l.j.§.interdū.ff.de relega.mime.pena simonie i cle
ricis depositio.ꝛ in laicis excõicatio cū infamia.j.q.j.repiunř:et
q.iij.q̇ p eccłiam.C.de epi.si qnqua.(oppositas)ad testes repel
lēdos(malignitat)vt sūt ꝯspiratio ꝛ iimicitie capitales.j.c.ꝑx.

Per tuas litteras.

lꝫ heli.s.c.ꝓxio. (ad cuiꝰ).i.mate
rie i ea ꝯtēte.tractat ei q testes vł q̃les sint admitēdi
in accusatõe vel inqsitõe.(distinguendū.)nā si i denū
ciatõe ꝓcedař sicut ad denūciandū ita ad testificandū infames
ꝛ summe crimiosi:dūmõ emēdati de crimie admittanř.s.de te
sti.qm̄.si ṽo agař in modū inqsitõis ꝛ sit exceptū crimē admit
tunř oēs crimiosi:ꝛ vt credimꝰ etiā mulieres.ꝛ h ꝫm tēperātiaꝫ
eqtat nõ ꝫm rigorē iur q̃ tēperātia ꝫm arbitriū discreti iudic lo
cū hēbit:nā mltas ꝯsideratões hēbit.facilꝰ eni admittet ꝯ reli
giosum q̃z ꝯ secularē clericū. Jtē facilius ꝯ clericos ꝛ religiosos
minoris gradꝰ q̃z maioris dignitat. Jtē facilꝰ ꝯ clericū vł ꝑla
tū male opinionis q̃z bone:ꝛ forte ꝯ eū q bone nullo mõ. Jtē fa
cilꝰ admittet si ex amissione eiꝰ nõ sit oriturū scādalū q̃z si sit ori
turꝫ.h qñqꝫ ꝯsiderabit iudex discretꝰ in mõ ꝓcedēd:ꝛ in ꝑsona
eiꝰ ꝯ quē ꝓcediř in modū inqsitõis. Jn teste etiā in tali inqsitio
ne producto quinqꝫ alia ꝯsiderabit ꝫm eandem temperantiam
equitatis.facilius admittet testes honestos q̃z inhonestos ꝛ cri
minosos. Jtem incriminosis facilius admittet emenēdatos
de crimine persistentes. Jtē facilius admittet qui maiora et qui
paria q̃z qui miora:qꝛ ad eadē ð facili nõ sunt admittēdi cū sint
socij.s.de testi.veniēs. Jtē facilꝰ admittet crimiosos exeuntes
ex zelo iusticie q̃z ex odij fomite. Jtē facilꝰ si ꝯ inqsitõnē sūt alia
ādminicła q̃z si nõ sūt.ꝛ ꝫm h oia eisdē maiorē vel minorē fidem
habebit. Jtē etiā credimꝰ ꝯsiderādū ꝫm eqtat tempantiaꝫ.ꝛ si
crimē nõ sit exceptū sꝫ i eo nisi ex magna cā nõ admitterenř nisi
ltimi testes.ꝛ h sat vꝫ ꝓbari ex eo ꝙ dič:rursus si crimia sint ea
dē ꝛč.vsqꝫ miora. Excepta eni crimia alia maiora se nõ hñt. si
ṽo agař crimialř eadē dicimꝰ posse ꝯsiderari ꝫm temperantiā
eqtat q̃zuis de facili nõ dēat qñ crimialř agiř tempare rigorem
iuris.ij.q.vij.si qs eꝑs:ꝛ.q.viij.c.j.nisi in crimie excepto.s.e.tā
ta.si ṽo agař excipiēdo eadē dicimꝰ ꝯsiderāda ꝫm tempantiam
eqtat.de iure aūt nõ debēt admitti nisi idonei testes.s.de testi.
tā lřis.alij tm̄ dicūt oia h locū hēre tm̄ in except crimibꝰ.ꝛ qñ ciui
liř agiř vł dic ꝙ hec tēperantia iur nõ est i arbitrio iudic:qꝛ i iu
re scripta est:sed sicut h dꝫ semp est in silibꝰ obꝫuandū.(denūtie
tur.)ciuilř agař siue inqrendo siue excipiendo siue denūciando
(rigorē)qꝛ qñ agiř criminalř exactissime ꝓbtões reqrunř.ꝛ iur
rigor seruař.ij.q.vij.si qs eꝑs:si aūt ciuilř rigor tempař.j.eo.c.
in fi.(reglaris.)regulares eni facilꝰ q̃z sclares remouenř ab ad
ministratõibꝰ.s.de accu.q̃lr:in fi.(excellētioris.)colūne eni ꝯcuti
ende nõ sunt nec honorabiliora mēbra.s.ti ꝓxi.q̃lr.ij.vł.xlv.di.
cū btūs.(clare.)de h no.s.de accu.cū.p.(scādalo.)xxiij.q.iiij.cum
qsqꝫ.ꝛ.c.qñ.(honesti:hi admittunř:criminosi repellunř.s.de te
sti.sup eo.testimoniū.(emendanř.)q̃lit hi admittanř.no.ð testi.
testimoniū.(eadem).i.attendi dꝫ an maiora sint crimia obiecta
testibꝰ q̃z crimia opposita accusatis.(malignitat.)qꝛ sunt cõspi
ratores vel inimici.j.e.c.(āminicula.)nā forte crimiosi vel viles
nunq̃z admitterentur nisi prius subiecti questionibus.iiij.q.iij.
si ea.sed questionibus subijci non debēt nisi alie ꝑsumptões ꝑces
serit.(āminicula.)q̃ h non habemꝰ.

Sicut tuis litteris.

ꝛč.ad coloni
eñ.sꝫ q̄re non
ad capłm leodoneñ.s.ð ma.ꝛ obe.cū olim.sꝫ potest
dici h esse ꝓpter ꝯsuetudinē. Est tm̄ ar.ꝙ apð archie
piscopū sit hec ptās h.lxxj.di.fraternitati.xxiiij.di.c.ij.ar.ꝯ.j.de
here.ad abolendā.s.de ele.ꝙ sicut.de h no.s. de ma.ꝛ obe.his
qꝫ.vel forte eccła coll.vacāte mõasterio ꝯtulit ei auctoritatem ad
ministrādi:qꝛ iuspatronatꝰ hēbit in ea.s de offi.or.cū vos.(cano
nū.j.q.v.c.j.(nõ ꝓhē.)qꝛ sepe q tacet affirmat.liiij.di.si ꝫuus.C.
de nup.§.si vt ꝑ.sicut ecõtra.de cõ.di.iiij.cū puulis.ff.de ꝓcuř.si
si filiꝰ.§.iiurijs.ff.de ser.ru.pre.vir.ff.de reg.iu.q tacet.s.ð bap.
c.j.(nihil.)h intelligo qñ q̇s iā electꝰ est.ꝛ eo iuito q ius hꝫ datur
pecunia vt ꝯfirmeř:nā si dareř vt eligereř etiā si eo ꝓhibēte nõ
possum illū retinē nisi inimicꝰ dedisset.s.e.nobis.

Tuanos durit.

ꝛč (rogās) No.ꝑces
ꝑ se porrigi.s.de eta.
tuā(ꝯsentiāt.)dicūt quidā ꝙ eo tpe q̇ qs recipit nihil
dare.lꝫ ar.j.q.j.emēdari.ꝛ.q.ij.q̃z pio.alij dixerūt ꝙ etiā tēpo
re ingressus lꝫ dare ꝛ recipere dūmõ nõ ꝑcesserit pactū.ar.j.q.j.
eos.s.de suc.ab inte.c.iij.h apparet ꝙ nõ lꝫ sub illa forma recipe
aliquē. Recipimꝰ te in fratrē si detuleris vñ viuas:qꝛ bōa eccle
sie nõ sufficiūt nisi nobis.ar.j.e.qm̄.qꝛ vt ibi dicit in hoc crimine
nõ excusat pauptas. Jtem qꝛ nõ lꝫ apponi pactū per qð nõ pos
sit petē ꝙ sibi tūc ꝯpetit de iure.j.e.per tuas.ij.ꝛ.c.pe.h autēꝫ ei
ꝯpetit de iure ꝙ ex q̊ est canonicus habeat sicut vnꝰ de alijs.s.de
ꝯsti.cū venissent.s.de ꝑben.dił.xvj.q.vij.decimas. alij aūt dicūt
ꝙ talis receptio nõ est simoniaca.ar.j.q.ij.si qs ꝓpter.(intentio
ne.)ꝑncipaliř.vix eni esset qn scðario hēet.lxxxvj.di.q cā.viij.q.
j.sunt in ecclesia.(culpabiles.)hinc videř solā intentionē facē ho
minē simoniacū.ar.j.q.j.q'studet.repiunř.j.q.iij.nõ solū:sič sola
spes facit vsurariū.xiiij.q.iij.c.j. Jo.dicit ꝙ sola pactio.s. vt ec
cle.bñfi.vt nřm.propter hāc tm̄ intentionē nõ deberet resignare
sed tm̄ pniam agē.j.c.vl.vel dic ꝙ in his q̇ sunt prohibita qꝛ si
moniaca:vt vendere sacřa:ꝛ generalř oia q̇ veteris vel noui te
stamēti simoniaca iudicanř sufficit sola volūtas. Jn his autē q̇
sola ꝯstõne sunt simoniaca vt renūciare ꝑbendā vt alij detur licꝫ
su sit peccatum non tmen sufficit sola volūtas vt faciat simonia
cum.ar.s.de offi.delc.ex parte.

Per tuas nobis litteras.

ꝛč.ex relatõe ꝙ credere nõ debuit.xxxiiij.di.habuisse
lxxxvj.di.si qd.(vitiū simoniace.)qcunqꝫ enim scit aliquē depo
sitū excõicatū vel suspēsum:dicūt quidā ꝙ q̃ztūcunqꝫ sit occultꝫ
nunq̃z sacřa ab eo recipienda sunt.ar.h.nisi baptismꝰ ꝛ corpus
xꝑi.vt no.j.de hēti.c.ij.sꝫ lꝫ nõ debeamꝰ recipe ab eis dum sunt
occulti:ipis tm̄ petētibꝰ in publico dare tenemur.j.q.j.xꝑs.xxxiij
q.iiij.nõ prohibeāt:nec eos vitare i publico debemꝰ.vj.q.ij.c.ij.
ꝛ.iij.s.de of.or.si sacdos:imo plꝰ dicimꝰ qꝛ excõicatis ꝛ intdict
nõ petentibꝰ dare debemꝰ officia sicut ꝛ alijs ne si segregarētur
ab alijs:hipo appꝫ eū excõicatū vł interdictū.ꝛ sic essꝫ proditor
qð est ꝯtra id qð est.ij.q.j.si pctā.ꝛ h xꝑs fecit q sił ad ꝑdicādū
iudā cū alijs misit.j.q.j.xꝑs. Jtē oia q̇ faciūt admiñstrādo tpaliř
tenēt q̊usqꝫ ab eccłia toleranř:vt no.h.de elec.nihil. Crimiosoꝝ
nõ aūt sacřa ñ vitabolꝫ q̊ ad se sint suspēsi.j.q.j.sacdotes:qꝛ h ꝑ
hibitū non est.ꝛ sola ꝓhibitio hois vł canonis facit ꝙ nõ sit lici
tū.xxxij.di.ver.alř no.j.de here.c.ij.ꝛ ibi pleniꝰ oia repies. alij
alř dicūt:vt no.j.de scisma.c.j.(secure miñstret.)sine dispēsatõe cū
nõ ꝯstet h ordinato pro certo illū eē simoniacū:als stultꝰ eēt mo
nachꝰ q a simoniaco i bñficio manifeste vł occulte i ordie q̇ exe
cutionē nõ hēet ordinis:vt.s.e.tāta.xxxiij.di.§.ver.ordinē reci
peret:vł h dispēsat papa cū ignorāte.j.q.j.si q̇s a simo. Et scias
ꝙ solꝰ simoniacꝰ i ordie recepto simoniace ꝑdit executõem.j.q

j.quibusdā.j.e.c. pe.s̄.e.tāta.nō solū ordīs simoniace suscepti:sꝫ etiā oīm alioꝝ:⁊ etiā in tꝑalibꝰ ꝑ ꝯñs ꝑdit administrationem. lxxxj.di.eos:nō ea rōne ꝙ nō habuerit executionē ordinū non simoniace susceptoꝝ ⁊ ꝙ ex ꝯfirmatōe nō habuerit administratōnē.s̄.de elec.trāsmissam: sed qꝛ suspēsus est hocipso ꝙ aliquē ordinē simoniace recepit:vt.s̄.probatū est.⁊ idē ea rōe dicimꝰ ī simoniaco in bñficio notorio.occultꝰ aūt simoniacꝰ in bñficio q̄zuis nō sit suspēsus ipo iure sed suspendēdus.j.q.iij.c.j.ij.⁊.iij.tñ rōne illiꝰ bñficij simoniace quesiti nō mīstrabit sine pctō nec tꝑalit nec spūalr:puta ꝯferēdo ordīes si emit eꝑatū.i.dignitatē eꝑalē nō ordinē:qꝛ tūc eēt simoniacꝰ in ordīe ⁊ suspēsus ipso iure:ordines ab eo collati nullū effectū habebūt.j.q.iij.ea q̄.⁊ ē h̄ ea ēt rōe:qꝛ fur cēset.j.q.j.ordinatōes.⁊ sic licitū nō est ꝯctare rē alienā.sed ab alijs bñficijs q̄ nō simoniace q̄siuit nō erit suspensus. simoniacꝰ aūt in ordines ꝯferēdo.i. qꝛ simoniace ordinē cōtulit tm̄ ꝑ trienniū suspēsus ē.j.c.pe.⁊ ꝙ dicimꝰ de simoniacis suspēsis:idē dicimꝰ de oībus notorijs excōicatis depositis ⁊ suspēsis h̄ aūt monachus erat in opinione ꝙ etiā simo.in bñficio ⁊ q recipit pecuniā ꝓ ordine ꝯferendo ꝑdit executionē.ar.j.q.j.repiunt quibusdā.qd̄ tñ falsum ē.j.e.c.pe.⁊ ex.c.repiunt:bñ colligit vbi dicit exquo ꝯfidit:⁊ hūc errorē sequēdo nō vult ordinari. sꝫ q̄re nō tollit ab eo errorē dicēdo sibi ꝙ secure ab eo ordines recipiat videt eni sibi inijcere laqueū ꝙ nō dꝫ.xxvij.q.j.c.vl.rñ.satis aufert ab eo errorē ꝑ v̄ba h̄ posita.sꝫ ꝯsciam mutare non pōt:cum nō possit vis inferri aīo.xxij.q.v.§.j.⁊.c.j.ꝯsulit tñ ei ꝙ nisi dponat errorē nō ꝓmoueat:qꝛ etiā erronee ꝯscie ⁊ ꝯsulendū.arg.s̄.de spō.ꝯmissum.ff.de reiven.ex diuerso.nobis plꝰ plꝫ ꝙ iste mōachus nō errabat in iure credēs ꝙ ille q ordinē ꝯferret simoniace sit suspēsus ipso iure:qꝛ ⁊ h̄ ipm veꝝ ē.s.ꝙ suspēsus ē vsqꝫ ad triennium.j.e.c.pe.⁊ vl. Jtē grauiter arguēdus ē ⁊ puniēdus essꝫ si postq̄z de iure docent ꝯtumaciter credere ⁊ obedire ꝯtēnēt. xix. di.nulli.nec mādaret dñs papa ꝙ hac occasione dimittēt sumē ordines:īmo in purgatōe erroris sui eū ordinē recipe cogeret.dicimus ḡ ꝙ h̄ monachus credebat ⁊ ꝓbabilē credēdi ꝑ̄sumptionē hēbat ꝙ suus eꝑs simoniace ordines ꝯtulerit:⁊ iō ꝯsulit ei ꝙ nisi priꝰ deponat hāc credulitatē ꝙ nō ꝓmoueat ad ordīes. Sꝫ oppones q̄re nō eodē mō ꝓhibuit eis in susceptis mīstrare. Rñ. sumere ordines volūtatis ē:qꝛ ad eos nēo ꝑcise cogit.s̄.de tēp.or. queris.lxxv.di.c.j.⁊.ij.sed celebrare in suscepto necessitatis ē.ar. ad h̄.j.de sen.ex.inq̄sitōis:⁊ forte posset dici ꝙ vbi tm̄ ꝓbabilē cām credendi hꝫ ⁊ nō sciam:ꝙ si platꝰ suus eū cogeret ordinari a tali qd̄ prudēter faceret si obediret. sed si ꝓ certo sciret ⁊ notoriū esset eū simoniace ordinē ꝯtulisse:infra trienniū nullo mō ab eo ordinē recipere deberet.īmo potius deberet se ꝑmittere excōmunicari.ar.palī.decre.inq̄sitioni. Sꝫ oppones ī hoc casu necessitatis.s.qñ ad h̄ cogit vꝫ rōne supradicta ꝙ etiā si sciret eū simoniacū ꝙ debet ab eo recipere ordinē sicut celebrat in suscepto.sed dic ꝙ in nullo casu nec necessitate debet quisq̄z mortaliter peccare.qd̄ esset si sciēter ordinē inaniter suscipet.sed qñ ignorāter suscepit:tunc nō peccat:si vtitur executōe ordinis sic inaniter suscepti ex dispēsatione. Recipiēdo aūt ordinē sciēter a notorio simoniaco in ordine nō recipit executionē quā nō hꝫ ordinator.s̄ e.tanta.j.q.j.ventū.reperiunt.daibertū.īmo ⁊ si ordinet ignorāter nō recipit executionē nisi dispēset.j.q.j.si quis a simo. quidā tñ dixerūt ⁊ vt videt melius ꝙ etiā si sciēter recipit ab heretico hꝫ executionē q̄zdiu tolerat.ar.xv.q.vl.c.vl.ar.ꝯ.xxiij.q.iiij tres personas.qd̄ veꝝ credimꝰ in oībus alijs criminosis sꝫ in simoniacis ⁊ fornicatoribus notorijs speciale est ꝙ etiā sine sentētia lꝫ ab eorū obedientia recedere.xxxij.di.§.verum:⁊ ꝺm h̄ pōt intelligi decre.ista:qꝛ iste ordinatꝰ credebat ꝙ ordinator suꝰ ex relatōe multoꝝ esset notorius simoniacus.⁊ ꝙ ideo nō haberet ordinis executionē.⁊ ꝙ nō deberet vlterius ordīari ab eo. quia sua auctoritate debebat ab obediētia eiꝰ recedere.sꝫ papa vidēs eū errare in iure positiuo ꝯsuluit ei ꝙ in suscepto ordine mīstret: qꝛ sicut dictū est peccaret nisi in ordine suscepta ministraret. sed ꝯ ꝯsciam nō ascēdat ad sꝑiores:ipse enim habebat consciētiaꝫ ꝙ ex q̊ aliquis a simoniaco aliquē ordinē susciperet vlterius ad nullū ordinem promoueri poterat.nec erat peccatū mortale male intelligere canones qui sunt de iure positiuo.si tu dicas ꝙ debeat pape credere de intelligētia canonū alioq̄n est hereticꝰ.xix. di.nulli. Rñ.ꝙ si papa faceret exꝑ̄ssum canonē ꝙ recipiēs ordinē a tali simoniaco q̄ non est notoriꝰ nisi ex aliquorū relatōe pōt ꝓmoueri licite.⁊ iste ordinatus diceret ꝙ papa non posset hunc canonē ꝯdere esset hereticus vel grauiter peccaret.sed hic papa nō faciebat de hoc canonē lꝫ sic arbitraret.⁊ talis esset opīo sua que nō preiudicaret alioꝝ opinionibus.s̄.de resti.spo.litteras. Pro his aūt sufficiens rō esse videt:qꝛ cum hic pena nō inuenia tur in canonibus ꝙ recipiens ordinem ab heretico:vel quocūq̄ꝫ alio criminoso tolerato:nos penas extendere non debemus. de pe.di.j.pene.speciale tñ est in notorijs simoniacis ⁊ fornicatore. si aūt coactus recipit ordinē a simoniaco:recipit executionē.j.q.j constat.nos aūt hoc nō credimus:īmo generaliter dicimus nullū qui nō habet posse dare executionē.⁊ ꝙ ibi factū est de dispensatione factum fuit.⁊ repete que dicunt.xxxij.di.§.verū.(deponat.)qꝛ credere debet eū non simoniacū.

In tantum.

Ex tuas nobis litteras.

⁊c.(dispēsatum.)per papam.

Consulere ⁊ infra. vicedo

minatū)cui aliquid spirituale est annexū.j.q.j.si quis episcopus.⁊.q.iij.saluator.

Sicut ꝑ̄p certo.

⁊c.(benedictōnibꝰ) s̄.eo.cum in ecclesie. (exigere.)hic iustificat decre.

Quoniaꝫ simoniaca labes

(expellat.)habita distinctōe q̄ est.s̄.e.dilectꝰ.

Audiuimus.

⁊c.(ingerunt) epi (eorum) id est eꝑorum.

Ad apostolicā audientiā.

qui malitiose.) No.ꝙ nō dicit h̄ ꝙ aliquis cogat aliquid soluere ꝓ ecclesiasticis sacramētis.illud eni penitus ē illicitū.s̄.c.pxi.⁊.c.suā:⁊.c.cū in ecclesie.sed h̄ tm̄ ꝑtinet ad officium epi:vt si quis pias ⁊ laudabiles ꝯsuetudines velit mutare scꝫ solicitādo vel statuēdo ꝙ nemo aliquid det pro sepultura vel ꝓ similibus ꝯpenscant.nullus tñ coget eas ꝺuare:vt in ꝑalī.decre. Jtem no.ꝙ nunq̄z pōt dici quēq̄z cogendū vt ꝓ spirituali aliq̄d det etiā in locis vbi pro ecclesiasticis sacramētis dabat: vtputa si ꝯsuetudo ibi erat ꝙ dabat pro pniā tꝑe pnīe nūmus vel aliud qꝛ aut dices ꝙ volūtarie dabat:⁊ sic nunq̄z cogēdus est aut coactus:⁊ sic eodē mō nō est cogendus:qꝛ simo.erat:vt in.c.prealī. ⁊ ꝯ ius naturale.vñ talis ꝯsuetudo seruanda nō est.viij.di.q̄ ꝯ. dicimꝰ tñ ꝙ lꝫ tm̄ volūtarie aliq certū soluere ꝯsueuerint:nō tꝑe collatōis sacroꝝ: vt sicut Venetijs soluit in morte decima mobiliū. Jn Britania tertia in opus ecclesie ⁊ pauperū dispensanda bene cogendi sunt seruare talē ꝯsuetudinē.xj.di.in his.xij.di.illud.ridiculū.ꝯsuetudo.etiā sic intelligit qd̄ hic dicit.⁊ si dicas ꝙ voluntarie dederūt nō se obligauerint. Rñ.falsuꝫ ē immo tanto tꝑe exsoluerūt:credit ꝙ volūtarie se obligauerint. Ad illa aūt q̄ dabant tꝑe collatōis sacrorum nunq̄z cogā qꝛ species mali est a qua abstinēdū ē.s̄.de vi.⁊ ho.cle.cū ab omni.⁊.c.decorē:⁊ qꝛ ꝑ̄sumit simoniace introducta.⁊ facit ad h̄:qꝛ nec an̄ nec post dare ꝑcipitur.j.q.ij.c.ij.s̄.e.c.j.h̄ aūt ꝯstat qꝛ nunq̄z ꝓpter aliqd̄ tꝑale retardāda ē collatio sacrorum.s̄.e.c.pxi.⁊.c.intantū. Jteꝫ si aliqd spōte det nō est spernendū.j.q.ij.q̄z pio. Jtē si ꝯsuetudo habet ꝙ in dedicatōibꝰ ecclesiarū aliquā partē oblationū hēat cōsecrator ⁊ clerici q ei obsequūtur in ꝯsecratōe bñ ad illaꝫ ꝯsuetudinē obseruandā agi pñt ⁊ peti:vt.x.q.iij.nec numerus.xviij.q.ij eleutheriꝰ.seruitiū.⁊ idē in sepulturis ⁊ in oībꝰ alijs q̄ d̄ iure rōne ꝯsuetudīs debent.vl̄ diuidūt.s̄.de sepul.certificare.de testa. req̄sisti.si q̄ aūt als sint q̄ nō rōne ꝯsuetudis gn̄alis sꝫ spālis debētur vt si ꝯsuetudo eēt ꝙ in ꝯsecratōe hr̄et centū marchas non crederē talē ꝯsuetudinē ꝺuandā cū male de ea ꝑ̄sumat:vt dictū est. nō negamꝰ tñ quin possit accipere expēsas ꝓ se ⁊ comitibꝰ suis.⁊ certū qd pōt statui qd̄ accipiat ꝓ expēsis:qa n̄ cogitat militare suis expēs.x.q.vlt.relatū.xij.q.ij.charitatē. Expēsas eni eꝑs a villa vbi sūt baptizādi vl̄ crismādi vl̄ alia sacra cōferēda vl̄ eccl̄ia cōsecranda petere pōt si habēt vñ prestēt:alioquin ipse de suo faciat.x.q.iij.cauēdū.nec obstat.c.numerꝰ:qꝛ illd̄ loquit qñ aliqd exigebat vltra expēsas:nā cuꝫ baptizādi ad domū baptizatoꝝ venirēt nihil ꝓ expēs accipiāt:cū ⁊ ipi expēsas nō faciāt vel meliꝰ pōt dici ꝙ aliud ē petere aliqd ab his quoꝝ eccl̄ia cōsecrat: vl̄ de bonis eoꝝ.⁊ hoc nullo mō lꝫ.⁊ si de h̄ sit gn̄alis ꝯsuetudo.s̄.e.ītantū.⁊ aliđ ē nihil ab eis petē sꝫ de oblatōibꝰ q̄ nōdū ꝑuenerūt in spāle dñium alicuiꝰ vel vsū vel possessionē diuisiōeꝫ aliquā facē:⁊ h̄ lꝫ etiā tꝑe ꝯsecratōis eccl̄iaꝝ vel collatōis sacroꝝ tñ credimꝰ si eꝑs vel clerici dicerēt nō intererimꝰ nisi securi simꝰ ꝙ dabitis nobis oblatōes:vel ꝙ vos dñe eꝑe nobiscū ꝺm consuetudinē antiquā diuiseritis ꝙ peccarēt.s̄.e.cū in eccl̄ie.arg.ꝯ.lxiij. di.qꝛ sancta:īmo plꝰ dicūt aliq ꝙ clerici q ꝯsuenerūt hr̄e aliquaꝫ

ptem ab epo pñt ei dicere si cessauerit aliqñ debitá partem dare dñe nõ itererim⁹ decetero.ar.xciiij.di.esto.xlv.di.cū btūs. q2 si eps rõne ꝯsuetudinis petat eos cogi ad secū interessendū: et ipsi rñdebunt ⁊ tu ipse circa h ipam ꝯsuetudinez serua: nos tñ credimus ꝙ nõ est licitū clericis negare epo obsequiū ꝯsuetū licet eps deneget ꝯsuetá partē oblationū. imo si fecerint: agere põt epus noie eccl'ie peti. ⁊ pos. ꝯ clericos: cū hec exceptio nunq̄z inueniaꝛ in iure. sed clerici sic̄ pro epo nõ pro ecclesia possunt agere peti. ⁊ pos. ad predictá ꝯsuetudinē obseruandá. ⁊ etiá q2 infrigit eps ꝯsuetudinē si expedit canonicis. ⁊ si ꝯsuetudo tñ in fauorez epi eēt introducta posset agere vt absoluaꝛ a pdicta consuetudie: q2 priuil. ⁊c̄. xj.q.iij. priuil. sed nos hoc nõ credimus. naz licet illud aliqñ obtineat in priuil. non tñ obtinet in iure cõi vel ꝯsuetudia rio ꝙ difficilius ab hoie separaꝛ q̄z gratia: sed potest agere ⁊ petere vt q̄zdiu nõ soluerit eps qd̄ ꝯsueuit: nec ipsi obsequiū debitū pstare teneanꝛ. ⁊ sic loquiꝛ. c.xciiij.di.esto.xlv.di.cū beat⁹.

Ne dei ⁊ infra. patribus qui ordinauerunt cistercieñ. q2 ex quo regula ē approbata per papá nulli licet eis aliqd cõtra regulas mádare. (ordine.) q2 etiá si papa mandaret eis aliquid qd̄ esset ꝯ substantiá ordinis vel peccatū non deberent obedire. s. de statu mona. cum. ad in fine (ordine) id ē substantialibus ordinis.

Jacobus canonicus.

Si quis ordinauerit. h nota penā dantiū ordines simoniace. (inquietet). s.e.per tuas. credunt quidá ꝙ h qui sic iurauit ⁊ promisit possit petere: vt sibi remittatur promissio. j. de magistris. c.ij. h non credimus: q2 sibi obstat sua turpitudo. (per trienniū.) lapso triennio sine aliq̄ dispensatione recuperat executionē cū pene sint mollieñde. de pe di.j. pene. ⁊ hoc intelligo si crimē est occultū. si vero manifestū semp eēt suspensus. ar.xxxij.di.§.verū. Item licet hanc penā habeat a iure si tamen accusaꝛ perpetuo deponetur ⁊ infamis erit. j.q.j. reperiuntur. quidam dicūt ꝙ hec decre. obtinet tñ in casu hic posito. ná alias qui simoniace ordinē ꝯferret perpetuo suspensus est alij aūt i omni casu intelligūt eá opinionē. vel dic ꝙ verius videtur ꝙ h non directe committit simoniá in ordine sed in bñficio vel in iure ꝯsecutiuo ordinem: q2 ordinans nihil recipit nec sibi aliquod debitū remittitur vt ordinet: q2 nihil eps añ ordinationem debebat ordinato. preterea ordinator vult ordinare ⁊ ordinatus ordinari nullo dato. ⁊ ideo non directo videtur esse simonia in ordine: ⁊ ideo specialis pena datur in hoc casu cum alias dans ordinē simoniace directo perpetuo debeat esse suspēsus. et recipiens nõ solū ab ordine simoniace suscepto: sed etiaz ab alijs sit suspensus. hic aūt nõ est suspensus nisi ab ordine sic suscepto vt hic ⁊. s.e. per tuas.

Mandato vestro recepto. ⁊c̄. (generalis). s.e. qm̄ simo. (extendi). cū ex tali extēsione: non multuz honoris iudicia crescant. sed tñ saluti anime prouideaꝛ. (vtriqz). i. ex parte dantis ⁊ accipientis beneficium: ideo seruiuit vt beneficiū acciperet. ⁊ ille qui dedit beneficium ideo dedit quia sibi seruiuit.

¶ Ne prelati vices suas vel ecclesias sub annuo censu concedant. Rubrica.

Preterea. quoniaz quidam episcopalē). Isti epi iurisditionē q̄ ad episcopū spectabat in aliquibus parochijs vendebát decanis vel archipresbyteri qd̄ hic inhibeꝛ sz ecõuerso epi exercētibus iurisditionē epalez salariū dare possunt. xij.q.ij. charitatē quicunqz. Itē non exercētibus iurisditionē obuentõēs tpales vendere possunt. j.e. querelam. Rõ diuersitatis: q2 iurisditio nõ dz vēdi. i auc. vt iudi. sine quo suf. at in obuentõibus ē ꝯcessum. Itē plationē vel aliquod ius spūale nõ põt locare: vt h. Officia aūt tpalia vt castaldia si pro pecunia ꝯcedat. lz alias sit turpis quest⁹ nõ tñ ē simonia nisi hēat spūale annexū. ⁊ sic intelligiꝛ. j.q.iij. saluator.

Quia in quibusdam ⁊c̄. sb ānuo sic. s. tu exercebis talē iurisditionē sup tales sacerdotes ⁊ totū lucrum vel ps ei⁹ sit tuū sz mihi epo vel archiepo tātuz reddes. ⁊ h est illicitū. sed si dicēt: ego tibi ꝓ salario tuo. c. lib. dabo: ⁊ tu exerceas iurisditionē i hos sacerdotes: ⁊ tu dabis mihi totū lucrū hoc est licitū. xij.q.ij. charitatē. (annuo). xxiij.q.j. militare. h videtur simonia. arg. j.q.iij. ex multis. vendentes. non solum. s.c. proximo notaꝛ de hoc.

Quoniā enormis. regimē. Regimē eni ꝯmitti nõ põt sub precio sed si ꝯtingeret prelatū infirmū esse vel absentē bñ posset pcio dato sacerdotem vicariū ibi ꝯstituē. s. de appel. ꝑuenit. ij. s. d̄ cleri. eg. de rectorib⁹ xij.q.ij. charitatē. ⁊ ille q locat opas suas spūales nõ peccat si aliunde sumpt⁹ non hz. j.q.j. dices. si aūt aliū de hz sumpt⁹: lz non sit simonia: ē tñ spēs mali. ⁊ iõ non locet opas nec impēdat: q2 ñ teneꝛ. ⁊ idē dicim⁹ nõ licē illis q hñt aliū de sumpt⁹ ꝯuenire dabis nobis tantū: ⁊ nos oi anno faciem⁹ anniuersariū. lz bñ licet ⁊ meritoriū est ꝯstituere aliquos reddit⁹ in aliq̄ eccl'ia vt ibi faciant anniuersariū alicui⁹. ⁊ hec ꝯstitutio põt fieri p illos q debe rēt facere anniuersariū. s. de prebē. significatū. lz donatori red dituū non licet ꝯstituere: nec sub ꝯditõe reddit⁹ dare. sed prealle. decre. significatū: videꝛ ꝯtradicē vbi diciꝛ ꝙ capl'm ꝯcessit bñficium sub ꝯditõe. rñ. q2 nõ fuit sub ꝯditõe sz pure fuit in decre. pall. ꝯcessum bñficium. sed bñficiū fuit aliqbus oneribus astrictuz p illos q̄ h facere pñt. sed ali⁹ donator reddituū siue cleric⁹ siue laicus hoc nõ põt. Sed dices: imo ⁊ laico donatori lz sue rei ꝯditione adijcere. s. de ꝯdi. ap. v'ra. sed rñ. ꝙ licet donatori cõditões apponere sz nõ spūales. Redēptio aūt captiuoꝝ bñ põt poni i conditionibus reꝝ donataꝝ ecclesie. x.q.ij. hoc ius. xij.q.ij. auꝝ. Id aūt ꝙ in prin. hui⁹ glo. dictū est nõ plz. s. ꝙ pauperi sacerdoti locare opas spūales. dicimus eni ꝙ nunq̄z pauperi sacerdoti nec ad dié nec ad annū lz aliqd recipere pro officijs diuinis dicēdis s. ti. proxi. in multis. c. sed credim⁹ ꝙ ⁊ pauperi sacerdoti ⁊ diuiti lz pacisci cū aliquo ꝙ moreꝛ in aliqua ecclesia vt celebret ibi diuina ⁊ certū qd pro hoc accipere: ita tñ ꝙ nunq̄z pro diuinis aliqd accipiat: imo ⁊ in pactis ⁊ intentõe debent segregati esse ꝯ ctus vt mercedē quē accipit nõ ꝓ diuinis accipiat sed ꝓ mansione quā facit apud aliquā eccl'am: vel pro alijs bñficijs q̄ ibi facit vl' ꝓ recõpēsatõe dānoꝝ q̄ sustiet occasiõe more quā ibi ꝯhit. ar. s. de reꝝ ꝑmu. ad questiões. Sed dices si hz de ꝓprio nõ dz accipere de bonis ecclesie. j.q.ij. clericos. pastor ergo si ē diues clericus nõ dz accipere tempalem mercedē ꝓ diuinis celebrādis in aliqua ecclesia. Sz rñ. de iure est ꝙ siue sit diues siue paup ꝙ qui altari seruit de altari viuat. s. de pben. cū scdm apl'm. nec ꝯdicūt c. preall. clericos: pastor: q̄ nõ loquunꝛ de clericis seruiētib⁹ ecclesijs: sed de alijs abūdātib⁹ clericis q volebát viuere de bonis ecclesiaꝝ qui nõ seruiebant: nec eoꝝ clerici erant.

Querelam. ⁊c̄. (ecclesia). i. obuētões eccl'iasticas. (presumpsit.) si noie ecclesie locauit ⁊ vtiliter successor teneꝛ. s. de solu. c.j. xij.q.ij. hoc ius. quicūqz suf. xxv. di. ecclesie prin. si inutilit. sec⁹. s. de his q̄ fi. a prela. cū nos. s. de preca. c.ij. ⁊ h intelligo si nõ interuenerūt solēnitates debite. alias eni tenet ꝯctus lz possz restitui in integrū. si vero suo noie locauit non intendens obligare ecclesiam non tenetur successor: sz nec heres eius: sicut nec heres vsufructuarij nisi inquantū ad eū peruenerit. ff. de loca. si quis domū. h subiungit. ⁊ hoc veꝝ est in ministro vel plato ecclesie scz ꝙ successor teneꝛ habere ratū qd̄ factū est a predecessore. sed i canonico prebēdario secus dicim⁹: q2 ille nunq̄z põt locare prebendá suá vltra tēpus vite sue: lz de illa possit agere ⁊ ꝯueniri sicut legitim⁹ admistrator: vt no. s. de ꝓba. c.ij.

¶ De magistris: ⁊ ne aliqd exigaꝛ pro licentia docendi.

Quoniam ecclesia. cathedra lē.) Idez in alijs q̄ sunt sufficiētes. j.e. q2. (eiusdē.) eccl'ie. (bñficiū.) secus de alijs nisi sint paupes. j.e. q2 secus si nõ hēat bñficiuz. x.q.ij. precarie. xij.q.ij. charitatē. ⁊ Sabin⁹ legū doctor a suis scolarib⁹ sustētabaꝛ. ff. de orig. iu. l.ij. §. fi. sed ⁊ si hēat bñficiū gratis põt recipe sz nõ exigē. (interdicat.) nisi forte essz ibi nimia mltitudo magistroꝝ: vel alia iusta causa subsit.

Prohibeas ⁊c̄. ꝓmittaꝛ.) ⁊ hoc videtur ꝙ ex quo nõ lz ꝓmittere ꝙ ꝓmissio sit turpis. ⁊ sic ꝙ melior sit conditio possidentis. ff. de condi. ob. tup. cām. l.iij. Respon. hic subuenitur danti non in fauorem suum: sed in modum recipientis. similē. s. de eo qui dux. in ma. quam pol. c.j. s. de simo. veniēs. vel dic precio ꝙ dignus promittendo non peccat cum sit spirituale

Quid si prelatus nō det licentiā eundi ad scolas nisi primo p̄cio dato? r̄n. non est simonia. sed est pure lucrū.

Quanto gallicana. (regem). s̄. e. c. j. vbi nota.

Quia nōnullis. cathedralē A diuitibus eni licet accipere cū propter eos non habeat prebendā. ar. xij. q. ij. charitatē. xiiij. q. v. non sane. iiij. q. iiij. §. item veteris. s̄. de simo. cū sit. s̄. de vita ⁊ hone. cleri. cum ab omni. ar. ꝯ. xij. q. ij. gloria. j. q. iij. non soluꝫ. ff. de var. ⁊ extor. co. l. j. §. est quidam.

Super specula.

De iudeis ⁊ saracenis. ⁊ eorum seruis. Rubrica.

Presenti consilio. xij. sol.) q̄s si nō habet aliūde hostiatim querat. ff. de manumis. etiam. vel pro eis q̄nquēnio operas prestet. C. d̄ cap. ⁊ postli. l. vl. xxxvj. q. j. de rap. h̄ tn̄. c. nō loq̄tur ꝙ ipsi seruo liceat aliquid dare pro sua redemptione sed alij christiano: sed videt̄ ducendus ad libertateꝫ sine aliqua donatōe pecunie. C. de epi. deo. §. vl. liiij. di. mācipia. Ob hoc dixerūt aliqui ob. c. abrogatū. Uel dic ꝙ hoc. c. loquit̄ cuꝫ iudeus paganū emit cā mercimonij ⁊ infra tres mēses venalis exponit̄. ⁊ propter infirmitatē christianus factus est tūc eni non dꝫ iudei vtililitas impediri. liiij. di. fraternitatē. (christianus.) nō tn̄ erit seruus redimetis: sed restituto precio erit liber. insti. de noxa. ac. §. dominus.

Multorū ad nos. seruetur. id ē in libertate excipiantur. (liberi.) No originarios esse liberos ergo a legitimis actibus nō repellunt̄. ar. ff. de testi. l. j. C. de postu. l. vl. ad ordines tn̄ non promouent̄. liiij. di. si quis obligatū. (debentes). i. alligati ⁊ astricti de his originarijs vel colonis. (dānauit). i. abstulit propter suā improbitatē.

Iudei. legalis C. de iudeis. l. vlti.

Quia super his. j. eo. in nonullis.

Iudei.

Ita quorūdam. deferant C. q̄ res ex. nō debēt. l. ij. C. de ꝯmer. ⁊ mer. eā te. ff. de pu. ⁊ ve. coram. §. si enim. (preciosos.) canon est late sententie. (mulctari.) hoc potest statuere papa propter ꝯmissum a laicis crimen.

Iudei. hereditatis. De hereditate ⁊ bonis iō intromittit se ecclesia: q: de nouo conuersi sunt ⁊ finguntur miserabiles persone. j̄. de v̄bo. sig. sup q̄busdā: alias eni se nō intromitteret. s̄. q si. sint le. cām.

Consuluit.

Ad hec.

Sicut iudei. corpora. nō eniꝫ reputātur hostes. xxiij. q. viij. dispar. alias enim liceret. C. d̄ de sepul. vio. sepulchro.

Quam sit laudabile. paga nis) ꝯ. xj. q. iij. ad mēsam. vbi dicitur ꝙ sine aliqua indulgentia licet vti cibarijs paganoꝝ. Rn̄. illud olim qn̄ pagani nō discernebant cibos. hodie aūt cū discernant cibos non licet sine speciali indulgentia: sicut nec cū iudeis licꝫ cōicare xxviij. q. j. oēs. s̄. e. ad hoc. nisi de licentia. vt ar. hic. (temporū) q: tn quadragesimo non licet vti carnibus.

Significauit. redēptionis q. d. pro cā redēptionis lꝫ aliqua portare etiā ea que vetita essent: non tamen possunt piraticā contra xp̄ianos exercere: q: sine peccato fieri non posset: sed ligna ⁊ arma eis portare pro redemptione licet quia licet p ea possint offendi christiani tamen non est directo contra eos: nā ⁊ si directo contra christianos venderet: ⁊ in articulo qn̄ scꝫ exerceretur contra xp̄ianos incideret in canonē. Alij tn̄ dicunt ꝙ arma ⁊ ligna ⁊ alia specialit̄ eis prohibita etiam pro redemptione non licet eis vendere. ar. j̄. e. ad liberandā. (treugam.) videbat̄ eni ꝙ facta treuga liceret eis portare res vetitas saracenis. (excōicatōis). late ꝯ tales. s̄. e. ita. j. c. pri. (pax.) cā dubitatōis erat: q: ex quo iurauerāt ꝙ n̄ portarēt illuc merces nisi pax fieret: per ꝯsequēs videbat̄ licitū portare si fieret pax. (excōicationis). s̄. e. ita. j̄. c. pri.

Quod olim durauerit. cessante illa guerra nō durat canō late sn̄ie nisi i ligamib⁹ ⁊ alijs q̄ subsidiū faciūt eis ad pugnā. s̄. e. ita nos. ⁊ sic loqtur. s. c. pri. in fi. ⁊ dispendiū terre sancte. j̄. e. ad liberandū.

Et si iudeos.

Postulasti. iurisditionis temporalis.

In nonnullis.

Cum sit.

Ad liberandam. galeas q: cū his pn̄t multū offerendē xp̄ianos (in piratic.) ⁊ piraticā ꝯ xp̄ianos exercētib⁹ sec⁹ si ꝯtra alios exerceant: vl̄ forte nec ꝯ alios cū non debeāt in piratica per christianos instrui. hoc autē nō placet propt̄ verbum sequēs: in dispendiū terre sancte. (ipsos.) hec penitentia imponitur per seculares potestates. s̄. e. ita. (aperiam.) hec penitentia imponitur per ecclesiam.

Ex speciali.

Nulli iudeo.

De hereticis. Rubrica.

Dubius. in fide.) xxiiij. q. j. aperte. s̄. de summa trini. c. j.

Qui alios.

Firmissime. vel scismaticū.) Hereticus dicitur qui peruenit sacramenta ecclesie vt simoniacus. j. q. j. eos qui per. Item diuisus ab vnitate ecclesie. vij. q. j. deniq̄ꝫ. Itē excōicatus. iiij. q. j. qui aūt. Item errans in expositōe sacre scripture. xxiiij. q. iij. heresis Item qui confingunt nouā sectam vel ꝯfictā sequitur. xxiiij. q. j. hereticus. Item qui male sentit de articulis fidei. xxiiij. q. j. hec ē fides: quoniam vetus.

Fraternitatis capitula. No. ꝙ si tabellio in instrumēto vel testis in suo dicto admisceat aliquā falsitatē etiam scienter: nihilominus tn̄ valet instrum̄tum: ⁊ depositio testis dūmodo falsitas illa nō tangat substātiaꝫ vel circunstantias negocij de quo fit instrumentū. vel reddit̄ testimoniū. verbi gratia: si dicat ꝯ habentē esse de alia terra q̄ꝫ sit vl̄ si dicat: affines aliorum esse q̄ꝫ sint. ⁊ hoc est iustum: q: in his nō consistit officium tabellionis nec testis. nihil enim facit ad ꝯctum vel testimoniū vnde sint contrahentes vel quoꝝ sint affines. ⁊ idem est in similibus. sed ꝯ. ix. di. si ad. vbi dicit̄ ꝙ non valet scriptura vbi etiā officiosum mendaciū admiscet̄ quod nulli obest ⁊ alicui prodest. so. illud intelligit̄ qn̄ admiscētur certa substantia vel circūstātias negocij de quo agit. v̄bi gr̄a: si inter ꝯhētes actū est ꝙ soluat̄ pecunia argētea ⁊ notorius vel testis dicit d̄ aurea que melior ē ⁊ vtilior ē ambobus ꝯhentibus. nam h̄ mendaciū licet sit piū ⁊ vtile tn̄ reddit instrumentū vel testimonium inutile. si aūt sup his q̄ tangunt substantiā ꝯctus de quo fit īstrumentū. vel de quo reddit̄ testimoniū vel sup circūstantijs ei⁹ de quib⁹ no. s̄. de accu. c. inquisitōis. tunc que ignorāter siue sciēter falsum admisceat nō valebit instrumentū vel testimoniū: qd̄ sic probat̄: q: nunq̄ꝫ dꝫ ponere in instr̄o vel testimonio nisi qd̄ i veritate norit ⁊ vidit. ⁊ in h̄ nō posset esse ignorātia. iij. q. ix. testes. hortamur. pura. (dānant̄.) h̄ hꝫ locū in exceptōib⁹ scripturaꝝ et ī oībus alijs. q publica auctoritate nō habēt offm̄ sibi iniunctum sit̄. ix. di. si ad sa. xvj. di. c. j. xxxvij. di. si qd. In scripturis autem tabellionū ⁊ alioꝝ publicū offm̄ gerentiū. sec⁹ ē: q: lꝫ fecerit vnā chartā falsaꝫ: alie nihilomin⁹ valēt q̄ꝫdiu in officio tolerant̄. ar.

viij.q.vl.nōne: ⁊ ē hoc ꝓpter publicā vtilitatē.ar.ff.de of.ꝑ.bar bari⁹.dicim⁹ tñ ꝙ si instr̄m in aliquo ꝓbet̄ falsuꝫ totū qḋ in illo instrumēto cōtinetur caret robore firmitatis: sicut in teste dicit̄ qui similiter publicū officiū habet. iij.q.ix.pura.ff. de edi. edic. cū eiusdē.de ꝯse.di.iiij. cū nō liceat.lꝫ aūt dicta cuiusq̄ꝫ rōe ꝑsone nisi alias falsa ꝓbētur redargui nō possunt ꝺ falso. si tñ publica persona accusata ⁊ cōdēnata fuerit de falso. ⁊ extūc instr̄a ⁊ dicta ei⁹ rōe persone robore carebūt.s̄.de testi.testimoniū. Alij tamē dicūt ꝙ si in vno instrumēto plura capitula sunt conexa sibi et vnū esset accessoriū alteri: vno cassato cōnexa ⁊ accessoria cassantur.secus si sint diuersa ⁊ separata.ar.ff.de mino.etiam.ff.de neg.ge.cū ac.ij.q.vij.§.est aūt.circa fi. Vel distingue:vt.s̄. de fide instru.ex lr̄is.primo dictū magis placet.in sacramētis scī⁹ē ꝙ sacramēta ab hereticis recepta quo ad essentiā vera sunt.xxxij.di.§.ver.Itē effectū virtutis habēt vel proprias virtutes dignitatis habēt:q: venerāda sunt in se.⁊ gratiā etiā ꝯferunt si q illa se scienter sumāt ab eo quē non putāt hereticū.de iuda enim ꝯstat ꝙ fuit heretic⁹.ar.j.q.j.eos q:⁊ tñ baptizati ab eo gratiam receperūt:nā alias peccasset q eū misit cū alijs ad baptizanduꝫ cū sui baptizati ab eo deciperent̄.j.q.j.xp̄s.⁊.c.dedit. ad idem ē qḋ dicit̄ de infantibus.j.q.iiij.c.ij.⁊.iij.idē dicenduꝫ est si coacte recipiat sacramēta.j.q.j.dn̄s decla.circa fi.⁊ hoc itelligo coactōne absoluta vel abstractiua:si enim ꝯditionalis esset coactio peccaret:nec grām reciperet.l.di.presbyteros. Itē est necesse ꝙ voluntatē habeat illud sacr̄m recipiēdi lꝫ nō ab heretico:q: al's sacramentū reciperet.s̄.de bap.maiores.idē dicendū est specialit̄ in sacramēto baptismi.s.vt in articulo necessitatis debeat recipi ab heretico.xxxij.di.§.ver.circa fi.si aūt aliter accedant ad sacr̄a hereticoꝝ peccat q accedit nec recipit gr̄am.j.q.j.etiā:⁊.c.sequētibus.⁊ hoc ex sola ꝯstitutione est qua prohibitū est a talibus recipi sacramēta qḋ ex eo apparet ꝙ ꝯstitutō excipit baptismuꝫ in casu necessitatis:vt dictū est.⁊ ad idē.xxxij.di.§.ver.nā cū solus deus gr̄am ꝯferat:nō minister nō attēdit̄ qualis sit minister:nisi in eo q scienter ꝯ̄ ꝯstitutōes ecclesie recipit.idē dicim⁹ in oībus ꝑcisis:puta depositis excōicatis ⁊ suspēsis a collatione sacramētoꝝ siue a iure siue ab hoīe sint suspēsi:q: si a talib⁹ suscipiāt̄ sac̄mēta cū a collatōe eoꝝ priuati sint:inobediētes sunt q recipiunt ab eis nisi sit notori⁹ fornicator ⁊ simoniacus:q lꝫ suspensi sint a collatione sacramētoꝝ tñ in articulo mortis corpus xp̄i ⁊ baptimū ꝯferūt.xxxij.di.§.ver.⁊ etiā cū a talibus licitū sit hec sacr̄a recipere eis licitū erit tangere nō tñ ꝯficere:nec credim⁹ licituꝫ ab hmōi extremā vnctionē recipere vel alia sacramēta:nā cuꝫ sint generaliter prohibiti:⁊ ꝺ his specialiter concedatur: consequēs intellect⁹ patet ꝙ de ceteris negatur. xxv.di.qualis:diuina autē ab eo audire debent q̄ꝫdiu tolerantur.viij.q.vl.nōne. sed ꝙ conceditur his duobus suspēsis:idē intelligo in oībus suspensis siue sint suspēsi a iure siue ab hoīe.⁊ forte idē in depositis cū similis rō sit in oībus.Cō. diuer.rescrip.si libellū.sꝫ sec⁹ in hētico vel excōicato a qbus corpus xp̄i in articulo mortis recipiendū nō est. j.q.j.supueniēte:baptismū aūt pn̄t ab eis recipe. ⁊ hic ē casus in quo licite cōico cū excōicatis ⁊ his dādo baptismū non peccant. posset tñ dici ⁊ nō male ꝙ a suspēsis a iure toleratis oīa sacr̄a vbi nō ꝯfertur executio sed gratia:vt in pn̄ia:extrema vnctōe ⁊ ceteris ꝯsimilib⁹ licite recipiant̄:q: solus deus ibi alias hoc operat̄. ar.xviij.di.secundū.j.q.j.iudas.vbi aūt ꝯferrēt̄ executio vt i ordinibus.⁊ vbi aliquid ꝯfert̄ ab ordinatore nō suspēdit̄:vt.s̄.de simo.ꝑ tuas:vbi no.executionē aūt ordīs null⁹ suspensus dat:q: qḋ nō hꝫ dare nō pōt.j.q.vij.daibertū.⁊ ordīator ē ille q dat executionē qḋ ex eo apparet:q: dat sibi ea q̄ sunt signa executōis.s. planetā stolā ⁊ ꝯsimilia.xxiij.di.ꝑ totū.⁊ meli⁹.xj.q.iij.ep̄s. sed per hoc videtur ꝙ si archidiaconus qui dat archidiacono vrceolum.xxiij.di. subdiaconus:fit suspensus:ꝙ subdiaconus nō hꝫ executionē qḋ non credo:q: tm̄ ab ep̄o recipit executionē non ab archidiacono ꝯtra:de cō.di.iiij.romanus:vbi dicit̄ ꝙ paganus baptisat ⁊ tñ baptismū nō habet.sed respōdeo ꝙ baptizās in baptismo nihil ꝯfert sed solus deus.xix.di.secundū.sed plus placet nobis qḋ no.s̄.ꝺ simo.c.j.ꝯ̄ id qḋ dictū est ignorantes ⁊ coactos recipere gratiā in sacramētis hereticoꝝ.ꝯ̄ est.xxxij.di.§.ver.j.q j.etiā.⁊ tribus.c.sequētibus:vbi dicit̄ ꝙ ibi gratia nō confertur. sed respon.nō ꝯferri gratiā sciēter recipiētibus.vel ideo dicitur nō conferri gratiam:q: postq̄ꝫ sciunt vel in baptizatꝭ postq̄ꝫ facultatem habent per manus impositionem debent ecclesie recōciliari.j.q.iiij.c.ij.⁊.iij.⁊ nisi fecerint peccant.vl' aliter:quia si sacerdos bonus est per eius meritū sacramenta prosunt suscipientibus.si autem est fictus eius meritum non prodest.j.q.j.ꝑ ysaiam:aliqui autem dicunt ꝙ omnes suspensi occulti vel a iure executionē ꝯferūt.de h̄ no.j.de scisma.c.j.

SI quis episcopus. extraneos)q: ex hoc presumitur ꝙ ecclesiam non diligebat qn̄ extraneos heredes ecclesie preponebat:vl' supple hereticos.q.siue ꝯsanguineos siue extraneos hereticos heredes instituat anathema sit.

INter eos.

CUm christus.

SIcut ait beat⁹ leo. defensores.)hodie quoad omnes iste canon est late sententie ⁊ non in partibus tholose tm̄.

AD abolēdam. clerici. Reperte que diximus.s̄. de maio. ⁊ obe.his(vacāte).mortuo aliquo si vis scire ad quē trāsfert̄ potestas faciēdi ea q̄ faciebat anteq̄ꝫ successorē hēat no.quia si ea ꝑ se solū faciebat sicut iurisditionē ⁊ cōsimilia.⁊ hoc faciet ille a quo ea habebat:vt si erat archidiacon⁹ qui recipit iurisditionē ab ep̄o vicez ei⁹ gerit.s̄.de offi.or.c.j.ep̄us eo mortuo eius iurisditionē exercebit.arg.s̄.de maio.⁊ obe.his.⁊ hic.s̄.de instit.cū venissent.⁊ hec sunt vera. si necesse vl' vtile est hoc expediri anteq̄ꝫ successor detur alioqui successori seruabit.ff.ꝺ iudi.mortuo.C. de iudi.ꝑ perādū.§.si autē.maxime si in ꝓximo successor sit futurus.ff.de ma.vi.l.penult.§.fi. ⁊ si capitulo cōcessit ep̄s eligere archidiachonū.quia ꝑ hoc videt̄ capitulo cōcessisse ꝙ eidē archidiachono iura archidiachonalia cōferat: eo mortuo ad capitulū deuoluet̄ ꝑdicta potestas.si autē aliqua faciat per se que nō ab aliquo sunt collata sed suo iure faciat: vt si archidiachonus fundasset ecclesiā de bonis archidiachoni nō capituli tūc hec potestas nō deuoluit̄ ad capitulū.s̄.de cōces.ꝑben.nō in illa.sed ad successorē tantū.si aūt aliqua habeat ab vno ⁊ alia ab alio quisq̄ꝫ in eis que ab eo tenet deuoluet̄ ꝑdicta potestas:sicut est videre i clerico habente bona ecclesiastica vbi debet succedere ecclesia.s̄. de testa. relatum.xij.q.ij.⁊.iiij.per totum Item episcopus ⁊ capitulum sunt vnum corpus cuius caput est ep̄s.ar.j.de ver.sig.cū clerici ⁊ cū inter eos dicat̄ sp̄ūale ꝯiugiū ꝯtrahi.s̄.de testa.requisisti.§.pe.dicimus ꝙ ea q̄ ad ep̄m pertinēt suo iure sicut est iurisditio ⁊ ꝯfirmatio prelatoꝝ quā habet hoc ipso ꝙ est ep̄s ad capituluꝫ ꝺuoluētur ipso iure.s̄.de ma.⁊ obe.cū olim. si aūt cū alijs exercebat aliquid nō ad subditos vel supiores sed ad socios eiusdē collegij deuoluitur potestas.lxv.di.c.vl.ar.C.qn̄ nō pe.par.l.j. idē Inforte dicendū i absente siue ex iusta causa siue ex iniusta absit. negligēte autem dic vt no.h̄.de maio.⁊ obe.cum olim.(hēticos) id est in heresi iam damnatā ⁊ indubitatā incessisse. alias enim si de articulis fidei dubitatio oriretur.⁊ dubiū esset quis bene vel male diceret.h̄ sola romana ecclesia determinat.xxiiij.q.j.quotiens.xvij.di.multis.audientia.q.d.non proderit eis si dicant se velle heresim abiurare.(omittēs.) No.papā posse statuē de laicꝭ sꝫ hoc ē ꝓpter crim̄.si.s̄.ꝺ iudeis: ita. Alij dicūt ideo hec statuta valere quia princeps presens fuit.(exempti)vt templarij. No.

VErgentes.per cen.cc. iudices sc̄lares cogi facē iusticiā.xxij.q.v.admīstratores.

SI aduersus nos. (examīe.)⁊ male faciūt q litigāt. testimoniuꝫ).i.ꝙ

CUm ex iniuncto. missus sit eo mō ꝙ scriptura precipit.s.ab eo q hꝫ potestatē ꝯstituēdi ⁊ mittendi predicatores: vel .i.nisi doceat de se prophetatum ꝑ aliquem prophetam:vt Io.hic ostendit.

EXcōmunicamus. excōicat̄.).hētici.(reliquant̄) pena dānatoꝝ de hēsi. No.ꝑ hēsi clericū depposituꝫ.j.(?) stati sc̄lari ꝓtāti reliquēdū.q̄ si penitē vl't ē ꝑpetuo carcerād⁹.j. e.c.pe. Scd̄s casus ē si ꝑꝑ calūniā vl' ꝯtūeliā illatā ep̄o sit depositus.xi.q.j.si qs sa. Terti⁹ ē i crimīe falsi.j.de fal.ad fal.al's autē cleric⁹ deposit⁹ tuēd⁹ ē ꝑ ecclāꝫ.lxxxj.d.dictū.nisi sit icorrigibil'.s̄ C ꝺ iudi.cū nō ab hoīe(ꝯfiscēt̄)corrigit̄ lex q̄ defert bōa cognatꝭ.C ꝺ hē.idē ꝺ nestore(q aūt)q̄lr ꝓcedat̄ ꝯ̄ suspectos ꝺ hēsi(moneāt̄) Iuramētū ꝓtātū ⁊ dn̄oꝝ ꝯ̄ hēticos(si v̄o)pn̄ia dn̄oꝝ n̄ purgātiū terrā suā de hēticꝭ(catholici) Indulgētia cruce signatoꝝ ꝯ̄ hēticos(credētes)pena credētiū receptoꝝ fautoꝝ ⁊ eoꝝ ꝑꝑ suspitiōꝫ ꝺ hēsi excōicati ꝑ ānū i excōicatōe ꝑseuerāt(reglāres)supple nō ꝑsumāt talib⁹ tradere ecclīastica sacr̄a.(q: v̄o).ꝓhibitio ꝑdicatōis

sine auctoritate superioris.(ab ap.se.)nõ ergo abbas vel collegi
um habet potestatē concedēdi alicui licentiā p̄dicandi:secus di
cerē in licentia celebrandi missam vel alia officia:quā quilibet sa
cerdos cōcedere potest dūmodo certuꝫ sit eū esse sacerdotem:vt
no.s̄.de cle.pe. quia ibi nō ē tm̄ periculū.eo.ti.sicut.posset dici ꝙ
postq̄ꝫ aliquis habet officium vel potestatem predicandi a pro
prio episcopo:vt sunt prelati ecclesiarū ⁊ doctores theologie ap
probati per eum ad quem pertinet:vel etiā quilibet alij quibus
hoc conceditur vt specialiter vel generaliter ꝙ quilibet sacerdos
habens curā animaꝝ potest ei dare licentiā predicandi suis oui
bus. Item no.ꝙ lꝫ hoc sit generale ꝙ soli episcopi possint dare li
centiā predicandi de speciali tamen p̄uilegio quandoqꝫ ⁊ alijs
conceditur sicut fratribus predicatoribus ⁊ minoribus:⁊ etiaꝫ q̄
busdā alijs.s̄.de iudi.q̄ꝫ sit.(adijcimus).§.visitatio ⁊ persecutio
ꝯtra hereticos.(si qui.)penam nolentiū iurare.(volumus.)pnia
ep̄oꝝ non ꝓsequentiū hereticos.

Sicut in vno corpore.

Excōmunicamus. redire.s̄.e. ad abolendā.s̄.j.(carcere.)arg.contra.s̄. de pe.incredibiles . sed dic h̄ speciale in hereticis.

Absolutos. Quia indistincte loqui intel
ligo ⁊ post satisfactionem in
alijs secus.xv.q.vj.nos.de elec.cum dilect.nisi sn̄ia fe
ratur sup absolutiōe taliū:q̄ tūc etiā in alijs post ab
solutiōꝫ nō reuerterentur ad eius fidelitatem.ar.s̄.de diuor. de illa.
(manifeste.)secus si occulte.ar.s̄.de simonia.c. vltimo.xj.q.iij.vi
lis. ibi loquitur de apostata tolerato.(tenebantur.)in predictis se
cus si iurasset ei ꝓsoluere debitū.ar.j.de sen.excō.si vere.⁊ no.est
de hac materia.xv.q.vj.nos iuratos. Est etiaꝫ ibi ar. ꝙ bona he
reticoꝝ ante damnationē nō cōfiscantur.s̄.eo.excōmunicamus.§.
j.posset tamē dici ꝙ nullū debitum ei solui possit.

De scismaticis. Rubrica.

Quod a predecessore.

Large dicuntur scismatici quilibet criminosi.j.
q.j.sacerdotes.xxiiij.q.iij.c.secanduꝫ.itaqꝫ.⁊
hi nō tenentur his penitētijs. Aliquātulū minus
large scismatici dicuntur excōmunicati.xxiiij.q.
iij.apostolice.tam sacerdos.de excōmunicatiōis. ex quibus aliq
sunt qui nō peccāt in excōmunicatiōe manētes.j.de sen.excō. in
quisitiōi.de his no.s̄.de excep.exceptionē. Stricte dicuntur scisma
tici qui diuisi ab vnitate romane ecclesie conantur suos episcopos
⁊ presbros facere ⁊ suas cōstitutiones.vij.q.j.nouante. ⁊ contē
nūt constitutiōes ecclesie.xix.di.nulli. Idē dico etiā si velit cōtra
episcopū aliquem assurgere ⁊ episcopatū tenere:⁊ suos sacerdo
tes facere.vij.q.j.scire.xxiiij.q.iij.inter scisma . ⁊ in his habet lo
cum hec decre.nam excōmunicati sunt vt heretici:vt hic. Alij ta
men dicūt contra:in epis scismaticis cōtra alios epos tm̄: dicun
tur etiā scismatici qui cōiuratiōes vel conspirationes faciunt cō
tra ep̄os vel prelatos:⁊ hi nō sunt suspensi ip̄o iure:sed suspēdē
di:⁊ hoꝝ ordinatiōes nō sunt irrite:sed ipsi deponendi sunt.xj.
q.j.cōiurationum.⁊.iiij.c.sequentibus.si autem aliqui de aliqua
re licita coniurarent:puta de non obediendo alicui heretico:vel
etiam vt essent magis securi ꝙ inuicem se non ꝑderent de facien
da accusatione alicuius heretici vel perniciosi prelati forte malū
non esset.xvj.q.vij.sane.semper tamen presumitur cōtra coniura
tores.xj.q.j.siqui clerici.⁊ maxime si cōiurent in perpetuū vel ge
neraliter:nam si contra potentem ⁊ diffamatū coniurarent aliq
nō mali sed boni viri:crederem licere.(heresiarchis).i. scismati
cis. (ordinatis.) ⁊ idem de ordinatis ab ordinatis ab heresiar
chis vel scismaticis in infinitum:nam cuꝫ nō habeāt executionē
alijs dare nō possunt.j.q.vij.daibertū.(irritas.)quo ad executio
nē.ordines enim bene accipiunt:vt no.s̄.de hereti.c.ij.executio
onem autē scismatici isti nō conferunt: q̄ excōmunicati sunt ip̄o
iure:cum heretici nominentur:vt hic.xxiiij.q.j.alienus.⁊.q.iij. in
ter.⁊ heretici ip̄o iure excōmunicati sunt.s̄.de hereti. excōmuni
camus.xxiiij.q.j.c.ij.quidā tamē dicūt ꝙ tales non sunt excōmu
nicati sed excōmunicādi tm̄.xxiij.di.in nomine.in fi. vbi dicitur
damnentur.⁊ hi a papa Alex.excōmunicati fuerūt:illi aūt scismati
ci qui ab vnione ecclesie recedūt:vt greci:bene sunt excōmunica
ti ip̄o iure:vt in p̄cedentibus.c.⁊.xix.di.nulli.nos dicimus ꝙ ꝓ
pter nullū peccatum qd̄ sit in ordinatore vel ordinato impeditur
quominus recipiat ordinatus executionem ī habitu:lꝫ exqui nō
debeat ordinator vel ordinatus ordinē suum:q̄ ligatam habet
executionē nexibus iuris ꝙ censet tali crimine irretitū forte irre
gularē:sicut apparet in homicida qui bene in ordinatione sua re
cipit ordinis executionē ⁊ etiā dat:sed tamē ligata est per consti
tutionē que dicit homicidā irregularē.s̄.de tēpo.ordi.c.vlt.⁊ ita
ꝓpter predictā cōstitutionē ligata est executio eius: ita ꝙ ꝑ nul
lam penitētiā potest sine peccato celebrare:nisi secū per papā fu
erit dispensatū.sed tamen confert ordinis executionē ⁊ dignita
tis:⁊ etiā recipit vt exequatur quādo erit dignus. alij aūt crimi
nosi vel adulteri fures periuri ⁊ hmōi:lꝫ ꝓpter peccatū nō debe
ant celebrare q̄ꝫdiu sunt in peccato:tamē nexibus cōstitutionum
non habent ligatam executionem sui ordinis quin quandocūqꝫ
egerint penitentiā sine alia recōciliatiōe liceat eis exequi suū or
dinem.salua tamē distinctione quam no.s̄.de tempo.ordi.ex te
nore. Idem dicenduꝫ videtur de irregularitate ordinatoris vel
ordinati ꝙ non impedit executionē quin conferatur habitu ⁊ ex
ercitio.arg.xxvj.dist.apostolica.canon.⁊.c.vlti.s̄.de renūci. ni
si cum.§.persone. Idem dicendū videtur ⁊ de infamia.nam si
moniaci etiā in beneficio sunt infames. C.de epi.si quēq̄ꝫ.§.vlt.
⁊ tamē executionē conferūt.s̄.de simo.per tuas. ⁊ hoc dicenduꝫ
videtur de excōmunicatis occultis:⁊ de omnibus alijs predictis
ꝙ q̄ꝫdiu tolerantur ab ecclesia executionē ordinū cōferūt.arg.vj.
q.v.c.ij.⁊.iij.j.q.j.xp̄s.⁊ etiā tales recipiūt executionē lꝫ ligataꝫ
vt dictum est de homicida: si sunt indigni. de conse. di.ij.non ꝓ
hibeat:nec est contra.ix.q.j.c.j.⁊.iij.s̄.de epi.qui renūci.epi.c.ij.
quia ibi loquitur quando per sententiā vel renunciationem non
habebant executionē:nec tolerabātur ab ecclesia:⁊ ideo alijs cā
dare nō poterant:h̄ autem plus est in excōmunicatis ꝙ etiam si
tolerentur dūmodo probari possit si vocēt aliquem ad ordines
vel alia sacramenta: potest eis dici nō recipiam hoc a te:q̄ es ex
cōmunicatus:vnde tibi participandum nō est:⁊ ex hac causa le
gitima est appellatio.secus autē esset in alijs puta irregularibus
infamibus ⁊ alijs predictis:⁊ quia nō esset cōtra eos admitten
da talis exceptio nō recipiam hoc a te : quia es irregularis:suffi
cit enim ꝙ toleretur.viij.q.si. nōne. Ratio autem diuersitatis est
quia huiusmodi excōmunicatis cōmunicari nō potest sine peri
culo:sed in alijs secus.idē qd̄ de excōmunicatis diximus dicendū
est de notorio fornicatore ⁊ simoniaco:⁊ hoc est ea rōne:quia ab
eoꝝ obedientia sua auctoritate recedere licet.xxxij. di.§. verum.
suspensi ab officio ⁊ a collatiōe sacramentoꝝ per sententiā homi
nis. Itē depositi ꝓpter crimen qui ab officio remouentur sine quo
ordines nō conferuntur.lxxxj.dist.maximi.⁊ ar.ea.di.siquis cle
ri.⁊.c.siquis presbyter. Itē qui renūciauerūt loco ⁊ ordini ep̄a
li.s̄.de ordi.ab epi.c.j.omnes isti nō cōferūt executionem. Item
remoti ab ecclesia vel administratiōe vt quidā dicūt: sed melius
videtur ꝙ licet remoueatur ab ecclesia nisi suspendatur ab ordine vel
officio nō est suspensus:⁊ bene cōferret executionē licet peccet:si
cut videmus in renunciante loco:quia nisi renunciat ordini exe
cutionem retinet:quia de alterius mandato ordinare potest.s̄.d̄
or.ab epi.c.j. Item omnes qui a suspensis per sententiaꝫ homi
nis vel ceteris qui executionē nō habēt ordinati sunt:vel ab ordi
natis ab eis in infinitū executionē nō recipiūt:vt hic:nisi per ma
nus impositionē vel dispensationē fuerint recōciliati: ⁊ quicqd
alij dicāt nō videmus aliā rationē quare non dent vel recipiant
executionē:nisi q̄ sic constitutū est.xxxij.di.§.veruꝫ. Super cha
ractere aūt vel gratia dei conferēda que nō sunt in potestate pa
pe nihil statuere potuit super nō peccātes. Excōmunicati autem
minori excōmunicatiōe ꝓpter participationē sacramētorum: lꝫ
sint suspensi participatiōe.i.perceptione sacramentoꝝ nō tamē
collatione:⁊ ideo omnia sacramenta ⁊ eoꝝ executionē conferūt
j.de cleri.excō.mi.si ce.§.fi.intrusi aūt lꝫ sint ineligibiles ⁊ suspē
dēdi nō tamē sunt suspensi ip̄o iure.ar.contra.lxij.di.c.ij. sed dic
ꝙ ibi loquitur al's ꝙ quando prelatus intrusus nō potest subdi
tis quibus per intrusionē datus est prelatus conferre sacramen
ta:⁊ conferendo nō ꝯfert executionē :non quia sit suspensus:sed
q̄ nō suis subditis nō potest executionem conferre.(irritas.)hec
plus placent:q̄ꝫ que no.s̄.de simo.per tuas.⁊.s̄.de hereti.frater
nitatis. sed contra nos est.j.q.j. siquis a simonia. vbi dicit ꝙ si
quis est ordinatus a simoniaco non simoniace tamen de miseri
cordia sustinetur.so.ibi loquitur de notorio simoniaco: ⁊ hoc ap
paret per id quod sequitur in eodem.c.nisi probauerint se igno
rasse eos simoniacos:q̄ nullo modo cogeretur ꝓbare ignoranti
am: nisi presumptio esset cōtra eos ꝙ nō licebat eis ignorare qd̄
alij sciebāt.sed cōtra nos est quod in eodē.c. sequitur.s. ꝙ tunc pro
catholicis habebantur ex quo apparet ꝙ eorū simonia non erat
notoria.solutio.non dicit ꝙ non haberentur pro simoniacis:sed
pro hereticis: ⁊ vult hoc dicere illud.c. ꝙ siue eēnt notorij simo

ni.aci:siue dānati heretici ꝙ nō est cū eis dispēsandū:nisi ꝓbarēt
se ignorasse eos simoniacos.hoc aūt scitote ꝙ si ꝯtrariuꝫ diceref
s.ꝙ oīs suspēsus ab hoīe vł a iure etiā ignorās nō hꝫ executionē
sui ordinis:nec eā pōt alijs dare:nec ordinati etiā ab eis pñt in ī-
finitū licentiā ordinādi alijs dare:intolerabiles absurditates ⁊
infinite sequeren̄f. Uix enī eēt aliquis q̄ haberet ordinis execu-
tionē. Jtē si ꝑlatus meus est homicida vel excōicatus:ita ꝙ nul
lus scit nisi ordinādus ⁊ necessitas reqrit ꝙ ordinef: nūqd recu
sabit ordinationē huius suspēsi?absit.vj.q.iij.c.ij.⁊.iij. Jtē quō
xp̄s misisset iudā si vellet ꝙ occulti suspensi nō haberēt executio
neꝫ sui officij:⁊ in hac opi. fuit Ugo ⁊ Martinus hyspanus:vt
no.j.q.j.siquis a sim.⁊.c.reperiun̄f.īmo plus dicūt aliqui ꝙ etiā
si sit nominatim excōicatus vel dānatus hereticus vel depositꝰ
tñ ordinatus ab eis ignorāter recipit nō tñ ordinē:sed etiā ordi
nis executionē:⁊ hoc exꝑsse videf dicere.c.ix.q.j.ordinationes.
hoc etiā ip̄m ꝓbaf rōne:q: ordinator nihil ꝯfert in ordinatione
sed solus deus.xxxij.di.§.verū.nō enim dubiū est ꝙ recepit ordi
nē ergo recipit potestatē ea faciēdi que ꝑtinēt ad illū ordinē : q:
ordo est sacrū signaculū quo cōfertur potestas sp̄ūalis:⁊ officiū
faciēdi ea que ꝑtinent ad illū ordinē:ergo iste ordinatus habet
potestatē exequēdi suū officiū nisi ꝓpter aliā cāꝫ impediaf:ꝓba
tur aūt ꝙ semꝑ etiā a ꝑciso heretico ⁊ excōicato ⁊ hoc sciens reci-
pit executionē:q: ꝺm oēs si cōficiāt corpus xp̄i confectū erit: ⁊ si
ordinet ordinatus erit:sed bene fatemur ꝙ peccat exequēdo or-
dinē:nec inuenietis capitula antiqua que ꝑuēt ordinatos hmōi
nisi sciuerint.sic enī loquun̄f.c.j.q.j.q̄ ꝑfectionē. vētū.xxxij.di.§.
porro. Jtē cū hec pena nō sit īposita a iure naturali:īmo ius na-
turale vult ꝙ cū solus deus in collatiōe operef:quare vicariꝰ xp̄i
īmeritā ingereret pnīaꝫ ignorātibus:lꝫ enī ex cā decreuerit peni
tētiā scientibus contra cōtētum:tñ iniustū est īponere penā igno
rantibus sine cā:sed decre.noua.s̄.de epi.qui renū. epi.c.si. dicit
cōtra.s.ꝙ ordinatus ignorāter ab excōicato indiget dispensatio-
ne.sed certe cū illa decre.sic intelligaf vt iacet sit cōtra antiqua iu
ra:⁊ cōtra naturalē equitatē debet recipere sanū intellectū:q: nō
est est ꝑsumendū ꝙ ⁊ iura alia ⁊ naturalē equitatē voluerit vno
verbo tollere.s̄.de elect.ecclesia vestra. Jntellige ergo decre.qñ
ignorātia erat supina.sed ⁊ huic expositiōi videf cōtradicere.s̄.
de epi.q renū.epi.c.j.vbi dicif ꝙ si nō sit supina ignorātia ꝙ pōt
ep̄s dispēsare:sed dic illud ideo eē:q: nō pōt eē sine suspitione sci
entie postq̄ꝫ manifeste renūciarat:⁊ nec ꝓbabat contra:q: si pro
basset nunq̄ꝫ eēt necessaria dispensatio.ix.q.j.ordinationes.po-
test tñ dici ꝙ iusta cā fuit statuendi nouū ius cōtra naturalē equi
tatē:ne tam in notorijs factis:sicut est cōtra renūciantes:⁊ ꝯtra
nominatim excōmunicatos: ⁊ precisos nullus admitteref ad ex
ecutionē sine dispensatōe:nec illud videf ꝙ potestas exequendi
tollatur omnibus ordinatis ab eis in infinitum : q: nō extendif
nisi ad ordinatos a precisis nominatim:nec etiā extendif ad ali
os ignorātes.de hoc no.s̄.de epi.qui renū.epi.c.j. (careant.) no.
s̄.de elect.nihil. Quid si aliqua quesiuit nomine ecclesie?arg.ꝙ
valeat.C.de legi.ꝙ fa.

Fraternitati. persona.) Nā scismaticus etiā receptus ī honore suo
cū ordinato a se dispēsare nō pōt.ar.j.q.v.pñtiū:

De apostatis:⁊ reiterantibus baptisma. Rubrica.

Preterea clerici. Triplex ē apo
stasia. Prima
ꝑfidie.s.qñ qs recedit a fide.ij.q.vij.nō potest.
Secūda inobediētie.s.qñ trāsgredif ꝑceptuꝫ ꝑ
lati : vel sacris canonibus non obedit.iij.q.iiij.
alieni.s̄.de maio.⁊ obe.siqs.⁊ tñ obediēdū cre
dit alioquin est hereticus ⁊ scismaticus.xix.di.nulli. Tertia irre-
gularitatis.s.cum qs a statu sumpte religiōis recedit.de qua hic
j.c.vl.⁊ no.s̄.de tempo.ordi.ex parte. hoc autem fit multis mo
dis dimittēdo tonsurā vel coronā:accipiēdo vxorem:abijciēdo
religionis vestē vel clericalē redeūdo ad seculuꝫ.xx.q.iij.c.j.ij.⁊
iij.xxvj.q.j.oēs.⁊ h.c.j. Apostata ꝑfidie punif ⁊ restituif: vt he
reticus:q: in veritate hereticus ⁊ excōmunicatus est. Apostata
inobediētie.i. q nō obedit ꝑlato vel canonibus:repellif ab accu-
satiōe ⁊ testimonio ⁊ excōmunicaf: ⁊ etiā deponif ⁊ iudici secu-
lari aliqñ tradif.iij.q.iiij.siqs a suo.xj.q.iiij.si autē vobis. Apo-
stata irregularitatis easdē penas patif.xvj.q.j. legi.l. di.c.vlti.
xxj.q.iiij.si nō ꝑcipio.⁊ etiā si ñ se emēdauerit post monitiōꝫ ca-
ret ꝑuilegio clericali:vt no.j.q.j. Jtē no. H.dixit ꝙ nedū alij:sed
etiā psalmista ⁊ lector semꝑ gaudebūt ꝑuilegio clericali:⁊ vlteri
us nō possunt viuere seculariter nec fieri milites.xxj.q.iij.eos. sꝫ
alij ꝯtra dicūt cū quibus ⁊ nos sentimus distinguētes:si sumpsit
aliqd penitus cōtrariū ordini:vt si accepit secūdā vxorē vel cor-
ruptam:vel fecit se militē ⁊ seua exercuerit:tūc ꝑuaf omni ꝑuile-
gio clericali.lxxxiiij.di.qsqs.si vero nō fecit penitus aliquod cō-
trariū ordini.s.ducēdo virginē:vel fiendo miles dūmodo nō ex-
erceat seua potest viuere clericaliter ⁊ ꝑuilegio clericali gaudere
xxxij.di.seriatim.siqui vero.sed si velit viuere seculariter negoci
ando:tabernā tenēdo:vel tonsuram dimittēdo:tūc nullo gaude
bit ꝑuilegio.s̄.de cleri.cōiuga.iohānes.⁊.c. sequenti. Alij tamē
dicūt ꝙ gaudebit ꝑuilegio canonis:siquis suadēte. qđ in fauorē
ordinis clericoꝝ est introductum: ⁊ ideo illi renūciare nō potest
s̄.de foro cōpe.si diligenti.⁊ hoc satis verū credo anteq̄ꝫ monea
tur:sed postea nō gaudebit:sed in omnibus laicaliter se habet.c.
aūt.xx.q.iij.eos.nō obstat:q: loquif de cōstitutis in sacris ordini
bus:qđ ex eo apparet qđ ī eodē.c.dicit:eos qui semel taxari.ante
sacrū aūt ordinē taxari non possunt. Jtē ex fine eiusdē.c.hoc ap
paret vbi dicif ꝙ cogun̄f redire ad ordinē qđ nō fieret si ī sacris
nō eēnt: ⁊ ꝺm ꝑmissam distinctionē erit de foro seculari vel cleri-
cali:nisi cōtradicat consuetudo que iurisdictionem tribuit.C.de
emāci.libe.licet.(clerici.)de religiosis loquif vel de cōstitutis ī sa
cris ordinibus.(liberari).j.de sen.excō.si vero.ij.contra.solu.hic
loquitur quando per omnia habebant se vt laici : illud quando
dimissa corona in alijs agebant vt clerici:vel etiam causa leuita-
tis:vel h̄ nō negatur quin capientes tales sint excōicati:sed ꝙ ta
libus clericis per ecclesiam non succurrebatur.vel illud habet lo
cum quando non est monitus ꝙ habitum portet:hic autē quan
do est monitus.j. de sen. excō.in audientia. ꝑma solutio probaf
j.de priuif.ex parte tua.

Ex litterarum tuarum. pu
blicū.)repete q̄ diximus.s̄.de tēpo.or.ex tenore.

Ue fraternitatis. de apostasie cri-
mine.) hec decr.
loquitur quando constabat aliquem clericalem ha-
bitum deposuisse: ⁊ cum esset monitus ꝙ resumeret?
Rñ.ꝙ hoc ei licebat cum esset in minoribus ordinibus constitu-
tus:econtra vero dicebaf cōstat ꝙ habituꝫ dimisit : ⁊ fama est ꝙ
erat in sacris ordinibus cōstitutus:vel ꝙ erat canonicus regula
ris:vnde statim vel habitum resumere vel se purgare debebat:
⁊ dñs papa pro hoc vltimo ꝓpter infamiam sentētiat.fatemur
tamen ꝙ non in sacris ordinibus cōstituti nō dicun̄f apostatare:
si clericatuꝫ dimittūt.s̄.de vita ⁊ hone.cleri.c.ex litteris.s̄.de cle.
coniuga.iohānes.lxxxiiij.di.quisquis.

Uidam. ritus. forte in obseruationi-
bus festiuitatum: vel
in discernēdis cibarijs.

Nobis expetiit. apostatis.) ꝙ reli-
cto habitu religio-
nis viuūt seculariter:si aūt apostatarēt deuiando a fi
de punirenf vt heretici.s̄.de hereti.excōicamꝰ.§.j. si
aūt ꝑ inobediētiā apostatarēt punirenf:vt.xix.di.nulli.

Onsultationi. in apostasia.)si anteq̄ꝫ
sumeret dimitteret apo
stasiam ⁊ reconciliatus postea reciperet ordinem si
ne dispensatione in eo remaneret.

De his qui filios occiderunt. Rubrica.

Eniens.

Ntelleximus.

E infantibus.

De infantibus ⁊ languidis expositis. Rubrica.

Ja patre. sciente. Nā si aliq̄
ignorante
vel inuito expositus eēt nihil ei ꝑiudicaret:imo
eū restitutis expēsis repetere posset.C.eo.l.j.(in
fans.) secus in nō infante nisi sit languidus.C.
de la.li.tol.l.j.§.si scimus.(serus.) idē de colono.
si aūt non exponif seruus:sed denegantur ei alimenta:siue sit in-
fans:siue maior nō eripif ī libertatē:sed ꝓ delicto habere videf
ff.ꝓ derelicto.l.vlt.⁊ ideo occupanti cōcedif.(vendicare).C.eo.
l.vlti.nisi illū qui est.ff.de nup.patrē.

De homicidio voluntario vel casuali. Rubrica.

SI quis per industriā. ⁊ ꝑ insidias.) Et ꝑ idest. qualis est publicus latro q̄ insidiatur stratis q̄ nō gaudet emunitate ecclesie. s̄. de emuñ. eccle. inter al. vel loquit̄ de altari ve. testa. qđ nō erat eius auctoritatis cui⁹ sunt nostra altaria.

INterfecisti. A thoro.) vxoris cui tñ debꝫ reddere debitū. xxxiij. q. iiij. §. vlti. (gladio.) h̄ prohibet cuiqꝫ potestati. xxxiij. q. ij. admonere. de pe. dist. ij. dolendum. meditatione. si casu. xxiij. q. v. de occidendis. (fecerit.) casu fortuito. vel hic loquitur dispensatiue.

SI perfodiens. nocte. i. furtim domū intrans h̄ lꝫ imunis sit a peccato irregularis tñ est. (intelligit̄.) incipiūt verba Aug. (discernet̄.) ff. ad. l. aql. itaqꝫ. §. lex. ff. ad. l. cor. de sica. furez. (defenderit.) ⁊ ꝓuenire eum possum in occidēdo. C. ad. l. cor. de sica. l. ij. ⁊. iij.

CUm iuramento. repudiaturus. ff. solo. matri. si constante. §. iij.

SI quis homicida. de hoc not. j. e. sic̄ ex lr̄arū.

SIcut dignum. illi aūt.) penitentia illoꝝ qui animū habuerūt occidēdi feriendi ⁊ capiendi. (manuum). i. lꝫ manus in eo nō miecerint. (illi etiā.) penitētia ꝓhibentiū vim fieri occisoribus. (qui vero.) penitentia incitantiū regere ad odiū. (hi quoqꝫ.) penitētia custodiētiū sarcinas occisoꝝ. (eos insuper.) pnīa occupantiū spolia sancti viri vel suoꝝ. (occupauerint) solūmodo occupata a te restituere tenent̄: qꝛ nō fuerunt culpabiles in occupatiōibus quas alij fecerūt: lꝫ simul concurrerēt in rapinis faciēdis: si aūt in eis culpabiles fuissent: tūc distinguēdū est an cōsilio fuerint culpabiles. s. quia cōsuluit alijs ꝙ raperēt: ⁊ tūc tenent̄ insolidū cōsiliatores qđ ex eo apparet: qꝛ dolo ⁊ consilio suo h̄ dānū sensit. arg. ff. de do. ꝙ sicut. ⁊. l. cū quis. ⁊ lꝫ vi bonoꝝ. rap. vel interdicto vnde vi: nō possit qs cōueniri: de cōsilio tñ si nō scit contra quē interꝑtant̄ iste actiōes: vel ꝑpter defectū ꝓbationū: vel ꝑpter timorē: vel ꝑpter aliā cāꝫ in defectū contra hūc cōsiliariū cōpetet actio de dolo. ar. ff. de do. l. j. imo plus videtur s̄m cōsiliū anime: qꝛ etiā si bene haberet actiōes cōtra alios: sed eas nollet exercere: siue ex iusta cā: siue ex iniusta: ꝙ consiliarius in hoc casu satisfacere debet: nisi liberaliter raptus dimitteret raptori: nā tūc credo cōsiliatorē liberatū: qꝛ liberatus est ille qui ꝓmo ⁊ ꝓncipaliter tenebat̄ ⁊ q res habuerat: sed si cōsiliari⁹ absolutus eēt ꝑ spoliatū nō crederē liberatos alios ad quos res ꝑuenerūt: nisi exꝓsse intellexerit eos liberare: nec etiā illū q rapinā fecit: etiā si de rapina nihil habuerit: qꝛ naturaliter ⁊ de iure diuino cōueniēs est ꝙ sublato ꝓncipali tollat̄ accessorium: sed non ecōuerso. s̄. de cōsti. translato. imo plus dicimus ꝙ etiā si liberaliter liberet̄ ꝓncipaliter raptor non ꝑpter hoc liberat̄ cōsiliarius qn debeat restituere si q̄d ad eū ꝑuenit de rapina: nisi alius ꝑ eo satisfecisset: nā in hoc casu in cōsilio anime dicēdum est cōsiliario ꝙ satisfaciat illi ꝓncipali q̄ ꝑ eo satisfecit nō offenso cui iaꝫ satisfactū est: secus aūt fieret in iudicio. si vero nō dedit cōsiliuꝫ de rapina faciēda: sed iuit cū raptore non vt iuuaret ad rapinam quam dissuaserit: sed vt iuuaret eū ne ledi possit ab aliquo: tūc si raptor est inuētus in rapina: ille q̄ iuit vt ꝑsonā solā liberaret sine rebus non tenet̄ alicuius rei: qꝛ nulla res ablata est. si vero aliquas res asportasset: tūc tenet̄: qꝛ opē dedit ad rapinā: ⁊ si nō consiliū dūmodo sine eo non potuisset res asportasse: qꝛ si sine eo asportare potuisset: tūc nō tenet̄. si aūt nullas asportauit: sed tñ al̄s damnū dedit: tūc nullo mō tenet̄ iste q dissuasit rapinā: sed tñ iuit vt ꝑsonaꝫ liberaret: nisi forte raptor nullatenus iuisset nisi alterius comitatū haberet. naꝫ in isto casu semꝑ tenet̄: qꝛ ⁊ si dissuaserat tamē opē ꝓstat vel facto cōsulit. Sed q̄d si multi comitati sunt aliquē ad faciēdū rapinā vel deuastationē aliquarū rerū: ⁊ volentes ꝓstare ei opē ī deuastatiōe: vl̄ ad defensionē suā ne ledi possꝫ. vel ibant vel īpedirēt aduersarios ⁊ vt cōpescerēt si vellent ꝓhibere rapinā vel deuastationē? Ad hoc sic rn̄demus: ꝙ si iuerunt vt iuuarēt ad rapinā nō tenent̄ in ꝯsilio aīe: nisi de rapina quā ip̄e fecit vel q̄ ei⁹ auxilio est facta: ⁊ iō si multa rapuit vel deuastauit iste ꝓncipalis raptor sine auxilio alterius: q̄ etiā rapuisset vel deuastasset etiā si eū cōmitatus nō fuisset ī nullo tenet̄: qꝛ nec facto nec cōsilio rapinā vel vastū istud fecit: lꝫ ad hoc iuit vt faceret. h̄ saluo: qꝛ ⁊ de alijs vastis q̄ nō essent facta si ip̄e cū alijs ibi nō fuisset tenet̄ ī virilē portioneꝫ si ei⁹ ⁊ alioꝝ timore fecerūt alij vastū. Et est rō diuersitatis int̄ ꝯsiliū ⁊ auxiliū: qꝛ auxiliū restringit̄ tñ ad illa in qb⁹ auxiliū ꝓstitit: sꝫ cōsiliū euagat̄ ad oīa dāna sed si nulli⁹ timore dimissa est rapina vel vastū sed timore oīum sil̄ tūc singuli ꝑ singulis dādis tenent̄ insolidū: qꝛ qlibet in quolibet dāno opē dedit. alij tñ in hoc casu dicunt melius vt videt̄ ꝙ tm̄ ꝑ portione sua tenet̄ qlibet vel ꝑ virili pte: ita tñ ꝙ habeatur estimatio eoꝝ: vt q strēnuior est: ⁊ q maiorē timoreꝫ incussit aduersarijs in plus teneat̄. si aūt iuit tm̄ vt defenderet eos: tunc sicut dictū est in nihilo tenet̄: dūmodo hoc certū sit aduersarijs: qꝛ si aduersarij crederēt ꝙ in auxiliū raptoꝝ venissent: ⁊ ꝑpter hoc nō auderēt defendere rapinā ꝓbabilis dicit̄ ꝓsumptio eoꝝ: ⁊ iō in hoc casu bene tenent̄ sicut si iuissent vt rapine auxiliū ꝓberēt. ⁊ idē dicimus de illis q vadunt cā pacificādi: qꝛ h̄ ip̄m aduersarijs significare debēt al̄s vident̄ esse culpabiles si adulterij ꝓbabiliter dimittant timore eoꝝ ꝙ suas ret nō defendant. si aūt iuerunt cū raptore: vt ꝓhiberēt aduersarios īpedire vastantes ⁊ raptores: tñ sine dubio tenent̄ insoliduꝫ sicut ip̄i raptores. s̄. eo. c. §. j. si aūt culpa vel negligentia sua dedit qs dānū: vt si non bene cohibuit ignē ne ad domos alioꝝ vagaret̄ tunc tenent̄ actiōe. l. aquil. ff. ad. l. aql. qui occidit. §. in hac. sed tñ in foro pn̄iali nō videtur ꝙ teneatur ad emendam dāni: ⁊ pena est ei imponēda de negligentia nō pena de dāno. ar. xv. q. ij. inebriauerūt. Lex autē ciuilis: que intēdit circa cōseruationē patrimonioꝝ constituit ꝙ etiā ad restitutionē dāni tenerent̄. Itē bene fatemur ꝙ si aliquo modo intēderet per ignē dare damnū ꝙ etiā tunc in foro penitētiali condēnaret̄: ⁊ idem dico si nō intenderet sed lata culpa eēt: vt si ignē ꝓijceret in domū plenā stipula. h̄ aūt generaliter teneas ꝙ quicūqꝫ satisfecerit ad plenū leso: alij vlterius in foro penitētiali satisfacere nō coguntur: sed ei compensare debet qui ꝑ oībus satisfecit: ⁊ h̄ quidē sic obtinent in cōsilio anime: sed in foro iudiciali si potest decerni damnū vel factū vnius a damno vel facto alterius nullus tenebit̄: nisi de suo damno vel facto. ⁊ sic videtur dicere. l. di. ff. ad. l. aquil. item mela. §. sed si plures. ⁊ trib⁹ §. sequentibus. ⁊. l. ita vl̄. §. fi. ff. de furtis: vulgaris. ⁊. §. fi. si autē non possunt discerni quilibet tenetur insoliduꝫ. ff. arbo. furti. ce. si plures. ff. de postu. l. j. §. si apud. ⁊. l. in depo. xxiiij. q. vl. §. fi. nec est contra. ff. depositi. si duo. vbi innuitur ꝙ etiā si discerni nō possunt damma ꝙ tm̄ pro parte condemnari debent: ⁊ illud est verum quando agit̄ condictione furtiua vel depositi: sed si agit l. aquil. pro vasis confractis: tunc bene fiet cōdemnatio cuiusqꝫ insolidū. ⁊ hoc sonat littera eiusdeꝫ legis: vbi dicit ꝙ nemo liberatur: nisi rei integre solutione: supple si agatur. l. aql. quidā etiā dicunt hoc obtinere in consilio anime. ⁊ h̄ obtinet in his delictis vbi quis nō tenet̄ neqꝫ de opere neqꝫ de consilio: qꝛ si de eis teneret̄ tunc quilibet etiā si dāna discerni possent. (illis preterea.) penitētia participantiū occisoribus excōicatis. (clericos.) pnīa clericorū prestantiū cōsilium ⁊ auxiliuꝫ morti eius. (separatim.) qm̄ enī oēs cantant ⁊ ip̄i cātare possunt.

PResbyterum. ꝑcussit.) leuis enī castigatio eis cōcessa est. ff. ad. l. aql. ꝓceptoris. ⁊. l. sed ⁊ si quēcūqꝫ. §. vlti. xxiij. q. v. c. j. j. de sen. excō. sup eo vero. xj. q. j. si quis nō iratus. ar. cōtra. (ꝑcussiōe.) qualitercūqꝫ qs cōmittat homicidiū siue facto siue mandato siue consilio siue ad sui defensionē homicida est ⁊ irregularis. l. di. si qs viduā. ⁊ nō solū si ex ꝑcussione mortuus est: sed etiaꝫ si infirmitatē incurrit vnde moreret̄: vt hic. j. eo. ad audiētiā. l. di. studeat. si aūt casu fortuito homicidiū cōmittat nō dicit homicidiū cōmittere: nec fit irregularis. j. eo. lator. ⁊ qnqꝫ. c. sequētibus. xxiij. q. v. de occidēdis. nisi culpa precessisset casum. j. eo. cōtinebat̄. audientia. exhibita. iohānes. c. vlti. homicida aūt ante baptismū: siue ex officio: siue ex voluntate fecerit homicidiū nō est irregular: qꝛ oīs sequela peccati deleta est. xxvj. di. deinde. l. di. si qs post remissi. lj. di. aliquātos. alij tñ dicūt contra: vt no. s̄. de diuor. gaudemus. in fi.

COntinebatur ⁊c. solet.) ob hoc fuit aliquātisꝑ culpabilis iste diaconus. (accinctus.) ita ꝙ visui publico nō patebat: imo insiliēs iuste excusari potuit: si eā nō vidit. (ascēdere.) hic dicaconus fuit in culpa: qꝛ ita leuē ludū cū laicis facere nō debebat: ⁊ qꝛ falx occulta erat. Itē cū cōsuetudo eēt ꝙ perdens equitaret̄ debebat se talem reddere vt sine periculo posset eqtari. ¶ Sed dices cū ip̄e nō equitaret nō debet ei imputari? Rn̄. imo debuit ei imputari: qꝛ lꝫ potuit iuri suo renunciare ius tamē alterius non potuit auferre.

LAtor presentiũ. luderet.) forte ad scaccos: vel alio ludo leui q non est ludus noxius: de isto aũt ludo surrexit occisus ⁊ aliũ in terrã piecit: cuius cultello mortu⁹ est: hic ergo in nulla culpa fuit: cum nec ludum noxium faceret: nec se potuit preparare vt socium non lederet subito ab eo inuasus: ⁊ sic non est contra .s̃. c. proximo. vel hic loquitur de dispensatione ibi de rigore.

SUscepimus. voluerint.) ⁊ licite. (dimisisset.) in hoc peccauit. q2 duos lз legatos ĩ vni⁹ ptãte dimisit. (occidit.) ⁊ male debebat enĩ fugere ⁊ sic nõ occidisset neq3 occisus fuisset. (studeat.) ex q̃ enĩ res hẽbat debebat abstinere a vinculis.

DEcetero.

AD audientiã. que cingulo.) ĩ hoc maxima fuit. (minorib⁹.) ex dispensatiõe. (infirmitate.) quã nõ incurrit occasione vulneris. No. ꝙ ad hoc ꝙ aliqs incurrat irregularitatem ⁊ peccatũ ex homicidio sufficit ⁊ est necesse ꝙ interuenerit vel cõsiliũ: vel p̃ceptũ: vel factũ: vel defensio occidentĳ. l. di. siqs viduã. ⁊ intelligit̃ cõsiliũ vel mãdatum dedisse in morte alicui⁹ qñ suasit illud vel rogauit vel mãdauit vel al̃s cõsuluit vtilitatem q̃ sequit̃ ex homicidio ostendendo: sed ⁊ q nõ cõsuluit homicidiũ sed cõsuluit id vñ ↄsequit̃ homicidiuз irregularis est: vt si suasit iactũ machine vel baliste: vel ꝙ vadat ad capiendum castrũ qđ nõ põt de facili capi sine morte hominũ: naз si illi occidãt hoies in captiõe castri irregularĳ erit. Captiõi enĩ castri ⁊ iactui machine nimis affine est occidere hominem: secus tñ videtur si mandaret ꝙ si pditionaliter caperet̃ vel furtim: q2 tũc licet illi q vadũt vt habeãt castrũ aliquẽ occidãt ppter h̃ cõsiliarius nõ est irregularĳ: nisi eẽt verisil̃e ꝙ hoc fieri nõ posset sine morte hoĩs. Alĳ tñ dicũt ⁊ forte melius ꝙ cũ illicitũ opus cõsulat irregularis erit etiã si casu sequat̃ inde mors. ar. s̃. eo. cõtinebat̃. ⁊ no. s̃. eo. p̃sb2uз. idẽ si mandauit aliquẽ verberari: q2 satis est credibile ꝙ verberatus se defendet: sed si insisteret cõsilio liciti opis: vt ꝙ caperet̃ maleficus vel alter ↄsil̃s: tũc nõ fit irregularis cõsiliarius etiã si capiẽs maleficũ eũ occidat: q2 hoc nõ consuluit. ar. ĩ. eo. c. fi. tñ semp fit irregularis si dicto in morte alicuius consiliũ dedit s̃. ne cleri. vel mona. sñiaз. Itẽ nõ interest si ille cui cõsulit̃ homicidiũ stati faciat homicidiũ post cõsiliũ: vel post etiã lõgo tpe int̃posito nisi cõtrariũ dissuaderet ⁊ p̃mũ consiliũ reuocaret: imo ⁊ plus videt̃ necesse ꝙ etiã illi de cui⁹ morte tractatũ est denunciet ꝙ sibi caueat: nisi firmiter ⁊ pbabiliter credat ꝙ post reuocationẽ cõsilĳ reuocet̃ ille cui cõsultũ est homicidiũ a pposito occidendi. In eo aũt q mãdasset fieri homicidiũ p se videret̃ sufficere si tñ cõtrariũ mãdaret: vel si pacẽ iniret eũ occidẽdo: vel parentelã vel aliã amicitiã cũ eo cõtraheret sciẽte eo cui mãdatũ erat de occidẽdo. ar. ff. de admi. tu. l. j. Et est rõ diuersitatis: q2 qñ mãdato alterius ⁊ p alio tñ fiebat homicidiũ videt̃ ꝙ cõtrario mãdato vel cõtraria volũtate ostẽsa debet ab homicidio cessare: sз vbi nõ fit homicidiũ p alio sed p se: ille q consuluit semp dз ↄtra suadere. ⁊ etiã plus facere si hoc dictat cõsciẽtia caute tñ ne pdat q̃з. q̃з pcedat. si aũt anteq̃з reuocet cõsiliũ pcedat: sed postq̃з ↄsulens iã penituerat: tũc videt̃ ꝙ irregularis sit q̃зuis tpe homicidĳ fuerit in charitate. Si aũt aliqs cõsuleret alicui ꝙ pĳceret se in mare: vel ꝙ al̃s se occideret: credo ꝙ eẽt irregularis. ar. p̃dicti. c. siqs viduã. sed si cõsuleret alicui q occideret aliquẽ: ⁊ ip̃e cui cõsultuз est occidat̃ ab illo quẽ occidere debebat: dicũt qdã ꝙ irregularis est: q2 cõsilio illiciti opis dat operã: vñ qcqd mali consilio culpa vel casu inde cõtingit sibi ĩputãdũ est. ar. s̃. eo. continebat̃. ⁊ c. suscepimus. Itẽ neglectũ ⁊ nõ bene examinatũ videt̃ hoc consiliũ debuit enĩ examinare ꝙ nõ solũ poterat occidere aduersariũ: sed etiã ip̃e poterat occidi: ⁊ sic videt̃ irregularis. l. di. hi sepe. Alĳ tñ dicũt cõtra. s. ꝙ nullo mõ cõsiliarius p̃dictus est irregularis ex p̃dicto cõsilio: q2 nullũ cõsiliuз dedit in mortẽ huius: imo eũ mori nolebat: bene enĩ videt̃ ꝙ si frauduleter dedisset. s. vt occideret̃ ꝙ tũc eẽt irregularis. ar. predictoꝝ. c. hi. ⁊ sepe. ĩ. eo. significasti. Et si obĳcias: q2 fuit malũ cõsiliũ ⁊ magne negligẽtie: fateor ꝙ fuit malũ cõsiliũ negligẽtie: sed nõ fuit ad mortẽ eius: nec fuit negligẽtia in morte eius: q2 cõsiliũ sic debet intelligi: vt bñ sibi caueat. ⁊ in loco vbi ip̃e ⁊ sui occidi nõ possint eũ occidendo: nã bene dicũt hi ꝙ si incitaret aliquẽ ad occidẽdũ aliũ vbi pculũ esset ꝙ bene eẽt irregularis etiã si ille cui cõsuleret eẽt occisus. Sed ↄtra semp apparet ꝙ nõ fuit diligẽs: nec bonũ cõsiliũ ex quo q cõsiliũ recepit vbi mortuus est: sed ipi rñdẽt fines mãdati diligenter attẽdi. ff. mãda. diligẽter. vñ si nõ bene sibi cauit: nõ videt̃ consilio eius fecisse: vñ nec est irregularis. Si aũt aliqs suaderet alĳ ꝙ exponeret se piculo p patria sua vel pximo suo: vel p iure suo nõ est irregularis etiã si ibi moriat̃ ille cui cõsulit̃. xxiij. q. iij. p mẽbris. ⁊ c. seq. ⁊ q. viij. igit̃. ⁊ c. seq. sз si sciret eũ moriturũ: tũc videt̃ ꝙ sit irregularis: q2 est ordinata charitas ꝙ q̃sq3 plus diligat corpus suũ q̃з alterius: sed si ei cõsulat ꝙ se exponat indubitate morti p honore xp̃i vel p fide vel p statu ecclesie nõ fit irregularis etiam si sequit̃ mors cũ xp̃s mortem subire p nobis ⁊ sancti martyres p ecclesia sanguinẽ suũ fuderunt: facto fecit qs homicidiũ ⁊ fit irregularis si sponte manu ppria quẽq̃з occidat: sed ⁊ si non spõte sed casu cũ daret operã rei illicite: vel nõ adhibuit diligẽtiã quã debuit. s̃. eo. si aliqs. sicut dignũ. p̃sb2uз. continebat̃. c. fi. ad audiẽtiã. iohãnes. Itẽ si cãз pximaз mortis dedit dedit. l. di. studeat. Itẽ si venenũ dedit. s̃. eo. si aliqs. Itẽ si accusauerit quẽq̃з criminaliter: vel iudicauit: vel aduocatus fuit: vel testis. ĩ. eo. postulastis. lj. di. c. j. s̃. eo. ne cleri. sñiaз. ¶ Si aũt aliqs vel ceruum vel leonẽ hз q aliquẽ occidat nõ videt̃ ꝙ sit irregularis dũmodo maliciã vel latã culpã nõ habeat in morte alicuius. Nõ enim videt̃ ꝙ leuis culpa vel negligentia deberet h̃ ĩputari: cũ multũ remota sit cã ab homicidio. Alĳ dicũt ꝙ si aliqd est ꝙ possit ĩputari ei q̃ tenet ceruuз vel leonẽ ꝙ semp est irregularis. ar. l. di. hi sepe. Itẽ no. ꝙ nõ oĩs homicida est irregularis: sicut apparet ĩ homicida casuali. s̃. eo. lator. ex lr̃is. ⁊ c. seq. ⁊ c. significasti. Item aliqs est irregularis ne pmoueat̃: sed nõ est irregularis vt ministret in susceptis. Itẽ cũ aliquibus de talibus irregularib⁹ dispẽset ip̃e papa solus: cũ aliquibus etiã episcopi. eo. ti. cõtinebatur. ad audientiã. De defensore aũt cõstat ꝙ etiaз si in euitabili casu se defendat tñ irregularis est: vt in p̃all. c. siquis vi. q2 voluntate homicidiũ cõmittit: sed facilius est cum hmõi dispensatio: p his autem qui in casibus dubĳs dicunt aliquos nõ esse irregulares facit cum irregularitas sit de iure positiuo: vt no. s̃. de renũci. nisi. ⁊ pene sunt molliende. de pe. di. j. pene. quilibet est irregularis vbi ius statuat eũ irrregularem.

DIlectus filius. intulit.) sicut debuit. (stimulauit.) sicut debuit. (freno.) qđ frãgibile nõ apparebat.

EX litteris. Circũspexit: ac al̃s adhibuit diligentiaз omnẽ quã debuit. l. di. qui arborẽ. hi. q̃. ff. ad. l. agl. si pcurator.

EX litteris tue. p̃sertim). i. maxime. nã cũ omnẽ adhibuerit diligẽtiã ⁊ alibi potuerit de iure cõi.

SIgnificasti. stimulauit). sicut debuit. (sciuisset.) si suus erat equus satis erat excusabilis si p̃us vitiuз in equo nõ p̃sentit si nõ eẽt suus. similiter satis est excusabilis cuз vitiosus nõ debeat credi nisi dicat̃: p̃terea non potuit oẽs casus fortuitos cogitare nec p̃uidere. ĩ. eo. iohãnes.

PEtrus diaconus. phibitioneз.) imo sufficeret sine phibitiõe: ꝙ nec cõsilio: nec facto: nec mãdato ei⁹ factũ fuisset. l. di. siqs viduã. (occasionẽ.) No. nõ est ĩ culpa si aliquẽ p̃scire non facit tractatũ de morte ei⁹ habitũ: hocẽ vex: q2 nõ credebat ꝙ eo phibẽte ipius intuitu homicidiũ facerẽt: ⁊ in diminutione honoris sui: secus aũt si crederet. Alĳ autẽ dicũt ꝙ nunq̃з eẽt irregularis etiã si sciret tractatũ habitũ ⁊ non releuaret: q2 nunq̃з põt dici cõmittere homicidiũ facto mandato cõsilio vel defensione. l. di. siqs viduã.

SIgnificasti. ⁊ ip̃e.) pcussor. (volũtate.) videt̃ ꝙ si occidẽdi volũtatem habuit ⁊ pcussit: lз nõ letaliter: sed ex alioꝝ ictibus sit mortuus ꝙ irregularis ẽ: idẽ dicim⁹ ⁊ si nõ pcussisset: sз aliqd opis ĩpendisset ĩ mortẽ ei⁹: puta q2 latronẽ detinuisset: vel si ↄ̃ eũ clamasset: vel al̃s hmõi fecisset: al̃s aũt si clamasset contra eũ nõ ĩ mortẽ ei⁹ sed ꝙ caperet̃: vel etiã si detinuisset eum: vel etiã si leuẽ ictũ ei dedisset: etiã si ab alĳs occideret̃ nõ eẽt irregularis: ⁊ hoc satis hic colligitur. In hoc enim videtur tñ ius esse ꝙ nec auxilium nec consilium det in mortẽ cuiusq̃з aperte: nec etiaз in neglectu sit: q2 siue ex malicia siue culpa eius homicidium perpetretur irrregularis est. Et idem dico si negligẽtia eius cõmittat̃ homicidiũ: l. di. hi q. ⁊ ideo si clamet latrones: siue capite latrones siue quocũq̃з alio modo potuit intelligere ex clamore suo vel alio suo actu posse sequi homicidium irregularis: nisi faceret propter timoreз periculi corporis sui: vt si timeret ꝙ aliquis vellet eum occidere bene posset inuocare ⁊ clamare p auxilio: q2 nõ intendit in alioꝝ mortem sed in suam liberationem. Vel dic aliam rationẽ: quia sic clamando liberauit animã volẽtis se occide

re a peccato quod vtilius eſt q̃ȝ ſi liberaret a morte corporali: ſȝ
hac rõne videt̃ etiã ꝙ ſi fur fugiat cũ rebus furtiuis: ꝙ lȝ clama
re poſt eũ ꝙ capiat̃: q2 ſic. ſ. ſi capiat̃: liberabit animã eius a mor
te: q2 reddet furtũ qđ eſt ei melius q̃ȝ ſi mortem corporaliter eua
dat: ſȝ hac rõne videt̃ ꝙ liceret ſibi accuſare furẽ ad reſtitutionẽ
furti: nec fieret irregularis etiaȝ ſi homicidiũ ſequeret̃: plus pla
cet ꝓma rõ. (ſi certa.) eãdẽ diffinitionẽ ponit lex. ff. ad. l. aql. item
mela. §. ſed ſi plures. in hoc aũt diuerſitas eſt: q2 ſi vnus ꝑcuſſit:
⁊ ſic incertũ: an ex illi9 vulnere ſit mortuus: alius aũt poſt exami
nauit: ꝓmus tñ de vulnerato tenet̃: ⁊ ſecũdus de occiſo. ff. ad. l.
aql. itẽ mela. §. celſus. ⁊. l. huic ſcripture. §. j. ſm canones autem
vterq̃ȝ tenet̃ quo ad penã ꝓmotiõis. (modica.) ſi aũt ſecũda per
cuſſio nõ eẽt talis ex qua mortuos eẽt: ſed ambe ſimul ſufficiunt
ad mortẽ: tũc ambo. ſ. ꝓmus ⁊ ſecundus ſunt irregulares. xxiiij.
q. ſi. c. ſi. Intelligendũ eſt ergo ꝙ dicit hoc. c. quãdo conſtat ꝙ ꝓ
ma percuſſio nõ eſt mortalis: ⁊ ſecũda eſt mortalis. Idẽ quãdo
nõ fecit animo occidẽdi: nec preſtandũ auxiliũ morti: q2 tũc quã
tũcũq̃ȝ leuiter percuteret tenet̃: q2 auxiliũ morti prebet: vt hic. (cũ
de ceteris). ſ. ꝙ haberet voluntatẽ occidendi que ⁊ ſi affuiſſet eũ
nõ redderet ineligibilem ſi nihil feciſſet in mortẽ: vel conſulẽdo
vel auxiliando: ⁊ ꝙ ipſius ſtudio conſilio vel mandato nõ ſit fa
ctũ. (accuſatur.) idem eẽt ſi accuſaretur: q2 negantis factum ⁊c̃.
v. q. vj. actor. niſi in hoc ꝙ ſibi indiceretur purgatio ſi reſperge
retur infamia. (excuſari.) etiam ſi ſe defendendo occidiſſet tamẽ
eẽt irregularis: niſi diſpenſaret̃ cũ eo.

T**Uanos ⁊c.** aperuit.) Hoc interdictuȝ eſt
clericis. s̃. ne cleri. vel mona.
ſentẽtiã. (deliquerit alienũ.) hoc eſt cã irregularitatis
q2 operi illicito inſtabat. s̃. ne cleri. vel mona. ſñiam.
⁊ ideo eſt neceſſaria diſpẽſatio. vel dic ꝙ nullo mõ eſt irregularȷ:
diſpẽſatio tñ ideo eſt neceſſaria: q2 publice deliq̃t exercendo tale
officiũ: vt no. s̃. de tempo. ordi. ad aures. (pietatis.) ħ faciũt ad di
ſpẽſationẽ. (peritus.) ex hac decre. ſatis apparet ꝙ ſi medicus ci
rurgicus ⁊ etiã alius ĩperitus eſt in arte ſua: vel etiã negligẽs: ⁊
ex ſua ĩperitia vel negligentia mors obuenerit infirmo: vel mẽ
bri mutilatio qđ eſt irregularitatis. ar. s̃. de eta. ⁊ qualita. ad au
res. ſic ergo ꝓcedat medicus in cirurgijs faciendis: ⁊ in alijs me
dicinis cõferẽdis: vt illas faciat quas ſciat ſm artẽ ꝓficere debe
re: ita ꝙ oĩa diligẽter inſpiciat: q2 ſi ſciat medicinã nociturã ⁊ eã
conferat peccat: ⁊ eodẽ mõ peccat ſi dubitat eã nociturã vel ꝓfu
turã: ⁊ eodẽ mõ peccat ſi vehemẽter credit eã ꝓfuturã: ſed ⁊ ali
quid dubitatiõis habet vel habere debet ne noceat: q2 ſemꝑ in tu
tiorẽ ꝑtẽ intelligẽdũ eſt. s̃. de ſpõſa. iuuenis. j. eo. petitio. Item ſe
curius eſt hominẽȝ relinquere in manus creatoris ſui q̃ȝ medici
ne de qua dubitat quocũq̃ȝ mõ. Iteȝ videt̃ ꝙ medicus ita peccat
omittendo medicinas debitas: ſicut faciẽdo indebitas. Item ſi
medicus dicat ſe peritũ ad medicãdũ aliquã infirmitatẽ cũ non
ſit: ⁊ faciat vel omittat q̃cq̃ȝ: ⁊ ob hoc aliqđ periculũ incurrat in
firmus peccat ⁊ ſit irregularis in caſibus ſuis. ar. ff. qđ q̃ſq̃ȝ iur.
hoc edicto. ff. de ac. emp. iulianus. §. q̃cq̃d tñ. ¶ Sed qđ ſi medi
cus bene nouit medicinã quã dedit bonaȝ eẽ: ⁊ in veritate bona
erat: ſed cõtingit ꝙ ſpecies poſite in medicina fuerunt male: vel
ꝓpter nimiã vetuſtatẽ: vel q2 falſam ſimilitudinẽ gerebãt vera
rũ ſpecierũ: vel ꝓpter aliã quãcũq̃ȝ cãȝ male fuerint? Rñ. ꝙ ſi me
dicus diligẽtiã quã debuit adhibuit in ſpẽbus eligẽdis ꝙ q̇cq̃d
inde cõtigerit inculpabilis eſt medicus: q2 ꝓbabilis ignorantia:
ĩmo ſollicita diligẽtia eũ excuſat. Et idẽ dicẽdũ videt̃ ſi certũ eſt
ꝙ ſm artẽ vtile eſt aliqueȝ incidi: ⁊ facile eſt aliquẽ incidi: ⁊ ſecu
re faciat eũ incidi dũmodo peritũ ⁊ diſcretũ inueniat inciſorem:
ĩmo plus videt̃ ꝙ ⁊ ſi inciſor erraret in incidendo nõ experiẽtia
vel diſſuetudine: ſed forte q2 infirmus nõ habet cõſuetã diſpoſi
tionẽ mẽbroꝝ vel venarũ: vel q2 ſubdit9 vel inſolitus timor vel
tremor irruit ſuꝑ eũ: q2 in hoc caſu nõ peccaret: nec fieret irregu
laris: hoc tñ attẽdat medicus ⁊ inciſor ꝙ potius dimittant infir
mũ ſine inciſiõe q̃ȝ faciãt eũ incidi: nec talis ſit inciſor de quo nõ
dubitet̃ cõmunit̃ ꝙ bñ ſcit incidere: ⁊ ipe inciſor potius dimittat
q̃ȝ ĩcidat ſi ĩ aliquo dubitat. De infirmo aũt videt̃ ꝙ nõ peccat ſi
nõ obediat medico: q2 nec p̃latus eſt eius: nec aliter tenetur ſibi
obedire: tñ bonũ eſt ꝙ ei tanq̃ȝ perito in arte credat: ⁊ videt̃ ꝙ ĩ
firmus ſi ſumat potũ infirmũ ex certa ſcĩa. Vel ex affectata ⁊ ꝓ
babili ignorãtia: vel q̃cq̃d aliud qđ peccat: q2 facit contra chari
tatẽ: q2 debet corpus ſuũ diligere: vt in eo ſeruiat deo. Itẽ nõ de
bet ire poſt cõcupiſcẽtias ſuas: nec debet in carnis deſiderijs am
bulare. Itẽ nõ debet manus ſibi inijcere. Itẽ ſi medicus pecca
ret iſta dãdo cõtra artẽ multo fortius ipe accipiẽdo. Itẽ ſi pecca
ret ſciẽter accipiẽdo venenũ: quare nõ eodẽ mõ peccat accipien
do medicinã ſi eũ occidat ſicut venenũ. poſſet tñ dici ꝙ ſi nõ cre
deret mortiferũ potũ: vel q̃cq̃d aliud: ſed bene crederet infirmi
tatẽ magis roborari ex illo potu ꝙ ħ nõ peccaret mortaliter: vel
ad minus nõ ita grauiter ſicut ſuperior. poteſt enim ħ fieri cõpa
ratio grauioris afflictiõis qualis ẽ afflictio ſitis: ad minus gra
ue qualis eſt afflictio febris. De ſeruientibus aũt ⁊ miniſtris di
cẽdũ videtur ꝙ peccant ſi dent aliquid nociuuȝ infirmo ex certa
ſcĩa: vel ex ĩprobabili ignorãtia. In ſanitate aũt dicimus ꝙ non
tenet̃ aliq̃s viuere medicinaliter: q2 oĩa ſunt ſana ſanis: ſȝ ⁊ tunc
ſi ſcienter acciperet ſine cã aliquid nociuum vnde mors ei eueni
ret vel infirmitas que ſubtraheret eum a ſeruitio dei dicimus ꝙ
peccaret. (miſericorditer). i. diſpenſatiue. (alioquin.) ſi nõ habuit
omnẽ diligentiã: vel ſi nõ erat peritus ⁊ ſi cauſa cupiditatis fe
ciſſet hoc: vel niſi agatur miſericorditer. (qui cultrũ.) No. licere
clerico tradere interſignia latronis: ſed teſtimoniũ facere non li
cet. xj. q. j. teſtimoniũ. ⁊ etiã ſi aget̃ ciuiliter poſſet agere ⁊ teſtifi
cari ad penã pecuniarã: ⁊ ad ꝑpetuuȝ carcerẽ. xxiij. q. v. c. j. s̃. de
iudeis. ita. Et lȝ iudex ad ciuilẽ denunciationẽ vel accuſotionem
puniret grauius accuſatũ nõ fieret irregularis accuſator. j. e. po
ſtulaſti. ar. xxiij. q. j. vnũ ſolũ. in fi. ⁊. c. nõ vos. ⁊. q. iij. maximi. ⁊
ff. de bo. lib. q̇ cũ maior. §. j. ff. de euic. ſi ꝑ imprudentiam. hic aũt
nõ reddidit teſtimoniũ: tñ ſi eſſet corã iudice p̃ſentandus eſſet:
in auc̃. de teſti. §. quoniã. nã nõ teſtimonijs ſed teſtibus eſt credẽ
dum. s̃. de coha. cleri. ⁊ mu. tua. ar. cõtra. quia nõ debuit rñdere
xxij. q. ij. ne quis.

S**Icut ex litterarũ.** viuificatus.) ſic ĩ
telligit̃. ij. q. v. cõ
ſuluiſti. ſ. q2 formatũ erat puerperium. xxij. q. ij. moy
ſes. ꝙ vero. ſimiliter etiã diſtinguit lex. ff. de penis. ſi
q̃s. §. q̃ abortiõis. lȝ aũt talis nõ teneat̃ canonica lege vel moſai
ca: tñ tenet̃. l. cor. de ſica. ff. ad. l. cor. de ſica. ſi mulierẽȝ. ⁊. l. aquil.
ff. ad. l. aql. ſi ſeruus. §. ſi mulieri. Eiſdẽ legibus tenent̃ q̃ vene
na ſterilitatis ꝓcurãt. s̃. eo. ſi aliq̃s. (miniſtrare.) poſt ſñiaȝ ſine
diſpenſatiõe: vt no. s̃. de tẽpo. ordi. ex tenore.

P**Oſtulaſti.** deponẽte.) Satis dici põt ꝙ cle
ricus nec criminaliter nec ciuilit̃
agere põt: ſi vel de iure vel de cõſuetudine in tali mõ
agẽdi iudex ꝯſueuit pñiaȝ ſanguĩs irrogare. ⁊ decre.
iſta loquit̃ qñ iudex ꝯſueuit legitime ꝓcedere: ſed ex poſt facto re
q̃ſita poteſtate vt decimas ſolui faciat ꝓpter cõtumaciã ſuam iu
dex ex officio ſuo ꝓcedit ad penas corporales: ꝙ clerico petenti
nullatenus eſt ĩputãdũ: repete que diximus. s̃. eo. tua.

E**Xhibita.** corruẽs.) Huic aũt ruine vl' offen
ſioni lapis iactus cãȝ nõ preſtitit
qđ ſi feciſſet: puto q2 dũ eius ꝑcuſſionẽ fugeret in ali
um lapidem corruiſſet irregularis eſſet. (ne repellas)
diſpenſatiue agens cum eo cum noxius ludus fuerit lapides ꝓ
ijcere poſt alium: vel ſine diſpenſatione cum ex proiecto lapide
non fuit actus.

I**Ohãnes ſa.** s̃. eo. ex
litteris.

P**Etitio tua.** ĩterfectiõe.) Per te facta. No
ta ꝙ nõ dicit ꝑcuſſiõe lȝ de per
cuſſione queſierit: quia lȝ aliquos percuſſerit in iuſto
bello ſi nõ fuit ĩde mortuus nõ ſit irregularis. de hoc
no. s̃. de reſti. ſpoli. olim. s̃. ne cleri. vel mona. ſñiam. ſed in iuſto
bello quãdocũq̃ȝ auxiliũ vel conſiliũ dedit in mortẽ alterius: vel
ſi culpabilis: vel negligens fuit: ⁊ ex hoc ſecuta eſt mors irregu
laris eſt. l. di. quantũ. ſepe. (ſi duo.) ex hoc videt̃ ꝙ ſiue euntes ad
bellũ ĩiuſtũ fauorẽ p̃ſtẽt ſuis: puta q2 ſecuri9 ledũt inimicos: ſiue
terrorẽ incutiãt aduerſarijs ꝙ. ſ. fugiãt: vel nõ audiãt ſe defende
re: vel ꝙ amici ſui terrefacti eos deſerãt ſi ex his mors ſecuta eſt
irregulares ſunt. Si aũt ad iniuſtũ bellũ q̃s iret cã pacificãdi: vl'
al's ex iuſta cauſa nõ credit̃ huic ĩputandum ſi ex eius p̃ſentia
aliquod robur accreſcat ſuis: vel timor aduerſarijs dũmodo do
lus oĩno abſit: ⁊ etiã lata negligentia: ⁊ hoc bene ꝓbat̃ ar. a con
trario ſenſu. l. di. quantum. s̃. eo. p̃sbyterũ.

Q**Uidam ut aſſeris.**

De torneamentis. Rubrica.

F**Elicis memorie. oſtẽ**
tationeȝ.) ſm legem ad viriũ oſtẽtationẽ aliq̃d
facere licet. ff. ad. l. aql. hac aũt. §. ſi q̃s.

A**D audientiam noſtram.**

d' iusto bello

De clericis pugnātibus in duello. Rubrica.

Porro si clericus. (spōte.) idē si coacte cū po
ti⁹ dʒ oīa mala tolerare q̄ʒ malo cōsentire. xxxij.
q. ij. ita ne. xxij. q. ij. faciat. ij. q. v. monachalia.
Alij ↄ. ff. de iusti. ⁊ iur. nō vo. (mēbrorum.) No.
irregularitatē contrahi non solum ꝓpter homi
cidium: sed ꝓpter diminutionem mēbrorum. ar. s. ne cleri. vel mo
na. sniam. lv. di. si euangelico. j. de rapto. in archi.

Henricus. (i sacris.) Maxime q2 idē est nō i
sacris. (canonū). l. di. si qs viduā.
(defensione.) euitabili. nos dicim⁹ q idē est: ⁊ si alit se
defendere nō possit nisi occidat. ar. ↄ. s. de homi. significasti.

De sagittarijs. Rubrica.

Artem illam.

De adulterijs ⁊ stupro. Rubrica.

Si seduxerit. Ad accusationez ad
ulterij q̄ fit ad sepati
onē thori nullus admittit nisi marit⁹ ⁊ vxor: q2
nulli⁹ iterest nisi eorum: ⁊ q2 adulterā maritus te
nere pōt si vult: ⁊ meret tenere adulteraʒ si pe
nitet: vt. xxxij. q. j. si qs vxorē. nō erit. ⁊ plurib⁹
c. eiusdē. q. si vo nō ad sepationē thori: sʒ ad aliā penā legalē eū
accusauerit tam ꝑm leges q̄ʒ ꝑm canones q̄libet bone fame ad
mittit: sicut i alijs publicis accusatiōib⁹. de q̄ no. s. de accu. cū. p.
manco. nec credim⁹ q ꝓpt vitiū sodomiticū dimitti possit a tho
ro: nec ꝓpt aliud crimē: nisi vellet vxorē ad illud trahere. xxviij.
q. j. idolatria. ⁊ sic intelligit. xxxij. q. v. oēs cautiones. Sʒ ⁊ no. q2
lʒ ꝓpter crimē possit dimitti cōiunx: nō tn̄ dimittet si vult se corri
gere. s. de diuor. de illa. nisi sit crimen adulterij i illa: etiā quātū
cūq3 agat pniaʒ: nō tn̄ tollit ius accusatiōis ei⁹ vel exceptiōis. ar.
xxv. di. ꝑmū. xxxiij. q. ij. admonere. vj. q. j. qui crimē. (dotabit). i.
donabit mulieri aliq̄ que postea in dotē recipiet q lʒ ante matri.
ff. de dona. inter vi. ⁊ vx. si qs vxori. C. de dote cau. nō no. l. ij. (ha
bebit.) hic est spālis casus vbi qs cogit ad mrimoniū ↄhendū.
Cōtra. xxx. q. ij. §. j. ⁊. c. j. ⁊. ij. ⁊ est ꝓpt delictū viri. sic. s. de eo q̄
dux. in ma. c. j. j. c. pxi. (modum.) inspecta. s. dignitate ⁊ facultate
puelle. C. de epi. audi. l. pe. C. de rei vxo. actiōe. auc. sed q̄ʒuis. C.
de dona. ante nup. cum multe.

Peruenit. de lege.) insti. de pu. iu. §. ij. (casti
gat⁹.) verberib⁹. (excōicat⁹.) q̄ ad
sacr̄m cōionē. (retrudat.) vel dotē det. s. c. pxi.

Si vir reus erit. q2 ꝑsumit cōsentire:
vel erit re⁹ nisi denun
ciet crimē ei⁹ ad pniam. ij. q. j. si peccauerit. s. de iure
iurā. quēadmodū. (debet). xxxij. q. j. c. j. ij. ⁊. iij. cōtra.
sed illa loquunt de incorrigibili. (sepe). s. de hereti. ad abolēdaʒ.
§. illos. ⁊. c. excōmunicamus.

Maritis. suspitione. violenta. xxij.
q. j. c. j. (accusa
re). xxxj. q. j. publico.

Significasti. purgationē.) No. ad solum
dictum mulieris male idici
purgationē: sʒ hoc ē ꝓpter infamiā que orta erat.

Intelleximus. audiēs.) sʒ nec notoriū
erat: nec snia lata. (con
struxit.) q2 cōtumaces erāt: non ꝓpt adulteriū de quo
nō ↄstabat. (abiurans.) q2 suspecta erat. (⁊ q ipa.) hec
exceptio nō erat sufficiēs. (p euidētiā.) No. solā fornicationē no
toriā obstare petēti resti. s. de diuor. significasti. (paria.) no. iure
nō posse obijcere adulteriū vxori si ⁊ ipe fornicatus est. xxxij. q.
vj. p totū. Itē si eā adulterādā tradiderit. s. de eo q̄. cog. cō san.
vx. sue. discretionē. Itē si violēter fuit oppressa. ff. de adult. vim
passa. Itē si ignorāter ē cognita. xxxiij. q. ij. i lectū. Itē si credēs
maritū mortuū de licentia epi nupsit alteri. xxxiiij. q. ij. cū p belli
cā. Itē si post adulteriū eā recōciliauit. s. de iureiurā. quēadmo
dū. (paria). ff. de doli excep. apud. §. marcellus. Cōtra. so. qdā il
lud itelligūt vbi sup eodē est actū ⁊ excep. h aūt de diuersis adul
terijs agit. alij dicūt illud ius cōe. s. q cōis malicia magis noceat
actori q̄ʒ reo. h aūt spāle in fauorē matrimonij. vl dic. §. illū: mar
cellus. cōcordare ei q h dicit. nā ibi dicit q si qs agit cōtra aliquē
actiōe de dolo: vel que ꝓpter doluʒ det: vt si agat interdicto de eo
p quē. f. e. si excipiat cōtra eū de dolo circa id de quo loquit com
misso: siue circa rē: siue circa ↄctū: siue iudiciū: audiēdus est exci
piēs: ⁊ agēs nō est audiēdus replicās. ⁊ h sonat lr̄a illius. §. vbi
dr̄ q oīs malicia nō dʒ ꝓdesse petitori: ⁊ necesse ei cum quo aget
⁊ ē ad h. ff. de eo p quē fa. e. l. vlti. Itē huic nr̄o dicto cōcordat q
i turpi cā potior ē cā possidētis. ff. de ↄdi. ob tur. cau. l. pe. ⁊. l. vbi.
huic etiā ↄcordat qd̄ dr̄: dolus dolo cōpēsat. ff. de ↄhen. emp. do
mū. ff. de do. si duo. j. de pe. ↄstitut⁹. ff. de cōpēsa. si ambo. huic cō
cordat qd̄ dr̄: paria crimina mutua cōpē. tol. q̄ʒuis nō sint cōmis
sa cā alterum decipiēdi. ff. solu. ma. viro. ff. de reg. iu. cum par. fallit
hoc i ordinato sine titulo q petit beneficiū ab ordinatore ⁊ si or
dinator excipiat: tu deliqsti ordinē recipiēdo: ⁊ ordinat⁹ replica
bit: ⁊ tu sir deliqsti: ⁊ p hanc replicationē exceptionē repellet: ⁊
tn̄ ꝑma petitio incipit a dolo vel delicto. petet eni sic: cū me ordi
nauerit sine titulo peto q mihi ꝓuideat: ⁊ est hoc vt vitet cōis in
iuria q̄ eēt si cleric⁹ mēdicaret. xxiij. di. diaconi. vel dic q agēs de
pctō nō faciet mētionē: ad ꝓuidēdū eni ordinatis tenet ordina
tor: si etiā ordinasset cū titulo si postea depauperaret sine culpa
sua. vij. q. j. pasto. remoto. naʒ lʒ facili⁹ ↄ ordinatores sine ti. det
hec petitio: tn̄ nō est hec cā q̄re det: q2 sine ti. ordinauit ⁊ sic deli
quit. sʒ hec ē rō: q2 ordinator ordinato ꝓuidere tenet. s. de ꝑbē.
c. fi. vel dic q ordinat⁹ sine ti. nullo mō peccat: sʒ potius meret: ⁊
pena q̄ ei iponit i iniuriā ordinantis tm̄ ē. lxx. di. c. j. ⁊ idē q dici
mus q agēs de dolo pōt replicare de dolo ↄtra excipiētē: de dolo
itelligim⁹ qn̄ excipiēs icipit de dolo ꝓponere: vbi grā: minor pe
tit resti. i integ. h eni nihil de dolo ꝑponit ⁊ re⁹ excipit: tu dolose
ꝓbasti te maiorē: ⁊ iō q̄ʒuis sis minor cuʒ dolose h feceris obsta
bit tibi excep. ↄtra hūc excipiētē dat minori replicatio hec: circū
uent⁹ a te h ꝓbaui. C. si minor se ma. l. pe. ff. de mino. minor. xxv.
i auc. de non alie. §. q2 vero leonis. xij. q. ij. vultera. ⁊ hoc pn̄s. c.
vbi agit vel excipit de crimib⁹ nō circa eādē rē cōmissis secus ē:
i illis eni nō obest agenti de crimine: puta furti vel iniurie: vel de
homicidio exceptio q nō sit audiēdus actor: vel etiā q re⁹ sit ab
soluēdus si excipiat: ⁊ tu sir es fur: vl iniuriat⁹ es alij: vel alium
occidisti: nisi i casib⁹ in qb⁹ p iuramētuʒ dat exceptio: sicut ꝑm ca
nones i ciuilib⁹ accusato de crimine dat exceptio cōtra accusantē
de quolibet crimine. iij. q. iiij. ↄsanguineorum. nulli. ⁊ etiā ꝑm leges
admittit exceptio quorūdā criminū. ij. q. j. ꝓhibent. nec dabit ↄ
eū mihi replicatio. s. de excep. dilecti. nā cū he exceptiōes nō sint
spāliter inducte in odiū alicui⁹: sʒ generaliter ↄtra oēs cōpetāt: ⁊
de iuris rigore ex certis causis sint introducte non euitabit eas
actor ꝑtextu criminis: ⁊ ad h. ij. q. j. ꝓhibent. vbi habem⁹ q con
tra accusatorē cōpetit exceptio q pecuniā ab accusando accepit:
vel q ē infamis: nō eni ↄtra excipienteʒ posset replicari: tu simili
crimine vel ifamia laboras: etiā i hac decre. adulteria vtrorūq3
circa idē mrimoniū cōmissa sunt i ei⁹ ꝑiudiciuʒ. No. tn̄ q sunt q̄
dā q̄ nō sunt crimina si fiant vel si petant: tn̄ ꝓpter h q als ↄsile
crimē petitiōis sue cōmisit: vel ↄtra legē fecit ex q̄ petit a petitio
ne remouet: vt i eo q repetit vsuras legitima exceptio ē ↄtra eū
q repellat a petitiōe vsurarū cuʒ ipe sit vsurari⁹. j. de vsu. q2 fru
stra. Sʒ obijcies ergo si qs petit vsuras ⁊ excipiatur: tu nō potes
petere: q2 es vsurari⁹: ⁊ ipe vsurarius pōt replicare: frustra legis
auxil. ⁊c. Rn̄. nō est veruʒ: q2 sua petitio a ꝑncipio locari dʒ cū sit
ↄtra ius: ⁊ errorē ↄtinet: vt no. s. de offi. iudi. ad idē. ff. si qs o. c.
t. quēdā ti. C. de inof. te. i arena. sʒ certe alij dicūt ⁊ forte non ma
le q sic intelligit h regula sicut supradicte. s. q tūc frustra inuocat
auxiliū. l. qn̄ circa idē i legē cōmisit: ⁊ sic loqt. ff. si obmissa cā. t.
quēdā. t. si vo nō circa idē sec⁹: stulte eni diceret nō hre exceptio
nē macedoniani q in eadē. l. cōmisit. fil. famil. mutuādo. ⁊ sic est
iuenire exēplū i infinitū: q aūt decreta loquant in vsuris spāle ē
i odiū vsurarū: esset eni de iure q ⁊ ipe posset repetere vsuras a
ioh. nō obstāte excep. q a. p. accepissʒ vsuras. q aūt dr̄ de arena
rio q nō pōt exheredare filiū arenariū i. l. i arena. nō obstat. ali
ud eni ē de ꝑuata psona q̄ officiū qd̄ approbauit dānare nō pōt
ꝑmo eni dʒ trahē. ⁊c. viij. q. vij. §. tria. i fi. ⁊. c. seq. ⁊ maxime cuʒ
cāʒ illā oporteat eū exꝑmere. i auc. vt cū de ap. co. aliud in iudice
q nō nisi ꝑm iusticiā iudicare dʒ ⁊ excep. admittere que a iure ad
mittunt: secus aūt quādo duo ꝑm. l. faciūt: puta q2 ambo sunt ab
sentes cā reipub. q2 vterq3 iuuat restitutiōe in integ. ↄtra alterū
ff. ex q. cau. ma. l. vlti. Itē eodem mō dicimus q remouet ab ex
cep. si cōmisit in legē p quā dat ei excep. s. de excep. ecclesiastice.
⁊ sic loqt. C. de inoffi. te. in arena. q̄ʒuis illa decre. possit alit legi:
vt ibi no. idē aūt qd̄ dixim⁹ d dolo q cōpēsat cū dolo: idē dicim⁹
i culpa. ff. de cōpēsa. si ambo. si aūt ex vtraq3 pte sit culpa lata ⁊
ex alia leuis: lata culpa q̄ dolo cōpat ꝑpōderat leui. ff. si mē. fal.
mo. di. l. j. §. lata. ⁊ mlto forti⁹ dolus culpe ꝑpōderat. ff. ad. l. aql.

ſ3 ſi obſte.§.vlti.⁊.l.ſi ꝓcurator.imo ſi vnꝰ fuit ĩ leui culpa alius ĩ leuiſſima potior ē ꝙ̃ minꝰ deliqt.ff.de ver.ob.ſi ſeruũ.§.ſequif.(paria).ff.ſol.ma.viro.ẽ.de iureiur.tuo.ff.de cõpē.ſi ambo.ẽ.de excep.cũ eccleſia.ff.de do.ſi duo.ẽ.de ap.an ſit.(delicta.)l3 in modũ excep.tollaf accuſatio m̃rimonij ꝙ̃ fit ad ſeparatiõe thori:vt h̃ ſi tñ in modũ accuſatõis directe ꝓponaf nõ tollif.iij.q.ix.c.j.⁊.ij.⁊ dicimꝰ ꝙ hec excep.adulterij ꝙ̃ preponif ꝯ accuſantē de adulterio ad ſepatiõe thori eſt pemptoria ꝙ̃ ꝓponif añ li.ꝯteſt.⁊ poſt qd̃ bene ex hac decre.colligif.ar.etiã ĩ ſequẽti.c.dicũt etiã qdam ꝙ declinatoria iudicij vt licitũ ſit accuſato de adulterio excipe cõtra accuſatorē ꝙ nõ ſit audiẽdus cu3 ⁊ ipe ſit adulter.ar.xxxij.q.vj.c.j.⁊ vlti.ſi aũt nõ ad ſepatiõe thori:ſ3 ad pniam infligẽdã agaf tũc agẽti de adulterio nõ obſtat excep.adulterij:ſicut nec lenocinij:qꝛ pctm̃ vniꝰ alterũ a pnia releuare nõ d3.ff.de adul.l.j.§.expul.⁊ tũc etiã nulle excep.ꝓponunf ꝯ accuſantē poſt litē cõteſt.ff.de adul.ſi maritꝰ.§.p̃ſcriptiões.Itē dicimus ꝙ ſiqs committit adulteriũ:l3 poſtea egerit pnia3:tñ repellef ab accuſatiõe adulterij.ẽ.de diuor.gaudemꝰ.ĩ fi.ſ3 denunciare poterat adulteriũ vxoris nõ ad ſepatiõe thori:ſ3 ad pnia3 agẽdã.Itē dicimꝰ ꝙ quãtũcũq3 reddat debitũ vxori huic exceptiõi renũciare nõ videf cũ reddere debeat anteq3 ſñialiter abſoluaf niſi poſt ſñiam abſolutiõis latã reddat debitũ:qꝛ tũc vere renũciare videf:ide3 ⁊ ſi nõ reddat ſed exigat debitum.alij contra dicunt.

Va fraternitas ⁊c.

De raptoribus incẽdiarijs ⁊ violatoribus eccleſiaꝝ.

E illis autem. illuc.)quia h̃ profugus erat:ideo cogitur ire ad locũ vbi deliquit ac ſi latitaret:vt no.ẽ.de fo.compe.dilecti fil.

V per eo vero.manifeſte. Secus ſi nõ manifeſte.j.e.i lr̃is.(obſtinata.)puta qꝛ oportunitatē habuit reſtituẽdi.(ꝓdeſſe.)quãtum ad penã purgatorij.A pena aũt eterna liberat:vel parũ ꝓdeſſe p̃ſumif.(ꝓdeſſe.)iponef eni ei pnia.i.remiſſio peccatoꝝ:ſed nõ dabitur ſolẽnis recõciliatio in obprobriũ heredum.

X cõicatiõis. nouerint.)credimꝰ canonẽ ſñie ferẽde.

N archiepiſcopatu. cõmiſerit)No.ꝓncipē cõmittere cãs criminales p̃latis eccleſiarũ vbi pena ſanguĩs nõ reqrf.xxiij.q.j.ſepe.qdã tñ intelligunt ꝙ hanc iuriſdictiõe donauit p̃latis vt ſuo noĩe agerent:ſi enim eos vellet cõſtituere officiales ſuos nõ d3.ẽ.ne clerici.ſed nec.p.⁊ c.clerici.⁊ bene cõcedimus ꝙ oĩa pñt demãdari p̃ter vltimũ ſupliciũ.in auc̃.de coll.§.ꝓhibemus.(in vindictã.)no.ꝙ vindicta3 corporalē poteſt infligere eccleſia.ẽ.de adul.c.ij.

N litteris tuis. ſepeliri).ẽ.eo.ſup eo.contra.ſed ibi loqf de manifeſto h̃ de occulto:vel h̃ heredes volebãt ſatiſfacere ibi nõ:vel ibi loquif qñ poſt rapinã aliqñ potuit ſatiſfacere ⁊ ĩ morte nõ põt.hic aũt in morte ſatiſfacere poterat.(⁊ heredes.)h̃ intelligo qñ lis erat cõteſt.vel de eo ꝙ ad eos puenit:als eni heredes nõ coueniũf ex delicto defunctoꝝ:vel loquif qñ teſtator mãdauit ſatis fieri de rapina a ſe facta.⁊ h̃ videf ſonare finis decre.vt ſic a pec.va.lib.quãtũcũq3 eni heres ſoluerit nõ liberaref raptor niſi mãdaſſet de reſtituendo.vel dic ꝙ h̃ heredes cõueniũf act.l.aquil.vel aliter que daf in heredē ꝙ falſum eſt.ff.ad.l.aquil.inde hãc.vel dic ꝙ ſcd̃m canones bene daf actio in heredem ex mal.defuncti.xvj.q.iiij.ſi ep̃m.nec attẽdif ſi ſit lis cõteſtata cum defũcto an nõ:vel pertinenerit an non:dũmodo defunctus tenetur ⁊ vires patrimonij defuncti ſufficiant.

V m cauſa que iter ⁊c. raptor.)ſcd̃m legē etiã in ſponſa ꝓpria admittif raptus.C.de rap.virg.l.j.ſed canõ legi p̃iudicat:vt h̃.xxxvj.q.ij.§.j.⁊.c.lex illa.Illud aũt nõ eſt dubiũ quin raptor cũ rapta poſſit cõtrahere.xxxvj.q.ij.tria.(vel.)ꝓ ideſt.vel dic aliud eſt in matrimonio cõtracto cũ hoĩe vbi ſola ꝯfeſſio nõ ſufficit etiã vtriuſq3:aliud in matrimonio cõtracto cũ deo.nulli eni ſit p̃iudiciu3 niſi ſiuipſi.de quo nõ eſt credẽdum ꝙ ſit imemor ſue ſalutis.j.q.iij.ſancimus.in rebus tamen ſecus dicerem.Item no.ꝙ cõfeſſio nõ nocet ad diſſolutionem matrimonij.xxxij.q.vj.ſi duo.xxxiij.q.j.requiſiſti.ſi autem agitur ad diſſolutione3 mutue ſeruitutis ſufficit confeſſio:vt no.de frigi.⁊ malefi.c.j.

Ccedens.

De furtis. Rubrica.

Vi furatur hominem. liberum.ſecus ſi ſeruum.ff.ad.l.faui.de pla.l.vltima.

Vres.diacono. No.in neceſſitate que3 poſſe cõfiteri diacono.de cõſe.di.iiij.ſancimꝰ.de pe.di.j.quē punit.⁊ di.vj.c.j.(orãdũ.)ꝓ oĩbus viuis ē orãdũ:ſed ꝓ mortuis quos ꝯſtat ĩ mortali pctõ mortuos nõ eſt orãdũ:vt hic.

Iquis propter neceſſitate.) Modicã.ſi eni eēt magna ex qua timeref ꝑiculũ nullatenus peccaret.de cõſe.di.v.diſcipulos.

Vi cũ fure partitur. qꝛ ei in maleficio participat ſiue accipiẽdo ſiue occultãdo.vñ actione furti tenef.iſti.de ob.ꝙ̃ ex deli.na.§.at vbi ope.Ille q furtũ feci.⁊ rē furtiuã alienauit ſi h3 vñ ſatiſfaciat leſo de eo ſatiſfaciat:ſi nõ h3 vñ ſatiſfaciat:⁊ põt hr̃e rē furtiuã furtiue recuperãdo eam ab eo in quē alienauit:vel dolo bono:puta ſine mandato vl̃ violẽtia tũc reſtituat eã illi a ꝙ̃ furatꝰ ē.⁊ h̃ dicũt qdã eē verũ ſi ille ĩ quē res alienata ē ſciebat eã eē furtiuã:qꝛ ſic vtilit geſſit negociũ ſuũ:cũ eã ſine ꝑiculo aĩe tenere nõ poſſet.ar.ff.de nego.ge.ſi pu.§.ſi ti.ad idē ē ar.ff.depoſiti:bona fides.ff.d̃ rei vē.officiũ.⁊ h̃ d3 facere etiã ſi ꝓhiberet ꝙ nõ reſtitueret:qꝛ multa bona ⁊c̃.xlv.di.de iudeis.xxiij.q.iiij.ipa.⁊ h̃ dicũt qdã ita eē veꝝ niſi ꝓbabilif timeret graue ꝑiculũ ĩde ꝓuẽtuꝝ.vbi gr̃a:qꝛ timet ꝙ ille a ꝙ̃ ſic res accipit eũ occideret:vl̃ aliud ꝯſil̃e timeret in ſua pſona vl̃ alioꝝ.nã ĩ hoc caſu dicũt ꝙ d3 eã reſtituere ei in quē eã alienauit:⁊ nõ ei cui eã furatꝰ ē.ar.C.depo.auc̃.ſed iõ.⁊ dicũt ꝙ nõ peccat reſtituẽdo ei poſſeſſionē quã hẽbat:qꝛ nihil iuris m̃ tribuit ei:ſ3 poſſeſſionē quã p̃mo hẽbat ⁊ quã furto vel fraude ſibi abſtulit ſibi reſtituit.vñ l3 peccauerit qñ p̃mo dedit modo tñ nõ peccat:qꝛ nihil dat.alij tñ dicũt ꝙ ex ꝙ̃ eã h3 oĩno eã reddat vero dñõ:qꝛ ꝓpf nullũ ſcãdalũ d3 facē pctm̃ qd̃ eēt ſi eũ nõ dñõ reſtitueret:ſ3 ⁊ ſi nõ hr̃et eã bñ dicũt ꝙ meliꝰ ē vbi timet hec ꝑicula ꝓuẽtura ꝙ nec furaref eã ab eo in quē alienauerit:nec fraude accipiat:imo ſi iueniret eã ĩ viã dimittãt eã:qꝛ ĩ veritate ſua nõ eſt.ar.C.vñ vi ꝯq̃rebaf.alij dicũt ꝙ meliꝰ ē in h̃ caſu.ſ.qñ eam h3 ꝙ nec vni nec alij reſtituat:ſ3 occupanti dimittat:qꝛ nihil ad eũ de ea ⁊ ſuũ pctm̃ defleat.h̃ tñ videf ꝙ tũc totũ d3 hr̃e locũ qñ nõ tenebaf ad reſtitutionē.puta qꝛ ad manꝰ eiꝰ deueniſſet ſine datiõe alicuiꝰ ⁊ ſine oblatiõe.nã ſi ei data eēt vel alij abſtuliſſet:tũc tenef ad reſtituẽdũ ei q eã dedit vl̃ ei a quo abſtulit:vbi aũt nõ timeref ĩde graue ꝑiculũ ꝓuẽtuꝝ:tunc ſatis dicerē ꝙ vero dñõ eã reſtituat:ſi aũt ille ĩ quē alienata eſt res nõ ſciebat eã eē furtiuam:tũc nullo mõ d3 ei auferre poſſeſſionē:niſi ex voluntate ſua:⁊ ſi ad eũ quocũq3 mõ ꝑueniat poſſeſſio noĩe eius in quē alienauit eã ipſi reſtituet.ar.C.depo.auc̃.ſed iã.⁊ qꝛ niſi cũ ſcãdalo.j.de no.ope.nũ.c.ij.⁊ idē in ſimilibus iudicãdũ eſt:⁊ h̃ dicimus in cõſilio anime:nã in iudicio in pluribus ſecus fieret ꝓpter ignorãtiã facti.(indicat.)No.aliquē teneri indicare furē.ff.de his q.la.oc.l.j.⁊.ij.ff.de furt.ciuile.ff.de iure fiſ.ex quibuſdam.§.diuus.C.ad.l.cor.de fal.minore.C.de his q ad eccle.cõfu.p̃ſenti.ff.de pre.verbis.nõ ſolent.ar.cõtra.ff.de cõ.ob tur.cau.l.iiij.§.vlti.

X litteris. ĩfamia.)Infamia facti grauat opinionē.ff.de obſc.li.l.j.⁊ a ꝓmotiõe repellit.xxxiiij.di.laici.

De vſuris. Rubrica.

C Vſura ꝓhibita ē ĩ veteri ⁊ ĩ nouo teſtõ:vt ibi:Mutuu3 dãtes nihil ĩde ſperãtes.xiiij.q.iiij.c.j.⁊ ſeq.⁊ iõ ꝓhibef ita gnãlit vſura:qꝛ ſi liceret eã accipe oĩa mala inde ſeq̃renf:⁊ maxie:qꝛ nõ intẽderẽt hoĩes culture poſſeſſionũ:niſi qñ aliud nõ poſſent:⁊ ita tãta ē cariſtia ꝙ oẽs paupes fame ꝑirent:qꝛ ⁊ ſi poſſent hr̃e terras ad colẽdũ:nõ tñ poſſent hr̃e aĩalia ⁊ inſtr̃a ad colẽdũ neceſſaria:cũ ipi paupes ꝑ ſe nõ haberent ⁊ diuites tũ ꝓpf lucrũ tũ ꝓpf ſecuritatē potiꝰ ĩ vſuras q3 ĩ minora ⁊ minꝰ tuta lucra ponerent pecuniã:⁊ ſi aliq ibi ſua expẽderẽt ita cara eẽnt victualia ꝙ pauperes nõ haberẽt vñ emere poſſent:⁊ h̃ eēt maximũ ⁊ ſũmũ ꝑiculũ in fidelibus:vñ dñ magis elegit peſtē ꝙ̃ cõis eēt oibꝰ cõiter paupibus ⁊ diuitibus q3 elegerit famē ꝙ̃ tñ pauperes perirent.

Itẽ alia cã est: qꝛ vix põt esse qn aliqs vsuras debens diu duret sine pauꝑtate que nimis est periculosa nisi paupertatis desideriũ alicui ex spãli dei dono cõcedat. vnde Salomõ dixit: Diuitias ⁊ paupertatẽ ne dederis mihi. Itẽ multa alia mala sequuntur: qꝛ in diuidendo pecuniã ⁊ diligendo vix euitatur idolatria: ibi enĩ est semꝑ cor auari: nã vbi est thesaurus tuus: ibi est ⁊ cor tuũ. ⁊ gratius intuent aurũ qȝ solem. xlvij. di. oĩs. ⁊ sic est inuenire fere oĩa mala q̃ ꝓuenirẽt ex vsuris: ⁊ ideo ita generaliter ꝓhibita est a dño vtroqȝ testõ. nã lȝ inueniri forte posset casus vbi iure naturali ꝙ nã homini indidit nõ esset peccatũ vsura: tñ ꝓpter mala ⁊ pericula q̃ sequerent in oĩ casu ꝓhibita est. qdã tñ dicũt ⁊ forte nõ male ꝙ etiã nõ est inuenire casuȝ instinctu nature q nõ ꝓhibeat. dicũt etiã qdã vsurã ꝓhibitã magis: qꝛ esset ↄ̄ charitatẽ ⁊ pietatẽ q̃ teneor subuenire ꝓximo qȝ ꝓpter mala q̃ sequunt. Item lȝ aliquãdo ex alijs cõtractibus possint seq mala: qꝛ tamẽ non ita cõmuniter nõ sunt ꝓhibita.

Plures clericorum. Vsura est lucrũ mutuo pacto debitũ vel exactũ: nã si gratis aliquid det nõ ẽ vsura. xiiij. q. iij. vsura. xviij. di. de eulogia. nisi spes adsit. ar. s̃. de simo. tua. xiiij. di. c. j. ⁊ si cõsistit mutuũ tm̃ in his que consistũt in põdere numero ⁊ mẽsura. xiiij. q. iij. vsura. ⁊. q. iiij. nulli. Vltra sortẽ aũt lȝ accipere fideiussori q̃ vsurã soluit: qꝛ non est sibi lucrũ sed interesse: ⁊ eodem modo si tenebaris mihi soluere ad diẽ certũ: ⁊ qꝛ nõ soluisti ab alio sub vsuris accepi restituere teneris. s̃. de fideius. ꝑuenit. cõstitutus. Itẽ rõne dubij si plus recipiat nõ est vsura. ĩ. eo. in ciuitate. ⁊. c. nauigãti. (vel h). s. ꝙ recipiat possessiones pignori ⁊ ꝑcipiat fructus vltra sortẽ. (beneficiũ.) Repete que diximus. s̃. de feud. c. j. (redimẽdum.) qꝛ is q detinebat res ecclesie nunqȝ forte habebit pecuniã nec habere poterit nisi cũ tãta difficultate ꝙ potius eligeret nõ redimere qȝ cũ tanta difficultate redimere: ⁊ lȝ possit ↄ̄rium cõtingere. s. ꝙ facile debitor recuꝑabit pign⁹: qꝛ eũ põt cõtingere ꝙ non recuꝑabit: iccirco dedit hãc licẽtiã. vel dic melius si in feudo licite hꝫet aliquis res ecclesie nunqȝ sic liceret fructus retinere: sed loquit in eo casu qñ certũ erat ꝙ licite rẽ ecclesie detinebat: qꝛ licitũ est fructus non cõputare in sortẽ. Itẽ alius casus est: qꝛ gener fructus rei sibi obligate ꝓ dote licite retineret nõ cõputatos in sortẽ. ff. de do. excep. pater. caueãt tñ ne qd in fraudẽ faciãt.

Quia in omnibus. manifesti). i. de qbus cõuẽtiõe vel sñia cõstat ꝙ sint vsurarij. de hoc no. ĩ. eo. cuȝ in dioc. (ad cõionẽ). i. ad recipiendum corpus xpi. (xpianam.) istis tribus excõmunicationibus excõmunicati sunt publici vsurarij ipo iure. (repete.) episcopo dio. xx. q. iij. constituit.

Super eo inuoluatur. Quero an liceat alicui ad vsuras recipe. Ad h dicũt qdã ꝙ cuicũqȝ licet accipere ꝓ quolibet opere virtutis: vt si velit inde facere elemosynas vel edificare ecclesiã: vel alia hmõi. sed si acciperet ad vsuras vt luxuriose viueret: vel vt lassiuiret in eo h non licet. alij dicũt ꝙ h nõ est sic indistincte dicendũ. nã nõ credũt licitũ accipere ad vsuras pecuniã ꝓ pascendis pauperibus q modicũ egent: vel nullo mõ: ⁊ tñ opus veritatis est. s. misericordie vel liberalitatis: sed dicũt ꝙ ille qui accipit mutuũ debet cõsiderare tẽpus ⁊ locũ ⁊ multas alias circũstãtias in mutuo vsurario contrahẽdo: debet etiã conferre inter bonũ qđ sequit ex opere virtutis: ꝙ faciet ex mutuo vsurario: ⁊ bonuȝ qđ sequit si omittit accipere pecuniã mutuã: qꝛ si ex opere virtutis sequit magnũ bonũ: vt qꝛ pascit pauperes fame moriẽtes: vel edificat ecclesiam: vel emit calicẽ que ꝑpetuo deputabunt ministerijs dei: ⁊ ex dimissione accipiẽdi mutuũ modicũ bonũ sequit: qꝛ creditor iã volũtate est vsurarius. Itẽ si nõ dederit mihi paratus est q accipiet eãdẽ pecuniã ad vsuras. nã in p̃dicto casu nõ tm̃ accipere põt oblatã pecuniã sub vsuris: sed rogare eũ vt mutuet sub vsuris dicẽdo vsurario ꝙ lȝ in oĩ casu peccatũ sit dare ad vsuras. minus tamẽ peccat si dat in bonũ opus qȝ in malũ: sed ecõuerso. siqs videret hominẽ paratuȝ ad pñiam: vel saltẽ volentẽ decetero abstinere ab vsuris: vel nõ inueniẽs aliũ paratuȝ accipere sub vsuris: tunc est maius bonũ abstinere a mutuo vsurario qȝ facere quantũcũqȝ bonũ opus virtutis. ar. qꝛ peccat ꝙ maius bonũ non p̃fert minori bono. Sed dices nunqȝ faciendũ est peccatũ ꝓpter aliquod bonũ: sed peccatũ est dare operã ꝙ ille det pecuniã ad vsurã: ergo nunqȝ debeo accipere pecuniã ad vsurã: cũ h nõ possiȝ facere nisi de vsura. so. vsurario est peccatum dare ad vsuram: ⁊ h ego nunqȝ suadeo: imo dissuadeo: sed me p̃eligere in vsura dãda potius est ei bonũ lȝ nõ meritoriũ qȝ malũ: imo plus videt ꝙ quando alius paratus est accipere pecuniã ad vsurã ⁊ ipe paratus est dare ꝙ ego nõ solũ ꝓ opere virtutis possum accipere pecuniã ab illo ad vsurã: sed etiã ꝓ opere idifferẽti: ꝓ opere aũt peccati semper peccat q̃ accipit pecuniã ad vsurã nõ solũ in eo ꝙ ꝓ illicita cã accipit: sed etiã in eo ꝙ vsurario cõsulit ꝙ de illicita cã mutuet sub vsuris: ⁊ videt ꝙ semꝑ sit peccatũ accipere sub vsuris nõ qñ rogat ꝙ eũ sub illicita cã p̃eligat: plus videt ꝙ si aliqs vellet pascere pauperes fame moriẽtes: vel aliqđ opus facere virtutis: quo omisso ꝑicula timentur: vel corpoꝝ vel aiaꝝ ꝙ tũc si inueniat aliqs q hȝ pecuniã vel granũ vel aliã speciẽ illi opi necessariã ꝙ dȝ rogari vt illã donet vel mutuet: ꝙ si noluerit facere põt ei suaderi ꝙ spẽ illã mutuet sub vsuris: qꝛ minus peccabit si sub vsuris mutuet qȝ si teneat eã abscõsam in tanta necessitate vel vtilitate. ar. qꝛ inter duo peccata suadẽdũ est ꝙ maius euitet.

Cum tu manifestes. ꝓmulgatã.) s̃. eo. qꝛ. (ante.) ꝓpter h nõ ꝓbat cõstitutionẽ trahi ad p̃terita: nã cõstitutio dicebat vsurariũ cogendum restituere vsuras: cũ ergo h vsurari⁹ nõdũ restituit vsuras: sed debeat i futuꝝ restituere pena iposita etiã h coget. (penã.) hec pena satis sufficere dȝ a p̃ncipio: sed si vsurarius nõ restituat excõicabit. s̃. de iureiurã. ad nostrã. ĩ. eo. p̃terea. (paupibus). s̃. de homi. sicut dignũ. (possessiões). ff. de leg. ij. impator. C. de rei vẽ. si vt ꝓponis. §. tertiũ. C. ar. tu. l. j. speciale est h. als enĩȝ lȝ ex pecunia mea dũmodo non meo noĩe emant possessiones nihil iuris in eis habeo. C. de rei vẽ. si ex eo. ⁊ intelligũt quidaȝ h. s. ꝙ ei auferri debet possessio qñ ex cã lucratiua ad aliquem ꝑuenit: secus aũt si ex cã nõ lucratiua. alij aũt dicũt idẽ vtrobiqȝ.

In ciuitate. non valent. Cõmuni estimatiõe. (ꝑmittũt.) nõ decepti: als enim si decepti eẽnt cũ liceat cõtrahẽtibus se inuicem decipere nõ eẽt peccatũ. C. de rei ven. si voluntate. nec ob. qđ dicit apls: Nemo in negocio circũueniat fratrẽ suũ vt exponat in negocio. i. in negociatiõe. sed dic nemo circũueniat: ita ꝙ circũuentio det cãm cõtractui: qꝛ tũc ipo iure nõ tenet: sicut qñ incidit potest agi vt rescindat. ff. de dolo. elegãter. vel nemo circũueniat in negocio supple venditionis vltra dimidiã iusti p̃cij. ĩ. nõ dimidiã possent se decipere iure fori. s̃. de emp. ⁊ ven. cũ dilec. sed forsan nõ iure poli. (accipiunt). ĩ. eo. consulit. (ex forma). s̃. de pig. illa vos. sed ex intentione. si intentio est vt ex ꝓrogatiõe termini maius sit p̃cium ⁊ est h qđ dicit in fi. cũ cogitationes ⁊c̃. C. de sol. l. pe. (ex forma.) vẽditio ẽ hmõi cõtractus nõ potest censeri vsurari⁹ ex forma: qꝛ vẽditio ẽ ⁊ nõ mutuũ: ⁊ i mutuo tm̃ iteruenit vsura. ar. xiiij. q. iij. c. j. ⁊. iij. vl nõ põt iudicari vsurarius ex forma: qꝛ qui hũc contractũ fecit semꝑ dicere potest potuit plus minusue valere: si tñ credat ꝙ minus eẽt valiturũ: sed ex intẽtõe est vsurarius. s̃. de simo. tua nos. j. q. j. qui studet. xiiij. q. iij. c. j. ⁊. ij. Itẽ si plus vel minus possȝ valere: si tñ statim volebat vendere cõi p̃cio: ⁊ ꝓpter ꝓrogationem tꝑis vendidit carius intentiõe est vsurarius. ĩ. eo. c. vlti. ⁊. c. pꝛ. (ex forma.) Ex hac decre. satis innuitur ꝙ si aliquis ꝓ certa pecunie quãtitate emeret aliquẽ redditũ grani vel vini: vel aliũ cõsimilẽ ꝑpetuo sibi ⁊ suis heredibus dandũ a venditore ⁊ suis heredibus: vel ad certũ tẽpus: vel ad tẽpus vite alicuius ꝙ licitus est hmõi contractus dũmodo redditus annuus cõi estimatione nõ excedat redditũ quẽ haberet vel habere posset si terrã de tãta pecunia emisset: ⁊ si excedat cõmuniter nõ est licitus cõtract⁹ ar. ĩ. eo. cõsuluit. q̃dã tñ dicũt ꝙ qñ i ꝑpetuũ emit ꝙ nunqȝ potest eẽ illicitus cõtractus quãtũcũqȝ sit magnus redditus respectu p̃cij: qꝛ lȝ cõtrahẽtes se decipe. ff. de mino. in cause. ij. §. fi. als videtur ⁊ forte melius ꝙ siqs emit redditũ cõstitutũ ante cõtractum vel actionẽ venditã: siue cõstitutus fuerit iure: puta in domo vel possessiõe vel als hmõi: siue in ꝑsona: puta vel liberi vel rustici: vel actoꝝ vel nomen. Itẽ siue certus sit redditus: puta qꝛ reddit x. siue incertus: puta qꝛ reddit quartã fructuũ q̃ ꝑcipiunt de aliqua domo: vel de operis alicuius ꝑsone. Itẽ siue sit ꝑpetuus contractus: puta qꝛ extendit ad heredes vtriusqȝ cõtrahentiũ: siue sit ad vitã hois: siue sit ad certum tẽpus: vsqȝ ad. v. annos. Itẽ nõ refert si redditus sit in pecunia: siue in alijs rebus: siue in facto. nã semꝑ in omnibus p̃missis reputãt contractus legitimos als licitos: qꝛ ibi est purus ⁊ licitus cõtract⁹ venditiõis: nam ibi est p̃ciũ. s. certa pecunie quãtitas. Itẽ ibi est merx. s. certus redditus vel cañ. vel annona. C. de sa. san. eccle. iubemus. in p̃n. i auc. de rebus eccle. nõ alic. vel actio. C. de here. vel ac. ven. ꝑ totũ. sed his videt eẽ cõtrariũ ꝙ dicit hec decre. qꝛ nõ est dubiũ ꝙ vsqȝ ad

ad aliud tempus saltem longū plus percipiet de redditu q̃ sit
preciū ⁊ in actione ꝯstat: qꝛ plus in noīe q̃ sit preciū qđ dedit. so
lutio licet certū sit ꝙ vsq; ad .xx. ānos vel qnquaginta vel vlteri
oꝛes plus accipiet de redditu q̃ sit preciū qđ dedit: tñ hec certi
tudo nō facit illicitū ꝯtractū vēditionis: cū hoc etiā sit in vendi
tione alicui⁹ possessionis vbi certū est ſm inferioꝛes cās ꝙ plus
accipiet de fructibus eius q̃ sit preciū qđ pꝛo ea datur ⁊ sine ex
pensis vel laboꝛe dādo eā ad vitiū certū vel emphiteosim h̄ enī
tantū reprehendit qñ carius vēdit mercē propter terminū quē
dat pꝛolixū emptoꝛi ad soluendū pecuniā: vł qꝛ pꝛo minoꝛi emit
mercē: qꝛ statim dat pecuniā. ⁊ ꝑ pꝛolixius temp⁹ expectat mer
cē que penitus sunt illicita: qꝛ h̄ solūmodo vēdit tēpus ꝓ illa pe
cunia que venit ⁊ iustū p̄ciū excedit. qđ ex eo apparet: qꝛ si vtra
q; parata essent preciū ⁊ merces pꝛo minoꝛi fieret ⁊ in casu nr̄o
oīa sunt p̄ñtia nec vēdit tp̄s: qꝛ res ipse de quibus diximus scꝫ
redditus vel actio tm̄ valebit vel ad minus credit valere subse
quētibus tempoꝛibus quantū mō valet: vł ad minus ē dubium
⁊ hoc sufficit ad hoc vt ꝯtractus sit licitus: vt h̄. idē intelligunt q
dam ⁊ si redditus vel nomē de nouo ꝙ propter hoc ꝯstituit in re
bus vel personis alijs ꝯtrahentibus: puta qꝛ dicit emptoꝛ. tu cō
stitues tales redditus in tali possessione. vel seruo vł facies ꝙ ta
lis ꝯfitebit se debere tibi mille vsq; ad annū. ⁊ ego de illis mille
vel magis de actione pꝛo illis. M. ꝯpetēte dabo tibi quinq̄gin
ta. nā dicunt oēs ꝯ̄ctus illos licitos: qꝛ nō est mutuū sed emptio.
Itē multi casus possunt inueniri ꝙ iste emptoꝛ amitteret in hoc
ꝯctu: puta si inops fieret nomē sed certe añ ꝯsulendū est oībus fi
delibus ꝙ ab hmōi ꝯ̄ctu abstineāt. s. ꝙ de nouo ꝓpter hoc cōsti
tutū redditū vel actionē emant. istud aūt penitus videt illicitū
ꝙ ipse idem q̄ dicitur emptoꝛ in se constituat redditum vel actio
nem qua se obligat ad plus dandum vel in pecunia. vel ī specie
q̃ accepit (dubiū). ff. de iudi. si qs ex. C. đ vsu. vt ea. (dubium.) pꝛo
babiliter: nā licet casu foꝛtuito ꝓpter modiū vnius vel alter⁹ pos
sit plus valere nihilominus in intentione vsurarius erit.

Preterea. dignā. s. e. cum tu.

Conquestus est. đ feudo. đ h̄ no. s. e. c. j. s. đ feu. c. j.

Quanos. vsuras. ⁊ omne dannum qđ occasione do
nationis vsurarum contingit creditoꝛi cogendi sunt
de hoc notatur. j. e. michael.

Consuluit nos. pꝛo intentione si cre
ditoꝛ pꝛincipaliter in
tentionem habet ad lucrum vsura est: vel malum lu
crum: alias si secūdario aliquid spectat alias sperat.
secus. lxj. distin. quid pꝛoderit. lxxxix. di. si offeras. Item recipe
re ex tali spe secundario non est malum. j. q. ij. q̃pꝛo: qꝛ tenet ei
ad antidota. ff. de pe. here. si leg. s. de testa. cum in officijs. sed et
qui pꝛincipalem habent intentionem ad vsuram: licet vsurari
us sit non tenetur restituere. ar. s. de simo. c. vl. nisi foꝛte aliquid
faceret quare debitoꝛ ⁊ si non voluntarie tamen necessario ei da
ret: puta quia negat sibi terminū nisi det aliquid: ⁊ vbi plus vē
didit propter dilationem: quia tunc restituere tenetur. xiiij. q. v.
non sane. in fi. alij tm̄ dicūt ꝙ semꝑ tenet restituere: ⁊ est tuti⁹. (in
ducendi.) si aūt agē posset. (ꝯditione.) ex hoc canone queritur.

Quia pernitiosum. renūciasse: naꝫ ex hoc apparꝫ
eos fuisse vsurarios. (appellatōis) friuole: qꝛ si appel
laret a sententia audiendus est. alij ꝯ̄.

Post miserabilē mittēdas) ſm tenoꝛē decre. j. e. quāto.

Quas dudum. restituē. repete q̄ dixi
m⁹. s. đ iurīu. đbitoꝛes

Quia frustra restituerit: nec suffic̄ sola cau
tio ꝙ vsuram restitueret. s.
de re iu. cum aliquibus. ff. de pig. ac. ꝙ si non solū. ni
si magna causa interueniat. ff. de re iudica. l. iiij. §. ꝙ ait pꝛetoꝛ: vel
si debitoꝛ consentit. ff. de pigno. actio. si rem. §. omnis. Sed nun
quid alius a conuento potest hanc exceptionē pꝛoponere: ⁊ di
cunt quidam cum hoc. c. generaliter loquatur: et fauoꝛabile sit
saluti anime ⁊ restitutioni vsuraruꝫ pꝛouidere ꝙ iudex ex officio
conuentus etiam si ab eo non exegerit vsuras possit h̄ apponere
j. c. pꝛoxi. ar. ff. de postu. quos pꝛohibet: ⁊ etiam quicunq; alius
pꝛocederet h̄ sicut pꝛoceditur. s. qui ma. ac. pos. c. fi. sed nos de iu
dice h̄ non credimus quia non cauetur iure. alij dicunt ꝙ suffic̄ ꝙ
faciat publice nūmati: vt si aliquis est qui conqueratur de eo de
vsuris compareat. ar. ff. de furtis. falsus. §. aliena. Quid si alius
q̃ ille contra quem agitur pꝛoponat hāc exceptionem. et ꝑ ap
pellationem pꝛoroget negocium. nunquid interim silebit causa
super qua impetrate sunt littere? ⁊ dicunt quidam ꝙ sic. hoc nō
placet: cum etiam si nullus compareat tamen conuentus pōt ex
cipere. vnde sibi imputet si ipse non excipit: imo plus dicim⁹ ꝙ
alius non admittitur ad excipiendum sed solus conuentus: alij
dicunt si sit liquidū eum soluisse vsuras ꝙ pꝛestabit cautionē de
satisfaciendo si apparuerit eum debere vsuras que petuntur ab
eo. ar. C. de cōpen. l. vl. ff. de iudi. in omnib⁹. Alij distingūt ex cu
ius parte emittatur appellatio. C. de temp. in inte. petendū. nos
pꝛecedentes distinctiones. s. pꝛeconizando: cōicando: ⁊ cauēdo
differentias: habere locum qñ conuentus excipit. in alio autē nō
cū nō excipere possit. (restituit.) Sed nunquid ipsi qui accipiunt
vsuras ⁊ si non cogantur restituere alijs vsurarijs nunquid nō
reddent alicui? Rñ. auctoꝛitate superioꝛis dabunt illas alijs debi
toꝛibus vsurarijs illoꝛum creditoꝛum ⁊ non illis vsurarijs a qui
bus ipsi vsurarij qui modo petunt vsuras extoꝛserunt vsuras.
⁊ sic exonerat a peccato. ⁊ etiam vtiliter gerunt negocium illius
cui restituere tenetur: ⁊ quo ad coꝛpus: ⁊ quo ad aīam. vñ cum
possint in hoc casu repetere ꝙ sic soluissent vtiliter. multo foꝛtius
ꝯpensare si postea ꝯ̄ eos agatur. ar. ff. de neg. ge. si pupill⁹. iudex
autē qñ restituat vsuras alijs q̃ his a quib⁹ accepit faciat sibi ca
ueri ad sensum suum ꝙ nullum dānum inposterum possit con
sequi ab his a quibus acceperat vsuras. (audiat). hic apparet
hāc exceptionē declinatoꝛiā foꝛi.

Cum in diocesi. tua. dubitat cōi fama (argumētis) i. legitis
pꝛobatōibus. vel dic ꝙ appellat argumenta famam
publicam cum aliquibus alijs āminiculis. ar. xxxv. q
vj. si duo. vel dic argumenta appellari si venditur ad terminū.
s. e. tua. in ciui. consuluit. vł si facit emptiones sub ea conditione
ꝙ teneatur restituere aucto pꝛecio. vel sibi retentis fructibus. s.
de emp. ad nostram. s. de pig. illo. vel quia appareant instrumē
ta vsurarum: vel quia cellas tenet ad pecuniam mutuandaꝫ. ali
quando enim ex pꝛesumptionibus iudicatur. s. de elec. cū ex offi
cio. ij. simile habes in heresi. s. de here. excōicomus. simile et in
adulterijs. ff. de adul. maritus.

Salubꝛiter. cōputādos. dū mō
onera matrimonij sustineat. recipit enī fructus pꝛo
interesse ⁊ non pꝛo vsura. sic etiam non est vsurari⁹
fideiussoꝛ repetens vsuras quas soluit pꝛo debitoꝛe: vel si acce
pit pecuniam sub vsuris vt satisfaciat creditoꝛi apud quem fide
iussit. s. de fideius. peruenit. ⁊. c. cōstitutus. ⁊ dicim⁹ ꝙ q̃diu ma
ritus tenetur alere vxoꝛem tādiu potest vti fructibus non cōpu
tatis in soꝛtem. sed postq̃ non debet eam alere alere non debet
fructus accipere. vnde credimus ꝙ si mulier habet pignoꝛa do
tis sue post moꝛtem mariti ꝙ debet fructus illos in soꝛtem cōpu
tare (fructus). C. de iure do. pꝛo honoꝛibus.

Michael laicus. suo. cum enim ex persona pa
tris agat eius personā defendere debet. ff. đ reg. iur.
ex qua persona. ff. de pꝛocu. seruū. §. penul. immo ꝙ
plus est si non egerit ex persona patris tamen obstat ei exceptio
si pater vel ille cuius heres extitit vsuras accepit etiā si nihil ad
heredem peruenerit. s. e. tua. s. de rap. in litteris. xvj. q. vj. si qñ
xij. q. ij. epo. qui manda. nō enim conuenitur heres ex quasi ma
leficio sed ex quasi ꝯtractu ratione indebiti soluti: vel ex iniusta cā
soluti. insti. đ obli. que ex qua. de. ꝯtra. ⁊ nō solū repellit rōne vsu
raꝝ quas suo noīe ꝯ̄xit. sꝫ etiā eaꝝ quas noīe alieno. xvj. dis. sicut
nō suo. Sed quid si iste agens non potest satisfacere illis a q̄bus
vsuras accepit? Rñ. ꝙ pꝛestita cautione ꝙ restituet si poterit ad
mittetur ad petendū vsuras: nā spoliatoꝛ restituitur vt possit alij
restituere. s. de resti. spo. olim. nā ⁊ vbi nō pot statim soluere ad
mittitur fideiussoꝛ. ff. de re iudi. l. iiij. §. ait aūt pꝛetoꝛ.

Quanto amplius.

Nauiganti periculū. fatemur ta
men ꝙ si na
uigās preciū accipiat vel aliud vt pecuniā secuꝫ vltra
mare deferet ibi sibi redditurus siue periculū in se re
ciperet siue nō: nō esset vsura sed locatio operaꝝ. sed vbi nō acci
pit pꝛeciū tantū vt poꝛtet sed negociatoꝛi dat vt in ea negociet h̄
est vsura: qꝛ pecunie nullus ē vsus vel vtilitas vtēdi: nec deterio
rat vtēdo. lxxxviij. di. eijciēs. (periculū.) ⁊ ex h̄ dicim⁹ ꝙ si aliquis
parat⁹ erat emere merces ad poꝛtandū alibi: vel ad seruanduꝫ
certo tp̄e ꝙ posset inde lucrari. ⁊ ali⁹ indigēs pecunia ad cū ve

niat ⁊ offerat eandē pecuniā cū lucro sperato in loco quo ire volebat ⁊ in termino se redditurū promittit vsura ē ꝯct⁹ hmōi. nec scio eū excusare:lꝫ.s.alij.ꝯdixerint.(eo tpe)de h no.ṡ.e.i ciuitate. in glo.huius.(vēditurus.)quia si vendere volebat statim ꝑ alio precio minori si statim preciū soluēt vsura esset ad minus aio.ṡ e.in ciuitate.⁊.ṡ.e.consuluit.⁊ eodē modo si longe precio maiori vendat.ar.eiusdem decre.consuluit. Itē si volebat hic vendere merces ⁊ inuenit alium qui statim dat ei h tm̄ q̄ꝫtum alibi essꝫ venditurus cum labore suo ⁊ periculo multo:nō videtur vsura dūmodo computatis periculo ⁊ labore non plus accipiat q̄ꝫ ibi quo portare volebat probabiliter presumitur accepturus: nam qua ratione temporis poterit carius vendere eadē ratione:rōne loci.sed si pecuniā accipiat vsura est et etiā mutuū.

De crimine falsi. Rubrica.

Alsidicus. testis iudici.)hūc iudex extra ordinem punire potest durante causa.C.de testi.nullū. post litē aūt finitā accusat de falso.ff.e.l.j.§.j.(ledit.)hic punif iuxta modū lesionis.iij.q.ix. nihilomin⁹ C.de testi.nullū.(occultat.)ex quo officiū testificandi assumpsit:vel si aliter non pōt liquere veritas.

Uper eo.retieri si eniꝫ ē ꝑsona suspecta nisi sint clerici.alij contra ⁊ maxime si sint sue iurisditionis ordinarie.idem credo ⁊ si sint eiusdē iurisditōnis delegati q̄ ad h:qꝛ ordinarius ad mandatū eoꝝ capiat.

D audientiam nostram. caracterē.)q nō ita profunde infigef vt sanguis effūdaf sꝫ tm̄ cutis offendif ne sit contra.ṡ.de rap. in archi.ṡ.ne clerici:sniam.Sed ꝯ.C.de penis:i metallo.vbi dicif q facies ad imaginē celestis pulcritudinis figurata stigmate non fundef:alias fidef.sed h stigma nō est figendū in facie sꝫ in manu vel alio membro:vel est h speciale in odium tanti criminis.ṡ hac materia nota.v.q.v.illi qui.

Ura sepe mā.sedeꝫ. illi eniꝫ q non sunt apud se.ap.nō ligant hac cōstitutione(deputati.)hi sunt bullatores.(subiaceat.)per sententiā non ipso iure.pene enim excōicatōis ipso iure sunt inflicte.

Icet ad rgimen.

Uam graui fratres. q̄nq̄ꝫ dn̄s papa vocat cardinales fratres.ṡ.de offi.leg.officij.tn̄ simplices sacerdotes vel diacones nō vocat in litterꝭ suis cū eis scribit sed filios(in plurali.)olim erat ꝯriū.xxxiij.di.cōis.

D falsariorum.nequibit supplēt qdā nisi ꝑbet ig̃rātiā exhibēdo actōeꝫ. C.de fals.maiorē.nō eni ꝯmittif falsū sin̄ dolo.ff.e.diu⁹.vl dic q tūc n̄ excusat ig̃rātia cū n̄ p̄cessit examiatio cū ex h fuerit i cl̄pa nō examiauit nec a pitioribꝰ quesiuit.xxxvij.di.§.vl.ff.ḋ iu.⁊ fac.ig.regula.si aūt precessisset examiatio ⁊ appareat eū ꝑbabilr deceptū:⁊ on̄dat actorē vt dictū est excusaf.j.de ex.pre.inf dilec.j.c.ꝑxi.Itē hec decre.loquif tm̄ in litteris dn̄i pape.i alijs aūt secus.Itē examinatio ē habēda diuersimode:nam in lr̄is q̄ sunt de gratia vel ꝯ ius vel ꝯ vtilitatē publicā maior indignatio est necessaria q̄ꝫ in lr̄is ḋ simplici iusticia.j.e.c.ꝑxi.C.si ꝯ ius vel pub.vti.rescripta.(inferius.)ibi incipiūt pene iste:qui vo sub noie.(inodatos.)h aūt ē canō late snie.(ꝑ quā.)ptātem.(vtūur). nec tamen fuerunt fabricatores falsitatis.(spolientur.)per sentētiam.(obiecti.)forte canon ferende snie est.sed littera cōtradicit (impetrāt.)sꝫ nō ꝑ se exercēt falsitatē.(sed littera.)ꝯtra.

Ccedens.presumi. ff.de do.si oleū.§.vl. ar.q si quis suggessit falsum in litteris de simplici iusticia nō p̄sumif dolose fecisse.secus si esset de magna g̃ra.qꝛ dol⁹ ex ꝑspicuis indicijs ꝑbaf.C.de dolo:dolum.

X conscie͞tia. eccl̄a)ḋ q̄ erat cā ad cuius amissionē se obligauit.

De sortilegijs. Rubrica.

N tabulis. ⁊c̄.

X tuarum tenore.astrolabij.) aliqui dicunt q si tm̄ astrolabiū inspiceret ꝑ astronomiam tm̄ q̄reret veritatem non peccant.ar.h a contrario sensu:tn̄ quia nō sunt scie q̄ ad pietateꝫ ducāt:i me facile inducerēt idolatriam dissuadendo eis vtēduꝫ ⁊ studendū.ar.xxxvij.di.si quis grāmaticam.

Cclesia vestra. ꝑ sortē.)no.nō soluꝫ p̄latū nō eligendum sorte:sꝫ nec electores.(⁊ electoribꝰ)alias aūt ꝑ litibꝰ dirimēdis lꝫ vti sortibꝰ.xxvj.q.ij.sors.(ꝑpetua).xxvj q.j.nō stati.⁊.c.se.ꝯ.e.q.c.j.so.ē.in.§.ij.cā ꝑhibitōis ē vt ꝑ assiduitatē labenf in idolatriā sicut ꝑhibitū ē iuramentū vt non labantur in periuriū.ṡ.de iureiu.⁊ si xp̄s.§.j.

De collusione detegenda. Rubrica.

Cripta. f.v.(dissil̄are.)cū eēt infamatus.al̄s eni nō dꝫ ingrere.ṡ.ḋ accu q̄l̄r.vel dic q nō lꝫ accusatori ab accusatiōe desistere lite ꝯte.⁊ iō mādaf ingri de collusione vt eos puniat.ij.q.iij.si quēquam.

Rimina.preteribat. Cārū tria sunt genera:ciuilis:criminalis:⁊ spūalis.a ciuili pecuniaria siue ꝑ g̃ram siue ꝑ trāsactionē an̄ lit.ꝯtes.⁊ post:iudicis auctoritate ⁊ sine recedē lꝫ:nisi in famosa ac.in q̄ sine iudicis auctoritate trāsigere nō lꝫ.ff.de his q no.infa.furti.§.pac.i crimiali vo an̄ incohoatā accusatiōnē ꝑ g̃raꝫ desistē lꝫ.ff.ad turpil.muliē.⁊.l.q̄ꝫ tū.post nō lꝫ sine auc̄te iudicꝭ ⁊ sine ꝯsensu rei nisi ifra.xxx.dies. sꝫ nec inf illos si nō fuit mācipat⁹ tormētis.C.de abol.l.ij.vel ꝑ accusationē infamat⁹.v.q.j.qdā.⁊ si alias destiterit icidit i turpil.si intēdit publicū crimē.C.ad turpil.l.j.Si vo p̄uatū ex ordinē punif.ff.ad turpil.si qs accepe.trāsigē aūt aliq dato in crimē pu.nō lꝫ ⁊ si fiat trāsactio nulla ē ⁊ accusat⁹ habef ꝑ ꝯfesso.C.de trāsac.trāsigē.ff.de p̄ua.i oibꝰ.nisi tale sit crimē q̄ḋ irrogat penā sanguis:qꝛ lꝫ tūc trāsigē nisi in adulterio.C.de trāsac.transigere.sꝫ h q accipit icidit i turpil.ff.ad turpil.ab accusatōe.sed in alijs crimibꝰ q̄ nō irrogāt penā sanguis trāsigē nō lꝫ.ij.q.iij.§.p̄uaricator.i loco illo in oibꝰ lꝫ nisi in crimie falsi:vt i ꝑall.l.trāsigere.⁊ ē rō:qꝛ sepe ad pecuniariā estimationē referef.s.vbi q̄ḋ pecuniaria agit.Et idē dicūt aliq in p̄uatis crimibꝰ vt furti:vi bo.rap.p̄dicta rōe:nec vnq̄ꝫ inuenif ꝑhibitū.ṡm can̄.aūt fere oē crimē eē publicū puto.nec ab aliq ꝑ trāsactionē discedē lꝫ:vt h.⁊ ꝑ totū ti.posset tn̄ dici q iustis cauſ inspectꝭ vbicū q̄ꝫ eps pōt dispēsare i p̄uatꝭ crimibꝰ ⁊ trāsactōi ⁊ simplici renūciationi auctoritatē p̄stare.v.q.ij.sic p̄mates.xc.di.discedētes.a spūali aūt cā siue sit inq̄sitōis siue denūciatōis.siue de rebꝰ spūalibꝰ ex cā lꝫ ꝑ g̃ram discedē:q aūt sine cā discedit punif.ij.q.vij.q̄ propter ar.ṡ.de calū.c.si.ꝑ trāslationē aūt nō lꝫ.ṡ.de deci.intelleximꝰ.et no.ṡ.de trāsac.c.ij.vbi aūt i crimiali vl̄ spūali al̄r q̄ꝫ dꝫ accusator desistit:iudex nihilominꝰ ex offō ingret:vt h ꝑ totū. C.de abol. indulgē.⁊.l.ij.vbi aūt vl̄t iudex iusta cā discedē abol.idulgebit C.de abol.l.j.ij.⁊.iij.j.q.iiij.si quē q̄ꝫ.⁊.§.p̄uaricator.in cā mixta pōt recedē q̄n vl̄t.i cā aūt ppl̄ari sil̄r ꝑ trāsactionē recedē nō licꝫ nisi vt legif.ff.de pac.iur.§.vl.⁊.ff.de iureiu.l.cū q.§.i ppl̄aribꝰ

Adiuimus. trāsactōis.)h pēsio si bōa fide peracta sit nō excedit vitā paciscētꝭ nisi infueniat auctas epi.ṡ.ḋ trāsac.de ceto.venies.(spoliare)⁊ qd factū ē ꝑ collusionē nō tenet.ff.e.l.ij ꝑmissis.ḋ h no.ṡ.

N tantū.clamor c.j.(aliogn.No. q vbi alicui ꝯpetūt due actōes ḋ iure cōi:vna post intēta pōt aliā attētare:vt appꝫ i socio q ꝯ sociū furē pt agē ⁊ ꝑ socio ⁊ furti vtꝝ vult p̄mo:⁊ vtꝝ post vl̄t.ff.ꝑ socio.rei.lꝫ secꝰ ē si vna ꝯpetit de iure cōi ⁊ al̄ia de offō p̄toris q̄lis ē nau.cau.sta.q̄ daf de bn̄ficio p̄toꝝ:nā i illis si vnā eligit itelligif alijs renūciare.ff.nau.cau.sta.⁊ ita.§.fi.⁊.l.lꝫ.§.fi.ff.ḋ sepa.l.j.§.illḋ. sed his vi ꝯ.ṡ.ḋ in inte.ꝯstitutꝰ:vbi dꝛ q̄ḋ sil̄ q plꝰ ē q̄ꝫ si diuersis tpibꝰ admittaf qs ad accusationē q̄ ꝯpetit bn̄ficio p̄toris.l.i ite.re.⁊ ad offm̄ iudicꝭ q̄ dic vēditionē nullā.sꝫ certe so.ē leuis:quia nos h loqmur q̄n alicui ꝯpetūt due acctōes q ꝑsequēdo vnā vi alijs renūciare:sꝫ decr.loquif q̄n tm̄ altera ꝯpetebat sꝫ tn̄ vtrāq̄ꝫ ꝑsequif pp dubiū:⁊ sic pōt rn̄.decre.ṡ.de p̄scp.auditꝭ:i penalibꝰ aūt actōibꝰ q̄ surgūt ex diuersis delictꝭ raro ipedit vna alterā.ff.de p̄ua.deli.nunq̄ꝫ.sꝫ si oriant ex vno delicto q̄tenꝰ ꝯcurrūt se impediūt ⁊ vltra.ff.vi bo.rap.l.j.ff.de ac.⁊ ob.q suū.si aūt actōes nō sunt pēales sꝫ rei ꝑsecutorie facta ꝑ alterutrā exactionē reliq tollif.ff.loca.si merce.§.culpe.si aūt vna sit ꝑsecutoria rei vt rei vē.⁊ al̄ia penal̄ natural̄r ⁊ ab initio vt actō furti:neutra ꝑ alterā tollif.ff.de fur.l.si pig.§.cū furti:nisi i casu q est.ff.nau.cau.sta.§

si. qđ ē pałł. rōne: qꝛ eligēđo alteꝝ de duob⁹. s. ius cōe vel bñficiū ꝑtoꝛis alt'i renūciare vꝫ. ē ēt ali⁹ casus. ff. đ fur. is cui. vbi dꝫ ꝙ si ali cui ꝑ re ꝯmodata ꝯpetit actio furti ⁊ ꝯmodati ꝙ vna ꝑ alterā tol liꝛ ſꝫ h̄ ē ea rōe: qꝛ. s. vtraqꝫ actio. s. furti ⁊ ꝯmo. ꝯpetit ꝑ eodē. s. i teresse lit̄: lꝫ ꝑ actionē furti dupleꝛ vel q̄drupleꝛ ⁊ i actōe furti vł ꝯmo. tm̄ sit simplū interesse. ff. de re iudi. neo ex cā. §. q̄tiēs. si vo ab initio nō sit penał sic̄ est actio ꝙ me. cā q̄ ab initio nullā ip̄ōit penā si velit restituē tūc vna ꝑ alterā tolliꝛ. ff. ꝙ me. cā. metū. §. lꝫ Non ꝙ nō ē pluries ingrendū de alicui⁹ crimīe sicut nec ē pluries accusand⁹ nisi i casib⁹ q̄s hēm⁹ no. ē. de accu. de his: ar. ꝯ. ij. q v. mēnaꝫ. C. đ pena iudi. qui ma. iu. auc̄. sed nouo. ff. đ iuriurā. si duo pa. §. vl.

De delictis puerorum. Rubrica.

Ueris. grādi (gēitalib⁹) inmūdicia enī carnis añ hos ānos nō ꝑsumiꝛ (futura). ff. ad sill. l. j. etas. (etas) enī excusat. ff. đ mino. auxiliū. §. j. de cō. di. iiij. eos.

Eferente. inultū). i. nō ꝑfecte vltū. ē. c. pxi. ff. de mino. auxiliū. §. j. puniꝛ tm̄ aliq̄ꝫtuluꝫ C. si aduer. de. l. j. ⁊. ij. C. de peñ. ipunitas. ff. de mino. si ex cā. §. ij ff. đ dā. infec. dā. §. si pupill⁹. xxj. q. v. si q̄s cuiuslibet. (centū soł.) aliquā tm̄ minorē penā exigere potest.

De clerico venatore. Rubrica.

Piscopum. ꝑsbyteꝝ voluntate.) secus si cā recreatōis vel acgrendi victū. xxxiiij. di. quoꝝūdā. de h̄ no. lxxxvj. di. qui venatoribus.

Mnibus.

De clerico percussore. Rubrica.

Iquis. in aliq̄ gradu ꝑcussoꝛ.) ꝯsuetudīe. ałꝛ enī si semel. lx. di. euāgelica.

Reterea.

Resentiū lator. nō ꝑcussit) ⁊ h̄ ꝯstabat. ał's enī si dubium esset repelleretur. xxiiij. q. vi. c. vi. imo sue ꝯscie relīquendū ē. ē. de homi. petitio. ⁊. c. tua.

Ontinētia. ꝯsilio.) tm̄ nō pōt dici qn ꝑstiterit auxiliū: qꝛ eo ip̄o ꝙ armat⁹ erat cū occisorib⁹ aliqđ auxiliū ꝑstari dicendū ē. ⁊ qꝛ pugnauit cū alijs. si aūt nō pugnasset ſꝫ a lōge stetisset cū iusta esset pugna nullatenus teneretur. vel dic ꝙ h̄ nullo casu diciꝛ irregularitatē ꝯtraxisse.

De maledic̄. Rubrica

Innotuit. nobis. de ꝑssionē. (ex ꝑtinacia. xj. q. j. si q̄s sa. si autē ex temeritate veniā mereꝛ. ij. q. iij. si q̄s irat⁹. ⁊. § notandū. C. de iuriu. l. ij. qđ autēꝫ fit ex insania miseratōe dignū est. C. si q̄s ip̄e. male. l. j. sed q̄ dic̄ ꝙ ex leuitate dixit h̄ ꝑbare dꝫ. C. de iniuꝛ. si fine. (⁊ bñficij) dicebat enī ꝙ papa multa faciebat de q̄b⁹ nullaꝫ ꝑtātem hēbat. Itē dicebat ꝙ ꝑuił. ⁊ bñficia q̄b⁹ dñs muniuerat ⁊ decorauerat eccłam romanā nō erat digna ro. ec. hꝛe: vł ꝙ nō dispēsabat ec. ro. sua bñficia ꝑ subiectas ecclias.

Tatuimus.

De clerico excōicato deposito ministrante.

Iquis. ep̄s iuste) idē si iiuste. (abscidatur). i. excōicetur.

Iquis. ꝑsbyter inꝛdicto.) sac̄dos enī depositus ꝯficit. i mođ enī ꝑuati suffragij pōt. xxviij. di. ꝑsbyteꝝ. x. q. iij. si q̄s ep̄s (excōicatū) miori excōicatōe. xj. q. iij. cū excōicato (obꝛuād⁹) vt si q̄s eis cōtēnētib⁹ ꝛuare excōicationē cōicauerit: sit excōicat⁹ minori excōicatione.

Lerici.

Atores. ꝑntiū. (si. xl) idcirco ꝑfigiꝛ h̄ iste nūer⁹ qꝛ si pł'es eēnt ⁊ oēs ꝑpetuo suspenderentur forte nimiam penuriam clericoꝝ pateꝛ illa eccła penuria etiā iusta dispēsandi ē. lv. di. ꝑscis. ⁊ sic q̄libet ꝑlat⁹ nō sp̄ q̄dragenariū ſꝫ alias idoneū numeꝝ taxabit arbi. boni viri hito respcū vbi pł'es vł pauciores sūt clerici. vł dic h̄ dispēsari. s. hūc numerū ꝑpꝛ scādali tiorē ꝑpꝛ quē sepe omittiꝛ rigoꝛ iur̄. l. di. vt ꝯsti. j. q vij. q̄tiēs: qđ itelligo veꝝ vbi đlinq̄ntes nō defendūt se auc̄tate. si aūt defendūt se auc̄te hētici: puta qꝛ licitū dicēt eē soluē inꝛdictū ⁊ celebrare tūc nō dormiet seueritas ꝑp multitudinē. l. di. dño. lxxij. di. ꝑłimos: de pe. de. vj. c. j. j. đ ex. ꝑł. inꝛ dilec. in fi. ⁊ h̄ appello multitudinē vbi scādalū timeꝛ. si. n. nō timeꝛ scādalū ꝑp mlti tudinē nō eēt a cōi iure recedēdū. ita ne de pe. di. iiij. q vł't: ad tp̄s in alijs aūt etiā post tēpus poterit dispēsare de sp̄āli auc̄te pape ⁊ nō aliter. xj. q. iij. si quis ep̄s.

Llud. dñs. excessuꝫ.) tā de trāslatōe q̄ꝫ đ celebratōe p⁹ excōicatōeꝫ (ordinari⁹) vere nec ordinari⁹ nec dele. dꝫ ꝑcedē ad excōicatōeꝫ nisi monitōe premissa xxiiij. q. iij. đ illici. j. đ sen. ex. sacro. ſꝫ tm̄ lata tꝫ alle tm̄ q̄ nesciuit eū dele. iustā hūit excusatōeꝫ lꝫ tuti⁹ fuerit ꝛuare sniām excōicatōis (in h̄) si ꝑbabłr igrabat. alias secus. ē. de postu. ad h̄ (vitare) cōionē fideliū. ar. ꝙ excōicat⁹ dꝫ vitare cōionē hoīm.

Raternitati.

Ostulastis. dispēsatū. cū papa non retineat dispēsationē sibi ep̄s dispensare pōt. j. đ sen. ex. nuꝑ (ꝑpꝛ h̄) qꝛ celebrāt i loc̄ inꝛdict̄ (inodati) sententiā i eos sp̄āłr latā nō ip̄o iure (talia). s. celebrare i ecclijs inꝛdict̄. ex q̄ ꝑpꝛ h̄ sunt excōicati. nos dicim⁹ idē siue ꝑp h̄ sint excōicati siue nō: nā ex q̄ celebrāt i loco iterdicto hāc penā sbeūt

Roposuit. ꝑ testes) no. sił ab vtraq̄ꝫ ꝑte testes ꝑduci. ē. đ testi. cū tu. ē. đ ꝑscrip. illđ (eos). s. burgeñ. clericos ⁊ fautores (cōicauit) insufficiēs fuit h̄ excep. ſꝫ ē ꝑsumptio. xciij. di. si iimic⁹. xj. q. iij. q̄b⁹ ep̄i. Itē ea rōe qꝛ forma i absolutōe ꝛuāda ē. ⁊ iō nō vꝫ sufficē cōicatio ēt ꝑlati. j de sen. ex. cū desidēs. alij dicūt ꝙ ex q̄ aliq̄s hꝫ ꝑ absoluto ⁊ maxime ab excōicatore sine aliq̄ ꝑbatōe suffic̄ ei lꝫ ꝯstet eū aliq̄n fuisse excōicatū: nisi ꝑbeꝛ ał's eū adhuc excōicatū eē. (đ absolutōe) burgēsiū clericoꝝ ⁊ fautoꝝ (ꝑ diffinitiuā) no. nō sufficē ꝑbare aliquē excōicatū fuisse nisi ꝑbet ꝙ tp̄e electōis hēreꝛ ꝑ excōicato. ſꝫ certe h̄ ē ea rōe: qꝛ sic declarat articulū quē ꝑbare volebat sup eo tm̄ nō deposuerūt testes ſꝫ sup eo tm̄ ꝙ fuerat excōicat⁹ sup q̄ n̄ valēt depositōes tanq̄ꝫ nō iuratoꝝ. ē. đ testi. de testib⁹. vł dic melius ꝙ nūq̄ꝫ ꝑbauit eū aliq̄n fuisse excōicatū nec ꝯfessio sua ꝑiudicabat sibi cū nō fuerit ꝯfessus ꝙ eis fauorē ꝑstiterit vel ꝙ noīatiꝫ i eum excōis sniā lata sit: ⁊ bñ dicim⁹ ꝙ si aliq̄s ꝯ aduersariū suū excipēt tu nō dēs audiri: qꝛ tu es excōicat⁹: vel qꝛ sniā excōis i te lata fuit a q̄ nō es absolut⁹ si eū ꝑbauerit fuisse excōicatū aliq̄n sp tanq̄ꝫ excōicat⁹ repelliꝛ nisi ꝑbauerit se eē absolutū: nec ē h̄ ꝯriū ꝙ no. ē. ꝑ accu. sup his: vbi dixi ꝙ si q̄s obiecerit: alij tm̄ nō potes agē: qꝛ i te fuit sniā lata ꝙ nisi soluēs ifra. x. dies ꝙ eēs excōicat⁹ nā tūc nō suffic̄ ꝑbare ꝙ tał sniā lata sit nisi ꝑbet ꝙ ad diē nō soluit. ⁊ ē rō diuersitat̄: qꝛ in ꝑmo casu ꝯstat eū fuisse ligatū cū sniā puꝛ lata fuerit. i scđo aūt casu: qꝛ sentētia nō pure ſꝫ sub ꝯditōne lata fuit n̄ ꝯstat eū eē excōicatū nisi ꝑbeꝛ excōicatio ⁊ ꝯditio.

Postolice se. suspēsiōis) ab offi. (igri) igrāter i vos latā suspensiōis sniām de facti ignorantia.

I celebrat. peccet): qꝛ ē in mortali pctō. ē. ꝙ me. cā. sacr̄: vbi suspensus ē q̄ ad se. j. q. j. sac̄dotes. (irregłaritat̄) q̄ ad h̄ vt si medio tp̄e celebrauerit. s. post q̄ꝫ cōicauit excōicato nō possit vlteri⁹ celebrare siñ dispēsatōe pape. xj. q. iij. si q̄s ꝑsbyꝛ. ⁊. c. se. ⁊ idē ꝙ h̄ dꝫ de istis cōicātibus excōicato idē dicendū est i notorio fornicatore ⁊ i simōiaco ⁊ alijs omnibus suspensis a iure cum ⁊ hi suspensi fuerint a iure de quibus hec decretalis loquitur. xj. q. iij. cum ex. ⁊. c. sequē. ⁊ vbi ē eadē rō dꝫ eē idē ius i suspēꝛ ab hoīe. sec⁹ dicēdū ē: qꝛ si celebrarēt ꝑdicte irregłaritat̄ notā incurrēt. xj. iij. si q̄s ꝑsbyꝛ. ⁊. c. se. alij tm̄ dicūt hos. s. cōicātes cū excōicat̄. ⁊ illos q̄ ꝑ saltū ꝑmouenꝛ. lij. di. c. j. eē suspēdēdos ⁊ nō eē suspēsos a iure ſꝫ tm̄ ꝑp peccatū ꝑhiberi a sacris. ⁊ h̄ veri⁹ vꝫ: qꝛ si iure suspēsi eēnt celebrando fierēt irregłares. ⁊ fac̄ ad h̄ bñ. ē. đ re iu. cū etni. no. j. de sen. ex. cū me. tm̄ alij ałr dixerūt. ē. đ choa. cle. sic̄ ad idē đ sen. ex. solet (irregłaritat̄) q̄dā sup hac mā dicūt ⁊ vt vꝫ meli⁹ ꝙ q̄ꝫtūcūq̄ꝫ sit excōicat⁹ miori excō. siue ab hoīe siue a cañ. sp ē irregłar̄ si celebrat. xj. q. iij. si q̄s ꝑsbꝛ. ⁊. c. se. i suspēꝛ aūt distiguūt q̄dā: qꝛ q̄ꝫtūcūq̄ꝫ q̄s suspēdiꝛ a iudice siue ad certū diē siue ꝑpetuo siue q̄usq̄ꝫ pēiteat sp si celebrat ē irregłar̄. hmōi. n. suspēsi nunq̄ꝫ debēt celebrare nisi pri⁹ sniałr absoluāꝛ ꝑ iudicē sic̄ sniałr sūt suspēsi. aliq̄ tm̄ dicūt ꝯ i vlti. casu. s. q̄n suspēsus ē q̄usq̄ꝫ pēiteat. ſꝫ certe ꝑ primis fac̄ multū. ij. q. v. ꝑsbꝛ. vbi dꝫ đ tali ꝙ ad arbitriū suspēdēt̄ satisfacē dꝫ. ⁊ hmōi si celebrāt añ absolutōem sūt irregłares. xj. q iij. si q̄s ꝑs. ⁊. c. se. ē. đ excep. ap̄łice. i suspēꝛ āt a deo q̄les sūt oēs pctōres q̄ idigne corp⁹ dei sumūt ⁊ iudiciū sibi mā. ⁊ bibunt: dic ꝙ nunq̄ꝫ sūt irregłares si celebrāt nisi i crimialib⁹ crimib⁹: vt homici. ⁊ simonia. đ q̄b⁹ no. ē. de renū. nisi. §. j. ⁊ đ tē. oꝛ. q̄situ. hi. n.

⁊ si peccēt nūq̄ȝ tñ i cañ. repit̄ q̄ celebrādo fiāt irreglares q̄ irre gularitas. ð canonico tm̄ iur̄ introducta ē: vt no. s̄. de renū. nisi. § iij. ⁊ de hac suspēsione vel minori excō. bñ distinguit̄. xj. q. iij. au di. i suspēs a cañ. ꝑpt̄ crimē vz q̄ fiūt irreglares si celebrāt. s̄. de re iu. cū etni. j. ð sen. ex. cū medi. sȝ ꝯ: nōne excōicati minori excō. sūt suspēsi a cañ. xj. q. iij. excōicatos: tñ nō sunt irreglares si cele brāt: vt h̄. so. excōicat⁹ miori excō. ē p̄ncipl'r suspēsus a deo ⁊ nō a cañ. nisi p approbationē qð ex eo appȝ q̄ q̄zcito vl't penitē absol uit̄ a q̄cūq̄ȝ ꝯfessore ⁊ stati pōt celebrare. j. ð sen. ex. nup: i fi. sȝ se cus ē in suspēs a cañ. q: ipi q̄ztūcūq̄ȝ pēiteāt añ tp̄s suspēsiōis fi nitū celebrare nō pn̄t: vt pall'. decre. cū etni ⁊ cū medi. Sȝ oppo no q̄ i excōicatōe miori aliqd adiectū ē a cañ: q: i absolutōe ē ne cessaria aliq̄ solēnitas. j. de sen. ex. nup. ⁊. c. duob⁹. Rñ. q̄ tal' adi iectio facta a cañ. q̄ est tm̄ i solēnitate nō imutat statū suspēsiōis vl' mioris excō. ⁊ iō nō ē dicēda snīa cañ. ꝑp̄e sȝ dei tm̄. Itē nō di cim⁹ snīam vl' suspēsionē cañ. ꝑp̄e sȝ dei qñ dic̄: sit suspēsus q̄usq̄ȝ satisfaciat vl' pēiteat. ⁊ iō stati post pniam legitimā celebrare pōt. ⁊ ēt si añ celebrat nō est irreglarj. s̄. de coha. cle. sic̄. vbi no. de notorio aūt fornicatore dicūt qdā q̄ nō ē suspēsus p̄ncipal'r a cañ. sȝ a dō: qð ex eo appȝ q̄ q̄zcito pēitet licite celebrat. s̄. ð coha cle. c. q̄situ: lȝ p cañ. i odiū crimis aliqd adiectū sit q̄ ad euitatōȝ eoꝝ. s̄. c. tua. xxxij. di. null⁹: ⁊. §. verꝝ. sȝ certe q̄zcito pēituerit ⁊ h⁹ sacerdotj officia sūt audiēda. si aūt nō sunt suspēsi a cañ. ꝑpt̄ cri mē s; ꝑpt̄ aliquē defectū: vt illegitimi ⁊ corpe vitiati nō icurrūt nouā irregularitatē si añ dispēsatōnē celebrāt. ⁊ h̄ p̄uat eccl'a ro. q: qñ dispēsat cū talib⁹ simpl'r dispēsat sup defectu ⁊ nō sup irre gularitate q̄ȝ ꝯxit ex celebratōe añ dispēsatōȝ. lx. di. ap'lica ⁊ no. s̄. de fi. ps̄. veniēs: ⁊. c. puenit: ⁊ idē est si suspēsi sunt a cañ. nō ꝑ pter crimē sed ꝑpter infamiā: sicut sunt illi quoꝝ crimia sunt no toria q etiā post pniam ꝓhibent̄ celebrare ꝑpter scādalū et in famiā. s̄. ð coha. cle. quesitū. ⁊ tñ si añ dispēsatōeȝ celebrāt nō cre do q̄ ꝯhāt nouā irregularitatē: q: h̄ in iure nō inuenit̄. suspensi aūt a ꝯfessorib⁹ nunq̄ȝ fiūt irregulares si celebrāt añ recōciliatio nē: q: h̄ nec iure cauet̄. ar. xj. q. iij. §. euidēter. ⁊ hēs de hac suspē sione. xxvj. q. v. p to. (eligūt) no. excōicatos miori excō. nō eē inter dictos nec suspēsos a iure: q: sic eligē nō possent. s̄. de ꝯsue. cū di lec. alij dicunt eos suspēsos a iure. (iurisditōis) ea aūt q̄ ptinēt rōe officij nō pōt facē sine pctō. lȝ si facit ꝯferret executionē: vt h̄ (sciē ter). s. q̄ sciat se excōicatū minori puta q: scienter pticipauit excōi catis. (irritāda) repete q̄ dixi. s̄ de elec. illa. (irritāda.) nisi egerit pniam saltē tp̄e q̄ petit̄ cassari elec. nā tūc sec⁹ vt no. s̄. ð elec. eccle sia vr̄a. vel etiā si tūc si post elec. peniteat nō min⁹ ei⁹ cassabitur elec. q: pnia p̄sumit̄ ficta: vt no. s̄. de elec. dudū. vel dic q̄ pnia p̄ sumit̄: lȝ egerit pniam tñ eligi nō pōt ꝑpter snīam iuris q̄ p̄ua tus ē cōione sacroꝝ nisi p̄mo absoluat̄. j. de sen. ex. nup. in fi. vbi no. in alijs aūt crimiosis q: a iure positiuo nō sunt p̄uati eccl'asti cis sacris: lȝ a deo sint p̄uati aliud dicendū est. s. q̄ eligibiles sunt acta pnia siñ absolutōe. ⁊ dicūt qdā acta pnia vñ postea acta pe nitētia licite tenēt dignitatē. pl⁹ plȝ q̄ nō sunt suspensi ipso iure. (irritāda) alij dicūt ⁊ vt vz meli⁹ q̄ siue bon⁹ siue mal⁹ etiā hēti cus vel excōicat⁹ dū toleratur ab eccl'a p elec. ⁊ ꝯfirmationē etiaȝ si fiat a pctōrib⁹ etiā ab hēticj vel excōicatj dūmō tolerāt̄. bñ ꝯhit in hmōi mrimonio spūali quousq̄ȝ sepent̄ palee a granis. ad h̄ de cō. di. iiij. cū baptizat: q: iste spōsus nō ē spōsus nisi in ministe rio. v̄bū eni spōsus ⁊ vniuersal' eccl'e ⁊ spūaliū eccl'aꝝ ⁊ etiā cui⁹ aīe ē sol⁹ xp̄s. vñ ap'ls: despōdi. n. vos vni viro virginē exhibere xp̄o. xxvj. di. acuti⁹: ⁊. ps̄. tanq̄ȝ spōsus ꝓce. de tha. suo. ⁊ i euan gelio: q hȝ spōsam amic⁹ spōsi ē. amic⁹ aūt sponsi stat ⁊ audit ⁊ gaudio gaudet ꝑpter vocē spōsi. Itē iste minister alias spōsus nō grauat filios nisi in misterio. vñ ap'ls: ego plātaui appollo ri gauit dñs aūt incrementū dedit. de cō. di. iiij. aliud i fi. ⁊. j. q. j. si fuerit. Itē baptizat hu⁹ h̄ ⁊c̄. Itē ñ horreat colūba misteriū ma loꝝ. xxxij. di. ad h̄ ē sub. §. verꝝ. nec ē ꝯ q̄ no. s̄. ð elec. ꝯsiderauim⁹ scȝ q̄ elec. ē nulla vbi qs scient̄ idignū eligit. i llð. n. sic̄ statutū ē ð iure positiuo vt tali electōe nō obstāte null⁹ obiect⁹ teneat elec. ab alijs facta. fatemur tñ q̄ iur̄ naturali tȝ elec. imo pl⁹ q: tal' electio q̄ nll'a cēset̄ ð iure positio si q̄ ad aliā ꝯfirmet̄ p supiorē erit ver⁹ p̄lat⁹ i misterio. ⁊ tenebūt q̄ fecerit tā i tp̄alib⁹ q̄ȝ i spūalib⁹. ⁊ tñ dicim⁹ q̄ etiā post talē ꝯfirmationē tȝ electio facta ab illis q non peccauerāt ⁊ ad q̄s erat eligēdi deuoluta ptās: vt no. j. de exces. pla. int: ⁊ tñ supior ꝯfirmet elec. hmōi nō vocato illo cui⁹ elec. ñ te nebat: nō tȝ hmōi ꝯfirmatio: lȝ. n. teneat ꝯfirmatō sine cāe cogni tōe facta vbi null⁹ est ꝯdictor. vel ēt vbi null⁹ ē in possessione. vel null⁹ ē ꝯfirmat⁹ tñ vbi aliqð horū intuenerit nō valet ꝯfirmatio ar. s̄. de elec. dudū ro. ⁊. C. si p vī vel ali. mo. l. fi. s̄. de elec. trans missaȝ: ⁊ idē forte ē si ali⁹ solūmō ē elect⁹. tñ ꝯ no. s̄. de elec. dudū ro. sufficit q̄ electores ꝯpareāt. h̄ tñ satj dici pōt q̄ nō tȝ ꝯfirmatō

electōis in ꝯdictōe nisi citatj ptib⁹ vel a iure vel ab hoīe rōne di uersitatj: q: electores vtūt̄ iure p̄uato: ⁊ iō nullū ordinē p̄uare de bēt. sec⁹ aūt ē i ꝯfirmatore q vice iudicj fungit̄. (ad suspitionem) corpis ⁊ sanguis dñi ⁊ alioꝝ sacroꝝ. cū q̄ glibet cleric⁹ tā i digni tate q̄ȝ ex̄ ꝯstitut⁹ tā in miorib⁹ q̄ȝ in maiorib⁹ ordinib⁹ ꝯstitut⁹ ad h̄ teneat̄ ⁊ excōicat⁹ miori excō. h̄ nō possit nec ad dignitateȝ nisi ad clericatū eligi poterit (v̄tutj) i. executōis gr̄e collationē hē bat. n. executionē q tales ordies recepit (collatōe) mirꝝ vz q̄ h̄ dici tur q̄ cōicātes excōicatis q suspēsi sunt a pticipatōe sacroꝝ salteȝ ꝑpter pctm̄. xj. q. iij. cū ex to. nō sūt p̄uati coll'one sacroꝝ cū eis ñ liceat sac̄ ꝯtingē exq̄ pctōres sunt. lxxxj. di. misteriū. ⁊ maxie cū sacris qbus ꝯfert̄ executio vt ordies sine missa ꝯferri nō debent lxxxv. di. c. j. ⁊. c. q̄ ad. ⁊. c. se. Rñ. q̄ peccat ꝯferēdo sacra: vt. h̄. j. q j. oia. lxxxj. di. si q sunt mistri. ⁊ meli⁹. xv. di. illð. nō illa de qb⁹ ex p̄ssū hēs. xxxij. di. §. verꝝ. ⁊ expōe l'raȝ nō vz remot⁹ coll'one sacroꝝ i. q̄ collata ab eo sacra ñ recipiant̄ a sbditj: sȝ a pticipatōe ⁊ pcep tōe q̄ eū tāgit ⁊ ꝯmaculat. alij dixerūt q̄ lȝ sacerdos peccet celebrā do missaȝ nō tñ peccat ꝯferēdo sacra. (in ꝯtēptū) ille. n. q ptinaci ter cōicat excōicatis si ꝯ ꝓhibitionē ⁊ interdictū supioris nō cō fert executionē h̄ non ē verꝝ. sic̄ h̄ appȝ: nec trāsit excōicatio ad ter tiā psonā. xj. q. iij. qm̄ mltos. itellige igit̄ h̄ qñ supior expssim in terdixit cōicantes excōicatj: q: tūc nō possȝ ꝯferre executionē cū sint suspēsi: vt no. s̄. c. j. (feriēdus) p snīam.

De clerico non ordinato ministrāte. Rubrica.

Si quis. baptizauerit.) nisi i necessitate. xxj. q. j. ad limina.

Ex litteris. ei tanq̄ȝ sacēdo ti (missaꝝ) h̄ ñ ꝯficit. lxviij. di. p̄sbri. j. q. vij. daiber tū: de bñficio aūt no. q̄ q̄si semp in bñficio lȝ di spēsare epo: nā dispēsat cū nō ordiato celebrāte: vt h̄. ⁊ cū hōici dā. s̄. de cle. pug. in duel. c. fi. l. di. studeat.

De clerico per saltum promoto.

Ve littere.

Continebāt. ꝑtermisso. liiij. di. c. j.

De eo q furtiue ordies receperit

Veniens. anathematj). lȝ p itimatōeȝ anathematj nō possit cū tali nisi p papā dispēsari: vt h̄ nō tñ est excōicatus.

Cum. h. lator. abbas) no. abbatē dis pēsare. sil'e. j. de sen. ex. cū illoꝝ. al's eni nisi vbi iuenio expssiuȝ nō credo q̄ abbas archi dia. vel ali⁹ p̄lat⁹ sub epo possit dispēsare. miores. n. p̄lati ardua ad ep̄m deferre debēt. s̄. de offi. archidi. ad h̄. quidā tñ dicūt q̄ capl'm dispēsat. ar. s̄. de pben. cū nō igno. de simo. ex insi. xvj. q. j. vl' eccl'a. sȝ nos nihilomin⁹ videm⁹ q̄l'r illa capitula ꝑ eis faciūt

Innotuit nobis. licētia ⁊ suo iure. s̄. c. j. alij ꝯ. ordinat⁹ aūt a nō suo epo suspēsus ē: vt hēs h̄ de q̄libet tñ viro noto ⁊ bōe fame q̄ vbi ꝯuersat̄ hz ꝑ noto ordiato ēt si lōgo tp̄e hacten⁹ ordinat⁹ habit⁹ est credā tñ bene ordinatuȝ nec cogit̄ al'r ꝓbare. hec eni sunt sufficiētia argumēta sue ordia tōis. ar. s̄. ð cleri. p. inf. ⁊. c. se. ix. q. iij. lugduñ. sȝ si aliqd p̄dictoꝝ deficēt nō starē p̄sumptōib⁹ p̄dictj nisi al's ð sua ordinatōe ꝓba ret: etiā vz q̄ p̄dictj p̄sumptōib⁹ sit standū. ⁊ si ꝯstet eū ab alieno epo ordinatū. cū eni h̄ pctm̄ in suū tm̄ ⁊ nō alienū pericl'm vergat minus exacte probationes sufficiunt. vt nota. s̄. de cle. pereg. c. j. vnde dicunt aliqui ⁊ forte non male q̄ si episcopus ad quem ꝑ tinebat eius ordinatio ⁊ cuius iuri detrahit̄ p ipsius ordinatio nē nollet eū recipe ꝑ ordinato vl' nollet habere ꝑ ordiato sȝ ꝑ su spēso tanq̄ȝ ordinato a nō suo epo q̄ bñ pōt etiā si sit bone fame ⁊ si ōia pretermissa interueniunt nisi probet ordinat⁹ q̄ de sua auctoritate fuit ab alio ordinatus. alij tamē ꝯtradixerūt ⁊ maxie vbi eū in sua presentia admisit ad seruiendū in ordine suo in. ele ctōe aūt si constet eā factā per eos ad quos nō spectat de iure. cōi semper ante ꝯfirmationē ⁊ post ꝯfirmationeȝ factam sine cause cognitione oportet electū probare potestatem datā electoribus s̄. de ap. constitutus. ⁊ idem est in iudice: q: si constet eū non ha bere iurisditionē super litigantes semper oportet eū probare iu risditionē quousq̄ȝ sententia transeat i rem iudi. idē est etiā post q̄ȝ sententia transit in rem iudi. si pars que dicit eos nō iudices nunq̄ȝ ꝯparuit iuri coram eis. Si enim comparuisset coram eis

post lit. ɔtest. si vellet postea ei dicere aliquid ɔ̃ eius iurisditionẽ incumberet ei probatio. C. de proba. l. fi. ff. de procu. pomp. §. rati. sed quid si partes, sunt p̃sentes ꝛ pretereunt has ꝛ similes exceptiones: nec iudex eas mouebit cum liceat partibus eas preterire. sꝫ si ptes sint absentes iudex q dꝫ supplere defectũ artꝭ eas dꝫ proponere. ꝛ si eas omittat post sniaꝫ ɔfirmatã p scd̃os iudices poterit pars absens ꝛ ɔtumax dicere ꝙ p̃mi iudices non habuerũt iurisditionẽ. alij tñ ɔ̃dicũt ꝛ forte bñ ꝛ h̃ qdẽ obtinẽt i ꝓbationib⁹ fundamẽti. s. iurisditõis ꝛ ptãtis iudicis electoꝝ vel alioꝝ ɔsimiliũ. in ꝓbatõib⁹ aũt q̃ fiũt in causis q̃ ꝓcedũt ordine iudiciario qs ꝓbare debet longos tractat⁹ est: de ꝓbatõib⁹ ꝛ de testib⁹ ꝛ plurib⁹ alijs locis iurꝭ. ꝛ paꝝ p̃sumit ꝓ his q̃ fiunt i iudicio nisi ꝓbent. s̃. de ꝓba. qm̃: nisi in his q̃ relinquunt ei⁹ arbitrio: vt in dilatõib⁹ ꝛ purgatõib⁹ dandis. ff. de iudi. deli. l. j. §. fi. ij. q. vij. p totũ. sed ꝛ ibi si aliq̃ partiũ ꝓbaret malã dilationeꝫ latã reuocaret. s̃. de dila. c. j. Jtẽ ꝓ eo presumit lꝫ paꝝ etiã i iudicio sup his q̃ pertinẽt ad ei⁹ officiũ: vt in fructuũ ꝛ impẽsaꝝ restõne insti. de offi. iudi. §. j. ꝛ p totũ. ff. ꝺ re. vẽ. plane. ꝛ sic ẽ i multꝭ alijs ff. de mino. ꝙ si minor. insti. de le. §. sicut. C. de trãsac. age. ex̃ iudiciũ aũt si aliq̃ facit q̃ pertineãt ad officiũ suũ semp presumit bñ facta nisi ꝓbetur ɔ̃ ꝛ semp est obediendũ. xj. q. iij. q̃d g̃. xxxij. q. j q dele. s̃. de tẽ. or. ad aures. j̃. de pur. ca. c. ij. s̃. de offi. or. irrefragabili. in p̃n. s̃. de ap. ad nr̃am. ff. de iudi. iudiciũ. De solẽnitatibus aũt ex̃ iudiciũ inter pte˜ ꝛ inter alios semp presumit interuẽisse ɔsensum nisi ɔ̃ ꝓbet. C. de ɔ̃hen. sti. l. j. ꝛ pe. sꝫ cũ solẽnizat ꝓbatio ꝓcedat tm̃ ex probatõe vel p̃sumptõe cito p alias ꝓbationes tollit talis ꝓbatio. s̃. de p̃sump. qꝛ verisimile: ꝛ in plib⁹ alijs. c. eiusdẽ ti. s̃. de renũ. ad h̃. C. de fideius. l. pe. ff. de polli. quecunq̃. ff. de fal. l. pe. C. de fide instru. l. fi. ꝛ ex h̃ videt ꝙ si aliqs dic̃ defectũ forte interuenisse in electõib⁹: puta ꝙ nõ sit factũ scrutiniũ vel collatio habita vel cõis electio ipsi opponẽti incũbit ꝓbatio huius negatiue. Et hec vera sunt nisi vbi ius formã dic̃ ꝓbandam j̃. de se. ex. sacro. in p̃n. s̃. de testi. i omni. ꝛ nisi ius p̃cipiat interuenire scripturã. videt eni ius p̃cepisse ꝙ scriptura interueniat vt p eã probet solẽnitas. j̃. de sen. ex. cũ medi. s̃. de ap. cordi. x. q. ij. h̃ ius. §. inter prediũ. ꝛ. §. se. ɔ̃ has aũt ꝓbatões q̃ ꝓcedũt ex presump. tm̃ facile admittit in ɔ̃riũ ꝓbatio. ꝛ etiã iudex ꝺ facili inquirit. Jtẽ no. ꝙ semp in iudicijs ꝛ ex̃ oportet ꝓbari factũ si dicit factũ ɔ̃ ius: vel si dicit solẽnitatẽ deficere illud probare dꝫ. ff. ꝺ proba. ab ea: qꝛ oĩa licent nisi probent ꝓhibita. xx. q. ij. aliud. ff. de testi. l. j. §. j. ꝛ. ff. ex q cau. ma. nec nõ. §. q. ff. ꝺ ꝓcu. mut⁹. §. cũ querit

De excessibus prelatorum. Rubrica.

PEruenit. ꝛ exactiones

Oẽs aũt exactões intelligunt illicite nisi a iure ɔcedant. x. q. iij. qꝛ: vel ɔsuetudine. ix. q. iij. ɔquestus: vel statuto (charitate) moderatũ aũt auxilium cũ charitate postulare põt. s̃. de cẽsi. cũ apostolus. no. de his q̃ fiũt a pre. sine ɔsen. ca. q̃nto (suspẽdere) loquitur ep̃o. ꝛ h̃ est veꝝ ꝙ ep̃s nõ põt suspẽdere clericos vel ecclesias interdicere imppetuũ vel ad longũ tẽpus multũ sine ɔsensu capituli. s̃. de his q̃ fi. a ma. p. ca. q̃si. ꝛ h̃ maxĩe obtinet vbi ꝓcedit ex officio: forte ɔ̃ pñtem vel abñtem: nã tũc est cũ maiori maturitate ꝓcedẽdũ. sed si i iudicio qs sit ɔtumax solus ep̃s vel qlibꝫ ali⁹ iudex p̃dicta facere põt. s̃. de offi. dele. sane: ꝛ etiã excõicare s̃. de offi. dele. ex lr̃is. sed si ppetuo dẽret ep̃s suspẽdere aliquẽ ab officio ꝛ bñficio etiã in iudicio credim⁹ ꝙ nõ debẽt facẽ sine ɔsilio capl̃i: qꝛ magna qõ est h̃ sine ɔsilio capl̃i facẽ nõ dꝫ. s̃. de his q̃ fi. a p̃la. q̃zto. Jtẽ ar. xv. q. vij. ep̃s. xxx. di. quorũdã. l. di. studeat nullus. Jtẽ qꝛ sol⁹ hõ ꝛc̃. lxv. di. ep̃s: ad tp̃s aũt saltẽ modicum credim⁹ aliquẽ p̃latũ posse suspẽdere subditũ sine monitõe: immo sine cãe cognitõe si culpa vel delictũ corã iudice fiat. argu. ɔ̃ xlv. di. c. j. ff. de penis. moris. xxxv. di. c. vl. Sed oppones miꝝ est ꝙ ep̃s nõ põt ferre sniam ppetue suspẽsionis ꝛ tñ delegatus eius possit. s̃. de excep. apl̃ice. Rñ. ꝙ delegat⁹ ppetuo nõ suspẽdit nisi req̃sito ɔsilio delegãtis. s̃. de of. dele. si ꝓ debili. ad h̃ etiã faciũt. c allegata: quorũdã: studeat: ꝛ delegãs ep̃s ɔsiliũ capituli regret. Jtẽ quidã dicũt necessariã esse monitionẽ i interdicto ꝛ suspensione. s̃. de ap. repre. ꝛ ꝙ pro nl̃la cã posse quẽ suspẽdi nisi p ɔtumacia sicut in excõicatõe. in h̃. n. ꝛ interdictũ ꝛ excõicatiõem cõparat. ar. s̃. de ap. ad h̃. qm̃: ꝛ ar. xij. q. ij. hi q. sed certe h̃ nõ credimus cũ inueniã sniam suspẽsionis fieri ɔ̃ delinquentẽ etiã nõ cõtumacẽ. v. q. iiij. in loco. ij. q. j. nẽo. ibi eni ponit excõicatio pro suspẽsiõe. j̃. ꝺ sen. ex. sacro. i p̃n. dat. n. ibi pẽa. vñ sic erit i hac pẽa vt in alijs, vt probata culpa vl̃ notoria ex̃ñte iponi possit sñ monitõe ꝛ penitẽti ꝛ correcto sꝫ in snia excõicatõis ẽ sec⁹: qꝛ non est pena pure sꝫ medicina. ij. q. j. multi: h̃ aũt bñ fatemur ꝙ qñ ꝓ cõtumacia infert nõ dꝫ inferri nisi ɔtra incorrigibilẽ ꝛ ɔtumacẽ sicut nec missio in possessionẽ. ff. de dã. infec. nisi. §. si forte. in eo autẽ suspẽsio vel interdictũ siꝉitudinẽ hꝫ cũ excõicatõe: qꝺ legit. s̃. de ap. ad hoc. quoniam.

AD hoc. quoniam episcopus liberas.) no. ep̃m nõ posse ɔcedere puil. in p̃iudiciũ alteri⁹. ix. q. iij. ɔquest⁹. p p̃ncipalẽ. de h̃ no. s̃. vt ec. bñ. vt nostrũ. in fi.

AD aures nostras. intẽdere.) ꝛ male. (ordinãs) satis põt h̃ ẽẽ de iure ꝙ ex̃q̃ ille ad quẽ ptinet ordinare eccl̃iam eam male ordinat ꝙ cassata mala ordinatõe supior illã ecclesiã ordinabit ꝛ nõ ille cuius ordinatio cassata est. ar. j̃. e. inter dile. in fi. nos tñ h̃ non fatemur nisi i casib⁹ vbi exp̃ssum ẽ in iure: vel nisi iudex in penã deliquẽtis snialit h̃ sibi retinẽt. sꝫ forte tũc de iure est qñ i eo casu ad aliũ ipa electõ deuoluit: nã nõ dꝫ sibi ius ad aliũ deuolutũ retinẽ

CLerici.

SAne. libertatem. nulla differentia hita vtꝝ libertas in p̃uilꝉ. ɔtineat. aut in gnãlib⁹ canonib⁹: vt. h̃. x. q. iij qꝛ eo. idem etiã si forte prescripserint

ILlud etiam. assumentes.

No. penã illoꝝ q i bñficijs sibi mutãt cãꝫ possessiõis

CUm ad quorumdam. cõsilio. s̃. de cẽsi. cũ apl̃s. (p illis) pro excedẽtib⁹. n. nũerũ lateran. ɔsilij nõ põt aliq̃ snia ferri in eũ si denegauerit debitũ. ar. ff. de aq̃ co. l. j. §. iulian⁹. ꝛ. §. itẽ querit. x. q. iij. qꝛ cõguim⁹. imo qꝺ ep̃s iniuste abstulit restituet i quadruplũ. xviij. di. qm̃ q dẽ. C. ad. l. iul. repe. l. j. i auc̃. vt li. ma. §. ꝛ h̃ q̃qꝫ (ñ tenẽ) no. sp̃ale vt snia excõicatõis a suo ep̃o lata nõ teneat. vel dic ꝙ nõ est sp̃ale in h̃ casu. lꝫ h̃ intelligit qñ exp̃mit errorẽ in snia: puta excõico te nisi me recipias ꝛ vltra nũeꝝ p̃taxatarũ (nõ tenet) nos dicim⁹ generale ius qꝺ h̃ dicit. s. ꝙ si subdit⁹ alicui⁹ sit p̃uilegiat⁹ in aliquo capitulo a papa: ꝙ si prelat⁹ illius eccl̃e cap̃. fert in eũ sniam excõmunicatõis ꝙ nõ tꝫ: vt h̃. j̃. de p̃uil. cũ capella. ꝛ. c. q̃zto.

SIcut vnire. vnio. de vniõe no. s̃. ne se. va. c. j. (episcopi) no. ꝙ q̃ztũcunq̃ꝫ plene eccl̃e spectẽt ad abbates nõ lꝫ eas eis vnire: vel vnã alijs subijcere. hoc enim est speciale tantum: vt hic.

QUãuis sit graue. confiteri de ɔfessione no. s̃. ꝺ elec. p inq̃sitionẽ. (ɔstituerit) hito ltio ꝓcessu ɔ̃ eũ: vel p inq̃sitionẽ vel p accusationẽ: vl̃ alio modo nec ꝓbat p h̃ ꝙ ɔfessio facta ex̃ iudiciũ p̃iudicat: qꝛ h̃ nõ ꝺponit propt̃ fornicationẽ de q̃ non ɔstat. si eni de ea ɔstaret nõ cogeret marit⁹ recipe eã. ꝙ h̃ precipit. sꝫ iõ punit qꝛ ex tali ɔfessiõe appꝫ eũ maledictũ detractorem leuem quorum quilibet ad eius penitentiam alias penam sufficit.

EX litteris. cadẽtis.) hec purgatio oĩno int dicta ẽ. j̃. de pur. ca. ex tuarum ij. q. v. §. mẽnaꝫ. s̃. ne cle. sniam (euaserit.) hec verba nõ solũ ep̃o q̃ ptãtem hꝫ sꝫ etiã in alio ɔsiliatore irregl̃aritatẽ adducerẽt. l. di. si qs viduã. s̃. ne cle. sniam (multitudine.) ꝛ sic auxiliũ dedit suspẽsioni ei⁹ vel mãdatũ tacitũ propt̃ qꝺ est irregl̃aritas. l. di. si qs viduã. (iueniri.) vñ pro eodẽ est ac si nõ venisse. xj. q. iij. certũ: nõ. n. lꝫ calũnias latitare. ff. ex q. cã. in pos. ea. fulcini⁹. §. sciendũ. Jtẽ no. nõ est necesse i eo ꝙ de ɔtumacia vel culpa notatus ẽ ꝙ pueniat ad eũ pemptoriũ. s̃. q fi. sint le. cãm. platuꝫ. s̃. de cle. ɔiu. tue. vij. q. j. pñtium. C. de iudi. properandũ. §. ꝛ si qd ff. de euic. si v̄o. ꝛ. l. si dictũ. §. si pñte. ff. locati. itẽ querit. §. exercitus. ɔ̃. s̃. vt li. nõ ɔte. qm̃. §. de iureiu. l. pe. ff. q̃ sen. sine ap. re. l. ij. ꝛ. C. qũo ꝛ qñ iu. ea. iij. q. ix. caueat. sꝫ ɔ̃ria loquunt vbi absens nõ notat de calũnia vel culpa (amouẽtes) nõ fert snia ɔ̃ istũ depositõis ab ep̃atu. sꝫ dicet iudex: amoueo taleꝫ ppetuo ab eccl̃ia albigañ. sic̃ de cle. nõ resi. ex tue. meli⁹ vꝫ ꝙ exp̃sse i eũ snia depositõis ferat. s̃. ꝺ do. ꝛ ɔtu. vitatꝭ. amouẽtes. j̃. c. ij. g. melius.

INter. dilectus filius. public. alienatorẽ). no. ꝙ crimẽ opponit nõ tm̃ electo ɔfirmationẽ petẽti. s̃. de elec. dudũ. imo etiã opponit ei q institut⁹

est anteq̄ȝ adipiscat̃ possessionē: vt h̄ dūmō laboret infamia. s. d̄ ac. accedēs: sȝ si aliq̄s agat possessorio super bñficio vel dignita te q̄d obtinuit recuperādo nūc nullo mō obstat exceptio criminis s. de or. cog. sup: ⁊. s. de re. spo. in lr̄is. sȝ si agat petitorio ad repe tendū bñficiū vel dignitatē amissaȝ tūc distīgue: q: si obȳcit̃ cri mē vel aliq̄d aliud q̄d ip̄o facto induc̄ p̄uationeȝ illi⁹ bñficȳ vel dignitatis. vbi gr̄a: q̄ sit hētic⁹ vel siīalr̄ deposit⁹ vel de crimie ᴐdēnatus. admittēda ē hmōi excep. ar. viij. di. q̄ iure. xxiij. q. vij c. j. ⁊. ij. sȝ si aliud crimē sibi obȳciat̃. s. q̄ est adulter p̄iur⁹ vl' simo niac⁹ d' alio bñficio: q: p̄ hmōi crimia ipso iure nō amittit suū ius n̄ credim⁹ hmōi excep. admittēdas: q̄d sic p̄bo: q: ēt p̄bato crine cū remanet prelat⁹ vel canonic⁹: adiudicandū ē ei ius petitū: vel sic nihil p̄dessȝ sibi p̄batio sue excep. ḡ nō est admittēda. C. de p̄ ba. ad p̄robationē: nec pōt dicē q̄ crimē obiecto i malum excep. p̄uād⁹ sit iur̃ suo: q: exp̄sse ᴐ̄dic̄. s. d̄ or. cog. cū dil'. i fi. si aūt obȳ cit̃ ei q̄ ᴐ̄xit mr̄imoniū: dicūt q̄dā hāc excep. admittēdā q: ip̄o fa cto renūciare vr̄: alȳs ᴐtra vr̄. sȝ vr̄ q̄ hi q̄ agūt petitorio ad recu perandū sua bñficia p̄prie intentāt ac. in rē q̄si ᴐfessoriam. q: ius petūt vel beneficȳ vel dignitatis in ecclesia q̄ ē res aliena: q: dei vel nullius est: sicut q̄ñ petit̃ vsufructus. ff. si vsufru. pe. l. j. in p̄n. ⁊. l. vl. §. j. ⁊. l. fi. Sed op. ᴐ̄ eū q̄ agit petitorio ᴐpetit actio p̄ quā remouebit̃ a bñficio. ḡ multo forti⁹ ᴐ̄ eū agentē petitorio dabit̃ excep. ff. de re iu. l. inuit⁹. §. credam⁹. Rñ. actio ᴐpetit aū vīdictā nō ad p̄secutionē rei familiaris. in casu aūt nostro proponit̃ ex cep. pro defensione iuris vel rei familiaris vñ non h̄ret locū p̄di cta regula. s. cui damus actionē ⁊ excep. que loquit̃ q̄ñ ad idem agit̃ ⁊ excipit̃. (atq̄ȝ ludos) xxxv. di. c. j. s. de vi. ⁊ ho. cle. cā aūt cō uiuȳ ludere licet ad aleas. ff. de alea. q̄ in ᴐuiuio (indignitatē) hec v̄ba infamiā facti irrogāt. C. d̄ his q̄ no. infa. improbū. (iudic̄) ⁊ sic p̄ȝ q̄ sufficiens ē probatio iudicis sup̄ facto suo. ⁊ maxime vbi sunt plures. ar. s. de p̄ba. tertio. ⁊ no. s. de ac. cū dilec. (ᴐsciam). s. de falsa. ad falsarioꝝ ᴐ̄. so. ibi de falsatorib⁹ lr̄aꝝ pape. h̄ d̄ alȳs vel alr̄. vt ibi no. (absoluendū) de plenitudine p̄tātis ē absolutio facta sup̄ exceptōe. cū al's alȳ iudici nō liceret sup̄ excep. iudicare cū etiā sup̄ ea nō debeat fieri lit. ᴐtest. vt al's no. (postmodū) ex in teruallo vel incōtinenti ab eadē p̄te. s. de postu. bone me. ibi te mere receperūt. ⁊ intelligo h̄ postq̄ȝ publicata ē electio vel p̄ui sio. de hoc no. s. de elec. publicato: ⁊. c. cū terra. alius aūt ab illo q̄ fecit primā p̄uisionē vel electionē si prima nulla ē ipso iure secu re p̄cedit ad sc̄dam electionē faciendā etiā p̄ma nō cassata. ar. s. de elec. cū in cūctis: in fi. s. de re iu. cū ber. ⁊ no. s. de elec. ᴐside rauim⁹. secus aūt dicerē si prima q̄ nulla ē ᴐfirmata esset siue bo na fide siue fraudulēter: q: tūc electio facta ab illo ad quē deuo luta ē p̄tās nō t̄ȝ dūmō ᴐfirmatio teneat: q: iaȝ eccl'a nō vacat et ei obediendū est ⁊ auctore pretore possidet. ar. viij. q. fi. in me. ff de acq. pos. iuste. Itē q̄q̄ȝuis electio nō teneat: tñ ex q̄ ᴐfirmatio ac cessit iam ᴐ̄ eam nihil dici pōt. s. de elec. cū dilecti. ff. q̄ senten. siue ap. l. j. Itē cū oīs res p̄ easdē cās dissoluat̃ p̄ quas cōtrahit̃. j. d̄ de re iudi. oēs. ḡ sicut administratio hmōi dignitatis ei ᴐcessa p̄ ᴐfirmationē sic est sibi auferēda p̄ infirmationē. h̄ autem cessat rō in p̄mo casu. s. q̄ñ electio nō est ᴐfirmata. ideȝ aūt q̄ in ᴐfirma tione dicimus etiā si aliud interueniat q̄ vicē obtineat ᴐfirmatō nis: vt si assignatū sit ei bñficiū ⁊ in possessionē inductus per eū ad quē p̄tinet cū debita ⁊ ᴐsueta solēnitate. ar. s. de ᴐces. preben. q: di. ⁊. c. cū nr̄is. quidā tñ dicūt q̄ in h̄ casu etiā post ᴐfirmatiōeȝ ille ad quē deuoluta ē p̄tās secure eliget. sed nō poterit petere cō firmationē sue electōis: nisi p̄ma electio pri⁹ fuerit cassata. ar. de in inte. re. c. ij. in fi. p̄mū dictū magis placet. p̄ma opi. q̄ no. i glo. ista ex interuallo. vbi dicit̃ q̄ si electio fiat post primā ᴐfirmatio nē nō valet: siue bona fide siue fraudulēter obtēta fuerit prime electōis ᴐfirmatio: tūc est vera q̄ñ t̄pe ᴐfirmatōis facte null⁹ erat q̄ posset eligē vel deberet. ⁊ optiet illa opi. etiā si ᴐfirmat⁹ nō sit adept⁹ possessionē sicut apparet exp̄sse. s. de ᴐces. p̄. ⁊ eccle. ñ va. post electionē: nā si ali⁹ t̄pe ᴐfirmatōis potest de iure eligē p̄pter ᴐfirmationē alteri⁹ electōis facte ab aliq̄ alio ad quē nō pertinet nō p̄det ipse ius suū. s. de sen. ⁊ re iu. cū berthol. nisi ᴐfirmatio es set facta vocato eo ad quē p̄tinet elec. vl' solēniter p̄posito edicto de quo no. s. de procu. in nostra. s. de sen. ⁊ re iu. q̄ȝuis: q: tūc bñ nocēt. ff. de mino. in cāe. Itē nō h̄ȝ locū p̄dicta opi. nisi ex prouisi one que h̄ȝ vim electōis ⁊ ᴐfirmatōis: vel ex ᴐfirmatōe que ma le facte sunt deuoluit̃ p̄tās eligēdi ad alios: q: tūc p̄pter tales cō firmatōes nō dimitterēt illi ad q̄s p̄tinet q̄n procedāt ad electō nē. s. de elec. cū in cūctis. in fi. sȝ his vr̄ ᴐ̄. s. de cōces. p̄ben. p⁹ elec tionē: vbi videt̃ dici q̄ ex prouisione deuoluebat̃ p̄tās eligēdi ad primos. ⁊ tñ non tenet electio nisi prius cassetur p̄ma electio. so. ibi nō dicebat̃ deuoluta p̄tās eligēdi ab archiep̄o ad capitulū ex prouisione vel ᴐfirmatōe: sed eis que postea ᴐtingūt. s. q: debi to mō nō erat electus p̄ñtatus a capitulo. ⁊ propter renūciatōeȝ ⁊ abiurationē post prouisionem secutas. ⁊ ideo cū ibi haberent ius ex prouisione archiep̄i q̄ legitime facta erat non valet electio facta a capitulo nisi primo cassaretur prouisio. ⁊ idem si sola ele ctio facta esset que teneret q: ea nō cassata nō valeret alia electio nisi incontinenti fieret: vt no. s. de elec. considerauimus. Sȝ q̄d dices aliquis auctoritate pape prouidit alicui notorio indigno ⁊ sciēter de aliq̄ prelatura vel manifeste ᴐ̄ tenorē mādati: nūq̄d illi ad quos pertinet electio primo poterūt eligere nō obstante ta li prouisione vel ᴐfirmatione. ar. q̄ sic preall'. decre. cū in cūctis. in fi. Itē electio vel prouisio que nulla ē non debet aliā impedi re. s. de elec. auditis: ⁊ eodē mō si nō seruauit formā mandati nō valet q̄d fecit. s. de rescrip. cū dilecta. Itē electio facile debet redi re ad suā naturā. i. ad alios ad quos pertinet de iure. ff. de pac. si vnus. §. pactus. in fi. sed nobis videt̃ ᴐ̄: nec ᴐtradicit decre. cū in cūctis: q: licet sit statutū q̄ electio propter defectū suum deuolua tur ab ep̄o ad capitulū: vt ibi. ⁊ ideo teneat electio nō obstāte cō firmatione: nō tñ est statutū q̄ a delegatis pape deuoluat̃ ad pri mos electores: ⁊ ex quo statutū non est deuolui nō debet. s. de cō ces. preben. q: diuersitatē. s. de sup. ne. prela. romanū. Item ind gnū esset ex quo papa ad se reuocauit prouisionē: licet eā faceret delegatus q̄ vlterius rediret ad primos nisi de mandato pape. s. de postu. bone. ij. circa fi. s. de offi. le. q̄ trans. s. vt lit. pen. eccle sia: ⁊. iij. q. v. multū. iteꝝ fateor q̄d nō teneat q̄ fecit iste delegat⁹ nec impedit quin alia electio fiat ab eo ad quē pertinet tunc eli gere. s. a superiore q̄ delegauit nō ab eis a quibus reuocata ē ele ctio. de hoc no. s. de p̄rebē. inter cetera: nā a delegato ad delegan tem debet redire iurisditio sicut appellatio. s. de offi. dele. sup̄ q̄ stionū. ⁊ flumina ad locū vnde exeūt reuertunt̃. Itē electio bene redit ad naturā suā si redit ad delegantē. ⁊ si factū est ᴐ̄ formaȝ mādati nō valet ⁊ bene cassabit̃ sed facta cassatione electio nō re dibit nisi ad delegantē. alȳ dicūt ⁊ forte melius q̄ si alicui māda tū fuit q̄ prouideret alicui sub ᴐdi. vbi gr̄a: si esset de tali loco ori undus cū h̄ nō habeat iurisditionē vel potestatē prouidendi ni si cōditio sit vera. ff. de v̄bo. sig. cedere. ⁊ talis prouisio que nihil valet nec fundamentū habet nō impediet primos eligere. de h̄ no. s. de presum. dudū: idē videt̃ ⁊ si p̄tās nō sit ᴐditionalis. sed certū est q̄ papa nuuq̄ȝ scripsisset pro eo si sciret veritatem: vt si scripserit pro quoq̄ȝ in crimine permanēte. sed secus est si scrip sisset pro aliquo qui egeret dispensatione: puta irregulari vel al' um defectū patiētie: nam tunc licet ille cui mādatur nō posset p̄ uidere huic irregulari q̄ tacuit se irregularē: tñ prouisio intacta reuerteretur ad delegantē. Ratio diuersitatis est: q: h̄ ex quo de gratia voluit principale. s. huic prouideri credendū est. ⁊ q̄ velit accessoriū. s. dispensare cū eo in defectu quē patitur: sed secus ē in precedenti casu vbi dispēsare non potest. ar. opti. j. de offic̄. p̄to. barbarius: in fi. vbi dicit q̄ si sciuisset eū seruū libeꝝ effecisset. et s. de renū. nisi. §. persone. s. de re iudi. cum oliȝ. Et no. q̄ quādo prouisio non debet reuerti ad delegantem potius deuoluitur po testas prouidendi ad aliū delegatū qui similē p̄tāteȝ habet p̄ui dendi in eadē ecclesia dūmodo p̄ñtauerit litteras q̄ȝ ad alios ad quos pertinet de iure suo. s. de rescrip. cap'm. Alȳ tñ dicunt q̄ q̄ cunq̄ȝ prouisio facta a delegato sit nulla: semp̄ potestas prouidē di deuoluitur vel ad alium delegatū si est: vl' ad primos ad quos de iure pertinet: imo plus dicūt quidam q̄ etiam si papa ignorā ter prouidisset alicui irregulari vel alȳ ita q̄ nulla esset sua proui sio q̄ si etiā ea non cassata tūc prouideret delegatus eius vel alȳ ad quos pertinet electio q̄ teneret sc̄da electio. sed littere obten te postq̄ȝ possessori prouiderat: ⁊ maxie postq̄ȝ prouisus per pri mos haberet possessionē non valeret. s. de ᴐces. preben. cuȝ nr̄is. Alȳ tñ distīxerūt vtrū mandatū pape processit ī fauorē eius cui scribebatur vt tunc redeat electio ad primos electores. et idē di cunt si in fauorem scriptū est erat illius cui prouisum ē si crimen eius impediat prouisionē. si aūt delegat⁹ prosequebat̃ factū suū q: in fauorē suū fiebat hmōi p̄uisio. tūc reuertit̃ ad delegantē. si aūt p̄ ᴐp̄romissum facta fuerit electio d̄ indigno sciēter: nō redit tunc electio ad capitulū sȝ ad supiorē deuoluit̃. q̄d eni ᴐp̄romissa rȳ faciūt oēs facere vident̃: cū vice oīm fungant̃. s. de elec. q: p̄p̄ Itē ᴐstitutio. s. de elec. ne pro defectu. indistincte loquit̃ q̄ si ele ctio nō fuerit facta infra legitimū t̄p̄s nō distinguo an a capitu lo an a ᴐp̄romissarȳs q̄ electio deuoluat̃ ad superiorē

ACcedētibus ad nos. legi tiā) p̄scriptōe. s. d̄ ᴐsan. ⁊ affi. ex lr̄is. s. de re iu. tenor.

Dilectus.

Dilecta in christo. vnũ corp⁹) ꝺ his corpib⁹ no. ꝰ. de offi. ordi. cũ ab. ſed ꝙ ibi minus dictũ eſt: hic ſupplet. videt enĩ ꝙ quilibet hoĩes cuiuſcũqꝫ ꝓfeſſionis: vt grãmatici vel negociatores vt ꝯfrumentales vel officij vel piſtores propria auctoritate ſi volũt lꝫ alij aliter dicant poſſunt cõuenire ſimł ⁊ facere ſibi rectorẽ ⁊ ſyndicũ ⁊ arcã cõem dũmõ ſocietatẽ coeant vel collegium faciant pro aliqua cauſa. quidam tañ dicunt ꝙ rectores in perſonalibus collegijs ſemper confirmabũtur a ſuperiore ſicut ⁊ in realibus: vt in auc. de defen. ciui. §. ⁊ iterum illud. ⁊. §. ⁊ ſi eadem: ĩmo videtur ꝙ etiam ſine rectore ⁊ ſine ſyndico ⁊ ſine arca ⁊ ſine ſtipulatiõe poſſunt auctoritate propria vel ſola voluntate expreſſa tñ cõſtituere collegium dũmodo pro aliqua cauſa hoc faciant iuſta: puta ad defenſionem iuſticie ſue ⁊ aliorum: vel ne in ſuis officijs fraudeꝫ faciant. ⁊ ꝯſimilib⁹ nec oportet ꝙ iſti habeant aliud nomen niſi collegium grãmaticorum talis loci. ⁊ ſic de alijs: ĩmo videtur ꝙ licitum ſit collegiuꝫ oĩm bonoꝝ ſodalium qui multũ facere habituri ſunt ſimul. arg. ff. de colle. il. l. j. que eſt greca. Illud aũt conſtat ꝙ ſi faciant collegium cauſa religionis vel pietatis ⁊ inde nomen ſumat. verbi gratia: collegium iuuantium oppreſſos: vel collegium facientium elemoſynas ⁊ ſic de ceteris licitum eſt. Et hoc probatur ex diffinitione ſocietatis que talis eſt: Societas eſt pluriũ corporũ int̃ ſe diſtantiũ vno nomine ei deputato collectio. Iteꝫ probant̃ hec ex eo qꝺ dicitur in. j. l. ff. de colleg. illi. vbi dicitur ꝙ licita collegia ſunt oĩa que ſunt cauſa religionis vt premiſſa dũmodo nihil faciant contra ſenatuſconſul. i. dũmodo nihil mali faciãt occaſione collegij: quod prohibet illicita collegia ⁊ hec collegia licet bonũ nomẽ habeãt tñ q2 male operantur fit illicitũ collegiũ. ⁊ iꝺo deſtruendũ ⁊ ad hoc facit. l. vl. eiuſdẽ tituli. ⁊. l. greca ibi poſita. Sed contra. ff. de colle. illi. collegia in prin. vbi dicitur ꝙ collegia non debent fieri abſqꝫ auctoritate ſenatuſconſul. vel principis. Soło: oĩa predicta collegia: q̃ fiunt pro bono ⁊ ad malũ non procedunt: dicimus eſſe conceſſa auctoritate ſenatuſcõſul. qui ſola illicita prohibet. ⁊ ideo licieita concedere videt̃. ff. de colle. illi. l. j. ſicut per idem ſenatuſconſultũ cõceſſa ſunt collegia proceſſionũ ⁊ negociationũ ⁊ burgoꝝ ⁊ villarum. C. de iuriſdi. om. iudi. l. fi. ꝰ. de procu. quia. ff. ꝙ cuiuſ. vniuer. l. j. ff. ad trebel. oĩbus. ff. ꝺ le. j. ſi heres. §. vitijs. C. de natu. libe. ſi quis ſen. ⁊. l. qm̃. auctoritate autem principis poſſent ⁊ deberent fieri collegia ſi homines paꝝ habent facere ſimł vt ſi barones vel ciuitates vł tres vł plures coeant collegium. nam huiuſmodi collegiũ non valeret ſine auctoritate principis: q2 nec multum ſimul facere habent: nec ħ faciunt cauſa religionis. Item videtur ꝙ ħ collegia perſonalia ſcꝫ proceſſionuꝫ: negociationũ: officiorum: ⁊ religionũ ſunt volũtaria ⁊ non neceſſaria: ⁊ ex hoc eſt ꝙ etiam illi qui ſunt de eadeꝫ profeſſione vel negociatõe ſiue ſint plures vel pauciores q̃ꝫ alij qui iam coierunt collegium non coguntur illud intrare: ĩmo qui iam intrauerunt poſſunt inde exire. Item ꝙ exeuntes accipiunt partem de rebus cõibus. Item quia non poteſt quis eſſe in duobus collegijs voluntarijs. ⁊ ħ ſunt. ff. de colle. illi. l. j. §. fi. videtur tñ alijs ꝙ ſi pauciores homines vnius officij vt grãmaticorũ piſtorum vel aliorum conueniant in vno loco ad collegiũ faciẽdũ ꝙ non debent ſe vocare collegiũ grãmaticoꝝ illius loci: q2 nõ ꝓpriũ dicitur eſſe collegiũ ibi alicuius officij niſi ibi ſit maior pars ſed debent denominare ab illo officio cũ aliqua adiectõne ꝑ quã diſcernantur. verbi gratia: collegiũ ſcholariũ vltra aduerſam vł citra: vel collegiũ ſcholariũ ſancti Stephani: quia hic conueniũt ⁊ ſic eſt dicendum vt in alijs. Alij tñ dicũt ꝙ pauciores de aliquo officio non poſſunt facere collegium niſi aſſumant ſibi nomẽ aliquã pietatẽ reſpiciens. ꝙ autem predicta collegia appellant̃ ꝑſonalia vel realia non habetur in iure: ſed per ſimile dicit̃ munerum ſeruitutum realium ⁊ perſonalium. ſecus autem eſt in collegijs realibus: vt ciuitatis ⁊ burgi ⁊ eccleſie que ſunt neceſſaria ⁊ naturalia qualia ſunt que ratione originis: vel ratione domicilij: vel alijs conſimilibus rationibus contrahuntur. Naꝫ hmõi domicilia non licet indifferenter dimittere ⁊ etiam poteſt q̇s plura talia collegia habere. ff. ad municip. labeo. ⁊. l. ſe. Item res taliũ collegiorum non diuiduntur inter abſentes. xij. q. ij. §. q manumittitur. Azo. tamen dicit ꝙ ſinguli de vniuerſitate de his q̃ in ea conferunt cũ inde recedunt debent habere partem. ⁊ ſic loquitur. ff. de col. illi. l. j. §. fi. ſed de alijs que donantur vel legãtur vniuerſitati non debent habere partem. ar. pro hac diſtinctõne ff. ne quid in loco pub. l. ij. §. viarum. ꝰ. de cleri. coniu. ꝙ a te. vbi notatur. xvj. q. vj. de lap. Societas aũt ſocij vniuerſoruꝫ bonorũ vel alicuius negociationis vel rei non conſtituit collegium vł corpus: quod apparet ex eo quia lex dicit ꝙ ſocij alicuius ꝓfeſſiõis poſſunt conſtituere collegium. ff. ꝙ cuiuſqꝫ vniuer. l. j. §. j. ex quo apparet ꝙ ſocietas nõ eſt collegiũ per ſe niſi aliter conſtituatur ꝑ principem. vel ſenatuſconſul. vel alio modo vt predictũ eſt. Itẽ hoc ipſum probatur ꝙ collegium recidit in vnũ. ff. ꝙ cuiuſqꝫ vniuer. ſicut in fine. lxv. di. c. fi. ſed ſocietas morte ciuili ſocij ſoluitur ff. pro ſo. actione: in prin. Item ſi eſſet collegium non deberet cõueniri quilibet ſocius de contractibus initis nomine ſocietatis: ſed ſocietas ipſa r̃ tãtũ. xij. q. ij. qui manumittitur. quod falſum ẽ ħ enim datur heredi ⁊ in heredem. ⁊ ideo male faciunt ꝙ conficiũt libellos vel ſtipulationes vł alios contractus noĩe ſocietatis: cum non ſit corpus niſi exponas. i. noĩe ſocioꝝ vt res magis valeat q̃ꝫ pereat. ſed his videtur cõtra. ff. ꝙ cuiuſqꝫ vniuer. l. j. in prin. vbi videtur ꝙ hec tria cõparentur. ſ. ſocietas: collegium: et corpus. So. ibi loquitur de ſocietate intellectuali ⁊ iurꝭ q̃ eſt idẽ ꝙ corpus: ⁊ nõ ſocietate bonoꝝ. hoc fallit in reis credendi vel debendi ſocijs quoꝝ quilibet agit ex ſententia pro alio lata. ff. ꝺ arbitris: ſi duo: vbi dicit̃ ꝙ ex facto rei credendi ſocij̃ qui non compromiſit datur actio ex ſtipulatu ꝯtra reum ſocium qui compromiſit ex quo omnes pariter dãnum conſequantur. ex quo videt̃ ꝙ eadem ratione ex ſtipulatione rei ſocij qui compromiſit detur actio alijs. ar. ad idem. ff. ſi quis cau. ſi duo. §. j. ff. de liber̃. exhi. l. iij. §. nunc. ff. de duo. reis: pro eadem. j. reſpon. ff. de fideiu. minimus. ⁊ hoc ideo eſt: quia ex eo ꝙ eſt reus poteſt totum deducere in iudicium: ĩmo partem deducere non debet quod ſi faceret etiam illius partis pars ſocioꝝ contingeret. ⁊ ex eo ꝙ eſt conſocius cõicant lucrum ⁊ dãnum. ⁊ ideo inuicem vnus alteri⁹ nomĩe agere ⁊ paciſci videtur. ſecus autem in cõreis tñ qui non cõmunicant damna ⁊ lucrum: ⁊ ſecus in ſocijs tñ qui non poſſunt deducere in iudicium vel pactum niſi ſuam partẽ. fatemur tamen ꝙ magiſter ſocietatis poteſt pro alijs agere ex eius beneficio. ff. de pac. item ma. Item ſi ratũ habet factum ſocij tacite vel expꝛ̃ſſe poteſt agere ex facto ei⁹. ff. pro ſocio in re. ſemper enim preſumitur noĩe ſocij contrahere. Alij tñ contradicunt aſſerẽtes: ꝙ lꝫ ex facto ſocij vel pacto vel re iudicata dãnum vel lucrum ꝯſequetur alius ſocius vt ſonat ꝑall. l. etiam aliqñ detur ex eis exceptio nunq̃ꝫ tamẽ datur actio. l. aquil. pro ſocio: ĩ re intelligitur vt per ſocium. i. per factum ſocij non obligetur ſocius. i. nec lucrum nec dãnum ſentiat anteq̃ꝫ res in quibus ꝯtraxit verſe ſunt in ꝯmunẽ vtilitatem. Clerici autem ciuitatis vel caſtri non poſſunt facere collegium ea ratione: q2 ſunt in eadem ciuitate vel caſtro: q2 clerici non conſtituunt vniuerſitatem caſtri vel ciuitatis: vel caſtrũ vel ciuitatem qꝺ idem eſt: ſed conſtituũt vniuerſitatem ſuarũ eccleſiarum. ⁊ ciues conſtituunt ciuitatem vel vniuerſitatem ciuitatis: ⁊ caſtellani caſtrum. ſed bene poſſunt conſtituere vniuerſitatem cauſa religionis. ſ. vt miſſas celebrent pro viuis ⁊ defũctꝭ vel conſimilibus. Item videtur ꝙ cum iſta collegia ⁊ rectores eorum ſubſint maioribus ⁊ ordinarijs poteſtatibus ꝙ ad eoruꝫ dictum deſtrui poſſunt ⁊ prohiberi ne incipiãt. (capituluꝫ) No. non ſemper vbi plures clerici ſunt in vna eccleſia facere collegium. ar. ꝰ. de iu. patro. paſto. (contẽdunt.) q2 ſi non ẽ vniuerſitas nõ põt ibi inſcribi ſigillũ vniuerſitatꝭ. ff. ꝙ cuiuſqꝫ vni. l. j.

Grauem. homagij Propt̃ homagium iſtud punitur vt ſequitur. xxij. q. v. de forma. niſi enim ꝑſtitiſſꝫ homagiũ non crederem eũ peccare cũ nõ vocaret eũ dñm ſed prelatum. ar. x. q. iij. cauendum. (ſpiritualibus.) de his etiam incidenter iudex ſecularis cognoſcere non poteſt. ꝰ. qui filij ſint legiti. lator.

Nimis vnquã. cũ religioſi cuiuſcunqꝫ religionis ſint in nullius ſequentibus grauari debent: nos credimus hoc ſpeciale priuilegium fratrũ predicatorum ⁊ minorum vel aliorum qui in his ſpecialiter ſunt ꝓ̃uilegiati. vnde bene ſequitur contra regulam. (cõfeſſiones) quas audire debet proprius prior: vel alius cõmonachus. xvj. q. ix. c. ij. ſi aũt non haberet aliquem ſui ordinis ſatis crederem ꝙ de iure cõi deberet confiteri parochiali ſacerdoti. ĩ. de peni. ⁊ remiſſi. omnis. ſed ħ reputo priuił. horum ꝙ cuilibet etiam de ordine ſuo ⁊ de alio poterit confiteri (oratorijs) ſi vellẽt. habere ad communicandos generaliter infirmos non licet ſed cauſa deuotõis licet. xvj. q. j. alia: ⁊ etiam pro ſe cõicandis (ſepeliri) ħ licet cuilibet religioſo. (eligit.) ex hoc videtur ꝙ non loquatur de ꝓfeſſis: ſed de confratribus templariorum ⁊ conſimilibus q remanent in ſeculo: tamen ſi eſſet profeſſus cum non habeat propriũ velle non poſſet eligere ſepulturam. ar. xj. q. ij. non dicatis. Reſpõdeo ĩmo loquitur de minoribus ⁊ predicatoribus qui quando extra ꝯuẽtus moriunt̃ pñt eligere ſepulturã. nec ẽ ħ in eis ſpãle cũ cui/

libet liceat eligē sepulturā quā vult:vt no.s̄.ꝺ sepul.c.j.(cāpanā)
ħ est spāle ꝑuilegiū.al's ꝯ.si.de ꝑuil.parētibꝰ(cimiteriū) ħ nō:cre
do spāle:nā cū apud tales liceat eligi sepulturā ꝙ ⁊ cimiterium
habere.s̄.de sepul.c.j.numeꝝ.ħ spāle priuilegiū est:nā alias hoc
lꝫ epō.s̄.de insti.c.j.(ceteroꝝ.)ħ nō est spāle priuilegiū.quo enim
iure hoc alicui possint nō videmꝰ.nō eni ꝺebent ꝙ in canonibꝰ
nō inuenit̄ exp̄ssum.xvij.q.ij.hoc tantū.(desistatis)si tn̄ pro his
late sint sententie in eos excōmunicationis vel interdicti:credi-
mus tenere licet puniantur.j̄.de priuil.quāto.

N̄Imis prava. ad synodos)ħ est specia-
le in his duobꝰ ordinibꝰ
nā alij religiosi tenent̄.xviij.di.c.vl.s̄.ꝺ maio.⁊ obe.
ꝙ sup his.(ꝯstitutōibꝰ.)spāle ē in his.in alys secꝰ.xviij.di.c.vl.j̄.
de priuile.ex ore.(corrigendas.)speciale in his in alijs licet.s̄.ꝺ
statu.monacho.in singulis.§.porro.(iuramento)speciale in his
(processionaliter)speciale:in his in alijs secus.argu.j̄.de priuile.
ꝑuile.cū olim.ꝓpter.in fi.(bn̄factores)ħ nō est spāle i his.j̄.ꝺ pri
uil.quāto.si p̄lati eos excōicassent ꝓ eo ꝙ hos religiosos recipe-
rēt excōicare nō pn̄t.(fratribꝰ).fratres hn̄ pn̄t excōicare p̄latos
cū nō sint exēpti si iusta cā subesset.sꝫ ꝓpter hoc appareret ꝙ in
hoc sunt exēpti ꝙ excōicari nō pn̄t.sꝫ tn̄ pō intelligi ꝙ nō possūt
excōicari si ꝯ suas indulgētias eis nō obediāt ita ꝙ clausula q̄ se
quit̄:nisi religio ⁊c̄.hoc determiet(satagūt)ħ nō est in eis specia
le(citates)hec sine cā nullis inhibē debēt(de hortoꝝ)oēs religio
si fere in his sunt ꝑuilegiati.s̄.de deci.ex pte.⁊ in his.fratres p
ħ intelligimꝰ priuilegiatos(domibꝰ)ħ nō credimꝰ spāle i his fra
tribꝰ cū in iudeis tantū obtineat.s̄.de vsuris.quāto:in fi(totalr)
⁊ male:qꝛ q̄uis nō sint exēpti in multꝭ tn̄ sunt ꝑuilegiati:vt ħ.⁊
s̄.c.ꝓxi.(desistatis)credimꝰ tn̄ ꝙ si p̄dictas sn̄ias excōicatōis vl'
interdicti tulerit ꝙ tenēt:lꝫ q eas tulerit puniri dēant.j̄.ꝺ ꝑui.q̄nto

QUanta est clauis. violare)in suo offi-
cio offerēdo i mis-
sa.s.calicē vel vrceos.vel hmōi vel celebrādo aliꝺ offi
ciū.s.vesperas vl' matutinas ⁊ hmōi.xj.q.iij.si qs ep̄us in fi.nec
credimꝰ p̄dictā irregularitatē vel suspēsionē incurrē q officio i-
terest ⁊ cātat:nō tn̄ celebrat cū nec aliqꝺ facit tanq̄ꝫ in suo officio
agēs cū hoc nusq̄ꝫ inueniā.⁊ satꝭ inuit.c.p̄all.lꝫ peccet.legē eniꝫ
psalteriū:vel docē etiā euangeliū:⁊ sic etiā nouū ⁊ vetꝰ testamen
tū in terra interdicta nō est ꝓhibitū cū etiā ibi p̄dicari possit: vt
j̄.de sen.ex.rn̄so.In officio aūt suo.i.in ordinatōe agē itelligimꝰ
siue in maiori siue in minori ordine sit.Sꝫ qꝺ dices de officijs vl'
misterijs:puta si magister scholariū exerceat officiū suū ⁊ sic de
alijs?forte idē dicendū ē ꝙ de ordinibꝰ.⁊ ex hoc apparet ꝙ laici
ꝓpter hāc irregularitatē vel suspensionē non incurrūt cū nec or
dinē vel officiū hēant.hn̄ tn̄ puniunt̄ laici si violāt interdictum
s̄.de ex.mi.c.ij.in fi.bn̄dicēdo aūt mēsam dicūt aliq ꝙ nō fit irre
gularis:cū hoc nulli ordini sit deputatū.xliiij.di.c.fi.secꝰ in bn̄di
ctōe aque.absoluē aūt excōicatū p sn̄iam nō est ordis sꝫ iurisditō
nis sicut excōicatio.ij.q.j.nemo.sꝫ absolutōis solēnia exhibē: sic
ē dicē orōes cū stola ⁊ psalmū pn̄ialem:⁊ i ecclesia introducē or
dis ⁊ officij ē.ar.j̄.de sen.ex.nup.i fi.xij.q.iij.debbēt:⁊.c.se.Itē
vi ꝙ si diaconꝰ dicēt epistolā vl' accolitꝰ i loco vbi ē cōsuetudo ꝙ
gn̄alit̄ p subdiaconū dī ep̄la ꝙ sit irreglarꝭ:qꝛ gn̄alit̄ loquit̄.c.si
qꝺ ꝯtigerit de sacro misterio.xj.q.iij.si qs ep̄s dā.sꝫ ħ itelligēdū
vi ꝺ his q certo ⁊ suo ordini sunt deputati sic̄ subdia.legere epi-
stolas vel accolitos portare cereos.⁊ sic de alijs de quibꝰ habes
xxiij.di.sꝫ si faciet ea q̄ nō sunt alicui ordini vel officio deputata.
vel a iure vel a ꝯstōne eccl'e vel ꝯsuetudine: vt si cātant responso
ria vel legāt lcōes nō fit irregularis.vn̄ vi ꝙ si ꝯsuetudo ē ꝙ aliq̄
eccl'ia sine distinctōe ordis qlibet legat epistolā vel portet cereos
vel qcq̄ꝺ aliud ꝑtinēs ad aliqꝺ officiū faciat:nō erit irreglaris q
illud officiū facit.ar.ꝯ.s̄.de homi.sicut dignū:in fi.vbi dī ꝙ etiā
respōsoria hōicide nō debēt cātare separatim.sol'.illꝺ ius spālit̄
iniunctū fuit ꝓpter horrorē crimīs(oēm)No.gn̄alēꝫ sn̄iaꝫ fie.s̄
de do.⁊ ꝯtu.ꝯitatꝭ.in fi.Itē gn̄alis ē sn̄ia vbi iudicant̄ oēs pro
cessus irriti vl' totꝰ ꝓcessus irritꝰ.s̄.de rescrip.cū dilecta.s̄.ꝺ elec.
dudū.Itē gn̄alis sn̄ia est vbi iudicat̄ reduci in statū q̄ erat tēpo
re appel.emisse.s̄.de ap.ho.me.Itē sn̄ia gn̄alis ē q̄ ius ep̄ale ad
iudicat̄.s̄.de ex.p̄.cū ve.sꝫ genālior sn̄ia ē qn̄ cassat̄ ꝓcessus.⁊ qc
qꝺ secutū est ex eo vel ob.id.s̄.de ꝓcu.auditis:⁊ potes colligē ꝙ
si gn̄alis est sn̄ia eq̄ vel magis gn̄alis potuit eē petitio cū sentē-
tia rn̄dere debeat petitōi.j̄.de simo.lꝫ:imo etiā si incerta sit peti
tio tn̄ curare dꝫ iudex vt certā ferat sn̄iam.insti.de actio.§.cura-
re:⁊ pōt dici predictas sn̄ias generales sic posse ferri.⁊ tenēt sen
tētie vbi i libello nō fuit specificatū vl' nō potuit specificari.insti.
de offi.iudi.⁊ de accu.§.pterea.ar.C.de sen.q̄ sine.certa.l.ij.sicut
qn̄qꝫ petit̄ ꝓcessus alicuius irritari.poterat eni cogi vt dicēt quē

ꝓcessum si sciret.si vero nesciret admittēdus eēt libellꝰ:⁊ postea
exprimeret in processu.ar.ff.de rei vē.q̄ de tota.⁊.ff.quoꝝ le.l.iij
§.qꝛ.insti.de acti.§.curare.Itē dicimꝰ.s.ꝙ nō cogit̄ exprimē in
libello vel in sn̄ia si vniuersalis sit petitio:vt petitio hēditatꝭ:vt
no.s̄.de of.or.ꝯquerēte.Itē nec accessoria iuris exp̄mere tenet̄.
imo sine exp̄ssione veniūt:vt si iudicat̄ iusta appellatio cassat̄ qc
quid factū est post appellationē.s̄.ꝺ ap.significauit.cū cā:⁊ mul
tis alijs iuribꝰ.⁊ si iudicatū est sn̄iam nō tenere nec id qꝺ ex sn̄ia
sequit̄.s̄.de ꝓcu.ex insi.⁊ ad idē.s̄.de ꝯsti.c.iij.in fi.idē est ⁊ si sit
accessoria rei sicut ꝑtinētie accedūt castro vel hospitali.s̄.de re.
spo.cū ad sedē.idem ⁊ si sint accessoria actioni:vt fructꝰ ⁊ omis
cā interdicto vn̄ vi:⁊ in bone fidei.ar.ff.vn̄ vi.l.j.§.ex die.ff.de-
positi.l.j.§.hāc ac.ff.de rei ven.q̄ de tota:⁊ idē videt̄ in omībus
vbi locū habet officiū iudicis deseruiēs actioni.de qbus notatū
est in.§.sum.insti.de of.iudi.ar.ff.de edi.edic.ediles.§.rōne.⁊.§
item sciendū.vbi dicit̄ ꝙ hec enumerāda sunt in libello sed nul-
lo edicto iudex tn̄ in oībus premissis q̄ꝫtum plus poterit dabit
operā vt oīa exprimant̄ vt certā possit ferre sn̄iam.insti.de act.
§.curare.(institutionē.)no.postq̄ꝫ suspēsus est non pōt donare p̄
bēdas.nec destituere aliquē.⁊ idē forte dicendū in alijs spūalibꝰ
sicut nec ipsis ꝯfiteri pn̄t.nec facta collatio valet:vt.s̄.de cleri.ex.
mi.postu.s̄.de etate.cū bone.⁊ dicūt ħ esse verū etiā si sit occulta
suspensio.in alijs aūt nō spūalibus secus vt no.s̄ de elec.nihil(in
terdicta viola.)hic videtur ꝙ violatores interdicti ipso iure sint
suspēsi ⁊ irregulares.⁊ ħ idē videt̄ p id qꝺ sequit̄ ꝙ violatores i
terdicti sunt suspensi:ar.C.de cle.ex.mi.postu.§.vltio.Sꝫ ꝯ si cōi
cās ⁊ celebrās excōicato nō est suspēsus ipso iure nec irregularis
s̄.de cle.ex.mi.si celebrat.multo minꝰ q nō ꝟuat interdictum cre-
dunt ergo aliq ꝙ hec decre.loquit̄ qn̄ excōicati vel suspensi erāt
exp̄sse q nō seruarēt interdictū.sꝫ meliꝰ videt̄ ꝙ sit suspēsus ⁊ ir-
regularis q interdictū nō seruat i loco interdicto etiā si sup ħ nō
ferat̄ sn̄ia.s.ꝙ sit excōicatꝰ qcunq̄ꝫ ibi celebrauerit.s̄.de elec.cuꝫ
inter.rn̄.s̄.de cle.ex.mi.ap̄lice.s̄.ꝺ postu.c.j.⁊.s̄.de cle.ex.mi.po
stu.§.quesiuistꝭ.Ad materiā istā op.facit.s̄.de offi.or.irrefraga
bili:glo.si ergo:q aūt cū excōicato celebrat vere irregularis nō
est.nā hic cēseri dꝫ sicut ille q cōicat excōicato in ore tn̄ q minori
excō.excōicatus ē.xj.q.iij.excōicatos.de his ꝯstat ꝙ nō sunt irre
gulares.s̄.ꝺ cle.ex.mi.si celebrat.Sed queres quare non multo
magis est suspensus celebrās cōmunicās excōicatis q̄ꝫ celebrās
in loco iterdicto.Cui rn̄.qꝛ cū interdicit̄ locꝰ nihil aliud ē dicere
nisi interdicere hoīes ibi habitātes a sac̄ris ibi accipiēdis ⁊ cle
ricos ibi celebrātes:vel ꝙ meliꝰ vi p tale interdictū clerici ꝓhibē
tur ibi celebrare ⁊ sac̄ra ꝯferre cū locꝰ tanq̄ꝫ res inaīata nec offō
rū nec sac̄roꝝ sit sesceptibilis nec dici pōt obediēs vel inobediēs
⁊ dicendū est eū q celebrat in loco interdicto nō a canone sꝫ a pro
latore sn̄ie suspēsum esse hic ē etiā ꝙ irregularis dicit̄ nec potest
cū eo dispēsari.xj.q.iij.si q̄s ep̄s.⁊.c.se.vbi aūt qs cōicat vel cele-
brat excommunicato non est suspensus neq̄ꝫ a iure neq̄ꝫ ab ho-
mine.velut no.s̄.de clerico excōmunicato.mi.si cele.lꝫ sit suspen-
sus a iure:qꝛ parē excōicatōis sn̄iaꝫ ꝯhit cū excōicato.xj.q.iij.cū
ex.⁊.c.se.nō tn̄ est suspēsus ab hoīe.⁊ iō euenit ꝙ pōt a q̄libet ab
solui.j̄.de sen.ex.nup.in fi.⁊ ꝙ nō est irreglaris.⁊ idē vi dicē de
suspēso a iure:qꝛ publice focariā tenet.ꝺ ħ no.s̄.de coha.cle.sicut
⁊.j̄.de sen.ex.nup.reputo aūt suspēsos ab hoīe siue noīatim su-
spēdant̄:vt suspēdo talē:siue i genere ferat̄ sn̄ia:suspēdo oēs q
offenderint in tali facto.vel interdico talē ecclesiā vel terrā vt ħ.
de hoc etiā alias no.s̄.de scisma.c.j.vel si vis alr̄ rn̄dere dic ꝙ iu
re antiq̄ nō inuenit̄ ꝙ excōicatꝰ vel interdictus celebrās sit irre
gularis nisi i capitul'.xj.q.iij.si ep̄s.⁊.c.se.vbi dicit̄ ꝙ non dꝫ hē-
rē spē recōciliatōis i alio ꝯcilio.sed ex illis.c.ꝯsueta ⁊ cōi interpreta
tione assumptū est vt quicūq̄ꝫ excōicati ⁊ interdicti celebrāt ꝓ ir
regularibus habeant̄:nec sunt mutāda que interpretationē cer
tā habuerūt.ff.ꝺ legi.minime:sed ⁊ ꝓpter cōem interpretatōeꝫ
facte sunt quedā noue ꝯstitutiones que hoc ip̄m dicere vidētur.
s̄.de re iu.cū eterni.j̄.ꝺ sen.ex.cū medi.⁊ ꝺ cle.ex.mi.si cel'.intelle
ctū etiā predictoꝝ.c.que sunt.xj.q.iij.si ep̄s.⁊.c. sequēti extēdūt
quidā intantū vt dicant̄ etiā irregulares q celebrāt in locis inter
dictis.ar.ħ.⁊.s̄.de postu.c.ij.⁊ de elec.cum inter.R.⁊ ꝺ cle.excō.
mi.c.postul'.⁊.c.apostolice.aliqui tn̄ in hoc vltimo non consenti
unt.hec aūt interpretatio ⁊ extensio non est facta vsq̄ꝫ ad cōican-
tes ⁊ celebrātes excōicantis:imo ꝯtrariū statutū ē.s.ꝙ nō sint ir
regulares.⁊ ita cū irregularitas nō sit nisi p ꝯstitutionem eccl'ie
⁊ de celebrantibus excōicatis non sit statutū ꝙ sint irregulares
nō deberēt pro irregularibus haberi ⁊ de alijs:qꝛ statutum est
ꝙ sint irregulares ꝓ irregularibus habentur.ex eo aūt quod su
perius dictum est:qꝛ interdicendo locū intendit interdicere oēs
celebrantes i loco:apparet ꝙ nō solū clerici loci sed etiā alienige

ne in loco interdicto celebrare nō debent nisi sint p̄uilegiati.j̄.de p̄uil.q̄ nō.⁊.c.vt p̄uil.sz lz ī loco īterdicto nō debeāt celebrari di uina:nec eccl'iastica sacra ꝯferri tñ ibi clerici ⁊ nō alij etiā nō int'dicti poterūt sepeliri apud eccl'iaꝫ ī cimiterio.j̄.de peni.⁊ remis.q̄ ī te.nisi sint p̄uilegiati.j̄.de p̄uil.vt priuil.q̄dā tñ dicūt q̄ nulli etiā clerici vel p̄uilegiati pñt ī eccl'ia īterdicta sepeliri.j̄.de p̄uil.cū ⁊ plātare.§.q̄ si tūc.sz sec⁹ est si terra est interdicta:vt ī.c.q̄ in te.Jtē hoīes īterdicti etiā si pn̄iaꝫ acceperint ī loco īterdicto nō sepelient:imo nec ī loco nō īterdicto:nec extremā vnctionē accipiēt.j̄.de peni.⁊ remis.q̄ ī te.q̄ꝛ lz peccatores nō sint tñ īterdici pñt p peccatū alioꝝ.xxiij.q.iij.si habes.xvij.q.iiij.miror.felix.sic ⁊ hi:lz ab excōicatiōe absoluantur tñ remanēt īterdicti quousqꝫ soluat gnāle īterdictū.noīatim aūt īterdict⁹ si celebrat irregularis est.xj.q.iij.si eps.Sed no.q̄ cū locus īterdictus est si in morientib⁹ apparuerint signa pn̄ie post solutū interdictū erunt in cimiterio sepeliendi.ar.j̄.de sen.ex.cū illoꝝ.⁊ si sepulti eēnt apud eccl'iaꝫ dū erāt īterdicti post solutū īterdictū nō erūt extumulādi:cū ad eū casuꝫ nō puenerint a quo incipe potuit:ab his īterdictū post pn̄iaꝫ lz mortuaria recipe:q̄ꝛ ⁊ p eis est orādū.xj.q.iij.q̄cūqꝫ.sed ⁊ si pn̄iaꝫ nō acceperint:p eis nō est orādum:nec mortuaria recipiēda.lxxxviij.di.c.fi.eadē que diximus de loco īterdicto intelligim⁹ etiā si parrochia fuerit īterdicta:sz si eccl'ia fuerit int'dicta:puta q̄ꝛ violata sit sanguis effusiōe.s̄.de ꝯse.ec.c.fi.tūc nō dicerē irregularitatē īcurrere q̄ ibi celebrāt:⁊ tūc p̄prie dicunt ī illa eccl'ia organa suspensa:nō eccl'ia īterdicta:interdictū enī nomen iuris est:⁊ plus īportat q̄ꝫ verbi p̄prietas sonet:vt ex p̄no.apparet:⁊ idē intelligo in casibus q̄ sunt.s̄.de iu.pa.c.j.⁊.ij.⁊ si sic dicat:interdicimus talē eccl'iaꝫ:bene credimus irregularitatē ⁊ suspensionē incurrere q̄ ibi celebrat:sed clerici ⁊ laici ipsius eccl'ie vbicūqꝫ poterūt celebrare nisi aliō fuerit additū.(nō solū.) ij.q.j.in p̄mis.iij.q.vij.hoc q̄ppe.

De noui opis nunciatione. Rubrica.

INtelleximus. iniuria.) lz h̄ sit vex sic tñ si denūciās nō iurat de calūnia:nec hꝫ ī veritate ius denūciādi.Jtē si noīe alieno denunciat:⁊ postea apparet nō eē vex pcuratorē:vel al's īsufficiētē non fiet demolitio.ff.de remis.l.j.§.j.Jtē no.q̄ fit denunciatio ad futura edificia etiā dūmō aliquā faciat apparatū.ff.de pollic.l.j.§.cepisse.ff.de no.op.nū.l.j.ī p̄n.⁊.§.pōt.ar.ꝯ.ff.e.stipu.§.op⁹.vbi dr̄ q̄ nō sufficit fecisse apparatū nisi aliq̄ spēs appeat futuri opis.so.ibi loq̄t qñ pabat māꝫ p p̄terito edificio fulciēdo.ff.e.l.j.§.siq̄s edi.vl' ibi loquit qñ oīno ignorabat q̄d vellet facere de cemēto q̄d videbat ⁊ ī q̄ loco vellet edificare sz vbi q̄s se iactat q̄ ī certo loco vult edificare domū:tunc bñ pōt denūciare.ff.e.l.j.§.pōt.q̄liter p pcuratores possit fieri denūciatio.no.in sūma de no.op.nun.vltra mediū.⁊ in sūma.C.de pcu.videt aūt q̄ nō cassabit inhibitio iudicis:lz nō vocet p̄tes q̄ꝫuis cōtra pcuratorē posset allegare:q̄ꝛ ⁊ si pñs eēt non differret inhibitionē facere de nō edificādo nisi incōtinenti ⁊ quasi in momēto ostēderet nō valere pcuratoreꝫ:q̄ꝛ si ꝯ dr̄ nō satis fit edicto:q̄ꝛ vult festināter ab ope cessari etiā si iniuria sit op⁹:tñ ñ fiet demolitio opis facti ꝯ īhibitionē si postea appuit eū nō fuisse pcuratorē:vt h̄ no.alij ꝯ:q̄ꝛ graue est p̄torē ꝯtēdere.(terminare).i.facias demoliri q̄cq̄d factū est post denūciationeꝫ no.opis.

QUm ex iniuncto. renūciationeꝫ.) ⁊ post reuersionē d̄ loco vbi aberāt.(expēsis.)si abñti nō eēt notū q̄ edificatū eēt añ ei⁹ reuersionē demoliri deberēt expeñ.nūciātū:sz post factū expeñ.nūciati.ff.e.de pupillo.§.siq̄s forte sanctioꝫ.ff.eo.l.j.§.ī opis.(remissionē.)vbis expēsis factā.ff.de remis.l.j.ī p̄n.ff.e.l.si op⁹ nouū.⁊ tacite:puta p s̄bsequētem trāsactionē.ff.e.l.j.§.⁊ post opis.⁊.§.itē q̄rit.Jtem morte nūciatoris.ff.e.l.j.§.morte.⁊.§.q̄ si is.nō aūt morte nūciati:vt ibideꝫ.Jtē si satisdederit nūciat⁹ īfra annū vl' p nūciātē stet q̄min⁹ satisdet.ff.e.p̄ctō.§.deinde ait.⁊.§.h īterdictū.⁊.§.h aūt.post annū aūt nō satisdet cū finiat anno.ff.e.p̄tor.§.vl.(īstituēdis.)ordinauerat enī ibi archiep̄o īponere certū numeꝝ canonicoꝝ:⁊ sup h̄ etiā ibi instructos iā aliq̄s iurare fecerat de residētia ipius loci:⁊ etiā q̄sdā eccl'ias deputauit p bñficijs clericoꝝ ipius eccl'ie.(reuocatū.)re ꝯstructa destruunt p̄uil.j̄.d̄ v̄.sig.abbate.ī fi.xvj.q.vij.⁊ h̄ dicim⁹.ff.de colle.illi.l.iij.xix.q.ij.ī nullo.(q̄cq̄d.)C.d̄ leg.nō dubiū.x.di.vides.No.q̄ qñ eccl'ia vl' ciuitates siue alia loca siue sacra siue p̄phana auct'e supioris destruunt pp̄t delictū eoꝝ:decetero nullus dꝫ vocari cleric⁹ illi⁹ eccl'ie:vl' municeps illi⁹ loci:⁊ ille loc⁹ p̄uil.pdit:vt h̄ d̄ cōse.di.j.placuit.xvj.q.vij.⁊ h̄ dicim⁹.ff.qñ dies vsu.ce.vsufr.si āt ab hostib⁹ destruat:tūc retinet oīa p̄uil.sua.⁊ antiq̄ clerici remanēt ibi clerici.vij.q.j.pasto.xix.q.iij.q̄ semel.⁊ idē vr̄ si auct'e supioris trāsferat ī aliū locū vl' alij vniat:vt no.s̄.ne se.va.c.j.s̄.d̄ re.do.q̄ꝛ mo.⁊ idē ītelligit ī ciuitate ⁊ alijs locis p̄phanis.ar.ff.de ꝯhē.emp.edē.h aūt certū ē q̄ si aliq̄ eccl'ie occupent ad tp̄s a tyrānis:ita q̄ nō pñt īhabitare ibi clerici q̄ eccl'ia retinet sua p̄uil.⁊ suos clericos lz sint eiecti:vñ vr̄ q̄ si expediat eccl'ie vl' clericū illius eccl'ie facē aliquē ꝯctū vl' p̄latū vel q̄cq̄d aliud:q̄ꝫuis h̄ ordīarie facienda eēnt ī eccl'.s̄.de elec.q̄ sic.tñ pp̄t necessitatē fiēt alibi xxiij.di.j.ī noīe.⁊ etiā q̄ plus ē si tyrāni darēt facultateꝫ clericis eūdi ad eccl'iaꝫ sic īuasaꝫ:⁊ etiā si ibi sp̄ aliq̄ clerici remāserunt:⁊ etiā si nō timeat de īpressiōe dūmō illi q̄ exierūt iusto timore vel alia iusta cā exierint:si sint maior ps illa q̄ est ī eccl'ia dꝫ ad forīsecos exire nisi posset redire cū bona ⁊ ppetua pace vl' honesta:⁊ idē videt si sint pauciores dūmō p̄sumat q̄ electio vel ali⁹ ꝯctus vtili⁹ possꝫ celebrari ext̄ eccl'iaꝫ q̄ꝫ ītra.ar.s̄.d̄ ele.bone me.m.vbi no.sec⁹ si pp̄t suas inimicitias nō pñt ire ad eccl'iaꝫ:q̄ꝛ tūc pñt cōstituere pcur.s̄.de elec.q̄ sicut.§.j.⁊.c.q̄ꝛ pp̄t.idem ē etiā si nō sit magnū negociū vel si sit magnū:sz vtiliter pōt fieri p īferiores:qñ aūt clerici dispsi sūt ille q̄ ē caput capituli siue sit p̄posit⁹ siue ali⁹ ad quaꝫ ptinet vocatio capituli eos vocabit.s̄.de ma.⁊ obe.c.j.dūmō sit ī loco idoneo vbi plures conuenire pñt:vel etiam si ibi nō sit:sz ad eū accedere velit:al's aūt si vellet lōbardos ī lombardia p maiori parte morātes vel remotas p̄tes frācie vocare nō tenent ire:q̄ꝛ manifeste iniquū ē mādatū.ar.s̄.de elec.cum inter vniuersas.sec⁹ aūt si dubitaret:q̄ꝛ tūc sp̄ obedire debēt.xj.q.iij.q̄d ergo.⁊ si absentes nō īueniūt pcedāt pñtes.s̄.de elec.q̄ꝛ propter.si aūt nullus est ad quē ptinet ex officio alios vocare:tūc ad hoc vt teneat q̄ fit ab eis oꝫ quecūqꝫ eis placet q̄ ad min⁹ cōueniant due p̄tes illoꝝ ad quos ptinet facere illū ꝯctū:⁊ illi debent vocare alios q̄ cōmode pñt vocari q̄d relinquēdum est arbitrio boni viri vel ꝯsuetudini antique illi⁹ eccl'ie:⁊ siue venerit siue nō pcedēt ad pficiēdū illū ꝯctū vel electionē.si aūt cōtingat plures electiōes fieri papa ꝯfirmabit quā viderit canonice factā:puta s̄m tenorē hui⁹ glo.⁊ illi⁹ glo.que est de hac mā.s̄.de electi.bone me.m.⁊ si sit vniuersitas secularis:debent vocari oēs maiores xiiij.an.siue sint mares siue mulieres siue virgines siue ꝯiugate siue vidue ⁊ minoꝝ tutores.ff.q̄ cuiusqꝫ vni.si māci.placet nulli.ff.ad munici.filia.§.vidua.⁊.l.ea que.⁊.l.fi.item filijfami.vocādi sunt si alibi q̄ꝫ in domo patris habēt domiciliū:sed vbi cuꝫ patre hñt domiciliū nō:q̄ꝛ tm̄ pr̄ vocādus est.ff.ad munici.placet.nō vtiqꝫ possessionē etiā ciuilē retinēt q̄ timore inimicoꝝ vt hostiū dimittūt res suas.C.de acq.pos.licet.ille aūt q̄ ab hostib⁹ capit bene amittit possessi.rerū suarū.⁊ etiā nō captiuus amittit possessionē rerū captarū ab hostibus ⁊ etiā nō captiuus.ff.ex q.cau.in inte.resti.deniqꝫ.⁊.l.ait p̄tor.§.is aūt.

SIgnificātibus ⁊c. decreuit.) ⁊ bene.(puocauit).j̄.ij.gl.sz alij dicūt:h aūt ī vtraqꝫ appellatiōe credim⁹ cāꝫ assignatā:lz ī decr.nō exp̄mat eq̄lis cā ī p̄ma appellatiōe potuerit assignare ⁊ nō iusta:q̄ꝛ cū iusta eēt sn̄ia non poterat assignari iusta cā appellatiōis:sz de p̄prio motu placuit iudici a q̄ appellatuꝫ ē deferre vl' iudicē ad quē appellatū ē admittere.ī scd̄a aūt appellatiōe potuit eē iusta cā appellatiōis h̄ mō:dñe cū ego īcōtinēti parat⁹ sim pbare p̄iudiciū fieri eccl'ie ī pñti edificatione ⁊ plateā ad eccl'iaꝫ ptinere ⁊ vos ī ꝯtriū decreuistis me nō admittēdū ad h̄ pbāda ⁊ cautionē aduersarij recipiēdā appello.sz si amisisset pbatiōes:⁊ tñ reputās eū nō pbasse cū pbasset ꝯ eū talē īterlocutoriā ptulisset sicut apparet:lz sufficiēter pbaueri eccl'ie p̄iudiciū gnāri ex edificatione aduersarij:tñ iudex ꝯ me īterlocutoriā ptulit.s.cautionem aduersarij recipiēdam:vñ appello q̄ꝫuis videt sufficere si dicat:appello:q̄ꝛ ex testib⁹ vl' alijs instr̄is alit pnūciādū ē.idē etiā videt si dicat:q̄ꝛ iniusta ē īterlocutoria:tñ min⁹ videt generale verbū:q̄ꝛ iniusta est īterlocutoria nisi exp̄mat in quo ē iniusta:sicut nec audiēdus eēt si diceret:appello:q̄ꝛ me grauastis nisi exp̄mat ī q̄ grauet.(puocauit.)nō erat appellatiōi deferēdum cum nō eēt expressa iusta cā appellatiōis.s̄.de ap.vt debitus.alij dicūt q̄ tam a diffinitiua q̄ꝫ ab interlocutoria etiaꝫ nulla cā assignata licet appellare s̄m canones:huic solutioni expresse cōtradicit.s̄.de ap.cordi.in prin.q̄d nos nō credimus nisi in casibus q̄ legibus exp̄munt:puta si interlocutus sit q̄stionē in ciuili siue ī criminali negocio p tormēta habēda.ff.de ap.re.ante sn̄iam.Jtē si fideiussores appellent a dele.tanq̄ꝫ idonei sistēdi iudicio:q̄ꝫuis q̄dam dicūt:tūc etiā sine appellatiōe delegantē posse corrigere sn̄iam delegati.ff.q̄ satisda.cog.arbitror.ff.a q̄bus ap.licet.l.vlt.idē etiaꝫ

ab iniuria.vide.C.de ap.siqs prouo.plac.aũt intellexit iniuriã facti:puta si verberauit litigantẽ post lataz sñiam.ff.de appel.il lũ.C.de ap.in maioribus.q2 appellat iniuriã iniuriosam executi onez:puta q2 vult exequi sñiam anteq3 quadrimestre tẽpus ela psum sit.nã sicut l3 appellare ab executore si excedat modum in exequẽdo.ff.quorũ ap.nõ re.l.ab executore:ita ꝛ si pueniat tem pus.a sñia aũt posses.nõ licet appellare:nõ q2 sit interlocutoria: sed q2 sup proprietate pncipalius ꝛ pfectius iudiciũ expectatur. C.si de mo.pos.fu.ap.l.j.sed ꝓm canones bene appellatur a sñia pos.s.de re.spo.ex cõquestiõe.sed tñ siqs illam decre.bene videt nõ dicit in possessorio appellatũ: sed q2 eius petitio sup possesso rio denegabat:sed alij dicũt ꝛ vt videt melius q qñ appellatur ab interlocutoria q sufficit dicere appello ꝛ maxie si adijciat: q2 est iniusta cã.s.de testi.signifi. neq3 oportet q dicat in quo sit in iusta sicut qñ appellat:q2 locus nõ est tutus sufficit dicere appel lo:q2 locus quẽ mihi assignastis non est mihi tutus:nec oportet eũ exprimere quare nõ est tutus.s.de ap.ex pte. sed iudex q de ap pellatiõe cognoscit si inuenerit interlocutoriã iustis ex actis ꝓdu ctis corã pmo iudice cõfirmabit eã:sed si ex nouis ꝓbationibus velit ꝓbare eã iniustã nõ poterit: q2 eas corã pmo iudice debuit ꝓducere etiã post interlocutoriã ꝛ cõtra se ꝓlatam:ꝛ tunc si dene gasset eã recipe sine cã poterat iuste appellare:vt.ff.de re iudi.q iussit.iiij.q.v.c.j.si aũt ex prioribus actis interueniret interlocuto riã iniustã cassaret eã:ꝛ qcqd factũ est post appel. ꝛ huiusmodi causam interpositã.(ꝓcedendum.)ante tres menses in quo pec cauit:nam ille qui nunciat opus nouum habet tres menses infra quos si poterit ꝓbare non licere edificare.alij probabũt a tribus mensibus aut inañã:l3 edificata prestita cautiõe edificare.j.eo. c.vlt.C.de edifi.priua.l.vlt.

HIs cui.

De priuilegijs ꝛ excessibus priuilegiatoꝝ. Rubrica.

EPiscopalia ꝛc. vilescat.) de facto. de iure aũt magnitudo ciuitatis nihil operatur.xciij.dist. legimus.(Sicut ꝛc̃.eis laicis.(preiudicãtibus) i.nobis preiudicium facientibus.

CUm ꝛ plãtare ꝛc.de manu laicoꝝ.)ꝛ male.s.de his que fi.ab pre.cũ i aplica. (aliquo.)nisi pscripserit.s.de iur.pa.cura.(noiatim.) proprio noĩe vel indubitata circũlocutiõe:instit. de here.insti.§. masculos.de hoc.s.de pbẽ.in lat.(ptinẽt.)cuz ex sua edificatione habẽt:secus si in laicis fundator donasset eis q nõ potest plus iu ris in aliũ transferre q3 in se h3.cũ ergo h nõ habeat vt sibi de tẽ poralibus rõ reddit:ergo nec hospitalarij qbus cõfert:vt no.s. de pben.de monachis.ꝛ.c.in lat.(de pleb cura.)sic.j. de ver.sig. veniẽs.§.quas.(p rebus tpalibus.)nõ solũ quas ipi exempti de derãt ecclesijs suis:sed etiã alijs quas alij dederũt ꝛ etiaz q plus est de decimis ꝛ alijs rebus spũalibus reddẽt eis rõnẽ.nã ex quo eccl'ia sua est ꝛ oĩa ei annexa qualia sunt possessiões eccl'ie decime ꝛ oẽs obuentiões.ar.s.de cõsti.transla.ꝛ.c. que loquunt de hac materia generaliter loquuntur:vt hic.xvj.q.ij.sane.ꝛ si cõstat h rõ:q2 si al's habeat eos suspectos faciẽt eos reddere rõnẽ villica tiõis sue.Jtẽ videt q si sup possessiõibus ꝯueniant q tñ sub pa tronis exemptis cõueniant:vt no.j.c.recepimus. Jtẽ non pote rũt aliqd alienare nec maximas cãs agere sine ꝯsensu patrono rũ exemptoꝝ:nã sicut in his reqrẽdi eẽnt epi ab ecclesijs sibi sb ditis:ita hic patroni exempti q ius epale habẽt in eis:ad hoc re quiri debẽt.ar.xij.q.ij.siqua.placuit.ꝛ no.s.de rescrip.edoceri. nos nõ dicimus q in his sicut dictũ est ꝯsistat rõ reddẽda patro no:sed in hoc q2 patroni clerici siue sint exempti siue nõ in eccle sijs suis ex fundatiõe sua exigeret rõnẽ quõ regent possessiões habite ꝛ quõ ꝓuẽtus expẽdant:nõ tñ exigẽt ab eis rõnẽ pncipa liter q dent singulis:singulis diebus ꝓ piscibus vel carnibus: ꝛ hãc rõnẽ petẽt etiã si nõ sint de dilapidatiõe suspecti:q2 a iure cõ cedit eis h rõ:sed tñ ipi patroni nõ cogẽt subditos ad h: sed obti nere d3 eos cogi p ordinarios suos:nã ipi rõne patronat9 nullaz sup eos habẽt iurisdictionẽ: ꝛ etiã si platus videret q nimis se pe ꝛ maliciose patronus exigeret rõnẽ ꝛ nõ ipediret ei officium suũ:q2 in malitijs nõ deberet exuberare sed obuiare.ff.de rei vẽ. in fundo. Jtẽ no.q he eccl'ie nõ tñ debẽt patronis rõnẽ:sed etiã subiectionẽ debitaz.xvj.q.ij.visis.in quo intelligo cõtineri q eis subueniat si necesse fuerit:ꝛ etiã q ad tẽpus ꝓ necessitatibus suis cũ ꝯsensu epoꝝ:tñ accipiãt redditus eoꝝ.ar.s.de cõces.pbẽ.cum nostris.s.vt ec.bene.vt nostrũ.ꝛ de insti.cũ venissent.Jtẽ q eis vacãtibus eas custodiãt.s.de offi.or.cuz vos.s.de ap.bone.hac rõne videt q si iponit collecta epo p se ꝛ clericis patronis p se q tales eccl'ie cũ patronis cõferẽt seu cõtribuẽt ꝛ nõ cuz epo:quo ad iurisdictionẽ aũt vel quo ad iterponendũ auctoritatẽ vel ꝓcu ratiõib9 vel alienatiõibus eorũ nõ credimus q aliqd iuris habe ant patroni clerici sed epi tm̃.h enĩ iurisdictiõis ei9 sunt ꝛ non d iure patronat9:ꝛ ideo ad ordinarios ptineret tm̃:credim9 tñ q patroni bene pñt se opponere ne nociue electiões ac exactiões fi ant.xvj.q.vij.filijs. Jtẽ l3 rõnẽ ꝛ auxiliuz dederimus patronis: nihilominus plati rõne iurisdictiõis ꝛ ordinarie ptãtis h habe bũt.s.de offi.or.cõquerente.alij tñ dixerũt q hec decre.non h3 lo cũ nisi in ecclesijs que sunt de mẽsa patronorũ:sed pmũ dictum magis placet:ad h.s.de reli.do.cum venerabilis.in glo.que inci pit:iste eps.(pprietatibus).i.retinẽdo ꝓpriũ.(eximat).j.eo.tua rũ.in fi.ꝛ.c.qdã.(fratribus.)tẽpli ꝛ hospitalis.(pcipiũt.)recipiẽ do decimas eccl'ie de manibus laicorũ.s.eo.c.in pn.(psumũt.)re cipiendo excõicatos ꝛ interdictos ad officia celebrãdo plusq3 se mel in interdictis ecclesijs.s.eo.ti.in.c.j.§.excõicatos.ꝛ.§.q si. (interdicta.)nõ credimus canonẽ late sñie.

DIlectis fil.fratres.priuilegia.)sup qbuscũq3 rebus vel iuribus.

AD hoc ꝛ ĩfra.mãdamus ꝛc̃.ꝛ exequaris.)no.q in locis quãtũcũq3 puilegiati põt eps de sepultura extrahere ossa excõicatorum se pultorũ.nos dicimus eccl'ias hospital.non eẽ exemptas.

AJ de terra quã ꝛc.tãto tẽpore).j.eo.accedẽtibus.ꝯ.so.ibi.sed ad hoc.s.de pre scrip.ad audientiã.in textu ꝛ in glo.

POrro ꝛc.quãuis.j.eo.ex pte.(fuerãt.)supple quaz habuerãt pmi habitatores vel quã habebãt in locis in quibus prius habitatores nõ fuerũt.(ex inspectione.)contra.ar.j.eo.quanto.

ACcepim9 ꝛc.specialiter. si in puil.tm̃ ꝯtineat q spãliter iur beati petri existat nõ ẽ exemptio si narrãdo tm̃ dicit nõ puidicãdo.ij. q.vj.h qppe.nisi ostẽdat puilegiũ in quo ei ꝯcedat q spãliter il la eccl'ia ꝯsistat iure beati petri vel al's ibi expssim verba exem ptiõis ponant:si aũt nõ narrãdo sed asseuerãdo h dicat bene p bat exemptio p dicta verba.idẽ dicendũ est si in puil.dr q nullo mediãte ad papã ptinet.j.eo.cũ olĩ essemus.idẽ si dicit si libere vel q potiant libertate romane eccl'ie.j.eo.cuz olim ꝓpter.q2 tũc plene exempta est.idẽ intelligo ꝛ si nõ sit ibi spãliter.ar.eius: q2 si dicat puilegiũ eius qđ ad ius ꝛ ꝓprietatem eccl'ie ro.spectat:ex emptũ est:ergo eadem si dicat q iure vel ꝓprietati beati petri ex istit.ar.s.de in inte.rest.c.ij.s.de arbi.cũ tpe. Jtẽ q2 voluit aliam spãlitatẽ notare:aliq dicũt ꝛ vt videt bene q si dicat ad iudiciũ pcepte li.q2 nõ valet nisi ostẽdat puilegiũ libertatis ꝯcesse.C.de eden.auc.siqs.alij dicũt q si ponat verbũ indiffinite:puta dicit ad iudiciũ pcepte libertatis plenã exemptionẽ habebit eccl'ia ni si in casibus in iure expssis:nec onerat ꝓbatiõe si sit i possessione vt h.C.de peti.here.cogi.C.de rei ven.l.vlt.si aũt dicat ad iudi ciũ spãlis libertatis ꝛ de illa libertate spãliter in illo puilegio vl in alio ꝯtineat:in nullo alio erit exempta:nisi in eo qđ i puilegio ꝯtinet.s.eo.c.ꝓx. Jtẽ no.q si eccl'ia est exempta:non solum pdit ius in eccl'ia eps:sed etiã in clericis eccl'ie nisi in sacerdote cui po puli cura cõmittit:vt no.s.de capel.mo.c.j.ꝛ ar.j.eo.ex ore.inde est q clerici eccl'ie exempte nõ pñt excõicari p epm.s.de in integ. resti.c.ij.j.e.ex pte. idẽ dicimus in ꝯuersis ꝛ ppetuo oblati eccl'ie q2 sunt in pte dñi assumpti.xij.q.j.q sunt.in laicis aũt.s.in parro chianis illi9 eccl'ie nulla iura amittẽt: dabit enĩ pñias publicas: crismabit ꝛ cetã epalia iura tã ad legẽ dioc.q3 ad iurisdictiõz ex spectãtia exercebit.j.eo.cũ olĩ ꝓpt.s.de sepul.i nfa.si qris qs ha bebit decimas? Rñ.pleban9 loci vel ille q prius habebat siue fue rint epi siue plebani:siue cuiuscũq3 alterius:q2 nulli aliquid iuri accrescit vel detrahit i laicis.ar.xvj.q.j.siqs laic9.nisi ꝓpl'us sit exempt9.j.e.ex pte abbatisse.sed qres cum petitio iure epali oẽ ius epale tã in ecclesijs q3 i clericis q3 in laicis adiudicet vl' aufe rat.s.de offi.or.cõquerẽte.qre ꝛ nõ si puil.ꝯcedat exemptionis i totũ videat exempta:v3 in clericis ꝛ laicis? Rñ. q2 i iudicio vi det deducere oẽ ius nisi expsse ꝯriũ agat.s. de cã pos.cuz eccl'ia. ff.de iudi.solem9.sed in puil.secus.s.c.ꝓx.q ꝓpt alterius preiu

diciũ restringẽda sunt:vt no.s̃.de dona.cũ dilec.lꝫ aũt tẽplarij vl̃ hospitalarij:vel qcũqꝫ alij sint exempti: tñ si accusen̄t de aliquo maleficio:rñ debũt sub iudice ordinario ⁊ in ꝓuincia in qua deliquerũt.j̃.eo.parẽtibus tuarũ.§.eos.C.vbi de cri.l.j.⁊ auc̃.qua ĩ ꝓuin.vj.q.v.placuit.s̃.de hereti.ad abolẽdam.§.vlt.nisi delinquerẽt circa res exemptas:puta q2 nõ portaret habitum: vel q2 dissiparet bona ecc̃lie exempte.j̃.eo.parẽtibus.cũ capella. Jtẽ ⁊ si nõ eẽt crimẽ circa rẽ exemptã ⁊ sit leue crimẽ bene facit ordi. si eũ remittat ad magistꝝ suũ.ar.ff.de re mili.l.iij.rñ.j.ff.de accusa.l.vlti.s̃.de cur̃.re.militibus non est.C.de exhi:re.l.j.alij distinguunt inter crimẽ publicũ ⁊ occultũ. Jtẽ si teneãt aliqua ꝑtinentia ad iurisdictionẽ dioc.de illis cõuenienter subeo.j̃.eo.cũ capella.sed dices eadẽ rõne de oĩbus possessionibus que sunt in dioc. cum oẽs sint de suo foro: forte posset rñderi ꝙ ordinari licite cognoscãt:sed melius est ꝙ tm̃ magister cognoscat si iurisdictionẽ hꝫ vel iudex ord̃.magistri.C.de offi.ma.mili.l.j.C.de iuris.om. iudi.l.vlt. Jtẽ potest dici ⁊ si rõne ꝯtractus cõuenien̄t.ar.earundẽ legũ.ar.cõtra.C.in q.ca.mili.fo.l.j.C.vbi se.vel cla.l.ij.ſꝫ dic ibi cõcedi militibus ⁊ qbusdã ꝓuilegiatis ꝑsonis.s.q̃d cõueniantur sub ꝑ̃sidibus q̃d licitum est:q2 ꝑ̃sides legati sunt: vt no.s̃.de offi.le.ꝙ trãsla. Jtẽ de qbusdã cõcedit̃ ꝓpter negligentiã eoꝝ:q2 ꝑ ꝓuincias ordinan̄t.quidã aũt sunt qui ⁊ si habeãt aliqua ꝓuilegia:nõ tñ sunt exempti in totuꝫ:vt ex officio leg.colligit̃.s̃.c.ꝓxi. in h̃ autẽ valet ꝓuilegiũ:q2 nunq̃ꝫ ordinarius poterit excõmunicare:⁊ si fecerit nõ valet nisi in casibus in qbus potest eos iudicare:vt dixi.j̃.eo.cũ olim essemus.alij dicũt ⁊ nõ male exemptos de nullo crimine vel causa ciuili rñdere debere sub ordinario loci xviij.q.j.frater.nisi in casibus q inueniun̄t in iure exꝑ̃ssi:sed sub ministro suo:tũc q eoꝝ ordinarius est ex ꝓuil̃. vel corã eximente. (speciali.)vt plene sint exempta oĩa ista hodie determinata sunt ꝑ decre.j̃.de ꝓuil̃.nolẽtes.ꝑ totũ.in tex.⁊ in glo.

SAne ⁊c.

LAtentibus ⁊c.liceat. h̃ ideo:q2 lꝫ persone sint exempte nõ tñ ecc̃lie.ar.ꝯtra.s̃.de exces.prela.nimis iniqua.So.illud est ꝓpter ꝓuilegiũ illoꝝ religiosoꝝ.(cohercẽdi.)no.ꝓuilegiatos ꝑ cẽ.ec.cohercẽdos si vltra ꝓuil̃. suoꝝ tenorẽ excedant.

QUarum nos ⁊c̃.(falso.)q2 portãt crucem ⁊ nõ sũt oblati.(eos).s.tẽplarios vl̃ hospitalia.(reducas.)de facto:q2 de iure nõ valuit absolutio:⁊ ideo non est necessaria restitutio de iure.ad rñdendum.s̃.eo.cũ ⁊ plãtare.⁊.§.de cõfratribus.(ꝑ̃missa cã.).i. q2 dant eis aliqd de suo.

QUm oli essemus ⁊c.amissionẽ.)ꝑditũ enĩ fuerat ꝓuilegiũ q̃d postulauit innouari.h̃ duo.s.casum fortuitũ ⁊ amissionẽ ⁊ tenorem instrumẽti dꝫ ꝓbare iste abbas:vt hic.C.de fi.instru.l.fi.⁊ bñ dixi ꝙ dꝫ ꝓbare casualẽ amissionẽ: q2 si volũtarie illud amisisset vel etiã lata culpa non ꝓdesset ei ꝓbare solũ tenorẽ ⁊ ꝙ eẽt instr̃m sine vitio:⁊ cũ h̃ sit quasi ĩpossibile ꝓbare:lꝫ enĩ instr̃m ꝑma facie appareat bonũ nec abolituꝫ nec in aliqua sui ꝑte viciatũ q̃d sufficit ꝓbare qñ casualis ꝓbat̃ amissio.ar.C.de edi.diui.l.fi. posset tñ ibi eẽ latẽs falsitas quam nõ cognouit testis: ⁊ q2 si diceret ꝙ nulla falsitas erat in instr̃o astrueret negatiuã ꝙ nõ licet.s̃.de cã pos.cũ ecc̃lia. Jtẽ dicũt qdã ꝙ casum dꝫ ꝓbare qñ vult ꝓbare tm̃ tenorẽ instr̃i:q2 si vellet ꝓbare ip̃m cõtractũ vel aliud tertiũ contentũ in instr̃o:tũc nõ oportet ꝙ ꝓbet aliqd de amissione instr̃i: ĩmo si cõtractus erat talis vel factũ nisi reqrebat̃ scriptura vt in donatiõe excedẽte qngẽtos aureos: ⁊ in sentẽtijs ⁊ in alijs similibus sufficit ꝓbare ip̃m cõtractũ ⁊ scripturam interuenisse:⁊ in scriptura cõtineri ea que ius ibi ꝑ̃cepit cõtineri ⁊ nõ tenet̃ ꝓbare amissionẽ instr̃i.ar.s̃.de re iudi.sicut.⁊ ar.q2 in exercẽdis litibꝰ equa est ꝓbatio testiũ ⁊ instr̃oꝝ.C.de fi.instru.in exercẽdes.alij dicũt ꝙ etiã in his casibꝰ dꝫ ꝓbare casualẽ amissionẽ.nã cũ cõtractus vel factũ capiat s̃baꝫ ex scriptura:nõ sufficit ꝓbare iteruenisse scripturã nisi ꝓbet casualẽ amissionẽ.ar.C.de testi.testiũ.C.de bo.pos.s̃m ta.l.fi.C.de fideicõ.l.fi.lex aũt in exercẽdis locũ hꝫ in negatiuis vbi scriptura nõ requirit̃:casuꝫ aũt ꝓbabit ꝓprio iuramẽto cũ aliq̃ sũmaria cognitiõe ꝑ̃missa.C.de fi.instru.l.fi.(assertiões.)no.soli assertiõi cardinali credi sine iuramẽto.(ad osculũ) no.aliquẽ reputari absolutũ hoc ip̃o ꝙ papa ipi cõicat: ⁊ hoc intelligo si cũ cause cognitiõe.s.alio ꝯ̃dicẽte ⁊ cognita ab ip̃o veritate ei cõicat:vt h̃.si aũt sine cause cognitiõe:secꝰ q2 ꝑ̃sumit̃ ꝑ ignorãtiã vel occupationẽ facere:⁊ h̃ vera sunt vbi dicit̃ nulla sñia excõicatiõis.si aũt nõ ꝯtẽderet̃ nulla:sed iniusta quantũcũqꝫ cõicaret nõ credere absolutũ nisi forma seruet̃.ar.j̃.de sen.ex.cuꝫ desideres.§.j.⁊.§.vl.nec est ꝑ̃sumẽdum:q2 vna sua ꝑticipatiõe vellit tolere obseruãtiã iur̃.C.de inoffi.te.si qñ.nisi appareret ꝙ cõicando eũ intẽderet absolutũ h̃ nõ hꝫ locũ in alijs ꝑ̃latis nisi ĩ papa. Jtẽ no.ꝙ lꝫ papa vitet aliquẽ cõicantẽ ei:nõ incidũt in minorẽ excõicationẽ: est enĩ necesse vt noiet̃ excõicatꝰ a supiore.ar.ij.q.j.multi.ar.ꝯ̃.xciij.di.si inimicus.sed ĩtelligit̃ illud qñ papa non solũ vitabat:sed etiã tanq̃ꝫ excõicatũ vitãdũ mãdabat: fatemur tñ ꝙ peccat ille q ĩ familiarẽ hꝫ quẽ a ꝑ̃latis ꝑ suis delictis vitari videt.(decernimus).i.ꝓpter hoc decretũ declaramus.(reꝑ̃hensione.)no.amisso instr̃o duo oportere ꝓbari ⁊ tenorẽ instr̃i ⁊ q fuerit sine vitio.C.de fi.instru.l.vl.legatus amissa charta legationis ꝓbat eã ꝑ testes.C.de man.ꝑn.l.j.nisi al̃s notus ⁊ honestus eẽt:ita ꝙ eiꝰ eẽt verbo credẽdũ.xciij.di.nobilissimus.dele.aũt ꝓbat mãdatũ sine lr̃is.in auc̃.de litigi.§.oẽꝫ.alij aũt in del̃. dicunt ꝯtra nisi in lr̃is ostẽdat.ar.xxij.q.j.sancimꝰ.s̃.de offi.del̃.cũ in iure.s̃.de fi.instru.c.j.⁊ h̃ satis credere ante ꝑ̃ntationẽ lr̃aꝝ: postea aũt secꝰ.ar.s̃.de ap.vt debitꝰ. Jtẽ ꝑ testes qs ꝓbat se ꝓuilegiatũ C.de fi.ĩstru.si solẽnibꝰ.qñqꝫ sufficit ꝓbare solã amissionẽ instr̃i etiã si nõ ꝓbet̃ tenor vel ꝙ nõ fuerit vitiosum ꝓpt̃ odiũ eiꝰ q illud surripuit.C.de proba.si de possessiõe.al̃s enĩ nõ sufficit.C.d̃ testi.testiuꝫ.in fi.ĩmo ⁊ si amittat̃ postq̃ꝫ facta est fides de instr̃o tñ post licet dicere ꝯ̃ illuꝫ de falsitate.C.de fi.instru.l.vlt. probat̃ aũt amissio instr̃i ꝑ iuramẽtũ ꝑdẽtis ⁊ adiũctis sibi aliqbus presumptiõibus.C.de fi.instru.l.vl.ar.C.vnde vi: si quãdo.

EX parte abbatisse ⁊c.occasiõe.) no.abbatissa ⁊ sorores h̃ conquerun̄t de ep̃o melden̄.q occasiõe q̃rundã lr̃aꝝ ĩpetrataꝝ ab eo ad iudicẽ del̃.grauabat eas:alibi habes ꝙ ꝓuilegiati cõquerun̄t de ꝑ̃latis q q2 in ip̃os nõ ꝑ̃nt ferre sñiaꝫ excõicatiõis ferunt in eos q molũt ĩ molẽdinis suis:vt.j̃.e.quãto.alibi habes ꝙ abbas ꝯqritur de quodã ep̃o q occasiõe quarũdã lr̃aꝝ ĩterdixerat quasdaꝫ suas ecc̃lias.s̃.de of.or.graue.alibi habes ꝙ aliq dicũt ꝙ occasione ĩdulgẽtie sue fecerũt sñiaꝫ excõicatiõis ĩ alios.s̃.de rescrip.ex ꝑte.ij.de oĩbꝰ istis q̃rit̃ an debeãt ꝓbare ĩdulgẽtias ⁊ lr̃as ⁊ alia de qbꝰ faciãt mẽtionẽ ĩ lr̃is q̃s ĩpetrãt:⁊ eodẽ mõ idẽ q̃rit̃ si ĩ libello hoc ꝓponat̃:⁊ ad hoc sic rñdemꝰ ꝙ cãꝫ vel demõstrationẽ ĩ lr̃is vl̃ libellis appositã nõ dꝫ qs ꝓbare dũmodo constet de re. cuiꝰ cã vel mõstratio dĩ nisi talis sit cã vel demõstratio q sit cã sine q̃ lr̃as nõ habuisset:nec libellus eẽt receptus:⁊ hoc sic probo: q2 etiã si talis sit cã vl̃ demõstratio:tñ valent lr̃e ⁊ libellus.ff.de ꝯdi.⁊ de.cũ ita eẽt legatũ.§.legato.⁊.§.falsaꝫ.⁊ insti.de le.hinc.ĩ §.proxi.secꝰ aũt ĩ ꝯdict.vt eisdẽ legibꝰ probat̃.h̃ tñ teneas ꝙ qñcũqꝫ ponit̃ ĩ libello tale qd pro cã petitionis sue illã probare dꝫ. nã cũ cã q̃ ponit̃ ĩ libello pro magna ꝑte semꝑ sit cã q̃re sibi competit ius petẽdi illud q̃d petit ꝑ illũ libellũ: illã probare dꝫ aut succũbet.v.q.vj.actor.hoc etiam probat̃ rõne supradicta:q2 nunq̃ꝫ suus libellus receptꝰ eẽt nisi sufficiẽtem cãꝫ exꝑ̃ssisset.s̃.de libel. ob.dilecti.vbi no.(ꝓuilegijs.)nec tenet̃ facere mentionẽ nec ꝓpt̃ hoc minꝰ ꝓcedit̃ ꝑ lr̃as.no.s̃.de offi.dele.ex lr̃is.(ad ap.beneficium.)ex illa cã:q2 lr̃e nõ valebãt cũ eẽnt ĩpetrate sup his que cõtinent̃ ĩ ꝓuil̃.suis:nec de ip̃o faciũt mẽtionẽ.s̃.de rescrip.cum ordinẽ.meliꝰ dicit̃ nõ ꝓpter h̃:sed ꝓpt̃ grauamẽ aliud.(deferẽtes.) ⁊ male.(rettulissent.) ⁊ petissent ꝙ in cã appellatiõis ab abbatissa ⁊ sororibus emisse ꝓcederẽt ĩ ip̃a tñ ꝓpter absentiã ꝑtis aduerse ꝓcedi nõ poterat:q2 h̃ nõ petierat.s̃.de ap.cordi.vel meliꝰ:q2 iudices nõ detulerãt appellationi.s̃.de ap.interposita.§.j.⁊ cũ ꝑs monasterij vidisset ꝙ nõ poterat ꝑ seq̃ appellationem cõuertit se vt obtineret innouationẽ ꝓuilegioꝝ suoꝝ.(innouandũ.)h̃ non licuisset nisi cõtumax fuisset ꝑs aduersa.ar.s̃.de cõfir.cũ dilec.hoc nõ placet: nõ enim sup innouatiõe ꝓuilegiorũ cõtumax erat ep̃s nec citatus:sed vera cã est:q2 ep̃s nõ cõtendebat de ꝓuil̃. q2 si cõtenderet nõ deberet innouari nisi forte terminet̃ de eorũ cõsumptione vel nisi alia iusta cã subesset.s̃.de confir.vti.cũ dilecta.ꝙ lꝫ cũ nihil iure tribuit.j̃.eo.q2.si enim nouũ ius tribueret nõ liceret.s̃.vt li.pen.dilec.vbi no.

QUm oli papa ⁊c.⁊ eisdẽ.ꝑ̃ori ⁊ canonicis.(⁊ ꝑ̃figenduꝫ.)ꝓcedi tñ poterat super cã appellatiõis:sed ante sñiam erat appellatum vel sup ꝑ̃ncipali si a diffi.fuerat appellatũ.s̃.de ap.sepe.vbi no. de hoc:sed hic noluit appellatus procedi cũ modicũ sibi ꝓdesset si tm̃ cã appellationis terminata eẽt ⁊ non principalis.dic melius:vt no.s̃.de ap.sepe.⁊.c.per tuas.(prefigẽdum.(ꝑ lr̃as quas dedit ep̃o in quibus cõtinetur q̃d sequitur: sed dices quõ postea

ꝓcesserūt iudices ꝑmi: vt sequit. j. ibi: iudices aūt ⁊c̄. cū per has
litteras est ad se. ap. negociū reuocatum ꝯtra id qđ est. s̄. de offi.
le. licet. iij. q. vj. multū. C. de le. l. ij. reoꝝ ꝑ illas litteras non esse re
uocatam iurisdictionem anteq̄ꝫ p̄ñtent littere: ⁊ h̄ ꝓcessus habi
tus fuit ante p̄ñtationē litterarū. s̄. de ap. vt debitus. Item non
videtur maliciose fecisse ep̄s cū in eius fauorē sint concesse si eis
vti voluit. C. de le. ꝙ fauore. appellatio enim non impedit eoꝝ ꝓ
cessum cum illis renūciare videat si infra terminū p̄fixuꝫ non
ꝓsequunt. s̄. de ap. sepe. cum sit rep̄hensibilis. (parti.) auctori
tate huius delegationis non ꝓcesserūt sed ꝑme. (monacho.) no.
monacho delegari cām: ⁊ hoc verū intelligo si exp̄sse contine
atur vt ibi: monach⁹: al's p̄sumo ꝑ veri taciturnitatem obtētas
cum non sit eis p̄stāda materia vagādi. (iudices.) non illis qui
bus erat remissum negociū: q꞉ ille non habebāt potestatem diffi
niendi aliquid sicut h̄ apparet: ⁊ sic est in registro. vel dic ꝙ ijdeꝫ
iudices erāt sed partes p̄rogauerūt eoꝝ iurisdictionem vel
plus continebat in litteris in quibus erat remissum negociū q̄ꝫ
hic contineat. (libertatem.) iuste petituꝫ fuit: q꞉ cassaret libertas
male data ⁊ rite fuit super eū sententiatū. ar. C. de ꝯdi. ex. l. disso
lute. ⁊ l. fi. ff. de fe. l. j (ꝑ deportariū.) iste portarius siue executoꝛ
deputatus a rege nullā potestatem habuit cogēdi canonicos ad
aliquid. s̄. de conse. eccle. imo plus videtur ꝙ si esset executoꝛ pa
pe merus sine vlla cognitione ꝙ non posset alicui etiaꝫ partibus
vim inferre nec de possessione aliquā partiū extrahere: nisi hoc
esset sibi exp̄sse cōmissum: ꝙ tamen raro ⁊ non sine causa com
mittendum est. ff. de iudi. l. fi. s̄. de concess. p̄beu. vel ec. non va.
q꞉ di. ⁊ c. cuꝫ nostris. ⁊ c. litteras. nec est contra. ff. de re iudi. a di
uo. §. si super. ⁊ §. se. vbi dicitur ꝙ executoꝛ habet cause cognitio
nem: q꞉ ibi non loquitur de viatore executore cuius modicuꝫ est
officium. i. in adimplendo mandatum ⁊ in renūciādo quid iue
niat. ff. de re. eoꝝ qui sub tu. vel cu. sunt: magis. §. ne tñ. imo plus
videtur ꝙ si viatoꝛ h̄ inueniat rem vel eccl'iam cuius possessionē
dare debet sine vllo p̄sente possessore: ita ꝙ sine vlla violentia
dare potest possessionem: tamen eā dare non debet nisi ille q̄ eā
tenet de facto ꝑmo eā resignet: vel verbo vel auctoritate iudicis
inde expellat: ⁊ sic intelliguntur decre. p̄all'. q꞉ di. cuꝫ nostris.
⁊ c. litteras. nisi partibus p̄sentibus lata eēt sñia ꝯtra possesso
rē: tūc enim satis videt ꝙ maioꝛ potest dare rei possessionē quaꝫ
alius possidet: maxime si potest fieri sine violētia. C. si ꝑ vim vl'
alio modo. l. fi. decre. aūt p̄all'. cum nostris: que dicit ꝙ ꝑmo de
bet resignare de facto: loquit quādo p̄cesserat tñ tacita renun
ciatio que tamē poterat habere excusationes: sed secus est quan
do sñia lata est post q̄ꝫ nulla excusatio admittit. C. sen. rescin. nō
pos. l. j. imo plus videt ꝙ si pars ꝑ violētiā eiecisset eum contra
quē lata est sñia: ⁊ postea i̅ spoessio vacātis rectori eidē spoliato
ri assignet ꝙ bene teneret spoliatoꝛ interdicto vnde vi ad inter
esse. ff. vnde vi. l. j. §. ex die. tñ si cōfiteat se nihil noui iuris acqui
siuisse non cogit rē iudi. restituere. s̄. de cā pos. cū super. ⁊ q꞉ sine
peccato tenere nō potest. alij tñ dicūt cōtra: q꞉ bene potest tenere
sine peccato si ꝑ errorē iudicatū est. ff. de condi. inde. l. neratius.
nec decre. cum super: cōtradicit que loquit qñ simul super pos. ⁊
petitorio sñia lata est: sed hic diuisim late sunt: sed difficile est in
decre. que est differētia siue simul siue diuisiꝫ ferant dūmodo ex
ecutores earū in idē tempus cōcurrant h̄ de iudice qui mādat fi
eri executionē. si aūt mandat alicui ꝙ det alicui possessionem ali
cuius rei amoto quolibet illicito possessore nō habet h̄ iurisdicti
onē nisi super notorios illicitos. ar. s̄. de offi. dele. statuimus. alij
dicūt ⁊ forte melius ꝙ ꝓcedit super non notorijs ordine iudicia
rio seruato: vt no. s̄. de re. ec. non alie. epi. (dederat.) ⁊ male cum
q̄cq̄d acquirit ep̄atui acquirat. xviij. q. j. statutū. monachus eni
q̄cq̄d acquirit suo monasterio acq̄rit: dū manet monach⁹ mona
sterij: etiam si est monachus fugitiuus. s̄. de offi. oꝛ. quāto. imo si
stipulet aliq̄d sibi vel monasterio suo vel etiā impersonaliter vl'
quocūq̄ꝫ alio mō cōtrahat semꝑ acq̄rit monasterio suo. ar. ff. de
stipul'. ser. seruū. secus si stipulet alij: q꞉ tūc alibi nō querit: q꞉ nō
potest: nec dn̄o: q꞉ nō vult. ff. de stipu. ser. seruus meus. imo si mo
nasterio vetante aliquid acquireret monasterio acquireret. ff. de
acq̄. re. do. etiaꝫ. sed si sit expulsus de monasterio: tūc nulli acq̄rit
nec valet contractus cū sit a monasterio absolutus: posset tñ dici
ꝙ acq̄rit ep̄o a cuius iurisdictiōe nō est absolutus. Itē no. ꝙ ex oī
bus contractibus obligat: vt quidā dicūt: sed nō plus q̄ꝫ sit a mo
nasterio sibi cōmissum: ⁊ si nō habet administrationē: tñ obliga
tur abbas: sed ad nihil tenet cum nō habuit vnde soluat: de ma
leficijs aūt monachi nō obligant nisi ad eos perueniret ⁊ eodeꝫ
modo alij obligant abbati ex omnibus contractibus cuꝫ mona
cho initis. si autē monacho auferatur res monasterij: vel etiā al
terius dūmodo monasteriū teneat de illis agit abbas. sed si mo
nasteriū nō tenet de illis tūc nō agit: sed agetur ille cuius sunt vl'
rei ven. vel fur. vel alijs cōpetentibus actiōibus: ⁊ ꝓpter hoc di
cimus ꝙ si monachus morit penes quē erant deposite que deti
nent ꝑ aliquē: nullā actioneꝫ habet abbas ad ea: sed si abbas vi
deret res depositas apud monachum rapi vel furto surripi: vl'
al's perire ⁊ facile posset eas liberare: sane crederē ꝙ tenet depo
siti insolidū ꝓpter dolum suum: sed si monachus eas rapuisset:
tūc eēt secus: q꞉ abbas non erat obligatus ex eius maleficio. sed
dices ꝙ si monachus vel iure vel ab abbate ꝓhibetur cōtrahere
xij. q. j. non dicatis. xvj. q. j. sunt nōnulli. ⁊ c. de p̄ñtiū. quomodo
potest valere cōtractus cū eo initus cōtra id qđ est. C. de legi. nō
dubiū. x. di. vides. sol. lex ⁊ canon intellexerāt ꝓhibere ꝙ nō tene
ant cōtractus facti a p̄dictis personis: ita ꝙ eis aliquid querere
tur: sed bene tenet in hoc ꝙ eis querat cum quibus poterat legiti
me celebrari cōtractus: ⁊ talis est abbas cui querit omne lucruꝫ
ꝓueniens ex cōtractu monachi: ⁊ ideo bene ad eius ꝑfectum te
net contractus. possessio etiā iusta querit per monachū etiaꝫ fu
gitiuū dn̄o ignoranti. ff. de acqui. pos. l. j. §. per seruū. si aūt eēt in
iusta possessio que est restringenda nō querit dn̄o. ff. de acq̄. pos.
ꝙ meo. §. fi. ⁊ l. ꝙ seruus. sed ⁊ ip̄am si vult ratā habet acq̄rit. ff.
de vi ⁊ vi ar. l. j. §. cuꝫ ꝓcuratoꝛ. possessionē aūt serui si fuerit tur
bata ⁊ seruus ⁊ dn̄s peteret eaꝫ reformari. C. si per vim. l. j. oīs
autem qui detinet p̄sumit possidere nisi cōtrariū ꝓbetur. arg.
xviij. q. j. c. j. (fructibus.) mirū videt ꝙ ep̄o adiudicamus fruct⁹
medij temporis cū potius ip̄i monasterij eēnt seruandi cū de eis
sit ratio ei reddenda. s̄. c. cuꝫ ⁊ plantare. de capel. mo. c. j. xvj. q.
ij. c. ij. so. q꞉ edificauerūt eccl'ias in dioc. alterius ep̄i sine eius con
sensu cū edificiuꝫ cedat solo. C. de rei ven. l. ij. per cōsequēs ⁊ hoc
edificiū siue eccl'ie ad ep̄m dioc. pertinebant. Item fructus autē
non dabunt ei nomine suo: sed nomine eccl'iaꝝ edificatarū. s̄. de
suc. ab intest. c. iij. ⁊ sic non est contra. s̄. de reli. do. cum venerabi
lis: quia ibi non nomine eccl'ie de qua agebatur: sed suo vendica
bat temporalia. (nō tenere.) hic nō ponit causas quare tenuerit:
sed posset eē: quia cōtra absentem nō contumacē lata est. (de gra
tia.) indulto sibi beneficio in integrū. s̄. de in integ. resti. c. ij. de iu
re enim cōmuni admitterent post sententiā ad exhibendum. s̄.
de re iudi. inter mo. C. de transac. sub p̄textu. (constitit.) ꝑ testes
vel confessiones ⁊ nō per visum: quia papa nō videtur origina
le. (manibus.) hoc nō est malum. C. qui test. fa. pos. hac consul. (a
manibus.) ⁊ iccirco nō p̄sumebatur originale sed sumptum. (li
bertatem). i. exceptionē ab ep̄o dioc. dataꝫ: libertatem enim sibi
nō p̄scribit nec habet: quia lꝫ dioc. nō p̄stet iura ep̄alia: p̄sta
bit abbati vel alij vel ad minus pape. s̄. de p̄scrip. cū nō liceat.
⁊ c. cum ex offi. (imponentes.) mirū videtur ꝙ hic dicit: quia aut
monasterium ꝓuocauit in libertatem nō assignata aliqua causa
⁊ tunc lꝫ non sit actum de p̄uilegio pape: tamen de cetero agere
non poterit: quia p̄textu no. j. ⁊c̄. s̄. de re iudi. inter mo. ar. C.
de an. excep. l. vlti. ff. de iudi. solemus. aut assignauit aliquā cām:
puta quia munitum erat monasterium p̄uil'. epoꝝ colubrieñ. ⁊
tunc nō obstante sententia pape ꝓpter hanc causaꝫ lata poterat
agere ex alia causa: puta q꞉ munitū erat p̄uil'. ro. pon. vt no. s̄. de
offi. oꝛdi. conquerente. Rñ. de iure cōmuni verum eē qđ dicit: ⁊
quia monasteriū totum ius suū deduxerint in iudicium: ideo fu
it h̄ necessarium beneficiuꝫ restitutionis. sed dices quare nō dixit
iniustam sententiā cuꝫ inspecta veritate sit iniusta. C. de ap. eos.
Rñ. illud obtinet in causa ap. vt inspecta veritate iudicet p̄mā
sententiā iustam vel iniustam: sed in causa restitutionis ex ꝓcessu
iudicat sñiam iustam vel iniustam. potes etiam dicere ꝙ in cau
sa restitutionis inspecta veritate iudicat p̄ma sñia iusta vel cō
tra: ⁊ h̄ sñia iudic. del'. veritate inspecta erat iusta cum ꝓnuncia
uerit tñ infirmā libertatem per ep̄m datā que in veritate non te
nebat: ⁊ nihil de libertate concessa ꝑ papam dixerint. (nō cogno
uerint.) nec ꝓnūciauerint: sed tñ de libertate data per ep̄m. (ce
teris). s. in expensis necessarijs restituendis ⁊ alijs. c. (accedenti
bus ⁊c̄. per. xl. an.) s̄. eo. si de terra. cōtra. so. nec iste nec ille renū
ciauit p̄uil'. exp̄sse: sed tacite vel p̄sumptiue: qñq̄ꝫ aūt p̄sumi
tur vno actu renūciare qñ volūtarie sciēter ⁊ directo cōtra p̄ui
legium suum facit. s̄. de cōsti. cum accessisset. ⁊. s̄. de p̄ben. ꝑ il
loꝝ. sed quandoq̄ꝫ venit nō scienter vel exp̄sse contra p̄uilegi
um: sed tñ al's p̄sumit renūciare p̄uil'. si per. xxx. an. contrafecit
s̄. e. si de terra. qñq̄ꝫ. xl. vt hic. ⁊ si queras causaꝫ diuersitatis hec
est: quia lꝫ vnus monachus qui est ꝓpositus agris colendis sol
uat decimas: conuentus tamē nescit vnde vno actu nō p̄sumi
tur renūciare. Itē si soluit aliqñ etiam sciente toto conuentu non
p̄sumit volūtarie renūciare p̄uil'. sed lites exerceri ꝙ cum sit
laudabile nō ei imputatur. ff. de ali. iu. mu. ca. fact. iteꝫ si res. §. j.
sed si. xxx. an. soluit nō habet excusationē ignorātie nec volūtatis

s.eo.si de terra.sed h cōtradicit que requirit.xl.an.sed dic iccirco
hic requiri plixius tēpus:q2 cōuentus est vltra mare τ possessio
nes citra. Itē habēt quasi infinitas:vnde nō psumit scire sicut il
li qui sunt citra mare:τ p cōsequēs nō intelligunt tacite renūcia
re nisi spacio.xl.an.in possessionibus aūt vltramontanis spacio
xxx.an.crederē psumptiue renūciare etiā a tēplarijs. vel dic q h
cōuentus nō iuuabat se:q2 tēplarij tacite renūciassent priuil. sed
pscriptis que nō currit minor.xl.an. vel dic q h tollit illā. vel dic
q ibi ex priuilegio statim querit alicui ius dominij:sicut h quesi
tū est dominiū iure decimarū ius τ dominiū quesitū nō admitti
tur nisi legittimo tpe pscribatur:vt hic.arg.C.de iur.do.impe.l.
ij.sed potest rnderi:q2 ibi nō habuit dominiū: sed potestatē rē pi
gneratā accipiēdi in dominiū:vbi aūt ex puilegio non dat aliqd
dominiū: sed potius aliqua potestas.s. vt nō cogantur eē vltra
certū numerū:vel vt dignitas nō fit in eccłia:tūc nō sunt necessa
rij.xl.an.ad hoc vt videat renūciare puil. sed sufficit vnus act9.
s.de cōsti.cū accessissent.cum.m.τ est rō diuersitatis:q2 dominia
rerū certis modis τ cū magna difficultate amittunt τ querunt
vt insti.de re.di.p totū. τ de illis modis nō est si semel vł aliquā
to tpe pmisit aliū eē in possessiōe sue rei: sed in puilegio secus est
que sola petitiōe querunt τ in fauorē petentium dant:sed ex eis
nullū dat dominiū:naz illa facile admittunt:vnde forte secus di
cendū est in cōsuetudine: nā ibi si aliqua potestas quesita eēt cō
suetudine:vel iure etiā si nullū dominiū ibi eēt:vt si de cōsuetudi
ne introducendū esset q in hac eccłia nulli assumerent in canoni
cos nisi eēnt in sacris ordinibus cōstituti:nō videt q lz aliquē in
inferioribus ordinibus cōstitutū eligāt q ppter hoc videant re
nūciasse cōsuetudini qzdiu perseuerāt: q2 nō licet cōsuetudines i
fringere.xj. in his. imo plus dicimus q siue sint consuetudines
siue cōstitutiones siue puilegia honorabilia vel vtilia ecclesijs:il
la nunqz intelligunt renūciare p vnū:nec etiā p plures actus: q2
etiā si expresse vellēt renūciare nō possent.C.d trāsac.preses.ar.
ff.de pac.cōtra.§.fi.nā in hoc casu si oēs de capitulo velint aliqd
facere cōtra puil.vel cōsuetas cōstitutiōes suas vn9 solus posset
cōtradicere τ etiā omnibus facientibus cōtra pdicta si vergit in
damnuz eccłie supior potest illud τ debet reuocare.s. de his que
fi.a ma.par.ca.c.j.s.de re.ec.nō alie.fiqs ad nostras. si qua aūt
sūt que sint eē eccłie vtilia renūciare vł etiā idifferētia: tūc p vni
cū actū contrariū renūciat.s.de cōsti. cum accessissent.τ.c.cū.m.
sed in casibus vbi loquit pdicta decre.crederem.lz canonici non
possint vlterius ex quo semel fecerāt cōtra suū puilegiū in suū fa
uorē.s.q2 allegarēt diminutionē suarū pbendaruz:crederē tn q
possint eodē puilegio vti nomine eccłie si ex receptione puilegij
eccłie lederet:puta si ppter modicitatē pbendarū nō inuenirēt
canonicos residētes vel nō inuenirēt bonos:τ idem videt in oī
bus alijs similibus puilegijs cū hoc decreto canonicoz numero
τ sublatiōe dignitatū in vtriusqz fauorē.s.τ eccłie τ canonicoz i
telligit ꝯcedi: τ ideo lz vn9 renūciet τ ali9 nō itelligit renūciare.
Itē si cōibus τ grauibus puil.que hz aliqua gens:aliqs nō vtit
non intelligit qs renunciare quo ad alia si in aliquo omitteret il
lo vti:sed quo ad illud bene renūciat.C. de excu.tu. volūtatē.C.
de his que spō.mu.sub.l.ij.τ.l.se.li.x.ff.de va.mu.l. ptor.i.§.fi.

Cum capella τc.

puilegio.)hoc puilegiuz intuitu ecclesie
cōcessum est psonis vel potius concessum est eccłie in
psonis: nec ppter hoc empta est eccłia vel clerici nisi
quo ad excōicationē τ alia que hic sequuntur.si autē dixisset exi
mimus canonicos talis eccłie ab epo clerici quidē exempti erūt
a iurisdictione epali intuitu psonarū:sed eccłia in nullo exempta
erit:τ in omnibus epo rndebit:nisi in iurisdictiōe clericoz:sed q
rit siqs dicat recipio clericos talis eccłie in pprios filios vel spi
rituales:an ppter hoc sint exempti.ar.q sic.C.vnde vi: conque
rebat.itē arg.ad hoc:q2 si res que dicit ptinere ad pprietatē pa
pe est exempta.ergo eadē rōne τ filius vel qcqd aliud dicit per
tinere ad papā erit exemptū? Rn.q talis nō est exemptus: plus
enim ppter nomē filij in affectione qz in exemptiōe eos recipere
videt.q.d.papa:recepimus vos in amorē filialē:sicut cū dicitur
subdiaconus papa:sonat in honorez nō exemptionē.s.de ma.τ
o.p tuas.qzuis in ar.ꝯtrariū videt:q2 sicut quos pnceps elegit i
patres nō vult ab alio sub alterius potestate eē.i auc.ꝯstitutio q
de digni.eadē ratiōe nec quos eligit in filios:qzuis rnderi possit
patrē sonare in auctoritate quē nō decet alterius potestati subij
ci filiū in affectionē quē nō est indecēs sub alio eē:secus aūt vide
ret si diceret recepimus vos i pprios vel spāles subiectos: quia
tūc erūt exempti:quidaz tn dicūt q si qn papa recepit aliquos in
pprios filios: τ ille cuius filij pus erāt cōsenserint penitus sunt
ab eius iurisdictōe exempti als nō.ar.ff.de adop.in adoptionē.

Itē no. q lz isti nō possunt excōmunicari vel interdici:tamē pnt
aliter puniri τ cōdēnari p sniam:q2 hoc nō cōtinet in puil.qd di
ligenter obseruandū est.s.eo.porro.τ habetis expressuz.j.eo.ti.
veniens.(in his ecclesijs per parrochianū psequeris.)no.exem
ptū rōne rei nō exempte subiacere iurisdictiōi ordinarij. de hoc
no.s.eo.porro.τ habes expresse.j.eo.qm ad h.j.eo.ti.c.nolētes.
§.vlti.glo.quo ad hoc.

Ex ore sedētis τc. a lōgis.

nō tn longissimis cū neutra pars pscripserit:vt.j.eo.
sequit.§.nos igit.(qstores.)no. q qn hec dictio qd:vł
que:vł sicut:ponunt in litteris vident aliqd poni.j.de ver.sig.
abbate.ff.de condi.τ demon.quibus diebus.§.dn̄s.ff.de leg.j.si
seruus.§.si ita.τ.l.si sic.§.j.ar.cōtra.s.q est intelligendū cōditio
naliter.ff.de ꝯtrahē.emp.si fundū.τ.l.si rē.in fi.(in mēbris.)no.
q lz pbet exemptio capitis non pbat exemptio mēbroz.(exem
pta.)qn mēbra nō sunt exempta:sed abbas exempt9 cui mēbra
sunt subiecta in mēbris delinquat dioc.exemptuz abbatē iudica
bit τ puniet τ etiā deponet.j.eo.cū capella.s.de fo.cōpe. postu
lasti.seruata tn forma.(hostē).j.eo.volentes.s.de fo.compe.ro
mana.sed si nō delinquat in locis nō exemptis cōstitutionū: sed
delinquat in psonis nō exemptis:puta q2 negligēs est in regimi
ne eoz: vel etiā q2 iniuriā faciet eis:q2 tūc nō habet potestatē di
ocesanus pcedēdi ꝯtra eū.nō enim sunt isti modi quare diocesa
ni sortiant foz in psonis exemptis:imo plus dicimus q dioc.p
pter pdicta delicta cōmissa in psonas nō exemptas nō potest eū
puare eccłia nō exempta vel eū suspēdere: qd sic pbo:q2 hoc nō
potest facere dioc.nisi cū cause cognitōe:sed ipe nō potest cogno
scere de pdictis delictis psone exempte:ergo nec ꝯtra euz pcede
re. Itez in hoc casu.s.qn mēbra nō sunt exempta habebit abbas
iurisdictionē sup eccłias:vt no.s.de offi.or.quāto.τ.c.cū abbas.
τ in hoc casu pntabūt clericos platis:τ fiet vt dicit.s.eo.cū τ plā
tare.§.in ecclesijs.s.de capel.mo.c.j.s.de pben.in lat.concił. vbi
no.nisi essent pleno iure ꝯcesse.s. quo ad.l. iurisdictionis τ dioc.
q2 tūc ipi restituent.xvj.q.ij.c.j. Item in hoc casu nunqz appella
bit ab abbate exempto etiā a subditis nō exemptis ad epm: q2
non est ei supior:melius videtur q appellādus est eps: τ in hoc
est superior.ar.h.τ.s.de ma.τ obe.c.solite.circa pn. Item in ca
sibus vbi quis sortit forū rōne possessionis conueniet abbas co
rā epo cū res sint in eius territorio:domiciliū aūt non potest ha
bere nisi in suo monasterio.alij autē seculares sicut τ laici plura
possunt habere domicilia τ in ecclesijs suis τ extra dūmodo nō
teneant ad residentiā.de fo.cōpet. postulasti:sed loca in quibus
ipi tenent ad residentiaz semper debent p domicilio reputari: lz
aliqui ꝯtradicūt.si aūt clericus duoz epoz delinquat τ iniuriam
faciat clerico alterius epi sub quo domiciliū non habet extra illū
epatuz:tn sub eo rndere tenet:q2 ratione clericatus sortit forum
eius.C.de epi.τ cle.auc.clericus.secus aūt in abbate exempto q
lz delinqueret in clericos dioc.cui reuerentiā debet: tamen coraz
eo conueniri non debet:q2 non est eius clericus:imo exemptus:
lz in aliquo sibi reuerentiam debeat. si aūt mēbra sunt exempta
τ non populus:tunc etiam si delinquat in mēbris exemptis ab
bas:tamen dioc.nullā iurisdictionem in eo habebit.j.eo.volen
tes.de populo aūt idem diximus sicut diximus quando mēbra
non sunt exempta.j.de verb.sig.veniens.de hoc no.s.eo.recipi
mus.τ in hoc casu restitueret clericos in ecclesijs sine epis: sed si
deponendi fuerint:referāt ad papā.ar.s.de offi.archidi.ad hoc
si aūt populus est exemptus:tūc in nullo tenet dioc.(mēbris.) τ
ita quis tenet duobus dn̄is:pape.s.ratione sui: epo rōne mēbro
rū.τ.j.p vasallis.ar.ff.de op.li.duorū.ad hoc.s.de maio.τ obe.
q super his.glo.contra.xvj.q.j.

Ex parte.

xxiiij.di.qzqz.(subtrahunt.)sec9 autem si in suos spāles filios recipet
j.eo.veniens.

Pastoralis officii.intrare.

De hoc no.s.de offi.deleg. sup eo.(introire).C.p q.
ca.ser.ac.p.li.l.j.idem dicimus si alicui det puilegiuz
sup habendis decimis: dominiū tamē videt habere donationē
fauore eccłie.C.de epi.vt inter.siquis aūt sua auctoritate possessi
onē introiret poterit cogi ad restitutionē possessionis p interdi
ctū vnde vi directū vel vtile vel p hypothecariam. (episcopali.)
nā p hec verba cōcedimus talē ecclesiam tibi in pprios vsus in
tendit concedere q administrationē habeat eccłie τ q sibi detē
poralibus respondeat τ q retento bono statu eccłie superfluos
redditus in proprios vsus conuertat:debet enim sibi concessaz
ecclesiaz in primo statu retinere:bene tamē credimus q de volū

tate ⁊ cõsensu dioc̃.posset mutare primũ statũ ex iusta cã:vt si ali
qua ecclesia est vbi cõsueuit eẽ multitudo canonicorũ: qꝛ ibi erat
multitudo populi mutato aut populo vel eiecto remãsit ecclesia
cũ diuitijs suis. melius videt̃ mõ ꝙ diuitie iste trãsferant̃ ad ali-
am ecclesiã vbi maius seruitiũ fiat deo q̃ȝ ibi:⁊ cum diocesanus
nollet cõsentire cum superiore aget:diocesanus aũt eꝑs habebit
institutionẽ in hac ecclesia ⁊ visitationẽ ⁊ ꝓcurationẽ ⁊ breuiter
omnia spiritualia ⁊ omnẽ iurisdictionẽ: vt hic.s̃.c.cũ ⁊ plãtare.
§.in ecclesijs.nec potest ille cui data est ecclesia vẽdere vel pigno
rare possessiones huius ecclesie,ꝓ soluendis debitis eius ecclesie
cui donata est ⁊ si qua relinquant̃ huic ecclesie in vtilitateȝ hui⁹
ecclesie cõuerti debẽt:⁊ breuiter dicimus ꝙ bene caueat sibi pla-
tus ecclesie cui donatio facta est: ꝙ si accipiat mutuũ noĩe huius
ecclesie cõuertat pecuniã in vtilitate illius ecclesie:qꝛ aliter de bo
nis eius nõ soluet̃ debitũ:hoc aũt ita distincte faciet ꝑlatus eccle-
sie cui donatio facta est:alioquin sacrilegus erat. ar.xvij.q.iiij.ꝑ
totũ. ⁊ tñ puniet̃ per eꝑm ⁊ etiã ad officiũ eꝑi ꝑtinet ꝙ hoc fieri
faciat.j.de excep.cũ venerabilis.⁊ no.s̃.de resti.spo.cũ olim.vi-
det̃ etiã ꝙ creditores huius ecclesie ꝑ interdictũ de sepationibus
possint petere vt separent̃ bona vtriusq̃ȝ.s̃. de sepul. per totum.
Itẽ dicimus ꝙ si in alia dioc̃.sit ecclesia donata in alia donata-
ria in alienationibus rerũ ecclesie donate necessarius erit cõsen-
sus eꝑi sui ⁊ in alienatiõibus rerum ecclesie cui facta est donatio
requiret̃ cõsensus sui eꝑi: cum al's si eccl'ia vna habet in diuersis
dioc̃.possessiones solus cõsensus dioc̃.eꝑi requirendus est ⁊ non
eꝑorũ vbi possessiones site sunt.xvij.q.iiij.in vẽdi.xij.q.ij. abba
tibus .siqua sine ex.x.q.ij.casellas. Itẽ dicimus ꝙ lȝ eccl'ia conce
dat̃ alicui pleno iure intelligit̃ sibi cõcedi ꝙ sit sibi subiecta in tẽ-
poralibus ⁊ spũalibus:nõ aũt ꝙ ꝯuertat eã in ꝓprios vsus:sub-
iectionẽ enim omnẽ quã prius habebat sibi concedere videtur.
xvj.q.ij.visis.s̃.e.cum ⁊ plantare:⁊ nõ fruct⁹ quos nõ habebat
nec accipere debebat:nisi ex iusta causa ⁊ cũ multis solẽnitatib⁹
quas no.s̃.vtec.be.c.j.⁊ facit ad predicta.vij.q.ij.quia cognoui
mus.s̃.de re.ec.non alie.c.j.sed si ꝑus ecclesiã alij pleno iure do
natam in ꝓprios vsus tenebat donator:tũc pleno iure sibi subij
cere videt̃ ꝓpter verbum positũ in donatiõe.s.cõcedo plene ⁊ in
vsus ꝓprios cõcedere videt̃:qꝛ in donationibus est larga interꝓ
tatio habenda.s̃.de dona.cũ dilec.⁊.c. pastoralis:eadẽ aũt iura
que diximus dioc̃.retinere in ecclesia concessa in ꝓprios vsus ea
deȝ retinet:⁊ si vniat duas ecclesias quocũq̃ȝ genere vnionis:de
quibus vnionibus.s̃.ne se.va.c.j.

[Q]Etistis per se ⁊c. de nostra.)aucto ritate huius ĩdul gẽtie:nã al's lȝ tẽplarij violarẽt interdictũ ꝑ se positũ alij tñ violare nõ deberẽt.

[Q]Voniã ꝑ confessiões ⁊c. vtrũq̃ȝ.) quales sunt que pleno iure sunt subiecte ab-
bati:puta qꝛ in eis ius percipit eꝑale:vel qꝛ abbati le
ge iurisdictiõis ⁊ dioc̃.sunt subiecte vel in tẽporalibus ⁊ ĩ spũali
bus.(clericũ.)hoc intelligit̃ de clericis morãtib⁹ in ecclesijs vtro
q̃ȝ iure spectãtibus ad monasteriũ.(monachũ.)no.ꝙ ꝑuilegiat⁹
iste nõ gaudet ꝑuilegio si vadat ad aliã eccl'iaȝ.s̃.eo.cũ capella.

[Q]Via circa ⁊c. retinendis. Nã in ꝑuilegio cõtinebat̃ ꝙ eꝑs monasterio remit-
tebat oẽs decimas que sibi eꝑo debebant̃ de possessio
bus monasterij.(canonicas).s.de cõsensu capituli.s̃.de dona.pa
sto. Item ꝙ fiat cã vtilitatis vel necessitatis vel pietatis ⁊ ꝙ nõ
sit ĩ mẽsa.(plenissima).s̃.de dona.cũ dilec.vbi no.

[A]Ntiqua ⁊c. antistites. i.ꝑriar-
che.(ꝓ-
uocet̃.)etiã alijs omissis.

[E]T priuilegia ⁊c. interdi-
cte.) No.ꝙ lȝ locus sit interdictus:tñ põt ibi celebra-
ri de licẽtia iuris:vt habes ꝑ totũ hoc.c.⁊ se.⁊ etiã de
licẽtia hoĩs.s̃.de ap.dilectis:sed si ꝑsona eẽt interdicta vel suspẽ
sa,ꝓ suo delicto nõ posset de licẽtia alicuius celebrare:nec suspẽdi
posset interdictũ in ꝑsona suspẽsi,ꝓ suo delicto nõ posset de licen-
tia alicuius celebrare ipãmet ꝑsona suspẽsi.⁊ est rõ: qꝛ dũ suspen
dit̃ interdictũ in ꝑsona vel licẽtiat̃ de celebrãdo aut est penitẽs
⁊ satisfaciẽs de eo,ꝓ quo interdictus est:⁊ sic postea nõ redibit in
suspẽsionẽ sine culpa sua ⁊ sine monitiõe.s̃.de appel. reꝓhensi-
bilis.s̃.de consti.cognoscẽtes.aut si nõ satisfecit ante satisfactio-
neȝ nõ debet sacramenta ministrare.lxxxj.di.siqui sunt ministri:
oportet.si diaconus:qñ aũt locus vel ecclesia est interdicta:secus

est: qꝛ ⁊ ibi celebrari auctoritate eꝑi ⁊ suspẽdi potest interdictuȝ
vel potius nõ est positũ:⁊ etiã iproprie in tali locutione sumunt̃
verba.⁊ est sensus:interdicto eccl'iam.i.celebrates in eccl'ia:⁊ ab
hac sñia potest excipe quos vult ⁊ subijcere quos vult: ⁊ profer-
re etiã ꝙ certa officia celebrãtes sint ex.cõicati ⁊ nõ alij:⁊ ꝙ certo
tꝑe.s.cũ forte fuerit dñs terre ibi pñs.ar.s̃.de offi.dele.sane.s̃.de
spon.nõ est.vel etiã potest dici si etiaȝ diceret̃,ꝓprie locus suspen-
sus:qꝛ tñ ꝓpter peccatũ loci nõ est suspensus:potest ibi celebrari:
vt hic:⁊ cessat obiectio,quã fecimus in persona suspẽsa:⁊ hac ra-
tiõe possȝ dici ꝙ siq̃s eẽt suspẽsus,ꝓ delicto alterius.xvj.q.iiij.mi
ror.felix ꝙ in illo posset suspẽdi interdictũ.(nõ neget̃.)non in illa
eccl'ia interdicta:sed ĩ alia nõ interdicta.(suos.)h̃ est aliud.s.eius-
dẽ ꝑuilegij.(suas).i.eꝑo subiectas.(hoc aũt.)h̃ sunt verba pape ĩ
terꝑtantis ambo.c.supradicta ꝑuil'.(habitu.)hi si cõtraxerint te
net matrimoniũ:nõ tñ est necesse ꝙ assumãt habitũ tẽplarioꝝ vl'
pñt habitũ eoꝝ assumere sine ꝓfessiõe.ar.s̃.de regu.consulti.(sua
bona).i.oĩa.alij dicũt sufficere si dent maiorẽ ꝑtẽ.(sepeliant̃.)tpe
interdicte terre.(regulariũ.)sed nõne est idẽ in oĩbus alijs: qꝛ ⁊
si eccl'ie sint ĩterdicte tñ: parrochiani pñt eligere sepulturã ĩ nõ
interdictis ecclesijs? Rñ.hãc decre.loq̃ qñ interdicta est ecclesia
ꝓpter populũ.i.in penã populi tꝑalẽ que eis infligit̃ etiã si non
deliquerint ipi:sed dñi eoꝝ vel aliq̃ ex ipis: ⁊ si nõ omnes. si aũt
interdicta eẽt eccl'ia,ꝓ delicto clericoꝝ vel ꝓpter violationẽ: tunc
q̃sq̃ȝ posset vbi vellet eligere sepulturam ⁊ audire diuina: sed ĩ
primo casu nõ pñt eligere sepulturã:nisi rõne priuil'.(vt exclusis)
tñ cãtabũt ⁊ pulsabũt cãpanas ⁊ ianuas tenebũt apertas cũ po
pulus in eoꝝ officijs debeat iocũdari ꝙ nõ posset eẽ nisi pulsaret
cãpanas vbi alte clamarẽt ꝙ al's nõ licet.j.c.pxi.sed cõtra.s̃.de
cõsue.cũ inter.sed potest soluere ꝙ ibi nõ dicit ꝙ priuilegiati non
possint celebrari alta voce ⁊ aperire ianuas:⁊ ꝑ consequens pul
sare cãpanas:sed ꝙ ex sola cõsuetudine nõ pñt venire ꝯtra inter-
dictũ ⁊ submissa voce celebrãdo:vel si eẽt eꝑs vel collegium cui
ex priuilegio h̃ cõpetit eodẽ modo nõ licet alta voce cãtare:quia
ad h̃ ipm eoꝝ priuilegiũ restringit̃.vel dic ⁊ melius ꝙ non solum
ex priuilegio:sed etiã ex cõsuetudine potest aliquis habere ꝙ ce-
lebret tẽpore interdicti: sed ꝙ alta voce pulsata cãpana ⁊ aper-
ta ianua celebret:hoc nõ potest habere ex cõsuetudine cum ex ea
rumpatur neruus eccl'ie ⁊ dist.s̃.de conces.preben.cũ inter: ⁊ qꝛ
redigeret grauamẽ vtriusq̃ȝ ecclesiarũ.s̃.de cõces.preben.c.j.sed
ex priuil'.pape sic.qui habet plenitudineȝ potestatis: ⁊ de cuius
potestate disputare sacrilegiũ est.(excõmunicatis).s̃.de preben.ĩ
lat.in prin.cõtra.so.illud de iure cõi.hoc de priuil'.(excõmunica-
tis.)cũ priuil'.solos excõicatos excludat: dicendũ videt̃ ꝙ inter-
dicti admittunt̃ ad officia qđ tamen restringendũ est ad eos in
terdictos qui non sunt nominatim interdicti,siue deliquerint si
ue nõ.ar.xxiiij.q.iij.si habes.xvij.q.iiij.miror. Itẽ est restringẽ-
dũ etiã ad eos qui nõ dederũt cãm interdicto etiã si nõ nomina-
tim:sed in genere sunt interdicti.j.eo.c.pxi.

[Q]Vod nõ ⁊c. ⁊ ĩterdictis. Sed qđ si inter nõ excõicatos vel nõ interdictos ad-
missos ad officiũ horũ priuilegiatorum sint litterati
non priuilegiati nec interdicti siue clerici siue laici: nunq̃d cũ eis
poterũt in suo officio dicere vel celebrare? Rñdemus ꝙ nõ:qꝛ cũ
virtus interdicti h̃ habeat:qꝛ etiã interdicti in loco interdicto ce
lebrare nõ possint:vt no.s̃.de exces.ꝑla.tãta.nõ videmus q̃ rõne
eis pñt officiũ dicere:sed pñt cũ alijs cãtare vel legere non in suo
officio ⁊ audire:qꝛ etiam sine eis pñt in eccl'ia orare.alij tñ dicũt
cõtra:⁊ hoc locũ habet in his priuilegiatis qui habẽt priuilegia
ꝙ in terris interdictis celebrẽt.secus aũt dicendũ videt̃ in tẽpla
rijs ⁊ hospitalarijs qui priuilegiati sunt nõ tñ vt ipi celebrẽt:sȝ
indistincte ⁊ ipsonaliter est eis cõcessum vt semel in anno tn ad
uẽtu eorũ celebrent̃ diuina nõ ꝑ eos tñ:sed ꝑ quoscũq̃ȝ:⁊ tũc etiã
omnes recipi pñt ad diuina nisi sint excõicati.s̃.c.pxi.¶ Quid
de clericis familiaribus huius eꝑi vel alioruȝ priuilegiatorum?
Rñ.eos admittẽdos ad celebrandũ officiũ:qꝛ videt̃ eis cõcede-
re vt cũ suis familiaribus dicãt:qꝛ al's nihil eis cõferret.ar.j.eo.
c.in his.⁊.s̃.c.pxi.j.rñ.si aũt cõuentui ꝯcedat̃ priuilegiũ:famili-
ares admitti non debeant ad celebrandũ officia nisi sup hoc fue
rint priuilegiati:⁊ hoc satis innui videt̃.s̃.c.pxi.sed tamẽ ibi lo-
quit̃ de cõprehensis in generali interdicto.(qñq̃ȝ).q.d. nõ semp.
qꝛ si ex celebratione oriret̃ scandalũ:vl' si eẽt infame factũ ꝓpter
qđ positum est interdictũ non debent celebrare. (qui causam ali
quam.)no.priuilegiatos hmõi nõ gaudere priuilegijs si causaȝ
vel fraudem cõmiserint in eo,ꝓpter qđ positũ est interdictũ:ideȝ
dicimus de singulis laicis quantum ad hoc vt si dolum vel frau
dem cõmiserint:nõ gaudeãt indulgentia si quã habẽt ꝙ tẽpore

interdicti possint audire officia. Jtē si ꝓpter aliquos puniendos vel aliū in eis veluti dn̄m ⁊ in familia positū sit interdictā etiam extra terram interdictam non possunt audire officium: si autez nihil deliquerūt: nec causam prestiterūt quare terra interdiceretur si terra vel villa vel ꝓuincia ꝑ alterius delicto interdicta est: tūc secus est: qꝛ in hoc casu nō sunt ꝑsone interdicte: vel si sunt interdicte: sunt tm̄ interdicte ne ibi accipiāt sacramenta vel audiāt officia: ⁊ ideo bene audiēt extra terrā interdictā ⁊ etiā in terra illa ab his qui habēt ꝑuil. ꝙ quoslibet interdictos possint admittere ad officia vel sacramēta tpe generalis interdicti: vt. s. c. px. ar. ꝓ his. j. de pe. ꝙ in te. in fi. vbi dicit ꝙ possunt ꝑegrinari: ⁊ in ꝑegrinatiōibus plus cōsueuerūt homines interesse diuinis officijs q̄ȝ in alijs pijs opibus. Jtē sufficit ꝙ nō est a iure ꝓhibituȝ ꝙ nō possunt audire diuina: qꝛ pene nō sunt extēdēde: de pe. di. j. pene. ⁊ lȝ dixerimus ꝙ possint audire in terra interdicta diuina apud illos qui habēt generale ꝑuilegiū ꝙ omnes admittant ad sua officia: non tamen possunt audire apud illos qui nō habent ita generale priuilegium: sed tamē habent ꝑuil. ꝙ tempore interdicti possunt celebrare exclusis excōmunicatis ⁊ interdictis. Jtē videt̃ quibusdā ꝙ h̄ habet locuȝ vbi interdicta est terra vel villa vel ꝓuincia vel ecclesia: secus aūt si interdicat̃ aliqs sp̄aliter: vel si interdicat̃ aliquis cū fautoribus suis: vel si interdicat̃ familia vel domus alicuius vel populus alicuius ville: qꝛ he ꝑsone intelligunt̃ interdicte: ⁊ ideo nunq̄ȝ debent diuina officia audire nec sacramenta recipe. ar. xvij. q. iiij. miror. xxiiij. q. iij. si habes. j. de sen. ex. ꝙ i dubijs. (alioquā.) no. qꝛ dicit aliquā. i. qualēcūq̄ȝ. q. d. etiā si modicā cāȝ ꝑstitit interdicto nō debet gaudere indulgentia: puta si cōsiliū vel auxiliū dederit: vel etiaȝ si ille ipe fuit ille ꝑ quo interdictū positū est etiā si doluit.

Quanto ⁊c. querimoniaz.

Nō videt̃ ꝙ cluniacen̄. possunt habere aliquā actionē cōtra hos epos: qꝛ nō iniuriant̃ cū nō sint serui vł filij vel vxores vł alie tales ꝑsone que excōicant̃ quarū occasiōe det̃ actio iniuriarū. Jtē qd ad monachos si epi male se habeāt in suos subditos? Rn̄. qꝛ dolus facit cōpetere actionē de dolo ad suū damnū ad cōsequēdū que cōpetit vbicūq̄ȝ alia actio nō cōpetit ⁊ aliquid dolo factum est. ff. de dolo. l. j. vel si velint ad penaȝ infligendā epis accusabūt eos de crimine stellionatus. ff. de cri. stel. l. penul. itē eps ⁊ alij p̄lati bene agūt cōtra archiepos ⁊ alios qui habēt modificatā iurisdictionē vel in casibus tm̄ in suos subditos si excedūt ⁊ in iure ⁊ de dolo: ⁊ ꝑ h̄ sequit̃ ꝙ p̄cipiet̃ eis ꝙ decetero nō excedāt ⁊ ꝙ reuocēt ꝙ post litē cōtest. in act. de dolo excesserint. veniāt aūt in hac eadē actione de dolo reuocatio ⁊ satisfactio excessuū p̄cedentiuȝ li. cōtest. dūmodo petent̃ exp̄sse: vt no. s. de resti. spo. grauis. (verba.) cōtra. ar. s. eo. c. porro.

Ex parte ⁊c. tolerandum.

j. de sen. ex. si vero. cōtra so. vt. s. de aposta. c. j.

Quia intentiōis ⁊c. vetus.

s. eo. ex parte abbatisse.

In his ⁊c. benigna.

ff. de religio. sunt ꝑsone. (p̄latoꝝ.) illoꝝ locoꝝ siue fuerint epi siue minores prelati. (parrochiali.) puta oblatiōibus decimis ꝑsonalibus. xxxij. di. p̄ter hoc. (gratiaz). j. de ver. sig. abbate.

Quadū ⁊c. decimis.

Moniales denegabāt soluere quasdā decimas de q̇busdā noualibus monachis de buccelle: quas ideȝ monachi pacifice possidebant ecclesie ꝑuil. qd impetrarūt moniales de decimis noualiū nō soluendis: sed male: qꝛ ꝑuil. non extendit̃ nisi ad futura noualia: h̄ nō est verū qd hic expresse apparet: qꝛ papa h̄ noualia appellat ⁊ tm̄ ꝑus redacta erāt ad culturā. Jo. aūt dicit h̄ nō ꝑiudicare ꝑuil. de nouo impetrato: qꝛ nō fecit mentionē ꝙ monachi erāt in possessione decimarū noualiū: ⁊ ideo ad illas nō extendit̃: qꝛ papa nō intendit ꝑ aliqd rescriptū auferre possessionē quā alius tenet: imo si tale rescriptū impetret̃ nō valet. C. vnde vi: meminerint. ⁊. C. si ꝑ vim. l. j. (erāt.) prior ⁊ cōuentus. (in possessione.) idē credūt quidā ⁊ si nō eēnt in pos. dūmodo al's eēnt ei debite: qꝛ ꝑuilegiū extendit̃ tm̄ ad futura noualia: hoc nō est verū vt dixi in glosa ꝙ impetrarūt ⁊c̄. per hoc generale ꝑuilegiū nō itelligunt̃ dari decime quarū possessionē alij habēt: sed nec ille ꝑ quarum subtractionē graue parrochiali ecclesie ꝑiudiciū fieret. j. de ver. sig. quid per nouale. ꝑuilegia enim alijs ꝑiudicialia stricte interpretāda sunt: ⁊ quantū potest ad iura cōsonantia reducenda. ff. de vulga. sub. ex facto. arg. s. de deci. suggestum. cū contingat. ex parte. idē videt̃ in ꝑuilegio exemptiōis: qꝛ si ibi dicit̃ eximimus monasteriū tale cū suis capellis: est intelligendū de his quas alius possidet etiā ꝑ quā donationē ꝑoribus dn̄is non sit graue dānū. ar. p̄dictoꝝ iuriū. est ergo sic intelligendū dictū ꝑuilegiū vt si alique possessiones in aliqua dioc̄. dent̃ monasterio sic exempto s. cū suis capellis ⁊ ibi edificet monasterium aliquaȝ ecclesiā illa erit exempta dūmodo de illis possessionibus ante illius edificationē ecclesie modicū emolumentū cōsequeret̃ eps. Jtē h̄ habet locū vbi de alieno fit gratia: qꝛ si de suo daret larga fieret interp̄tatio. s. de dona. cum dilectus. ⁊ bene posset petere decimas a capellis que ab illis detinentur. C. de bo. va. l. ij. tm̄ in ꝑmo casu potest dici ꝙ si decime alique detinent̃ iniuste ab aliquo ꝙ ꝑuilegiatus petere eas potest ⁊ nō ille ad quē de iure ꝑtinēt: presumēdū enim est ꝙ facilius cōcessisset ea que ab alijs dn̄is male detinent̃ q̄ȝ ea que nec a dn̄is nec ab alijs detinent̃. ar. s. de feu. c. ij. quidā tm̄ in aliquibus p̄dictoꝝ dicūt contrariū. s. si ꝑuilegiū dicit eximimus tale monasteriū: nā in hoc casu etiā si alius erat in possessione eiusdē monasterij qn̄ exeūt: tm̄ tenebit exemptio: nisi expresse ꝓbat̃ a parte altera ꝙ obreptitie fuit obtentū ꝑuilegiū. s. qꝛ suggestū fuit pape ꝙ nullus erat in possessiōe vel maliciose hoc ip̄m tacitū fuit: aliud enim potest dici in nominatim exp̄ssis: aliud in nō expressis. ar. ff. si quis caut. sed ⁊. §. j. ff. co. p̄. in tradendis. cū enim nō fiat exemptio: nisi cum magna deliberatione p̄sumitur ꝙ papa omnia sciuerit etiā de alterius possessione: ⁊ de alijs nisi ꝓbet̃ a parte aduersa obreptio: secus aūt cū in ꝑuil. decimaruȝ ⁊ maxime noualiū ⁊ laboꝝ ꝓprioꝝ que cū minori difficultate cōcedunt̃: nam in his posset dici ꝙ si ꝑuilegiatus tpe quo agitur est i possessione decimaruȝ bona fide: tūc ꝑmo dn̄o incūbit ꝓbatio ꝙ tempore impetrationis ipe erat in possessione: si autē priuilegiatus nō est in possessione tempore quo agit̃ sed dn̄s ꝑmus: tunc incūbit ꝑuil. onus ꝓbandi: qꝛ tempore ꝑuilegij cōcessi dn̄s non erat in possessione. ar. ff. si vsufru. pe. vti. in prin. ff. si serui. ven. sicut. §. sed si querit̃. si aūt neuter est in possessione videtur ꝙ standū est priuilegio: ⁊ hac eadē rōne videt̃ ꝙ etiaȝ si exp̄mat ecclesias. s. quasi accessorias. verbi gratia: eximimus tale monasteriuȝ cū talibus ecclesijs suis: intelligenduȝ est si sunt sue: qꝛ ꝑ hec verba nō intelligunt̃ dare: idem intelligendū est si alius nō est i possessione subiectionis eoꝝ bona fide. Jtem ⁊ si alij nō fit inde graue preiudiciū: nā in accessorijs nō fit tanta examinatio quāta fit in p̄ncipali: aliqui tamē cōtradicunt: ⁊ lȝ hec decre. exigat tm̄ ꝙ alius sit in possessione ad hoc vt priuilegiū valeat: tamē necesse est ꝙ habeat ꝓprietatem iuris decimarū vel subiectionis eoꝝ bona fide: si enim solā possessionē haberet: bene valet priuilegium sed de ꝓprietate ideo non fit mentio: qꝛ de eo certū erat ꝙ penes aliquē erat siue per priuilegiū siue per p̄scriptionē vel ad minus alijs deficientibus iussionē: aliqui tamē dicūt ꝙ si aliquis habet possessionē decimarū vel alterius iuris bona fide etiā sine ꝓprietate: tamen impedit vires priuilegij. ar. s. de cōces. preben. ⁊. ec. nō va. cum nostris. de possessione autē male fidei certū est ꝙ non impedit iure priuilegij. (moniales.) ⁊ est bona ratio: qꝛ ad hoc si non extenditur: qꝛ impetratū est per veri suppressionē. ff. de va. se. l. ij. sed nos dicimus hoc priuilegiū habere locum etiam si alij debeant de iure dūmodo eis non fuerint solute nec monachi eaꝝ habuerant possessionē: ⁊ tamen credimus ꝙ moniales male determinauerint illas decimas cuȝ etiā eēnt alijs debite ⁊ ꝙ monachi ad fructus decimarum ꝓ tempore precedēte priuile. habent actionē: ⁊ tamen per illam absolutionē quam facient moniales nō acquirent monachi possessiones: ⁊ quia nusq̄ȝ per id quod sequitur ⁊ soluitur ex condemnatione queritur possessio alicuiꝰ rei vel iuris: nisi vel al's in eam ducantur. nec mireris si per priuilegium faciliter tollitur ius cuius possessio nō habetur q̄ȝ possessio (altera.) monialium. (de hoc). s. de possessione mona. (decimis.) simile. s. vt lite penden. dilec. de hoc plene. j. de ver. sig. qd ꝑ nouale. glo. no. ꝙ h̄ ꝓbatio.

Quidam ⁊c. domibus.

s. eo. cuȝ ⁊ plura. §. de confratribus. (in domibus.) supple in habitu seculari: vel nisi sua dederit priuilegia. s. e. vt priuile. vel illud loquit̃ tm̄ in sepultura que eis denegari non potest ⁊ nō in exceptione ⁊ iurisdictione. s. eo. cum ⁊ plantare. §. de confratribus. s. eo. tuarū. in fine.

Consultatiōi ⁊c.

memoria. si enim extat memoria ꝙ aliqn̄ culta fuerit: lȝ multo tpe steterit sine fructu: tm̄ nō censet̃ iure noualiū. (culturā). i. ad fructificādū quātūcūq̄ȝ ei fructū ꝑmo feret nō dicit̃. no. cū ⁊ de ꝑmo fructu decima sol

ni debet.s.de deci.nõ est.nisi eẽt ita modicus fructus q ex perce ptis parũ cõmodi ⁊ ex dimissiõe parũ incõmodi ecclesie obueni ret.j.de ver.signi.qd p no.(céseri.)similiter ⁊ que primo tempo re ante fructificaret.(nomine.)no.nõ intelligit:extendit eni ad futura.s.eo.dudũ.vel aliter vt no.s.eo.dudũ.(als).i.si futurum.(als perpetuo.)nõ censeret iure noualiũ.

Volentes rõne dilecti. C.vbi d cri.agi opor.auc.qua in puincia.s.de foro cõpe.c.fi.(in his.) s.quo ad cõuentionẽ ⁊ iurisdictionẽ.(nec corã.)cõue niri possunt.(ordinarijs.)locor vbi cõmissa sunt delicta contra ctus initi vel res est litigiosa.(exempto.)monasterio enim exem pto nõ solũ ecclesie:sed etiã domus monasterij empte sunt.xij.q. j.necessaria nulla.xvj.q.iiij.id cõsti.s.de imu.eccle.c.j.imo qdã dicũt q etiã aree orti ⁊ totus mãsus que sunt iuxta ecclesiã exem pti sunt.s.de cẽ.c.j.(nec nisi.)supple corã ordinarijs clericor.(de linquunt.)exempti.(cõueniant).i. ⁊ cõueniant ⁊ mitti petantur ⁊ id ipm.s.q possunt cõueniri vbi delinquunt ⁊ cõtrahũt ⁊ vbi res est litigiosa. Jtẽ q nõ sunt mittẽdi illi q habẽt hmõi indulgẽ tias ab ordinarijs suis ad loca vbi deliquerunt vel cõtraxerunt vel res est litigiosa.(ad ista).s.suspensionẽ ⁊ iurisdictionẽ ⁊ excõ municationẽ.(penitus.)q sic se habẽt verba puilegij.s.de puil. porro.(nõ possunt.)si ibi deliquunt vel cõtrahãt.(vl gerat.)hoc ideo dicit:q si irẽt cã visitãdi vel vt trãseũtes:vel ex alijs simili bus causis nõ possunt ab hmõi ordinarijs cõueniri:⁊ si ibi delin quant vel cõtrahãt.(locum habere.)quo ad hoc q vterq potest eũ excõicare abbas rõne abbatie vbi locũ habet: ⁊ eps loco prio ratus qui est sicut in sua iurisdictiõe.ar.s.eo.ti.c.cũ cappella.sed cõtra.s.de re.do.ne nimia.vbi dicũt q monachus nõ debet habe re locuz in diuersis monasterijs.so.illud intelligitur q nõ debet habere locum impositus diuersis monasterijs.s.de elec.consti tutis.sed abbatia cum suis prioratibus non dicuntur penitus di uersa. Jtẽ potest intelligi q nõ potest habere locum in diuersis monasterijs quo ad hoc q in vtroq intersunt in electionibus ⁊ q ad alia cõmunia negocia vtriusq monasterij vocent.

De purgatiõe canonica. Rubrica.

Nobilis ⁊c. negauerit.)remanet ta mẽ infamia.(fidelẽ).i.ve racẽ vel iustũ vel bone fame.j.eo.nos.(admitti tur).ff.de accu.si cui.ff.ad.l.iul. ma.furiosi.ij.q. iij.in pmis.xj.q.v.paruuli.(purgatio).s.vulga ris.⁊ hodie h.c.⁊ oia silia abrogata.ij.q.v.cõ suluisti.monamachiã.xxij.q.ij.querit.melius.ij.q.v.mẽnaz.

Siquis presbyter ⁊c.(permisit).i. ea fecerit q si aliqui possunt de eo male suspicari.(bãno).s.in fi.(de sua emẽdauerit).i. nõ iurauerit ea. vnde infamia oriebatur.(suspendatur.)no.pcessum habendum cõtra infamatos.

Moniales ⁊c. regulã).i.sm temorẽ regu le.i.p qualitate infamie.ij. q.v.in omnibus.

Siquis ⁊c. pdiderit).s.nõ in pnia: sed i iu dicio vel in publico ad infamiã s.de exces.prel.q sit graue.(ppulsatus.)alius.s.q nõ cõfitet.no.verisimilẽ suspitionẽ sufficere ad indicen dã purgationẽ etiã si nõ sit infamatus.

Quotiẽs ⁊c. accusatores.)a pncipio plu res possunt apparere accu satores.sed videt in psequẽdo vnũ eligẽt idoneũ.ff. de ac.si plures.(formã cano.)q forte a testimonio re pellebant vl ppt crimẽ vel etatẽ vl ifamiã vel aliã iustã cãz: vel q nõ pbabãt sufficiẽter id ad quod inducebãt ⁊c.notandũ q lz quis defecerit in accusatione:tamen purgatio sibi indicenda est sup scãdalo.no. hic non sufficere habere corã se euangeliuz.s.de iura.calum.c.cum in causa.

Ex inter alios ⁊c. purga.)nota purgationem indici laico.s.e.c.j.ad hoc vt possit laico idicere pur gationẽ de crimine:oportet q tale sit crimẽ cuius co gnitio ad ecclesiã spectet:qd pbat ex eo:q purgatio nunq indi citur nisi deficiente probatione.s.de testi.tam litteris.si ergo co ram eo prius nõ inducunt pbationes:q nõ pertinet ad eum co gnitio quõ indiceret purgatio?

Cum primo ⁊c. puare).i.suspẽdere vl q ad dignã satisfacti onẽ.i.quousq se purgauerit.s.e.c.ij.⁊.ij.q.v.presbr.als aũt nisi pbet ei crimẽ in modũ inqsitiõis nõ puabit ecclesia ppetuo vel nisi postq assignatus eẽt ei terminus purgandi ⁊ in purgatiõe deficeret:tũc enim ab illo termino inantea poterit suas ecclesias alij dare.s.de re.iu.q ad.j.e.inter.ar.s.q fi.sint le.lator.⁊ q ma. ac.pos.cũ in tua.vbi no.pbato aũt crimine in modũ inqsitionis potest iponi pnia lz nõ ordinaria sicut si directe accusaret ⁊ eti am sm legẽ penitẽtia corporalis:vt no.s.de accu.cũ oportet.vel illa.c.presbr.⁊.s.eo.c.ij.loquunt qñ pprũ iuramentũ offerebat sed cũ purgatores habere nõ poterat:sed se habiturũ sperabat: ⁊ sic a iudice obtinuit q expectaret ad h eius purgatio:⁊ forte q aliq absentes erãt q sperabãt purgare eũ:hoc aũt qñ ipe vole bat curare ⁊ etiã desperabat de purgatoribus.

Ex tuarũ ⁊c. absoluisse.)non tenuit hmõi absolutio: q errorẽ exp̃ssuz cõtinet:q se purgauit vulgariter relaxares.no. p so lã infamiã aliquẽ remouẽdũ vel suspẽdẽdũ: vt.ij.q. j.super cãs.⁊ est ppter enormitatẽ delicti.

Constitutus ⁊c.

Jnter ⁊c. tales.)infamatos de crimine q cõ purgatores expectẽt:vt no.s.e.cũ p.(a beneficio.)no.ppter imanitatẽ criminis aliquẽ a beneficio suspẽdendũ.si.ij.q.v.sup cã.ab officio au tem suspendit ppter minora crimina.ij.q.v.presbr.(Si suspitio nẽ.)solius iudicis no.tres cãs indicẽdi purgationẽ:alibi aũt tm duas.s.de si.licet.(testiũ.)cõtra eũ directe inductor:secus si ptra aliquẽ eẽt pbatũ crimẽ vt remouet a testimonio:nã tũc testi.con tra quẽ inducunt testes nõ fit copia capitulor contra eũ inducto rũ:nec cõtra eũ inducunt directe qd fit qñ pcedit in inquisitione s.de accu.inquisitiõis.s.de ordi.cog.cũ dilec.si aũt accusatori p. bet crimẽ in modũ excep.credimus indicendã purgationẽ cum capitula sup quibus testes inducunt sibi exhibeant ⁊ directe cõ tra eũ pducant testes.alij tñ dicũt q in testi.est indicẽda purga tio si ex dictis testiũ cõtra eũ non pductor orit infamia.xuij.h ex cedit numerus purgator ppter imanitatẽ sceleris qui habetur ij.q.v.presbr.nã hic numerus est arbitrarius.s.eo. ex tuaruz.j. eo.cũ in iure.regularis aũt numerus his versibus cõprehendit Pontificẽ p vim manus excuset duodena. Quinta sacerdotem leuitã tertia:pena Maior maiori:minor est adhibenda minori. Quẽ plebs accusat purgabit in manifesto. Quem chorus ante chorũ sua sit purgatio psto.(pbati).i.nõ iprobati.s.eo.c.px.vel dic specialiter vitam requiri in purgatoribus heresis.(manere) speciale est in crimine heresis:vt etiam post purgationẽ presti tam remaneat pena.idem forte poterit dici in alijs grauibus cri minibus.ar.ff.de le.non possunt.

Cum dilec.⁊c. vicine).s.eo.c.px.⁊.c. cum.p.

Cum ⁊c. cõmoueri.)q certa erat infamia si ne cã vel ex iniusta cã orta.s.ex lris monitorijs pape.vbi aũt certũ non est indiceret pur gatio.s.eo.inter.s.de simo.c.licet.xj.q.iij.in cunctis. ar.j.eo.accedẽs.(pcurator.)videt q nõ debuit cõcedi purgatio cũ pcurator nõ possit deferre iusiurandũ sine mãdato.ff.de iure iurã.l.iusiurãdũ.§.vlt.vel dic q habebat specialem mãdatũ vel q eps ratam habuit.vel dic q est vicinũ mandato.s.de elec.in cau sis.ff.iudi.sol.iam tamẽ.§.vlti.vel dic q erat procurator genera lis cui hoc licet.s.de ac.veniens.(iudici. ex ista tamen purgatio ne quam offert sine inquisitione nõ pcedente nõ fit preiudiciũ alijs quin possit pcedere ad inquisitionẽ: secus si inquisitio pre cessisset.s.de collu.intantũ.

De testibus ⁊c. firmare).s. eo.quot.

Accedẽs ⁊c purgatiõe).s.q non credat se filiũ sacerdotis.de scien tia eni iurare nõ debet cũ anceps piuriũ subire nõ co gatur.ff.de in li.iuran.videamus.in prin.vel iurabit q sit filius talis mulieris quã talis pro vxore tenebat.ff.de i ius vo.quia mater.

Cum dilec.⁊c. cõcessimus.)super eo q idẽ clericus petebat cor poralẽ possessionez ecclesie sibi dare p abbatẽ sancti galli assignari.(eps.)non erat eps qñ hec lra missa fu it:sed tpe quo purgationẽ recepit:erat tñ electus:vt in fi.decre. dicit.(purgare.)falsum narrat:imo nec electus nec alius voluit tũc purgationẽ suã recipe:sicut dicit in integra:lz postea electus receperit:vt infra sequit.(plebani.)no.ad petitionẽ vniuersita

ti s dari inquisitionē.(incestus)de alio crimine agit modo q̄z actū
fuerat corā epõ:q: de eodē sepe inquirendū nō esset.s̄. de coll. c.
vl.ꝛ de acc.de his.ff.nau.cau.sta.lꝫ.vel dic ꝙ loquit̄ de eodem ꝛ
bñ inquirit̄ sepe qñ fuit ꝯdēnatus.sꝫ qñ fuerat absolut⁹ secus.s̄.
de ac.de his.vel dic ꝙ hic nō ꝓcesserat in ingrendo sed audita in
famia indixit ei purgationē: quā q: nō p̄stitit sn̄ialiter cū suis ec
clesijs priuauit ꝛ male:q: tm̄ suspēdere debebat ab officio ꝛ etiā
bñficio si maiora crimia essent.s̄.e.inter.ij.q.j.presbyter: si autē
precessisset inquisitio.tūc si deficeret in purgatõe sn̄ia amonitio
nis in eū ferri posset.s̄.de re iudi.ꝙ ad.s̄.e.c.inter.in fi.ꝛ.c.cū p.
h bñ sonat hec littera:q: reprehendunt̄ iudices q ꝓcesserunt or
dine nō s̄uato ad admonitionē. Itē si nō precessit inq̄sitio sꝫ tm̄
indicta fuit purgatio siue fuerit prestita siue nō.ali⁹ admittetur
ad inquirendū.ar.ei⁹ qd̄ dicit̄ in populari ac.in qua extra iudi
ciū nō licet pacisci.ff.de pac.iur̄.§.vl.neq3 ad arbitrium ire.ff.d̄
ar.nō distin.§.de liberali.a simili nec iusiur.deferre.ꝛ idē argum
tandū videt̄ in inquisitõe:nobis aūt videt̄ ꝙ siue scandalū siue
periculū siue infamia siue suspitio grauis sit ꝯ aliquē: p̄latus su
us pōt precedere ad inq̄sitionē:vel si nō ĩueniat probatões indi
cet purgationē:quā si p̄stiterit annūciabit̄ p sn̄iam boni testimo
nij ꝛ absoluet̄ ab infamia.s̄.e.ex tuaꝝ.ꝛ.c.inter.ij.q.v.oĩbus:in
fi.si vero defecerit nō ꝯdēnatur de crimine sed priuat̄ bñficij.s̄.
c.cū p.§.vl.ꝛ saluo eo qd̄ ibi no.§.ꝛ etiā deponit̄ ꝓpt̄ maiora cri
mina.s̄.e.inter.ꝛ si sit ei indicta purgatõ sine inquisitõe siue cū
inquisitõe decetero nō fiet inquisitio ꝯ eundē d̄ eisdē criminib⁹
vt no.s̄.de collu.c.vl.s̄.de ac.de his.§.de hac.ꝛ dicūt quidā ꝙ si
post absolutionē vel ꝯdēnationē in modū inquisitiõis factā ali⁹
vel idē possit accusare de eodē crimine pōt etiaꝫ si sciuit priorem
egisse.non enim obstat exceptio rei iu.cū ad aliud agat̄ in inq̄si
tione.s.ad absoluendū ab infamia vel ad priuandū a beneficijs
vt dictū est ad aliud in accusa.s.ad ꝯdēnandū de crimine ꝛ penā
corporalē infligendā.ff.de excep.rei iu.cū querit̄.ꝛ.l.an eadē.§.
vl.s̄.de cā pos. pastoral.ff.ad.l.iu.de vi p.q cetu.§.si.de vi.C.de
fal.dam⁹.ad idē in auc̄.vt liti.iurent.§.si quis aūt li.nā in ciuili
bus actõibus hoc est.q: diuersis ac.si quis agere nō pōt: ad idē
si ad plus pōt.ff.ꝓ so.si quis a socio. penā.ꝛ.l.se.ff.de pac.rescri
ptū.§.si pacto.ꝛ sic nō est ꝯtrariū.s̄.de elec.cū dilec.in fi.q: ibi ad
idē prohibet agere directo vel excipiēdo.s.ad qd̄ actuꝫ erat inq
rēdo.s.ad cassandū electionē siue ad repellendū eū ab episcopa
tu.item si opposuit aliqs exceptões dilatorias ad elidendum re
scriptū ꝛ in eis ferat̄ sn̄ia ꝯ eum quē acceptet tacite vel expresse
ꝛ postea easdē velit opponere ꝯ alium in eadē cā nō admittitur
q: q semel calūniatus est ꝛc̄.ff.de ac.si cui.ꝛ ar.ff.de excep.rei iu.
cū querit̄.ꝛ.l.sep.ex hac aūt decre.ñ tollit̄:q: sepe fuerit inq̄situꝫ
de crimine hui⁹ sacerdotis de ꝯscia pape:q: sepe fuerit inquisi
tum de crimine huius sacerdotis de ꝯscia pape:q: in cõmissione
quā fecit papa ad petitionē plebis de anaso nō fecit aliquā mē
tionē d̄ inquisitione facta p constātieñ.epm.ꝛ forte nō erat verū
ꝙ o.dicebat.itē mō corā o.nō agebat̄ de inquirēdo.sed iure suo
agebat o.clericus.quidā tñ dixerūt ꝛ bñ ꝙ si aliqs primo obtinu
it inquisitionē ꝯ aliquē ꝛ reus est absolut⁹ ꝙ idē actor postea nō
est audiēdus in modū accusatõis ꝯ eundū.ar.ff.nau.cau.sta.l.ꝛ
ita.§.fi.ꝛ.l.lꝫ.§.fi.ff.d̄ sepa.l.j.§.illud.ꝛ h sic probo:q: vbi alicui
ꝯpetūt due actões ad vindictā tm̄:lꝫ vna maiorē vindictā requi
rat q̄z alia:tm̄ postq̄z actū fuerit vna:nunq̄z agет̄ alia vt ē videre
in actione iniuriaꝝ ꝛ.l.cornelie q ambe ꝯpetūt pro hoĩe vulnera
to ꝛ ambe sunt ad penā.ꝛ tm̄ si primo actū est iniuriaꝝ non aget̄
postea.l.cor.ff.de iniur̄.ꝑtor.§.j.ꝛ.l.ꝙ senat⁹.ꝛ sic est in inquisi
tõe ꝛ accusatõe q: vtraq3 est ad vindictā tm̄:sed ꝯ.C.qñ ciui.ac.
pre.cri.l.j.vbi dicit̄ ꝙ si ꝯpetūt ciuilis ꝛ criminalis actio neutra
eaꝝ aliā impedit siue de publico crimine siue de priuato agatur
so.ꝛ illud intelligit̄ qñ actio ciuilis ꝯpetit propter rē familiareꝫ
id est q: sibi aliquid abest vel abfuit de patrimonio suo.ꝛ in illa
l.inuenies exempla huius dicti.sed ꝛ tūc q̄zdiu prosequit̄ accu
sationeꝫ ciuilē supsedebit criminali.ff.vi.bo.rap.l.ij.§.j.ff.d̄ pu
bli.iu.l.iiij.ĩmo plus dicimus ꝙ si aliqs ꝯuētus ciuiliter satisfec̄
postea sup eodē nō poterit accusari criminaliter de priuato crimi
ne.C.de cri.stell.l.j.ff.de cri.expil.hꝫ.diui.ꝛ idē habet̄ ĩ publico
C.ne tu.vel tu.l.j.ff.de adul.si adulteriū.§.j.de excep.ꝯsueuit esse
dubiū an postq̄z fuerit propositū ꝛ iudicatū in q̄õne in q excipie
batur an vlterius de eodē crimine possit accusari vel ingri.ꝛ vi
det̄ ꝙ nō.ar.s̄.de ele.cū dilecti.est etiā in ar ꝙ vindicta sequit̄ ex
ceptionē.s̄.de elec.sup eo.ꝛ maxime exceptio q fit ꝯ electos ē q̄si
quedā accusatio:vt.s̄.de accu.sup his.sed nos dicim⁹ ꝯrium:q:
q excipit nō agit.vñ cū de hoc crimine p̄mo actū non sit:nulla cā
est quare mō agi nō possit vt ꝛ maxime:q: de crimĩe excepto nō
iudicat:licet propter crimē exceptū repellit̄ a dignitate.item ex
ceptionē non sequitur vindicta ex sui natura cū ad vindictā actū
non sit.sed ex accideti est ꝙ remouetur a dignitatibus obtinēdis
propter infamiā ꝛ infamib⁹ porte ꝛc̄.C.de digni.l.j.§.j.li.xij.in
denūciatõe aūt idem dicim⁹ ꝙ nō impedit accusationē:q: nō est
ad vindictā sed ad pn̄iam.s̄.de accu.qualiter.credim⁹ tñ ꝙ si p
denunciationē satiffecerit de crimine ꝙ postea non poterit inde
accusari criminaliter.ar.C.de cri.stel.l.j.ff.de cri.expil.hꝫ.diuus
C.ne tu.vel cu.l.j.ff.de adul.si adulteriū.§.j.alij tñ ꝯtradicūt.de
nūciatio aūt post inq̄sitionē admittit̄.ar.s̄.de iniur̄.quēadmod̄.
(posset aūt.)de gratia fuit h:q: lꝫ defecisset in purgatõe ꝛ ecclesijs
spoliatur tñ.iteꝝ datur ei potestas se purgādi ꝛ sup hoc ip̄e erat
citandus sacerdos ꝛ danda facultas dicendi ꝯ sn̄iam epi.et q:
hoc factū nō fuit.sed tm̄ terminus ad purgandū assignat⁹ cassa
tur qd̄ fit ab eis vel nō probat clericus ꝙ dicebat(ipsum)ꝯdēna
tū de crimine(qui)iudices(ꝯtumacē)sup eo ꝙ epi sn̄ie non pare
bat.ꝛ male cū non esset eis ꝯmissum.rñdebit ꝛ bñ cū non proce
deret in modū inquisitionis sed accusationis(vindictaꝫ)ꝛ male
vt sequitur in fi.q: lite pen.corā se auct.ap.eā recepit vt ordĩari⁹
ꝙ non licuit vt dicit̄ in integra(accessionem)no.ꝙ licet cassaretur
ꝓcessus.nō tamen cassaret̄ ꝯcessio ecclesiaruꝫ nisi vocato clerico
cui facta est ꝯcessio.sed h idem cleric⁹ erat q accusabat ꝛ cui facta
est collatio ecclesiaꝝ.ꝛ ideo simul de vtroq3 debet ferri sententiā
(iudicatis)no.ꝙ si purgatio primo prestita est.sed non vt debet
iterum alia prestabitur.

A Ccepimus.ꝛc.imunis.

nā lꝫ quo ad deū nō tenet̄.adhuc tñ accusari pōt.(in
continentiā)videt̄ ꝙ nunq̄z debuerit p̄stare hoc iurumentuꝫ ita
generale ꝙ a die promotõis seruauerit ꝯtinentiā vel ꝙ aliud cri
men nō ꝯmiserit:q: tm̄ de crimine de quo infamat⁹ est in genere
purgare se debet:puta iuro ꝙ nō ꝯmisit fornicationē cū tali mu
liere:nā si dicas ꝙ erat infamat⁹ in genere ꝛ nō de certa persõa.
certe talis infamia vilipendi dꝫ.nec debet ꝓpter talem infamiā
indici purgatio cū nō debeat quis vagari in crimine alterius.ff
de iniur̄.dict.j.ff.de accu.libel.ad h rñdent quidā ꝙ cxq aliquis
diffamat⁹ est de aliq crimĩe in genere:pōt fieri inq̄sitio etiam si
nō dicat̄ cū quo illud crimen ꝯmiserit ꝛ eodē mō in genere super
eodē pōt sibi iudici purgatõ.ar.ad h.s̄.d̄ si.c.lꝫ hely.vbi dicit̄ ꝙ
papa inq̄siuit de si.dilapidatõe ꝛ insufficientia.ꝛ tñ nō expressit
cū q̄bus esset simonia ꝯmissa vl q fuerint dilapidata ꝛ h idē scꝫ
ꝙ papa qñ ꝯmittit inq̄sitionē inq̄rit a principio stabit tm̄ in ge
nere criminū ꝛ nunq̄z ad specialia descendit nisi in prosecutõe.s.
querēdo a testib⁹ cū quo ꝯmisit hoc crimen de quo inquirit.ꝛ h
inuenis fere in eisdē decre.q de inq̄sitõe loquunt̄.sed ꝯtrariū.s̄.
de accu.q̄lr.ij.vbi dꝫ ꝙ ei ꝯtra quē inq̄rit̄ exponēda sunt cap̄.d̄
q̄bus fit inquisitio.sed respondent illud intelligendum ꝙ expo
nenda sunt capitula in genere non in specie vt dictum est.itē non
mireris si aliquid est in accusatione vbi tenetur plus exp̄mere.s̄
de procur.tua.ꝛ.l.prealle.libelloꝝ.q: accusationes sunt odiose ꝛ
pro magna p̄te ad prosecutionē fiūt suarū iniuriarū: ꝛ ꝓ eis gra
uissima pena irrogat̄.sed sec⁹ est inq̄sitionib⁹.item cū inq̄sitio fi
at ad hoc vt eniteat fama bonorū si exprimerent̄ p̄sone cū q̄bus di
cuntur crimina ꝯmissa: ideo inq̄sitio ꝯsequeret̄ ꝯrium effectū.s.
ꝙ fieret ad aliorū diffamationē.alij ꝯdicunt ꝙ ad specialia descē
dere debet sicut in accusatiõe.s̄.de test.p̄ntium.sed illa loquit̄ in
except.j.vbi bene necesse fuit hoc exprimi: sicut ꝛ qñ agit̄ de cri
mine ciuiliter.s̄.de ꝓcura.tue.s̄.de excep.pia.j.de sen.excõ.cum
me.sꝫ ĩ inq̄sitione videt̄ secus.s̄. de accu.qualier.vbi.no.sꝫ ꝛ ibi
quātuncūq̄z pōt iudex debet facere exprimi crimen ꝛ circūstan
tias per illū qui denūciat.s̄.de accu.qualiter.ĩmo ꝓpter ratiões
superius dictas videt̄ aliquib⁹ etiā si in modū excep.vt repellat̄
a dignitatib⁹ obijciat̄ ꝯtra aliqueꝫ ꝙ sit infamat⁹ de certo crimi
ne:puta de adulterio vel cõsimilia:nō tñ semper dicere cogit̄ per
sonam cum qua illud crimen cõmisit ꝛ maxime si iuret se ignora
re.ar.ff.de fur.in actione.itē.ar.s̄.eo.c.ij.s̄.de si.c.iij.iiij.ꝛ.v. iteꝫ
ar.ad hoc.quia sepe infamia ꝓcedit ex incerto actore ꝛ ex incer
to facto.de conse.di.iiij.sanctum.

I De purgatione vulgari. Rubrica.

Ura.suscepti. ij.q.v.monomachiam.

S Ignificantibus.

Peccatis q̄nimo defectus iuriū vel
alia cā.(in mādatis)no sn̄iam retra
ctari a qua nō est appellatū ꝯtra:q: sn̄ia ius fac̄

inter partes.s.de re iu.cū inter.itē pretextu eoꝝ q̄ postea emer-
gūt nō est sn̄ia retractāda.s.de re iudi.inter.item error nō retra
ctat sn̄iam.ff.fami.here.cū pu.C.de q̄sti.l.j.ar.ꝯ.s.de fugi.frat-
nitatis.xxxiij.q.j.c.iij.ff.qn̄ ac.d pe.ē an.l.iij.ff.de con.sine cā.l.si
fullo.ff.de iureiur.admo.sed dic ꝙ spāle ē ꝑpter caritatē supue-
niētis casus vt recedaꝰ a sn̄ia.simile.ff.de con.sine cā.l.ij.ff.ꝯmo
dati:in ꝯmodato.§.vl.⁊ si sententia non est mandata executioni
excipitur contra eam.C.de re iu.l.j.

Ilecti.

De iniuria ⁊ damno dato. Rubrica.

Irritati. Actio iniuriaꝝ solā iniuriā ꝑsequiꝰ ⁊ nō interesse nisi i hoc ꝙ ꝑpter maiꝰ dānū estimaꝰ magis iiuria:vt.ff ad.l.aqꝉ.item apud.§.si qs.vꝉ.ff.de ac. ⁊ obli. si qs ꝯm.C.de iniur.dn̄m.tn̄ ꝑ dānis ⁊ expen-sis qn̄cunqꝫ datur actio legis aquiꝉ.vt in predictis legibus. vel ad minus actio de do.si bos alicuius.

Irritati. quo ad penā homicidij tenebiꝰ tn̄ de iniur. d pe.di.j.aut facta.itē hoc ꝯm vetus testiū:nā ꝯm.l.ro.si seruū cecideret iniuria rū teneꝰ.ff.ad.l.aqꝉ.si seruū.§.rupisse:⁊ multo fortiꝰ si liber libe rum ꝑcussit.ff. de iniur.nō solū.ḡ obtinet cū ꝑcussit h elegit (resti-tuat).deformitat[aūt nō h3 rō. ff.de eie.⁊.e.l.j.§.plagijs. h in fa ctū.ff.si qs cau.ex hac. ff.ad.l.aqꝉ.si exēpla.§.quidā.⁊c̄.

I quis aperuerit.

I bos alienus.

Ileserit. ⁊c̄.estimationē.vltra enī nō teneꝰ d pastu pecoꝝ.ff.de pri.ve.q̄ ꝯuā. §.singulos.ff.ad.l.aquiꝉ.quintus mu.§.pap.

Iegressus. ⁊c̄.(reddet)si in culpa fuit.ff ad.l.aquiꝉ.q occidit.§. ī hac

I quis. ⁊c̄.(restituat)in quadruplū.ff. de incen.l.j.⁊ si dolo fecerit ꝯm.l. crimīa-bitur.ff.de incen.qui edes.l.j.

Lim. ⁊c̄.(ꝑmissa).C.de iudi.auc̄.sed hodie(cō dēnandū)ordine iudiciario seruato.

Nnostra. ⁊c̄.brixieñ)forte ita erat cū olꝉ esset discordia inꝰ milites ⁊ popu lū ⁊ brixi.multa sibi dāna adinuicē intulerūt. multi etiā ex ipsis multas expēsas ex ꝑtibꝰ suis fecerūt:tandē facta pace cū dānifi cati ab vtraqꝫ ꝑte sibi ab altera peterēt dāna restitui:cōe videns ex hoc posse īminere periculū.statuit ꝙ nullꝰ sup dānis agē pos set:⁊ hoc singuli iurauerūt.verūtn̄ postea petierūt expēsas obie ciebāt eis hoc iuramentū. s3 h dī ꝙ nō ꝑn̄t a cōi.hoc nō determi nat gerūdiuū recipiēdo s3 ꝑticipiū editū.vel dic ꝙ determiat ge-rūdiuū.cōe enī in pace se obligauerūt ad dāna ⁊ expēsas:sed ꝑ pter periclm qd inde eueniebat cōe ꝯriū statuit sup dānis.si que ras q̄uo potuit hoc in preiudiciū singuloꝝ:rn̄deo q2 singulares singulariter ꝯsentiūt.vꝉ dic ꝙ potuerūt in eoꝝ preiudiciū statuē vt no.s.de ꝯsti.cū in ecclesiaꝝ.nā cū cōe brixien.tā milites q̄3 po-puli nō eēnt naturaꝉr obligati ad dāna resarciēda q̄ nec dederat nec dari mādauerat:l3 cōe militū de aliquibꝰ ⁊ cōe popꝉi ⁊ alijs posset ꝯueniri ⁊ essent ex suis culpis vꝉ negligētijs naturaꝉr obli gati sicut statuto suo se obligauerat ad dāna resarcienda: ita sta tuto generaꝉr facto ꝑ illos tm̄ ꝑ quos regiꝰ citas:potuerūt obli-gationem tollere.j.de reg.iu.omnis.(contribuat).q2 se obligaue rat.aliter enim non tenetur.sed dices si se obligauerat ad soluen dū q̄uo postea admittiꝰ moderatio.rn̄deo ꝑpter periculū.

Iculpatua. C.ad.l.aqꝉ.l.ij.ff.ad.l.aqꝉ. l.v.§.iniuria.(iniuria).i.cō-tumelia.vnde oritur actio iniuriarum. aliter dicitur iniuria.i.culpa.vt in hac.l.aquiꝉ.ope3 idem si incitasti canem.ff.ad.l.aquiꝉ.item mella.§.si alij.⁊.§.item.(negligētia) ff.ad.l.aquiꝉ.seruus.§.si ex plaustro.(verisimiliter).ff.ad. l.aqꝉ. si putatoru3:⁊.l.si foue.§.vlti.(nocuisse)sine culpa ⁊ impulsu ali cuius hominis ⁊ ꝯ sui naturā.ff.e.l.j.§.j.(si fera).ff.e.l.j.§.h aūt. cōe.s.de homi.petrus.in fi.

Resbyteri. interfecti.hoc.c.loquitur ꝯm lombarda3(episcopo)hoc au tem constat facta suo clerico.ij.q.j.in primis. in ꝑn. s.de rescrip.ex parte.s.(soluatur)vbi de crimine agi tur ciuiliter ad penā pecuniariā:q2 pena pecuniaria nō est vindi cta.(sociatur.)baptizando ordinando.

De penis. Rubrica.

A que frequenti ⁊c.

Icet iusta. ⁊c̄.(corrigendis.h vult di cere ꝙ cum crimina essent puniēda ⁊ excessus corrigendi perpetua su-spensione vel temporali:ipsi accipiebant pecu niam vt non corrigerent.⁊ qn̄qꝫ vt in peccato remanerent.⁊ sic ꝯmutabant penas spūales ī pecuniarias.(penā.) si certa pēa pe cuniaria infligitur iniur.pro aliquo crimine quibus iudex infli get illam.ff.de iudi.l.iij.§.vlti.s.de rap.in archi.xij.q.ij.cū devo tissimā.xviij.di.qm̄.si aūt certa pena corporalis infligitur iniu. ⁊ illam similiter quilibet cognoscens poterit infligere.ꝯmutare autem ille solus potest qui potest super illo crimine dispensare. s.de offi.dele.de causis.⁊ hec decre.loquiꝰ in criminibus in qui bus archidi.dispensare nō possunt.ergo dixit illā infligendam que magis timetur.ar.xxiiij.q.iiij.ea vindicta.s.vt lit.non ꝯtes. qm̄ frequenter.alij dicunt penas infligendas ꝯm consuetudinē (penam.)ar.non esse penam pecuniariam exigendā.xvj.q.vj. cognouimus illud.de lapsis.j q.j.nullo epo.s.de simo.nemo.ꝑ. lxxxviij.di.si quis eps.sed ꝯtra.xvij.q.iiij.q̄squis.xxiij.q.v.nos xviij.di.qm̄.xxxvj.q.j.de rap.(per omnia.)indebita vel de nono imponenda.(cantare).i.officiare.⁊ hoc est simoniacum.j.q.iij.si quis ob.saluator.

Alumniam. ⁊c̄.(in expensis) si ꝑs vna presens sit aliter absens ꝑ contumaciā in termino assignato.pars absens cōdē natur ad expensas.C.de iudi.sancimus.nec fiet alia citatio ex cō dēnatione expensaꝝ.iiij.q.v.c.j.si tamē postea docuerit se legiti-me impeditū restituetur.(aduersus.)sententiā expensaꝝ.⁊ si an teq̄3 feratur sententia ab aliquo extraneo dicatur iuste impeditꝰ iudex non festinabit ad condēnationē expensaꝝ.ar.eius qd dici tur de missione ī possessionē.ff.de dam.infec.si finita.§. si forte. ad idem.iiij.q.iiij.c.j.si aūt sententia lata non sit sed petit ꝯdēna ri.competit exceptio. ff.si quis cau.l.ij.⁊ hec vera sunt si pars ꝑ-sens cum iudicis licentia recessit si autē sine licentia eius recessis set cum ipē contumax dicatur.iij.q.iij.§.ꝙ si.xj.q.iij.certu3.xliiij distinc.si quis autem.expensas non petit:quia dolus dolo ⁊ cul-pa culpe compensatur.ff.de eo. per quem fa.e.l. vl.īmo plus di cunt quidā ꝙ si ille qui non fuit in termino ⁊ culpa sua postea ve niat:pars que primo venit ⁊ illicētiatus recessit:ꝯdēnabiꝰ alteri ad expensas:nec obijciet ꝯpēsationē ꝯtumacie alterius:q2 lic3 h qui vltimo ꝯparuit aliqn̄ fuerit ꝯtumax:purgauit tn̄ ꝯtumacia3 primā postea ꝯparendo.sed primus semp fingitur ꝯtumax.cu3 non dicaꝰ ꝯparuisse q illicētiatus recessit:vt in.c.prealle.ite3 ad hoc facit:q2 licet affuerit in termino.postea tn̄ qn̄ debuit adesse non affuit altera parte presente.⁊ ita vltimo fuit in mora q̄.s.vl tima tn̄ puniꝰ.ff.de peri. ⁊ co.rei vē.illd.si aūt iudx abfuerit vel mortuꝰ sit ⁊ aliq̄ ꝑtiū nō ꝯparet in loco ꝑ tribunali vbi sedere d3 die statuta nō d3 dici ꝯtūax.ff.d arbi.arbiꝰ:nec teneꝰ eū alibi q̄re re.ij.q.vj.biduū:nā vel interest aduersarij q ꝑn̄s fuit absentē fu isse presentē:q2 etiā si ꝑn̄s eēt nō fuisset ꝑcessum iudice absente. C.de iudi.sancimꝰ.tn̄ aliq̄ dicūt ꝙ etiā si sequēti die iudex vēiat vel etiā remoto:dūmō sit in loco.vn̄ de facili venire poterat ⁊ ve nire crediꝰ vꝉ ꝯsueuit qn̄ ꝑtes parate sunt litigare.s3 si ob hoc nō venit nec venisse ꝑsumiꝰ:q2 ꝑtes nō aderāt ꝑtē absentē ꝯdēna-bit ad expēsas:nā imputaꝰ ei ꝙ nō ꝯparuit:q2 etiā si iudex absit tn̄ meliꝰ erat expectare modicū q̄3 lōgas vias peragere.ar.ff.d va.mu.l. pe.in fi.⁊ sic nō potes dicere absens ꝙ nō intersit ꝑsen tis:īmo interest:q2 si ꝑn̄s eēt de iure expectasset vel ad modicu3 tp̄s vꝉ de loco vicino nisi expectasset sat] liqdo eiꝰ dolꝰ reprehen dereꝰ q ex ꝑspicuis indicijs ꝑbaꝰ.s.de dolo.dolꝰ:q2 aūt locꝰ dī vicinꝰ vel qd tp̄s ꝑpinquū iudex arbitrabiꝰ ex pluribꝰ cāis:nā plus d3 expectare litigator remotꝰ q̄3 vicinꝰ:⁊ plꝰ q in modicis expēꝰ.s ē q̄3 qs ī magnis:⁊ sic de mult] alijs quereꝰ.si aūt īfirmꝰ sit ī die termini ita ꝙ nullo mō audire possit vel etiā terminū ꝑ-rogare ꝯm ꝙ diximꝰ in abn̄te.⁊ h distiguēdū erit:illd aūt certū est ꝙ ꝑs qn̄ nō īterfuit alteriꝰ aduersariū nō fuisse ꝑn̄te3 nō aget ad expēsas.ff.si qs in ius vo.nō ie.l.ij.si aūt lit.ꝯtes.aliq̄ ꝑtiū fue rit ꝯtūax mulctari pōt.ff.si qs ius di.nō ob.l.j.⁊ etiā ꝯdēnari ī ex pēsis a delegato.C.de iudi.sancimꝰ.s.de offi.dele.ꝑterea.⁊ etiā fit missio in pos.ff.ex q̄ cau.in pos.e.l.j.s.de eo q̄ mittiꝰ in pos.cā rei ser.ꝑ totū.⁊ excōicaꝰ.s.vt lit.nō ꝯtes.tue.s3 ⁊ si iste expēse nō soluātur lite ꝑncipali durāte: postea agiꝰ actōe ī factū.q.ex re iu di.q2 exq̄ iudex nō reuocauit eā lit.pē.ꝑ eodē h2: ac si ī re sui.trā

sisset. sic ē ꝛ ī sñia arbitri. C. ꝺ arb. l. cū ꝯtea. ar. ff. ꝺ ꝯdi. inde. si ꝺ bitū. C. de iureiur. actōi. aliq tñ ꝯdicūt. q aūt stipulatus ē penam nisi tertio die sistat ad hāc penā agit etiā lite pncipali finita. ar. ff. si qs cau. ꝛ si posset vbi finita esset p trāsac. qꝛ tūc de toto trāsac. esse vꝫ. ff. si qs cau. nō exiguꝰ. in prin. (principali). C. de fruc. et li. nō inno. ff. de iuꝺ. eū qui te. repete que diximus. s. de dolo finē ꝛ. s. de ap. sepe. glosa ꝛ etiam.

QUod in dubiis. ꝛc. (exercēt). i. q sūt vbi aliq ꝯfligunt ꝛ ipm cū alijs faciūt: alij tñ intelligūt tm̄ de p̄latis. (incitat) in iusto bello: secus in īiusto. s. de homi. sicut dignū. ff. ad. l. aql. itē mella. §. itē. xxiij. q. viij. hortat igit. ꝛ. c. id pridē. pōt aūt clericꝰ interesse bellis. xxiij. q. iiij. maximianꝰ. nos credimꝰ ꝙ lꝫ eps rōe iurisditōis tpalis possit bellū indicē ꝛ añqꝫ sit ī pcussionibꝰ hortari vt virilr pugnēt ꝛ bellis interesse ꝛ possit semp hortari ad capiendū. si qs aūt dū eēt in pcussione incitauerit ad pcutiendū aliū forte irregularis ē. idē etiā si forte sup bellatores vocē emitteret dicēs audacter pugnate. ar. ꝯ. s. de homi. c. pe. ꝛ de cle. pcus. c. pe. ꝛ vl. vel dic ꝙ in defensione pñt gubernare naues ꝛ alios ad pugnā defensiōis incitare ꝛ intm̄ cōfligere hostes ꝙ eos dimittāt. ar. s. de cle. pcus. c. pe. ꝛ. c. fi. ꝛ no. s. de cleri. sñiam. als aūt in iniusto bello hoc nō liceret: vt h.

QUe discretionis.

COnstitutus. ꝛc. vtraqꝫ) no. dolū ꝯpensari h dolo in penis. ff. de reg. iur. cū par iur. xxxij. q. vj. nihil. ff. so. ma. viro sed non poterat eps exigē pcuratōes exq̊ ille cessauit in solutione possessionis. Rñdeo nō. sed agere pōt ad penā vl interesse siue hac ex stipulatōe siue de dolo si fuerit ꝯctus remitto pcuratōes vt des cēsuꝫ. ff. de preb. vbi naturalis. §. ꝙ si faciā. (pcuratōnē.) quē sub pena nō exactuꝝ pmiserat. erat g in optōe abbatis vel epo denegare pcuratōes remissas vel penā exigere altero tñ oportet eū eē ꝯtentū. ff. de pac. rescriptū. §. si pacto. sed querit an incurrat penā si exigat pcuratōes ꝛ abbas sine ꝯdictōe soluit vl an sit necesse ad hoc vt ꝯmutat pena ꝙ in iudiciū super hoc trahat vel violēter pcurationē eripiat. ꝛ videt alteꝝ de his duobꝰ vltimis necessariū ad h vt ꝯmittat pena. illud certū est qꝺ si gratis exigit eps pcurationē ꝛ abbas gratis soluit ꝙ nō ꝯmutat pena. sꝫ si exigisset ꝛ recepissꝫ ꝛ ꝺbitū ꝛ ille soluit vt debitū q̇d erit?

SUper his. ꝛc. infamia.) ꝯ id qꝺ h dicitur: vꝫ ꝙ ex genere pene irrogat infamia si p̄cessit delictū de q̇ dānatus vel confessus vl pactꝰ fieret infamis: nā ꝛ si nō dānet vel ꝯfiteat in iudicio vel paciscat si tñ captꝰ est in fauore ab officio vl cōfiteat extra iudicium tale crimē ꝙ infamat p sñiam vel ꝯfessionē puta furtū ꝛ sequat ictus fustiū fit infamis. ff. ex q cau. l. ictus. sꝫ h talis cā p̄cessit de q̄ natꝰ fieret īfamis. s. crimē falsi. ff. de fal. eos qs ergo secuta pena carceris erit infamis? Rñd eo captio vel detētio nō est pena sed ē custodia. ff. de pe. aut dā na. §. solēt. nō sic ī pena vt in custodia. s. vt cū precedēti cā infamet. vel nō pōt ita īdubitāter capi ī vacillatōe sicut in furto. itē vbi pñt plures excusatōes adhiberi. vñ lꝫ ibi sequeret pnia nō eēt p oīa sile dicēdū (infamiam) iuris. facti sic.

QUam. ꝛc. tacita. s. ꝙ. xxxiij. libre eēnt tibi solute. (pena.) si id qꝺ ꝯsistit in dādo pmittit sub pena pte rei pmisse nō soluta in solidū mittit pena sed agēti ad totā penā obstat exceptio vt sit ꝯtētus pte pene. ff. de vb. obli. l. j. §. vl. ff. si qs cau. si seruus. si aūt ꝯsistit in faciēdo ꝛ sit in diuiduū factū ꝛ nō fiat in solidū pfecte ꝯmittit pena. ff. fami. her. heredes. §. an eo. ff. de vbo. ob. stipulationū. §. vl. si aūt sit diuiduū p pte tm̄ ꝯmittit pena. ff. rē ra. ha. si pcurator. lau. dicit semp in solidū ꝯmitti penā. sed de eqtate fit ꝯdēnatio in pte. ff. de vbo. ob. l. in executōe. in pn. et. §. pe. ff. depo. si duo hēdes: nos dicimꝰ ꝙ si aliqs dꝫ aliq̇d dare vel facere ad h vt legāt vel aliud aliq̇d recipiat nihil pōt petere vbi totū dederit soluerit vel fecerit. ideqꝫ si aliqd sub pena pmiserit si tñ iste ꝯueniret ad penā integrā obstat exceptio si prata ñ dati vel nō facti soluit. ff. si quis cau. si seruus. §. j. ff. de ꝯdi. ꝛ demō. q̇ duobꝰ: si a pluribus. distingue an sit pecunia pmissa an species vel factū. si pecunia quilibet tm̄ tenet p pte sua: ꝛ sua pte soluta agit. ff. de ꝯdi. inde. si spēs quilibet tm̄ tenet ad partē sed nō liberat nec agere pōt parte sua tm̄ soluta. ff. de vb. ob. l. ij. §. qdam pari in execut. §. ꝙ ex pte. si aūt sit factū necesse ē ab oībus ꝯplerī. ff. de manu. te. si ita fuerit suus (pena) no. ꝙ penā expositā ex ꝯuētōe partiū exigere dūmō intētio sit recta. s. vt pareat placit ꝛ nō ad vsuras vel lucꝝ. s. de arbi. dilecti. sed secus eēt si pēa essꝫ apposita in fraudē vsuraꝝ qꝺ p̄sumit si creditor añ cōsueuit dare ad vsuras. ff. de vsur. q semisses. ff. ꝺ ac. emp. itē iul. §. iul. si singulis annis vel mēsibꝰ pena ꝯmitti dicat. C. ꝺ vsur. auc. ad hoc itē licite petit pēa a iudice imposita. xxiij. di. qꝫqꝫ. ff. ꝺ re iudi. ꝙ a iudi. item credimus ꝙ etiam si pēa interesse excedat ꝙ licite tota pena petitur.

AD aures.

DIlectus filius. ꝛc. ꝛc. (superioris) nota ꝙ si litigator dixerit iudici ñ puniat ipe sed supior qꝛ nēo idoneꝰ iudex ē in cā sua. C. ne qs in in. c. se. l. j. vbi īiuria tāgeret. ij. q. vij. si qs ab epo. xxiij. q. iiij. si illic: de hoc no. j. de vb. sig. ex parte. ꝛ hoc in ordinario. dele. n. neqꝫ partem neqꝫ extraneū puniet ppter īiuriā sibi dictā vel factā supradicta rōe: qꝛ nō dꝫ esse iudex in cā sua nisi turbaret iurisditionē: qꝛ tūc eē pōt: vt no. s. de offi. dele. c. j. vel nisi peccaret in officio coram se exhibito: puta aduocatus in aduocatione ꝛ testis in testīonio scriptores in actis conficiendis. ff. de pe. moris. C. de testi. nullū ff. de testi. quesitum. sed certe predicte leges loquuntur in ordinarijs ꝛ in administrationibus: in auc. de testibus. §. si vero ignoti. coll. vij. delegati enim per ordinarios hoc facere debēt: vt. j. e §. dicit. sed quid si aliquis extraneus possessionem de quo aliqs deponit querimoniā a conuento eripiat? Respōdeo qꝛ nullā hꝫ iurisditionem in eū non potest eū punire. ar. ꝯ. s. ꝺ iudi. quia. v. si tamen ꝯmissio esset realis vt si dicatur facias tali epo a suis subditis reuerentiam adhiberi vel possessionem sibi restitui tunc si mutaretur possessio vel alius esset in possessione clericorū. iudex contra eos procedere posset. ar. s. de fil. p̄s. veniens. s. de maio. ꝛ obe. inter: ꝛ qꝛ cui ꝯmittit iurisditio ꝛ oīa sine q̇bus iurisditio expediri nō potest. s. de offi. dele. c. pastoralis. preterea. ff. de iurisdi. oīm iudi. l. ij

IN quibusdam.

GRauem. ꝛc. hereticos) presumptōe nō tamen violenter sed pbabiliter. de violentia tm̄ hēs. s. ꝺ hē. excōicamꝰ. §. q vo

ROmana. ꝛc. licet verbum est ꝛ protenditur ꝯstructio eius ad aliud verbū punire (notoria) videt etiā idem de non manifestis: qꝛ si archiepiscopo data est iurisditio ꝛ oīa sine quibus exerceri non potest. ff. de iurisdi. om. iudi. l. ij. s. de offi. dele. p̄terea. ꝛ. c. pastoralis. in prin. ff. de offi. eiꝰ cui man. est iu. l. fi. C. ꝺ testi. nullum. ff. de pe. moris. so. sine hac coertione que est si extraneas personas bene potest perficere iurisditionē suā vñ cessant predicta contraria. ꝯ archiepm aūt facit ꝙ nō dꝫ eē iudex in cā sua nec suoꝝ. C. ne qs in cau. sua. ff. de offi. p. senatus.

ROmana. impediatur ad h. s. de cēsi. venerabili. glo. quia sepe ꝛ vltra mediū in tertia colūna fere per totū ꝛ maxie circa fi. ꝛ si nō impediat vt statim sequit dūmō sint manifeste offense ꝛ notorie (p īiuria) cū hꝰ iniuria redūdet in iniuriā ecclesie. xxiij. q. iiij. si is q p̄latus ꝛ ita nō ꝯdicit. c. inter querelas. e. q. ad h. s. de offi. dele. c. j. glo. spāle. (ampliꝰ) etiā si nō sit notoria. (in illis) vt dictū est in p̄cedenti. §. (ꝯtingat) adiectio supioris vel correctio ē.

De penitentijs ꝛ remissionibus. Rubrica.

MAnifesta peccata. de pe. di. j. §. non ita. occulta clerico tñ nedū solēnis. sed nec publica est pnia īiungēda. l. di. alienū. xxvj. q. vij. c. vl.

QUi presbyteruꝫ. ꝛē. (cingula) nā penitētiariꝰ suus p̄cipiet sibi ꝙ ꝺ cetero nō gerat se p milite. sꝫ pnie agēde insistat. vl dic ꝙ hāc pniam īcurrit ipo facto ꝛ bñ iudex eccliasticꝰ sclari psone hāc penā potuit īponere ppt pctm̄ ī psonā ecclesiasticā commissū. h appellat militiā qꝺlibet sclare negociū. ꝛ ītelligūt q̇daꝫ h caplm tm̄ loq de illis q̇ dimiserūt sclaria negocia ꝛ postea redeūt ad illa. ꝛ sic loqt. c. x. de pe. di. vj. si q vo: ꝛ. c. ꝯ: nā lꝫ aliq̄ negocia possint fieri sine pctō. tñ vix ē de pe. di. vj. q̇litas

SIgnificauit. ꝛc. pniam. iō imponit h pnia: qꝛ in plibus excessit (recōciliari). i. absolui in foro penitentiali. sꝫ q̄res q̇d est dictū absoluo te sic enī dꝫ oībꝰ penitētibꝰ. vñ hoc so

nat absoluo te a peccato.i.denūcio te absolutum qđ non eſſz niſi absolutionē peteres vt no.j.e.oēs.vel absoluo te a pena eterna. mutatur ⁊ eterna pena in tpalem (attēdentes) vel littera eſt falſa cū vni ſoli ſcribaꝶ.vel ꝯ dic.ſ.de cri.falſi.qꝫ graui.

Quod autem ⁊c. remiſſiones) no ꝙ indulgētie reqrūt dationē pecunie.j.e.cū ex eo: aliqñ requirūt laborē pſone: aliqñ periculū vite.⁊ tales ſunt indulgentie vltra marine que fiunt vel ꝓpter laborē itineris vel propter pugnaꝫ ſ.de vo.⁊ vo.re.magne.⁊.c.ſe.⁊ in his tribus indulgētijs lꝫ magna ſit largitas ꝯcedētis indulgētiā tñ ⁊ iuſticia multa eſt: quia magna ſolutio pene impoſite ē ſoluere pecuniā vel laborē pfecte vel periclm vite.vñ dicunt quidā ꝙ ad hoc vt hēat plenā indulgentiā oportet ꝙ tñ det in pecunia ꝓ quolibet die qñ indulgētia ꝯſiſtit in datōe pecunie quantū de mādato ſui ꝯfeſſoris cōſueuit quēlibet diē redimere.ſed ⁊ magna eſt largitas vt pena purgatorij pro aliqua pēa redimi poſſit in preſenti vita. ſunt ⁊ alie indulgitie que requirunt honorē ⁊ deuotionē: vt ſunt indulgētie q̄ fiūt euntibꝰ ad p̄dicatōneꝫ ⁊ miſſas ⁊ alia hmōi.⁊ ī his plꝰ valꝫ liberalitas qꝫ iuſticia.nā quaſi ex ſola liberalitate procedit qui īdulgentiā dat.⁊ licet generaliter fiat indulgētia in oībus p̄dictꝫ caſibus.tñ vnꝰ plus alio hꝫ.ſ.metā a p̄lato impoſitā ſm ꝙ plus deuotus eſt vel ꝙ plus dat vel ꝙ plus laborat vel ꝙ maioribus periculis ſe exponit.metā aūt nunqꝫ trāſcēdit liberalitas.poſſet tñ tāta deuotio ⁊ ꝯtritio eē penitētꝫ ꝙ ex ſola iuſticia dei ſine aliq̄ libertate prelati mereꝛ remiſſionē oīm peccatoꝝ ſicut fuit in latrone.de pe.di.j.importuna.ſed queres qđ ſonat remitto vnum annū de pnīa tibi iniuncta. Rñdeo quibuſdā videꝛ ꝙ annus vtilis indulgētie indulgeaꝛ.i.trecētū.lxv.dies pniales.alijs videꝛ ꝙ annus ſit ꝯtinuus tam ex diebꝰ pnīalibꝰ qꝫ ex alijs.alijs videtur eſſe ſenſus eoꝝ verboꝝ: remitto tibi vnū annū de pnīa iniuncta.i.tm̄ minus punieris in purgatorio quāto eſſet ſi vno anno ꝯtinuo egiſſes pnīam in hac vita.nec credūt ꝙ propter has indulgentias generales nunqꝫ minus teneatur agere penitentiaꝫ in hac vita ⁊ hoꝝ dictū ſatis videꝛ ꝯcordare equitati. Sꝫ dices nunqđ tm̄ hēbit q plus dederit vel laborauerit quantū q minꝰ? Rñdeo vt.ſ.ꝙ deꝰ q oīa moderaꝛ in nūero pōdere ⁊ mēſura.j. in eccleſia a prelato impoſitā de gratia dabit alij plus: alij minꝰ. nec eſt in his multū curandū vel cogitandū niſi qꝛ credendū ꝙ dñs cuius natura pia eſt ⁊ liberalis đ ſuo ſemꝑ adijcit vltra gratiā ⁊ iuſticiā.de pe.di.j.qꝛ diuinitatis.⁊ di.vj.ſit ſacerdos beniuolus.xxij.di.cui aliquid donaſtis ⁊ ego nō.⁊ ego ſi quid donaui donaui propter vos.Sed q̄res vñ hēs ꝙ papa vel prelati hoc poſſint? Rñ.ex priuilegio ſpeciali beati petri illo.ſ.quodcunqꝫ ligaueris ⁊c̄.qđ pōt intelligi.i.quodcūqꝫ denūciaueris ſolutuꝫ.et habet locū hic exceptio in foro pñiali.ſed pōt intelligi.i.quodcūqꝫ ligaueris ꝑ ꝯſtitutiones tuas.ꝑ ꝯſtōes enī pape liganꝛ multi qui nō ſunt ligati de iure naturali.ſicut apparet in illis qui ſunt in ſacris ordinibꝰ ꝯſtituti qui liganꝛ peccato ſi ꝯtrahūt nec alr ligarenꝛ niſi eſſet ꝯſtitutio.⁊ ſicut ē in illis q portāt ligna ſaracēis ſ.de iude.ſignificauit.⁊.c.ſe..⁊ ſic papa pōt facere ꝯſtitutionem que ligat eadē rōne ⁊ q̄ ſoluat: qualis eſt iſta qui cū iuerit vltra mare habeat talē indulgentiā.ar.xxj.di.inferior: nec mireris ſi in veteri teſtamēto nō faciebat has indulgētias qꝛ nō poterāt. qꝛ apud ſacerdotes veteris teſtamēti nō erant claues nec poteſtates ligandi vel ſoluēdi.preterea ſufficit nobis ꝙ eccleſia ſi conſueuit facere ⁊ licet nō habeamus ita manifeſta teſtimonia ante tempus.,greg.tñ credendū eſt ꝙ ⁊ añ faciebat has indulgētias licet nō ita frequēter: qꝛ añ tpa ſua ita raro poterant fieri ita ſolēnes ꝯuētiones catholicoꝝ.itē añ tempus gregorij oēs xp̄iani q erant catholici erant ita perfecti ꝙ raro his indigebant ⁊ maiora his ꝯferebant apoſtoli temporibus ſuis.qꝛ ſanabāt infirmos indulgentia aūt de certa parte pnīaꝝ: puta.vij.vel hmōi licꝫ valeant indulgētie penitētibus: tñ prelati multum cauere debēt ꝙ ſint diſcreti.magiſter Guil.altiſiođ.dixit ꝙ ad hoc vt valeāt huiuſmōi indulgētie ſeptem ſunt neceſſaria.ſ.primū eſt ptās ligandi ⁊ ſoluēdi que eſt apud prelatū non aliū.ſcđm ē neceſſitas loci ⁊ penitētis: puta qꝛ nō poteſt ieiunare ⁊ aliā pnīam facere.tertium eſt deootio fidei.qꝛ credit tantā eſſe poteſtatē apud eccleſiā. quartū ſtatum penitentis.ſ.ꝙ ſit ꝯtritus.quintū diſcretio eiuſdē ſextū tñ det pro quanto nollet ſuſtinē pnīam iniunctā.ſeptimū iuſta eſtimatio eiuſdem vel ſm ꝙ ei dimittiꝛ recōpenſet.(ſuo) iudice.per hoc videꝛ ꝙ indulgētie nō valeant illis q ſunt ī purgatorio: qꝛ iaꝫ nō hn̄t iudicē in terra ſed dei iudicio relicti ſunt.xxiij.q.ij.c.j.nec eſt ꝯ.xiij.q.j.tempus.⁊.c.aīe.⁊ de pe.di.vj.§.j.vbi dicitur ꝙ orationes ⁊ elemoſyne ſacrificia ⁊ ieiunia eis valeant qꝛ illa nō fiunt ratione fori vel iuriſditionis. ſed ſecꝰ eſt ī indulgentia: vt hic.videtur tamen ꝙ ſi aliquis facit eccleſiam vl̄ peregrinatur pro defuncto in loco electo a prelato ꝙ plus valet đfuncto qꝫ ſi alibi faceret.ſi tamen papa facit non negamus quin valeant in defunctis (iudices).i.ep̄i: nam cum alij inferiores prelati huiuſmodi remiſſiones facere non poſſunt.ſ.de exceſ.prela.accedentibus.ergo nec concedere valeant.alij dicunt h̄ poſſe quemlibet facere ſacerdotem: nam aliud eſt dare litteras generales indulgentiarum qđ eſt iuriſditionis.aliud in abſolutōe penitētis prouidere diuerſos modos liberandi a penitētijs qđ eſt tm̄ officij ſacerdotalis.

Quod quidam ⁊c. abſoluē) a peccato.(nō ſit vera).i.ſufficiens ad vitam eternam obtinenda.(confeſſio) que valet ad minorē pnīam.de pe.d.iij. ſiquis aūt.⁊ ad bōa tpalia obtinēda.de pe.di.iij.cauendum.xxij.q.ij.ſꝫ qlibet: ⁊ ad h̄ vt deus cor eius citius illuſtret.de pe.diſti.v.falſas xxiij.q.ij.ſacer.

Licet ⁊c. reficiantur. auctoritate ſuperioris ſi hře pn̄t alr ipſi ꝑ ſe pn̄t.ſ.de elec.venerabilem

Queſitum eſt ⁊c. publica. ⁊ ſolemnis penitentia ſm conſuetudinem: ⁊ vbi eſt conſuetudo ē imponēda.de pe.di.iij.in fi.(in public̄).ſed nec tūc d. alienū niſi perpetuo ſine ſpe reſtitutionis manere vellet.⁊ de tali hic intelligitur.(inueniantur) ſine facto tamen eorꝫ ⁊ ſine tactu: nam ſi h̄ interueniſſent ſufficerent ad faciendum eum irregularem. l.di.ſepe.⁊.c.ſe.

Deus qui ⁊c.

Officij ⁊c. alienos. i. non tales ad quos hereditas perueniat ab inteſtato.licet ⁊ tunc ſit peccatum ſꝫ nō tm̄ (ſatiſfactio) debet enim tm̄ dare de ſuo quantum illud de ſua occaſione eſſet amiſſum vel ad quos ab inteſtato venieſſet ſi haberet.xiij.q.vj.ſi res: ⁊ veriſimiliter creditur ꝙ eis dimiſiſſet ſua vel ſi hoc neſcitur prudenter faciet ſi det pauperibꝰ ⁊ ſi non haberet ꝙ dant ⁊ haberent probationes per quas ſuccedentes ab inteſtato poſſet releuare a dāno ꝙ habent ſua occaſione debet eas reducere niſi inde eſſet graue malū prouentuꝝ. nam ſ caſu cum ex vna parte ſit damnū rerū tm̄: puta ſi tacet et ex alia ſit periculum aīarum ⁊ corpoꝝ: puta ſi probationes īducet inter hec duo mala eliget quod minus eſt: ſcꝫ tacere cū damno rerum.ar.di.xiij.nerui.melius ⁊ expreſſius dicitur in duo.ea di.ſed obijcies. vtilius ſcādalū ⁊c̄.ſ.de renun.niſi cū pridem.v q.ij.c.ij.ſed reſpondit ꝙ in hac taciturnitate non perit veritas iuſticie: qꝛ nō pertinet ad hanc mulierē iudicare: qꝛ iudex nō eſt ſꝫ tm̄ accuſatrix vl̄ denūciatrix.auctoritas āt p̄dicta loquiꝛ ꝙ ille ad quē pertinet ex officio dicere v̄itatē ⁊ facere iuſticiā vt ſunt teſtes ⁊ iudices illum propter malum ſcandalū dimittāt quin iuſticiā iudicent ⁊ veritatem dicant.⁊ idem eſt de alijs conſimilibus ꝑſonis.ſi v̄o nō hēat ꝓbatōes ſileat.ij.q.vij.pleriqꝫ

Dona quidem ⁊c. benedicunt ꝙ non poſſunt.xxxiij.q.v.mulierem.nec vellāt.xx.q.ij.ſtatuimus.nec abſoluunt.j.de ſen.ex.demonialibus.nec docent.xxxiij.di.mulier.nec iudicāt.xxxij.q.v.mulierē (publice) in matutino aūt pn̄t legere.xxvj.q.j.diaconiſſa

Quod vite ⁊c. penitētiam h̄ enim nulli negatur.ſ.de ſpon.ex litteris. (marituꝫ) ⁊ ſi non poteſt habere hoſtiā ꝯſecratam nunqꝫ cōicet de pane.ſed credit ⁊ eſt ſibi pro manducatione.vñ crede ⁊ mānducaſti.de cō.diſt.ij.vt quid paras.nec credimus peccare ſacerdotem peccatorē: ſi in neceſſitate corpus xp̄i tribuat alicui: vel ſi aliter cā reuerentie tangat vt ſi īueniret terra iacēs dꝫ illđ leuare (ex gr̄a) qꝛ añ ꝯceſſum nō inueniꝛ (tres horas) no.in ꝯuentuali bus eccleſijs de iure cōi lꝫ binos vl̄ trinos dicē officia.ſꝫ ī reglaribus tot ꝯuētꝰ dicere pōt ſił nō ſolū in ſepulturis mortuoꝝ clericoꝝ ſꝫ etiā ſemꝑ.cū h̄ dicat canonicas horas: pꝫ ꝙ loquiꝛ de alijs officijs nō mortuoꝝ tm̄ (ſignū) qđ ſi interdicti velint ſatiſfacē nūqđ ſunt obſoluēdi ab interdicto? Rñ.ſi ē p̄ncipalis recipiēdus ē ⁊ ſolueꝛ interdictū. ſi aūt als q nullā cām dedit iterdicto nō ē recipiēdus ad ſatiſfaciēdm: qꝛ nō peccauit nec erit ad eccleſiam ſe peliēdus: qꝛ hāc penā nō ꝑ ſe ſꝫ ꝓ alio ſuſtinet.⁊ ideo neceſſaria eſt eiꝰ ſatiſfatio ad eccl̄iam (crucis) hoc ē in eis ſp̄ale vt h̄ p̄ter neceſſitatꝫ articulū eis liceat ꝯfiteri ſemꝑ ex quo cruce ſignati ſunt

Alij aūt reſtringūt ad tēpus exquo accipiunt iter pegrinatōnis (peregrinis) etiam alia peregrinatione q̄ʒ vltramarina.

Omnis. ⁊c. ſolus. niſi eēt ſurdus vł mutus vel ita eger ꝙ ſine periculo loci nō poſſet vel niſi eſſet alterius lingue q̄ʒ ꝯfeſſoꝛ: qꝛ tunc ꝑ ſcripturā vel aliū ꝯfiteri pōt (ꝯfiteri) ꝯtritio neceſſaria ē cuilibet peccatoꝛi etiā in baptizato. de pe. di. j. tres. de cō. di. iiij. omnis qui. ⁊. c. ne qđ. i. ſine pēa abſit. nec ē ꝯtra de cō. di. iiij. qꝛ ibi exponit̃ ſine pena. i. ſatiſfatōe de pe. di. j. ſacrificiū deo ſpūs ꝯtri. ⁊c̄. nō poteſt. ⁊ di. iij. in pꝛinci. dʒ aūt peccatoꝛ niti ⁊ oꝛare pꝛo magna ꝯtritōe. ſed ſi maioꝛē nō pōt hr̃e ſaltim doleat ſe peccaſſe ⁊ hoc ſufficit. ſed ꝓpt̃ hoc doleat: qꝛ deū offendit. ſi aūt ex alijs cauſis ⁊ nō ex iſta doleret ꝓpter infamiā quā incurriſſet vel amiſſionē honoꝛis nō eſt digna pēitentia. l. di. vt ꝯſtituerent̃. nec placet nobis ꝙ quidā male dixerūt ꝙ opoꝛtet peccatoꝛes tm̄ dolere ꝙ potius vellet illā penā ſubire q̄ʒ peccaſſe. licet enim quiſqʒ teneat̃ potius oīa mala ſuſtinere q̄ʒ malo ꝯſentire. xxxiij. q. v. ita ne ve. tn̄ ad hanc ꝯparationē vt eligat inter duo p̄dicta cū ſimul eſſe nō poſſunt: qꝛ cū factū ē pctm̄ iam pꝛeterijt. ⁊ idem dicimus de futuro nō enim teneт̃ penitēs eē illius ꝯſtātie vt credere teneat̃ ꝙ potꝰ ſuſtineret moꝛtē q̄ʒ peccaret: ſi neceſſitas alterīꝰ faciēdi ſibi incūbet: nō enim neqʒ de p̄terito neqʒ de futuro eligere tenet̃. ſʒ ſi eſſet pn̄s neceſſitas alterꝰ eligēdi: tūc dʒ eligere nō peccare. dʒ tn̄ penitens credere ꝙ vel h̄ neceſſitas nō venit vel dn̄s dabit cū tentatōe pꝛouentū: immo hūilitas ē in talibus timere ſed nunq̄ʒ de dei potentia deſperare. ⁊ etiā tales tentationes fugere ſicut nos dn̄s docuit cū fugerit in egyptū. viij. q. j. cū ergo pꝛopter hoc in oꝛōne dn̄ica petimus. et ne nos inducas in tentationē. nec eſt etiā ꝯtra de pe. di. j. nunqd vbi dicit̃ ꝙ cayn punitus fuit anteq̄ʒ opus peccati patraret. ſed certe iam ibi peccauerat ⁊ ꝯſenſerat peccato. itē debʒ eſſe in pꝛopoſito non peccādi vlterius. de pe. di. j. nō pōt. nam penitentia ē peccata p̄terita flere ⁊ flēda nō ꝯmittere. ꝯfeſſio debet eſſe pura ⁊ ſimplex cū oībus circūſtantijs que peccatū aggrauant. de pe. di. v. quē penitet. ſcriptū eſt: dic tu iniquitates tuas. de pe. di. j. §. alij. econtra ⁊ etiā Job dicit: ſi erubui ꝯfiteri in ꝯſpectu populi. vel vide. de pe. di. j. §. ſi. ⁊. c. quē penitet. ꝯfitemī alteri pctā vr̃a. ⁊ ſi poſt pn̄iam relabitur in peccatū debet de nouo oīa cōfiteri qꝛ quāto maioꝛ fuit ſibi facta gratia ī diuiſione peccati: tāto magis ingratꝰ eſt cū relabit̃ in peccatū. de pe. di. iiij. in p̄n. ⁊ ꝑ totū ⁊ hoc facit ꝯfeſſio: qꝛ niſi ꝯfiteat̃ ſi tempus haberet ꝯfitēdi nihil ſibi valeret pꝛecedēs ꝯtritio. ar. ad hoc de lepꝛo. de lazaro. đ pe. di. j. in quacunqʒ. lxvj. itē ſi ſacerdos reſtituit ad ſacr̃a. đ pe. di. j. multiplex: ⁊. c. nōnulli. valet etiā ꝯfeſſio ꝓpter erubeſcentiā quā hʒ peccatoꝛ in ꝯfeſſione peccati: ⁊ ꝓpter fidē quā in ꝯfeſſione exercet dū credit deū tante potētie eſſe ꝙ vili plaſmati ſuā ꝑtātem dedit: ⁊ qꝛ in ꝯfeſſione hūilitatē ⁊ obedientiā exhibet mandatꝫ dei. itē ſacerdos niſi ꝯfiteret̃ nō poſſet ſcire quantā ſatiſfactōem ſibi iniūgeret nec quantū ſibi ꝯdonare dʒ de peccatis ſibi impoſitis ſatiſfactio fit ꝑ ſolutionē pene impoſite ꝓ pctō: puta qꝛ penitentiā iniunctā pene: facit enim dignos. f. p. ⁊ coꝛpus ſuū exhibʒ ſuire iuſticie ſicut ſeruiuit coꝛruptioni. de pe. di. v. quē penitet. etiā fit enī ſatiſfactō ꝑ redēptionē. vt no. j. e. ex eo. ⁊ fit etiā tertō modo ꝑ indulgētias: vt no. ṡ. e. ꝙ aūt: ſed de hac ſatiſfactōe nunc videamus. ⁊ quidā canones nō pꝛefigunt de quolibet crimine certā pn̄iam. ſed h̄ relinquūt ſacerdoti. plus enī valet apud deum mēſura doloꝛis q̄ʒ tpis ⁊ plus moꝛtificatio vitioꝝ q̄ʒ abſtinētia ciboꝝ. de pe. di. j. menſurā. ſacerdos aūt dʒ eſſe miſericoꝛs et benignus ꝯſulendo ⁊ leniēdo ⁊ ſpē ꝓmittēdo penitēti. de pe. diſtin. vj. ſi ſacerdos. ſʒ ſemꝑ aliquā pn̄iam dʒ iniūgere penitēti. ſʒ longe minoꝛē q̄ʒ culpa meret̃. ita enim impedit̃ ⁊ impartit̃ peccatoꝛi largitas nūc vt nō reliquat̃ iuſticia diſcipline. de pe. diſt. j. nullus debite. ⁊. c. nō ſufficit. ſi pn̄ia ꝑfecta cogit oīa libent̃ ſuffer de pe. di. iij. ꝓductioꝛ. ğ imꝑfecta. ⁊ ſi nō oīa ſaltē aliquaʒ ſuffert nam đ nudo peccato ſiue magno ſiue paruo pōt quis trāſire ad coꝛrectionē ſine pn̄ia. vt. j. e. c. dicit̃. dʒ enī ſacerdos moꝛe ſamaritani iuſticiā cū māſuetudine miſcere. xlv. di. diſciplina. nā. c. dicit multū ſatiſfatiōis obtulit qui erubeſcētie dn̄aris nihil eoꝛum que ꝯmiſit nūcio dei denegauit. ſed opus ē nunc mīe peccāti dimittere. ſed opoꝛtet ꝙ iuſtus miſereat̃ iuſte. de pe. di. iiij. quē ꝑtidet. debet enim ſacerdos eſſe largus in donando aliquas pēas gratis ꝙ ⁊ poteſt: nam dicit. c. ꝙ ſacerdos pōt ꝑficere. plꝰ peccātibus parcere quibus enī partiūt: dimittit deꝰ. ⁊ qđcūqʒ liga. ⁊c̄ de pe. di. v. quē penitet: nam ⁊ dn̄s cuius miſtri ſunt ſacerdotes largus ⁊ pius ⁊ benignꝰ. C. de pe. di. j. qꝛ diuerſitatꝫ. natura pia eſt a ſacerdote mīe petere veniā. ⁊ alibi dicit̃ vt ſit ſacerdos beniuolus paratus erigere: erigere ⁊ ſecū onus poꝛtare. ideʒ hʒ in ſe dulcedinē ⁊ in alterius crimine pietatē. de pe. di. ſit ſacerdos. dʒ tn̄ ſacerdos eſſe ſciens vt attendat qualitatē peccatoꝛis ⁊ quātitatē criminis ⁊ doloꝛē penitētis. ⁊ ſm̄ hoc plus vel minus dōabit de pn̄ia. de pe. di. v. quē penitet. diſcretus ergo ſacerdos in ſatiſfactione iniungēda exponet peccatoꝛi quantum delinqueret ⁊ etiā quā magnā pn̄iaʒ meret̃ ſuſtinere. ⁊ credit qđ velit ⁊ faciat vt pꝛomittit imponāt ei pn̄iam ꝯdignā. ſi aūt nō bn̄ ꝯfidit de ſe penitēs: nec ſacerdos etiā credit imponat ſibi quantācūqʒ leuiſſimā ⁊ iniungat ꝙ oīa bona q̄ facit ſint ei ꝓ pn̄ia ⁊ ꝓ redēptōe pn̄iaꝝ quas ſuſtinere deberet ⁊ bn̄ dʒ dicere ſacerdos đ mea mera gratia dabo tibi duos annos vel tres vel alias ſicut voluerit. ſi enim dn̄s eſt largus in dimittēdo culpā ⁊ ſacerdos nō debʒ eē tenax in dimittēdo aliquid de pena. xxvj. q. vl. alligant. ſacerdos enim debet habere ſicut dicit̃ in. c. de pe. di. j. ſeipſos liberēt. ignoſco pꝛompte indulgeo malo: mīam q̄ʒ ſacrificiū. nec eſt multū q̄rendū quantū poſſit dimittere. ſed hec firmiter credimꝰ ꝙ deus q̄ facit oīa in pōdere numero ⁊ menſura in multo ſequit̃ donuʒ ſacerdotis. nec eſt ꝯ̄ de pe. di. j. quē penitet. vbi dicit̃ ꝙ deꝰ nō ligat vel ſoluit illos de quibꝰ putamꝰ. ſed illos in quibꝰ exercemꝰ opus mīe ⁊ iuſticie. ibi enim loquit̃ de illis q̄ erant in fide: qꝛ nō credūt aliquos peccatoꝛes q̄ ſunt vel ī iure diuino. ſ. errāt: qꝛ credunt aliqđ peccatū modicū qđ eſt magnū ibi enim ſufficit pn̄ia iniuncta. illud aūt qđ moderate donat ſacerdos illud ſemꝑ dn̄s ratū hʒ. nec eſt ꝯ̄ de pe. di. v. falſas. qꝛ ibi loquit̃ de illis q̄ nō reſtituūt aliena. nec eſt ꝯ̄ de pe. di. v. fratres: qꝛ ibi loquit̃ de illis qui de vno agūt pn̄iam ⁊ nō de alio (peccata) moꝛtalia ſed etiā venialia ſi recolit ꝯfiteri dʒ ſaltē laico. xxv. di. §. crimis. (ſemel) h̄ intelligit̃ de illis q̄ poſtq̄ʒ ceperint agere pn̄iam nō peccauerūt moꝛtalr̄ qbus h̄ ꝯſulit̃ ꝙ lʒ nō ſint in pctō tn̄ ſemel ī anno ꝯfiteātur: qꝛ nō debēt ſe ruinis aſſecurare. vt. v. di. ad eiꝰ. vel dic ꝙ loquit̃ etiā de illis q̄ peccāt q̄ ad minꝰ ſemel in anno ꝯfiteri debēt. ſʒ ꝓpter h̄ nō pꝛohibet̃ ꝙ ſtatim poſt peccatū nō dʒ ꝯfiteri dūmodo poſſit habere copiā ſacerdotis: qꝛ nunq̄ʒ abſoluet̃ a deo iſte peccatoꝛ poſtq̄ʒ ſe ligauit peccato niſi pꝛiꝰ abſoluat̃ a pꝛeſbr̃o cui dictū eſt. qđcunqʒ ⁊c̄. aliq̄ tn̄ dicūt ꝙ differre pōt. ſʒ p̄mo dictum ē ſecurius (obtineat) no. nō ſufficere licētiā petere niſi obtineat. ar. ṡ. de reg. ⁊ tranſe. lʒ: ſi aūt non pōt hr̃e licentiā ⁊ iuſta cā ſubeſſet agat cū ſuꝑioꝛe vt det ſibi licentiā ꝯfitēdi alij. ⁊ plus dicimꝰ etiā ꝙ ſi īmineret ei moꝛtis neceſſitas ꝙ poſſet alij ꝯfiteri: lʒ nō poſſit ab eo abſolui: qꝛ ei nō ſubeſſet q̄ʒuis dici poſſit. qꝛ exq̄ in caſu neceſſitatis ꝯfitet̃ illi q̄ claues hʒ ꝙ ab eo abſolui pōt. ſʒ q̄d ſi nō inueniat aliū cui ꝯfiteat̃ niſi illū quē ex iuſta cā recuſat. R̄n̄. ſi iuſtaʒ cām hʒ quare timet ex ꝯfeſſione ſua poſſet pericl̄m ⁊ graue peccatū vel ſcandalū ꝓuenire. tūc eliget ſine ꝯfeſſione moꝛi ⁊ ſoli đo ꝯfiteat̃. vel dic meliꝰ ꝙ ꝯfiteat̃ in genere crimē ſed nō circūſtantiā de qua poſſet malū ꝓuenire. ita enim oꝛdinabiliter oꝛdinauit deus oīa opa ſua ꝙ nunq̄ʒ voluit aliq̄d mali ex eis ꝓuenire. nec eſt cā mali. ꝓpter ſolā aūt indiſcretionē ſacerdotis non dimittet q̄n ſibi ꝯfitet̃ a ſacerdote hāc licentiā etiā dabit ep̄s. ar. ṡ. de off. oꝛdi. inter ce. in fi. ſolue niſi in neceſſitate. tūc enī etiā nō ſuus ſacerdos poterit ipſum abſoluē. ſi aūt ſit ī pegrinatōe ⁊ ꝯtigat eū nouū pctm̄ incurrere vel de veteri recoꝛdari: credimus ꝙ inſignia pegrinatōis accipit a ꝓpꝛio ſacerdote: ꝙ hoc ipſo vdet̃ dediſſe licentiā ⁊ pn̄iam reliqua ſacr̃a recipiēdi a quo maluerit. et ſi v̄o ſine licētia ſacerdotis ꝓpꝛij pegrinet̃: tūc in caſibꝰ p̄dictis poterit ꝯfiteri cuiqʒ ſacerdoti. ſed abſolui nō poterit ab eo qꝛ nō eſt ſuꝰ iudex niſi in neceſſitate. tūc ex ꝯtritōe ſola licet nō ſit ei dimiſſa pn̄ia: ſi dimiſſuʒ ſit ei pctm̄ poterit cōicare coꝛpi ⁊ ſanguinī x̄pi. negociatoꝛes aūt ⁊ alij viatoꝛes nō poterūt abſolui ab extraneo ſacerdote niſi in neceſſitate. ſcholares aūt ⁊ incole annales ⁊ mercenarij debēt ꝯfiteri ſacerdoti pꝛochiali quē incolūt ꝑ annū ⁊ ab eo poterūt abſolui. ar. xvj. q. j. queſti. vbi dī ꝙ ibi debēt ſoluere decimas ꝑſonales: qꝛ ibi recipiūt ſacr̃a eccleſiaſtica ꝑ anni circl̄m. alij tn̄ dicūt ꝙ idē eſt ⁊ ſi ad minus tp̄s ꝯducāt vel domos vel dn̄os. ar. ṡ. de deci. ad ap̄lice. ⁊ maxīe ſi poꝛrogetur ſiñ fraude ꝯductio vel h̄itatio vltra natiuitatē vel paſcha: qꝛ tūc ex p̄cepto hꝰ dec̄. ſemꝑ dʒ ꝯfiteri ⁊ cōcare. in oībꝰ tn̄ p̄miſſis tutius eſt ꝙ ⁊ viatoꝛes ⁊ alij ſemꝑ a ꝓpꝛio ſacerdote ſp̄ālem licentiam hēant (ꝑdat) niſi h̄ mō faciat ꝓpt̃ peccatoꝛē. ſ. dicēdo illis qui ꝓdeſſe pn̄t nō obeſſe. ar. xxij. q. v. aīa. ij. q. j. ſi peccauerit. alij tn̄ dicūt ⁊ foꝛte meliꝰ ꝙ exquo tanq̄ʒ officialis ⁊ miniſter dei recipit ꝯfeſſionē nō debet de ea aliq̄d reuelare ſed totū dimittat illi cuiꝰ miſter ē. ſ. deo. ſecꝰ aūt ē in alijs quocūqʒ mō alr̄ ſciat. ⁊ ſic loq̄t̃ c. p̄all̄. fatemur tn̄ ꝙ ſi ꝯfeſſus fuiſſet ꝙ vellet facē aliqđ maleficium ſʒ dolebat: ſʒ nō poterat reſiſtere tētatōibꝰ diaboli ⁊ volebat ꝙ ſacerdos oꝛaret ꝓ eo ꝙ de pꝛeterita volūtate iniūgeret ei pēitentiā bn̄ poterat vocare illos de quibꝰ certū ſit ꝙ pꝛoſint ⁊ quā

tum plus potest generalius ei dicere q suadeat sibi q ab h peccato desistat: ⁊ si non potest inuenire viã impediendi nisi ex pse reuelet: q in hoc non fuit minister dei cũ dixit: ego non possum cessare quin faciam tale peccatum: tunc enim tñ dicetur vt ministro cõfiteri qñ cõfitetur vt peniteat. hec ratio nõ placet: q bene credimus q vt minister recipiat etiã si in peccato remanere proponat. s. e. qd quidam. illos autem non credimus vt ministris confiteri qui non vt peniteant sed vt consilium vel auxiliũ ab aliquo recipiant dicant sibi peccatũ suũ: licet dicãt. h dico tibi in confessione vel in penitẽtia: q non ẽ vex q dicat ĩ penitẽtia nec vt dei ministro cũ aĩe cõsilium non requirat: ⁊ tales bene sunt cogendi super premissis ferre testimoniũ. credo tñ q si etiã a laico de venialibus: vel etiam de criminibus in casibus vbi licet cõfiteri quis confiteatur laico q ĩ h minister dei ẽ. ⁊ ideo ista ⁊ alia facere debet vt sacerdos. secus autẽ dicerẽ si alias aliqua ei dicat p cõsilio aĩe sue. item vĩ q si sacerdos cui cõfiteret illud crimẽ: iõ sciat sine cõfessione ei9: puta q vidit q d illo est periculũ si tacerz q illud cõfiteri potuit: q nõ reuelat cõfessionẽ qd essz si diceret sic confessus est mihi vel ego h bene scio: ⁊ h diceret q scit p cõfessionem ei9. sed qñ dicit q scit q vidit vel q credit: q ab alijs vel ẽt ab eo extra cõfessionẽ audiuit: non est prohibitũ licet ad h nunq̃z venire debeat nisi magna necessitas vel vtilitas vel periculũ vel scandalum ad hoc cogat.

Cum infirmitas. arceatur

per sententiam.

Cum ex eo. elemosynas.

sic fit satisfactio per redemptionẽ pecunie. dñs eniz venalis est: ⁊ pecunia a morte liberat. de pe. dist. j. maior. fit etiã redẽptio p alias vias q̃z per pecuniã: puta p cõmutationẽ. s. de vo ⁊ vo. re. c. j. ⁊. c. scrip. ⁊. c. magne. ⁊ in multis alijs locis. (false) religionis habitũ gestant q non sunt professi. (in talibus). s. indulgẽtijs quas cõcedit papa põtibus vel alijs locis pijs nã qñ celebrat vel pdicat semp annũ cõcedit. hãc aũt restrictiõez facere potuit papa: q minores plati oẽs hñt hãc potestatem ab eo ⁊ ipse a solo deo. xxj. di. q̃z q̃z. ⁊. xxij. di. c. j. itẽ hic potuit ratiõe principatus ⁊ iurisditõis quã habet sup oẽs. xxj. di. in nouo. ⁊ h fecit ex iusta cã qua hac potestate abutebãtur. ⁊ lz restricta sit h ptãs in indulgẽtijs que fiũt publice non tñ intelligo restrictaz in foro penitẽtiali qn possit ãnos ⁊ dies put vlt indulgẽ dũmodo discrete faciãt (indulgẽtia). j. e. romana. §. vl.

Non postulasti. cõcedere.

Nota casum vbi hz archieps iurisditionẽ. etiam in subditis suffraganeox. j. e. romana. §. vl.

De pro dilatione.

Romana ecclesia.

⁊. j. monere nõ cõpellere indulgentijs. ⁊ ita archieps põt cõcedere indulgẽtias p suã puinciam. s. e. nemo cõcilij. s. eo. cũ ex eo. in fine.

De sententia excõmunicationis. Rubrica.

Cuper eo.

maior excõicatio est que separat ab igressu ecclesie: ⁊ sacris fideliũ cõione. h ãt qñqz a iure ĩfligit. qñqz ab hoĩe. a iure infligit ĩ. xvij. casib9. Prim9 est si incidit in heresim iam dãnatam. xxiiij. q. j. c. j. ⁊. ij. ⁊. iij. Scds est credẽdus receptatoris ⁊ fautores hereticox. s. debere. si aduersus. Terti9 scismatici. s. qui diuisi sunt ab vnitate ecclesie ipsiusqz cõstitutõnes nõ seruãt. xix. di. nulli. ⁊ no. s. de scisma. c. j. Quart9 cũ quis psonã religiosam verberat. xvij. q. iiij. si quis sua. ⁊ hec pena videt extendenda ad cõsentiẽtes ⁊ defendere negligẽtes. j. e. quãto. Quint9 cuz cõsules ⁊ rectores euacuãt iurisditionẽ prelatox faciẽdo collectas in clericis ⁊ ãmoniti nõ desistãt. s. de imu. ec. nõ min9. ⁊. c. aduersus. Sextus incẽdiarij ecclíax. j. e. tua. Septim9 cũ infringit ecclesiã. j. e. cõquesti. Octau9 cũ minus canonice ĩ papã elect9 se gerit pro aplico. s. d elec. lz. quidã tñ hũc casum nõ approbãt. Nonus est cũ quis falsat litteras pape vel falsatis vtitur scienter. s. de fal. ad falsariox. Decimus cũ qs defert arma ferrũ ligamĩa galeas vel naues saracenis. ⁊ h omni tpe indistincte. itẽ cũ exerceret in eox nauib9 regimẽ vel galeis vel aliqua rex cõsimilia vl subsidia impẽdit maxĩe tpe guerre. s. de iude. ⁊ sarra. significauit. ⁊. c. q olim. ⁊ euntes si capti fuerint: fui sunt capientiũ vt in pall. dec. ⁊. c. cũ ad liberandũ. Undecim9 cũ scholares tractat de cõducẽdo hospicio inquilino scholari irreqsito. s. de loca. ⁊ cõdu. c. j. quidã tñ nõ approbãt hũc casum. Duodecim9 cũ monachi ⁊ regulares ⁊ in psonatibus constituti ⁊ presbri audiunt leges vel physicam. s. ne cle. vl mo. ñ magne. ⁊. c. sup specla. Decimusteritus cum quis cõicat excõicato in crimine. j. e. nuper. decimusquartus exercens artem balistariox ⁊ sagittariox cũ xpiano. s. de sagit. c. j. nos autem hunc casum non cõcedimus. Decimusquintus illi qui faciunt seruari consuetudiues vel constitutõnes contra ecclesie libertatem. j. e. nouit. Decimussextus statutarij scriptores ipsorum statutorum: item consiliarij ⁊ rectores vbi huiusmodi constitutiones edite fuerint vl seruate. item illi q fm illas iudicabunt ⁊ qui iudicata in publicam sententiã redigent. j. e. nouerit. Minor aũt excõicatio siue suspensio q priuat a cõione sacramentorum infligitur ipso iure quo ad deum pro quolibet mortali peccato. xj. q. iiij. audi. j. q. j. ipi sacerdotes. item infligitur quo ad deum ⁊ quo ad ecclesiam minor excõ. in octo casibus ipso iure. Primus est cum qui participat excõicato. x. q. iiij. sicut excõicatos. ⁊. c. cũ excõicato. ⁊. c. qui cõicauerit. Scds est sacrilegus. xvij. q. iiij. audi. Terti9 notorius fornicator ⁊ simoniacus. xxxij. di. nullus peccet. §. vex. Quart9 ille qui recipit ecclesiã de manu laici sine consensu epi. xvj. q. vij. si quis de. s. de elec. qs. j. e. ex tua. Quint9 balistarij ⁊ sagittarij. s. d sagit. c. j. Sext9 desidentes pauperum oppressores manifesti raptores publici vsurarij ⁊ meretrices. Septim9 cum decedit in torneamentis. s de tor. c. j. Octauus quicunqz est in notorio crimine. lxxxviij. di. neqz. xxv. di. illud. xiij. q. ij. pro obeuntibus: hi enim ⁊ a cimiterio ⁊ oblationibus excluduntur. vt ex predictis no (puberes) hi sunt quos non oportet pro absolutione ad se. ap. laborare etiaz si sunt excõicati. (impuberes) vt h siue clereci sint siue laici. itẽ seruus verberans clericũ in duobus casibus. s. si iõ verberet vt dñm seruitio fraudet: vel si dñs ex eius absentia graue damnũ sustineret. j. e. relatum. mulieres. ⁊ h si nõ est grauis iniuria. item mulieres. j. e. mulieres. ⁊. c. ea. item senes ⁊ valitudinarij. j. e. ea. q de his. item claustrales vbi enormiter non se leserint vel epm vl abbatem percusserint. j. e. monach. cũ pro illox. itẽ hostiarius si necessitate officij sui aliquem leserit non tamen enormiter. j. e. si vero. item inimicitias capitales habentes. j. eo. q de his. decetero item grauiter infirmantes. j. eo. q de his. item multum pauperes. vt. j. e. c. q de his. ⁊ ab his tribus rebus recipienda est cautio q recepta oportunitate se pape vel ei9 legato pñtabunt. j. e. q de his ⁊. c. ea. item trũcati mẽbris. j. e. ea. ad oĩa pdicta hñ facit. j. e. q̃uis incidens. vbi hẽs ex quacũqz corpis impotẽtia: vl quocũqz impedimento canonico teneat põt absolui sine missiõe ad se. ap. ⁊ põt absolui pmo reqsito epo q si nõ põt hri a quolibet ptãte põt absolui. j. e. nup in fi. vel dic q tũc tm sacerdos absoluet qñ difficile aliqd emergit quare nõ ad excõicationez nec ad epm mitti põt. ar. j. e. c. nup. §. vl. quidã adducũt ⁊ aliũ casuz si leuis sit iniuria. j. e. puenit. sed alij dicũt illã decre. log de spali gra (adinuicẽ) q est qñ vterqz altex pcutit (altex) q ẽ qñ vn9 pcutit aliũ. sed nõ repcutit (excusat) a missione. absoluet tñ ab epo si sint doli capaces (violenta) vñ nõ sunt excõicati (ex odio) prius orto vel ex incidenti ludo.

Monachi vero. quodcũqz

nisi sit enormis lesio. vel in abbatẽ vel in epm. j. e. cũ illox. (abbatis). ⁊ si abbatẽ nõ hñt vel priorẽ absoluet eum eps. item dicimus vt si sit in probatione. alij contra: quia non est persona religiosa.

Si vero hostiarius.

⁊ si percusserit aliquem hostiari9 ⁊ pcussus de eo cõquerat ⁊ petat euz puniri vel ciuiliter vel crimĩalr de ĩiuria agẽda. vel etiã petit eũ denunciari excõicatũ incũbit pcusso pbatio d malignitate ⁊ excessu hito ab ostiario. pmo ea rõne: q actor ẽ ⁊ actori incũbit pbatõ. vj. q. v. actor. ⁊ q quilibet presumit bonus: nisi probetur cõtrariuz. s. de psum. dudũ. ⁊ ar. s. de resti. spo. olim: iudex tñ ex circũstantijs verisimilibus attẽdet q presumat: q si mlta cõtra hostiariũ imponeret ei onus probationis. (malignatus). i. id iram prouocatus: vel. i. maligne agens ⁊ ex odio qd non credo. (absolui) excõicatus enim est. (arcendo) quia tunc non incidit in excõicatõz (ex deliberatione). i. odio: vel proprie ponitur ex deliberatõe: q etiam si sine odio: sciens tñ in bello vel insultu percutere clericũ bene esset excõicatus. sed tñ non mitteretur ad se. ap. sed nec excõicationẽ incurreret of. si compesceret eũ vel ligaret cũ alit non posset compesci ab iniuria alterius. nec esset ibi prelatus suus q hoc faceret: nam ex hoc non credimus q officialis vel quiuis ali

us qui excōicationē vel peccatū incurrat imo meretur.xxxiij.q.iij.fortitudo.ꝛ.c.se.vt in fi.questionis.ij.q.vij.negligligere.v.q.v.non eis.ar.j.e.quãto(inferentē)ad sui defensionē:nā si percutiens clericus nō intenderet iterare ꝑcussionem in laicum nec laicus dubitaret super hoc scilicet ꝙ eū iteꝝ ꝑcutere vellꝫ clericꝰ:tūc laicus clericum percutiens incidit in canonem.sed si clericus iterum se pararet ad percutiendum laicum.vel ipse laicus de hoc ꝓbabiliter dubitaret:tunc si repercutiet:nō incidit in canonē.ar.ff.ad.l.aquil.sciam.§.qui cū aliter.ꝛ.l.sed ꝛ si quecunqꝫ.C.qñ li.sine iudi.se vin.ꝛ.C.ad.l.coꝛ.de sic.l.ij.(inferentē)qđ si nō ob sui tuitionē clericuꝫ verberet sed ob rōem filij sui vel vxoꝛis vel pꝛis vel fa.sue.vel etiā extraneoꝝ:rñdent quidā quibꝰ magis assentio ꝙ h̄ faciēdo non incideret in canonē.ar.ff.ꝙ me.cā isti.§.vlt.ff.ad sill.l.j.§.sunt.ꝛ ad idē facit:qꝛ ꝛ socij iiuria ꝓpulsanda ē xxiij.q.iiij.foꝛtitudo nō inferenda.ꝛ ad idē facit.s̄.de resti.spol.olim:nam solus eps̄ cerdoñ.non expoliauit hospitale sed ꝛ alios comites habuit ꝛ tñ nō sunt excōicati:nisi modū excesserint.j.e.quãto.quid si qs vellet aliū occidere nonne eū rapies ꝛ ligabis anteqꝫ eū occidi ꝑmittas?ar.xxij.q.ij.ne qs arbitreť:imo si h̄ tñ re aliū occidat nō incidit in canonē:licet sit irregularis. sed si ꝓ rebus occideret secus.qꝛ tūc excederet modū.s̄.de homi.suscepimus.ꝛ idē etiā dicūt ꝙ nō solū ꝑsonas sed etiā res suas defendēdo vel etiā incontinēti recuperādo vel etiā alioꝝ ꝙ plus ē nō incidit in canonē.ꝛ maxīe.ar.ad h̄.s̄. de resti.spo.olim.ꝛ.s̄.de homi.suscepimꝰ:vbi diciť ꝙ tūc solū teneť qñ excessit modū.ar.ff.de his q̄ in frau.cre.ait pꝛetoꝛ.§.si debitoꝛe:ad id.ff.ad.l.coꝛ.de sica.furē:ꝛ.ff.ad.l.aquil.quēadmodū.itē labeo.C.vñ vi.l.j.alij.dicūt tūc solum nō incidere in excōicationē si personā quā defendit ď illis ꝑsonis ē q̄ꝝ iiniuria etiā ipsius ē:qꝛ a sede de iure pōt suā iiuriā repellere ꝛ sua iiuria ē filij sui ꝛ vxoꝛis ꝛ alioꝝ q̄rūdā de q̄bꝰ no.i sum.de iiurijs(repellat)cū moderamīe īculpate tutele:imo in hoc casu non incidit in canonē(venire)nō eni excōicatus est vel foꝛte est excōicatus.sed nō mittitur ad se.ap. ꝛ h̄ inuit littera pꝛesens.h̄ non credo.ar.sequētꝭ littere(matre(noīe matrꝭ intelliguntur omnes ascendētes: nomīe filie oēs descendētes ī collateralibꝫ vł affinibꝰ nō audeo extēdere:ita sic̄ sūt supꝛadicte

SI vero aliquis. ignoret.

ꝛ h̄ ipsum ꝯstet ꝙ ignoꝛauerit.ꝛ idem dicimꝰ si sciebat.m.clericū ꝛ eū percussit.sed nō credebat eū.m.sed aliū. arg.ꝯtra.ff.de iniur.eū qui.(abstinere).s̄.de vi.ꝛ ho.cle.c.statuimus s̄.de aposta.c.j.ꝯtra ibi so.

NOn dubium.conuersos.

j.e.parochianos.ꝛ.c.ex tenoꝛe.ꝛ licet monachus vel ꝯuersus monasterij nō possit agere iniuř.tñ syndicus monasterij agit sicut dñs de iniuria serui:insti.de iniur.§.seruus.ꝛ.§.se.etiam si mōachus remittat sicut pater agit nō obstāte remissione filij.ff.de pac.in persona.monasteriū tñ iniuriā factā monacho remittere potest.sed ecclesia nō potest remittere iniuriā factam clerico seculari.xvij.q.iiij.quisquis.nec īuentꝰ clericus iniuriā factā ecclesie in clerico.j.e.cū desideres.§.vl. qđ intelligo veꝝ q̊ ad h̄ quo minus incidat in canonē.sed actionē iniur.remittere potest(cōuersos)h̄ ponunť due regule.Pꝛima ē ꝙ qui inijcit manꝰ in religiosam personā excōicatus est.que fallit h̄ septē casibus.Pꝛimꝰ est cū bono zelo:scꝫ cā coꝛrectiōis clericū verberat:vt mř pꝛsa.magister.Scđus ꝑlatꝰ cū iocosa leuitate.s̄.e.c.j.ꝛ.j.e.veniens vniuersitatis.ꝛ.c.cū volū.§.si quis.Tertiꝰ cū inuenerit clericū turpiter agentē cū vxoꝛe.ma.so.l.fi.s̄.e.si vero.j.§.pe.Quartus si vim vi repellat.s̄.e.si vero.j.§.antepe.Quintꝰ cū ignorauit eū clericū.s̄.e.si vero.ij.Sextꝰ cū inuenerit eū in apostasia pᵒ tertiā monitionē sibi ab eṗo factā vt se coꝛrigat.j.e.in audientiā ꝛ.c.ꝯtingit.idem ꝛ si nō ꝯmonitus.si tñ faciēs guerrā ꝛ seditionē tyranni cum armis se īmisceat.j.e.cū nō ab.perpendimꝰ.alij tñ dicūt semꝑ eē necessariā trinā monitionē.Septimꝰ cū se pꝛoꝛsus transferunt ad actū ꝯtrarium clericatui.s.qꝛ fit miles vel bigamus.lxxxviij.di.quisquis.alia regula est ꝙ ex hac causa excōicatus a solo papa absolui pōt.de hac no.s̄.e.c.j.

MUlieres.sui.

vt serui de q̄bus distiguas ꝓm qđ habes.j.e.relatum nunqd idem in filijsfa.nō videť:qꝛ libere ꝑsone sunt ad eundū quo volūt qđ nō est in mulieribus ꝛ seruis.(romane.) qui taliū absolutionem ꝯcedet in absentiā fieri ꝑ dyoc̄.vel alios delegatos(vel mandato)si vero post mandatuꝫ penituit nisi reuocauit:nihilominus incidit in canonē.ff.man.si mādassꝫ.ff.de pꝛocu.si pꝛocuř.si vero moꝛiatur anteqꝫ fiat verberatio non incidit.qꝛ moꝛte finitur.mādatū.ff.man.inter ceteras.§.j.s̄.ď of.dele.relatum. ꝛ quia sub terra non ligāt ecclesia.j.e.a nobis.xxiiij.q.iij.le.si autē non pꝛohibeat cum possit:incidit.j.e.quanto.idem ꝛ si ratum habeat.C.de incest.nup.l.iij.ff.de offi.pꝛocon.seruare.ī fi.ꝛ cū excōicatio nō cadat nisi ī ꝯtumacē.xj.q.iij.nēo si aliquis post mandatū ꝑeniteat:sed ita tarde ꝙ reuocatio non pōt ad mandatariū peruenire licet de culpa valeat redargui et puniri tñ in canonē non incidit in quē non incidit nisi qui dolo fecit.(mādato).ar.s̄.de homi.pꝛo humani.

POrro.in fratres.

nō tñ reglares.s̄.e.monachi.

RAlli se in priuilegio.

generali.scꝫ ꝙ omībus excōicatis liceat cōicare sine cā.h̄ enim ē ꝯ̄ aplm̄ q dicit:si quis frater noīatus inter vos foꝛnicatoꝛ cū hmōi nec cibuꝫ sumere.ij.q.j.multi.speciale priuilegiū ꝛ multi habent ꝛ in certis casibus pꝛopter diuersas causas.j.e.inter cū volunt ꝛ in multis alijs.c.papa quotidie etiam ex varijs causis multis cōcedit licentiā cōicādi excōicatis(vitari).s̄.de cle.ex.mi.illud.item licet sint multi excōicati v̄beratoꝛes clericoꝝ:nō tamē sunt excōicati quos no.s̄.e.non dubium.

PArrochianos.cōuersos

s̄.e.nō dubiū.j.e.ex tenoꝛe.(oꝛdinis.)no. quasi dicat vim facias.qꝛ dicit oꝛdinis.

EX tenore tuarum.socius

licet hic non iniungatur per iuramentum tamen excōmunicatꝰ est si verberat socium.

DEcetero diocesano.

non autē sacerdoti nisi in necessitate:nā tunc liceret etiā laico.xvij.q.iiij.si quis sua.xxvj.q.vj.§.vl.de cō.di.iiij.sanctuꝫ ē.h̄ spāliter epis ē ꝯcessum.ꝛ idcirco alijs ꝯmittere nō pñt.ff.de of.eiꝰ cui mā.ē.l.j.s̄.de offi.deleg.c.vl.alij tñ dicunt ꝛ foꝛte non male ꝙ inferioꝛes epi h̄ non possunt sed ministeriuꝫ absolutionis exercere possunt ad mandatum episcopoꝛum.item dicunt h̄ non licere laicis. nec etiā foꝛte alijs:nisi sacerdotibus.plus placꝫ ꝙ sacerdos possit in necessitate absoluere sua auc̄.s̄.de rap.in litteris.(ro.pon). ideꝫ dicendū est si sit excōicatus a quocūqꝫ alio ꝛ ex quacūqꝫ cā:quia si in articulo moꝛtis absolutus fuerit.ꝛ postea absolutus sub debito iuramento sibi pꝛecipiendū est ꝙ excōicatoꝛis conspectui se pñtet ꝛ eius mandata recipiet.ar.j.e.a nobis.in fi.nisi appellauerit excōicatus.qꝛ tūc remitti debet ad iudi.ap.qui cognoscē debet de causa.vt no.s̄.de offi.oꝛdi.ad re.

AD hec.ꝛc.

EAnoscitur.impediri

puta qꝛ claudi vł ceci.lꝫ añ sint mansi.nō tñ sunt ipediti.ad eūdū.j.e.de his.vel dic ꝙ cum oēs tales sunt miserabiles ꝑsone.oēs bñficio huius decre.gaudebūt.(Paupes)dūmodo habeāt vnde ꝑegrinationē valeant ꝑficere:ał s secus.j.e.ꝙ de his.(Legatū.)no.non solūmodo legatum posse absoluere.de quo no.s̄.de offi.le.ꝙ translatione:sed etiam ad eū remittunť absoluti.ał s absoluēdi in casibus concessis:sed nūquid poterūt mādata iniūgere illis qui nō sunt de legatione sua.si absoluti.ał s absoluēdi vadāt:ał s mittantur ad eos.ar.ꝙ sic:qꝛ possunt absoluē ꝛ mādare:multo foꝛtius absoluatis mādata facere ꝛ hoc dixerūt quidaꝫ.alij tñ dicūt ꝙ ex quo absolutus est cū amplius nō sit in periculo nō remitteť nisi ad pꝛopꝛiū legatū.quid eni possit absoluere extra legationeꝫ suam ꝯcessum est pꝛopter periculū moꝛe ꝛ mandata dare est accessoꝛium absolutioni q̄zuis ergo dare ea possit accessoꝛie.non tamen pꝛincipaliter.

CUm non ab homine.

Qui clerici vł ꝑ̄byteri.(Enoꝛmitati.) secus si in his se nō immisceret quia tunc est monitio necessaria.j.e.in audientia.sed hic sine periculo non posset monitio expectari.vel ał s.vt no. s̄.de apo.c.j.(Cohercet.)ꝛ hoc ītelligo qñ eum sciebat celericū: quia si ał s qs clericū occidit ignoꝛās eum clericū:foꝛte quia in nocte occidit eū.non credimus eū excōicatum.credimus eni necesse esse ꝙ dolus interueniat:ꝛ ꝙ clericū se ꝑcutere intendat.s̄.e.si vero.

CUm desideres.cōionem

id est sibi cōicauit in mensa vel loquela vel huiusmodi.(bñficium)i.sententia denunciās eū absolutū:vel beneficium vocat solēnitatē que fit introducendo in ecclesia cū psalmo pnīa

li ⁊ alijs.j.e.a nobis.(absolutus).i.in ecclesia introduct⁹ vł alia
solénitas ꝯsuetudinaria obseruata.de qua hés.j.e.c.a nobis.vñ
videtur aliquibus ꝙ non est alia sententia ferenda super absolu
tione:nisi q꞉ solénitas ꝯsuetudinaria obseruabitur:vel si feratur
sententia absolutionis ꝭm alios nõ tamé ꝯmunicabit̃ ei nisi post
obseruatã solénitaté vt ħ.tu aũt dic semꝑ si snĩa absolutõis feré
da ẽ ꝙ dꝫ esse pñs excõicatus vt ꝑ sniam solénitas obƀuet̃.et ħ
ħ innuit̃.⁊ ideo nunq̃ꝫ absolutio excõicatõis dáda ẽ ꝑ ꝓcurato
ré.nec obstat ꝙ q̃sq̃ꝫ põt facẽ ꝑ aliũ qð ꝑ se põt:q꞉ illud intelligi
tur vbi ꝑsone nõ requirit̃ pñtia.sꝫ in absolutõe ⁊ ꝑsone pñtia et
solénitas regrit̃.fatemur tñ ꝙ si iusta cã subesset ꝙ etiã in absen
tia ⁊ ꝑ ꝓcur̃.absolutio ꝑstari põt.ar.ij.q.v.quáto.in setẽtijs aũt
suspẽsionis ⁊ interdicti põt dici ꝯriũ cũ ibi nõ requirat̃ pñtia vł
solénitas.ar.j.e.duob⁹.ꝯ.ar.j.e.nuper.in fi.vbi dicit̃ ꝙ excõi
cat⁹ mĩori excõicatõe dꝫ reõciliari.sꝫ nos ĩtelligim⁹ illã recõcilia
tioné posse fieri sine solénitate ⁊ sine pñtia ꝑsone vt ibi no.cõica
uit.ħ regula recipit exceptiones que in hoc vsu continent̃.v.Vti
le:lex:hũile:res ignorata:necesse.Vtile q꞉ vtilitas mea facit si
nõ sim in culpa:vt non incidã.j.e.si vere.item vtilitas excõicati
cui cõico vt corrigã.xj.q.iij.cũ excõicato.j.e.rñ.Lex:nã q꞉ eadeꝫ
lex ẽ viro ⁊ mlĩeri:mulier cõicans viro excõicato nõ incidit in ex
cõicationé.xj.q.iij.qm̃ mulires.j.e.iter alias.Hũile:sic in filijs
ƀuis ancillis:mãcipijs:rusticis ⁊ seruientibus.xj.q.iij.quoniam
mulieres.j.e.inter alia.nisi essent auxiliatores vel consiliatores
in malo:vt.e.c.⁊.j.e.nuper.Ignorata si ignorat excõicatũ eum
cui ꝑticipat.xj.q.iij.qm̃ mulier.nisi esset supina ignorãtia.xj.q.
iij.ꝙ ⁊ ibi.Necesse:q꞉ q ĩ necessitate accusatiua cõicat excõicato
nõ incidit.secus si in ꝯditionali.xj.q.iij.qm̃ mulie.j.e.inter.s.ꝙ
me.cã:sacris.(purgauerit).i.postq̃ꝫ in purgatõe defecit.añ eniꝫ
vitari nõ dꝫ:vel si nõ defecit.tñ vitanduꝫ est ꝓpter infamiam si
differũt ꝑstare.s.de apo.tue.(ad cautelã).s.de ap.ad nr̃am.dist.
iij.si nullã(eccl̃e gnãli purgauerit)ꝯ.s.de seru.in or.fa.ex pte.

Veniens.ponzet. ħ sac̃dos magi
sterũ hébat su
ꝑ hãc mulieré.⁊ iõ excusat̃.s.e.c.j.nos.dicim⁹ idé ẽt
si suꝑ eã nõ héat magisteriũ vbi sit spãle ꝯ turbátes
diuina officia:vt ħ.j.e.cũ volũtate.Scðs casus ẽ si hꝫ magisteri
um suꝑ aliqué.s.e.c.j.Terti⁹ ẽ si clerici iocosa leuitate se inuicem
ꝑcusserint.s.e.c.j.⁊ dicũt quidã sec⁹ si laicus iocosa leuitate cleri
cũ ꝑcusserit:q꞉ nõ est licit⁹ lud⁹ clericorum laicis.ij.q.vij.laicos
Quart⁹ si inueniat̃ cleric⁹ cũ vxore:mr̃e:filia vel sor.s.e.si vero.
Quint⁹ si eũ incontinẽti reꝑcutiat.i.vel si sua defendat.s.e.c.si
vo.s.de ap.signifi.Sext⁹ si ignorauit eũ clericum.s.e.si no.Se
ptim⁹ si post ãmonitioné iueniat portãs arma.j.e.in audiẽtia.
Octau⁹ si pr̃fa.aliq̃s clericos q̃s hꝫ i familia:vł ẽt ãtigior ꝯsan
guine⁹ iuniores ꝯsanguĩeos cã correctõis ꝑcutiat.e.cũ volũtate

Peruenit modicam. ħ.c.loquit̃
de speciali
gr̃a.ħ inuit dictio ħ posita:ꝯmittendũ.

Significauit.excõicatis.
sic.s.de offi.vi.romana.⁊ ibi de hoc cũ excõicati eẽnt
cũ suis ꝑticipib⁹.xj.q.iij.excellẽtissim⁹.vel dic ꙙ ħ loquit̃ de par
ticipantibus in crimine.j.e.nuper.

Tua nos.incendiarij ħ.c.intel
ligũt qdã
gnãlit̃ de oĩb⁹ incẽdiarijs.alij de incẽdiarijs eccl̃iaꝝ
tm̃.j.e.ꝯq̃sti.alij dicũt incẽdiarios non eẽ excõicatos
ĩpo iure.sꝫ ex q̃ denũciati sunt nõ pñt absolui nisi ꝑ papã.

Ad eminentiam.legati. de ħ
no.s
de offi.dele.c.ꙙ transla.

A nobis fuit.furtum sec⁹ si dixis
set qcunq̃ꝫ
in dyoc̃.mea:q꞉ tũc rõne delicti potuit in ex̃neos sen
tentiã ferre.C.vbi de cri.agi opor.l.j.⁊ auc̃.q̃ in ꝓuin.⁊ tũc si sb
ditus su⁹ fecerit furtũ ex̃ dioc̃.nõ ligat̃.sec⁹ si ferat sniam ꝭm ver
ba.decre.indeterminate:q꞉ tũc vbicũq̃ꝫ subdit⁹ su⁹ furet̃:ligatur
posset tñ dici ꙙ nõ male et illud ẽ legé facere q̃ etiã ligat non sub
ditos.viij.di.q ꝯ.dũmõ talis sit lex qualé iura ꝑcipiũt.di.iiij.erit
vñ si aliq̃s archieꝑs faceret legé ꝙ quicunq̃ꝫ archieꝑs ferret cru
cé in ꝓuincia sua eẽt excõicat⁹:lex nõ valeret:q꞉ nõ est generat̃.⁊
q꞉ nõ ꝯphendit subditos:q꞉ null⁹ archieꝑs hꝫ subditos sed ex̃
neos tm̃ ꝯ quos nõ lꝫ facere legẽ:lꝫ alias legé in subditis factaꝫ
ƀuare teneãt̃.si aũt pr̃iarcha eẽt q hr̃et archieꝑos suffraganeos
ille hãc legé posset bñ facere:q꞉ in subditis.Ité aliud est sniam
ferre q̃ fert̃ cã cognita ꙙ q̃libet põt rõne delicti iam ꝯmissi in dio
cesi:vt in auc̃.q̃ in ꝓuin.sꝫ rõne ꝯmittẽdi delicti ferre nõ põt:pu
ta excõico te aliena iurisditõe si ħ egeris:vel etiaꝫ si dicat excõico
oẽs q̃ ħ egerũt(auctoritas).i.nisi ex spãli auctoritate suꝑioris si
bi ꝯcessum sit:ꙙ etiã nõ sui subditi astringant̃ ei⁹ snĩa.

Conquesti sũt.sacrilegos
nõ ĩtelligo ð oĩb⁹ sacrilegis sꝫ de effractorib⁹ ⁊ incé
diarijs ecclesiaꝝ.ar.xj.q.iij.canonico.xvij.q.iiij.omnes ecclesie.

Perpẽdimus.occisus. ꝯriuꝫ
videt̃
ꙙ.s.pri.dixit.s.ꙙ fuit patibulo suspésus.sꝫ rñdeo q꞉
diuersimode narrabit̃ factũ.qdã tñ dicebãt ꙙ suspé
sus fuit.alij ꙙ in bello interfect⁹.⁊ his rñdit(cogant̃)q꞉ eñi cleri
calé abiecerat habitum ⁊ arma portabat:ħ licuit.s.de priuil.ex
parte tua.⁊ no.s.de apo.c.j.

Vniuersitatis.abbas. eꝑo auté
non lꝫ ex
cã ꝓprijs manib⁹ aliqué vberare.lxxxvj.di.nõ liceat
C.de epi.aud.sed neq̃ꝫ proprijs.

In audientia.commoniti
maxie.idé eñi est ⁊ si nõ ãmoueat̃.s.e.ꝑpédim⁹.s.ð
priuile.ex pte tua.⁊ no.s.de.apo.c j.

Quod de his.in mortis No
ta pi
culũ mortis.ħ aliud adijci q̃ꝫ qð est ꝑ infirmitaté.v
bi gr̃a:si sit in periculo ꝓpinq̃:puta morti si timeat hosté vł pre
doné vł crudelitaté hoĩs potẽtis aut odiũ spãle alicui⁹ si nauiga
turus sit:vel loca insidiosa trãsiturus sit.ff.de dona.ca.mor.l.iij.
⁊.iiij.(vel pauptate).s.e.ea nos ꝯ.sꝫ ħ nomé tãta soluꝫ ꝯ.(infir
mitate)no.nõ solũ infirmitaté ex qua ĩminet mortis periculũ:vł
⁊ aliã ꝑ quã ire ad se.ap.impedit̃ excusare.

Cum pro causa. s.denũciatõis:quia ħ
G.denũciabat archi
di.peccare ex eo ꙙ se ingẽbat cõioni hoĩm.vł etiã su
per ħ offĩn iudicij ĩplorabat.sꝫ archidi.rñdebat dicés se absolu
tũ:⁊ suꝑ ħ lr̃as oñdebat.sꝫ g.replicabat ꙙ cũ eẽt excõicat⁹ ex du
abus cãis ⁊ lr̃e tm̃ de vna faceret mentioné ꙙ nõ dẽbat reputa
ri ꝑ vtraq̃ꝫ.(violatõe.)nõ ꙙ eẽt excõicat⁹ ipso iure ꝑ violatione
claustri:sꝫ ꝑ ħ fuit in eũ lata snĩa(violationé)sacrilegiũ dr̃ q̃si sa
crilediũ.⁊ ꝯmittit̃ qñq̃ꝫ sacrilegiũ rõne rei:puta cũ res sacro vsui
ðputata vsurpat̃.Circa ħ mẽbꝝ distiguit̃.qñq̃ꝫ aũt ꝯmittit̃ au
ferẽdo sacrũ de nõ sacro ⁊c̃.xvij.q.iiij.q̃sq̃s.large ẽt dr̃ ꝯmittere
sacrilegiũ trãsgressor iuris publici:qð ꝯsistit ĩ sacris ⁊c̃.di.j.iusp.
ité q articulos fidei ꝑcepta vel ꝓhibitões de ineglidẽdo vel ne
sciẽdo vel violat vel offendit.ité q̃ disputat in iudicio principis
vel iudicat nisi manifeste ꝯstaret illud eẽ ꝯ deũ.ité q publica of
ficia ꝯmittit iudeis.ité q ré nõ datã eccl̃ie accipit vel retinet ꝯ ei⁹
volũtaté.xvij.q.iiij.§.qð aũt.⁊.c.veniés.ꝯstitutũ.xij.q.ij.nlli.ité
est sacrilegiũ rõne ꝑsone cũ ꝑsona eccl̃astica ledit̃.xvij.q.iiij.si qs
sua.pena aũt sacrilegij ꝭm legé cũ qs iniuriat̃ clerico:ẽ.C.ð epi.
si qs in ħ.in alijs arbitrio iudicis.ff.ad.l.iul.pec.l.j.§.j.⁊.l.sacri
legiũ ꝭm canões ẽ:vt.xvij.q.iiij.si qs sua.⁊ si fiat sacrilegiũ i re
bus ẽ excõicat⁹ mĩori excõicatõe ⁊ pena etiã pecuniaria ĩponit̃.
xvij.q.iiij.si qs vi.si qs cũ tu.si q̇s in vẽ.si qs de.ité ẽ sacrilegus
rõne loci:vt ħ.vbi ẽ pena arbitraria(duplicẽ).i.ab iniectione ma
nuũ ipso iure ⁊ violationé claustri ab eꝑo latã.(excõicatũ)q꞉ dic
ꙙ tanq̃ꝫ excõicatus satisfaciat apparet eũ ꝑ talé absolutioné non
esse liberatum.s.de offi.or.ex pte.ex tot eñi causis necesse ẽ interue
nire absolutioné ex q̊t ꝑcessit excõicatio.ar.ij.q.iij.§.notandũ.v.
de plurib⁹.de pe.di.v.§.j.ff.de no.ope.nũci.ð pupillo.§.si ex pli
bus.nõ eñi valet ꙙ ꝑ obreptioné obtinet.ff.ð fideiuf.l.j.ff.ð na.
re.l.ij.s.de re iudi.cum olim.in ꝯtrariũ videt̃ ꙙ nõ soluꝫ falsa cã
sed etiam nulla liberat.s.de ꝯuer.ꝯiu.ex parte.insti.ex qui.cau.
ma.§.semel.ff.de ma.vin.iusta.§.j.⁊.l.si pr̃.§.j.ff.de dolo:si ƀu⁹.
ff.de pig.ac.si ré.§.oẽs.So.dixerũt quidã nullũ posse plurib⁹ ex
cõicationibus ligari ⁊ ꝭm eos semꝑ tenet absolutio.alij dicunt ꙙ
qs põt pluries excõicõicari.⁊ hi distĩguũt:q꞉ si indetermiate est
absolutus nulla causa expressa:tenꝫ absolutio.si vero sit causa ex
pressa ab illa tm̃ excõicatõe absolutus erit.ff.de accep.pluribus.
C.de procur.maritũ.alij distinguũt an sciẽter vel ignorãter omi
serit exprimere.s.de rescrip.super litteris.alij indistincte dicunt
semper tenere absolutioné.sed est cogédus ad satisfactioné tan
q̃ꝫ esset excõicatus.nos aũt distinguimus:an sit vna snĩa tm̃ liga
tus:licet ex pluribus causis ita ꙙ ex nulla per se ligare intellige
ret tunc tenet absolutio nisi talis sit causa qua expressa absolutio
nem non obtinuisset.s.de offi.ordi.ex parte.q̃ꝫuis illa decre.qui

dam intelligant ꝙ sit absolutus: sed in penam medacij et pro
mandatis recipiendis mittitur ad papã. si vero sit pluribꝰ ex/
cõicationibꝰ ligatus: non erit absolutꝰ nisi ab oĩbus absoluat᷑. ⁊
ita loq̄t᷑ h. ⁊. j. e. officijs. idẽ dicimꝰ ⁊ si vna excõicatõe sit ligatꝰ.
sed ex pluribꝰ causis. ſʒ iudex expressit ꝙ ex q̃libet earũ est excõ/
municatꝰ. vel al's eũ sic ĩtellexisse apparet. (siue). nõ ꝙ licet agẽ
de crimine sacrilegij ciuiliter: sicut de alijs crimĩbus ad suũ int/
esse. itẽ licet augeatur iniuria ꝑpter sacrilegiũ. nõ tñ introducit᷑
actio iniuriarũ nec ex legibꝰ nec ex canonibus q induxerũt accu
sationẽ de crimĩe sacrilegij. immo oẽs canones ⁊ leges q̃ loquũ
tur de sacrilegijs semp̄ penas corporales vel spũales infligunt
vel pecuniarias. ⁊ ille fisco applicant᷑. xvij. q. iiij. si qs. ⁊. c. se. s̃.
de pẽis. pĩbyteri. ff. ad. l. iul᷑. pec. l. iiij. §. j. ⁊. l. sacrilegij. ⁊ h.

Nobis recipiẽda. ad hanc q̃stionez nõ r̃ndit. sed tu re
spõde: ſʒ postq̃ʒ fuerit absolutꝰ post mortẽ ⁊ eccl'ia ꝓ
eo orabit ⁊ ꝓ eo recipiet᷑ elemosyna sed añ nõ. (inter/
dũ). j̃. e. inq̃sitiõis. (relaxaret᷑). i. absoluet᷑ per sñiaz ab excõicatõe
vel pctõ. (absolutiõis). sed nũqd baptizabit si vnus illud q̃siuit.
r̃n. nõ. ⁊ est rõ diuersitatis: q2 per baptisimũ tñ caracter infligit᷑
aĩe q̃ separata ẽ a corpe q̃ habuit baptisimũ flaminis. s̃. de bap.
debitũ. sed in absolutõe ab excõicatõe nullꝰ caracter infigit᷑ aĩe.
immo d2 sic: põt eẽ ꝙ nõ erat excõicatꝰ q̊ ad deũ nec aĩam: ſʒ tñ
quo ad eccl'iam ⁊ tñ corpꝰ. (ligasse). i. ligatos vl' absolutos denũ
ciasse. (legat᷑). xxiiij. q. ij. sane. vel ab ea ⁊ quare: non sic in artic'lo
mortis nõ absoluũt᷑ a simplici sacerdote. s̃. e. nõ dubiũ. r̃n. q2 iaʒ
post mortẽ nõ est periculũ in mora ꝙ esset si viueret infirmꝰ. (in/
dulgemꝰ). dicũt quidã h ꝙ id qð d2 nõ ẽ seruãdũ in hereticis q
tpe mortis recõciliari petũt. sed preueniũt morte. ar. ꝓ eis. xxvj.
q. vij. his q̃ ꝓ tpe. in fi. ſʒ nos credimꝰ. s. q2 si in eis apparuerunt
signa pnĩe ꝙ absolui debẽt ⁊ recõciliari. vt. xxvj. q. vj. q recedũt
⁊. c. se. de con. di. ⁊. iiij. egrotãtes. ⁊. c. pal᷑. nõ ꝯdicit. q2 finis. c. ñ
respexit ꝓme ꝓpositũ ſʒ p̃ncipiũ. c. vbi d2 ꝙ si aliq etiã in mor/
tis piculo cõstituti velint cõfiteri ꝙ recipienda ẽ eoꝝ ꝯfessio. sed
tũc est differẽtia inter hereticos ⁊ alios: q2 etiã tũc heretici nõ re
conciliabũt᷑ sine solẽnitate que ẽ. j. q. vij. quot. ⁊. c. saluberrimuʒ.
⁊. c. cõuenientibꝰ. sed si ad eã necessitatẽ veniat ꝙ confiteri non
valeat: precesserint tñ signa pnĩe. tũc etiã sine p̃missa solẽnitate
recõciliabit᷑ etiã hereticus. lex enĩ que aliud statueret: inhũana
eẽt. (fiat). nũqd corpꝰ extumulabit᷑. (ad satisfaciendũ). de eo ꝓ q̊
erat excõicatꝰ. ⁊ sic excõicatio reputat᷑ pro li. cõ. vt teneant᷑ here/
des satisfacere. ⁊ sic intelligit᷑. s̃. de rap. in litteris. vel dic vt no.
ibi. (psalmo). ad hoc. s̃. e. c. cũ desideres. glo. ij. ⁊. glosa. j. in eccl'ia
inductus. ⁊ optĩe facit ad materiam q̃ ibi cõtinetur.

Uper a nobis. ĩ custodia. non videtur ius esse siue clausus sit in carcere siue li/
gatus funibꝰ siue custodibꝰ vallatus ne ire possit q̊
velit. oẽs enĩ isti in custodia sunt: quia custodiunt᷑ ne quo velint
abire possunt. ⁊ h bene est violẽtia in persona qñ h ideo fuerit
vt sic in custodia detineat᷑. sed qñ nõ fit vt in custodia detineatur
sed vt fiat alias ĩiuria alicui clerico: puta q2 potẽtes sunt inimici
alicuiꝰ clerici ⁊ obsident eũ ĩ aliquo claustro vel castro vl' domo
vel etiã claudũt eũ ĩ domo. nõ vt eũ ibi custodiãt sed vt sibi infe/
rant verecũdiam. nõ credimꝰ eũ in custodia vel carcere retineri
q2 h nõ ĩtendũt nec violẽtiã in psona eius faciũt. nec in his rebꝰ
q̃s corpe suo tenet vl' q̃ sibi ĩherẽt euadere. ff. ex. q. cau. ma. sur/
currit᷑. violẽtiã. violẽtia aũt est: si q̃s teneat clericũ per vestes vl'
etiã ꝑ frenũ equi cui ĩsidet cl'icꝰ: q2 sic vis sibi infert᷑ ne abire pos/
sit quo velit. si enĩ quis violenter auferret rẽ a clerico: excõicatꝰ
est. ⁊ videtur h verũ etiã si ille q̊ aufert hz'et dñium equi vel ve/
stiũ ablatarũ. idẽ si haberet possessionẽ si forte cõmodasset: q2
tũc nõ liceret ei rem auferre nisi cõpleto vsu ad queʒ cõmodata
est. s̃. cõmo. c. j. ſʒ videt᷑ ꝙ si occideret equũ sub cl'ico vel deturpa/
ret vestes vel laniaret in dorso cl'ici etiã in ĩiuriã eiꝰ ꝙ non sit ex/
cõicatꝰ: q2 nulla violẽtia ẽ ſʒ iniuria tñ: q2 non d2 iniuria manu
fieri nisi pulset᷑ vel verberet᷑. ff. de iniur. l. cor. in prin. dicit᷑ etiaʒ
large pulsari si per frenũ vel vestes detineat᷑. sed non dicitur pul
sari si equus eius occidit᷑ vel vestes lanient᷑. ⁊ in excõicationem
non incidit nisi qui manꝰ iniecit violentas. xvij. q. iiij. si quis su.
⁊ pene sunt moliende. de pe. di. l. pene. alijs aũt videt᷑ ꝙ si h iniu
ria fiat clericus quod est excõicatus. in personam enim fieri vi/
detur iniuria que fit in vestibus quibus induitur vel in eq̊ quẽ
equitat vel quem manibus tenet. secus autem si non teneret ve/
stes vel equũ sed iuxta eum esset: quia tũc non fit violentia perso
ne. sed in predictis casibus fit violentia in personam eius vel in
iuria qð sufficit. j. eo. contingit. secus autem si furto auferret cor/
rigiam qua cinctus esset vel vestem qua esset indutus. quia nul
la est violentia persone que non sentit. ⁊ in talibus volũtas ⁊ in
tentio est multũ attendẽda. ar. ff. de fur. verum. ff. ad. l. cor. ff. de
sic. diuus. licet dicant ꝙ nec semper voluntas vel intentio est at/
tendẽda. sed ipsum factũ aut apparet in eo qui non causa iniuri
andi sed causa lucrandi res auferũt clerico ꝙ dicimus: ergo nõ
incidit in canonẽ qui metu compellit quemq̃ʒ clericũ sibi dare ali
quid: vel qui metu cogit aliquem exire de domo vel fundo queʒ
possidet: ⁊ postea eum fundũ capit. ad h enim vt incidat in ca/
nonẽ oportet ꝙ in personam inijciat manus violentas vel etiaʒ
in res que sunt circa personã vel quas tenet: quia tũc semper dici
tur vis fieri persone. vt in. c. si quis suadente. sed in alijs proxĩo
premissis casibus non fit vis in persona: nec in rebꝰ que perso/
ne adherent: vel q̃s persona tenet. item dicimus ꝙ nõ incidit qs
in canonem in casibus vbi licet sua etiã auc͞te rem inuadere vel
vi vi repellere. vt. s̃. de loc̃. ꝑpt. s̃. d p̃car. c. fi. s̃. de resti. spol᷑. cuʒ
olim. s̃. eo. c. iij. (consiliũ). etiã si alias facturus erat id pro quo est
excõicatus. nam si ĩ alijs p̃staret sibi fauorẽ nõ esset excõicatꝰ ma
iori excõicatione. (orando). nullo modo debemus orare vbi excõ
municatꝰ orat: q2 videmus sibi cõicare cũ eundem deum simul
ꝓ eodem. s. ꝓ pp'lo xp̃iano rogemus. vnde etiam si sit excõicatꝰ
extra eccl'iam et audiat missam: statim sacerdos debet cessare et
alij orantes recedere. nisi forte incepisset cõionem misse: q2 tunc
debet ibidẽ perficere missaʒ: q2 non capit diuisionẽ. vij. q. j. nihil.
⁊ etiã tũc scholaris qui eũ iuuat cũ eo remanere potest. sed si in/
cipisset vesperas: posset alibi finire. item si in eccl'ia eẽt excõicatꝰ
non cã orandi: sed pro alio suo negocio non video quare in eadẽ
eccl'ia orare non posset: q2 sibi nõ cõico in oĩone: quia nõ orat. a/
lij ꝯ. (cõmedendũ). idem est ⁊ de oĩbus alijs. nam neq̃ʒ veniẽdo
neq̃ʒ eundo consedendo in aliquo consilio sibi cõicare debet. ⁊ h
expressum ẽ. xj. q. iij. excõicatos. vt sequit᷑. (⁊ alijs ꝓhibit᷑). ⁊ no.
q2 nõ dico: excõicare excõicato: licet ergo ⁊ ipse simus in aliquo
domo. ego pro mĩmis negocijs ⁊ excõicatꝰ ꝓ suis. sed si ego ⁊ ex
cõicatꝰ simul iremꝰ ad papã vt ꝓ eodẽ rogemꝰ: h bñ incideret ĩ
excõicationẽ. sed si ego ⁊ excõicatꝰ habitaremꝰ vnã solã came/
ram cõmunẽ. bene licet mihi cũ excõicato viuere ⁊ eẽ in eadẽ ca/
mera ⁊ iacere ⁊ comedere. sed nõ in eadẽ mẽsa vel ĩ eodẽ lecto.
q2 hoc nõ põt esse sine volũtaria cõione. ſʒ ĩ alio casu suo iure vta
tur. j̃. e. si vere. sed videt᷑ ꝙ in eadẽ domo non debeat eẽ secũ. xxiij
q. j. §. oẽs qui sed r̃n. ꝙ illud fuit de superhabũdanti iustitia. pre
terea aliud est dimittere delicias propt᷑ pñtiã excõicati qð ẽ bo
nũ. ⁊ sic loq̄t᷑. c. oĩs qui. ⁊ aliud dimittere ius suũ qð nõ est bonũ.
(talis). etiã si sit de aliena dyoc̃. ⁊ est casus spãlis vbi quis potest
ligari sñia nõ sui iudicis ⁊ absolui. ſʒ ꝯ. s̃. de pe. ⁊ re. ꝙ aũt. s̃. e. a
nobis. sed non directe. dic hũc ligari sñia excõicatiõis nõ hoĩs
sed potiꝰ canonis. sed nõ põt absolui nisi ab excõicatore ꝑpter ĩ/
iuriã q̃ fit eius sñie. ⁊ sic nõ sunt ꝯ̃ria: q2 sñia nõ d2 tenere nisi il/
los de quibus ⁊ inter quos est actũ. C. res inter al᷑. ac. l. j. s̃. de fi.
instru. inter dilec. ff. de ex. re. iudi. l. cõquerit᷑. itẽ nõ obstat ꝙ sñia
non d2 augeri ex pastfacto. ff. de dam. ĩfec. damni. §. si his. ff. d' iu
di. nõ põt. vbi d2 ꝙ in his que post sñiam accidũt. no. ĩ o. est. (cõi/
cet). directe: secus si ĩdirecte. naʒ si quis excõicatꝰ est: q2 alij guer
ram facit siue eccl'ie siue cl'ico: ⁊ iterũ insurgit alius ꝯtra eũdem:
vere h auxiliabit᷑ excõicato in crimĩe: q2 melius guerraʒ poterit
facere. tamẽ nõ ẽ excõicatꝰ si hoc nõ intendat. (spãliter). no. ep̃m
posse dispensare ĩ oĩbus q̃ nõ sunt ei prohibita. s̃. de spon. cũʒ a/
pud. xvj. q. j. sunt nõnulli. s̃. de tem. or. dilec. (spãliter). ⁊ hoc ve/
rum est tã in maiori excõicatione q̃ʒ in minori ꝙ absolui põt ab
ep̃o vel sacerdote proprio. nisi cõditor sibi absolutionẽ retinuit:
nisi in q̃nq̃ʒ casibꝰ in quibꝰ inuenimꝰ ad se. ap. retentũ. primꝰ est
in iniectiõe manus ĩ religiosaʒ psonã. xvij. q. iiij. si quis sua. secũ
dus est in fractione eccl'ie. s̃. e. cõquesti. tertius est in eo qui falsat
l'ras se. ap. s̃. de cri. fal. ad falsariorũ. quartus ĩ eo qui cõicat excõ
municato in crimine vt hic. quintꝰ in incẽdiarijs: vt no. s̃. e. tua.
(verũ) redit ad primũ casum. s. qñ cõicat crimĩoso in crimĩe. (dif
ficile). s. vt sit aliquis de casibus quos no. s̃. eo. c. j. primo tamen ẽ
semp̄ ep̃o requirendꝰ ꝙ si non poterit haberi sufficit simplex sa/
cerdos. de hoc no. s̃. e. c. j. (secũdũ). s. si excõicato cõicat sed non in
crimine. (reconciliari). cum psalmo pñiali vel per auc͞tez ep̃i vl'
sacerdotis qui dabit sibi licentiam vtendi sacramentis eccl'ie: nõ
autem debet induci in eccl'ia cũ non sit extra. ⁊ per hoc apparet
differentia inter excõicatum minori excommunicatione ⁊ quẽlʒ
criminosum: q2 licet ambo añq̃ʒ peniteãt suspẽsi sint quo ad se.
a perceptõne sacramentorũ. j. q. j. sacerdotes. tamẽ criminosi si
ne vlla solẽni reconciliatione restituuntur sacramentis eccl'ie ꝑ
solam puĩam. sed excommunicati minori excõicatiõe nõ restituũ
tur sacramentis sine solẽni recõciliatiõe vt hic. idẽ etiã ĩ penitẽ/

tibus soléniter.xxvi.q.vi.c.fi.⁊.s̃.de offi.archi.c.i.ij.⁊.iij.nec cre dim⁹ hanc reconciliationem dispensationé dici.(a suo). non ab alieō.nō enī cuilibet licet eum absoluere.sed tm̄ superiori vel alij eius aucte.s̃.de pe.q̄ quidā.⁊.c.omnis.

Quod in dubijs multos.

xi.q.iij.qm̄ multos.(innotādi).p sniam.(cōicāt.)persone excepte al's exépte p canoné.h̄ n̄ placet. q̄ i hoc credim⁹ q̄ psone excepte cōicare debēt.ergo h̄.c.loqr̄ de alijs psonis nō exeptis q̄ etiā h̄ casu.s.qn̄ snīa lata est vt sit excōicatus cū suis pticipib⁹ ipo iure incidūt i canoné.(cōicauit).xj.q.iij. excellētissim⁹.(participib⁹).sed si idē excōicator pticipat vel fauet nūqd incidet in excōicationé.rn̄.sic:q̄ a se ligat⁹ non é sed a canone.s̃.c.pxi.sed qd si excōicas.s; aliqué cū oib⁹ q dedissent ei auxiliū ad illud faciendū.⁊ h̄ excōicator fuit de illis auxiliatoribus. nunqd erit excōicat⁹?rn̄.nō: q̄ h̄ nō pōt dici q̄ sit excōicat⁹ a iure: s; a se tm̄. qd esse nō pōt: q̄ nemo se pōt absoluere ⁊ cōdénari.sed superior tm̄.xxj.di. inferior.vn̄ dicim⁹ q̄ i pmo casu sc; qn̄ cōicat excōicato a se.q̄ superior absoluet.s̃.e.nup. ⁊ ipi.q excipiunr̄ p nanoné nō placet sed alij.(⁊ ipi).si sunt de iurisdictione excōicatoris.s̃.e.a nobis.s̃.de pe.⁊ re.q̄ aūt.l; enī snia excōicationis late a canone.oés teneanr̄.vt.s̃.e.nup. snia tn̄ bois nō tenetur.(incurrunt).ipso iure.

Inter alia agente.

in psonis cōtéptis.j.e.qm̄ multos.⁊ in oib⁹ alijs vbi eadē é ratio.vt no.s̃.de do.veritatis.(solute).pater ⁊ mr̄ dn̄s ⁊ patron⁹ hac occasione.s.q̄ obnoxietati sunt subiecti: nō tenet cōicare filio liberto seruo:imo pre alijs eos vitare tenenr̄ ⁊ peccāt ⁊ in excōicatiōez incidunt si eis cōicāt a sua cohabitatiōe eos repellere debeant. xvij.di.§.necesse.xxvij.q.j.de filia.sed alia rōe pn̄t eis cōicare.s. vt ab eis debitū recipiāt siue in alimētis siue i alijs.j.eo.si vere. (solute).iuter quos reputo rusticos ⁊ fuiētes.⁊ ita sublata é cōtrarietas.c.si vere.xv.q.vj.nos sctōx iuratos.xj.q.iij.excōicatos quousq;.vel dic q̄ illa capitula hn̄t locū snia lata excōicationis vsq;ad satisfationem.(solute).excōicati tamé petere non pn̄t.s; peccāt nisi faciāt.(necessitatis).magne.ité supple vel vtilitatis de q̄ logtur.xj.q.iij.q̄ pridé.j.e.si vere.innoc.

Quam illorum factum.

⁊ ita nō est pbabilis ignorātia in facto suo.ff.p suo.l.vl.i fi.⁊ iccirco n̄ pōt dispēsare eps.s; si ignoraret excōicatōis sniaz in se latā nō sit irregularis celebrādo.s̃.de cle.ex.mi.aplice.(ordinib⁹).⁊ bn̄ficijs.s̃.de cle.ex.mi.postulasti.(religs).si p fcti vel iuris ignorātiā sunt ordiati.(abbatis).idé intelligo de quolibet priore vl' prelato regulari.ar.s̃.e.monachi.vbi loquūr̄ de regularibus monachis q hn̄t priores non abbates.in regularib⁹ secus.s̃.e.porro.ité sec⁹ in téplarijs ⁊ hospitalarijs.q̄ magistros laicos habēt sed p priorē q dz esse sacerdos.absoluūr̄.j.e.canonica.(prelatis).i.abbatib⁹ ad quox mōasteria trāsierūt. ⁊ é no. q̄ tenet monachat⁹ excōicati.sed meli⁹ facit q scit ⁊ non recipit: nec in pbatiōe absoluere pōt.(talib⁹).s.excōicatis ante mōachatū.⁊ si clericos pcusserūt qn̄q; al's in canoné inciderūt late snie. (effusioné).i.morté.nā l; sanguis de naso exierit.nihilomin⁹ absoluere poterit.vel idé itelligim⁹ si os capitis fregerit dūmodo mors secuta nō fuerit vl' mébrorū mutilatio.vel pōt dici q̄ omis grauis lesio intelligir̄ ⁊ h̄ discreto iudici cōmittir̄.⁊ hoc pl⁹ placet.(percuteret).post monachatū.(facti).de ignorātibus factum vider̄ q̄ etiā si nō peccēt.tn̄ nō reciperét ordis executioné.q̄ nō est susceptibil' talis executiōis.nec etiā ignorāter recipiédo fit irregularis.s̃.de cle.ex.mi.aplice iur.no.mitius agi cū ignorātib⁹ ius positiuū.C.de i ius vo.l.ij.sec⁹ de ignorātib⁹.ius naturale.s̃. de diuor.gaudem⁹.(abbates).no.abbates dispēsare i ordibus s̃.de eo q fur.or.su.c.ij.⁊ intelligūt q̄dā eū posse dispēsare siue irregularitaté icurrat an̄ igressuz monasterij siue post.alij tamen dicunt ⁊ meli⁹ q̄ tm̄ de his loquir̄ q an̄ monachatū irregularitaté incurrerét.(discret⁹).q̄ ꝯ discretū facile psumir̄.C.q ⁊ aduer.quos.l.j.ff.de pba.cum de indebito.⁊ indiscretus dicir̄ pati iniuriā sed non facere.xv.q.j.illud.ff.de sic.infans.

De monialibus.

per epm etiā si monasteriuz sit exemptū(epz). h̄ enī muliebri sexui n̄ cōueniunt.s̃.de pe.⁊ re.noua epm.⁊ si monasteria sint in diuersis dyoce. per ambos absoluantur.ar.s̃.c.proxi.

Si vere permittimus.

h̄ pmissio é iuris.(cōuenerit).hinc colligir̄ q̄ ad vtilitaté suā l; cōtractus cū excōicatis inire.quidā tn̄ h̄ intelligunt qn̄ iā erat ꝯducta nauis sed nōdum terminatū ad qué portū debeat applicare ⁊ arre date inde sequār̄.de excōicato vider̄ q̄ null⁹ cōtractus cū eo initus valet:quia fit ꝯ apl'm qui dicit:nō misceamini fornicarijs.i.excōicatis nomiatim ppter fornicationé.⁊ idé est in quolibet crimie.ij.q.j.multi.si enī excōicatis nō debemus cōmisceri nec ipi nobis nec in cibo nec i loq̄la nec alio modo.xj.q.iij. cum excōicato.⁊.c.placuit.s̃.de cle.ex.illud.ergo nec ꝯhere. sed phibiti sunt hoies ab aplo aucte dn̄i.ergo ⁊ cōtractus cū eis initi n̄ valent:q̄ qd minus est initi cōtra mādatū legis vel pricipis nō valent.x.di.iudex.C.de leg.non dubiū.multo ergo minus valebunt initi cōtra mandatū apli.imo dei.xj.q.iij.qui resistit.sed ꝯ s̃.de excep.cū inter.⁊.c.excep.⁊.c.fi.s̃.de iudi.intelleximus.s̃.de re iudi.ad pbandū.xj.q.iij.iulij.qm̄ mltos.j.e.inter alia.so.oia que agūt excōicati in iudicio.⁊ extra valēt.(circa tpalia).ipi enī que sunt sua tenēt etiā spūalia ⁊ quo ad ius.licet quo ad fructus eis subtrahantur sed ea q̄rere de nouo.s.spūalia non possunt.s̃. de excep.c.fi.s̃.de ap.pasto.in fi.⁊ in.c.iul.⁊.c.qm̄ multos.s̃.de eta.⁊ quali. cū bone.s̃.de ꝯsue.cum dilec.pceptū apli nō obstat. ne cōmisceamini for.⁊c̄.q̄ licet phibuerit cōtrahere cū excōicatis. non tn̄ phibuit seruari ꝯtractū.⁊ maxie tpe quo poterit seruari sine pctō.s.post q̄z fuerit absolutus.nō enī est naturalis pena cōtrahētiū cōtra legé vel ꝯtra mandatū principis q̄ irritetur cōtract⁹. imo est cōtra ius qd dicit:pacta seruabo.naturalis aūt pena est q̄ eis tm̄ in obediētibus iponar̄ pena siue pecuniaria siue corporalis.put legi vel iudici meli⁹ videbitur vbi nō est certa pena statuta.ité vider̄ q̄ qui percutit clericū excōicatū incidit in canoné.quia h̄ priuilegiū cōcessuz est in fauorem ordinis ⁊ non personarū.j.de sen.ex.cōtingit.⁊ iste licet sit excōicatus:tn̄ retiet ordiné.sed cōtra.auc.de priuile.do.§.ij.so.ibi loquir̄ de hereticis de quibus satis credimus qd qui eos verberat nō incidit in canoné. ité duz toleranr̄ in aliqua dignitate ⁊ sint occulti nō noiati excōicati:satis videtur q̄ possint excōicare:bn̄ficia coferre:litteras ipetrare.q̄ h̄ ipa dignitas facere vider̄ ⁊ nō psona excōicata.viij.q.iiij.nōne.fctā enī hox tuer̄ pretor:vt no.s̃.de elec.nichil nec ob.xxiiij.q.j.c.ij.⁊.iij.vbi dr̄ q̄ excōicat⁹ nō pōt excōicare:q̄ ibi loquir̄ de nominatim excōicato etiā nō tolerato.⁊ vider̄ q̄ si nō excommunicat⁹ petat aliquid ex aliquo ꝯtractu ab excōicato q̄ non excōicatus cogetur dare excōicato omne id ad qd tenetur ex eo cōtractu.s̃.de excep.cū inter dilec.(spe).ppter dubiū.iiij.di. ad eius.⁊.c.baprizari.(coartari). de facto:imo dicim⁹ q̄ de iure possunt coartari ad reddendū debitū sibi solutū.(exigi).s̃.de iudi.intelleximus.s̃.de excep.cū inter.in iure.xj.q.iij.qm̄ ml'.antecessor.q̄ pre.s̃.eo.inter.

Et fame. arte.

non solū in claustro.(laici).s̃.e. vniuersitatis ꝯ. s; ibi loquir̄ de corrigibilib⁹. h̄ de icorrigibilib⁹ capere si laicus iudex tenet aliqué in carcere q dicat se clericū non dz ipse laic⁹ recipere probationes clerici sup hoc q̄ sit clericus.imo mandabit ordinario suo vel melius ordinario capientis ⁊ accusabis eū de sacrilegio qui de hoc cognoscat cum hec cā sit spālis.s̃.de iudi.decernim⁹.s̃.qui fi. sint le. trāsmissā. lator.⁊.interim iudex laic⁹ supsedebit accusatori.⁊ pene illius q dicit se clericū.s̃.de or.cog.tuā.s; tn̄ a carcere suo ppter hoc non relaxabis eū:q̄ hoc iudicio pédéte.s.an sit clic⁹ vel nō nihil imutādū est:vt no.s̃.de ap.signifi.⁊ pōt h̄ pponere nō solū clericus sed etiā su⁹ prelat⁹ etiā clico nolēte ⁊ se laicū cōfitéte: q̄ é iiuria ecclie.j.c.pxi.ij.q.j.in pmis.i prin.ité pōt eps maxie si est ordiarius capiētis pcedere in modum inquisitiōis contra detinété: q̄ crimen sacrilegij est detinere clericū.xvij.q.iiij.quisquis.⁊.c. siquis deinceps.⁊.c.se.⁊ hoc est verū si est fama q̄ sit cleric⁹ sed nō est notoriū:q̄ si esset notoriū tūc posset eū requirere ⁊ excommunicare ⁊ non al' pcedente inquisitiōe.imo plus vider̄ q̄ si clicus cōueniar̄ etiā sup ciuili cā corā iudice seculari siue inuit⁹ siue volūtarius qd platus suus potest etiā eo inuito abstrahere a iudicio seculari.s̃.de fo.cōpe.si dili.xj.q.j.inolita.placuit.de persona frātris:⁊ etiā pōt iudicé punire de sacrilegio.ar.s̃.de fo.cōpe. c.j.illud satis verū videtur q̄ si plat⁹ ageret p recuperatiōe clerici sui qué laicus velut laicū suū possidet vel officio iudicis vel rei vendi.de iure ca.vl' preiudiciali de quolibet no.s̃.de ma.⁊ obe.inter.q̄ tunc agere debent corā iudice rei.ar.C.vbi ca.sta.l. ij.(platorū).s.epox qui q̄si merū iperiū habēt ⁊ aliox qui ordiariā ptāte super hos habēt:vel aliā correctioné sicut abbas i monachos.nā alij prelati non hn̄t ptātem p se capiendi nec alij demādandi.q̄zuis dici posset q̄ si timeretur de fuga:possent dare licentiam capiendi.quia q̄zuis non possint iudicare de crimib⁹: tamen posset in carcere detineri quousq; presentetur superiori

iudici:sicut dicitur in defensore.auḟ.defen.ci.§.nos igitur.⁊.§ interim.ar.ff.de his que ī frau.cre.ait pretor.§.si venditorē.sat] videtur quilibet iudex ecclesiasticus siue ordinariꝰ siue dele-gatus clericū corā se exequentē mādata sua ex iusta cā pōt capē ⁊ detinere.ar.C.de spor.iudicibus.auḟ.vt liti.iu.§.⁊ hoc quoqꝫ iubemus.minores autē ꝑlati q̄ iurisdictionē non habent:forte ⁊ etiā subditi ⁊ socij possunt capere sociū vł subditū suū quē hn̄t suspectū ⁊ pn̄tare iudici.ī auc̄.vt iudi.sine quo.suff.§.necessitatē ar.C.de decu.generali.item quilibet clericꝰ posset capere clericū seruiētē sibi modico tpe si haberet eū ꝓbabiliter suspectū.ar.ff. de pe.respiciend.§.furta.laici aūt siue sint iudices siue aliā potestatē habeant sup clericos:non licet clericos capere.q̄ꝛ nec tacite nec expsse possunt clericali ꝑuilegio renūciare.j.eo.contigit.s̄.d fo.cōpe.si dilig.⁊ hoc dicimꝰ idem etiā si laici delegati sint a ꝑlatis eccliasticis.s̄.eo.vniuersitatis.itē dicunt q̄dā q̄ si inueniāŕ in pctō q̄ capi possunt.ar.ff.q̄ in frau.cre.ait pretor.§.si debi.in malis factis enī non priuilegiaŕ dignitas.C.vbi sena.l.j.alij dicūt ꝯriū.(extendat).nam si vltra se extēderet tenereńt.s̄.de resti.spo.olim.§.ad.l.acquił.si ex plagia.§.tabernarius.

Contingit iniuriosa. contra.q̄ꝛ iniuria non fit volenti.xxxiiij.q.v.noluit.C.de transac.cū donat.sed dic iniuriosaꝫ quo ad eccliam cuiꝰ iniuriā remittere nō pōt.xxiij.q.iiij.si his q.sicut nec filius pōt remittere iniuriaꝫ quantū ad patrem.ff.de iniur.l.j.§.vsqꝫ adeo.si.ff.de pac.iuŕ.§.vlt.lxiij.di.salonita.imo nec eps̄ solus pōt remittere cū sit ꝓcurator.xij.q.j.c.vlt.(iniuriosa).licet non respōdeat q̄stioni huic.tn̄ colligiŕ so.quia si manū iniuriosaꝫ ei infert:incidit in canonē xvij.q.iiij.siq̄s sua.ex eo q̄ hic diciŕ dicūt quidam q̄ si iniuria fit alicui clerico ⁊ maxime ī verberādo q̄ ecclie vn̄ est clericus competit actio iniuriarū.ar.s̄.de penis.c.ij.xvij.q.iiij.siq̄s deinceps.⁊.c.se.ij.q.j.in ꝑmis.ī ꝑn.itē dicūt q̄ ecclie cōpetit actio iniuriaꝝ si clericꝰ trahiŕ ad seculare forū.s̄.de fo.cōpe.si dili.alij dicunt ⁊ magis videnŕ iuri ꝯcordare q̄ cū clerici sint libere ꝑsone nō cōpetit ꝓ predictis actio iniuriarū.sed aŕ.vł publicis actionibꝰ vel auc̄te predictoꝝ canonū possunt accusari.hic aūt est certū q̄ eps̄ bene pōt accusare illū q̄ suum clericū ledit vel detinet vel alś iniuriam facit loco sacro.C.de epi.⁊ cleri.si q̄s in hoc.⁊.s̄.de ap.dilec.videŕ tamē q̄ si aliq̄s verberat clericū in iniuriā ecclie cuius clericus est q̄ bene cōpetit ipi ecclie actio iniuriarū.imo q̄ plus est etiam agit dn̄s ꝓ iniuria facta mercenario vel alij q̄ sibi seruiuisset in ecercitu in alioꝝ seruitio in iniuriaꝫ dn̄i.ar.ad hoc.q̄a actio iniuriarū non cōpetit ꝓ iniuria facta libero homini q̄ mihi bona fide seruiuit.nisi fiat in meā iniuriā.q̄ꝛ tūc bene competit.insti.de iniur.ff.de iniur.itē.§.penult.⁊ antepe.item plus videŕ q̄ si clericus abduceréŕ ab officijs.etiā si nō fieret iniuria ecclie:tamē bene competit actio iniuriarū.⁊ eodē modo si partes litigantes abstrahanŕ de consistorio alicuiꝰ.ar.ff.de iniur.apud.§.si quis.⁊.§.cōmittere.⁊.§.se.s̄.de pe.dił.ar.etiam ad hoc.quia ꝑ hoc diminuiŕ dignitas ipsius ecclie ⁊ iudicis:⁊ diminutio dignitatis adducit actionem iniuriarum.ff.de iniur.l.ij.§.j.tamen non dicimꝰ q̄ si aliq̄s verberaret aliquam ꝑsonam extraneā in meam iniuriā q̄ ꝓpter hoc haberē actionē iniuriarū.q̄ꝛ hic iniuria non ledit corpꝰ meū nec dignitatē meā nec famā.ff.de iiur.l.j.§.j.⁊ nō ī actione iniuriarū q̄ licet solūmodo ꝓsequenŕ vidictam.§.de iniur.iniuriarū actio.insti.de ꝑpe.act.§.nō om̄s.⁊.§.penał.tamen iudex ex officio suo precipiet amoueri iniuriam si adhuc durat.ver.gratia.agit in iniuriā ꝓ iniusta excōicatōe certe iudex non solū iudicabit in excōicatōe.sed ex officio suo ꝑcipiet de facto vł de iure absolui excōicatuꝫ.ar.ff.d iiuŕ.itē.ał.sꝫ si vnꝰ.§.ait ꝑtor.imo plus dicūt aliqui q̄ iudex in actione iniuriarū dꝫ hr̄e rōnē damni.ar.C.de iniur.dn̄m.alij ꝯtra intelligunt ꝑdictā l.q̄ ratio damni habetur ꝑ actionem iniuriarū.sed per actioneꝫ l.acq̄ł.ff.ad li.acquił.sed ⁊ si quecūqꝫ.§.iniuriam.

Relatum est. nisi fecerint. scꝫ h̄ q̄d sequitur:sic intelligiŕ.s̄.e.mulieres.i.pꝛin.(nisi fecerint).ponit duos casus ī quibꝰ excōicati hui non sunt ad se ap.mittendi.(remoti).hinc videtur q̄ sit speciał indulgētia.⁊ aliud sit de iure cōmuni.

Sacris est bello. nota.excōicatū posse pugnare in iusto bello anteq̄ꝫ absoluetur.sed certe tūc erat absoluendꝰ si petijsset.nā quoslibet in periculo mortis licet absoluere.s̄.e.q̄ d his.vbi no.(cōstitutōis).s̄.eo.a nob.

Sicut nobis aut alio. ꝓ testes.

Pertuas videtur horum opinio mala est.nisi de illiŕ itelligant q̄ ꝑ archiepm̄ absolui nō pn̄t.de q̄bꝰ manifestū est q̄ sunt iuste excōicati.(defertur).i.deferri non debeat de iure.puta quia excōicatꝰ appellare non pōt de iure.⁊ h̄ ē q̄d sequitur.excōicatꝰ aūt ⁊c̄.⁊ loquiŕ ꝭm opinionē eoꝝ quoꝝ opinionē narrat.non enī est verū.imo etiā excōicatꝰ appellat.s̄.de excepŕ.cum inter.sed decepti fuerūt isti ꝑ decre.s̄.de ap.pasto.q̄ nō dicit q̄ nō possit appellari quo ad hoc vt illa appellatio negociū transferat ad supiorē sed q̄ secū feret executionē.(ante vocē).h̄ patet hanc decre.aliter loqui qn̄ ꝑ ap.post sn̄iam excōicationis interpositam negociū ferŕ ad superiorē q̄ ante cognitionē habeat supior sup pꝛincipali cā qn̄ per ap.vel simplicē q̄rimoniā ad eū cā defertur.no.s̄.de offi.dele.ab excōicato.(audiendi) super ꝑncipali cā.(remittendi).sup pꝛincipali cā.(in sardiceñ.xi.q.iiij.si eps̄ forte.(abiectus).i.excōicatꝰ ⁊ intelligiŕ post ap.vel tolerabili errore expꝛesso.(vtrū).ex nūc interpꝛetaŕ capitulum sardi.(intolerabilē).intolerabilis error est si mandabit aliq̄d pctm̄.itē si mādaret ꝯtrā ius.(eorum).i.appellatōis ꝑmisse vł intolerabilis erroris exp̄ssi.(de ip̄is).i.de intolerabili errore vel q̄ post ap.lata sit sententia.de hoc no.s̄.de ap.dilec.si aūt cōstaret appellatū sed diceréŕ iniuste appellatū non negaret in alijs audientiā.sed tamen cognosceŕ si iusta ꝑcessit ap.vel iiusta:q̄ꝛ si iusta pꝛecessit appellatio pꝛonūciabiŕ excōicatio nulla.si vero iniusta pꝛecessit appellatio remittetur ad excōicationē absoluend ⁊ mādata recepturus.s̄.de offi.dele.cū cōtingat.alij vero dicūt q̄ quousq̄ꝫ cōstat de iusta appellatōe ⁊ iniusta excōicatiōe:semp debet in alijs euitari.⁊ no.s̄.de ap.di.nos dicimꝰ q̄ semper est vitandus quousq̄ꝫ cōstet vel nullā sn̄iam vel absoluaŕ ad cautelam vt hic.hodie h̄ correcta sunt.j.eo.solet.(constiterit).ꝓsequēdo appellationeꝫ postq̄ꝫ appellator dicitur excōicatꝰ.imo plus dicimꝰ q̄ etiā si non ꝓsequaŕ appellationē.sed in modū replicationis ꝓponat appellationē legitimā:audiendus est.vbi gr̄a.peto a te centū.tu excipis excōicatū aliqua excōicatione.ego replico illaꝫ excōicationē pꝛecessisse legitimam appellationē sum audiendus.nā si ita est constet excōicationē nō tenere ⁊ me posse agere.⁊ sic admittendꝰ sum ad agēdū.ar.ff.de inof.te.l.cōtra vete.§.si quis.filiꝰ.ff.ex qui.cau.ma.necnō.§.vlti.⁊ pōt hāc replicationē legitime appellationis non solū infra annū.sed q̄ꝫdiu voluerit pꝛoponere.alij tn̄ dicūt ꝯtrariū ⁊ forte melius.de hoc notaŕ.s̄.de ap.sepe:nisi forte ꝓsecutꝰ fuisset appellationē.q̄ꝛ tūc semper ⁊ ꝑpetuo de appellatione pꝛecedente excipere ⁊ replicare posset etiā alijs iudicijs.secus in negocijs extra iudicia.s̄.de ap.dilec.j.e.solet.in fi.(consueuerit).nō enī audiŕ is ꝓ quo ē excōicatus si dicat pꝛius cognoscēdū de ap.q̄ꝫ absoluaŕ.de hoc no.j.e.solet.sed quid dices?diciŕ appellationem nō tenere:quia manifestū erat crimē.s̄.de ap.cū sit ro.ꝓposuit.⁊ dicitur non ꝑstandam absolutionem.nisi pꝛecedente emenda.j.de ver.sig.ex parte.⁊.c.se.ex aduerso dicitur ex quo excōicatus est post ap.q̄ absoluendus est ad cautelā.quantuꝫ nobis videtur:vbi diciŕ non tenere excōmunicationem pꝛopter manifestam offensam pꝛomulgatam non absoluetur ad cautelam.sed de facili.i.infra octo dies.j.e.solet.ille q̄ excipit de manifesta offensa eam ꝓbet alioquin si longius interuallū q̄ arbitrio iudicis dicimus relinquendū:petat ad ꝓbandū si voluerit sufficientem cautionē pꝛestare de satisfaciendo pꝛout ius requirit ipsum absoluerē.ar.eiꝰ q̄d dicitur.j.e.sacro vbi dicitur q̄ excommunicatus debet remitti ad excōicatorē si sine periculo more fieri potest.quāuis ibi locatur de eo qui dicit se iniuste excōicatū.h̄ autē pꝛoposita est q̄stio de eo qui post appellationem legitimā dicitur excōmunicatus.quia ipse absolutionē petere debet q̄ꝫuis non credat se excōicari:quia in dubijs in tutiorē partē declinare debemꝰ.s̄.de spō.iuuenis.alij aliter dicunt.sed nonne h̄ cōsuetudo est extendēda ad archiepos ⁊ alios iudices ad quos appellaŕ.ar q̄ sic.xij.di.per totum.de consec.di.j.basilicis.alij dicunt contrarium in ꝑcedenti casu.tamen si vellet meo ꝯsilio credere peteret absolui ab excōmunicatione lata in se:ꝑmissa pꝛotestatione q̄ per absolutionem non fiat sibi pꝛeiudiciū in aliquo:puta si interin celebrauit q̄ ex celebratione non fit irregularis:⁊ q̄ per absolutionis petitionem non confitetur sn̄iam tenere:⁊ facta hac ꝓtestatione siue superior eum absoluat:siue eum ad excommunicatorem remittat:nisi sit sibi pꝛeiudicium:q̄ꝛ h̄ pꝛotestatio ex pꝛobabili causa fit.vnde pꝛodest vt no.extra de consti.cū.m.⁊ de elec.cumana.⁊ ꝭm hoc optime intelligitur q̄d h̄ dicitur:quia fit absolutio ad cautelam.sic enim bene cauetur vtriq̄ꝫ.nā illi pꝛo quo vel in cuiꝰ fauorem excōicatus est:nullū fit pꝛeiudiciū in iure suo si pꝛimꝰ suus communioni ecclesie restituitur.est enī excōicatio medicīa

excõicati non ius alicui⁹.ij.q.j.multi.⁊ hinc est q non auditur appellãs q appellat ne absoluaᵗ ille q p eo excõicat⁹ est.j.e.sacro.caueᵗ etiã excõicato ne in dubio piculose sine absolutõe maneat.⁊ põt dici hãc ipsaȝ absolutionẽ debere fieri ad cautelã: nõ solũ qñ dᵣ lata snia excõicationis post appellationẽ vel intolerabili errore expsso.sȝ etiã qñ ɔtra aliquẽ qui agit opponiᵗ excõicatio vt repellaᵗ ab agendo.nã etiã in hoc casu si petat absolui ad cautelã cũ pmissa ptestatione: non video q̃re sibi nõ debeat dari dũmodo ab ipso a quo petitur absolutio vl' ei⁹ auc̃tas vel ei⁹ subdito dicatur excõicatio lata.ar.s̃.de cle.ex.mi.aplice.s̃.de excepᵗ.j.e.venerabili.tñ p hoc non pdest sibi quin sit irregularis si scienᵗ post excõicationẽ celebrauit.⁊ est hic de puisione vel pmissione plusq̃ȝ de iuris rigore.nũq̃ȝ enĩ sine ptestatõe absoluto fit piudiciũ si apparuerit sentẽtiã nõ tenere.neqȝ pdest si apparuerit sniam tenere etiã si sit iniusta.si aũt iudex vl' aduersarius peccat q cõfiteaᵗ sniaȝ tenere añq̃ȝ absoluatur male faciũt.ex cõfessiõe enĩ sua modo nec dȝ aduersario aliq̃d accrescere nec sibi depirere.ar.ff.si serui.vendi.l.sicut.§.q̃riᵗ.sȝ ⁊ hic idẽ dicẽdum videᵗ etiã si nõ ptesteᵗ sȝ hic securi⁹ est.i.in his q dicũt se iiuste excõicatos.(veruȝ.)ex nũc incipit interptari decre.alex.q̃ loq̃tur qñ aliqs nõ ɔtendit se post ap.excõicatũ vel intollerabilẽ errorẽ expssuȝ sȝ dicit se iniuste excõicatũ ⁊ añ ap.q ptȝ ex verbis alex. vbi diciᵗ q si añ ap.p qd̃ pȝ q post sniam appellatũ fuit.si enĩ ñ esset appellatũ post sniaȝ nõ de gr̃a: sȝ de necessitate ad excõicatorẽ remittiᵗ.s̃.de offi.or.ad repri.nisi piculũ eẽt in remittendo. j.e.sacro.§.j.(absoluere).pmissa tñ cognitiõe q ex iusta cã sit appellatũ post excõicationẽ ⁊ q vera sit cã appellatõis.qᵣ si appellatio nõ fuit legitĩa ⁊ etiã vera cã nõ trãsferᵗ ad archiepm.⁊ sic nõ valet eũ absoluere neqȝ valet absolutio.alij tñ dixerũt q ex q̃ corã archiepõ est pbatũ q ex cã legitima ẽ appellatũ etiã si non cõstet de veritate cause: tñ qᵣ de hac cognitiõe hȝ: statĩ absoluet eũ.alij dicũt q a snia excõicatõis tenet appellatio etiã sine expssione cause sicut a snia diffinitiua.sȝ hoc nõ placet qd̃ sic pbo: appello q ad excõicatorẽ nihil valet: quia semp excõicatio secũ trahit executionẽ.s̃.de apo.pasto.sȝ q̊ ad pncipale negociũ facit: qᵣ si iusta cã est: ap.illud trahit ad cognitionẽ supioris: sȝ iiusta tñ apud pmũ iudicẽ remanet iurisdictio q sol⁹ absoluet.itẽ sicut superior nõ dȝ absoluere excõicatũ a subdito q̇ per simplicẽ q̃rimoniã accedit ad superiorẽ.sȝ eũ dȝ remittere ad excõicatorẽ.j.eo. sacro.sic ⁊ si appellauit nõ dȝ absolui a supiore nisi pus ɔstet de iustitia.al'.de iusta appellatiõe.s̃.de offi.or.ad repmen.primo dictũ magis placet.s.q superior ñ dȝ absoluere excõicatũ nisi probata legitima ⁊ vera cã appellatõis cũ interĩ iurisditio rẽaneat apud iudicẽ a q̃ est appellatũ.⁊ tenebit qd̃ faciet nisi obtulisset se corã eo probaturũ cãm appellatiõis.s̃.de ap.ĩterposita.i pn. sed decre.alex.cui⁹ tenor hic inseriᵗ videᵗ ɔdicere vbi diciᵗ: q in optione supioris est ad quẽ appellatũ ẽ vtrũ absoluat ipe vel ad excõicatorẽ absoluend̃ remittat qd̃ nõ põt ĩtelligi q habeat hãc optionẽ postq̃ȝ cognouit de appellatiõe.qᵣ tũc si cognouisset q post appellationẽ legitimã excõicasset iniuste faceret si ad eũ q iniuste eũ excõicauit ⁊ q puniend⁹ est eũ remitteret itẽ si ɔstaret q appellatio eẽt iniusta ⁊ excõicatio iusta male faceret superior si eũ absolueret vt hic in fi.dᵣ.sȝ rñ.tenorẽ illius decre.habuisse olim locũ qñ licebat appellare etiã sine cã.s̃.de appel.cũ sit ro. quia tũc semp p oẽm appellationẽ deuolgebaᵗ iurisdictio ad superiorẽ nec erat necesse q cognosceret de cã appellatiõis an eẽt iusta nec ne.sed de pncipali statĩ cognoscebat.⁊ id̃ bonum erat tũc q si appellatũ erat q posset absoluere ⁊ etiã remittere.sȝ hodie cũ ad supiorẽ nõ deuoluaᵗ iurisdictio nisi pbata ⁊ vera legitima cã appellationis: nõ hȝ locũ q possit absoluere vel remittẽ. sed expectare debet quousqȝ cognoscaᵗ de appellatiõe an sit iniusta vl' iusta.(audiat).secus si p q̃rimoniã detulisset cãȝ ad superiorẽ.vt not.s̃.de rescrip.ab excõicato.(manifestũ).⁊ de hoc cõstat epõ vl' p testes vl' p publicã famã.s̃.de spon.cũ i tua.vl' etiã si hoc non cõstet epõ: tamẽ vel ali⁹ hoc sit pbare parat⁹.(non dȝ) etiã si sit appellatũ ⁊ sm hoc põt saluari opinio.(absoluere).sicut e cõuerso si cognosceret notũ esse excõicationẽ nõ tenẽ posset denũciare supior cã nõ suadaȝ.s̃.de appella.sollicitudinem.

Si aliquãdo.creditur. repete q̇ diximus.s̃.de puile.cum olim.in fine.

Sficiũ veritatẽ. hanc.s.se eẽ excõicatũ ab illo vl' ex alia cã.s̃.eo.cũ pro cã.(non pdest).vt reputeᵗ absolut⁹ ⁊ reconciliat⁹ eccl'ie.(absolutionẽ).s.q introducat i eccl'ia cũ solẽnitate quã habes.s̃.eo.a nobis.§.penult.vel cõioni hoĩȝ restituatur.credim⁹ tñ q a snia sua excõicatiõis absoluet eũ verbo proferendo sententiã absolutionis.si queras ad quid valet hec snia excõicationis? habet duos effectus.vnũ eijciẽdi extra ecclesiã: ⁊ alterũ confirmãdi siue retinendi extra: sic ⁊ absolutio habet vnũ effectum remittẽdi in eccl'ia: ⁊ quãtũ ad hunc effectũ nõ absoluitur nisi ab hoĩbus absoluaᵗ.habet ⁊ aliũ scȝ remouẽdi impedimentũ.valet ergo quo ad secũdũ effectum.qᵣ quãtum breuior erit funicul⁹: tãto facili⁹ poterit liberari.s̃.de treu.c.j.⁊ q̃ȝtũ ad hunc secũdũ effectũ põt qs pluribus excõicatõib⁹ ligari iij.q.iiij.engeltrudam.alij dicunt nõ sic faciendã absolutionem. sed vna absolutione tolli oẽs excõicatiões sicut vna acceptilatione tolli oẽs obligationes.C.de trãsac.transactio.ff.de accepti. pluribus.alij dicũt q omnes excõcatores delegabunt vices suas vni.vel quilibet absoluet solenniter ⁊ vltima confirmabit pcedentia.ff.de ser.ru.pre.per fundũ.de hoc no.s̃.eo.cũ pro causa.

Responsio. ciues.s.cõciliarij vl' alij q dereliquerant.ar.s̃.de simo.veniẽs.⁊.s̃.de cle.ex.mi.lator.ciuitates enĩ ñ poterat excõicari vel vniuersitas.j.eo.romana.§.vniuersi. xxiiij.q.iij.si habes.vl' q spãles ciues erant excõicati.sed tota ciuitas interdicta.(eccl'iam).no.excõicatos posse ingredi ecclesiaȝ dummodo non audiant officium.

Inquisitioni.distiguẽdũ. sm hanc distinctionẽ intelleximus.s̃.de resti.spo.lr̃as s̃.de diuor.quãto.(in primo).s.qñ sine mortali pctõ ei cõmisceri nõ põt: puta qᵣ est eius cõsanguinea.sed si sine pctõ põt ei cõmisceri: ipa tamẽ priuata est iure petẽdi vt qᵣ commisit adulteriũ potest ei reddere debitũ.nec credim⁹ ei pper hoc fieri piudiciũ: qᵣ propter hoc videatur accusationẽ adulterij renũciasse cũ si aliter diceretur esset lex vel preceptũ iudicis iniquum q eũ illaquearet.xxvij.q.j.de iudeis.⁊.s̃.de resti.spo.lr̃as.immo nec illã irregularitatẽ de qua hẽtur.xxxiiij.di.sicut incurrit.exigere autẽ nõ debet.⁊ hoc dicimus si factũ non sit adeo notoriuȝ q non sit inficiationi loc⁹.tunc enĩ sua auctoritate dimittere põt s̃.de diuor.signifi.cõtradicit.s̃.de diuor.porro.⁊ est hoc ea ratione: qᵣ ipsa adulteriũ cõmittendo ipso iure priuata est potestate petendi debituȝ.vnde iste reddere non teneᵗ imo si reddat cuȝ non teneatur.crederẽ sibi fieri preiudiciũ ⁊ irregularilatem incurrit.si tamen mãdato iudicis inique precipiẽtis vel etiam iniuste quia forte sibi non cõstat de adulterio nõ credo q fiat sibi preiudiciuȝ vel irregularitatẽ incurrat.quidam tñ dicũt q irregularitatem incurrit.(in primo).idẽ videᵗ dicendũ i simili.verbigratia.aliquis vidit ⁊ cognouit indubitanter q aliquis iniuste ⁊ iniuriose verberauit clericũ.nam iste oĩbus modis dȝ abstinere ab eius cõicatione saltẽ in priuato si pcussio fuit: priuata ⁊ in publico si fuit publica ⁊ prius debet sustinere excõicationem q̃ȝ ei cõicet.si autẽ p certo nescit percussionẽ iiustã sȝ pbabiliter ⁊ discrete hoc credit.tunc per se non cõmunicet ei.sed ad petitionem pcussoris non vitet eũ etiaȝ in priuato.licet posset ratio diuersitatis assignari: quia cõmunio est voluntaria sed redditio debiti est necessaria.si autẽ iniustã percussionẽ credit ex leui ⁊ temeraria credulitate: tunc ⁊ per se ⁊ per alterius participatiõeȝ secure cõmunicet ei.quidam tamen dicũt quantũcunqȝ publice quis clericum percutiat nũq̃ȝ tamen nec a videntibus qñ percutitur nec ab alijs vitari debet.quia licet in veritate sit excõmunicatus: nonduȝ tamen est excõicatus nominatim nisi per iudicis sniam excõmunicetur.ij.q.i.multi.sed nobis videᵗ q aliter etiã q̃ȝ per sententiã potest esse notoria excõicatio alicuius sicut ⁊ fornicatio.s̃.de co.cle.⁊ mu.vr̃a.vbi no.⁊.c.multi.loquiᵗ quando excommunicatio non erat notoria: licet esset talis q probari poterat: puta quia multis videntibus facta erat iniusta percussio tunc enim satis credo q non debet vitari nisi primo condẽneᵗ.⁊ sic loquitur.c.multi.si autem aliqs fuit publice per sententiam excommunicatus ⁊ denunciat⁹.⁊ postea iste excõmunicatus inueniatur in remotis partib⁹ ab aliquo qui fuit psens quãdo fuit siue aliter excõicatus debet eũ vitare ⁊ in puplico ⁊ in puato.ridiculũ enĩ esset dicere q non deberet vitare excõicatũ nisi quãdo paratas habet probationes.imo idem videtur.s.q debent vitari ab eo: etiã si omnes illi mortui sunt qui snĩe interfuerunt.nec ẽ cõtra.vj.q.vij.c.ij.⁊.iij.qᵣ loquũtur qñ excõicatio nunq̃ȝ fuit notoria.hic autẽ locuti sum⁹ qñ excõicatio aliquando fuit notoria vel per sniam, vel per euidentiam facti indubitataȝ.sufficit enĩ factũ fuisse notoriũ aliquãdo ⁊ alicubi etiam si pbationes defecerint.illi aũt forte dici posset q abbas vel alius plat⁹ pciperet monacho vel subdito suo q celebraret presente illo quem ipse scit aliquo predictorum modorũ indubitanter excõicatum.sed abbas ⁊ alij nesciunt q celebrauit: sed ptestetur saltem illi quez

nouit excõmunicatū q̄ nō intēdat orare nec celebrare cum excõmunicato sed cū alijs: sed si p̄ciperet ei q̄ cū eo solo celebraret nō debet obedire: q̄ peccatū est. s. qd̄ me. sacris. sed qd̄ si iste excõicatus dicit: ego fui absolutus a p̄dicta excõmunicatiõe: sed nō habeo ad p̄ns instr̄m vel testes. videt̄ q̄ sit ei credēdū nisi alia ar. sue absolutiõis. ar. s. de cle. pcus. c. j. ⁊. ij. sed videt̄ q̄ si eius excõicatio nulli est p̄iudicialis q̄ possit ei cõicari si al's est p̄sona bone vite ⁊ maxime si hoc iurat. ar. s. de cle. pcus. tue. (mortale.) sed qd̄ si mortale peccatū nō p̄cipiat sȝ al's iniustū: videlȝ q̄ det alicui sine causa libros suos vel domū: ⁊ si nō dedit sit excõicatus: nūqd̄ dare tenet̄? Rñ. nō: sed aget cum superiore vbi absoluatur. j. eo. sacro. ⁊ ille qui consuluit ei q̄ nō satisfaciat: non dicit in canonem maioris excõmunicationis: q̄ nō cõmunicat crimini: quia nō est crimen si nō obedit. in minorē tamen excõmunicationē bene incidit: q̄ eam seruare debet etiāȝ si sit iniusta. xj. q. iij. c. j. sed quid si papa iniustum p̄cipiat qui superiorem nō habet quocum agi possit. potest dici q̄ si de sp̄ualibus vel ecclesiasticis personis aliquid precipit etiam iniustū illud seruandū est: q̄ nemini licet de eius factis iudicare. xl. di. si papa. ix. q. iij. certa. ⁊ multis alijs. c. nisi mandatū heresim contineret: quia tunc eēt peccatuȝ: vel nisi ex precepto iniusto vehemēter presumeretur statum eccl'ie turbari: vel etiam forte alia mala ventura eē: quia tunc peccant obediendo cum debeat futura mala precauere nō iuuare. Itē si precipiat laico qui nō est de iurisdictione sua nec ratiõe persone nec cause nec alia: nec video quare debeat obedire: sed tamen excõicationē semper obseruet: q̄ cū in potestate sua sit eccl'ia militās: ⁊ ad eius mandatū debeant sacra ministrari: null⁹ cõtra ei⁹ mādatū debet se eis īmiscere.

Contingit. si tertio. s. eo. in audientiam. s. de purg. ex pte. cõtra. s. eo. ppendimus.

In presentia. obedite. Repete que diximus. s. de exce. a nobis. (obedire.) si denunciabant. hoc solū sufficit ad repellenduȝ eos a denūciatione q̄ non pcessit monitio. s. de accu. sup his. si accusando sufficit ad repellēdū accusator est q̄ erat criminosus ex eo q̄ pticipauerat excõicato. s. de accu. c. pe. ij. q. vij. querēdū. accusatio.

Quāte obuiare. lxxxiij. di. §. j. lxxxvj. di. nō satis. ibi. pasce. xxiiij. q. iij. nō inferēda. ⁊. c. v. ff. ad syll. l. ij. §. cū aūt. sed cõtra. si licitū est accipe pecuniaȝ p defensione. ff. qd̄ me. cau. metū. §. sed licet. nec reperit̄. ff. de dona. pater. §. his. ergo nō tenet̄ defendere: q̄ si teneret̄ posset repeti pecunia. ff. de condi. ob tur. cau. l. vlt. qdā dicūt quēlibet teneri ad defensioneȝ clerici. ar. xc. di. precipimus. iij. q. j. nulli. ⁊. c. se. nec obstant supradicta cū officialis gratis teneat̄ suū officiū impēdere: ⁊ tamē si recipit nō repetit̄. xiiij. q. v. nō sane. itē p eis est: q̄ defensio clericorū ad ius publicū spectat: vnde omnes tenent̄. j. di. ius publicuȝ. alij dicūt tm̄ iudices ⁊ eos qui sup pcutiētes clericos potestatem habēt aliquā tm̄ ad defendendū. xxiij. q. iiij. forte. idē dicerem de eis quoȝ nomine fit verberatio: nō crederē tamen talē incidere in canonē si ex negligētia nō p̄hibeat: cū necessarius sit dolus ad hoc vt quis incidat: sed per hanc decr. siue suo nomine verberetur cleric⁹ siue nō: siue sit in sua potestate siue n̄: semp cadit in canonē dūmodo dolo fecerit.

Sacro. competenti. Monitio est necessaria etiam in notorijs ⁊ in oībus: nisi in futuris vbi non est necessaria monitio: q̄ tēpus monet. v. q. j. quidā. (cõpetenti.) monitio sufficit vbi factū est notoriū vel sñia lata. alioquin oportet etiā cognosci an causa subsit. ij. q. j. nemo. (amonitione.) trina. xxiiij. q. iij. de illicita. dicimus tm̄ q̄ nō incurrit penaȝ huius decre. etiā si semel tm̄ moneat: lȝ sit qñqȝ honestum q̄ ita faciat. ar. s. vt li. nō contesta. tue. iiij. q. v. c. j. in fi. (presentibus). s. vno cū monitore. s. de testi. in omni. (ingressu.) per hoc intelligo eū p̄uatū ingressu eccl'ie nō soluȝ vt liceat sibi ministrare in eccl'ia in ordine suo: sed etiā nō licet ei in eccl'ia interesse diuinis siue cuȝ alijs psallēdo siue nō psallēdo: sed tm̄ audiēdo: īmo plus videt̄ q̄ etiā si ibi sit nō liceat orare: ⁊ si moreret̄ nō deberet in eccl'ia siue in cimiterio sepeliri: non negamus tm̄ quin p eccl'iam transire possit: extra eccl'iam aūt potest diuina officia celebrare etiā in officio suo nō obstante tali īterdicto: ⁊ hoc satis p̄bant̄ ex ppria verborū significatiõe. (eccl'ie.) ⁊ est h̄ verȝ si pcedit tanqȝ iudex: sec⁹ si pcederet tanqȝ pars suū exequens officiū. s. de censi. c. venerabilis. in glo. q̄ sepe. vltra mediū. (iusta.) ex cā. (interdictū). ipo iure. (plectendū). al's mulctandū ⁊ excõicatus absoluet̄ a superiore si est certū: q̄ nō p̄cesserit monitio. ar. ij. q. j. nemo. (caueat.) excõicator. (manifesta.) ⁊ coraȝ se p̄bata. ij. q. j. nemo. (requisitus.) ad h̄ facit requisitio q̄ īponit̄ ei pnīa: ad interesse aūt tenet̄ etiam si nō sit reqsitus: sed p īprudentiā iudicat̄. insti. de ob. que ex quasi delic. in p̄n. (reuocare.) ad hoc. s. de pcur. querelā. glo. reuocando p̄mā. (reuocare.) videt̄ q̄ nō possit reuocare cū ip̄e excõicator sit p̄uatus ingressu eccl'ie. s. eo. §. j. Rñ. ibi loquit̄ de sñia īiusta ex ordine: h̄ de sñia iniusta ex cā: sed ⁊ si eēt p̄uatus ingressu eccl'ie excõicator sicut in superiori casu: ⁊ tm̄ sñiam absolutiõis feret ⁊ alius nō ip̄e in eccl'iam introducet. ar. s. de cle. ex. mi. si celebrat. ⁊ etiā si ip̄e idē introduceret in eccl'ia: lȝ peccaret: tm̄ absolutio teneret. vel dic bene introduceret in eccl'ia: lȝ ibi officiū dicere non possit. s. eo. rñ. j. eo. duobus. h̄ nō placet. (reuocare.) h̄ decre. non habet locū qñ aliqs iudex cū cause cognitione tulit sñiam cõtra aliquē super aliqua re alij dāda: ⁊ q̄ eā nō dabit: ⁊ q̄ rei iudicate nō parebat: eū excõicauit: nā sic cõstat q̄ hic iste excõicatus nō est absoluēdus nisi sñie pareat cū manifesta sit offensa de qua cõstat p sñiam a qua nō est appellatū. j. de ver. sig. cum olim. ⁊. c. ex parte. posset tm̄ dici q̄ in p̄dicto casu habet locum decre. nisi quo ad illū articulū q̄ possit absolui nisi pareat rei iudicate: sed quo ad aliū articulū. s. q̄ iudex eū cõdēnet ad interesse ⁊ al's put viderit expedire. Itē iudex audiet nūc excõicatuȝ post absolutionem si velit agere cõtra iudicē: q̄ maliciose vel per īprudentiā cõdēnauit eū. insti. de obli. que ex delic. in p̄n. nec ob. si exceptio rei iudi. a qua nō est appellatū: q̄ alie sunt p̄sone inter quas mō agit̄. s. iudex ⁊ excõmunicatus: ⁊ alie fuerūt persone inter quas p̄mo actum fuit. Item ad aliud modo agit̄: q̄ ad interesse ⁊ ad alias penas: ad aliud p̄mo. s. ad rem que petebatur. Item hec decre. potest habere locū vbi aliquis eū excõmunicauit nō pcedēdo ordine iudiciario nec eo seruato: ⁊ in hoc casu siue appellauerit excõmunicatus siue nō: tamē de excõmunicatore apud superioreȝ potest deponere querimoniā: ⁊ tunc videt̄ pcedere ⁊ ad absolutionē excõmunicati ⁊ ad condēnationē excõmunicatoris ſm tenorē huius decre. vocabit̄ tamē aduersarius: ⁊ si tunc vellet dicere eū p notoria causa excõmunicatū audiet̄. j. eo. solet. (remittat) h̄ intelligo quādo nō fuit appellatū. de hoc no. s. eo. per tuas. s. eo. de offi. or. ad reprimē. Item h̄ loquit̄ cū dicit̄ iniusta excõmunicatio sed nō p̄batur. si enim de ea cõstaret nō remitteret ad eū ij. q. j. nemo. Item nō decet q̄ ex eodē facto penā ⁊ premiū consequat̄. ff. de neg. gest. siue. (alioquin). h̄ est nouū ius vt si periculū īminet absoluat̄. nobis videtur q̄ si non inueniat periculū dūmodo mora magna intercessura sit in absolutione si remittit̄ ad excõmunicatorem q̄ eū absoluere potest superior. que auteȝ dicatur mora arbitrio iudicis cõmittit̄. ar. ff. de ver. sig. inter. ⁊ si superior dicit al's eē morā: vbi mora forte censeri nō deberet: nihilominus absolutio tenet: q̄ ex quo superioris cognitioni cõmittit̄ q̄ super hoc arbitret̄ ⁊ diffamat: siue bene: siue male diffiniat siue arbitretur: eius diffinitio firma erit ⁊ absolutio tenebit cum h̄ excõmunicatio ⁊ absolutio ab eccl'ia sint introducte: ⁊ ip̄e super h̄ habet iurisdictionē. (impendat.) in causa autem non pcedet cū nō sit ad eum appellatum. s. de rescrip. ab excõ. (ad interesse.) dānū sumptus. s. litis ⁊ cetera consimilia. idem dicūt quidā eū teneri si ppter hoc amisit dignitatē siue beneficium: est enī intereesse circa rem. xij. q. ij. si quis. de laicis. ij. q. vj. super ea. ff. de act. emp. ⁊ ven. iul. emp. in prin. (ad interesse.) hic etiam punit̄ maiori excõmunicatiõe vel magis cõmunione hominū. xxiiij. q. iij. de illicita. Item tenet̄ iniuriarū. xj. q. iij. illud temarariū. Item pena sacrilegij. xxiiij. q. iij. nō imperpetuum. (ad interesse.) si fuit petituȝ: al's enim nō tenetur. ff. de edi. edic. ediles. etiā. §. item sciendum. Sed videtur contra: quia excõmunicatus nō potest prosequi aliquam causam nisi peteret se absolui. s. de offi. deleg. cum contingat. s. eo. per tuas. so. ista intelligitur de alijs que non contingūt excom. sed expensis interesse. (iniuriam.) bene petere possunt q̄ descendunt ex excõmunicatione vel eius occasione veniunt: vt hic. ar. s. de appel. sollicitudineȝ. vel dic ⁊ melius: q̄ hic de quo agitur prius absolui debet q̄ȝ agat. s. eo. per tuas. ⁊ videtur dicendum q̄ quando agitur ad penam imponēdā excõmunicato vel interesse q̄ libellus porrigendus sit ei qui se opponit ⁊ a quo predicta petuntur ⁊ causa exprimenda est in libello cuȝ persona ad ea obligata dicat̄: vt no. s. de offi. or. conquerēte. ⁊ poterit cõuentus excipere de spoliatione sicut in alijs petitionibus potest opponi. s. de or. cog. cum dilec. si vero tm̄ absolutio petat̄: h̄ forte non erit necessarius libellus nec li. contest. nec admittitur exceptio spoliationis. primo ppter generalē rationē: quia causa mere spiritualis est: vnde non est in his rigor iuris seruandus qui in secularibus obseruatur. s. de do. c. j. arg. xj. q. j. si quis. cum etiam potissime ad hoc facit. quia si predicta requirunt: periculum

eēt in mora q̄ solū sufficit ad dandā absolutionē: vt hic. s̄. in pri. §. si enim aliter diceremus contingeret q̄ morā quā vitandam precipimus in solēnis iudiciorū induceremus. exceptio autem q̄ alia excōmunicatiōe ligatus sit: semper cōpetit cōtra petentē absolutionē: q̄ ea ꝓbata absolutio denegatur. s̄. eo. cū ꝓ causa officij: sed hanc exceptionē nullus habebit: nisi ille ꝓ quo excōmunicatus est: ⁊ cuius interest nō absolui. ille aūt cuius nō interest eū teneri illa excōmunicatione nec ex absolutiōe aliquid consecutus est: quare eam opponet vel quare audiretur non videmus: q̄ ꝓ alio excipere nō potest: sicut nec agere cum nō sit ꝓcurator eius: nec exceptionem manifeste offense poneret nisi qui offensus est. alij tamē dicunt semper libellū porrigendū ⁊ li. contest. faciēdā quādo petit absolutio. (ad interesse.) constabit autē interesse per iusiurandū in litē: q̄ de dolo excōmunicatoris agit: ⁊ ideo recte hoc iusiurandū in litem defert ꝓ interesse. ff. de i li. iurā. l. ij. ⁊ l. videamus. §. fi. ⁊ l. in hac. §. sed iudex. ij. q. j. in p̄mis. quidā tamē dicunt iusiurandū in litem non deferri nisi vbi succedit in loco alterius rei in cuius exhibitione vel restitutione sit malicia vel contumacia: vt si nō exhibeatur vel restituatur res que mādata est restitui. ff. de in li. iuran. l. ij. tamen leges videntur expresse dicere q̄ etiam si nullum preceptum vel sententia precessit: tamen defert iusiurādū i litē. ff. de dolo. ar. §. nō tamē. ff. de i li. iurā. in hac. §. fi. ff. ne quis eum qui in ius vo. l. fi. ff. re. amo. nō enim. sed ⁊ si nō defertur iusiurandū in litē: tamē aliud iuramentū defert ij. q. j. in p̄mis. q̄ sepe in causis ecclesiasticis petitur interesse: iō de interesse dicamus: interesse dicitur estimatio i pecunia numerata que succedit in locū cuiusq̄ rei si nō detur: vt debet vel facti si non fiat vt debet. ff. de re iudi. si quis ab alio. ⁊ lz hoc interesse qñq̄ appellet preciū rei vel estimatio. ff. ad. l. fal. l. precia. tamē in eo aliquid plus q̄ sit ip̄m verū preciū rei: q̄ cōputat in interesse id qđ interest nostra habere rem que ꝓmissa est dari vel habere factū qđ ꝓmissum est. ff. de act. emp. ⁊ ven. l. j. in p̄n. ⁊ plerūq̄ plus est h̄ interesse q̄ sit verū preciū rei vel facti. Itē dicitur interesse etiam estimatio dāni qđ alicui contingit preter estimationē rei sepe contingit peti rem ⁊ interesse: qđ oportet intelligi de alio interesse q̄ de estimatione rei cum illa per se venerit i petitiōe: quando dixit q̄ petebat rem no. q̄ interesse siue estimatio siue preciū: aliud ē couentū: aliud cōmune: aliud singulare. ff. de act. emp. l. j. in p̄n. ⁊ q̄ conuentū est interesse quale est: quādo dicit: si non fecero qđ ꝓmisi dabo tibi ꝓ interesse tm̄: vel simpliciter dabo tibi tm̄: semper debet p̄stari nisi dolus interueniat in ip̄ius ꝯuentiōe: vt no. in sum. azo. C. de dolo. ⁊ đ rescin. ven. ad hoc autē interesse nunq̄ condēnabit quis nisi specialiter petat cōmune interesse. i. cōmunis estimatio dāni est qđ alicui cōtingit ex eo qđ id qđ dari vel fieri debebat: datū vel factū nō est vel suo loco ⁊ tp̄e vel al's vt debet datū vel factū nō est: in hoc cōmuni interesse cōputant fruct⁹ rei debite in qua sit mora ⁊ mercedes ⁊ pēsiones ⁊ augmētū precij ꝓpter locū vel tempus ⁊ cō similia. ff. ad. l. fal. precia. ff. ad. l. aql. si seruū. ff. si cer. peta. vinū. ff. de acti. emp. ratio. §. fi. ⁊ l. si steril. §. cū per. vsure etiam cōputant in h̄ cōmuni interesse ſ̄m legē. ff. de pericu. ⁊ cō. rei ven. l. fi. C. de vsur. l. j. ſ̄m canones cū vsure omnino sint ꝓhibite nullo modo cōputant in interesse cū nullus ex pecunia sit fructus. lxxxviij. di. eijciens. ⁊ sic videt q̄ vbicūq̄ pecuniā dari est in obligatione nullū interesse cōmune vel singulare petet nisi sit de illis casibus vbi debet extra rem vel circa rem: sed habet estimatio lucri: ⁊ dicit h̄ cōmune interesse: q̄ eq̄liter omniū cōmuni rationi interesset i eodē cōtractu vel facto: singulari tamē rōne plus posset interesse ff. ad. l. aquil. si seruū meū. hoc aūt cōmune interesse semper in solidū prestandū est siue agat ex ꝯtractu siue ex delicto. ff. ad. l. fal. p̄cia. ff. ad. l. alq̇. si seruū. nisi in vēditione vbi venit singulare interesse. ff. de act. emp. l. j. in p̄n. ⁊ intellige q̄ in predictis estimatur cōmune interesse nō in lucro: sed i dāno ⁊ obtinenti in causa reficitur cōmunis estimatio damni q̄ cōtingit ex eo q̄ id quod dari vel fieri debebat nullo modo datum vel factum nō est. ff. de dam. infec. ꝓculus. ⁊. ff. de act. emp. si steril. §. cum per vendi. ff. de pericu. ⁊ con. rei vendi. l. fi. ⁊ ad h̄ interesse ratione dāni precedentis li. contest. nullus condēnabit nisi specialiter petitum fuerit: qđ sic ꝓbo: q̄ si tm̄ petitur res que dari vel fieri debebat: videtur velle contentus eē eo quo ad presentem petitionem cū de p̄cedentibus li. contest. que pariter cum re petita debentur ⁊ peti poterant nullam mentionē faciat estimatio cōmunis aut ei⁹ dāni qđ venit post li. contesta. bene venit in condēnationē etiam si nō petat. ff. de edil. edic. ediles. §. item sciendū. nec est cōtra. ff. si cer. peta. vinū. vbi innuit q̄ si vinum petitum fuerit: tamē fit cōdēnatio ad estimationē eius damni qđ precesserit li. contesta. q̄ ibi fit estimatio damni ſ̄m q̄ cōmuniter valebat ⁊ id semper debet precedere li. contest. q̄ ante diem nō recte agitur. ff. quando di. vsufru. ce. l. j. in fi. ⁊ no. s̄. de plus peti. sol. ibi tm̄ nō fuit petitū vinū: sed vinū cū interesse suo: ⁊ sic semp faciendū est: q̄ quādo petitur aliquid dari vel fieri semper debemus petere id dari vel fieri cum suo interesse alioquin si nō sic petitū eēt si vinum tempore quo solui debebat valeret. c. si postea cum petitur valet tm̄ l. cōmuni estimatione tm̄ in. l. ⁊ nō in. c. fiet condēnatio. sed si vinū est petitum cum suo interesse condēnabitur in. c. tamē etiam sunt certi casus vbi habetur ratio etiā lucri alicuius: lz nō omnis s. q̄ cōmuniter habere potuiss: puta si agitur arbitraria de eo q̄ certo loco ꝓmissum est: vel si agitur locati vel ex stipulatione rem ra. ha. vel tutele vel legis aquil. vel ne quid in loco publico. ff. de eo qui cer. lo. l. ij. §. fi. ff. loca. si in lege. §. colonus. ⁊ l. in quo. ⁊ l. si fundus qui: in fi. ff. rem ra. ha. si cōmissa. ff. ad. l. aquil. si seruū. C. arbi. tu. quicquid. alij tamen dicunt semp in estimatiōe interesse haberi rationem lucri ⁊ damni q̄ reuera ⁊ cōmuni ratiōe iudex arbitrabit contigisse: ⁊ sic expresse videtur dicere. C. de sen. que ꝓ eo qđ interest. l. j. ⁊ etiā equitati cōsonat. h̄ aūt cōmune interesse q̄ tm̄ circa rem prestat si res vendita nō traditur: si velit emptor: sed tradit viciosa: tunc tenetur etiam ad interesse q̄ est etiā extra rem. ff. de act. emp. si sterilis. §. cum per vendi. Itē idē interesse q̄ est extra rem prestatur quādo ex malo agit. ff. ad. l. aql. ꝓinde. ff. de fur. infirmus. §. j. ff. de cōdi. fur. l. iij. ⁊ idē i actione exhibenda. ff. ad exhiben. si optione. ⁊ l. sed ⁊ si. idē in actione ex empto. si malit singulare q̄ cōmune. ff. de act. em. l. j. in p̄n. singulare iteresse est estimatio que venit ex speciali affectu sicut est in patre libero circa filium suum: vel que venit ex speciali vtilitate: vt est in libro vsitato. ff. ad. l. fal. precia. ff. ad. l. aquil. si seruum. h̄ aūt singulare interesse si cōtractu certo debeat qui. s. contineat certā quantitatē vel certā rem vel incertam indiuiduo: sꝫ certam in specie vt si debet hominē. ⁊ l. dicit singulare interesse prestabit vsq̄ prestandū cū aliter prestari nō debeat: nisi. l. dicat prestabit vsq̄ ad duplū cōmunis interesse ⁊ non vltra. C. de sen. q̄ ꝓ eo qđ interest. l. j. §. sancimus. ff. de leg. iij. q̄sq̄s. nec ob. l. ff. de ac. emp. ⁊ vn de. l. ratio. §. si per vendi. ⁊ l. iul. inter eum. §. si vero. ⁊. §. item q̄ rem. q̄ ille leges nō loquunt de singulari interesse: sed de cōmuni circa rem vt totum debeat prestari. si vero ex incerto cōtractu debeatur interesse singulare: puta ex eo qđ est in faciendo vel nō faciendo omnino insolidum prestandum est quantūcūq̄ sit. C. de sentē. que ꝓ eo qđ in. l. j. §. in alijs. ⁊ videt. e. l. innuere q̄ i his casibus semper debeatur singulare interesse. de pena dic q̄ cōuētionalis quantūcūq̄ sit debetur. insti. de inuti. sti. §. alteri. legalis aūt nō debet excedere quadruplū. insti. de act. §. omnes. speciale tamen est in sponsalib⁹. ff. de spon. mulier. sic ⁊ aliud speciale est ibi. ff. de ver. ob. ticia. j. rñ. qui aūt tractat causam vbi petitur interesse diligenter attendat quid sit in obligatiōe: quia si rem certam vel spem dari est in obligatione: ⁊ extat siue debeatur ex cōtractu siue ex maleficio semper ip̄a res petēda est. ff. de ac. emp. ex empto. in p̄n. ff. de ver. ob. vbi autē nō apparet. §. fi. C. de here. vnde qui tibi. ff. de condi. fur. in rem. si autem nō extat: tūc tm̄ estimatio vel interesse petendū est: vt in ip̄a. l. ff. de condi. fur. in rem. nec est contra. ff. de ver. obli. si seruum. §. fi. ff. de condi. fur. l. iij. vbi innuit q̄ etiam si nō extarēt: tamen petende sunt. so. ibi loquit quādo actor ignorabat illas res extare. vel dic q̄ etiam si corpus rei que nō extat petitur bene valet petitio: lz meli⁹ sit estimationē petere: ⁊ hoc si vis indubitate loqui: petas rem vel interesse ⁊ nō adijcias in libello cū alijs damnis: sed ⁊ si corpus extet tempore libelli confecti ip̄m petit: sed si nō extet tempore sententie vel in tali statu sit q̄ dari nō potest: fiet ꝯdēnatio ad interesse qđ post li. contest. cōtingit. ff. ad exhi. de eo. §. si post. ff. de euict. si seruus. §. fi. ff. de do. arbi. §. nō tamen. C. de act. emp. si traditio. nec est ꝯtra. C. de fideicō. lib. l. fi. vt redarguit iudex qui quādo agit ad legatū condēnat ac interesse: sed illud ideo est: q̄ id legatū suū erat vñ nō erat cogēdus accipere examinationē: secus aūt in re nō sua sed debita: hoc fallit in cōtractibus innominatis vbi nō solum petit res debita: sed etiā interesse etiam si res extat ff. de prescript. vbi. l. natural. per to. Item si tempore sñie extat res petita: sed postea anteq̄ eam tradat pereat. vel al's ipossibilis sit eius traditio: tñ interesse prestare coget. ff. si cer. pe. vinū. ⁊ sic videt loqui lex. C. de ac. emp. si traditio. vbi dicit q̄ si precaria possidētis res nō tradatur q̄ debet cōdēnari ad interesse: ꝓ imo caria autem restitutio vix potest eē nisi post latam sentētiā: imo post sñiam habet aliquem terminū ad restituendū. ff. de iudi. si de. ff. qđ me. cau. pedius. §. q̄ si homo. ⁊ no. s̄. de offi. dele. querenti. sed cōtra. ff. de ac. em. l. j. in p̄n. vbi dicitur q̄ si res vendita nō tradit ad interesse agit: sed expone. i. condēnatur ac si actū eēt. si autem factū est in obligatione ante morā: agi nō pōt. ff. de ver.

ob.si ita stipulatus essem.sed postq̃ fuit in mora ꝓmissio facti si
ue in totū.s.ꝙ trāsijt tēpus quo edificari totū potuit:siue in par
te.s.q2 trāsijt tēpus quo pars potuit eē edificata:tunc habet du
plicē viā stipulator.ꝑmā vt agat ad faciēdū vel cōplēdū opus
ff.de no.ope.nū.stipulatio.§.siue.ff.de ꝑscrip.ver.ob eam.C.de
do.legē.secūda vt agat ad interesse.ff.de re.iu.siqs ab.ff.de ver.
ob.quot.ff.rē ra.ha.l.ij.⁊.l.si indebitū.tñ si ꝓmissor velit facere
opus liberat̃ ab interesse.ff.de ver.ob.stipulatiōes.§.fi.⁊.l.con
tinuus.§.itē q insulā.nisi iā sit lis cōtest.vel nisi multū intereēt
stipulatoris vel nisi pena esset adiecta.ff.de ver.ob.si insulā.ff.si
q̇s cau.⁊ si post.Itē no.ꝙ siqs ꝑmo petierit rē dari vel opus fi
eri ⁊ plus sit interesse q̃ cōsecutus est p ꝑmā actionē vel ecōuer
so:adhuc eadē vel alia actiōe aget ad id qđ residuū est in altera.
ff.ꝓ so.siqs penā.ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.§.si fundum.nisi de hisque
post li.cōtest.obuenire pñt.de illis enī vlterius agi nō potest.C.
de fruc.⁊ li.expē.terminato.Itē cū.m.dicimꝰ ꝙ tñ in re ꝓmissa
mādabit̃ snīa executiōi q̃uis ꝓmissor paratus sit soluere inter
esse.ff.de rei vē.q restituere.ff.de ver.ob.vbi nō apparet.§.fi.nā
dolꝰ ⁊ fraus nō debēt ei ꝓdesse.s.de rescrip.ex tenore.a3.tñ dixit
cōtra:vt no.in sum.de ac.emp.(puniendū.)⁊ aget̃ cōtra excōica
torē cond.ex hac decre.vel offi.iudi.⁊ ꝓcedet̃ ordine iudiciario:
si vero peteret tñ absolutionē non est necesse vocari excōicatorē
cū sua nō intersit.ij.q.vj.hoc etiā placuit:nisi vt instruat̃ iudex a
quo petit̃ absolutio.s.de accu.cum dilec.(ꝓbabili.)puta q2 credi
dit citationē ꝑuenisse ad citatū:vel eū nō teneri legitimo impedi
mēto.iiij.q.v.c.j.ff.siqs cau.l.ij.(idem.)excōicatus.(laudabilis.)
al's enim ꝑsumeret̃ ex malicia fecisse:vt no.s.eo.cum illoꝝ.in fi.
(existat.)excōicator.(excōicatiōis).i.q2 iniuste molestauit excōica
torē.dicēdo ꝙ iniuste eū excōicauerat.(⁊ ip̄m.)excōicatū.(ꝓbabi
lis.)puta q2 nō credebat ꝓbatā causam qñ fuit excōicatus:nā in
ordine de facili nō pñt ꝓbabiliter errare.⁊ est h̄ ar.bo.ꝙ siqs ꝓ
babilē causam litigandi habet ꝙ nō condēnat̃ in expensis.ff.de
leg.ij.qui solid.§.etiā.(satisfacere.)no.ꝙ excōicato nō statim cum
fuerit absolutus ab excōicatore statim debet ei p̄cipere:sed pri
mo cognoscet superior nō ip̄e excōicator an iusta fuerit excōmu
nicatio.s.de restitu.spo.lr̃as.in fi.īmo si ei ꝑcipiat anteq̃ cogno
scat̃:appellare potest.s.de ap.quot.nihil enim ei ꝑcipi debet si ī
iuste excōicatus est:sed si iuste debet mandata recipere ab excō
municatore:⁊ si alius cognouerit de iusta excōicatiōe.s.de offi.
or.ad reprimen.sed dices nōne videt̃ renūciare appellatiōi hoc
ip̄o ꝙ petit absolutionē ab eo.s.de ap.sollici.de offi.dele.gratū.
Rñ.nō:q2 quantū ad excōicatorē nisi operat̃ ap.siue enim sit ap.
siue non:semp superior cognoscet de iniusta excōicatione:vt hic:
sed valet ad causam ꝑncipalē trāsferēdi ad superiorem:vt no.s.
de rescrip.ab excōicato.(recognoscens.)excōicator.(reuocare.)si
ne cautione:q2 cū cautiōe reuocare debet etiā vbi dubiū est vt sta
tim sequit̃.(reuocare.)mirant̃ aliq ꝙ iudex remittit̃ ad reuocan
dū sniam cōtra id qđ legitur.C.sen.rescin.nō pos.l.ij.ij.q.vj.h̄
placuit?Rñ.h̄ esse ea rōne:q2 iudex q̇ excōicat tñ potest absolue
re ob excōicatione ⁊ non pars cuius nō interest ꝙ sit excōicatus:
secus in alijs sententijs ⁊ interlocutorijs quibus partes renūci
are possunt:⁊ ex quibus ius acquirit̃ parti ⁊ actio:nam tūc iusꝰ ⁊
actionē parti quesitū p interlocutoriā iudex auferre nō potest.s.
de elec.cū dilecti.hinc est etiā ꝙ pars nō admittit̃ ad cōtradicen
dum:sed est alia ratio:q2 p sniam excōicationis nullū ius acqui
rit̃ alicui:fit enim in fauorem excōicati vt eius spūs sal.⁊c.ij.q.j.
multi.nō est ergo in eius lesione retorquenda.ff.de le.ꝙ fa.ff.de
ex.rei.iu.l.euidēter.in alijs sententijs secus.ff.de re iudi.nullus.
§.vlt.C.de re.cre.actori.vel dic idē in alijs sentētijs ⁊ interlocu
torijs de expēsis ⁊ hmōi.s.ꝙ reuocari pñt ab eo q̇ eas tulit ante
diffinitiuā sententiā etiā postq̃ p lapsum.x.dierū transierit in rē
iudicatā.⁊ sic loquit̃.l.ff.de re iudi.ꝙ iussit.itē ad h̄ facit.j.de re
gu.iur.oīs.nā sicut iudex ex officio suo sine solēnitate iudicioꝝ
condēnat:⁊ ex ip̄a condēnatione oritur actio ⁊ ius partibus:sic
⁊ sine magna solēnitate eā poterit reuocare.ar.iiij.q.v.qsqs.⁊
h̄ ip̄m bene sonare videt̃:tñ bene fatemur ꝙ poterit appellare si
sine iusta causa reuocet ꝑmū mādatū:sed tūc iudex appellatiōis
vel alius ꝑter eū qui tulit interlocutoriā non potest reuocare nisi
legitimo mō ꝓsequendo appel.vel petendo in integrū restitutio
nē:vel alijs modis quos no.s.de ꝓcu.querelā.de h̄ no.s.de ap.
cū cessante.de hoc no.s.de re iudi.ꝙ ad.(reuocet.)no.iudicem re
uocare errorē suū.s.de ap.significauerūt.⁊.c.cū cessante.(appel
latiōi.)sicut snīa excōicatiōis trahit secū excōicatiōnē:nec impe
dit̃ p appellationē sequentē.s.de ap.pasto.sic snīa absolutiōis.
Item ante sniam absolutionis emissam in iudicio appellatio ta
lis sit.s.appello:ne absoluas talē:similiter nec impedit absolu
tionem:q2 nō valet ap.a futuro grauamine.s.de ap.vt debitus.

tamen si ex iusta causa emittit̃ ap.ab absoluente transfert̃ nego
ciū ad superiorē ⁊ condēnabit̃ ad expensas ⁊ alia sicut si non est
absolutus.(dubitari.)no.nō solum ex ꝓbabili causa sed etiam du
bia appellari.ar.ↄtra.s.de ap.vt debitus.(cautiōe.)⁊ sic iudex a
quo est appellatū post ap.de h̄ se intromittit.de hoc no.s.de ap.
qua fronte.(subiacebit.)excōicatus.

Querit.fecerint. q aūt seruāt nō sūt excōicati nisi sint ꝯ ꝑsonis h̄ ↄtētis:nec mireris ꝙ plus puniunt̃ actores
q̃ faciētes.si.s.ꝯ simo.ad ap.ar.xxiiij.q.iij.q resistit.
(libertatē.)ad ītelligētiā huiꝰ decre.no.ꝙ ecclīastica libertas con
sistit ī ꝓuil.sup spūalibꝰ:⁊ ꝓuil.sup tꝑalibꝰ.Item ↄsistit in ꝓuile
gijs gnālit̃ ecclīe ↄcessis ⁊ etiā in ꝓuilegijs singularibꝰ cuiuscūq3
ecclīe.ꝑmo ergo dicimus de spūalibus q̄ nō pōt ↄcedere:nisi so
lus deꝰ vel eius vicariꝰ:q̄le est:q̄cūq3 liga.sup terrā ⁊c.hoc enī3
ꝓuilegiū xp̄s petro ī ꝑsona ecclīe ↄcessit:tale ē etiā ꝓuilegiū qđ ī
oībꝰ dubijs iur̄q̄ p īferiores rōne iurisdictiōis hūane terminari
nō pñt:ad ecclīā recurrat̃.s.q fi.sint le.p venerabilē.ꝓpe finē.
tale est ꝓuilegiū de decimis ⁊ ꝑmitijs ⁊ oblatiōibꝰ.s.ꝙ sint cleri
coꝝ.xv.q.j.reuertimini:decime.s.de deci.tua.Itē credimꝰ ꝙ a
deo h3 ꝓuilegiū ecclīa ꝙ ip̄a sola res ecclīasticas administrare d3
xcvj.di.si īꝑator.⁊ ꝙ ꝯ spūalibꝰ ius statuere ⁊ iudicare pōt.xvj.
cū ad.⁊.c.deniq3.alia etiā mlta ꝓuilegia clericis data īuenies ī
nouo ⁊ ī ve.te.sup spūalibꝰ etiā ꝑma ꝓuilegia ↄtulit ecclīe vicariꝰ
xp̄i:vt de v̄beratiōe clerici ꝙ īcidat ī canonē.xvij.q.iiij.siqs sua.
⁊ ꝙ in legatis ecclīarū sufficiāt duo testes.s.de testa.relatū.⁊ sic
multa alia ꝓuilegia īuenies in iure canonico ↄcessa ecclīe p papā
in tꝑali aūt generaliter ⁊ generalis ecclīe solus īꝑator q vniuer
sis ⁊ clericis ⁊ laicis in tꝑalibꝰ ꝑesse d3:ꝓuilegiū cōcedere potest
xcvj.di.cū ad veꝝ.nisi in his q̄ ecclesijs ab ip̄is sunt donata ⁊ in
q̇bus p eoꝝ ꝓuilegia muniunt̃ ꝙ in multis ↄtingit:nā q̄nq3 locꝰ
vel ecclīa p ꝓuilegiū īꝑatoꝝ h3 emunitatem:vt.C.de epi.nemo.
C.de his q̄ ad ec.cōfu.l.j.⁊.ij.⁊ penul.⁊ vl.C.de his q̄ in ec.ma.
l.ij.C.de iude.ī synago.in auc.de alie.⁊ emphi.§.hi.sunt etiam
multa alia.Itē īꝑatores ↄcesserūt ꝓuilegia ecclīe:ſm ꝙ dicit̃:cō
gregatio fideliū.C.de epi.audi.nemo.in auc.iusiurādū qđ ꝑsta
tur a moriēte.C.de here.l.j.⁊.ij.⁊.l.cognouimꝰ.⁊.l.qm̄ multi.si
milit̃ ⁊ mlta ꝓuilegia ↄcedūt īꝑatores ecclīe s3 ꝙ ponit̃ ꝓ mini
sterio ecclīe ⁊ clericis ⁊ collegijs.C.de sa.san.ec.l.j.⁊ penul.⁊ fi.
ff.de ↄsti.pe.eū.§.iul.⁊.§.si actionū.C.de here.īsti.collegium.in
auc.de sanc.epi.§.ꝑsb̄ros.⁊.§.si q̄ mulier.ī auc.de nō ali.ī fi.§.
si minꝰ.ff.de mu.muneꝝ.ī auc.h̄ ↄsti.ī no.ꝑ.cō.in auc.de ec.ti.§.
ꝓ tpe.⁊ de alie.⁊ emphi.§.h̄ etiā.⁊.§.si v̄o leonis.⁊.§.q2 v̄o.⁊
§.si vero alij.C.de sa.san.eccle.auc.hoc ius.auc.sed ⁊ per mu.⁊
auc.item si prediū.ꝓuilegia etiā tꝑālia cōcedunt summi pontifi
ces impatores reges ⁊ principes tam ecclesiastici q̃ seculares
singulis ecclesijs prout eis placet:his igitur sic sparsis nobis
videtur ꝙ in hac excommunicatione incidant qui veniunt con
tra libertatem vel priuilegium dei vel imperij vel imperatoris
super temporalibus vel papa super spiritualibus.libertas enī
data est eccesie vniuersali non singulari siue sint data locis siue
collegijs ⁊ personis siue etiam congregationi fidelium.in hoc
tamen aliqui contradicunt:sed siquis venerit contra priuilegia
data singularibus ecclesijs non credimus in hunc canonem in
cidere:non enim dicitur quis facere contra ecclesiasticam liber
tatem:l3 faciat contra libertatem huius eccesie vel illius singula
riter.(consiliarios.)si dederit consilium quod seruetur.Item di
cunt quidam ⁊ si contrariū consilium dederit ꝙ debet dimittere
dignitatē suā vel officiū:nisi destruat̃ statutū si habet potestatē
destruendi.s.de emu.ec.aduersus:ꝑus dictum plus placet quā
tum ad consiliarios ⁊ alios qui nō habent potestatē destruēdi.
(edite).j.eo.grauē.cōtra.so.h̄ supplenda est per illam:nam qui
faciunt statim sunt excōicati:vt hic.officiales aūt consiliarij non
sunt excōicati nisi seruauerint vel negligentes fuerint ea de suis
capel.delere:vt in decre.cōtraria dicit̃:siquis.qñ voco eū negli
gentem.dico ꝙ q̃ cito sciuit ⁊ cognouit eē cōtra libertatem ⁊ nō
deleuit vl' officiū nō dimisit:adhibito tñ aliquo modico īteruallo
q2 forte ī nocte ꝑmo sciuit ⁊ ī magno festo qñ nō potuit ↄgrega
re ↄsiliū vl' qñ erat ī graui īfirmitate:sunt ergo relinquēda h̄ ar
bitrio boni viri:al's iudicis.ff.de ver.ob.cōtinuus.si aūt ignora
ret statutū eē ↄ libertatē ecclīe nō incideret ī excōicationem q̄ nō
cadit nisi ī ↄtumacē.xj.q.iij.certū.⁊ que nō nisi ꝓ magnis crimi
nibꝰ est infligēda:ignorās aūt nō peccat.C.ne.s.bap.ite.l.ij.ff.ꝯ
pe.vltimi.C.de sic.l.j.l3 puniat̃ al's qui ignorās peccat.C.ne sa.
bap.ite.siqs bap.s.eo.monachi.⁊.c.ꝓ illoꝝ.

Canonica.

Uenerabili. f. suspensiōis.

ab officio. (ad cautelā.) q2 erat lata post appellationē s. eo. ꝑ tuas. (ad cautelam.) h relaxatio fit vt possit cōmunicare sacramētis ⁊ etiā interesse negocijs ecclīasticis non ꝓpter h ꝙ possit agere: nō eniʒ in hoc est similis excōicatio de quo spāliter ꝓhibitū est ꝓpter periculū participatiōis. s. de ex. excep. (iuramētū.) no. interdictū absolui cuʒ iuramēto: ⁊ hoc est verum vbi absoluendus est ab interdicto lato ab hoīe: sed si eēt interdictū latum a iure vt in simoniaco vel in notorio fornicatore: lʒ al's necessaria sit dispensatio: vt no. s. de coha. cle. sicut. ⁊ in simonia cū manus īpositio ⁊ dispēsatio. j. q. j. statuimus. non credimus ꝙ nedū iuramentū: sed nec absolutio aliqua est necessaria: ⁊ hoc ius fallit in excōicato a minori excōicatiōe. s. eo. nuper. in fi. ⁊ tm̄ a iure suspensus est: vt ibi dicit: ⁊ est h ea rōne: q2 peccauit scienter. si aūt nō solū a iure: sed etiā ab homine eēt interdictus ⁊ nō sua culpa: ⁊ hoc certū eēt: nec iuramētuʒ nec absolutio est necessaria cū nō fuerit ligatus apud deū: sed si dubitat an sua culpa ceciderit interdictū: tūc est necessariū iuramentum: vt h. ad hoc. j. de ver. sig. ex parte. in glo. j. sed iudex. in fi.

Grauē. in cōsiliarios.

hi nō erāt excōicati: q2 nec fecerāt nec fieri mādauerāt: nec in mora erāt delēdi vel officiū dimittendi: vt no. s. eo. nouerint. (cōsiliarios.) iste spāles psone excōicant ꝓ ꝓprio delicto. vniuersitas aūt nō potest excōicari: q2 impossibile ꝙ vniuersitas delinquat: q2 vniuersitas sicut est capitulū populus gens: ⁊ hec nomina sunt iuris ⁊ nō psonarū: ideo nō cadit in eā excōicatio. Itē in vniuersitate sunt ⁊ pueri vnius dici. Itē eadē est vniuersitas que est tpe delicti ⁊ que futuro tpe quo nullo mō delinquunt: eēt aūt mltū iniquū ꝙ hmōi q̇ nullo mō delinquūt: excōicant. xxiiij. q. iij. si habes. j. eo. romana. §. fi. Itē vniuersitas nihil potest facere dolo. ff. de do. si ex dolo. §. j. fatemur tm̄ ꝙ si rectores alicuius vniuersitatis vel alij aliqd maleficiū faciūt de mādato vniuersitatis totius vel tāte partis ꝙ inuitis alijs maleficiuʒ fecerint vel etiā sine mandato fecerint: sed postea vniuersitas ꝙ suo nomine erat factū: ratū habet ꝙ vniuersitas punit spāli pena suspēsionis ⁊ īterdicti. xvij. q. iiij. vxor. ⁊. c. miror. s. de spō. nō est. ⁊ etiā tpali: puta pecuniaria. ff. qd me. cau. metū. §. aīaduertēdū. ff. de vi ⁊ vi ar. si vi. xxiij. q. iij. dn̄s. Itē pena capitali vel mortis vl' relegatiōis nō punit vniuersitas si contra eā agat criminaliter. l. cornelia de sic. vel. l. iul'. de vi pu. vel quacūqʒ alia. sed pena capitis mutabit in pecuniariā: vt. ff. de his q no. infa. qd ergo. §. pena. q̇dā tm̄ dicūt ⁊ forte nō male: ꝙ ⁊ si possit cōtra vniuersitatē agi ciuiliter vi bo. rap. ⁊. l. aql. ⁊ iniuriarū. ⁊ alijs hmōi qbus irrogat pena pecuniaria: nō tm̄ potest cōtra eam agi criminaliter: snīa aūt cōtra vniuersitatē mādabit executiōi in bonis vniuersitatis si habet alia cōia ⁊ si nihil habet cōe: ꝓuabit ꝓuilegio vniuersitatis: vt vlterius non sit vniuersitas: ⁊ sic patiet capitis diminutionē. ff. q. mo. vsufru. amit. si vsufru. Itē dicūt qdā ꝙ fiet collecta ꝓ soluēdis hmōi penis ꝑ libram ⁊ solid. ⁊ ab ista collecta erūt imunes illi q̇ cōtradixerūt maleficio: pueri ⁊ alij q̇ oīno sūt sine culpa. alij tm̄ dicūt nulluʒ ab hoc eximi. Itē ꝓ peccato vnius punit alius infamia. xj. q. j. §. verū. itē seruitute. vj. q. vij. cū milite. Itē videt ꝙ etiā in corpore puniat qs ꝑ alio. j. q. iiij. item ꝓ peccato. sed ꝙ ibi dicit verū est ꝙ a deo corporaliter punit vnus ꝓ alio q nouit abscondita presentia ⁊ futura: ⁊ ideo ex iusta causa punit vn9 ꝓ alio ne eum in vitio imitet. j. q. iiij. §. si obijcit. in fi. homo aūt hoc nō potest. Iteʒ pena eterna nunq̄ʒ punit vnus ꝓ alio. j. q. iiij. c. j. ⁊. c. iam. (decetero.) no. in odiū constituentium tractus futuri temporis ptinere ad iudicē. de hoc no. s. de ꝓcur. auditis. (statutarij.) isti sunt excōicati ipō iure. s. eo. nouerit. (ꝓuatos.) ad hoc. s. de pe. c. vlti.

Cum volūtate. nō īcurrit.

s. eo. cū desideres. no. casus vbi licet cōicare excōicato. (incidēter.) que nō faciūt neqʒ ad absolutionē neqʒ ad salutē. (elemosynas.) no. elemosynas recipi ab excōmunicatis: ⁊ idē dico de decimis. arg. s. eo. v̄. fame. xj. q. iiij. qm̄. nec in illis attēdit malicia psone cū decime sint debite: ⁊ de elemosynis cōe ꝓceptū est ad oēs. lxxxvj. di. nō satis. in fi. ⁊ excōicatis in omnib9 suadēde sunt elemosyne vt ꝑ eas venire ad penitentiā mereantur. xxvj. di. deinde. in fi. oblatiōes aūt a tam malis ⁊ famosis ꝑsonis nō sunt recipiende: vt no. s. de deci. ex trāsmissa. Item nec elemosyne nec decime noīatim sunt recipiēde de illicite quesitis s. vt ipē res illicite decimen: sed de fructibus eoꝝ cuʒ sint reales i. decime licite accipiunt: vt no. s. de deci. ex trās. rō aūt quare recipiunt elemosyne ⁊ nō oblatiōes a pfidis est: q2 oblatiōes fiūt in ecclīa ⁊ in publico: ⁊ sic cōsolatio eēt eis si reciperent eius oblatiōes: sed elemosyne fiūt in occulto: decime aūt licite recipiunt: q2 de iure debent: vt supra dictū est. mortua aūt que dant ꝓ anima nō sunt recipienda cū nō sit ꝓ eo orandū. lxxxix. di. c. fi. sed si al's nō ꝓ anima in testō excōicatus aliqd relinquat ecclīe. (recipiet.) nō enim ꝓhibet excōicatus testari. (ꝓsertiʒ). i. tm̄. ⁊ est h speciale: q2 licitū est mittere in euʒ casum quo oportet eū elemosynas de rapina accipere cōtra id qd est. j. q. j. nō est pu. ⁊ est h ea rōne: q2 cū sint negocioꝝ suoꝝ gestores viuere possunt de suo: in h aūt cōtra ius ciuile agunt: q2 nō debent sibi sua auctoritate recipere. ff. qd me. cau. extat. Item q2 hoc possunt cōtradicente expoliato. C. de neg. gest. l. vlti. (officij.) hi enim siue subditos ꝑcutiāt: nō incidunt in canoneʒ: repete que diximus. s. eo. veniens. (officij.) forte q2 custodit choꝝ ⁊ nō habet dignitatē. (ꝑlationis.) hoc intelligitur de habentibus dignitatem.

Si concubine. crimine.

s. eo. nup.

Uobus collata.

a iure sicut sacerdotibus. s. eo. nup. sed dices quomodo inducet ad ecclīaʒ cū ipē sit ꝓuatus? Rn̄. nō inducet: sed snīam absolutiōis ꝓfert ⁊ erit solutus: non enim est necesse excōmunicatum minori excōmunicatione introduci in ecclīam sicut nec iurat. s. eo. nuper. idē est etiā si ab homine potestas hmōi concedat. vel dic hunc nō ꝓuatū ingressu ecclīe: sed cōione sacramētoꝝ tm̄. iij. q. iiij. engeltrudā. de hoc no. s. eo. sacra. (huius.) minoris nō expirat potestas.

Permittim9. ex ministris.

cū tm̄ ministris h priuilegium concedat nō extenditur ad alios: nec videt ꝙ possit alijs cōmittere. s. de offi. dele. c. vlt. §. vlti. vel dic ꝙ possunt mandare alijs ꝙ celebret: q2 q̄ ꝑ alios facit: ipē facere videtur. ff. de admi. tuto. ita. §. gessisse. s. eo. mulieres.

Quāuis inci. īfirmitate.

Etiaʒ ex q̄n iminet ꝑiculū mortis vt podagra vel q̄rtana febris. (inimicitia.) que timeat in via. (inopia.) vt si ita paup est ꝙ nō possit habere expēsas itineris: nā non est sibi ꝓcipiendū vt mēdicet. C. de men. va. l. j. (senili.) nā si senex sit: lʒ fortis videatur ad subeundū laborē: tm̄ q2 periculū est absoluitur. (seu alia) mēbroꝝ destitutionibus īpedit. s. eo. ea. (īpedimēto.) q2 tenetur in vinculis. (retrahat.) in his casibus absoluit excōicatus ꝓ violenta manuū iniectiōe: sed si al's sit excōicatus a iudice vel a iure pōt absolui in mortis articulo. s. eo. a nobis. in fi. sed in alijs casibus q hic ponunt minime: sed ab excōicatore tm̄ absoluēdi sūt. (beneficio.) sicut hostiari9. s. eo. si v̄o. j. (tpali.) sec9 in laborātib9 ꝑpetuo: illis enim nunq̄ʒ ꝓcipiet ꝙ ad se. ap. accedāt.

Si quis ⁊c.

Ueris.

Cum medicinalis

excōicatio.) quidaʒ intelligunt hanc constitutionē nō habere locū: nisi vbi in certam personaʒ fert snīa: ⁊ h lʒ cuilibet videre ex pluribus verbis in hac decre. positis. alij intelligūt hāc decre. etiā si generalis ferat snīa: q2 generaliter loquit h sine exꝑssione persone ⁊ de futuro vel de pterito: q2 semꝑ est exprimenda cā excōicationis ⁊ in scriptis ferēda: lʒ nō exꝓmatur nomē excōmunicati. ar. j. e. romana. §. caueāt. (in scriptis.) sicut ⁊ alie snīe. ij. q. j. in ꝓmis. in fi. siue autēticis siue ꝓuatis: vt no. s. de ap. cordi ⁊c. (ꝓferat.) sententiā excōmunicationis. (⁊ causam.) excōicationis. (exempluʒ.) h vult dicere ꝙ infra mensem qn̄cūqʒ fuerit requisitus semꝑ debet dare exemplū scripture dūmodo competenti loco ⁊ tempore petat: si enim dū equitat vel qn̄ dicit officiū diuinum vel in nocte peteret: ridiculū eēt dicere ꝙ tunc dare teneret. Itē post requisitionē expēctare debet aliquo tēpore: nō enim debet ire cuʒ saccō paratus. ff. de sol. nam his. post mensem aūt licet dare teneat ꝓdictū exemplū sicut alia acta cause: nec tm̄ incidit in penā cōstitutionis huius si nō det: ⁊ est h vt puniat negligētia excōicati. (cautionis sam.) spāle est in casu isto: secus in sentētijs diffinitiuis. s. de sen. ⁊ re iudi. c. sicūt. (ꝓscribat). j. eo. romana. §. caueāt. (autentico.) ꝙ si signū autēticū. no. s. de fi. instru. c. ij. (suspēsum.) ꝓm tenorē cōstitutiōis. j. eo. q2. (a diuinis.) h est cā quare incurrit irregularitatē iste si post hanc suspensionem celebret: siue enī suspendat a diuinis siue ab officio siue ab executōe officij siue a celebratiōe mis

se siue a quolibet alio huiusmōi irregularis est si ꝯtra interdictū
faciat vt hic.s.de re iudi.cū eterni.xj.q.iij.si quis eṗs.secus autē
dicunt quidā ⁊ forte nō male si suspendit a pōtificalibus: qꝛ tunc
licet celebret etiaꝫ in pōtificalibus:tamē nō erit irregularis.nam
hoc iure nō cauet ⁊ pene nō sunt extēdende de pe.di.j.pene. Iteꝫ
pōtificalia nō sunt de substātia ordinis nec officij:quia ⁊ sine eis
quodlibet officiū fieri pōt. Item dicūt ⁊ si suspendit ab ingressu
ecclesie.nam hoc nō est suspēdere ab officio cū etiam extra eccle-
siam possit celebrari.idem etiā dicūt si suspendit a sacramentoꝝ
participatiōe:⁊ hoc expꝛsse habes.s.de cle.ex.mi.si cele.⁊ hoc est
de iure:qꝛ nō est ordinis vel officij nō participat sacramētis: qa
etiam laici eis participāt.⁊ idem dicūt etiam si sit priuatꝰ a colla
tione sacramentoꝝ:quia ⁊ collatio sacramēti alicuius vt baptis-
mi fit etiam ꝑ laicū.de con.di.iiij.item etiā sine aliqua solēnitate
officij conferunt sepe sacramenta eccꝉie. Item hic lꝫ aliqñ sequat
a suspēsione.s.quia celebrare nō pōt:nō tñ ex natura suspensiōis
sed ex quadam accidentali ꝯsequentia ⁊ his rōnibus excōicatus
minori excōicatione nō fit irregularis si celebrat.s.de cle.ex.mi.si
cele.notorius enī fornicator ⁊ simoniacus bene fiūt irregulares
si celebrāt:qꝛ ipsi sunt suspensi a canone:licet nō ab hoīe in ordi-
ne suo ⁊ officio celebrādi.vt no.s.de exces.pla.tanta tamē diuina
audire possunt:⁊ hoc satis expresse innuit.j.e.c.vbi dicit exequi
sicut prius.(Sentētijs)que fiunt ab officio ⁊ beneficio vel a sacra
mentis.nam in alijs interdictis secus.de hoc no.s.de ap.ad hoc.
(Irregularitatē.)quia ergo ꝑ canones cautum erat in excōmuni
catis celebrantibꝰ diuina officia sciēter ⁊ in contemptu clauiū vt
irregularitateꝫ incurrāt.vt.xj.q.iij.si quis episcopus dānatur.si
quis eṗs in ꝯsilio extendit h ad suspensos optima ratione: quia
quo ad executionē diuinorū nō est differentia inter excōicatos ⁊
suspensos:quia isti ⁊ illi excludunt a diuinis: sed sicut in excōica-
tis requiro contemptū vt irregularitas incurrat ꝙ notant illi ca
nones.nam vnus dicit ausi fuerint:alius dicit ꝓsumpserint: sic ⁊
in expēsis.vnde eos reddit ꝓbabilis ignorātia excusatos.crassa
⁊ supina vel erronea habilitat ad dispensandū.vt.s.de cle.ex.vl
depo.mi.apꝉice.(Latorē) sñie suspensum istud temperat in epis
⁊ superioribꝰ.j.e.quia ⁊ ibi de hoc in glo.q̄ forte.(Pontificē).s.
de sen.⁊ re iudi.cū eterni.(Pena).xxxviij.di.qui ea.vbi de hoc.

SOlet a non nullis ꝑ supe-
riorem.) eius qui tulit sñiam excōicationis.ille enī so-
lus qui est ꝓximus ⁊ immediate superior excōicatoris
pōt ad cautelā absoluē siue sit eṗs siue archieṗs vel patriarcha.
delegatus vero a suꝑiore siue sit delegatus a papa siue alius cui
cōmissum est negociū principale vel cā appellatiōis etiā sub illa
forma si inuenis sententiā excōicationis lataꝫ post appellationeꝫ
legitimā denūcies eam nullā:nō poterit absoluere ad cautelā: qꝛ
nō est ei ꝯmissum.archieṗi autē nō possunt absoluere ad cautelā
subditos suffraganeoꝝ suoꝝ nisi qñ ad eos appellat cum aꝉs nō
habeant iurisdictionē in eos.(Nullam) quia lata est post appella
tionē vel ex quacūqꝫ alia causa que si esset vera faceret nō tenere
excōicationem.⁊ tunc habet locū hec absolutio ad cautelā qñ cō-
fitetur excōicatus excōicatorem fuisse iudicē:sed sñiam dicit nul-
lam ex aliqua iusta cā.sed si diceret sñiam excōicationis nō tenē:
quia nō erat sibi collata iurisdictio per lr̄as:quia false erant vel
aꝉs nulle:vel quia aꝉs iudex nō erat:nō habet locuꝫ absolutio ad
cautelā in iudicio:sed si extra iudiciū consiliū aīe requirat dicēs:
domine licet excōicator meus nō ꝓbet se iudicē meū:⁊ ideo ꝓnū
ciatum sit eius sñiam nullā:tamen ego dubito.immo credo ꝓba
biliter ꝙ iurisdictionē suꝑ me habuerit. Rñ.ei ꝙ hic tutiorē par-
tem eligat ⁊ nō obstante sentētia lata ꝑ se faciat se absolui ⁊ emē
dam ꝓstet si pōt fieri sine iniuria alterius:tunc absolutionē reci-
piat occulte sed nō satisfaciat.⁊ si excōicator nollet absoluere sine
satisfactione alterius iniuriosa:tūc superior absoluat.si aūt habe
ret violentaꝫ presumptionē vel conscientiam ꝙ esset suus iudex:
tunc in omnē euentū petat absolutionē ⁊ etiā satitisfaciat.ar.ad
ꝓdicta.s.e.inquisitionē.alij dicūt ꝙ etiam si dicit excōicatorē nō
fuisse iudicē:tamen impēdenda est absolutio ad cautelā.(Cōtra
dictionis) no.si cōstat legi.appellationē ꝓcessisse sñiam excōica-
tionis siue ex confessione partiū siue alio modo nō est necessaria
absolutio ad cautelā:sed pronunciat sentētia nulla.s.de offi.deꝉ.
cum cōtingat. Item si cōstat appellationē nullaꝫ ꝓcessisse sñiam
excōicationis vel nullā iustā causam subiectā appella. nec tunc si-
militer absoluēdus est ad cautelā.immo nō est audiēdus nisi pri
mo absoluat.s.e.per tuas.sed si dicat:domīe: ego appellaui ⁊ ex
iusta causa.sed nō possum hoc de facili docere: tūc habet locū ab-
solutio ad cautelā vt hic.ꝓmissa tñ cautione ꝙ si apparuerit eum
iuste excōicatum ꝙ satisfaciat.s.e.venerabilis.⁊ dicimus ꝙ non
sufficit dicere:ego appellaui ex iusta causa:nisi causam exprimat:
vt per expressionē eius melius instruat iudex ad qđ maxime la-
borare debet.xxx.q.vlt.iudicantē.si autē appellans diceret:dñe:
ego appellaui ex iusta causa:sed nō possum ꝓbare:tunc etiam nō
est danda absolutio ad cautelā: quia in iudicijs nō valet veritas
nisi ꝓbata:secus autē in cōsilio anime.(Absolutioneꝫ) que venit
scilicet.ꝙ nō statim dat absolutio quādo cōtra petentē absolutio
nem ad cautelā obijcit ꝙ pro manifesta offensa est excōicatus: vt
hic in eadē decre.dicit.(Non negatur) vocatis tamen prius qui
vocandi sunt.(Absolutio) ad hoc.s.de excep.apostolice.in text.
⁊ in glo.⁊ maxime in glo.ex hoc loco que videt corrigere glo.s.
e.c.que incipit.quia tamen absolutio ad cautelam habet locū nō
solum in iudicio.s.e.ꝑ tuas.sed extra iudiciū.s.e.venera. dūmo-
do excōmunicatus cōfiteatur excōicatorem suū iudiceꝫ: sed si ne-
garet excōmunicatorē suū iudicem:quia diceret se exemptū ⁊ ꝓ-
pter hoc appellaret: vel etiam sine appellatione fert sentētia ex-
cōmunicationis in eum.dicunt quidā in hoc casu ꝙ nunqꝫ cōpe-
tit absolutio ad cautelā cum ipse excōmunicatus dicat excōmuni
catorem nō fuisse iudicem ⁊ si queras quomō prouidebit huic ex
cōmunicato ne vitet. Rñ.quia excōmunicatus vel prosequendo
appellationē vel ꝑ simplicem querimoniā petet a superiore ꝙ fa
ciat excōicatorem de facto reuocare sentētias sicut de facto ꝓces-
sit vel quia exemptus est:⁊ tunc oportebit eum ꝓbare exemptio
nem anteqꝫ excōicator cogat reuocare de facto suaꝫ sententiā vel
hoc ipsuꝫ petat qui eam ꝓtulit nō seruato ordine iuris: puta quia
noluit dare terminū ad producendū priuilegiū vel testes: ⁊ tunc
hoc solo probato coget reuocare de facto quantū de facto proces
sit: ⁊ si cōtrarium dicas satis sequet magna absurditas ꝙ quicū
qꝫ excōmunicatus dixerit se exemptū ꝙ nō remittat ad excōica-
torem sed statim absoluat.alij tamē dicunt h dandā absolutionē
ad cautelam ⁊ nō ad suam qui de ea nō curat tanqꝫ a non suo in-
dice ꝓlata:tamen debet dari ad cautelā aliorū vt ei secure cōmu-
nicent.⁊ etiam vt ipse excōmunicatus nō patiat lesionē ab alijs.
primū dictum magis placet.licet aliquādo raro:tamen posset ex
officio suo.⁊ papa maxime de iure habeat absolutionem facere.
(Manifesta.) vt si iussus voluit maleficiū emēdare.vt.j.de ver.
sig.ex parte.⁊ idem puto in alijs iussibus iudicis qui in faciēdo
consistunt: vt cum quis iussus rem restituere non paret.vt.ff.de
rei ven.l.qui restituere.item cum iussus exhibere non exhibet.vt
ff.de ap.l.creditor.§.iussus.in his iussibus ⁊ similibus qui vt dixi
in faciendo cōsistunt.cōtemptus dicit offensa que si fuerit mani
festa.necessariū est vt ante absolutionē sufficiens prestaret emē-
da.secus est in iussibus qui in ueniēdo cōsistunt in quibus cōtem
ptus dicitur cōtumacia:⁊ tunc ad absolutionē faciendā vel obti-
nendam sufficit cautio.⁊ idem est cum dubia sit offensa vt hic. ⁊
in predicta decre.ex parte.(Octo dierū) iste terminus octo dierū
datur ad probandā manifestā offensam.i.aliquod factuꝫ mani-
festum quod in sua natura sit iniuriosum.dūmodo tale sit qđ suf-
ficeret ad faciendā excōicationeꝫ si aduersarius nihil probaret.
⁊ hoc sufficit excōmunicatori vel aduersario excōicatum ꝓbare
infra octo dies.nam si ꝓbatione hac facta vel etiam ea pendēte
excōmunicatus petat prolixioreꝫ terminū vt ꝓbet ꝙ nō iniuriose
faciebat illud pro quo excōmunicatus est sed vtens iure suo:tunc
non absoluet excōmunicatus eadeꝫ causa qui infra octo dies nō
probauit manifestā iniuriā:quia nō fuit in culpa.immo aduersa
rius ꝓstitit causaꝫ huic dilationi ⁊ maiori que etiam mihi ꝓdesse
debet intm̄ ꝙ etiam si excōicator petere pōt maiores dilationes
vt probet iusticiā suam suꝑ excōmunicatione ⁊ id mihi prodesse
debet.C.de in integ.resti.petendū.nec sufficit ꝓbare excōicatori
iniuriā factam nisi probet eam manifestā: quia sicut dicit hec de-
cre.hoc capituluꝫ ꝓbare debet hoc valet in exceptione spoliatio-
nis ⁊ in alijs locis vbi certus terminꝰ prefigit ad aliquod ꝓban
dum. Item videt ꝙ licet iniuria sit manifesta:sed de satisfactiōe
est discordia:quia excōicatus dicit minorē satisfactioneꝫ sufficere
quā excōicator petat vel aduersarius: tamē ꝓpter hoc nō diu est
tenendus excōicatus in excōicatione sed ad arbitriuꝫ iudicis de-
bet ꝓstare cautioneꝫ pignoraticiā vel aliam ⁊ absolui.ar.s.de eo
qui mit.in pos.cum venera.(Pro manifesta)per hoc dixerūt qui
dam ꝙ si aliquis est excōicatus:quia ordinariū nō admisit ad vi
sitationē.petat absolutionē ad cautelā dicens: domine : ego sum
liber a visitatione per priuilegiuꝫ vel ꝑ script.ꝙ statim danda sit
sibi absolutio ad cautelam.sed nobis videt cōtra:ꝙ sic probo.cō
stat ꝙ manifesta est offensa de iure pro qua iste excōmunicatꝰ est:
scilicet ꝯtumacia recipiēdi ordinariū ad visitationē.s.de ꝓscrip.
cum ex officij.ergo nō debet absolui nisi ꝓcedat emēda.j.de ver.
sig.ex parte.nec obest si dicit nō manifesta offensa:qꝛ dicit se ꝓui
legiatum vel ꝓscripsisse cōtra ius cōmune: qa stabo iuri cōmuni

nec eum absoluā quousq; probet se contra illud munitū. ⁊ h̄ satis
bene sonat littera ista. ⁊ idem videt̄ dicendū quando petit abso
lutioné ad cautelā ab excōicatione quā dicit latā post appellatio
né. nō enim statim absoluet̄ nisi primo probauerit se appellasse
ex legitimis causis. s̄. de ap. romana. §. j. ⁊. ij. (articulo.) super eo
scȝ an causa appellationis sit vera. nā q̄diu querit̄ an sit apella
tū vel alias dicit appellationē nō interpositā ex iustis causis nō
est eis cōicandū ⁊ extra iudiciū. ar. s̄. de ap. ro. §. j ⁊. ij. s̄. c. ꝑ tuas
nisi forte modico tp̄e dū querit aduocatos vel alias sarcinulas
ꝯponit ꝓpter cām. ar. ff. ex q. cau. ma. ab hostibus. §. fi. item quā
do ꝯstat appellatū ex legitima cā licet dicat̄ falsa semꝑ infra tp̄s
q̄ pōt prosequi appellationé. est enim cōicandū ⁊ nō postea. sed
secus ē qn̄ snīa ex alijs causis dicit̄ nulla: puta q2 dicit excōicato
ré nō iudicé vel se exemptū vel tūc distiguo: q2 aut qui dicit snīaȝ
nullā: habet ius ꝯmune ꝓ se: vt puta q2 de aliena dioc̄. ⁊ tūc pen
dente articulo probationis ⁊ an semꝑ quousq; pronūciet̄ senté
tia iusta debet ei cōicari nō obstāte tali excōicatōe etiā si sit iusta
snīa excōicatōis nisi eēt māifestū q̄ snīa excōicatōis esset iusta. si
aūt ius cōe hȝ contra se non est ei cōicandū nisi ꝯstaret q̄ excōica
tio eēt iniusta. ar. j. de ap. sollici. ⁊. c. dilectis. in fi. ⁊. s̄. de elec. ve
nera. ⁊ facit ad h̄. s̄. de rescrip. cū ꝯtigat. quid aūt iuris sit de his
q̄ facit in medio tp̄e iste in queȝ lata ē snīa etiā si post ꝓnūcietur
excōicatio iusta. no. s̄. ꝺ excep. pia. alij dicūt ⁊ vt videt̄ melius q̄
etiā si ius cōe hȝ ꝯ se iste excōicatus tn̄ ei cōicandū ē dū est in pro
batōe illi⁹ articuli an sit liber vl' exempt⁹. nā graue eēt q̄ ego ꝺbe
ré eū vitare vt excōicatū de ꝑcepto iur]. ⁊ tn̄ si peteret a me ꝯsiliū
vtȝ dēat petē absolutioné tanq̄ȝ excōicat⁹. ⁊ sic ꝑ ꝯn̄s ꝯfiteat̄ se
non liberum vel exemptum id preiudicium perpetuum ecclesie
sue deberem ei consulere q̄ nō peteret absolutioneȝ ne perpetuo
ecclesie sue preiudicaret. ⁊ sic ꝑ tale ꝯsiliū qꝺ est bonū dans inci
deret in maiorē excōicationē: q2 cōicat excōicato prestādo ei con
siliū ⁊ auxiliū in eo pro quo excōicatus e. s̄. e. nup. sed oppones q̄
modo ē h̄ q̄ differs huic dare absolutioné: q2 dicis manifestaȝ of
fensam ⁊ tamen non dimittis ei cōicare ꝓpter manifestam of
fensam. so. aliud ē dimittere facere gratiā aliud ē facere iniuriā.
nam primū. s. cessare a gratia. licet vbi aliquis alij denegat illud
ad qꝺ ꝺ iure cōi tenet̄: q2 probabilis ⁊ quasi vehemēs ꝑsumptō
est ꝯtra eū. ⁊ ideo ei propter hoc excōicato ꝓ manifesta ⁊ peten
ti absolutioné ad cautelā dāda nō est absolutio ad cautelā que ē
tm̄ de gratia vel magis de iure gratioso. s. qꝺ inductū ē ꝯtra cōeȝ
rationem. ⁊ ideo non est extendendū. ff. de ꝯsu. quivoca. nam de
iure esset q̄ anteq̄ȝ preberet̄ ei hm̄ōi absolutio ad cautelā que ve
ra absolutio est q̄ constaret de principali an esset liber an nō. sed
ar. contra videtur in hac eadē decre. vbi dicitur q̄ sine cōtradi
ctione absolui debet sed supple sine contradictione partis aduer
se. sed iudex ex causa bene debet aliquādo ab absolutione cessare
secundū aūt. s. facere iniuriam nunq̄ȝ licet. sed facere iniuriā esset
si ego vni parti crederȩ in preiudiciū alterius. sed constat q̄ in
hoc casu excōicator est pars ⁊ vt pars excōicauit ⁊ excōicatus est
alia pars. ergo excōicari credere nō decet. si aūt excōicasset vt iu
dex ⁊ excōicatus diceret nullā excōicationem: puta quia post ap
pellationem sit lata. vel quia expressit errorē in sentētia. tunc di
cunt quidā q̄ interim quousq; constat an sententia teneat vl' nō.
non est ei cōicandū. s̄. e. per tuas. s̄. de renū. in presentia. sȝ nobis
hoc non videtur. nam semper quousq; excōicatus est in proban
do q̄ excōicatio nō tenet: semꝑ licet ei cōicare. nam q̄ sententia iu
dicis sit iusta. est presumendum. vt in decr. in presentia. sed q̄ sit
aliqua iniuria. non est presumendū in iniuriā alterius. licet sit ꝑ
sumendū quo ad denegandā gratiā. item ex presumptionibus
non est iudicandū nec aliud in alterius preiudiciū faciendū. sed
ex presumptionibus bene est a gratia abstinendū. alij dicunt q̄
etiā anteq̄ȝ incipiant probationes recipi super' causis appella
tionis an sint vere vel false: immo etiam anteq̄ȝ incipiat proseq
causam appellationis semper quandocunq; dicit ille cui obijci
tur excōmunicatio. ego premisi appellationem: admittendus ē
cum protestatione illa: quia alij non intelligunt secum coeligere
vel concelebrare si est excōmunicatus sed non repellunt euȝ pro
pter reuerētiam eius ad quem dicit se appellasse vox tamē eius
prestabit auxilium si iusta appellatio precessit ⁊ nō alias nisi no
torium esset appellationem non tenuisse. quia tunc non solum
vox excōmunicati non prestabit suffragium. sed etiam vox colle
ctorum qui sponte admiserunt eum etiam cum protestatiōe non
valebit. s̄. de procura. c. fi. de his. no. s̄. de elec. illa. s̄. de appel. di
lec. in fi. ⁊. c. solliciti. in his autem dubijs multum valet protesta
tio. vt. s̄. de consti. cum. M. ⁊ de elec. cumana. in priuata auteȝ fa
miliaritate ⁊ maxime in occulto. vbi nullum fit preiudicium ei q
dicitur excōmunicatus ex vitatione tutius est vitare eum. xxvj.
q. j. quid olim. xj. q. iij. cu͛. sed in electionibus ⁊ alijs vbi fieret ꝑ
iudicium ex vitatione tutius est eum admittere cum protestatio
ne q̄ȝ vitare. ar. vj. q. ij. c. ij. si autem presens est quando excōmu
nicatur vel denunciatur excōmunicatus ⁊ nihil dicit de appella
tione premissa vel de alio q̄ reddat sententiam excōmunicatio
nis nullam tunc valet electio facta eo absente. nec cassabitur ꝓ
pter predictum contemptū: quia in culpa fuit q̄ de iure suo nihil
protestatus est ⁊ capitulum non fuit in aliqua culpa. alias auteȝ
si ꝯtempta protestatione excōicati vel denunciatione excōicato
ris eligant ⁊ valebit electio si in veritate erat excōicatus et cassa
bitur si excōicatio nō tenebit vel propter precedentem appella
tionem vel per aliā causam. s̄ de ap. dilectis. in fi. imo plus vide
tur q̄ si ep̄s excōicet aliqué absenté in presentia capituli ⁊ preté
dit iustā cām excōicatōis ⁊ ꝯtumaciā excōicati tn̄ capituluȝ cita
bit illū sic excōicatū vt veniat ad eligendū: q2 forte cās habȝ q̄re
nō teneret excōicatio. tamē satis credo q̄ ex quo ordinari⁹ sic eū
excōicauit q̄ capitulū in litteris salutationis eū non salutabit: q2
presumo pro sententia ordinarij in his leuibus ⁊ parū preiudi
cialibus. ar. xj. q. iij. cur̄. s̄. de renū. in p̄ntia. sed capl'm subiūget i
l'ris citatōis qūo ordinari⁹ excōicauit eū vn̄ si credit excōicatōeȝ
tenē nō veniat: ⁊ si credit eū nō tenē veniat q2 ipsi nō intendunt
secum coeligere si est excōmunicatus. item no. q̄ probatio mani
feste offense contra petentem absolutionem ad cautelam nō ha
bet locum nisi quando petit absolutionem ab excōmunicatione
lata post appellationem. sed tunc habet locum iuste: quia ꝓba
ta manifesta offensa. per consequens constat q̄ appellatio non
valeret. s̄. de ap. cum sit. ⁊. c. proposuit. ⁊ ideo talis appellatio
non debet prodesse ad obtinendā absolutioné ad cautelaȝ: q2 si
alias petatur absolutio ad cautelam siue excōmunicatio sit lata
a suo iudice sed dicitur non tenere propter expressum intollera
bilem errorem non potest habere locum hec probatio: quia im
possibile est q̄ intolerabilis error sit manifesta causa quare q̄s
iuste excōicatur. immo est causa male excōmunicationis. item si
excōicator dicitur non iudex etiam si pro manifesta offensa excō
municaret non teneret excōicatio. et ideo anteq̄ȝ constet q̄ sit iu
dex. non est recipienda probatio manifeste offense. nec postea:
quia si est iudex iniusta potest esse. sed nō potest esse nulla nisi ab
eo eēt appellatū vel nisi exꝑssisset intollerabilé errorē. ⁊ sic nō ꝑt
peti absolutio ad cautelā. Itē no. q̄ qn̄ appellās petit absolutio
né ad cautelā ⁊ sibi obijcit̄ manifesta offēsa opȝ q̄ ꝓbet manife
staȝ offensaȝ ꝑ euidétiā facti tm̄: vl' ꝑ ꝯfessioné in q̄ ꝑseuerauit: q2
si dicat aduersarius excōicati: imo sufficit probare offensaȝ ma
nifestam per probationes inductas in causa principali non va
let: quia illa manifestatio tolli potest per probationes que indu
centur in causa appellationis. sed contra petentem absolutioné
ab iniusta sententia sufficit probare offensam fuisse excōmunica
tori manifesta vel per euidentiam facti vel per confessionem vel
probationem. j. de v̄bo. sig. cum olim. v̄bi gratia. aliquis condē
natus est de furto ordine iudiciario seruato. ⁊ quia non parebat
sententie fuit excōicatus. igitur iste etcōicatus petit ab hac senté
tia excōicatōis quasi iniusta absolui. nam in hoc casu audiendus
est excipiēs: quia ꝯdénatus ⁊ excōicatus ē ꝓ furto manifesto nō
solum per rei euidentiā vel ꝯfessioneȝ sed etiam sufficit si furtum
fuerit manifestum per testes vel per probationes receptas corā
excōmunicatore. j. de verbo. sig. cum olim. sed certe hoc non pla
cet: quia si sententia condēnationis vt dictum est lata fuit cōtra
furem ⁊ non fuit ab ea appellatum. non oportet eū probare ma
nifestam offensam per probationes receptas corā excōicatore:
quia sufficit pro notorio iuris ad impediendum omnino abso
lutionem res iudicata. j. de v̄bo. sig. ex parte. ⁊ idem est si sit ap
pellatum ⁊ non est appellationem prosecutus. si vero fuerit ap
pellatum tūc si excōicet̄ appellans post appellationé non tenet
excōicatio. ⁊ tūc absoluetur ad cautelā. s̄. e. per tuas. vt h̄. si v̄o
excōicetur appellās post snīam an̄ appellationé emissam. tūc of
dicio iudicis obtinebit reuocationé illius snīe sicut ⁊ alioꝝ gra
uaminū que in illo intermedio fierent. vt no. s̄. de excep. dilec.
⁊ idē est dicendū si appelletur a mandato vel interlocutoria da
ta cū cause cōgnitione. s̄. de elec. dilec. s̄. de re iudi. quēadmodū.
dicimus ergo q̄ offensa probata manifesta nō solum per euidē
tiam vel ꝯfessionem. sed etiam per probationem ī tali casu. s. re
ceptis testibus ⁊ alijs probationibus ꝯtra furé si tulit super fur
to snīam diffinitiuā. sed si dixit excōico talé furé nisi tm̄ emēda
uerit pro furto. s̄. de ap. preterea. nam si h̄ fur petat absolutioneȝ
q̄ ab iniusta excōicatione absoluat̄ excipiet̄ ꝯtra eū non solū de
notorio per euidentiam facti vel per confessioné. sed etiam q̄ ꝑ
probationes receptas coram excōicatore factū est manifestū fur
tū eius vnde nō est absoluendus. j. de v̄b. sig. cū olim. ⁊ videt̄ q̄

h sit intelligendū si a snīa excõicatõis nõ fuit appellatuȝ:qꝛ si eēt appellatū ⁊ peteret absolutionē ab hmõi excõicatõe q̃si iniusta nõ obstaret ei exceptio manifeste offense p solas ꝓbationes. alij tñ aliter dicūt.s.qꝛ nõ obstabit petēti absolutionē exceptio manifeste offense p ꝓbationes vel per ꝯfessionē.sunt etiã casus vbi ꝓbaꝛ offensa manifesta p euidentiã facti vel p ꝯfessionē ⁊ nõ p ꝓbationes coram excõicatore receptas.vbi grã:iudex monuit aliquē nullo ordine iudiciario ꝯuato ꝙ satisfacēt de rapina.vł mãdauit alicui ꝙ redderet testimoniū in aliqua cã vel aliqd aliꝺ cõsiꝛ qꝺ qꝛ nõ fecit: excõicauit eū:excõicatus petit absolutionē ab hmõi excõicatione.q.iniusta:qꝛ nullus ordo p̃cessit excõicationē bñ admitteꝛ exceptio manifeste offẽse.vbi grã:dñe nõ ꝺbuit seruari ordo:qꝛ rapina erat manifesta p eiꝰ ꝯfessionē vel euidẽtiaȝ facti.⁊ eodē mõ dicet ꝯ testē:nullus ordo est ꝯuãdus in ꝓducendo testē:imo notoriū iurꝫ est ꝙ dȝ reddere restimoniū nisi legitimã ꝓponat excusationē.ideo aūt dixi ꝙ h locū hñt vbi nõ ꝯuaꝛ ordo iuris:qꝛ si ꝯuareꝛ mandatū trãsiret in rē iudicatã.s.ꝺ re iu.ꝙ ad ꝯsultationē.⁊ sic ē necesse ꝓbare manifestã offensaȝ:qꝛ sufficeret exceptio mãdati a q̃ nõ est appellatū.⁊ ex his apparet rõ quare obijciēti exceptionē manifeste:offense qua petenti absolutionē ad cautelã p̃figiꝛ terminꝰ octo diex:vt h.⁊ nõ p̃figiꝛ talꝭ terminus obijcienti exceptionē ꝯ petentē absolutionē ab iiusta sententia:qꝛ ibi modicū fieret p̃iudiciū si nõ probaret manifestã offensam:qꝛ eadē exceptio manifeste ꝯpetet eidē qñ excõicatꝰ appellãs volet ꝓseq appellationē.s.ꝺ ap.cū sic ꝓposuit.sȝ h.s.quãdo obijciꝛ ꝯ petentē absolutionē ex iniusta snīa.sed nõ admitteꝛ exceptio manifeste offense:ꝑpetuū fieret p̃iudiciū:qꝛ sublata excõicatione qꝺ fiet nõ ꝓbata manifesta offensa decetero nõ possit ex monitõe q̃ p̃cessit neqȝ ex mãdato facto siñ ordie iudi.C.coia pre.p totū.lȝ aliqñ ⁊ post absolutionē possit inchoare cãm principalē de nouo.secꝰ est in mãdatis ordine iurꝫ factis:vt aꝛs.no. alij tñ dicūt ꝙ idē terminꝰ prefigeꝛ vtrisqȝ. itē dixerūt quidam ꝙ semp nõ obstãte aliqua exceptõe manifeste offense qs absoluēdus est si velit pignora ꝓ satisfactõne apud edē sacrã deponere qꝛ malicijs hoim nõ est indulgendū.sȝ certe h nobis nõ plȝ:qꝛ h nõ ē malicia:imo ēt ꝓuidẽtia:qꝛ si ñ dȝ ñ nocebit ei excõicatio.s de sen.ex.excõicatõi.vt h.sed si ñ admittiꝛ exceptio posset maluȝ euenire illi cui satisfaciendū ē:qꝛ sic excõicatꝰ scit se debere ñ ꝓrogabit cãm timēs ꝯfusionē excõicationis:qm̃ multuȝ prorogare posset ⁊ ꝓrogaret si dictã ꝯfessionē nõ timeret:iudex autē cui nihil ꝓbatū est nihil mãdare põt(in iudicijs)necessitas iuris cogit in iudicijs iudicē vitare excõicatū post appellationeȝ:qꝺ sic ꝓbo ꝯ excõicatū agentē excipiꝛ ꝙ sit excõicatus ⁊ ipe actor ꝯfitetur se esse excõicatū:si dicit excõicationē nõ valere ꝓpter appel.q̃ p̃cessit.necesse est g̃ ꝙ supsedeaꝛ p̃ncipali q̃õni excõicati q ꝯfiteꝛ ꝺ exceptõe excõicationis quousqȝ ꝓbet replicationē.s.appellationē legigimã p̃cessisse.⁊ sic apparet ꝙ bñ dicit h ꝙ in iudicijs euiteꝛ ⁊ hȝ locū h si excipiaꝛ de excõicatione:qꝛ si non excipiaꝛ:teneret cū eo ꝙ fit.item si iudex determinat nõ abstãte exceptõe excõicationis ꝓcedendū est ⁊ tūc valet ꝓcessus.ar.no.s.e.p tuas.s. de excep.pia.item necessitas iuris cogit nos dicere ꝙ extra iudiciū eos vitare non debemꝰ:qꝛ ⁊ si iudex a q̃ appellatū est:mandat ꝙ euiteꝛ: tñ ius dicit ꝙ appellatione pendẽte nihil innouandū est.ff.nil no.ap.pen.item qcquid fit post appellationē est irritū s.de ap.ex pte.m.item lit.pendente nihil innouandū est.g̃ quousqȝ pendet lis an sit excõicatus non dȝ p̃uari cõione hoim: nec alijs iuribꝰ suis.s.vt lit pen.a me.item in iudicio paratꝰ est iudex q cognoscit de excõicatione lȝ incidenter:⁊ ideo cū statim cog̃sci possit:nõ est periculū si ad modicū tp̃s differꝛ p̃ncipalis questio. sȝ ex̃ iudiciū non est iudex nec aliqs q̃ de excõicatione diffamat: valde magnū esset periculū si in oĩbus euitareꝛ ⁊ etiã ꝯ ius esset vt dictū ē.(ex̃ iudiciū)quereret aliqs: quare aliud in iudicio ⁊ aliud ex̃ iudiciū.ad qꝺ tres rõnes diuersitatis assigno.p̃mo sic: piculosius excludimur ab his q ex̃ iudiciū fiūt q̃ȝ ab his q̃ in iudicijs agūꝛ:nã si p moratoriã exceptionē excõicatõis ab agēdo excludor differꝛ actio ⁊ non tolliꝛ. ⁊ ideo nõ magnū p̃iudiciū parti videor:vt.C.de p̃ci.impe.of.l.quotiēs.sed si a postulãdo eligēdo ab officijs ⁊ bñficijs expellor ⁊ in alijs grauiꝛ ledor: quia sepe cū magna captõe a rebꝰ nr̃is reuocamur:vt.ff.quēad.te.ape. l.⁊ si qs ex signatoribꝰ.scꝺo sicut faciliꝰ interdicūꝛ iudicialia q̃ȝ nõ iudicialia:vt.C.de here.qm̃:⁊ ea q̃ sunt iuris q̃ȝ ea q̃ sunt facti:vt.ff.de pe.l.quidã ꝯui.Tertio sic.cū in iudicio aliuȝ impetraui leuius impedior q̃ȝ ex̃ iudiciū vbi nullū ꝓsequor.sȝ iuri mõ initor.(itolerabilē).s.e.p tuas.⁊ ibi de h.(ꝓ manifesta).j.ꝺ vb.sig. cū oliȝ.glo.huic(ꝓ manifesta).s.e.c.in glo.per h.⁊ glo.super eo.

Statuimus.⁊c.nullus.

excõmunicare.nec in genere:puta dicendo oēs ꝑticipãtes sibi nec in spē puta excõico pe.qꝛ cõicat J.excõicato(ꝯstitutionibꝰ).s.e.nuper.(ꝯsimili)ad h.s.de cle.ex.mi.si celebrat.in fi.glo.iste(teneãt)imo videꝛ ꝙ non teneãt lȝ sint iniuste.j.e.romana.§.porro.(ex locatione).xj.q.iij.cū excõicato.⁊.c.excõicatos.(ꝯsimili.)imo videtur ꝙ teneat,lȝ sint iuste.j.romana.§.porro.(nõ teneat)nõ tenet excõicatio nisi p̃cedat monitio.nã cõicans excõicato nõ est maiori excõicatione ligatꝰ nisi in duobꝰ casibus.vnꝰ ē si i crimie sibi cõicat.scꝺs est si p̃missa monitione eū excõicat:quia si non p̃missa monitiõe excõicaret:nõ teneret excõicatio qꝺ speciale videꝛ ꝙ sine monitione excõicatio teneat.sed sic ipam ꝓferens est puniendus.s.e.sacro.vel dic ꝙ non tenet propter facilē eiꝰ reuocationē ⁊ penã excõicatori inferendã cū ꝯstiterit eã sic esse latam.s.de rescrip.ab excõi.⁊ sic nõ tenet:qꝛ facile reuocaꝛ.

Quia periculosum.supio

ribus.s.pꝛiarchis p̃matibus ⁊ archiep̃is(excõicationē).s.ordinationes ꝯsecratões ⁊ hmõi.(suspēsionis) secus est in excõicatione.(ꝯstõnis)q̃ forte dicat qcunqȝ ꝯ ꝯstitutionē fecerit sit suspensus.s.e.cū medicinalis(olim)caute h dicit.nõ enim vłt h dicere ꝙ euiteꝛ ex̃ iudiciū.sed obserueꝛ qꝺ hactenꝰ obseruabaꝛ.nunq̃ȝ fuit enim obseruatū ꝙ vitarēꝛ: ⁊ q̃ vidit testioniū phibuit.huic glo.videꝛ.ꝯ.s.e.p tuas.vbi diciꝛ ꝙ in alijs debet euitari.sȝ expone in alijs.i.in iudicijs.s.e.solet.vel dic ꝙ etiã extra iudicia dȝ euitari anteq̃ȝ moueat litē sup eo ꝙ dixit excõicationē non tenere.s.e.solet.in gl.s.e.⁊c̃.

Romana eccle.excõicatori

bus)ad ipsos eniȝ remittēdi sunt absoluēdi.s. ꝺ sen. ex.sacro.p tuas.s.de of.or.ad rep̃.⁊ si absoluãt non valet absolutio:qꝛ in h casu non hñt iurisditionē sup eos: vt hic. (snīe)bñ dicit snīe:nã si canonē fecisset illo ligarēꝛ oēs:vt no.s.e. a nobis.(generałr)taliter excõico oēs q fecerint furtū.(in specie). puto excõico p.q edificat vel edificauit in cimiterio ecclesie.in genere:puta excoico oēs q edificãt vel edificauerūt in cimiterio ecclesie(mora)qꝛ si p̃fixo termino neglexit satisfacere:iuste poterit in eū ferri snīa hmõi:excõico p.nisi vsqȝ ad talē diem satisfecerit (vel culpa)puta quia negligentes erãt aliqui ep̃i vł clerici officia sua facere in suis ecclesijs bene fertur huiusmodi sententia: excõmunico oēs qui non interfuerint suis officijs(offensa)puta si qs tenuisset ꝯcubinã a qua diuisus est iuste: ferꝛ in eū hic snīa(excõico te si vlterius tenueris eã.s.de testi.ꝯstitutis(cã).s.de testi.ꝯstitutꝫ.i pri.iusta ē excõicatio.excõico oēs illos q sūt cruce singati si non portãt publice crucē:h enim ex cã fit vt alij eoꝝ exēplo animētur ad sumendū crucem.est etiã iusta huiusmodi snīa contra tolerãtes hereticos ⁊ ꝯsimiles.s.de here.excõicamus.§.credentes.⁊.xxiiij.q.iij.si habes(in vniuersitatē)ex hac enim sequiꝛ absurditas ꝙ puer vnus diei incidit in hanc excõicationē ⁊ ille qui absens est.sed iuste sic ferꝛ snīa:excõico oēs illos de hac vniuersitate q fuerūt rebelles modo mandato.sententia autē interdicti iuste fertur in vniuersitatē que fertur pro delicto alterius.xvj q.vij.sicut deū.j.de spon.non est:(culpabilis)dicunt quidã ꝙ etiam in iustos culpabiles non fertur snīa excõicationis nisi primo moneantur ⁊ contra eos cã cognita procedaꝛ:qꝛ alia est cã capituli vel vniuersitatis q̃ȝ sit cã canonicoꝝ.ij.q.j.nemo.s.eo.sacro xij.q.ij.qui manumittiꝛ.cã enim vniuersitatis potest eē:qꝛ nõ cõparet in iudicio vel ꝙ non recipiunt aliquem in canonicū: ⁊ huiusmodi.cã aūt ꝑsonaꝝ culpabiliū ꝺ collegio non est hec:qꝛ ipsi non specialiter vocantur:imo si ꝯparerent non admittereꝛ ad rñdendum pro capitulo sine mandato.item ipsi nõ possent nec deberēt aliquē recipere in canonicū sine capitulo.alij dicūt ⁊ forte melius ꝙ auctoritate huius decre sine alia monitione ⁊ cause cognitione nominatim possunt excõicare illos q̃ culpabiles norunt.sed si non esset eis notū non deberet sententiã excõicationis in quemq̃ȝ ferri nisi premissa monitione.ij.q.j.nos in quemq̃ȝ. ⁊.c.nemo.sed queritur an appellatio capituli ꝙ habet causam possit canonicis vt decetero contra eos non valeat ferre sentētia Rñ.si delegatus erat iudex non videtur ꝙ decetero possit in aliquem de capitulo sententiam ferre etiam si añ ap.culpabilis extitisset:qꝛ in eum poterat iuste excõicationis sententia ferri:quia sublato principali tollitur accessorium.s.de consti.translato. itē quia per iustam ap.desinit esse iudex ⁊ in principali ⁊ in accessorijs.si autem esset ordinarius ⁊ ab eo esset in aliquo negocio appellatū a capitulo cum illud negocium per ap.sit ad superiꝰ auditorium delatorium vlterius occasione istius negocij non poterit in aliquem de canonicis sententiaȝ excõicationis proferre. iij q.vj.dudum.melius in.c.multum.s.de offi.leg.licet.sed qd si or

dinarius vel delegatus in aliquem de capitulo post ap.legitimā tulerit sententiam excōmunicationis de facto:nunquid capitulū potest petere sententiam contra hunc canonicum latam ꝓnunciari nullam? Rñ.si eius interest vel q2 de mandato capituli fecit canonicum:quare in eū est sententia excōmunicationis lata:vel quia diffamatur capitulū:q2 suus canonicus sic denunciatur excōicatus: vel ex alia iusta causa ꝙ bene potest implorare officiū iudicis vt sententia nuncietur nulla.ar.ff.de fer.l.j.sed si velit capitulum sententiam excōicationis in suū canonicū latam occasione capituli dicere iniustam:hic dicunt quidam non posse fieri:q2 absolutio non debet dari nisi petenti.ꝛ h quidem dictū ē de canonicis excōicatis pro capitulis.h idem dicendū est de rectoribus ciuitatum excōicatis pro ciuitatibus.ex isto loco satis apparet ꝙ si littere impetrentur:contra aliquod capitulū ꝙ cogantur ad alicuius receptionem. tamē delegatus compellet singulos canonicos ad receptionem ipsius:licet littere tm̄ contra capitulum ꝛ non ꝯtra singulos canonicos sint impetrate. ꝛ h est ea ratione: quia quādo mandat ꝙ capitulum aliquid faciat intelligendum est ꝙ canonici ꝛ alia membra capituli illud faciant.s̃.de preben. pro illorum:q2 capitulum qđ est nomen intellectuale ꝛ res incorporalis nihil facere potest nisi per mēbra sua.idem videtur ꝙ si mandetur delegato ꝙ cogat vniuersitatē facere solutionē debiti vel venditionem vel permutationem vel quicquid aliud simile cogenda sunt membra eius illi facto prestare consensum expressum.ꝛ sic de oībus alijs que consistunt in facto que per vniuersitatem fieri non possunt.de extraneo aūt an posset impedire vniuersitatem adimplere qđ debet.no.s̃.de offi.dele.sane: q2 cōtra predicta videtur.xij.q.ij.qui manumittitur.so.leuis ē:q2 vniuersitas bene potest habere libellum ꝛ agere ꝛ ꝯueniri per procuratorem suum.sed ꝯsensum alicuius facto prestare pro aliquo suo membro non potest cum consensus corporis nec corpus habeat. sed in predictis casibus videtur ꝙ si alicui ꝯmissa est causa vniuersitatis alicuius ꝙ per dele. vbi expediret cogenda essent mēbra vniuersitatis pstare ꝯsensū i faciēdo procur. vl' alia ꝯsimilia.

Dilecto filio.repellere.

s̃.e.c.iij.§.si vero.j.dis.ius naturale.(decano)nō solū clerico sꝫ etiā laico licet se tueri:etiam si iudex suus ordinari⁹ ordine iudiciario non seruato iniuriatur sibi in rebus vel persona.C de iure fis.l.fi.credimus ordinarium ꝓcessum etiam qui fit ꝑ modum inquisitionis.s̃.de accu.super his.s̃.de offi.or.c.j. ꝛ hic est processus legitimus ꝛ per seculares.l.i auc.de coll.§.iubem⁹.ff. de offi.presi.congruit(iniuriose)repete que diximus.s̃.de fo.cōpe.ver(ecclesiastico).s.snia excōicatiōis.xxiiij.q.iiij.corripiātur xvj.q.j.c.j.(presertim)idem est si nulla alia causa vel excōicatio precessisset(ꝛ quidē)no.optimā rationē(cū liceat).xxij.q.iij .fortitudo.ꝛ.c.se.(profecto)imo multo fortius(tpalem)iurisditionē. vel rē vel iniuriā(defensione).s.snia excōicationis vel interdicti (ꝛ temporalem).s.defensionē armorū vel iurisditionem temporalem.xcvj.di.c.fi.s̃.de of.or.c.j.(ꝛ ecclesiasticis(duꝫ tm̄ spiritualis gladius non exerceat nec ꝓ sua nec pro aliena iiuria nisi contra homies sue iurisditionis:materialis tm̄ defensio pro se ꝛ ꝓ alijs bene potest exerceri etiam in homines cuiuscunqꝫ iurisditionis item dicunt quidam ꝙ etiam incontinenti raptor non posset excōicari pro rapina facta nisi monitione premissa.tm̄ melius videtur ꝙ si rapina est manifesta cū iusta causa subsit statim potest excōicari nisi incontinenti eam restituat:si est presens vel si non est ibi infra certum tempus quod duxerit prefigendū.j̃ . de sen.ex. romana.§.caueant.ff.de rei ven.si res mobilis ꝛ.l.se.(adinuicē) nec tm̄ propter hoc licet laicis vel clericis defendere aliquos suos quos crederent iuste excōicatos vel pro certo scirent iuuare contra excōicatorem:scꝫ vt cogerent excōicatorem relaxare sententiam vel etiam cessare a denunciatione excōicationis:q2 nec etiam liceret eisdem cogere iudicem secularem suam sententiaꝫ relaxare.qđ eniꝫ dicit hec decre. hꝫ.locū maxīe vbi corꝑalis violētia infertur ꝛ nō vbi ṽbalis.si aūt prelat⁹ excōicaret aliqueꝫ si oppressum iuuaret iniusta cā vel armis materialib⁹ vel alio mō cū snia sit sb ꝯditōe:appellet.ꝛ postea iuuet eū.s̃.de ap. ṗterea.

Venerabilibus archiepi

scopo.ex suo ꝓcedens officio)s̃.đ ap.cū speciali.§.fi. (ꝛ appellatū)post excōicationē:q2 ꝑ ap. nō suspenditur excōicatio.s̃.de of.or.ad reprimendā:exceptis casibus.s̃.de ap.romana.§.ꝙ si oportet(ꝓ manifesta).j̃.de ṽb.sig.ex pte(proposita querimonia)vel supplicationis siue in inte.resti.q̄ supplicat vl' petat se restitui ad cām agendā siue penaꝝ expēsaꝝ:vt plene no.s̃.de ꝓcu.querelā:ꝛ.s̃.de imu.ec.ex litteris:vel appellationis ꝑ quā dicat reuocandā sniam.C.quō ꝛ qn̄ iudi.ab ec.cōi.n. iure cū snia transierit in rē iudicatā sibi subueniri nō pōt:idē vꝫ tm̄ excōicationis snia lata esset simpliciter:excōico petrū:quia fuit ꝯtumax in tali termino.h enim snia licet non sit diffinitiua: tm̄ si non est appellatum transit in rem iudicataꝫ.s̃.de re iudi.ꝙ ad consulta.quo ad h ꝙ super expensis ꝛ contumacia excusanda vlterius non audiatur semꝑ absoluet̃ ꝓ absolutione petenda: q2 nunqꝫ quo minus absolutio det̃ satisfacienti trāsit in rē iudicatā.(nec pandi).C.de iudi.sancim⁹.(i itinere capt⁹).ff.si qs cau.l. ij.(minime ꝯpareret).ff.de re iudi.ꝯtumacia.(ꝛ h ipm)q2 vbicunqꝫ iudex supior nō potest absoluere nec ꝯdēnare in cā propria excōicatio lata est absoluere dꝫ excōicatū.s̃.de offi.dele.cū ꝯtingat. nisi obijceretur de manifesta offensa vt predictū est.(ilico ꝓnunciare)sed probatio appellātis recipi suꝑ veritate cause.s.de ap.interposita ad cautelam:quia dubitatur an sententia excōmunicationis teneat.s̃.e.solet.

Romana.ꝛc.subiectis.

immediate.s̃.e.a nobis.prima glo.in hac glo.secus.(iniustas) imo videtur ꝙ ipo iure sint nulle.s̃.e.statuimus.(caueant)ꝯtra.ar.s̃. de ap.cōstitutis(proferre).s̃.de offi.or.si sacerdos:in tex. ꝛ i gl. ꝛ.s̃.de ap.preterea.ij.gl.hodie(exprimāt).s̃.e.cum medicinalis (vniuersitatis.)ꝯtra ar.s̃.rn̄.ibi soluitur.(prohibemus).ad h.s̃. e.grauem.glo.iste.specialis persone.

De verborum significatione. Rubrica.

Iam ꝛ rex nabucho.

(proauus).ff.e.si appellatū.§.libelloꝝ.

Iam ꝛ ego.ꝛc.

dic̃ salomō quare ṽba aug.(fratrē)pri⁹ eni aliū filiū habuit de bersabee q mortu⁹ fuit.(q2 ille)h vult dicere q2 ita cito mortuus est ꝙ nec etiā ei nomē īpositū (est nec nat⁹ videt̃.

Quod dicitur.

Ioseph.

Intelligentiam.res.

i. intellect⁹ ff.đ suppl. le.labeo.xxxj.q.j.quō.ff.de rebus dubi.in ambi.xxij. (q.v.Du.

Nihil.

Propterea.si prolixā.

ff.đ fun.instruc. ꝛ instro leg.cū de lanionis.§.cum fund.

Quauis omnes.quēdam.

spāl'r.q.d.qꝫuis oēs q ṗsunt rite vocent̃ ṗpositi.ṗpositura tm̄ est nomen specialis dignitatis.

Forus.forum.

his ꝑtib⁹ ꝯsistit iudiciū tanqꝫ ab ordinātibus. nā negocia ꝑtiū:leges aduocatoꝝ ꝛ iudicia iudicum ad ornatū foꝝ(q̊ venit)h vult dicere:cā dꝫ a casu vnī venit cā sicut de vēditōe orit̃ cā inter emptorē ꝛ venditorē(enī)supple cā.(vocat̃)qd sit iudiciū(negociū)qd sit negociū(lis aūt).qd sit lis(iurgiū)qd sit iurgiū(cā)qd sit cā(argumētū)qd sit argumētū(ꝓbatio)qd sit ꝓbatio(in omni)que persone queruntur in iudicio(iudex)qd sit iudex(accusator)q̄d sit accusator(reus)qd sit reus(testis)qd sit testis(testes aūt)q̄ ꝯsiderent̃ in testib⁹(non femina)in testamētis enī ꝛ criminalibus causis testis eē non pōt insti.de testa.§.testes.ij.q.vj.epi.xxiiij.q.v.mulierē.

Factum.scriptura.

q2 sepe fit cum scriptura..sꝫ et (sine ea tenet.

Ius dictum est.

Causa carpen.licitis.

de h no.s̃.de deci.ex transmissa.s̃.de sen.ex.cū volū.glo.no. elemosynas.

Quesiuit.

In his.que ambiguitatē

ptis)non tamen credimus lit.ꝯtes.necessariā(diffinimus)no.sniam ferri super interpretatione.

Olim tibi.ꝛ manualia.

s.q̄ q̄ti die dā

tur vt ꝑ exequijs mortuoꝝ ⁊ hm̄oi(mouunť)volebant.n.noīe ꝑ
bēde q̄ tm̄ pn̄tibus dať ea tm̄ intelligē q̄ in victu ꝯsistūt et male.
ꝯp̄hendit.n. ⁊ ea que vestit⁹ sunt:dūmodo tm̄ residētibus denť
(interpretanda)de h̄ no.j.e.cām.de dona.p tuas.⁊.c.cū dilect⁹
(intellectū)p̄uilegia.n.in dubijs recipiūt intellectū ƀm intētionē
ꝯcedētis.j.e.dilecto.s̄.de rescp̄.mandatū:⁊.c.se.ff.de reg.iuř.ne
racius:⁊ ita ꝙ nō trahanť ad iniqtatē vel grauamē alteri⁹.ff.de
vul.sub.facto.⁊ debes scire ꝙ vbi dās p̄uilegiū rn̄det de intētio
ne sua:nō est necesse ptib⁹ pn̄tib⁹ fieri vt h̄:⁊ facit p̄iudiciū ptib⁹
talis interpretatio ⁊ ad eā obseruandā coguntť:vt h̄.j.e.ex parte
v̄ra.⁊ h̄ ꝓpe declaratio dr̄.ff.de te.hēdes.§.j.⁊ h̄ in p̄uiľ. ꝫ si sen
tentiā ferat vel algd aliud de iure faciebat nō ē sua iterp̄tatō:qꝛ
funct⁹ ē suo offō.s̄.de of.deľ.c.ī lr̄is.itē qn̄qꝫ fit īterp̄tatio ƀm ꝓ
priā v̄boꝝ significatōeꝫ ƀm ꝙ hēs fere p totū hūc ti.⁊ ī.ff.⁊.C.⁊
h̄ interp̄tatio fit ⁊ nō pn̄tib⁹ ptib⁹ ⁊ ex̄ iudiciū.nec p talē interp̄
tationē coguntť ptes ad ƀuandā interp̄tationē nec eis p̄iudicat
⁊ est ea rō qꝛ leges ⁊ v̄ba legis ⁊ vltimarum volūtatū ⁊ contra
ctuum ⁊ p̄uiľ.recipiūt quādoqꝫ interp̄tationeꝫ a ꝯsuetudine ꝯ̄
v̄bi ꝓpriā significationē:vt.ff.de le.ii de interp̄.⁊.l.se.⁊.l.mīme
⁊.l.ergo.⁊ h̄ interp̄tatio tm̄ ad p̄ncipē ptinere videť.⁊ iō semp
remanet eis saluū ius suū:nec fit ei preiudiciū p talē interp̄tatio
nē.pōt aūt ⁊ hec interp̄tatio fieri ptibus pn̄tib⁹: ⁊ tūc p̄iudicať
ptib⁹:vt no.s̄.e.c,pxi.ar.ad h̄.ff.qs or.in bo.pos.ser.l.ij.§.j.et.ij.
meli⁹ credim⁹ ꝙ quelibet interpretatio obsit ptibus quo ad h̄ ꝙ
seruēt interpretationes pape:nisi alio iure iuuenť.j.e.venerabi
lis.s̄.de deci.ex multis.⁊ de of.or.duo.est aūt alia interp̄tatio cu
iuslibet iudicis.s.qn̄ iudex interpretatur verbuꝫ legis vel ꝯ̄ctus
in eā que corā v̄tiť.s̄.de postu.c.j.ff.de le.non pn̄t.⁊ h̄ dꝫ fieri pti
bus pn̄tib⁹ ⁊ p̄habita copia defendēti vtriqꝫ pti.j.e.venerabiľ.
xxx.q.v.iudicantē.⁊ iō ad eā q̄ interp̄tata sunt coguntť ptes.⁊ h̄
vera sunt in interp̄tatōib⁹.modificatio aūt p̄uilegij nō dꝫ fieri.
nisi ptibus pn̄tib⁹ ⁊ etiā ꝯsentiētib⁹.s̄.de deci.nup.qꝫuis si nol
let ꝯsentire eis īuitis dās p̄uiľ.posset illud modificare ex iusta cā
ar.s̄.de exces.p̄la.c.ij.⁊ no.s̄.vt ec.be.vt nr̄m.in fi.nec ꝯ̄dicit de
cre.s̄.de deci.ex pte:qꝛ ibi nō fuerūt modificata p̄uilegia illis q
hēbant.sed ille propt̄ magis moderata p̄uiľ.dabat de nouo mo
nachis quā sui an̄cessores fecerāt.iste aūt modificatōes nō fiūt
li.pen.nec fiūt nisi petēte eo cui⁹ interest.s̄.vt li.pē.dilectis.s̄.de
te.cām.interp̄tatōes aūt fiūt sine lite ⁊ lite pendēte ⁊ petente eo
cui⁹ nihil interest vt hēs h̄ ⁊ in multj iurib⁹ h̄ allegatis.s̄.ď sen.
ex.inter alia.s̄.de si.p tuas.vbi satis apparet nō eē rn̄sum illis q̄
rū intererat.pōt aūt ea ratio esse q̄re nō seruať ordo iuris in inť
p̄tatōib⁹:qꝛ est notoriū de iure.diciť.n.sic interp̄tanda v̄ba iurj.
vľ p̄uilegia ⁊ ꝯ̄ctus vel testi.⁊ ex aduerso.ꝯ̄:cū g̊ ius h̄ diffiniat
⁊ nō sit necesse ꝓbatio facti:nec fiat p̄iudiciū ptib⁹:vt.s̄.dictū est
nō ƀuabiť ordo iuris.vt no.s̄.de ꝯsue.cū inť vos.(interp̄tanda.)
ad expositionem istius decre.optime facit.s̄.de preben.dilectus
filius.in glo.illa.sed nonne.

QUam in partibus.✦ ex his v̄bis.ar̄.
sumpto a contra
rio sensu dicebāt isti p̄uilegiū ꝙ si nō eēt gnāle inťdi
ctū:puta regnū vel ꝓuincia qď licebat eis more solito.s.apertis
ianuis ⁊ alta voce celebrare diuina.

QUam tibi. de benignitate.
indultū.h̄ decre.nō hꝫ locū vbi qs hꝫ ascendētes vel
descēdentes vel etiā collaterales ꝯsanguineos.tūc.n.
ꝯsanguinei tm̄ succedēt.xij.q.vi.c.vi.⁊.q.iij.c.j.itē si nullos ꝯsan
guineos hꝫ nō hꝫ locū hec decre.qꝛ succedit ecclesia.xij.q.ij.qui
cunqꝫ.s̄.de succes.ab intest.c.j.itē nō hꝫ locū vbi deputauit certā
p̄sonā p quā bona ei⁹ dispēsarenť:qꝛ tūc ille dispēsabit nō alius
s̄.de testa.tua.in auc.de ec.ti.§.si qs.C.de epi.⁊.c.nulli.potest er
go habere locū vbi bona sua in pias cās erogari p̄cepit nec desi
gnauit p̄sonā p quā h̄ fierēt vel designať sed negligentē.ī his.n.
casibus lꝫ p ep̄m dyoc̄.fieri debeāt:vt in.l.p̄alleg.tn̄ de sp̄āli gr̄a
papa.h̄ alijs indulgere pōt qꝫuis h̄.alijs nō indulgeat ꝫ tm̄ ep̄o
cui scribiť ⁊ nō est h̄ specialis gratia sed ius cōe:vel forte ē sp̄ālis
gr̄a:qꝛ archidi ⁊ alij hēbant de ꝯsuetudine.

QUam clerici.✦ in p̄latione ꝯstituti ⁊ alij si ē
ꝯsuetudo.(fidelis)h̄ iuramē
tū obtinet tm̄ ius obediētie vel fidelitatis vel homa
gij qď ꝑ sp̄ūalibus nō est prestandū.s̄.de si.ex dili.j.
ti.pxi.c.fi.h̄ aūt iuramentū ꝑ spiritualib⁹ p̄stabať.⁊ iō cōiter te
nētur h̄ iuramēto nō tm̄ ep̄o sed etiā capitulo.sp̄ūalia enim iura
nō sunt diuisa inter ep̄m ⁊ capitulū.vn̄ de ꝯsensu capituli facere
debet.⁊ si aliq laici vel clerici iurarēt ep̄o fidelitatē ꝑ aliquibus
t̄palibus q̄ ep̄s habet segregata a capitulo nullatenus teneretur
capitulo vel ecōuerso.s̄.de rescrip.edoceri(capitulū)no.p ecclesi
am h̄ intelligi cap̄ľm maioris ecclesie.lxiij.di.§.j.x.q.vi.antiq̊s.
qn̄qꝫ aūt intelligiť tm̄ ep̄s.vij.q.j.scire.qn̄qꝫ viri ecclesiastici.lx
iij.di.c.j.apostolica .qn̄qꝫ quelibet ecclesia.s̄.de testa.relatū.s̄.ď
vsu.cū sup.qn̄qꝫ ꝯgregatio fideliū.de cō.di.j.ecclesia

QUerenti circūstantius.✦ s̄.ď of
fi.deľ.
sane. pasto.l.di.contumaces.

QUid per nouale.✦ quis locus dica
tur noua le.q̄re
ex̄.e.veniēs.§.illū.(anno).ff.de v̄b.sig.silua.§.n oua
le.qn̄qꝫ diciť silua q̄ rumpiť.ff.de ter.a.l.vi.ff. de pe.
here.vtiles.(extirpatis).s̄.e.c.j.(de nouo).i.post p̄uiľ.impetra
tū.ar.s̄.de p̄uiľ.dudū.vel etiā ante:vt ibi no.vel aliter:vt no.ī
glo h̄ posita.no ꝙ h̄.(memoria)no.ꝙ h̄ ꝓbatio nō incūbit p̄uī
legiato si nō sit in possessione.⁊ q agit petitorio etiā dꝫ probare
ꝙ ab eo tp̄e quo habuit p̄uilegia facta sunt noualia.extenditur
enim tm̄ p̄uilegiū ad futura noualia cū ille sit san⁹ intellect⁹ p̄
uilegij vbi nihil vel paꝝ ptibus p̄iudicet.vt no.s̄.e.olim.alij ali
ter dicūt vt no.s̄.de p̄uiľ.dudū.sed si exp̄sse vellꝫ ⁊ diceret ꝙ eti
am de anterioribus noualibus haberet:mihi videť ꝙ illa appel
laret noualia que a.x.an.citra culta fuerūt:tanto enim tp̄e addu
citur ꝯsuetudo ⁊ seruitus ꝯtinua.ff.si ser.ven.si quis.C.ď serui.
l.ij.⁊ fi.itē oportet eum probare ꝙ an̄ tēpus illud.x.an.nouū in
quo cepit mō coli tanto tēpore fuit incultū ꝙ nō extat memoria
ꝙ culta fuerat.⁊ dꝫ sic diceř testis vt quidā dicūt:lꝫ nobis nō plꝫ
nos vidimus ꝙ h̄ possessio fuit inculta.xl.an.ad min⁹. ⁊ postea
adijciēt de vlteriori tp̄e h̄ mō.nos etiā nō audiuim⁹ nec vidim⁹
qn̄ culta fuerit h̄ possessio nec vidim⁹.vel audiuim⁹ eos q vide
rint vel audiuerint qn̄ predicta possessio culta fuerit.vel meli⁹ de
bent dicere oīm esse opinionē vel cōem se non vidisse vel audisse
eos q viderint vel audierint cū culta fuit h̄ possessio.ff.de proba.
si arbiť.sed dices ergo h̄ eodē mō probabo legē dataꝫ a moyse et
scisma chore dathan ⁊ abiron.ar.vij.q.j.deniqꝫ.sed si h̄ diciť.mľ
te absurditates ⁊ impietates ne dū de alijs sed ⁊ de xp̄o probari
pn̄t.⁊ idcirco nō est ita laxe accipiendū sed sic restringendum ē:
nō vidim⁹ eos q viderint ⁊ h̄ leue ē qui audierint suo tp̄e factuꝫ
id ē in cōi opinione habebať ꝙ possessio de qua agiť nō colebať
sed ludis ⁊ transeūtibus bestijs vel plaudibus patebat. si autē
velles adijcere nō vidimus nec audiuimus illos q̄ viderint vel
audiuerint suo tp̄e vel etiā an̄ tēpus eoꝝ factū:male intelligeres
⁊ p̄dicte absurditates ⁊ multe alie sequerenť.sed ex aduerso.s.ex
pte negātis decimas ⁊ negātis nouale pōt ꝓbari ꝯtrariū.s.p te
stes q sic dicūt:nos audiuim⁹ dicētes ꝙ audiuerāt eos q audi
uerāt alios dicētes possessionē de qua agiť cultā fuisse suo tēpo
re.i.in cōi opinione habebať ⁊ nō dubitabať eā esse cultā.ff.ď aq̄
plu.ar.in sum.in prin.⁊.§.fi.Sꝫ queres si suā opinionē vtraqꝫ
pars ꝓbauit qui testes alijs p̄ferenť? Rn̄.cū testes ƀm ea q̄ dixi
mus debeāt dicere cōem opinionē esse possessionē cultā vel non
cultā illľ testes p̄ferenť q meliores sunt ⁊ verisimiliora dicūt.iiij
q.ij.in prin.sed si testes dicerēt nō esse cōem opinionē ꝙ culta es
set h̄ preualent pauci testes, asserentes cōmunem opinionem ꝙ
culta fuisset:multis qui negarēt cōem opinionē qꝛ negantis ⁊c.
vj.q.iiij.actor.ad h̄ facit.s̄.de ꝓba.tercio.nō aūt sufficit ab vno
audisse sed a pluribus.s̄.de testi.lꝫ:⁊ valet h̄ p̄scriptio in ƀuituti
bus ⁊ iuribus q̄ nec ꝯtinuū vel quasi ꝯtinuā cām habent.de qui
bus no.s̄.de prescrip.de quarta.⁊ nō hꝫ locū hec ꝓbatio nisi vbi
habeť exp̄ssum in iure ꝙ dꝫ habere prescriptionē cuius nō extat
mēoria tali.s.agro inculto.(de quo)qꝛ pōt esse ꝙ fuit incultus sed
nō infructuosus ⁊ ď ei⁹ fructib⁹ ecclesia pcipiebat decimas.⁊ sic
apparet ꝙ diciť nouale:qꝛ de infructuoso fit fructuosus:⁊ nō qꝛ
de inculto factus ē cultus:vel dic ⁊ meli⁹ ꝙ etiā si erāt aliqua ne
mora vľ pascua q̄ p̄mo aliquē fructū ferebāt ꝫ modicū:puta mo
dicā herbā ⁊ pauca ligna ⁊ si post de eisdē nemorib⁹ fiat tra cul
ta:bn̄ hēbit in decimas ille q̄ p̄uilegiat⁹ ē sup decimis noualiū ⁊
si parochialis eccľa p̄mo hēbat illas paucas decimas q̄ collige
banť de pascuis ⁊ nemorib⁹.ꝫ si pri⁹ parochialis eccľa magnas
decimas inde h̄ret:tūc ad eas nō extēdereť p̄uilegiū.⁊ sic exp̄sse
videť velle lr̄a hui⁹ decre.(de quo)istam decre.expone vbi dixi
mus.s̄.de p̄uiľ.c.vlti.

VEnerabili.protectione.
i.gubernatōe.⁊ ꝙ sibi de t̄palib⁹ rn̄det.⁊ h̄ ipꝫ factū
fuit de sp̄āli auēte pape(suis)ep̄i(de canonicis)sancte crucis(suo)
ep̄i(p̄uilegij)forte p̄uilegiū impetrauerat monasteriū sc̄ē crucj ꝙ
in monsterio de arrau ad eū spectāte posset priorē instituē ď fra
trib⁹ suis qď nō impetrasset si dixisset ꝙ ep̄s ep̄alia iura ibi h̄ret

cum inter ep̄alia iura ſit inſtitutio ꝑoris.ſ̃.de of.or.ꝯquerẽte.ſ̃.
de capel.mo.c.j.itẽ in eodẽ ꝑuilegio ꝯtinebat̃ ſalua debita reue/
rẽtia matrici eccleſie qḋ verbũ malicioſe interp̄tat̃.appellantes
maiorẽ eccl̃iam nõ ep̄alẽ ſed romanã.

Ex parte. ⁊c. latro).i.ſatiſfactio vel emen
da de latrone dãnato vel re
cte hõ culpa rei mortuꝰ petit̃.ff.de ṽbo.ob.ſi ſuuz.§.
vl.ꝯdẽnatio aũt nõ fiet niſi in eſtimatõe.ar.ꝯ.ſ̃.de accu.qualit̃.
ij.ſed illud obtinet vbi bñ põt ferri ſñia ſm petitionẽ. alioquin
põt aliqñ a petitõe diuertere vt in iudicio finiũ reg.ff.fi.re.l.ij.
⁊.iij.(de parẽdo)corã ordi.iudice ſicut ex debito tenebat̃: vel co
rã canonicis carnot.q̄ ex ſup̄habundati erat.vl' dic q̄ erat de me
ro iure cũ delictũ ꝯmiſſum eſſet in terra iuriſditonis canonicorũ.
(offerret)corã ordi.iudi.vt.ſ̃.(fecerũt)ſed dices nõne h̃ ipſo q̄ ſen
tentiã tulerat in cã ſua iniuſta erat.C.ne qs in cã.ſ.l.j.iiij.q.iiij.c.
j.Rñ.ꝓſeq̃mur h̃ materiã a remotioribꝰ ſi iniuria manifeſta ſit
papa põt eã vẽdicare.xxiij.q.iiij.guiliſariꝰ.⁊.c.ſe.⁊ põt etiã ſi eſt
occulta facere inq̄ri de ea.C.ſi qs imp.ma.l.j.ſ; ſi inferiori p̄lato
fiat iniuria vel verberibus vel ꝯtumelijs ſi ẽ manifeſta ĩiuria vl'
q̄ ſil'r poſſet eã in ſubditos vẽdicare.ſ.excõicãdo ⁊ deponendo
ar.ij.q.ij.ſi qs.⁊.ſ̃.de offi.or.irrefra.⁊ in p̄alle.c.guill'.ſi autem
eſt occulta offenſa nõ vẽdicabit eã:ſ; poterit eũ apud ſup̄iorẽ ac
cuſare vel denũciare ⁊ nõ punire.C.ne qs in cã.ſ.ius ſibi di.l.j.ſ̃
de of.dele.ſtatuimꝰ:nã in p̄cedẽti caſu cũ offenſa ſit notoria ꝓba
tione nõ egeãt.ij.q.j.manifeſta.ſ̃.de ap.cũ ſit romana.nec ibi ne
ceſſaria ſit ſñia ſup̄ crimĩe vel ĩiuria q̄ notoria ẽ:nõ eſt h̃ iudex ĩ
ſua,ſ; executor pene q̄ bñ põt qs eẽ in ſua cã:q̄ recuſari non põt
ſ̃.d ap.nouit.hoc mõ videt̃ dicendũ ſi agit̃ de ĩiurijs.ſ; ſi agitur
de rebꝰ vel iuribus tũc ſic eſt ꝓcedendũ:q̄ ſi papa ꝯ aliũ vl' alius
ꝯ eũ mouet queſtionẽ ſup̄ rebꝰ vel iuribus aliq̄bus eligant̃ arbi
tri vtrinq̄ vt iudiciũ ꝓcedat ſine ſuſpitõe.ar.xj.q.j.ſi ſi clericus
iij.q.v.q̄ ſuſpecti:⁊ l; ſit honeſtũ:nõ negamꝰ tñ q̄n alicui poſſit
cãs hmõi delegare.ar.ad h̃:q̄ imp̄ator cãs ſuas ⁊ imp̄ij fac̃ tra
ctari p̄ ꝓcuratores ſuos q̄ ſunt ab eo dati iudices:l; ip̄ſi ſint ordi
narij.C.vbi cau.fi.p̄ totũ.C.ſi aduer.fiſ.l.j.⁊.ij.ſ; nõ video rõe;
quare vitet̃ ſuſpitio ſi ſunt ordinarij:⁊ nõ vitet̃ ſi ſunt deleg.cũ
vtriq̄ ſint ab eo dati:ĩmo ꝓcur̃.tanq̄ magis familiares magis
debẽt hẽri ſuſpecti.⁊ ſic obtinet de ꝯſuetudĩe q̄ papa hmõ cauſas
delegat alijs.ſi aũt aliqs vellet pape crimẽ obijcere de h̃ nullꝰ po
teſt cognoſcere.ix.q.iij.facta aliorꝫ.niſi de hẽſi.xl.di.ſi papa.ite;
q̄ñ de p̄tãte eiꝰ agit̃ vel de ſentẽtijs eiꝰ.nullꝰ niſi ipſe ſolꝰ cogno
ſcit.ix.q.iij.iſti ſũt nẽo.⁊.c.ſe.ſi aũt ep̄s vl' aliꝰ inferior p̄latꝰ agat
d iuribꝰ vl' rebꝰ ſuis vl' ꝯ eũ agit̃ corã ꝯpetẽti iudice:h̃ agi d;.C.
ſi añ ꝯpe.iudi.p̄ totũ.xj.q.j.ſi clericꝰ.⁊ ſi ipſe p̄laꝰ ſup̄ ſuis iuribꝰ
iudicat vl' arbitret̃ nõ valet.C.ne qs ĩ ſua cã.l.j.C.d arbi.l.pe.ni
ſi notoriũ eẽt q̄ aliqs ĩiurioſe iura alicuiꝰ p̄lati occuparet vl' reti
neret:nã tũc l; ñ poſſit cognoſcẽ nec dẽat:q̄ notoriũ ẽ.ij.q.j.ma
nifeſta.tñ habet notoriũ ſacrilegiũ monitione p̄miſſa excõicare
põt ⁊ alias punire.ij.q.vij.ſi qs erga.⁊.c.ſi quis.ſed ſi dũ mone
tur vel alias dicit ꝯuẽtus:ego nõ ſum de iuriſditõe tua.ego eni;
ſu; a te exẽptꝰ vel nõ debeo tibi iura h̃:puta decimas vl' mortua
ria vel hmõi.tũc p̄latꝰ debet ei dicẽ q̄ ſi ſup̄ h̃ h; ꝑuilegiũ vel in
ſtrumentũ q̄ illud oñdat.⁊ ſi illud oñderit.non eſt vlteriꝰ p̄lati
iudicare vtrꝫ ſit verꝫ vel falſum ꝑuilegiũ vel an ei derogatum ſit
ſ; d; ſup̄ſedere ⁊ corã ſup̄iore agẽ de iure ſuo:q̄ nõ eſt res noto/
ria ſ; iã ꝓbabilis negatõe facta ẽ res dubia.C.q.ad lib.ꝓcla.nõ
l;.l.iij.⁊ iõ excõicari nõ põt niſi cã ꝓbet̃ corã ſup̄iore.ij.q.j.nẽo.⁊
ſi excõicauit q̄ſi ĩiuſte excõicãs puniet̃ ⁊ ſñia ſine difficltate rela/
xabit̃.ſ̃.de ſen.ex.ſacro.etiã ſi in ꝯitate eẽt ſubditꝰ.⁊ etiã ſi iura
denegata debent̃.ſ; ſi eẽt exẽptꝰ ſñia ꝓnunciet̃ nulla.ſ; iſte ſiue
ſit exẽptꝰ ſiue nõ:ſiue dubitet prudẽter faciet ſi appellaret poſt/
q̄ ꝑuilegiũ exhibuerit ne vlteriꝰ ꝯ eũ ꝓcedat.⁊ ſic nõ tenebit qc
qd poſt fecerit.ſ̃.de ap.ad audi.⁊ valet h̃ appellatio etiã a futu/
ro grauamĩe:q̄ ẽ ex̃ iudiciũ:vt no.ſ̃.de ap.ꝯſuluit.ſi aũt non oñ
dit ꝑuilegiũ ſ; dicat ſe hẽre ꝑuilegiũ vl' inſtr̃a alibi vel teſtes vl' ꝓ
batões al's:tũc ſi id qḋ petit̃ a p̄lato notoriũ ẽ deberi de iure vel
de facto:vt q̄ petit decimas ſue parochie poterit eũ excõicõicare
nõ obſtãte improbili negatõe q̄ nõ facit rẽ dubiã.dato tñ priꝰ ſi/
bi aliq̄ termĩo ad ꝓbandũ d iure ſuo:q̄ ſi ꝯriũ diceret̃ facile eẽt
cuiq̄ iuriſditionẽ fraudare.ſ; ſup̄ior iudex excõicato petenti ab
ſolutionẽ ad cautelã dabit p̄ſtita cautõe de parẽdo eccl̃e mãdat;
⁊ p̄ſtita abſolutõe queret:q̄re nõ dedit decimas vel aliud qḋ no
tũ eſt de iure deberi.⁊ ſi ꝓbauerit iuſtam cauſam denegationis
abſoluet eum a preceptis:et ſi non probauerit condemnabit eũ
nam p̄ſumptio in h̃ caſu trãſfert in eũ onꝰ ꝓbatõis:vt al's no.ſ̃.
de p̄ſump.illud.⁊ q̄ illḋ negat q̄ de iure debet̃:illḋ ꝓbare d;.ff.d
ꝓba.ab.ea.⁊ q̄ notoriũ iuris ẽ:ſufficit hũc ordinẽ ſuari ſicut ap
paret in p̄all'.l.q̄ aliũ ordinẽ ſuari nõ p̄cepit:niſi q̄ ꝓbet.argu.
ad hoc.quia non ſeruatur ordo iuris in notorio facti nec in no/
torio iuris.ſed dices:nonne iſte prelatus in omnem caſum de/
bebat cognoſcere an ſua eſſet iuriſditio ⁊ an falſum eſſet priuile
gium ⁊ an eſſet exemptus.ſ̃.de reſcrip.ſuper litteris.ff.de iudi.
ſi quis ex.Reſpondeo:quia tunc habet locum q̄ iudex debet co/
gnoſcere an ſit iudex quando inter partes contenditur de hoc
q̄ vnus dicit iudici:vos eſtis iudex ⁊ reſcriptum eſt verum.et
alius dicit contrarium:quia tunc non iudicat in propria cauſa.
ſed in aliena.ff.quando appella.ſit.l.j.§.in propria.ſed ſecus eſt
quando iudex proſequitur ſuam cauſam qualis eſt in ſuperiori/
bus caſibus.vtrum autem exemptus ſit vel non.vel vtrum pri
uilegium ſit verum vel falſum vel aliquid aliud qḋ tangat prin
cipalem cauſam de his cognoſcere non debet:quia eſſet iudex
in cauſa ſua quod eſſe non debet.priuilegium autem de quo hec
decreta.loquitur reſtringi debet vt illi tm̃ auctoritate eius excõ/
municari poſſint qui notorie contra eccleſiam deliquerunt.arg.
ſ̃.de officio delegati:ſtatuimus.ſtulte autem faceret epiſcopus ſi
in illo caſu vbi ſibi non exhibetur priuilegium peteret arbitros
nec eſt de iure q̄ petat:q̄ illud.c.ſi clericus:loquitur quando pre
latus vult conuenire ſubditum.ſed hic nunq̄ prelatus debet ſe
conſtituere actorem ſed reum qui fauorabilior eſt ⁊ tanq̄ reꝰ de
bet ſub ſuo iudice conueniri.exempti autem ſi notoria eſt exem/
ptio:non tenentur comparere.ff.qui ſatiſda.co.ſi nota.ff.de fer.
l.j.ſi vero dubium eſt compareant allegaturi priuilegium ⁊ re/
cedant.ff.de iudi.ſi quis ex.⁊ tutius eſt ſi appellaretur vt dictu;
eſt.⁊ ſi non comparet teneret ſententia excom.vl' alia mulcta ex
ea ſola cauſa q̄ non comparet allegaturus priuilegium.arg.pre
allega.l.ſi quis ex(cautio)item ſi excõmunicatus ſit pro ſola con/
tumacia dũmodo cõſtet de iuſta contumacia:non abſoluetur cõ
tumax niſi prius refuſis expenſis ⁊ alio intereſſe:quia ⁊ tunc po
teſt dici manifeſta offenſa.(priuilegium.)qḋ continetur in priui/
legio de iure cõmuni eſt.ſed ad hoc valet:quia ſolet plus timeri.
vt.xxiij.di.quãq̄(congrua)h̃ ſunt verba que dubitationem reci
piebant:nam canonici dicebant propriam ſatiſfactionem emen
dationem damni vel iniurie eſtimationem.ſed comitiſſa dice/
bat congruam ſatiſfactionem ſi preſtaret cautionem iudicio ſi/
ſti.hanc autem dubitationem dñs papa ſoluit h̃(iuri)de hoc no.
ſ̃.de ſen.ex.ſolet.idem eſt ſi in aliquo negocio ſit contumax.ver/
bi gratia:q̄ nõ vadit ad conſiliũ.v.q.ij.preſenti.xviij.di.ſi ep̄s
⁊.c.ſe.idem ẽ ſi nõ proſequatur accuſationẽ ceptam.iij.q.v.c.j.
in fi.⁊ idem dico ſi preciperẽ quid aliud qḋ ad officiũ eius perti
net.vij.q.j.q̄ frater.idem ſi precipiat alicui ſpecialiter q̄ non fa
ciat furtum vel fornicationem cum aliqua ſpecialiter ⁊ non obe
diat h̃ excõmunicari poteſt ſine alia monitiõe facienda ſup̄ emẽ
datione criminis perpetrati:q̄ vere contumax eſt que ſola ſuffi/
cit ad iuſtificandã excõicationem.xj.q.iij.certum.idẽ dicunt qui/
dam etiã ſi generaliter vel ſimpliciter moneat aliquẽ ſuper for/
nicationẽ qḋ non credo:q̄ ſicut pro contumacia d exp̄ſſo crimĩe
debet excõmunicari.ſic de expreſſo crimine moneri.ar.ij.q.j.ne
mo.⁊.ſ̃.de ſen.ex.cum medicina.(offenſa)ſup̄.⁊ contumacia:nã
pro ſolo crimine non eſt quis excõicandus ſi velit ſe corrigere.xj
q.iij.nemo.xliij.di.ſed illud.xxiiij.q.iij.tam ſacerdos.⁊ q̄ dicit in
offenſa idem intelligitur in quolibet crimine.ſ̃.ſe ſeten.excom.
graue.ſ̃.de offi.&lega.ex litteris.xxiiij.q.viij.peſſimam.xvij.q.
iiij.preſbyterorum.xj.q.iij.excellentiſſimus(manifeſta)que offẽ
ſa manifeſta dicatur in.c.proxi.dicitur.(ſufficiẽs.)plus plac; qḋ
no.ſ̃.de cen.cum venera.(ſi vero dubia).i.ſi iudex ſuperior dubi
tabit an ſit notoria vel non.tunc ſtatim abſoluat eum niſi aduer
ſarius offerat ſe probaturum q̄ inferior iudex excommunicauit
eum pro manifeſta offenſa.j.c.proxi.ſ̃.de reſcrip.ab excõi.in fi.
vbi dicitur q̄ ſuperiori iudici relinquitur h̃ cognitio an ex iuſta
cauſa fuerit excõmunicatus.nec vnq̄ potuit eſſe iuſta niſi excõi/
catori eſſet notoria vel per confeſſionem vel per probatione; vel
per euidentiam facti.j.e.c.proxi:quia ſi iudici conſtaret q̄ ꝓ du
bia offenſa eſſet excõmunicatus ab inferiori iudice:tũc ſine vlla
cautione ſtatim abſolueret eum:quia conſtaret q̄ ſententia eẽt in
iuſta que non debet ferri in dubijs.ſed tm̃ cauſa probata.ij.q.j.
nẽo.⁊.c.nouũ.xxxiij.di.hũiſſe:niſi forte nõ vt iudex ſ; vt pars tu
liſſ; ſñiam:q̄ tũc etiã ꝓ offenſa nõ notoria:dũmõ poſtea appare
at vera poteſt quis excõicari:vt no.ſ̃.de cen.cum venerabilis.

Quum olim ⁊c̃.(dũ anſam).q.d.dũ vnã qõ/
nẽ ſoluimꝰ:ĩ grauiorẽ ĩcidimꝰ.
ſoluimꝰ eni ṽbũ qḋ erat ĩ ꝑuilegio.ſ.q̄ nemini liceat
⁊c̃.illud ĩterp̄tãtes de excõicat; ꝓ manifeſta offenſa
vt in ſup̄iori.c.ſed ex illa ſolutõe difficilior; qõnis nodꝰ ẽ ĩtricatꝰ
ſ.q̄ offenſa dicat̃ mãifeſta.(ꝓponẽtibꝰ).⁊ male.(iudici).male di/

cū̄t:q2 ī q̄libet cā manifesta īiuria dꝫ quā iudex iudicat manife/
stā nisi ab eiꝰ diffinitōe appelletᷣ:q2 rōe iurisdictōis sue:lꝫ ei p̄iu/
diciū facere ptibꝰ per suā īterp̄tationē.s̄.ð postu.ad h̄.ff.ð insti.
⁊ iure.l.fi.(sibi).q tulit sniam excōicatōis vl̄ pti ꝓ q̄ lata ē.(p cō/
fessionē).vl̄ p sniam a q̄ n̄ sit appellatū.s̄.de coba.cle.c.via.⁊.c.
tua.vl̄ ꝓbationē.h̄ bn̄ colligitᷣ ꝙ si qs p ꝓbationē velit facē̄ mā/
festā iniuriā aduersarij qð ē audiēdū añq̄ꝫ absoluatᷣ aduersariꝰ.
vl̄ dic ꝙ si excōicato eo tp̄e q̄ petit absolutionē obijcitᷣ ꝙ excōica/
tus fuit ꝓ offensa quā mō oñdit ⁊ vult oñdere māifestā p ꝓba
tiōes ꝙ n̄ pōt.nec dꝫ eiꝰ absolutio ꝓpter h̄ differri nisi ꝓbet ꝙ p
ꝓbatōes vl̄ alio mō fcm̄ ꝓ q̄ eū excōicauit fuit notuꝫ excōicatori
añq̄ꝫ excōicaretᷣ.q2 aliter eēt īiusta snia q̄ lata eēt n̄ ꝓbata cā ex/
cōicatiōis.⁊ iō sine difficultate absoluēdꝰ ē.s̄.de sen. ex.sacro.§.
j.ij.q.j.nēo.sed si vellet oñdere p ꝓbatōes q̄ recepte fuerūt ab ex
cōicatore āteq̄ꝫ excōicaretᷣ offensaꝫ eē manifestā vl̄ verā bn̄ au/
diretᷣ ī īpediēdo absolutionē.vl̄ dic qñ qs excōicat vt ps vel vt
exeq̄ns officiū suū.sufficͨ si post sniam excōicatōis ꝓbatᷣ iusta cā.
(aut euidētia) nō habita dr̄ia an nō fuerit iudi.pti:an alijs:suffi
cit enī fcm̄ eē notū:vt no.s̄.de coba.cle.⁊ mu.tua.istā aūt mate/
riā vt pleīꝰ ītelligamꝰ ponamꝰ ī termīs:parmēsis ep̄s ꝓ rapīa
quā fecͨ p̄positꝰ archiep̄i:excōicauit p̄positū.p̄positꝰ ab ep̄o pe/
tit absolutionē.⁊ conq̄ritᷣ ð īiusta excōicatōe: archidi.ꝯdicͨ:q2 ꝓ
manifesta offensa ē excōicatꝰ. p̄positꝰ aūt dicͨ nullaꝫ īiuriā se fe/
cisse nedū manifestā. ⁊ addit cū negatōe mea fit res dubia.C.ð
inge.ma.l.iij.peto ꝙ recepta sufficiēti cautōe ð satisfaciēdo si ap
paruerit me ꝓ ma.offensa excōicatū absolui. ⁊ maxīe q2 ⁊ si ꝯsta
ret me iuste excōicatū.tn̄ cū cautiōe deberē absolui.s̄.de sen.ex.p
tuas.ī p2ī.⁊ mlt̄o fortiꝰ si dubitatᷣ.s̄.de sen.ex.sacro.§.verū.ecō
tra rn̄det archidi.ꝙ q̄ꝫuis negatiō e res fctā sit dubia iudici a q̄
mō petitᷣ absolutio:ei tamē q̄ excōicauit nota fuit ꝙ tm̄ attendē/
dū ē.nā ⁊ ecōuerso si corā iudice a q̄ petitᷣ absolutio ꝓbaretᷣ māi
festa offensa nisi ꝓbata eēt corā excōicatore eēt īiusta excōicatio.
ij.q.j.nēo.s̄.de sen.ex. sacro. cū ergo me offerā ꝓbaturū manife
stā offensaꝫ excōicatori illatā sū admittēdꝰ.nec ēt ob. qð dicit ꝙ
si etiā cōstaret de iusta excōicatōe deberet absolui cū cautione qð
falsum ē: vt in fi.decre.per tuas:īmo etiā si sit dubiū vbi nō est
appellatū.s̄.eo.§.j.nisi p̄iculū īmineret satis crederē absoluēð.
nec ob.e.decre.sacro.§. verū. q̄ nō loq̄tur qñ aliꝰ vult reuocare
sniam alteriꝰ.sed ipse idē cognoscēs errorē suū. īmo ꝙ plus ē si
cōstaret de iniusta excōicatione: videtᷣ ꝙ sit mittendꝰ ad excōica
torē vt eū sine difficultate absoluat.ar.s̄.de rescrip.ab excōicato
s̄.de sen.ex.per tuas.§.j.sed illa intelligimꝰ vbi ē dubiū.vbi aūt
est certū vl̄ ꝙ ordinē omisit vel cā nō fuit ꝓbata.absoluitᷣ a supe/
riore.ij.q.j.nēo.item ⁊ p̄positꝰ dicit aut seruatꝰ ē ordo iurꝭ:⁊ tūc
si nō appellaui nō est dubiū notoriā offensam per sniam.s̄.de co
ba.cle.⁊ mu.tua. aut nō fuit seruatus:⁊ sic superior reuocabit si
ne aliquibus probationibus.ij.q.j.nemo.⁊ sic nūq̄ꝫ videntur lo
cuꝫ habere posse ꝓbationes archi.nec est differentia h̄ an sit ap
pellatū nec ne.archidi.rn̄.probatiōes suas locū habere qñ ep̄s
tulit sniaꝫ ordine iuris non seruato:q2 factum erat notorium.p̄/
positus autem rn̄det sic:sed ⁊ tunc aliquis ordo est necessarius.
scꝫ citatio ⁊ snia super satisfactione officij.ij.q.j.deꝰ.s̄ .de diuor.
porro.et tuuc demū quando nollet satisfaccee s̄m sniam erat ex/
cōmunicandꝰ.xj.q.iij nemo.archidi.rn̄det monitionem esse ne
cessariaꝫ.s̄.de sen.ex.sacro.que non potest esse sine citatiōe ⁊ mā
dato.cū dicit:precipio vt emendes rapinam quā fecisti archidi.
qð mandatū tenet vim sniē in notorijs.diximus ergo probatio
nem archidi.super eo ꝙ offensa sit manifesta siue per probatio/
nem siue per cōfessionē siue per euidentiam facti tunc locū habē
cū dicit monitionem premissam:q2 manifesta offensa fuit qñ in
prepositū excōmunicationis sententia lata fuit.idem dicimus si
pro manifesta offensa cōmissa in ipsum episcopum monitione
p̄missa excommunicationis sententiaꝫ protulissꝫ vt h̄:⁊ superio/
ri decre.nisi periculum esset in mora si absolutio differetur.s̄.de
snia excom.sacro.⁊.s̄.de sen.ex.per tuas.intelligo enim pericu/
lum more imminere si excōicator multū distet siue prolixum ter
minū ad probandum manifestam offensam requirat. īmo plꝰ
videtur ꝙ si excōicatus non appellauit super cā pro qua fuit ex/
cōicatus ꝙ de cetero non pōt petere absolutionē:quasi non sit ꝓ
manifesta cā excōicatus:q2 per sentētiam factū est notoriū vt h̄.
(causam).s̄.de vo.⁊ vo.re.ex multa.⁊ de bap.⁊ eiꝰ effe.maiores
§.verū.(probationē).ad expositionē istius loci multū facit.s̄.ti.
proxi.solet:glo.q̄ incipit.sup eo.⁊c.v̄.itē no.ꝙ probatio.

ABbate consuetꝭ. huic videtᷣ talē libellū reci/
piendð:peto talē electioneꝫ confirmari
vel infirmari.q2 s̄m le .contra consuetudinē facta ē.
ar.s̄.de cōsue.cū dilec.s̄.de cau.pos.cuꝫ ecclesiia.xviij.
q.vlti.c. vl.ff.com. pre.venditor.ff.de aqua plu.ar.l.j.§.vlti.ix.
q.iij.conquestus.lxiiij.distin.quia:licet enim tempus non sit mo/
dus indu.ob.ff.de act.⁊ ob.obligationum.tamen secus est in cō
suetudine vbi non requiritur tantum tempus.sed etiam consen
sus est necessarius tacitus vel expressus eius qui tangitur ex con
suetudine.vt nota.sup̄ de consue.c.j.ex consensu tacito vel expres
so obligationes nascuntur.ff.de pac.l. j.ij.iij.⁊. iiij .ad hoc facit
C.de agri.litibus.dicimus enim pro iuribus non competere ne/
gat. vel confes. que tantum competit ꝓ seruitutibus ⁊ vsufruc.
sed debere agi:quia ad agentem pertinet: de iure.s̄ . de cau.pos.
cum ecclesia.vel consuetudine vt hic.vel constitutione.s̄. de con/
sue.cum dilectus vel ex priuilegio.lxiij.di.adrianus.⁊.c.se.⁊ hoc
potest dici:quia confessoria ⁊ negatoria que competit quasi cō/
fessoria domino vel quasi domino rei vel ecclesie vel potius ꝓ/
curatori ⁊ custodi ecclesie qui potest nomīe ecclesie agere cui ius
queritur in illa ecclesia qualis est prelatus illius ecclesie.ff.si ser/
ui.ven.l.ij.⁊ prelatum intelligo quemcūq̄ꝫ legitimum ministrū:
etiam si sit conuentus qui habet bona discreta ⁊ competit con/
tra possessorē rei.i.ecclesie vbi dico me ius habere.ff.si vsufruc/
pe.l.vti.§.vtrum vel quasi possessorem qualis est qui dolo de/
sijt possidere.vel si liti se obtulit.ff.si vsu.pe.l. vlti.⁊ qui non pa
titur me vti possessione iure mihi debito sicut in interdicto vti
pos.dicimus:nam qua ratione facit quo minus possideam:ea/
dem ⁊ ipse possidere videtur.ff.si ser.ven.loci.§.si quis mihi.⁊
l.di.si quis.datur etiam confessoria in rebus non spiritualibus
etiam non creditori.ff.de remis.l.j.§.item iul.⁊ superficiario. ff.
de superfici.l.j.§.vlti.⁊ vsufruc.ff.si vsufruc.pe.l.j.j.rn̄.⁊ datur
contra superficiarium agri debentis seruitutem. ff. si ager.vec.
l.j.§.vlt.quasi autem negatiua competit eis de quibus dicimus
competere ⁊ competit quasi confes. contra illū qui possidet vel
qui tenet ecclesiam vel rem nomine eius cuius ius possidet :vel
etiam si quis tantum nomīe suo possideat vt nomine alicuius
eccl̄ie contra eum danda est h̄:quasi nega.vt sic agam contra a/
liquem qui est in possessione archidi.nego tibi esse ius ecercen/
di iura archi.in dioc̄. mea vel in tali archidiaconatu qui ad me
pertinet principaliter vel directe:puta quia sum episcopus a q̄
idem archidi.tenetur ⁊ recipitur.ar.eius qð dicitur in vsufruc.
qui naturaliter possidet funduꝫ vsufructuariū.ff.de acqui.pos.
naturaliter.⁊ tamen contra eum competit nega.ff. si vsuf.pe.l.
iiij.§. antepe.⁊ vlti.⁊ competit hic quasi confes.archidi.item ⁊
episcopo a quo tenetur archidi.ea ratione.quia est prelatus ec/
clesie que est principalis ⁊ directa domina iuris archidiaconatᷣ.
⁊ archidi.qui h̄ iura tenet ab episcopo est vtilis dominus. ⁊ ita
vtriq̄ꝫ prelato competit actio nomine ecclesie directa quasi con/
fes.archidi.nomine suo vtilis quasi confes.quemadmodum ⁊ h̄
competit dn̄o ⁊ vasallo.ar.ff.si ager vec.l.j. §.vlt. item ⁊ ea ra/
tio no.quia ad eū pertinet ordinatio omnium ecclesiarum. x.q.
j.decretum.xvj.q.vij.omnes.itē quia preordinator est in cūctꝭ:
licet in singulis singuli suā habeant ordinationem.xxv.di. ple/
ctis.⁊ inde est ꝙ pōt agere pro singulis ecclesijs sibi subditis. s̄.
de suc.ab inte.c.vlti.x.q.ij.c.vlt.⁊ hac p̄dicta ratione.scꝫ quia q̄i
negatᷣ.⁊ quasi confes.cōpetit tm̄ ratione dn̄ij vel quasi. videtur
dicendū ꝙ si aliq̄s est in possessione alicuius ecclesie.non audie
tur contra alium si velit ei imponi silentium.vel si dicat cū nul/
lum ius habet in ecclesia nisi dicat se ius habere in ecclesia:sicut
etiam in rei ven.non auditur.licet dicat se habuisse possessionē
nisi dicat se dominū vel quasi. sed talis possessor potest vti pos/
sessorijs iudicijs:puta interdito vti pos.⁊ cōsimilibꝰ.sed si alius
agit contra possessorem nega. vel confes. tunc bene potest exci/
pe non est ei ius petēdi vel non habes ius in eccl̄ia.⁊ obtinebit
possessor.ff.de rei ven.funð.ff.si vsufruc.pe.vti.item no. ꝙ he a/
ctiones confes.⁊ negatᷣ.competunt etiam possessori eius iure ꝙ
petit.licet secus sit in corporalibus quorum vendicatio nunq̄ꝫ
competit possessori.s̄.de ali.iudi.in.ca.fac.c.ij.ff.si ser.ven.si for
te.§.scienð.⁊.l.loci.insti.de acti.§.contra quoq̄ꝫ ⁊ contra quem/
libet impediētē datur:vt supra ostensum est.⁊ h̄ ideo est:quia si
ep̄s petit iura ep̄alia ab alquo abbate vel quouis alio:nihilo /
minꝰ pōt vti in eodē abbate iuribus ep̄alibus:puta excōicare ⁊
hmōi facere.sed si ep̄s peteret abbatē quasi suū subditū ⁊ suum
clericum de iure canonico.i.vt in oībus teneatᷣ ei in quibus ab/
bas subditus ep̄o ei teneri dꝫ s̄m canōes.ī hoc casu credo ꝙ ab/
bas in omnibus aget sicut liber:⁊ in possessiōe libertatis erit ab
bas.ar.C.ð lib.ca.lꝫ ⁊.C.ð asser.tol.l.fi.ī hoc casu ꝓp̄e ep̄s dicitᷣ
intentare preiudicialem.⁊ sic interim pēdente hac q̄ōne non po
terit ep̄s illū abbatē nec excōicare nec aliter ꝓcedē ꝯ eū:q2 fieret
p̄iudiciū p̄ncipali q̄ōni q̄ petit eū ī subditū.lꝫ h̄ dem̄ sit ī glo.q̄ ī
cipit:h̄ videtᷣ ꝙ ꝯfessoria datᷣ ꝯ eū q nō patitᷣ aliū vti iure suo.ac.

.ẜ.de ꝑscrip.veniens.ẜ.de deci.dudum:tamen sentẽtia non dabitur tantũ cõtra perturbãtẽꝫ iura:scilicet vt cesset a ꝑturbatione. sed etiã dabit̃ reo: scilicet adiudicabit seruitutẽ vel aliđ ius petitũ actori.ff.de neg.ge.ꝗ neg.§.fi.⁊ anq̃ȝ ferat̃ ĩ eũ snĩa.nõ sufficiet actorẽ ꝓbar̃ se possedisse nisi ⁊ ꝓbaret sibi ius petitũ deberi ff.si vsuf.pe.vti frui.ff.si ser.ven.l.j.tñ ꝑ snĩaȝ sic rei data nõ fiet ꝑiudiciũ qn ꝯ hũc vĩcẽtẽ agẽ possit nisi ꝯiũctio cãe h faciat. ff. si ser.ven.loci.§.si fundꝰ.itẽ nec mãdabit̃ snĩa excõicatõi ꝯ aliũ.ſȝ ad ĩteresse tenebit̃ agẽs vt dixímꝰ.ẜ.de ali.iudi.m.ca.f.c.j.meliꝰ dr̃ ꝙ ñ adiudicabit̃ ẜuitꝰ actori:qꝛ nec petita fuit.ſȝ tãtuȝ adiudicabit̃ sic.cũ tal̃ actor ꝓbauerit sibi deberi seruitutẽ ĩ tali fundo ꝑcipimꝰ reo ꝙ eũ nõ molestet.ſȝ ꝯ.itẽ al̃s eũ obtinuisset si nihil đ ꝓpetate ꝓbasset ⁊ ĩterdcõ vti pos.tm̃ egisset ĩ ꝗ nõ oportuissȝ eũ ꝓbare đ iur̃ ẜuitutꝭ ſȝ de possessiõe tm̃.rñ.ꝙ mltũ plꝰ obtinet qñ egit đ ꝯfessoria q̃ȝ qñ egit đ possessiõe ꝑ ĩtđcm̃:qꝛ qñ egit cõfessoria etiã heres eius ꝯpescet̃ a turbatõe eo iure ꝗ egit actor.qꝛ de iure actũ ẽ ⁊ ñ de pctõ qđ dr̃ ꝯmisisse:qꝛ actorẽ turbet ĩ possessiõe ꝑ ĩterdcm̃:ſȝ qñ egit ĩterdcõ heres nõ cõpescet̃ ꝑ ꝑdictã snĩam a turbatõe.rõ diuersitatꝭ est:qꝛ qñ succũbit ĩ ꝯfes.de iur̃ dȝ cauer̃ ꝙ nec ꝑ se nec ꝑ successores suos ĩpediet eũ vti iure suo.sed qñ agit̃ vti posses.ñ ĩiũgit̃ reo nisi ꝙ nõ turbet actorẽ suꝑ possessiõe sua. itẽ qñ agit̃ ꝯfessoria ẽt si actor nõ possideret ſȝ tm̃ ius h̃ret:reꝰ aũt possideret iuste:ſȝ in ṽitate ius ñ h̃ret:tñ snĩa feret̃ ꝓ actore:⁊ ẽt mãdabit̃ executõi.ẜ.đ cã pos.adult.ſȝ si ageret̃ ĩtđdicto quãtũcũq̃ȝ ius h̃ret actor si ñ possideret:⁊ reꝰ possideret:ꝓ reo feretur snĩa.⁊ sic ẽt ẽ mlta alia dissimilia iuẽire.ſȝ oppones:nõne actio in factũ ex re iudi.dat̃ ĩ h̃dẽ.ergo si iudicatũ ẽ ĩterdcõ ꝙ aliqs nõ turbet:ergo ⁊ heres ꝑ hãc snĩam ꝯpescet̃.rñ.bñ actõe ĩ factũ ex re iudi.dabit̃ in h̃dẽ ex turbatõe defũcti ꝯ quẽ fuit lata snĩa. sed nõ dabit̃ ex turbatõe heredis:qꝛ forte iuste turbat: vt pote q nõ vi nec clã nec ꝑcario possidebat ab aduersario.itẽ heres non tenet̃ ex delicto defuncti.itẽ lȝ ꝯfessoria ⁊ nega.ñ ꝯpetãt nisi dño vl̃ possessori q hȝ ius ĩ re vt creditori ⁊ suꝑficiario tñ si ille q agit vt dñs ꝑdcis actõibꝰ ẽ in possessiõe:nõ opȝ ꝙ ꝓbet dñiũ:qꝛ ñ cogit̃ dicẽ titulũ sue possessiõis.C.đ pet.here.cogi.ar.op.ff.de lib. cã:liberis.§.fi.⁊.l.igit̃.§.j.ff.de ĩge.l.fi.ꝗ optie dicũt.C.đ lib .cã eã ꝗ.ſȝ si dñs ꝯ vsufructuariũ intẽdat nega.tũc oibꝰ modis opȝ ꝙ ꝓbet se dñȝ.ff.si vsuf.pe.vti:in ꝑn.ſȝ illđ ẽ ea rõe:qꝛ vsufructuariꝰ possidet nãliter.ff.de acq.pos.naturalr̃.ſȝ ꝯ.ff.de ꝓba.l.ij.⁊ l.veriꝰ.C.de ꝓba.actor: vbi dr̃ ꝙ actori ĩcũbit ꝓbatio.ſȝ illđ ĩtelligit̃ cũ alterũ plꝰ altero ñ credit̃ vl̃ ꝑsumit̃.ar.ẜ.vt.ec.be.c.j.⁊ si postea euĩcit̃ res cui adiudicata ẽ ẜuitꝰ a possessore ꝓ ꝗ lata fuit snĩa ille cui modo res ẽ adiudicata ñ põt agẽ nec excipe ex snĩa lata ꝓ possessore.alij tñ dñt ꝙ si agẽs ꝯfes.vl̃ nega.ẽ ĩ possessiõe ẜuitutꝭ vl̃ libertatꝭ:tũc nõ est necesse ꝙ ꝓbet se dñm ipiꝰ rei cui ẜuitꝰ petit̃ vl̃ negat̃.ſȝ si ñ ẽ ĩ possessiõe tũc opȝ eũ ꝓbare dñȝ ipiꝰ rei:vt no.azo.ff.si ser.vẽ.sic.§.ſȝ si q̃rit̃.qđ tñ ñ dic h. ꝑmũ dictũ magꝭ placet.ĩ hac aũt ꝯfes.⁊ nega.vẽiũt res ipa ⁊ cautio.ff.si ẜ. vẽ.boꝝ ⁊ ẽt fructꝰ ⁊ dãna ꝗ post li.cõ.acciderĩt.itẽ ⁊ ea ꝗ ꝑcessert ſȝ debẽt spãlr̃ peti.ff.si ẜ.vẽ.loci.§.ij.⁊.l.sic.ar.ff.vti pos.si duo. §.fi.(eligãt).no.ẜuitutẽ ĩponi vt aliqđ fiat.ff.si ẜ.vẽ.⁊ si forte.§. ij.ar.ꝯ.ff.de ẜ.q̊t.(robur).h bñ ꝓbat̃ ꝙ ĩtẽdebãt ĩtroducẽ ẜuitutẽ:qꝛ aliũ đ electõe ĩpugnabãt.alit̃ enĩ ñ ĩtroducẽt̃ ẜuitꝰ.ff.quẽad.ẜ.am.l.vl.ff.de iti.ac.ꝑ.l.vlt.ff.quẽad.ẜ.am.si qs alia .§.sic ius her̃.§.itẽ iul̃.(iudiciũ).lȝ ꝓ bono pacꝭ ẽt ex iudiciũ h fierẽt:tñ qꝛ ĩtẽdebãt suo iur̃ vti qđ ex ꝯdictõe apparet ꝯsuetudo ĩtroducitur:nec credimꝰ h̃ri ꝓ obtẽto ꝯdcõ iudicio:lȝ arbitri iudicauerĩt qꝛ snĩa eoꝝ nec nomẽ snĩe h̃re meret̃.C.de arbi.l.j.itẽ qꝛ ñ sũt tales ꝗ possint ĩtroducẽ ꝯsuetudinẽ vt ꝑnceps vel iudices eiꝰ:ſȝ lȝ nõ valeat tãq̃ȝ obtẽtũ ꝯdcõ iudicio:valet tñ qꝛ sic obtentũ ẽ in ꝑualẽte ꝯdictõe ĩsti.de iur̃.na.§.ex ñ scꝑto.(ad ꝑsonale). s.ꝯcedimus.(ĩꝑsonal̃).s.ꝯsistẽ.(si mor).ar.ꝙ si ĩ ꝑuilegio vl̃ alio resc̃pto fit mẽtio ꝯsuetudĩs vl̃ ꝑuil̃.necẽ ẽ illđ exhibẽi.c.di.ꝯ morẽ.lxxvj di.ieiuniũ.xix.di.nõne.xx.q.iij.sãcimꝰ .ĩ aut̃.vt spõ.lar.§. ⁊ h q̊ȝ ar.ꝯ.xix.di.si rõanoꝝ.ĩ aut̃.vt fra.fi.§.j.C.đ do.donatio.ff.đ do. ex hac sc̃ptura.ff. đ admi.tu.cyrographis.so.ĩ publicꝭ ĩstr̃is nõ ẽ necẽ exhiberi illđ đ ꝗ fac̃ mẽtionẽ:ĩ ꝑuatꝭ secꝰ.alij dicũt ꝙ si ꝑuil̃. ꝯtineat̃ totꝰ tenor ĩstr̃i ñ ẽ necẽ exhiberi.al̃s sic:ſȝ h nõ valet cuȝ posset eẽ falsitas ĩ bulla.ẜ.de ꝑuil̃.cũ oli. tertij dicũt ꝓbabiliꝰ ꝙ si ꝑuil̃.ẽ publicatũ auc̃te iudicꝭ ñ ẽ necẽ exhibẽ ꝑncipale.al̃s secꝰ C.đ testa.publi.q̃lr̃ aũt faciẽda sit publicatio.no.ẜ.de testi.albericꝰ.q̃ntũcũq̃ȝ aũt fiat publicatio legitĩe:aliꝰ audiet̃ volẽs ꝓbar̃ falsitatẽ si illđ exhiberi petit nisi sit amissũ sine cl̃pa sua.ẜ.đ fide instru.ĩnt dilec.C.de fi.ĩstru.l.vl.(rectior).rectissimũ aũt ẽ ꝙ subrogatio abbatꝭ sine vlla ꝯdictõe ⁊ dubitatõe sit apđ mõasteriuȝ sci bertini:ſȝ ĩ mõ ⁊ q̃litate ẜm quã dȝ fieri subrogatio.valet cõsuetudo ⁊ mos ãtiquꝰ.ar.ẜ.de resti.spo.pisanis.(ñ debeat). iij. di.erit.(valere).ff.ad mũnici.l.j.ĩ fi.ff.de vsu ⁊ ha.diuꝰ.ĩ ꝑn.ff.đ re.du.quot̃.ff.de seruit̃. si q̃s .xvij.q.iiij.q̃sti.xij.q.ij.si quos.⁊.c. qa.(euicino).qꝛ calixtꝰ ꝓximꝰ fuit pascali.⁊ qꝛ ex certa scĩa mutauit ṽba:iõ bñ allegabat mõasteriũ sci ber.si aũt h nõ eẽt nõ intelligerẽ ẜm ꝑuil̃.esse interꝑtatõem ꝑorꝭ.ſȝ illđ ꝑsumerẽ ꝑ falsi suggestionẽ ĩpetratũ.qdã tñ dicũt ꝙ đ iur̃ videret̃ pascal̃ ꝑuilegiuȝ ĩterꝑtãdũ vt electio eẽt cõuẽtꝰ sci sil.⁊ ꝯfirmatio abbatꝭ sci ber. ar.ẜ.de cõ sue.cũ dilec.alij ꝯ.(adiudicauimus).h snĩa iusta fuit ꝗ cõsuetudo tal̃ erat ⁊ ꝑscrip.ẜ đ ꝯsue.cũ dilec.⁊.c.vl.itẽ fuit iusta ꝓpt̃ interꝑtationẽ calixti ex certa scĩa fcã ⁊ cũ cãe cognitõe.ex ꝑuile.aũt pascal̃.lȝ posset h̃re ꝯfirmationẽ.nõ tñ hũisset h ius vt đ eo tãtũ assumet̃ abbas vt qdã dicunt.alij ꝯ.(donec).ar.ꝑuil̃.ꝑire peũte mõasterio.ar.vj.q.vij.h scripsimꝰ.xxv.q.ij.§.vl.ĩ fi. h aũt intelligo si ꝑeat ⁊ non reedificet̃.reedificatio enim ideȝ ꝑuil̃.hȝ ar.ẜ.de elec.qꝛ dili.itẽ distiguo ĩter ꝑuil̃.ꝗ dã ei dant̃ ordini ⁊ ea durãt durãte ordine vt hic.ꝗ dã dãt̃ suꝑ alijs possessiõibꝰ que ñ sũt ordĩs.⁊ illa durãt ẽt rẽoto ordĩe.ar.ꝯ.ẜ.đ re.do.qꝛ mõasteriũ

Super quibusdã ꝯfiscãt̃.ẜ.de h̃r.excõicamꝰ.(pedagia). qꝛ a peditibꝰ dant̃. (guidagia). qꝛ dãt̃ ꝓ ducatu.(salinaria).qꝛ dãt̃ vt ꝑmittat salẽ vẽdẽ vl̃ emẽ.⁊ ẽ no.qꝛ h nusq̃ȝ alibi iuenies ꝓhibituȝ. C.đ euect̃.⁊ cõ.l.iij.⁊.l.vniũsi. C.no. vec ĩ nõ. ꝑ.l.ij.⁊.iij.(vl̃ lat. con)ẜ.de cẽ.ĩnouamꝰ.(viduis).no.ẜ.de of.dele. signifi. lxxxviij. di.c.j.⁊.ij.(rñdere).no.viduas pu.or.⁊ reliq̃s miserabiles ꝑsonas posse quoslibet cõueuire corã eccl̃iastico iudice:sed nũq̃ȝ ꝑt in vita conueniri si malit sub seculari iudice rñdere.

Nouimus expedire dãnabile.no. ꝓ quolibet crimĩe dũmõ sit dãnabile et dãnosuȝ põt aliqs tradi curie seculari.iteȝ ꝙ ꝓ nullo crimĩe tradi dȝ nisi sit dãnabile ⁊ dãnosuȝ:vl̃ alit̃ vt diximꝰ.ẜ.de here.excõicamꝰ.(ꝑiectꝰ).ꝑ snĩam quã dicit ꝑlatus: depono talẽ ⁊ oibꝰ ꝑuil̃.eccl̃ie ꝑuo.(celebranda).de fcõ: qꝛ post snĩam ẽ spoliãdꝰ vestibꝰ cl̃icalibꝰ.xj.q.iij.eꝑo.(scl̃ari).no.q̃lr̃ depositus sit ꝑtãti scl̃ari tradẽdꝰ.(ꝓnũciadꝰ).post snĩam depositionis datã ꝑmo ⁊ post exspoliationẽ factã secũdo tertio dicendũ est iudici seculari ꝙ depositũ ⁊ expoliatũ ĩ suũ forũ recipiat.(efficaciter).no.nõ simulare sed efficaciter ꝓ tradito scl̃ari ꝑtãti suꝑplicandũ.xxiij.q.v.c.j.licet enĩ ꝑlatꝰ cl̃icũ tradat depositũ ĩ foꝝ laicale:tñ nõ ꝓpter hoc ꝯdemnat eũ ad aliquẽ penã corpalem. (ĩmꝑpetuũ).graviorẽ penã ñ põt ĩponere cl̃icꝰ.⁊ est no.ꝙ ẽt falsariꝰ ñ semꝑ tradit̃ iudici scl̃ari qđ ĩtelligo qñ ẽ spes đ correctõe.

Dilecto filio eidẽ.s.ꝑti.aduerse.(ĩdulsimꝰ).qđ tñ de iure cõi ẽ vt ꝑter nullã ĩdulgẽtiã bñficio tñ restitutõis sibi subuẽiat̃ si ꝯpleta ẽ ꝑsc̃ptio recuperãde pos.eo abũdãte vl̃ ĩ modico tꝑe postea. ff.ex ꝗ.ca.ma.re.ſȝ ⁊ si.§. quoti.⁊.l.ait ꝑtor.§.deĩde.⁊ no.ẜ.đ.ꝑ. scrip.ex trãsmissa.posset tñ dici ĩ h valẽ ĩdulgẽtiã vt etiã ꝓpter restitutionẽ ipo iur̃ ĩcurrat tꝑs.(ꝑterea). hic plene appet ꝙ ñ ẽ necessariũ ẜm decretũ misso ĩ possessiõe reali: sed suffic̃ solꝰ lapsus tꝑis ad h vt irreuocabil̃r possideat ⁊ faciat fructꝰ suos:sed si ad maiorẽ sui securitatẽ vult h̃re ẜm decretũ:põt illũ sibi dari .ẜ. de eo q mit.ĩ pos.c.j.ẜ.vt li.nõ cõ.qm fre.§.ĩ alijs.hãc aũt missionẽ tã ex ꝑmo decreto q̃ȝ ex secũdo:⁊ tã ĩ ꝑsonali q̃ȝ ĩ reali:fac̃ iudex del̃.nõ tm̃ ꝑncipis.ẜ.đ dolo.c.ij.⁊.ẜ.de eo q mit.ĩ pos.c.ij.sed cuiuslibet alteriꝰ del̃.ẜ.đ eo q mit.ĩ pos.cũ vẽissent.⁊ ẽ iste casus vbi añ li.cõ.del̃.ĩpẽdit officiũ snũ.qdã tñ legiste dicũt ꝯ.aut̃.đ exhi. re.§.si ṽo.itẽ no.ꝙ ĩ realibus ⁊ mixtꝭ act̃.fit tm̃ mis.in pos.rei.pe. nisi quãdo latitat vel quando dolo desijt possidere.ff.ex qui.ca. in ꝑos.fulcimꝰ.§.item videamus.⁊.§.se.⁊.C.đ prescrip.xxx.an si qs.§.fi.itẽ no.ꝙ venditio raro fit nisi ꝯ latitantẽ.ff. ex q. cau. ma.in inte.resti.l.itẽ ait.§.h ⁊.ff.ex q.ca.in pos.fulcimꝰ.§.j.⁊.§. se.raro iõ dixi:qꝛ cõtra puberẽ mĩorẽ ⁊ ꝯtra furiosuȝ ⁊ etiã ꝯ pupillũ.si ex aliẽo fcõ ꝯuemãt̃ fit vẽditio si ex eis expediat.vl̃ si vrget debitũ eis vl̃ si dilatõ allatura ẽ dãnũ creditoribꝰ.ff.ex ꝗ.ca.ĩ pos.fulcimꝰ§.adeo.⁊.l.si minor.⁊.l.apđ iul̃.j.rñ.⁊.l.in pos.j.rñ. ff.de bo.ac.in.pos.si ñ ex.j.rñ.iste enĩ ꝑsone latitare ñ ꝑñt.immo plus vr̃ ex ꝑdcis.l.lȝ mlti ꝯtradicãt.s.qꝛ vbicũq̃ȝ ẽt alijs ꝑsonis ꝑter ꝑdcãs iusta cã mouerit. iudex faciet vẽditionem si enĩ ꝯtra has facit latitãtes ꝗ sunt fauorabiliores q̃re nõ multo magis faciet ꝯtra alios.⁊ si dicas ꝙ ꝯtra ꝑdcãs facit ex iusta cã.s.qꝛ fingũtur latitare ꝓpter tutores vl̃ curatores eoꝝ q latitant.certe h nõ videt̃ verũ:qꝛ si h esset lex aliq̃:hãc rõnẽ inter alias aliqñ assignare debuisset.imo exꝑsse dixit lex:qꝛ etiã si nullꝰ latitet:tñ ꝯtra ꝑdcãs ꝑsonas fit vẽditio:vt dicit ꝑal.l.ff.ex qui.c.ĩ pos.fulcimꝰ. §.adeo.itẽ si missio ⁊ venditio fiũt ĩ reali vbi fit ĩ alijs missio q̃ȝ ꝗ petita sũt.q̃re vt ꝑdcm̃ ẽ nõ fierẽt ĩ ꝑsona.ſȝ oppones quõ taȝ graue dãnũ ĩfliget̃ abũdãti nõ cõtũaci sine ordĩe iudiciario?rñ.

h fieri ꝓpter maliciā latitantꝭ ⁊ etiā ꝯtra alios ꝓpter multa mala q̄ possent euenire nisi fieret lꝫ rarissime fieri debeat nisi ꝯtra latitantē. ⁊ tūc ēt inuētū ē bonū remediū: qꝛ si fiat vēditio cū nō existeret debitū. agit̄ ꝯ ipm̄ p̄iudiciali in rē ad recupationē rei vēdite. h aūt nō videt̄ bonū. qꝛ postq̄ꝫ ꝑ iudicē vēdita sunt ꝙ postea inquiret̄ vtrū subfuerit debitū ꝓ quo vēditio facta ē. ſꝫ vēditio poterit reuocari si cāe propter q̄s fcā est vēditio nō subsint. puta qꝛ nō sit vtile his ꝓ q̄bus vēdita ē. vel qꝛ non erat debitoꝛ grauat⁹ debitis vel si nō erat damnosū creditoribus vł si nimis festinauit. ff. de dā. infec. si fini. §. si forte. ⁊ sic loquit̄ l. ff. de p̄uił. ipatores. h aūt bñ fatemur ꝙ facili⁹ ꝓcedit̄ ad vēditionē ꝯtra latitātes q̄ꝫ ꝯ alios. sed si sit vēditio ꝯ nō latitantē q̄si latitet eodem mō fit reuocatio hui⁹ venditōis vel ip̄o iure vel ꝑ bñficiūꝫ in ītē. ff. de dā. īfec. si fi. §. si forte. ff. ex q̄. c. in poſ. fulcim⁹. §. si q̄s. imo plus dici possꝫ ꝙ cū h snīa. s. ꝙ res debitoris vendat̄. sit tm̄ interlocutoria: qꝛ sūmatī tm̄ cognoscit̄. C. de bo. ac. ī poſ. l. fi. §. an hi: si postea iudex ꝯriū cognosceret. s. ꝙ nō fuisset debitū. possessionē ⁊ vēditionē reuocaret ⁊ etiā solutionē factā debitori. ar. ff. d̄ re. eo. magis. §. si es. ff. de trāsac. cū hi. §. si p̄tor. itē ꝙ iussit ⁊ c. ff. de re iudicata. ꝙ iussit. vel his ꝯ quē lata est īterlocutoria suꝑ solutōe debiti ⁊ suꝑ venditōe poterit appellare īfra. x. dies a tēpore quo sciuit p̄dcām snīam ꝯ se latā cū in veritate nō latitauerit. C. quō ⁊ qn̄ iudi. l. j. ⁊ hn̄t locū p̄dcā. s. missio in poſ. ⁊ vēditio. etiam ꝯ eccłiaꝫ sicut ꝯtra pupillū. si q̄ras. j. qd̄ tp̄s faciēda ē vēditio vł missio ex secūdo decreto postq̄ꝫ missus ē ī possessionē cā rei ser. dicūt q̄dā postq̄ꝫ visus est eā habuisse ꝓ derelicto vel h cōmittēd̄ ē arbitrio iudicis. arbitrio. ff. de dā. infec. si fi. §. n̄ aūt. ff. de acq. poſ. possideri. §. fi. ff. de iur. d̄li. l. j. §. vl. meli⁹ vꝫ ꝙ ꝑ an. dꝫ expectare. C. de p̄scrip. xxx. an. si q̄s. §. vl. ⁊ h bñ vꝫ dicere dec. s. vt li. nō ꝯte. qm̄. ī fi. nec ob. C. ī q̄. ca. nō ē ne. ī in. re. qꝛ illa locū hꝫ in his q̄ fiūt ex iudiciū: sec⁹ ī illis q̄ fiūt ī iudicio. C. de iudi. ꝓperādū. ī fi. itē vꝫ ex decre. p̄all. s. qm̄ ꝙ post an. p̄ot iudex inꝑponere s̄m decretū ꝓ vēditōe facienda. vel si non vult ita grauare abūdātē. p̄ot decernere ꝙ tm̄ possideat ⁊ fruct⁹ faciat quousq̄ꝫ aduersari⁹ ꝓbauerit indebitū illd̄ ī cui⁹ cā fcā ē missio ī possessionē. vel si adhuc vult min⁹ grauare abūdātē: forte ꝙ min⁹ liq̄t ei de debito. tūc reseruet on⁹ ꝓbandi debitū illi q̄ missus ē ī possessionē. nā iudici lꝫ ꝙ pl⁹ est. s. facer̄ finalē vēditionē. mł'to magis ꝙ min⁹ ei licet. s. p̄dcās ꝓuisiones facere. itē ⁊ cautōe pignoꝝ ⁊ venditōe ⁊ aliꝭs remediꝭs vtendū ē ꝯ cōtumaces. ff. de vē. inspi. l. j. §. j. ff. de lib. ag. l. si q̄s a lib. §. si quis. insti. de excu. tu. §. vlt. ⁊ s. de do. c. ij. sed q̄s dꝛ latitare. hēs. ff. ex qui. cau. ī poſ. ea. fulci. §. ij. ⁊ §. se. itē dꝛ latitare q̄libet q̄ exp̄sse vocatōi iudicꝭ nō obedit. ff. de p̄uił. cū si creditores. ⁊ h plus placet q̄ꝫ qd̄ no. s. vt li. nō cōte. qm̄. ī glo. ⁊ male. (ꝯuēiēdiꝭ). restituit̄ eni ei tp̄s q̄ntū fuit abūdās ita tm̄ ꝙ n̄ excedat tp̄s ꝙ si erāt suꝑāt. ff. ex q̄. c. m. re. ſꝫ ⁊ si. §. q̄t.

Quum īter vos capelle. no. abbatē cōueñiri ꝓ eccłia sibi subdita. ⁊ forte iō ē qꝛ tpalia illi⁹ ecclesie erāt mōasteriꝭ ⁊ erāt. q. grā dia. vt no. s. de p̄ben. de p̄ore. al's aūt lꝫ ep̄s admitteret̄ ad agēdū ꝓ eccłia sua. s. d̄ suc. ab inte. c. iij. s. de p̄uił. cū oli ꝓꝑt. ad defendēdū tm̄ nō admittet̄ nisi cū satisdatiōe de iudi. sol. vt. s. ī bonis ip̄ius mandat̄ snīa excōicatōi. ff. de re iudi. si se obtulerit. ⁊ hoc idē a sili crederēꝫ de abbate. ar. ff. de le. nō p̄nt. ⁊ iō dic meli⁹ vt no. s. de resti. spo. olī cām. ⁊ de iudi. cū de pu. ⁊ de reli. do. cū ve. (probatū). p̄us tm̄ titulo allega. puta qꝛ sibi h tertia fuerat ꝯstituta legi. s. de cōsue. cū dilec. qd̄ lꝫ non ꝓbet̄. sed vsus tm̄ p̄script⁹ sufficit. ff. de vsur. cū de in rem. vel aliter vt ī glo. q̄ īcipit. (oblationū). noīe oblationūꝫ h ītelligūt̄ oīa oblata siue mobłia siue īmobilia siue ī eccłia offerēt̄ siue extra. secus si dixisset oblatōes altaris. x. q. j. de his ātiquos. ⁊ meli⁹. s. e. cū carp̄. ⁊ ea. missa. nūcio. ar. ꝙ ea q̄ acq̄rit sacerdos iniūgendo p̄nīales ꝑ parrochiā debēt esse eccłie. (nūcio). ar. ꝙ q̄cūq̄ꝫ intuitu eccłie acq̄rūt̄ sunt ecclesie. xij. q. iij. pōtifices. s. de testa. requisisti. (et decimas.) s. de testa. officꝭ. ⁊ c. de his. ꝯ. j. e. c. ij. ꝯtra vbi dꝛ: qꝛ de datis inter viuos nō dꝫ hꝛe portionē ep̄s. sed d̄ testamētꝭ tm̄. itē ꝙ de his q̄ dant̄ ad ꝑpetuū cultū vt vestimenta ⁊ q̄busdam aliꝭs q̄ h cōcedūt̄ portionē canonicā hꝛe nō dꝫ. so. illa. c. loquūt̄ qn̄ agit̄ cōditiōe ex illis decre. suꝑ relictꝭ ī testō tm̄: h aūt loquit̄ qn̄ agebat cōditōe ex canonibus. xij. q. ij. cōcesso. ⁊ c. quattuor. x. q. j. antiquos. vbi exp̄sse habes ꝙ etiā de p̄diꝭs debet hꝛe portionē q̄ cōstat ad ꝑpetuū cultū data. x. q. ij. h ius. ſꝫ dices h nō agit ep̄s sed prior. q̄uo ergo cōditōe ex illis canonibus petit aliquā portionēꝫ. rn̄. h p̄or hēbat istam tertiam ab ep̄o. nec ob. qd̄ in. c. dꝛ de medietate: qꝛ in h ē s̄uanda cōsuetudo. s. de sepul. certificari. vł dic ꝙ h p̄or istā petiꝭt: qꝛ ea stipulat⁹ fuēat. vł alias sibi erat sibi ꝯstituta. ⁊ cū nō posset ꝓbare stipulationē vł cōstitutionē. ꝓbauit ꝯsuetudinē. xl. an. ī ꝑceptōe cuiuslibet istorum singulariter. ff. de vsur. cum de in rem.

Ex parte vestra operis. post nunciationē eni no. o. edificatum fuit licite: vł qꝛ remissa fuit nunciatio: vel qꝛ fuit satisdatum. vt dixi. s. de no. ope. nūci. c. ij. ⁊ iij.

Si parte vestra. ecclesiasti. s. e. cū inf. ꝯ. ratā. qꝛ iuri cōsonat. s. de testa. de his. vł dic cū legat⁹ possit facere ꝯstitutionē. vt. s. de offi. le. c. vl. eadem rōe potest interp̄tari. s. e. inter alia

Cum a nobis. maiora scꝫ dignitatū. ꝙ aliqui non credūt cū nō debeant vacare. sed maiora appellat pinguiora q̄ꝫuis accepta ꝓp̄a significatiōe verbi etiā dignitates bñficia sūt. ar. s. de p̄ca. c. vl. vbi d̄ hoc nota.

Transmisse facultates. interp̄tandū erat dictū canonicoꝝ ad hoc vt verū dixisse videant̄ ꝙ non sufficiūt facultates ꝓpter diminutionem. si ei diminute nō erant ⁊ h papa dixisset nunq̄ꝫ lr̄as dedisset. ar. s. de consti. cū. m. ff. de cōsti. p̄n. ī nouis. (moderātes.) no. ꝙ ꝑ h vbuꝫ possent minuere nō augere nūerū. (cōuertētes). h nō sufficiūt rōe primi mandati sed istius secūdi.

Veniēs. ⁊ īfra ī sp̄āles. hic vult dꝛe ꝙ ꝑ hec vba nos recepimus ī ꝓp̄os ⁊ sp̄āles filios nō fit exēptio. ſꝫ tm̄ nō poterūt excōicari vł int̄dici nisi a papa vł eius legato. (ex illo). i. ad id ꝓdest eis ꝙ sunt ī ꝓp̄os filios recepti ꝙ n̄ p̄nt excōicari vel int̄dici. i. propt̄ illud. (desertū). h desertū post habitationē p̄ot dici nouale. s. de v̄. sig. q̄d ꝑ nouale. vbi no. (in p̄missis). p̄uile. (mēoriā). mōasteriū hꝫ p̄uilegiū d̄ pcipiēdis decimis noualiū int̄ certos fines agit ad decīas ꝯtra q̄si possessores earū ⁊ plebes ad q̄s de iure cōi ꝑtinēt: agūt ꝯtra eos vt dimittat eis decīas q̄s q̄si possidēt. h p̄mo q̄rit̄ q̄d dꝫ ꝓbare monasteriū ⁊ q̄d plebs. rn̄. testes monasteriꝭ debent dicē ꝙ cōis opīo ē oīm q̄ hitāt circa loca q̄ mōasteriū dic̄ noualia ⁊ ēt alioꝝ q̄s de his q̄rere cā agitat. vł meli⁹ oīuꝫ q̄ circa h arbitrāt̄ nullū q̄ viuit vidisse vł audiuisse qn̄ loca illa fuer̄t culta. ⁊ oꝫ hos hitantes vł arbitrātes q̄ p̄dcā opināt̄ ad min⁹ eē duos vł tres vł plures vt iudex arbitrabit̄. ſꝫ n̄ opꝫ eē oēs vł maiorē ptē q̄ sic opinent̄ nam mūicipes dicūt̄ scir̄ ꝙ maiores sciūt. ff. ad mūici. mūicipes. itē adiꝭciēt ī suo testamēto ꝙ nūq̄ꝫ vidēt aliq̄s q̄ diceret se vidisse illa loca coli: vł audiuissent ab illꝭ q̄ vidissent vł audissent ab aliꝭs p̄dessessorib⁹ sursū ī īfinitū. vł ēt ab his q̄ secū ꝯuiuebāt vsuꝫ in īfinitū p̄dcā loca suo tp̄e coli: nec vꝫ sufficer̄ si testes dicāt n̄ est opīo oīꝫ nec ēt alicui⁹ p̄cedētiū ī īfinitū q̄ p̄dcā loca culta fuerīt. qꝛ h ē negatīa q̄ ꝓbari n̄ p̄ot. vj. q. iiij. actō. C. d̄ proba. actor. ff. d̄ ꝓba. l. ij. itē n̄ vꝫ his testib⁹ necē dicē ꝙ audiāt p̄dcā loca semꝑ fuisse īculta: īmo bñ valet ei⁹ testīoniū etiā si audiuerīt illa loca aliqn̄ fuisse culta: qꝛ tūc ꝓbabit mōasteriū p̄scp̄tōeꝫ ei⁹ tp̄is cui⁹ nō extat mēoria ꝯ ꝯfessoriā quā ītētāt plebes de iure cōi ad decimas petēdas: ⁊ tūc dicēt testes cōeꝫ opīoneꝫ eē oīꝫ p̄dcoꝝ quod null⁹ viuēs vidit vł audiuit ꝙ suo tp̄e fuerīt loca p̄dcā culta nec vidē aliq̄s q̄ h viderit vł audiuerīt ēt ab aliꝭs d̄ suis tp̄ib⁹. dicūt q̄dā ⁊ forte n̄ male ꝙ etiā si n̄ dicāt d̄ suis tp̄ib⁹ ſꝫ d̄ alioꝝ tp̄ib⁹ sed certis ꝙ eq̄ bñ īpedit̄ p̄scriptio sic̄ de suis diceret. v̄. grā: dic̄ testis: ego audiui a petro q̄ dicebat ꝙ audiuerat a iohē ꝙ tp̄e iustiniāi loca colebāt̄. ſꝫ ab eo tp̄e citra cōis ē opīo ꝙ fuerīt īculta si a iustiniano audiuissēt īdubitatū eēt ꝙ n̄ ꝓbabit̄ p̄scriptio. idē etiā videt̄ si n̄ dicat d̄ certo hoīe. ſꝫ tm̄ noīat certū tp̄s. vt si dicat testis: audiui ꝙ p̄dcā loca colebāt̄ eo tp̄e ꝙ ꝯflict⁹ fuit sarracenoꝝ cū xp̄ianis. ſꝫ postea fuer̄t īculta. aliq̄ tm̄ dicūt ꝯ. s. ꝙ n̄ suffic̄ dicē ꝙ audiuerīt ea culta tp̄e iustiniani vł tp̄e ꝯflict⁹ nisi dixerit qd̄ vidit vł audiuit suo tp̄e culta. ſꝫ s̄m p̄mā opīonē n̄ vꝫ dr̄ia siue audiuerīt a iohē siue a iustiniano cū ei dicē sufficiat ita de alieō tp̄e sic̄ de suo. isti tm̄ bñ fatēt̄ ꝙ nō debēt cōfusuꝫ tp̄s dicē: puta qꝛ culta fuer̄t a tp̄e xp̄i citra: ſꝫ certū dicē debēt vt p̄dcm̄ ē. s. tp̄e iustiniani vel ꝯflict⁹. ſꝫ q̄d si testꝭ īnt̄rogat⁹ rn̄deat aliq̄s: sed paucos et sine rōe opinari. ꝯ credim⁹ ꝓbari p̄scriptionē: ſꝫ q̄d si dicat parē ptē opinari ꝯ sine rōe. hic nō credim⁹ valere testīoniū: qꝛ nō ē testis distīguē q̄s faciat cū rōe vł sine rōe. ſꝫ quid si dicat: ego audiui aliquē dicētē se audiuisse vł vidisse ꝙ suo tp̄e culta fuer̄t p̄dcā loca sed ipse nō credidit ei: qꝛ eum interrogasset ab eo de cā dicti sui vel de circūstātiꝭs n̄ rn̄dit ei. vel rn̄det: sed fa suꝫ. rn̄. ꝙ ꝑ hūc testē non ꝓbat̄ p̄scriptio: qꝛ cū h testis nō esset iudex illius a quo

audiebat loca fuisse culta nõ tenebat ei rñdere. ſ; ſi falſam cãm
ſubieciſſet ſui dicti. tũc poſſet dici ꝙ bene ꝓbat̃ ꝑſcriptio dũmõ
cõſtet cãm quã dixit falſã ⁊ etiã eũ eã dixiſſe: qꝛ forte nõ ẽ creden
dũ ꝙ eã dixerit niſi pars mõaſterij h̃ ꝓbet. teſtes aũt plebis de
bẽt h̃re ꝯriũ. ſ. cõem opiõnẽ eẽ ꝑdcõꝝ hoĩm q ſup̃ dci ſunt ꝙ ali
qui ſunt qui viderint vel audiuerit qñ loca ꝑdicta culta fuerunt
⁊ ſi nõ aliđ. ſ. ꝯſulẽ vel diẽ vł annũ ꝓbẽt. ⁊ ſi teſtes vtriuſqꝫ ꝑtis
h̃ plene dixerĩt: iudicis diſcretõi relinqt̃ q qb⁹ ꝑferant̃. ⁊ ſi in h̃
articło ꝑferant̃ teſtes mõaſterij nõ ſufficit eis niſi ꝓbẽt ⁊ aliq̃ q
ſup̃dixim⁹ cũ lex ad oĩa eũ aſtrĩgat. ſ; ſi teſtes plebis h̃ ꝓbẽt ſuf
ficit eis etiã ſi aliđ ñ ꝓbãt. itẽ ſi ĩ hoc articło deficerẽt ſ; ꝓbarent
aliũ articłm. ſ. ſe vidiſſe vł audiuiſſe aliq̃s q dicerẽt ſe vidiſſe vel
audiuiſſe ab alijs q̇ audierãt ab alijs ꝙ ꝑdcã loca ſuo tp̃e culta
fuerint: ꝑfert̃ ꝓbatio plebis: qꝛ cũ in ĩtat̃ iure cõi ſuffic̃ ꝙ ĩ vno.
⁊ ſi nõ ĩ oĩb⁹ ĩfrĩgãt ꝓbationẽ monaſterij. itẽ in hoc caſu ſi duo
tm̃ teſtes bñ ꝓbẽt hũc articłm ꝑferent̃. c. teſtib⁹ mõaſterij q̇ dixe
runt ꝯ: qꝛ iſti aſtruũt affirmatiuã qđ ẽ ꝺ iure cõi. alij negatia qđ
eſt ꝯ ius. l; ĩ hoc caſu admittãt̃ ꝑpter ĩpoſſibilitatẽ ꝓbationũ. a
lij tm̃ dicũt ⁊ h̃ etiã diſcretiõi iudicis ꝯmittit̃: qꝛ vtrũqꝫ teſtioniũ
eſt admiſſum ꝯ ius. qꝛ ẽ de auditu: l; teſtĩoniũ monaſterij ſit ma
gis ꝯ ius: qꝛ ẽ de auditu ⁊ aſtruit negatiuã. h̃ aũt ſatꝭ ꝓbãt̃. ff. ꝺ
ꝓba. ſi arbit̃. ff. de aq̃ plu. ar. ĩ ſũma. §. idẽ labeo. ⁊ dicũt qdã ꝙ
ſi cõſtet ꝑ ꝯfeſſionẽ vł alio mõ ꝙ a. c. ãno circa añ li. ꝯte. fuerĩt ꝑ
dcã loca culta: q̃ꝫ tũc cũqꝫ monaſteriũ ꝓbet ꝑ ſe oĩa ꝑdcã: tm̃ ſuccũ
bet. qꝛ cũ oportea eũ ꝓbare ꝑſcriptionẽ cui⁹ non extat mẽoria.
h̃ non ẽ tał q̇ ẽ infra. c. annos cũ vſqꝫ ad. c. an. vł parũ min⁹ pt̃
extẽdi mẽoria hoĩ; ſic̃ vita. ff. de vſuf. an. vſufruct⁹. ſec⁹ aũt ſi ꝑ
ꝯfeſſionẽ vł alio modo ñ ꝯſtet ꝺ anteriori tp̃e. ſ; ꝯſtet ꝙ a. cc. citra
fuerĩt culta: qꝛ tũc bñ valebit ꝓbatio monaſterij ſi ꝑdctõ mõ ꝓ
bauerit. ꝑdcẽ ꝓbatões videt̃ h̃re locũ ſi neget̃ ꝯſtãtinũ fuiſſe im
ꝑatorẽ romanoꝝ vł Karolũ fuiſſe regẽ frãcie. vł ſi neget̃ aliquẽ
fuiſſe notariũ vł ꝑlatũ. ⁊ ſic ꝺ alib⁹ ſilibus dũmõ ꝑdcãm metã
c. annoꝝ exceſſerĩt. vtrobiqꝫ enĩ ẽ eadẽ eqtas. qdã tm̃ dicunt h̃re
locũ ꝑdcãs ꝓbatões ſi ea q̇ ĩtẽdũt ꝓbare excedũt metas. xl. an.
alij dicũt ꝙ etiã p̃ñtia: ſ; ignota puta apđ ſarracenos fcã ꝑdicto
mõ debẽt ꝓbari: ſed nõ placet. itẽ no. ꝙ h̃ cõis opĩo ideꝫ eſt ꝙ cõ
munis credulitas. ⁊ iõ oportet famã eẽ ⁊ etiã credulitatẽ cũ aliq̃
rõe. l; eniꝫ lingua moueat̃ facile ad loq̃ndũ qđ vult ſicut ⁊ caro
facile mouet̃ ad illicita: aĩa tm̃ facile nõ mouet̃ ad aliqđ credẽđ.
ſed ꝑcedẽte rõe tm̃. ⁊ qꝛ ſol⁹ de⁹ ſcrutat̃ aĩam. iõ ille q̇ fert teſtio
niũ de opĩone ſi ĩterroget̃ q̃uo ſcit hãc cõem opĩonẽ: rñdebit: ñ
ſcio. ſ; ſol⁹ de⁹ nouit: ſed credo. cãm aũt credulitatꝭ ſubijciet. qꝛ ſic
verbis exꝑmebat vł aliã quã volet ⁊ hac rõe: qꝛ tm̃ de credulita
te rñdet q̇ teſtificat̃ ſuꝑ opĩone. vꝫ ꝙ ſi interrogat̃ q̃uo ſcit: ꝙ ſit
cõis opĩo. rñdebit: qꝛ ſit audiui a multꝭ. ⁊ credo ꝙ omĩa organo
vocꝭ ſic exꝑmebat ſuã volũtatẽ. itẽ ẽ iuſta cã ſi dicat cũ mł'ti exꝑ
merẽt ſuã opĩonẽ: alij ꝯtrariũ nõ dicebãt: ſi aũt interrogaret̃ a q
bus audiſti: ſi noĩat aliq̃s bñ eſt. ſ; ſi dicat: ñ hẽo ĩ mẽoria de ali
quo: qꝛ nõ no. de aliquo certo. qꝛ ſic cõiter dicebat̃: vꝫ valere teſti
moniũ. vꝫ aũt idẽ ꝓbare ꝯmunẽ opĩonẽ ⁊ oĩm opĩonẽ. ff. de ꝓ
ba. ſi arbit̃. qꝛ ſi vn⁹ ſol⁹ eſſet in ꝯtraria opĩone ductu rationis
nõ eſſet cõis ꝓbatio. vt ꝑdcm̃ eſt. l; aũt ꝓbatio cõis opĩonis etiã
cũ ꝑdcis adiectõib⁹ nõ ſufficiat niſi in his q̇ excedũt metas ꝑdi
ctas: tm̃ ⁊ in his q̇ ſunt circa metas ꝑdcãs ſepe mł'tũ val;. qꝛ trãſ
fert onus ꝓbationis in reũ. ar. ꝰ. de ꝑſump. qꝛ veri. ⁊ c. illud. ar.
C. de teſti. l. j. ⁊ auc̃. ibi poſita. C. de. ſen. ⁊ interlo. l. ij. ⁊ h̃ vera vi
dent̃ ſi dꝛ ꝯtractus alicui⁹ ꝑlati mortui nõ valere: qꝛ nõ fuit ꝑlat⁹
vel ꝯtra inſtr̃a tabelliõis mortui ꝙ nõ fuit tabello vel ꝯtra filios
qđ nõ fuit m̃rimoniũ int̃ parentes. ⁊ ſi videt̃ viuere ille q̇ cõi opi
nione dꝛ mortu⁹. ⁊ ſic in ſilib⁹. ar. ꝑdcãrum legũ. ⁊ ar. xxxiiij. q.
j. c. j. ff. de of. ꝑto. barbari⁹. ſecus aũt eſſet ſi ꝑlat⁹ viueret vł ta
bellio vł maritus. nam in his caſibus ⁊ ſilibus ſi ꝑdicti agerẽt.
puta qꝛ ꝑlat⁹ repeteret ſuã eccłiam in cuius poſſeſſione alius eſſ;
vel alter alterũ peteret vel tabellio peteret aliquẽ ceſſare a diffa
matiõe ſua ſuꝑ eo ꝙ non eẽt tabellio. nã in his caſib⁹ ñ videt̃ ꝙ
cõis opĩo in aliũ trãfferat ꝓbationẽ. ⁊ eſt rõ: qꝛ mł'ta ſunt ꝓ reo.
ſ. qꝛ ẽ ĩ poſſeſſiõe ⁊ qꝛ negat ꝙ nõ eſt in alijs caſib⁹: tm̃ ⁊ huic ali
ter ſubuenitur. vt no. ꝰ. de preſump. illud. ⁊. ꝰ. de reſti. ſpo. ſepe
cõtingit. itẽ ſecus videt̃ ſi nõ agit̃ cã inter ꝑcipales. ſed inter
alios: puta ſi aliq̃s petit aliqđ ex ꝯtractu prelati viuentꝭ vel in
ſtrumẽta tabelliõis viuentꝭ. ſufficit enim his actorib⁹ ꝓbare cõ
munẽ opĩonẽ ꝙ hẽtur ꝑ prelato vel pro notorio quouſqꝫ ꝓbet̃
ꝯtrariũ. ar. cõtra. C. de teſti. l. ij. C. de ſen. ⁊ interlo. l. ij. ⁊ eſt rõ di
uerſitatis: qꝛ ꝑncipał perſona magis dꝫ h̃re paratas ꝓbatiões
ſui ſtatus q̃ꝫ ali⁹ in iure aũt inueniũt̃ iura q̇ loquũt̃ de hac mate
ria. ꝰ. eo. qđ ꝑ no. ⁊ c. ſuꝑ qbuſdaꝫ. ꝰ. de ꝑuile. c. fi. iij. q. vij. h̃ qꝑ
pe. ff. ꝺ aqua plu. ar. in ſũma. §. idẽ labeo. ff. de aqua quoti. ⁊ eſti

h̃ iure. §. ductus aque. ff. de iti. actuqꝫ ꝑ. apparet. §. pe. ⁊ vł. C. ꝺ
ſer. l. j. ⁊. ij. ⁊. l. ſi manifeſte. ff. de ꝓba. ſi arbit̃. item aliud eſt cõis
opinio q̃ꝫ notoriũ. hui⁹ enĩ cõis opinio ẽ tm̃ de longe ꝑteritis. ⁊ q̇
nõ p̃ñt probari per teſtes de viſu. notoriũ aũt eſt de p̃ñtib⁹ vel ꝓ
ximo ꝑteritis ⁊ q̇ facile p̃ñt ꝓbari per teſtes. de viſu ⁊ nõ mirerꝭ
ſi ſufficiens reputet̃ a iure h̃ probatio cõis opĩonis. indubitãter
enĩ reputari dꝫ ꝙ oẽs hoĩes cõiter opinati ſunt ſine cõtradictõe
tanto tp̃e a quo nõ extat memoria. ff. de aqua plu. ar. in ſũma. §.
idem labeo. (in eo. plena). hanc plenã libertatẽ nõ hñt de iure cõi
ſed ꝑ priuilegia vt h̃ infra ſequit̃. (libertate). no. plenã libertateꝫ
dici vbi exempti ſunt a lege dioceſana vt h̃ exꝑſſe dicit. eſt etiaꝫ
iuriſdictionis ſicut apparet in illis verbis vbi dicit ꝙ non p̃ñt in
terdicto ⁊ excõicationi ſupponi que ſunt de lege iuriſdictionis. ⁊
valet hoc ad intelligendũ ꝑuilegia q̇ dãt alicui plenã libertateꝫ
non exꝑſſis. c. libertatis. nõ enĩ intelligit̃ plena libertas niſi ĩ his
duabus. ll. ſit liber. melius placet ꝙ iſte eccłie non gaudebãt ple
na libertate in lege iuriſdictionis: ſed tm̃ quo ad certa capitula
legis iuriſdictõis erant exẽpte. ſ. ꝙ non poſſet excõicari vel inter
dici. ſed quo ad alia ſuberam dioceſanis. ſ. qꝛ poterant ſub eis
cõueniri. ⁊ ſic de alijs. (examinãdi). iccirco clerici fratrum p̃ñtã
tur epĩs ⁊ examinãtur ab eis: qꝛ hmõi eccłie nõ erant exẽpte.
⁊ ideo cłici per epõs erant in eis inſtituẽdi. ſecus aũt eẽt ſi eccłie
eſſent exẽpte ex toto: qꝛ tũc inſtitueret̃ ibi cleri ꝑ fratres. xvij. q.
ij. c. j. ſed tũc ſi ꝑpł's nõ eſt exẽpt⁹: rector eccłie inſtitut⁹ ꝑ fratres
recipiet curã ab epõ ⁊ reddet ſibi rõem ꝑpłi ⁊ ibit ad cõſilium
epãle ⁊ recipiet ibi ſtatuta ſynodi ⁊ rñdebit de quarta decimaꝝ
⁊ oblationũ ⁊ mortuarioꝝ ⁊ hmõi q̇ ſibi a ꝑpło obuenerĩt ⁊ ꝑſta
bit ſibi reuerẽtiã obſequiũ ⁊ honorẽ rõe ꝑpłi ⁊ alia que alij re
ctores ꝑſtant epõ. ar. ꝰ. de priuił. ex ore. ⁊ de ma. ⁊ obe. qđ ſuper.
nec eſt ꝯtra h̃ qđ dicim⁹. ſ. ꝙ dꝫ recipe curam aĩarũ ab epõ: quia
eadeꝫ rõne vꝫ ꝙ qñ epĩs inſtituit aliqueꝫ ĩ eccleſia nõ exẽpta vbi
cleric⁹ eſt patron⁹ ꝙ deberet recipere curã tẽporaliũ a patrono
ſo. nõ ẽ ſiłe. quia curã aĩarũ nõ pt̃ q̃s habere niſi ꝑ epꝫ cui ſub
eſt vel per vicariũ eius. xvj. q. vij. nullus. ꝰ. de of. archidi. cũ ſatꝭ.
ꝰ. de inſti. ex frequentib⁹. vicarius aũt nõ videt̃ ab his exẽptus
ſecus aũt in cura tꝑaliũ q̇ intelligit̃ data hoc ipſo ꝙ ꝯceſſa eſt cu
ra aĩarum. itẽ pt̃ dici ꝙ p̃ñtatio quã facit patronus ſufficit vt
poſtea cõceſſa cura aĩarũ cõcedere videat̃ patron⁹ ⁊ curam tẽ
poraliũ: examinare aũt eũ nõ debebit epĩs. quia non inſtituit eũ
in eccłia. ĩmo abbas nec eũ confirmat nec ipſi manu imponit. ta
les enĩ examinãdi ſunt. ꝰ. de elec. venerabilẽ. ⁊ c. nihil. cura eniꝫ
aĩarũ ĩ hoc caſu nõ eſt ꝑncipał ſ; acceſſoria. ex q̇ enĩ ꝑ patronum
clericũ ĩſtitut⁹ ẽ: ⁊ cura aĩarũ q̃ſi acceſſoria ex rõe ei ꝯcedẽda eſt.
⁊ iõ etiã nulla ei⁹ exceptio admittit̃ niſi forte laboraret infamia.
ꝰ. de ap. cõſtitutꝭ. de accuſa. accedẽs. nec accuſabit̃ a ꝑpło nec a
lio corã epõ. itẽ epĩs de crimĩbus vł negligentia ei⁹ nõ ingret: qꝛ
non ẽ iudex ei⁹. ſ; ſi negligẽs vel ał's ẽ in regimĩe epiſcop⁹ pote
rit dare licẽtiã ꝑpło ꝙ ab alio recipiãt pñiam ⁊ alia ſacramenta
ꝰ. de offi. or. inter. in fi. ſ; epĩs nõ ꝓhibebit ꝙ ꝑrochiani non reci
piant ſacramẽta ab hmõi rectore q̃ꝫdiu tolerat̃. viij. q. iiij. nõne.
niſi ſciret vel vehement̃ ꝑſumeret ꝙ ꝑrochianũ vellet trahẽ ad
errorẽ vel ad peccãdũ: qꝛ tũc nõ q̃ſi iudex nec in forma iudicij: ſ;
q̃ſi ſupior rector eius. ⁊ cui etiã pre alijs ⁊ ſuꝑ alios cõmiſſa eſt
cura eiuſdeꝫ ꝑrochie poterit ei mãdare ꝙ ab eo nõ recipiat. ar. ꝰ.
de diuor. quãtoꝝ tamẽ bñ caueat iſte epĩs. qꝛ ſi poſtea rector conq̇
rat̃ de eo oportebit eũ ꝓbare cauſas ⁊ ꝑſumptiões q̃re hoc fecit
quas ſi ñ ꝓbauerit puniet̃. ar. ꝰ. de exceſſi. prelato. c. ij. ad hoc au
tem rectore ſi appellent parrochiani extra iudiciũ appellẽd⁹ eſt
abbas ſuus: qꝛ hec appellatio pl⁹ hꝫ vĩ ꝓuocatõis ad iudiciũ q̃ꝫ
appellatõis. ꝰ. de appella. cũ ſi. ſed ſi appellet̃ ab eo in iudicio:
tũc appellãdus ẽ epĩs a quo eos hꝫ. ar. ꝰ. de ma. ⁊ obe. ſolite. ſic̃ ⁊
in eccłia vacãte cuſtodiã hẽbit ꝑpłi quo ad curiã. lxiij. di. ſi ĩ ple
bibus. officia aũt audiẽt in ꝑrochiali eccłia etiã vacãte eccłia. ⁊
etiaꝫ ab extraneo ſacerdote: qꝛ loc⁹ ille corꝑalis ad hoc deputat⁹
eſt. ꝰ. de ꝑroch. vt dñic̃. ĩmo ⁊ ſi rector proceſſiſſet ingrendo cõ
tra parrochianũ appellabit epĩs. ⁊ tũc vocabit rectorẽ vt defen
dat ꝓceſſum ſuũ. ꝰ. de appella. cũ ſpãli. circa finẽ. ⁊ ſi nõ cõparue
rit. ꝓcedet epĩs: qꝛ in cã appellationis bñ ꝓcedit̃ lite nõ cõteſta
ta. (cũ plebes). no. qꝛ aliqñ eccłie ꝑrochiales nõ ſunt exẽpte: ⁊ tm̃
parrochiani ſunt exempti. de hoc no. ꝰ. de ꝑuile. recepim⁹. (mo
deratõe). moderatio ĩ hoc ẽ. qꝛ iſti fratres cłici integras decĩas
recipiẽt de noualib⁹ ⁊ laboribus poſſeſſionũ: q̃s iſte ordo ſancti
iacobi habebat añ cõciliũ. ſ; de illis poſſeſſionibus quas q̇ſiuit
poſt cõciliũ ſoluet integras decimas. ꝰ. de deci. nuper. (in alijs).
ſcꝫ qñ obueniũt ſibi a dictis fratrib⁹ ſui ordinis debẽt ĩtegre ſol
uere decimas. (alijs defen). repete q̇ no. ꝰ. ꝺ ver. ſig. oli tibi.

De regulis iuris. Rubrica.

Omnis res dissolui.

Fallit in matrimonio.xxxiij.q.vij.licite. In ordine ⁊ baptismo.xv.q.vij.eps solut.j.q.j.ꝙ quidam.

Estote misericordes.ī me

liore).s̃.de simo.⁊ si questiones.

Qui scandalizauerit

.s̃. de renũ. nisi igit.vij.q.j.in glo.sic.(vtilius).xj.q.iij.inter verba.xxij.q.ij.primum.xxxij.q.v. ita ne.

Quod non est.

Quod latenter

x.q.iij.qꝛ co.(pium).ff.ꝙ me.cã.l.j.C.ꝙ me.cã l.j.⁊ vlti.

Cum in cõtẽplatõe a que

stiõibus).q̃ torq̃ri debeãt qñ ⁊ q̃lr h̄ non noto.quia ĩ summa plene d̃ oĩbꝰ notaui.Sꝫ tñ de clericis videamꝰ ⁊ dixerũt aliq eos torquẽdos.ij.q.j.in ꝑmis.v.q.v.illi q.vbi dꝛ accusatores epoꝝ ⁊ testes torquẽdos.qd̃ nõ videt posse intelligi nisi de clicis cũ alij ad accusationẽ vl' testioniũ ꝯ eos non admittant. S.ij.q.vij.ipi testes.ar. etiã ꝑ eis: qꝛ cũ ex̃ testioniũ licitũ sit eos subire v̇berĩbꝰ.xxxv.di.cũ beatꝰ aũt.xlv.di.cũ beatꝰ.v.q.vj.qꝛ.q̃re ⁊ si vacillant ĩ testionio ⁊ viles sunt nõ torq̃būt.ff.de questio.ex libo.iiij.q.iij.si ea.alij tamẽ dicũt ꝯ.⁊ ĩ.c.ꝯtrarijs dicũt laicos tortos q admissi fuerant ĩ exceptis crĩbꝰ de quibꝰ loquũt prealt.c.ꝑ crimĩe aũt bñ fatẽt aliquos v̇berãdos.sꝫ cauendũ est semꝑ ne adeo grauiter torq̃ant ꝙ piculũ ĩmineat vite vel mẽbroꝝ.s̃.ne cleri.s̃niam. Jtẽ no.ĩ auten.clericoꝝ torq̃nt accusatores ꝭm ꝑmã opiõnẽ.v.q.vj.illi q.ꝙ nõ ẽ ꝭm legẽ.Sꝫ mirũ vꝛ ꝙ q̃stio faciẽda sit ĩ accusatore.cũ nullꝰ crimĩosus vl' suspectus sit admittẽdꝰ ad accusationẽ.iij.q.v.accusatoribꝰ.⁊.c.se. ⁊.q.viij.c.j.sed dic hos admittẽdos ĩ exceptis criminibus vl' qñ accusatꝰ volens euitare infamiam suã eos vult admittere.a questiõibus ff.de q̃stio.l.j.⁊.C.de qd̃.milites.

Que multotiens.

Qui ex timore

xxiiij.q.j.pudenda.xxij.q.ij.faciat.d̃ pe.di.i.solẽt

Desleat.

Quamuis cause pastoris.

negligẽt].lxxxj.di.dcm̃.j.q.j.ꝙ q̇dã.xlix.di. deĩd̃.xlix.di.c.vl.in fi.(comedit). pastor enĩ tenet de custodia.ff.loc.q̇.mercedẽ.xxiij.q.iiij.tres ꝑsonas.⁊ si neget dolo suo vl' negligẽtia ꝑijsse ipi ĩcũbit ꝓbatio.ff.de eden.si qs ex.§.vlt. Jdẽ in custodia carceris.ff.de custo.⁊ exhi.re.l.vl.cũ alias q dolum allegat dolũ ꝓbare debeat.ff.d̃ ꝓba.quotiẽs.§.qui dolum.

Indignũ est homagium.

s̃.de simo.ex diligẽtia.als aũt licite ei iurant obediẽtiã.vt no.s̃.de ma.⁊ obe.legebat.Est aũt obediẽtia ĩ spũalibus ⁊ ĩ his q̃ ad deũ ꝑtinent.⁊ ĩ his que ꝑtinent ad officium cuiusqꝫ p̄lati.arg.ꝑ his.x.di.suscipitis.s̃.d̃ ma.⁊ obe.legebat.xxiij.di.quaqꝫ.⁊.xj.q.iij.q̇d mirũ.viij.q.j.sciendũ.viij.q.j.qꝛ super.Ad hãc etiã ĩpator ⁊ laici tenẽtur.lxj.di.valẽtinianus s̃.de ma.⁊.obe.solite.homagiũ aũt ẽ de tp̄alibꝰ ⁊ his q̃ ad tp̄alia ꝑtinent.xxij.q.v.de forma.⁊ id̃ homagiũ ĩ hac significatiõe sumptũ nũq̃ꝫ ꝑ spũalibꝰ ẽ ꝑstãdũ.s̃.d̃ simo.ex dili.s̃. de iureiur.nimis.nec ĩ hoc vꝛ valere aliq̃ ꝯsuetudo.vt h̄.qꝛ cõsuetudo iniq̃ nõ põt ꝑscribi.vt no.s̃.de cõsue in prin.

Exactum hoc p̄clarũ opꝰ ĩpẽsa caractereqꝫ iucũdissimo optimoꝝ Johis de colonia:sociorumqꝫ eius: q nõ solũ summã curã adhibuere:vt sint hec suaue q̃qꝫ sine vicio:verũ vt laute sint elaborata:vt cuilꝫ more poetico ⁊ ꝓdesse possint ⁊ oblectare.curaꝫ ac huiꝰ rei diligẽtiã adhibuit sũmꝰ ĩ hac arte vir: magister Johãnes hammã de landoia alemanꝰ: vir nõ mediocriter obseruãdus. Jmpressum Venetijs.Anno salutis.M.cccc.xcj.die v̇o octaua octobris.

Registrum chartarum.

a
Prima vacat
Jncipit ꝓhemiũ
iur.l.j.vel
preben dilecto.
b
absoluetur a toto
ita tñ ꝙ nisi
vales tm̃:
sed ⁊ si pu.
c
quid dices si ca
que ĩpis archi.
teneat scd̃a
appellatiõe
d
q̃ꝫ appellatio
mento qd̃ valet
tamẽ ꝑeã
cõicatus aliũ
e
gentia dicit
bit electio
finite ꝑ ap.
Cuꝫ super
f
Consultationi
j.q.j.§.nũc
immersus esset
§.aristo.⁊ ideo
g
Ex ꝑte tua.⁊
lxiij.di.extra
ab alijs iudicibus
nisi cũ subsequentẽ
h
sicut ⁊ illd̃ intelligit
ecc̃e vel monasterij
reciperet qd̃ h̄ dꝛ
vel alio modo
i
⁊ si q̇d offert
Cõstitutis ĩ ꝑ.
tum ad h̄ qd̃
in ꝑñtato a violẽto
k
Jncipit liber secũdꝰ
Spectat scd̃ꝫ
nullus iudicũ
rei q̃ erat
l
est cã quare
autẽ ait.Et
orta est ꝯria
⁊ nisi vocẽtur
m
§.si qs autẽ.
teꝑ̃ris ipiꝰ
bi dato:cũ als
tur:vel corã alijs
n
auc̃.tamẽ nõ
archieps.n.pe.
q̃rere de capl'is
actionẽ ꝯtra aliũ
o
indubitata est
cinie:sed tñ
ris:lꝫ vt stati
sponsam de futuro
p
cessoriũ.s.ꝓcuratio
giũ sciuisset
iij.ꝑ singulas
h̄ appellatio.
q
ꝑterea.de his
s̃.de of.dele.
⁊ sanioris nulla
tionẽ factã ꝑ
r
ꝑmos iudices.Et
Si qs litigiose
ctis.l.apparet
possit habere
s
iure eã h̄re
Dilectus filius
nus tñ negabat
sed quia:immo
t
Cũ in cũctis.
Cõsensus ac
ꝑcariũ.ff.d̃
mora ẽ q̇cũ
v
Johãnes
tigẽte eadẽ
⁊ exigit ac
qm̃ ⁊.c.iud.
x
ꝑ alios:qꝛ se
steria: ⁊ sic
epis ꝑ illos
ligi vꝛ ꝙ q̃ꝫ
y
Ligneis e
ret ĩ mẽte.s.
sine pcõ in
filiũ fa.cuius
z
De ĩfideli
de biga.c.j.
Quod nob
vitãdũ nũq̃ꝫ
⁊
ro:si tamen
lent.ff.de
j.quibusdaꝫ
Quid si
ꝯ
ad aliud
fi.qd̃ est pal.
post li.ꝯtest.
Dilecta in
ꝝ
tis dari inq
sisset.sic est
Alij aut.
us q excõica
ꝝꝝ
se siue a q̃li
h̄ sit ĩtelligẽ
tur:vt ꝑ exe

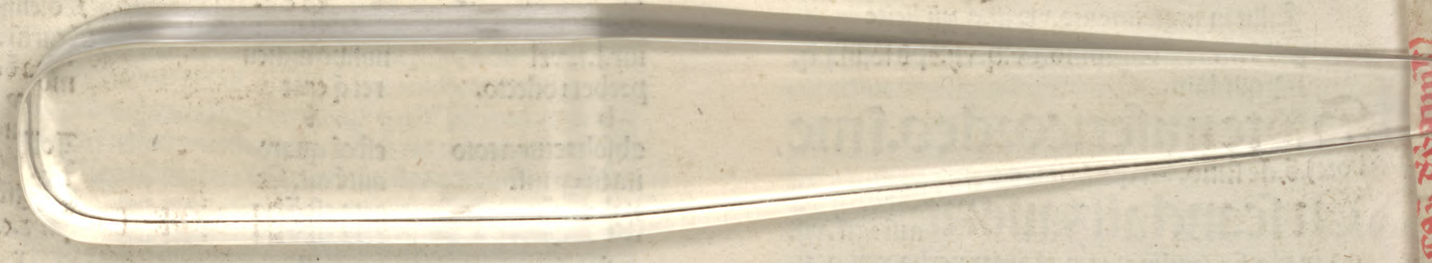
Finis.

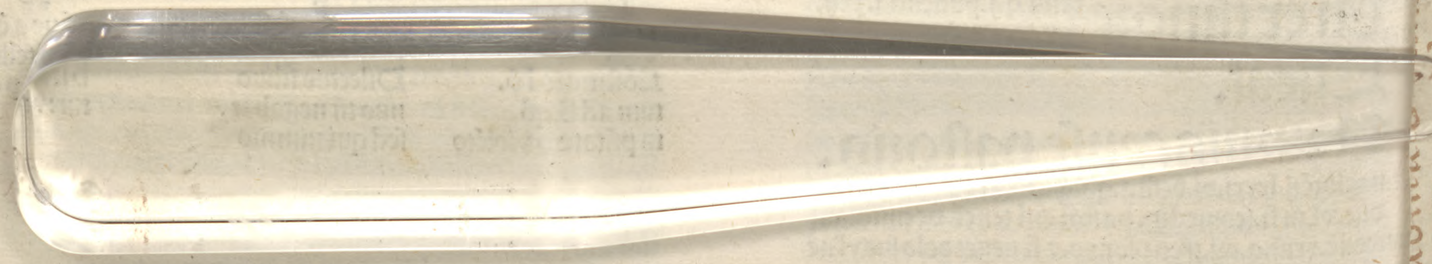

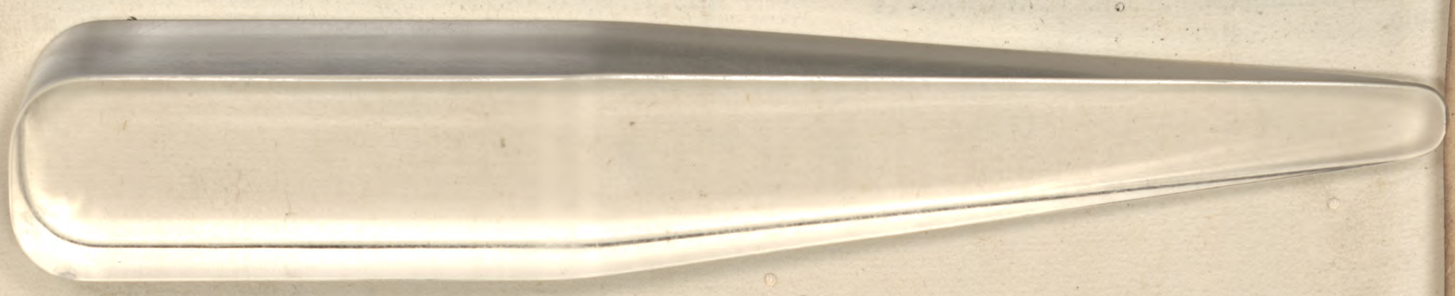
...ius vadit et vendit
... universa que habet et
... emit agrum illum. Simile
... ...

...ua suum qua ad pa
... adam peregrinus mali
... autem sic uer no
... quasi quidam lat
... obsident. Depre
... ergo desiderat qui

...
manducate hoc est corpus meum quod pro
vobis tradetur. Homo quidam fecit ce
nam magnam et misit servum suum hora cene
dicere invitatis ut venirent quia parata
sunt omnia. Venite comedite panem meum et bi
bite vinum quod miscui vobis ...

Omnis res dissolui.
Fallit in matrimonio.xxxiij.q.vij.licite.
In ordine ⁊ baptismo.xv.q.vij.eps soluſ.j.q.
j.q̄ quidam.

Estote misericordes.ĩme
liore).s̄.de simo.⁊ si questiones.

Ui scandalizauerit.s̄. de renũ.
nisi igiť.vij.
q.j.in glo.sic.(vtilius).xj.q.iij.inter verba.xxij.q.ij.
primum.xxxij.q.v. ita ne.

Quod non est.

Quod latenter x.q.iij.q2 co.(pium).ff.
q̄ me.cã.l.j.C.q̄ me.cã
l.j.⁊ vlti.

Um in cõtẽplatõe a que
stiõibus).q̃ torq̃ri debeãt qñ ⁊ q̃lr h non noto.quia ĩ
summa plene d̄ oĩb⁹ notaui.S3 tñ de cleric) videam⁹
⁊ dixerũt aliq eos torquẽdos.ij.q.j.in p̃mis.v.q.v.illi q.vbi dz
accusatores epoꝝ ⁊ testes torquẽdos.qd̄ nõ videť posse intelli-
gi nisi de clicis cũ alij ad accusationẽ vľ t
mittanť. S.ij.q.vij.ipi testes.ar.etiã p e
citũ sit eos subire v̄berib⁹.xxv.di.cũ be
v.q.vj.q2.q̃re ⁊ si vacillant ĩ testĩonio ⁊
ff.de questio.ex libo.iiij.q.iij.si ea.alij tam
dicũt laicos tortos q admissi fuerant ĩ ex
quũť prealľ.c.p crimie aũt bñfatẽť aliqu
dũ est semp ne adeo grauiter torq̃anť q̄
mẽbroꝝ.s̄.ne cleri.sñiam. Jtẽ no.ĩ auten
tores ƀm p̃mã opionẽ.v.q.vj.illi q.q̄ nõ
q̄ q̃stio faciẽda sit ĩ accusatore.cũ null⁹ cri
admittẽd⁹ ad accusationẽ.iij.q.v.accusa
c.j.sed dic hos admittẽdos ĩ exceptis cri
volens euitare infamiam suã eos vult ac
ff.de q̃stio.l.j.⁊.C.de qd̄.milit

Quemultotien

Qui ex timore.xx
.q.

Esleat.

Quamuis cause
negligẽt).lxxxj.di.dcm̃.j.q.j.q
di.c.vl.in fi.(comedit).pastor
ff.loc.q̃.mercedẽ.xxiij.q.iiij.tres p̃sonas.
gligẽtia p̄ijsse ipi ĩcũbit p̄batio.ff.de eden
custodia carceris.ff.de custo.⁊ exhi.re.l.v
gat dolũ p̄bare debeat.ff.d̄ p̄ba.quotiẽs

Indignũ est h
s̄.de simo.ex diligẽtia.aľs aũt
tiã.vt no.s̄.de ma.⁊ obe.legeb
spũalibus ⁊ ĩ his q̃ ad deũ ptinent.⁊ ĩ b
cium cuiusq3 p̄lati.arg.p his.x.di.suscipi
baf.xxiij.di.quaq3.⁊.xj.q.iij.q̇d mirũ.vi
q2 super.Ad hãc etiã ĩpator ⁊ laici tenẽt
s̄.de ma.⁊.obe.solite.homagiũ aũt ẽ de t
lia ptinent.xxij.q.v.de forma.⁊ iõ homa
sumptũ nũq3 p spũalib⁹ ẽ p̄stãdũ.s̄.d̄ sim
nimis.nec ĩ hoc vĩ valere aliq̃ p̄suetudo.
nõ põt p̄scribi.vt no.s̄.de cõsue in prin.

Exactum hoc p̄clarũ op⁹ ĩpẽsa caracte
moꝝ Johis de colonia:sociorumq3 eius: q̄ no solu summa cura
adhibuere:vt sint hec suaue q̃q3 sine vicio:verũ vt laute sint ela
borata:vt cuil3 more poetico ⁊ p̄desse possint ⁊ oblectare.cura3
ac hui⁹ rei diligẽtiã adhibuit sũm⁹ ĩ hac arte vir: magister Jo-
hãnes hammã de landoia aleman⁹: vir nõ mediocriter obser-
uãdus. Impressum Venetijs. Anno salutis. M.cccc.xcj.die vo
octaua octobris.

Registrum chartarum.

a
Prima vacat
Incipit p̄hemiũ
iur.l.j.vel
preben dilecto.

b
absoluetur a toto
ita tñ q̄ nisi
vales tm̃:
sed ⁊ si pu.

c
quid dices si ca-
que ĩpis archi.
teneat scđa
appellatiõe

d
q̃3 appellatio
mento qd̄ valet
tamẽ p eã
cõicatus aliũ

e
gentia dicit
biť electio

k
Incipit liber secũd⁹
Spectat scđ3
nullus iudicũ
rei q̃ erat

l
est cã quare
autẽ ait. Et
orta est p̄ria
⁊ nisi vocẽtur

m
§.si qs autẽ.
tep̄ris ipi⁹
bi dato:cũ aľs
tur:vel corã alijs

n
auč.tamẽ nõ
archieps.n.pe.
q̃rere de capľis
actionẽ p̄tra aliũ

o
indubitata est
cinie:sed tm̃
stati
n de futuro

.ſ.pcuratio
isset
gulas
latio.

e bis
dele.
is nulla
ctã p

dices. Et
tigiose
paret
abere

re
s filius
negabat
:immo

t
Cũ in cũct).
Cõsensus ac
p̄cariũ.ff.d̄
mora ẽ q̇cũ-

v
Johãnes
tigẽte eadẽ
⁊ exigiť ac-
qm̃ ⁊.c.iud.

x
p alios:q2 se
steria: ⁊ sic
epis p illos
ligi vĩ q̄ q̃3-

y
Ligneis e-
ret ĩ mẽte.ſ.
sine pcõ in
filiũsa.cuius

z
De ĩfideli-
de biga.c.j.
Quod nob
vitãdũ nũq̃3

⁊
ro:si tamen
lent.ff.de
j.quibusda3
Quid si

ɔ
ad aliud
si.qd̄ est p̄al.
post li.p̄test.
Dilecta in

ꝶ
tis dari inq-
sisset.sic est
Alij aut.
us q excõica

ꝶꝶ
se siue a q̃li-
h sit itelligẽ
tur:vt p exe

Finis.